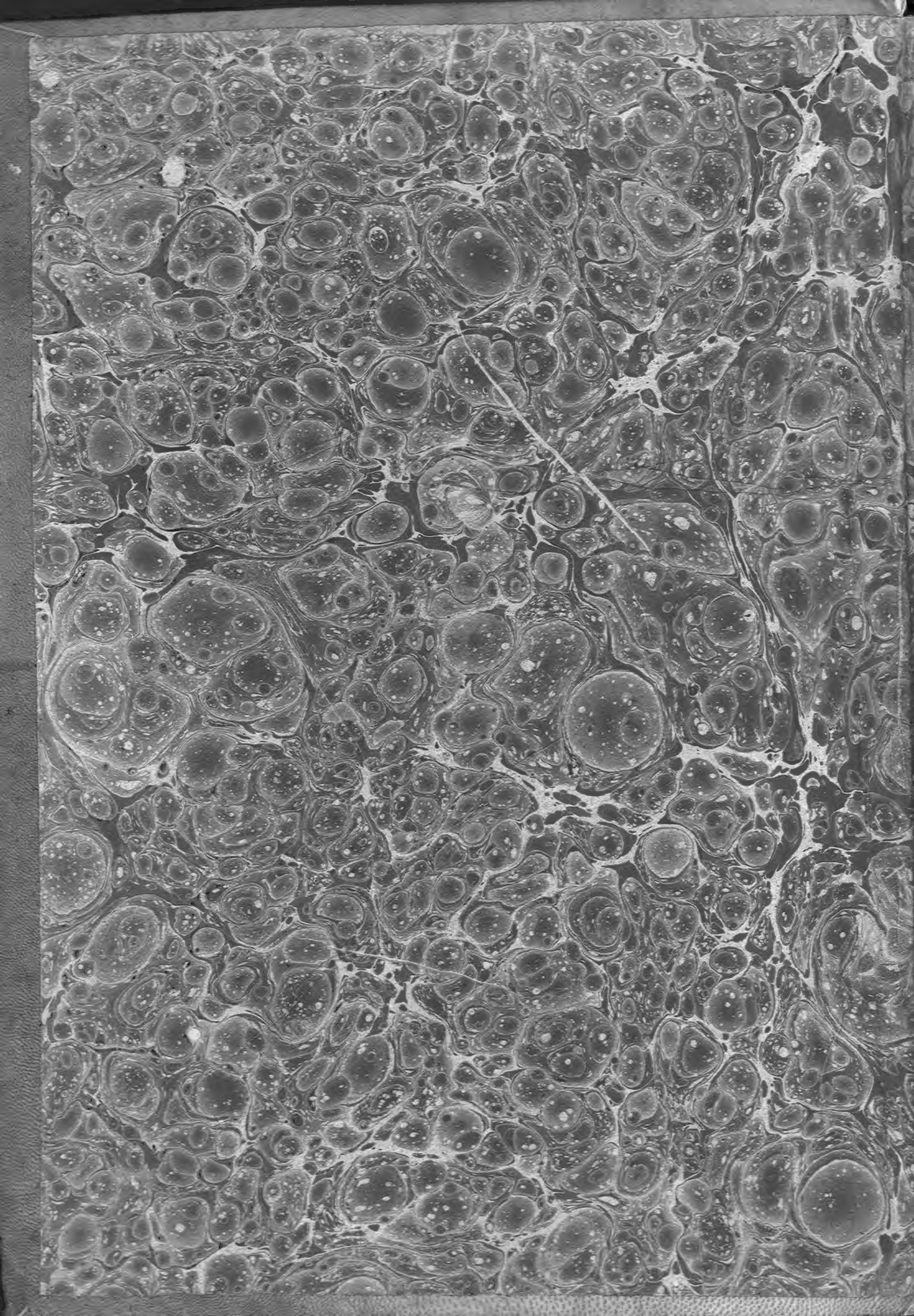
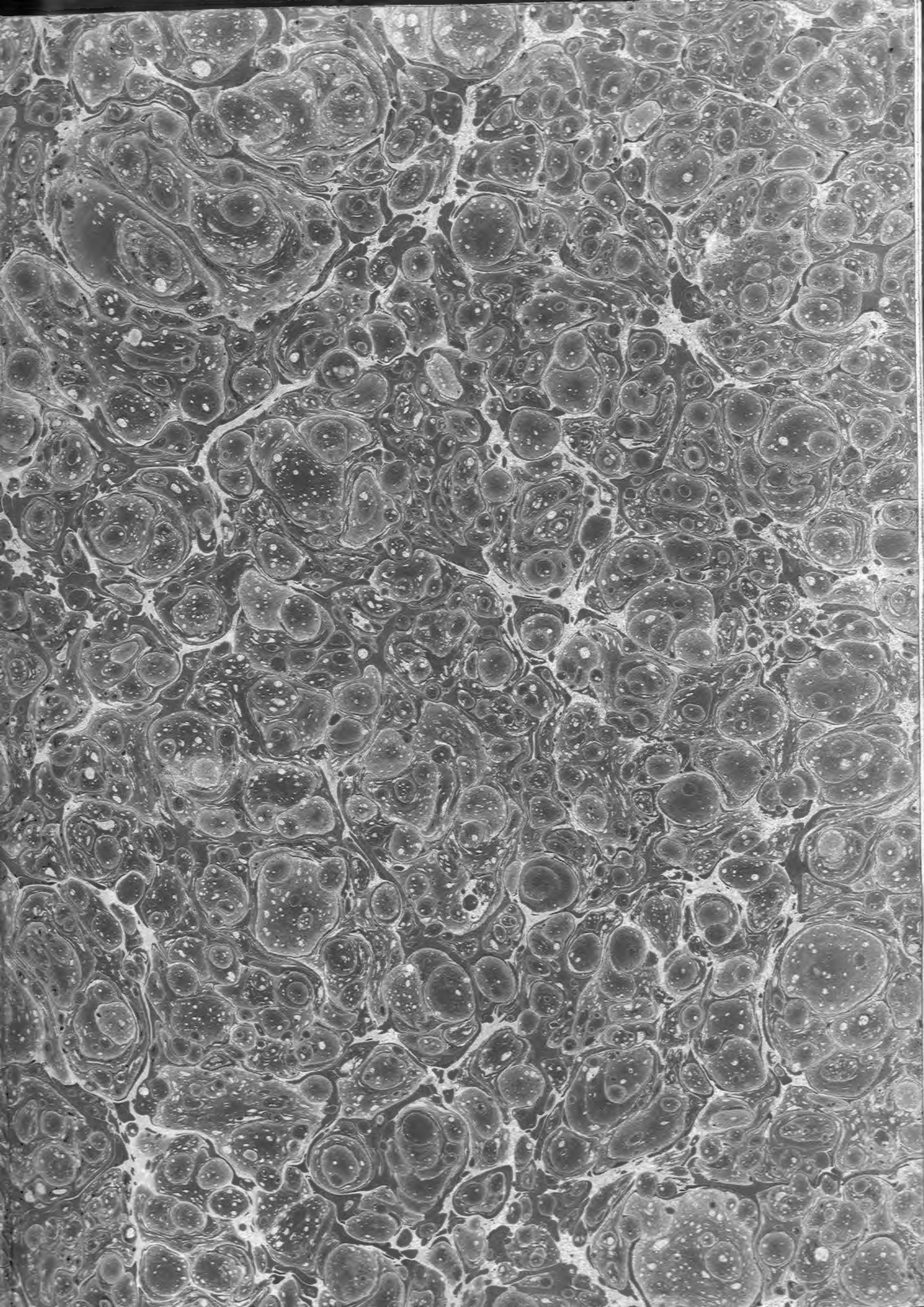






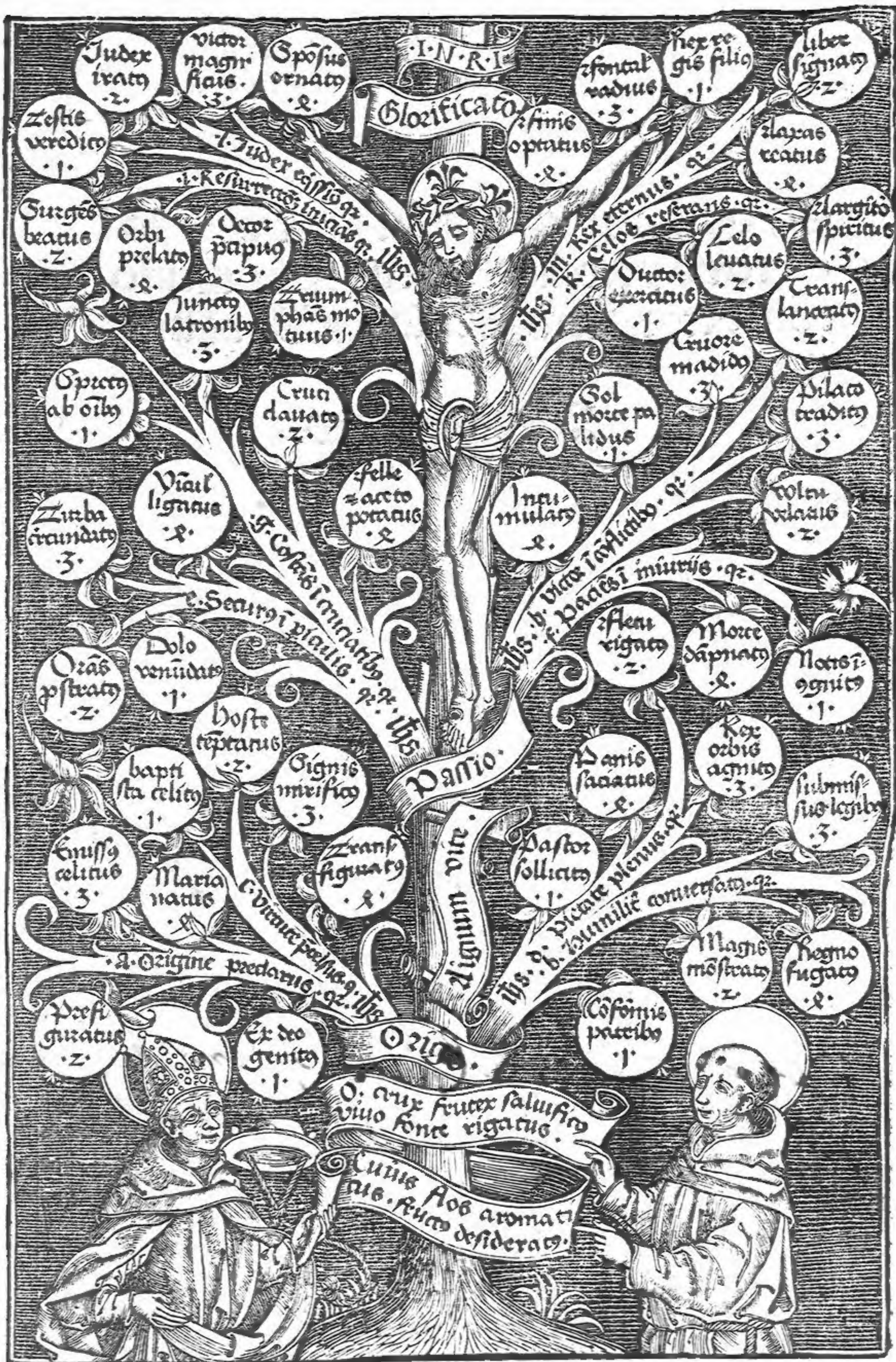
[illegible]

# Egregium opus ſubtilitate et deuoto exercitio precellens paruorū opuſculorū. doctoris ſeraphici ſancti Bonauenture.

## Secunda pars.

De la Libreria de S. Isidro del Campo





I·N·R·I·
Glorificato
Passio.
Lignum vite
Origo.
O: crux frutex saluificus
vivo fonte rigatus.
Cuius flos aromati
tus. fructus desideratus.

Prologus.

# Uerat profecto

equum. ⁊ ab om̄ib⁹ mea sentētia
ↄcedenduȝ. laudatorio muneri
cōmodatū pollere ingenio p̄stare sciētia. p̄/
lucere eruditiōe ⁊ exercitatiōe. doctissimoꝝ
quoq; ⁊ eloquētissimoꝝ hoīm facūdiā. atq;
summoꝝ pħoꝝ in doctrina ⁊ morib⁹. mor/
talib⁹ cūctis p̄latoꝝ. ꝟtutes optimas i lucē
ponere conantē voce tum clara ⁊ sublimi tū
sonora ⁊ piocūda. stiloq; elegāti suaui ame/
no. vti oportebit. Quare si q̄ mihi ad laudā
dū noīatoꝝ virtutes ⁊ excellentias adiumē
ta vel natura vel disciplina vł industria at/
tulisset. in laudib⁹ p̄stantis ⁊ ꝑdocti. ꝟtuosi
viri doctoris seraphici. sancti Bonauentu
re ↄdignitas nulla esset. Attamē q; mirifi
cam animi leticiā afferat cōcupita diu atq;
exoptata sanctitatꝭ imago. quā corā cerno.
⁊ si nō carnalib⁹ artub⁹ sustentatā sed viuis
⁊ electꝭ doctrinis (licet in mortalib⁹ pellib⁹
depictā) declarat. illustrat. cōmēdat. singu/
laris hui⁹ sc̄ti sūma sapientia. clarissima do
ctrina. exq̄sitissima prudentia. honestissima
ↄuersatio. vtpote q̄ nihil temere. nihil incō/
sulto. sed om̄ia ꝑ rōne ⁊ recto animi iudicio
metit⁹ sit. ordinauerit ⁊ executiōi debite mā
dauerit. Sapientia q̄ppe in eo claruit. quia
theologie apicib⁹ exactissime. nō tam studē
do q; alijs ꝟbo scriptoq; tradendo diligen
tissimeq; incubuit. Prudētia floruit. q̄ vni/
uersali ↄcilio Lugdunensi p̄sedit. p̄ficiendi
summū pontificē ecclie viduate ptātē acce/
pit. sui ordinis generalatū plurib⁹ ānis lau
dabiliter tenuit. ac sancte m̄ris ecclie cardi
nalatū. ecclie p̄latoꝝ electione. ⁊ sūmi ponti
ficis mandato. humilit̄ suscepit ⁊ nobiliter
ↄtinuauit. Cōuersatio aūt q̄lis fuerit. liber
vite in q̄ indelibiliter script⁹ est. oñdit. Atta
men gratissima sua p̄ntia iocundissimusq;
affat⁹. atq; in sc̄tō oꝑe potētatus. ip̄a re eui/
dentissime corā posita demonstrarent. ea q̄
n̄ra mens nō sufficit sicut nec plene intelli/
gere. ita nec alijs scribēdo tradere. Cedant
oīa hec ꝓposito n̄ro. doctrine laudē. operuȝ
suoꝝ enumeratiōe in mediū feram⁹. San/
ctissimā nempe suā doctrinā. ⁊ oī laude no/
bilissimā disciplinā. ⁊ exq̄sitissimā eruditio/
nē is neget q̄ sue doctrine auditu ⁊ visu pe/
nitus expers fuerit. Aliū autē neminem cre
do nō sūme venerari virū tantū. ex cui⁹ ore
nihil prodijt oīno. qđ min⁹ sit quadā miri
fica grauitate exculteq; doctrina. p̄ceptisq;
his refertū q̄ tam ad diuīe trinitatꝭ ⁊ vnita
tis totiusq; nature speculatiuā cognitioneȝ
q; ad bene beateq; viuēdū et ad oēm hone/
statē dignitateq; ꝑtinēt. Potissime aūt dñe
theologie fidē quā dedit inuiolabilit̄ serua
uit. ip̄am sup candelabrū statuēdo. Allect⁹
q̄ppe laude honestate ⁊ dignitate h⁹ dñe. co
piosissime operā huic doctrine dedit. quod
opeꝝ suoꝝ numer⁹ pleni⁹ oñdit. In primis
q̄dē se offert copia scriptoꝝ circa mḡrm sen
tentiarū. In q̄b⁹ mirifice. summe maiestatꝭ
thronū in colūna tabernaculū tegente col/
locauit. amenissimū toti⁹ creature pratū flo
rib⁹ elegantissimaꝝ sniaꝝ venustādo. suaui
tatē q̄ȝ diuini nectaris. deū hūanatū nobis
intelligendū diligendūq; ꝓposuit. atq; reme
dia celestia mūdo delectabilit̄ sumēda p̄pa
rauit. Accedit nihilomin⁹ paruoꝝ opuscu/
lorū p̄ciosus ort⁹ ⁊ delectabilis. lilijs valla/
tus celicis cū viola. sūme ciuitatis pigmēta
rias redolens aromatū areolas. In tantū
stuporē ↄuertens ↄtēplantis aciē. vt trenū
inhabitās corpus celestia meditet̄. raptuq;
extatico subleuat⁹ gratulabūd⁹ illud Apo
calipsis sepi⁹ replicet. Uidi ciuitatē sanctaȝ
hierl'm ⁊c̄. Hic siq̄dē ort⁹ varijs decorat̄ flo
rib⁹. stipat̄ malis. In q̄ armonizat auiū dul
cedo p̄nimia. q̄ vniuersis odorib⁹ pigmento
rū seminat̄. tantoꝝ redolet carismatū vber
tate celestiū. tot ↄtemplationū. meditatio/
nū ac deuotionū virescit florib⁹. ac morum
excandescit lilijs. vt supni paradysi exēplar
p̄stantissimū effigiet. Quē q̄ diligenti⁹ intra
uerit abyssum intrat diuinitatꝭ intermine ꝑ
ↄtemplationē altissimā. intrat creaturaꝝ in
tima ꝑ ardentissime charitatis affluentiaȝ.
intrat christi vulnera ꝑ meditationeȝ inde/
fessam. Quid queso lucet in hui⁹ viri sapīa
⁊ doctrina nisi multiformis sapīa christus
diuinus radi⁹ et caracter ꝑ nobis missa de
celis. Idcirco hic liber teneat̄ in manibus
sapore mellis dulcior. pigmēti odorib⁹ sua/
uior. suauissimis armonijs melius aurib⁹
n̄ris tinnizat. cui⁹ tactu n̄ra soporat̄ intelli
gentia. cui⁹ tanta extat subtilitas. ita (vt in
summo dicā) q; in eo velut in q̄daȝ speculo
tota appareat. tota resplendeat. tota nostris
rep̄sentet̄ oculis machina mūdialis. nego/
ciatio sp̄ualis. ⁊ tota cōtēplatio celestis. Cū



ergo doctoris seraphici sancti Bonauētu/
re q̄ttuor scripta circa mgr̄m. pn̄uc sunt im
pressure bn̄ficio satis mltiplicata. parsq̧ par
uorū opusculorū minima indignū pfecto ē
q̧ bactenus nullus tantā adhibuit diligenti
am vt numerus maior z copiosior doctrina z
lr̄a in vnū colligeref. et alphabetica tabula
decorareł. qd̄ z diuina aspirante gr̄a h̄ nr̄o
iam tp̄e effectū est. Duas etenī partes liber
hic recipit. pma parua cōtinet opuscula. lu/
men intellectus scolastice q̄dāmō ptendētes
licet pncipalit et affectus sint inflāmatiua.
Scd̄a parua opuscula cōtinet q̄ pncipalit
(nō quidē scolastice) affectuz inflāmāt. licet
intellectus sint silr illumīatiua. His aūt ad/
iunctū est notabile inuentariū. singula cōti
nens dicta. in his duabus partibus ɔtēta. Mi
rū autē nulli videaf si difformis h̄ inducaf
stilus. cuz difformis adhibeaf auditor. nec
indignū censeaf materiarū diuersitas. Nō
eīm oīa capiūt oēs. delectanf q̄daz stilo
rudi. quidā polito. q̄dā querūt lumē intelle
ctus. quidā ardorē affectus. Ut g̃ oībus pfi
ceret diuersum modū in his oībus obfua
uit. quatinus z hi q̄ clarius z hi q̄ obscurius. hi
qui feruenter introire cupiūt in gaudium
dn̄i. z hi q̄ tepide manuduci q̄runt reperiāt
animi sui quietē optataz. Oībus g̃ scientia
ɔscientia. deuotione z ɔtemplatiōe pficere
volentibus hic liber pponitur legēdus. rumi/
nandus. z ope cōplendus. ad laudē z glori/
am verbi incarnati. qd̄ vir iste sanctus sem/
per vnice dilexit. Cui cū patre z spiritusan/
cto sit laus eterna. Amen.

Sequuntur opuscula secūde partis.

Gnem uenit chri

stus mittere in terraz vt arderet. in
dextra nempe dei est ignea lex cuius
eloquiū ignitū est vehemēter. cuius oculi sūt
sicut flāma ignis. cuius pcco iohānes dictus ē
lucerna ardens z lucens instar helye. Con
siderans hec nr̄ eustachius dn̄s Bonauen
tura. voluit esse doctor ardens. sciens quo/
niā lucere parum est z sepe vanū z noxium.
Sortitus est idcirco s̄m laudē vite sue pa/
riter z doctrine nomē ipse Bonauētura vt
anthonomatice doctor seraphicus nomineł.
Docet hoc in speciali suū itinerariū mentis
in deum. cuius opusculi. imo opis immensi
laus superior est ore mortaliū. Hec Gerson.

In hac aūt scd̄a parte libri z tractatus ime
diate feruorē ɔtēplatiōis sapiētes. et hone/
statē moꝝ actionūq̧ ɔcernētes ponuntur.
Qui auctorē libri feruidū. deuotū moribus
insignē ostendūt. Et pmo ponunł mores z
vitā actiuā ɔcernentia. scd̄o orōnes. tercio
magis ppie ɔtēplationē ɔcernentia.

Primus ergo liber est oratio in merita san
cti Bonauēture. in q̄ eximia sanctitas. do/
ctrine claritas. z miraculoꝝ glr̄ia in parua q̄
dam parte tacta sunt.

Canonisatio sancti Bonauenture vel re
latio in eadem.

Bulla canonisationis eiusdem

Speculū discipline qd̄ in hāc formā re
dactū est a fratre Bernardo de bessa puin/
cie aquitanie. Nā ab ore sancti Bonauētu/
re fuit scriptū z inordinate relictū. In q̄ ce/
lestes homies mores discerēt. qbus pficerēt.
Est nempe in eo tanta moꝝ elegantia. vt si
q̄s melius data aliq̄ pcepta q̄sierit. mortalibus
cunctis plustratis. celū petere habebit.

Uigintiq̧ memorialia. pfectū religio
si z pfectū monstrantia. in q̄ quidē libro qui
se sedule exercitauerit. pfectionis apicē pro
culdubio obtinebit. fo. xlvij.

Uiginti passus bonoꝝ religiosoꝝ. in qbus
speculū clarū oculis bonoꝝ pponił. in q̄ so/
lide ac proficue ad emendandā vite corru/
ptionē gressus figi possunt.

Epistole quedam subnectuntur.

Expositio orōnis dn̄ice. Que licz sit bre
uis v̄bo. est tn̄ copiosa sententia.

Tractatus sup salutationē angelicā nota/
bilissimus. in q̄ ingenio summo excellenł al/
tissime v̄ginis laudē z glr̄iam exaltauit.

Tractatus de nobilitate sacramēti eucha
ristie z digna pparatiōe ad susceptionem. et
meritoriam celebrationem. in quo luculen
tissime contenta in hoc venerabili sacramē
to explicantur.

Tractatus ad idem tendens.

Psalteriū beate Marie v̄ginis. in quo
initia psalmoꝝ z versuū sunt eadē vt in psal
mis alijs. subsequētia inde verba beate vir
gini adaptanł. licet nō oīa initia versuū in h̄
psalterio ponanł.

Corona beate virginis.

Cursus de passione domini.

Expositio misse pulchra vtilis plurimū
atq̧ saluberrima.

Laudismus crucis.

# Tabula



Quicunq₃ ergo proficere cupit. huius libri participem se faciat. adipiscetur nempe scientie vbertatem. gratie plenitudinem. et glorie sublimitatem. si opere cõpleuerit qd in libris habebit ꝛc̃.

# Tabula

Incipit inuentariũ siue tabula notabiliũ ora pũcta scd̃e partꝫ opusculoꝝ sancti Bonauenture doctoris seraphici ptinens.pcedens p numerũ folioꝝ.

# Tabula

# Canonisare sanctos quid sit.folio.vj.

# Tabula

# Tabula

# Tabula



B

## Ebrietas quid sit

## Fallacia quid sit.



## Gaudium anime

# Tabula



## Abitus religiosi



## Actãtia quid sit

# Tabula

## Laborum

B 4

# Tabula

# Tabula

## Anis est triplex.

## Aciturnitatem si



## Ana gloꝛia quid

# Tabula



## Xp̄s significatur

Explicit registrum siue tabula huius secunde partis.

# Reuerendissimo in

christo patri ⁊ dño D. Juliano de Rouere Ro. Se. epo Cardinali Sabinẽsi sancti Petri ad vincula nũcupato. maiori penitẽtiario. ordinis minoꝝ meritissimo ꝓtectori. bñfactori suo benignissimo. Octauian⁹ aduocat⁹ eiusdẽ obseruãtissimus.

e Xpertus mansuetudinẽ ⁊ comitatẽ animi tui. ac in me charitatez. ausus sũ has meas q̃lescũq3 lucubratões tibi dicare q̃s annotãdis vite cursu ⁊ miraculis Bonauẽture iussu tuo curiosi⁹ exegi. q̃s ⁊ si sciã nõ eo artificio ꝯstare. aut dicendi ornatu splẽdere vt dignas lectõe tua crediderim. vl' ex ea dicatiõe ornamẽtũ vllũ tibi accessurũ. satis tñ materiã ꝑ se sufficere intelligo ad detinenduz in sui lectione oculos atq3 animũ tuũ. q̃ ꝑ singl'ari religione ac pietate q̃ beato Bonauenture astringeris. nihil libenti⁹ agitas aut dictitas. q̃3 qḋ ad illi⁹ scti viri celebritatẽ ⁊ laudẽ ptineat. in q̃ locupletissimũ mihi testẽ meipm habeo. q̃ secut⁹ dignationẽ tuã ꝑncipes ⁊ populos occidentis ex aplica legatiõe petentem. incredibili q̃dã affectu ac desiderio vidi. T. R. detineri visendi sepulchri ipi⁹ Bonauenture q̃ cũ ad lugdunũ ꝑuenissemus. vbi tam etsi regni ꝑcipui ꝓsules ⁊ satrapes etiã regio sanguine orti. q̃ te regio imperio solenni pompa ꝓsequebant̃. instãtissime vrgerent celeri⁹ regẽ adeundũ. ad qḋ ipsi regiis l'ris vrgebant̃. nõ tñ id prius extorq̃re potuerũt. q̃3 in salutando sancti sepulchro ⁊ meritis venerationib⁹ in ecclia vbi q̄escit pie ꝑsoluendis. diem integrã contriuisses. Quis ꝑterea tantũ laboris ptulit ad cõsequendã Bonauẽture celebritatẽ. Quis ꝑcipuo studio. ꝓprio etiã ere curauit ad principes ⁊ exteras natiões nũcios mitti ad ꝓcuranda testimonia atq3 instrumẽta q̄bus viri sanctitas patẽti⁹ mõstrari posset. Quis deniq3 ipi pontifici in hoc ꝑ se satis alioq̄n concitato. calcaria vrgentiora addiderit vt sepositis etiã aliarũ magnarũ rerũ moliminib⁹ huic operi vacaret vnice. At si porro ex hoc munere honestari quẽpiã posse sperassem. nemo ꝑfecto erat cui magis id me debere intelligã q̃3 amplitudini tue. de me optime merite. a qua tot ornamẽtis ⁊ commendatione ipe essem honestat⁹. Te enim interueniẽte apud summũ principẽ ĩ publico ꝯsistorio. publico causas defendere et orare licet. Tuo in me studio factũ est. vt summus ꝑnceps voluerit euocatuz me sacro affatu hortari atq3 efficaciter monere. vt te ad destinatũ mun⁹ legatiõis ꝓficiscẽtem sequerer. meisq3 officiis atq3 cõsiliis fide ꝓsequerer. Prestitisti rursus vt ex tam multis ⁊ claris ꝓsulib⁹. q̃ tuo latere illustrabant̃. nullus me officioꝝ claritate superaret. Tu mihi ꝓstitisti vt inter ꝑmos fidei ⁊ prudentie secretorum tuoꝝ maxime particeps existimarer. quẽ ad res arduas pagendas ac ptractandas cũ illustrissimis principib⁹ idoneũ iudicares ⁊ destinares. Tu deniq3 effecisti vt nouissime ex tot clarissimis collegis meis. vni mihi liceret rem tanti meriti ꝯsequi. vt in tanto cõuentu. q̃ḋ ampli⁹ dicere possum insignia merita Bonauenture pcenserem. Ubi absoluta orõne idẽ clementissim⁹ pontifex me ample laudato. ꝓfessus me vberrime satisfecisse muneri apostolicam sedẽ ⁊ suã sanctitatem minime vnq3 meis cõmodis ⁊ honestati defuturã pollicetur. Jure igit̃ te q̃ possum officio ꝓseq̄r. a quo tantũ in me fauoris ⁊ ornamẽti accedit. quãtũ nec vnq3 sperare. aut porro optare fas putassem. q̃ si meoꝝ cõmodorũ in hoc ratio habẽda erat. vt omittaz quãtum splendorꝭ ac nõis. amplitudo tua sit allatura huic mee lucubrationi. q̃s te ꝓmouet operosius. fauet benigni⁹. ornat ampli⁹. donat largius. Nec tñ notã verebor q̃ nõ magis ipm pontificez in h̃ delegerim. q̃ nemo religione. vite cursu. ac sanctimonia. litterarũ disciplina. ⁊ rectissimis studiis cõiunctior Bonauenture vnq3 fuit. Expauescit nanq3 anim⁹ virũ diuinũ etiã sacro nectare eloquioꝝ Bonauenture ꝑfusũ his meis scriptis detinere. q̃ si tamẽ honestuz duxisset. idem accepisse officiũ. certe ꝑ sua sapientia ⁊ in te charitate. nõ iniocunduz erit sue sanctitati nepotẽ eius charissimũ ⁊ familie sue decus. ea se beneficentia in sui cultores prestare. eoq3 fauore apud patruũ tuaz deum illis adesse. vt ipi plane intelligãt. q̃ḋ in te ꝓstiterint tã grata mente ⁊ sua beatitudine susceptuz. q̃3 si id sibi exhibuisset. Accipe igit̃ pater ⁊ dñe mi benignissime. officiũ meum q̃lecũq3. sed ab animo gratissimo ⁊ tibi

deuotissimo profectū. Te modo cū scripta relegeris meminisse velim. ab illo annotata. ꝙ fines patroni causarū excedere nesciat que si vt cetera a me in te ꝓfecta officia. vt opto laudaueris. etiā si minus placuerint. erit laborū solacium. si vero delectauerint maximi premij loco habendū ducam.

# Oratio in uitam et

merita diui Bonauenture. ꝑ insignē iuris vtriusq̃ doctorē disertissimū Octauianū de Martinis Suessanū sacri palacij apostolici clarū aduocatū ꝯsistorialem.

Iusticia suffragiorū B. P. ad que porrigenda desiderabar. herentē me cōcitauit ad indicti mihi muneris ꝓuinciā remota cunctatiōe capescendā. Neq̃ enī me alioquin fallebat. ꝙ̃ arduum ꝙ̃ ve anceps munus obirem. postulare ex merito. scꝫm Ro. se. decreto referri in ordinē siue catalogum celestiū. qui cū christo regnāt sanctorū. Idq̃ in hoc tremēdo auditorio sub aspectu sacri reuerendissimorū patrū senatꝯ. ac sapientū prelatorū ꝛ virorū. ꝗbus tua sanctitas celesti superū dono. in sua maiestate sapientissime ꝓsidet. vbi nō ego modo ꝙ in actiōe causarū forensiū. nr̄i seculi stilo versor. verū ꝛ aliū quālibet exercitatū. ac deniq̃ cōsummatū oratorē expauere quidē posse credendū sit. Nā per immortalē deū quis tā sapiens aut disertꝯ quicq̃ adeo elimatum. aut studiosa lucubratiōe excogitatū hic ꝓferat quo maiestatē loci dicendo vel mediocriter equare possit. Quid porro tāto studio adinuentū. qḋ preuisum ac tritū non fuerit apud tante sapientie patres. ac te ante alios sanctissime ꝑnceps. qui cū ex multis iā annis diuinarū atq̃ humanarū rerū. ac omnis deniq̃ philosophie scientiā plenissime edidiceris. velut splendidissimū sidus ī firmamento. in dei ecc̄ia ceteros illustrasti. Que quidē reuoluenti nō leuem animo tremorem incussisse poterant. atq̃ ab hac actione qua nulla illustrior penitus dehortari. nisi iusticia meritorū vt ꝓmiseram. beati Bonauenture. ꝓ quo intercedimꝯ. animū erexisset atq̃ cōfirmasset. Accedebat preterea ꝙ princeps nō ꝓphanus ꝓ religioso. aut indoctus ꝓ litterato rogādus erat. sed tu ꝑfecto pr̄ beatissime. ꝙ diuinis obsequijs ī beati Francisci religione. ex matris vtero celitus destinatꝯ. in eadē omnipotenti deo religiosius seruiuisti. ac demū ad eius ꝑncipatum singularibꝫ tuis meritis vectus. illam sapienter ac salubriter gubernasti. auxisti atq̃ ampliasti. qui ve cū diuinorū mysteriorū scientiā per traditiōes patrū fueris nactꝯ. Tum vero ex operibꝫ eiusdē diui Bonauēture que diuino spirāte lumine edidit conditoris diligentiā certissime cōparasti. Ita te. nanq̃ par erat ꝙ cōditoris vices gesturꝯ in terris. in illius mādatis cōmissum gregem oporteret erudire. neq̃ enī illius fauste ꝗs vices gerit. quē non penitꝯ nouit. neq̃ illius porro mādata recte alios edocet. que nō prius luculēter edidicit. Quare cū ꝓ diuine sapientie pr̄e. ordinis minorū generali mīstro episcopo cardinali Albanen̄. intercessurꝯ essem apud te beatissime pater ꝙ ijsdem meritis clarꝯ. ijsdē ve officiꝭ gloriose ꝑfunctus eras. et ꝓinde ad hoc opus tibi in hos vsq̃ dies diuinitꝯ seruatū electus. nequaq̃ mihi verendum fuit. ne ꝑ insufficientiā tibi negligerer. qui etiā meritꝯ fidelium pastor imbecillitati nr̄e clementissime cōpati didicisti. Iamq̃ ego ꝙ horrore quodā nō sine titubatione occeperā. ꝑspecto tamē ꝙ̃ benigno vultu ac clementi nutu audientiā indulgeas. erectus ī spem meliorē. fidentior ꝓsequor. tuiq̃ sacri affectꝯ oraculo meis auribꝫ illud ꝓpheticū insonare videt̄. Dilata os tuū ꝛ ego implebo illud. Et rursus. Dabo tibi sermonē bene sonantem in os tuum. vt cōplaceas in ore principis. ac piū obsecro pari clementia velis fauere. dū diuino munimine adiutus. ac tuo benigno fauore firmatus. proferā que ad ipsius creditorū Bonauenture. ac huiꝯ sancte sedis laudem perpetuā cedere possint.

Exoraturo a tua sctitate P. B. diui Bonauenture canonisationē ingens mihi studium fuit. sacrarū litterarū codices diligētius euoluere. ad dignoscendum quenam rei de qua agimus cōuenirent. Quibꝯ quidem curiosius ꝑspectis. quantū colligere potui duo potissimū inspicienda. ac merito inquirenda fuisse intelligo. vitam scilicet

⁊ miracula. que si recitãdo monstrauerim. in hoc viro esse cõperta qualia ad canonisationẽ suff.ciant. tua sanctitas. cu⁹ arbitrio id subijcitur. benigne dignabit̃ votis supplicantiũ respõdere. Et quoniã vite initiũ quod ex religiõe suscipio. miraculosuꝫ extitit. nemo mihi vicio vertet. si vitã ante miracula relaturus. alterũ cũ altero recensendo pmisceam. Hec rursus mirabit̃. ꝙ quẽadmodũ plericꝫ. cuiuspiã memoriã cõmendaturi. nõ ego primordijs nataliũ ac puericie diui Bonauenture insistam. aut eo altius a parentum ipsius dignitate exordiar. Prohibent nancꝫ crebra ⁊ clariora viri facinora. ab illo i statu pfectiori agitata. Nec tamẽ obmittam ꝙ Bonauẽture natiõe tuscus. patria balneoreginus Johãne fidanza. ⁊ Ritella fidelib⁹ cõiugib⁹ ortus. baptismatis vnda respersus. que ex Johãne medicine magistro. ⁊ felice Anthonij. qui ⁊ ipi ab illis maiorib⁹ originẽ trahũt atcꝫ alijs testibus balneoreginis probe cõperta sũt.

Ceterũ pretermissa longiore serie pmissorũ. vita inde exordium capiet vbi relicto mortalitatis statu mũdo moritur. ac omnipotenti deo meritis beatissimi Francisci. victimã se perpetuaꝫ dedicauit. Gloriosus deus in sanct̃ suis. quos sibi ab eterno predestinauit electos. ⁊ ẜm necessitatẽ tempoꝝ ad salutẽ humani generis pducit in luceꝫ. cũ beatũ Bonauenturã vas electionis sibi delegisset. ac suis obsequijs in religione sancti Francisci destinasset. quo tamen illius cõuersio. posset aliquãdo a deo disponente profecta intelligi. ⁊ in illo sue maiestatis gloria reuelari. eundẽ in extrema valitudine periclitari pmisit. Cuius saluti anxia sollicitudine timẽs charissima parens. vbi physicorũ quos adhibuit diligentiam frustra experta est. et medelarũ vires ad illum leuanduꝫ minus valere cõperit. solius dei opem quẽ sancta timebat. ⁊ cui castos pueri mores. quos probe vt mater nouerat. intelligebat acceptos. humiliter in salutẽ pueri inuocauit. ac sancti Francisci suffragia reuerenter implorans. illũ si sanũ recuperaret. ipius religioni ppetuo deuouit. Exaudita est p diuina clementia ⁊ sua reuerẽtia. et sanitate recuperata integer puer euasit. non sine admiratione physicorũ presertim ꝗ eum statũ corporis probe in illo depbenderãt. vt humana ope egrũ leuari possepenitus desperassent. Idem iã adolescens. ac porro etate prouecta cum religioni maturũ se. ⁊ illi ex parentis voto debitũ intelligeret. memorcꝫ diuini mandati per Dauid prophetã. humano generi prolati. Vouete et reddite dño deo vestro. Anno sue etatis circiter secũdo ⁊ vicesimo. habitũ religionis sancti Francisci deuotissime suscepit. incꝫ professiõis emissione beneficiũ illius his verbis aperte testatus est. Voto enĩ pro me languente grauissime. ad beatũ Franciscũ emisso a matre. cũ adhuc essem puerulus. ab ipis sum mortis faucib⁹ erutus. et in robur vite incolumis restitutus. quod cũ viua memoria teneã. vera nunc cõfessione profiteor. ne tantũ beneficiuꝫ reticens. sceleris arguar vt ingrat⁹. orationẽcꝫ ad illũ pijssime his effundens. Accipe igit̃ Pater beate quascũcꝫ exiles meritiscꝫ tuis ac beneficijs impares gratiarũ actiones. ⁊ cũ susceperiꝭ vota. culpas nostras sic orãdo excusa. vt a malis p̃sentibus eruas. et ad bona sempiterna pducas. Igitur vir sanctus in eadeꝫ vocatione progrediẽs. cũ omnis ipius vita in dei certa cognitiõe ac cõtemplatione versaret̃. ad quaꝫ assequendam. per sacrarũ scripturarũ assiduã perlectionẽ. orõnes ac contẽplationes intenderet. docente illũ Alexandro de Ales sacre pagine magistro. tantã doctrinarũ perfectionẽ bene adeptus est. vt a septimo sui ingressus anno. consono magistrorũ ordinis iudicio delectus. librũ sententiaruꝫ in Parisiensi vniuersitate clarissime legerit. ⁊ cathedrã magistralẽ receperit. admirabiliꝭ proinde cunctis ꝙ tã paruo spacio eam sufficientiã valuerit cõparare. Sed admirentur sane. qui res humanas ex naturali tm̃ cursu. non autẽ ex diuina potẽtia metiũtur que duos discipulos litterarũ prorsus ignaros. emaus oppidũ contendentes breui itineris spacio comitata. diuinorũ scientiã plenissime docuit. Idem diuus. dona sancti spirit⁹ pro suis assiduis meritis consecutus. magna indies doctrine accrementa recipiebat. que magis diuinit⁹ inspirata ꝙ̃ humanit⁹ acquisita videãtur. Cũcꝫ p tres annos sequẽtes cathedrã magistralem rexisset. Anno sue etatis secundo ⁊ tricesimo inter primos religione ⁊ doctrina in ordine habebatur. Nancꝫ illi tancꝫ infinit⁹ thesaurus scientia erat. quo ꝗ vsi sunt partici-

pes facti sunt amicicie dei. Et quod notabilius & admirabilius erat in illo. q̄ magis scientia & auctoritate emerserat. eo magis humilitate mentis deprimebatur. Nec vt plerique litterarū scientia inflati vilia ministeria domestica fastidiebat. sed q̄uis nec nisi p obedientiam. egre tamē ab illorū executione coercebatur. reputantibus prelatis indignum. si a talibus nō vt egregius sequestraretur. in quo sancti spiritus gratia habitare perspicue cernebatur. Nec tamē vir sanctus vlla charitatis officia ob litterarias actiōes p̄termittebat. sed in omēs fratres oculos intēdēs. si quem forte tristē aut professiōis penitentem intelligeret. tanta dulcedine in sermone cōueniebat. consolabatur. monebat ac cōfirmabat. vt nullus ab eo discederet. quin libens ceptū religionis iter prosequeretur

Infirmorū p̄terea cura supra q̄ credibile sit delectabatur. quo vt grauioribus aut contagiosis morbis grauarentur. eo magis se totum illorū obsequio applicabat. Quibus officijs cū maiorem diei partē absumeret. non eo minor erat in publicis lectionibus & interpretationibus scripturarū que tanta claritate audientibus intelligenda reddebat. vt ipse auctor illorū merito videri posset. In capitulis vero aut puincialibus aut generalibus tāta sapiētia ipsius responsa dabantur. vt iam generalis minister pspecta magnitudine consiliorum illius nil omnino graue exequendū putaret in q̄ sancti viri iudiciū non antea explorasset. Quibus donis & gratijs illustratus. cū iam in religiōe esset omni merito clarus. defuncto generali ministro tredecimo ipsius ingressus anno ex tā multis sanctis viris quibus religio in sua nouitate florebat. vnus omniū sine contradictione extitit subrogatus. Hic vir sanctus accingens se grauioribus actionibus. cū iam religiosi cepissent a fundatoris disciplina paululum declinare. vbi monendo. instando. castigando ac operosius laborando ad meliorem vite frugem reduxisset. In capitulo generali. quod primū Narbon̄. tenuit regulā beati Francisci reformauit atque exposuit. ordinēque in puincias & custodias taxauit. & duas addidit. vbi strēnue decertās aduersus venenosas oppugnatiōes temeratorū et obtrectatorū. qui in religionē mendicantium ac sanctū virū impudentius ora soluerant. atque artificiosis calūnijs velitabātur, sola iusticia atque innocētia tutus. permāsit inuictus tanque q̄ integer vite scelerisque purus. nō eget mauri iaculis. nec arcu nec venenatis grauida sagittis fuste pharetra.

Expertus fructū sanctorū monitorum magni Basilij diuini interpretis Homerici carminis. vbi vlixem p meritis ad celum tollit. asserens poetā clara voce testatum. O homines sit vobis cura virtutis. que cum naufrago enatat. et eiectū in littore venerabiliorē ostendit. Ubi etiā libellū cōtra minores perniciosissimū. a magistro Giraldo de abbatis villa. vt putant p apologiā editum. nō minus eloquēter q̄ subtiliter confutauit. Qui etiam Giraldus nō longe post iusto dei dānatus iudicio meritas sui sceleris penas dedit. paralyticus ac miseranda lepra respersus. q̄bus erumnis vitam finiuit. Congregato vero capitulo generali pisis. eo auctore institutum. vt gl'ia tibi domine q̄ natus es de virgine. vsque ad epiphaniam continuaretur. eodē modo quo infra octauā natiuitatis dominice cantatur. et alie rubrice in breuiario reformate. & alie addite. Idem etiam pijssimus cultor gloriose virginis matris iesu instituit. vt fratres populū hortarentur ad salutandū eandē. signo campane quod post cōpletorium datur. q̄ creditū sit eandū ea hora ab angelo salutatam. Tunc translatū fuit venerabile corpus beati Anthonij ad pregrandē ecclesiā paduanā. cuius lingua secundo et tricesimo sui obitus anno. recens & rubicūda reperta est. quā vir sanctus in manibus deuote recipiens. ac largioribus lachrymarū imbribus pfundens. talibus reuerenter affatus est. O lingua benedicta que deū semp benedixisti. & alios benedicere docuisti. nunc pspicue cernitur quāti meriti fueris apud deū. Cui oscula deuote figens. illā honeste collocari curauit. Cuius etiam fama pmotus pontifex tunc Clemens. iiij. vt illū in partem sollicitudinis traheret. opulenti Eboracen̄. ecclesie p̄fecit. nec tamē assequi potuit. vt vir sanctus eam promotōnē acceptaret. qui pposito constans in religione maluit pmanere. vbi diuitias & dignitates sibi pcuraret in celis. Cuius cōstantiā pontifex admiratus ad illum. sta inquit in testamento tuo. & in illo colloquere. et in opere mandatorū tuorū veterasce. Nunc vero se offert numerosior cumulus diuinorum scriptorum

ipius. cū Parisius legisset primū librū Ge-
nesis. nobile opus quod de septē visionibus Bo-
nauēture intitulatur editū est. In libros sen-
tentiarū celebria cōmentaria edidit secun-
dū ⁊ quartū presertim. quos etiam metrice
extitit prosecutus. Et incipiūt. O fons splen
doris. vas dulcoris ⁊ amoris. Quibus ob
sublime ingeniū auctoris ibi inspersum. sen
tentie sententiarum Bonauēture titulus in-
ditus est. Super euāgelijs cōpendiose et
vtiliter scripsit. Luce presertim cancellarij
pie matris iesu. quam pectori impressam assi-
dua meditatiōe semper extitit veneratus. Rur
sus cōtemplatione sancti Ludouici regis
francie officiū de cruce deuotissimum edi-
dit. quod ab ecclesia nullo immutato rece-
ptum in ea solēnitate vbique legitur. Cōpo
suit ⁊ solenne officiū in honorē beati Fran
cisci. ⁊ de ipsius vita hystoriā serioso tracta
tu primū. ⁊ secundo reductorie annotauit.
Composuit ⁊ libellum de sex alis seraphin.
In monte Alverne duo nobilia opuscula
edidit. piissimas contemplatiōes flagrātia.
quorū alterū itinerariū mentis in deum. et
alterū in seipsum appellata sunt. Composuit
⁊ libellū approbatoriū religionis mendicā
tium. quod defensoriū appellant. Compo-
suit ⁊ libellū de vita christi. siue meditatio-
num passionū ipsius quē arborem crucis no-
minant. Cōposuit ⁊ breuiloquia. Itē ⁊ ser-
mones dñicales super euāgelijs et epistolis
per totū anni circulū. Item cōpendiū veri
tatis sacre scripture. Item libellū ordina-
tionis siue institutiōis nouiciorū. Item et
libellū de stimulo amoris. Item ⁊ libellum
quē appellant pharetrā in auctoritatibus prnci
palibus doctorū approbatorū. quē per alpha
betum extitit prosecutus. Et alia plura opu
scula vsque tricenariū numerum. que in par-
tibus galliarū frequentius habentur in ma-
nibus. Et cum beati Francisci religio.
quā annis octo ⁊ decē sctō regimine guber
nauit ipsius monitis ⁊ exemplis. in solidio-
ri sanctitatis statu firmata esset. ⁊ viri clari
tas ob vite sanctitatē. doctrine eminentiā
atque operum diuinitatē vbique elucesceret. Tū
forte romana sedes plurimū laborabat diffi
cultatibus. que in cōcilio quod lugduni congre
gabatur inextricabiles emerserāt. Gregorius
tūc papa. x. ⁊ reliquus sacer senatus illecti
studio viri. quē leuādis dictis difficultati-
bus. ac vniuersalis ecclesie regimini intelli-
gebant plurimū profuturū. atque ob merita a-
lioquin subleuandū in cardinalē. quamuis re-
luctantē promouerūt. ⁊ quod rarū et ipso ini-
tio ob viri excellētiā epm Albanen. Mox-
que pertractandis arduis rebus cōcilij. vnus om-
niū delectus est. deputatis qui illi assisterent
Rothomagense. ⁊ Tripolitano claris epi-
scopis illius tpis. qui ⁊ ipsi de religione san
cti Francisci ad episcopatū ob meritū vo-
cati fuerant. In quo concilio de multis illius
sapientia sancte consultū atque decretū. ⁊ gre
corū cōposite hereses. qui tum presente paleo-
golo eorū imperatore. qui in hoc lugdunū ve
nerant libere ad roma. sedis obedientiā re
dierunt. Ad quorū reductionem missi fue-
rant frater Hieronymus de esculo. et frater
bona grā dalmata ordinis minorū religio
si eximij meriti. Quibus cū litteris reuersis
letus idē Gregorius. fratres ac prelatos qui
in cōcilio aderant. in lugdunen. ecclia cōuo
cauit. vbi vir sanctus preclarā habuit oratio
nem. proposito themate quod legitur Baruch
v. Exurge hierusalē. ⁊ circūspice ad orien-
tem. ⁊ vide collectos filios tuos ab orien-
te vsque ad occidentē. Successiue in ea vo-
catione. pari sanctitate. ⁊ operum fructu perseue
rans. cū in dei ecclia diutius laborasset. ita vt
cū apostolo iure dicere posset. Bonum cer-
tamen certaui. cursum consummaui. fidē ser
naui. Anno salutis. M. cclxxiiij. ⁊ sue etatis
tercio ⁊ quinquagesimo. hora matutina diei
dominici. que mēsis Iulij erat tercia ⁊ deci
ma ex humanis sublatus est. ⁊ sanctis patri
bus vt credere debemus eternū victurus red
ditus. Qua die ipsius venerabile corpus
sepulchro reconditur in ecclia sancti Franci
sci Lugdunen. cū multis lachrymis ⁊ con
sternatione fratrū lamentātiū se tanti viri
societate destitui. qui parē sibi in dei ecclia
relinquere nō videbatur. Gregorio pontifi-
ce permaxime eum reputante. qui ibidē pub
lice testatus est. eccliam dei illius morte ma-
gnā incurrisse iacturā. In cuius exequijs
primā missam celebrauit frater Petrus Ta-
rantasien. episcopus. cardinalis Hostien. et
sermonē habuit proposito themate. Doleo su
per te mi frater Ionatha. Ubi inter cete-
ras cōmemoratiōes gratiarū ⁊ donorum
que illi deus dedit. etiā fuit quod quicunque eum
videbat. statim ipsius amore capiebatur. eius-
que monita libenter recipiebat. greci preser-
tim. quibus reducēdis ipsius diuina eloquia

⁊ consilia plurimũ contulerũt. Benignus. affabilis. omnibꝫ gratus. ⁊ nulli vnq̃ scandalo. pius. prudens. humilis. pudicꝰ. sobrius castus atq̃ quietꝰ. quarũ virtutũ actiões ⁊ officia semꝑ strennue extitit executus. Quod ⁊ si nullo alio probante doceremur. satis ex diuinis suis scriptis liquido patet. quibus tam intenso affectu. singula ꝑmissa ꝓsequitur. vt nisi per assumptũ de illis habitum adeo ardenter illis insistere non valuisset. Tum vero q̃ Alexandri de ales preceptoris ipius testimonio mũdus ab omi vicio ꝓbatus est. q̃ eius vita ⁊ moribꝫ probe compertis de eo dicere solebat. Verus israelita est iste. in q̃ Adam nõ peccasse videt. Cuius doctoris auctoritatẽ tanti apud ecclesiam valuisse constat. vt de illius dictis aut scriptis. nephas putauerint dubitare. Cõ summatũq̃ omes testati sunt diuinũ oraculũ. per beatũ Franciscũ. de illo editũ. futurũm eũ magnũ virũ in ecclesia dei. religionemq̃ suã. magna ꝑ illũ sanctitatis accrementa recepturũ. Iã intelligis pater beatissime. quod ⁊ ꝑ te planius intelligebas. q̃lis qualis ve fuerit Bonauẽtura. de quo agimus. cuiꝰ vita ⁊ exemplis beati Francisci religio illustrata. ⁊ doctrina omĩs terra repleta est. Nũc q̃d secũdo loco aggredimur pari patientia audire digneris. dũ refero q̃ memoranda omĩpotens deꝰ in illo. ⁊ ipius virtute in alios monstrare dignatꝰ est. A re miranda exordior. Bonauẽtura adhuc in minoribꝫ agens. demisse mentis humilitate potius q̃ ex iniusticia. pluribꝫ diebus abstinuerat ꝑceptione sacratissimi corporis christi. veritus ne si illud indignꝰ sumeret. iudiciũ sibi manducaret et biberet. Cumq̃ die quadã in missa deuotꝰ adesset. deus respiciens ad illiꝰ humilitatẽ. particulã consecrate hostie. de manu celebrantis ꝑ angelũ ceptam. illiꝰ ori clemẽter immisit. Respexit enĩ ad humilitatẽ serui sui. ꝓpter quã beatꝰ omnibꝫ gentibꝫ predicat. Rursus cũ intenso affectu studeret. contẽplãdo ⁊ annotando vitã beati Francisci gloriosus sctũs Thomas de aquino. qui eadẽ tempestate meritis claruit. ⁊ Bonauẽture magna charitate cõiunctus fuit. accedens ad illius cubiculũ. ꝑ foramen hostij illũ introspexit in contemplatiõe raptũ. ⁊ a terra mirifice sublenatũ. Tum retrocedens ad suos. Sinamus inquit sanctũ. qui laborat ꝑ sancto.

Simona Lugduneñ. beatũ Bonauẽturã viuentẽ summa deuotione ꝓsequebatur. que sicut domino placuit. mortuũ peperit. Ad quã euocatus vir sanctus. exposito cadauere ante illiꝰ pedes. ⁊ mater que i lecto corã ingemiscebat. et relique mulieres que aderãt. sancti viri opem in salutẽ mortui deprecate sunt. Tum vir sanctꝰ cõmiseratus. manibꝫ atq̃ oculis erectis in celum. deuotissime orauit. Hoc signo crucis super puerũ facto. viuentem reddidit matri. Tritũ ac frequẽs apud lugduneñ. castrum villanũ. ac totã prouinciã q̃ mulieres vtero laborantes inuocatꝰ exaudit. ⁊ de periculo eximit. Iohanna Lugduneñ. octo dies cõtinuos vtero distenta. atq̃ assiduo enixu parturiẽdi cruciata. desperauerat de salute. monita a mlieribꝫ. que laborãti aderant. se sancti precibꝫ ⁊ suffragijs cõmẽdauit. certũ votum ꝑ salute recuperanda faciens. et statim incolumis incolumem peperit. Petrus filiꝰ Io. ainse caphelier. dextra tibia notabiliter claudus. ita vt q̃ttuor mensibꝫ sine baculo nec ambulare nec investigijs consistere posset. precibꝫ. voto ⁊ orationibꝫ in sepulchro ipius factis. ibidem nouennã facere cepit. et in fine sex dierũ filius melius habere cepit. ⁊ infra nouem dies salutem omĩmodã recuperauit. Eadẽ inuocatione simili egritudine liberatus filꝰ Francisci massodi notarij Lugduneñ.

Nobilis miles dominꝰ lecorũ de vincellis ⁊ de gromellis. pestilenti febre attritus ⁊ exinanitus erat. quẽ loquela. sensu ⁊ motu destitutũ. extra salutis spem denunciauerat. Marcus de ferrarijs nobilis physicus papyensis q̃ in illo omĩa mortalitatis signa probe cõpererat. Ceterum religiosus quispiã aderat. frater Matulinus biblicꝰ cõuentus sancti Francisci Lugduneñ. q̃ cõmemorare cepit. que mira omnipotens deus ꝑ inuocationem dicti sancti operaret. Et propterea illiꝰ opem in salutẽ morientis poscendã persuasit. Tum votiua inuocatione per cognatos et dictũ religiosum. ⁊ certo voto ꝓ illius salute ad beatũ Bonauenturã facto. qui moriturꝰ videbat statim sentire. moueri. loqui. ⁊ melius habere cepit. ⁊ breui salutẽ omĩmodã recuperauit. Simili inuocatione de grauissimis febribus liberati frater Ioh. Benedicti ordinis sancti Francisci sacre pagie magister. Ludo-

nica vxor Petri rouer. Gasparda filia no/
bilis viri petri Carionis de chamberiaco.
Filius Richardi ridani. Soror princte
vxor Claudij Pinol. Anthonius carbala
nus. Lauzelotus mercerius. Stephanus
gennes chapelier. famul9 Johis adiusse d
quartana. et frater philipp9 laicerti Fran
cisca luem siue formicam in collo patieba/
tur. cuius ignis sensim in reliquã corporis
partẽ se ꝓpagabat. et teneras puelle carnes
misere vrebat atq; vorabat. sup quam do/
lens Gilbertus Alerij infelix pater ad ve/
nerabile sepulchrũ Bonauenture se contu
lit. illiusq; opem et suffragia in salutem filie
deuotissime inuocauit. ac certũ votũ in hoc
fecit. Mox domũ reuersus. extincto igne
sanã et liberã miraculose inuenit. Ste
phaneta relicta Joh. Michaelis casu tra/
bis oculũ percussa. graues dolores incur/
rit. et in periculũ perdendi oculũ deducta
fuit. Cõmendauit se beato Bonauenture.
ad q; illius sepulchrũ virgunculam filiam
cum cerea imagine oculorũ misit. Qua re/
uersa doloribus liberata est. et breui integrã
oculorum sospitatẽ recuperauit. In qua et
illud notabilius. quod cũ Lugdunũ ꝑue
nisset religiosus quispiã ꝑdicator verbi dei.
indixissetq; populo q quicũq; sciret aliqd
de miraculis beati Bonauenture. quod si/
bi reuelare deberet. eadem Stephaneta q
in oculorum suorũ salutẽ etiam inuocaue/
rat auxilia gloriose virginis marie perple/
xa cui9 beneficio sospitatẽ oculorũ consecu/
ta fuerat aliquãdiu detractauit quicq; ꝑ/
dicatori referre. Tum in grauiorẽ oculorũ
egritudinem incidit. mittensq; etiam filiã
denuo vt antea fecerat ad idem sepulchrũ.
et facta oratione et voto miraculose extitit
liberata. Tum suũ reatum agnoscens ad
eundem ꝑdicatorẽ accessit. et rerũ seriem
omnimodã reuelauit. Simili inuocati
one de doloribus et periculo oculorũ liberati
fuerunt Dyonisius de foresta mercator.
Claudia de piscaria. Claudius poleti cor/
duernis. Margarita vxor Johãnis petit
textoris. Joh. adiusse filius Jo. adiusse ca
pellier dira paralysi repente ꝑcussus amis/
sis sensibus. et media sui corporis iferiori par/
te hebes factus cecidit. Cuius casum do/
lens pater. flexis genibus cõmendauit illum
beato Bonauẽture. et statim q ceciderat.
sentire. loqui. et melius habere cepit. Tunc
imponentes eũ lectice. pater. mater et petr9
alter filius detulerunt eundẽ ad sancti se/
pulchrũ. quem ibidẽ sistentes. flexis genibus
inuocauerunt beatũ Bonauenturã. et fa/
ctis certis orõnibus ac voto sanum et libe/
rum reduxerunt domũ. Eadem inuoca
tione de simili egritudine liberati Franci/
scus danegnier. alias ramillon. Guillerm9
de bletena textor. Katherina de bauline.
Johanna relicta petri rolini. Margarita
relicta Johã. de vaulx aurige. Illustris
dux aurelian. a potenti magne britanie si/
ue angl'ie rege captiuus detinebat. vbi ve/
terẽ quartanã passus intensos capitis et re
num dolores incurrit. destitutus omni au/
xilio opem beati Bonauenture deuotissi/
me inuocauit. in illius suffragijs deuotissi
me sperans. Et statim miraculose dolori/
bus et egritudinibus liberat9 in gallias infra
annũ extitit restitut9. Mox Lugdunũ pe/
tens. visitauit venerabile sancti sepulchrũ.
et oblationibus factis gratias deo et sancto ꝓ
acceptis beneficijs egit. et que ꝑ illius inuo
cationem fuerat cõsecutus. religiosis dicti
cõuentus manifestauit. Laqueda vxor
nicolai Colinecti Lugduneñ. horrenda le
pra respersa atq; infecta. suis vitabilis iam
diutius detractare nõ poterat quin relicto
lare cognatis et vrbe miserabili cõsortio le/
prosorũ se redderet. Que cũ semp nomẽ be
ati Bonauenture deuote coluisset. ad illi9
sepulchra ꝓcubuit intensius ꝑcata vt mise/
reretur sortis sue deuote. et oblatiõe ac vo/
to factis. mũdari atq; a lepra liberari obti
nuit. Michael de Chel. alias d gennes
in cuius latus dextrũ equus vehemẽti ictu
validũ calcẽ detorserat atq; impegerat. ita
vt duabus costis pene attritis. cum magno
anhelitus impedimento tres menses lan/
guidus iacuit. varijsq; fomentis delinimẽ
tis ac cataplasmatibus frustra adhibitis. de/
sperata salute cõmendauit se beato Bona/
uenture. et certo voto in illius honorem fa/
cto de periculo exempt9 et saluti extitit resti
tutus. Simili inuocatione liberat9 etiã
de dolore costarũ Joh. michaelis de che/
ual seruiens curie Lugduneñ. et eadẽ mar/
garita Joh. petit que de celsiori edium par/
te delapsa ceciderat. Johes garboti regi
us secretarius vxorẽ ꝑpetuo languore ta/
bidam siue hydropicã nullo medico iuua/
mine curare poterat. accessit ad venerabile

sancti sepulchrū salutē cōiugis. imo cōmu/
nē illi reuerent' cōmendās. ⁊ facto certo vo/
to in honorē sancti. sanā ⁊ liberā domū re/
uersus extitit ꝯsecut⁹. Joh. dusolier ma
rescallus lugduneñ. putri ac marcida tibia
q̄ttuor menses languid⁹ iacuit. Cūq; cru/
ciabiles dolores diuti⁹ perpeti nō valeret.
in sola tibie amputatiōe spē cōiecerat. No/
cte forte ꝑ quietē monit⁹ cōmēdauit se bea
to Bonauēture. atq; vxorē cū cerea imagi
ne tibie ad illi⁹ sepulchrū deuotissime mi/
sit. Qua reuersa dolorib⁹ penit⁹ exemptus
est. ⁊ salutē oīmimodā breui recuperauit.

Petrus moyer ligneū molendinū habe
bat in flumie rodano. q̄ affluenti aquarum
colluuione elat⁹ ⁊ auctus molendinū ipm
valida alioq̄n cathena retentū violētior ra
puit ⁊ in se vorauit. Quo ꝯspecto idem pe/
trus q̄ semp coluerat beatū Bonauenturā
ad illius sepulchra ꝯfugit. ac ꝓcūbens re/
uerenter ꝑcat⁹ est vt a sui deuoto calamito
sam iacturā auerteret. Mox egressus incō
cussum molendinū ad alterā rodani ripā
in littore eiectū ⁊ miraculose restitutū ꝯspe
xit ⁊ recuperauit. Stephaneta mater p̄
dicti Francisci dauegnier. alias de rouel/
lon de squilincia ī extremis laborabat. Que
allatū dñicū corpus. nec agnoscere nec reci
pere potuit. Qd egerrime ferens Frācisc⁹
fili⁹. q̄ probe noscebat mrēm magna deuo
tiōe beatū Bonauēturā sp coluisse. ad illi⁹
venerabile sepulchꝝ ꝯfugit. deuotissime p̄
cat⁹ ne sustineret sui deuotā sine salutꝭ viati
co vita decedere. Domū reuersus fidelissi/
me sperās in btō Bonauētura corp⁹ dñicū
iterū afferri curauit. Qd statim agnitū mr̄
reuerent' recepit. Uenerabil' religiosus
pr̄ Bñdict⁹ de lulino ordinis sci Anthonij
vienneñ. ꝓcurator dom⁹ scti Anthonij lug
du. censuales libros dom⁹ amiserat. quos
multa adhibita diligētia repire non valuit
cū magno scādalo ⁊ detrimēto dom⁹. acces
sit ad venerabile sepulchꝝ beati Bonauē/
ture. ⁊ ibidē accēsis candelis cōmēdauit se
eidē. ⁊ domū reuersus libros meruit inue/
nire. Pari inuocatione Richard⁹ ridani
mercator amissa instrumēta ꝓbatoria ⁊ ali
as res apothece valuit inuenire. Jtidem ⁊
frater petr⁹ fabri res ad sui vsum deputa/
tas amissas. Margarita gruelle vxor hu
gonis frācisci burgundi calzetarij habita/
toris lugduñ. intenso podagre dolore cru
ciabat'. Que cū probe noscet medicā artem
in h̄ parū valere. cōfugit ad inuocationem
suffragiorꝫ btī Bonauēture. ꝯiunculāq; fi
liā cū cerea pedis imagine ad illius sepul/
chra reuerent' misit. ⁊ stati podagra extitit
liberata. nec illa vnq̄ de cetero ꝗuata fuit.

Eadē inuocatōe liberata katherina vx/
or Jo. textorꝭ de hispania. Et fili⁹ mgr̄i frā
cisci massedi notarij. Margarita vxor be
nedicti garrini. filiū habuit in inguinib⁹ ru
ptū. ac vlcerib⁹ misere putrescentē. Qui me
dica māu fect⁹. in deteriorē statū ac certum
mortꝭ ꝑiculū deduct⁹ fuit. Qd ingemiscēs
mr̄ q̄ speciali⁹ btm̄ Bonauēturā veneraba
tur. ad illi⁹ sepulchꝝ reuerent' ꝯfugit. ibidē
q; deuotissime ꝑcata ē vt sue orbitatꝭ mise/
reret'. nouēnāq; in illi⁹ honorē facere cepit.
⁊ octaua die sanū ⁊ liberꝝ ꝯseq̄ meruit. Pe
trus morget doliū vino plenū ī cellariū in/
ferens. illi⁹ oneri impar p̄ssus succubuit. ⁊
illo sup eū incūbēte q̄ssat⁹ fuit ac pene cōtri
tus. cōmēdauit se btō bonauēture. ⁊ salutē
ꝯseq̄ meruit. Simili inuocatiōe libera/
ta illi⁹ cognata. q̄ casu spatulā ⁊ brachiū e/
normit' leserat. Sūt p̄terea et alij īnūeri
q̄ meritꝭ eiusdē scti de varijs dolorib⁹. egri
tudinib⁹. ac ꝑicul' miraculose libari merue/
rūt. q̄z singl'os si recēsere ꝑgā. p̄nti opi de/
trimēto poti⁹ q̄ vsui aut fauori indubie fu
tur⁹ ero. Hoc tñ loco nō cōmittā vt silētio
trāseā stupendū ac mēorabile q̄ddā. qd oi/
potēs de⁹ ad ꝓhibēdū certū testimonium
sctītatis viri ī illi⁹ venerabili corpe pro sua
clemētia mōstrare dignat⁹ est. Dū idē vene
rabile corp⁹ trāsferret' ad nouā ecclīaꝫ ad ti
tulū scti Frācisci lugduni erectā. centesimo
⁊ sexagesimo sui obit⁹ anno. reliqua corpis
parte alioq̄n exesa atq; corrosa. caput tñ so
lidū. capillamētū herēs. labia. dētes ⁊ lin/
gua. in nullo a vitali statu aut colore demu
tata repta sunt. Erat ꝑfecto diuie clemētie
illud os a putrefactiōe ꝓuare. qd ad salutē
fideliū atq; ī diuinis laudib⁹ sp extitit ope/
rosuꝫ. nec dare scm̄ suū videre corruptiōeꝫ

Extāt p̄terea crebra ⁊ memorāda bñfi/
cia q̄ freq̄nter ꝯciues balneoregni ⁊ vrbe/
uetani ꝑ inuocatōnē eiusdē scti meruerūt ob
tinere. de q̄b⁹ tā multꝭ l' vnū aut porro duo
recēsere nō piget. Laodomia vrbeueta/
na filiaꝫ sarcina onerauerat domū. ac pin/
de frācisco matthei nebie viro q̄dāmodo ī/
uisa. q̄ rei familiarꝭ angustia impar sarcine

mr̃imonio abstinebat. de q̄ ñ nisi femiās cō
pererat ꝓficisci. Eos ꝯiuges ꝯsolatꝰ vene/
rabil' religiosus mioꝝ mgr̄ Frācīscꝰ ō sq̄/
pēdēte. q̄ ill' admodū cultꝰ erat. affirmauit
se bīe documēta ex īstitutꝭ scti bonauēture
q̄ si moniti suscipent masculinā ꝓlē ꝯseq̄re
tur. Auscultātibꝫ. vna mecū inquit votiuas
effundite p̄ces ad gl'iosuꝫ bonauēturam. ꝛ
pie speretꝭ asseq̄ qd̄ optatꝭ. Qui parētes mo
nitꝭ. paucul' diebꝫ gignēde ꝓli opam indul/
serūt. ꝛ vxoꝛ ḡuida facta est. ꝛ statuto mense
masculū pepit. cui nomē ex īstituto eiusdeꝫ
religiosi bonauētura īposuerūt. laudātes
deū ꝛ scm̄. ī cuiꝰ ꝟtute mirabilia secū opatꝰ
est. Triennio post dū ea ciuitas Epidimie
morbo atq̧ internicinio ḡuit' affligeret' do
mꝰ oīs ꝯiugū eo veneno respsa ē. ꝛ filiabus
oībꝫ extinctꝭ. bonauētura extra spem salutꝭ
ꝯstitutꝰ. credebat' pari mortalitate iā iā so/
rores secuturꝰ. Qui etiā īmūdoꝝ spirituū
p̄sentanea instātia vexatꝰ. nulla domꝰ pte il
loꝝ ꝑsecutionē effugere poterat. clamitās
infelix succurrite gladio ꝛ fuste. hos spiritꝰ
maligniores fugate. Parētibꝫ p̄ taliū affli/
ctiōe ꝛ mesticia ꝯsternatis atq̧ oī ꝓrsus re/
medio destitutꝭ subijt scti recordatio. cuiꝰ
munere filiū fuerāt ꝯsecuti. mox ī spē addu
cti. illū ac p̄ce p̄cati sunt. Scē gl'osissime q̄
benignꝰ nob̄ hūc filiū ꝓcurasti. eadeꝫ beni/
gnitate p̄stes vt fugatꝭ malignis spiritibꝫ a
peste saluū retineamꝰ. Et p̄ce facta spūs ex
torres exclusi. febris cessauit. et breui puer
oīno ab egritudine saluꝰ surrexit. cū magna
parentū ꝛ oīm ciuiū leticia. gaudētiū q̧ ad
supandas morboꝝ ꝛ spirituū malignitates
defensoris tā validi p̄sidio cogñscerēt se mu
nitos. Possem forte ineptus videri si stu
dens cepto ꝓseq̄r diē absumere. recēsendo
miracula. q̄ꝝ relationi nec diē nec certe di/
es sufficere satꝭ scio. Sꝫ q̄d vlterius exq̄ri
mꝰ miracula. q̄i ꝓo Basiliū magnū. Hiero
nymū ꝛ Augustinū nr̄e fidei lucida sidera.
Thomā aq̄natē ꝛ alios q̄plures. q̄s in dei
eccl'ia sctōs colimꝰ ob miracula. non aūt ex
diuinitate doctrine miremur ꝛ veneremur
Quos tn̄ sctitatꝭ testimoniū nō ex alio cer/
tius ꝯsecutos ꝓbe intelligimꝰ q̄ ex eoꝝ cō/
mentarijs. q̄ vt diuinitatꝭ plena nō nisi per
infusam sciam poterāt edidisse. ex q̄bꝫ spm̄
scm̄ ī eis hitasse verꝰ cōprobat'. At si por/
ro miracula exigimꝰ. nō tā q̄ ꝑ illū in alios
q̄ q̄ in corpe apparuerit cōsideremꝰ. Si
igit' diuum Bonauētura in suis opibꝫ mi/
raculosuꝫ iā ꝯstat. si infusam dono sctispūs
obtinuisse sciam diuia illꝰ cōmētaria pro/
fitent'. Si charitatꝭ officia ardentiꝰ execu/
tū. Mūdanos honores ꝯtēpsisse. Affectꝰ
terrenoꝝ abiecisse. In ꝑsecutōibꝫ ꝯstātem
māsisse. In bti Francisci ac vniuersali reli
gione fructuosuꝫ extitisse. Si supna voca/
tione. vt paulū in sorte dn̄i miraculose con
uersum. Si dīno bti Frācisci p̄sagio scm̄
p̄dicatū. Si Alexādri de ales doctorꝭ irre
fragabil' ipiꝰ p̄ceptorꝭ sedula obſuatōe san
ctū cōpertū ac iudicatū. Si religiosoꝝ mi
noꝝ voto q̄ sctitate pollebāt vt sanctior sū/
mꝰ p̄latꝰ assūptꝰ. Si romane sedis iudicio
vt clarꝰ meritꝭ ad vniuersal' eccl'ie regimē ꝓ/
futurꝰ ascitꝰ. Si deniq̧ cōi oīm opiniōe fi/
deliū sctūs tenet' ꝛ nomiat' ꝛ colit'. Si beni
gnꝰ succurrit q̄tidie inuocātibꝫ se. Poterat'
sctitas tua etiā nll'o petēte. sctō qd̄ vnū de/
erat publicos honores decernere. q̄to ma
gis id debes celsoꝝ p̄ncipū votꝭ. Accedūt
pientissime p̄ces serenissimoꝝ ac clarissimo
rū Frederici romanoꝝ regꝭ semꝑ augusti.
Ludouici frācoꝝ christianissimi. Ferdinā
di Sicilie. ꝛ etiā Matthie hūgarie reguꝫ
catholicoꝝ. q̄ cū de republica christiana bn̄
mereri fuerint sint. digni certe videri debent
q̄ a sctitate tua tā sctām rē ipetrēt. Rogant
p̄terea illustres duces ac ꝑpli ac loco maxi/
mi munerꝭ h̄ petūt Calabrie. Venetiarum
Mediolani Sabbaudie ꝛ ducisse Cala/
brie ꝛ barbonij. Florētini. Senēn Perusi
ni. Lugdunēn. ꝛ ciuitas balneoregij. que li
cet hūilis sit. tn̄ clarissima ꝛ deo ḡtissima vi
deri dꝫ. cui ꝯtigit tantū sidꝰ ꝓducere. Ro/
gat p̄terea istiꝰ ordīs reuerēdissimoꝝ patꝝ
Jo. de Arogonia eiusdē serenissimi regis
Ferdināndi illustrꝭ ꝓles. q̄ sctōs q̄ in eo or/
dine claruerūt religiosiꝰ veneratur ꝛ colit.
Exigit deniq̧ suo iure bti Frācisci sctā re/
ligio. cuiꝰ alūnꝰ vel iusta petēti deesse ñ po/
tes. Exigit ꝛ ip̄e sctūs ex ꝓmissiōe oīpotētꝭ
dei noīe facta. strēnue militātibꝫ. q̧ illoruꝫ
laudes cantet eccl'ia. Eccl'i. xliiij. Cui obli/
gationi ipiꝰ vicarius satisfacias necesse est.
Tā multꝭ igit' vincul' obligatū nullꝰ iudex
q̄lībꝫ fauorabil' nisi soluētē soluere possꝫ
Magnus ab infernis reuocet' Tulliꝰ vm
bris. et te defendat Seruius vsq̧ licet. nō
potes absolui. Cōperta p̄terea que dixi
singulari studio. quod p̄noscēdis vite ꝛ mi/

raculis sancti. exactissimũ indulserunt reuerendissimi patres Julianus de Rouere sancti Petri ad vincula ordinis eiusdẽ meritus pretor. Stephanus mediolaneñ. et Franciscus de Gonzaga mantuanus. tue sanctitatis in hoc cõmissarij. Mediolanẽ. ꝑsertim quẽ cõtra aduersam valitudinem. acri instantia colluctantẽ a sctõ ꝓposito nec ꝓprie salutꝭ ratio valuit retardare. Qui etiã reuerendissimi patres illecti studio cõperte sanctitatꝭ viri. id instantissime poscunt. Quid igit tua sanctitas vlteriꝰ differt. q̃d cunctatur. quid alterius glorie id ꝓrogat. Multa certe extant celebria tua gesta. que te ac tuos illustrãt atq; ꝑpetuo illustrabũt. nil tñ sic eque Romano pontifici gloriosuz meo captu ꝯtingere posse crediderim. q̃3 vt sancto ꝓ meritis publicã celebritatẽ decernat. Quã et tu pater beatissime. q̃ omni iure necessitudinis beato Bonauẽture coiunctus es. auctoritate omnipotentis dei. quez semideus mortalibꝫ in terris refers. supplicantibus ꝯcedere ꝓ tua clementia benigne digneris.

Finit oratio in vitã et merita diui Bonauenture.

Ne auferas de ore meo verbũ veritatis vsq; quaq; domine.

# Relatio R. P. D.

Johannis Francisci de Pauinis. inter diuini et humani iuriscõsultos minimi.

Beatissime pater

Circa canonizationẽ beati Bonauẽture de balneo regio ex patre nomie Johanne. cognomie Fidansa. ex matre vero momie Ritella. ꝓuincie Tuscie. doctoris seraphici et irrefragabilis etc. Olim generalis ordinis minoꝝ septimus post sanctũ Franciscũ. ac demũ Cardinalis episcopus Albanensis. Dico ꝑcipue cõsideranda esse et attẽdenda q̃ dicturus sum circa. xx. puncta siue fundamenta. que infra ꝑ ordinem subijciã. Premisso quodã vtili vale de ac necessario preludio. Ex quibꝫ concludendũ videtur ꝑ vestrã beatitudinez illum posse canonizari. Salua tamẽ semper. E. V. B. emendatione. Non attento q̃d os loquentiũ iniqua loquatur. dum tñ nõ recedamus a tramite veritatis. De illiꝰ auctoritate securi. qui cũ audisset a discipulis. Nõne scis quia pharisei audito hoc verbo scãdalizati sunt. respondit. Sinite illos. ceci sunt et duces cecorũ. Math. xv. vt dicit Innocen. iij. in. c. magne. de voto. et in. c. nisi cũ pridem. de renuncia. et. xj. q. iij. inter verba. senti enim de Augustino etc. xj. q. iij. senti. et c. nõ sunt. et ibi habetur. Et Xenophon socraticus. Consciẽtia teste didici maledicta cõtemnere. Et Dyogenes. Superat cõscientia quicq̃d mali confinxerit lingue. Et Ouidius fastorũ libro. iiij. Conscia mens recti fame mendacia ridet. De quo ꝑ Hiero. ad Eustochium de virginitate seruãda Et Paulus. j. ad Corinth. iiij. ca. Mihi autẽ ꝓ minimo est vt a vobis iudicer etc. Nam labijs iniquis et lingue dolose apponentur sagitte potentis acute cũ carbonibus desolatorijs. iuxta prophetam. Psalmo. cxix.

Primo. Religio ordinis mendicantiuz sancti Francisci in ꝑmis eius exordijs. illius ꝑcipuo feruore iuncta ordini episcopali.

Secũdo. Doctrina sacrarũ litteraꝝ cũ multitudine libroꝝ.

Tercio. Contemptꝰ dignitatũ mundanarũ et ecclesiasticarũ.

Quarto. Superexcellentes ꝟtutes et merita eius insignia.

Quinto. Regimen iconomicũ atq; politicum sanctum eius.

Sexto patientia in ꝑsecutionibꝫ propter zelum dei.

Septimo. Labores multi. mores casti et actus strennui etc.

Octauo. Multa gl'a quã fecit deꝰ cũ eo etc.

Nono. Sufficientia in operibꝫ charitatis et innocentie.

Decimo. Fama celebris beatitudis eiꝰ et mors preciosa.

Articuli secũde partis.

Primo. Necessitas miracloꝝ sufficiẽtiũ.

Secũdo. Frequẽtia. diuersitas et continuatio eorundem.

Tercio. Miracula tã in morte q̃3 i vita.

Quarto. Modus ꝓbandi miracula arbitrarius.

Quinto. An debeãt fieri in instanti.

Sexto. An debeãt fieri sine dolore. et de his q̃ nõ sunt de rõne miraculi.

Septimo. De oībꝫ in canonizatiōe req̄sitis tā circa pceſſum q̄ȝ cerimonias.
Octauo. de fide chronicaꝝ ordīs minoꝝ.
Nono. Quid ſi canonizet̄ nō canonizandus p errorem.
Decimo. An audiri debeant ſe opponentes canonizationi.

Remitto qꝫ canonizare ſctōs ē canonice et regulariť publice ꝛ ſolēniter declarare diffinire ꝛ pnūciare ꝛ ſtatuere ꝙ aliq̄s ab oīūbꝫ honoret̄ vt ſctūs. ꝛ p eo tanq̄ȝ p ſancto certa die fiat vbiq̄ȝ ſolenne officiū. ſicut fit p aliis ſanctis q̄ ſunt eiuſdē ꝯditionis. vt ſi canonizet̄ confeſſor fiat p eo officiū ꝯfeſſoꝝ. Et ſi martyr. fiat pro eo officium martyrum. ꝛ ſic de virginibus. ꝛč. et eum tanq̄ȝ ſanctum in catalogo ſanctorū aſcribere ſm Innocē. ꝛ Io. an. ꝛ alios in. c. j. de reliquiis. ꝛ venera. ſanctorū. An aūt poſſit q̄s canonizari ad ordinem aploꝝ ſicut martyrū. ꝯfeſſoꝝ. aut ꝟginū. Concludit Aug⁹. de anco. ꝙ nō. in li. de eccle. ptāte. ar. iiij. Et hinc infertur ꝙ cui nō poteſt appropriari officiū cōmune ſctōꝝ aliquoꝝ. ille nō debet canonizari. ſicut ꝛ cui nō poteſt cōpetere diffinitio. nō debet poſſe cōpetere ꝛ diffinitū. l. mortis cā capit. ff. ð dona. cā mortis. ꝛ. l. quint⁹. §. cū aurū. ff. de au. ꝛ argen. le. l. labeo. §. idem tubero. ff. de ſupel. lega. ꝛ Inſti. de dona. §. eſt ꝛ aliud. ð preben. cū ſcōm. rij. q. j. cleric⁹. cū ſi. Per hanc ergo canonizationē ꝯſequit̄ canonizatus ꝙ eccl'ia vbiq̄ȝ ſolenniter dicere ꝛ cantare publice poteſt officiū p eo ꝛ miſſaȝ ſolenniter celebrare ſicut p ſancto. ꝛ illuȝ inuocare in letaniis. ꝛ dulia venerari de cōſecra. diſt. iij. venerabiles. qꝛ iniuriā facit martyri qui orat p martyre. vt ei⁹ interceſſionibus ꝯſequamur orātes veniā peccatoꝝ. et vt piis ei⁹ meritis inuemur omne p euum. put ex rōnibus miſſalis ſacramētarii ꝛ breuiarij patet. Orōnibꝫ nanq̄ȝ eorū indigem⁹ nos quos vndiq̄ȝ mala nr̄a ꝑturbāt. Et vt etiā illis proſit oblatio ad gloriā ꝛ honoreȝ ꝛ ad hoc vt magis ac mag' a fidelibꝫ glorificentur in terris. Et reputant plerīq̄ȝ non indignum ſanctorum gloriam vſq̄ȝ ad iudiciū augmētari. Et ideo eccl'ia interim ſane poteſt augmentū glorificatiōis eorum optare. c. cū marthe. §. iij. loco ð cele. miſſa. vt patet in orōne ſancti Leonis pape. et in vigilia apoſtoloꝝ Petri ꝛ Pauli. ꝛ in ſecreta beati Gregorij ꝛ in offerēda ibi vt illis pficiat ad honorē. xxxviij. diſt. que ipis. Unde Proſper. Semp ſupeſt ſanctis q̄ creſcere poſſunt. nota. xv. diſt. oēs. q̄ ad premij eſſentialis augmentū ſm Aug⁹. vt legit̄ in iiij. ſenten. xlv. diſt. q. ij. in fi. et fertur eū hoc dixiſſe in ſermone vnius apl'i. xvij. Omelia qđ nota. p generali allegatione. de quo i. c. veſtra. de cohabi. cleri. ꝛ mulie. Et ſic in numero ſanctoꝝ publice annumerare eū. ſm illud Eccl'i. xliiij. Sapientiā ſanctoꝝ narrēt populi ꝛ laudē eorū annūciet ecclia ſanctorū. not. Io. an. in. c. j. de rel. ꝛ vene. ſctōꝝ. li. vj. ꝛ Inno. i. d. c. j. de rel. ꝛ vene. ſanctorū.

Iteꝫ ꝯſequit̄ ꝙ in eius honorē ꝛ ſub ei⁹ nomine ꝛ cū eius reliquiis poſſunt eccl'ie ꝛ altaria erigi. edificari. ꝯſecrari. c. de fabrica ꝛ. c. placuit. de ꝯſe. diſt. j. ꝛ pingi ꝛ ſculpi cuȝ diademate. c. prolatuȝ. cū ſequē. de ꝯſecra. diſt. iij. nec tamen de cetero p eo eſt orandū.

Deſcribendus eſt ergo etiā canonizat⁹ in catalogo ſanctoꝝ. qui eſt ſermo noīa aliquorū continens ordinate. a cata qđ eſt iuxta. et logos qđ eſt ſermo ſm Hug. xix. q. iij. quoniā ꝯſcribendos. ꝛ Hoſtien. in ſumma de reli. ꝛ vene. ſanctorū in ꝟ. Eſt autem catalogus. Facit. xj. diſt. c. quis neſciat. Secrete vero cuilibet licet alicui defuncto quem ſanctuȝ credit preces porrigere vt p ipo ad deum intercedat. et ei⁹ reliquias venerari. q̄ȝuis ſolennes preces publice porrigere vel miſſam aut ſolenne officiuȝ publice dicere nequeat ſm Inno. Hoſtien. ꝛ alios in dicto. c. j. de reli. ꝛ venera. ſanctoꝝ. ꝛ nota. in. c. j. eo. titu. li. vj. quia fidē eius attendit de⁹ ꝛč. Et idem cōcludit Auguſti. de Ancona i eodē li. de eccleſia. poteſtate. q. xiiij. arti. v. tamen per dictū. c. j. de reliquiis ꝛ vene. ſanctoruȝ. quod expreſſe prohibet epiſcopis aliquē vt ſanctū venerari publice abſq̄ȝ auctoritate ſedis apoſtolice. ergo multo fortius debet cenſeri prohibitū inferioribꝫ. Item qꝛ miſſe celebratio ꝛ cōmunis oratio fit in perſona totius eccleſie vniuerſaliter. in memoriam ergo illius dꝫ talis ſolēnitas celebrari. qñ quis ab illo q̄ eſt caput toti⁹ eccl'ie etiaȝ imediate ordinarius cunctorū. c. cuncta. ix. q. iij. ꝛ. c. p principalem. canonizat⁹ ꝛ in ſan-

etitate approbatꝰ ⁊ q̇ solus debet posse ⁊ nul
lus aliꝰ hanc venerationē indicere. cum ta/
lis sanctꝰ debeat ab om̄ibꝫ venerari Sed
maior rō est periculū erroris incurrendi.
qꝛ ep̄s in hoc posset faciliꝰ errare ꝙ̄ papa.
vt infra patebit in penul. q. ij. partis. que rō
fundaꝛ etiā in dicto. c. j. Item ne cōtingat
aliquē canonizari turpis lucri gr̄a. vel hu/
mane laudis pompa seu iactātia. que ratio
sumiꝛ ex. c. ij. eodē titulo. Item ⁊ ꝓpter dubi
um incursus idolatrie vt ꝓbaꝛ in clemen. j.
de iudeis. De quo plene ꝑ sanctū Tho. su/
per. iiij. senten. dist. xlix arti. iiij. q. j. Item ꝓ
pter gaudium angeloꝝ. ideo cantat eccl'ia.
Gaudeamus om̄es ⁊c̄. de quoꝝ solēnitate
gaudēt angeli ⁊ collaudāt filiū dei. Item ꝓ
pter plures alias rōnes quas statim sub/
dam. maxime qꝛ generale est vt vbi pericu/
lū anīe vertiꝛ. ꝓsumaꝛ in deteriorē partē. c.
iuuenis de sponsa. lxxiij. dist. p̄sbyteri. ⁊ no
ta. in. c. j. de scru. ⁊ ꝙ vbi maiꝰ est periculū.
ibi cautiꝰ est agendū. c. vbi maius. de electi.
li. vj. x. ij. di. quiescamꝰ. vij. q. ij c. fi. ⁊. l. j. §. j.
ff. ad carbonian̄. Ex his inferꝛ ꝙ solꝰ pa
pa de fratrū tamē cōsilio ⁊c̄. vel in generali
ꝯsilio potest nō solū certos ex sanctis p̄ aliis
extollere vt vbiꝗ solennius venerenꝛ. pu/
ta vt sub duplici officio ꝑ vniuersū orbem
eorū solennitas celebreꝛ. vt patet in. c. j. d̄ re
li. ⁊ vene. sanctorū. li. vj. Et in solennitate sa
cramenti corpis christi de qua in clemen. si
dn̄m. eo. titu. ⁊ i festo inuentiōis sancte cru
cis. de ꝯsecra. dist. iij. c. crucis. Et generaliꝛ
in eoꝝ vigilia ieiuniū indicere. c. ꝯsilium. de
obseruan. ieiunioꝝ. Sed etiā ꝯsimiliꝛ put
infra diceꝛ potest ⁊ debet canonizare quos/
libet alios sctōs ad effectꝰ. de q̇bꝫ. s̄. Quin/
imo nec inuētas reliquias de nouo quisꝗ
debet publice venerari absꝗ pape licentia
nec possunt passim oñdi nec trāsferri. Sꝫ
si antique reliquie de nouo inuenirenꝛ lice
ret eas venerari. alias non. nisi. s. prius au
ctoritate romane pon. fuerit approbate. ne
variis similiter figmētis aut falsis documē/
tis populi decipianꝛ. sicut in plerisꝗ locis
occasione questꝰ fieri consueuit. sicut inter/
dū faciūt questuarij. qui costā pecoris vel
asini ostendunt loco sancti. Alij ponūt ole/
um in oculo mareole sue vt videaꝛ lachry/
mari s̄m Hostien. ⁊ Jo. an. Et ne christia/
ne religioni postea in posterū detrahaꝛ. si/
cut sepiꝰ detractū est. qꝛ nimia familiaritas

parit ꝯtemptū. c. ⁊ si iudeos. de iude. Su/
munt eñi ex hoc materiā detrahēdi ⁊ blas/
phemādi. ⁊ videntes ossa nuda. dicunt tru
fam esse. q̄si ꝯsumptꝰ nō esset si sanctꝰ esset.
cū tamē sit scriptū de omnibꝫ Genes. iij. Ci
nis es ⁊ in cinerē reuer. ⁊c̄. Licet excipianꝛ
aliq̇. sic xp̄s ⁊ gl'iosa domina ⁊ beatꝰ Johan/
nes euāgelista. ⁊ alij quidā hoc speciali pri/
uilegio decorati. De quibꝫ Psal. xv. Nō da
bis sanctū tu. videre corruptiōnē. dic. c. fina
li. de reli. ⁊ vene. sanctoꝝ. Et ne ꝯtingat ho/
mines in ebrietate occisos q̄si sanctos mo
re infideliū venerari ⁊ coli. etiā si ꝑ eū mi/
racula fierent. c. j. eo. titu. s̄m Hostiē. ⁊ Jo.
an. ibi. qui tamē dicunt hoc male fuari pro
pter auariciā ⁊ insolentiā clericoꝝ. qḋ esset
corrigendū. quē nanꝗ ipe reprobat repro/
bandus est. ⁊ quē approbat approbādus est
xxiiij. q. j. hec est fides. ⁊. c. qm̄ vetus. vij. q. ij.
c. sane ꝓfertur. Et ꝑpterea etiā nec marty/
res nec reliquie vendi possunt. l. nemo mar
tyres c. de sacrosanc. eccle. ⁊ not. in dicto. c.
fina. Nec venalitatis causa extra capsā tra
hi vt plures oblatiōes recipianꝛ. Hoc eñi
facientes dici possunt venales sicut muli/
er fatua. aduocatꝰ ignarꝰ. ⁊ pugil. qui ꝓ nū/
mis passim se offerūt. ex hoc eñi vilipendū
tur. cū om̄e rarū charū. xxiij. dist. legimus.
xxvij. q. ij. institutū. Itē qꝛ ꝑ id notabiliꝛ re
darguiꝛ ꝑ laicos auaricia clericoꝝ. c. j. de de
ci. s̄m Hosti. Solus etiā papa pōt statue/
re ꝙ tempe interdicti possint diuina solen/
niter celebrari in certis p̄cipuis solēnitatibꝫ
vt ptꝫ in. c. alma mater. §. in festiuitatibꝫ. de
senten. excō. li. vj. Itē sine licentia p̄ncipis
transferri nō possunt etiā laici patroni s̄m
Archidi. dic. c. corpa. Et debēt illis loca cō
digna p̄pari. c. fi. de cust. euch. Nec etiā cor
pora sanctoꝝ de loco ad locū trāsferri. sine
pape licētia vł cōsilij generalis. vt ptꝫ de cō
se. di. j. d. c. corpa. ⁊ no. Hostien. in sum. d̄ re
li. ⁊ vene. sanc. Pñt tamē reliquie sanctoꝝ ⁊
diuina v̄ba et deuotiōe ad collū ligata por
tari. nisi sit sup̄stitio. s̄m Tho. ij ij. q xcvj. ad
iiij. ⁊ sup. j. ad Cor. x. fi. ⁊ ꝑ Arch. xxvj. q. vij
c. nō obseruetis. Licet aliꝛ loquaꝛ Henricꝰ
de Gandauo quolibeto. viij. q. xxxv. vide i
Spe. de rel. ⁊ ve. s. ⁊ in. l. nēo. de sacrosa. ec.
⁊ ꝑ Goff. ⁊ Hosti. i sū. eo. ti. Adducunꝛ et
plēs alie efficaces rōnes. vicꝫ qꝛ hec est vna
de maioribus causis q̄ inꝛ christianos ꝓpo/
ni possit. ⁊ sic est ad sedem apostolicā meri/

to referenda.c.maiores de bapti. Et adeo
maxima est q̄ licet al's papa vel saltē cū so/
lo cetu Cardinaliū omīa possit statuere et
diffinire.vt not.in.c.ad apostolice.de re iu.
ꝛ plene per docto.in.c.sup eo.de here.li.vj.
Hoc tamē casu papa nō potest saltē de con
gruo libere diffinire.etiā cū cetu cardinal'.
nisi etiā adiūctis aliis p̄latis curie q̄ q̄s ca/
nonizetur.ſm Hostien.Jo.an.ꝛ alios i di.
c.j.de rel'.ꝛ vene.sanc.Et Aug⁹.de Ancona
in dicto li.de ecc'iasti.potestate q.xiiij.arti.
iij.Itē q2 miracula attribuunt̄ fidei.ꝛ que/
stio fidei p̄cipue est ad se.ap'icā referenda.
xxiiij q.j.q̄tiens.Subest eñ periculū ido/
latrie clemē.j.de iude.Item q2 ad papā p̄/
cipue spectat declarare dubia scripturaruz
c.ꝑ venerabilē.q̄ fi.sint legi.ergo multo for
tius dubia sanctitat̄ in q̄bus maius peri/
culū vertitur ꝛ in q̄bus cauti⁹ est agenduz.
x'ij.dist.quiescam⁹.lxj.dist.miramur.vij.q.
ij.c.vlti.l.j.§.sz ꝛ si quis.ff.ad carboñ.c.vbi
periculū de elec.lib.vj.Est eñ periculosuz
de sanctoꝝ meritꝭ disputare ſm Hiero.ad
Dam̄.facit.c.nō turbat̄.xxiiij.q.j.q2 soli pe/
tro dicit̄.duc in altū.hoc est.in ꝓfundū di/
sputationū ꝛc.ꝛ.c.cū aliud e.cā.ꝛ q.q2 soluz
Petro piscatori dñs iubet.Mitte hamū.
ꝛ eum piscē ꝛc.facit etiā.c.loquit̄.e.cā.ꝛ.q.cū
multis aliis.Item ne ꝓpter multoꝝ epōrū
simplicitatem populos decipi cōtingat ꝛc.
aut in infinitū sctōs multiplicari.ꝛ sic deuo
tionē refrigescere ꝛ sanctitatē vilescere.lxx
dist.epi.q2 in multitudine sacrificioꝝ nō ꝓ
piciatur de⁹.xiiij.q.v.scriptū.de ꝯsecra.dis.
v.nō mediocriter.ꝛ ar.in aut.vt determina
tus sit numerus clericorū.in p̄nci.colla.v.ꝛ
not.de eta.ꝛ quali.c.penl'.ꝛ de rescrip.c.cuz
in multis.de rescrip.li.vj.De sanctꝭ vero iā
canonizatis debēt intelligi.c.j.de ꝯse.di.iij.
ꝛ.c.fi.de fer.vt in illis not.ꝛ in dicto.c.j.d̄ re
li.ꝛ vene.sanc.li.vj.Et ad hec nō debz lega/
tus de latere sine speciali mandato pape et
collegij extendere man⁹ suas.sicut nec ad
alia.q̄ in signū priuilegij singularis sūt tm̄/
modo summo pontifici reſuata.c.q̄ trās/
lationē.de offi.le.c.mutationes.ꝛ.c.et tpis
ꝛ.c.p̄apimus.ꝛ.c.frater nr̄.ꝛ.§.sicut.vij.q.j.
ꝛ de sum.trini.c.ij.in fi.ꝛ de here.c.cū christ⁹
ꝛ de voto.c.ex multa.ꝛ de iudi.c.at si clerici.
de fi.presby.c.j.ꝛ de tempo.ordi.c.de eo.et
de.q2 ꝯtingit de reli.do.ꝛ plene not.in.c.sic
vnire.de exces.prela.cū si.Ad solū ergo pa/
pam q̄ est oīm vniuersal' p̄nceps vt in.c.cū/
cta ꝑ mundū.ꝛ.c.ꝑ principalem.ix.q.iij spe/
ctat diffinire cū ꝯsilio ꝛ alioꝝ p̄latoruz cu/
rie vt quis vt sanct⁹ ꝛ canonizat⁹ vbiq3 so/
lenniter veneret̄ ſm om̄es tā canonistas q̄3
theologos ꝑ predicta.Et ne alias ꝯtingat
posse dici.ego sum pauli ꝛ ego suz cephe ꝛc
cōtra ap'm.j.ad Corinth.j.c. Ad papam
etiā solū spectat tolerare q̄ etiā in sola cer/
ta eccl'ia certi loci solēniter venerari possit
aliq̄s beat⁹.vt refert Hostien.et Jo.an.de
Karolo imꝑatore in Aquisgrano dioc̄.Le
odi.in.c.j.de rel'.ꝛ vene.sanc.ꝛ in aliis pluri
bus locꝭ.de q̄ Karolo ꝛ pulchris miracul'
eius habet̄ in speculo hystoriaꝝ.li.xxv.c.v.
Sic etiā fecit Calixt⁹.iij.de beato Alber/
to de trapano ordinis carmelitarū.vt ptz
ꝑ litteras testimoniales.R D.Rotomagē.
cardinalis.ꝛ ip̄ius ordinis ꝓtectoris d̄ an/
no.M.cccc.lvij.xv.octobris.anno ip̄ius
iij.Sic etiam fecit Sixtus.iiij.de beatis
Berardo.Petro.Ottone.Accursio.ꝛ adiu
to.martyrizatis in marochio de ordie fra/
trum minoꝝ.put patet ꝑ eius litteras i for
ma breuis de anno.M.cccc.lxxxj.vij.augu
sti.anno ip̄i⁹.x.Dicit Bal.in.c.fi.de feriis.
q̄ nō valet statutū dispoñ.q̄ dieb9 veneris
sint ferie ob reuerentiā cuiusdaz heremite
nō canonizati ab eccl'ia.cui⁹ cōtrariū serua
tur Padue in ꝓcessione beati Antonij pe/
grini.Dicit̄ etiā in.c.j.vt lite pend.q̄ surre/
pticia impetratio nō tenet etiaz si sanct⁹ sit
ille q̄ impetrat.sicut erat ibi sanctus Tho.
Cantuarieñ.vnde ꝓpter merituz vite nō est
recedendū a iuris dispositione.q2 neq3 ꝓ/
pter honestatē vite aut probatā fidem rele
uatur q̄s ab onere satisdandi ſm eū in Ru
brica.de eo q̄ mit.in pos.licet in ꝯtrariuz fa
ciat glo.ff.de ripa muniēda.l.j.§.his autez
que vult q̄ virt⁹ animi habeat̄ ꝓ satisdatio
ne.quā sequit̄ idem Bal.in.c.decernim⁹ de
iudi.Itē in eo nō est timor subordinatiōis
testiū.saluo tñ statu cause.put ip̄e Bal.di/
cit in.c.iurauit.de ꝓba.faciūt not.in.l.ticio
fundus.ff.de condi.ꝛ demon.facit qd̄ not.
Inno.in.c.veniens de p̄scrip.de illo rege
sancto ꝛc.Post q̄3 autē papa approbat reliq̄/
as vel canonizat sanctū.licite ab oīb9 pub/
lice venerari p̄t veneratiōe dulie i honorez
dei.Nā ꝛ suoꝝ honor redūdat ad dñm vt
dic̄ Hiero.ꝯ vigilātiū.ij.ꝛ Jo.an.i.d.c.ij.de
rel'.ꝛ vene.sanc.ꝛ ꝓbat̄ in.c.g'iosus.co.ti.li.

vi. et in cle. si dñm. etc. Quid autē de sanctis veteris testamēti not. belleme. in. c. j. de rel. et vene. sanc. et Aug. de Ancona in li. de ecclesiasti. potestate. q. xvij. arti. ij. et quicquid illi concludant. videtur probari cōtrariū ex publica veneratione. scz sanctorum septē fratrū machabeorū cū matre. de quibus habetur. ij. Machabeorum. vij. c. et quorum festū celebratur kl. augusti. Et vt dicit Jaco. de voragine in eorum legenda. Ecclia orientalis celebrat festū omnium sanctorum veteris testamēti. Ecclia autē occidentalis publice celebrat festum machabeorū loco omnium aliorū sanctorum veteris testamenti propter rationes. de quibus ibi per eum. Item etiā sancti Hieremie et scti Danielis prophete. quibus sunt edificate ecclie et monasteria. et scti Johis baptiste et sctē Anne matris marie virginis. xxvi. iulij et alicubi sancti Joseph mariti eiusdē. et venetijs sanctorum Job Hieremie. Symeonis prophete. et sci Moysi. et sancti Zacharie prophete pris sancti Johānis baptiste. cuius caput honorifice etiam colitur Rome in ecclia Lateran. et ex innocatione eorū que fit in cōmendatiōe anie morientiū. et per illud cantici Ambro. Te prophetarū laudabilis numerus. Et patz in officio oim sanctorū. de patriarchis. prophetis omibus. Et in letanijs vbi oēs sancti patriarche et prophete. et de Salomone no. xxxij. q. iiij. salomon. de peni. dist. ij. si eni in ver. salomon. et per docto. in. c. ne innitaris de cōstitu. Ambro. in hexame. circa finē. et in libro apologie Dauid. ij. fo. de quorū sanctitate vera non dubitatur. ergo.

# Circa primū articulum prime partis principalis

dico concludendū quod magnam excellentiā operibus et sanctitati huius beati patris quoniam religiosus professus a iuuētute fuit religiōis obseruātissime et ordinis sancti Francisci in ipsius religiōis exordijs votū implens maternū pro obtenta miraculose sanitate ob merita scti Francisci ipse testatur in descriptiōe vite breuioris eiusdē. quā diffuse cōpilauit. circa finē eiusdem scribens hec verba. Voto eni pro me languēte grauissime ad beatū prem Franciscū emisso a matre cū adhuc essem puerulus ab ipsis fum mortis faucibus erutus et in robur vite incolumis restitutus. quod cū viua memoria teneā vera nūc professione confiteor. ne tantū beneficiū reticens sceleris arguar et ingratus. et idē cōmemorat ad finē descriptiōis vite maioris eiusdē. Ac tempore quo religio illa floruit in primitiua sua obseruātia fundata principaliter in cōsilijs euāgelicis. vt patet in ca. exijt qui seminat. de verbo. signi. li. vi. et in cle. exiui de paradiso. eo. ti. et in extrauagā. Jo. xxij. que incipit. quorundā et ad conditorē. et quia quorundā etc. vnde necessario est inferendū tā secundum theologos quam secundum canonistas. quod oē idē opus meritoriū multo laudabilius et excellentius fuerit in eo post votū et professionem quam in non vouente vel professo. quia vouere opus est latrie. que precipua virtus est inter morales. Opus autē nobilioris virtutis est omino melius et meritoriū. et de latria. que est cultus et seruitus soli deo debita. de cōsecra. dist. iiij. c. venerabiles. not. in. c. si canonici. de offi. ordi. li. vi. Item quia vouens nō solū quo ad actū sed etiā quo ad potestatē subijcit se deo. vt de cetero aliud agere non possit. ergo plus dat secundum Anselmū in li. de similitudinibus cū dat fructū et arborem quam qui dat solū fructū. Item quia propter votū notabiliter volūtas firmatur in bonū. ad perfectionem autē virtutis pertinet aliquid agere ex voluntate firmata in bono secundum philosophū in ethicis et secundum Aug. Felix necessitas que ad meliora nos cōpellit. Item no. in cle. si dñm. super verbo seipsum de rel. et vene. sanc. vbi etiam per Paulū et Stephanū et cardinalē Floren. quia proprium arbitriū per professionē a nobis abdicatur. xij. q. j. nō dicatis. Necessitas eni ex anteriori inclinatiōe procedens in habituatis ad virtutē auget de perfectione virtutis ratiōe nobilioris finis vt ibi per eos et comprobat Henri. de Gan. quolibeto. xij. q. xiiij. Sunt etiā in perfectiori statu religiosi mēdicantes quam alij vt concludit Aug. de Ancona in li. de ecclastica ptāte. q. ciij. arti. j. Uita namque et mores sctōs faciūt sacerdotes. xl. dist. non nos. cū sequēti. Juuenis namque pater iste beatus Bonauentura ereptus de faucibus mortis miraculose meritis scti Francisci religionem eius professus est cū esset etatis circiter. xxij. annorū. in quo quidē ingressu tanta gratia recipi dicitur quāta recipitur in baptismo. et remittitur omis pena secundum sctm Tho sup. iiij. dis. iiij. q. iij. et secūda secūde. q. clxxxix. habetur in. c. primo de filijs presbyterorū. xlvij. dis. quātūlibet. et in autētico. de sctissimis epis. §. nullā. et. ij. c. primo de apostat. et c. cū depu

tati de iudeis. Et inter cetera laudatur quod summa bonitate et eminenti scientia. adeo quod alexander de ales magister eius sepe fuerit dicere solitus quod in illo videbatur Adam non peccasse ut patet ex chronicis. Et hinc est quod Dionisius in .vi. c. libri de ecclesiastica hierarchia. attribuit perfectionem religiosis. quos vocat monachos vel triapentas. i. deo famulantes tanquam perfectis. Que quidem perfectio licet ex observantia preceptorum resultet. quia ordinatur ad removendum ea que sunt charitati contraria. cum quibus scilicet charitas esse non potest. Perfectius tamen resultat ex observantia consiliorum que ordinantur ad removendum impedimenta actus charitatis que tamen charitati non contrariantur. ut matrimonium. et occupatio negociorum secularium. et similia. Unde dicit Aug. in Enchiridion. Quecunque mandat deus. ex quibus unum est. Non mechaberis. et quecunque non iubentur. sed speciali consilio monentur. ex quibus est. Bonum est homini mulierem non tangere. tunc recte sunt cum referuntur ad diligendum deum et proximum propter deum. et in hoc seculo et in futuro. Ideo dixit abbas Moyses in collationibus patrum. ieiunia vigilie. meditatio scripturarum. nuditas ac privatio omnium facultatum non perfectio sed perfectionis instrumenta sunt. quia non in ipsis consistit discipline illius finis. sed per ipsa pervenitur ad finem. cum prius premisisset quod ad perfectionem charitatis illis gradibus conscendere nitimur. Et ad hoc optime facit. c. due. xix. q. i. etiam facta comparatione bonitatis et difficultatis. cum religiosus totam vitam suam obliget ad perfectionis studium et attenta difficultate bene conversandi in religione propter artitudinem observantie regularis propter quam tanquam in agone contendens ab omnibus se debet abstinere. iuxta illud apostoli. i. ad Corinth. ix. Et ideo dixit idem Dyoni. in. v. eccle. hierarchie Eos qui nominantur dei famuli ex dei potentia servitio et famulatu uniri ad amabilem perfectionem. Ad quod facit. c. admonere. xxxiii. q. ii. Et quia ad perfectionem charitatis primum fundamentum est voluntaria paupertas. iuxta illud Matth. xix. Si vis perfectus esse etc. et Grego. in. iiii. moral. et Aug. in lib. x. confes. ad deum loquentem et dicentem. Minus te amat qui tecum aliquid amat quod non propter te amet. Et in libro lxxxiii. q. dicit quod nutrimentum charitatis est imminutio cupiditatis. et ubi perfectio ibi nulla cupiditas. Et hinc est quod damnatus est Vigilantius. qui adequabat divitias paupertati. sicut et Iovinianus qui adequavit matrimonium virgini-

tati. Facit Matth. xix. ibi. Sunt eunuchi. etc. facit etiam quod per universalem obedientiam maxime imitantur christum. iuxta illud Phil. ii. Factus obediens usque ad mortem etc. et ideo super his tribus votis etiam summus pontifex dispensare non potest. iuxta ea que plene habentur in. c. cum ad monasterium. in fi. de sta. monach. et per Io. an. in mercu. Actus legitimi et semel deo. de reg. iur. in. vi. Votum autem huiusmodi requiritur ad statum perfectionis. iuxta Grego. super Numeri. vi. c. et super Ezech. ibi. Cum quis omne quod habet etc. nam per votum paupertatis voluntarie res exteriores totaliter deo offert. Per votum continentie offert totum corpus. abrenuncians eius maximis delectationibus. Per obedientiam offert in holocaustum totaliter animam et propriam voluntatem etc. per quam homo utitur omnibus potentiis et habitibus anime. Facit de peni. di. ii. c. si quis semel. et quod plenius traditur per sanctum Tho. in secunda secunde. dist. lxxxvi. et. lxxxvii. et de mendicantibus precipue lxxxvii. dist. arti. v. et dist. lxxxviii. arti. vii. maxime accedente ei dignitate episcopali etc. Et a religione non differt sanctitas secundum essentiam sed solum ratione. ut plene patet per sanctum Tho. secunda secunde. q. lxxxi. arti. viii. et de religiosis. no. Io. an. in c. is qui. de regu. li. vi. et de reg. iur. c. non est sine culpa. per archi. de regu. c. ii. eo. li. et. lxxxv. dis. c. i. not. in. l. i. C. de sum. trini. Et dicitur quod summa ratio est que pro religione facit. l. sunt persone. ff. de relig. Unde cum beato Grego. confidenter dicendum est quod hostia salutari post mortem non indiget qui ante mortem deo hostia ipse fuerit. et hoc precipue ubi etiam concurrit status perfectissimus dignitatis episcopalis ut in hoc viro glorioso assumpto ad episcopatum cardinalis Albanen. ut probat Tho. secunda secunde. q. arti.

## Ad secundum articulum

a culum eiusdem prime partis principalis etiam dico concludendo quod doctrina excellentissima huius beati patris maximum affert testimonium sanctitatis. per quam in dei ecclesia velut splendor fulget firmamenti. et velut stella in perpetuas eternitates mansura ad iusticiam valens fideles erudire. ut probat c. super specula. de mag. et Hiero. ad Paulinum et in prologo biblie. c. iiii. et Daniel. xii. Est namque doctorum ordo precipuus in ecclesia c. ex iniuncto. de here. Ipsius namque plurima et salutaria documenta almam matrem ecclesiam illustrarunt. decorarunt virtutibus et moribus

informarūt. ⁊ ꝑ ipm q̄si lumiosa lucerna ar
densq̄ sup cādelabruz in domo dñi posita
erroꝝ tenebras ꝓfugauit ⁊ totiꝰ corpꝰ eccl̄ie
irradiat tanq̄ȝ sidus matutinū. Eiꝰ etiā fe/
cunda facūdia celestꝭ irrigui grā influente
scp̄tura ⁊ enigmata reserauit. nodos soluit.
obscura dilucidauit. dubiaq̄ȝ declarauit. ꝓ
fundisq̄ȝ ac decoris illiꝰ ſmonibꝫ āpla ipiꝰ
eccl̄ie fabrica velut gēmis vernātibꝫ rutilat
⁊ ꝟboꝝ elegātia singl'ari ⁊ gl'iosiꝰ sublima/
ta coruscat vt de alijs doctoribꝫ dr̄ in. c. j. de
reli. ⁊ ve. san. li. vj. vbi sacri doctores eccl̄ie
adequanꝟ in solēnitate officioꝝ ⁊ euāgelistꝭ
Et hinc ē ꝙ dñs Osee. vj. c. se velle d'c̄ sciaȝ
dei plus q̄ȝ holocaustū ⁊ ꝙ ꝑualet testioniū
doctrine etiā testimonio resurgentꝭ vt p̄ꝫ
Lu. xvj. in fi. Et hinc dicit Zepherinꝰ papa
ꝙ sicut stellas celi nō extinguit nox. sic men
tes fideliū inherētes firmamēto sacre scri/
pture nō obscurat mūdana iniq̄tas. c. sicut
xxxviij. di. ⁊ sic fides catholica ampliaꝟ. ⁊ di
latato sui territorij loco funiculos suos fa
cit lōgiores. ⁊ circūcingiꝟ muro inexpugna
bili bellatoꝝ q̄bꝫ resistere valet ascēdentibꝫ
ex aduerso. vt in. c. fi. ne cle. vl' mo. Legiꝟ
aūt de h̄ beato p̄re ꝙ cū ꝑ solū septēniū i re
ligione stetisset. legit li. sniaꝝ in vniuersita/
te celebri Parisiꝰ. De hinc post tres sequē/
tes ānos cū cathedrā mgr̄alē rexisset anno
etatis eiꝰ. xxxij. de ꝓmarijs in ordine habe/
baꝟ. Fuit nāq̄ȝ sibi tāq̄ȝ infinitꝰ thesaurꝰ sci
entia. q̄ q̄ vsi sunt. participes facti sunt ami
citie dei. ꝓpter discipline dona cōmēdati. vt
p̄ꝫ Sap. vij. Omne etiā in eo impfectū scie
supeminētis. suppleuit ꝑfectio charitatꝭ nō
inflātis. c. nisi cū ꝓdē. §. ꝑ defectu. de renū. ⁊
ꝓpter eā non est ꝑsumendū ipm fuisse vnq̄ȝ
imemorē ꝓprie salutꝭ. c. cū in iuuētute. de p̄/
sum. q2 in aniam maliuolā nō intro. sa. nec
hab. in corpe sub. pctis. vt dr̄ Sap. j. Spi/
ritꝰ em̄ sctūs discipl'ie effugiet fictū ⁊ aufert
se a cogitatiōibꝫ q̄ sunt sine itellectu. vt ibi/
dem subdiꝟ. Et hinc dixit Hiero. ad rusti/
cū mo. Ama scripturarū studia. ⁊ carnis vi
cia nō amabis. Et diuitias nihili fecit i cō
paratiōe illiꝰ Sap. vij. et a cogitatione la/
sciuie auertit animū. ⁊ carnē macerauit ꝓ/
pter studij laborē. Eccl'i xxxj. Probaꝟ. ꝓmo
Machab. xiij. ibi. hn̄tes solatio sanctos li/
bros. Veruntm̄ in h̄ beato viro existimo fu
isse infusam magꝭ q̄ȝ acquisitā. Est em̄ acq̄/
sitio sapie ꝑ inspirationē velox ⁊ facilis. per

studiū vero difficil' ⁊ tarda. ſm sctm̄ Tho.
Ps. xliiij. ex q̄nq̄ȝ signis q̄bus h̄ a theolo/
gis discerni consueuit. Primo auctoritate
apl'i. j ad Corinth. v. Scd̄o auctoritate sa
pientꝭ. Prouerb. iij. ibi Cū simplicibꝫ est ser
mocinatio eo. ⁊. xi. ibi. Ubi sapia ibi hu/
militas. Tercio qñ in om̄ibꝫ vera loquiꝟ si/
ne admixtiōe alicuiꝰ falsitatis. q̄ a spūsctō
q̄ doctor est veritatis. Quarto qñ in omībꝫ
loquiꝟ ꝯformiter ad sacrā scripturā et san/
ctorū doctrinā. q2 suspecta est oīs veritas
quā nō ꝯfirmat scripturaꝝ auctoritas. ſm
Richar. Quinto qñ iuuanꝟ miraculis ⁊ ap
probatione sanctitatis a dei eccl'ia cōmuni
voto. ꝑ qd̄ excludiꝟ omnis error. ſm ꝙ hec
omīa plene examinauit Johes. de tur. cre.
olim mgr̄ sacri palacij. ac demū cardinalis
scti Sixti ⁊ ep̄s Sabiñ. in suo defensorio
reuelatiōe sctē Brigide circa ꝓncipiū. et ab
Alfonso heremita olim ep̄o Hieñ. in eiꝰ ꝓ/
logo in libros reuelationū. eiusdē sctē. pro
quibꝫ est dictū. c. cū ex iūcto. de here. iūcta
multitudine libroꝝ ꝑ eū cōpilatoꝝ. ⁊ mira
deuotione ex illis resultāte. ⁊ paruo tēporꝭ
spacio copia libroꝝ. ⁊ maxime illiꝰ extrin/
secis occupationibꝫ ⁊c̄. Et dicendū ꝙ li/
cet ſm theo. cōmuniꝟ ꝯcludaꝟ tres tm̄ fore
aureolas q̄ sunt mētis spūale gaudiū. veni
ens ex corpe ꝑexcellenti ⁊ ꝓuilegiato. quaꝝ
vna daꝟ martyribꝫ. scd̄a vero ꝑdicatoribꝫ.
tercia aūt virginibꝫ. vltra q̄ttuor dotes ani
me glorificate. et q̄ttuor corpis glorificati.
iuxta illud Pau. j. ad Corinth. xv. Stella
differt a stella i claritate. sic ꝛsurrectio mor
tuoruz. seminaꝟ in cor ⁊c̄. De q̄bus plene ꝑ
magistrū. xlix. dist. iiij. ⁊ ibi plene ꝑ sanctuz
Tho. ⁊ alios theologos. Itē vltra q̄ttuor
delicias quas habuerūt in ꝑsenti. s. lumen
dei. bona opa. virtutes. ⁊ quietez mentꝭ dic̄
Tho. Isa. lj. ꝙ sancti in gl'ia habēt plenam
dei visionē. ꝑfectā dilectionē. copiosam re/
fectionē. ⁊ eminentē auctoritatē. tn̄ ſm Jo/
hannē de tur. cre. in li. de. q. euāgelioꝝ ānu/
orū quē direxit cetui cardinaliū. Dicenduz
est. ꝙ eadē aureola q̄ debeꟗ predicatoribus
etiā debeꟗ doctoribꝫ. iuxta illud. Qui fece/
rit ⁊ doc. hic mag vocabiꟗ in reg. cel. ⁊ nota
glo. sup illud. Ut sciatis q̄ȝ sit eminēs ⁊c̄. ꝙ
crementū quoddā habebūt scti doctores
vltra id qd̄ alij cōmuniter habebūt. Item
q2 sicut ꝑ martyriū ⁊ virginitatē obtineꟗ ꝑ/
fectissima victoria de carne ⁊ mūdo. ita etiā

pfectissima 9tra diabolū obtinet qn̄ aliqs
nō solū diabolo impugnāti nō cedit.sȝ etiā
eum repellit p doctrinā. ideo doctrine au/
reolā pariter debet.p quā non solū a se sed
etiaȝ ab aliis repellit.qn̄ scȝ doctrina est de
ptinentibꝰ ad salutē. vt in casu nr̄o ꝛ prin/
cipaliter scribit actu ad glīam dei. hoc enī
inter spūa'es elemosynas et arma spūalia
cōputat. Etiā qꝛ vsus doctrine ex volunta
te pcedit que p charitatē informat a deo in
fusam. Nec exaltatio in hac vita diminuet
alteriꝰ vite premiū nō qrenti gloriā ꝓpriam.
sed exaltationē in vtilitatē alioꝝ 9uertenti
ex ea sibi mercedē in celestibꝰ acquirendo.
Hoc vult i pma qstione de beato Thoma
de aquino. Dicit etiā Augꝰ.in libro de ꝟgi
nitate. Nemo qntū puto ausus fuerit ꝟgi/
nitatē pferre monasterio ꝛc̄. ꝛ foret puersi/
tas ſm Augꝰ.in lib.de operibꝰ monachoꝝ
lectioni nolle obtemperare dū vult ei vacare.
qd̄ nō solū debet intelligi in doctrina et le/
ctione eorū q̄ sunt ſm pietatē vt dicitur ad
Titū.j.sed etiaȝ aliis doctrinis vacare pn̄t
religiosi.quoꝝ tota vita diuinis obsequiis
mancipat.inquātū ordinant ad sacraȝ do/
ctrinā.ſm Augustinū in fine musicē.dicen
tē. Nos dū negligētes esse nō extimamꝰ qs
heretici notionū ꝛ scientie fallaci pollicita/
tione decipiūt.tardius incedimꝰ 9sideratī
one ipaꝝ viarū.qd̄ tamē facere nō audere/
mus nisi multos pios ecclie filios eadē re/
uellendorū hereticoꝝ necessitate fecisse vi/
deremꝰ. De quo p sctm̄ Tho.in ope aureo
sup q̄ttuor libros euāgelioꝝ.xix.c.v.ꝛ scd̄a
scd̄e.q.xxxviii.arti.v.ꝛ.q.lxxxi.ꝛ. lxxxii.p to/
tum.que tn̄ om̄ia recipiūt determiationē.
de qua in.c.nō magnope.ꝛ in.c.fi.ne cleri.vł
mona.ne antiqui hostꝭ inuidia in angelum
lucis se more solito trāffiguret ꝛc̄.iuxta apo
stolū.ii.ad Corinth.xi.ꝛ.c. licet.de regu.cū
simi.ꝛ.xxxvi.di.q̄ ecclīasti.cū seqnti.ꝛ.lxxxv.
di.florentinū.ꝛ p totas di.plene hec exami/
nant. Ad hoc aūt pcipue attendant opa
eius sup li.sniaꝝ.sup q̄ttuor euāgeli. Com
pendiū theologie. Libellus instructionis
nouicioꝝ.minoꝝ.ꝛ libellus maioris intro/
ductoriū nouitioꝝ. Apologia. Arbor vite.
Item ad frēm innoiatū.ꝛ de partibꝰ domꝰ
religiose. Dialogus. Centiloquiū.ꝛ de vita
christi. De passione christi. Epl'a ad Mi/
chaelē impatorē.ad suā sororē de philome
na. Aliud cōpendiū passiōis christi. Epl'a
ad sororē sancte Clare. Itē de 9sideratiōe
Item de meditat. Enchiridion.seu cumu
lus orōnū. de diuisiōe rerū vniuersi.de q̄t/
tuor opibꝰ religiosoꝝ.sermones.sophisma
ta.de decē pceptis. Itē sup Ecclīasten. Itē
sup Lucā in appar.spūs dn̄i sup me. In q̄/
bus libris apparet tantꝰ error eiꝰ in diuinū
amorē q pcipue approprian sibi h nomē se/
raphicꝰ doctor.ita q nō alteri cuiqȝ ex cun
ctis doctoribꝰ sacris. Itinerariꝰ mētis i de
um ꝛ in seipm. Pharetra.ꝛ de stimulo amo
ris. Defensoriū ordinis mendicantiū. Le/
gende. Officia. Arbor crucis.ꝛ de septē vi/
sionibꝰ.ꝛ de sex alis seraphin.ꝛ q̄plura alia
vt merito de illo cantare possit ecclīa. Iste
est q̄ magnas ꝟtutes opatꝰ est.ꝛ om̄is ter/
ra doctrina eiꝰ repleta est ꝛc̄. Etsi forte nō/
nulli theologi asserant tenere 9trariū eius
qd̄ ipe aliqn̄ determiat.dico nō esse facien/
dā vim aliquā.tum ꝓpter no. p Inno. Ho/
stien.ꝛ Io.an.et alios in.c.ne innitaris.de
9sti.p not.in.c.lr̄as de resti.spo.tum etiā p/
pter prestatōes cōsuetas ꝛc̄.p.c.damnatus
de sum.trini.cū ibi notatis.

O terciū dico 9cludendū cū beato
a Thoma in q̄lib.v.arti.xxii. q cum
ad opus plature maxima requirat
idoneitas.vt ptȝ p Grego.in pasto.dicētē.
Tantū actionē ꝓpli debet actio plati tran/
scendere.quātū distare solet a grege pasto/
ris vita.ad qd̄ humana fragilitas ſm ꝓpri/
as vires sufficiens nō est. ſm aplm.ii. Co/
rinth.iii.c. Et ob hoc qs etiā idoneus pōt
aliqn̄ ꝛ debet laudabilit 9siderās ꝓpriū de/
fectum et humilitate officiū plationis recu/
sare.sic Hieremias dixit. Nescio loqui qꝛ
puer ego sum. Et hic ē qd̄ dicit Gregꝰ.xviii
moral.q platio ꝓpter meliorē intentionē fu
giēda est. Itē qꝛ valde difficile est purgatū
se quēlibet posse agnoscere sicut agnuit Isa.p/
lationis officiū tutius declinat.non tn̄ ptī/
naciter.cū ad suscipiendū hoc supna volun
tas agnoscit. Vn̄ Augꝰ.xix.de ciui. dei ait.
Superior locus sine quo ꝓpls regi non po
test.ꝛ si ita teneat vt decet.tn̄ indecenter ap
petitur. Ociū em̄ sanctuȝ querit charitas.
veritatis negotiū iustuȝ suscipit necessitas
charitatis. Beatꝰ igit Bonauētura no/
ster vt ptȝ ex chronicis.cū p clementē quar
tuȝ fuisset ad ecclīam Eboraceñ.in anglia
opulentissimā pmotꝰ ad pedes pape se 9tu
lit et episcopatui pdicto humilit cessit cuiꝰ

papa resignationē admittens. hec ꝟba ptulit. Sta in testamēto tuo. ⁊ in illo colloquere. ⁊ in ope mādatoꝝ tuoꝝ veterasce. veꝝ cū de an. M.cclxxiiij. vocatꝰ fuisset a Greg. x. coactꝰ ad cardinalatū ⁊ ep̄atū albañ. assumptus fuit tp̄e q̄ lugduneñ. ꝯciliū generale celebratū fuit ob cuiꝰ p̄ñtiā ⁊ sciam multa de nouo statuta ac vetera reformata ⁊ renouata fuerūt ⁊c̄. ⁊ p̄cipue c. religionū diuersitas situatū in ti. de religi. domi. li. vj. ⁊ iuxta sniam sc̄ti Tho. de q̄ sup̄ determiatˀ. olim i scripturꝭ. ⁊ ibi no. de ep̄o mutiñ. q̄ dixit volens nolo. ⁊ nolens volo sciendū. ⁊ c. q̄ episcopatū. viij. q. j. cū si. ⁊ not. p Inno. in. c. cū



in iure. de elec. ⁊ habetˀ in. c. q̄ꝫ sit e. ti. li. vj. et xxiij. q. iiij. displicet. ⁊. xl. dist. ante oīa. no. j. q. vj. sicut. ⁊ vij. q. j. scias. ⁊. xvi. q. j. nos aūt. ⁊ simulans rennuere etiā cā hūilitatis ꝑeccat xxij. q. ij. cū humilitatꝭ. ⁊. c. si. de p̄sump. ⁊ no. in dicto. c. sicut. ⁊ p legistas in. l. si quēq̄ꝫ. C. de epi. ⁊ cleri. de his tñ plenꝰ traditˀ p eundem sc̄tm̄ Tho. in sc̄da sc̄de. q. lxxxvj. ar. iij.

Fuit ḡ status vite eiꝰ oī ex parte ꝑfectus. tū q2 religiosus ordinis mēdicantiū sancti Frācisci ⁊ in p̄mordijs q̄bꝫ in oīmoda ꝑfectione floruit ip̄e ordo. tū q2 ep̄s cardinalˀ albañ. ⁊ sic de sūmis tū etiā q2 religionē ꝓfessus fuit ex voto. cū meritꝭ sc̄ti Francisci de faucibꝫ mortꝭ fuisset ereptꝰ vt ip̄emet testatur in fine legēde eiusdē sc̄ti Francisci p quibꝫ allegare sufficiat san. Tho. ij. ij. q. clxxxiij. vsq̄ꝫ ad fi. libri. ⁊ q. lxxxviij. ar. vi. ⁊ simile de Samuele. j. Reg. c. j.

Quo ad quartū dico ꝯcludendū. sufficere eas ꝟtutes quas exp̄mit hymnus ꝯfessoꝝ q̄ creditˀ fuisse Ambrosij. vt p3 p Guilelmū in rōnali diuinoꝝ li. v. d̄ diuinis officijs. in. c. est autē. in tercia cartha. ibi. q̄ pius. lxxxvj. di. q̄ clementiā nō h3 nec inducˀ est viscera miscd̄ie ⁊ lachrymarū. q̄ꝫuis sp̄ūalis sit non adimplet legē christi ⁊c̄. prudens sic̄ serpens ⁊ simplex sicut colūba Math. x. Hūilis iuxta no. in cle. j. de relig. domi. ⁊ Math. xj. Discite a me ⁊c̄. ⁊ Lu. vj. ⁊ p Archi. xxij. q. ij. cū hūilitatis. ⁊ e. q. cōtra mores. lxxxvj. di. qñ. Pudicꝰ. Impudicus oculus impudici cordis est nuncius. xxxij. q. v. nec solo. hec sola deo cū fiducia ⁊c̄. i autē. de lenoñ. §. sciāꝰ. colˀ. vj. Sobrius. c. a crapula de vi. ⁊ hone. cleri. c. j. de relˀ. ⁊ vene. san. Castus ꝯtra bigamiā ⁊ numeratˀ inter fructus sp̄ūs Galˀ. v. Fuit ⁊ quietꝰ. i. non ꝑcussor sed modestꝰ. Modestia vr̄a nota sit om̄ibꝫ hoībꝫ Philˀ. iiij. xlj. di. p totū ⁊ numeratur inter fructꝰ sp̄ūs Galˀ. v. Uita dū presens vegetauit eiꝰ corꝑis artus. q̄ oīa ista ꝯcurrant in eo innuit euidentˀ ꝑfectꝰ statꝰ eius. sc3 religio mendicantiū sc̄ti Frācisci. de qua sup̄ dixi. licet Hostiē. videatˀ plura req̄rere in ꝯfirmādo in ep̄m. ⁊ silˀr in canonizando in sc̄tm̄. in sum. de elec. §. q̄s eligitˀ. ⁊. canon tñ antiquꝰ. dicens q̄ ꝯfirmādus i ep̄m debet esse natura prudēs. docibilˀ moribus. temperatꝰ vita. castus. sobrius. suis negocijs semp cauēs. hūilis. affabilis. misericors. liberalˀ. in lege dn̄i instructꝰ. in scripturarū sensibꝫ acutus. in dogmatibꝫ ecclesiasticis exercitatꝰ. ⁊ ante oīa fidei documēta simplicibꝫ verbis asserens. i. p̄rem ⁊ filiū ⁊c̄ allegat. xxiij. di. q̄ ep̄s. xl. di. c. vlti. Et q̄a petrus dicit q̄ talē oportet esse ep̄m. vt pro ingenio addiscentium semetip̄m possit aptare ⁊c̄. Debet igitˀ valde esse eruditꝰ et doctus. irrep̄hensibilis. ⁊ maturꝰ ⁊ pauidus sicut fuit Clemens. Debet etiā singulos iuuare ꝓut poterit. singulos portare ⁊ singulos releuare. viij. q. j. oportet. ⁊. c. se. ⁊ id̄o dicit Augꝰ. nihil esse in hac vita et maxie hoc tp̄e difficilius ⁊ laboriosius ⁊ periculosius ep̄i vel diaconi officio. sed nil apud deū beatius si eo modo militetˀ q̄ noster p̄cipit imperator. i. deꝰ. Sed nil faciliꝰ nil ve leuius ⁊ acceptabilius. sed ⁊ nihil damnabilius si ꝑfunctorie res agatˀ. xl. di. ante oīa. ⁊ subdit Hanc vltimā partē multi tenēt. Deꝰ adiuua me et saluꝰ ero. multa em̄ de p̄dictꝭ. imo fere oīa in multꝭ deficiūt. ꝯsulo si talē habere poteris ip̄m eligas. sed q̄ talem voluerit. ip̄m fabricet de nouo. q2 res pene cōtra naturā est vt homo sine pct̄o sit. tñ eligendus est cuiꝰ respectu ceteri de eccl̄ia grex dicantˀ xxx. di. vnū. §. nūc autē. tñ q̄cq̄d dicatˀ sufficit q̄ bonus eligatˀ. xvi. q. vltˀ. monasteriū. Sed ego dico q̄ ex eo q̄ iste beatus Bonauētura fuit electꝰ in generalē ordinis a bonis. videtˀ sufficiens resultare noticia d̄ meritis eiꝰ tanq̄ꝫ de auditu a bonis. xxij. q. v. h̄ videtˀ. sed ampliꝰ q2 fuit electus in cardinalem a papa Honoꝛ. ⁊ ꝓcedente ad h̄ cū maxima maturitate p not. in. c. j. de scruti. sicut dicit etiā Jo. an. de auditore rote. in. c. q̄d sicut de elec. Latꝰ discurrit in his idē Hostien. in sum. de tem. ordi. examinās singula de quibꝫ. j. ad Thim̄. c. iij. ⁊ ad Titū.

⁊ Gratianꝰ a.xxxv.di.vsq ad.l.⁊ a.lxxi.dis. vsq ad.lxxxvij. Dignꝰ em̄ reputatꝰ ad vnū ordinē.nō debet ad aliū indignꝰ reputari. c.accepimꝰ.de eta.⁊ qli.lxxiiij.di.gesta.j.q.j. sicut christꝰ.c.nōnulli de accusa.c.in pn̄tia. de sen.exco.l.q sciens.ff.de libe.cā.l. si vxor. in fi.ff.de adul.⁊ ar.l.l.vno atq vxore.ff.so lu.matri. Et dicendū est sufficere istas.qꝛ q̄ habet has.oēs alias hꝫ.sicut econtra de vi ciis dicit.de peni.di.v.c. defleat.⁊.c.frēs.et c.dolendū de reg.iur.c.defleat.xxxij.q.i.cuꝫ renunciat.plenꝰ ptꝫ p sctm̄ Tho.ij.ij.i plu rib loc. Et qn̄tū ad pietatē attinet di/ co q est specialis virtꝰ inqn̄tū parentibus ⁊ patrie ⁊ his q ad hoc ordinant.officium ⁊ cultū impendit.qꝛ est cōnaturale pncipiuꝫ pducēs in esse ⁊ gubernās.vt declarat san ctus Tho.ij.ij.q.ci.arti.iij. Dicit tn̄ Amb.su per Lucā.q necessitudini generis diuine re ligionis pietas anteferi. Et Hiero.in epl'a ad Heliodor. Per calcatū perge prem ⁊c. summū genꝰ pietatis est i hac re fuisse cru delē. An vero ⁊ quō occasione religionis p termittenda sint pietatis officia in parentes plene dicit idē san. Tho.vbi sup ar.iiij. Est etiā pietas donuꝫ spūsctī correspōdens vtuti iusticie ⁊ beatitudini mititudinis diffūdēs corda miseratōis ad primū ɔtra crudelita tē. Et mitis est semp q prꝰ paup fuit ⁊ pos sidet terrā ⁊ seipm. Et cōparatio obsuātie ad pietatē attendit sm diuersas habitudi/ nes diuersaꝝ psonaruꝫ ad nos qs respicit vtraq vtus sm e.s.Tho.scda scde.q.ciij.ar. iij. Differt aūt a miscdia ⁊ bn̄ficētia elemo/ syna ⁊ charitate vt plene deduc.idem san. Tho.ij.ij.q.xxx.⁊.xxxi.sub tractatu de cha ritate.pprie sumēdo ⁊c.qꝛ miscdia est cōpas sio aliene miserie. Et beneficētia importat bonū facere pximo. Charitas aūt ē amor. fundata sup cōicatōe hoim ad deū.⁊ est spi ritussancti mentē inhabitans. Elemosyna aūt est actꝰ miscdie.et ɔseqnter sunt diuersa licet cōnexa. Quātū autē attinet ad pru/ dentiā ad quā ptinet applicatio recte rōnis ad opus.qd nō fit sine appetitu recto.⁊ non solū hꝫ rōnē vtutis quā hn̄t alie vtutes in/ tellectuales sed etiā quā hn̄t vtutes mora les qb cōnumerat.et cū prudētia sit in rō/ ne.diuersificat ab aliis vtut.b intellectua lib sm materialē diuersitatē obiectorū. A vtutib aūt moralib distinguit sm forma/ lem rōnē potentiaꝝ distinctiuā vt plene de ducitur p s.Tho.ij.ij.q.xlvij.ar.iiij.⁊.v.⁊ ar ti.vi.subdit q ad prudentiā ptinet dispone re de his q sunt ad finē et qliter et p que bō in opando ptingat mediuꝫ rōnis ptinet ad dispositionē prudētie et ad illā bene ɔsilia/ turā ptinet pcipe. Et dicit Augꝰ.in li.d mo ri.eccle.q prudētie sunt excubie atq dilige tissima vigilātia ne subrepente paulati ma la suasione fallamur.et hꝫ se ad bonū pua/ tum ⁊ ad bonū cōmune multitudis.⁊ sic est tam politica q̄ iconomica ⁊ monastica ⁊ cō uenit vnicuiq inqn̄tū participat de regimi ne et gubernatiōe.et est pfecta q ad bonuꝫ finē totꝰ vite recte ɔsiliat iudicat et pcipit. que in pctōrib esse nō pōt. Vn̄ Greg.in.ij moral.cetere vtutes nisi ea q agunt prude ter vtutes esse nequaq pn̄t.⁊ cū oēs virtu/ tes sint cōnexe ɔcurrūt etiā cū grā.et qꝛ nō est circa fines sed circa ea q sunt ad finē nō est simplicit natural. Et qꝛ ɔsistit pncipali/ ter in applicatiōe ad opa.obliuio vniuersal' cognitiōis id qd pncipale est in ea n̄ aufert. licet aliqd afferat impedimētū vt ptꝫ p san. Tho.vbi sup. Huic correspōdet donū cōsi lij et miscdia beatitudo.iō illi ɔgruit pmiū miscdie supabundans et excedēs saturita/ tē. Maxima pfecto elucet prudentia beati pris nr̄i Bonauēture in sedādo discordias inter pdicatores et miores in caplo Pari/ sius celebrato de ano. M.cclxvi.circa inq/ sitores heretice prauitatis et trāsitꝰ de vna religione ad aliā.⁊ inqn̄tū distinxit puinci/ as.et quēlibet voluit hēre suū psidentē et in statuendo puinciaꝝ oīm numerū ⁊c. Ma/ gnū etiā ɔsiliū eiꝰ relucet ex gestis ɔcilij lug dun.ij.⁊c.et in.c.narbonen.vbi ɔstitutiōib ordinis formā dedit ⁊c. Et licet phs.v.ethi coꝝ dicat impossibile esse prudentē nō esse bonū.tn̄ qnq sumit prudētia in malū c.de illis de despon.impu. Et.vi.ethi.dicit ideꝫ phs. Prudētes illos existimamꝰ q sibi et a/ liis pn̄t speculari. Et Egidiꝰ de regimie pn cipum.c.vij.⁊.c.viij.ponit.vij.ptes pruden tie.improprie aūt sumit.xxij.q.j.q casu et in c.fi.de despon.impub. Et serpentina pru/ dentia est cauere a supplātantiū insidiis.vj. q.j.ex merito in fi.sicut simplicitas colūbi/ na est cuiq nō machinari dolos. Scti nā/ q q̄cunq agūt in ɔspectu dei agūt de peni. di.j.c.verū. Circa humilitatē vero que ē de speciebꝫ modestie.q modestia est ps tem perātie.dico humilitatē esse vtutē tēpantie





refrenantē animū. ne immoderate tendat in excelsa q̄ sunt supra se ſm regulā quā ha/bet in cognitiōe. vt scʒ aliq̄s nō se existimet esse supra id qđ est. ⁊ sic iuxta illud ps̄. Ne/qȝ ambulaui in magnis neqȝ ī mirabilibus sup me ⁊c̄. circa appetitū boni ardui ꝓter ra/tionē rectā. qđ est cū homo ꝯsiderās suum defectū tenet se in infimis ſm suū modū. et sic in sui rōne reportat quandā laudabileʒ delectationē ad ima in interiori motu anīe h̄ est. ꝑncipalit̄ in interiori electiōe mentis. Et est moderatiua mot⁹ appetit⁹ et regula quedā directiua ei⁹ ex cognitiōe ꝓꝑij defe/ctus. Respicit etiā ꝓprie reuerentiā qua ho/mo deo subijcit̄. ⁊ ꝑ quā homo ſm id qđ est debet se cuilibet ꝓximo subijcere. q̄ntuʒ tū ad id qđ est dei in ip̄o absqȝ ei⁹ humilitatis ꝑiudicio pn̄t dona ꝓpria ꝑferri donis dei q̄ apparent alijs collata. ⁊ in ea fundant̄ oīa eccl̄ie sacramēta. ⁊ opponit̄ supbie vicioꝝ re/gi. Nec req̄rit humilitas vt aliq̄s id qđ su/um est in seip̄o subijciat ei qđ est hoīs in ꝓ/ximo. licet possit reputari aliq̄d boni esse in ꝓximo qđ ip̄e nō habet. vel aliq̄d mali in se esse qđ in alio nō est. ⁊ sic pōt se ei subijcere per humilitatē. Reprimit itaqȝ humilitas motū spei. q̄ est mot⁹ spirit⁹ in magna ten/dentis. ⁊ ideo recte dicit̄ pars tēpantie ꝯten/ta sub modestia. iuxta illud ꝑme Petri. iij. In icorruptibilitate q̄eti ac modesti spiri/tus. Facit aūt hoīem bene subiectuʒ ordi/nationi q̄ntū ad oīa. sicut q̄libet alia vir/tus facit quātū ad aliq̄. quib⁹ ē potior post ꝟtutes theologicas ⁊ intellectuales. q̄ respi/ciūt ip̄am rōnē. ac post iusticiā ꝑsertim lega/lem. In ea tū ꝑncipiū ⁊ radix est reuerentia quā q̄s habet ad deū. Ex cui⁹ interiori di/spositione ꝓcedūt quedā exteriora signa in ꝟbis ⁊ factis ⁊ gestib⁹ q̄b⁹ id qđ interi⁹ latet manifestat̄. sicut in ceteꝛ ꝟtutib⁹ accidit. q̄ signa in. xij. grad⁹ hūilitatis cōueniēter di/stinguunt̄. vt magistralit̄ deducit Tho. ij. ij q. clxj. ar. vj. ⁊ in regl'a sci Benedicti. licet Ansel. in li. ꝺ silitudinib⁹ ponat tm̄. vij. gra/dus. Aliq̄ ponūt tm̄ tres grad⁹. ⁊. x. indicia vt Cassian⁹. ⁊ glo. Matth. iij. c. Qui q̄dem oīnes grad⁹ ⁊ indicia nedū sufficient̄ sʒ abū/danter ⁊ cū oī iusticia in btō p̄re nr̄o Bona/uen. floruerūt. vt ex gestꝭ eius et chroni. or/dinis ⁊ libris ꝑ eū cōpilatꝭ patet expsse. Et magna ꝑfecto fuit hui⁹ p̄ris in adimplēdo votū matris ⁊ ꝓfitendo religionē. ꝑ ea q̄ ha/

bent̄. c. licet de votis. Circa pudiciciā au/tē q̄ ſm Aug⁹. j. de ciui. dei. est quedaʒ virt⁹ anīe. a pudore dicta. in q̄ verecūdia signifi/catur. dico eā ꝓprie esse circa illa de q̄b⁹ ho/mines mag' verecundant̄. h̄ est. de actib⁹ us venereis. ſm Aug⁹. in. xiiij. de ciuit̄. dei. Et attendit̄ ꝓprie ⁊ ꝑcipue circa signa venereo/rū. sic̄ sunt aspect⁹ impudici. oscula ⁊ tact⁹. ⁊ qꝛ hec solent magꝭ repꝛhendi. iđ pudicicia magis respicit hm̄ōi exteriora signa q̄ȝ mi/xtionē venereā. ⁊ ordinat̄ ad castitatē. nō vt virtus ab ip̄a distincta. sed sic̄ exp̄mens ca/stitatis circūstantiā quādā. licet interdum vnū ponat̄ ꝑ alio. ⁊ est ꝟtus refrenās inobe/diētiā genitaliū membꝛoꝝ. q̄ nō subijciunt̄ imperio rōnis. vt infra subijciā dū de casti/tate loq̄r. de quo. xxxiij. q. v. nec solo. cū se. et in clemē. ad nr̄am. ꝟ. vij. de here. ⁊ ꝑ sanctuʒ Tho. ij. ij q. cliij. ar. iiij. Aliter tū capit̄ im/pudic⁹ in. c. cū decorē. de fi. p̄sby. ⁊ ē pudor corꝑis. pudicicia mentis. ſm Papi. ⁊ archi. xxxij. q. ij. pudor facit. c. ꝺ adul. l. ita pudor. In ꝓhemio autē decreta. sup ꝟ. pudic⁹ ex/ponit̄. i. castus. ⁊ dicit̄ in. c. j. xliij. di. q̄ȝ pudi/cus debʒ esse sacerdos ⁊ monachus. vt ver/bis pudorē indesinent̄ ostēdant habet̄ i au/ten. quō oportet ep̄os. §. neqȝ aūt. ⁊ ff. ꝺ in/iurijs. l. sed ⁊ q̄stionis. §. finali. vbi fit iniu/ria si attendat̄ pudicicia. facit. xxxvij. q. j. c. vlti. ⁊ in. c. ij. xxij. q. v. dicit̄ q̄ȝ est ꝟtus animi q̄ violentiā nō sentit. facit institu. de noxa/lib⁹. §. finali. Circa sobrietatē. que est per se specialis virt⁹. ꝯseruās bonū rōnis ꝯtra oēm potū a quo posset impediri rōis vsus. ex fumositate cerebrū ꝑturbante. sicut ab/stinētia ꝯseruat ꝯtra oēm cibū. ne ꝑ immo/derantiā delectatiōis bonū rōnis absorbe/at sua speciali rōne. nō autē inq̄ntū sunt nu/tritiua. Et sumit̄ a mensura. q̄si briam ser/uans. i. mensurā. ꝓprie. iuxta illud Ecclesia/stici. xxxj. Sanitas est anīe ⁊ corꝑis sobri⁹ potus. Vinū multū potatū irritationem ⁊ irā ⁊ ruinas multas facit. Sumit̄ etiaʒ cō/muniter nomē sobrietatꝭ in q̄cūqȝ re ⁊ ma/teria ꝑ similitudinē quandā. in q̄ nō tm̄ no/cet excessus sic̄ in potu in q̄ mēsura est ma/xime necessaria ⁊c̄. cui⁹ oppositū est ebetas. Dico tū q̄ȝ nullus pot⁹ sicut nec cib⁹ ſm se ꝯsiderat⁹ est illicit⁹. vt ꝑʒ Matth. xv. Ni/hil qđ intrat ꝑ os coinq̄nat hoīem. nisi per accidens vl' ex ꝯditiōe bibentꝭ. cum a vino de facil' ledit̄ vel ex speciali voto obligatur

ad vinū nō bibendū. aut ex modo bibendi
scꝫ excedendo mēsurā. aut ex parte alioꝝ q̇
ex hoc scādalizant̄. aut ad ꝑfecte sapientiā
recipiendā ꝛc̄. vt clare deducit̄ ꝑ san. Tho.
ij ij. q. cxlix. ꝑ totū. ꝛ ꝑ Gratianū. xxxv. dist.
eccl'ie. ꝛ c. luxuriosa. ꝛ ꝑ totū. ꝛ dis. xliiij. ꝑ to/
tum.   Circa castitatē dico ꝙ inq̄ntum est
sm̄ rōnē operās ↄcupiscentiā castigās ꝛ re
frenans ꝩtus est ꝓpria ꝛ habēs in venereis
rōnē ꝩtutis. inq̄ntū aūt hꝫ delectationē in
suo actu cōnumerat̄ inter fruct9. cui9 oppo/
sitū est luxuria. Cōmuniter etiaꝫ sumit̄ in/
quātū abstinet se ne delectabilit̄ aliis ↄiun
gatur ↄtra debitū diuini ordinis. ꝓbat̄ in
c. nicena xxxi. di. vbi idē nota. de sobrietate
ꝛ tunc etiā dicit̄ castitas spūalis retrahens
humanā mentē ne reb9 illicitis delectabili
ter ↄiungat̄. cui9 ratio ṗncipalit̄ in charita
te ↄsistit ꝛ in aliis ꝩtutib9 theologicis quib9
mens hoīs ↄiungit̄ deo. Distinguit̄ ḡ ꝓprie
ab abstinētia. q̄ est circa delectatiōes ꝑtinē
tes ad vsum ciboꝝ. qꝛ ipa refrenat vsuꝫ cō/
cupiscentiaꝝ venereaꝝ q̄ sunt vehementio
res ꝛ magꝭ opprimētes rōnē q̄ꝫ delectatōes
ciboꝝ ꝛ pot9. ꝛ sic sm̄ ꝓprias et speciales rō/
nes inter se differūt abstinētia sobrietas et
castitas ꝛ temperātia ipa. cui9 iste sunt par/
tes subiectiue. sicut etiā ꝛ pudicicia ꝛc̄. Iteꝫ
ꝛ ↄtinentia q̄ est pars potētialis ipi9 tempe
rantie. inq̄ntū large accipit̄ nomen virtutꝭ.
ꝓ quolibꝫ ṗncipio laudabili opeꝝ. ꝛ resistit
ↄcupiscentiis prauis q̄ in hoīe vehemētes
sunt. ꝛ est hec sola cū fiducia potens dō ho/
minū aīas ṗsentare. vt in auten. de lenoni
bus. sancim9. et est deo placens. quā nō ne/
cessitas sed volūtas facit. xxiiij. q. v. sed tūc.
ꝛ nō nisi deo inspirāte habet̄. xxviij. dist. de
his facit. l. di. qꝛ tua. vbi dicit̄ paucos īueni
ri castos. facit de epis ꝛ cle. si quēq̄ꝫ.   Cir/
ca quietudinē dico illā sumi posse ꝓ mode
stia q̄ est pars potētialis tēperātie. ꝛ est mo/
deratiua coꝝ que min9 difficile est refrena/
re sm̄ san. Tho. ij. ij. q. clx. ꝑ totū. ꝛ tā de illa
que ↄsistit in exterioꝛib9 motib9 coꝛꝑis qui
serio agunt̄ ꝛ ludis q̄ꝫ de ea q̄ ↄsistit in appa
ratu ꝛc̄. ꝛ in hoc differt a temperātia que est
moderatiua difficiliū. ꝛ a clemētia q̄ est mo
deratiua penaꝝ ↄtra crudelitatē. ꝛ a māsue
tudine q̄ est moderatiua iracūdie. ꝛ ab hu/
militate de qua. s̄. ꝛ a studiositate. q̄ ē pars
integralis ipi9 temperātie. q̄ ꝓprie dicit̄ cir/
ca cognitionē. ꝛ impoꝛtat vehementē appli/
cationē mentꝭ ad aliq̇d sm̄ rōnem ꝩtutis. ꝛ
sic differt a curiositate qua q̇s vtit̄ ad pec/
candū ꝛc̄. Potest etiā sumi ꝓ māsuetudine
et clemētia. q̄ sunt partes integrales tempe
rantie. de q̇b9 ꝑ sanc. Tho. ij. ij. q. clij. ꝑ totū
Potest etiā sumi ꝓ pacifico inq̄ntū est act9
charitatis. vt ptꝫ ꝑ san. Tho. ij. ij. q. clx. arti.
xxix. vt sic sumat̄ pars ꝓ toto et concludat̄.
Omis charitas ꝛ iusticia et oīs deniq̄ꝫ vir
tus in canonizatis ꝓut ↄcurrit in beato pa
tre nr̄o Bonauentu. ꝛc̄. Et sciendū ꝙ quies
nob̄ appetenda est ꝓ lucro multoꝝ. aliq̄n tn̄
postponēda. viij. q. j. in scripturꝭ. ꝛ est quieta
trāquillitas vt par vn̄ quiescam9 ꝛ sine tur
batione sim9 sm̄ Archi. de offi. leg. c. j. li. vi.
in. ꝩ. q̇ete ꝛ i ꝩ. q̇escā9. et q̇eti esse debēt serui
dei a strepitu causaꝝ. c. j. de syndico. Meri
to ergo de h̄ beato pr̄e eccl'ia scā dei canta
re poterit atq̄ꝫ p'legere. Iste est q̇ ante deuꝫ
magnas ꝩtutes opat9 est. ꝛ oīs terra doctri
na eius repleta est. ipe intercedat ꝓ peccatꝭ
omniū ꝓploꝝ. Iste est q̇ ↄtempsit vitā mun
di ꝛ ꝑuenit ad celestia regna. Merito etiaꝫ
de eo poterit eccl'ia solēniter et publice de/
cantare. Qui pi9 prudēs ꝛc̄. ꝛ hic vana ter/
re gaudia et lutulenta ṗdia ꝛc̄. Item ieiu/
na membra deferēs dapes sup̄nas obtinet
ꝛ hic vir despiciens mūdū ec. ꝛ alia in q̇bus
in officio cōmuni ↄfessoꝝ ṗsertim maioꝛuꝫ
inter q̇s enumerari debꝫ cū fuerit eṗs car
dinalis albaneū. vnus de sex maioꝛib9 epi
scopis vrbis rome ꝛc̄. De q̄ repit̄ in q̇bus/
dam memoꝛialib9 mḡroꝝ ceremoniaꝝ an/
tiquis. et idē ꝑ om̄ia habet̄ in chronicꝭ oꝛ/
dinis scī Frācisci. vbi tractat̄ de nono ge/
nerali in. j. columna anno dn̄i. M. cclxxiiij.
q̄dā die lune q̄ erat. vij. mēsis maij. fere. do
min9 Grego. papa. x. cepit ↄsiliuꝫ generale
celebrare in ciuitate Lugdun̄. ꝓpter sarace/
nos ṗncipaliter q̇ inuaserāt terrā sanctam
In eodē ↄsilio papa ↄtra volūtatē Cardi/
naliū ꝓmulgauit. c. vbi periculū. de elect. li.
vj. cū. xij. aliis sequētib9. Eodeꝫ anno qua/
dā die dn̄ica que erat tercia idus Iulij. h̄ ē
xiij. mensis iulij. hoꝛa matutina obijt clare
ac venerande memoꝛie. d. Bonauētura oꝛ/
dinis sancti Francisci cardinalis ꝛ episco/
pus albaneū. etatꝭ sue āno. liij. ꝛ ad scōs pa/
tres apposit9. triumphātes suo vt credim9
letificauit ↄsoꝛtio. sed incredibili affecit me
sticia militātes. q̇ fuit vir eminētis scientie.
sanctitate ṗcipuus. vita. ↄuersatiō: ac mo/

ribus excellentissime decorat⁹.benign⁹.af/
fabilis.pius.misericors.virtutib⁹ plenus.
⁊ ab omib⁹ dilect⁹ latinis ⁊ grecꝭ clericis et
laicis.qui eadē die sepult⁹ fuit in conuentu
fratrū minoꝝ Lugdun̄.in cui⁹ exequijs in
terfuit domin⁹ papa cū omib⁹ cardinalib⁹
⁊ p̄latis cōcilij et q̄si tota curia. frater Pe/
trus ordinis scti dn̄ici cardinalis ⁊ episco/
pus Hostien̄.celebrauit primā missam ex/
equiarū ⁊ p̄dicauit.cui⁹ thema fuit. Doleo
sup te frater mi Jonatha.multe lachryme
⁊ amari gemit⁹ emissi fuerūt in eodē sermo
ne. Hanc em̄ gr̄am inter alias cōcesserat ei
deus.q꞉ quicūq; ip̄m videbat ipius amo/
re incōtinenti capiebat in corde.tantaq; p̄/
rogatiua donorū dotatus fuit diuinoꝝ vt
eccl'ie dei nullū parē sibi relinquere videre
tur. Et h̄ tempe greci ad obedientiaꝫ sedis
apl'ice redierūt.in quo.xl.p̄mates grecoruꝫ
subscripsisse dicunt cū eo qui tenebat im/
periū grecoꝝ ⁊ nuncij tartaroruꝫ baptizati
fuerunt. Noticia autē diei obit⁹ necessa/
ria videt.ꝓpter hymnū cōfessorū.ibi.hodie
letus meruit secreta ⁊c̄.et ibi. Anni recurso
tpe dies illuxit lumine ⁊c̄. Et in ser. Amb.
ibi. Bene igit ac ꝯgrue in hac die cuius ho
die ad paradisuꝫ transit⁹ ⁊c̄. Et adde.ꝙ q̇c/
quid dn̄s fecit insigne fecit in die dn̄ica.lx/
xv.dist.ꝙ die.xv.q.iiij.c.j. Not. Archi.de cō
secra.di.iij.puinciā.⁊ ideo Pius.ij.nō attē/
to vero die obit⁹ sctē Katherine de senis i
eius canonizatiōe statuit festū eius debere
celebrari i p̄ma dn̄ica mēsis maij ānis sin/
gulis.vt ptꝫ in bulla canonizationis data
M.cccclxi.ij. Kl'.iulij. anno.iij. Reqre/
re etiā videt apl'us scribēs.j.ad Thim̄.iij.
⁊ ad Titū in.c.vltra p̄missa ꝙ sit irrep̄hensi
bilis.i.sine crimīe.iō dicit Hiero.xxv.dist.
c.primū itaq;.quō pōt p̄ses ⁊c̄.q꞉ si in ꝓmo/
uendo reqrunt hmōi.multo magꝭ in cano/
nizando.qd̄ intelligo de crimīe capitali et
mortali. Nā nō est credendū possibile fore
etiā in sp̄ū scto ꝯfirmatos sine minutꝭ pec/
catis reperiri.vt in.c.crimis ea.di.iuxta apo/
stolū.j.Joh.j. Si dixerim⁹ ꝙ pctm̄ nō ha/
bem⁹ ⁊c̄.⁊ illud. Septies in die cadit iust⁹.
q꞉ si ceciderit iust⁹ nō collidet.q꞉ dn̄s sup/
ponit manū suā.vt ptꝫ Ps.xxxvi. Itē quia
deū diligentib⁹ omia coopantur in bonū.⁊
adeo omia prorsus vt etiā si q̇ eoꝝ deuiant
⁊ exorbitant.etiā hoc ip̄m faciet eis pficere
de⁹ in bonū.ſm Aug⁹.in li.de correc.⁊ grā.
et de peni.di.ij.talib⁹.⁊ q꞉ impossibile est in
sensum hoīs nō irruere motū sensualitatꝭ
caloꝝ.iō ille demū laudat ⁊ p̄dicat beat⁹ ⁊c̄.
⁊ no.glo.in.c.si q̄libet.xxij.q.ij.ꝙ veniale pec
catū nō tollit gr̄am nec eā impedit etiam si
oīa pctā venialia aliq̇s cōmisisset ⁊c̄.de q̇ ꝑ
sctm̄ Tho.j.ij.q.lxxxviij.vbi facit triplicem
distinctionē ⁊c̄. Itē ꝙ sit vni⁹ aut nullius
vxoris vir.q̇nimo etiā ſm.n.papā in.c.q̇rū/
dam.xxxiiij.di.debet vitare etiā imodera/
tam familiaritatē ꝯsanguineaꝝ et abstine/
re a nuptiarū cōuiuijs.nec his cetib⁹ se mi
scere vbi amatoria ṽba canūt ⁊ turpia.aut
obsceni mot⁹ corpoꝝ ⁊c̄.c.p̄s hri ea.dis.c.nō
oportet de ꝯse.di.v.⁊.c.de his xxxi.q.j. Itē
ornat⁹ in exteriorib⁹.habitu victꝫ et incessu.
ita ꝙ nec affectate sordes nec exq̇site delicie
placeāt ſm Hiero.xli.di.quisq̇s.⁊.c.ep̄us.⁊
§.sicut. Itē ꝙ fuerit hospital'.nā viduā in
eccl'ia recipi ꝓhibet que paupes nō recepit
hospitio ⁊c̄.⁊ Johēs euāgelista dyotrepeꝫ
excōicauit q̇ nec paupes recipiebat sed reci
pientes de eccl'ia eijciebat.lxxxv.di.florenti
nū.⁊.ca.si quis.⁊.c.quiescam⁹.x'ij.di. Item
ꝙ nō facile irascibilis aut pturbati sensus
alios ꝑcutiens.c.quid aūt.⁊.c.q̇ sincera.cuꝫ
seq̄uē.xlv.di.⁊.c.licet nōnunq̄.⁊.c.ep̄m.⁊.c.
cū beat⁹.⁊.c.disciplina.⁊.c.omis.cū multis
alijs. Itē ꝙ sit doctor.nō litigiosus.nec cu
pidus.aut neophyt⁹. Quib⁹ oīb⁹ ṽtutib⁹ be
atus nr̄ Bonauētura claruit.summaq; do/
ctrina fuit illustrissim⁹.paupta tꝭ pfessor al/
tissime ex christianissimis parētib⁹ christia
nissim⁹ ip̄e ꝓgenit⁹.ita vt i eo claruerit om/
nis vite ⁊ moꝝ pfectio atq; sanctimonia.vt
supra plenissime deductū est. Fuitq; idem
celeberrim⁹ vir ver⁹ dei minister deoq; ꝑ
fideliter ministrauit.vnde merito inferen/
dū est.ip̄m cū deo ministrauit ⁊ secutus est
eū in terris.fideliter regnare in celis et glo
riari dicente domino in euāgelio. Qui mi
hi ministrat ⁊c̄.

a O quintū dico ꝯcludendū ꝙ regi/
men sanctū iconomicū atq; politi/
cum hui⁹ beati patris maximū af/
fert testimoniū sanctitatꝭ ipius. Multum
em̄ ad pfectionē hoīs attendit ꝙ domui
sue fuerit bene p̄posit⁹.illā regens honeste
tam exemplo q̄ verbo retrahendo a vicijs
ad virtutes.vt probat.xviij.dist.§. necesse.
et maxime integritatis est experiētia ⁊ pro/
batio. Nā q̇ integer nō est nō habꝫ frontē

repҩbendendi alios. includitq; euidentiam
necessariã criminis negligẽtie. qḋ quidez cri
men magnũ ꝓbaꝛ in. c. ea q̃. §. si vero de sta/
tu mona. lxxxvi. di. culpã. nã q̃ nõ eijcit tra/
bem de oculo suo. nõ potest festucã de ocu
lo fratris eijcere. vt ptz Luce. vj. ⁊. iij. q. viij.
§. porro in fi. ⁊. c. iudicat. ⁊. j. q. j. multi. Nã a
quo debz al os ꝓhibere m'lto forti⁹ se ipm
ar. in. l altius. ff. si serui vendi. c. dudũ. ij. de
elect. c. j. de natis ex libero ventre. l. frater a
fratre. ff. de ꝯdi. inde. ⁊ q̃ qḋ q̃s debz exige
re ab alijs multo fortius teneꝛ exigere a se/
ipo. l. si pupilli. §. videm⁹. ff. de negõ. gest. l.
tutor dat⁹. ff. de fideiuss. ⁊ iõ dicif. q̃ nõ põt
esse hortator viduitatꝭ q̃ ꝯiugia frequẽtat.
xxvi. q. vi. vna tm̃. facit. ff. de administ. tu. l.
q̃tiens, §. ij. xlij. di. §. j. xliij. di. §. necesse. l. cũ
in eo. ff. de pactis. Et quõ potest q̃s alios
corrigere cũ tacit⁹ respõdeat sibi eadẽ que
corrigit cõmisisse. xxv. di. primũ. Nã cũ de
alio iudicaret. in se ferret sententiã. dicto. c.
iudicet. ⁊ not. in. c. romana. de censib⁹. ⁊ hic
dicit Grego. vij. mora. Nunq̃ pure macu/
lam in mẽbro ꝯsiderat oculus. quẽ puluis
grauat. ⁊ supiectas sordes tergere nõ valẽt
manus q̃ lutũ tenẽt. ⁊. xix. eiusdẽ. Qui vera
citer proximis miscdiam facere studẽt. prius
debẽt iuste viuẽdo sibi ipis misereri. Unde
scribiꝛ Eccl. xxx. Miserere aie tue placẽs
deo. ⁊ ideo ꝓperã pater pi⁹ nõ est miserãdo
q̃ adhuc iniuste viuẽdo fit sibimet impius.
Unde dicif Eccl. xiiij. Qui sibi nequaz est.
cui alij bon⁹ erit. Qui itaq; primo indigen
ti exteriorẽ substantiã ꝓbet sed vitã suam a
nequicia nõ custodit. rem suaz deo tribuit
⁊ se peccato. qḋ min⁹ est offerens auctori. et
qḋ mai⁹ ꝟuans iniq̃tati. Et hinc est q̃ cor/
rupta nõ põt eligi in abbatissaz. xxv. q. j. iu/
uenculas. nec electa potest benedici. facit. j.
q. xij. c. ij. ꝟ. nouim⁹. et no. xxvi. q. j. q̃ ꝟginib⁹
Non em̃ posset corrupta ꝟginitatẽ horta/
ri. xxvj. di. c. penulꝛ. ⁊ not. in c. indẽnitatib⁹
de elect. li. vi. Itẽ Cyprian⁹ in. c. si q̃s inquit
j. q. j. nec cuiq; dñs ꝑ eius ꝓces ⁊ orones ꝓ/
fu qui deuz ipe violauit. Quõ em̃ ꝑficere q̃
agunt ⁊ impetrare aliq̃d illicitis conatib⁹ a
deo põt qui ꝯtra deũ qḋ eis nõ licet moli/
unꝛ. iuxta. c. multi. xl. di. vbi dicif. Si bene
docueris ⁊ male vixeris. tui sol⁹ ꝯdẽnator
eris. q̃ bene dicendo ⁊ male viuẽdo eũ in/
struis quõ te debet ꝯdemnare ⁊c. Ex q̃/
bus plane et necessario inferꝛ q̃ q̃ bñ ꝓfuit
domui sue. nec nõ toti ordini ꝑ annos xviij
necessario cõcludens est iust⁹ ⁊ vt sctũs ha/
bendus. Et ꝑmaxime subiũcto eo qḋ dicit
Aug⁹. in. c. quãtũlibet. xvij. di. ibi. Difficile
sum expert⁹ meliores q̃ q̃ in monasterio ꝓ/
fecerũt ⁊c. Nã vt patet ex chronicꝭ cũ duo/
decim annis in religiõe sua strẽnue ꝓfecis/
set. in toti⁹ ordinis generalẽ ministrũ ꝯcor
diter suis suffragantib⁹ meritis viij. s. suc/
cessiue post sanctũ Franciscũ assumpt⁹ est
quẽ feliciter rexit annis circiter. xviij. tanq;
arbor bona fruct⁹ bonos faciens. vt a fru/
ctibus eorũ cognoscanꝛ ⁊c.

O sextũ dico ꝯcludendo magnam
a patientiã beati hui⁹ ꝑ quã multum
fructũ attulit in dei eccl'ia. q̃ verbũ
dei retinuit in corde ꝑfecto. Qui em̃ verbũ
dei retinent in corde bono ⁊ optimo. mul/
tũ fructũ afferũt in patiẽtia. vt ptz ex ore ve
ritatis Luce. viij. c. cũ esset etiã sapiens li/
benter sufferebat insipientes. Sustinebat
nãq; si q̃s deuorabat. si q̃s accipiebat. si q̃s
extollebaꝛ. si q̃s deniq; in faciẽ euz cedebat
iuxta ap'lum. ij. ad Corinth. xj. c. Probatio
em̃ fidei patientiaz operaꝛ. vt ptz Iaco. j. c.
Cũ etiã esset plenus charitate q̃ patiẽs est
benigna ẽ. nõ emulaꝛ. nõ agit perperã. om/
nia sustinet. nõ querit que sua sunt. oĩa suf/
fert. nõ inflatur. non est ambitiosa ⁊c. iuxta
ap'lm. j. ad Corinth. xiij. ca. In oĩb⁹ itaq;
exhibuit semetipm sicut dei ministrũ. in mul/
ta patiẽtia. in tribulatiõib⁹. in necessitatib⁹.
in vigilijs in ieiunijs. i castitate ⁊c. ij. ad Co
rinth. vj. et iuxta ap'lm ad Roma. xij. Spi/
ritu semꝑ ferueñs. domino seruiẽs. spe gau/
dens. in tribulatiõe patiens. orõni instans
ac necessitatib⁹ sanctoꝝ cõicans ⁊c. ⁊ in pa/
tientia sua possidens aiam suã Luce. xxj.
nõ dãs locũ ire. q̃m scriptũ est sciebat. Mi
hi vindictã ⁊ ego retribuã. iuxta eũdẽ apo/
stolũ ad Roma. xij. Tribulatio nãq; patien
tiã operaꝛ. patiẽtia autẽ ꝓbationez. ꝓbatio
vero spem ad Roma. v. c. Sciebat ipe q̃ q̃/
cunq; scripta sunt ad nostraz doctri. ⁊c. ad
Roma. xv. ⁊ q̃ patiẽtia est fruct⁹ spũssancti
vt patet ꝑ apostolũ ad Gal. v. c. Ambulans
in ea vocatione qua vocat⁹ erat cũ oĩ pa/
tientia. ad Eph. iiij. crescens in scientia dei
cũ omni patiẽtia ⁊ gaudio Colos. j. Indu/
ens sicut electus dei patientiaz ⁊c. Colos.
iij. imitator em̃ eius fuit qui fide ⁊ patiẽtia
hereditauit ꝓmissiones ad Hebreos. vj. c.

In virtute nanq; scientiã ministrauit.i sci/entia abstinentiã.in abstinentia patientiã. arguens.obsecrans r increpans in omi patientia r doctrina.et iuxta Petrũ apostolũ j.Petri.j.ca. Noscit vero doctrina viri per patientiã Prouerbiorũ.xix. Sciebat vtiq; patiẽtiã necessariã esse fm aplm ad Hebreos.x.ca. Est nanq; patientia virt9 per quã mala equo anio toleramus.i.sine pturbatione tristicie.ne anio iniquo bona deseramus p que ad meliora perueniamus.fm Augusti.in libro de patiẽtia. Conseruat ẽ bonũ rõnis cõtra impetũ passionis. tristicie seculi que mortẽ multorũ operat r non est vtilitas in illa.ij.ad Corinth.vij.r Ecci.xxx. De q̃ lati9 per sctm Tho.scda scde.q.cxxxvi.p totũ.r deficit a virtutib9 theologicis.et cardinalib9 que retrahũt a maiorib9 impedimẽtis.vt ibidem p eũ arti.ij.r causatur a charitate nec põt haberi sine auxilio gratie. Est etiã pars fortitudinis sicut potentialis r secũdaria pncipalis. Et põt conuenire cũ longanimitate. duplici rõne. Et fm Tulliũ est honestatis ac vtilitatis causa voluntaria ac diffinitiua ppessio rerũ arduarũ ac difficiliũ. Experiẽtia etiã resultat ex patientia sup carminib9 que ob inuidiã cõtra ipm in cõcilio Lugdunẽ.diuulgata fuerunt.de quib9 in chronicis. Nulla nãq; afflictio.nulla amaritudo illũ a pio mentis pposito coercuit recedere.iuxta.c.suggestuz vij.q.j.sed beat9 pseuerauit vsq; in finẽ.que pseuerãtia nõ est nisi de virtute patiẽtie.vt ibi dicit.qr fm aplm.ij.ad Thim.iij.c. Omnes qui volũt in christo pie viuere psecutionem patiunt. Et Apocal.xiiij. Hec patientia sanctoz est qui custodiũt mãdata dei et fidem iesu christi. Et ɔtra morẽ esset ecclesiasticuz.si nõ patientissime tolerat (quod a nobis absit) etiã iniusta correptio.c.dist. ɔtra morẽ.r dicit Prouerb.xiiij. Qui patiens est multa gubernat prudẽtia. qui autẽ impatiens est exaltat stulticiã suaz.r Aug9. in lib.de questionib9 euãgelij.ostendit dñs filios sapiẽtie intelligere.nõ in abstinendo nec in manducãdo esse iusticiã s; in equanimitate tolerandi inopiã. vnde dicit apostolus. Scio abũdare r penuriã pati rc. Maxima aũt hui9 patris patiẽtia elucescit ex psecutione. N. qui libellũ pniciosuz ɔtra fratres mendicãtes cõposuerat nõ erubescentis asserere eos in viã salutis nõ ãbulare rc.

a Ad septimũ rñdeo ɔcludendo q; illud quod dicit Leo papa i.c.miramur.lxi.di.videlicet q; ad honorem mundi sine suffragio tpis et sine merito laboris indignũ est pueniri. r notari ambit9 solent quẽ pbitatis documẽta nõ adiuuãt. q̃ diligens r q̃ prudẽs habenda est dispensatio diuinorũ munerũ r celestiũ dignitatũ.ita vt nisi prior vita testimoniũ phibeat p laborib9 multis.p morib9 castis.p actib9 strẽnuis celsioris loci premiũ nullũ debeatur. Et si discernere inter sanctũ r non sanctum sit donũ spũssci fm Paulũ.j.ad Corinth.xij.c.dicentẽ. Alij discretio spirituuz. r cetera.sufficit tamẽ p aliqua indicia papã existimare sanctitatẽ vite illius q̃ est p sancto venerãdus vel illius quẽ in sanctuz intendit canonizare. Et sic dico intelligẽdaz auctoritatẽ Leonis pape.de q̃ sup.pmo cũ per illã veritas fidei nõ puerteret sed magis ɔfirmaret ampliaret et illustraret rc. Secundo cũ p eum mandatũ eccl'ie nõ cõtemneret sed magis obseruaret. Tercio cũ per eum nou9 ritus viuẽdi nõ introduceretur sed introductus sanctissime cõseruaretur. Quarto q; per euz charitas pximi nõ sperneretur sed indies augeret. Quinto q; peccatũ accusatiõe dignũ ex toto conatu vitaretur vt eius exemplo ceteri possẽt pficere. Sexto q; p eũ dei verbũ delectabiliter audiret r doceret. Septimo q; per eũ de operib9 bonis gloria nõ quereret. sed omĩa ad dei laudẽ referrent. Ex quo ẽ sanctitas ei9 vite vtilis fuit ad aliorũ informationẽ tam in vita etiã q̃ post mortẽ.ita vt fideles ecclesie ei9 sanctitatis patrocinio dona multa pceperint.satisfactũ fore dicendũ est auctoritati Leonis de q̃ s. A fructib9 nãq; sanctorũ hoim docuit dñs cognoscendã sanctitatem venientiũ ad nos in vestimẽtis ouiuz. cũ scz abstineãt a malo r faciũt quod bonũ est.qui fruct9 supra sunt enumerati.a q̃bus sunt cognoscẽdi.r quib9 diligent examinatis papa potest aliquẽ canonizare.siue fructus hi pbent facti in occulto siue in manifesto. In occulto quidẽ vt mũdi gloriaz nõ quererẽt. In manifesto vero vt creator in creatura laudaret. iuxta Aug9.sup illo verbo Ps. Laudate dñm in sanctis eius.dicentem q; ideo de9 laudat in sanctis. qr qd sunt nõ habẽt merito eorũ r bonitate. s; dei misericordia r pietate. Et sic exponit et intel/

ligit auctoritatē Leonis pape. Aug⁹. d' ancona in li. de eccle ptāte. q. xv. arti. ij. Sanctus vero Tho. sup Ps. xiiij. dicit q̄ sanctitas ꝯsistit in trib⁹. scʒ carnis maceratiōe. spiritus deuotiōe. ꝛ affectus pietate. Item ij. ij. q. lxxxi. dicit q̄ sctitas importat duo necessaria ad applicationeʒ mentis in deū. scʒ mundiciā ꝛ firmitatē. Item sup Job dicit q̄ sanct⁹ quilibet habʒ aliquā p̄eminentiaʒ ſm specialē vsum alicu⁹ virtutis. Et alibi dicit q̄ sanctitas est ab omi immūdicia libera ꝛ pfecta ꝛ imaculata mundicia. ꝛ ꝓprie dicit̃ p respectū ad deum. scʒ cū homo fuat iusta quo ad deū. ad Roma. xij. etiam alibi dicit q̄ triplex grad⁹ mundicie req̄ritur ad sanctitatē. scʒ libertas ab immūdicia. perfectio ꝛ imaculatio ꝛc̄. Sic etiā Chrysos. ait tria sunt que sanctū faciūt. scʒ cordis mundicia. spūssancti p̄sentia bonoꝝ opeꝝ affluentia. vel septē beatitudines. s. ꝑsecutio ꝓpter iusticiā. pauptas spirit⁹. mititudo. esurire ꝛ sitire. luct⁹. misericordia. cordis mūdicia. ꝛ reliqua.

a D octauū dico ꝯcludendū ſm Innocē. ꝛ Jo. an. ꝛ alios in. c. j. de rel. ꝛ vene. sanc. q̄ satis est q̄ in eo q̄ canonizat̃ ꝯcurrāt ea de quib⁹ habet̃ ꝛ traditur. Eccli. xliiij. c. vbi dicit̃. Laudem⁹ viros gloriosos ꝛ parētes nostros in generatiōe sua. Multā gloriā fecit dn̄s sua magnificētia a seculo. Dn̄antes in potentatib⁹ suis homines magni virtute ꝛ prudentia sua p̄diti ꝛc̄. Nā p hoc q̄ dicit laudem⁹ viros gloriosos oñdit q̄ canōizati erant. ꝛ q̄ de canonizatis loquat̃. q2 aliter nō mandaret̃ ecclesie q̄ eos laudet. Per h̄ autē q̄ dicit. parētes nostros. oñdit q̄ nullus est canonizād⁹ nisi fideʒ habeat. Soli em̄ parētes eius qui erant iudei ꝛ penes q̄s solos erat fides canonizandi erāt. ꝛ p h̄ hodie est text⁹. in de. j. de iudeis. Fides etiā p̄ ceteris v̄tutib⁹ i miraculis operat̃. vt patet Matth. xvij. Si habueritis fidē sicut granū sinapis. ꝛ dicetis huic monti. transi hinc. ꝛ trāsibit. Per h̄ vero q̄ sequit̃. Multā gl'iam fecit dn̄s. suple cū eis. apparet q̄ nō sufficit q̄ in vno fuerit gloriosus vel semel tm̄ sed req̄rit̃ q̄ in multis ꝛ multotiēs. imo q̄ ꝯtinue vita eius fuerit gl'iosa. Per h̄ demū q̄ subdit. sua magnificentia. i. sua magna potentia siue suis magnis factis. ostēdit q̄ excellētia vite ꝛ miracula facta talia esse debēt que exced ā t vires ꝛ potentias naturales vnde sequit̃ a seculo dominātes ꝛc̄. quasi dicat a seculo ꝯuersionis sue potent̃ et in multis ꝯtinuarūt bonaʒ vitā et fidem quā habebant operib⁹ cōprobarūt. Fides em̄ nō sufficeret sine operib⁹ que tunc est mortua ſm Jaco. c. ij. Nec ſm om̄es sufficiunt miracula sine vite excellentia. licet sanct⁹ Thomas dicat scd'a scd'e. q. clxxviij. art. ij. q̄ ideo in eccl'ia aliqui canonizantur p testimonia miraculoꝝ. q2 de⁹ nō potest esse testis falsitatis. Uitā tamen sine miraculis credit sufficere Innocē. quo ad veritatē tamē ecclesia nō debet tales canonizare. quia in secreto potuerūt laxioreʒ vitam ducere ꝛc̄. cum determinatiōe tamē de qua in superioribus et i iferioribus. Dico tamen etiam q̄ licet non posset aperte probari q̄ ille de cuius canonizatione agitur. fuisset re vera baptizatus. aut consecutus chrismatis et confirmationis sacramentū Tamen ex quo de parentib⁹ christianis natus est. et in loco christianorum ꝛ inter eos semper cōuersatus. attento voto religiōis emisso per matrē eius. violenta resultat ꝑsumptio q̄ baptizatus et chrismatus sit. q̄ p̄sumptio ꝓ certitudine est habēda. donec euidentissimis argumentis cōtrarium ostenderet̃. per. c. veniens in fi. de p̄sbytero nō baptiza. ꝛ de cōsecra. dist. iiij. paruulos. Et idem intelligendū de ordinib⁹ ſm Hostien. in summa de p̄sby. nō baptiza. §. j. v̄. sed si quis. Quinimo dico q̄ in ꝓmoto in ep̄m ꝛ cardinalē per papaʒ. ꝛ cardinales ex certa scientia esset instar sacrilegij. dubitare an is fuerit dign⁹ aut habilis. ꝛ sic consecutus sacramēta et ordines eccl'iasticos. p l. ij. C. de crimīe sacrilegij. ꝛ. l. q̄dā. ff. de re iudi. ꝛ. l. j. C. de domesticis ꝛ ꝓtectorib⁹ li. xij. ꝛ. l. sacri affat⁹. C. de diuersis rescriptis. ꝛ. l. imperial'. C. de nuptijs ꝛ p̄cib⁹ imꝑatori offerendis. l. vniuersis. cū silib⁹. facit q̄d no. Jo. an. in regula infamib⁹. de reg. iu. li. vi. ꝛ Anto. de bu. in. c. lator. q̄ si sint legit. ꝛ zenze. super extrauagāti execrabil'. in. v̄. cardinales Itē nō noceret illi ēt si ex īfidelib⁹ nat⁹ fuisset aut ip̄e alias fuisset an̄ susceptuʒ baptismū infidel'. p. c. eā te. de rescptis. ꝛ ibi nota. ꝛ lxi. di. c. neophit⁹. ꝛ. xlviij. di. quoniā in pncipio. et ibi nota. Postq̄ȝ scilicet aliquādiu a lautioribus epulis et spectaculis vel pingibus abstinuerunt. c. neophiti. de consecra dist. v. ꝛc̄.

O nonū dico concludendū illū pos
a se canonizari ꝭm omēs theologos
et canonistas q̄ in singulis ꝟtutibꝰ
excellit seu excellentiā habet ꝛc̄ quod dicit
Collectariꝰ intelligenduz iuxta status illiꝰ
possibilitatē. vt pz de religioso claustrali.
put in casu nr̄o. Non em̄ potest religiosus
claustralis in elemosynis ꝛ alijs actibꝫ cha
ritatis seu miscōie se libere ꝛ vniuersaliter
exercere. Et sic quātū ad actus huiusmodi
nō potest pbari excellētiā habuisse. Et idez
de heremitis. q̄ nullā molestiā malorū ho/
minū passi sunt. ꝛ sic pbari nō pn̄t ī psecuti
onibꝫ patientiā ꝓpter deuz habuisse. sicqꝫ in
actibꝫ patientie pbati nō fuerunt nec ī acti/
bus iusticie. cū nec materiā ad hoc supposi/
tam habuerūt. ꝛ tamē monachi scti dicunt.
ij. q. vij. sancta quoqꝫ rusticitas. et idē in mo
niali sctā. xx. q. j. vidua. ꝛ c. sanctimonialis.
et habet de regularibꝫ. c. Johānes. Et qḋ
dicit Innocen̄. ꝙ requirit ꝙ canonizandꝰ
fuerit gl'iosus. nō in vno sed in pluribꝫ. non
semel sed pluries. debz intelligi sic. vt patz
de penitē. dist. ij. §. querendū. vbi satis pba
tur supra dicta distinctio cū dicit. ꝙ sanctꝰ
manet semp vt possit hr̄e virtutes. ꝛ ꝙ san/
ctus videret etiā dici posse terrenarū rerū
desertor. ꝛ deo tota mente et cordis deside
rio adherens. vt pbat de peni. dist. ij. §. hec
que de charitate. in fi. Nec est dicendū ꝭm
eundē Collectariū in. c. j. de rel'. ꝛ vene. san.
necessariū esse ꝙ non peccauerit ad hoc vt
dicatur sanctus. vt pbatur de peni. dist. j. ꝛ
venit. ꝛ in dicto. §. querendū. de peni. dist. j.
ꝛ sanctū Tho. scḋa scḋe. de cōtemptu iusti
cie. c. ad quartū. Nā diligentibꝫ deū omnia
cooperant in bonū his qui ꝭm ꝓpositū vo/
cati sunt sancti. de peni. di. ij. c. sed tali.s. Ju
stus em̄ nō cadit vt patet in Ps̄. vt iusti vo
cabulum amittat. de peni. dist. iij. §. hac au/
ctoritate. ꝛ c. sequēti. Septies. ꝛ c. Illud ve
ro ꝛc̄. Fortius em̄ postea resurgunt. l. dist.
considerandū. ꝛ c. se. virtute. s. sacramēti pe
nitentie. que est scḋa tabula post naufragi/
um ꝛ bn̄ficio orōnis dn̄ice. ibi. dimitte no/
bis debita nostra ꝛc̄. de qua Math. vj. et
Luce. xj. ꝛ Marci. vj. Nec obstat. v. ꝛ. vij. re
sponsoriū officij confessorū minorū. ibi. Ec
ce homo sine querela. verꝰ dei cultor. absti/
nens se ab om̄i opere malo. ꝛ pmanens in
innocentia sua. qꝛ potest intelligi de inocē/
tia reparata. vel quo ad mortale non quo
ad veniale. sicut nec quo ad originale. a quo
nemo liber reperit salua beata virgine. etiā
infans cuiꝰ vnius diei est vita super terraz
vt ait Leo sanctꝰ in ꝭmone natiuitatis do
mini. ꝛ pͥma Joh. j. si dicimꝰ quia peccatuz
non habemꝰ ꝛc̄. veritas in nobis non est. ꝛ
Prouerbiorū. xxiiij. septies em̄ cadet iustꝰ
ꝛ resurget. impiꝰ autē corruet in malū. de q̄
etiā p bellemere. in dicto. c. j. Potest etiā se/
des romana facilꝰ in examine huiusmodi
ptransire ꝛ merita beati huiꝰ ad canoniza/
tionē sufficientia reputare ex ea noticia eti/
am aliquali quā p prius etiā dū in minori/
bus ageret sp habuit. vt pbat in clemē. Ro
mani pͥncipes. de iureiur. Nec noticia nā/
qꝫ etiaz non plena excludit necessitatē tan/
ti examinis. vt nota. xxiiij. dist. quādo ep̄us
ꝛ. xlvij. dist. de petro. facit de appel. c. ꝯstitu/
tus ꝛ qḋ nota. in dicta clemē. Romani. sup
ꝟ. aliqualē. Nā qui notꝰ est non examinat.
xciiij. dist. valde. xxxv. q. ix. veniam. Unde ꝛ
notus sine pbatione recipit. c. ad aplica. de
regula. ꝛ. xxiij. dist. qui ep̄s. Multū etiā fa
cit testimonium populi ꝛc̄. vt pz in dicto. c.
qn̄ ep̄us. ad fi. facit ad p̄missa qḋ notat Jo.
an. in. c. scriptū. de elec. ꝛ p̄cipue qꝛ nunqꝫ le
gitur fuisse auditum de hoc beato patre ali/
quod crimen aut criminis suspicio aut cō/
tra eum vnqꝫ vlla etiā minima laborauerit
infamia ꝛc̄.

O decimū dico ꝯcludendum famā
a celebrē canonizādi multū ꝛ vehemē
tissime adminiculari. qꝛ ꝭm Hiero.
in. c. si q̄s hoīem. xj. q. iij. Qui sctūs est n̄ ꝭm
famā ꝛ opa q̄ ostēdit si q̄s eū sctm̄ esse credi/
derit ꝛ eū dei iūxerit societati christuz vio/
lat cuiꝰ mēbra sumꝰ. Ualet nāqꝫ homī bo/
na fama quātuz ad tria. Primo qꝛ ex bona
fama reddit q̄s idoneꝰ ad exeq̄nda opa vir
tuosa. Hinc dr̄ Ecci. xli. c. Curā hēas ḋ bo/
na fama ꝛ bono noīe. H em̄ magꝭ pmanebit
tibi q̄ꝫ mille thesauri magni ꝛ p̄ciosi. Itē qꝛ
ꝓpter ꝯꝭuatiōem bone fame hō abstinet a
pctis. cuiꝰ signū est. qꝛ qn̄ hō videt se famaz
pdidisse postmodū fac frontē meretricis ꝛ
reputat peccare p nihilo. iuxta illud Hier.
iij. Frons mlierꝭ meretricꝭ facta ē tibi. no/
luisti erubescere. Et sup Mat. Corripiēdꝰ
ē fr̄ seorsū. eo ꝙ si sel' pudorē l' vecūdiā ami/
serit sp remāeat ī pctō. Tercio ne ꝛ ipē ꝛ alij
ḋ ordīe suo ꝯtēnerent sꝫ venerarēt. ꝓpt ea q̄
dic aug. ī ep̄l'a ad plebē iponēsez sup illḋ ps̄

Super me insultant qui sedebāt in porta. Et dicendū ꝙ in fama alicuius nō solū est credendū ꝑplo vel turbe. verūetiā requirendum est testimoniū maiorū q̄ sunt senioris cōsilij ꝛ verioris iudicij. qđ cōcurrit in casu nostro. put dicit glo. sup Exodū. xxij. Itez et bona fama nō acquirit̄ fauor vel amicicia mundi in malū ꝑrimi sed in bonū et in deuotionē eoꝝ. qꝛ dilectus a deo. ab hominibꝫ etiā diligit̄. et si nō ꝑ operis imitatōnē saltē ꝓpter diuine grē manifestationē. Unde dicit̄ in epl'a. ij. Petri. ij. ca. Qui aspectu atqꝫ auditu sanct⁹ erat. habitās tamē apud eos q̄ de die in diem aīam iustā iniq̄s operibꝫ cruciabāt. Item ꝑ sctōs bona extrinseca ꝛ intrinseca ꝓcreāda sunt. Nā iuxta apostolū. Prouidenda sunt bona. non solū corā deo sed etiā corā omnibꝫ hominibꝫ. Et ita ꝯcludit Aug⁹. de Ancona in li. de eccle. potestate. q. xv. ar. iij. ꝛ in casu nostro magis attendenda. qꝛ etiā post mortē ad hec vsqꝫ tēpora semꝑ ꝑseuerauit. vnde a spūsctō dici debet ꝓcessisse. nā que nō sunt ab eo nō durant. vt ꝓbatur Actuuz. v. c. ad fi. ꝛ maxime qꝛ singularis fuit ꝛ est ī eo. et nō in alijs doctoribꝫ eiusdē vel alteri⁹ ordinis. et ideo nō potest dici vana sed dei. put. in. l. decurionum. C. de penis. maxime quādo fundat̄ ī iuris ꝑ̄sumptione et ꝓbatissimis argumētis. l. merito. ff. pro socio. et. c. dudū de presump. et. c. penulti. eo. ti. Et fama opinio et extimatio ꝓ eodē sumunt̄. vt nota. in. l. j. C. de infamibꝫ. Et ē fama quedā clara cū laude noticia ſm Egidiū de Roma de regimine principum. c. ix. et ideo testes de bona fama ꝑ̄ualent illis de infamia. vt nota. in c. licet in beato Petro. de accusa. Cōcludo etiā nō solū celebrem famā vehemētissime adminiculari. sed fore etiā necessariam in eo q̄ canonizādus est. quoniā oportet ꝑ̄senti testificatione ꝑ̄dicari et bone fame ꝑ̄conijs nō taceri. xij. q. ij. q̄tuor. vt vidētes bona opa glorificēt patrem qui in celis est.

His subijcio ꝯueniens testimoniū gloriose mortis eius. Nā vt patet Ps. cxv. Preciosa in ꝯspectu dñi mors sanctoꝝ. ꝛ Apocal. xiiij. Beati mortui q̄ in dño moriūtur. Impossibile nanqꝫ est bene viuere et male mori. ꝛ ſm Aug⁹ li. j. de ciui. dei. Mors mala putāda nō est quā bona vita ꝓcessit. Et ī Prospero. ꝛ in libro Sapie dicit̄. Iustus si morte ꝑ̄occupatus fuerit. in refrigerio erit. Ideo dicit̄ in. c. illa in fi. v. q. j. ꝙ mors nō est mala nec in sorte malorū. peccatoꝝ autē mors pessima. Ps. xxxiij. Obijt autē iste beat⁹ pater. anno etatis eius circiter. liij. vigente cōcilio scđo Lugdunen̄. tpe Gregorij. x. in Lugdun̄. ibidemqꝫ sepult⁹ est gloriose in eccl'ia fratrū minorū anno die ꝛ mense de quibꝫ supra arti. quarto ꝛ locis. Quod q̄dem conciliū (vt referūt Francisc⁹ vercellen̄. et Io. an. in. c nemo deinceps. de elect. li. vi. in nouel. super scđa glosa) viguit āno domini. M. cclxxiiij. et durauit a ꝑ̄ncipio maij vsqꝫ ad augustū. Prius etiā ibidē tpe Inno. iiij. viguit conciliū anno dñi. M. ccxlv. vt patet in speculo hystoriarū li. v. ti. in princi. Ratio vero quare cōmemoratio sanctorū fit in die mortis pot⁹ q̄ꝫ in natiuitate. est. quia cū morit̄ ascendit ad gloriā not. in. l. cum quidā. ff. de auctoritate tu. Et est mors ꝑ̄ciosa sanctorū. iuxta Augusti. in li. de ciuitate dei dicētē. Quid est ꝑ̄ciosius q̄ꝫ mors. ꝓpter quā debita dimittunt̄ ꝛ merita cumulant̄. Et sup Iohem. Preciosus ē sanguis christi sine peccato. fecit tñ ipe etiā suorū sanguinē preciosum. ꝓ quibꝫ dedit sanguinem in preciū. Nā si suoꝝ sanguinē nō facerꝫ ꝑ̄ciosum. nō diceret̄. preciosa in ꝯspectu domini ꝛc̄. Nā sancti omnes martyres dici possunt etiā sine sanguine. ꝓpter parcitatem in vbertate. quā habuit dauid. ꝛ largitatez in pauptate. quā exhibuit Tobias et vidua. ꝛ castitatē in iuuentute. q̄ vsus est Ioseph in egypto. ſm Bern̄. Sumit̄ nāqꝫ sanguis large ꝓ quacūqꝫ passione. Un̄ dicit Grego. Sine ferro martyres esse possumus si patientiā in aīo veraciter custodimus. Item q̄ dolorē exhibet in aliena necessitate crucē portat in mente. Item. ferre contumelias. odientē diligere. martyrium est in occulta cogitatione. Que oīa de beato nostro Bonauētura cōstanter affirmāda sunt. vt ex premissis ꝛ infra dicēdis patꝫ euidentissime. Ad similitudinē eius quod canit ecclesia de sancto Martino. quā et si gladius ꝑsecutoris nō abstulit. martyrij tamen palmā non amisit ꝛc̄.

Secunda pars.

q Quantū autem attinet ad quesitū secūde partis ꝑ̄ncipalis dico fore cōclu

dendum ꝙ licet largo modo miraculū dici possit omne quid magnum ⁊ nouum qđ raro fit. sicut dicit͛ in autētico. de ꝯsulib᷒. §. ⁊ post illud coll. iiij. ⁊ c. j. de sacra vnctione. §. ħ vnguēto. Et alit͛ sumit͛ in cle. j. §. j. sup ħ. de penis. ⁊ ff. de edilicio. l. antepenul. ⁊ đ suis ⁊ legit. l. j. §. j. xij. q. vj. c. miror. de peni. di. j. miror. ⁊ no. aut͛. vt oēs obediāt iudi. pꝛouincie. §. nec nos. sup verbo p̄stēt ⁊ in. c. miramur de seruis nō ordinādis. Itē ꝙ qn̄qꝫ miraculū sumit͛ equoce p q̄libet ꝓdigio ⁊ portento ⁊ signo nouo aut monstruoso ⁊ insolito ⁊c̄. Qn̄qꝫ ꝟo sumit͛ ꝓprie ꝓ eo signo in quo ꝯcurrūt ea de quib᷒ infra dicā. Dicitur nāqꝫ ꝓprie ꝓdigiū quod celit᷒ contingit. Portentū qđ a terra. Monstrū vero p̄n̄s. Ostentū futurū. Et dicit͛ portentū q̄ porro ⁊ tentū. q̄si in futurū tentū. vn̄ portentꝫ. id ē miraculis in terra factꝫ. alias etiā dicit͛ diuinatio. vn̄ dant͛ ꝟsus. Prodigiū celū. portentū dat tibi terra. Est monstrū p̄n̄s. portentū sepe futurū. l. portentū. ff. de verbo. signi. l. nō sunt liberi. ff. de sta. homi. Est etiā aliq̄d significare de futurꝫ. q̄si portendere. Vn̄ portēta dicunt͛ que significato suo dicunt aliq̄d futurū. portentū est etiā quod ex formis diuersis ꝓponit͛ ſm Papi. ⁊ Archi. in. c. nec mirū. xxvj. q. v. ⁊ ſm san. Tho. ij. ij. q. clxxviij. art. j. q̄ dicit ꝙ hec signa dicuntur qn̄qꝫ ꝟtutes. attento ꝙ fiūt excedendo facultatē nature. ⁊ inq̄ntū manifestāt aliq̄d supnaturale dicunt͛ signū. ⁊ ꝓpter excellentiā dicunt͛ portenta vel ꝓdigia q̄si ꝓcul aliud ostendentia ⁊c̄. ⁊ dicit Aug᷒. in sermone ānūciatiōis Marie. vj. lec. ꝙ mirabilia sūt que oīb᷒ hoīb᷒ sunt impossibilia. iō mirabilis part᷒ est mulierꝫ post q̄nq̄gesimū annū. l. si maior. C. de legit. here. ⁊ mirabil[illegible] loquebant͛ quidā linguis abscisis radicib᷒. l. j. C. de offi. p̄f. pret. africe. Licet sctūs Tho. i li. de fide. c. tot᷒ ordo. in fi. videat͛ dicere ꝙ miracula nō sunt ꝯtra naturā. de q̄ p albe. in. l. qđ certatū. C. de posthu. heredib᷒. instit. ⁊ p Archi. j. q. j. teneam᷒. ⁊ xxvj. q. v. nec mirū. ⁊ lxj. di. §. his autoritatib᷒. ⁊ p Hofre. et Hostien. in sum. de rel͛ ⁊ vene. san. Aliter tn̄ sumit͛ in autētico de ꝯsulib᷒. §. ij. videlicet qđ raro fit. ⁊ in. c. j. de sacra vnc. §. ħ vnguēto. ⁊ Can̄. v. c. ⁊ xij. q. vj. c. j. c. miror. de peni. di. j. ⁊ in cle. j. §. sup ħ. de pen. s Quātū vero ad ꝓpositū attinet illud dr̄ miraculū siue signū ⁊c̄. in q̄ ꝯcurrunt q̄ttuor. Primo ꝙ ex deo. nō ex arte ꝯtingat. nec ex diabolo. nā miracula fiūt qn̄qꝫ p malos. j. q. j. teneam᷒. ⁊ c. ꝓphetauit. ij. q. vij. §. Itē Balaā. Est nāqꝫ necesse martyres a deo impetrasse q̄ mandāt. l. di. siq̄s p̄postera. Scđo ꝙ sit ꝯtra naturā sic de virga moysi mutata in colubrū. et de asina loquēte ad balaā. c. cū ex iniūcto. đ hereti. Tercio ꝙ nō ex vi ꝟbor sed hoīs merito id ꝯtingat. Nā panis ⁊ vinū ptāte et ꝟtute ꝟbor trāssubstātiat͛ in corp᷒ ⁊ sanguinē. vt in. c. cū marthe. §. q̄siuisti. de cele. miss. et de ꝯse. di. ij. c. qr corp᷒. ⁊ c. qr in q̄busdā. Dicit aūt Aug᷒. in ser. de annūciatiōe ꝙ miracula sunt q̄ oīb᷒ hoīb᷒ sunt impossibilia. Et dicit Leo ꝙ mirabil͛ est part᷒ mulierꝫ post q̄nquagesimū annū. l. si maior. C. đ legit. heredib᷒. ⁊ ꝙ mirabilit͛ loq̄bant͛ nobis. eorū linguis abscisis radicit᷒. C. de offi. p̄fe. p̄to. africe. l. j. Quartū ꝙ sit ad corroborationē fidei. Verba eīn̄ ministerio hoīs trāsit i vitrū. qđ nil facit ad corroboratione fidei Et iō ad canonizationē nisi hec q̄ttuor ꝯcurrerent nō ꝓdessent miracula ſm Hosti. i summa de rel͛. ⁊ ve. san. circa fi. ⁊ Hof. in sum. eo. ti. ⁊ Lau. quē refert Arch. in d. c. teneam᷒. ⁊ notat͛ in dicto. c. venerabili. de testib᷒. ⁊ glo. ⁊ alios in c. j. de rel͛. ⁊ ve. san. li. vj. ⁊ xxvi. q. v. nec mirū. Intellige etiā dūmodo fiat cū charitate pfecta. cū sepe fieri possint ex arte ⁊ scientia singulari ⁊ fide nimia etiā ex dono dei. vt in regibus Francie. ⁊ in Saul ⁊ Balaam sine merito vite. ⁊ tales sunt poti᷒ puniendi qn̄qꝫ. quia sanctꝫ visi sunt non sancte. dicto. c. ꝓphetauit. ⁊ c. dictū. j. q. ij. c. solet de consecra. dist. iiij. vbi dicit Aug᷒. ꝙ tanta potest esse miraculose fides sine charitate vt q̄s trāsferat montes. qđ dicit Abbas notandū in dicto. c. venerabili. cōtra quasdam vetulas que sine merito vite videntur facere miracula ⁊ p̄dicere futura. Possunt enim habere spiritum ꝓphetie ex dono dei sine merito vite. vt in dictis iurib᷒. Et nōnulle faciunt ex deceptione diaboli. argu. xxvi. q. v. episcopi. vij. q. iiij. c. sciendum. Et refert magister historie scholastice sup euāgel͛. in historia quadam. multos facere ea q̄ videntur miracula cum fictiōe quadā diabolica. et cum quibusdam incantationib᷒ et characteribus positis in subascellis fingunt se infirmos curare. ⁊ suscitare mortuos. ⁊ eos facere comedere. Et legit͛ de q̄dā phitonissa que suscitauit Samuelē ad pre

ces Saulis regis. ficte tñ vt refert Bal. in
dicto. c. venerabili de test. pbauit Act. xvj
Nec obstat illd Job. ix. q peccatores de⁹ ñ ex
audit. qr ſm Aug. ħ. exaudiuit. l. ex sua mia
vel ꝓpter salutē ei⁹ qui orat. vt patet Luce
xviij. vel ꝓpter salutē alioꝝ z gloriaz dei ſm
Tho. ij. ij. q. cxxviij. ar. ij. zc. Verū qm fun/
damentalis rō ꝓpter quaz doctores volue/
rant esse necessaria miracula in canonizati
one sancti est. qr ignoram⁹ sine miracul. an
ficte vitā duxerit. z in secreto latiorez. et an
sic fuerit dign⁹ ex quo hec rō etiā cū mira/
culis pōt militare si fiāt ex scientia singula/
ri etiā dono dei z fide plīma sine pfecta cha
ritate vt est pdictū. z pbat apl's. i. Cor. xiij
et pbat etiā Matth. xiij. z xvi. Et ex vebe/
menti imaginatiōe q faciat casum. vt ptz p
Aug⁹. in l. b. de trini. referentē. q quidaz in
tantū recogitabat alicu⁹ mulieris imagi/
nem. q ei carnaliter cōmisceri videbat. Aut
ex ṽtute vehemētis orōnis ſm Jo. an. i cle
men. si dñm. de rel. et vene. sancto. in fi. glo.
magne. z Actu. ix. c. Videt nō male dici pos/
se q vbi vita canonizandi fuit adeo excel/
lens rōne altissime religiōis z doctrie etiā.
put in casu nr̄o q tollat contraria suspicio
etiā sine miracul. z pmarie in tpe q plantu/
la eccl'ie erat iā firmata z nō indigebat suf/
fragio aque aut miraculoꝝ. de qbꝰ Marci
vlti. z ad Heb. ij. teste Hierony. sup Isa. li.
xviij. Nō em potuisset oēs gētes in tā bre
ui tpe credere nisi signorū miraculis fides
eoꝝ quodā modo fuisset extorta. Clamāti
bus em apl'is z apl'icis viris dñs signoꝝ
magnitudine respōdebat vt refert Jo. an.
in. c. cū ex iniuncto. de hereti. Et psertim cū
tpe eius nō vigerent hereses graues extin
guende etiā p miracula. put vigebāt tempe
sanctoꝝ Dñici z Francisci zc. Et qr nō est
gaudēdū q spūs nobis subijciunt. sed po/
tius q noia nr̄a scripta sunt in celis Lu. x.
z ne nobis dicat. Generatio praua signū q
rit z nō dabit ei nisi signuz Jone ꝓphete. vt
dicat Luce. xj. ſm Aug⁹. xx. de ciui. Itez qr
in ipis deus tentari videt. c. fi. de purg. vul.
Hinc est q cū diceret Achaz. Pete tibi si/
gnū zc. Rñdit. Nō petam. z nō tentabo do/
minū. Et dicit sctūs Tho. in. iij. pte. q. xliij.
q miracula minuūt meritū fidei nolentiuz
credere nisi p ea. Itē Aug⁹. in ſmōe d mar
tyribꝰ. qr virtutes z mirabilia nō oībꝰ da
tū est facere zc. vident nanq sufficere debe
re miracula mystica. Satis em linguis lo/
quunt nouis. q vite veteris secularia ṽba
derelinquētes. sacra mysteria insonāt. z cō
ditoris sui laudē z potentiā quātuz pualēt
narrant. Et serpētes tollere. q bonis suis
exhortationibꝰ maliciaz de alienis cordibꝰ
auferūt. Et dū pestiferas suasiōes audiūt.
sed tn̄ ad opationē prauā mime ptrahūtur.
Mortiferū quidez est qd bibūt sed nō eos
nocebit. Itē q quoziēs primos suos in bo
no ope infirmari ꝯspiciūt. dū eis tota virtu
te occurrūt. z exemplo sue opationis illorū
vitā roborāt q in ꝓpria actione titubabant.
qd aliud faciūt nisi qr sup egros man⁹ im/
ponūt vt bene habeāt. Scdm Greg. i O/
melia ascen. qui subdit. Hec miracula ni/
mirū tanto ope maiora sunt qnto et spūalia.
tanto maiora sunt qnto p hec nō corpa sed
anime curant z sanctificant. Facit qd dicit
apl'us. ij. ad Thessa. ij. c. de tpe antichristi.
z alibi. Lingue in signū sunt nō fidelibꝰ. sz
infidelibꝰ zc. Nā corpalia illa miracula ostē
dunt aliqn sanctitatē. nō autez faciūt. Hec
autē spūalia nō tm ostendūt sed etiā faciūt
zc. vt ptz p Grego. vbi supra. Item Grego.
Miracula hoīem sctm nō faciūt sed osten
dunt. De⁹ em facit miracula p auctoritatē.
angeli p materie habilitationez. demones
p virtutes naturales insitas. magi p occul/
tos ꝯtractus cū demonibꝰ. boni christiani
per publicā iusticiam. mali vero christiani
p signa publice iusticie. Et sciēdū est q Au
gusti. de Ancona in li. de eccl. potāte. q. xv. ar
ti. xvj. disputat hanc questionē. z dicit eā es/
se dubiam. cōcludit tn̄ q ꝓpter euidentiam
miraculoꝝ aliquorū cū sint signa testificati
onis sanctitatis z doctrine veritatis sancto/
rū debet papa aliqs canonizare. auctorita/
te Aug⁹. xxij. de ciui. dei. z in lib. lxxxiij. que.
Dicit tn̄ sanct⁹ Tho. in quodaz suo libello
q incipit. Actus litteris. q potest fieri non so
lum ṽtute angeli sed etiā virtute hoīs q
aliqua pars terre p violentiā sursum ferat.
Deinde subdit. Sunt tn̄ aliq miracula nō
simpliciter. sed quo ad aliqs qui coruz cau
sas ignorant. sicut quedaz in arte humana
facta mira ignorātibꝰ artem vident. et mul
to magis arte angelica. z talia fieri possunt
virtute alicu⁹ creature. sed nō exclusa ṽtu/
te diuina zc. vel etiam virtute demonū. ſm
q plene declarat idē b. Bonauentura in. ij.
sniaꝝ dist. viij. ibi. Tercio loco querit vtrū

demones possint sensus illudere. allegā's
glo. Rabani sup Exod. vij. c. Adde qd dicit
Ambro. in omel. sup Lucā. Liberare a de
mone homies sed in vbo dei. post scz resur
rectionē mortuis imperare diuīe solius ē
potestatis. et Chryso. sup Math. Signā
ter dixit. in noīe tuo demōia zc. ꝫnō in spiri
tu tuo zc.

D secundū dico etiā psupposito ꝙ
a omino de necessitate reqranť in ca
nonizatiōe alicu9 miracula. ꝙ tn̄ in
casu nostris sufficiūt aliqua z non requirať
frequētia miraculoz. sicut nec in martyre ī
quo sufficit ꝯstare de martyrio. z causa pro
pter quā passus est. scz pter fidē christi aut
libertatē ecclie ꝯseruandā. vt in sctō Tho
ma Cantuarien. et sctō Bellino qndā epo
Paduano. et sctō petro martyre ordinis p
dicatoz. absqz eo ꝙ fiat multa alia examina
tio de vita et miracul. vbi tn̄ aliq licet pau
ca miracula sufficerēt ſm Hosti. in sūma d
rel. z vene. san. in. §. et hec intelligas. ar. de
ꝯsecra. di. iiij. c. cathecuminū. et. c. baptismi
vicem. quē sequiť Jo. in directorio iurz Ru
bri. xiij. in. §. ad canonizādos. v. et h est vez
De cuius scti Tho. martyrio ptz in. c. sic di
gnū de homi. Pro qua snia facit qd scri
bit apl's pma ad Coz. xij. ibi. Alij gra sani
tatū in vno spū zc. et subdit. Hec aūt omia
opatur vn9 atqz idem spūs. diuidēs singu
lis put vult. Et pbať in. c. multe. j. q. j. Nam
etiā equiparať testimoniū scripture mira
culis. vt not. in. c. cū ex iniuncto. de here. et
l. di. si qs pposterа. et qd legiť Luce. xvi. ca.
Et qz nimia curiositas in h etiā est damnā
da. et rōne dubitatiōis meli9 est ex abūdan
ti aliqd facere qz omittere. ar. xi q. ij. nolite.
xiij. q. ij. nō extimem9. xxiij. q. iij. corripiant.
cū simi. Pro hac etiā snia facit qz ecclia i of
ficijs martyrū nullibi facit mentionem de
miraculis. sicut in officijs ꝯfessoz. z d mul
tis martyribꝫ non legiť ipos aliq miracula
fecisse. licet sint canonizati ab ecclia. vt patz
de Johe baptista. et alijs pluribꝫ. Sentit
tn̄ Jo. an. in di. c. j. de rel. et vene. san. ꝙ fre
quētia miraculoz requirať in canonizādo.
ꝙ Roman9 pontifex debet attēdere vtruz
miracula crebrescunt et continuenť anteqz
inquisitionē cōmittat. Dicit tn̄ Aug9. in li.
lxxxiij. qsti. ꝙ boni christiani p publicā iusti
ciā faciūt miracula. et admonet dn̄s vt itel
ligamus quedā miracula etiam sceleratos
homies facere qlia scti facere nō pn̄t. et idō
nō omibꝫ sanctz ista attribuunť. ne pnicio
sissimo errore decipianť infirmi. extimātes
in talibꝫ factis esse maiora dona qz in factz
iusticie quibꝫ eterna vita cōparať. vt pbať
Math. vij c. z. xxiiij. Vn̄ Hiero. Prophe
tare et vtutes facere z demonia eijcere. non
est ei9 meriti qui operať. sed inuocatio noīs
christi hoc agit vt homies deū honorēt ad
cui9 inuocationē fiunt. Et ab his qui verā
doctrinā enunciāt fiunt qnqz vera miracu
la ad confirmationē doctrine. nō autez ad
testificationē sanctitatz. ſm Tho. ij. ij. q. cx
viij. arti. j. ergo nec de frequētia videť faciē
da vis magna. Concludit etiā Aug9. de an
cona in lib. de ecclesi. ptāte. q. xvi. art. ij. et in
q. an papa debeat seruare eundē moduz in
canonizatōne martyrū z ꝯfessorū. Firmat
ꝙ in canonizatōe martyrū nō sunt necessa
ria miracula sed tn̄ sufficiat veritas cause
et martyrij. Pro quo facit qd ī officio mar
tyrū nullibi ecclia mentionē facit de mira
culis. sicut ī officijs ꝯfessoz. Itē ꝙ martyr
etiā sine baptismo pōt pterea canonizari.
allegat Aug9. in epl'a ad seleucianā dicētē.
Quoscūqz legim9 in corpe christi (qd est ec
clesia) ptinere ad regnū celoruz nō nisi ba
ptizatos intelligere debemus. nisi forte qs
angustia passionis et nolētes christū nega
re. anteqz baptizarenť occisi sūt. quibꝫ iam
passio p baptismo deputata est zc.

D tercium dico ꝙ licet oms docto
a res videanť miracula requirere tā
in vita qz in morte. vt patet in glo. ī
c. vnico. de reliquijs z vene. sanctoz. lib. vi.
z p bellemere in. c. venerabilī de testi. z Ho
stien. in summa de reli. et venera. sanctorū.
tamē etiā sufficerent sola miracula p9 mor
tem. vt pbat hymnus confessorū. ibi. Ad sa
crum cui9 tumulū zc. ibi nihil diciť de mi
raculis factis in vita. Non obstat illud qd
dicitur in. vij. v. et responsorio. ibi. Iste ho
mo ab adolescentia sua partim meruit in
firmos curare. dedit illi domin9 cecos illu
minare et demones effugare. tum quia nō
dicitur in officio confessorum maioruz. de
quibus futurus esse beatus Bonauentu
ra videtur. tum quia non diciť in nō facien
tibus miracula vel saltem talia. qz nō om
nes canonizati cecos illuminauerunt. idō
omittitur illud responsorium. et loco eius
poniť nonū responsoriuz qd alias videreť

supfluere pter Te deū lau. rc. qđ imediate cantat. r incipit rñsoriū. dñs q̃ elegit te rc. Itē respicit sctōs vt vniuersos nō vt singulos. r sic vt genera singlo᷑. r nō singl'a generū. qꝛ etiā singuli nō sp pmāserūt in adolescentia in innocētia sua rc. vt subijcit in. ꝟ. sequēti illud Rñsoriū ibi. Ecce hō sine q̃rela rc. Satis nāq3 dicendū est fecisse mirabilia in vita sua q̃ inuēt⁹ est sine macu'a. r qui post aurū nō abijt nec sperauit i pecūie thesauris rc. Et h̄ sentit san. Tho. in. ij. ij. q. clxxviij ar. ij. in quartū dicit. Ad demōstrationē autē sanctitat; alicu⁹ in exemplū ꝟtutis nō fiunt miracula nisi p sctōs in vita vl' p⁹ mortem siue p eos siue p alios. iuxta illud Actuū. v. r. ix. Et nihil phibet p aliquē malū fieri miracula ad inuocatōnē alicu⁹ scti. q̃ tñ miracula non dꝫ ille facere. s3 is ad cuius scitatē demonstrādā hec fierēt. de⁹ tñ ꝑncipaliter opat. fm Greg. in. ij. dialogo᷑. qꝛ vtitur instrumētaliter vl' interiori motu hois vl' ei⁹ locutiōe. vl' etiā aliq̃ ꝯtactu corporis mortui. r ita intelligit Josue. x. r. iiij. Reg. xiij. Pōt etiā de⁹ opari p fidē hois mali instrumētalit. sic hō opat p baculū. Impetrāt etiā mali interdū ex miscōia dei vl' ppter salutē suam sicut publican⁹ Lu. xviij. vel etiā ꝑpter salutē alio᷑ r gl'am dei. qđ esse nō posset post mortē eo᷑ r dānationē3. r ideo magis reqrit post mortē q̃ȝ in vita.

Sufficiēs aūt in vita videt r stupendu3 miraculū in h̄ pře nr̄o Bonauētura qđ legit in chroni. eo q̧ cū ex nimia ꝯscīa idignū se extimaret cōione eucharistie. r iō a celebrando abstineret. die quadā miraculose r nemine ministrāte nisi angelo. vna ex ptib⁹ hostie ꝯsecrate in os ei⁹ intrauit. eūq3 cibo celesti repleuit. Circa qđ notādum dico q̧ corpa glorificata videri actualit nō pñt nisi p miraculū fm Archi. in. c. sacrificiū. đ cōse. di. ij. et iō merito de ipō cantabit eccl'ia. Iste cognouit iusticiā r vidit mirabilia magna rc. r inuēt⁹ est in nūero sctō᷑. Ad veritatē aūt ꝯclusionis ꝑmisse multū faciunt lr̄e Inno. iij. sup canonizatōne sctō᷑ Homoboni cremonen. r vulstani q̃ndam epi vigornieñ. in q̃b⁹ nō referunt nisi miracula facta post mortē. vt ex tenore ipa᷑ littera᷑ ꝯstat euident. Adde q̃ habent in legēda natiuitatis. s. Johis bap. r lr̄e calixti iij. super canonizatiōe scti Osmundi de anglia. qui etiā nulla refert miracula facta in vita.

D quartū dico primo ꝯcludendu3
a q̧ testes examiandi sup miracul' examinent p cōmissarios deputatos p hoc a sede apl'ica r nō p alios. Vñ nō putat Hoaci⁹ vt refert Jo. an. in. c. venerabili de testi. q̧ tales deputati cōmissarij possūt alijs cōmittere h̄ examen. ꝑpter arduitatem negocij r ꝑpt industriā electa3 p. c. fi. de offi. del. de quo p docto. in cle. j. e. ti. Itē q̧ examinent sigillatim. i. q̃libet p se. nō plures simul. aliter nō valeret testimoniu3 fm Jo. an. r alios in. c. venerabili de testi. p nor. i. c. cū causam. eo. ti. pbat. l. si quis inter. C. de bo. ꝑscrip. Item examinent sup oīb⁹ circūstantijs de quib⁹ i dicto. c. cū causa3. Itē secreto ar. C. de testi. nulli. r in. c. inquisitōis de accus. sicut. r vota eligentiu3 scrutant. c. qꝛ ꝑpter. de elec. r ad silitudinē daniel. vt hr̄ Daniel. xiij. c. ne vnus habeat aliū īstruere aut vn⁹ sequat dictū alteri⁹. et ita nō posset falsitas illo᷑ facil'e deꝑhendi. facit. c. omis de peni. r re. r ne forte ipīs ꝯtradicētib⁹ vox ꝯtradictoria de fori audiat. r sic ptes addiscāt testificata. ar. in. c. i causis de elec. Ite3 examinent cū ea diligētia q̃ solet r dꝫ in receptiōe testiū adhiberi. vt. đ. c. venerabili in fi. imo etiā cū maiori. vt ibi no. qꝛ circa maiora mai⁹ piculū ꝟtit. r iō cauti⁹ ē agendu3. xlij. di. c. q̃escam⁹. c. vbi piculū. de ele. li. vj. l. j. §. ij. ff. ad carbañ. Itē qꝛ deponētes potuissent facil'r decipi. vt in. c. ij. de rel. r ve. san. etiā si forēt obstetrices. qꝛ sepe man⁹ fallit r oculus obstetricū. vt dicit canon. xxvij. q. j. nec aliqua. r in. c. cām mr̄imonij. de pbatio. r in. c. fraternitat; de frigi. r. c. si p sortiarias xxxiij. q. j. r ꝯseq̄nter etiā iudiciū iudicū. vt ibi pt3. Et de h̄ ordine iudiciario dꝫ intelligi illud qđ dicit Aug. de anco. in li. de ecclesiastica ptāte. q. xvj. ar. j. Intelligo etiā sigillatim fieri debere examē tā sup specificatis in articul' q̃ȝ sup oīb⁹ circūstātijs. iuxta ea q̃ habent in. c. cū cām. de testib⁹. vbi dic Bal. q̧ miracula nō ꝑsumunt. qꝛ sūt de ipossibilib⁹ nature. r i ea forma de q̃ p ange. i. l. si q̃s l. ij C. de bonis vac. li. x. r bal. in. l. non pñt. ff. de legib⁹. r no. in. c. exhibita de iudicijs. r in. c. pñtiū. de testi. li. vj. r in. c. penul't §. porro. de elec. r in. c. dānam⁹. §. nos aūt. de summa tri. licet alit exponat ꝟbū sigillatim per Archi. in. c. si cui. de ele. li. vj. de q̃ habet i. l. sed et si per pretorē in fi. ff. ex quib⁹ cau. maior r in. l. cū quidam. C. de verbo. signi.

Concludendū est etiā q miraculū ē id ē mirū factū. Et vere ē miraculū mirū. q2 su/pra facultates siue vires nature. vel q̄ ad factum. vl' quo ad modū. Quo ad factuz. s. vt q ad pces Grego. neocesarieñ. legit quidā mons retractus z dedisse locum basilice fabricande. z ad pces beati Benedicti quidā lapis trāslatus ē d horto. vt habet in histo/ria scholastica sup euangelia. c. in seqnti q̄z die zc. z q cecus fact9 est videns. z mortuus resuscitat9. vt legit petrū resuscitasse Actu. ix. in fi. z. s. q. s. teneam9. iij. q. viij. Petr9. Et christ9 Luce. viij. in fi. de peni. di. j. §. et his itaq3. alias est. §. deniq3. v. In euāgelio. cū simil'. Hoc em̄ est sup facultates seu vires nature. q2 via nature nō est regressus de p/uatione in habitū. Quo aūt ad modū facti vt puta si aliq̄s est febricitans via nature. p certas alteratiōes potest fieri san9. de peni. dist. vij. c. vlti. in fi. xxiij. q. iiij. c. ipa pietas in pncipio. z. c. q̄d faciet. z. c. nimiū in pn. Sed si fiat in instāti ad inuocatōem dei seu p de um meritis alicu9 scti inuocati. z h sup vi/res nature. quo ad modū nature q̄ operat successiue p alteratiōes diuersas. nō pōt p/bari directa pbatiōe. q2 directa pbatio est p rerū pncipia. Et sic etiā intelligi debet il/lud. q negant3 factū p rez naturā (hoc est. p rerū pncipia) nulla est pbatio. l. actor. c. d pba. vj. q. v. actor. z d elec. bone me. magnt. v. Quis. c. s. de clandestina. despon. q2 quod nō ē nō habet pncipia q2 sm phm. Nō en3 nō sunt species neq3 differētie. g neq3 pnci/pia. q2 supiora ad species z ad differentias essent actualit in ipis sm porphyriū. Cū g miraculū ex subiecto in q̄ fit non habeat q directe miraculū pbari potest. ideo sequit sm q dic Arch. in. c. nec mirū. xxvj. q. v. q in directe pbari pōt. Nā cū reperiat miracu/lum qd vires nature excedat vl' quo ad fa/ctum vl' quo ad modū facti vt pmissum est. z hoc pstat esse factū sed nō ex causa natu/rali. habet psecutiue z indirecte illud mira culū tm̄ ex causa supnaturali. q2 qd meū nō est. scire debeo ad aliū ptinere. l. cū qrebat. c. vnde vi. Vn̄ natura videns h mirū factū nō esse suū nec ex suis pncipijs deriuatū li cet sit in se factū. habet ascribere cause ma iori. z sic pbat indirecte. put etiā firmauerūt Jo. mona. z Jo. an. in nouella i. c. s. de pfes/sis li. vj. in. v. nō possunt. Bar. aūt in tracta tu de test. in. c. q̄litas sine substātia. dicit cir ca hoc magistralit. q cū agit de aliq̄ cōpro/bando in sctm̄. cu9 vita z miracula sunt p/banda. vt est sacris canonib9 pstitutū. vitā pbare facile est. miraculū autē qd dicit q̄si admiratione plenū. z qd est id cu9 effectus est manifest9. causa aūt ei9 omib9 est occul/ta. quoniā solus de9. vn̄ que a deo fiūt pro/pter causas nob ignotas q̄ vires nr̄as exce dunt. ideo miracula nuncupant. Et sancti docto. tradūt h trib9 modis ptingere. Pri mo circa subam facti vt dū de9 facit aliqua q̄ natura nullo mō facere pōt. vt q sol stet. vt fuit tpe Josue. de q̄ habet Josue. x. c. et Ezechie. iiij. Reg. xx. c. vl' q hō habeat cor/pus glorificatū vt christ9 p9 resurrectōez. z id quod in sacro altaris fide cernimus. Et ista in miracul' summū gradū obtinēt. Se cundo qn̄ illud fit qd natura facere pōt. nō in illo in quo fit. sicut resurrectio mortuoz illuminatio cecoz z silia. Potest em̄ natu/ra dare vitā l' secare vitā. sed n̄ in mortuo. z pōt pstare visum. sed nō tn̄ in vera cecitate. Et h tenet scdm locuz in miracul'. Tercio qn̄ quod fit natura pōt facere. sed nō in illo ordine. vt qn̄ aliq̄s vtute diuina a febre su/bito liberat nullis adhibitis remedijs. vel nō cū psueto pcessu nature panis multipli catur. Pōt em̄ hō naturalit facere panez s3 nō illo ordine. Liquet g q miraculū pbari oportet pbando aliq̄d nature. ita q vires nostre nature excedunt vel in substātia ei9 qd fit vl' in subiecto ei9 quod fit vl' in subie cto ei9 in q̄ fit vl' in ordine faciendi. sed si il/lud potuisset p causas naturales reduci n̄ esse miraculū clare pbat. q autē de9 fecerit p inuocationē illius sancti pbata inuocatio ne vl' voto ad illū sanctū emissis. quib9 pro batis recte pcludit illā aīam esse beataz. q3 tn̄ in istis pōt faciliter esse deceptio. istud ē determinationi eccl'ie Ro. reseruatum. cui standū est. Et hinc est q Inno. iij. in pcessu canonizatiōis scti Homoboni cremoneñ. magnā fidem adhibuit testimonio. O sber ti psbyteri scti Egidij cremoneñ. q̄ patrin9 fuerat ipius sci homoboni. z p. xx. annos z ampli9 pfessionē ei9 sp recepat. sup obediē/tia quā in oronib9 z vigilijs z alijs peniten tie fructib9 q̄ sibi ab eo imposita erat pl9 in/iuncto satisfactionē exhibebat. licet videret in suo dicto singular'. vt ptz in lr̄is canoni zationis ipi9. Nō videt tn̄ hoc casu nimiz laxanda facultas. ar. in. c. tua nos. de psag.

⁊ a fi. Itē bonifac.⁹ non⁹ admisit testimo/
niū filie sctē Brigide ad ꝓbanda miracula
mr̄is ei⁹. qꝛ etiā ab his q̄ foris sunt oportet
sctōs hr̄e testimoniū. ƒm Amb. in omel. la/
tent ⁊c̄. Itē Inno. vi. in bulla directa ꝑ eū
ex Auinioñ. pontificat⁹ sui anno vi. archi/
ep̄o Pragensi. ⁊ ep̄o Olomuceñ. ⁊ cuidam
abbati. sup inq̄sitiōe fienda ꝑ canonizatio/
ne Lupulli introduxit specificā formā cir/
ca examen testiū ꝑ eos seruandā. q̄ nō dis/
crepat ab aliis cōibꝫ formis examinū aliaꝝ
cāꝝ ciuiliū vel criminaliū. Ex q̄ infero. suf/
ficere diligentiā adhibere in hmōi q̄ est ad
hibenda in aliis causis grauioribꝫ. Dico
⁊ ɔcludendū ꝙ licet Uincētī⁹ antiqu⁹ do/
ctor in. c. venerabili. de testi. dixerit. ꝙ ad h̄
ꝙ quis tanq̄ sctūs canonizet̄. ꝙ ꝓbāda est
frequētia miraculoꝝ ⁊ ꝑ eosdē testes. ⁊ non
sufficit ꝑ duos testes fore vnū miraculū ad
inuocatiōem ipi⁹ scti factū tali die. et aliud
factū eadē die vel sequenti ꝑ alios testes ꝑ
inuocatiōem eiusdē scti. qꝛ diuersa ꝓbant
nec ɔcordāt in idem nec ī eundē. Institu.
de duobꝫ reis. §. j. ⁊ c. licet ex q̄daꝫ. de testi.
vt refert Archi. xxvi. q. v. c. nec mirū. Ueri⁹
tn̄ esse credo de iure. qd̄ firmat Collec. in. c.
j. de rel. ⁊ vene. sanc. dicēs sniam Uincen.
esse mirabilē ⁊ ɔtra iura q̄ dicūt ꝙ ī ore du
orū vel triū stat ōe v̄bū. c. in oēs. ⁊ c. li/
cet de testi. ⁊ qꝛ satꝭ est ꝙ ɔueniāt oēs in fa/
cto miraculo ⁊ in sctītate ei⁹ de q̄ agit̄. ⁊ sa/
tis est ꝙ ex diuersis actibꝫ resultat frequē/
tia miraculoꝝ necessaria. sic ex diuersis iu/
ribꝫ vna regula. vt not. de reg. iu. c. j. ⁊ ex di/
uersis actibꝫ ɔsuetudo. vt not. de ɔsti. c. j. et
ex diuersis gradibꝫ cognatio vt in. c. nō de/
bet. de ɔsang. ⁊ affini. ⁊ ex diuersis actibꝫ iu
risdictōnalibꝫ iurisdictio. ⁊ tn̄ ad ꝓbandos
singulos act⁹ ex q̄bꝫ resultāt p̄dicta. nō sūt
necessarii iidē testes. vt ipe not. in. c. ex teno
re de testi. faciūt not. in. c. nihilomin⁹. iii. q.
ix. Ex ꝓpterea ɔcludit ꝙ sufficit ꝓbare vnū
miraculū factū tali die in tali loco ꝑ tales.
⁊ sic ꝑ diuersos testes ꝓbare diuersa mira/
cula al's ɔcluderet̄ impossibile. ⁊ necessari/
um fuisset ꝙ ille de cui⁹ canonizatōne agit̄
oēs testes semꝑ secū duceret. ⁊ sic videre
tur vna collusio. et falsitates fingi possent.
arg. iiii. q. iiii. in testibꝫ nec paupes q̄ nullos
secū ducere pn̄t canonizarent̄. iuxta no. in
c. licet. de testibꝫ. Cui⁹ sniam al's suꝫ secut⁹
in voto ɔtra iudeos Tridētinos q̄ marty/
risauerūt infantē Simonē. q̄nīmo etiā di/
co ꝙ etiā sufficeret ꝓbare miraculū ꝑ testes
q̄rū aliqui deponerēt de infirmitate incu/
rabili p̄cedenti ƒm naturā aliq̄ vero depo/
nerēt ꝙ iam fact⁹ esset san⁹. sicut dicit̄ d̄ cele
bratiōe misse in. d. c. nihilomin⁹. qd̄ satis ꝓ/
bat. d. c. venerabili. de testi. in fi. vbi sufficit
ꝙ interueniat diligētia q̄ solet ⁊ debet in re
ceptiōe testiū adhiberi. Idē tenet belleme
re in dicto. c. venerabili. referēdo Collecta/
rium.

D quintū dico ɔcludendū ꝙ nō est
a necessariū ꝙ miraculū fiat in instā/
ti. vt ptꝫ. iii. Reg. xvii. c. ⁊ Exo. x. ⁊ x/
iiii. ⁊. iiii. Reg. iiii. ⁊ v. ⁊ Marci. viii. ƒm Ar/
chi. in. c. nec mirū. xxvi. q. v. quē refert. ⁊ seq̄/
tur mar. de laude. in allegatiōibꝫ q̄s fecit ꝑ
canonizatiōe scti Bernardini. licet in ɔtra
riū videat̄ Actuū. ix. vbi patet ꝙ ɔtinuo sur
rexit ⁊c̄. ⁊ Actuū. iii. iuxta p̄nci. vbi d̄r et ap/
prehensa manu ei⁹ dextera alleuauit eū. et
ꝓtinus ɔsolidate sunt bases ei⁹ ⁊ plante. et
Luce. viii. iuxta fi. vbi dicit̄ ⁊ tetigit fimbri/
am vestimēti ei⁹ ⁊ ɔfestim stetit flux. sang. ⁊
in. c. ad ei⁹ vero ɔcubitū. v. di. nā apud deū
nō est mora. de peni. di. j. c. multiplex. al's in
cipit. c. his aūt. Uñ Amb. Spūssctī grā ne
scit tarda molimina. ⁊ Lu. vii. iuxta p̄n. vbi
dicit̄. Adolescēs tibi dico surge et resedit q̄
erat mortuus. ⁊ Joh. xj. iuxta finē. vbi dicit̄
Lazare veni foras. ⁊ statim ꝓdiit q̄ mortu⁹
fuerat. ⁊ Matth. ix. vbi dicit̄. ⁊ facta est sal/
ua mlr ex illa hora. ⁊ xv. vltra mediū vbi di
citur. Fiat tibi sicut vis. ⁊ salua facta ē filia
eius ex illa hora. ⁊ de peni. di. j. §. ex his ita/
q3. al's est. §. deniq3 iuxta fi. ibi leprosus ve/
ro. vbi sequit̄. quē postea tangēdo munda/
uit. ⁊ §. h idē iuxta p̄n. v̄. hinc etiā. ⁊ Luc. v.
iuxta p̄nci. vbi d̄r ꝙ ɔfestim lep̄ discessit ab
eo. Joh. v. circa p̄nci. vbi d̄r ꝙ statim sanus
fact⁹ est hō. et Matth. viii. iuxta p̄n. vbi d̄r.
Uolo. Mūdare. ⁊ statim mūdata est lepra
ei⁹. ⁊ Matth. xx. in fi. vbi iesus tetigit ocu/
los cecoꝝ. ⁊ ɔfestim viderūt. ⁊ Matth. x. d̄r
ɔfestim vidit. et Marci. vii. vbi d̄r. ⁊ statim
aperte sunt aures ⁊c̄. Quibꝫ omībꝫ r̄ndetur
auctoritate glo. posite in p̄dicto. c. viii Ma
thei dicēns. Quē vno verbo statim curare
poterat paulatim curat. vt magnitudinem
humane cecitatꝭ ondat. q̄ vix et q̄si ꝑ grad⁹
ad lucē redeat. ⁊ grām suā nob̄ indicat per
quā singl'a ꝑfectōis incremēta adiuuat. Et

dicit Jo.an.in di.c.j.de rel. ⁊ venera.sctoꝝ. aliqs dicere ꝙ si sit illusio vix pñt ↄtinuari miracula vltra.xl.dies. de q̃ tn̄ certi nō sumus. Et ex his dico ꝙ cū ex ꝓcessib⁹ factis in cā pñtis canonizatōis ↄstet de mult miraculis p⁹ mortē b⁹ beati pr̄is Bonauēture fact. vt leprosis mūdat. paralyticis ⁊ alijs varijs modis infirmis curat miraculose.impiū eēt denegare hmōi canonizationē.⁊ maxie.ꝑter miraculū lingue ei⁹ reperte incorrupte tpe translatiōis corpis sui.vt patet ex mult ↄtestib⁹.de qb⁹ in ꝓcessu. Et de lingua scti Antonij de Padua. de q̃ ipse testat in chronic. Nō eñ voluit de⁹ linguā scti sui videre corruptionē.iuxta illud Ps. xv. Et ne corp⁹ qd corrūpit aggrauaret animā.iuxta illud Sap.ix.q₂ custodit dn̄s oīa ossa eoꝝ.⁊ vnū ex eis nō ↄteret. q̃ etiā dissipat ossa eoꝝ q̇ hoib⁹ placēt ⁊c̄.vt. ps.xxxiij. ⁊ ps.lij.licet de oīb⁹ dictū sit Memento hō ꝙ cinis es ⁊ in cinerem reuerter ⁊c̄. fm Hostien.⁊ Jo.an.

a Ad sextū dico sil'r ↄcludendū.nō esse ↄtra rōnē miraculi si in liberatione alicuius dolor interueniat. vt pat₃ Marci.ix.ibi.⁊ exclamās ⁊ multu₃ discerpens eu₃.exiuit ab eo. Ubi nota q̄nt⁹ fuit dolor.q₂ sequit.et fact⁹ est sic mortu⁹.ita vt multi dicerēt.q₂ mortu⁹ est ⁊c̄. Et h̄ etiā satis apparet ex eo qd scriptū est in vita beati Frācisci. Rubrica.de intelligētia scpturarū.vbi int cetera dr̄.signo itaq₃ cruc super eū facto.statim q̇ ↄtract⁹ iacuerat. surrexit sanus.⁊ in dei laudē ꝓrūpens. Ego inquit sum liberat⁹.insonuerūt aūt ossa renu₃ ei⁹ audiētib⁹ multis veluti cū manu ligna sicca frangunt. Et sic ↄcludit etiā Archi.i.d. c.nec mirū.xxvj.q.v. Itē nō est ↄtra rōnem miraculi ꝙ fiat cū aliq adiutorio nature.vt iiij. Regū.v.c.de Helizeo.q̇ misit Naaman ꝓncipē militie reg Syrie leprosum ad lauandū septies in iordane. Et d̄ filio vidue mortuo.sup que₃ se incuruauit ꝓpha.vt infunderet in eū calorē.iiij. Reg.iiij. Itē Jo. ix.de luto facto ex sputo q̇ liniuit christus oculos ceci nati.⁊ de eo quē misit ad lauandū ad natatoriā syloe.⁊ de ꝓbatica piscina ⁊ silib⁹. Itē nec est etiā ↄtra rōne₃ miraculi ꝙ illud opant q̇ in ipm opando peccēt.vn̄ dicit glo. Num.xx.ꝙ Moyses ⁊ Aaron qn̄ cū ꝑcussione virge fecerūt effluere aquā de petra habuerūt q̄ndā inanē gloriā.⁊ iō meruerunt audire. Quia nō credidistis mihi vt sanctificaret me corā filijs israel.iō non introducet hos ꝓplos in terrā quam dedi eis. Et sup illo ṽbo Luce.x. Nolite gaudere q₂ spūs subijciunt vobis.dicit glo.ꝙ leticia qua christ⁹ discipulos suos letos videbat inanē gloriā sapiebat. Gaudebāt eñ ꝙ q̄si sublimes terribiles homib⁹ ⁊ demonibus erāt.iō christ⁹ tale₃ cordis elationē in eis repħendit.iudiciū ruine ꝓmi angeli referēs ⁊c̄. Nō est etiā ↄtra rōnem miraculi ꝙ ad maximā instātiā etiā cū tarditate q̄dam fiat.vt pt₃ Matth.xv.de mlr̄e chananea ⁊c̄. Sic etiā nō est ↄtra rōnē miraculi ꝙ vn⁹ sctūs illud faciat aut facere possit.⁊ ali⁹ nō. vt pt₃ Matth.xvij. de lunatico demoniaco. Itē etiā nō est ↄtra rōnē miraculi ꝙ sanat⁹ de ꝓximo recidiuet.vt pt₃ in legenda sancte petronelle paralytice.iuxta not.in.l. martius.ff.loca.⁊.l.j.C.de emen. fuoꝝ.⁊ in c.ꝓterea.de cleri.ꝑcu.et in q.dn̄icali.lxxxiij. de q̃ p Jo.an.in mercu. ↄtract⁹.de reg.iur. li.vj.⁊ in.c.ps hr.⁊.c.significasti.de homi.⁊ p Bar.in.l.j.§.si in rixa.ff.de sica. Sufficit ē ꝙ sanitas fuerit verisil'r duratura lic₃ casu fiat momētanea aut recidiuet ⁊c̄.p aliquod accidēs culpabile et inordinatū. Itē q₂ nō est ↄtra rōnē miraculi ꝙ faciens miracula adhuc sit in purgatorio.vt pt₃ de Pascasio diacono.teste Greg.in dial.⁊ p Uincen.in specu.hystori.li.xxi.c.xxiij. Itē nō est cōtra rōnē miraculi ꝙ fiat in inuitū.vt p eunde₃ Uincē.e.li.c.liij. Itē ꝙ etiā fiat in siderib⁹ vel element.auib⁹ celi.aut piscib⁹ maris.vl aiantib⁹ terre. aut arborib⁹ aut lapidibus aut alijs qbuscūq₃ creatur ⁊c̄.etiā ad dānationē ⁊ penā maloꝝ sicut d̄ anania ⁊ zaphira Actuū.v.⁊ silib⁹.

c Circa septimū ↄcludo ꝙ ꝓmo reqritur ꝙ p̄cedat instātia aliquarū ꝑsonarū honestaꝝ ⁊ autēticaru₃ apud Roma.pon.⁊ supplicatio nō semel sed pluries ⁊ instant.p hmōi canonizatōne fienda ⁊ obtinēda ⁊c̄.⁊ nō tm̄ semel sed pluries et instāter.sic no.de ↄcessi.⁊ de pallio vt in.c.q̄dam cedendi de renū.⁊ in.c.cū post petitā. de elec. Nō eñ ↄsueuit moueri papa statim ad cōmittēdā hāc inq̇sitionē sed pot⁹ expectare q̄diu pulset ⁊c̄.ꝑter rōnes de qb⁹.s. ꝓmisi.facit cle.q̄uis de appel. adde no.in.c. prisca.c.di.⁊ in.c.importuna de peni.di.j.

Circa qd dico sufficere si fieret instantia

p epm ꝛ caplm loci illi⁹ vbi sepult⁹ est cano
nizãdus ꝛ vniuersoꝝ p̃latoꝝ et generał ca/
pituli illi⁹ ꝯgregatiõis ꝛ ordinis cuius fuit
ip̃e de cui⁹ canonizatiõe supplicat̃. P̃nt nã/
ꝙ licite instare religiosi p canonizatiõe ali/
cui⁹ scti q̃ fuit de ordie ip̃oꝝ. Nã oẽs hi de
q̃b; in.c.venerabili.in p̃n.de testi.instabant
ꝛ p̃ces porrigebãt p illius abbat; sci Mar
tini canonisatiõe.ad q̃ꝝ petitionẽ papa A/
lexander.iij.cõmisit testiũ receptionez sup
vita ꝛ miracul̃ ei⁹.ad qđ signant̃ abbas no
tat illũ tex. P̃nt etiã tales supplicãtes p ca/
nonisatiõe assumere ministeriũ partis au/
ctoritate iudic; ꝛ illã pmouere ꝛ testes pdu
cere tã sup vita q̃ꝫ sup miracul̃. vt ibi patet
ŝm Jo an.ꝛ alios. In casu aũt nr̃o multo
maioꝝ p̃cessit instãtia.videlicet ꝛ regũ ꝛ co/
mitũ ꝛ alioꝝ magnatũ.vt pꝫ in pcessu.iux/
ta illud apl̃i.j.ad Thimo.ij.ꝛ.xxiiij.dist.§.j.
lxxviij.di.q̃d ẽ cito.de elec.cũ nobis olim.c.
fi.eo.ti.lib.vj. Scđo req̃rit̃ ꝙ expectato
aliq̃ tpe papa cũ ꝯsilio fratꝝ in patria illius
p cui⁹ canonisatiõe instat̃ cõmittat duob⁹
p̃latis vł aliis psonis honest; discret; et in/
corruptibilib;.vt inquirãt de fama ꝛ de de
uotione ip̃i ꝛ de aliis q̃ sibi sunt nũciata in
genere.q̃ ad famã nõ quo ad veritatẽ ꝛ non
in specie.ꝛ ꝙ sibi describãt q̃ inuenerint.et
an eis videat̃ ꝙ sup veritate earũdẽ ꝛ cau/
sa in specie sit inq̃sitio cõmittẽda de vita et
miraculis ei⁹. Circa qđ dico ꝙ Inno.iij.p/
cessum inq̃sitiõis scti Uulstani q̃ndam epi
Uigorñ.in anglia cõmisit Cantuarieñ.ar/
chiep̃o ꝛ ep̃o Heleñ.et scti Eadmũdi et de
Urbreñ.abbatib;.ꝛ sic q̃ttuoꝛ p̃latis. Põt
etiã qui facit instãtiã p canonisatiõe illi⁹ de
cui⁹ vita ꝛ miracul̃ est inq̃rendũ inter illos
deputari ad hmõi inq̃sitionez faciendã.ita
pbat d.c.venerabili.iũcta supscriptiõe. Di/
co etiã sufficere duos p̃latos tm̃.etiam vbi
cõmitteret̃ inq̃sitio p canonisatiõe pape.vt
refert Jo.an.factũ fuisse in cõmissiõe cano
nisatiõis Gre.x.in c.vbi piculũ in p̃n.de ele
cti.li.vj.in nouel. Fuit em̃ facta cõmissio ar
chiep̃o Pisano ꝛ ep̃o Mutineñ.nõ q̃ ẽ pau
ciorib; q̃ꝫ duob; facienda cõmissio.q2 quod
a plib; sapiẽtib; q̃rit̃ facili⁹ inuenit̃.xx.di.de
quib;.ꝛ p ãpliores hoies pfectissima s̃itas
reuelat̃.l.fi.ad fi.C.de fideicõmis.l.x.ij.di.ex/
tra ꝯsciam. Et integrũ est iudiciũ qđ pluri
moꝝ sentẽtiis ꝯfirmat̃.sicut canones atte/
stant̃.c.prudentiã tuã.de offi.deleg. Et hec
est quedã p̃ambula inq̃sitio ad inq̃sitionẽ.
p̃paratoria ad solẽnẽ subseq̃ntẽ. Et ꝙ hec
p̃ambula inq̃sitio i genere sit necessaria pa
tet ex li.ceremoniaꝝ.vbi agit̃ de canonisati
one sctõꝝ. In casu aũt nr̃o hec oĩa sunt de
bite obs̃uata.vt pꝫ ex breuib; ꝛ pcessib;.ꝯ
q̃b; i act; Tercio i euẽtũ ꝙ p̃mi iq̃sitores
rescribãt talia p q̃ videat̃ ꝙ inq̃sitio verita/
tis cõmitti debeat req̃rit̃ ꝙ post cõpletam
hãc p̃ambulã inq̃sitionẽ itez papa diffini/
at cũ ꝯsilio fratrũ an solẽnis inq̃sitio sit cõ/
mittenda.ꝛ cõmittant̃ ad min⁹ trib; ex do/
minis Reuerẽdissimis cardinalib;.vni scꝫ
ep̃o.alij p̃sbro.ꝛ alij diacono.vt pꝫ ex deci/
siõe d. Egidij ꝯ bellemere.de.dc.lxxij.ad
fi.ꝛ ita obseruat̃.ꝛ itez scribat eisdẽ vł aliis
p̃latis in partib;.vt in specie inq̃rãt. primo
de fama.scđo de vita.h̃ est.de fide ꝛ ꝯuersa
tione ꝛc̃.canonizãdi. Itẽ de morte ꝛ mira/
culis exacte diligent̃ fidelit̃ et prudent̃ ŝm
articulos ꝛ interrogatoria sub bulla trans/
missis.ꝛ qđ inuenerint remittãt sub sigill̃
suis inclusuꝫ.ŝm Hostien.in.c.venerabili.
de testi.p allegato ꝛ p no.in.c.j.de rel̃.ꝛ vene
ra.san.li.vj. Qua inq̃sitiõe remissa ꝛ cõple/
ta facienda ẽ cõmissio in curia aliq̃b; capel
lanis pape vł aliis psonis auten.vt exami/
nẽt pcessum.ꝛ formẽt Rubri.seu sũmariuꝫ
examinãdas cũ exacta diligẽtia p papam ꝛ
frẽs cardinales an sint pbata talia pter q̃
canonisatio sit facienda. Et sup h̃ debet pa
pa req̃rere ꝯsilia cardinaliũ.ꝛ si videbit̃ pa
pe ꝙ faciẽda sit canonisatio ex his q̃ erũt p
bata.tunc h̃ secreto p̃mitus diffiniat inter
frẽs.ꝛ diffinitio secreta teneat̃. Postmodũ
papa coadunatis ep̃is ꝛ aliis p̃latis q̃ sunt
aut repiunt̃ p̃ntes tũc in curia faciat pub/
lice pponi ꝛ narrari p aduocatũ aut pmoto
rẽ fidei oĩa ꝛ singula acta ꝛ pbata p̃terq̃ꝫ se/
cretã diffinitionẽ factã p̃us in ꝯsistorio pri/
uato Reuerẽdissimoꝝ d.cardi.ꝛ sup his re
quirat oĩm ꝯsilia ꝛ vota. Naz fruct⁹ diuin⁹
est iusticiã recẽseri.xxxv.q.ix.grue. vbi etiaꝫ
dicit̃ ꝙ veritas sepi⁹ exagitata mag; sp'en/
descit in lucẽ.facit.xxx.q.vlt.c.iudicãte. Uñ
etiã dicit̃ ꝙ ibi est salus vbi multa consilia.
Prouer.xj.ꝛ repetit̃.xvj. Dissipant̃ cogitati
ones vbi nõ est cõsiliũ.vbi vero plures sũt
ꝯsiliarij ꝯfirmant̃. Item p istis facit.l.dubi
um.C.de repudiis.l nomiatiões.C.de ap/
pel.c.nouit.de his q̃ fiunt a p̃la.xv.q.vij.c.
ep̃s.xxxiiij.dist.peruenit. Et erit salus vbi

multa sunt ɔ͂ſi͂ia Prouerb.xxiiij. Et multi
tudo sapiẽtū sanitas ē orbis terrarꝫ Sap.
vj.ca.ꝛ hinc ꝙ tūc nō est verisiłe credenduꝫ
in h̄ ecclīam posse errare.ꝛ dicit Archi.ij.q.
vj.anteriorꝫ.ꝙ ɔſiliuꝫ ꝛ deliberatio a malo
iudicio hoīem retrahit ꝛ refrenat. Debꝫ ei
semꝑ p̄cedere ɔſiliū ꝛ iudiciū sequi ꝛ demū
p̄ceptū.ſm Tho.ij.ij.vbi tractat de partibꝫ
prudẽtie.vt sic dici possit edictum ɔſultissi/
mū.l.humanuꝫ.C.de legi.let.c aplice.xxxv.
q.ix.vt sic q̄si ꝑ ora eorꝫ videaſ deꝰ consuli.
iiij.Regū.viij.c.j.q.j.iudices.qꝛ vbi plures
ɔgregati fuerint in noīe meo ibi ego suꝫ in
medio eorꝫ dicit dn̄s Matth.xviij. Et ita
repperi obſuatū ꝑ Inno.iij. in canonisati/
one scti homoboni cremo.vbi dicit.De fra
trū nr̄orū ɔſilio post multā deliberationeꝫ
habitā cū archiepīs ꝛ epīs q̄s suꝑ h̄ ad cō/
siliū nostrū admisimꝰ.de diuina miſcdia et
ipius scti meritis ɔfidẽtes ipm sctōꝝ cata/
logo duximꝰ ascribendū. statuẽtes vt ī die
depositiōis ipiꝰ eiusdē festiuitas deuote a
christifidelibꝫ annis singulˀ de cetero cele/
bretur.ꝛ apud deū suffragia eius hūiliť im
ploreñ ꝛc̄.vt patꝫ in eiꝰ lr̄is datis laterani
scdo idus Januarij pontificatꝰ sui anno p̄
mo.Hec etiā req̄sita ponit Augꝰ.de anco.i
li.de eccle.ptāte.q.xv arti.j. ꝛ Marti.ꝺ lau
de.in allegatio.q̄s fecit in canonisatiōe scti
Bernardini.ꝑ aliū tn̄ modū nō tn̄ diuersū
in effectu.ꝛ Cardi.post Hosti. ꝛ Jo.an.in
dicto.c.j.de relˀ.ꝛ vene.san. Reperiť etiaꝫ in
gestis ɔciłij Cōstantieñ.de anno.M.cccc.
xvj.v.klˀ.Maij aplica sede va.ꝓvnione sctē
mr̄is eccłie ꝓcurādis et ꝓmouēdis om̄ibꝫ
q̄ ꝓſperitatē religiōis christiane.ꝛ cōmunē
oīm mortaliū vtilitatē ꝛ salutē concernere
possent ꝛ augere.speciali dei ꝓuidẽtia et in
suo noīe ɔgregato cōmiserūt ꝓcessuꝫ cano/
nizatiōis duorꝫ epōrꝫ ꝛ vniꝰ monialˀ ordis
sci Aug.duobꝫ cardialibꝫ.vt cardiali came
raceñ.tituli scti Crisogoni. ꝛ Oddoni car/
dinali diacono tituli scti Georgij ad vellus
aureū.ꝛ vni epō Ludoneñ.ꝛ qnq̄ alijs p̄la
tis secularibꝫ ꝛ religiosis p̄ntibꝫ in eodē cō
cilio ꝛ viue vocis oraculo.ad q̄rū oīm rela/
tionē cōmisit idē ɔciliū Constantiense tri/
bus epīs in partibꝫ regni Suecie.vbi cor/
pora dictorꝫ canonizādorꝫ venerabanť in/
quisitionē specialē ꝛ solennē faciendā.ꝓut
facta apparet ex ꝓcessu eorūdeꝫ. Postremo
debet papa ordinare ꝙ certa die oēs cōue/
niant ad aliquā ecclīam q̄ ornata sit p̄ānis
honorabilibꝫ.ꝛ sternaſ tapetis.ꝛ in q̄ illumi
nenť multi cerei.vbi papa ꝛ totꝰ clerus so/
lēniter ɔuocati ꝛ pp̄łs deuote assistāt.ꝛ ad il
los papa sermonē habeat.ꝓcessum recitās.
ꝛ inducens clerū ꝛ pp̄łm ad orandū ꝙ deus
nō ꝑmittat illū errare in h̄ negocio Postea
q̄ flexis genibꝫ fiat deuota oīo ꝛ canteť suc
cessiue hymnꝰ Veni scte̅ spūs ꝛc̄. vel aliꝰ
hmōi.siue antiphona ɔueniēſ. Deinde sur
gat papa ab oīone.ꝛ diffiniat illū de q̄ agiť
sctm̄ esse ꝛ sctōꝝ catalogo ascribendū.ꝛ tā/
q̄ sctm̄ ꝑ oēs christifideles colēdū in oī ec/
clesia dei ꝛ ꝑ orbē vniuersum. ipiusq̄ festū
solennizanduꝫ certa die. Et celebret papa
missaꝫ solennē in honorē canonizati pꝰcan
tatū psalmū Te deū lau. Vn̄ videť esse mis
sa de substātia canonisatiōis.sic̄ in ɔfectio
ne chrismatis.not.in.c.te referente. de cele.
missˀ.ꝛ in collatiōe ordinū.ar.de trāſl.p̄la.c.
inter corꝑalia.ꝛ in alijs multꝭ casibꝫ.ꝛ in cō
secra.eccłie de ɔſe.di.j.om̄es basilice. Et h̄
ideo.qꝛ fidelibꝫ nō est tā de solicita q̄cūq̄
inuētiōe fidendū q̄ de instātia oīonis hu/
milis ꝛ deuote sperādū.vt in sili not.i.c.vbi
periculū in fi.de elec.li.vj.facit. xxiij.q.viij.
in q̄libet. Et laudabile foret vt qꝺ ibi sta
tuitur de electiōe pontificis suꝑ frequētia
oīonū ꝛ obſeruātia ieiuniorꝫ etiā h̄ casu ser
uareť. Multū em̄ valēt oīones iustorꝫ.ſm
Jo.mona.ibidē.ꝛ Jo.an.ꝑ.c.disciplina.ad
fi.xlj.di.ꝛ.xvj.q.vj.anie defunctorꝫ et plene
not.in cle.si dn̄m.de relˀ. et vene.san.in glo.
magna ad fi. Instāter em̄ est orandū qꝛ tūc
oīo impetrat.de pe.di.j. importuna.et per
Archi.in.d.c.vbi ꝑiculū.in fi.ꝛ in.c.decet.de
imu.ecclˀ.eo.li. Et ita repperi fecisse Inn.
iij.in canonisatiōe scti Vulstani q̄ndaꝫ epi
vigornieñ.in anglia. Uniuerso nāq̄ clero
ꝛ pp̄ło ciuitatis illiꝰ ieiuniū indixit tridua/
nū in q̄bꝫ oēs vnanimiť orarēt ꝛ peterēt ab
eo q̄ via veritas est ꝛ vita.aꝑiri suꝑ h̄ viā ve
ritatis ad vitā.cū diuinū sit iudiciū huius/
modi potiꝰ q̄ humanū.ꝛ iō maturiꝰ ꝓcedē
dum. Itē ꝙ ad ɔſcribēda hmōi acta sꝑ ad/
hiberenť tres notarij in ɔſonātia.sicut etiā
tres cardinales ꝛ tres cappellani adhibenť
vt in ore duorū ꝛc̄.ꝑ.c.vt officiū.§.verū.de
here.li.vj.ꝛ.c.licet de testi.ij.q.iiij.c.j.ꝛ Exo.
xvij.ꝛ Matth.xviij.ꝛ ad Heb.v.ꝛ.j.ad Thi
mo.vlti.vbi numerꝰ.de testibꝫ. Et licꝫ iniu
riā faciat sctō qui orat ꝑ eo.qꝛ oīonibꝫ nr̄is

nõ indigent. p eo q cũ sint pfecte beati. omnia eis ad vota succedũt. sed nos miseri potius eoꝝ orõnibꝫ indigemꝰ. vt in. c. cũ marthe. §. iij. de cele. miss. tñ ẜm Prosperꝫ. semp est sanctis q crescere possint. iõ ad augmẽtũ glie p eis orare põt. et pderũt orõnes p modũ suffragij. de q p Tho. in. iiij. sniarũ dist. xlv. arti. ij. et scripsi sup extraua. c'e. vj. q incipit vnigenitꝰ in §. electoꝝ post Archi. i. c. tempꝰ. xiij. q. ij. Sunt nãqꝫ accessiões graciarũ ẜm Ray. in sum. de pe. §. Itez querit vtrũ ea. ⁊ forte nõ esset nisi cautũ absoluere aiam eiꝰ de plenaria ptãte clauiũ plenarie ad abundãtissimã cautelã resultantẽ ex alienis piculis. vt nihil possit dici omissuz. p ea q habent in. c. a nobis de sen. excõ art. xj. q. iij. tue vero. Et ita fecisse videt Calixtꝰ iij. in canonisatiõe beati Osmundi epi sarispcieñ. in anglia dicẽs pfatũ Osmundũ ⁊c̃ benedicẽtes benedicamꝰ in seclo. floreatqꝫ sup eũ sanctificatio nr̃a ⁊c̃. Addidit etiam idẽ Inno. iij. in canonisatiõe scti Vulstani ppriã collectã in eiꝰ cõmemoratiõe dicẽdaz ⁊ illius memoriã int sctõs catalogo sctõꝝ ascriptos decreuit celebrãdã ⁊c̃. vt patz in eis lr̃is datis Flor. ij. idus maij ⁊c̃. Hic autẽ ordo nõ semp ad vnguẽ hactenꝰ est suandus ẜm Hosti. Jo. an. Car. ⁊ alios vbi sup. In libro vero cerimoniarũ apparẽt alie diuerse ⁊ plures solẽnitates seruãde ⁊ laudabiles. q de cõgruo vident nõ deberi ptermitti. Cũ igit in casu nr̃o om̃ia hactenꝰ necessaria sint sufficient ⁊ supabundãter circa pcessum obseruata. supplicãtibꝫ p huiusmodi canonisatiõe pie mos gerẽdus est. cũ iusta petẽtibꝫ nõ sit denegãdus assensus p l. ij. ff. de his q sunt sui vel alie. iuris.

a O octauũ dico ɔcludendũ esse adhibendã fidẽ chro. ad arbitrium tñ pape ⁊ collegij. d. cardinaliũ p. c. vnicum in fi. de sacra vnc. ⁊ ibi no. ⁊. c. in venerabilẽ de elec. ⁊ in. c. in noie dñi. xxiij. di. ⁊ i de. ij. dñm. de rel. ⁊ vene. san. in. §. Urbano. ⁊ in glo. mag in fi. ⁊ in. c. int dilectos de fide instru. vbi etiam no. Bal. q qñ sumꝰ incerti d nomie impatoris recurrimꝰ ad chronicas anni ⁊ indictõez ⁊c̃. maxime ex q nõ apparẽt alie veriores. qꝛ tunc verioribꝫ esset standũ. Facit qd no. in cle. j. de magist. in. §. Bononie. ⁊ psertim ex q maiores nr̃i eis crediderunt. vt no. in pma ɔstitutione digestoꝫ. §. hec autẽ tria maxime q ad psonas ⁊ loca inter quas p talibꝫ habet sic de nr̃is in ordie scti Francisci. sic de libris Aris. ⁊ hypocratis not. nico. de mata. ⁊ Bal. sup Ru. C. d fi. instru. ad fi. ⁊ Jo. an. in ti. de fi. instru. §. nũc dicendũ. §. puatoꝫ ad fi. ⁊ Ant. de butri. in c. ij. e. ti. ⁊ in. c. cũ venerabil de excep. ⁊ Bar. ⁊ An. in. l. j. ff. si cer. pe. pbat. l. si pꝛ. ff. de solu. ⁊. vij. mẽse. ff. de sta. ho. ⁊ qd tibi p bal. et. l. in tm̃. §. si eũ. cũ. l. seqn. ff. de acq. re. domi. ⁊ qd p Bar. post Odofre. in dicta pma ɔstit. digestoꝫ. § hec aũt tria sup. §. iuribꝫ et per Bal. in. l. in tm̃. in fi. ff. de re. diui. facit instit. de re. di. §. itẽ preciũ. ⁊ in Spe. de aduo. §. nunc de exordijs. ⁊ etiã p eundẽ bar. in. l. testamẽta. C. de test. ⁊c̃. Et dr̃ chronica a chronos greco vocabulo. qd latine tps interptat. qꝛ in chronica facta in suis tpibꝫ recitant. Itẽ qa veritas illarũ coadiuuat alijs adminiculis. ar. in. c. cũ causaz. de pba. ⁊ ibi not. ⁊ in. l. cẽsus ⁊ monumẽta. de pba. Itez pter eaꝝ antiquitatẽ. ⁊ qꝛ ɔseruant inter libros autẽticos. ar. i. c. ad audiẽtiã de pscp. ⁊. xxx. q. v. c. venit. ⁊ in auten. de his q ingre. ad appel. §. illud. ⁊ C. de fide instru. autẽ. ad hec. ⁊ in. c. cũ ex lr̃is de in integ. resti. et. l. vlt. C. arbitri. tute. ⁊. l. scripturas C. q poti. i pig. ha. ⁊. xxiiij. q. ij. c. sane. vbi dat fides scpturis in colũnis ⁊ lapidibꝫ ⁊c̃. ⁊. l. census ⁊ monumẽta. de pbat. ⁊. c. cũ causam. eo. ti. ⁊ p dñm Egidiũ de bellemere in decisioñ. lxx. q incipit adminicula. Nec est curandũ q nõ ɔster de noie eoꝝ q cõposuerũt dictas chronicas qsi ex h videant apocriphe. ar. xv. dis. c. sctã romana. §. q vero opuscula. qꝛ cũ ordo sancti Francisci in oimoda hũilitate fundatꝰ fuerit. ⁊ iõ fratres sui minores nuncupant. qui ne rephendi possent eoꝝ noia subticuerunt. scribẽtes gesta generaliuz ordis ipiꝰ successiue. ad qd optime faciunt oẽs pl'es auctoritates veteris ⁊ noue legis ⁊ canonũ et doctorũ. ⁊ alie rõnes ad plenũ adducte per Jo. an. in fine mercurialiũ sup vltima. q.

a O nonũ dico ɔcludendũ cũ scõ thoma qlibeto nono. ar. vj. q ecclia canonizãdo aliquẽ vt sctm̃ errare nõ posset. qm̃ aliqd põt iudicari possibile ẜm se ɔsideratũ. qd relatũ ad aliqd extrinsecũ impossibile inuenit. g licet iudiciũ eoꝝ qui presunt ecclie possit errare in qbuslibet. si psone eorũ tm̃ respiciant. qꝛ innitit in iudicando. medio fallibili. testimonio. s. humano. cũ inquirat p testes de vita ⁊ miraculis

ꝛ testimoniũ hoim sit fallibile. Itez qꝛ ne/
mo scire põt an sit dignus odio vel amore.
Eccs.ix.notatꝰ in c.fi.de purga.cano. ꝛ apł's
j.ad Corinth.iiij. Nihil mihi ↄsciꝰ suz.sed
nõ in h iustificatꝰ sum ꝛc.ꝗ multo minꝰ pa/
pa.tñ ↄsiderata diuia ꝓuidẽtia q̃ eccł'iaz su/
am spũsctõ dirigit vt nõ erret sic ipe ꝓmisit
Joh.xiiij.ꝙ spũs adueniẽs doceret omnẽ
veritatẽ.de necessarijs.s.ad salutẽ.certũ est
ꝙ iudiciũ eccł'ie vniuersał' errare ĩ his q̃ ad
fidem ꝑtinẽt impossibile ẽ.vñ magꝭ est stan
dũ sñie pape ad quẽ ꝑtinet determiare de
fide quã in iudicio ꝓfert q̃z q̃rũlibet sapien
tũ hoim in scripturꝭ oppositiõi.cũ caypbas
ꝗuis nequã tñ qꝛ pontifex legatꝰ etiã insciꝰ
ꝓpbetasse Joh.xj.licet in alijs q̃ ad ꝑticula
ria facta ꝑtinẽt.vt cũ agitꝰ de possessiõibꝫ vł'
de crimibꝫ vel filibꝫ possibile sit eccł'ie iudi/
ciũ errare ꝓpter falsos testes. Canonisatio
vero sctõꝝ mediũ est intꝰ hec duo. Sed q̃a
honoꝛ quẽ sctis exhibemꝰ q̃dã fidei ꝓfessio
est.q̃ sctõꝝ gł'iam credimꝰ.pie credẽdũ ẽ ꝙ
nec etiã in his iudiciuz eccł'ie errare possit.
Pontifex eñi cuiꝰ est canonizare sctõs põt
certificari de statu alicuiꝰ ꝑ inq̃sitionẽ vite
ꝛ attestationẽ miraculoꝝ.ꝛ p̃cipue ꝑ instin/
ctũ spũsscti q̃ oia scrutatꝰ etiã ꝓfunda dei.ꝛ
diuia ꝓuidentia p̃seruat eccł'iam ne ĩ talibꝫ
ꝑ fallibile testimoniũ hoim fallatꝰ. Ecclesie
nãq꞉ auctoritas oẽm excellit aliã auctorita
tẽ etiã sctõꝝ patrũ.vt ptz.ix.di.vt veteꝝ.et ꝑ
totũ.ꝛ no.lxxxiiij.di c.j.ꝛ.xx.di.in sum.ꝛ.c.j.
ꝛ.xxxvj.q.vlti.c.fi.ꝛ ꝑ doc.in.c.ne innitaris.
de ↄsti. Hinc etiã dixit Inno.ꝛ Cardi.post
eũ.in.c.j.de reł'.ꝛ ve.san.ꝙ si etiã eccł'ia erra
ret (qđ nõ est credẽdũ) tñ p̃ces bonas deꝰ
acceptaret.xxxj di.§.veꝝ.xx.q.vl.c.fi. No/
tat etiã Jo.an.in glo.in.c.gł'iosus.de reł'.et
ve.san.li.vj.ꝙ etiã si eccł'ia in canonisatione
erraret (qđ dicit nõ esse credẽdũ.licet acci/
dere posset.c.a nobis.de sen.ex.ti.) nihilo/
minꝰ p̃ces in honorẽ talis accepte ꝛ ꝗte sũt
Per fidẽ nãq꞉ christi oia purgantꝰ.c.vr̃a.de
coba.cle.ꝛ mulie. Et esto ꝙ veritas canoni
satiõis deficiat nõ defecit fides.c. debituz
de bap.c.ij.ꝛ iij.ꝛ de p̃sby.nõ bap. Et idem
sequitꝰ Jo.in directorio iuris ꝑte.j.titu.xiij
ad fi. Et iõ qđ supra ↄcludẽdo dicit sanctꝰ
Thomas in suo q̃rlibeto.ↄcludit etiã ma/
gistraliter Augꝰ.de anco.in li.de eccł'.pote.
q.xiiij.p̃ncipali.arti.iij.q̃si ꝑ easdẽ rõnes.et
r̃ndet ad ↄtraria.ꝛ.q.xvij.ar.iiij.vbi querit.

An oẽs canonizati ꝑ papã sint in vita eťna
licet videatꝰ sibi ↄtrariari ꝓpter.c.si sine cha
ritate.j.q.j. Et iõ solẽniter disputãdo firma
uit Re.do.Jo.de tur.cre. quondã Cardi.
scti Sixti ꝑ excellẽtes rõnes in.c. Hec est fi
des.xxiiij.q.j. Ad auctoritatẽ aũt Greg.vi/
delicet Multoꝝ corꝑa sctõꝝ. Hoc ṽbũ nõ
debet esse in illa auctoritate.ꝛ dꝫ intelligi ĩ
veneratione p̃uata.nõ publica.venerantꝰ in
terris q̃rũ aĩe cruciantꝰ in inferno. R̃ndeo
verã in his tñ q̃ martyriũ sustinuerũt abs/
q꞉ charitate ꝛc.iuxta sñiam Hiero. de qua
j.q.j.c.vide quãtũ bonũ.dicẽtis. Si sine ca
ritate martyriũ recipiatꝰ.ꝛ corꝑa eoꝝ coraz
hoĩibꝫ venerantꝰ.ꝑfidie magꝭ sunt talia q̃z
corona victorie.ꝛ tali opi magis pena q̃z p̃/
miũ debetꝰ.ꝛ xc.di.neq꞉.ꝛ.j.ad Coꝝ.xiij.c.ꝛ
c.trãmissa.de heretꝰ. Et dicit Frãciscus ma
roñ.puncto.xxxiij.eccł'iastice Hierachie.ꝙ
papa hꝫ angelũ ꝑsonalẽ q̃ nõ dimittit ipm
vnq̃z.ꝛ ꝙ in rebꝫ publicꝭ respicit ad ipm san
ctus Michael specialitꝰ sicẽ ad ducẽ sui ex/
ercitus. Itẽ verisiłr deꝰ ꝑ mediũ alicuiꝰ vi/
ri scti reuelaret veritatẽ.vt legitꝰ in legenda
sancti Martini epi de suspenso q̃ venera/
batur vt martyr.

D decimũ dico ↄcludendũ ṡm do.
a Egidiuz de bellemere in decis.suis
decis.cccccclxxvij.q̃ incipit extra ro
tã.ꝙ in informatiõe qua circa negociuz ca/
nonizatiõis alicuiꝰ ꝛc.tria p̃ncipaliter. Et
p̃mo. Nõ fore necesse vocare illos q̃rũ iter/
est ꝑ generale edictũ. Ratio qꝛ h casu ñ agi
tur ↄtra aliquã ꝑsonã certã vel incertã.nec
in directũ p̃iudiciũ alicuiꝰ certe vel incerte
ꝑsone.ꝛ iõ nõ requiritꝰ aliq̃ vocatio cuiusli/
bet.licet possint esse ꝑsone aliq̃ que possint
p̃tendere aliqđ indirectũ p̃iudiciũ vł' inter/
esse vt cõmune. Itẽ qꝛ talis actꝰ nõ põt di/
ci iudicialis.qꝛ nullã habet partẽ.vt.c.forꝰ.
§.in omi.de ṽbo.sig.ꝛ in extraiudicialibꝫ ñ
requiritꝰ partꝭ vocatio. Et hinc est ꝙ licz su
perioꝛ hñs ꝑ modũ ꝓuisiõis eccł'iaz ordina
re de bono p̃lato.habet p̃mittere bonã in/
formationẽ de ꝑsona electi ꝛ q̃litate p̃latu/
re ṡm Inno.in.c.cũ dilecti.ꝛ.c.nihil.ꝛ.c.sta/
tuimus.de elec.facit.c.cũ olim.de donat.et
c.ↄstitutus.ij.de appel.ꝛ ꝓbatꝰ satis.viij.q.ij.
c.j.ꝛ.ij.ꝛ tamẽ nõ req̃rit informatio illa par
tis vocationẽ.imo nec tenetꝰ ꝓuisoꝛ partem
audire.vt not.idez Inno.in.c.dudũ.de p̃/
sump.ꝛ in.c.ꝓposuit.de ↄcessi.p̃ben.ꝛ glo.vł'.

in.c.fi.de electi.li.vj. Et hinc est etiã q cum
papa cõmittit inquisitionẽ faciendã de suf
ficientia certe psone nomiate vl' supplicate
sibi ad certã ecclesiã cathedra'lẽ reseruatã z
vacantẽ.in h nõ vocat pars.imo nec audit.
nisi de gratia z speciali mãdato.qz nec sup
plicat⁹ habet aliqd ius.pter qd faciat par/
tem. Nec est negociũ istud iudicia'le sz ẽ po/
tius quedã extraiudicialis executio officij
ipius supioris.qd est vez etiãsi supioz pce/
dat ad supplicatõnẽ alicui⁹ siue pprio motu
vt pbant iura pal'egata.z qz supioz vtit iu
re suo et officio mero.z ita nemini iniuriaz
facit.l.iniuriarũ.§.j.ff.de iniur.nec est ipse
medius neqz iudex.qz ipe solus est iudex z
pars.iuxta no. Inno.in.c.ex parte.de vbo.
sig. Et est site in statutis.in quib nõ reqrit
vocatio subditoz.licet eis hñ preiudicet.z
sit cũ bona informatiõe ad ea pcedendũ.l.
humanũ.C.de legib.z q nõ teneat pbatio/
nes admittere nec se opponentez audire vt
partẽ. Et h melius colligit ex no. Inno.in
glo.mag.in.c.venerabili.de censi.et in.c.ex
parte.alle.de vbo.sig.h.p ibi no. nõ expedit
admittere quẽ vt partẽ.licet bonũ sit audi
re ad suppl⁹ informatiõem extraiudicialẽ.
Et ita dicit fuisse cõclusuz p Re.dños cardi
nales cõmissarios in facto canonizatõnis
dñi Karoli.videlicet p dñm Albaneñ.z flo
ren.z sancti angeli.tũc cõmissarios qb as/
sensit.d.scti Eustachij.dicens q alij domi
ni cardinales in cõsistorio in h eti i cõcorda/
runt. Et sm pmissa debẽt interpretari q di/
xit Aug⁹.de anco.in li.de eccle.ptãte.q.xvj.
arti.j.vbi qrit an papa in canonizatiõe de/
beat seruare ordinẽ iudiciariũ. Reperio ta
men d. Calixtũ.iij.in canonizatiõe scti Os/
mundi de anglia.p dños cardinales depu
tatos ad faciendam inquisitionẽ monuisse
omnes z singulos q in his interesse aliqd ha
bere pretenderẽt.vt ad diẽ certã tũc expssam
legitime cõparerẽt.put etiã p epos cõmissa
rios in hac causa factũ fuisse ex actis cõstat
ad abundãtiorez cautelã.ne nihil quod ad
cautelã ptineat videret omissum.lxiij.dist.
qnto. Et qz abundans cautela non nocet.
l.testamentũ.C.de testamẽ.l.si pupilli.§.j.ff.
de neg.gest. Subdit tñ idem dñs Egidi⁹
in duab decisi.imediate sequẽ.q licz expe
diat audire se opponẽtes canonizatiõi.non
tñ debẽt admitti vt partẽ faciẽtes sed solũ
ad informandũ extra iudiciuz ex officio.si
tamen appareat q excipiẽs nõ excipit bono
zelo quẽ habeat ad eccl'iam z ad fidẽ.sz po/
tius ex odio qd habuit aduersus mortuũ.
vel ex inimicicia quã hz aduersus illos de
genere mortui de cui⁹ canonizatiõe agitur
ille nõ est aliqliter audiẽdus.sed poti⁹ tota
liter repellẽdus.c.J.z.A.de re iudi.c.ex in/
sinuatiõe.de appel.c.repellant.z.c.cũ opoz/
teat.de accu.cũ.c.se.et p pl'a alia de qb p eũ
i dictj decisi.i qb rñdet ad oĩa cõtria. mltuz
mgraliť. Et etiã mgraliť refert idem belle/
mere in lectura in d.c.venerabili. de test.fu
isse obtentũ in cõsilijs multoz. Ex pmis/
sis itaqz cõcludo ad dei optimi maximi glo
riã z laudẽ p.V.B.pcedi posse atqz debere
ad canonisatõem beati pris Bonauẽture
pfati.vt sic ampli⁹ de⁹ gl'iosus in sctis suis
etiã in ipo glorificet.c.gl'iosus.de rel'.z veñ.
san.li.vj pampliusqz etiã in ipo iugiter lau
detur.cle.si dñm.eo.ti.z ps.cl.etiã sub dupli
ci festo festũ illi⁹ celebrari mãdando.ad in/
star alioz doctoz qtuor.de quibus in d.c.
gl'iosus.aut saltẽ disponẽdo vt festũ illi⁹ fe
rietur.iuxta.c.pnunciandũ.de cõse. di.iij.et
c.fi.de ferijs.z.l.omẽs.C.e.ti. z vt vigilia ei⁹
ieiunetur cũ pmio indulgentiaz.iuxta.c.j.
de obser.ie.z put fecit Bonifaci⁹.ix.in trãs/
lationis beate Brigide festiuitate.vt patet
in bulla canonizatiõis eius.z Nicolaus.v.
in canonizatõe sancti Bernardini.z Pius
ij.in canonizatiõe sctẽ Katherine de senis
z Calixtus.iij.in canonizatõe scti Osmũdi
etiã p octauã. Fateoz tñ sm Hiero.vnam
esse vitã sctõz.sed pmia p labore diuersa.et
periculosum esse de sctõz meritis disputa/
re.vt habet in d.c.gl'iosus.in nouella. Itez
vt pter ea cultus diuinus augmentet.c.ex
parte.de cõstitu.et honoz eccl'ie augeat.c.va
sa.de consecra.dist.j.et alij ad religionem z
studia theologie pterea inuitent.c.sup spe
cula.ne cleri.vel mona. Item pter ipius
beati gloriã. Vult eñ deus vt sanctos in/
nocemus.vt dum per eozũ suffragia quod
petimus impetramus.ipos magnificem⁹.
et glorificando collaudemus.et vt pctõres
qsi nõ audentes ipm in ppria psona adire.
amicozũ possint patrocinia implorare.qui
vota supplicãtiũ scire possunt.qz in illo eter
no diuinitatis speculo intelligit quantum
vel illis pertinet ad gaudiũ vel nob ad au
xiliũ.et pter inopiã quã habemus in me/
rendo.vt vbi nostra non suppetunt merita

patrocinentur aliena. et vt q̄ nō possum⁹ summam lucē aspicere in se cōtemplādo. saltē in sanctis aspicere valeam⁹. et vt sic omis nostra inopia quā habem⁹ etiā in amādo suppleat. q: plerūq3 imperfectus hō magis sentit se affici circa vnū sanctū q̄3 circa deū. Et iō ꝓpter has causas generales ordinauit de⁹ vt sctōs honorem⁹ et orem⁹. put pleni⁹ habetur p Jaco. de voragine in legēdis sctōrum in. c. de festo oim sanctorum. Exaudit nāq3 dñs orōnes sctōrū. Prouerb. xv. et. iij. q. vij. in grauib⁹. Annumeret cōputeturq3 inter filios dei cōfident. et inter sctōs sit sors illi⁹ vt Exultet celū laudib⁹ et reexultet terra gaudijs etc. Cui⁹ doctrina fulget eccl'ia vt sol et luna. et quem elegit dñs in charitate nō ficta. et dedit illi gloriā sempiternā.

# Deo gratias.

Et quoniā Inno. iiij. in canonisatōe sancti Uulstani quondā epi vigornieñ. in Anglia fecit de eo specialē collectā et orōnē dicendā in missa ei⁹. vt patz ex bulla dicte canonizatōis. Ideo laudo in hmōi canonisatione scti Bonauētre fieri collectā et secretā et postcōmuniōem. vt sequit. et illas in bulla canonisatiōis inscribi. et reliquū officiū de ꝯfesso. maiorib⁹ doctorib⁹ fieri. put etiā mādauit fieri Calixt⁹. iij. in canonisatiōe sancti Osmundi. vt in bulla canonisatiōis ei⁹ inscribitur.

Collecta. alias Oratio.

Exaudi q̄sum⁹ dñe p̄ces nr̄as et intercedente beato Bonauētura ꝯfessore tuo atq3 pontifice salutarib⁹ nos instrue disciplinis et gaudijs fac perfrui sempiternis. Per dñm nr̄m iesum etc.

Secreta.

Suscipe clemētissime deus hostiā laudis quā tibi p peccatis nr̄is offerimus. Et intercedente beato Bonauētura cōfessore atq3 pontifice p̄ces nr̄as benignus exaudi. Per dñm nr̄m iesum etc.

Postcōmunio.

Memor esto sacrificij nr̄i omipotēs deus. et precib⁹ et meritis beati Bonauēture ꝯfessoris tui atq3 pontificis vitā nob et gloriā tribue sempiternā. Per dñm nr̄m ie. etc.

Sermo magistri Roberti de laudibus sancti Bonauenture ordinis minorū.

# Quasi stella matutina in medio nebule. et q̄si luna plena in dieb⁹ suis lucet et q̄si sol refulgēs. sic iste refulsit in templo dei. Scribunt hec verba originaliter Eccī. l. ca. ad laudē scti Bonauenture ꝓposita. Preclarissima dñi et scti Bonauenture merita Sixtū quartū pontificem maximū induxerūt. vt illū hoc felici tempe catalogo sanctorū ascriberet. Res est vtiq3 grādis et digna valde q̄ dei gl'iam pandit. sctām ecclesiā exornat. religionem letificat christianā. ordineq3 sacrū minorum subleuat et extollit. Quid em̄ p̄stātius excogitari potest q̄3 mortalē hoiem post deuictū triumphatūq3 mundū ad celestia regna deduci. ibiq3 imortalitate ppetua gaudere cū christo. Quis de btā vita, pmissaq3 nobis felicitate dubitare valeat ad quā amicos dei iā ꝑperasse certissimū est. ibi christ⁹ rex gl'e. ibi imaculata ꝟgo regina celorū. ibi ꝓphe. apl'i. martyres. ꝯfessores et virgines. omnesq3 electi et amici dei. ibi deniq3 btīssim⁹ Bonauētura. Cū vero hodierna die sit annūerat⁹ catalogo sctōrum. equū est et rōnabile vt eius sanctitas omi ꝑplo fiat nota. Qua de re statui in p̄senti sermone laudib⁹ eius incūbere. q̄ describit in ꝟbis ꝓpositis illustrasse ecclesiā sicut stella matutina. et sicut luna plena. atq3 vt sol fulgētissim⁹. p q̄ splēdores excellentiarū suarum p̄nt denotari. Prima excellentia dr̄ vite. Scd̄a doctrie. Tercia refulgentie. Prima excellētia scti Bonauēture dicit vite. Ex vita quippe mūda et ꝟtuosa iudicant homies sancti. H̄ tn̄ iudiciū q̄ntum ad publicā venerationē spectat ad ecclesiā. vnde Inno. de rel'. et vene. san. dicit. Nō abnegam⁹ q̄n liceat porrigere p̄ces alicui defuncto quē quis credat bonū virū. et nūc esse cū christo. licet nō sit canonizatus. q: fidē orātis dñs attendit. sed facere p eo officiū vel preces solēnes nō licet. ex q̄ in ca. pmo de rel'. et vene. san. statutū est vt nullus adoret p sctō absq3 auctoritate romane ecclesie. etiā si miracula faceret. quē em̄ eccl'ia reprobat reprobandus est. et quē approbat approbādus. vt ptz. xxiiij. q. j. c. hec est fides catholica. et. c. quoniā vetus. fm autē Hosfredum et Hostieñ. in canonisatōe sctōrum inquirit de vita canonizandi si fuit in laboribus multis et iustis. si morib⁹ castus et stre-

nuus. vt notaꝛ di. l. rij. c. miramur. licꝫ ꝑ martyribꝫ nõ sit tã stricta fiẽda exaltatio. Quod aũt vita scti Bonauẽture fuerit mũda pura ⁊ sancta probatur triplici modo.

Primus dicitur testificatiõis. Scd'us ꝓfessionis. Tercius assumptiõis. Primꝰ modus quo ꝓbaꝛ sanctitas ⁊ bonitas vite s. Bonauẽture dicitur testificatiõis. Habꝫ eñ testimoniũ a viris fide dignis. Primo ab Alexandro de ales viro bono ⁊ in sacra pagina ꝓbatissimo doctore De isto Alexandro scribiꝛ in chronicis ordinis beati Francisci ꝙ illiꝰ opus qđ scripsit in theologia approbatũ fuit ab Alexãdro. iiij. ⁊ sexaginta mgr̃is pariensibꝫ. vt apparet in bulla ipius pontificis. quã puto esse parisiꝰ. Hic itaqꝫ Alexãder de ales videns in Bonauẽtura morũ elegantiã. corporis pulchritudinẽ. venustatẽ aspectꝰ. eloquij suauitatẽ. ꝯuersationisqꝫ affabilitatẽ. dicere sepe solebat Non videtur Adam in hoĩe isto peccasse. q̃si diceret ꝙ vita illiꝰ irreꝑhensibilis potiꝰ angelica erat q̃ȝ humana. Scd'o bonitas vite scti Bonauẽture habꝫ testimoniũ a domino Petro cardinali epõ Hostieñ. q̇ fuit de ordine p̃dicatoꝝ. Hic ꝯmonẽ habuit in funere Bonauenture suscepto themate. Doleo sup te frater mi Jonatha. in q̇ inter alia retulit. ꝙ q̇cũqꝫ Bonauẽturã videbat ipiꝰ amore capiebaꝛ. eiusqꝫ ꝑ̃ssima mõita obedienter recipiebat. ꝑmaxime greci ⁊ tartari. quibꝫ eiꝰ eloquia plurimũ ꝓfuerũt. q̇ verba vltimo dixit. qñ tp̃e generalis ꝯcilij lugduni celebrati. vt scribiꝛ in chronicis ꝑ̃allegatis. Frater Hieronymꝰ de Esculo ordinis minoꝝ. q̇ fuit postea generalis. deinde cardinalis. ep̃us Penestrinus. ⁊ tandẽ papa Nicolaus. iiij. rediit ex partibꝫ orientalibus ad q̄s missus fuerat cũ solẽnibꝫ nũcijs grecorũ ⁊ tartaroꝝ. ⁊ ipo Bonauẽtura suggerente. greci tũc ad vnitatẽ eccl'ie redierũt ⁊ tartari baptizati sunt Tercio sanctitas vite Bonauẽture testimoniũ habꝫ a poeta vulgari dante. q̇ in tercia comedia ita dixit Jo. son la vita di Bonauẽtura. Da bagno regio che in grãdi officij Sempre postposi la sinistra cura. Secũdus modus q̇ ꝓbatur sanctitas Bonauẽture. dicitur ꝓfessionis. Professus q̇ppe fuit regulã sanctã fratrũ minoꝝ in q̄ sẽp ꝙ̃diu in ordine fuit irreꝑhensibiliꝛ vixit. Hec aũt regula deuotos ꝓfessores suos ad xp̃i ãgloꝝ atꝫ sctõꝝ societatem ꝑducit. Qđ oñdiꝛ ex triplici eiꝰ ꝓrogatiua siue ꝓeminẽtia. Prima q2 illa regula a spũ scõ fuit inspirata. Scd'a q2 sup euãgelio fuit fundata. Tercia q2 supernaturali signo fuit ꝯfirmata. De quibꝫ omnibꝫ ita scribiꝛ in extrauagãti Nicolai in sexto libro decretaliũ. Hi scꝫ frẽs minores sunt illiꝰ sctẽ regule ꝓfessores q̇ in euãgelico fundaꝛ eloquio. vite christi roboraꝛ exemplo. ⁊ fundatoꝝ militãtis eccl'ie apl'oꝝ eius sermonibꝫ actibusqꝫ firmatur. Hec ẽ apud deũ ⁊ patrẽ munda ⁊ imaculata religio q̇ descendens a patre luminũ ꝑ eius filium exemplariter ⁊ ꝟbaliter tradita apl'is deinde ꝑ spiritũ sctm̃ beato Frãcisco ⁊ eũ sequẽtibꝫ inspirata. totiꝰ in se cõtinet testimoniũ trinitatis. Hec est cui attestãte paulo nullus de cetero debꝫ esse molestꝰ. quam christꝰ passiõis sue stigmatibꝫ cõfirmauit. volens institutorẽ ipius passiõis sue signis notabiliter insigniri. hec ibi. Hanc igiꝛ regulam diuinitꝰ inspiratꝰ suscipe voluit dominꝰ Bonauẽtura q̇ a teneris annis beatũ Franciscũ singulari deuotiõe ẽ ꝓsecutus. Meritis quippe illiꝰ dũ tenellꝰ erat a mortali infirmitate liberatꝰ extitit. Vñ ipemet in legẽda beati Francisci ita scribit vt habetur in capl'o vlti. Innumera quoqꝫ ꝑ ipsuꝫ in diuersis partibꝫ orbis exuberare nõ cessant bñficia dei. sicut ⁊ ego ipe q̇ supiora de scripsi. experiẽtia teste in meipo ꝓbaui. Voto eñ ꝓ me languente grauissime ad beatũ patrẽ Franciscũ emisso a matre. cũ adhuc essem puerulus. ab ipis sum mortis faucibꝫ erutus. et in robur vite incolumis restitutus. Qđ cũ viua memoria teneã. vera nunc confessione ꝓfiteor. ne tantũ beneficiũ reticẽs. scelerꝭ arguar vt ingratꝰ. Hec ibi. Crescens itaqꝫ dominꝰ Bonauẽtura. ⁊ de virtute in virtutẽ ꝓficiens cũ affectiõe et reuerentia beati Francisci. anno etatis sue. xxij sacrã eius religionẽ ingressus est. In q̄ tantũ ꝓfecit in omni deuotiõe ⁊ studio litterarũ ꝙ septimo anno post ingressum religionis legit sentẽtias parisius. ⁊ decimo anno. s. trigesimosecũdo etatis sue suscepit cathedrã magistralẽ. Tercius modus quomõ ꝓbatur sctitas dñi Bonauẽture. dicitur assũptionis. Ob splendididissimã nanqꝫ virtutũ eius famam et nomen clarissimũ assumptꝰ fuit ad triplicem dignitatem.

Generalatus. Archiepiscopatꝰ. Cardi-

nalatus. Primo fuit assumpt⁹ ad digni/tatem generalat⁹. Licet em̄ famus dei Frā/ciscus platos suos humilibꝫ vocabul' de/creuerit noīari. tn̄ nō parua dignitas est p̄ esse tot fratribꝫ q̄t sunt in religiōe minoꝝ. tam longe lateqꝫ diffusa p orbem. Fuit nā/qꝫ dn̄s Bonauētura ordinis mioꝝ octau⁹ general'. Prim⁹ fuit beat⁹ Francisc⁹. Se/cūdus frater Johēs dict⁹ parens. de Flo/rentia. Tercius frater Helias de Asisio. Quart⁹ frater Albert⁹ de pisis. Quintus frater Aimo. anglic⁹. Sext⁹ frat' Cresenti us. Septim⁹ frat' Johēs de parma. Octa uus frat' Bonauētura. Hic in caplo gene/rali Rome celebrato. Alexādro papa q̄rto p̄nte anno ab incarnatiōe dn̄i. M.cclvj. et terciodecimo post religiōis ingressum i fe/sto purificatiōis btē v̄ginis in generalē fu/it elect⁹. annis aūt decē ꝛ octo ordinē ꝫ lau/dabiliter rexit. fuiēs altissimo in pauptate ꝛ hūilitate. ꝯfortabat suauiter tentatos. et infirmis fuiebat libent'. In caplo genera/li Narbone celebrato p eū regulā reforma uit ꝛ exposuit. ordinē in ꝓuincias ꝛ custodi as distinxit. Tempe vero sui generalat⁹ fu it facta trāslatio corpis sancti Anthonij de Padua ad parandē illaꝫ ecclīam. in q̄ nunc est recōditū. Tricesimotercio anno p⁹ eius obitū in octaua dn̄ice resurrectiōis. et tunc lingua ei⁹ q̄ sub terra fuerat. repta est ita re cens ꝛ rubicūda. q̄si eadē hora sanctus ille gl'iosus decessisset. quā beat⁹ ꝛ deuot⁹ Bo/nauētura in manibꝫ reuerent' accipiēs irri/gatus ꝓfluuijs lachrymaꝝ corā oibꝫ hmōi v̄bis affari cepit. O lingua b̄ndicta q̄ semp b̄ndixisti dn̄m et alios b̄ndicere fecisti. nūc manifeste apparet q̄nti fueris meriti apud dn̄m. Scd̄o fuit assumpt⁹ ad dignitatē archiep̄atus. nā Clemēs papa. iiij. cōtulit ei archiep̄atū Eboracenseꝫ pinguissimū. sꝫ ip̄e de parisius vbi tunc erat ad pedes dn̄i pape se ꝓferēs. tā hūilit' ꝛ efficacit' tāto gra dui ꝛ dignitati cessit. ꝙ dn̄s papa ei⁹ cessio/nē admisit. Et ne q̄s mirec'. ꝙ Clemens ar/chiep̄m illū fecerit cū in generalē fuerit ele/ctus Alexādro. iiij. p̄nte vt diximus. Scien/dū est ꝙ post Alexādrū p̄dictū creatus fuit Urban⁹. iiij.. ꝛ post Urbanū Clemēs. iiij. ꝛ post clemētē Gregoꝛ⁹ decim⁹. Nō corre/cte sunt chronice ordinis ex q̄bꝫ illa collegi

Tercio Bonauētura fuit assumptus ad dignitatē cardinalat⁹. hec dignitas amplis/sima est in ecclīa dei. Quia vt dic' glo. in ca. ministeriū. extra de off.. archip̄sbri Cardi/nales dicunt' qꝛ p eos regit' vniuersal' ecclīa sicut i cardīe regit' hostiū. vt ponit'. lxxi. dis. c. fraternitatē. Et dicit Aug. de ancona i li. de p̄tāte ecclīastica. Cardinales assistūt pa pe sicut apl'i christo. Apl'i em̄ sunt nū cupa/ti christi frēs s̄m illud ps. xxj. Narrabo no/mē tuū fratribꝫ meis. ꝛ p̄ncipes mūdi s̄m il lud ps. xliiij. Cōstitues eos p̄ncipes super oēm terrā. Sed papa cū facit aliq̄s cardi/nales insignit eos ista duplici dignitate. di cens eis. Estote frēs mei ꝛ p̄ncipes mūdi. Ip̄e aūt papa gerit psonā christi. Et q̄uis etiā ep̄i succedāt loco aplorū. alio tn̄ mō q̄ꝫ cardinales. Apl'i em̄ duplici mō se habue/runt ad christū. Uno mō vt p̄ntialiter assi/stentes. sicut fuit an̄ passionē ꝛ ascensioneꝫ. Scd̄o mō vt missi et p̄cepto eius p orbeꝫ. Qd̄ fuit post aductū sp̄ūscti. q̄n dispsi p or bem diuiserūt se accipiēdo vnusq̄sqꝫ ꝓuin/ciā vel regnū in sorte sue p̄dicatiōis. Car/dinales g̃ rep̄sentāt psonas aploꝝ vt chri/sto assistentes. qꝛ ipi assistunt pape p̄sentia liter vt vicario xp̄i. Scd̄o mō rep̄ntāt pso/nas aploꝝ ep̄i q̄ in parte sollicitudinis vo/cati sunt regētes diuersas ciuitates vel ꝓ/uincias. vt archiep̄i. Et istud est satis ꝯue/niens. vt sic' in hierarchia celesti aliq̄ angeli sunt assistentes. alij missi frequēter ad nos. Ita in nr̄a ecclīastica hierarchia. decet ali/quos assistere vt cardinales. alios mitti vt ep̄os. et h̄ de lege cōmuni. qꝛ suborta causa nō tollit' q̄n cardinales aliq̄n mittant' vt le gati. ꝛ episcopi aliq̄ etiaꝫ vocati a papa sunt ei assistentes. Accipiūt autē cardiales a pa pa pilleum rubeū. in signū ardentis chari/tatis quā debent habere. ita vt sint parati sanguinē suū fundere. ꝛ mori p bono et de/fensione ecclīe ꝛ ꝓfectu. Un̄ in caplo Fun/damenta. de electiōe. libro. vj. dicunt cardi nales. fratres. coadiutores. consiliarij ꝛ as/sistentes dn̄i pape. Ut igit' ad Bonauētu/ram redeam⁹. ip̄e cardinalis effectus fuit. Nā parisius existēs vocatus fuit a domino Gregorio decimo. qui pontifex ip̄m reci/pere cardinalatū ꝛ episcopatū Albanēsem coegit. Imposuitqꝫ vt Cōcilij negocia ip̄e dirigeret. Sed curiosi q̄daꝫ nos ip̄ugna/re nō cessant. q̄rentes. cur bonauētura ar/chiep̄atū recusauit. et tn̄. cardinalatum ac/ceperit. Ad qd̄ respondem⁹ ꝙ potuit esse ꝙ

Gregoriꝰ dec̄imꝰ ꝑfatū̄s eū obedientia vel
aliq̄ forti ꝑsuasiōe induxit vt cardinalatuȝ
susciperet. qḋ nō fecit Clemēs. dū ei archiepi
scopatū ꝓtulit. ⁊ vt scribit̄ in ca. Nisi cū pri
dem. de renūciatiōe. Tūc in te verā humi/
litatē custodies cū p eā locū sublimē effugi
es. ⁊ p obedientiā nō dimittes. Itaqꝫ nō si/
ne humilitate maria ⁊ dei timore dignitatē
cardinalatꝰ acceptauit. Nā tante fuit hūili
tatis ꝙ etiā pontificatꝰ maximi celsitudinē
adipisci potuisset. qḋ noluit. Inq̄t enī Bar
tholomeꝰ de pisis in libri ꝯformitatū. ꝙ pꝰ
mortē Clemētis cū p plures mēses cardi/
nales in electiōe pape ꝯuenire nō possent.
tante opīonis erat apud eos Bonauētura
tūc generał minister. ꝙ oēs cardinales vo
ta sua in eū cōpromiserūt. vt si se vł aliū pa/
pā noīaret. illū ipi eligerēt. Ipe vero noīa/
uit dn̄m Theobaldū archidiaconū leodo
niensem scīssimū virū. q̄ fuit Gregoriꝰ de/
cimus. ⁊ multꝭ coruscauit miraculꝭ. et iacet
Aretij in eccłia maiori. canonizatꝰ in eccłia
aretina. Quare dn̄s Bonauētura ꝓbatus
inuentꝰ est in om̄i vita sua. Et cū plurimū
laborasset ꝓ aīarū salute. tandē ex hac lu/
ce decessit. āno dn̄i. M.cc.lxxiiij. Etatꝭ ve/
ro sue q̄nquagesimotercio hora matutina
diei dn̄ice. terciadecima die mensis Julij
Eadē vero die sepultū corpꝰ in eccłia fratꝝ
minorū lugduni fuit. Scd̄a excellentia
scī Bonauēture dr̄ doctrine. Fuit q̄dem
ipe doctor. qḋ nec mirū hr̄i debet. cū dica
tur extra de hereticꝭ. c. cū ex iniūcto. Docto
rū ordo ꝑcipuus est ī eccłia dei. ⁊ de docto/
rib ꝫ scriptū est Danieł. xij. c. Qui ad iusticiā
erudiūt plurimos. q̄si stelle fulgebūt in ꝑ/
petuas eternitates. Doctorib ꝫ insuꝑ diui/
narū scꝑturaꝝ aureola dāda est. vt docto/
res in q̄rto ponunt. ⁊ Albertꝰ in cōpendio
theologie. Doctrīa ḡ dn̄i Bonauēture ma
gnū lumē diffudit in eccłia dei ꝓpter tripli/
cē illiꝰ ꝯditionē. Primo quia fuit copiosa.
Scd̄o q̄a deuota. Tercio q2 fructuosa.

Prima ꝯditio doctrine scī Bonauētu/
re fuit copiosa. Multa q̄deȝ scripsit laude
digna ⁊ legentib ꝫ grata. Nā scripsit libelluȝ
apologie ꝯtra Giraldū de abbatis villa. q̄
multa falsa de religiosis ⁊ religionis statu
disserebat. q̄ Giraldꝰ tandē leprosus mor/
tuus est. Scripsit libelluȝ de sex alis sera/
phin. ⁊ suꝑ Genesim. opus qḋ intitulat̄ de
septē visionib ꝫ. ⁊ defensoriuȝ religiōis. ⁊ re/
gulā nouicioꝝ. ⁊ suꝑ q̄tuor libros sn̄iarū.
⁊ breuiloquiū. ⁊ sermones dn̄icales ꝑ an/
ni circulū. ⁊ suꝑ q̄tuor euangelia. precipue
suꝑ Lucā. et de arbore vite crucifixi. ⁊ plu/
ra alia opuscula edidit. inter q̄ om̄ia singu/
laris fuit legenda beati Francisci. Hāc vi/
dere voluit vir ille clarissimꝰ Leonardus
Aretinus. vt retulerūt mihi quidā patres
cōuentꝰ florentini. quā cū diligentissime le
gendo ꝑcurrisset restituit illā fratrib ꝫ. asse/
rens ꝙ in illo dicendi genere nullus esset
qui Bonauēturaȝ posset superare. Se/
cūdo doctrina Bonauenture fuit deuota.
sapida ⁊ vere seraphica. que legētes nō solū
illuminat. sed inflāmat. Nec aliter esse pos/
set cū de illo in chronicis scribat̄. Siqui/
dem omnē veritatē quaȝ ꝑcipiebat intelle/
ctu. ad formā orōnis ⁊ laudationis diuine
reducens. ꝯtinuo ruminabat affectu. Nar
ratur adhuc de eo ꝙ dū scribebat legendā
sancti Francisci. quadā die sanctus Tho/
mas de aquino accessit ad visitandū eum.
⁊ cū familiariter (vt solebat facere) aperu/
isset hostiū celle Bonauenture. vidit eum
orantē ante crucifixū. et in extasi factū. mox
sanctꝰ Thomas dimisit eum. nec locutꝰ est
quicq̄ꝫ. sed socio suo dixit. Sinamꝰ sanctuȝ
q2 laborat ꝓ sancto. q2 scribebat gesta san/
cti Francisci. qḋ ipe sanctꝰ Thomas scie/
bat. Tercio doctrina sancti Bonauētu/
re fuit fructuosa. nō enī ꝓfuit illis tantuȝ q̄
eū viderunt ⁊ audierūt docentē. sed etiam
om̄ib ꝫ qui eiꝰ scripta legūt. vt patet ꝑ expe/
rientiā. Tercia excellentia sancti Bona/
uenture dicit̄ refulgētie. Voluit q̄ppe deus
sanctū istū triplici splendore fulgere Pri
mus dicit̄ miraculose coruscatiōis. Se
cundus solēnis canonizatiōis Tercius
mundialis veneratiōis. Primus splen/
dor dicit̄ miraculose coruscatiōis. Fecit q̄/
dem deꝰ meritis eius miracula multa ex q̄
bus aliqua ꝑcurramꝰ. Fertur de ipo ꝙ
dum in humanis agebat. tāta ad sacramē/
tum eucharistie deuotiōe mouebat̄. ꝙ die/
bus aliquib ꝫ ꝑter morē eius abstinuit a ce
lebratione. Semel vero dū deuotus mis/
sam audiret. ⁊ cū lachrymis passionē domi
nicam meditaret̄. cum sacerdos celebrans
cōicare vellet. vna particula hostie ꝑ seipaȝ
ad os dn̄i Bonauēture aduolauit. quā ipe
reuerent̄ suscipiēs. intellexit timorē scrupu
losū circa cōiōnē obitē fcāȝ fore deponēdū.

Quedā dn̄a Lugdunēsis Simona vocata. cū filiū mortuū peperisset. illū ad sancti viri pedes detulit. q̄ facto signo crucis. viuentē matri dedit. Post mortē ei⁹ multa miracula facta sunt ad inuocatōem ei⁹.
Mulier quedā de castro villano. octo diebꝰ laborauerat in partu. emisso voto ꝙ visitaret sepulchrū Bonauēture. mox libera peperit. vn̄ in patria pia ɔsuetudo insoluit. vt mulieres laborātes in partu inuocent nomē Bonauēture. ꝛ sepissime a grauissimis periculꝭ liberant̄ Petr⁹ fili⁹ Johis calezolarij lugdunēsis. claudus dextera tibia. q̄ longo tp̄e sine baculo ambulare non poterat voto emisso ad sanctū Bonauēturā. liberatus est. Dux Aurelianēsis alˢ orlientꝫ carcerat⁹ a magne Britanie rege detinebat̄. vbi quartanā cū dolore capitis incurrit. hic audito noīe scti Bonauēture votū emisit si liber euadere posset visitaturū se sepulchrū ipi⁹ scti. Immutauit deus cor illi⁹ regis p̄dictū ducē a carceribꝫ liberatū liberꝫ abire pmisit. Qui etiā a dolore ꝛ infirmitate liberatus. mox vt in gallias rediit ad sepulchrū sancti deuot⁹ perrexit.
Jaccheta vxor magistri Nicolai lepra p̄cussa inuocato Bonauētura. ꝛ p̄ijs votis p̄ illā emissis mūdata est. Uxor mgr̄i Johānis Barbreti regij secretarij hydropica a medicis de sanitate desperata. accedēte viro ad sepulchrū Bonauēture sanata est.
In translatiōe corpis eius de eccl'ia veteri ad nouā lugduni corosa reliq̄ pte corporis Bonauēture caput inuentū est integrū. capillaturā habēs ac labia ꝛ dentes. et lingua colorata ꝛ integra ac si esset hoīs viui. Laodomia vrbeuetana filias femīas multas parturiēs viro suo Frācisco Mathei ingrata erat. tandē suasu cuiusdā magistri Francisci de aq̄ pendēte emisso voto ad Bonauēturā. inde ad paucos dies concepit filiū quē post salubreꝫ partum vocauit Bonauēturā. ꝛ cū grandiusculus esset effectus. superueniēte peste qua filie om̄es mortue fuerūt. hic ad inuocatiōem crebrā Bonauēture pestis periculū euasit. Sunt ꝛ alia hui⁹ sancti miracula q̄ obmittim⁹ ne tedio p̄litate rerum audientes afficiant̄.
Secūdus splendor ōr solēnis canonizationis. Nō desunt pleriqꝫ sublimitatē hui⁹ scti velle minuere. ex eo ꝙ Sixt⁹ pontifex maxim⁹ qui illū catalogo sctōrū ascripsit eiusdē fuit ordinis ꝛ pfessionis. Il'ud idē obijciunt sctō Uincentio de ordīe p̄dicatorū. ꝙ scꝫ Calixt⁹ illū canonizauit. quia eiusdē ciuitatis fuerat ꝛ patrie. At etiā Pius sanctā illā gloriosam Katherinā ō Senis. ppterea canonizatiōis decorauit honore. qm̄ ambo senenses. O temeritas malaꝝ mentiū. o incredulitas iniq̄rū hoīm. nō canonizant̄ sancti absqꝫ solēnitatibꝫ ꝛ publicis ɔditiōibꝫ reqsitis. nō fuerūt p̄dicti sancti publicati ex aliq̄ affectiōe inordīata pontificū p̄latorū. sed qꝛ inuēti fuerūt digni vt publice a christianis colerent̄ Ut em̄ habetur in glo. de rel'. ꝛ vene. sanc. in c. Gloriosus deus. Papa solus habet canonizare sctōs Primo qꝛ canonizatio est vna de maximis causis fidei. iō ad papā referēda. extra ō baptismo. c. maiores. Scd̄o qꝛ papa habꝫ iu d'care de miraculꝭ f. dei. xxiiij. q. j. c. quotiēs. Tercio qꝛ ad papam spectat declarare dubia scripturaꝝ. multo forti⁹ dubia sctitat̄. extra. q̄ filij sunt legitimi. ca. p venerabilē. Quarto ne p multoꝝ epōꝝ simplicitatē cōtingat p̄p'm decipi. Quinto ne in infinituꝫ fieret multiplicatio sctōruꝫ. ꝛ sic tepesceret deuotio. ꝛ vilesceret sctitas. lxxx. dist. c. epi. Papa vero in canonizādis sctis multa vtitur grauitate. obseruatqꝫ tot ac tātas cerimonias. vt ptꝫ in dicta glo. ꝙ nullus eū de passione rep̄hensibilꝭ affectiōis dep̄hendere possit. Quecūqꝫ igit̄ reqrunt̄ ad canonizationē sctōꝝ. om̄ia pacta sunt in canonizatione sctōꝝ q̄s nominauim⁹. Et vt de scō bonauētura dicā. p canonizatiōe illi⁹ supplicarunt instāter pontifici Sixto. Imperator Frideric⁹. Ludouic⁹ rex Francoꝝ. Ferdinādus rex Sicilie. Matthias rex vngarie. Dux Venetiaruꝫ. Dux Mediolani. Dux Calabrie. Alphonsus Ferdinādi p̄mogenit⁹. Dux Sabaudie. Ducissa Calabrie. Florentini. Perusini ꝛ Balneoregiani. de q̄rū ciuitate Bonauētura oriundus extitit. Ipa insuper religio sacra minoꝝ id postulauit fidentissime. cū p viro digno apud christi vicariū ex ipa religione assūptū supplicaret. Cui⁹ etiā tot⁹ religiōis ex parte ꝰ assumpsit supplicādi officiū vir ille grauis integer in sacra pagina eruditissimus. ob suoꝝ moꝝ bonitatē generalis minoruꝫ effectus. mgr̄ Frāciscus Samson. q̄ sancti Bonauēture cultor p̄cipuus. et Sixto pontifici charissim⁹ est. ac reuerendiss. mis

dñis cardinalib9 ꝛ omni curie dilectus. rem hanc diuinã mirabiliter sollicitauit ac pcurauit. cui9 deus mentẽ bonã ꝛ voluntatem rectã pspiciens exaudiuit preces ꝛ vidit lachrymas ac suspiria deprecantis. Cõmissa fuit causa. missi ad partes lugduni legati. inqsitiones de vita ꝛ miracul' sancti diu celebrare fuere. Tandez cõmissarij deputati vltimo sunt reuerẽdissimi dñi cardinales Julian9 tituli scti Petri ad vincula. Stephanus cardinalis Mediolanẽsis. ꝛ Frãciscus de Gonzaga. Interueniẽte ad hc supplicatione feruẽti reuerẽdissimi dñi cardinalis Johis de Arogania. q a tenerꝭ annis deuot9 semp extitit ad diuia. Post oĩa autẽ rite pacta fm patrũ sanctiões. post relationẽ tam secretã q publicã. post ieiunia ꝛ orationes. post plator omniũ q in vrbe reperti sunt exquisitionẽ votor. Sixtus spũsctõ eũ dirigente in octaua resurrectiõis domini sctm Bonauẽturaz publice in eccl'ia dei a cũctꝭ fidelib9 statuit venerãdũ Anno dñi M.cccc.lxxij. Tercius splẽdor dicit veneratiõis. Omnis christiana religio de cetero sctm ipm publice venerari debet. cui9 meritis poterũt fideles a multis periculis liberari. impetrareq bñficia summi dei. q sit semp benedict9 p infinita secula secula. Amen.

Bulla de canonizatiõe sci Bonauentu-re.

Sixtus episcopus seruus seruorũ dei ad pperuã rei memoriã Supna celestꝭ patria ciuitas hierusalẽ. cui9 participatio eius in idipm. ita oim elector saluatiõe letat. vt quor prestantiora sunt merita. copiosiora etiã sumãt gaudia pmiorũ. Qd in excessu mẽtis sue posit9 Isaias pͥpheta sensisse videtur. cũ diceret. Exultat lauda habitatio sion. q magn9 in medio tui sanct9. Exultent igit oim angelor chori q de vacuarũ sediũ habitatiõe solliciti. conant de virtute in virtutem ad beatas illas mãsiones vñ superbi ruerunt spũs humilitate pducere. Exultent quoq omes anie iustor q christi vestigia sunt secuti. atq omes tã veteris q noui testamẽti fideles amici dei. q ptempt bu ius secli vanitatib. qui pciniũ numerositate gaudent. Exultet celũ laudib resultet terra gaudijs. quor sancto editio leticiaz habet plurimor. Unde eni fidei pietas exigit vt qd p salute multor gerit cõmunib9 vbiq gaudijs celebret. Precipue vero exultet pontificũ cetus beator ꝛ sacra doctorũ concio q fulgent in celo tanq stelle in ppetuas eternitates. Quos inter dũ sanct9 Bonauẽtura tanq nouuz sidus ex hac lachrymarũ valle ad celestẽ q sursum est Hierusalẽ vocante eum dño migraret emicuit. Nos aũt qui disponẽte altissimo ad culmẽ apostolat9 euecti christiani gregis curã gerimus. quẽ p debito pastoralis officij iocũdo sanctor collegio pformare vt debemus intensis desiderijs affectam9. eccl'ie militãti p cui9 edificatione ꝛ incremẽto ipm Bonauenturã in catalogũ sanctor referendũ duxim9 haud incõgrue dicere possumus. Exulta hodie ꝛ lauda habitatio sion. id est christiana religio. in q tanq in monte sion p veram fidẽ habitat verus de9. qm magn9 in medio tui sanct9. Quippe in medio ecclesie aperuit os ei9. ꝛ impleuit eũ dñs spũ sapientie ꝛ intellect9. ꝛ stola glie induit eum. ꝛ coronauit ad portas paradisi. in q vna cuz angelis glia ꝛ felicitate letat. Letemur itaq ꝛ exultem9. q celestis illa curia ex nob habet cui sit cura de nobis. q suis nos ptegat meritis. qs informauit exẽplis. illumiauit doctrinis. ꝛ miraculis pfirmauit. Quẽ de9 dedit cũctis pplis in gliam ꝛ honorez. cui9 memoria in benedictiõe est. Ea nãq de diuinis reb scripsit vt in eo spũsctũs locut9 videat. Ita pie religiose ꝛ sctẽ vixit vt scriptis vita pgrueret et qd scribebat doceret exemplo. in q morũ virtus ꝛ signorũ claritas ita cõperta ẽ vt pgruẽtib maximis meritis ac miracul' vere sanctitatꝭ testimoniuz a militante eccl'ia debeat eidem. Nã cũ i flore virente iuuẽtutis hũanis abiectis illecebris diuio se addixisset fruitio. religionẽ beati Francisci (que p ardua tendit) ingressus. tantũ sedula lectiõe ꝛ assidua oõne pfecit. vt cũ sapiẽte merito dicere posset. Optaui ꝛ dat9 est mihi sensus. Illuminat9 eni ab eo q illumiat oẽm sensuz. q lux. via. veritas est ꝛ vita. paucor ãnor spacio incredibilẽ est sciam psecut9. Nec talentũ sibi a domino creditũ sudario alligauit aut terre ifodit. sed vt sapiẽtissim9 dispẽsator in cõem vtilitatẽ puertit. In celebri eni Parisiensi

gymnasio cathedram rexit. vbi abscondita
scripturaꝝ enucleans. nō solū viua voce p/
fuit multꝭ. sed etiā plurima libroꝝ optimo
rū. tum in sacrꝭ lr̄is. tū in maioribꝫ sciētijs
monimēta reliquit. q̄ essent oī tpe posteris
pfutura. Magnꝰ doctrina. nō minor hu/
militate ⁊ vite meritꝭ. Quem Alexāder de
Ales. doctor clarissimꝰ (cui se in disciplina
sctūs Bonauētura tradiderat) tante inno
centie ac colūbine simplicitatꝭ exptus ē esse
vt dicere solitꝰ fuerit. sibi videri ꝙ in eo A/
dam nunq̄ peccasset. Magnꝰ etiā in ordi/
ne fratrū minoꝝ. cui vnꝰ omniū post beatū
Franciscū plurimū pfuit. Ad eiꝰ eñ guber
nacula vocatꝰ. ⁊ generalis mīster dño inspi
rante creatꝰ. talē se suis p̄buit subditis vt i
illo dñicū illud verbuꝫ videref impletum.
Qui maior est vestrū sit minister vr̄. Nā sa/
pientia ⁊ moꝝ integritate maior. p̄lationis
officiū cū tanta exercuit charitate. ꝙ spōte
humilis nūc doctrina. nūc monitiōibꝫ nūc
exhortatiōe fraterna. nūc etiā corpali serui
tio satagebat vt bonꝰ christi miles inferio/
ribꝫ ministrare. Nec solū q̄ ab ip̄o btō Frā
cisco pie ⁊ sctē fuerāt instituta diligētissime
custodiuit. sed multa etiā adinuēta. que cre
scente fratrū numero necessaria videbanf
adiecit. Ordinē quoq̄ ip̄m in pᵘuincias cu
stodiasq̄ diuisit. Magnꝰ etiā dignitate in
Romana fuit eccl̄ia. Increbrescente eñ fa
ma innocētie. doctrine ac prudētie eiꝰ. a fe/
licis recordatiōis Gregorio papa decimo
p̄decessore nr̄o ad cardinalatꝰ ē vocatꝰ ho/
norē. vt eiꝰ opa in maximis ⁊ difficilimis re
bus q̄ tpibꝫ illis inciderāt vterenf. In quē
Gregoriꝰ ip̄e ob ingentia viri merita nouo
est vsus exēplo. Statim eñ illi Albañ. cō/
misit eccl̄iam q̄ nō nisi vetustioribꝫ cardina
libus solet cōmitti. Nō fefellit expectatōeꝫ
summi pontificꝭ ac sacri senatꝰ optimus a
deo amicissimꝰ vir. Sed in ꝯcilio Lugdu
neñ. p̄sidēs. oīaq̄ ad dei laudeꝫ dirigēs. se/
datis discordijs. difficultatibusq̄ sublatis.
ip̄i eccl̄ie maxio vsui fuit ⁊ ornamēto. Qui/
bus rebꝫ apte cognoscif ꝙ statuit illi domi
nus testamētū pacꝭ. ⁊ p̄ncipem fecit eum. vt
sit illi sacerdotij dignitas in eternū. Quem
inanis gl'ia nō inflauit. nō diuitie sinistror/
sum egerūt. sed in fide lenitateq̄ pseuerās.
pius in deū. in paupes misericors. iustus i
oēs. ita h̄ corruptibile corpꝰ exuit vt cum
ap̄lo dicere posset. Bonū certamē certaui.

cursum ꝯsumaui. fidē seruaui. In reliq̄ re/
posita ē mihi corona iusticia. Qui ⁊ si ex so/
la pseuerātia poterat sctūs credi. Iuxta il/
lud. Esto fidel' vsq̄ ad mortē ⁊ dabo tibi co
ronā vite. subsecuta sunt tñ post vitā multa
maximaq̄ miracula. q̄ certū sanctitat' eius
p̄bent indiciū. ⁊ nos ad ip̄iꝰ venerationē in
ducūt. ꝙ deꝰ meritis p̄cedētibꝫ venerandū
ondit. Ip̄e eñ deꝰ omp̄s vt sue ꝟtutis po/
tentiā manifestet. ⁊ nr̄e salutꝭ cām pandat.
fideles electos suos q̄s coronat in cel'. sepe
etiā honorat i mūdo ad eoꝝ memorias si/
gna faciens et pdigia. q̄ heretica prauitas
ꝯfundaf. ⁊ fides orthodoxa seruef. Agi
mus igif ip̄i deo quantas possumꝰ grās. ꝙ
nos dignos duxerit p quos hec canoniza/
tio celebraref. Que licet diuinis lr̄arū mo/
nimētis extantibꝫ. coruscātibusq̄ miracul'.
iam pridē potuerit rite fieri. nunq̄ tñ ante
hac vel a p̄ncipibꝫ vel ab alijs tanta diligen
tia fuit petita. nr̄o tpe charissimi in christo
filij nr̄i Fredericꝰ romanoꝝ imperator sem/
per augustꝰ. Ludouicꝰ Francoꝝ christia/
nissimꝰ. Ferdinandus Sicilie ⁊ Mathi
as Hungarie reges illustres. dilecti quoq̄
filij nobiles viri Alphonsus calabrie. Jo
hannes mozenico venetiaꝝ. Johēs galeā
Mediolani. ⁊ Johēs burbom duces insi/
gnes. p̄terea ciuitates florentiū. senensiuꝫ.
lugdunensiū. perusiū. ⁊ que tale iubar tulit
balneoregiū. tanto studio tātaq̄ pseueran
tia petierūt a nobis. vt durū ⁊ impiū puta/
remus eis in re tā pia resistere. quā etiā dei
monitu petere videbanf. Accesserūt assi
due venerabil' fris nr̄i Iuliani ep̄i sabinē/
sis. ip̄iꝰ ordinis ptectorꝭ. dilectoꝝ q̄ꝫ filioꝝ
Francisci samsonis general' mīstri. ⁊ petri
de Rodolphis pcuratorꝭ dicti ordinis sa/
cre theologie pfessoris p̄ces. q̄ noīe general'
coꝝ capl'i. id tāq̄ iustū ⁊ debitū reposcebāt.
Legeramꝰ studiosissime scti huiꝰ diua scri
pta. quibꝫ postq̄ p etatē aliq̄d sape licuit sp
suimꝰ delectati. Audiueramꝰ q̄ꝫ ab anti
quioribꝫ p̄fate religiōis fribꝫ ⁊ grauibꝫ q̄dē
viris. qui ⁊ ip̄i a maioribꝫ natu accepant de
sanctimonia vite eiꝰ. ꝯstantē famā esse scie/
bamꝰ ō mult' maximisq̄ miracul'. nec erat
p̄terea apud nos dubiuꝫ q̄n in triūphanti
eccl̄ia triūpharet i celo ⁊ venerationē mere
ref in terrꝭ. Sꝫ meores nos eūdē minorū
ordinē ex voto ingressos. in q̄ diua assisten
te grā i sacris lr̄is ⁊ religiosis moribꝫ vtcūq̄

ꝓfecim⁹.eadẽq₃ ministeriat⁹ officia exercui
mus.atq₃ inde ad cardinalat⁹ dignitatẽ.ita
vt ꝑ ꝯsiles gd̄us ad pontificat⁹ culmẽ sub/
leuatos nos fuisse disponẽte dn̄o ꝯgscam⁹
ꝑ q̄s ipe Bonauẽtura sctūs ad triūphant̄
eccl̄ie imarcessibilẽ glaꝫ euect⁹ est.ne ad id
videremur potius affectiōe ꝓpria q̄₃ debita
deuotiōe moueri.eā adhibuim⁹ diligentiā
ac grauitatẽ quā rei magnitudo poscebat.
Cōmisim⁹ em̄ trib₃ et venerabilib₃ fribus
nr̄is sctẽ romane eccl̄ie cardinalib₃ vt d̄ ve/
ritate miraculoꝝ mādarẽt inq̄ri. Cūq₃ vn⁹
ex eis inchoato processu vt deo placuit ab
hac luce migrasset.aliū i locū defuncti sub/
rogauim⁹ cardinalẽ.q̄ etiā decedẽte alium
substituim⁹.nec his ꝯtenti cū iā ꝓcessus ipe
pene ꝑfect⁹ esset.ꝛ hi q̄ delegati erāt fidelis/
sime retulissent.tn̄ q₂ nō videbat̄ in ꝓcedẽ/
do tanta q̄nta req̄rit̄ obseruata solẽnitas il
lū reiterari iussim⁹. Demū cū exuberiori re
latione ꝛ fidedignoꝝ testiū sup̄ h̄ receptiōe
cōpertū fuisset multa ꝛ magna a deo ꝑ spm̄
sctm̄ miracula fieri q̄ in ꝯspectu m̄titudis
cernebant̄. Nos ne spūisctō resistere vide/
remur.q̄ ꝑ os ꝓphe laudare deū in sctis su/
is iubet.in ꝯsistorio nr̄o secreto h⁹ rei cā ha
bito.eoꝝ dẽ venerabiliū fratꝝ nr̄oꝝ sctẽ ro/
mane eccl̄ie cardinaliū₃ vota sup̄ hmōi ca/
nonizatōne sum⁹ scrutati. Cumq₃ oim vna
eadẽq₃ fuisset snīa.vic₃ vt in sctōꝝ numero
referri deberꝫ.ꝯsistoriū publicū deinde ha
buim⁹.in q̄ magna multitudie astāte in tri
duū orōnes ieiuniaq₃ indixim⁹.vt de⁹ ops
nobis qđ factu optimū in hac re eẽt ondẽ/
re dignaret̄.nec pateret̄ eccl̄iam suā militā
tem errare q̄ se triūphāti cōformare stude/
ret. Triduo deinde elapso oīs q̄ in roma
na curia erāt p̄latos iussim⁹ cōuenire.q̄ ad
vnū interrogati q̄d faciēdū videret̄.i eandẽ
snīam ꝯuenerūt.btm̄q₃ Bonauẽturā cum
canonizandū cẽsuerūt. Nos ḡ dei nutū₃ et
voluntatẽ seq̄ntes attẽdentesq₃ iustū ac de
bitū esse.vt q̄s de⁹ honorat in cel̄ nos vene
ratiōis officio laudem⁹ ꝛ glorificem⁹ in ter
ris.cū ipe pot⁹ laudet̄ ꝛ glorificet̄ in illis q̄
est laudabil̄ ꝛ gl̄iosus in secula. Nūc diem
canonizatiōis ipi⁹ scti Bonauẽture in me/
dio Basilice p̄ncipis aploꝝ de vrbe q̄ ma/
xima ois generꝫ ordinisq₃ multitudo cōflu
xerat celebrandā statuim⁹. Ibi reliq̄s oib₃
legitime pactis.p̄dict⁹ ordinis minoꝝ peni
tētiar.in medio stans dictū₃ illud bt̄i Jo/
hannis apl̄i clara voce ꝓponens.videlicet.
Tres sunt q̄ testimoniū dāt in celo.pr̄.vbū
ꝛ spūsctūs.ꝓbauit etiā habito sup̄ p̄missis ꝯ
ꝓcessu.ipas btissime trinitatꝫ ꝑsonas testi/
moniū q₂ beat⁹ Bonauẽtura in celo sit.ꝑhi
buisse.p̄rem videlicet in miraculoꝝ potentia.
filiū in doctrine sapīa.ꝛ spm̄sctm̄ i vite ipi⁹
bonitate. Et ꝓpterea nō solū noīb₃ oim qui
hanc ipam canonizatiōem fieri supplicarūt
sed etiā ex parte indiuidue trinitatꝫ p̄ris et
filij ꝛ spūsscti.vt ipm btm̄ Bonauẽturā san
ctum ꝓnūciare dignaremur instant̄ instan
tius ꝛ instātissime req̄siuit. Cōfidẽtes igit̄
q₂ in hac canonizatiōe nō ꝑmittat nos de⁹
errare q̄ oīa in ea q̄modolibet req̄sita eti
am sup̄abūdant̄ obſuari fecim⁹ ꝛ obſuaui
mus.de eoꝝundẽ fratrū nr̄oꝝ sctẽ romane
eccl̄ie cardinaliū oimq₃ p̄latoꝝ in romana
curia existentiū vnanimi ꝯsensu et maturo
ꝯsilio de om̄ipotentꝫ dei ac beatoꝝ Petri ꝛ
Pauli aploꝝ eius auctoritate cōfisi.beate
memorie Bonauẽturā balneoregionēn̄.sa
cre theologie ꝓfessorẽ.ex gremio sacri ordi
nis minoꝝ.ꝛ ex officio generalatus in epm̄
cardinalẽ assumptū.sctm̄ esse ac alioꝝ sctōꝝ
dei catalogo ascribendū adijciendū₃ ꝛ ag/
gregandū fore ac fideliter firmiterq₃ tene/
ri debere decernim⁹.ipmq₃ sctōꝝ ꝯfessorū₃
pontificū et doctoꝝ q̄s sancta dei venerat̄
eccl̄ia ꝯsortio solẽniter in p̄sentiaꝝ ascribi/
mus aggregamusq₃ ꝑ p̄sentes. Statuẽtes
etiā ꝛ mandātes venerabilib₃ fratrib₃ nr̄is
patriarchis.archiep̄is epis ac dilectꝫ filijs
dictoꝝ ac patriarchaliū metropolitanorū
ꝛ cathedraliū eccl̄iaꝝ caplis ꝛ q̄ruuis ordi
num tam mendicantiū q̄₃ nō mendicantiū
ꝓfessorib₃.necnō quibuscūq₃ eccl̄iasticis ꝑ/
sonis vt festū ipius scti Bonauẽture secū/
da dn̄ica mensis Julij singulis ānis solen/
niter ꝛ deuote celebrent diuinū officiū₃ ve/
luti ꝓ vno ꝯfessore pontifice ꝛ doctore tam
publice q̄₃ p̄uatim ꝓut ꝯtigerit ꝑsoluentes
Dilectis vero filijs fratrib₃ p̄dicti minorū
ordinis q̄tinus hmōi officiū sub festo du/
plici ꝛ octaua eo modo quo alioꝝ dicti or/
dinis sanctoꝝ celebrare festa ꝛ octauas cō
sueuerunt celebrādi cōcedim⁹ facultatem.
Insup̄ eadẽ auctoritate oīb₃ vere penitẽ
tib₃ ꝛ ꝯfessis q̄ in eadẽ dn̄ica eccl̄iam i qua
sctm̄ ei⁹ corpus requiescit deuote visitauerit
annuatim septẽ ānos ꝛ tondẽ q̄dragenas.
his vero q̄ aliq̄s tpib₃ in singul̄ dieb₃ dn̄icis

centũ dies. Illis autẽ q̃ eccl'ias fratrũ mi/
norũ vbilibet constitutas tam ipa die festi
q̃z in octaua diuinis officijs interfuerint cõ
similes indulgẽtias ⁊ peccatorũ remissiões q̃
in singulis aliorũ eiusdẽ ordinis sanctorũ fe
stis ex indultis apostolicis generalit' pmul/
gatis Romani pontifices ↄcesserũt. de in/
iunctis penitentijs misericordit' in dño re/
laxamus ⁊ elargimur. Considerãtes preter/
rea quãta ab hocipo sancto Bonauẽtura
rõne scientie ⁊ sanctitatis vite epalisq̃z ⁊ car/
dinee dignitatis scta romana eccl'ia susce/
perit incremẽta quãtaq̃z idẽ sanct⁹ cũ bea/
to Thoma de aquino coetaneo ↄdiscipu/
lo ⁊ cõmagistro suo familiaritatẽ ⁊ spiritu/
alem cõiunctionẽ in hac vita seruauerit. vt
quos in h' seculo fraterna iunxit charitas ⁊
eadẽ in celo p̃mia cõsecutos credim⁹. pñs
ecclesia pari veneret' honore. p̃dictũ festum
inter festa sacri palacij apostolici assumen/
tes annumerãtesq̃z. eandẽ indulgentiã in
festo p̃dicto in eccl'ia sanctorũ apostolorũ
de vrbe q̃ in festo ipius sancti Thome de
aquino in eccl'ia beate Marie v̾ginis ð vr/
be minerua vulgariter nũcupata habetur.
cõcedimus. piterq̃z decernim⁹ frẽs mino/
res in alma vniuersitate Parisieñ. eisdem
p̾uilegijs posse ac debere vti ⁊ gaudere ob
ipius sancti Bonauẽture merita. quib⁹ ex
apostolicis indultis fratres predicatores in
eadẽ vniuersitate intuitu ⁊ gr̃a eiusdẽ san
cti Thome potiri ⁊ gaudere cõsueuerunt
⁊ gaudent aut potiri et gaudere q̃modoli/
bet poterũt in futurũ. Quocirca oĩs ⁊ sin
gulos in dignitate ↄstitutos requirimus ⁊
monem⁹ q̃tinus vniuersis ⁊ clericis ⁊ po/
pulis suarũ ciuitatũ diocesum ⁊ parochia/
rũ p̃sentes nr̃as lr̃as solẽniter publicãtes.
eosdẽ hortent'. deũ ipm a quo bona cuncta
pcedũt hũiliter dep̃cent'. vt ipius sancti do
ctoris ⁊ cõfessoris Bonauẽture meritis et
p̾cib⁹ exorat⁹ militantẽ ecclesiã. aplicã fidẽ.
⁊ cũctos christifideles a paganorũ ⁊ aliorũ in/
fideliũ ⁊ hereticorũ tueatur incursib⁹ ⁊ a pe/
riculis cũctis semp̾ p̾tegat ac defendat. ⁊ il
lam quã nobis mũdus dare nõ põt pacẽ.
hostiũ oĩm sublata formidine. firma cũ trã
quillitate cõcedat. vtq̃z post hui⁹ vite mili/
tiã depositũq̃z pastoralis officij ministeriũ
vnacũ grege nobis credito ad sempiterna
tandẽ gaudia p̾uenire mereamur. Demũ
q2 difficile foret litteras originales presen

tes ad vniuscuiusq̃z noticiã deferri volu/
mus ac decernim⁹ q̃ earũ trãssumpto sub
sigillo generalis ministri ordinis antedicti
⁊ manib⁹ duorũ notariorũ publicorũ debite
subscriptis fides adhibeat' indubia in om
nib⁹ ⁊ p oĩa. ⁊ illis vbiq̃z stetur ac si origi/
nales lr̃e huiusmõi essent exhibite vl' osten
se. Nulli ḡ oĩno hominũ liceat hanc paginã
nostre cõstitutiõis. ascriptiõis. aggregatio/
nis. statuti. mãdati cõcessionis. relaxatiõis
largitionis. assumptionis. annumeratiõis
monitionis ac voluntatis infringere vl' ei au
su temerario ↄtraire. Si q̃s autẽ hoc attẽ/
tare p̃sumpserit indignationẽ oĩpotentis
dei ac beatorũ Petri ⁊ Pauli apostolorũ
eius se nouerit incursurũ. Datum Rome
apud scm̃ Petrũ Anno incarnatiõis dñi/
ce. M.cccclxxxij. Decimooctauo kalẽdas
Maij. pontificat⁹ nr̃i anno vndecimo.

Incipit plog⁹ in speculũ discipline seu li
bellũ de minimis ad nouicios scti Bona/
uenture epi ⁊ cardinal' ordinis minorũ.

Ad honestatem [a]

tendẽtes in p̃mis necessariũ
hñt vt p exercitium discipline
virtutis titulũ citi⁹ app̃hẽdere
possint. Nã vt ait Hugo de scto victore.
Usus discipli̾e ad v̾tutẽ aĩm dirigit. v̾tus
aũt ad btitudinẽ pducit. ac p h' inq̃t exerci
tiũ discipline esse dz nr̃a inchoatio. v̾tus. p/
fectio. p̃miũ v̾tutis eterna btitudo. Uerũ q̃
disciplinã i noue ↄuersatõis initio negligit
ad eã postmodũ difficile applicat'. ⁊ formã
quã p̃mo q̃s recipit vix deponit. Adole/
scẽs nãq̃z iuxta viã suã etiã cũ senuerit ñ re
cedet ab ea. Optia viuẽdi forma eligẽda ẽ
quã reddat assuetudo iocũdã. Pri⁹ autẽ
ad pfectũ ḡd⁹. defect⁹. cognitio. magñq̃z oĩo
prudẽti securitas. viuẽdi modũ nouisse cõ/
gruũ p varia rerũ ⁊ accidẽtiũ q̃litate. Nec
minimũ ẽ ↄtẽnere minima. q̃ nõ minimã morib⁹
maculã eo turpi⁹ neglectu hita ingerũt. q̃
vitari facili⁹ cognita valuerũt. Proinde
q̃ spũ dei agunt' moralib⁹ documẽtis inten/
dũt. q̃ tñ supbi ⁊ fatui ↄtẽnẽtes nũc supstiti
ones nũc cerimonias vocãt. aut certe calũ
nijs fucatis impugnãt. Nec eñ stult⁹ v̾/
ba prudentie recipit. nisi ea dixeris q̃ ver/
santur i cordeei⁹. Hic ergo tractatulus

p supioꝝ impositionē exactꝰ.rudi q̄dē iux/
ta scribentꝫ ruditatē ꝛ intēti exigentiā stilo.
ex diminutis q̄ꝫ ac nudis ob breuitatē.i cō
pactisq̄ꝫ interdū sed ꝯgruis.p moꝝ traditi/
one sententijs editꝰ. nouis xp̄i discipulis.p
aliq̄li speculo inspiciēdus.ꝑponitur.vt p pau/
ca sibi ꝑposita.occasionalit᷑ fiant in pluribꝫ
cautiores. Da sapiēti occasionē ait Sa/
lomon. ꝛ addetur ei sapia. Attendāt tn̄ q̄/
dam h̄ accipiēda fore cōiter ꝛ magis ꝛ minꝰ
p loco ꝛ tpe obseruāda. licet nō sp̄ p singul'
ꝯditionū modificatio replicet᷑. Prudēs.
vt rerū varietas exigit.ita se accomodat tē
pori.nō se in aliq̄bꝫ mutās sed potiꝰ aptās.
sicut manꝰ q̄ eadē est cū in palmū extendit᷑.
ꝛ cū in pugillū cōstringit᷑. Nec moueat si
qua p iunioribꝫ impertinētia videant᷑.pinde
iunior in his sepe q̄ ip̄m excedūt instruit᷑ vt
senioꝝ se ꝑposito applicās.sit q̄ntū congruit
aptior ad agēda.cautior ad cauēda. Pro
lixitatē forte tritꝰ si q̄s fuerit inspector cau
sabit᷑.sed necessariā in exptis dicendoꝝ ex/
pressionē aduertat. Nec facile rudes p q̄
bus est opa generalibꝫ posse comatibꝫ.id ē.
breuibꝫ ꝛ incōpletis sententijs erudiri.aut
ꝯcisis passim pficere paradoxis. vnoq̄ꝫ ni/
hilominꝰ nouerit titulo multa q̄nq̄ꝫ pstrin
gi.que specialē req̄rerent explicāda tracta
tum. Duas aūt pticulas. pncipalē vicꝫ ꝛ
incidentalē s̄m series habet. Principal'
in duas diuidit᷑. In q̄rū pma de ꝑparato/
rijs ad disciplinā ꝛ aliq̄bꝫ eius effectibꝫ inci
dent᷑.in scd̄a de ip̄a plenꝰ tractat᷑. Pre/
paratoria sunt p modū pncipij medij ꝛ po/
stremi. Depositio vetustatꝫ.stabilitas men
tis aduersus tēptatiōes diaboli. ꝛ subiecti
onis hūilitas.pmū ꝑparationē inchoat.se
cūdū ꝯtinuat.tertiū vero ꝯsumat. Ser
uanda erit vbiq̄ꝫ maioꝝ ꝛ minoꝝ paragra/
phoꝝ distinctio.ad seriei ꝛ ordinis euiden
tiam ampliorē.

De vetustatis depositione.
Capitulum I.

Eponendus est
d s̄m apl'm vetus hō.et induendꝰ
est nouus. Quod pfecte im/
plent q̄ trāsitorijs abdicatꝫ nō solū pctā ve
rūetiā occasiōes fugiūt pctoꝝ. veteriq̄ꝫ fer/
mento p purā ꝯfessionē plenꝰ expurgato.i
vite nouitate pfecta. soli ꝑeligiūt dn̄o mili/
tare. In odore igit᷑ vngentoꝝ christi per
cōpendiosam ꝛ tutā sacre religiōis semitā
currere cupiētes.ꝑus rez tpaliū fasciculos
deprimētes abiciāt.vt ab omi tā possessio/
ne q̄ꝫ cura penitꝰ expediti xp̄m dn̄m expedi
te sequant᷑.ꝛ nō sint ei temptatōnis occasio
vel ruine. Q si ante religiōis ingressum
nō fuerint expediti.post ingressuꝫ saltē ex/
peditionez hmōi p alias psonas vel p lr̄as
iuxta supioris arbitriū q̄nta pōt accelera/
tione pcurēt.nō expectātꝫ ꝑoportunitatibus
aut vtilitatibꝫ deceptorijs q̄s frequēter dia
bolus sub specie pietatꝫ assumit. Sūma
sit eis vtilitas vtilitates huiꝰ mūdi ꝯtēnere
ꝑpter christū.iuxta vbū scti Hiero. Nemo
renūciaturꝰ secl'o.hn̄ pōt vendere q̄ cōtem/
psit vt vēderet. Si habes inq̄t in ptāte rē
tuā vende.si nō habes.ꝓiice. Totū do de
dit.q̄ seip̄m obtulit. Post religiōis igres
sum ꝯtinue debēt ꝯfessioni faciēde vacare
ꝛ de oībꝫ q̄ in seculo a puericia cōmiserit ad
memoriā q̄ntū poterūt studiose sollicitudi
ne reuocatꝫ generalit᷑ ꝯfiteri. Maioꝝ nāq̄ꝫ
ꝯfessio.initiū est bonoꝝ. Ordinis ꝫ status.
reijcit res atq̄ꝫ reatus.

De constātia mentis ꝛ cautela ꝯtra tem
ptationes diabolicas. Capl'm II

Voniā aūt pharao ꝑsequit᷑ israelez
q fugientē.ꝛ ꝑtēptꝰ surgit in scādala.
nunc apte nūc occulte sub specie bo
ni piculosius tēptans.faciāt qd̄ scriptū est.
Fili accedēs ad seruitutē dei stā in iusticia
ꝛ timore.ꝛ ꝑpara aīam tuā ad tēptationez.
Solēt pcipue vires temptatiōi prebere
fluctuatio mētis circa ꝑpositū ingressure vl'
ingresse religiōis tarda tepidaq̄ꝫ repulsio.
ꝛ deiectio spūs desolati. Eā ꝑpter in p̄/
mis in ꝑposito scō cor suū oīno stabiliant ꝛ
ꝯfirment.ne velut harūdo diuersis vento/
rū flatibꝫ agitati.vacillēt. Optimū ē inq̄t
apl'us.gratia stabilire cor. Et Prosper ait.
Quēlibet hoiem ( donec se in eo qd̄ elegit
certa diffinitiōe ꝯfirmet.velut in q̄dā deli/
beratiōis incerte biuio cōstitutū) discerpit
ip̄a diuersitas volūtatū. Virtꝰ inq̄t horta
tur ꝛ ꝑuocat.vt diffinitiōis ambiguitate de
posita.ꝑpositū spiritale suscipiat. pseueratu
rū se in suscepti laboꝛe ꝑpositi nō sua possi/
bilitate sed dn̄i miseratione ꝯfirmet. Cogi
tet q̄nti ꝛ quāte potuerūt ꝛ pōt qd̄ se posse
desperat.vnd̄ illi potuerūt inde se posse fir
miter credat.meminerit illud apl'i. Fidelis
deus q̄ vocauit vos. q̄ etiam faciet ꝛc̄. Qui

sperant in dño mutabunt fortitudinẽ. currẽt ⁊ nõ laborabunt. ambulabũt ⁊ nõ deficient. Ad hoc temptationũ ⁊ cogitationũ malaruꝫ viriliter pncipijs ⁊ absq3 more dispendio est obstandũ. Et si earuꝫ insult⁹ spiritũ inquietẽt non solũ familiarꝫ confessor verũetiã fratres aliȷ seniores sunt in adiutoriũ aduocandi. vt vni⁹ debilitas multoruꝫ adiutorio sustẽtet. Frater q̇ adiuuat a fratre. quasi ciuitas firma. Qui autẽ vulnus detegere vel auxilium petere negligit. sua nõ immerito negligẽtia perit. Deniq3 cũ diabolus serui dei spiritũ p tristiciã deijcere studeat. ipam si q̃n irrepserit citi⁹ repellentes. christo dño qui datorẽ hilarẽ diligit in cordis leticia famulent. attendẽtes sollicite ne ꝺ sua vnq3 vocatiõe ingrati aut tepidi regratiatores appareãt coram deo. vbi sol radiat grẽ. nubilũ turbatiõis abscedat. Solet in aqua turbida latere piscaturus aniam. coluber tortuosus. Maximũ inhabitantꝫ grẽ signũ. spiritualis leticia.

Porro q̇ vocantis graꝫ nõ agnoscit. indignũ se vocationis fructu cõstituit. Beneficijs ingrat⁹ exhibitis. ineptus efficitur exhibẽdis. Ualet quoq3 interdũ ꝯuersis p anie salute mutatio loci. Plerũq3 eñ dũ mutat locus. mutat ⁊ mentꝫ affectus. Ualet p mentꝫ temptatiõib⁊ impulse presidio. Ualet p moꝝ citius ac pfecti⁹ assequendo peculio. extra cognationẽ ⁊ patriaꝫ vel ad temp⁹ secedere. Uerũ q2 p se nullo modo sufficerẽt ad machinamenta diaboli repellenda ad christũ (ꝓpter quẽ oĩa ꝯtempserunt q̇ est temptatoꝝ refugiũ. et debiliũ fortitudo. q̇ se fideliter inuocantib⁊ facit cũ temptatione ꝓuentuꝫ vt valeant sustinere) crebris supplicationib⁊ ⁊ deuotis recurrãt. vt qui eos dignat⁹ est de fornace babylõis eripere. bonũ in eis pficiat qꝺ incepit. Frequẽs ⁊ feruens oꝛõ dissipat oĩe malũ. olle feruenti musce nõ insident.

Quõ necessaria sit ad discipline suscepti onem humilitas. Caplm III

Deniq3 quoniã vt ait Hugo. sicut cera nisi p⁹ emollita fuerit. formaꝫ ñ recipit. sic ⁊ hõ quidẽ ad formã vtutis nõ flectitur. nisi ab oĩ elatiõis ⁊ cõtradictionis rigore p humilitatẽ humiliet. necesse habẽt q̇ discipline cupiũt morib⁊ ĩformari. vt humilitatꝫ radicem in corde figere studeãt. ⁊ tumoꝝ ꝓꝑe volũtatis ꝓsumpti onis ⁊ irreuerẽtie viciũ que a supbia procedere solent. tã in re q3 in signo vigilanti⁹ caueant. vt humilitas ancille more. locũ ppa ret discipline.

De captiuatione volũtatis ꝓꝑie. Caplm IIII.

Voluntatẽ itaq3 ꝓꝑiã ingenti curẽt studio captiuare. Quid eñ prodest sub vni⁹ ordinatiõe viuentib⁊ q̄ facultates suas abijciũt. si ꝓꝑias voluntates nõ relinquũt. cũ sit pstanti⁹ voluntatib⁊ renunciare q3 reb⁊. Tota religiõis pfectio. in volũtatis ꝓꝑie abdicatiõe cõsistit. quare potissimũ pfectiõis ⁊ discipline industrius appetitoꝝ. volũtatib⁊ ꝓꝑijs edomandis. ⁊ ꝓsidentiũ nutui subiugandis inuigilat. Profecto in duob⁊ erit subiecte pbatio volũtatis. si videlicꝫ in iniũctis deuote obediat. et in agẽdis suis semꝑ habere auctoritatẽ obediẽtie nõ omittat. Primi ħ est obediẽtie in iniũctis patet necessitas. patet ⁊ meriti magnitudo. Naꝫ quicq̇d vice dei pcipit hõ. qꝺ nõ sit tñ certum displicere deo. ħ oĩno sic accipiendũ est q̃si pcipiat deus. Ad meritũ etiã melior est obediẽtia q3 victime. sctẽq3 obedientie holocausto nihil deo grati⁹ exhibet. Nemo ad pfectionis semitã currendã magis expeditus q3 verus obediẽs. Quãobrẽ obediẽtie filij se totũ ad obediendũ exponãt. moxq3 vt plati vocem audierint. quasi diuinit⁹ imperetur. morã pati nesciãt. sed relictis oĩb⁊ ad iniũcta queq3 fidelit exeq̄nda prompta deuotione ꝯsurgãt. vt vicino obediẽtie pede velut vno momẽto iubentis vocẽ. facti exhibitione sequant. Perfecta obedientia sua impfecta relinq̇t. Quinimo nec bonus obediẽs vbũ expectat. vbi de supioris sibi ꝯstiterit voluntate. Illũ autẽ optimũ dixerim obediẽtie gradũ. cũ eo animo opus iniunctũ recipit quo et pcipit. cuꝫ ex voluntate iubentꝫ pendet intẽtio exequentis. Nunq3 de maioꝝ sñia iudicẽt. quoꝝ officij est obedire ⁊ implere q̇ iussa sunt. deinde si ad pfectuꝫ volũt obediẽtie ꝓuenire. ꝯstanti secũ deliberatiõe ꝓponãt. deuote sꝑ ad oĩa obedire. Si q̇d igit graue vl' impossibile forte iniungit. suscipiãt quidẽ cũ oĩ mansuetudine iubentꝫ imperiũ. Qꝺ si oĩo suarũ viriũ pondus excedat. impossibilitatꝫ sue causas ei q̇ pest patient ⁊ oportune insinuẽt. nõ supbiẽdo vel ꝯtradicẽda

vel alias leui murmure resistēdo Si ad
huc supior in sua manserit sententia. ita sibi
nouerit expedire. ⁊ ex charitate de adiuto/
rio dei cōfisi obediāt. Christꝰ factꝰ est pro
nobis obediēs vsq₃ ad mortē. mortē autez
crucis. Qui licet ad p̄tem p calicis trāslati
one clamauerit. ꝯtinuo tamē adiūxit. Ve/
rūtamē nō mea volūtas. sed tua fiat. Nō
solū maioribꝫ. sed sibi etiā inuicē obedientiā
certatim impendāt Incūbit christi disci
pulo. vt omī petēti se tribuat. Exēplo apli.
volūtarios se oīm seruos ꝯstituant. Sint
vt scriptū est. subiecti inuicē in timore christi

Scd̄i necessitas. h̄ est obediētie in agen
dis. ne q̄d videlicet sine obediētia p̄sumat.
q̄a simplicioribꝫ forte aliquibꝫ minꝰ patet.
aliquāta videt ꝓsecutione tangēda. Ha
benda est plane in agēdis obediētie sancte
auctoritas. sine q̄ nec ēt ipa bona sūt bona
Voluntas siquidē ꝓpria boni virtutē ꝯfir/
met. Sanctꝰ Bernardꝰ sup Cantica ait
Grande malū ꝓpria volūtas. q̄ fit inquit vt
bona tua bona nō sint. Etenī si in die ieiu/
niȷ mei inueniat volūtas mea. nō tale ieiu/
niū elegit dn̄s. nec sapit illi ieiuniū meū. q̄d
nō obedientiā sed viciū volūtatis ꝓprie sa/
pit. Et subdit. Ego autē nō solū de ieiunio
sed de silentio. de vigiliȷs. de orone. de lecti
one. de opere manuū. postremo de omī ob
seruātia monachi. vbi inuenit volūtas sua
in eo ⁊ nō obediētia magistri sui. idipm̄ sen
tio. mīme prorsus obseruantias illas. ⁊ si bo
nas in se int virtutes censuerim deputan/
das. Itaq₃ noui xp̄i discipuli semetip̄os pe
nitus abnegātes in agēdis suis. i. in opati/
onibꝫ. locutiōibꝫ ⁊ rerū q̄rūlibet vsu. non p
priam voluntatē. sed supioꝝ i omibꝫ dispo
sitionē seq̄ntur. ꝓ quibꝫ tn̄ sit specialis cor
licentia vl' assensus hn̄dus. ꝯsiderari opor
tet. Et p̄mo circa opationes videndū. q
earū quedā cōmūes seu ꝯuentuales. quedā
speciales seu p̄sonales esse noscunt. Spe
cialiū enī quedā ad ꝓximū. quedā ad perso
nā ptinent opantis. Pro ꝯuentualibꝫ q̄ cō
mune sit attingūt collegiū. exequēti nō est
licentia req̄renda. cū ad hmōi sit eatenꝰ su/
perioꝝ licentia. imo impositio generalt. vt
ea q̄ siue in choro siue in refectorio siue ali/
bi mō p̄dicto ad vite ꝯuentualis ꝯsuetudi/
nē ptinent. nullꝰ ꝯuentualis auctoritate ꝓ/
pria. p̄ter euidētē necessitatē licite p̄termit/
tat. Inde est q ab officio chori ab aliq̄ vide
licet hora canonica. vel a p̄ma cōuentꝰ refe
ctione. aut a ꝯuentualibꝫ aliȷs quecq₃ absq₃
licentia remanere vel assistētē recedere. his
necdū in collegio ꝯsummatis nō licet. Pro
specialibꝫ ad ꝓximi alterꝰ fratris necessita/
tem spectātibꝫ (nullū cōmunis seu cōuen/
tualis vite ꝯsuetudini aut executiōi specia
liter iniunctoꝝ impedimentū p̄stantibus)
nequaq₃ ad supiores sic nec p cōmunibꝫ p
licentia dixerim recurrendū. cū fm aplm.
alter alterꝰ onera portare. ⁊ p charitatē spi
ritus seruire inuicē debeamꝰ. Verūtamē tē/
pore q̄ cōuentualia vl' alias iniūcta fieri de
bent. nō sunt p̄ter licētiā specialia seu gra/
tuita hmōi facienda. Illa q̄₃ que ad q̄tidia
na cōmuniū officioꝝ obsequia. vl' ad ꝓximi
necessitatē nō ptineāt corpalē. quale est scri
bere in q̄terno ⁊ alia hmōi silia. maxie si oc
cupationē ꝓlixiorē inducūt. agenda sūt de
supioꝝ assensu. Pro specialibꝫ ad p̄sonā o/
perātis spectātibꝫ. siue ad carnis mortifica
tionē ptineāt. vt sunt vigilie nimis longe.
vel abstinētie singlares. siue ad exercitium
spectēt opis manualꝰ p se vel p aliū. faciendi
licētia querat. sine q̄ religiosus suas singu/
laritates facere nō debet. q̄ppe cui nec cor/
pus suū habere licet in ꝓpria voluntate. Et
q̄d sine pmissione p̄ris spūalis fit. p̄sumpti
oni deputabit ⁊ vane glie nō mercedi. Nec
pōt sibi opari p volito siue p scribēdo. siue
alia faciēdo. siue in rebꝫ suo vsui deputatis.
vt sunt libri. vestes. lecti. et alia hmōi. p alia
imutando. Incōgrue quoq₃ pro no. res plu
ribꝫ seruitura mutat. Fit res freq̄nt ex mu
tatione deterior. ⁊ q̄d mihi studiose coapto
aliȷs discoapto. Hec de opibꝫ Nec tamē
negauerim ad mima seu exilia q̄dā ⁊ vix re
putanda alicuiꝰ momēti. solā sufficere con/
niuentiā platoꝝ Circa locutiōem h̄ tene
ant. vt corā supiore maxime i caplo sine eiꝰ
assensu p̄habito. nō loquant. alias de neces
sariȷs ⁊ honestis. loco ⁊ tpe debitis. loqui p
ut eis ordinatū fuerit. poterūt int fratres.
Locutio vero cū extraneis siue seculares (
licet fratribꝫ obseq̄ntes siue religiosi quili
bet fuerint) fratribꝫ nouiciȷs est p̄bationis
tpe penitꝰ interdicta. sine frē p̄fesso. q̄ om
nia loquētis verba ⁊ r̄ndētis audiat sine li
centia specialit. sine q̄ nec ad portaȝ nec ad
extraneos ipis indulget accessus. Perso/
nis tn̄ huiusmōi si occurrerint poterūt in/
clinare. vel si locꝰ aut tempꝰ loquēdi fuerit.

⁊ non poterint subterfugere bono mõ. eos
breuiter salutare. Si de loquẽdo secuz
requirat ab eis. rñdere humilit debẽt se lo
quendi aut morãdi licẽtiã nõ habere. Nul
la prorsus alia eoꝝ audiant verba. nec cuz
eis aliquatenꝰ sedeãt. vel vlteriꝰ cõmorent
sed si locutionẽ necessitas exigit vel hone
stas. dicãt ad eos obtenta si poterũt licen
tia reuersuros. Ualeq̄ recedendo potius
faciãt. q̄ȝ morãdo. De licẽtia tñ hmõi p̄
lato est cautiꝰ puidendũ vel ab ip̄o tm̃. vel
ab eoꝝ instructore (q̄ est eis ab ip̄o religio
nis ingressu specialit assignãdus) semp cũ
p̄sens in domo fuerit requirat. ne a diuer
sis nõ absq̄ vitãde ɔfusionis periculo. mi
nus puide ɔcedat. Circa receptionẽ re
rũ distributionẽ ⁊ vsum. qm̄ a supiorũ au
ctoritate dependẽt. duo p̄cipue subditis at
tendenda videnf. Primũ vt qui dat aliq̄d
illud ex officio possit dare. Scdm vt de q̄
dem nõ fm ꝓpriam voluntatẽ. sed put sibi a
supiore fuerit constitutũ. Nec supflue dixe
rim ad officiũ attendendũ. Qui em̄ nõ ha
bet officiũ administratõis. nihil aliis debz
cõmutare. vel in fraudẽ boꝝ dimittere po
test. Rursum ip̄oꝝ officialiũ officia sunt di
stincta. Aliis nãq̄ necessariaꝝ rerũ. nõ tñ p
curatarũ est distributio cõmissa. ab illis au
tem nõ est absq̄ licentia recipiendũ aliq̄d
speciale. Aliis autẽ iuxta diuersa rerũ offi
cia cõmunis distributio reruz cõmittit. ab
his cõmunia ip̄a (si ordinarie qñ scz et vbi
vel quõ iuxta sui limitationez officii distri
buere debent distribuũt) licite recipi pñt.

Qui vero extraordinarie postulat. ad li
centiã supioris recurrat. Preter cõia su
pradicta q̄cunq̄ rem aliquã occulte sine su
perioꝝ assensu recipit habet vl vtit. a religi
onis delirat licẽtia. ⁊ quicq̄d habz male ha
bet. Porro cũ illud ꝓpriũ esse dicat de q̄
dispensare licet iuxta ꝓpriã voluntatez. om̄i
assensu alio circũscripto. nõ paup sed domi
nus reputandꝰ videt qui rẽ quãcũq̄ aliis
distribuendo vt libet sine supioꝝ auctorita
te dispensat. Res sunt quidez cõmunes.
sed vsus dispositio ptinet ad p̄latos. vt per
eoꝝ curã singul iuxta modũ ⁊ regulã sibi a
sanctis aplis ɔstitutã put vnicuiq̄ opꝰ fue
rit diuidant. Usurpatꝰ aũt sine licentia
rerũ vsus culpabilit temereq̄ p̄sumitur. ⁊
prorsus illicite vendicat. Statutum q̄z
religiose mancipatiõis euadit. q̄ in vsu ppo
rem aliquã siue a parẽtibꝫ siue a q̄busdã a
liis recipit. aut qd maioris culpe recepta oc
cultans. supioꝝ iudicio nõ exponit. Qui
rem sibi collatã celauerit. sctũs Augꝰ. cum
furti censet in iudicio ɔdẽnandũ. Nulla
em̄ res quã supior nõ dederit aut pmiserit
est licita ꝓpriũ abdicãti. Sunt q̄ oblata
nõ sibi sed p̄lato mox deferenda recipe lici
tum estimãt. sed regulari priuato receptiõez
occultã nõ dixerim esse tutaz. In como
dandis p cohabitãtiũ indigẽtia rebus. nõ
est lex posita charitati. Possum rẽ fratri
petenti exponere ɔcedendã. nõ tñ impẽde
re vendicãdã. Proinde frẽs nouicii nul
latenꝰ sine licẽtia nec a seinuicez neq̄ a fra
tre neq̄ a q̄cũq̄ homie rẽ aliquã siue tabu
las siue acum siue aliq̄d q̄dlibet accipe. aut
dare attemptẽt aliqua rõne. Sic nec lr̃as
ad se missas recipiãt. aut aliq̄ casu receptas
aperiãt. que a portitore vel eo q̄ recepit eas
prius debẽt ad superiorẽ. vel si supior ordi
nauerit ad eoꝝ instructorez deferri. Sic
nec rem alteriꝰ fratris vsui deputataz. p̄ter
ip̄ius fratris ɔsciaz occupare licebit. Ge
nus est furti ⁊ plerũq̄ turbatiõis occasio.
rẽ fratris vsui deditã. eo si assit inscio deti
nere. Potest fidelis seruꝰ ⁊ prudens nõ
nulla p loco ⁊ tpe facere de tacito. vel pba
biliter p̄sumpto supioꝝ assensu. ad ip̄m de
niq̄ finaliter acta queq̄ p ausuz hmõi rela
turus. De cetero quicq̄d religiosus bo
ni facit aut dicit qd suo nõ nouerit displice
re p̄lato. a vere obediẽtie merito nõ frauda
tur. Felix hec seruitus. imo glosa liber
tas. quã q̄s sponte in regiã venditꝰ seruitu
tem. deũ ⁊ eius vicarios potiꝰ q̄ȝ seip̄m sup
se regnare ɔstituẽs. sue prorsus renũciat vo
luntati.

## De presumptiõe tam in re q̄ȝ in signo. Capitulũ V.

Presumptionẽ interiorẽ ⁊ exteriorẽ
sumope fugiãt. Interiorẽ vt sensuz
suum sensui nõ p̄ferãt alioꝝ. nec de
bonis sibi a deo collatis inaniter extollant.
imo intantũ ceteris se inferiores ⁊ viliores
ex intimo cordis credãt affectu. vt nec se ali
q̄d etiã esse extimẽt. Nempe fm apl̃m
q̄ se extimat aliq̄d esse cũ nihil sit. ip̄e se se
ducit. Nemine spernãt. nemine iudicent
cũ frequent hũanũ fallat iudiciũ. Et bea
to Augꝰ. teste sepe species facti se alit habz.
aliter animꝰ facientis. Pie de oibꝫ q̄ occur

rerint ſentiāt.licȝ rei nō intelligāt rationē.
Om̄ia pu̅erſe pn̄t pu̅ertere mētes. Ex/
terioris p̄ſumptōis ⁊ ſupbie notā in omni
actiōe ſua.geſtu ⁊ v̄bo ſūmo ſtudio fugiāt.
q̄ hūilitatis ſunt in oībꝫ amplexātes. Reſpe
ctu actiōis p̄ſumptionē in officijs ⁊ in locis
euitēt. In officijs p̄lationis vel ordinis.
aut in alijs q̄ aliquā videnť ſupioritatē hr̄e
nihil ſibi vſurpēt. Liber a culpa nō eſt q̄
alienū vſurpat officiū. Preſente ſupiore
vł alio fratre maiore q̄ ipi fuerint ordīe cō
ſtituto.ad incipiēdū extraordinarie officiū
ad bn̄dicendū cibū vel potū. ad dandū fra
tribꝫ aquā benedictam.vel ad alia hmōi ſe
nullatenꝰ ingerāt. Ad diuinū q̄ȝ officiū
nequaq̄ poſt ſeniores.vł alios maioris or
dinis gradu p̄motos.p̄prio legant iniectu.
qm̄quidē nullus oīno in mīori ordīe cōſti
tutꝰ poſt aliū maioris ordinis p̄mittēdꝰ eſt
legere.niſi neceſſitate cogēte.ł legētiū ordi
ne p̄mutato.vt in aliq̄bꝫ feſtis fieri ſolet.p̄/
terq̄ in omelia q̄ntū ad p̄mā lectionē.quaȝ
ratione euāgelij dyaconꝰ legere ſolet. Le/
ctiones aūt que de omelia ſupſunt.nō ſunt
ab alijs facile q̄ a ſacerdotibꝫ preſumēde.
In choro p̄ diſſonātia forte cantantiū.
vel ob aliā huiuſmōi cauſam manū ad for/
maȝ p̄cutere.in menſa ictu cultelli vł q̄mo/
dolibet aliter ſignuȝ cū ſono facere ad eos
quoꝝ eſt ſup defectibꝫ chori vel menſe intē/
dere p̄tinet.nec huiuſmōi facile debēt ab a/
lijs vſurpari. Multa tn̄ ſunt ſupioribꝫ lici/
ta.q̄ rep̄henſibiliter ab alijs preſumuntur.
Adhuc qꝛ nouiſſimū eligi locū mgr̄ ipſe
humilitatis hortať.locis ſemp̄ nouiſſimis
nouicij gaudeāt. Supſtitioſe (hijs ſalua
qui q̄ſi p̄ cōmūitatis zelo aliud dogmatizāt)
nunq̄ in choro vel mēſa vel alibi ad prima
ſe ingerant loca.ſed ad ea potiꝰ adeo caute
ſedula ſi valuerint p̄uiſiōe declinent.vt vix
ab alijs p̄pendať. Alias oīno caueāt ne cō/
gregatiōis ordinē turbēt.et fiant int̄ alios
p̄ tumultus occaſiōe notabiles. Cauendū
p̄inde ne dūmō vitať p̄ſumptio inordinati
onis accedat ꝯfuſio. Vitāda vbiq̄ diſcō
uenientie nota.maxime in cōuētu. Locꝰ
ſupior ad quē neceſſitas vel ſupioꝝ trahit
inductio.p̄ſumptiōis vicium non inducit.
Porro moleſta eſt hūilitas q̄ ꝯtentioni
deſeruit. Si qn̄ iuxta ſupiorem vł alios ſe
niores neceſſario ſederint.nō ſe nimis ap/
plicent iuxta eos Iuniori ſiquidē aliquā a
ſeniore diſtātiā.reuerētie titꝰ idicit. Anti
quior aūt frať in ordīe vł aliꝰ in officio p̄mi
nens.licȝ etate ſit iunior.ſenior appellatur.
Etas ſenectutis vita imaculata. Preſūptio
nē in geſtu.elatū caput.ſublimiores oculi.
facies vultuoſa declarant. Nā vt ait Pro/
ſper. Erecta ceruix.⁊ truces oculi.et ſermo
terribilis.nudā ſupbiā clamāt. Sed ⁊ q̄n
tū p̄ mēbroꝝ miniſteriū p̄t dep̄hēdi.prima
ſupbie oſtentatio in oculis eſſe ſolet. Qui
inclinauerit oclos ſuos ipe ſaluabiť ſm̄ nā
q̄ euangel. Si fuerit tuꝰ oculus ſimplex.
totū corpꝰ lucidū.ecōtra.ſi neq̄m.totū tene
broſum. Preſūptio etiā geſtus i ſignis ⁊
nutibꝫ freq̄nť agnoſciť.vt exēpli grā.ſi q̄s i
choro vel alibi p̄ fratrum defectibꝫ ſatirice
nubilū vultuoſitatis aſſumat.vł leui cachin
no.i.riſu.vł motu capitis.oculoꝝ circū luſtra
tione.nariū ꝯtractiōe.labiorū cōp̄ſſiōe.vel
alio q̄uis modo.defectū fratris tacite argu/
at vel ſubſannet. Si errante in choro vł
in menſa lectore.ſubmuſitet aut circūſpici
at.q̄ſi eū legentis defectus nō lateat.qđ fre/
quēter ſolent facere minꝰ docti. In locu
tione notať p̄ſumptio.ſi qđ diciť nō p̄tinet
ad dicentē.aut dicēdi modꝰ aliquē ſupbie
tipum p̄tendat.aut p̄ loco tp̄e ⁊ p̄ſonis fue
rit a locutione ceſſandū. Propť p̄mū hu
milis frať de alienis factis inq̄rēdis ſe nul/
latenꝰ itromittat.alios frēs docere regere
arguere vł eis aliq̄d iponere n̄ p̄ſumat.qꝛ h̄
eſſet ſenioꝝ ł ſupioꝝ officiū vſurpare. Su
perbꝫ aūt (vt ait ſctūs Bern.) p̄ma die q̄ i/
grediť habitare.icipit leges dare.p̄t tn̄ frať
ſi ſup aliq̄ cū inſtātia req̄rať.petētibꝫ ſup in
terrogata hūiliter rn̄dere.vel inſinuare qđ
ſentit.ita tn̄ vt ꝯtra reſiſtētes.dicta ſua p̄ti/
naciter nll'a rōne defendat. Qui etiaȝ alij
ſupioris mādatū inſinuat ſup aliq̄ faciēdo.
mandati auctoritateȝ cū hūilitate p̄ponat.
ne qđ denunciat ipe imponere videať. Si
p̄priū cogať recōmendare officiū.nequaq̄
imperiū imponētis vſurpet.ſed id ſuppleri
a ſocijs obſecratiōe humili obtineat. Pre/
ſumptionē ergo euitat prudēs humilitas.
p̄ſumit tn̄ interdū hūiliter viſceroſa et pro/
uida charitas. In modo loquēdi viciuȝ
p̄ſumptionis innuiť.ſi illud qđ diciť.iactā/
ter.impetuoſe.clamoroſe.cōtentioſe.deſpe
ctiue.vel nimis rigide p̄ponať. Suauiť em̄
⁊ hūiliter eſt loquēdū Rurſus q̄ loco.tp̄e
vel qui loco ſilentij.aut i ſupioꝝ ſenioꝝ aut.

ꝙ debet fr̃e in p̄sentia senior̄

cõuentus p̄sentia nõ cõprimit linguã suã. p̄sumptuosus ⁊ intẽperãs merito indicatur. Loqui tñ in medio magnatorũ nõ p̄sumas. ait sapiens. Et iterũ. In medio seniorum nõ adiicias loqui. Hoc p̄cipue intẽperantie ⁊ p̄sumptiõis est nota. si nouꝰ frater in ordine vel iunior quispiã seniore p̄esente sine ipius nutu. maxime corã extraneis loqui aut r̄ndere p̄sumit. nisi ex officio vel cõmisso habeat p̄us loqui. Tempantia est. ait Prosper. ꝙ p̄stamꝰ loquẽti seniori silentiũ. qđ ipius ad loquẽdũ p̄stolamur imperiũ. In p̄sentia vero cõuentꝰ nullũ cõuenit loqui sine requisito supior̄ assensu. nisi tm̄ se accusando. vl' ad interrogata supiori. vel corrigẽti ad mensã breuiter ⁊ humilit' r̄ndendo Ut breuit' voce sancti Bernardi p̄sumptuosũ agnoscas. Prius ait in cõuentu residet. in cõsiliis p̄us r̄ndet. non vocatus accedit. nõ iussus se intromittit. reordinat ordinata. reficit facta. vilẽ se si nõ emineat estimans. ⁊ humilẽ inter alios erubescens. in locis ⁊ ceteris que honorem redolent se q̄buslibet aliis parificare contendit. audax ipse. ad q̄libet fit frontosus ⁊ impudens. qđ est maximũ viciũ in neophito ⁊ iuuene. religionis cõfusio. iuuenis p̄sumptuosus ⁊ effrons. rep̄hensibil' is maxime in iuuene p̄sumptio. quẽ magꝭ hũilitas stabilit.



verecũdia ornat. venustat simplicitas. tior insignit. ⁊ aptũ efficit discipline cuiꝰ initiũ est. Qui sine timore est. nõ poterit iustificari.

## De irreuerentia. Capl'm VI.

Irreuerentie deniq̄ viciũ est humili dei seruo vitãdũ. cũ scriptũ sit. Cui honorem honorẽ. ⁊ honore inuicẽ p̄uenientes. Attendit' irreuerẽtia respectu p̄sonarũ. loci sacri ⁊ tempis. officii diuini ⁊ rerũ eidem officio specialit' ordinatarum.

De reuerẽtia p̄latis aut aliis fratribus. etatis aut p̄oritatis aut diuturnitatꝭ in ordine grã. vel ob sacri ordinis gradũ vl' p̄ vite merito exhibenda. sanctor̄ dicta patrũ. ⁊ vera humilitas q̄ nõ solũ p̄latis ⁊ senioribus. verũetiã equalib⁊ ⁊ inferiorib⁊ se spontanea subiicit voluntate. plenꝰ docẽt. et eiꝰ oppositũ detestant'. Nõ seniorib⁊ tm̄. imo et omib⁊ honorẽ Petrꝰ ap̄lus sentiebat exhibendũ. Deferre hũiliter sociis honorẽ charitatis. ẽ fraterne fomentũ. ɔsciẽtie bone. illustrisq̄ animi euidẽs argumentũ vix nisi socio deferas. cũ ipo p̄ficies. Est p̄recipue cõuentui ⁊ superiorib⁊ deferendũ. Cõuentus q̄dẽ venerabilis. imo terribil' is vt castrorũ acies christi ordinata. De supiore sapiens ait. In medio fratrũ rector eorum in honore. Istis quãto maior est reuerẽtia exhibenda. tanto etiam maioris offense arguitur irreuerẽtia circa ipos. Sane cõmittẽdo et obmittẽdo irreuerẽtie ad ipos nota ɔtrahitur. Cõmittendo si corã eis inordinatũ quippiã deliberate attemptetur. Unde nõ decet coram cõuentu in claustro vel alibi residente sine debita maturitate ⁊ honestate. quãtũ ad membror̄ ⁊ habitꝰ dispositionẽ trãsire. vel eidẽ transeũti occurrere. si ab eo valeat comode declinare. aut tumultũ facere corã eo. Magnus vtiq̄ reuerentie cultus cõuentuali ɔgregationi debetur. quẽ qui mussitatiõib⁊ seu cachinis alia ve clamoris vel dissolutionis lascivia soluere nõ veretur. aut attrita fronte superbus. q̄ arctari silentio dedignat'. aut honestatis. aut religionis ignarꝰ liq̄do cõp̄bat'.

Quod autẽ supiore p̄sente agit' minꝰ religiose vel dicit'. id sibi turpius p̄pter hoc q̄ mala in eiꝰ p̄sentia cõmittere nõ veret'. ipm irreuereri ⁊ inhonorare cõuincit'. magꝭ autem si cũ scienter p̄ aliciꝰ insolentiã factꝭ vel importunitatẽ v̄bi. temerario ausu molestet. Immo ꝺ necessariis docet beatꝰ Benedictus. ꝙ siqua reqrenda sunt a maiore. cũ omi subiectione et humilitate reuerẽtie requirant'. Cũ ipo autẽ p̄lato cõtendere nephas est. ⁊ execranda in subdito irreuerentie turpitudo. Deniq̄ tã circa p̄latos q̄ȝ circa alios seniores cauendũ ne in attractatione. locutione. officior̄ recõmendatiõe ac similib⁊. aliqđ ad eos vel signũ vilificatiõis appareat Nũq̄ iunior frater ad seniores fratres caput. aures. vel faciẽ quasi applaudendo. vel ob aliã quãlibet causã nisi necessariã manũ apponat. vel aliter cum eo facto vel v̄bo minꝰ reuerent' iocet'. Nõ seniores sibi presentes alloquit'. ⁊ si forte aliqñ eor̄ nomẽ p̄priũ. ipis quidẽ ex reuerẽtia supprimẽdũ necessario nomiat. sp tñ ɔgnomẽ subnectat. nisi p̄pter astãtes equocũ specificare cogat'. Senior̄ aurib⁊ nomẽ eius p̄priũ l' cognomẽ. nisi ex cã iunior irreuerent' inculcat. Uex licꝫ ī vilitatꝭ notã nomẽ p̄priũ exp̄mi. ex amore vl' reuerẽtia supprimi scriptura innuẽte nouerimꝰ. sine vicio tñ palã

senioribꝫ ipsis exprimitur. quãdo irreuerē/
tie notam. mos modus et congruentia re/
dimunt. Sepe quod erat incõgruũ. ne/
cessitas. grã vel cõsuetudo ↄuertit. Sapit
et viciuz. si ad te verbo vel nutibus superi/
orem accersis. ad quem est tibi facilis aut
liber accessus. Honestiꝰ em̃ ad eũ cui reue
rentiã debeas tu accedis. q̃ ipm ad te ac/
cedere facis. Nullus etiã frater est puro
noĩe appellãdus. sed ꝓprio noĩ apponenduz
est sp religiose ꝑnoĩatiõis insigne. Sz nec
solo cognoĩe. vel noĩe patrie. puta lũbardꝰ
vel gallicꝰ. fratꝛ est aliq̃s nũcupandꝰ. Ad
hec humilia ꝛ laboriosa officia recõmēda/
re coeq̃libꝫ ꝛ iunioribꝫ maxime ↄuenit. Ut
aũt suũ quisq̃ officiũ suo dũtaxat cõpari vt
accolitus accolito. subdiaconꝰ subdiacono
ꝛ sic de alijs. recõmēdet. in officio specialitꝛ
diuino locũ habet. vbi ꝑsonaꝝ nõ q̃dē acce
ptio viciosa. sed ordiata discretio. iuxta cu/
iuslibet statũ ꝛ ordinē est hñda. ne ordinuz
(sanccita patrũ auctoritate) distinctio con
fundatꝛ. ꝓpter h̃ ꝛ si cantoris officiũ ad frēs
nouicios nullo mõ ꝑtineat. si tñ ad h̃ ꝑ su/
periorē cogantꝛ. caute ꝓuideãt q̃ lectiões re
spõsoria ꝛ antiphonas distribuãt ordiate.
ordinũ gradibꝫ obſuat̃. Primas antipho
nas maioribꝫ ꝑlato vl' hebdomadario. vel
seniori alicui sacerdoti. vel qñ mos hꝫ mi/
noribꝫ in vespis nocturno ꝛ laudibꝫ offerē/
tes. deinde post vnũ vl' duos si oportuerit
frēs gradꝰ eiusdē. ad alios ordiate ſm gra
dus ordinũ ꝓcessuri. Nec facile diuersorũ ĩ
ordinibꝫ graduuz frēs cõbinēt. aut minora
officia in maiori ordine ↄstitut̃ imponant.
Prius q̃z ordinatos alijs ꝑferēdos. in/
ra decernũt. Si ꝑordinatiori vaniꝰ defe/
runt. ordini tñ semꝑ deferre nõ obmittant.
Nunq̃ ordinũ ↄfusionē in choro religi/
onē putēt. cũ id magis abusionē irreueren
tieq̃ obnoxiũ esse ↄstet. Oĩa inq̃t apl's ho/
neste ꝛ ordinate fiãt in vob. Et in Paralip.
de mĩstris dñi dr. q̃ stabãt ſm ordinē suuz
in ministerio. Si q̃s sediliũ chori dũta/
xat ordinē sine alio ꝑsonaꝝ delectu in hu/
iusmõi estimat obſuandũ. penset si a carpē
tarijs ↄstructus lignoruz ordo in sedibꝫ. sit
ordini ꝑferēdus ecclia̾stico In ꝑsonis ser
uandũ in ecc̃ia ecc̃ie ordinē. decreuit aucto
ritas. eq̃tas ꝛ honestas. Omittendo no
tam irreuerētie q̃s incurrit. qñ senioribꝫ et
maxime ꝑlatis honorē vel obsequiũ debi/

tũm. aut in obsequio ipo negligit reuerēti/
tiã exhibere. aliq̃ de hoc potiꝰ expressiõe pa
tebunt. Honori q̃s detrahit si eis humi
liter nõ assurgit. vel eis astantibꝫ ipe sedet.
si deficientibꝫ in choro vel alibi sedibꝫ. locũ
eis nõ offert. si eis in choro. in mensa. in se/
dēdo. eundo. ꝛ huiusmõi. si comode potest
nõ cedit. Obsequio detrahit si hec eoruz
ꝑsonis qñ palã egent nõ exhibet. Si eis in
aliquo humili vel laborioso officio in sui ꝑ
sentia occupatis se ad id faciendũ vl' coad
iuuanduz nõ exhibet si quod ad se ex offi/
cio ꝑtinet eis ad faciendũ dimittit. Ex/
pedit itaq̃ vt iuniores frēs senioribꝫ fratri
bus humilitꝛ deferentes eos in his q̃ pure
sunt oneris nõ honoris agenda. siue ad of
ficiũ diuinũ ꝑtineant siue ad alia humilita
tis officia studeãt ꝑuenire. Ad prouidē/
dum de lumine ac libris in choro et extra.
ad officiũ beate ꝟginis quãtũ ad inuitato/
riũ. ꝛ lectiones cũ plane dicuntꝛ. officiuz q̃z
mortuoꝝ quãtũ ad primas lectiones. nec/
nõ ad horarũ versiculos. vbi ad hec dicen/
da ꝑsens nõ fuerit specialiter aliq̃s assigna
tus. ad offerendũ aquaz ꝓ manibus ablu/
endis. ad leuandũ mensas finitis gratijs. ꝛ
ad ministrandũ celebrantibꝫ et altari. quo
tiens necessariũ fuerit ex officio suo. siue in
minoribus. siue in sacris fuerint ordinibꝰ
cõstituti. solliciti sint ꝛ prompti. nec ista aut
silĩa senioribꝫ facienda derelinquãt Eru
bescat diaconus vel subdiaconꝰ vacans et
obtendens officiũ quod apte potest dimit/
tere vel differre. sacerdote ad missam vice
dyaconi vel dyacono ꝓ subdyacono mini/
strante. Nec magnũ est. si hebdomadas
casu ↄtinuet. Grauiora passim cõtinuãtꝛ
officia. Debetꝛ cuilibet ordini gradus su
us. nec degradatioribus est agendum. nisi
forte aliud cõgrua interdũ causa deposcat.
In obsequijs eoꝝ maxime qui vice chri
sti nostrarũ sunt animarũ custodes. nõ est
reuerentia obmittenda ꝑ capuciĵ abstracti
onem. dũ eis ministramus aut loquimur.
que ꝑ humilē corporis inclinationē ꝓ loco et
tempore. vel alias ꝑ humilē obsequēdi mo
dũ ostenditꝛ. Superbꝫ autē vt ait Pro/
sper. non obseruat in obsequijs reuerentiã
Stolidis quibusdã decretum est nulli de
ferre. discretionem personarum et gradu/
um non curare. curantibus nunc adulati/
onis. nũc acceptiõis ꝑsonaꝝ crimē impīgere

nancꝫ ad modū ꝯfusiōis amici. vt supiori/
bus de supbia caueāt. sibi nō cauēt. Fe/
dū em̄ irreuerētie viciū. p religiōe ostendūt
Humilitatē maioribꝫ exhibendā. euāge
lij sanctio ꝛ pfessio nr̄a cōmēdat. Nulsꝙ
tn̄ vt recolo supbiā aliꝭs. seu temerariā pa/
ritatis vsurpationē indulget. Seniorū
est vtiꝙ vt hūilit̄ sentiāt. venerationē n̄ ap/
petant. hūiles se aliꝭs ac sociales exhibeāt.
Sapienꝭ est consiliū. q̄nto magnus es
humilia te in om̄ibꝫ. Sapie vero pceptuꝫ.
Qui maior est vr̄m fiat sicut minor. Et pe/
trus cū dixisset. Adolescētes subditi estote
senioribꝫ. Pro vtrisꝙ intulit. Om̄s inuicē
humilitatē insinuate. Ceterū cū oī indif/
ferent̄ psone hūilitas sit quedā turris for/
titudinis a facie inimici. nescio q̄ pacto ta/
men vis ei⁹ maior est in maioribꝫ. ꝛ clariori
bus clarior cōprobat̄. Porro nō solū re
spectu psonarū. vt dictū ē. verūetiā respectu
loci. vt est eccl̄ia. maxime circa altare irreue
rentia est vitāda. Circa altare. vt cum ad
ip̄m accedit̄. maturior ꝛ hūilior gest⁹ acce/
dentis ꝛ maxie ministrantꝭ deuotiōez ostē/
dat. nec aliq̄s cū impetu vel inhoneste ac/
cedat. In eccl̄ia vero cauēdū ne q̄uis ex/
tra canonici tp̄s officij. loq̄ndo vel ridēdo.
vel aliq̄ quouis mō min⁹ honeste aliq̄d fi/
at. In aulam regiā ingressurus ait scūs
Crisosto. oculis incessu ꝛ habitu te cōpōis.
ꝛ in eccl̄iam ingressur⁹ q̄ vere est aula regia
rides. Est etiā sacro tpi. h̄ est dn̄icꝭ diebꝫ
ꝛ solennioribꝫ deferendū. vt in eis a cōmu/
ni operū occupatione cesset̄. ꝛ diuis officijs
attenti⁹ insistat̄. Nā vt ait Hugo. Festi di/
es aliud studiū ꝛ aliū modū ꝯuersandi exi/
gunt. atꝙ aliū hi in q̄bꝫ licet opari exposcūt
In illis inq̄t nos oportet ad celebrāda my/
steria diuia deuoti⁹ intēdere. atꝫ ī orōnibꝫ
diutius pseuerare. oēm deniꝙ actū ꝛ oēm
motū cordis pariter ꝛ corpis diuio misterio
mancipare. atꝙ vt ita dicā. quadā ꝯuersati
onis nouitate festos dies honorare. In ce
teris vero diebꝫ in q̄bꝫ opari licet. null⁹ oīo
ociosus apparere debꝫ. De irreuerētia ī
diuinis officijs ꝛ rebꝫ ad ea spectātibꝫ eui/
tanda. infra p reuerētie positionē aget̄.

De disciplina in generali. Ca. VII

Dicto de pparatorijs ad disciplinaꝫ
ꝛ aliq̄bꝫ ei⁹ effectibꝫ incident̄ sequit̄
vt de ip̄a pleni⁹ exp̄mem⁹ q̄ vetusta
te deposita. aniꝙ ꝯtra hostis insidias sta/
bilito. sup radicē hūilitatis ꝯsurgit. Primo
in generali q̄d sit. q̄ sit ei⁹ vtilitas. q̄liter ad
ei⁹ pueniat̄ noticiā. ꝛ de ip̄i⁹ custodia. dein/
de in speciali dicam⁹. Disciplina est vt ait
Hugo. ꝯuersatio bona ꝛ honesta. cui parū
est mala nō agere. sed studet etiā ī his q̄ be/
ne agit p cūcta irreprehensibilis apparere.
Itē disciplina est oīm mēbrorū mot⁹ or/
dinatus. ꝛ dispositio decēs in oī habitu et
actiōe. Audistis inq̄t disciplina quid sit.
Nunc attēdite q̄ꝫ vtilis ꝛ necessaria sit. Di/
sciplina est malorū desideriorū carcer. frenū
lasciuie. elatiōis iugū. q̄ domat intēperātiā
leuitatē ligat. ꝛ inordiātos mot⁹ mentꝭ suf/
focat. Sicut em̄ de incōstantia mētꝭ na/
scitur inordinata motio corporis. ita quo/
ꝙ dū corp⁹ p disciplinā stringit̄. anim⁹ ad
ꝯstantiā solidat̄. ꝛ paulatim intrinsec⁹ mēs
ad quietē cōponit̄. cū p discipline custodiā
mali mot⁹ foras fluere nō sinunt̄. Sed qui
statū mentis pdit. subseq̄nter foris ī incon
stantiā motiōis defluit. atꝙ ī exteriori mo/
bilitate indicat q̄ nulla interi⁹ radice subsi
stat. Unde p Salomonē dr̄. Hō apostata
vir inutilis. gradit̄ ore puerso. annuit ocu/
lis. terit pede. digito loquit̄. Scientiā q̄
ad institutionē recte et honeste viuēdi pti/
net. multꝭ modis hoīem colligere ꝛ cōpara
re sibi oportet. partim rōne. partim doctri
na partim exēplo. partim meditatiōe sctārū
scripturarū. partim assidua inspectiōe operū
ꝛ morū suorū. hoc nouissimū maxie fortassis
p̄ ceteris necessariū. vt sic scꝫ hō in oībꝫ opi
bus suis sit circūspect⁹ ꝛ puidus. ꝛ q̄tidia/
na discussione cogitatiōes. locutiōes pari
ter ꝛ facta sua apud semetip̄ꝫ examiet. Sa
piētes semp q̄ppe agendo discūt. ꝛ p exerci/
tiū bonorū operū q̄tidianis pfectibꝫ ī maio/
rē virtutis agnitionē excrescūt. Per expe/
rientiā nāꝙ eorū que faciunt. ad ea q̄ postea
agenda fuerint cautiores fiūt. Et q̄uis
ī nullo loco disciplinā suā hō deserere debe
at. diligenti⁹ tn̄ ꝛ magis sollicite ibi est fuā/
da vbi neglecta generat scandalū. vel custo
dita bone imitatiōis exemplū. Hinc di/
scernendū erit q̄ sint illa q̄ in disciplina cu/
stodiēda nūꝙ intermitti. ꝛ q̄ rursū illa sint
que p loco ꝛ tpe nunc intermitti nūc exerce
ri volunt. Sepe tn̄ etiā illa q̄ in publico
necessaria sunt. plus in secreto exercitatōis
vsum exposcūt. q2 ꝛ si prorsus ea in occulto
negligimus. vti postmodū eis dū opus est

in publico nõ valem⁹. ⁊ tũc aut psus a di/
sciplina deficiẽtes intuẽtib⁹ scãdalũ facim⁹
aut inepte id qd in nob nõ est. simulare co/
nantes irrisionẽ excitam⁹.

De disciplina in speciali. Ca. VIII

i Am de discip'ina i speciali int̃ frẽs
⁊ extraneos ꝓuãda vidẽdũ. Int̃
frẽs ꝑmo de disciplĩa circa spũalia
qdã deinde circa corpalia. Circa spũalia
ꝟo ꝑmo qntũ ad amotionẽ mali. ⁊ qntũ ad
positiõnẽ boni Quo ad amotõnẽ mali erit
ꝑmo de disciplina circa ꝯfessiõez ꝑuatam.
deinde circa publicã attẽdẽdũ. Et cũ disci/
plina p Hugo. vt dictũ est. bona ⁊ honesta
ꝯuersatio describat̃. i dicẽdis de ea ad bo/
nitatẽ sil' ⁊ honestatẽ. ꝯsideratõis ẽ ocul⁹ di
rigend⁹. De disciplina circa ꝯfessionez
priuatam. Caplm IX.

d E q̃tidianis offensis sine qb⁹ hec vi
ta nõ ducit̃ faciẽda erit ꝯfessio. de ꝑ
uatis ꝑuata. d publicis publica. ⁊ ni/
hilomin⁹ qñq ꝑuata. Attẽdẽdũ d ꝯfessiõe
ꝑuata. qb⁹ q̃tiẽs qñ ⁊ vbi fieri debeat. ⁊ q̃ sit
circa eã nouis frib⁹ disciplina ꝓuãda. De
bẽt supiori quẽ vl' si ip̃e ordĩauerit istructo
ri suo ⁊ nõ aliq. nisi i ei⁹ absentia ei tm̃ quez
supior vl' istructor de supioris assensu eis du
xerit assignãdũ. trib⁹ vicib⁹ in q̃lib3 hebdo
mada. vl' pluries ꝟm q nccẽ habuerit. indi
cto sibi tpe ⁊ loco p sacri reuerẽtia cũ diligẽ
tia ꝯfiteri. Nũq3 eis placeat vicaria i ꝯfes/
siõe ꝯfessoris mutatio. vt nũc vni ꝯfiteãt̃ nũc
alteri. q̃npoti⁹ si qñ id cogat necessitas. no/
tabilia deinde ad ꝑncipalẽ referãt ꝯfessorẽ
Cã tñ deuotõis eadez plib⁹ pñt ꝯfiteri.
Alit̃ nõ ẽ ꝯscie ordĩate seu pure varios q̃re
re ꝯfessores. fit tñ salubrit̃ vt cui de pctis ꝑ
teritis sel' general'r qs ẽ ꝯfessus. de q̃tidianis
etiã ꝯfiteat̃ eidẽ. vl' nouo si deserit curatori
suor denuo vulner pfecte apiat corrupte/
lã. Disciplinã circa ꝯfessiõez discretio pu/
ritas ⁊ reuerẽtia ꝓbãt Habeãt discretõis
cautelã. vt añq3 ad ꝯfessionẽ accedãt. diligẽ
ti sup ꝯfitẽdis ꝯsideratõe ꝑhabita offensas
ꝑus suas speciales. deiñ alias seriati ⁊ bre
uit̃ sine culpar ⁊ ꝟbor replicatõe inutili pse/
q̃ntes. ꝯfessionẽ suã sub ꝑma et vltia culpe
noĩatiõe ꝯcludãt. Aliq tñ deuotõi iterdũ
vl' ꝯscie replicatio idulget̃. Sit ⁊ pura cõ/
fessio vt ꝯfiteat̃ simpl'r ⁊ deuote sine excusa
tione. sine accusatiõe. sine noĩatiõe alteri⁹.
de qb⁹ ꝯsciaz habuerit remordẽtez. Nec
specialia passim sub generalitate ptrãseãt.

Tẽptatões suas ⁊ cogitatões malas nul
la rõne occultẽt. nõ ꝯtẽnãt modica. ne pau
latim defluãt ad maiora In domo q̃m sub
intrãs radi⁹ solis illumĩat. qntũcũq3 licet
fuerit ꝑmũdata. athomi nihilomin⁹ diligẽ
ti⁹ intuẽti apparent. sic ⁊ cor radiis gr̃e illu/
stratũ etiã mĩma videt. ac vicior laq̃os sub
tili examĩatiõe discernit. Quãto qs fue/
rit mente purgatior. tãto se sordidiorẽ vide
bit. ⁊ maiores cãs hũilitatis inueniet. De
ponẽde tñ sũt scrupulositates q̃dã supflue
q̃ ꝯsciam in erroris ꝯfusionẽ iducũt. Re/
uerentiã nõ solũ interiorẽ verũetiã exterio/
rẽ decet ꝯfitentẽ hr̃e. vt suo deferẽs ꝯfesso/
ri se illi siue in eleuatione capitis siue in alia
corporis dispositiõe si comode vitare poterit
nõ coequet. sed flexis genib⁹ dũ cõfitet̃. nu/
dato ac dimisso capite sit hũilit̃ corã eo.

De disciplĩa circa ꝯfessiõez publicã X

o Ffense publice publicã vt dictuz ẽ
ꝯfessionẽ req̃rũt. Circa quã attẽ
dendu3 est eis vbi de qb⁹ ⁊ q̃lit̃ fieri
debeat. Cõfessionẽ hmõi facere dñt aut
corã supiore i capl'o pfessor si adeẽ liceat. ⁊
sit moris. aut corã istructore suo. qñ tenet eis
ca. separi aut alibi ꝑuate corã aliq l' aliqb⁹ si
ꝑuate offenderit corã eis. Añ oĩa si pcepe
rit se fctõ l' ꝟbo aliq̃m l' leuit̃ offẽdisse añ cõ/
mestionẽ l' sõnũ eũ hũili studeãt satisfactiõe
placare ⁊ i petitõe vẽie ꝑueire. ne ali⁹ ꝑueni
ens d mãib⁹ eor hũilitatis mercedẽ subripi
at. In capl'o pfessor stati p⁹ pciosa recõmẽ
datõib⁹ factis se d mãifestiorib⁹ ⁊ maiorib⁹ of
fens accusẽt Deinde ip̃m caplm i sil' exitu
ri. ⁊ ad locũ sibi detmĩatũ ad q̃m ñ sit secla/
riũ access⁹ ituri. Mos tñ iã apud mltos
ꝑinde abnuit frẽs nouos i capl'o satisface/
re pfessor. s3 p eor offens su⁹ ibidẽ pclamat̃
seu ꝑmonet̃ istructor. In scdo. ca. vic3 in/
structoris. qd d3 eis tenere duab⁹ vicib⁹ l' plu
ries si supiori videbit̃ i q̃lib3 septĩana sup ꝑ
dictis si i prio ca. nõ fuerit satisfactũ. Alioqn
sup notabilib⁹ ⁊ aptis iuxta eiusdẽ istructoris
monitões. offens ⁊ negligẽtiis se accusent.
Qui sup his d qb⁹ sibi expedire videbit̃ eos
caritatiue corripiẽs. put cuiusq3 morib⁹ vi/
debit̃ expedire. salutarib⁹ d3 istruere docu
mẽtis ꝯsiderãs diligẽt̃ vtr deũ q̃rant ex aio.
si sint ad orõnẽ vigiles ⁊ ad diuinũ officiũ
solliciti. si ad iniuncta faciles ⁊ deuoti. si ad
correctionẽ ⁊ obprobria patiẽtes. vt sic de

mp:ib⁹ dor et proposito habeat plenior certi/
tudo. Matrē se illis in lenitat; dulcedie
pr̄em i correctiōis censura exhibeat. Sit
seuerior indicio q̄ʒ fmōe Qui dulc; ē elo
quio maiora repiet. Nec oportet q̄ eis
pniam corā toto ɔuētu publice faciendaʒ
sine ɔscia supioris imponat. Postremo
vt disciplinato ꝛ debito mō fiat hmōi ɔfes/
sio. debēt circa eā honestatē. cautelā. ꝛ hūili
tatem fuare. Honestatē vt culpe narra/
tionē nudo capite. ꝛ nō ridēdo. nō circūspi/
ciendo. aut cū manu aliq̄d faciēdo. sed iun/
ctis manib⁹ poti⁹. vel alit̄ honeste dispositi;
exequant. De cautela dictuʒ est in caplo
pcedēti. quā in h̄ pcipue habeāt. vt se pau/
cis ṽbis expediāt. ꝛ in culpa sua nullū aliū
q̄ʒ seipos inuoluāt. qđ ꝛ cautelā et puritatē
ɔcernit. Humilitatē habere debēt in ge
stu corpis ꝛ in ṽbis. In gestu quideʒ vt ad
terrā iuxta fratrū ɔsuetudinē se psternant
hūiliter. In ṽbis autē vt ṽba subiectiōis ꝛ
pnie nullā sint oīno notā supbie vl̄ impati/
entie ptinētia. Qñ in caplo vel extra ni/
mis austere vel minus iuste sup aliq̄ argu/
untur suo iudicio. nō turbent anio. sʒ poti⁹
p fratrū diligētia circa ipos q̄ suos amant
arguūt ꝛ castigāt. ꝛ exercitio ṽtutis oblato.
in dño gaudeāt ꝛ exultēt. ad ṽba ꝛ verbera
pter christū gratant ꝛ hūilit̄ parati sustinē
da. Et licet frēs professi aliqñ pter infir
mos puide ɔuxerint abstinēdū ne p q̄libet
offensa repbendāt eos indifferent. aut ni/
mis supbe. q̄ʒuis pie. vt si q̄d in eis repben
sibile viderint. suo ɔsulti⁹ denūcient instru
ctori. Ipi tñ frēs nouicij ab oīb⁹ corri
pi ꝛ ab oīb⁹ erudiri affectēt. Qui non
vult corripi nō vult corrigi. ait q̄dā. Ad/
moneberis inq̄t libent. repbenderi; patien
ter. Probata siq̄dē patiētie ṽtus reddet eos
deo ꝛ fratrib⁹ graciosos Culpā suā nul/
lo mō defendāt. Nimirū vt ait beat⁹ Gre/
gori⁹. que defendit culpa geminat. Sed si
sentiūt se immunes satisfactiōe sp̄ q̄ntūcūq̄
fuerint innocētes hūiliter p̄oblata. possūt
innocentiā suā cū reuerentia tñ corripienti
oñdere. si req̄siti fuerint aut pmissi. Vñ
sanct⁹ Francisc⁹. Beat⁹ fuus q̄ nō est ve/
lox ad se excusandū. ꝛ hūiliter sustinet vere/
cundiā ꝛ repbensionē de peccato. vbi nō cō
misit culpā.

De disciplina quo ad positionē boni. Capitulū XI.

Ongruit iā de disciplina q̄ ad posi
c tionē boni aliq̄d tangere. Et pri/
mo de disciplina circa informatiōeʒ
cordis. ad quā est lectio illuminās intelle/
ctū. ꝛ orō accendēs affectū. Scd̄o circa ex/
ercitationē ad quā diuinū spectat officiuʒ.
Tercio circa exercitationē opis ad quā spe
ctat altari; ministeriū.

De disciplina circa cordis iformatiōeʒ ꝛ p̄mo d̄ orone. XII

Nstent oroni feruent. nō solū i ora
i torio. veruetiā vbicūq̄ fuerit cū ipi
sint tēplū dei. Aut certe i lecti; occul
te ac sine pceptibili sibilo. Quippe tāto se
curior q̄nto secretior existit orō. Et q̄i ca
pitulū sibi metipis tenētes. in q̄ pficiāt l̄ de
ficiāt. q̄tidiana secū discussiōe pdrāt Deuo
tiōe sua ꝛ innūeri; bñficijs saluatori; grās
ei debitas tota menti; deuotione soluētes.
qđ inchoauerūt bonū ab eo pfici instātissi/
ma orone deposcāt. Nec solū p se veruetiā
p alijs tā viuis q̄ʒ mortuis orēt. ꝛ q̄i q̄ddaʒ
memēto sibi ɔstituāt. Poterit orātur⁹ p̄
mo de laude dei incipe. hinc impēsa sibi be
neficia mēorari. deinde nccītates q̄s patit
ꝛ defect⁹ exponere. postremo hūilit̄ postu/
lare. Ordo tñ ꝛ mod⁹ quē spūssctūs sugge
rit est fuād⁹ in orone. ꝛ q̄ affectui magis sa/
pit. Ad orādi studiū meditatio puocat ꝛ i/
format. Hugo dic̄. Sic oroni scā medita
tio necessaria ē. vt oīno pfecta eē orō neq̄at.
si eā meditatio nō comitet aut p̄cedat. Nā
hi q̄ mala sua ɔsiderare negligūt. aut nihil
petēdo. facile p ignorātiaʒ fallunt. aut certe
min⁹ q̄ʒ oportet digne petēdo p desidiā te/
pescūt. Quāto hō mag; mala sua itelligit
tāto āpli⁹ suspirat ꝛ gemit. Primū ḡ nccē ē.
vt si prudēt ꝛ vtilit deū orare volum⁹. aīm
nrm iugi meditatiōe exerceā⁹. Et i ɔsidera
tiōe miserie nrē discam⁹ q̄d nob̄ nccē sit pete
re. ꝛ i ɔsideratiōe misc̄die dei nri. q̄ deside/
rio debeam⁹ postulare Isti; duab⁹ alis. s.
miseria hoīs ꝛ misc̄dia dei redēptori; orō
subleuat. Sit aūt sp deuota q̄ oportunita
te iuuet. freq̄ntia foueat. Deuotiōeʒ. intē/
tio. diligētia puritas ꝛ affectio pbāt. To/
ta mēti; itētio a curi; exterioib⁹ reuocata orō
nis ē vigilātie applicanda. ne aliq̄d aliud p̄e
id solū qđ p̄cat anim⁹ cogitet. Vñ Isido.
Nō ē labior; sʒ cordis orō. Dū orāt sic se
metipos cōsiderēt. tā q̄ʒ p̄sentatos domino
maiestatis. Negligētes autē orones nec
ab ipo hoīe impetrare valēt qđ volant.

Et nõ in multiloq̄o sed ĩ puritate cordis ⁊ cõpunctiõe lachrymaꝝ nos exaudiri sciamus. Et iõ breuis debꝫ esse ⁊ pura oɼõ. nisi forte ex affectu inspirationis diuiẽ gratie ꝓtendat᷑. Quãto vero timore feruore ⁊ reuerẽtia sit dño supplicandũ insinuauit q̇ docuit nunq̄ȝ sine gemitu esse orandum.

Oportunitas loci ⁊ tp̄is. q̄etis motuum internoꝝ. disposite affectõis ⁊ ocij ad orandũ nõ trãseat ociosa. Qui oportunitatẽ deserit. oportunitas eũ fugit. Isidorus. Oratio puatis locis oportuni⁹ fundit᷑. cum deo tm̄ teste depromit᷑. Proderit ꝙ aliqñ ad obtinendã cõpũctionẽ. si ita semoti fuerint. vt puras man⁹ ad celũ leuãdo. etiã suam interdũ audiãt vocẽ. Nõnunq̄ȝ etiaꝫ ad subleuãdã intẽtionẽ in celũ suspiciãt. vt corpus parit᷑ ⁊ anim⁹ tendat᷑ ad dñm. ⁊ ibi sit cor vbi est thesaur⁹ suus dñs iesus christus. Ceterũ mane ⁊ vespe tp̄s est oɼonis oportunũ. qḋ penit⁹ peculiari vacuũ oɼone si vacat culpabilit᷑ p̄terit᷑. Maxime aũt cũ ꝓfundũ nocturn⁹ sopor indicit silentiũ. tũc plane liberior erit puriorq̄ȝ oɼõ. nullo tunc turbata clamore. nulla aspicientis laude tẽptata. Sic mẽtis trãquillitas ⁊ q̄dã spontanea qñq̄ȝ animi ꝓmptitudo. imo inspiratio q̄ se offert. ocijq̄ȝ libertas. nõ innoxie negligunt᷑. q̄ etiã si desierint labore sunt q̄daꝫ ac studio cõparanda. psalmoꝝ. hymnoruꝫ. sctãrũ meditationũ. ⁊ genuflexiõis instantia. deuotiõis est spũs excitandus. Ociũ si desit sicut ad cibũ corpis. ita q̄ꝫ ad refectionẽ aĩe est vendicandũ. Sicut eñi carnalibꝫ cibis alit᷑ hõ exterior. sic deuotis oɼonibꝫ homo interior pascit᷑ ⁊ nutrit᷑. Porro deuot⁹ quisq̄ȝ vix oportunitate fraudat᷑.

Deũ quẽ ex aĩo q̄rit vbiq̄ȝ inuocãs inuenit. ignauus ⁊ tepid⁹ nec in ip̄o valet oratorio orãdi affectũ inuenire. Plorat in ꝯuiuio magdalena. nec etiã p̄ñtia eaꝫ impedit cõuiuarũ. In ip̄o aũt tẽplo desipit ip̄e phariseus. Est aũt freq̄nter orãdũ. qꝛ oɼõ ẽ hostis flagellũ. pctõris subsidiũ. ꝓximi solacium. dei sacrificiũ. Freq̄uẽs oɼõ viciorũ impugnationẽ extinguit. in oɼone dat᷑ voluntas bona. Oɼõ grãdis est munitio aĩe.

Quãobrem post horas canonicas añq̄ȝ oratoriũ exeãt. aliq̄d laudis vl̄ oɼonis gratuitũ deo munusculũ offerãt. quẽ frequenter p̄ negligentiã in officij debiti exhibitiõe offenderũt. Assuescãt huic ꝯsuetudini sctẽ frequẽter insistere ⁊ ꝯstant᷑. motusq̄ȝ animi refugos discãt deo vl̄ paululũ applicare.

De diuino officio addiscendo

Capitulũ XIII.

Lectionibꝫ q̄ꝫ diuinis est aĩa nutrienda. idcirco illis q̇ p̄mo circa diuinũ officiũ addiscẽdũ ꝓut infra dicetur extiterint diligent᷑ p̄ instructõnẽ imbuendi. scp̄tura ẽ aliq̄ ex sacra pagina ad morũ informationẽ cõueniẽs ꝓuidenda poti⁹ sp̄ũalis ꝯsolatiõis hñdeq̄ȝ studij grã. Honoꝝ studiũ fratrũ in oɼonis instãtia ĩ diuini exercitio officij ⁊ fratrũ obsequijs maxime debet esse. In lectiõe itaq̄ȝ si qua sibi p̄mitti ꝯtigerit nõ magis q̄rant scientiã q̄ȝ saporẽ. Hauriẽdus ẽ sepe de lectiõis serie affect⁹ ⁊ formãda inde oɼõ q̄ lectionẽ aliqñ interrũpat. Hꝫ modo diuĩa lecta lectio ꝯfert intelligẽtiã salutarẽ. Et scia que ꝓ virtute despicit᷑. p̄ virtutẽ postmodũ meli⁹ inuenit᷑. Certis aũt horis certe lectiõi vacãdũ est. Fortuita lectio ⁊ q̄si casu repta nõ edificat sed reddit instabilẽ aĩam. Ceptis est ingenijs imorãdũ ⁊ assuefaciẽd⁹ est anim⁹. Fastidientis ẽ stomachi multa degustare. De q̄tidiana lectiõe aliq̄d q̄tidie in ventre mẽorie dimittendũ est. qḋ fideli⁹ digerat᷑. ⁊ rursum reuocatũ crebri⁹ ruminetur. qḋ ꝓposito ꝯueniat. qḋ intentiõi ꝓficiat. qḋ detineat animũ vt aliena cogitare nõ libeat.

De diuino officio in generali.

Capitulũ XIIII.

Restat de officio ꝓut ẽ in addiscẽdo. deinde ꝓut est in exequẽdo videre. Addiscẽdũ est diuũ officiũ marie in p̄ncipio diligent᷑. Et licꝫ de totali officio ⁊ ordinis ei⁹ vsu seu forma noticiã hr̄e oporteat. Sũt tñ q̄dã cõia. s. officiũ bt̄e marie v̄ginis ⁊ mortuoꝝ. cõe ð sctis cũ psalmis. hymnis. ⁊ ceteris oĩbꝫ ad illud spectãtibꝫ. lectõibꝫ tm̄ exceptis. p̄ma. cõpletoriũ ⁊ p̄ciosa. capl̄a ⁊ p̄ces. ⁊ suffragia horaꝝ ferialiũ. absolutiones ⁊ bñdictiões q̄ ĩ matutinis dicũt᷑. hymni ferie. laudũq̄ȝ psalmi. ⁊ cãtica. bñdictõ q̄ꝫ mẽse cũ gratijs. necnõ ⁊ psalmi p̄me dñicalis. oẽs etiã psalmi a cẽtesimonono vsq̄ȝ ad vltimũ. nisi totũ (qḋ magis expedit) discat᷑ psalteriũ. sũt corde ten⁹ addiscẽda. ⁊ mẽti p̄ exercitiũ arti⁹ imp̄mẽda. In sabbatis q̄ꝫ et p̄cipuarũ solennitatũ vigilijs p̄uidendũ ẽ. diuinum officiũ. tã in lr̄a q̄ȝ in nota. Quotiens aũt extra choꝝ cãtat᷑ ꝓpter honestatẽ.

⁊ ne orantibꝰ vel studētibꝰ fratribꝰ impedi-
mentū prestetur. vocē in cantu deprimi de
cet. ⁊ post refectionē p̄cipue. in verbis mo-
destiā cōgruit obseruare. Ante sumptū
cibū. vt ait Hugo: magis hilares esse ꝯue-
nit. ne ipa nr̄a abstinētia grauis et molesta
videat̄. post vero magꝫ modestos ⁊ tacitos
ne ꝑ gule vicium crapula nos inflasse vide
atur.

De disciplina officij in choro.
Capitulū XV.

D disciplinā in diuio officio cuꝫ in
a ecc̄ia dicit̄ obseruandā. reuerentia
specialr̄. diligētia quoqꝫ ⁊ honestas.
p̄cipue requirunt̄. Reuerētia tā interior
q̄ꝫ exterior est h̄n̄da. Interior vt cū timo
re ⁊ hūilitate. tanq̄ꝫ deo visibilit̄ p̄n̄te psal-
lamus. De h̄ ait beatꝰ Benedictꝰ. vbiqꝫ
inquit credimꝰ diuinā esse p̄n̄tiā. maxime
hic sine dubitatiōe aliq̄ credimꝰ cū ad diui
nū opus assistimꝰ. Ideo semꝑ memores si
mus qd̄ ait ꝓpheta. Seruite dn̄o in timo-
re. Consideremꝰ q̄lit̄ oporteat nos in cō
spectu diuinitatꝫ ⁊ angeloꝝ eius assistere. ⁊
sic stemꝰ ad psallēdū. vt mens nr̄a ꝯcordet
voci nr̄e. Reuerētia exterior in h̄ attendi
tur vt deuote inclinet̄. ⁊ qn̄ standum fuerit
stetur. fiat etiā ꝓstratio qn̄ fuerit facienda.
de quoꝝ disciplina infra tāget̄. Est et re-
uerentie vt ī officio ad ea q̄ more agēte sin-
gulariter vnꝰ dicit. puta collectas. v̄siculos
⁊ alia queqꝫ h̄mōi. caput nudet. nēpe q̄ ab
vno dūtaxat in ecc̄lia more dicunt̄. nuda-
to capite etiā h̄n̄t dici extra chorū. Orādū
s̄m ap̄lm capite nō velato. saltē vbi solenni
aliq̄d distinctiōe ꝓfert̄. Audi quoqꝫ reuerē
tia capitꝫ vel verticꝫ deuota q̄daꝫ in officio
veneramur. verū irreuerēs nec solēnia nec
alia deuota discernit. Diligētiā in offi-
cio ꝓbat strēnuitas quedā. prudēsqꝫ sollici
tudo h̄n̄s circa necessaria ꝓuidētiā. ⁊ cōtra
impedimēta tutelā. Strēnuitas corporis
inertiā fugat torporis. dormitatiōes q̄s pi
gritudo nutrit nō patit̄. Et q̄ppe intēta sup
plicatio dormire cor mūdū vetat. Dor-
mitatio in officio tūc maxime imputatur. ⁊
omissi dicit̄ restitutiōe offi. eq̄ redimēda. qn̄
manū in sinu tenēdo. vl' segniter appodian
do. ei occasionē q̄s p̄stat. aut subrepentē vi
riliter nō repellit. Prouidentia respectu
rerū ꝓuidendaꝝ ⁊ dicendaꝝ attendit̄. vt vi
delicet libri ⁊ alia necessaria ad officiū ꝑpa
rent̄ tp̄e oportuno. legēda quoqꝫ ⁊ cantāda
studiose ante ꝑuisa qn̄ ⁊ quō sint dicēda di
cant̄. Debitꝰ legēdi ⁊ cantandi modꝰ est.
vt nec nimiū festinet̄. nec nimia fiat aut in-
equalis ꝓtractio. sed cū pausantibꝰ statim
pauset̄. vt vox vniꝰ vix inter alios discerni
possit. Cautela deniqꝫ ē necessaria vt eo-
rū que diuinū officiū impediūt occasiones
vitent̄. Ea ꝓpter dū officiū q̄s dicit nō de
bet studere aut ꝑ libros respicere. aut ali-
cui siuitari possit occupatiōi vacare. siue in
lampadibꝰ p̄parādis. siue in q̄busdā alijs.
que vsqꝫ post officiū cōmode differri p̄n̄t.

Indignū quoqꝫ in diuio officio venan-
dis vermiculis ⁊ mactādis intēdere. quibꝰ
palā in oratorio digitos aut ligna fedare.
frons inuerecūda nō metuit. Honestas
in choro in exterioꝝ actuū grauitate. in cor
poris decenti ⁊ vniformi dispositiōe accipi
potest. Sane in ꝑplo graui laudat̄ deus.
Grauitas autē inquietudinē. dissolutionē
⁊ tumultū excludit. Inq̄etudo in motu
membroꝝ cōsistit. siue capitꝫ in circūagen-
do. siue oculoꝝ in circūspiciēdo ꝑ chorū vl'
alibi. ad librū potius et ꝓ psalmis vsitatis
tenēdis. vel ad terrā ꝓ vagis arcendis re-
spectibꝰ mentꝫ nō mediocriter vagationeꝫ
causantibꝰ rigendū. siue manuū in frican-
do vel voluēdo libroꝝ folia curiose. vel ali-
ud superflue faciēdo. siue pedū in discurren-
do. vt si q̄s oratoriuꝫ frequēter exeat. aut ꝑ
chorū friuolis occasionibꝰ inuētis discur-
rat. Tunc etiā vtilia sunt aliquotiēs dif
ferenda ꝓpter vitationē discursus. Disso
latio vero in v̄bis aut risu quibꝰ ī choro va
nissimū est dissolui verū ⁊ in cantu ꝯsidera
ri pōt. vt si q̄s punctos in nota nūc diminu
ens. nunc ꝓ suo libitu addens muliebriter
frangat. aut in falsetū extollat. qd̄ est cunctꝫ
⁊ maxime nouis fratribꝰ oīno impertinens.
Nunq̄ꝫ in choro altiꝰ ceterꝫ cantēt. sꝫ cōmu
nē psallentiū vocē teneāt. Ridiculū etiāꝫ
si altiori ceteris voce q̄s cantās. post dicti-
onē vel sillabā ab illa vocis altitudine reci
dens. vel eā ꝑ interpolatiōes resumens. nō
ꝯtinuet qd̄ incepit. Tumultꝰ in choro ꝑ
vocis susurriū. ꝑ importunitatē spuēdi seu
excreandi. seu ꝑ impetuosaꝫ eleuationē vel
depositionē sediliū fieri solet. Q̄ꝫ turpe
sit in choro susurrium palam est. nescit ta-
men indisciplinatus ⁊ leuis lubricā linguā
a sibilis vel musicationibꝰ cobibere. Vi-

mens nostra concordet voci nostre
de intenta supplicatio ne cor mundum dormire
vide quod dum officium fit non debet studere aut libros respicere

tanda q̄z est in ꝯuentu orō sibilosa. Ine/
pta orō q̄ vna plures ꝛ sepe deterior impe/
dit meliores. Est etiā caute vitanduz.ne
dū singulariṫ aliq̄ dicunṫ in choro.vt colle
cte.capl'a ꝛc̄.notabilis spuēdo vel excreādo
sonit⁹ fiat.vsq̄ꝫ dū capl'a ip̄a.collecte vl' lecti
onis period⁹ cōpleaṫ Circa h̄ et dū p̄dica
tur aut legiṫ.silis est oportunitas obſuan
da. Sedilia debēt vero nō passim cū pe
de sed cū manu eleuari et caute deponi.ne
aliq̄s ex h̄ sonit⁹ in domo dei audiaṫ. Cō
grue cū lectionē vl' ep'lam incepturus expe
ctat.quisq̄ꝫ ꝯsedentib⁹ fratrib⁹ sediliuz siq̄s
fuerit tumultus q̄euerit Ad hec honesti
frēs in corpis dispositiōe decenṫ et vnifor/
miter sint in choro. Decenṫ q̄ꝫ sine vaga
dispositione vel turpi. Uaga vt qn̄ choruz
ingressi vel intrāte vel astante ꝯuētu.nunc
segniter residēt.nūc stātes quidē hac ꝛ illac
membroꝝ vt languētiū incōgrua q̄dā exa/
gitatione se girāt. nunc statue instar stallo
affixe.tm̄ e regione dispositi.velut sui obli/
ti.nec ad altare demissis vt decet luminib⁹
ante inceptū officiū oraturi se vertūt vl' ali
as irreligiose disponūt.sed nudato etiā ali
qn̄ capite circūquaq̄ꝫ vt ceru⁹ in saltu.vl' ru
ralis in theatro. girouagādo respectib⁹ o/
culos in aduenientiū vl' coastantiū vult⁹ in
figunt.suoq̄ꝫ indisciplinato intuitu quā ip̄i
negligūt collateraliū etiā orōnē impediūt.

Turpis erit si sint ibi molliṫ aut remisse
se in stallis suis.brachijs tibijsq̄ꝫ resolutis.
notabiliṫ incuruādo.aut in partē vnā peni
tus vt pn̄t ꝓtenso in alterā corpe accuban/
do.vt lecti mollicie q̄rere videanṫ aut dū ad
altare versi sup lignū qd̄ stallū diuidit se icli
nent extensione scapularū.vel capitis anteri
oris stalli spaciū occupando.ꝛ tergū ad re/
tro stantē sociū ꝓtendēdo.aut dū sedēt pe/
des suos vsq̄ꝫ ad scabellū forme ꝯtiguuz li
centius extendēdo. Notabilis tibiaꝝ ex
tensio vel dilatatio.dū sedeṫ min⁹ honesta
est. Indecēs ergo q̄ vaga ꝛ turpis est di
spositio.imo difformitas.vtrobiq̄ꝫ sꝫ maxi
me in dei officio cōuētu assistente vitanda.

Honestos p oīa exigit mores. ꝯuētualis
honestas. Uniformitas ē in ꝓstratione
ꝛ inclinatiōe specialiṫ.q̄ꝫq̄ꝫ in alijs generali
ter obſuanda. In ꝓstratiōe.vt nō alius
subt⁹ formā chori ꝛ ali⁹ sup sedile. sed oēs
supra dictā formā vniformiṫ se ꝓsternāt.et
ôperto capite silenṫ orēt.ne impediāt circū/
stantes manu ad genas accubitādo nunq̄
applicata.aut brachijs extra eandē formaꝫ
extentis sed sup ip̄am honeste ꝛ humiliṫ di/
spositis. In inclinatiōe. vt vniformiter
apud oēs sit tempestiua.deuota. suffici/
ens ꝛ honesta. Tempestiua quidē.vt in/
clinatur⁹ surgendo ꝛ eleuādo sedile.temp⁹
vel paululū inclinationis ꝓueniāt. vt ver/
bi causa.qn̄ post psalmū fuerit inclinandū.
versus vltimi fine iā accedente surgaṫ.q̄te/
nus deinde libere inclineṫ. vl' certe inclina
tionē sedis aptatio subsequaṫ. In incli/
natione vero debet deuotio apparere.vt fi
at humiliter ꝛ ꝓfunde. Nō est deuoti sed pi
gri.rigido stante corpē tenui motu corpo/
ris inclinare. Est em̄ corpus dep̄ssis ali/
quātulū renib⁹ ne capiti coequenṫ adeo di/
mittendū vt ip̄m fere sup genua brachijs
interpositis reclineṫ.Alioquin inclina si no/
sti facilius.tamē humiliter ꝛ ꝓfunde. Ex
tra chorū tamē ꝛ aliqn̄ forte in choro ad of
ficium plane dictuz minor sufficere possit
inclinatiōis ꝓfunditas. Sunt q̄ culpa/
bili admodū remissione traducti. hunc re
uerentie cultū dn̄o subtrahētes euacuant.
dū aut resident prorsus vsq̄ꝫ post factā me/
moriā trinitatis.aut tunc etiā surgūt ꝛ sedi/
li eleuando intendūt qn̄ fuerat inclinādū.
aut ex negligētie vicio nō inclināt. Quā/
ti tamē sit hec nota detrimēti.beata dei ge/
nitrix seniori cuidā in choro psallentiū fra
trū indicasse referṫ.que inclināntib⁹ ad san/
cte memoriā trinitatis suū ip̄a filiū singu/
lis offerebat.quendā vero mime inclinan/
tem.verso ab eo vultu velut indignuz hac
gratia ꝓtrāsibat. Sufficiēs seu etiā ꝓfe/
cta debet esse inclinatio.vt ab ea cit⁹ debi/
to nō surgatur.honor quidē patri ꝛ filio et
spūisancto.sine differētia exhibendus est.

Honestas quidē in corpis manuū ꝛ ha/
bitus decenti dispositiōe cōsistit. Quan/
tū ad habitū maxime vt capucio caueatur.
ne operta fronte sup oculos defluat incli/
nant Proderit ad vniformitatē ſuādā
cōmuni de officio noticiaz habere. Pul/
chra valde vniformitas in ꝯuentu vbi de/
bent ꝛ mores ꝛ animi ꝯuenire. Unanimes
vniformitas in cōuentu decet.que in mori
bus plurium vnitiua vniformes ordinat ꝛ
decorat.

De disciplina officij extra chorum.
Capitulū XVI.

[S]I quādo extra chorū officiū dixerint. diligentiā nihilomin⁹ ꝛ honeſtatem ꝑdictā debēt in quib⁹ poterunt ſtudioſe ſeruare. vt dimiſſis omib⁹ q̄cunqꝫ in manib⁹ fuerint. ſtantes cū reuerētia iuxta traditionē eccl'iaſtice diſcipline. ꝑterq̄ȝ ad lectiōes in matutinis. vel quando alias creatori ſuo debitas cū deuotiōe laudes exoluent. flectētes genua. vl' inclinantes ꝑ tempe cū timore dei Si qñ eos ad ſedendū debilitas euidens vl' nimia laſſitudo cōpellat. ſaltem ad inceptionē officij. ad inuitatoriū. hymnos ꝛ orōnez dñicam. ꝛ a capitulo in ante ſurgere non omittant. Si etiā in lecto egritudinis decubāt. reuerentiā nihilomin⁹ aliquā faciāt ꝑut poſſūt.

Sanct⁹ Hieronym⁹ (qui tanta legitur laſſitudine fatigat⁹. vt etiā in ſtratu ſuo iacens. funiculo trabe ſuſpenſo manib⁹ apprehenſo. ſupin⁹ erigeret. vt ſcilicet officiū monaſterij ꝑut poterat exhiberet. dum exhauſtus virib⁹ ſenex nec ſenectuti parcit. nec debilitati blandit') deſidem ſignis iuniorū. quib⁹ corpis vires vtcunqꝫ ſufficiūt irreuerentiā. imo dignā deriſione deſidiā arguit ꝛ confundit. Alius ꝑ lentarū tedio febriū. cōpletoriū in lecto exoluere aſſuetus. fertur ꝑ angelū reprehenſus audiſſe. Completoriū ſub cocco. nec fruct⁹ nec vtilitas. Sane in officio dei curāda vbiqꝫ magnope reuerētia et honeſtas. cum vbiqꝫ ſit eadē eius cui tunc loq̄mur ꝛ aſtam⁹ deitas ꝛ maieſtas. Tanto em̄ amplius reuerentie ꝛ diligētie ſtudiū diuino debet' officio. quāto id deo īmediatius exhibetur.

Cura officij diligens maxima ſtat⁹ integritas. neglectus officij maxima vite corruptio. maxima religiōis deformitas. Nemo dei ſe eſtimet ſeruū. ſi dei potiſſimaȝ negligat ſeruitutē. que appropriato vocabulo dei ſeruitiū nuncupat'. Debent dicere officiū diſtincte. cōtinue. integre et ordinate.

Diſtincte ne verbū maſticando. vel exiliter ꝑferendo. vel nimiū feſtinādo. dicenda confundāt. Cōtinue. vt interruptiōes in eo nō fiant. aut interloquēdo. niſi neceſſitate cogente. Et hoc pſalmo vel oratione vel quocūqꝫ alio. quod tūc fuerit in dicēdo cōpletis. niſi pſalmū vel orationez quē interrumpi cōtingit. cōtinuo a capite reſumpturi. aut inter pſalmū ꝛ pſalmū morā notabilem faciēdo. Pariſius vt fertur cuȝ quidam theologus vni⁹ hore canonice intercipiſſet officiū. ſuperueniente epiſcopo ad loquendum cū eo. caput ſine locutiōe inclināſ. horam inceptaȝ epiſcopo expectante finiuit. quā deinde dilationē colloquij ne moleſte ferret admonuit. cauſaȝ ſubinferēs. ꝙ maiori domino loquebat'. Quidā ꝑpter interruptiones in officio factas. grauiſſimo afflictus purgatorio memorat'. Integre dicant. vt de dicēdis nihil omittāt. Proinde ſi plures fuerint qui officiuȝ dicant ſimul. ꝛ vnus vel duo iuxta laudabilē cōſuetudinem pſalmos. antiphonas. hymnos ꝛ reſpōſoria ad vitandā cōfuſionem voce ꝑnunciāt altiori. Non putent ſibi ſufficere ꝙ ab alijs dicit'. ſed oīa que ad ſuā pertinēt partē. ac ſi eſſent in choro. ſub ſilentio integre dicāt. cum officiū extra eandē quaȝ intra integritatē requirat. Ordinate deniqꝫ officiū in ſubſtātia tempe et modo ꝛ omnib⁹ exequi ſtudeant. Poſtpoſitiōes. implicationes. variatiōes facile nō admittāt.

Honeſte tamē ꝑcioſa vel aliud extraordinarie aliquādo dicit'. dū tamē idipſm ſuo tempe minime negligat'. Quis autē ſine grandi ɔſcientie ſcrupulo ꝓpriū officij ordinem. ſibiqꝫ religionis ſanctione impoſitū ꝑ alienis quibuſlibet ꝑtermittat. aut qualibȝ variatione deformet. Quis niſi vaniſſim⁹ ꝛ imprudēs ꝑ certis dubia. ꝑ autenticis vaga. ꝑ neceſſarijs curioſa inducat. Sint igitur ſanctoꝝ officij cōditorū deuota ꝛ ſtabili ordinatione cōtenti. nihil eorum vel cōmuni ordinis inſtitutioni ꝑponant quālibet ſerium et deuotum. nec deſipientium more ſtultorum. grecorum gl'as emulent'.

Non niſi inſipienti ſua placent. Omnis ſtulticia laborat faſtidio ſui. Temp⁹ quoqꝫ congruū ſeruent. nec facile preter neceſſitatem diurnas horas. ſiue primaȝ ſiue completorium ſaltem canonicū. ſiue alias in nocturnas cōuertant Fuerunt q̄ hoc quarundam obtentu traditionum defenderent. ordinationē eccleſiaſticaȝ officij cōfuſione temporis irritam facientes. Qñ fuerint duo vl' plures. quaſi choruȝ ſibi cōſtituant. et pſalmos atqꝫ hymnos accipiāt alternatim. vt eſt conſuetudinis cōuentui.

Congruus ordo eſt in omnibus vbiqꝫ prouide diſciplinato ſeruandus. Ordinatum animū ordinis decor et condecet ꝛ condelectat. Inordinati eſt animi etiaȝ

in exterioribus ordinem non curare. et ta/
men ordinationis exterioris religio. atten
tionem excitat et affectum.

## De altaris ministerio curando. Capitulum XVII.

a Ltaris ministerium ob reuerentiã
corporalis presentie saluatoris. mun
dicie. reuerentie. diligentie. honesta
tis et circũspectionis studium speciale re/
quirit. Mundamini ait propheta. q̃ fer
tis vasa domini. Haud dubiuz hoc de mi
nistris altaris conuenienter intelligi. qui/
bus spiritualis ⁊ corporalis mundicia est
habenda. Spiritualis. vt nullus de pec
cato conscientiã habens lesam. vel somno
pollutus nocturno. ad tangendum sacra
vasa. vel ad ministrandum anteq̃ fuerit cõ
fessus accedat. Nec debet celebraturus
confessionem priuatam. que ante celebrati
onem de quotidianis offensis fieri cõsue/
uit vsq̃ ad altare deferre. Corporalem
quoq̃ mundiciam Moyse sancto attestan
te diligit deus. Corporalem omino mũ
diciam. requirit corporalis presentia salua
toris. Idcirco ministri altaris non solũ an/
teq̃ se ad ministrandum induãt. verumeti
am postq̃ fuerint omnino parati. expedi/
tis cõmunibus ad calicis ministerium ac/
cessuri. suas iterum lauent manus.

Hoc enim semper debent cauere cautis
sime ne cõmunibus manibus. aut cum ma
nicis suis. vel post immediatum eorum cõ/
tactum. calicem aut qui ad ipsum pertinẽt
pannos vel corporalia tangant. sed si line/
am tunicam quam roccetum vocant. vel
suppellicium cum strictis manibus. vel ap/
tum aliud non habuerint indumentuz. ca/
licem preparadum et in fine misse plican/
dum. sacerdoti relinquant. Reuerentiã
debent ministri altaris tam ad sacerdotez
q̃ ad ministerium. et res etiam propinque
ad ipsum ministeriũ pertinentes habere.

Circa sacerdotem vt quando secum al/
tari assistunt per aliquantulã capitis incli/
nationem. ⁊ sui elongationem ab eo. ac per
humilem debiti exhibitionem officij. reue
rentie signum ostendant. Si vero sede/
rit et ipi tantũ in superpellicijs fuerint. ne/
quaq̃ iuxta ipm ĩ sedilibus. videlicet coe/
qualibus sedi eius. sed ad scabellum eius
potius. si aptus fuerit locus vel alibi sede/
ant. Venerentur eum decoro vt conue/
nit comitatu. et maxime quãdo se vertit ad
populum ei assint. quem vbiq̃ vt in officio.
sic et eo expleto in vestiarium reuertentem
deducant. vt acies ordinata. ad altare de/
inde si opus fuerit reuersuri. Ministe/
rio reuerentiam exhibent. si modo debito
et habitu ipsi ministerio conuenienti assi/
stant et ministrent. aliter enim non sine no
ta irreuerentie ministratur. vt siquis q̃uis
dyaconus vel sacerdos in superpellicio ad
missam ministrans corporalia super alta/
re presente sacerdote vestibus sacris indu
to replicet aut componat. si quis non ha/
bens superpellicium cum strictis manicis
vel aliud idoneum indumentum. corpora/
lia et calicem tractare. aut panem et vinuz
in communi habitu ministrare presumat.
si quis hostiam in communi eligat loco. vl'
electam reponat. que in pixide vel in manu
sua mundissima est potius eligenda. et ele/
cta super patenam ipam vel super corpora
lia decentius reponenda. Nec audiendi
sunt illi qui ad mensam domini non aliam
q̃ ad mensam corporis curant mundici/
am. super pannos qui libris ad secretaruz
vel pallarum custodiam supponuntur. cali
cem passim vel consecrandam hostiam re/
ponentes. Singularem hostie cultum
singularis decet mundicia. Ad res quo/
q̃ vt sunt corporalia panni calicis ipse ca/
lix et missale est reuerentia adhibẽda. quaz
mundicie studium maxime probat.

Huius intuitu pannus omnis suspectꝰ
aut quem color impedit ablui. a corporali/
bus arcetur et calice. in pixidibus hostia/
rum mundissimus sacculus lineus hosti/
as contineat. In repositorijs calicũ sac/
cellus quoq̃ operiendis calicis mappulis
adhibeãt. Quisquis ergo ad altaris vten
silia sacra reuerentiam mundicie curat. cir
ca ipsa operosius studeat.

De communibus libris si quos aliquã/
do propter officium. ineuitabili forte neces
sitate cogente. poni super altare contingit.
omnino caueant ne corporalia vel pannos
calicis aliquo modo tangant.

Cum corporalibus vel calicis ipiꝰ map
pula nunq̃ labia vel oculos tangant deuo



vide i anteq̃ cõfessꝰ fuerit
accedat

tionis alicuius obtentu. Calix cū sūma tractetur mundicia. quando de loco ad locum defertur non super librum aut vestimentum. sed alte in manu mundissima vel repositorio portetur. nec extra repositoriū ipm̄ preterq̄ sup altare vel in alio loco mundissimo teneatur. Missale in loco reponatur honesto. et si quādo illud extra ecclesiam vel alias q̄ ad missam teneri contingat. panno aliquo mundo p̄ter suam camisiam inuoluatur. Denique reuerentie in ministerio. habitus decens. cura mūdicie. et in execucione maturitas attestantur.

Reuerentia simul et cautela mundicie cōmunes corporis vestes prohibent ab altari.

Si plurium opponas ineptias in p̄missis. habet emulos plurimos vicium. rarissimos disciplina. Non a pluribus sed ab honestioribus forma sumenda est. Ad hāc tam celebrans q̄ minister. circa officiuz suum magnam debent diligentiā adhibere.

Sacerdos quidem circa prouisionem dicendorum et agendorum in missa ne defectum faciat in dicendis. formam seu modū ordinis in celebrando postponens. auctoritate sua alium introducat. Oblationi calicis aquam ip̄e infundat. quod a nullo alio sine ipsius consciencia est p̄sumendum.

Debet enim circa custodiam mundicie manuum et pannorū esse intentus. Manuum vt eas ad tangendū cōmunia vel carnē nudam. siue in facie siue alibi non exponat nisi eas continuo lauaturus. Pannorū autem nunq̄ ad indumenta sacerdotalia. maxime ad infulam nares emungat. vel aliter ea quouis modo deturpet. Ministris vero diligentia debet esse circa ea que necessaria sunt celebranti. et circa mundicie custodiam. ac conseruationis vasorum et pannorum pertinentium ad altare. Ministrorum est vt p̄induti celebraturum cum diligētia p̄parent. eiusque indumenta post officiū plicent. et que ipsi sacrum ministerium exequēti fuerint oportuna. hora tempore et loco cōgruis offerant. Nunq̄ ad missam priuatam legendi vel orandi gratia. solo vel sedibus se totaliter p̄sternāt. Nec lateant post cortinas. sed palam coram altari. nō tamē a latere celebrantis assistant. versus cū circa quem tunc oculus debet esse. aspectum quasi continue directuri. non tamen in faciem eius. maxime post canonis inceptionez intendant. Nec ei p̄sertim a parte libri nimis appropient. aut tumultum aliquē faciant circa ipm̄. Summa quietis tranquillitas est necessaria celebranti. Vasa et pannos munde tractent apud eos et teneant. Si pannus calicis ad terram ceciderit. nullo modo anteq̄ lotus fuerit iterum calici apponatur. Circa finem misse calicem plicaturi. ipsum cum aqua post vinum recensiant. ne pannos inficiat adherentes. Nunq̄ super altare vinū et aquā ad mūdationem. vel alias si vitare potuerint ministrent. Si tamen ob incuriam sacerdotis oporteat. subtus ampullas que vinum et aquam continent manum ad retinendum guttas. ne sup altaris pannos cadere possint apponant. Sup quos etiaz pannos nec ip̄e sunt reponende ampulle.

Adhuc debet qui ministrat ad missam suppellicium si habuerit conseruare. ne cū eo aliquatenus nares emungat. vel sudores a facie. vel alias vndecunque detergat. nec ipsius manicas maxime ad puluerem sup ligna. lapides vel super terrā exponat. Quod tamen quia nōnunq̄ p negligentiam accidit aliquorū. cauere debent ne corporalia calicem aut pannos eius cuz ipsius suppellicij manicis tangant. De aliis indumentis quotiens ea plicant. sollicite caueant. ne vnq̄ manice terram tangant. vel vsque ad ipsorum vestimentorum fimbrias descendere p̄mittant. sed siue tunice linee siue quecunque alia indumenta plicant. manice semper longe a fimbrijs collocentur.

Debēt iterum ministri altaris propter vasorum et vestium. vt dictum est. cōseruationem attendere ne calicem quando reponunt stricte ligent. quia sepe p hoc deterioratur nō modicum. et paulatim obrutus conquassatur. Vasa quoque altaris et vtensilia in locis suis diligenter vt cōuenit p̄parata p̄ponant. Vestimenta etiā plicare nō negligant et aptare. nisi p aliquo celebraturo ea quis remitti requirat. Sed q̄d horum expressionibus imoror. In omnibus q̄ ministerium dei contingunt. speciali nimirum diligētia opus est. Si agendis ministerijs regis. studiosissimā homines curā impendunt. quantā putas eterni regis ministerijs impendendaz. Ceterum si mi

de lotione manuū

nistri altaris intendere debent honestati.
multo amplius tamē ꝑ omnē moduȝ sacer
dotes qui celebrant. Postq̄ ergo fuerit
vestibꝫ sacris induti. cū magna debent ma/
turitate incedere. ⁊ ꝑcipue cum altari assi/
stunt. grauitatē in motu ⁊ gestibus lauda/
bili curiositate seruare. nunq̄ genuflecturi
q̄diu sacerdotali casula sūt induti. nisi tm̄
tempibus ab ecclesia institutis. Sup al
tare quoq̄ se non appodient inhoneste. nec
manus suas hac ⁊ illac inordiate deducāt.

Quādo se vertunt ad populum non eri/
gant oculos vt videāt assistentes. Deni/
q̄ circūspectos decet eos esse specialiter cir
ca corꝑaliuȝ dispositionē ⁊ custodiam. cir/
ca calicis collocationē. circa dn̄ici corporꝭ
consecrationē. sanguinis susceptionem. et
mundationis industriā. Circa corpora/
lia vt ipis sup altare replicatis vsq̄ ad an/
teriorem ipius oram altaris sit spacium cō
petens. ne sup ipa manus suas aut mani/
cas ipius indumenti teneant. Calicē an
te oblationem super corꝑalia non compo/
nant. sicut post oblationem fieri consueuit.
sed ipm̄ vsq̄ ad oblationis tempus. ad cor
poralium teneant latus. Circa consecra
tionem inter cetera solerter ꝓuideant. vt cū
hostia fuerit consecranda. ita parum ⁊ cau
te in ꝑncipio eam leuent. quasi scutum sibi
de manibus. depsso aliquantulum pollice
facientes. quod si fieri potest ante consecra
tionem. vt a circūstantibus videri nō pos/
sit ne a simplicibus adoretur. qui quāto ci/
tius eam viderint in manibꝫ sacerdotis. in/
caute nondum consecratā adorant. Cuȝ
autem consecratio fuerit consummata. ho
stiam sine mora notabili duabus manibus
quantum expedit vt ab hominibꝫ possit vi
deri. cum omi reuerentia eleuantes. tam in
eleuando q̄ in reponendo debitam matu/
ritatem seruent. nec post eleuationeȝ vl' an
te osculentur eandē. Si sup altare viati
cum celebrant. ꝯsecrationē facturi manum
cū hostia cōsecranda sup ipius altaris via/
tici lapidem teneāt. ne fiat consecratio iux/
ta ipm̄. Circa sumptionē sanguinis caue
ant. ne ipm̄ sumendo vel calicem exguttan
do. ꝑ nimiam extractionē tumultū quendā
vel sibilum cum labijs faciant. aut pꝰ sumi/
ptionem digitos lambant. Erit etiam tu/
tum si dum calicem sanguinē sumunt. cali/
cem tenentes cū dextera. decenter ei pate/
nam cū sinistra supponant. sanguinē si quid
effundi contigerit recepturam. sup quaȝ si
frangi corpus dominicū aut reponi cōtin/
gat. ipa deinde vino ⁊ aqua vel altero suffi
cienter debet infundi. Incongruū ⁊ in/
dignum vt patena post christi corpus san/
ctissimū cōmuni tactui pateat nō mūdata.
⁊ rebus quibuslibet licet mundis sine dif/
ferentia exponatur. Si sentis aliter. cre
do vt post patene vel calicis aut corꝑalium
tactum. nō sunt manus cōmunicande com
munibꝫ ante factam post tactū huiusmodi
lotionem. Si calicis petatur mūdatio
ꝓ infirmis. ꝑmam nullatenus aut secūdaȝ
ꝑfusionem exponant. sed ꝑus semꝑ mūda/
tionibus solitis ꝑfectis. aliud denuo vinū
calici apponatꝛ petentibꝫ indulgendū.

De disciplina circa ea q̄ ad corpus sunt.
Capitulū XVIII.

b Abito de disciplina circa spūalia. se
quitꝛ de ipa circa corꝑalia. Et ꝑmo
circa ea q̄ in nobꝭ sunt. Scd̄o circa
ea q̄ extra nos sunt. Respectu coꝝ q̄ in no/
bis sunt. primo videnduȝ est de disciplina
respectu totiꝰ corꝑis q̄ntū ad gestū. secūdo
respectu partiū corꝑis quātū ad actum.

Et ꝑmo respectu lingue q̄ntum ad duo
oꝑa nature. in quibꝫ cōgruit officiū lingue.
scȝ quātū ad loquelā ⁊ gustum. Secun/
do respectu manuū. vt in exercitio manua/
li. Tertio respectu pedū. vt in incessu.

Quarto respectu membroꝝ oīm. q̄ntuȝ
ad aliq̄ ipoꝝum officia. Ad hoc circa ea
que extra nos sunt. Primo quātū ad ea
de ꝓpe. vt est vestꝭ ⁊ habitꝰ. Scd̄o q̄ntuȝ
ad ea que de longe. vt sunt officine.

De disciplina in gestu.
Capitulū XIX.

c Irca disciplinā in gestu. q̄ modus
⁊ figuratio mēbroꝝ et corꝑis dicitꝛ.
duplex est custodia adhibenda.

Primā est vt vnū mēbrū alteriꝰ officiuȝ
nō vsurpet. aut eiꝰ misteriū sui admixtiōe
ꝯfundat. Si os loquitꝛ. caput nō agitetur.
manꝰ nō moueatꝛ ⁊ sic de alijs. vt dū alterū
membrū oꝑatur. alteꝝ quietū oīno ꝑmane
at. aut si oꝑa eius necessaria illi esse cogno/
scuntꝛ ad oꝑandū. ordinate moueatꝛ. Se
cunda est custodia discipline ī gestu. vt q̄d/
libet membrū in eo q̄d facit. debitū moduȝ

teneat. nec tēꝑantie limitem aut honeſtatis formā excedat. Hoc eſt. vt in paucis exemplificemꝰ. ridere ſine apertione dentiū. videre ſine defixione oculoꝝ. loqui ſine extenſione manuū. ſine cōtorſione labioꝝ. ſine iactantia capitis. ſine eleuatione ſupciliorum. incedere ſine modulatione greſſuum. ſine ventilatione brachioꝝ. ſine geſticulatione ſcapularū. iacere ſine deiectione membroꝝ ſedere ſine alterutra ſuꝑiectiōe pedum. ⁊ ſine alterutra accubatione lateꝝ. ſine diuariatione ſeu dilatione cruriū. ſine extenſione vel agitatiōe tibiarum. Nempe honeſtum et humilē fratrem femori ſuram imponere. vel pedes palā cancellare nō decet. Arcendi vel in publico geſtus inepti. Geſtus deniq; religioſi debet eſſe humilis ſeuerus ⁊ grauis. Eſt enim rephenſibilis geſtus. ſi ſupbiam. ſi molliciem. que nunc ꝑ laſciuiā hilaritatem diſſoluit nunc ꝑ nimiam deiectionem infatuat. aut ſi etiā leuitatem ꝑtendat. Turpis in humilitatis ꝓfeſſore ſupbia Feda prorſus in humili habitu. geſticulatio faſtuoſa. Sic nō eſt viri muliebrem dare molliciē. puerili leuitate. Grauitas modeſtia multam affert ſeruata moribꝰ honeſtatem. neglecta. maculā ⁊ cōtemptū. Mortificata ſm aplm ſup terrā membra. geſtus debēt mortificatos habere.

De diſciplina in modo loquendi. XX

DIſciplina loquēdi tam in modo et ꝓuida quādo loquēdū ſit diſcretione. q̄ꝫ in verboꝝ religioſitate attenditur. Modus in geſtu ⁊ ſono conſiderari poteſt. Loquētis geſtus debet eſſe modeſtus ⁊ humilis. ſonus demiſſus ⁊ ſuauis

Modeſtiā debet habere geſtus loquentis. vt nec inordinate. nec turbulente interloquēdū membra moueat. nec oculoꝝ nutibus. labioꝝ contractione. vel altero non decenti alterationis modo. vultus honeſtatem deformet. aut faciem ipam mollicie quadā reſoluat humilitatis oſtentu. ſed in eadem vultꝰ conſtantia ſemꝑ ꝑmanēs. ſeueritatē benignā ⁊ conſtantē. ⁊ quodāmodo rigidā benignitatē ꝑtendat. In facie ſiquidem hominis ſpeculū diſcipline relucet. cui tanto maior cuſtodia eſt adhibēda. q̄nto minus qđ in ea peccatū fuerit celari poteſt. Vetat quoq; loquentē geſtꝰ modeſtia. ne ſi hominibꝰ notabili quadā ſupplicationū ꝓfunditate incuruet. aut eius cui loquitur vultui nimis inſtet. ne inhoneſte quidem in eius faciē alitus aſpiratione inſufflet. aut alitu ipo poſt vinū potatum maxime narium ſenſum offendat. Loquentꝭ alitus vultui auditoris et naribus vicioſe prorſus ingeritur. Debet etiā geſtus humilitatem ſup modeſtiam vultꝰ hilaritatē ꝑtendere. Sonꝰ debet eſſe demiſſus pariter ⁊ ſuauis. quia clamoſitas ⁊ verborum aſperitas. locutionē religioſi plurimū q̄dē ⁊ dedecet ⁊ deturpat. Diſcretio quando loquendum ſit neceſſaria eſt. q2 ex ore fatui etiā parabola reprobaꝝ. quia non dicit eā in tempe ſuo. Sapiens quādo loquēdū ⁊ quādo tacendū ſit. prudenter conſiderat.

Eſt autē iunioribus fratribus ſemꝑ fere inť ſeniores ad interrogatōnē tacendū.

Adoleſcens ait ſcriptura. loquere in tua cauſa vix cū neceſſe fuerit. ſi bis interrogatus fueris. habeat caput rñſum tuū. Silet etiā a bonis ꝓpheta. Ergo q̄uis de bonis ⁊ ſanctꝭ ⁊ edificationū eloquijs. ꝑfectis diſcipulis rara ꝯcediꝝ loquendi licentia. Nā loq̄ ⁊ docere magiſtrū ꝯdecet. tacere ⁊ audire diſcipulo ꝯuenit. Loquēte alio nō loquanꝝ. aut v̄ba vnq̄ꝫ loquētiū intrumpant. Nec mordaci vľ importuno inſultu. ſocioꝝ locutionē inpugnēt. Stultoꝝ ē q̄ nec lingue parcere nec ſocijs deferre nouerunt.

Si q̄ etiā mutua ſe collatiōe impediūt. ꝑ impoſitionē ſilētij ⁊ aliā penā ꝯdignā merito rephmunꝝ. Religioſitas debet ī locutione ſuari. vt ſit ſmo veridicꝰ ⁊ purus. ſit honeſtꝰ ⁊ dulcꝭ. De veritate ſmonis ſapiens dicit. Ante oīa v̄bū verax ꝑcedat te. Nō ſolū mēdacia ⁊ q̄ crimioſa ſunt. vꝫ etiā locutiones yperbolicas ⁊ aliq̄ duplicitate notabiles. penitꝰ vitent. Loquentes de dubijs aut futurꝭ nunq̄ꝫ abſolute loquanꝝ ſed in hmōi oībꝰ ſꝑ ꝯditionē apponant.

Preciſa ō idifferētibꝰ v̄ba. rligio ñ ꝯſentit.

Nō eſt alieno viuētis arbitrio de cōtingentibꝰ negare vľ aſſerere abſolute. Nō facile de auditꝭ ſententiēt. licet v̄itatē ſentire ſe putent. Sint ad rñſionē tardi. ne ꝑ incōſiderationē falſū aliqđ vel indiſciplinatū ꝓferāt v̄bū. Debēt etiā pure loq̄ vt in eoꝝ v̄bis nec iactantia nec detractio vel malicie alicuiꝰ aut vanitatꝭ admixtio valē

at inueniri. Nunq̃ de scia vl' de secli statu se iactent. Erubescãt dicere de absente.qd cũ caritate nõ possent dicere corã ipo Vñ sctũs Benedict⁹. Murmurare aut cõqueri nesciãt ante oĩa.ne murmuratiõis malũ p qualicũq causa i aliq̃ qlicũq signo verbo vel signatiõe appareat. In verbis suis aut lr̃is siq̃s aliq̃ dirigũt puerilibus vel adulatorijs nõ vtant̃ blandicijs. s3 tãq̃ religiosis suã breuiter 7 veracit̃ intentionem exponãt Honestatẽ habeat locutio si 7 illius q̃ loquit̃ 7 illoz quib9 vl' de q̃b9 fit sermo ꝯueniat dignitati. Ociosa vero ioculatoria.iuratoria.ꝯtentiosa.maledica vl' alias secularia v̄ba.nec pura sunt q̃dez.nec religiose ꝯueniũt dignitati. Nuge vt ait sanct⁹ Bern̄.inter seclares sunt nuge.i ore sacerdot3 blasphemie. Interdũ si intercidant ferende fortassis. referende nunq̃.

Os iam talib9 aperire illicitũ. assuescere sacrilegiũ est. Fede ad cachinnũ moueris.fedius moues. Dissuesce a vaniloq̃o linguã.qui ad pfectum religionis aspiras.

Processurus in publicu3. p̄muni teip̄m 7 animo statue. a verbis inanib9 abstinere.

Prouide tibi anteq̃ pdeas vtile aliquid vnde si expedierit sermo texatur.familiare prudenti ꝯsideratiõe oĩa ꝯuenire. Cõfert ad singula fuisse p̄munitum. Si dignum quippiam relatione non habes tace. tutius 7 humili⁹ audis q̃ loq̃ris. Nõ affabilitas oportuna.sed loq̃citas ociosa dãnatur. Iurare vero nũc p caput nunc p sctõs vel alio q̃uis modo. xp̄i q̃ ait. sit s̄mo vester est est.nõ nõ.discipulo minime ꝯgruit.

Rursus indignũ penit⁹ seruis dei. muliercularũ more ꝯtẽdere. Si resistẽtie incidant v̄ba.cedẽdũ ꝯtinuo resistẽti. Honor est homi q̃ separ se a ꝯtentiõib9 Nunq̃ discendi vt dicit̃ grã litigẽt. sciẽtes ad se v̄boz ꝯtentiões nullo mõ deinceps ptinere. Nõ põt esse q̃n ꝯtentio aliq̃d qd ꝯtra ꝯsciam dicat̃ extorqueat. Ergo int̃ dei seruos collatio nõ altercatio d3 esse. Peruersu3 est marie si ausu dãnabili ad iniuriosa l' maledica v̄ba q̃ s̄m apl'm a dei regno excludũt.os religiosi laxet̃.aut diaboli nomẽ ad inuectionẽ assumat.vl' in cõi locutione freq̃nter. Sũt q̃da3 q̃ leuissima putarent̃.si nõ in scripturis demõstrarent̃ opinione g̃uiora.Quis enĩ dicẽtem fatue fri suo reu3 gehẽne putaret nisi v̄itas hoc diceret.

Pessimũ hũc loq̃ndi vsu3 q̃ p affabilitatis solatio salut3 aduersari⁹ itroducit. vt p eũ modice occasiõis accessu.stult3 illudens eos freq̃nt̃ in g̃uis lapsu3 offense ipulsu leuiori p̄cipitet. 7 dignitate3 stat⁹ colluuio.i. sordidatiõe vilificet. Pudeat eos rumigerulos eẽ.aut v̄boz seculariũ delatores.

Nihil int̃ socios seminet.qd ifirmos animos dissoluere valeat aut turbare Reus est dõ 7 ordini q̃ temerario diffidentie v̄bo ꝯscia3 ꝑcutit ifirmoz. Preterea siue fri siue extraneo siue magno siue paruo loq̃nt̃ sp̄ i ore v̄bi dulcedinẽ hẽant. Oẽm ad oẽs s̄m apl'm mãsuetudinẽ oñdẽtes. Nunq̃ suo p̄textu ꝯstãtie vl' zeli cũ cõitat3 iniuria in v̄ba ꝯtumeliosa ꝓrũpãt. Sepe ei meritũ lingua imoderata ꝯfũdit. Turpisq̃ defensio q̃ iniurijs vtit̃. Hab3 fast⁹ p ꝯstantia impetũ.p rõne iniurias.s3 ligua eucharis i bono hoie habundabit.

## De disciplina circa comestionem.

## Caplm XXI.

a O hec debẽt cũ timore dei comedere disciplinã sp tã in mõ se hñdi q̃ i cibo s̄uãtes.vitãtes nihilomin⁹ q̃sdam min⁹ decẽtes seclariũ ꝯsuetudies sup mẽsam.

Placet l' pauca d' singul' exẽpla subnectere.q̃ ad filiu3 ꝯsideratõe3 trãsmittãt. Honeste se dñt hr̃e.vt dũ comedũt aut bibũt sedeãt.bibẽtes cũ duab9 mãib9 cipbũ teneãt. mẽbroz agitatõe3 7 q̃rũdã anhelationũ vl' labioz tumultũ.q̃ ai notãt intpantiã vitẽt. oclos a circũspectiõe.linguã a locutiõe cohibeãt. Oculoz custodia int̃ epulas.ꝓpterea necessaria ẽ.q2 nõ decet p̄cipue vagos hẽant oclos.neq̃ curiose.Et vt ãpli⁹ dicã. impudent̃ q̃ apud alios agũt̃ circũlustrando ꝓspiciãt.s3 vt pot⁹ pudice demissis luminib9.ea tm̃ q̃ sibi ãnposita sunt attẽdant.

cũ duab9 mãib9 teneat

Loq̃ vo seu musitare ad mẽsa3 vbi silẽtium ẽ s̄uãdũ.turpe viciũ ẽ. Declinãda musitatoz3 societas.q̃ leg3 lic3 hõestate ꝓhibit⁹ lingue tñ nõ valet volub3 retinere. Si q̃n etiã extraordiarie bibũt. siue assint siue nõ assint extranei.q̃diu bibit̃ sileãt. Culpãda nimis v̄boz mlt'iplicatio iuxta potũ.

turpe viciũ ẽ loq̃ i mensa ubi silenciũ sit s̄uandum

In cibo tã i q̃litate q̃ i q̃ntitate ipi⁹ q̃ in mõ moraq̃ ac freq̃ntia cõedẽdi disciplina3 obs̄uẽt. In q̃litate vt nũq̃ p̄ciosa l' delicata.nunq̃ ciboz aut ꝑpationũ diuersitates

affectent. vicium ad delicata palatum curiositas quedã honestatis postpositiua declarat. Ut verbi gratia. si quis ex vicio meliora de cõmuni eligat portõne. vt quod in pane sapidius. vel in aliis viderit melius ipse sibi accipiat. si a maioribus panis frustum accipiat. minoribus si assunt licet minus delicatis. sine rõnabili causa dimissis cum panis vel res alia quãto magis ad integritatem accedit. tanto ad mensam ipam valeat honestius reportari. Si ad maiorem saporis delectationem in pane inueniendam. ipm inordinate frangendo circũcidendo vl' micatenus excrustãdo deformet. Si vinum cũ aqua temperare non curet. Si longum et interpolatuz faciat haustũ. Si salsam cõmunem panis appositiõe consummet. aut eam incõgrua toto vase transuerso. vel circulari venatione vendicet. cuz sit magis in medio intingendum. Sicut enĩ apud honestos quosdã in seculo imputatur si corrosionibus ossiũ curiosius insistas. aut carnes p magnos notabiliter bolos pter exigentiam scindas vel edas. aut dum scindis. scissum ĩmediate morsellum anteq̃ in cõmuni loco posueris pripias. a meta cõmuni iuxta vulgare pūerbium nõ curando discrepas. aut tactu more palponis electum post tactũ relinquas. vel simile quippiaz actites. sic religiosis est indecẽs si in his que sibi p tempe cõueniunt cibis. notam gulositatis non vitent. Si quãdo eos ieiunĩj tempe vino confecto vl' simplici ante comestionẽ vel siue añ siue post. herbis seu speciebus infirmitas vti coegerit occulte huiusmodi si potuerint sumant. ne simplices idem sibi ipis absq̃ sufficiẽti necessitate licere putãtes. ad soluendũ ieiunium suo incitentur exemplo. Est insup diuersitas respectu cibi et pparationuz vitanda. nihil ad mensam speciale apportent. vel in mensa requirãt pter sal et aquaz. que possunt semp cum honestate requiri. Priuãdus cõmunibus q̃ specialia in cõmunitate vsurpat. Cõmunibus igit discant esse contenti. Os suum ad omnia que alij comedunt assuescant. vt si fieri potest nullũ omnino repudient seu abhominent cibum. Grande vicium si potagium et cõmunia respuas. vt in specialibus lautius pcureris.

Porro modo mollia. modo dura. modo frigida. modo calida. modo frixa modo elixa pregnantes solent appetere mulieres. pudenter autem sobrieq̃ conuersanti satis est ad omẽ condimentũ sal cum pane.

Debent etiam excessum in cibis et maxime potus quantitatem vitare. vt crapula vel satietas nimia non subrepat. Nihil sic contrariuz omni christiano quomõ crapula. dicit sanctus Benedictus. Amplius quoq̃ qualiter hoc est. q̃ decent. mũde ac temperate sit comedendum attẽdant

Decentie detrahit. qui cibum in ore habens. vel ciphum in manu detinens loquitur. qui in manu armata cultellum habente. cibum ori ministrat. vel ei nonduz expedito a cibo. potum nihilominus ingerit. aut dum bibit vel comedit caput tenet in capucio pfundatum. Mundiciaz debent ad prium et sociorum cibum et ad mensam ipam super quam comeditur obseruare.

Mundicie simul ac decentie gratia caueant. ne in parabside cipho vel ouo pmorsum aliquid iterum comesturi reponant.

Fede tuorum reliquias dentium alicui cuilibet cibo immisces. Nunq̃ ciphum cum digitis. potagio vel alio quolibet madidatis accipiant. aut pollicem poculo immergant. nec super potum in cipho vel super cibum quemlibet sufflent. Indecenter agitur si digitos quis immittit potagio et offas vel olera nudis articulis codearis vice piscatur. si supfluitates piscium et similia ex ore proĳcit super mensam. vel nuces aliĳ q̃ sibi frangit cum dentibus. Si nudã manum in mensa naribus emungẽdis. vl' carni nude scalpende apponit. vel manũ ipam ad vestimenta detergit. Cauendũ quoq̃ ne quis ante faciem circũstantiũ fratruz p sale vel aliĳs necessariĳs q̃ a fratribus tradi pñt manũ extẽdat sup mẽsaz. et eoz abuz cũ manicis seu habitu suo tãgat. Scindẽdus etiã panis pectori seu vesti cõi non est sine interpositiõe toalie applicandus. Mũdicia mẽse requirit vt mẽsale neq̃ frequenti vel supflua detersione cultelli vel manuum deturpetur. purgandis maxime dentibus nullatenus exponendum. Fedum et vile. mappas et manutergia fratrum communia dentium fricatiõe fedare. Qui conuentualia dehonestat. cõmittit vtriq̃ in conuentũ.

Temperantiam manducandi ait Hu-

vide si e... sumat

go.intelligimus in eo ꝙ si homo tractim ⁊ non cum nimia festinatiōe comedit. Festinatio in inchoatione et prosecutione comestionis attenditur quando videlicet in initio mense statim absq; orationis alicuius ꝑambulo ad cibum manus extenditur. aut cum quadam voracitate comeditur. si prius cibum ori ministras ꝙ̄ alio sumpto fueris expeditus. Ceterum per morosam comestionem congregationē detinere ad mēsam. aut si quando extra conuentum bibitur. iuxta potum moram contrahere. non est decens. Hinc per sapientem sobrio dicitur. Cessa prior causa discipline. In comedendi ⁊ bibendi frequentia seruanda ē diligenter temperantie disciplina. Sane post refectionem ad potum redire. aut per diem in domo ex viciosa consuetudine. aut quod turpius est post completorium bibere. non mediocris vicij notam habet. Honestius ad mensam quantum indiges bibis ꝙ̄ bibendo per diem meriboli morem geris. Fructus vel aliud quodcunq; extraordinarie seculariū more comedere. patens est gulositatis indiciū. Si quidem extra duas vices in die nisi necessitate cogente in domo vel extra comedere puerorum imo pecudum est. Senex legem in vicibus comedendi non seruans fertur ꝑ angelum. asino comparatus. Ad collationem tempē faciendā ieiunij duabus tantum vel tribus si indiges bibere vicibus. temperantie congruit et honestati.

Studet sobrius quandam temperātie legem. in ipsis etiam necessarijs obseruare.

Denique quorundam secularium in faciendis cōuitationibus. in fragmentis ⁊ huiusmodi consuetudines vitent ad mensaȝ. Non seinuicem facile conuitent. sed comedat vel bibat vnusquisq; ꝓ sue arbitrio voluntatis. quantuȝ necessitati sue melius sibi nore ꝙ̄ alij viderit expedire. Cōgrue tamen senior verecundantes forte vel nimium abstinentes iuniores inuitat.

Sapor ⁊ potagium ꝑgustata. vilium quoq; seu quorūlibet ciborum reliquie. vt ouū vnum. tantillum ve pitantie. si ventre iam satiato supersit. indecenter cōmensalibus maxime senioribus ingeruntur. Encenia per mensam non mittant. A fragmentis et reliquijs caueant. sed de pane ⁊ alijs sta sibi prouideant mensurate. vt coram se vix micas relinquant. In potagio tamē aliquid interdum honeste relinquunt. id sibi pauperum ⁊ temperātie gratia subtrahentes. Verum et siquid forte relinquere. non tamen vt paterfamilias ad erogandum congerere ꝑmittūtur. Pro socijs aut vix aut nunq; maxime circa finem refectionis panem vel aliud scindant. aut potum in cipho ponant. nisi saltem quantum ipsi soli comedere vel bibere valeant. si alij quibus hec offerunt non acceptant.

Nunq; pro buccella vt dicitur panē. tūc integrum scindant. presertim si apud socios fractum inueniant. Si ciphum communem habuerint. qui bibere voluerit nō amplius de potu apponat ꝙ̄ possit bibere vna vice. Inter reliquias que aliquādo fiunt. inutile aliquod vel nociuum vt que de nuce. ouo. castaneaq; proijcimus. alia q̄q; huiusmodi nullo modo relinquant.

Murilegos vel aues ad mensam non pascant. cum nec in refectorio debent sustineri. Possunt cum dictis ⁊ similia circa comestionem attendi. Veruntamē sūt nōnulla. que licet cōmuniter viciosa putent. interdum tamen inter domesticos in spiritu caritatis sine vicio exercentur.

## De disciplina in opere manuali. Capitulū XXII.

Ad disciplinam circa exercitiuȝ operis manualꝭ quod videlicet manuali opere corpaliter exercetur seruandam. necessaria est discretio. diligētia ⁊ honestas. Est habenda discretio circa opus. vt quod faciendum est discrete fiat.

Discernenduȝ est primo. vt inutili operi necessarium. bono quoq; melius. ⁊ meliori optimum preferatur. Iuuare frēm cū indiget multū vtiq; opi peculiari ꝑpōderat.

Rursum celebrare volenti. iuuamē subtrahere. maiorem ꝙ̄ pluribus alijs offensam esse quis ambigat. Est etiam discernenduȝ. quod opus quo tempē fiat. Nonnulla siquidem in festis diebus non fierēt. que in profestis bene fieri possunt.

Videtur igitur in operibus distinguendum. Sunt enim exercitia quedam q̄ necessitati quotidiane inseruiunt. vt est cibo-

vide quam sit religioso post refectionem ad potum redire et maxime post completorium

rum preparatio necessarioruz ad diē vtensilium coquine ablutio. et consimilia q̄ omni tempore fieri solent. Sunt quedaz alia que in diem alteram differri possunt. vt est scribere in quaterno. tunicas cum ꝑgis excutere. caput abluere. ceteraq3 alia a quibꝰ est diebus dominicis et festis precipuis abstinendum. ob sacri renerentiā temporis.

Festi nanq3 dies per bonestuz quietis ocium. alij vero dies per laboris debiti exercitium bonorantur. De quo Hugo. Quantum ait addit decoris diebus festiuis dies vacationis. tantum ornamēti confert ceteris diebus studium boni operis. ita vt in illis quisquis noluerit esse quietꝰ index sit sue vanitatis. et in istis qui nō fuerit laboriosus testis pigricie.

Carnales siquidem mentes ne vel in illis diebus quiescant. vanitas exagitat. Ne vel in istis in bono ope se exerceant. pigricia ligat. Deinde quasi concludens subiungit. Quapropter non negligenter babenda est in bono opere discretio tempoꝝ quia sicut malum opus nullo tempore laudabile est. ita etiam bonum opus quodāmodo reprebensione dignum iudicatur. si tempore oportuno factum non est.

Diligentia in opere et promptitudine operantis. et deuota fideliq3 operandorū executione dinoscitur. Diligentie buiusmodi promptitudo non in opere manuuz tantū. imo in conuentuali quolibet maxime locum babet. Quicquid pertinet ad cōuentū. id precipuo diligentie studio ē agendum. Sint ergo precipue ad conuētualia exequenda promptissimi. nunq3 tarde ad opus dei vel ad mensam occurrant.

Unde sanctus Benedictus. Ad boraz diuini officij mox vt auditum fuerit signū (relictis omnibus que in manibus fuerit) summa cum festinatione curratur. cū grauitate tamen vt nō scurrilitas inueniat fomitem. Ergo nibil operi dei ꝑponatur.

Ad mensam autem qui ꝑ negligentiam non occurrerit ante versum. vt simul omnes dicant versum ⁊ orent. et sub vno omnes ad mensam accedant. Si vsq3 ad secūdam vicem correptus. emendare neglexerit. iuxta sancti decretuz a cōmunis est mēse participatione arcendꝰ. vt solus a cōmuni consortio sequestratus reficiatur. sua ei de vino si fuerat babiturus ꝑortione sublata. Digne quidez a cōmuni refectione repellitur. qui se ꝑ vicium a cōmuni oratiōe secludit. Absit a seruis dei viciose buius consuetudinis turpitudo. vt conuentuale aliquod diuinum ꝑsertim officium alterꝰ preterttu cuiuslibet. tardo accessu vel certe abscessu propter opera debonestent. Ut tardus accessus. sic ante boram recessus sine graui ꝑsumptus necessitate arguitur

Impatientie ⁊ vani signum est bomis in cōmunibus anticipare recessum. nec opus dei posse in cboro finetenus expectare. Si monachum sancto narrāte Gregorio. post completum officiū cōtinuo recedentē. visus est demon ab oratorio retrabere. quid de bis qui nec ipius expletionē officij ꝑstolātur. Haud dubium conuentualis vbilibet decorem integritatis negligere. inexcusabile prorsus remissionis est vicium. Ad vicium autem vix occasio deerit. si quelibet admittatur. Omnes deniq3 fratres labores non ex sola consuetudine vt vitula docta trituram diligere. sed ex animi deuotione sectentur. vt in cōmunibus sit feruoris affectio specialis.

Conuentualem vitam vt sanctissimam imo angelicam toto affectu animi amplexantes. ei tam continua q̄3 deuota ꝑsecutione adbereant. Quantū ad officium mensam ⁊ alia. vix nisi coacti a conuentus congregatione recedant. Tantam deus cōuentui efficaciam contulit bonitatis. vt ibi augmentum suscipiat boni bonus. aut veniam mali malus. Multa in conuentu bona ꝑsentibus conferūtur. absentibꝰ subtrabuntur. Saul ad conuentum psallentiuz ꝓpbetarum accedens. ꝓpbeta efficitur. extra conuentuz factus ꝑuertitur. Thomas disciplorū absens conuentui visionis dominice consolatione fraudatꝛ. quā ad collegium reuersus assequitur. Discipuli paritꝛ congregati spiritūsanctum accipiunt. In conuentu dominus babitat et quiescit. ibi deuotos quosq3 vberioꝝ gratie pabulo refocillat. ibi q̄3 plures negligentie ꝑsonales in diuino maxime officio subrepētes. ꝯgregationis cōmunione supplentur. Ibi quod suis quisq3 non potest. aliorum meritꝭ obtinere mereꝛ. Ceteꝝ l3 ad maiora domꝰ officia vic3 bospitalarie. refectorij. infirmarie.

lectionis ad mensam et huiusmōi p̄ncipaliter et continue facienda. nouicios fratres assumere. prouida religionis ꝯsuetudo nō habet. Si tamē quādo ꝯtingat eis aliqua huiusmodi officiorū. vel ad horaꝫ cōmitti. magna debent deuotōe suscipe. ꝛ ad faciēdum ea māsuete. velociter. acceptabiliter. integre. circūspecte. magnā debent diligentiā adhibere. Mansuete ħ est sine murmure et displicentie signo. Fili ait sapiens. In mansuetudine opera tua ꝑfice. Est in ope bono necessaria strennua velocitas. De qua Sapiēs dicit. In opibus tuis esto velox. Velocitas hec maturitatꝭ nō remouet grauitatē. sed viciū tarditatis excludit. Est etiā acceptabiliter operandum. vt quibus ministraꝛ. put honeste fieri poterit satis fiat. Optabat Apostolꝰ et orari rogabat. vt oblatio sua fieret acceptabilis ī hierusaleꝫ sanctis. Magnus ꝑfectus est ei. cuiꝰ ministerio multi leti facti deum laudant. Integritas in ope bono requiriꝛ. vt nō diminute. nō ad euasionem vel quasi ad oculū sed ꝑfecte vt res exigit fiat. Circūspectio in obsequijs put officiorū requirit varietas est habēda. quod p exemplū in vno officio meliꝰ patet. Si quādo refectorarij vicem gerāt. que ministranda fuerint. tempe cōgruo. et mō debito ꝑparata ministrent. ꝛ religiose distribuāt. ne in mensa defectus. vel circa ministeriū suū minus expediens aliqđ accidat puisuri. Ministrenꝛ itaqꝫ necessaria tempestiue. Turpe est si ꝓpter vnius defectū tota cōgregatio expectet. Sic ꝛ oīa siue fructꝰ siue sapores siue alia comedentibꝫ congrue apponenda. p̄usqꝫ fratres ad mēsaꝫ intrauerint puide apponūtur. Conferendorū collatio successiua ꝯuentū sepius detinet. imputanda si qđē causeꝛ ex negligentia ministrorū. Ad mensam vero quicqđ apponiꝛ. pparatū vt decet reficientibꝫ offeraꝛ. Nuces si dande fuerint p̄us frāganꝛ. herbe crude si apponende fuerint mūdenꝛ. ꝛ sic de alijs obseruēꝛ. De omnibꝫ que apponunꝛ. sua cuilibet si fieri potest portio singulariꝛ tribuatur Sunt rurigene q̄ nec a prelatis discreta. vel ab extraneis forte distinguāt.

Cōmunia maxime vt sal ꝛ aqua mēse nō desint. q̄ in p̄mis puidus ministrator apponit. Aqua nō solum p temperādo vino. Imo ꝛ sepe p alijs necessaria est in mēsa. Coclearia quoqꝫ sūnt ad omne potagium oportuna. ne in parabside cū digito piscari oporteat. ꝛ ne iuxta Hugonē in eodē inre ꝛ manus ablutionē ꝛ ventris refectionē videaꝛ querere. Murilegos vel aues q̄ tenenꝛ alicubi cōtra ranas nullatenꝰ esse ī refectorio dū fratres comedūt patiantur. Nec eīn hoc est expediēs vel honestū. Sic ꝛ in alijs circa istud vel aliud quodcūqꝫ sibi impositū officiū sint intenti. Scriptum est eīn. Cuncta cum diligentia facite. Et iterū. Agite diligēter ꝛ erit dn̄s vobiscū in bonis. Sic agetis in timore dei fideliter ī corde ꝑfecto. Honestas in opatione seruatur. si oīa que agunꝛ cū maturitate ac religiositate quadā exerceanꝛ. ꝛ in oībꝫ nitor inueniaꝛ mūdicie. Hoc eīn religiosum maxime decet.

De disciplina in incessu.

Capitulū XXIII.

Disciplinā circa incessuꝫ. penes modū ꝛ discretionē in ambulādo cōsiderent. Honestus eīn modꝰ req̄rit. vt nō impetuosis ꝛ fractis gressibꝫ ambulent. nec erecta ceruice. nō p̄minenti pectore. seu etiā inclinato sup humerū capite. aut vagabunde pendentibꝫ manibꝫ. q̄ omnia vel leuitatē vel supbiam vel remissionē vel hypocrisim sapiūt. Debent etiā ī eundo discretionē habere. ne de illorū numero censeanꝛ. de quibꝫ dicit p ꝓphetā. Nō est iudiciū in gressibꝫ eorū. In eorū gressibꝫ non inueniꝛ iudiciū. qui eundo necessitatē vel ordinem nō attendūt. Necessitas discursum inutilē. Ordo inordinatiōis ꝯfusioneꝫ excludit. Discursum igiꝛ p domū. p hortū. et extra domū. qui magnū est instabilis mētis indiciū. caute vitent. In domo. ne scilicet officinas. de loco ad locuꝫ. de fratre ad fratrē inutiliter euagenꝛ. aut loca rumoribus audiendis. vel collocutionibꝫ apta frequentēt. sed in locis sibi cōcessis. vt sunt ecclesia. celle. capitulū si extranei affuerint. vel alijs locis si qua sibi fuerit specialiꝛ deputata cū silentio residentes. Officinis priuatis. puta vbi cibaria ꝑparanꝛ infirmi vel hospites recreanꝛ. aut fratrū congregatiōi. vel comedentibꝫ et bibentibꝫ se nullatenꝰ ingerant nō vocati. Erubescant p̄cipue ad reficientiū mensaꝫ accedere. vel eis nisi p euidēti ministerij necessitate assistere. Effronꝭ est hois nō erubescere comedētes. Uerūtā si

quãdo eos loca sibi nõ concessa necessitas adire cõpulerit. ad ostium pulsare aliquã/tulum possunt. vel vt aliquis egrediatur ad eos. vel ipsi vocati securius et honestius intrent In hortũ nõ vadant absq̃ licentia nisi eos vel ab aliquo pfesso mitti contigerit aut vocari. ad loca sua postq̃ ab eo recesserint. vel eius negocium fecerint. q̃ci/tius reversuri. Veruntamen eorum instructor iuxta supioris dispositionem. nũc hos. nunc illos. aut etiã oẽs simul ad spaciandũ in horto causa recreatiõis. vl' alicuius bone collatiõis poterit p se vel p alium fratrẽ pfessum cũ expedire viderit vocare.

Tempe pbatiõis domũ exire, pinquos suos visitare nõ curent. nec eni inter cognatos et notos domin⁹ inuenit. Vñ Bernardus. Quõ te bone iesu inter meos cognatos inueniã q̃ inter tuos mime es inuent⁹ Si qñ domũ q̃uis de supioris licẽtia exeunt. nihilomin⁹ tamẽ idipm significent suo instructori. qd̃ et de suis aliis notabilib⁹ factis obseruent. Ordo circa incessum est religioso in cõuentu specialiter seruãdus, vt i pcessionib⁹ fratrẽ sibi collateralez attendat. vt chori sui partẽ in refectorio et in claustro cũ p gratiis ad eccl'iam itur. et in omi teneat loco. nec se ad chorũ aliũ vl' in refectorio vel in claustro vel alibi trãsferat. nisi causa rõnabili purgente. In eccl'ia vero inter pulpitũ in medio chori positũ et altare. duz maxime ibi aliq̃d dicit nõ facile trãseat. nisi forte alibi liber nõ pateat transit⁹. et tunc ab ipo pulpitu transiẽs et inclinãs. ne pulpitum videat venerari. nõ ante ipm directe sed a latere decenti⁹ inclinabit. Est et ordo reuerẽtie et decentie i incessu. vt nõ passim seniorẽ iunior antecedat. aut qñ vitari facile potest frequentes et nimis pinq̃s ei trãsitus faciat ante ipm. In eccl'ia quoq̃ inter ministros altaris. subdiaconuz videlicet dyaconũ et sacerdotez in officio suo solẽniter ministrãtes. necnõ et ante frẽs infra deambulatoriũ sediliũ et formarũ. min⁹ honeste pter necessitatẽ trãsit. Sed illud deambulatoriũ intraturi. ad vacua debẽt sedilia p introitũ sedilib⁹ ipis pinquiorẽ accedere. nisi ob aliquã reuerentiã psonarũ. si forte intermedie fuerint. sit aliter faciendũ.

De disciplina in gestu membrorum. Capitulũ XXIIII.

c Et in aliis membroz corpis siue oculorum siue oris. siue brachiorum. manuumq̃ officiis discipline studenduz. De quib⁹ adhuc aliq̃ breuiter supponentur.

Amatores igit honestatis. oculos ab inordinata euagatiõe et exaltatiõe in mẽsa et i choro pcipue diligent custodiãt. Scriptũ est eñi. Oculi stultoz in finib⁹ terre. Et dilatatio cordis est exaltatio oculoz. Leuat quidã pheta oculos vt petat auxiliuz. dñs vt impendat. Tu quoq̃ si locũ causam et tps psiderãs. tua vel fratris necessitate oculos leuas. nõ solũ nõ culpo sed plurimũ laudo. hoc eñi excusat miseria. illud cõmendat miscdia. Sin alias nõ phete. non dñi sed dine vl' eue. imo ipi⁹ sathane te imitatorẽ dixerim Nõ sint in risu faciles. nec in voce clamosi. Cachinus pcipue. grauitatẽ religiosi plurimuz dehonestat. Vile prorsus religiosum virũ vt puerũ cachinare. Nõ licet religiosum virũ dissolutis labiis risuz pferre. sed hilari vultu cordis hilaritatẽ ptendere. In datiõe pacis labia semp claudãt. quib⁹ aptis turpiter exhibet.

Nares nõ in alioz aspectu sed ad partẽ. cũ duorũ tñ aut triũ appositiõe digitorum emungãt. Seorsum etiã spuendũ ẽ maxime in cõuentu. ne loca publica siue i choro siue alibi sputo fedent. et astantiuz oculi offendant. Patet quosdam in ipo chori deambulatorio ad pedes suos palam fratribus spuere. nec pudere. A notabilib⁹ corpis seu membroz extensionib⁹ que cuz oscitationib⁹. vel alias nõ sine quadã inhonestate fieri solent. oĩno abstineant. Tunc eñi sunt corpus et brachia cõprimẽda. ne cũ huiusmõi pigricia extendant. Honesto incõgruum viro pigra mẽbra distensione resolui. Dissolutiões fugiant manuales. grandia nãq̃ causant picula. soletq̃ luctus ludo accidere corporali. et post cõmestionẽ precipue se a iocositate notabili et multiloquio studeant tempare. Siquidem licz omi tempe dissolutionis leuitas sit vitanda. post refectionẽ tamẽ vl' alias cũ solo fratre et iterũ coram cõuentu turpius agitur. Turpissima est dissolutio in conuentu.

Ad hec aliũ quẽpiam pter necessitatẽ ad cingulum vel manũ accipe flores fruct⁹ vel baculũ in manu ociose gestare. cingulũ inter digitos voluẽdo rotare. honestati nõ consonat. imo lasciuie signuz q̃dãmõ ptendit. In lotiõe manuũ qñ de vase manuali aqua

vide q dissolutiones manuales & grandia generat picula

recipit̃. vas ip̃m nūq̄ a pte supiori precipue manib9 distillātib9. sȝ p ansam pot9 vl' a latere vel a fundo accipiāt. ne guttis manuū aqua residua sordidet. In lecto se honestissime iacēdo cōponāt. nec supini iaceant. nec genua leuādo calcaneos iūgāt aut tibias. Hec ꝛ silia nō sūt vt mima temere aspernāda. Clarā nōnūq̄ ꝯuersatōis insignia quedā i mimis obfuscāt ineptie Plerūq̄ modicis paulatim p icuriā subrepētib9 maculis. tota mox ꝯgeries inq̄nat̃.

De disciplina circa habitū seruāda. Capitulū XXV

Disciplina in habitu pōt tā circa pannū q̄ circa formatiōȝ. coaptatiōem vsus ei9 ꝯtinuatione. ꝛ mūdicie ꝯseruationē attēdi. Circa pānū. vt nō sit pciositate. mollicie. vel subtilitate notabilis. Uestis pciositatē. etiā mulierib9 petr9 interdic. Porro q̄ mollib9 induūt̃. in domib9 regū sunt. Int̃ diuites palatij. ꝛ paupes claustri debet ēē differētia. Mollia vestimēta animi mollicie indicāt. Molles ait q̄dam. mollia querūt. Subtilitas ꝛ nitor reprhēditur i bysso diuitis epulātis. Nimia panni subtilitas ꝛ si nō pciosa. nihilomin9 tn̄ in pposito pnie viciosa. Sit cure nouicijs pānor̄ pciositatē. subtilitatē. ꝛ incōgruā religioni molliciē nō curare. Uereant̃ ꝛ reuicātur vt possūt. imitari ipor̄ sanctor̄ ī vestiū vilitate cēsurā. ꝛ viciosam ꝯsuetudinē induci. In signū sunt pāni tui dn̄e ih̄u. sed i signū cui a multis vsq̄ hodie ꝯtradicit̃ Honesta exigit vestimētor̄ formatio. vt non sint nimis laxa vl' stricta. Amplitudo vl' lōgitudo vestimēti supflua siue i manicis siue i capucio. siue in collario capucij est admoduȝ fugiēda. sȝ nec apturis q̄busdā circa cingulū vl' alibi. aut curiositatib9 alijs q̄buscūq̄ ē habit9 deformād9. Coaptatio q̄dā religioso est decēs. q̄dā indecēs. Indecēs est si pter morē religiōis fuerit curiosa. vt p̄bi grā. si capucij collariū quadā in gyro replicatōe iuxta mūdanor̄ ꝯsuetudinē coaptet̃. aut curiose ip̃m replicet̃ capuciū circa genas. Decēs est q̄n nō curiositati sȝ honestati deseruit. vt videlicet vestis honeste portet̃. ꝛ honeste p locorꝫ tpe disponat̃. vt honeste portet̃. succingēda est equalit̃ ꝛ decēter. si eīn ex vna parte notabilit̃ pēdere pmittat̃. vel in alijs ppa ratio debita obmittat̃. fatuitatē vl' negligentiā vel hypocrisiȝ sapit Aptāda est vestis maxime circa pect9 p applicationē ad collū. ne collū ip̃m vsq̄ ad pect9. vl' interiores pāni hoīm aspectui exponant̃. q̄d irreligiosū ē valde. Cauendū est circa portādi modū. ne q̄s pfluat. vt si os sub capucio vel mētū abscōdat. si dn̄aꝝ more tunicā a laterib9 tenēdo incedat. aut manū in sinu tenēs tunice manicā exteri9 pēdere pmittat. Qn̄ ei manū in sinu vel ad horā ponere cogit necessitas. a manu altera ꝯsumpta tunica cauti9 ē tenēda ne pēdeat indecēter. vt manū in sinu teneri vix a prie astātib9 pcipi valeat Ambas aūt man9 in sinu tenere q̄ irreligiosuȝ sit. palā oīb9 est. cū vel vnā diu teneri vix excusat ip̃a necessitas. Dānati est corporis ꝛ mēbror̄ officia exeq̄ nō valētis. manicas nō regere desuētes. Et quidē cū interi9 a sua custodia soluit̃ mēs. ꝛ mēbra foris ad omnē actū inordinate mouent̃. ꝛ tā in vestib9 q̄ in alijs discipline cura negligit̃. Incōpositio corpis. qualitatē indicat mētis. Sunt ꝛ alia circa modos portādi vitāda. Sūt inquit q̄dā stulti q̄ quondā officioso artificio vestimēta sua circa se cōponūt. Alij iactādo ꝛ ventilādo pānos suos. leuitatē mētis sue et ip̃a sui habit9 mobilitate ostēdunt Alij incedētes sinuoso sirinate terrā vertūt. ꝛ lumbis depēdētib9 imo retro ꝯsequētib9 caudis in silitudinē vulpiū vestigia sua obducūt. ꝛ quocūq̄ preterint q̄si turbo tēpestatis puluerē cōcitāt. Dispositio habit9 aliq̄n rōne opis. aliq̄n rōne ꝯsortij variat̃. respectu q̄rꝫ habēda est ꝯsideratio discipline. Ad exercitium opis tā pter expeditionē q̄ pter custodiā mūdicie. honesta put res exigit ppa ratio vestis req̄rit̃. vt patet scȝ q̄ntū necesse fuerit succingat̃. manice p̄o retrahāt̃. et put expedierit cōponāt̃. ne sup man9 vel sup reȝ ip̃am q̄ tractat̃ recidant indecēter. precipue ad puatas custodiēde sūt manice diligēter.

Dispositio hm̄oi tolerabilis imo cōmendabilis est in puato. q̄ tamē in publico maxime corā extraneis nō est decēs. Qn̄ ergo corā extraneis aut corā cōuentu pcedit̃. q̄tū res patit̃ ad dispositiōem cōmuneȝ est habit9 tā in manicis q̄ in alijs reuocandus

Caput si nudū fuerit. capucio ꝯgruit amiciri. In oīm siquidē publico loco siue chorus siue refectoriū. siue ali9 fuerit loc9 fratꝝ ꝯgregatiōe p̄nte. ꝛ multo mag9 int̃ extraneos. operto decēter capite religiosus ē admodum vir honest9. nisi ob reuerētiam alicu9

ministerij vel psone aliter sit agendū. Nō capuciū tamē sine corā fratribꝫ siue corā extraneis. nimis ī capite sine rōnabili causa pfūdandū est. Opta sub capucio facies q̄ndā hypocrisis notā infert. ⁊ aliorū in se oculos sua singularitate ꝯuertit. Decet ergo caput ī publico. nō faciē opiri. In lotiōe q̄ꝫ pedū ille cui p xpo tale misteriū exhibet. operto si pōt cōmode capite. humilit ⁊ sine multiloquio debet esse. ⁊ caritatꝭ obsequiū cū timore ac deuotiōe suscipe. Nec debet qs ibi vel alibi tibias nimis exponere. sꝫ magꝭ tunica circūcingere diligēter. Turpe est eīm religiosis psonis. carniū nuditate occurrere. Cauet oīs honestꝰ ne eꝰ vnq̄ꝫ appareat caro nuda. nisi q̄ntū ꝯpulerit necessitas manifesta.

De scō legit q cū necesse haberet fluuiū trāsuadare. rogauit sociū suū vt paululuꝫ a suo separet aspectu. ne suā inuicē corpis nuditatē vterq ꝯspiceret. Recessit socꝰ. nihilominꝰ tn̄ ille seipꝫ cū nudare se vellet erubuit Cogitantē tn̄ in alterū fluuiū. virtus diuia trāsposuit. Haud dubiū, honestatē dn̄s acceptauit. Pānos q̄ꝫ interiores. ⁊ q̄ vltra cōmunē seu regularē formā. siue in vestibꝫ siue in alijs indulgent. q̄ntū necessitas patit occultari oportet. Vn̄ nec almucia palā extra capuciū. religiose portant. Restat de vsus habitꝰ ꝯtinuatiōe. ⁊ mūdicie in eo ꝯseruatiōe videre. Usus habitꝰ, put habitus p speciali signo religiōis accipit. primuꝰ dꝫ esse vt religiosus frater nō sit vel modicum sine ipo nisi necessitas euidēs eū cogat. Secularis psone nuditas ⁊ religiosus sine habitu cōparat. Cauēdū etiā ne habitꝰ dū sedet aut genuflectit aliquā inquinamēti maculā cōtrahat. ⁊ si quā ppter aliquā causam aliq̄n ꝯtraxerit. vel ppter sudorē mūdificari citius debet maxime si loco fuerit apparēti. Propt hoc immūdicia illa q̄ ī oris capucij circa genas cōtrahit ex sudore. debet cū diligētia remoueri. Feda religio. q̄ innititur feditati. Culpat quidē ⁊ cultꝰ mūdicie nimꝰ ⁊ neglectus.

De disciplina in officinis inter fratres. Capitulū XXVI

Deniq̄ꝫ in officinis. maxie in refectorio. in oratorio. dormitorio. ceterisq̄ q̄s cōsueuit frequētare ꝯuentꝰ. etiaꝫ ad latrinas disciplinate se habeāt et quiete Nunq̄ p susurriū vel tumultū occasione ꝯgis aliquꝰ frēs orātes studētes aut q̄escentes impediāt. In oratorio nemo aliquid agat nisi ad qd̄ factū ē. vnde ⁊ nomē accepit Unde si forte aliq̄ etiā, pter horas statutas si eis tps vacat orare voluerint. nō eis sint ī pedimēto q̄ ibi aliquid agendū putauerint. Cū p dormitoriū fratribꝫ quiescētibꝫ vadunt. plane imo q̄si furtiue incedāt. Tūc parādo lectū vl' alio quouis mō quiescētes repbensibilit inq̄etāt. Surgētes a lecto ipm decēter opiant. ne velut irrationabiliū cubile remaneat iparatꝰ. De puatis loq. si cui turpe videt. turpiꝰ nouerit turpe alq̄d ibi cōmitti. Ibi nō cōgruit vt quasi mox gelicidio perituri. amictꝰ accessoriū sarcinā deferāt. ibi religiosus cū summo silētio. ⁊ opto pfundo capite debet eē. Ibi ꝯfabulari et pter necessitatē hac ⁊ illac capite discoopto respicere religiosoꝝ esse nō dixerim. sꝫ scurraꝝ. Ibi seruāda in manuū ⁊ vestis dispositione honestas. Ibi honestꝰ quisq̄ diligēti alijs opa cauet. ne p ipm aut p eiꝰ incuriā aliquis offendat. Ibi cauendū est eis ne stātes vrinent. vel a loco minꝰ honeste recedāt. Sed nec p ortū est facile vrinandū vel alibi. vbi siue a socijs siue ab alijs possit videri. quia vt ait quidā. Multa pn̄t honeste fieri que nō possunt honeste videri. De singulis ad disciplinā p singulas officinas ⁊ loca spectātibus. vix aut nunq̄ singulariter posset edisseri. Ad multa tn̄ haberi potest discipline cōsideratio ex pdictis. In hostijs aūt officinarū. aut vbi fratrū cōmunis est trāsitꝰ. maxime circa īroitū puataꝝ. vn̄ ad necessaria eūtes ⁊ redeūtes respici possunt. nunq̄ honesti fratres faciāt statiōem. Quādo etiā intrāt ⁊ exeūt officinaꝝ secretioꝝ hostia post se claudāt. ne superuenietes extranei ⁊ intrantes fratres inueniāt iparatos. Nunq̄ extraneos licet familiares ad visitandū officinas inuitet. Si q̄n tn̄ ad aliquoꝝ instantiā eas ostendere pmittant. domos tn̄ cōiniores nō intra p singula loca seu āgulos perlustrando. sꝫ ab hostijs expedite q̄ntū honestas pmiserit ostēdentes quicq̄d eorū aspectui subtrahere poterūt subtrahāt ⁊ furent. Nō est religio vbi oībꝫ oīa patēt. In locis cōmunibꝫ vbi fratrū occurrerit freq̄ntia. nullo modo detineāt aduētantes. Infirma hec puulis exprimēs. grandiū ocilla nō vito. sed vbi proficit. paruiducendꝰ est illusor.

De mō ꝯuersandi ī oīm loco secularium.

sed q̄ possūt honeste videri / q̄ nō possunt honeste videri

Et q̄ nō sit religio vbi oībꝫ oīa patēt

Capitulū XXVII

nUnc vidēdū qualit in villa. itinere. eccia. ⁊ domo. ⁊ locutōe ⁊ comestiōe. sit nouis fribꝫ int extraneos ꝯuersādū. Si qn exeūt domū. hñda ē eis custodia discip. ine respectu societat ⁊ sui So cietas ⁊ solaciū ⁊ honestas. religiose cōuenit dignitati. ꝓpter h̄ in villa pcipue senioꝝ cū q̄ fuerint vestigijs sp inherētes. se ab eo etiam sub vno tecto nullaten⁹ separēt. qn ad min⁹ videri sp ab ipo libere possint Seipos āt q̄tū ad circūspectioꝫ. locutioꝫ. habit⁹ ⁊ mēbroꝝ dispositōꝫ i disciplina ꝯtineāt. Non circūspiciāt i vicis ciuitat. vt sapiens docet Auertāt oculos suos ne hauriāt vanitates. a seculariū collocutiōibꝫ prudent absti neāt Man⁹ suas religiose ꝯponāt Nū q̄ int hoies discoopto capite vl almuciati. vel alias indisciplinate icedāt. Sꝫ nec secu lariū vl religiosoꝝ domos subito ignorātibus eis itroeāt. sꝫ vocādo ab hostio. vl pul sando. vl alio quoq̄ mō ꝓpositū seu volūtatē ingrediēdi pnunciēt. Uir erudit⁹ ait sapiēs foris stabit. sꝫ nec sine ductore. p seculariuꝫ domos. vl p religiosoꝝ officinas ē vagādū.

De mō ꝯuersandi i itinere ꝯstitutis

Capitulū XXVIII

sI fuerint extra villas in itinere ꝯstituti. ⁊ q̄tū ad societatē ⁊ q̄tuꝫ ad seipos caute se debēt ⁊ religiose habe re. Q̄tū ad societatē debēt sibi a mlieribꝫ a scurris. ⁊ rōe piculi a psonis d maleficio no tat attēdere. Taliū psonaꝝ societas singlaris. religiosis viris nisi forte ad horā p aie cā nō ꝯuenit. debēt se tn̄ prudent a ꝯsortijs hu iusmodi segregare. Ipi aūt frēs in itinere se ab inuicē n̄ debēt nimis disiūgere. qn ad mi nus mutuo se videre ⁊ audire facile possint Nō est tutū aut decēs religiosis q̄s cōgruit binos ire. alteꝝ ab altero lōgi⁹ separi. Tal q̄ sepatio eis i piculū. ⁊ occurrētibꝫ cedit in scandalū. Quātū ad seipos debēt i fact ⁊ v̄bis disciplinate se gerere. In fact dꝫ ho nestas deuotio ⁊ discretio apparere. ꝓpt ho nestatē dissolutōes tā manuales q̄ alias q̄ cursitādo vl alit quomodolibꝫ fieri pñt pe nit⁹ vitēt. Multa em̄ ex h̄ incōuenientia vt exptū est pñt seq. hoibꝫ frequēter de q̄bꝫ nō aduertit. vidētibꝫ q̄ agunt. Nō sunt brachia notabilit denudāda. nec vestes nimiū succi gende. vl alit irreligiose tenēde Ceteꝝ ad deuotos ꝑtinet frēs. eccijs qn trāseūt iuxta spas. necnō ⁊ crucibꝫ deuot inclinatiōibus reuerētiā exhibere. Cimiteria v̄o absq̄ orōne. p defunct nullaten⁹ ptrāsire. Discreti onis ē. agēda q̄ꝫ pnia deliberatōe metiri. ⁊ nō agēda cauere. qꝛ q̄ de futuro nihil pmedita tur. in oīa incaut⁹ incidit. Moderād⁹ est p senioꝝ ꝯsiliū laboꝛ itineris. ne spm̄ deuo tiōis extinguat Audiēda est missa sancte q̄ exhortatōis p ꝓplo si affuerit smo fiēd⁹. ⁊ añ oīa sp in pmis diuini pēsum officij deuo te soluēdū. ne frēs se magꝫ cursores q̄ religi osos exhibeāt. ⁊ ꝯ religionis ꝓpositūꝫ de ac cessorio pncipale facere cōuincant. In so lēnioribꝫ festis est ab itineratiōe cessandum Cauēda ē p vias dormitio tāq̄ piculosa ⁊ indecēs. nec ē tarde vl apud infames ho spitādū psonas. Disciplinā v̄boꝝ debent attēdere tā in materia q̄ i sono. Si occur rerint hoies debēt eos hūilit salutare. Se nioꝝ erit coitinerātibꝫ ⁊ his cū q̄bꝫ aliqn lo qui ꝯtigerit. aliq̄d ad edificatōꝫ vl ꝯsolatōꝫ ꝓponere. peccātes in eoꝝ pñtia. nō rigide sꝫ cū modestia ⁊ hūilitate corripe. ⁊ ad bonū p rōnes ⁊ dulcē allocutōꝫ inducere. ⁊ q̄dāmo do oī creature scm̄ euāgeliū pdicare. San ctus philipp⁹ eunuchū in itinere baptizauit Beat⁹ martin⁹ latronē secū itinerātē cōuer tit. Si v̄o nō affuerint de deo v̄ba fratꝝ cō uenit esse. Ipe nāq̄ itinerātibꝫ ⁊ loquētibꝫ d se discipulis. itineratōis fact⁹ est comes. Te xēpla patꝝ vl alia quis bona. q̄ vl accēdāt affectū. vl saltē instruāt intellectū. sūt ad la boris alleuiatioꝫ narrāda. Turpissimuꝫ est nescire tps nisi friuolis ⁊ fabulosis narrati onibꝫ detinere ve tacētibꝫ de te dñe. qm̄ loq̄ ces muti sūt. Solent frēs letanias. psal mos penitētiales. cāticū ḡduū. ⁊ silia. aut si mul. aut q̄libet singlr freq̄ntare. ⁊ marie añ tertiā. aut certe i sanct meditatōibꝫ occupa ri. Deniq̄ qtiēs mutue collatōis ieruenī unt v̄ba. sonū oīno decet esse demissuꝫ. Pro inde clamosam locutōꝫ q̄ nūq̄ decet religio sam psonā penit⁹ vitēt. marie int frutecta ⁊ nemora existētes Siquidē intra vulgare ꝓuerbiū. Nem⁹ aures. ⁊ cāp⁹ seu planicies oculos hr̄e dicit Ab oibꝫ ḡ q̄ corā secula ribꝫ dicere nolūt. i locis dumosis ⁊ nemoro sis oīno abstineāt. nisi forte aliq̄d q̄i sub silē tio ⁊ latinis v̄bis dicere velint. Miserabiles ꝯfusiones q̄busdā min⁹ caut plies ex h̄ ac cidisse ferūt. Nō cātēt in itinere i cātu ma xime seculariū cātionū aliq̄. licet bona. cum

laici nō intelligāt nisi sonū. Et pter hec religiosum nō decet in cātu extraordinarie vocē efferre. Si q̄ forte dissolutōes aut clamosas disputatōes. ꝟboꝝ altercatiōes. vel alia q̄ offensiōis materiā extraneis dare possūt. vitare int̄ homies negligāt. nequaq̄ʒ eos timoratos dixeri. aut zelū religionis habere Qui religionis sue scādalo nō occurrit. honori ꝓprio detrahit ⁊ saluti. Qui fidelis religionis est fili⁹. neq̄ʒ ei⁹ scādalū ꝑuiduc̄.

De mō ꝯuersandi i eccl'ijs seculariū.

Capitulū XXIX

P Eruenietes ad religiosoꝝ vl' seclarium loca. cū ad eccl'iaʒ si i loco fuerit venīūt. in igressu eccl'ie. illū secū ꝟsiculū memorātes. Introibo in domū tuam adorabo ad tēplū sctm̄ tuū in timore tuo. ⁊ nudato capite signū crucis sup se cū reuerētia faciētes. añ altare vl' in alio loco orōni cōgruo ad quē declinauerit senioꝛ. ꝓsternere se humilit' debēt. Ubi q̄ʒtū de⁹ dederit deuote orātes. pit̄er ab orōe surgētes. ꝓcedere poterunt ad ea q̄ necesse habuerint iuxta ꝓpositū exequēda Eccl'iam nāq̄ʒ sic euāgelici ⁊ ecclesiastici viri. sp ꝓus si cōmode possum⁹ visitare debem⁹. sctōꝝ pr̄m q̄ nos in ordine ꝑcesserūt. imo ipi⁹ saluatoꝛ' exēplo. quē beat⁹ euāgelista Mathe⁹ hier'lm ciuitatē ingressum. refert tēplū dn̄i adiisse. Sup quē locū dicit expositoꝛ q̄ ingressus vrbē ꝑmo tēplū adijt. dās formā religiosis. vt q̄q̄ im⁹ ꝑmuʒ domū orōis si ibi est adeam⁹. Missa⁊ē solēnijs vl' alias diuio officio cū extraneis assistētes gerāt se humilit' ⁊ honeste Nō stēt in sedib⁹ suis velut magnates. aut q̄si layci lassi de officio nō curātes. sʒ ad libꝛū si necesse fuerit ⁊ honeste poterūt accedere. officiātes cū maturitate tñ ac modestia tā in voce q̄ʒ in gestib⁹ obseruata humilit' iuuēt. Q si ꝓpter euitandū discursū. ad libꝛ nō duxerint accedendū. nihilomin⁹ tñ cōia q̄ nouerint. poterūt cū alijs honeste sine nimia vocis exaltatiōe cātare. Ad cantādū aūt aliq̄d sequestratū. sic est all'a. rñsoꝛiū. vl' aliud q̄dlibet. nequaq̄ʒ cū secularib⁹ se ꝯbinēt. si vitare poterūt bono mō. Tūc etiā nō solū in ꝑdictis. veꝛ etiā in honesto se hñdi mō. q̄ʒtuʒ ad disciplinā aspiciēdi. loquēdi. habit⁹ ⁊ vniformitat'. honestat' q̄ʒ custodia est habēda.

Rep̄hensibile ē ibi vag' circūspicere ocul' aut collocutiōib⁹. dū misse officiū celebrat' i/ tēdere q̄d tāc etiā secularib⁹ cleric' ius canonicū interdic̄. aut ꝑ aliquā rē habit⁹ secularitatē ꝓtēdere. vñ ibi nō decet capuciū int' hoīes extrahi nisi ad euāgeliū. vel ad alia ꝓ q̄b⁹ ex approbata ꝯsuetudie cōit' fieri ꝯsueuit

Deniq̄ʒ ꝓpter vniformitatē dū intersunt officio. solliciti sint circa duo. Unū est ne diuersitate sua in his q̄ ab honestate nō discrepāt. alios scādalisent. vt videlicet ad magnificat in vespis. ad q̄cūq̄ʒ vult in ꝑma. vel ad alia hmōi. ceteri' cū reuerētia stātib⁹ ipi non sedeāt. licʒ illō officiū tūc ipi nō dicāt. Aliō ē vt in stādo. sedēdo. ⁊ se ꝓsternēdo sint inuicē vniformes vt pant' stēt. sedeāt ⁊ se ꝓsternāt. Qui coꝛ vnū ⁊ aiam vnā debēt hr̄e. Difformes exteri⁹ nō debēt esse Uniformitas moꝝ. vniformitatē iuuat ⁊ indicat animoꝝ.

Senioꝛ' ꝯsuetudini debet se soci⁹ hūilit' ꝯformare. Religiosoꝝ morē cū eis officiantes fuam⁹. cū alijs inclinationū rit⁹ ignaris festiuo tp̄e ad oīs collectas vultu ad altare ꝟso cū reuerētia stātes ad hr̄e ꝟginis ⁊ sanctoꝝ dūtaxat. q̄ speali ex more veneratōe colunt' noīa inclinam⁹. in feria ꝟo simus ad oīs orōes ꝓstrati. ad ꝑfanōeʒ sp ⁊ qñ dicit' agn⁹ dei. moꝛ' est stare. veꝛtñ si qñ apud extraneos duxerint celebrādū. modū ordinis sui in celebrādo vniformitat' occasiōe nō varient. nec ipm dimittāt. nisi alit' facere cogat necessitas. Ne velut instabiles ⁊ modū ꝓprium nō hñtes cū varijs eccl'iaꝝ ꝯsuetudib⁹ temerarie varient'. Pñt tñ in bñdictōib⁹ post missam iuxta morē p̄rie faciēdis. ⁊ in oīb⁹ hmōi q̄ mō nō ꝑiudicāt regulari. eccl'iaꝝ i q̄bus fuerint ꝯsuetudies obꝟuare.

De disciplina in hospitio seruāda

Capitulū XXX

I N hospitij domo cū fuerint studeāt se in oīb⁹ gerere humilit' ac prudēter circa custodiā discipline. hūilitatē erga ꝑsonas in ꝯuersatiōe ondāt. ꝑsonis maioꝛib⁹ hūilit' deferāt. ꝑsonis hūilioꝛib⁹ et paupib⁹ tāq̄ʒ ꝯfratrib⁹ suis socialiter ⁊ benigne loquāt' Cōuersatio q̄ʒ. signū aliq̄d superbie nō ꝓtēdat. Nūq̄ʒ ad ꝑma se ingerāt loca. nec tñ ad ea vocati ꝓsus refugiāt. senioris tñ fr̄is quē ꝓponere debēt sp i oīb⁹ honore ꝟuato. Q̄ō honori vl' certe delitijs deseruire videt'. hūilit' vtiq̄ʒ declinat'. ⁊ hōestū modestia recusat' Ubi aūt senioꝛ' aut socioꝝ accedit instātia. cedere mag' q̄ʒ diuti⁹ repugnare oportet. Parēdo poti⁹ q̄ʒ obstinat⁹ repugnādo ꝟuat' hūilitas. Rep̄hēsibil'

difficultas vbi palã nutui obuiat seniorís.
Lectos secularium nõ ascendãt indifferenter p diẽ. nec familiã hospitíj obsequoꝝ exactione molestẽt. Decet paupes paucꝭ eẽ cõtẽtos. ipi qꝫ necessitati ẽ. p loco ⁊ tpe detrabendũ. Nũqꝫ hospitũ familiaritas vl' alicuius affinitatꝭ ꝓpinqtas psumptõꝫ inducat. vt in domo pcipe. curiosa qrere. aut de factis domus. aut familie indagãdis. vl' disponẽdis se iteꝝ itromittere velint q ꝓprie rei familiaris curã vt dõ seruirẽt liberi⁹ abiecerunt.
Prudẽtiã qdẽ necessariã hñt vt sint i sui custodia circũspecti. Vñ aplus. In sapia inquit ãbulate ad eos q foris sũt. Et dñs. Cauete ait ab hoib⁊. Caute g in discipline cẽsura. nõ solũ in publico veꝝ etiã in puato se habeãt. Nullũ ait qdã putaueꝝ locũ sine teste. Narrabat qdã frat se in qbusdã secłariũ domib⁊ occultas depbendisse fenestras p qs ea q in domib⁊ illꝭ existẽtes agebãt. ipis nõ pcipiẽtib⁊ poterãt apte videri. In estate meridiano tpe dormitõnis iacẽtes. aliqd si pñt sup habitũ opimentũ saltẽ vsqꝫ ad cingulũ habeant. ne qñ dormiũt eos indecent qdẽ int hoies discoopiri ptingat. Erubescẽdo nimis qbusdã et h accidisse feruntur
Habẽda vbiqꝫ prudẽtie circumspectio ⁊ cautela circa psonas. loca. negocia. ⁊ res si qs habuerint reponẽdas. Circa psonas vt se nimis hoib⁊ nõ ꝯmittãt qꝫtũcũqꝫ familiares fuerint aut ꝓpinqui. Attẽdãt sibi in oib⁊ q dicũt aut faciũt. Spũalis ille q oia diiudicat. ⁊ ipe a nemie iudicatꝛ. oĩe op⁹ suum trina qdã ꝯsideratõe pueniet. Primũ q dẽ an qd possũ liceat. deinde an deceat. postremo an expediat. In oib⁊ semetipsos sicut dei mĩstros exhibeãt. Sint i aspectu gestu ⁊ oi actiõe sua seru. religiosi. ⁊ modesti. sic decet sctõs. Uerũtñ mod⁹ qdã est religionis. supsticiosum eẽ nimis non oportet
Habit ꝯgruũ int homies modũ discretõ psonaꝝ. Stat⁹ ⁊ qlitas hoim. differẽtijs differẽtiã exigit ꝯsuãdi. Habet se prudẽs cũ differẽtib⁊ differẽt. cũ oib⁊ tñ caute. Erit simplex nõ stolid⁹. humilꝭ nõ deiect⁹. mãsuetus nõ blãd⁹. hilarꝭ nõ lasciu⁹. affabilis nõ vaniloqu⁹ aut scurrilꝭ. qnimo interest sapiẽtis sic si res exigat a rigore iterdũ remitti. vt modũ tñ modestie nec i ipa remissiõe dimittat. Põt grauitatꝭ cẽsura remitti p tpe. nõ dimitti. Imputãda tñ remissio vbi nulla decẽtie vl' vtilitatꝭ interio. Prudẽs dñi fu⁹ vtilitatis fructũ et sua nouit remissiõe afferre.
Ad h qm̃ attẽdẽda est honestꝭ ꝯgrua psonaꝝ honestas. honestiorib⁊ sp adhereant.
Mulieꝝ tã ꝓpinqꝛ qꝫ aliaꝝ caute put poterũt societatẽ declinẽt. eaꝝqꝫ familiare nimis obsequiũ. ⁊ tactũ oĩno refugiãt. Nulla rõe sustineãt q pedes sibi a muliere lauẽt
Nudã aũt mulierꝭ manũ tãgere ad ei⁹ caput vl' corp⁹ vbilib⁊ absqꝫ necessaria euidẽtẽ cã manũ extẽdere. ab oĩ ꝓrsus religiõis honestate quis dubitat alienũ. Quãdo religiosus cũ muliere sedet aut loqꝛ. man⁹ suas occultare ⁊ a se retrahere dꝫ. qs etiã qñcũqꝫ cũ psonis extraneis loqꝛ. sicut iũctas ⁊ velut i uicẽ colligatas l' alias religiose decꝫ haberi
Locutio disciplinã reqrit. Nũqꝫ mulierem qꝫtũcũqꝫ sibi affinitate ꝯiũctã. siue sororem siue neptẽ. qꝫtũcũqꝫ puerilẽs. Nunqꝫ etiã facile mrẽm ꝓpriã osculenꝛ. Fugiant oĩno feminea oscula milites xpi. cũ osculũ etiã viris offerri nõ deceat. nisi forte vbi ꝓprio pr̃e vel alijs honestis psonis. moris ex actu sine scãdalo vitari nõ potest. Religionis psonã religionis honestas. os indifferẽter osculis cõicare nõ patiꝛ. Deniqꝫ picłosa est mulieꝝ habeꝛ societas. Igiꝛ vt docꝫ qdam sanct⁹. vbiqꝫ gestãda est cũ mulieribus nõ ꝯtinuãda pñtia. sꝫ qsi trãseũt feĩs et bibẽda est accessio qdãmmõ fugitiua. Tuti⁹ ẽ ñ posse perire qꝫ iuxta piculũ nõ perisse
Illũ aũt nec castũ dixerim nec honestũ. q mulierẽ aut tãgere aut tactũ ei⁹ admittere nõ abhorret. Quõ tãgere licet qd intueri ñ licet. Ad custodiẽdã cordis mũdiciã. exterioꝝ qꝫ sensuũ disciplina ẽseruãda. Loca q piculi vl' suspitõis materiã dare pñt caute declinẽt. nec soli cũ muliere in locꝭ hmõi vel ad horã morenꝛ. Dña qdã vt ferꝛ dũ duo frẽs ad ei⁹ domũ diuertissent. alteꝝ seorsũ vocauit in camerã. qsi secreto sibi aliqd locutura. Quẽ ingressum mox ad turpitudinẽ puocãs. asseruit firmiꝛ se ꝯtinuo ꝯ ipm quasi ei violentiã inferentẽ nisi statim sibi acqesceret clamaturã. Tũc doct⁹ a dño fraꝛ anteqꝫ mulier i vocẽ clamorꝭ ꝓrũpet. ad frẽm ꝯsocium q cũ plurib⁊ psonis i atrio dom⁹ erat alta voce clamauit. librũ sibi ꝯtinuo afferri requirẽs. sicqꝫ adueniẽte frẽ necesse hũit mulier ab hmõi nepharia sollicitatiõe cessare. ⁊ fraꝛ hoim ꝯfusionẽ euasit. Nõnulli ob causam silẽm ꝯfusi turpiꝛ ⁊ ꝓberati fuiꝛ fuisse dicũꝛ. Qui aũt cauet laqos. securus eriꝛ.



vide li. den. ribus qꝫ cum cū exraged

nõ ẽ dubium su

&
na bene

p̃e perom[illegible]

ho.[illegible] ex docti. exo. ut nõ cũ muliere

Qui aūt nō cauet. est aut stultissim⁹ aut peruersus. nec est ei⁹ excusatio admittēda. De nocte si p domos hospitū ad necessaria exeant. simul siquidē τ cū lumie vt filij luc᷒ eant.

Ceterū d mūdanis seculariū negocijs expediēdis. religiosus temerarie se nō debet itromittere. Si de aīe negocio agit᷑ apponēdū est quidē ɔsiliū ab his q̄ habēt officium τ peritiā ɔsulēdi. alias nō est militātis deo. se iterū occasione ꝓpinquoꝝ vel amicoꝝ. secularib⁹ iplicare negocijs. q̄ mūdo moriēs abdicauit. Impi⁹ est q̄ aīe sue p parētib⁹ suis ē crudel᷑. Sȝ nec seculariū lr̄e ad portandū l᷑ ꝑsentandū alicui recipi debēt. nisi de ipsarū tenore op⁹ forsitan aliqđ pietatis habēre cōstiterit. Nec religiosis ver᷑ expedit q̄ ꝟborum etiā sine lr̄is p negocijs hmōi baiuli fiant vl᷑ internūcij sȝ si sup talib⁹ requirant᷑. ꝑ p alios q̄s deceat fieri replicēt. Circa reꝝ custodiā siue libros siue alia secū detulerint nequaq̄ negligētes existāt. sȝ oia. libros ꝑcipue anteq̄ eos deponāt de manib⁹ vel de sinu. certe fideliq̄ ꝑsone cōmendēt. que a suibus τ a canib⁹ q̄ libros vt expiētia docuit d struūt. τ coopture corio ñ obstāte corrodūt custodiat diligēter. Ipeq̄ȝ ꝑsone quib⁹ res hmōi cōmittūt᷑ sunt sup his instruēde Noctib⁹ tñ ɔsultu ꝓpter ꝑicula in loco certo propinq̄ȝ habeant᷑. Quidā quos recōmēdauerat libros. repētino supueniēte incēdio perdidit.

## De disciplina ꝟboꝝ inter seculares. Capitulū XXXI

Disciplina in ꝟbo est iunioribꝰ et nouis ꝑcipue int᷑ extraneos obseruanda vt tarde caute ac demissa voce loquāt᷑. Tarde vt vsq̄ ad iterrogatiōȝ taceant. interrogati rn̄sionē seniori relinquant. Nisi forte in spēali sup leuib⁹. maxie ad ꝓpriam necessitatē spectātib⁹ vt de cibo et potu τ ɔsimilib⁹ req̄rant᷑. De talib⁹ pōt quisq̄s p se nō tñ p socio sine assensu ipi⁹ rn̄dere Cōmunē req̄rit assensum rn̄sio q̄ de cōi necessitate ꝓfert᷑ Caute. vt cū ꝑmeditatōe loq̄ntur. vt ꝑmo bis ad limā q̄ȝ semel ad linguaȝ veniat sermo. maxie si seniore forte occupato. de ordine. de ꝑsonis absentib⁹. de rumorib⁹ vel notabilib⁹ alijs req̄rant᷑. De fact᷑ ordinis vt de mō ieiunādi. de silētio vl᷑ d alijs req̄siti. se nouos in ordine dicāt. seniorē req̄rendū ꝑtendāt. Ne forte dū sapiēter τ bn̄ respōdere se putāt. stultū aliq̄d τ qđ oino dici nō oporteat dicāt Secreta ordis q̄ȝ tum cūq̄ȝ religioso vl᷑ familiari nō reuelēt. nec statutū aliqđ publicēt nisi qđ forte cōmode celari nō pōt. Idipm aūt nō statutū nō preceptū. sȝ tm̄ ordis intra domū ɔsuetudinē vocent. vt p eoꝝ rn̄sum tēpōnis debitū excludat᷑ etiā extra domū. ne seculares si qn̄ ɔtrariū videāt reputēt fratres sui ordinis transgressores. cū tñ multa possint licite ex ordinis vel supioꝝ dispēsatione mutari Ordinē nostrū nunq̄ȝ ad ꝑticularia descēdēdo. sȝ si necesse fuerit i generali solū absq̄ȝ alioꝝ ordinū collatiōe vl᷑ obtrectatiōe cōmendent.

Pessim⁹ laudādi mod⁹ seipm cū alioꝝ iniuria ꝑdicare. Pessima vicij corruptela d tractio. q̄ aīam maculat. deū offendit. proximū scādalisat Et q̄ vt scriptū est. sermo obscur⁹ in vacuū nō ibit. τ tumult⁹ murmurationum nō abscōdet᷑. his corā quib⁹ detrahitur scādalū excitat᷑. Cōstat aūt vt sanctus loquit᷑ vbi ꝟitas i causa necessaria ñ est. nec licite scādalū a quolibȝ posse cōmitti. nec iniuste ꝑcipi. nec inoxie cōsentire. Si de ꝑsonis absentib⁹ ꝑserti religiosis sinistre aliq̄d suggerat᷑. sp p absētū ꝑte loq̄ntes nullo mō ad fauēdū detractorib⁹ inclinēt᷑. Accidit aliqn̄ quosdā magis ad tēptandū q̄ȝ ex aīmo d his obloq̄. Narrabat vt fert᷑ senior q̄daȝ fide dignissim⁹ ad se qn̄q̄ȝ secularē venisse. q̄ aduersus q̄sdā religiosos plurimū iuehi videbat᷑. Cui frat᷑ viriliter se opponēs. cū q̄tiens aduenit eadē sp ɔstātia repulit. τ icusatos p viribus excusauit. Mirat⁹ oblocutor beniuolā senioris ɔstantiā. aperuit tandē se id ad ꝓbandū d mutua illoꝝ ordinū charitate fecisse. adiciēs se de ordine senioꝝ isti⁹ q̄ ꝓ alijs aduocabat. cū q̄dā incusati ꝑus ordinis frē ob cām ɔsil᷑em oblocutū fuisse. fratrē aūt illū oblocutiōis ꝟba in ꝑmis aliq̄ntulū deinde ꝟo remissi⁹ refellentē. tandē obloquēti cessisse. sup q̄ idē secular᷑ nō modicū offensus. apđ illos ñ esse charitat᷑ ꝟitatē asseruit. q̄ ad iuicē detractiōȝ admittere nō curassent. deniq̄ȝ religiosus ñ est. q̄ detractionib⁹ pascit aut pascit᷑ alienis. Caueāt et᷑ ne sint rumoꝝ licet bonoꝝ τ verisimiliū delatores Religiosos viros passim rumigerulos esse nō decet Falsitas q̄ frequētissime rumorib⁹ iest. vl᷑ q̄ p secūdarios relatores apponit᷑. ꝑmis eaꝝ auctorib⁹ iputat᷑. Hincē illđ. Rumores fuge ne icipias nou⁹ auctor hri. Sint i locutiōe honesti τ serij. nec se

in secularib⁊ ad risum mouētib⁊ verbis seculares ostēdāt. Seruū dei de deo loq̇ decet vt fiat qđ scriptū est. Si q̇s loquit̄ quasi ẜmones dei. alioq̇n ẜba vana. mētis aperiūt vanitatē. Ex abūdantia cordis os loquit̄. Circa vocis sonū in locutiōe attēdāt vt (ꝑut tactū est alibi) sit demissus pariter ⁊ suauis. Viciosissim⁹ plane religioso loq̄ndi mod⁹ si notabilit̄ suā in loquela cōmuni vocē exaltet. Sufficiat ei ꝙ ꝓxime sibi astātes possint loquētis itelligere verbū. Sapiētis ēst loq̇ suauiter ⁊ demisse. Nox aūt amplioꝝ vocis depressionē req̇rit. Nox ē tēpus silētij ⁊ q̇etis. In nocte maxime post cōpletoriū in alta vt ꝑus ẜba erūpere silētij g̃uitate neglecta. secularū est religionis ñ curantiū honestatē. Proinde honesti frēs vbicūq̧ fuerint religiose sp̄ in q̇b⁊ poterint ac si essent in fratꝝ collegio cū silētij sui obseruatione ꝑmanebūt.

## De disciplina comedēdi inter seculares Capitulum XXXII

Precipue decet vt cū extraneis comedētes honeste se habeāt. vt nec in cibo nec i modo comedendi vł mora. aut in alijs q̄ discōueniūt sup mēsam. vt ē ẜboꝝ mł̄tiplicatio aut exterioꝛ corpis vł habitus dispositio ihonesta possint de irregularitate notari. Circa cibū attēdāt ꝙ ꝓpt quātitatē vł qualitatē de gule vicio iudicari nō possint. De ꝑmo sapiēs ait. Utere q̄si hō frugi his q̄ tibi apponūt̄. ne dū mł̄tū mā ducas odio habearis. Vñ inter seculares ñ expedit appositā sp̄ portionē totā comedere aut penit⁹ euacuare scutellā. ne forte id magis hoīes voracitati q̄̄ necessitati attribuāt.

Int̄ cetera ē habēda sp̄ tꝑantia circa potū. Turpissimū est si de nimia potatōe notētur. Religiōis quis insignia ꝑferēs. meribo li nomē ignominiose sortit̄. hoc viciū hoīez corā deo ⁊ hoīb⁊ vilē reddit. Ad notā huius vicij fugiendā cauere debēt ne post refectionē. etiā si vinū sepi⁹ offerat̄ frequēter bibāt. aut postq̄̄ in cōi potatū est. seorsuz sine vrgēte necessitate potū in ꝑuato req̇rāt. nec cino ꝙ pot⁹ vbi dormit̄ remaneat patiātur post cenā nō sunt ad ẜba ⁊ pocula vigilie ꝓtrahēde. Vigilare ad ignē sitim ꝓuocat ⁊ bibitare cōpellit. grauat corp⁹. exhaurit spiritū. tps in ẜbis pene impceptibili subductiōe ꝯsumit. tēpestiue ad orōem surgere. officij debitū deuote vt expedit soluere nō permittit. Et q̇ sero sobrietatē nō obẜuat ẜniaz mane frequēter suspēdit̄ a diuinis. Usitatū est hosti hoīes ad prunas seducere. Ad prunas dñz spreuit rex ioachim. negauit petrus. ⁊ ñe nob ō nocturna ꝑdicatiōe ad prunas ꝓpter fructū vł interrogatiōes hominū blādiamur. Ad prunas ioachim q̇dē audit ẜmones dñi sꝫ cōtemnit. Ad prunas petr⁹ de xp̄o interrogat⁹ offendit. O q̄ntū est serotinis necessaria ẜbis correptio matutina. mane ꝑdicāt docti. sero ꝯcionāt̄ indocti. Et in his oīb⁊ honesti⁹ alibi q̄̄ ad ignē ⁊ pocula ꝑdicat̄. Si hoīm inster deuotio ꝓ exemplis. senioꝝ itererit puideret vt narratōe vna paucis ve alijs si expediat ẜbis instātie satisfiat. Uerūtñ mutat iterdū causa ꝯsiliū. nec lex imponit̄ vnctiōi. vitāda tñ vigilia q̄ occasionē ẜbis aut potatiōi ministrat. Qui viciū cauere ꝯsiderat vicij occasionē ꝓcaueat.

Studeāt ğ in cibo ⁊ potu sobrietatē seruare. sicut ẜui dei ⁊ religiose viuētes. Sicē omnes cupiditates carnis abstinētia resecant̄. ita oēs ẜtutes edacitatis vicio ꝯstruunt̄. Immūdi spūs se ibi inijciūt vbi amplius vidēt cibū ⁊ potū. Circa secūdū multū attēdere sibi debēt ne videlicet cibos appetāt delicatos. Qui vinum ⁊ pinguia diligit. nūq̄̄ in ẜtutū possessiōe ditabit̄. Hoꝝ q̇dez ꝑmittit̄ vsus. abusus ⁊ ꝯcupiscētia ꝓhibet̄.

Semꝑ itaq̧ placeat eis lautioꝛib⁊ ꝑcere cibis. De grossioꝛib⁊ cibis ⁊ facili vel valde tēperato potu. necessitati vtcūq̧ satisfieri pt. q̄̄uis ⁊ ipa necessitas int̄ hoīes sit artanda.

Qui de religiōe cēset̄. modestiā dz religionis hr̄e. vt sit i tꝑantia speclm alioꝝ. Spectaculū facti sum⁹ mūdo ⁊ angel' ⁊ hoīb⁊.

Felix abstinētia q̄ palato iperat delicato.

Decet vas celesti grē mācipatū a seculi illecebris abstinere. Nō erubescāt aquā ꝓ vino petere si habuerint tꝑando. q̇n potius erubescere debēt si vinū biberint nimis forte. Aquā req̇rere ⁊ min⁹ limphato vino vł modicū sp̄ ꝓ bibēdi necessitate apponere. do placz. ꝓximū edificat. religiosū honestat. aīe sił ⁊ corpi est salubre. Ueꝝ q̄̄ turpe sit pauperib⁊ hoīb⁊ cibaria q̄rere lautioꝛa ⁊ appositis nō esse ꝯtētos. ō mō ꝑparādi cibū disponere. aut quō ꝑparet̄ req̇rere. potū vel cibuz aliquē in spāli laudare vt de eisdē amplius apponat̄. aut suas int̄ extraneos medicinas ondere quis sane mētis ignorat. Hoc⁹ q̄̄ honest⁹ ē in comedēdo habēd⁹ vt nō ar-



Inq destruun-
virtutes edaci-
tatis

decet vas celesti
gre mancipatu
a illecebris ab

In mēsa cū socio nō loquat̄r

dencāut cū nimia festinatiōe comedat̄. vel
aliās indecent̄. Morā in mēsa facere reli
giosum nō est. Caueāt ne alijs a comesti/
one cessantibꝫ. ipi comedēdo vl̄ loquēdo mē
sam detineāt. cū nō sit hominū sed magis pe/
cudū sup mēsam rumināndo diutiꝰ immora/
ri. Possunt tamē q̄ necesse habēt caute cum
modestia sibi in pncipio mēse alijs cōmuni
ter comedētibꝫ puidere. Ad hoc vbiqꝫ vt
ait sanctꝰ frenāda est lingua p̄ceps. maxime
ī cōuiuio. ne scꝫ ad loquendū supflue vel in
discrete relaxet̄. Taciturnitas ait Hugo i/
ter epulas idcirco necessaria est. quoniā lin
gua que omī tpe ad peccatū pna labit̄. peri/
culosius tamē cū p crapulā inflāmata fue/
rit. ad loquendū relaxat̄. Discretiōem ī ver/
bis eadē ibi rō psuadet Sup mēsam aūt
cū socio loq̄ aut corā illiteratis latinis ibid
vel alibi verbis vti. dn̄m quoqꝫ domꝰ vl̄ ali
os quoscūqꝫ ad comedendū vel bibēdū fre
quentiꝰ inuitare nō decet Subit aimo q
quedā matrona cuidā eā frequēter inuitan
ti. dixisse fert̄. Fuisti inq̄t asinariꝰ ruralium
ꝛ imperitoꝝ q̄ sepe asinos puocare nouissēt
esse. prius innuēs his q̄ inuitatiōes psonis
discretionē habētibꝫ inculcare solēt Opor
tet etiā disciplinā in corpis ꝛ habitꝰ disposi/
tione seruare. vt comedētes se nō appodient
sup mēsam vel accubitādo vel alio quocūqꝫ
mō iordinato se gerāt. Dū comedūt caput
in capucio nulla ratiōe pfundent. sed aper/
ta comedāt facie Ceterū religiosos ꝛ pau
peres de mēsa aliena viuētes. de portione si
bi apposita encenia familie faciēdo. patrisfa/
milias in domo gerere vices. canes vel mu
rilegos de mēsa pascere benedicta. a q̄ non/
nulli etiā abstinēt seculares. nō congruit

e mēsa pascere benedicta canes et murilegos nō congruit

Pricipalis huiusqꝫ incisio nil his note ipin
gens q̄ sub institutionibꝫ alijs militant. aut
p diuersis locis ꝛ diuersitate causarū diuer
sa ordināt instituta. Honesta quidē ꝛ san
cta omīs traditio que p prudentiā seniorꝫ
in timore dei cōmuniter tradit̄. cōmuniter
obseruatur. pfecto ex cōmuni surgit institu/
tione religio. honestas ex ordinatione cau/
satur Omne ordinatuꝫ decorū esse necesse
est.

Explicit prima pars principalis.

Incipit secūda pars que est de genera
li exhortatione.

Rincipali huiꝰ
opusculi pticula expedita. secū
daria hec pauca epilogar ꝛ sup
plet q̄dā vt q̄lit̄ noui xpi disci/
puli ad deū. ad se. ad prim. ꝛ ad res etiā q̄s
aliq̄n tractare vl̄ tractare ɔtingit se habeāt. q̄bꝫ
differētiaꝝ iudicijs ꝺ sua ɔuersiōe discernāt
q̄lit̄ deniqꝫ ipi ad pfessiōꝫ recepti se gerere ꝺ
beāt vl̄ breuit̄ in aliq̄bꝫ instruāt̄.

De ordinatiōe respectu dei.

Capitulum I

Ante oīa cor suū p purā ɔfessiōꝫ mū/
a datū dignū ꝺo habitaculū p̄parēt. illō
excolāt. illud exornēt. nihil ibi sordi
dū vl̄ obscuꝝ. nihil ibi vel ad horā residere.
qō dilecti sui oclos offendere valeat patiāt̄
Teptatiōes ꝛ cogitatiōes malas hūilit̄ ꝛ pu
re ɔfiteri nō differāt. veret̄ hostis ɔsiliū suū ī
gerere nō zelāti. puidēdū est eis vt q̄ iā sunt
supni regis milites annotari. secū omīno fir
miter ꝛ statuāt se vsqꝫ in finē ei fideliter fui/
turos. nec vllis ab eo tēptationibꝫ tribula/
tionibꝫ ꝛ angustijs deinceps recessuros. Iu
raui ait pphēta ꝛ statui custodire iudicia iu/
sticie tue. Religionē sanctā ad quā eos dn̄s
sua miseratiōe vocauit. feruētissimo ac fide/
lissimo studeāt amore diligere. ꝛ ei tāqꝫ spe/
ciosissime ac deo dilectissime spōse fide inui
olabili adherere. Quecūqꝫ sibi siue pspera
siue aduersa ɔtigerint. deū sp deuotis efferāt
laudibꝫ. vt siue cespitēt. siue cadāt siue aliaꝫ
quācūqꝫ molestiā siue lesionē incurrāt. sp in
ipoꝝ ore resonet diuina laus. sp vl̄ bn̄dictus
deꝰ vel aue maria. vel aliq̄d qō ad laudē dei
ptin̄. et dicāt. Et hoc in ɔsuetudinē ducere
studeāt Nulla vnqꝫ negligētia obmittendū
Quicq̄d speciositatis vel delectabilitatis
in creaturis inuenerint. q̄cq̄d circa statū hu
mane ɔditiōis vl̄ dispositiōis acciderit. totū
sp assumāt in materiā laudis dei. ꝛ de omi/
bus q̄ occurrerint deuote studeāt cogitare
In ipo suaꝝ oim opationū initio dn̄m i/
uocare. ꝛ suā ad ipꝫ itētiōꝫ dirigere assuescāt
Instēt oratiōi feruēter. q̄ nouā ī orto dn̄i
plantulā fouet puehit ꝛ ɔfirmat Discāt q̄
vna saltē diei vel noctis hora tps ꝛ ociū vē/
dicare. quādo ad se reuersi mētisqꝫ cubiculū
introgressi. orēt in abscōdito patrē suuꝫ q̄n
in corde cōtrito ꝛ humiliato vniuersoꝝ do/
mino familiarit̄ assistēt. Mane aūt astabat
pphēta dn̄o. q: qui mane vigilauerit ad deū

inueniet eū Surripiēda erit carni. ꝛ si foꝛ
te nō semꝑ. sepe tamē somni reqes matutini
cū illa hoꝛa xp̄s resurrexerit. tūc est temp⁹ al
lidendis ad petrā puulis. moꝛtificāde car/
ni ꝛ recreādo spūi oportunū. Tunc spiritu/
les auicule dulcē deo in coꝛdis oꝛgano ex/
hibēt melodiā. Ad hec ꝛ alie tēpoꝛis et q̄/
tis opoꝛtunitates que occurrūt minime ne
gligēde sunt Post hoꝛas canonicas non
statim oꝛatoꝛiū exeāt. s; in oꝛōne aliq̄ntuluꝫ
subsistētes qualit̄ op⁹ dei ꝑegerint cogitent
an tepide vl̄ feruēter defect⁹ si q̄s ibi cōmise
rint tūc emēdent. grēq; deuotiōis se offerāt
infundēde. quā si dn̄s dederit nō repellant
Vocaūt in omi oꝛōe obseruēt vt qđ oꝛā/
tes dicūt. ex aīo sp dicāt. Nō vocib⁹ s; re/
b⁹ agit̄ apd deū Porro q̄ ad oꝛōeꝫ ē negli
gens sue nimiꝫ ingratitudis ꝛ tepiditatis ē
testis Frustra ꝑfect⁹ virtutū sine oꝛatōne
sperat̄. Ad ea que ad cultū dei ꝑtinēt ma/
gno coꝛde ꝛ ꝓmpto coꝛpe accingant̄. Ad
diuinū officiū audito signo statim om̄ibus
occupatiōib⁹ omissis accelerēt. Si i lect;
fuerint statiꝫ surgāt. nec vltimū aliquaten⁹
signū expectēt. Oratiōe aliqua vtilit̄ ꝓue/
nit̄ officiū Qui sic ex studio ꝓuenit. in bn̄
dictiōib⁹ meret̄ dulcedis maioꝛis deuotōis
ꝛ grē ad ipi⁹ executionē ꝓueniri. Ecclesiā
intraturi man⁹ si necesse habuerint lauent.
Vestes marie in die religiose cōponāt ne
irreuerēter aut indecēter introeāt aulā dei.
In eccl'ia deo psallētes creatoꝛē suū totis
virib⁹ cū reuerētia debita laudēt Officiuꝫ
suū in choꝛo ꝛ extra nō ꝑfunctoꝛie quidem.
asininis vt dicit̄ labijs. s; deuote semꝑ ꝛ in/
tegre dicere studeāt. nec aliā ei occupatōem
admisceāt. Cessent man⁹. oculoꝝ euagatio
reprimat̄ vt mens ab exterioꝛi cura penitus
libera soli valeat deo vacare. Dies vl̄ ho/
ra que negligēt̄ officiata ꝑtransierit nequa/
q̄ vlterius poterit reuocari. cū tempis seq̄n
tis officiū suā nihilomin⁹ diligentiā ꝛ deuo
tionē requirat. Nec sibi de gratuitis oꝛatiōi
bus blādiant̄. si circa necessarias que ꝓmo
loco habēde sunt desidiosi extiterint. De
niq; iuxta sancti verbū pure semper ac stre/
nue deo ē laudib⁹ diuinis intēdere. Pu/
re quidē vt dū psallūt nihil aliud cogitēt q̄
qđ psallūt. Strenue vero vt sicut reuerē
ter. ita ꝛ alacriter deo assistāt. non pigri. nō
somnolēti. nō ossitātes. nō parcētes vocib⁹
non ꝑscindētes verba dauitica non integra
transilientes. nō fractis ꝛ remissis vocib⁹ mu
liebre q̄ddam blanda verba de nare sonan/
tes sed virili vt dignū est sonitu ꝛ affectu spi
ritus verba depromētes. Reuerentiā in
officio honesta coꝛpis dispositio que mētis
deuotionē nō mediocriter ꝓmouet attestat̄
In choꝛo nō stent in stallis suis molliter
aut quasi fractis renib⁹ resoluti Quando
post psalmū vel hymnū sancte trinitati reue
rentia exhibet̄. humiliter ꝛ decenter inclinēt
Tunc eñ tardius surgere. segniter ac certe
diffoꝛmiter inclinare. vt quādo coꝛpe q̄deꝫ
demisso sufficiēter. vult⁹ tamē indecent̄ eri/
gitur. oculis erratice circūlatis. imperfecte
quoq; ad memoꝛiā trinitat; inclinatiōis ve
nerationē exoluere quasi sit honoꝛis differē
tia in ꝑsonis irreuerētie arguit ꝛ tepoꝛis.
Etiā extra choꝝ stent ad officiū ꝑterq; ad le
ctiones ꝛ officiū moꝛtuoꝝ. specialiter tamen
lectiōib⁹ plane dictis de dn̄a tm̄ exceptis ir
reuerētes ꝛ pigros se nouerint si debitas do
laudes sedendo vel iacēdo exoluāt. nisi ne/
cessitas euidēs cogat Siquādo ꝑ viam
officiū dixerint. ꝛ si nō vacant cōtinue dum
illud dicūt ab itneratiōe quiescere saltē ad
collectā ꝓcedentiū collectiuā. quādo omino
tota est in deū intētio colligēda i vno sistāt
loco. ꝛ si temp⁹ exegerit ꝛ locus ꝑmiserit. cuꝫ
reuerentia genuflectāt vt in oꝛatione cōmu
ni totū officiū venerent̄. Dispositio coꝛ/
poꝛalis honesta deuotiōis ꝓuocat affectuꝫ
ꝛ designat. Nō frustra sanct⁹ Martinus
oculis ac manib⁹ in celū sp intentus oꝛasse
describit̄. Intrinsec; motib⁹ gest⁹ exteri/
oꝛ attestat̄ Quis extra ꝓuentū ꝓuentua/
lis in om̄ib⁹ discipline nō seruet̄ districtio. I
oīb⁹ tm̄ religiosi opib⁹ religiōis d; vestigiū re
lucere. Debēt ḡ ad op⁹ dei coꝛp⁹ honeste
disponere. ad collectā ꝛ trinitat; memoꝛiaꝫ
vel modicū inclinare. oꝛdinē in ꝓsequendo
seruare. occupationē ꝛ interruptionē vitare
Ad missas postpositis om̄ib⁹ tanto ma/
ioꝛi ꝓmptitudine ac deuotione ministrent.
q̄to deo ibi familiari⁹ fuit. Calicē ꝛ coꝛ/
poꝛalia si tetigerint reuerēter ꝛ mundissime
tractēt. manusq; post tactū hmōi anteq; ap
ponant cōmunib⁹ lauēt Coꝛp⁹ dominicū
recepturi ante vt decet amplioꝛi cōfessionis
oꝛationis ꝛ tam a cibis q̄m verbis tempe/
rantie studio acceptum deo satagant ho/
spitium preparare. Infusam autem ob tan/
ti hospitis grām. reuerentiā in grāꝝ actiōe

attendāt. Nō minor est ꝟtus ꝙ̄ querere par/
ta tueri.

De ordinatiōe respectu sui Cap. II

c Ereꝝ feruorē scōm ⁊ q̄ndā debēt ma
gnanimitatē assumere. vt ad ꝟtutū
exercitia strenui ac deuoti opa bōa
freq̄nt sugerogare ꝯtēdāt. Tūc eī vicia fide
lit extirpata discedunt si ꝟtutibꝫ cedāt. alio/
q̄n vt si cedūt ad tēps eiecta. Nā redeūt nisi
ꝟtutes in locꝫ vicioꝝ q̄ fuerunt depulsa suc
cesserint. Nō multū ꝓderit oīa reliquisse
nisi ꝟtutū passibꝫ tota xp̄m intētiōe seq̄mur.

Quid iuuat expeditū esse ad cursum nec
currere. exisse ad opꝰ ⁊ opis obliuisci. Nō
intrātibꝫ vineā sꝫ opantibꝫ merces dat. Et
cū in vsu ꝟtutū oīm ꝑfecti esse nō valēt. ī ali/
qua saltē se studeāt spēalit exercere. ⁊ illā q̄n
ta pōt ꝑfectiōe obseruare. Feruorē noui
cioꝝ nō decēt ille misicordes ī seipis discre
tiones ⁊ discretionū dispēsatiōes faciles. q̄
indulgētie suo iudicio nō sunt admittende.
nec tn̄ recusande sunt alieno. A seipso ī se
ipm rigida dꝫ esse cēsura ⁊ districta seueritas

Ad regentē vl ꝯsulentē lenis ⁊ obediēs ī
oībꝫ hūilitas. si alteꝝ desit. vt ī deside ⁊ tepi/
do nō spero cursus ꝑseuerātiā. vel ī ꝑcipicio
timeo ruinā Sint occultatores ꝟtutū. si
cut aliꝗ vicioꝝ. Nō tn̄ in ꝑncipio ardua siue
multa ꝑsumāt. Nec sine licētia aliq̄d nota/
bile attēptēt. sꝫ a minoribꝫ ꝟtutibꝫ paulatiꝫ
ad maiores ꝯscēdāt. Hereditas ad quā fe/
stinat in ꝑncipio. ī nouissimo bn̄dictiōe care
bit. Cōem ordis obseruātiā sequant. ꝑfe
ctiōi in silētio ⁊ ī aliꝗs institutꝫ pleniꝰ obtinē
dis insistāt. a q̄ nec exēplari leuiū. vel negli/
gentiū aliq̄ꝝ dissolutiōe diuertāt. Optīa
religiosi ꝑfectio. ꝑfecte cōia q̄ꝫ ꝯsuetualia ꝯ/
uare. Porro h̄ religionē offendit q̄ religi
onis violat instituta. Turpis ois ꝑs vni
uerso suo nō ꝯgruēs Caueat vir ꝯstās ⁊ ho
nestꝰ ne ꝯsuetudinū ordis temerariꝰ viola/
tor existat. alias ī victu ⁊ moribꝫ nouitatꝫ no
ta ⁊ singularitatꝫ erit diuersitas fugienda.

Añ oīa caueāt ne ꝓ inchoato iāꝫ bono
subrepat suꝑbia. vt se aliꝗs ꝑferāt ⁊ se aliq̄d
esse putēt. Perit oē qđ agit si nō sollici
te ī humilitate custodit. Exteriorē gestu/
um disciplinā nō negligāt. Disciplina cer
uicē submittit. deponit supcilia. ꝯponit vul/
tum. ligat oculos. cachinnos cohibet. mode
rat linguā. frenat gulā. irā sedat. format ices/
sum. Sit ḡ aspectꝰ verecūdus ⁊ simplex.

risus sine cachinno. vox sine clamore. inces/
sus sine tumultu. Erecto vel discooperto
passim capite manibꝫ dissolutis vel habitu
nō incedāt. Sit eis grata quedā nō scur/
rilitas seu curiosa vrbanitas. quibꝫ sancta q̄
dam rusticitas bn̄ sedet. Salua sꝑ mode/
stia honestatꝫ. Sint ad loquendū tardi.
⁊ in voce demissi. ⁊ in ꝯgregatōibꝫ aut senio
rū ꝑsentia vix nisi ꝓ pn̄ti necessitate vel inter/
rogati loquant Nō sint disputatores. nec
facile de auditꝫ ꝑsertim seniore ꝑsente sentē/
tient. Stulti sic sunt in sensu leues. ita ⁊
in verbo ꝑcipites. Infra tps ꝓbanonis
cū extraneis siue religiosi siue aliꝗ fuerit abs
ꝙ̄ licentia ⁊ dato sibi socio nō loquāt Re
ligionis initiū est lingue frenū. Si quis pu
tat se religiosum esse nō refrenās linguā su/
am. huiꝰ vana est religio. Rem aliquā licꝫ
paruā sicut acū. siue aliud occulte. hoc est si/
ne licētia recipe vel habere. quasi furtuꝫ ab/
horreāt. Suꝑfluitatē in cibis ⁊ vestibus
⁊ in aliꝗs quibuscūꝙ̄ ꝯstanter despiciant.

Pauꝑtatē ⁊ parcitatē quandā in oībus
que ad corpꝰ ꝑtinēt amplexātēs. Viciose
ꝯsuetudini viriliter ⁊ feruēter resistāt. nec tā
in his que gule viciū sapiūt succrescere pati
antur. Extra cōmunē refectiōeꝫ ad come
dendū ⁊ bibendū vix eos inflectat ipa neces
sitas. Sepe qđ necessitatis esse videt. est
viciū. Ultra duas vices in die pueroruꝫ
seu pecudū more comedere. potū extraordi
narie frequētare. religionis tēperantiā ⁊ de
corem euidēter offendit. Que rogo reli/
gio. que pauꝑtas. si mox vt esuris. mox vt si
tis. volito pares. satias appetitū. nec cum vs
ꝙ̄ ad statutā horam scias cōpescere. Si
quādo tamē extra horā exactus necessitate
quis bibit. sedendo ⁊ socio ꝑsente id faciat.

Non decet vt stando sine teste bibas.

Si plures fuerint. oēs dum bibit sile/
ant. Statimꝙ̄ vt biberit surgāt cū aliqua lau
de dei. Reprehēsibilis admodū cōfabu/
latio vel mora superflua iuxta potū. Nū/
ꝙ̄ ocio torpeant. sꝫ semper aut lectioni aut
orationi vel officio addiscendo. aut aliꝗs nō
que ipi elegerint. sed que iniuncta fuerint fa
cienda intendant. Spiritū tamen deuo
tionis exteriores non exhauriant actiones

Deuotus frater nunꝙ̄ totus comedat.
totus dormiat. aut totus in exterioribus
occupetur. Sed siue comedat siue aliud
faciat. sanctum in animo aliquid sꝑ voluat

vnde spūs recreet In somnū q̄ȝ itur⁹ sem
per aliquid in memoria secū deferat in quo
placite quidē obdormiat. quod nonnūq̄m
iuuat somniare. ⁊ vigilātē excipiēs i statum
hesterne intētiōis restituat Lectū stratu/
rus p diurnis offensis orōem sp aliquā faci
at. veniā petat. pecc⁹ pcutiat. cruc̄q̄ munit⁹
signaculo suū deo spiritū humilit̄ recōmen/
det. q̄ a somno surgēs cū aliquāta se denuo
laude cōsignet Et si forte eū luxurie pom
pa cōcusserit. recordet̄ dilectū suū positū su/
per lectū dolorꝫ. ⁊ vniuersum stratū ei⁹ i car
nis infirmitate versatū. Hec dicēs in corde
suo. Dn̄s me⁹ pēdet in patibulo. ⁊ ego volu
ptati operā dabo. Sic̄q̄ inuocato noīe sal
uatoris. ⁊ geminādo sepi⁹ nomē salutis. ces/
sabit quassatio.

De ordinatiōe circa primum.
Capitulū III

a D hec qualit̄ se habere ad primū de
beāt Hugo docet. Supioribꝫ inq̄t
obediētiā. timorē. obsequiū. ⁊ venera
tionē exhibere debem⁹. cū eq̄libꝫ pacē ⁊ con
cordiā custodire. inuicē obseq̄o. beneficio. ⁊
honore puenire. In oī actiōe ⁊ v̄bo supiorē
eis locū tribuere. ⁊ si qn̄ fortassis in aliq̄ ne/
gocio pire eos cogāt̄. cū oī hūilitate ⁊ reue/
rētia q̄ facienda sūt nō p̄cipe sꝫ demōstrare.
⁊ si eos p̄cedere ptingat cū alacritate ⁊ deuo
tione q̄si ex necessitate subiecti obedire. In/
ferioribꝫ sp bn̄ficiū ⁊ auxiliū ipēdere. venera
tionē nō exigere. societatē atq̄ eq̄litatē ama
re. Maioribꝫ ait debem⁹ p timorē subdi.
eq̄libꝫ p caritatē obseq̄. minoribꝫ p eq̄litatē
sociari seu coeq̄ri Igit̄ deuoti frēs senio/
res suos reuereant̄ vt dn̄os. diligāt vt parē
tes. Qui p̄sunt i dn̄o sunt s̄m apl̄m ampli⁹ i
charitate habēdi Sane iuxta Hugonē
reuerētia sine amore s̄uilis est ⁊ amor sine re
uerētia. puerilis iudicari debet. ppterea do/
cet sanct⁹ vt trāseūte maiore. minor surgat.
⁊ det ei locū sedēdi. Nō p̄sumat inquit iuni/
or cōsedere nisi p̄cipiat ei senior su⁹. Prior h̄
ponit puersio vel grad⁹ officii seniorē. q̄ȝq̄
⁊ etas sit iuxta legē dn̄i honorāda. sic ei scri/
ptum est. Corā cano capite cōsurge. ⁊ hono
ra personā senis. Discretio tamē caute p
loco ⁊ tempe ac sine reuerētie cōgrue detri/
mento. venerationē modificat Habēdus
est mod⁹ in oībꝫ. nec viciosam quidē sup/
stitionē admittēs. nec supstitionis euitande
pretextu. humilitatis aut morū sanctionē
euacuās. Obediētie se totos subiiciant.
Sit homo interior tot⁹ deo. sit exterior
tot⁹ p̄lato subiect⁹. Quicq̄d superior eis
vel p̄positus vel instructor iniunxerit. qua/
si diuinit⁹ imperatū. statim vt veri obedien/
tie filii deuote adimpleāt. quicq̄d statuerit
immobiliter seruēt. scienterq̄ aliquid trans/
gredi sacrilegiū putent. Credāt salutare.
quicq̄d ille p̄ceperit Perfecta obedientia
est in incipiēte maxime indiscreta. id est. non
discernere quid vel quare precipiat̄. sed tātū
ad hoc niti vt fideliter ⁊ humiliter fiat quod
a maiore precipit̄. Nouiciū prudentē. in/
cipientē. ⁊ sapientē. in cella diu posse cōsiste/
re est impossibile ⁊ in cōgregatione durare.
Stultus fiat vt sit sapiens. Secure
p oīa obedit̄ vbi contra deū nihil precipi
tur. Discāt ergo volūtates pprias frange/
re. alienoq̄ iudicio ⁊ imperio ambulare.
Nulla ars ait sanct⁹ absq̄ magistro disci
tur Ad illud inq̄t tendit oratio vt tuo do
ceam te arbitrio nō viuendū. sed viuere de/
bere in monasterio sub vni⁹ disciplina patris
consortio multorū. vt ab alio discas humi/
litatē. ab alio patientiā. hic te silentiū doce/
at. ille mansuetudinē. Nō facias quod vis.
subiiciaris cui nō vis. Lassus ad stratū ve/
nias. ambulansq̄ dormites. nec dū expleto
somno surgere cōpellaris. Nihil absq̄ in
structoris cōsciētia vel quocūq̄ eant. cui ab
aliis etiā superioribꝫ demādata sibi signifi/
cent In quibꝫ sufficit ipe. semp eius licentia
sint cōtenti. p his que inferioris sunt nō pas
sim recurrāt ad maiorē. Fratres omnes.
⁊ se inuicē honore ⁊ obsequio puenire ⁊ eo/
rum defectū in officiis humiliorib⁹ imple/
re cōtendant. Seniores fratres versicu/
los dicere. de lumie seruire. librū ad officiū
tenere. vel huiusmodi humilia in choro ⁊ ex
tra. quantū in se fuerit nō permittāt Om
nibꝫ se subiiciētes humiliter propter deum
nō quod sibi vtile putent. sed quod aliis am
plectantes oībꝫ libenter obediāt. omnibꝫ
satisfaciant put possunt. vt in omnibꝫ quibꝫ
vtitur trāsitoria necessitas supereminea t q̄
permanet charitas. Quicquid agūt fide/
lissime cū diligētia faciāt. ⁊ tanq̄ deo non q̄
si hominibꝫ seruiētes. non estimēt alios fra/
tres qui diuti⁹ in ordine laborauerunt. se/
cum ex equo laboribus occupandos. pre/
serti cū de se hūilit̄ sentiētes pie obeāt crede
q̄ sancti viri pl⁹ deo placeāt quiescentes q̄

ipsi quãtulibꝫ laborãtes Erubescãt se nescire. qđ in obseqÿs religioso est sciendum. Qđ nesciũt. statim exercitio mgrãnte addiscant Sint pcipue ad seruiendũ cõmunitati pmptissimi Si lumẽ in ecctia vel i officinis. aut aqua in fratrũ lauatorio desit ꝯtinuo de bis ꝛ similibꝫ necessitati puideãt. Ad obsequiũ aduenientiũ fratꝝ. q̃ sicut angeli. imo sicut xp̃s in eis veniẽs sunt suscipiendi. cũ omni deuotõe festinẽt. Et qꝛ fratribꝫ hospitibꝫ ſm qđ religionis honestas ꝛ consuetudo reqꝛit. ꝑus orandũ est cũ fratribꝫ sociens in pace. cũ cito ab oratione surrexerint ad eoꝝ deosculãdas man⁹ maxime si fuerit sacerdotes deuote occurrãt ꝛ humiliter genuflectãt. nullũ fratrẽ ꝓprio appellãt nomine nec nisi fuerit patrie ꝯsuetudo tuisent Nulli ꝑsus q̃tũ in eis est materiã p̄stẽt molestie alicui⁹. sed omĩa q̃ necessaria ꝛ vtilia estimãt bono pietatis ꝛ charitatꝭ cõponãt. Quid pace honesti⁹. quid vnitate iocundi⁹. aut cõmodi⁹ socialitati. qđ charitati meli⁹ aut pciosius inueniẽ Gloriosissimũ qđ est ꝛ potissimũ liberalis aĩe ꝛ cõsciẽtie bone indiciũ. pacem ꝓximi custodire. Omnẽ q̃tũ possibile ẽ fratrũ scãdali occasionẽ vitare. verecundari si sociũ vel ꝑ subreptionem offendis. Si quẽ aduersum se frẽm motũ vel leuiter senserint. quiescere nesciãt quousq̃ ipm̃ humili studuerint satisfactione placare. Ad extraneos si q̃n pcedunt. in verbis eoꝝ. incessu ꝛ habitu modestia fulgeat discipline. breuiter ꝛ pauca loquanẽ. caput decenẽ operiant. man⁹ abscondãt. mulieris omĩno quãtumlibet ꝓpinque. osculũ ꝛ nude manus cõtactũ penit⁹ vitẽt. Pro ꝑsonis que in domo vel in via fratrũ se orõnibꝫ recõmendãt statim post earũ abscessum orationẽ faciãt spẽalem. Defunctis fratribꝫ audito eorũ transitu q̃citi⁹ possunt subueniãt. ꝛ debitũ saltẽ obsequiũ soluere nulla occasione postponant. Talia siquidẽ nõ absq̃ ꝑtimescẽde offensẽ ꝑiculo negligunẽ.

De rerum custodia
Capitulum IIII

r Es quas tenẽt precipue libros. mũ de teneãt ꝛ honeste. A tactu libri nudã cohibeãt manũ. que licet munda. tamẽ quia porosa. ipsum facile inficit ꝛ deturpat. Turpe est nudos paginarũ marginibꝫ imprimere digitos. vel ipsos vel certe laternã super librũ legendo deducere. Semper pãnus si assit digito supponatur. alioquin ita caute tangãt ꝛ leniter. vt tãgentes quasi nõ tangere videanẽ. librũ siue ꝑ siue apertũ nõ teneãt vel incaute relinquãt Firmacula libro paululũ stricto si violẽtia latẽtur apponãt. Violentiã sonitus probat. Indignus est libro qui negligit custodire. Solent incurÿ quidaꝫ libros digitis. ꝛ vestes saltẽ in manicis munde seruandas. sordibꝫ ꝛ pulueribꝫ vel rebus quas tractant pene indifferẽter exponere. ipas vero extreme frequẽter vilitati expositas. vix valent a socioꝝ cibo. vix ab altari. vix etiaꝫ ab ipsis calicis mappulis ꝓhibere. Qui ipsis placere sordibꝫ cupiũt. custodie curã curiositatis cõdemnant infamia. fuequ vicium in curie. virtutis spẽ colorare nitunẽ. Grauia hec homini erudito. Qui mũdicia gaudet. honestatis pulcritudine delectatur.

De profectu ꝛ defectu nouiciorum siue de differentia conuersorum.
Capitulum quintum

a Ccedit hinc neophitorũ conuersio. differens intuenda. Sunt enim quidã tractabiles. simplices. deuoti timorosi. qui nihil sibi christo chari⁹ estimãtes. volũtates ꝓprias ei sacrificant. voluntarie pmpti. ad nutũ nutu citius obedire. ad difficilia quelibet ꝓpter christũ equanimiter ꝑferẽda parati. sue quoq̃ integritatis solliciti. cor suũ ꝑ purã cõfessionẽ ꝛ assiduã orationẽ mũdare nõ negligũt. Sunt in exteriori ꝯuersatiõe disciplinati ꝛ humiles. studẽt se in omĩbꝫ officiosos ꝛ amabiles exhibere. Si quidẽ studere ꝓpter deũ amari. charitati seruire ẽ. Hi ꝓfo sunt altissimi filÿ. fideles sancte religiõis ꝓpagines. fratrũ leticia. cõsocioꝝ solatiũ. sui glĩa instructoris. Nã gloria patris est fili⁹ sapiẽs. Sũt ꝛ aliÿ dure ceruicis. discipline mãsuescere nescientes. tepidi curiosi. superbi. qui q̃ suauis est dominus nõ gustantes. seculari dũtaxat deposito habitu. non affectu. adhuc in moribꝫ. in ṽbis in gestibus. ꝛ ꝓpriarũ pertinacia volũtatum seculo fidẽ seruant. vt monstro mirabilius sub religiosa veste hominẽ videas secularẽ Hi sunt filÿ diffidentie adulterina plantatio. fructus inutiles ꝛ acerbi. sociorum on⁹ et scandalum sui afflictio et confusio instructoris. Iuxta illđ Ira patris fili⁹ stult⁹ ꝛ confusio p̃ris ẽ filio idiscipliato. Ponẽda sũt pauca corpori ꝛ curiositatꝭ ꝛ sup hic p̄dcoꝝ indicia

vide de conuersione c. sepbi

vt cognita deuitet. Cautior i bõis ãblãs ſi ꝛ mala nõ lateãt. Tepid⁹ in ↄuerſatiõe oci oſa ↄba ꝛ vanas cogitatiões noxias eſſe nõ ↄſpicit. Vitãs grãdib⁹ reliq̃ oĩa vix repu tat iputãda. Ebetati cordis ipſe ad ↄſciaꝫ de offenſis vt timorꝫ filial ignar⁹ timoratos ꝛ ↄſcie puritatẽ amãtes fatuos ꝛ ſupſtitioſos ſentẽtiat. Qi ſi a torpore mẽtꝭ euigilauerit ea q̃ leuia extiſtimabat qĩ horrẽda atq; atrocia ptimeſcit. Vacu⁹ grã ꝛ tepid⁹ qð eſt grẽ ſeu min⁹ neceſſarie tẽtiõis qð diſcipline qð mo rũ qð ↄtutꝭ pfectio ↄciliat negligẽs illð dif ficile vl certe ſupfluũ arbitraẽ egre doctrinã ad talia patiẽ. Doctorẽ nimis pfectũ ironi ca irriſiõe pnũciãs. Sepe ſtult⁹ ſui pr̃is di ſciplinã irridet vt pateat qð iuxta ſapiẽtem dr̃. Cõpedes i pedib⁹ ſtulto doctria. Aial hõ nõ pcipit ea q̃ ſunt ſpũs dei. Tepid⁹ i cõ uerſatõe rmiſſus publicos mores ꝛ docto ris monita negligit ea q̃ di ſũt lãguide opa tur ſi qð incboat bonũ vix pficit rarõ ad di ninũ officiũ ꝛ q̃q; ↄuentualia occurrit ocio gaudet labore vl modico lediẽ ꝛ facile ſe in firmũ vl ad modicũ ſe fatigatũ ptẽdit ſed ꝛ amore puato ſe diligẽs q̃ carnis ſũt ſapit et pſeq̃r et affectu. Alioꝝ q̃ꝫ defectib⁹ ñ ↄtuti b⁹ herẽs ſi qd min⁹ vl negligẽter actũ inſpe xerit illð i exẽplũ ad ſue velamẽ tepiditatis aſſumit. Ficta ei ꝛ indeuota pfeſſio rara ꝛ bre uis ↄpũctio inſipida ꝛ ſine intẽtiõe orõ icir cũſpecta ꝛ ſine edificatiõe lectio obedientie moroſa ꝛ ſine deuotiõis affectu vix aliq̃lis i pletio. Multos ei remiſſa ↄuerſatio in p ſtinos errores rducit ac viuẽdi torpore rſol uit vt nõnũq̃ ex ore dñi euomaẽ. Curio ſus ñ curãda curat neceſſaria negligit et ſui oblit⁹ aliena ↄſiderat notat ꝛ explorat. Si qð inſonuerit ↄbũ ãhelat ſollicit⁹ ad ſciẽdũ ꝛ boneſtate poſtpoſita id ab inuitis ꝛ celare forſan volẽtib⁹ iuerecũde reqrit locꝭ ſibi nõ ↄceſſis ↄgregatiõi ꝛ collocutiõib⁹ fratꝝ ſe i gerit nõ vocat⁹. Cũ eũ abeſſe putauerꝭ adeſt impudẽs lateri adeſt auri vt nec ſecretũ va leas occultare ſmonẽ. Obſuat ãgulos va gis circũſpicit ocul heret ad ſinglã q̃ occur rũt. Cõmunes obſidet trãſit⁹ ſupuenĩẽti um ꝛ forẽſiũ gaudet occurſu rumorib⁹ ꝛ ſe cularib⁹ ↄbis hauriẽdis ꝛ referẽdis itendit. Res ſibi nõ deputatas curioſe reuoluere ñ quieſcit lr̃as etiã alienas ſi caſu aptas inue niat inſpicere nõ vereẽ q̃s tamẽ licet aptas q̃libet inuẽtas vix aliq̃s niſi ſupior licite in ſpicit vl aliis inſpiciẽdas exponit. Rerũ quoq; apparat⁹ cura ſupflua curioſitatis vi cium clamat. Signa ↄo ſupbie ſanct⁹ pro ſper enumerãs. Hos inqt dolẽdos enũcio quos iã cõuerſos ſupbia occulte captiuat. Hi ait ſeniorũ ſuoꝝ nõ obſeruãt imperata ſꝫ iudicãt de ſuis negligẽtiis obiurgati aut rebellant inſolẽter aut murmurãt. Sim plicitatẽ ſpũaliũ fratrũ irridẽter exagitant pferri ſe etiã meliorib⁹ impudẽter affectãt.

Obſequia delata faſtidiũt negata perti naciter querũt. Natales morib⁹ anponũt minores ſuos elati deſpiciũt cõferri ſibi ali quos poſſe nõ credũt. Nõ ſeruãt in obſe quio reuerentiã in ſermone modeſtiã i mo rib⁹ diſciplinã habẽt in intẽtione ptinaciaꝫ in corde duriciã in ſermocinatõe iactãtiam. Sũt in humilitate fallaces in locutõe mor daces ſubiectõis impatiẽtes temerarii i au diẽdo clamoroſi in loquẽdo faſtidioſi i ad uertẽdo pſumptuoſi i docẽdo effrenati de formiẽ in cachinnãdo. Hec ſunt infert ſuper bie graſſantꝭ iditia. Supbus ſe ad oĩa ↄprie volũtatꝭ impulſus accõmodat nec ſe aliis ſed alios ſibi aplicare cõtendit. Facile ſi bi ↄtumeliã iudicat ad quã irrogãdã ẽ va lidus ad tolerandũ infirm⁹. Et ſe grande aliqd eſſe putãs deferre ſociis dedignatur legib⁹ ſubdi ꝛ culpã recognoſcere ↄpriã eru beſcit. Et licet iuxta ordinis mores ſe rege re neſciat in ſuis oculis tamen ſapiẽs ꝛ per fectus ad alioꝝ inſtructõnẽ ſue pſertim opi nioni ↄtrariã ſtomachaẽ. Rephẽſus offendi tur nũc inſufficiẽtiã vel friuolã nunc moni toris modũ calumniãs. vt ſi pſuadere ali quid velis mod⁹ artẽ monitio ſtudium exi gat quo allegationũ obſitus ſpinis ſicut eri cius vel irrefragabili ratiõe vel auctoritate nõ dubia capiaẽ. Fit igiẽ ad obtẽperãdũ difficilis ꝛ ad correctionẽ impatiẽs adeo in terdum vt ſe diſcipulũ abnuẽs ipſm etiã de putatũ ſibi refugiat inſtructorẽ. Hec om nia ſerui dei quaſi peſtẽ mortiferã deteſtãtes pfecte ad dñm cõuertanẽ iuxta illud Deu teronomii. Perfectus eris ꝛ ſine macula cũ dño dõ tuo. Ve duplici corde ꝛ pctõri traꝫ ingrediẽti duab⁹ viis. Si quis ↄo ſufficiẽ ter expectat⁹ ꝛ monit⁹ mores corrigere ac re ligionis formã induere negligit pſertim ſi rebellis aut cõtencioſus extiterit nõ eſt pfi cientiũ numero aggregãdus. Infidelis ſi decedit diſcedat ne vna ouis morbida cõ

taglone mortifera totū gregē cōtaminet. p/
terius ꝛ insolēs in onus religionis ꝛ disso/
lutionem admittit.

De nouiter pfessis in ordine
Capitulum VI

D pfessionē admissis sit ꝙ̄ maxie cu
ra ne defluāt. pfecti quiꝙ magna se
discretiōis subtilitate ɔspiciūt. ne ad
deteriora vnꝙ̄ vl' in ope vel in cogitatōe di
labant. Si curare pua negligim⁹. sens. bilic
seducti audēter etiā maiora pperram⁹. susce
ptā etiā examinis tpe discip. inā prudēs nō
abijciat. imo nec suū ɔtinuo q̄si iam sibi suffi/
ciēs deserit instructorē. Eget rectore no/
uicius. eget nou⁹ directore pfessus. Ua/
nus ꝛ fictus vt instructoris curā euaserit i/
solescat. assumit cornua. fit p̄sumptuosus et
audax ꝛ quasi vacca lasciuiēs a p̄ma infor/
matione declinat. Cessat oratio. tepet deuo
tio. ɔfessio petōꝝ negligit. vt putes cum aut
sui oblitū. aut nō habere peccatū. facit qdeꝫ
dilata cōfessio vt negligēs mund⁹ appareat
licet nō existat. dū cu'pas absorbet obliuio
absoluit. Multiplicant dū nō curant offen
se. multiplicate ne discernant ꝛ corrigāt im/
pediunt. Multitudo peccatoꝝ ipedit ne vi/
deant. Uñ piger tūc est maxie viciosus. cuꝫ
vicia nō agnoscit. Sic filia fatua i demino/
ratiōe erit. Justoꝝ aūt semita q̄si lux splēdēs
pcedit ꝛ crescit vsꝙ ad pfectā diē. Professi g̃
ɔfiteant. pfectū p̄sumptiōeꝫ p̄scribāt. dabit
ad h̄ humilitatꝭ ꝛ paupertatꝭ ɔstātia pseuerās
affect i. cura ꝛ abiectio terrenaꝝ. exercitatō
charitatꝭ. ꝛ q̄ cōplect. oīa ɔsideratiōis atte/
tio. Sūma religiosi v̄tus humilitas que
ip̄m curat pficit ꝛ ɔseruat. Sine hūilitate
nulla v̄tus. nulla pfectio aut acquirit aut s/
uat. v̄tutū siquidē bonū q̄ddā ac stabile fū/
damentū hūilitas. Nāpe si nutet illa. v̄tutū
aggregatio. illa nō est nisi ruina. Et qm̄ ad
hūilitatē hūiliatio via ē nō erubescāt hūilia
Nec hūilitatꝭ officia facile respuāt. ac ipositi/
ta recōmēdēt. Ois ab eis p̄sumptiōis auda
cia p̄scindat. Antiquioribꝫ fribꝫ i ordie ɔferāt
sp coꝝ respectu se iuniores ꝛ nouicios repu
tēt. Ad exteriora vl' honorꝭ alicui⁹ officia p/
uehi nō affectēt. Multos ꝙpera nimis pro/
motio a v̄tutū iā pfectu p viciuꝫ elatōis dic/
cit. Qui mōm deserūt au secūs ad exteriora
officia vehi ñ debēt. nisi p hūilitatē diuin⁹ in
eiusdē mōi ɔtēptu soluāt. Et q: nouoꝝ ꝛ iu
nioꝝ tētatio solet eē facile superbire nesciare

modū hūilitatꝭ seruare. ꝛ si forte in aliq̄ p̄sint.
officiū metas excedere. ac ō nimis grādia ia
ctitare. attēdāt sibi sup his vigilāt. Nō pt in
timo ɔsciē testimonio gl'ari veracit. nisi qui
gloriolas p̄cē respuerit. Paupertas i oibꝫ
placeat ne vetꝫ siue i cibis siue i aliꝭ reꝫ se
velint sarcinul' onustare. pfecta reꝝ abiec/
tio. a cura expedit mētē ab infectōe affectuꝫ
Nēo in x̄pi expeditōe liberior. nil hñre. Si
aliq̄bꝫ egeāt. studeāt patiēt. Sup oēs diui
tias. diuitē fac paupertas. Necꝙ i victu ꝛ
i his q̄ carnis sūt. maxie āplectāda. Nō ē cuā
gelica paupis gaudēre supfluis. luxibꝫ idulge
re ꝛ qd̄ nec diuites pñt sp velle i oibꝫ abūda
re. nec penuriā sētē pati. familiaritates sup/
fluas fugiāt. Esto aūt q̄dā oibꝫ benign⁹. ne/
mini blād⁹. paucꝭ familiarꝭ. oibꝫ equ⁹. Et sā
ct⁹. Tria inq̄t religiosū quelibꝫ decēt. pauca
loq. paucos hr̄e familiares. ꝛ multū orare.
vbi mlt'i familiares. ibi mlte locutōes. ꝛ sibi
li singlares. Si familiarē admittꝭ. sit quem
etas mores discretō ꝛ honestas isignit ꝛ cō
mēdat. Familiaritas si fuerit ordiata. nō
erit blāda iproba puerit'. Est modestia q̄/
dā in scā familiaritate seueritas ē ꝛ iusticie
rectitudo. vt nullatē⁹ viciū foueat. nec p ami
co ptm⁹ offēdat. Nō. i. ait sapiēs p amico in
imic⁹ fieri primo. Seculariū ōniꝙ famili
aritas idiscreta r̄ligiosi qd̄e mltiplr inq̄etat
Nullu⁹ grāꝫ munuscul' ɔparēt. Si q̄d for/
te alicui vl' cā exacti necessaria. prius religio
nis lege licētia p̄obtēta obtulerit. honestas
rei ꝛ vilitas p̄cij. r̄ligiosoꝝ ꝛ paupū exeniū eē
pbēt. Nō freq̄ntēt ꝙpinq̄s. ac exterioribꝫ se
iplicēt curꝭ. sꝫ salutꝭ ꝙprie mēores agēde po/
ti⁹ pnie vacēt. Nō cadat a mēte pfessio. sp
ad q̄d venerit cogitēt. Pēsent q̄d ō q̄bꝫdā
ait. s. greg⁹. Sepe inq̄t nōnulli apte p̄uitatꝭ
vias deserūt. seruatꝭ hitū sumūt. mox vt p̄ma
limia bñ viuēdi ɔtigerit. obliti quid fuerit
affligi iā p pniaꝫ ō ɔsūmatꝭ neq̄q̄s nolunt.
laudari āt ō inchoata iusticia appetūt. p̄esse
etiā ceterꝭ melioribꝫ ɔcupiscūt. Et p⁹ pauca
in rebꝫ ait mlt'iplicibꝫ occupari atꝙ ipā occu
patōe ɔfusi. ñ solū ppetrata minime deplorāt
sꝫ adhuc q̄ dplorēt exaggerāt. Scdm aplꝫ
nēo militās dō iplicat se negocijs secl'a. vt ei
placeat cui se pbauit. De scō legit. q̄ q̄nto
mag' se ab hūanis curis ꝛ colloq̄is seq̄stra/
bat. tāto illi vicinior ꝛ ꝙpinq̄or dō erat. Ui
tāda maxie colloq̄a mlieꝝ. nō pt toto corde
hitare cū dño q̄ mulieꝝ accessibꝫ copulatur

Charitatis obseq̄a libēter impēdāt Charitas sp̄ reddita. sp̄ debet debitorē. Nec autem quod negetꝰ amicis q̄ etiā debetꝰ inimicis.

Post q̄ vel oroī vacauerint. vel ad studiū se dederint. ad iuuendū fratribꝰ surgāt. et si necesse fuerit officiales nūc huc. nūc illuc discrete tm̄ ꝛ put oportuerit iuuēt. vt fm̄ apl'icam doctrinā ꝛ vitā manibꝰ suis laborātes qd bonū est. alioꝝ fratꝝ etiā corpalr̄ si fieri pōt pticipātes laboribꝰ. in charitatis sp̄ exerceantꝰ opibꝰ. ꝛ cibū corpis non absq̄ labore comedāt corpali. vt h̄ scā ꝯsuetudo ipos in hūilitate custodiat. i fraterna dilectiōe ꝛ oī pfectiōe ꝯfirmet. Qui cōibꝰ instant. suisq̄ obseq̄is alios portāt. sūt corpali simul ꝛ spirituali suffragio supportādi. Merito singuli p his orāt. q̄ p cōitate laborāt. In spūalibꝰ bonis martha pticipet cū maria. q̄ vtrq̄ sūt sorores. ꝛ eq̄ sit ps descēdentis ad pliū. ꝛ pmanētis ad sarcinas. ꝛ silr̄ diuidāt. Qui nob corpalr̄ obsequūtꝰ. iuste forte in necessarijs spūalibꝰ assequūtꝰ. Rursū cōitatis opibꝰ familiaria nemo pponat. Caritas (de q̄ scptū est) nō q̄rit q̄ sua sunt. sic itelligitꝰ. q2 cōmunia ppriis. nō ppria cōibꝰ anponit. Cōsideratiōi deniq̄ an oia ꝛ in oibꝰ vigilādū. q̄ ad finē ꝛ directiōē attēdit. Finis ad quē nr̄a tēdit pfessio. regni dei vel potiꝰ ipe deus Directio. s. illa q̄ tēditꝰ. mētis ē puritas. ad ipm pncipaliter directa. Decēdū ingitꝰ his duobꝰ. Necesse ē eī mentē ꝯsiderare. q̄ recurrat. cui q̄ pncipalitꝰ inhereat. nō herētē p singlas horas atq̄ momēta p incursuū varietate mutari. atq̄ ex his q̄ extrinsecꝰ accidūt in illū statū ꝯtinuo trāsformari q̄ pmus occurrerit Hinc ē q̄ mltos p xpi amore maxima ꝯtēnentes. p̄sinū tm̄ affectū in minimis retētātes. Postremo videmꝰ p q̄pbio. p acu calomoq̄ ꝯmoueri. Irascūtꝰ mobilitꝰ ꝛ inflātur veluti q̄ n̄ habeāt aplicā caritatē Qui si ꝯtēplationē mūdi cordis fitā tenerēt. nūq̄ p puis rebꝰ admitterēt qd ne p magnis ac p̄ciosis icurrerēt opibꝰ. easdē penitꝰ abijcere maluerūt. Vn̄ liq̄t pfectū nō statim facultatū seu dignitatū abiectiōe ꝯtingi. vbi fuerit caritas illa cuiꝰ apl's mēbra describit. q̄ i sola cordis puritate ꝯsistit. Nā qd est n̄ emulari. nō inflari nō irritari. ꝛ reliq̄. nisi cor pfectū atq̄ mōissimū deo offerre. ꝛ itactū a cūctis pturbatiōibꝰ custodire. Quicqd ḡ nos ad hāc puritatē pt dirigere. tota virtute sectādū est. Quicqd āt ab hac pt retrahere. q̄uis necessariū ꝛ vtile videatꝰ. vt pniciosū ꝛ noxiū deuitādū. Sine via tēdētibꝰ. labor ē itineris nō pfectꝰ. Operantꝰ ꝛ seruāt q̄ maxie puritatē pfecta hūilitas. ꝛ expeditio mētis a terrenis. Erit deniq̄ vt purꝰ animꝰ pura deū orōe frequētet. frequētādo gustet. gustādo pbet q̄ suauis ē dñs. Erit deniq̄ vt diuino inebriatꝰ amore. totā in deū ꝯsideratōē inflectat. toto ī ipsum desiderio pgat. nil ei sit dulciꝰ. nihil iocūdiꝰ i hac vita q̄ vacare ꝛ videre qm̄ ipe est d's. qd ē in ptibꝰ ꝯsideratiōis potissimū. Affecta sic aia ꝯphēdit amplectitꝰ ꝛ stringit ꝛ tenet dicēs. Tenui eū nec dimittā. Puritas itaq̄ via ē regia per quā ad spōsi amplexꝰ. p quā tandē ad pñiaꝫ puenitꝰ Per hāc tādē veri israelite de virtute in virtutē donec videatꝰ dꝰ deoꝝ in syon desiderij gressu indeclinabili gradiuntꝰ. xpm sup oīa diligunt. nihil eiꝰ amori pponūt in via quē habituri sunt mercedē in patria Et nūc ego qui licet admodū impfectus ꝛ rudis. p obedientiā tm̄ erudiēdis simplicibꝰ aliqua h̄ documēta cōgessi. pulcrū depingēs hoīem pictor fedꝰ. eos supplex p dñm obsecro. vt me sibi ꝛ si minꝰ pficuū. tamē beniuolū attēdentes. in orōibꝰ suis mei meminerint peccatoris. quatenꝰ orātibꝰ eis. meoꝝ veniā peccatorum assecutꝰ. in potētias dñi vna cū eis merear introire. ipo misericordiaꝝ dño id prestante. cui est honor ꝛ gloria in secula seculorum Amen.

Explicit Speculū discipline

# Sequuntur mora

lia quedā documēta extracta ex speculo disciplīe sub tribꝰ metris infra in rubro cōphensa. p nouis ꝛ iunioribꝰ. in corde. collocutorio siue locutiōe. ꝛ in choro maxime p̄ aliis intuēda. Et pmo de cordis disciplina oñdēdo vicia. ꝛ quo ad fugā eorū ē discernēdū

Frater mi charissime cuꝫ bene hec fugeris cordis disciplinā habebis. Ideo intꝰ et extra his q̄ sequūtꝰ vel alijs renūcia. Primo res peculiares. Secūdo reatū peccati. Tertio vagatiōnē mētis. Quarto vecordiam Quinto ppriā voluntatē. Sexto p̄sumptionem. Septimo irreuerētiā. Sine q̄bꝰ in religione nr̄a fratꝰ q̄libet ad opandū bñ cēsetꝰ expeditꝰ. Cū deo vale fratꝰ pamāde.

Frater hospes venit. alto dogmate tētꝰ
Res, re, va, ve, p. p̄, ir. hinc fugito mi vir.

Incipit vtilissima quedā ep̄la eximij et deuoti doctoris Bonauēture. q̄ est quasi q̄dam regula ⁊ institutio oīm pie ⁊ spūalit̄ in xp̄o viuere volētiū. ⁊ distinguit̄ in. xxv. memorialia. vt inferiꝰ patebit.

Prologus.

IN christo suo dilecto. F. Bonauētura d̄ balneo regio cōfrater eiꝰ in dn̄o. Qualicūq; hoīe veteri iā exuto. xp̄o viuere ⁊ mori mūdo. Qm̄ dilecte mi frat̄ i dn̄o adhuc me in p̄sentia tibi posito mihi instātissime supplicasti. vt te i posterꝫ aliq̄bꝫ lr̄is exhortatoriis visitarē. Noui frat̄ q̄ hec dicēs ardētes prunas ꝯgeris super caput meū. Verūtamē affectuose instādo duricie mee sup̄biā supplici humilitate vicisti. intm̄ vt ip̄e iā p̄mitterem qd̄ optabas. Quis magꝭ dignū foret hec me a te quidē suscipe q̄ȝ me tibi hmōi destinare Quia tn̄ instātia tue deuotiōis me cōpellit stultū fieri in p̄te ista. sic̄ potero qualitercunq; experiar qd̄ hortarꝭ. Nō tn̄ tibi alia specialia scribēs nisi ea q̄ rudia ⁊ simplicia mihi ip̄i colligere ꝓponebā. ex q̄bꝫ iā plurima bene nosti. Sȝ interim alloquēs dilectiōem tuā charissime. cū nullꝰ sic̄ experiētia certa docȝ p̄fecte deo huire possit. nisi dissoluere omnino se p̄curet a mūdo. oportet si seq̄ volumꝰ dn̄m saluatorē. voci nos ꝓphetice obedire. vt scȝ pctōꝝ colligatiōibꝫ dissolutꝭ dissoluamꝰ fasciculos dep̄mētes. quatenꝰ a terrenis actibus dissoluti seq̄mur liberis gressibꝫ redēptorē. q̄ȝ iuxta ap̄li testimoniū. nemo militans d̄o dȝ se negocijs secularibꝫ implicare. Nūq; ḡ de aliqua re creata nisi inq̄ȝtū nostꝝ exciter diuini amorꝭ ⁊ dilectiōis affectū. cor nostꝝ esse sollicitū p̄mittamꝰ. q̄ȝ multiplex rerꝝ labentiū varietas plꝰ debito ruminata nō solū aīm distrahēdo. pacate mētis gratā interrūpit quietē. verꝝ etiā in aīmo gignēdo phantasias. turbulēte quassatiōis molestia importune ip̄ellit eandē. sȝ potiꝰ affectionis oīm terrenoꝝ sarcina onerosa deposita. absq; retardatiōis grauedie curramꝰ ad illū q̄ nos salubriter inuitat. in q̄ est aīaꝝ opulēta refectio ⁊ pax sūma q̄ exupat omnē sensum. Venite ad me inq̄t om̄es q̄ laboratꝭ ⁊ onerati estis ⁊ ego reficiā vos. O dn̄e q̄ indigeꝭ q̄re vocas. q̄d tibi cōmune nobiscū. O vere pietatꝭ vox. Venite ad me inq̄t. ⁊ ego reficiā vos. O ⁊ eī nr̄i dignatio admirabil̄. O charitas ineffabil̄. Quis eni aliq̄n fecit talia. q̄s vnq̄ audiuit. q̄s vt ꝯspexit talia. Ecce iuuat inimicos. hortat̄ reos. allicit ingratos. Venite inq̄t ad me om̄es. Et discite ad me. Tollite iugū meū sup̄ vos. ⁊ inuenietꝭ requiē aīabus vestrꝭ. O v̄ba dulcia. v̄ba deifica. ⁊ penetrabiliora om̄i gladio ancipiti. intima p̄cordioꝝ euiscerātia. nimiaq; repleta dulcedine vsq; ad diuisionē aīe p̄tingētia. Expgiscere nūc o aīa xp̄iana ad tāte benignitatꝭ amorē dulcedinis tāte saporē. ⁊ ad tāte suauitatis odorē. Certe q̄ ista nō sentit infirmꝰ est. alienatꝰ est. iā p̄ximat morti. Inardesce queso o aīa mea. pinguesce amore. dulcesce sapore. nemo te p̄hibeat itrare. tenere. gustare. Quid ampliꝰ querimꝰ. q̄d vltra expectamꝰ. q̄d desideramꝰ i hac vita. Habemꝰ in xp̄o oīa bona. Sȝ heu o insania nr̄a mirabilis. O infirmitas miserabil̄. O vesania detestabilis. Nā vocamur ad requiē. ⁊ seq̄mur laborem Inuitamur ad solatiū ⁊ q̄rimꝰ dolorē. Promittit̄ gaudiū ⁊ appetimꝰ merorē. Mirabil̄ p̄sus infirmitas. miseraq; p̄uersitas. Iam oēs īsensibiles facti sumꝰ. ⁊ q̄si deteriores simulacris. hn̄tes oculos ⁊ nō vidētes. aureꝭ ⁊ nō audiētes. rōem ⁊ nō discernētes. amarꝝ dulce ⁊ dulce amarꝝ ponētes. O deꝰ vn̄ nob̄ tāte p̄uersitatꝭ correptio. vn̄ nob̄ tāte offensionis satisfactio. Certe nihil tale inuenit̄ in nobis nisi tuo munere tribuat̄. Tu eni solꝰ potes nos corrigere. tu solꝰ p̄ nr̄is delictis satisfacere. q̄ solꝰ nosti figmētū nr̄m. salꝰ ⁊ redemptio nr̄a. q̄ solū illis h̄ facis q̄ se miseros ꝯspiciētes in imis. a te solū releuari ꝯfidūt. Leuemꝰ ḡ ad deū mētis nr̄e oculos in directo. ⁊ videamꝰ vbi nūc p̄strati sumꝰ. Qm̄ q̄ p̄uū suū casum ignorat. surgere minꝰ curat. Cognoscētes v̄o clamemꝰ in fortitudine ad deū de p̄fundis vt nobis adiutricē porrigat misericordie sue manū q̄ abbreuiari nunq̄ poterit ad saluandū. Nō q̄so ꝯfidētiā amittamꝰ. magnā remūeratōȝ habentē. Adeamꝰ thronū grē eiꝰ cū fiducia. fructū nostre fidei reportātes. salutē scȝ aīaꝝ nr̄aꝝ. Nulla nob̄ insit cūctatio. Iā eni vita nos vocat. salꝰ expectat. tribulatio cōpellit itrare. Quid ḡ facimꝰ. q̄d pigritamꝰ. q̄d moras ꝯtrahimꝰ Festinemꝰ ingredi in illā requiē iocūditatꝭ eterne. vbi sunt magna ⁊ inscrutabilia. q̄ꝝ nō est numerꝰ. Ascēdat q̄so hierl'm cor nostrū. suspiremꝰ ad patriā nostrā. tēdamꝰ sursum ad m̄rem nr̄am. Introeamꝰ in potentiā dn̄i. et

sentiamur nostꝝ regē in ea regnātē. ⁊ liquē scāt in miserationibꝫ eiꝰ corda nr̄a. Agamꝰ illi gr̄as toto corde ꝗ defectū nr̄e ingratitudinis nō ꝯsiderās. sue nō abstulit a nob̄ misericordie pietatē. desideriū nobis tribuens ipiꝰ viā currere mādatoꝝ. quā sine desiderio nulꝰ currere pōt. qḋ quidē munꝰ nō est vilipēdendū. sꝫ gr̄e reputandū. cū ꝓpheta ille eximiꝰ se asserat cōcupisse ꝗ ait. Cōcupiuit aīa mea desiderare iustificatiōes tuas ī omni tp̄e. Sꝫ qꝛ hocipm̄ desideriū aliqñ nimia tepiditate nr̄e īcurie ⁊ negligētie lassascit. cogitaui quedā incitatiōis huiꝰ memorialia annotare in q̄bꝫ fugiēda pateāt ⁊ seqn̄da. que q̄dē cū affectu affectuose speculātes pristino vigore resumpto tā diu infatigabilit̄ ꝟtutibꝫ ⁊ gratijs ī charitate diuīa crescamꝰ. quoadusq̄ ꝑfectū veniat desideriū collium eternoꝝ. Ponant̄ aūt memorialiū p̄dictoꝝ p̄us quedā generalia. postmodū specialibꝫ subsequētibus.

Memoralia generalia

Unt ⁊ hec quedā ꝟtutes ꝓbate in iuuenibꝫ ⁊ scale salutꝭ. ꝑ quas sine dubio ad ꝑfectiōem ꝟtutū ⁊ culmē glorie possunt ascēdere fideliter exercitati ꝑ eas. videlicet scā verecūdia in cūctis rebꝫ ⁊ actibꝫ suis. tarditas loquēdi. ꝓmptitudo obediēdi. freq̄ntatio orōnis. fugere ociū ⁊ dissolutiōes. pure ⁊ frequēter ꝯfiteri. libēter seruire. ⁊ infructuosum ꝯsortiū deuitare. He nāq̄ sunt margarite fulgētes q̄ possessorē suū deo ⁊ angel̄ faciūt gratiosū. Dū aūt ei placuerit ꝗ te segregauit ex vtero mr̄is tue. vocauitq̄ ꝑ gr̄aꝫ suam. vt ī te reuelet imaginē filij sui. de miserabili ꝟuitute egyptiaca trāsferēs te in libertatē filioꝝ dei. iāq̄ in viā noui hoīs incepis pedem ponere. q̄ int̄ timorē ⁊ amorē hūilitatꝭ ē semita ꝯstituta. tūc ꝑ eandē hūilitatꝭ viā ad eminētiora ꝯscēdēs. poterꝭ te ī altioribꝫ exercere ex q̄bꝫ certa memorialia subscribūt̄.

De cōcupiscentijs mortificandis

Primum

Porter ⁊ añ oīa te cupientē vestigia seq̄ saluatorꝭ. vt speꝫ tuā totā fixā ī dn̄o habeas. ⁊ oībꝫ hꝰ mūdi ꝯsolatōībꝫ penitꝰ ꝯsperās

De vicijs extirpandis

Ecundū est vt ab oībꝫ vicijs ⁊ ꝯcupiscētijs mal̄. inquantū sustinet hūana cōditio. teipm̄ studeas penitꝰ emūdare. vt fermēto veteri totiꝰ malicie ⁊ nequitie expurgato. ambules ī nouitate vite pꝰ xp̄m. qꝛ nisi p̄us hmōi catenas iniq̄tatꝭ ꝯfregerꝭ. aīa tua in tenebrꝭ aggregata ad celestia ñ potit eleuari

De colligatiōibꝫ resecandis

Ertiū est. vt a teipo dissoluas oēm colligationē extrinsecā. vt sana ⁊ pura mēte possis deo colligari.

De tribulatiōibꝫ cū patiētia tolerādis

Uartū est. vt amore altissimi ⁊ spōsi tui xp̄i omes mūdi huiꝰ ꝑsecutiōes eq̄nimiter feras. imo si possibile ē ꝓ voto suscipiēs solū in xp̄i passionibꝫ delecterꝭ. renuēsq̄ omnē tp̄alē leticiā. ī ipis tribulatōibꝫ hilarescas omes reputās tibi esse ad purgationē peccaminū. ⁊ lucrū aīe tue p̄paratas.

Ut de nulla re cōqueraris

Uintū vt cū creatorē tuū ⁊ oīm te sentias offendisse. rōꝫ tibi fieri nō poscas ab aliq̄ creata.

De paup̄tate suꝑpiꝰ

Extū. vt habeas despectui temetipsuꝫ. cupiēs ab oībꝫ despici. zelansq̄ sacratissimā paup̄tatē in omībꝫ que ad te spectant. Asperitatē. vilitatē. ⁊ parcitatē habeas q̄ntū potes. nō tñ in alijs req̄ras sꝫ potiꝰ letus ⁊ gaudēs domi ꝯsolatiōe fraterna. eis sicut oportet obsequēdo ⁊ mistrādo assistas. ois ꝯsolatiōis eos reputās esse dignos. nisi qḋ absit. ita tibi in aliquo pateret diuīa offensa ꝙ omi excusatiōe careret. de qua cōpatiēdo ⁊ timēdo ex intimo corde doleas q̄ntū potes

De honoribus fugiendis.

Eptimū est. vt omi tp̄e in timore stans blādicias hꝰ seculi. honores. glīas. vel fauores. aurasq̄ vane glīe quasi mortiferas pestes oino fugias toto posse. stansq̄ continuo ī teipo. omi hora habeas te suspectum. qꝛ si tuijpsiꝰ victoriā fuerꝭ assecutꝰ. nullꝰ hostis interiꝰ vl̄ exteriꝰ tibi nocebit.

De humilitate vera

Ctauū est. vt amore illiꝰ ꝗ cū sit dominꝰ oīm celestiū terrestriū ⁊ infernoꝝ. ꝑ nobis assumpsit vilissimā serui formā ī ea subijciens se volūtarie hoīm potestati. humiliādo teipm̄ oēm hoīem reputes tuū dn̄m ⁊ te verissime reputes seruū oīm. ⁊ in omībꝫ circa hoīem te reputes sicut seruū. Sic ei trāq̄llitatē ⁊ pacē cū omībꝫ ꝑpetuā obtinēs. scādalū penitus ignorabis.

De pace anime ⁊ quomodo habet̄.

Onū. vt nihil coꝝ tāgas q̄ te spiritali vtilitate nō tāgūt. hꝫ est. de nulla re cures vel iplices te ī aliq̄ exteriꝰ vel interius q̄quo mō vbi nō inuenis aīe tue lucrū. nec in hmōi te ab aliq̄ implicari ꝑmittas.

De custodia sensuum

Decimū. vt visui atq; oīb; sensib; corpis omnimodā custodiā ponas. ita vt nihil prsus velis videre vł audire aut tāgere. nisi vtilia aie tue. Linguā etiā diligētissime restringas vt nihil loq̄ris nisi interrogat9. vel necessitate vł vtilitate euidēti coact9. ꝛ tunc cū reuerētia aīi ꝛ timorꝫ dulcedine breuit ꝛ submisse si potes. sp deuitās plixitatē ṽboꝝ eoꝝ occasiões iuxta posse pscindēs.

De solitudine ꝛ vigiliis

Undecimū vt gratā sanctāq; solitudinē desiderās. oīi tpe opatiõez vigiliaruz habeas pciosam. in ipis sp offerēs deo orationes tuas cū attētione ṽboꝝ. deuotionis feruore ꝛ humilitate pfunda.

De diuino officio

Duodecimū. vt cū debes diuinū officiū celebrare ita fact9 ī teipō q̄ci9 obliuiscaris oim terrenoꝝ. q̄ten9 fixa mēte celestib; insistēs mysteriis cū tāta illud deuotiõe. reuerentia. gaudio. ac timore psoluas. q̄si inť angeloꝝ agmina ↄstitut9 diuino ↄspectui laudes psentialiť offeras cū eisdē.

Et sup oīa habeas in deuotiõe virginē gloriosam.

Tertiūdecimū. vt gl'iosam reginā domini nr̄i mr̄em bn̄dictaz in sūmo habeas oīi tpe venerationis affectu. ꝛ ī cūctis ad eā necessitatib; piculis ꝛ pssuris tāq; ad refugiū tutissimū te ↄuertas. ipi9 tutele psidium flagitādo. eāq; in tuā suscipiēs aduocatā deuotissime ac secure tuā ei cām cōmittas. q̄ mr̄ est misericordie. q̄tidie studēs ei spēalem ꝛ singularē reuerētiā exhibere. Et vt tua deuotio sit ei accepta ꝛ reuerētia grā. ipi9 puritatē ꝛ mūdiciā oīi ṽtute mēte ꝛ corpe illibate in teipō seruādo toto conatu nitarꝫ hūilitate ꝛ māsuetudine ei9 vestigia imitari

Quō fugiēda sunt ↄsortia mulieꝝ

Quartūdecimū. vt vbicūq; mulieres et ṽgines ꝛ iuuenes q̄scūq; pter necessitatis vł manifeste vtilitatꝫ causaz deuites. Et vnū vbicūq; fueris elige tibi prēm viꝝ q̄dē sanctū discretū ꝛ piū. doctū poti9 experiētia opis q̄ sublimitate ṽmonis. q̄ te ṽbis ꝛ exēplis efficacib; ꝛ pbatis ad diuinū amorē instruat ꝛ inflāmet. ad quē in cūctis necessitatibus tuis possis hr̄e recursū ꝛ spūale solam̄.

De fuga accidie ꝛ tristicie.

Quintūdecimū. vt omnē frigiditatē accidie ꝛ tristiae in q̄ latet via ↄfusionis. q̄ ducit ad mortē. a teipō sūmo studio depellens. interi9 exteriusq; seren9 sp ꝛ trāquillus existas. nulli vllo mō ↄtradicas ł resistas in aliq̄. sꝫ poti9 oīi modo. p oīa oīb; acq̄escens dūmodo diuine laudi vel saluti anime nō obsistat.

Et de oīb; habeas bonū exemplū

Sextūdecimū. vt oēs affectiões tuas ac volūtates ↄformes diuīe voluntati. Oīa te edificēt. neq; te deedificet aliq̄d ī h̄ mūdo puritatꝫ ꝛ īnocētie grā diuini tibi muneris elargite. nec alioꝝ pl9 debito defectib; pturbar9. iniq̄tati addēdo iniq̄tatez. alienis sordib; polluaris ne dū cupis alios de pelago liberare. deteri9 ipē corruas in pfunduz. Poti9 igiť oīa q̄b; nō potes sine detrimēto pdesse opiens charitate benigna illi summe sapiētie derelinquas q̄ nouit bona ꝯ malis eligere q̄buscūq;. sicq; in bonis opib; pariter atq; malis spiritualē dn̄o ↄcedēte poteris repire pfectum.

De custodia cordis

Septimūdecimū. vt cor tuū seruās omni custodia. solūq; spiritualib; exercitiis deditū. nulle ibi reꝝ visibiliū imprimanť cōcupiscētie. vt creaturis oīb; alienū libere possit vacare omniū creatori.

De charitate ad pximos.

Octauūdecimū. vt imaginē ac similitudinē maiestatis diuine ↄsiderās ī cunctis hoīb;. ita oēs diligas ītime charitatꝫ affectu. omniūq; ꝛ maxime infirmoꝝ ꝛ q̄rūcūq; indigentiū curaz geras. dūmodo circa spūalia tibi nō fiat nociua distractio. sicē bona mr̄ diligit atq; curat vnicū filiū pdilectū

De orōib; cū opib; sanctis.

Nonūdecimū. vt cōtinue mentē tuā ita habeas ordinatā cū deo q̄ oē op9 tuum atq; exercitiū tā mētis q̄ corpis sit orō. oīaq; seruitia ꝛ maxime hūiliora cū tanto facias charitatꝫ feruore. ac si ea xp̄o corpaliter exhiberes. Qđ certe debes ꝛ potes ṽaciter cogitare q̄m ipē dixit ī euāgelio. Qđ vni ex minimis meis fecistꝫ. mihi fecistis.

De obedientia sancta

Vicesimū. vt honorē ꝛ reuerentiā omnib; tā debitā q̄ deuotā sanctissime obediētie normā. nō solū magnis veꝝ etiā minimis quasi pupillā studeas sp seruare illesaz. obediēs quidē nō solū maiorib;. vt platꝫ. verū etiā minorib; oīb; te subiciēs quibuscūq;. abnegādo teipum p xp̄o. In bonis et

indifferētib) semp alteri⁹ studeas facere vo/
luntatē. in nullo p̄bens te alicui onerosum.
sed poti⁹ in charitate xp̄i diligēs vniuersos
teip̄m cōmunit omībꝫ gratū reddēs. Affa/
bilitates amicitias ꝛ familiaritates fugias
singulares. Sūmo ope caueas ne vnq̄ȝ vbo
vel facto vel gestu alicui⁹ rancoris. odij. cla/
moris. iniurie. turbatiōis. murmuratiōis.
detractiōis. scādali. ꝛ adulatiōis. ꝛ q̄ṙūcūq̄ȝ
similiū. aliqua rōne vł mō p te vel aliū causa
vel occasio fias.

Ut ꝯsolationes ꝛ tribulatiōes occulte te/
neas.

Icesimūp̄rimū. vt virtutes vel gratias
spūales quas in te vel p te diuina mise/
ricordia opari dignat. tribulatiōes ꝛ prelia
ꝯtrutisq̄ȝ ꝓpositū vel similia ab omībꝫ abscō/
dere studeas q̄ntū potes. his tamē exceptis
que ꝓprio sacerdoti in ꝓpria debēt accusatōe
detegi. nisi forte alicui tuo speciali ac ꝓbato
amico ea spūalis vtilitatis grā reuelares. cu
ius cōsiliū vel doctrinā in hmōi credas tibi
posse valere. Sollicit⁹ semp sis furari tem/
pus vbiq̄ȝ vt possis solite oratiōi ꝛ medita/
tioni sancte vacare vt sedēdo solitari⁹ eleua
tus sis desiderio ad sup̄na.

Ut deū semp ꝛ vbiq̄ȝ habeas ī memoria

Icesimūsecundū. vt solut⁹ ab omnibꝫ
creaturis tāto mētis conatu desiderij/
q̄ȝ feruore circa tuū creatorē intēdas. vt q̄si
omniū inferioꝝ oblit⁹. q̄cquid agas ꝛ vbicū
q̄ȝ steteris. ꝛ q̄buscūq̄ȝ negocijs implicеris.
die ac nocte ꝛ omī momēto ꝛ hora deū sem/
per habeas ī memoria. credēs ꝛ cogitans te
cū verissime corā eo. ꝛ ip̄m cogitās vndiq̄ȝ te
aspicere. Hec aūt cogita cū magna reueren
tia ac timore parit ꝛ amore. ꝛ cū magna di/
scretione. nūc añ pedes immēse maiestatis
ei⁹ ꝓstrat⁹. corde amarissimo pctōꝝ veniaꝫ
postulādo. nūc sacratissime passiōis filij dei
gladio cōpassiōis. corā ei⁹ cruce vulneratus
cū eo. lachrymosus ꝛ flebilis apparēdo. nūc
tot⁹ vite i. li⁹ decursuꝫ. obliquitati tue velut
rectitudinis lineā ꝓponēdo. nūc inenarra/
bilia ꝛ immēsa dei beneficia mēte ptractans
gratiaꝝ actiōibꝫ insistēdo. nūc stimulis ip̄i⁹
amoris ardētissime punct⁹. ip̄m in creaturis
omībꝫ intuēdo. nūc potentiā. nūc sapiētiam
nūc bonitatē ꝛ clementiā ei⁹ attendēs. cum
deuotissime in cūctis opibꝫ suis collaudan
do. nūc desiderio patrie celestis attract⁹. ad
ip̄m gemebūdis suspirijs anhelādo. nūc cir

ca nos viscera inestimabilis charitatis eius
aspiciēs. letabūda quadā excessiua admira
tione corde ac aīmo in ip̄o deficiēdo. nūc te
pcipitē. nūc te fugientē. nūc te ruentē. nunc
deū te timentē. subleuantē. retinentē ꝛ attra
hentē. nūc deū te ingratū p omīa cōcernen/
tem cōsiderās. ineffabilibꝫ diuine misericoꝛ
die visceribꝫ tibi patefactis. nimio in eo cha
ritatis ardore te cōferens. totū te fletibꝫ re/
soluēdo. nūc ꝯo occultissima. ꝓfundissima.
ꝛ summe arcana nimiūq̄ȝ stupenda iudicia
iusticie ei⁹ diligēter attendēs. cū in omībus
fidelis ꝛ cōstans cū summo amore ingēri q̄ȝ
timore ac tremore. discret⁹ supplex ꝛ humi/
lis venerādo. p omībꝫ aūt cōtinuā ꝛ viuam
memoriā ip̄i⁹ sacratissime passionis in aīo ꝛ
corde tuo ferēs.

De solicita custodia suip̄si⁹

Icesimūtertiū. vt sup custodia tua vigi
lans omī tpe ab antiqui hostis fraudi/
bus. q̄ sepe se in angelū lucis trāsfigurās oī
tempe ꝛ in omī via homini laqueū tendit et
retia. vt aīmas nostras valeat captiuare so
licitudine te cautissima tuearis. venantiū la
queos fugiēs sicut passer. tātaq̄ȝ puritat; hu
militate sancta ī oculis tuis fias vt ne sub/
tilissima ei⁹ retia te valeāt cōtinere. a quibus
sane tūc poteris liberari illesus. cū effectus
fueris israel. cōtinue mentalibꝫ ocul' videns
deū. quia nō dormitabit neq̄ȝ dormiet eius
custos.

De pura confessione peccatoꝝ

Icesimūquartū. vt tenēs indefessum ī
stituti sancti rigorē. sacris ardoribus ce
lestiū desirioꝝ successus. mētis ꝛ corporis
mūdicie pulcritudinē. innocētie puritatē. cō
scientieq̄ȝ teneritudinē ꝯseruās. cura diligē
tissima caueas ne vnq̄ȝ tepēdo in aliquo re/
sipiscas. Ad qḋ quidē diligenti⁹ ꝛ puri⁹ cō/
seruandū. quotidiana discussione septies ī
die examines vitā tuā. semp añ vel immedi
ate post quālibet horā canonicā. cōsiderās
ꝛ discutiēs attētissime qualit de hora in ho/
ram ambulaueris digne corā deo sine macu/
la ī iusticie semita. Et quia nemo est q̄ sic di/
sciplinā ꝛ iusticiā obseruet. vt nihil penitus
negligat vel omittat. ideo necessariū ē vt ad
penitētie lauacrū recurrēs cū dolore ꝛ gemi
tu sepissime tue accusationi insistas. In qua
quidē accusatiōe seu cōfessione integre ꝯaci
ter ꝛ pure sine omī velamine excusatiōis vt
occultatiōis seu palliatiōis p ordinē omes

tuos recitãdo defect⁹ sacerdoti ꝓprio tã͞q̄ deo debes intimare narrando ꝑus omissiones quas in his q̄ sunt ad deũ fecisti. ⁊ maxime in oratiõe quantũ ad duplicẽ ei⁹ partẽ. mentalẽ scꝫ ⁊ vocalẽ. deinde defectus ĩ obseruatione iusticie q̄ ad proximũ. post cõmissiões quas egisti ex mala custodia sensuũ. ⁊ sensibus adiacentiũ affectionũ ⁊ cogitationum. Hãc autẽ cõfessionẽ semꝑ debet cõtritio et satisfactio comitari. vt doleas videlicet de om̄ib⁹ offensis. nõ solũ de magnis. sed etiã de modicis. ⁊ dolẽdo caueas iterare culpã semꝑ studẽs causas ⁊ occasiões peccati prescindere quãtũcunqꝫ ꝑ amorẽ videãtur tibi cõiuncte. q̇a tũc iuxta saluatoris sentẽtiam. eruend⁹ est oculus scandalizans id est occasiones peccati vitãde. que quidẽ apparẽt nobis delectabiles nimiũ. etiã si multũ nobis displiceãt earũ effect⁹. Unde fortissimũ est ĩ hac pugna bellũ. Et ideo oportet s̄m dei p̄ceptũ esse cecũ surdũ ⁊ mutũ. ⁊ insensibilem ad om̄ia in quib⁹ nõ inuenit anima lucrũ. Ut autẽ diuinorũ p̄ceptorũ eiusqꝫ disciplíne celestis obseruantiã in supradictis et ceteris aliꝭs solicit⁹ intendas. ac feruenti⁹ accendaris. studeas hec quinqꝫ semel ad min⁹ inter diẽ ⁊ noctẽ. affectuose ⁊ morose om̄i tẽpore sincera mẽte tractare. q̄ꝫ scilicet sit breuis vita nostra. q̄ꝫ lubrica via. q̄ꝫ mors incerta. que premia iustis. que supplicia parantur iniustis. vt nõ sit seruitiũ sine timore. nec gaudiũ sine tremore.

Quales esse debem⁹ in nostra reputatõe q̄ꝫuis ꝑfecti.

Vicesimũquintũ ⁊ vltimũ. vt cũ diuina gratia largiẽte om̄ia bene feceris. te seruum inutilẽ ⁊ peccatorẽ recognoscẽs. omni beneficio dei reputes te idignũ. semꝑ robustissimã fidẽ tenẽs. replet⁹ charitate diuina fiducia magna sperãs ab ip̄o misericordissimo patre misericordie tibi viscera aperiri. vt dũ in fossam ꝓfunde humilitatis firmissima ieceris fidei fundamẽta. erexerisqꝫ lucidissimos parietes cõtinue ac feruide charitatis decoratos omniũ virtutũ picturis. tectumqꝫ desiderate spei beatissime posueris gloriosum. tandẽ om̄ib⁹ ordinate dispositis summ⁹ ille celestis inhabitator dulcisqꝫ hospes fideliũ animarũ. cui⁹ delitie sunt esse cũ filiꝭs hominũ tãdiu tecũ dignet̄ inhabitare ꝑ gratiã in p̄senti seculo vel exilio. quousqꝫ post terminũ vite hui⁹ in celestis beatitudinis patria gloriosa stola ꝑpetue immortalitatis indut⁹. claritatẽ vultus ei⁹ cũ omnib⁹ sanctis cernere merearis in iubilo. vbi erit summa felicitas ⁊ eterna beatitudo. finis et cõplementũ omniũ desideriorũ nostrorũ.

Cõclusio epistole huius

Hec verũtamẽ adhuc scias charissime frater ĩdubitãter q̄ nisi ꝑfecte abnegaueris temetip̄m. sequi nõ poteris vestigia saluatoris. ⁊ sine solicitudine cõtinua ⁊ labore. ei⁹ gratiã adipisci nequibis. Et nisi assidue ꝓpulsaueris portas ei⁹. ingredi non poteris ad pacẽ mentis. Et nisi te instãter in timore dei tenueris. cito dom⁹ tua corruet in profundũ. Et si fideliter ⁊ cõstanter te tenueris ⁊ exercitat⁹ fueris in p̄dictis. spero in misericordia saluatoris q̄ te gratia sua dignum faciet in p̄senti. secũqꝫ potieris gloria ĩ futuro. Qd ip̄e tibi ꝯcedat q̇ est trin⁹ ⁊ vn⁹ in secula seculorũ benedict⁹ Amen.

Et autẽ charissime non ideo tibi
b scripsi quia te crederẽ talibus indigere. sed q̄r ante collegerã pro meipso. cernensqꝫ mee incõstantie pronitatẽ. seu cõstantie paruitatẽ. cogitaui ea tibi tanq̄ꝫ coadiutori fideli ꝯmunicare. vt q̄d mea pusillanimitate negligentiaqꝫ teporis omittit̄. tua magnanimitate feruorisqꝫ sollicitudine restauret̄. maxime cũ te concordẽ quasi omnib⁹ votis meis in huiusmodi simplicioribus plurimũ d̄lectari cognoscã. Quapropter charissime in christo hec ea rogo caritate suscipias. qua illa tibi me scio affectione misisse vt videlicet his omnib⁹ supradictis quorũ quidẽ disciplina non videt̄ esse gaudiꝭ sed meroris. ita per celestiũ studiorũ exercitia studeas te mãcipare. vt pacatissimũ iusticie fructũ afferãt in futuro. ⁊ expectationis eius dulcis memoria etiã in p̄senti anima tua gustu deuotionis adipe ⁊ pinguedine repleatur in christo iesu domino nostro. cui me aridũ ⁊ verbosum potius q̄ꝫ deuotũ deuotis tuis oratiõibus ꝯmendabis. Cui est honor ⁊ gloria decus ⁊ imperiũ per infinita secula seculorũ Amen.

Explicit epistola sancti Bonauenture. Que est quasi regula omnium pie ⁊ spiritualiter in christo viuere volentium.

Incipiūt viginti passus siue formula nouicioꝝ sctī Bonauēture De informatione spūalis vite ac ꝟtute ⁊ ꝑfectu religiosoꝝ

J uis in spiritu ꝓficere ⁊ ħ esse ꝓpter qđ vt ħ. fieres ad scolā ꝟtutū.i.ad religiōē venisti. ⁊ ne fias illis silis q̄ longo tpe ī scolis manēdo multū tpis ⁊ sūptus inutilit̃ ꝯsumūt ⁊ mīme discūt. istiꝰ formule cōpendiū añ oculos habeto ⁊ ad eiꝰ reglaꝫ ordina vitā tuā ⁊ mores cōpone. ⁊ studiū īpende ⁊ tps expende.

Q religiosus volēs ꝓficere magistris se dꝫ submittere. Capitulū. I

N p̄mis sp̄ esto sub tali rectore ⁊ magistro. vl' si talē hr̄e nō potes.tuipse tibi mgr̄ esto q̄ sit strēnuꝰ.vt ad huiꝰ formule regulā cōpellarꝭ ⁊ in nullo tue ꝓp̄e volūtatꝭ libertati relinquarꝭ. Puer em̄ q̄ dimittit̃ volūtati sue.i.puerili lasciuie. ꝯfūdit matrē suā.i.religionē. Ideo tot ordines religionū cōfundūt̃.qꝛ pueriles mēte sibimet dimittūt̃ sine freno ītrahēte a noxijs.⁊ sine virga ad salubria cōpellēte.aut ex negligentia senioꝝ.aut ex nociua ꝯdescēsione eoꝝ ne teneros aīmos frangāt seuera coertōe. Sicut imprudēs medicꝰ q̄ ne ꝯtristet egrū quē curare d̄beret patit̃ eū nociua comedere.ex quibꝫ grauiꝰ ⁊ diutiꝰ infirmat̃. Et cū in vno dissimulant̃ excessus eiꝰ ⁊ vicia.cito ab alijs trahit̃ in exēplū.vt etiā sibi talia īpunita ꝑmittant̃ q̄ vidēt in alijs sustineri.

Q ꝑuersi nec volūt corrigi nec pati alios apud se fieri meliores.

Capitulū II

Andē ad ħ ista mala libertas dilatatur ⁊ ꝓficit.cū hec a pluribꝫ vidēt fieri.vt q̄i ꝓ lege ⁊ ꝓ iure ordinis defendāt. ⁊ si q̄s ꝯtrariū dicere aut docere arguēdo p̄sumpserit.singularꝭ supstitiōis īproperiū sustineat. ⁊ q̄si nouū ordinē ⁊ insolitū morem īducere velit vt delyrꝰ ⁊ vanꝰ irrideat̃. ⁊ onerosus fiat om̄ibꝫ.⁊ tāq̄ꝫ temerarius iudex alienoꝝ actuū ꝑsecutiōes amarissimas patiat̃. Timēt em̄ distorti ⁊ a via dei exorbitātes.si ꝑcerēt ꝫelātibꝫ ꝓ iusticia ⁊ religionis disciplina.ad ꝑtē suā alios attraherēt. et ita paulatim ad ordīs obseruātiā etiā ip̄i tādē cogerent̃. ⁊ p̄cauēt ardētissime ne ad ħ ꝑueniant. ⁊ sub specie singularitatꝭ extirpande eijciūt a se illos ⁊ opprimūt q̄ desiderant religionē ad statū debitū reformare. Qđ vidētes alij quibꝫ ħ displicet q̄ aliquā bone volūtatis scintillā habēt.sꝫ tm̄ infirmā terrent̃. et potiꝰ studēt se illis cōformare quos fortiorē ꝑtē vidēt hr̄e in multitudine ⁊ potētia q̄ꝫ cū istis tribulari.⁊ insup infamari. Juxta illđ. Et q̄ recessit a malo p̄de patuit. Hec om̄ia expti sumꝰ in nigro ordine vl' in alijs. Nūq̄ꝫ aūt ꝯtingat nostrā religionē ad statū similē ꝑuenire. Amen.

Q volēs ꝓficere in nullo dꝫ eē negligēs.

Capitulū III

Ui tali feruore ad religionē venit q̄ ꝓ om̄ibꝫ q̄ mūdꝰ ei ꝓmittere vel dare potuit.noluit dānari in seculo. nec ꝓ diuitijs vl' honoribꝫ vel delicijs.nec amore amicoꝝ.vl' ꝓprij corpis dubitauit se tradere carceri penitētie ꝓpter deū.nō debꝫ modo vilior esse q̄ꝫ tūc fuit vt ꝓ ꝟbis hoim deserat viā dei.iā in eiꝰ ingressu existēs a cuiꝰ aggressu nec terroribꝫ nec blādicijs potuit auerti.

Q si times đ singularitate notari. ⁊ ob hoc alijs odiosus fieri.scias q̄ nullꝰ sanctoꝝ singularis glie factꝰ est in celo nisi q̄ inter hoīes hic positꝰ studuit esse ī sanctitate vite singularis. qđ tm̄ de singularitate ꝟtutū dico. nō de cerimonialibꝫ obseruātijs.paruā vel nullam habētibꝫ vtilitatē ꝟtutis. Studia autē sanctitatꝭ in his ꝯsistūt.in cauēdo om̄e peccatū ⁊ om̄e scandalū q̄ꝫtū est in se.⁊ insistendo om̄ibꝫ ꝟtutibꝫ humilit̃.⁊ inq̄rēdo familiaritatē dei ꝑ affectū deuotiōis interne. Aduersus hmōi nulla est bona ꝯformitas per quā hec studia destruunt̃. Cū em̄ ꝓ iusticia sicut ⁊ ꝓ fide potiꝰ debeamꝰ pati.nō solū irrisiones ⁊ despectiōes. sꝫ etiā ꝑsecutiōes q̄slibet ⁊ mortē.sic passi sunt sancti ante nos. et patient̃ post nos in diebꝫ nouissimis q̄ꝫ fidē deserere vl' iusticiā vite peccādo relinquere Discamꝰ in ꝑuis ꝟboꝝ ⁊ despectionū tribulationibꝫ.vt si grauiora iminerēt nobis pro xp̄o certamina sciamꝰ ꝑ patiētiā supare. Nā qui a leui flatu deijcit̃.quō stabit a vēto maxime tēpestatis. Hec ad p̄muniendū cor premisi ꝯtra retrahētes a studio ꝓficiēdi in ꝟtutibus.qꝛ q̄ tale studiū ī se nō diligūt.vix p̄nt in alijs secū morantibꝫ eq̄nimiter sustinere. Vñ sicut illi nō dimittūt ꝯsuetudines suas malas ⁊ nocias ꝓpter nos. sic nō oꝑtet nos bona ⁊ vtilia studia abijcere ꝓpter illos.qꝛ si volūt ad vitā eternā venire.oportet eos nobiscū viā dei nō suā ambulare.

Q religiosus nō debet intēdere ociosita ti vel leuitati. Capitulū IIII

Nunq̄ debes p mutatoria ocios⁹ vagari. nec rumoꝛib⁹ ⁊ ꝟbis ociosis vacare. nec risui. nec scurrilitatib⁹ deditus esse. q: hec faciūt mentē vagā ⁊ inanē. et licētia istoꝝ dissoluit coꝛ a pōdere timoꝛis dei ⁊ affectū interne deuotiōis exhaurit. Non euageris hincinde ocul' curiose singula ītuēdo. q: ⁊ leuitatis est indiciū ⁊ ea q̄ foris hauris p oculos vel p aures. strepitū quendā interi⁹ suscitāt q̄ puritas intelligētie q̄ i bonis meditatiōib⁹ mētē pascit q̄si q̄dā puluere obscurat. Quicq̄d nō est tibi necessariū vel vtile ad tuū vel alteri⁹ ꝓfectū ptrāsi: noli imorari ne coꝛ i eo defigat. l' tps infructuose in eo expendat.

Q religiosus debet se occupare lectione meditatiōe. oratione. ⁊ operatione.

Capitulū V

Semp aliq̄d rectū defer in memoria. qd̄ de deo rumies cogitādo. ⁊ mētis tue intuitū sp in eū defigere stude. sicut docet ꝓpha. Prouidebā dn̄m in ɔspectu meo sp q̄m a dextris ē mihi ne commouear. Hoc em̄ cōtinet coꝛ apud se ne cōmoueat a se p vanā leticiā vl' irrōnabilē tristiciā. Mūdus em̄ in q̄ fluitam⁹ varijs tēpestatū vētis agitat. ⁊ q̄ n̄ vult nauē coꝛdis sui q̄ssatōibus ɔteri. vel vndaꝝ influctiōib⁹ demergi. vel in exteras plagas vētoꝝ flatib⁹ impelli. affigere cā funib⁹ bonaꝝ cogitationū assuescat ad petrā immobilē. Petra aūt est xp̄s. Quē funē vt difficile rūpat ex triplici resticulo ɔponat. ex sanctaꝝ scptūraꝝ deuota lectione. ex sedule orōnis cōpunctiōe. ex bonaꝝ actiōnū humili exercitatiōe. Lectio dat materiā ⁊ q̄si semē bone cogitatiōis. Orō rigat ⁊ ad ꝓfectū roboꝛat ⁊ coꝛ illumiat ad intelligētiā. et īpinguat affectū ad sapoꝛē. Bona actio maxime ɔdita pinguedīe charitatis ⁊ obediētie vl' alteri⁹ ꝟtutis letificat ɔsciam ⁊ dat fiduciā spei in deū. ⁊ si ad horā intercipit deuotiōis quietē. tñ meret postea maioꝛē dulcedinis ifusionē ⁊ grām puritatis.

Q cauēde sunt vane cogitatiōes ⁊ inutiles occupatiōes. Capitulū VI

Feriat⁹ ⁊ vacās caue tibi a vanis ⁊ p̄uis cogitatiōib⁹. ne vl' p modicū i te moꝛent. q: cito inq̄nāt coꝛ labe cuiuscūq̄ vicij. vt luxurie. vane glīe. odij vl' alioꝝ. Itē caue ab inutilib⁹ occupatōib⁹ q: tps ꝑdunt ⁊ coꝛ inq̄etāt ⁊ vtilia impediūt. ⁊ deuotionē dissipāt. Itē a toꝛpoꝛe accidie ⁊ pigricie que mētē tepidā ⁊ coꝛp⁹ delicatū reddūt. ⁊ ad bona opa desidiosum.

Q inter homies cauēda est tā ostentatio q̄ʒ supfluus pudoꝛ.

Capitulū VII

Inter hoīes existens caue a duob⁹ q̄ ad teipsum. ⁊ a duob⁹ quo ad alios. Quo ad te caue ne aliq̄d facias vt ab eis noterꝭ vn̄ gloriā queras i gestu. i voce. in sermone. vl' in actu. q: peccatū est ⁊ vanū. ⁊ cū putas eis placere. foꝛte displices. et indicāt te q̄ inanis glīe cupid⁹ sis. vel foꝛte nō aduertūt qd̄ agis. ⁊ sic pdis conatū tuū iutiliter ⁊ vane. sic̄ stulti q̄ pictis imaginibus quasi viuis hoīb⁹ obsequūt. Ps̄. Qui hoībus placēt. i. placere volūt vl' cupiūt. cōfusi sunt. Itē ne pudoꝛe supfluo obruarꝭ in his q̄ corā hoīb⁹ agere debes. loq̄ndo. cogitādo vl' aliq̄d agēdo. ſʒ ita liber esse stude corā eis ac si sine eis esses. Et si intus verecundia estuas foꝛꝭ repme q: q̄ magꝭ notabilē te facꝭ ex pudoꝛe. eo pl⁹ ɔsiderāt te. ⁊ ita magꝭ ɔfunderis. Signū supbie videt esse nimis erubescere de illis defectib⁹ q̄s natura indidit. vt de defoꝛmitate coꝛpis vl' ruditate vocꝭ ⁊ silib⁹. De vilitate aūt vestis vl' humilib⁹ obsequijs erubescere i paupe religioso grauis supbia est.

De quib⁹ erubescere debet religiosus vel humiliari in oculis suis.

Capitulū VIII

Vicīū vel scādalū erubesce vn̄ vel de⁹ offendit vel aliq̄s scādalisat. Apud teipm̄ erubesce de peccatꝭ tuis. d̄ toꝛpoꝛe in seruicio dei. de negligētia bonoꝝ que posses facere ⁊ deberes. q̄ tps defluit ⁊ ꝓfectus ꝟtutū nō crescit. d̄ hypocrisi q̄ foꝛꝭ vis putari melioꝛ q̄ʒ int⁹ te inuenias. q̄ vicia tua occultas. nō timoꝛe nocumēti alteri⁹ sed timoꝛe displicēdi ⁊ ne vilipēdaris. q̄ p bona q̄ ostēdis vis videri ⁊ placere hoīb⁹. vt ex his suspicent te multo plura ⁊ maioꝛa i occulto hr̄e. ex q̄ talia foras pdeūt q̄si te dolēte q̄ vix adeo familiarē aliquē habes vnanimē quē velles te i oīb⁹ agnoscere sic̄ teipʒ agnoscꝭ qd̄ etiā fit in ɔfessiōe q̄nq̄ꝫ. ⁊ si nō audes peccata tua supprimere q̄n ipa accuses. tñ de ill' in q̄b⁹ te magꝭ displicere times. ita oꝛdinas ꝟba. pmittēdo. subiūgēdo. coloꝛādo. q̄ minus appareāt verecūda. vl' si foꝛte pl⁹ nudep

fers gł'iaris. ⁊ vis inde apud ꝯfessorē sanct⁹ notari. ꝙ tā humil' sis vt te mag' q̄ꝫ necesse sit studeas ꝯfundere ꝯfitēdo. Et cū tēptationib⁹ viciorꝫ maxie carnaliū ita ⁊sidiose pugnas vt solo timore ꝑiculi vł ꝯfessionis pudore eas repellas ⁊ q̄ntū audes i affectu carnis arrideas. solo ꝯsensu opis ⁊ morose delectatiōis excluso. Et in h maior apparet ꝑuersitas ꝙ cū facile q̄nq; posses hmōi tēptationes q̄si muscas imūdas abigere ex negligētia eas ꝑmittas crescere ⁊ calescere ⁊ ꝯualescere donec ꝯfortate iā ꝑiculosiores fiūt. ⁊ difficili⁹ vincūt. ⁊ ꝯsciam sepi⁹ pulsando cōfundūt. Et ita desidiosus es ad ea q̄ dei sūt ⁊ ad ꝟtutes. vł q̄ ad deuotōis studiū ꝑtinēt vt pudor hūan⁹ plura ex his mag' a te vł ex te extorq̄at q̄ꝫ amor diuin⁹. Et ita es ingratus dei bn̄ficijs vt nō solū debitas nō agas grās ꝓ ꝑceptis. sꝫ etiā grām oblatā ⁊ ꝑatem i vacuū recipias ⁊ negligas vtiliora ad q̄ tūc sentis tibi arridere grām. ⁊ occupes te vanioribus studijs q̄si q̄ texit aranearꝫ telas q̄ non ꝓderūt ad vestimēta salutꝭ. Et illa ad q̄ teneris faciēda. sic̄ sunt hore canonice ⁊ silia. ita negligēter ⁊ desidiose ꝑsoluis. vt nō tā meritū indesperes q̄ꝫ suppliciū expectes. qꝛ ⁊ si ꝟba ore vtcūq; ꝓferas. cū corde tā vag⁹ es. et affectu frigid⁹ ꝙ nec sensum orōnis ꝑcipis. nec deuotiōis affectū. ⁊ de ipis ꝟbis plurima defluūt accelerādo. ⁊ vtinā nō m'ta trāsilias omittēdo. dū nō attēdas si dixeris vel nō dixerꝭ. nisi forte ex ꝯiectura alicui⁹ ꝟbi q̄si ex cauð apprehēsiōe reputes te dixisse. Deus aūt ⁊ si patiēter dissimulat intēdere nr̄as negligētias. tn̄ nō min⁹ odit eas sꝫ itegre dinumerat eas. districte dijudicat. seuere puniet. nisi nos ꝑueniam⁹ faciē ei⁹ in hūili cōfessione. in forti satꝭfactiōe. ⁊ in seriosa emendatiōe. Et ad oīa q̄ ad corpis curā vel cōmodū spectāt studiosissim⁹ es. Que ꝟo ad spūs ꝓfectū vel ad sup̄ne charitatꝭ exhibitionem vel ad ꝓlati obedientiā. vel carnis castigationē spectāt deses es. Et etiā hos ⁊ similes plures aduertēs in te defect⁹. nō terrerꝭ. nō cōpungerꝭ. nō discutis. nō corrigis. quasi de⁹ aliter tecū actur⁹ sit q̄ꝫ cū oīb⁹ alijs. vt mala tua incorrecta nō puniat. ⁊ bōa neglecta remuneret. Pro his ⁊ similib⁹ erubesce apð te ⁊ ab alijs ea in te dijudicari ⁊ rep̄hendi nō mirerꝭ. nec indignerꝭ sꝫ verecūderis semꝑ. Hec ⁊ alia plura in meipso ꝟaciter recognoscēs erubesco ⁊ doleo. sꝫ nō tm̄ sicut debeo. ⁊ ideo nō emēdo sicut possem ⁊ expediret. Ex meipo aūt intelligo ꝙ hec vel aliq̄ istorꝫ etiā ꝓximo meo inesse possunt. ⁊ ideo vnusq̄sq; iudicet ⁊ circūspiciat semetipm̄. cōsiderās ex vno latere qualis sit. maxime q̄d sibi desit boni ⁊ insit mali ex vicio ꝓprio. ex altera ꝑte. qualis esse debeat in ꝟtutib⁹ ⁊ morib⁹ bonis. vt ex hoc ⁊ humiliet ex cognitōe defect⁹ sui ⁊ ꝓuocet ad studiū ꝓficiēdi ad illa que videt se debere ⁊ facere vel habere. ⁊ deo regratiet si in aliquib⁹ forte ex eius gratia ꝓfecerit.

Quō religiosus se debeat hr̄e ad alios

Capitulū IX

q Uo ad alios caue a duob⁹. Primuꝫ vt nō curiose respicias vel ꝑquiras eorꝫ ꝑsonas. vult⁹. dispositiōes. habitum. gest⁹. facta vel ꝟba. vel officia. Inq̄ntū eñi tibi nō attinēt ista ꝑscrutari vtilitatꝭ causa ita ꝑtrāsi. ita cogita ac si essēt oues vł alia animalia vt nihil circa illos occupes visum tuū vel cor. Alterꝫ vt nō iudices vel dijudices de alijs quales sint vel esse possint. i mēte. in merito. in morib⁹ vel alijs. qꝛ talis discussio vana est ⁊ sepissime falsa. imo temeraria. qua insuꝑ cor inquietat ⁊ aliquādo inq̄natur ⁊ cōsciētia ledit ⁊ alia bona negligunt ex tali occupatōne. Et si aliqua videas vel audias de aliquo q̄ nō placēt. trāsi ⁊ obliuiscere cito. cōmittens eū sibi ⁊ deo. maxie vbi ad te nō spectat illi⁹ correctio ex debito magisterij. vel ex sociali familiaritate vel denūciandi necessitate.

Et cōpassio debet peccatorib⁹ ⁊ afflictis. ꝓmo tamen xp̄o

Capitulum X

c Ompatere cū peccantib⁹ quasi in tēpestate marꝭ naufragātib⁹ qꝛ longe miserabili⁹ est in lacū inferni demergi q̄ꝫ in ꝓfundū marꝭ submergi. Ora ꝓ eis ⁊ plora cū potes. ex h eñi mererꝭ vt tu a simili naufragio libererꝭ. Beati eñi misericordes. qm̄ ipoꝝ de⁹ ita miserebit vt a miseria liberent. Sic etiā oim miseroꝝ afflictōes aio ⁊ oculo ꝯpassiōis intuere. ⁊ singula eoꝝ mis'ias aggrauātia studiose ꝯputa. diligēt pondera vt ex his affect⁹ mis'atiōis i te pinguescat. ⁊ si q̄s tu miserias paterꝭ. tibi leuiores i eoruꝫ cōparatiōe videāt. Collige etiā ex his q̄ vides passiōes ⁊ labores ⁊ paupꝑtates ihu xp̄i q̄ cū esset diues ꝓ nob egen⁹ fact⁹ est. vt illi⁹ inopia nos diuites in celestib⁹ essem⁹.

Que sint cōmunia vicia hominū.
Capitulū XI

t Ria sunt cōmunia vicia apd hoīes Primū pruitas rephendēdi q̄ i alijs vidēt z nō sunt fm affectū eorū. Alterū est adulatio q̄ solēt sibīinuicem blādiri. laudādo. arridēdo q̄redo quō valeāt. cū tn̄ nō curēt eos qn̄q̧ valere. honores inutiles offerēdo. z alijs multis modis in qb9 nō est vtilitas. nec ex affectu faciūt s3 ex vsu vt placeant. Tertiū est ꝓpria gl'iatio de seipo q ea q̄ facim⁹. dicim⁹. sentim⁹. z sum⁹ placēt nobis z pferim⁹ ea alioꝝ factis cōmendādo vl' occulte cogitādo. z dedignamur si alij nō mirenf ea. q̄si nō habeāt sanū iudiciū z delectamur in laude nostra. Et si aliqn̄ nosipos accusādo humiliam⁹ nō pure h̄ facim⁹ s3 volum⁹ p hoc astute ꝓuocare aliū ad laudē nostri. qi nō debeat pati vt nos vitupem⁹ qd laudandū in nobis est. vl' ad h̄ sepe facim⁹ vt humiles reputemur. z saltē ex h̄ placeam⁹ si alia placētia nō habeam⁹ Qui ab his trib9 liber esset. in magna puritate viueret z q̄te.

Q munera z curiosa nō sūt curāda religioso. Capitulū XII

n Ulla curiosa habere cures. vt imagines. tabulas. sudariola. pater noster z fil'ia. nec recipias nec des alijs p munusculis. qz occupāt cor. z magistris nostris nō placēt. z faciēt te notabilē inter ceteros. z sepe sine licētia recipiunf z danf talia i caute dū pudet eos totiēs ꝓ istis recurrere ad magistros. Species aromaticas nō habeas nisi p euidēti infirmitate nō possis carere. Qui oīb9 reb9 peculiarib9 carere posset felicior esset. qz multā detractiōis materiam abscidisset. Si aūt aliqua iuberis habere. vt libros rōne studij z scriptoriola. nulla supflua collige vel curiosa. solis cōtent⁹ necessarijs in numero z valore. Ipe habit⁹ tuus z oīa vestimēta tua simplicia sint z inculta. z corp⁹ z gest⁹ z oīa foris apparentia plana sint z pura. nil notabilitatis curiale vl' curiosum vl' singularitatis colore respersum affectes.

Q iudicia humana nō sunt curāda.
Capitulū XIII

f Tude humano iudicio nō moueri. nec delectari fauorib9. nec despectu ꝯtristari. qz iudiciū humanū cecū ē frequēt⁹ z ignorat ṽitatē. z fallif sepissime. nec si laudaris ab hoīe es iō laudabilior. nec si despiceris es iō vilior. Stult⁹ est qui stulto placere laborat. qz sic cec⁹ nō discernit inter colores. nec surd⁹ inf sonos. ita insipiēs hō nescit pēsare merito z dignitates. Un̄ cū aliq̄d agere te ꝯtingit estimabile. vt p̄dicare vl' sil'e. nō anxieris quō ad placitū hoim pficias. sed inuocato auxilio dei. put meli⁹ expedire fm deū intelligis stude facere. Et si bene successerit. deo adiutori refer grās. z noli extolli. qz nō ꝓpter te s3 magis ꝓpter alioꝝ orōnes z merita datā tibi esse gratiā debes estimare Si aūt min⁹ bene successerit noli turbari z pudore ꝯfundi. sed grās deo refer qui sic te ab elatiōe defendit. Siue aūt bene siue minus bn̄ successerit. statim sic te habere stude intus z exteri⁹ ac si nō fecisses. Laudet qui vult vl' despiciat. q̄d ad te tu tace. Excusarōnes z recusatōes qn̄ debem⁹ aliqua hmōi facere. ad h̄ sepissime fiūt ne despiciamur. vl' p sumptuosi iudicemur q̄ talia audem⁹. Un̄ videf esse puri⁹ z humili⁹ simpliciter facere qd est faciendū. vel obediētia iubēte. vl' charitate instigāte. si placet alijs bene. si nō. q̄d est tūc p̄ditū. Nā cū oportet te p̄dicare vel simile facere. quod aliq̄d honoris videf habere. si bene feceris lucrū habes de pfectu laboris tui. si min⁹ bene. iterū lucraris meritū humiliatiōis tue. z q post hoc min⁹ ad huiusmodi cogeris ab his quib9 non placuisti Oēs sum⁹ alterutrū expositi vt alter alteri placeat vel displiceat Unde cū in mea nō sit potestate vt tibi placeā. sed i tuo arbitrio vel affectu quē tibi dare nō valeo. si multū laboro tibi placere forsitan nō pficiā. qz alif iudiciū tuū dirigif. Et ideo nihil in hac pte meli⁹ video q̄ vt soli deo studeat homo placere z ꝓprimū nō scādalizare. vl' sciēter offendere. z cōmittere deo. si hominib9 placeat vl' displiceat humiliter z patiēter. Iuxta illud Mihi ꝓ minimo est vt a vobis iudicer. zc. Quib9 eīn places ascribe ipsoꝝ beniuolētie non tue pbitati. Quib9 autē displices attribue tuo merito z cogita q si ex tantillo eis displices. sicut exteri⁹ cognoscere valent i te vilitatē tuam. q̄d fieret si radicit⁹ pspicerent oīa vicia tua z peccata z inhonesta queq̧. mirū si nō eijcerēt vel lapidarēt te. Pro me loquor. nunq̄ tn̄ a fidelib9 despectus sum. sicut despicabilis in veritate sum. Unde nō debeo indignari cū aliquādo despicior. sed mirari z reputare p beneficio dei q nō oīb9 odiosus sum.

¶ Detractio est p patiētiā superāda
Capitulū XIIII

c Cū detrabi tibi itelligas nō moue
aris. qꝛ si verū est qđ dicit nō est icō/
ueniēs hoc loq̄ homiēs qđ tu facere
ausus es. Si aūt verū nō est. nō nocet tibi eo
rum oblocutio. Velut si albꝰ esses ⁊ diceret
aliquis te nigrū esse. q̄d tibi obesset illiꝰ dice
re. nihilominꝰ tñ esses qđ esses. ⁊ non aliud
Et si q̄s estimaret te caprā eē. tamē nō esses
Si aūt ad p̄mos motꝰ hmōi aduersitatum
turbaris ⁊ inflāmaris ex impatiētia. rep̄me
irā ⁊ sustine ad modicū. sicut q̄ sustinet vstio
nē cauterij. vel sectionē chirurgici. cogitans
vtilitatē patiētie. ⁊ cito sanari incipies ⁊ me/
lius habere. imo hoc ip̄m expugnare intus.
ac exacerbari magne vtilitatꝫ est. qꝛ est pur/
gatio peccati. vicij lima. exercitatio virtutis
meritū glorie. p̄paratio pacis. Nō corona/
bit nisi q̄ legitime certauerit.

¶ Nullꝰ debet odiri nec despici malus p
pter spem correctionis.
Capitulū XV

r Ancorē erga nullū i corde retine. ad
oīes mite cor ⁊ pacificū habere stu
de. nec p tua offensa nec p illiꝰ vicio
aliquē odito. ne fias cū illo sub specie zeli pa
riter viciosus. Si nō ꝯuenit tibi eiꝰ habere
familiaritatē p̄pter vite eius deformitatē. sic
displiceat tibi malū qđ habet ex se. vt non sit
tibi bonū execrabile. qđ est ex natura in pre
senti. vel ex grā forsitan in futuro. Multi ei
mali fiūt postea boni. quod de oībꝫ viuen
tibꝫ est sperandū.

Quomodo sit cōuersandū cū illis q̄ ho/
minē odiūt ⁊ p̄sequūt Capitulū XVI

q Uod si aliquis te odiret ⁊ detraherꝫ
⁊ niteret cōfundere ⁊ grauare. si cuꝫ
eo in similibꝫ vis ꝯtēdere nō vincis
eū nec placas sꝫ puocas. sicut q̄ canē latran
tē minādo puocat ad mordendū. q̄ si latra/
tus eiꝰ nō aduertēdo trāsiret. citiꝰ cōpesceret
eum vt abiret. Nā cū hoc intēdat oīs ad/
uersariꝰ vt molestet ⁊ puocet illū cui aduer/
satur si videt te exacerbari ⁊ cōtristari habet
qđ querit. ⁊ tāto fortiꝰ instat quomō te gra/
uet quāto plꝰ vidꝫ valere conatꝰ suos ad id
quod intēdit. Si aūt viderit q patiēter su/
stines ⁊ p̄trāsis ac si nō sentias. confundit i
seip̄o ⁊ cōfringent tumētes fluctus eiꝰ. et ex
indignatōe sua quiescet. vidēs q non valet
efficere qđ querebat. vt videlicet te ꝯturba/
ret. vel certe cōfusus cōpunget ⁊ corrigetur
exēplo patiētie tue emēdatus. ¶ Si forte ob
stinatꝰ nec corrigit nec desistit te p̄seq̄ disce
aliquid pati p dño. quia ille q̄ tibi aduersat
grauiꝰ torquet semetip̄m q̄ꝫ te. Qui autē se/
ipsum morderet ⁊ laniaret in odiū tui quid
te lederet. imo te de se vindicaret. ⁊ ipse non
tu morsuū vulnera sentiret. Ita sentias ⁊ de
illo qui te odit. se laniat nō te. Unde tu ha/
beto pacē tecū. ⁊ aliena malicia nō tibi noce
bit. ¶ Et si verba mala ⁊ cōtumelias tibi itu
lerit. discere debes vt oīa verba pro sono
habeas trāseunte nisi quantuꝫ vales ex eis
edificatiōis capere. sed inquantū p̄turbare
possunt ⁊ scādalizare. sint tibi vt auiū garri
tus ⁊ latratꝰ canū. hec cū audis p̄transis et
nō curas. Noli similis illi fieri qui tibi d̄tra
hit. quia sicut in illo odibile est viciū detra/
ctionis. ita etiā esset in te. Nemo autē in odi
um aduersarij sui sibimet p̄scidit nasum. vel
eruit oculos. sic nemo sapiens deturpat se/
ip̄m vt sic se vindicet de inimico. qꝛ tunc nō
tristiciā sed leticiā cōferret inimico. Si pa/
tienter fers iacula aduersantis alij cōpatiē/
tur tibi ⁊ impugnabūt p te aduersariū tuū.
te tacēte ⁊ diligēte te amplꝰ. Si autē te vin/
dicare volueris ⁊ defēdere resistēdo aspiciēt
⁊ despiciēt vos pariter mordētes ⁊ scandali
sentur i vtroqꝫ Doctrina xp̄i magistri domi
ni nostri est. cuiꝰ te esse discipulū p̄fessus es
in professione regule. diligere inimicos. be/
nefacere odiētibꝫ nos. ⁊ sic nostra benigni/
tate vincere illorū maliciam. sicut ipse ma/
los mutat in bonos. patienter eos vt ꝯuer/
tant expectando ⁊ beneficijs alliciendo.

De illis qui magis volunt alios corrige
re q̄ꝫ se emendare.
Capitulū XVII

c Orrige in te qđ in alio reprehēdis
⁊ doce te quod vtile vnicuiqꝫ ag/
noscis. feruor tuus agat in te p̄us
Et ira inflammatꝰ alios calefac. sicut ignis
proxima p̄us. ⁊ postea remotiora calefacit.
Tu tibi proximꝰ esto in correctione tui. re/
gula ingenij tui ⁊ zelus iusticie tue p̄mo for
met te in exemplar artis tue alijs imitāduꝫ
Ostende in proprio opere tuo cuiꝰ peritie
sis in opere alieno. Quidam sciunt multa
in alijs corrigere. ⁊ vitam aliorum ordina/
re. in seipsis autē multa icorrecta re. inquūt
nec minimam diligētiam adhibent vt pro/
prium statū ordinent ad profectū virtutis.

Quāqꝫ somniāt si essent ī tali statu vł offi.cio vel dignitate qꝫ bñ vellēt illā disponere. suū aūt statū in q̄ iā sunt nec solicite discutiunt. nec emēdāt. Si aliqñ ammoniti ꝑ aliū. vel ex casu forte ad se reuersi cogitāt se ad meliora extēdere. nec ꝓinde disponūt qualiť h̄ faciāt. vel in eo q̄ꝺ ꝓpuderē nō ꝑseuerāt. ꝯsuetudine dissolutōis ꝛ tpoꝛe eos ad solita reuocante.

Ꝙ sensus ꝛ cogitatiōes domāde sunt ne ꝑ licentiā insolescant.

Capitulū. XVIII

Esto tuimet potēs. vt statim ad nutū ratiōis assuescas tā cogitatiōes cordis qꝫ mēbra ꝛ sensus corpoꝛis a noxijs retrahere ꝛ ī bonis studijs occupare Oculos. manꝰ. linguā. auditū. ꝛ cogitatū q̄si in freno manutene. ne insolēter euageť extra discipline termīos. qꝛ sicut auis vł bestia ex coertiōe domitať. rursus ex relaxatiōe fiunt indomita. ita ꝛ sensus exterioꝛes ꝛ cogitatiōes ꝛ affectiōes iterioꝛes nisi sub districta cautela refreneť. ex libertať licētia insolescūt. ita vt postea difficilꝰ redigāť sub rōis magisterio qꝫ in ꝑncipio ꝯuersiōis. Inde ē q̄ ꝯuersi difficilꝰ corrigūť. qꝫ nunqꝫ adhuc ꝯuersi. sic aīalia difficilꝰ domāť vel māsuescunt ī senectute qꝫ ī iuuētute. ꝛ sensus iuuenū capacioꝛ est sciē qꝫ senū. ꝛ ineterata arbusta inflexibilioꝛa sūt qꝫ recētia ꝛ tenera.

De discussione sui ꝛ q̄ sint fugiēda regenda repmenda ꝛ toleranda.

Capitulū XIX

Sepissime discute teipm ꝛ ꝯsidera statū mētis ꝛ corpis q̄d desit si deficias vel ꝓficias. q̄d impediat ꝓfectū. ꝛ q̄modo illi obuieť. aut declinādo. aut resistendo. aut regēdo. aut tolerādo. Pctā declināda sunt ꝛ fugiēda. vicijs īpugnātibꝫ resistendū. officiū vel alia occasionaliť impediētia regēda ꝛ oꝛdināda discrete ad ꝓfectꝰ materiam. aduersitas tolerāda. ꝛ ꝑ vsum tolerādi fit magꝭ tolerabilis. Et iō tā odiosa est nob aduersitas qꝛ nolumꝰ ꝯsuescere. Si aliquis domesticꝰ tuꝰ vł vicinꝰ tibi fuerit ī cord onerosus. illi stude magꝭ obseq̄osus esse ꝛ affabilis ꝛ cito senties remediū illꝰ moꝛbi.

Ꝙ appetitꝰ q̄ appetit hō diligi ab hoībꝫ est abijciendꝰ

Capitulū XX

Non multū affectes diligi. qꝛ distractio coꝛdis est. ꝛ a q̄ querꝭ diligi. illi etiā appetis placere. ꝛ ibi etiā admiscet se ꝛ adulatio ꝛ sepe simulatio. ne forte displicere incipias ꝛ minꝰ diligi. turbaris etiā qñ suspicarꝭ te minꝰ diligi qꝫ desideras vł speraueras. Pauci etiā sunt sibi ī sensu ꝛ affectionibꝫ ꝛ moribꝫ ita ꝯfoꝛmes. vt nō sit aliqñ dissensiōis materia inť eos que est dilectionis aduersatrix. Itē a feminis velle diligi. etiā ꝑter tēptatiōis laqueū. ꝛ occupationis materiā. ꝛ turbatiōis occasiones cōtinuas. nota suspitiose obseruatiōis nō carebit. Cōmitte te deo ꝛ ab illo diligi stude fideliter. et de alioꝝ circa te dilectiōe relinq̄ illoꝝ arbitrio ꝛ diuine volūtati. Dilectio hoīm fallax est. instabilis. facile ledit. ꝛ ad modicū vtilis ꝛ sepe nociua. Si dignꝰ fueris diligeris. sin aūt nō est iustū diligi indignū. nec vllā ei reuerentiā exhiberi.

Finiūt viginti passus de ꝟtutibꝫ bonoꝛum religiosoꝝ. siue foꝛmula nouicioꝝ doctoꝝ seraphici scti bonauēture

Sanctus Bonauētura ad dñam Blankam reginā hispanie De regimine aīe.

Primum omniū necesse habes aīma mea altissime. ꝑijssime sanctissime. de optimo deo sentire.

videlicet
Certa fide credendo
Attēta mēte ꝯsiderādo
Perspicaci ratiōis intuitu cuꝫ ammiratiōe ꝑspiciendo.

Altissime quidē de optimo deo sentis

Si cūcta
De nihilo creantꝭ ꝛ suppoꝛtantis immēsam potētiā
Gubernātis ꝛ oꝛdinātis infinitā sapientiā
Judicātis ꝛ retribuētꝭ indeterminatā iusticiā.

Fideli pio ꝛ ꝑspicaci ꝯtuitu. ꝛ credis ꝛ āmirarꝭ ꝛ ꝑspicꝭ. ꝛ extra te exiens ꝛ intra te īgrediēs. ꝛ s̄ te trāscēdēs. vt illud ꝟaciť ꝯcātes. Exultauerūt filie iude ꝓpť iudicia tua dñe qm̄ tu dñs altissimꝰ sup oēꝫ terrā nimis exaltatꝰ es sup oēs deos tē.

Pijssime de optio dō sentꝭ. si eiusdē misericoꝛdiā ammirarꝭ āplexarꝭ ꝛ bñdicꝭ.

Ut sūme
Benignā in nostre hūanitatꝭ ꝛ moꝛtalitatis assumptiōe.
Uiscerosam in crucis ꝛ moꝛtis ꝑpessione
Liberalē in spiritusscti dona/

tione. ꝛ sacramentorū institutiōe. cū seipsuꝫ cōmunicet liberalissime in sacramēto altarꝭ quatenꝰ illud psal. ex animo cantes. Suauis dominꝰ vniuersis. ꝛ miserationes eiꝰ sup oīa opa eiꝰ ꝛc.

Sanctissime de optimo deo sentꝭ si eiusdem inexplicabilē sanctitatē aduertꝭ mirarꝭ ꝛ laudas. atqꝫ illi cū sanctꝭ seraphin. sanctus sanctꝰ sanctꝰ ꝓclamas. Sanctꝰ primo ħ est in seipō sanctitatē ita sūme ac purissime habens. vt impossibile sit ipm aliqd nisi sanctū velle vel approbare. Sanctꝰ secūdo hoc est sanctitatē ita pfecte in alijs diligēs. vt impossibile sit ipm vere sanctitatē seruantibꝫ aut gratie dona subtrahere. aut glorie pmia denegare Sanctꝰ ꝛ tertio. hoc est ita seuere opposituū sanctitatꝭ abhorrēs vt impossibile sit ipm peccata nisi abhorrere. aut reprobare. aut īpunita relinquere. Et si sic senseris cuꝫ legislatore cātabis. Deus fidelis ꝛ absqꝫ vlla iniquitate iustus ꝛ rectus

Post hoc oculos tue mētis ad dei legem cōuerte. que te iubet exhibere.

scꝫ Altissimo cor humile / Pijssimo cor deuotū / Sanctissimo cor illibatū.

Cor inqꝫ hūile debes exhibere altissimo

Per Reuerentiā in animo / Obedientiā in facto / Honorificētiā in verbo ꝛ signo.

quatenꝰ ſm apostolicā regulā ꝛ doctrinam. oīa in gloriā dei facias.

Cor aūt deuotū exhibere dbes pijssimo

Per Interpellatiōem feruentiū pcum. / Degustatiōem spūaliū suauitatū. / Actionē multipliciū gratiaꝝ. vt aīa tua iugiꝭ p desertū ascēdat ī deū. sicut ꝟgula fumi ex aromatibꝫ myrrhe ꝛ thuris.

Cor vero illibatū exhibere debes sanctissimo spōso. vt nullꝰ ī te regnet. nec sensu nec ꝯsēsu. nec affectu corporee voluptatꝭ applausus nullꝰ terrene malignitatꝭ affectꝰ. quatenus oīi exclusa macula peccati possis cuꝫ psalmista cātare. Fiat cor meū imaculatū ī iustificationibꝫ tuis vt nō ꝯfundar.

Attēde ḡ diligēter ꝛ vide si hec oīa a iuuētute seruasti. Et si hec ī ꝯsciētia repererꝭ. nō tibi hoc attribuas sꝫ dono dei. illiqꝫ gratias agas. Et si te ineuis semel aut pluries ī hoꝝ aliqꝫ vel pluribꝫ vl' forte ī oībꝫ. aut grauiꝭ aut leuiter deliquisse. siue p infirmitatē siue p ignorantiā siue ex certa sciētia inenarrabilibus gemitibꝫ studeas recōciliari deo. Et ad exhibendā emendā illi spūm ꝟtutis assume. vt possis cū penitēte ꝟacit cātare ac psallere. Quoniā ego in flagella paratꝰ sum ꝛ dolor meus ī ꝯspectu meo semp.

Debet aūt dolor animi duos hrē comites vt sit purgatiuꝰ aīe ꝛ placidꝰ dei.

scilicet. Timorē diuini iudicij / Ardorem interni desiderij

Ut recupes Timendo cor humile / Desiderādo cor deuotū. / Dolendo cor illibatū

Time igiꞇ diuina iudicia que sunt abyssus multa.

Time inqꝫ Uehemēter ne forte qꝫqꝫ si aliqualiter penitens adhuc displiceas / Uehementius ne post hoc deum offendas / Uehemētissime ne finaliter a deo discedas. semp carēs lumie semp ardēs igne. nunqꝫ carēs verme nisi p verā penitentiā in gratia finali decedas. vt sic cū ꝓpheta decātes. Cōfige timore tuo carnes meas. a iudicijs em̄ tuis timui.

Dole quoqꝫ ꝛ satage ꝓpter cōmissa pctā.

Dole inqꝫ Uehemēter ꝓpter annihilatōꝫ oīs boni diuinitꝰ tibi dati / Uehemētiꝰ propter impugnationē christi p te nati ꝛ p te cruci affixi / Uehemētissime ꝓpter vilipēsionem dei. Cuiꝰ trāsgrediēdo leges

Tu Inhonorasti maiestatē / Denegasti veritatē / Offendisti bonitatē

Totūqꝫ vniuersū Debilitasti / Deformasti / Deordinasti. dū diuīs aduersando statutis īperijs ꝛ iudicijs oībus tibi seruiētibus ꝓpter deū.

Abusa es Naturis / Scripturis / Justicijs / Misericordijs / Donis gratuitis ꝛ pmijs repromissis

Quibꝫ diligēter cōsideratis luctū vnigeniti fac tibi planctū amaꝝ. ꝛ deduc quasi torrentē lachrymas p diē ꝛ noctē. nō des requiem tibi nec somnū oculis tuis.

Desidera nihilominus diuina charismata diuini amoris in deum cōscendēs. qui te precantem.

Tam. Patienter sustinuit
Lōganimiter expectauit
Misericorditer ad pniam reduxit

Tibi Concedendo veniam
Infundendo grām
Promittēdo coronam

Dum tamen eidem impēdas vel potius ab ipso suscipias eique repēdas sacrificium ptribulati spūs cordisque ptriti & humiliati.

Per Cōpunctionē amarā
Confessionē veridicā
Satisfactiōem cōdignā

Deside/ra inque Vehemēter diuinā cōplacētiā p largā imissiōē sanctispūs
Vehemētius diuinā cōformitatem p expssam imitatiōem xpi crucifixi
Vehemētissime diuinā cōphēsionē p aptā visiōē pris eterni.

vt veraciter cū ppheta decātes. Sitiuit anima mea qñ veniā & apparebo añ faciē dei.

Porro vt hūc spm vite timor & dolor & ardor acqras intrinsecus. exerce te foris ad

Omnimodā Modestiam
Iusticiam
Pietatem

Quatenus iuxta documētū apostoli abnegās impietatē & secularia desideria sobrie & iuste & pie viuas in hoc seculo.

Exerce itaque temetipā ad omnimodā modestiā vt iuxta apostoli doctrinā modestia tua nota sit omībus hominibus

Ad modestiā inque parsimonie

In Victu & vestitu
Somno & vigilia
Ocio & labore vt ī nullo excedas

Ad modestiam discipline

Per mo/deramē Silentij & loquele
Meroris & gaudij
Mānsuetudis & rigoris. iuxta qd oportūitas exigit & rca rō dictat

Ad modestiam honestatis

Per Gloriationem
Ordinationem
Compositionem.

scilicet Actuū motuū gestuū
Vestimētorum seu habituū
Mēbrorum & sensuū. iuxta quod moralis honestas & regulari obseruātia id expo

scit. vt merito sis et illorum nūero qbus apls dr. Omīa honeste & sm ordinē fiāt in vob.

Exerce te quoque ad iusticiā vt tibi illud ppheticū possit veraciter aptari. Propter veritatē & mansuetudinē & iusticiā &c.

Ad iusticiā inque integrā

Per Zelū diuini amoris
Obseruantiā diuine legis.
Desideriū fraterne salutis

Ad iusticiā ordinatam.

Per Obedientiā ad supiores
Societatē ad pares
Castigatiōem ad inferiores

Ad iusticiā perfectā. vt

Omni Veritati consentias
Bonitati faueas
Malitie aduerseris tā mente quā

verbo. quā ope. nihil agēs alij qd tibi nolis fieri. nihil negās alij qd tibi velis impēdi. quatenus illorum sis imitatrix pfecta quibus dicit. Nisi abundauerit iusticia vestra plus quā scribarū & phariseorū. non intrabitis in regnū celorū.

Exerce te tandē ad pietatē. quia vt dic apostolus. Pietas ad omnia valet, pmissiōē habens vitē que nūc est pariter & future.

Ad pietatē inque diuini cultus attente & deuote ac reuerēnter

scilicet Horas psoluēdo canonicas ac quotidiana cōfitendo peccata & deplorando
Sacratissimā p tempe eucharistiā sumendo
Quotidie missam audiēdo

Ad pietatē saluatiōis animarum

Nūc Adiuuādo p orōnū frequētiā.
Per sermonū informationē
Per exēplorum incitamēta. vt quod audit dicat veni. Hoc tñ sic sapiēter oportz fieri vt salutis pprie dispendiū nō incurras.

Ad pietatē releuatiōis corpaliū necitatū

In Supportādo patienter.
Cōsolando amicabiliter
Subministrādo humiliter. hilariter. & misericorditer. Vt sic diuinā impleas legē cū dicat apls. Alter alterius onera portate. & sic adimplebitis legē xpi. Ad que omīa psequēda sup omīa credo valere memoriā crucifixi. vt dilectus tuus tanque fasciculus myrre inter mentis tue vbera iugiter cōmoret. Qd ipe pstare dignet qui est benedictus in secula Amen.

# Epistola sancti bonauenture ad magistrũ innominatũ eliminans errorem cõtra regulam beati Francisci. domino respondẽte ꝑ seruũ suum sanctum Bonauenturam.

Innominato magistro frater Bonauẽtura spiritũ intelligẽtie veritatis. Proponis charissime vt tibi tres articuli ĩ regula fratrũ minoꝝ absoluant. de quibꝫ te ostendis pluribꝫ rõnibꝫ dubitare. scꝫ de paupertate. labore manuũ. ꝛ studio scholariuꝫ et magistroruꝫ. Cum enĩ regula dicat ꝙ frẽs nõ recipiant pecuniã ꝑ se vel ꝑ interpositã ꝑsonam. ꝛ rursuꝫ. nec locũ nec aliquã rem sibi approprient. videnť tibi fratres in ħ regule cõtraire. cũ tibi videanť pecuniã ꝑ interpositaꝫ ꝑsonã recipe. libros habere ꝛ domos. cũ non possint harũ rerũ quas habent dominos assignare. In labore etiã manuũ sibi iniuncto vt videť sub ꝑcepto. culpabiles tibi videnť. cũ nec laici laborẽt in operibus mechanicis. nec clerici manu ꝓpria in libris scribendis. ꝗn potius cũ magnis sumptibus faciũt eos scribi. acsi apud se haberẽt numismatũ percussores. Postremo in studio et magisterio fratres cõdemnas. cũ regula dicat ꝙ nõ curent nesciẽtes lr̃as. lr̃as discere. Fratres plerũqꝫ tam clerici ꝗ̃ magistri qui etiã in seculo parũ aut nihil de philosophia audierũt student. recitant. scriptitant imo qđ plus est laniãt. dissipant. edificant. Nec videť tante humilitatis ꝓfessoribꝫ posse cõpetere nomẽ magistri. cũ hoc videať dominus in euãgelio suis discipulis inhibere. quoꝝ nos dicimur imitatores tanꝗ̃ ꝓfessores euãgelij iesu christi. Nec vt asseris tibi in corde de statu ꝛ salute fratrũ scrupulum generãt. ꝛ tuã ꝯscientiã inquietãt. Super hec addis assertionẽ quorũdã. qui tibi nisi sunt hanc ꝯscientiã de fratribꝫ fabricare. Intende igiť in ea que dicturꝰ sum. dabit enĩ tibi dñs precibꝫ gloriose ꝟginis ꝛ beati Francisci rectũ in oĩbꝫ intellectuꝫ.

Supponis ꝙ regula pauptatẽ ꝑcipit. cõmendat laborẽ. vetat curiositateꝫ. Suppono ꝛ ego. detestans ob hoc receptiões pecuniarũ ꝓprietates librorũ ac domorũ. Vitupero et ego. imo nos oẽs ꝑsequimur fortiter ꝛ culpamꝰ. In hoc cõuenimus. sꝫ ꝙ fratres tales credis. aut si nõ credis dubitas. in hoc penitus dissentimꝰ. Nec enim ħ credo nec dubito. certũ habens oppositũ tanꝗ̃ verũ. nõ quia nullus in ordine talis sit ꝗ non possit culpari in aliquo predictorũ. cũ nec in duodecim apostolis talis ꝑfectio poruerit reperiri. sed cõmunitatẽ status de qua et tu iniũgis defensandã assumpsi. Vide igiť quid sentire debeas de receptione pecunie. Testificor corã deo quoniã veritatem sum expssurus ꝺm meã conscientiã in oĩbꝫ que subiungã. Nõ credo te aliqñ dubitare. ꝗn paupibus quãtũcunqꝫ extremaꝫ vouerint paupertatem liceat recipe elemosynaꝫ. nisi velint se occidere. quod si nephas est licet hoc fratribꝫ. qđ nullus sane mentis ignorat. Nõ est igiť cõtra eorũ professioneꝫ. si ꝗs diues homo hec eis ministrat manu ꝓpria. Qđ si noluerit potest eis ministrare ꝑ manũ serui sui. Qđ si ille seruꝰ non possit. sed cõmittat alij. quare nõ liceat per manuꝫ terciã. nõ videtur. Quare etiam vsqꝫ ad decimã manũ nõ potest. nõ video. Et si diues habẽs pecuniã dat victũ aut vestitum fratribꝫ necessariũ. nõne potest ipse manu sua emere. nõne potest ipse pecuniã pro emptione alij cõmittere. et sic ꝑ multas manus in vsus fratrũ expendere ꝓ releuãdis eorũ necessitatibꝫ sine offensione fratrum. Quis sane mentis hoc dubitat. cũ pecunia ita sit dñi cũ cõmittiť ꝑsone intermedie. ac si ipse dominus eam manu ꝓpria ꝯseruaret. Nisi forte ꝗs ita desipiat vt dicat ꝙ pecũia in manu seruientis posita trãseat in eius dominiũ. ꝛ desinat esse domini. qđ penitus absurdum est. Et si dicas ꝙ dñs simpliciter ꝛ absolute dare intendat fratribꝫ. dico ꝛ ego ꝙ nullus sane mẽtis dare intendit fratribꝫ nisi ꝓut competit regule ꝛ ꝓfessioni eorum. Quis enĩ daret elemosynã vt eos faceret ꝑdere vitã eternã. Dat ergo eo modo ꝙ fratribꝫ expedit. scꝫ cõmittendo alicui qui ꝑ se eã dispenset in his rebꝫ quas fratribꝫ licet accipere. ꝛ sic pecunia illa ꝑ quorũcũqꝫ manus transeat nullo mõ spectat ad fratres. qꝛ semꝑ est ꝑmi dñi. Et est ꝑ hoc manifestũ ꝙ nec ꝑ se. nec ꝑ interpositã ꝑsonam eã recipiunt. Fateor corã deo ita esse verũ in conscientijs fratrũ. Et si mihi forte nõ credis.

tamen ipi dño pape.qui in vtroq̈ iure pe/
ritus.ordinis et pfectionis emulator. qui
vt ipe testat̄ in ꝯditione regule beato Frā
cisco astitit.ꝛ eius plenū intellectuꝫ agno/
uit. Qui reqsitus a fratrib⁹ dicit.ꝙ frēs vo
lentib⁹ sibi elemosynas facere pñt fidelem
aliquē p̄sentare. Qui taliter p̄sentatus.nō
est eorū nuncı⁹.sed illius pon⁹ cui⁹ manda
to solutōnē facit.seu recipientꝫ eandē. Hec
sunt verba ipius. Quis ita desipit.vt si di/
cam alicui.iste fideliter exequet̄ vel custodi
et qd ei cōmittes.ꝙ ꝓpter hoc quicquid ille
accepit fiat meū.cū etiā licꝫ hec ṽba nō sem
per exp̄imant̄.semp tn̄ habent̄ in corde.ꝛ sp
ab aliꝭs credim⁹ sic accipi. Quis ḡ tam im/
prob⁹ vt impugnaret hanc veritatē.p tan/
torū virorū ꝯsciētiā sanā et discretā.p tan
tam rei euidentiā.ꝛ vt nihil desit per sedem
apostolicā cōfirmatā. Cert⁹ sum ꝙ tal' por/
tabit iudiciū. De libris ꝛ vtensilib⁹ quid
sentias audi. Clamat regula exp̄sse impo/
nens fratrib⁹ officiū p̄dicādi.quod nō cre/
do in aliqua alia regl'a repiri. Si igit̄ pre/
dicare nō debēt fabulas sed verba diuina.
ꝛ hec scire nō possunt nisi legāt.nec legere
nisi habeant scripta planissimū est ꝙ de p/
fectione sic est hr̄e libros sicut est p̄dicare.
Et sicut nō obstat ordinis pauptati habe/
re missalia ad cantandū missas.ꝛ breuiaria
ad horas dicēdas.sic non obstat ꝛ biblias
ad verba diuina p̄dicanda. Licet igitur li/
bros habere Sed nunqd regula sibi ꝯtra
ria est q̄ alibi mandat nihil hr̄e. Absit h̄ vt
in ea sit ꝯtrarietas aliq̄ sicut nec falsitas.cū
tota de fonte euāgeliꝭ sit extracta.sicut mi/
hi qui parū noui facile esset ostendere. Di/
co ergo ꝙ fratrib⁹ horuꝫ cōcessus est vsus.
sed vetat̄ appropriatio. Nā nō dicit regula.
Fratres nihil habeāt nec aliqua re vtant̄
qd esset insanū.sed ꝙ nihil sibi appropriēt.
Cui igit̄ horū ꝓprietas assignabit̄. Sic re/
spondeo ego ꝙ cuiuscūꝗ sit.nō est mea nec
ordinis.ꝛ h̄ mihi sufficit ad mee cōsciencie
puritatē. Ne tn̄ homib⁹ fugā parare videar
dico harū rerū mobiliū gubernatori ꝛ ꝓte/
ctori ordinis cardinali potestatē ꝛ auctori/
tatē et ꝓuidentiā a dño papa esse cōcessam.
Sicut em̄ dñs papa ait. nec vendi debent
mobilia.vel extra ordineꝫ cōmutari quoq̄
modo.nisi eccl'ie romane cardinalis q̄ fue/
rit ordinis gubernator sup hoc auctorita/
tem p̄buerit ꝛ assensum. Sed dicis. Nun/
quid q̄ biblias dant fratrib⁹ intendūt eas
dare pape aut cardinali. Dico ꝛ ego. Nūqd
pater q̄ dat bibliā filio intendit labefacere
ordinē filiꝭ.et filiū suum facere filiū diabo
li. Credo te dicere ꝙ nō. Dat igit̄ filio inten
dens ꝙ ordinis pauptas sit penit⁹ illibata
ac p hoc vt ordo vtatur.ꝓprietas autem sit
eius.cui⁹ decreuerit pastor ordinis ꝛ eccle/
sie. At nō credis ꝙ si pater nō possit filio li/
brū dare nisi p manū alicui⁹.de quo presu
meret ꝙ nō esset filiꝭ sui p̄dator sed pastor.
vtiq̈ daret vt filio cōmodaret ad vsum. Et
in hoc meli⁹ ꝓuisum est ordini domino fa/
ciente. Nā si librorū ꝓprietas remaneret pe
nes parētes.sic ministri nō possent auferre
fratrib⁹ libros.ꝛ essent q̄si ꝑpetui ad vitaꝫ.
Nunc autē ordo nihil sibi appropriat in li/
bris.dū ministri libros nec vendere nec ali
enare auctoritate ꝓpria pñt.nec fratres sub
diti possunt.dū frequēter resignant.ꝛ eis p
voluntate ministrorū assignant̄ ꝛ auferunt̄
Certus sum ꝙ hec est ꝯsciencia fratrū. Ut
autē nihil remaneat audi de domib⁹. Dico
domos nō esse fratrū. Sed si de solo que/
ris. Dico ꝙ dantiū est et patronoꝝ. Si de
edificiꝭs.pari rōne edificantiū vel coꝝ quo
rū est solū.qꝛ cedit solo vnius si vnus edifi/
cat.vel pluriuꝫ si plures. Mentior etem̄ si
nō domin⁹ papa dicit in regula. saluo loco
rū ꝛ domoꝝ dominio illis ad q̄s noscit̄ ꝑti
nere. In loco intelligens solū in domibus
edificia supaddita. Unde nec appropriam⁹
nobis locū.cū dicam⁹ esse illoꝝ q̄ dant im/
pensas.vel cedit solo. Nec etiā vsus appro/
priam⁹.nisi p voluntate eorū q̄ fratrib⁹ ꝯce
dunt p̄dicta. Certus sum em̄ ꝙ hec est ꝯsci
entia fratruꝫ. Nō obstat si aliquādo vidisti
cōtrariū.quod nō credo.qꝛ indiscretio vni/
us nō ad om̄es debet nec ad singl'os retor
queri. Si dicis nos tanq̈ aduenas ꝛ pegri/
nos debere ire de domo in domū. parcat
illi de⁹ q̄ primo hāc stulticiā cogitauit. Nō/
ne beat⁹ Francisc⁹ edificauit loca. Nunqd
tanq̈ pegrinus ibat quotidie vnā dietam.
Nunqd beat⁹ Petrus cū dicat in canoni/
ca sua.obsecro vos tanq̈ aduenas ꝛ pegri/
nos ꝛc̄.voluit ꝙ om̄es trāsirent de domo
in domuꝫ. Cū em̄ dicat eccl'iastic⁹.vita ne/
quā hospitari de domo in domū. Tam pe
trus q̄ frāciscus filiꝭs ꝛ discipulis suis nō
sanctā vitā sed nequā imposuissent.si s̄m p̄
dictuꝫ intellectū nos similes esse pegrinis

mādarent. Sed hoc dictū intelligit᷑. vt nō
currat simul tudo q̄ttuor pedib9. sed vt do/
mos in q̄bus habitam9 paruʒ diligamus.
nec ꝓprias reputem9. sicut pegrinus q̄ tran
sit in patriā domū non diligit in via tanq̄
ꝓpriam. sed vtit᷑ tanq̄ aliena. Qui aliter sa/
pit ipse sua insipiētia manifestat q̄ nihil om
nino sapit. Quomō ergo posset esse regimē
⁊ ordo p̄latorū. q̄ ita districte manet in or
dine beati Francisci. si oēs essent instabi
les et vagabundi p orbē. Hoc vero sentit q̄
nihil vidit de ordine. Veniā ad laboreʒ
manuū. vbi taliter insistis. vtrū sit cōsiliuʒ
vel p̄ceptū. Ego autem dico non intende
re beatū Franciscū manualē laboreʒ. nec
p̄cipe nec consulere nec monere. sed suppo/
sita ammonitiōe apostoli fratrib9 nimis vł
minus sollicitis ad laborē dat formā labo
randi. Quidā eīn sic intendebāt labori ma
nuali. vt necaret᷑ i eis deuotio orōnis. Q̄d
q2 piculosum erat. cū actiua debeat deser/
uire cōtemplatiue. dedit eis formā sanctis/
simus pater. vt sic laborent q̄ laborare vel/
lent scirent ⁊ possent. vt sancte orōnis ⁊ de/
uotionis spiritū nō extinguāt. Hoc eīn se/
quit᷑ in textu regule imediate. Unde atten
de q̄ nō dicit p̄cipio vel cōsulo fratrib9 q̄ la
borent. sed quib9 dedit dn̄s grām. qd nō so
lum includit potentiā sed voluntatē labo/
rādi. Sicut si diceret. frēs quib9 dedit do/
min9 grām lachrymādi lachrymenť ita mo
deste q̄ oculos nō amittant. nō p̄ciperet la
chrymari. sic nūc intelligit. Ipse autē de la/
bore manuū vim nō faciebat. nisi ꝓpter oci/
um declinandū. quia cū fuerit regle obser/
uator pfectissimus. nō credo q̄ vnq̄ lucra/
tus fuerit de labore manuū. xij. d. vel eoruʒ
valorem fratres. sed potissime ad orationē
monebat. Non eīn volebat q̄ illā extingue
rent ꝓpter lucrū. Unde puincialib9 mīstris
relinquit᷑ q̄ nō pmittant frēs suos ociosos
Ego vna tecū si qui tales sunt iudico argu
endos. ⁊ verberib9 puniēdos tanq̄ seruos
malos et pigros. Nō tamē ꝓpter hoc tibi di
spliceat. q2 satis ibi inuenies copiā laborā/
di tam in studio veritatis q̄ in exercitio hu/
militatis. pietatis. ⁊ cuiuslibet alterius vir
tutis. Nā fratrū elemosynas q̄rere. coqui/
nam facere. infirmis seruire. scutellas laua
re. et in oīb9 humilitatis exercitijs labora/
re. que dulciora fratrib9 sunt q̄ multa offi/
cia dignitatis. Sed q̄d dicem9 de ascen
dentib9 ad cathedrā. cū regula dicat q̄ nō
curent nesciētes lrās. lrās discere ⁊c. cū etiā
euangeliū dicat q̄ nolim9 vocari magistri:
Dico ego q̄ regula nō vetat studiū littera/
tis. sed illitteratis ⁊ laicis. Uult enim iuxta
apl̄m. q̄ vnusq̄sq̄ in ea vocatiōe quā vocat9
est pmaneat. vt ad clericatū de laicatu null9
ascendat. nec vult q̄ clerici fiant laici studi/
um recusādo. alioquin ipse trāsgressor fuis/
set. qui cū paucas lrās sciret. postmoduʒ in
lrīs pfecit in ordine. non soluʒ orando sed
etiā legendo. Unde vt sciās q̄ntū sibi pla/
cuerit studiuʒ sacre scripture. audiui ego a
fratre q̄ vidit. q̄ cū nouū testamentū venis/
set ad manus suas. et plures frēs non pos/
sent simul hr̄e. diuidebat p folia. ⁊ singul' cō
municabat vt omēs studerent. nec vnus al
terū impediret. Clericos etiā quos recipi/
ebat ad ordinē in summa reuerentia habe
bat. et in morte mādauit fratrib9 q̄ docto/
res sacre scripture in summa reuerētia ha/
berent. tanq̄ illos a quib9 recipent v̄ba vi
te. Unde cū nomē doctoris venerareť in/
telligebat hoc euāgeliū nō vetuisse. alioq̄n
Paulus apl̄us euāgelio cōtradiceret. q̄ se
p̄ma epistola ad Thimo. magistrū gentiuʒ
vocat. qd maioris impudētie videt᷑ q̄ si ab
alijs vocaret᷑. Dico ergo q̄ sm̄ euangeliuʒ
pompa hui9 nōis cōdemnāda est et nulla
tenus appetenda. sed officiū assumendum.
Quos eīn mag' decet euāgeliuʒ docere. q̄
qui euangeliū pfitent᷑ et seruāt. Naʒ cū di/
cat euangeliū. qui fecerit ⁊ docuerit hic ma
gnus vocabit᷑ in regno celoruʒ. Quis sane
mentis dicat vt magister ⁊ frater Alexan/
der diues debuerit p̄dicare ⁊ docere. beati
paupes spū. ⁊ paup effectus debuerit reti
cere. Certe si frēs decet addiscere et rumi/
nare tanq̄ mūda aīalia. verba diuīa. et si
hōīs sufficiūt in docendo. q̄s tam stultus
est vt dicat q̄ doctrinā quā eos decet face/
re ⁊ docere debeāt a nō facientib9 mendica
re. Condēno igit᷑ tecū in magisterio pom/
pam. sed cōmēdo officiū. Damno frēm mi
norē pompasuʒ. ⁊ dico eū magisterio peni/
tus indignū. sed cōmendo studiosum. cre/
dens q̄ nulli magis q̄ tali cōpetat auctori/
tas docendi euāgeliū iesu christi. Restat igi
tur vt de philosophātib9 aliq̄d subiūgam9.
Audi charissime sicut in ceteris. sic ⁊ in hoc
parit᷑ cōcordem9. Fateor displicent tibi cu
riositates. displicent ⁊ mihi. ⁊ displicēt fra/

tribus bonis.et displicet deo ⁊ angelis suis. Nec defendo circa scripta puerilia musitantes.sed detestor eos pariter tecū. Unde ⁊ tibi et mihi cōsulo vt habeam⁹ zelum ſm scientiā.ne detestemur plus q̄ oportet. Fortasse em̄ inter peccata minuta ⁊ venialia cōputandū est. Uix em̄ grana absq̄ paleis colligi possunt.⁊ verba diuīa sine verbis humanis. Hec autē oīa separantur ꝑ zelū cōpunctionis et fletū deuotiōis que faciūt triticū veritatis a verboꝝ paleis separari. Et fortasse videnť aliqui curiosi.q̄ magis sunt studiosi. Si q̄s em̄ studeret in dictis hereticorū.vt eoꝝ sentēnas declinādo magis intelligeret veritatē. nec curiosus nec heretic⁹ sed catholic⁹ esset. Cū verba philosophoꝝ aliq̄n plus valent ad intelligentiā veritatis ⁊ erroꝝ confutatiōes.nō deuiat a puritate in his aliq̄n studens.maxime cū multe sint ꝯclusiōes fidei.que sine his termiāri nō possunt. Unde si velimus nimis stricte iudicare.fortasse ip̄os sanctos quod impiū est iudicabim⁹ curiosos. Naꝫ nullus meli⁹ naturā tempis et materie describit q̄ Augustin⁹ inquirēdo ⁊ disputando in libro ꝯfessionū. Nullus meli⁹ exitus formarū et ꝓpaginē rerū q̄ ip̄e sup̄ Gen̄.ad lr̄am. Nullus meli⁹ questiōes de aīa ⁊ de deo q̄ ip̄e in lib. de trinita. Nullus melius naturā creatiōis mūdi q̄ ip̄e in lib. de ciui. dei. Et vt breuiť dicaꝫ.pauca aut nulla ponunt magistri in libris suis. q̄n illa repias in libris Augustini. Lege Augustinū d̄ doctrina christiana.vbi ostēdit quō nō potest intelligi sacra scriptura sine aliaꝝ scientiarū peritia. Ostendit etiaꝫ ꝙ sicut filij israel asportauerūt vasa egypti.sic doctores theologici doctrinaꝫ phie. Unde multa que nō didicim⁹ ꝑ phos ⁊ de dictis phie didicim⁹ ꝑ sanctos. Ac ꝑ hoc nō debet tibi esse mirū si minus fundati intrātes.fiant in scientia in ordine fundatiores. Sed esto ꝙ ista sint reph̄ēsibilia ⁊ purgāda.nō ꝓpter hoc retraharis.qꝛ nullus ad hoc cōpellit. sed is magis amať.qui magis est taliuꝫ aspernator. Nec p̄lati talia p̄cipiunt sed ꝑmittunt. Nec ꝓpter tres vel quattuor viciosos debet magister contēnere innocentes Etsi aliq̄ abūdent libris ad tempus.aliīs plerisq̄ multo plus indigentib⁹ poterit dispensari. cum multo plures egeant q̄ abundent. Nec remoueat ꝙ fratres fuerunt in p̄ncipio simplices ⁊ illitterati imo magis debet hoc inte fidem ordinis ꝯfirmare. Fateor coram deo ꝙ hoc est qd̄ me fecit vitā beati Francisci eligere.ꝙ nō fuit ꝑ hominū prudentiā inuenta sed ꝑ christū.⁊ qꝛ opa christi nō deficiunt.ostendiť hoc opus fuisse diuinum dū ad consortiū virorū simpliciū etiā sapientes nō sunt dedignati descendere.attendentes illud apostoli. Si q̄s est inter vos sapiens.stult⁹ fiat vt sit sapiens. Rogo charissime.vt nō nimis abundes in sensu tuo. nec credas te prudentiorē nec meliorē omnib⁹.quos deus ad statū istuꝫ vocauit. etsi vocauerit te nō recuses. Vale in dn̄o.

Explicit epistola sancti Bonauēture ad magistrum innominatum.

P Ater noster / Orõ hec p̄uilegia ta est in trib⁊. In
- Dignitate. quia a christo composita.
- Breuitate. vt cit⁹ sciat̄. meli⁹ retineat̄. frequenti⁹ dicatur
- Fecunditate. quia omnes petitiões cõtinet. et vtriusq̄ vite necessaria complectitur.

Pater nr̄ diuidit̄ in
- Exordium. Pater noster.
- Tractatū. Sanctificetur nomẽ tuum ⁊c̄.
- Conclusionem. Si enim dimiseritis. Sed hec conclusio non est de integritate orationis.

In
- Exordio datur petenti fiducia. cū dicit̄. Pater noster. nõ domine.
  - Domis seruit̄ timore. p̄ri amore. Malachie. j. Fili⁹ honorat p̄rem suū. ⁊ seruus dn̄m suū timebit. Si ḡ pater ego sum. vbi honor meus. ⁊ si dn̄s ego sum. vbi est timor meus.
- Tractatu ponunt̄ omnia nobis necessaria.
- Conclusione infertur necessaria ex p̄missis cõsequentia.

De⁹ dicit̄ pater nr̄
- Generalit̄ oim̄ p creationẽ. Deut. xxxij. Nūqd nõ ipe est p̄r tuus q̄ possedit ⁊ fecit ⁊ creauit te. Fecit in corpe. creauit in aīa. possedit in vtroq̄.
- Specialit̄ iustor̄ p adoptionem. Matth. v. Estote p̄fecti sicut et pater vester celestis p̄fectus est. Luce. xj. Si ergo vos cū sitis mali ⁊c̄.
- Singularit̄ christi p eternā generationẽ. Joh. v. Nõ solū soluebat sabbatū sed ⁊ p̄rem suū dicebat deū. Mat. xj. Nec p̄rem q̄s nouit nisi fili⁹. ⁊ cui voluerit fili⁹ reuelare.

Pater est
- Primo modo p impssam imaginem
- Scd̄o modo p appositam gratie similitudinẽ
- Tercio modo p eternam originem.

Qui es in celis. i. in angel'. vl' celis. i. in sctīs. Sancti em̄ dicūt̄ celi q̄druplicIter. scilicet

Propter
- Vite sublimitatem. Philip. iij. Nostra cõuersatio in celis est.
- Bonor̄ operū claritatẽ. Phil. ij. Inter q̄s lucetis sicut lumīaria in mundo verbū vite continẽtes. Matth. v. Luceat lux vr̄a corā hoib⁊ ⁊c̄.
- Propositi firmitatem. Psal. Uerbo domini celi firmati sunt.
- Deum in eis quiescentẽ p gratiā. Isa. lxvj. Celum mihi sedes est. ps̄. Dominus in celo parauit sedem suam.

Dicit ergo. Pater noster qui es in celis. id est in spiritualib⁊. vt ad spiritualẽ mansuetudinem in qua habitat festinare discamus. ⁊ celestia ab eo queramus.

Sanctificetur nomen tuum. Terminato exordio sequit̄ tractatus. qui diuiditur in duas partes. In prima oratur p bonis adipiscendis. In secūda p malis amouẽdis. Ibi Et dimitte nobis debita nostra ⁊c̄.

Primo petit̄ p bonis adipiscendis / Sunt bona
- Eterna q̄ petūt̄
  - In p̄miū. Sctificet̄ nomen tuū. Petimus q̄ ipa gl'ia siue p̄fecta noticia cõfirmetur in nobis Et hoc erit in gloria p̄seuerando.
- Spūalia q̄ petunt̄
  - In meritū siue in bonū p̄seuerantie. Adueniat regnū tuū. i. ecclia vel aīa in q̄ per gratiā regnas. adueniat. i. in finem p̄ueniat.
  - In bonū gratie. Fiat volūtas tua. i. libertas nr̄i arbitrij societ̄ p grām tue voluntati.
- Tp̄alia q̄ petūt̄
  - In sustentationem siue temp̄ale subsidium. Panem nostrū quotidianū da ⁊c̄.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Scd̄o petit̄ p amouendis malis | Preteritis | Et dimitte no. | Preterita mala | Sūt | Dolenda. |
| | Presentib⁊ | Sz liba n. a ma | P̄ntia mala | | Uitanda. |
| | Futuris. | Et ne n. idu. i ⁊c̄. | Futura mala | | Precauẽda. |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Sctificet no.t. | | Sapia | | Regnū celorum. |
| | Adueniat reg.t. | | Intellect⁹ | | Possessio terre |
| | Fiat volūtas t. | | Consiliū | | Consolatio |
| Septē sūt petitiones | Panē no.qti. | Septē dona | Fortitudo | Septē btitudines | Saturitas. |
| | Et dimit.n.d.n. | | Scientia | | Mie psecutio |
| | Et ne n.indu. | | Pietas | | Visio dei. |
| | Sz li.nos a ma. | | Timor | | Filiatio dei. |

| | |
|---|---|
| | Pauptas spiritus cōtra supbiam siue inanem gloriā. |
| | Mansuetudo contra iram. |
| | Luctus contra inuidiam. |
| Septē vtutes cō tra septem vicia | Sitis iusticie contra accidiam. |
| | Misericordia contra auariciam. |
| | Mundicia cordis contra gulam. |
| | Pax contra luxuriam. |

Homo ergo egrotus. deus medicus. vicia languores. petitiones planct⁹. dona antidota. virtutes sanitates. beatitudines felicitates ⁊ gaudia. petitiōib⁹ dona. donis virtutes. virtutibus beatitudines obijciuntur. ⁊ vicia excluduntur.

| | |
|---|---|
| | Petitio sanctificatio |
| Sanctificetur nomen tuum | Donum sapientia |
| | Virtus pax. |
| | Beatitudo filiatio dei. |
| | Vicium contra quod luxuria. |

| | |
|---|---|
| | Terribile. Deut.xxviij. Nisi timueris nomē ei⁹ gl'iosum ⁊ terribile. |
| Sctificet no.t. Nomen dei inuenimus | hoc est dominū deum tuū. augebit dominus plagas tuas. |
| | Admirabile. Psal. Domine domin⁹ noster q̄ admirabile ⁊c̄. |
| | Laudabile. Ps̄. A solis ortu vsq̧ ad occasum ⁊c̄. |

| | |
|---|---|
| | Terribile quantū ad potentiam. que attribuitur patri. |
| Est ḡ nomen dei | Admirabile quantū ad sapientiam. que attribuitur filio. |
| | Laudabile quantū ad bonitatē. que attribuit spūisancto. |

Sanctificatur ergo. id est in nobis firmatur.

| | |
|---|---|
| | Terribile in cognitione summe potestatis. |
| Nomen tuum | Admirabile in cognitione prime veritatis. |
| | Laudabile in cognitione summe bonitatis. |

Dicit ergo. sanctificetur nomen tuū. quasi diceret. Da nobis spiritu sapientie. id est iocunditatem internā. vt gustemus q̄ suauis es. ⁊ hoc generet in nobis pacem. ⁊ hoc contra luxuriam. quia non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum.

| | |
|---|---|
| | Petitio aduentus regni. |
| | Donum intellectus. |
| Adueniat regnum tuum | Virtus mundicia cordis. |
| | Beatitudo visio dei. |
| | Vicium contra quod gula. |

| | |
|---|---|
| | Militans eccl'ia. Matth. Mittet filius hominis angelos suos. ⁊ colligent de regno eius omnia scandala. |
| Adueīat regnū tuū Regnū dei dicitur | Doctrina euāgelica. Luce.xvj. Lex ⁊ pphete vsq̧ ad iohānē. ⁊ ex eo regnū dei euāgelizat. et omnis in illud vim facit. |
| | Beatitudo eterna. Math.x.ij. Fulgebūt iusti sicut sol ī regno patris eoꝝ. De h̄ p̄cipue accipit qd̄ hic dicitur. Licet nō incōgrue de alijs accipi possit. |

Dicit ergo. Adueniat regnum tuum. quasi dicat. Da nobis spiritū intellectus. q̄ mundati corde intelligamus te in p̄senti regnare per fidem. vt in futuro videam⁹ te regnare p

speciem. et hoc est contra gulam. de qua dicitur. Vinum et ebrietas aufert cor.

| | |
|---|---|
| | Petitio voluntatem dei fieri. |
| | Donum consilium. |
| Fiat volũtas tua | Virtus misericordia. |
| | Beatitudo misericordie cõsecutio. |
| | Vitium contra quod auaricia. |

| | |
|---|---|
| | Creationem. Ps. Omnia quecunqꝫ voluit fecit. |
| Est voluntas dei ad | Gratificatõnẽ. i. Thes. iiii. Hec ẽ volũtas dei sctificatio vestrã. |
| | Glorificationem. Joh. vi. Hec est voluntas patris mei qui mi/ |

sit me. vt omnis qui videt filium et credit in eum. habeat vitam eternam.

| | |
|---|---|
| | Creans. |
| Est ergo volũtas dei | Gratificans. et de hac accipitur hic. |
| | Glorificans. |

Dicit ergo. Fiat volũtas tua. qsi dicat. Dã nobis spiritũ consilij vt faciamus vo'uñtã/ tem tuam. mat:me misericordiã. que perimit auariciam. quaten⁹ misericordiã cõseqmur. Scdm illud. Beati misericordes. qm̃ ipi misericordiã consequent. Sicut em̃ auaricia cõ sistit in acquirendo et retinendo. ita misericordia in dando et dimittendo. Quid aũt ꝓdest sepius dicere. Fiat voluntas tua. et nolle iuuare. Vult deus apud te esse paupes. vt ꝑ eos salueris et corpe et aĩa. Cũ em̃ defuerũt vasa stetit oleũ. Vos venitis volũtatẽ frangendo

| | |
|---|---|
| | Petitio panem dari. |
| | Donum fortitudo. |
| Panẽ nr̃m q̃tidianũ | Virtus esuries iusticie. |
| | Beatitudo saturitas. |
| | Vitium contra quod accidia. |

| | |
|---|---|
| | Corporalis. Genes. iij. In sudore vultus tui vesceris pane tuo. |
| Panẽ no. q̃. Est panis | Sacramenta'is. i. ad Corinth. xj. Quicunqꝫ manducauerit panẽ hunc et biberit calicem domini indigne ꝛc. |
| | Eternalis. Joh. vj. Ego sum panis viu⁹. Et i'le ꝑcipue dr̃ supsubal. |

Hiero. Supsubstantialis panis est q̃ dicit. Ego suꝫ panis viu⁹ ꝛc. Qui videlicꝫ vniuer sas supat creaturas. Licet aũt sint multi panes mystici. De his tamen trib⁹ exponunt doctores qd̃ hic dicit. Vñ Aug⁹. Panis q̃tidian⁹ dicit⁹ vl' necessaria hui⁹ vite vel sacramẽ/ tum corpis christi. Oportet ergo vt cõiuncte oĩa ista tria accipiant. vt. s. panẽ quotidianuꝫ peramus. simul et necessaria corpi. et sacramentũ visibile. et inuisibile verbum dei. Unde de his tribus potest accipi quod dicit Luce. xj. Amice cõmoda mihi tres panes.

| | |
|---|---|
| | Primus pan's est ad corpis sustentationem. |
| Ergo | Secũdus in via ad anime refectionem. |
| | Tercius in patria ad eternam fruitionem. |

Dicit ergo. Panem nostrũ supsubstantialem ꝛc. quasi dicat. da nobis spiritũ fortitudi/ nis. qui multiplici pane roborat animã. ne deficiamus in p̃senti. esuriendo iusticiã. ꝑ quam expellentes accidiã plena iusticia saturabimur in futuro. s'm illud. Beati qui esuriũt et siti/ unt iusticiam. quoniã ipi saturabuntur.

| | |
|---|---|
| | Petitio dimitti debita. |
| | Donum scientia. |
| Dimitte nobis debita nostra | Virtus luctus. |
| | Beatitudo consolatio. |
| | Vitium contra quod inuidia. |

| | |
|---|---|
| | Offense. Math. xviij. Serue nequã oẽ debitũ dimisi tibi. |
| Dimit. no. de. no. Est debitum | Bone vite. Luce. xvij. Cũ feceritis oĩa que p̃cepta sunt vobis dici te. serui inutiles sumus. quod debuimus facere fecimus. |
| | Pecunie. Prouer. xxij. Noli esse cuꝫ his q̃ defigũt man⁹ suas. et q̃ va |

des se offerunt ꝓ debitis. Agit autem hic de debito offense nõ pecunie. Debituꝫ primum

malum.secundū bonum.tercium indifferens.

Dicit ergo. Dimitte nobis debita nostra.quasi di. Da nobis donum.scientiā z virtutē. luctū q̄ tam nostra q̄ȝ aliena pctā cogitemus z defleam⁹.vt nobis debita nostra dimittas. et ita consolationē habeamus aduersus inuidiam.que facit hominē de alieno bono tabescere. Unde versus. Inuidus alterius rebus marcescit opimis.

Et ne nos inducas in tentationem
- Petitio non induci in tentationem.
- Donum pietas.
- Uirtus mansuetudo.
- Beatitudo possessio terre.
- Uitium contra quod ira.

*Et ne nos inducas*
*Est tentatio*
- Irritationis. Exodi.xvij. Uocauit moyses nomē loci illius tentatio,pter iurgium filiorū israel. z quia tentauerunt dominū dicentes. Est ne deus in nobis.
- Probationis. Jacobi.j. Beatus vir qui suffert tentationem. Thob.ij. Hanc tentationeȝ ideo pmisit domin⁹ euenire illi vt posteris daret exemplū patiētie eius sicut z sancti Job.
- Male psuasiōis. Matth.iiij. Accedens tentator dixit ei. Si filius dei es zc.j. Chorinth.x. Fidelis de⁹ qui nō patiet vos tentari supra id quod potestis zc. De hac tercia intelligitur pcipue quod dicitur hic.

Dicit ergo. Et ne nos inducas in tentationē.q̄i dicat. Da nobis spiritū pietatis. et mansuetudinem spiritus.vt per spiritū pietatis vincamus tentationē exercendo nos ad pietatem. Et p mansuetudinem vincamus vitium iram.non reddēdo malum p malo.vt ita beati possideamus terram viuentiū quam p spiritū pietatis z mansuetudinem obtineam⁹. Unde. Beati mites.quoniam zc.

Sed libera nos a malo
- Petitio liberari a malo.
- Donum timor.
- Uirtus paupertas spiritus.
- Beatitudo regnum celorum.
- Uitium contra quod inanis gloria.

*Sed libera*
*Est liberatio a malo*
- Culpe. ad Roma.vj. Liberati a peccato. serui aūt facti deo.
- Miserie. Roma.viij. Creatura liberabitur a seruitute corruptionis in libertatem glorie filiorū dei.
- Pene eterne. Osee.xiij. De manu mortis liberabo eos. de morte redimam eos.

Dicit ergo. Sed libera nos zc.quasi dicat. Da nobis spiritū timoris.vt p spiritū timoris vincamus mala.p virtutem paupertatem spiritus bona adipiscamur. quaten⁹ exclusis vicijs et contemptis terrenis habeamus eterna.scilicet beatitudinem regni celorū.quod lucifer z primi parentes p vitium inanis glorie amiserunt.

Amen. Hiero.aut apud hebreos vnū ex tribus solet submitti

| | Significat | |
|---|---|---|
| Amen | | Uere vel fideliter. |
| Salon | | Pacem |
| Sela | | Semper |

Nota q dici solet q Amen q̄nq̄ȝ tenetur
- Nominaliter. Apocal.iij. Hec dicit amen testis fidelis et verus qui est principium creature dei.
- Aduerbialiter.vt ibi. Amen amen dico vobis.
- Uerbaliter vt hic. Amen.i.oīa pdicta fiāt nobis ex tua grā.

Finit Pater noster.

# Incipit speculū be
ate marie ꝟginis cōpilatū ab humili fra/
tre Bonauentura.

Moniā ut ait beat⁹ Hieronym⁹. Nulli du/
biū est. q̄n totū ad gl'am ⁊ ad
laudē ꝑtineat dei q̄cq̄d digne
genitrici sue impensum fuerit. iō ad laudē
⁊ gl'iam dn̄i nr̄i iesu christi aliq̄ de laude et
gl'ia gloriosissime m̄ris eius promere cupi
ens. dulcissimā eiusdē m̄ris salutationē p
materia assumere dignū duxi. Sed certe
ad h̄ opus nimiā oīno fateor esse meā in/
sufficientiā. ꝑter nimiā materie tante incō
prehensibilitatē. ꝑter nimiā sciētie mee te/
nuitatē. ꝑter nimiā lingue mee ariditatē.
ꝑter nimiā vite mee indignitatē. ꝑter ni/
miā ꝑsone laudande laudē ⁊ laudabilitatē.
Quis nanq̄ materiā illā incōprehensibilē
esse dubitat. de qua sanct⁹ Hiero. ea que se
quunt̄ dicere nō dubitat. Qḋ natura non
habuit. vsus nesciuit. ignorauit ratio. mēs
nō capit humana. pauet celū. stupet terra.
creatura etiā mirat̄ oīs celest'. h̄ totū est
qḋ p gabrielē marie diuinit⁹ nunciat̄. ⁊ per
christū adimplet̄. Qua de causa de tali tan
taq̄ me loqui indignū fateor. Itē quō sci/
entia mea tenuissima. ⁊ mens mea obscuris
sima dignas marie laudes excogitare suffi
ciat. cū in his ille illuminate mentis Ansel/
mus deficiat. ait em̄ sic. Lingua mihi defi
cit. quia mens mea nō sufficit. domina. dn̄a
oīa intima mea sollicita sunt vt tantoꝝ be/
neficioꝝ tibi gr̄as exoluāt. Sed nec cogi/
tare pn̄t dignas. ⁊ pudet ꝑferre nō dignas.
Beat⁹ quoq̄ Aug⁹. mariā alloquens ait.
Quid dicam de te paup ingenio. cū de te
quicq̄d dixero mior laus ē q̄ dignitas tua
meret̄. Itē quomō lingua mea rudissima.
quomō iterp̄tatiua mea aridissima. ī enar/
randis marie laudib⁹ non deficiat. cū ille
disertissime ligue Augustin⁹ dicat. Quid
nos tantilli. quid actione pusilli in laudib⁹
marie referemus. cū omniū nostrū mēbra
si in linguas verterent̄ eam laudare nullus
sufficere valeret. Item cū laus nō sit specio
sa in ore peccatoris. quomō ego miser pec/
cator h̄ō. quō indignissime vite ego homū
cio laudes marie audeam sonare cū in his
illū dignissime vite Hieronymū audiā tre
pidare. sic nanq̄ dicit. Timeo satis ⁊ valde
pertimesco dn̄ vestris cupio parere ꝑceptib⁹.
ne forte sicut improb⁹. ita et indign⁹ lauda/
tor īueniar. ꝑfecto cū nec scitas. nec facun
dia suppeditet vt beatā ⁊ gl'iosam ꝟginē di/
gne laudare queā. Itē. Ad qḋ aque paruū
lū mari addā. Ad qḋ modicū lapillū mon/
ti adjiciam. Sed certe cū Maria diuinis
et angelicis laudib⁹ nimiū magnificata sit.
quid nostra. quid precipue mea paruitas
eius laudibus adjicere possit. Deniq̄ bea
tus Hieronym⁹ de ip̄a loquens ait. Utve
rum fatear. quicq̄d humanis dici pōt ver/
bis. minus a laude celi est. quoniā diuinis
⁊ angelicis est excellentius p̄dicata ⁊ lauda
ta p̄conijs. a ꝓphetis quidē ꝓnunciata. a pa
triarchis figuris ⁊ enigmatib⁹ p̄signata. ab
euangelistis exhibita ⁊ monstrata ab ange
lis venerabiliter atq̄ officiosissime saluta/
ta. Hec oīa diligenter pensata. piū lecto/
rem. piumq̄ auditorem monere debēt me
rito. vt ignoscat mihi quicquid insufficien/
tie. quicquid imperitie ei occurrerit in hoc
scripto. Quomō em̄ ego tam insufficiēs cu
dere valerem ea que tante virginis laudib⁹
digna. tanteq̄ ꝟginis zelatorib⁹ forēt acco
moda. cū in his ille tantus zelator ei⁹ ⁊ lau
dator beat⁹ Bernard⁹ coarcetur. ait em̄ sic
Non est qḋ me delectet magis q̄ de gloria
virginis matris habere sermonē. Et cau/
sam huius subiūgens ait. Tanto eam affe/
ctu deuotionis amplectuntur. honorāt. su
scipiunt (vt dignū est) vniuersi. vt licz de
ea loqui gestiant omnes. quicquid dicitur
de indicibili eoip̄o quo dici potuerit mi/
nus gratum sit. minus placeat. minus ac
ceptetur. Hortatur tamen ⁊ cōsolatur me
beatus Hieronym⁹ dicens. Et si ad h̄ ne/
mo inuenitur idoneus. votis tamen omnī
bus cessare non debet quilibet peccator a
laudibus. Beatus etiam Augustinus lo/
quens quomodo dei filius matri sue fecū/
ditatem veniendo attulit. et integritatē na/
scendo non abstulit. Post pauca sic intulit
dicens. Tantum quippe donum dei nec fa
ri possumus. ad eius enarrandam magni/
tudinem paruuli. et tamen laudare cōpel/
limur. ne tacendo maneamus ingrati. Et
certe vidua paupcula q̄ duo era minuta do
gnissima obtulit. nō ꝑter hoc vt offerre de/
buit. quia magis offerre nō valuit. placuit.
Hinc est q̄ ego paup ingenio. imo paupri/

mus tam scientia q̃ eloquētia hoc exiguū donum. hoc paupculū scriptum ad honorem tante regine offerre ꝑsumpsi. vt in ipo tanq̃ in quodā obscuro speculo simpliciores eiusdē regine amatores. qualis ⁊ quāta sit saltem tenuiter speculent̄. Et qꝛ idem scriptū ad instar rudis speculi aliquantum repſentatiuū est vite ⁊ gratie ⁊ glie Marie. ideo nō incōuenienter appellari potest speculū marie. Eya ergo benignissima domina mea maria illud exiguū munus qđ dat tibi paup amicus accipito placite. Te em̄ cū hoc munusculo. te cū hoc opusculo salutationis tue saluto. te genib⁊ flexis. te capite inclinato. te corde ⁊ ore saluto salutemq̃ dico Aue maria. ⁊ cetera.

Ave maria gratia plena domin⁹ tecū. benedicta tu i mulierib⁊ ⁊ benedictus fruct⁹ ventris tui. Audi dulcissima ꝟgo maria. audi noua. audi mira. Audi filia ⁊ vide ⁊ inclina aurē tuā. Audi gabrielem nunciū illū gloriosum. Audi fecundationis tue modū miraculosum. inclina aurē tuā ad ꝯsensum fructuosū. audi certe quod a deo patre tibi annūciabit̄. vide quomō filius dei ex te incarnabitur. Inclina aurem spūisancto q̄ intra te opabitur. Quia ergo habes aures audiendi audi. ⁊ in ꝑncipio audiendoꝝ audi inauditā hanc salutationē Aue maria. Hoc nomen maria. nō a gabriele sed a fideliū deuotiōe ⁊ spūssancti inspiratiōe interpositū est. Ultima quoq̃ clausula videlicet. ⁊ bñict⁹ fructus ventris tui. nō a gabriele salutante edita. sed ab elyzabeth ꝓphetante addita est. Dicam⁹ ergo singuli. dicam⁹ vniuersi Aue maria ⁊c̄. O vere gratiosa ⁊ venerabilis. O vere gloriosa ⁊ admirabilis salutatio vt ait Beda. quāto humane cōsuetudini inaudita. tāto marie dignitati est ꝯgrua. In hac dulcissima salutatōe quinq̃ dulcissime sententie ordinant̄. in quib⁊ quinq̃ dulcissime cōmendationes siue laudes ꝟginis insinuantur. O vere dulcis insinuatio. Insinuatur nāq̃ in his q̃ purissima. q̃ plenissima. q̃ tutissima. q̃ dignissima. q̃ vtilissima fuerit virgo beata maria. Purissima inquā ꝓpter culpe carentiā. Plenissima ꝓpter grē affluentiā. Tutissima ꝓpter diuinā ꝑsentiam. Dignissima ꝓpter ꝑsone sue reuerentiam. Utilissima ꝓpter prolis sue excellentiā. Q̄ purissima ꝑ culpe carentiā fuerit maria. bene insinuatur cū dicit̄. Aue. Recte nanq̃ ei dicit̄ a ve. que ab omī ve culpe immunissima fuit. sicut vtiq̃ matrē dei decuit Anselmo teste qui ait. Decebat vt homis illi⁹ cōceptio de matre purissima fieret. vt ea puritate qua maior sub deo nequit intelligi virgo illa niteret. cui deus pater vnicū filium quē de corde suo equalem sibi genuit. tria dare disponebat. vt esset vnus atq̃ idē dei et homīs filius. Item q̃ plenissima ꝑ gratie affluentiā fuerit maria bene insinuatur. cū dicit̄. gratia plena. Et vere plena ⁊ plus q̃ plena. sicut testat̄ Anselm⁹. deuotissime exclamans ⁊ dicēs. O femina plena et supplena grā de cui⁹ plenitudinis exundantia respersa sic reuiuiscit omis creatura. Item q̃ tutissima ꝑ diuinā ꝑsentiā fuerit maria bene insinuat̄. cū dicit̄. dñs tecum. Merito dño ꝑnte. dño secū existēte maria specialit̄ tutissima ē. qꝛ dñs pr̄. dñs fili⁹. dñs sp̄s. sic secū est q̄ ipa ei specialit̄ familiarissima est. sicut ptꝫ ꝑ beatum Berñ. q̄ sic dicit. Nec em̄ dñs filius tecū quē carne tua induisti. sed ⁊ dñs spūssctūs de q̄ cōcipis. et dñs pater q̄ genuit quē cōcipis. Item q̃ dignissima ꝓpter ꝑsone sue reuerentiā fuerit maria. bene insinuat̄. cū dicit̄. bñdicta tu in mlierib⁊ Nequaq̃ em̄ ꝑsona ei⁹ posset nō eē dignissima q̄ tanta benedictione est reuerendissima. Unde iterū stupens ⁊ exclamans dicit Ansel. O ꝟgo benedicta ⁊ supbenedicta ꝑ cui⁹ benedictionē benedicit̄ omis creatura. nō solū a creatore. sed creator a creatura. Item q̃ vtilissima ꝑ prolis sue excellentiam fuerit maria. bene insinuat̄ cū dicit̄. et bene. fru. ven. tui. Ad saluandū nanq̃ mūdum ꝑ hoc vtilissima fuit q̄ ipa fructū salutis excellētissimū ⁊ potētissimū genuit. vnde idē deuot⁹ ei⁹ Ansel. ait. Per fecūditatē tuam dña imūd⁹ pctōr ē iustificat⁹. dānat⁹ saluat⁹. ⁊ exul reduct⁹. part⁹ em̄ tu⁹ dña mundū captiuū redemit. egrū sanauit. mortuū suscitauit. Uidet̄ charissimi ergo quō maria ꝓpter culpe carentiā ⁊ imunitatē merito ꝑ aue salutat̄. ꝓpter grē affluentiā ⁊ imensitatē merito grā plena cōmemoratur. ꝓpter diuinam ꝑsentiam ⁊ familiaritatē merito domin⁹ secum insinuat̄. ꝓpter ꝑsone sue reuerentiam ⁊ dignitatē merito benedicta in mulierib⁊ nunciat̄. ꝓpter prolis sue excellen

tiam vtilitatē merito benedictus fructus ventris sui pclamatur. De his autē singu lis ſm ordinem videamus.

Ue maria gratia plena ꝛc. Uerbū a bonum et suaue psonem⁹ illud aue quo initiata est nr̄a redemptio ab eterno ve. Personem⁹ inquā singuli. persone m⁹ deuotissime vniuersi dicentes. Aue maria. aue ꝛ aue. ꝛ iterū aue. et milies Aue. Ecce charissimi sicut supradictū est sanctissima virgo Maria. ꝓpter omimodā culpe carentiā et immunitatē. ꝓpter omimodā vite innocentiam et puritatē merito ei in pn cipio salutationis aue dicitur. Aue vtiq3 et absq3 ve. Considerandum autem est ꝙ triplex est ve a q̄ immunissima fuit ista cui dictum est aue. Est autē ve culpe. ve miserie. et ve gehenne. Est autē ve culpe actualis. ve miserie originalis. ve pene gehennalis. De his tribus ve nō incōgrue intelligim⁹ quod in Apocalip. viij. legim⁹. Audiui inquit Johes vocē vni⁹ aquile volantis p medium celū dicentis voce magna. Ue ve ve habitantib⁹ in terra. Sed ecce quodlibet istorū triū ve multiplicatur heu p tria ve. vt sic simul sint nouē ve. contra que marie recte dicit̄. Aue. Nam tria culpe. tria miserie. tria gehēne sunt ve. p quorū carētia ipa merito salutat̄ per aue. Primo igit̄ charissimi considerandū est ꝙ triplex est ve culpe. videlicꝫ ve culpe cordis. ve culpe oris. ve culpe operis. De his tribus ve etiā dici potest. Ue ve ve habitantib⁹ in terra. Ue ergo peccatorib⁹ p culpa cordis. sicut dicit̄ in Esaia. xxix. Ue qui pfundi estis corde vt a domino abscondatis consiliū ꝛc. Ue certe pfundis corde ad malū. quia pfunda corda malorū sunt pfunde sentine diabolorū. et profunda sepulchra plena fetoribus viciorum. Ue ergo eis vt dicit̄ Matth. xxiij. Ue vobis scribe et pharisei hypocrite. qui similes estis sepulchris dealbatis. que foris apparent hominib⁹ speciosa. intus autē plena sunt ossib⁹ mortuorū et omni spurcicia. O q̄ꝫ longe ab isto ve fuit innocentissimum cor Marie. teste Bernardo qui ait. Propriū delictum Maria non habuit. et ab innocentissimo corde ei⁹ etiā penitentia longe fuit. Unde ergo cor Marie penitere debuit cū nunq̄ꝫ dignū aliquid penitentie admisit. Ideoq3 mundissimū cor ei⁹ nō fuit sentina diaboli. nō fuit sepulchrū vicij. imo fuit hort⁹ ꝛ paradisus spūssancti. Iuxta illud Canticoꝝ. iiij. Hortus conclusus soror mea sponsa. Hortus vt ait Hieronymus. hort⁹ deliciarū in quo cōsita sunt vniuersa florū genera et odoramenta virtutū. Quia ergo Maria tā longe fuit ab isto ve. ideo merito dictū est ei Aue. Item ve peccatorib⁹ p culpa oris sicut dicit̄ Esa. v. cap. Ue qui dicitis malū bonum. ꝛ bonū malum. Ue his et ve omnib⁹ qui ore peccant. sicut in Psal. dicit̄. Uenenū aspidum sub labijs eorū. O q̄ꝫ longe ab isto ve fuit sanctissimū os Marie. Unde beat⁹ Ambrosius dicit. Nihil toruum in oculis Marie. nihil in verbis procax. nihil in actu verecundū fuit. In ore igit̄ Marie non fuit fel ꝛ venenū diaboli. sed mel ꝛ lac spūssancti. Iuxta illud Canticorū. iiij. Fau⁹ distillās labia tua sponsa. mel et lac sub lingua tua. Nonne maria mundissimū lac habuit sub lingua. quādo castissimū illud verbum ait. Quomō fiet istud. Nōne etiā Maria dulcissimū mel sub lingua habuit quādo illud mellifluū verbū dixit. Ecce ancilla domini. Quia ergo a Maria tā longe fuit oris ve. ideo merito dictū est ei Aue. Item ve peccatorib⁹ p culpa operis. sicut dicit̄ Eccli. ij. Ue duplici corde et labijs scelestis ꝛ manibus male facientib⁹. Ue duplici corde pro culpa cordis. ve labijs scelestis p culpa oris. ve manibus male facientib⁹ pro culpa operis. O q̄ꝫ longe a tali ve fuit om̄e opus ꝛ om̄is vita Marie. ꝓpter quod Bernard⁹ ait. Decuit reginā virginū singularis priuilegio sanctitatis absq3 om̄i peccato ducere vitam. vt dū peccati mortis pareret peremptorem. munus vite ꝛ iusticie om̄ib⁹ obtineret. Nota nec corde nec ore nec ope maculam peccati habuit nec cōtraxit. vt vere ei dominus dicere posset. Tota pulchra es amica mea. ꝛ macula nō est in te. Sic ergo innocentissima ꝛ sanctissima Maria corde fuit absq3 ve. ore absq3 ve. ope absq3 ve. ꝛ ideo dictum est ei Aue. Scḋo charissimi considerandū est ꝙ Maria immunis fuit nō solum a triplici ve culpe actualis. sed etiam a triplici ve originalis miserie. videlicet a ve miserie nascentiū. a ve miserie parientium. a ve miserie morientium. Ue miserie nascētium est ve fomitis nascentes infirmantis. et ve miserie parientium est ve doloris parientes cruciantis. ve miserie morientiū est

ve resolutionis morientes incinerantis. De his trib9 ve dici potest. Ue ve ve habitantibus in terra. Ue ergo miserie nascentium est. ve fomitis nobis innati. quo ẜm originalem corruptionẽ tam infirmi ad bonum et tam proni ad malũ sumus. ꝙ quilibet cũ fomite natus quilibet ꝑ fomitẽ infirmus ⁊ plagat9 dicere potest illud Hieremie. x. ca. Ue mihi sup contritione mea. pessima plaga mea. Ego autẽ dixi. Plane hec infirmitas mea est. et ego portabo illã. Sed heu non solũ inest nascentib9 ve infirmitatis et miserie adultos ad peccatũ inclinãtis. sed etiam ve feditatis et culpe paruulos ad irã obligantis. De qua Aplus ait. Om̄es nascimur filij ire. O q̃ immunis ab isto ve nascentium fuit sanctissima natiuitas marie. que nõ solum ab originali culpa sed etiam a fomitis miseria inquãtũ ad peccatũ ductiuus erat. sic liberata creditur ꝑ sanctificationem in vtero vt nunq̃ ad peccatũ inclinata fuerit in hoc mundo. teste Bernardo qui ait. Puto ꝙ copiosior gratia sanctificationis in ipsam descenderit. que non solum ortum eius sanctificauit. sed etiam vitam deinceps ab om̄i peccato custodierit immunẽ. Quia ergo natiuitas Marie tã longe fuit ab isto ve. ideo merito ei dictum est Aue. Itẽ ve miserie parientiũ est illud originalis maledictionis ve. de quo dictũ est Eue. In dolore paries filios ⁊c̄. De h̄ ve plerisq̃ ꝑgnantib9 dici potest generalit̄ quod domin9 de quibusdã ꝑgnantib9 dicit specialiter Matthei. xxiiij. cap. Ue autem ꝑgnantibus et nutrientib9 in illis diebus. O q̃ immunis ab isto ve fuit ꝑgnans ⁊ pariens vterus Marie. Augustino teste qui ait. O q̃ beata mater ista ẽ que sine cõtaminatione cõcepit. et sine dolore peperit medicinã. Quia ergo Maria tam longe fuit ab isto parientiũ ve. ideo merito dictũ est ei Aue. Itẽ miserie ve morientiũ est ve incinerationis. quod homini inflictũ est quando peccanti dictũ est. Puluis es ⁊ in puluerem reuerteris. Unde tam de ve morientium q̃ de ve nascentiũ bene intelligi potest quod dicit̄ Eccliastici. xlj. Ue vob viri impij qui dereliquistis legem domini altissimi. Et si nati fueritis. in maledictione nascemini. et si mortui fueritis. in maledictione pars vestra erit. Certe tã pij q̃ impij nascũtur in maledictione fomitis. et mortui erũt in maledictione pulueris. et tamẽ solis impijs ve vtriusq̃ maledictionis nõ incõuenienter hic inculcatur. eo ꝙ ipsis et fomes periculosior ⁊ incineratio odiosior esse videatur. Deniq̃ iniustis miseria fomitis nocuior. et memoria incineratiõis amarior ẽ q̃ iustis. O q̃ longe ab isto incineratõis ve fuit (vt credimus) corpus marie sanctissimũ hoc enim corpus est archa sanctissima dei. quã decuit nõ putrefieri. sed ad instar filij sui ante omnem putrefactionẽ suscitari. Unde tam de filio q̃ de matre notabiliter ait ꝓpheta. Surge domie in requiẽ tuam. tu ⁊ archa sanctificatõis tue. Hec archa de lignis imputribilib9 facta est. quia caro marie nequaq̃ (vt credimus) putrefacta est. Ideoq̃ bene beat9 Augustinus ait. Tam preclarum thesaurũ dignius est celũ seruare q̃ terram. tantaq̃ integritatem merito incorruptibilitas. nõ putredinis vlla resolutio sequit̄. Si ergo maria eo modo quo dictũ est longe fuit a nascentiũ ve. longe fuit a morientiũ ve. et ideo merito ei dictũ est Aue. Tercio charissimi considerandũ est ꝙ Maria immunis fuit non solũ a triplici ve culpe actualis. nõ solũ a triplici ve miserie originalis. sed etiã a triplici pena gehennalis. Hoc triplex ve cõsistit in penarũ magnitudine multitudie. longitudie. Ue ergo dãnatis pariter ⁊ dãnandis. ve inquã ꝓpter magnitudinẽ. ve ꝓpter multitudinem ve ꝓpter longitudinẽ tormentorũ. De his etiam trib9 ve dici potest. Ue ve ve habitãtibus in terra. Ue ergo gehenne cõsistit in penarũ magnitudine. De hoc ve dr̄ Ezechielis. xxiiij. Ue ciuitati sanguinũ. cuius ego grandem faciã piram. Ciuitas sanguinum est collectio impiorũ cuius grandis erit pira in grandi cõcrematione dãnatorũ O q̃ longe ab isto ve grandi magnitudis pene fuit grãdis magnitudo grẽ ⁊ glĩe marie. cui contra grandẽ damnandorũ penam infernorum. etiam deus ꝑparauerat grandem gloriã in celo. vt sicut fuit grandis in merito. ita etiã grandis esset in pmio. Unde ipse est thron9 ille grãdis de q̃ dr̄. iij. Reg. x. Fecit rex Salomon thronum de ebore grãdẽ. Thron9 ꝟo salomonis ẽ maria. grãdis oĩno in grã ⁊ in glĩa. Propt̄ qđ bñ beatus Ber. ait. Quãtũ grẽ maria i terris adepta est p ceteris. tantũ in celis obtinuit glorie singularis. Quia g maria tã longissime fuit

ab isto ve. ideo merito ei dictū est Aue. Itē ve iebenne consistit nō solum in pene magnitudine sed etiā in penarum multitudine. Unde Esaie. iii. dicitur. Ue anime eorum. quia reddita sunt eis mala. Pluraliter dicit mala. quia plura. imo plurima mala malis redduntur in gebenna. O q̄ longe ab isto ve multitudinis tormentorū fuit in Maria multitudo meritorū et premiorum. cui contra multa damnatorum mala in inferno iam deus ꝑparauerat multa bona in celo. ita vt nullus angelus. nullus sanctorum ei equari possit in multitudine ⁊ cōgregatione bonorū celestium. Juxta illud Prouerbiorū. xxxi. Multe filie congregauerunt diuitias. tu sola supergressa es vniuersas. Si filias istas intelligam⁹ sanctas animas vel intelligētias angelicas. nunq̄d non supgressa est diuitias ꝟginum. confessorum. martyrum. apostolorū prophetarū. patriarcharum. angelorū. cum ipa sit ꝑmitiua virginum. speculum confessorum. rosa martyrum. registrū apostolorum. oraculū ꝓphetarum. filia patriarcharum. regina angelorum. Quid em̄ de diuitiis omnium horum defuit. Hieronym⁹ enim ait. Mariā si diligentius aspicias nihil virtutis est. nihil speciositatis. nihil candoris ⁊ glorie qḋ ex ea non desplendeat. Quia ergo Maria tam longissima fuit a predicto ve gebenne. ideo merito dictum est ei Aue. Item ve gebenne non solū in magnitudine. non solum in multitudine sed etiā in longitudine siue ꝑpetuitate penarū consistit. Unde in canonica Jude dicitur. Ue illis q̄ in via Cayn abierunt. et errore Balaam mercede effusi sunt. et in ꝯtradictione Chore perierūt. Et post pauca sequit̄. Quibus ꝓcella tenebrarū conseruata est ineternū. Nota ꝙ dicit ineternum. et pensa quāta sit illa penarum ⁊ tenebrarū longitudo que finem non accipit ineternū. O q̄ longissime ab isto lōgissimo gebenne ve fuit longitudo glīe marie. cui cōtra eternas tenebras in inferno iam domin⁹ ꝑparauerat eternā lucem in celo. vt sicut aīa peccatrix sedes diaboli est mirabiliter tenebrosa ineternū. ita maria mediatrix sedes christi mirabiliter luminosa est ineternum. iuxta illud Ps. Thronus eius sicut sol in cōspectu meo. et sicut luna ꝑfecta ineternū. Sic ergo beatissima virgo Maria longe fuit a triplici ve gebenne imo longe fuit a ꝑdictis fiōnem ve. et ideo merito ei dictū est Aue. Nos ergo charissimi om̄es ei dicamus aue. om̄esq̄ oremus. vt ꝓpter suum dulcissimū aue nos oret liberari ab om̄i ve. Per dominū nostrum iesum christum filiū suum.

a Ue maria. Hoc nomen sicut dictū est supra non angelus sed deuotio fidelium interposuit. De hoc beatus euāgelista Lucas signāter ait. Nomē virginis Maria. Hoc nomen sanctissimū. nomen dulcissimū. nomen dignissimū. tam sanctissime. tam dulcissime virgini. tam dignissime ꝟgini cōuenientissime est impositum. Maria em̄ amarū mare. maria stella maris. et maria illuminata vel illumīatrix. maria domina interꝑtatur. Maria autem est mare amarū demonibus. ⁊ stella maris hominib⁹. et illuminata vl' illumīatrix angelicis spiritib⁹. domina creaturis omnib⁹. Maria inquā demonib⁹ est mare amarum spiritualiter. et Maria hominib⁹ est stella maris officialiter. et Maria angelis illuminatrix est eternaliter. ⁊ Maria creaturis omnib⁹ est domia vniuersaliter. Considerandū ergo est ꝙ Maria interꝑtatur amarum mare. hoc optime ei competit contra diabolū. Sed nota quomō Maria sit mare. et quomō sit amara. et quomō simul sit amarū mare. Maria est mare gratia affluendo. et Maria est amara filio compatiendo. et Maria est amarū mare diabolū submergendo. Maria vtiq̄ est mare ꝑ affluentem spūssancti repletionem. Maria est amara ꝑ affligentem filij sui passionem. Maria est mare amarū ꝑ submergentem diaboli suffocatōnē. Primo ꝯsidera charissime ꝙ Maria dicit̄ mare ꝓpter affluentiam et copiam grārum. Unde scriptum est Eccl'iastes primo cap. Omnia flumina intrant in mare. Flumina sunt carismata spiritussancti. Unde Johānis septimo. Qui credit in me sicut dicit scṙptura. flumina de ventre eius fluent aque viue. Hoc autē dixit de spiritu quē accepturi erant credētes in eū. Oīa ḡ flumīa intrāt ī mare. dū oīa carismata sctōꝝ intrāt ī mariā. Flumē ei grē angeloꝝ intrat in mariam. ⁊ flumen grē patriarcharū et ꝓphetarū intrat in Mariam. et flumē gratie apostolorū intrat in Mariam. et flumē gratie martyrū intrat in Mariam. et flumē gratie confessorum intrat in

Mariã.flumen gratie virginũ intrat ĩ mariam. Oĩa flumina intrant in mare.id est oĩes gratie intrant in Mariã. Unde ipa optime dicere potest illud Eccľiastici.xxiiij In me oĩs gratia vie ⁊ veritatis. ⁊ in me oĩs spes vite ⁊ virtut᷑. Quid mirũ si oĩs gratia in Mariã confluxit.per quam tanta gratia ad oĩes defluxit. Ait eñ beatus Augustinꝰ. Gratia es plena Maria quaꝫ apud dominũ inuenisti.et hanc ꝑ totũ mũdum effundere meruisti. Scdo ꝯsidera carissime ꝙ maria in passione filij sui valde amara fuit quãdo suãipius animaꝫ gladiꝰ pertransiuit. Unde ipsa bene potuit dicere illud Ruth primo. Non voceť me noemy.id est.pulchram. sed vocate me mara.i. amaraꝫ. quia amaritudine valde repleuit me omnipotẽs. Amara fuit Noemy.quia duo filij sui fuerunt mortui. Noemy pulchra et amara.signat Mariam.pulchram quidem per spiritussancti sanctificationeꝫ. amaram vero per filij sui passionem. Duo autem filij Marie sunt.homo deus. ⁊ homo purus.vnius enim corporaliter. alterius spiritualiter mater est Maria. Unde beatus Bernardꝰ ait. Tu mater regis.tu mater exulis. tu mater dei. tu mater iudicis. et tu mater dei et hominis.cum mater sis vtriusq discordiaꝫ inter filios tuos nequis sustinere. Ideo exclamans Anselmꝰ. ait. O beata fiducia. o tutum refugium mater dei et mater nostra. Isti duo filij marie ambo mortui fuerunt in passione.vnus corpore.alius mente. vnus crucis acerbitate.alter mentis infidelitate. Et ideo viscera Marie valde repleta fuerunt amaritudine.sicut sanctꝰ Augustinꝰ testatur dicẽs Illa inquit pia mater immani dolore eiulans.pectora debilitata cõtundens.ita ipiꝰ viscera omiaq membra fatigauerat.vt incessu deficiens.vix peruenire potuisset ad christi funus. Uides modo quomõ Maria sit mare spũssancti. Uides secũdo quomodo ipsa sit amara pro morte filij sui.

Tercio considera charissime ꝙ Maria est mare amarũ diabolo et angelis eius ꝑ ipsam oppressis. quemadmoduꝫ mare rubrum amaruꝫ fuit egyptijs in ipo submersis.de quibꝫ habeť in Exodo.xv. Reduxit super eos dominꝰ aquas maris. O q̃ amarum et timenduꝫ est hoc mare egyptijs. O q̃ amara et timenda est hec Maria demonibus. Unde beatus Bernardꝰ. Non sic timent hostes visibiles quasi castrorũ multitudineꝫ copiosam. sicut aeree potestates Marie vocabulũ patrociniuꝫ ⁊ exemplũ. fluunt ⁊ pereũt sicut cera a facie ignis.vbicunq inueniunt crebram huius nominis recordationem. deuotam inuocationẽ.sollicitam imitationem. Sic ergo vides charissime quomõ Maria est mare per affluentiam sue repletionis.quomodo Maria est mare per vehementiã dominice passionis.et quomodo Maria est mare amaruꝫ per potentiam diabolice submersionis.

Consequenter considerandũ est ꝙ maria interꝑtatur stella maris. Hoc optime conuenit Marie que gerit officium stelle marine. Legitur enim.et verum est.ꝙ nautarum mos est. vt cum in aliquam terram nauigare disponunt.vnum sydus eligunt cuius signo luce radiante in eam quam desiderant partem possunt sine errore adduci. Tale certe officium est stelle nostre Marie.q̃ nauigantes ꝑ mare mũdi in naui innocentie vel penitentie dirigit ad littus celestis patrie. Propter hoc bene Innocentius ait sic. Quibꝰ auxilijs possunt naues inter tot pericula pertransire vsq ad littus patrie. Certe inquit per duo.scilicet per lignum et stellam.id est.per fidem crucis et per virtutem lucis quã peperit nobis maria maris stella. Bene autem Maria stelle maris cõparatur propter puritatem.propter radiositatem. propter vtilitateꝫ. Maria enim est stella purissima.stella radiosissima.stella vtilissima. Maria est stella purissima purissime viuendo.et Maria ẽ stella radiosissima.radium eternuꝫ pariendo. Maria est stella vtilissima.ad littus patrie dirigendo. Primo ergo cõsidera charissime ꝙ maria est stella purissima sine peccato purissime viuendo. Unde de ea dici potest illud Sapie.vij. Est enim hec speciosior sole.et sup omnẽ dispositionem stellarũ luci comparata inuenit᷑ purior. Quidaꝫ legunt hic prior.quidam purior. vtrũq vero stelle nostre competit. Maria enim est prior.id est.potior siue dignior. Maria etiam purior est sole et stellis et luce.quia tam dignitate q̃ puritate solẽ ⁊ stellas ⁊ oẽm lucẽ superat corp̃alem imo etiã spũalẽ.i.angelicã creaturaꝫ. De qua dr̃ Gen.j. Diuisit deꝰ lucẽ a tenebris.i.angelos stãtes a cadẽtibꝫ.

Hac vtiq̧ luce angelica prior et purior est
Maria. Prior dignitate. et purior sancti/
tate. Unde Anselmus exclamãs ait. O be
nedicta sup mlieres q̄ angelos vincꝭ purita
te. scõs superas pietate. Uides mõ quõ
maria sit stella purissima purissime viuẽdo

Scdo ꝯsidera carissime ꝙ maria ē stella
radiosissima. radiũ eternũ emittẽdo. dei fi/
liũ pariendo. Ipa em̄ est stella de q̄ dr̄ Nu/
meri. xxiiij. Orietꝰ stella ex iacob. ⁊ cõsurget
virga de isrl̄ ⁊c̄. Uirga ista est dei filꝰ q̄ stel
le nr̄e marie est radiꝰ. Radiꝰ vtiq̧ de q̄ can/
tatꝰ. Sicut sidꝰ radiũ ⁊c̄. De q̄ etiã beatus
Berñ. ait. Nec sideri radiꝰ suã minuit clari
tatẽ. nec virgini filꝰ suã virginitatẽ. O ve/
re beatissima. o vere radiosissima stella ma
ria. cuiꝰ radius nõ solũ mõm imo etiã celũ.
⁊ nõ solũ celũ imo etiã infernũ penetrauit.
sicut beatꝰ Berñ. scribẽs ait. Ipa ē pclara ⁊
eximia stella ex iacob orta. cuiꝰ radius vni/
uersum orbẽ illumiat. cuiꝰ splendor etiã in
supnis p̄fulget ⁊ inferos penetrat. Uides
mõ quõ maria ē stella purissima purissime
viuẽdo. vides scdo quõ maria sit stella ra/
diosissima filiũ dei pariẽdo. Tercio cõsi
dera carissime ꝙ maria est stella vtilissima
nos ad patriã celestẽ dirigẽdo. imo ducen/
do nos p mare hꝰ secli ad grãm filij sui. tã/
q̧ ad portũ paradisi. Unõ ipa est stella illa
clarissime fulgens. tres magos ad xp̄m re/
ctissime ducẽs. Maria certe ē stella q̄ i flu/
ctib pñtꝭ vite valde ē necessaria. Uñ Ber.
Ne auertas oculos tuos a fulgore hꝰ syde
ris. si nõ vis obrui pcellis. Idẽ. Si insur/
gũt venti tẽptationũ. si incurris scopulos
tribulationũ. respice stellã. voca mariã Igi
tur carissime ne i mari hꝰ mõi demergaris.
stellã seq̄ris. mariã imiterꝭ. Securissimũ
em̄ ē ipam seq̄. sicut idez beatꝰ Berñ. testatꝰ
dicẽs. Ipam sequens nõ deuias. ipam ro/
gans nõ desperas. ipam cogitãs nõ erras.
ipa tenẽte nõ corruis. ipa ptegẽte nõ metu
is. ipa duce nõ fatigarꝭ. ipa picia puenis. et
sic in temetipo experirꝭ q̧ merito dictũ sit.
⁊ nomẽ ꝟginis maria. Sic g̃ vides quõ ma
ria est stella purissima a pctõ. stella radiosis/
sima i filio. stella vtilissima in mõo. His
visis ꝯsiderãdũ est ꝙ maria etiaz interp̄tatꝰ
illumiata vel illumiatrix. Hoc silr̄ cõpetit
tante ꝟgini. q̄ mirabiliter illumiata est p p̄/
sentiã dñi. iuxta illud Apoc. xviij. Uidi an
gelũ aliũ descendentẽ de celo hñtem pote/
statẽ magnã. ⁊ terra illumiata est a glia eiꝰ.
Filꝰ dei est angelꝰ magni ꝯsilij. Terra ve/
ro a glia dei illumiata est maria. q̄ sicut illu/
minata fuit a gr̄a eius in mõo. ita nũc illu/
minata est a glia eiꝰ in celo. vt sic illumiata
fieret illumiatrix in mundo ⁊ in celo. Pro/
pter qõ ꝯsiderandũ est ꝙ maria illumina/
ta. illuminatrix est p exẽpla. p bñficia. p pre/
mia. Illumiatrix p exempla vite sue. illumi
natrix p bñficia miscdie sue. illumiatrix est
maria p p̄mia glie sue. Primo g̃ ꝯsidera
carissime ꝙ maria est illumiatrix plurimo/
rũ p exẽpla lucidissime vite sue. Ipa est cu/
ius vita gliosa lucẽ dedit seclo. ipa ē cuiꝰ vi
ta indita cũctas illustrat eccl̃ias. Ipa em̄ ē
lucerna eccl̃ie ad h̄ illumiata a deo vt p ipaz
ꝯtra tenebras mõi illuminaretꝰ eccl̃ia. Oret
ergo eccl̃ia. oret fidelꝭ aia ⁊ dicat. Quoniaz
tu illumias lucernã meã dñe deꝰ meꝰ illu/
mina tenebras meas. Hanc vere lucernaz
dñs illumiauit plenissime. ⁊ p hanc illũina
tionẽ tenebras aiaz nr̄az fugat ⁊ fugauit.
Hoc bene sentiẽs Berñ. ait. O maria tu ꝟ/
tutũ tibi inditarũ magnificis exemplis ad
imitationẽ tui nos prouocas. sicq̧ noctẽ no/
strã illumias. q̄ em̄ vias tuas insectatꝰ fue/
rit nõ ambulat in tenebris sed hz lucẽ vite.
Uides mõ quõ maria est illumiatrix mũ/
di p exempla lucidissime vite sue. Scdo
ꝯsidera ꝙ maria ē illumiatrix p bñficia lu/
cidissime miscdie sue. p quaz multi in nocte
huiꝰ secli illuminati sunt spũalr̄. sicut qñq̧
filij israel p columnã ignis illuminati fue/
runt corpaliter. Iuxta illud Ps. Deduxit
eos in nube ⁊c̄. Maria nobis est columna
nubis. q: tanq̧ nubes ptegit ab estu diuine
indignationis. ptegit etiã ab estu diabolice
temptatiõis. sicut iterũ dicitꝰ in Ps. Expã/
dit nubem. ⁊c̄. Maria quoq̧ columna ig/
nis est. illuminãs nos. imo illuminãs mũ/
dum multis miscdie sue beneficijs. Quid
nos miseri. nos obtenebrati. quid in nocte
huiꝰ seculi faceremꝰ. si tam lucidã lucernaz
si tam luminosaz columnã non haberemꝰ.
quid em̄ totus mũdus valeret si solem nõ
haberet. Propter hoc bene beatꝰ Bernar
dus ait. Tolle corpus hoc solare quod illu
minat mundũ. vbi dies. Tolle mariã hanc
maris stellam. quid nisi caligo inuoluens.
vmbra mortis ac densissime tenebre relin
quntꝰ. Uides mõ quõ maria est illumiatrix
p lucidissimã vitã. vides scdo quõ Maria

est illumiatrix p lucidissimā misericordiam suā.
Tercio ɔsidera charissime qꝫ maria etiā est illumiatrix p lucidissimā glīam suaʒ.q̄ p oīa illumiat celū sicut sol munduʒ.iuxta Eccli.xlij. Sol illumināns p oīa respexit.et glīa dñi plenū est opus ei⁹. Sol illumians est maria q̄ est pulchra vt luna.electa vt sol. pulchra vt luna p grām electa vt sol p gloriā. Gloria em̄ dñi plenū est op⁹ ei⁹. Opus dñi excellentissimū ē maria. Hoc op⁹ sicut plenū fuit grā dñi in mūdo. sic plenū ē glīa dñi i celo. Sic ergo illūinās maria in glīa sua.rutilans p oīa respicit.qꝛ p omēs angelos ꝛ p omēs scōs glorie sue illumiationē extendit. Quid mirū si marie pñtia totū illuminat celū.q̄ etiā totū illustrat orbē. Ait em̄ Berñ. Marie pñtia totus illustrat orbis.ꝛ ipa iam celestis patria clari⁹ rutilat virginee lampadis irradiata fulgore. Sic ergo vides quō maria illumiatrix est p vitam suā lucidissimā.quō illumiatrix p gloriā suam fulgidissimā est maria. Post predicta oīa ɔsiderandū est qꝫ maria interptat domina. Hoc quoqꝫ optime cōpetit tāte imperatrici.que reuera dñā est celestiū.terrestriū et infernorū. Dñā inquā angeloꝝ.dñā hominū. dñā demonū. dñā vtriusqꝫ i celo. dñā in mūdo.dñā in inferno. Primo cōsidera charissime qꝫ maria est dñā angeloꝝ. ipa em̄ signata est in dñā Hester regina.de qua legit qꝫ sup vnā famulā suaʒ deliciose innitebat.altera aūt famulaꝝ seqbat dominā.defluentia in humū vestimenta sustentans. Per dñām Hester reginaʒ. intellige mariā reginā.due famule quaꝝ dñā est regina maria.sunt angelica et hūana creatura. O q̄ntū gaudendū est nobis miseris hominibꝫ.qꝫ angeli dñm ꝛ dñām hñt ex hominibꝫ. Verissime em̄ angeloꝝ dñā est maria. Unde Aug⁹.ipam alloquēs.ait. Si te celum vocē altior es.si matrē gentiū dicā precedis.si dñām angeloꝝ nominē p oīa esse cōprobaris.si formā dei appellē digna existis. Aīa vero humana ē famula.q̄ dominā suā mariā sequit in mūdo. Sequit certe colligens vestimēta dñe.scꝫ colligēs virtutes ꝛ exempla marie. Intelligētia vo angelica est famula.sup quā dñā sua Maria innititur in celo. Innitit certe tanq̄ familiarissima se angelis sociando.innitit etiaʒ tanq̄ delicatissima in angel' deliciādo. innititur quoqꝫ tanq̄ plenissima se cū sua plenitudine angel' cōicando.innitit insup tanq̄ potentissima angel' impando. Oibꝫ em̄ angelis maria innitit suo impio. Unde Aug⁹. ait. Michael dux ꝛ pnceps militie celestis cū oibꝫ spiritibꝫ āministratoriis.tuis virgo paret pceptis.in defendēdis i corpe.ꝛ i suscipiēdis de corpe aīabꝫ fideliū specialr tibi dñā ꝛ die ac nocte se tibi ɔmēdātiū. Uides mō quō maria ē dñā angeloꝝ i celo. Secūdo ɔsidera charissime qꝫ maria ē dñā hominū in mōdo. De hac dñā in ps.dr. Sicut oculi ācille i ma. dñe s.ꝛc. Ancilla dñe marie ē q̄libet aīa fidelis.īmo etiaʒ eccl̄a vniuersal'. Oculi h⁹ ancille i manibꝫ dñe sue sp debēt esse.qꝛ oculi eccie. oculi oīm nr̄m ad man⁹ marie sp debēt respicere vt p manus ei⁹ aliq̄d boni accipiam⁹.ꝛ p man⁹ ei⁹ q̄cq̄d boni agim⁹ dño offeram⁹. Per man⁹ eī h⁹ dñe hēm⁹ q̄cq̄d boni possidem⁹. testāte beato Berñ.q̄ ait. Nihil nos deus hr̄e voluit qd̄ marie man⁹ nō trāsiret. Per man⁹ q̄ʒ h⁹ dñe offerre do debem⁹ q̄cq̄d boni egerim⁹ q̄madmodū btūs Ber.hortat dī. Modicū illud qd̄ offerre desideras.grātissimis illis ꝛ oī acceptōe dignissimis marie māibꝫ tradere cura.si nō vis sustinere repulsaʒ. Bene nob charissimi.bñ nob qꝫ talē dñām habemus.q̄ man⁹ tā liberales hꝫ ad nos.ꝛ tā ppotens est apud filiuʒ sup nos vt securi ad ipam ɔfugere possim⁹ oēs nos. Uñ deuotissim⁹ Ansel.q̄ ait. Dñā magna cui grās agit contio leta iustoꝝ ad quā territa fugit turba reoꝝ.ad te ppotēs ꝛ misericors dñā ego pctōr anxi⁹ ɔfugio. Uides mō quō maria est dñā angeloꝝ in celo.vides scdo quō maria est dñā hoim in mōdo. Tercio cōsidera charissime quō maria ē dñā demonū in iferno.tā potent eis dñans etiā vt d ipa accipi possit id ps. Uirgā vtutis tue emittet dñs ꝛc. Uirga virtutis est virgo maria. Ipa est virga aaron florida p virginitatē.ꝛ fructifera p fecunditatē. Ipa q̄ʒ est vga de qua dr Isa.xi. Egrediet virga de radi.iesse. Hec virga vgo maria.vga virtutis est cōtra inimicos infernales q̄bꝫ magna vtute dñatur.ꝛ ideo dñā tā magna.tā magne vtutis merito a nob amat.merito a nob laudat.et merito a nobis exorat.vt nos cōtra inimicos istos tueat. Exēpluʒ dat nobis Ansel. q̄ tantā dñāʒ alloquēs ait. Te dñā magna ꝛ valde magna te vult cor meū amare.te cupit os meuʒ laudare.te desiderat venerari

mens mea.te affectat exorare aīa mea. quia rutioni tue se cōmēdat tota suba mea. Sic ḡ vides quō maria est dn̄a angeloꝝ in celo. dn̄a hoīm in mūdo.dn̄a demonū ī inferno Vides ḡ ex p̄dictis ꝙ maria mare amaꝝ.ꝙ maria stella marꝭ. maria illumiātrix. maria dn̄a ꝯuenientissime interp̄taṫ. Maria ei amarū mare est demonibꝫ ꝯuersis. Maria stella marꝭ est hoībꝫ ꝯuersis. maria illumiatrix est angelis nō auersis.maria est dn̄a ns creaturis vniuersis. Oremꝰ charissimi.oremus deuotissime.oremꝰ mariā ꝛ dicamꝰ. Eya mare amaꝝ maria adiuua nos vt in ꝟa penitētia totaliṫ amaricemur. Eya stella marꝭ maria adiuua nos vt ꝑ mare seculi spūaliter rectificemur. Eya illuminatrix maria adiuua nos vt ī gl'a eternalr̄ illumiemur. Eya dn̄a maria adiuua nos vt tua gubernatiōe ꝛ dominatiōe filialiter gubernemur. Per dominū nostꝝ ꝛc̄.

Ue maria. Nomē illud affectuosuꝫ ꝛ dulcissimū nomē id ḡtiosum ꝛ nobilissimū.nomē id glīosum ꝛ dignissimū optime ꝯuenit btē ꝟgini dn̄e nr̄e. Cōuenientissime ꝟgo tā pia vocata ē maria Ipa em̄ est maria q̄ ꝛ oīm vicio caruit. ꝛ oī ꝟtute claruit. Ipa inq̄m est maria q̄ a septē vicijs capitalibꝫ fuit īmunissima Maria em̄ ꝯtra sup̄biā ꝓfundissima ꝑ hūilitatē.ꝯtra inuidiam affectuosissima ꝑ charitatē. ꝯtra irā māsuetissima ꝑ lenitatē.ꝯtra accidiā indefessissima ꝑ sedulitatē. maria ꝯ auariciā tenuissima ꝑ paup̄tatē.maria ꝯtra gulā tēꝑatissima ꝑ sobrietatē.maria ꝯtra luxuriā castissima ꝑ ꝟginitatē fuit. Hec oīa ex illis scp̄turis colligere possumꝰ in q̄bꝫ nomē marie exp̄ssum iuenimꝰ. Primo ꝯsidera charissime ꝙ maria ꝓfundissima apud se fuit ꝑ humilitatem Ipa em̄ est maria de q̄ dr̄ Luc.j. Dixit autē maria. Ecce ancilla dn̄i. O mira ꝛ ꝓfunda hūilitas marie Ecce mariā archangelꝰ alloquiṫ.maria gr̄a plena dr̄.supuētio spūsctī ꝑmittiṫ.maria in mr̄em dn̄i assumiṫ.maria iā oīnibꝫ creaturꝭ anteponiṫ.maria iā dn̄a celi ꝛ terre efficiṫ. ꝛ ꝑ his oīnibꝫ nō extolliṫ. ſꝫ in his oīnibꝫ mira humilitate deꝑmiṫ dicens. Ecce ancilla dn̄i. Propṫ h̄ bn̄ ait Beda sic. Maria nequaꝗ̄ se donis celestibꝫ q̄si a se h̄ essent ex se extulit.ſꝫ vt magꝭ magisq̧ donis apta esset diuis.i hūilitatē gressū mētis fixit angelo r̄ndēs. Ecce ancilla dn̄i. Hoc est cōtra multos q̄ in ꝓsꝑꝭ ꝛ honoribꝫ. q̄ i gr̄ijs

ꝛ ꝟtutibꝫ nō humiliāṫ cū maria ꝛ cū xp̄o sed intumescūt cū eua ꝛ lucifero. Sꝫ certe marie hūilitas nō solū in ꝟbo. ſꝫ etiā in fcō declaraṫ.non solū in ꝟbo regalis rn̄sionis ſꝫ in facto legalis purgatiōis. nō solū ī ꝟbo quo se hūiliauit tāq̄ ancillā ꝛ seruitricē. sed etiā in facto q̄ se humiliauit tāq̄ reā ꝛ peccatricē. Ipsa em̄ est maria de q̄ dr̄ Luce scdo. Postq̄ impleti sūt dies ꝛc̄. O dura ꝛ infelix sup̄bia.o sup̄ba ꝛ infelix duricia peccatoris. ecce maria absq̧ oīni pcō legē subijt purgationis. ꝛ tu miser plenꝰ peccatꝭ nō vis legem subire satisfactiōis. Secūdo vide charissime ꝙ maria affectuosa fuit ꝑ caritatē. Ipsa em̄ est maria de q̄ dr̄ Luc. ij. Exurgēs autēꝫ maria abijt in mōtana cū festinatiōe ꝛc̄. Abiit inq̄ vt visitaret.vt saluaret.vt ministrarꝫ elizabeth. Uide quō illa visitatio marie plena fuit charitate. In descriptiōe em̄ illꝰ visitatiōis maria quater noiaṫ.in q̄ caritas marie ad deū ꝛ ad ꝓximū plenꝰ declaraṫ. Charitas ꝓximi dꝫ bn̄i ꝛ foueri corde ore ꝛ opere Maria aūt charitatē ꝓximi habebat in corde. ꝛ ꝓpter h̄ exurgēs maria abijt in mōtana cū festinatiōe. Quid em̄ eā ad officiū charitatꝭ festinare cogebat. nisi charitas q̄ in corde eiꝰ feruebat. Legimꝰ ꝙ pastores venerūt festinātes ad p̄sepiū. ꝛ ꝙ maria abijt cū festinatiōe ad obsequiū. ꝛ ꝙ Zacheꝰ festinās descēdit ad hospitādū dn̄ꝫ. Ue ḡ tardꝭ ad oꝑa charitatꝭ. Itē maria charitatē ꝓximi ore fouebat. Ipa em̄ est de qua ibidē dr̄. Et factū est vt audiuit salutatiōeꝫ marie elizabeth ꝛc̄ Charitas inq̄ ꝓximi salutatiōibꝫ ꝛ alijs caritatiuis locutiōibꝫ sp̄ fouēda est. Un̄ angelus salutauit mariā. Maria salutauit elizabeth. filꝰ marie salutauit marias eūtes de sepulcro.dicēs illis. Auete. Ue eis q̄ ꝓpṫ odiū salutatiōꝫ ꝓximo negāt. Ue ꝛ illis q̄ dolose ꝓximū salutāt.sic iudas cū dixit. Aue rabbi O q̄ dulciter maria salutare nouit. O maria dignerꝭ nos ꝑ grām tuā salutare. Et certe ipa nos libēter salutat bn̄ficio ꝛ ꝯsolatiōe si nos eā frequēter salutamꝰ seruitio ꝛ orōe. Libēter nos salutat cū gr̄a.si libēter eā salutamꝰ cū aue maria. Itē maria charitatē nō solū corde habebat.nō solū ore fouebat. sed etiā oꝑe exercebat. Ipa em̄ est maria de qua ibi dr̄. Māsit aūt maria cū illa q̄si mēsibus tribꝫ. Māsit videlicꝫ ꝑ ministerio ꝛ ꝯsolatiōe elizabeth. Un̄ Amb. Que ꝓpṫ officiū venerat officio inherebat. Itē maria sicī oīnibꝫ

charitatē habuit ad primū. ita sup oia charitatē habuit ad deū. Ipa em̄ est maria d̄ q̄ ibidē d̄r. Magnificat aia m. do. Aia quod amat. h̄ magnificat. ꝛ in h̄ exultat. Idarco aia marie deū decētissime magnificauit. ꝛ in deo firmissime exultauit. qꝛ deū excellentissime amauit. De cuꝰ amore bonū v̄bū d̄t magister Hugo de sctō vic. Quia inq̄t in corde eiꝰ amor spūssancti singularit̄ ardebat. ideo in carne eiꝰ v̄tus spūssancti mirabilia faciebat. Tertio vide charissime ꝙ maria mā suetissima fuit p̄ lenitatē. patiētissima ꝯ omnē aduersitatē. Ipa em̄ est maria quā symeon sic alloq̄bat̄ sic̄ Luc. ij. d̄r. ꝛ dixit ad Mariā mr̄em eiꝰ Ecce positꝰ est hic in ruinā ꝛ in resurrectōez multoꝝ in israel. ꝛ in signū cui ꝯtradicet̄. ꝛ tuā ipiꝰ aiam ptrāsibit gladius. Hic gladiꝰ acutissimā filij sui passionez siue mortē signat. Gladiꝰ corporalis aiam nec occidere pōt nec vulnerare. sic acutissima christi passio licet aiam marie p̄ cōpassionē ptrāsiuit. ipam tn̄ nec p̄ odiū occidit. nec p̄ impatientiā vulnerauit. Maria em̄ iterfectores filij sui nūq̄ odiuit. nūq̄ ꝯ eos impatiēs fuit. Nā si alij martires patiētissimi fuerūt i martyrio suo corporali. q̄nto magis martyr nr̄a maria i martyrio suo spūali. De cuiꝰ nobili martyrio Hiero. ait. Qꝛ spūaliter ꝛ attrociꝰ passa est gladio passiōis xp̄i plꝰ q̄ martyr fuit. O mira marie patia ꝛ māsuetudo q̄ nō solū patiētissima fuit dū corā ipa filiꝰ eiꝰ crucifigeret̄. sꝫ etiā dū an̄ crucifixionē ꝓpter ipsam filiꝰ eiꝰ vilipēderet̄. sic̄ Marci. vj. d̄r. Nonne hic est fabri filiꝰ ꝛ marie. Ubi post pauca seq̄tur ꝛ scādalizabāt̄ in eo. Reuera faber ē xp̄s sꝫ q̄ fabricatꝰ est aurorā ꝛ solē. Heu q̄ lōge a gr̄a mitissime marie sunt q̄ tā immites. tā impatiētes. tā iracūdi sunt sic̄ cōtectales ꝛ socij ꝛ vicini sepe sentiūt. Quarto vide charissime ꝙ indefessissima ꝛ studiosissima fuit p̄ sedulitatē in bonis opibꝫ Ipa nāq̄ ē maria illa de qua d̄r Actuū. j. Hi om̄es erāt pseuerātes vnanimit̄ in orōne cū mulieribꝫ ꝛ maria mr̄e iesu. Maria indefesse pseuerādo in orōne exemplū dedit. q̄m oportet seq̄ ꝛ non deficere. Et si maria tā sedule orauit i terris quō nō sedule orabit p̄ nob̄ in celis. Propt̄ h̄ nos bn̄ hortat̄ Augꝰ dicēs. Om̄es marie patrocinia om̄i nisu imploremꝰ vt dū supplici eā obsequio frequētamꝰ in terr̄. ipsa nos p̄ce sedula cōmendare dignet̄ in celis. Sꝫ ecce maria nr̄a nō solū ore in orōnibꝫ. sꝫ etiā corde in sctis meditatōibꝫ indefessa fuit ꝛ sedula. Ipa em̄ est maria de qua d̄r Lu. scdo. Maria ꝯseruabat oia v̄ba hec ꝯferēs i corde suo. Quia ḡ maria nō fuit accidiosa. idō nō fuit ociosa. ꝛ iō nō solū mentē in sanctis meditatiōibꝫ. nō solū linguā in deuotis orationibꝫ. sꝫ etiā manꝰ in bonis opibꝫ sedulas habuit. Propt̄ qd̄ bene sic̄ supra dictū ē mā sit maria cū elizabeth tribꝫ mēsibꝫ. Ad quid Rn̄det Beda ꝛ ait. vt mulieri ꝓuecte etatis v̄go iuuēcula misteriū sedula ipēderet. Heu q̄ lōge a gr̄a marie est miser accidiosus. cuiꝰ ꝛ mēs ꝛ manꝰ ꝛ lingua sūt totiēs a merit̄ ociose. Quinto vide charissime ꝙ maria tenuissima fuit p̄ paup̄tatē. Ipa em̄ est maria de qua d̄r Lu. ij. Inuenerūt mariā ꝛ ioseph ꝛ infantē positū in p̄sepio. Pastores pauperes inuenerūt pauperē mariā mr̄em. ꝛ pauperē infantē in paup̄e loco. nō in pōposa curia sꝫ in paup̄e p̄sepio. Que vtiq̄ paup̄cl̄a mat̄ bonū hospiciū habuisset si paup̄ nō fuisset. Ista dū diligēter attēdis. tūc paup̄tatē marie euidēter ꝑpēdis. De qua Ioh. chrys̄. ait Uide paup̄tatis marie magnitudinē. ꝛ quicūq̄ paup̄ est accipiat ꝯsolatōnez. Quicūq̄ certe ꝓpter deū paup̄ est volūtarie ꝛ libenter. vel etiā quicūq̄ paup̄ est necessarie ꝛ patiēt̄. multū ꝯsolari pōt de paup̄e maria ꝛ de paupere xp̄o. Ab illa ꝯsolatiōe iniq̄ diuites lōge sunt. q̄ lōge aliā querūt. Vn̄ Luc. vj. Ve vobis diuitibꝫ q̄ habet̄ hic ꝯsolatiōez vestrā. Nolo tn̄ desperare diuites. qꝛ nō solū pauperes pastores sꝫ etiā diuites reges paup̄erē mariā ꝛ paupez filiū eiꝰ inuenerūt. sic̄ d̄r Matth. ij. Et intrātes domū inuenerūt ꝛc̄. Sic illi diuites ipos iuenerūt q̄ munera attulerūt. paupes ḡ ꝯsolatōz istā inueniūt per paup̄tatē. diuites v̄o p̄ liberalitatē. dū pauperes p̄ paup̄tatē xp̄o ꝯformāt̄. diuites p̄ liberalitatē xp̄o reformāt̄. Sexto vide charissime ꝙ maria t̄patissima fuit p̄ sobrietatē. Ipa em̄ est maria cui d̄r Luc. j. Ne timeas ma. inue. em̄ gr̄am. ꝛc̄. Nota qd̄ d̄r. iuenisti gr̄ā. Nūq̄ maria tāq̄ gr̄am iuenisset. nisi gr̄a mariā in cibo ꝛ potu t̄patissimā inuenisset. Nō em̄ se cōpatiūt̄ gr̄a ꝛ gula. qꝛ ipossibile ē ꝙ hō sil̄ sit p̄ gr̄az deo gratꝰ ꝛ p̄ gulā ingratꝰ. Bonū ē ḡ q̄rere gr̄am ꝛ fugere gulā. sic̄ Hebre. xiij. Optimū ē gr̄a stabilire cor. n̄ escas. q̄ nō ꝓfuerūt ābulātibꝫ i eis. Nota etiā qd̄ dicit̄ Ecce ꝯcipies i vtero. Nūq̄ maria deū i vtero ꝯcepissꝫ si idē vterꝰ ꝯ deū crapulosꝰ fuissꝫ

tsi vter⁹ ille mero estuass3.cũ venẽ mero estu
ans cito despumat ĩ libidinẽ. vter⁹ g̃ ille q̃ dõ
incarnato grauidat⁹ est nũq̃ in cibo ⁊ potu
intẽperato grauat⁹ est. Vñ Johes chry. ait
Comẽsatrix aut vinolẽta maria nunq̃ fuit.
Heu q̃ lõge a gr̃a marie sunt q̃ in cibo ⁊ po
tu tõtiẽs excedũt. Septimo vide charissi
me q̃ maria castissima fuit p̃ ṽginitatẽ. Ipa
est maria de q̃ Luc.ij. dr̃. Nomẽ ṽginis ma/
ria. Eximie castitat̃ marie testẽ euangelistã
testẽ ipãm mariã. testẽ habem⁹ angelicã ꝑsõ
nã. Casta eñ fuit in ṽginea carne sic euãge/
liũ testat̃ dicẽs. Nomẽ ṽginis maria. Casti
or fuit maria ĩ virginea mẽte sic ipamet testa
tur. ipa eñ est de q̃ dr̃ Luc.j. Dixit autẽ ma
ria ad angelũ. Quõ fiet istud qm̃ viꝝ nõ co/
gnosco. i. cognoscere nõ ꝓpono. Castissima
ṽo fuit maria in ṽginea ꝓle sicut angelus te
stat̃ q̃ de illa maria dixit Math.j. Joseph
fili dauid noli timere. Ex quo maria ṽgo de
spũsancto diuina est ꝓle fecũdata. nequaq̃
ṽginitas ei⁹ tali est ꝓle viciata. s3 mirabilit̃
est in tãta ꝓle glorificata. Nã in ꝓle approba
ta. in ꝓle ꝯsecrata. in ꝓle nobilitata. in prole
ditata ⁊ dotata. cõsignata ⁊ ꝯfirmatã est tua
ṽginitas o maria. Propter qđ bñ ait Aug⁹.
Mariã virginẽ veracit̃ ꝑdicam⁹ ⁊ m̃rem.
cui⁹ virginitatẽ glorificauit ṽa fecũditas. et
cui⁹ verã fecũditatẽ glorificauit intemerata
ṽginitas. Beat⁹ q̃3 Berñ. ait. Lõge gloriosi
or fuit ṽginitas ex fecũditate. ⁊ fecũditas ex
ṽginitate. Heu q̃ lõge a gr̃a marie sũt q̃cũ/
q̃ ꝯtinẽtes nõ sunt. q̃ castitat̃ inimici sunt.
Cũ g̃ dulcissimũ nomẽ marie tãte vt supra
dictũ est sit gratie. iõ merito h̃ nomẽ inuoca
mus orãtes. ſm qđ beat⁹ Berñ. orans ait.
Dulcissimũ marie nomẽ inuocãtib⁹ seruul̃
p̃ te regina clemens gr̃e sue munera largiat̃
ih̃s xp̃s fili⁹ tu⁹ q̃ cũ pr̃e ⁊ spũsctõ viuit ⁊ re/
gnat de⁹ p̃ oĩa secula seculoꝝ Amẽ.

Ue maria gr̃a plena Dñsum est su/
pra quõ maria ꝓpter purissimã vite
innocẽtiã merito p̃ aue salutat̃. Oñ/
dendũ aũt est nũc quõ p̃ plenissimã gr̃e af/
fluentiã merito gr̃a plena fore cõmemorat̃.
Aue ergo gr̃a plena. Cõsiderem⁹ charissimi
gr̃am istã. gr̃am marie. gr̃am ãmirãdã. Cõ/
siderem⁹ inq̃ gr̃e marie ṽitatẽ. immẽsitatẽ3.
multiplicitatẽ. vtilitatẽ. Gr̃a nãq̃ marie g̃/
tia verissima gr̃a immẽsissima. gr̃a multipli
cissima. gr̃a vtilissima est. Primo ꝯsidere
mus gr̃e marie ṽitatẽ. De hac Gabriel ait

Luc.j. Inuenisti gr̃am ⁊c. Gr̃a vtiq̃ ṽa est
que apđ deũ inueniť q̃ ṽitas est. apud deu3
dic. nõ apud dyabolũ. Diabol⁹ eñ gr̃a3 ma
le ꝓsperitat̃ offert vt eo liberi⁹ peccet. Vñ
holofernes (q̃ diabolũ signat) ait Judith.
xij. Bibe nũc ⁊ accũbe ĩ iocũditate. qm̃ inuẽ
nisti gr̃am corã me. Itẽ apud deũ dicit. non
apđ mũdũ. q2 apud mẽ m. i apud hoĩes mũ
danos sepe valde falsa gr̃a. falsa ꝯtritio iue/
nit̃. Vñ Ecc̃i. viij. Nõ omĩ hoĩ manifestes
cor tuũ. ne forte inferat tibi gr̃am falsa3 ⁊ cõ
uiciet̃ tibi. Itẽ apud hoĩes. iõ beat⁹ Berñ.
Queram⁹ gr̃am s3 gr̃am apud deũ: nã apđ
hoĩes est gr̃a fallax. Itẽ. apud deũ dr̃. ñ apđ
carnẽ. Nã gr̃a carnis falsa est. vtpote carnis
pulcritudo ⁊ hmõi. Vñ Prouer. xxxj. Fal/
lax gr̃a ⁊ vana est pulcritudo. q2 gratissima
ṽgo maria falsam gr̃am diaboli. falsam gra
tiã mũdi. falsam gr̃am carnis ꝯtẽpsit. Ideo
merito apđ deũ gr̃a3 iuenit. verã itaq̃ ⁊ pu
rã. nulla adulterina mixtura viciata3. vt ṽe
dicere possit id Ecc̃i. xxiiij. Quasi balsamũ
nõ mixtũ odor me⁹. Balsamũ marie est vn/
ctio gr̃e q̃ maria copiosissime infusa est. Vñ
Berñ. loquẽs de illo ṽbõ. spũsſctũs supue/
niet ĩ te. ait. Preciosum illđ balsamũ tãta ti/
bi copia. tãtaq̃ plenitudine influet. vt copi/
osissime effluat circũquaq̃. Balsamũ miscẽ
ri solet ⁊ viciari melle vł oleo. S3 certe bal
samũ spũsſcti in maria nõ fuit mixtũ. q2 nec
melle carnalitat̃ ⁊ mũdane ꝯsolatiõis. nec
oleo vane laudis ⁊ adulatiõis fuit viciatu3
S3 q2 tã ṽa ⁊ tã pura marie gr̃a fuit. iõ bñ
Hiero. de ipa sic dicit. Quicq̃d in maria ge/
stũ est. totũ puritas ⁊ simplicitas. totũ gr̃a ⁊
ṽitas. totũ misericordia ⁊ iusticia fuit que đ
celo ꝓspexit. Quicũq̃ g̃ cũ maria verã gr̃a3
inuenire desiderãt. ipi cũ maria oĩ desiderio
omĩ studio ad eũ apud quẽ iueniť accedãt.
Sic hortať apl̃s ad Heb. iiij. dicẽs. Adea/
m⁹ cũ fiducia ad thronum gr̃e ei⁹. vt miseri
cordiã ꝯseq̃mur ⁊ gr̃am inueniam⁹ in auxi/
lio oportuno. Et nota q̃ q̃cũq̃ vult inuenire
debet q̃rẽre. ⁊ q̃cũq̃ vult iuenire d3 se incli/
nare. Inclinet g̃ se cũ maria p̃ hũilitatẽ ve/
rã. quicũq̃ cũ maria iuenire cupit gr̃am ve/
rã. Dr̃ eñ Ecc̃i. iij. Q̃to magn⁹ es hũilia te
in oĩb⁹ ⁊ corã deo iuenies gr̃am. Maria cer
te q2 verissime se p̃ humilitatẽ inclinauit. ve/
rissimã gratiã inuenit. vt vere dicere possit.
Respexit humilitatẽ meã. Secũdo cõsi/
derem⁹ charissimi gr̃e marie immẽsitatem.

pter hãc dicta est grã plena. Jnmēsa certe
fuit grã qua ipsa fuit plena. Jmmēsum enī
vas nõ potest esse plenũ. nisi immēsũ sit istõ
quo est plenũ. Maria aũt vas imēsissimuȝ
fuit. ex quo illũ q̄ celo maior est cõtinere po/
tuit. Quis est celo maior. certe ille de q̄ Sa
lomon ait. iij. Re. viij. Si celũ ꝛ celi celoꝝ te
cape nõ possunt. q̄nto magꝫ domꝰ hec quã
edificaui. Nõ vtiq̄ȝ domꝰ p salomonē edifi/
cata. sȝ domꝰ p illã significata deũ cape po/
tuit. Tu ḡ imēsissima maria capacior es ce/
lo. qꝛ quē celi cape nõ poterãt tuo gremio ꝯ.
Tu capacior es mũdo. qꝛ quē totꝰ nõ capit
orbis i tua se clau. vis. factꝰ hõ. Si ḡ maria
tã capacissima fuit vētre q̄to magꝫ mēte. ꝛ si
capacitas tã immēsa fuit grã plena. oportu/
it vtiq̄ȝ ꝙ grã illa q̄ tantã implere potuit ca
pacitatē esset imēsa. Quis immēsitatē Ma
rie põt mēsurare. Ecce qđ dr̄ Ecci. i. Altitu
dinē celi. latitudinē terre. ꝛ pfũdũ abyssi q̄s
dimēsus ē. Celũ est maria. tũ quia celesti pu
ritate. celesti claritate. celestibꝫ alijs ꝟtutibꝫ
abũdauit. tũ qꝛ sedes dei altissima fuit. teste
ꝓpheta q̄ dic. Dñs in celo parauit sedē suaȝ.
Terra q̄ȝ maria fuit. q̄ fructũ illũ nobꝫ ꝓtu/
lit. de quo idē ꝓpha ait. Terra dedit fructus
suos. Abyssus etiã est maria i bonitate ꝛ in
misericordia pfundissima. Vñ etiã pfundis
simã misericordiã filij sui p nobꝫ interpellat
q̄si abyssus abyssum inuocat. Celũ ḡ est ma/
ria. terra est maria. abyssus ē maria. Quis
huiꝰ celi altitudinē. q̄s huiꝰ terre latitudinē.
q̄s huiꝰ abyssi pfunditatē. q̄s inq̄ȝ marie im
mēsitatē dimēsus ē. nisi ille solꝰ q̄ ipam nõ so
lum i grã ꝛ in glĩa sȝ etiã in misericordia taȝ
altissimã. tã latissimã. tã pfundã opatus est
Vñ spēaliter de eiꝰ misericordia ait beatus
Bern. Quis misericordie tue o bñdicta lõ/
gitudinē ꝛ latitudinē. sublimitatē ꝛ pfundũ
queat iuestigare. Nã lõgitudo eiꝰ vsq̄ȝ ad no
uissimũ diē inuocãtibꝫ eã subuenit vniuers
latitudo eiꝰ replet orbē terraꝝ. vt sua q̄ȝ mi
sericordia plena sit omis terra. sȝ ꝛ etiã subli
mitas eiꝰ supne ciuitatꝭ iuenit restauratõeȝ
ꝛ pfundũ eius sedētibꝫ in tenebris ꝛ vmbra
mortꝭ obtinuit redēptionē. Tertio ꝯside
remꝰ charissimi grẽ marie multiplicitatē. de
qua ipa dicere põt illud Eccl. xxiiij. Ego q̄si
therebinthꝰ extēdi ramos meos. ꝛ rami mei
honoꝝ ꝛ grẽ. Therebintꝰ magna arbor est
i syria ꝟm glo. ꝛ pli. li. xiij. ꝛ habet ramos mł
tos ꝛ extēsos. masculꝰ huiꝰ arboris non fert
fructũ. sȝ tm̄ femia. Cuiꝰ fructꝰ inuenit du/
plex. videlicet rubeꝰ ꝛ pallidꝰ. ꝛ ē iocũdi odo
ris. Arbor ista arbor pcera ꝛ crescēs i syria.
est beata ꝟgo maria. Syria enī interpretat
humectata. Et ꝟe humectata fuit p grãȝ to
ta vita marie. q̄ in humore grẽ creuit ab vte/
ro mr̄is sue. Quid mirꝫ si maria in humore
gratie crescat. cũ sine humore grẽ omē semē
arescat. Vñ d̄ semie dr̄ Luc. viij. Natũ aru
it. qꝛ nõ habebat humorē. Rami huiꝰ arbo/
ris rami honoꝝ ꝛ grẽ. sunt ꝟtutes ꝛ exēpla
ꝛ bñficia beate marie. Multi enī rami sunt
multe eiꝰ grẽ ꝛ merita. multe eiꝰ ꝟtutes ꝛ exē
pla. multe eiꝰ misericordie ꝛ bñficia. Jn his
ramis libēter habitãt. in his libēter iubilãt
celestes auicule. id est anie sancte. vt de ipis
etiã dici possit id Dañ. iiij. Jn ramis eiꝰ cõ/
uersabant volucres celi. O q̄ȝ late. q̄ȝ longe
q̄ȝ alte arbor illa magna. beata ꝟgo Maria
ramos suos extēdit. q̄ȝ late ad hoīes. q̄ȝ lon
ge ad anglos. q̄ȝ alte ad deum. Quõ aũt ad
hos oēs extēdit ramos graꝝ ꝛ misericordi/
arũ suaꝝ. Bern. exponit dicēs. Maria om
nibꝫ sinũ misicordie aperuit. vt de plenitudi
ne eiꝰ accipiãt vniuersi. captiuꝰ redēptioneȝ
eger curatiõeȝ. tristis ꝯsolatiõeȝ. pctõr veniã.
iustꝰ grãm. angelꝰ leticiã. deniq̄ȝ tota trini/
tas gl̃iam. filij psona carnis hũane substãti
am. Fructꝰ huiꝰ arborꝭ est ille de q̄ dr̄. Bene
dictꝰ fructꝰ vētris tui. Jste fructꝰ rubeꝰ fuit
sanguie. pallidꝰ aũt morte. Vñ sponsa dei.
id est. aĩa scã ait Cañ. v. Dilectꝰ meꝰ cãdidꝰ
ꝛ rubicũdꝰ. iã etiã põt dicere. Dilectꝰ meus
pallidꝰ ꝛ rubicũdꝰ. Jste q̄ȝ fructꝰ odore io/
cundꝰ est deuotꝭ aĩabꝫ. qđ bñ senserat beatꝰ
Johēs apl̃s q̄ dño dixit. Odꝛ tuꝰ in me cõ/
cupiscētias excitauit eternas. O aĩa. o aĩma
misericordie odorē huiꝰ fructꝰ nõ sentis. o
si sentires nõne post ipum curreres. sicut dr̄
Cañ. i. Curremꝰ in odore vngētoꝝ tuorum
Notabile aũt est ꝙ fructũ huiꝰ therebinti ñ
masculꝰ sȝ femia hꝰ arborꝭ pferre solȝ. Sic
certe fructũ vite ihm xp̄m. nõ masculꝰ sed fe
mina nõ vir sȝ ꝟgo ꝓtulit. Propter qđ bene
Augustinꝰ ait. Electa est ꝟgo mater que si/
ne ꝯcupiscētia carnis ꝯciperet carnē. ꝛ sine vi/
ro pareret viꝝ. Quarto ꝯsideremꝰ charis
simi gratie marie vtilitatē. De hac dr̄ Pro/
uerbioꝝ. xj. Mulier gratiosa inueniet gl̃iam
Ecce vtilitas grẽ gratiose marie est inuen/
tio glorie ppetue. Vtilissima certe fuit gra/
tia marie ꝛ sibi ꝛ nob. Vtilissima inq̄ȝ fuit

gratia marie sibi ipsi. Gratia em̄ deliciosam
grã miraculosam. gratia gl'iosam fecit mariã.
Deliciosam ĩ aĩo. miraculosam in filio. glo/
riosam in regno. Deliciosa certe fuit maria
in m̄ete spũali. miraculosa in prole ṽginali.
gloriosa ĩ dyademate eternali. Grã ꝰ mentẽ
ꝛ animã marie fecit deliciosam delicijs spũ/
alibꝫ tãq̄ꝫ dei viui spũalẽ ꝑadisum. iuxta illð
Eccĩ. xl. Grã sicut ꝑadisus in bñdictiõibus
Uere ꝑadisus dei fuit in benedictiõibꝫ mul
tiplicium deliciaꝝ spũaliũ. De qbꝫ etiã beatus
Bern̄. ait. Quid nisi delicias dixerim decꝰ ṽ
ginitatis cũ munere fecũditatis. insigne hũi/
litatis. distillantẽ charitatis fauũ. mĩficordie
viscera. plenitudinẽ grẽ. ꝑrogatiuã glie sin/
gularis. Itẽ grã mariã fecit miraculosam ĩ
ꝑle. miraculoso cõceptu ꝛ partu. dũ miracu
lose ṽgo peꝑit. ꝛ miraculosiꝰ deũ cõcepit. de/
um peꝑit. Uñ de hac eiꝰ grã bñ dr̄ Luce. j.
Inuenisti grãm apud deũ ꝛc̄. De h̄ nõie be
atus Bern̄. ad mariã loquẽs dixit. Intelli/
ge prudẽs ṽgo q̄ntã ex nõie ꝑmissi filij et q̄ꝫ
spẽalem grãm iueneris apud deũ. Itẽ gra/
tia mariã fecit gl'iosam. ꝓpter qð bñ supra di
ctum est. Mulier g̃tiosa inueniet gl'iam. O
vere felix inuẽtrix maria. q̄ tã magna in mũ/
do. tã magna in celo. Nulla pura creatura
tantã gratiã in mũdo. nulla tantã gl'iaꝫ ĩ ce/
lo inuenit. Et certe tã grãm q̄ꝫ gloriã iuenit
apud dñm. qꝛ sic̄ in psalmo dr̄. Gratiã ꝛ glo
riã dabit dñs. Sꝫ certe charissimi grã ma/
rie nõ solũ vtilissima fuit sibi ipsi. sꝫ etiã nob
imo toti hũano generi. Grã em̄ marie colli/
git malos. impinguat bonos. liberat vniuer
sos. Colligit a culpa. ĩpiguat grã. liberat a
morte eterna. Dico ꝰ ꝙ grã Marie colligit
ad misericordiã. colligit ad eccl'iam malos
Hoc bñ signatũ est in grã quã in colligẽdis
spicis a messoribꝫ derelictis Ruth inuenerat
qñ dixit ad booz. Inueni grãm in ocul' do
mine mi. ꝛc̄. Ruth interp̄tat' vidẽs vel festi/
nãs. Et signat beatã virginẽ q̄ vere vidẽs ĩ
ꝯtemplatiõe. ꝛ bñ festinãs fuit in actõe. Ui
dens etiã nostrã miseriã est. ꝛ festinãs ad im
pẽdendã suã misericordiã. Booz interp̄tat'
virtꝰ. ꝛ signat illũ de q̄ in p̄s. dr̄. Magnꝰ dñs
ꝛ magna virtꝰ eiꝰ. Ruth ꝰ in ocul' booz. ma/
ria in oculis dñi hãc gratiã iuenit vt ipa spi
cas. ĩ aĩmas a messoribꝫ derelictas collige/
re ad veniã possit. Qui sũt messores nisi do
ctores ꝛ rectores. O ṽe magna marie grã q̄
multi ex eis ad mĩficordiã colliguntur. q̄ a do
ctoribꝫ ꝛ rectoribꝫ tãq̄ꝫ incorrigibiles relin/
quunt'. Et iõ bene beatꝰ Bern̄. ait. Maria
tu peccatorẽ toti mũdo despectũ maťno af/
fectu amplecteris. foues nec deseris. q̄usq̄ꝫ
horrẽdo iudici miseꝝ recõcilies. Itẽ gratia
marie bonos ĩpinguat pinguedie grẽ. Uñ
Eccĩ. xxvj. Grã mulieris sedu'e delectabit vi
rũ suũ ꝛ ossa illiꝰ impinguabit. Mulier se/
dula maria fuit. de cuiꝰ sedulitate Beda ait
Maria secreta dei ore tacito. vigili cũ cordð
sedula scrutabat'. Quis huiꝰ mulieris ẽ vir
nisi ille quẽ ipa circũdedit ĩ vtero. de q̄ dicit'
Hiere. xxxi. Creauit dñs nouũ sup terram.
mulier circũdabit viꝝ. Huiꝰ viri ossa sunt q̄
cũq̄ꝫ in corpe eiꝰ. i. in eccl'ia fortes sunt. Ista
ossa suffragãte grã marie ĩpinguant' vnctio
nibꝫ grẽ. Impinguãt' inq̄ꝫ pinguedine spũs
sancti q̄ ꝛ ille ĩpinguari cupiebat q̄ dicebat.
Sicut adipe ꝛ pinguedie repleat' aĩa mea.
O q̄s estimare valeat quã multe aĩe opitu/
lante grã marie sint ꝑ gratiã ĩpinguate. imo
certe q̄s estimare valeat q̄nta in ipsa maria
fuit impinguatio gratiaꝝ. cuiꝰ grã ĩpingua
ta sunt tot milia aĩmaꝝ. Cuiꝰ em̄ ṽtutis pin
guedine ipa caruit. q̄ omniũ ṽtutũ ĩ pinguis
simũ habitaculũ fuit. Ait em̄ Johẽs dama
scenꝰ. Maria ĩ domo dñi plãtata ꝛ impin/
guata spũ. vt oliua fructifera oĩs ṽtutis ha/
bitaculũ facta est. Itẽ grã marie liberat a
morte eterna vniuersos q̄ liberãt'. Hoc dñ
signatũ est ĩ hester. de q̄ legit' sic. Adamauit
eã rex plꝰ q̄ꝫ om̄es mulieres. ꝛ posuit dyade
ma regni in capite eiꝰ. Huiꝰ aũt grẽ quã he
ster corã rege habuit duplex legit' fu. sic vtili
tas. Una ꝙ ipsa dyadema regni obtinuit.
Alia ꝙ ipa gentẽ suã morti addictã a mor/
te eripuit. Sic certe Hester nostra btã ma
ria tantã graꝫ corã rege eterno impetrauit.
ꝙ ꝑ hãc nõ solũ ipa ad coronã ꝑuenit sꝫ etiã
generi hũano morti addicto subuenit. Uñ
Anselmꝰ ait Quid inq̄t digne referã genitri
ci dei ꝛ dñi mei. ꝑ cuiꝰ fecunditatẽ captiuꝰ sũ
redemptꝰ. ꝑ cuiꝰ ꝑtũ de morte eterna sũ exẽ/
ptus. ꝑ cuiꝰ plẽ ꝑditꝰ sum restitutꝰ. ꝛ ð exilio
miserie ad patriã eterne beatitudis sum re/
ductꝰ. O ꝰ mat' grẽ fac nos filios grẽ. fac vt
ꝑ grãm tuã verissimã colligamur ad veniã.
remissiõis. ĩpinguemur ꝑ grãm deuotõis. li
beremur a morte dãnatõis. ꝑ dñm nr̄. ꝛc̄.

Ue maria grã plena. Adhuc charis/
simi aliq̄ de grã dulcissime marie sũt
dicẽda. Cõsiderãda est ꝰ q̄druplex

marie gr̃a. vicʒ gr̃a donoꝝ. gr̃a labioꝝ. gr̃a
ꝟuu'cꝫioꝝ. gr̃a p̄mioꝝ. Pzio ꝯsiderate cha
rissimi i maria gr̃aʒ donoꝝ spūsscti. De hac
gr̃a maria ꝯgratulabūda dicere pt illō Ecci. xx
iiij. In me oīs gr̃a vite ꝛ ꝟitatꝭ. Quid miꝝ si
ipa est gr̃a plena vite ꝛ veritatꝭ. q̄ mr̃ est eius
quē legim⁹ plenū gr̃e ꝛ veritatꝭ. Et q̄d miꝝ
si in illa virga est tāta donoꝝ spūssancti af/
fluentia. in cui⁹ flore spūssanct⁹ requieuit cuʒ
tāta donoꝝ suoꝝ effluētia. Maria nāqʒ est
illa virga. ꝛ fili⁹ marie est ille flos de quo di/
cit Isaie. xj. Egredief virga de radice yesse.
ꝛ flos de radice ei⁹ ascendet. ꝛ requiescet sup
eū spirit⁹ sapiētie ꝛ intellect⁹. spirit⁹ cōsilij et
fortitudinis. spirit⁹ sciētie ꝛ pietatis. ꝛ reple/
bit eū spirit⁹ timoris dn̄i. In hoc flore mi/
ra spiritussancti effluētia. de quo in omnē ec
clesiā tā mira fit influentia vt beat⁹ euāgeli/
sta Johēs dicat. De plenitudine ei⁹ nos oēs
accepim⁹ gratiā p gr̃a. Cū ergo de isto flore
tanta gr̃a redūdet in totū orbē. q̄nto magis
in ipam hui⁹ floris virgā. in ipam Mariā.
Dicat ꝰ maria. dicat secure. In me oīs g/
tia vite ꝛ veritatꝭ. Gratia certe vite ꝛ verita/
tis cōsistit in p̄dictis septē spūssancti donis
Per p̄dicta em̄ septē dona fuit gratia vite ꝛ
veritatis i maria. Gratia veritatꝭ ordinauit
mariā in ꝟitate supra se. infra se. intra se. ꝛ ex
tra se. Gratia inq̄ꝫ veritatꝭ ordinauit mariā
in veritate sup̄ se p donuʒ sapiētie. infra se p
donū cōsilij. itra se p donū intellect⁹. extra se
p donū sciētie. Gratia vtiqʒ veritatꝭ ordina/
uit aīam marie in ꝟitate supra se i sapientissi
ma fruendoꝝ ꝯtēplatiōe. infra se in ꝯsultissi
ma fugiendorū ꝓuisione. itra se i certissima
credēdoꝝ cognitiōe. extra se i rationabilissi/
ma agēdoꝝ discretiōe. Gratia autē vite ordi
nauit vitā marie in bona vita respectu dya/
boli. respectu ꝓximi. respectu dei. Gr̃a inq̄ꝫ
vite ordinauit mariā in bona vita erga dya
bolū p donū fortitudīs. erga ꝓximū p donū
pietatꝭ. erga deū p donū timoris. Gr̃a vtiqʒ
vite ordinauit vitā marie erga diabolū i for
tissima resistētia. erga ꝓximū i pijssima beni
uolētia. erga deū i deuotissima reuerentia.
Hinc ē q̄ spūssctūs mariā p domū ꝯuenie/
tissime signauit quā sibi sapīa icreata cū se/
ptē colūnis. septē donoꝝ spūsscti excellētissi
me edificauit. Quicūqʒ ꝰ colūnas spūssan/
cti cepit desiderare. ipe formā columnaꝝ in
ista domo poterit iuenire. quā ꝓ columnis
hmōi debʒ cū magnis desiderijs ꝛ p̄ꝗbꝰ cō

uenire. Silr̃ quicūqʒ septiformē spūsscti gr̃
am adipisci desiderat. ipe florē spūssancti in
ꝟga querat. Per ꝟgā em̄ ad florē. p florē ad
spūm in ipo requiescētē ꝑuenim⁹. Per mariā
ad xp̄m accedim⁹. ꝛ p xp̄m gratiā spūssancti
inuenim⁹. Propter qd̄ bn̄ mariā alloquens
beat⁹ Bern̄. ait. Per te accessum habem⁹ ad
filiū o bn̄dicta inuētrix grãꝝ. genitrix vite.
mater salutꝭ. vt p te suscipiat nos q̄ p te dat⁹
est nobis. Secūdo ꝯsiderate charissimi i
maria gr̃am labioꝝ. de q̄ in psal. dr̄. Diffusa
est gratia in labijs tuis. Tāta siquidē fuit
gr̃a labioꝝ in maria vt ipa optime per Ju/
dith signari possit. de q̄ dr̄. xj. Judith. Non
est mulier tal' sup terrā i aspectu. i pulcritu/
dine. ꝛ i sensu ꝟboꝝ. Reuera non est. nō fuit
nō erit mulier tal' sup terrā q̄lis maria fuit i
aspectu clarissime vite. i pulcritudine mūdis
sime cōsciētie. in sensu ꝟboꝝ disertissime lin
gue. Gr̃am aūt ꝟboꝝ labioꝝ marie videbi/
mus evident'. si ꝟba labioꝝ ei⁹ ex euangelio
colligam⁹ diligēter. Inuenim⁹ aūt septeʒ in
euangelio mellifluas sentētias ꝺ mellifluis
marie labijs distillātes. ꝛ mellifluā labiorū
ei⁹ gr̃am optīe indicātes. iuxta illō Can̄. iiij.
Fau⁹ distillās labia tua. Septē mellis stil/
le sunt septē dulcissima ꝟba marie q̄ ad āge/
lū. ad hoīem. ad deū legit habuisse. Duo ad
angelū. duo ad hominē. tria ad deū. Ad an
gelū maria habuit verbū castitatꝭ ꝛ ꝟbū hu
militatis. Verbū castitatis habuit Maria
ad angelū in labijs qn̄ angelo rn̄dens dixit
Quō fiet istud qm̄ viꝝ nō cognosco. Hoc ē
cōtra impudicos. q̄ nō casta nō pudica. sʒ i/
pudica ꝛ turpia ꝛ carnalia ꝟba in labijs su/
is habēt. Verbū autē humilitatis ad ange/
lū habuit maria in labijs. quādo anglo hu
militer rn̄dēs dixit. Ecce ācilla dn̄i fiat mi/
hi s̄m verbū tuū. Hoc est ꝯtra supbos ꝛ ar
rogantes. q̄ de se nec humilia sentiūt nec lo/
quunt'. sʒ verba iactātie ꝛ inflatiōis in labijs
suis habēt. Itē ad hominē habuit ꝟbū cha
ritatis ꝛ verbū veritatis. Verbū charitatis
in salutatiōe. verbū veritatis in instructiōne
Verbū charitatꝭ ad hominē maria i labijs
habuit qn̄ matrē p̄cursoris tā affectuose sa
lutauit q̄ etiā infans i vtero eius exultauit
Hoc est ꝯ rācorosos q̄ ꝓximis suis vel cha/
ritatiue nō loquūt'. vl' omnino eis loqui dedi
gnant'. Verbū veritatꝭ maria i labijs habu
it qn̄ deficiēte vino ministris dixit. Quodcunqʒ
dixerit vob̄ facite. Hoc est ꝯ illos q̄ alios n̄

ad bonũ sz ad malũ instruũt. ⁊ malũ eis cõ/
sulũt. Itẽ ad dñm tria ꝟba habuit Maria.
Pl⁹ꝗ cũ deo q̃ cũ angelo vel cũ hoie locuta
est maria. ter q̄ bis angelo. bis hoi. ter aũt dõ
locuta est. Heu heu ꝯtra multos q̇ tã parũ
cũ deo in oratiõibꝫ. ⁊ tã multũ cũ hominibꝫ
loquunt̃ in fabulatõibꝫ inutilibꝫ ⁊ sepe valde
nociuis Habuit aũt maria ad deũ ꝟbũ ḡtu
latiuũ. querulatiuũ. cõpassiuũ. Gratulati/
uũ ꝑ sui respectiõe. Querulatiuũ ꝑ filij amis
sione. Cõpassiuũ ꝑ vini defectiõe. Uerbum
gratulatiõis maria ad deũ habuit in labijs
qñ ꝑ eo ꝙ dñs hũilitatẽ suam respexit dixit
Magnificat aĩa mea dño. Hoc est ꝯ ingratos
q̇ heu ꝑ multis ⁊ magnis bñficijs ꝑuas deo
grãs agũt. ⁊ qñq3 ꝑ ipa dei bñficia ꝯ deũ in
solescũt. Uerbũ q̄rulatiõis maria ad deum
habuit ĩ labijs. qñ filio ꝑ triduũ amisso di/
xit. Fili q̇d fecisti nob. seq̇t̃. pr̃ tu⁹ ⁊ ego do/
lẽtes querebam⁹ te. Hoc est ꝯ indeuotos q̇
cũ dolore Ihm nõ querũt. qñ ipm ꝑ subtra
ctionẽ deuotiõis ꝑ multos dies amiserunt.
Uerbũ cõpassiõis ad deũ habuit maria qñ
in nuptijs filio dixit. vinũ nõ hñt. Hoc est ꝯ
immisericordes. q̇s aliorꝫ defect⁹ ad pietatẽ
nõ mouẽt. nec apud deũ nec apud homĩes
ꝓximos suos ꝓmouẽt. Eya nũc aduocata
nr̃a maria. Ecce adhuc necesse est nob vt fi/
lio tuo suggeras ꝑ nob qm̃ vinũ nõ habent
multi ex nob. vinũ vtiq3 grẽ spũssci. vinum
cõpũctionis. vinũ deuotiõis. vinũ spũal' cõ
solatiõis. De q̇ beat⁹ Bern̄. sic ait. Quotiẽs
mihi necesse est frẽs post lachrymosas q̄ri/
monias vestras exorare mr̃em misericordie
vt suggerat benignissimo filio suo qm̃ vinũ
nõ habetꝭ. ⁊ ipa dico vob charissimi si pie a
vob pulsata fuerit nõ deerit necessitati vr̃e.
qm̃ misericors ẽ ⁊ misericordie mr̃. Nã si com
passa ẽ verecũdie illorꝫ a q̇bꝫ fuerat inuitata.
multo magꝭ cõpatiet̃ vob si pie fuerit inuo/
cata. Pẽsate frẽs ex p̄dictis quant⁹ amicus
marie rex regũ fuerit cũ ipa tantã grãꝫ labi/
orũ habuerit. Scriptũ quippe est Prouer.
xxij. Qui diligit cordis mundiciã ꝓpter gra
tiam labiorꝫ habebit amicũ regẽ. Tertio
cõsiderate charissimi in maria gratiã ꝓuile/
giorũ. De hac quidẽ gratia dicit̃ Luc. ꝓmo
Inuenisti gratiã apud dñm. ecce cõcipies ĩ
vtero ⁊ paries filiũ. ⁊ vocabis nomẽ ei⁹ Je/
sum. Hic erit magn⁹ ⁊ fili⁹ altissimi vocabi/
tur. Uide quõ Gabriel asserẽs mariã inue/
nisse grãm. statim eãdẽ grãm specificãs sub
iũgit. Ecce inq̇t ꝯcipies ĩ vtero ⁊c̃. O q̃ ma
gnũ ⁊ oĩbꝫ secul' inauditũ ꝓuilegiũ ꝙ ꝟgo
in vtero ꝯcepit. ⁊ filiũ altissimi ꝑepit. Possu
mus aũt notare septẽ ꝓuilegia marie. Pri/
uilegiũ inq̃ immẽsis gratijs esse plenã soli
marie a deo cõcessum. Primũ marie ꝓui
legiũ est ꝙ sup oĩes hoĩes ab oĩ peccato
sit purissima. Fuit nãq3 tã copiosissime in
vtero sanctificata ꝙ etiã ad veniale peccatũ
nũq3 in tota vita sua fuisse credit̃ inclinata.
Uñ Bern̄. ait. Decuit reginã ꝟginũ singu/
laris ꝓuilegio sanctitatꝭ ab oĩ pctõ ducere
vitã. que dũ peccati mortisq3 pareret ꝑemp/
torẽ mun⁹ vite ⁊ iusticie oĩbꝫ obtineret.

Secundũ marie ꝓuilegiũ est ꝙ ipa sup
oĩes hoĩes fuit gratia plenissima. Uñ hie/
ronym⁹. Ceteris ꝑ ptes ꝓstat̃. marie vero se
totã infudit plenitudo grẽ. Et ideo bñ bea/
tus idẽ doctor grãm marie grẽ angelorꝫ cõ
ferẽs ⁊ p̄ferẽs ait. Beatã ⁊ gliosam ꝟginem
mariã credendũ est ampliora ꝓmeruisse ꝟ/
tutũ priuilegia. ⁊ ꝑcepisse etiã gratiã ab ãge
lis collaudãdã. Tertiũ marie priuilegiũ
est ꝙ ipa sola mater ⁊ virgo incorruptissima
est. Hoc priuilegiũ beat⁹ Bernard⁹ cõmen/
dans ait. Optimã partẽ elegit sibi Maria.
optimã plane. q2 bona est fecũditas cõiuga
lis. melior castitas ꝟginalis. optima ꝟginea
fecũditas seu fecũda virginitas. Marie pri
uilegiũ nõ dabit̃ alteri. quia ñ auferet̃ ab ea.

Quartũ marie priuilegiũ est ꝙ ipsa sola
mater filij ineffabilissima est. ipa sola illi⁹ fi/
lij mater est cui⁹ solus de⁹ pater est. Mirꝫ su
pra modũ ꝙ tã maximũ priuilegiũ creature
cõcessum est. De hoc etiã priuilegio beatus
Bernard⁹ ait. Ipa est nostre ꝟginis gloria
singularis ⁊ excellẽs p̄rogatiua marie ꝙ fili
um tuũ eundẽq3 cũ deo patre meruit habe/
re cõmunẽ. Quintũ marie priuilegiũ est.
ꝙ ipa sup omnẽ creaturã deo etiã corpora/
liter familiarissima fuit. Nam qđ nũq3 crea
ture cõcessum est nec cõceditur in eternum.
ipsa deũ nouẽ mensibꝫ in vtero portauit. ipa
deũ vbere de celo pleno lactauit. ipsa deum
multis annis dulciter educauit. ipsa deuꝫ si
bi subditũ habuit. ipsa deũ purũ in ample/
xibus ⁊ osculis familiarissime contrectauit
sicut Augustin⁹ euidẽter asserit dicẽs. Nec
mirꝫ maria vt digneт̃ tibi cõgaudere de⁹ re/
gnans in celis. quẽ paruulũ ex te hominẽꝫ
natum totiens osculata es in terris. Se
xtum marie priuilegiũ est ꝙ ipa sup omnes

creaturā apud deū potētissima est. Un̄ Au
gustinꝰ. Ipa meruisti existere mat̄ eiusdē re
demptoris. Augꝰ. Impetra qđ rogamꝰ. excu
sa qđ timemꝰ. qꝛ nec potentiorē meritis in/
uenimꝰ q̄ꝫ te q̄ meruisti existere mater eiusđ
redēptoris ⁊ iudicis. Grande p̄uilegiū est ꝙ
ipa p̄ omībꝫ sanctis apđ deū tā potētissima
est sicut illud Augꝰ. declarat dicēs. Neqꝫ du
bium qꝛ que meruit ꝓ liberādis ꝓferre p̄ci/
um. posse plꝰ omībꝫ sanctis liberatis impē/
dere suffragiū. Sꝫ quid tāte marie potētia
prodesset nob̄ si ipa nihil curaret de nobis.
Propter h̄ charissimi sciamꝰ indubitāter. et
ꝓ hoc grās agamꝰ incessant̄. qꝛ sic ipa apud
deū omībꝫ sanctis est potētior. ita q̄ꝫ ꝓ nob̄
apud deū omībꝫ sanctis est sollicitior. testā/
te eodē doctore Augustino q̄ sic ait. Te solā
o maria ꝑ sancta eccl'ia sollicitā p̄ omībꝫ san
ctis scimꝰ que ipetras inducias trāsgressori
bus vt renūcient suis erroribꝫ Septimū
marie p̄uilegiū est ꝙ ipa sup sanctos in gl'ia
excellētissima est. Un̄ Hieronymꝰ. vtiqꝫ cō
fidēter sancta dī canit eccl'ia qđ đ nullo alio
sanctoꝝ fas est credere. vt vltra angeloꝝ vel
archangeloꝝ merita trāscenderit. h̄ quippe
p̄uilegiū quasi nō nature. sꝫ gratie est ꝟginis
marie. Ecce q̄ꝫ gloriosum glorie marie p̄ui/
legiū ꝙ ipa in gloria gl'iosissima est post de/
um. Gloriosum gl'ie marie p̄uilegiū est ꝙ q̇c
quid post deū pulcrꝰ. q̇cq̇d dulcꝰ. q̇cquid
iocundiꝰ in gl'ia est. h̄ maria. h̄ in maria. h̄ ꝑ
mariā est. Gloriosum omīno gl'ie marie pri
uilegiū est ꝙ post deū maior gl'ia nr̄a. maius
nostꝛ gaudiū de maria est. Un̄ Bernardꝰ.
Sūma gl'ia est o maria post dn̄m te videre
tibi adherere. in tue ꝓtectiōis munimine de
morari. Hec igit̄ sunt septē gloriosissima p̄/
uilegia marie quoꝝ grā obtinemꝰ vitā ⁊ grē.
Et ideo obsecrare possumꝰ mariā sic Abra
am obsecrauit sarā. dicēs Gene. xij. Dic ob
secro ꝙ soror mea sis. vt bene mihi sit ꝓpt̄ te.
⁊ viuet aīma mea ob gratiā tui. O ḡ maria
o sara nostra dic ꝙ sis soror nostra. vt ꝓpt̄ te
bene nobis sit a đo ⁊ ob grām tui viuāt ani
me nostre i deo. Dic inq̄ꝫ charissima sara
nostra ꝙ sis soror nr̄a vt ꝓpter talē sororem
egyptij. i. demōes nos reuereant̄. vt etiā ꝓpt̄
talē sororē angeli nob̄ in acie ꝯpugnāt̄. vt īsu/
per ꝓpt̄ talē sororē pr̄ ⁊ filꝰ ⁊ sp̄ūssctūs nostri
misereāt̄ Quarto cōsiderate charissimi in
maria gratiā p̄mioꝝ. de q̄ tamē ꝑ pte in sep/
primo marie p̄uilegio iā tactū est. De hac ḡ/
ria potest accipi qđ dicit̄ Eccl̄i. xxvj. Gratia
sup gratiā. mulier pudorata ⁊ sancta Muli
er sup om̄es mulieres pudorata. sup om̄es
sancta est maria. in q̄ est gratia sup gratiam
grā glorie sup gratiā vie. gratia premiorū in
celo sup gratiā meritoꝝ in mūdo. Hec aūt
grā beatitudinis marie ꝯsistit in septē doti/
bus corpis ⁊ aīe. Quodlibet em̄ corpꝰ glori
ficatū habet q̄ttuor dotes gloriosas. videli
cet dotē mire claritatꝭ. dotē mire subtilitatꝭ
dotē mire agilitatꝭ. dotē mire īpassibilitatꝭ.
⁊ si oīm beatoꝝ corpa his q̄ttuor dotibꝫ đs
glorificauit. q̄ꝫto magꝭ corpꝰ istđ qđ ipm glo
rificatorē oīm corpoꝝ genuit. Quid mirꝫ si
dote claritatꝭ clarissima sit in celo. que dono
sanctitatꝭ tā clarissima fuit i mūdo. De ipsa
nāqꝫ beatꝰ Bern̄. ait. Adhuc inter pctōres
degens tāta an̄ deū claruisti sanctitate. vt so
la solio eterni regis approximare merueris.
Itē q̇d mirꝫ si dote subtilitatis subtilissima
sit q̄ dono h̄ūilitatꝭ tā subtilissima fuit i mū
do. Ipam em̄ alloquēs beatꝰ Bern̄. dicit.
Nunq̄ꝫ supra choros angeloruꝫ sublimata
ascēdisset nisi p̄us infra om̄es hoīes humili
ata descēdisset. Itē. q̇d mirꝫ si dote agilitatis
velocissima sit in celo q̄ dono pietatis tā ve
locissima fuit in mūdo Ipa nāqꝫ abijt i mō
tana cū festinatiōe ꝓ officio pietatis. de cuiꝰ
festinatiōis velocitate ambrosi. ait. Quo iā
deo plena nisi i mōtana cū festinatiōe ascēde
rꝫ. Nescit tarda molimia sp̄ūssctī grā. Item
q̇d mirꝫ si dote īpassibilitatꝭ īpassibilissima
sit i celo. q̄ dono patie ⁊ eq̄nimitatꝭ tā īpassi/
bilissima fuit i mđo. vt ipa nec minimū īpa
tiētie vl' odiū vulnꝰ sentiret. cū suā ipiꝰ animā
gladiꝰ ꝑtrāsirꝫ. imo etiā signū vulnerꝭ. signū
passiōis īpatiētie. nec legimꝰ nec credimꝰ in
maria unq̄ꝫ apparuisse. Un̄ Bern̄. ait. Re/
uolue diligēt̄ euāgelice historie seriē vniuer
sam. ⁊ si q̇d forte īcrepatoriū. si q̇d deniqꝫ si/
gnū certꝰ indignatiōis occurrerit. mariā đ
cetero suspectā habeas ⁊ accedere verearis.
Ceteꝝ si tāta ē gl'ia gl'iosissimi corpis marie
q̄nta putas est gl'ia sue btīssime aīe. Et licet
certe beata aīa tres hꝫ dotes ipaꝫ beatificā/
tes. videlicꝫ dotē mire cognitiōis. dotē mi/
re dilectiōis. dotē mire fruitiōis. vl' ꝓm mo/
dernos q̄sdā dotē visiōis. fruitōis. tētionis
Quocūqꝫ aūt mō dotes aīme accipiant̄. cer
tū est ꝙ dotes aīe marie oīm aīaꝝ dotibꝫ p̄/
ferant̄. Nā si om̄es beate aīe his dotibꝫ bea
tificant̄ in celo, q̄nto magis anima eius que

omniũ animaꝝ beatificatorẽ genuit ĩ mõdo. Quid mirꝫ si iã in lucidissima cognitiõe est aĩa marie q̃ iã pfundissime vnita est luci eterne. Vñ beat⁹ Berñ. ait. Profundissimã diuine sapiẽ vltra q̃ꝫ credi valeat penetrauit abyssum. vt q̃ntũ sine psonali vnione creature ꝯditio patiť. luci illi inaccessibili videať vnita. Itẽ. Quid mirꝫ si iã ĩ fecũdissima dilectione est aĩa marie. qd inq̃ꝫ mirꝫ si p̃ omĩbꝫ diligat q̃ omĩbꝫ est dilecta. Uere p̃ omĩbꝫ. Ait eñ beat⁹ Aug⁹ ad ipam. Te ipe rex regũ vt matrẽ verã ⁊ decorã spõsam p̃ omĩbꝫ diligẽs amoris amplexu sibi associat. Itẽ quid mirũ si iã in iocundissima fruitiõe sit aĩma marie. que bñdicto fructu ventris sui pascitur dulcissime. Uñ beat⁹ Aug⁹. ait. Marie anima claritate fruiť xp̃i. ⁊ gloriosis ei⁹ amplexibꝫ semp p̃sens. semp cõspiciẽs. semp videre sitiẽs inestimabiliter pasciť. Igiť sicut gloriosissima maria omẽs scõs excedit in gr̃a vie. in gr̃a meritoꝝ. ita om̃s sanctos excedit in gr̃a glorie. in gratia p̃miorũ. Unde bene ipa signata est p Hester reginã. de qua legiť q̧ ducta ad cubiculũ regis assueri. habuit g̃tiam ⁊ misericordiã corã eo sup omẽs mulieres. ⁊ posuit dyadema regni in capite eius Hester interpretať euacuata. eleuata. Hoc optime cõuenit marie. de qua beat⁹ Hieronym⁹ ait. Eleuať sup choros angeloruꝫ. vt possit speciẽ vultũq̃ꝫ videre saluatoris quẽ amauerat. quẽ cõcupierat ex toto desiderio cordis. Ista Hester regina beata ꝟgo Maria ducta est in ei⁹ assumptiõe in cubiculuꝫ regis assueri regis eterni.. in cubiculũ vtiq̃ꝫ de quo Aug⁹ mariã alloquẽs ait. Tu in cubiculi regũ beatitudine gẽmis ac margaritis ornata cõsistis. Ducta itaq̃ꝫ in h̃ cubiculũ quietis eterne regina maria gr̃am regis assueri. id est gr̃am veri regis habet sup oẽs mulieres. i. sup omẽs intelligẽtias angl'icas ⁊ sup omẽs beatas aĩmas. vt sit in maria g̃ria sup gr̃aꝫ oĩm beatoꝝ. Nã reuera ĩ capite ei⁹ rex regũ diadema regni posuit Dyadma certe tã impciabile. dyadema tã delectabile dyadema tã mirabile. q̧ h̃ omĩ lingue ienarrabile. omĩ ingenio inscrutabile est. Sic g̃ charissimi vidistis q̃nta gr̃a donorũ. quãta gr̃a labioꝝ. q̃nta gr̃a puilegioꝝ. q̃nta gr̃a p̃mioꝝ affluẽtissima sit maria. Rogem⁹ ergo ipam tantã inuẽtricẽ gratiaꝝ. vt ⁊ nos faciat inuenire gr̃am apud dñm. per dominuꝫ nostrũ ihm xp̃m ⁊c̃.

Ue gr̃a plena. Nõ sufficit archangelo gr̃am marie simpliciter cõmẽdare sed etiã plenitudinẽ ei⁹ voluit signãter insinuare. cũ dixit. gratia plena. O vere plena ⁊ plene plena. adhuc certe nõ dixerat gabriel. Ecce cõcipies in vtero ⁊c̃. adhuc etiam nõ dixerat. spũssanct⁹ supueniet in te ⁊c̃ Si ergo añ supuentõnẽ spiritussancti. si ante cõceptionẽ filij dei plena fuit maria. q̃ꝫto magis post. ppter hoc bñ de ei⁹ plenitudine ⁊ de plenitudinis ei⁹ gratitudine dr̃ Anselmus Hec milies plenissima ab angelo salutata. spiritusancto repleta. plenitudine diuinitatis afflata. Bñ g̃ plena dr̃ maria. plena inq̃ꝫ illuminatõe sapiẽtie. plena inũdatione gr̃e. plena possessiõe bone vite. plena vnctione misericordie. plena fecũdatõne plis pie. plena pfectiõe eccl'ie. plena respersione odorifere fame. plena resultatiõe diuine gl'ie. plena etiã fruitiõe eterne leticie. Has nouẽ plenitudines ꝯsiderem⁹ in maria. q̃ nouẽ ordinũ angelicoꝝ plenitudĩes repsentãt in gl'ia.

Primo ꝯsiderem⁹ charissimi q̧ plena est maria illuminatõe sapie ⁊ ĩtellect⁹. Uñ ipsa bñ p lunã plenã signari p̃t. de q̃ dr̃ Prouer. vij. Nõ est vir in domo sua. abijt via lõgissima. sacculũ pecunie secũ tulit. ĩ die plene lũe reuersur⁹. Hic ẽ vir ille de q̃ Hierem. xxxi. Creauit dñs nouũ sup terrã. mulier circũdabit virꝫ. Mulier maria. mulier vtiq̃ꝫ sexu nõ corruptõe. mr̃ virtutꝫ dñm nr̃m circũdedit vtero suo. circũdedit habitu nr̃o. Hic vir. si tñ (vt ait Joseph⁹) virꝫ appellari fas ẽ. tres domos habet. Impatorie maiestatꝫ est in palatio habere tres mãsiones. videlicet cõsistoriũ. cenaculũ. cubiculũ. Consistoriuꝫ est dom⁹ causaꝝ. cenaculũ ciboꝝ. cubiculuꝫ quietis. Sic impator noster q̃ impat vẽtis ⁊ mari. habet domũ causaꝝ mundũ. habet domũ ciboꝝ. mõ ecclesiã. olim synagogam. habet domũ quietis rationalẽ animã. Sꝫ heu vir iste dñs virtutũ a domo mũdi. a domo synagoge. a domo aĩe valde fuit elõgat⁹ qr̃ lõge a peccatoribꝫ sal⁹. Uir ergo iste ĩ domo sua nõ fuit quãdo p Hieremiã ꝯquerẽdo dixit. Reliqui domũ meã. dimisi hereditatẽ meã. Sacculũ etiã pecunie secuꝫ tulit. quia thesauꝝ misericordie ⁊ gratie sue a mũdo abscondit. Sꝫ ecce vir iste ĩ die plene lune reuersus est. illi⁹ inq̃ꝫ lune de qua dr̃ Cãticoꝝ. vj. Pulcra vt luna. Luna g̃ est maria. luna plena. marie plẽa. Lũe plene maria bñ

cōparata ē.q̄ lumīe sapīe ꝛ veritat a ole et/
no plene illumīata est. Vñ maria bñ illumi
nata iterp̄taꝛ siue illumīatrix. Ip̄a nāqꝫ lūa
ꝛ lucerna nr̄a illumīata fuit a dño. ꝛ illumia
trix fuit mōdo. iuxta illō ꝓphericū. Qm̄ tu illu
mi. lu. m. In hꝰ lune plenitudīe vir reuersꝰ
est ī domū qñ xp̄s ꝑ carnē veit in mūdū. O
ꝙ̄ mirabil' hꝰ lune plenitudo. Ecce si Ma
ria plena fuit lumīe sapīe. qō a sole etno re/
cepit ꝑusq̄ ip̄m ɔcepit. q̄to plenioꝛ fuit dū
hūc solē tā mirabilit̄ ɔcepit ꝛ tā totalit̄ in se
recepit. Et iō bñ plenitudinē sapīe marie be
atꝰ Bern̄. ɔmēdās ait. Extruxit ī maria sibi
domū sapīa celestꝭ. q̄ adeo mentē eiꝰ r̄pleuit
vt de plenitudīe mētis eiꝰ fecūdaretꝛ. ꝛ caro
ac ꝙ̄go singulari gr̄a eādē. ip̄am sapīam car
ne tectā pareret quā ꝑus mēte pura ɔcepat
Scdō ɔsiderem̄ꝰ ꝙ plena ē maria iunda
tiōe gr̄e in affectu. Tāta nēpe inundatō gr̄e
tāta ꝓfunditas ꝛ magnitudo ī maria fuit vt
ip̄a bñ mare plenū dici possit. Iuxta illud. j.
Paral'. xvj. Tonet mare ꝛ plenitudo eiꝰ. Si
cut ī mari aq̄ꝝ. sic ī maria sūt ɔgregatōes g̃
tiaꝝ. Vñ scp̄tū est. Cōgregatiōesqꝫ aq̄ꝝ ap/
pellanꝛ maria. Dr̄ qꝫ Eccs. j. Oīa flumia
intrāt ī mare. Oīa flumia sūt oīa gr̄aꝝ do
na. q̄ intrauerūt in mariā iuxta illud Eccī.
xxiiij. In me oīs gr̄a vie ꝛ ꝟitatis ꝛc̄. Qꝛ ple
nū sit h̄ mare. q̄ plena gr̄a sit maria. beatus
Hiero. apit dicēs. Bñ plena qꝛ ceterꝭ ꝑ ptes
p̄staꝛ. marie ꝟo simul se totā infudit plenitu
do gr̄e. Hoc ḡ plenū mare audiamꝰ ɔ vicia
tonare. Tonet ḡ mare ꝛ plenitudo eiꝰ. tonet
plenū mare. tonet plena maria. Tonet ɔ lu
xuriā castitatem ꝓponēdo ꝛ dicat. Quō fiet
istō qm̄ vi. nō cog. Tonet etiā ɔ supbiā hūi/
litatē sentiēdo. ꝛ dicat. Ecce ancilla dñi ꝛc̄.
Tonet qꝫ ɔ ingratitudinē gr̄as agēdo. ꝛ di
cat. Magnificat aīa ꝛc̄. De plenitudine hꝰ
marꝭ sil'r in p̄s. dr̄. Moueaꝛ mare ꝛ plenitu
do eiꝰ. Moueaꝛ mare. moueaꝛ maria. mo/
ueaꝛ certe suspirijs ꝛ castigatōnibꝫ. moueaꝛ
lacrimis ꝛ oꝛōibꝫ. moueaꝛ elemosynis ꝛ ali/
is veneratiōibꝫ. Moueaꝛ inq̄ plene vt no/
bis effundat de sua plenitudine. Attēdamꝰ
q̄d nobis beatꝰ Bern̄. de ea loquaꝛ. Ait em̄
sic. Vas liquoꝛe plenuꝫ si moueaꝛ de facili
subuertiꝛ ꝛ effundit liquoꝛē. Sic beata vir/
go maria si moueaꝛ p̄cibꝫ effundit liquoꝛē ī
nobis. Tertio cōsiderem̄ꝰ ꝙ plena ē ma/
ria possessionibꝫ bone vite ī effectu. De hac
plenitudine vere possumꝰ dicere. Domini

est terra ꝛc̄. Per terrā bene significaꝛ maria
de qua sic legiꝛ in Isaia. xlv. Aperiaꝛ terra ꝛ
germinet saluatoꝛē. Quid terra humilꝰ. q̄d
terra vtilꝰ. Terrā oēs sub pedibꝫ habēꝰ.
ꝛ de terra oēs vitā fouemꝰ. Vñ em̄ victuꝫ
ꝛ vestitū. panē ꝛ vinū. lanā ꝛ linū. ꝛ huiꝰ vite
necessaria nisi de terra ꝛ de plenitudine ter/
re habemꝰ. Quid ḡ humilꝰ. quid vtilꝰ ter/
ra. Similit̄ q̄d humilꝰ. quid vtilꝰ Maria.
Ip̄a deniqꝫ humilitate sua omniū est ifima
Ip̄a plenitudine sua omniū est vtilissima.
Vite nāqꝫ sp̄ūalis necessaria habemꝰ de ple
nissima terra maria. Et ideo bene beatꝰ ber
nardꝰ ait. Altiꝰ intuemini q̄nto deuotiōis a
nobis voluit honoꝛari mariā. q̄ totꝰ boni
plenitudinē posuit in mariā. vt ꝑinde si q̄d
spei in nobis est. si q̄d gr̄e. si q̄d salutis ab ea
nouerimꝰ redūdare. Sed a q̄ ꝛ cuiꝰ est tāta
huiꝰ terre plenitudo. audi. Dñi est terra ꝛ ple
nitudo eiꝰ. ꝛ iteꝝ. Meꝰ est oꝛbis terre et ple/
nitudo eiꝰ. Plenitudo terre ɔsistit in fructi/
bus ꝛ diuersis possessionibꝫ terre. iuxta illō
p̄s. Impleta est terra possessione tua. Fru/
ctus aūt ꝛ possessiōes plenissime terre ma/
rie sunt opa. moꝛes. exēpla. ꝛ diuersa merita
sanctissime vite marie. Talibꝫ em̄ possessio/
nibꝫ eā dñs respexit. talibꝫ eā bonis ip̄leuit
Vñ Eccī. xvj. Dñs ī terrā respexit ꝛ ip̄leuit
eā bonis suis. De hac eiꝰ plenitudine Hie/
ronymꝰ mētionē faciēs inq̄t. Talibꝫ dcebat
ꝟginē oppignerare muneribꝫ. vt esset gr̄a ple
na que dedit celis gl'iam. terris deū. paceq̄
refudit. fidē gētibꝫ. finē vicijs. oꝛdineꝫ vite.
moꝛibꝫ disciplinā Quarto ɔsideremꝰ cha
rissimi ꝙ maria plena est vnctiōe misericoꝛ/
die. plena oleo pietatis. Unde ip̄a signata eē
potest ꝑ illā mulierē. cui clauso ostio domus
sue. oīa vasa intꝰ ɔgregata facta sūt miracu/
lose oleo plena. s̄m ꝙ Helizeus ei p̄dixerat.
iiij. Regū. iiij. dicēs. Cū plena fuerint tolles
Mulier ista est maria. q̄ etiā a filio suo mu/
lier appellata ē. Ioh. xix. Mulier ecce filiꝰ tu
us. Huiꝰ mulierꝭ vasa sūt affectꝰ ꝛ effectꝰ. de
sideria ꝛ bñficia q̄ oīa oleo misericoꝛdie ple
na sūt ī maria. Vñ de h̄ oleo beatꝰ Bern̄. be
ne ait. Nec miꝝo dña si tā copioso oleo mīe
coꝛdis tui ꝑfusum ē sanctuariū. cū illud in/
estimabile opꝰ mīs̄icoꝛdie qō p̄destiauit ds
añ secl'a ī redēptiōꝫ nr̄am ꝑmꝰ sit ī te a mōi
artifice fabꝛicatū. Dicamꝰ ḡ carissimi dicāꝰ
marie. Date nob̄ d̄ oleo vr̄o. Petamꝰ oleuꝫ
misericoꝛdie eiꝰ in mūdo. ne frustra petamꝰ

in iudicio. Ex aūt domꝰ in q̄ vasa replebant͛
clausa fuit. h̄ optime marie ꝯuenit. De cuius
clausura ezechiel ait. Porta h̄ clausa erit ⁊ n̄
aperiet͛. ⁊ vir nō trāsiet ꝑ eā. qm̄ dn̄s deꝰ isrl̄
egressus est ꝑ eā. Porta marie clausa fuit se/
ra ꝟginali. vir nō trāsiuit ꝑ eā amplexu ma/
ritali. dn̄s deus egressus est ꝑ eā. natiuitate
singulari. Sed certe q꞉ ad multiplicatōem
olei vasa etiā vicinoꝝ nō pauca collecta fu/
erūt. ideo q꞉ ꝑ vasa illa oēs signari possūt.
qui plenitudinis misericordie marie parti/
cipes sunt. Qui aūt sint illi. beatꝰ Bernardꝰ
declarauit cū dixit. Maria oibꝫ sinū miseri
cordie aperuit. vt de plenitudine eiꝰ accipi/
ant vniuersi. captiuꝰ redēptionē. eger curati
onē. tristis ꝯsolatiōꝫ. peccator veniā. iustꝰ grti
am. angelꝰ leticiā. deniq꞉ tota trinitas glām
filij ꝑsona carnis hūane subam. Quinto
charissimi ꝯsideremꝰ ꝙ plena est maria. fecū
datione ꝑlis diuīe. De plenitudine illa intel/
ligere possumꝰ illud Isa. vi. Uidi dn̄m sedē/
tem sup solium excelsum ⁊ eleuatū. ⁊ plena erat
domꝰ maiestate eiꝰ. Domus illa in cuiꝰ solio
dn̄s sedit est beata ꝟgo. in cuiꝰ mentis solio
dn̄s reqeuit. O ꝟe beatissimū. o ꝟe stabilissi
mū soliū. sic dr̄. iij. Re. viij. Firmissimū soliū
tuū in eternū. Hoc soliū excelsum ē in itelle
ctu. eleuatū in affectu. Excelsū est q꞉ sup ho
mines. eleuatū sup hoīes Excelsum insup ē
in grā. eleuatū in glīa. In solio g̊ marie. i so/
lio inq꞉ mētis eiꝰ dn̄s sedebat. ⁊ domꝰ corpis
eiꝰ maiestate ꝟbi incarnati plena erat. De
hac ineffabili plenitudine beatꝰ Ambro. ait
Bn̄ sola grā plēa dr̄. q̄ sola grāꝫ quā nulla
alia ꝯsecuta est vt grē repleret͛ auctore. O
ꝟe felix domꝰ taꝫ felici fecūditate plena. Ait
naq꞉ beatꝰ Bern̄. Bn̄ grā plena q̄ ⁊ ꝟginitatꝫ
grām tenuit. ⁊ fecūditatꝫ gloriā acq̄siuit. Do
minꝰ g̊ in solio mētis marie sedit ꝑ grām. et
domū corpis eiꝰ maiestate sua ipleuit ꝑ assū
ptā naturā. Un̄. iij. Re. viij. dr̄. Impleuerat
glīa dn̄i domū dn̄i. tūc ait Salomō. Dixit
dn̄s vt habitaret ī nebula. Domꝰ g̊ dn̄i ma/
ria ipleta ē glīa diuīe maiestatꝫ ꝑ nebulā as/
sumpte a dō hūanitatꝫ. illā dico nebulā. d̄ q̄
dr̄ Ecci. xliij. Medicina oim̄ ī festinatiōe ne
bule. ⁊ iteꝝ Ecci. l. Quasi stella matutina in
medio nebule ⁊c̄. Nā q̄si stella ī nebula est ꝟ
bū in carne assūpta. Sexto ꝯsideremꝰ ca
rissimi quō maria fuerit plena ꝑfectiōe vni/
uersal̄ eccie. Diuersas ⁊ mirificas ꝑfectōes
⁊ grās ī diuersis sanctꝫ suis habuit ⁊ habet

eccl̄ia. in q̄ꝝ plenitudine videt͛ detēta fuisse
maria. vt vere possit dicere illud Ecci. xxiiij
In plenitudine scōꝝ detētio mea. Reuera ī
plenitudie sctōꝝ marie detētio fuit. qū ī mi/
rifica ꝑfectiōe sua plenitudo ꝑfectōis sctōꝝ
sibi nō defuit. Sic beatꝰ Bern̄. declarat cū
ait. Merito in plenitudine sctōꝝ detētio eꝰ
cui nec defuit fides patriarchaꝝ. spiritus ꝓ
phetaꝝ. zelꝰ apostoloꝝ. ꝯstātia martyrū. so/
brietas cōfessoꝝ. castitas virginū. fecūditas
ꝯiugatoꝝ. imo nec puritas āgl̄oꝝ. Scptuꝫ
em̄ ē ecci. xxiiij. In plenitudine scā āmirabit͛
Ad hoc certe in plenitudine sctōꝝ. nō in ple
nitudine impioꝝ detētio marie est. q꞉ apud
eos q̇ pleni sunt sanctitate. nō apud eos q̇
pleni sunt iniq̄tate maria libēter est. Ipā q꞉
nō solū in plenitudine sctōꝝ detinet͛. ſꝫ etiā
in plenitudie sanctos detinet ne eoꝝ pleni/
tudo minuat͛. Detinet nimiꝝ ꝟtutes ne fu/
giāt. detinet merita ne pereāt. detinet demo
nes ne noceāt. detinet filiū ne pctōres ꝑcuti
at. Ante mariā nō fuit q̇ sic detinere domi/
nū auderet. testāte Isaia q̇ dixit. lxiiij. Non
est q̇ inuocet nomē tuū q̇ cōsurgat ⁊ teneat
te. Septimo cōsideremus quō plena sit
maria resꝑsiōe odorifere fame Sicut em̄
ager plenꝰ odoriferaꝝ specierū odoribꝫ. sic
maria plena est odoriferis fame sue asꝑsi/
onibꝫ. De hac plenitudine accipiamꝰ qđ legi
tur Gen̄. xxvij. Ecce odor filij mei sic odor
agri pleni cui benedixit dn̄s. Ager iste ē ma
ria in qua thesaurꝰ angeloꝝ. imo totus dei
patris abscōditꝰ est. Felix qui vēdit omnia
que habet ⁊ emit agrū istū. Huiꝰ agri pleni.
plenꝰ odor. est plena marie fama. plenꝰ ho/
nor. De h̄ beatꝰ Hieronymꝰ ait. Quia mul/
tis repleta erat ꝟtutū odoribꝫ. manās ex ea
fragrabat suauissimꝰ odor spiritibꝫ angelicꝫ
De isto odore ipā sancta gloriādo dicere pt
Sicut cynamomū ⁊ balsamuꝫ aromatizās
odorē dedi. Odor marie fuit sicut cynamo/
mū exteriꝰ in cortice cōuersatiōis. sicut balsa
mus interiꝰ in vnctiōe deuotiōis. sic mirra
in amaricatiōe castigatōnis. Fuit q꞉ odor
marie sicut cynamonū in actōe. sicut balsa/
mū in cōtemplatōe. sicut mirra in passione
O ꝟe diues ⁊ nimis diues q̄ p̄ter alia aro/
mata tā plēa fuit odorifero spūsci balsamo
vt bn̄ d̄ illo sup illā. spūssc̄us supueniet ī te.
beatꝰ Bern̄. loquēs dicat. Preciosum illud
balsamū tāta tibi copia. tātaq꞉ plenitudine
influet vt copiosissime effluat circumquaq꞉

Vñ ğ dicere potuit de⁹ pater. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni. quasi dicat. Ecce odor filij mei .i. bonor filij plēi et bonore plene mrīs sue est ꝛ fame. Vñ Hiero. ait. Honor matern⁹ ei⁹ est q̄ de ea nat⁹ est. Octauo ꝯsiderem⁹ charissimi quō plena est maria resultatiōe siue expssione diuine glīe. iuxta illud Eccī. xlij. Glīa dñi plenū est opus eius. Anthonomasice op⁹ dñi mirabile est maria de q̄ dr̄ Eccī. xliij. Vas āmirabile op⁹ excelsi. Vere op⁹ mirabile. qꝛ nusq̄ īuenit̄ simile. Vñ. iij. Re. x. dr̄. Nō est factū tale op⁹ ī vniuersis regnis. Nō vtiq̄ in regno celestiū. nō in regno terrestriū. nō in regno infernoꝝ qꝛ nullū tale op⁹ in celo. nullū tale in mūdo. nullū tale in limbo fuit. Hoc eñ op⁹ plenū est dñica glīa. qꝛ sup omnē purā creaturā resultat ꝛ relucet plenissime in maria. Nā pter assumptā a ⱱbo naturā nullū est op⁹. nulla est creatura in q̄ tāta diuine glīe materia reluceat sicut in maria. Gloriā eñ de restauratione facta in celo. gloriā de redēptione fctā ī mūdo. gloriā de liberatiōe facta in inferno. hꝫ dñs p mariā hꝫ p plenitudinē marie Et ideo bñ ait Anselm⁹ sic. Tibi solū loqꝛ dñā bñficijs tuis plenū esse mundū. inferna penetrauit. celos supauit Per plenitudinē eñ grē tue que in inferno erāt se letātur liberata ꝛ q̄ supra mundū sunt se gaudēt restaurata. Plenū ğ est glīa dñi opus ei⁹ maria. qꝛ sicut dr̄ Isa. vj. Plena est om̄is terra glīa ei⁹. Plena vtiq̄ est om̄is terra. plena ē tota maria relucēte in se plenissime diuia glīa. Merito aūt om̄ibꝫ pdictis gratijs plenissima dr̄. que om̄ibꝫ nō ingr̄is gratissima credit̄. sicut beat⁹ Bern̄. oñdit. q̄ ō h̄ verbo Aue grā plena loquēs sic ait. Bene plena grā. qꝛ deo et angelis ꝛ hoī grata. hoībꝫ p fecunditatē. angelis p ⱱginitatē. deo p hūilitatē. Nono ꝯsiderem⁹ carissimi quō plena sit maria fruitione leticie etne. q̄s eñ nesciat eā ab his nō exclusam q̄bꝫ filius ei⁹ dixit Joh. xvj. Petite ꝛ accipietis vt gaudiū vestꝝ plenū sit. Si ergo omniū aplo꜔ imo oīm cū deo regnātiū gaudiū plenū est. q̄nto mr̄is dei gaudiū plenissime est plenū. De hac plenitudine beatus Hiero. inqt. Plena siquidē grā. plena deo. plena ⱱtutibꝫ. nō potest non possidere pleniter gloriā claritatꝭ eterne. Quid mirꝝ si leticiam ꝛ gloriā plenā ꝛ supplenā hꝫ in regno. q̄ gratiā plenā ꝛ superplenā habuit in exilio. Quid certe mirꝝ si tā in celo q̄ in mūdo eius plenitudo sup oēm creaturā sit. de cui⁹ plenitudine om̄is creatura virescit. Vñ Anselmus ait. O femia plena ꝛ supplena gratia d̄ cui⁹ plenitudinis exundātia respersa reuiuiscit om̄is creatura. Sic ğ charissimi videtis in maria plenitudinē sapīe illuminatiuā. plenitudinē grē inūdatiuā. pleītudinē vite fructificatiuā. plenitudinē misericordie subuētiuā. plenitudinē ecclīe pfectiuā. plenitudinē fame respersiuā. plenitudinē diuine glīe expressiuā. plenitudinē eterne leticie supergressiuā. Eya ğ plenissima ⱱgo maria. nos tā inanes. tā vacuos sic pticipes plenitudis tue facias. vt tādē ad eternā plenitudinē ptingere valeam⁹. Per dñm nr̄m ihm xp̄m

a Aue maria grā plena dñs tecū. Ostēsum est sup q̄ quō maria pter purissimā vite innocētiā merito p aue salutat̄. ostēsum est q̄ꝫ quō pter copiosissime grē affluentiā merito grā plena cōmemorat̄. Ondēdū aūt nūc est quō pter specialissimā dei p̄ntiā merito dñs secū fore insinuat̄. Domin⁹ ğ tecū. O magne gabriel. magnū q̄d magne marie de magno dño nūcias. Magnū est qđ ei dicis. dñs tecū. Sꝫ dic nobis q̄ntū vel quō secū. Et ecce beat⁹ Aug⁹. in psona gabriel ad h̄ rñdens ait. Dñs tecū. sed pl⁹ q̄ꝫ mecū. dñs tecū sꝫ nō sicut mecū. ī me licet sit dñs. me meipm creauit dñs. p te autem nascitur⁹ est dñs. Dñs ğ o maria. sꝫ q̄s vel q̄nt⁹ dñs. Dñs terre oīm generalit̄. dñs hoīm spēaliter. dñs tu⁹ singularit̄ o maria. Dñs inq̄ creature generalit̄ vniuersal̄. domin⁹ spēaliter nature rōnalis. dñs singulariter aule tue ⱱginalis o maria. Cōsiderandū est ğ charissimi q̄ dñs iste de q̄ dr̄. Dñs tecū. ipē est generalit̄ dñs creature vniuersalis. Vñ Judith. ix. Dñs celoꝝ. creator aq̄ꝝ ꝛ dñs toti⁹ creature. Et Sap. viij. dr̄. Oim dñs dilexit illā. Omniū certe vniuersaliter. omniū inq̄ visibiliū ꝛ inuisibiliū. Iste vniuersalis oīm dñs sic cū Maria fuit q̄ etiā ipam vniuersalē oīm dñam fecit. Dñam inq̄ celi ꝛ dñaꝫ mūdi. pter qđ Anselm⁹ ait. Regina celi ꝛ dña mūdi mater ei⁹ q̄ mūdat mūdā tibi ꝯfiteor q̄ corp⁹ meū nimis est īmūdum. Sꝫ ecce iste vniuersal̄ oīm dñs ipē est dñs potētissim⁹. dñs sapiētissim⁹. dñs opulētissimus. dñs indeficiētissim⁹. Dñs eñ sine potētia. dñs sine sapia. dñs sine opulētia. dñs sine pmanētia min⁹ pfect⁹ dñs esset. Vñ domin⁹ impotēs. dñs insipiēs. dñs indigens.

dñs deficiens siue nõ ꝑmanẽs minꝰ repu/
taret. Dñs ḡ vniuersalis ipe dñs est poten
tissimꝰ volũtate. dñs sapiẽtissimꝰ veritate.
dñs opulẽtissimꝰ ꝓprietate. dñs indeficien/
tissimꝰ eternitate. Primo attẽdite charissi/
mi ꝙ dñs vniuersalis q̇ cũ maria est cũ ipe
dñs potẽtissimꝰ volũtate sit. vñ de dño isto
ꝓpha ait. Om̃ia q̃cunq̄ voluit dñs fecit ⁊c.
vsq̄ abyssis. Ergo nec in celis. nec in tris.
nec in oibꝫ inferni abyssis. volũtati tam po
tentissimi dñi resistere quisq̄ põt. teste mar
docheo q̇ de isto dño ait Hester. xiij. Dñe
rex om̃ipotẽs in ditiõe tua cũcta sunt posi
ta. ⁊ nõ est q̇ tue resistere possit volũtati. Ec
ce maria. q̃ntus dñs est. q̃ potẽtissimꝰ dñs
est q̇ tecũ est. Et qꝛ dñs potẽtissimꝰ poten/
tissime tecũ est. iõ ⁊ tu es potẽtissima secuꝫ.
potentissima es ꝑ ipm. potentissima apud
ipm. ita vt vere dicere possis illud Eccl. xx/
iiij. In hierl'm ptãs mea. Hierl'm signat ec
clesiã triũphantẽ in celis. signat etiã ecc̃iaꝫ
militantẽ i terris. Nã vere tã in celis q̃ i ter
ris ptãtem hꝫ mr̃ potentissima creatoris.
quã potentissimã cognoscit Ansel. cũ orãs
ait. Exaudi pia. adesto ꝓpicia. adiuua potẽ/
tissima. vt mũdentur sordes mẽtis mee ⁊ illu
minentur tenebre mee. Dñs ḡ tecuꝫ o maria
potentissima. Scd'o attẽdite charissimi.
ꝙ vniuersalis dñs q̇ est cũ maria ipe est do
minꝰ sapientissimꝰ veritate. Ipe em̃ est do/
minꝰ de q̇ in ps̃. di. Magnꝰ dñs nr̃ et ma/
gna virtꝰ eius ⁊ sapie eiꝰ nõ est numerꝰ. O
q̃ sapientissimꝰ dñs cuiꝰ sapiam nihil falle
re. nihil latere põt. qꝛ om̃ia manifesta et oc/
culta nouit. Oia vtiq̄ opa nr̃a bona ⁊ ma/
la. om̃ia verba nr̃a bona ⁊ mala. om̃es co/
gitatiões ⁊ om̃ia desideria nr̃a bona et ma
la. om̃ia scit dñs. Vñ Petrus ait Joh. xxj.
Dñe tu om̃ia scis. Ecce maria. q̃lis dñs ẽ.
q̃ sapientissimꝰ dñs q̇ tecũ est. ⁊ qꝛ dñs sa/
pientissimꝰ sapientissime est tecũ. ⁊ ideo tu
es sapientissima secũ. sapiẽtissima es ꝑ ipm
Tu em̃ signata es ꝑ illã abygail de q̃ dicit
pmi Reg. xxv. Eratq̄ illa mulier prudẽtissi
ma ⁊ speciosa. Maria tã prudẽtissima tam
speciosa fuit ꝙ Anshelmus de ipa auda/
cter ait. Om̃es thesauri sapie ⁊ sciẽtie i ma/
ria. Dñs ergo tecũ o maria sapiẽtissima.

Tercio attendite charissimi ꝙ dñs vni/
uersalis q̇ cũ maria est. ipe est dñs opulen/
tissimꝰ ꝓprietate. sicut hñ de isto dño ꝓpheta
testatur dicens. Dñi est terra ⁊c. vsq̄. in eo.
Dñi certe est nõ solũ terra ⁊ plenitudo eiꝰ.
imo etiã celũ ⁊ plenitudo eiꝰ. Tui em̃ domi
ne sunt celi. ⁊ tua est terra. qꝛ celũ celi domi
no. Dñi huiꝰ om̃ia sunt ꝓpria celum ⁊ terra.
corpalia ⁊ spũalia. omis natura. omis gr̃a.
omis celestis glia. om̃ia sunt dñi ꝓpria. Do/
minꝰ ergo ditissimus est. sicut etiã apl's ait
ad Roma. x. Ideo dñs oim. diues in om̃s
qui inuocãt illũ. Ecce maria q̃ntus dñs ẽ.
q̃ opulentissimꝰ dñs est q̇ tecum est. Et qꝛ
dñs opulentissimꝰ. opulentissime est tecuꝫ.
ideo tu es opulẽtissima siue ditissima secũ.
ita vt vere tibi dici possit illõ Prouer. xxxi.
Multe filie ꝯgrega. diuitias. tu supgressa
es vniuersas. Filia agnes. filia lucia. filia
cecilia. filia agatha. filia katherina. ⁊ multe
alie filie. et multe alie ṽgines scẽ. multe aie
iuste ꝯgregauerũt diuitias virtutũ ⁊ grãꝝ.
diuitias meritoꝝ ⁊ pmioꝝ. sed maria vni/
uersis diuitijs supgressa es excellentissime
vniuersas. O q̃ diues est maria in glia. q̇
tam diues fuit in miseria. O q̃ diues est in
celo. q̇ tam diues fuit in mũdo. O q̃ diues
est in aĩa sua. q̇ tam diues fuit i carne sua.
vt etiã beatꝰ Bern. exclamans dicat. O di/
diues in omnes et super omẽs Maria de
cuiꝰ substãtia modica pars assumpta totiꝰ
mũdi suffecit soluere delicta. Dñs ergo te/
cũ o maria opulẽtissima. Quarto atten/
dite charissimi ꝙ dñs vniuersalis q̇ est cuꝫ
maria. ipe est dñs indeficientissimꝰ eterni/
tate. Vñ habetur Exo. xv. Dñs regnabit in
eternũ ⁊ vltra. Et in Ps̃. de isto dño dicit.
Tu aũt dñe ineternũ ꝑmanes. Ecce maria
q̃ntus dñs est. q̃ indeficientissimꝰ dñs est
qui tecũ est. ⁊ ideo qꝛ dñs indeficientissimꝰ
indeficientissime est tecũ. ⁊ ideo tu es inde/
ficientissime ineternũ secũ. Tu em̃ es thro
nus ille indeficiens. thronꝰ ineternũ. thro/
nus filij dei. de q̇ pꝛ ꝑ ꝓphetã ait. Thronus
eius sic sol in ꝯspectu meo. ⁊ sicut luna ꝑfe/
cta ineternũ. Vere ineternũ. vnde nõ soluꝫ
vere dicimꝰ. Tu aũt dñe ineternũ ꝑmanes.
sed etiã vere dicere possumꝰ. Tu auteꝫ dña
ineternũ ꝑmanes. Quid mirũ si maria ipa
in filio suo ꝑmaneat ineternũ. cũ ẽt bñficia
marie i ṽuis su. ꝑmaneãt i eternũ. Ait ei bea/
tus Bern. In te o maria angeli leticiã. iusti
grãm. pctõres veniã inueniũt ineternum.
Dñs ergo tecum o maria indeficiẽtissima.
Gaude nũc maria gaude. Ecce dñs poten
tissimꝰ sic est tecũ. ꝙ tu es potẽtissima secũ.

Dñs sapiētissīm⁹ sic ē tecū. q̃ tu es sapiētissima secū. Dñs opulētissi⁹ sic ē tecū q̃ tu es opulentissima secū. Dñs īdeficiētissim⁹ sic ē tecū. q̃ tu es indeficiētissima secum. Eya ḡ potētissima domina esto nobis impotētissimis auxiliatrix. Eya sapiētissima dña esto nob insipiētib⁹ auxiliatrix ꝛ ꝯsiliatrix. Eya opulentissima dña esto nobis indigētib⁹ locupletatrix Eya indeficientissima dña esto nobis deficientib⁹ ꝑpetuatrix in oī bono.

Conseq̃nter ꝯsiderem⁹ charissimi q̃ dominus iste de q̄ dr̄. dñs tecū. ip̄e est dñs specialiter creature rōnalis. sicut ip̄a rōnalis creatura in Ps̄. ait. Dñe dñs nr̄ ꝛc̄. Dominus oīm vniuersalit. dñs nr̄ specialiter. sic vtiq̃ dñs nr̄ sicut dr̄ Isa. xxxiij. Dñs iudex noster. dñs legifer nr̄. dñs rex nr̄. Dñs legifer nr̄ in mūdo. dñs iudex noster ī iudicio. domin⁹ rex nr̄ nos coronans in celo. Iste specialis noster dominus sic cum maria fuit q̃ etiā ip̄am specialem nrām dominā fecit. Quod bene beatus Bern̄. recognoscēs ait. Dña nr̄a mediatrix nr̄a. aduocata nr̄a. tuo filio nos recōcilia. tuo filio nos cōmēda. tuo filio nos rep̄senta. Sed ecce iste nr̄ specialis dñs ip̄e ē p̄ijssim⁹. dñs iustissim⁹. dñs certissim⁹. dñs noīatissim⁹. Dñs em̄ q̄ nō esset pi⁹ in bn̄ficijs. iustus ī iudicijs. domin⁹ q̄ nō eēt certus in ꝓmissis. dñs q̄ non eēt noīatus in ꝑplis min⁹ reputaret. Dñs ḡ noster est dñs p̄ijssimus liberalitate. dñs iustissim⁹ equitate. dñs certissim⁹ fidelitate. dñs noīatissim⁹ famositate Prio ergo attēdite charissimi q̃ dñs nr̄ specialis q̄ cū maria est. ip̄e est dñs p̄ijssimus liberalitate misc̄die sue infinite. Ip̄e em̄ ē dñs de quo ꝓpha ait. Tu dñe suauis ꝛ mitis ꝛ multe misericordie oīb⁹ inuocātib⁹ te. Multe misericordie dñs in multis beneficijs tp̄alibus. sp̄ualib⁹. eternalib⁹. q̄ ex multa misc̄dia sua ꝯtulit nobis ꝛ ꝯferre nō cessat. vtinā tantis dñi misericordijs nō sim⁹ ingrati. vtinā domino tā misericordissimo simus valde grati cū Esa. qui de isto dño ait lxiij. Miserationū dñi recordabor. laudē dñi sup oīb⁹ q̄ reddidit nobis dñs. Ecce maria q̃lis dñs est. q̄ p̄ijssim⁹ q̄ misericordissim⁹ dñs est q̄ tecū est. Et q2 dñs misericordissim⁹ misericordissime est tecū. ideo et tu es misericordissima secum. vt vere de te dici possit illud Esa. xvj. Preparabit in misc̄dia soliū eius ꝛ sedebit sup illud in ṽitate. Soliū diuine misc̄die est maria mr̄ misc̄die. in q̄ oēs inueniūt solacia misc̄die. Nā sicut misericordissimū dñm ita misericordissimā dñam habem⁹. Dñs nr̄ multe misc̄die est oīb⁹ inuocantib⁹ se. et dña nr̄a multe misc̄die est oīb⁹ inuocantib⁹ se. Propter qd̄ optime Bern̄. dicit. Sileat misericordiā tuā ṽgo btā qui inuocatā eā in necessitatib⁹ suis sibi meminerit defuisse. Dñs ḡ tecū o maria misericordissima. Scd̄o attēdite charissimi q̃ dñs nr̄ specialis q̄ est cū maria. ip̄e est dñs iustissim⁹ equitate. sicut bene de dño isto ī Ps̄. dr̄. Iustus dñs et iusticias dilexit. Et iterū. Iustus dñs ꝛ rec. iudi. t. Iust⁹ certe ē dñs in oīb⁹ iudicijs suis. in omib⁹ causis. ī oīb⁹ factis suis. sicut iter in ps̄. dr̄. Iust⁹ dominus in oīb⁹ vijs suis. Dñs ita iustus est in oī via iusticie. q̃ ꝓpter nullā ꝑsonā declinat a via iusticie. Et iō bn̄ de isto dño dicit Sapie. vj. Non subtrahet ꝑsonā cuiusq̃. dñs q̄ est oīm dñator. nec verebit magnitudinē cuiusq̃. qm̄ pusillū ꝛ magnū ip̄e fecit. ꝛ eq̄liter est illi cura de oīb⁹. Ecce maria q̄lis dñs est. q̄ iustissim⁹ dñs est qui tecū est. Et q2 dñs iustissim⁹ iustissime ē tecū. iō ꝛ tu es iustissime secū. Tu em̄ es ṽga aaron recta. florida. fructifera. Recta imo rectissima ꝑ iusticiā ꝛ equitatē. Florida ꝑ ṽginitatem. Fructifera ꝑ fecunditatē. Que em̄ eēt virga recta si nō ṽga aaron eēt recta. Que aīa eēt iusta si nō maria eēt iusta. Hoc est qd̄ btūs Bern. dicit. Quis inquā iustus. si nō maria iusta de q̄ ort⁹ est sol iusticie. Dominus ḡ tecū o maria iustissima. Tercio attendite charissimi q̃ dñs special noster q̄ est cū maria. ip̄e est dñs certissim⁹ fidelitate. ꝛ fidelissim⁹ certitudine. sicut ꝓpha testatur q̄ ait. Fidelis dñs in omib⁹ ṽbis suis. Recogitate ḡ verba ista. q̄b⁹ ꝓmisit coronā iustis. ꝛ gehennā iniustis. ꝛ scitote q̃ dñs fidelis fidelit ṽba sua tenebit. fideliter qd̄ locut⁹ est implebit sic de isto dño dr̄ Ezech. xxx. Ego dñs locut⁹ su3 ꝛ faciā. Verba vtiq̃ sua dñs fidelissim⁹ fidelissime tenebit. sicut ip̄e in euāgelio suo dicit. Celum ꝛ terra trāsibūt ꝛc̄. Ecce maria q̄lis dñs est. q̄ fidelissim⁹ dñs est q̄ tecū est. Et q2 dñs fidelissimus fidelissime ē tecū. ideo ꝛ tu es fidelissima secū. Tu em̄ es illa fidelissima columba noe q̄ int̄ summū noe ꝛ mūm diluuio sp̄ualiter submersū mediatrix fidelissima extitisti Coru⁹ infidel. columba ṽo fidel fuit. Sic et

eua ĩfidel. maria ṽo fidel inuẽta ē. Eua infidelissima mediatrix ꝑditõis. maria ṽo fidelissima mediatrix salutꝭ fuit. Et ideo btũs Bern. ait. Fidelis mediatrix maria. q̃ salutis antidotum viris ꝛ mulieribꝫ ꝓpinauit. Dñs ḡ tecũ o maria fidelissima Quarto attẽdite carissimi ꝙ nr̃ dñs special q̃ cũ maria est. ipe est dñs noĩatissimus famositate. Magni eñ noĩs est. teste Hiere. c. x. qui de dño isto ait. Nõ est sĩlis tui dñe ꝛ magnꝰ tu ꝛ magnũ nomẽ tuũ. Magnũ vtiq̃ fama et laude nomẽ dñi est in oĩ ppl̃o sic ꝓpħa ostẽdit di. Reges tre ꝛ oẽs ppli. ṗncipes ꝛ oĩes iudices terre. Juuenes ꝛ ṽgines. senes cũ iunioribꝫ laudẽt nomẽ dñi. Noĩs autẽ dñi laus ꝛ fama nõ solũ ad oẽm ppl̃m sꝫ etiã ad oĩe tp̃s se extẽdit. sicut ꝑ eundẽ ꝓphetam pꝫ q̃ ait. Sit nomẽ dñi benedictũ. ex ħ nũc ꝛ vsq̃ in seculũ. Itẽ noĩs dñi laus et fama nõ solũ ad oẽm ppl̃m. non solũ ad oĩe tp̃s. sed etiã ad oẽm locũ se extendit. sic iã dictꝰ ꝓpħa declarãs ait. A solis ortu vsq̃ ad occasũ laudabile nomẽ dñi. Ecce maria q̃ntus dñs. q̃ noĩatꝰ dñs est q̃ tecũ est. et quia dñs noĩatissimꝰ siue famosissimꝰ famosissime est tecũ. idõ ꝛ tu es famosissima ꝛ noĩatissima secũ. Tu eñ bene signata es ꝑ illam Ruth. de q̃ legit sic. Sit exẽplũ ṽtutis i effrata. ꝛ hẽat celebre nomẽ in bethleem. i. in ecclia. O celeberrimi noĩs maria quõ posset nomẽ tuũ nõ esse celebre. q̃ etiã deuote noĩari nõ potes sine noĩantꝭ vtilitate. Testatur tuꝰ Bern. di. O magna. o pia. o multũ laudabilis maria. tu nec nomĩari potes q̃n accedas. nec cogitari q̃dẽ q̃n recrees affectus diligentiũ te. tu nunq̃ sine dulcedine diuinitꝰ tibi insita pie mẽorie portas ingrederis. Maria ḡ frẽs optime signata est ꝑ illã famosissimi noĩs feminã Judith. de q̃ scriptũ est. Nec erat in oibꝫ famosissima. q̃m timebat dñm valde. nec erat q̃ de illa loqueret ṽbũ malũ. Famosa q̃dẽ est maria ꝓpter ṽtutes ꝛ exẽpla sua tã laudabilia. Famosior aũt ꝓpter mĩsedias ꝛ beneficia sua tã inenarrabilia. Famosissima vero propt grãs ꝛ ṗuilegia sua tã mirabilia Quid eñ mirabilꝰ q̃ esse matrẽ ꝛ ṽginẽ ꝛ eẽ dei matrẽ. Quid aũt mirũ si maria de tantꝭ milibꝫ mĩsedie sue beneficijs famosa est in mũdo. q̃ tam famosa est de vnico bñficio suo circa theofilũ exhibito. Ait btũs Bern. Famosum sũme tue benignitatꝭ testimoniũ est ꝑ te restauratꝰ theophylus o maria. dñs ḡ tecũ famosissima o maria. Gaude nũc o maria gaude. Ecce dñs pĩissimꝰ sic est tecũ ꝙ tu es pĩissima secũ. Dñs iustissimꝰ sic ē tecũ ꝙ tu es iustissima secũ. Dñs famosissimus sic est tecũ ꝙ tu es famosissima secũ. Eya ḡ pĩissima maria nos impios salua ꝑ tuã misericordissimã pietatẽ. Eya iustissima nos iniustos salua ꝑ tuã iustissimã equitatem. Eya fidelissima maria nos ꝑfidos salua ꝑ tuã certissimã fidelitatẽ. Eya famosissima maria nos infames salua ꝑ tuã suauissimã famositatẽ. Post ṗdicta carissimi ꝯsiderandũ ꝙ dñs iste de q̃ dr̃ dñs tecũ. nõ solũ est dñs generalr̃ creature vniuersal. nõ solum est dñs specialr̃ creature rõnalis. imo ipe etiã ē dñs singlarit aule ṽginal sue sanctissime genitricꝭ. Maria singlarit tã corpore q̃ aĩa est aula dñi. domꝰ dei sctissima de q̃ in p̃s. dr̃. Domũ tuã decet sctitudo domine. O ṽe singularit btãm domũ q̃ sola tã singularit talẽ meruit hr̃e dñm. Ecce ei btũs Bern. ait. Tu sola digna inuẽta es vt in tua ṽginali aula rex regũ ꝛ dñs dñantiũ a regalibꝫ sedibꝫ veniẽs. ṗmã sibi int filios hoĩm mãsionẽ eligeret. Iste singularꝭ marie dñs sic singularit cũ maria fuit. ꝙ etiã ipam tã singlarit dñam fecit. ꝙ nec ṗmã similẽ visa ē. nec hr̃e seq̃ntẽ. dũ ipa singularit dñi filia. dñi mr̃. dñi spõsa. dñi ancilla facta est. Maria eñ filia dñi singlarit generosa mr̃ dñi singularit gl̃osa. spõsa dñi singulariter speciosa. ancilla dñi singlarit obseq̃osa fuit. Si aũt illa tribꝫ ꝑsonis diuis volumꝰ appropriare possumꝰ dicere. ꝙ dñs iste q̃ tam singlarit est cũ maria. ipe est dñs pr̃. dñs filius. dñs spũssctũs. dñs trinꝰ ꝛ vnꝰ. Ipe est dominꝰ pr̃. cuiꝰ maria est filia nobilissima. ipe ē dñs filiꝰ. cuiꝰ maria ē mr̃ dignissima. ipe ē dñs spũssctũs. cuiꝰ maria est spõsa iustissima. ipe ē dñs trinꝰ ꝛ vnꝰ. cuiꝰ maria ē ancilla subiectissima. Maria certe est filia sũme eternitatꝭ. mr̃ sũme ṽitatꝭ. spõsa summe bonitatꝭ. ancilla sũme trinitatꝭ. Primo ḡ attẽdite carissimi ꝙ dñs iste q̃ tã singularit est cũ maria. ipe ē dñs cuiꝰ filia nobilissima ē maria. De isto ei dño ꝛ de illa filia accipi pt q̃d boos dixit ruth. iij. Bñdicta es a dño filia. qr ṗorẽ mĩam posteriore sup̃asti. Vere bñdicta a dño filia ē maria. a sũmo inq̃ domino cuiꝰ ipa ē filia. O vere nobilissimi regꝭ nobilissima filia. q̃ tã mľtiplici interius or/

nata es glīa. vt ꝟe de ea dicere possit. Oīs glīa eiꝰ filie regis abintꝰ. ⁊ ideo tanq̄ verissi-
ma regꝫ filia ad regnū copiosissime est tra-
cta. teste btō Bern̄. q̄ ait. Tu filia delicata.
⁊ oī grā plena. carissima ī delitijs tuis tra-
cta es ad glīam decorꝫ tui ⁊ in signū dilecti
onis. Ista bn̄dicta filia priorē mīam poste-
riore supauit. Magna ei erga miſos fuit
mīa marie adhuc exulātꝫ ī mōo. ſꝫ mlto ma
ior erga miſos ē mīa eiꝰ iā regnātꝫ in celo.
Maiorē ꝑ bn̄ficia inūerabilia nunc oñdit
hoīb mīam. qꝛ magꝫ nūc videt innūerabilē
hoīm miseriā. Vn̄ ꝑ splēdore ꝓoris miseri
cordie fuit maria pulchra vt luna. ꝑ splēdo
re ꝟo posteriorꝫ mie ē electa vt sol. Nā quē-
admodū sol lunā supat magnitudīe splen-
doris. sic priorē marie mīam supat magni-
tudo posteriorꝫ. Quis ē sup quē sol nō luce
at. q̄s est sup quē mīa marie nō resplēdeat.
Audi q̄d de h̄ btūs Bern̄. sentiat. ait ei sic.
Quēadmoduꝫ sol oritꝛ sup bonos ⁊ malos
indifferentꝛ. sic maria petita nō discutit me
rita. sed oīb sese exorabilē. oīb clementissi-
mā ꝓbet. oīm deniq̄ necessitatib amplissi-
mo miseretꝛ affectu. Dn̄s ḡ tecū o maria sic̄
pr̄ cū filia nobilissima. Scd̄o attēdite ca
rissimi ꝙ dn̄s iste q̄ tā singularitꝛ est cū ma-
ria. ipē est dn̄s cuiꝰ mr̄ dignissima ē maria.
De isto dn̄o et de ista mr̄e dixit Elizabeth
Lu. j. Vn̄ mihi h̄ vt veniat mr̄ dn̄i ad me.
Mater dn̄i. mr̄ ⁊ virgo. mr̄ est dignissima.
Ipa ē mr̄ q̄ tali filio ē decētissima. Ipa mr̄
est cui talis filiꝰ decentissimꝰ fuit. Ipa est q̄
maiorē deꝰ facere nō posset. Maiorē mōm
posset facere deꝰ. maiꝰ celū posset facere de
us. maiorē mr̄em q̄ mr̄em dei nō posset fa
cere deꝰ. Vn̄ Bern̄. ait. Nec em̄ decebat de
um alia mr̄ q̄ ꝟgo. nec ꝟginē aliꝰ filiꝰ q̄ de
us. qꝛ nec maior intꝛ mr̄es. nec maior intꝛ fi-
lios nasci potuit. Hec itaq̄ mr̄ ē floris mi-
sericordie mr̄ solis iusticie. mr̄ fontis sapie.
mr̄ regꝫ glīe. Mater inquā est eiꝰ. cuiꝰ mise
ricordia ad dilectionē. cuiꝰ iusticia ad timo
rē. cuiꝰ sapīa ad agnitionē. cuiꝰ glīa ad spem
nos inducit. Maria ḡ mr̄ eiꝰ q̄ effectiue est
nr̄a dilectio ꝑ miſcd̄iaꝫ nr̄ timor ꝑ iusticiā.
nr̄a agnitio ꝑ sapīam. nr̄a spes ꝑ glīam. vt
vere ipa dicere possit illud Ecci. xxiiij. Ego
mr̄ pulchre dilectiōis ⁊ timoris ⁊ agnitōis
⁊ sctē spei. Sed nūq̄d soliꝰ xp̄i mr̄ est maria
Immo certe qd̄ iocūdissimuꝫ est. maria nō
solū est mr̄ xp̄i singularꝫ. sed etiā mr̄ oīm fi-
deliū vniuersalꝛ. Vn̄ btūs Ambro. ait. Si
xp̄s est credētiuꝫ frater. cur nō ipa q̄ genuit
xp̄m credētiū sit mr̄. Eya carissimi oēs nūc
gaudeamꝰ. nūc oēs gaudēdo dicamꝰ. Bn̄-
dictꝰ fratꝛ ꝑ quē maria est nr̄a mr̄. ⁊ bn̄dicta
mr̄ ꝑ quaꝫ xp̄s est nr̄ fratꝛ. Hinc bn̄ Ansel.
ait. Dn̄a mr̄ ꝑ quā talē frēm hēmꝰ q̄d grāꝝ.
q̄d laudis tibi retribuemꝰ. Deꝰ ḡ tecū o ma
ria sic̄ filiꝰ cū mr̄e dignissima. Tercio at-
tendite carissimi ꝙ dn̄s iste q̄ tā singularitꝛ
est cū maria ipē est dn̄s. cuiꝰ spōsa venustis-
sima est maria. Vn̄ tā de isto dn̄o q̄ de ista
sponsa exponi pt̄ illud Osee. ij. Sponsabo
te mihi in iusticia ⁊ iudicio ⁊ in miſcd̄ia. ⁊ in
miseratiōib. ⁊ spōsabo te mihi ī fide. ⁊ scies
qꝛ ego dn̄s. Ecce pulchra spōsa. pulchra ī
iusticia ⁊ iudicio respectu sui. pulchra ī mi-
seratiōib ⁊ mīa respectu ꝓximi. pulchra in
fide respectu dei. Pulchra vtiq̄ in iusticia
vite. ⁊ in iudicio ꝯſcie. pulchra in mīa in af
fectu. ⁊ in miseratiōib in effectu. pulchra ī
fide q̄ credidit oīa credēda sup̄ se. ⁊ q̄ credi-
dit oīa ꝑficienda in se. iuxta illud Lu. j. Be
nedicta q̄ credidisti qm̄ ꝑficientꝛ ī te ea q̄ di-
cta sunt tibi a dn̄o. Sed ecce spōsa spūſctī
maria sicut formosissima fuit ⁊ ē in ꝯuersa-
tione ita etiā dulcissima est in allocutōe. sic̄
dr̄ Canti. iiij. Fauus dis. ⁊c. vsq̄ tua. O q̄
melliflua ꝟba sepiꝰ distillauerūt dulcissima
marie labia. Que etiā bn̄ lac et mel sub lin-
gua habuit ī duob ꝟbis q̄ ipa gabrieli re-
spondit. Nōne maria lac sub lingua habu-
it qn̄ lacteū illud ꝯtinētie ꝟbuꝫ rn̄dit. Quō
fiet istud. qm̄ virū nō cognosco. Nōne etiā
mel sub lingua habuit qn̄ mellifluuꝫ illud
dulcedinis ꝟbū rn̄dit. Ecce ancilla dn̄i fiat
mihi ſm ꝟbū tuū. De melliflūetia naq̄ hu-
ius melliflui ꝟbi ꝑ totū mundū melliflui fa
cti sunt celi. Maria insup mel sub lingua
habuit in mellifluis orōnib ad deū. lac ve-
ro sub lingua habuit in lactiuis collatiōib
ad ꝓximū. Eya ḡ q̄nti decoris ⁊ q̄nti dulco
ris est illa sponsa summi ꝯsolatoris. Quia
inq̄t Augꝰ. Que ē hec ꝟgo tā scā vt ad eā ve
nire dignaretꝛ spūſctūs. tā speciosa vt eam
spōsaꝫ eligeret deꝰ. Dn̄s ḡ tecū o maria sic̄
sponsus cū sponsa delicatissima. Quar-
to attendite carissimi ꝙ dn̄s iste q̄ tam sin-
gulariter est cū maria. ipē est dn̄s cuiꝰ ancil
la deuotissima est maria. sicut ipamet testa-
tur dicēs. Ecce ancilla dn̄i. Maria ancilla
est dn̄i pr̄is. dn̄i filij. dn̄i spūſcti. Quid mi

rũ si maria sit hu⁹ dñi ancilla. cũ etiaʒ fili⁹
marie sit hu⁹ dñi seru⁹ ꝭm assumptá a ma
tre naturá. Ipe eñ in ps. ꝯfitek dicens. O
dñe q2 ego ꝭuus t. e. s. t. ꝛ fili⁹ an. t. O ꝗ bo/
na ancilla. ꝛ bon⁹ ancille fili⁹. Heu ꝗt sunt
male ancille ꝛ mali ancillarũ filij. Sed ꝗd
dicit scptura. Eijce ancillã ꝛ filiũ ei⁹. Legik
Gen. xvj. de ancilla sare ꝙ ꝯcepisse se vidēs
despexit dñam suá. Mala ꝫ ancilla agar ꝺ
fecũditate inflak. bona ꝟo ancilla maria de
hũilitate fecundak. Ancilla illa supba dñaʒ
despexit. ancillá istá hũileʒ dñs respexit. sic
ipa hũiliter recognoscēs dicit. Respexit hu
militatē ancille sue. O aĩa xpiana dñi ancil
la. sic cũ maria amplectere fecũditatē vt ne/
quaꝗ deseras hũilitatē. Ut ꝫ de boni opis
fecũditate nõ inferis. sed mag̃ de hũilita/
te fecunderꝭ. attēde hũilē ancillá. respice hu
milē mariá. Ecce ait ancilla dñi. vñ Amb.
Uide inꝗt hũilitatē. vide deuotionē. ancil
lá se dicit dñi. ꝗ mr̄ eligik dñi. nec repentino
exaltata ꝓmisso est. O vere ãmiráda humi
litas. ecce nõ solũ dñi ancilla sed etiá ꝭuoꝝ
dñi ancilla ꝗdãmõ dignak esse maria. Ipa
náꝗ signata est ꝑ illá abygail. ꝑ ꝗ adducen
da cũ dauid nũcios misisset. rñdit sic legik
j. Reg. xxv. Ecce famula tua sit in ancillá vt
lauet pedes ꝭuoꝝ dñi mei. Per bñdictá an
cillá mariá ꝗsi tot serui dñi loti sunt. ꝗt fi/
deles ei⁹ suffragijs a pctis mũdati sít. Ipa
eñ ꝗsi tot ꝭuorũ dñi pedibꝫ aquá obtulit.
ꝗt penitētibꝫ lacbrymas cõpũctõis obtinu
it. Dñs ꝫ tecũ o maria táꝗ cũ ancilla deuo
tissima. Dñs pr̄ tecũ. dñs fili⁹ tecũ. dñs spi
ritusscũs tecũ. Uñ Bern. Pr̄ inꝗt tecũ. ꝗ
suũ filiũ facit ꝛ tuũ. Fili⁹ tecũ qui ad cõden
dũ in te mirabile sacr̄m. miro mõ ꝛ sibi rese
rat genitale secretum. ꝛ tibi ꝭuat ꝟginale si/
gnaculũ. Spũsscũs tecũ ꝗ cũ prē ꝛ filio tu
um scificat vteꝝ. Dñs ꝫ tecũ. dñs certe cu/
ius filia es ꝗ nulla nobilioꝛ. dñs cui⁹ mak
es ꝗ nulla mirabilioꝛ. dñs cui⁹ sponsa es ꝗ
nulla amabilioꝛ. dñs cui⁹ ancilla es ꝗ nll'a
humilioꝛ vnꝗ fuit. nec est. nec erit ineťnũ.
Eya ꝫ dña. q2 dñs tant⁹ ac talis. tantũ ac ta
liter est tecũ. fac vt etiá ipe ꝑ grãm sit nobi/
scum. Anselmus.

d Omin⁹ tecũ. His dulcissimis ꝟbis
ille deuot⁹ btē marie Ansel. deuote
alludēs ait sic. Maria obsecro te ꝑ
grãm ꝗ sic dñs esse tecũ. ꝛ te voluit esse secũ
fac ꝓpter ipam ꝭm eandē ipam grãm miseri
cordiá tuá mecum. fac vt amoꝛ tui semꝑ sit
mecũ. ꝛ cura mei sꝑ sit tecũ. fac vt clamoꝛ ne
cessitatꝭ mee ꝗdiu ipa ꝑsistit sit tecum. ꝛ re/
spect⁹ pietatꝭ tue ꝗdiu ego subsisto sit me/
cũ. fac vt cõgratulatio btitudinis tue semꝑ
sit mecũ. ꝛ cõpassio miserie mee sꝑ ꝗntũ mi/
hi expedit sit tecũ. Dñs ꝫ tecũ o maria. Te/
cũ. certe tecũ. Tecũ fuit tecũ est. tecum erit.
Tecũ vtiꝗ sic sol cũ aurora ipm ꝓueniēte.
tecũ sic flos cũ ꝟga ipʒ ꝓducēte. tecũ sic rex
cũ regina ad ipm ingrediēte. Sol náꝗ oĩ/
bus lumibꝫ luminosioꝛ. flos oibꝫ floribꝫ ꝓci
osioꝛ. rex oibꝫ regibꝫ glorioſioꝛ est dñs ies⁹
xps. Aurora vero hũc solē clarissima irradi
atiõe ꝓueniēs. Uirga hũc florē mirabilissi
ma emissiõe ꝓducēs. Regina ad hũc regeʒ
solēnissima ꝓcessiõe ingrediēs est btissima
ꝟgo maria. De his singul' ꝑ ordineʒ videa/
mus.

d Omin⁹ tecũ. Tecũ certe
sicut sol cũ aurora de sole ꝓcedēte ꝛ
ortũ sol' ꝓueniēte. ꝛ lumie solis dieʒ
initiante. Reuera eñ aurora mõi maria a
sole et no singl'arit ꝑparata ꝓgrediēs eius/
deꝗ solis ortũ mirabilit irradiata ꝓueniēs
diē grē tāte solis mõo felicit initiauit. testá/
te btõ Bern. ꝗ ait. Sicut aurora valde ru
tilans in mõm ꝓgressa es o maria. qñ veri
solis splendorē tāte scitatꝭ iubare ꝓcurri/
sti. vt vere diē salutꝭ. diē ꝓpiciatõis. diē quá
fec dñs a tāta claritate ĩitiari dignũ fuerit.
Maria ꝫ aurora ꝺ ꝗ dr̄ Cã. vj. Que ē ista ꝗ
ꝓgre. vlꝗ. ꝯsurgēs. Bñ auroꝛe cõparak ma
ria tã ꝓpter se ꝗ ꝓpter nos ꝓpter se specialit.
ꝓpter nos generalit. Maria ꝓpt se bñ cõpa/
ratur auroꝛe ꝭm scripturaʒ. Primo ꝓpt ab/
scessum noctꝭ cul'pe. Scdo ꝓpt ꝓcessum lu
cis grē. Tercio ꝓpt ortũ sol' iusticie. Quar/
to ꝓpter locũ sedis gl'e. Primum in plenissi
ma ei⁹ scificatiõe. Scdm in clarissima ei⁹
ꝯuersatiõe. Tercium in mirabilissima filij
ei⁹ generatiõe. Quartũ in gl'iosissima eius
assumptione attendam⁹. Primo attēdi/
te charissimi ꝙ ꝗdaʒ felix aurora est maria
ꝓpter felicē abscessum noctꝭ culpe in sua san
ctificatiõe. Uñ Iob maledicēs nocti in ꝗ
dictũ est. ꝯcept⁹ est hõ ait. Obtenebrentur
stelle ei⁹ caligine. Expectet lucē ꝛ nõ videat
nec ortũ surgentꝭ auroꝛe. Quid ħ ꝑ stellas.
quid ꝑ lucē. ꝗd ꝑ aurorá signak. Dico ꝙ per
stellas aĩe sctõꝝ. ꝑ lucē sctũs sctõꝝ. ꝑ auro
rá regina sctõꝝ designak. Stelle vtiꝗ oēs
sancti sunt. ꝗ ordinē morũ ꝛ discipline. cur/

sum q̄z feruoris ⁊ bone vite nõ relinquunt
⁊ sic ↄtra diabolū vi pugnaturi sunt Vnđ
de his stellis bene legit Judicū.v. Stelle
manētes in ordie ⁊ cursu suo aduersus sy/
sarā pugnauerūt. Sysara iterp̄tat tollēs
recedentē.⁊ signat diabolū qui quēlibꝫ re/
cedentē a deo tollit. Per lucē quoqꝫ sanct⁹
sctōꝝ iesus xp̄s signat.sicut ip̄e de se ōndit
dicēs Joh.viij. Ego sum lux mūdi. q̄ seq̄/
tur me nō am.in te. Seq̄mur frēs.seq̄mur
hanc lucē ne in tenebris ambulātes cada/
mus in lutuꝫ pcti.⁊ in foueā inferni. Seq̄/
mur aūt nō claudicādo.fm qđ đr.iij. Regū.
xviij. Vsqꝫ q̄ claudicat᷑ i duas partes. Si
dñs est de⁹ seq̄mini eū.si autē baal seq̄mini
illū. Per aurorā aūt cui⁹ ortū nox nō vidit.
btā virgo significat.cui⁹ natiuitatē nox ori
ginalis culpe nō initiauit. Nox eñi cui Job
maledicit.nox in q̄ ↄcept⁹ est hō. pctm̄ ori/
ginale est.in q̄ oēs ↄcipimur. Vnde ps̄. Jn
pctis ↄcepit me mr̄ mea. Quia ḡ vere om̄s
scti in pctō ↄcipiunt.⁊ in pctō nascunt.iđo
bñ h̄ đr q̄ stelle p̱ hanc noctē obtenebrant.
Sed q̄r xp̄s nec ↄcept⁹ nec nat⁹ in pctō fu
it.iō bñ h̄ đr.q̄ nox ista lucē nō vidit. Quia
vero btā ꝟgo in pctō ↄcepta fuit.sꝫ sine pec
cato nata.in pctō orta nō fuit.iō nō aurorā
sed ortū aurore đr nox ista nō vidisse. Hoc
est ꝯ illos q̄ ipaꝫ nō solū sine pctō natā.sed
etiā sine pctō ↄceptā dicūt. Cōtra q̄s btūs
Bern̄.arguēs ait. Si aū ↄceptū suum ma
ria sctificari nō potuit.q̄m nō erat.sed nec ī
ipō cōceptu.p̄pter pctm̄ qđ inerat. restat vt
post ↄceptū in vtero iā existēs sctificationē
accepisse credat.q̄ excluso pctō sctām fece/
rit natiuitatē.nō tm̄ ↄceptionē. Scđo at/
tendite carissimi q̄ q̄dā felix aurora est ma/
ria.p̄pter felicē ei⁹ p̱gressionē in luce gr̄e.iux
ta illud. Que est ista q̄ p̱gredit q̄si auro.⁊c̄.
Sicut eī lux aurore p̱gredit crescēdo i cla
ritate.sic maria p̱grediebat p̱ficiēdo in cla/
ritate gr̄e ⁊ bone vite. Progrediebat vtiqꝫ
p̱ficiēdo in oībꝫ ꝟtutibꝫ vniuersalit.vt i om
ni ꝟtutū claritate eēt q̄si aurora ↄsurgens
apud se.pulchra vt luna apud p̱ximos.ele/
cta vt sol apud deū. Progrediebat q̄ꝫ profi
ciendo in q̄busdā ꝟtutibꝫ specialit.de q̄bus
btūs Bern̄.ait sic. Feruebat in q̄rēdo gra
tiā marie caritas.splēdebat in carne ꝟgini/
tas.in obseq̄o hūilitas eminebat. Nā ita
qꝫ ꝟtutū claritate maria fuit q̄si aurora cō/
surgens in rutilāti ꝟginitate. pulchra vt lu
na in micanti hūilitate electa vt sol in radi
anti caritate. Felix qui hos tres fulgores.
has tres ꝟtutes marie secut⁹ fuerit.per q̄s
ipa deū ⁊ mgr̄m oīm ꝟtutū ↄcepit testante
itez btō Bern̄.q̄ ait. Hāc inuenit grām ple
na iā gr̄a.vt caritate feruida.ꝟginitate inte
gra.hūilitate deuota fieret.sine virili cōmi
xtione grauida.sine muliebri dolore puer/
pera. Tercio attēdite carissimi q̄ q̄dā fe/
lix aurora ē maria.p̄pter felicē ortū solis iu/
sticie. Sol nāqꝫ iusticie christ⁹ de⁹ nr̄ medi
ante aurora sua maria ort⁹ est in mđo.ort⁹
vtiqꝫ absqꝫ vllo pcti nubilo.p̄pter qđ auro/
ra illa valde rutilās fuit oriēte sole suo.iux/
ta illud.ij. Regū.xxiij. Sicut lux aurore o/
riente sole mane absqꝫ nubibus rutilat ⁊c̄.
Lux igit aurore est sctitas marie q̄ ipam ir
radiare dignat⁹ est p̱cessur⁹ de ipa sol iusti/
cie. De h̄ bene btūs Bern̄.ait. Recte q̄dem
o maria aurore officiuꝫ implesti. Jp̄e eī sol
iusticie de te p̱cessur⁹ ortū suū quadā matu
tina irradiatiōe p̄ueniēs.in te lucis sue ra/
dios copiose trāsfudit. Lux hui⁹ aurore mi
rabiliter rutilabat.oriente sole absqꝫ nubi
bus.i.nascēte xp̄o absqꝫ originalꝫ pcti obscu/
ritatibꝫ. Ecce hic đr q̄ sol absqꝫ nubibꝫ orit
Et Exo.iij.đr q̄ rubꝫ absqꝫ cōbustiōe ignit
⁊ Dan̄.ij.đr q̄ lapis sine mānibꝫ absciditur.
Quid ḡ p̱ solē.quid p̱ ignē.quid p̱ lapidem
nisi xp̄s signat. Jp̄e eīm est sol illuminās in
tellectū.ignis accēdens affectuꝫ. lapis fir/
mans nos cōtra defectū. Dico q̄ xp̄s iesus
est sol illuminās itellectū.iuxta illud Ma/
lach.iiij. Orietur vob̄ timentibꝫ nomē me/
um sol iusticie. Vide ergo si timeas dñm.
scriptū quippe est. Qui timet deuꝫ nihil ne/
gligit. Jtem xp̄s est ignis accendens affe/
ctum.ait eīm ap̄ls ad Heb̄. Deus nr̄ ignis
ↄsumens est. Hic ignis nō soluꝫ fuit in ru/
bo vteri virginalis.sed etiā in rubo deuoti
cordis est. Hunc nanqꝫ ignē senserūt q̄ di/
xerunt Luce.xxiiij. Nonne cor ⁊c̄. Jtē xp̄s
est lapis firmans nos cōtra defectū si bene
fundati fuerim⁹ sup ip̄m. Vñ Matth.vij.
Descēdit pluuia. venerūt flumia.fla.venti.
et ir.in do.illā ⁊ nō ce.fundata eīm erat sup̄
pe. Ecce nec pluuia heretice eloquētie. nec
flumina mūdane ↄcupiscētie.nec venti hu/
mane violentie nocere possunt domui men
tis supra petrā xp̄i fundate. Quid ergo ē q̄
sol sine nube orit.rubus sine combustio[illegible]
ignitur.lapis sine mān abscidit nisi q̄ xp̄s

qui est sol veritatis. ignis caritatis. lapis fir mitatis siue eternitatis. ipse cōcipit et nascit sine nube pcti originalis. sine cōbustiōe ɔcupiscētie carnalis. sine manibꝰ amplexꝰ maritalis. In ɔceptiōe em̄ xpi nec pctm̄ p̄ris. nec ɔcupiscentiā mr̄is. nec amplexꝰ p̄ris inuenies. Quomodo aūt v̄go tā miraculose ɔcepit. h̄ ille facere potuit q̄ alludētia huic miraculo mirabilia multa p̄misit. sicut btūs Augus. testat q̄ sic dicit. Qui scripsit lapideas tabulas sine ferro. ipse grauidauit mariā sp̄ūsctō. et q̄ pduxit panē in heremo sine aratiōe. ipse impregnauit virginē sine corruptiōe. et q̄ fecit virgā sine pluuia germiare. ipse fecit filiam dauid sine semie generare. Quarto attēdite carissimi q̄ q̄dā felix aurora est maria pter felicē locū eius in glia. et sm̄ h̄ bene de aurora dr̄ Job. xxxviij. Nunq̄d ondisti aurore locū suū. Iā certe aurora nr̄a Maria sublimit locata in celo. locū tenet vicinissimū soli eterno. Cōsiderare aūt possumꝰ triplicē marie locū notabilē. Primꝰ est q̄ ipsa dn̄m suscepit sp̄ūalit. Scd̄us est q̄ dn̄m suscepit corpaliter. Terciꝰ est q̄ ip̄am dn̄s recepit eternalit. Ecce triplex locus Marie.

Dico q̄ p̄mus locus q̄ maria dn̄m suscēpit sp̄ūalit est mens marie pacificata et q̄eta. sm̄ q̄ ps̄. dicit. Factꝰ est in pace locꝰ eius et habitatio eiꝰ in syon. qd̄ interp̄tat speculū vl speculatio. Ecce q̄cūq̄ deū mente speculari desiderat. oportet vt ei in pace mentis locū faciat. Nā sine pace mētis nemo venit ad speculationē ɔtēplatiōis. vñ apl's ad Heb. xij. Pacē seq̄mini cū oibꝰ et sanctimoniā sine q̄ nemo videbit deū. O q̄s enarrare vl etiā cogitare sufficiat in q̄libus q̄tidie speculationibꝰ sctā illa syon. sctā illa mens marie fuerit. dū oia illa misteria p̄ oibꝰ mortalibꝰ sibi nota feruētissima sibi mēte reuoluit. De h̄ bene btūs Hiero. ait. Si q̄ sunt in vobis viscera pietatis. ɔsiderate q̄ cruciabatur amore. q̄ ve desiderio estuabat hec v̄go. dū reuolueret anio cuncta q̄ audierat et viderat. q̄ cognouerat quātis ue mouebat repleta sp̄ūsctō celestiū secretorꝫ incitamētis

Itē locꝰ quo maria cōcepit corpaliter est vterus marie. de quo accipi pōt illud Geñ. ij. Fluuius q̄ egrediebat de loco voluptatis Jesus christꝰ de vtero v̄ginis ad irrigādū paradisum. Paradisus special est maria. vniuersal est ecclia. Felix irrigatio vtriusq̄ paradisi p fluuiū ventris marie iesum christū. qui ait Eccl. xxiiij. Dixi irrigabo ortum plantationū mearū. Hinc est q̄ bene sctūs Hiero. loquēs de illis verbis. Vidi speciosā ascendentē de sup riuos aquarū. ait. Bene de sup riuos aq̄rū. q2 sup aquas refectiōis educauerat eā dn̄s et nutrierat. de quā multi educti riui oēm irrigāt terrā deliciarū. et infundūt hortū voluptatis.

Itē locus q̄ mariā dn̄s suscepit mansurā eternalit in celo est locꝰ glie. de q̄ dn̄s ad Job loquit. Nunq̄d ondisti aurore locū suum. q̄si dicat. nō tu sed ego. Nō ad te pertinet ondere aurore marie locū suū in celo. sed ad me. Bene aūt dicit suū q̄si appropriando et discernēdo illū ab aliis oim sctōrū locis. Hinc etiā bene legit. iij. Reg. viij. Intulerūt sacerdotes archam federis dn̄i in locum suū. Hic certe locꝰ est sup oēs choros angelorꝫ. Hic deniq̄ locꝰ est in celo dignissimus. testāte btō Bern. q̄ ait. Nec in mundo locꝰ dignior virginal vteri thalamo in q̄ filiū dei maria suscepit. nec in celis regali solio q̄ mariā marie filiꝰ sublimauit. Sic ḡ maria pter se bn̄ cōparat aurore. Primo pter termiationē noctis culpe in plenissima eiꝰ sanctificatōe. Scd̄o pter pgressionē lucis grē in clarissima eiꝰ ɔuersatiōe. Tercio pter pductionē solis iusticie in mirabilissima filij eiꝰ generatōe. Quarto pter appropriationē loci glie in gl'iosissima eiꝰ assumptione. Deinde ɔsiderādū est. q̄ lucidissima v̄go maria nō solū pter se sed etiā pter nos bn̄ cōparat aurore. Nā sicut in scriptura p aurorā signatū est. ipsa nob est ad deū mediatrix. ad angelos pacificatrix. ad demones defensatrix. ad nosip̄os illumiatrix. Primo attēdite q̄ aurora nr̄a maria nob ē ad deū mediatrix. sic̄ in ps̄. signatū est vbi dicitur. Tuus ē dies et tua est nox. tu fabricatꝰ es aurorā et solē. Sicut bn̄ btūs Greg. ait Dies vita iusti. nox v̄o vita accipit pctōris. et iō bn̄ dn̄s filios isrl' p̄cedebat p diē in columna nubis. p noctē v̄o in colūna ignis. q2 ab ardore ire sue tanq̄ nubes pios ptegit et tanq̄ ignis impios vrit. Vñ bn̄ sol intelligit xp̄s. sol vtiq̄ iusticie. q̄ illumiat electos. et vrit reprobos. Grauit q̄nq̄ vrit in mūdo. grauiꝰ aūt in iudicio. grauissime autē in inferno. De hac triplici vstione intelligi pt illud Eccl. xliij. Tripliciter sol exurēs montes. i. supbos pctōres. pter h̄ bn̄ refrigeratrice. mediatrice inter nos et solē iustū

indigem⁹. Et idõ bene ps̃. in p̃dicto v̓su au/rorã inter noctẽ ⁊ solẽ ponit mediã. q̃ certe etiã ordine naturali media est. Aurora ita/q̧ est beatissima v̓go maria. q̃ inter noctẽ ⁊ solem. inter hoĩem ⁊ deũ. inter hoĩem inju/stum ⁊ deũ iustũ ẽ optima mediatrix. opti/ma ire dei refrigeratrix. Testaᷣ btũs Ber. dicens. Securũ iã habet hõ accessum ad deũ. vbi mediatorẽ cause sue filiũ h₃ añ pa/trem. ⁊ ante filiũ m̃rem. Fili⁹ nudato corpe p̃ri oñdit lat⁹ ⁊ vulnera. Maria filio pect⁹ ⁊ vbera. Non põt vllo mõ fieri repulsa vbi ↄcurrunt ⁊ orant tanta caritat̃ insignia.

Scd̃o attendite carissimi q̧ aurora nr̃a maria nobis est ad angelos pacificatrix. si/cut signatũ est Geñ. xxxij. Ubi legiᷣ q̧ ange lus q̃ cũ iacob luctabaᷣ b̃ndixit eũ in auro ra dicente naq̧ angelo. Dimitte me. iã eñi ascendit aurora nõ dimisit eum iacob nisi ip̃m b̃ndiceret. In aurora lucta fuit inᷣ an gelũ ⁊ iacob. discordia fuit inᷣ deũ. angl̃os ⁊ homĩes. Homo eñ peccãdo offenderat creatorẽ. Offenso aũt creatore oĩs offendi tur creatura. q̃nto mag̃ illa q̃ creatori ma/gis est ↄiũcta. Illa ḡ lucta potuit h⁹ discor die esse figura. Sed certe adueniẽte auro/ra. adueniẽte maria pacificati sunt angeli ac hõ. ita q̧ in ip̃a aurora. in ip̃a v̓gĩe ma/ria angelicã benedictionẽ ↄsecutus est hõ. Angelus nanq̧ dixit. b̃ndicta tu in mu ad v̓ginẽ. ⁊ p̱ hanc b̃ndictionẽ v̓ginis hõ ↄseq̃ tur b̃ndictionẽ pac̃ ⁊ salut̃ in filio v̓ginis. benedictionẽ vtiq̧ illã de q̃ apl̃s ait Eph. j. Benedict⁹ deus et p̃r dñi nr̃i iesu christi. q̃ benedixit nos in oñi b̃ndictione in celesti/bus in xp̃o. quã etiã b̃ndictionẽ ip̃e benedi ctus fili⁹. b̃ndicte v̓ginis cõfirmabit qñ di/cet. Uenite b̃ndicti pa. ⁊c̃. Jacob ḡ aurore ascendẽti ⁊ nos marie adueniẽti gr̃as aga/mus p̱ b̃ndictõne qua cũ angelo pacificati sum⁹. Merito certe p̱ aurorã. merito p̱ ma riã hoĩes cũ angelis pacificanᷣ. et q̃ p̱ mari am ab hoĩb₉ angelorũ chori reintegrãtur. sicut Ansel. insinuat dicẽs. O femĩa mira/biliter singular̃. ⁊ singulariᷣ mirabilis. per quã elemẽta renouanᷣ. inferna remedianᷣ. hoĩes saluanᷣ. angeli reintegranᷣ. Ter/cio attẽdite charissimi q̧ aurora nr̃a maria nobis est ↄtra demones defensatrix. sic si/gnatũ est Job. xxiiij. vbi de homicida et de fure. ⁊ de adultero d̃r. Perfodiũt i tenebr̃ domos sicut in die ↄdixerãt sibi. ⁊ ignora/uerunt lucẽ. Si subito apparuerit aurora. arbitranᷣ vmbrã mort̃. Homicida diabo lus. fur diabolus. adulter diabol⁹ est. Ho/micida inquã est. q₂ gen⁹ hũanum occidit. Fur quia quecũq̧ potest nobis bona sub/trahit. Adulter q₂ sponsam dei aĩam cor rumpit. Heu quãta nob̃ mala hmõi ma/lefici. quãta nob̃ mala sp̃us maligni faciũt. Perfodiũt naq̧ in tenebr̃ ignorãtie. in te/nebris obscuritat̃. interiores domos men tiũ nr̃a₂. domos vtiq̧ de q̃b₉ in ps̃. dicitur Deus in domib₉ eius cognoscetᷣ. Perfodi/unt certe tentatiõib₉ pforatiuis domos il/las in quib₉ ille libenᷣ habitat q̃ Luce. xix. dicit. Hodie in domo tua oportet me ma/nere. Perfossis autẽ domib₉. pforatis vsq̧ ad infelicẽ peccati ↄsensum mentibus. heu q̃nta mala malefici isti occidẽdo. furando. adulterãdo cõmittũt in aĩab₉. Ad euaden/da ḡ tanta p̃icula vtinã nob̃ aurora appare/at. vtinã nob̃ maria succurrat. Si eñ subi/to apparuerit aurora. si cito nob̃ aduenerit ⁊ superuenerit marie gr̃a ⁊ misc̃dia. arbitran tur vmbrã mort̃. i. sic timẽt hoĩes. sic trepi dant. sic fugiũt. sicut hoĩes timẽt ⁊ fugiunt vmbra₃ mort̃. Propter h̃ b̃ñ. beat⁹ Berñ. ait. Non sic timẽt hostes visibiles quãlib₃ castro₂ multitudinẽ copiosam. sic aeree po testates marie vocabulũ ⁊ exemplũ. fluunt ⁊ pereũt sicut cera a facie ignis vbicũq̧ in/uenerint crebrã hui⁹ nomĩs recordationẽ. deuotã inuocationẽ. sollicitã imitatione₃.

Quarto attẽdite carissimi q̧ aurora no/stra maria nob̃ est q̃ ad nosip̃os illumina/trix ad bene opandũ. Operarij ab ascensu aurore incipiũt opari. Uñ Neemie. iiij. d̃r. Nosip̃i faciem⁹ opus. media pars nr̃m te/neat lanceas ab ascẽsu aurore donec egre/dianᷣ astra. Duo nobis necessaria sunt. vi/delicet vt bonis opib₉ insistam⁹. ⁊ idõ bene aiunt edificãtes. Nosip̃i faciem⁹ opus. q̃d opus nisi de q̃ apl̃s ait Gal̃. vj. Dũ tp̃s ha/be. o. bo. ad oẽs. Bene aũt dicũt. nosip̃i fa/ciem⁹. nosip̃i. nõ nr̃i vicarij. Uñ. ij. Cor. vj. In oĩb₉ exhibeam⁹ nosmetip̃os sic̃ dei mi/nistros. Sed certe maria nõ nutricẽ aliã. non vicariã. sed sp̱ semetip̃am exhibuit dei ministrã. sicut btũs Aug⁹. testaᷣ dicẽs. Ma ria absq̧ dubio ope ministratrix extitit que₃ vtero gessit. partuq̧ p̃fusu₃ aluit ⁊ fouit. in p̃sepi reclinauit. ⁊ a facie Herodis abscon/dit fugiens in egyptũ. ⁊ oẽm infantiã eius

pio mentis affectu est psecuta. ita vt vsqz ad mortē crucis ab eo indubitanter nō recesse-rit psectatu. nō solū gressibus pedū tanqz p amore filij. verūetiā imitatiōe mozū tanqz p reuerentia dñi. Necessariū etiaz nob est vt nō solū bonis opibus insistamus. sed etiā vt vicijs resistamus. z iō bñ addit de lanceis tenēdis. Tenere em̄ debemus lanceā zeli contra impetū vicij. ɔtra impugnationez diaboli. carnis z mundi. De his lanceis bene dicit Hiere. xlvj. Polite lanceas. induite vos loricis. Lorica iusticie a malo pregimur. sed lancea zeli malū impugnamus. Si lanceā vicij zeli ɔtra vicia nō extēdis in mūdo. deus lanceā ire sue ɔ te extēdet in iudicio. Unde Sap. v. dr̄ Acuet irā dirā in lanceaz. O q̄lis bellatrix fuit maria cū serā zeli sui lāceā. Unū Bern̄. Tu bellatrix egregia. pmo eū q̄ pmus euā supplātauit expugnare viriliter aggressa es. vt g bōis opibus fideliter īsistātes z malis viriliter resistātes. necessariū nob ē vt marie exēplū inspiciamus. marie suffragiuz imploremus. Tūc q̄si ab ascēsu aurore opamur. qn̄ irradiante exēplo z vita marie. qn̄ irradiāte patrocinio z miscdia marie ad bñ opandū incitamur. Bene aūt opari debemus donec egrediant astra. h est donec anie nr̄e lucide tanqz astra exeūtes de corpibus euolēt ad astra. Sed sup oīa astra iā egressa vel adhuc egressura ad astra. splēdidissimū astrū est aurora nr̄a maria. testāte btō Bern̄. qui ait. Tu veri solis expssissima imago inter milia astroz deo assistentiū vginali puritate i celis gl'iosa pfulgēs. Sic g carissimi vidistis q̄ ɔuenient aurora dicta sit maria. Dñs g tecū o maria sicut sol cū aurora. Eya g dña aurora suauissima. dña maria dulcissima. fac etiā nobiscū esse solez iusticie dñm nr̄m iesum christū filiū tuū. Amen.

Dominus tecū. Uiso quō dñs fuit cū maria sicut sol cū aurora ipm ɔueniente. Videamus nunc quō dñs sit cū maria sicut flos cū vga florēte. Maria em̄ est illa virga de q̄ dr̄ Jsaie. xj. Egrediet virga de radice iesse. et flos de radice eius ascendet zc̄. His vbis oculū mētis apponamus. et primo ad virgā. secundo ad florem consideratiōnē nostrā dirigamus. Prīo ɔsideremus charissimi q vga ista. vga regia ē vgo maria. sic pz p btm̄ Amb. q̄ beatā vginē alloquēs ait. Tu ipsa q̄ dñm genuisti ex populo israel. in virgā creuisti. virga de radice iesse surrexisti et floruisti. virga aaron fronduisti z peperisti. Est autē maria virga fumea. virga lignea. virga aurea. virga ferrea. Maria est virga fumea incipientibus. virga lignea pficientibus. vga aurea ɔsūmātibus. vga ferrea incorrigibilibus z demonibus. Dico q vgo maria est virga fumea incipiētibus z penitentibus. De hac virga dicit Canticorū. iij. Que est ista que ascēdit p desertuz sicut virgula fumi ex aromatibus mirrhe et thuris. z vniuersi pulueris pigmētarij. Desertū est cor pctōris. quod vtiqz desertū est a gr̄a z virtutibus. Fumus aromatic9. fumus suauis anie. est aspiratio spei venie. Beata itaqz virgo maria p desertū q̄si virgula fumi ascendit quādo ipa suffragāte cor pctōris fumū spei venie suscepit. Hic autem fumus generat ex aromatibus mirrhe in ɔtritione. z thuris in ɔfessiōe. z vniuersi pulueris pigmētarij in multimoda satisfactiōe. Nullū pñssima vgo maria desrtū abhorret. nullū pctōrē despicit. sed q̄cūqz ptrāsierit. suauissimū spei venie fumū respergit. Unū optime btūs Bern̄. sic ait. Pctōrē q̄ntūcunqz fetidū nō horres. nō despicis. si ad te suspirauerit. tuūqz interuentū penitēti corde flagitauerit. tu illū de desperatiōis baratro pia māu retrahis. spei medicamē aspiras. ac toti mōo despectū materno affectu āplecteris foues nec deseris. quousqz tremēdo iudici miserū recōcilies. Itē vgo maria ē vga lignea vga florida pficiētibus. De hac vga dr̄ Num. xvij. q vga aaron q̄ vtiqz lignea fuit. flores sit z fructū habuit. Per flores vtutes signat q̄ post trāsitū diabolice hiemis i cordibus oriunt. sic bñ de his floribus dr̄ Cāti. ij. Jam hiems trāsijt zc̄. vsqz nr̄a. Trāseat g hiems. trāseat torpor. q̄ caritas refrigescit. et tunc iterz flores vtutū appareāt. O q̄ntis floribus vgo florida abundauit. teste btō Bern̄ qui ipam alloquens ait. Tu sctōrum areola aromatū. a celesti consita pigmentario. vtutum omniū floribus delectabiliter vernās es. Sicut autē p flores virtutes. ita p fructus opa virtutū signāt. De his bñ Mat. vij. dicit. A fructibus eorū cognoscetis eos. Quādo ergo in vtutibus z vtutū opibus p exempla z merita marie pficimus. tunc vga lignea florida et fructifera nob ē vgo maria. Itē vgo maria ē vga aurea pfecte ɔtēplatiuis De hac vga legit q hester cū duabus puellis igressa ad regē ɔsueta cū p nimio stupore

pene exaniata fuisset. extēdit ad eā rex vir/
gam aureā ad cōfortādū ipam. Hester inter/
pretat̄ eleuata vel abscōdita. ꝛ signat aīam
cōtemplatiuā quā in cōtēplatiōe eleuat de⁹.
ꝛ abscondit in abscōdito faciei sue a cōtur/
batione hoīm. Ista ꝑ cōtēplationē ingredit̄
ad regē xp̄m. Due puelle cū qb⁹ ingreditur
sunt due vires aīe. videlicet intellectiua. q̄
p̄cedit ꝑ cognitionē. ꝛ affectiua. q̄ sequit̄ ꝑ
dilectionē. Aīa aūt q̄ sic ad xp̄m bñ ingres
sa fuerit. ipa p̄ stupore qñq3 a se deficit. dū
inaccessibilē diuīe glīe claritatē. vl̄ terribilē
diuīe iusticie seueritatē attēdit. Uirga au/
rea. v̄ga regia. est illa aurea. illa regia virgo
maria. Aurea ꝙdē caritate. regia v̄o nobili/
tate. Aurea ꝙ3 ꝑ mūdiciā. regia v̄o ꝑ iustici
am Aurea insuꝑ ꝑ incorruptionē ꝛ integri
tatē virginalē. regia vero ꝑ dñationē ꝛ po/
testatē regalē. Hec est felix v̄ga q̄ ad aīam
cōtēplatiuā cōfortādā clement̄ extendit̄. qñ
felix virgo maria cōtēplatiōi ꝛ deuotiōi eius/
dē aīe tā pia ꝛ tā dulcis ingerit̄. ꝙ ex h̄ ipa
aīa cōtra terrorē diuīe iusticie. ꝛ ad splēdo
rem diuīe glīe cōfortat̄. Hanc virgā illa cō
templatiua Anselmi aīa ad se extendi desi/
derauit. qñ tam deuote exclamās dixit. O
pulchra ad intuēdū. amabil̄ ad cōtēplādū.
delectabilis ad amādū. que euadis capaci/
tatē cordis. nunc p̄stolare dña infirmā aī
mā te sequētē. Itē virgo maria est v̄ga fer/
rea demonib⁹ ꝛ incorrigibilib⁹. De hac vir
ga nō incōgrue accipi pōt illud ps̄. Reges
eos in v̄ga ferrea. O maria v̄ga aurea ꝑfe/
ctis. v̄ga ferrea duris. virga aurea hoīb⁹. v̄/
ga ferrea ꝛ dura demonib⁹. arceas demo/
nes a nob̄. Hoc dña petim⁹. ꝛ deuote peti/
mus cū innocētio petente ꝛ dicēte sic. Aue
dei mr̄ alma q̄ ex dignitate q̄ dei mr̄ es im/
perare potes demonib⁹. cōpesce demones
ne nos noceāt. ꝑcipe angel̄ vt nos custodi/
ant. Sic ꝰ beata v̄go maria est nob̄ virga
fumea in nr̄a cōuersiōe. v̄ga florida ī nr̄a cō
uersatiōe. virga aurea in nr̄a cōtemplatiōe.
virga ferrea in nr̄a defensiōe. Hanc virgā
vere cōtemplans ꝛ digne āmirans beatus
Bern̄. ait. O virgo virga sublimis ad quā/
tam celsitudinē verticē scm̄ erigis. vsq3 ad
sedentē in throno. vsq3 ad thronū maiesta/
tis. qm̄ in altū mittis radices humilitatis
Consequēter cōsiderem⁹ carissimi florē
hui⁹ virge. considerem⁹ inquā in virga re/
gia. ꝛ in virgine maria quadruplicē florē.
videlicet florē p̄ciose v̄ginitatis. florem vir
tuose honestat̄. florem miraculose fecundi
tatis. florem glīose imortalitat̄. De flo/
re p̄mo. Considerem⁹ carissimi in Maria
florem p̄ciose v̄ginitatis. q̄ est ipa v̄ginitas.
De hoc dicit̄ Isaie. xxxv. Exultabit solitu
do. ꝛ florebit q̄si liliū. Maria cōueniēt so/
litudo dici potuit. q̄ tam libenter solitaria
fuit. quā etiā tanq̄ libent̄ solitariā angelus
visitauit. Ideoq3 bñ beat⁹ Amb. ait. So/
lam in penetralib⁹ quā nemo virorū vide/
ret solus. aut reperit solam sine comite aut
solā sine teste. Quō aūt ista solitudo. q̄mo/
do maria v̄go exultauerit ipa dicat. ipsam
audiam⁹. Et exultauit spūs me. in deo sal̄.
meo. Hec terre solitudo floruit q̄si liliū ꝑ
virginitatē. O liliū angelicū. o flos celestis.
O vere flos celestis̄ quē tantū dilexit apis il
la supcelestis. Dicit eīm beat⁹ Bern̄. Apis
illa q̄ pascit̄ inter lilia q̄ florigerā inhabitat
patriā. Autor. qñ ad ciuitatē nazareth (qd̄
interp̄tat̄ flos) aduolauit. ꝛ ad suaue olen
tem ꝑpetue virginitat̄ florem ꝑuenit. illi i/
sedit. illi inhesit. Flos virginitatis q̄si tot
habet folia quot v̄ginitas cōditiones ꝛ p̄co
nia. O quantū hui⁹ floris corone ꝑ mariā
sunt multiplicate. Uñ beat⁹ Amb. ait. Cū
in toto mūdo v̄gineus flos maria immar/
cessibiles coronas innectat ꝛ sceptigerā pu
doris aulā imaculato cōseruet affectu. eo/
usq3 integritas ꝑseuerauit ad palmā. vt in
puellis trophēū sanctitat̄ arripet. ꝛ ꝑ vesti
gia mr̄is virginis ad celestē thalamū ꝑue/
niret. Scđo considerem⁹ carissimi ī ma
ria florē virtuose honestatis moꝝ ꝛ vite. et
de h̄ q̄d ipa dicat audiamus. Dicat ꝰ illud
Eccli. xxiiij. Flores mei fruct⁹ hono. ꝛ ho.
O q̄ pulcher est v̄tuose ꝛ honeste vite flos
moꝝ ꝛ discipline. Sed certe pluralit̄ dr̄ flo
res mei. iō dicam⁹ ꝙ tot sunt in morib⁹ flo/
res q̄t v̄tutes. Tot sunt honeste vite flores
q̄t sunt v̄tutes vitā honestātes. De his flo
rib⁹ dr̄ Canti. ij. Flores apparuerūt in t̄ra
nr̄a. De his etiā dr̄ Canti. j. Lectul⁹ nr̄ flo
ruit. Ecce flores in t̄ra. flores in lecto inue
nim⁹. Terra mens actiuoꝝ. lect⁹ aūt mens
cōtēplatiuoꝝ. Terra inq̄zē mēs fructificās ī
bōa actiōe. Lectul⁹ aūt mēs q̄etē fouēs ī cō
templatione. Siue ꝰ sit mens actiua siue
cōtēplatiua semꝑ deb3 florib⁹ esse venusta.
Hoc q3 notādū est ꝙ flos honestatis. imo
flos cuiuslibet v̄tutis q̄si tot h3 folia q̄t ho/

na ꝛ meritoꝛia habet opa. O ꝙ̃ floꝛida fuit
terra. ꝙ̃ floꝛidus fuit lect⁹ marie. q̃ in floꝛi/
de vite honestate floꝛebat oim̃ ẏtutū venu
state. sicut testat̃ btūs Bern̄. dicēs. Tu san
ctoꝝ areola aromatū o maria a celesti ꝯsita
pigmētario. virtutū oim̃ speciosis floꝛibus
delectabilit̃ vernās. int̃ q̄rū pulcherrimos
triū in te miramur excellentiā. viola humi/
litat̃. liliuꝫ castitat̃. rosa caritatꝭ hi sunt.

Tercio ꝯsiderem⁹ carissimi in maria flo
rem miraculose fecūditat̃. Hic flos est ipe
fili⁹ ẏginis. de q̃ specialit̃ ḋr. Egredief vir/
ga de radice iesse ꝛ flos de radice ei⁹ ascen/
det ꝛc̄. Eya ꝙ̃ pulcher h̄ flos egressus est si
ne pctō nascēdo. ꝛ ꝙ̃ misere ꝯtrit⁹ est q̄i pec
catoꝛ moꝛiēdo. iuxta illud Job. xiiij. Quasi
flos egredit̃ ꝛ cōterit̃. O ꝙ̃ candid⁹ i egres/
sione. ꝛ ꝙ̃ rubicūdus in ꝯtritione fuit flos
iste. Flos inq̇t angel̃ delectabil̃. flos hoīb;
ad vitā putilis. Vn̄ Bern̄. ait. Flos ē fili⁹
ẏginis. flos candid⁹ ꝛ rubicūdus el ex mi.
flos in quē desiderāt angeli pꝛospicere flos
ad cui⁹ odoꝛē reuiuiscūt moꝛtui. Felix sil/
ua q̃ pducit h⁹ floꝛis virgā. Felix magꝭ vir
ga q̃ pducit hūc floꝛē in silua. Felix super
oīa flos. sine q̃ nulla silua nec ẏga felix esse
pōt. Vere felicissim⁹ flos in q̃ spūs dn̄i sic
reḋeuit. vt sine ipo nullus grāꝫ spūsscti ha/
bere possit. Testat̃ h̄ btūs Hiero. di. Spi/
ritussanct⁹ q̇ in magna silua hūani generis
requiē nō inuenerat. tandē sup hūc floꝛē re
quieuit. ita ꝙ absq; chꝛisto nec sapiēs q̇s eē
pōt. nec intelligens nec ꝯsiliari⁹. nec foꝛtis
nec erudit⁹. nec pi⁹. nec plen⁹ timoꝛꝭ domi/
ni. Hic flos q̄si tot hꝫ folia q̇t sunt ministe/
ria ꝛ exēpla. Si hūc floꝛē hr̄e desideras. ẏ/
gam floꝛis p̄cib; flectas. Si flos ē nimis al
tus diuinitate. ẏga tn̄ est flexibilis pietate.
Et si flos est rarissim⁹. q2 in celo ꝛ in t̃ra nō
inuenit̃ nisi vnic⁹. est tn̄ cōmunissim⁹ tanq;
flos nō in oꝛto clausus sed in campo omib;
trāseūtib; expolit⁹. Et iō bn̄ dicere p̄t xp̄s
illud Canti. ij. Ego flos cāpi. Vn̄ flos cā/
pi dicit̃. non solū ꝓpter h̄ ꝙ oīb; patulus ex/
ponit̃. sed etiaꝫ ꝓpter h̄ ꝙ sine om̄i cultura
hūana pducit̃. Hoc bn̄ btūs Bern̄. memi/
nit. cū dixit. Camp⁹ sine om̄i humano flo/
ret aminiculo. nō seminat⁹ ab aliquo. non
defossus sarculo. nō impinguatus fimo. sic
oīno sic ẏginis aluus floꝛuit. sic inuiolata
et integra casta marie viscera tanq; pascua
eterni viroꝛis ꝓtulere. cui⁹ pulchꝛitudo nō

videat coꝛruptionē. cui⁹ glīa in ꝑpetuū nō
marcescat. Quarto ꝯsiderem⁹ carissimi
floꝛem glīose immoꝛtalitatꝭ. De h̄ signatū
esse pōt Numeri. xvij. vbi ḋr ꝙ virga aaron
floꝛes simul ꝛ fructum habuit. In virga a/
aron recta. ẏgo maria pōt esse figurata. In
virga nāq; marie rectitudo. in floꝛe autem
coꝛpis gloꝛificati pulchꝛitudo. in fructu ve
ro anīe ei⁹ beatitudo pōt esse signata. No/
tandū em̄ est ꝙ caro floꝛet in iuuētute sicut
in Ps̄ dicit̃. Mane floꝛet ꝛ trāsit. flos aūt
perit in moꝛte sicut ḋr Isa. xl. Exiccatuꝫ est
fenū ꝛ cecidit flos. Refloꝛet ꝛ ī glīosa resur
rectōne. iuxta ps̄. Refloꝛuit caro mea. Iste
flos gloꝛificatōis coꝛpis q̄si tot habꝫ folia
q̇t coꝛp⁹ gloꝛificatū hꝫ dotes ꝛ p̄mia. Et cer
te quidā scti doctoꝛes ꝓbabilit̃ sentire vi/
dent̃ ꝛ rōnabiliter ꝓbare nitunt̃. et fideles
hūc sensum pie amplectunt̃. videlicꝫ ꝙ bea
ta maria iā cū coꝛpe sit assumpta. ꝛ coꝛp⁹ iā
om̄ino cū anīa sit gloꝛificatuꝫ. De h̄ nanq;
Aug⁹. sic ait. Vera rōne ꝯfitenduꝫ censeo
mariā in xp̄o et apud xp̄m esse. In xp̄o. q2 ī
ipo viuim⁹. mouem̄ur ꝛ sum⁹. apud xp̄m ad
glām eternitatꝭ assumptā. Vn̄ digne credi
mus letari mariā leticia inenarrabili. aīa ꝛ
coꝛpe in ꝓpꝛio filio p filiū ꝓpꝛiū. nec vllaꝫ seq̇
coꝛruptiōis erumnā. quaꝫ nulla secuta est
tantū filiū pariēdo integritatꝭ coꝛruptio. q̃
oīm integrā pfectāq; genuit vitā. sit cū illo
quē in suo gessit vtero. sit apud illū illa q̃ ge
nuit. fouit et aluit. Illa maria dei genitrix.
dei ministratrix. dei nutrix. et dei secutrix. de
q̄ q2 aliter sentire ꝙ̃ dixi nō debeo. alit̃ di/
cere nō p̄sumo. Scdm̄ h̄ ḡ maria iā dicere
pōt. Refloꝛuit ca. m. Et ẜm h̄ etiā floꝛē ꝛ fru
ctū sil̃ hꝫ. Floꝛē inquā coꝛpis gloꝛificati et
fructū spūs gloꝛificati. Floꝛē vtiq; in gloꝛi
osa coꝛpis pulchꝛitudīe. fructū ẏo in volu/
ptuosa aīe btitudine. Notādū etiaꝫ ē ꝙ ẜm
q̄druplicē floꝛē p̄dictū ẏgo maria q̄drupli
citer sil̃ habuit floꝛē ẏginitatꝭ ꝛ fructū fecū/
ditatꝭ. sil̃ habuit floꝛē honestatꝭ ꝛ fructū hu
militatꝭ. sil̃ habuit in ꝑle floꝛē hūanitatis ꝛ
fructū diētatꝭ. sil̃ habuit floꝛē īmoꝛtalitatis
in coꝛpoꝛe et fructum beate voluptatis in
anima. Hos igitur floꝛes charissimi in vir
ga virginea diligamus. et illos nouos gau
dioꝛum floꝛes de hoꝛto virgineo colliga/
mus. quos vidit. quos collegit. quos no/
bis cōmedauit beatus Bernardus cū ad
mariā loquens. dixit. Hort⁹ deliciarū nob

est tu⁹ scitissim⁹ vter⁹ o maria.q: ex eo multiplicis gaudij flores colligim⁹ q̃tiẽs recolimus mẽte. q̃ magna mlˀtitudo dulcedis imenso orbi inde pfluxerit. O igiť dulcissima ṽgo maria.ecce vere dñs tecu3. sic flos cũ ṽga ipm pducẽte.fac ğ vt etiã dñs sit mecũ imo nobiscũ.cõiceres nob florem istũ dominũ nostrũ iesum christũ.Amen.

Dmin⁹ tecũ.O dña dño carissima dño familiarissima dñs tecũ.O domina aptissima dño dignissima.domin⁹ tecũ.Tecũ certe ẽm q sup dictũ ẽ.sic sol cũ aurora ipm pueniẽte.sic flos cũ virga ipm pducẽte.sicut rex cũ regina in palaciũ ingrediẽte. Viso ğ quõ maria sit aurora solem etnũ.solẽ iusticie pueniẽs. viso q̃3 quõ maria sit ṽga florẽ etnũ. florẽ mie pferens. Videam⁹ mõ quõ maria sit regina ad regẽ eternũ.ad regẽ glˀe ingrediẽs. Maria ğ carissimi ẽ regina illa ingrediẽs. de q̃.iij. Regũ.x.dr. q ingressa ẽ regina saba hierlˀm cũ comitatu multo ⁊ diuitijs. Vere regina est maria.testãte btõ Aug⁹.q̃ ait. Hanc ṽe fateamur reginã celoꝝ.p eo q regẽ pepit. Auctor. Sed de hac regina disserui in ẽmõe. Astitit regina ⁊c̃.iõ nũc de ei⁹ ingressu disserendũ est. Cõsiderãdũ est ğ q mariã ingredientẽ.egredientẽ.pgredientẽ. supgredientẽ inuenim⁹. Egressus est nature,pgressus grẽ.ingressus glˀe.supgressus habudantie. Egressa ẽ nascẽdo.pgressa proficiendo.ingressa pueniẽdo.supgressa oẽs sctõs excedendo. Egressa ẽ sine pctõ. pgressa sine exemplo.ingressa sine obstaculo. supgressa sine ẽmino. Pmo ↄsidera cariss.me q inuenim⁹ mariã egredientẽ p natiuitatẽ suã sine pctõ. Ipa nãq3 pt esse vas illud de q̃ dr. Prouer.xxv. Aufer rubiginẽ de argẽto.⁊ egrediet vas purissimũ Rubigo fuit ablata de argẽto qñ ab originali pctõ maria scrificata fuit in vtero.⁊ certe sic egressa est tanq̃ vas purissimũ. Hic distinguẽdũ ẽ vas purũ.vas puri⁹.vas purissimũ. Vas purũ in egressu fuit.q̃cũq3 ex vtõ sic scificat⁹ pcessit q tñ fomes tã ad mortale q̃ veniale pctm̃ in ipo remãsit.sic q̃dã dicũt fuisse in hieremia. Vas aũt puri⁹ i egressu fuit. q̃cũq3 ex vtero sic scificat⁹ pcessit q i ipo fomes ẽm q ductiu⁹ est ad effectu3 mortalˀ pcti extinctus fuit.s3 ad veniale remãsit.sic in btõ iohãne baptista.de q̃ canit ecclia. Ne leui saltẽ maculare vitã famie posset. Vas vero in egressu puriss.mũ fuit btã virgo q̃ ex vtero sic scificata pcessit. q in ea vt credit fomes ad effectũ tã mortalˀ q̃ venialis pcti nõ remãsit.pter h̃ btũs Berñ.ait. Ego puto q copiosior bñdictio scificatiõis in eã descẽderit q̃ nõ solũ ei⁹ ortũ scificauerit.ve3 etiã vitã ei⁹ deinceps ab oi pctõ custodiuit immunẽ. Ablata ğ rubigie originalˀ pcti.egressum est ex vtero vas purũ in hieremia.vas puri⁹ in iohẽ baptista.vas purissimũ in maria. Scdo cõsidera carissime q inuenim⁹ mariã pgredientẽ sine exẽplo p grãm. Vñ Canti.vj. Que est ista q̃ pgredit q̃si aurora ↄ.p.vt luna electa vt sol. His trib⁹ luminosis vi3 aurore.lune.soli bñ cõparat maria pt mã i ipa lucidiss.me excellẽtissima. Fuit em̃ in corde ⁊ mẽte ei⁹ excellent lucida ṽginitas. Fuit in ṽginitate ei⁹ excellent lucida fecũditas. Fuit in fecũditate ei⁹ excellẽter lucida singularitas. Aurora refrigeratiua ⁊ aur⁹ grã fuit ista ṽgo maria. Ipa ei ṽginitate sua carnis ardore3 refrigerauit. teste btõ Berñ.q̃ ad eã loq̃ns ait. Tu ardorẽ vetite ↄcupie ṽtute castitatis in tua ṽginea carne exten⁹ extinxisti.vt is in cui⁹ conspectu nec astra mũda sũt tãte mũdicie carnẽ tuã iudicauerit.vt eã sue diuine puritati agglutinare nõ desperit. Ipa em̃ ṽginitate sua aur⁹ celi.angelˀ dei grã fuit . quia vt Hiero.ait. Semp est angelˀ cognata ṽginitas. Propt h̃ bñ legit Geñ.xxviij. q angelus in aurora bñdixit iacob. Hic iacob spiritũ castũ pt signare q̃ frẽm suũ.i.corp⁹ suũ supplãtauit.h̃ nõ solũ a pře.sed etiã ab angelo bñdicit in aurora.h̃ est in castissima virgine maria.cui ãgel⁹ dixit Luc.j. Bñdicta tu in mu. Itẽ pulchra vt luna fuit ṽgo maria in lumiosa virginitat3 fecũditate. Pulchritudo em̃ lune ↄsistit in lumie recepto a sole. Pensa igit q̃ pulchra luna fuerit maria.qñ etern⁹ ille sol tot⁹ recept⁹ ⁊ ↄceptus est in ipa. Maria ğ est illa luna in cui⁹ plenitudine ille vir ecclie redijt.de q̃ Prouer h̃. vij.dr. In die plene lune reuersur⁹ est i domũ suã. Beata ṽgo fuit luna plena.qñ ei dictum fuit. Aue gratia plena. Item electa vt sol fuit maria in lucidissima fecunditat3 singularitate.quando non homo purus.non angelus verus.sed ipe dei filius. ipe sol iusticie in sole posuit tabernaculũ suu3. dum in maria cõceptus fuit. Valde certe singulare fuisset.si ṽgo purum hoiem cõcepisset.

multo aūt singularꝰ fuisset si ỽgo angelū
ꝯcepisset. sꝫ supˢ oīa singularissimū fuit ꝙ ỽ/
go deū ꝯcepit. deū ꝑpit. Propt̃ qđ bñ bea
tus Aug. ait. Merito btā maria singl'aria
nob̄ ꝑconio extollit̃ q̄ singl'are cōmertium
mōo ꝓbuit. cū em̄ se a celi fastigia sublima/
uit. vt ỽbū in ꝑncipio apud deū manēs de
supna celi arce susciperet. Beata igit̃ ỽgo ma
ria ꝓgressa est q̄i aurora ꝯsurgēs in imitan
da carnis ꝛ mentꝫ ỽginitate electa vt sol in
adorāda partꝰ ỽginal' diuinitate. Tercio
ꝯsidera carissime. ꝙ iuenimꝰ mariā ingre/
dientē ad gl'iā celestē sine obstaculo. Quis
em̄ obstare posset tāte regine cū tāto comi
tatu ꝓgredienti. Ipa nāqꝫ sigra ē ꝑ reginā sa
ba. de q̄ dr̄. iij. Reg. x. Et ingressa hierl'm cū
comitatu multo ꝛ diuitijs. camel' portātibꝫ
aromata. ꝛ aurū infinitū nimis. ꝛ gēmas ꝓ/
ciosas. Considera in his ỽbis gl'iam ingre
dientꝫ marie in celestē hierl'm. Cōsidera di
co ingredientꝫ excellentiā. ingredientis po
tentiā. ingredientꝫ opulētiā. Cōsidera excel/
lentiā in ꝑncipatu. potētiā i comitatu. opu/
lentiā in apparatu. Cōsidera certe excellen
tiā ꝑncipatꝰ regine nr̄e marie in eo ꝙ dr̄. re/
gina saba. qđ interp̄tat̃ clamor. Maria em̄
est regina mūdi. vbi ē clamor gemebundꝰ. ē
etiā regina celi. vbi est clamor iocūdꝰ. Cla/
mant em̄ in celo sicˢ dr̄ Apoc. iiij. Sanctus
scūs scūs dñs deꝰ omp̄s. Hec ꝛ ipa regi/
na clamantiū cū ceterꝫ clamātibꝫ clamare
nō cessat. testāte Augꝰ. q̄ ait. Tu maria cō/
ciuis celi ciuibꝫ. sine fine choris ꝯiūcta an/
gelicis. archangelisqꝫ sociata. indefessa voce
scūs scūs scūs clamare non cessas. Hec
vtiqꝫ ē regina quā ps̄. describēs ait. Astitit
regina ꝛc̄. vsqꝫ. varietate. Hāc reginā ad re/
gnū seq̄ p̄nt fiducialiter q̄cūqꝫ ei in mundo
ỽuierint fiducialit̃. Vñ btūs Bern. Preces/
sit nos regina nr̄a. p̄cessit ꝛ tam gl'iose susce
pta est vt fiducialit̃ serui ad dñam claman
tes. trahe me post te dicāt. Itē ꝯsidera i in
gressu regine nr̄e potētiā comitatꝰ ipam sti
pantis. in eo ꝙ dr̄. cū comitatu multo. In/
gressa em̄ est maria celestē hierl'm cū comi/
tatu multo potentiū angelorꝫ. Vñ beatus
Hiero. ait. Legimus qꝫ sepe ad funera ꝛ se
pulturas q̄rūlibet scōꝝ angl'os aduenisse
ꝛ aīas electoꝝ vsqꝫ ad celos cū hymnis at/
qꝫ laudibꝫ detulisse. Et pꝰ pauca. q̄nto ma/
gis credendū ē militiā angeloꝝ celoꝝ cū su
is agminibꝫ festiue obuiā venisse genitrici

dei. eāqꝫ ingēti lumine circūfulsisse. et vsqꝫ
ad thronū olim sibi añ mūdi ꝯstitutōēꝫ pa
ratū cū laudibꝫ ꝛ canticꝫ spūalibꝫ ꝑduxisse.
Itē ꝯsidera in maria opulētiā meritorū in
apparatu munerꝫ p̄ciosoꝝ. Attulit nāqꝫ secū
aurū infinitū dilectōis dei ꝛ ꝓximi. gēmas
p̄ciosas ỽtutū ꝛ donoꝝ. aromata bonorū
operꝫ ꝛ exēploꝝ. Parū ē em̄ qđ de thesaurꝫ
marie dico. respectu eiꝰ qđ btūs Bern. ma
riā alloquēs dixit. In manibꝫ inq̄t tuis sūt
oēs thesauri miserationū dñi. Absit vt ces/
set manꝰ tua. neqꝫ em̄ gl'a tua minuet̃ sꝫ au
get̃ cū penitētes ad veniā. iustificati ad glo
riā assumunt̃. Ingressa igit̃ est mr̄ dñi ad
gloriā tanq̄ꝫ regina celoꝝ. ingressa ē cū mul
to comitatu angeloꝝ. ingressa ē cū diuitijs
innumerabiliū meritoꝝ. Quarto cōside
ra carissime ꝙ inuenimꝰ supgredientē oēs
scōs in supabundātia meritoꝝ ꝛ p̄mioꝝ si
ne termio. iuxta illud Prouer. xxxi. Multe
filie ꝯgregauerūt diuitias. tu supgressa es
vniuersas. Supgressa vtiqꝫ es. supgressa
certe es in natura. supgressa es in gr̄a. sup/
gressa es in gl'a. vniuersas filias. vniuersas
aīas. vniuersas itelligētias angelicas o ma
ria. Dico ꝙ maria i natura supgressa ē vni
uersas filias hoim. dū qđ natura n̄ admit/
tit. ỽgo ꝯcepit. ꝛ ỽgo ꝑpit. iuxta illud Isa.
vij. Ecce ỽgo ꝯcipiet ꝛ pa. fi. Et nō solū h̄ ꝙ
ỽgo filiū sed etiā ꝙ deū ꝑpit sup oēm natu
rā est. Idēqꝫ btūs Hiero. sic ait. Qđ natura
nō habuit. vsus nesciuit. ignorauit rō. mēs
nō capit hūana. pauet celū. stupet t̃ra. crea/
tura etiā oīs mirat̃ celestꝫ. h̄ totū est qđ per
gabrielē marie diuinitꝰ nūciat̃. ꝛ ꝑ xp̄m ad/
implet̃. Itē supgressa est maria in gr̄a vni/
uersas aīas scōꝝ. dū nō solū gr̄a plena sed
etiā supplena fuit. teste gabriele q̄ priꝰ dixit
Aue gr̄a plena. ꝛ postea subiūxit Spūssan
ctus superue. in te. Si aūt gr̄a plena fuit. ꝫ
q̄cq̄d sibi supueniēs postea spūs cōtulit. in
h̄ vtiqꝫ plꝰ q̄ꝫ plena. in h̄ certe supplena fuit
Vñ be. Bern. ait. Veniēte iā spūscō plena
sibi. eodē q̄ꝫ supueniēte nob̄ supplena ꝛ sup
effluēs fit maria. Itēꝫ supgressa ē maria in
gl'a vniuersas intelligētias angelicas. Ipa
em̄ est thronꝰ ille saphireus. q̄ sicut Ezech.
j. legit̃. sup firmamentū angelicū exaltatꝰ ē.
Propter h̄ beatꝰ Bern. bene ait sic. Ascen/
dit plane maria sup omne hūanū genꝰ. ascē
dit vsqꝫ ad angelos sꝫ ꝛ ipos quoqꝫ trāscē/
dit. ꝛ celestem omnē supgreditur creaturā.

Sic ergo carissimi maria egressa et progressa et ingressa et supgressa est. Egressa inquam est nascendo ad vitam miserorum. progressa est proficiendo in gratia privilegiorum. ingressa est perveniendo ad regnum celorum. supgressa est excedendo gloriam omnium beatorum. Ecce igitur dulcissima virgo maria. ecce vere dominus tecum. sicut sol cum aurora progrediente. sicut sol cum virga florente. sicut rex cum regina ingrediente. O igitur aurora suavissima fac vt etiam nobiscum sit sol sapientie. O virga sublimissima fac etiam vt nobiscum sit flos gratie. O regina potentissima fac vt etiam nobiscum sit rex glorie dominus noster iesus christus.

b Enedicta tu in mulieribus. Ostensum est supra quod maria propter purissimam vite innocentiam merito per aue salutatur. ostensum quoque est quod maria propter copiosissimam gratie affluentiam merito gratia plena commemoratur. ostensum insuper est quod maria propter specialissimam dei presentiam merito dominus secum fore insinuatur. Ostendendum autem nunc est quod propter gratissimam persone sue reverentiam benedicta in mulieribus nunciatur. Ecce igitur gloriosus ille archangelus gabriel gloriosam virginem mariam salutans glosa salutatione ipsam decentissime consumauit in benedictione dicens. Benedicta tu in mulieribus. i. benedicta plus quam omnes mulieres. ac per hoc quicquid maledictionis infusum est per euam totum abstulit benedictio marie. Dicat ergo gabriel. dicat. benedicta tu in muli. Benedicta inquam propter plenitudinem gratie in te venerande. benedicta propter multitudinem misericordie per te prestande. benedicta propter celsitudinem persone ex te incarnande. benedicta propter magnitudinem glorie super te cumulande. Primo pensate carissimi quod vere benedicta est maria propter plenitudinem gratie in ipsa venerande. sicut aperte ostendit gabriel dicens. Aue gratia plena. dominus tecum. benedicta tu in mulieribus. Benedicta tu in muli. Benedicta tu quia plena es tu. Inuenisti enim gratiam apud dominum. et ideo tu es benedicta apud dominum. Unde beatus Bern. optime de hac benedictione marie dicit. Per te accessum habemus ad filium. o benedicta inter mulieres. inuentrix gratie. genitrix vite. mater salutis. benedicta tu maria propter gratiam. Benedicta inquam propter gratiam cordis. propter gratiam oris. propter gratiam operis. Benedicta vtique in corde propter gratiam donorum. Benedicta in ore propter gratiam labiorum. Benedicta in opere propter gratiam morum. Uere benedicta est maria. propter gratiam cordis. propter gratiam donorum in corde. propter quam cor eius fuit deliciosissimum sicut paradisus dei. ita vt de hac benedictione merito intelligi possit illud Eccle. xl. Gratia sicut paradisus in benedictione. Ibi dicit interli. Fructificans diuersas species virtutum. De his felicibus gratiarum et virtutum benedictionibus apostolus dicit Eph. i. Qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in celestibus in christo. Si ergo gratia mentem humanam in benedictionibus virtutum deliciosam facit sicut paradisum dei. quanto magis deliciosissima anima marie fuit sicut paradisus dei in benedictionibus donorum spiritussancti. immo certe paradisus dei non solum mente sed etiam ventre fuit maria. continens in se lignum vite iesum christum. Unde beatus Bern. ait Uere paradisus dei tu es. que mundo lignum vite contulisti. de quo quicunque manducauerit viuet in eternum. Heu quam longe est ab hac benedictione marie. cuiuscunque mens non est paradisus dei in benedictionibus gratie. sed est sentina diaboli in maledictionibus malicie. Talis enim sicut in ps. dicitur. Dilexit maledictionem et veniet ei. et noluit benedictionem. et elongabitur ab eo. Item carissimi benedicta est maria non solum propter gratiam donorum cordis. sed etiam propter gratiam labiorum oris. iuxta illud ps. Diffusa est gratia in labijs tuis. propterea benedixit te deus in eternum. O quanta in orationibus deuotissimis. quanta in collationibus vtilissimis gratia in labijs marie fuit. O quanta ad homines. quanta ad angelos. quanta ad dominum gratia semper fuit in labijs marie. Ipse namque deus verba labiorum eius libenter audiuit. testante beato Bern. Qui alloquens ipsam dicit. Cui placuisti ex silentio iam magis placebis ex verbo. cum ipse tibi clamet e celo. O pulchra inter mulieres fac me audire vocem tuam. Eya quam veracissima. quam sincerissima semper fuerunt marie labia. et ideo vere benedixit eam deus in eternum. Heu quam longe ab hac marie benedictione illi sunt. quorum labia labijs marie dissimilia sunt. Illi inquam in quorum labijs non est gratia diffusa sed malicia confusa est. propterea non benedixit sed maledixit. et maledicet eos deus in eternum. Item carissimi benedicta est maria non solum propter gratiam donorum cordis. non solum propter gratiam labiorum oris. sed etiam propter gratiam morum conuersationis. Et de hac benedictione accipi potest quod dicitur Hiere. xxxi. Benedicat tibi dominus pulchritudo iusticie mons sanctus. Mons sanctus est sancta maria que bene mons dicitur propter excellentiam meritorum propter altitudinem vite et morum. Dicitur mons de quo sicut in daniele legitur. Lapis sine manibus abscisus est. dum christus de maria sine opere maritali natus est. Pulcritudo huius montis pulcritudo inquam iusticie. pulcritudo vite et morum marie tanta fuit vt

merito in canticis de ipa dici possit. Tota pul. es ami. m. ⁊c. Pulchra vtiq; in vita. pulchra in moꝝ disciplina. ⁊ tota pulchra. Tota certe tota. Quō tota. Audi Hiero. ait ei sic. Quicq̄d ĩ maria gestū est totū puritas ⁊ simplicitas. totū grā ⁊ veritas fuit. totū misericordia ⁊ iusticia q̄ de celo ꝓspexit. Tali pulchritudini marie dn̄s merito bn̄dixit. Heu q̄ꝫ longe est ab ista bn̄dictōe marie, q̄cūq; talis ē in ope q̄ sicut marie dr̄. Benedicat tibi dn̄s pulchritudo iusticie. sic ei dici pōt. Maledicat tibi dn̄s turpitudo iniusticie. O q̄nta maledictio erit cū dicet. Discedite a me maledicti ineternū. Ecce vidimꝰ o charissima maria q̄ tu es vere bn̄dicta ꝓpter plenitudinē grē. Bn̄dicta inquā ꝓpter grām ꝯsciē ⁊ donoꝝ. bn̄dicta ꝓpter grāꝫ lingue ⁊ labioꝝ. benedicta ꝓpt̄ grām vite ⁊ moꝝ. Scdō pensate charissimi quō h̄ benedicta sit maria ꝓpter celsitudinē sue bn̄dicte prolis, ꝓpter benedictū fructū sui vētris. Merito em̄ t̄ra illa bn̄dicta ē. q̄ tā benedictū fructuꝫ ꝓfert. Vn̄ ps. Bn̄dixisti do. t. t. Terra illa ē maria. de q̄ in eodē ps. dr̄ Veritas d̄ ter. or. est Veritas ē xp̄s q̄ ait. Ego sum via. vitas ⁊ vita. Benedicta ē ḡ hec t̄ra ꝓpter bn̄dictū fructū. Bn̄dicta est maria ꝓpter benedictū filiū. Vn̄ be. Ber. dicit. Nō q: tu benedicta. iō benedictꝰ fructꝰ ventris tui. sed q: ille te ꝑueniet in bn̄dictōibꝫ dulcedinis. iō tu benedicta. Igit̄ maria ꝓpt̄ plē piā benedicta. Bn̄dicta inquā a dn̄o. ab angelo. ab hoie. Propt̄ prolē vtiq; benedicta est a dn̄o benedictionē eiꝰ opante. bn̄dicta ab angelo benedictōem eiꝰ nūciāte. benedicta ab hoie benedictōem eiꝰ ꝓphetāte. Vere benedicta ꝓpt̄ prolē est maria a dn̄o benedictionē eiꝰ opante siue donāte. Hoc bene signatū est. ij. Reg. vj. vbi legit̄. Et bn̄dixit dominꝰ obededom ꝓpt̄ archā. Obededom interp̄tat̄ huus sanguineus. Et bene signat xp̄m. q̄ huus nr̄ factꝰ est huiꝰs nobis miserꝫ vsq; ad sanguinē. Propt̄ nos em̄ seruus. ꝓpt̄ nos sanguineꝰ factꝰ est xp̄s. Sanguineꝰ in dorso p̄ flagella. sanguineꝰ in capite p̄ spinas. sanguineꝰ in latere p̄ lanceā. sanguineꝰ in manibꝫ ⁊ pedibꝫ p̄ clauos. Hꝰ serui domꝰ fuit maria de q̄ in ps. dr̄. Replebimur ĩ bonis domꝰ tue. Archa in hac domo locata xp̄m signat. Christꝰ ei huus nr̄. christus vita nr̄a est. In archa vrna aurea ⁊ māna. Archa scā. carnē scāꝫ. vrna aurea aiam xp̄i p̄ciosissimā. māna vero diuinitatem dulcissimā signat. Propt̄ hanc archaꝫ ꝓpter iesum xp̄m filiū marie dn̄s benedixit domuꝫ marie. O h̄ domꝰ benedicta. ex q̄ oīm ꝓcessit vita. Ait em̄ Augꝰ. Benedicta tu ĩ mulieribꝫ q̄ vitā viris ⁊ mulieribꝫ pepisti. Itē carissimi ꝓpt̄ prolē benedicta ē maria. nō solū a dn̄o benedictōem eiꝰ opante. sed etiā ab angelo bn̄dictionē eiꝰ nūciāte. sicut ptꝫ in gabriele dicēte. dn̄s tecū. Benedicta tu in mulieribꝫ. Quō tecū. Augꝰ. ait. Tecū ĩ corde. tecū in vētre. iō benedicta tu tecū. q: sic est tecū. Tecū vtiq; tecuꝫ nō tm̄ sic creator cū creatura. sꝫ etiā sicut partꝰ cū paritura. Propt̄ partū ei benedicta es añ partū. ꝓpter partū bn̄dicta es ĩ partu. ꝓpt̄ partuꝫ benedicta es post partuꝫ. Vere bn̄dicta q̄ sic partū effudisti. q̄ ante partū. ⁊ in partu. ⁊ post partū v̄go ꝑmāsisti. ⁊ iō p̄cipue bn̄dicta dici meruisti. q: nō hoiem purū. nō angelū veꝝ. sed hoiem ⁊ angloꝝ dn̄m pepisti. Propt̄ qd̄ bene ait Beda sic. Vere benedicta in mulieribꝫ q̄ sine exēplo muliebꝫ ꝯditionis cū decore v̄ginitatis gauisa ē honore parentꝫ. q̄ ⁊ mr̄ et virgo deum ac dei filiū p̄creauit. Itē carissimi benedicta ꝓpt̄ prolē est maria. nō solū a dn̄o benedictiōeꝫ eiꝰ opante. nō solū ab angelo benedictōem eiꝰ nunciāte. sed etiā ab hoie benedictōem eiꝰ ꝓphetāte. sic ptꝫ in elyzabeth. q̄ exultāte in vtero eiꝰ infante. repleta spūscō ꝓphetādo exclamauit di. Bn̄dicta tu int̄ mulieres ⁊ bene. fru. vē. t. Iō vtiq; bn̄dicta. q: benedictꝰ fru. vē. tui. sic ager iō bn̄dictꝰ q: benedictꝰ fructꝰ eiꝰ ē. Maria em̄ t̄rēs est ager ille benedictꝰ de q̄ dr̄ Gen. xxvij. Ecce odor fi. m. si. o. a. ple. cui be. dn̄s. De h̄ btūs Hiero ait sic. Bene ager plenꝰ dr̄. q: maria plena grā ꝓnūciat̄. de cuiꝰ vtero credētibꝫ fructꝰ vite ꝓcessit. O h̄ ager sup̄ oēs agros bn̄dictꝰ ꝓpter fructū. O vere mr̄ sup̄ oēs mr̄es benedicta ꝓpt̄ filiū. f̄m qd̄ etiaꝫ exclamās beatꝰ Augꝰ. ait. O femia sup̄ femias benedicta. q̄ virū oīno nō nouit. ⁊ viꝫ suo vtero circūdedit. Ecce vidimꝰ o dulcissima maria. q: tu ꝓpter benedictū filiū ventrꝫ tui es vere benedicta benedictiōe diuia. angelica ⁊ hūana. Heu q̄ꝫ longe ab ista bn̄dictōe marie sꝫ q̄ ꝓpter maledictū fructū opis sui maledictionē ĩcurrūt diuā. angelicā ⁊ hūanā dum maledicti a deo. maledicti ab angel̄. maledicti ab hoibꝫ erūt ineternū. Tercio pen

fate charissimi quod vere bñdicta sit maria ꝓpter multitudinē miscďie sue. Ipa nāqꝫ ꝑ illā Ruth signat᷑ de q̄ dr̄. Bñdicta es a domino filia. qꝛ poꝛē miscďiam posterioꝛe supasti. Prioꝛ marie miscďia fuit quā exhibuit duꝫ adhuc viueret in mūdo. posterioꝛ vero ei⁹ miscďia est quā iā amplius q̄ꝫ ꝑ mille ducētos ānos exhibuit de celo. Posterioꝛ nāqꝫ prioꝛē supauit. qꝛ ista illā multitudine innumerabiliuꝫ beneficioꝝ excessit. Quis estimare possit q̄ꝫ inestimabilit᷑ maria ꝓpter miscďiam suā sit bñdicta cū inestimabil᷑ sit ipa ei⁹ miscďia. Et q̄s estimare pōt q̄ꝫ inestimabilis sit marie miscďia ꝓpter quaꝫ ipa tā inestimabiliter est benedicta. Hinc ē q̄ beatus Berñ exclamās dicit. Quis miscďie tue o benedicta longitudinē ⁊ latitudinē ⁊ sublimitatē ⁊ ꝓfundum queat inuestigare. Benedicta ergo est maria ꝓ mltiplici mīa quā per eā hō recipit ⁊ recepit. Benedicta vtiqꝫ est. qꝛ ꝑ eā de⁹ homini placabil᷑ est. benedicta quoqꝫ ē. qꝛ ꝑ eā hō deo acceptabil᷑ est. bñdicta insup est. qꝛ ꝑ eā diabol⁹ homini supabil᷑ est. Dico charissimi q̄ maria benedicta est. qꝛ ꝑ eā de⁹ homini placabil᷑ est. sicut signatū est in abygail de q̄ legit᷑. j. Regū. xxv. Ꝙ cū dauid offensus occidere vellet nabal stultū. abygail occurrens offenso placauit eū. Qui placat⁹ dixit. Bñdictum eloquiū tuū. ⁊ benedicta tu q̄ ꝓhibuisti me ne irem hodie ad sanguinē. ⁊ vlciscerer me mānu mea. Nabal stult⁹ signat pctōrē. Omnis eñ pctōr stult⁹ est. sed heu sic dr̄ Eccs. j. Stultoꝝ infinit⁹ est numer⁹. Abygail mariā signat. interptat᷑ eñ pr̄is exultatio. O q̄nta pr̄is celest᷑ in maria. ⁊ marie in pr̄e celesti fuit exultatio. cū ipsa dixit. Exultauit spūs me⁹ in deo salu. meo. Sicut autē abygail dñꝫ nostrā. sic dauid dñꝫ nr̄m signat. Dauid aūt offensus est stulto nabal. qñ dominus offensus ē homi impio. Dauid nabal stulto ꝑ abygail placat᷑. qñ dñs impio ꝑ mariā reconciliat᷑. Abygail placauit dauid verbis ⁊ muneribꝫ. maria placat dñm p̄cibus ⁊ meritis. Abygail vltionē tpalē. maria vero eternalē ꝯuertit. Dū illa humanū. ista vero diuinū gladiū ꝯuertit. Propt᷑ h̄ bñ ait ber. Nemo tā idoneus dña q̄ gladio dñi ꝓ nobis manuꝫ obĳciat vt tu dei amātissima ꝑ quā p̄mū suscepim⁹ miscďiaꝫ de manu dñi dei nr̄i. Item charissimi maria nō solū bñdicta est qꝛ ꝑ eā de⁹ homi placabilis est. sed etiā ideo bñdicta est. qꝛ ꝑ eā hō do accepta bilis est. eo q̄ ꝑ ipam benedictā hō benedictus est. Vñ bene Isa. xix. dr̄. q̄ erit isrl᷑ benedictio in medio terre. cui benedixit dñs exercituū dicēs. Benedict⁹ pp̄lus meus ⁊c. Mediuꝫ terre cui benedixit dñs dici pōt beata v̄go in q̄ terre medio īchoata est salutis nr̄e bñdictio. iuxta illud ps̄. Deus autē rex nr̄ añ. s. op. ē sa. in m. terre. De hoc terre medio btūs Berñ. sic ait. Maria mirabili ꝓprietate terre mediū appellat᷑. Ad illā enim sicut ad mediū. sicut ad archanū dei. sic ad rerū cām. sicut ad negociū seculoꝝ respiciunt. ⁊ q̄ habitāt in celo. ⁊ qui habitāt ī inferno. ⁊ qui nos p̄cesserūt. ⁊ q̄ nos sequuntur. Illi q̄ sunt in celo vt resartiant᷑. q̄ in iferno vt eripiant᷑ qui p̄cesserūt ꝓhete vt fideles inueniant᷑. q̄ sequunt᷑ vt glorificent᷑. In h̄ ergo bñdicto terre medio. bñdict⁹ est israel. benedict⁹ est dei pp̄lus. dū ꝑ benedictā dei m̄rem deo est accept⁹. Quid mirū si ꝑ benedictā mariā bñdicta ⁊ accepta deo sit creatura rōnalis. cū etiā ꝑ ipam bñdicta sit creatura vniuersalis. Vñ Ansel. exclamās dicit. O virgo bñdicta ⁊ supbñdicta. ꝑ cui⁹ benedictionē benedicit᷑ oīs creatura. nō solū creatura a creatoꝛe. sed creatoꝛ a creatura. Itē charissimi Maria nō solū bñdicta est qꝛ ꝑ eā dñs hoi placabil᷑ ē. nō solū q̄ꝫ benedicta est qꝛ ꝑ eā hō do acceptabil᷑ ē. sed etiā ideo bñdicta est. qꝛ ꝑ eā diabolus homini supabilis est. Vñ ipa ꝑ Judith signata est. de q̄ dicit᷑. Benedixit te dñs in virtute sua. qui ꝑ te ad nihiluꝫ redegit inimicos nr̄os. Inimici nr̄i sunt demōes quos btā v̄go ad nihilū redegit. dū ⁊ in se ⁊ in multis alijs vires eoꝝ cōfregit. sicut btūs Berñ. testat᷑ cū ait. Tu bellatrix egregia. oīa ante facieꝫ tuā militia spūaliū nequiciarū in fugā ē cōuersa. Fugiam⁹ ergo frēs ⁊ ꝯfugiamus ad auxiliū m̄ris dñi in oībꝫ vexatiōibꝫ ⁊ impugnationibꝫ diaboli. Ipa nāqꝫ est inimicis aīaꝝ nr̄aꝝ terribilis vt castroꝝ acies oꝛdinata. Et heu qꝛ multiplex est nr̄a miseria ꝓ q̄ benedictiōe marie indigem⁹ ⁊ miscďia. ideo hāc bñdictionē inuocem⁹ cū btō Ber. qui sic ait. Sit pietat᷑ tue virgo benedicta ipam quā apud deū meruisti grām notā facere mūdo. reis veniā. egris medelā. pusillis coꝛde robur. afflictis ꝯsolationē. pegrinātibꝫ adiutoꝛiū ⁊ liberationē sctīs tuis p̄cibꝫ obtinēdo. Ecce vidimus o dulcissima

maria. q2 tu es ve bñdicta p tua multiplici mĩficordia. Bñdicta inq̃ es. q2 p te de⁹ hoi placat⁹ Bñdicta es. q2 p te hõ dõ gratificat bñdicta q2 p te diabol⁹ ab hoie supat. Heu q̃ lõge ab hac marie bñdictiõe est quicunq̃ de⁹ placat⁹ nõ est. quicũq̃ deo grat⁹ nõ est. q cũq̃ a diabolo subiugat⁹ est. ⁊ iõ talis a deo maledict⁹ est. Quarto pẽsate charissimi q modo ve bñdicta sit maria, pter magnitudinẽ glie sue. iuxta illud Ezech. iij. Benedicta glia dñi de loco suo. Glia dñi est gliosa mater dñi. q vere bñdicta est, pter gliam quaz hz de loco suo duplici. Bñdicta inq̃ de loco q fili⁹ ei⁹ apud ipam requieuit i vtero. Bñdicta est de loco q ipa apud filiũ requiescit i celo. Vterq̃ eñ loc⁹ dignissim⁹ est. sic patet p beatũ Bern. dicẽtẽ sic. Nec i mũdo loc⁹ dignior ṽginalis vteri thalamo, in q filiũ dei maria suscepit. nec i celis regali solio q mariam fili⁹ marie sublimauit. Bñdicta g̃ est maria, pter gliam suã. bñdicta vtiq̃, pter gliaz suã sublimissimã. copiosissimã. stabilissimã. Bñdicta dico, pter gliaz suã sublimissimã dignitate. bñdicta, pter gliam suã copiosissimã immẽsitate. bñdicta, pter gliam suam stabilissimã ppetuitate. Dico charissimi q bñdicta est maria, pt gloriã suã excellẽtissimã dignitate. De hac bñdictiõe accipi põt ṽbũ ps. dicẽtis. Bñdices corone anni be. tu. Nota q est ann⁹ eq̃nimitatis. ann⁹ seueritatis ann⁹ benignitatis. Prim⁹ ann⁹ exulantiũ in mũdo. Secũd⁹ eiulantiũ in inferno. Terti⁹ exultantiũ i celo. Prim⁹ annus hz dies ⁊ noctes. Secũd⁹ hz noctes ⁊ nõ dies. Tertius hz dies ⁊ nõ noctes. Dico q pm⁹ annus hz dies ⁊ noctes. i. bonos ⁊ malos. q simul i h mũdo sunt. Tot aũt sunt dies ⁊ noctes i hoc ãno q̃t sunt boni ⁊ mali in mũdo. Secũdus ann⁹ hz solas noctes. i. solos peccatores noctibȝ tenebrosiores. Tot aũt sũt noctes in h anno q̃t sunt pctõres in inferno.

Terti⁹ annus hz solos dies. i. solos bonos die clariores. Tot autẽ sunt dies i h ãno q̃t sunt iusti i celo. In pmo anno eq̃nimitatis. boni ⁊ mali eq̃nimit tolerant. In scdo ãno seueritatis. mali seuerissime cruciant. In tertio anno benignitatis boni benignissime coronant. Hui⁹ aũt anni bñdicti corona ẽ bñdicta ṽgo maria. Ipa certe est corona oim dierũ h⁹ anni. q2 ipa est corona oim scõrũ celi. Corona eñ sup caput poni solet: sic Maria q̃si sup capita oim scõrũ locata ẽ. sic testatur beat⁹ Hiero. dicẽs. Exaltari meruit sup choros anglorũ. ⁊ puenit vltra q̃ nrẽ humilitatis est natũ. Fili⁹ certe marie est sũma scõrũ corona. maria ṽo corona sub corona. Patz g̃ q̃ sublimit bñdicta sit corona nra. mr nostra maria. Oẽs g̃ tã sublimit bñdictã sequmur. bñdictã vtiq̃ de q beat⁹ Bern. ait. Nõ est nob hic manẽs ciuitas. sȝ eã inq̃rim⁹ ad quã hodie maria bñdicta puenit. Itẽ charissimi bñdicta ẽ maria nõ solũ, pter gloriã ei⁹ excellẽtissimã dignitate. sȝ etiã, pt gliam ei⁹ copiosissimã imẽsitate. cui⁹ copia tãta est q ad oẽs distẽdit. ⁊ iõ merito ab hoibȝ bñdicit. fm q de ipa p significatõrũ dr Judith. xv. Bñdixerũt eã oẽs vna voce dicẽtes. Tu glia hierl'm. tu leticia isrl. tu honorificentia pplĩ nrĩ. Bñdixerũt eã vtiq̃ oẽs. Nota q dr omẽs. nã ois est signũ vniuersale requirẽs tria appellata. Et ecce q̃si tria appellata sunt de⁹. ange⁹. hõ. q mariã bñdixerũt. De⁹ vtiq̃ bñdixit mariã. pr bñdixit mariã. spũssanct⁹ bñdixit eã. oẽs tres psone bñdixerũt eaz. Ange⁹ etiã bñdixit mariã. Prima hierarchia bñdixit eã. scda bñdixit eã. tertia bñdixit eã. oẽs angeli bñdixerũt eã. Hõ q̃z bñdixit mariã. piugati bñdixerũt eã. vidue bñdixerũt eã. ṽgines bñdixerũt eã. oẽs benedixerũt eã. Bñdixerũt aũt eã dicẽtes. Tu gloria hierl'm triũphãtis. glia inq̃ oim sanctorũ. tu leticia isrl deũ ptemplãtis. tu leticia inq̃ oim anglorũ. tu honorificẽtia ppli pegrinãtis honorificẽtia inq̃ oim i mũdo iustorũ. Bñdict⁹ g̃ sit dulcissim⁹ fili⁹ tu⁹ o maria. q de copiosissima bñdictiõe tua tãta pstat bona in celo ⁊ i terra. vt tã angeli q̃ hoies gratulari pñt cũ Ansel. q ait. Hec tãta bona p benedictũ fructũ bñdicti vẽtris bñdicte marie puenerũt. Itẽ charissimi maria nõ solũ bñdicta est, pter gliam ei⁹ sublimissimã dignitate. ñ solũ bñdicta est, pter gliam ei⁹ copiosissimã immẽsitate. imo etiã bñdicta est, pt gloriaz ei⁹ stabilissimã ppetuitate. Ipa nãq̃ p domũ illã signat de q pmi Paral. xvij. dr. Te dñe bñdicẽte benedicta erit i ppetuũ. Vere in ppetuũ. sic etiã in psalmo dr. Propterea bñdixit te d⁹ i etnũ. Si g̃ o dulcissima ṽgo maria tu es ṽe in mulieribȝ ⁊ sup mulieres. imo etiã sup viros. imo etiã sup anglos bñdicta. Bñdicta inq̃ propt plenitudinẽ grẽ quã inuenisti. bñdicta propt celsitudinẽ psone quã genuisti. bñdicta propt multitudinẽ misericordie quã exhibuisti. bñdicta, pt

magnitudinē glie quā pcepisti. Te igit̄ o ni
mis bn̄dicta īuocam⁹. te iploram⁹. te oram⁹
cū beato Bernardo q̄ te bn̄dictā orans ait.
Fac o bn̄dicta p gr̄az quā īuenisti. p p̄roga/
tiuā quā meruisti. p misericordiā quā pepe
risti. vt q̄ mediāte te fieri dignat⁹ ē pticeps ī
firmitatꝫ ꝛ miserie nr̄e. te q̄ꝫ intercedēte par/
ticipes nos faciat beatitudinis ꝛ glorie sue.
Amen.

b
Enedicta tu ī mulieribꝫ. De bn̄dicti
one nr̄e v̄gīs benedicte adhuc dica
mus. adhuc audiam⁹. Felix maria
bn̄dicta. infelix v̄o oīs aīa maledicta. male/
dicti oēs q̄bꝫ dicet̄. Discedite a me maledi/
cti ī ignē eternū. Maledicta certe oīs aīa vi
ciosa. bn̄dicta tu v̄o maria v̄tuosa. Maledi
ctionē p septē vicia capitalia mūd⁹ incurrit.
bn̄dictiōꝫ aūt p v̄tutes ꝯtrarias maria obti
nuit. Bn̄dicta ḡ tu in mulieribꝫ o maria. be
nedicta vtiq̄ p hūilitate ꝯtra supbiā. p cha/
ritate ꝯtra inuidiā. p lenitate ꝯ iracundiā. p
strēnuitate ꝯ accidiā. p liberalitate ꝯ auari/
ciā. p sobrietate ꝯtra gulā. bn̄dicta p castita/
te ꝯtra luxuriā. Primo audiam⁹ charissi/
mi quō bn̄dicta sit maria p hūilitate ꝯ sup/
biā. Supbi em̄ maledicti sunt sic̄ scptū est.
Increpasti supbos ma. q̄ de. a mā. tu. Con
tra hāc supbie maledictiōem maria obtinu
it hūilitatꝫ benedictiōem. Vn̄ ip̄a p vallē il/
lam signari p̄t d̄ qua. ij. Paral. xx. dicit̄. Vo
cauerūt locū illū vallē benedictōis. Si oīs
humilis est q̄dā dei vallis. iuxta ill̄d Isaie.
oīs vallis exaltabit̄. q̄nto mag̃ vallis fu/
it maria. q̄ tāta fuit hūilitate pfunda Quid
mirꝫ si ip̄a fuit vallis vallium q̄ fuit humilli
ma hūiliū. O q̄ntis h̄ vallis bn̄dicta bn̄di/
ctionibꝫ ē exaltata p humilitate sua tā pfun
da. tā vtili. tā grata. Vn̄ beat⁹ Augustin⁹ ait
O v̄e beata hūilitas marie. q̄ dn̄m hominibꝫ
pepit. vitā mortalibꝫ edidit. celos īnouauit.
mundū purificauit. padisum aperuit. ꝛ ho/
minū aīas ab inferꝫ liberauit. Vallis q̄nto
hūilior tāto receptibilior est aquaꝝ. sic ꝛ ma
ria gr̄aꝝ. Vallis aūt irrigatiōes aquaꝝ reci
pit q̄nq̄ a supiori. q̄nq̄ ab inferiori. A supe/
riori q̄dē p pluuias de mōte defluētes. Ab ī
feriori v̄o p aquas d̄ fonte effluētes. Simi
liter humil̄ maria q̄si de supiori ꝛ inferiori. q̄
si de mōte ꝛ fonte irrigata ē. cū de diuīa ꝛ hu
mana filij sui nat̄a tāta gr̄aꝝ bn̄dictiōe infu
sa est. Hec itaq̄ bn̄dictio est de q̄ legit̄ Iu/
dicū. j. Ꝗ cū axa diceret p̄ri suo. da mihi bn̄
dictiōēꝫ. dedit ei p̄r su⁹ irriguū supi⁹ ꝛ infe/
ri⁹. Axa marie typū gerit. q̄ irriguā a p̄re cele
sti benedictōꝫ suscepit. Dedit em̄ ei deus p̄ ī
irriguū sup.⁹ in xp̄i diuinitate. inferi⁹ vero ī
xp̄i hūanitate. Itē supi⁹ in mēte. inferi⁹ ī vē/
tre. Itē supi⁹ in charitate dei. inferi⁹ in chari
tate pximi. Itē supi⁹ in ꝯtēplatiōe. inferi⁹ in
actiōe. Vel certe p̄r ei⁹ celestis dedit ei bn̄di
ctionē ineffabil̄ irrigui supi⁹ in celis. inferi⁹
in terris. vt ī celis bn̄dictōꝫ glie. ī terris v̄o
bn̄dictionē gr̄e possidēs bn̄dicta esset tā in
celo q̄ꝫ in terra. s̄m q̄ beat⁹ Bern̄. innuēs di
cit. Memēto maria q̄ xp̄s maledictiōꝫ pti
lit crucis q̄ te suā mr̄em bn̄dixit in celis. sꝫ ꝛ
in terris ab angelo bn̄dicta. ꝛ a cūctis terre
generatiōibꝫ merito benedicta p̄dicaris.

Secūdo charissimi audiam⁹ quō bn̄di/
cta est maria p charitate ꝯtra inuidiā. Inui
di nāq̄ maledicti sunt. sic̄ de inuido cayn d̄r
Gen̄. iiij. Maledict⁹ eris sup terrā q̄ aperu/
it os suū ꝛ suscepit sanguinē fr̄is tui de ma/
nu tua. Cōtra inuidie maledictiōem maria
obtinuit charitatꝫ bn̄dictōꝫ. Vn̄ ip̄a bn̄ p sa
rā signari p̄ōt de q̄ dn̄s dixit Gen̄. xvij. Bn̄/
dicā ei ꝛ ex illa dabo tibi filiū cui bn̄dictur⁹
sum. Sara interp̄tat̄ carbo. h̄ bene Marie
ꝯuenit. q̄ tanq̄ꝫ carbo ardore charitatꝫ igni/
ta fuit. Propt̄ qđ etiā ip̄a bene p rubū ardē
tem signat̄. p quā fideli cuilibet benedictō ḡ
rie ministrat̄. Unde Deut̄. xxxiij. d̄r. Bene/
dictio illi⁹ q̄ apparuit ī rubo veniat super ca
put ioseph. Joseph interp̄tat̄ augmētū. ꝛ si/
gnificat quēlibet fidelē diuina gr̄a adauctū
Benedict⁹ rubꝫ. ꝛ benedict⁹ q̄ p incarnatōꝫ
apparuit ī rubo. p quē tāta venit sup capita
fideliū benedictio. Et o v̄e benedict⁹ carbo
tā benedictā flāmā pducēs. benedicta Ma
ria. tā benedictā prolē gignēs. Ex illa īquit
dn̄s dabo tibi filiū cui bn̄dictur⁹ sum. Pēsa
ḡ q̄ntā maria charitatē ad deū habuerit. cū
de⁹ fili⁹ ei⁹ sit corpalit̄ pēsa etiā q̄ntā ad pxi/
mū habuerit cū bon⁹ pxim⁹ fili⁹ ei⁹ spūaliter
sit. Si aūt filij ei⁹ sum⁹. ḡ ꝛ fr̄es filij ei⁹ sum⁹
Et iō bene de ista mr̄e benedicta dic̄ Ansel.
O benedicta ꝛ exaltata nō tibi soli sꝫ etiam
nob. q̄d est. q̄ꝫ magnū est. q̄ꝫ amabile ē qđ vi
deo p te euenire nob. qđ vidēs gaudeo. qđ
gaudēs dicere nō audeo. si em̄ tu dn̄a es mr̄
dei. nōne ꝛ a ꝗ filij tui sūt fr̄es dei. Tercio
charissimi audiam⁹ quō benedicta sit Ma
ria p lenitate ꝛ māsuetudine ꝯ iracūdiā Ira
cundi em̄ maledicti sūt. sic̄ scptū ē Gen̄. xlix.

Maledict⁹ furor eoꝝ q2 ptinax. ⁊ indigna-
tio eoꝝ q2 dura. Cōtra hāc ire maledictōē3
maria obtinuit māsuetudis bñdictiō3. Cu
ius reuera tāta fuit māsuetudo ꝙ nō solu3
ꝓpria ira caruit. s3 etiā irā dñi ad māsuetudi
nē ꝯuertit. Uñ ipa bñ p Abigail signat᷑ cui
dauid dixit. j. Re. xxv. Bñdictū eloquiū tuū
⁊ bñdicta tu q̄ ꝓhibuisti me ne irē hodie ad
sanguinē ⁊ vlciscerer me manu mea. Ꝓpriū
est h̄ māsuetoꝝ māsuetis v̄bis frāgere ira3
offensoꝝ. iuxta illō Prouer. xv. Rñsio moll'
frāgit irā. Māsueta abigail māsuetā mari-
am signat. Uis nosse ꝙ̄ māsueta fuerit ma
ria. audit beatū Bern. Reuolue inq̄t dilīgē
tius euāgelice historie seriē vniuersam. et si
q̄d forte increpatoriū. si q̄d durū. si q̄d deni
ꝙ̄ signū tenuis indignatiōis occurrerit in
maria. de cetero suspectā habeas ⁊ accedere
verearis. Q si plena magis omis pietatis ⁊ grā-
tie. plena māsuetudinis ⁊ mīsicordie inue-
neris. q̄ ad eā ptinēt. grās age ei q̄ tale3 tibi
mediatricē benignissima miseratiōe ꝓuidit
in q̄ nihil possit esse suspectū. Dauid christū
signat q̄ p māsuetissimā mariā mansuescit ⁊
placat᷑. ne se v̄ petōre p mortē eternā vlcisca
tur. Omis eīn aīa morti eterna obnoxia an
helare nō cesset ad tantā marie māsuetudi-
nē. p qua ipa merito est bñdicta. Dico ergo.
Omis spūs moribūd⁹ dicat cū anselmo di-
cēte sic. O tu bñdicta sup mulieres q̄ ange-
los vincis puritate. sanctos supas pietate. an
helat moribūd⁹ spūs me⁹ ad tāte benigni-
tatis respectū. s3 erubescit ad tāti nitoris aspe
ctum. Quarto audiam⁹ charissimi q̄mō
bñdicta sit maria p strēnuitate ꝯtra accidiā
Accidiosi eī maledicti sūt. q̄ opa dei strēnue
⁊ fidelit᷑ nō agūt. Uñ dr Hiere. xlviij. Ma-
ledict⁹ q̄ facit op⁹ dei fraudulēter. Cōtra tor
poris maledictō3 maria meruit rigoris bene
dictiōem. Ipa nāꝙ p illā Jabel signata cē
potest q̄ clauo sysarā interfecit. Propter qō
Judicū. iiij. dr. Bñdicta inter mulieres Ja
hel ⁊c̄. Jabel interp̄tat᷑ ascēdens. qō ꝯuenit
marie. q̄ nō sicut accidiosi dscēdit. s3 strēnue
de v̄tute in v̄tutē de inferioribꝫ sp ascendit.
Juxta illud Cañ. iij. Que est ista q̄ ascendit
p desertū sicut v̄gula fumi. Ista bñdicta Ja
hel q̄d fecit. certe clauo tabernaculi sysaram
interfecit. Sysara exclusio gaudij interp̄ta
tur. ⁊ bñ diabolū signat. q2 a gaudio celesti
exclusus etiā alios excludere festinat. Imo
heu nos oēs excluserat p matrē generis hu
mani. cui⁹ exclusiōis maledictio exclusa ē p
bñdictā mrēm saluatoris. Uñ bene venera-
bilis p̄sbyter Beda ait. Bñdicta tu int᷑ mu
lieres. p cui⁹ partū virgineū a natis mulieꝝ
maledictō p̄me matris exclusa est. Sed q̄d
p clauū signat᷑ quo caput Sysare pforatur
Quis est clau⁹ iste nisi rigor disciplīe. Quid
est eīn rigor discipline accidiosis. nisi q̄si qui
dam clau⁹ in oculis. Rigor vtiꝙ discipline
clau⁹ est dyabolū acerrime pungēs. clauus
est dyabolū rigidissime ꝯfigens. Benedicta
itaꝙ iabel caput sysare clauo interficiēte cō
fixit. q̄ñ benedicta maria virtutē sathane ri
gore discipline in se extinxit. Bñdicta ḡ inter
mulieres iabel. benedicta inter mlieres ma
ria. Inter q̄s mulieres. audi Bedā q̄ dicit.
Nō solū benedicta tu in mulieribꝫ. sed inter
mulieres bñdictas maiori benedictiōe spe-
cialiter insignis. Quinto audiam⁹ carissi-
mi quō benedicta sit maria p liberalitate cō
tra auariciā. Auari eīn maledicti sunt. ij. pe
tri. ij. Cor exercitatū auari habētes maledi-
ctionis filij. ⁊ cetera. Cōtra hāc auari male-
dictiōem maria meruit largitatis ⁊ ꝓfusiōis
benedictiōem. Ipa tāꝙ vena fontana sp fu
it effluēs. semp larga. ⁊ iō v̄e bñdicta. Juxta
illud Prouerb. v. Sit vena tua benedicta.
In tpalibꝫ vena illa maria pl⁹ ꝙ̄ larga fuit.
q2 large ⁊ pfecte omia ꝯtempsit. Uñ ƒm ex-
positiōem Haymonis. beata dei genitrix lu
nā sub pedibꝫ habuit. q2 cūcta tpalia despe-
xit. O q̄nte gratie p hāc venā ad hoīes de
fluxerūt. Sit ḡ o eccl'ia vena tua benedicta.
p quā tibi tāta affluūt bona. v̄e vena nobil'.
vena spūsancto plena. vena fontis vite. vena
salutis nr̄e maria. Per hāc nāꝙ venā fontis
vite xp̄s ad nos venit. ⁊ p hāc ad fontē vite
ih̄m xp̄m etiā nos venim⁹. ⁊ ideo vere est be
nedicta. Uñ beat⁹ Bernard⁹ ait. Per te ac-
cessum habem⁹ o benedicta inuētrix gratie
genitrix vite. mat᷑ salutis. vt p te suscipiat nos
q̄ p te dat⁹ est nob. Sexto audiam⁹ charis
simi quomō bñdicta sit maria p sobrietate ꝯ
gulā. Gulosi nāꝙ maledicti sunt. sicut patet
in gula primoꝝ parentū. p qua ⁊ ipi ⁊ totu3
gen⁹ humanū maledictōem incurrere. Cō-
tra hāc gule maledictiōem maria obtinuit
abstinētie ⁊ omis tēperātie benedictionem.
merito eīn cōtra maledictiōes gule in para-
diso materiali abūdauerūt benedictiōes tē
perātie in paradiso spūali. Juxta illud Ec-
clesiastici. xl. Grā q̄si paradisus ī bñdictiōibꝫ.

Tanta gratiaꝝ copia in Maria abũdauit vt etiã ipa gratiosa virgo gratia qdammodo dici possit. Hec aũt gratia videlicet granosissima ꝟgo Maria fuit quasi padisus ĩ bñdictiõibꝫ. Sicut enĩ in padiso materiali. gula Eue meruit malediciões penaꝝ. sic in paradiso spũali exantia marie meruit benedictões graꝝ. Vñ Aug⁹. ait. Maledictio eue in bñdictiõem vertit marie. Sicut aũt gula eue nõ solũ maledictõem in anima. sed etiã in corpe. sic maria nõ solũ bñdictiõem ĩ corpe. sed etiã in aĩa. nõ solũ benedictõꝫ spũalem sꝫ etiã corpalẽ obtinuit. Maledictõ ei eue gulose. fuit parere cũ dolore. bñdictõ autem marie tẽpate. fuit parere sine dolore. teste beato Bernardo q̃ ait. Bñdicta tu ĩ mulieribꝫ q̃ illã generalẽ maledictõnem euasisti q̃ dictũ est. In dolore paries filios. ꝛ nihilominꝰ illã qua dictũ est. Maledicta sterilis ĩ israel. ac singularẽ ꝯsecuta es benedictiõem vt nec steril maneas. nec cũ dolore parias.

Septimo audiamꝰ charissimi quõ bñdicta est Maria p castitatẽ ꝫ luxuriã. Luxuriosis dr. Maledictꝰ q̃ dormit cũ vxore alterius ꝓximi sui. ꝛ dicet oĩs pp̃lus Amen. sic dr Deut. xxvij. Cõtra hãc ĩcõtinẽtie maledictionẽ maria meruit ꝯtinẽtie bñdictiõem. sicut signatũ põt esse Judith. xv. vbi dr. Bñdixerũt eã vna voce dicẽtes Tu glĩa hierusalẽ tu leticia isrł. tu honorificẽtia pp̃li q̃ fecisti viriliť ꝛ ꝯfortatũ est cor tuũ eo ꝙ castitatem amauerĩ. ꝛ post viꝝ tuũ aliũ nesciers. iõ manꝰ dñi ꝯfortauit te. ꝛ eris bñdicta ĩ eternũ. In hac casta Judith bñdictiõe põt bñdictio marie nõ solũ signari sꝫ etiã p locuꝫ a maiori pbari. Si enĩ sic benedicta ẽ vidua casta q̃to magĩ ꝟgo casta. maxime talĩ ꝟgo q̃ ꝛ deũ parere. ꝛ certe sic parere meruit ꝙ ꝟginitatẽ nõ amisit. Propť qđ bñ Beda dič. Bñdicta est incõpabiliter q̃ ꝛ diuini germinis glĩam suscepit. ꝛ coronã ꝟginitatĩ seruauit. Notandũ aũt est ꝙ in scripturĩ inuenimus. Bñdictã ꝯiugatã. bñdictã viduã. bñdictã virginẽ. Bñdicta ꝯiugata fuit Sara de qua dr Thob. x. Dicať bñdictio sup vxorem thobie. Bñdicta aũt vidua fuit iudith. sicut oñsum est. De vidua ꝗꝫ bñdicta in ps. dr. Viduã eiꝰ bñdicẽs bñdicã. Benedicta ꝓo fuit ꝟgo maria. teste angelo q̃ dixit. Bñdicta tu in mulieribꝫ. Bñdicta ḡ q̃ ꝯiugaleꝫ bñdicta magis q̃ viduale. bñdicta maxie q̃ virginalẽ amauerũ castitatẽ. Bñdicta certe que cũ sara ꝛ susanna fuerit casta ꝯiugaliter bñdicta magis q̃ cum Judith ꝛ anna fuerit casta vidualiter. benedicta maxime q̃ cũ maria fuerit casta virginaliter. Propter qđ beatus Augustinꝰ dič. Bonũ susanne in cõiugali castitate laudamꝰ. sed tamẽ ei bonũ viduę anne. ac multo magis ꝟginis marie anteponimꝰ. Vere dignũ ꝛ iustũ ẽ hoc. Dignũ est vt benedicta sit. que cũ viro suo viꝝ aliũ nõ nouit. Justũ magis est vt benedicta sit q̃ nec cũ viro suo nec post. viꝝ aliũ non nouit. Dignũ ꝛ iustũ est vt maxime bñdicta sit que nec suũ nec aliũ viꝝ nouit. ꝛ tñ viꝝ tã immẽsum cõcepit. Ideoq; Aug⁹. exclamans dič. O femina sup feminas bñdicta. que viꝝ omnino nõ nouit. ꝛ viꝝ suo vtero circumdedit. Sic ḡ charissimi. p humilitate bñdicta. bñdicta. p charitate. benedicta. p lenitate. benedicta. p strenuitate. benedicta. p liberalitate. benedicta. p sobrietate. benedicta. p castitate maria merito fuit. q̃ humilitate excellentissima. charitate opulẽtissima. lenitate patiẽtissima. strẽnuitate feruẽtissima. largitate effluentissima. sobrietate abstinẽtissima. ꝟginitate ꝯtinẽtissima fuit. Eya ergo tu tã multipliciter benedicta. tu tã feliciter superbñdicta maria. Oramꝰ vt tua benedictiõe nos miseros absolutos ab oĩ maledictiõe dignos reddas diuina bñdictiõe. Per dñm nostrũ iesum xp̃m ꝛc.

Benedictꝰ fructus vẽtris tui. Ostensum est supra quõ Maria ꝓpter purissimã vite innocẽtiã merito p Aue salutať. quõ ꝓpter copiosissimã grẽ affluentiam merito gratia plena cõmemorať. quõ ꝓpter familiarissimã dei ꝓsentiã dominꝰ secũ fore insinuať. Ostẽdendũ aũt nũc est quõ ꝓpter vtilissimã plus sue excellentiaꝫ. merito benedictꝰ fructꝰ ventris sui pclamať. Benedictus ḡ fructꝰ ventris tui. o benedicta mater filij dei. Hic est ille fructus de q̃ ꝓpha dič. Dominꝰ dabit benignitatẽ. ꝛ tra nostra dabit fructꝰ suos. Qđ exponẽs Beda dič. Dedit dñs benignitatẽ. quia ingressu vnigeniti sui virginalis vteri templũ spũsctĩ gratia cõsecrauit. ꝛ terra nostra dabit fructũ suum qꝛ eadẽ virgo que de terra corpꝰ habuit. filium genuit. diuinitate quidẽ deo patri coeq̃lem sed sibi carnis veritate ꝯsubstãtialẽ. Cõsiderandũ autẽ est ꝙ fructꝰ iste fructꝰ generosissimꝰ. fructꝰ deliciosissimꝰ. fructꝰ virtuosissimus. fructꝰ copiosissimꝰ est. Fructꝰ inq̃

generositate sublimissimus. fructus delectabilitate desiderabilissimus. fructus virtuositate utilissimus. fructus copiositate universalissimus.

Primo consideremus charissimi quod fructus uteri virginalis generosissimus sit. Generosus quidem est. quia de utero regali est. Generosior autem est. quia de utero virginali est. Generosissimus certe est. quia de utero paternali. scilicet utero inquam patris eterni est. Dico charissimi quod generosus est fructus iste. quia de utero regali. de utero inquam regis David produxit sicut sibi dominus promiserat dicens in psalmo. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Hoc autem promissum apostolus testatur dicens Roma. i. Qui factus est ex semine david secundum carnem. Et certe fructus iste generosus et nobilis est. non solum propter regem David. sed et propter omnes illos nobiles reges progenitores suos. per quos secundum genealogiam a matheo descriptam propagatus in mundum venit. Iuxta illud Sap. xviii. A regalibus sedibus venit. Item charissimi fructus iste licet generosus sit propter uterum regalem. generosior tamen est propter uterum virginalem. de quo dicitur. Benedictus fructus ventris tui. ventris utique qui secundum quod in virga aaron significatum fuit. florem virginitatis simul cum fructu fecunditatis retinuit. Propter quod bene beatus Bern. ait. Nascitur christus ex muliere. sed cui fecunditatis fructus sic accedat ut non decidat flos virginitatis. Ista fructus virginalis nobilitas sicut mirabilior ita excellentior est quam prima. plus quam celi exaltentur a terra. O vere mirabilis et inaudita nobilitas. o vere nobilis de virgine nativitas. Nobilitas (inquit Aug.) fuit nascentis in virginitate parientis. et nobilitas parientis in divinitate nascentis. Item carissimi fructus iste licet generosus sit propter uterum regalem. generosior autem propter uterum virginalem. generosissimus tamen propter uterum paternalem. Unde de isto fructu accipi potest illud Osee. xiiii. Ex me fructus tuus inventus est. Originale habet tuus. sed septuaginta habent eius. Dicat ergo deus pater ad mariam. dicat ad fidelem animam. dicat ad ecclesiam. Ex me fructus tuus inventus est. tu o maria ad hunc fructum producendum electa. Tu o anima ad hunc fructum diligendum illecta. Tu o ecclesia ad hunc fructum percipiendum collecta. Tuus inquam tuus. Tuus certe corporaliter per assumptam naturam. tuus spiritualiter per gratiam. tuus sacramentaliter per eucharistiam. tuus eternaliter per gloriam. Ex me tamen tuus est. quia ex meo utero genitus est sicut in psalmo scriptum est. Ex utero ante luciferum genui te. O vere nimis admiranda. nimisque veneranda nobilitas. quod fructus ventris materni est filius uteri eterni et sapientia cordis paterni. sicut et beatus Bernardus de isto fructu scribens ait. Illius o Maria eris mater cuius deus est pater. filius potentie et charitatis erit corona tue castitatis. sapientia paterni cordis erit fructus uteri virginalis. Ista ergo fructus generosissimi huius nobilitas primam et secundam in infinitum sua dignitate precedit. et omnem intellectum humanum et angelicum cum sua sublimitate excedit. Ideoque bene de hoc fructu dicitur Isa. iiii. Erit germen domini in magnificentia et gloria et fructus terre sublimis. In magnificentia propter regalem. in gloria propter virginalem. sublimis propter eternalem sive paternalem generositatem.

Secundo consideremus charissimi quod fructus uteri virginalis deliciosissimus sit. Deliciosus quidem est in odore. Deliciosior in specie. Deliciosissimus vero in sapore. Decorem autem eius fide odorem spe. saporem eius charitate percipimus. Dico charissimi quod fructus marie deliciosus est suavi odore. Unde de ipso bene potest dicere mater eius illud Eccl. xxiiii. Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris. Fructus vitis est proles virginis. Et tamen vere mirum est. et mire verum est. teste Augustino. qui de hoc fructu sic ait. De creatura creator omnium procreatus nascitur. de rivulo suo fons magnus educitur. radix omnium de virgulto suo nascitur. et vitis vera palmitis sui fructus efficitur. Fructus vitis vinum est. odor vini delectabilis est. Sic certe odor exemplorum christi. odor consolationum christi. odor promissionum christi valde delectabilis est anime christum sitienti. Et ideo sicut odor vini sitientem. sic odor christi trahit post ipsum currentem et dicentem Cantic. i. Trahe me post te etc. Et nos miseri heu non currimus sed vix repimus. signum est quod de odore huius fructus heu parum suscepimus. O si olfactum isaac haberemus qui huius fructus odorem tam longe presensit. teste beato Bern. qui sic dicit. Huius odoriferi fructus fragrantiam sentiebat qui dicebat. Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni cui benedixit dominus. Item charissimi fructus iste non solum deliciosus est odore. sed etiam deliciosior est specie et decore. De hoc nota quod dicitur Levit. xxiii. Sumetisque die primo fructus arboris pulcerrime. Primus dies animam illuminans est fides. Et certe si sumere debemus fructus arboris pulcerrime. Arbor pulcerrima est Maria. Pulcra quidem in foliis oris. Pulcrior autem in floribus cordis. Pulcerrima vero in pulcerrimo fructu ventris.

De quo beatꝰ Bernardꝰ infert sic. Si inq̄t
fructus ille mortis non solū suauis fuit ad
vescendū. sed etiā teste scriptura delectabilis
aspectu. quāto magis huiꝰ vitalis fructꝰ vi/
uifici decorē debemꝰ inquirere. illū inq̄ꝫ in
quē desiderāt angeli pspicere. Pulcer vtiq̄ꝫ
fructus xp̄s est q̄ speciosus forma pre filijs
hominū est. Si autē pleniꝰ cognoscere vo/
lumus fructꝰ huiꝰ pulcritudinē recurramꝰ
ad ipaꝫ arborē pulcerrimā. requiramꝰ ipaꝫ
pulcerrimā eius mr̄em. ꝛ dicamꝰ illud Can
ticoꝝ. v. Qualis est dilectꝰ tuus ex dilect. o
pul. mu. Et ecce ipa respōdens statim dicit.
Dilectꝰ meus candidꝰ ꝛ rubicūdus electꝰ
ex milibꝫ. Ipa candor lucis eterne. Cādidꝰ
quidē est diuinitate. rubicūdus aūt huma/
nitate. Candidꝰ quoq̄ꝫ cōuersatione. rubi/
cundꝰ passione. Ecce q̄ꝫ pulcer fructꝰ. ꝓpter
hoc bene de ipo dicit Augustinꝰ. Pulcer in
celis. pulcer in terris. pulcer in pr̄e ꝟbū. pul
cer in mr̄e caro ꝛ ꝟbum. Hec autē pulcerri/
ma arbor Maria non solū habet pulcerri/
mū fructū ventris. sed etiā pulcerrimos ha
bet fructꝰ mentis. De quibꝫ apostolꝰ ad Ga
lath. v. scribens ait. Fructꝰ autē spiritus est
charitas. gaudiū. pax. patiētia. benignitas.
bonitas. longanimitas. māsuetudo. fides.
modestia. ꝯtinentia castitas. Itē charissimi
fructꝰ iste nō solū deliciosus est odore. ꝛ de/
liciosior decore. sed etiā deliciosissimꝰ est sa/
pore. Quod bn̄ illa sancta aīa experta fu/
it que Cāticoꝝ. ij. dicit. Sub vmbra illius
quē desiderabā sedi. ꝛ fructꝰ eius dulcis gut
turi meo. Quid mirꝫ si fructꝰ iste tam dulcꝫ
est qui tā altus est. Dicit enī beatꝰ Bernar/
dus. Fructꝰ quanto altior tanto dulcior. ḡ
tu solꝰ dulcissimꝰ. quia tu solus altissimus.
Quomō aūt potest altissimꝰ esse ille fructus
cuiꝰ breuissima est arbor. Sed certe arbor
huiꝰ fructꝰ maria ꝛ altissima simul est ꝛ bre/
uissima. altissima dignitate. breuissima hūi/
litate. Altissima in oculis dn̄i. breuissima in
oculis suis Que licet h̄ modo sit breuis. fru
ctus tamē eiꝰ est valde dulcis. Unde Eccl.
xj. dicit. Breuis in volatilibꝫ est apis. ꝛ initi
um dulcoris habet fructꝰ eius. Si igit̄ fru
ctus vētris Marie in olfactu. in visu. in gu/
stu. deliciosissimꝰ est. Et ideo vere bn̄dictus
est. Sicut etiā beatꝰ Bernardꝰ testatꝰ ē di/
cens. Benedictꝰ fructꝰ ventris tui. bn̄dictꝰ
in odore. benedictꝰ in sapore. benedictꝰ i spe/
cie. Tertio charissimi cōsideremus quo/
modo virginalis vteri fructus sit virtuosis
simus. Nā reuera virtuosus est ad perdito
rū saluationē. ad saluandoꝝ multiplicatio/
nem. ad multiplicatoꝝ cōseruationē. Dico
charissimi q̄ fructꝰ iste benedictus virtuo/
sus est ad saluandū siue ad salutē. ꝓpter qḋ
etiā fructꝰ salutis dicit̄. Unde Ecclesiastici
pmo. Corona sapiētie timor dn̄i. replēs pa/
cem ꝛ salutꝫ fructū. Quid est qḋ dicit paceꝫ ꝛ
fructū. fructꝰ salutis nostre et pax nostra. il/
le est qui fecit vtraq̄ꝫ vnū iesus christus. Et
certe hūc fructū. hanc pacē timor dn̄i reple/
uit. teste Isaia q̄ ait. Et replebit eū spiritus
timoris dn̄i. Bene aūt dicit̄ fructꝰ salutis si
ne quo nulla salꝰ est nobis. iuxta illud Actu
um. iiij. Nō est in aliquo alio salus. Et Ans/
helmꝰ. Nō est inquit salꝰ nisi quē tu ꝟgo pe/
peristi. Tu igit̄ o Maria vere es arbor salu
tis que mūdo portasti fructū salutis. Sic
beatus Bern̄ exclamās dicit. O vere celestꝫ
planta p̄ciosior cūctis. sanctior vniuersꝭ. O
vere lignū vite qḋ solū fuit dignū portare sa
lutis fructū. Sed heu multi fructū istū sa/
lutiferū faciūt mortiferū. fructūq̄ꝫ tam mel
liferū sibi cōuertunt in absinthiū eternum.
sicut Amos q̄nto dicit̄. Cōuertisti in ama/
ritudinē iudiciū. ꝛ fructꝰ iusticie in absinthi
um. Itē charissimi fructꝰ iste valde est ꝟtuo
sus. nō solū virtute saluatiua. sed etiā virtu/
te multiplicatiua. Unde etiā in bono expo/
nere possumꝰ qḋ scriptū est. A fructu frumē
ti vini ꝛ olei sui multiplicati sunt. vt frumen
tū ad corpꝰ christi. oleū ad animā christi. vi/
nū ad diuinitatē xp̄i referamꝰ. Fructū quo
q̄ꝫ frumēti ad sacramentū corporis xp̄i. Fru/
ctum aūt vini ad sacramentū sanguinis xp̄i
Fructū vero olei ad vnguentū spiritussan/
cti referre possumꝰ. Ab hoc ergo fructu mul
tiplicati sunt filij in eccl̄ia. ꝛ multiplicata est
eccl̄ia in filijs. Nā oēs filij ventris ecclesie
sunt hereditas ꝛ merces fructꝰ ventris ma
rie. sicut in psalmo dicit̄. Ecce hereditas do
mini filij merces. fructꝰ ventris. De hoc q̄ꝫ
beatꝰ Hieronymꝰ ait. Ipe dn̄s natꝰ ex vir/
gine factꝰ est fructꝰ vētris. cuiꝰ assumpta hu
manitas hāc accepit mercedē. vt gētes vo/
cate in filijs sint hereditas eius. Itē charis
simi fructꝰ iste benedictꝰ non solū ꝟtute sal/
uatiua virtuosus. nō solū virtute multipli/
catiua virtuosior. sed etiā virtute cōseruati/
ua virtuosissimꝰ ē. Unde de hoc fructu pos
sumus accipe illud Prouerbioꝝ. xj. Fructꝰ

fuisti lignũ vite. Sicut enĩ lignũ vite qđ fuit in medio paradisi terrestris virtutẽ habuit seruandi vitã nature. sic certe fructus ventris marie. qui est lignũ vite. ⁊ fructus vite i medio paradisi ecclesie cõseruat vitã gratie. in medio paradisi celestis patrie vitam glie Cõseruat quidez vitã gratie a corruptione culpe. vitã vero glorie a corruptiõe oĩs miserie. vt sic recipiamꝰ in fructu marie qđ amisimus i fructu adã ⁊ eue. sicut bene notauit Beda dicẽs. Benedictꝰ fructus vẽtris illius. ꝑ quẽ ⁊ semen incorruptiõis in agro superne hereditatis quẽ in adã perdidimus. fructũ recipimꝰ. Sit ergo benedictꝰ fructꝰ marie salutẽ dando spiritualiter. saluãdos multiplicãdo vniuersaliter. multiplicatos cõseruando eternaliter virtuosissimus.

Quarto consideremꝰ charissimi quomodo ꝟginalis vteri fructꝰ sit copiosissimꝰ. Re uera enĩ tã copiosus est ꝙ animã plene põt reficere. tã copiosus est ꝙ omib; potest sufficere. tã copiosus est ꝙ nunꝗ potest deficere In ꝓmo quidẽ copiosus. in secũdo copiosior. in tertio copiosissimꝰ est. Dico charissimi ꝙ fructꝰ iste benedictꝰ tam copiosus ẽ ꝙ animã rationalẽ quã totꝰ mũdꝰ omnisq; creatura satiare ñ potest. fructꝰ iste ad satietatẽ reficere potest. Unde scriptũ est. De fructu operũ tuoꝝ satiabit terra. Fructꝰ ventris marie est fructꝰ operũ tuoꝝ dñe. Tuoꝝ vtiq; tuoꝝ. nõ humanoꝝ. non mortaliũ. s; tuorum. Tuũ eñ dñe opus est tãte virginis ꝓparatio. tuũ opꝰ est gabrielis missio. tuũ opꝰ spiritussancti superuentio. tuũ opus est verbi ⁊ carnis vnitio. Taliũ operũ tuoꝝ domine est fructꝰ iste. quia de talib; operib; quasi de quibusdã florib; processit fructꝰ iste. Unde etiã in nazareth qđ flos interpretat̃ bñ apparuerũt flores isti. Dicit enĩ beatꝰ Bernardꝰ In nazareth nunciat̃ christꝰ nasciturꝰ. quia in flore sperat̃ fructus ꝓcessurꝰ. Terra que isto fructu satiat̃ est aĩa humana q̃ ad modum terre semꝑ est germinatiua. siue vtiliũ siue inutiliũ herbaꝝ. id est. cogitationũ ⁊ desiderioꝝ. Ista inq̃ terra fructu marie satiatur. sicut scriptũ est. Satiabor cũ apparuerit gloria tua. Quid miꝝ si in gloria satient̃ hoc fructu fruẽtes cũ etiã in miseria satientur credentes. Unde Cassiodorꝰ exclamãs dicit. O fructꝰ ille mirabilis qui humanũ genus dulcissima credulitate satiauit. Unde non gustare peccare est. Uide ergo q̃ copiosus iste fructus est qui animã satiare potest. quã totus mũdus satiare nõ potest. Itẽ charissimi fructus iste benedictus nõ solũ tam copiosus est ꝙ animã insatiabilẽ potest plene reficere. sed etiã tã copiosus est ꝙ vniuersitati saluãdoꝝ potest bene sufficere. Hic enim est fructꝰ arboris illiꝰ gloriose. de qua dicit̃ Dañ. iiij. Fructus eiꝰ nimiꝰ. ⁊ esca vniuersorum in ea. Uniuersoꝝ certe in dño viuentiũ. quiescentiũ. resurgentiũ. Sicut pulcre signatũ potest esse Leuit. xxv. vbi dicit̃. Dabo vobis benedictiõem meã anno sexto ⁊ faciet fructus triũ annoꝝ. Annus sextus etatẽ sextã. septimus septimã. octauꝰ octauã signat. Iste annus sextꝰ est annꝰ plenitudinis. ſm illud apostoli Gal. iiij. At vbi venit plenitudo tẽporis. misit deꝰ filiũ suum. ⁊c. Hic itaq; annus ꝓtulit fructũ dei filiũ. fructum vtiq; tã copiosum ꝙ per ipm anno sexto viuẽntiũ. anno septimo quiescentiũ. anno octauo resurgentiũ habemꝰ omnes fructꝰ animaꝝ nostraꝝ. Ipse ergo est fructꝰ sufficiens vniuersitati animaꝝ nostraꝝ. qr est dominus sufficiẽs vniuersitati creaturaꝝ. Hic autẽ est fructꝰ ventris marie. teste Augustino qui ait. Illa virgo singulari gratia ꝑuenta est atq; repleta. vt ipm haberet ventris sui fructũ. quẽ ex initio habet vniuersitas dñm. Itẽ charissimi fructus noster benedictꝰ nõ solũ in hoc copiosus est ꝙ animas satiãdas potest ad satietatẽ reficere. nõ solũ in hoc copiosior est ꝙ animaꝝ satiandaꝝ potest vniuersitati sufficere. sed etiã tã copiosissimꝰ est ꝙ satiãdis animab; ⁊ angelis nunq̃ põt deficere. iuxta illud Ezechiel. xlvij. Non deficiet fructus eiꝰ. O infinita copia. o copia defectus nescia Deficere vtiq; nõ potest copia huiꝰ fructus in eternũ. cũ sit copiosissime benedictꝰ in eternũ. Ait enĩ beatꝰ Bernardꝰ. Benedictus fructꝰ ventris tui qui est benedictus in eternũ. Sic ergo fructus iste bñdictus copiosus est dũ ad satietatez reficit. copiosior dũ satiandoꝝ vniuersitati sufficit copiosissimꝰ dũ satiãdis in ꝑpetuũ non deficit. Uides nũc o lector. vides o auditor q̃ generosissimꝰ. q̃ deliciosissimus. q̃ copiosissimus sit fructꝰ ventris marie benedictus. Uides inq̃ quomõ sit generosus ex vtero regali. generosior ex virginali. generosissimꝰ ex paternali. Uides etiã quomõ deliciosus sit odore. deliciosior decore. deliciosissimus sapore. Uides nihilominꝰ quõ ꝑtuosꝰ sit ad

curandũ. virtuosioꝛ ad multiplicandũ. ꝟtuosissim⁹ ad cõseruandũ. Uides insup quomodo copiosus ad satietatez. copiosioꝛ ad vniuersitatẽ. copiosissim⁹ ad ppetuitatẽ. De duodecim ꝯditiões hui⁹ fruct⁹ signari pñt p illos. xij. fruct⁹ de qbꝫ Apoc. xxij. dr. Et angel⁹ Johi oñdit lignũ vite afferẽs fruct⁹. xij Et qꝛ fruct⁹ iste fruct⁹ vite. lignũ vite. oĩbꝫ hoībꝫ ad vitaz pducit. iõ merito oĩs homo ad laudãdũ hui⁹ fruct⁹ auctoꝛẽ inducit. sic scptũ est. Cõfiteãt tibi ppĺi de⁹ cõfiteant tibi ppĺi oẽs ter. dc. f. s. Eya nũc bñdicta mat huius bñdicti fruct⁹. fac vt h̃ fructu fruamur i eternũ. Per eundẽ fructũ dñm nostꝛ iesũ xp̃m filiũ tuũ Amen.

Benedict⁹ fruct⁹ vẽtris tui. Postq̃m tenuiter vidim⁹ de fructu vẽtris marie q̃lis ꝛ q̃nt⁹ sit ꝛ credat. videam⁹ mõ quoꝝ sit. ꝛ quibꝫ debeat. Fruct⁹ nãqꝫ iste nõ solũ est fruct⁹ vẽtris ſꝫ etiã mẽtis. Fructus est vẽtris soli⁹ marie. fruct⁹ aũt mẽtis cuiuslibet fidelis aĩe. Fruct⁹ vẽtris p carnẽ fruct⁹ mẽtis p fidẽ. Uñ sanct⁹ Ambꝛosi⁹ ait. Si ẜm carnẽ vna mater est xpi. ẜm tñ mentẽ omniũ fruct⁹ est xp̃s. Oĩs eñ aĩa ꝯcipit dei verbũ imaculata ꝛ imunis a vicijs Igit ẜm Amb. quecũqꝫ mẽs hũc fructũ sibi voluerit adesse. debet a vicijs imunis esse. Christus eñ fruct⁹ est mẽtis nõ viciose ſꝫ ꝟtuose nõ viciose p septẽ vicia capitalia ſꝫ ꝟtuose cõtra septẽ vicia capitalia. Fruct⁹ ḡ iste est fructus humiliũ ꝯtra supbiã. fruct⁹ amãtũ cõtra inuidiã. fruct⁹ mitiũ ꝯ irã. fruct⁹ laborantiũ ꝯtra accidiã. fruct⁹ liberaliũ ꝯtra auariciã. fruct⁹ abstinentiũ ꝯ gulã. fruct⁹ ꝯtinẽtiũ ꝯtra luxuriã. Pꝛio charissimi videamus quõ fruct⁹ iste bñdict⁹ sit hũiliũ ꝯ supbiam. De h̃ eñ accipe possum⁹ qđ dr. iiij. Reg. xix. Quodcũqꝫ reliquũ fuerit de domo iuda mitt ꝛ radicẽ deoꝛsum ꝛ faciet fructũ sursũ. De domo iuda fuit beata maria. de domo iuda est q̃libet fidelis aĩa. Illa coꝛpalit. ista spũalit. Illa p carnẽ. ista p fidẽ. Et iõ nõ solũ maria sed etiã quilibet fidelis volẽs facere fructũ sursum debet radicẽ mittere deoꝛsum. Radix aũt deoꝛsum mittẽda. humilitas est. que ad modũ radicis semp ad ima tendens est. Hui⁹ benedicte radicis arboꝛ quanto fuerit pcerioꝛ. tãto radix ipa debet esse profundioꝛ. Juxtã illud Eccĺi. iij. Quanto magnus es humilia te in oĩbꝫ. ꝛ corã deo inuenies gratiã. Alioquin arboꝛ quanto maioꝛ esset. tanto citi⁹ vento inflatiõis subuerteretur. si non magna ꝛ pfunda humilitatis radice firmaretur. Pensem⁹ ergo quantũ illius ꝟge radix pfunda fuerit que sic in sublime excreuit ꝙ fructũ angelis altioꝛem ferre meruit. fructũ vtiqꝫ de quo beatus Ambꝛosius ait. Ipe fruct⁹ est flos radicis. de qua Isa. Exiet inquit virga de radice iesse. ꝛ flos de radice eius ascẽdet. Quecũqꝫ aĩma hãc humilitatis radicẽ deoꝛsum miserit. ipa hũc sursuz habebit. Sursuz inqꝫ in alto intellectu. sursum in alto affectu. sursum in cõtemplatione. sursum in dilectiõe. Sic ergo fruct⁹ iste benedict⁹ humiliũ est. Ideo maria sup omnes homies fuit hoc dignissima. qꝛ sup omnes homies humilitate fuit radicatissima. Propter qđ bñ beat⁹ Bern. exclamans dicit. O virgo virga sublimis ad quantã celsitudinẽ verticẽ sanctã erigis. vsqꝫ ad thronũ maiestatis. quoniã in altũ mittis radicẽ humilitatis Secũdo videam⁹ charissimi q̃ modo fruct⁹ iste benedict⁹ sit amantiũ deũ ꝛ pximũ contra inuidã. De hoc accipe possum⁹ illud ps. Ecce hereditas dñi filij merces fruct⁹ ventris. Hoc exponẽs beat⁹ Ambꝛosi⁹ ait. Hereditas dñi filij. sunt. q̃ merces sunt fruct⁹ illi⁹ qui de marie ventre processit Multi ergo filij sunt merces vnici filij qui est fruct⁹ vẽtris benedicti. Sed vbi vel q̃n meruit hãc mercedẽ. Meruit certe nascendo. meruit in p̃sepio iacẽdo. meruit circũcisionẽ sustinẽdo. meruit docẽdo. meruit opera salutis nostre exercẽdo. meruit moriẽdo. Meruit inqꝫ nobis. xxxiij. annis nobis ꝟuiendo. Et pter hoc iustissime hanc mercedẽ exigit dicẽs Zach. xj. Si bonũ est in oculis vestris afferte mercedẽ meã. Sed certe nõ solũ filij sunt merces fruct⁹ ventris. sed ipse fructus vẽtris sanctissimi est merces filij cuiuslibet adoptiui. Qui autẽ sunt isti filij. audi. Filioꝝ est diligere patrẽ ꝛ patris filios. Filij ergo dei ꝛ filij ecclesie sunt quicũqꝫ deũ ꝛ pximũ diligũt. Uñ apostolus ad Ephes. v. Estote imitatoꝛes dei sicut filij carissimi. ꝛ ambulate in dilectiõe ꝛc̃. Et Mathei. v. dicit. Diligite inimicos vestros. benefacite his q̃ oderũt vos. ꝛ oꝛate p psequẽtibꝫ ꝛ calumniãtibꝫ vos vt sitis filij patris vestri qui in celis est ꝛc̃. Tales ergo filij videlicet amatoꝛes dei ꝛ pximi sunt merces huius fructus benedicti. taliũqꝫ filioꝝ merces est ipe fruct⁹ bñdictus. Sic igitur fructus iste

diligentiū est. ⁊ ideo maria sup oīes homines fuit hͦ fructu dignissima. q: sup oēs homines fuit caritate affectuosissima. Propt̄ qd̄ bn̄ ait beat⁹ Aug. sic. Quis dubitare poterit omino in affectiōez charitatꝫ transisse viscera marie in q̄bꝫ ipa que de⁹ est charitas nouē mensibꝫ corpaliter reqeuit. Tertio charissimi videam⁹ quomō fruct⁹ marie benedict⁹ sit patientiū ⁊ mitiū cōtra irā. De hͦ accipiam⁹ qd̄ dicit̄ Job. xxij. Acqesce ḡ illi ⁊ habeto pacē. ⁊ p hͦ habebis fruct⁹ optimos. Acquiescere ⁊ pacē habere est mitiū ⁊ patiētum. Qui autē tales sunt ipi p hoc fructus optimos habebūt. Duo aūt optimi sūt fructus. vn⁹ virtutꝫ. alter vētris. Optimus fructus mentis est charitas. de qua aplus ait. Fruct⁹ autē spūs. Fruct⁹ qui ibi enumerātur. alij quidē sunt boni. alij vero meliores. sꝫ pͥmus q̄ est charitas optim⁹ est. p quē alij oīes sicut ostēdit Augustin⁹ boni sūt. Optimus aūt fruct⁹ vētris est christ⁹. Ille nāqꝫ bon⁹ fruct⁹ vētris est quicūqꝫ in vētre sanctificat⁹ est. Ideoqꝫ bon⁹ est fruct⁹ ventris elizabeth. Melior autē fruct⁹ ventris Anne. Optim⁹ aūt fruct⁹ vētris marie. Bon⁹ autē fruct⁹ ventris elizabeth iohānes. Melior fruct⁹ anne maria. Optim⁹ fruct⁹ marie Jesus. Pēsa frater q̄s sit iste fruct⁹. ⁊ de q̄ terra sit pduct⁹. ⁊ videbis q: est optim⁹. Audi hieronymū q̄ ait. Fruct⁹ est vgo de vgine. dn̄s de ancilla. de⁹ ex hoie. fili⁹ ex matre fructus eterni. O felices q̄ in omniū castigationū disciplina animū tā patientē habēt ⁊ tā patuꝫ q: ex hͦ iustissime ꝯsequunt̄ fructū patiētuꝫ fructū pacatissimū. de q̄ ad Hebre. xij. loqt̄ Omis inqt disciplina in p̄senti quidē nō videt̄ esse gaudij sꝫ meroris. postea aūt fructū pacatissimū exercitatis p eā reddet iusticie. Exercitatā ḡ patientiā habēres fructū optimū referūt. iuxta illud Luc. viij. fructū afferunt in patiētia. Sic ergo fruct⁹ iste benedictus est patientiū ⁊ mitiū. ⁊ ideo maria sup oīs hoies fuit hoc fructu dignissima. quia sup oīs hoies fuit mitissima. ita vt nec oculo nec verbo nec facto tenuissimū impatientie signū ostēdit ⁊ patiētissima teste ambrosio q̄ ait. Nihil toruū in oculis marie. nihil in verbis pcat. nihil in actu verecundum.

Quarto charissimi videam⁹ quomodo fruct⁹ Marie sit exercentiū se ⁊ laborantiū contra accidiā. De hoc dicit̄ Sapientie. iij. Bonorū laboꝝ gloriosus est fruct⁹. Querēdus ḡ est fruct⁹ iste cū exercitio laboris. sicut q: apis querit fructū mellis. Fructū inqꝫ de quo Eccl. xi. dicit̄. Breuis in volatilibus ē apis. ⁊ initiū dulcoris habet fruct⁹ ei⁹. Considera charissime quō apis de orto ad ortū de arbore ad arborē. de flore ad florē discurrit p fructu mellis. sic ⁊ tu meditatiōibꝫ ⁊ desiderijs ⁊ zelo imitāde virtutis discurre circa exēpla iustoꝝ. ⁊ maxime pfectoꝝ. Discurre inqꝫ de orto ad ortū. id est. de statu ad statū. Discurre de arbore ad arborē. id est. de iusto ad iustū. De flore ad florem. id est. de virtute ad vtutē. de exēplo ad exemplū. Discurre marie sup illū florē in quo inuenies totū diuini mellis fructū. sup illū vtiqꝫ florē q̄ est ⁊ flos ⁊ fruct⁹. De quo beat⁹ Ambrosi⁹ ait. Flos marie xp̄s ē. q̄ velut boni arborꝫ fructus p nr̄e pcessu vtutis nūc floret. nūc fructificat in nob. Laborem⁹ fratres bn̄ p hoc fructu. q: bonoꝝ laboꝝ gl'iosus est fructus Nota ḡ nō quorūcūqꝫ laboꝝ sꝫ tm̄ bonorū laboꝝ est fruct⁹ iste. nō em̄ est illoꝝ laboꝝ de quibꝫ dr̄ Sap. iij. Sapientiā q̄ abijcit ⁊ disciplinā infelix est. ⁊ vacua est spes illoꝝ. ⁊ labores sine fructu. Sic ḡ fruct⁹ iste bn̄dict⁹ est exercentiū se in bono ꝯtra accidiā. Et iō maria sup oīes hoīes fuit hoc fructu dignissima. q: sup oīs hoies in bono fuit exercitatissima. sicut bn̄ ostēdit Beda q̄ super hoc vbo. Magnificat aīa mea dn̄m. īducit ipam sic loquentē. Totū animi affectū ī agēdis gratiaꝝ laudibꝫ offero totū qd̄ viuo. qd̄ sentio. qd̄ discerno in ei⁹ magnitudine cōtēplanda. totū in ei⁹ p̄ceptis obseruādis impēdo. Quinto videam⁹ charissimi quomodo fruct⁹ marie sit liberaliū cōtra auariciaꝫ ⁊ maxime illorū liberaliū q̄ p hoc fructu renunciāt oībꝫ tēporalibꝫ. iuxta illud Cant. viij. Uir affert p fructu ei⁹ mille argenteos. relinquēdo scꝫ oīa. dicit interlinearis. Et iterū glosa dicit. Per mille pfectio. p argentū oīe mundanū accipit̄. Qui ḡ pfecte omne mundanū p xp̄o relinquit. ipse q̄si mille argenteos p hoc fructu tradit. Sed ecce q̄ dare noluerit mille oīa relīqndo. det saltem aliqua p hoc fructu paupibꝫ subueniēdo. vt sit sicut oliua fructifera fructū misericordie ferēdo. Quia vero summ⁹ misericordie fruct⁹ est summa misericordia que ē de⁹. Ideo maria q̄ habet misericordie fructū copiosissime tulit. Ipa sic oliua fructifera. ipa q̄si oliua speciosa ī cāpis ꝯuenictissime fuit.

Propt̄ qđ bn̄ Johēs damascen⁹ dic̄. Maria in domo dn̄i plātata z ipinguata spū .et oliua fructifera oīs v̄tut̄ habitaculū facta est. Heu q̄ꝫ lōge ab isto fructu misericordiū z terrena cōcupiscētiū sunt aīe auaroꝝ. De quibꝫ dr̄ Luc̄. viij. A solicitudinibꝫ z diu. et volup. vite eūtes suffocant̄ z nō referūt fructum. Dicit̄ quoqꝫ Eccs̄. v. Qui amat diuitias. fructū nō capiet ex eis. Sic ḡ fruct⁹ iste benedict⁹ liberaliū z tpalia cōtemnētiuꝫ est z ideo maria sup oēs hoīes fuit h̄ fructu dignissima. qꝛ sup oēs hoīes in ꝯtemptu tpaliū fuit liberalissima. testāte beato Bernardo q̄ ait. Quicq̄d maria honoris i populo. quicq̄d rex terrenaꝝ ō paterna domo habere potuisset. oīa arbitrata est q̄si stercora vt christū lucrifaceret Sexto videam⁹ charissimi quō fruct⁹ Marie sit abstinētiū ꝯtra gulā. Et de h̄ notem⁹ qđ dicit̄ Prouerbioꝝ. xiiij. De fructu oris sui satiabit̄ bonis. Fruct⁹ marie fruct⁹ oris dici pōt. nō solum qꝛ oris oratiōe z doctrina. ſꝫ etiā qꝛ oris abstinētia acquirit̄. De isto fructu satiabit̄ spiritualibꝫ q̄ ꝓ isto fructu abstinēs est a bonis tēporalibꝫ. Satiabit̄ bonis de isto fructu q̄ cūqꝫ esurit z sitit corꝑaliter. magis aūt spūaliter ꝓ isto fructu. Vn̄ beat⁹ Bernard⁹ ait. Bon⁹ fruct⁹ est q̄ animaꝝ esurientiū z sitētiū iusticiā. esca z pot⁹ est. Bene q̄ ꝓ hoc fructu esuriūt in mūdo. qꝛ de ip̄o satiabunt̄ in celo. iuxta illud Luc̄. vj. Beati q̄ nūc esurit̄ qꝛ saturabimini. Hic ḡ ꝓ hoc fructu abstinentes. ibi erūt de isto fructu comedentes. Vn̄ Isaie. iij. dr̄. Dicite iusto. quoniā bene qm̄ fructū adinuentionū suarum comedet Sic ḡ fruct⁹ iste benedict⁹ est abstinētiū cōtra gulā. z ideo maria sup oēs hoīes fuit h̄ fructu dignissima. qꝛ sup oēs hoīes fuit ꝯ gulā tēperatissima. Propter qđ bn̄ Johēs chrysostom⁹ ait. Comesatrix aut vinolenta nūq̄ꝫ maria fuit. nō leuis. nō iocosa. nō cātatrix. nō turpiū v̄boꝝ amatrix. talia certe intēperantiā sequi solēt Septimo charissimi videam⁹ quō fruct⁹ vētris marie sit cōtinentiū cōtra luxuriā. De hoc em̄ dicit̄ Sapiētie. iij. Felix sterilis z incoinq̄nata. q̄ nes. t. in de. ha. f. in r. a. sanctaꝝ. In respectione inq̄ꝫ ꝑ gratiā. magis aūt i respectiōe ꝑ glīaꝫ Et certe fruct⁹ ventris altissimi. fruct⁹ ventris virginalis merito est fruct⁹ cōtinentiū specialis. Cū em̄ ꝑ fructū virginis benedictum benedicant̄ oēs fideles generaliter merito cōtinētes benedicent̄ ꝑ ip̄m specialiter. ꝑ quē etiā cōtinentiū regina benedicta ē p̄re oībꝫ. vt dicit beat⁹ Bernard⁹ declarās Vere benedict⁹ fruct⁹ vētris tui in quo benedicte sunt oēs gētes. de cui⁹ plenitudīe tu quoqꝫ accepisti cū ceteris. z etiā differentius a ceteris. Ve luxuriosis q̄ nullā parteꝫ habēt in fructu virgineo. ve miseris qui nullum habēt ramū q̄ possit ferre fructū virgineū. Vn̄ de adultera dicit̄ Ecci. xxiij. Rami eius nō dabūt fructū Igit̄ fruct⁹ iste benedict⁹ est cōtinentiū cōtra luxuriā. z ideo maria sup oēs fuit hoc fructu dignissima. qꝛ sup oēs hoīes fuit castissima. sicut bene testat̄ Chryso. dicēs. O ineffabilis laus marie. magis credebat Joseph castrati e. ue q̄ꝫ vtero ei⁹. z pl⁹ gratie q̄ꝫ nature. possibili⁹ credebat mulierē sine viro cōcipere q̄ꝫ Mariā posse peccare. O igit̄ maria felicissima q̄ v̄etanq̄ꝫ virtuosissima fructu diuino fuisti dignissima. adiuua nos vt virtutibꝫ ad hunc fructū ꝑtingere valeam⁹. dn̄m nostꝝ Jh̄m xp̄m filiū tuū Amen.

b Enedict⁹ fruct⁹ vētris tui. Vidim⁹ de bn̄dicto fructu vētris marie q̄s z q̄lis fuit. vidim⁹ q̄ꝫ q̄ꝝ z qualiū sit Videam⁹ nūc ad q̄s z ad q̄les effect⁹ necessari⁹ sit. Nā fruct⁹ iste ꝯ malū. fruct⁹ ad bonum necessari⁹ est. Necessari⁹ est quidē ꝓpter sex effectus ꝯtra malū. necessari⁹ est etiā propter sex effect⁹ ad bonū. Hui⁹ itaqꝫ bn̄dicti fruct⁹ sunt duodecim effect⁹ valde vtiles. siue duodecim vtilitates valde notabiles. ꝓ quibꝫ merito eiusdē fruct⁹ laudant oēs homines. iuxta qđ sc̄ptū est in p̄s. Cōfiteāt̄ tibi p̄pl̄i de⁹ ꝯfiteāt̄ tibi p̄pl̄i oēs. t'ra dedit fructū suū. Prim⁹ ḡ fruct⁹ effect⁹ est expiatio culpe mortalis. sc̄d's pacificatio inimicitie capitalis. terti⁹ sanatio plage original'. quart⁹ releuatio inedie mētal'. q̄nt⁹ euitatio ire iudicialis. sext⁹ elōgatio pene gehēnalis. septimus renūciatio sube tpal'. octau⁹ locupletatō aīe rōnalis. non⁹ ꝯsūmatio vite sp̄ual'. decimus mlt̄iplicatio eccl'ie vniuersal'. vndecim⁹ reintegratio ruine empirreal'. duodecim⁹ ꝑpetuatio glīe eternal' Prio ḡ charissimi fruct⁹ marie bn̄dict⁹ necessari⁹ ē ad expiatiōꝫ culpe mortal'. De h̄ exponi pt̄ qđ dr̄ Isa. xxvij. Iste oīs fruct⁹ vt auferat̄ pcc̄m ei⁹. Oīs fructus ītelligi pt̄ ille de q̄ beat⁹ Bern̄. loquēs ait. In cruce pēdet oīs fruct⁹ vite. qꝛ ip̄a arbor vite in medio ꝑadisi. Oīs ḡ fruct⁹ ē toi⁹

fructꝰ totꝰ illo. Hic fructꝰ ad h̄ datꝰ est. ad h̄
natꝰ est. ad h̄ passus est. vt auferat pctm̄ ho/
minis. Ipse em̄. sic angelꝰ inqt Math. pmo
saluū fecit pplm suū a peccatꝭ eoꝝ. Ipse qꝫ
est de q̄ Iohes dixit. Ecce agnꝰ dei. ecce qui
tollit pctā mūdi. Iste ḡ agnꝰ. iste certe fructꝰ
tollit pctā mūdi tā mortalia q̄ʒ venialia. vt
q̄ p hūc fructū purgatꝰ a mortalibꝫ eiusdem
fructū portat. purgat̄ a venialibꝫ vt fructū
abundātꝰ ferat. iuxta Ioh. xv. Omnē q̄ fa/
cit fructū purgabit eū vt fructū plꝰ afferat.

Secūdo charissimi fructꝰ marie benedi/
ctus necessariꝰ est ad pacificatōem inimici/
tie capitalis q̄ fuit inter deū ⁊ hoiem. int̄ an
gelos ⁊ homies. Vnd̄ Isa. lvij. Creaui fru/
ctū labioꝝ pacē. pacē ei q̄ longe est ⁊ q̄ ppe est
Fructꝰ ventris marie bene potest dici fru/
ctus labioꝝ marie qꝛ dū de labijs suis stilla
uerūt melliflua v̄ba illa. Ecce ancilla dn̄i fi
at mihi sm̄ verbū tuū. statim cōcepit melli/
fluū fructū suū. O vere melliflua labia. sicut
dr̄ Cātico. iiij. Fauꝰ distillās labia tua spō/
sa. Hoꝝ ergo labioꝝ fructū Ihm xp̄m deꝰ
pater creauit siue fecit pacē. Pacē inqm ei q̄
lōge est p culpā. vt fiat ppe p gratiā. pacēqꝫ
ei q̄ ppe est p gratiā. ne fiat longe p culpam.
Ipse em̄ (sicut aplus ait) est pax nostra q̄ fec̄
vtraqꝫ vnū. Fructꝰ iste etiā factꝰ est pax īter
hoies. q̄ longe est in mūdo. ⁊ inter angeluz.
q̄ ppe est in celo. vtrosqꝫ pacificauit in pati/
bulo. iuxta illud Ephes. ij. Pacificās p san/
guinē crucis eiꝰ. siue q̄ in celis siue q̄ in terrꝭ
sunt. Itaqꝫ fructꝰ iste pax homis ad hoiem.
pax hois ad angelū. pax hois ad deū factꝰ ē
Quid mirꝝ si p hunc fructū pacē habeat hō
cū deo. cū ipse fructꝰ pacificās sit deus ⁊ hō.
Testat̄ Beda q̄ ait. Terra nostra dabit fru
ctū suū. qꝛ v̄go maria q̄ de terra corpꝰ habu
erat filiū genuit. diuinitate quidē deo patri
coequalē. sꝫ sibi carnis v̄itate cōsubstātialē.

Tertio charissimi fructꝰ marie bn̄dictus
necessariꝰ est ad curatiōem plage originalis
graui em̄ plaga imo grauibꝫ plagis homo ī
cidēs in latrones vulneratꝰ est. dū p origia/
le peccatū tā cecꝰ ad veꝝ. tā infirmꝰ ad bonū
tā pnus ad malū factꝰ est. Sꝫ he plage per
hūc fructū sanant̄. In hac quidē vita in pte
sanant̄ p gratiā. in futura vero tota in toto
sanabunt̄ p gloriā. Vn̄ bene legit̄ Apocal.
xxij. q̄ angelꝰ ostēdit Iohāni lignū vite per
mēses singulos reddens fructū suū et folia
ligni ad sanitatē gentiū. Lignū vite est ma/
ter vite Maria. vel lignū vite est lignuz cru
cis. vel etiā lignū est ipse auctor vite Ihesus
xp̄s. qui est ⁊ fructꝰ vite. huiꝰ folia sanatiua
sunt verba ⁊ documēta edificatiua. Si aūt
sanatiua sunt folia eiꝰ. quanto magis sana/
tiuus est ipse fructꝰ. vt ḡ p hunc fructū sane/
mur accedamꝰ ad arborē eiꝰ. accedamꝰ inqꝫ
ad Mariā orātes cū Anselmo. q̄ orans ait.
Exaudi me dn̄a. sana aiam serui tui peccātꝭ
p virtutē benedicti fructꝰ vētris q̄ sedet ī de
xtera omipotētis patris sui. Quarto cha
rissimi fructꝰ marie benedictꝰ necessariꝰ ē ad
releuationē inedie siue famis mētalis. ne p
pter defectū nutrimēti deficiāt aialia dei.
Propter qd̄ bene dicit̄ Ioel. ij. Nolite time
re aialia regionis. qꝛ germinauerūt specio/
sa deserti. ⁊ lignū attulit fructū suū. Desertū
qd̄ sine cultura germiat ⁊ pfert pastū anima
liū. signare pōt mariā. q̄ sine cultura marita
li ptulit filiū. q̄ est pastꝰ omniū fideliū. Ideo
qꝫ bn̄ de ipa dici pōt illud Ezech. xxxvj. Ter
ra illa inculta facta est vt ortus voluptatis.
Speciosa huiꝰ felicis deserti sunt speciosa
germina celestiū desideriorū. speciose herbe
operū bonoꝝ. speciosi flores virtutū ⁊ dono
rum. speciosa folia vtiliū verboꝝ. ⁊ certe spe
ciosus fructꝰ vētris sui. qui est pastus omni
um iustoꝝ. Maria est desertū hoc speciosū.
Maria quoqꝫ est lignū hoc fructuosum. de
quo dicit̄. ⁊ lignū attulit fructū suū. O vere
mirabilē fructū per quē tam fames q̄ʒ sitis
releuat̄ animarū. sicut testat̄ beatꝰ Bernar/
dus dicēs. Bonꝰ fructus q̄ animarū esuriē
tium ⁊ sitientiū esca ⁊ potus est. Nolite ergo
timere aialia dei. nolite timere fideles xp̄i
q̄ inedia deficiatis cū plena pascua in deser
to. plenū fructū in ligno. plenū etiā pabulū
in p̄sepio habeatis. Ait em̄ beatꝰ Bernar/
dus. Natus reclinat̄ in presepio. vt fideles
om̄es velut sancta aialia carnis sue alimē
to reficeret. Et beatꝰ Augustinꝰ ait. O prese
pe splendidū in quo nō iacuit fenū aialiū.
sed angelorū inuentū est pabulū. Quin/
to charissimi necessariꝰ est fructus Marie
benedictꝰ ad euitationē ire iudicialis. quaz
vtiqꝫ certā habet omnis iniustꝰ sicut fructū
quo irā iudicij euadere certū vtiqꝫ hꝫ om̄is
iustus. Unde in psalmo dicit̄. Si vtiqꝫ est
fructus iusto. v. est deus iu. eo. in terra. eos.
id est iniustos. sicut exponit glo. Iniustos
nāqꝫ iudicabit d̄s ī terra. dū ī iudicio iusti ī
aere erūt. iniusti vero in terra remanebunt.

quia terrenis ꝯ deā adheserūt. ita vt dicere possent Adhesit i terra venter noster. Dn̄s ergo ibi sic vtiqꝫ est fructus suauis iusto. sic vtiqꝫ erit index ꝯuis iniusto. Ve ergo eis q̄ fructum tā suauissimū ꝯuertūt sibi in iudiciū amarissimū. sicut dr̄ Amos. vj. Cōuertistis i amaritudinē iudiciū. ⁊ fructū iusticie i absinthiū Fructꝰ iusticie. fructꝰ iusti. Justꝰ est fructus marie. De q̄ certe beatꝰ Job ait. Justū fructum dedit terra ꝟgo. qꝛ veritas de terra orta est. Sexto charissimi necessariꝰ est fructus marie bn̄dictꝰ ad elōgationē siue declinatiōem pene gehēnalis siue mortꝫ eternalis de q̄ exponere possumꝰ qd̄ dicit. iiij. Regū. xviij. Transferā vos in terrā fructiferā ⁊ fertilē vini. terrā panis ⁊ olei ac mellis. ⁊ viuetis ⁊ nō moriemini. Jn terrā marie vel i terrā ecclesie trāsferent q̄ toto corde ad ipsam ꝯuertunt. Hec aūt terra valde est fructifera ferēs fructū panis vini olei ⁊ mellis dominū nostꝝ ihm̄ xp̄m. Jp̄e nāqꝫ nobis est fructus panis ꝯfortātis ꝯtra defectū. ip̄e nobis est fructꝰ vini ad pfectū. ip̄e quoqꝫ nobis est fructꝰ olei illuminātis intellectū. ip̄e insuper nobis est fructꝰ mellis dulcorātꝫ affectū. Per hmōi certe fructū viuetꝫ charissimi ⁊ nō moriemini morte eterna Bn̄dicta sit terra huiꝰ fructꝰ. bn̄dictꝰ sup om̄ia sit ip̄e fructꝰ p quā exempti sumꝰ a tātis malis. sic etiā bene declarauit Ansel. cū dixit. Quid digne referā genitrici dei ⁊ dn̄i mei. p cuiꝰ fecūditatē captiuus sū redēptꝰ. p cuiꝰ ptū de morte eterna sum exemptꝰ. p cuiꝰ plē pditꝰ sum restitutꝰ. ⁊ de exilio miserie ad patriā sum reductus. Bn̄dicta in mulieribꝰ. hec om̄ia mihi dedit bn̄dictꝰ fructꝰ vētris tui i regeneratione baptismatꝫ sui. Ve ergo om̄ibꝰ ab isto fructu alienis. Scriptū nāqꝫ est. Om̄is arbor q̄ nō facit fructū bo. exci. ⁊ in ignē mittet. Septimo charissimi necessariꝰ est fructꝰ marie bn̄dictꝰ ad renūciationē siue ꝯtēptū substātie tpalis. Vn̄ Cañ. viij. dr̄. Vir affert p fructu eiꝰ mille argēteos. relinq̄ndo tpalia dicit interlinearꝫ. Nā sic alia glosa dic. p mille perfectio. p argentū ꝟo om̄e mūdanū accipit. vn̄ q̄si mille argēteos p h̄ fructu dat. q̄cūqꝫ pfecte om̄ibꝰ tpalibꝰ p xp̄o renūciat. ⁊ vere merito p h̄ fructu oīa tpalia feruēter vilipēdit. quicūqꝫ q̄ p̄ciosissimꝰ sit ille fructꝰ diligent attēdit dicēs illud Prouer. viij. Melior est fructꝰ meꝰ auro ⁊ lapide p̄cioso. ⁊ genimina mea auro electo. Vir certe est q̄cūqꝫ tā virilr̄ est. vir aūt ille viriliter p h̄ fructu ꝯtemnere dꝫ nō solū res ⁊ diuitias sed etiā honores ⁊ potētias. dicēs illud Judicū. ix. Nō possuꝫ deserere dulcedinē meam fructusqꝫ dulcissimos ⁊ ire vt iter cetera ligna pmouear. Suauissimi sunt fructꝰ xp̄i ⁊ charitas. Ligna siluaꝝ sic dicit glosa. sunt homies infructuosi eterno incēdio p̄parati. Jgit p̄pt fructꝰ istos suauissimos viriliter ꝯtēnat honores super ligna siluaꝝ piculosissimos. virilr̄ ꝯtemnat oīa p̄ter fructū bn̄dictū. q̄ est sup om̄ia bn̄dictꝰ deꝰ in secula. Octauo charissimi necessariꝰ est fructꝰ marie bn̄dictꝰ ad locupletationē siue repletionē aīe rōnalis. Vn̄ dicit Prouer. xij. De fructu oris sui vnusq̄sqꝫ replebit bonis. Dn̄m iesum nō solū fructū vētris. sꝫ etiā fructū orꝫ nō incōgrue fateamur qꝛ ip̄iꝰ oris p̄dicatiōe. oris ꝯfessione. orꝫ oratione meremur. Jp̄m q̄ꝫ ore exteriori sumimus sacraliter. ore q̄ꝫ interiori sp̄ualit̄ p̄pt qd̄ Hiero. ait. Flos marie factꝰ est fructus vt nos illū comederemꝰ. De isto fructu oris vnusq̄sqꝫ replebit fidelis bonis sp̄ualiū diuitiaꝝ. bonis inq̄ ꝟtutū ⁊ graꝝ. De taliū bonoꝝ repletiōe apl's dic Ro. xv. Deꝰ aūt spei repleat vos om̄i gaudio ⁊ pace i credēdo. vt abūdetis i spe ⁊ ꝟtute sp̄ussctī. O ꝟe btā huius fructꝰ plenitudo. qua repletꝰ est nō solū ager ꝟginis hūc fructū pducētis. sꝫ etiā saccus vniuscuiusqꝫ fidelis hūc fructū ꝯtinētis. sicut patet p beatū Hiero. q̄ ait. Bene ager plenꝰ dr̄. qꝛ plena ꝟgo maria ꝓnunciat d cuius vtero credētibꝰ fructꝰ vite pcessit. ⁊ nos om̄es de plenitudine eiꝰ accipimꝰ grām p gratia. Nono charissimi necessariꝰ est fructus marie bn̄dictꝰ ad pfectionē vite spiritualis Vn̄ de viro pfecto bn̄ in ps. dr̄. Et erit tāq̄ꝫ lignū qd̄ plātatū est secꝰ decursus aq̄ꝝ. ⁊c. vsqꝫ ꝓsperabūt. Quid intelligere debemꝰ p decursus aq̄ꝝ. nisi irrigationes graꝝ. p q̄s bō dat siue pfert fructū suū dn̄m ihm̄ christuꝫ. Tres aūt hic cōditiōes pfecte vite insinuāt q̄ hoiem h̄ fructu fructifeꝝ comitāt. Perfectoꝝ nāqꝫ est tps suū nō negligere. p̄pter qd̄ bn̄ dr̄. Fructꝰ suos dabit in tpe suo. Perfectoꝝ q̄ꝫ est in ꝟbis inutilibꝰ nō defluere. p̄pt qd̄ bn̄ addit. ⁊ foliū eiꝰ nō defluet. Perfectorū insup est q̄ sp̄ui ꝓspera sunt nō obmittere. p̄pter qd̄ bn̄ subiūgit. Om̄ia q̄cūqꝫ faciet ꝓsperabūt. Vel certe ei q̄ hūc fructū p charitatē tulerit om̄ia ꝓsperabūt. q̄n sibi om̄ia i bonū coopant. sicut scriptū est Roma. viij.

Scimus qm̄ diligentibꝫ deū oīa coopant̄ in bonū. Beatus vir q̄ tā pfecte tulerit fructū istū vt tp̄s suū nō trāseat infructuosuz. vt verbū sibi nō deffuat ociosum. vt opus sibi nō pereat fructuosum. sicq̄ȝ sit tāq̄ȝ lignuz fructiferuz spūalit̄. queadmodū etiā maria fuit corpalit̄. de q̄ btūs Bern̄. ait. O vere lignū vite qḋ solū dignū fuit portare salutis fructū. Decimo carissimi necessariꝰ ē fructus marie bn̄dictꝰ ad multiplicationez ecclesie vniuersal̄. Vn̄ dr̄ Prouerb. xxxi. De fructu manuū suaꝝ plātauit vineā. Dn̄s iesus sicut bn̄ dr̄ fructꝰ ventrꝭ. q2 ventre cōcipit̄. ꝛ sicut bn̄ fructus oris dicit̄. q2 ore sumit̄. ita bene fructꝰ manuū dr̄. q2 manibus bonoꝝ opeꝝ acquirit̄. manibꝫ q̄ȝ sacerdotalibꝫ ministrat̄. Vn̄ fructus iste plenissime ē fructus marie. fructꝰ certe ventrꝭ eiꝰ est. q̄a de ventre eꝰ singularissime natꝰ est. Fructus etiā oris eiꝰ est. q2 ore eius dulcissime cōicatus est. fructꝰ quoq̄ȝ manuū eiꝰ est. q2 manibꝫ eius deuotissime attrectatꝰ est. De isto itaq̄ȝ manuū fructu maria vel p̄mitiua eccl'ia sicut exponit g'osa. plātauit vineā. id est eccl'iam vniuersalē p orbē diffusam. O quō palmites huiꝰ vinee videlicet fideles eccl'ie p hunc fructū multiplicati sunt. duz rectores eccl'ie in cordibꝫ fideliū eundē fructum spūaliter nasci fecerūt. Hinc bene in ps̄. dicit̄. Fecerūt fructū natiuitatꝭ. ꝛ benedixit eis. et multiplicati sūt nimis Et q̄a eccl'a de oībꝫ generatiōibꝫ est p hūc fructū multiplicata. Ideo virgo hūc fructū pducēs merito ab om̄ibꝫ generatiōibꝫ p̄dicatur beata. Propter qḋ bene ipa ait. Ecce em̄ ex h̄ beatam me dicēt om̄es generatiōes. De q̄bus verbis loquēs Bern̄. inducit mariā loquētem sic. Ecce iā video qḋ futuruz est in me. q̄s fructus pcedat de me. q̄r ꝛ quāta bona nō mihi soli sed om̄ibꝫ generatiōibꝫ peruenient p me. Undecimo carissimi necessarius est fructꝰ marie benedictꝰ ad restaurationē ruine empirrealis. ruine inquā facte in celo empirreo. De h̄ notare possumus q̄ dn̄s de medulla cedri plātare volens dixit Ezech. xvii. In monte sublimi isrl' plātabo illud. ꝛ erūpet vt germen ꝛ faciet fructū. Mons sublimis est sublimis illa mansio. sublimis illa societas angeloꝝ. q̄ bn̄ mons isrl' dicit̄. q2 israel visio dei interpretat̄. Et ecce angeli semp sunt in visione dei. testāte eo q̄ ait in euāgelio Matthei. angeli eoꝝ semper vident faciē p̄ris mei q̄ in celis est. In isto sublimi monte. in ista sublimi angeloꝝ societate deꝰ plātauit illud quod de massa pditionis elegit. plātauit inquā medullā cedri. medullā generis hūani. id est om̄es electos dei. quorū quidā in re. quidā ī spe plātati iā sunt in angelico monte. O vere sup om̄ia diligendus fructꝰ. ꝓpter quē tā sublimiter plātatur om̄is electꝰ. Libenter hūc fructū dn̄m nostrū iesum christuz portare possumꝰ ꝓpter quez inter angelos iā in spe plantati sumꝰ. huic etiā fructui semp gr̄as agimus cuius gr̄a angeloꝝ vniuersitatem reintegramꝰ. Vnō huiꝰ fructus mr̄ maria bene pōt gloriari ꝛ dicere v̄ba illa que beatus Bern̄. q̄si ex ore marie loquēs ait. Angelicarū generationū numerꝰ p meū generatum reintegrabit̄. ꝛ hominū generatio p adam benedicta p benedictū fructuz ventris mei ad eternā beatitudinē regenerabitur. Duodecimo carissimi necessariꝰ est marie fructꝰ benedictus ad ppetuationem gl'ie eternal̄. q̄ eterna nō esset nisi p hūc fructum cōseruaret̄. Unde dicit̄ Prouerbi. xi. Fructus iusti lignū vite. Optime fructus iste dictꝰ est lignū vite. quia sicut lignū fuit ad ꝯ̄uādā vitā naturalē in paradiso terrestri. sic christꝰ est ad ꝯseruandā vitā eternalem in paradiso celesti. Hec ergo tanta bona que p benedictū marie fructū cōseq̄mur. benedictꝰ ille Anselmꝰ bene aduertit cū dixit. Hec tanta bona p benedictuz fructum benedicti ventrꝭ bn̄dicte marie puenerunt. Sic ḡ carissimi audistis quō benedictus fructꝰ marie necessarius om̄ino est. Primo ad expiādā culpā mortalez. Scd̄o ad pacificandā inimiciciā capitalē. Tercio ad sanandā plagā originalē. Quarto ad releuandā inediā mentalē. Quinto ad vitandā irā iudicialē. Sexto ad declinādā penā gehenna ē. Septimo ad ꝯtemnendā substantiā temporalē. Octauo ad locupletandā animā rōnalē. Nono ad cōsūmādā vitā spūalem. Decimo ad multiplicandā ecclesiā vniuersalē. Undecimo ad reparandaz ruinā empirrealem. Duodecimo ad ꝯseruādā gl'iaz eternalē. Et ecce hi duodecim effectus siue vtilitates huiꝰ fructꝰ signari possunt. per duodecim fructus ligni vite. quos om̄es habemꝰ in fructu ventris marie. De quibꝫ duodecim fructibꝫ legit̄ Apocalip. xxii. q̄ angelus ostēdit Iohāni lignuz

vite afferens fructus duodecim. Adiuua ergo nos o benedicta in mulieribus. vt per benedictum fructum ventris tui benedictionem horum duodecim fructuum consequamur. Adiuua o virgo fructifera vt per fructum tuum his fructibus ita fructuosi efficiamur quod per hos fructus fructu tuo frui perpetuo mereamur. Adiuua o dulcissima vt nobis precedat dulcedine sua frui ille liberalissimus comunicator sui benedictus fructus ventris tui. Qui cum patre et spiritusancto viuit et regnat deus per omnia secula seculorum. Amen.

Deuotissimi ac seraphici doctoris sancti Bonauenture tractatus super gaudiosa ambasiata per archangelum gabrielem ad excellentissimam atque gloriosissimam virginem Mariam annunciata. Speculum marie vocatus. explicit feliciter.

Incipit tractatus de preparatione ad missam doctoris seraphici sancti Bonauenture.

In honorem gloriose et indiuidue trinitatis et ad honorem excellentissimi sacri. scilicet preciosi corporis et sanguinis domini nostri iesu christi. Describam tibi formam per quam potes leuiter manuduci ad contemplationem tanti mysterii ac congrue disponi ad eius perceptionem. quam non rapitim strepitu verborum legere. sed eius sensum efficaciter cordi imprimere debes. et ex intimo affectu singula queque in toto vel in parte prout sonant sollicite ruminare. Primo igitur accessurus ad mensam celestis conuiuii. iuxta apostolum. Proba teipsum et diligenter examina cum qua fide. qualiter proposito. quanta caritate. propter quid aut propter quam causam accedis. vt sic accedendo ad mensam celestis conuiuii iuxta apostolum. probes teipsum diligenter examinando. Attende igitur ista quattuor singula per se et vide primo quam fidem habere debes circa veritatem et essentiam huius sacramenti. Credere enim firmiter debes et nullatenus dubitare secundum quod docet ecclesia catholica et predicat quod in hora expressionis verborum christi panis materialis atque visibilis aduenienti viuifico et celesti pani velut vero creatori honorem deferens locum suum scilicet visibilem speciem accidentium per ministerio et sacramentali seruitio relinquit. quod desinente esse miro et ineffabili modo in eodem instanti ista sequentia sub illis accidentibus veraciter existunt. Primo illa purissima christi caro et sacrum corpus. quod fabricante spiritusancto tractum fuit de vtero gloriose virginis marie appensum in cruce. positum in sepulchro. glorificatum in celo. Secundo quia caro non viuit sine sanguine. ideo necessario est ibi sanguis ille preciosus qui feliciter manauit pro mundi salute in cruce. Tercio cum non sit verus homo absque anima rationali. propterea est ibi anima gloriosa christi. excedens in gratia omnem creaturam gloriam et potestatem. in qua repositi sunt omnes thesauri sapientie et scientie dei. Quarto quia christus est verus deus et verus homo. ideo consequenter est ibi deus gloriosus in maiestate sua Hec omnia quattuor simul et singula tota simul sub speciebus panis et vini perfecte continentur non minus in calice quam in hostia. nec minus in hostia quam in calice. nec in vno defectus supplet alterius. cum nullus sit. sed in ambobus integrum continetur propter mysterium de quo grandis est sermo. Sufficit enim credere deum verum et hominem sub vtraque contineri specie cui assistunt angelorum frequentia et sanctorum presentia. Quare christus tamen continetur sub istis duabus speciebus.

Et vide quam pulchre christus sub his tamen duabus speciebus continetur. Primo quia panis et vinum optimum sunt nutrimentum totius hominis. nam panis nutrit carnem et vinum transit in sanguinem. qui est sedes anime. Secundo quia eorum vsus est homini principalior et communior est et mundior et minus fastidiosus habetur. ideo puritas spiritualis refectionis oportune per ista significatur. Tercio quia optime figurant passionem christi quam quotidie per hoc sacramentum memoratur. nam panis significat corpus illud trituratum. molitum. pistum in passione. decoctum et assum igne diuini amoris in camino. id est ara crucis. vinum vero significat sanguinem qui de vua. scilicet christi corpore in torculari crucis a calcantibus iudeis expressus est. Quarto pulchre significat corpus christi mysticum scilicet ecclesiam collectam ex multis fidelibus predestinatis ad vitam tanquam panis et vinum ex multis granis et racemis. Cum ergo accedis caue ne dubitando vacilles et tanquam cecus manu tentans innitaris baculo arundineo scilicet argumentis naturalibus et rationibus humanis querendo quomodo ista fieri possunt sicut quondam iudei litigabant. et quidam discipuli scandalizati abierunt retrorsum. Sed subiice teipsum deo et captiua mentem tuam sub iugo fidei quam tantis testibus roboratam vides. Quid enim dubitationis de hoc sacramento remanet. quod a christo tam expresse traditum. ab apostolis predicatum. a sanctis patribus orthodoxis tot cen-

tenariis annorū pfiguratū.tantisq͡ cerimoniis tot miraculis ⁊ pdigiis ⁊ obseruātiis quasi testimoniis palpabilib⁹ vides cōfirmatū. Tolle hoc sacramētū de eccl'ia et qd erit in mūdo nisi error et infidelitas. et populus christian⁹ quasi grex porcorū dispersus et idolatrie dedit⁹. sicut expsse patet in ceteris infidelib⁹. Sed p hoc stat eccl'ia. roboratur fides. viret vel viget christiana religio et diuin⁹ cultus. Vñ inquit christus. Ego vobiscum sum vsq͡ ad ɔsummationē seculi. Matthei vltimo.

Quare christus corpus suū dare voluit velatum.

Post etiā notare debes q͡ sic decuit christū corpus suū velatū nob⁹ dare. Quid enim valeret fides tua si christus in ꝓpria forma visibilis tibi appareret. certe ⁊ coacte eū adorares. Aut quō carnales oculi tātā gloriā ferre possent. Quis vero nisi insipiens dicat vt carnē crudā et hōis cruorem in ꝓpria forma sua comederet ⁊ bibere debeas. Recedat ergo omis dubitatio. q͡ sicut olim diuinitas in vtero virginali latuit. et fili⁹ dei sub humane carnis velamine visibil' mundo apparuit. sic ⁊ glorificata humanitas diuinitati ɔiuncta sub forma panis ⁊ vini latet vt nobis mortalibus cōpetere posset.

De discussione ɔscientie ante cōmunionem sacram. Et cū quali ꝓposito seu dispositione accedendū sit.

Secundo ꝓba teipm cū quali ꝓposito ⁊ dispositione accedis. Jō discute ⁊ reuolue ɔscientię domū et vide ne forte sit intus aliqua turpitudo in mente vel macula extra in carne q̄ offendi possunt oculi illi⁹ qui est sanct⁹ sanctorū. Primo ḡ rediens introrsus ad iniquitatē tue mentis quāta mala ab ineunte etate cōmisisti. quāta bona neglexisti. q͡ breuis vita. q͡ incerta mors. q͡ lubrica ⁊ piculosa via huius tempis rumina. ne forte qd⁹ absit⁹ post precedentē cōnfessionē ⁊ penitentiā aliqd in te sit mortale peccatū vel peccādi ꝓpositū vnde mortua sit tua misera aīa. ac ꝓ hoc a radice christi ⁊ eccl'ie abscisa. q͡ ille viuific⁹ panis ⁊ diuin⁹ non pstat influxum vite nec nutrimentū membris abscisis et mortuis. teste scriptura q̄ dicit. Jn maliuolā animā non introibit sapiētia. nec habitabit in corpore subdito peccatis. vnde a talib⁹ sumit' sacramentū et nō res sacramēti id est. christi gratia et vnitas charitatis eius. comeditur gustu sed nō reficit spiritū. vadit ad ventrē sed nō reficit mentē. deglutit' sicut abrothanum sine sui lesione. et nō viuificat animā nec incorporat eā sibi necq͡ vnit. sed potius nausea cōpellente talē christ⁹ euomit velut cadauer putridū bestiis deuorandū ⁊ auibus. cū scz infelicem animā tradit sathane cruciandā. sicut de iuda scriptū est. Quoniam post buccellā introiuit in eū sathanas. Quapropter si talib⁹ laqueat⁹ es caue ne p aliq̄ causa vel necessitate absq͡ debita cōtritione ac ꝓposito penitēdi ac ɔfessione pmissa accedere ad altare presumas. q͡ horrendum est incidere in man⁹ dei viuētis. Sed heu quot sunt hodie sacerdotes miseri et sue salutis improuidi q̄ corpus christi i altari velut carnes pecudū manducāt et inuoluti ⁊ contaminati abominatiōib⁹ de q̄bus phas nō est dicere sceleratis manib⁹ ⁊ pollutis labiis ɔtingere nō verent' et osculari filiū dei ⁊ marie virginis vnigenitum. Verū si hor⁹ sacrificiū suscipit deus. audeo dicere mendax est ⁊ socius peccatorū. Jnsuper qd deterius est ad tantā quidā puenerunt istis dieb⁹ puersitatē ⁊ stulticiā vt putent infelicissimi sua scelera et imundicias peccatorū que q̄tidie reiterare ꝓponūt (absq͡ penitētia ⁊ ɔfessione) p sacrā cōmunionem q̄tidie celebrātes expiare. Tales non sunt sacerdotes sed sacrilegi. nō christiani sed heretici. pfecto si fidē rectā haberēt aut peccare timerent aut celebrare cessarent.

Scdo non tm̄ cordis sed ⁊ corporis attendenda est mūdicia. idō caue ne imūdus accedas. nō tm̄ dico de immūdicia volūtaria q̄ mortalis est sed etiā nocturnali siue casuali macula q̄ impedit celebrationem vbi nō est magna necessitas vel iussio pceptorū. Vbi ḡ dicta interueniūt ⁊ dicte macule nō dederis occasionē vel causam p pcedentē ɔcupiscentiā vel inordinatā crapulā. nec secura est notabilis mētis inquinatio p reminiscentiā vel illusionē fantasticā carnaliū. credo q͡ accedere posses saluo meliori iudicio. maxime si singularis deuotio ratione solennitatis vel alterius similis cause te traheret ad celebrādū. Custodire etiā debes pudiciciā manuū quantū potes ⁊ oīm mēbrorū tuorū puritatē. vnde tibi ɔsulo vt p ceteris hominib⁹ omni tempe maxime dum

missam celebratur⁹ es caueas ab oī tactu nō solū turpi ⁊ imūdo q̄ fit cū pctō. sed etiā a q̄libet indecēti ⁊ coinq̄nato. Et totū te recolligas vt nec actus nec cogitatio ad aliqd aliud disp̄gat. Et insup curā habeas diligent̄ de mūdicia ⁊ nitore paramētoꝝ altar̄ ⁊ sacrorū vasoꝝ ⁊ cū honore ⁊ oī diligentia tractet̄ ille qui est angelis ⁊ archangel̄ tremebundus.

Et quāta caritate q̄ntoq; feruore accedendū sit cōmunicaturo.

Tercio pba teip̄m ex q̄nta caritate ⁊ q̄li feruore accedis. Non solū enim mortalia vitāda sunt sed etiā venialia pctā p neg̃ligētiā ⁊ ociū multiplicata et etiā p incōsiderationē ac p distractionē dissolute vite ⁊ male ɔsuetudinis. licz nō occidant aiam. tñ reddūt hoīem tepidū. grauē ⁊ obnubilatū et indispositū et ineptū ad celebrandū nisi dicti pulueres ⁊ stipule veniaiū p afflatū spūs ⁊ flāmā caritat̄ vētilentur ⁊ ɔsument̄ ex ardescēte igne cordis ⁊ ex ɔsideratiōe p̄prie vilitat̄. Jō caue ne nimis tepidus ⁊ ĭnordinat⁹ accedas. ⁊ incōsideratus. q2 indigne sumis. si nō accedis reuerēter circūspecte ɔsiderate. vñ apl's. j. ad Corinth. xj. Judiciū sibi manducat ⁊ bibit. qd apl⁹ insinuat cū subdit dicēs. Jō int̄ vos multi imbecilles. scz p fidei incōstantiā. et infirmi. id ē. graui pctō sauciati. et dormiūt multi scz p torporē ⁊ desidiā. O q̄ graues angūstie. o q̄nte angustie me vndiq; affligētes. accedere indigne horrendū est iudiciū nō accedere ex notabili negligētia vel contemptu dānabil̄ est culpa. Beda. Nā cū sacerdos est absq; pctō mortali. et in ꝓposito bono nō hñs legitimū impedimētū. ⁊ non ex reuerentia sed ex negligētia celebrare omittit tūc q̄ntū in ip̄o est priuat trinitatem laude ⁊ glīa. angelos leticia. pctōres venia. iustos subsidio ⁊ grā. in purgatorio existentes refrigerio. ecclīam xp̄i spūali beneficio. ⁊ seip̄m medicina ⁊ remedio ɔtra q̄tidiana pctā ⁊ infirmitates. Quia sic ait Amb. Si q̄tienscūq; effundit̄ sanguis xp̄i totiēs in remissionē effundit̄. debeo illū semp accipere vt semp mihi pectā dimittant̄. q̄ semp pecco semp debeo accipe medicinā. Jtez ꝑuat se oībꝫ talibꝫ ꝓuenīētibꝫ ex sacra cōmunione q̄ sunt pctōꝝ remissio. fomitis mitigatio. ment̄ illumiatio. interioꝛ refectio. xp̄i ⁊ corpis ei⁹ mystici incorporatio ɔ̄tutū roboratio. ɔtra diabolū armatio. fidei certitudo. spei eleuatio. caritat̄ excitatio. deuotionis augmētatio. ⁊ angeloꝝ cōuiuatio. Jtē nō cōplet sibi iniūctū magne dignitat̄ obsequiū. nec officiū exercet debite seruitut̄ dei. ⁊ tñ scriptū est. Maledict⁹ q̄ facit op⁹ dei negligent̄. Jtē ɔtemnit christi p̄ceptū de obseruātia hui⁹ sacramēti. iō xp̄s cōminatur. Nisi māducaueritis carnē filij hoīs ⁊c̄. Jtem abijcit viaticū sue pegrinationis. exponens se piculo mortis. q2 nisi recipiat alimentū corpis christi ⁊ vite vegetationē. efficit̄ sicut aridū membrū ad qd nō transmittit̄ corpalis cibi nutrimentū. Ultimo quātū in se est euacuat diuinū cultū ⁊ latriam creatori debitā ingrat⁹ de bñficijs. Numeri. ix. Si q̄s mūdus est scz a pctō mortali. ⁊ in itinere nō fuerit scz alit̄ impeditus ⁊ nō fecerit phase aīa illa de ꝑplo suo exterminabit̄. q2 sacrificiū nō obtulit deo domino tpe suo. Ergo quātū potes toto conatu p exercitiū boni opis. lachrymarū ɔtritionē ⁊ deuotiōis flāmā expelle a te oēm teporem ⁊ negligentiam ne inueniar̄ respuerē tantorū carismatū dona.

Qualiter homo accenditur. et p que ad celebrandum ⁊c̄.

Si vis accendi ad amorē ɔsidera tota mēte ista duo. Prio illi⁹ sūme caritat̄ incēdiū q̄ sūma bōitas ⁊ benignitas p̄te vermiculo fetido tam penose sustinuit crucis obprobriū. Scdo illi⁹ nobilissimi corpis cibationē. dulcissimiq; sanguinis potionē. Primo attēdas illam beatissimā mortē discutiēs cām. Causa aūtē alia nō fuit nisi necessitas nr̄e redēptionis. Omis aūt lex p lese maiestatis offensione offendentē iudicat reū mortis. Huius rei cā cū pctis exigentibꝫ essem⁹ rei mortis p recōpensatiōe tanti debiti miserās deus humane miserie ⁊ parcēs nr̄e morti puidit ⁊ cōcessit ꝑoribꝫ p morte hoīm cedem fieri aīaliū ⁊ offerri sibi hostias ⁊ sacrificia placationis. vt q̄tiens q̄s peccaret totiēs erat p eo necessariū hostias īmolari q̄ oīa figure erāt ⁊ vmbre donec xp̄s caput hūani generis mitteret̄ viua ⁊ rōnabil̄ hostia absq; pctō q̄ p omibꝫ hoībꝫ seip̄m ex amore offerret ad mortē p nr̄e mort̄ redemptiōe. Sz quia nō debuit pluries mori. eo q2 illa vna mors satisfecit p pctis oībꝫ factis ⁊ fiendis. ideo sufficit q2 illā vnam hostiā corpis sui

quondā p nobis semel immolata3 mortēs relinqueret q̄tidie a nobis p residuis delictorū mystice offerendā deo prī p cōmutatione nr̄e mortis cui q̄tidie sumus obnotij p pctm̄. Un̄ Aug⁹. Iterat̄ q̄tidie hec oblatio licet semel christ⁹ passus sit qz quotidie peccam⁹ pctis sine quib⁹ mortalis infirmitas viuere nō potest. Et qz q̄tidie labimur. quotidie p nobis christ⁹ mystice īmolatur. Hec ille. Propter h̄ quicq̄d agit̄ in missa et om̄is ornat⁹ z cerimonia nihil aliud representat nisi christi passionē. ob h̄ sup om̄ia ē necessaria xp̄i mortis mēoria in missa. Un̄ ipe xp̄s Luce. xxij hoc facite in meā cōmemorationē. Et. j. ad Corinth. xi. Quotienscūq3 mādueabitis zc. mortē dn̄i annūciabitis donec veniat scz ad iudiciū. Dū ḡ accedis dic ex toto corde. Ecce celestis pater recolens mortē illā vnigeniti filij tui domini nr̄i iesu xp̄i offero tibi hāc hostia3 quam ipe olim obtulit p mea z toti⁹ mūdi salute. Ecce ad altare tue maiestatis trāsmitto oblationē viuā. quā tu in miseratōe multa misisti ad altare crucis immolādā p nob. Recordare ergo illi⁹ sacrosctī sudoris q̄si gutte sanguinis decurrētis in terrā. Respice illam virgineā carnē verberib⁹ crudelit̄ flagellatā. colaphis z alapis cesam. liuorib⁹ tumidā. sputis maculatā. sanguine cruentatā. spinis pforatā. clauis cōfixā. lancea vulneratā. Illa ergo pietas q̄ filiū tuū traxit z vicit vt in statera crucis toti⁹ mundi pctā libraret ipa te cogat pr̄ misere nob miseris. Respice obsecro nō nr̄a pctā. s3 in faciē christi tui. Nō em̄ in iustificationib⁹ nr̄is pces nr̄as psternim⁹. sed in multitudine miserationū tuarū. Scd̄o si vis ad amorē accēdi z inflāmari ɔsidera illi⁹ sacri corpis cibationē dulcissimā. z vide q̄3 bonus z suauis est sp̄us eius in nobis q̄3q3 cōgrua et vtilia puidit nobis pr̄ noster celestia viuificantia alimenta.

Quare necesse sit anie nostre recipe sacramentum.

Q Uia em̄ rōnalis creatura ad hoc facta est vt sit capax z particeps bonitatis dei. et q̄ participatiōe viuere z ad beatū esse puenire deb3. sine q̄ ex se ad nihilū tendit et ad mortē sempiternā. nisi p cibū viuificantē iugiter vegetet̄ ex participatione diuie ɔtutis z gl̄ie. Quā participationē ideo comestione3 voco. qz sicut corp⁹ aniale p cibū viuificat̄ calesit z impinguat̄. sic ania rōnalis p spiritū xp̄i quo frui deb3 pleno affectu z intellectu nutrit̄ z inflāmat̄. Et sicut angeli in patria pleno haustu bibunt de sp̄u ɔhenni z viuo fonte lumis ac satiant̄ ab vbertate dom⁹ eius. Sic sapiētia ante puidit vt rōnales anias hominum q̄s tā care redemit et p grām magnificauit ac effecit similes angel' dei. cibaret illo pane quo angl'i nutriunt̄. sine quo nec illi nec isti viuere possunt. z hoc p aliquē modū cōuenientē nobis paruulis. qz impossibile est nobis comedere cū isto mortali corpe illū panē vite in soliditate pprie forme scz diuinitatis. Jō vt nobis comestibilē cibū phiberet sub forma ɔuenientiori scz panis z vini corpalis dandū ppter ɔuenientē similitudinē panis ad panē. z refectiōis ad refectionem. vt sicut angelos viuentes sp̄us cibat verbo increato. sic mortales homies cibat v̄bo incarnato in sacro suscepto. vn̄ dictu3 est. panē angelo⁊ mādueabit homo zc. Et ego sum panis viuus q̄ de celo descēdi zc.

Itē nota q̄ sicut cura est deo de corpore anialis cuiuscūq3 puidere illi cibū cōuenientē. sic cura est eidē de nutrimēto nobilissimi sui corpis mystici. qd̄ est eccl'ia. cui⁹ christus filius dei est caput. nec aliūde deb3 vegetari z viuere q̄3 a capite suo. vt oīa membra scz viri iusti vnita z sibi īnuicē coherentia in xp̄o capite ipius sp̄u z amore nutriantur p hoc sacrm̄ vnitatis z pacis. ac p hoc sicut nō est vita corpi absq3 incorpatōne cibi ɔuenientis ei. sic anie rōnali nō est vita spiritualis sine incorpatione et inuisceratōne hui⁹ cibi sp̄ualis sibi cōuenientis. Un̄ inq̄t xp̄s. Qui mādueat me viuit ppter me. Hec autē est differētia inter cōmestionē corpalē z sp̄ualem. qz ibi cibus cōmestus transit in substātiā z nutrimentū comedētis. hic vero comedēs incorpatur xp̄o z trāsit in amorem z vnitatē spirit⁹ xp̄i. Ideo dictum fuit btō Augustino. Nō ego mutabor in te. sed tu mutaberis in me. id est. in mei similitudinē. scz bonitate3. sctitatem zc. sicut ignis ferrū sibi in sil'itudinē cōuertit.

Propter q̄d z ppter quā causam cōmunicandū sit.

Q Uarto z vltimo pba teipsum ppter q̄d aut ppter qua3 causam accedis. Et hic dirige aciē mentis ad duo p̄cipue. scz ad purū affectū z desideriū sctm̄.

Scdo ad debitā intentionē ꝛ ꝓpositū necessariū. Primo vide q̄d desideres ne ꝓpter auariciā aut tumorē aut vanā gl'iam aut cōsuetudinē aut alicui⁹ mūdane cōplacentie. aut tpalis fauoris cā accedas sicut m'lti diebus istꝫ abutunt̄ ad sui ꝑditionē qđ est datum ad salutē. Ve ve ve dn̄e de⁹ quāti hodie infelices ad sacros ordines accedunt ꝛ diuina mysteria accipiūt nō celestē panem sed terrenū q̄rentes. nō spm̄ sed lucrū. non dei honorē sed suā ambitionē. nō salutem aīaꝝ sed questū pecuniaꝝ. non xp̄o seruire mūdo corde ꝛ corꝑe in sacris mysterijs sed deliciari. ditari. suꝑbire ꝛ luxuriari de ꝑrimonio christi ꝛ de elemosynis pauperū ac ecclīasticas dignitates ambiēdo multis litigijs ꝛ symonijs poti⁹ rapiūt q̄ꝫ assequant̄. nō vocati a deo sed impulsi a diabolo tāq̄ꝫ datan ꝛ abyron. Tu aūt hō dei dirige vota tua ꝛ desideria ad deū. ꝛ vide q̄bꝫ affectionibꝫ ꝛ desiderijs trahi debeas ad sacra mysteria celebrāda. Primo te trahet ꝯscia ꝛ remorsio delictoꝝ sperās ꝑ eū q̄ī ꝑ hostiā oblationis ab omni pctō purgari. Scdo tue infirmitatis intuit⁹ ꝛ ꝯsideratio. vt cum q̄. ī med. cinā ad te voces. ꝑ quā ab oī infirmitate tucaris. Tercio ꝑssura alicui⁹ tribulationis. vt ꝑ eū q̄ oīa pōt ab omī aduersitate citi⁹ libereris ꝛ ꝓtegaris. Quarto desideriū alicui⁹ gr̄e vl' spūalis bn̄ficij impetrādi. vt ꝑ eū cui pr̄ nih. l negare potest obtineas. Quinto grāꝝ actio ꝑ oībꝫ bn̄ficijs tpalibꝫ ꝛ spūalibꝫ. tibi ꝛ alijs īpēs̄. cū nihil habeam⁹ deo retribuere ꝑ oībꝫ q̄ retribuit nob̄ aliud q̄ꝫ calicē sa. accipe ꝛ sacrificare hostiā laudis id est. iesum xp̄m. Sexto caritas ꝛ cōpassio ꝓximoꝝ. cū ꝑ salute viuoꝝ ꝛ requie defunctorū nihil efficaci⁹ interpellet q̄ꝫ christi sanguis effusus in remissionē pctōꝝ. Septimo laus dei ꝛ sctōꝝ. cū nihil habeam⁹ quo possimus deū et sctōs ꝑ sua dignitate laudare. q̄ꝫ christū sacramētalit̄ deo pr̄i offerre ꝛ immolare. Octauo dei amor ꝛ dilectio. vt eū inuites ad te. ac ꝑ iuisceratōnē spiritual' refectiōis in teipo eū delectabiliter amplexeris. Nono sitis ꝛ desideriū augende gr̄e. q2 hoc sacr̄m fontē cōtinet grārū ꝛ sanctificationū. ꝛ actorē cōtinet salutis dn̄m nr̄m iesum xp̄m. Ideo dicit̄ eucharistia. id ē. bona gr̄a. Cetera vero sacramēta fluenta sūt ꝛ riuuli grārum quibꝫ sanctificamur. Decimo ardor ꝛ suspiriū q̄ totis visceribꝫ virtute hui⁹ excessiue caritatis ꝛ dulcissime refectionis cupias scrificari ab omī inq̄namēto carnis ꝛ spirit⁹ ꝛ eripi ab omībꝫ ꝑicul' ꝛ tentatiōībꝫ ac inseꝑabiliter vniri xp̄o saluatori ꝛ cōseruari in suo amore. Vn̄ inquit xp̄s Iohis xvij. Pater q̄s dedisti mihi. volo vt vbi ego sum illic sint mecū. vt sint vnū sic̄ nos vnū sum⁹. ego ī eis ꝛ tu ī me vt sint ꝯsummati in vnū.

De latria que soli deo debetur.

Secundo dirige mentē tuā ad debitam intentionē ꝛ ꝓpositū circa ea q̄ agere debes. Tria autē sunt q̄ celebraturus intēdere debes. scꝫ deū ꝑ latriaꝫ colere. xp̄i mortē memorari. ꝛ totā ecclesiaꝫ iuuare. Primo intendas deū ꝑ latriā colere. Cultus autē latrie est honor soli dō impensus summo creatori ex debito seruitutis quo obligamur nō solū nr̄a sꝫ nosipos impendere ꝑ suo honore et ꝑ eo mori si expedierit ad recognitionē beneficioꝝ suoꝝ ꝛ sue immēse bonitatis nob̄ ostense. ꝛ h̄ contrito corde ꝛ spū humiliato et toto affectu. actu ꝛ habitu. gestibꝫ et signis ꝓsternentes nos ante oculos sue maiestatis ꝛ sacrificijs ac muneribꝫ cū venerātes referam⁹ ad ip̄m omnē spem nostrā ꝛ desideriū nr̄m tanq̄ꝫ in finem vltimū. ꝛ in eū a q̄ omīa sperātes ꝓpter que oīa expectātes ab eo meritū ꝛ retributionē bonoꝝ nostroꝝ ꝛ maloꝝ s̄m retributionē iusticie sue suiq̄ꝫ beneplaciti.

De dulia.

Alijs quoq̄ꝫ sanctis exhibet̄ honor ꝛ deuotio que dicit̄ dulia. q̄ nō est cultus nec adoratio sed subrogatio et inuocatio vt sint apud deū aduocati ꝑ nobis. ꝛ omīs reuerētia q̄ eis impendit̄ ꝓpter deum cui sunt cōiuncti exhibet̄. Deus autē debet a nobis in īmensum timeri ꝛ honorari ꝛ amari. Primo ex ꝯsideratiōe sue omnipotētie ꝛ iusticie qui nos plenissimo iure dānare pōt ꝛ saluare. Est etiā sūme timendus. Ex h̄ eēm timore orit̄ dolor de peccatis. pudor. suspiria. lachryme. tunsiōes pectorū. supplicatiōes. ieiunia. disciplīne. ꝑegrinatiōes ꝛ hmōi. Scdo ex ꝯsideratione sue sapiē ꝛ maiestatis sūme est honorandus. Ex h̄ nāq̄ꝫ orit̄ veneratio ꝛ reuerētia: genuflectiones ꝛ incuruatiōes. ꝓstratiōes. orōnes. purificationes. ꝯsecratiōes. mundicia sacroꝝ vasoꝝ. paramentoꝝ ornatus ꝛ decor. festiuitates. celebritates et solēnita

tes luminariũ. cantꝰ psalmodie. hymnorũ. lectionũ ⁊ hmoĩ. Tercio ex cõsideratiõe bonitat ⁊ clemẽtie est infinite amãdus. Ex hoc aũt amore oriunt grãꝫ actões. laudes hymni. bñdictiões vota scã ⁊ incensatões ⁊ huiusmodi.

De intentiõe celebrãtis missaꝫ solẽnia.

i Ntendere debes vt ex freq̃ntatiõe diuini cultꝰ nomẽ dei in nob sancti ficet. vt a nobis ꝑ scitatẽ vite glorificet in mũdo. vt crescat in orbe cultꝰ et honor dei. vt cognoscat totꝰ mundus nos esse clericos vnĩꝰ veri dei ⁊ saluatoꝛ iesu christi. Intendere debes ⁊ mẽorari xpĩ mortẽ. Et de h̃ dictũ est sup̃. Intẽdere debes totã ecclesiã iuuare. vt scꝫ ꝑonas deũ orare ꝑ papa. cardinalibꝫ. pĩarchis. archiepĩs. epis. doctoribꝫ. rectoribꝫ. sacerdotibꝫ. cleric. monachis. religiosis. monasterijs. ⁊ oĩbus xpõ famulãtibꝫ. ꝑ regibꝫ. ducibꝫ. pncipibꝫ. ceteris nobilibꝫ. ꝑ v̄ginibꝫ. viduis. orphanis. pegrinis. afflictis. captiuis. debilibꝫ. infirmis. et ꝑ oĩ pplo dei. Etiã ꝑ paganis. scismatic ⁊ hereticis vt ꝯuertant ad deũ verꝫ ⁊ scẽ ecclesie vnitatẽ. Itẽ in speciali orare debes ꝑ aliquibꝫ causis. caris. s. parentibꝫ ꝯsanguineis ⁊ amicis deuoꝛ ⁊ tibi recõmendat ac in tua oꝛone sperãtibꝫ. Iteꝫ singularissime ꝑ teipso. et si aliquẽ p̃dictoꝝ fideliũ p̃cipue ꝓpter odiuꝫ vel rancorẽ excludis. vt non sit particeps tanti beneficij mortalit peccas agens cũ odio diuina mysteria.

De confessione celebrãtis facienda.

h Is p̃missis postq̃ et ruminatione p̃dictoꝝ in meditatiõe tua exardescit ignis in corde tuo euome ⁊ purga feces pctõꝝ tuoꝝ spũ cõtrito ⁊ humiliato memorãs quãta cõmisisti cogitatiõe. verbo ⁊ ope. quãta bona omisisti que facere debuisti ⁊ potuisti ⁊ veniẽs ad spũalẽ medicũ ⁊ p̃rem dic pctã nõ cõmuni et generali ꝯfessione. vt quidã duri corde faciũt palliãtes folijs h̃boꝝ in generali ꝯfessione sua enormia pctã. et absq̃ verecũdia et dolore talit p̃ferẽtes vt etiã i plateis possent talit absq̃ rubore ꝯfiteri. hec nõ est ꝯfessio. sed deceptio ⁊ derisio. Sed si vis sanari aperi vulnera tua et de ꝓfundo corde enarra clare et apte q̃ post p̃cedentẽ ꝯfessionem egisti nõ solũ opa sed ⁊ cogitatiões ꝑuersas. q̃rũ delectatio mentẽ maculat. nõ soluꝫ mortalia sed etiã venialia grauiora que ꝯsciam le dunt ⁊ mordẽt. Cetera ꝑ modũ generalem breuit ⁊ clare exp̃me. Deinde pacta penitẽtia tibi iniuncta. decanta illos quinq̃ psalmos. scꝫ. Q̃ dilecta. Benedixisti. Inclina. Credidi. De ꝓfundis cũ suis v̄sicul ⁊ oꝛonibꝫ. Dic etiã si tp̃s suppetit illã oꝛonẽ. Summe sacerdos. q̃ valde efficax est et deuota. postea ꝓcedẽs ad altare recole xp̃m euntez ad crucẽ ⁊ fige cor ad ea q̃ in passione gesta sunt. legas clare et distincte ea q̃ legẽda sũt nõ multiplicãdo collectas nimias nec alia legendo ex deuotione vel arbitrio ꝓprio q̃ꝫ quod a scĩs p̃ribꝫ institutũ est.

Quõ sacerdos celebrãs se habeat infra sacrum canonem.

c Um autẽ ꝑueneris ad sacrum canonẽ recollige menteꝫ ne ꝑ diuersa vaget. appone diligentiã magnã in signis et actibꝫ. maiorẽ in v̄bis. maximã in intentiõe. Primo ꝓpter ꝯtinẽtiã diuinitat immẽse. In memẽto tã ꝑ viuis q̃ꝫ ꝑ defunctis nõ fiat cũ voce ⁊ v̄bis cõmẽdatio. sꝫ tm̃ mente discurre ꝑ quasdã ꝑsonas magis intimas. ceterasq̃ recollige sub cõpendio referens intentõnẽ ad oẽs ꝑ quibꝫ antea orasti siue orare ꝓmisisti. Dũ aũt ꝑueneris ad Qui p̃die. dirige mentẽ ⁊ intentionẽ tuã ad faciendũ id qd̃ intellexit xp̃s in sua cena. et qd̃ intendit scã mr̃ ecclia. In cõione autẽ pausa paulisp. et d c nõ lingua vl labijs sed corde. Dñe mi q̇s es tu. ⁊ q̇s sum ego vt p̃sumã te mittere in latrinã fetidã corporis mei ⁊ aie mee. Ut q̇d me fecisti vt tibi iniuriam hãc execrandã facerem. Mille em̃ lachrymarũ anni nõ sufficerẽt ad tam nobile sacramentũ semel digne p̃cipiendũ. quãto magis ego miser indignꝰ sum q̇ q̇tidie pecco et incorrigibilis ꝑseuero. et in pctĩs accedo. sed in infinituꝫ maior est misericordia tua q̃ꝫ miseria mea vnde ꝯfisus de tua pietate p̃sumo te sumere. Hec em̃ duo maxie requirunt ad congruã p̃ceptionẽ sacramẽti scꝫ. ꝓfunda humilitas cũ annihilatõe sui et cõpassio mortis christi.

Quomõ se habeat sacerdos post cõmunionem sacram.

p Ost cõmunionẽ si nõ sentis aliquã spiritualẽ refectionẽ signũ est spiritualis infirmitatis vl mort. Igneꝫ posuisti in sinũ et nõ sentis calorem. mel in ore ⁊ nõ sentis dulcedinẽ. Si vero ꝯsolationem sentis aliquã nõ tibi tribuas sed sue

bonitati immēse que etiā et malos et indignos cōsolaṫ. ⁊ dicas in corde tuo. Ad meam miser ā detestandā me cōuicit bñficijs suis. Si mihi pctōri talia fecit q̄d faceret si vitā meā correxero. Jdeo totis virib⁹ volo me mutare ⁊ sibi semp adherere. Hoc aūt non reputes te posse tuis virib⁹ sed auxilio grē eius. Qd ipe oīb⁹ nob pstare digneṫ. A.

Explicit tractatus de ꝑparatōe ad missam doctoris seraphici sctī Bonauē.

Opusculū Bonauē. de instructōe sacerdotꝫ ad se ꝑpandū ad celebrandū missam.

Ad missam celebrandam sex ꝯsideratōes attendende sunt. Primū est rōnis discretio respectu veritatis. vt scꝫ sciat q̄s q̄d recipe debeat. Quid. qꝛ verꝫ deū q̄ fecit celū ⁊ terrā. ⁊ verꝫ hoiem q̄ p nobis pepēdit in ligno. Quis qꝛ hō nō bestia p pctm̄. vn̄ p̄ ceterꝫ repellat a se sacerdos bestialitatē pctī. Scdm̄ mentis deuotio rōne eiꝰ scītatꝫ. Debet em̄ ꝯsiderare q̄ quē recipimꝰ sctūs sctōꝝ est ⁊ oīs scītatꝫ origo. ⁊ idō q̄ntū pōt sctē et deuote accedat ad ipm. a se expellens oēm pctī rubiginē p lacbrymaꝝ cōpunctionē ⁊ oēm mētis amaritudinē p orōnis dulcedinem deuotionē q̄. Terciū ē animi reuerētia respectu maiestatis. vt. s. ad tā excellentē dn̄m vereaṫ accedere tā vilissima creatura. Si em̄ an̄ impatorē nō esset dignꝰ stare hō infectꝰ putredine q̄nto magꝫ dn̄m recipe in sacro altarꝫ indignus ⁊ miser hō. cuꝰ oēs iusticie sunt sicut pānꝰ mēstruate. et si iusticie sunt tales. q̄lia sunt pctā. equidē indignissimꝰ ē ad hoc oīs hō. Consideret tn̄ q̄ maior dignatio sua q̄ dignitas nr̄a. sua benignitas q̄ miſia nr̄a. Quartū est amor ⁊ desideriū cordis rōne sue bonitatis vnde multū cauere debꝫ hō ne cū tedio aut corpis torpore ad illud sacramētū accedat in q̄ ꝯtineṫ sūma bonitas ⁊ infinita iocūditas. Vn̄ mirū videṫ quō i ista receptor hō nō liquescat amore calore q̄. ⁊ quō nō absorbeṫ suauitas dulcore. Cōsideret ibi corpus dn̄i sui si vult ad amorē accendi. ⁊ illiꝰ nobilissimi corpis ⁊ sanguinis cibationē si vult desideriū ꝓuocare et eandē refici ꝓuocatꝰ. Quintū est p se ⁊ alijs affectuosa depcatio ⁊ hūilis i ſmone rōne sue clemētie. Ab ipo em̄ secure pōt petere. q̄ dixit. Petite ⁊ accipietꝫ. q̄rite ⁊ inuenietꝫ.

Et ad h̄ credo maxime istud sacrm̄ esse. vt postuleṫ venia ⁊ grā impetreṫ in oblatione istiꝰ excellentissimi holocausti. Sextū est totiꝰ hoīs diligētia respectu sue immēse nobilitatis siue nobilissime immēsitatis. Si em̄ cū diligētia magna q̄s seruit alicui pncipi singulari. tāto maiori diligētia debet sacerdos dn̄o suo mistrare et oī vigilātia ptractare illud dignissimū sacrm̄ ac si nihil faciendū esset aut nunq̄ aliud facere deberet. Ecce ibi dꝫ esse attentio tota. pbatio sufficiens ⁊ distincta vt nil ꝯfusū aut diminutū fiat. dꝫ etiā nihilominus ꝯtractatio fieri puidat ⁊ discreta ac oī honestate ornata. vt sic ibi oīa cū sūma diligētia opeṫ sacerdos. Ad h̄ ꝯsulo cuilibet sacerdoti vt p̄ ceterꝫ hominib⁹ se oī tpe ab oīb⁹ que aliq̄ mō cor suū habitaculū regis sui polluere pn̄t siue parꝫ siue multū tā occasionaliter q̄ actualiṫ elōget se q̄ātū pōt. Tūc aūt pcipue cū ad missam vadit celebrandā a cūctis se abstineat q̄ātum pōt ⁊ se totū recolligat in seipo. vt nec sensus nec cogitatio ad aliud diffundatur. suā ꝯsciam discutiat diligenṫ. ⁊ qō inuenerit lauandū lauet habūdātia lacbrimaꝝ. vadat ad ꝯfessorē suū ⁊ extra euomat oīa venenata. ⁊ imediate pacta pn̄ia si tūc facere poterit iterꝫ recolligat semetipm. ⁊ ad diuinā maiestatē eleuet mentē suā. ⁊ ꝯsideret diuinā magnificentiā. ⁊ ad ꝓpriā miseriam vergat. vt sic videat q̄ magnus est dn̄s ⁊ q̄ paruus est ſuus imo vanꝰ ⁊ inutiṫ. Jnteret q̄ntū pōt in deū. ⁊ in seipo inq̄ntū potest ad nihilū redigaṫ. ⁊ cū fuerit abstractus ⁊ diuinus effectꝰ. q̄si nihil aliud videat. nihil aliud sentiat nisi deū. ⁊ ꝓpter deū omia reputet vanitatē. tūc cogitet q̄lis fuit erga nos dilectio dei nr̄i q̄ sic p vili re. imo p tā detestabili voluit sic vnire sibi vilē. ⁊ in ea vilissima ⁊ abhoīabilissima tā turpia voluit sustinere. Tūc rumiet illā magnificētiā caritatꝫ ⁊ illo inestiabili ardore istāmeṫ. ⁊ cū ignitꝰ fuerit caritate circa dilectū adapiat viscera pietatꝫ p se vilificato afflicto ⁊ letaliṫ vl̄nerato ꝯpatiaṫ. intra se oīa ista vulnera trāsformet ac si ipsemet eēt letaliṫ vulneratꝰ. ⁊ mag xp̄i vulnera. ⁊ nūc q̄ntū in isto vulnere q̄ntū in illo passus sit mediteṫ. Nūc q̄nta fuerit illa flagella exprimet diligenṫ. Et cū sic i ista meditatiōe cū xp̄o fuerit crucifixꝰ. qꝛ i isto exigiṫ maxie sacro. Tūc cogitet q̄ illā nobilē carnē in crucꝫ ara imolatā p nob dignatꝰ ē da

re ĩ cibũ ⁊ sanguinẽ eiꝰ effusuȝ ꝑ redẽptiõe
hũani generꝭ de latere suo in potũ. Hunc ꝗ̃
credas ꝙ sãguis ille quẽ recipimꝰ ĩ altari sit
extra corpꝰ eiꝰ. Sȝ tñ ⁊ effusuȝ ꝑ nob ĩ pas/
sione recipe debꝫꝰ sub illa intẽtiõe. Tũc eiꝰ
dilectionẽ circa nos ꝯsideret ⁊ rumiet illiꝰ
magnificẽtiã sacri. ⁊ h̃ ꝗ̃ntũ p̃t. q2 vix p̃t ali/
quã inuestigare scintillã tã imensi amorꝭ dñi
in h̃ magnifico sacro. Et cũ bñ ruminabit
istud magnificũ sacr̃m saluatorꝭ iã ꝗdã dul
cedine celesti inductꝰ hũilit ⁊ reuerent acce
dat ad h̃ sacr̃m. ⁊ cũ oĩ diligẽtia ꝑsequat ad
hibitꝭ ⁊ aliĩs circũstantiĩs q̃s in p̃ncipio hꝰ
tractatꝰ tractaui. Cũ autẽ recipe debuerit.
aliq̃ poterit p̃meditari si placet. vtpote di/
cat ĩ corde suo. Ad illud tã nobile sacr̃m re
cipiendũ nõ sufficerẽt mille ãni ad p̃paratio/
nẽ ꝯdignã. ꝗ̃ntomagꝭ ego miser ⁊ indignus
sum q̃ ꝗ̃tidie pecco incorrigibil ꝑseuero et
ĩmp̃paratꝰ accedo. Quare dñe me fecisti vt ti
bi execrãdã iniuriã facerẽ ꝙ te pono ĩ latri
na peccõꝝ aĩe mee. qm̃ nõ ẽ cloaca magꝭ feti/
da ꝗ̃ peccatrix aĩa mea. vtinã hãc imundã
aĩam aliq̃s fluuiꝰ cõpũctõis discurrisset. vt
ibi nõ fuisset tanta peccõꝝ sanies ꝯgregata.
Dñe ꝗd est h̃. nũꝗd ibi te ponere debeo. sȝ
in infinitũ maior ẽ mĩa tua ꝗ̃ nr̃a miseria.
⁊ iõ de tua benignitate ꝯfidẽs te p̃sumo su/
mere. vt sic infirmꝰ accedã ad medicũ dul/
cissimuȝ. vt tua liberer medicina. Quãto ei
plus infirmꝰ suȝ. tãto plꝰ indigeo deꝰ meꝰ.
⁊ in liberatiõe mea magꝭ apparebit tue imẽ
sitas pietatꝭ. Accedã ad deũ meũ ꝯfidẽter.
q2 infinite sunt mĩe eiꝰ ⁊ secũ fruar bonorũ
deliciĩs. ingrediar ḡ spõsa ad sponsuȝ. secũ/
ꝗ̃ volo insepabilit cõmorari. Nolo ampliꝰ
alteri adherere vt cũ ip̃o solo gaudiũ habe
am sine fine. Hec ⁊ alia que dicere voluerit
corde dicat nõ ore. q2 nõ credo expedire ibi
ꝓferre alia ꝗ̃ illa q̃ in canone cõtinent. Et
nota ꝙ s̃m meũ videre ad efficacit recipien
dũ valet cõpassio xp̃i ⁊ vilificatio ⁊ ãnihila/
tio sui. ꝗ̃ntũ p̃t vilis fiat ⁊ indignꝰ in oculis
suis q̃ recipe debet. Cũ aũt sacr̃m expletuȝ
fuerit cogitet ĩ corde suo pꝰ tã nobilẽ cibuȝ
nolo stercora degustare. ⁊ cũ ip̃e sit sũma io
cũditas nolo de cetero affici circa aliquã crea
turã. Si aũt affectiõem ibi nullã habuit. re
cogitet signũ esse ĩfirmitatꝭ vl mortꝭ. Ignẽ
em̃ posuit ĩ sinu ⁊ calorẽ nõ sentit. mel posu
it in ore ⁊ dulcedinẽ nõ ꝑcipit. Et iõ tal mi/
seriã suã recognoscat ⁊ mutet ĩ meliꝰ vitã su
am. Si vero refectionẽ ibi recipit nõ sibi at/
tribuat sȝ infinite diuie maiestatꝭ bonitati
q̃ se ad bonos ⁊ malos extẽdit ⁊ dicat ĩ cor
de. In me dñs opat mirabilia ad detestati
onẽ miserie mee ⁊ ad ꝯuincẽdũ bñficiĩs ini/
ꝗtatẽ meã magnã. Nã me mortuũ fecit sen
tire ⁊ vermẽ vilissimum celestia degustare.
Si mihi peccõri talia fecit dñs ꝗd faciet si
correxero vitã meã. ⁊ ꝯtinue voluero ĩ me/
liꝰ ꝓmouere ⁊ celestib9 dedicare meditatõi/
bus ⁊ sibi soli de cetero adherere. qd̃ tñ face/
re potuit auxilio dñi nõ ꝓpria virtute. ⁊ sic co/
gitat sic ope adimpleat. Oratio. Dñe
deus meus quõ ausus sum te alloqui vilis/
sima creatura. naȝ fetidissimꝰ sum. horribil
sum. stercꝰ vermisꝗ̃ neꝗssimꝰ ⁊ vanissimus
hõ. Tu aũt deꝰ deoꝝ dñs dñantiũ oĩe bo
nũ honestũ ⁊ pulchrũ. oĩs vtilitas. oĩs ame
nitas. oĩs suauitas. fons splendoris. fons
melodie. fons odorꝭ. fons dulcorꝭ. fons a/
morꝭ ⁊ intimꝰ dilectõnis ãplexꝰ. ⁊ tu rogas
me ⁊ ego fugio. de me es sollicitꝰ. de te ñ cu
ro. mihi sp̃ fauis. ⁊ ego te sp̃ offendo. te mihi
tribuis. ⁊ ego te ꝯtẽno. me ḡ vanitatẽ ⁊ nihil
diligꝭ. ⁊ te infinitũ ⁊ ienarrabile bonũ sper
no. fetorẽ. horrorẽ. mortalẽ dolorẽ tibi o be
atissime benignissime amãtissime sponse p̃
pono. plꝰ me allicit creatã ꝗ̃ creator. vani/
tas ꝗ̃ eternitas. detestabilissima miseria ꝗ̃
sũma felicitas. plꝰ me inclinat sordes ꝗ̃ ele
net pulchritudo. finitꝰ ꝗ̃ magnitudo. ama
ritudo ꝗ̃ dulcedo. Nã meliora sunt vulne
ra diligẽtꝭ ꝗ̃ fraudulẽta oscula inimici. ⁊ tñ
plꝰ approbo hoc affectu fraudulẽta oscula
ꝗ̃ vulnera diligẽtꝭ. Sed ne reminiscarꝭ dñe
delicta mea vl parẽtũ meoꝝ sȝ pietatis tue
viscera ⁊ dolorẽ tuoꝝ vulneꝝ. nõ ꝙ ego sed
ꝙ tu ꝑ me sustinuisti ꝯsidera si me vt oñdis
diligꝭ. cur me relinꝗs. cur fatigari ꝑmittis.
Me ḡ amãtissime tene fortiꝰ. restrĩge amo/
re. ꝗ̃ta dulcore dulcissime spõse neꝗo. ne/
scio. tibi volo viuere tibi adherere toto cor/
de. ĩmo vix ꝑicula amare. h̃ opari ĩ me tu po
tes. tu scis. tu vis ⁊ a me exigis. Quid ḡ de/
ficiã ĩ bñplacito meo l tu ĩ tuo. Obsecro vt
nõ p̃ualeat hõ sȝ d̃s. nolo ĩ hac ꝯtrietate de/
ficere. ñ succũbere sȝ succurre festinãt. viuẽ
do luxuriose. ⁊ me nĩs ⁊ tuas creatas lasci/
ue amãdo totã meã subam dissipaui. nunc
recognoscẽti miseriã ⁊ penuriã meã fame/
lico appetitu ad paterne misc̃dꝛe viscera re/
deunti me oculis tue pietatis agnosce ⁊ di

gnare me radijs tue grē letabūdis occur/ rere.ꝛ cū amplexibꝫ pacis ꝛ qetis largiaris oscu'a. Et recognosco ꝙ in celū ꝛ in totam curiā celestem ꝛ ecclesiā romanā.imo ī om/ nem creaturā tuam et coram te.te contem/ pto peccaui et malum coram te feci.ꝛ certe nō sum dign⁹ vocari filius tuus nec mer/ cennarius etiā seruus.aut aliqua vilissima creatura.sed miserere mei et dele iniquita/ tem meā.vt iustificeris in ſmonibus tuis ꝛ vincas cū iudicaris.qꝛ dicūt anīe mee non est salus ipi in deo ei⁹. Obsecro iube vt de tur mihi caritatꝫ stola.fidei feruētis annu/ lus.in calciamētis ꝛ eleuātis ꝛ ɔfirmantis spei ꝓtegātur pedes.vt sic ebrius tuo san/ guine tot⁹ in te resoluar amore. Intret do/ lor tuus intima mea ꝛ omnē amorē expiet alienū.sed tecū crucifixus mūdo.vt sic mor tuus vita mea sit tecū abscōdita in deo. O vita mea vita felix que abscōdita est ipi mū do et satiata ipi christo in deo centro suo q̄/ cratur.vnū est mihi necessariū ꝛ solū vnuꝫ quero. Abscedat ergo fantasmatū multitu do.vnus est dilect⁹ meus. vn⁹ est amor me us iesus christ⁹.de⁹ meus. sponsus meus. Nihil ergo sapiat.nihil delectet.nihil allici at nisi iesus christ⁹.totus sit me⁹. totus sim suus.et fiat cor meū vnū cū ipo.nihil me iu dicans scire vel amare vel affectare nisi do minū iesum christū ꝛ hūc crucifixuꝫ. Ergo bone iesu recollige me visceribꝫ.refice vbe/ ribus.et inebria vulneribꝫ. Euigila ḡ aīa mea ad viscera cōpassionū quibꝫ plorauit ī infantia.sup hierusalē.sup lazarū.et in cru/ ce.imo in illis sup te ꝛ regrediat fluuius de loco voluptatis ad rigādū paradisum qui est in q̄ttuor capita diuisus. Si eīn egredi ebat fluuius lachrymaꝝ de loco voluptatꝫ ꝛ omniū deliciaꝝ.quāto magis debet egre di de loco omniū spurciciaꝝ. Ergo bone ie su summis delicijs plenus.plorasti.euigila etiā aīa mea ad verba instructionū.exhor tationū ꝛ ꝓmissionū.qꝛ de verbo vite eter/ ne habes. Euigila ad exprobratōes.vulne ra.illusiones ꝛ occisiōes ad dolores passio nis ꝛ cōpassionis. Attēdite inq̄t et videte si est dolor sicut dolor me⁹. imo dn̄e accedaꝫ ꝛ videbo si est amor sicut amor tuus. Et idō nihil nisi te ꝓpter te volo amare. Tu domie me iniquū pessimū ꝛ ꝓtemptorē tuū vilissimū fetorē stercorū ꝛ horrorē vermiū amasti tā/ tū vt tanta ꝓ me dignareris pati ꝛ sustinere.

Et ego te infinitum bonū p̄rem p̄ijssimū. sponsum dulcissimū oīs pulchritudinis ꝛ suauitatis fontale ꝑncipiū nō tm̄ diligam vt saltē moriar ꝓ te.ꝓ te mūdo.imo moriar ꝛ mihi vt totus tecū affixus ligno.nihil sen tiam nisi te.vt viuā iam nō ego.viuat aūt in me christus. Quid ḡ retribuā dn̄o ꝓ oībus q̄ retribuit mihi. Calicē sa.ac.ꝛ no.do.iuo. Sic ḡ calix ɔtinuus in corpe saltē supha/ bundātis grē radicet in corde.melos diui/ ne laudis diffundat.q̄re cōtinue ac indesi/ nenter in ore laudabo deū meū ī vita mea. psallā deo meo q̄diu fuero. Iocūduꝫ sit ei eloquiū meū.ego vero delectabor in dn̄o. leuabo ꝛ ondā ei faciē mētis.ꝛ in auribꝫ ab ore meo resonabit imēsa graꝝ actio et ma/ gnificētie sue laudis. Recedāt ḡ de cetero oīa vetera de ore meo ꝛ de aīa mea.qꝛ deus scientiarum dn̄s est.ꝛ ipi ꝓparantur cogi/ tatiōes ꝛ voces. Arcū fortiū supabo ꝛ indu ar ꝟtute ex alto. Gaudens gaudebo in do/ mino solū.ꝛ implebit cor meū iubilo.ꝛ om/ nia ossa mea exultabūt in deo meo.qꝛ totū me offerā saluatori meo. Quiescet cor meū in dulcedine bonitatꝫ imēse. Laudabo ex/ cellentiā glie sūme ꝛ seq̄r vestigia passionis acerbe.corp⁹ ɔculcet.cor eleuet. Laude ꝟo repleat os meū.vt die ac nocte dei mei ma gnitudine tāte vite irremissibilit quiescāt. Abscedat vanitas.accedat diuinitas. trās/ formet caritas ꝛ fiam tot⁹ diuinus.aperiat cor meū.apiant vulnera.iungant intima et fiant vnū cū christo. Amen.

Arripe illā ꝛ exaltabit te.ꝛ glorificabe/ ris ab ea cū illā fueris amplexat⁹. Da bit capiti tuo augmenta graꝝ.ꝛ corona in/ clita proteget te. Prouerbiorū.iiij.

# Gloria in excelsis

g deo ꝛ graꝝ actio et vox laudis.q̄ nunc ꝑ ꝓhetica mysteria.nunc ꝑ oracula de celis lapsa.nunc ꝑ lectionē euā/ gelicā.nunc ꝑ apostolicā tubā multipharie multisq̄ modis ad honorē ꝟginis marie re gine celoꝝ ac angeloꝝ sincerissime nos in/ uitat ac incitat.vt ꝑ ipius sctā merita omni acceptione dignissima.ex infernoꝝ claustrꝫ arreptos.āgelice militie nos ascribat. Vñ licet Salomon ꝟba p̄dicta de sapia ꝓtule rit.spūs tū sctūs illa ad virginē ꝑcellentem

mariã intellectu mystico reflectit. In quo verbo vos amice charissime ad ipi⁹ amorẽ est alliciens. vestrũq₃ cor ad ipsius amplexũ varijs ꝓmissionib⁹ attrahens ꝛ demulcẽs. Assignat aũt vobis assecutura q̃ttuor do/ na mirifica. si tã preclara puella nexu sp̃ua/ li vobis fuerit ꝯiuncta ꝛ brachijs desideri orũ feruentiũ a vobis cũ magna reuerẽtia ꝛ deuotione amplexata. Primo affert vob exaltationẽ. ibi. ꝛ exaltabit te. Scd̃o glori/ ficationẽ. ibi. ꝛ glorificaberis ab ea. Tercio grãꝝ habundãtiã. ibi Dabit capiti tuo au/ gmenta grãrũ. Quarto viriditatꝭ ꝑpetue immarcessibilẽ coronã. ibi. Corona inclita ꝓteget te. Unde rogo carissime ꝛ desiderã/ tissime ne tã nobilẽ ꝛ speciosissimã ỽginem repellatis. ne tã admirandã reuerẽdissimã reginã virginẽ mariã vilipendatis. Ne si a vobis ꝯtemptã se viderit (non dico tantis fraude mini. verũ qđ absit) mala ꝑpetua i/ curratis. Quapropter ad obsequẽdũ ei si/ nũ mentis extendatꝭ ad laudandũ ꝛ glorifi candũ eã cor ꝑparate. linguã laxate ac cele/ ri famulatu illi placere festinate Cõstat em̃ ꝙ ex ipsius accessu remanebitꝭ deuotior. ex ipi⁹ tactu mũdior. ex ipi⁹ amplexu virtute ꝛ grã ꝓfusior ꝛ nitidior. Et vt tãtoꝝ bono/ rũ vobis aliquã occasionẽ ꝯferã mitto vo/ bis ipi⁹ virginis sacratissime psalteriuꝫ ex scintillula mee paucule intelligẽtie grãtã ad intorio illius conditũ ꝛ cõpactũ. in quo di/ uersis ꝑconijs eã extollens. Nũc ipi⁹ virgi nitatẽ ꝛ castimoniã. Nunc ei⁹ fecunditatẽ ꝛ sanctimoniã. Nunc ei⁹ largitatẽ siue clemẽ tiã. Ibi efferetis eã velut plenã om̃i grã. ve lut repletã om̃i sciẽtia. velut illustratã om̃i sapiã ꝛ intelligẽtia. Ibi benedicetꝭ fructuꝫ sui ventris gl'iosi. mẽbra corpis scti. et pro gatiuas anie om̃i scitate pollẽtes. Ibi ad ipius laudẽ inuocabitꝭ choros angelorũ et sctõꝝ nationes hoim. insulas gentiũ. celũ ꝛ pulchritudinẽ luminariũ. ac totũ orbem terrarũ. Ibi eã rogabitis vt destruat vires sp̃ualiũ hostiũ. vt vobis impetret veniam peccaminũ. vt vobis reddat placabilẽ ter/ ribilem iudicẽ. ꝛ vt vestrũ finẽ sua illustret presentia vobisq₃ obtineat gaudia sine fine mãsura. Igit̃ o charissime hoc tantillũ me um munusculũ ꝑmũ vobis oblatũ gratan/ ter suscipite. fructũq₃ ex eo ꝓferre satagite. ꝛ in eo matrẽ dei frequẽti⁹ collaudate. si for te pijssima sup vos suũ cõuertat amabileꝫ vultũ. ad suũ amorẽ vos recipiens. vestrãꝫ aniam in p̃nti recreans ꝛ reficiẽs. ꝛ in futu ra gloria coronã de lapide p̃cioso vestro ca piti supponens.

Incipit psalteriũ beate ỽginis cõpilatũ p seraphicũ doctorẽ sctm̃ Bonauenturaꝫ episcopũ Albanẽsem. necnõ sctẽ Romane eccl'ie p̃sbyterũ cardinalẽ. in honorẽ geni/ tricis dñi nr̃i iesu christi toti⁹ humani ge/ neris saluatoris.

# [B]eatus uir qui

diligit nomẽ tuũ maria ỽgo. grã tua aniam ei⁹ ꝯfortabit. Tãq₃ aq̃rũ fontib⁹ irrigatũ vber. ĩ eo fructũ iusticie ꝓpa/ gab. Bñdicta tu int̃ mulieres. p credulitatẽ cordis scti tui. Uniuersas em̃ femĩas vincꝭ pulchritudine carnis. supas angl'os ꝛ arch angelos excellentia scitatis. Miscd̃ia tua ꝛ grã vbiq₃ p̃dicat̃. de⁹ opib⁹ manuũ tuarũ benedixit. Gloria patri et filio.

[Q]uare fremuerũt inimici nr̃i. ꝛ aduer/ sum nos meditati sunt inania. Prote gat nos dextera tua mr̃ dei. vt acies tribil' ꝯfundẽs ꝛ destruẽs eos. Uenite ad eã q̃ la boratꝭ ꝛ tribulati estꝭ. ꝛ dabit refrigeriũ aĩa/ bus v̄ris. Accedite ad eã in tentatiõib⁹ ve/ stris. ꝛ stabiliet vos serenitas vultus eius. Bñdicite illã in toto corde v̄ro. miã em̃ illi/

[D]omina q̃d (us plena ẽ terra. Gl'ia. multiplicati sunt q̃ tribulãt me. in tem pestate tua ꝑseq̃rꝭ ꝛ dissipabis eos. Dissol/ ue colligatiões impietatꝭ nr̃e. tolle fascicu/ los pctoꝝ nr̃oꝝ. Miserere mei dña ꝛ sana infirmitatẽ meã. tolle dolorẽ ꝛ angustiã cor dis mei. Ne tradas me manib⁹ inimicoꝝ meoꝝ ꝛ in die mortꝭ mee ꝯforta aiaꝫ meã. Deduc me ad portũ salutꝭ. ꝛ sp̃m meũ redde facto/ ri ꝛ creatori meo. Gl'ia patri.

[C]um inuocarẽ exaudiuisti me dña. et e sublimi solio tuo mei dignata es recor dari. A rugiẽtib⁹ ꝑparatꝭ ad escã. ꝛ de mani bus q̃rentiũ me liberabit grã tua. Om̃ be/ nigna est mia ꝛ pietas tua. in omẽs q̃ inuo/ cãt nomẽ sctm̃ tuũ. Bñdicta sis dña ineter nũ. ꝛ maiestas tua in scl'm. Glorificate eam om̃es gentes in ỽtute v̄ra. ꝛ cũcti ꝑpli terre extollite magnificentiã eius. Gl'ia.

[V]erba mea aurib⁹ ꝑcipe domina. ꝛ ne a/ uertas a me speciositatem vultus tui.

Converte luctū nostrū in gaudiū. et tribulationē nostrā in iubilationē. Corruāt ante pedes nr̄os inimici nr̄i. virtute tua eorū capita conterant. Benedicat te oīs lingua. et nomen sctm̄ tuum confiteat omis caro. Spirit⁹ em̄ tuus sup mel dulcis. et hereditas sup mel et fauum.

Domina ne in furore dei sinas corripi me. neq̃ in ira ei⁹ iudicari. Propt honorē nois tui dn̄a. pficiet nob fruct⁹ gl'iosi ventris tui. De porta inferi et d vētre abyssi. tuis sctis pcib⁹ libera nos. Apiant nob ianue sempiterne. vt enarrem⁹ inefnū mirabilia tua. Quia nō mortui neq̃ q in iferno sunt laudabūt te dn̄a. sed q tua gr̄a vitā eternā obtinebunt.

Domina mea in te speraui. de inimicis meis liba me dn̄a. Cōclude ora leonis et dentes ei⁹. et labia psequētiū pstringe. Nō moreris pter nomen tuū. facere nob miam tuā. Splendor vult⁹ tui fulgeat sup nos. vt fuer pscia nr̄a apud altissimū. Si psequtur inimic⁹ aiam meā. dn̄a adiutorio tuo pforter. ne vibret gladium suū ptra me.

Domina. dn̄s nr̄ factus ē frat nr̄. et saluator nr̄. Ut ignis i rubo et ros in vellere. descēdit in te eternū vbū dei. Spūsctō fecundāte. obūbrauit tibi virt⁹ altissimi. Bn̄dict⁹ sit mūdissim⁹ cōcept⁹ tuus. bn̄dict⁹ sit part⁹ tuus vgineus Bn̄dicta sit mūdicia carnis tue. bn̄dicta sit dulcedo mis̄cdie cordis tui. Gloria.

Confitebor tibi dn̄a in toto corde meo et narrabo in pplis laudē et gloriā tuā. Tibi em̄ debet glia. et grāz actio et vox laudis. Inueniēt grām pctōres apud deū per te inuētricem gr̄e et salutis. Respirēt ad indulgentiā hūiles penitētes. sana ptritiōes cordis cor. In pulchritudie pacis et requie opulenta. cibab nos post laborē pegrinationis nr̄e. Glia.

Ad dn̄a pfido, pter dulcedinē. mie nois sui. Oculi eius in paupem respiciūt. et man⁹ ei⁹ ad pupillū et viduā sunt extente. Exq̄rite illā a iuuentute vr̄a. et glorificabit vos añ faciē pplor. Misericordia illi⁹ nr̄or auferat multitudinē pctōr. et fecūditatē nobis pferat meritorū. Extēde ad nos brachiū tuū vgo gl'iosa. et ne auertas a nob gl'iosū vultū tuū. Glia.

Ad tuum me fac mr̄ pulchre dilectiōis. fons clemētie et dulcor pietatis. Gyrum terre sola circuis. vt subuenias inuocantib⁹ te. Pulchre sunt vie tue. et semite tue pacifice. In te refulget species castitat'. lumē iusticie et splēdor veritatis. Amicta solari lumine sic vestimēto. duodeci stellar corona rutilans radiāti.

Sed quo dn̄a obliuisceris me. et nō liberas me in die tribulationis. Usq̃ q exaltabit inimic⁹ meus sup me. potētia vtutis tue cōtere ipm. Aperi oculos mie tue. ne inimic⁹ nr̄ aduers⁹ nos pualeat. Magnificam⁹ te gr̄e inuētricē. p quā secla reparant. Exaltata sup choros angelor. ante thronū dei ora p nobis.

Dixit insipiēs aduersarius nr̄ in corde suo. psequar et cōphendā et interficiet eū man⁹ mea. Exurge dn̄a et pueni eū et supplāta eū. destrue oēs conat⁹ illi⁹. Tuā pulchritudinē sol et luna mirant. tibi angelice potestates seruiūt et famulant. Tuo tactu lenissimo sanant infirmi. tuo odore roseo mortui reuiuiscunt. Uirgo dei genitrix quē totus non capit orbis in tua se clausit viscera factus homo. Gloria patri.

Domina qs habitabit in tabernaculo dei. aut qs reqescet cū senatorib⁹ ppli Pauperes spū et mundi corde. mites pacifici atq̃ lugentes. Recordare dn̄a vt loq̄ris p nobis bona. et indignationē filij tui auertas a nobis. Amplectamur marie vestigia peccatores. et ei⁹ beatis pedib⁹ puoluamur. Teneam⁹ eā fortiter nec dimittam⁹. donec ab ea meruerim⁹ benedici. Gloria.

Conserua me dn̄a. quoniā speraui i te. mihi q̃ tue stillicidia gr̄e impartire. Aluus tuus vginalis et viscera tua. filium dei altissimi genuerūt. Benedicta sint vbera tua. quib⁹ lacte deifico saluatorē enutristi. Confitemini laudes vgini gl'iose. qcunq̃ apud eā grām et mis̄cdiam inuenistis. Date magnificentiā nomini ei⁹. et collaudate i seculū conceptū atq̃ partū eius.

Exaudi dn̄a iusticiā meā et amorē. amoue a me tribulationē meā. Cōfitebor tibi in voce exultationis. cū magnificaberis sup me mis̄cdiam tuā. Imitamini eā sancte vgines dei. vt imitate sunt agnes barbara dorothea et katheria. Honorificate eā in voce labior vestror. p hoc eius grām agatha lucia margaretha et cecilia susceperūt. Sponsum dabit vobis pr̄is filium. et de paradisi lilijs coronam incōparabiliter radiantem.

Diligā te dn̄a celi et terre. et in gētib⁹ nomē tuū inuocabo. Cōfitemini illi tri/

bulati corde. et roborabit vos ꝯ inimicos vr̃os. Stilla nob̃ dñ̃a grãm vbeꝝ tuoꝝ. ex manãte lacte dulcedis tue refice viscera pueroꝝ tuoꝝ. Religiosi oẽs honorate illã. q̃a ipa ẽ adiutrix ⁊ via specialꝭ aduocata. Esto refrigeriũ nr̃m gl'iosa mr̃ xp̃i. q: tu es totiꝰ religionis mirabile firmamentũ. Gl'ia.

Eli enarrãt gl'iam tuã. ⁊ vngẽtoꝝ tuorũ fragrãtia in gẽtibꝫ ẽ dispsa. Respirate ad illã p̃diti pctõres. ⁊ p̃ducet vos ad indulgẽtie portũ. In hymnis ⁊ psalmis ⁊ cãticis pulsate viscera eiꝰ. ⁊ stillabit vob̃ grãz dulcedinis sue. Glorificate eã iusti añ thronũ dei. q: fructu ventrꝭ eiꝰ estꝭ iusticiã opati Laudate eã celi celoꝝ. ⁊ nomẽ eiꝰ glorificet (oĩs terra. Gl'ia.

Xaudias nos dñ̃a ĩ die tribulatõis. ⁊ p̃cibꝫ nr̃is cõuerte clemẽtẽ faciẽ tuã. Ne p̃ũcias nos ĩ tp̃e mortis nostre. sed succurre aĩe cum deseruerit corpus suum. Mitte angelũ in occursuz eiꝰ. p̃ quẽ ab hostibꝰ defendatꝭ. Ostende ei serenissimũ iudicẽ scl'oꝝ. q̃ ob tui grãz veniã ei largiatꝭ. Sentiat in penis refrigeriũ tuũ. ⁊ ꝯcede ei locũ inter electos dei.

Omina in v̾tute tua letabitꝭ cor nostꝝ. ⁊ ĩ dulcedie noĩs tui ꝯsolabitꝭ aĩa nr̃a. De sedibꝫ mitte nob̃ sapiam. p̃ quã in oĩ veritate dulcitꝭ illustremur. A carnalibꝫ desiderijs ꝯcede grãm abstinẽdi. vt lumen grẽ in nr̃is cordibꝫ oriatꝭ. Q: dulcia diligẽtibꝫ te eloq̃a tua dñ̃a. q̃z suauia sunt tuaꝝ stillicidia graꝝ. Gl'iam ⁊ honorẽ psallaz tibi. et in noĩe tuo gloriabor in seculũ. Gl'ia.

Eus deꝰ meꝰ. respiciat in me meritis tuis v̾go sp̃ maria. Dñ̃a mea clamaui ad te p̃ diẽ ⁊ noctẽ. ⁊ fecisti cũ s̾uo tuo miaz tuã. Quia ego sp̃aui in mia tua. sempit̾nuz a me obprobriuz abstulisti. Deriserunt me inimici mei vndiq;. tu aũt sub vmbra manꝰ tue ꝯtulisti mihi refrigeriũ bonũ. Adorent te familie gẽtiũ. ⁊ glorificẽt te oẽs ordines (angeloꝝ.

Ominꝰ regit me v̾go dei genitrix. q: tu amabilẽ vultũ eiꝰ ad me ꝯuertisti. Bñ̃dicti sũt oculi tui splẽdidissimi. q̃s digneris misericorditꝭ ꝯuertere sup nos pctõres. Bñ̃dictũ sit lumẽ ⁊ splẽdor faciei tue. bñ̃dicta sit grã vultus tui. Bñ̃dicta sit mia manuũ tuarũ. bñ̃dicta sit emanatio v̾ginei lactꝭ tui. Bñ̃dicãt te ap̃li tui. et p̃phe dei martyres ꝯfessores ⁊ v̾gies psallãt tibi.

Omini ẽ t̾ra ⁊ plenitudo eiꝰ. tu autem sctissima mr̃ cũ eo regnas ineternuz. Gl'iam ⁊ decorẽ induisti. oĩs lapis p̃ciosus amictꝰ ⁊ opimẽtũ tuũ. Splẽdor solis sup caput tuũ. lunarꝭ pulchritudo sub pedibus tuis. Sidera micãtia ornant sedile tuum. astra te glorificãt iugitꝭ matutina. Memẽto nr̃i dñ̃a ĩ bñ̃placito tuo. ⁊ fac nos dignos glorificãdi nomẽ tuũ. Gloria p̃ri.

D te dñ̃a leuaui aĩam meã. in iudicio dei tuis p̃cibꝫ nõ erubescaz. Neq; illudãt mihi aduersarij mei. etenĩ p̃sumẽtes de te roborabuntꝭ. Nõ p̃ualeãt aduersuz me laquei mortꝭ. ⁊ castra malignãtiũ nõ impediant gressus meos. Collide impetũ eorũ in v̾tute tua. ⁊ cũ mãsuetudie occurre anime mee. Ductrix mea esto ad patriã. ⁊ me cetui angelorũ digneris aggregare.

Udica me dñ̃a qm̃ ab innocẽtia mea digressus sũ. sed q: sp̃aui in te nõ infirmabor. Vre cor meũ igne amorꝭ tui. et cingulo castitatis restringe renes meos. Qm̃ mia tua ⁊ clemẽtia t. añ oc'los meos. ⁊ delectatꝰ sum in voce laudis tue. Dñ̃a dilexi decorẽ faciei tue. ⁊ veneratꝰ sum sanctã maiestatẽ tuã. Cõfitemini nomi eiꝰ qm̃ sctm̃ est. enarrãtꝭ in sctm̃ mirabilia eiꝰ. Nocturnꝰ.

Omia illũiatio mea sit splẽdor faci

b ei tue. ⁊ serenitas grẽ tue refulgeat

mẽti mee. Exalta caput meũ et ego psallã. psalmũ noĩ tuo decãtabo. Ne auertas faciẽ tuã a me. q: spẽm ⁊ decorẽ tuũ a iuuẽtute mea ꝯcupiui. Te amaui ⁊ exq̃siui regina celoꝝ. miam tuã ⁊ grãz tuã ne subtrabas a s̾uo tuo. Cõfitebor tibi ĩ natõnibꝫ. et (thronũ gl'e tue hõrificabo

D te dñ̃a clamabo ⁊ exaudies me. ĩ voce laudis tue letificabis me. Miserere mei in die angustie mee. ⁊ in luce veritatis tue libera me. Benedicta sis o domina. in finibꝫ omnibꝫ orbis terre. Sanctuariuz quod firmauerunt manus tue. est sanctũ tẽpliũ corpis tui Conscia tua mũda ⁊ imaculata est. locꝰ p̃piciationis ⁊ habitaculũ sctm̃ dei. Gl'ia.

Fferte dñe nostre filij dei. afferte dñe nr̃e laudẽ ⁊ reuerẽtiaz. Da v̾tutẽ sctis tuis mr̃ scã. ⁊ bñ̃dictõnẽ laudãtibꝫ atq; glorificantibꝫ te. Exaudi gemitꝰ suspirãtiũ ad te. ⁊ ne spernas vota inuocãtiũ nomẽ tuuz. Sit manꝰ tua ad succurrẽdũ mihi parata. ⁊ aurꝭ tua intẽdẽs ad dep̃catonẽ meã. Benedicãt tibi celi ⁊ t̾ra. mare ⁊ orb̃ t̾raꝝ. Gl'a

Xaltabo te dñ̃a qm̃ suscepisti me. ab iniq̃ aduersario liberabis me. Cõuer

tere ad me et vivifica me. de portis mortis reduc me. et de fluctibus tribulationum que circumdederunt me. Propter impium et magnificentiam dextere tue. contere et dissipa omnes adversarios meos. Et ego offeram tibi sacrificium laudis. et gloriam tuam devotius exaltabo. Exultate celi et iocundare terra. quia consolatur maria servos suos et pauperum suorum miserebitur.

In te domina speraui non confundar in eternum. in gratia tua suscipe me. Tu es fortitudo mea et refugium meum. consolatio mea et protectio mea. Ad te domina clamaui dum tribularetur cor meum. et exaudisti me de vertice collium eternorum. Educas me de laqueo quem absconderunt mihi. quoniam tu es adiutrix mea. In manus tuas domina commendo spiritum meum. totam vitam meam et diem ultimum meum.

Beati quorum corda te diligunt virgo maria. peccata ipsorum a te misericorditer diluentur. Sancta casta et florigera ubera tua. que florem viriditatis perpetue eruperunt. Decor pulchritudinis tue corruptionem non videbit. et vultus tui gratia in perpetuum non marcescet. Benedicta tu virga iesse sublimis. que te usque ad sedentem in throno dilatasti. O virgo regina ipsa es via. per quam nos salus de supernis sedibus visitauit. Gloria patri.

Exultate iusti in virgine maria. et in rectitudine cordis collaudate eam. Accedite ad eam cum reverentia et devotione. et delectetur cor vestrum in salutatione eius. Impendite illi sacrificium laudis. et inebriamini ab uberibus dulcoris illius. Influit enim vobis radios sue pietatis. et clarificabit vos fulgoribus misericordie sue. Suauissimus est fructus illius. in ore et in corde sapientis dulcescit.

Benedicam dominam in omni tempore. et non deficiet laus eius in ore meo. Magnificate eam mecum. omnes qui impinguati estis melle et lacte recreationis eius. In periculis in rebus dubiis inuocate eam. et in necessitatibus inuenietis auxilium et refrigerium dulce. Sumite exemplum conuersationis eius. et emulamini studia caritatis et humilitatis illius. Quia ergo domina humilima fuisti. verbum increatum ex te carnem suscipere coegisti.

Iudica domina nocentes me et contra eos exurge. et vindica causam meam. Anima mea in te letabitur. et tuis beneficiis devotius exultabo. Gratia et dulcedine tua pleni sunt celi et terra. vnde quod tuis beneficiis irretisti nos scimus. Quocunque enim pergimus. occurrit nobis diffusio tui uteri virginalis. Curramus ergo charissimi et ita nobilem et dulcifluam virginem salutemus. ut in sue dulcedinis gremio quiescamus.

Dixit iniustus ut peccet in abscondito. pro se a malo proposito discedat mater dei. Inclina vultum dei super nos. coge illum peccatoribus misereri. Domina in celo misericordia tua. et gratia tua diffusa est super terram. Potentia et virtus in brachio tuo. robur et fortitudo in dextera tua. Benedictum sit imperium tuum super celos. benedicta sit magnificentia tua super terram.

Noli emulari in malignantibus domina. furorem eorum dulcifica per gratiam tuam. Sperate in illa religiosi et claustrales. confidite in illa clerici et seculares. Delectamini in laudibus illius. et exaudiet petitiones cordis vestri. Melius est modicum cum gratia illius. quam thesauri argentei et lapides preciosi. Gloria semper sit tibi o regina celorum. et in ullo tempore noli nos obliuisci.

Domina ne in furore arguat me dominus. nobis veniam obtine de peccatis. In conspectu tuo sit omne desiderium nostrum. spes nostra et confidentia nostra. Cor meum conturbatum est in me. recessit lux de visceribus meis. Illumina splendore tuo cecitatem meam. dulcifica dulcore tuo contritionem meam. Ne derelinquas nos domina mater dei. gratia tua et virtus sit a dextris meis.

Dixi custodiam vias meas o domina. cum per te gratia christi mihi fuit data. Dulcore tuo liquefactum est cor meum. amore tuo inflammata sunt viscera mea. Exaudi orationem meam domina et deprecationem meam. et contabescant aduersarii mei. Miserere mei de celis et de altitudine throni tui. et ne permittas me in valle miserie conturbari. Custodi pedem meum ne ledatur. et in fine meo sit gratia tua.

Expectans expectaui gratiam tuam. et fecisti mihi secundum multitudinem misericordie nominis tui. Exaudisti preces meas et eduxisti me de lacu miserie. et de fouea inimici. Multa et mirabilia sunt dona tua domina. incomparabilia sunt munera gratiarum tuarum. Exultent et letentur super te omnes qui diligunt te. qui oderint nomen tuum corruant in infernum. Benedicta sis in eternum domina. in seculum et in seculum seculi.

Beata maria intelligit super egenum et pauperem. in eius laudibus permanentem. Domina angelorum regina mundi. munda cor meum igne amoris et caritatis tue. Tu es mater illuminationis cordis mei. tu es nutrix refouens mentem meam. Te cupit os meum collaudare. te affectat mens mea affectuosissime venerari. Te desiderat anima mea exorare. quia tuitioni tue se commendat tota substantia mea.

Uemadmodū desiderat ceruꝰ ad fontes aq̄r. ita ad amorē tuū anhelat aīa mea. Quia tu es genitrix vite mee. ꝛ alitrix repatoris carnis mee. Quia tu es lactatrix saluatoris aīe mee. initiū ꝛ finis totꝰ salutꝭ mee. Exaudi me dn̄a mūdent̄ sordes mee. illumina me dn̄a vt illustrent̄ tenebre mee. Accendat̄ amore tuo tepor meus. gr̄a tua expellatur torpor meus Gloria.

Udica me dn̄a ꝛ discerne cām meā de gēte puersa. a serpēte maligno ꝛ a dracone pestifero libera me. Sctā fecunditas tua dispdat eū. btā ꝟginitas tua ɔterat caput eiꝰ. Sctē pces tue corroborēt nos ɔtra eū. sctā merita tua exinaniāt ꝟtutē eiꝰ. Persecutorē anie mee mitte in abyssuꝫ. puteus infernal' deglutiat eū viuētē Ego aūt ꝛ aīa mea in terra captiuitatꝭ mee bn̄dicā nomē tuū. ꝛ glorificabo te in secula seculoꝝ.

Omina auribꝫ nr̄is audiuimꝰ. ꝛ p̄res nr̄i annūciauerūt nob. Quia ineffabilia sunt merita tua. ꝛ valde stupēda mirabilia tua. Dn̄a innūerabiles sunt ꝟtutes tue. ꝛ inestimabiles mīe tue. Exulta aīa mea et letare in illa. qꝛ m̄lta bona sūt laudatoribꝫ ꝑpata. Bn̄dicta sis regina celoꝝ ꝛ angl'oꝝ. ꝛ bn̄dicant̄ a deo laudatores magnificētie tue.

Ructauit cor meū ꝟbū bonū dn̄a. cū voce mellisluo extitit dulcoratū. Per tuā sctitatē pctā mea purgent̄. p tuam integritatē mihi incorruptibilitas condonet̄. Per tuā ꝟginitatē aīa mea a xp̄o adamat̄. ꝛ sibi amorꝭ vinculo sociat̄. Per tuaꝫ fecunditatē ego captiuꝰ suꝫ redemptꝰ. p tuum partū ꝟgineū de morte ppetua suꝫ ereptus. Per tuā prolē dignissimaꝫ pditꝰ sum restitutꝰ. ꝛ de exilio miserie in patriā beatitudinis sum reductus.

Omina refugiū nr̄m tu es in oī necessitate nr̄a. ꝛ ꝟtus potētior ɔterēs inimicū. Bn̄ficijs tuis plenꝰ ē mūdus. supant celestia penetrāt ꝛ īferna. Plenitudie gr̄e tue q̄ in inferno erāt se letant̄ liberata. Obtentu fecūditatꝭ tue ꝟginee. q̄ sup̄ mūdū sūt se gaudēt restaurata. Per gl'iosuꝫ tue ꝟginitatis sanctissime partū hoīes angeloruꝫ fiunt socij ꝛ cōciues.

Mnes gētes plaudite manibꝫ. psallite in iubilo ꝟgini gl'iose. Qm̄ ipa ē porta vite ianua salutꝭ. ꝛ via nr̄e recōciliatōis. Spes penitētiū solamē lugētiū. pax beata cordiū atq; salus. Miserere mei dn̄a miserere mei. qꝛ tu es lux ꝛ spes oīm ɔfidētiuꝫ ī te. Per tuā salutarē fecunditatē. placeat vt pctōꝝ venia mihi concedat̄.

Agna es domina et laudabilis valde. in ciuitate dei celi. in vniuersa ecclesia electorum eius. Ascendisti alternantibus hymnidicꝭ angelicꝭ choris archangel' ɔstipata. rosis et lilijs coronata. Occurrite illi ptātes ꝛ pncipatꝰ. obuiate ei ꝟtutes ꝛ dn̄atiōes. Cherubin throni ꝛ seraphin exaltate eā. ꝛ ɔstituite eā a dextrꝭ spōsi amātissimi filij eiꝰ. O q̄ leto aīo q̄ sereno aspectu suscepisti eā angeloꝝ ꝛ hoīm deꝰ. ꝛ dedisti ei pncipatū sup oēm locū dn̄ationis tue.

Udite hec oēs gētes. auribꝫ pcipite q̄ ingredi cupitꝭ regnū dei. Uirginē mariā honorate. ꝛ inuenietꝭ vitā ꝛ salutē ppetuam. Paupes ꝟuos tuos dn̄a. felici cōfederatiōe ɔiūge xp̄o. Esuriē paruuloꝝ tuoꝝ. fructu ventrꝭ tui refice ꝛ sustēta. Remāsisti eīm incorrupta post partū. ꝛ inuiolata post filium.

Eus deoꝝ marie locutꝰ est p gabrielem nunciū suuꝫ dicens. Aue gr̄a plena dn̄s tecuꝫ. p te salus mundi reparatur. Speciē ꝛ decorem tuū. altissimi filius concupiscit. Adorna thalamū tuū syon. ꝑpara re in occursum dei tui. Per spm̄ eīm sanctū concipies. qui tuū partū faciet virgineuꝫ ꝛ iocūdū.

Iserere mei dn̄a. que mr̄ misc̄die nuncuparꝭ. Et ꝟm viscera misericordiarū tuaꝝ. mūda me ab oībꝫ iniquitatibꝫ meis. Effunde gr̄am tuam sup me. ꝛ solitā clementiā tuam ne subtrahas a me. Qm̄ pctā mea ɔfitebor tibi. ꝛ coram te me accuso de scelerībꝫ meis. Fructu ventrꝭ tui me recōcilia. ꝛ pacifica me ei q̄ me creauit.

Uid gloriarꝭ in malicia o maligne serpens. et draco infernalis. Submitte caput tuū mulieri. cuiꝰ fortitudine demergeris in pfundū. Contere eū dn̄a pede virtutis tue. exurge ꝛ dissipa maliciaꝫ eiꝰ. Extingue potentā eiꝰ. et virtutē illius redige ī fauillam. Ut viuētes exultemus in nomine tuo. ꝛ leto aīo dicamꝰ tibi laudem.

Ixit insipiēs inimicꝰ ī corde suo. hoīeꝫ eījciā de tabnacl'o filioꝝ dī. Egrediar ꝛ ero spūs mēdax in ore ꝟpentꝭ. ꝛ p femiam eījciā viꝝ eiꝰ. Sic exaltat̄ o miser celi a tra. sic exaltate sūt cogitatōes dei a cogitatōibꝫ tuis. Noli extolli de casu mulierꝭ. qꝛ mulier conteret caput tuū. Tu illi foueā ꝑparasti

z in sagena illius capieris. Gloria.

Omina in noie tuo saluū me fac. z ab iniusticijs meis libera me. Ut nō noceat mihi calliditas inimici. sub vmbra alarū tuaꝝ ptege me. O dña mea adiuua me. grām tuā largire anie mee. Uolūtarie offerā tibi sacrificiū laudis z cōfitebor noi tuo qm̄ bonū est. Qm̄ ex oī tribulatiōe liberaū me. z iīmicos meos despiciet ocul⁹ me⁹.

Exaudi dña orōnē meā. z ne ptēnas depcatōnē meā. Cōtristat⁹ suz in cogitatone mea. qr iudicia dei pterruerūt me. Tenebre mortis venerūt sup me. z pauor iferni inuasit me. Ego aūt in solitudīe expecto ꝯsolatōnē tuā. z in cubili meo attēdo miāz tuā. Glorifica manū z dextrū brachiū tuū. vt psternanť a nob̄ inimici nostri.

Iserere mei dña qm̄ ꝯculcauerūt me hostes mei. q̄tidie omēs cogitationes eorū in malū contra me. Excita furorem et memēto belli. z sup eos effunde iram tuaz. Innoua signa z immuta mirabilia. sentiamus adiutoriuz brachij tui. Glorifica nomen tuū sup nos. vt cognoscam⁹ qm̄ in seculū mīa tua. Stilla nob̄ guttā suauitatis tue. qr tu es pincerna grē dulcoris.

Iserere mei dña miserere mei. qr paratū ē cor meū expq̄rere volūtatē tuā. Et ī vmbra alaꝝ tuaꝝ reqescā. qr delectabile ē mihi refrigeriū tuuz. Man⁹ tue distillant mirrhā pmā z digiti tui vngēta grārū. Et fragmen malipunici est guttur tuū. z spiramen oris tui suaue ꝯpositū thimiama. Tu eñi es mr̄ pulchre dilectiōis z anchora spei portus indulgētie z ianua salutis.

I vere vtiq̄ iusticiā loq̄mini. iusticiez misc̄die bonorate reginā. Ad laudē ei z gloriā ptinet saluatoris. q̄cq̄d honorificū sue impēsum fuerit genitrici. Rose martyꝝ te circūdāt o regina. z lilia virginū ambiūt thronū tuū. Laudate eā sit astra matutina concentū illi facite oēs filij dei. Glorificate eā celi z t̄ra. mare z flumia ac fundamēta or

Ripe me de inimicis meis dña (bis. mūdi. exurge in occursuz meū regina pietatis. Aurū obrisum in ornamētis tuis. sardius z thopasi⁹ in diademate tuo. Iaspis z ametist⁹ in dextra tua. berillus z crisolit⁹ in sinistra tua. Iacinct⁹ z achates ī pectore tuo. carbūculi scintillātes ī monilib⁹ tuis. Mirrha thus z balsam⁹ in manibus tuis. saphir⁹ z smaragd⁹ in digitis tuis.

Eus repulisti nos ꝓpter pctā nr̄a. z misert⁹ es nob̄ p v̄ginē mariā. Intercede p nobis salutifera mr̄ dei. q̄ angelorū et hoīm salutē pepisti. Tu eñi mestis exultationē infundis. z merentib⁹ leticiā z dulcorē Letifica nos dulcisluo sono oris tui. et liq̄re tuo roseo pfunde corda nr̄a. Tonate illi desup z date illi laudē. glorifica illā terra cū oīb⁹ habitatorib⁹ tuis. Glīa.

Exaudi dña orōnē meā. sup firmaz petrā stabilisas mētē meā. Esto mihi turris fortitudinis. me tuearis a facie crudelis vastatoris. Ut castroꝝ acies sis illi t̄ribil. z viuus corruat in pfundū inferni. Tu eñi es rutilans z decora. nubes rorifera z ꝯsurgēs aurora. Pulchra es z clara vt luna plenissima. z tāq̄ sol refulget sacer aspect⁹ tu⁹.

Onne dña tibi subiecta erit aīa mea. q̄ saluatorē oīm gēuisti. Memēto nr̄i pditoꝝ saluatrix exaudi planct⁹ cordis nr̄i. Infunde grām de thesauris tuis. z vnguentis tuis placa dolorē nr̄m. Da nob̄ gaudiū z leticiā vt ꝯfundas honoꝝ inimicos. Ablue oīa pctā nr̄a sana oēs īfirmitates nr̄as.

Eus de⁹ me⁹. p mr̄em te glorificabo. Uirginaliť ei te cōcepit. z sine āgustia te parturiuit. Bñdicta sis o dña nr̄a z p nobis assiste añ thronū dei. Species z claritas in ꝯspectu tuo. Custodi aīaz meā dña. vt nunq̄ corruat in pctā.

Exaudi dña orōnē meā cum depcor. a pauore crudelī libera aiam meā. Impetra nobis pacē. z salutē in die nouissimo Bñdicta sis sup mulieres. z bñdict⁹ sit fructus ventris tui. Illumia dña oculos meos z illustra cecitatē meā. Da mihi in te ꝯfidētiā bonā in vita z in fine meo.

E decet hymn⁹ dña nr̄a. in syon laus z iubilatio in hierl'm. Bñdictōez oīm gentiū dedit tibi dñs. laudē z glīam añ cōspectū pploꝝ. Bñdixit te dñs in mīa sua. et thronū tuū cōstituit sup ordines angeloꝝ. Grām z decorē posuit in labijs tuis et pallio glīe induit corp⁹ tuū. Coronā radiantē posuit in capite tuo. z s̄tutū monilib⁹ te de

Ubilate dñe nr̄e (center ornauit. omis t̄ra. psallite hymnū noi ei⁹ date honorificentiā maiestati ei⁹. Bñdictum sit cor tuū dña. cū quo ardenť z sinceriť filiuz dei dilexisti. Respice paupitatē meā gloriosa v̄go. miseriā z angustiā meā ne tardes remouere. Aufer tribulationē meā. dulcifica

languorē meū. Bñdicat te om̄is caro. glīficet te om̄is lingua.

Eus misereat̄ nr̄i ⁊ bñdicat nob. ꝑ illā q̄ eū genuit. Miserere nr̄i dñā ⁊ ora ꝓ nobis. in leticiā bonā ꝯuerte mesticiā nr̄am Illumina me stella maris. clarifica me ꝟgo clarissima. Extingue ardorē cordis mei. refrigera me gr̄a tua. Protegat me sp̄ gr̄a tua ꝑñtia tua illustret finē meū.

Exurget maria ⁊ dissipēt̄ inimici eiꝰ. Sternant̄ om̄es sub pedibꝫ eiꝰ. Impetū inimicoꝝ nr̄oꝝ dissipa. destrue oēm iniq̄tatem eoꝝ. Ad te dñā clamaui i tribulatiōe. ⁊ serenasti ꝯsciam meā. Nō deficiat laus tua i ore nostro. ⁊ amor tuꝰ de visceribꝫ nr̄is. Pax multa diligētibꝫ te dñā. aīa coꝝ nō videbit mortem in eternū. Gloria.

Aluū me fac dñā. qm̄ intrauerūt cōcupiscētiaꝝ aq̄ vsq3 ad aīam meā. Infixꝰ sum i limo pcti. ⁊ aque voluptatꝫ circūdederūt me. Plorās plorauī in nocte. ⁊ dies leticie ortꝰ est mihi. Salua aīam meā genitrix saluatoris. q2 ꝑ te ꝟa salꝰ data ē oi mōdo. Dū nūciante angelo fuisti obumbrata. ⁊ patris sapia p̄gnans ⁊ grauidata.

Omina i adiutoriū meū intēde. ⁊ luce misericordie tue illustra mētē meā. Doce nos exq̄rere bonitatē tuā vt enarremꝰ mirabilia tua. Ostēde potētiā tuā ꝯ inimicos nr̄os. vt sanctificeris in natiōibꝫ ꝑcul. In ira flāme tue mergant̄ in infernū. ⁊ q̄ ꝯturbant seruos tuos iueniāt ꝑditiōē. Miserere seruoꝝ tuoꝝ sup̄ q̄s inocatū est nomē tuū. ⁊ ne sinas angustiari eos i tēptatiōibꝫ suis.

N te dñā speraui nō ꝯfundar i eternū in tua misericordia libera me ⁊ eripe me Propt̄ multitudinē iniq̄tatū meaꝝ oppressus sū vehemēter. Facti sūt hostes mei i capite meo. subsannauerūt ⁊ deriserūt me q̄tidie. Uide dñā qm̄ tribulor. expāde manꝰ tuas succurre pctōri. Ne moreris ꝓpter grām nominis tui. vt efficiaris mihi i gaudiū et salutem. Gloria.

Eus iudiciū tuū regi da. ⁊ misericordiā tuā regine m̄ri eiꝰ. In manu tua salꝰ ⁊ vita ꝯsistūt. leticia ꝑpetua ⁊ eternitas gl'iosa Resperge cor meū dulcedine tua. fac me obliuisci miserias hꝰ vite. Trahe me pꝰ te vinculis misericordie tue. ⁊ fomētis gr̄e ⁊ pietatis tue sana dolorē meū. Cōcupiscētias sempiternas excita i aīam meā. ⁊ de gaudio paradisi inebria mentē meā.

Uā bonꝰ israel deꝰ. his q̄ colūt matrē suā ⁊ venerāt̄. Ipa est eīm solatiū nr̄m i laboribꝫ subuētio optima Obtexit caligie aīam meā hostis. in visceribꝫ meis dñā lumē fac oriri. Auertat̄ a me ira dei ꝑ te. placa eū meritis ⁊ p̄cibꝫ tuis. In iudicio ꝓ me assiste. corā eo suscipe cām meā ⁊ mea sis aduo(cata

T q̄d dñā repulisti nos. nec subuenis i die tribulatiōis. Ingrediatur oīo mea in ꝯspectu tuo. ⁊ voces gemētium ne despexeris. Tetēdit arcū suū ꝯ nos inimicꝰ. firmauit dexterā suā ⁊ nō est ꝯsolator Disrūpe in nob ligaturā malitiaꝝ suaꝝ. ⁊ libera nos dextera tua. Repelle eū in locū ꝑditiōis. sempit̄na dānatio suscipiat eū.

Onfitebimur tibi dñā ⁊ laudabimus nomē tuū. fac nos i tuis laudibꝫ delectari. Cātate ei habitatores terre. ⁊ laudem eiꝰ in ꝑplis nūciate. Cōfessio ⁊ magnificētia corā illa. fortitudo ⁊ exultatio i throno illiꝰ. Adorate illā in decore illiꝰ. glificate opificē pulcritudinis illiꝰ. Recordamī in sempit̄nū misericordie illiꝰ. retinete i mēte virtutes et mirabilia illius.

Oꝰ in iudea deꝰ. in israel honorificentia m̄ris eiꝰ. Dulcis est memoria eiꝰ sup̄ mel ⁊ fauū. ⁊ amor eiꝰ sup̄ oīa aromata. Salus ⁊ vita i domo illiꝰ. ⁊ in tabernaculo eius pax ⁊ gl'ia sempiterna. Honorificate illā celi ⁊ terra. q2 sūmꝰ artifex hāc mirabiliter honorauit. Date illi om̄es creature laudē ⁊ stupendā misericordiā eiꝰ extollite ḡtulant̄

Oce mea ad dñām clamaui. ⁊ sua gr̄a intēdit mihi. Abstulit a corde meo mestitiā ⁊ merorē. ⁊ suauitate sua cor meū dulcorauit. Formidinē meā excepit in ꝯfidentiam bonā. ⁊ suo aspectu mellifluo mētē meā serenauit. Adiutorio sancto suo euasi ꝑicl'a mortis. ⁊ de manu crudelis subterfugi. Gratias deo ⁊ tibi mater pia de om̄ibꝫ q̄ assecutꝰ sū de pietate ⁊ misericordia tua.

Ttendite ꝑpl'e dei p̄cepta dei. ⁊ regine gratie nolite obliuisci. Aperite cor ad inuestigandū eā. ⁊ labia ad glorificandū illā. Descēdat amor eiꝰ in cordibꝫ vestris. cōcupiscite placere illi. Pulcritudo eiꝰ vincit solē ⁊ lunā. ꝯpositio eiꝰ ad ornamēta ꝯtruū. Miserere mei regina gl'ie ⁊ honoris. ⁊ ab om̄i periculo custodi mentē meā.

Omina venerūt gētes in hereditatē dī quas tu meritis tuis christo cōfederasti Sit eloquiū tuū dulce corā ipo. ⁊ ꝯiūge me

illi q̀ me redemit. Extēde brachiũ tuũ ↄtra hostē crudelē. ꝛ denuda mihi versutiā illius Vox tua dulcis sup omnē melodiā. armonia angelica ei nō valet ↄparari Distilla mihi suauitatē gratiarꝫ tuarꝫ. ꝛ tuorꝫ charismatũ fragrantiā ꝛ odorē.

Vi regis israel intēde ad me matrē tuam collaudare Expgiscere de puluere aīma mea. pge in occursum regīe celi. Solue vincula colli tui paupcula aīa mea. ꝛ gloriosis laudibꝫ accipe illā. Odor vite de illa pgredit. ꝛ oīs sal⁹ de corde illi⁹ scaturisat. Charismatũ suorꝫ fragrātia suaui. aīe mortue suscitant.

Xultate dn̄e adiutrici nr̄e. iubilate ī leticia cordis vr̄i. Accēdant affect⁹ vestri in illā. ꝛ inimicos vestros inducet cōfusione. Imitemur hũilitatē ei⁹. obediētiā ꝛ mansuetudinē illi⁹. Oēs gr̄e radiāt ī illa. capacissima em̄ fuit capacitas illi⁹. Currite ad illam cũ deuotiōe sancta. ꝛ de bonis suis participabit vobis.

Eus in synagoga iudeorꝫ. de q̄ vt rosa de sentibꝫ pgressa est mat dei. Terge sorditatē meā dn̄a. q̄ sp rutilas puritate. Fontē vite influe in os meũ. ex quo viuētes aq̄ pfluũt ꝛ emanāt. Oēs sitiētes venite ad illā ꝛ de fonte suo gratiā vos potabit. Qui hauriet ex eo saliet ī vitā eternā. ꝛ qui bibit ex eo non sitiet vnq̄.

Omina mea q̄s simil erit tibi q̄ gratia ꝛ gloria supeminet vniuersos. Sicut exaltant celi a terra. sic tu p̄cellior cũctis ꝛ nimis exaltata Vulnera cor meũ caritate tua fac me dignũ gratia ꝛ muneribꝫ tuis. Liq̄at cura mea in timore tuo. ꝛ ↄcupiscētia tua cor meũ inflāmet. Fac me desiderare honorificentiā ꝛ glam tuā. vt p te recipiar ad pacem iesu christi.

Vā dilecta tabernacula tua dn̄e virtutum. q̄ amabilia tētoria redemptionis tue. Honorate illā petitōres. ꝛ impetrabit vobis grām ꝛ salutē. Sup thꝰ ꝛ balsamũ orōes ei⁹ incēsum p̄ces ei⁹ nō reuertunt vacue nec inanes. Intercede p me dn̄a apud xp̄m tuum. neq̄ derelinq̄s me in morte neq̄ ī vita. Benign⁹ est em̄ spũs tu⁹. ꝛ grā tua replet orbem terrarꝫ.

Enedixisti dn̄e domũ tuā. ↄsecrasti habitationē tuā. Hec est speciosa int filias hierlm. cui⁹ memoria est ī benedictione. Beatissimā p̄dicauerũt illā āgeli sancti. glorificate illā v̄tutes ꝛ dn̄atiōes. Populi gentium exq̄rite prudentiā ei⁹. ꝛ inuestigate thesauros mīsicordie illi⁹. Sentite de illa ī bonitate. ꝛ in simplicitate cordis exq̄rite illā.

Nclina dn̄a aurē tuā ꝛ exaudi me. conuerte vultũ tuũ ꝛ miserere mei. Distillatio dulcoris tui oblectat aīas sanctorꝫ. ꝛ infusio charitatis tue sup mel dulcissimũ. Irradiatio glīe tue dilucidat intellectũ. et lux miserationũ tuarꝫ pducit ad salutē. Fons bonitatis tue inebriat sitiētes. ꝛ aspectus faciei tue retrahit a peccato. Scire ꝛ cognoscere te est radix imortalitatis. ꝛ enarrare v̄tutes tuas est via salutis.

Undamēta vite in aīa iusti. pseuerare in charitate vsq̄ in finē. Gratia tua releuat pauperē ī aduersitate. ꝛ inuocatio tui noīs imittit ei cōfidentiā bonā. Miseratiōnibꝫ tuis replet padisus. ꝛ a terrore tuo hostis ↄfundit infernal. Qui sperat ī te inueniet thesauros pacis. ꝛ q̀ te nō inuocat in hac vita nō pueniet ad regnũ dei Fac dn̄a vt viuam⁹ in grā spũssancti. ꝛ pduc aīas nostras ad sanctũ finē.

Omina auxiliatrix salutis mee. ī die clamaui ꝛ nocte corā te. Ingrediat oratō mea in cōspectu tuo cōsolare cũ facie tua mesticiā meā Multiplicata sunt mala in aīma mea. expurga eā de sordibꝫ ꝛ peccatis. Virt⁹ tua psequat inimicos nr̄os. ne nos īpediāt ad salutē. Cōfer grām aīme ad resistendũ eis ↄforta cor nr̄m ↄ̄ ↄcupiscētias carnis.

Isericordias tuas dn̄a in sempiternũ decātabo. Ungēto pietatis tue mederi ↄtritos corde. ꝛ oleo mīsicordie tue refoue dolores nr̄os. Gratiosus tu⁹ vult⁹ mihi appareat ī extremis. formositas faciei tue letificet spũm meũ egredientē. Excita spiritũ meũ ad amandũ bonitatē tuā excita mentē ad extollēdā nobilitatē ꝛ p̄ciositatē tuā. Libera me ab oīm tribulatiōe mala. ꝛ ab oīm peccato custodi aīam meā.

Omia refugiũ facta es nobis. in cũctis necessitatibꝫ nostris. Diffusio gratie tue pducit opatiōes tuas. ꝛ stillicidiũ dulcoris tui affectiōes fac sanctissimas. Miseratiōnũ tuarꝫ dn̄a recordabor. sacrificiũ laudis ꝛ carmen leticie psallā tibi. Qui honorāt te coronā gbennē p cinere obtinebũt. ꝛ palliũ laudis p spũ meroris. Qui sperant in te amicti lumine induent. gaudiũ ꝛ ppetuā leticiam sortientur.

Ui habitat in adiutorio matris dei. i ptectõe ipsi⁹ cõmorabit. Cõcursus bo stis nõ nocebit ei. sagitta volãs nõ tãget eũ. Qm̃ liberabit eũ de laqueo insidiãtis. ꝛ sub pẽnis suis pteget eũ. Clamate ad illã in pe riculis vestrꝭ. ꝛ flagellũ nõ appropinqbit ta bernaculo vr̃o. Fruct⁹ gratie inueniet qui sperauerit in illa. porta padisi reserabit ei.

Onũ est ↄfiteri ꝟgini marie. ꝛ psallere illi gliam. psperitas est mẽtis. Annũci are merita eius letificat intellectũ. ꝛ imitari opa ei⁹ exhilerat angelos dei. Qui acquirit gratiã ei⁹ agnoscet a ciuib⁹ padisi. ꝛ q̃ habu erit caracterẽ nois eius annotabit in libro vite. Exurge dña ꝛ iudica causam nostrã. et ab insurgẽtib⁹ in nos libera nos. Ne retra has a peccatore dexterã tuã. ꝛ excipe gladio tuo iacula vastatoris.

Omin⁹ regnauit decorẽ induit. matrẽ qꝫ suã ornamẽto coronauit ꝟtutũ. Ad impleat ꝓpiciationẽ suã in nobis mater pa cis. ꝛ viã equitatꝭ doceat ꝟuos suos. Qui de sideratis sapiam xp̄i. seruite mr̃i ei⁹ aĩo re uerẽti. Quis satisfaciet enarrare opa tua do mina. vt q̃s inuestigabit thesauros mĩicor die tue. Sustine deficiẽtes in tẽptatiõibus suis. destina illos in sorte ꝟitatis.

Eus vltionũ dñs. sꝫ tu mater mĩicor dic ad miserẽdũ inflectꝭ. Magnificẽtia tua dña ꝑdicat in seculũ. q̃ aũt colũt te inue nient viã pacis. Seruite illi reuerẽter exul tãtes. ꝛ sanabit vos bñdict⁹ fruct⁹ castissimi vẽtris illi⁹ Respice dña humilitatẽ seruoꝝ tuoꝝ. ꝛ laudabũt te in generatiõib⁹ seculorũ Magnifica nomẽ tuũ in multiplicatõe gr̃a rum tuaꝝ. ꝛ ne sinas seruos tuos subiacere periculis.

Enite exultem⁹ dñe nr̃e. iubilem⁹ salu tifere marie regine nr̃e. Preoccupem⁹ faciẽ ei⁹ in iubilatõe ꝛ in cãticis collaudem⁹ eã. Uenite adorem⁹ ꝛ ꝓcidam⁹ añ eã. cõfite amur illi cũ fletib⁹ pctã nostra. Impetra no bis indulgentiã plenã. assiste ꝓ nobis ante tribunal dei. Suscipe in fine aĩas nr̃as. ꝛ introduc nos in requiẽ eternã.

Antate plene gr̃e canticũ nouũ. cãtate marie om̃es terrigene orbis. Qm̃ om nes anglos sanctitate ꝑcellit. ꝛ natos muli erũ virtutib⁹ mirabilib⁹ ꝛ signis. Formosi tas ꝛ gloria i vultu illi⁹. ꝛ gr̃a in oculis eius Afferte illi gliam patrie gentiũ. exultate in ea om̃es creature dei. Admirabile cõmerti um habetis p eã ex qua vocati estis filij dei excelsi. Gloria.

Omin⁹ regnauit exultet maria in om̃i impio dñationis sue. Adorate eã ciues curie padisi. exaltate eã ꝟgines speciose filie ei⁹. Qm̃ eleuata est sup ꝑncipat⁹ ꝛ dñatiões exaltata est sup angeloꝝ ꝛ archangeloꝝ legi ones. Patriarche ꝛ ꝓphete cõcrepate illi lau dẽ. cõcentũ illi facite apl̃i martyresqꝫ christi Cõfessores cũ virginib⁹ de cãticis syon di cite canticũ ei. ꝛ regtiami ei monachi sancti de acceptis triũphis.

Antate dñe nostre cãticũ nouũ. q̃ꝛ mi rabilia fecit. In ↄspectu gentiũ reuela uit mĩicordiã suã. in extremis terre auditũ est nomẽ ei⁹. Recordare dña paupeꝝ ꝛ mise roꝝ. ꝛ sustẽta eos ope refrigerij scti tui. Tu aũt dña suauis ꝛ veraꝝ patiẽs nimis ꝛ mise ratione plena. Cõculca hostes aiaꝝ nr̃aꝝ. ꝛ ↄtumaciã illoꝝ elide brachio sctõ tuo.

Omin⁹ regnauit irascãt populi. maria sub cherubin sedet a dextris Magna est in syon gl̃ia tua dña. ꝛ in hierl̃m magnifi cẽtia tua. Cãtate ante eã chori ꝟginales. et adorate thronũ ei⁹ qui sanct⁹ est. In dextera ei⁹ ignea lex. ꝛ in circuitu ei⁹ sanctorũ milia. Mãdata ei⁹ ante oculos ei⁹. ꝛ iusticie regu la in corde eius.

Ubilate dñe nr̃e hoies terre. seruite il li in leticia ꝛ iocũditate. In toto aĩo vestro accedite ad illã ꝛ in om̃i ꝟtute vestra ↄseruate vias ei⁹. Inuestigate illã ꝛ manife stabit vobis. estote mũdi corde ꝛ apprehẽde tis eã. Quib⁹ auxiliata fueris dña erit refri geriũ pacꝭ. ꝛ a quib⁹ auerteris vultũ tuũ nõ erit spes ad salutẽ. Recordare nostri dña et nõ apprehẽdent nos mala. succurre nobis i fine ꝛ inueniem⁹ vitã eternã.

Isericordiã ꝛ iudiciũ cãtabo tibi dña psallã tibi in exultatiõe cordis cũ letifi caberis animã meã. Laudabo nomẽ tuũ ꝛ gloriã. ꝛ pstabis refrigeriũ aĩe mee. Zela tus sum amorẽ tuũ ꝛ honorẽ. ideo defendas cãm meã ante iudicẽ seculorũ. Allectus suꝫ gr̃a ꝛ bonitate tua. oro ne frauder a spe ꝛ cõ fidentia bona Cõforta animã meã in nouis simis. ꝛ i carne ista fac me cõspicere saluato (rem

Omina exaudi orõem meã. ꝛ clamor me⁹ ad te veniat. Non auertas sacrũ aspectũ tuũ a me. neqꝫ abomineris me ꝓximũ diciã meã Nõ derelinq̃s me i cogita tu ꝛ cõsilio inimicoꝝ meoꝝ. et ne sinas me

cadere in exprobratiõez illoꝝ pessimã. Qui cõfidũt in te nõ timebũt colubrũ tortuosuz ꝛ qui exaltãt te ꝑconijs euadũt man⁹ achirontis. Per virginalẽ ꝯceptũ tuũ da mihi i te ꝯfidentiã bonã. ꝛ ꝑ admirabilẽ partũ tuum letifica animã meã

Benedic aĩa mea matri ihũ xp̃i ꝛ oĩa ꝑcordia mea glĩficate nomẽ ei⁹. Ne obliuiscaris beneficia ei⁹. ne grãm ꝛ ꝯsolat⁹ illius. Grã ei⁹ pctã relaxant. ꝛ misericordia ẽ egritudines repant. Bñdicite ei oẽs ṽtutes celoꝝ. glorificate eã chori aplõꝝ ꝛ ꝓphaꝝ Bñdicite ei mare ꝛ insule gentiũ. hymnũ dicite ei celi ꝛ habitatores eoꝝ.

Benedic aĩa mea virgini marie. honoꝛ ꝛ magnificẽtia ei⁹ in ꝑpetuũ. Formositatẽ ꝛ pulcritudinẽ induisti. amicta es domina fulgẽti vestimẽto. De te ꝓcedit pctõꝝ medela. ꝛ pacis disciplina ac feruoꝛ charitatis Imple nos suos tuos ṽtutib⁹ sanctis. ꝛ ira dei nõ appropinqͭ nob. Jocũditatẽ eternaz da seruitorib⁹ tuis. ꝛ noli eos obliuisci i certamine mortis.

Confitemini dñe nr̃e ꝛ inuocate nomen ei⁹. cãtate ei glĩose narrãtes ṽtutes ei⁹ Laudate ꝛ exultate eã ṽgines filie syon. qa despõsabit vobis regẽ angeloꝝ. Honorate reginã plenã oĩ grã. ꝛ ꝯtẽplemini cũ reuerẽtia sanctissimũ vultũ ei⁹. Sal⁹ sempit̃na ĩ manu tua dña. q̇ te digne honorificauerit suscipiẽt illã. Clemẽtia tua nõ deficiet a seculis et̃nis. ꝛ mĩa tua a generatõe i generatõz

Confitemĩ dñe nostre qm̃ bonuz est. ꝑ cũctas t̃r̃s terre enarrate mĩsericordias ei⁹. Longe est ab ĩpijs ꝯuersatio ei⁹. a via altissimi nõ declinauit pes ei⁹. Fons irrigãtis gratie ꝓcedit de oꝛe illi⁹. ꝛ emanatio ṽginal̃ sanctificãs aĩas castas. Spes de glĩa padisi in corde illi⁹. q̇ deuoto aĩo honorauerit illam. Miserere nr̃i fulgẽtissima regina celi. ꝛ p̃sta ꝯsolationẽ de grã tua.

Confitemini dño qm̃ bonũ. cõfitemini mr̃i eius qm̃ in seculũ misericordia ei⁹. Innocẽtiã ꝛ viã prudẽtie oñde nobis dña. ꝛ viã intelligẽtie indica seruis tuis. Timoꝛ deiũ illustrat itellectũ. ꝛ amoꝛ tu⁹ exhilarat illum. Beat⁹ vir cui⁹ eloquiũ est tibi gratũ. illius ossa impinguabũt adipe ꝛ pinguedine Eloquiũ tuũ sustẽtat aĩaz imbecillẽ. ꝛ labia tua esurientẽ aĩm refocillãt.

Paratũ coꝛ meũ dña paratũ coꝛ meũ. laudes tibi psallere ꝛ cãtare. Maioꝛ ẽ caritas tua cũctis diuitijs. ꝛ grã tua sup aurũ ꝛ lapidẽ ꝑciosum. Beatitudo ꝛ iusticia donant a deo. q̇ aũt de peccatis ꝯuersi fuerit ad te pnie remediũ ꝯsequent. Emissiones tue grã ꝛ pax. qui aũt tibi placuerit ꝓcul fiet a ꝑditione. Esto vmbraculũ ꝓtectiõis in temprationib⁹ nostris. expãsio alaꝝ tuaꝝ defendat nos a deuorãte.

Domina laudẽ meã ne despexeris. et h̃ dedicatũ tibi psalteriũ digneris acceptare. Respice voluntatẽ coꝛdis mei. ꝛ affectiõz meã fac tibi bñplacentẽ. Propera ad visitãdũ suos tuos. sub tegumẽto man⁹ tue illesi ꝯseruent. Illuminatiõz spũssancti ꝑ te suscipiãt. ꝛ refrigeriũ ꝯ cupiditatis estũ. Medere cõtritos coꝛde dña. ꝛ refoue eos vngẽto pietatis

Dixit dñs dñe nr̃e sede mr̃ mea a dexteris meis. Bonitas ꝛ sanctitas placuerũt tibi. iõ regnabis mecũ in eternũ. Coꝛona imoꝛtalitatis in capite scõ tuo. cui⁹ fulgoꝛ ꝛ claritas nõ extinguet. Miserere nostri dña mr̃ lumis ꝛ splẽdoris. illumina nos dña veritatis ꝛ ṽtutis. De thesauris tuis infunde nobis sapiam dei. ꝛ intellectũ prudẽtie ac foꝛmã discipline.

Confitebor tibi dña in toto aĩmo meo glĩficabo te ĩ tota mẽte mea. Opa grẽ tue cõmoꝛabũt ꝛ testamentũ mĩsericoꝛdie tue añ thronũ dei. Per te missa ẽ redẽptio a do popul⁹ penitẽs habebit spem salutis. Intellect⁹ bon⁹ oĩb⁹ honorãtib⁹ te. ꝛ soꝛs illoꝝ inter angelos pacis. Glĩosum ꝛ admirabile est nomẽ tuũ. qui illud retinẽt nõ expauescẽt in puncto moꝛtis.

Beat⁹ vir q̇ timet dñam. ꝛ beatũ coꝛ qḋ diligit illã. Jocũdus hõ q̇ nõ satiatur laude tua. ꝛ a relatu ṽtutũ tuaꝝ nõ fatigat. Exoꝛtũ est in coꝛde illi⁹ lumen dei. spũssanctus illumiat intelligẽtiã ei⁹. Disperge dña grãm tuã paupib⁹ tuis. esurientes refoue ꝛ egenos. In memoꝛia eterna fiũt ꝑ te noĩa. ab auditu terribili ñ trepidet coꝛ nr̃m. Glĩa.

Laudate pueri mr̃ez dei. glĩficate senes nomẽ ei⁹ Bñdicta sit maria mr̃ xp̃i. ipa eñ est via ad patriã sanctiatis. Excelsus sup cherubin thron⁹ ei⁹. ꝛ sedes ei⁹ sup cardines celi. Sup hũiles vult⁹ ei⁹. ꝛ sup ꝯfidẽtes in ea aspect⁹ illi⁹. Mĩa ei⁹ sup oẽm carnẽ. ꝛ elemosyna illi⁹ vsq3 ad extremũ terre.

In exitu aĩe mee de h̃ mũdo. occurre illi dña ꝛ suscipe eã. Cõsolare eã vultu sancto tuo. aspect⁹ demonis nõ ꝯturbet illam.

Esto illi scala ad regnū celoꝝ. ⁊ iter rectū ad
padisum dei. Impetra ei a pr̄e indulgētiā ⁊
pac̄. ⁊ sedē luc̄ int̄ filios dei. Sustie duo
tos añ tribunal xp̄i. suscipe cām eoꝝ i mani
Ilecta m̄rem dei dñi mei. ⁊ (b⁊ tuis.
lux miserationū eꝰ infulsit mihi. Cir
cūdederūt me dolores mortꝭ. ⁊ visitatō ma
rie letificauit me. Dolorē ⁊ piculū incurri. ⁊
recreatꝰ iam gr̄a illiꝰ. Nomē eiꝰ ⁊ memoriale
illiꝰ sit i medio cordis nr̄i. ⁊ nō nocebit nob̄
ictꝰ malignātꝭ. Cōuertere aīa mea in laudē
ipiꝰ. ⁊ iuenies refrigeriū i nouissimis tuis.

Redidi xp̄t qd locutꝰ sū. glīa⁊ tuā dñā
orbi t̄re. Cōpatere aīe mee ⁊ dirige illā
dignare bñplacitū tuū insinuare illi. Sta
tue illi testamētū pacꝭ ⁊ dilectōis tue. p̄be il
li ingenui memoriā nois tui. De bñdictiōe
vētris tui da mihi sustētatiōē. ⁊ de pinguedi
ne gr̄e tue dulcora aīam meā. Disrūpe vicu
la pctōꝝ meoꝝ. ⁊ d̄ v̄tutib⁊ exorna faciē anie

Audate dñam nr̄am oēs gē (mee.
tes. glīficate eā oēs p̄pl̄i. Qm̄ ɔfirmata
est sup nos gr̄a ⁊ mia eiꝰ. ⁊ v̄itas illiꝰ pmanet
in eternū. Qui digne coluerit illā iustificabi
tur. q̄ aūt neglexerit illā morieẗ i pctis suis.
Labia angl̄oꝝ enarrabūt sapiam eiꝰ. ⁊ oēs
ciues padisi cātabūt eiꝰ laudē. Bono aīo
accedēreſ ad illā nō capieẗ ab āgl̄o duastāte

Onfitemi dño qm̄ bonꝰ. cōfitemi m̄ri
eiꝰ qm̄ in secl̄m mia eiꝰ. Amor illius ex
pellit pctm̄ a corde. ⁊ gr̄a illiꝰ expiat ɔsciam
pctōꝝ. Uia veniēdi ad xp̄m ē appropinqre
ad ilā. q̄ aūt fugerit eā nō iueniet viā pacis
Qui obduratꝰ est i pctis sepe iuocet illam. ⁊
lux i suis tenebris orieẗ. Qui tristaẗ i corde
suo clamet ad illā. ⁊ dulcorāti stillicidio ine

Eati imaculati i via. q̄ ma (briabiẗ.
trē dñi imitāẗ. Bti imitatores hūilita
tis eiꝰ. bti pricipes caritatꝭ illiꝰ. Bti pscruta
tores v̄tutū illiꝰ. bti ɔformes imagini illius
Bti q̄ ɔceptū ⁊ ptū illiꝰ venerāẗ. bti q̄ deuo
te ei famulāẗ. Bti q̄ in ea hñt spem ⁊ ɔfidēti
am. bti q̄ p illā suscipiēt felicitatē sempit̄nā

Etribue s̄uo tuo dñā. viuifica me ⁊ fa
ciā volūtatē tuā. Incola ego sū i terra
nihil abscōdas mihi d̄ amore tuo. Cōcupi
uit aīa mea. laudē tuā desiderare oi t̄pe Tu
em̄ salꝰ mea i dño. q̄ me morti adiudicatū li
berasti. Quid p his retribuā tibi. nisi me to
tum dñā suscipe me.

Egē pone mihi dñā volūtatꝭ tue. scā ⁊
sanctissima ⁊ exq̄rā eā sp. Deduc me in
semita miserationū tuaꝝ mulieꝝ pulcerria
q2 ipam volui. Inclina aīam meā ad super
noꝝ amorē dñā ⁊ nō ad ipudiciciā. Ecce cō
cupiui castimoniā tuā a iuuētute mea. i mi
sericordia tua ɔfirma me. Et obs̄uabo viā
testimonioꝝ tuoꝝ i seculū. ⁊ scrutabor man
data filij tui que dilexi.

Emor esto s̄bi tui dñā ⁊ p̄miceria. in q̄
mihi spem dedisti Hec i tēpestatū flu
ctib⁊ potēter tenuit me. q2 eloquiū tuū viui
ficauit me. Circūdederūt me viri mēdaces.
⁊ ɔgregata sūt sup me flagella ⁊ ecce manus
tua eripuit me. Cōmunicaui i bonis oīb⁊
timētib⁊ te. ⁊ custodiētib⁊ obnixe mandata
tua. Miseratiōib⁊ tuis plena ē terra. iō vias
iustificationū tuaꝝ exquisiui.

Onitatē fecisti cū s̄uo tuo dñā. d̄ qua
gaudēt angeli. Disciplinā moꝝ tuoꝝ ⁊
equitatē tuā doce me. q2 v̄bis tuis p̄ cunctꝭ
credidi. Bonu⁊ mihi q2 onere tuo hūiliasti
me vt seq̄r ɔuersatōē tuā. Qui amāt v̄uiētes
tibi venerabūẗ. q̄ aūt abominatꝰ fuerit eos
ruet i eternū. Ueniant mihi sp desup gutte
clemētie tue ⁊ viuā. q2 lex tua scā meditatio

Efecit i semitꝭ tuis aīa mea (mea ē
dñā. ⁊ nisi miseratio maxia esset pijsse⁊
vtiq⁊ i infirmitate mea. Defecerūt ocl̄i mei i
ɔtēplatiōe tua. velut vter i pruina a te visa ē
aīa mea. Scđm bonitatē tuā viuifica me. ⁊
nō obliuiscar s̄mōes tuos. q2 tibi adherere
bonū est. Dispositiōe tua pseuerat mūdus.
quē ⁊ tu cū deo fundasti ab initio. Tuꝰ totꝰ
ego sū dñā saluu⁊ me fac. qm̄ desiderabiles
erāt laudes tue i t̄pe pegrinatōis mee.

Uomō dilexi legē tuā dñā. in ɔspectu
meo sp. Suauitatū tuaꝝ affluētia cor
meū alienauit a me ⁊ caro mea mirabilit̄ ex
ultauit i te. Q̄ dulcia pctōrib⁊ eloq̄a tua do
mina. sup oēm melodiā refectio tua dulcis
ori meo. Illumiatio gressib⁊ meis v̄bū tuū
⁊ lumē ineffabile semitꝭ meis. Quotiēs ex
asperauerūt me pctōres inferni. q2 a carita
te tua declinare nolui ego āt spaui i te dñā

Uiq̄s odio habui. ⁊ viā tuā dilexi dñā
gl̄osa. Adiuua me ⁊ saluꝰ ero dñā mōi
⁊ meditabor honorificētiā mādatoꝝ tuorū.
Fac me sp stare i timore tuo. ⁊ nō tradas me
s̄go calūniātib⁊ me. Uernaculꝰ tuꝰ sum ego
minimꝰ i familia tua. Custodi me dñā a ne
gligētib⁊ iudicia iusticie tue. Cōtēnes oēs
discedētes a seruitio tuo quia iniusta est cō
uersatio eoꝝ.

Irabilia tua testimonia mr̄ alma. ⁊ ſ/monibꝫ tuis illumiatū ē cor meū. Uultū tuū dep̄cabūt om̄s diuites plebiſ. filie regū collaudāt faciē tuā. Ardēs v̄bū labiorū tuoꝝ vehemēt. q̄ ad te ꝓperat ꝑcipiet illud. Arūdo agitata sū iꝯſpcu tuo. tene me dn̄a sb̄ ſugo tuo ⁊ n̄ ꝯfūdar Seruiētes tibi pl⁹ alīſ inuadūt dracones inferni. ſꝫ tu dn̄a ꝺ̄fende

Lamaui i toto corde meo ad te (nos dn̄a ꝺ̄ necessitatibꝫ meis clēmēt eripe me. Uocē gemit⁹ mei exaudi dn̄a mea. doce me vt acceptū sit apd̄ te oi tp̄e. Lōge a nesci/entibꝫ te sal⁹. q̄ aūt p̄stat i obseq̄o tuo ꝓcul fiat a ꝑditiōe. Mīa tua rigat vniuersū. dn̄a i salutari tuo viuifica me. Initiū eloq̄oꝝ tuorū v̄itas i eternū. ⁊ legē tuā imaculatā non sum oblitus. Glīa.

Rincipes ꝑsecuti sūt me ḡtis. ⁊ ab iuocatiōe nois tui trepidat spūs malign⁹ Pax m̄lta obseruātibꝫ nomē tuū mr̄ dei. ⁊ n̄ est ill̄ scandalū. Septenis hoꝝ decātaui tibi laudes dn̄a. iuxta eloquiū tuū da mihi i/tellectū. Intret orō mea iꝯspectu tuo. vt nō derelinquā te dn̄a cūctꝭ diebꝫ vite mee. qm̄ vie tue mīa ⁊ v̄itas. Cōcupiscā i eternū laudare te dn̄a. cū docuerꝭ me iustificatōes tuas

D dn̄am cū tribularer clamaui. ⁊ exaudiuit me. Dn̄a libera nos ab om̄i ma/lo. cūctꝭ diebꝫ vite n̄re. Cōtere caput iimicorū n̄roꝝ. pede insupabil̄ v̄tutꝭ tue Ut exultauit spūs tu⁹ i deo salutari tuo. sic verā di/gnerꝭ infundere leticiā cordi meo. Ad dn̄m accede rogat̄a ꝓ nob̄. vt ꝑ te n̄ra pc̄tā deleāt

Euaui oc̄los meos ad te mr̄ xp̄i. ꝑ quā venit solatiū oi carni. Auxiliū tuū ⁊ grāꝫ tuā nob̄ impēde i oi tribulatōne n̄ra. Custodi nos dn̄a v̄go maria ne pc̄tōꝝ laq̄o capiamur. Nō dormit neqꝫ dormiet pupilla oc̄li tui. vt tua sp̄ custodia ꝓtegamur. Angeloꝝ ⁊ hoīum te laudat ois lingua. ⁊ an̄ te om̄ia genua curuant̄.

Etat⁹ sum i te regina celi. q2 te duce in domū dn̄i ibim⁹. Hierusalē celestis ci/uitas. ad matre p̄mia veniam⁹. Pacē ⁊ indulgentiā v̄go nob̄ ipetra. ⁊ palmā de hostib⁹ triūphū. Cōforta ⁊ ꝯsolare cor n̄rm. tue dulcedine pietatꝭ. Sic dn̄a nob̄ infūde clemētiam vt deuote i dn̄o moriamur.

D te leuaui oc̄los meos regia q̄ regnas in cel̄. Adiutoriū n̄rm i v̄tute sit nois tui. ꝑ te oia opa n̄ra dirigāt̄. Bn̄dicta sis in celo ⁊ i terra i mari ⁊ i om̄ibꝫ abyssis. Benedicta sit fecūditas tua. bn̄dicta sit v̄ginitas et mūdicia tua. Bn̄dictū sit corp⁹ tuū sanctū bn̄dicta sit aīa tua sanctissima.

Isi q2 dn̄a n̄ra erat in nob̄ inuenissent nos ꝑicula m̄lta. Esto v̄go defensatrix n̄ra. ⁊ an̄ deū aduocata ꝓpicia Ondē nob̄ domina miam tuā. ⁊ ꝯforta nos i s̄uitio sacro tuo. Bn̄dicāt te scti angeli i celo. bn̄dicāt te oēs hoīes sup terrā. Nō tradas bestīs ani/mas ꝯfitētiū tibi. ora te canētiū nō obturēt̄.

Ui ꝯfidūt i te mr̄ dei nō timebūt a fa/cie inimici. Gaudete ⁊ exultate oēs qui diligitꝭ eā. q2 adiuuabit vos i die tribulationis v̄re. Remīscere miserationū tuaꝝ dn̄a. ⁊ releua ꝑegrinatōꝫ icolat⁹ n̄ri. Cōuerte amabilē vultū tuū sup nos. ꝯfunde ⁊ destrue oēs iimicos n̄ros. Bn̄dicta sint oia opa manuū tuaꝝ dn̄a. bn̄dicta sint oia sc̄tā miracula tua Glīa pa.

A ꝯuertēdo faciē tuā serenissimā sup nos. letificabis nos v̄ginea mater dei. Bn̄dicta sis o sacrariū xp̄i p̄ cūctꝭ mulieribꝫ sup terrā. Bn̄dictū sit gl̄iosum nomē tuū. qd̄ os dn̄i mirabilit̄ nomiauit. Nō deficiat laus tua ꝺ̄ labīs n̄ris. nec caritas tua de p̄/cordīs n̄ris. Qui te diligūt bn̄dicāt̄ a deo ⁊ q̄ te volūt diligere nō ꝺ̄fraudēt̄ a fide.

Isi dn̄a edificaueris domū cordis n̄ri nō ꝑmanebit edificiū ei⁹. Edifica nos grā ⁊ v̄tute tua vt maneam⁹ firmi i ꝑpetuū Bn̄dictū sit eloq̄ū tuū ⁊ bn̄dicta sint oia v̄/ba orꝭ tui. Bn̄dicāt̄ a deo q̄ te bn̄dicūt. ⁊ i iustoꝝ nūero cōputēt̄. Bn̄dic dn̄a te bn̄dicentes. ⁊ ne vnq̄ꝫ auertas ab eis grosū vl̄tū tuū

Eati oēs q̄ timēt dn̄am n̄ram. ⁊ beati om̄s q̄ sciūt facere volūtatē tuā ⁊ beneplacitū tuū. Bn̄dicti sūt pr̄ ⁊ mr̄ q̄ te genuerūt. q̄ꝝ memoria ꝑmanet i seculū. Bn̄dict⁹ est vent̄ q̄ te portauit ⁊ bn̄dicta sint vbera q̄ te lactauerūt. Cōuerte miam tuā sup nos. ⁊ dep̄cabil̄ esto sup s̄uos tuos. Intuere et re/spice opprobriū n̄rm. aufer a nobis cūctas iniquitates nostras.

Epe expugnauer̄t me a iuuētute mea iimici mei. libera me dn̄a ⁊ vindica me ab ipis Ne des ill̄ potestatē in aīam meā. custodi oia interiora ⁊ exteriora mea. Obtine nobis veniā pc̄tōꝝ. ꝑ te spūsscti grā nob̄ de/tur. Fac nos digne ⁊ laudabiliter penitere vt beato fine ad deū veniam⁹. Placatū tūc ⁊ serenissimū. nob̄ ostēde gloriosum fructū ventris tui.

Ex pfundis clamaui ad te dña. dña ex/audi vocē meā. Fiāt aures tue intēdē tes. i vocē laudis z glorificatiōis tue. Libera me de manu aduersarioꝝ meoꝝ. ꝯfunde ingenia z conat⁹ eoꝝ ꝯ me. Erue me in die mala. z in die mortꝭ ne obliuiscaris aīe mee Deduc me ad portū salutis. inter iustos scribat nomen meū.

Domina nō est exaltatū cor meuz. nec sublimati sūt oculi mei. Bñdixit te domin⁹ in ꝟtute sua q̄ p te ad nihilū redegit inimicos nr̄os. Bñdict⁹ sit q̄ te sanctificauit. z mūdā de mr̄is vtero te pduxit. Bñdict⁹ sit q̄ te obūbrauit z sua gr̄a te fecūdauit. Benedic nos dña z ꝯforta nos i gr̄a tua. vt per te añ ꝯspectū dñi p̄sentemur.

Memēto dña dauid z oīm inuocātiū nomē tuū. Da nob in noīe tuo fiduciaz. z ꝯfundant aduersarij nr̄i. Cōsolare nos in terra pegrinatiōis nr̄e. z releua paupertatem nr̄am. Da nob panē lachrymaꝝ ꝟgo sancta z dolorē pctōꝝ in terra incolat⁹ nr̄i. Redde nobis ſpiritū benedictū fructū vētris tui. vt spūssancti gr̄a repleamur.

Ecce q̄ bonū z q̄ iocūdū. maria diligere nomē tuū. Ungentū effusum z aromaticū est nomē tuū diligētib⁹ ip̄m. Quoniam magnitudo dulcedinis tue dña. quā pparasti diligētib⁹ z sperātib⁹ i te. Esto refugiū paupeꝝ i tribulatōe. q: tu es bacul⁹ paupeꝝ z miseroꝝ. Inueniāt q̄so gr̄am apd deum q̄ te i suis necessitatib⁹ inuocabūt.

Ecce nūc bñdicite dñam om̄es q̄ speratis i noīe sancto ei⁹. Gaudete gaudio magno q̄ exultatꝭ z glificatꝭ eā q: letabimini ab vbertate ꝯsolatōis ei⁹. Ecce nūc inūdāte vbertate declinabit i vos ad ꝯsolādum z letificādū corda vr̄a Bñdicite illā oēs serui ei⁹. z memoriale sit i desiderio aīe vr̄e. Benedicite illā om̄s angeli z sancti dei. laudate in secula mirabilia eius.

Laudate nomē dñi. benedicite nomen marie matris ei⁹. Marie p̄camina frequētate. z suscitabit vobis voluptates sempiternas. In aīa cōtrita veniam⁹ ad illam. z nō stimulabit nos cupiditas peccati. Qui cogitat de illa in trāquillitate mētis. inueniet dulcorē z requiē pacis. Respirem⁹ ad illā in finitiōe nostra. z reserabit nobis atria triumphantiū.

Confitemini dño q̄m bon⁹. q̄m p suam dulcissimā matrē virginē mariā datur misericordia ei⁹. Impetra nobis dña amiciciā Jhu xp̄i. z custodi ne pdam⁹ innocētiam nostrā. Cōprime hostē nostꝝ impio tuo ne feriat in nobis ꝟtutē charitatꝭ Bona naturalia cōserua in nob. z bona gr̄e p te multiplicent. Illumina vias z semitas nostras. vt noscam⁹ que beneplacita sunt deo. Glia patri z filio z spirituisancto. zc̄.

Super flumia babylōis fleuerūt hebrei. nos ꝟo sup iniq̄tates nr̄as lugeamus Clamem⁹ hūiles ad puerperā ꝟginē. offeramus ei plāct⁹ z suspiria nr̄a. Nō inuenit̄ piciatio sine illa. nec sal⁹ sine fructu illi⁹. Per illā pctā purgāt̄. z p fructū illi⁹ aīe dealbant̄ Per illā fit satisfactio pctis. p fructū illi⁹ sanitas cōdonatur.

Confitebor tibi dña in toto corde meo q: p te expt⁹ sum clemētiā ihu xp̄i. Audi dña ꝟba mea z p̄ces meas. z i ꝯspectu angeloꝝ cātabo tibi laudes. In q̄cūq̄ die inuocauero te exaudi me. z mlͭiplica ꝟtutē i anima mea. Cōfiteāt̄ tibi oēs trib⁹ z lingue. q: p te sal⁹ restituta ē nob. Ab om̄i ꝑturbatiōe libera ꝟuos tuos. z fac eos viuere sb pace z (ptectōe tua

Domīa ꝓbasti me z cognouisti me. ruinā z trāsgressionē meā Copiosa fctā est sup me mīa tua. z dilatata est sup me clemētia. Impfectū meū aspexit ocul⁹ tu⁹. z palpebre tue nouerūt vias meas. Affluētiā desiderij scī habeam⁹ a spūsctō. et macula pctī nō turpet ꝯsciam nr̄am. Serenet corda nr̄a lux mie tue. z recreet nos tue (pacꝭ dulcedo

Eripe me dña ab om̄i malo. z ab hoste inferni defende me. Cōtra me tetēdit arcū suū. z in fraude sua i(n)sidiat̄ mihi. Cōstringe vires eius malignas z obtūde potēter astutias ei⁹. Cōuerte iniq̄tatē ipsi⁹ in verticē illius z in foueā quā fec cadat festināter. Nos autē exultemus i seruitio tuo. z in tuis laudib⁹ gloriemur.

Domina clamaui ad te exaudi me. intende orationi mee z postulatiōi mee.

Dirigatur obsecratio mea velut incēsum corā facie tua. z in tempe serotini sacrificij z matutini. Non decinet cor meum in verbis malignantibus. z nequitie cogitatus non subuertāt sensum meū. Fac me assentire beneplacito cordis. z tuis actionib⁹ conformari. Gladio intelligētie reuerbera cor meum. z igniculo charitatis inflamma mentem meam. Gloria patri et filio z spirituisancto zc̄.

Voce mea ad dñā; clamaui. ipamq; hu militer deprecat⁹ sum. Effudi in ꝯspectu ei⁹ lacrimā meā ⁊ dolorē meū; sibi exposui. Insidiaꝛ hostis calcaneo meo. extēdit ꝯ me rete suū. Adiuua me dña ne corruā corā eo. fac vt ꝯterāt sub pedibꝰ meis. Educ de carcere aiam meā. vt ꝯfiteaꝛ tibi ⁊ psallat do forti in ꝑpetuū.

Omia exaudi orōꝫ meā. ꝑcipe tuis auribꝰ supplicatōꝫ meā. Persecut⁹ est malign⁹ vitā meā. deposuit i terra ꝯuersatōꝫ meam. Deniguit me caligie sua. ⁊ anxiat⁹ est nimis spūs me⁹. Ne auertas faciē tuā a me. vt nō corruā cū descēdētibꝰ i lacū. Emitte lucē tuā ⁊ grām tuā. ⁊ repa denuo vitā meā ⁊ cō(sciētiā meā

Benedicta sis dña q̄ in struis fuos tuos ad pliū. ⁊ eos roboras ꝯ inimicū. Fulgure ⁊ coruscatiōe dissipa illū. mitte iacula tua vt ꝯfundas illum. Clarifica de alto manū tuā. ⁊ cātēt serui tui laudē ⁊ glām tuā. Eleua de terrenis affectionē nřam de sempitnis delitijs refice viscera nřa. Cōcupiscētiā supnoꝝ accēde i cordibus nřis. ⁊ d gaudijs padisi velis nos recre(are.

Exaltabo te mř filij dei. ⁊ p sin gulos dies cātabo laudes tuas. Generatio ⁊ ꝓlī laudabūt opa tua. ⁊ miam tuā insule expectabūt. Abundātiā dulcoris tui angli eructabūt. ⁊ suauitatē tuā scti ꝓnūciabūt. Oculi nři sperāt i te dña. mitte nob cibū ⁊ escā delectātē. Laudatiōꝫ tuā loqꝛ lingua mea. ⁊ bñdicā te i seculū seculi.

Lauda aīa mea dñam. glificabo eam q̄ diu vixero. Nolite cessare a laudibꝰ ei⁹ ⁊ p singła momēta recogitate illā. Cū exierit spūs me⁹ dña sit tibi cōmēdat⁹. ⁊ in terra ignota pšta illi ducatū Nō ꝯturbēt eū culpe ꝑus cōmisse. nec inq̄etēt ipm occursus malignātis. Perduc eū ad portū salutarē. ibi ꝑstoleꝛ secure aduentū redēptoris.

Laudate dñam qm̄ bon⁹ est psalm⁹. iocunda ⁊ decora sit illi nostra laudatio. Ipa eni medeꝛ cōtritos corde ⁊ refouet eos vngento pietatꝫ. Magna est virt⁹ illi⁹. ⁊ clementia ei⁹ nullū habebit finē. Precinite ei in iubilatiōe. ⁊ in cōfessione psalmū canite illi. Beneplacitū est ei sup timētes deū. ⁊ i eis q̄ sperāt de misericordia eius.

Lauda hierusalē dñam. glorifica illā etiam o syon. Ipa eni cōstruit muros tuos. ⁊ filios tuos benedicꝫ. Gratia sua te impinguat pacēq; donat terminis tuis. Emisit verbū suū altissimus. ⁊ virt⁹ eius obumbrabit illi. Leuem⁹ corda nostra cū manibꝰ ad illā vt suā influentiā sentiam⁹.

Laudate dominā nostrā de celis glorificate eā in excelsis. Laudate eā omēs homīes ⁊ iumēta. volucres celi ⁊ pisces maris. Laudate eā sol ⁊ luna. stelle ⁊ circuli planetaꝝ. Laudate eā cherubin ⁊ seraphin. troni ⁊ dñationes ⁊ potestateſ. Laudate eā omnes legiones angeloꝝ. laudate eā omēs ordinēs spirituū supnoꝝ.

Cantate dñe nostre canticū nouū. laus ei⁹ in cōgregatiōe iustoꝝ. Tereāꝛ celi de gloria ei⁹. insu'e maris ⁊ tot⁹ orbis. Aq̄ ⁊ ignis laudēt eā. frig⁹ ⁊ estus splēdor ⁊ lum̄. Exultatiōes ei⁹ in gutture iustoꝝ. et laudes eius in cetu triumphātiū. Ciuitas dei iocūdare i illa. ⁊ p incolꝛ tuis frequēta illi carmē.

Laudate dñam in sanctis ei⁹. laudate eā in ꝟtutibꝰ ⁊ miraculis ei⁹. Laudate eā cet⁹ apostoloꝝ. laudate eā chori patriarcharꝝ ⁊ ꝓphetaꝝ. Laudate eā exercitus martyꝝ. laudate eā turme doctoꝝ ⁊ ꝯfessorum. Laudate eā in collegio virginū ⁊ cōtinentiū. laudate eā ordines anachoritarū et monachoꝝ. Laudate eā ꝯuent⁹ religiosoꝝ omniū. laudate eā omēs aīme ciuiū supnorum. Omis spūs laudat dñam nostrā Glā

Cantica

Confitebor tibi dña qm̄ p te placat⁹ est mihi domin⁹ ⁊ consolata est me. Ecce dña saluatrix mea fiducialiter agā in te ⁊ nō timebo. Quia fortitudo mea ⁊ laus mea in dño es tu. ⁊ facta es mihi in salutem. Hauriā aquas in gaudio de riuulo. ⁊ semp inuocabo nomē tuū. Notas facite i populis ꝟtutes dñe nostre. quia excelsum ē valde nomen ei⁹. Exulta ⁊ lauda totū gen⁹ humanū. quia talē dedit tibi mediatricē dominus de⁹ tuus.

Ego dixi circa dimidiū dierū meoꝝ. vadam ad Mariā vt me christo reconciliet. Quesiui residuū annoꝝ meorū in amaritudine anime mee. Generatio mea ablata est. quia pater ⁊ mater ⁊ omia dereliquerunt me. maria autē assumpsit me. Sperabam i illa mane sero ⁊ meridie. quasi leo sic contriuit omia ossa peccatorum meoꝝ. Et tu dña eruisti animā meam vt non periret. ⁊ de manu canis vnicā meam. Domina saluum me fac. ⁊ laudē tuā cantabo cunctiſ diebus vite mee o pia mater dñi mei.

Exultauit cor meū in dn̄o. z exaltatū est cornu meū ī dn̄a mea. Quia fecit mihi magna q̄ potēs est. p Mariā matrē ei⁹. Nō est sancta vt es dn̄a nostra. q̄ sola suggressa es vniuersas. Recedāt ḡ vetera de ore nr̄o. z linguis loq̄mur nouis. Exulta z lauda mariā syon z hierl'm. qz maria in dn̄ab⁹ israel. Ipsa paupem facit z ditat hūiliat z sublimat Altior celo. terra latior. est h̄ dn̄a nr̄a.

Antem⁹ dn̄e gloriose ṽgini Marie. in hymnis z ɔfessionib⁹ bn̄dicam⁹ eā Domina nostra om̄ipotēs post deū nomē eius curr⁹ pharaonis z exercitū ei⁹ ꝓiecit ī mare. Dextera tua dn̄a magnificata est in fortitudine. qz in multitudine mīe tue strauisti aduersarios meos. De ore leonis liberasti me dn̄a. z tanq̄ infantē genitū mr̄ suscepisti me O dn̄a carissima mea velut gallina tege me mirabili possessiōe tua. Tu⁹ tot⁹ ego sum et om̄ia mea tua sūt ṽgo sup oīa bn̄dicta. Ponam te sicē signaculū sup cor meū. quia fortis est vt mors dilectio tua.

Omina audiui auditiōez tuā z obstupui. ɔsideraui opera tua z expaui. Dn̄a op⁹ tuū circa mediū ānoꝝ viuificasti illō Confitebor tibi dn̄a qz abscōdisti h̄ a sapiētib⁹. z reuelasti ea puulis. Operuit celos gl'ia tua z mīicordia tua plena ē terra Egressa es ṽgo ī salute pp̄li tui. ī salutē cū xp̄o tuo. O bn̄dicta ī manib⁹ tuis ē reposita nr̄a sal⁹. recordare pia pauptatis nr̄e. Quē vis ipe saluus erit. z a q̄ auertis vultū tuū vadit ī interitū

Udite celi q̄ loq̄r de maria. audiat terra ṽba oris mei. Magnificate ipā z mecū sp. z exaltem⁹ nomē ei⁹ in secl'm secl'i. Generatio praua atq̄ puersa agnosce dn̄am nr̄am saluatricē tuā. Nūq̄d ipa est mr̄ tua q̄ possedit te. z ī fide generauit te. Si hāc dimittis n̄ es amic⁹ sūmi cesaris qm̄ ipe sine ea n̄ saluabit te. Utinā sapes z intelligeres ac nouissima ꝓuideres. Quēadmodū infans sine nutrice nō potest viuere. ita nec sine dn̄a nostra possis hr̄e salutē. Sitiat ḡ aīa tua ad ipam tene eā nec dimitte donec bn̄dixerit tibi. Repleat os tuū laude sua. decātã tota die magnificentiā eius.

Enedicite om̄ia opa dn̄e gl'iose. laudate z superexaltate eā in secula. Benedicite angeli dn̄e nr̄e. benedicite celi dn̄e nostre Benedicat om̄is creatura dn̄am nr̄am. qm̄ rex sic voluit benedici. Benedicta sis o summi regis filia. que odore p̄cīs cūcta lilia. Bn̄dicta sis corona dn̄arū omniū. bn̄dicta sis gl'a hierusalē. O dor tu⁹ sicē agri pleni cui bn̄dixit dn̄s. Qui in bn̄dicētes te redūdat irrigans om̄ia intima coꝝ. Qui bn̄dixerit tibi o ṽgo beata. sit ille ingiter bn̄dict⁹. Qui maledixerit tibi rosa cādidissima. sit ille maledictus. Nō recedat de domo seruoꝝ tuoꝝ. vini z olei abūdantia In noīe tuo omne genu flectat celestiū terrestriū z infernoꝝ. Benedicam⁹ deū q̄ te creauit. bn̄dict⁹ vterq̄ parēs q̄ te generauit. Bn̄dicta sis dn̄a in celo z in terra. laudabil' z gl'iosa z superexaltata ī secl'a.

Enedicta sis dn̄a z mr̄ dei mei israel q̄ p te visitauit z fecit redēptiōem plebis sue. Et erexit vnicornu salutaris castitatis tue. in domo Dauid pueri sui. Sicut locutus est p os Isaie z alioꝝ sanctoꝝ ꝓphetarū ei⁹. Salutē ex inimicis p̄sta virginū ṽgo. et de manu oim̄ q̄ nos oderūt pacē nobis tribue. Et fac misericordiā ꝓ parētib⁹ z nobis vt memor sis testamēti om̄ipotētis dei. Qō iurauit ad patres nr̄os. abraā z semini eius in secula Sic sine timore de manu inimicorū nostroꝝ liberati. q̄te seruiem⁹ illi in sanctitate z iusticia corā te om̄ib⁹ dieb⁹ nostris. Et tu Maria ꝓpheta dei vocaberis. qm̄ nouisti q̄ respexit humilitatē ancille sue. Per quā dedit sciam salutis plebi ei⁹ ī remissionē pctōꝝ eoꝝ. Per viscera multitudinis misericordie tue. visita nos stella matutina oriens ex alto. Illumia tenebras sedētiū ī vmbra mortis. z eas luce dilectissimi filij tui dignetis instellare Miserere misericordie mr̄ nobis miseris pctōrib⁹ q̄ retroacta pctā penitere negligim⁹. ac multa q̄tidie penitēda cōmittimus. Gl'ia.

E mr̄em dei laudam⁹. te mariā ṽginē ꝓfitemur. Te eterni p̄ris spōsam om̄is terra veneratur. Tibi oēs angli z archangeli. tibi throni z p̄ncipat⁹ fideliter deseruiūt Tibi om̄es ptātes z oēs ṽtutes celi celorum. et vniuerse dn̄ationes obediūt. Tibi oēs chori. tibi cherubin z seraphin exultantes assistunt. Tibi om̄is angelica creatura incessabili voce proclamat Sancta Sancta Sancta maria dei genitrix mater z virgo. Pleni sunt celi z terra maiestatis glorie fruct⁹ ventris tui. Te gloriosus apostolorū chorus. sui creatoris matrē collaudat. Te beatoꝝ martyrū cetus candidat⁹. christi genitricē glorificat. Te gloriosus confessorū exercitus. trinitatis templū appellat Te sanctaꝝ

virginū chorea amabil᷑ v̄ginitatis ꝛ hūilitatis exemplū p̄dicat. Te tota celestis curia reginā honorat. Te p vniuersū orbē eccia inuocādo ꝯcelebrat. Mr̄em diuie maiestatis. Venerādā te verā reg̃ celestis puerperā. sanctā ꝗ̃ʒ dulcē ꝛ piā. Tu anglor̄ dn̄a. tu padisi ianua. Tu scala regni celestis. ꝛ glīe tu thalamꝰ tu archa pietatis ꝛ grē. Tu vena mie. tu sp̄osa ꝛ mr̄ regis eterni. Tu tēplū ꝛ sacrariū sp̄ūsscti. totiꝰ beatissime trinitatis nobile triclinium. Tu mediatrix dī ꝛ hoim. amatrix mortaliū celestiū illumiatrix. Tu agonisatrix. pugnātiū aduocata. paupm miseratrix ꝛ refugiū pctor̄. Tu erogatrix munerū. sepatrix ac terror demonū ꝛ supbor̄. Tu mūdi dn̄a celi regia. pꝰ deū sola spes nr̄a. Tu saluꝰ te iuocātiū. portꝰ naufragātiū. miser̄ solatiu m. pereuntiū refugiū. Tu mr̄ oim brōr̄. gaudiū plenū pꝰ deū. oim supnor̄ ciuiū solatiū. Tu pmotrix iustor̄. ꝯgregatrix errātiū. pro missio p̄riarchar̄. Tu v̄itas p̄phar̄. p̄coniū ꝛ doctrix aplor̄. mgr̄a euāgelistar̄. Tu fortitudo martyr̄. exēplar ꝯfessor̄. honor ꝛ festiuitas v̄ginū. Tu ad liberādū exulē hoiem filiū dei suscepisti ī vter̄. Per te expugnato hoste antiq̄ sūt apta fidelibꝫ regna celor̄. Tu cū filio tuo sedes ad dexterā p̄ris. Tu ipʒ p nobꝫ roga v̄go maria. quē nos ad iudicādu credimꝰ esse ventur̄. Te ḡ poscimꝰ nobꝫ tuis famul᷑ subueni. q̄ p̄cioso sanguie filij tui redēpti sumꝰ. Eterna fac pia virgo cū sctis tuis nos glīa munerari. Saluū fac pplm tuū domina. vt simꝰ pticipes hereditatis filij tui. Et rege nos ꝛ custodi nos ī eternū. Per singulos dies o pia te salutamꝰ. Et laudare te cupimꝰ vsqꝫ ī eternū mēte ꝛ voce. Dignare dulcis maria nūc ꝛ sp nos sine delicto ꝯseruare. Miserere pia nobꝫ. miserere nobꝫ. Fiat misericordia tua mag̃ nobiscū. q2 ī te v̄go ma. cōfidimꝰ. In te dulcis maria speramꝰ. nos dēfendas ī eternū. Te decet laus. te decet impiū. tibi v̄tꝰ ꝛ glīa ī secula seculor̄. Amē.

q Vicūqꝫ vult saluꝰ esse an̄ oīa opꝰ est vt teneat d̄ maria firmā fidē. Quam nisi q̄sqꝫ integrā iuiolatāqꝫ s̄uauerit absqꝫ dubio ī eternū pibit. Om̄ ipa sola virgo manēs pepit. sola cūctas hereses iteremit. Cōfundat᷑ ꝛ erubescat hebreꝰ q̄ dīc xp̄um ex ioseph semine eē natū. Cōfundat᷑ manicheꝰ q̄ dic xp̄um fictū hr̄e corpꝰ. Palleat oīs q̄ h̄ ipm aliū de nō de maria dic assūpsisse. Idez nāʒ filꝰ q̄ est p̄ris ī diuis vnigenitꝰ ē ꝛ verꝰ vnigenitꝰ v̄gīs marie filꝰ. in celis sine mr̄e. ī terris sine p̄re. Nā sic aīma rational᷑ ꝛ caro ꝓpter vnionē de hoie v̄e nascit᷑. ita deꝰ et hō xp̄s d̄ maria v̄gine v̄e generat᷑. Induēs carnē de carne v̄gīs q2 sic genꝰ humanū redimi ꝯgruebat. Qui s̄m diuinitatē eq̄lis p̄ri. scd̄m vo hūanitatē mior p̄re. Cōceptꝰ ī vtero v̄ginis marie anglo annūciāte de sp̄ūsctō. nō tn̄ sp̄ūssctūs est p̄r eiꝰ. Venitꝰ in mūdū sine p̄ca carnis v̄gīs mr̄is. q2 sine delectatiōe carnis ꝯceptꝰ. Quē lactauit mr̄ vbere de celo plēo quē circūstāt angli obstetricū vice. nūciātes pastoribꝫ gaudiū magnū. Hic a magis muneribꝫ adorat᷑. ab herode in egyptū fugatꝰ. A iohāne in iordane baptisatꝰ. traditꝰ. captus. flagellatꝰ. crucifixꝰ. mortuꝰ. ꝛ sepultus. Cū gloria resurrexit. ad celos ascēdit Spiritūsanctū in discipulos ꝛ in matrem misit. Qui demū ipe in celū assumpsit. ꝛ sedet ad dexterā filij nō cessans p nobis filiū exorare. Hec est fides de maria virgine. quā nisi quisqꝫ fideliter firmiterqꝫ crediderit. saluus esse nō poterit.

k Yri eleyson. xp̄e eleyson. Christe audi nos. Xp̄e exaudi nos. Pr̄ de celis deꝰ marie ꝯditor gloriosus miserere nobis. Fili redēptor mūdi. deꝰ marie nobilis fecūdator miserere nobis. Sp̄ūssancte deꝰ marie mirabil᷑ obumbrator miserere nobis. Sancta trinitas vnꝰ deus q̄ mariam glorificas miserere nobis.

Sctā maria q̄ totū mōm illumias. ora p n.
Sctā maria q̄ tuos s̄uos exaltas
Sctā maria q̄ p pctōribꝫ supplicas
Sctā maria illumiatrix cordiū
Sctā maria fons misericordie
Sctā maria splēdor sctē eccie.
Sctā maria flumē sapientie
Sctā maria ab āgelo salutata — Ora
Sctā ma. p sp̄m scm̄ obūbrata — pro
Sctā maria ī cel᷑ glīficata — nobꝫ.
Sctā maria rosa veris speciosa
Sctā maria viris frondēs generosa
Sctā maria dulcis v̄go ꝛ speciosa
Sctā maria a deo p̄re sp̄osa electa
Sctā maria v̄bi dei mr̄ p̄electa
Sctā maria a sp̄ūsctō p̄tecta
Sctā maria q̄ deū in vtero ꝯcepisti.
Sctā maria q̄ deū ꝛ hoiem genuisti
Sctā maria v̄go virginū signifera
Sctā maria v̄ga iesse christifera
Sctā maria arbor vite fructifera.

Sancta maria feminaꝝ pulcerrima
Sancta maria humiliū humillima
Sancta maria sanctaꝝ sanctissima
Sācta maria sup oēs diligētius amāda
Sācta ma. sup oēs excellētiꝰ magnificāda.
Sancta maria mater cōditoris
Sancta maria mr̄ redemptoris
Sancta maria mr̄ saluatoris
Sancta maria mr̄ mūdo desiderabilis
Sancta maria inferis terribilis
Sancta maria mater amabilis
Sancta maria virgo plena gr̄a
Sancta maria virgo plena clemētia
Sancta maria pia fundēs solatia
Sancta maria flos ꝛ decꝰ virginalis
Sancta maria fluuꝰ sapiētialis
Sancta maria splēdor ꝛ lux orientalis
Sancta maria virtutū celi regina
Sancta maria domꝰ dei cypressina
Sancta maria celi fenestra cristallina
Sancta maria ꝑpetua lucis aurora
Sancta maria virgo pulcra ꝛ decora
Sancta maria melodia dulcꝭ ꝛ sonora.
Sancta maria deliciaꝝ dei dapifera
Sctā maria celestꝭ curie picerna — Ora ꝓ
Sctā ma. padisi porta ꝑuia — nobis
Sctā maria placitū dei vmbraculū
Sancta maria virginū noua exultatio
Sancta maria mulierū ꝑma bñdictio
Sancta maria miseroꝝ pia ꝯsolatio
Sancta maria vera salꝰ ꝛ beatitudo
Sancta maria charitatis magnitudo
Sancta maria pietatꝭ latitudo
Sancta maria mater orphanoꝝ
Sancta maria mamilla puuloꝝ
Sācta maria ꝯsolatio afflictoꝝ
Sctā maria cui āgeli obediūt ꝛ obsecrāt
Sctā maria nobilis regina celoꝝ
Sctā maria cui scti ꝛ sctē ꝯgaudēt ꝛ ꝯgtulāt
Sctā maria quā oīa laudāt ꝛ venerāt

Propitia esto. ꝑce nobis dn̄a
Propitia esto
Ab omni malo
Ab om̄i mala temptatiōe
Ab ira ꝛ indignatiōe dei
A ꝑciditatiōe ꝛ desperatione
A supbia ꝑcipitāte — Libera
Ab auaricia deuastāte — nos dn̄a
A pctō ire ꝛ inuidie cruciāte
A carnis tēptatiōe vndiqꝫ anxiāte
A pctō gule ꝛ castrimargie ꝯmaculāte
Ab incursu hostis malignātis
Per dulcorē ꝛ gaudiū de xp̄i īcarnatiōe
Per dolorē ꝛ āgustiā de illiꝰ passiōe
Per gaudiū ꝛ miracl'm ð illiꝰ resurrectiōe
Per fidē tuā ð spūsci missiōe — Libera
Per gaudiū ꝛ leticiā ð illiꝰ ascēsiōe — nos do
Per gaudiū ꝛ leticiā ð tua coronatiōe — mia
In hora mortꝭ deuastāte
In iudicio districto examine
Ab inferni horribili cruciamine

Peccatores Te rogamꝰ audi nos.
p Ut sanctā ecclesiā piissima dn̄a ꝯseruare digneris. Te rogamꝰ audi nos.
Ut iustis gloriā peccatoribus gratiā impetrare digneris Te ro.
Ut tribulatis cōsolatiōem. captiuis liberatiōnē impetrare digneris. Te ro.
Ut famulos ꝛ famulas tibi deuote seruientes cōsolari digneris. Te ro.
Ut populū christianū filij tui precioso sanguine redemptū ꝯseruare digneris. Te
Ut cūctis fidelibꝫ defunctꝭ requiē eternam donare digneris. Te ro.
Mater dei Te rogamꝰ audi nos
Mater charissima ꝛ dn̄a nr̄a miserere nob. ꝛ dona nob ꝑpetuā pacē Amē. kyrie. xp̄e eleyson. kyrie. Pr̄ nr̄. Et ne nos inducas i temptatione.

Ego dixi dn̄a miserere mei. sana aīaꝫ meā qꝛ peccaui tibi. Cōuerte miaꝫ tuā sup nos. ꝛ deꝑcabil' esto sup ſuos tuos. Ostende potētiā tuā ꝯ inimicos nr̄os. vt iustificerꝭ i natiōibꝫ ꝑploꝝ Miserere ſuoꝝ tuoꝝ sup q̄s inuocatū est nomē tuū. ꝛ ne sinas āgustiari eos i tēptatiōibꝫ suis. Ne ꝑycias nos i tpe mortꝭ nr̄e ꝛ succurre aīe cū deseruerit corpꝰ suū. Esto nob dn̄a turrꝭ fortitudis. ꝛ petra durissima ꝯ inimicū. Adiuua me dn̄a ne corruā coraꝫ eo. fac vt ꝯterat sb pedibꝫ meis. Exaudi orationē meā ꝛ deꝑcatiōeꝫ meā. ꝛ ꝯtepescāt aduersarij mei. Oremus

Omnipotens sempitne ds q̄ ꝓ nob ð castissima ꝟgine maria nasci dignatꝰ es. fac nos tibi casto corpe ſuire ꝛ humili mēte placere. Oramꝰ etiā te piissima ꝟgo maria mr̄i regina ꝛ angloꝝ dn̄a. vt eis q̄s i purgatorijs ignis examiat. ipetres refrigeriū. pctōribꝫ idulgētiā. iustꝭ pseuerātiā i bono. Nos q̄ꝫ fragiles ab om̄ibꝫ instātibꝫ defende ꝑiculis. Per dominū nostꝝ Ihm christū.

Finis huius psalterij beatissime ac gl'iosissime ꝟginis Marie

Sequit corona de beata Maria virgine. ordinata a sancto Bonauentura.

# Cum iocūditate

memoriā nois marie celebrem⁹. vt ipa p nobis intercedat ad dnm nostrū Ihm xpm Amē. Gaude virgo maria mr xpi que p aurē ꝯcepisti gabriele nūcio. Jesus fruct⁹ vētris tui p te detur nob frui in ꝑhēni gaudio Amē. Aň. Aue maria. ps. Magnificat.

Mediatrix dei ⁊ hoim tu digne magnificas dnm q sola ꝯcepisti filiū q est vera salus humiliū. hinc oim deū ꝗrentiū generatio te beatā diceret deuote salutare dz dicēs Aue maria. vsq₃ tui. Re. Et beat⁹ vēter q te portauit dne ihu xpe. ⁊ beata vbera q suxisti. O igit mediatrix nr̄a maria mater gratie mr̄ misericordie p nob quesum⁹ intercede vt vere cōpunctiōis ⁊ deuotiōis grām nobis inspirare digneť dilectissim⁹ fili⁹ tu⁹ dns nr̄ iesus xps Qui cū ⁊c. Gaude q₂ deo plena peperisti sine pena cū pudoris lilio. Jhs fruct⁹ ⁊c. Aň. Alma. ps. Ad dominū cū. Aň.

Alma redēptoris mr̄ eximia q tua egressus est claustra virginea. cū his pacificus fact⁹ est incola a q̄b₃ dura ꝑpessus est verbera vnde digna es o virgo puerpa, vt ois creatura te venereť ⁊ bn̄dicat dicēs Aue Re. Et btūs O igit alma virgo maria mr̄ dei dignissima p nobis q̄sum⁹ intercedere digneris vt sanctū ꝓpositū qd deo inspirāte ꝯcepim⁹ ad effectū salubriter ꝑducere valeam⁹. ꝑstante eodem dn̄o nr̄o ihu xp̄o bn̄dicto filio tuo. Qui cū p̄re ⁊ sp̄ūsctō ⁊c. Gaude q₂ tui nati quē dolebas morte pati fulget resurrectio. Jesus ⁊c Aň. Regina celi. ps Retribue fuo. Aň.

Regina celi letare cū iubilo. nā q pendebat in crucis patibulo. surrexit vere sūmo diluculo. oīmi ablato ꝯtempt⁹ opprobrio. vn̄ digne omis bō cū gaudio tibi ꝯgratulari et bn̄dicere dz dicēs. Aue ma. Re. Et beat⁹ vēter ⁊c. O igit regina celi dignissima ora p nobis deū ⁊ dn̄m nr̄m Jhm xpm vt nos resurrectiōis sue ꝑticipes efficiat in p̄nti p grām ⁊ i futuro p gl'iam. Qui cū. ⁊c. Gaude xp̄o ascēdente ⁊ i celū te vidēte motu fert ꝓprio. Jhs fruct⁹ ⁊c. Aň. Impatrix. ps. In cōuertendo. Aň.

Imperatrix ⁊ mūdi dn̄a. tu⁹ nat⁹ cū q̄nta gl'ia nr̄e carnis sūpra materia, capta p̄da ꝯscēdit ethera. hinc os cordis plenū leticia. ⁊ lingua nr̄a exultatōe te collaudet ⁊ benedicat dicēs Aue ma. Re. Et beatus. O igit impatrix ⁊ dn̄a nr̄a benignissima. iure m̄ris impa tuo dilectissimo filio dn̄o nr̄o iesu xp̄o. vt mētes nr̄as ab amore terrestriū ad celestia desideria erigere digneť. Qui viuit ⁊ regnat ⁊c. Gaude q post xp̄m scādis ⁊ est honor tibi grādis i celi palatio. Jesus f. Aň. Aduocata. ps. Ad te leuaui.

Aduocata miseroꝝ ad te sunt oculi tuorū te assumpsit rex celoꝝ sup choros angeloꝝ vbi cet⁹ beatorū te digne venereť ⁊ benedicit in eternū dicēs Aue. Re. Et btūs O igit gloriosissima dn̄a excelsa sup sydera pijssima aduocata nr̄a suscipe laudū pia precamina q ad honorē q̄nq₃ vulneꝝ filij tui et ad laudē sancti nois tui decantauim⁹. ⁊ pro nob q̄sum⁹ intercedere festina. quaten⁹ dulcissim⁹ fili⁹ tu⁹ dn̄s nr̄ Jhs xp̄s p suā magnā misericordiā a vinculis pctoꝝ nostroꝝ nos eripiat ⁊ i suo sancto seruitio nos cōseruet ꝯfortz ac finalit ꝑseuerare faciat. nam te nihil negans honorat. Qui cū deo ⁊c.

Finit corona beate virginis

Incipit cursus de passiōe dn̄i cōposit⁹ a sancto Bonauētura Ad matutinas

# Domie labia mea

aperies Re. Et os meū annūciabit laudē tuā. ℣. De⁹ i adiutoriū meū intēde Re. Dn̄e ad adiuuādū me festina. Gl'ia p̄ri ⁊ filio ⁊c. Al'la. Inuitato. Christū captū ⁊ derisum flagellatū ⁊ crucifixum. Venite adorem⁹. ps. Venite exultemus dn̄o. Hymnus.

In passiōe dn̄i q dat sal⁹ homi. sit nostrū refrigeriū ⁊ cordis desiderium. Portem⁹ i memoria dolores ⁊ oppbria. xp̄i coronā spineā crucē clauos ⁊ lācea Et plagas sacratissimas omi laude dignissimas. acetū fel arundinē mortis amaritudinē. Hec omis nos satiēt ⁊ dulciter inebriēt. nos repleant virtutib₃ ⁊ gl'iosis fructib₃. Te crucifixū colim⁹ ⁊ toto corde poscim⁹ vt nos sanctoꝝ cetib₃ ꝯiūges i celestib₃. Laus honor xp̄o vēdito. ⁊ nr̄i causa ꝑdito. passo mortē p ꝑplo. in aspero patibulo Amē. Aň. Insurrexerūt. ps. Quare fremuerūt gētes.

Insurrexerūt in me viri sine misericordia ⁊ nō pepercerūt aīe mee ℣ Reliq domū meā, dimisi hereditatē meam, Re. Ded

dilectā aīam meā in man⁹ pctōꝝ. Pater nr̄ Absolutio. Passio dñi nr̄i iesu xp̄i pducat nos ad gaudia paradisi. Amen. Jube dñe. Bñ. Per suā passionē det nobis dñs suā benedictionē. Amen. Lectio prima.

Apprehēdit pilat⁹ ihm ꝛ flagellauit eū. ꝛ milites plectētes coronā de spinis iposuerūt capiti ei⁹ ꝛ veste purpurea circūdederūt eū. ꝛ veniebāt ad eum et dicebāt. aue rex iudeoꝝ. ꝛ dabāt ei alapas ꝛ expuerunt in eū. acceperūt arūdinē ꝛ pcutiebāt caput ei⁹. Tu aūt. Re. Ecce vidim⁹ eū nō hñtez speciē neqꝫ decorē aspect⁹ eius in eo nō ē h̄ pctā nr̄a portauit ꝛ p nobis dolēs. Ipē autē vulnerat⁹ est ꝓpter iniq̄tates nr̄as. cui⁹ liuore sanati sum⁹. ℣. Vere languores nr̄os ipē abstulit et infirmitates nr̄as ipē portauit. Ipē. Jube. Bñ. Per ꝟtutē scē crucis pducat nos dñs ad gaudia ꝟe lucis. Amē.

Usceperūt ḡ milites ihm ꝛ Lctō. ij. eduxerūt. ꝛ baiulās sibi crucē exiuit i eum q̄ dicit caluarie loc⁹. hebraice aūt golgatha. vbi eū crucifixerūt. ꝛ cū eo alios duos hinc ꝛ inde. mediū autē ihm. Jhs autez dicebat. Pr̄ dimitte illis. Nō em̄ sciunt q̄d faciunt. Tu. Re. O vos om̄es q̄ trāsitis p viam attendite et videte. Si est dolor similis vt dolor meus. ℣. Attendite vniuersi pplī ꝛ videte dolorē meū. Si est dolor. Jube. Benedi. Sanguinis xp̄i aspsio sit nobis sempiterna salus ꝛ ꝓtectio. Amen.

Ostea sciens iesus qꝛ oia Lctō. iij. ꝯsummata sunt vt impleret scriptura dixit. Sicio. Uas ergo erat positū plenuz aceto. Illi ergo spongiā plenā aceto isopo circūponētes. obtu'erūt ori eius. Et cū accepisset acetū. dixit. Consummatū est. ꝛ inclinato capite tradidit spm̄. Tu autē. Re. Tenebre facte sunt dū crucifixissent iesuz iudei. Et circa horā nonā exclamauit iesus voce magna. deus me⁹ de⁹ meus vt q̄d dereliquisti me. Et inclinato capite emisit spiritū. ℣. Exclamans iesus voce magna ait. pater in man⁹ tuas cōmendo spiritū meuz Et inclinato. Glia pr̄i. Et. Ad laudes. Deus in adiutoriū meū intende. ꝛc̄. Añ. Contumelias. Psalmus.

Sqꝫquo dñe obliuisceris me in finē. vsqꝫquo nō auertꝭ faciē tuā a me. Q̄diu ponā ꝯsilia in aīa mea. dolorē in corde meo p diē. Usqꝫquo exaltabit inimic⁹ me⁹ sup me. respice ꝛ exaudi me dñe ds me⁹. Illumīna oculos meos nequā obdormiā in morte. neqn̄ dicat inimic⁹ meus p̄ualui aduersus eum. Qui tribulāt me exultabūt si motus fuero. ego aūt in miscđia tua sperauī. Exultabit cor meū in salutari tuo. cantabo dño qui bona tribuit mihi ꝛ psallaz nomini dñi altissimi. Glia pr̄i. Añ. Cōtumelias ꝛ terrores passus sum ab eis. ꝛ dñs mecū est tanq̄ꝫ bellator fortis. Capl'm.

Spirit⁹ oris nr̄i xp̄s dñs capt⁹ est p peccatis nr̄is. cui diximus. in vmbra tua viuem⁹ in gentibus. Hymnus.

Christū ducem q̄ p crucē redemit nos ab hostib⁹ laudat cetus nr̄ letus exultet celū laudib⁹. Pena fortis tue mortis et sanguinis effusio corda terant vt te querāt iesu nr̄a redemptio. Per felices cicatrices sputa flagella verbera nobis grata sunt collata eterna christi munera. Nostrū tangat cor vt plangat tuoꝝ sanguis vulneruz in q̄ loti simus loti conditor alme siderū. Passionis tue donis saluator nos inebria qua fidelis dare velis eterna nobis gaudia. Amen. ℣. Dedit pcutienti se maxillā. Re. Fuit saturatus obprobrijs. Ad bñdict⁹ añ. Proprio filio suo nō pepcit deus. sed p nobis oib⁹ tradidit illū. K. X. K. Dñe. Oio

Domine iesu christe q̄ hora matutina p nobis cōspui et alapis cedi voluisti. et cū glā a mortuis resurrexisti fac nos contumelias et obprobria p tui nomis gloria portare. fac nos resurgere ad virtutes a vicijs. vt te videre possimus in galilea cū discipulis. Per dñm nostrū. Cōmemoratio de beata ꝟgine. Matutino tempe maria nunciat q̄ a iudeis pfidis christ⁹ captiuatur. ꝛ toto corde tremuit ꝛ male tractabatur. ℣. Nūq̄ꝫ mr̄ ptulit dolores. Re. Ut maria filij ꝯsiderans liuores. Oratio.

Etatē tuā q̄sum⁹ dñe q̄ p nobis mortē subiens tempalez. nec ꝓprio corpori nec materno dolori parcere voluisti. fac vt nos tue mr̄isqꝫ passionis memores vobiscū felicitatꝭ ꝑpetue simus participes. Qui viuis ac regnas. Ad primam. Deus in adiutoriū meū. Hymnus.

U qui velat⁹ facie fuisti sol iusticie flexus illusus genib⁹ cesus quoqꝫ verberibus. Te petim⁹ attenti⁹ vt sis nobis ꝓpicius et p tuam clementiā pduc nos ad gloriam. Laus. Añ. Faciē meam. Ps. Udica me deus ꝛ discerne cām meaz

de gente nō sctā.ab homīe iniquo z doloso erue me Quia tu es deus fortitudo mea.qre me repulisti et qre tristis incedo duz affligit me inimicus. Emitte lucē tuā et veritatez tuam.ipa me deduxerūt z adduxerunt ī montem sctm̄ tuū z in tabernacula tua. Et introibo ad altare dei ad deū.qui letificat iuuētutem meā. Confitebor tibi in cithara deus deus meus.quare tristis es aīa mea z quare pturbas me. Spera in deo qm̄ adhuc cōfitebor illi.salutare vult9 mei z deus meus. Gloria patri. Aña. Faciē meā non auerti ab increpantibus z conspuentibus in me.

Recogitate eū qui talē sustinuit Caplm contra semetipm a pctōribus ptradictionez vt nō fatigemini animis vrīs deficientes. ℣. Cū malediceret non maledicebat. Re. Et cū pateret nō cōminabat.℣.Domīe exaudi orōnem meā. Re. Et clamor meus. Orō.

Domine iesu christe q̄ hora diei prima pro nobis pctōribus pilato iudici es presentatus z marie magdalene apparuisti.appare nobis p internā grām z da reis verā penitentiā.vt de malis q̄ pmisimus nos districte iudicemus.ne in extremo iudicio depute mur supplicio.sed tuis fidelibus associemur in celestibus. Per dn̄m. Ad terciā.℣. Deus in adiutoriū meū intende. Hymnus

Hora qui ductus tercia fuisti ad supplicia christe ferēdo humeris crucem pro nobis miseris Fac nos sic te diligere sctām q3 vitā ducere vt valeamus requie frui celestis patrie. Laus. Añ.Dominus. Ps.

Exaudi deus orōnē meā cū deprecor.a timore inimici eripe aīam meaz.Protexisti me a cōuentu malignātiū.a multitudine opantiū iniquitatē.Quia exacuerunt vt gladiū linguas suas.intenderūt arcum rem amarā vt sagittēt in occultis immaculatū.Subito sagittabūt eū z nō timebūt.firmauerūt sibi sermonē nequā.Narrauerūt vt absconderēt laqueos.dixerunt q̄s videbit eos.Scrutati sunt iniquitates.defecerunt scrutātes scrutinio.Accedet hō ad cor altū.et exaltabit deus.Sagitte paruulorū facte sunt plage eorū.z infirmate sunt cōtra eos lingue eorū.Cōturbati sunt oēs qui videbāt eos.z timuit oīs hō.Et annūciauerūt opa dei.et facta eius intellexerūt. Letabit iustus in dn̄o z sperabit in eo.z laudabunt oēs recti corde.Gloria.Añ.Dominus tanq̄ ouis ad occisionē duct9 est.et nō aperuit os suum. Capitulū.

Christus passus est p nobis vobis relinquens exemplū vt seqmini vestigia eius.qui pctm̄ non fecit.nec inuent9 est dolus in ore eius.℣.Proposito sibi gaudio sustinuit crucem.Re.Cōfusione pcempta. K.X.K.

Domine iesu xpe qui hora diei Orō. tercia dura p nobis sustinuisti vbera. et corda fideliū tuorū sctī spūs infusione fecisti flāmantia.da nobis malū qd fecimus digna castigatiōe punire.et flāmas viciorum nostrorū lachrymis cōpunctiōis extinguere.vt qui deforis z intus affligimur.tui spiritus dulcedine psolari mereamur.Per.

Ad vi.Deus in adiutoriū meū. Hymn9

Crucem p nobis subijt z stans in illa sitijt iesus sacratis manibus clauis fossisq3 pedibus.Honor z bn̄dictio sit crucifixo filio q̄ nos suo supplicio redēit ab exilio. Laus honor. Añ.Posuerūt sup caput eius causam ipius scriptā iesus nazaren9 rex iudeorum. Ps.Credidi pter. Capitulū.

Gradebat autē iudicanti se iniuste.qz peccata nr̄a ipe ptulit in corpe suo sup lignum vt peccatis mortui iusticie viuamus.cui9 liuore sanati sum9.℣.Oblatus est qz ipe voluit. Re.Et peccata nr̄a ipe portauit. K.X.K.Pr̄.

Domine iesu xpe qui hora diei Orō. sexta p salute nr̄a man9 in cruce expādisti.z quinq3 vulnera ptulisti.ad te pfugientes brachijs misc̄die clementer suscipe.z vulnera mentis nostre tuo sana medicamie vt purgati a pctōrū sordibus.templū efficiamur spūssancti. Ad.ix. Deus in adiutorium meū intende. Hymnus.

Beata christi passio sit nr̄a liberatio vt p hanc nobis gaudia parata sint celestia.Gloria christo dn̄o q̄ pendēs in patibulo clamans emisit spiritū mundūq3 saluans pditū.Laus ho. Añ.Et cū. Ps.

Uoce mea ad dn̄m clamaui.voce mēa ad dn̄m depcat9 sum.Effundo in conspectu eius orōnē meā.et tribulatiōnē meam ante ipm pnuncio. In deficiēdo ex me spiritū meū.z tu cognouisti semitas meas. In via hac qua ambulabā. absconderunt laqueū mihi.Considerabā ad dexterā z videbam.z nō erat q̄ cognosceret me. Perijt fuga a me.et nō est q̄ requirat aīam meam. Clamaui ad te dn̄e. dixi tu es spes mea. portio mea in terra viuentiū. Intende ad depcationē meaz.qz humiliat9 sum nimis.

Libera me a psequentib⁹ me. qr confortati sunt sup me. Educ de custodia aiam meaz ad ɔfitendū nomini tuo. me expectāt iusti donec retribuas mihi. Gloria patri. Añ. Et cū accepisset iesus acetū. dixit. ɔsumma tū est. τ inclinato capite emisit spm̄. Cap.
ecebat eū p quē oīa τ pter quē omnia facta sunt q̄ multos filios in glām adduxerat. auctorē salutꝭ eoꝝ p passionē ɔsumari. ℣. Tradidit in mortē aīam suaz. Re. Et cū viris sceleratis deputat⁹ est. K. X. K. Domine exaudi orōnē meam. Oratio.
Omine iesu xp̄e q̄ hora diei nona p salute nr̄a humana in mortē aīam tuaz tradidisti τ celos ascendisti. viuifica corda nr̄a p infusionem tui amoris. vt te diligere menteq; celestib⁹ inherere. τ mortē tuā nostre carnis mortificatiōe imitari valeam⁹. vt dū tua passiōe participes efficimur tue ɔsolationis nos facias esse ɔsortes. Per.
Ad vespas. De⁹ in adiu. Añ. Dignus es.
Xaltabo te dñe qm̄ suscepisti me. ps. nec delectasti inimicos meos sup me. Dñe deus me⁹ clamaui ad te. τ sanasti me. Dñe eduxisti ab inferno aīam meā. saluasti me a descendentib⁹ in lacū. Psallite dño sancti ei⁹. et ɔfitemini mēorie sanctitatꝭ ei⁹. Quoniā ira in indignatiōe ei⁹. τ vita in volūtate ei⁹. Ad vespez demorabit̄ fletus. et ad matutinū leticia. Ego aūt dixi in habūdantia mea. nō mouebor ineternū. Dñe in volūtate tua. pstitisti decori meo virtutem. Auertisti faciē tuā a me. τ fact⁹ sum ɔturbatus. Ad te dñe clamabo. τ ad deū meū dep̄cabor. Que vtilitas in sanguie meo. dū descendo in corruptionē. Nunq̄d ɔfitebit̄ tibi puluis aut annūciabit veritatē tuā. Audiuit dñs τ miser⁹ est mei. dñs fact⁹ est adiutor meus. Cōuertisti planctū meū i gaudium mihi. cōcidisti saccū meū τ circūdedisti me leticia. Ut cantet tibi glīa mea τ non cōpungar. dñe de⁹ me⁹ ineternuz ɔfitebor tibi. Glia pr̄i. Añ. Dign⁹ es dñe accipe librū τ apire septez signacula ei⁹. qm̄ occisus es τ redemisti nos deo in sanguie tuo.
idim⁹ iesum ꝓpter passionē mortis sue glīa τ honore coronatū vt grā dei p omnib⁹ gustaret mortē. Cap. Hymnus.
Ui pssura mortis dura soluisti nexus criminū nos ad pacē duc veracez iesu corona virgīnū. In flagellis potū fellis bibisti amarissime p pctis ppetratis etn̄e rex altissime. Tue genti recolenti tue mortis suppliciū da virtutē τ salutē xp̄e redemptor oīm. In amara cruc̄ ara fudisti riuos sanguinis iesu digne rex benigne. ɔsors pater ni luminis. Sanguis xp̄i q̄ fuisti pemptor hostis inuidi fac sitire da venire ad cenam agni puidi Amen. ℣. Disciplina pacꝭ nostre sup eum. Re. Quia liuore ei⁹ sanati sumus Ad magni. Añ. Recessit pastor nr̄ bonus fons aque viue q̄ aīam suā posuit p ouib⁹ suis τ p suo grege mori dignat⁹ est. K. x. k.
Omine iesu xp̄e q̄ hora diei vesptina discipulis tuis corpis τ sanguinis tui tradidisti mysteria. τ ī cruce positus es. depone mentꝭ nostre vicia et ppetrata scelera. vt cū pura ɔscientia eadez sumam⁹ mysteria. vt sint nobis in remediuz hic τ in ppetuū. Per dñm. Oratio. Cōmemoratio v̄ginis añt. Regina clemētie virgo mr̄ christi. cū videres filiū tuuz in cruce mori. nulli⁹ dolor sililis tuo dolori. ℣. Que mr̄is angustias posset lingua fari. Re. Cū videret filiuz in cruce clauari. Oratio.
Omine iesu xp̄e v̄ginis marie fili dulcissime q̄ cū pditore cenasti. deinde captus viliter tract⁹ fuisti. pstā q̄sum⁹. vt qui tibi τ tue sctissime genitrici cōpatimur vobiscū manere sine termīo mereamur. Qui. Ad cōplet̄. Cōuerte nos de⁹. Re. Et auer. ℣. De⁹ in adiutoriū. Añ. Plangēt eū. Ps.
Omine de⁹ salutꝭ mee. in die clamaui τ nocte corā te. Intret in ɔspectu tuo orō mea. inclina aurē tuaz ad p̄cem meam. Quia repleta ē mal̄ aīa mea. τ vita mea i inferno appropinq̄bit. Estimat⁹ suz cū descēdentib⁹ in lacū. fact⁹ sum sicut hō sine adiutorio int̄ mortuos liber Sicut vulnerati dormiētes in sepulchris quoꝝ nō est mēor ampli⁹. τ ipi de manu tua repulsi sunt. Posuerūt me in lacu inferiori. in tenebrosis et in vmbra mortꝭ. Sup me ɔfirmat⁹ est furor tu⁹. τ oēs fluct⁹ tuos induxisti sup me Longe fecisti notos meos a me. posuerūt me abhomiatione sibi. Tradit⁹ sum τ non egrediebar. oculi mei languerūt p̄ inopia. Clamaui ad te dñe. tota die expandi ad te manus meas. Nunq̄d mortuis facies mirabilia. aut medici suscitabunt τ confitebūtur tibi. Nunquid narrabit aliq̄s in sepulchro miscdiam tuā. τ veritatē tuā in pditionē. Nunquid cognoscent̄ in tenebris mirabilia tua. et iusticia tua in terra obliuionis.

Et ego ad te domine clamaui. et mane oratio mea preueniet te. Ut quid dñe repellis orōnem meā. auertis faciē tuā a me. Pauper sum ego et in laboribus a iuuentute mea. exaltat⁹ autē humiliat⁹ sū et cōturbat⁹. In me transierūt ire tue. et terrores tui cōturbauerunt me. Circūdederūt me sicut aqua tota die. circūdederūt me simul. Elongasti a me amicū et proximum. et notos meos a miseria. Glīa prī. Añ. Plangēt eū q̄si vnigenitū. q2 innocens dñs occisus est. Hymnus.

Ui iacuisti mortuus in petra rex innocu⁹ fac nos i te q̄escere sctāmq3 vitā ducere. Succurre nobis dñe quos redemisti sanguine. et duc nos ad celestia eterne pacis gaudia. Laus honor xp̄o vendito. Cap.

Christo in carne passo. et vos eadē cogitatione armamini. ℣. Et fact⁹ est in pace locus ei⁹. Re. Et habitatio ei⁹ in syon. Ad nunc Añ. Saluator mūdi salua nos q̄ p crucē et sanguinē redemisti nos auxiliare nob te depcamur deus nr̄. K. X. K. Pr̄ nr̄. ℣. Domine exaudi orōnē. Re. Et clamor. Orō.

Domine iesu xp̄e cui⁹ sudor hora completorij p̄ tristicia animi factus est sanguineus. et es sepult⁹. a mulieribus es lamentat⁹. aufer a nobis tristiciā et da verā leticiā et a vanitate scli nos veraciter sepeli. et educ de oculis nr̄is lachrymas pie cōpassionis vt dū desfem⁹ tua. a te cōsolari mereamur h̄ et in celesti curia. Per dñm.

Explicit cursus de passione domini.

Incipit cursus de cōpassione beate virginis eiusdē sancti Bonauēture.

# Domine labia mea

aperies. Re. Et os meū. De⁹ in adiutoriū meū. Re. Dñe ad adiuuandū etc. Inuitatoriū. Cū maria virgine feruide plorem⁹ in sepulchro positū. Uenite adoremus. Psalmus.

Enite mares femineq3 plorem⁹ cum maria v̄gine planctibus fruamur intimis facies rigādo lachrymis. Cum maria. Cor nr̄m ploret et oculus nr̄ pungat amoris stimulo. heu mr̄ carens cōtagio tā dulci priuat filio. Uenite. Innocens et expers criminis morit miser⁹ hoīs. merorꝭ simus cōsocij cū simus causa supplicij. Cū maria. Glīa virginis filio q̄ in h̄ exilio se dedit tormentis asperꝭ vitā reddendo miserꝭ. Uenite adorem⁹. Cum maria vir. Hymnus.

Imperatrix clemētie rorem infunde grē in meū cor tam aridū vt tibi sit placidū. Largire q̄ cōcipiā tecū cordis angustiā flens mortē quā rex patit p quē mūdus cōstruit. Tuus tractat filius longe q̄z latro vilius. irrisus fert ludibria gēte vallatur ipsa. Sit honor laus deuotio iesu marie filio tenso cruciꝭ patibulo p redimendo pplo. Amen Añ. Noctem. Psalmus.

Posuerunt me in lacu inferiori. Sup me cōfirmatus est furor. Longe fecisti notos meos etc. Tradit⁹ sum et nō egrediebar oculi languerūt p̄ inopia. Glīa pri et fi. Añ. Noctē qua xp̄s capit absq3 somno duxisti et soporatis ceterꝭ flens vigil pmāsisti. ℣. Ceteri cū inter flet⁹ obdormirēt. Re. Tu sola mestas celebrasti vigilias. Pr̄ nr̄. ℣. Et ne nos. Re. Sed lib. Absolutio. Noli me derelinquere iesu fili bone fac vt tecū moriar tali passiōe. Amē. Iube. Bene. Pro nobis ora crucifixū v̄go decora. Amē. Lcō. i.

Dolorem in cruce pendentē mesta mat aspiciens lacrimat incessant. pect⁹ sacrū pcutiens plures mouit ad merorē suo ploratu querulo natū videns cruentatum crucis tensū patibulo aiam meste parentꝭ tūc ptransiuit acri⁹ iuxta vbū symeonis heu passionis gladius. sic dū plorat mortē plis quē blasphemauit pplus solus erat cōsolator eius custos et discipulus. Tu autē. Re. Consolari mr̄ nō potuit. sic tractatum videns quē genuit. Hec dolorē maiorē habuit q̄z saluator q̄ tot sustinuit. ℣. Mortem dei videns quē aluit nulla mr̄ sic vnq̄z doluit. Hec do. Iube. Bene. Mors plis dei pr̄is vita nob sit pcibus pie mr̄is. Lcō ij.

Um de cruce deposit⁹ ad tumulum portat inter dolores anxios. portantes sic affat. sufficere paululū q̄ dolorē meū plangam et meum dilectissimum deosculer mihi meum dilectissimū subtrahere nolite. Si sepeliri debeat me secū sepelire. Accessit sic exanimis se sup corp⁹ iecit et sacrū vultū lachrymis rigādo madefecit. Tu. aūt. Re. Dū videret supplicia plis exq̄sita torq̄tur et angustia mr̄ infinita triduano spacio dum langueret ita. Squalet ei⁹ facies nūp tam polita. ℣. Pena tā exasperans nūq̄z est audita. longe sibi carior erat mors q̄z vita. Squalet. Iube. Bene. Sic nob pacifica tremendū v̄go pudica. Amē. Lcō. iij.

Filiū pñcia mr̄ destituta gabrielez an/
gelū sic est allocuta. Aue plena grã mi
hi ptulisti. nūc amaritudine sux repleta tri
sti. subsequent inquiens dñs ē tecū. heu ia/
cet in tumulo nec ē vltra mecū. oīs benedi
ctio quā tu spopondisti mihi. fit ꝯria pter
mortē xp̄i. Tu aūt. Re. Cū videret q clau/
so tumulo priuaret tā dulci speculo ꝑdilecto
stans cū discipulo. Corde plorat magis q̄
oculo. ℣. Lachrimaꝝ fluēte riuulo fletū mo
uit astanti pp̄lo. Corde. Glīa pr̄i. Corde. Ad
laudes. Deus in adiuto. Añ. Fit vox. Ps.
Go sum vermis ꝛ nō hō. obprobrium
hoim ꝛ abiectio plebis. Oēs videtes
me deri serūt me. locuti sunt labijs ꝛ moue
runt caput. Sperauit in dño eripiet eum.
saluū faciet eū. qm̄ vult eū. Qm̄ tu es q̄ ex
traxisti me de ventre. spes mea ab vberib⁹
mr̄is mee. in te piect⁹ sux ex vtero. Glīa pr̄i.
Añ. Fit vox nimis flebil' vox nimis amara
mr̄is qn̄ capit' sua ples cara. Capitulū.
um audisset ꝟgo q fili⁹ eius capt⁹ esset a
iudeis ꝛ ad annā duceret ianuis clausis. sa
crū pectus tunderet lachrymas effundere
Gloriosa dña Hymn⁹. (nō cessauit.
o que tua cruciamina. cū barrabas di/
mittit' ꝛ penas xp̄s patit'. Pastorē heu pcu/
tiunt oues disperse fugiūt. te sola cū disci/
pulo manēte sub patibulo. Nec mirū si sis
anxia. visa crudeli furia. te sciens purā ꝟgi/
nē genuisti deū ꝛ hoiem. Sit honor. ℣. Nū
q̄ mr̄ ptulit tā anxios dolores. Re. Vt ma
ria ꝯsiderās filij liuores. Ad bñdict⁹ Añ.
Tanq̄ latro capit' vndiq̄ ꝯstrict⁹ cedit' cō
spuit' alapis afflictus. o mr̄is angustie cū au
diret ictus. p nobis hec tolerās sit rex bñ
dictus. ps. Bñdict⁹. ℣. Dñe exaudi. Oro.
Ropter terrores illi⁹ cōmotiōis quo
cor tuū ꝯtremuit ꝟgo btīssima qn̄ au/
disti filiū tuū dilectissimū ab impijs captū
ligatū ꝛ ad supplicia tractū ꝛ traditū. adiu/
ua nos vt cor nr̄m nūc p delictis nr̄is ter/
reat' ꝛ moueat' ad pniam ne mortis in hora
ad occursux aduersarij paueat. aut ad aspe
ctū tremēdi iudicis accusante ꝯsciā ꝯtremi/
scat. sed port⁹ faciē suā vidēs in iubilo dele
ctetur ineffabiliq̄ letet'. Prestare eodē do
mino nr̄o iesu xp̄o q̄ cū pr̄e ꝛ spūsctō vi. ꝛ r.
Ad pmā. Deus in adiutoriū. Hymnus.
Esu nate de ꝟgine ex mistico spirami
ne q̄ mortē crucis pateris ꝯfossus plag'
asperis. Amore mr̄is anxie nr̄e parcas mi
serie suiq̄ fletus copia pducat nos ad gau/
dia. Sit honor. Añ. Stabat maria. Ps.
Stiterūt reges terre ꝛ pncī. Dirum/
pam⁹ vincula eoꝝ. Qui habitat in cel'
irridebit eos. Tūc loquet' ad eos ī ira sua.
Glīa pr̄i. Añ. Stabat maria mr̄ pia foris
plorans acriter. regē mūdi furibūdi dum
it'tuaꝝ obse/ Caplm. (tractarēt vilit.
cro lachrymarū riu⁹ in corde meo lapideo
meroris motiu⁹. Re. Deo grās. ℣. Per ma/
rie lachrymas pr̄ pietatis. Re. Nob vberā glo
riā cōfer cū beatis ℣. Dñe exaudi. Oro.
Ropter gemit⁹ ꝛ lachrymas q̄bꝰ affic'
ebaris ꝟgo dulcissima qn̄ vidisti filiū
tuū dulcissimū iudici pñtari. acriter flagel/
lari. varijs illusionibꝰ ꝛ obprobijs affici im
petra nob dolorē p pctīs nr̄is ꝛ lachrimas
salutifere ꝯtritiōis. ꝛ adiuua nos ne nobis
possit inimic⁹ illudere neq̄ diuersis p libi/
tu suo tentatiōibꝰ flagellare. deuictosq̄ sta/
tuere terribili iudici. sed magis ipi accusem⁹
ꝛ iudicem⁹ nosmetipos de excessibꝰ nr̄is et
vere pnie disciplinis flagellem⁹ vt veniā et
grām in tpe necessitatis tribulatiōis et an/
gustie inueniam⁹ pstante eodē ꝛc. Ad. iij. ℣.
Deus in adiutoriū meū. Hymnus. Jesu
nate de virgine. Añ. Quā putamus. Ps.
Uoniā pter te sustinui obprobriū. o/
peruit ꝯfusio faciē meā. Extrāe⁹ fact⁹
sux fratribꝰ meis. ꝛ pegrin⁹ filijs mr̄is meē
Qm̄ zelus dom⁹ tue comedit me. ꝛ obpro/
bria exprobrantiū tibi ceciderūt me. Et o/
perui in ieiunio aīam meā. ꝛ factū est in ob/
probriū mihi. Glīa. Añ. Quā putam⁹ ma/
tris mesticiā cū videret plis angustiā non
dolor est vt mr̄is ꝟginis plorātis dei ꝛ hoīs.
um xp̄s ad locū caluarie duce Caplm
ret' ꝛ crucē sibi baiularet seq̄bat' eū mr̄ me/
stissimas voces emittens et vberes effun/
dens lachrymas pect⁹ sacrum pcutiens. ℣.
Queso mihi misero ꝟginū regina. Re. Te
cū flendi lachrymas vberes ꝓpina. Oro
Ropter angustias ꝛ cruciat⁹ q̄s cor tu
ux sustinuit ꝟgo beatissima qn̄ audisti
filiū tuū dilectissimū adiudicatum morti ꝛ
crucis supplicio. succurre nobis tpe infirmi
tatis nr̄e qn̄ corpus nr̄m dolore infirmita
tis cruciabit'. ꝛ spūs nr̄ hinc pter insidias
demonū. illic pter terrorē districti iudicis
angustiabit'. subueni inquā nobis dña tūc
ne dānatiōis eterne ꝯtra nos pferat' sentē/
tia aut ne flāmis gehennalibus tradamur

eternalit cruciandi. Prestante eodē. Ad sextā Deus in adiutorium me. Hymnus. Jesu nate de virgine. Añ. Ad locum. Ps.

Ruit tanq̄ testa virtus mea. et lingua mea adhesit faucib9 meis. ⁊ in puluerem mortis deduxisti me. Qm̄ circūdederunt me canes multi. cōciliū malignātium obsedit me. Foderunt man9 meas ⁊ pedes meos. dinumerauerunt oīa ossa mea. Ipsi vero ꝯsiderauerunt ⁊ inspexerūt me. diuiserunt sibi vestimēta mea ⁊ sup vestē meam miserunt sortē. Glīa pr̄i. Añ. Ad locū supplicij virgo cū venisset postq̄ suū filiū ⁊ crucem cōspexisset. augent planct9 ⁊ lachrime multiplicant dolores ⁊ angustie. Caplm.

recta cruce iesus ascendit ⁊ extendit brachia. manus ⁊ pedes clauant. q̄ videns pijssima mater p̄ dolore defecit. ℣. Rosa rubēs vertit heu mortis in pallorē. Re. Cū in terram fluere sacrū videret cruorē. Oratio.

Ropter doloris gladiū qui ꝑtrāsiuit aīam tuā virgo dulcissima. qn̄ filiuz tuum dilectissimū cernebas nudū in cruce leuatū. clauis ꝑforatum. ac ꝑ oīa laceratum plagis ac verberib9 necnō ⁊ vulnerib9 adiuua nos vt et cor nostr̄ nunc cōpassionis ⁊ cōpunctiōis gladi9 ꝑfodiat diuiniq̄ amoris lancea vulneret. ita vt oīs peccati sanguis effluat a pectore nr̄o a noxijs vicijs emūdemur. virtutū indumētis decoremur. sempq̄ mēte ac corꝑe de hac valle miserie leuemur ad celestia. quo tandē cum ꝑmissus dies aduenerit ꝑuenire spū ⁊ corpore mereamur. Prestante eodē dn̄o nr̄o iesu christo filio tuo q̄ cū pr̄e. Ad nonam. Deus in adiutorium meū in. Hymnus. Jesu nate de virgine. Añ. Agnus. Ps.

Tu scis improperiū meum. ⁊ ꝯfusionē meam ⁊ reuerentiā meā. In cōspectu tuo sunt oēs q̄ tribulant me. improperiū expectauit cor meum ⁊ miseriā. Et sustinui q̄ simul ꝯtristaret ⁊ nō fuit. ⁊ q̄ ꝯsolaretur ⁊ nō inueni. Et dederunt in escā meam fel. et in siti mea potauerunt me aceto. Añ. Dignus mitis caput excutiens. heu clamat in cruce moriens. plorat mr̄. cum ipo patitur. ad clamorem eius fere cōmorit. Caplm

lamor christi matrē angustiat null9 planctus plangentē satiat. eīs vtriusq̄ compassionam p̄cessit summa dilectio. ℣. Virgo filiū tuum in cruce cōclauatum. Re. Redde tuis p̄cibus miseris placatū. Oratio.

Ropter grauamen ⁊ tormentū q̄ torquebat spirit9 tuus virgo sanctissima qn̄ iuxta crucē filium tuuz p̄ dolorib9 voce magna clamantē te matrē dilectā iohanni cōmēdatā. i manusq̄ dei pr̄is spiritū cōmēdantē attendebas. succurre nobis i fine vite nostre. ⁊ maxime tunc qn̄ lingua nr̄a nequiuerit se ad te inuocanduz mouere. cum oculi nr̄i lumine priuabunt. aures surdescent et obturabunt. omnesq̄ vires sensuuz nostrorū deficient. memēto pijssima domina tūc q̄ nūc fundim9 preces ad aures tue pietatis ⁊ clemētie et subueni nobis in illa hora extreme necessitatis. ac filio tuo dilectissimo cōmenda spiritū nostrū. ꝑ quē tuo interuentu a tormētis ⁊ terroribus omib9 eruamur ⁊ ad desideratā celestis patrie requiem ꝑducamur. Prestante eodez. Ad vs. Deus in adiutorium meū intende. Ps.

Aluum me fac de9 qm̄ intrauerūt aq̄. vsq̄ ad animā meā. Infixus sum in limo ꝑfundi. et nō est substātia. Ueni in altitudinem maris. et tempestas dimersit me. Laboraui clamās rauce facte sunt fauces mee. defecerunt oculi mei dū spero in deū meum. Gloria patri ⁊ filio. Añ. Omis etas defleat mortē saluatoris. g'oriose v̄ginis p̄ textu doloris. Capitulum.

ibi absit gloriari nisi in cruce domini nostri iesu christi ꝑ quē mihi mūdus crucifix9 est ⁊ ego mundo. Re. Deo grās. Hymnus.

Aste parētis viscera pena torquentur aspera. dum illū quē cōcepat verbo ꝑuersi verberāt. Illū tractant crudeliter cedunt. cruentant acriter. hec audiens anxie matris crescūt angustie. Sed cū ad mortē ducitur. hunc mater trist' sequit. pectus ꝑfundens fletib9 afficiens liuorib9. In cruce duz extenditur videns mr̄ q̄ morit. nullus dolor amarior. nā nulla proles carior. Sit honor laus. ℣. Nulla nouit genitrix angustias tam duras. Re. Cuz plagas inspiceret ⁊ capit' puncturas. Ad mag. Añ. Uirgo passo filio penas cordis indicat. et plebis in medio dolorē cordis replicat. vrgente supplicio mesta voce supplicat. q̄ quondaz p̄ gaudio cecinit magnificat. Ps. Magnificat. ℣. Domine exaudi. Oratio.

Ropter planctū acerbi eiulatus quez ꝑfundo pectoris fonte manāte abscōdere nō valebas virgo castissima. qn̄ vt pie creditur in amplexus ruebas exanimi cor

poris filij tui de cruce depositi. cu⁹ genas
antea nitentes ⁊ ora rutilantia. mortis con/
spiciebas ꝑfundi palloribus. ipm̄qꝫ totū con/
cussum cernebas liuidū liuoribus. ac ꝯcisum
vulnere sup vulnus. auxiliare nob vt nunc
sic nostra plangam⁹ facinora et emplastris
penitētie peccatoꝝ curem⁹ vulnera. dū cor
pus nostrū morte deformať. nr̄a tunc ruti/
let aīa candore innocētie. quatinus digni
simus frui mellifluis osculis. constringa/
murqꝫ amorosis amplexibus sup oīa dul/
cissimi filij dn̄i tui nostri iesu christi. Qui.
Ad Completorium. Cōuerte nos de⁹ sal'.
Re. Et auerte irā tuā. Deus in adiutoriū
meum inten. Añ. Nos mr̄is cōpassio. Ps.
Duersum me susurrabāt oēs. Uer
bum iniquū ꝯstituerūt. Etem̄ homo
pacis mee. Tu autē dn̄e miserere. Glia patri
Añ. Nos matris cōpassio iesu rex insignis
seruet a voragine gehēnalis ignis. Hymn⁹
Genitrix egregia cum iudeos in furia
o christū videres capere cor tuum cepit
tremere. Alta ducens suspiria tu sequeba/
ris anxia in fletibus exuberās ad templū vs/
qꝫ sperans. Sit honor laus. Caplm.
epulto dn̄o dispersisqꝫ discipulis fides
vniuersalis ecclie solū in dn̄i matre mane/
bat. ℣. Post mortē filij virgo cū iohanne ꝑ
manebat. Re. Parata semp ad carcerem et
ad mortē. Ad Nunc dimit. Añ. Passiōis
gladius virgo carens crimine tuā ptransi/
uit animā. oīa cū grauamine qđ ꝓmisit sy
meon plenus sacro flamine cum in templo
dixit. Nunc dimittis domine. Oratio.
Ropter singult⁹ ⁊ suspiria indicibilia/
qꝫ lamēta quibus affligebantur intima
tua virgo gloriosissima qñ filiū tuum vni/
genitū aīe tue solaciū tibi sublatū atqꝫ se/
pultum videbas. ad nos exules filios eue
ad te clamātes ⁊ suspirātes in hac valle la/
chrymarū. illos tuos misericordes oculos
cōuerte. ⁊ iesum benedictū fructum ventris
tui nobis post hoc exiliū ostende. tuisqꝫ suf
fragantibus meritis ecclīasticis. fac sacramē
tis muniri. ⁊ fine beato cōsummari. ⁊ eter/
no iudici tandē misericorditer presentari.
Prestante eodē dn̄o nostro iesu christo fi/
lio tuo qui cū patre ⁊c.

Explicit cursus de cōpassione beate ỽgi
nis sancti Bonauenture.

Sequit Salue regina ordinatū p san/
ctum Bonauenturā doctorē seraphicū.

Salue.

Salue virgo virginū stella matutina.
Sordidorū criminū vera medicina.
Consolatrix hoim q̄ sunt in ruina.
O vere peccaminū vere draconina.

Regina.

Regina regnantiū virgo puellaris.
Peperisti filiū mater singularis.
Sacratū pallaciū dei cōuocaris.
Diuinum auxiliū nobis largiaris.

Misericordie.

Fons misericordie dici meruisti.
Atqꝫ mater grē que concepisti.
Summū regē glie quē post pepisti.
Largitorem venie mūdo cōtulisti.

Uita.

Uita via veritas est de terra nata.
Et tua virginitas restat illibata.
Nam tua humilitas fuit operata.
Ut in te diuinitas esset incarnata.

Dulcedo.

Dulcedo dulcedinis fruct⁹ benedict⁹
Uentris tui ỽginis agn⁹ dei dictus.
Cui⁹ vnda sanguinis homo derelict⁹.
Lotus labe criminis est ⁊ demon vict⁹.

Et spes nostra.

Et spes nostra solida es ỽgo maria.
Uirga yesse florida vt in Isaia.
Rore celi madida dicit ꝓphetia.
Pulchra vt nix candida mr̄ dei pia.

Salue.

Salue lux fideliū fulgens vt aurora.
Que es supra liliū pulchra ⁊ decora.
Omne qđ est noxium tolle sine mora.
Et dei auxilium ꝓ nobis implora.

Ad te.

Ad te clamant miseri multū desolati.
Nobis aures aperi pectoris sacrati.
Ut a fauce inferi p te liberati.
Consequamur liberi viam tui nati.

Clamamus.

Clamam⁹ deuoti⁹ ad te suspirātes.
Et affectuosi⁹ te pie ꝓcantes.
Dele quod interi⁹ male cogitātes.
Gessimus exteri⁹ ope peccantes.

Exules.

Exules exilio oēs sumus dati.
Pro parentū vicio gloria priuati.
Paradisi gaudio ⁊ exorbitati.
Tuo beneficio sumus reparati.

Filii.
Filii suspiriis pdere coguntur.
Mundi p miseria p quã inuoluunt.
Ad damnata vicia sepe dilabunt.
Sed misericordia tua fulciunt.
Eue.
Eue lapsus intulit damnũ desperatũ.
Et a nobis abstulit gaudiũ beatum.
Ut post euam cõtulit virgini incarnatũ.
Quõ morte sustulit diluit peccatũ.
Ad te.
Ad te clamãt iugiter tui famulãtes.
Et in te fideliter omẽs suspirantes.
Iuuamen hũiliter tuũ implorãtes.
Quos misericorditer audias clamãtes.
Suspiramus
Suspiramus fletib nris p peccatis.
Et multis gemitib p nos ppetratis.
Sed in te cõfidimus mr pietatis.
Uere penitentib veniã da gratis.
Gementes.
Gementes recolimus mala retroacta.
Que inique gessim mente nõ coacta.
Sed in te ɔfidimus maria intacta.
Ut a te que petim sint in nob facta.
Et flentes.
Et flentes dolorib mente verecũda.
Lumen nostris cordib infunde facũda
Uiciorum sordib benigne munda.
Iunge nos celestib maria iocunda.
In hac valle.
In hac valle miseria multũ tenebrosa.
Hominũ sunt genera multũ fedosa.
Nam eorũ opera sunt ɔtagiosa.
Propter facta scelera z obprobriosa.
Lachrymarũ.
Lachrymarũ cumuli nõ psunt vl aque.
Cũ senes z paruuli z plebs vnaqua.
Timeant qd emuli q̃runt circũquaq.
Et frẽs hui secli trahũt vsquaq.
Eya ergo.
Eya ergo digne ad nras mentes
Atq lapsus erige ɔforta tremẽtes.
Et errantes corrige te pie q̃rentes.
Miseros nos dirige in te ɔfidentes
Aduocata.
Aduocata libera coram saluatore.
Postulare pera cõsuetoq more.
Et p gente misera benigno fauore.
Natum tuũ mitiga materno amore.
Nostra.
Nostra spes fideliũ semp fuit talis,
Est z erit omniũ mater virginalis.
Ut nobis p̃sidium ciuitas regalis.
Sit atq remediũ pulsis pcul malis.
Illos tu. misericor. oculos ad nos ɔuerte.
Illos pios oculos z misericordes.
Conuerte ad famulos in bono discordes.
Et ad malũ sedulos forti ɔcordes.
Nec carnis stimulos deleas z sordes.
Et iesum benedictũ fructũ.
Et iesum vnigenitũ fructũ bñdictũ.
Monstra nob inclitũ piũ z nõ fictũ.
Per quẽ gen pditũ a deo in euũ victũ.
Datũ in interitũ reuixit inuictũ.
Uentris tui.
Uentris tui viscera iesum portauerũt.
Et beata vbera ipm lactauerũt.
Cui iudei vulnera dira intulerũt.
Et ipm post vbera cruci tradiderũt.
Nobis post h exiliũ ostende.
Nobis post h exiliũ benignũ ostende.
Iesum tuum filiũ z nobis impende.
Uerũ patrociniũ z maternũ extende.
Cum ad iudiciũ erimus defende.
O clemens.
O clemens clemẽtia summe bonitatis.
Adonay filia flos virginitatis.
Damnatorũ venia mater pietatis.
Uirginũ leticia stola caritatis.
O pia.
O pia piissima regina celorũ.
Omniũ digna ditissima dei seculorũ.
Uirgo prudentissima gẽma ɔfessorũ.
Atq iocundissima laus aplorũ.
O dulcis.
O dulcis dulcissima sup faua melle.
Columba castissima carẽs omi felle.
Mater benignissima iuxta nostrũ velle.
Cuncta fetidissima a nobis repelle.
Maria.
Maria eximia natũ depcare.
Ut q̃cunq omia hec vult recitare.
In tui memoria z te collaudare.
Dignetur in gloria sua collocare.

Expositio misse sancti Bonauenture.

C

Hrist assistens pontifex. Apl's ad Hebre. dicit illa vba de dño iesu et vero pontifice. Iste nanq pontifex tante dignitatis est q etiã pontifices z sa

cerdotes nr̄i in oīb9 q̄ in missa faciūt ipm̄ re
p̄sentāt. Vñ vt cū maiori reuerētia ꝛ deuo
tione sacroscā̄ missaꝝ solēnia audire velit;
Quid missa significet et quō xp̄m tā̄ missa
q̄s sacerdos rep̄ñtet cōpendiose dicere vo/
lo. Sciendū igitur ꝙ sacerdos p̄mo capiti
amictū supponit qd̄ humerale dicit̄. qd̄ vs/
q̄s ad humeros descēdit. ꝛ int̄ ꝯsecratas ve
stes cōputat̄. postea albam ꝛ cingulo se cin/
git. postea manipulū in leua manu sumit.
postea stolā longā collo supponit. ꝛ eā can/
cellatā in pectore ad modū cruc; iuxta vtꝝ/
q̄s latus cinguloteu9 ligamētis applicat. po/
stea casulā induit. et sic ad altare procedit.
Si q̄s ex his indumētis p̄ obliuionē ali/
q̄d obmitteret grauit̄ peccaret. Quid autē
hec significent breuit̄ videam9. Humerale
caput coopiens signat ꝙ xp̄s q̄ est caput ec
clesie diuinitatē in hūanitate abscōdit. Al/
ba mūda ꝛ longa magnā xp̄i mūdiciā sigt.
q2 petr9 dicit ꝙ xp̄s pctm̄ nō fecit. nec īuen
tus est dol9 in ore ei9. Hāc mūdiciā xp̄s in
baptismo nob̄ tribuit. Linea em̄ alba per
aquā dealbat̄. ꝛ eccl̄ia p̄ baptismū xp̄i candi
dat̄. Cingulus designat v̄ginitatē xp̄i ꝛ sue
castissime m̄ris quā nos hr̄e docuit dicēs.
Sint lumbi vr̄i ꝛc̄. Manipul9 in leua est
hūilitas xp̄i in hac vita. vel manipul9 in le/
ua designat pugnā xp̄i p̄ iusticia. ip̄e em̄ p̄
iusticia pugnauit. mūdū supauit. ꝛ diaboli
ptātē deiecit. ꝛ idcirco manipul9 ī leua clip/
peū vel pugnā p̄ iusticia designat. Ad hanc
nos hortat̄ xp̄s dicēs. Beati q̄ p̄secutionē
patiunt̄ pp̄t ꝛc̄. Stola longa sup̄ collū ante
cor ꝛ vsq̄s ad pedes dependēs signat obedi
entiā xp̄i ꝛ volūtariā seruitutē p̄ nob̄. Ipse
em̄ p̄ salute nr̄a fact9 est p̄ri obediens vsq̄s
ad mortē. mortē aūt cruc;. ꝛ h̄ designat can/
cellata stola in pectore ad modū cruc;. De/
signat etiā crux ī pectore passionē xp̄i quam
circūferre p̄uigili meditatiōe debem9. vna
cū sacerdote in corde ꝛ corpe p̄ mortificati/
onē frene delectatōis. Designat etiā crux
ante pect9 sacerdot; cācellata pp̄l'm iudaicū
in sinistrā partē transire. q̄ xp̄m occidit ꝛ in
ip̄m credere noluit. Popul9 aūt gētil' ī xp̄m
credidit ꝛ se in dexterā partē p̄ fidē collo/
cauit. qd̄ exp̄ssum ē in Genesi qñ iacob ne/
potib9 suis. vic; manasse ꝛ effraim bñdicēs
cancellat; manib9. dexterā sup̄ iuniorē. sc;
effraim. leuā vero sup̄ seniorem. s. manassen
posuit. ꝛ ait. Bñdicat de9 puer; illis. Casu/
la. i. parua casa vel dom9 signat celū ꝛ trā.
q̄ xp̄s sua maiestate implet sic ip̄e dicit p̄ p̄/
phetā. Celū ꝛ trā ego impleo. Casula etiā
designat caritatē q̄ diligere debemus ami
cos in deo. ꝛ inimicos pp̄t deū sic xp̄s nos
docuit v̄bo ꝛ exēplo. p̄ anteriorē p̄tē casule
designant̄ amici. p̄ posteriorē inimici Vnd̄
xp̄s dixit. Diligite inimicos vr̄os ꝛc̄. Dicit̄
aūt missa a mittēdo. ꝛ rep̄ñtat legationē int̄
hoīes ꝛ deū. De9 em̄ mittit filiū suū xp̄m ī
altari. ꝛ iterū mittit eccl̄ia fidelis eundē chri
stū ad p̄rem vt p̄ pctōrib9 intercedat Itē añ
inceptionē misse sacerdos dicit ꝯfessionē.
q2 licet sit nūci9 ꝛ legatus fideliū. tñ se scire
debet pctōrē esse accusans se de pctis suis.
sicut scriptū est. Iustus in p̄ncipio accusa/
tor est sui. Signat etiā ꝯfessio ante missā
ꝙ xp̄s p̄ peccat; nr̄is mortu9 est. iust9 p̄ in/
iustis. vt nos offerret deo p̄ri. et ip̄e christ9
in p̄sona pctōꝝ dicit in ps̄. Longe a salute
mea verba delictoꝝ meoꝝ. q. d. pctā populi
mei nō p̄mittunt me viuere. sed oportet vt
p̄ pctōrib9 moriar. ꝛ sic eos p̄ri meo recōcili
ando offerā. Item post ꝯfessionē sacerdos
accedēs altare istud osculat̄. signās p̄ incar
nationē ꝛ passionē xp̄i salutē et pacē iudeis
ꝛ gentib9 ad fidē xp̄i ꝯuersis esse nūciatā.
In dextro eī cornu altar; iudei. in sinistro
vero gētiles designati sūt. Vñ ꝛ missa ī dex
tro cornu inchoat̄. q2 ex stirpe iudeoꝝ xp̄s
hūanitatē assūpsit. Btā em̄ v̄go maria de
regia stirpe dauid originē duxit. q̄ de spiri/
tuscō xp̄m dñm nr̄m cōcepit. Tandē cho/
rus vel sacerdos introitū misse incipit quē
oēs astātes clerici ꝯcordit̄ cantare debent.
Chor9 nāq̄s grece ꝯcordia dr̄ latine. Q' āt
introit9 bis cantat̄ p̄ hoc desideriū antiq̄ꝝ
patrū designat̄. in q̄rum p̄sona Isa. dixit
de incarnatione christi quā p̄phete ꝛ patri/
arche desiderabant. Vtinā dirūperes ce/
los ꝛ descenderes. quorū tandē audiēs cla
morem domin9 venit in mundū. sicut ip̄e p̄
ps̄. dicit. Propter miseriā inopū ꝛ gemitū
pauperū nunc exurgā ꝛc̄. Item ꝙ introit9
bis cantat̄ designat ꝙ qui ventur9 erat. de/
us ꝛ homo in vna p̄sona existeret. Item ꝙ
introitus bis cantat̄ ꝛ in medio scā̄ trini/
tas p̄ glīa p̄ri collaudat̄. signat ꝙ christ9 de
virgine natus introiuit in hunc mundū et
fidem trinitat; nobis insinuans iterū ascē/
dēdo introiuit ī celū. quē multi scōꝝ imita/
ti sunt. q̄ licet hunc mundū p̄ natiuitatē ꝛ p̄

ꝓpagationē carnis introierūt ⁊ carnalit̄ de parētibꝫ nati sunt. tū ꝑ fidē sctē trinitatꝭ in baptismo vel effusionē sanguinis ꝓ xp̄o sūt renati. ⁊ sic angelicꝭ choris associati. vnde ⁊ kyrie el̄. nouē decantant̄. qꝛ dragma decia scꝫ hūana natura q̄ ꝑdita erat int̄ nouē choros angeloꝝ ꝑ incarnationē xp̄i instaurat̄. ⁊ qꝛ scti angeli de hac instauratiōe gratulā/tur. hymnꝰ angeloꝝ. s. Glia in excelsis. quē ip̄i in natiuitate xp̄i cantauerūt ꝑ sacerdo/tem letant̄ inchoat̄. ħ signās ꝙ xp̄s ꝓpt̄ hu/mani generꝭ restauratōnē incarnari digna tus est. Que aūt in ħ hymno sequunt̄. s. lau damus te vsqꝫ ad finē. beatꝰ thelesforꝰ pa/pa post sctm̄ Apl̄m Petrū nūero octauus apposuisse dr̄. licet q̄dā sctm̄ hylariū episco/pū pictauiensem ⁊ doctorē p̄cipuū hec ap/posuisse ꝯtendāt. Vn̄ sciēdū ꝙ cū kyrie el̄. cantamꝰ. dn̄i dei nr̄i misc̄diam ꝓuocamꝰ et vt nr̄i misereat̄ inuocamꝰ. Kyrie el̄. interp̄/tatur. dn̄e deꝰ pr̄ miserere. xp̄e el̄. dn̄e Jesu xp̄e fili dauid miserere. Kyrie el̄. dn̄e sp̄us/sctē miserere. ymas em̄ latine signat nobis. q. d. eccl̄ia catholica. Sctē pr̄ qui filiū tuū misisti vt ex v̄gine maria nascerer̄ miserere nobis vt nouē chorꝭ angeloꝝ associemur. xp̄e fili dei viui q̄ de v̄gine maria nasci di/gnatꝰ es miserere nob. Sctē sp̄us q̄ mariā virginē tua gr̄a implesti qn̄ xp̄m ꝯcepit mi/serere nob. Sic aūt trinitatē ꝑ Kyrie el̄. et xp̄e el̄. inuocamꝰ ⁊ glia in excelsis subiūgi/mus vt on̄damꝰ eundē deū colere in terris quē angeli venerant̄ in celis. Post ħ sequit̄ Orō. q̄ collecta dr̄. eo ꝙ oēs astātes misse/se debeāt deuote colligere. ⁊ cū sacerdote fi delit̄ orare Et huic orōni p̄mittit̄ salutatio scꝫ dn̄s vobiscum. ⁊ hec salutatio ꝑtinet ad simplicē sacerdotē. Ep̄i autē q̄ sunt vicarij xp̄i salutare solēt ꝑplm ea salutatiōe q̄ xp̄s salutauit suos discipulos. i. pax vob. q. d. si digne sacris mysterijs interesse velitꝭ sitis fi. ij pacis. De salutatiōe minoꝝ sacerdotū. scꝫ dn̄s vobiscū ⁊ r̄nsione ppl̄i. ⁊ cū sp̄ū tuo. sicut dicit beatꝰ Hiero. cuꝫ sp̄ū hois optat sp̄us dei esse. qꝛ in sp̄ū rōnali creatꝰ est ho/mo ad imaginē ⁊ silr̄udinē dei. Hortatur aūt oēs circūstātes vt secū orēt dī. Oremꝰ. Jā oēs vanitatē postponamꝰ. detractiōes ⁊ susurratiōes malas in eccl̄ia abūciamus ⁊ deuotōi diligētissime intēdamꝰ. ⁊ orōni sa/cerdotis in missa. eo ꝙ ip̄e sacerdos suaꝫ et oīm circūstantiū orōnē ⁊ deuotionē in sua

supplicatiōe colligat ⁊ ad deū p̄ces fundat. quā cū ꝯcluserit petit vt exaudiri mereat̄ a p̄re. ꝑ dn̄m nr̄m iesum xp̄m. Vn̄ si exaudi/ri volumꝰ dn̄m ad nos clamantē audiamꝰ in ep̄l'a ⁊ eiꝰ p̄cepta ip̄leamꝰ inq̄ntū possūꝰ.

Epistola em̄ interdū ex veteri. inter dū ex nouo testamēto sumit̄. qꝛ ve/tus testamētū ⁊ nouū de dn̄o et eiꝰ p̄ceptis loquunt̄. Dicit̄ aūt ep̄l'a ab epi qḋ est supra. ⁊ stola missio. q̄i de sup̄mis missa. Sp̄ū em̄ sctō inspirati ꝓphete ⁊ ap̄li locuti sunt om̄es. Sciendū ꝙ in q̄rtis ferijs q̄t/tuor tp̄m legunt̄ due lectiōes. s. ꝓphetia ⁊ e/pistola. Jn quibꝫ designat̄ ꝙ om̄es clerici q̄ ordinandi sunt ⁊ inuestiendi sacris ordi/nibꝫ in sequēti sabbato. eruditi debent esse in veteri ⁊ in nouo testamēto. Vel in duabꝫ lectiōibꝫ designat̄. ꝙ in corpe ⁊ aīa mundi debēt esse. Ab hac em̄ q̄rta feria vsqꝫ ad sab batū clerici antiquitꝰ examinabant̄. ⁊ i sab bato ordinādi ep̄o p̄ntabant̄. Jn quo sab/bato due lectiones legunt̄. ad designandū ꝙ om̄es q̄ illo die ordines ꝯsequunt̄. illu/minatos debēt habere sensus. vt populuꝫ sibi cōmissum eo meliꝰ regere valeāt. Naꝫ si cecus cecū ducit ⁊c̄. Debēt ergo in māda tis dn̄i ꝑseuerare fidelit̄. q̄ eis in lectiōibꝫ et ep̄l'is frequētꝰ recitant̄. ⁊ ire de v̄tute in v̄/tutē. qḋ Graduale designat. Dicit̄ ei a gra diendo. Vn̄ dn̄s cuidā dixit. Si vis ad vi/tam ingredi serua mādata. Graduale aūt in duobꝫ v̄sibꝫ termiat̄. qꝛ in duobꝫ p̄ceptis caritatis. s. in dilectiōe dei ⁊ ꝓximi vniuer/sa lex pendet ⁊ ꝓphete. Per caritatē aūt me/rebimur gaudia regni celestꝭ. qḋ in all'a de/signat̄. Jn celo em̄ scti deū laudāt. ⁊ all'a in terp̄tat̄ laudate deū. Gaudiū aūt sctōꝝ in/termiabile ⁊ ineffabile dr̄. qḋ ꝑ neuma post all'a dulce ⁊ lōgū satꝭ ꝓpe declarat̄. Solemꝰ em̄ lōgā notā tonādo pꝰ all'a sup hāc l̄rām a. plixius decātare. q. d. Gaudiū sctōꝝ in ce lis intermiabile ⁊ ineffabile ē. Ex autē tp̄e merorꝭ tractū ꝑ all'a cantamꝰ. in ħ meroreꝫ ⁊ tristiciā huiꝰ seculi designamus. Sequit̄ de sequētijs. Sequētie dicunt̄ a sequendo qꝛ antiquū cantū secuti sunt. Fecit aūt se/quentias natherꝰ abbas scti Galli. Quidā autē monachi grisei sequētias nō cātāt. qꝛ ip̄i antiquū vsuꝫ nō sequunt̄ in cantando. Multi etiā pꝰ abbatē natheꝝ seq̄ntias no/uas fecerūt. sicut hermannꝰ ꝯtractꝰ. q̄ fecit Aue p̄clara. ⁊ Scti sp̄ūs. ⁊ multi alij quoꝝ

noia long. ē dicere. Q aūt dr̄ añ euāgeli
um seq̄ntia scī euāgelij. i. seq̄ntia q̄ legi de/
bēt sūt fm Mat. vl' Joh. dicta. Sequit vi
dere q̄re euāgeliū i aq̄lonari pte legat. ⁊ q̄d
p h insinuat. Euāgeliū grece dr̄ bonū nūci
ans latine. Et q̄d meli⁹ nūciās q̄ q̄ fili⁹ mis
sus a p̄re. dicit. venite bn̄dicti p̄ris mei. Q
aūt euāgeliū ɔ aq̄lonē legit. h desigt q̄ dn̄s
iesus q̄ p nob incarnari dignat⁹ ē lucifeꝛ ⁊
oēs aereas p̄tātes debellare venit Ipe em̄
lucifer dixit. Ponā sedē meā ad aq̄lonē ⁊ si
mil' ero altissimo. Cui dictū ē. Quō cecidi/
sti ⁊c. Igit euāgeliū legēdū ē vt aq̄lo surgat
⁊ auster veniat. qd̄ ē dicere. vt diabol⁹ fugi/
at ⁊ sp̄ūsctūs adueniat. Solet aūt legens
euāgeliū pp̄lm salutare ⁊ eis salutē dn̄i opta
re q̄tin⁹ corda circūstātiū apiant ad audiē/
da ⁊ iplēda v̄ba scī euāgelij. Et rn̄det pp̄ls.
Gl'a tibi dn̄e. q̄ nos ad tuā doctrinā voca/
re ⁊ tuo sanguie redimere dignat⁹ es. Si/
gnāt aūt se fideles signo scē cruc̄ in initio
euāgelij sic ⁊ legēs euāgeliū. vt ad intelligē
da v̄ba scī euāgelij ab inanis cogitatoīb⁹
mūdent. ⁊ a dn̄o audire mereant. qd̄ disci/
puli a dn̄o meruerūt audire. Iā vos mūdi
estis ꝑpter ſmonē quē locut⁹ sum vob. De/
bēt etiā v̄ba scī euāgelij stādo ⁊ denudato
capite ab oīb⁹ ⁊ sine baculo vl' reclinatorio
cū reuerētia et tremore audire. q2 dn̄s nu/
dā ⁊ aptā v̄itatē in euāgelio p̄dicauit. Un̄
male faciūt q̄ eo tp̄e genua flectūt vl' i oro/
ne p̄cūbunt. Dn̄s em̄ iesus xp̄s dulcissima
v̄ba ⁊ melliflua p̄dicauit. q̄ etiā ab extrane/
is cōmēdata sūt. Un̄ legit in euāgelio Jo.
Q q̄dā ei⁹ v̄ba audiētes dixerūt. Nunq̄ lo
cut⁹ est hō sicut h hō loquit. ⁊ mirabant de
his q̄ p̄cedebāt de ore dei De mirabilib⁹ āt
⁊ de signis q̄ in euāgelijs legunt. stati lecto
euāgelio laic̄ aliq̄d esset dicēdū. Post h
sequit. Credo in vnū. q2 dia q̄ xp̄s p̄dicauit
⁊ euāgeliste sc̄pserūt firmit credere debem⁹.
Hanc fidē catholicā greci symbolū vocāt.
Est aūt triplex symbolū a scīs p̄rib⁹ editū
Primū videlicet Credo in deū. qd̄ ad horas
solet dici. Hoc symbolū sctissimi xp̄i apl'i p
singl'as p̄ticulas ɔposuerūt. ⁊ hāc fidē apl'i
p totū orbē diuulgauerūt. Sed sciendū q̄
huic fidei catholice heretici fortissime resti
terūt impugnātes eam. Sctissimi aūt ep̄i
xviij. int q̄s btūs Nicola⁹ dr̄ fuisse ɔcilio ni
ceno habito p⁹ tp̄a apl'oꝝ hāc fidē catholi/
cā ab apl'is editā diligētissime elucidare ca
rauerūt. ⁊ symbolū h. s. Credo in vnū qd̄ in
missa canit ediderūt. ⁊ in missa cātari statu
erūt. qd̄ statutū in ɔcilio ɔstātinopolitano
a mult̄ scīs ep̄is. int q̄s dr̄ fuisse btūs Au
g⁹. valde approbatū ⁊ firmatū est. Tercium
symbolū qd̄ ad horam p̄mā dr̄. s. Quicunq̄
vult btūs Athanasi⁹ alexādrin⁹ ep̄s dino/
scit edidisse. Et hec dicta de symbol' suffici/
ant. Sequit videre de offertorio. Dicit
aūt offertoriū ab offerēdo eo q̄ pp̄l's oblati
ones ad altare deferēs deuotū ⁊ fidelē se eē
deo ondat. Nā sicut sacerdotes solent gau
dere si multi ad offerendū veniāt. Sic apl'i
gaudebāt qñ multi se pp̄li deo offerebāt ⁊ fi
dei catholice obediebāt. sic in actib⁹ apl'oꝝ
legit. Solet aūt sacerdos añ offertoriū po
pulū p dn̄s vobiscū salutare. ⁊ ad orādū p
orem⁹ inuitare. q2 ordo ɔueniēs est vt post
p̄dicationē euāgelij iā lecti sequat in corde
laus. in ore fruct⁹. in ope fides. Preterea
⁊ offerēda dr̄. q2 dn̄o sacrificiū laudis offer
tur. Sacerdos em̄ accept̄ oblatōib⁹ a po/
pulis calicē p̄patū vino ⁊ aq̄ ⁊ hostia a mini
stris. post h liber canōis ⁊ p̄fatiōis ad sini/
strā partē defert. iuxta quā pte ⁊ euāgeliū
legi solet. sicut sup⁹ dictū est. q2 gentes do
ctrinā xp̄i ⁊ apl'oꝝ q̄ in sinistro cornu altar̄
figurate sunt a iudeis ⁊ deuoti⁹ q̄ iudei su
sceperunt. Iudei em̄ exceptis pauc̄ doctri
nā xp̄i repulerūt ⁊ apl'os de iudea eiecerūt
Ita vt ipi dicerēt iudeis. Uobis quidē v̄/
bum salutis missum est. quia ergo repulist̄
nos et indignos vos illo iudicastis ⁊ eter/
ne vite. ecce cōuertimur ad gentes. Actuū
xiij. Unde si vnū lumen tm̄ ad missam ha/
beatur ante euāgeliū ad sinistrā partē alta
ris ponendū est q2 cereus fidē signat. q2 in
christū credimus nos qui ex gentib⁹ veni/
mus. His itaq̄ peractis calix cum patena
adaptat. in q̄ vinū cū aq̄ limphat. ⁊ cū obla
ta adbibita sup altare eleuat. Sciēdū q̄ al
tare q̄drāgulū designat crucē xp̄i q̄dratā.
Calix sepulchꝝ dn̄i. Patena lapidē suppo
sitū. Corpale syndonē mūdā in q̄ inuolutū
est corp⁹ dn̄i. Rotūditas hostie trinitatē et
eternitatē dei. Rotūditas ei fine caret ⁊ initio.
Eternitas etiā caret initio. ⁊ fine ñ claudit.
qd̄ i fine collectā ⁊ qñ p oia secl'a dr̄ declarat
Altare qñ ab ep̄o ɔsecrat in q̄ttuor cornib⁹
ad modū cruc̄ oleo pūgit. Et ecclia sangui/
ne christi similiter est puncta. Unde cantat
de cruc̄ stipite. Quē sacer cruor pungit ⁊c.

Itē altare pānis albis ꝛ mundis coopit̄.ꝛ crux xp̄i in hūanitate eı⁹ in ea pendēte decorat̄. Itē in altari scōꝝ reliq̄e abscōdunt̄ ꝛ in cruce dn̄i maxima mysteria repiūt̄. vicȝ longitudo. latitudo. sublimitas ꝛ ꝑfundū. Qꝛ aūt in calice aq̄ admiscet̄ vino. Nūc dicendū ē. Debet em̄ ī modica q̄ntitate vino admisceri. vicȝ vt aq̄ oīno absorbeat̄ a vino Si em̄ qḋ absit multitudo aq̄ in calice misceret̄. ita vt vinū vinceret ꝛ eı⁹ saporē tolleret sacerdos sanguinē xp̄i nō ꝯsecraret ꝛ negligentiā magnā cōmitteret. Aqua em̄ designat xp̄l'm Vinū xp̄i deitatē. q̄n aūt aqua admiscet̄. pp̄l's xp̄o adunat̄. vn̄ valde timendū ē ne aq̄ obmittat̄. ꝛ cauendū ne pp̄l's a xp̄o sepet̄. Hostia aūt iuxta calicē locat̄. q̄a xp̄s p eccl'ia imolat̄. Hostia etiā de multis granis ꝯficit̄. ꝛ cū aq̄ adunat̄. silr̄ ꝛ vinū ex multis racemis liquat̄. p que dat̄ intelligi q̄ xp̄s cū multis mēbris p aq̄ baptismū sibi cōiūctis vnū corp⁹ efficit̄. Vn̄ dic apl's sup h̄ vbo. Et erūt duo in carne vna. Sacrm̄ h̄ magnū est. ego aūt dico ī xp̄o ꝛ in eccl'ia. In festis aūt p̄cipuis calix ꝛ hostia s. l'et altare cū thuribulo incēsant̄. Per qḋ signat̄ q̄ fidelis pp̄l's vna cū sacerdote oꝛones singl'as vl' speciales ad scōs facere debēt q̄ꝛ solēnitatē special'r pagunt̄. Sacerdotē em̄ in solennitatib⁹ collectas p̄fatiōes comitātes in canone mutare solēt. sic ꝛ ipi circūstantes speci'ꝛ oꝛoes dō ꝛ scis mittere dn̄t. De his ps̄. in ꝑsona eccl'ie. Dirigat̄ oꝛo mea ꝛc̄. Deinde ꝑpato calice ꝛ thurificato. sacerdos se hūiliare solet ī oꝛone ꝛ inclinare. postea ad pp̄l'm se v'tens vt p se oꝛet silent̄ petit. Quid aūt h̄ significet breuit̄ videam⁹. In euāgelio legit̄ q̄ ad p̄dicationē xp̄i multi ꝯuertebant̄. ita vt pharisei dicerēt. Ecce mūd⁹ totus p⁹ eū abijt. ꝛ ꝑpter resuscitationē lazari collegerūt pharisei cōcl'iū. vt nō solū dn̄m iesum xp̄m sed etiā lazarū interficerēt resuscitatū. ꝑpt̄ qḋ q̄ꝛ xp̄i nondū aduenerat hora. s. vsq̄ ad diē palmaꝝ se occultabat et secreto oꝛabat ꝛ docebat. qḋ silētiū ꝛ inclinatio p⁹ offertoꝛiū siḡt. Itē post diē palmarū discipulos oꝛare hortat̄. s. an̄ parasceue ne intrēt in tentationē. qḋ oꝛare an̄ secretā sacerdotis ad pp̄l'm se v'tent' indicat. Secreta aūt occultā oꝛonē siḡ. in q̄ sudoꝛ sanguineus de corpe eı⁹ distillabat. Itē dn̄s nr̄ iudeis obiecit q̄ occiderunt ꝑphas ꝛ ad se missos: cū monita sua ꝯtēnerēt dixit ad eos. Dico vobis. nō me videbit̄ amodo. donec dicatis. bn̄dict⁹ q̄ venit in noīe ꝛc̄. ꝛ sic ab eis recedēs vsq̄ ad ꝑfinitū tp̄s a p̄ȓe se occultabat. In die aūt palmaꝝ vt dictū ē. se eis humilit̄ offerebat in asino sedēs. tūc adimpletū est qḋ dixerat. Nā pueri hebreoꝛū cum multa turba q̄ ꝯuenerat ad diē festū pasce clamabāt dicētes. bn̄dict⁹ q̄ venit. Et. Osāna ꝛc̄. que oīa sacerdos in missa repn̄tat q̄n post secretā p oīa secula. alta voce decātat. ꝛ p̄fationē ꝛ scūs vsq̄ ad Osanna in excelsis in eccl'ia ꝑnūciat. Sciendū q̄ in p̄fatiōe tangit̄ ꝑrogatiua nō paruipendēda. Eccl'ia em̄ militans in terris petit admitti voces suas cū spiritib⁹ ꝛ v'tutib⁹ angelicis in cel'. Qḋ vtiq̄ fit si ad monitionē sacerdotis corda sursum hēm⁹ ad dn̄m. nō ad terrenū desideriū. q̄ꝛ sine dubio ima summis ꝯiūgunt̄. scriptū est em̄. Ubi fuerit corp⁹ illic congregabunt̄ aquile. i. angeli. Cum q̄b⁹ nr̄as voces cū spiritib⁹ ꝛ v'tutib⁹ angelicis. in cel' admitti petim⁹ sine fine dicētes ter Sanct⁹. q̄ꝛ trinus ꝛ vn⁹ est de⁹. ꝛ ideo trib⁹ vicib⁹ sanctus cantam⁹. q̄ꝛ deū potentē in celo. in inferno ꝛ in terra ꝑnunciam⁹. ita vt in nomie dn̄i oīe genu flectat̄ ꝛc̄. vel ideo ter sanct⁹ cantam⁹. q. d. Oīps de⁹ Scūs es. fideles tuos in t'ra ꝑtegēs. Scūs es angelos in cel' ꝛ omēs scōs inenarrabili gaudio replens. ꝛ hi exercit⁹ tangunt̄ in h̄ verbo sabaoth. qḋ interp̄tat̄ exercit⁹. Bn̄dict⁹ q̄ qui venit in noīe dei p̄ris. ꝛ p salute nr̄a carnē assumere ꝛ crucē subire dignat⁹ est. Osanna in excelsis. Osanna interp̄tat̄ salua ꝛ saluifica. q. d. eccl'ia. Qui potēs es ī excelsis salua nos xp̄e existētes in t'ris. Qꝛ aūt Osanna bis cantatur duplex stola vel gl'ia scōꝝ scȝ corpis ꝛ aīe p h̄ insinuat̄. Hic ē notādū q̄ ī trib⁹ linguis noīatissimis missa cātat̄. s. hebrea greca et latina. p h̄ intelligi datur q̄ oīs lingua ꝯfitet̄. q̄ꝛ dn̄s iesus est in gl'ia dei patris. Hebrea sunt sabaoth. osanna ꝛ his similia. Greca sunt kyrie el'. latina euāgelia ꝛ ep'le. Titulus etiā crucis hoc representat. s. iesus nazaren⁹ rex iudeoꝝ. q̄ grece hebraice ꝛ latine scriptus fuit. Itē an̄ canonē sacerdos digitos lauat. p qḋ itelligi dat̄ q̄ solūmō baptizati interesse debēt ꝯsecrātiōi corpis xp̄i. Caueat aūt sacerdos ne digitos lotos postq̄ eos lauit ꝛ extersit de cetero ꝯiūgat. excepto q̄n facit signū crucis sup sacrificiū salutare. vel q̄n hostiā tangit.



Nō em̄ dʒ eisdē digitis q̄cq̄ꝫ nisi hostiā tan
gere. q̄usq̄ eos ī calice post sumptiōeȝ sacri
lauet. Sequit̄ videre de canone misse.
quē diuersi sc̄ti cōposuerūt. Sʒ q̄dā scola
stic⁹ romane ecc̄ie ad petitionē ap̄lici regu
lariť cū ordinauit. Nā fortissimā ꝛ sc̄issimā
distinctionē quā xp̄s edidit ī medio cano
nis. sic̄ cor hōmis ī medio posuit. Cor em̄
hōis dr̄ in medio corpis positū. sic ꝛ sacra
tissima v̄ba cū q̄b⁹ sacerdos corp⁹ xp̄ ꝛ san
guinē ꝯficit in medio canonis repiunt̄. q̄si
rege diuino ī medio existēte. et sc̄tō exercitu
circūstāte. Multi em̄ sc̄ti. s. Gelasi⁹. Dama
sus. Grego. Leo. Sergi⁹ papa. ꝛ ceti mul
ti diuersas clausulas apposuerūt. Sʒ ap̄li
solūmō hanc clausulā. Qui p̄die cū p̄ n̄r
dixerūt. ꝛ sic missam cantauerūt. Canō em̄
discrete ꝛ sub silentio legēdus est. Discrete
vt verba canonis nec nimis velociť sinco
pando vl̄ nimis ꝓtrahēdo circūstātib⁹ ge
neret tediū. Vn̄ ecc̄ia statuit vt canon de
uote ꝛ sub silētio legat̄. qȝ silentiū hūilitatē
xp̄i in sua passiōe indicat. qȝ corā p̄side. stās
diiudicat⁹ nihil dicebat. ꝛ sicut agn⁹ coram
tondente. sic nō aperuit os suū. Est autem
initium canonis.

T e igit̄ clemētissime p̄r. Ubi notan
dū est ꝙ hec ꝯiūctio igit̄ ad p̄fatio
nē ꝛ ad sc̄tūs refert̄ q̄ an̄ canonē can
tata sūt. q. d. sacerdos in p̄sona ecc̄ie. Quia
admisisti oēs de⁹ vt te cū sc̄is angel' lauda
rem⁹ ꝛ idē clamarem⁹. Jō clemētissime p̄
te supplices rogam⁹ ac petim⁹ p iesum. vt i.
id est. vt accepta habeas hec dona. i. b̄ndi
cas. Sciendū aūt ꝙ diuīa p̄uidētia factuꝫ
est vt canon ab hac l̄ra T inciperet. q̄ sui for
ma signū cruc̄ ondit in figura. Jn plerisq̄
sacramētorꝫ. i. canonū libris imago cru
cifixi depingit̄. vt nō solū intellect⁹ l̄re. verꝫ
ꝛ aspect⁹ figure memōriā dn̄ice passiōis inspi
ret. Lr̄a naq̄ T mysteriū cruc̄ insinuat. di
cente dn̄o p ꝓphā. Signa thau ī frontib⁹
viroꝝ dolentiū ꝛ gementiū. ne ab angl'o p
cutiant̄. Et ꝙ in frontib⁹ p ꝯfirmatōeȝ vn
ctionē dn̄ice passiōis deuotissime teneam⁹
Vn̄ statutū ē a sc̄is p̄rib⁹. ne q̄sq̄ sacerdo
tū in aliquo altari missaꝫ celebraret nisi ibi
imago posita fuerit crucifixi. Quam sacer
dos intuēs ꝛ brachia extensa in ea cernens
p p̄p̄li delictis exorādo brachia sua ad eum
extēdere ad modū crucis nullaten⁹ erube
scat. Paulus naq̄ꝫ dicit. Mihi absit gloria
ri nisi in cruce ꝛc̄. Vn̄ qȝ de sc̄tā cruce vl' de
signis crucis hic mētio habita est. pauca d̄
mysterio cruc̄ hic inserant̄. Jp̄a naq̄ crux
est impiū sup humerū saluatoris. O signuꝫ
ineffabile ꝛ sacramētoꝝ vbertate refertuꝫ.
Crux est lignuꝫ vite in medio paradisi. qd̄
q̄ttuor euāgelioꝝ flumia rigāt. Crux est ca
ritas. i. cubit⁹ in q̄bus ꝯsummata est archa
id est ecc̄ia. Crux est ara sup quā imolauit
ysaac filiū. i. p̄r celest̄ dn̄m iesuꝫ xp̄m. Crux
est lignū qd̄ missuꝫ est ī marath. i. in mūdū.
ꝛ dulcorate sunt aque leḡ. qȝ p crucē disci
mus inimicos diligere. qd̄ vtriq̄ legi veter̄
testamēti ꝯriū est. Jp̄a em̄ dicit. Odio ha
bebis inimicū tuū. ꝛ oculū p oculo. dentē p
dente. Crux est v̄ga cū q̄ petra ꝑcussa est. i.
xp̄s. ꝛ egressa sūt flumīa largissima sanguis
ꝛ aque. q̄b⁹ aīe n̄re sanant̄ ꝛ lauant̄. Crux
est pal⁹ in q̄ erecto serpente eneo. i. xp̄o oēs
q̄ eū fideliť aspiciūt liberant̄ a morsib⁹ ser
pentiū ignitoꝝ. i. diaboloꝝ. Crux est citha
ra in q̄ n̄r dauid i xp̄s psallebat qn̄ ī ea pē
debat ꝛ malignoꝝ sp̄ūum ip̄et⁹ a saul. i. ab
hūano genere refrenabat. Crux est duo li
gna q̄ colligebat vidua sareptana. i. ecc̄ia. vt
sibi ꝛ filio panē faceret. qȝ in cruce panis. i.
xp̄s dn̄s decoct⁹ est. Crux est lignū helisei.
ad qd̄ ferrū de p̄fundo natauit. qȝ p lignuꝫ
crucis de abysso mort̄ sum⁹ extracti. ꝛ hoc
ab helisco caluo habem⁹. i. xp̄o in cruce de
nudato. l' in mōte caluarie crucifixo. Crux
est lignū de q̄ dicūt iudei p Hieremiā ꝓphe
tā. Venite mittam⁹ lignū in panē ei⁹. i. xp̄m
i cruce īterficiam⁹. Crux ē palma quā xp̄s
ascēdit ꝛ fruct⁹ ei⁹ app̄hēdit. i. redēptionem
n̄ram. Crux est clauis dauid q̄ ianuaꝫ celi
aperuit ꝛ nos intromisit. Q aūt tres cru
ces vltra calicē ꝛ hostiā p man⁹ sacerdotis
signant̄. q̄d significēt videam⁹. Signāt em̄
tres traditiōes q̄b⁹ fili⁹ dei tradit⁹ ē ī mor
tē. Tradit⁹ em̄ ē fili⁹ a dō p̄re. sic dic̄ Ap̄ls.
Proprio filio suo nō pepcit. sed p nob oīb⁹
tradidit illū. H p̄mū signū signat vbi dr̄. hec
dona. Jtē tradidit fili⁹ seipꝫ. de q̄ traditōe
dicit Jsa. Tradidit ī mortē aīam suā. et cū
sceleratis reputat⁹ est. et hec traditio signat̄
cū dr̄. hec munera. De⁹ em̄ H mun⁹ valde li
benter acceptat. Jtē xp̄s tradit⁹ ē a iuda di
scipulo. et hoc in malo. de q̄ traditiōe dicit
Mat. i euāg. Qui aūt tradidit eū dedit eis
signū di. Quēcūq̄ osculat⁹ ꝛc̄. ꝛ H traditio
sign̄ ī H v̄bo. hec sc̄ā sacrificia illibata. qȝ em̄

christus sine pctō nat⁹ est ⁊ sine pctō vixit ⁊
innocent̃ occisus ē.ideo ei⁹ mors scā est.li
cet eū iudas mala ītētiōe tradiderit. Quia
addit̃ sacrificia illibata.i. ꝑus nō imolata.
ad hoc respicit.qꝛ sacerdos nouū sacrificiū
in altari posuit qđ adhuc ꝯsecrari debet.s.
panē ⁊ vinuȝ.vel illibata.i.intacta.vel ima
culata.⁊ sic refert̃ ad ipm xpm.quē peccatū
nō tetigit nec fedauit.sicut dic̃ Apl's. Qui
pctīn non fecit ⁊c̃. Sequit̃ In pmis qȝ tibi
offeri⁹ ꝓ eccl'ia tua scā catholica. Unde est
valde ꝓ sacrosctā mr̃e eccl'ia orare. Nā qui
libent̃ ꝓ ea orat omībꝫ bonis ei⁹ particeps
fit. Orat aūt sacerdos cū circūstantibꝫ et se
petit exaudiri a pr̃e.ꝑ iesum.i.ꝓpt̃ iesū xpm
filiū suū.vt dictuȝ est.q.d. Si nos ꝓpt̃ pctā
nr̃a exaudiri nō meremur.saltē ꝓpter filiuȝ
tuū nos exaudire digneris.vt eccl'ie tue pa
cem tribuas ⁊ eā custodias.qꝛ nisi eā custo/
dieris frustra vigilat ⁊c̃.⁊ pacē nō habebit
Digneris etiā eā adunare.qꝛ om̄e regnuȝ
in se diuisum desolabit̃.⁊ si tu eā nō rexeris
ꝑ multa scismata turbabit̃. Sequit̃. Una
cū famulo tuo papa nr̃o. Hic est notandū
q in oī missa apl'ici memoria hn̄da est.qꝛ h
est i ꝯciliis statutū. Debet aūt sacerdos nō
noīare nomē apl'ici sed ꝑ memoriā noīare.
Sequit̃. Et antistite nr̃o.i.epo. Sequitur
Et rege nr̃o.s.romanoꝝ sil'r cordeten⁹ co/
gitabit. Ecce q̄ꝫ fidel'r sacerdos ꝯiūct⁹ deo
in missa ꝓ eccl'ia catholica ꝓ iudicio spūalit
seculari orat. Sequit̃. Et oībꝫ orthodoxis
atqȝ catholice ⁊ apl'ice fidei cultoribꝫ. Ista
clausula intelligit̃ de oībꝫ cardinalibꝫ pma
tibꝫ p̄triarchis archiepis epis p̄lat̃ ⁊ ceteris
eccl'ie ꝑpositis vel sacerdotibꝫ ⁊ eoꝝ subdi
tis.ꝓ q̇bus in missa orāduȝ est. Sequitur.
Memēto dn̄e ⁊c̃. Hic attēdēdū est q in h
loco sacerdos tenet̃ orare ꝓ oībꝫ qui ei al'iq
beneficia impenderūt. Sequit̃. Et oīm cir
cūstantiuȝ. Ecce hic sacerdos orat ꝓ circū/
stantibꝫ ⁊ eos deo recōmēdat.q.d. O deus
tu eoꝝ fidē ⁊ deuotionē meli⁹ nosti q̄ꝫ ego.
ergo corrige in eis q̇cq̇d corrigendū in eis
inueneris. Seq̇tur.q tibi offerūt.vsqȝ.deo
viuo.q.d.sacerdos. Omps de⁹ hoc sacrifi/
ciū laudis offerūt tibi circūstātes.⁊ ꝓ q̇bus
orauim⁹.ꝓ se suisqȝ oībꝫ.vsqȝ deo viuo ⁊ ve/
ro.⁊ reddūt vota sua. Nota q p̄rem dn̄i no
stri iesu xpi vna cū spūsctō.deū viuū ⁊ veꝝ
appellam⁹.ad differētiā deoꝝ nō viuoꝝ.nec
veroꝝ sed idoloꝝ quibꝫ gētes sacrificabāt.

Un̄ ps. Simulacra gentiū argentū ⁊c̃.et
iterū. Os hn̄t ⁊ nō loquent̃.⁊ iō q nō vidēt
nec audiunt.quō alios exaudire pn̄t.mini
me. Sequit̃. Cōmunicantes.vsqȝ iesu xpi.
Hic extra vnitatē eccl'ie nō est loc⁹ offerēdi
sacrificiū.⁊ ideo memorie sctōꝝ cōicamus.
q̄tinus in cōione sctōꝝ sacrificia offeram⁹.
q.d.eccl'ia militās in terris. Et si nos pro/
pter pctā nr̃a nō meremur exaudiri.cōmu/
nione.i.cetu sctōꝝ.scȝ beate v̄ginis ⁊ aplōꝝ
martyrū ⁊ sctōꝝ oīm exaudiri mereamur.
Inuocam⁹ eñi i los.repellere eos non po/
tes.⁊ qꝛ exauditiōe digni sunt. nos vna cū
ipis exaudire digner̃. Quare aūt cōmemo
ratio ꝯfessoꝝ nō fit in canone sic̃ martyrū.
duplex est rō. Primo qꝛ martyr grece dicit̃
testis latine. Martyres aūt solūmō in ca/
none positi sunt.qꝛ testes passiōis extitūt.
⁊ ꝓ xpo martyriū ꝑtulerūt. Scđa ratio est.
qꝛ canō a beato Gelasio papa l'a q̇dā scola
stico (sicut dictuȝ est) edit⁹ fuit anteq̄ꝫ festa
confessoꝝ celebrarent̃. Potest eñi sacerdos
missaȝ cantare de ꝯfessore.sed oreten⁹ non
noīet eū in canone. Tandē subiūgat.⁊ oīm
sctōꝝ tuoꝝ ⁊c̃.qđ vbiqȝ sacerdos in canone
facere pt. Et qm̄ multe filie.i.aīe sctōꝝ ꝯgre
gauerūt diuitias scitat̃.btā v̄go maria su
pergressa ē vniuersas. Iō pma i canone po
nit̃. Sequit̃. Q̄rū merit̃ ⁊c̃.sicut ⁊ Moyses
orauit dicēs. Memēto dn̄e abraam ysaac
⁊ iacob.quibꝫ iurasti ⁊c̃.ac si dicat.facil'⁹ me
exaudies.qꝛ sanctoꝝ memoriam me facere
iubes. Ecce quomō in missa ima sūmis cō/
iūgūt̃.⁊ terrestres q̇dāmō efficiūt̃ celestes.
qꝛ militātes in terris.triūphantibꝫ sctis in
celis ꝑ orōnē canonis vniunt̃. Un̄ sequit̃.
Hāc igit̃ oblationē.vsqȝ ibi. Diesqȝ nr̃os i
tua pace disponas.que beat⁹ Grego.dr ap
posuisse.⁊ hec verba satis plana sunt.iđo di
mittātur. Sequit̃. Quā oblationē ⁊c̃. Hic
vidēdū est q̄re duo signa cruc̃ fiāt sup cali
cem ⁊ hostiam. Sed sciendū q ꝑ diuersa
⁊ multiplicata signa q̄ in canone sūt.diuer/
sa genera tormentoꝝ q̄ ꝓ nob̄ sustinuit xps
designāt̃. Hec igit̃ sig̃ significāt q xps i sen/
sibꝫ s̄m carnē passus ē.vt sens⁹ nr̃os illumi
naret. Pass⁹ ē eñi i visu ꝑ velatōez.i auditu
ꝑ derisiōez.in gustu ꝑ fell' ⁊ aceti potatōnē.
in odoratu ꝑ fetēnū corpoꝝ qñ pass⁹ ē i lo
co caluarie.in tactu ꝑ clauoꝝ ꝯfixionē. Itē
in tribꝫ signis q̄ in h loco cōiter sup calicez
⁊ hostiā fiūt possunt designari tria genera

boim q̄b̄ xp̄s vendit⁹ est a iuda.s.sacerdo/tes scribe ꝛ pharisei. Isti em̄ xp̄m emerūt ꝛ eū q̄si maledictū ꝛ pscriptū tractauerūt. Sz sacerdos ecōtrario dicit xp̄m esse oblatōez benedictā.q: bn̄dictus fructus ventris marie. Ascriptā.q: iesus in scptur̄ vocib₃ prophetar̄ psignat⁹ assistit p nobis faciei diuine Ratā.q: regnū eius durat sine fine. Nō autē due cruces specialit̄ sup calicē ꝛ hostiam fiūt signat ꝙ iudas venditor ꝛ quidam emptores q̄ ad fidē p pniam nō redierunt. pꝑter h̄ corpus ꝛ aiam pdiderūt. In hac autē clausula subsequit̄. Rōnabilē acceptabilē facere digner̄.q̄si sacerdos dicat. Judei in veteri testamēto obtulerūt oblationē irrationalē i.iumēta muta ꝛ rōne carētia. Sed tu sctīssime ꝛ clemētissime pr̄ facere digneris oblationez nr̄am rōnabilē.vt apud te p nobis rōnē reddat. Acceptabilē q̄tin⁹ tibi placeat ꝛ nos tibi acceptabiles efficiat. Ita vt panis in altari posit⁹ fiat nobis corpus ꝙ corpa nr̄a viuificet.ne et̄nalit̄ moriamur. ꝛ vinū sanguis.ꝙ aīas nr̄as sanctificet.ne ppetue dānemur.ꝛ h̄ dilecti filij tui ꝛ dn̄i nr̄i iesu christi.q̄ scz xp̄s corpus ꝛ aiam saluare pōt. Sequit̄. Qui pdie q̄z pateret̄.h̄ est q̄nta feria an̄ parasceue.accepit panē in sctās. vsq₃ bn̄dixit. Nota ꝙ in h̄ loco signuz cruc̄ cū verbo sonat. Sciendū aūt ꝙ sctā trinitas in h̄ loco cū sacerdote panē ꝛ vinū mirabili ꝛ occulta ꝛ ineffabili bn̄dictiōe his v̄bis platis. Hoc est corp⁹ ꝛc̄. Hic ē calix ꝛc̄. veraciter bn̄dicit panē ꝛ vinum in verū corpus ꝛ sanguinē xp̄i mutādo. Sequit̄. Simili mō. Postq̄₃ aūt sacerdos hec oīa pagit man⁹ ad modū cruc̄ ad vtraq₃ cornua altaris extendit passionē dn̄i repn̄tās. ꝛ nihilomin⁹ p hoc insinuās ꝙ xp̄s dn̄s p iudeis ꝛ gentib₃ passus est q̄ in vtrisq₃ cornib₃ altaris designati sūt.vt dictū est. ita vt ipi ad viā veritat̄ redeāt ꝛ fidē catholicā imitent̄ Nunc aūt videnduz est q̄re in missa sacerdos corp⁹ dn̄icū in altū leuat ꝛ fidelib₃ astātib₃ ostendit.

C Orpus dn̄i nr̄i iesu christi mult̄ de causis eleuatur a sacerdote i missa. Quar̄ pma ꝛ pcipua est ad gratiaz dei pr̄is quā pctīs nr̄is pdīm⁹ obtinendaz. Solo em̄ pctō offendit̄ ꝛ irritat̄.sicut dicit ps̄. Irritauerūt deuz in adinuētiōib₃ suis. Sacerdos igit̄ eleuat in altari corpus xp̄i. q̄si d. O pr̄ celestis peccauim⁹ ꝛ te ad iracūdiam ꝓuocauim⁹. Sed nūc respice in faciem xp̄i filij tui quē tibi p̄sentam⁹ ꝛ te ab ira ad miscdiam ꝓuocam⁹.ne ergo auertas faciem tuā a puero tuo.scz a filio tuo.sed memēto ꝙ dixeris de eodē filio tuo. Hic est filius me⁹ dilectus in q̄ mihi cōplacui. Corrige ḡ in nobis misericordit̄ ꝓpter euz q̄cq̄d inueneri corrigendū ꝛ cōuerte nos ad te.et auerte irā tuā a nobis. Scd̄a q̄re eleuatur est ad impetrādum ꝛ obtinēdū oīe bonuz quo in pn̄ti vita ꝛ futura necessarij sumus. Bonū igit̄ qd̄ in hac vita indigem⁹ est pax pectoris quā nemo nisi a pctō mortali solutus hr̄e potest. Hec est pax de q̄ xp̄us dixit discipul̄. Pacē meā do vobis. Scd̄m bonū est caritas.ꝛ hec v̄tus valet ad pn̄tem et ad futurā vitam. Caritas nāq₃ in hac vita hoiem dirigit.ꝛ ad vitā et̄nā pducit. Unde Joh̄.dicit. Qui manet i caritate i deo manet. Eleuat ḡ sacerdos corp⁹ xp̄i.q.d.circūstātib₃. Si obtinere vult̄ qd̄ cupitis.pacez int̄ vos habete.ꝛ charitate mutua diligite. q: xp̄s p mortē suā nos deo ꝛ angel̄ pacificauit.ꝛ p caritatē nob̄ eterna gaudia cōpauit Tercio eleuat̄ corp⁹ xp̄i ad remēorandum ius nr̄m qd̄ hēm⁹ in celo iā in spe.sz tandez habituri sum⁹ in re. Jus nr̄m qd̄ in celo habem⁹ est vita et̄na. Un̄ Jo.i suo euāg.poīt verba xp̄i sic dicent̄. Ego veni in mūdū vt oēs imitatores mei.s.vitā habeāt in presenti.ꝛ habeāt habūdanti⁹ in futuro. Un̄ hoc ius nr̄m scriptū est in priuilegio nr̄o.i. in xp̄o.ꝛ h̄ stilo ferreo.q: lancea lat⁹ ei⁹ apertum est.ꝛ pedes ꝛ man⁹ clauis ɔf.ꝛc. Unde eleuat sacerdos corpus xp̄i in altari.q.d. O vos angelici sp̄us.q̄ hic pn̄tes assistitis testes sitis ꝙ vita eterna nr̄i iur̄ est.ꝛ ad hoc ɔfirmandū eleuam⁹ ꝓuilegiuz nr̄m.i.xp̄m p nobis passum. Quarta rō est.q: eleuatur corp⁹ xp̄i ad ōndēdā potētiā dei. Magna em̄ est potētia dei.q: ad plationē istor̄ v̄borū. Hoc est corp⁹ meū.panis in corp⁹ christi trāssubstantiat̄.hec ē mutatio dext̄re excelsi.ꝛ trāscendit oēm sensum. Eleuat ḡ sacerdos corp⁹ xp̄i.q.d.prius vidistis panē in altari.sed mō ɔsecratiōe pacta videte verū corpus xp̄i. Si ḡ de⁹ tam potent̄ potuit talē mutationē facere.potēs est ꝛ nos mutare de culpa ad grām.ꝛ postmodū ad gloriā. Quinta rō.q: eleuat̄ corp⁹ ad declarandaz sapiam dei. Mira em̄ ꝛ inenarrabili sapientia se ōndit xp̄s nobis inuolutū.de q̄ in/

2ª eleuat

bonū q̄ i pn̄ti vita egemus

3ª eleuat ius habemus ...

4ª ro q̄re ele

uolutiõe dicit nob Isa. Vere tu es de⁹ ab/scondit⁹ de⁹ israel saluator. Sciẽdũ in h loco q de⁹ ⁊ dñs nr iesus xp̃s multis de caus in forma panis se abscondit. Nã si in altari sic appareret sicut est vel sic in cruce corpus ei⁹ distensum est multi eũ sumere terrerentur. ⁊ irent retrorsuz. iuxta qd in euangelio dictũ est. Multi em̃ discipłoꝝ nouoꝝ christianorũ cũ audissent. nisi manducaueritis carnem filij homĩs. et h territi abierũt retrorsum. ⁊ iã cũ illo nõ ambulabant. Putabãt em̃ q deberẽt eũ p mẽbra secãdo discerpere. ⁊ sic mãducare. qd vtiq hũane fragilitati fuisset horribile. Sed ipe ĩ cena corp⁹ ⁊ sanguinẽ suũ sub visibili specie velauit. et xplis manducandum tradidit. Alie adhuc sunt rõnes q̃re velat q̃s ptermitto. Sexto eleuat corpus xpi in altari ad oñdendã eius largitatez. Que em̃ maior largitas q̃ vt hõ mãducet panẽ angeloꝝ. Eleuat g sacerdos corpus xpi in altari. q. d. O fideles xpi gaudete ⁊ aspicite. Hec est em̃ celestis pbenda angeloꝝ quã nobis trãsmisit largissimus rex celoꝝ. vt oĩ grã ⁊ bñdictiõe repleamini. ⁊ hoc tangit ibi. vt q̃tq̃t ex hac altaris participatiõe. vsq ibi. oĩ bñdictiõe celesti ⁊ grã repleamur. Sed ve illi q corpus dñi. hãc. s. sacratissimã pbendã sumere non curat. ⁊ se ab eo alienat. de quo dicit helise/us pheta in libro Regũ. Videbis ⁊ nõ gustabis. Multi nãq vidẽt corp⁹ xpi sz heu nõ gustãt. ⁊ se p pctã grauia ab eo alienant. Septimo eleuat corpus xpi ad oñdendã bonitatẽ xpi. Que em̃ maior bonitas q̃ q xp̃s dignat captiuus esse ĩ altari. vñ ipe dicit in psona Hiere. phe. Ecce ego ĩ manib vrĩs sum. qd bonũ ⁊ rectũ est ĩ ocul vrĩs facite mihi. Nota q dũ aliqs dux, pter suos captiu⁹ tenet nõ dimittit nisi det magnã pecuniã. sic nec nos xp̃m captiuuz dimittere debem⁹ nisi remissionẽ pctõꝝ nobis tribuat. ⁊ regnũ celeste ab eo accipiam⁹. Eleuat g sacerdos corp⁹ xpi in altari. q. d. Ecce q̃m tot⁹ mũd⁹ cape nõ põt captiu⁹ nr est. g euz nõ dimittam⁹ nisi qd petim⁹ pus obtineamus. Octauo eleuat corp⁹ xpi ad letificandã ecclĩam sctãm p vexillũ exercit⁹. vñ oẽs qui sub vexillo militãt gaudiũ ⁊ fortitudinẽ accipiãt. In pugna em̃ ⁊ militia oẽs sumus. Vñ Job. Militia est vita hoĩs. Eleuat g sacerdos corp⁹ xpi in altari. qsi electis dicat. Nolite timere. secure pugnate. Ecce vexillũ nr̃m qd, pter nos in cruce rubricatum est ⁊ depictuz. Ecce dñs iesus ĩ medio nr̃i est. Nono eleuat ad christũ imitandũ ⁊ sequendũ. Vnde vt pctõres eũ sequi velint ⁊ nõ desperent de spe venie. christ⁹ filius di patris. latus pr̃i psentat vt vulnez cicatrices ostendat. Vñ Berñ. Securũ habem⁹ ad deũ accessum. fili⁹ ostendit vulnera. mater vbera ⁊c. Eleuat g sacerdos corp⁹ christi ac si pctõrib ⁊ ceteris christianis dicat. Ecce filius dei qui pro nobis extensus et eleuat⁹ est in patibulo crucis sequimini eũ. vt saltẽ aliqd pro eo patiamini. qr tãta pro nobis passus est. Vñ Petr⁹ in epĩa. Christus p nobis passus est. g a nobis cõpatiẽdũ est ei. ita vt passiõis eius beneficiũ nunq̃ obliuiscamur. Propt qd in canone subditur. Unde ⁊ memores. vsq. btẽ passiõis. In hoc loco recolit memoria dñice passionis. resurrectiõis ascensiõis. Naz p quinq signa que hic fiũt designant q̃nq vulnera xpi. scz duo in manib. duo in pedib. ⁊ vnũ in latere. Et autẽ tria signa sup calicẽ ⁊ hostiã cõmunit fiunt. In h intelligi dat. quia passio xpi vulnerat caritatem. Resurrectio roborat fidẽ. Ascensio letificat spem. Hec litra tangunt. qñ dicit. passiõis. resurrectõis ascensiõis. Duo aũt signa seqñtia que sup corpus xpi ⁊ sanguinẽ fiunt designãt iustorũ corpis ⁊ anie imortalitatẽ. Scti nanq ⁊ iusti q in vulnerib xpi nidificãt efficiunt puri siue imaculati. ⁊ vitã eternã possidentes ⁊ salutẽ ppetuã corpis ⁊ anie pseqñtes. Nã et hec in vbis canonis tangunt que de christo sic pnunciant. Hostiã purã. quo ad primũ. Hostiã sanctã. quo ad scdm. Hostiam immaculatã. quo ad terciũ. Panẽ sctm vite eterne. quo ad q̃rtũ. ⁊ calicẽ salutis ppetue. quo ad q̃ntuz. Est em̃ xp̃s hostia pura. electos suos purificãs. hostia sctã. dilectos suos sctificans. hostia immaculata. maculas nr̃as purgans. panis vite eterne. angelos ⁊ homĩes reficiẽs ⁊ calice sui pciosi sanguinis inebrians ⁊ pfundens. Sequitur. Supra q pꝓicio. vsq. imaculatã hostiam. Nota q in hoc loco tres scti veteris testamẽti noiant. s. Abel Abraam Melchisedech qui figurã passionis christi. imo et cene ei⁹ sanctissime, pprie repsentãt. Abel em̃ obtulit munera de pmogenitis greguz. ⁊ xp̃s se pmogenitũ obtulit ĩ multis frib agnũ imaculatũ do pr̃i. de q agno dixit Jo. baptista

cona gsidacio

Ecce agn⁹ dei 7c̃. Itẽ abel a fratre suo cayn
inocẽter occidit̃. 7 xp̃s a fratribꝫ suis iudeis
scꝫ malis ꝑimit̃ 7 necat̃. Abraã obediuit dõ
ad imolãdũ filiũ. xp̃s fact⁹ ẽ obediẽs p̃ũ vsqꝫ
ad morte 7 ĩ man⁹ p̃ris tradidit sp̃m. Mel/
chisedech obtulit panẽ 7 vinũ. vt in Geñ. le/
git̃. Erat em̃ sacerdos dei altissimi. Et xp̃s
in altari sub specie panis 7 vini corp⁹ 7 san/
guinẽ suũ offert deo p̃ri p nobis ip̃m nobis
pacificãs. Nã melchisedech fuit rex salẽ. id ẽ
pacis. xp̃s aũt dr̃ in h̃ loco abel rõe innocẽ/
tie. Abraã rõne obediẽtie. melchisedech rõe
clemẽtie 7 sanctitat̃ eximie. Vñ sequit̃. scm̃
sacrificiũ. imaculatã hostiã. Hec verba leo
papa canoni addidisse legit̃. Supplices te
rogam⁹. In h̃ loco declinatio sacerdotis si/
gnat inclinatiõꝫ xp̃i qñ inclinato capite tra
didit sp̃m. Deberẽt ḡ fideles in h̃ loco cũ sa/
cerdote fidelissime se hũiliare. 7 deo aĩas su
as p intima suspiria cõmẽdare. Nã in hac
clausula quã leo papa magn⁹ cõposuit vsqꝫ
ad memẽto. tã ꝓfunda 7 iṗscrutabilia posi/
ta sunt ṽba. vt de eis beat⁹ Grego. q. de re ĩ
effabili penit⁹ locut⁹ sit. Dic̃ em̃ sic. Iube h̃
pferri 7c̃. Quis fideliũ dubiuꝫ hr̃e possit in
ip̃a imolatõis hora. ad sacerdot̃ vocẽ celos
aperiri. angeloꝝ choros interesse. ima sum/
mis sociari. t̃rena celestibꝫ iũgi. vnũqꝫ ex vi/
sibilibꝫ 7 inuisibilibꝫ fieri. Itẽ alibi. Uno eo
dẽqꝫ tpe ac momẽto 7 ĩ celũ rapit̃ ministerio
angeloꝝ ad associãdũ corp⁹ xp̃i. 7 añ oc̃los
sacerdotis ĩ altari videt̃. Hucusqꝫ Gregori.
magn⁹. Saluo tñ occ̃lto celest̃ oracl̃i eccl̃ie
sacro. possunt hec ṽba simplic̃⁹ ĩtelligi. Iu
be hec. i. vota fideliũ supplicatões 7 p̃ces per
ferri p man⁹ sancti angeli tui 7c̃. Si ei tho/
bia orãte angel⁹ p̃ces ei⁹ obtulit deo. quãto
mag̃ qñ xp̃s cũ sacerdote orat 7 p̃ces 7 ob/
latões ṗpl̃i offerunt̃ in celũ. imo ip̃e xp̃s ma
gni ꝯsilij angel⁹ p̃ces eccl̃ie in missa deo p̃ri
offert 7 gr̃am refert. Vñ Amb. Nõ dubites
inq̃t assistere angelos qñ xp̃s assistit imola/
tus. Seq̃it̃. In sublime altare tuũ. h̃ ĩtelli
git̃ esse sancta trinitas. de q̃ legit̃. Nõ ascen/
des p grad⁹ ad altare meũ. qd̃ ẽ dicere. Eq̃/
litatẽ trinitat̃ crede. nõ descẽsionẽ vel ascẽ/
sionẽ sic̃ fit in ḡdu. Quidã heretici putãt pa
trẽ maiorẽ filio. 7 hi conãt̃ ascẽdere ad alta/
re. sꝫ repellunt̃ a filio. q̃ dic̃. Ego 7 p̃r vnũ su
mus. Quidã etiã heretici de h̃ altari conãt̃
descẽdere. putãtes sp̃m̃ scm̃ minorẽ esse filio
7 p̃re. 7 hi reuerberãt̃ a patre 7 filio in sacra

p altare h̃ sc̃a trinitas significat̃

scriptura q̃ dicit. Sp̃s vbi vult spirat. Et
Io. dicit. sp̃s est de⁹. 7 idẽ dicit̃ in symbolo
athanasij. Qualis p̃r talis fili⁹. talis spirit⁹/
sanct⁹. In ꝯspectu diuĩe maiestatis tue. Al/
tare sancte trinitatis dr̃ sublime. id est. inac
cessibile puro hoi. vel incõp̃hẽsibile. Sed
sacrificiũ altar̃. s. hostia salutaris dñs nr̃ ie
sus xp̃s p mortẽ ad h̃ altare coetern⁹ p̃ri in/
troiuit semel. eterna redẽptiõe inuẽta. sic̃ di
cit ap̃l'us. 7 apparuit vultui dei p nobis ĩ cõ
spectu diuine maiestat̃ ip̃i⁹ p̃ris. Vt. i. q̃tin⁹
vl' vt q̃ ex hac altaris ꝑticipatõe o sancte p̃r
sacrosanctũ filij tui corp⁹ 7 sanguinẽ sũpseri
mus digni sic̃ decet cõmunicãdo. Omi bñ/
dictiõe celesti 7 gr̃a repleamur p eũdẽ dñm
nr̃m Ihm xp̃m. In his tribꝫ signis intelli/
gi dat̃ ꝙ necesse habem⁹ vt dñs de⁹ distribu
at corpibꝫ nr̃is castitatẽ. qd̃ in p̃mo signo in
telligit̃ vbi dr̃. 7 sanguinẽ sumpserim⁹. Iu/
stus em̃ (vt Abacuc ait) ex fide viuit. 7 aĩma
hois in sanguĩe est. sic̃ dicit moyses. Itẽ ne/
cesse habem⁹ vt de⁹ tribuat nob̃ cognitionẽ
purã. qd̃ in tertio signo intelligit̃. q2 faciere/
nus sup caput 7 pect⁹ imp̃mit̃ vbi cogitatio
nũ sedes est. Ergo si seruauerim⁹ 7 amaue/
rim⁹ corpis castitatẽ. aĩaꝝ puritatẽ. Bñdi/
ctiõe 7 gr̃a in celis merebimur repleri. Itẽꝫ
inclinatio sacerdot̃ in h̃ loco inclinatiõem
capit̃ xp̃i ĩ morte signat vt dictũ est. Inclia/
to em̃ capite tradidit sp̃m. 7 tale fecit testam̃
tum ẽm Amb. q̃ dicit ꝙ auctor pietat̃ ĩ cru/
ce pendẽs in singularibꝫ negocijs pietatis
officia diuidebat. ꝑsecutiõem ap̃lis. pacẽ di
scipulis. corp⁹ iudeis. patri sp̃m. ṽgini para
nimphũ. latroni padisum. chr̃stianis peni/
tẽtibꝫ crucẽ cõmendabat. Ergo tollam⁹ cru
cẽ ei⁹. qd̃ ĩ duobꝫ signis q̃ sup corp⁹ 7 sangui/
nẽ fiũt ĩtelligit̃. q2 p mortẽ ei⁹ a duplici mor
te. s. corpis 7 aĩe liberamur. Si tñ ꝯfessionẽ
ei⁹ in mẽte seruam⁹. qd̃ in tertio signo expri/
mit̃. Nã si cõpatimur 7 cõregnabim⁹. sic̃ dic̃
paul⁹. Itẽ in tribꝫ signis q̃ in hoc loco fiunt
quidã diuersas passiões xp̃i intelligi volũt
corpis. 7 p flagella dissecatõem q̃ ad primũ.
sanguis effusionẽ q̃ ad scdm̃. faciei velatiõꝫ
quo ad tertiũ. Vñ sic̃ xp̃s p passionẽ suã de
hoc mũdo trãsitur⁹ p̃ri sp̃um cõmendauit.
Sic et nos fideliũ defunctoꝝ de h̃ mũdo p
mortẽ migrãtiũ 7 in fide catholica decedẽti
um oportẽt deo cõmẽdam⁹. ꝓpter qd̃ subdi
tur. Memẽto dñe 7c̃. Attẽdendũ est ꝙ pia
mater eccl̃ia nõ solũ p viuis sꝫ etiã p defũct̃

In ꝑsona sacerdotis fideliter intercedit. certissime
credēs ꝙ ꝓciosus sanguis xp̄i nō solū p vi
uis sꝫ etiā p mortuis ad redēptionē ꝓfuit ⁊ li
berationē a penis illis dūtaxat. Qui nos p̄
cesserūt cū signo fidei. i. caritate. In q̄ fide
les ab infidelibꝫ discernūt. De hac liberatiō
ne dicit ꝓpha ad xp̄m. Et tu in sanguie testamē
ti tui extraxisti vinctos tuos de lacu inferio
ri. s. de inferno supiori. Zach. ix. Nō est autē
orādū p eis q̄ sunt i inferno inferiori. qꝛ ibi
nulla est redēptio. ⁊ q̄s p certo dānatos sci
mus. qꝛ vt dicit Aug⁹. Si scirē prēm meū esse
in inferno vbi nulla ē redēptio. nō pl⁹ orarē
p eo q̄ꝫ p diabolo. Orandū est ḡ p fidelibus
defunctis. Qui dormiūt i somno pacis. i. nul
la heresi vel discordia vel impenitētia ab vni
tate ecclesie segregati sūt. licꝫ forte aliq̄ crema
bilia vel correctiōe digna detulerint d̄ h̄ mū
do. Et sacerdos dꝫ p̄mo orare p prē ⁊ mrē.
postea p sibi cōmissis. nō tn̄ nominetenus sic
sup̄ dictū est. sꝫ memorit̄ ⁊c̄. Sequit. Oibꝫ
in xp̄o q̄escētibꝫ ⁊c̄. Illi eīm mortui in xp̄o re
quiescūt q̄ in xp̄o moriūt. sic in Apoc. legit.
Seq̄t. Locū refrigerij in q̄ lazar⁹ euāgelic⁹
habitabat. lucis ⁊c̄. s. xp̄s q̄ est lux mōi. Ipse
eīm est lumē viuētiū. Vn̄ ps. Vt placeā corā
deo in lumīe viuētiū. ⁊ pacis. de q̄ pace dixit si
meon. Nūc dimittis. vsq̄ꝫ in pace. vt indulge
as p xp̄m dn̄m nr̄m. Qui eīm indulgētiam ⁊
miam q̄rit. iudicē placat ⁊ vincit. Seq̄tur.
Nob q̄ꝫ peccātibꝫ. q. d. sic dixit ioh. apl's. Si
dixerim⁹ q̄m pctm̄ nō habem⁹. nosipsos se
ducim⁹. ⁊ v̄itas in nob nō est. Et nō est hō q̄
nō peccet licet infans vnius diei sup terrā.
Multi nāq̄ꝫ ex mia dei sine peccatis mortali
bus viuere pn̄t. sꝫ sine venialibꝫ raro. Seq̄
tur. De mltitudine miserationū tuaꝝ sperā
tibꝫ. Si eīm latro i cruce pēdens ꝯtrit⁹ ⁊ ꝯfi
tens veniā meruit. q̄re nō mereret xp̄ianus
misericordiā ⁊ veniā peccātoꝝ ꝯtritus ⁊ ꝯfessus
Vn̄ ⁊ vocis expssio ⁊ cordis tūsio manu de
xtera ꝯtritionē ⁊ ꝯfessionē latronis i cruce
pendētis ad dextꝝ lat⁹ deo designat. Ipse eīm
ꝯtrito corde ꝯfessus ē. ⁊ socio suo in sinistro
latere pēdēti dixit. Nos q̄dē digna factis reci
pim⁹ ⁊c̄. Et r̄ndit dn̄s. Amē dico tibi hodie
mecū eris in p̄adiso. Vn̄ sequit Partē aliquā
⁊ societatē ⁊c̄. Ioh. chrys. dic ꝙ latro q̄ i cru
ce deū ꝯfessus est oēs sctōs in regno p̄uenit
Nec miꝝ ip̄e eīm dn̄m i celo regnare ꝯfiteba
tur. q̄ ab aplo petro i terra negabat. p qd̄ in
telligi dat ꝙ feruēter penitētes interdū tepi

dos sctōs in regno p̄ueniūt. Beata virgo ⁊
apl'i adhuc i terra fuerūt. Sanct⁹ iohes ba
ptista ⁊ alij p̄triarche ⁊ ꝓphete adhuc in lym
bo detinebāt qn̄ dictū ē latroni. Hodie me
cū eris i p̄adiso. i. eris i gaudio. qꝛ vbi xp̄s ē
ibi gaudiū est ⁊ p̄adisus ⁊ lux ⁊ pax ⁊ iocūdi
tas. Ipse eīm xp̄s est lux v̄a ⁊c̄. Christ⁹ etiam
celū illuminat sic de supna hierusalē dicit in
Apoc. Ipse eīm agn⁹. i. xp̄s illuminat eā ⁊ sā
ctis gaudiū infundit. Vn̄. Gaudent i celis
aīme sanctoꝝ q̄ xp̄i vestigia sunt secuti. quia
sequunt agnū quocūq̄ꝫ ierit. De hac societa
te in hoc loco dr̄. Societatē donare digne
ris cū tuis sanctis apostolis ⁊ martyribꝫ. Qui
dam dicūt hic intelligi Iohem baptistam.
Expositores aūt Iohem euāgelistā. Licet
eīm in p̄ncipio canonis sit cū ceteris aposto
lis nominat⁹. nomiat tamē hic. quia dupli
ci priuilegio gaudet. scꝫ apostolat⁹ vestigioꝝ
virginitatis. Amoris xp̄i priuilegio merito
scdm locū sortit in canone. ⁊ cū Stephano
qui etiā virgo ⁊ martyr fuit. In veteri ei te
stamēto Iacob patriarcha dilexit Ioseph
pl⁹ q̄ꝫ ceteros filios. eiq̄ꝫ duplicē hereditatē
tribuit quā tulit in arcu ⁊ gladio de amorre
orū populo. Et christ⁹ huic discipulo ⁊ cha
rissimo filio duplicē hereditatē ⁊ honorē tri
buit vt supra. Notandū ꝙ sancta felicitas
vidua mater in h̄ loco canonis sanctis v̄gi
nibꝫ āteponit ⁊ p̄fertur. Et licet hoc forte ra
tione antiq̄tatis sit factū. ita vt priuilegio v̄
ginitatis nō deroget. Tamē sm̄ Augꝰ. in h̄
loco dat intelligi ꝙ feruētes ⁊ vere peniten
tes v̄gines tediosas ⁊ accidiosas exercitijs
diuinis p̄ire conant. Unde sequit. Intra q̄
rum cōsortiū ⁊c̄. p xp̄m dn̄m nostrū. Qui ei
veniā desiderat irā iudicis placat ⁊ misericor
diam ꝓuocat. ꝓpter qd̄ quidā penitens dixit
Miserere mei de⁹ sm̄ magnā misericordiā
tuā. Virginitas aūt si humilitatē custodiat
⁊ feruorē deuotiōis habeat magna meret p̄
uilegia ⁊ p̄rogatiuas gratiaꝝ. Virginibꝫ nā
q̄ꝫ ⁊ martyribꝫ ⁊ p̄dicatoribꝫ fidei christiane
aureola in celesti patria reseruat. Hec enim
tria genera sanctoꝝ in hoc loco canonis in
ueniunt. Intra quoꝝ. vsq̄ꝫ ad xp̄m dominū
nostrū. p quē scꝫ xp̄m. hec oīa. scꝫ pater ce
li. bona creas. Licet eīm de⁹ pater in princi
pio. i. in filio creauerit celū ⁊ terrā ⁊ oēm or
natū eorū ⁊ cuncta q̄ fecerat erāt valde bōa.
tamē semp eadē bona creat renouādo. quo
ad vinū ⁊ panē que in altari offerri debent.

Vñ nõ solũ a sacerdote sʒ etiã a sancta trinitate benedicunt̃ τ ꝯsecrant̃. τ in corpus xp̃i τ sanguinẽ trãsubstãtiãdo viuificant̃. sic patet in ṽbis que sequunt̃. Sanctificas viuificas benedicis. In his tribꝫ signis notant̃ tres dies q̃bꝫ dñs erat in sepulcro τ requieuit ab omĩ ope suo qđ patrarat. Nisi em̃ granum frumẽti. id est. xp̃s dñs noster cadẽs ĩ terrã τc̃. sʒ quia granũ mortuũ est τ in terra sepultũ. denuo reuixit τ pullulauit τ fructũ multũ attulit ĩ electis. Nã sepultura terraʒ sanctificauit. a morte resurgẽs mortuos viuificauit. τ benedicẽdo panem celestẽ viuis multiplicauit. Hec in tribꝫ verbis ꝑdictꝭ tãgunt̃. s. sanctificas quo ad ꝑmũ. viuificas q̃ ad secundũ. benedicis q̃ ad tertiũ. Vñ seq̃t̃. Et ꝑstas nobis. subintelligit̃ sanctificatõeʒ vt scʒ ꝑ corp⁹ filij tui sanctificemur. hãc viuificatiõem vt ꝑ sanguinem ipsi⁹ viuificemur. hãc benedictõeʒ vt ea digne sumẽdo a te benedicamur Et ex h̃ est tibi deo patri omĩpotenti omis honor τ gl'ia in vnitate spũsscti. Sciendũ ꝙ in h̃ loco in tribꝫ signis notantur tria, ꝓpter q̃ xp̃s voluit tres esse dies sue sepulture. s. que sunt ĩ celo restaurantur⁹. et q̃ in terra repatur⁹. τ que apud inferos redemptur⁹. Uel in tribꝫ signis hui⁹ loci intelligit̃ sancta trinitas. sicut patet in lr̃a. In p̃re q̃dem notat̃ auctoritas. In filio eq̃litas. In spũsancto cõmunitas. Qꝫ aũt corp⁹ xp̃i sup̃ calicẽ in ip̃a hora leuat̃ τ cũ ip̃o calix signat̃ ꝑ hoc intelligi dat̃ ꝙ mors a xp̃o supat̃. vita repat̃. τ gloria dat̃. de hoc patet in verbis canonis. Per ip̃m τ cũ ip̃o τ in ip̃o. Nota ꝙ in hoc loco missa correspõdet omibꝫ horis canonicꝭ. qꝛ omia que xp̃s passus est in ea rep/sentant̃ τ memorant̃. Christ⁹ nãqꝫ in matutinis passus est traditionẽ. ꝯsputionẽ. alapaꝝ cesiones. tandem a mortuis resurrexit Hora prima corã pylato derisiones. insultationes. Hora tertia τc̃. sicut in patris sapientia plen⁹ cõtinet̃. De istis septẽ horis dic̃ ꝑs. Septies in die laudẽ dixi tibi. τc̃. Iste septenari⁹ numer⁹ signari potest in septeʒ signis crucis q̃ in hoc loco fiũt cũ dicit̃ Sãctificas. viuificas. bñdicis. ꝑ ip̃m τ cum ip̃o τ in ip̃o τc̃. Nã qui deũ deuote laudãt. septẽ donis spũssancti replent̃. τ ꝑ patrẽ τ filiũ sãctificant̃ viuificant̃ τ bñdicunt̃. Qꝫ aũt vltimũ signũ iuxta labiũ calicis fit cũ dicit̃. In vnitate spũssancti. designat ꝙ q̃ adheret deo vn⁹ spirit⁹ cũ eo effecit̃. sicut dicit ap̃ls. Sequitur. Per omĩa secula se. qđ alta voce ꝓnunciat̃. τ corp⁹ dñi sup̃ calicẽ τ cũ calice leuatur. ꝑ qđ intelligi dat̃ ꝙ tristicia ap̃loꝝ de passione dñi ab eoꝝ cordibꝫ ip̃o reuiuiscẽte fugabat̃. τ gaudiũ resurrectõis annũciabat̃ Sequit̃. Orem⁹. vt sic adiuuãte dño a morte peccati resurgam⁹. τ in eadẽ iteꝝ nõ cadamus. quia xp̃s resurgẽs ex mortuis iam nõ morit̃ τc̃. τ idcirco peccatũ nõ dñetur nobis Nã qui facit peccatũ (teste apostolo) seru⁹ ẽ peccati. fugiam⁹ ergo tã horribilẽ dominuʒ τ ad misericordẽ dñm τ pietatis τ dulcedinis reuertamur. Nã τ pater oium nõ dedignat̃ appellari. quia pr̃ misericordiarũ τ de⁹ toti⁹ cõsolatiõis est. Reuera em̃ vt deũ p̃reʒ nostrũ nomiare valeam⁹. diuina informati sum⁹ institutiõe. Fili⁹ em̃ qui dicit̃ coequalis patri h̃ nos docuit. τ sic frater noster instituit. Ipe nãqꝫ est fili⁹ dei ꝑ naturã. nos filij ipsi⁹ ꝑ gratiã. Ergo pater noster q̃ es in celis τc̃. Petim⁹ ergo patrẽ nostrũ. τ respõdẽt clerici circũstantes. Amen. qđ s̃m Hieronimũ hebreũ est. τ sonat. vt vere τ fideliter fiat. q. d. ecclesia astans sacerdoti ĩ missa. O reuerende sacerdos q̃cquid in hac oratiõe petisti τ optasti. in te τ in nob̃ veraciter τ fidelit̃ fiat τ cõpleat̃. Sequit̃. Libera nos q̃sum⁹ dñe ab om. ma. p̃te. ꝑsen. τ futurꝭ. vt tui auxilio τ te miserãte ꝑterita mala deleant̃. ꝑsentia vincant̃. futura ꝑcaueant̃. Et intercedẽte beata τ gl'iosa ṽgine sp̃ dei geni. maria. vsqꝫ ꝑ eundẽ dñm τc̃. In h̃ loco canonis ꝯtio fit cõmemoratio scõꝝ. In hac orõne omes sancti cõphendunt̃ τ includunt̃. qñ b̃tẽ dei genitricꝭ τ scõꝝ ap̃loꝝ petri τ pauli τ ãdree noĩa recitant̃. Oẽs em̃ sancti aut ꝑ castitatẽ aut ṽtutũ firmitatẽ. aut ꝑ humilitatẽ. aut ꝑ virilitatẽ pugne ꝓ iusticia regna celoꝝ adepti sunt. Vñ in btã maria ṽgine designat̃ castitas. In beato petro ṽtutũ firmitas. In scõ paulo hũilitas. In andrea virilitas pugne ꝓ iusticia. vsqꝫ ad mortẽ. Seq̃t̃. Da ꝓpicius pacẽ τc̃. Orat sacerdos cũ collecta ꝓ pace. τ h̃ ip̃m beat⁹ paul⁹ instituit fieri. Sic dicẽdo. i. Thy. ij. Obsecro igit̃ p̃mũ oĩm fieri obsecratiões. orõnes. postulatões. graꝝ actiões. ꝓ oibꝫ hoibꝫ ꝓ regibꝫ τ his q̃ in sublimitate ꝯstituti sũt. vt q̃etã τ trãquillã vitã agam⁹ in omĩ pietate. Orat ḡ ecclesia ꝓ pace tempali ne impediat̃ vel retrahat̃ a pace spũali. Sequit̃. vt ope misericordie tue adiuti. q̃rũ ad interiorẽ τ exteriorẽ religionem

ꝑtinet. A pctõ sim⁹ ſp liberi. ⁊ ab om̄i ꝑtur/
batõe. Perturbamur em̄ ſi pctis mortalib⁹
ꝑuamur. ⁊ obcecat̃ cor hũanũ. ꝑturbamur
qñ nr̃o arbitrio relinq̃mur. ⁊ a nob̃ diuia ḡ/
tia ſubtrahit̃ ⁊ elõgat̃. qđ ne fiat ſacerdos. ꝑ
eundē. i. ꝓpter eũdē dñm nr̃m Jh̃m xp̃z pa/
tris filiũ orat. Sz añq̃ ſacerdos in h̃ loco ꝑ
eundē dñm incipiat. calicē diſcooꝑit ⁊ corp⁹
dñi ſuꝑ calicē leuat. diuidēs i tres ꝑtes. vnã
ꝑtē in calicē mittēs. duas extra reſeruãs. et
añq̃ vnã ꝑtē in calicē mittat. alta voce. Pax
dñi ꝓnũciat. Tria q̃z ſigna crucis cũ corpo/
re xp̃i in calice ſignat. Et q̃d h̃ ſignificet bre/
uiter videam⁹. Et ꝓmo q̃re hoſtia diuidit̃ i
tres ꝑtes. quã cãm Sergi⁹ papa determi/
nat ſic. Triforme eſt corp⁹ xp̃i. Pars hoſtie
in calicē miſſa corp⁹ xp̃i qđ a mortuis reſur
rexit ⁊ anie vnitũ eſt mõſtrat. Pars comeſta
ambulans adhuc ſuꝑ terrã. Pars in altari
vſq̃ ad finē remanēs. mēbra xp̃i eſſe corpo/
ra ſctõꝝ. vſq̃ ad finē mũdi in ſepulcris qui/
eſcētia deſignat. Diuidit̃ aũt ſub forma pa/
nis in altari corpis xp̃i ſpēs nõ eſſentia. dei/
tate i ſua vnione ꝑmanēte. q̃ diuidi nõ põt.
Sz in q̃ re fiat corpis xp̃i diuiſio vl' fractio
oñdit Aug⁹. dicēs. Dñ xp̃s mãducat̃. reficit
nõ deficit. Nã ⁊ xp̃s carnalē ſenſum diſcipu
loꝝ redarguit q̃ putabãt ei⁹ carnē ſicꝰ aliã di
uidendã in ꝑtes ⁊ i morſus lacerãdã. Diui/
dit̃ aũt forma vel ſpēs. Cõſecratiõe nãq̃ ꝑ/
acta corp⁹ xp̃i ſub accidentib⁹ panis velat̃. q̃
accidētia ſunt color. ſapor. q̃litas. quãtitas.
⁊ forma. Subſtãtia nãq̃ panis ⁊ vini in cõ
ſecratiõe ꝑ v̄ba xp̃i reſecat̃ ſz accidētia rema
nēt. Nã ſi accidētia auferrent̃. ſacerdos miſ/
ſam nõ ꝑficeret ſz terreret̃. vñ in h̃ fragilita/
ti humane ꝯſulit̃. Poſſunt ḡ in trib⁹ ꝑtibus
eucharistie tres ſub̃e in xp̃o ſignari. ſcz dei/
tas. corp⁹. ⁊ aĩa. Q aũt vna ꝑticula in calicē
mittit̃. ꝑ hoc intelligi dat̃ ꝙ caro xp̃i in paſ/
ſione mortua eſt. ⁊ aĩa immortal'. ⁊ deitas i/
paſſibilis. ⁊ h̃ due ꝑticule extra calicē reſ̄ua/
te rep̄ſentãt. Itē in trib⁹ ꝑtib⁹ eucharistie ꝑt
ſancta trinitas deſignari Q igit̃ ꝑticula i ca
licē mittit̃. duab⁹ extra remanētib⁹. figurat
ꝙ licet idiuiſibilia ſint opa trinitat̃. tamen
ſ̄m Augu. ad ſolũ xp̃m ꝑtinet caro. ḡ pars i
calicē miſſa incarnatũ ⁊ paſſum ſolũ xp̃z dei
filiũ deſignat. Due v̄o ꝑtes extra calicē ſ̄ua/
te. i. in vnitatē carnis p̄ris ⁊ ſpũſſcti figurant
Nõ em̄ p̄r vel ſpũſſanct⁹ eſt incarnat⁹ l' paſ/
ſus. vt dic̄ Aug⁹. ſed incarnatio ad ſolũ xp̃z
pertinet. Q aũt indiuiſibilia ſancte trinitat̃
ſint opa. ſacerdos innuit cũ hoſtiã diuidit.
dicens nãq̃ ad patrē. Per eundē dñm nr̃m
ieſum xp̃m. vſq̃. qui tecũ viuit ⁊ regnat. vnã
fractionē facit. ac ſi dicerz diuidere videor i/
diuiſibilē. ⁊ ſi xp̄s mortu⁹ eſt ex humilitate.
viuit tñ ex v̄tute diuinitat̃. in qua ſemꝑ cũ
patre exiſtens nunq̃ receſſit a patre. Cũ v̄o
dicit. In vnitate ſpũſſancti. hãc eucharistie
facit fractionē. ac ſi diceret. licet ſpũſſanctus
obumbraſſe v̄gini legat̃ in ꝯceptiõe filij. tñ
a patre eternalit̃ ꝓcedens ſpũſſanct⁹. p̄rem ⁊
filiũ nunq̃ deſeruit. ſz ſancta trinitas idiui/
ſa ꝑmanet. Per oĩa ſecula ſecl'oꝝ. Itē eucha
riſtia i tres ꝑtes diuidit̃. i. hoc tres ꝑtes cor/
poris xp̃i (qđ eſt eccleſia) figurant̃. ſcz caput
cũ membris. Una ꝑs eſt ip̄m caput. ſ. chri/
ſtus ꝓmitie dormientiũ. Altera ꝑs aĩe ſctõ/
rum in celo triũphantiũ. Tertia ꝑs in terra
militantiũ. Q aũt due ꝑtes ſeorſum extra
calicē ſeruant̃. ꝑ hoc intelligi dat̃ ꝙ xp̃us re
ſurgens ex mortuis iã non morit̃. mors illi
vltra ⁊c̄. ⁊ qui cũ ip̄o ſunt ſancti. Vñ i Apoc
legit̃. Nõ eſuriēt neq̃ ſitiēt ampli⁹ ⁊c̄. Ter/
tia vero ꝑs in calicē ponit̃. ⁊ ſignat eos q̃ ad
huc in pugna vel militia paſſionis hui⁹ mũ
di exiſtũt. Itē eucharistia in tres ꝑtes diui/
ſa. tres ordines eccl'ie ſignificat. ſ. virginum.
viduaꝝ. ⁊ ꝯiugatoꝝ. Due ergo ꝑtes extra ca
licē ſeruate. celibatũ ⁊ ſanctimoniã virginũ
⁊ viduaꝝ rep̄ſentãt. Nã ſ̄m apoſtolũ. v̄go ⁊
innupta cogitat q̃ dñi ſunt. Tertia vero ꝑs
in calicē miſſa ſtatũ cõiugatorũ ⁊ paſſionem
deſignat. Vñ ip̄e apoſtol⁹ dicit. Que ãt nu
pta eſt cogitat q̃ ſunt mũdi. id eſt. de paſſio/
nib⁹ diuerſis cõiugatoꝝ tã in reb⁹ q̃ i alijs.
Dicēm. Tribulatiões aũt carnis habebũt
hmõi. id eſt. ꝯiugati. Offert̃ aũt hoſtia xp̃i i
altari. vt v̄gines ⁊ vidue in ſanctimonia ꝑſe
uerent. ⁊ ꝓ adiutorio cõiugatoꝝ ne in tribu
lationib⁹ hui⁹ mũdi poſiti deſperēt. Itē eu/
chariſtia in tres ꝑtes diuidit̃. ⁊ offert̃ ad tria
deſignata in his verſib⁹. Corpis in partes
xp̃i diuiſio fit tres. Tincta dat̃ viuis. ſed ꝑs
nõ tincta ſupnis. Eſt donãda reis tertia ꝑs
iuſtificãdis. Iſti verſus ſic intelligunt̃. Pri
ma ꝑs miſſa in calicē offert̃ ꝓ viuis xp̃ianis
qui in miſerijs ⁊ ꝑſſuris hui⁹ mũdi affligũ/
tur ⁊ patiunt̃. quatin⁹ deus mitigare digne
tur afflictiões eoꝝ. Altera ꝑs extra calicē re
ſeruata offert̃ ad laudē ⁊ ad gloriã ſanctorũ
qui iã triũphant in celo in regno celorum.

Tertia ps offerť ꝓ his q̇ sunt i purgatorio.
vt a penis citꝰ liberenť ⁊ absoluanť. q̄tinus
⁊ ipe anime in sinu abrae. hoc est in gaudio
⁊ refrigerio assumantur ⁊ gloria sicut ceteri
sancti ꝑfruanť. Sequiť. Anteq̄ꝫ tertiā ꝑti/
culā in calicē mittat. pax dn̄i alta voce ꝓnū/
ciatur. ꝑ qđ dať intelligi ꝙ xp̄s a mortuis re
surgens triplicē pacē discipulis annūciauit
scꝫ pacē tp̄is. pectoris. ⁊ eternitatis. Hec pa
cis tria genera designata sunt in tribꝫ signis
crucis que sacerdos facit cū corꝑe xp̄i intra
calicē dicēs. Pax dn̄i sit ⁊c. ⁊ respōdet chorꝰ.
Et cū spiritu tuo. q. d. Tu nob̄ pacē optas.
⁊ eadē pax cū sp̄u tuo maneat. quatinꝰ totus
in sp̄u mysterijs diuinis insistas. ⁊ spiritua/
li gaudio plenꝰ fias. Hec triplex pax in tri/
bus osculis designať. quia sacerdos altare
tribꝫ vicibꝫ osculať. s. in ꝓncipio misse. in me
dio. in fine. Nā cū christꝰ nasceretur in princi/
pio tp̄is pacē secū attulit. vt ad edictū vniꝰ
hoīs describereť vniuersus orbis. Hec pax
designať in ꝓmo osculo. qđ i initio misse sa/
cerdos altari imꝓmit. Secūda pax ē pecto/
ris. ⁊ signať in secūdo osculo qđ sacerdos fa
cit i canone qn̄ dicit. Supplices te rogamꝰ
Christꝰ nāq̄ꝫ cuꝫ mortē ꝓ nobis ꝑtulit nos
deo ⁊ angelis pacificauit ⁊ pacē pectoris no
bis donauit. Et ad hāc pacē cōfirmandam
pectꝰ ⁊ latꝰ cū lancea aperiri voluit. ⁊ ad pa/
cem sui cordis nos intromisit. Tertia pax
eternitatis figurata est in vltimo osculo al/
taris. Christꝰ nāq̄ꝫ cōsummatis oībꝫ que
de eo scripta fuerūt in lege ⁊ ꝓphetis. post in
celū ascēdens patri nos recōciliauit. sic ⁊ mis
sa ꝑacta pacē eternitatis nob̄ parauit. Sꝫ
notandū ꝙ a dn̄ica oratiōe vsq̄ꝫ ad finē mis
se īterdū silētiū celebrať. ⁊ īterdū a sacerdo/
te cātꝰ ł a clero alta voce īchoať. ꝑ ħ intelligi
dať ꝙ xp̄s resurgēs ex mortuis interdū silē
tium merorꝫ a cordibꝫ discipulorꝫ ꝑ suā dul
cissimā apparitōꝫ ⁊ salutationē fugauit. Ali/
quādo ꝟo corꝑalē ꝓsentiā ab eis auferēs. se
⁊ quādo voluit occultauit. Legiť etiā chri/
stum infra q̄draginta dies apparuisse decies
post resurrectionē. ⁊ interim quotiēs voluit
se occultasse. Nā in ipsa die resurrectiōis q̇n
quies in ascēsione bis. vt christꝰ suā resurre
ctionē cordibꝫ discipulorꝫ ⁊ ascēsionis glori
am eorꝫ mētibꝫ iꝓmeret. et vt ipi discipuli q̄
sursum sunt saperēt. nō que sup terrā. Cete/
re aūt apparitiōes intra q̄draginta dies fa/
cte sunt. Hāc aūt vicissitudinē sacerdos in

missa ab oratiōe dn̄ica vsq̄ꝫ ad finē misse (vt
dictū est) subtilꝰ iam cantādo pulcerrime
reꝓsentat. Sequiť. Agnꝰ dei. qđ Sergius
papa instituit. vt cū fractiōe corꝑis domini
deuotissime cātetur. Dicitur aūt agnus ab
agnoscēdo. quia matrē suā in magno grege
ꝑ balatū agnoscit. Sic christꝰ in cruce posi
tus patrē agnouit ꝑ obedientiā. quia factus
est ei obediēs vsq̄ꝫ ad mortē ⁊c. Itē agnouit
matrē ꝑ debitā reuerentiā. quia eā dulcissi/
mo discipulo suo iohāni cōmendauit i mor
te. Christꝰ est agnꝰ ꝓpter innocentiā. quia in
nocēter occisus est. ⁊ ideo plangēdus est Jō
canit ecclia. Plangēt eū quasi vnigenitū. q̄a
innocēs deꝰ occisus est. Cātamꝰ ḡ ter agnꝰ
dei. q. d. agnꝰ dei qui agnouisti patrē ꝑ obe/
dientiā. matrē ꝑ reuerentiā. miserere nobis
agnꝰ dei qui tollis peccata mūdi ꝑ innocēti
am. dona nobis pacē. Itē agnus dei ter cā
tamꝰ vt liberemur a malis ꝓteritis ꝓsentibꝫ
⁊ futuris. Post hoc osculū pacis amicꝫ por
rigimus anq̄ꝫ cōicemus. qđ Innocētꝰ pa/
pa instituit In hoc signať ꝙ oīs amaritu
do corꝑis a nobis seꝑanda est. quia si ab in
uicē discordamꝰ. in xp̄i corꝑe nō manemus.
sicut dicit apl's ⁊ euāgelista Johēs. Oīs
qui odit fratrē suū homicida est. ⁊ scimus ꝙ
oīs q̇ odit fratrē nō habet ꝑtē in regno dī
Teneamꝰ ergo pacē tp̄is cū ꝓximis. pacem
pectoris cū nobismetip̄is. scꝫ oēs hoīes
in xp̄o sinceriter diligēdo. vt pacē eternitatꝫ
cōsequamur in celis adiuuāte dn̄o nr̄o Je/
su ⁊c. Postea mittit sacerdos partē hostie in
calicē dicēs. Fiat hec cōmixtio. Quid autē
hoc significet superiꝰ ꝑtractatū est. nisi ꝙ sa/
cerdos in hāc clausula salutē mētis ⁊ corpo
ris sibi ⁊ oībꝫ sumētibꝫ corpꝰ dn̄i exoptat.
⁊ ad vitā eternā ꝓmerendā ⁊ capescendā ꝓ/
paratio salutaris fiat. Hec em̄ valde neces/
saria sunt corpꝰ xp̄i sumere volentibꝫ. vt sa/
lutē mētis ⁊ puritatē cordis habeāt ⁊ mun/
dam cōscientiā ad vitā ꝓmerendā. Deinde
sequiť oratio. Dn̄e iesu xp̄e. In qua oratiōe
petunť tria. a peccatis liberatio. ꝓceptorꝫ dī
obeditio. ⁊ a deo nunq̄ꝫ seꝑatio. sicut patet i
littera. Post hāc orōem memoria dn̄ice pas
sionis breuiter ⁊ memoriter cū oīm deuoti
one habēda est cōtrito corde ⁊ cōsciētia nō
ficta. Hic attēdendū est ꝙ a sacerdote post
hāc orationē dicendū est sub silētio Amen.
qđ alibi nō fit in canone nisi post pater nr̄ et
in hoc loco. Sacerdos em̄ canonē tacite le

git. et ideo nemo ei respondet amen. nec ipse sacerdos in quocunque loco canens subiungere debet amen. excepto quando canonem finit post hanc orationem. domine etc. Amen. Finito canone sacerdos se applicat ad susceptionem sacrosancte hostie. Quidam enim sacerdotes de manu quidam de patena sumunt. Hi qui de patena corpus christi sumunt sumunt in latitudine charitatis que in patena figurata est. Interim cantatur comunio. Hoc est quod discipuli gaudium resurrectionis mutuo sibi nunciauerunt. Post hoc sequitur oratio. et signat quod vndeci discipuli in galilea videntes dominum adorauerunt. Ite signat quod in celis pro nobis orat. representatione sue passionis et vulnerum. et quod postea uerum se ostendet. Et postea hoc dicit. Ite missa est. et populum benedicit. Quod signat quod veniet in iudicio et se nobis ostendet. et fidelibus suis dabit benedictionem suam. et tunc leti vadent ad mansiones suas. de quibus dicitur in Johanne. In domo patris mei mansiones multe sunt. Ad quas mansiones nos perducat ipse pontifex et sacerdos. qui cum patre et spiritusancto viuit et regnat. Amen.

Finit expositio misse sancti Bonauenture.

# Laudismus de sancta cruce quem cecinit venerabilis Bonauentura episcopus cardinalis cordis de visceribus

Recordare sancte crucis. qui perfectam vitam ducis. delectare iugiter.
Sancte crucis recordare. et in ipsa meditare insatiabiliter
Stes in cruce christo duce. donec viuis in hac luce. modo procul dubio
Non quiescas non tepescas. in hoc crescas vt calescas. cordis desiderio
Ama crucem mundi lucem et habebis christum ducem. per eterna secula
Cruce corpus circumcinge. hanc constringe manu pinge. consignando singula
Cor in cruce crux in corde. absque sorde sic cum corde. que tranquillum faciat
Lingua crux efficiatur. crucem promat et loquatur et nunquam deficiat
Crux in corde crux in ore quodam intimo sapore. det tibi dulcedinem
Crux in membris dominetur et vbique situetur. intra totum hominem
Cor a cruce sorbeatur et in illam rapiatur. amoris incendio
Dissipata carnis vita. mens sit tota crucifixa spiritali gaudio
Specialem fer amorem et precipuum honorem. cruci salutifere
Cum feruore medullarum. nisu virium tuarum velis hanc diligere
In preclara cruce stude et in ipsa te reclude. magna cum leticia
Christo sis confixus cruci vt tu valeas perduci secum ad celestia
Quere crucem quere clauos. quere manus pedes cauos. quere fossa lateris
Ibi plaude ibi gaude. sine fraude summa laude quantumcunque poteris
Istud pactum non sit fractum. crux precedat omnem actum. vt succedant prospera
Crux est optima medela contra zabulonis tela. valde salutifera
Sis in cruce christi totus. prompto animo deuotus. iubilo dulcedinis
Seruum dei crux defendit comprehendit et ostendit. vitam rectitudinis
Cum temptatus et afflictus. derelictus quasi victus. et inter angustias
Non sis piger neque lentus. sed sollicite intentus. cruce frontem munias
Cum quiescis aut laboras. quando rides quando ploras. doles siue gaudeas
Quando vadis quando venis. in solatijs in penis. crucem corde teneas
Crux in omnibus pressuris et in grauibus et duris. est totum remedium
Crux in penis et tormentis est dulcedo pie mentis et verum refugium
Crux est porta paradisi. in qua sancti sunt confisi. qui vicerunt omnia
Crux est mundi medicina. per quam bonitas diuina fecit mirabilia
Crux est salus animarum. verum lumen et preclarum. et dulcedo cordium
Crux est vita beatorum et thesaurus perfectorum et decor et gaudium
Crux est speculum virtutis. gloriose dux salutis. cuncta spes fidelium
Crux est decus saluandorum et solatium eorum atque desiderium
Crux est nauis crux est portus. crux deliciarum ortus. in quo florent omnia
Crux est fortis armatura et protectio secura. conterens demonia

Crux est arbor decorata. christi sanguine sacrata. cunctis plena fructibus
Quibus anime erununt. cum supernis nutriunt cibis in celestibus
O quam felix permanebis. nunc in cruce si studebis. donec mundo vixeris
Sine fine letus eris. tu qui sanctam crucē queris. si perseueraueris
Crucem quere crucē gere. christi crucē intuere. vt amore langueas
Summa fide crucē vide. et plenissime confide donec vitam habeas
Circa crucem exercere. mente debes huic placere. et hanc corde semp gerere
Hoc est opus salutare. circa crucem laborare. corde ore et opere
Recordare frater pie. septē vicibus in die. passionis domini
Per quam sumus liberati. et eterne vite dati. et supremo lumini
Hanc si amas et honoras. dicas illi certas horas. adhibendo studium
Horam primā matutinā. trinam sextā vespertinā. nonam completoriū
Quando sedes stas et iaces. quando loqueris et taces. fessus cum quieueris
Christū queras in quo speras. crucifixum corde geras. vbicūque fueris
Diligenter pone mentē. super christū patientem. et sibi cōdoleas
Christi mortē christiane. plange sero atque mane. et in planctu gaudeas
Qui despectus atque deiectus. rex celorum est effectus. vt saluaret seculum
Esuriuit et sitiuit. pauper et egenus iuit vsque ad patibulum
Recordare paupertatis et extreme vilitatis et grauis supplicij
Si es compos rationis. esto memor passionis. fellis et absinthij
Cum deductus est imensus. et in cruce tunc suspensus. fugerunt discipuli
Manus pedes perfoderunt. et aceto potauerunt. summū regem seculi
Cuius oculi beati sunt in cruce obscurati. et vultus expalluit
Suo corpori tunc nudo non remansit pulcritudo. decor omnis aufugit
Propter hominū peccata. sua caro cruciata fuit inter verbera
Membra sua sunt distincta. propter aspera tormenta. et illata vulnera
Inter magnos cruciatus est in cruce lacrimatus. et emisit spiritum
Suspiremus et fleamus. toto corde doleamus. super vnigenitum
Qui hec audis ingemisce. et in istis planctum misce. et cordis mesticias
Corpus ange. corde plange. mentem frange. manu tange. xpi mortis seuitias
Virum respice dolorum. et nouissimū virorum. fortem ad supplicia
Tibi gratum sit et equū. iam in cruce mori secū. compati cōuicia
Quando vides te afflictum. desolatū ita victum. quod quasi deficias
Christi cogites dolores. graues penas et merores. sputa contumelias
Bone frater quicquid agas. crucifixi vide plagas. et sibi compatere
Omni tempore sint tibi quasi spirituales cibi. his gaudenter fruere
Crucifixe fac me fortem. vt libenter tuam mortē plangā donec vixero
Tecum volo vulnerari. te libenter amplexari in cruce desidero
Da dolorem quasi rorem. vt te plorē redemptorē xpm. qui te renoues
Non te plices sed felices. cicatrices mille vices. tuas in te refoues
Totum sit quod ego dixi. ad honorē crucifixi. ad laudem et gloriam
Vt meorum peccatorum gloriosus rex celorum. mihi donet veniā. Amen.

Incipit soliloquiū scti Bonauēture de quattuor mētalibus exercitijs. quod dr imago vite et dyalogus scti Bonauēture. Prologus.

# Flecto genua mea

ad patrē dñi nři ihū xpi. a quo ois paternitas i celo et i terra noiatur. vt det vobis scdm diuitias glie sue virtutē corroborari per spiritū eius i interiori hoie xpm per fidē habitare i cordibus vřis. i caritate radicati et fūdati. vt possitis cōprehēdere cū oibus scis q̄ sit lōgitudo. latitudo. sublimitas. et pfūdū. scire etiā supeminētē scie caritatē xpi. vt ipleamini in oēm plenitudinē dei. Apls paulus vas eterne electōis. sacrariū diuine scificatōis. specl'm et exēplar supne cōtēplatōis. i verbis pmissis ondit nobis mētal' exercitatōis ortū. obiectū et fructū. Mētalis enī exercitatio si dz eē pia et salutifera opz quod habeat potētiā supnaturalit' cōfortantem. sapientiā regulantē. et clementiā cōsolantem.

Flectat igit͛ aīa nr̄a deuota diuine ɔtemplationis amore accēsa. genua mētis añ thronū beatissime ⁊ incōphēsibilis trinitatis. pulset humiliter ⁊ postulet sapiēter dei p̄ris cōformatricē potentiā. ne labore depssa succūbat. dei filij regulatricē sapiam. ne errore seducta a veritate deuiet. dei spūssancti cōsolatricē pietatē ⁊ clementiaȝ ne tedio deuicta deficiat. Om̄e em̄ datū optimū ⁊ om̄e donū pfectū desursuȝ est descēdens a p̄re luminū Et sm̄ Augustinū. Om̄e bonū nostruȝ aut de⁹ est. aut a deo est. Uñ nō immerito ī omni boni opis initio ille est inuocādus a quo om̄e bonū originaliter pgredit͛. p quē omne bonū exēplariter pducit͛. ⁊ ad quē om̄e bonū finaliter reducit͛. Hec est illa ineffabilis trinitas. pater. fili⁹. ⁊ spiritussanct⁹. quā tangit aplus cū dicit. Flecto genua mea ⁊c. vsq; ibi. vt possitis. Secūdo ondit ist⁹ salutifere mētalis exercitatiōis obiectū. Obiectū vero exercitatiōis deuote mētis dicit͛ esse interiora ⁊ exteriora. inferiora ⁊ supiora. Debet em̄ aīa deuota p mētale exercitiū contēplationis radiū reflectere pmo ad interiora sua. vt videat q̄liter sit formata p naturā. deformata p culpā. reformata p gratiā. Secundo debet cōuertere radiū cōtemplationis ad exteriora vt cognoscat q̄ instabil' sit mūdana opulētia. q̄ mutabilis mūdana excellentia. ⁊ q̄ miserabilis mūdana magnificentia. Debet etiā tertio radiū cōtemplationis cōuertere ad inferiora. vt intelligat humane mortis ineuitabilē necessitatē. iudicij finalis formidabilē austeritatē. pene infernalis intolerabilē penalitatē. Debȝ quarto cōuertere radiū cōtemplatiōis ad supiora. vt cognoscat ⁊ sapiat celestis gaudij inestimabilē pciositatē. ineffabilē deliciositatē. ⁊ interminabilē eternitatē. Hec est illa crux beata quattuor finib⁹ terminata. in qua o aīa deuota cū tuo dulcissimo sponso Jhū xp̄o debes iugiter meditādo pēdere. Hic ē ille currus igne⁹ quattuor rotis cōsummat⁹. ī quo debes post tuū fidelissimū amicū assidue cōtemplādo celi palaciū cōscendere. Hec est illa quadruplex regio. videlicet oriental'. aquilonaris. occidētalis. ⁊ meridionalis. quā tu o aīa quotidie debes pegrinādo intrare. ⁊ tuū dilectū specialissimū in ea speculādo q̄rere ⁊ inuestigare vt possis dicere cū sponsa In lectulo meo quesiui p nocte quē diligit aīa mea. Hec q̄ttuor tāgit apostol⁹ cū subiungit. vt possitis cōphēdere cū oīb⁹ sanctis que sit longitudo. latitudo. sublimitas ⁊ pfundū. Fruct⁹ illi⁹ salutifere exercitationis si digne ⁊ laudabiliter exequat͛. est felicitas eterna. que est qd optimū ⁊ pulcerrimū ⁊ p se sufficientissimū. nullo extra se indigens. In qua videbim⁹ ⁊ amabim⁹. vacabimus ⁊ laudabim⁹ in eternū ⁊ vltra cū qui ē benedict⁹ in secula. Hūc fructū pmittit apostol⁹ quādo sermonē cōcludit dicēs. Ut impleamini ī omnē plenitudinē dei. Hāc plenitudinē tūc inueniem⁹ quādo de⁹ erit voluntati multitudo pacis. ratiōi plenitudo lucis. memorie cōtinuatio eternitatis. Tunc em̄ de⁹ erit om̄ia in om̄ib⁹. cū a ratiōe om̄is error. a v̄itate om̄is dolor. ⁊ a memoria omnis timor recesserit. ⁊ successerit illa quā speram⁹ mira serenitas. diuina iocūditas. eterna securitas. Hūc tractatū instigāte cōsciētia pter simpliciores quosq;. simplicib⁹ verbis de sanctoꝝ dictis cōpilaui p moduȝ cuiusdā dyalogi. In quo aīa deuota veritatis eterne discipula meditādo interrogat. ⁊ homo interior mētaliter loquēdo respōdet. Ut aūtē ad inestimabilē cōtemplatōem istius mētalis exercitatiōis pueniam⁹. ab exordio incipiam⁹. ⁊ patrē luminū humiliter inuocādo accedam⁹. genua cordis deuote flectam⁹ ante thronū eterne maiestatis. et añ soliū indiuidue trinitatis lachrymis ⁊ gemitib⁹ incessanter clamem⁹. vt deus pater p suum benedictū filiū donet in spiritusc̄tō nobis gratiā exercitādi mētaliter. vt possimus cognoscere que sit longitudo. latitudo. sublimitas. ⁊ pfundū. vt p hanc ptingamus ad eū qui est om̄is desiderij finis ⁊ complemētum Amen.

Capitulū Primum

Quō aīa p mentale exercitiū debet radium cōtemplatiōis reflectere ad īteriora sua vt videat qualiter est formata p naturā. deformata p culpā. reformata p gratiā. Aīa

Dic queso o homo si post deuotā innocatōeȝ diuine magnificētie. ⁊ p⁹ hūilē iplorati'ōȝ et'ne sapiē. ⁊ demū p⁹ flebilē supplicationē supne pietatis ⁊ clemētie. gr̄aȝ exercitādi mentaliter circa quadruplicē materiā. videlicet longitudinis. latitudinis. sublimitatis. ⁊ profunditatis obtinerem. quo ordine incboarē ne meritū hui⁹ exercitatiōis amit

terem si indebito ordine ignorāter ꝓcedere
Ordinis em̄ ignorātia ſm Ambroſiū ſup
pſalmū Beati immaculati ꝑturbat formā me
ritoꝝ. nec reputat ſm eūdē ꝑfecta rei cogni
tio in nob̄ exiſtere cū ſcimꝰ ꝗd ſit faciendū. ⁊
ignoramꝰ quo ordine ſit ꝓcedēdū. Nō
O anima. ſm Bern̄. ad Eugeniū papā. A
te tua cōſideratio inchoet. ne fruſtra extēda
ris ad aliena. te neglecta. Idē in meditatiōi
bus. Multi multa ſciūt ⁊ ſeipos neſciūt. ali
os inſpiciūt ⁊ ſeipos deſerūt. deū querētes
ꝑ exteriora deſerētes ſua interiora. ꝗbꝰ inte
rior eſt deꝰ. Idcirco ab exterioribꝰ ad interi
ora redeā. ⁊ ab interioribꝰ ad ſuꝑiora ꝯſcen
dam. vt poſſim cognoſcere vn̄ veni aut ꝗ va
dam. vnde ſim ⁊ ꝗd ſim. ⁊ ita ꝑ cognitōꝫ mei
aſcendā ad cognitionē dei. Itē Chryſ. ſup
Math. dic̄. Nō minima ꝑs philoſophie eſt
cognitio ſui. Itē Ambr. in hexameron. Co
gnoſce te o homo q̄ntꝰ ſis. attēde tibi vt cō/
ſideres ꝗd in te intret in cogitatiōe. ꝗd exe/
at in ſermone. Vitā ergo tuā o aīa quoti/
diana diſcuſſiōe examina. Attēde diligēter
q̄ntū ꝓficias ⁊ quantū deficias. qualis ſis ī
moribꝰ. qualis ſis in affectiōibꝰ. ꝙ̄ ſimil' ſis
deo ⁊ ꝙ̄ diſſ'ilis. ꝙ̄ ꝓpe ⁊ ꝙ̄ longe. Illō ſemꝑ
agnoſce ꝙ multo laudabilior ⁊ melior es ſi
te cognoſcis. ꝙ̄ ſi te neglecto curſus ſiderū.
vires herbaꝝ. cōplexiones hoīm. nat'as aīa
lium cognoſceres. ⁊ ſciam omniū celeſtiū ⁊
terreſtriū haberes. Redde ergo te tibi. ⁊ ſi nō ſꝑ.
ſaltē interdū rege tuos affectꝰ. dirige actus.
corrige greſſus. Igit' aīa tene cōſilia ſctōꝝ.
⁊ ꝓmo radiū cōtemplatiōis cōuerte ad regi
onē orientalē. h' eſt ad cōſiderationē tue con
ditionis. Diligēter igit' cōſidera ꝙ̄ generoſe
a ſummo artifice ſis facta ꝑ naturā. ꝙ̄ vicio
ſe a tua volūtate deformata ſis ꝑ culpā. ꝙ̄
gratioſe a diuīa bonitate ſepe reformata ſis
ꝑ gratiā Primo ergo ꝯſidera ꝙ̄ generoſe for
mata ſis ꝑ naturā. Generoſitas tua natura
lis cōſiſtit in h' vt eſtimo. qꝛ tibi naturaliter
ad tui decorē impꝛ̄ſſa ē imago beatiſſime tri/
nitatis. Vn̄ Anſelmꝰ in ꝓſologion. Fateor
dn̄e ⁊ ḡrias ago. quia me creaſti ad tuā ima/
ginē vt tui memor ſim. te cogitē. te diligam.
Bernardꝰ in meditatiōibꝰ. Scdm̄ interio/
rē hominē tria in me inuenio ꝑ que deū re/
colo cōſpicio ⁊ cōcupiſco. Hec tria ſunt me/
moria. intelligētia. ⁊ volūtas. Cū ēn̄ dei re/
miniſcor. in ipo cōdelector. Memoria ei eſt
ſuꝑ vinū. Cū intelligētia ipſum intueor. q̄n/
tum in ſe ſit incōꝓhenſibilis. quia princi/
pium ⁊ finis. in angelis deſiderabilis. quia
deſiderāt in eū ꝓſpicere. in ſanctis om̄ibꝰ de
lectabilis. inq̄ntum in eo aſſidue felices le/
tantur. in creaturis omnibus admirabilis
quia om̄ia potenter creat. ſapienter guber/
nat. benigne diſpēſat. cū hec intueor ipm cō
cupiſco. Cū deū ꝑ voluntatē diligo. me in
ipm trāſformo. Hec eſt em̄ virtus amoris.
vt talē te eſſe oportꝫ quale eſt illud qd̄ amaſ
Hec Bernardꝰ. Recognoſce ergo o anima
mea ꝙ̄ mira ⁊ ineſtimabilis dignitas eſt. eē
nō ſolū veſtigiū creatoris. quod eſt cōmune
om̄ibꝰ creaturis. ſꝫ eſſe imaginē quod eſt ꝓ/
priū creature rationalis. Lauda igit' aīa
mea dominū. lauda deū tuū ſyon. Expergi
ſcere ⁊ lauda. exulta ⁊ gaude. quia inſignita
es dei imagine. decorata ſimilitudine. parti
ceps rationis. capax eterne beatitudinis Sꝫ
quia hec modica nō immerito forte iudica/
rent' ſi morte finirent'. exulta ⁊ lauda qꝛ cū
ꝑdictis dedit tibi naturā immortalē. ſubſtā
tiam incorruptibilē. durationē intermina/
bilē. vitā perpetuā. Imago em̄ eterne trini/
tatis nō eſſes ſi termino mortis ꝓcludi poſ/
ſes. Auguſtinꝰ. xv. de ciuitate dei. O anima
aduerte ꝙ creator tuꝰ poſt illud eſſe dedit ti
bi perpetuū eſſe. poſt hoc dedit tibi viuere.
ſentire. diſcernere. ſenſibꝰ te decorauit. ſapiē/
tia illuſtrauit. Tuā igit' pulcritudinē atten/
de. vt intelligas qualē debeas in te pulcritu
dinē diligere. Et ſi temetipam vt expedit cō
templari nō ſufficis. cur ſaltē quid de te eſti
mare debeas ex iudicio alieno nō ꝑpendis.
Spōſum habes de cuiꝰ pulcritudine ſi nō
dubitares. ſcires ꝙ tā pulcer tam formoſuſ
tam vnicꝰ dei filius tuo aſpectu captus nō
eſſet. ſi eū ſingularꝭ decor ⁊ vltra ceteros ad/
mirādus nō traxiſſet. Hec Auguſtinꝰ. Sꝫ
hec fortaſſe o anima nimis ingrata tibi vi/
dent' modica. ꝓpterea audi tertio dignitatē
admirabilē. ꝙ tāte eſt ſimplicitatis ꝙ nihil
poteſt domū mētꝭ tue inhabitare. nihil po/
teſt in ea manſionē facere niſi ſimplicitas et
puritas trinitatiſ eterne. Ecce quid dic̄ ſpō
ſus tuꝰ. Ego inquit ⁊ pater ad eū veniemꝰ.
⁊ manſionē apud eū faciemꝰ. Et alibi ī euā/
gelio. Zachee feſtinans deſcende. quia ho/
die in domo tua oportet me manere. Illabi
em̄ menti illi ſoli poſſibile eſt qui eā creauit
Ipſe em̄ eſt qui intimior intimo tuo eſſe ꝑ/
hibetur. vt dicit Auguſtinus. Gaude igit'

o felix aīma ꝙ potes esse tāti hospitꝫ hospi/
ta. Berñ. O felix aīma q̄ quotidie cor suum
mūdat vt inhabitantē deū suscipiat. cuiꝰ ho
spes nullo bono indiget. q2 auctorē omniū
bonoꝝ in se habꝫ. O q̄ꝫ beata aīa apud quā
deus sibi requiē inuenit. q̄ dicere potest. Qui
creauit me requieuit in tabernaculo meo. Ne
gare siquidē ei celi requiē nō poterit q̄ sibi ī
hac vita requiē ꝑparauit. Hec Bernardus
O aīa nimis es auara si nō sufficit tibi tanti
hospitis ꝑsentia. q2 scio ꝙ tā liberalis est ꝙ
cōmunicabit tibi de bonis suis. ꝙ tā piꝰ est
ꝙ ditabit te de donis suis. Nullo eñ modo
deceret tantū ꝑncipē. si hospitā suā ꝑmitteret
indigentē. Adorna igit thalamū tuū ⁊ susci/
pe regē factorē tuū. de cuiꝰ ꝑsentia exultabit
⁊ letabit tota familia tua. O vere mira ⁊ mł
tum admirabił sentētia. Rex cuiꝰ pulcritu/
dinē sol ⁊ luna mirant. cuiꝰ magnitudinē ce
lum ⁊ terra reuerent. de cuiꝰ sapia celestiuꝫ
spirituū agmina illuminānt. de cuiꝰ clemētia
omniū beatoꝝ collegia satiant. talis tuuꝫ o
anima desiderat hospitiū. tuū cenaculū piꝰ
q̄ꝫ celeste palatiū appetit ⁊ exoptat. Delicie ei
sue sunt esse cū filijs hoim. Sꝫ si hec adhuc
te nō mouēt ad laudādū creatorē tuū. ꝯuer
te ꝯtemplatiōis radiū ad quartū bñficium.
⁊ cognosce ꝙ tāte capacitatꝫ est palatiū tuū.
ꝙ nulla creatura sufficit satiare tuū desideri
um. Hugo de sancto victore. Omīs iocūdi
tas. ois suauitas. ois potētia. omīs opulen/
tia reꝝ creataꝝ afficere cor humanū potest.
satiare nō potest. Anselmꝰ. Omīs creatura
que deꝰ meꝰ non est. mihi inopia est. Et q̄re.
Reuera ꝺm Grego. in moral. Aīa humana
que ad deū appetēduꝫ facta est. q̄cquid infra
deū appetit minꝰ est. ideoq3 iure ei nō sufficit
qđ deꝰ nō est. Jā vt estimo aīa sufficiēter vi/
disti tuā nobilitatē. q̄ est valde laudabił. cō/
uerte nūc radiū cōtemplatiōis ad tuā super
ceteras creaturas potestatē. q̄ reuera est ad
mirabilis. Hugo de arra aīme. O aīa mea
quid dedit tibi spōsus tuꝰ. respice modo istū
omīs natura ad hūc finē cursuꝫ suū dirigit.
vt tuis vtilitatibꝫ deseruiat. tuisq3 oblectamē
tꝫ ꝺm distributionē tēpoꝝ indesinēt occur/
rat. Vide iā aīma mea ⁊ diligenter cōsidera
ꝙ creator tuꝰ spōsus ⁊ amicꝰ totā machinā
mundialē ad tuū ordinauit ministeriū. Ec/
ce angeli purgāt ⁊ inflammāt tuū affectum.
illumināt ⁊ informāt tuū intellectū. ꝑficiūt ⁊
custodiūt tuū subiectū. Magna dignitas ē

habere tales doctores. ꝯsolatores. ⁊ tłes cō
seruatores. O aīma si videre posses quanto
gaudio. q̄ntoq3 tripudio assistūt orantibꝫ. ī/
tersunt meditātibꝫ q̄nto studio nos ī bono
ꝯseruāt. q̄nto desiderio nos ⁊ salutē nostrā
eternā expectāt. Celū tibi ꝺseruit ꝑ suū mo
tum. luminaria celi ꝑ suū influxū. sol causat
tibi diē. luna illumiat tibi noctē. ignis tēpe/
rat tibi aerꝫ frigiditatē. aer tibi mitigat ignis
internā caliditatē. aqua tibi mūdat fetoreꝫ.
mitigat tibi sitꝫ ardorē. ⁊ fecūdat terre vigo
rem. Terra ꝓo te sustētat sua soliditate. fcre
at sua fertilitate. delectat sua amenitate. Ec/
ce aīma breuiter discurristi ꝑ singula ab in/
ferioribꝫ ad supiora. ⁊ inuenisti ꝙ omīs cre/
atura ad hūc finē ex diuina ordinatiōe cur/
sum suū dirigit. quatenꝰ tuis vtilitatibꝫ de/
seruiat. tuisq3 oblectamētis indesinēter oc/
currat. Sed caue aīma mea ne nō spōsa sed
adultera dicaris. si munera dātis plꝰ q̄ꝫ af/
fectū amātis diligis. Augustinꝰ in libro cō
fessionū. Ve tibi si oberras in vestigijs suis
si nutus suos ꝓ eo amas. ⁊ nō aduertis pur
gate mētis intelligentiā. quid innuat lux il/
la beatissima cuiꝰ nutꝰ ⁊ vestigia sunt omni
um creaturaꝝ decꝰ ⁊ forma. Adhuc si forte
ignoras te o pulcerrima mulierū. egredere
⁊ abi post vestigia gregū. id est. irrationabili
um creaturaꝝ. que sunt vestigiū creatorꝫ tui
tu vero speculū beatissime trinitatis. q̄ om/
nibꝫ dignior ⁊ excellētior cōprobaris. Et pa
sce hedos tuos iuxta tabernacula pastoris
id est. cōuerte cogitationes tuas ad choros
angeloꝝ. quibꝫ q̄dammodo similis es ī na/
tura. ⁊ cōciuis eris in gloria Anima Jā
satis silui. diu tacui. iam nūc cū verecūdia ⁊
rubore ꝯpellor cōfiteri ⁊ dicere ꝙ hāc digni
tatē modicū aduerti. Amorē meū heu ego
infelix ⁊ misera nimis indigne ꝓstitui. facto/
rem meū nō ꝓ bis omibꝫ glorificaui. deum
meū ꝓpter dona sua nō benedixi. ⁊ nō adora
ui eū toto tēpore vite mee. nimis indigne ⁊
irreuerēter. vane ⁊ negligēter vixi. Et vt ve/
rum fatear ꝺm Bernardū. Quāto ꝑfectius
dignitatē meā aspicio. tāto magis vitaꝫ de/
generē me duxisse cōfundor ⁊ erubesco. Ti
meo etenim ꝙ tāto grauior sit culpa. quāto
dignior ⁊ nobilior sit natura. Formido ꝙ
tāto grauior sit offensa. quāto maior est illiꝰ
qui offendit excellētia. Pertimesco ꝙ tanto
peior est iniuria q̄nto maiora fuerūt illiꝰ cui
iniuriā irrogaui beneficia. Heu heu domi/

ne deus meus . et dignitate substantie iam
ppendo vilitatē malicie. et speciositate natu
re cognosco deformitatē culpe. ex recordati
one bñficiorꝫ acceptorꝫ. intelligo ingratitudi/
nē factorꝫ meorꝫ . Ve mihi misere. iā video.
iā cognosco ꝙ quicquid a sūmo datore accepi
ad vsum vite. miserabilit̄ inflexi ad abusum
prauitatꝫ ꝛ culpe. Trāquillitatē hūane pacꝫ
ad vsum conuerti vane securitatis. pegrinatiō
nem terre, p inhabitatiōe dilecti patrie. salu/
tem ꝛ pulcritudinē corporis redegi i seruiturē
voluptatꝫ. vbertatis abūdantiā. nō ad neces
sitatē corporis. sꝫ ad supfluitatē expēdi misere
cupiditatis. tpa serena ꝛ blādimēta aerꝫ ad
amorē mihi seruire coegi terrene delectatio
nis. Timeo heu ꝛ valde ptimesco vt sit̄ me
ferire puniēdo debeāt. que vicijs meis ma/
le subiecta seruiebāt. Homo . O aīa ali
qualiter iā ppendo ꝙ bona est tua cognitio.
Ex verbis eñ tuis sentio ꝙ nō fuit frustra
mea ammonitio. Videt̄ mihi ꝙ lumie diui
no sis aliqualit̄ illustrata ꝛ tactu veri lumi/
nis mota. Quia s̄m Gregoriū in moralibꝫ.
Vnusquisqꝫ dū tactu veri lumis illustrat̄. si/
bi ipsi ostēdit̄. vt vnde cognoscit qd est iusti/
cia. inde erudiat̄ qd est culpa qua excecatur
Vñ sancti viri quo alti⁹ apud deū virtutuꝫ
dignitate, pficiūt. eo subtili⁹ indignos se esse
dephendūt. qꝛ dū proximi luci fiūt. quicquid
eis in seipis latebat inueniūt. Hec Gregor̄.
Igit̄ aīma si luce veritatis tacta dignitatē
tuā quā acten⁹ nō attēdisti cognoscis. si cul
pam qua creatorē tuū offendisti intelligis. ꝛ
vidisti ꝙꝫ gratiose formata sis p naturā. vid
nūc ꝙꝫ viciose deformata sis p culpā. Ansel/
mus. Reduc aīa erumnosa ꝛ misera ad me/
moriā enorme delictū ꝛ pduc in celū vsqꝫ ru
gitū ꝛ lamentū. Cogita aīma pfida dei. adul
tera xpi. qd feceris. Dereliquisti in celo castū
amatorē tuū. cōtempsisti factorē tuū. repudi
asti spōsum tuū. turbasti deū tuū. irreueren/
ter tractasti sanctū āgelū custodē tuū. Eras
templū dei. spōsa xpi. sacrariū spiritussancti
Que est ista subita cōuersio ꝛ repētina mu/
tatio. de dei ꝟgine facta est corruptio sathā/
ne. de spōsa xpi scortum execrabile dyaboli.
Hec Anselm⁹. Recordare o aīa, ꝓpter quid
vēdideris decorē tuū, ꝓpter qd abieceris bo/
norē tuū, p quo tā turpiter fedaueris vultū
tuū. que tāta bona, p tam vili p̄cio vēdidisti
O aīma quare te tot bonis spoliasti. quare
frustra tātis te honoribꝫ priuasti. quare tot
bona opa neglexisti. tot annos. tot dies. tot
horas sine fructu vixisti. Anima Reco/
gnosco o hō ꝙ verꝫ loquerꝫ. ꝛ nō imerito me
de tāta trāsgressione rephendis. Bernard⁹
O dñe de⁹ me⁹ quot tpa effluxerūt in quibus
sine fructu vt aspicio vixi corā te. quō subsi/
stam. quō ad te leuare potero faciē meā. in il
lo magno ꝛ terribili examie quādo enume/
rari iusserꝫ omēs dies meos quērens fructuꝫ
in eis. O dñe de⁹ cur intermisi te vllo tpe ꝟ/
sari i corde meo. te tota mēte amplecti. i tua
dulcedine delectari. Oia interiora mea vbi
tūc erāt quādo tecū nō erant. cū a te habeat
omis creatura quicquid habet desiderabile.
laudabile. delectabile. Hec Bernard⁹ Heu
dñe. nūc intelligo sed cōfiteri erubesco. speci
es ꝛ decor creaturarū decepit oculū meū. et
nō aduerti. quia speciosior omībꝫ creaturis
tu es. quibꝫ tantūmodo vnā guttā tue inesti
mabilis pulcritudinis cōmunicasti. Quis
eñ ornauit celū syderibꝫ . aerē volucribus.
aquā piscibꝫ. terrā plantis ꝛ floribꝫ. homies
in corpe diuersis coloribꝫ. in mēte varijs ꝟ/
tutibꝫ. Nōne clementissime pater p te illa ce
lestiū spirituū agmina varijs donis sunt or
nata. Nōne p te seraphin ardent dilectione.
cherubin lucēt cognitiōe. de tuis donis iu/
dicant throni. de tuis muneribꝫ dominant̄
dñationes inclite. ex tua virtute p̄sunt prin
cipat⁹. ex tua potestate potestates demonuꝫ
malicias arcēt. ex tua, pfunda potētia mira/
cula faciūt virtutes. ex tuo p̄cepto archange
li magnis nūciant maiora. angeli vero mio
ribꝫ significāt minora Sed quid sunt h̄ oīa
nisi tue pulcritudinis modica scintilla. O
bone Iesu fons vniuerse pulcritudīs. igno
sce mihi aīme misere ꝙ tuā pulcritudinē tā
sero cognoui. tā tarde amaui. propterea mi/
serabiliter oberraui. Dulcedo etiā creatura
rum decepit gustū meū. ꝛ nō aduerti ꝙ mel
le dulcior es. Tu eñ melliꝫ omni creature
dulcedinē suam. imo tuā cōmodasti. et non
est aliud in creatura dulcedo vel delectatio
nisi tue dulcedinis quā abscondisti timen/
tibus te modica demonstratio. Vnde dul
cedo omniū creaturarū si quis iuste aduer/
tat nihil aliud fac̄ nisi ꝙ ad tuā dulcedineꝫ
eternā inuitat. O ihū fons vniuerse dulcedis
ꝛ pietatꝫ ignosce mihi ꝙ tuā inestimabilem ꝛ
melliflua dulcedinē i creat̄a ñ cognoui nec i
terne mētꝫ amore ꝯgustaui. ꝓptea mirabilit̄
oberraui ꝛ animā meaꝫ vsqꝫ modo siliquis

po:co: saturaui.sz heu nunq̃ vt timeo d̃ pa
ne filio: tuo: mãducaui.ideo sp in delitijs
mũdi ieiuna z famelica p̄mãsi. Gregori⁹. Q:
int⁹ gustare nolum⁹ paratã dulcedinẽ.p̄te/
rea ieiuni z famelici amam⁹ miseri famẽ no/
strã. O dulcissime iesu.modo video.modo
agnosco q̄ oĩs dulcedo tibi cõtraria. fuit
mihi afflictio z magna miseria. Aug⁹ i li.cõ/
fessionũ. Tu em̃ misericordissime de⁹ etiam
in peccatis meis sp mihi aderas. piissime su/
stinẽs omẽs iniquas delectatiões meas et
malas amarissimis respergẽs amaritudini
bus.docẽs p flagella si vellẽ sine amaritudi
ne delectari.non possem nisi in te dñe. Hec
Aug⁹. Sz heu hãc doctrinã nõ intellexi.p/
pterea oberraui.semp tñ in delicijs meis in
iquis timui p̄ditorẽ.timui accusatorẽ.timui
rep̄hensorẽ.formidaui aliquotiẽs p̄sciaz.ex/
paui multotiẽs infamiã.nõnunq̃ abhorrui
gehennã.z tñ heu ego misera int tot tormẽ/
ta nõ mutaui volũtatẽ p̄priã. Decepit etiam
odor extra se olfactũ meũ.z ignoraui q̄ odor
tu⁹ o bone iesu redolet sup oĩa aromata. O
bone iesu fons odo:is cui⁹ suauitas fac inde
sinẽter post te currere.z infatigabiliter labo
rare. Ignosce mihi q̄ tã sero te cognoui.taz
tarde in odore vngẽto: tuo: post te cucur/
ri. Puto tamẽ z p h̃ me nõ excuso q̄ odor il/
lius celestis apothece huic terreno fetori q̃ i/
fecta erã nõ miscet. Decepit etiã son⁹ fallus
siue fallax creatura: auditũ meũ.z nesciui
nec sensi q̃ dulcia faucib⁹ electo: tuo: elo/
quia tua.q̃ suauia aurib⁹ amico: tuo: p̄si/
lia tua.q̃ leuia manib⁹ sancto: tuo: mãda
ta tua O ih̃u fons sapie. auctor scie. cõsilia/
tor casti p̄silij.fac me vel saltẽ modo audire
vocẽ tuã. sonet vox tua in aurib⁹ meis. Cũ
q̃nta amaritudine recogito q̄ fefellit me il/
la vox miserrima cãtantiũ et dicẽtiũ. Veni/
te fruamur bonis q̃ sunt.coronem⁹ nos ro/
sis anteq̃ marcescãt.z nõ p̄tereat nos flos tẽ/
poris. Vino p̄cioso z vnguẽtis optimis nos
impleam⁹.vbiq̃ relinquamus signa leticie.
Hãc vocẽ audiui z nõ intellexi nec aduerti.
q̄m oĩa vana sunt z risu digna. Oĩa em̃
hec z his silia cito ptrãsierũt.z velut vmbra
euanuerũt. Quid em̃ vana hec oĩa amatori
bus suis p̄tulerũt.quẽ em̃ fructũ tũc habu/
erũt in illis i q̃b⁹ nũc p̄funduntur z erubescũt
O dñe de⁹ me⁹.lumẽ cordis mei. panis aie
mee.virt⁹ amaricãs mentẽ meã.nõ te ama/
bã.z fornicabar abs te.z fornicãti mihi so/
nabãt euge euge. Amicicia hui⁹ mũdi forni/
catio est abs te. O q̃d miseri⁹ misero nõ mi/
serãti sup scip̄m. Sz inter hec oĩa tu aman
tissime de⁹ mihi sp aderas.vocẽ tuã frequẽ
ter audiui.inspiratiõẽ tuã salutiferã sensi.sz
nõ cõsensi. O quotiẽs mihi illud salutiferũ
p̄siliũ inspirasti. Peccasti. q̄esce desine z eru/
besce. Ad q̃ ego misera morẽ secuta bti Au/
gustini i libro p̄fessionũ.v̄ba somnolẽta ali/
quãdo respõdi. Dñe expecta me modicũ.si/
ne paululũ.modo a vanitate quiescã.mõ de
malignitate erubescã.oĩa vana z munda/
na derelinquã. Sz heu illud modicũ z mo
do nõ habebat modicũ z modũ. z paululũ i
longũ ibat. Itẽ Aug⁹ de v̄bis dñi. Ipa seg/
nicies est res q̃ multos eternalit occidit.z fi
naliter in penis detinet. q̃ se ad vocẽ dñi nõ
corrigũt. Vocẽ quidẽ occulte inspirationis
audiũt.sz vitam nõ corrigũt.dicẽtes. Cras
cras.z subito hostiũ clauditur. remanetq̃ pec
cator foras extra arcã celestis patrie cũ vo/
ce coruina.q: p peccatis gemere noluit cuz
colũba. Gregori⁹. Heu q̃ multos i peccatis
peius sua felicitas p̄strauit.multos diutur/
na pax inertes reddidit.coq̃ illos mox ma/
lign⁹ hostis grauius p̄cutit.q̃ longi⁹ q̄etis vsu
negligẽtes inuenit. Itẽ Gregori⁹. Quos ei
de⁹ vt p̄uertantur diuti⁹ tolerat.nõ cõuersos
duri⁹ dãnat. Sz o homo vt tibi mee infeli/
citatis historiaz p̄fecti⁹ manifestẽ. p̄fiteor q̄
hec oĩa mee infelicitati nõ sufficiebãt. sed
ad cumulũ dãnatiõis heu mũdana mollici
es tactũ meũ nimis mirabiliter decipiebat
z ignoraui q̄ tã suauis o bone iesu esset tu⁹
amplex⁹.tã honest⁹ attact⁹ tu⁹.tã deliciosus
p̄uictus tu⁹. Cũ em̃ te amauero mũda sum
cũ tetigero casta sum.cũ accepero v̄go sũ. Tu
us o dulcissime iesu amplex⁹ nõ maculat sz
mũdat.tu⁹ attact⁹ nõ inq̃nat sed sanctificat.
O iesu fons vniuerse dulcedis et suauitatis.
ignosce mihi q̄ tã sero credidi.q̃ntũ h3 deli/
ciositatis.q̃ntũ honestatis.q̃ntũ iocũditatis.
q̄n leua tue eterne sapiẽtie z cognitionis est
sub capite meo.i.rõne. z dextera tue diuine de
mẽtie z dilectiõis amplexabitur me.i.volũtatẽ
Heu me miserã q̃d vnq̃ tã dulce.taz suaue
tã deliciosum z salutiferũ potest expiri. q̃ in
ter brachia tãti spõsi q̄escere.inter oscula tã/
ti regis z amici feliciter obdormire. Hãc dul/
cedinẽ senserat aĩa deuota q̄n optabat di
cens. Osculetur me osculo oris sui. zc. Hũq̃d
has delicias aĩa deuota erat expta quando

orabat ardens. et iã pene deficiẽs p̃ dilecti sui ꝯcupiscẽtia. dicẽs in Canticis. Quis mihi det te frẽm meũ. sugẽtẽ vbera mr̃is mee. vt inueniã te solũ foras ꝛ deosculer te. et iã me nemo despiciat. Apprehendã te. ꝛ ducaꝫ te in domũ p̃ris mei. ꝛ in cubiculũ genitricis mee. ibi me docebis. ꝛ dabo tibi poculũ ex vino ꝯdito. ꝛ ex musto malagranatoruꝫ meoꝝ. Quis enarrare sufficeret nisi q̃ mente gustasset. quãtũ habet h̃ verbũ dulcedinis ꝛ deuotiõis. qñ bene ponderat̃ et recte cribratur deuota mente. Vñ expositioneꝫ deuote menti relinquo. Sed o dñe deus. si hec tam dulcia sunt cogitãti. q̃ꝫ dulcia eẽ possunt degustãti. Si tã suauia sunt legenti. q̃ꝫ cõsolatoria erũt p affectũ sentiẽti. Augustinꝰ. Fac me dulcissime iesu intꝰ gustare p amorẽ. qd̃ extra gusto p cognitionẽ. fac me sentire p affectũ. qd̃ sentio p intellectuꝫ. Hec Augustinꝰ. Eya dulcissime iesu trãsfige saluberrimo vulnere amoris tui medullas aĩe mee. vt vere ardeat. langueat ꝛ liq̃fiat. ꝛ solo tuo desiderio deficiat. cupiat dissolui ꝛ esse tecũ. te solũ semp esuriat panem vite celestis. qui de celo descendisti. te sitiat fontẽ vite. fontẽ eterni luminis. torrentẽ vere voluptatis. Te semp ambiat. te querat. teq꜄ inueniat. in te dulcit̃ requiescat. Sed q̃ vesania. que infernalis furia tanto tempore a me ꝓhibuit talia ꝛ tanta mẽtis mee solacia. tam diuĩa gaudia. tã melliflua cõuiuia. Dic queso o hõ que est tanti mali causa. q̃ tanti periculi ratio. que tanti dãni occasio. Homo. Video o aĩa q̃ iã fatigata laboribꝫ. iã vexata doloribꝫ. vltra inuenire nõ valeas cui tantũ dãnũ illatuꝫ ascribas. Peto igit̃ vt cũ patientia audias si tibi tanti mali causam demõstrauero. si tibi tanti dãni inimicũ ostendero. Jam ꝓ parte hostẽ tetigisti aliq̃liter. tamẽ forte p̃ dolore mentis nõ aduertisti. Habes o aĩa mea inimicũ domesticũ. hostẽ amicũ. aduersariũ ꝓpinquũ. q̃ tibi malũ ꝓ bono reddidit. ꝛ sub specie amicicie crudelior existẽs inimicus. his oĩbꝫ ꝛ aliĩs infinitis bonis te priuauit. Hic hostis salua tua reuerẽtia est caro infelix ꝛ misera. multũ tamẽ tibi dulcis et dilecta. Hanc cũ pauisti. inimicũ pessimuꝫ ꝯtra te erexisti. hanc cũ honorasti. hostẽ crudelissimũ ꝯtra te armasti. hanc cũ foris variis ꝛ p̃ciosis indumẽtis decorasti. oĩbꝰ interioribꝫ ornamẽtis te spoliasti. nesciens

q̃d dicit beatꝰ Gregoriꝰ in omelia. Vñ inquit caro ad tempꝰ suauit̃ viuit. inde spiritus ineternũ torquebit̃ ꝛ ingemiscet. Et econtra. quo plꝰ caro premit̃. eo plus de spe celesti animꝰ letat̃. Vñ ꝓ tanta iniuria nobꝫ p te illata cõtinere amplꝰ me nõ valeo. q̃n tantũ malũ huc usq꜄ sub silentio piculose ptransirẽ rep̃hendaꝫ. Scio inq̃t Bernardꝰ in meditatiõibꝫ. o aĩa quendaꝫ q̃ p plures annos tecũ vixit. ad mẽsam tecũ sedit. cibũ de manu tua sumpsit. ꝛ in sinu tuo dormiuit. cũ voluit tecũ colloquiũ habuit. hic iure hereditario seruꝰ tuus est. sed qꝛ delicate nimis enutristi eũ. ꝛ virge pepcisti. leuauit calcaneũ suũ sup caput tuũ. ꝛ te in seruitutẽ redegit. O aĩa miserabilis et misera. q̃s te liberabit de vinculo improperũ huius. Exurgat deꝰ ꝛ cadat armatꝰ. ꝛ conteratur inimicꝰ. Jnimicꝰ inquã cõtemptor dei. amicus mũdi. cultor diaboli. Quid tibi videtur d̃ illo. Si recte sentis. puto q̃ mecũ dices. Reus est mortis. crucifigat̃. Noli ergo dissimulare. noli differre. noli parcere. crucifige crucifige eũ. Sed in q̃ cruce. Jn cruce dñi nr̃i iesu christi. in q̃ est salus. vita ꝛ resurrectio nr̃a. Recole igit̃ o aĩa p̃mordia tua. attẽde q̃ es insignita dei imagine. decorata eius similitudine. despõsata fide. dotata spe. ꝑfecta charitate. redempta sanguine. particeps grẽ. capax beatitudĩs q̃d tibi cũ carne vnde ista patent̃. si diligent̃ cõditiones eiꝰ aduertis. nunq̃ꝫ vilꝰ sterquiliniũ vidisti. si eiꝰ miserias enumerare velis. q̃ꝫ onusta sit peccatis. pruriens ꝯcupiscẽtiis. occupata passionibꝫ. polluta illusionibꝫ. cõfusione plena. ignominia repleta. quid de ea habes aliud q̃ꝫ cogitatiões fedas et immũdas. Hec Bernardus. Ideꝫ. O anima diuina erubesce in simulitudinẽ porci commutari. erubesce volutari in ceno q̃ es d̃ celo. Idem sup Cantica. O aĩa donec ĩ carne es. inter spinas versaris. ꝛ necesse est vt tentationũ tribulatiões. ꝛ impugnationuꝫ aculeos grauit̃ patiaris. Unde dicit̃ tibi ĩ Canticis. Sicut liliũ inter spinas. sic amica mea inter filias. O candens liliũ. o tener ꝛ delicate flos. increduli et subuersores sũt tecũ. ꝛ cũ scorpionibꝫ habitas. Vide ḡ quõ caute ambules int̃ spinas. Caro ꝛ mũdus pleni sunt spinis. cõuersari in his ꝛ nõ ledi diuine potẽtie est. ꝛ nõ virtutis hũane. Hec Bernardus. Est ꝛ alius inimicus fortis ꝛ

crudelis. q̄ mira calliditate omniū discutit
consuetudines. ventilat curas. scrutatꝰ affe
ctus. ⁊ ibi semꝑ q̄rit cās nocēdi vbi quenq̄
viderit studiosiꝰ occupari. Nouit em̄ h̄ ho/
stis antiquus. ab initio hūani generis ini/
micus. cui ip̄e illecebras gule ingerat. cui vi
rus inuidie infundat. cui blandimēta luxu
rie obiiciat. cui vana sup̄bie incitamēta ꝓ/
mittat. nouit quē metu opprimat. quē gau
dio fallat. quē admiratiōe seducat. Habet
etiā aliq̄s sibi obligatos. quoꝝ ad alios de
cipiendos ingeniis vtitꝰ et linguis. O aīa
fragilis ad resistendū. facilis ad cadendū.
difficilis ad surgendū. q̄liter istiꝰ crudelis
aduersarii laqueos euadere poteris. quem
tantis subtilitatibꝰ preditū agnoscis. Hec
Leo papa. Aīa Nunc video. iam pri
mitus recognosco. q͞ sicut dicit Augꝰ. con/
suetudo peccati est q͞ nō facile cognoscitꝰ ab
eo q̄ ip̄o ꝑmitꝰ. sed mox cū inceperit se quis
ab illo alienare. tūc demū cognoscit in q̄n/
ta feditate iacuerat. Igitꝰ q͞ iam aliq̄liter me
ip̄am a pctō alienare incipio. et ꝑ hoc me et
pctm̄ meū agnosco. me ampliꝰ a planctu cō
tinere nō valeo. O dn̄e deus meꝰ. tu imp̄ssi
sti mihi amabilē imaginē tuā. ⁊ ego supin/
duxi odibilē imaginē diabolicā. Heu heu
miser homuncio q͞ demonis imaginē suꝑ/
impressi suꝑ imaginē dei. Cur nō odi eius
imitationē. cuiꝰ abhorreo nomē. Ille spon
te cecidit. ego volens corrui. Ille nulla p̄ce
dente vindicta peccauit sup̄biens. ego visa
eius pena peccaui cōtemnēs. Ille semel in
innocētia est institutꝰ. ego multotiēs sū re/
stituta. Ille se erexit cōtra eū q̄ se fecit. ego
me erexi ꝯtra eū q̄ me refecit. Ille deū dere
liquit ꝑmittentē. ego fugi deū ꝓsequentē.
Ille ꝑstat in malicia deo reprobāte. ego cur
ro a deo misericorditer reuocāte. Et si am
bo ꝯtra deū. ille tn̄ ꝯtra nō req̄rentē se. ego
vero ꝯtra morientē ꝑ me. Ecce cuiꝰ imagi/
nem horrebā. cū in multis me inueniā hor/
ribiliorem. Homo Fuge fuge a me o
horribilis substātia. fuge teip̄am. exterrita
a teip̄a. Ne igitꝰ sine rugitu cordis tui tole/
res horrorē tuū. si toleras non te agnoscis.
Nō est hec fortitudo. sed mētis hebetudo.
nō est sanitas sed obdurata iniquitas.
Aīa Si me videro. est horror intolera/
bilis. si nō videro. est mors ineuitabilis. O
q̄ infelix q̄ sibi est horribilis. sed tn̄ multo
infelicior cui mors eterna ē sensibilꝰ. Ansel/
mus ī oronibꝰ. O pr̄ patiētissime. o rex de/
mentissime. tegere nō valeo. excusare neq̄o.
⁊ tn̄ ꝯfiteri nō modicū erubesco. Iā causā
tantoꝝ maloꝝ inuenio. iā q̄d ꝑus male latu
it agnosco. Bernardꝰ in meditatiōibꝰ. Cor
em̄ meū miserū dū futurū nō curauit gau/
diū. nec diuinū q̄siuit ꝯsiliū. a seip̄o fuit elō
gatū. ⁊ in amore terrestriū occupatū. dūq̄
elapsum fuit ab illis. ⁊ inuolutū istis. vani/
tas ip̄m decepit. luxuria polluit. curiositas
abduxit. cruciabatꝰ inuidia. torq̄batꝰ iracun
dia. diuidebatꝰ auaricia. antiebatꝰ accidia.
sicq̄ immergebatꝰ oībꝰ viciis. q͞ vnū bonū
q̄d sibi sufficere potuit dereliq̄t. Hec Ber.
Abeant ḡ mitissime deꝰ in obliuionē corā
te om̄ia male ꝯsumpta mea tp̄a. ⁊ cōcede vt
hoc tp̄is mei residuū forte nimis breue et
momentaneū sit tibi honorificū. mihi fru/
ctuosum. ⁊ primo edificatoriū. Iā piissime
deus ꝓpter magnitudinē dāni q̄d infelix et
misera miserabilitꝰ incurri. video ⁊ recogno
sco q͞ meip̄am ⁊ pctm̄ meū sufficientꝰ vt me
rui deplangere nō valeo. si tāta debet eē nō
immerito pcti detestatio q̄nta fuerit in mi/
sera volūtate delectatio Homo O aīa
si ꝑ te vt asseris nō potes nec sufficis deli/
ctum tuū deplangere. necesse habes te ad
aliquē scroꝝ cōuertere. An ignoras q͞ sm̄
Bernardū securū habes accessum ad deū.
vbi matrē habes ante filiū. filiū ante p̄rem
Mater ꝓ te ostēdit filio pectꝰ ⁊ vbera. filius
p̄ri latꝰ ⁊ vulnera. Putas q͞ vlla poterit ibi
esse repulsa. vbi tot sunt charitatis indicia.
In periculꝰ ergo ⁊ in angustiis ac in rebus
dubiis mariā cogita. mariā inuoca. Nō re/
cedat a corde tuo. non discedat ab ore tuo.
Ip̄am sequēs nō deuias. ip̄am rogans nō
desperas. ip̄a tenente nō corruis. ip̄a prote
gente nō metuis. ip̄a duce nō fatigaris. ip̄a
ꝓpicia ad veniā ꝑuenis. Hec Bern̄. Ansel/
mus. Dic igitꝰ o aīa cū magna mētis fidu
cia. O dn̄a si tuus filiꝰ ꝑ te factꝰ est fratꝰ no/
ster. nōne tu ꝑ ip̄m facta es mater nr̄a. Ex/
ultabo igitꝰ et letabor. q͞ quicq̄d iudicabitꝰ
de me. pendet ex sententia m̄ris ⁊ fratris mei.
Hec Anselmus. Aīa Cū peccaui in
filiū. irritaui matrē. Matrē offendere non
potui sine iniuria filii. Quid ergo o hō faci
am. quis recōciliabit me filio inimica ma/
tre quis mihi placabit matrē irato filio.
Homo Anselmus. O aīa non dubites
cū ambo sint offensi. ambo tn̄ sunt clemen

tes.ambo pijssimi. Fugiat ergo reus iram iu/
sti dei ad piá matrē.refugiat reus irá offen
se mr̄is ad benignū filiū.τ dicat. Deꝰ qui fa
ctꝰes filiꝰ femine ꝑpter nr̄am miseriá.femia
q̄ facta es mr̄ dei ꝑpter mīscōdiam. aut mise/
reamini mibi impie peccatrici.aut ostēdite
mibi magis misericordē. ad quē ego mise/
ra ꝯfugere valeā. Hec Anselmꝰ. Ania
O bomo q̄ꝫ sanū ꝯsiliū tuū.q̄ꝫ ꝯsolatoriuz
est mibi misere verbū tuuz. Quia qn̄ pct̄m
meū recte aspicio. tūc inuenio. tunc agno/
sco ꝙ elemēta ꝑ pctá mea pollui.celos inq̄/
naui.astra celi obfuscaui.dánatos in infer/
no cruciaui.sctōs in celo ꝑturbaui.angl'os
mibi ad custodiá deputatos irreuerent̄ ꝑ/
tractaui. Vn̄ ab oib⁊ bis auxiliū petere pti
mesco. Et qꝛ iusti iuste mibi indignati sunt
ad ipos confugere nō ꝑ̄sumo. Nō O
ania nimia est trepidatio tua.q̄ꝫuis placita
sit bumiliatio tua. An ignoras ꝙ multi de
sanctꝭ peccauerūt.q̄ qualit̄ nob̄ peccātibus
misereri debeāt.in suis magnis pctis didi
cerunt. Cogita moysen ꝓphetá eximium de
diuia potētia desperantem. Cogita dauid
regē scīssimū ꝯtra diuiná legē adulterio τ
bomicidio peccantē. Agnosce salomonē sa
pientissimū idola vana τ pessima adorátē.
Cognosce manassen regē iniq̄ssimū.q̄ plus
q̄ꝫ om̄es reges isrl' peccauerat.qui dicebat.
Peccaui sup numeꝝ arene marꝭ.et nō sum
dignꝰ videre altitudinē celi ꝓ̄ multitudine
iniq̄tatis mee.bos semꝑ cogita veniá impe
trantes. Sed q̄d plura de sctis veteris te/
stamenti. Cogita nūc τ aduerte paucos de
sanctis noui testamēti. Vide mattbeuz se/
dentē ad theloniū pctōrem τ publicanū et
assumptū in discipulū. Vide paulū lapidá
tem stepbanū.τ electū in aplm̄. Vide petꝝ
christū abnegantē.τ mox veniá impetrátē.
Vide militē christū crucifigentē.τ tm̄ de di
uina mīscōdia ꝑ̄sumentē. Vide latronem in
cruce pendentē τ veniá impetrátē. Postre/
mo cogita o aīa.ꝙ illa famosa τ imūda pec
catrix maria magdalena.facta est tá singu/
laris τ specialis christi amatrix. Om̄es em̄
q̄cūq̄ modo cū deo regnāt. vel olim sic nos
peccauerūt.vl' saltem peccasse potuissent si
eos diuia clemētia a pctō nō ꝑ̄seruasset. Qꝛ
cuicunq̄ꝫ donatū est vt peccare penitꝰ non
potuerit.nō est b̄ nature sed celestꝭ gratie.
Ania Jam nunc secure ꝓphas τ reges
imploro.iá nūc audacter apl'os τ martyres

inuocabo.ꝯfessores.ꝟgines τ viduas ꝯstá/
ter interpello. Sed tn̄ ꝓ̄ oib⁊ bis sacratissi/
má dei genitricē virginē mariá ꝯfidentius
adorabo. Scio em̄ ꝙ tá pia dulcꝭ τ suauis
est maria.ꝙ nec noīari pōt q̄n accēdat.nec
cogitari q̄n recreet affectū diligētiū se. Hec
est em̄ illa q̄ salutē oib⁊ impetrauit.τ totius
mūdi repationē obtinuit. Hec Bern̄. Ans/
elmus. O femia mirabilit̄ singularis.τ sin/
gularit̄ admirabilis.ꝑ quá elementa reno/
uant̄.infirmi medicant̄.hoīes saluant̄ τ an
geli reintegrant̄. O femia gr̄a plena. de cu/
ius plenitudinis abūdantia respꝑsa reuiui/
scit omīs creatura. Bern̄. O bn̄dicta geni/
trix vite.inuētrix gr̄e.mater salutꝭ.ꝑ te acces
sum babemꝰ ad filiū tuū. vt ꝑ te nos susci/
piat.q̄ ꝑ te datꝰ est nob̄. Excuset apud ip̄m
integritas tua culpá corruptiōis nr̄e.būili
tas tua deo grata o beatissima veniá impe
tret vanitati nr̄e. O bn̄dicta ꝑ gr̄am quam
inuenisti.ꝑ ꝓ̄rogatiuá quá meruisti.ꝑ mise/
ricordiá quá pepisti.fac vt q̄ mediáte te di/
gnatꝰ est fieri particeps infirmitatꝭ τ mise/
rie nr̄e.te intercedēte nos faciat particípes
gl'ie sue. Hec Bern̄. Nō Jam nunc vt
estimo o ania mea aliq̄liter meritorie ꝯuer
tisti radiū ꝯtēplatiōis ad videndū q̄lit̄ for
mata sis ꝑ naturaz τ quō deformata ꝑ cul/
pá.ꝯuerte nūc radiū tuū.iá vt spero ꝑ cōtri
tionē depurata.ad intuendū q̄lit̄ sis refor
mata ꝑ gr̄am. Scire tn̄ debes ꙗ q̄nto ꝑfe/
ctius ꝑ ꝯtritōis lauacrū caligo mentis de/
terge.t̄.táto lucidiꝰ diuīe repatiōis bn̄ficiū
speculat̄. Pct̄m em̄ s̄m Augꝰ.est tenebra q̄
intellectꝰ obtundit̄.τ interior bō totꝰ obte/
nebrat̄. Vn̄ necesse ē vt táto sollicitꝰ mēta/
les oculi a peccati tenebra ꝑ cōpunctōis la/
chrymas ꝯtinue expurgent̄.q̄nto amplius
ꝑ bác ꝯtēplatōis radius obtenebrat̄. Hec
Augꝰ. Jam igit̄ o aīa in affectiōib⁊ serena/
ta.dirige radiū ꝯtemplatiōis ad intuendū
q̄ꝫ ꝓfunda dei clemētia. τ q̄ꝫ alta di sapiētia
q̄ꝫ mira dei potētia sis ꝑ gr̄am reformata
Considera ꝓ̄mo q̄liter ꝑ beneficiū redē/
ptionis te a pctō originali liberauit. An ig/
noras ꙗ ꝑ pct̄m originale eras bonis na/
turalib⁊ τ spūalib⁊ spoliata.potestati ꝓ̄nci/
pis tenebrarum subiugata.a patria tua re
pulsa τ alienata. Sed s̄m Bern̄. Singu/
laris illa maiestas mori voluit vt viueremꝰ
seruire vt regnaremꝰ.exulare vt repatriare
mus.et ad vilissima opera inclinatus est.vt

nos ꝯstitueret sup oĩa opa sua. Venit ei filius hoĩs q̃rere ꝛ saluũ facere qḋ perierat. Venit inquã vt te supbũ humiliaret. Gregoꝛi⁹ in registro. Ad h̄ vnigenit⁹ dei filius formã infirmitatꝭ nostre suscepit. ad h̄ inuisibilis nõ solũ visibilis. sed etiã despectus apparuit. ad h̄ ꝯtumeliarũ ludibria. illusionũ probra. passionũ tormenta tolerauit. vt supbũ nõ debere esse hoĩem doceret hũilis deus. Aug⁹. Oĩa bona terrena cõtempsit de⁹. vt ꝯtēnenda mõstraret. ꝛ oĩa terrena mala sustinuit. vt sustinēda doceret. vt neq̃ in illis q̃reret felicitas. neq̃ in istis timeret aduersitas. Venit secundo vt te pr̃i recõciliaret. Aug⁹. Cũ inimic⁹ esses patri ego reconciliaui te. cũ longe esses. ego veni vt reducerē te. cũ inter mõtes ꝛ siluas errares. quesiui te. inter lapides et ligna inueni te. in humeris meis portaui te. pr̃i meo reddidi te. laboraui. sudaui. caput meũ spinis exposui. man⁹ meas clauis obieci. lancea lat⁹ meũ aperire pmisi. sanguinē meũ p te fudi. totq̃ nõ dicã iniurijs sꝫ asperitatib⁹ lacerat⁹ sum, ꝑpter te. sed heu ꝑpter peccatũ tuuꝫ te diuidis a me. Venit tercio vt te venditũ repararet. Aug⁹. Admiremur. gratulemur. amem⁹. laudem⁹. adoremus. q̄m p redēptoris nr̃i mortē. de morte ad vitã. de tenebris ad lucē. de exilio ad patriã. de corruptiõe ad incorruptõnē. de miseria ad gloriã. de luctu ad gaudiuꝫ vocati sumus. Gregori⁹ nazanzenus. O mira ꝛ inaudita ꝑmixtio. q̇ creator est fit creatura. q̇ immēsus est capit. q̇ diues est in oĩbs. pauper efficit. Suscepit imaginē carnis mee. vt imaginē quã fecerat repararet. vt carneꝫ mortalē ĩmortalitate dotaret. Expgiscere nunc o aĩa mea. respice in faciē christi tui. Vide faciē illã quondam splendore nimio luminosaꝫ. ꝑpter te velatã ꝯtra charitatem. decore speciosaꝫ. inflatã ꝯtra speciositateꝫ. dulcore gratiosaꝫ. cõsputã ꝯtra gratiositatem. amore desiderabilē. abominabilē contra desiderabilitatē. Vide nũc o aĩa mea ꝛ diligent̄ ꝯsidera mira et inaudita ꝓdigia q̄ fecit dñs sup terrã. De⁹ illudit vt honoreris. innocēs flagellat vt ꝯsoleris. iust⁹ crucifigit vt libereris. agnus ĩmaculat⁹ occiditur vt epulerꝭ. sanguis ꝛ aqua de latere lanceati emittunt vt poteris. Respice igitur in preciũ redēptiõis. placãs offensaꝫ p̄uaricationis. inspice exemplũ informatiõis. prestans amminiculũ sctificatiõis. aspice auxilium ptectiõis. referãs ianuã incarcerationis. suscipe p̄miũ retributiõis. ꝯferens gratiã iustificatiõis. Aspice o aĩa delicata contemplãdo assidue. ꝛ fac imitãdo pfecte ꝑm exēplar ꝯsummate iusticie. qḋ tibi in monte monstratũ est. h̄ est in christi victoriosissima passiõe. An nõ ꝯsideras q̇ delicijs corporalib⁹ estuas. ꝛ christ⁹ dñs tuus. rex tu⁹. sponsus tu⁹. magister ꝛ amic⁹ tuus affligit oĩ genere penarũ. in oĩ parte sensuum. ab oĩ statu hoĩm. Rex illusit. p̄ses iudicauit. discipul⁹ vendidit. apl̄i reliquerũt. pontifices. scribe ꝛ pharisei tradiderunt. gentiles flagellauerũt. turbe ꝯdemnauerunt. ac milites crucifixerũt. Bern̄. Caput illud angelicis tremendũ spiritib⁹. densitate spinarũ pungit. facies pulchra p̄ filijs hoĩm. sputis iudeorũ deturpat. oculi lucidiores sole caligant in morte. aures q̄ audiunt angelicos cant⁹. audiũt pctõꝝ insultus. os quod docet angelos. felle ꝛ aceto potat. pedes q̇rũ scabellũ adorat q̄m sanctũ est. cruci clauo affigunt. man⁹ que formauerunt celos sunt in cruce extense ꝛ clauis affixe. corpus verberat. lat⁹ lancea pforat. Et quid plura. nõ remãsit in eo aliq̇d liberum nisi sola lingua. vt p pctõrib⁹ exoraret. ꝛ mr̃em discipulo cõmēdaret. Hec Bern̄. Et quid plura. o fidelis aĩa saluator nr̄ nullis aduersantiũ hostiũ tentamētis potuit a nr̄e salutis cura reuocari. Sed q̇ magis ei⁹ nobis ostendit emulatio. eo grauior nos si hanc spernim⁹ sequit dãnatio. Aĩa O homo. iam diu tacui. q2 que ꝓposuisti cuꝫ gaudio parit ꝛ luctu deuota mēte recepi Gaudens igit gaudebo in dñõ. q2 me tm̄ dilexit q̇ vnigenito fi̇lio suo ꝑpter me nõ pepercit. O inestimabil̄ dilectio charitatꝭ. vt ancillã imo nec noĩe ancille dignã redimeres filiũ tradidisti. O dñe iesu christe q̇ ꝑpter me tibi nõ pepcisti. cor meũ tuis vulneribus ita saucia. ꝛ mentē meã tuo sanguine ita iebria vt quocũq̃ me vertã semp te videã crucifixũ. ꝛ q̇cq̇d inspexero mihi appareat tuo sanguine rubricatũ. vt sic totus in te tendens. nil valeã p̄ter te inuenire. nil nisi tua vulnera intueri. Hec mihi ꝯsolatio sit tecum mi dñe crucifigi. ꝛ mihi sit intima afflictio aliq̇d p̄ter te meditari. Hugo de sctõ victore. Nulla dilectio maior. nulla charitas sincerior. nullus amor fortior, mortuus ē p me

innocens.nihil in me inueniēs qđ amaret sed heu q̄tiens hāc mirā circa nos diuīe pietatis dignationē aduerto.de nimia ingr̄itudīe mea nō modicū ꝯfundor ꝛ erubesco.

Hō Hugo de arra aīe. O aīa dereliq̄sti sponsū tuū.ꝯstituisti amorē tuū.ꝛ ꝑ tantis bn̄ficijs gr̄as non egisti.q꜡ vt releuaret te illuc vn̄ cecideras.inde descēdere dignat⁹ est.ꝛ pie pati qđ tolerabas. Cogita ḡ q̄ntū diligat te q̄ nō nisi moriēdo a morte voluit liberare te. Hec Hugo. Vn̄ aīa mea. q̄nto bn̄ficia redēptoris recognoscis digniora. tāto pctā ingratitudinis sūt deteriora. Vide ḡ ne sis ingrata.cui tāta bn̄ficia sunt collata. Magnū eī̄ est pctm̄ ingratitudinis. Quia ſm̄ Bern̄. Ingratitudo est q̄i vent⁹ vrens.exiccās riuulos diuīe misc͞ode.fontē clementie ꝛ fluēta gr̄e. Attēde igiꝶ o anima mea.freq̄nter voluē ꝛ reuolue ī mēte illud horribile verbū qđ ꝯtra ingratos ꝓferꝶ in ꝑsona saluatoris dicent̄. O aīa vide q̄nta ꝑ te patior.ad te clamo q̄ ꝑ te morior. Vide penas q̄bꝫ afficior.vide clauos q̄bꝫ cōfodior.audi improperia quibꝫ ꝯfundor. Sꝫ cū sit tant⁹ dolor exterior. cruciat⁹ tn̄ interior est grauior.cū tam ingratū te experior. Et alibi Bern̄.ꝯtra ingratos in ꝑsona christi inuehiꝶ dicens. Popule meus q̄d feci tibi. aut in q̄ molest⁹ fui tibi.rn̄de mihi. q̄d cause est ꝙ inimico meo magis libet seruire q̄ꝫ mihi. Attēde ꝙ ego sum q̄ creaui te. Ego oībꝫ bonis ditaui te. Et si hec modica videntur ingrat̄.ego p̄ciosissimo sanguine meo redemi te. Eya aīma mea.nō recedāt hec a corde tuo.nō discedant ab ore.sp̄ gr̄as age. nunq̄ꝫ cessa vnigenitū dei filiū ꝑ tantis donis bn̄dicere ꝛ magnificare. Sit tibi dilectus ꝑ his oībꝫ aliq̄n fasciculus myrrhe in corde tuo.aliq̄n iubilus in mēte.laus ī ore. melos in aure.

Aīa. Iā diuti⁹ me cōtinere nō valeo. Dic queso. Quid retribuā dn̄o ꝑ oībꝫ q̄ retribuit mihi.

Homo. O aīa.sicut dicit Bern̄.in meditatōibꝫ. totā vitā tuā debes huic.nō īmerito q̄ vitā suā ꝑ te posuit.et cruciat⁹ duros sustinuit. ne ꝛ tu eternos cruciat⁹ sustineres. Quid tibi vel durū esse poterit cū recordat⁹ fueris ꝙ ille speciosus in forma dei pro te voluit crucifigi. O q̄ꝫ indebita miseratio.o q̄ꝫ gratuita dignatio.q̄ꝫ inopinata dilectio.q̄ꝫ stupenda dulcedo.regem gl̄e ꝑ despectissimo vermiculo mori ꝛ crucifigi. O q̄ꝫ dulc̄ amicus.o q̄ꝫ fortis auxiliator.o q̄ꝫ prudēs cōsiliator.

Aīa. O homo fateor ꝛ vere recognosco si essent in me oēs vite filiorū adā.oēs dies seculi.ꝛ labores oīm hoīm q̄ sunt.fuerūt ꝛ erunt.nihil esset ad cōparationē illi⁹ qđ sponsus me⁹ ꝑ me sustinuit. qđ ꝑ peccatis meis fili⁹ dei tolerauit. Cū ḡ donauero ei q̄cq̄d sum ꝛ q̄cquid possum. nōne erit sicut stella ad solē.sicut stilla ad fluuiū.ꝛ sicut puluis ad montē. Hec Bern̄.

Homo. O aīa q꜡ iā ꝯsidero ꝙ depurato cōtemplatiōis oculo gr̄am diuīe redēptiōis qua te a pctō originali sponsus tuus liberauit agnoscis.adhuc modicū ꝑ deo loq̄ incipiā. ꝛ tibi ad cumulū diuine miseratiōis q̄liter ꝑ ipsam a pctō actuali liberata sis ostendā. Cōuerte igiꝶ radiū ꝯtemplatiōis ad bn̄ficiū iustificatōis.ꝛ ꝯsidera dn̄i dī tui gr̄aꝫ. q̄ꝫ paterne ꝑ occultā inspirationē te a pctō reuocauit. q̄ꝫ dulciter ꝛ q̄ꝫ amicabiliꝶ alloq̄ndo ꝑ interiorē allocutionem te vocauit dicens. Reuertere reuertere sunamitis id est aīa ꝑ pctm̄ misera effecta.vel captiuata vl̄ mortificata. Reuertere inquit o aīa ad me. ego sum creator tuus. Reuertere. ego sum redēptor tu⁹. Reuertere ego sum ꝯsolator tuus. Et si hec modica videnꝶ.reuertere vltimo.q꜡ ego sum tā liberalis remunerator tuus. Reuertere igiꝶ ad me.ego sum qui te tā nobiliꝶ creaui. Reuertere. ego suꝫ qui te tā misericorditer ꝑ mortē meā amarissimā de morte eterna liberaui. Reuertere ad me ego sum q̄ te bonis sp̄ūalibꝫ et corpalibꝫ tā multipliciꝶ ditaui. Reuertere vltio ad me o aīa.ego sum q̄ te iā ꝑ p̄paratā felicitatē tā liberaliter remūeraui. Reuertere inquit a pctō cogitatiōis.reuertere a pctō locutōis. reuertere a pctō actiōis. reuertere a peccato assuefactiōis. Reuertere ad me o aīa.te sancti cū magno desiderio expectāt.ꝛ ad tuum aduētū angeli exultant. Reuertere vocat te extēsis in cruce manibꝫ iesus christ⁹ Reuertere.tuū reditū ꝓstolaꝶ tot⁹ trinitatis abyssus. O aīa hec fuit vox si bn̄ recolis dilecti inuitant̄. Aduerte nūc que fuerit longanimitas expectant̄. O quāto tp̄e tuū aduentū expectauit.heu quanto tp̄e te in peccatis tuis tolerauit. O q̄t ꝛ quantos ante tuā ꝯuersionem in pctīs dānauit.ꝛ te semꝑ peccantē misericordiꝶ expectauit. Reuertere adhuc o aīa.christus ī cruce te expectans habꝫ caput inclinatū ad te pecca-

tricem ꝛ immundā deosculandā. habꝫ brachia extensa ad amplexandaꝫ. manꝰ aptas ad remittendū. corpꝰ extensum ad se totuꝫ impendendū. pedes affixos ad tecū cōmanendū. latus apertū ad te in illud intromittendū. Esto ergo o aīa iā columba nidificans in foraminibꝫ petre. in cauernis maceríe. puola manus. puola pedes. iuola laterí. ibi tuta requies. ibi secura quies. Hec Bernardꝰ. Hugo de sctō victore. O aīa si digne cogitare posses. qt ꝛ qles in tui cōparatiōe abiecti sunt. q̄ tibi datā gratiā consequi nō meruerūt. Elegit ḡ ꝛ pelegit te spōsus tuus. elegit te in omībꝫ. assumpsit ex oībus. amauit p omnibꝫ. An ignoras q̄ꝫ feda pus fuisti. q̄ꝫ polluta ꝛ dissoluta pus extitisti. Ipe te lauit lauacro regeneratiōis. pauit cibo dulcissimi corpis. Ipse tibi dedit vestimēta virtutū. quibꝫ nuditatē tuā tegeres ꝛ te adornares. Ipe ꝯtulit aromata bonorū operū. quibꝫ fetorē peccati effugares. dedit speculū scripture in q̄ faciē tuā agnosceres. Hec Hugo. O aīa vidisti longanimitatē expectātis. iam nūc cōuerte radiuꝫ ꝯtemplatiōis ad benignitatē iustificantis. Cogita diligent̄ vnde tibi post hec omnia tam inestimabil̄ gr̄a. vt eiꝰ merearis eē spōsa. in queꝫ desiderāt angeli pspicere. Bern̄. Quid ergo retribues dn̄o p omībꝫ que retribuit tibi. Tribuit em̄ tibi p gratiā vt sis socia mense. socia regni. socia thalami. Vide quibꝫ brachijs a te sit amplexandꝰ. quibus labijs deosculādus. q̄ te tanti estimauit. vt te suo sanguine mundaret. ꝛ pter te somnuꝫ mortis acciperet. Aīa Fateor iam ꝛ recognosco. experior et intelligo me multo plura his a deo meo recepisse. sed p his omībꝫ nihil dignū beneficijs tantꝭ deo retribuisse. Bernardꝰ in meditatōibꝫ. Misericordias dn̄i ineternū cantabo. qꝛ septē in me misericordias factas ꝯsidero. p quas suā inestimabilē pietatē euidentissime recognosco. Primo q̄ a multꝭ peccatis me conseruauit. Secūdo q̄ me peccantē non statim dānauit. sed me plongāte iniquitatem. ipe plongauit pietatē. Tercio q̄ cor meum īmutauit. vt fierēt ei dulcia q̄ prius erāt amara. Quarto q̄ me penitentē misericorditer recepit. Quinto q̄ ꝯtinēdi ꝛ emēdandi mihi virtutē pstauit. Sexto q̄ dedit mihi gratiā pmerendi. Septimo q̄ mihi tribuit spem obtinēdi. Dic mihi iā o homo p pter diuinā clementiā. q̄d p his omībꝫ domino meo retribuā. ne fiam indigna ꝑcipiendis si ingrata fuero inuēta de perceptis. Augꝰ. Quid ḡ retribuā dn̄o. nisi q̄ diligaꝫ ꝛ gr̄as agam. cōfitear ꝛ laudeꝫ dicā nomini suo eterno ꝛ bn̄dicto. Quoniā tā paratꝰ est mihi dimittere mala. ꝛ tā inestimabilia cōferre bona. Gratie eiꝰ deputo q̄ pctā mea q̄si glaciē soluit. gr̄e eius deputo quecunq̄ mala nō feci. ꝛ ideo oīa mihi reputo dimissa q̄cunq̄ a meipō duce non sunt cōmissa. Hec August. in libro ꝯfeſ. Homo O aīa scito q̄ quicq̄d tibi dilectꝰ tuus cōtulit. quicq̄d pter te sustinuit. totū in charitate ppetua (qua te dilexit) ꝯsūmauit. Vn̄ (sicut estimo) nec meliꝰ nec decentiꝰ q̄ꝫ p dilectionē retribuit̄ qd̄ ex sola dilectiōe ꝯdonatur. Aīa Eya mi dn̄e deꝰ meus. si hec ita se habēt. q̄ntū ego infelix ꝛ misera diligere deberem deū meū. q̄ me creauit cum nō eram. redemit cū perierā. ꝛ de multꝭ periculis liberauit me. qn̄ errabā reduxit me qn̄ ignorabā docuit me. qn̄ peccabaꝫ corripuit me. qn̄ ꝯtristabar consolatꝰ est me. qn̄ steti tenuit me. qn̄ cecidi erexit me. quando iui duxit me. quādo veni suscepit me. Hec ꝛ multa alia fecit mihi deus meꝰ. de quibꝰ dulce mihi erit semp loq̄. semp cogitare. sp gr̄as agere. vtinā p omnibꝫ beneficijs suis possem eū laudare ꝛ amare. Cū em̄ f̄m auctorem de spū ꝛ aīa. cūctis sit psidens. singulos implēs. vbiq̄ psens. cunctoꝝ curam agens. et tā singul̄ q̄ꝫ omībꝫ puidens. ita tn̄ totū ad custodiā meā occupatuꝫ video. q̄si omniū obliꝰ fuerit ꝛ mihi soluꝫ intendere velit. Sic em̄ psentē se mihi exhibet. semp se paratū offert. si me paratuꝫ inuenerit. vt quocūq̄ meverto non me deserat. nisi ego prius deseram eū. Nec p his omībꝫ qd̄ illi retribuā habeo nisi eū vt diligaꝫ. Hec auctor de spū ꝛ aīa. Bern̄. O bone iesu. quotiens post immēsas ꝛ innūerabiles lachrymas. q̄tiens post varios singultꝰ ꝛ gemitꝰ. me sauciatā ꝛ iam pene desperantē vnxisti vnctione misericordie tue. ꝛ oīno pene deficientē excepisti gaudentē. nec dereliq̄sti de venia psumenteꝫ. Sed sup hec om̄ia mihi te bone iesu amabilē nō imerito reddit calix passionis quē bibisti. opus nr̄e redēptionis quod suscepisti. Hoc em̄ est qd̄ totum amorē meū vendicat sibi. hoc est quod meam deuotionē blandiꝰ allicit. ꝛ iustiꝰ strin

git. ⁊ vehementiꝰ afficit. Etenĩ vbi te humi
liasti. vbi te naturalibꝫ radijs exuisti. ibi ca/
ritas plꝰ effulsit. gr̃a ampliꝰ radiauit. Hec
Bern̄. Adiuro vos (inq̇t aĩa in canticꝭ) fi
lie hierl'm. vt si inueneritꝭ dilectũ. nũciate ei
q2 amore langueo. Bern̄. Nõ operit aĩma
quẽ diligit. q2 p̄sentẽ oĩbꝫ credit. q̇ de corde
suo nõ recedit. Augꝰ. Amo te dñe. ⁊ impati
ens est amor. nec lachrymis sedatur. donec
amori detꝰ qȯ amatꝰ. Nihil eiꝰ mesticiã ꝯso/
latur. q̇usqꝫ nõ ꝯspiciꝰ qȯ desideratꝰ. Aĩa
Sed nũq̇d o hõ ille tenetꝰ deũ diligere.
q̇ se gaudet talia q̄lia ego cõmisi mĩme cõ/
misisse Hõ O aĩa nõ te q̇sqꝫ irrideat
ab eo egrã sanari oportet. a q̇ sibi prestitũ
est vt nõ egrotaret. vl' forsan vt maiores la
bores cautiꝰ euitaret. Et iõ deũ tantundẽ
ĩmo reuera ampliꝰ diligat. q2 ꝑ quẽ me vi/
det tantꝭ pctõꝝ meoꝝ languoribꝫ exui. per
eũ se videt tantꝭ doloribꝫ nõ implicari. Hec
Augꝰ. in li. ꝯfessionũ. Hiero. Sine amore
charitatis q̄uis q̇sqꝫ recte credat. ad beati/
tudinẽ tñ venire nõ potest. q2 tanta est cha
ritas vt etiã ꝓphetia ⁊ martyriũ sine illa ni/
hil esse credantꝰ. nullũ p̄miũ charitati com/
pensatꝰ. Charitas enĩ oĩm v̄tutum obtinet
p̄ncipatũ. Augꝰ. Da mihi te deꝰ meus. red
de te mihi. amo te. ⁊ si parũ est amem validi
us. Nõ possum metiri vt sciã q̄ntũ desit mi
hi amoris tui ad id qȯ satis ẽ. vt currat vi/
ta mea ĩ amplexꝰ tuos. nec auertatꝰ donec
abscondatꝰ in abscõdito vultꝰ tui. Hoc ta/
men scio ꝙ male mihi est p̄ter te. ⁊ omĩs co
pia q̄ deꝰ meꝰ non est. mihi egestas est. Hec
Augꝰ. Aĩa Nũc ḡo hõ q2 ꝓ his oĩbꝫ
dilectũ dilectorẽ meũ vt dixisti diligere de/
beo. dic q̄so quãtũ aut quõ ipm̄ diligã. q̄te/
nus sibi vicissitudinẽ tante dilectiõis repẽ
dam. Hõ O aĩa q̄uis s̄m Bern̄. cau
sa diligẽdi deũ. deꝰ sit. modus v̄o diligendi
eũ sit sine modo diligere. possumꝰ tñ mo/
dũ aliquẽ ex ip̄is sacre scripture locis inue
stigare. Ip̄e etenĩ q̇ tibi dilectionẽ tribuit
modũ diligẽdi oñdit q̄n dixit. Diliges do/
minũ deũ tuũ ex toto corde tuo. ex tota aĩa
tua. ⁊ ex tota fortitudine tua. Dilige igitur
aĩa amore singulari deũ p̄rem. q̇ te tã no/
biliter ex nihilo creauit. deũ filiũ q̇ te tã in/
estimabiliter ꝓ te moriẽdo reformauit. de/
um sp̄m̄scm̄ q̇ te tã misericorditꝰ ⁊ tã dulcitꝰ
sepius ꝯsolãdo a pctõ ꝯseruauit. ⁊ in bono
ꝯfortauit. Dilige igitꝰ deũ p̄rem fortiter. vt
nullo alieno amore ꝑiculose vincarꝭ. dilige
deũ filiũ sapientꝰ. vt nullo alieno amore do
lose seducarꝭ. dilige deũ sp̄m̄scm̄ dulciter.
vt nullo alieno amore venenose inficiaris.
Vel alitꝰ s̄m Bern̄. Disce a christo o anima
christiana. quẽadmodum debeas diligere
christũ. Dilige dulcitꝰ. prudẽtꝰ ⁊ fortitꝰ. Dul/
citer vt amore illiꝰ oĩs amor alius tibi vile/
scat. ⁊ ip̄e solus sit tibi mel in ore. melos in
aure. iubilus in corde. Dilige prudentꝰ. vt
amor tuus in eo solo ⁊ in nullo alio ꝯtinue
inardescat. Dilige fortiter. vt tua fragilitas
oĩa dura ⁊ aspera gaudentꝰ ꝓ iõo sustineat.
vt dicas. labor meꝰ vix est vniꝰ hore. ⁊ si am
plius ẽ nõ sentio p̄ amore. Hec Bern̄. Hie
ronymꝰ. Ita christianꝰ ꝑ amorẽ in christũ
iugitꝰ intendat. vt oĩa libentꝰ ꝓpter ip̄m susti/
neat donec ad ip̄m ꝑueniat. Hec Hiero.
Amemꝰ christũ. ⁊ eiꝰ semꝑ q̄ramꝰ inherere
amplexibꝫ. ⁊ facile videbitꝰ omñe qȯ est diffi/
cile. Amb. O aĩa sꝑ in mẽte tua ꝑtracta q̄s
dulciter christꝰ te dilexit in incarnatiõe. q̄s
prudentꝰ in ꝯuersatiõe. ⁊ q̄s fortitꝰ in passiõe
Hugo. Nulla dilectio maior. nulla caritas
sincerior. nullus amor fortior. mortuus est
ꝓ te innocẽs. nihil in te ĩueniẽs qȯ amaret.
Hec Hugo de scto vic. Aĩa. Dic q̄so
o hõ salua reuerẽtia tua. nõ ex curiositate.
sed ex hũilitate. non ex p̄sumptõe sꝫ potiꝰ ex
deuotiõe interrogo. Et q̇d est qȯ amo cũ de
uꝫ meũ amo. Hõ O aĩa si tua q̄stio eẽt
p̄sumptuosa. tũc nimis eẽt viciosa sed q2 ex
deuotiõe originatꝰ. deuotã r̃nsionẽ meretꝰ.
Audi ḡ q̇d dicit ille magnꝰ amator dei. Au
gꝰ. in lib. ꝯfes. Cũ deuꝫ inq̇t amo. non amo
speciẽ aut decꝰ. nõ tp̄s. nõ candorẽ lucꝭ istiꝰ
amicũ oculis. nõ dulces melodias. nõ vn/
guenta suauitꝰ redolẽtia. nõ mãna. nõ mel/
la. nõ mẽbra carnis amplexibꝫ acceptabilia
nõ hec amo cũ deuꝫ amo. Sed q̇d amo. A/
mo lucẽ q̄ndã. q̄ndã vocẽ. quẽdã odorẽ. q̄n/
dam cibũ. quẽdã amplexũ interiorꝭ homiꝭ
mei. vbi fulget aĩe qȯ nõ capit locus. vbi so
nat qȯ nõ capit tempꝰ. vbi redolet qȯ non
spargit flatꝰ. vbi sapit qȯ nõ minuit edaci/
tas. vbi heret quod nõ diuellit satietas.
Aĩa Dic q̄so o hõ vel paululũ de chari/
tatis v̄tute. q̄ cognita ad diligẽdũ deũ for/
tius animꝰ inardescat. Hõ. Reuera o
aĩa charitatꝭ fructꝰ magnꝰ est. sed occultꝰ.
Ip̄a enĩ s̄m Aug. in aduersitatibꝫ tolerat. ĩ
ꝓsperitatibꝫ tẽperat. in durꝭ passiõibꝫ ẽ for/

tis.in bonis opib hilaris.in tentatiõe tu/
tissima.in hospitalitate liberalissima.inter
veros frẽs letissima.int̃ falsos patiẽtissima
Ipa ẽ int̃ obprobria secura.int̃ odia bene/
fica.int̃ iras placida.int̃ insidias innocẽs.i
iniq̃tate gemẽs.i v̄itate respirãs. Hec Au/
g⁹.de laude caritatꝭ. Bern̄. O felix amor ex
q̃ orit̃ strenuitas moꝝ.puritas affectuum.
subtilitas intellectuũ. sctitas desiderioꝝ.
claritas opeꝝ.fecũditas v̄tutum. dignitas
meritoꝝ.sublimitas p̄miorũ ꝛ honoꝝ. O
dulcedo amorꝭ.o felix amor dulcedis.cõme
dat te cor meũ.ꝛ nectare tuo repleant̃ visce
ra aĩe mee. Hec Bern̄. Idẽ. O aĩa q̃ꝫ dulcꝭ
est cib caritatꝭ.q̃ fessos alleuiat.debiles ro
borat.mestos letificat. Iugũ nãq̃ꝫ v̄itatꝭ fa
cit suaue.ꝛ on⁹ ei⁹ leue. Idez. Fateor dñe.
nõ sustinui pond⁹ diei ꝛ est⁹.sꝫ iugũ suaue ꝛ
on⁹ leue porto. Op⁹ em̄ meũ vix est vni⁹ ho
re.ꝛ si pl⁹ ẽ nõ sentio p̄ amore. Sꝫ q̃d plura
Hugo de sctõ vic. O aĩa tãta ẽ vis amoris
vt talẽ te necesse ẽ esse.q̃le ẽ illud qd̃ amas.
Et cui p affectũ cõiũgeris in ipi⁹ siĺitudinẽ
ipa q̃dãmodo dilectiõis societate transfor
maris. Hec Hugo.

Capl̃m II. Quõ aĩa p mẽtale exer/
citiũ dꝫ radiũ cõtẽplatiõis cõuertere ad exte
riora.vt cognoscat q̃ꝫ instabil̃ sit mundana
opulẽtia.q̃ꝫ mutabil̃ mũdana excellẽtia.et
q̃ꝫ miserabilis mũdana magnificẽtia.

Anima.

Am uideo quo
i niã miser ẽ oĩs anim⁹ iũct⁹ ami/
cicia reb t̃palib q̃ cũ labore acq̃
runt̃.cũ timore possident̃.cũ dolore amit/
tunt̃. Sed btũs ẽ q̃ amat te dñe. ꝛ inimicũ
pter te.ꝛ amicũ in te. Sol⁹ em̄ nullũ carũ
amittit.cui oẽs in te chari sunt.te v̄o nemo
amittit.nisi q̃ te dimittit.q̃ aũt te dimittit q̃
vadit.nisi ad te placido a iratuꝫ. Hec Au/
g⁹. Idẽ. O charitas q̃ sp ardes ꝛ nunq̃ꝫ ex/
tinguerꝭ. Caritas de⁹ me⁹ accẽde me. Iu/
bes vt amem te.da qd̃ iubes ꝛ iube qd̃ vis.
Iubes certe qd̃ cõtineã a cõcupiscentia car/
nis.a cõcupiscẽtia oculoꝝ.ꝛ ambitiõe seculi.
Augus. Min⁹ te dñe amat q̃ aliq̃d tecũ a/
mat.qd̃ pter te nõ amat. Amb. O hõ ame/
mus xp̄m ꝛ ei⁹ sp inherere q̃ram⁹ amplexi/
bus.ꝛ facile videbit̃ oĩe difficile. Hõ

Grego. O aĩa iã vt video recognoscis q̃ꝫ
felix ꝛ q̃ꝫ beat⁹ est q̃ in solo eternitatꝭ deside/
rio p amorẽ figit̃.q̃ nec p̄spitate extollit̃.nec
aduersitate q̃ssat̃.ꝛ duꝫ nihil hꝫ in mũdo qd̃
diligat.nihil est in mũdo qd̃ pertimescat. Hec
Grego.in mora. Cõuerte igit̃ o aĩa nũc ra/
diũ cõtẽplatiõis ad ea q̃ sunt iuxta te.h̃ ẽ ad
mũdũ istũ sensibilẽ.vt ipm et ea q̃ sunt i ipo
despicias.ꝛ eo despecto amplius in amore
spõsi inardescas. Min⁹ em̄ eũ amas si ali/
q̃d cũ eo appetꝭ.qd̃ pter ipm ꝛ in ipo nõ di/
ligas. Tanto ei f̃m Grego.q̃s ab illo sup/
no amore disiũgit̃.q̃nto inferius delectat̃.
ꝛ citi⁹ ad deũ cõuertit̃.q̃ nõ hꝫ in h̃ seclo vn/
de delectet̃. Et f̃m glo.sup Exodo. Tanto
q̃s ab iferioꝝ amore disiũgit̃. q̃nto ad sola
etn̄a amãda subleuat̃. Cetera igit̃ creatura
tibi vilescat.vt creator tu⁹ in corde sol⁹ dul/
cescat. Aug⁹. Volue igit̃ sp ꝛ reuolue.ñ tm̄
ex auditꝭ sed etiã ex expertis.nõ tm̄ ex dictꝭ.sꝫ
etiã ex factꝭ.q̃ꝫ instabil̃ sit mũdana opulen/
tia q̃ꝫ mutabil̃ mũdana excellẽtia q̃ꝫ falsa ꝛ
miserabil̃ mũdana gl̃ia. Oĩe em̄ f̃m Gre.
qd̃ hic eminet. multo pl⁹ merore afficit̃.q̃ꝫ
honore gaudeat. Gregꝭ. Ecce h⁹ mũdi ama/
tores nũdinas h⁹ seculi pambulãt. aliĩ di/
uitias.aliĩ honores.aliĩ gl̃iam q̃rẽtes. Sꝫ
q̃d de diuitiĩs dicã.q̃ cũ labore acq̃runt̃.cũ
timore possident̃ cũ dolore amittũt̃. Quid
de honore referã. In loco sublimi positus
es.nũq̃d nõ eris iudicãd⁹ ab oib.lacerãd⁹
ab oib. Nunq̃d in honore sine dolore.in p̄
latiõe sine tribulatione.in sublimitate sine
vanitate esse q̃s poterit. Quid de gl̃a dicã.
Nihil aliud est nisi q̃dã vana auriũ inflatio
Nũquid et ipa est sine iudicio. Respice q̃s
antecedis.ꝛ cogita q̃r in oib inuidie fomita
p̄bes. Totiens angelo apostate filiis eẽ vo/
lo.q̃tiens p̄esse desidero. Hec Bern̄. Hie/
ro. Nihil nãq̃ꝫ seculo rebusq̃ꝫ seculi fugaci⁹
est.q̃s cũ tenere cupim⁹ amittim⁹. Vidisti
impatores.vidisti p̄fectos.vidisti exercit⁹.
victorias ꝛ triũphos.heri fuerũt.hodie nõ
sunt.heri q̃si flos apparuerũt. hodie q̃si fe/
nũ aruerũt. Nihil itaq̃ꝫ bonũ ẽ nisi qd̃ ppetu
um est. Hec Hiero. Aĩa O hõ si hec
ita se hñt.q̃d est qd̃ miseri hoĩes q̃rũt.dum
mũdi vanitates appetũt. O q̃ntuꝫ excecati
sunt q̃ mũdi gl̃iam q̃rũt. Greg. Nõnulli dũ
q̃rũdã gl̃iaꝫ cernũt.magnũ aliq̃d existimãt
atq̃ꝫ vt talia mereant̃ exoptant. Cũ v̄o eos
morientes aspiciũt eoꝝ q̃ꝫ vana sit gl̃ia cum
gemitu fatent̃.ꝛ dicunt. Ecce q̃ꝫ nihil est hõ.
Hec Grego. Hõ O aĩa charissima.ꝛ

quid sunt mūdana oīa nisi q̄dā vana somnia. Et quid ꝓfuit supbia aut diuitiarū iactātia amatoribꝫ suis. Trāsierūt em̄ omia tanq̄ꝫ vmbra ꝛ tanq̄ꝫ nauis q̄ ptrāsit fluctu antē aquā. cuiꝰ nō est inuenire vestigiū. In malignitate em̄ sua ꝯsumpti sunt Heu q̄ꝫ plurimi etiā nullū signū reliq̄rūt. Ubi sunt pncipes gentiuꝫ. ꝛ q̄ dn̄ati sunt sup bestias que sunt sup terrā. Qui argentū thesaurizauerunt. ꝛ aurū ꝯgregauerūt. q̄ ciuitates ꝛ castra extruxerūt. reges et regna bellādo deuicerūt. Ubi sapiens. vbi scriba. vbi inq̄sitor huiꝰ seculi. vbi salomon sapiētissimus vbi alexāder potētissimꝰ. vbi samson fortissimus. vbi absalon speciosissimꝰ. vbi assuerus glīosissimꝰ. vbi cesares potētissimi. vbi reges. vbi pncipes incliti. Quid ꝓfuit eis inanis glīa. breuis leticia. mundi potētia. magna familia. carnis voluptas. diuitiaꝝ falsitas. ꝯcupiscentie suauitas. Ubi risus. vbi leticia. vbi iactātia. vbi arrogātia. Ecce generositas sanguis. pulchritudo corporꝭ. forma elegās. iuuenilis decor. p̄dia. palacia immēsa. supellex. adde ꝛ mundi sapiam. de mūdo sunt hec oīa. ꝛ mūdus q̄ꝺ suū est diligit. ꝛ tn̄ cū mūdo nō diu subsistūt. Trāsibit em̄ mūdus ꝛ concupiscētia eius. Bern̄. Tu ḡ si recte sapis. si tecū lumē oculoꝝ est. desine sequi que ꝯsequi miseꝝ est. q̄ possessa onerant. amata inquināt. ꝛ amissa cruciant. Tu ḡ re inque hec om̄ia ꝓpter eū q̄ est sup omia. Hec Bern̄. Fuge ḡ ꝛ confuge o aīa ad vrbē refugiȷ̄ h̄ est ad vitā religiosaꝫ vbi possis de p̄teritis agere pn̄iam. ꝛ in presenti obtinere grām. ꝛ feliciť p̄stolari futuram gloriā. Nō te retardet pctōꝝ ꝯscientia qꝛ vbi supabūdauit iniq̄tas. supabundare ꝯsueuit ꝛ grā. Nō pn̄iaꝝ austeritas ipsa te deterreat. Non em̄ ꝯdigne sunt passiōes hꝰ tpis ad p̄teritā culpā que remittiť. ad p̄sentem grām q̄ immittiť. ꝛ ad futurā gloriaꝫ q̄ ꝓmittitur. Hec Bern̄. Aīa Iā falsitatē ꝛ instabilitatē mūdi agnosco. sꝫ nescio q̄ vinculo detēta adhuc auertere mentē nequeo. Hō Certe si diligenť o aīa ꝛ prudenter periculū tuū q̄ꝺ de mūdo incurris aduerteres. ꝓculdubio animū a seculi vanitatibꝫ cohiberes. Grauis em̄ ꝛ nimis periculosa est mūdana ꝯuersatio. qꝛ ſm̄ Ber. Periclitať castitas in delicijs. hūilitas i diuitijs. pietas in negocijs. v̄itas in multiloquio. caritas in h̄ nequā seculo. O aīa debilis ꝛ infirma q̄ tā facilis es ad decipiendū. tā prona ad cadendū. tā difficil' ad surgendū. An ignoras q̄ sicut difficile ē arborem iuxta viā positā fructꝰ pulcherrimos vsq̄ꝫ ad maturitatē seruare. sic difficile est hoīeꝫ iuxta seculū viuentē iusticiā imaculatā vsq̄ꝫ in finē ꝯseruare. Hec Chryso. Itē Augus. in ep̄la quadā. Uincula huiꝰ mūdi habent asperitatē verā. iocunditatē falsaꝫ. certū dolorē. incertā voluptatē. durū laboreꝫ. timidā quietē. plenā miseriā. nullā beatitudinē. inanē spem. O aīa si h̄ in mente portares. mundū ꝛ ea q̄ in mūdo sunt cōtēneres. Et q̄d est charissima q̄ꝺ diligis. quid ē q̄ꝺ appetis. quid ē q̄ꝺ in mūdo querꝭ. Si plationē diligis. q̄d aliud facis nisi q̄ vitā tuā cōfundis An ignoras q̄ mōstruosa res est gradꝰ summꝰ. ꝛ animꝰ infimus. sedes pma et vita ima. lingua magniloqua. ꝛ manꝰ ociosa. sermo multus ꝛ fructꝰ nullus. vultꝰ grauis et actus leuis. ingens auctoritas ꝛ nutās instabilitas. Hec Bern̄. Sed forte diceres. p̄lationē quidē appeto. sed in ip̄a bene ꝛ sctē viuere intendo. Laudo. sed raro q̄ꝺ laudare valeaꝫ inuenio. Unde sp timeo q̄ꝺ dicit Grego. in registro. Ita sibi regentiū ꝛ subditorū merita cōnectunť. vt sepe ex culpa p̄sidentiū fiat deterior vita subditoꝝ. Et sepe ex merito plebiū delinquat vita pastoꝝ. Si sapientiā mundi querꝭ. o quāto periculo te cōmittis. Bern̄. Heu q̄t ꝛ quātos mūdi maledicta sapiētia supplātauit. ꝛ ꝯceptū in eis diuinū extinxit sp̄m. quē vehementiꝰ dn̄s accēdi voluit. An ignoras q̄ sapiētia mūdi terrena est. aīalis ꝛ diabolica. inimica salutis. suffocatrix vite. ꝛ mr̄ cupiditatꝭ. Hec Bernardꝰ. Augꝰ. Qui sine saluatore salutē vult querere. et sine vera sapiētia estimat se prudentē fieri posse. nō sanꝰ sed eger est. nō prudens sed stultꝰ est. et in egritudine laborat assidue. Qui em̄ crescit in scientia ꝛ nō in bona vita. elongať a deo. sicut dicit algazel. Tu ergo si sapiēs esse desideras discas in terris. quorū scientia pseueret tecum in celis. Hec Hiero. Hic studeas q̄liť ad ip̄m ꝑuenias. quē semel vidisse est oīa didicisse. Hec est illa eterna veritas. sine qua om̄e sape desipe est. quā solā cognoscere ꝑfectū scire est. Augꝰ. Infelix hō qui scit oīa alia te aūt nescit. Beatꝰ aūt q̄ te nescit. etiā si alia nesciat. Si auteꝫ te ꝛ alia nouit. non ꝓpter illa beatior. sed ꝓpter te solum beatus.

Anselm⁹. Sꝫ fortasse diuitias mūdiales.
pompas secłares. ꝛ delicias carnales o aīa
mea diligis. ꝛ ꝓpter h̄ mūdū inuite derelin/
quis. Sed attēde ꝙ caduca ꝛ fragilia sunt
hec. Dic vbi reges. vbi ꝓncipes. vbi oīm p̄
dictorꝫ dilectores. Timeo ꝙ mł̄ti ex ipis
heu extermiati sūt. ꝛ ad inferos descēderūt
Quid nūc eis ꝓdest supbia. q̄d diuitiaꝝ ia
ctantia. Qui em̄ plus diligit mūdū ꝙ deū.
seculū ꝙ claustrū. gulā ꝙ abstinētiā. luxuri
am ꝙ ꝯtinētiā sequit̄ diabolū. ꝛ ibit cuꝫ eo
ad eternū suppliciū. Aug⁹. Qui florēt felici/
tate seculi. pereūt ꝟtute dei. florēt ad tēpus.
ꝑeunt inetn̄ū. florēt falsis bonis ꝑeūt verꝭ
tormētis. Idē. Si in h̄ seclo aliq̄d nos ha
bere delectat. deuꝫ q̄ possidet oīa expedita
mēte possideam⁹. ꝛ in ipo habebim⁹ q̄cq̄d
felicit̄ ꝛ scte desideram⁹. Gre. Nec diuiti ob
sunt opes si eis bene vtat̄. nec paupem ege
stas ꝯmēdabilē facit si int̄ inopias sordes
pcti nō caueat. Sꝫ adhuc o aīa inuenies
qd̄ obiicias dicēs. Mūdū despicio. sꝫ ami
cos. parētes ꝛ cognatos derelinq̄re nō va/
leo. Friuola o aīa est hec obiectio. Bern̄.
Fidelis ſmo ꝛ oī acceptiōe dign⁹. Si im/
piū est ꝯtēnere pr̄em vł̄ mr̄em ꝓpter christū
piissimū est. O dirū pr̄em. o seuā mr̄eꝫ. imo
nō parētes sꝫ ꝑemptores. q̄ te malunt ꝑire
cū eis ꝙ regnare sine eis. Hiero. Licꝫ spar
so crine ꝛ scissis vestib⁹. vbera q̄b⁹ te nutrie
rat mr̄ ostēdat. licet ī limine pr̄ iaceat. ꝑ ꝯtē/
ptā mr̄em. ꝑ calcatū pr̄em ꝑge siccis ocul̄.
ꝛ ad vexillū cruciꝭ euola. Solū pietatꝭ gen⁹
est in his fuisse crudeleꝫ. Chryso. An igno/
ras o aīa ꝙ q̄ habet iesum. hꝫ pr̄em et ma/
trē ꝛ oēm amicū. Quid seq̄ris mortuos. se/
quere viuū. ꝛ dimitte mortuos sepelire mor
tuos suos. Aīa Iā ex ꝟbis tuis o hō ꝑ
pendo. ꝛ ex multis expimentis cognosco. ꝙ
etiā mūdus in seipo aruit. Sꝫ adhuc heu
in multoꝝ cordib⁹ floret. qui amaritudies
mūdi diligūt. fugiētē sequunt̄. labentē am/
plectunt̄. dic q̄ est tante cecitatꝭ rō. Hō
O aīa an ignoras ꝙ tā delicata ꝛ tā no/
bilis es a sponso tuo auctore oīm cōdita.
ꝙ sine dilectiōe esse nō potes. Hiero. ī epła
ad eustochiū. Difficile est hūanā aīam non
amare. necesse est em̄ vt mēs nr̄a ad q̄scūq̄
trahat̄ affect⁹. Vnd̄ ſm Bern̄. etiā oportet
ꝙ aut in sūmis aut ī infimis delecterꝭ. Igi/
tur ſm Gre. in mora. Quia sunt nōnulli q̄
vitā suā negligūt. dū trāsitoria appetunt. et
eterna nō intelligūt. vł̄ intellecta ꝯtemnūt.
dolorē nō sentiūt dū vulnerati sunt. Vnd̄
heu se miseri in bonis ēē putāt. exiliū quasi
patriā diligūt. ꝛ in cecitate q̄si lumīs clari/
tate exultāt. Ecōtra electoꝝ mētes dū cun/
cta trāsitoria q̄si nulla ꝯspiciūt. ad q̄d sunt
ꝯdite reqrūt. Cūq̄ eoꝝ affectui nihil extra
deū sufficiat. in sola ꝯtēplatiōe cōditorꝭ de/
scunt. supnis īteresse ciuib⁹ appetunt. ꝛ ad/
huc in mūdo positi extra mūdum surgūt. Hec
Gre. Idē sup ezechiel̄. c. Dulcedo videt̄ esse
in reb⁹ hūanis. sed eis q̄ nullaꝫ de celestib⁹
dulcedinē experti sūt. Quia dū mens hūana
min⁹ eterna intelligit. tāto dulci⁹ in tꝑalib⁹
reqescit. Sed si q̄s iā cordis lingua gusta/
uerit q̄ sit illa dulcedo celestiū p̄miorꝝ. huic
q̄nto dulci⁹ fit qd̄ int⁹ videt. tāto magis in
amaritudinē ꝟtit̄ omē qd̄ foris sustinet.
Aīa Ne q̄so o hō ꝓcrastines mihi aliq̄d
de mūdāo ꝛ celesti gaudio edisserere. q̄ten⁹
vtriusq̄ natura ꝑfecti⁹ cognita. vnuꝫ veri⁹
despiciā. ꝛ ad alterꝝ asseq̄nduꝫ studiosi⁹ me
extendā. qꝛ puto ꝙ sic bonū n̄ amat̄ nisi co/
gnoscat̄. ita malū nō deuitat̄ nisi intelligat̄.
Hō O aīa estimo ꝙ mūdanū gaudiū
(si tn̄ pōt dici gaudiū. ꝛ nō poti⁹ flagellū in/
cognitū) nunq̄ ꝑfecte cognoscit̄. nisi cū ꝑfe
cte despicit̄. Vn̄ sicut a ꝑfectꝭ mūdi ꝯtēpto
rib⁹ tradit̄. mūdanū gaudiū potissime ꝓpter
q̄nq̄ ꝯtēptibile est hōdiū. Primo ꝙ hꝫ vi
litatē in obiecto. Quid em̄ est seculi leticia.
Rn̄det Aug⁹. impunita neq̄cia. i. luxuriari.
inebriari. comesatōnib⁹ vacare. vanitatib⁹
intēdere. ꝛ ꝑ his in hac vita nihil mali susti/
nere. Putāt enī mali se esse in deliciis cum
nō corrigunt̄ ꝑ suis neq̄ciis. Et ignorāt ꝙ
sic dicit Aug⁹. nihil infelici⁹ ē felicitate pec/
cantiū. q̄ penalis infirmitas nutrit̄. ꝛ mala
volūtas roborat̄. Scd̄o hꝫ impuritateꝫ
in subiecto. Anima em̄ peccatꝭ deformata.
est subiectuꝫ mundani gaudii. que letat̄ cū
malefecerit. ꝛ exultat in reb⁹ pessimis. Vn̄
bene dicit beat⁹ Hiero. ꝙ ridere et gaude/
re cū hoc seculo. nō est factuꝫ hoīs sensa/
ti. sed frenetici. Reuera o anima cor mūduꝫ
nō cum hoc seculo immūdo. sed cū deo ꝛ in
deo letū est ꝛ iocundū. Tercio hꝫ breui/
tatem in seipo. qꝛ gaudiū hypocrite ad in/
star puncti. Hypocrita est hic mund⁹. cui⁹
gaudiū est ad instar puncti. quod nec latuꝫ
nec longū nec altum est nec ꝓfundū. Aug⁹.
sup Iohēꝫ. Leticia seculi vanitas est. cum

magno desiderio sperat᷑ vt veniat. ⁊ nō po/
test teneri cū venerit. O aīma ꝙ̄ breuis. ꝙ̄
fragilis ⁊ ꝙ̄ caduca ē mūdana leticia. Bre/
ues eīm̄ dies hoīs sunt. Quarto habēt
tristiciā in p̄mio. qꝛ ducūt heu miseri ī bōis
dies suos. ⁊ ī puncto ad infernū descēdūt.
Extrema eīm̄ talis gaudꝗ luctus occupat.
Immo o aīa si vales discernere. tale gau/
dium habꝫ semꝑ tristiciā admixtaꝫ in actu
suo. q̇a semꝑ necesse est ꝙ ꝯsumat seu ꝑtur
bata ꝯsciencia. An ignoras o aīa ꝙ nō diu/
tius ꝑdurat leticia q̄ est in comedendo ⁊ bi
bendo. ꝙ̄ durat tristicia q̄ ē esuriendo ⁊ si/
tiendo. sic est de oīm̄ibꝫ alꝗs. Quinto ha
bet miseriā magnā in affectu ꝓprio. qꝛ est spi
ritualis gaudꝗ impedimētū. O aīa agno
sce ꝙ̄ miser est h̄ mūdus. ⁊ ꝙ̄ miserrimi qui
sequunt᷑ ip̄m. Sempꝑ eīm̄ mūdana gaudia
excluserūt homines a btā vita. Bern̄. O ꝙ̄
vilis est ꝙ̄ inutilis ē mūdana ꝯsolatio. ⁊ qđ
plus est metuendū. qꝛ vere ac sc̄tē cōsolatio
nis est impedimentū. Rennuas igit᷑ o ani/
ma mea in mūdo delectari. si vis de dī me/
moria consolari. Hec Bern̄. Aug⁹. Cetera
creatura vilescat vt creator in corde dulce/
scat. Aīa Iā mundū despicio. iam fal
sam leticiā. verā tristiciā. falsam dulcedinē
⁊ verā mundi amaritudinē agnosco. ⁊ ob h̄
nō immerito hec oīa s̄m tuū ꝯsiliū ꝯtem
no. Sed qꝛ sicut asseris sine dilectione esse
nō valeo. dic queso q̇d agā. quo me cōuer/
tam. vbi dilectionē ꝯuenientē inueniā.

Homo O aīa si teip̄aꝫ ꝑfecte cogno
sceres. ex tui ꝯgnitione mundū ⁊ oīa q̄ in
mūdo sunt ꝯtēneres. ⁊ discere posses quaꝫ
ꝯsolationē ī tua dilectōe affectare nō imeri
to deberes. O aīa si te naturā celesteꝫ in/
telligeres. ꝓcul dubio terrenā ꝯsolationeꝫ
abhorreres. Erubesce igit᷑ cōsolari ī sceno.
que es de celo. Erubesce in imis delectari.
que nō potes nisi in summo satiari. Natu/
ra es (vt puto) celestis. ⁊ celestē ꝯsolationē
(sicut estimo) naturalit᷑ si carnal' insania ꝑ/
mitteret appeteris ⁊ req̇reris. Bern̄. O ꝙ̄ dulce
⁊ delectabile esset. adiūcto diuini amorꝭ cō
dimento. s̄m naturā viuere. si carnalis insa
nia nos ꝑmitteret. qua sanata. statim natu/
ralibꝫ natura arridet. Aīa Et q̇d est ꝓ
prie s̄m naturā viuere. Hō Proprissi
me s̄m naturā viuere est in terrꝭ celestē vitā
ducere. ab exterioribꝫ ad interiora redire.
ab interioribꝫ ad sup̄na ascendere. ⁊ facere
oīa s̄m nobilissimū qđ est in hoīe ꝑcel/
lens. h̄ est s̄m intellectū. Hec p̄hs. in. ethi.
Aīa Potest ne aliq̇s in terris. ⁊ ī hac
lachrymaꝝ valle celestē vitā ducere. Ho
mo O aīa si de meis v̄bis tanꝙ̄ hoīs
pctōris dubitas ⁊ miraris. audi Augustinū
⁊ ap̄l'm paulū. Ecce q̇d dicit Aug⁹. Cū eter
num aliq̇d ꝑ cognitionē ⁊ amorē capimus
mente iā non in hoc mūdo sumus. Unde
est quod dicit apostol⁹. Nostra cōuersatio
in celis est. O aīa mea puto igit᷑ ꝙ verius
es vbi amas ꝙ̄ vbi animas. qꝛ quicq̇d dili
gis ip̄a dilectiōis vi in eius similitudinem
trāsformaris. Si ḡ celestia contēplaris. si
celestia diligis. quomō iā nō in celis cōmo/
raris. que celestibꝫ spiritibꝫ in vita assimila
ris. Aīa Heu heu iā me infelicem et
miserā. miserabiliter multo iā tempꝫ exce/
catam sentio. que tanto tempꝫ ꝑ cognitio/
nem in temꝑalibꝫ ⁊ terrenis rebꝫ oberraui.
Mundanis ⁊ vilibꝫ me ꝑ amoreꝫ alligaui.
de quibꝫ paucā consolationē. multam vero
amaritudinē ⁊ desolationē. modicaꝫ ⁊ val/
de exilem leticiā. sed variam ⁊ sepe magnaꝫ
cordis tristiciā sumpsi. Dic ergo iam que/
so o homo q̄ est celestis consolatio. ⁊ si quo
modo possem ad ip̄am ꝑtingere in hac val/
le lachrymaruꝫ ⁊ miserie Quid est quod in
deo meo inuenio. cū tam libenter ⁊ tam fa/
ciliter oīa ꝓpter ip̄m cōtemno. cū dico in/
tra meipsum cū gaudio. Deus cordis mei
deus pars mea in eternuꝫ. Quid est quod
in illa breuissima hora ī dilecto meo degu/
sto. cū oīa dura et amara ⁊ aspera gaudē/
ter ⁊ hilariter ꝓpter ip̄m sustinere totis viri
bus cōcupisco. ⁊ dico. Mihi adherere deo
bonū est. Et quis me separabit a charitate
christi. Homo Scd̄m Bern̄. o anima
hec cōsolatio nihil aliud ē ꝙ̄ gratia quedā
deuotiōis. ꝓcedens de spe venie. et gustus
boni. licet exiguus. ⁊ suauissima quedā de/
lectatio. qua benign⁹ deus afflictam recre/
at aīam. q̄ aīa ad deū req̇rendꝫ inuitat᷑
⁊ ad diuinū amorē accenditur vehemēter.
Hugo de sc̄tō victore. O aīa q̇d putas est
tam dulce ⁊ tā suaue. qđ in recordatione di
lecti deuotas aīas solet tangere. ⁊ tā sua/
uiter afficere. vt iam totalit᷑ a seip̄is aliena/
ri incipiant. Exhilarat᷑ ꝯsciētia. ⁊ in obliui/
onē venit oīm dolorꝫ memoria. exultat ani/
mus. clarescit intellect⁹. cor illuminatur. af
fectus iocundat᷑. Iā nesciūt vbi se eē cōspi/

ciunt: et quasi amplexibus amoris aliquid intus tenent. et nesciunt quid sit. et tamen totis viribus tenere concupiscunt. Luctatur quodammodo delectabiliter animus ne recedat ab eo. quasi in eo finem omnium desideriorum invenerit. Hec Hugo. Bern. Nonnunquam quasi clausis oculis bone iesu ad te inhianti mittis mihi in os cordis. quod non licet mihi scire quid sit. Saporem quidem sentio dulcedinem adeo confortantem. quod si perficeretur in me. nihil ultra quererem. Nonne hec est iubilus cordis. Grego. Iubilus dicitur ineffabile mentis gaudium. quod non abscondi. non sermonibus aperiri potest. Sed tamen quibusdam motibus aperitur. licet nullis proprietatibus exprimatur. Unde Ps. Beatus populus qui scit iubilationem. Non dicit. qui loquitur. sed qui scit. quia iubilus quidem sciri potest intellectu. sed dicto seu verbo exprimi non potest. Bern. Istum autem gustum cum accipio. nullo corporis visu. nullo anime sensu. nullo spiritus intellectu advertere me sinis quid sit. cum accepero et ruminare volo. et diiudicare eius saporem. statim transit dulcor eius. deglutio quidem illud quicquid est in spe vite eterne. sed operationis eius virtutem diu ruminando. omnibus anime venis et medullis quasi vitalem quendam succum optabam infundere. ut ab omnibus aliis affectibus desipet. et illud solum sapet. sed festinat transire. et cum de inquisitione vel acceptione eius velut visu formata quedam liniamenta memorie gestio arctius impressa committere. vel etiam memoriam labilem scripto iuvare. experimento cogor dicere id evangelicum Nescis unde veniat aut quo vadat. Hec Bern. Quid putas o anima est tam dulcis tamque suavis delectatio. certe hec est consolatio divina.

Anima O homo quis mihi hoc tribuat. ut hec tam inexperta consolatio in cor meum perveniat. ut malorum meorum obliviscar. ac mundanam consolationem despiciam. et a meipsa feliciter alienari incipiam. Homo O anima. magnum est quod desideras. inestimabile donum est quod exoptas. Unde ut estimo humano studio non potest obtineri. humano merito vix potest promereri. sed a deo humilibus precibus. et a digne dispositis ex sola divine pietatis condescendentia vix potest impetrari. Omne enim aurum in comparatione illius arena est exigua. et argentum illi comparatum tanquam nihilum reputatur. Anima O homo dic rogo qualis debet esse dispositio. que ordinari debet ad impetrandum orantis affectio. Homo De hac materia multum posset dici ab expertis. sed quia inexpertum me esse recognosco. etiam pauca me dicere erubesco. Unde timeo ne dicatur contra me. Quare

tu enarras quod non degustas. quare tamquam indignus laudas quod ignoras. Anima O homo noli timere cum reverentia et humilitate quod audisti et legisti devote proponere. Multi enim de rebus magnis et arduis aliis utiliter posuerunt. quod non de propria experientia sed aliorum scientia didicerunt. Homo Iam cum aliqua audacia loquar. Nam vires quas imperitia denegat. caritas subministrat. Unde sic sentio sic refero. Puto salvo meliori iudicio. si vis te ad hanc celestem dulcedinem degustandam preparare. debes esse depurata. exercitata et elevata. In primo hec celestis dulcedo odoratur. in secundo degustatur. et in tercio aliquando usque ad ebrietatem sumitur et potatur. Primo dico quod debes esse depurata a peccatis. ab affectionibus inordinatis. a temporali consolatione. et a creaturarum inordinata dilectione. quia secundum Ber. Errat omnino si quis illam celestem dulcedinem huic cineri. divinum illud balsamum huic venenoso gaudio. charismata illa spiritussancti huius seculi illecebris misceri posse arbitratur. Sed postquam a talibus anima fuerit purgata. lachrimosis gemitibus depurata. et candidata dolorosis fletibus. quia dignum est sic dicit Aug. quod mens illa sibi in se dolores inveniat. que derelicto creatore sibi in se et in creatura gaudia querebat. Pulchre igitur Gre. in mora. c. iii. super illo verbo. Antequam comedam suspiro dicit. Comedere anime est superne lucis contemplationibus pasci. Suspirat autem antequam comedat. quia que se in hoc exilio per desideriorum celestium lamenta non humiliat. etiam ne patrie gaudia non degustat. A veritatis enim pabulo ieiuni sunt. qui in hac peregrinationis inopia letantur. Secundo debet mens esse exercitata in bonorum perpetratione. et in malorum perpessione. Beati enim qui lugent. quoniam ipsi consolabuntur. Quia quos amor veritatis afficit. refectio consolationis pascit. Bern. O bone iesu. quoties post innumerabiles lachrymas et gemitus sanciatam animam meam unxisti unctione misericordie tue et non quam pene desperantem excepisti. consolatam et de venia presumentem dereliquisti. Ecce quod precium rerum honestarum in ipsis est. Unde revera quamvis in initio arta sit via que ducit ad vitam. processu tamen temporis inestimabiliter dilectionis dulcedine dilatatur. O igitur quam beata consolatio que divinitus infunditur laborantibus pro christo. Tercium in quo anima inebriatur hac dulcedine est mentis elevatio. quando feliciter animus a terrenis abstrahitur. et miro quodam modo supra seipsum. supra mundum. imo super omnem creaturam elevatur. ut iam dicere possit anima. Introduxit me rex in cellaria sua Hec est illa cella vinaria. in qua introducta

aia.vbi bibit de vino ɔdito inestimabilis
deitatis.et de lacte albissimo incōtamina/
bilis humanitatꝭ.O anīa hinc bibūt ami/
ci.sed inebriantur charissimi. O felix ebrie
tas quā sequitꝰ mētis ꝛ corpis tā casta ꝛ san
cta sobrietas. Hinc efficiꝰ aīma more ebrij
gaudēs ꝛ letabūda in aduersis. fortꝭ ꝛ secu
ra in piculis. prudēs ꝛ discreta in psperꝭ. li/
beralis ꝛ pia in ɔdonādis iniurijs. ꝛ tandē
quieta ꝛ somnolēta recūbens i amplexibus
diuinis. cū leua spōsi spōsaꝫ sub capite ami
cabiliter sustētat. ꝛ dextera dilecti dilectaꝫ
familiariter amplexatꝰ. Ania O hō cō/
fiteor cū hūilitate ꝛ cū reuerētia. qꝺ accidit
mihi aliqñ licet heu praro. ꝙ cū magna vio
lentia circa ɔuersiōis mee pmordia. animū
a terrenis abstraxi. ꝛ ad celestia ɔtēplanda
cū conatu nimio eleuaui. Intraui cum tre
more. circūspexi cū rubore. vidi choros an
gelorꝝ. palacia ꝛ gaudia pꝛiarcharū ꝛ ꝓphe/
tarū. aplorꝝ aspexi tabernacula. ꝛ martyrū
cōuiuia. virginū ꝛ ɔfessorꝝ solacia. elemosy/
nā videlicet alicuꝰ ɔsolatiōis a singulꝭ pe/
tij. micas decidētes de mensa dñorꝝ deside
raui nec obtinui. Sed qꝺ auditu lamenta
bile est. mox ab oībꝫ vt pegrina ꝛ incognita
repulsa fui. Quid ꝗ profuit mihi laboriosa
mētis eleuatio. quā nulla secuta fuit cōsola
tio. Homo O anīa non fuit sine causa
repulsio hec tā desolatoria. Puto ꝙ hec fu/
it causa. qꝛ voluisti esse socia ɔsolatōis āꝗ̄
fuisti socia passiōis. voluisti esse particeps
remunerationis anteꝗ̄ imitatrix ꝟtutꝭ. Sa
tage ergo pmo esse socia angelorꝝ p purita/
tem ꝛ innocētiā. socia pꝛiarcharꝝ ꝛ ꝓphetarꝝ
p humilitatē ꝛ fidei ɔfidentiā. stude eē filia
aplorū ꝛ martyrū p charitatē ꝛ patientiaꝫ.
confessorꝝ ꝛ virginū p pietatē ꝛ ɔtinentiā. ꝛ
tunc audacter in h exilio saltē cū filio pdi/
go pij pꝛis elemosynā obtinebis. Ania

O homo iā ꝗ̄ vana ꝛ insipida sunt oīa
trāsitoria agnosco. ꝛ ob h mundū despicio.
ɔsolatōnē seculi vilipendo. mūdana quoqꝫ
gaudia sicut venena mortifera fugio ꝛ con
temno. vitā etiā pteritā qsi mortuā plango
ꝛ mētē meā miserā gemitibꝫ ꝛ fletibꝫ abluo
ꝛ repurgo. et si aliqñ inter lachrymas ꝛ ge/
mitus odorē diuine suauitatꝭ vel modicuꝫ
sentio. adhuc tamē cibū angelorꝝ et vinum
amicorꝝ infelix ꝛ misera. ieiuna ꝛ sitibunda
nō degusto. Bern. Nō accessit adhuc domi
ne deꝰ meꝰ cor meū ad multitudinē dulce/
dinis tue. quā abscōdisti timētibꝫ te. foris
eū eiꝰ odore vtcunqꝫ sustentor. qꝺ est mihi
sup odorē balsami. cunctiqꝫ generꝭ suauia
odoramēta. O dñe deus. si tā nobilꝭ ē odor
ꝗ̄ dulcis est tue dulcedinis sapor. Si tan/
te ꝟtutis est modica degustatio. ꝗ̄ntū iocū/
ditatis habꝫ felix inebriatio. O quis mihi
det vt venias i cor meū. ꝛ inebries illud vi/
no tuo. et amplectar te deꝰ meus. Hō

Scdm Augꝰ. o anīa deuota loqr salua
reuerētia. nimis estis auara ꝛ vrinā nō pre
sumptuosa. vires vr̄as ppendite. merita cō
siderate. ꝟtutes discutite. ꝛ tūc si placet suf
ficiat vobis magꝭ in odore diuinorꝝ vnguē
torū cū adolescētulis hūiliter currere ꝗ̄ p/
sumptuose sup merita postulare. Ania

O homo ꝗ̄ durꝰ ꝛ onerosus es mihi mi
sere anīe ɔsolator. ꝗ̄ parcus (si fas est dice/
re) diuine bonitatꝭ es dispensator. Auda/
cter dico. tacere nō valeo. mihi odor nō suf
ficit. modicꝰ gustus plene nō reficit sed affi
cit. ebrietatē affectꝰ meus appetit ꝛ requirit
Scio ꝗ dicit. Bibite amici et inebriamini
charissimi. si depmit indignitas petentis.
spem tamē erigit pietas pmittentꝭ. O ho/
mo quō dubitare valeo. ꝗn paratꝰ sit dare
dona sua ꝗ p me nō dedignatꝰ est pati ma/
la mea. An ignoras ꝗ multos de dei pieta/
te docuisti. qꝺ de beato Augusti. didicisti.
sic dicente. Erubescat hūana pigricia. plus
vult deus dare ꝗ̄ audeat homo postulare.
Idē de vera religione. Deꝰ dedit nobis pi
gnus spiritꝰ. in quo sentiamꝰ eius dulcedi
nē. ꝛ degustemꝰ ipm fonteꝫ vite. in ꝗ sobria
ebrietate irrigemur. tanꝗ̄ lignū qꝺ planta
tū est secꝰ decursus aquarꝝ. Chryso. Nil oī/
potentiā dei clariorē reddit. ꝗ̄ ꝙ omipotē/
tes facit eos ꝗ sperant in eo. nā deo p spem
innixū animuꝫ. nulla fraus. nulla illecebra
poterit. vel stantē deijcere. vel duranteꝫ su/
perare. Erubescat nūc humana desperatio
et maledicta sit pusillanimitatꝭ trepidatio.
que diuitē ꝛ nimis liberalē in oēs ꝗ inuo
cant illū. estimat illis ꝗ spem pfectaꝫ ponūt
in illū. sua posse beneficia denegare. Nun/
qd nō pꝛ eternꝰ. apud quē nulla est trāsmu
tatio. ex sola liberalitatꝭ imēsitate filiū suū
misit. in ꝗ dedit totū qꝺ habuit. totū quod
potuit. totū qꝺ ille fuit. Si ꝟo sua liberali/
tas. suā infinitā bonitateꝫ nō diminueret.
forsan nō imerito nr̄a ifirmitas trepidaret
Sed qꝛ ex seipo. nō ex accidēti dono bonꝰ

est. et sue bonitatis cōicatione nō diminuit. et aliene bonitatis additiōe nō augetur. Homo O anīa magna est fides tua. valde fortis es in spe et confidētia. Et quāuis spes q̄ pcedit ex meritis pprijs et diuine clemētie cōfidentia. meritoria sit. laudabil' et scta. cōsulo tn̄ sane anteq̄ ad q̄rēdā ebrietatē supra te ascēdas. pus p tui cōsiderationē salubrit' infra te descēdas. vt discas tuū spōsum reuerent' timere anteq̄ incipias suū secretū cubiculū introire. quē nō soluz timere debes cū irascit'. verūetiā cū suauissime et delicatissime blandit'. Cap. III.

Quō aīa p mētale exercitiū dz radiū cōtēplatiōis cōuertere ad inferiora. vt intelligat hūane mortis ineuitabilē necessitatē. iudicij final' formidabilē austeritatē. pene infernalis intolerabilē penalitatē. Anīa

# Dic queso o homo

breuit' que sint illa iferiora ad q̄ mea cōsideratio ē cōuertēda. Ascēdere festino. ebrietatē diuie cōsolationis q̄ro. in iferiorib9 diu morari nō valeo. Iā dilecta tabernacula tua dn̄e virtutū desidero. habitare i atrijs dn̄i totis viribus cōcupisco. Hō Hec iferiora sūt o anīa mea vt te cōuertas. et videas mortis ineuitabilē necessitatē. et ingemiscas diuini iudicij infallibilē eq̄tatē siue v̄itatē. et cōtremiscas penaz infernaliū intolerabilē aspitatē. et expauescas. Cōsidera igit' freq̄nt'. volue et reuolue diligent'. q mors non pt declinari. q hora mortis nō pt inuestigari. q tps a deo p̄ ordinatū nō pt imutari. Isido. In reb9 humanis nihil certi9 morte. nihil incerti9 hora mortis. Nō miseret' inopie. nō reueret' potentiā. nō respicit moz aut generis excellentiā. nō parcit iuuētuti vl' etati. senib9 ē in ianuis. iuuenib9 i insidijs. Aīa Audio q nr̄m viuere nihil aliud ē q̄ ad mortē trāsire. cur tpalia diligunt'. q̄ tā incerto tpe possidenr'. Cur tāto tpe vitā istaz desideram9. in q̄ q̄nto ampli9 viuim9 tāto pl9 peccam9. q̄nto vita longior tāto culpa nūerosior. Quotidie nāq crescūt mala et subtrahunt' bōa. Quis ei cōsiderare valeat q̄nta mala p momēta tpm ppetramus. et q̄nta bona negligimus. Grauis siq̄dē culpa ē. cū nec bona facim9 nec bona cogitam9 sed mentē p iania et inutilia vagari pmittim9 Hō Sicut dicit Grego. Carnales mētes o aīa idcirco tpalia diligūt. q2 vita carnis q̄ fugitiua sit minime ppendūt. Nā si velocitatez trāsit9 ei9 aspicerēt. hāc etiā psperitatē modice duraturā minime amarēt. Idē. Vita mea nauigāti silis est. siue dormiā siue vigilē. sp vado festin9 ad mortē. O vita pn̄s q̄ multos decipis. q̄ dū fugis nihil es. dū videris vmbra es. dū exaltaris fum9 es. dulcis es stultis. amara sapientib9. q̄ te amāt nō te cognoscūt. q̄ te fugiūt ipi te intelligūt. Alijs te pmittis longā vt decipias. alijs breuē vt i desparationez inducas. Auctor de spū et aīa. Iugi meditatōe animū nr̄m exerceam9. et miserias nostras cōsiderem9. Cū dolore vitā istā intrauim9. cū labore viuim9. cū timore exituri sumus. Bern̄. Quorsq̄t degim9 in hac regiōe vmbre mortis. in ifirmitate corpis. i cōflictu et in loco tētatōis. si diligent' aduertim9 triplici incōmodo miserabilit' laboramus. Faciles em̄ sum9 ad seducēdū. debiles ad resistendū. et fragiles ad opandū. Aīa Iā video q inutilit' in h̄ tpe viuit'. nisi festinet' ad cōpandū meritū q̄ in eternitate viuat' iō nō eēt curādū q̄diu eēt viuēduz. sz poti9 q̄ bn̄ in hac vita opandū. Quia et si alicui q bn̄ viuat cōdonet'. tn̄ vt diu viuat certū ē q nulli cōcedit'. Bern̄. Est igit' vita secura. vbi cōscia pura. vbi mors sine formidie expectatur. cū dulcedine adesse optat'. et cū deuotione acceptat'. Hō O anīa si hec ita se habere intelligis. audi cōsiliū meū. et i hac vita q̄diu durat. cōpara tibi vitā illā q̄ sp durat Dū viuis i carne morere mōo. vt p9 deo viuere icipias. Bern̄. Intellige q venientez mortē null9 let9 et hilaris suscipit. nisi q̄ se ad ipam dū viueret bonis opib9 p̄parauit. Attēde q f'm Senecā. Insipiēs. i. pctor et criminosus moriēdo mortē incipit. sz sapiēs et v̄tuosus moriēdo mortē vincit. Aīa O hō video q bonoz mors ē btā. mors vero pctōz infelix et misera. Hō O anīa f'm Bern̄. Bona est iusti mors pter reqēm. melior pter nouitatē. optima pter securitatē Ecōtra mors pctōz pessima. et bene pessima. mala in mūdi amissione. peior i carnis sepatiōe. sz pessima in duplici vermis et ignis cōtritiōe. et qd oīm pessimū est i diuie cōtēplatiōis puatiōe. Aīa Iā satis d̄ morte dixisti. dic modo de statu finalis iudicij.

Hō O anīa facio qd hortaris. sed rogo audi cū patiētia. Scire debes q q̄uis de morte meditari sit horribile. de statu fi-

nalis iudicij cogitare vt estimo nō minꝰ est
formidabile. qꝛ nullꝰ tūc poterit fallere sa/
piētiā flectere iusticiā. inclinare clemētiā. de
clinare vitiōis ꝛ iuste retributōis sententiā.
Bern. Considera igit aīa mea cū tremore.
qd erit de te ī die nouissimo. qn̄ ꝯ te de co/
gitatōib loqtur ꝯscia. qn̄ te de tuis actōib
oīb accusabūt elemēta. qn̄ ꝯ te crux christi
portabit in testioniū. qn̄ vbera ipiꝰ ꝯ te c'a
mabūt. vulnera eiꝰ allegabūt. claui loquēt.
cicatrices ꝯqrentur. O angustie. hinc erūt
pctā accusantia. inde terrēs iusticia. intus
vrens ꝯscia. subtꝰ horrēdū chaos inferni.
sup iudex iratꝰ iusti iudicij. foris mūdus ar/
dens. intꝰ iusticia iudicātis terrēs. Et si iustꝰ
vix tūc saluabit. impiꝰ ꝛ pctōr vbi parebūt.
in quā ptē se ꝑmēt. latere erit īpossibile. ap/
parere intolerabile. Ansel. in medi. O aīa
peccatrix. lignū inutile ꝛ aridū. etnis ignib
deputatū. qd rn̄debis in illa die qn̄ exiget
a te vsq ad ictū oculi oē tps tibi impēsuꝫ
qliter sit a te expēsum. Eya eya aīa mea. qd
tūc erit de cogitationib vanis ꝛ ociosis. de
vbis leu b iocosis et ridiculosis. de opib
inutilib ꝛ infructuosis. Amb. sup Lu. Ve
mihi si pctā mea n̄ defleuero. ve mihi si me
dia nocte ad ꝯfitēdū tibi nō surrexero. iam
securis ad arborē posita ē. faciat fructū q pt.
fructū qdē pnie. O anima siue vigiles siue
dormias. sp in aurib tuis illa horribil' tu/
ba resonet. surgite mortui venite ad iudici/
um. O aīa nunq excidat a tua mēoria. Ite
maledicti in ignē etnū. venite bn̄dicti pci/
pite regnū. O qd pt lamētabiliꝰ ꝛ tribilius
cogitari q ite. ꝛ qd delectabiliꝰ exꝑmi q ve
nite. Due sunt voces. qꝛ nihil horribilius
vna. ꝛ nihil iocundiꝰ altera poterit audiri.
O aīa separa te mō a mūdo. vt tunc possis
manere cū xpo. Fuge mō mūdū vt sequaris
deū. declina mō prauoꝝ societates ꝛ cōsor/
tia vt tūc valeas seq bt̄oꝝ agmina. Post
hec oīa ꝯuerte radiū ꝯtēplatōis ad repbo/
rū tormenta. vide q sunt varia. q aspera. q
intolerabilia. Bern. ad eugeniū. Ego hor/
reo vmē mordacē. ꝛ mortē viuacē. O gehē/
nalis regio fugiēda. vbi est ignis ardēs. fri
gus rigēs. vmis imortalis. fetor intolerabi
lis. ꝛ mallei pcutiētes. vmbre palpabiles. cō
fusio pctōꝝ. innodatio vinculoꝝ. horribi/
les facies demonū. Augꝰ. in qdā sermone.
Ve illis qb ꝑpabit dolor vmiū. ardor flā/
maꝝ. sitis sine potu. fletꝰ ꝛ stridor dētiū. la/
chryme oculoꝝ. vbi mors optat. sed nō da/
bit. vbi nullꝰ ordo sꝫ sempitnꝰ horror inha
bitat. Quis putas tūc erit meror. q tristicia.
qs luctꝰ. qn̄ sepabunt iniq a ꝯsortio iustoꝝ
ꝛ tradent ptāti demonū. ꝛ ibūt cū eis ī sup/
pliciū eternū. ibiq sp erūt sine fine ī luctu.
planctu ꝛ gemitu. ꝑcul a gaudijs paradi/
si. nunq refrigeriuꝫ suscepturi sed p multa
milia annoꝝ cruciandi. nunq tn̄ heu miseri
liberādi. ibi torquēs ꝛ puniēs nō fatigabit
ibi q torquet nunq moriet. Sic em̄ ignis
ille ꝯsumet vt vitā tn̄ semp seruet. sic vetera
tormenta patient vt sp innouentur. sic sine
spe venie ꝛ miscdie semp viuēt. vt tn̄ mori/
ant. sic moriant vt tn̄ nunq consumant.
Aīa O bō qre in inferno vt dicis mors
querit ꝛ nō inuenit. Et qre punit eternalit
qd cōmittit tpalit. Bō Quia ꝺm Gre/
go. quib in h seculo vita offert ꝛ nolūt acci
pere. in inferno qrent mortē ꝛ nō poterunt
inuenire. Idē. Iniqui libent voluissent si/
ne fine viuere. vt potuissēt sine fine ī iniqta
tib ꝑmanere. Ad districti g iudicis iusticiā
ptinet vt nunq careāt supplicio. qrū mens
in hac vita nunq voluit carere pctō. Hie/
ronymus. O mors q dulcis esses qb tam
amara fuisti. te solū mō desiderāt q te tam
vehement odiebāt. O aīa si hec ꝑdicta vi/
dent tibi tribilia. audi q sūt his oīb ḡuio/
ra. Chryso. sup mattheū. Si mille gehen/
nas mihi ꝑponas. nō tn̄ reputo sic ab illius
gl'iose societatis iocūditate expelli ꝛ exosum
fieri creatori. O aīa terribil' est gehēna sed
tribilior facies iudicis irata. sed qd oim vin
cit terrorē est a btīssime ꝛ iocūdissime trini/
tatis ꝯtēplatōe elōgatio eterna. Chrys. Ex
cludi a bonis etnis. ꝛ alienū effici ab his q
ꝑpauit deꝰ diligētib se tātū generat crucia
tuꝫ. vt si exteriꝰ nulla pena torqret. hec sola
sufficeret. ꝛ meliꝰ eēt mille milia flāmaꝝ su/
stinere q xpi faciē māsuetissimā iratā vide/
re. et ab ipa eternalit discedere. O si deꝰ sic
egit cū angelo supbiēte qd de te erit terra ꝛ
cinere. Ille supbiuit in celesti palacio. ego
autē in sterquilinio. Quis non tolerabilio
rem in diuite superbiaꝫ q in paupe asserit.
Ve mihi si tam dure et potēter est punita
supbia in angelo qliter ī me misera ꝛ paup
cula est iudicanda. O pie iesu ꝓpter nomen
tuū fac mecū misericordiā ꝛ obliuiscere su/
perbū ꝓuocantē. respice miseꝝ hūiliter in/
uocantē. et recognosce benignissime qd est

tuū. absterge qđ est alienuz. Miserere dn̄e
dū est tp̄s miserēdi. ne damnes in tp̄e iudi/
candi. Verū est q̄ ꝯscia mea meruit dāna/
tionē. pn̄ia nō sufficit ad satisfactionē. Sz
certū est q̄ tua mīscđia oēm supat offensio/
nē. Hec Anselm⁹ in meditatiōib⁹. Aug⁹. in
medita. Noli dn̄e sic attendere malū meuz
vt obliuiscaris bonū tuū. O bone dn̄e si ego
admisi vnde me dānare potes. tu nō amisi
sti vnde saluare soles. Grego. in omel. O si
hō intelligere posset q̄d āmiratiōis habet.
ecce spōsus venit. q̄d dulcedinis. q̄ parate
erant intrauerūt cū eo ad nuptias q̄d ama
ritudinis. ⁊ clausa est ianua. O an̄ia q̄d plo
ra. Prosper de vita ꝯtēplatiua. Cogita q̄n
tū sit malū a facie xp̄i separi. ab illo gaudio
diuine ꝯtemplatiōis excludi. b̄tissima san/
ctoꝝ oīm societate p̄uari. mori vite eterne.
⁊ viuere morti sempit̄ne. pfundo fluctuan/
tis gehenne immergi. edacissimis vermib⁹
inetern̄ū dilaniari. nec finiri tribulationes
incendiis fluctuant. strepit⁹ pati baratri fu
migantis. amara caligine oculos obcecari.
nō sentire qđ illumiat sed sentire qđ cruci/
at. Hec Prosper. Aug⁹. Tanta erit ī infer/
no vis doloris. vt se nō ferat alias intentio
cogitatiōis. An̄ia. Jā timore cōtremi/
sco. iam horrore deficio. dic queso o hō ad
q̄d valet tā lamētabilis meditatio. Ho/
mo. O an̄ia puto q̄ p̄dictoꝝ ꝯtinua ⁊ de
uota meditatio est pctōꝝ medela. ⁊ ad que/
q̄ bona agenda ⁊ mala sustinēda salutife/
ra excitatio. Bern̄. in ep̄la q̄dā. Vigilias ti
mes. manuūq̄ tuarū labores. Sz leuia sc
hec meditāti flāmas ppetuas. Recordatio
tenebraꝝ facit nō horrere solitudinē. si fu/
turā de v̄bis ociosis cogitas discussionez.
non displicebit silentiū. fletus ille ⁊ stridor
dentiū an̄ oculos mēt sepe reducti. pares
tibi reddūt mattā ⁊ culcitrā. Aug⁹. in q̄daz
sermone. Mens hūana mūdi huius illece
bris ⁊ ꝯcupiscētiis deuicta. fugit laborē. ex/
petit voluptates. ⁊ vix ad h̄ ducit vt a se cō/
suetudines vite p̄oris excludat. Sed cū ce
perit cogitare futuri iudicii necessitatē ⁊ pe
narū eternaliū crudelitatē. voluntariū bel
lū indicit passiōib⁹. mota vl̄ spe p̄mii. vel ti/
more supplicii. vim facit p̄stinis desideriis.
⁊ violent vincere seip̄am ꝯtendit. Hec Au
gustin⁹. Vnđ v̄sus. O felix mortale gen⁹. si
semp haberet. Eternū p̄ mente bonū. finē/
q̄ timeret.

Capitulū IIII Quō an̄ia p mentā
le exercitiū dz radiū ꝯtēplatiōis cōuertere
ad supiora. vt cognoscat ⁊ sapiat celestis gau
dii inestimabilē p̄ciositatē. ineffabilē deli ci/
ositatē. ⁊ intermiabilē eternitatē.

Anima.

Jam nunc o ho
mo me miserā in hac lacrima/
rū valle piectaz satis terruisti.
licet n̄ infructuose docuisti. Miserere etiā
nūc mihi misere. ⁊ faciā sicut dudū p̄misi/
sti. Propone paululū de felicitate ppetua.
si forte valeā ex h̄ cape aliq̄ mētis solacia. q̄z
alternis vti delectabile est. q̄z s̄m Aug⁹. si/
ne plectendo siue ignoscēdo siue deterrēdo
siue ꝯsolādo sp bene agit vt vita hoīm cor/
rigat. Attende hō q̄z generosus ē anim⁹ ho
minis. sepe facili⁹ ducit leuib⁹ ⁊ blandis q̄z
terribilib⁹ ⁊ aduersis. sepe magis allicit pro
missis ⁊ ꝯsolatoriis q̄z cogat minis ⁊ terrori/
bus. Vnđ soror n̄ra sponsa trahi cupiebat
odore celestiū vngentoꝝ. sapore diuinoruz
charismatū. ⁊ sic cū sponso currere. ⁊ viā mā
datorū iā nō ex timore sed amore delectabi
liter adimplere. Homo O aīa verū cē
p̄fiteor qđ loq̄ris. sed heu multi sunt q̄ deū
nolūt imitari ī p̄speris. Vn̄ necesse ē eos de
terreri ī aduersis. Multi em̄ sunt q̄ diuina
charismata. vl̄ p̄pter cecitatē nō intelligunt
vl̄ p̄pter negligētiā vanis occupatōib⁹ per/
dūt. Vn̄ vt estimo de⁹ ex sue infinite boni/
tatis imēsitate. sp parat⁹ eēt magis ꝯsolatio
nib⁹ fouere q̄z aspitatib⁹ terrere. si hoīes eq̄
dispositi eēnt vt suā diuinā ꝯsolatōz reciperent
Que adeo p̄ciosa ⁊ delicata est q̄ nullo mō
decet vel expedit vt indifferent oīb⁹ tribua
tur. Tu g̊ si post hec tibi p̄posita ad hanc a/
spiras. vide q̄ habeas purgatū intellectuz.
⁊ bene dispositū affectū. Quia s̄m Augu.
summū bonū nō nisi purgatissimis mētib⁹
cernit. Et puto q̄ multo min⁹ nō nisi valde
bene dispositis affectib⁹ degustet. A multis
em̄ in hac vita valde limpide speculat. a q̄/
bus etiā mīme degustat. Vn̄ idem Augu.
Fac me dn̄e p̄cor degustare p affectū. qđ ī/
telligo p intellectū. fac me sentire p amorez
qđ sentio p agnitionē. An̄ia Dic que/
so o hō q̄ debēt dispositionē ī affectu ⁊ intel
lectu p̄cedere. vt vel saltē ad modicā mētis
ebrietatē valeā celestē dulcedinē cōtēplādo
degustare. Jam em̄ dudū in speculatione

mentē exercitaui. ⁊ heu adhuc nun̄q̄ vt ti/
meo vel modicā stillā illi⁹ celestꝭ dulcedinis
sensi. Multa de sctōꝝ vita ⁊ ꝯuersatiōe le/
gi. multa de natura. de opatōib⁹ ⁊ ordinib⁹
angeloꝝ. nōnulla etiā legi de inestimabili
diuinitatis vnitate. de incōprehēsibili diui
nitatis trinitate. plura de btōꝝ oīm inesti/
mabili felicitate. Et qn̄ pdictis toto studio
mentē occupaui heu adhuc ieiuna ⁊ fame/
lica pmāsi. ⁊ semp cū beato Augustino cla/
maui. Fac me clemētissime pr̄ gustare p af
fectū qđ sentio p intellectū. ⁊ tn̄ nō profeci.
Sepi⁹ etiā longo studio fatigata. et mihi/
metipsi irata. clamaui cū ꝓpheta. expectādo
micas q̄ cadūt de mensa dn̄oꝝ in aula celi/
ca. Usqꝫquo dn̄e obliuiscerꝭ me in finē. vsq/
ꝫquo auertis faciā tuā a me. Quia ⁊ si me
indignā ad manducandū filioꝝ panē iudi/
caui. māducare saltē micas minutissimas
decidētes cū magno desiderio expectaui.
sed heu vt frequēti⁹ aperto ore inhians in
vacuū laboraui. Homo O anīa pdi/
cta que lamētabilit̄ es ꝯquesta accidunt ex
duplici causa. Aliqn̄ ex valde pia ⁊ salutife
ra diuie bonitatꝭ dispensatiōe. Un̄ Gregꝭ.
in moral. Differre solet pi pius voces pe/
tentiū ad temp⁹ vt desideria crescant. et eo
magꝭ exaudiant̄ ad meritū. quo citi⁹ nō ex/
audiunt̄ ad votū. Idē in omelia. Sancta
desideria ex dilatiōe crescūt si aūt ex dilati
one deficiūt. desideria nō fuerūt. Deus em̄
q̄uis p pietatē est clemētissim⁹. tn̄ aliqn̄ cō
tingit vt h̄ qđ libentissime tribuit ꝓtrahit.
vt discas magna multū ⁊ ardent̄ desidera
re. ⁊ adepta sollicitī⁹ cū grāꝝ actiōe ꝯserua
re. Aliqn̄ etiā beneficiū ꝓtrahit ex postulā
tis inordinata dispositiōe. Bernard⁹. Er/
rat oīno si q̄s illā celestē dulcedinē huic ci/
neri. diuinū illud balsamū huic venenoso
gaudio. charismata illa spūssancti hui⁹ se/
culi illecebris misceri arbitrat̄. Sed iam o
anīa ne diuti⁹ te ꝓtrahā. nec ampli⁹ te p ex
pectatiōnē affligā. purga intellectū a vanis
⁊ inutilib⁹ phantasijs. a naturalib⁹ ⁊ curio/
sis rōnib⁹. ab extraneis ⁊ scientificꝭ occupa/
tionib⁹. Purga etiā affectū a culpa. a culpe
sequela. a culpe occasiōe vł causa. Erige ra
tionē. dilata ⁊ expande affectionē. intra in
gaudiū dn̄i. qđ nec ocul⁹ in hac vita pfecte
vidit. nec auris audiuit. nec in cor hominis
ascendit. Exardesce igit̄ o anīa amore ⁊ de
siderio supne vite sctōꝝ. vbi est actio nō o/
perosa. reqes nō desidiosa. vbi vita sine de
fectione. laus diuia sine cessatiōe. Hec Au
g⁹. Bernard⁹. Gaude igit̄ ⁊ exulta. ac mer/
cedē laboris tui cōsidera. q̄ reuera ē tā mul
ta q̄ nō pōt nūerari. tā magna q̄ nō pt men
surari. tā p̄ciosa q̄ nō pōt estimari. tā copio
sa q̄ nō pōt termiari Aīa O bō multa
iam dixisti in genere. dic q̄so p singula ī spe
cie. q̄ magꝭ itelligim⁹ q̄ specialit̄ distinguū
tur q̄ꝫ q̄ generalit̄ exꝓmunt̄ Hō O aīa
qđ dicere valeo cū futuꝝ gaudiū aspicio.
iā pene p āmiratiōe deficio. q̄ gaudiū erit
int⁹ ⁊ extra. subt⁹ ⁊ sup. circū ⁊ circa. Gau/
debis igit̄ in oīb⁹. gaudebis de oīb⁹. Gau/
diū tuū vt puto p̄figuratū est in apocalypsi
p illā mulierē btām q̄ amicta fuit sole et lu/
na sub pedib⁹ ei⁹. ⁊ corona. xij. stellaꝝ in ca/
pite ei⁹. Mulier ista vt estimo est aīa beata
eterni regꝭ filia. spōsa ⁊ regina. Filia p natu
re creationem. spōsa p grē adoptionē. regi/
na p glie collationē. Hec bn̄ dr̄ amicta sole
q̄ decorata splendore claritatꝭ deifice. co/
ronata dignitate felicitatꝭ eterne. In q̄ feli
citate ob speciale decorē sunt. xij. gaudia. p
xij. stellas figurata. p que decorat̄ et ornat̄
felicitas supna. Hec gaudia debes tu o a/
nima q̄tidie deuota mēte trāscurrere. ⁊ nul
lā p̄ntis miserie ⁊ incolat⁹ ꝯsolationē q̄rere
⁊ spe illi⁹ gaudij oēm tribulatōnē vite p̄sen
tis patient̄ et gaudent̄ sustinere. Beda. O
anīa nō turberꝭ. si mali in h̄ mūdo florent. ⁊
tu pateris. ipi gaudēt. tu ꝑturbaris. Mali
heu nihil hn̄t ī celesti gaudio. nec cures tu
si nihil haberꝭ in h̄ seculo. sed spe illi⁹ gau/
dij q̄ tendis. q̄cq̄d in via aduersitatꝭ occur/
rit. affect⁹ tuus gaudent̄ et patient̄ sustine/
at. Hec Beda. Bern̄. O aīa si te aliqn̄ dele
ctant mundana gaudia. falsa h⁹ seculi glia.
breuis ⁊ caduca potētia. illic mentē euoca.
⁊ oīa reputabis vt stercora. Hiero. Curre
igit̄ o aīa mea. nō passib⁹ corpis. sed affecti/
bus ⁊ desiderijs. q̄m nō solū angeli ⁊ beati.
sed ⁊ angeloꝝ ⁊ beatoꝝ dn̄s ⁊ mgr̄ te expe/
ctat. Expectat te de⁹ pater tan̄q̄ filiā dile/
ctissimā. deus fili⁹ tan̄q̄ spōsā dulcissimā.
de⁹ spūssanct⁹ tan̄q̄ amicā sibi gratissimā.
Expectat te de⁹ pater vt heredē vniuersoꝝ
bonoꝝ te ꝯstituat. deus fili⁹ vt te fructum
sue natiuitatꝭ ⁊ p̄ciū sui p̄ciosissimi sangui/
nis deo pr̄i offerat. deus spūssanct⁹ vt sue
eterne beatitudinis ⁊ dulcedinis partici/
pem te faciat Expectat te illa btīssima oīm

celestiũ spirituũ eterni reg; familia. vt te in
suũ collegiũ suscipiat. Tu ergo ipoꝝ societatē
sup oia desidera. cũ magna verecũdia illuc
venires si eā in hac lacbrymarũ valle non
amasses. Quotiens ergo te vana hui⁹ secl'i de/
lectat ambitio. q̃tiens videris in hoc mũdo
aliquē gloriosuz. statim ad celũ mēte trās/
gredere. ⁊ esse incipe qḋ futura es. Reuera
estimo o aīa si hec celestia gaudia iugiter
in mēte teneres. de hoc exilio quoddā subur/
biũ celestis regni ꝯstrueres. in q̃ illā eṫnaz
dulcedinē q̃tidie spũaliter ꝑlibando degu
stares. Quia cũ aliq̃d eternuz mente capi/
mus. iā nō in hoc mũdo. sed in celo habita
mus. Aug⁹. Tanta est o aīa vis tue dile/
ctionis. ꝙ ibi veri⁹ habitas vbi ꝑ ꝯtempla
tionē amas. q̃ꝫ vbi ꝑ essentiā aīas. Bern̄.
Hoc est charissima aīa regnũ dei. qḋ itra
nos est. quod heu miserabilit̃ negligimus.
cũ foris ad inania ⁊ vana fusi sum⁹. Greg;.
Fusi sum⁹ foras. de regno dei qḋ itra nos
est nihil curātes. foris q̃rim⁹ ꝯsolatiōz de re
bꝫ vanis et insanijs fals. ita ꝙ iā religiōis
antique deuotionez amisimus. adeo ꝙ nec
speciē ipius retinem⁹. Tu ergo o aīa eter
ni regis filia. audi mente deuota. et inclina
aurē tuā ad scā et salutifera cōsilia. vide ꝑ
ꝯtemplationē celestis regni ꝯsolationem.
obliuiscere ꝑ ꝯtemptũ ⁊ detestationē popu
lũ tuũ. ⁊ domũ p̄ris tui. hoc est mundũ. dia
bolum. te ipam. ⁊ oēm vanā ambitionē. Vi
de igit̃ ⁊ deuota mente ptracta. qualiter illi
diuini ⁊ celestes spũs. q̇ p̄ntis vite ⁊ miserie
periculũ euaserũt. Quis ab illi⁹ eterni solis
splendore se nunq̃ꝫ possint auertere. aliq̃n
tñ radiũ sue ꝯtemplatiōis ꝯuertũt ad infe/
riora. aliq̃n ad supiora. aliq̃n ad interiora.
aliq̃n ad exteriora. Cōuertũt inquā ad in/
feriora. ⁊ gaudēt ex triplici causa Primo ꝙ
tā impios. horribiles ⁊ crudeles hostes ꝑ
diuinā potentiā supauerunt. Scḋo ꝙ om
nes defectus ⁊ pctā. vel ꝑ diuinā sapientiā
vitauerũt. vel iam duduz cōmissa correxe/
runt. Tercio ꝙ tā lamētabiles ⁊ intermia/
biles cruciat⁹ eternos ꝑ diuinā clementiā
euaserunt. O aīa q̃nto putas gaudēt q̃ti/
die gaudio. qũ tot vident a carne ⁊ mũdo ⁊
diabolo supari. tot tam diuersis peccatis de
quibꝫ nunq̃ꝫ merent̃ veniā inq̇nari. tot eter
naliter sine fine dānari. Reuera tũc puto ꝙ
de morte trāsisse ad vitā. vite duplicat gau
dium. O dñe de⁹ si nũc tā graue periculuz
est in bello. quantũ tũc erit gaudiuz de tri/
umpho. cũ post deuictũ triũphatũq; mun
dũ. submerso impio pharaōe et exercitu ei⁹
in mari rubro tenēt oēs electi tympanũ. cũ
maria psallētes ⁊ cantātes. laudātes ⁊ bene
dicētes dñm vna voce dicētes. Cantemus
dño. gl'iose eñi ⁊c. Tunc ꝯstituet̃ duo che
rubin. hoc est duo chori electorũ. scꝫ innocen
tes ⁊ penitētes. clamātes alter ad alterum.
Sāct⁹ scũs scũs dñs de⁹ sabaoth. San
ctus de⁹ pr̄. q̇ nos a mũdo. a carne ⁊ diabo
lo tam potent̃ liberauit. Sanct⁹ deus fili
us q̇ nos a pena ⁊ a culpa tā sapient̃ iustifi
cauit. Sanct⁹ de⁹ spũsscũs. q̇ nos tam de
menter ab eternis tormētis ꝑseruauit. Ple
na est ois terra gl'ia eius. q̇ nos de mundi
miseria ad celestis regni gaudia euocauit.
O aīa qual' tibi erit dies illa. cũ ad hāc fe
licem chorēā fueris assumpta ⁊ cũ oē tor
mentũ tibi si pie vixeris. si patient̃ sustinue
ris. ꝯuertet̃ in eternũ iubilũ. Tũc de omi/
bus his laudabis dñm deũ tuũ labijs ex/
ultatiōis. dicēs. Misericordias dñi in eternuz
cantabo. Quo cantico scḋm Aug⁹. in li. de ci/
ui. dei. qḋ cantat̃ in laudē gl'ie christi. cuius
sanguine liberati sum⁹. nihil erit iocundi⁹
illi ciuitati ⁊ nihil dulci⁹. Tu ergo cũ tentatio/
nibꝫ pbaris. cũ ꝑsecutiōibꝫ impugnaris. cũ/
q; in hoc seculo varijs tribulatiōibꝫ infestaris.
tunc mēte in celũ euola. et cogita ꝙ hoc nō est
aliud nisi eterni gaudij materia. Et tũc scḋm
Grego. cōsideratio p̄miũ minuit vim flagel
li. Grego. Si ꝯsiderem⁹ que ⁊ q̄nta sunt q̃
nobis ꝓmittunt̃ in celis. vilescũt aīo oia
q̃ sunt in terris ⁊ reuera nō tm̄ bona q̃ dele/
ctabiliter possidem⁹. verũetiā mala q̃ lamē
tabiliter sustinem⁹. Bern̄. Non sunt cōdi/
gne passiōes hui⁹ tpis ad p̄teritaz culpam
que dimittit̃. ad p̄sentē gratiā que imittit̃. ⁊
ad futurā gloriā que ꝓmittit̃. Quā tu tunc
o aīa cũ gaudio possidebis qñ ꝑfecte itel/
liges ꝙ in mũdo cuz tanto ꝑiculo q̇ plerique
oppⁱmunt̃ vicisti. ꝙ demonis fallaces astu
tias quibꝫ multi decipiunt̃ vicisti. ꝙ crucia
tus eṫnos q̇bꝫ inũerabiles affligunt̃ euasi/
sti. Aīa O homo q̃ꝫ sana et salutifera
est hec tua ꝯsolatio. qꝛ cũ hec q̃ ꝓposuisti ad/
uerto. consolationē ex spe nō modicā reci/
pio. Sed o dñe deus. q̇d putas tunc erit.
cũ hoc qḋ modo spero veracit̃ possidebo
Homo O aīa modica sunt hec q̃ au
disti. imo cōparatiue q̄si nulla sunt q̃ men/

te pcepisti. sed paru͂p oculos mentales eri/
ge. ⁊ quãta sint gaudia que de his pcipias.
q̃ iuxta te sunt deuota mẽte frequẽti⁹ vol/
ue ⁊ reuolue. Attende igit̃ ⁊ ↄsidera locum
speciosum. quẽ tibi diuia sapientia edifica/
uit. Attende ⁊ victũ deliciosum. ornatũ cu/
riosum. thesaurũ pciosum. queʒ tibi eterna
potẽtia ↄgregauit. Attende etiã collegiuʒ
famosum. cũ quo de diuia clemẽtia mens
tua eternalit̃ exultabit. O aĩa attende
q̃ʒ gloriosa q̃ʒ famosa q̃ʒ gaudiosa ẽ ista do/
mus dei. ciuitas celestꝭ. mansio secura. pa/
tria cõtinens totũ qḋ delectat. Bernard⁹.
Attende q̃ʒ clara q̃ʒ lumiosa q̃ʒ splendida ẽ
ciuitas que nõ indiget sole neqꝫ luna vt lu/
ceant in ea. sed ipse dñs sol iusticie. candor
lucis eterne. lux ei⁹ est. ⁊ lucerna ei⁹ agnus.
O aĩa attende q̃ʒ alta ⁊ q̃ʒ spaciosa q̃ʒ pul/
chra ⁊ speciosa q̃ʒ decora ⁊ famosa est ciui/
tas illa. quã ornat p seipam trinitas beatis/
sima. O q̃ʒ gloriosa dicta sunt de te ciuitas
dei. O israel q̃ʒ magna ẽ dom⁹ dei. et ingẽs
locus possessiõis ei⁹. O aĩa illic ↄtempla/
re tabernacula patriarchaꝝ ⁊ pphetaꝝ. ha/
bitacula aplo͂ꝝ ⁊ martyrũ. cenacula cõfesso
rum ⁊ virginũ. palaciũ celestiuʒ spirituum.
thronũ illũ beatissime trinitatꝭ speciosissi/
mũ. O aĩa hic licet sis corpe. illic esto men
te. O aĩa trãsuola omĩa. scrutare oĩa. visi/
ta omĩa. ingredere cuncta p ordineʒ ostia.
quousqꝫ puenias ad summi regis palacia.
ibi sit mens. ⁊ hic erit reqes. Aug⁹. O aĩa
in illa sctã ciuitate libent̃ studeas morari. li
benter cõuersari. qꝛ ibi est vita sine morte.
iuuentus sine senectute. lux sine tenebris.
pax imperturbabilis. Sedebit eñ popul⁹
meus in tabernaculo fiducie ⁊ in reqe opu
lenta dicit dñs. Scd̃o attende victũ de/
liciosum. ornatũ curiosuʒ. ⁊ thesaurũ pcio/
sum. Et q̃s erit ibi nr̃ cibus. nisi ille agnus
beatissim⁹. ille mũdus ⁊ imaculatus iesus.
dei pr̃is ⁊ marie ṽginis fili⁹. de quo sanctꝭ
spiritibꝫ ministrabunt̃ ad oẽm sufficientiã
fercula nobilissima. Nobilia quidẽ de ipi⁹
candidissima hũanitate. sed nobilissima de
ipius supbeatissima diuinitate. Tũc enim
aĩa ingredit̃ ad degustandũ diuinitatem.
egredietur ad plibandũ humanitateʒ. et pa/
scua inueniet ad omnẽ sufficientiã ⁊ satieta
tem. O q̃ʒ beati sunt q ad cenã nuptiarum
agni vocati sunt. Ibi etiã beata vita in suo
fonte bibit̃. Vñ huic humane vite aliqñ a/
liq̃d aspergit̃ vnde in tentatiõibꝫ fortit̃. in/
ste. ptanter ⁊ prudent̃ viuat̃. Ibi semp ad/
erit sitis atqꝫ satietas. sed miro q̃dã modo
longe aberit a siti necessitas. longe a satieta
te fastidiũ. Inebriabuntur eñ ab vbertate
dom⁹ tue. ⁊ torrente voluptatꝭ tue potabis
eos sm̃ pphetã. Aĩa Et qñ hoc. Ho
mo Estimo qꝫ nõ pus. nisi quãdo ille de/
liciosus pincerna summi regis. splẽdor pa
terne glorie. candor lucis eterne. figura di/
uine substãtie. speculũ sine macula clarita
tis deifice. in quẽ desiderãt oẽs illi celestes
spũs pspicere. qñ talis et tant⁹ pcinget se.
⁊ faciet illos discũbere. et psonalit̃ trãsiens
ministrabit illis. O aĩa hic deuota men/
te ptracta q̃ntũ gaudiũ tunc illi boni spũs
ↄcipiant ex tã stupenda dignitate ministrã
tis. ex tã miranda charitate cuiuslibꝫ soda
lis cõuiuãtis. ex ferculoꝝ deliciosa opulen
tia. ex ministroꝝ numerosa freq̃ntia. ex mu
sicorũ instrumentoꝝ ⁊ alioꝝ psallentiũ can
tantiũ ⁊ laudantiũ regẽ glorie. deũ dei filiũ
dulcisona resonãtia. In hoc celesti magno
stupendoqꝫ cõuiuio audies angelos iubi/
lantes. virgines chorizãtes. aplo͂s psallen
tes. martyres tripudiãtes. ↄfessores laudã
tes. patriarchas ⁊ pphetas iocũdãtes. om/
nes sctõs ⁊ electos dei vnanimiter patrem
⁊ filiũ et spm̃ sanctũ collaudãtes. et vna vo
ce dicẽtes. Sanct⁹ sctũs sanct⁹ dñs deus
sabaoth. plena est oĩs terra glĩa ei⁹. O q̃ʒ
gloriosum est regnũ in quo cum christo re/
gnant omẽs sancti. amicti stolis albis. se/
qunt̃ agnũ quocũqꝫ ierit. O aĩa quõ pote
rit ibi esse alicui⁹ boni carentia. cũ tam va/
ria sit exultandi materia. Tunc eñ aperi/
entur omẽs illi thesauri eterni dei. vbi sũt
omẽs diuitie. omẽs delicie abscõdite. ⁊ da/
bunt̃ a pr̃e eterno vnicuiqꝫ varia et pciosa
munera sm̃ sua merita. Sʒ si adhuc nõ
sufficiunt ista. attende tercio iuxta te omne
sctoꝝ collegiuʒ. qḋ ad beatitudinis tue cu/
mulũ diuia clemẽtia ↄgregauit. Quia nul/
lius boni sine socio iocũda est possessio. sic
dicit Seneca. Vide igit̃ q̃ lingua. vl̃ q̃s in/
tellectus cape sufficiat illi⁹ supne ciuitatis
q̃nta sint gaudia. angeloꝝ choris interesse
cũ btĩssimis spiritibꝫ glĩe ↄditoris semp as/
sistere. ⁊ ab illoꝝ beatissima societate nũqꝫ
discedere. sed ↄtinue cũ ipis ⁊ de ipoꝝ gau
dio in ppetuũ exultare. Ansel. Ibi eñ a sin
gulis omẽs. ibi ab oibꝫ singuli cognoscent̃.

Nec quenq̃ latebit. qua patria. q̄ gēte. qua
stirpe. q̄s cōditus sit. Ibi em̄ erit tam beata
ꝛ pfecta charitas iustoꝝ. q̄ vnusq̄sq̄ inran
tū diliget p̄rimū suū quātū seipm̄. Ex q̄ il/
lud inestimabile sequet̄ bonū. q̄ ita vnusq̄s/
q̄ de alteri⁹ bono vel gaudio gaudebit. sic̄
de merito ꝓprio. Proinde cū inenarrabilis
sit numer⁹ electoꝝ. q̄s putas narrare suffici
at gaudiū beatoꝝ. Hec gaudia Hierony/
mus in fine ep̄le ad eustochiū describens
ait. Egredere q̄so o aīa paulisp̄ de papili/
one corpis. vt in ostio stans videas dei glo
riā pertrāsire. ꝛ pñtis laboꝝ ante ocl'os pin/
ge mercedē. Qualis tibi erit dies illa. cum
maria mr̄ dn̄i tibi occurret choris comita
ta v̄gincis. cū ꝛ ipe spōsus tibi cū oīb9 san
ctis occurret dicēs. Surge veni ꝓpera ami
ca mea. formosa mea. colūba mea. iā hyems
trāsijt. imber abijt ꝛ recessit. Tūc angli am
mirabunt̄ de tua glīa dicētes. Que est ista
q̄ ascendit de deserto. delicijs affluens. in/
nixa sup̄ dilectū suū. videbūt te filie syon ꝛ
laudabūt. Tunc illa centū q̄draginta q̄tu
or milia in ꝯspectu throni ꝛ seniorū tene/
būt citharas. ꝛ cantabūt cāticū nouū. Tūc
secura in amplex⁹ sponsi euolabis cū iubi/
lo dicens. Inueni quē diligit aīa mea te/
nui eū nec dimittā. Hec Hiero. Tunc filij
septē illi⁹ magni Job. q̄ est magn⁹ sup̄ oēs
q̄ morant̄ in illa beata orientaliū regione.
faciēt cōuiuia singuli in die suo. ꝛ inuitabūt
sororē suā. te ꝯsortē suā. Et dicēt tibi singu
li. Bibe nunc. ꝛ accumbe cū iocunditate. q̄
inuenisti grām coram summo p̄ncipe. Et tu
respōdebis cū gaudio dicēs. Bibā ꝛ hilari
or fiam. q̄ magnificata est hodie aīa mea
p̄ oīb9 diebus vite mee. O vere inaudita ma
gnificentia. o leta ꝛ iocūda excellētia. qual'
nunq̄ in h̄ seculo est audita. Puto q̄ omis
hui⁹ mūdi pompa in cōparatiōe illi⁹ esset vix
modica gutta. Aīa O homo iā diu ta/
cui. iā satis silui. q̄ que ꝓposuisti cū delecta
tione ꝛ āmiratione nimia audiui. ne queso
ꝓcrastines. qn̄ speciali⁹ et pfecti⁹ mihi aliq̄
de hoc celestium spirituū cōuiuio exponas.
q̄ iam pau⁹ aliq̄d de hoc tetigisti. sed nimis
cito ptrāsisti. Hō O aīa mallē itez q̄d
ꝯcetis sub silētio ptrāsire. q̄ vel modicū de
hoc celesti secreto mysterio ore polluto pro
ferre. vel etiā mēte cōcipe. q̄ q̄ adhuc mun/
dialib9 ꝛ supuacuis reb9 heu sepi⁹ implicor
q̄ adhuc heu heu siliq̄s porcoꝝ cū ceteris
mūdanis pascor de tā familiaribus diuinoꝝ
spirituū opatiōib9 loq̄ erubesco nimium et
cōfundor. Quia tñ pijs votis tuis ꝯtraire
nō valeo. ꝓponā breuit̄ q̄d aliq̄n spū instigā
te licet indign⁹ mēte ptracto. Quis em̄ ī il/
la celesti aula. vbi plenitudo omīs boni in
oīb9 illis pfecta est. Quis ibi pro differētia
meritoꝝ quedā data sint excellent̄. nihil
tñ ibi ex inestimabilis diuīe pietatis immē/
sitate s̄m Grego. possidet̄ singularit̄. Om/
nia em̄ sunt oīb9 cōmunia. ꝓpter eū qui ī
oīb9 est oīa. Ibi em̄ virgo gaudebit de
sctē viduitatis merito. ibi vidua exultabit
de caste v̄ginitatis p̄uilegio. ibi cōfessor de
martyris iocundabit̄ triūpho. ibi martyr
tripudiabit de ꝯfessoꝝ brauio. ibi ꝓpheta
laudabit de p̄triarcharū pia cōuersatione.
ibi patriarcha exultabit de ꝓphetarū fide
ꝛ speculatiōe. ibi apl'i ꝛ angeli gaudebūt de
merito omniū inferioꝝ. ibi oēs inferio/
res letabunt̄ de glīa et corona supioꝝ. Ex
illius em̄ sctē ꝛ pfecte charitatis vinculo fi
et. vt vnusq̄sq̄ habitur⁹ sit in alio. quod nō
habet in merito ꝓprio. Aīa O homo
nec adhuc ista sufficiūt mentē meā quieta/
re. vnde q̄so ne ptrāseas mihi aliq̄ de dicto
conuiuio sigillatim ꝛ distincte explicare.
Homo O aīa nosti q̄ balbutiēdo vt pos
sumus excelsa dei resonam⁹. Nec mirū. q̄
cū simus min⁹ idonei ad intelligēdū quō
possum⁹ esse sufficiētes ad loquēdū. cū illa
que lippiētib9 oculis ꝯtemplamur verius
sint q̄ intelligant̄. ꝛ veri⁹ intelligant̄ q̄ exp/
mant̄ vocib9. Nec te tñ diuti⁹ ꝓtrahā. audi
q̄d imaginat̄ intellect⁹. licet adhuc modicū
degustet affect⁹. Puto q̄ illi septē filij de q̄/
bus supra memorauim⁹ sunt oēs sctī ꝛ ele/
cti dei spūs altissimi patris heredes et filij
Ml cōuiuia vnusq̄sq̄ in die suo faciūt. q̄n
seinuicē celestib9 gaudijs pascunt. In q̄ de
meritis suis singuli iuxta datā sibi glīam
fercla deliciosissima ꝓpinant. Primo igit̄ die
p̄mogenit⁹. h̄ est ille celestiū angeloꝝ nume
rus. q̄ nō immerito noīe p̄mogeniti censent̄.
q̄ priores sunt creatiōe ꝛ ꝯuersatiōe ad de
um. e q̄ nunq̄ recesserūt p̄ pctm̄. sed sp̄ immo
bili charitate summo p̄ri adheserūt. ꝛ illam
hereditatē btām celestis regni p̄ores oīb9
felicit̄ possederūt. Isti tibi o aīa in suo ꝯui
uio. diuersa fercula deliciosa ꝛ preciosa ꝓpi/
nāt. cū vnusq̄sq̄ ordo de eo q̄d excellēti⁹ re
cepit in munere gaudia specialia admini/

strat. Jam cogita o aīa q̄le tibi ferculū p/
pinār illi summi spūs seraphici ordinis. q̄
adeo vicini illi eterno pr̄i sunt q̄ inter ipos
ꝛ hunc nulli alij spūs intersint q̄ ipm ime/
diatꝰ ꝯtemplent. ꝛ sui ꝯ bonis eternis pfe/
ctius pfruant. Quale putas hi ꝓpinār gau/
diū de nature nobilitate. q̄le de ꝯtemplati
onis claritate. q̄le de dilectiōis sinceritate.
Hi ergo h̄ est illi q̄ seraphin noiant. istud
cōuiuiū ornāt ardore diuīe caritatis. che/
rubin splendore etne claritatꝭ. throni ecq̄ta
te diuine maiestatꝭ. Hoc etiā cōuiuiū glori
ficant dn̄atiōes. de dn̄andi sup alios excel
lentia. ꝑncipatus de ꝑcipiendi inferioribꝫ
magnificentia. ptātes de auctoritate mali/
gnos spūs coercēdi. Hoc etiā cōuiuiū ho/
norificāt v̄tutes de ptāte miracula faciēdi.
archangeli de dignitate supiora nūciandi.
angeli de agilitate minora diuīe scie secre/
ta reuelādi. Ecce vides q̄liter singuli men
tes beatoꝝ celestibꝫ gaudijs pascūt. de his
q̄ ab illa supceslesti aula specialiꝰ in munere
receperūt. Hec est mirādū q̄ hec ꝑdicta et
multa alia nob adhuc occultiora illi spiritꝰ
in nostrū gaudiū nobis ꝓpināt. q̄ tā fideliꝭ
tā dulciter tam q̄ amicabiliꝭ in hac lachry
marū valle nos custodiūt. ꝛ nos ad illā et/
terne beatitudinis patriā pducere totꝭ vi/
ribꝫ ꝯcupiscūt. Bern. O si q̄s cognosceret
quēadmodū ꝑueniūt ꝑncipes cōiūcti psal
lentibꝫ in medio iuuenculaꝝ timpanistria
rū. videret itaq̄ q̄ cura. quo vel tripud. o in/
tersunt cantātibꝫ. assunt orātibꝫ. insūt medi
tātibꝫ. supsunt q̄escētibꝫ. p̄sunt ꝓcurantibꝫ.
O aīa ieiuna ꝛ famelica. si vel vnā micam
q̄ cadit de mēsa dn̄orū in h̄ cōuiuio. aperto
mentꝭ ore sumpsisses puto q̄ hāc pegrina/
tionē ex tunc impatienꝭ tolerares. Puto si
vnā guttaꝫ de vino potus eiꝰ degustasses.
oēm huiꝰ secli dulcedinē fastidires. Greg.
in mora. Si cor semel in celestibꝫ p degu/
stationeꝫ subaudi figit. q̄ abiecta sine mor
cernit que ꝑus alta videbant. O aīa mea
dilecta. de ꝯuiuio pr̄iarcharū ꝓphetaꝝ. apo
stoloꝝ. martyrū. ꝯfessoꝝ. v̄ginum. q̄ p alios
et filios nō immerito ꝑfigurant. q̄d dicam.
Vnusq̄sq̄ eīm hoꝝ tot in ꝯuiuio suo propo
net fercula. q̄t habuit in hac vita virtutum
opa. Et q̄s enarrare sufficiat q̄ntū gaudiū
q̄libet aīa suscipiat de sctōꝝ pr̄iarcharuꝫ
hūilitate pfectissima. de ꝓphetaꝝ credulita
te certissima. de aploꝝ charitate ardentissi
ma. de martyrū stabilitate ꝛ patiētia. de cō/
fessorū pietate ꝛ clemētia. de v̄ginū castita/
te ꝛ ꝯtinentia. Reuera vox ꝛ lingua deficit.
q̄r intellectꝰ cape nō sufficit. q̄ntū sit gaudi
um angelorū choris interesse. cū beatissimis
spiritibꝫ glie ꝯditoris assistere. p̄sentem dei
vultū cernere. incircūscriptū lumē videre.
nullo metu mortis affici. de incorruptiōis
perpetue munere letari. O q̄ felix tibi erit
hec dies. cū fueris ad hereditatē patrū tuo
rū reuersa ꝛ q̄n ab his oībꝫ cū inestimabi
li gaudio fuerꝭ assumpta. ꝛ ad thalamū sū/
mi regis feliciter introducta. Jā nunc exp/
giscere o aīa mea. ꝛ cū illa famosa regina sa
ba. cū aromatibꝫ virtutū. cū thesaurꝭ bono
rū operū. cū magno apparatu celestiū desi/
deriorū. ascende in illā hierusalē supnam. ꝛ
ꝯtemplare diligenꝭ singula. ꝛ vide q̄ v̄itas
vincit famā. glia exuperat omnē loquelā. si
forte posses ex admiratiōis magnitudine
extra humanū spm̄ rapi. ꝛ miro quodā mo
do in diuinū spiritū trāsformari. vt dicere
incipes cū petro in magno cordis iubilo.
Dn̄e bonū est nos hic esse. hic pr̄. hic soror.
hic frater. hic patria. O dn̄e pmitte nos h̄
esse ꝛ ab hinc nunq̄ discedere. Amb. Fugi
amus o aīa in patriā verissimā. q̄r illic est
patria ad quaꝫ cōditi sumꝰ. pr̄ a quo creatꝭ
sumus. ibi est hierusalē ciuitas supna. q̄ est
mater nr̄a. Anselmꝰ. O aīa tanꝰ debꝫ eē
in hac vita mortali amor ꝛ desideriū pue/
niendi ad illud ad q̄d facta es. ꝛ dolor quia
nōdū ibi es. ꝛ timor ne forte nō ꝑuenias vt
nullā leticiaꝫ sentire debeas. nisi de his q̄
tibi aut auxiliū aut spem ꝯferunt ꝑuenien
di. Aīa O homo dū hec aliq̄n cogito
dū hec tacita mente mecū ptracto. quid est
q̄d tunc interlucet mihi. ꝛ pcutit cor meum
sine lesione. ꝛ inhorresco ꝛ ardesco. Augus.
Intromittor aliq̄n mētaliꝭ in affectū mul/
tū inusitatū. nescio quā dulcedinē. que si p/
ficeretꝭ in me. nescio q̄d erit q̄d vita ista non
erit. sed recidiuo onerosis ponderibꝫ. et re/
sorbeor solitꝭ curis. hic esse valeo nec volo.
illic eē volo nec valeo. miser vtrobiq̄. Hec
Augꝰ. in li. cōfesꝭ. xi. Hō O aīa puto q̄
hec celestia sine ꝑlibatiōe dulcedinis non
possunt a digne dispositꝭ cogitari. Sꝫ ne/
scio q̄d tunc erit cū pfecte in re sine enigma
te poterūt degustari. Vn̄ nō est mirandū
si ꝑlibatio taliū tibi incutit huiꝰ exilij tediū
q̄r nihil est magꝭ amaꝝ q̄ postq̄ aīa cōsue/

nit taliũ ꝑgustatiõe ꝯsolari.si rursum ince/
perit mũdialib⁊ ⁊ trãsitorꝫs īplicari. Hinc
est ꝙ aĩa laborat.luctaꝛ et anxiaꝛ.illic ꝑ esse
cupit.nec sufficit hic eē cõpellitur.sed illuc
post h qđ ꝑgustatũ est ascendere conaꝛ. Jã
eĩm gustato spũ desipit oĩs caro. Uidisti
gaudium beatorum de his que sunt infra
te.⁊ de his que sunt iuxta te. Uide modo
si potes quale gaudium futurũ sit de his
que sunt intra te. Nõ eĩm remunerabiꝛ in
corꝑe ⁊ in mente.⁊ illoꝝ eterna ⁊ insepabili
vnione. Corpus eĩm nr̃m ex q̃ttuor elemē/
tis est cõpositũ.vnde q̃ttuor dotib⁊ erit re/
munerãdũ. Terra tũc habebit eternã im/
mortalitatē.aq̃ oĩmodã ĩpassibilitatē.aer
maximã agilitatē.⁊ ignis splẽdidissimã cla
ritatē. Tũc fulgebũt iusti sicut sol.et tanq̃
scintille ĩ arundineto discurrēt. Absterget
eĩm de⁹ oēm lachrymã ab oculis sctõꝝ.⁊ iã
nõ erit ampli⁹ neq̃ luct⁹ neq̃ clamor.neq̃
dolor.sed sempiterna pax ⁊ leticia. Jn sem
piterna patria corda btõꝝ sibinuicē in cla
ritate lucēt.⁊ puritate trãslucent.ibi vniuſ/
cuiusq̃ vult⁹ aspiciꝛ ⁊ ꝯsciã penetratur.ibi
vniuscuiusq̃ mentē ab alteri⁹ oculis corpu
lentia nõ abscõdit. Etiã mox vbicũq̃ volu
erit anim⁹ statim aderit corp⁹. Aug⁹. Si/
cut eĩm tũc anim⁹ ꝑfectissime obedit creato
ri.ita corp⁹ promptissime obtẽperabit suo
motori. Tam potentē tũc faciet de⁹ aĩam
vt ex ei⁹ beatitudine plenissima redũdabit
in corp⁹.ex q̃ redundãtia habebit vigorē
impassibilitatꝭ.splendorē claritatꝭ. aptitu/
dinē subtilitatꝭ.promptitudinē agilitatis.
Jbi erunt omnes sensus in actib⁊ suis. Jbi
eĩm oculus videbit decorē speciosissimũ.
gust⁹ sentiet saporē dulcissimũ.olfact⁹ odo
rabit odorē suauissimũ. tact⁹ amplexabiꝛ
obiectũ deliciosissimũ.audit⁹ immutabiꝛ
ꝑ sonũ iocundissimũ. Jbi eĩm cũ mens ĩ ex/
ultationē rapiꝛ.lingua in canticum laudis
eleuaꝛ. Aĩa O hõ audiui iã dudũ mi
rabilia.⁊ cũ vera sint hec omĩa.q̃d aliud est
hec p̃ns vita nisi quedã mortis vmbra.
Hõ O aĩa bene dixisti.q: tpalꝭ vita eter/
ne vite cõparata.mors ē poti⁹ dicēda q̃ vi/
ta. Jpe eĩm q̃tidian⁹ defect⁹ corruptiõis q̃d
est aliud q̃ quedã ꝓlixitas mortꝭ. Ergo sci
viri q: hui⁹ vite breuitatē indesinenꝛ aspici
unt q̃si q̃tidie morientes viuũt.⁊ iõ se nõ mã
suros sollicit⁹ ꝑparãt.q: hec oĩa nihil esse
ex fine semꝑ pensant. Sed carnales men/
tes ideo p̃sentia diligunt.q: vita carnis q̃
fugitiua sit minime ꝑpendũt. Nã si velocita/
tem trãsit⁹ eius aspicerēt.hãc etiã ꝓsperam
minime amarēt. Hec Grego. Aug⁹. Rece/
dat ergo o aĩma amor vite p̃ntis.⁊ accedat ar
dor vite aduenientis.vbi nulla aduersitas
turbat.nulla necessitas angustat.nl'la mo/
lestia inq̃etat.sed ꝑennis leticia regnat.⁊ cõ
sidera q̃nta sit felicitas futura.vbi nullum
erit malũ.nullũ latebit bonũ vacabitur dei
laudib⁊.q̃ erit oĩa in oĩb⁊. Jbi eĩm nl'la de
sidia cessabiꝛ.nl'la indigentia laborabiꝛ.ibi
esse nr̃m nõ habebit mortē.nosse nostꝝ nõ
habebit errorē.amare nr̃m nõ habebit of/
fensionē. Jbi aberit oĩs tarditas.oĩs cor/
ruptio.oĩs deformitas.oĩs ĩfirmitas. Jbi
celũ nouũ ⁊ terra noua. Jbi siles erim⁹ an
gelis dei.⁊ si nõ etate.certe tñ felicitate. Au/
gusti. O aĩa mea illã vitã amplecti debue
ras.vbi vita sine morte. iuuētus sine sene/
ctute.gaudiũ sine tristicia.pax sine discor/
dia.volũtas sine iniuria.lux sine tenebris.
regnũ expers cõmutatiõis. Scdo ꝯsidera
quantũ gaudeat anim⁹ cũ resumpserit ta/
le corp⁹ q̃le iã audisti.nõ tale q̃le cũ ingentī
dolore sustinuisti.⁊ cũ magno certamie de
uicisti.de q̃ sepi⁹ tibimet impatiēs patienꝛ
et irascens clemenꝛ dixisti. Quis liberabit
me de corꝑe mortꝭ hui⁹. Non certe tale sed
iã ꝑfecte obediens ⁊ spũale. Tale inquã ta
le qđ tibi erit in ꝯtēplatiõis solaciũ.⁊ ĩ eter
ne felicitatꝭ augmentũ. Aĩa Mirarꝭ
suꝑ oĩb⁊ his nõ sufficio.⁊ p̃ magnitudie am
mirationis in inq̃sitõe deficio. Unũ tñ scire
desidero q̃liter mens q̃ in p̃nti vita a dei cõ
templatiõe ꝑ corp⁹ depmiꝛ.illic ꝑ ipm̃ in cõ
templatiõe adiuuetꝛ. Hõ O aĩa scru
pulosa est hec q̃stio.sed q: magꝭ est curiosa
q̃ deuota.breuis erit misio. Aĩa eĩm tunc
v̄tute diuina aliũ habebit modũ intelligē/
di q̃ in via. Nec est mirãdũ si ꝑ loco ⁊ tem/
pore mutat ordinē ⁊ modũ agendi creatu/
re.q̃ est fabricator ⁊ auctor vniuersalꝭ natu/
re. Jn reb⁊ eĩm mutabilib⁊ tota rõ facti est
potentia facientꝭ. Certũ est ꝙ ipã aĩa nũq̃
resumptionē corꝑis appeteret. si resumptũ
etiã q̃ntũcũq̃ gl'iosum diuinã ꝯtēplationē
impediret. Na s̄m Augustini sniam et do/
ctrinã.ipe aĩe sctē desiderãt corꝑis resum
ptionē.⁊ expectãt iteratã vnionē ipius.q̃a
ipaꝝ sine eo nõ põt consummari felicitas.
nec satiari iocũditas. Adeo eĩm vehemēter

ania corpus desiderat. ꝙ etiā aliq̃liter eius
ↄtēplationē impedit et retardat. Bernar.
O misera caro fetida ⁊ feda vnde tibi hec
glīa ꝙ anie sctē q̄s de⁹ insigniuit sua imagi
ne, ꝓprio redemit sanguie. te desiderāt. te ex
pectant. ⁊ ipaꝝ sine te nō pōt ↄsummari fe/
licitas. nec satiari iocūditas. Aug⁹. Cū aīa
h̄ corp⁹ nō aniale iā sed spūale recepit. ꝑfe/
ctū habebit sue nature modum. obediēs ⁊
imperās. viuificata ⁊ viuificās. Tūc ineffa
bili felicitate fiet. vt sit ei glīe qđ fuit sarci/
ne. O aīa cogita q̄lis tibi tūc erit glīa. cum
induta fuerꝭ illa stola noua ⁊ splendida. or/
nata oī lapide ꝑcioso. i. corpe glīficato. In
q̄ tot fulgebunt gēme ꝑciosissime q̄t sūt vir
tutes in mēte. Tūc vt puto cantabis cū iu/
bilo canticū nouū dn̄o dicens. Gaudens
gaudebo in dn̄o. q2 induit me vestimento
salutis. ⁊ indumēto leticie circūdedit me. ⁊
tanq̄ȝ sponsam decorauit me corona. Ad/
huc vide tercio ⁊ diligent̄ ↄsidera si tantuȝ
gaudiū habitura sis q̄si de alieno. q̄d hau/
ries de ꝓprio. Quis eī enarrare sufficeret
quantū gaudiū. q̄ȝ stupendā glīam. q̄ȝ incō
prehensibilē laudē ⁊ magnificentiā habitu
ra sis a trinitate btīssima. a sctōꝝ oīm socie/
tate felicissima. ꝑ eo ꝙ corpus tuū ꝓpriū tā
viriliter ꝑ clipeū castitatꝭ ⁊ ↄtinētie supasti.
ꝑ eo ꝙ mundū tā potent̄ ꝑ gladiū paupꝑtatꝭ
⁊ indigentie debellasti. ꝑ eo ꝙ diabolū pes
simū tā fortiter ꝑ hastā hūilitatis ⁊ obedi/
entie effugasti. ꝑ eo ꝙ oīb9 cogitatiōib9. om
nib9 affectiōib9. singul̄ inordinatis motib9
tā virilit̄ restitisti. Aduerte si potes quantā
laudē habitura sis ab his q̄s v̄bo ⁊ exēplo
ad meliora ꝓuocasti. Et q̄d plura. ꝑ singul̄
cogitatiōib9. locutiōib9. actiōib9 virtuosis.
specialē ⁊ eternalē laudem suscipies. Et id
qđ tibi in te defuerit. illa celestꝭ ⁊ diuina be
atoꝝ societas charitate mutua adimple/
bit. Quia vnusq̄sq̄ȝ habebit ibi in proximo
qđ sibi deficit in merito ꝓprio. O aīma hec
cogita. hec mente ꝑtracta. cū tibi pie viuen
ti inferunt̄ aduersa. ad hec mēte euola. cum
premit corp⁹. cū fremit mūdus. cū insidiat̄
diabolus ad hec recurre. his mentē delini
re. Quia id qđ in p̄senti est momentaneū
⁊ leue tribulatiōis nr̄e. supra modū ⁊ i sub/
limitate eternū glīe pond⁹ in nob operat̄ Sȝ
q2 reuera id solū ⁊ veꝝ gaudiū ē qđ n̄ de cre
atura sȝ de creatore cōcipit̄. cui oīs cōpata
aliūde iocūditas meror ē. oīs suauitas do/
lor ē. ⁊ postremo oīe qđ delectari ꝑt mole
stū ē. s̄m Bern̄. Igit̄ ↄsulo o aīa ꝙ iā ꝑ pre/
missa tāq̄ȝ excitata. disposita et inuitata ad
auctorē tuū te ↄuertas. ⁊ q̄ntū gaudiū ab
eo illi beati spūs recipiāt diligent̄ ↄsideres
⁊ aduertas. q2 oīe gaudiū ↄpositū vel est
accidentale. et ob hoc nō satiat sed excitat.
vt est illud qđ beati spūs de his q̄ infra vel
iuxta ipos sunt accipiūt. vel est ↄsubstātia/
le. ⁊ ob h̄ non sufficit ⁊ afficit. vt est illud qđ
de his que intra ipos sunt cōcipiunt. Hoc
vero gaudiū qđ de supiorib9 hauriūt soluȝ
substantiale vocat̄. q2 ꝑ hoc solū affect⁹ rō/
nalis creature satiat̄. Hugo de sctō victo/
re. Omis iocūditas. oīs suauitas. omis
dulcedo reꝝ creatarū afficere cor hūanum
pōt. satiare nō pōt. Ania Dic q̄so o ho
mo q̄le ⁊ quātū sit istud gaudiū. q2 hoc so/
lum desidero. hoc ē qđ ꝑ oīb9 cōcupisco
q2 scio ꝙ hec omnia etiā si habent̄ sine illo
nō solū nō sufficiūt. sed etiā aniam ieiunā.
famelicā ⁊ miserā derelinquūt. Homo
Aīa tu querꝭ quale ⁊ quātū sit istud gau
dium. Interrogaui oīa intima mea. ⁊ mi
hi narrare nō sufficiūt. Ansel. Si ei singu/
la que ꝑdicta sunt bona sunt ⁊ iocūda. cogi
ta mente q̄ntū sit illud bonum delectabile
qđ ↄtinet iocunditatē oīm bonoꝝ in se. nō
qualē in reb9 creatis expti sum⁹. sed tm̄ dif
ferentē quātū differt creator a creatura. q̄
tanto bono fruet̄. q̄cq̄d volet erit. ⁊ q̄cquid
nolet nō erit. Hec Anselm⁹. Cesari⁹. Bea/
tam vitā facili⁹ est ↄsequi q̄ȝ enarrare. cui⁹
cursus sine termino. vsus sine fastidio. refe
ctio sine cibo. sub antiq̄s ꝑpetuisq̄ȝ gaudijꝭ
sꝑ noua iocūditas. ⁊ sine timore amittendi
ↄtinuata felicitas. Hec Cesari⁹. Aug⁹. Pre
miū v̄tutis est q̄ virtutē dedit. eiq̄ȝ seipm̄ q̄
nihil maius aut meli⁹ esse possit repmisit.
Quid eī aliud ē qđ ꝑ ꝓpham dr̄. ego ero il
loꝝ de⁹. nisi ego ero vnde satient̄. ego ero
q̄cūq̄ȝ ab oīb9 honeste desiderant̄. Aug⁹. de
ciui dei. Ipse est finis desiderioꝝ nr̄oꝝ. q̄
sine fine videbit̄. sine fastidio amabit̄. sine
fatigatione laudabit̄. hoc munus. hic affe
ctus. hic actus. ꝑfecto erit oīa in oīb9. Hec
Aug⁹. Puto tm̄ ne diutius te ꝑtrahā. q̄ȝuis
reuera inestimabile sit illud gaudiū ⁊ inef/
fabile. estimo tm̄ ꝙ de trib9 ꝓueniat ꝙ tri/
plex gaudiū illos btōs spūs letificat ⁊ de/
lectat. Gaudent eī delectabiliter i ꝑfecta
⁊ clarissima diuine claritatis ↄtēplatione.

gaudent dulciter in melliflua ꝛ suauissima diuine bonitat' degustatiõe gaudẽt sempiternaliter in trãquilla ꝛ securissima diuine maiestatis tentõne. Scis eñ o aīa ꝙ trib⁹ viribꝫ naturalibꝫ p̄emines in tua sub̃a. habes eñ vim rõnalẽ. que nõ ꝑfecte illuminatur nisi ꝑ sũme veritatꝭ apertã cognitionẽ. ꝛ vim ↄcupiscibilẽ q̃ nõ satiat̃ nisi ꝑ summe bonitatis ꝑfectã dilectõnẽ. vim quoqꝫ irascibilem q̃ nõ quietat̃ nisi ꝑ eterne maiestatis securã cõprehensionẽ. De his tribus dicit beat⁹ Bern̄. sup Cantica. Qui replet in bonis desideriũ tuũ. ipe futur⁹ est rõni plenitudo lucis. voluntati multitudo pacis. memorie ↄtinuatio eternitatꝭ. Quare tristis es o aīa mea ꝛ q̄re ↄturbas me. Spera in deo qm̃ adhuc cõfitebor illi. cũ omis error a rõne. omĩs dolor a voluntate. et a memoria omĩs timor recesserit. et illa successerit quã speram⁹ mira serenitas. plena suauitas. ꝛ eterna securitas. O aīa q̃ntũ putas gaudẽt ꝛ letant̃. qui illud eternitatꝭ speculũ iugiter ↄtemplant̃. in quo omĩa p̄terita. p̄sentia ꝛ futura. que summe beatitudini cõpetunt aptissime speculant̃. Augustinus. Dũ ad illã supernã lucẽ patrꝭ luminũ venerim⁹. totũ qđ in creaturis esse potest intelligem⁹. Anselm⁹. Tunc illi scient cuncta q̄ deus fecit scienda. Et quid est qđ nescire p̃nt. q̄ scientẽ oīa vident. Aīa

Et quõ simplicitas h̃ ꝑmittit. Homo

Fulgenti⁹. Sicut ꝑ speculũ vitreũ trina nobis visio demõstrat̃. qꝛ nosipos. ipm speculũ. ꝛ quicq̃d p̄sens est videm⁹. sic ꝑ speculũ diuine claritatꝭ ipm deũ ꝛ quicq̃d presens est. i. nosipos ꝛ creaturas alias cognoscemus. Anima. O beata veritas. iam video ꝙ sine te sape desipere est. te v̄o nosse ꝑfectũ scire est. Homo O aīa q̄ naturaliter scire desideras h̃ speculũ videre affecta. in illo studere ꝛ legere desidera. q̄a h̃ semel vidisse est omĩa didicisse. Ibi reuera videbit̃ et reputabit̃ stulticia. platonis theoria. aristotelis ph̃ia. empedoclis theoreumata. hypocratis scrutinia. ptolomei astrologia ꝛc. quia q̄cquid hic de v̄itate intelligim⁹. minima pars eoꝝ est que ignoramus. Sed tũc o aīa videbis ꝛ afflues. ꝛ mirabit̃ ꝛ dilatabit̃ cor tuũ. Anima.

Et q̃d videbo. Homo Regẽ celi in decore suo. Beda. Splendor eterne pulchritudinis est tante suauitatꝭ. tanteqꝫ dulcedinis. vt etiã ipi angeli q̄ sole sunt incomparabiliter clariores. eo satiari nõ possunt. Tunc ꝑ afflues delicijs in stupenda diuīe claritatis cognitõe. miraberis in tuiipius deliciosa ↄsideratiõe. dilataberꝭ in omniũ creaturarũ ꝑfecta speculatiõe. O ↄtemplatio stupenda ꝛ admirabilis. O cõsideratio deliciosa ꝛ delectabilis. O speculatio gaudiosa ꝛ ineffabilis. O ꝙ̃ digne dictũ est de te dñe deus meus. Melior est dies vna in atrijs tuis sup milia. Quia s̄m Augustinũ tanta est pulchritudo iusticie. tanta ē iocũditas lucis eterne. vt etiã si non liceret amplius in ea delectari ꝙ̃ vni⁹ diei hora. ꝓpter hoc solũ innũerabiles hui⁹ vite dies. pleni delicijs ꝛ circũfluentia bonoꝝ tꝑaliũ. recte meritoqꝫ despicerent̃. Tam pulchra eñ est ꝛ suauis. vt ea visa nihil ampli⁹ posset desiderari. ꝛ omnẽ vincit dulcedinẽ. ꝛ oẽm exuperat ↄcupiscentiã. Aīa Estne aliq̃d aliud cuius visio delectet. cui⁹ ↄtemplatio letificet. Homo O aīa ꝙ̃uis hec sola sufficeret si nulla alia adesset. est tamen adhuc vna vt de alioꝛũ omniũ pene innumerabiliũ iocũda visione taceã. que mirabilit̃ omniũ celestiũ spirituũ mentes letificat. et miro quodã modo nescio quo īestimabili gaudio oẽm beatã creaturã inebriat. videre sc3 illius celestꝭ regine deificam claritatẽ. ꝛ sue beatissime ꝓlis glorificatã humanitatẽ. Quis o aīa vel cogitare sufficiat q̃ntũ gaudiũ generat illã matrẽ misc̃die. reginã pietatis ꝛ clementie videre. iam non recumbentez cũ paruulo vagiente in p̄sepio. iã nõ lachrymantẽ. circũeuntẽ. q̄rentẽ et dicentẽ. nunq̃d quẽ diligit aīa mea vidistis. cũ ꝑdiderat dilectissimũ infantuluz in triduo. sed eũ nũc inspicientez in sempiterno gaudio. Iã eñ nõ ↄturbabit̃ ↄfugiẽs ī egyptũ a facie herodis. qꝛ ipe ascẽdit in celuz. herodes aũt in infernũ. Iã nõ ↄturbat̃ circa plurima q̃ fecerunt filio suo iudei. qꝛ oīa subiecta sunt ei. Iã certe nõ eiulantẽ. vociferantẽ. clamantẽ ꝛ dicentẽ. Quis mihi det vt ego moriar pro te fili mi Absalon. cum staret ꝓpe vnigenitũ filiũ suuz pendentez ꝛ morientẽ in patibulo. Iam nõ lamentantẽ lachrymabiliter cum sibi daretur discipulus ꝑ magistro. seruus ꝑ dño. creatura pro creatore. quasi alien⁹ ꝑ vnigenito ꝛ dulcissimo filio. Sed hanc quondaz ꝓpter nos tã miserã. tantis meroribꝫ plenam. iam nunc

inestimabiliter sup oēm creaturā exaltatā.
regnantē cū christo in trinitatis supbenedi/
cte palacio cantantē. iubilantē ⁊ dicentem.
Tenui illū nec dimittā Venite ad me om/
nes q̄ laboratis ⁊ onerati estis. ⁊ ego refici
am vos. Et illud. Trāsite ad me oēs qui
ↄcupiscitis me ⁊ a generatiōibꝫ meis adim/
plemini. O aīa mea mēte deuota ꝯtracta.
q̄ꝫ sit plenū oīm suauitate gaudiuz. videre
hoīem hoīs ↄditorē feminā oīm ↄdito/
ris genitricē. fratrē nostrū quondā ꝑditū.
abiectū ⁊ despectū. nunc inuentum. nūc re/
uersum. nūc regnantē. nunc oībꝫ imꝑan/
tem. O quis mihi det te fratrē meū sugen/
tē vbera mr̄is mee. vt inueniā te foris ⁊ de/
osculer te labijs deuotiōis. āplecter te bra/
chijs dilectiōis. ⁊ iā me nemo despiciat. cū
introduxero te in cubiculuz cū dulcedine
suauissime fruitiōis. Hanc fruitionē desi/
derabat ille deuotꝰ Anselmꝰ in meditatio/
nibꝰ qn̄ dicebat. O dulcissime puer qn̄ te
videbo. qn̄ ante faciē tuā apparebo. qn̄ sati/
abor pulchritudine tua. qn̄ videbo vultuz
tuū desiderabilē in quē desiderāt angeli ꝓ
spicere. Ve anie te nō amanti. te nō q̄renti.
q̄ si mundū diligit. peccatis seruit. nūq̄ꝫ est
quieta. nunq̄ꝫ secura. Nihil q̄so sine te mihi
placeat. nihil dulcescat. nihil speciosum. ni
hil p̄ter te arrideat p̄ciosum. vilescāt oīa p̄/
ter te. qd̄ tibi est aduersuz mihi sit molestū.
⁊ tuū beneplacitū sit meū indeficiēs desi/
deriū. Tedeat gaudere sine te. ↄlectet gau/
dere tecū ⁊ flere tecū. O bone iesu si tā dul/
ce est flere de te. q̄ꝫ dulce est gaudere de te.
Hec Ans. Aīa O bō iā amore vidē/
di dn̄m creatorē meū langueo. ardore cer/
nendi iesum frēm meū. redēptorē meū de/
ficio. Iā desiderio intuēdi illā ꝟginē glīo/
sam mrēm redēptoris mei vulnerata inge/
misco. O bone iesu qn̄ videbo gaudiū me
um qd̄ desidero. o qn̄ apparebit glīa eiꝰ q̄m
esurio. o qn̄ veniet ↄsolator meꝰ quē expe/
cto. O si qn̄ inebriabor ab vbertate domꝰ
eius ad quā suspiro. Iā grauis ē mihi oīs
creatura ad videndū. q2 nimis incōꝑabili
ter supeminet pulchritudo a q̄ ꝓcesserunt
hec oīa. Homo O aīa expecta cū pa
tientia. vt crescāt tua desideria. q2 scriptuz
est modicū ⁊ nō videbitis me. ⁊ iteꝝ modicū
⁊ videbitis me. Aīa O modicū longū
o modicū nimis prolixū. q2 etsi modica sūt
merita. longa tn̄ sunt desideria. Homo
O aīa si longa ⁊ magna videnť tibi tua
desideria. quibꝫ estuas ad eternā gloriaz et
claritatē ↄtēplandā. q̄nto putas desiderio
estuare debeas ad eternā bonitatez ꝑfecte
diligendā. ad summā maiestatē eternaliter
possidendā. Si em̄ hec oīa summe non
diligeres. quomō de visione gauderes. etsi
bene videres ⁊ intelligeres. et tamē secura
mēte nō possideres. quō beata ꝑmaneres.
Augustinꝰ. Ibi igiť vacabimꝰ ⁊ videbimꝰ.
videbimꝰ ⁊ amabimꝰ. amabimꝰ ⁊ habebi/
mus. Ipse em̄ est finis desiderioꝝ nostroꝝ.
q̄ sine fine videbiť. sine fastidio amabiť. sine
fatigatione in eternuz laudabiť. Vna em̄
ibi et tota virtꝰ est amare qd̄ videas. ⁊ sum/
ma felicitas eternaliter hr̄e qd̄ amas. Ibi
beata vita in suo fonte plene ⁊ ꝑfecte bibiť.
Unde miro quodā modo ⁊ delectabiliter
impl̄sa sitis simul atq̄ꝫ satietas alternať. sꝫ
longe a siti necessitas repelliť. longe a satie/
tate fastidiū amoueť. Hec Augꝰ. Sed ne
te iam o aīa diutiꝰ ꝓtraham. audi q̄d de
p̄dictis oībꝫ celestibꝫ gaudijs dicit ille de/
uotus Anselmꝰ in fine ꝓslogion. Excita
te inq̄t nunc o aīa mea. ⁊ erige totū intelle
ctū tuū. ⁊ q̄ntū potes cogita attente. q̄ꝫ dele
ctabile sit illud bonū qd̄ ↄtinet iocundita/
tē omniū bonoꝝ. Si iocūda est vita creata
q̄ꝫ iocunda est creatrix essentia. Si iocūda
est salus facta. q̄ꝫ iocūda est salus q̄ fecit om
nia. Si amabiľ est sciētia de creaturis. q̄ꝫ de/
lectabilis est illa q̄ est de rebꝫ increatis. Cur
ergo ꝑ multa vagaris querēdo bona crea/
ta. Ama vnū i quo sunt oīa. Si delectat
pulchritudo. fulgebūt iusti sicut sol. Si li/
bertas aut fortitudo. siles erunt angeľ dei
in celis. Si longa ⁊ salubris vita. est ibi sa/
nitas eterna. Si satietas aut ebrietas. sa/
tiabunť de gloria. ⁊ inebriabunť ab vberta
te domꝰ dei. Si melodia. ibi canunt ange/
li. Si societas ⁊ amicicia. ibi est beatoꝝ so/
cietas ⁊ omniū vna volūtas. Si honores
⁊ diuitie. glīa ⁊ diuitie in domo eiꝰ. Si se/
curitas et certitudo. ibi omniū temporum
eterna longitudo. O cor humanū. cor indi
gens. cor expertū erumnas. imo obrutum
erumnis. quantū gauderes si his omnibꝫ
abundares. Interroga intima tua. si cape
possint tantū gaudiū suū de tāta btitudine
sua. Sed si homo de tāta beatitudine vix
capiet gaudiū ꝓpriuz. quō capax erit tanto/
rum gaudiorū quantus est numerꝰ electoꝝ

rum. vbi vnusquisque tamen diligit proximum suum quantum seipsum. et tantum de suo gaudio gaudet quantum diligit. Ita etiam quisque plus absque estimatione de dei quam de sua et omnium electorum gaudet felicitate. quia sicut deum toto corde tota anima tota mente diligit. ita ad plenitudinem gaudii illius totum cor. tota anima. tota mens non sufficit. Quia tantum gaudebunt quantum amabunt. tantum amabunt quantum videbunt. Certe nec oculus vidit. nec auris audiuit. nec in cor hominis ascendit quantum te amabunt et cognoscent sancti dei. Oro deus meus. cognoscam te. amem te. vt eternaliter gaudeam de te. Et si non possum ad plenum in hac vita crescat saltem hic noticia tui et amor. vt ibi sit plenum gaudium. hic sit in spe. et ibi sit in re. Domine pater per filium tuum hic iubes immo consulis petere. et promittis accipe. vt gaudium nostrum plenum sit. Peto domine quod per admirabilem consiliarium tuum consulis petere et promittis accipe. vt gaudium nostrum sit plenum. mediteur de hoc mens mea. sermocinetur os meum. loquatur inde lingua mea. esuriat anima mea. sitiat caro mea. donec intret in gaudium dei mei. qui est trinus et vnus benedictus in secula. Amen.

Finit soliloquium sancti Bonauenture de quattuor mentalibus exercitiis.

Prologus Bonauenture in itinerarium mentis in deum.

In principio primum principium (a quo cuncte illuminationes descendunt tanquam a patre luminum. a quo est omne datum optimum. et omne donum perfectum) patrem scilicet eternum inuoco per filium eius dominum nostrum iesum christum. vt intercessione sanctissime virginis marie genitricis eiusdem dei et domini nostri iesu christi. et beati francisci ducis et patris nostri det illuminatos oculos mentis nostre. ad dirigendos pedes nostros in viam pacis illius. que exuperat omnem sensum. quam pacem euangelizauit et dedit dominus noster iesus christus. cuius predicationis repetitor fuit pater noster sanctus Franciscus. in omni sua predicatione pacem in principio et fine annuncians. in omni salutatione pacem optans. in omni contemplatione ad extaticam pacem suspirans. tanquam ciuis illius hierusalem. de qua dicit ille vir pacis. qui cum his qui oderunt pacem erat pacificus. Rogate que ad pacem sunt hierusalem. Sciebat enim quod thronus salomonis non erat nisi in pace. cum scriptum sit. In pace factus est locus eius. et habitatio eius in syon. Cum igitur exemplo beatissimi patris nostri francisci hanc pacem anhelo spiritu quererem ego peccator. qui loco illius patris beatissimi post eius transitum septimus in generali fratrum ministerio. per omnia indignus succedo. contigit vt nutu diuino anno post ipsius beati patris transitum .xxxiii. ad montem aluerne tanquam ad locum quietum. amore querendi pacem spiritus declinarem. ibique existens dum mente tractarem aliquas mentales ascensiones in deum. inter alia occurrit illud miraculum. quod in predicto contigit loco ipsi beato francisco. de visione videlicet seraph alati instar crucifixi. In cuius consideratione statim visum est mihi quod visio illa pretenderet ipsius patris nostri suspensionem in contemplando. et viam per quam peruenitur ad eam. Nam per senas alas illas recte intelligi possunt sex illuminationum suspensiones. quibus anima quasi quibusdam gradibus et itineribus disponitur vt transeat ad pacem per extaticos excessus sapientie christiane. Via autem non est nisi per ardentissimum amorem crucifixi. qui adeo paulum ad tercium celum raptum transformauit in christum. vt diceret. Christo confixus sum cruci. viuo ego iam non ego. viuit autem in me christus. Qui etiam adeo mentem Francisci absorbuit. quod mens in carne patuit. dum sacratissima passionis stigmata in corpore suo ante mortem per biennium deportauit. Effigies igitur sex alarum seraphicarum. insinuat sex illuminationes scalares. que a creaturis incipiunt. et perducunt vsque ad deum. ad quem nemo intrat recte nisi per crucifixum. Nam qui non intrat per ostium in ouile. sed ascendit aliunde. ille fur est et latro. Si quis vero per hoc ostium introierit. ingredietur et egredietur et pascua inueniet. Propter quod dicit Johannes in Apocalypsi. Beati qui lauant vestimenta sua in sanguine agni. vt sit potestas eorum in ligno vite. et per portas ingrediantur ciuitatem. Quasi diceret. Quod per contemplationem ingredi non potest hierusalem supernam nisi per sanguinem agni intret tanquam per portam. Non enim dispositus est aliquo modo ad contemplationes diuinas. que ad mentales ducunt excessus. nisi cum daniele sit vir desideriorum. Desideria autem in nobis inflammantur dupliciter. scilicet per clamorem orationis. que rugire facit a gemitu cordis. et

per fulgorē speculatiõis. qua mens ad radios lucis directissime ꝛ intentissime se cõuertit. Igit̄ ad gemitū orõnis ꝑ xp̄m crucifixū (ꝑ cuiꝰ sanguinē purgamur a sordibꝰ vicioꝝ) primū quidē lectorē inuito. ne forte credat ꝙ sibi sufficiat lectio sine vnctiõe. speculatio sine deuotiõe. inuestigatio sine ammiratiõe. circūspectio sine exultatione. industria sine pietate. scientia sine caritate. intelligētia sine humilitate. studiū absq̄ diuina grā. speculū absq̄ sapiā diuinitꝰ inspirata. Preuentis igit̄ diuiā grā humilibꝰ et pijs. cõpunctis ꝛ deuotis. vnctis oleo diuine leticie. ꝛ amatoribꝰ diuine sapie. ꝛ eiꝰ desiderio inflāmatis. vacare volentibꝰ ad deū magnificandū. amandū ꝛ etiā degustandum. speculatões subiectas ꝓpono. insinuans ꝙ parū aut nihil est speculū exterius ꝓpositū. nisi speculū mentis nr̄e tersum fuerit ꝛ politū. Exerce igit̄ te homo dei ꝑus ad stimulū ꝯscientie remordentē. anteq̄ꝫ oculos eleues ad radios sapiētie in eiꝰ speculo relucētes. ne forte ex ipa speculatione radioꝝ in grauiorē incidas foueā tenebraꝝ. Placuit aūt distinguere tractatū in septē capitula. premittēdo titulos ad faciliorē intelligētiā dicendoꝝ. Rogo igit̄ ꝙ magis pensēt intentio scribentis q̄ꝫ opꝰ. magis dictoꝝ sensus q̄ꝫ sermo incultꝰ. magis veritas q̄ꝫ ſmonū venustas. magis exercitatio affectꝰ q̄ꝫ eruditio intellectꝰ. Qḋ vt fiat. nō est haꝝ speculationū ꝓgressus ꝑfunctorie trāscurrēdus sed morosissime rumināndus.

Finit prologus.

Incipiūt capitula.

Primū capitulū de gradibꝰ ascēsionis in deū. ꝛ de speculatiõe ipiꝰ per vestigia eiꝰ in vniuerso. Scdm de speculatiõe dei in vestigijs suis in h sensibili mūdo. Terciū de speculatiõe dei ꝑ suā imaginē. naturalibꝰ potētijs insignitā. Quartū de speculatiõe dei in sua imagine donis gratuitis reformata. Quintum de speculatiõe diuie vnitatis ꝑ eiꝰ nomen primariū. qḋ est esse. Sextū de speculatione beatissime trinitatis in eiꝰ nomie. qḋ est bonū. Septimū de excessu mētali ꝛ mystico. in q̄ requies dat̄ intellectui. affectu totaliter in deū ꝑ excessum trāseunte.

Incipit speculatio pauperis in deserto. Primum capitulū de gradibꝰ ascensionis in deū. ꝛ de speculatione ipiꝰ ꝑ vestigia eius in vniuerso.

Beatus vir cuius est auxiliū abs te. ascēsiones in corde suo disposuit in valle lachrymaꝝ in loco quē posuit. Cū beatitudo nihil aliud sit q̄ꝫ summi boni fruitio. ꝛ summū bonū sit sup nos nullus põt effici beatꝰ. nisi sup seipm ascendat. nõ ascensu corpali sed ascensu cordiali. Sed supra nos leuari nõ possumꝰ nisi per ṽtutē supiorē nos eleuātē. Quātūcūq̄ eīn gradus interiores disponant̄. nihil fit nisi diuinū auxiliū comitet̄. Diuinū aūt auxilium comitat̄ eos. q̄ petūt ex corde humilit̄ ꝛ deuote. ꝛ hoc est ad ipm suspirare i hac lachrymarū valle. quod fit ꝑ feruentem orationē. Oratio igit̄ mater ꝛ origo est sursum actionis in deū. Ideo Dionysius in libro de mystica theologia. volens nos instruere ad excessus mentales ꝑmo ꝑmittit orationē. Oremus igit̄ ꝛ dicamus ad dominū deum nostrū. Deduc me dñe in via tua. et ingrediar in veritate tua. Letet̄ cor meum vt timeat nomē tuū. In hac oratiõe orando illumiamur ad cognoscēdū diuine ascēsionis gradus. Cū eīn ſm statū ꝯditionis nostre ipa rerū vniuersitas sit scala ad ascēdendū in deum. ꝛ in rebꝰ quedā sint vestigium. quedā imago. quedā corpalia. quedaꝫ spūalia. quedā tempalia. quedaꝫ euiterna. ac ꝑ hoc quedā extra nos. quedā intra nos ad hoc ꝙ ꝑueniamus ad primū principiū considerandū. ꝙ est spiritualissimū et eternum. et supra nos. oportet nos transire ꝑ vestigiū quod est corpale ꝛ temporale ꝛ extra nos. et hoc est deduci in via dei. Oportet etiā nos intrare ad mentē nostrā que ē imago dei euiterna ꝛ spiritualis ꝛ itra nos. et hoc est ingredi in veritatē dei. Oportet etiā nos trāscendere ad eternū spiritualissimū et supra nos. aspiciēdo ad ꝑmum ꝑncipium. et hoc est letari in dei noticia et reuerentia maiestatis. Hec est igit̄ via trium dierū in solitudine. Hec est triplex illuminatio vnius diei. et prima est sicut vespera. secunda sicut mane. tercia sicut meridies. Hec respicit triplicē rerum existentiā. scilicet in materia. in intelligētia. ꝛ in arte diuina. ſm quaꝫ dictum est. fiat. fecit. et factum

est. Hec etiā respicit triplicē substantiaʒ in
christo. q̄ est scala nr̄a. scʒ corpalē. spūalē ꝛ
diuinā. Scdm̄ hūc triplicē pgressum. mēs
nr̄a tres habʒ aspect⁹ pncipales. Unus est
ad corpalia exteriora. ſm quē vocaꝛ aīali/
tas seu sensualitas. Alius intra se ꝛ ī se. ſm
quē dr̄ spūs. Terci⁹ est sup̄ se. ſm quē dicit
mens. Ex qbꝰ oībꝰ disponere se debʒ ad
ɔscendendū in deuʒ. vt ipm̄ diligat ex tota
mente. ex toto corde. ꝛ ex tota aīa. in q̄ con
sistit pfecta legis obſuatio. ꝛ simul cū h̄ sa
pientia christiana. Quoniā aūt q̄libet p̄di/
ctoꝝ modoꝝ geminaꝛ. ſm q̄ ɔtingit cōsi
derare deū vt alpha ꝛ o. seu inq̄ntū contin
git videre deū in vnoquoqꝫ p̄dictoꝝ modo
rū. vt p speculuʒ. ꝛ vt in speculo. seu qꝛ vna/
quecꝫ istaꝝ ɔsiderationū habet cōmisceri
alteri sibi ɔiungere. ꝛ hʒ ɔsiderari in sua pu/
ritate. Hinc est q̄ necesse est hos tres ḡdus
pncipales ascēdere ad senariū. vt sic de⁹ sex
dieb̄ꝰ pfecit vniuersum mūdū. ꝛ in septīo re
quieuit. sic minor mūdus sex ḡdibꝰ illumi/
nationū sibi succedentiū. ad quietē ɔtēpla
tionis ordinatissime pducaꝛ. In cui⁹ rei fi
gura sex gradibꝰ ascēdebaꝛ ad thronū salo
monis. Seraphin (que vidit Isaias) se/
nas alas habebant. Post sex dies vocauit
de⁹ moysen d̄ medio caliginis. Et christus
post sex dies. vt dr̄ in Mattheo duxit disci
pulos in montē. ꝛ trāſfigurat⁹ est ante eos

Iuxta igiꝛ sex grad⁹ ascēsionis in deum.
sex sunt grad⁹ potētiaꝝ aīe. p q̄s ascendi/
mus ab imis ad summa. ab exteriorib̄ꝰ ad
intima. a tp̄alibꝰ ad eterna. scʒ. sensus. ima/
ginatio. rō. intellect⁹. intelligētia. ꝛ apex mē
tis seu synderesis scintilla. Hos grad⁹ ha/
bem⁹ in nobis plātatos p naturā. deforma
tos p culpā. reformatos p grāʒ. purgādos
p iusticiā. exercēdos p scientiaʒ. pficiendos
p sapientiā. Scdm̄ eīm pmā nature institu
tionē creat⁹ fuit hō habilis ad ɔtēplatōis
quietē. ꝛ iō posuit eū de⁹ in paradiso delici/
arū. Sed auertēs se a vo lumīe ad cōmu/
tabile bonū. incuruat⁹ est ipe p culpā ppriā
ꝛ totū gen⁹ suū p originale pctm̄. qd dupli/
citer infecit hūanā naturā. s. ignorātia men
tē. ꝛ ɔcupiscētia carnē. ita q̄ excecat⁹ homo
ꝛ incuruat⁹ in tenebris sedet. ꝛ celi lumē nō
videt nisi sibi succurrat grā cū iusticia ɔtra
ɔcupiscentiā. ꝛ sciā cū sapiētia ɔtra ignorā/
tiā. qd totuʒ fit p iesum xp̄m. q̄ fact⁹ est nob̄
a deo sapiā ꝛ iusticia. ꝛ sanctificatio ꝛ redē/
ptio. Qui cū sit dei v̄tus ꝛ sapiā. sit verbum
incarnatū plenū grē ꝛ veritatꝭ. grām ꝛ veri
tatē fecit. grām scʒ charitatꝭ infudit. que cū
sit de corde puro ꝛ ɔsciā bona. ꝛ fide non fi
cta. totā aīaʒ rectificat. ſm triplicē ipi⁹ aspe
ctū supra dictū. Scienciā veritatꝭ edocuit
ſm triplicē modū theologie. scʒ symbolice
ppriē ꝛ mystice. vt p symbolicā recte vtamur
sensibilibꝰ. p ppriā recte intelligibilibꝰ. p my
sticam rapiamur ad supmētales excessus.
Quicūqꝫ ḡ vult in deū ascēdere. necesse est
vt vitata culpa deformāte naturā. natura/
les potētias sup̄ dictas exerceat. ad gratiā
reformantē. ꝛ h̄ p orōnē. ad iusticiā purifi/
cantē. ꝛ h̄ in ɔuersatiōe. ad sciam illuminā/
tem. ꝛ h̄ in meditatiōe. ad sapiētiā pficientē
ꝛ h̄ in ɔtemplatiōe. Sicut igiꝛ ad sapiāʒ ne
mo venit nisi p grām. iusticiā ꝛ sciam. sic ad
ɔtemplationē nemo venit nisi p meditatio
nē pspicuā. ɔuersationē scām ꝛ orōneʒ de
uotā. Sicut igiꝛ grā fūdamētū ē rectitudi
nis volūtatis. ꝛ illustratiōis pspicue rōnis.
sic pmo orandū est nob̄. deinde scē viuen/
dū. tercio spectaculꝭ v̄itatꝭ ītēdēdū. ꝛ inten/
dendo gradatim ascēdenduʒ. q̄usqꝫ veniaꝛ
ad montē excelsū. vbi videaꝛ de⁹ deoꝝ ī syō
Qm̄ igiꝛ pri⁹ ē ascēdere q̄ descēdere ī scala
iacob. pmū graduʒ ascēsionis collocem⁹ in
imo. ponendo totū istū mundū sensibilem
nobis tanq̄ speculū. p qd trāseam⁹ ad deū
opificē summū. vt sim⁹ veri hebrei trāseun/
tes de egypto ad terrā pr̄ibꝰ repromissam.
simus ꝛ christiani cū xp̄o trāseuntes ex hoc
mūdo ad prēm. sim⁹ ꝛ sapie amatores. que
vocat ꝛ dic. Trāsite ad me oēs q̄ ɔcupiscitꝭ
me. ꝛ a generatōnibꝰ meis adimplemini. A
magnitudine eīm speciei ꝛ creature cogno/
scibiliter poterit hoꝝ creator videri. Relu/
cet aūt creatoris summa potētia. sapientia
ꝛ beniuolētia in rebꝰ creatis. ſm q̄ h̄ tripli/
citer nūciat sensus carnis sensui interiori.
Sensus eīm carnis aut deſuit intellectui
rōnabiliter inuestigāti. aut fideliꝭ credenti
aut intellectualiꝭ ɔtemplāti. Contēplans
ɔsiderat reꝝ existentiā actualē. credēs rerū
decursum habitualē. ratiocināns rerū pcel/
lentiā potentialē. Primo mō aspectus ɔtē
plantis res in seipis ɔsiderās. videt in eis
pondus. numerū ꝛ mensurā. Pondus quo
ad sitū vbi inclinanꝛ. numerū q̄ distinguū/
tur. ꝛ mensurā q̄ limitanꝛ. Ac p hoc videt I
cis modū. speciē ꝛ ordinē. necnō substātiā.

virtutē ꝛ opationē. ex quibꝰ ꝯsurgere pt si/cut ex vestigio ad intelligendū potentiam. sapientiā ꝛ bonitatē creatoris immensaꝫ. Scđo modo aspectꝰ fidelꝰ ꝯsiderans hunc mundū. attēdit originē. decursum ꝛ terminū. Nā fide credimꝰ aptata esse secula vbo vite. Fide credimꝰ triū legū tpa. scꝫ nature scripture ꝛ grē sibi succedere. ꝛ ordinatissime decurrisse. Fide credimus mundū p finale iudiciū terminādū fore. In pmo potētiam. in scđo pvidentiā. in tercio iusticiam summi pncipij aduertētes. Tercio modo aspectꝰ ratiocinātꝰ investigās videt quedā tm̄ esse. quedā aūt tm̄ esse ꝛ viuere. quedaꝫ vero esse viuere ꝛ discernere. Et pma q̄deꝫ esse minora. scđa media. tercia meliora. Videt iteꝝ quedā tm̄ esse corpalia. q̄dam partim corpalia partim spūalia. ex q̄ aduertit aliq̄ esse mere spūalia tanq̄ vtrisq̄ meliora ꝛ digniora. Uidet nihilominꝰ quedaꝫ esse mutabilia ꝛ corruptibilia. vt terrestria. q̄dam mutabilia ꝛ icorruptibilia. vt celestia. ex quo aduertit quedā esse imutabilia ꝛ incorruptibilia. vt supcelestia. Ex his ḡ visibilibꝰ ꝯsurgit ad ꝯsiderandū dei potentiaꝫ. sapiam ꝛ bonitatē. vt entē. viuentē ꝛ intelligentē. mere spūalē ꝛ incorruptibilē ꝛ intrāsmutabilē. Hec aūt ꝯsideratio dilatatꝰ fm septiformē ꝯditionē creaturaꝝ. que est diuine potētie. sapiētie ꝛ bonitatis testimoniū septiforme. Si ꝯsideretꝰ cunctaꝝ rerū origo. magnitudo. mltitudo. pulchritudo. plenitudo. opatio ꝛ ordo. Origo nanq̄ reruꝫ fm creationē. distinctionē ꝛ ornatū q̄ntuꝫ ad opa sex dierū diuinā pdicat potentiaꝫ. cuncta de nihilo pducentē. sapiam. cuncta lucide distinguentē. ꝛ bonitatē. cuncta largiter adornantē. Magnitudo aūt reꝝ fm molē longitudinis. latitudinis ꝛ pfunditatis fm excellentiā virtutꝰ longe lateq̄ et pfunde se extendentꝰ. sicut pꝫ in diffusione lucis fm efficaciā opatiōis intime. ꝯtinue ꝛ diffuse. sicut pꝫ in opatiōe ignis. manifeste indicat immēsitatē potētie. sapie ꝛ bonitatis trini dei. q̄ in cūctis creaturꝭ p potentiā. psentiā ꝛ essentiā incircūscriptus existit. Multitudo vero rerū fm diuersitatē generalem. specialē ꝛ indiuidualē. in substantia. in forma seu figura ꝛ efficacia. vltra omnē humanā estimationē. manifeste triuꝫ pdictarū conditionū in deo. immēsitatē insinuat ꝛ oñdit. Pulchritudo aūt rerū fm varietatē luminū. figurarū ꝛ colorū. in corporibꝰ simplicibꝰ. mixtis ꝛ etiā cōplexionatis. sicut in corpibꝰ celestibꝰ et mineralibꝰ. sicut lapidibꝰ ꝛ metallis. plantis et aīalibꝰ. tria pdicta euidentꝰ pclamat. Plenitudo auteꝫ rerū fm q̄ materia est plena formis. fm rationes semiales. forma est plena vtute. fm actiuā potentiā. virtꝰ est plena effectibꝰ fm efficientiā. idipm manifeste declarat. Operatio multiplex. fm q̄ est naturalꝭ. fm q̄ est artificialis. fm q̄ est moralis. sua multiplicissima varietate oñdit immēsitatē illiꝰ virtutis. artis ꝛ bonitatꝭ. que q̄dē est oībꝰ causa essendi. rō intelligēdi. ꝛ ordo viuēdi. Ordo aūt fm rōnē durationis. situationis et influentie. scꝫ p prius ꝛ posteriꝰ. supius ꝛ inferius. nobiliꝰ ꝛ ignobiliꝰ. in libro creature insinuat manifeste pmi pncipij pmitatē. sublimitatē ꝛ dignitatē quātū ad infinitateꝫ potentie. Ordo vero diuinaꝝ legū. pceptoꝝ ꝛ iudicioꝝ. in libro scripture immēsitatē sapientie. Ordo aūt diuinoꝝ sacramentorū beneficioꝝ ꝛ retributionū in corpe ecclesie immēsitatē bonitatis. ita q̄ ipe ordo nos i primū ꝛ summū potētissimū ꝛ sapiētissimū ꝛ optimū euidētissime manuducit. Qui igitur tantꝭ reꝝ creataꝝ splēdoribꝰ nō illustratur cecꝰ ē. q̄ tantꝭ clamoribꝰ nō euigilat surdus est. q̄ ex oībꝰ his effectibꝰ deum non laudat mutꝰ est q̄ ex tantis indicijs pmuꝫ pncipiū nō aduertit stultꝰ est. Aperi ḡ oculos. aures spūales admoue. labia tua solue. ꝛ cor tuū appone. vt in oībꝰ creaturis deum tuū videas. audias. laudes. diligas et colas. magnifices ꝛ honores. ne forte ꝯtra te vniuersus orbis terraꝝ ꝯsurgat. Nā ob hoc pugnabit orbis terrarū cōtra insensatos. ꝛ ecōtra sensatis erit materia glie. qui fm pphetā possūt dicere. Delectasti me domine in factura tua. ꝛ in opibꝰ manuū tuarū exultabo. q̄ magnificata sunt opera tua dñe. oīa in sapia fecisti. impleta est terra possessione tua.

De speculatione dei in vestigijs suis i hꝭ sensibilibꝰ mōo. Cap. II. ꝛ gradus scđus.

Ed quoniā circa speculū sensibiliū nō solum contingit ꝯtemplari deū p ipa tanq̄ p vestigia. verūetiā in ipis in quantū est in eis p essentiā. potentiā ꝛ psentiaꝫ. Et hoc ꝯsiderare est altiꝰ q̄ pcedens. ideo hu/

huiusmodi ɔsideratio secundū tenet locum. tanq̄ secūdus ɔtemplatiōis gradus. quo debem⁹ manuduci ad cōtemplandū deuꝫ in cunctis creaturis q̄ ad mentē nostrā intrant ꝑ corporales sensus. Notanduꝫ igitur ꝙ iste mūdus sensibilis (qui dicitur macrocosmus) intrat ad animā nostraꝫ. q̄ dicitur microcosmus. id est minor mūdus ꝑ portas quinq̄ sensuū. ſm ipsorū sensibiliū apprehensionē. oblectationē ⁊ diiudicationē. Qđ patet sic. Nā in eo quedā sunt generātia. quedā generata. quedā regentia hec ⁊ illa. Generantia sunt corpora simplicia. scꝫ corpora celestia. et q̄ttuor elemēta. Nā ex elemētis per virtutē lucis recōciliantis ɔtrarietatem elementorū in mixtis. habēt generari ⁊ ꝑduci quecūq̄ generantur ⁊ ꝑducuntur ꝑ operationē virtutis naturalis. Generata vero sūt corpora ex elemētis cōposita. sicut mineralia. vegetabilia. sensibilia. et corpora hūana. Regentia hec ⁊ illa. sunt substātie spūales. siue omnino ɔiuncte. vt sunt aīe brutales. siue cōiuncte sepabiliter. vt sunt aīe rationales. siue omnino separate. vt sunt spirit⁹ celestes. q̄s philosophi intelligētias. nos angelos appellam⁹. Quibꝫ ſm phōs cōpetit mouere corpora celestia. ac ꝑ hoc eis attribuitur administratio vniuersi. suscipiēdo a prima causa scꝫ deo virtutis influentiā. quā refundunt ſm opus gubernatōis. qđ respicit rerū ɔsistentiā naturalē. Scđm autē theologos attribuitur eisdem regimen vniuersi ſm imperiū summi dei. quātū ad opa reparationis. ſm q̄ dicuntur administratorij spirit⁹. missi ꝑpter eos q̄ hereditatē capiūt salutis. Homo igitur qui dicitur minor mūdus habet q̄nq̄ sensus q̄si q̄nq̄ portas. ꝑ quas intrat cognitio oīm q̄ sunt in mūdo sensibili ī animā ipsius. Nā ꝑ visum intrant corpora sublimia ⁊ luminosa. ⁊ cetera colorata. ꝑ tactū vero corpora solida ⁊ terrestria. ꝑ tres vero sensus intermedios intrāt intermedia. vt per gustū aquea. ꝑ auditū aerea. ꝑ odoratū vaporabilia. que aliq̄d habēt d̄ natura humida. aliq̄d de aerea. aliquid de ignea seu calida. sicut patꝫ in fumo ex aromatibꝫ resoluto. Intrant igitur ꝑ has portas tam corpora simplicia q̄ etiaꝫ cōposita ex his mixta. Quia vero sensu percipim⁹ nō solū hec sensibilia particularia. q̄ sunt lux. sonus. odor. sapor. ⁊ quattuor ꝑmarie qualitates quas apprehendit tact⁹. verūetiaꝫ sensibilia cōmunia. que sunt numer⁹. magnitudo. figura. quies ⁊ motus. et oē qđ mouetur ab alio mouetur. ⁊ quedā seipsis mouentur ⁊ quiescūt. vt sunt aīalia. dū ꝑ hos quinq̄ sensus mot⁹ corporū apprehendim⁹. manuducimur ad cognitionē motorū spiritualiuꝫ. tanq̄ ꝑ effectū in cognitionē causarū. Intrat igitur quātū ad tria rerū genera in aīam humanā ꝑ apprehensionē tot⁹ mūdus iste sensibilis. Hec autē sensibilia exteriora sunt. que ꝑmo ingrediuntur ad aīam ꝑ portas quinq̄ sensuū. Intrāt inquā nō ꝑ substātias suas sed ꝑ similitudines suas. ꝑmo generatas ī medio. ⁊ de medio in organo exteriori. ⁊ de organo exteriori in interiori. ⁊ de hoc ī potentiā apprehensiuā. Et sic generatio speciei in medio. ⁊ de medio in organo. ⁊ cōuersio potētie apprehensiue sup illā. facit apprehensionē omniū eorū que exteri⁹ aīa apprehendit. Ad hāc apprehēsionē si sit rei cōuenientis sequitur oblectatio. Delectatur auteꝫ sensus in obiecto ꝑ silitudinē abstractaꝫ ꝑcepto. vel rōne speciositatis. sicut ī visu. vel rōne suauitatis. sicut in odoratu et auditu. vel rōne salubritatis. sicut in gustu et tactu appropriate loquēdo. Omīs autē delectatio est ratiōe ꝓportionalitatis. Sed qm̄ species tenet rōneꝫ forme. virtutis ⁊ operatiōis. ſm ꝙ habet respectū ad ꝑncipiū a quo manat. ad mediū ad qđ transit. ad terminū in quē agit. ideo ꝓportionalitas aut attenditur ī similitudine ſm ꝙ tenet rationē speciei seu forme. et sic dicitur speciositas. q2 pulchritudo nihil aliud est q̄ equalitas nūerosa. seu quidā partiū situs cum coloris suauitate. Aut attenditur ꝓportionalitas inquantū tenet rationē potētie seu virtutis. ⁊ sic dicitur suauitas. cū virt⁹ agens nō improportionaliter excedit recipientē. q2 sensus tristatur in extremis. ⁊ in medijs delectatur. Aut attēditur ꝓportionalitas inquātū tenet rōnem efficacie ⁊ impressionis. que tūc est ꝓportionalis qn̄ agens imꝑmendo replet indigētiaꝫ patientis. ⁊ hoc est saluare ⁊ nutrire ipm. qđ maxime apparet in gustu ⁊ tactu. Et sic apparet quō ꝑ oblectationē delectabilia exteriora. ſm triplicē rationē delectādi. ꝑ similitudinē intrāt in aīam. Post hāc apprehēsionē ⁊ delectationē fit diiudicatio. qua nō solū diiudicatur vtrū hoc sit albū vel nigrū. q2 hoc solū ꝑtinet ad sensum exterioreꝫ. nō solū vtrū sit salubre vel nociuum. quia hoc

ptinet ad sensum interiorẽ. verũetiam qua dĳudicaꝛ et ratio reddiꝛ q̄re hoc delectat. Et in hoc actu inquiriꝛ de rõne delectatio nis.q̄ in sensu ꝑcipiꝛ ab obiecto. Hoc ẽ autem cũ queriꝛ ratio pulchri. suauis et salubris.ꝛ inueniꝛ.quia hec est ꝓportio equalitatis. Ratio aũt equalitatis est eadẽ in magnis ꝛ paruis.nec extendiꝛ dimẽsionibus. nec succedit seu trãsit cum trãseuntibꝫ.nec motibꝫ alteraꝛ. Abstrahit igiꝛ a loco.tpe et motu.ac ꝑ hoc est incõmutabiľ.incircũscriptibilis.intermiabiľis ꝛ oĩno spirituaľ. Dĳudicatio igiꝛ est actio.q̄ speciẽ sensibilẽ sensibiliter ꝑ sensus acceptã.introire facit. depurãdo ꝛ abstrahendo in potentiã intellectiuã. Et sic totꝰ iste mũdus introire habet in aĩam humanã ꝑ portas q̄nq̧ sensuum.ꝺm tres opatiões p̄dictas. Hec autem oĩa sunt vestigia. in quibꝫ speculari possumus deũ nostrũ. Nã cũ species apprehẽsa sit siľitudo in medio genita.ꝛ deinde ipi organo impssa.ꝛ per illã impssionẽ in suuꝫ principiũ.scꝫ in obiectũ cognoscenduꝫ deducat.manifeste insinuat q̄ illa lux eterna generat ex se similitudinẽ seu splendorẽ coequalẽ.ꝯsubstantialẽ ꝛ coeternalẽ. Et q̄ ille q̄ est imago ꝛ similitudo inuisibilis dei.ꝛ splendor glẽ.ꝛ figura substãtie eius.q̄ vbiq̧ est ꝑ p̄mã sui generationẽ.sicut obiectuꝫ in toto medio suã generat similitudineꝫ.ꝑ grãm vnionis vniꝛ.sicut species corporali organo.indiuiduo rõnalis nature.vt ꝑ illã vnionẽ nos reduceret ad p̄rem.sic ad fontale principiũ ꝛ obiectũ. Si ḡ oĩa cognoscibilia habẽt sui speciẽ generare.manifeste ꝓclamant q̄ in illis tanq̧ in speculis videri potest eterna generatio v̄bi imaginis ꝛ filĳ.a deo patre eternaliꝛ emanãtis. Scḋm hunc modũ species delectans vt speciosa. suauis ꝛ salubris insinuat.q̄ in illa p̄ma specie ẽ p̄ma speciositas.suauitas ꝛ salubritas in q̄ est summa ꝓportionalitas et equalitas ad generantẽ.in q̄ est virtꝰ.non ꝑ phantasma sed ꝑ veritateꝫ apprehensiõis illabens. In qua est impssio saluans ꝛ sufficiẽs.ꝛ omnẽ app̄hendẽtis indigentiã expellens. Si ergo delectatio est ꝯiunctio ꝯuenientis cũ ꝯueniente.ꝛ solꝰ dei similitudo tenet rationẽ summe speciosi.suauis ꝛ salubris.ꝛ vnitur ꝺm v̄itatẽ ꝛ ꝺm intimitatẽ ꝛ ꝺm plenitudinẽ replentẽ omnẽ capacitateꝫ. manifeste videri potest q̄ in solo deo est fontalis ꝛ vera delectatio.ꝛ q̄ ad ipsam ex oĩbꝫ delectationibꝫ manuducimur requirendã. Excellentiori autẽ modo ꝛ imediatiori dĳudicatio ducit nos in eternã veritatẽ. tercꝰ speculandaꝫ. Si enĩ dĳudicatio habet fieri ꝑ rationẽ abstrahentẽ a loco tpe ꝛ mutabilitate.ac ꝑ hoc a dimẽsione.successiõe ꝛ trãsmutatione.ꝑ rationẽ immutabilẽ ꝛ incircũscriptibilẽ.ꝛ interminabilẽ.nihil autem est oĩno imutabile.incircũscriptibile.ꝛ interminabile.nisi q̄d est eternũ.oĩe autẽ quod est eternũ est deꝰ vel in deo. Si ergo oĩa quecũq̧ certiꝰ dĳudicamꝰ.ꝑ hmõi rationẽ dĳudicamꝰ.patet q̄ ipẽ est ratio omniũ rerũ.ꝛ regula infallibilis.ꝛ lux veritatis.in q̄ cuncta relucẽt infallibiliꝛ. indelibiliter.indubitanter.irrefragabiliꝛ.indĳudicabiliꝛ. incõmutabiliter. incoartabiliter. interminabiliter. indiuisibiliter ꝛ intellectualiter. ꝛ ideo leges ille ꝑ quas iudicamꝰ certitudinaliter de oĩbꝫ sensibilibꝫ in nostrã considerationẽ venientibꝫ.cũ sint infallibiles et indubitabiles intellectui apprehendentis. sint indelibiles a memoria recolentꝭ tanq̧ semp p̄sentes.sint irrefragabiles et indĳudicabiles intellectui iudicantꝭ. quia (vt dicit Augustinꝰ) nullus de eis iudicat.sed ꝑ illas.necesse est eas esse incõmutabiles ꝛ incorruptibiles tanq̧ necessarias. incoartabiles tanq̧ incircũscriptas.intermiabiles tanq̧ eternas.ac ꝑ h̄ indiuisibiles tãq̧ intellectuales ꝛ incorporeas.non factas sed increatas.eternaliꝛ existentes in arte eterna.a qua ꝛ ꝑ quã ꝛ ꝺm quã formanꝛ speciosa oĩa vel formosa.ꝛ ideo nec certitudinaliter iudicari possunt.nisi ꝑ illã q̄ nõ tm̃ fuit forma cũcta ꝓducens. verũetiã cũcta cõseruans ꝛ distinguens tanq̧ ens in oĩbꝫ formã tenens.ꝛ regula dirigẽs. ꝛ ꝑ quã dĳudicat mens nr̄a cũcta que ꝑ sensus itrãt in ipaꝫ. Hec autẽ speculatio dilataꝛ ꝺm cõsiderationẽ septem differentiarũ numerorũ.quibꝫ quasi septeꝫ gradibꝫ cõscendiꝛ in deum.ꝺm q̄ ostẽdit Augꝰ.in libro de vera religione.ꝛ in sexto musice.vbi assignat differentias numeroꝝ gradatim cõscendẽtiũ ab his sensibilibꝫ vsq̧ ad opificẽ omniũ.vt in oĩbꝫ videaꝛ deus. Dicit enĩ numeros esse in corpibus.ꝛ maxime in sonis ꝛ vocibus.et hos vocat sonantes. Numeros ab his abstractos.et in sensibꝫ nr̄is receptos. ꝛ hos vocat occursores. Numeros ab aĩa

pcedentes in corp⁹. sicut p₃ in gesticulationib₉ ⁊ saltationib₉. ⁊ hos vocat pgressores. Numeros in delectationib₉ sensuū ex conuersione intentiōis sup speciē receptam. et hos vocat sensuales. Numeros in memoria retentos. ⁊ hos vocat memoriales. Numeros etiā p quos de his oīb₉ iudicam⁹. ⁊ hos vocat iudiciales. q̄ vt dictū est necessario sunt supra mentē tanq̄ infallibiles ⁊ indiiudicabiles. Ab his autē imprimūtur mentib₉ nostris numeri artificiales. quos tamē inter illos grad⁹ nō enumerat Augustinus. q: cōnexi sunt iudicialib₉. et ab his manāt numeri pgressores. ex quib₉ creant numerose forme artificiatorū. vt a summis p media ordinat⁹ fiat descēsus ad infima. Ad hos etiā gradatim ascēdamus a numeris sonantib₉. mediantib₉ occursorib₉. sensualib₉ ⁊ memorialib₉. Cū ergo omnia sint pulchra ⁊ quodāmodo delectabilia. ⁊ pulchritudo ⁊ delectatio nō sint absq̄ pportione. ⁊ pportio primo sit in numeris. necesse ē oīa esse numerosa. ac p hoc numerus est pcipuū in animo cōditoris exemplar. et in rebus precipuū vestigiū ducens in sapientiā. Quod cū sit oīb₉ euidentissimū ⁊ deo ppinquissimū. ppinqssime quasi p septē differentias ducit in deū. ⁊ facit eū cognosci in cūctis corporalib₉ ⁊ sensibilib₉. dūq₃ numerosa apprehendim⁹. in numerosis pportionib₉ delectamur. ⁊ p numerosarū pportionū leges irrefragabiliter iudicam⁹. Ex his duob₉ gradib₉ primis. quib₉ manuducimur ad speculandū deū in vestigiis. quasi ad modū duarū alarum descendentium circa pedes colligere possum⁹. q᷑ oēs creature istius sensibilis mundi. animū cōtemplantis ⁊ sapientis ducūt in deū eternū. pro eo q᷑ illi⁹ primi pncipii potentissimi. sapientissimi ⁊ optimi. illius eterne originis. lucis ⁊ plenitudinis. illi⁹ inquā artis efficientis. exemplātis ⁊ ordinantis. sunt vmbre. resonantie ⁊ picture. sunt vestigia. simulacra et spectacula. nobis ad cōtuendū deum pposita. ⁊ signa diuinit⁹ data. Que inquā sunt sicut exemplaria vel poti⁹ exempla. pposita mentib₉ adhuc rudib₉ ⁊ sensibilib₉. vt p sensibilia que vidēt transferant ad intelligibilia que nō vident. tanq̄ p signa ad signata. Significant autē huiusmodi creature huius mūdi sensibilis inuisibilia dei partim. q: deus est oīs creature origo. exemplar ⁊ finis. et oīs effectus est signū cause ⁊ exemplatū exemplaris. ⁊ via finis ad quē ducit. partim ex ppria repsentatiōe. partim ex pphetica pfiguratiōe. partim ex angelica operatione. partim ex supaddita institutiōe. Omnis enī creatura ex natura est illi⁹ eterne sapientie quedā effigies ⁊ similitudo. s₃ specialiter illa q̄ in libro scripture p spiritū pphetie assumpta est. ad spiritualiū pfigurationē. Speciali⁹ autē ille creature. in q̄rum effigie de⁹ angelico ministerio voluit apparere. Specialissime vero ea. quam voluit ad signandū instituere. que tenet nō solum rationē signi s̄m nomen cōmune. ve₃ etiā sacramenti. Ex quib₉ oīb₉ colligitur q᷑ inuisibilia dei a creatura mundi per ea que facta sunt intellecta cōspiciunt. ita q᷑ q̄ nolunt ista aduertere. et deū in his omnib₉ cognoscere. benedicere et amare inexcusabiles sint. dū nolunt trāsferri de tenebris in admirabile lumē dei. Deo autē gratias p iesum christū dominū nostrū. qui nos de tenebris trāstulit in admirabile lumen suum. dū per hec lumina exteri⁹ data. ad speculū mentis nostre. in q̄ relucent diuina. disponimur ad reintrandū.

De speculatiōe dei p suā imaginē naturalib₉ potentiis insignitā.

Capitulū III. ⁊ gradus tercius.

Quoniam autem duo gradus pdicti. ducēdo nos in deū p vestigia sua (p que i cunctis creaturis relucet) manuduxerūt nos vsq₃ ad hoc. vt ad nos reintrarem⁹ in mentem sc₃ nostrā. in q̄ diuina relucet imago. Hinc est q᷑ iā tercio loco ad nosmetipsos intrātes. et q̄si atriū forinsec⁹ relinquentes. in sanctis sc₃ anteriori parte tabernaculi. conari debem⁹ p speculū videre deū. vbi ad modū candelabri relucet lux veritatis in facie nostre mentis. in qua sc₃ resplendet imago beatissime trinitatis. Intra igit̄ ad te ⁊ vide q̄m mens tua amat feruētissime semetipsā. nec se posset amare nisi se nosceret. nec se nosceret nisi sui meminisset. quia nihil capimus p intelligentiā quod nō sit psens apud nostrā memoriā. Et ex hoc aduertis animā tuā triplicē habere potentiā nō oculo carnis. sed oculo ratiōis. Considera igit̄ harū triū potentiarū opationes ⁊ habitudines. et videre poteris deū p te tanq̄ per

imaginē. qđ est videre p speculū ꝛ ī enigmate. Operatio aūt memorie est retētio ꝛ representatio. nō solū presentiū ꝛ corporaliū ꝛ temporaliū. verūetiā succedentiū. simplicium ꝛ sempiternaliū. Retinet nāq; memoria preterita p recordationē. presentia p susceptionē. futura p puisionē. Retinet etiā simplicia sicut pncipia quantitatū cōtinuarū ꝛ discretarū. vt punctū. instans. ꝛ vnitatē. sine qb⁹ impossibile est meminisse aut cogitare ea q̄ principiant p hec. Retinet nihilomin⁹ scientiarū pncipia ꝛ dignitates. vt sempiternalia ꝛ sempiternaliter. qꝛ nunq̄ pōt sic obliuisci eorū dūmodo ratiōe vtat. qn ea audita approbet. ꝛ eis assentiat. nō tanq̄ d̄ nouo pcipiat. sed tāq̄ sibi innata ꝛ familiaria recognoscat. Sicut pꝫ. si ꝓponatur alicui de quolibet affirmatio vel negatio. vł. omē totū est maius sua parte. vel q̄cunq; alia dignitas. cui nō est ꝯtradicere. admittit ratione. Ex pma igit retentiōe actuali oīm temporaliū preteritoꝝ. scꝫ presentiū ꝛ futuroꝝ. habet effigiē eternitatis. cui⁹ presens indiuisibile ad oīa tpa se extendit. Ex scđa apparet ꝙ ipa nō solum habet ab exteriori formari p phantasmata. verūetiā a supiori suscipiēdo ꝛ in se habēdo simplices formas. que nō possunt introire p portas sensuū ꝛ sensibiliū phantasias. Ex tercia habet ꝙ ipa habet lucē incōmutabilē sibi presentē. in q̄ meminit inuariabiliū veritatū. Et sic p operationes memorie apparet ꝙ ipa aīa est imago dei ꝛ silitudo. adeo sibi presens ꝛ eum habens presentē ꝙ eū actu capit. ꝛ p potentiā capax eius est. ꝛ particeps esse pōt. Operatio autē virtutꝭ intellectiue est in pceptione intellect⁹ terminorū. ꝓpositionū et illationū. Capit autē intellectus terminoꝝ significata. cū cōprehendit q̄d est vnūquodq; p diffinitionē. Sed diffinitio habet fieri p supiora. et illa p supiora diffiniri habēt vsq; quo veniat ad supna ꝛ generalissima. q̄bus ignoratis nō possunt intelligi diffinitiue inferiora. Nisi igit cognoscat quid est ens p se. nō pt plene scire diffinitio alicuius special substātie. Nec ens p se cognosci pōt. nisi cognoscat cū suis conditiōib⁹. que sūt vnum. verū. bonū. Ens autē cū possit cogitari vt diminutū. ꝛ vt cōpletū. vt impfectuꝫ et vt pfectū. vt ens in potētia. ꝛ vt ens in actu. vt ens fm quid. ꝛ vt ens simpliciter. vt ens in parte. ꝛ vt ens totalit. vt ens transiens. ꝛ vt ens manens. vt ens p aliud. et vt ens p se. vt ens pmixtū nō enti. ꝛ vt ens purum. vt ens dependēs. ꝛ vt ens absolutuꝫ. vt ens posteri⁹. ꝛ vt ens prius. vt ens mutabile. ꝛ vt ens imutabile. vt ens simplex. ꝛ vt ens cōpositū. cū priuatiōes ꝛ defect⁹ nullatenus possint cognosci nisi p positiōes. nō venit intellect⁹ noster vt plene resoluēs intellectū alicui⁹ entiū creatorū. nisi iuuet ab intellectu entis purissimi. actualissimi. cōpletissimi ꝛ absoluti. qđ est simplicit ꝛ eternū ens. in q̄ sunt ratiōes omniū in sua puritate. Quō autē sciret intellect⁹ hoc esse ens defectiuū ꝛ incōpletū. si nullaꝫ haberet cognitionē entis absq; omī defectu. Et sic de aliis ꝯditiōib⁹ p̄habitis. Intellectū aūt ꝓpositionū. tunc intellect⁹ nr̄ dicit veraciter cōprehendere. cū certitudinalit scit illas veras esse. ꝛ hoc scire ē scire. qm̄ nō potest falli in illa cōprehensiōe. Scit eñ ꝙ veritas illa nō pōt aliter se habere. Scit igit veritatem illā esse incōmutabilē. Sed cū ipsa mens nr̄a sit cōmutabilis. illaꝫ sic incōmutabiliter relucentē nō potest videre. nisi per aliq̄m aliā lucē oīno icōmutabilit radiātē. quā impossibile est esse creaturā mutabilē. Scit igit in illa luce q̄ illumiat oēm hoīem venientē in hunc mūdū. q̄ est lux vera ꝛ verbum in pncipio apud deū. Intellectū autē illationis tūc veraciter pcipit nr̄ intellect⁹. quādo videt ꝙ cōclusio necessario sequit ex pmissis. quod nō solū videt in terminis necessariis. verūetiā in cōtingentib⁹. vt si homo currit hō mouet. Hanc autē necessariam habitudinē pcipit nō solū in reb⁹ entibus. verūetiā in nō entib⁹. Sicut eñ ī homine existēte sequit. si homo currit. homo mouet. sic etiā nō existente. Huiusmōi igit illatiōis necessitas non venit ab existentia rei in materia. qꝛ est ꝯtingēs. nec ab existentia rei in aīa. qꝛ tunc esset fictio si nō esset ī re. Venit igit ab exemplaritate ī arte eterna. fm quā res habēt aptitudinē ꝛ habitudinē ad inuicē ad illi⁹ eterne artis repsentationē. Omīs igit vt dicit Augustin⁹ in lib. de vera religione. vere ratiocinantꝭ lumen accendit ab illa veritate. ꝛ ad ipam nitit puenire. Ex q̄ manifeste apparet. ꝙ cōiunct⁹ sit intellectus noster ipi eterne veritati. dū nisi p illā docentē nihil verū potest certitudinaliter cape. Videre igit p te potes veritatem. que te docet si te ꝯcupiscētie ꝛ phan/

tasmata nō impediāt. ⁊ se tanq̄ nubes in/
ter te ⁊ veritatis radium nō interponant.
Operatio autē virtutꝫ electiue attendit
in cōsilio. iudicio ⁊ desiderio. Consiliū aūt
est in inquirēdo quid sit meli⁹. hoc an illud
Sed melius nō dicit nisi per accessum ad
optimū. Accessus autē est fm maiorē assi/
milationē. Nullus igit scit vtrū hoc sit illo
melius. nisi sciat illud optimo magis assi/
milari. Nullus autē scit aliquid alij magis
assimilari. nisi illud cognoscat. Non enim
scio hunc similē esse petro. nisi sciam vel co
gnoscā petrū Omni igit consilianti necessa/
rio est impssa noticia summi boni. Iudiciū
autē certū de psiliabilib9. est p aliquā legē.
Nullus autē certitudinaliter iudicat p le/
gem. nisi cert⁹ sit q illa lex recta sit. ⁊ q ipaꝫ
iudicare nō debet. Sed mens nr̄a iudicat
de seipa. Cū igitur nō possit iudicare de le
ge per quā iudicat. lex illa superior est men
te nr̄a. ⁊ p hanc iudicat fm qd sibi impressa
est. Nihil autē est supius mēte humana. ni/
si solus ille q̄ fecit eam. Igit in iudicando
deliberatiua nostra ptingit ad diuinas le/
ges si plena resolutione dissoluat. Deside/
rii aūt principalit est ipius quod maxime
ipm mouet. Maxime autem mouet quod
maxime amat. Maxime autē amat esse be
atum. Beatū autē esse non habet. nisi per
optimā et finē vltimū. Nihil autem appetit
humanū desideriū nisi summū bonū. vel
quod est ad illud. vel qd habet aliquā effi/
giem illi⁹. Tanta est vis summi boni. vt ni
hil nisi per illius desideriū a creatura pos/
sit amari. Que tunc fallit ⁊ errat. cū effigiē
et simulacrū pro veritate acceptat. Vi/
de ergo quomō aīa deo est propinqua. et
quomō memoria in eternitatē. intelligen/
tia in veritatē. electiua potētia ducit in bo/
nitatē summā fm opationes suas. Scdm
autem harū potentiarū ordinē. originem ⁊
habitudinē ducit in ipam beatissimā trini/
tatem. Nā et memoria orit intelligētia. vt
ipsi⁹ proles. q̄a tunc intelligimus cū simili
tudo q̄ est in memoria resultat in acie intel
lectus. que nihil aliud est q̄ verbū. Ex me/
moria ⁊ intelligētia spirat amor tanq̄ ne/
xus amborū. Hec tria scꝫ mens generans.
verbū ⁊ amor. sunt in aīa. quo ad memo/
riā. intelligentiā et voluntatē. que sunt con
substantiales. coequales ⁊ coeue. se inuicē
circūincedentes. Si igit deus perfect⁹ est
spirit⁹ habet memoriā. intelligentiā ⁊ vo/
luntatē. habꝫ et verbū genitū. et amorē spi
ratum. q̄ necessario distinguunt. cū vnus
ab altero producat. nō essentialiter. nō ac/
cidētaliter. ergo psonaliter. Dū igit mens
seipam considerat p se tanq̄ per speculuꝫ.
cōsurgit ad speculandā trinitatē beatam.
patris. verbi ⁊ amoris. triū personarū coe/
ternarū. coequaliū ⁊ consubstantialiuꝫ. ita
q qlibet triuꝫ in quolibet est aliorū. vnus
tamē nō est alius. sed ipi tres sunt vnus de
us. Ad hanc speculationē quā habꝫ ani/
ma de suo pncipio trino ⁊ vno. per trinita/
tem suarū potentiarum. p quas est imago
dei. iuuat p lumina scientiarū que ipam p/
ficiunt et informāt. et trinitatē beatissimaꝫ
tripliciter repsentāt. Nam omnis philoso/
phia aut est naturalis. aut rōnalis. aut mo
ralis. Prima agit de causa essendi. ⁊ iō du/
cit in potentiā patris. scda de ratiōe intelli
gendi. ⁊ ideo ducit in sapiētiā verbi. tercia
de ordine viuēdi. ⁊ ideo ducit in bonitatē
spūssancti. Rursus pma diuidit in metha/
physicā. mathematicā ⁊ physicā. Et prima
est de rerū essentijs. scda de numeris ⁊ figu
ris. tercia de naturis. virtutib9 ⁊ opationi/
bus diffusiuis. Et ideo pma in pmū prin/
cipiū patrē. secūda in eius imaginē filium.
tercia ducit in spūssancti donū. Secunda
diuidit in grāmaticā. que facit potētes ad
exprimendū. logicā. que facit pspicaces ad
arguendū. rhetoricā. que facit habiles ad
psuadendū siue monenduꝫ. Et hec similit
insinuat mysteriū beatissime trinitat. Ter
cia diuidit in monasticā. iconomicā ⁊ poly/
ticā. Et pma insinuat primi principij inna/
scibilitatē. secūda filij familiaritatē. tercia
spūssancti liberalitatē. Omnes autē iste sci/
entie habent regulas certas ⁊ infallibiles.
tanq̄ lumina ⁊ radios descēdentes a lege
eterna in mentē nostrā. Et ideo mens nr̄a
tantis splendorib9 irradiata et supfusa. ni/
si sit ceca. manuduci pt p seipam ad cōtem/
plandā illā lucem eternā. Hui⁹ autē lucis
irradiatio ⁊ consideratio sapiētes suspēdit
in admirationē. ⁊ ecōtra insipiētes q̄ nō cre
dunt vt intelligāt. ducit in pturbationē. vt
impleat illud ꝓpheticū. Illuminās tu mira
biliter a montib9 eternis. turbati sunt om/
nes insipientes corde.

De speculatione dei in sua imagine do/
nis gratuitis reformata.

Capitulum IIII. et gradus quartus.

# Sed quoniam non

solum per nos transeundo. verum etiam in nobis contingit contemplari primum principium. et hoc maius est quam precedens. ideo hic modus considerandi quartum obtinet contemplationis gradum. Mirum autem videtur cum ostensum sit quod deus ita propinquus sit mentibus nostris. quod tam paucorum est in seipsis primum principium speculari. Sed ratio est in promptu quia mens humana sollicitudinibus distracta. non intrat ad se per memoriam. phantasmatibus obnubilata. non redit ad se per intelligentiam. concupiscentiis illecta. nequaquam revertitur ad seipsam per desiderium suavitatis interne et leticie spiritualis. Ideo totaliter in his sensibilibus iacens. non potest ad se tanquam ad dei imaginem reintrare. Et quoniam ubi quis ceciderit. necesse habet ibidem recumbere. nisi apponat quis et adiiciat ut resurgat. non potuit anima nostra perfecte ab his sensibilibus relevari ad contuitum sui. et eterne veritatis in seipsa. nisi veritas assumpta forma humana in christo. fieret sibi scala reparans priorem scalam. que fracta fuerat in adam. Unde quantumcunque sit illuminatus quis lumine nature et sciencie acquisite. non potest intrare in se. ut in seipso delectetur in domino. nisi mediante christo. qui dicit. Ego sum ostium. per me si quis introierit salvabitur. et ingredietur et egredietur. et pascua inveniet. Ad hoc autem ostium non appropinquamus nisi in ipsum credamus. speremus et amemus. Necesse est igitur si reintrare volumus ad fruitionem veritatis. tanquam ad paradisum quod ingrediamur per fidem. spem et charitatem mediatoris dei et hominum iesu christi. qui est tanquam lignum vite in medio paradisi. Superinduenda est igitur imago mentis nostre tribus virtutibus theologicis quibus anima purificatur. illuminatur et perficitur. et sic imago reformatur. reficitur. et conformis superne hierusalem efficitur. et pars ecclesie militantis que est proles secundum apostolum hierusalem celestis. Ait enim. Illa que sursum est hierusalem libera est que est mater nostra. Anima igitur credens. sperans et amans iesum christum. qui est verbum patris incarnatum. increatum et inspiratum. scilicet via. veritas et vita. dum per fidem credit in christum. tanquam in verbum increatum. quod est verbum et splendor patris. recuperat spiritualem auditum et visum. auditum ad suscipiendum christi sermones. visum ad considerandum ipsius lucis splendores. Dum autem spe suspirat ad suscipiendum verbum inspiratum. per desiderium et affectum recuperat spiritualem olfactum. Dum charitate complectitur verbum incarnatum. ut suscipiens ab ipso delectationem. et ut transiens in illud per extaticum amorem. recuperat gustum et tactum. Quibus sensibus recuperatis. dum sponsum suum videt et audit. odoratur et gustat et amplexatur. decantare potest tanquam sponsa canticum canticorum. quod factum fuit ad exercitium contemplationis secundum hunc quartum gradum. quem nemo capit nisi qui accipit. quia magis est in experientia affectuali quam in consideratione rationali. In hoc namque gradu recuperatis sensibus interioribus. ad videndum summe pulchrum. ad audiendum summe armoniacum. ad odorandum summe odoriferum. ad degustandum summe suave. ad apprehendendum summe delectabile. disponitur anima ad mentales excessus. scilicet per devotionem. admirationem. exultationem. secundum illas tres exclamationes que fiunt in canticis canticorum. Quarum prima fit per superabundantiam devotionis. per quam fit anima sicut virgula fumi ex aromatibus mirrhe et thuris. Secunda per excellentiam admirationis. per quam fit anima sicut aurora. luna et sol. secundum processum illuminationum suspendentium animam ad ammirandum sponsum consideratum. Tercia per superabundantiam exultationis. per quam fit anima suavissime delectationis deliciis affluens. innixa totaliter super dilectum suum. Quibus adeptis efficitur spiritus noster hierarchicus ad conscendendum sursum. secundum conformitatem ad illam hierusalem supernam. in quam nemo intrat nisi prius per gratiam ipsa in cor descendat. sicut vidit Johannes in apocalypsi sua. Tunc autem in cor descendit. quando per reformationem imaginis. per virtutes theologicas. et per oblectationes spiritualium sensuum. et suspensiones excessuum. efficitur spiritus noster hierarchicus. scilicet purgatus. illuminatus. et perfectus. Sic etiam gradibus novem ordinum insignitur. dum ordinate in eo interius disponitur nunciatio. dictatio. ductio. ordinatio. roboratio. imperatio. susceptio. revelatio. unitio que gradatim correspondent novem ordinibus angelorum. ita quod trium primo dictorum gradus respiciunt in mente humana naturam. tres sequentes industriam. et tres postremi gratiam. Quibus habitis anima intrando in seipsam. intrat in supernam hierusalem. ubi ordines angelorum considerans. videt in eis deum. qui habitans in eis. omnes eorum operatur operationes. Unde

dicit Bern̄. ad eugeniū. Qr de' in seraphin
amat vt charitas. in cherubin nouit vt ve/
ritas. in thronis sedet vt equitas. in dn̄atio/
nib' dn̄atur vt maiestas. in p̄ncipatib' re/
git vt p̄ncipiū. in potestatib' tuet' vt salus.
in virtutib' opat' vt virt'. in archangel' re/
uelat vt lux. in angelis assistit vt pietas. Ex
quib' om̄ib' videt' deus om̄ia in om̄ib' per
p̄templationē ip̄i'. in mentib' in quib' ha/
bitat p dona affluentissime charitatis. Ad
hui' autē speculationis gradū. specialiter z
p̄cipue adminiculat' p̄sideratio sacre scri/
pture diuinit' immisse sicut phia ad p̄ce
dentē. Sacra eni scriptura p̄ncipaliter est
de opib' reparationis. Unde et ip̄a p̄cipue
agit de fide. spe z charitate. p quas virtutes
habet anima reformari et specialissime de
charitate. De q̄ dicit apostol'. q est finis p̄/
cepti. s̄m q est de corde puro. consciētia bo
na. et fide nō ficta. Ip̄a est plenitudo legis
vt dicit idem. Et saluator noster asserit to/
tam legē p̄phetasq; pendere in duob' p̄ce
ptis eiusdē. scz in dilectione dei et p̄ximi. q̄
duo innuunt' in vno sponso ecclie iesu chri
sto. qui simul est p̄xim' z deus. simul fra/
ter z domin'. simul etiā rex z amicus. simul
verbū increatū et incarnatū. formator no/
ster z reformator. alpha et o. Qui etiā sum/
mus hierarcha est. purgans. illuminās et
p̄ficiens sponsam. scz totā ecclesiā. et quā/
libet animā sanctā. De hoc igit' hierarcha
et ecclesiastica hierarchia ē tota sacra scri/
ptura. p quā docemur purgari. illuminari.
et perfici. et hoc s̄m triplicē legem in ea tra
ditā. scz nature. scripture z gratie. Vel po
tius s̄m triplicem partē eius principalem.
scz legem moysaicā purgantē. reuelationē
p̄pheticam illustrantē. z eruditionē euan/
gelicā perficientē. Vel potissimū s̄m tripli
cem eius intelligentiā spiritualē. scz tropo
logicam. que purgat ad honestatē vite. al/
legoricam. que illuminat ad claritatē intel/
ligentie. anagogicā. que perficit per exces/
sus mentales et sapiētie p̄ceptiones suauis
simas. s̄m tres virtutes p̄dictas theologi/
cas. et sensus spirituales reformatos. z ex/
cessus tres supra dictos. z actus mentis hie
rarchicos quib' ad interiora regredit' mēs
nostra. vt ibidē speculetur deū in splendo/
ribus sanctorū. et in eisdem tanq̄ in cubili
bus dormiat in pace et requiescat. sponso
adiurante q non excitetur donec de ei' vo
luntate p̄cedat. Ex his autē duob' gradi/
bus medijs p quos ingredimur ad cōtem
plandū deū intra nos. tanq̄ in specul' ima
ginum creatarū. et hoc quasi ad modū ala/
rum expansarū ad volandum. que tenebāt
medium locum. intelligere possumus q in
diuinis manuducimur p ip̄ius anime rati/
onalis potentias. naturaliter insitas. quā/
tum ad earū operationes. habitudines. et
habitus scientiales. s̄m q apparet ex tercio
gradu. Manuducimur etiā per ip̄ius ani
me potētias reformatas. z hoc gratuit' vir
tutibus. sensib' spiritualib'. z mentalib' ex/
cessib'. sicut patet ex quarto. Manuduci/
mur nihilomin' p hierarchicas operatio/
nes. scz purgationis. illuminationis z p̄fectio
nis mentiū humanaruz. per hierarchicas
reuelationes sacrarū scripturarū nobis p
angelos datarū. s̄m illud apl'i. q lex data ē
p angelos in manu mediatoris. Et tandez
manuducimur p hierarchias z hierarchi/
cos ordines. q̄ in mente nostra disponi ha
bent instar superne hierusalē. Quib' omni
bus luminib' intellectualib' mens nr̄a re/
pleta a diuina sapiētia tanq̄ dom' dei in/
habitat'. effecta dei filia. sponsa z amica. effe
cta christi capitis membrū. soror z coheres.
effecta nihilomin' sp̄usscti templū. funda/
tum p fidē. eleuatū p spem. z deo dedicatuz
p mentis z corpis sanctitatē. Quod totuz
facit sincerissima charitas christi. q̄ diffun
dit' in cordib' nostris p sp̄m sanctū qui da/
tus est nobis. sine q̄ spiritu scire nō possu/
mus secreta dei. Sicut eni q̄ sunt hoīs ne
mo scire p̄t nisi sp̄us homis q̄ est in illo. ita
z q̄ sunt dei nemo scit nisi sp̄us dei. In cha
ritate igit' radicemur z fundemur. vt possi/
mus cōp̄hendere cū om̄ib' sanct'. q̄ sit lon/
gitudo eternitatis. que latitudo liberalita
tis. que sublimitas maiestatis. et qd p̄fun/
dum sapiētie iudicantis.

De speculatione diuine vnitatis p eius
nomen p̄mariū quod est esse.

Capitulū V. et gradus quintus.

Quoniam autez
p̄tingit p̄templari deū. nō solū ex
tra nos. z intra nos. verūetiā su
pra nos. Extra nos per vestigiū. intra nos
p imaginē. z supra nos per lumen. qd est si/
gnatū supra mentē nostrā. qd est lumē veri
tatis eterne. cū ip̄a mēs nr̄a i mediate ab ip̄a

veritate formet. Qui exercitati sunt ĩ pmo
modo intrauerũt iã in atriũ añ tabernacu
lũ. q̃ vero in scdo intrauerũt in sctã. q̃ aũt in
tercio intrãt cũ summo põtifice in sctã san/
ctorũ. vbi sup̃ archã sunt cherubin glãe. ob/
umbrãtia ꝓpiciatoriũ. ꝑ q̃ intelligim⁹ duos
modos seu grad⁹ ꝯtẽplãdi dei inuisibilia ꝛ
et̃na. quoꝝ vn⁹ v̄sat circa dei essentialia. a/
lius v̄o circa ꝓpria ꝑsonaꝝ. Prim⁹ mod⁹ p̄/
mo ꝛ p̄ncipaliter defigit aspectũ in ip̄m eẽ.
dicens. q̄ q̃ est. est p̄muz nomẽ dei. Scd̃us
mod⁹ defigit aspectũ in ip̄m bonũ. dicens.
h̄ esse p̄mũ nomẽ dei. Primũ spectat potis/
sime ad vet⁹ testamẽtũ. qđ maxime p̄dicat
diuine essentie vnitatẽ. Vñ dictũ est moysi
Ego sum q̃ sum. Scd̃m ad nouũ qđ deter
minat ꝑsonarũ pluralitatẽ. baptizãdo ĩ no
mine p̄ris ꝛ filij ꝛ spũsscti. Ideo mgr̃ noster
christ⁹ volẽs adolescentẽ q̃ s̄uauerat legẽ.
ad euãgelicã leuare ꝑfectionẽ. nomẽ boni/
tatis deo p̄ncipalit̃ ꝑcise attribuit. Nemo
inq̄t bon⁹ nisi solus de⁹. Damascen⁹ igit̃ se
quẽs moysen dicit. q̄ q̃ est. est p̄mũ nomen
dei. Dionysi⁹ seq̄ns christũ dicit. q̄ bonũ ẽ
p̄mũ nomẽ dei. Volẽs igit̃ ꝯtemplari dei
inuisibilia q̃ ad essentie vnitatez p̄mo defi/
gat aspectũ in ip̄m eẽ. ꝛ videat ip̄m eẽ adeo
in se certissimũ. q̄ nõ põt cogitari nõ eẽ. q̄a
ip̄m est purissimũ. nõ occurrit nisi in plena
fuga nõ esse. sicͭ ꝛ nihil in plena fuga eẽ. Si
cut igit̃ oĩno nihil. nihil hʒ de esse. nec h̄ eiꝰ
ꝯditiõib⁹. sic ecõtra ip̄m esse nihil hʒ de nõ
esse. nec actu. nec potẽtia. nec s̄m v̄itatẽ rei.
nec s̄m estimationẽ nr̃am. Cũ aũt nõ esse p̄
uatio sit essendi. nõ cadit in intellectuz nisi
ꝑ esse. esse aũt non cadit ꝑ aliud. q̄ꝛ omĩe qđ
intelligit̃ aut ĩtelligit̃ vt nõ ens. aut vt ens
in potẽtia. aut vt ens in actu. Si igit̃ non
ens nõ p̄t intelligi nisi ꝑ ens. ꝛ ens in potẽ/
tia nõ nisi ꝑ ens ĩ actu. ꝛ esse noĩat ip̄m puꝝ
actũ entis. esse igit̃ est qđ p̄mo cadit in intel
lectu. ꝛ illud eẽ est qđ est pur⁹ act⁹. Sʒ hoc
nõ est esse particulare. qđ ẽ esse artatũ. q̄ꝛ ꝑ/
mixtũ est cũ potẽtia. nec esse analogũ. quia
mĩme hʒ de actu. eo q̄ mĩme est. Restat igi
tur q̄ illud esse est eẽ diuinũ. Mira igit̃ est
cecitas intellect⁹. q̃ nõ ꝯsiderat illud qđ p̄/
us videt. ꝛ sine q̃ nihil põt cognoscere. Sʒ
sicut ocul⁹ intent⁹ in varias coloꝝ differen
tias. lucẽ ꝑ quã videt cetera. nõ videt. ꝛ si vi
det nõ tñ aduertit. sic oculus mẽtis nr̃e in/
tent⁹ in ista entia particularia et vniuersa/
lia. ip̄m esse extra omĩe gen⁹ (licet primo oc/
currat menti. et ꝑ ip̄m alia) tñ nõ aduertit.
Vñ verissime apparet q̄ sicͭ oculus vespti
onis se hʒ ad lucẽ. ita se hʒ oculus mentis
nostre ad manifestissima nature. Quia as/
suefact⁹ ad tenebras entiũ ꝛ phantasmata
sensibiliũ. cũ ip̄am lucẽ summi esse intuet̃.
videt̃ sibi nihil videre. nõ intelligẽs q̄ ipsa
caligo summa est mẽtꝭ nr̃e illuminatio. sicͭ
qñ videt oculus purã lucẽ videt̃ sibi nihil
videre. Vide igit̃ ip̄m purissimũ esse si po/
tes. ꝛ occurret tibi q̄ ip̄m nõ potest cogita/
ri vt ab alio acceptũ. ac ꝑ hoc necessario co
gitatur vt om̄imode primũ. qđ nec de nihi
lo. nec ab alio põt esse. Quid enim est ꝑ se si
ip̄m esse nõ est ꝑ se. nec a se. Occurret etiaz
tibi vt carens om̄ino nõ esse. ac ꝑ h̄ vt nũq̄
incipiẽs. nunq̄ desinẽs. sed eternũ. Occur
ret etiã tibi vt nullo modo in se habẽs nisi
qđ est ip̄m esse. ac ꝑ hoc vt cũ nullo cõposi/
tũ. sed simplicissimũ. Occurret etiaz vt ni/
hil habens possibilitatꝭ. q̄ꝛ omĩe possibile a/
liquo mõ habʒ aliq̄d de nõ esse. ac ꝑ hoc vt
summe actualissimũ. Occurret vt nihil ha
bens defectibilitatꝭ. ac ꝑ hoc vt perfectissi/
mũ. Occurret postremo vt nihil habẽs di
uersificatiõis. ac ꝑ hoc vt summe vnũ. Esse
igit̃ qđ est esse purũ. ꝛ esse simplicit̃. ꝛ eẽ ab/
solutũ. est esse primariũ. eternũ. simplicissi/
mũ. actualissimũ. ꝑfectissimũ. ꝛ summe vnũ
Et sunt hec ita certa q̄ nõ potest ab intelli
gente ip̄m esse. cogitari hoꝝ oppositũ. ꝛ vnũ
hoꝝ necessario ĩfert aliud. Nã q̄ꝛ simplicit̃
est esse. ideo simplicit̃ primũ. q̄ꝛ simpliciter
primũ. ideo nõ est ab alio factũ. nec a seipso
potuit. ergo eternũ. Itẽ q̄ꝛ primũ ꝛ eternũ
ideo nõ ex aliis. ergo simplicissimũ. Itẽ q̄a
primũ. eternũ ꝛ simplicissimum. ideo nihil
est in eo possibilitatꝭ cũ actu ꝑmixtũ. ꝛ ideo
actualissimũ. Quia primũ. eternũ. simplicis
simũ. actualissimũ ideo ꝑfectissimuz. Tali
om̄ino nihil deficit. nec aliqua põt fieri ad
ditio. Quia primũ. eternũ. simplicissimum.
actualissimũ. ꝑfectissimũ. ideo summe vnũ.
Qđ em̄ ꝑ om̄imodã supabundantiã dicit̃.
dicit̃ respectu omniũ. Qđ etiaz simpliciter
ꝑ supabundantiaz dicit̃. impossibile est vt
ꝯueniat nisi vni soli. Unde si de⁹ noĩat esse
primariũ. eternũ. simplicissimũ. actualissi/
mũ. ꝑfectissimũ impossibile est ip̄m cogita/
ri nõ esse. nec esse nisi vnũ solũ. Audi igit̃ is/
rael. de⁹ tuus. de⁹ vn⁹ est. Si hec videos in

pura ment simplicitate. aliqliter pfunderis eterne lucis illustratione. Sed habeo vnde subleueris in admirationē. Nā ipm esse est primū et nouissimū. est eternū et psentissimū. est simplicissimū et maximū. est actualissimū et imutabilissimū. est pfectissimū et immēsum. est summe vnū et tamē omimodū. Si hec pura mēte miraris, maiore luce pfunderis. dū vlteri9 vides. qr ideo ē nouissimū. quia primū Quia em ē primuz. omia opat ꝑpter seipm. et ideo necesse est ꝙ sit finis vltim9. initiū et ꝯsummatio. alpha et o. Ideo est psentissimū. qa eternū. Quia em eternuz nō finit ab alio. nec deficit a seipo. nec decurrit ab vno in aliud. ergo nec habet pteritū. nec futurū. sed esse pns tm. Ideo maximū. qr simplicissimū. Quia em simplicissimū in essentia. ideo maximuz in virtute. quia virt9 quāto plus est vnita. tāto plus est infinita. Ideo imutabilissimuz qr actualissimū. Quia em actualissimū est. ideo est act9 purus. Et qd tale est. nihil noui acquirit. nihil habitū perdit. ac per hoc nō potest mutari. Ideo immēsum. quia pfectissimū. Quia em pfectissimū. ideo nihil potest cogitari vltra ipm meli9. nobili9. nec dignius. ac p hoc nihil maius. et omē tale est immēsum. Ideo omimoduz quia summe vnū. Quia em summe vnū. id est omis multitudinis vniuersale pncipiū. Ac p hoc ipm est vniuersal oim causa efficiēs. exemplans et terminās. sicut cā essendi. rō intelligendi et ordo viuēdi. Est igit omimoduz nō sicut oim essentia. sed sic cunctaꝝ essentiarū supexcellētissima et vniuersalissima et sufficiētissima causa. Cui9 virt9 qr summe vnita i essentia. id sūme infinitissima et multiplicissima in efficacia. Rursus reuertētes dicam9. qr igit esse purissimū et absolutū. qd est simplicit esse. est primariū et nouissimū. ideo est oim origo et finis cōsummās. Quia eternū et psentissimū. ideo oēs durationes ambit et intrat. qsi simul existēs eaꝝ centrū et circūferētia. Quia simplicissimuz et maximū. id totū itra oia. et totū extra oia. ac p hoc est sphera intelligibil. cui9 centruz est vbiq et circūferētia nusq. Quia actualissimū et imutabilissimū. id stabile manēs moueri dat vniuersa. Quia pfectissimū et imēsum. id est intra oia. nō inclusum. extra oia nō exclusuz. supra omia nō elatū. infra oia nō pstratū. Quia vero est summe vnuz et omimodū. ideo est omia in oib9. qauis omnia sint multa. et ipm nō sit nisi vnuz. et hoc qr p simplicissimā vnitatē. et serenissimā veritatē. sincerissimā bonitatē. est in eo omis virtuositas. omis exēplaritas. et ois cōmunicabilitas. ac p hoc ex ipo. et p ipm et in ipo sunt oia. Et hoc qr omipotens. omnisciēs. et omimode bonū. qd pfecte videre est eē beatum. sicut dictū est Moysi. Ego ostendā tibi omē bonum.

De speculatōne beatissime trinitatis in eius nomie quod est bonū.

Capitulū VI. et gradus sextus.

Post consideratiōnem essentialiuz eleuādus est oculus intelligētie ad cōtuitionē beatissime trinitat. vt alter cherub iuxta alterū statuat. Sicut aūt visiōis essentialiū ipm esse est principiū radicale. et nomen p qd cetera innotescūt. sic ꝯtemplationis emanationū ipm bonū est pncipalissimū fundamētū. Vide igit et attende. qnīaz optimū qd simplicit est. quo nihil meli9 cogitari potest. et hoc tale sic est. ꝙ nō pōt cogitari nō esse. qr omino meli9 est esse ꝙ non esse. sic est ꝙ nō potest recte cogitari. qn cogitetur trinū et vnū. Nā bonū dicit diffusiuum sui. Summū igit bonū summe diffusiuū est sui. Sūma autē diffusio nō potest esse nisi sit actualis et intrinseca. substātialis et hypostatica. naturalis et voluntaria. liberalis et necessaria. indeficiēs et pfecta. Nisi igit in summo bono eternaliter esset pductio actualis et consubstātialis et hypostatica. calis eque nobilis. sicut est pducens p modum generationis et spirationis. ita ꝙ sit eternalis principij eternaliter cōprincipiantis. ita ꝙ esset dilectus et cōdilectus. genitus scilicet et spirat9. hoc est pater et filius et spūssanctus. nequaꝗ esset summum bonum. quia nō summe se diffunderet. Nam diffusio ex tempore in creatura. nō est nisi centralis vel punctalis respectu immensitatis bonitat eterne. Unde et nō potest aliqua diffusio cogitari maior illa. ea videlicz in qua diffundens cōmunicat alteri totaz substantiā et naturā. Non igit summuz bonū esset si re vel intellectu illa carere posset. Si igit potes mentis oculo cōtueri puritatem bonitatis. que est act9 pur9 principij charitatiue diligent amore gratuito et de/

bito. ⁊ ex vtroqꝫ ꝑmixto q̄ est diffusio plenis
sima ꝑ modū nature ⁊ volūtat. s. q̄ est diffu
sio ꝑ moduꝫ verbi in q̄ oīa dicunt̄. et per
modū doni in quo cetera dona donantur.
potes videre ꝑ summā boni cōmunicabili
tatē necesse eē trinitatē p̄ris ⁊ filij ⁊ spūssan
cti. In quibꝰ necesse est ꝓpter summā boni/
tatē esse summā cōmunicabilitatē. ⁊ ex sum
ma cōmunicabilitate summā ꝯsubstantia/
litatē. ⁊ ex summa ꝯsubstātialitate summaꝫ
ꝯfiguralitatē. ⁊ ex his summā coequalitatē
ac ꝑ hoc summā coeternitatē. atqꝫ ex omni/
bus p̄dictis summā cointimitatē. qua vnꝰ
est in altero necessario ꝑ summā circūinces
sionē. ⁊ vnus operat̄ cū alio ꝑ omnimodā in
diuisionē substātie ⁊ virtutꝭ ⁊ operationis
ipsius beatissime trinitatꝭ. Sed cū hec cō/
templatio. vide ne te existimes cōprehēde/
re incōprehensibilē. habes eñ adhuc i his
sex conditiōibꝫ cōsiderare. quod vehemen
ter in stuporē admiratiōis inducit oculuꝫ
mentis nostre. Nā ibi est summa cōmuni/
cabilitas cū ꝑsonarū ꝓprietate. summa con
substātialitas cū hypostasum pluralitate.
summa cōfiguralitas cū discreta ꝑsonali/
tate. summa coequalitas cuꝫ ordine. sūma
coeternitas cum emanatiōe. summa coin/
timitas cū emissione. Quis ad tantorū mi
rabiliū aspectū nō cōsurgat in ammiratio/
nē. Sed hec oīa certissime intelligimus
esse i beatissima trinitate. si leuamꝰ oculos
ad superexcellentissimā bonitatē. Si eñ ibi
est summa cōmunicatio ⁊ vera diffusio. ve/
ra est ibi origo et vera distinctio. Et q̄a to/
tum cōmunicat̄. nō pars. idem ip̄m datur
quod habet̄. et totū. Igitur emanans ⁊ ꝓ/
ducens. et distinguunt̄ ꝓprietatibꝫ. et sunt
essentialiter vnū. Quia igitur distinguunt̄
ꝓprietatibꝫ. ideo habēt ꝑsonarū ꝓprietates.
et hypostasum pluralitatē. et originis ema
nationē. et ordinē nō posterioritatis sed o/
riginis. ⁊ emissionē nō localis mutatiōis.
sed gratuite inspiratiōis. ꝑ rationē auctori
tatis ꝓducentꝭ. quā habet mittēs respectu
missi. Quia vero sunt vnū substātialit̄. ideo
oportet ꝙ sit vnitas in essentia. et forma et
dignitate. ⁊ eternitate ⁊ existētia ⁊ incircū/
scriptibilitate. Dū ergo hec ꝑ se singullatim
consideras. habes vnde veritatē ꝯtemple/
ris. Dum hec ad inuicē confers. habes vn
de in admirationē altissimaꝫ suspendaris.
Et ideo vt mens tua ꝑ admiratōnē in ad/
mirabilem ascēdat cōtemplationeꝫ. hec si/
mul sunt cōsiderāda. Nam ⁊ cherubin hoc
designāt. que se mutuo aspiciebāt. Nec hoc
vacat a mysterio ꝙ respiciebāt se ꝟsis vul/
tibus in ꝓpiciatoriū. vt verificet̄ illud quod
dicit dominꝰ in Johāne. Hec est vita eter/
na vt cognoscant te solū verū deū. ⁊ quē mi
sisti iesum christū. Nā admirari debemus
nō solū conditiōes dei essentiales ⁊ ꝑsona/
les in se. verūetiā per cōparationeꝫ ad sup/
mirabilem vnionē dei ⁊ hominis in vnita
te ꝑsone christi. Si enim cherub es essen/
tialia dei ꝯtemplando. ⁊ miraris q̄a simul
est diuinū esse primū ⁊ nouissimū. eternuꝫ
⁊ p̄sentissimū. simplicissimū et maximū seu
incircūscriptuꝫ totum vbiqꝫ ⁊ nusq̄ꝫ cōpre/
hensum. actualissimū et nunq̄ꝫ motū. per/
fectissimū ⁊ nihil habens superfluū nec di/
minutū. ⁊ tamē immēsum ⁊ sine termio in/
finitū. summe vnū ⁊ tamē omnimodū. vt om
nia in se habēs. vt oīs virtꝰ. vt oīs veri/
tas. vt oē bonū. Respice ad ꝓpiciatorium
⁊ mirare ꝙ in ip̄o principiū primū iunctuꝫ
est cū postremo. deus cum hoīe sexto die
formato. eternum iunctū est cū hoīe tem
porali in plenitudine temporū de virgine
nato. simplicissimū cum summo cōposito.
actualissimū cū summe passo ⁊ mortuo. ꝑ/
fectissimuꝫ ⁊ immēsum cū modico. summe
vnū ⁊ omnimodū cū indiuiduo composito.
⁊ a ceteris distincto. hoīe scꝫ iesu christo.
Si autē alter cherub es ꝑsonaruꝫ ꝓpria
contēplando. et miraris cōmunicabilitatē
esse cū ꝓprietate. et consubstantialitatē cum
pluralitate. configurabilitatē cū personali/
tate. coequalitatē cum ordine. eternitatem
cū ꝓductione. cointimitateꝫ cū emissione.
q2 filꝰ missus est a patre. ⁊ spūssanctus ab
vtroqꝫ. q̄ tamē semꝑ est cū eis. ⁊ nunq̄ꝫ rece
dit ab eis. Respice in ꝓpiciatoriū et mirare
quia in christo stat ꝑsonalis vnio cū trinita
te substanciarū ⁊ naturaruꝫ dualitate. stat
omnimoda ꝯsensio cū pluralitate volunta/
tum. stat dei ⁊ hoīs cōpredicatio cū plura
litate ꝓprietatū. stat coadoratio cū plurali/
tate nobilitatū. stat coexaltatio super oīa
cū pluralitate dignitatū. stat condomina/
tio cū pluralitate potestatū. In hac autem
ꝯsideratiōe est ꝑfectio illuminatiōis mētis.
dum q̄si in sexta die videt hominē factum
ad imaginē dei. Si eñ imago est silitudo
expressiua. dū mens nostra contemplat̄ in

christo filio dei q est imago dei inuisibilis p naturā. humanitatē nostraꝝ tā mirabilit exaltatā tam ineffabilit vnitā. videndo simul in vnū pmū z vltimū. summū z imuz. circūferentiā z centrū. alpha z o. causatū et causam. creatorē z creaturā. librū. s. scriptū intus z extra. iā puenit ad quandā rem pfectam. vt cū deo ad pfectionē suaꝝ illuminationū. in sexto gradu q̄si in sexta die perueniat. nec aliqd iam amplius restet nisi dies requiei. in q p mentis excessum reqescat humane mentis pspicacitas ab omni ope qd patrarat.

De excessu mentali z mystico. in q requies dat intellectui. affectu totalit in deuz p excessum trāseunte. Cap. VII.

His igitur sex cōsiderationibus excursis tanq̄ sex gradibus throni veri salomonis. quibus puenit ad pacē. vbi verus pacificus in mente pacifica tanq̄ in interiori hierosolyma reqescit. tanq̄ etiā sex alis cherub. qbus mens veri ɔtemplatiui. plena illustratōne supne sapiētie valeat sursum agi. tanq̄ etiā sex diebus pmis in quibus mens exercitari habet. vt tandē pueniat ad sabbatismū quietis. Postq̄ mens nr̄a ɔtuita est deū extra se p vestigia z in vestigiis. intra se p imaginē z in imagine. supra se p diuine lucis similitudinē sup nos relucentem. z in ipa luce. sm q possibile est sm statū vie z exercitium mentis nr̄e. cū tandē in sexto gradu ad hoc peruenerit vt speculet in pncipio pmo z sūmo z mediatore dei z hoim iesu christo. ea qrū similia in creaturis nullatenus repiri possūt. z que oēm pspicacitatē humani intellectus excedūt restat vt hec speculādo trāscendat z trāseat. nō solū mundū istū sensibilē. verū etiā semetipam. in q transitu christus est via z ostiū. christus est scala z vehiculū. tanq̄ ppiciatoriū sup archā dei collocatū. z sacramētū a seculis absconditū. Ad qd ppiciatoriū qui aspicit plena ɔuersione vultus aspiciendo ad eū in cruce suspensum. p fidez. spem z charitatē. deuotionē. āmirationē. exultationē. appreciationē. laudē z iubilationem. pascha hoc est trāsitū cū eo facit. vt p virgā crucis trāseat mare rubrū. ab egypto itrās desertū. vbi gustet manna absconditū. z cū christo reqescat in tumulo. q̄si exterius mortuus. sentiens tn̄ quātū possibile est sm statum vie qd in cruce dictū est latroni coherenti christo. Hodie mecū eris in paradiso Qd etiā ostensum est beato Francisco. cū in excessu ɔtemplatiōis in monte excelso (vbi hec q̄ scripta sunt mente tractaui) apparuit seraph sex alarū in cruce ɔfixus. vt ibidem a socio eius (qui tunc cū eo fuit) ego z plures alii audiuimus. vbi in deū transiit p ɔtemplatiōis excessum z positus est in exemplū pfecte ɔtemplatiōis. sicut prius fuerat actionis. tanq̄ alter iacob mutatus in israel. vt oēs viros vere spūales deus p eū inuitaret ad hmōi transitū z mētis excessum. magis exemplo q̄ vbo. In hoc aūt trāsitu si sit pfectus oportet q relinquant oēs intellectuales opatiōes. z apex affectus totus trāfferatur z trāsformet in deū. Hoc aūt est mysticū z secretissimū. qd nemo nouit nisi q accipit. nec accipit nisi q desiderat. nec desiderat nisi quē ignis spūssancti medullitus inflāmat. quē christus misit in terrā. Et ideo dicit Apl's hanc mysticā sapiā esse p spiritū sanctū reuelatā. Quoniā igit ad hoc nihil pōt natura. modicū potest industria paruz est dandū inqsitioni. z multū vnctioni. parum dandū est lingue. z plurimū interne leticie. parū dandū est verbo z scripto. z totuz dei dono. sez spirituiscto. parꝫ aut nihil dandū est creature. z totū creatrici essentie. patri z filio z spūiscto. dicendo cū Dyonisio ad deum trinitatē. Trinitas supessentialis. z superdeus z supoptime christianoꝝ inspector theosophie. dirige nos in mysticoꝝ eloquiorū supincognitū z suplucentē. z supsublimissimū verticē. vbi noua z absoluta et inɔuersibilia z incōmutabilia theologie mysteria. sm suplucentē absconditum occulte docentis silentij caliginem in obscurissimo (qd est supmanifestissimū) supsplendentez z in q oīe relucet. z inuisibiliū supbeatorū splendoribus supimplentē inuisibiles intellectus. Hoc ad deū. Ad amicū autem cui hec scribunt dicat cū eodē. Tu autē o amice circa mysticas visiōes corroborato itinere. z sensus desere. z intellectuales opatōes z sensibilia z inuisibilia. z oīe nō ens z ens. z ad vnitatē vt possibile est inscius restituere ipsius qui est sup oēm essentiā z scientiā. etenim teipso z omnibus immēsurabili z absoluto pure mentis excessu ad supessentialē diuinarū tenebrarū radium. oīa deserēs. z ab oībus absolutus ascēdes. Si autē queris

quomō hec fiant. interroga grām. non doctrinā. desideriū. nō intellectū. gemitū ozonis. nō studiū lectōis. sponsuz. nō magistz. deū. nō hoiem. caliginē. nō claritatē. nō lucem. sed ignē totalit' inflāmantē. z in deū excessiuis vnctionib9. z ardētissimis affectionib9 transferentē. Qui quidē ignis de9 est. z hui9 camin9 est in hierl'm. z christ9 homo hūc accēdit in feruoze sue ardentissime passionis. quez solus ille vere pcipit. qui dicit. Suspendiū elegit aīa mea. z mortem ossa mea. Quā mortē q̄ diligit videre pōt deuz. quia idubitant' verz est. Nō videbit me hō. z viuet. Moziamur ḡ z ingrediamur in caliginē. imponam9 silentiū sollicitudinibus ɔcupiscētijs z fantasmatib9. trāseam9 cum christo crucifixo ex hoc mūdo ad pr̄em. vt ostenso nob pr̄e dicam9 cū philippo. sufficit nobis. Audiam9 cum paulo. Sufficit tibi grā mea. Exultem9 cū dauid dicentes. Defecit caro mea z coz meū. deus cordis mei. z pars mea de9 ineternū. Benedictus dn̄s ineternū. z dicat om̄is pp̄s. fiat fiat.

Finit Itinerari9 mentis in deū sancti Bonauenture.

Incipit plogus in paruū bonū scī Bonauenture. qđ alias incendiū amoris dicit' vel regimen ɔscientie. vel fons vite.

# Vigilans uero

e animā meā tanq̄ frigiditate tenebratā calescere conoz. quā in deuotiōe desertā scio incendi. z ingenti nimirū desiderio sup terrigenas eleuari. Nō em̄ in ocio aduenit mihi affluētia amoris eterni. neq3 dū corpalit' fuerā nimis aggrauatus. z fatigat9 p̄ itinere ardorē ip̄m specialē potui sentire. aut etiā īmoderate occupatus solacijs vel cuidā vltime dispositiōi dedit9. imo me in talib9 refrigescere deprehendi donec iterū postpositꝫ om̄ib9 q̄b9 exterius possem detineri. solūmō saluatoris ɔspectib9 assistere ɔtenderē. in internisq3 odorib9 imozare. Istū ergo librū offero intuendū nō phis. nō mūdi sapiētib9. non magnis theologꝫ. infinitꝫ q̄stionib9 implicatꝫ. sed rudib9 z indoctꝫ. magꝫ deum diligere q̄3 multa scire conātib9 Nō em̄ disputādo sed agendo scit' ars amādi. Arbitroz aūt ea q̄ hic cōtinent' ab istis q̄stionarijs. z in diꝫ scientia sūmis. sed ī amoze christi inferiorib9 nō posse intelligi. vnde nec eis scriberē decreui. nisi postposit' z oblitis cūctis que ad mūdū ptinēt solis ɔditoris inardescāt desiderijs mancipati. Primo q̄dē vt oēm terrenā dignitatē fugiāt. oēm ostentationem scie z vanā gl'iam odiāt. ac demū pauptati altissime se ɔformātes. orādo z meditādo. diuine dilectiōi iugiter assistāt. Sic nimirū apparebit eis interi9 igniculus q̄dez virtutis increate. z cōponens coz eoz ad capiendū calorē q̄ cuncta caligo ɔsumet'. eleuabit eos in ardorē amabilēz amenissimū. vt tpalia trāscendāt z thronū teneāt in termino trāquillitatꝫ. Quo em̄ scientiores sunt eo aptiores sunt vel eēnt ad amandū si vere spernerēt seipos z ab alijs sperni gauderent. Proinde qz hic vniuersos excito ad amorē. amorisq3 supferuidū ac supnaturalem affectū. vtrūq3 ostēdere conabor. istius libri titulus incendiū amoris dicat'.

# Ecc descripsi

e eam tibi tripliciter Prouerbioz. xxij. Cū om̄is scia debeat gerere trinitatꝫ isigne. pcipue illa scia q̄ in sacra scriptura docet'. debet in se repsentare vestigiū trinitatis. Propter h̄ sapiēs eā tibi tripliciter descripsisse dicit. pter triplicē ip̄i9 intellectū spūalem. moralē scꝫ allegoricū z anagogicū. Hic aūt triplex intellect9 rn̄det triplici actui hierarchico. scꝫ purgatōi. illuminationi z pfectioni. Purgatio aūt ad pacez ducit. Illumīatio ad veritatez. Perfectio ad charitatē. Quib9 pfecte adeptis. aīa beatificat'. z s'm hoc q̄ circa hec versat'. suscipit meriti incrementū. In hoz igit' triū cognitione dependet scīa toti9 theologie. z meritū vite eterne. Sciendū ḡ est q̄ triplex est modus exercendi se circa hanc triplicez viam. scilicet.

| | |
|---|---|
| Legendo | Lectio est diffusioz. |
| Meditādo | Meditatio ē breuioz. |
| Orando | Orō est cōpendiosioz. |

Lectio em̄ hui9 triplicꝫ vie totā ɔtinet sacrā scripturā. imo fere omnē sanā doctrinā sicut om̄ū ē. s. in tractatu de reductiōe omniū artiū ad theologiā. Quidā ali9 liber habet sic. Sciendū igit' q̄ triplex est mod9 exercendi se circa hanc triplicē viam. scilicꝫ

meditando.orando ꝛ ꝯtemplando.

P Rimo meditationis formaʒ breuiter libeat intueri. Scienduʒ ergo ꝙ tria ſunt in nobis.ſm quoruʒ vſum in hac triplici via exercemur.ſcʒ.

Stimulus cõſciencie.
Radius intelligentie.
Igniculus ſapientie.

Si ergo vis purgari.verte te ad conſcientie ſtimulum. Si illuminari.ad intelligentie radiũ. Si perfici.ad ſapientie igniculũ ſm conſiliũ beati Dionisij ad Titum.vbi eum hortatur dicẽs. Uerte te inquit ad radium ꝛc̃. Ad ſtimulũ conſcientie debet homo exercere ſeipm̃. hoc modo meditando in via purgatiua.ſcilicet vt

Primo ſeipm̃ exaſperet.
Secundo exacuat.
Tercio dirigat.

Nam
Exaſperãdus eſt recordatione peccati.
Exacuend⁹ circũſpectiõe ſui
Rectificandus conſideratiõe boni.

Peccati autẽ recordatio dʒ eſſe in hunc modum. Ut arguat ſe animus

De
Multiplici negligentia.
Multiplici ꝯcupiſcẽtia.
Multiplici nequicia.

Fere enim omnia peccata et mala noſtra. ſiue contracta.ſiue acta.reduci poſſunt ad hec tria.

Circa negligentiã autẽ attende ꝙ pmo debet recogitare homo.ſi in ſe fuerit negligẽtia.ſcilicet

Cordis cuſtodiendi.
Tempoꝛ expendẽdi.
Finis intendendi.

Hec enim tria ſunt ab om̃ibꝫ ſumma cũ diligentia obſeruanda.ſcilicet

Ut coꝛ bene cuſtodiat.
Ut temp⁹ vtiliter expendatur.
Ut finis debit⁹ in om̃i ope pſigat.

Scḋo dʒ hõ cogitare ſi negligẽs fuerit in oꝛone.in lectiõe ꝛ in boni opis executiõe In his tribꝫ debet vnuſquiſqꝫ diligẽter ac ſollicite ſe exercere ꝛ excolere.vt poſſit fructum bonũ dare in tpe ſuo.eo ꝙ vnũ horũ ſine altero nequaqꝫ ſufficiat.

Tercio debet cogitare ſollicite ſi negligens fuerit Ad penitendũ. Ad reſiſtenduʒ Ad pficiendũ. Debet eñi vnuſqſqꝫ cũ ſumma diligẽntia deflere culpã cõmiſſam. Repellere tentationẽ diabolicã. Proficere de vna virtute in aliaʒ.vt ſic poſſit ꝑuenire ad terram pmiſſam.

Circa concupiſcentiã aũt debet cogitare homo ſi in eo viuat ſcilicet

Concupiſcentia voluptatis.
Cõcupiſcẽtia curioſitatis.
Concupiſcentia vanitatꝭ. Que ſunt radices totius mali.

Primo igitur recogitanda eſt ꝯcupiſcẽtia voluptatis.que tunc in homine viuit ſi fuerit in eo ſcilicet

Appetitus
Dulcium
Mollium
Carnaliũ
Hoc eſt

Si hõ qrat
Libaria ſapoꝛoſa.
Ueſtimẽta delicioſa.
Oblectamẽta luxurioſa.

Que oĩa nõ ſolũ rephẽſibile eſt appetere cũ ꝯſenſu.ſed etiã dʒ hõ reſpuere pmo motu.

Scḋo recogitanda eſt concupiſcentia curioſitatis ſi viuat vel vixerit in homine. Hoc autẽ dephenditur.

Cũ qs appetit
Scire occulta
Uidere pulchꝛa.
Habere chara.

In oĩbꝫ his eſt viciũ auaricie ꝛ curioſitatꝭ. Multũ rephenſibile eſt hoc in homĩe.

Tercio recogitanda eſt ꝯcupiſcẽtia vanitatis.q̃ tunc viuit in hoĩe.ſi in eo fuerit.

Appetitus
Fauoꝛis.
Laudis.
Honoꝛis.

Que omnia vana ſunt.ꝛ hominẽ vanũ reddunt.ꝛ ita fugienda ſunt ſicut cõcupiſcẽtia mulierũ. Et de omni tali debet conſcientia arguere coꝛ humanũ.

Circa nequiciã autẽ debet cogitare hõ ſi in ſe vigeat vel aliqñ viguerit ſcilicet

Iracundia
Inuidia
Accidia. Que faciunt hoĩem nequã

Primo cogitanda eſt iracundie nequicia.que conſiſtit

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Aĩo | Coꝛde | | Affectu. |
| In Sigñ | vł i | Facie | vł in | Affatu. |
| | Uerbo | Clamoꝛe | | Effectu. |

Scḋo recogitãda eſt neq̃cia inuidie.

Que i aliena
Proſperitate tabeſcit.
Aduerſitate hilareſcit.
Mendicitate refrigeſcit.

Tercio recogitāda est nequicia accidie. ex qua oriuntur. scilicet
Suspitiōnes male.
Cogitatiōes blasphemie.
Detractiones maligne.
Omnis enī talis nequicia admoduz detestanda est. Ex hac trifaria recordatione triplicata. debet exasperari stimulus cōsciencie. ⁊ amaricari ania. vt possit homo consequi salutē.

v Jpō qualiter exasperari debeat stimulus cōsciencie i recordatiōe peccati. videndū est qualiter sit exacuendus stimulus in circūspectione sui. Tria autem debet homo circa se circūspicere. scilicet
Diem mortis imminentē.
Sanguinē christi recentē.
Faciem iudicis p̄sentē.
In his trib9 acuitur stimulus conscientie contra omne malū.
Pr͞io nāq; acuit͞ dū ɔsiderat hō diē mortis

Quia est
Indeterminabilis.
Inevitabilis.
Irrevocabilis.

Quē si diligent inspiciat. diligentissime laborabit. vt dū temp9 habet purget

Ab omni
Negligentia.
Concupiscentia.
Nequicia.

Quis enim moraret in culpa. qui nō ē certus de die crastina.
Scdō acuit͞ duz ɔsiderat homo sanguinem christi effusum.

Pro
Humano corde excitando.
Eodem abluendo
Ipō mollificādo.

Vel effusum p̄ humana immūdicia mūdificanda. p̄ humana morte viuificāda. ⁊ p̄ humana ariditate fecūdanda. Quis enī tam hebes vt p̄mittat in se regnare culpā negligētie. concupiscentie. vel neqcie. q̄ cogitat se p̄fusum illo p̄cioso sanguine.
Tercio acuit͞ dū ɔsiderat hō faciē iudicis

Que est
Infallibilis.
Inflexibilis.
Infugibilis.

Nullus enī pōt aliq̄ modo fallere ei9 sapientiā. Flectere iusticiā. Effugere vindictaz Quia ḡ nullū bonū irremuneratū. nullum malū impunitū. q̄s nō acuet͞ ex hac cōsideratione contra oīe malū.

p Ost hec videndum est quō stimul9 ɔscientie sit rectificādus in cōsideratione boni. Tria autē sunt bona meditanda. in quorū acq̄sitione rectificat͞ stimulus ɔscientie. scilicet.
Strennuitas contra negligentiā.
Seueritas contra ɔcupiscentiā.
Benignitas contra nequiciā.
His enī trib9 habitis. fit ɔscia bona. mūda ⁊ recta. Et h̄ est qd̄ dr̄ Mich. vi. Indicabo tibi hō q̄d sit bonū. ⁊ q̄d domin9 reqrat a te. Utiq; facere iudiciū ⁊ diligere misc̄diaz et sollicitū ambulare cū deo tuo. In q̄bꝰ verbis tangunt͞ illa tria p̄dicta. Sic͞ ⁊ dn̄s h̄ eadē tāgit i luca xii. Sint lūbi vr̄i p̄cincti.
Primo igit͞ inchoandū est a strēnuitate. q̄ viā p̄bet aliis. Licet aūt eā sic describere Strēnuitas est q̄dā vigor animi excutiēs omnē negligentiā. ⁊ disponens aiam ad faciendū bona opera. scilicet
Uigilanter.
Confidenter.
Eleganter.
Hec est q̄ viā p̄bet ad oīa bona sequētia.
Scdō sequit͞ seueritas. q̄ est quidam vigor animi restringens oēm ɔcupiscentiā. ⁊ habilitans animā. ac feruentē reddens eā ad amorem. scilicet
Asperitatis.
Paupertatis.
Uilitatis.
Tercio sequit͞ benignitas. que est quidā dulcor anime. excludens omnē nequiciaz. ⁊ habilitans animā.

Ad
Beniuolentiā.
Tolerantiam.
Internā leticiā.

Et hic ē termin9 purgatiōis s̄m viā meditationis. Nā oīs ɔscia mūda leta est ⁊ iocūda. Qui igit͞ vult purgari. h̄eat se mō predicto ad stimulū ɔscie. In p̄dicta tn̄ exercitatione a q̄lib3 p̄missoꝝ p̄t inchoari nr̄a meditatio. Trāseundū est etiā ab vno i aliud. ⁊ tādiu imorādū. q̄usq; trāq̄llitas et serenitas acq̄rat͞ ⁊ p̄cipiat͞. ex q̄ orit͞ sp̄ūal͞ iocunditas. Qua adepta p̄mpt9 est anim9 vt sursum tendat. Incipit ḡ via ista a stimulo ɔscie. ⁊ terminat͞ in affectū sp̄ūal͞ leticie. exercet͞ in dolore. ⁊ ɔsummat͞ in amore.

De via illuminatiua.

s Ecundo loco post viā purgatiuam sequit͞ illuminatiua. In q̄ se dz hō

exercere ad radiū intelligentie. hoc ordine. Nam radius intelligentie.

Est
- Primo ptendēd⁹ ad mala dimissa.
- Secundo dilatādus ad beneficia commissa.
- Tercio reflectēd⁹ ad pmia pmissa.

Protenditur autez radius intelligētie ad mala dimissa. dum sollicite pensant mala que domin⁹ indulsit. que tot sunt quot sunt peccata que cōmisimus. z tam magna quantis eramus malis astricti. et quantis bonis priuati. Et hec meditatio satis patet ex precedenti. Nec hoc solum attendendum est quanta mala cōmisimus. sed etiaz considerandū est in quanta mala incidissemus si domin⁹ pmisisset. Et cum hec diligenter pensantur. per radiū intelligētie tenebre nostre illuminant. Et talis illuminatio cōiuncta debet eē gratitudini affectionis. alioquin non est illuminatio celestis ad cuius splendorem videmus sequi calorem. Unde gratie hic agende sunt pro dimissione malorum cōmissorū. vel possibiliū committi.

- Infirmitate.
- Necessitate.
- Uoluntatꝫ puersitate.

Secundo videndū est qualiter iste radius intelligentie dilatet in ꝯsideratiōe beneficiorū cōmissorū. que quidē sunt in triplici genere. Quedā enim

spectāt ad
- Complementū nature.
- Adiutoriū gratie.
- Donū supabundātie.

Ad cōplementū nature spectat quod dedit deus ex parte corpis. scilicet
- Membrorū integritatē.
- Complexionis sanitatē.
- Sexus nobilitatem.

Ex pte sensus dedit
- Uisum pspicuū.
- Auditum acutū.
- Sermonē discretū.

Ex parte aie dedit
- Ingenium clarum.
- Judiciū rectum.
- Animū bonū.

Ad adiutoriū autē gratie spectat primo φ dedit gratiā baptismalē.

Qua
- Deletur culpa.
- Restituit innocentia.
- Confertur iusticia.

Et per hoc dignū facit vita eterna.

Scđo φ dedit gratiā penitentialē.

ꝗntū ad
- Animi voluntatē.
- Tpis oportunitatē.
- Religionis sublimitatē.

Tercio φ dedit graz sacerdotalē. p ꝗm fecit
- Dispensatores doctrine.
- Dispensatores indulgentie.
- Dispensatores eucharistie.

In quibꝫ omnibꝫ ꝭm plus z minus dispensantur verba vite.

Ad donū autē supabundātie spectat φ primo dedit totū mundū. scilicet
- Inferiora ad obsequiū.
- Paria ad meritum.
- Superiora ad patrociniū.

Secundo dedit filium suum.

Et hoc
- In fratrē z amicū.
- In nostrū ꝑcium.
- In cibū quotidianū.

- Primū in incarnatione.
- Secundū in passione.
- Terciū in altaris ꝯsecratione.

Tercio dedit spiritū sanctū.

Et hoc
- In signaculū acceptatōis
- In ꝑuilegiū adoptiōis.
- In anulū desponsatiōis

Et p hoc fecit animā christianā.

Uere
- Suam amicam.
- Suam filiam.
- Suam sponsam.

Hec omnia sunt mira z ineffabilia. et in eorū meditatione ad modū sponse aia debet esse deo grata.

Tercio circa viam illuminatiuā videndū est qualit iste radi⁹ intelligentie p meditationē est reflectēdus. vt ad fontē tot⁹ boni reuertat. recogitādo pmia pmissa. Cōsiderandū est ergo sollicite z frequēter pensandū. φ deus ꝗ nō mentit. credentibꝫ diligentibꝫ se pmisit veraciter.

- Amotionē omniū malorū.
- Associationē omniū sanctoꝝ.
- Impletionē oīm desiderioꝝ ī seipso.

qui origo est z finis oīm bonorum. Qui est tantū bonū φ

Excedit
- Omnē petitionē.
- Oēm desideriū dilatatōez.
- Omnē estimationē.

Et nos tanto bono dignos reputat. si diligim⁹ z appetim⁹ eū sup omnia. z ꝓpter se. Et ideo cū oīni desiderio z affectu ac beniuolētia debemus in ipm tendere.

De via vnitiua z ꝑfectiua.

P Ostremo sequit͛ q̄liter nos exerce/re debem⁹ ad igniculū sapie. Hoc aūt faciendū est h̄ ordine. Quia iste igniculus sapie sollicite ac diligenter.

Est
- Primo ꝯgregandus.
- Scd̄o inflāmādus.
- Tercio subleuandus.

Congregat͛ autē ꝑ reductionē affectōis ab omni amore creature. A cui⁹ amore re/uocari debet affectio. Qm̄ amor creature nō ꝑficit. ꝛ si ꝑficit nō reficit. ꝛ si reficit non sufficit. Jō oīs amor talis ab affectu debet om̄ino elongari. Scd̄o inflāmādus est igniculus iste. ꝛ h̄ ex ꝯuersione affectionis sup amorē sponsi. Et h̄ quidē fit. vl' compa rando ip̄m amorē ad seip̄m. vel ad effectū supnorū ciuiū. vel ad ip̄m sponsum. Tunc autē hoc fit quādo attendit ꝙ ꝑ hunc amo rem potest in nobis suppleri om̄is indigen tia. ꝛ ꝙ per amorē est in beatis omnis bo ni abundantia. et ꝙ per amorē habet͛ ipi⁹ summi desiderabilis ꝑsentia. Hec eñ sūt que affectū inflāmant. Tercio subleuan dus est igniculus iste. ꝛ hoc supra om̄e sen/sibile. imaginabile. ꝛ intelligibile. hoc ordi/ne vt homo immediate de ip̄o quem perfe cte optat diligere.

Primo meditando discat ꝙ ille quē diligit

Nō est
- Uisibilis.
- Audibilis.
- Odorabilis.
- Gustabilis.
- Tāgibilis
- Sensibilis.

Immo totus desiderabilis.

Secundo cogitet ꝙ ille quēm diligendo querit

Nō est
- Terminabilis.
- Figurabilis.
- Numerabilis
- Circūscriptibil'
- Cōmutabilis.
- Jmaginabilis.

Sz tot⁹ de siderabilis.

Tercio cogitet ꝙ ille quem diligit.

Nō est
- Demōstrabilis.
- Diffinibilis.
- Opinabilis
- Estimabilis
- Inuestigabilis.
- Intelligibilis.

Sed tot⁹ de/siderabilis.

Ex his autem liquide patet. qualiter ad sapientiā sacre scripture ꝑueniri potest. me ditando scilicet

Circa viā.
- Purgatiuam.
- Illuminatiuā.
- Perfectiuā.

Et nō solum sacre scripture ꝯtinētia. imo oīs meditatio nr̄a dz versari circa ista. Nā oīs meditatio sapiēt͡ʒ aut est circa opa hūana. cogitādo sci licet q̄d hō fecerit ꝛ q̄d debeat facere. ꝛ que sit rō mouēs. Aut circa opa diuina. cogitā/do scʒ q̄nta de⁹ homini cōmiserit ꝙ oīa fe/cit ꝓpter hoīem. q̄nta dimiserit. ꝛ q̄nta rep/miserit. ꝛ in h̄ claudunt͛ opa creatiōis. repa ratiōis ꝛ glorificatiōis. Aut circa vtrorūq͡ʒ ꝑncipia. q̄ scʒ sunt de⁹ ꝛ aīa. q̄lit͛ hec ad inui cem sunt copulanda. Et in hoc debet stare om̄is meditatio nr̄a. q͛ est finis oīs cogni/tionis ꝛ opationis. ꝛ est sapiētia vera ī qua est cognitio ꝑ verā experientiā. In hmōi autē meditatiōe. tota aīa nr̄a debet esse in/tenta ꝫm vires suas. scʒ ꝫm rationē et syn/deresim. ꝯscientiā ꝛ voluntatē. Nā in hmōi meditatiōe. Rō ꝑcunctādo affert ꝓpositio/nem. Synderesis sententiando ꝑfert diffini tionē. Cōscientia testificādo infert ꝯclusio nē. Volūtas ꝑeligendo defert solutionem. Verbi grā. Si q̄s velit meditari circa viā purgatiuā. debet rō querere q̄d debeat fie/ri de hoīe. q̄ tēplū dei violauit. Syndere/sis rn̄det ꝙ aut dz disꝑdi. aut lamēt͡ʒ pnīe purgari. Conscīa assumit. Tu es ille. g͛ vel oportet te dānari. aut stimulis pnīe affligi. Deinde volūtas ꝑeligit. s. ꝙ recusat dāna/tionē et͛nā. ꝛ assumit volūtarie pnīe lamēta Iuxta hūc modū ī vijs alijs incedēdū ē.

## Sequitur de orōne

quōꝫ ꝑ eā ꝫ veniat͛ ad sapiām sacre scripture.

P Ostq̄͡ʒ dixim⁹ q̄liter ad sapiām ve/ram ꝑuenit͛. legēdo ꝛ meditādo. vi/dendū est nūc qualit͛ ad ip̄am ꝑue/nitur orando. Sciendū aūt est ꝙ in orōne sunt tres grad⁹ siue ptes ip̄am ꝑficiētes.

Quorꝫ
- Prim⁹ est deploratio miserie.
- Scd̄us imploratio miscdie.
- Tercius exhibitio latrie.

Latrie aūt cultū deo exhibere nō possum⁹ nisi ab eo grāꝫ cōsequamur. Misericordi/am vero dei ad dandā grām nō possumus inflectere nisi ꝑ deplorationē ꝛ expositionē nr̄e miserie ꝛ indigentie. Nā oīs ꝑfecta orō debet hr̄e istas tres partes. Nō eñ sufficit vna sine altera. nec ꝑducit ad metā ꝑfectā. ꝛ ideo hec tria sunt semꝑ iungenda.

Deploratio aũt miserie circa q̃mcũq͂ miseriã fit. siue p pperpetratiõe culpe. siue p amissione grẽ. siue p dilatiõe glẽ. hec tria dz hr̃e scz dolorẽ. pudorẽ ꝛ timorẽ. Dolorẽ ꝓpt dãnũ siue incõmodũ. Pudorẽ ꝓpt opprobriuz siue inhonestũ. Timorẽ ꝓpt piculũ siue reatũ. Ex mẽoria em̃ p̃teritoꝝ oriꝛ dolor. dũ recordaꝛ. Quid omisit. q꞉ precepta iusticie. Quid cõmisit. q꞉ ꝓhibita culpe. Quid amisit. q꞉ g̃tuita vite. Ex intelligẽtia p̃ñtium oriꝛ pudor. dũ attẽdit. Ubi sit. q꞉ longe in imo q̃ fuerat ꝓpe i sũmo. Qual' sit. q꞉ feda i luto q̃ fuerat pulchra imago. Que sit. q꞉ ancilla q̃ fuerat libera. Ex puidẽtia futuroꝝ oriꝛ timor. dũ p̃cogitat. Quo tẽdat. q꞉ ad iferos ꝓperat gressus eꝰ. Quid occurrat. q꞉ iudiciũ ieuitabile. iustũ tñ. Quid assequtur. q꞉ stipendiũ mortꝭ eťne. Imploratio aũt mis̃cdie circa quã cũq͂ g̃ram inuocet. dz eẽ. Cũ affluẽtia desiderii. qđ habemꝰ a spũ scõ. q̃ postulat p nob gemitib' inenarrabilib'. Cũ fiducia spei quã habemꝰ a xp̃o. q꞉ mortuꝰ ẽ p nob oib'. Cũ diligẽtia iplorãdi subsidij. qđ q̃rimꝰ a sctis oib'. Qñ ei hec tria concurrũt. tũc iploraꝛ efficacꝛ diña mis̃cdia.

Affluentiã desiderij habemꝰ a spũ sctõ.

Quia
- Per ip̃m sumus a patre in filio p̃destinati eternaliter.
- Per ip̃m renati in baptismo spiritualiter.
- Per ip̃m congregati in ecclesia vnanimiter.

Confidentiã spei habemꝰ a xp̃o dño.

Qui p nobis
- Obtulit se in cruce in terra.
- Offerꝛ a m̃re ecc̃lia in sacramẽto altaris in sui mẽoriã.
- Apparet vultui patris in celo in gloria.

Diligentiã implorandi subsidij a sanctorũ consortio habemus.

- Ab angeloꝝ mĩstrantiũ patrocinijs
- A beatoꝝ triũphantiũ suffragijs.
- A iustoꝝ militantiũ meritis.

Exhibitio autẽ latrie ex quacũq͂ gr̃a deus colatur. debet habere tria.

- Primo em̃ ob g̃ram impetrandaz debet cor nostrũ incuruari ad dei reuerentiã ꝛ adorationẽ.
- Secũdo debet dilatari ad beniuolentiã ꝛ gratiarũ actionẽ.
- Tercio debet eleuari ad complacentiam ꝛ mutuã allocutionẽ.

Que est sponsi ꝛ sponse. quã docet spũs sanctus in canticꝭ. In q̃ si recto ordine fiat. mira est exultatio ꝛ iubilatio. ita vt ducaꝛ homo in excessuz. ꝛ faciat aĩam dicere. Bonũ est nos hic esse. Et hic debz oõ nr̃a terminari. Nec ante debz hõ desistere. donec ingrediaꝛ in locũ tabernacu'i admirabil' vsq͂ ad domũ dei. vbi in voce exultatiõis est sonus epulantis. Ut aũt incuruueris ad reuerentiã. admirare imensitatẽ diuinã. ꝛ intuere modicitatẽ tuã. Ut dilateris ad beniuolentiã attende benignitatẽ diuinã. ꝛ vide indignitatẽ tuã. Ut eleueris ad cõplacentiã. recogita charitatẽ diuinã. ꝛ ꝯsidera tepiditatem tuã. vt ex huiꝰ collatione uenias in excessum mentis.

Sciendum autem q̧ reuerentiam debemus exhibere deo tripliciter. Primo tanq͂ patri.

A quo
- Formati.
- Reformati.
- Educati.

Scđo tanq͂ dño a q̃
- Eruti de ore inimici.
- Redẽpti de carcere iferni.
- Conducti in vineaz dñi p munere paradisi.

Tercio debemus exhibere deo reuerentiam tanq͂ iudici.

Corã q̃
- Accusati. Accusat em̃ clamor conscientie.
- Conuicti. Cõuincit enim euidentia vite.
- Confessi. Cõfiteꝛ em̃ aspectꝰ diuine sapie vnde ꝯ nos d' iure debeat sñia ꝓferri. Et p̃ma qđẽ reuerentia dz esse magna. scđa maior. tercia maxia.

Una
- Prima est ad modũ inclinatiõis
- Scđa ad modũ genuflexionis.
- Tercia ad modũ prostrationis.

In
- Prima nos subijcimus.
- Secunda nos deijcimus.
- Tercia nos abijcimus.

In
- Prima reputamus nos paruos.
- Secunda minimos.
- Tercia vero nullos.

Beniuolentiã autẽ debemꝰ filii mõ deo tripl'r exhibere. s. magnã. maiorẽ. maximã.

- Magnã ꝯsideratõe ifirmitatis nr̃e.
- Maiorẽ ꝯsideratõe magnitudinis gratie sue.
- Maximã consideratiõe immẽsitatꝭ misericordie sue.

Magnam p cõmissis.
Vel Maiorē pro dimissis.
Maximā pro pmissis.
Magnā p cōplemētis nature.
Vel Maiorē p indumētis gratie.
Maximā p donis superogātie.
Prima cor extenditur.
Secūda aperit. Cantic. v. Aperi
In mihi soror mea.
Tercia effundit. Treñ. ij. Effūde
sicē aquā cor tuū añ ɔspectū dñi.

Complacentiā aūt triplici modo debe/
mus deo exhibere toto corde.
Primo vt sic coaptet cōplacētia nr̄a
ad deuz. vt vnicuiqꝫ placeat ꝙ sol⁹
deus placeat sibi.
Scdo vt ei hoc placeat ꝙ ipē place
at soli deo.
Tercio vt ei h̄ placeat ꝙ ī hac com/
placentia ceteri cōmunicent.
Prima est magna.
In Secūda maior.
Tercia maxima.
Prima est amor gratuitus.
In Secunda est amor debitus.
Tercia ē amor ex vtroqꝫ pmixtus.
Prima crucifigit mūdus homini.
In Scda crucifigitur homo mundo
Tercia crucifigit homo pro mundo.
vt p omnibꝫ velit hō mori. vt ꝛ ipsi placeant
deo. Et hic est grad⁹ ꝛ stat⁹ pfecte charita/
tis. ante cui⁹ assecutionē nemo dꝫ se estima
re pfectū. Tūc aūt hāc pfectionē hō asseq̄/
tur qñ cor suū īuenit nō solū voluntariū. sed
etiā auidissimū ad moriēdū p salute prioꝝ
fm ꝙ apl's dicebat. ij. Cor. xij. Libentissi-
me impendar. ꝛ superimpendar egoipse p aīa
bus vr̄is. Ad hāc pfectā dilectionē pri/
mi nō puenit nisi prius pueniat ad pfectā di
lectionē dei. pter quez diligit prim⁹. q̄ nō ē
diligendus nisi pter deū. Et pterea ad in/
telligendā pfectionē in dilectōne dei. scien/
dū est ꝙ sex sunt grad⁹ qbꝫ paulatim ꝛ ordi
nate pcedit. vt ad pfectionē pueniat
Primus est suauitas.
Secundus auiditas.
Tercius saturitas.
Quoꝝ Quartus ebrietas.
Quintus securitas.
Sextus trāquillitas.
Primus itaqꝫ grad⁹ est suauitas. vt ho/
mo addiscat gustare ꝙ̄ suauis est dñs. Et h̄.
quidē fit vacādo ꝛ sabbatizādo ei p sanctas
meditatōes. fm qꝺ dicit in ps. Relique cogi
tationis diē festū agent tibi. Qꝺ qdē fit qñ
meditatiōes circa amorē dei. suauitatē pa/
riūt in corde. Scds grad⁹ est auiditas.
qñ scꝫ aīa assuefieri cepit circa illā ꝛ suaui/
tatē. ꝛ nascit in ea tāta esuries. vt nihil pos/
sit eā reficere. nisi eū quē amat possederit p
fecte. Qꝺ qꝛ nō pōt in psenti attingere. quia
adhuc longe ē. ɔtinue excedit ꝛ egredit ex
tra p amore extaticū. clamans ꝛ dicēs illud
beati Job. vij. Suspendiū elegit aīa mea.
ꝛ mortē ossa mea. Et illud ps. Queadmo/
dū desiderat ceruus ad fontes aq̄rum. ita
desiderat aīa mea ad te de⁹. Terci⁹ gra/
dus est saturitas. q̄ oritur ex ipa auiditate.
Qui ei vehemētissime deū desiderat. ꝛ sur/
sum fert iam omē qꝺ deorsum videt. vertit
ei in fastidiū. Vñ q̄si saturat⁹ nō pōt refecti
onē inuenire in aliq̄ citra ipm dilectū. Et si
cut saturat⁹ si cibū sumat. incurrit potius
abominationē ꝙ̄ refectōnē. sic in h̄ gdu cha
ritas facit circa omē creatū. Prouer. xxvij.
Aīa saturata calcabit fauū. Quartus
gradus est ebrietas. que orit ex saturitate.
Ebrietas aūt in h̄ consistit. ꝙ q̄s tāto amo
re diligat deū. vt iā nō solū fastidiat solaci/
um terrenū. sed etiā delectet ꝛ q̄rat tormē/
tū p solacio. ꝛ amore illius quē diligit dele
ctet in penis. opprobrijs ꝛ flagellis. cū apl'o
ij. Corinth. xij. Vñ sicut ebri⁹ seipm denu/
dat sine pudore. ꝛ sustinet plagas sine dolo
re. sic in isto intelligendū est. Vñ Actuū. v.
Ibāt apl'i gaudētes a ɔspectu concilij. qm̄
digni habiti sunt p noīe iesu cōtumeliā pa
ti. Quint⁹ grad⁹ est securitas. que orit ex
ebrietate. Ex h̄ eñ ꝙ aīa sentit se tm̄ ama
re deū ꝙ libent sustinet pter ipm omē dā/
nū ꝛ omē opprobriuꝫ. iā foras mittit timor.
et tantā cōcipit aīa spem de adiutorio dei.
vt nullo modo extimet se posse separi ab
eo. In h̄ gradu erat apl's cū dicebat Quis
nos separabit a charitate christi ꝛc. Certus
sum eñ. qꝛ neqꝫ mors neqꝫ vita ꝛc. poterit
nos separe a charitate dei. q̄ est ī christo ie/
su dño nr̄o. Roñ. viij. Sext⁹ gradus est
vera ꝛ plena tranquillitas p quaꝫ est tanta
pax ꝛ reqēs in aīa. vt quodāmodo sit in si/
lentio et somno ꝛ velut in archa noe collo/
cata. vt nullo mō pturbet. Quis ei pt inq̄e
tare mentē quā nullus cupiditatis stimul⁹
inq̄etat. nullus timoris aculeus agitat. In

ista mente pax est.⁊ statꝰ vltimus.⁊ quies.⁊ ibi requiescit verꝰ salomon. qm̄ in pace factus est locꝰ eiꝰ. Et ideo valde ꝯuenient isti gradꝰ significant ꝑ illos sex gradꝰ, q̇bꝰ ascē debāt ad thronū salomonis.iij.Reg.x.⁊.ij Paralip.ix. Et ꝓpter h̄ dicit Canti.iij. Ascē sum purpureū media charitate constrauit. Quia impossibile est ad istā tranq̄llitatē ꝑtingere nisi ꝑ charitatē. Hac aūt acq̇sita. facillimū est homini facere om̄e quod est ꝑfectionis. siue agere siue pati. siue viuere siue mori. Studendū est igit̄ ad ꝑfectū charitatis. cū ꝑfectꝰ eius inducat ꝑfectōnē omnis boni ⁊ ꝯplemētū. Ut igit̄ sint ad manū p̄dicte differētie nota ꝙ q̇ ad hāc ꝑfectionē vult ꝓficere. debet ꝑ meditationez stimulum conscientie.

Exasperare.
Primo Exacuere.
Rectificare.

Et sic ad radiū intelligentie transire.

Protendendo.
Ipm Dilatando.
Reflectendo.

Et sic ad igniculū sapientie transire.

Congregando.
Ipm Inflāmando.
Subleuando.

Et sic ꝑ orationez primo debet deplorare miseriam suā.

Dolore ꝓpter damnum.
Cū Pudore ꝓpter opprobrium.
Timore ꝓpter periculū.

Scd̄o dz implorare diuinā misericordiā.

Uehemētia desiderij ꝑ spm̄ sctm̄.
Cū Fiducia spei ꝑ christū crucifixū.
Assistentia patrocinij per sanctorum suffragiū.

Tercio debet exhibere latriā exhibendo.

Reuerentiam.
Deo Beniuolentiā.
Complacentiā.

Ut p̄mo ex parte dei ꝓcedat admiratio diuina. q̄si maior ꝓpositio. Scd̄o ex parte nostra sequat̄ ꝯsideratio q̄si assumptio. Tercio fiat latrie plena exhibitio. q̄si cōclusio.

Qui aūt sic excitauerit se ꝯtinue ⁊ intēte. ꝓficiet in charitate s̄m sex gradꝰ p̄dictos. q̇bus ꝑuenit̄ ad ꝑfectionē tranq̄llitatꝭ. vbi ē multitudo pacꝭ.⁊ q̄si quidā finis q̇etis nr̄e quā dn̄s reliq̇t aplīs. Unde nota ꝙ aplus in q̄libet salutatiōe optabat grām ⁊ pacez. grām tanq̄ꝫ ꝓmordialē. pacē sicut cōplementū. Ad thimotheū autē interponit misericordiā que est vtriusqꝫ principiū.

Nota ꝙ in missa cogitandū est de negligentia circa corpus christi.

Nota de sacramēto ꝙ dn̄s ꝓpter nos sp̄ totus ibi est.⁊ nos raro vl̄ nunq̄ꝫ ibi toti sumus ꝓpter eum.

Itē ꝙ ibi est p̄ciū redēptiōis nr̄e.⁊ nō liberamur.⁊ h̄ stat ꝑ nos. Itē ꝙ ibi vere est deꝰ ⁊ nō videmꝰ eū. ad quē videnduz creati sumus. Itē ꝙ ibi est paratior ad liberandū nos. q̄ꝫ nos a miseria liberari Itē ꝙ ip̄e ad salutē nr̄am instituit h̄ sacr̄m.⁊ tā studiose. Nos vero tepidi. imo toti frigidi h̄ ꝯsecramus. Itē ꝙ ip̄e ibi est cū angeloꝝ frequētia nos cū magna cordis irreuerētia. Item ꝙ ip̄e ibi ardens est ꝓ nr̄a dilectiōe. nos ibi remissi in grārū actione. Itē ꝙ ip̄e ibi est cibꝰ angeloꝝ ad nr̄am refectionē.⁊ nos nō gustamus cū ꝓpter nr̄am corruptionē. Itē ꝙ quicq̇d dispergimꝰ ꝑ culpā. ip̄e ibi ꝯgregat ꝑ grām. nec tn̄ grati sumus. Itē ꝙ ip̄e se ibi offert p̄ciū redemptiōis nr̄e sine tedio. nec tn̄ liberamur om̄ino. Uis ẽ scire q̄ ⁊ q̄nta ⁊ quibꝰ debeas. Primo christo oēm vitā tuā ponere. q̄ꝛ ip̄e suā posuit pro tua.⁊ cruciatus diros sustinuit. ne tu ꝑpetuos sustineres. Sed cōfer p̄mia om̄is vite filioꝝ adā.⁊ oēs dies seculi.⁊ labores oīm hoīm q̇ fuerūt. sunt ⁊ erūt. nihil erūt ad cōparationē illiꝰ corꝑis. qd̄ spectabile ⁊ etiā stupendū est virtutibꝰ supnis. in ꝯceptu de spiritu sctō. in ortu de v̄gine. in vite innocentia. in doctrine affluētia. in coruscatōibꝰ miraculoꝝ. in reuelatiōibꝰ sacramētoꝝ. Sicut igit̄ exaltant̄ celi a terra. sic exaltata est vita illiꝰ a vita hoīm. que tamē posita est pro vita nostra. Sicut eni nihil ad aliq̇d nullā habet cōparationē. ita vita nr̄a ad vite illius ꝓportionez. Cū illa nulla dignior sit. nostra nulla miserior potest esse. Cū ergo ei me deuouero. quid queso sum. Nōne sicut stella ad solē. gutta ad fluuiū. lapis ad montē. Sed non huic soli debitor sum. cui nihil retribuere possum. Exigunt a me p̄terita peccata mea futurā vitā meaz. vt faciam dignos fructꝰ penitentie.⁊ recogitē oēs annos meos ī amaritudine aīe mee. Sed ad h̄ quis idoneus. Peccaui super numerū arene maris.⁊ mul. sunt pec. mea. et nō sum dignus

a'picere celū ⁊c. Qd igit sine numero est q̄modo numerabo Quō sufficiā. cum cogar reddere debitū vsq ad nouissimū q̄drantem. Sed ⁊ delicta q̄s intelligit. Quātū peniteam. q̄ntūlibet me affligā ⁊ macerem. ppter nomē tuū nō ppter penitētie meritū ppiciaberis dn̄e pctō meo. ait iust⁹. multū ē em̄. Cū igit quicq̄d vis. q̄cq̄d sapis. q̄cq̄d habes. quicq̄d potes. huic vni rei dedicaueris. nunq̄d aliq̄d est. vel in aliq̄d cōputandū est. Sed ⁊ terciū debitorē ostendā tibi. qui nō min⁹ acriter q̄ veraciter sibi vendicat vitā tuā. Puto em̄ q possidere desideras gloriā illā. quā nec oculus vidit. nec auris audiuit ⁊c. regnū oīm seculorū. viuere ī eternum. in ppetuas eternitates. Credo q velis eq̄lis esse angel' dei. et in plateis supne hierusalē melos angelorū audire. et videre quicq̄d est illud vt erit q̄n de⁹ erit oīa in oīb⁹. Nōne ad hoc totū te. ⁊ q̄ntūcūq vndiq trahere poter. dare oportebit. Et cū oīa impleuer. nō tn̄ credas ɔdignas ēē passiones hui⁹ tpis vel corpis ad futurā gloriā que reuelabit in nobis. Quid dices. ⁊ si quartū debitorē adduxero ī mediū q̄ sibi iure primat⁹ tres supiores excedere velit. Ecce in ianuis est q̄ fecit celū ⁊ terram. Creator tu⁹. tu creatura. Tu suus. ille domin⁹. Ille figulus. tu figmētū. Totū g̃ qd es illi debes. a q̄ totū habes. Illi pcipue domino q̄ ⁊ fecit te ⁊ bn̄ fecit tibi. q̄ ⁊ tibi ministrat sidez cursus. aeris tēperiē. iocūditatē terre. fructuū vbertatem. huic reuera totis medullis. totis visceribus seruiendum est. ne forte indignatōis oculo te respiciat ac despiciat. ⁊ conterat te ineternū. Expone igit mihi cui hoz q̄ttuor ponis reddere qd debes. cū vnusq̄sq tā interius q̄ exterius exactor sit. vt te singulariter possideat.

Eya dn̄e. vim patior. rn̄de p me. q2 hoz q̄ttuor q̄libet de iure me tenere pōt ⁊ suffocare. In man⁹ tuas cōmēdo spm̄ meum. tu psolue omib⁹. tu ab omnib⁹ me libera. q2 tu es de⁹ ⁊ nō hō. ⁊ qd apud hoīes impossibile est. possibile est tibi dn̄e de⁹ noster.

## Sequitur de cōtemplatione. quō p eam pueniendū sit ad sapientiā sacre scripture.

Postq̄ aūt dixim⁹ q̄liter ad sapiam nos exercere debeam⁹ p meditationē ⁊ orōnē. nūc breuiter tangam⁹ q̄liter ɔtemplādo ad verā sapiam puenitur. Per ɔtemplationē nanq trāsit mens nr̄a ad supnā hierusalē. Ad cui⁹ instar ecclīa est formata. sm̄ illud Exo. xxv. Inspice et fac sm̄ exēplar qd tibi monstratū est in monte. Necesse est em̄ ecclīam militātē cōformari triūphanti. ⁊ merita p̄miis. ⁊ viatores beatis sm̄ q possibile est. In glīa aūt triplex ē dos. in qua ɔsistit pfectio p̄miū. scz

Summe pacis tentio.
Sūme veritatis visio.
Sūme charitatis fruitio.

Et sm̄ hoc distinguit triplex ordo ī supma hierarchia celesti. scz thronoz. cherubin et seraphin. Necesse est igit vt qui vult ad illā beatitudinem p merita puenire. istorū triū similitudinē sm̄ q possibile est in via sibi cōparet. scilicet

Ut habeat
Soporem pacis.
Splendorē veritatis.
Dulcorē charitatis.

In his em̄ trib⁹ requiescit deus. ⁊ habitat tanq̄ in solio pprio. Necesse est igit vnūq̄dq triū predictoz p tres gradus ascendēdi distinguere sm̄ triplicē viam. scz

Purgatiuā. q̄ ɔsistit in expulsiōe pctī.
Illuminatiuā. q̄ ɔsistit ī imitatiōe xp̄i.
Unitiuā. q̄ ɔsistit in susceptiōe spūsctī.

Ita q q̄libet via h3 grad⁹ suos. p q̄s ascenditur ab imo. ⁊ tendit vsq ad summū.

G Radus aūt pueniēdi ad soporē pacis sunt isti septem.

Primo occurrit pudor ī recordatione flagicii. Et h̄ quantū ad q̄ttuor. scz

Magnitudinem.
Multitudinem.
Turpitudinem.
Ingratitudinem.

Scdō occurrit timor in circūspectiōe iudicii. ⁊ hoc quadruplic. scilicet

Dissipationis operis.
Excecationis rationis.
Obdurationis voluntat.
Condemnatiōis finalis.

Tercio occurrit dolor in estimatiōe damni. ⁊ hoc sm̄ quattuor. scilicet

Quātū ad amissionē diuine amicicie.
Quantū ad pditionē innocentie.
Quantū ad vulnerationē nature.
Quātū ad dissipationē vite pterite.

Quarto occurrit clamor in imploratione subsidii quadruplicis. scilicet

Dei patris.
Filij redemptoris.
Virginis matris.
Ecclesie triũphantis.

Quinto occurrit rigor in extinctione fomitis siue incentiui q̄druplicis. scilicet
Ariditatis. que est desidia.
Peruersitatis. que est malicia.
Voluptatis. que est ɔcupiscẽtia.
Vanitatis. que est supbia.

Sexto occurrit ardor in appetitu martirij. ꝛ ꝓpter quattuor. scilicet
Propter ꝑfectionẽ
Remissionis offense.
Purgatiõis macule.
Satisfactiõis pene.
Sanctificatiõis ɔcupiscẽtie. alias exactiõis ɔcupiscentie

Septimo loco occurrit sopor in obumbratione christi. vbi est status et requies. quando homo sentit se protegi sub vmbra alarum diuinarũ. vt non vratur ardore concupiscentie. nec timore pene. Ad quod nõ potest peruenire nisi per appetitum martyrij. nec ad appetitum martyrij. nisi extinxerit incentiuum. nec ad extinctionem incentiui nisi implorauerit subsidium. nec ad implorationem subsidij. nisi deploret damnũ nec ad deplorationem damni. nisi timeat iudicium. nec ad timorem iudicij. nisi recordetur ꝛ erubescat flagicium. Qui ergo vult habere pacis soporem. procedat ꝯm ordinem predictum.

Radius aũt ꝑueniẽdi ad splendorẽ veritatis. ad quẽ ꝑuenit imitatione christi. sunt isti septem. scʒ
Assensus rationis.
Affectus compassionis.
Aspectus admirationis.
Excessus deuotionis.
Amictus assimilationis.
Amplexus crucis.
Intuitus veritatis.
In quibꝰ hoc ordine ꝑgrediendũ est.

Primo cõsidera. quis est q̄ patitur. et ei subdere ꝑ rationis assensum. vt credas firmissime ipm veraciter.
Esse
Dei filium
Omniũ rerũ principium.
Saluatorẽ hominũ.
Retributorẽ meritoꝝ omniũ.

Scđo ɔsidera q̄lis est q̄ patiẗ. ꝛ ei configurare ꝑ cõpassionis affectum. scʒ
Vt cõpatiaris ei tanq̄
Innocẽtissimo.
Mitissimo.
Nobilissimo.
Amantissimo.

Tercio cõsidera q̄ntꝰ ẽ q̄ patiẗ ꝛ ad ipm egredere ꝑ admiratiõis aspectũ. ꝛ attẽde q̄ ipse est.
Immẽsus
Potestate.
Speciositate.
Felicitate.
Eternitate.
Igiẗ admirare immẽsam
Potestatẽ adnihilari.
Speciositatẽ decolorari.
Felicitatẽ tormentari.
Eternitatẽ mori.

Quarto ɔsidera q̄ de cā patiẗ. ꝛ teipʒ obliuiscere ꝑ deuotiõis excessum. Vt patiẗ scʒ
Pro
Tua redemptione.
Tua illuminatione.
Tua sanctificatione.
Tua glorificatione.

Quinto ɔsidera. q̄lꝛ forma patiẗ. ꝛ ipsuʒ induere ꝑ assimilatiõis amictũ. Passus est eñ sicut verus agnus.
Libentissime. respectu proximi.
Seuerissime. respectu sui.
Obedientissime. respectu prĩs.
Prudẽtissime. respectu aduersarij.
Stude igiẗ ad habendũ habitũ ꝯm effigiem imitationis christi. scilicet
Benignitatis.
Seueritatis.
Humilitatis.
Perspicacitatis.

Sexto considera quanta sint que patiẗ ꝛ crucem amplectere ꝑ passionis desideriũ vt sicut christus passus est
Vincula. vt impotens omĩpotentia
Conuicia. vt vilis bonitas.
Ludibria. vt stulta sapientia.
Supplicia. vt iniqua iusticia.
Sic ꝛ tu considera passionem crucis. h̄ est passionem
Plenam
Iniurijs in rebus.
Cõtumelijs in verbis.
Ludibrijs in signis.
Supplicijs in tormentis

Septimo cõsidera quid ex hoc cõsequitur q̄ patiẗ. ꝛ veritatis radiũ intuere ꝑ ɔtẽplatiõis oculuʒ. Qm̃ ex hoc q̄ agnꝰ passus est. septẽ signacula libri aperta sũt. Apocal. v. Liber iste est vniuersalis rerũ noticia. in qua septẽ erãt clausa homini. que q̄dẽ sunt

p passionis christi efficaciã reserata. s. Deus admirabilis. Spũs intelligibil'. Mũdus sensibilis. Paradisus desiderabil'. Infernus horribilis. Uirtus laudabilis. Reatus culpabilis.

Primo enĩ deus admirabilis manifestatus est nobis p crucẽ esse sũme z inscrutabilis sapiẽtie. sũme z irrephensibilis iusticie. sũme z inenarrabilis miscdie. Sũma ei sua sapiẽtia decepit diabolũ. Sũma sua iusticia quesiuit redemptiõis pcĩũ. Sũma sua misericordia p nobis tradidit filiuz suum. Que si diligẽter considerent. deũ nob clarissime manifestant.

Scdo spũs intelligibil' nob manifestatus ẽ p crucẽ. sm differẽtiã triplicẽ. scz.

| | |
|---|---|
| | Sit benignitat'. qñtũ ad angelos |
| Quãte | Sit dignitat'. qñtũ ad homĩes. |
| | Sit crudelitatis. quantũ ad demones. |

Nam Angeli pmiserũt crucifigi dñm suum. Dei filius crucifixus est, ppt' genus humanũ Et h ad crudelẽ suggestionẽ demonũ.

Tercio mũdus sensibil' nob manifestatus ẽ p crucẽ. qm̃ est locus tenebrarũ plenus. in quo

| | |
|---|---|
| | Cecitas. qm̃ lucẽ verã z summam nõ cognouit. |
| Regnat | Sterilitas. qm̃ iesuz christũ tanq̃ infructuosũ despexit. |
| | Impietas. qm̃ deũ z dñm suum z amicũ z innocentẽ dãnauit z interfecit. |

Quarto paradisus desiderabil' nob manifestatus est p crucem. in quo est
Fastigium totius glorie.
Spectaculũ omnis leticie.
Promptuariũ ois opulentie.

Unde deus ppter illã habitationẽ nob restituendã. factus est p nobis homo. scilicet.
Uilis
Miser
Pauper

In quo celsitudo abiectionẽ induit. iusticia reatum subijt. opulentia egestatẽ suscepit. Nam altissimus impator accepit seruitutez abiectã vt sublimaremur in gloriã. Iustissimus iudex subijt reatũ penalissimũ. vt iustificaremur a culpa. Opulentissimus dñs suscepit egestatẽ extremam. vt locupletaremur in copia.

Quinto infernus horribilis manifestatus est nobis p crucem. locus vtiq̃ plenus

| | |
|---|---|
| | Egestate z penuria |
| Omni | Uilitate z ignominia |
| | Calamitate z miseria |

Unde si necesse fuit hec christũ pati ppter peccati deletionẽ. multo fortius oportet hec pati dãnatos. ppter iustã meritorum suorũ retributionem.

Sexto manifestata est nobis p crucem virtus laudabilis. quantũ scilicet

| | |
|---|---|
| | Preciosa |
| Sit | Speciosa |
| | Fructuosa |

| | |
|---|---|
| | Preciosa. qz potius voluit christus vitã corpalem pdere. q̃ virtuti contraire. |
| Uere | Speciosa. quia in ipis ptume liũs relucebat. |
| | Fructuosa. qz vnus actus pfecte virtutis infernũ spoliauit. celum aperuit. pdita restaurauit. |

Septimo manifestatus est nobis p crucem reatus culpabilis. quantũ sit detestabilis. cũ ad sui remissionẽ indigeat.

| | |
|---|---|
| | Magno precio |
| Tam | Grandi piaculo |
| | Difficili medicamẽto. |

Ecce igit' hẽs quõ i cruce oia mãifestantur si hñ ad hec septẽ reducant'. Oĩa enĩ ad hec septẽ reducunt'. Uñ ipa crux ẽ beata:

| | |
|---|---|
| | Cl[illegible] |
| Est | Porta |
| | Uia |
| | Splendor veritatis. |

Quã qui deuote sibi tollit. z sequit' christũ iuxta modum pãssignatũ. nõ ambulat i tenebris. sed habebit lumen vite.

Gradus aũt puenẽdi ad dulcorem charitatis sunt isti septẽ. scilicet.
Uigilantia sollicitans.
Cõfidentia confortans.
Cõcupiscẽtia inflãmans
Excedentia eleuans.
Complacentia quietans.
Leticia delectans.
Adherentia ɔglutinans.

In qbz h' hodie pgredi debes. q̃ vis ad pfectionẽ charitat' z amor' spũscti ptingere.

Prio ḡ necesse ẽ vt vigilãtia te sollicitet. ppt' spõsi pmptitudinẽ. adeo vt possis dicere illud ps. Deus deus meus ad te de luce vigilo. Et illud sponse Cãti. v. Ego dormio et cor meũ vigilat. Et illud Isa. xxvi. Anima

mea desiderauit te in nocte. sed et spū meo i pcordiis meis. de mane vigilabo ad te.

Scdo vt ɔfidētia te ɔfortet, ppter sponsi certitudinē. adeo vt vere possis dicere. In dño ɔfido. Et illud. In te dñe speraui. Et illud Job. xiij. c. Etiā si occiderit me in ipo sperabo. Tercio vt ɔcupiscētia te inflāmet ppter spōsi dulcedinē. adeo vt possis dicere Sicut ceru⁹ desiderat ad fontes aqrū. ita desi. aīa mea ad te de⁹. Et illud Cant. viij. Fortis est vt mors dilectio. Et illud. Quia amore langueo. Quarto vt excedētia te eleuet, ppter spōsi celsitudinē. adeo vt possis dicere cū ps. Q̄ dilecta tab. t. dñe v. Et illd Canti. j. Trahe me post te zc. Et illd Job vij. Suspendiū elegit aīa mea. Quinto vt cōplacētia te attrahat, ppter spōsi pulchritudinē. adeo vt possis dicere illud spōse Canti. ij. Dilect⁹ me⁹ mihi. z ego illi. Et illd Cāti. v. Dilect⁹ me⁹ candid⁹ z rubicūd⁹. elect⁹ ex milib⁹. Sexto vt leticia te delectet, ppe spōsi plēitudinē. adeo vt possis dicere. Scdȝ multitudinē doloꝝ meoꝝ in cor. m. cōso. t. le. a. m. Et illud. Q̄ magna multitudo dul. tue dñe. Et illud. ij. Chorinth. vij. Replet⁹ sum ɔsolatōe. supabūdo gaudio zc. Se ptimo vt adherētia te ɔglutinet, ppe amorꝭ sponsi fortitudinē. adeo vt possis dicere illud ps. Mihi aūt adherere deo bonū est. Et illud pauli. Quis nos sepabit a caritate christi. In his em̄ gdib⁹ ordo ē. nec statu⁹ ē aū vltimū. nec ad illū puenit nisi p gdus intmedios. z mutuo se pariūt. Et in pmo viget ɔsideratio. i ceterꝭ vo seqntib⁹ dominat affectio. Uigilātia ei ɔsiderat q̄ honestū q̄ ɔferēs q̄ delectabile sit diligere deum. Et ex h q̄si nata ɔfidētia parit cōcupiscentiā. z illa excedentiaȝ. quisqȝ pueniat ad copulā. z osculū z amplexū dilecti z amantissimi. Gradus ptinētes ad purgationē sic distinguunt.

Possunt aūt dicti gd⁹ alit distingui. z q̄si in idē redeūt. vt pmo distinguātur gradus purgationū sic.

Prope
- Flagicium erubesce.
- Judiciū contremisce.
- Damnū ingemisce.
- Remediū implora subsidiū.
- Aduersariū extingue incēdiū.
- Brauiū anhela ad martyriū.
- Umbraculū approxima ad xpm.

Gradus ptinentes ad illuminationē sic distinguuntur. Nota:

- Quis patit. z credens captiuare.
- Qualis q patit. z cōdolens amaricare.
- Quant⁹ q patit. z stupens admirare.
- Qua de causa patit. z ɔfidens pcare.
- Quali forma patit. z sequēs assimilare.
- Quāta q patit. z ardens amplexare.
- Quid ad hoc consequit q patit. z intelligens contemplare.

Gradus vie vnitiue sic distinguunt

Te
- Uigilantia sollicitet, ppter sponsi pmptitudinem.
- Confidētia corroboret, ppter ei⁹ certitudinē.
- Cōcupiā inflāmet, ppe ei⁹ dulcedinē.
- Excedentia eleuet, ppter eius celsitudinem.
- Complacentia alliciat, ppter eius pulchritudinē.
- Leticia inebriet, ppter amorꝭ eius plenitudinem.
- Adherentia cōglutinet, ppter eius fortitudinē.

Ut dicat sp deuota aīa i corde z i ore suo.

Ad dñm
- Te quero
- In te spero
- Te desidero
- In te ɔsurgo
- Te accepto
- In te exulto
- Tibi finaliter adhereo

Nota q grad⁹ pficiēdi pūt etiā aliter distingui sm triplicē differētiā triplicatā triplici hierarchie ɔsonā. Nā cuilibet pficere volenti necessaria sunt tria. scȝ.

- Amaritudo
- Gratitudo
- Similitudo

Et h p⁹ lapsū. Si ei hō nō peccasset. duo sufficerēt. s. gratitudo z silitudo. Gratitudo vicȝ ppter grāȝ. silitudo vo ppter iusticiā. Sȝ nūc etiaȝ necessaria est amaritudo, ppe medicinā. Pctā em̄ p delectationē ppetrata. nō pūt purgari aliq̄ mō aut deleri. nisi e cōtrario p afflictionē z amaritudinē.

In ipa aūt amaritudine debet.

Esse
- Ponderatio maloꝝ cōmissoꝝ, ppter pprias nequicias.
- Perpessio doloꝝ, ppe xpi āgustias.
- Postulatio remedioꝝ, ppter pximi miserias.

In gratitudine aūt silī modo debet

Esse
- Admiratio bñficioꝝ, ppe creatiōeȝ de nihilo
- Accumulatio meritoꝝ, ppe reparationē de pctō.
- Actio grāꝝ, ppe ereptiōnē de iferno

Creatio ad imaginem.
Fuit enim Rdẽptio p ꝓpriũ sanguinẽ.
Ereptio vsqꝫ ad celi altitudinẽ
In siĺitudine etiã pari modo dꝫ esse.
Aspectus veritatꝭ eleuat⁹ ad supiora.
Affect⁹ charitatꝭ dilatat⁹ ad exteriora.
Act⁹ virilitatꝭ ordinat⁹ ad interiora.
Eleuatio ad supiora debet diligent̄ fieri p aspectũ veritatis. ⁊ hoc.
Per Contẽplationẽ dei. intelligentia
Circũspectionẽ vniuersoꝝ. scientia
Captiuatõꝫ iudicioꝝ. fide formata
Itẽ dilatatio seu extẽsio circa exteriora dꝫ fieri diligent̄ p affectũ charitatꝭ. ⁊ hoc.
p Appetitũ deliciarũ celestiũ. sapiẽtia
Amplexum rõnabiliũ. amicicia.
Contemptũ voluptatũ carnalium. modestia.
Itẽ ordinatio siue exercitatio circa interiora dꝫ fieri diligent̄ p actũ virilitatis. ⁊ hoc
p Aggressum difficiliũ. strẽnuitate.
Actũ laudabiliũ. magnanimitate.
Amplexũ humiliũ. humilitate.
Purgatio aũt in amaritudine.
In q̃ est Cõtritio respectu sui. dꝫ esse dolorosa p tristiciã. ꝓpter mala ꝑmẽtia teipm. christũ ⁊ ꝓximũ.
Cõpassio respectu christi. dꝫ esse timorosa p reuerẽtiã. ꝓpter iudicia latẽtia. ⁊ tñ vera licet incerta. sicut tempus dies ⁊ hora.
Cõmiseratio respectu ꝓximi. dꝫ esse clamorosa p ꝯfidentiã. ꝓpter patrocinia sp̄ parata p deuꝫ. p christũ. ⁊ p suffragia sanctoꝝ.
Illuminatio in siĺitudine in q̃ est aspectus veritatis ꝑme. qui debet
Esse Erectus ad incõpꝛehensibilia.
Extentus ad intelligibilia.
Exinanitus ad credibilia.
In q̃ etiã est affect⁹ charitatis qui debet.
Esse Erectus ad deum.
Extentus ad ꝓximũ.
Exinanitus ad mundũ.
In q̃ etiã est act⁹ virilitatis. qui debet
Esse Erectus ad cõmendabilia.
Extent⁹ ad cõmunicabilia.
Exinanit⁹ ad ꝯtemptibilia.
Equit̄ ꝑfectio in gratitudine. in q̃ est Vigilantia exurgẽs ad canticũ. ꝓpter beneficioꝝ vtilitateꝫ. Leticia exultans ad iubilũ ꝓpter donoꝝ ꝑciositatẽ

Beniuolẽtia accendens ad amplexũ. ꝓpter dantis liberalitatẽ.

Nota q aspect⁹ veritatꝭ debet esse erect⁹ ad incompꝛehensibilia. ⁊ hec sunt mysteria summe trinitatꝭ. ad q̃ erigimur ꝯtemplando ea. ⁊ hoc dupliciť. Uel p positionẽ. vel p ablationeꝫ. Primũ ponit Augustin⁹. scðm Dionisi⁹ Per positionẽ ꝑmo intelligim⁹ in diuinis esse quedã vt cõmunia. q̃daꝫ vt ꝓpria. quedã vt appropriata. quedã sunt media inter hec ⁊ illa. Intellige ḡ ⁊ ꝯtemplare si potes circa deũ cõmunia. ⁊ vide q̃niaꝫ de⁹ est Essentia ꝑma. Natura ꝑfecta. Uita beata. Que necessariã habẽt ꝯsequẽtiam.

Iterũ intende ⁊ vide si potes. qm̃ de⁹ est Eternitas ꝑsens. Simplicitas replens. Stabilitas mouens. Que siĺr ꝯsequentiaꝫ habẽt ⁊ cõnexionẽ naturalẽ. Postremo attende ⁊ vide qm̃ de⁹ est Lux inaccessibiĺ. Mens inuariabilis. Pax incõpꝛehensibilis. Que nõ tm̃ essentie vnitatẽ. sed etiã includũt ꝑfectissimã trinitatẽ. Lux quideꝫ tanq̃ parens generat splendorẽ. lux autẽ ⁊ splendor ꝑducunt calorẽ. ita q calor procedit ab vtroqꝫ. licet nõ p modũ ꝓlis. Si ergo de⁹ vere lux est inaccessibiĺ. vbi splẽdor ⁊ calor est substãtia. ibi hypostasis vere i bo est pater ⁊ fili⁹ ⁊ spũsctũs. Que sunt ꝓpria diuinarũ ꝑsonaꝝ. Mens etiã tanq̃ ꝑncipiũ cõcipit ⁊ ꝑducit a se verbũ. a q̃bꝫ emanat amoris donũ. Et hoc in oĩ mẽte ꝑfecta est reꝑire. Si ḡ de⁹ est mens inuariabilis. planũ est in deo esse ꝑncipiũ ꝑmũ. verbũ eternũ. ⁊ donũ ꝑfectũ. que sunt ꝓpria diuinarũ ꝑsonarũ. Pax etiã includit nexũ plurimoꝝ. Perfecte autẽ necti nõ possunt nisi siĺes. Similes aũt esse nõ possunt. nisi ambo a tercio. vel vn⁹ ab altero. Sed in diuinis nõ pñt ambo esse a tercio eodeꝫ modo. Necesse est ḡ q si in diuinis est vera pax q ibi sit ꝑma origo. eius imago. et vtriusqꝫ cõnexio. Deinde in diuinis sunt appropriata fm̃ triplicẽ differentiã. Prima appropriata sũt Unitas. Ueritas. Bonitas Attribuit̄ vnitas pr̃i. q̃a origo. Ueritas filio. q2 imago. Bonitas spiritui sctõ. q̃a connexio. Scða appropriata sunt. potestas. sapiẽtia. voluntas. Attribuit̄ ptãs pr̃i. quia est principiũ. Sapiẽtia filio. q2 est verbuꝫ. Uoluntas spũisctõ. q2 est donũ. Tercia appropriata sunt. altitudo. pulchritudo. dulcedo. Attribuit̄ altitudo patri. ꝓpter vnita-

tez z potestatē. Nihil em̄ aliud est altitudo q̄ȝ singularis z vnica potestas. Pulchritudo filio, ꝓpter veritatē z sapientiā. Nā sapiētia multitudinē idearū. veritas autē equalitatem includit. Pulchritudo autē nihil aliud est q̄ȝ eq̄litas numerosa. Dulcedo spiritui scō, ꝓpter bonitatē et voluntatē. Ubi enī summa bonitas est iūcta cū voluntate. ibi est summa charitas z summa dulcedo.

Est igit̄ in deo Altitudo terribilis. z hic est stat⁹ erectionis. Pulchritudo mirabilis z hic est stat⁹ ꝯtemplatiōis. Dulcedo desiderabilis. z hic est stat⁹ glorificatiōis. Hec est igit̄ erectio p̄ viā affirmatōis. Sed alia est eminētior p̄ viam negatiōis. Quoniā vt dicit Dionisi⁹. Affirmatiōes incōpacte sūt. Negatiōes vero licet min⁹ videant̄ dicere. plus tamē dicūt. Et hic mod⁹ erectiōis est per abnegationē triū. ita q̄ in negatiōibus illus sit ordo. incipiendo ab inferioribꝰ vsq̄ supiora. Est etiā supeminētis positiōis inclusio. Ut cū dicit̄. deus nō est q̄d sensibile sed supsensibile. nec imagiabile sed supimaginabile. nec intelligibile. sed supintelligibile. nec existēs hoc vel hoc. sed super om̄e ens. Et tunc veritatis aspectus fert̄ in mentis caliginē. z altius eleuat̄. z ꝓfundi⁹ egreditur. p̄ eo q̄ excedit se et om̄e creatum. Et hic est nobilissim⁹ eleuationis mod⁹. Sȝ tamē ad hoc q̄ sit ꝑfect⁹. ꝑexigit aliuȝ. sicut ꝑfectio illuminationem. z sicut negatio affirmationē. Dicautē modus ascendēdi tanto est vigorosior. quāto via ascēdens est intimior. tanto fructuosior. quāto affectio ꝓximior. Et ideo vtile valde est in illa exerceri. Ut ergo in hac eleuatiōe veritatis aspectus se valeat exercere. nota q̄ in prima hierarchia veritas est aduocāda p̄ gemituȝ et orationē. z hoc est angelorū. Audiēda p̄ studium z deuotionē. z h̄ est archangelorum. Annūciāda p̄ exemplū z p̄dicationē. et h̄ ē principatuū. In secūda hierarchia veritas est Adeunda p̄ refugiū z cōmissionem. z hoc est potestatuȝ. Apprehendēda p̄ zelū z emulationē. z h̄ est virtutū. Associāda per sui ꝯtemptū z mortificationē. z hoc est dominationū. In tercia hierarchia v̄itas est Adoranda p̄ sacrificium et laudem. et h̄ est thronorū. Admirāda p̄ excessum z contemplationem. z hoc est cherubin. Amplexanda per osculum z dilectionem. z hoc est seraphin.

Nota diligenter p̄dicta quoniā in illis ē fons vite.

Finit paruū bonū. vel regimē cōscientie scti Bonauēture q̄d vocat̄ fons vite.

Incipit ꝓlogus in tractatū scti Bonauenture doctoris seraphici de septē itineribus eternitatis.

Eum qui uenit ad me nō eijciā foras Joh. vj. Sanct⁹ Aug⁹. de cognitiōe vere vite dicit in ꝑncipio. Cum christ⁹ veritas z vita dicat. Hec ē vita eterna vt cognoscāt te verū deū soluȝ. Constat ꝑfecto naturā rōnalē ad h̄ solū esse factā vt factorē suū verū deū intelligat. intelligēdo diligat. diligēdo in eo q̄ est eterna vita eternaliter ꝑmaneat. z beate viuat. Ex q̄ cōcludit di. Diuinitatis q̄ essentiā rōnabilit̄ inuestigare vt ē possibile. est ad vitā eternā festinare. Hanc q̄ negligēdo ignorare est vtiq̄ ad mortē indeficientē dānabilit̄ ꝑperare. In his v̄bis oñdit beat⁹ Aug⁹. generaliter eternitatis esse duo maneria. Unū q̄d est vita eterna. Alterū q̄d est mors amarissima. Innuit etiā August. hic in his verbis istorū eternorū maneriorū duo itinera. q̄r ad primū ꝑuenitur p̄ rationabilē inuestigationē cū amore. Ad scdm per damnabileȝ omissionē cū dolore. Domin⁹ autem iesus christ⁹ (q̄ est via in q̄ imus. veritas ad quaȝ ꝑuenim⁹. vita in qua ꝑmanebim⁹) in v̄bis ꝓpositis ostendit specialit̄ z ꝑncipalit̄ vtrūq̄ maneriū z eorū itinera. Unū intrinsecū z quasi secretū z eternū in se. quia ip̄e est anime patria z habitatio. vt dicit̄ in libro d̄ spiritu z aīa. Aliud ostendit maneriū extrinsecum z extra se. q̄d est eternū anie exilium in quo s̄m Mattheū est flet⁹ z stridor dentium. Itinera autē ad primū maneriū z intrinsecū dicit domin⁹ esse s̄m multiplicem accessum ad se. Itinera vero ad scdm maneriū z extrinsecū dicit s̄m multiplicē recessum a se. Unde Aug⁹. in libro soliloquioȝ ꝑmo dicit. Deus est a q̄ auerti est cadere. i quē conuerti est surgere. in q̄ manere est cōsistere. De isto ergo intrīseco secreto z eternali manerio ꝑmo videnduȝ est. postēa de

itineribus quibus acceditur ad illud.

Circa primũ igitur scz circa intrinsecũ secretum et eternale maneriũ sunt septẽ p ordinem notãda q sunt necessaria ad dicendorũ cognitionẽ. Notandũ est igitur pmo qd illud intrinsecũ secretũ in christo dicatur. Scdo qliter in illo intrinseco secreto varie mãsiões distinguantur. Tercio fm qd homo ad illud intrinsecũ secretũ admittatur. Quarto quibus pedibus spũs noster illud intrinsecũ secretũ ingrediatur. Quinto qliter spirit⁹ noster in illo intrinseco multipliciter esse dicatur. Sexto qualiter spirit⁹ noster in illo intrinseco stabilitur et ppetuatur. Septimo que et qt sunt itinera p que ad illud intrinsecũ puenitur et intratur.

Distinctio prima.

Primo notandum est qd sit illud intrinsecũ secretũ et eternale maneriũ in christo. De quo sciendũ q cũ in christo sit duplex natura humana et diuina. Diuina autẽ sit oĩm creature maxime intrinseca. vt ait Aug⁹. et Hugo sup. vij. angelice hierarchie. Ideo intrinsecũ illud in christo est diuina psona in humanitate ei⁹ abscõdita. ita q christi hũanitas est via ad diuinitatẽ. Vñ August. exponẽs illud Joh. xiiij. Ego sum via dicit. Verbũ assumẽs humanitatẽ factũ est via. Ambula per hoĩem si vis venire ad humanitatẽ. et puenies ad deũ scz psonã verbi. in q sunt absconditi oĩes thesauri sapiẽtie et sciẽtie dei. Proculdubio si nõ esset aliqd intrinsecũ in christo secretũ ad qd intrandũ inuitaret nos. nõ dixisset Johis. x. Ego sum inqt ostium rc. vsq inueniet. Ego sum ostiũ sensui p corpale obiectũ. Videte inquit man⁹ meas et pedes meos. q2 egoipse sum Luce xx. Ego sum ostiũ intellectui p fidẽ reseratum. Vñ Isaie. vij. dicitur. Nisi credideritis nõ intelligetis. Ego sum ostiũ volũtati per charitatẽ apertũ. Caritas nõ vult scire medium inter se et dilectũ. imo vt dicit Hugo super. vij. angelice hierarchie. Amor siue charitas suo acumie oĩa penetrat donec ad dilectũ veniat. Per me ergo ostiũ si qs introierit p fidẽ et charitatẽ ad meã intrinsecam et abscondirã diuinitatẽ saluabitur. Quia siue ingrediatur ad meã diuinitatẽ contemplãdam. siue egrediatur ad meã humanitatẽ vniendã pascua vtrobiq inueniet eterne viriditatis et salutis. Et de pascuis hũanitatis intratur ad pascua diuinitatis. Qd oñdit Hugo bene in plogo suo sup angel. hierar. vbi dicit sic. Propterea iesus carnẽ assumptam in eduliũ nobis posuit. vt p cibum carnis inuitaret nos ad gustũ diuinitatis. In his pascuis sponsa cõstituta dixit. Comedi fauum cũ melle meo. Canti. v. Fauũ sicut dicit Origenes est cera virginea loculis vel cellulis distincta q sũt melle replete. Quid ergo aliud est. Comedi fauũ meũ cũ melle meo nisi gustaui dulcissimã diuinitatẽ in cera virginee humanitatis absconditã cum ipso absconso. De isto intrinseco absconso Aug⁹. loquẽs sup Johẽm qsi admirando exclamat di. O magnũ penetrabile et secretũ dulce. O secretũ sine tedio. sine amaritudine malarũ cogitationũ. sine interpolatione temptationũ et dolorũ. Hoc est gaudiũ de quo dicit saluator. Intra in gaudiũ domini tui. Hec Aug⁹. Et sic pz intrinsecũ domini iesu christi.

Distinctio secũda.

Secundo videndũ est qliter in illo intrinseco christi varie mãsiones vel maneria distinguantur. De q notandũ est q p ostiũ intrãtes ad interiora dom⁹ nõ oĩes eqliter locantur. sed fm maiora merita vel minora psonarũ. Vnde Berñ. ser. lv. Canti. dicit. Vnaqueq aĩa deuota inueniet sibi secretũ cũ spõso. vt dicat illud Isaie Secretũ meũ mihi. secretũ meũ mihi. q2 nõ oĩbus vno loco datur frui grata et secreta sponsi pñsentia. sed vt cuiq paratũ est a prẽ. Nõ eñ nos ipm elegim⁹ sed ipẽ nos elegit. et posuit nos. et vbi quisq positus est. ibi est. Hec Berñ. Vñ notandũ q qdam ex ingredientibus intrinsecũ secretũ domini iesu recipiuntur in domũ sctẽ cõpunctionis vt maria magdalena in domo simonis Luce. vij. In palaciũ cõtinue meditationis. vt dauid q dicit. Meditatio cordis mei in cõspectu tuo semp. In mẽsam dulcis refectionis vt petr⁹. q dicit. Si tñ gustastis qm dulcis est dñs. Pe. j. ca. ij. c. In cubiculũ solitarie cõtemplatiõis vt Johes qescẽs in pectore dñi. Joh. xiij. In amplex⁹ amorose vnionis. vt sponsa dicit. Canti. v. Leua ei⁹ sub capite meo. et dextra illi⁹ amplexabitur me. Spũs tñ sponse iã oĩes istas mãsiones visitauerat. Sed Berñ. ser. lv. aliter

distinguit istas mansiones. dl. Denique vna mulier cōpuncta sec⁹ pedes dñi Iesu sorti/ta est locū hui⁹ secreti. sed altera sue deuoti/onis fructū sine secretū ad caput inuenit. si/tamē altera. Porro Thomas in latere. Jo/hānes in pectore. Petr⁹ in sinu patris. Pau/lus in tercio celo secreti hui⁹ gratiā sunt as/secuti. Et sequit. Prior mulier strauit sibi in tuto hūilitatis. Posterior in solido spei. Thomas in solido fidei. Johes in lato ca/ritatis. Paul⁹ in intimo sapiētie. Petr⁹ in veritatis luce. et sic apud spōsum mansiōes multe sunt. Hec sunt vba sancti Bernardi in euāgel. Erāt appropinquātes ad iesum. Et Hugo de sctō victore libro. ii. de claus/tro anie. c. lx. videt has mansiones distin/guere q̄si ad modū distinctionis angelica/rū mansionū. Vñ sup primū angelice hie/rarchie dicit Hugo. Scdm illā nāq̄ por/tionē qua nūc dona gratiarū differenter p̄ci/pimus merito. postea vl hic p̄ mentis ɔtem/plationē. vel illic p̄ retributionē in numerū .i. in māsiones transim⁹ angelorū. et etiā fm differentiā p̄gressionū et incremēta illumi/nationū. et fm gradus spūalū p̄fectuum in nobis differenter trāsim⁹ in numerū angelo/rū. Etiā Grego. q̄ Hugo in. iiii. libro. c. lx. hec exemplicāt dicentes. Oportet et in hac vita manētes ɔformare se celestibꝫ mansio/nibꝫ p aliquā imitationē q̄ volunt ascende/re ad illas. Vñ dicit vterq̄. Sunt nōnulli q̄ parua capiūt. sed tñ illa pie fratribꝫ nūcia/re nō desistunt. Illi vtiq̄ in numerū .i. man/siones angelorū currūt. Et sunt nonnulli q̄ diuina largitate refecti. secretorū celestiū sū/ma cape valent et nūciare. quo q̄ isti nisi inē angelorū māsiones deputant. Et sunt alij q̄ mira faciūt signa valenter operant. quo q̄ isti nisi ad supnarū virtutū sortē et mansionem cōgruūt. Et sunt nōnulli q̄ etiā de obsessis corpibꝫ demones fugāt. et virtute oratiōis eijciunt. ita q̄ isti mansionē suā inter pote/states sortiunt. Et sunt nōnulli q̄ acceptis virtutibꝫ electorū hominū merita trāscen/dūt. ideo electis fratribꝫ p̄ncipant. vbi q̄ isti n. si in mansionibꝫ p̄ncipū sortem accipiūt. Et sunt nōnulli q̄ sic in seipis cūctis vicijs et desiderijs dñant. vt ex vite mūdicia dij in/ter homies vocent. quo q̄ isti nisi inē dñati/ones currūt. Et sunt nōnulli q̄ dū sibimet ipis vigilāter dñantur. et se discutiūt semp deo inherētes. h in munere accipiūt vt re/cte alios iudicēt in his velut in throno de/residens cūcta mirabiliter examinat et di/spensat. quid q̄ isti nisi throni cōditoris sui sunt. et ad supernarū sediū māsiones ascri/bunt. Et sunt nōnulli q̄ plenitudinē sciētie accipiunt vt cherubin iure nomient. q̄a di/lectione dei et p̄rimi pleni sunt. Hi sortem māsionis sue inter cherubin p̄cipiunt. Et sunt nōnulli q̄ superne ɔtemplatiōis faci/bus accensi in solo conditoris sui desiderio anhelant. nihil iā in hoc mūdo sapiunt sed solo eternitatis amore pascunt. terrena q̄q̄ abijciunt. cūcta tempalia mente transcen/dunt. amant et ardēt atq̄ in suo ardore re/quiescūt. amādo ardent. loquēdo alios ac/cendunt. et q̄s loquēdo tangūt ardere p̄ti/nus in dei amore faciūt. quid q̄ istos nisi se/raphin dixerim. et q̄ nisi inter seraphin mā/sionis sue sortem accipiūt. Sequitur. Ad hos ergo vicos vt in eis sine fine p̄maneāt venient qui modū quē prediximus in h̄ secu/lo p posse suo tenēt. Hec ille. Et his cōcor/dat Hieronym⁹ q̄ dicit. Parate sunt in ce/lo diuerse māsiones diuersis virtutibꝫ. q̄a nō p̄sone acceptant sed opa etc.

Distinctio tercia.

Tercio videndū est fm quid homo in illud intrinsecū et secretū domini admittat et introducat vel intromit/tatur. Circa quod notandū q̄ cū in ho/mine sit corpus et aīa et spirit⁹ vt dic Ori/ge. sup Canti. Oportet videre fm q̄d isto/rū triū homo ad illud intrinsecū admittat et introducatur. De quo sciendū q̄ cum christ⁹ dicat vt legit Johis. ca. iiii. Spirit⁹ est deus. et q̄ adorat eum in spiritu et verita/te. id est. in deuotione et cognitione oportet adorare. Hec autē cōueniūt spiritui huma/no. ergo fm spiritū oportet adorare et intra/re. Item cū deo maxime assimilemur fm spiritū. fm quē etiā sum⁹ ad imaginē et simi/litudinē dei. et fm hoc sumus capaces dei. vt dicit August. xiiii. de trinita. ergo fm spi/ritū ingredimur. q̄ est supremū et optimū in homie. Item fm corp⁹ nō possumus in/gredi illud intrinsecū. cū corpus nō possit locari nisi in loco corporali. Item cū aīa vt corpus animet necessario insit ei vt for/ma. nec sic possit se extendere extra corpus ad eterna. cū Aplus ad Philip. dicat ca. iii. Nostra cōuersatio in celis est. non fm cor/pus sed fm mentē. nec fm aīam vt animat

corpus. vt patet ex glo. ideo necesse est vt ꝑ spm̃ nr̃m tanq̃ optimū i nob̃ accedamꝰ ad illud speciale intrinsecū secretū domini ie/su. q̃a ipe misit spiritū suū vt spiritū nostrū leuaret post ipm̃. vt ait Richar. in ꝓlogo li/bri de trini. ꝛ q̃a Richar. in libro de exter/minatione mali. ca. vltimo dicit. oportet an teq̃ introire liceat in illud intimū secretuꝫ quiet ꝛ sup̃me trāquillitatis archanuꝫ vt fiat ista valde mirabilis diuisio. nō corpo/ris ꝛ anīe dissolutio. sed alia hac multo mi/rabilior multoq̃ gloriosior diuisio. videli/cet anīe ꝛ spiritꝰ quā in nobis operari solet sicut testat̃ Apłus ad Hebre. iiij. Uiuus ē sermo dei ꝛ efficax. ꝛ omī gladio ancipiti pe netrabilior ꝛ ꝑtingens vsq̃ ad diuisionem anīe ꝛ spiritꝰ. Hec ille. Ex quo oportet vi dere q̃liter iste spiritꝰ ab anīa diuidatur. vt ab omib̃ exoneratꝰ ascēdat ad illud intrin secum ꝛ secretū quiet. De q̃ notat Richar. in libro de extermiatione mali. ca. vltimo. ꝛ auctor libri de spiritu ꝛ anīa. vbi vterq̃ exponēs predictū verbū Apłi ad Hebre. iiij. dicent. q̃ sermo dei ꝑtingit vsq̃ ad di uisionē spiritꝰ ꝛ anīe. cōcordant ꝑ om̄ia. di centes sic. Nihil in creatur̃ hac diuisione mirabiliꝰ cernit̃. vbi illud q̃d essentialiter vnū est atq̃ indiuiduū in seipō quandā di uisionem patiat̃. neq̃ in homīe vno alia est essentia eius spiritꝰ atq̃ eius anīe. sed vna eademq̃ substātia intelligit̃. sed tamē ad di stinctionē ponit̃ gemina nomīatio eiusdeꝫ essentie. Una sup̄ior per spiritū. alia inferi/or distinguatur. ꝛ hoc per animā. Sequit̃. In hac itaq̃ diuisione anīa ꝛ quod anīale est in imo remanet. Spiritꝰ auteꝫ ꝛ quod spirituale est ad suprema euolat. et ab infi/mis diuidit̃ vt ad suprema eleuet̃. ab anīa scinditur vt domīo iungat̃. quoniā qui ad/heret domīo vnus spiritꝰ est. O q̃ felix di/uisio ꝛ mirabilis separatio. vt quod corpu/lentū est ꝛ feculentuꝫ deorsum remanet. q̃d spirituale ꝛ subtile est vsq̃ ad speculationē diuine glorie sublimat̃. ꝛ in eandeꝫ imagi/nem transformat̃. pars inferior cōponitur ad summā pacē ꝛ tranquillitatē. dum pars superior sublimat̃ ad gl̃iam ꝛ iocunditatē. Hic vterq̃ ponit. Ex quo apparere potest q̃ quāto spiritꝰ noster ab om̄ib̃ temporalib̃ ꝛ etiā ab ipa anima vel etiā a seipō diuidit̃ q̃ tanto facilius ꝛ perfectiꝰ illud spirituale intrinsecū ꝛ eternale maneriū efficacius ac/cedit ꝛ ingredit̃. Et ideo notanduꝫ est q̃ spiritꝰ noster aliquādo in tantū a corpore ꝛ anīa diuidit̃ vt spiritꝰ in spiritu esse asserat̃ ꝛ quādoq̃ vt spiritꝰ supra spiritū esse dicat̃ ꝛ quādoq̃ spiritꝰ sine spiritu credat̃. Pri mo dico q̃ spiritꝰ humanꝰ quādoq̃ a cor/pore in tantū alienat̃ ꝛ ab anīa distrahitur vel diuidit̃ vt spiritꝰ merito in spiritu ēē di catur. Quod ostēdit Richar. libro. v. de cō templa. ca. xv. loquēs de Johāne euange/lista dicit sic. Hōne spiritꝰ in spiritu ēē tunc recte asserit̃ quādo exteriorꝫ omniū obliui scitur. pariter ꝛ ignarꝰ est omniū eorꝫ que ī corpore corp̄aliter agunt̃. ꝛ illa solū intelli/git ꝑ memoriā vel intellectū que in spiritu ꝛ circa spiritū attractant̃. Quare Johēs in Apoca. i. bene dicit. Fui in spiritu in do/minico die. Uel sicut dicit ibideꝫ Rich. An hoc est spiritū in spiritu esse. semetipm̃ intrare ꝛ intra semetipm̃ totuꝫ colligere. et ea que cōtra carnē seu etiā in carne gerunt̃ interim penitꝰ ignorare. Sed Haymo su per Apocalip. sic exponit dicens. Johēs sic fuit in spiritu q̃ tamē ipam carnē funditus nō deseruit. sed spiritui eternitatis adhesit mens eiꝰ. ꝛ a spiritu docēte assumptus fuit spiritꝰ docendꝰ. ideo tā mirabilia ee ꝓfun/da vidit. Secūdo dico q̃ spiritꝰ huma/nus quādoq̃ in tantū amoris feruore sup̄ se rapit̃ vt merito spiritꝰ supra spirituꝫ esse dicat̃. Unde Hugo super. vij angelice hie rarchie dicit. Acumen amor est cum om̄ia trāscendendo despicit. Superferuidū autē amoris est cū etiā semetipm̃ ɔtemnēdo re/linquit. ꝛ in cōparatione dilecti se despicit. et modo miro fit vt ꝑ dilectiōis igneꝫ in il/lum sustollat̃ qui est sup̄ se. ꝛ per vim amo/ris expellatur ꝛ exeat etiā a se. nec se cogitet dum deū soluꝫ amat. Hec ille. Hoc modo Petrus fertur raptꝰ fuisse supra se. quare ī Acti. dicit̃. xij. caplo. ꝛ petrus ad se reuersꝰ dixit ꝛc̃. Quod Richar. exponēs libro. v. de ɔtempla. ca. xij. dicit. Hoc sane non impru/denter dicit̃ q̃ petrus longe sup̄ hoīem fu/it. quia longe a semetipō ꝛ supra semetipm̃ recessit. alioquin nō erat a quo ad se reuer/teretur. Tercio dico q̃ spiritꝰ humanus in tantū a seipō quasi diuidit̃. vt spiritꝰ sine spiritu esse dicat̃. Unde iij Regū. x. legitur Q videns regina saba sapientiā salomo/nis et domū ꝛ habitacula ꝛc̃. nō habebat vl tra spirituꝫ. Quod exponens Richardus

libro.v.de ꝯtempla.ca.xxiij.dicit. Nõne re/
cte dicit̃ spiritũ semetipm̃ nõ habere qñ in/
cipit a semetipo om̃ino deficere.ꝛ a suo esse
in supmundanũ quendaꝫ ꝛ vere plusq̃ mũ/
danum vel humanũ statum transire.et mi/
rabili transfiguratiõe spirit⁹ ille ab huma/
no videatur in diuinũ deficere.ita vt ipe iã
nõ ipe.eo dumtaxat tempe quo incipit do/
mino altius inherere.qui autẽ adheret do
vnus spirit⁹ est.ꝛ sic totus illud diuinitat̃
archanum intrat. clamans cũ Psalmista.
Defecit in salutare tuum anima mea. Hec
ille.

Distinctio quarta.

Quarto videndũ est quibꝫ pedibꝫ et
gressibus spirit⁹ noster in illud in/
trinsecum secretuꝫ ꝛ spirituale ma/
neriũ ingrediat̃. De quo notanduꝫ ꝙ si/
cut dicit Vercelleñ.sup Canti. Pedes no/
stri spirit⁹ sunt intellect⁹ ꝛ affect⁹. quibꝫ fre
quẽter aĩa deuota carpit itinera eternita
tis. Ratio autẽ hui⁹ est.ꝙ spirit⁹ noster p in
tellectũ et affectum se ad eterna extendit.et
ea attingit aliq̃liter. Unde Hugo libro p̃/
mo de archa Noe dicit. Hoc est ad deũ ten
dere et ad ipm̃ ꝯtingere.semp eum per de/
sideriũ querere.p cogitationẽ inuenire.ꝛ p
gustum tangere. et comentator Hugo sup
vij.angeli.hierar̃ d. Mentes celestes siue
spirit⁹ rationales ad interiora mẽtis cogni
tione ꝛ dilectione accedunt ꝛ proximi fiunt
ꝯm excellentissimã collocationẽ quam ha/
bent iuxta deũ vbi est intrinsecũ spirit⁹ no/
stri vt supra dictũ est. Sed notanduꝫ ꝙ
pedes spirit⁹ nostri oportet esse mundos ꝛ
puros quia nihil inquinatũ intrabit intra
secretum domini iesu.et cũ pedes spiritus
humani quãdoq tangãt terram mediãte
sensualitate.ꝛ etiaꝫ ne puluis terrenus eis
adhereat.ideo indigent frequẽti lotione et
mũdatiõe. vt ostendit domin⁹ quãdo dixit
illud Johis.xiij. Qui lot⁹ est non indiget
nisi vt pedes lauet.id est.q sine peccato mor
tali est.nõ indiget capitis lotione. Cui⁹ ra/
tio est.quia caput nostri spirit⁹ est intelligẽ/
tia que in viris sanctis imediate cõiungitur
deo.vt dicit beat⁹ Aug⁹.in suo libro de spi
ritu ꝛ aĩa.ideo lotione nõ indiget. Nec ta/
les indigent lotione manuũ. qꝛ opera coꝝ
munda sunt ꝓpter mundiciaꝫ capitis ea in
deum ordinãtis.sed indigent lotõne pedũ
Cui⁹ ratio est ꝯm Augusti.et Orige. Quia
impossibile est hoĩem aliquãdo nõ peccare
venialiter.ꝛ nõ habere aliquã inordinatio
nem in sua sensualitate ꝓpter cõtinuã con/
uersationẽ in terris.ex qua ꝯtrahit̃ aliqua
macula impuritatis in affectu. ꝛ ex hoc ru/
ga obscuritatis in intellectu. Unde Orig̃.
dicit. Ego impossibile puto nõ contamina
ri extrema aĩe et infima eius.q̃tũcuq̃ quis p/
fectus quo ad homies reputet̃.ideo charis
simi discipuli dñi sunt qui solũ peduꝫ indi/
gent lotione. Hos pedes bene lotos timu
it coinquinari sponsa quãdo dixit Cantic.
v. Laui pedes meos. Glosa.i.cogitationes
meas.quibꝫ aliquãdo terraꝫ tangere sole/
bam.quos secretis fletibꝫ cõpunctiõis ab/
lui vt intrare merear celestẽ patriaꝫ. Quõ
ergo iterũ coinquinabo illos. Vercellen̄
dicit. Quomõ coinquinabo illos iteꝝ vm/
bris ꝛ imaginibꝫ tempaliũ cũ etiaꝫ intelle/
ctuales opationes ꝛ forme in hoc loco i su/
perintellectuali exercitio reputent̃ macule
ꝛ offendicula. Hec ille. Secũdo notan/
dũ est.ꝙ q̃a multa offendicula ꝛ diuersa in
istis itineribꝫ eternitatis sunt quibꝫ spirit⁹
noster impedit̃ ꝛ retardatur ab ingressu il/
lius intrinseci secreti.ideo oportet vt spiri/
tus noster nõ solũ habeat pedes ab imun/
dicijs lotos sed etiã ad ambulandũ exerci
tatos ꝛ agilitate veloces. Unñ Dionysi⁹.iij.
angelice hierarchie.dicit. Et pedes in scri/
ptura significãt virtutẽ motiuã acute pene
trantẽ ꝛ velocem.i.semp tendentẽ in diuia.
ꝛ sequit̃ ꝓpter quod alatos theologia Isaie
vj.figurauit pedes sanctoꝝ intellectuũ.qđ
significat reductiuã velocitateꝫ ꝛ supernis
inuectiuã ab omni terrestri deprimentem.
Hec Dioynisi⁹. Horũ pedũ velocẽ agilita
tem habuit ꝓpheta dauid cũ dixit. Qui pfe
cit pedes meos q̃si ceruorũ. Qđ Grego.ex/
ponens.xxvj.moraliũ.dicit. Ceruus cũ iu/
ga montiũ ascendit. queq aspera ꝛ obiecta
transgredit̃ donec ad supiora eleuet̃. nõ so
lum currit sed etiã saltat.ita etiã electorum
mentes quecũq sibi obuia respiciũt ꝯtem
plationis saltu trãscendũt donec se ad su/
perna euehũt. Tercio notandũ ꝙ opor/
tet ꝙ pedes spirit⁹ nostri nõ solũ ad ambu/
landũ sint expediti sed etiã p amorẽ ad pe/
netrandũ acuti.vt spirit⁹ potent oĩa trã/
sire possit.di.cũ Ps̃.ꝛ i deo meo trãgrediar
murũ. Qđ Grego.exponẽs.xxvj. mora.di/
cit. Murus est omne quod itineri nostro

obijcitur cũ ad dilectum transit. quẽ transgredimur cũ pre amore supne patrie omnia hui⁹ mundi obiecta calcam⁹. Hec ille. Et sicut dicit Augustin⁹ in ep̄la ad macedoniũ. Ire ad deum tanto nobis meli⁹ est quãto magis ad illũ imus quo nihil melius est. Imus autẽ non ambulãdo sz amãdo. quẽ tanto habebimus p̄sentiorẽ quãto amorem quo in eũ tendim⁹ habebim⁹ puriorem. Hec Augustin⁹. Gressus ḡ mentales z pedes spirit⁹ nõ sunt corp̄ales sed spirituales. Et ideo Grego. xxj moral. dicit. Ad se quippe venire p̄cipit deus nõ gressibus corporis sed affectib⁹ amoris z spirit⁹. veritate dicente Matth. xj. Venite ad me om̄es qui laboratis. Et Augusti. sup Psal. lxxv. Iter tuum volũtas tua est. amando ascendis. negligendo descendis. stans i terra in celo es. si diligis deũ. z sic patet de pedibus spiritus.

Distinctio quinta.

Quinto videndũ est qualit̄ spiritus nr̄ in illo intrinseco manerio multipliciter esse dicat̄. Circa quod notandũ est. q̄ cũ Ap̄lus ad Collos. ij. dicat. q̄ in domino iesu sunt om̄es thesauri sapientie z scientie dei absconditi. quis potest inuestigare z enarrare magnitudinẽ z multitudinem diuitiarũ z deliciarũ istius intrinseci z secreti cubiculi nisi quantuz quilibet per fidẽ illuminat⁹. z per charitatẽ inflammatus in illo habitare consueuerit. z p aliqualem experientiã didicerit. Unde dicit Berñ. in sermo. xxiij. sup Canti sic. In hoc archanum. in hoc sanctuariũ dei. si quem forte vestrũ aliqua hora sic rapi. z sic abscondi contigerit. vt nemo eũ noceat vel auocet aut perturbet. vel sensus eḡes. vl̄ cura pungens. vel culpa mordens. vel ea certe q̄ difficilius amouent̄ irruentia imaginum corporalium fantasmata. poterit quidem hic cũ ad nos reducitur gloriari dicẽs. Introduxit me rex in cubiculũ suum. Et ibidem quasi admirando exclamat dicens. O vere quietus locus est quem nõ imerito nomine cubiculi censuerim. in quo de⁹ non turbatus ira. nec velut distract⁹ cura p̄spicit̄. sed pbatur voluntas ei⁹ bona z beneplacens z pfecta. Visio ista nõ terret sed mulcet. inquietã curiositatez nõ excitat sed sedat. nec fatigat sensus sed trãquillat. hic vere quietus domin⁹ quiescit. deus trãquillus qui tranquillat om̄ia. z q̄etũ aspicere quiescere est. Hec Berñ. Ubi q̄ secreta istius cubiculi ingrediunt̄. siue gazophilacij secretũ inhabitant p veram fidẽ z charitatẽ magni sunt q̄a magna audiunt. z percipiũt magna introducti in plenitudinẽ eternoꝝ z diuinorũ thesauroꝝ in illo absconditoꝝ. Et ideo Berñ. sermo. xxxj. sup Canti. dicit. Ubi q̄ magni sunt fide z charitate. digni inueniuntur vt inducant̄ in omnẽ plenitudinez dei. nec in om̄i isto apothecis sapientie aliquos deus scientiaz domin⁹ arcendos censet cupidos veritatis nõ conscios vanitatis. Et infra sic dicit. Huiusmodi sapiẽtib⁹ spiritibus magn⁹ occurrit sponsus. z magnificabit facere cũ eis. emittens lucẽ suam z veritatẽ suam. eosq̄ adducens et deducens in montẽ sanctuz suum z in tabernacula sua. Regem in decore suo videbunt p̄euntez se ad speciosa deserti. ad flores rosaruz. ad lilia cõuallium. ad amena hortoruz. ad irrigua fontiũ. z ad delicias cellarioꝝ. ad odoramenta aromatũ. postremo ad ip̄a secreta cubiculi. Isti sunt thesauri sapiẽtie z scientie dei absconditi penes spõsuz. Hec sũt pascua vite p̄parata in refectionẽ animarũ sanctarũ. beat⁹ vir qui impleuit desideriũ suum ex ip̄is. Hec Berñ. Sed proculdubio si spirit⁹ humanus quasi ab om̄ia diuisus. z corpore quoq̄ illud intrinsecũ lucis manerium ingrediat̄ solus. z intus recipiat̄ rediens de regione luc̄ illi⁹ itrinseci ad aiaz z corpus. ip̄e enarret quales diuitias acceperit. qualia v̄ba audiuerit. z quales delicias gustauerit. si tamẽ enarrare potest. q̄a Grego. libro. xv. moral. dicit. Sepe amantiũ anim⁹ tante ꝯtemplatiõis munere implet̄ vt videre valeat qđ om̄ino loqui nõ valeat. Si autẽ enarrare nõ poterit. saltem vt alter moyses descendens a cõsortio dñi in aia z corpore aliqua signa z testimonia secũ ferat testificantia q̄ in regione lucis fuerat. Dicit eñ Hugo in libro de trib⁹ dietis sic circa finem. Ecce q̄n de illo diuino interne contemplationis secreto reuertimur quid nobiscum afferre poterim⁹ nisi lucem. Lucez de regione lucis venientes portam⁹. Hoc eñ decens z necessariũ est. vt cũ a lucis regione venim⁹ ad fugandas nr̄as tenebras nobiscũ lucem apportem⁹. Et q̄s scire poterit q̄ ibi fuerim⁹ si illuminati nõ redimus. Sed si vidim⁹ patris potentiã. apportem⁹

lucem diuini timoris. Si vidim⁹ filiū sapientiā apportem⁹ lucē veritatis. Si vidim⁹ spūssancti clemētiā; apportemus lucē dilectionis. Potētia torpentes excitet ad timorem. Sapiētia ignorantie tenebris excecatos illuminet. Clemētia calore caritatis frigidos inflāmet. Hec ille.

Distinctio sexta.

Sexto videndū est qualiter spirit⁹ noster cū in illud intrinsecū maneriū eternale fuerit introduct⁹ in illo stabiliat̄ et ppetuet̄. ita tñ q ad imperiū regis egrediat̄ et ingrediat̄ ad naturā humanā imitandā et contemplandā diuinā. De q sciendū est q spirit⁹ noster in illo archano secreto p verā fidē collocat̄ et stabilitur. et p sanctā charitatē in eodē ppetuat̄. De fidei collocatione et stabilitiōe dicit Dionisius de diuinis nomib⁹. ca. vij. Et circa veritatem vere existentē et nō errantē versat̄ fides diuina. q est stabil' collocatio credētiū collocans illos in veritate. et firmās simplicem veritatē intransmutabili ydēptitate in ipsis credētib⁹ habētib⁹ cognitionē veritatis. et ideo credentē in veritate nihil mouebit. teste scriptura Roma. viij. Nihil mouebit a leticia que est fm verā fidē. sed habebit in ea pmanentiā imobilis et intrāsmutabil' ydēptitatis. Sequit̄. Qui eñ veritati vnitus est ex ipsa vnione bñ nouit qd bene sentit. q̄uis multi corripiāt ipm tanq̄ mentis excessum passū siue furiosum. ipe tñ bene nouit seipm nō furentē vt errātes ei imponunt. sed p simplicē veritatē semp eandē et eodē modo se habentē liberatū ab instabili et variabili diuisione cōtra errorem. Hec Dionisius. Ex his apparere potest quomō fides spiritū nostrū in illo intrinseco manerio iesu collocat et stabilitat. Isa. vij. Si nō credideritis nō pmanebitis. scz in deo. Et Eusebi⁹ in glo. sup illud Luce. xij. vbi thesaurus vr̄ est ibi et cor vestrū erit. dicit sic. Qui mentē applicauerit ad celestia ibi mentem habebit. vt videat̄ solo corpe cū hominib⁹ cōuersari. animo vero iam sit aggressus mansiōes celestes. Hec ille. De charitatis autē ppetuatione. id est. qualiter spiritus noster in intrinseco dñi iesu ppetuet̄. Notandū q cū Joh. in pma ca. c. iiij. dicat. De⁹ charitas est. et q manet in charitate in deo manet. g q̄diu spūs manet in charitate. tādiu manet in deo siue i intrinseco dñi iesu. sed spūs nr̄ in eternū pōt in charitate manere cū adiutorio dei. g in eternū pōt manere in deo. Vñ in libro de spū et aīa dr̄. Et anīa habet in se amorē quo semp pōt stare cū deo. Et aūt spūs nr̄ in eternum possit stare cū deo et manere in charitate ostendit apl's ad Roñ. viij. vbi dicit. Quis pōt nos separare a charitate christi. qi dicat. Nemo. imo nulla creatura sicut ipe postea pbat. g nulla creatura pōt nos eĳcere ab illo intrinseco. nec ipe de⁹ vult eĳcere. vt ipe dic Joh. vj. Et diu eñ sum⁹ charitate vestiti licz nos ipos p pctm̄ eĳcere possim⁹. nō tamē distātia locali cū deus sit vbiq̄ sed distātia dissimilitudinis. Dicit eñ Aug⁹. s. de trini. Nō locoꝝ interuallis sed silitudine accedit̄ ad deū. et dissilitudine discedit̄ ab eo. Et autē nulla creatura possit nos separe a charitate dei q nob in christo dat̄. ond̄ t apl's ibidē di. Cert⁹ sum q neq̄ mors. s. quā minant̄ sepabit nos a charitate dei. Cui⁹ rōnē assignat Aug⁹. de morib⁹ eccl'ie. d. Licet corp⁹ nr̄m possit mori. tñ ipm q diligim⁹ deū scz anīa mori nō pōt. nisi dū nō diligit deū. cui mors est nō diligere deū. q nihil aliud ē q̄ ei in diligēdo aliqd pponere. Alia ē rō fm Amb. Quia mors erat sctis occasio eundi ad pmiū pmissū et q̄si ianua. g mors nō pt nos separe a charitate xpi. g nō pt abĳcere ab eo. Scd̄o neq̄ vita inqt apl's. s. pmissa pt nos separe a caritate. Cui⁹ rōnē assignat Aug⁹. in libro de morib⁹ eccl'ie. d. Quia deus est fons vite. sicut g nemo separat a fonte aque pmittendo aquā. ita nemo separat a fonte vite pmittēdo vitā. Vnd dñs dicit Joh. v. Qui credit in me habebit vitā eternā. Tercio inqt apl'us. Neq̄ angeli neq̄ pncipat⁹. neq̄ vtutes. neq̄ inferiores. neq̄ medij. neq̄ supiores poterūt nos separe a caritate dei. Cui⁹ rō est fm Aug⁹. q angeli cū inherem⁹ deo nō sūt mente nr̄a potētiores. imo toto mūdo supior est mens inherens deo. vt ait Aug. de morib⁹ eccl'ie. Quō ergo sepabūt nos a charitate xpi. ad quam nos etiā hortant̄. g nec nos eĳciēt. Quarto inquit apl's. Neq̄ instātia. i. instātes molestie nos a deo sepabūt. Cui⁹ rō est fm Aug⁹. de morib⁹ eccl'ie. Quia eo spo eas leuiores sentim⁹ q ei a q nos separe moliunt̄ artius inherem⁹. caritas eñ oīa sustinet. et est vita morientiū. vt Aug⁹. de laude caritatis. g nō separat sz vnit. Quito inqt apl's. Neq̄

futura.i.pmissio futuroz nos a caritate separabūt. Cui⁹ rō est ſm Aug⁹. de moribus ecclie. Quia qcqd boni futuroz est certi⁹ pmittit de⁹. ꝛ nihil est ipo deo meli⁹. q pfecte inherētibꝫ sibi iā pñs est. ḡ nec talia separāt a caritate. ḡ nec eycūt a deo. Sexto inqt apls. Neqꝫ fortitudo.i.violētia alic⁹ poterit nos separe a caritate dei. neqꝫ altitudo.i.psꝑitas. neqꝫ pfūdū.i.adūsitas poterit nos separe a caritate xpi. neqꝫ alia creatura. Cui⁹ rōnē innuit apls in eodē ca.d. Qꝛ bonis oīa coopant in bonū. ḡ nō sepant nisi nos velim⁹. ꝑ caritatē ḡ q (vt dic apl'us .j.Cor.xiij.) oia pōt.oia sustinet. ꝛ nūqꝫ excidet spūs nr̄ in illo intrinseco vbi est fons vite. ꝛ caritas pōt manere semꝑ. maxie cuꝫ charitas volūtates nr̄as ad deū qsi ad centrum suū ꝓpriū inclinet. ꝛ nos sibi incorporet. ꝛ voluntas pfecte ꝯcordet. que maxime amantiū refectionē ꝯsummant ꝛ ꝑpetuant. Vñ Johis.vj. dicit dñs Eū qvenit ad me nō eijciam foras. Qd Aug. exponit d. Veniamus ad deū. intrem⁹ ad deū. ꝛ incorporemur ei. vt nos nō faciam⁹ voluntatē nostrā sed voluntatē dei. ꝛ non eijciet nos foras. scꝫ in exilium tenebrarū eternarū. sed siue ingrediamur siue egrediamur pascua inueniemus nostrā nutrientia charitatez. que nos ꝑpetuat i christo. quia qui manet in charitate in deo manet.j. Johis.iiij.

Distinctio septima.

Septimo postqꝫ visum est quid sit illud intrinsecū secretū ꝛ eternale manerium in christo. ꝛ qualit in illo intrinseco varie mansiōes distinguuntur. et ſm quid homo in illud intromittat. Viso etiā quid spūs in hoie dicat. ꝛ quibꝫ pedibꝫ illud intrinsecū ingrediat. ꝛ qlit humañ⁹ spūs in illo dicat. stabilit ꝛ ꝑpetuat. Videndū est q ꝛ quot sunt itinera ꝑ q ad illud intrinsecū secretū et eternale maneriū spirit⁹ humanus accedat ꝛ ingrediat. Circa qd sciendū est qꝫ (sicut dr in lib. de spū et aīa) duo sunt loca inter q spūs human⁹ existēs ad vtrūqꝫ se mouere pōt siue itinerare. Deus eñi est in sūmo. mūd⁹ vero in imo. Ille scꝫ de⁹ in eodē statu eternitatꝭ sue imobilis existit. ideo ipe solus est eternitate mēsurabilis. Cui⁹ rō est. qꝛ sic Boeci⁹ in de ꝯsolatione dicit. Eternitas est intermiabil vite tota sil ꝛ pfecta possessio. q nlli creature cōuenit. sed soli deo. vt ptꝫ ꝯsiderāti h⁹ diffinitiōis ptes. Iste aūt mūd⁹ cursu mutabilitatꝭ sue sꝑ instabil fuit. ꝛ iō tpe mensurat. qꝛ tps est mensura mot⁹ mutabiliū rez. nō ꝑmanentiū. sed succedentiū vt sit. ꝛ iō talia dicunt tpalia. Rōnalis aūt spūs qi in qdaꝫ medio est ꝯstitut⁹. sed mediū oportet ꝑticipare naturā extremoz ꝓpter cōnetionē vniuersi. ꝛ iō oportet qꝫ spūs nr̄ in aliq cōueniat cū eternis. ꝛ in aliq cū tpalibꝫ. Cum eternis ꝯuenit in h qꝫ ſm substantiā oīno ē stabilis ꝑpetuo. in eternū manens. ꝛ iō q ad h nō mensurat tpe trāseunte. qꝛ illo corruptibilia mēsurant. nec mēsurat eternitate. qꝛ illa soli deo ꝯuenit. ḡ necessario mēsurat mēsura media.s.euo qd est qdā ꝑticipatio eternitatꝭ. Vñ Dioni. de di. no. dicit. qꝫ euū dr qeta et tota sil vita. Et Dam. li.ij.c.j.d ē qꝫ euū nō est temp⁹ nec ps tpis. sed qd sil ptēdit cū eternis scꝫ ſm ꝑpetuationē. Vñ i li. de spū ꝛ aīa dr. Spūs human⁹ qdā cōditionis sue excellētia huic mutabilitati que deorsum ē supeminet. qsi creat⁹ in orizonte eternitatꝭ. ꝛ iō ad illā q est apud deū imutabilitatē nōdū ꝑuenit. tñ ꝑtus ꝑtingere possit cū angel. Spūs eī nr̄ cōuenit cū tpalibꝫ in hoc qꝫ ſm opatiōes aliquas est mutabilis. ꝛ in eis successiones patit. Vñ in lib. de spū ꝛ aīe dicit. Si spūs noster in his qui deorsum transeūt se ꝑ cupiditatē immerserit. statim ꝑ infinitas distractiones siue itinera rapit. ꝛ a seipo quodā modo diuisus dissipabit. et ideo quo ad istas opationes temꝑalis efficit. qꝛ tpe mēsurat. De hac instabilitate ꝛ mutabilitate dicit Hugo d archa noe sic. Dū cor nr̄m siue spūs nr̄ ꝑ desideria fluere cepit qsi in tot diuisum est quot sunt ea que concupiscit. Hinc nascitur motus sine stabilitate. labor sine requie. cursus sine ꝑuentione. ita vt semper sit inquietus spiritus noster donec illuc inherere ceperit vbi desiderio suo nihil deesse gaudeat. ꝛ ea que diligit semper mansura confidat ꝛ credat. Hec ille. Ex quo concluditur qꝫ necesse est qꝫ spiritus humanus habeat aliquas operationes que maneāt ſm suā substātiā. licet vna alteri succedat. qd accidit vbi sūt operationes intrinsece intellect⁹ ꝛ affect⁹. maxie qñ in etnis figunt. qs opatiōes exercere possꝫ spūs hūan⁹ etiā si celū staret. vl si nullū esset tps. vtꝫ ꝑ Aug. nec mirū cum sit spūs hūan⁹ sup tps existens in carne tpali.

Dicit enim Grego. mora. Subleuata mens
id est. spirit⁹ extra terminos tempoꝝ ducit
etiā cū a carne in tempe tenet. ꝛ in libro de
spiritu ꝛ anima. Si spūs human⁹ ab hac in/
fima distractione que deorsum est erexerit
se. ꝛ hec infima deserēs atq; paulatim se in
vnū colligens secū esse didicerit. tanto am/
plius in vnū colliget. quāto magis deside
rio ꝛ cognitione sursuz eleuabit. donec tan/
dem omnino imutabilis sit. ꝛ ad illā veraz ꝛ
vnicā que apud deū est immutabilitatē ꝑ/
ueniat vt ppetuo sine omni mutabilitatis vi/
cissitudine requiescat. iam i intrinseco domi/
ni ꝑfecte collocat. Hec ille. Ex his ptz q si/
cut spirit⁹ humanus ex inordinato amore
temꝑaliū aggrauat⁹ ascendit ab eternis ꝑ
aliqua itinera iniqtatis deorsuz ad tempo
ralia. sic spirit⁹ human⁹ ex ordinato amore
eternorū alleuiat⁹ ascendit sursum ꝑ itine/
ra recte equitatis ad eterna. ꝛ sicut ille ꝑ se/
ptem itinera obliq̄ descendit ad tꝑalia. ita
ille ꝑ septē itinera recta ascēdit ad eterna ꝓ
pter qd itinera eternitatis nūcupant. Iti/
nera ergo eternitatis ducētia ad intrinsecuz
secretū ꝛ eternale maneriū dñi sunt hec scz
Eternorū recta intentio. Eternoꝝ studio/
sa meditatio. Eternoꝝ limpida cōtempla/
tio. Eternoꝝ charitatiua affectio. Eterno
rū secreta reuelatio. Eternoꝝ experimēta/
lis ꝑgustatio. Eternorū deiformis opera/
tio. Ad itinerandū autē in his septez iti/
neribꝫ eternitatis dñs amorose inuitat spi
ritū humanū ostendēs ꝛ ꝓmittens ei septē
āminicula cooperātia ad ambulandum in
itineribꝫ eternitatis. Illā autē inuitationē
mens humana diligent aduertat. Quia si/
cut dicit Vercellen. sup Canti. Nihil est qd
ad cōtinuos sponse ꝑfectus eam ꝓmoueat
efficacius q̄ deū imitari. ꝛ ab eo inuitari ef
fectiue. Hoc qdem exercitio ꝯtinuo vnifor
miter ꝑficiunt celestes substāne q̄ non ces/
sant post spōsum ingredi. Tot⁹ enim cursus
amoris in assidua ꝛ cōtinua huiusmōi inui
tatione cōsistit. vt in fine libri Canti. patet.
dicit ꝰ. v. Surge ꝓpera amica m. columba
mea. formosa mea ꝛ veni. Amica. q2 amās
ꝛ amata. Ego enim diligo diligētes me. Pro
uer. viij. Columba mea. qa spū simplifica/
ta Matth. x. Estote simplices sicut colūbe.
Formosa mea. qa ad imaginē ꝛ similitudi/
nem dei facta Gene. j. Surge igit a tꝑalibꝫ
ad eterna tendendo. ꝛ ꝓpera. eterna in uesti

gando. ꝛ veni. eternitatē meā ingrediendo.
Hui⁹ petitiōis reddit causaz. di. Surge ꝓ
pera amica mea ꝛ veni. qa iā est itinerandi
oportunitas tēporanea. q2 iā hyems tran/
siit peccati infrigidātis ꝛ itinera ambulan/
tiū obliquātis Quia iam est itinerū opera/
ta facilitas. qa iam imber abiit ꝛ recessit cu
re distrahentis ꝛ itinerantes impedientis.
Quia iā est itinerantiuz amena iocūditas.
qa iā flores apparuerūt in terra nr̄a. Quia
iam temp⁹ vernale venit ex p̄sentia diuini
solis in terra nostre carnis. Quia iā est ꝑ/
ambulantiū alleuiata agilitas. qa iam tem
pus putatōis aduenit. quo spiritus noster
exoneratur ab omībꝫ supfluis ꝛ vanis. Quia
iam est viarū reuelata veritas. qa vox tur/
turis audita est in terra nr̄a verbi incarna/
ti omnē veritatē docentis. Quia iā est viati/
ci desiderata satietas. qa ficus ꝓtulit gros/
sos suos. scz pater fons dulcedinis filium
panē omīs suauitatis. ꝛ spiritū sanctū potū
sobrie ebrietatis. Quia iā est medq odorife
ra suauitas. q2 vinee florentes odorē suum
dederūt. i. potētie fecunde dederūt odorez
bone fame ex operibꝫ odoriferis. qa bonus
odor christi sunt. ij. Corinth. ij. Igit surge.
ꝓpera amica mea ꝛ veni. Unde dicit Orig.
Qui si iā nō surget. qa nō ꝓperet. aut qa nō
veniet vbi tot vtilitatū insignia cōcurrūt.
Singula istoꝝ āminiculoꝝ applicabūt sin
gulis itineribꝫ vt patebit infra. ꝛ hec itinera ab
scōdita sūt a sapiētibꝫ ꝛ prudētibꝫ h⁹ mūdi.
ꝛ reuelata sūt paruul. i humil. hꝫ. Vñ abacuc
iij. Incuruati sūt colles mūdi. i. sapiētes ab
itineribꝫ eternitatis ei⁹. i. obliq̄ti sūt a vijs rectis
eterni dei. q2 q̄ a recta via declināt. q̄nto plus
vadūt tāto pl⁹ a termio recte vie recedūt. ꝛ
q̄nto pl⁹ se sapiētes mūdi ab eterna ꝟitate auer
tunt. tāto pl⁹ stulti facti i tꝑalibꝫ euanuerūt
dicētes. Sol intelligētie nō est ort⁹ nobis.
lassati sum⁹ in via iniqtatis. viā dñi ignora/
uim⁹. Sap. v. Cū ꝰ Aug⁹. xiiij. ꝛ. xv. de tri.
dicat. q spūs nr̄ ad imaginē ꝛ silitudinē dei
eterni creat⁹ sit. ꝛ ex h̄ eternitatis capax sit. ꝛ ex h̄
format q̄ndā iā ꝑticipationē dū etiā fm sub
stātiā ꝛ fm aliq̄s oꝑationes intrinsecas sit
supra temp⁹. qa in euo qd est qdā eternita/
tis participatio. vt sup dictū est. io spūs nr̄
humiliat⁹ ꝛ cōtrit⁹ ꝛ a deo amorose inuita/
tus ad veniendū ꝑ itinera eternitatis ad
suum intrinsecū secretū ꝛ eternale maneri/
um secure ꝛ gaudens cū Psalmista petat.

dicens. Deduc me domie in via eterna.

# Rimum igitur

P iter eternitatis (q̄d est eternorū recta intentio) spiritus humanus desiderio eternoꝝ ab omībꝫ alleuiatus ꝛ ad ꝑambulandū incitatꝰ ꝛ expeditꝰ pmo aggrediatur. vnū eternum intēdendo. vnum eternū attendendo. vnū eternū ingrediendo. in vno eterno ꝑmanēdo. propter vnū eternum quod est optimū ꝛ necessarium ꝛ finis quietās ꝛ ꝯsummans multitudinem omniū desideriorū in vnū. quod non auferet ab eo in eternū. vt patet Luce x. Sed q̄a nemo itinerat q̄ vias itineris ignorat. ideo ad cognitionē istius vie siue itineris qđ est eternorū recta intentio. oportet sex considerare ꝑ ordinē. Primū est. que sit necessitas istꝰ itineris. ꝛ quare aliis itineribꝫ premittat. Secundū est. q̄d sit intentio. ꝛ a qua potētia anie oriat. Tercium est qualiter intētio deiformis et eterna efficiat. Quartū est ꝑ que signa intentio recta simplex ꝛ perfecta cognoscatur.

Quintū est qualiter ꝑ intentionē rectā ad intrinsecū eternum iesu spiritꝰ accedat ꝛ ingrediat. Sextū qualr̄ spiritꝰ humanus ad veniendū ꝑ iter illud ad intrinsecū eternum iesu dulciter ꝛ amanter ab eo inuitatur.

Distinctio prima.

P Rimo igitur videndū est que sit necessitas istꝰ itineris qđ est eternoꝝ recta intentio. et quare alia itinera p̄cedat. Circa quod notandū est ꝙ cum intentio finē actionis ꝛ itineris nobꝫ ostēdat vt dicit Grego. xxviij moral. vbi sic dicit. Intentio priusq̄ȝ se in actione exerceat. hoc iā quod appetit cōtemplat. Item cū intentio actionē dirigat nostrā in operatiōe. vt dicit Grego. ibidē. vbi dicit sic. Vnaq̄q̄ actio intentionē suā q̄si intuentem oculū sequit. vt dicit Grego. xxviij. moral. vbi dicit sic. Sicut fabrica colūnis. columne autē basibꝫ fulciunt. ita vita nostra virtutibus. ꝟtutes vero intima intentiōe subsistunt. Item rōnabiliter iter intentiōis alia itinera p̄cedere debet. Vñ Grego. ibidē dicit. Vigilanti cura ꝑ cuncta opera intētio nostra nobis pensanda est. vt nihil temꝑale in his que agit appetat. sed totū se in soliditatem eternitatꝭ figat. ne si extra fundamentum nr̄e actionis fabrica ponatur. totū opus in nihilū soluat. quia etiā summa opera inaniter fiunt si intentiōes cordiū extra eternitatis certitudinē deffectūtur. Hec ille. Et ibidē dicit. Si recta intentio in operatione nō tenetur. totū opus amittitur et deturpat. si autē recte intendimꝰ. bonum opus efficitur. etiā si minus bonū extra videatur. Plane ergo patere potest istius itineris necessitas in ordine respectu aliorū.

Distinctio secūda.

S Ecundo videndū est quid sit intentio. ꝛ a qua potētia anie oriat. De quo notandū est ꝙ sicut dicit Anselmus libro de cōcor. presci. ꝛ li. ar. Volūtas est instrumentū seipm mouens ꝛ oīa alia instrumēta quibꝫ sponte vtimur. ꝛ que sunt in nobis. vt manū. linguā: visum. ꝛ cetera huiusmōi. ꝛ que sunt extra nos. vt stilū. securim. ꝛ cetera huiusmōi. ꝛ facit oēs voluntarios motꝰ. ipa vero se sola affectiōibꝫ mouet in finē desideratum. ꝛ ideo sola voluntas elicit actum intentionis ꝓprie dicte ꝛ ꝑncipaliter. sed a rōne siue intellectu dirigente siue dictante. Et nota ꝙ hec intentio nō fit sine amoris desiderio. q̄r quanto maior est amor finis. tanto vehemētior est motus intentiōis in finem. ita ꝙ amor mouet in finē desideratū. sed intentio omnia ꝑ que amor potest cōsequi hunc finē desideratū ordinat ꝛ disponit ad illius finis cōsecutionē. Vñ glosa sup illud Ps̄. In laq̄o isto quē absconderūt. dicit. ꝙ pes aīe est amor. ꝛ eo mouet aīa ad locū q̄si ad terminū ad quē tendit. i. ad dilectionē bonā vel malā. quo se ꝑuenisse ad amorē letatur. amor autē est actus volūtatis. Ex quo patet ꝙ intentio ꝓprie ꝛ ꝑncipaliter est actꝰ voluntatis elicientꝭ ꝛ libere ordinantꝭ et mouentis in finē ꝛ a ratiōe directus. Et nota ꝙ ista intentio vt est a voluntate ꝑ gratiam formata non solū actualis sed ꝛ habitualis facit actū ꝛ opus meritoriū. Cuius ratio ē. quia p̄ter naturalē bonitatē que est in actu volūtatꝭ eo ipso q̄ est ens tota alia bonitas ipiꝰ est ex eiꝰ sufficienti ordine intētiōis ad debitū finē. Tūc aūt ē sufficiēs ordo qñ ex parte agentꝭ ꝑ intētionē bonam fit ordinatio actꝰ sui i debitū finem. ꝛ qñ ex parte actus est ꝙ sit ordinabilis ad illū finem. talis eñ

ordo includit bonitatē esse in actu que sibi debet ex obiecto debito et ex forma debita. que est charitas. et ex circūstantia et ex debito fine. Deficiente autē altero istorū act⁹ viciosus est. Ex q̄ patet q̄ etiā actus indifferens p ordinationē debitā et debitū finez fit meritorius. q̄a intētio recta si sit actualiter a voluntate elicita mediāte gratia addit aliquā bonitatē supra habitū cui debet premiū substātiale. Per act⁹ enī volūtatis elicitos ex gr̄a meremur vitā eternam. Ex his etiā patz q̄ intentio actualis est pfectior et magis meritoria habituali qr addit aliquā bonitatē supra habitualē. Vn̄ Greg. xviij. moral. dicit. Sicut lucerna corporis est oculus carnal. lucens toti corpi. ita per radiū intentiōis illustrant itinera actiōis. et Luce. xj. dicit dn̄s. Intētio sicut lucerna fulgoris illuminabit te.

Distinctio tercia.

Tercio videndū est q̄liter intētio rectificet. et ex hoc deiformis et quasi eterna efficiat. De quo notandū est q̄ sic dicit Hugo lib. pmo de archa noe. Cor homis q̄d prius amore diuio stabile et fixū in eternitate psistit. q̄a vnū amando. vnū pmansit. postq̄ autē p desideria terrena defluere cepit q̄si in tot diuisuz est quot ea sunt q̄ cōcupiscit. ergo sm̄ diuersitatem cōcupiscētie siue amoris erit diuersitas intentionis. Vn̄ Bern̄. sup Canti. sermo. xl. ostendit. q̄ si amās turpia appetit. etiā intētio turpis erit et fedans faciē aie vel spūs et si honesta etiā intētio recta erit. Unde Bern̄. ibidē describit diuersas intentiōes sm̄ diuersas affectiōes. Primo ergo sm̄ Bern̄. est quedā intētio puersa et iniqua. vt illa que pcedit ex volūtate affectata carnaliter. siue ex amore carnali tendēs ad finez q̄ cōtrari⁹ est vltimo fini et eterno. vt est intentio illoz qui terrena sapiūt. quoz de⁹ venter est. q̄ intendūt gule. vt magis possint exercere act⁹ luxurie. Talis intētio est obstinatoz et tempaliū. Vn̄ Bern̄. ibidem dicit. Tendere nō in deū sed in seculū. secularis anie est. vt dictū est. et habet tal. faciē fetidissimā fetore peccati. Secūdo est intentio quedā ficta et falsa. vt q̄ pcedit ex voluntate affectata mēdaciter. tendēs in deum apparent. et false et nō vere. q̄a pter fauorē hominū. de qua dicit Bern̄. ibidez. Tendere q̄si in deum sed nō pter deuz hypocrite plane anie est. omnē decorē anie exterminantis. et totam illā fedans pter turpitudinez hypocrisis. Tercio intētio quedā est obliqua et mercenaria vt que pcedit ex voluntate affectata pusillanimiē tendēs in deuz nō pter deū sed psentis vite necessaria. ex qua recuruat ad se. Vn̄ mercēnaria est. q̄ vero filijs nō cōuenit. vt patet p ambro. q̄ dicit in glo. Luce. iij. sic. Filius q̄ habz sancti spirit⁹ pignus in sectari corde mercedis lucra nō querit. sed seruat ius heredis. De hac intentiōe dicit Bern̄. ibidē smone. xl. sic. Si autē intentio solū vel maxime obvite psentis necessaria se ad deuz cōuertit. nō quidē fece hypocrisis fetidā. pusillanimitatis tamē vicio dicim⁹ obscurā et min⁹ acceptam. eo q̄ nō querit deū pter se. ideo pdicta itinera sunt obliqua et tempalia nō eterna Quarto quedā intentio est recta q̄ est et pter deū pncipaliter et pter ipm directa. que est actuū bonoz. et hec pcedit ex voluntate affectata spūaliter. i. estu diuini amoris calefacta. q̄ voluntas sic estuās intentionē ad psecutionē eterni finis desiderati operando impellit. liq̄faciendo in deū dirigit. nec eā sistere nisi in deo eterno sinit. Unde Orige. Cant. ca. v. dicit. Qui scō desiderio intus estuat ad q̄dlibet opus bonū abilis inuenit. quia nihil duri in corde. i. in intentione portat q̄d nō feruore estuātis desiderij in deū liquescat. Hec Orige. Hec tamē intentio pfectū decorem nō habet p oīa. q̄a adhuc circa multa est occupata. licet propter deum. Unde Bernar. vbi supra dicit. Porro in aliud tendere q̄z in deū. et tamen pter deum nō ociū marie. sed marthe negocium est. Absit autē vt que huiusmōi est quicq̄ dixerim illā habere deforme. nec tamen ad perfectū affirmauerim puenisse decoris. quippe que adhuc sollicita est et turbatur erga plurima. et nō potest terrenoruz actuum vel tenui puluere nō aspergi. quez tamē facile citoq̄ deterget in hora scē deuotionis vel dormitionis casta intentio et bone cōscientie interrogatio ad deuz. Hec Bernard⁹ smo. xlj. sup Canti. Quinto intentio quedam est recta simplex et magis imediata et odore finis eterni dulciter allecta. que est cōtemplatiuorum. et illa pcedit ex volūtate finis eterni affectiua experimentaliter. Experimentalis enim odor vltimi finis oīa alia aliq̄ mō ptemnere fa

eit. ex quo intentionē in nullo alio fine qui/
escere facit. sed eā quātū potest vltimo fini
immediate vnit. Dicit enī Hugo super. vij.
angelice hierarchie q experiētia est mr̄ vel
magistra intelligētie. ꝛ q ille optime verita
tem nouit q eā nō audiēdo solū. sed etiā gu
stando ꝛ faciēdo didicit. In tali enī experi
entia intētio nō ambulat sed q̄si currit. In
odore inq̄t sponsa currem⁹ vnguentorū tu
orū Canti. ij. Hec intentio tēdit in dn̄m so
lum imediate quātū potest. ꝛ pter ipm sed
vt plurimū nō totaliter pter ipm soluz. sed
etiā querit pter se meditari ꝛ cōsolari. reti
nens adhuc aliqd de pprio. vt dicit Bern̄. ꝛ
ideo tal' intentio diuisa est. Talis clamat
cū Petro. Ecce nos reliquim⁹ oīa ꝛ secu/
ti sum⁹ ꝛc. qd ergo erit nobis. Math. x. Et
cū Ps. Inclinaui cor meū ad faciēdas iu/
stificatiōes tuas in eternū, pter retributio
nē. Quā tamē intentionē dn̄s nō repreben
dit. q nō pricipaliter q̄rebat mercedez. sed
dn̄i voluntatē. cū multi tales sint in eterna
domo pr̄is. vt ptz Luce. xv. Sexto intē
tio quedā est imediata simplificata ꝛ deifi/
cata ꝛ amore finis eterni totaliter attracta.
Et hec est beatorū in patria. ꝛ inde intentio
fit intētio eterna. ꝛ elicit a volūtate affecta/
ta deiformit. Deificatio autē (vt dic Bern̄.
libro de diligēdo deū. parū post mediū) ni/
hil relinq̄t in volūtate admixtū vel pprium.
sed totū p intentionē dirigit in deū. Vn̄ di
cit ibidē sic. O pura ꝛ defecata intentio vo
luntatis. eo certe defecatior et purior q in ea
de pprio nihil iā admixtū relinquit. eo sua/
uior ꝛ dulcior q totū diuinū est qd sentitur.
sic affici deificari est. sic oēm tunc in sanctis
q sunt in patria humanā affectionē quodā
ineffabili modo necesse est quiescere. ꝛ a se/
metipsa liquescere. atq in dei penit⁹ trāsfor
mari voluntatē. alioqn quō oīa in oībus
erit de⁹. si in homine aliqd de hoīe superest.
manebit quidē substātia. sed in alia forma.
in alia gl'ia. aliaq potētia. ꝛ videtur sentire
Bern̄. hoc impossibile fieri nisi post resum
ptionē corporuz cū beati adhuc ante resū/
ptionē corporū desiderio naturali appetāt
vnionē corporū suorū. Hec Bern̄. Idē sen/
tit Aug⁹. de appetitu corporū. vt ptz lib. xv.
sup Genesim. Distinctio q̄rta.

Quarto videndū est p que signa re/
cta ꝛ simplex intentio cognoscatur.
Circa qd notādū ē q hui⁹ intenti/
onis aliq̄ signa sunt q̄si exteriora. ꝛ q ad ho
mines ꝛ q̄dā interiora. ꝛ q ad ɔsciētiā. Si/
gna q exteriora recte ꝛ simplic' intentiōis (
sm̄ Orige. sup Canti. c. vij. exponens illud
Q pulchri sunt gressus tui ꝛc. sunt quinq)
Loquit q de multa pulchritudine gressu/
um intētionaliū dicit. Spōsa calciata pul
cherrime incedit. q̄si rectissima intentione.
Post sctōrū exempla incedit calciata. sz hy
pocrita nudo pede incedit. q deū sequitur
corrupta intentiōe. caret enī exemplari pel
le. vterq tamē ex fructib⁹ suis cognoscitur.
Et ponit ibi quinq signa recte ꝛ simplicis in
tentiōis. p que illi ab istis distinguuntur.

Primū signuz est humane laudis dete/
statio. ꝛ dicit glorificatio. Vnd Math. vj.
Cū facis elemosynā noli tuba canere ante
te. sicut hypocrite faciūt. De h dicit Chry/
sostom⁹. Tuba est oīs act⁹ p quē opis ia/
ctantia demonstrat. Secūdū signuz est
sobria tristicia ꝛ exul'tatio mēt'. Vn̄ Mat/
thei. vj. Cū ieiunatis nolite fieri. Vn̄ Ori/
ge. ibidē. Nō inueni veri⁹ signum boni cor/
dis q si erūpat foras dulcedine ment' ꝛ fre
quētia sobrie exultatiōis ꝛ tristicie. Ter
ciū signū est ordo correctiōis. vt pmo a te/
ipso incipias. ꝛ post alios corripias. Unde
Matth. vij. Hypocrita eiice primū trabez
de oculo tuo. ꝛ tūc videbis eiicere festucaz
de oculo frat' tui. Et Origen. ibidē. Nisi
fallar nihil aliud appet' nisi apparere iust⁹.
dū me corripis et te negligis. aut si me et te
corripis q̄re a me incipis ꝛ nō a te. Quar
tū signū est benignitas cōpassiōis. Math.
xxiij. Ve vob scribe hypocrite q alijs clau/
ditis regnū celorū ꝛ imponit' eis grauia one/
ra ꝛc. Greg. Qui bon⁹ est corde. benign⁹ ē
cōpassiōe. Quintū signuz est imobilitas
mētis tā in aduersis q in psperis. q vt alter
Job acceptat di. Si bona accepim⁹ d ma/
nu dn̄i. cur nō sustī ꝛ mala c. ij. Vn̄ Greg. ex
ponēs illud Job. j. Erat simplex ꝛ rect⁹ vi.
Simplex ꝛ rect⁹ ē ille q in aduersis n̄ fran
git. q ad equalia nō inclinat vel incuruat. qui
ad supiora totus erigit. q dn̄i volūtati hu/
militer subijcit. hec Gre. Hec Orig. breuit enu/
merat d. Q pulchri sūt gressus tui in calca
meo tuo filia principis. Si in opibus que
agis laudē humanā vitas si sobrie exultas
si primo te corripias. si alijs benignitatem
exhibeas. si patientiā in aduersis ostēdas
Hec sunt signa exteriora Post hec pmo.

videndū est de signis interioribus recte et simplicis intentiōis. De hoc nota q Bernh. libro de precep. et dispen. dicit sic. Ut interior oculus intētiōis vere sit simplex. duo arbitror illi necessaria esse. scz charitatē in intentiōe. et veritatē in electiōe. Primo necessaria est charitas in intētiōe. Cui⁹ rō est. qr caritas intentionē ad om̄ia illa q ad finē sunt principaliter intenta dirigit et extēdit. et per hoc artius vnit. cū in oibus vnū intendit et ad vnū tēdit et om̄ia quātū pt cū illo vnire quer. Vn̄ Grego. in pastora. di. Caritas diuisa vnire consueuit. cor iusti diuidi p multa cōpellit. qd tanto arct⁹ in deo colligit quāto illud lati⁹ p sctā desideria spargit. Scdo ad hoc q oculus intētiōis sit rect⁹ et vere simplex reqrit veritas ī electiōe. qr illa nō sinit errare circa finē intentū. Vn̄ Bern. ibidē dic. Quō deniqz simplex erit ocul⁹ intentionaliter. cū ignorantia veritatis etiā q bonū diligit et malū nesciens agit. Sed illu⁹ nō īmerito oculū simplicē dixerim cui neutrū bonū deest. qr ista duo oculū intentiōis faciūt simplicē. s. amor boni et cognitio veri. Hec Ber. Sic igit nec charitas intentionē sinit ante finē intentū stare. nec veritas sinit eā circa finē errare. Veritas eīm nō amat angulos nec ei diuersoria placēt. ait Bern. Igit op⁹ p intētionē bonā agit qn̄ illa charitate et veritate munit. spm̄ igit rectū innoua in visceribus meis.

Distinctio quinta.

Quinto videndū est qualiter p intētionē rectā et simplificatā spūs humanus intrinsecū et eternale maneriū dn̄i iesu accedat et ingredia. De hoc nota q cum recta et simplex intētio sit quedā tendētia sine obliquitate. et simplex sine admixtiōe in eternitatē a volūtate desideratā. et a rōe dictata. ɔsequēs est q intentiōis tendētia cōtinua est eternitatis ɔsiderate approximatio et attingentia ɔtinua. Vn̄ Hugo pmo li. de archa noe dicit sic. Hoc est ad deū tendere semꝑ p desideriū qrere. p cognitionē inuenire et p gustū tangere. Intentio charitate et veritate munita oia tpalia derelinquat. et ad eterna redeat donec intentio. tentio fiat. vt dicere possit. Inueni quē diligit aīa mea. tenui cuz nec dimittā. donec eū introducā in oēs mentis capacitates tā cōmunes q singulares. vbi intētio oibus inferioribus superferē. extra mūdū ɔstituit. in eternis collocatur et quietat. Vn̄ Greg. xv. mor. dicit sic Si semel in appetitiōe celestis patrie fortis stabilitate anim⁹ per intentionē figitur. minus rerū temporaliū pturbatione vexatur A cūctis quippe exterioribus motibus eandez intentionē suā quasi quendā secretū secessū petit. ibiqz incōmutabili inherēs et mutabilia cūcta transcēdens. iā ipa tranquillitate quietis sue in domo scz in mūdo extra mundū est. Excedit quippe om̄ia ima intentiōe summoꝝ. et cunctis rebus quas nō appetit. libertate quadā supesse se sentit. nec tempestatē rerū temporaliuz int⁹ sustinet. quam intueē foris. qa terrena omnia q concupita opprimere mentē poterāt. despecta sub⁹ iacent. Unde p pphetā dicit. Statue tibi speculam. qr dū quisqz speculat summa supeminent infima. Hec Gregori⁹. Si igit spiritus nr̄ in se bene ordinat⁹ cū om̄ibus actionibus in vnū se colligat. sursum ad eterna tēdat. et licet q ad aliq instabilis pmaneat. intentione tamē in eternitate stabilis psistit. que nō nisi in eternis stabilit. Dicit Greg. et Hugo libro. iiij de archa noe. Quādiu homo ordinē sue nature tenuit quamuis p actionem variaret. inter⁹ tamē p intentionez et amorē stabilis pmansit qr vnū intendebat et pter vnū om̄ia faciebat. vnū diligebat et omniū vo'untatū atqz actionū suarū finez ad vnū referebat creatorē suū. q solus sufficiebat. Hec ille. Et Basili⁹ exponens illud Luce. x. Porro vnū est necessarium. dicit. Uniformis est vi'a christiana. ad vnā tendens intētionē. scz gloriā dei. multiformis vero et varia est vita eorū que deforis sunt p libitu suo variata.

Distinctio sexta.

Sexto videndū est qualiter spūs aduenīendū p iter recte et simplicis intentionis ad eternū intrinsecū dn̄i iesu. dulcit ab eo inuitat. dicēte. ij. c. Cāti. O amica mea. ppter intentiōis tue simplicitatē. Nātā in qete interioris ɔtēplatiōis q̄ in exercitio exterioris actionis. et in ɔsolatōe angelice allocutiōis me solū intēdebas. cum me in lectulo quesisti. ciuitates circuisti. vicos pambulasti. custodes angelicos susti nuisti. Canti. iij. quare ptrāsitis his om̄ibus singularis me singulariē inuenisti et tenuisti. Surge. si eīm amica mea es. surgendum est tibi. p tue intentōis stabilitatez ad me incessanē tendēdo. qr et si me vt amicum inuenisti. nonduz tn̄ ad plenuz cognouisti.

Quere ergo faciem meā semper cum Ps.
Quia qui sine fine est amādus sine fine est
querēdus. Ait Aug⁹. in glosa. O columba
mea, ꝓpter intentiōis simplicitatē ⁊ vnitatē.
Una em̄ est colūba mea Canti. vj. q̄ vt dic̄
Vercelleñ. ibidē. vnica simplicr̄ habēs in/
tuitū. vnde signat pnrā intelligentiā ꝯtem/
plans diuinā simplicē essentiā. ex quo sim/
plificata magis fuit Math. x. Estote sim/
plices sicut columbe. Propera, ꝓpter inten/
tiōis tue agilitatē mihi ꝯtinue approximā/
do. q̄a p ꝯtinuā desiderati finis intentionē
ꝯseq̄ris ꝯtinuā approximationē ad me qui
sum ꝑncipiū ⁊ finis Apocal. xxj. Principiū
te liberalit̄ creans. finis te finalit̄ quietās.
O formosa mea, ꝓpter intentiōis tue deifor
mitatē. Ipsa em̄ intētio ait dn̄s Luc. xj. q̄si
lucerna fulgoris illuminabit te. vt iā nihil
ꝓpriū in te relinquerꝫ qđ in te amorose nō or/
dinaueris, ꝓpter qđ tota pulchra es amica
mea. ⁊ macula nō est in te. Canti. iiij. Ueni
igit̄ ad meā diuinitatē. q2 intentiōis tue tē/
dentia non quiescit nisi in mea eternitate. q̄
est secretū meū intrinsecū ⁊ eternale mane/
riū. Ueni autē. quia iā est itinerādi tempo/
ranea oportunitas. q̄a iam hiems trāsijt.
Qđ Vercellen̄ exponēs ait. Hiems mul
tiplici intēperie itinerātes ꝑpedit. Math.
xxiiij. Orate ne fuga vr̄a fiat hieme vel sab
bato. Hiemis igit̄ noīe inq̄t Vercelleñ. in
telligunt̄ q̄libet impedimēta vel offendicu
la itinerū eternitatꝫ. Hoꝝ aūt itineꝝ offen
dicula sunt ꝯcupiscētia carnis. ⁊ ꝯcupiscē/
tia oculoꝝ. ⁊ supbia vite. cū om̄ibꝫ familijs
suis. sed hec om̄ia iā sunt diminuta. q2 iam
hiems trāsijt. Hec ille. Et estas solis eter/
ni incarnati ꝓbi iā in terra nr̄a apparuit. et
ideo iā tēporanea itinerādi ē oportunitas.
ideo dicit Vercelleñ. Hec itinera sibi car/
pit sponsa p totā seriē canticoꝝ sponso vo/
cante. illuminā te. adiuuā te. supportā te ⁊ am
plexante. celestibꝫ paranimphis obseq̄a sua
impendentibꝫ. Hec ille. O dn̄e de⁹ veni er
go amica mea. q2 iā hiems pctī intētōis tue
ascensum retrahentꝫ trāsijt. Ueni colūba
mea. q2 iā hiems peccati intentiōis tue agi
litatē retardantꝫ abijt. Ueni formosa mea
q2 iā hiems pctī intentōnē pulchritudinis
tue deturpantꝫ recessit. Ueni autem amica
mea p intentiōis tue singularitatem. vt me
eternalit̄ amplexeris. Ueni colūba mea p
intentiōis tue deiformitatē. vt me eterna/
liter fruar⁹. Ego em̄ ꝑpetua dilectiōe dilexꝫ
te. Hiere. xxxj. ad quam fruitionē eternam
nos ꝑducat qui in eternum regnat etern⁹
deus in eternū bn̄dict⁹. Amen.

## Secūdū iter eter

nitatis p qđ spūs human⁹ tē/
dit ad intrinsecū secretū ⁊ eter
nale maneriū dn̄i iesu. i. ad et/
nā eius diuinitatē est eternoꝝ studiosa me/
ditatio. De q̄ itinere sunt septē p ordinē
notanda. Primū est q̄re iter studiose me
ditatiōis imediate iter recte intētiōis seq̄/
tur. Scdm̄ est qđ sit meditatio. ⁊ q̄liter
a cogitatiōe distinguat̄. Terciū est q̄lr̄
in itinere meditatiōis de⁹ spm̄ hūanū illu
minet ⁊ ꝯfabulet̄. Quartū est q̄liter spūs
human⁹ in itinere meditatiōis deū allo q̄/
tur. Quintū est q̄lr̄ allocutio dīna itrin
seca a nr̄a meditatiōe distinguat̄ Sextū
est qualit̄ spūs human⁹ p iter meditatiōis
eternitatē iesu ingrediat̄. Septimū ē q̄li
ter spūs hūan⁹ adueniendū p iter medita/
tiōis ad eternitatē a iesu inuitat̄.

### Distinctio prima.

Primo igit̄ notādū est q̄lr̄ iter studi
ose meditatiōis iter recte intētiōis
sequat̄. ⁊ q̄ isti⁹ itinerꝫ sit necessitas.
De quo notandū est ꝙ cū radius recte ⁊
simplicis intentiōis spiritui humano eter/
num ⁊ beatificū finē om̄is ꝯsolatiōis vl̄ ꝯ
summatiōis q̄i speculatiue ꝑostendat. Qđ
necessariū est. q̄a nisi spiritus human⁹ finē
illum aliq̄liter ꝑcognosceret. nesciret q̄ ten
deret vel vbi quiesceret. ⁊ nisi illū finem ali/
qualit̄ desideraret ⁊ inueniret nunq̄ q̄rere
curaret. sed vagus ⁊ ꝓfugus sup terram vt
alter cayn a facie domini. ꝓiectus nūq̄ sta/
bilis ꝑmaneret. vt dicit Hugo libro pmo
de archa Noe. meditatio studiosa p omnia
discurrēdo ad hunc finē intentū inuestigā
do q̄si practice querat ⁊ inueniat. ⁊ spiritū
ad illū cū animi rōne ⁊ exultatione nō desi
stat adducere. ideo rōnabiliter imo necessa
rio iter meditatiōis imediate sequit̄ iter in
tentionis. Un̄ Richar. libro pmo de archa
mystica dicit sic ca. iiij. Meditatiōis studi
um est semp quouis industrie labore qua/
libet animi difficultate ardua q̄q3 apphen
dere. obscura irrūpere. occulta penetrare.
donec veritatē diu quesitā inueniat. ⁊ aīm
siue spiritū ad veritatꝫ ꝯtemplationē cū ad/

miratione ꝛ exultatione adducat. Hec ille.
Hec etiā duo itinera mutuo se iuuāt. In-
tentiōi duo sūt necessaria. s. amor boni ꝛ co
gnitio veri. vt sup̄ dictū ē. s; meditatio hec
duo augmētat ꝛ ꝯfortat suo feruore. q2 ſm
Ps̄. In meditatiōe mea exardescet ignis.
q2 intētionē ad cognitionē veri illūiat. et q̄
ad desideriū boni finis inflāmat. et q̄ inten
tio meditationē in finē intētū ꝛ desideratū
rect⁹ dirigit ꝛ vehemēt̄ ipellit. Itē intētio
finē itineris oñdit. meditatio vero viā ad
sūma ꝛ eterna pādit. ꝛ q̄ sint necessaria itine
ri ꝓuide disponit. ait Berñ. in ser. de scō an
drea. Ex his p3 q̄re iter meditatōnis seq̄-
tur iter intentiōis. ꝛ ei⁹ necessitas.

Distinctio secunda.

Ecūdo vidēdū est q̄d sit cogitatio.
ſ ne spūs hūan⁹ ꝑ viā cogitatiōis ꝓ
via meditatōis iter arripiat. Opor
tet scire q̄d sit cogitatio. ꝛ q̄d meditatio. ꝛ q̄
re inter se distinguant̄. De q̄ nota ꝙ Ri-
char. li. j. de archa mystica. c. iij. dic̄ sic. Sci
endū ꝙ vnā eandēq3 materiā hūtia alit̄ ꝑ
cogitationē intuent̄. alit̄ ꝑ meditationē ru
minant̄. Multū eī a se inuicē differūt hec.
q̄uis q̄nq3 in materia ꝯueniāt. Et iō dicit
Rich. ibidē. ꝙ cogitatio est ipi⁹ aīi aspect⁹.
ad euagationē ꝓnus. Ipa eīn singul̄ pene
momentis ꝯsueuit se ad inepta ꝛ friuola re-
laxare. ꝛ sine vllo discretiōis freno ad oīa se
ingerere vel ꝑcipitē dare. Meditatio vero
vt dicit idē est studiosa mētis intētio ad in-
uestigandū diligent̄ intendēs. et est ꝓuid⁹
animi intuit⁹ ad ṽitatis inq̄sitionē vehemēt̄
occupat⁹. Ex his p3 multiplex istoꝝ dif
ferētia. vt oñdit Rich. ibidē. c. iij. d. Cogita
tio ꝑ diuersa queq3 lento pede gradit̄ sine
respectu ꝑuentiōis passim huc illucq3 va-
gat̄. Meditatio vero sepe ꝑ ardua ꝛ aspera
ad directiōis finē cū magna aīi īndustria ꝑ
uenire nitit̄. Scdo differūt. q2 cogitatio
serpit. meditatio incedit. ꝛ vt ꝑlimū currit.
Tercio differūt. q2 cogitatio est sine la-
bore ꝛ fructu. meditatio vero cum labore ꝛ
fructu. Quarto differūt. q2 cogitatio sp̄
vagis motib9 de vno in aliud trāsit. medi-
tatio aūt sp̄ circa vnū aliq̄d incessant̄ ince-
dit. Quinto differūt. q2 cogitatio orit̄ ex
imaginatione. ꝛ ideo q̄nq3 est sine rōne. Ad
cui⁹ intellectū nota ꝙ sicut dicit Rich. in li.
de beniamin. c. xviij. duplex est imaginatio
Una est bestialis. alia rōnalis. Bestial̄ sine
vtilitate ꝛ deliberatiōe huc illucq3 discur-
rit. q̄d ꝛ bestia facere pōt. Rōnalis autē est
illa q̄ imaginamur diuersa cōponēdo vl̄ di
uidendo ꝓut volum⁹. q̄d bruta nō possunt
sic facere. Meditatio eīn orit̄ ex rōne. Uñ
q̄nq3 transit in ꝯtemplationē ꝑ āmiratōem
ꝛ exultationē. Hec ille. Et sic apparet q̄d sit
cogitatio. ꝛ q̄d meditatio. ꝛ q̄liter int̄ se dif-
ferunt ꝛ ꝯueniunt. vnū tñ ꝓ altero freq̄nter
ponit̄. quia cogitatio in meditationē ꝯuer-
titur dicit Richar. libro. j. c. iiij.

Distinctio tercia.

Ercio q2 allocutio diuīa illūinans
t mirabiliter a montib9 eternis men
tē hoīm ad ambulandū ad eterna
inducit ꝛ alleuiat viā. Et ideo notādū est q̄
liter in itinere meditatiōis de⁹ spūi huma
nū alloquat̄. ꝛ de eternis q̄nq3 q̄si ꝯfabula
tur. ne sicut dicit Berñ. itinerātes laborib9
fatigent̄. sermonib9 delectari. Dicit nanq3
Berñ. ser. xxxj. sup Canti. sic. Deus q̄si via-
tor quispiā itinerātib9 sese associās. iocun-
dis ꝯfabulatiōib9 suis a labore vie omnem
hoīem releuat ꝛ cōmutat. ita vt eo discedē-
te loquant̄. Nōne cor nostrū ardens erat i
nobis. dū loqueret̄ nobis in via. Hec ille.
Primo ḡ videndū est q̄liter de⁹ in medita-
tionib9 nr̄is cū spū nostro loquat̄ ꝛ ꝯfabu-
letur. De quo notādū ꝙ Dionisi⁹ in ꝓn-
cipio angelice hierar. dicit. Pr̄ etern⁹ lumē
generat simplicissimū in essentia ꝛ ipm vni-
uersale lumē ab ipo p̄ie ꝓdiens ad cōmuni
candū sui cognitionē ꝛ participationē non
solū admittit celestes mentes sed ꝛ ad nos
ꝑ distributionē bonitatis sue venit. vt nos
ab infimis sepatos suscitet ad sui desideri-
um ꝛ cognitionē. ꝛ remota mētis distracti-
one cōuertit nos ad ꝯgregantis pr̄is visio-
nē eternā. Hec ille. Et h̄ est lumē q̄d illumi
nat oēm hoīem venientē in hunc mundū.
q̄ntū in se est. Joh. j. sed diuīa illumīatio ē
inspirata dei locutio. Uñ Grego. ij. moral̄.
dicit. Quasi in audientib9 dicit̄ q̄d videntib9
inspirat̄. Et Aug⁹. de triplici habitacło di-
cit sic. Dei locutio ē occulta inspiratio. qua
mentib9 suā voluntatē ꝛ suā veritatē osten
dit visibilit̄. Sic ꝛ Grego ꝑmo moꝝ. oñdit
ꝙ de⁹ nos alloquit̄ ꝑ inspirationē mentis in-
trinsecā. Uñ ꝛ. xxx. moꝝ. dic̄ sic. Loquitur
q̄ppe deus intrinsec⁹ silent̄ sonans inuisibi
li lingua cōpunctiōis. ꝛ q̄nto plenī⁹ int⁹ au
ditur. tāto ab exterioꝝ desiderioꝝ strepitu

pfectius audiēs auertit̄ .vt cū ꝓpha d aui . dicat. Audiā qd loquat̄ in me dñs de⁹ ⁊c. In his q̄ ↄuertunt̄ ad cor .i. mentē in q̄ de⁹ tanq̄ in imagine sua habitare dignat̄ . quō ſit ibi habitaret etern⁹ ⁊ nō loq̄ret de eternis. Sed nota q̄s hāc diuā allocutionē audiat. Ad h̄ rūdet dñs in Matth .xi. di. Qui hz aures audiēdi audiat. Et Apoc .ij. Qui hz aures audiēdi audiat qd ſpūs dicat eccleſijs. Qd̄ exponēs Rich. ibidē dicit Aures audiēdi hz ille q̄ ſpm̄ habet intelligendi. ⁊ affectū diligēdi ⁊ ꝓmerēdi ea q̄ dicunt̄ vel ꝓmittunt̄ . Vn̄ dñs loquēs iudeis ſurdis q̄ntū ad auditū interiorē ſiue ſenſū ſpūalem dixit. Quare nō cognoſcitis loq̄lā meā q: nō poteſtis audire ſermonē meū. q: ex deo nō eſtis. ſz ex p̄re diabolo eſtis. q̄ in veritate nō ſtetit. ⁊ iō mēdax eſt. ſed q̄ ex deo eſt v̄ba dei audit. ⁊ ſi q̄s ſermonē meū ſuauerit mortē nō guſtabit in et̄nū . ſed q̄ viuit habz ſenſus interiores ſpūales viuaces. ſz tn̄ nō oms hn̄t eos exercitatos ⁊ aptos ad audiēdū v̄bū dei. Niſi em̄ ſenſus audit⁹ ⁊ interior excitet̄ ⁊ a ieſu apiat̄ . ſpūs nr̄ ſurdus ⁊ mut⁹ ad audiendū efficit̄ . vt de talib⁹ dicatur illud ps. Aures hn̄t ⁊ nō audiēt deū intus loquentē. neq̄ em̄ eſt ſpūs in ore ipoꝝ ad deū alloquēdū. His ↄcordat Greg⁹ .xxvij. mor. vbi dicit ſic. Vox dñi audit̄ cū grē eius aſpiratio mēte ↄcipit̄ . cū ſenſualitas occulte nr̄e ſurditatis rumpit̄ . tūc audit⁹ reparat̄ . De h̄ nota infra .xi. itinere. diſt .iiij.

Sed q̄lit̄ ſenſus interiores reparant̄ ⁊ excitant̄ docet apl's ad Ro .viij. vbi dicit. Si ſpū facta carnis mortificaueritis. viuetis. ſcz ſm ſpm̄ . Qui aūt ſm ſpm̄ viuūt q̄ ſpūs ſūt ſentiūt .i. ſpūalia ei⁹ ſapiūt. Cui⁹ rō eſt. q: viuificato ſpū viuificant̄ ⁊ ſenſus ſpūs vt i ſpiritualib⁹ exercitent̄ ⁊ delectent̄ in eis. ſcz in ſpūalib⁹ . qd̄ nō ſolū verū ē de ſenſu interiori audit⁹ ſed etiā de oib⁹ ſenſib⁹ interiorib⁹ . Qd̄ etiā ꝓbat̄ in lib. de ſpū ⁊ aīa. vbi dr̄ ſic. Cū exterior ſenſus carnis bono ſuo vtit̄ . interior ſenſus q̄ſi obdormit. Nō ei cognoſcat bona interioris ſenſus q̄ totū ditate exteriorū bonoꝝ capit̄ . Nā qui in carne viuit. i carne ſentit. ⁊ dolores carnis fugit q̄ntum pōt. ⁊ ↄſolatiōes q̄rit carnis. ſed tal' vulnera aīe prorſus ignorat. iō nec medicinā q̄rit eis. Cū aūt mortuus fuerit ſenſus aīe q̄ viuit in carne. tūc viuificare incipiet ſenſ⁹ interior q̄ ſentit ſemetipm̄ . vt tūc ſciet dolores ſuos ſpūs. ⁊ ſentire incipiet ſua vulnera. ⁊ etiā oblectamēta ſua. ⁊ tanto pfect⁹ q̄nto intimius. Hec ille. Tales g̊ cū iam hn̄t interiorē auditū aptū audiūt deū in ſe loquentē. vt dicāt illud ps. Ignitū eloquiū tuū vehementer ⁊ ſuus tu⁹ dilexit illud. Nota de h̄ infra itinere .xi. di .iij. Etiā nota q̄ ſicut ptz p Greg⁹ .ij. mor. De⁹ non oēs eq̄lit̄ alloquit̄ in meditatiōib⁹ ſuis nec vnūquēq̄ hoiez oi tpe eq̄lit̄ alloq̄t̄ . ſed pur vnicuiq̄ opus eſt. Quare ⁊ dñs diſcipul' dixit Joh .xvi. Multa habeo vob̄ dicere ſed nō poteſtis portare mō. Item ſciendū eſt q̄ dñs multiplicit̄ loquit̄ nob̄ .ſ. acriter arguēdo. Apoc .iij. Quos amo arguo et caſtigo. Qd̄ Rich. ⁊ Haymo exponētes dicūt vt ad illō qd̄ dñs ſuadet nos ꝑducat. ꝓponit arguere ⁊ caſtigare q̄s amat. iō libent̄ tolerāda ſunt eius v̄ba ⁊ v̄bera. Terribilit̄ cōminādo Joh .xv. Si q̄s in me nō māſerit mittet̄ foras ſicut palmes ⁊ areſcet. ⁊ in ignē mittet̄ ⁊ ardet. Prudent̄ docēdo Joh .xv. Vos dixi amicos. Quare. q: oīa q̄ a p̄re meo audiui nota feci vob̄ .ſ. q̄ neceſſaria ad ſalutē fuerūt. ait Criſo. Matt .v. Aperiēs os ſuum docebat eos. di. Beati paupes ſpū. qm̄ ipoꝝ eſt regnū celoꝝ. Vtilit̄ ſuadendo. Apoc .iij. Suadeo tibi emere aurū ignitū ꝓbatū vt locuples fias. Per aurū vt dicit Rich. ibidē . ſignat̄ charitas. que vt aurum fulget. que dilectōe feruet. q̄ in tribulatiōe fornacem examinatiōis ſuſtinet. Hec ille.

Veraciter ꝓmittēdo. Joh .xiiij. Qui diligit me ſermonē meū ſeruabit. ⁊ p̄r me⁹ diliget eū. ⁊ ad eū veniem⁹ . ⁊ manſionē apud eū faciem⁹ . Hic tria ꝓmittit. ſcz dilectionē . viſitationē ⁊ manſionē . Quid maius his.

Dulciter ↄſolando. Cant .v. Comedite amici mei. ⁊ inebriamini chariſſimi. Comedite corpus meū. bibite ſanguinē meum ⁊ inebriamini diuinitate mea. Verbū caro factū eſt vt cib⁹ angeloꝝ fieret cib⁹ hoim. ait Grego. Familiariter ſuſurrando. Job .iiij. Porro dictū eſt ad me verbū abſcōditū ⁊ quaſi furtiue ſuſcepit auris mea venas ſuſurrū eius. Qd̄ Grego. exponēs .v. moral'. dicit q̄ ꝑ verbū abſconditū allocutio intime aſpirationis intelligit̄ . que mentē ſiue ſpiritū ↄtingens ſubleuat. ⁊ tempales cogitationes deprimens hanc eternis deſiderijs inflāmat. vt nihil niſi ſupna cogitare libeat ⁊ cūcta inferiora ↄtemnat. Abſcondi

tum igitur verbum audire est locutionem sancti spiritus in corde percipere. quem mundus audire non potest. quia spiritum sanctum accipere non potest. quod ad diligendum inuisibilia non assurgit. Hec Greg. Et sequitur Et quasi furtiue suscepit auris mea venas susurrii eius. vbi dicit Greg. Susurrium occulti verbi est ipsa locutio aspirationis interne. Vene autem susurrii dicuntur cause cogitationes. quibus percipua aspiratio ad mentem ducitur. Venas igitur superni susurrii auris cordis furtiue suscipit. quia subtilitatem locutionis intime afflata mens rapptim et occulte cognoscit. Nisi enim ab exterioribus desideriis se abscondat. interna non penetrat et occultatur vt audiat. et audit vt occultetur Hec ille. Verba huius diuini susurrii quandoque sic sunt abscondita et occulta vt in intimis audita extra dici non possint. Vnde dicit Greg. xv. moral. Riuuli spiritualium donorum in amantium mente ita de celestibus subtiliter currunt. vt per os carnis explicari non possint. Hec quia nemo scit nisi qui accipit. Apoca. v. vbi dicit Haymo. qui ad hoc predestinatus est. Vel vt dicit Aug ibidem. Qui accepit per experientiam vel per reuelationem. Sic igitur apparet qualiter deus spiritum nostrum in meditationibus alloquatur. Distinctio quarta.

Quarto videndum est qualiter spiritus noster siue mens nostra in meditationibus suis deum se alloquentem alloquatur. Cum enim deus vt iam supra dictum est spiritum siue mentem nostram in meditationibus quandoque tam amicabiliter et dulciter alloquatur vt spiritus noster quasi admirando cum propheta clamet Quam dulcia faucibus meis eloquia tua. super mel ori meo. condecens et necesse est vt spiritus noster deum alloquentem se humiliter et dulciter cum reuerentia et cum gratiarum actione alloquatur. De hac allocutione dicit Bern. ser. xxiii. super Canti. sic. Sicut quondam moyses quasi amicus ad amicum cum domino loquebatur. et dominus respondebat. ita et nunc inter verbum et animam acsi inter duos vicinos familiaris admodum celebratur allocutio. Nec mirum. Ex vno enim fonte amoris vnicuique influit diligere inuicem et confoueri pariter. Dulciora quam melle volant hincinde tota in se verba suauitatis et mutui feruntur aspectus. sancti indices amoris. cum dicat alter in Cant. Ecce tu pulchra es amica mea. et statim altera dicat. Ecce tu pulcher es dilecte mi. Ibid. Lectulus noster floridus. Hec ille. Primo igitur de ista locutione notandum est quod deus summe affabilis vt spiritum siue animam ad hanc allocutionem animet et incitet ipse prior alloquitur eam dulciter inuitando ad se alloquendum dicens Canti. v. Sonet vox tua in auribus meis. i. desiderium tuum. Et reddit illius rationem dicens. Vox enim tua dulcis. quia procedit a fonte dulcedinis inspirate charitatis. et ex fonte candide et sapide veritatis. ideo in spiritu et veritate sonent in auribus meis. Et quia verba tua exteriora dulcescunt ex dulcedine verborum interiorum. ideo fauus distillans sunt labia tua. Canti. iiii. quantum ad verba exteriora. quia mel dulcis charitatis. et lac candentis veritatis sub lingua tua abscondita sunt. quantum ad verba interiora. ideo eloquium tuum dulce Canti. v.

Secundo de ista allocutione nota quid sit os anime vel spiritus. quid lingua quibus deum alloquimur. Grego. xv. moral. dicit. Os cordis .i. anime est meditatio siue cogitatio. alias propheta non diceret. Labia dolosa in corde. et corde locuti sunt. Ex habundantia enim cordis os loquitur tam spirituale quam corporale. siue bonum siue malum. Lingua vero spiritus siue anime quid sit ostendit Bern. ser. iiii. sup Cantica dicens. Verbum dei est spiritus. et anima est spiritus. et habent linguas suas quibus sibi se alterutrum alloquantur. presentesque se indicent. Et verbi diuini lingua est fauor dignationis. Anime vero lingua est feruor deuotionis. Et sequitur ibidem. Elinguis est anima atque infans que hanc non habet. et nullatenus potest illi esse sermocinatio cum verbo dei. ideo cum verbum huiusmodi linguam mouet. volens ad animam loqui. non potest anima non scire vel sentire eius sermonem. Viuus est enim sermo dei et efficax et penetrabilior omni gladio ancipiti. pertingens vsque ad diuisionem spiritus et anime. Et rursum cum sua verba mouet anima. verbum dei multo minus potest latere. non propter hoc quia vbique presens. sed magis propter hoc quod nisi ipso stimulante deuotionis lingua minime ad loquendum mouetur. Hec omnia Bern. et Greg. Tercio necessarium puto circa istam allocutionem spiritualem scire quid sint verba spiritus et anime. et qualiter diuersimode deum alloquatur anima. De hoc dicit Grego. v. moral. sic. Animarum verba sunt ipsa desideria. Nam si desiderium sermo non esset. propheta non diceret. Desiderium cordis eorum audiuit auris tua. Magnum desiderium est magnus clamor. Tanto quam minus clamat quanto minus desiderat. et tanto maiorem vocem in aure incircumscripti spiritus exprimit. quanto se in eius desiderio plenius fundit. Inde dicit Aug. x. li. de ciuit. Et nota quod nihil corporale in spirituali allocutione imaginandum

est. Un͂ Bern͂. sermone. xlvi. sup Canti. di/
cit. Quotiēs legis vl' audis verbū eternū
z aiam pit collog. z seinuicē intueri. no/
li imaginari corporeas voces. vel apparere
corporeas imagines. qz hec locutio vbi est
infusio doni. z respōsio anie est admiratio
cū grarūactione. Hec Bern͂. Sed qz Gre
go. ij. moꝝ. dicit. Uox aīe p distincta vba se
explicat dū se p innumeros modos admi/
ratiōis format. Ideo notādū est q aīa si/
ne spūs human⁹ sm̄ diuersa desideria z di
uersos modos admiratiōis diuersimode
deū alloquit in suis meditatiōibꝫ. Qui licz
sint infiniti. tn̄ ad septē reducunt. Quīqz
eīn cū anim⁹ alloquit vt deū fideliter oran
do. vt qn̄ in meditatiōibꝫ suis desideria sua
in vera fide z sincera charitate soli deo exhi
bet. qd soli deo debet. Matth. iiij. Domi/
nū deū tuū adorabis. z illi soli seruies. Ue
ri adoratores sunt q̄ cū in spū z veritate ad/
orant. Joh. iiij. Ita q ꝯcordat cult⁹ exteri/
or interiori. Soli aūt deo seruit cū tot⁹ ho
mo in deū p intentionē ordinat. Ut cre/
atorē vehemēter admirādo. vt qn̄ cū stupo
re mentis diuinoꝝ operū z pfectoꝝ magni/
tudinē rimat. p grad⁹ admiratiōis ascēden
do vsqz ad mētis excessum. ait Richar. lib.
v. ca. xv vt clamet cū aplo. O altitudo diui/
tiarū sapiētie z scie dei zc. Et ps. Q̄ magni
ficata sunt opa tua dn̄e. Ut prēm confi/
dent depcando. vt qn̄ desideria filialis ne/
cessitatis ad paternā ꝯfidentiā humilit cla
mat. dicēdo. Pr̄ nr̄ qui es in celis zc. In q̄
oēs petitiōes nobis necessarie includūt
Grego. xv. mora. dicit. Uera postulatio nō
est in vocibꝫ oris sed in cogitatiōibꝫ cordis
Ualentiores voces apud secretissimas au
res dei nō faciūt vba nr̄a sed desideria peti
toria Ut donū hūiliter honorādo. vt qn̄
se inutilē reputās fuū nihil boni sibi ascri/
bit. sed oīa a dn̄o largitore oīm se gratis
recipe cognoscit. Un͂ Grego. xvi. moral. di
cit. sic recitās illud Ps. Dixi dn̄o de⁹ meus
es tu. qm̄ bonoꝝ meoꝝ nō egeo. z dicit. Ta
lis vere nob dn̄s est q̄ bono serui non indi
get. sed bona cōfert. Ut iudicē horribili
ter timendo. vt qn̄ trepidis desiderijs rea/
tū z infirmitatē ppriā cū cōfidentia infinite
miscdie insinuat. dicēs illud Job. x. Loqr
in amaritudine anie mee. vbi dicit Grego.
Amaritudo pnītis pnīe extinguit supplicia
sequētis ire. q̄re cōfidenter dicit. Noli me
ꝯdemnare. Si autē dicis. nō ꝯdēnabo te.
ergo indica mihi cur me ita iudices. Rn̄dz
dicens p aplm̄. Cū a dn̄o iudicamur corri/
pimur. vt non cū hoc seculo damnemur.

Ut sociū familiarit cōfabulando. vt qn̄
aīa diuina allocutiōe refecta ecōuerso se/
ipam cū grarūactione in feruore desiderio
rū socialit se exhibet. z familiarit se alloqn/
tem alloquit. Q̄ autē societas possit esse in
ter deū z aiam. dicit apls. j. Corinth. j. sic.
Fides est p quē vocati estis in societatē fi
lij eius. z pma Joh. j. ca. Si in luce ambu/
lam⁹ sicut z ipe in luce est. societatē habebi
mus adinuicē. Q̄ autē mutuo se z socialit
alloquant ptz supra. vbi dr̄. q de⁹ q̄si viator
itinerantibꝫ sese associat. z iocūdissimis cō
fabulationibꝫ suis a labore vie releuat om/
nē hoiem z cōmutat zc. Ut sponsūz dul/
citer susurrādo. vt qn̄ p magnitudine amo/
ris occulta z intima desideria nec ad plenū
formare valet nec plene exprimere. Cū eīm
domin⁹ deus cū aīa susurret vt sup dictū
est. necesse est vt aīa cū deo susurret. Su/
surriū autē diuinū vt ait Grego. v. moꝝ. est
cū aiam tā intima inspiratiōe alloquit vt
p os carnis exprimi nō possit. Sic z susur/
rium aīe est. vt cū ad intima sua reducta
fuerit p diuinū susurriū concipiat verba q̄
per os carnis exprimere nō potest. Hoc au/
tem susurriū nō fit nisi in silentio z in solitu
dine. Ideo dicit dn̄s p pphetā Osee. ij. Du
cam eā in solitudinē. z ibi loquar ad cor ei⁹.
Ducit autē in solitudinē vocando eam ad
sua intima vt sola cuz solo loquat. in nullo
impedita. Un͂ Canticoꝝ vltimo dicit. Im/
pedite. Fac me audire vocē tuam. ac si di/
cat. Ego intim⁹ menti sum. tu autē extern⁹
adhuc quasi longe distas. ait Uercellen͂. z
ideo vox tua quasi exterior minus audibi/
lis tanqz frigida. z ideo min⁹ graciosa. et iō
fac me audire vocē tuam in intimis arden
tissimorū desiderioꝝ. Un͂ Uercellen͂. ex/
ponens idē verbū dicit. Sponsus trahēs
se ad interiora supnarū allocutionū. vt ani
mā ad interiora desideriorūz puocet. et eo
feruētiora desideria in ea suscitet. dicit. Fac
me audire vocem tuā in intimis tuis. Nō
eīm est spōso vox audibilior q̄ feruens desi
deriū sui. Hec ille. Ex quo ptz ait Uercel/
lens. q dn̄s ostēdit nihil nobis esse salubri
us. nihil in nob esse deo iocundi⁹. nihil in
portione marie esse pfecti⁹ q̄ in feruore de/

sideriorũ extaticorũ in diuinũ radiũ exten/
torum incessanter exerceri semꝑ in supnis. io/
cundãdo in intima dei allocutiõe. Ibi au/
dit verba archana q̃ non licet homi loq. ait
Hugo sup. vii. angel. hierarchie.

Distinctio quinta.

Quinto qꝛ simillima sũt cogitata no
stre mentis sermonibꝫ veritatis. ideo
necesse est vt arbitror scire qualiter
allocutio diuina a nostra meditatiõe ⁊ cogi/
tatione distinguat̃. De q̃ notandũ est ꝙ
cũ s̃m Aug᷒. de triplici habitaculo. allocu/
tio dei sit diuina inspiratio qua mẽtibꝫ nr̃is
suã voluntatẽ ⁊ suã veritatẽ inuisibilit̃ ostẽ
dit. Meditatio autem humana sit studiosa
mentis intẽtio ad inuestigandũ veritatem.
diligẽter insistens cũ labore. ait Richard᷒.
planũ est ꝙ meditatio humana ab allocuti
one diuina multipliciter distinguit̃. Primo
distinguunt̃ hec. qꝛ allocutio diuina ꝓcedit
⁊ inchoat meditationẽ humanam. Dicit eñ
apls ii ad Corinth. iii. ꝙ nõ sum᷒ sufficien
tes cogitare aliqd ex nob tanq̃ ex nob. q̃n/
to min᷒ sumus sufficiẽtes aliquid medita/
ri ex nobis tanq̃ ex nob. cũ meditatio ꝑfe/
ctior sit cogitatiõe. sicut dicit Richar. lib. i.
ca. iii. Sufficiẽtia autẽ nr̃a ex deo est. Vnd
Eccl. xxxiiii. Cor homis fantasias patit̃ ni
si ab oĩpotẽte iuuet̃ ⁊ illustret̃. Nisi g̃ allo
cutio diuina siue inspiratio mentẽ ad me/
ditandũ excitet ⁊ inspiret spiritui qd. quali
ter ⁊ quãdo de diuinis sit meditandũ. hu/
mana meditatio vana et inutilis remanet.
qꝛ in ea nõ exardescit ignis deuotõnis. sed
ignis vanitatis et cupiditatis. Scdo di/
stinguunt̃. qꝛ allocutio diuina meditationẽ
humanã instruit ⁊ verificat. Alocutio enim
diuina ex inspiratiõe diuina ꝓcedit. a verita
te infallibili docens loqui ⁊ meditari cele/
stia. ⁊ supnaturalia oñdit vt supra dictũ ẽ.
Meditatio autẽ orit̃ ex rõne hũana. vt di/
cit Richar. li. i. ca. iii. Qualit̃ ergo rõ medi/
tationẽ de celestibꝫ instruet vel verificabit
cũ ipa sine inspiratiõe ⁊ vnctiõe que de om
nibꝫ docet vt dr̃ i. Joh. ii. ca. nõ possit se ex/
tendere ad supnaturales veritates. ⁊ iõ cir
ca talia ceca ⁊ muta est. Qui eñ de terra est
de terra loquit̃. Joh. iii. vbi dicit Augus. ꝙ
homini s̃m se ꝯsiderato nõ ꝯuenit loq nisi
terrena. Talis eñ ex ꝓpriis loquit̃. ⁊ aialis
homo nõ ꝑcipit ea q̃ dei sunt. Talis iniqui
tatẽ meditat᷒ est in cubili suo. ait ps. id ẽ. in
corde suo. de q̃ exeunt furta homicidia ⁊c.
diuina aũt allocutiõe adueniẽte ⁊ audita l
interiori inspiratiõe tota meditatio instrui
tur ⁊ verificat̃. In inspiratiõe eñ idẽ est di
cere ⁊ illuminare. audire ⁊ videre. Quia si/
cut dicit Greg. ii. moral. q̃si audiri dicit̃ qđ
videntibꝫ inspirat̃. Loquẽdo veritas doce
tur. illuminãdo veritas videt̃. Hec ille. Ex
perientia ꝓdictoꝝ patꝫ. Quia cũ ex habũdã
tia cordis os loquit̃. tam cordis q̃ corporis
De corde sic inspirato nõ exeũt cogitatiões
male. furta. homicidia ⁊ cetera talia. sed me/
ditatiões odorifere. verba dulcia. vt talis
aña dicere possit illud Canti. i. Fasciculꝰ
mirrhe dilect᷒ meus mihi. int̃ vbera mea
cõmorabit̃. Dilect᷒ inter vbera. i. in mea me
moria ait glosa cõmorat̃ ꝑ cõtinuã medita
tionẽ. vt fasciscul᷒ mirrhe q̃ corpa a putre/
dine cõseruat. ⁊ vermes mortificat ait Ver
cellen̄. ⁊ iõ fasciculꝰ mirrhe signat suauissi
mã fragrantiã sanctaꝝ meditationũ de do.
que mentẽ a putredine ⁊ corruptiõe morta
liũ ꝓseruat. ⁊ vermes. i. offendicula medita
tionũ mortificat. Talis meditatiõis eloq/
um est dulce. Canti. iiii. Tercio patet di/
stinctio inter allocutiõem diuinã ⁊ medita
tionẽ. qꝛ allocutio diuina meditatõnẽ hũanã
ꝑficit ⁊ ꝯsummat. Dicit nãq̃ Diony. in prin/
cipio angel. hierar. Quia bona naturalia ꝑfi/
ciunt̃ ꝑ bona supnaturalia. De bonis autẽ
naturalibꝫ ait dñs glo. sup ꝑncipiũ Cãt. sic.
Omes aïe motõnes vniuersitatis cõditor
creauit ad bonũ. scꝫ eternũ. ad qđ tñ ꝑ se ꝑ/
uenire nõ poterãt nisi supnaturalibꝫ ꝑfice/
rent̃. Vnde dr̃ ibidẽ. Disce mot᷒ aïe tue ⁊
natural̃ amoris incẽdiũ ad meliores trãs/
ferre. scꝫ ad supnaturales ꝑfectiões. Mo/
tus eñ aïe tã intellectuales q̃ affectuales
inter deũ ⁊ aiam in meditatiõibꝫ q̃ qdã nun
cii discurrũt. q̃ inutiles ⁊ indigni erũt in cõ
spectu dei. nisi lumie veritatis ⁊ feruore cari
tatis ꝑ diuinũ alloquium ꝓueniant̃. alioqn
si homo ex ꝓpriis loquat̃ mendax inuenit̃.
Hec eñ bona supnaturalia faciũt motus
mentis tã intellectuales q̃ affectuales di/
gnos ⁊ acceptos in ꝯspectu dei tanq̃ filios
iude ⁊ hierl̃m. De istis nũciis loquens Ri/
char. li. iiii. de ꝯtemp. ca. xiiii. dicit sic. Quo/
tidie nisi fallor q̃ meditatiõi ⁊ locutiõi insi/
stitis dei nũcios suscipitis. Quotiens eñ ex
abditis scripture recessibꝫ nouos intellect᷒
eruim᷒ quid aliud q̃ quosdã dilecti nostri

nuncios recipim⁹. huic sane negocio sub/
uit omis sacra lectio. sagacq; meditatio. A/
lij nanq; legētib⁹. alij meditātib⁹ diuinorū
secretoꝝ internuncij occurrūt q̄ dilecti no
stri ad nos mādata pferunt ⁊ de singul' in/
struunt. Nō eñ decet amātes mutua stu/
dia mutuaq; in alterutrū desideria nescire.
neq; sufficit estuanti aīe. ardentiq; deside/
rio semel audire. Obsecro q̄ manda reman
da. Nunci⁹ medius inter nos discurrat. q̄
me de singulis instruat. doceat me nō solū
sup statum meū. sed ⁊ de statu tuo. doceat
quō apud te sit. vel q̄d tibi de me placuerit.
Hec ille. Sed qual' differētia inter nun
cios veroꝝ falsos sit. ⁊ quō cognoscamus
docet Rich. lib. v. ca. ij. di. sic. Diuin⁹ nunci⁹
pculdubio est p quē diuine volūtatis bene
placitū cognoscim⁹. p quē ad eternorū co/
gnitionē illumiamur. p quē ad eternoꝝ de/
siderium inflāmamur. Hec ille. Ex q̄ p; isto
rū nunciorū differētia. Nunciātes eñ nob
q̄ sunt cōtra dei voluntatē vel de mūdanis
vel de his q̄ sunt carnis sunt falsi nuncij q̄
carnis sunt sentiētes. q2 caro ⁊ sanguis re/
uelauit eis. Alij vero sapiūt q̄ dei sunt. quia
pater reuelauit eis. q̄ ex fructib⁹ eoꝝ cogno
scetis eos. Prouerb. xxv. Aqua frigida aie
sitienti. bon⁹ nunci⁹ de terra longinq̄. Sz
Bern. sup xxxiij. sup Canti. alit' distinguit
inter allocutionē diuinā ⁊ meditationē hu
manā. di. sic. Sunt quedā vba nr̄i sponsi
ad nos nostre meditatōes de ipo ⁊ de eius
glā. elegantia. potētia ⁊ maiestate. ⁊ non so/
lū hec sed ⁊ cū versam⁹ auida mēte testimo
nia eius. ⁊ iudicia oris ei⁹. ⁊ in lege eius me
ditamur die ac nocte. sciam⁹ pcerto adesse
sponsum. atq; alloqui nos. vt nō fatigemur
laborib⁹. sermonib⁹ delectati. Tu ergo cū
tibi talia volui aīo sentis. nō tuā putes co
gitationē sed illū agnosce loquentē q̄ apud
pphetā dicit. Ego q̄ loquor iusticiā. Sequi
tur. Si silia eñ sunt cogitata nr̄e mentis
sermonib⁹ veritat' in nobis loquentis. nec
facile q̄s discernit q̄d intus cor suū portat.
q̄d ve intus audiat. nisi q̄ prudent' aduer/
tit dn̄m in euāgelio loquentē. Quia de cor
de exeunt cogitatōes male. ⁊ illud. Quid co
gitatis mala in cordib⁹ vestris. ⁊ loquit' mē/
daciū qui de ppriis loquit'. Apls aūt. Non
sumus sufficiētes inquit cogitare aliq̄d ex
nobis tanq̄ ex nobis. subaudis. bonū sed
sufficiētia nr̄a ex deo est. Sequit'. Cū ergo
mala in corde versam⁹. nr̄a cogitatio est. si
bona. sermo dei est. Illa cor nostrū dicit.
hec audit si bona sunt. Audiā ait ppheta q̄d
loquat' in me domin⁹ de⁹. q̄m lo. pa. in p'e.
suam. Itaq; pacē. pietatē. iusticiā; deus in
nobis loq̄tur. nec talia nos cogitamus ex
nobis sed in nobis audim⁹. Ceterū homi
cidia. adulteria. furta. blasphemias. et his
silia de corde exeunt. nec illa audim⁹ sed ea
dicimus. Seq̄tur. Fiunt tamē q̄nq; l cor/
dibus immissiones p angelos malos. vt in
corde iude misit diabol⁹ ⁊c. nec talia de cor
de exeunt sed ei immittunt'. Quid autē in
his tribuat' cordi. vl' quid hosti. ⁊ quando.
incertū est mihi sed h̄ quidē sine periculo ē
Sed sane aliud est vbi piculose imo dāna/
biliter errat'. atq; vbi certa regula pfigit'. ne
q̄d dei est in nobis. dem⁹ nobis. putantes
verbi visitationē. nostrā cogitationē. Quā/
tū ergo distat bonū a malo. tātū distāt ista
duo a se. q̄niā nec de verbo malū. nec de cor
de exit bonū. nisi forte q̄d prius de vbo cō/
cepit. Sciant eñ inimici grē absq; gratia.
nec ad cogitandū bonū sufficere cor huma
nū. sed sufficiētia ei⁹ ex deo est. Et sciāt q̄ co
gitant bonū vocē dei esse. nō cordis prolē
existere. Uide autē q̄niā verbū dei q̄d egre
ditur de ore di nō reuertit' ad eū vacuū. sed
psperatur. et facit omia ad q̄ misit illud. vt
dicere possis. ⁊ tu grā dei in me vacua non
fuisti. Sequit'. Felix mens cui indiuidu⁹
comes vbiq; se affabilē pbet. cui⁹ indesinē/
ter oblectata suauitate facundie. a carnis
molestijs ⁊ vicijs sese vendicat. omni hora
redimēdo temp⁹ a dieb⁹ malis. quoniā ta
lis nō pturbabit' sicut dicit scptura q̄cquid
acciderit ei. Hec oīa Bern.

Distinctio sexta.

Sexto videndū est qualit' spirit⁹ no
ster in itinere studiose meditatiōis
intrinsecū secretū. eternū maneriū
dn̄i iesu ingredi conatur. Circa q̄d no/
tandū est q2 cū verbū eternū se spiritui nr̄o
in meditatiōe sua q̄si quendā viatorē iocū/
dissimis ɔfabulationib⁹ associet. ipm de tē
poralib⁹ abstrahendo. de eternis instruen/
do. ad eterna inuitando. vt ex p̄dictis pate
re potest. ideo necesse est vt sp̄us noster tē/
poralia fugiat. q2 ex hoc eternis appropin/
quat. ⁊ ad interiora deserti cū moyse itrat.
vt de eternis audiat. in solitudine medita/
tionis assidue pmaneat. in eterna introeat

itineribus

⁊ cū apl'o paulo cōuersatōez in celis habe-
at. vt cū Ps̄. dicere possit. Ecce elōgaui fu-
giens. ⁊ māsi in solitudine. Q̄d verbum ex-
ponēs Bern̄. sup Cantic. dicit sic. Nō fuit
ↄtentus exire nisi et longe se faceret vt q̄e-
scere posset. ⁊ si trāsilisti carnis oblectamen-
ta vt minime iā obedias cōcupiscētiis ei⁹.
nec tenearis illecebris ⁊ curis. ꝓfecisti ⁊ se-
parasti te. sed nōdū te elongasti. nisi ⁊ irru-
entia vndiq̄ fantasmata corporeaꝝ simili-
tudinū trāsuolare mentis puritate p̄ualé-
as. Huc usq̄ noli tibi promittere requiem.
Erras si circa te inuenire estimas locū se-
cretū quietis ⁊ solitudinis. serenū luminis
⁊ habitaculū pacis. Hec Bern̄. Sed no-
ta q̄ hec solitudo meditatōis in mente est
humana. vt dicit Grego. iiij. moral. vbi di-
cit sic. In solitudīe manere est a secreto cor-
dis terrenorū desideriorū tumult⁹ expelle-
re. ⁊ in vna intentiōe eterne patrie amorē
intime quietis anhelare. Sequit̄. A tumul-
tu rerū tempaliū magnū quendā secessum
penetrat. quietā mentē. in qua tanto verius
deū cerneret. quāto hunc cū se solo solū in-
ueniret. Hec ille. Vn̄ Ps̄. manens in soli-
tudine illa ait. Expectabā eum q̄ saluū me
fecit a pusillanimitate spūs et tempestate.
In q̄bus ↄbis dicit se ꝓpheta a duobꝫ ma-
lis liberatū in solitudine. q̄ cōsueuerūt im-
pedire ambulātes in tenebris eternitatis.
scʒ a pusillanimitate spiritus ⁊ tempestate.
Primū est interi⁹. scd̄m est exteri⁹. Pri-
mū scʒ pusillanimitas ē ex defectu fidei ex
quo omia interiora impedimēta oriunt̄. q̄
spūs sine fide infirm⁹ est vsq̄ ad mortem.
Ab hac pusillanimitate in solitudīe tm̄ sal-
uatus fuit. vt dicat. Quoniā in te eripiar a
temptatiōe. ⁊ in deo meo trāsgrediar mu-
rū. Q̄d Grego. exponens. xvi. moral. dicit.
Murus est oīe q̄d itineri nr̄o obijcit̄. sed
murū trāsgredimur. cū p̄ amore illius ob-
iecta omīa in mūdo calcam⁹. Scd̄m scʒ
tempestas est ex defectu charitatis. ex q̄ ori-
unt̄ impedimēta itinerantiū ab exteriori.
q̄ omīs tempestas exterior frequēter ge-
nerat interiorē nisi assit charitas q̄ oīa suf-
fert. Ab hac tēpestate in solitudīe ps. tm̄ li-
berat⁹ fuit vt diceret. q̄m in solitudine expe-
ctabam ꝓfecit pedes meos tanq̄ ceruorū.
Q̄d Grego. xxviij. mor. exponēs dicit. Ele-
ctorū mentes cerui dicunt̄. dū queq̄ q̄ in h̄
mūdo obuiantia obsilere sibi ↄspiciūt. cō-
templatiōis saltu trāscendūt. ⁊ more ceruo-
rū despectis terrenarū rerū sentibꝫ in sup-
na. i. eterna se euehunt. Hec ille. Igit̄ i hac
meditatiōe solitaria sola cū solo secure ma-
net a tpalibꝫ abscondita eternis veritatibꝫ
meditatiōe fidei ⁊ charitatis feruore viuifi-
cata ⁊ stabilita. Q̄d etiā Hugo lib. iij. de ar-
cha Noe oñdit dicēs. Si p studiū medita-
tionis assidue cor nostrū inhabitare ceperi-
mus. iā quodā mō tempales esse destitim⁹
⁊ q̄si mortui mūdo facti. intus cū deo viui-
mus. tūc quicq̄d fortuna extra molit̄ facile
ↄtemnim⁹. q̄ ibi f. rū est nostrū desideriū.
vbi mutabilitati nō subiacem⁹. Ecce iā stu-
diosa mentis meditatio intantū se exercuit ⁊
ꝓfecit q̄ in ↄtemplationē trāsiuit. Et hoc ē
q̄d dicit Richar. l. b. j ca. iiij. sic. Veritatē p
meditationē diu quesitā tandē inuentam
mens solet cum auiditate suscipe. mirariq̄
cū exultatiōe. eiusdē quoq̄ admiratōi diu-
tius inherere. ⁊ h̄ est iā meditādo meditati-
onē excedere. ⁊ p meditationē in ↄtēplatio-
nē transire. sicut etiā cogitatio q̄nq̄ in me-
ditatione trāsit. Hec ille. Ex his apparere
pōt quō spirit⁹ human⁹ p meditatōnē eter-
norū a tempalibꝫ recedit ⁊ eternis inheret.
vt dicat cū apl'o. Nr̄a ↄuersatio in celis est.
ad Philip. iij. ⁊ cū Ps̄. Transiuim⁹ p ignē
⁊ aquā. ⁊ eduxisti nos in refrigeriū.

## Distinctio septima.

Septimo videndū est qualit̄ spirit⁹ human⁹ ad veniendū p iter studi-
ose meditatiōis ad intrinsecū ⁊ et-
num dñi iesu secretū. ab ipo dulcit̄ inuitat̄.
dicente Cant. ij. Surge ꝓpera amica mea
colūba mea. formosa mea ⁊ veni. Cui⁹ in-
uitationis subiūgit allectiuū di. Veni. q̄a
iā est itinerādi optata facultas. Iā eni hi-
ems cure tempalis distrahentis ⁊ impedien-
tis ambulātes in itinere meditatiōis abijt
⁊ recessit. ⁊ q̄ pluuia estiualis descēdit. ⁊ ve-
nit in vellus virgineū. colligēdo dispersio-
nes meditationum. ad cōgregantis patris
vnitatē. ⁊ simplificatā eternitatē. Dicit ergo
aiam inuitādo O amica mea ꝓpter medi-
tatiōis tue amorosā assiduitatē q̄ est incē-
tiua amoris. q̄ in ea exardescit ignis. ait ps̄.
Q̄d Hugo li. iiij. de archa noe exponēs di-
cit. Sicut ligna ignē nutriūt. sic cogitatio-
nes siue meditatiōes desideria pascūt. q̄re

Canti.j. dixit meditatrix eternoꝝ. Fasciculus mirrhe dilectus meus mihi. inter vbera mea cōmorabitur. i. in memoria mea. ait glo. siue meditatiōe. Surge per meditatōnis tue extēsionē a tpalibus in eternitatē. vt pmo egrediaris cū ysaac in agrū ad meditandū. Secūdo extendas te in celū cū aplo ad conuersandū. ad Philip.iij. O colūba mea. propter meditatiōis tue columbinā simplicitatē. Ysaie.xxxviij. Meditabor vt colūba. Vercellensis dicit. ꝙ colūba habet simplicē intuitū. et signat purā et simplicē intelligentiā. Ex pura autē et simplici intelligētia oriunt pure et simplices meditatiōes. que sūt deo gratissime. Propera per meditatōnis tue agilitatē. Quā agilitatē desiderabat qui dixit. Quis dabit mihi pennas sicut colūbe. et volabo et requiescā. Quā agilitatē obtinuit. cū dixit. Si ascēdero in celuz tu illic es. si descendero ad infernū ades. Si sumpsero pennas meas diluculo etc. O formosa mea propter meditatiōis tue pulchrificatā puritatē. Meditatiōis enim sedula exercitatio circa eterna mentē purificat a temporalibus abstrahēdo. et eā pulchrificat et formosam facit ad eterna extendendo. vt cum Ps. dicat. Meditatus sum in nocte. scz temporaliū. exercitabar. me ad eterna extendēdo. et scopebā spūm meū. nō solū a tempalibus fugiendo. sed etiā vmbrā tpaliū similitudinū et imaginū omnino abstergēdo. De hac extensione ad eternitatē dicit Aug. li.j. de trini.ca.xiij. Mens qnto magis se extendit ad illud qđ eternū est. tanto magis se extendit ad illud qđ formatur ad imaginē dei. et ideo querēda est facies dei semp. vt imago magis reformetur. donec fm aplm in eandē imaginem transformetur. vt dicat illi deus illud Cantic.iiij. O pulchra es etc. Veni igitur ad meū intrinsecū. et intra in gaudiuz domini tui. veni iam ingressa vt amplius ingrediaris. qz post me ingredi nō cessabis. Hiere.iij. Et huius amorose inuitatiōis subiungit amorosum allectiuū dicēs. Surge velociter et veni. qz imber abijt et recessit. Quod Vercellensis exponēs dicit. Imber ē aqua biemalis a celo fugiens. et in terrā corruēs. frigefaciens. et in multas guttas seu partes diuidens. lutū generans. et itinerātes impediens. et signat affectū cure tempalis. qua lubricū et deorsum trahit. et q̄si iusta necessitate mentē retrahit a suspendio spirituali in eterna spectacula. et ad sollicite tractāda negocia terrena vehemēter vrget. Unde spiritualis mentis feruorē sepe tepefacit. vel etiā totaliter extinguit. licet quidā pfectissimi inter maiores exemplo angelico precedāt et cedāt erecti. Exo.xxiij et.xxxij. Inferius agunt sursum erecti. scz per rectam et deuotam intentionē. Iste ymber est vitandus in vsu et intentione. Hec ille. Sed qa iste ymber siue aqua hyemalis abijt et recessit. et ymber estiualis siue aqua sapiētie salutaris aduenit que iter meditatiōis nostre ab eternis non impedit sed promouet. dirigit et perficit. ideo veni. Nam hec aqua estiualis spiritū tuum in meditationibus ad veniendū ad meam eternitatē sursum erigit. ad meā eternitatem salire facit. ad meaꝫ eternitatem introducit. Unde Johis.iiij. dicit iesus sol estiuus. Aqua quam ego do fiet in eo fons aque salientis in vitam eternaꝫ. In his verbis veritas innuit ꝙ aqua estiualis a fonte vite oritur. quia apud deum est fons vite. ait Psalmista. et ideo meditationem nostrā sursum trahit per desiderium eternoꝝ. quare Psal. dicit. Sitiuit anima mea ad deū fontem viuuz. Secundo innuit ꝙ aqua estiualis spiritui nostro ad velociter veniendū per meditationeꝫ multipliciter cooperatur. tum quia sitim spiritus itinerantis ad eterna quo ad temporalia extinguit. quia aqua illa fiet in eo fons aque fluentis per omnes valles anime. qui autem intra se habet fontem sitire non potest. ait Crisostomus. Item spiritui itineranti ad eterna vigorem tribuit. quia est aqua viua viuificans omnes potentias anime. Item spiritū itinerantez ad eterna non ire sed salire facit. quia est aqua saltare faciens. Tercio aqua hec estiualis spirituꝫ itinerantem reformat et perficit. quia ad vitam eternam introducit. quia nō saltat ad temporalia sed salit in vitam eternaꝫ. vt dicitur hic. Ad quam vitaꝫ nos perducat pater et filius et spiritussanctus. vnus deus. benedictus in secula seculorum. Amen.

# Ercium iter eter

t nitatis per qđ spūs humanus venit ad intrinsecū et eternū manerium iesu. est eternoꝝ limpida cōtemplatio. Ad cuius itineris maiorē noticiā septēꝫ p

ordinē sunt notāda. Primū que sit istius itineris necessitas. ⁊ q̄re iter meditatōis imediate sequit᷑. Scd̄m est qd̄ sit cōtemplatio. ⁊ q̄liter descriptio eiꝰ intelligatur.

Terciū est q̄lr̄ ꝯtemplatio a meditatōe speculatiōe ⁊ intuitiua visione distinguat᷑.

Quartū est q̄liter ꝯtemplatio ſm diuersos gradꝰ diuersimode a diuersis diuidat᷑.

Quintū est q̄ntā iocunditatē spūs hūanus in itinere ꝯtemplatiōis experiatur.

Sextū est q̄lr̄ ꝑ iter ꝯtemplatiōis spūs eternū maneriū iesu ingrediat᷑. Septimū est q̄liter spūs humanꝰ ad veniendū ꝑ iter ꝯtemplatiōis ad secretū iesu inuitatur

Distinctio prima.

p Rimo igit᷑ videndū est q̄ sit necessitas istiꝰ itineris. scȝ ꝯtemplatiōis eternoꝝ. ⁊ q̄re imediate iter meditationis sequat᷑. De q̄ sciendū q̄ cū meditatio eternoꝝ sit quedā inuestigatio ⁊ inq̄sitio cū magna animi industria veritatꝫ eternorū. nec ab inq̄sitiōe desistat donec qd̄ q̄rit inueniat q̄ntū potest. planū est q̄ spiritꝰ humanꝰ ꝑ ipsam meditationē in eternis nō figat᷑. nec quietat᷑ donec ꝑ ꝯtemplationē ei ostendat᷑ q̄ ꝑ meditationē q̄rebat᷑. sed q̄rcito quesitū inuenit᷑ ⁊ spūs illi q̄si acq̄escēdo cū āmiratione inherere cepit tāctio meditatio esse desinit ⁊ in ꝯtemplationē trāsit. ait Rich. li. j. de archa mystica. cap̄ iiij. vbi dicit sic. Per meditationē veritatē diu quesitā tandē inuentā mens solet cū auiditate suscipe. mirari cū exultatōe. eiusdē quoq̄ āmirationi diutiꝰ inherere. ⁊ hoc est iam meditationē meditādo excedere. ⁊ ꝑ meditationē in ꝯtemplationē trāsire. Propriū est enī ꝯtemplatiōi iocūditatꝫ sue spectaculo cū admiratiōe inherere. Meditatiōi vero ꝓpriū est sua ꝓmotione semꝑ in vlteriora tendere. Hec ille. Ex his igit᷑ patere potest istiꝰ itineris necessitas. q̄ motꝰ ⁊ inuestigatio meditatiōis imꝑfectꝰ ⁊ minꝰ vtilis ꝑmaneret sine termio ⁊ quiete ꝯtemplatōis. cū meditatio finit᷑ ⁊ trāseat in ꝯtēplatōem tāq̄ in illud qd̄ ꝑfectiꝰ est. Ex his etiā patȝ ordo istiꝰ itineris ꝯtemplatōis ad iter meditatōis. eo q̄ studio meditatōis spūs humanus surgat in iter cōtēplatōis. vt ait Rich. ⁊ ꝑ veritatꝫ ꝯtēplatonē hō ꝯuertit᷑ ad iusticiā ⁊ ꝯsummat᷑ ad gl'iam. ⁊ sic patȝ ꝑmū.

Distinctio secūda.

ſ Ecūdo videndū est qd̄ ē ꝯtēplatio, ⁊ qualiter descriptio eiꝰ intelligatur. De quo notādū est q̄ contemplatio ſm potissimū statū est actꝰ intellectus nō impediti. gr̄a sanati. in eterna spectacula directi. ⁊ āmiratione suspēsi. Sic videt᷑ Rich. ꝯtēplationē describere li. j. de archa mystica. c. iiij. vbi dicit sic. Contēplatio ē libera mētis ꝑspicacia in sapie spectacula cū āmiratiōe suspensa. In hac descriptiōe innuunt᷑ q̄ttuor que ꝯtēplantibꝫ sunt necessaria. Primū est libere ꝯtēplatōis motꝰ ab oībꝫ exoneratꝰ. ⁊ in nullo impeditꝰ. vt Rich. ibidē dicit. Contēplatio libero q̄dā motu ⁊ ſm spontaneū nutū huc illucq̄ circūfert᷑. ⁊ nullo difficultatꝫ obstaculo a discursiōis sue impetu impeditur. q̄n ꝯtemplatiua ꝯtēplet᷑ quātuȝ potest. Ex h̄ apparet q̄ spūs ꝯtēplatiuꝰ dȝ esse sine pctō. q̄ q̄ peccat seruꝰ est pcti. ⁊ vincul᷑ eius ligat᷑ ne sursum ferat᷑. Debet etiā esse liber a desiderio ⁊ cura tp̄aliū. q̄ sunt iuga dure seruitutꝫ. Liber aūt spūs dimittit᷑ qn̄ calcatis terenis desiderijs ab appetitiōe tp̄alium in securitate mētis exonerat᷑. Hec Grego. in. mor. Scd̄m qd̄ necessariū est ꝯtēplātibꝫ qd̄ hic ponit᷑ in descriptiōe ē q̄ oculꝰ cōtemplationis sit ꝑspicax i. gr̄a sanatꝰ. Dicit enī Hugo commētator sup angel. hierar. q̄ triplex est oculus. Est enī oculus carnis quo videt homo ea q̄ sunt extra se. et oculꝰ rōnis quo videt homo ea q̄ sunt intra se. ⁊ oculꝰ ꝯtemplatōis quo videt homo ea que sunt supra se. Oculus carnis apertꝰ ē oculus rōnis lippus. ⁊ oculus cōtemplationis clausus est. Hec ille. Igit᷑ necesse est vt oculus ꝯtemplatōnis ꝑspicax sit ⁊ sanet᷑. oportet igit᷑ scire quattuor. Primo quid oculus ꝯtemplatōnis dicat᷑. scd̄o qualr̄ oculus sanatur. tercio qd̄ sit aspectꝰ eius. quarto qd̄ sit visio eius. Hec q̄ttuor dicit Augꝰ. libro de spiritu ⁊ aīa. oīm aīe necessaria esse. et ostendit q̄dlibet eorū dicēs. Spiritꝰ dicit᷑ mens rōnalis. vbi est quedā scintilla tanq̄ oculus aīe ad q̄m ptinet imago ⁊ cognitio dei. Sequit᷑. Oculus ḡ anime est mens. et hec ab omi labe corporis debet esse pura. ⁊ tunc est sana. Mentis aūt aspectꝰ est rō. intellectus vero visio. Hec omni anime necessaria sunt. id est. vt oculos habeat. et sanos vt aspiciat et vt videat. Sequit᷑. Sanos oclos hēat cū ab amore tp̄aliū cupiditatū purgata ē atq̄ remota ⁊ ab imaginibꝫ. Aspicit cū in dei lumie oclos figit. ⁊ videt cū la

ista ꝯtemplatiōe cōspicit quanta sint gau/
dia. quāta leticia. quāta serenitas. quāta io
cunditas. Sanitas facit illaȝ securā aspe/
ctus rectam. visio beatā. que est finis aspe/
ctus. Hec ille. Iste est ocul⁹ ꝯtemplationis
de q̄ dicit sponsus Canticoꝝ. iiij. Vulnera
sti cor meū in vno oculoꝝ tuorū. id ē tua in/
telligentia simplificata penetrasti om̄ia. ꝑ/
tingēdo ad cor meū. ꝛ ꝓpt̄ te vulneratuȝ fu
it ex amore intimo quo dilexi te. Terciū
quod ponit̄ in descriptiōe cōtemplationis
est ꝙ oculus ꝯtemplatiōis in spectacula sa
pientie eterne sit direct⁹. qd̄ notat̄ ꝑ hoc ꝙ
dicit̄. in sapiētie spectacula. Ex hoc autē pa
tet ꝙ Richar. hic nō accipit ꝯtemplationē
vt est actus intellect⁹ precise sed etiaȝ vt sa/
porosam dilectionē includit. Nā sapiētia a
sapore dicit̄. vt dicit Bern̄. ꝛ obiectū sapiē/
tie ꝑncipale ꝛ primariū est ip̄e deus sub ra/
tione q̄ verū excitatiuū voluntatis ad eius
saporosaȝ dilectionē. ꝛ actus sapiētie est cō
templari deū. nō quocūq; modo sed ex di/
lectione cū quadā experimētali suauitate
in affectu. Igit̄ spectacula sapiētie sunt co/
gnitio veri ꝛ amor siue sapor boni. Dicit eīt
Linconien̄. sup. vij. angel̄ hierar. Ꝙ sapiē/
tia oritur ex amore que ꝓrūpit in lumē co/
gnitionis ꝛ saporē gustationis. sicut ex ca/
lore prumpit lux et flāma. Hec ille. Actus
igit̄ cōtemplatiōis duo includit. scȝ cogni/
tionē ꝛ saporosaȝ dilectioneȝ. ꝛ dilectio ad/
iuuat cognitionē. Vn̄ ſm mensurā dilectio
nis dispensat̄ ꝛ modus manifestatiōis. ait
Richard⁹. iiij. de ꝯtemplatione ca. xviij.

Quartū qd̄ ponit̄ in descriptiōe cōtem/
platonis est mentalis suspensio ex ādmira/
tione causata. ꝛ notat̄ in hoc ꝙ dicit ādmira
tione suspensa. De hac ādmiratiōe dicit Ri/
chardus lib. v. de archa mystica. cap. ix. Ex
nouitate rei que est sup̄ nostrā estimationē
oritur ādmiratio. ex ādmiratione autē accre/
scit attentio. et ex attentione cognitio. et ex
his mentis suspensio. qꝛ sicut dicit ibideȝ.
Dū hūana intelligētia diuino lumīe irra/
diata intelligibiliū ꝯtemplatiōe suspendit̄.
dum in eorū admiratiōe ad modū aurore
distendit̄. quāto semꝑ ad altiora vel ad mi/
rabiliora ducit̄. tanto ampli⁹ tantoq; copi/
osius ad modū aurore dilatat̄. Vnde q̄n/
to ab infimis fit remotior. tāto a semetip̄a
purior et ad sublimia subtilior inuenitur.
Ex quo sequit̄ ꝙ tanto in supioribꝫ diut⁹
suspendit̄ur. quāto a retrahentibꝫ dilatat̄
ꝛ elongatur. De hoc suspendio dicit Iob.
Suspendiū elegit aīa mea. Qd̄ Vercel/
len̄ exponēs dicit sic. Suspendium illud
est extensio mentis in eterna spectacula. vt
cū fieri potest nunq̄ȝ ex intentiōe volunta/
tis sed sola interpellatione necessitatis ad
eā mens inde flectat̄ vt dicat ps̄. Oculi mei
semꝑ ad dominū.

Distinctio tercia.

Tercio videndū est qualit̄ ꝯtempla
tio differat a cognitiōe meditatōis
speculatiōe. ꝛ ab intuitiua cognitio
ne. Hec eīm quendā ordinē ꝛ gradū habēt
inter se. Nā cogitatio que orit̄ ex imagina/
tione transit ꝛ terminat̄ in speculationem.
Speculatio q̄ȝ partim orit̄ ex rōne ꝛ par/
tim ex intelligētia trāsit ꝛ terminat̄ in con/
templationē. Contemplatio autē que orit̄
ex intelligentia transit ꝛ consummat̄ in in/
tuitiuam cognitionē. Hec eīm om̄ia in hoc
cōueniunt cū fuerint ordinata ꝙ dirigunt
in diuinū aspectū. sed tamē differūt. et hec
differētia predictorū q̄tuor a cōtemplati/
one potest cognosci per q̄tuor que in con/
templationis diffinitiōe ponunt̄. quaȝ Ri/
chard⁹ ponit in lib. ij. ca. iiij. Primo dif/
fert cōtemplatio a cogitatiōe ꝑ hoc. ꝙ in de
scriptione ꝯtemplatiōis ponit̄ ꝙ sit libera.
Unde Richar. libro. j. de archa mystica ca.
iij. dicit sic Cōtemplatio libero volatu. quo
cunq; eā fert impet⁹ mira agilitate circūfer
tur. Cogitatio autē ꝑ deuia atq; lento pe/
de sine respectu ꝑuentōis passim huc illuc
vagatur. Et q̄ȝ cogitatio ex imaginatione
orit̄ ideo q̄nq; sine ratiōe mouetur. vt dicit
Richard⁹. ꝛ ideo min⁹ libera est q̄ȝ contem
platio. q̄ ex intelligētia ꝓcedit ꝛ oritur. imo
cogitatio ratiōi subīcit̄ que ē infra intelli/
gentiā. et per eaȝ regit̄. Vnde Grego. lib. j.
moral̄. sic dicit. Cogitatiōes ad moduȝ an
cillarū ratiōi subīciunt̄. quia si a domo mē
tis ad momentum quasi absente domina.
cogitationū se clamor velut ancillarū tur/
ba multiplicat. vt autē ratio ad menteȝ re/
dierit mox se confusio tumultuosa compe/
scit. et quasi ancille ad iniunctum opus se
tacite reprimunt. dum cogitationes protī/
nus se causis proprijs ad vtilitatem sub/
dunt. Hec Gregori⁹. Et sic Richard⁹ li. j.
ca. iiij. dicit. Si cogitatio q̄nq; rōe moueat̄
vt ad cognoscendū aliquid ambiatur. ꝛ ad

hoc vehemēter ꝛ fortiꝰ insistat iā nō est co/
gitatio sed modū cogitatiōis cogitādo ex/
cedit. ꝛ cogitatio in meditationem transiit.
Scđo igiꝰ sciendū est ꝙ ꝯtēplatio etiaꝫ
differt a meditatiōe ꝑ hoc ꝙ in descriptiōe
ꝯtemplatiōis poniꝰ ꝙ ipa est mentꝭ ꝑspica
cia. De q̄ sciendū est ꝙ ꝑspicacia est actꝰ in/
telligentie. Intelligentia autē vt dicit au/
ctor libri de spū ꝛ aīa est ea vis anīe q̄ sup/
poniꝰ deo immediate qua de diuinis q̄n/
tū homini possibile est cognosciꝰ. Sed si/
cut dicit Richar. de archa mystica lib. j. ca.
iij. Ex intelligētia oritur cōtēplatio. ex rati/
one autē oriꝰ meditatio. et hoc ipē ostēdit
quātū cōtemplatio excedat meditationeꝫ.
ex quo pꝫ etiā differētia eoꝝ. Vñ Richar.
dicit sic. Ecce tria. imaginatio. ratio. intelli
gētia. Inter hec intelligētia obtinet supre/
mū locū. imaginatio infimū. ratio mediū.
ꝛ oīa que subiacēt sensui inferiori necesse
est ea subiacere sensui sūpiori. sed nō econ/
uerso. Vñ cōstat ꝙ cuncta q̄ imaginatio vꝉ
ratio cōprehēdit sub intelligētia cadunt. et
etiā illa que nec imaginatio vel ratio cōpre
hendit. Sequiꝰ. Vide q̄ꝫ late cōtemplatio
nis radiꝰ se expandat q̄ oīa lustrat. ꝛ quō
cōtemplatio sub vno visionis radio ad in/
numera se extendit. Sequiꝰ. Per intelligē
tiam siquidē sinus mētis in immēsum ex/
pandiꝰ. ꝛ cōtemplātis animi acies acuitur.
vt capax sit ad multa cōphēdēda. ꝛ perspi/
cax ad subtilia penetrāda. Hec ille. Et pro
pter hoc dicit Richar. ibidē. Q meditatio
in cōtemplationē. cōtemplatio in meditati
onē transit tanq̄ꝫ in illud qđ ꝑfectꝰ est id ē
aliquē gradū cōtemplatiōis. qui diciꝰ spe/
culatio. q̄ nō est ꝑfectus gradꝰ cōtemplati/
onis. licet vnū ꝑ alio ponaꝰ. vt pꝫ. Ter/
cio sciendū est ꝙ cōtemplatio differt a spe/
culatione ꝑ hoc. q̄a in descriptiōe cōtēpla/
tionis poniꝰ ꝙ fertur in sapiētie spectacu/
la. De q̄ nota ꝙ ꝭm Augꝰ. libro. xv. de trini.
Speculatio diciꝰ cū aliq̄d nō in se sed per
imaginationē suam videꝰ. ꝛ in enigmate. i.
obscure. Richar. lib. v. de archa mystica di
cit. Quis cōtemplatio ꝛ speculatio ꝑ inui/
cem soleāt poni. ꝛ in hoc sepe scripture sen/
tentie ꝓprietatē obnubilēt ꝛ inuoluāt. aper/
tius tamē ꝛ expressius q̄ñ veritatē sine aliq̄
inuolucro vmbrarūq̄ꝫ velamine in sui pu/
ritate videmꝰ. Ex q̄ apparet ꝙ cōtemplatio
in speculationē sapiētie clariorē aspectū ha
bet q̄ꝫ speculatio ꝛ gustū sapidiorem. Unde
Richar. ibidē exponēs illud ps. Montes
exultauerunt vt arietes. ꝛ colles sicut agni
ouiū. dicit. Colles ad agnoꝝ similitudinē ex/
ultant q̄ñ immēsa illa intime solēnitatꝭ tri/
pudia eos vsq̄ꝫ supra semetipos leuat. vt ce
lestiū secretorū archana saltē ꝑ speculuꝫ in
enigmate videre valeāt. mōtes vero q̄si ad
instar arietū exultant q̄ñ maiores in iocun
ditatꝭ sue excessibꝫ in pura ꝛ simplici verita
te vident. ꝛ minores vt iā dictū est vix ꝑ spe
culum in enigmate videre valēt. Hec ille.
Expedit etiā scire ꝙ Lincoñ. cōmentator
Dionysij loquēs de speculis spūalibꝫ sup
iij. ange. hierar. dicit. Q specula spūalia pu
ra. clara ꝛ plana spūaliter ꝑmo recipiūt ra/
dios solares sibi incidētes imediate a fon/
te luminis. ꝛ tale diciꝰ lumē cōtemplatiōis
cōtemperatū tamē in oculo ꝯtēplantis. vt
infra patebit. ꝛ secūdario lumē receptū spe
cula refundūt in eos q̄ luminis sunt capa/
ces. nō tamē ꝭm claritatē illā qua ipi recipi
unt. sed ꝭm cuiuslibet capacitatē. ꝛ hoc dici
tur lumē speculatiōis. q̄ꝛ mediāte speculo
spūali recipiꝰ. vel ꝑ scripturā. vel doctrinā.
vꝉ ꝑ exēpla ab illumiatis speculꝰ ꝓcedentia.
quēadmodū speculū materiale ꝑmo a luci/
do suscipit radios sibi incidentes. q̄s refle/
ctit in oculos ꝯspicientꝭ. q̄s oclos tā q̄ꝫ sibi
iā mediāte speclo ꝓporcionatos recipit. q̄s
tū in fonte lumīs ꝓpē nimiā refulgētiā ocu
lus debiꝉ imediate videre nō potuit. vt pꝫ
ad sensuꝫ. nec lumē speculare ita efficaciter
repsentat lucidū oculꝰ videntꝭ sic lumē ime/
diate receptū a lucido. vt pꝫ in ꝑspectiua. ꝛ
in epistola Jacobi vbi diciꝰ ca. j. Q cōside/
rans vultū suum in speculo statim oblitus
est ꝛc. Quarto sciendū est ꝙ ꝯtemplatio
differt ab intuitiua cognitiōe ꝑ h̄ ꝙ in de/
scriptione ꝯtēplatiōis poniꝰ āmiratiōe su/
spensa. Suspensio em̄ dicit q̄si q̄ndaꝫ vio/
lentā eleuationē. dū aīa natiue sue possi/
bilitatis suggrediꝰ terminos. Vñ Rich. li.
v. de archa mysti. c. xiiij. dicit sic. Proculdu
bio cū aīa scā de interno q̄daꝫ tripudio sui
ꝓplausu a semetipa excutitur. dum supra
semetipsam mentis alienatiōe vigetur. dū
in celestibus tota suspenditur. dum ange/
licis spectaculis tota immergiꝰ natiue pos
sibilitatis terminos suggressa videꝰ. ꝓpter
qđ aīa ꝯtemplatiua freq̄nter ad inferiora
dilabiꝰ. Vñ sequiꝰ ibidē. Hōne velut terra

a terra suspendit qñ homo sup hoiem ducitur. cui p̄ exprobrationē a dño dicit. Terra es z in terrā ibis. Sequit. Terra recte dici pōt q̄diu luteas inhabitat domos. et terrenū hʒ fundamētū. Sed Greg. x. moral. dicit sic. Aīa a ɔtēplatiua vita infirmitatis sue victa pondere lassatur. z tanto celerius labit q̄nto carnis claustra trāsgrediens supra semetipām ire conat. sed aīa intuitiue cognoscēs deū nunq̄ ad inferiora relabit sed sine intermissiōe z fatigatiōe deum ineternū dulcit intuet. qd in corpe corruptibili fieri non pōt. De quo pleni⁹ nota q̄nto itinere. Uñ dicit Diony. v. angel. hierarchie fm cōmentatorē. De⁹ qui semp vniformiter z eq̄liter bon⁹ z pulcher est. z quia habz in se simplicissime oēm specie desiderabilē. z fm omia est tot⁹ desiderabilis. iō plenarie intime z irreuocabilit in se trahit oim suoz cōprehensoz desideria. Hec ille. Oēs igit iste differētie sunt fm clariorez z minus clarū aspectū ad deū. z q̄dlibet p̄dictoꝝ termiat in sequēs se tanq̄ i pfecti⁹ sic etiā ɔtemplatio pficiēdo terminat in intuitiuā cognitionē tanq̄ in suā pfectionez. Uñ glosa Luce. x. dicit. vita ɔtēplatiua hic incipit. et in celesti patria pficit. qz amor est ignis q̄ hic ardere incipit. sed cū ipm quez amat videbit. ampli⁹ in amore ignescit. Et Grego. in mora. exponēs illud luce. x. Maria optimā partē elegit q̄ nō auferet ab ea. dicit. Actiue vite opa cū corpore trāseunt. ɔtēplatiue autē vite gaudia melius ex fine cōualescunt. z sic ptz differētia p̄dictoꝝ.

Distinctio q̄rta. Articul⁹ p̄mus.

Quarto videndū est q̄lit ɔtemplationis iter p diuersos grad⁹ vel modos fm varias ɔsideratiōes sctōꝝ z diuersas traditiōes doctoꝝ distinguat. vt p hoc verius. breui⁹. securi⁹ iter ɔtēplationis eligam⁹. z p hoc ad eternū intrinsecū dñi iesu veri⁹ pueniam⁹. Sed ad intellectū istoꝝ hoc p̄notādū est. q aliud sūt gradus ɔtemplatiōis. z aliud sunt grad⁹ peruenendi p diuersas dispositiōes ad ɔtēplationē. Gradus ɔtēplatiōis sunt quidā pgressus z pfect⁹ intellectual cognitiōis z saporose dilectōis ad ɔtemplādū deū sub rōne veri z boni. Unđ Grego. xxij. moral. dicit. Gradus dicunt mēsure crescentiū virtutū. Tales autē gradus pfectuū sunt inūerabiles. Gradus autē ad ɔtemplationē disponētes sunt illa q̄ adiuuāt z disponūt gradatim intellectū z affectū ad ɔtemplandū. et sic oñis creatura est q̄si quedā scala p quā gradatim ascendit ad ɔtemplandū deum. cū creature sint create, pter electos. Loq̄ndo tamē fm cōsuetū modū grad⁹ ɔtemplationis dicunt illa incremēta ɔtēplatiōis. z ille dispositiōes q̄ magis intellectū et affectum coadiuuāt ad ɔtēplandū. z q̄ distincta sunt z tradita a sanctis doctorib⁹. Uñ Grego. xxij. mora. dicit. Gradus vocant incremēta virtutū distincte tradita a sanctis. Necessitatē autē istoꝝ graduū ɔtemplationis ondit Grego xxij. moꝝ. dicēs sic. Nemo infima deserēs repente fit summ⁹. qz ad obtinendū pfectionis meritū oportet vt mens q̄tidie in altū q̄si q̄busdā ascensiōis gradibus pueniat. Uñ z recte Ps. dicit. Ibunt de virtute in virtutē. donec videat de⁹ deorū in syon. Et idez. Deus in gradib⁹ ei⁹ cognoscet. scʒ ɔtemplatiōis. cū suscipiet eam cōtemplator. Similit Lincoñ. sup angel. hierar. ostendit necessitatē istoꝝ graduū p exemplū dicēs sic. Sicut oculi carnis infirmiores pus suscipiūt lumē solis obscuruz et magis colorib⁹ supfusum. Deinde magis ɔfortati suscipiūt illud a coloratis medijs colorib⁹. z postea visu roborato plus suscipiūt illud supfulgidū colorib⁹ albis. deinde vero plus aucta sanitate suscipiūt illud fulgentib⁹ colorib⁹ supfusuz vt speculis. et tandē oculis pfecte sanatis suscipiūt solarē radiū. nō autē alicui supfusum sed in se purū ipm solez in ipo puro solari lumine irreuerberate cōspicientes. Sic etiaz oportet mētis oculū infirmiorez pus assuefieri ad cōspiciendū lumē sol intelligētie in grossiorib⁹. deinde in subtilioribus. donec tandē ex ipa luminis datiōe multi multiplicit supfusa extēdamur z restituamur in simplicē ipi⁹ radiū. Hec ille. Ex p̄dictis apparet q sā in radioso lumie ɔtēplatiōis speculatiue q̄ i saporoso gustu ɔtēplatōis practice oʒ paulatim et ḡdatim pficiēdo ascēdere. z ascēdendo clari⁹ cognoscere deū. qz sicut dicit Hugo sup angel. hierar. Quāto magis crescit ascensio. tanto magis crescit cognitio. donec oculus intellectualis magis ac magis illuminet et confortetur. et affectus mentalis magis purificetur et inflāmetur. et totus homo exterior et interior in deum ordinetur. z hoc verius z pfecti⁹ videtur fieri

p gradus illos q̄ mentē ad silitudinē cele/
stis hierarchie purgāt. illumināt ꝛ pficiūt.
Ait eñ Hugo cōmētatoꝛ sup ix. angel. hie
rarchie. q oportet q mens q̄ deū vult ꝯtē/
plari primū purget. postea illuminet. ꝛ de/
inde pficiat. qꝛ nisi pcederet purgatio nō se
queret illumiatio. ꝛ nisi esset illumiatio nō
veniret ꝯsūmatio siue pfectio. ꝛ tales mag
appropinquāt diuinitati. Quāto aūt mag
appropinquāt tanto veri⁹ ꝯtēplant. Tales
autē grad⁹ Diony in angeli. hierar dicē esse
tam in mēte angelica q̄ȝ in mēte hūana be/
ne ordinata. Vñ fm ꝯmētatorē linconieñ.
ꝛ Hugo. ꝛ Vercelleñ. dicit Diony. Addaȝ
ego ꝛ ex habundāti nō incōueniēt q vna/
queq̄ȝ mens angelica vel hūana bñ ordina
ta hȝ in sua singulari psona pmas. medias
ꝛ vltimas ordinationes ꝛ ɓtutes ꝛ sursum
actiōes hierarchiaꝝ illumiatiōes manife/
ste distinctas. Hec Diony. Hec ɓba expo/
nens cōmētatoꝛ Vercelleñ. sup vi. c. Isaie
ꝛ in plogo sup Canti. dicit sic. Qualiter in
singul mentib hierarchicis disponant tres
hierarchie ꝛ in singul eaꝝ tres ordines iu
xta angelicā dispositionē. videlicet i infima
angeli. archangeli ꝛ pncipat⁹ videnduȝ est.
Per hos eñ mens bñ ordinat ad exterio/
ra vel respectu exterioꝝ. In media mentis
hierarchia sunt ptātes. ɓtutes ꝛ dñatiōes.
p hos ordinat respectu interioꝝ. In sūma
mentis hierarchia sunt throni cherubin ꝛ se
raphin. p hos ordinat respectu supioꝝ. Et
has nouē ordinatōes vocat Vercelleñ. no
uē grad⁹ ꝯtemplatōis quib reducimur i
diuinā monadē. Et psequit ibi de singulis
gradib. pmittēs q infima mētis hierarchia
cōsistit in ei⁹ natura. media i industria. ter/
cia in grā. q̄ incōparabiliter excedit vtrāq̄ȝ.
In prima opat natura. in sūma sola grā. in
media industria ꝛ grā. Et sequit. Infimus
ordo infime hierarchie q̄ dr angelic⁹ conti
net pmas ꝛ simplices apphensiōes natura
les tam intellect⁹ q̄ȝ affect⁹ sine aliq̄ dictati
one cōmodi vl incōmodi. q̄ tanq̄ȝ angeli s.
nuncij aliq̄d simpliciter annūciāt. Ecce Ver
celleñ. subtilit incipit ab infimo gradu itel
lectualis opatiōis ꝛ affectiōis. q̄ sunt prime
ꝛ simplices apphensiones. ꝛ ascēdit paula/
tim ꝛ gradatim p cacumina colliū eternoꝝ
vsq̄ȝ ad sūmos apices intellect⁹ ꝛ affect⁹ vt
patebit infra. Medius ordo infime hie
rarchie ꝯtinet naturales dictatiōes appre/
hensoꝝ vtrū videant cōmoda vl incōmo/
da et his fit ämiratio pncipalioꝝ q̄ȝ su pma
Terci⁹ ordo vl grad⁹ infime hierarchie
ꝯtinet appetit⁹ vel fugas apphensoꝝ fm di
ctationes cōmodi vl incōmodi. Fuga aūt
est mali. ꝛ appetit⁹ boni. ꝛ ita iste ordo pbet
ducatū inferiorib in diuia. qđ signat noie
pncipatuū. Hec Vercellē. Ecce p hos tres
ordines ꝛ grad⁹ infime hierarchie mentis
hūane fit hō bene ordinat⁹ respectu exteri/
oꝝ. dū pmi ꝛ infimi grad⁹ intellect⁹ et affe
ctus fuerit bñ ordinati. qđ fit dū sibi obie
cta simplicit apphendūt discretiue discer/
nūt sincere bona appetūt ꝛ mala fugiūt. Vñ
Berñ sup Canti. dicit. Beata mēs quā to/
tā sibi vendicāt sapoꝛ boni ꝛ odiū mali. hoc
est reformari ad sapiam. Quart⁹ ordo vl
grad⁹ qui est infimus in media hierarchia
mētis. ꝯtinet volūtarios mot⁹ intellect⁹ et
affect⁹ a libero arbitrio iā exceptos distan
tia boni ꝛ mali cū delibatōne rōnis exami/
nātes ꝛ ordinātes mentē q̄ntū est in ipis p
diffinitiuā sententiā ad petendū ꝛ q̄rendā
totis visceribus intellect⁹ ꝛ affect⁹ sūmū bo/
num. ꝛ ad repellendū oia obstacula. Nomē
autē ptātis signat ordinē fm Dionysium.
Quint⁹ ordo q̄ est medi⁹ medie hierar/
chie mentis. ꝯtinet robora ɓtutū. valida na/
turaliū ꝛ gratuitaꝝ ad exequēdū fortit qđ
a ptātib recte decretū est. qđ notat nomie
virtutū. Sextus qui summ⁹ est i media
hierarchia mētis. ꝯtinet auctētica impia li/
beri arbitrij. q̄b apices intellect⁹ ꝛ affectus
tota ɓtute suspendunt ad suscipiendū diui/
nos supaduent⁹ q̄ntū possibile est libero ar
bitrio adiuto a grā. Et hmōi suspēdij ꝛ im
perij ac libertatis sublimitas vocat nomi/
ne dñationū. In isto aūt ordine mens ad/
huc sobria extendit ad radiū supioreȝ vsq̄ȝ
summos nature terminos. Et infra. Mens
itaq̄ȝ ꝯtēplatiua decursis seriatim q̄nq̄ȝ g/
dibus ꝯtemplatōis pdictis in culmen sexti
aciē figens in ordine dñationū mentis nitit
in theoricos excessus. cupiēs i ordinē thro
noꝝ mentis assumi. Hec Vercelleñ. Ecce
p hos tres grad⁹ medie hierarchie mentis
hūane fit hō bene ordinat⁹ respectu interi/
oꝝ i. ad seipm. ita vt totū regnū anie paci/
ficet dū primo p gradū infimū potestatiue
ordinata viriliter repellunt omia offendicu/
la mētis bene ordinate. ꝛ deo ꝯformit ope
rāte vt sine vlla ordis ꝯfusiōe ꝛ ꝑturbatōe

tendat ad finẽ vltimũ ad quem creata est. ꝛ
dũ scđo ꝑ gradũ mediũ mens in ꝟtute vali
da ꝛ incōcussa exequit᷑ oẽs opatōes intel
lectus ꝛ volũtatis siue affect⁹. deo ꝯformit᷑
opante ad deũ seu finẽ intentũ ꝯseq̄ndum
quãtũ pōt iuxta grãm ꝛ virtutes a deo ac/
ceptas. ꝛ dũ tercio ꝑ gradũ summũ medie
hierarchie plena libertate ꝛ in nullo impe/
dita. ꝛ deo ꝯformit᷑ opante vt possibile ẽ in
tellect⁹ ꝛ affect⁹ cũ oĩ familia sua liberi in
eterna extendunt᷑. ğ ordinatio interiorꝫ bo
minis est necessaria. q̄ꝛ sicut dic̄ Hugo sup
iij ange. hierar. Sicut sine gr̃a opari vanũ
est. ita ꝑter ordinez opari ac ꝯtra ordinẽ ꝑ/
uersum est. Et q̄ꝛ sic̄ dicit Lincoñ. ibidem.
Ordo dr̃ ptãs a deo tradita ad disponẽdũ
sacra oĩa ptãti sue subiecta. iō hõ interi/
or ordinat⁹ ꝑ istos tres grad⁹ fit etiã ordi/
nat⁹ respectu interiorũ. Septim⁹ ordo
q̇ est infim⁹ in supma vel sũma hierarchia
mentis ꝑ mẽtis excessuz susceptiu⁹ est diui
ni supaduent⁹. Vñ thronoꝝ nomĩe censet᷑.
ꝛ quot sunt sinus mẽtis siue capacitates il
lius supsubstãtial᷑ solaris radij supsimpli/
cis in essentia ꝛ multiplicis in efficacia. tot
sunt throni mẽtis. Throni aũt inconcussi
collocant᷑ stabilit᷑. ꝛ sunt susceptiui diui su/
peraduẽt⁹. ꝛ sunt deiformes et familiariter
apti ad deũ in se suscipiẽdũ. Hec Vercellẽ.
Hugo ꝟo idẽ dicit. Subsellia dei. i. sedilia
subleuant᷑ ꝑ dignitatẽ. collocant᷑ ꝑ stabilita
tẽ. deũ aduenientẽ in se suscipiũt ꝛ ferũt. q̄ꝛ
fiunt ad susceptiões apti. Hec ille. Octa
uus ordo siue grad⁹ q̇ est medi⁹ in summa
hierarchia mẽtis. sic̄ dicit Vercell᷑. cõtinet
oĩmodã cognitionẽ intellect⁹ ꝛ affect⁹. itel/
lectus attracti diuĩa dignatione. q̄ nõ valet
ascẽdere ꝑ se. ꝛ attracti affect⁹. affectionẽ tñ
ꝛ summitatẽ intellect⁹ attracti nõ extendẽ/
tis. simul em̄ attrahunt᷑ ꝛ q̄si coambulant
ip̄e affect⁹ ꝛ intellect⁹ vsq; ad nouissimũ de
fectũ intellect⁹. q̇ est in sũmitate h⁹ ordinis
cherubin. quẽ intellect⁹ etiã attract⁹ nõ ex/
cedit. sed ibi hꝫ sue cognitionis ꝛ sui lumĩs
ꝯsũmationẽ. Vñ ordo siue gradus ille che
rubin vocat᷑. Hec ille. Et sup ange. hierar.
ca. vij. dicit sic. Q̄ manifestatio interp̄tatõis
hui⁹ nõis cherubin. signat ꝙ substãtie hui⁹
ordinis siue grad⁹ hñt virtutẽ excellent᷑ co
gnitiuam ꝛ diuioꝝ misterioꝝ inspectiuã. et
supme influitiõis luminũ diuioꝝ post sera
phin susceptiuã ꝑncipaliter. ꝛ ꝯtemplatiuã
diuine pulchritudinis. quã etiã cõicant in/
ferioribꝫ. Nonus ordo siue grad⁹ qui est
sumi⁹ in sũma hierarchia mẽtis. continet
ꝑncipalia in deũ suspiria supintellectuales
extẽsiões ꝛ immissiões. feruidos fulgores.
ꝛ fulgidos feruores. ad q̄ruꝫ oĩm sublimes
excessus ꝛ excedẽtes sublimitates intelligẽ
tia trahi nõ pōt. sed solus affect⁹ ꝑncipalis
deo vnibilis. Sequit᷑. In h̄ ordine offerũ/
tur deo orões castissime. q̇bꝫ deo assimila
mur. Iste ordo spõsum amplectat᷑. et sponsi
amplexibꝫ admittit᷑. speculum nescit. marie
partẽ ꝑcipit q̄ nõ auferet᷑ ab ea. Luc. x. De
isto ordine siue gradu ꝯtẽplatiuo in inferi/
ores ordines ꝛ gradus seriatim. i. ordinate
fluit diuini lumĩs inundatio. Hec ille. Ec
ce ꝑ hos tres grad⁹ supne hierarchie men/
tis hũane fit hõ creat⁹ et bene ordinat⁹ re/
spectu supnoꝝ. scꝫ respectu dei. dũ primo ꝑ
gradũ infimũ oẽs throni siue mẽtis capa/
citates deo aperiunt᷑. ꝛ ab ip̄o inhabitant᷑.
Et dũ scđo ꝑ mediũ gradũ oẽs intellectu
ales actiões ad deũ ꝯtemplãdũ intime q̄n/
tũ possibile est ꝛ veracit᷑ dirigunt᷑. ꝛ dũ ter/
cio ꝑ supmũ gradũ oĩs volũtatis affectio
nes ad deũ diligendũ totalit᷑ ꝛ finalit᷑ redu
cunt᷑. vt deũ in oĩbꝫ ꝛ oĩa in deo ordinate
diligãt. In h̄ gradu fuit aĩa ꝯtẽplatiua cõ
stituta q̄ñ dixit ip̄a Canti. v. Ordinauit in
me charitatez. Qđ exponẽs Vercell᷑. dicit.
Per ordinẽ seraphicũ oẽs inferiores ordi/
nes siue grad⁹ participãt lumĩa diuĩa. ꝛ hie
rarchie disponunt᷑. i. inferiora ꝛ exteriora ꝑ
media. inferiora reducunt᷑ ad supiora. scꝫ i
deuz ordinata charitate. Vnde bene dicit.
Ordinauit in me charitatẽ.

Articulus secũdus.

Jchardus aũt in li. de ꝯtemplatio
r ne li. j. c. vj. ponit sex grad⁹ vl᷑ species
ꝯtemplatõis q̄si quasdã dispositio
nes ꝛ itinera ad eternitatẽ. Et sic̄ cõmenta/
tor Diony. infimũ gradũ intellectual᷑ et af/
fectualis opatiõis q̄ sunt simplices app̄hẽ/
siones incipit ꝛ instituit. ꝛ ascẽdere grada/
tim docet ꝑ cacumina colliuꝫ eternoꝝ vsq;
ad sũmos apices intellect⁹ ꝛ affect⁹. vt sup̄
patuit. ita Richar. ponẽdo sex grad⁹ ꝯtem
platiõis instituit ꝑmũ gradũ ꝛ infimum in
imaginatiõe. q̄ nõ est aliq̇s gradus intelle/
ctualis opationis. sed longe inferior est in/
tellectu ꝛ affectu. ꝛ ab illa ascẽdit gradatim
vsq; ad cognitionẽ increate ꝟitatis. omnez

humanū intellectū excedentia. et etiā vsq3 ad excessum hūane mētis. Vn̄ Rich. li. iiii. c. v. dicit sic. Nos debem⁹ a nouissimis incipe et scientie nr̄e pmotionē paulatim subleuare et p exterioꝝ notiā ad inuisibiliū cognitionē ascendere. Cū eñ exterioꝝ sciam apprehenderis et in eoꝝ doctrina exercitatos sensus habueris debes ad altiora ascendere. et spūaliū creaturaꝝ sciam cōparare. Hec ille Primū ḡ gradū siue infimū Rich. dicit esse imaginationē. et ſm solā imaginationē. Vn̄ Canti. vi dicit sic. Tūc ↄtēplatio nr̄a i gradu imaginatiōis versat. et ſm solā imaginationē formaf qñ nihil arguēdo q̄rim⁹. et ratiocinādo inuestigam⁹. sed libere mens nr̄a huc illucq3 discurrit q̄ eā in h̄ genere speculatiōis āmiratio rapit. q̄ om̄a ex his q̄ sensu corporeo hauriunt. dū imaginamur q̄ sūt multa et varia et pulchra et iocūda. Taliū ei forma et imaginatio in ↄsideratione adducta inferūt stuporē et āmirationē. sed necessariū est h̄ scire q̄ duplex est imaginatio. vt ī dictū est. Dicit nāq3 Rich. in lib. qui dicitur beniamin. c. xviii. Ymaginatio alia est bestialis. vt illa qñ circa ea q̄ ante vidimus vl fecim⁹ sine vtilitate et absq3 oīni deliberatione huc illucq3 vaga mente discurrimus. Utiq3 hec bestialis est. et iō ad ↄtēplatiōnē nō ptinet. Alia ē imaginatio rōnalis. vt qñ aliqua imaginamur rōnabilit ex his q̄ videmus. et illis sepe vtimur in ↄtēplatiōe. Hec ille. Et licet imaginatio nō sit aliq̄s grad⁹ intellect⁹. est tñ ordinata dispositio ad intellectū. q̄a sicut dic̄ Rich. imaginatio rōni famulaf. et ideo aliq̄lr grad⁹ ↄtēplatiōis dī.

Scdus grad⁹ ↄtēplatiōis ſm Rich. est q̄ in imaginatiōe cōsistit cū ſm rōnem formaf atq3 pced et rōcinādo circa ea q̄ imaginationi p̄ſentanf qd sit qñ ea q̄ in imaginatione versam⁹ et ad pmū gradū ↄtēplatōis ptinent rōne querim⁹. et inuenim⁹ et inuēta in ↄsideratiōnē cū āmiratione adducim⁹. In pmo itaq3 gradu res illas imagiamur. In scdo autē gradu rerū vtilitatē. rōnē et ordinem et ceteras ↄditiōes rimamur. speculamur et miramur. Hec itaq3 ↄtēplatio ī imaginatione ↄsistit ſm talē rōnem. q̄a circa ea rōcinādo pcedit. Hec ille. Hic grad⁹ est superior pcedēti gradu. eo q̄ ratio in eo opaf. licet cū imaginatione q̄ rōni subijcif. Dicif eñ in li. de spū et aīa q̄ imaginatio ad rōnem nō ascēdit sed infra remanēs eā aliq̄lr ter deducere pōt. et q̄si a longe q̄dā ostēdit ad que nō pōt puenire. et iō bene ponif gradus ↄtemplatiōis. q̄ p eū spūs humanus magis appropinquat et ascēdit ad cognitōem vere ↄtemplatōis q̄ pcedēs grad⁹. Multa eñ rō ↄcludit ex imaginatiōe. actione assumpta. q̄ cōtinue assistit rōni famulando. etiā sensu absente siue q̄escente. Terci⁹ grad⁹ ↄtemplationis vt dicit Rich. est q̄ in rōne ſm imaginationē formaf. Isto autē gradu ↄtēplatiōis tūc veracit vtimur vt loquit Rich. qñ reꝝ visibiliū silitudine. in rerū inuisibiliū speculationem subleuamur. Sequif. Hec ṗo speculatio in rōne ↄsistit. q̄ his solū que imaginationē excedūt p intentionē et inuestigationē insistit. vt q̄ sunt inuisibilia. Dicif aūt iō ſm imaginationē formari. q̄ ex rerū visibiliū imaginatione in hac speculatiōe silitudo trahif vnde in rerū inuisibiliū inuestigatiōe anim⁹ adiuuetur. Et hic grad⁹ pfectior est pcedentib9 et eo q̄ iste se extendit ad ↄtēplationē inuisibiliū et spūaliū licet ex imaginatiōe visibiliū silitudinē trahet in sui adiutoriū. Vn̄ Rich. li. de beniamin. c. v. dicit sic. Cū scriptū sit q̄ inuisibilia dei a creatura mūdi p ea que facta sunt intellecta ↄspiciunf. manifeste ex h̄ colligi pōt q̄ ad inuisibiliū cognitionē nunq̄ rō ↄsurgit nisi ei ancilla sua videlicet imaginatio rōni visibiliū formā representaret. Per reꝝ eñ visibiliū speciē surgit ratio ad reꝝ inuisibiliū cognitionē q̄tenus his adiuta illa trahit ad quādā silitudinē. Sed ↄstat q̄ sine imaginatiōe corpea nesciret siue q̄rū cognitiōe ad celestiū cognitionē vel ↄtēplationē nō ascēderet. Quartus grad⁹ ſm Rich. est q̄ in rōne et ſm rōnē formaf. qd vtiq3 sit cū semoto oī officio imaginatiōis solū aliis anim⁹ intendit. q̄ imaginatio nō nouit. sed q̄ mens ex rōcinatiōe colligit. vel p rōnē deph̄endit. Tali eñ speculationi tunc insistim⁹ qñ inuisibilia nr̄a q̄ p experientiā nouim⁹ et ex intelligētia capimus in ↄsideratiōnē ducim⁹. et ex eoꝝ cōsideratiōe in celestiū aīoꝝ et supmūdanoꝝ intellectuū ↄtēplationē assurgim⁹. Seqf. Hec aūt ↄtēplatio in rōne ↄsistit. q̄ sensibilibus semotis solū itelligibilib9 itēdit. Et hec q̄dē ↄtēplatio ab illis vtiq3 inuisibilib9 nr̄is videf initiū sumere et fundamētū cape que hūanū animū ↄstat p experientiā intellectualē nosse. et p cōem intelligētiā ↄtēplationē

cōp̄rehēdere. sed tñ p hac p̄te hēt ꝯtēplatio
etiā in rōne recte dī ꝯsistere q̄ꝛ ip̄a inuisibi
lia nr̄a a rōne cōp̄hēdunt̃. ⁊ in eo ꝑ rōcina
tionis modū minime suggreditur. Hec ille.
Hic grad⁹ ꝯtēplatōis ꝑfectior est p̄cedēti-
bus. eo q̄ tā a corp̄alib⁹ q̄ꝫ tp̄alib⁹ mag⁹ eleu
gat̃. ⁊ sp̄ūs magis in eo purificat̃. ⁊ eternis
vnit̃. Vñ Rich. ibidē dicit. q̄ in hac ꝯtēpla
tione anim⁹ hūan⁹ p̄mu𝔷 pura intelligētia
vtit̃. q̄ semoto oīs imaginatiōis officio ip̄a
intelligētia nr̄a in h̄ p̄mū negocio seip̄am p
seip̄am ingerere videt̃. Hec eñ p seip̄a𝔷 o-
perat̃. ⁊ q̄si p speciē ꝯtemplatur. Hec ille.

Quint⁹ grad⁹ ꝯtēplatōis esse dr̄ q̄ est su
pra rōnē. sed nō p̄ter rōnē. In hac aūt ꝯtē-
plationis speculatiōe mētis subleuatione
ascendim⁹. qñ ea ex dīna reuelatiōe cogno-
scim⁹ q̄ nulla rōne hūana plene cōp̄hende
re valem⁹. ⁊ nulla rōcinatiōe nr̄a intellige-
re ⁊ inuestigare sufficim⁹. Talia sunt illa q̄
de diuinitatis natura in illa simplici essentia
credim⁹. ⁊ scp̄turaꝝ diuinaꝝ auctoritate ap-
probam⁹. Sequit̃. Ergo ꝯtēplatio nr̄a tūc
veracit̃ sup̄ rōem ascēdit qñ id anim⁹ p mē
tis subleuationē credit q̄d hūane capacita
tis metas trāscēdit. Et sup̄ rōem nec tñ p̄t
rōnē censenda est. qñ ei q̄d p intelligētie aci
em cernit̃ humana rō ꝯtire nō p̄t q̄n potius
facile acq̄escit. ⁊ sua attestatōe alludit. Hec
ille. Et h̄ grad⁹ est ꝑfectior ⁊ sublimior p̄ce-
dentib⁹ grad. ib⁹. eo q̄ ista ꝯtēplatio ē sup̄ rōnē
Circa q̄d nota q̄ sic dic̄ Rich. li. iiij. de ꝯtē-
platiōe. c. ij. Quedā sūt infra rōnē. vt q̄ sen-
su corporeo ꝑcipim⁹. Quedā f̄m solā rōne𝔷
sunt. vt q̄ rōne inuestigam⁹. Quedā sup̄ rō
nē sunt. vt q̄ vel p reuelationē vł q̄ null⁹ sen
sus corporeus p̄t attingere. ⁊ nulla rō hūa
na penetrare. sed tñ veracit̃ ea esse credim⁹
licet nec experimēto nec intellectu cōp̄hen-
dere possim⁹. Sext⁹ grad⁹ ꝯtēplatōis ē
q̄ in his v̄sat̃. q̄ sunt sup̄ rōnē. ⁊ vident̃ esse
p̄ter rōnē seu etiā ꝯtra rōnem. In hac vtiq̄ꝫ
sup̄ma oīq̄ꝫ dignissima ꝯtēplatiōis specu-
la tūc anim⁹ veracit̃ exultat atq̄ꝫ tripudiat
qñ illa ex diuini lumis irradiatione cogno
scit atq̄ꝫ ꝯsiderat. q̄b⁹ omis hūana rō recla-
mat. Talia sūt pene oīa q̄ de ꝑsonaꝝ trini-
tate credere iubemur. de q̄b⁹ cū𝔷 hūana rō
ꝯsulit̃ nihil aliud q̄ꝫ ꝯtire videt̃. Iste grad⁹
ꝯtēplatiōis ꝑfectior est oīb⁹ p̄cedētib⁹. eo q̄
in eo pura intelligētia opat̃ q̄ ad ꝯtēplatio
nē diuine maiestatꝭ admittit̃. Vñ Rich. li. iiij.
ca. v. dicit sic. Quātū q̄so est q̄d intelligētia
hūana q̄tidie ad illos supcelestiū aīoꝝ theo-
ricos excessus nitit̃. ⁊ q̄nq̄ꝫ etiā p diuine di-
gnationis bñplacito ad illa sūme maiesta-
tis magnalia ꝯtēplādo subleuat̃. Hec aūt
subleuatio q̄ q̄nq̄ꝫ extendit̃ vsq̄ꝫ ad mentis
eleuationē fit ex trib⁹. q̄nq̄ꝫ ex magnitudie
deuotiōis. q̄nq̄ꝫ ex magnitudie admiratio
nis q̄nq̄ꝫ ex magnitudie exultatiōis. vt se-
metip̄am oīno nō capiat. sed sup̄ semetip̄a𝔷
eleuata in alienationē trāseat. Magnitudi
ne deuotiōis mens sup̄ semetip̄am eleuat̃
qñ tanto celestꝭ desiderij igne succendit̃. vt
amoris intimi flāma vltra hūanū modum
excrescat. q̄ aīam hūanā ad cere similitudinē
liquefactā a p̄stino statu penitus resoluat. ⁊
ad instar fumi attenuata in sup̄na eleuet. ⁊
ad summa emittat. Magnitudie admira-
tionis aīa hūana sup̄ semetip̄am ducit̃ qñ
diuio lumie irradiata ⁊ sūmi sūme pulchri
tudinis admiratiōe suspensa tā vehementi
stupore ꝯcutit̃. vt a suo statu fundit⁹ ꝯcu-
tiat̃. ⁊ in modū fulgoris chorusꝯantis ex de
spectu sui in se ad ima deijciat̃. ⁊ tāto subli-
mius ⁊ celeri⁹ p summoꝝ desideriū reuer-
berata ⁊ sup̄ semetip̄am rapta in sublimia
eleuat̃. Magnitudine ꝟo exultatiōis ⁊ io-
cunditatis mens hūana sup̄ semetip̄am ra
pit̃ ⁊ a se alienat̃ qñ intima illa eterne suaui
tatis habundātia potata. imo plene inebri
ata. q̄d sit. q̄d fuerit penit⁹ obliuiscit̃. ⁊ i alie
nationis excessu tripudij sui nimietate tra
ducit̃. ⁊ in sup̄mūdanū affectū quēda𝔷 sub
quodā mire felicitatꝭ statu raptim trāsfor-
mat̃. Hi sunt igit̃ grad⁹ ꝯtēplatiōis f̄m Ri-
chardum.

Articulus terci⁹.

[S]ed auctor libri de sp̄ū ⁊ aīa consi-
derans q̄d etiā Diony. dicit in ep̄la
ad Titū. q̄ hō ex duab⁹ naturꝭ con
stat. aīa sc𝔷 ⁊ corp̄e. Aīa rōnali q̄ simplex
est in essentia. et ex corp̄e cōposito. vt iuxta
vtriusq̄ꝫ nature ꝓprietatē illuminet̃ diuinis
cognitiōib⁹. vt et mens ei⁹ puras ⁊ simplices
⁊ intimas sensibiliū signoꝝ intelligentias
segregantes ab ip̄is signis conspiciat. et vt
sensualitas eiusdē p nature ꝓprietate𝔷 coo-
peret̃ mentali cognitioni. vt sic ad diuia ex
tendat̃. ⁊ ideo ꝯtemplatiōe oportet vti sen-
sibilib⁹ formis. in quib⁹ diuia inuisibilia im
mundis. i. carnalib⁹ abscondant̃ ⁊ sp̄ualib⁹
manifestent̃. Ideo auctor p̄dict⁹ p̄mū gra-
dum ascendēdi in deū dicit esse in sensualꝫ

opatiõne p quā 3cōplantur res corpales. Se/
cundū in imaginatiõe p quā 3cipiunt cor/
poraliū similitudines. Terciū in rõne. p quā
pcipiunt rez nature siue rõnes. Quartū in
intellectu p quē pcipiūt spūs creati. Quin/
tū in intelligētia p quā pcipit spūs increa/
tus. Sextū in sapia. p quā apit spūal gu
stus. Et auctor pdict⁹ addit ibidē. Quicqd
sensus pcipit. imaginatio repsentat. rõ in/
uestigat. intellect⁹ iudicat. memoria seruat
intelligentia cōphendit. id ad 3tēplationē
adducit. sed sapia gustare facit. Sequitur.
Sic fit ascēsus ab inferioribꝫ ad supiora. z
a summis dephendit ima. z cū ab inferiori
bus ad supiora. i. tpalibꝫ ad eterna ascēde/
revolumus. pus occurrit nobis sensus tā/
ꝙ primū iter. deinde imaginatio. postea rō.
intellectus. intelligētia. z in sūmo est sapia.
Et statim subdit diffinitiões pdictoꝛꝫ di/
cens. Sensus est ea vis anīe q̄ rez corpo/
rearū corporeas pcipit formas pñtes. que
varie z multipliciť oñdunt suū creatorem.
Vñ Berñ. sup Cant. sermo xxx dicit sic.
Quid est ꝙ hic est tāta formaꝝ varietas at/
ꝙ numerositas specieꝝ in rebꝫ 3ditis. nisi
quidā radij diuinitatis. monstrātes quidez
qꝛ vere est a q̄ sunt. nō tñ qd sit prorsus dif
finientes. Itaqꝫ de ipo vero veꝝ vides sed
nō ipm verū vnde h gen⁹ videndi cōmune
est. in pmptu eñ est iuxta aplm omi vtenti
rõne inuisibilia dei p ea q̄ facta sunt intelle
cta 3spicere. Hec ille. Et hec est a tpalibus
ad eterna ingressio. ait Aug⁹. de vera religi
one. Scōm gradū dicit esse imaginatio
nē. Est aūt imaginatio fm eū ea vis anīe q̄
rerū corporeaꝝ corporeas recipit formas.
absentiū. pñtiū. pteritoꝝ z futuroꝛꝫ. qñqꝫ
vt sic ipa int sensum z rõnē q̄si ancilla inter
dñm z seruū discurrat. z qcqd exteri⁹ hau/
rit p sensum carnis intellectui repsentat ad
obsequiū rõnis. Ex h apparet ꝙ imagina/
tio simplicior est z nobilior potētia sensiti/
uis. cū ipa sola similitudines obiectoꝛꝫ oim
sensuū in se recolligat. z q̄ ad aliqd q̄si ab h
loco z h tpe abstrahat. vt ptꝫ p Rich. lib. de
patriarchis. c. v. z vi. q̄re imaginatio animā
magis facit appropinq̄re eternis ꝙ sensus
exteriores. Unde Rich. dicit ꝙ rō ad inui/
sibiliū cognitionez nunꝙ assurgeret nisi ei
ancilla sua imaginatio visibiliū formas re
psentaret. sine qrū cognitiõe ad celestiū cō/
templationē nunꝙ ascēderet. Merito er/
go gradus 3templatiõis potest dici dispo/
sitiue saltem. Terci⁹ gradus ascendēdi
ad deū siue 3templādi dicitur esse in rõne.
Ratio autē fm eū est ea vis anīe que reruꝫ
corporeaꝝ naturas. formas. differētias. p
pria z accidētia pcipit. oīa incorporea. sed
nō extra corpa. Abstrahit eñ a corpalibus
q̄ fundātur in corpibꝫ nō actiõe sed 3sidera
tione. Natura nēpe ipi⁹ corpis fm quā om
ne corp⁹ est. nullū corpus est. Hec rõ sensū
mētis acuit. veraqꝫ a falsis distinguit. z ima/
ginem dei in se cōseruat. Hec ille. Ex quo
apparet ꝙ rõ sensum z imaginationez incō/
parabiliť excellit dignitate. z excedit opere.
Unde anīa p rõnē nō solū deū esse cogno/
scit. sed etiā ei⁹ capax fit. vt ptꝫ p Aug⁹. xiiij.
z xv. de trini. Nā p rõnē anīa de deo medi/
tatur. meditādo cōtemplat. de⁹ 3templat⁹
amat. z vere amat⁹ habet. imo sicut dicit Au
gust. in originali. Hec est vis nature diui/
nitatis vt creature rõnali iā rõne vtenti nō
omino ac penit⁹ possit abscondi. vnde e ve
re gradus 3templatiõis rō. Quart⁹ gra
dus fm eū est in intellectu. Intellect⁹ autē
fm eū est ea vis anīe q̄ inuisibilia pcipit sic
angelos. animā. oēm creatū spiritū. z sic in
tellectus accept⁹. ad 3templatiõem coope/
rat. qꝛ importat quādā intimā 3tēplationē
Dicit eñ intellect⁹ q̄si int⁹ legens. penetrat
eñ vsqꝫ ad essentiā rei qꝛ obiectū intellect⁹
est quicqd est. vt dr. iij. de anīa. Accipit etiā
intellect⁹ qñqꝫ vt est virt⁹ intellectual. siue
vt est habit⁹ pncipioꝝ naturaliuꝫ q̄ sub lu/
mine sunt naturali. z sic intellect⁹ oñdit ve/
ritatē infallibiliť. Dicit nāqꝫ in li. de spū et
anīa. z Aug⁹. sup Gen. ꝙ intellectuali visi/
one nunꝙ fallit anīa aut eñ tātū intelligit
z verū est. aut si veꝝ nō est. nō intelligit. z iō
intellect⁹ sic accept⁹ dicit aspectū manife/
stum z infallibilē circa pncipia. z sic accept⁹
intellectus etiā coopat ad 3templationez.
Accipit eñ aliqñ intellect⁹ vt est donū spūs
sancti. z sic intellect⁹ est habit⁹ supnaturalis
pncipioꝝ supnaturaliū. que sunt articuli fi
dei. z sic nomināt quādā excellentiā cogni/
tionis penetrādi ad intima cognoscibiliū.
Unde Grego. lib. j. moꝝ. dicit. Intellectus
in die suo cōuiuiuꝫ parat in mente. qꝛ in eo
ꝙ audita penetrat. reficiendo cor. tenebras
eius illustrat. Nam lumen intellect⁹ sic ac/
ceptū ita se habet ad pncipia que nobis na
turaliter innotescunt. sicut se habet lumen

naturale ad ea pncipia que primordialiter cognoscim⁹. sed lumē naturale infallibilit̄ veritates pncipioꝝ naturales ostēdit. Ita ⁊ donū intellect⁹ supnaturales veritates īfallibiliter ostēdit. Unde intellect⁹ sic acceptus est ver⁹ ⁊ necessari⁹ ꝯtemplatiōis gradus. Quint⁹ grad⁹ ascēdendi ad eterna siue ꝯtemplādi ꝑm eū est intelligentia. Est autē intelligētia vt ibidē dicit̄ ea vis anime que imediate supponitur deo. cernit quippe ipm supmū verū ⁊ incōmutabile. Et infra dicit sic. Intelligētia est vis aīe qua de diuinis q̄ntū homini possibile est cognoscit̄ ad celestia archana penetrāda. que vt dicit Boeci⁹ paucoꝝ est hominū. Ex q̄ patet ꝙ intelligētia excellit intellectū in sua actione ⁊ ab ea differt. ⁊ ꝙ est pfectior grad⁹ cōtemplationis. Qꝫ etiā Rich videt̄ sentire. q̄ lib. pmo de ꝯtemplatiōe. c. iij. dicit sic. Per intelligentiā siquidē sinus mentis in inmēsū extendit̄. ⁊ ꝯtemplātis animi acies acuit̄. vt capax sit ad intelligibilia cōphendenda. ⁊ pspicat ad subtilia penetranda. Et nunq̄ ꝯtemplatio pōt esse sine viuacitate intelligentie. Sequit̄. Etiā quotiēs ꝯtemplātis animus dilatat̄ ad ima. quotiēs eleuat̄ ad summa. quotiēs acuit̄ ad scrutāda. q̄tiens agilitate mira ⁊ pene absq₃ mora rapit̄ per innumera. ex quadā vi intelligētie hoc esse nō dubitat̄. Hec ille. Sextus grad⁹ contemplationis siue ascendēdi ad eterna ꝑm pdictū est in sapiētia. que sequit̄ intelligentiā. q₂ sicut dicit idē. vt visio mētis est intelligentia. sic mētis gustus est sapiētia. Illa ꝯtemplat̄. ista gustat ⁊ delectat̄. Sed hic pmo notādū est ꝙ sapia quedā est que acq̄sita est p studiū humanū que ē virt⁹ intellectualis. De qua loquit̄ phus in metaphisica sua. Et hec p rōnis inuestigationē inq̄rit rectū iudiciū de diuinis. ⁊ act⁹ intellectuales ⁊ oēs opatiōes aīe pficit. ꝑm eū quātū potest. Quia sic dicit Seneca i epl'a lx. Sapiens ad oēm incursū inuict⁹ ⁊ intentus est. Nā si pauptas. si luctus. si ignominia. si dolor impetū facit. nō tamē refert intrinsec⁹. ⁊ cōtra illa ibi. et inter illa sapiēs plenus est gaudio ⁊ incōcussus. cū dyis expers viuit. Hec ille. Ideo pōt dici aliquis gradus ꝯtemplatiōis. Alia est sapientia q̄ de sursum est infusa. vt dr̄ Iaco. iij. Et h̄ est donū spūssancti. Et ad istā nō solū prinet ꝑm iudiciū rectū ꝯtemplare diuina sed gustare ⁊ regulare hūanos act⁹ excellentiori modo q̄ sapia q̄ est virt⁹ intellectual̄. vt pote magis de ppinquo deū attingēs. ⁊ experiens p quādā vnionē spūs ⁊ aie ad ipm vt directa p regulas legis eterne. De ista sapientia loquēs Bern. lib. de amore dei dic sic. Sapiētia a sapore dicit̄. sapor autē iste in gustu quodā est. Gustū aūt illū nemo exprimere pōt nec etiā ille qui meret̄ gustare. sed dicere pt. Gustate ⁊ videte q̄nīa suauis est domin⁹. Hoc gustu ꝑm aplm gustat̄ dei verbū. gustant̄ etiā diuitie seculi venturi. Et sequit̄. Hic gust⁹ si defuerit solus. omnes alii sensus scꝫ spūales q̄tuor languescunt. Gustū autē sequit̄ quedā saporis dulcedo. quā in interiori suo sentiēs aīa quodā modo singulari q̄ suscipit cūcta discernit ⁊ diiudicat. scꝫ ⁊ oēs sensus vegetat ⁊ cōfirmat scꝫ interiores. Hi sunt grad⁹ cōtemplationis ꝑm illū.

Articulus quartus.

Ad hos grad⁹ siue species ꝯtemplationis supdictoꝝ doctoꝝ q̄ omniū alioꝝ doctoꝝ grad⁹ ⁊ species ꝯtemplatiōis mediate vel imediate pn̄t reduci. vt ptꝫ de sex gradib⁹ ꝯtemplatiōis origenis. quos declarat sup Canti. ij. c. vbi dicit sic. Contēplatorē verū ⁊ iubilatorē certū te iudico si pmo pficiat te actio. Hic Orig. subtiliter ꝯsiderat ꝙ vbi vita actiua terminat̄ ⁊ pficit̄. ibi vita ꝯtemplatiua ordinate inchoatur ⁊ gradatim sursum tendit ⁊ pficit. donec in visionē intuitiuā ꝯsummat̄. Unde pprie loquēdo de ꝯtemplatiōe. pfectio actionis nō est grad⁹ ꝯtemplatiōis. sed pōt dici status quidā resultās a summa pfectiōe vite actiue q̄ necessario pcedit tanq̄ disponens potētias ꝯtemplatiuas ad act⁹ suos nō impeditos sed pfectos. Grego. vi. mor. dicit sic. Qui arcē ꝯtemplatiōis ascendere desiderāt pus necesse est vt in ope actionis pfecte se exerceāt. Et p tanto dicit̄ gradus ꝯtemplatiōis. Scd̄o ꝑm Orig. ver⁹ cōtemplator es si in te est sensuū exterioꝝ retentio siue retractio ad īteriora ⁊ collectio eoꝝ in vnū. Hoc em̄ est greges. i. sensus bestiales minare ad interiora deserti p itinera eternitatis. ait Vercell. Hoc fit qn̄ inuisibilia dei a creatura mūdi p ea q̄ facta sunt intellecta ꝯspiciunt̄. ⁊ sempitna virt⁹ eius ⁊ diuinitas. Hec est sic dicit Aug⁹. li. de vera religione a tpalib⁹ ad eterna regressio. ⁊ ex

vita veteris hoīs in nouū hoīem reformatio. vt sup̄ patuit. Tercio ver⁹ ɔtēplator es qñ est in te oīm imaginabiliū transitus. qñ mente oīa imaginabilia transcendis. Talis ɔtemp'ator sic dicit Bern̄. ser. liij. super Canti. fuit q̄ dixit. Elongaui fugiens et mansi in solitudine. Nō em̄ fuit ɔtent⁹ exire nisi longe se faceret vt posset quiescere. Sequit̄. Trāsilisti carnis oblectamēta vt minime iā obedias ɔcupiscētijs ei⁹. nec tenearis illecebris. pfecisti et supasti te. sed nō dū elongasti. nisi et irruentia vndiq₃ fantasmata corporeaꝝ silitudinū trāsuolare mētis puritate p̄ualeas. Hec ille. De quo vide supra dis. xj. Quarto verus ɔtemplator es si trāscendisti oīa rōnalia, pter fantasmata et alia impedimēta et retardantia animā ad supiora, pperantē. De h̄ dicit Rich. libro p̄mo de ɔtemplatiōe. c. viij sic. Contēplatio nr̄a tunc veracit̄ supra rōnē ascendit qñ id animus p mētis subleuationē cernit qđ humane capacitatis metas trāscendit. vt sunt illa q̄ de diuinitatis natura et de simplici eius essentia credim⁹. Et licet illa ɔtēplatio supra rōnē sit. nō tñ p̄ter rōnē censenda est qñ ei qđ p intelligentie aciē cernit̄. hūana ratio ɔtraire nō pōt. qn pori⁹ ei facile acquiescit et sua attestatiōe alludit. Hec ille.

Quinto ver⁹ ɔtemplator es si sursū tractus es sup oīa intelligibilia in caliginem ignorātie. Et hic grad⁹ ɔtemplatiōis est de quo loquit̄ Diony. c. j. mysti. theo. dicēs sic. Adhuc restat p̄ncipalior dei cognitio q̄ figurat̄ in eo q moyses separat̄ ab his q̄ locū dei secū videat et subtrahit̄ illis visis et intrat in caliginē ignorātie Exo. xxiiij. et vnit̄ incōprehensibilitati diuine quā non penetrat intelligētia que vere est oīm clarissima. et in se claudit et secretissime celat omēs cognitiones cōprehēsiuas tanq₃ in causa prima oīm. et p eam oīa vnit⁹ deo (q̄ est sup̄ oīa) ɔstituit̄ in excellētia quā neq₃ rō inuestigat nec intellect⁹ speculat̄. et ab oībus q̄si a seipo segregat̄. et p vnionē dilectiōis q̄ effectiua est vere cognitiōis vnit̄ deo intellectualiter ignoto. cognitiōe multo meliori q₃ sit cognitio intellectual̄. in eo q intellectualē cognitionē dereliquit. et sup intellectū et mentē deū cognoscit. Hec Diony. ꝑm cōmētatorē Vercellēn̄. dic̄. hec recte plenius sup̄. Sexto ɔtēplator es si in te ē vniformis fixio intelligētie pure et ab oībus oīno denudate. et ɔformis affectio volitiue potētie p oīa. in nullo impedite i vno fontali p̄ncipio celestiū gaudioꝝ. qđ est de⁹ trinus et vn⁹. Vñ Orige. ibidē p̄dicta in vnū recolligens dicit. Contēplatorē verū et iubilatorē certū te iudico si p̄mu₃ te perficiat actio. si rōnabilia celesti motu pcurras. si intelligibilia felici et illumiāta fide cognoscas. si in p̄mo vero et in sūmo bono intelligentiā et voluntatē totā tuā ponas. sugens vnde teneritudinē tuā nutrias. bibas vnde gaudeas. haurias vnde nunq₃ deficias. Hi sunt grad⁹ ɔtemplatiōis ꝑm Origenē.

Distinctio quinta.

Quinto videndū est q̄ntā iocunditatem et vtilitatē spūs hūan⁹ in itinere vite ɔtemplatiue experiat̄. Nam deo p totū illud iter associat̄ ɔtinue. Primo ḡ videam⁹ q̄liter spūs in h̄ itinere dulciter a dño ɔsolat̄. De q̄ nota q Luce. x. de vita duarū mulieru₃ legit̄ sc₃ marthe et marie. de quib₃ dic̄ Greg. li. vj. moꝝ. Quid p marthā exterioribus obsequijs occupata₃ nisi actiua vita signat̄. Que stetit. q₂ sic dicit glosa. Vita actiua in laborioso desudat certamine. q̄ et querulabat̄ de sorore. q₂ turbata circa plurima vite actiue. Vñ Bern̄. sermo. xlj. sup Canti. dicit. Cū oīa in actione sua in aliud tendit q₃ in deū. q₃uis h̄ faciat ꝑpter deū tñ nō hoc est marie ociū s₃ marthe negociū. que adhuc sollicita est et turbatur erga plurima. et nō potest t'reno ꝝ actuū vel tenui puluere nō respergi quē tamen cito facileq₃ deterget in hora scē deuotionis vel dormitiōis casta intētio. q̄ est intendere et querere solū deu₃ ꝑpter ip̄m solū. qđ ꝓpriū est sponse et c. vt sup̄ p̄mo itinere di. iiij. Ex quo p₃ q itinerātes in vita actiua frequēter turbant̄. sed spūs ambulās in itineribus vite ɔtemplatiue a deo dulcit̄ cōsolat̄ post actiua₃. Vñ Grego. li. vj. mor. dic̄. Et p mariā que ad pedes dñi residebat audiens verbū dñi vita ɔtemplatiua exprimit̄. que et h̄ a dño cōmendata fuit. q₂ optima₃ partē elegit que nō auferet̄ ab ea. Que aūt illa optima pars fuit q̄rit Rich. lib. p̄mo de ɔtemplatione. c. j. vbi dicit sic. Que est pars optima quā elegit maria nisi vacare et videre q₃ suauis est domin⁹. Nā maria sedens secus pedes dñi audiuit verbu₃ illi⁹. Sūmam itaq₃ sapientiā dei in carne latitante₃ quā oculus carnis videre non poterat au

diendo intelligebat. et intelligēdo videbat. q̄a credebat. Et in hūc modū sedēdo. audiendo sūme veritatis ꝯtemplatiōi vacabat. Sequit. Hec est pars que electis et pfectis nunq̄ auferet. et sane est negociū qd nullo fine terminat. Nā veritatis ꝯtemplatio in hac vita inchoat. sed in futura vita iugi ppetuitate celebrat. Per veritatis sane ꝯtemplationē homo erudit ad iusticiā et cōsūmatur ad gl'iam. Hec ille. Scdo videamus q̄liter human⁹ spūs ambulās p itinera vite ꝯtemplatiue deo familiari amicicia vnit. Iohis enī vltimo ca. legit. q dn̄s dixit Petro. Sic volo eū manere donec veniā. Tu me sequere. Ubi dicit Aug⁹. q p hos duos aplos signant due vite. Una actiua p Petrū. altera ꝯtemplatiua q̄ signat p iohannē euangelistā. De petro p quē significat actiua vita dixit dn̄s. Tu me seq̄re. p imitationē pferendo mala tempalia. Uita igit actiua petri est i labore. altera scʒ ꝯtemplatiua iohis in requie. Una est in ope actiōis. altera in mercede ꝯtemplatiōis. Prima agit dum facit bonū et declinat a malo. q̄ tn̄ finitur. De iohe vero dixit dn̄s. Sic euʒ volo manere donec veniaʒ. Ubi dicit glo. Nolo eū p martyrium ꝯsummare sed expectabit placidā absolutionē carnis sue. qn̄ ego veniēs recipiā eū in eternā beatitudinē. Un̄ hec vita ꝯtemplatiua hic inchoat. et in futura vita ꝯsummat. Hanc vitā dn̄s in iohanne inchoauit qn̄ volentē nubere. sibi familiariter associauit. quaʒ multis familiarib⁹ signis amicicie cōtinuauit donec euʒ inuitando dulcit in eterna beatitudine ꝯsūmauit. Hec vita ꝯtemplatiua est summū bn̄ficium qd cōferri pōt anie. Habet enī sibi annexas pfectissimas et supmas et vltimas delectationes ꝯsequētes virtutes. dona. beatitudines et fruct⁹. magnificatiuas et cōtentiuas et vnitiuas spūs creati rōnalis et di increati tanto felic⁹ q̄nto imediati⁹. sicut dicit Origen̄. sup Canti. Signa familiaritatis patēt in euāgelio. Tercio videam⁹ q̄liter spūs human⁹ ambulās p itinera vite ꝯtemplatiue vigili somno quietat et illuminat post luctam vite actiue. sic ptʒ Gen̄. xxviij. de iacob. q̄ post luctā et somnū ꝯtemplationis didicit videre spūalia. vt diceret. Uidi dn̄m facie ad faciēʒ. et salua facta est aīa mea. Un̄ Hugo lib. iiij. de claustro anie. c. xij. dicit sic. Tunc ex iacob fit israel qn̄ post sudatiōes bone opatiōis puenit ad lucem ꝯtemplatiōis. Tūc exultabit iacob et letabitur israel. Igit p iacob luctantē signat vita actiua q̄ cōtra vicia luctat. In q̄ luctamine et si spūs nō mortificat. vt plurimū tn̄ infirmat et fatigat. vt clamet cū Ps. Afflict⁹ sum et humi'iat⁹ sum nimis. Per israel vero videntē signat vita ꝯtemplatiua q̄ in via dormiēs celestia ꝯtemplat. Quid nāq̄ est dormire in via ait glo. nisi in psentis vite transitu a rerū tempaliū amore labentiuʒ oculos mentis claudere. Hos oculos cōcupiscentie aperuit diabol⁹ q̄s innocentia clausos tenuit. Hec glo. Iste somn⁹ enī placet deo vt cū contestatiōe iuramenti phibeat tales excitari a somno tali et pausatione di. Canti. v. Adiuro vos filie hierl'm ne excitetis neq̄ euigilare et c̄. Qd exponēs Origē. dicit. Cōiurationē tuā audiui dn̄e. quā nisi fallor sponse tue act⁹ et status curabat. status optim⁹. actus pcellentissim⁹ tibi incūbens sine medio. te videns in iubilo. in te quiescens sine tedio. de te hylarescens sine modo. a te pmanentiā accipiens sine termino. Hec ille. Quarto videnduʒ est q̄liter spūs human⁹ ambulans p itinera vite contemplatiue facie pulchrificat et visu clarificatur. Richar. li. b. de. xij. patriarchis ca. j. dicit Duas vt legimus vxores iacob cognoscit. Una lya. altera rachel vocabat. Lya fuit fecundior. Rachel fuit formosior. Lya fecunda sed lippa. Rachel sterilis sed formosa. singularit. Per lyam signat vita actiua. p rachel vita cōtemplatiua. Ad lyam ptinet flere. dolere. gemere et suspirare. et ideo recte talis vxor lya. hoc est. laboriosa vocat et minus videns. Sed ad rachel que interptat visum principiū vel ociū ptinet meditari et cōtemplari. discernere et intelligere. Sequitur. Sed q̄d dulcius q̄d vel iocundius potest esse q̄ oculū mentis ad summe cōtemplationē sapiētie erigere. Ad hāc itaq̄ contemplatiōnē cū ratio dilatat merito rachel nomie honorat. Hec ille. Ex hac autē contemplatione summe sapiētie facies mentis pulchrificat. Exemplū de Moyse Exodi xxxiiij. Cui⁹ facies splendida fuit facta ex cōsortio sermonis dn̄i. vt iudei nō possent intendere in eam. Similit ex hac ꝯtemplatione visus mentis clarificat. Exempluʒ de scō Benedicto de q̄ narrat beat⁹ Grego. libro dyal. ij. Qui cū in orōne ꝯstitut⁹ quedaʒ

radiuз diuini solis aspiceret totus mund⁹
ante oculos suos adduct⁹ videbatᷓ. vbi vi/
dit etiã aĩam germani epi capuani in spe/
ra ignea in celũ ferri ab angelis. Et Greg.
dicit ibidẽ. Quid mirũ ꝙ mundũ añ se col/
lectũ vidit qui subleuat⁹ in mentꝫ lumine ⁊
cõtemplatione extra mundũ fuit. Hec ille
Spirit⁹ igitᷓ in itinere ꝯtemplatiõis et fa/
cie pulchrificatᷓ ⁊ visu clarificatᷓ. De hac cõ/
templatiõe pulchrificante dicit Hugo sup
vij. angelᷓ. hierar. sic. Cõtemplatio est deifi/
ca similitudo. qꝛ dñ ꝑ eam illumiati lucen/
tes fiunt. q̃dãmodo ipi⁹ luminis lucentꝫ si
militudinem accipiũt Hec ille. Et Grego.
lib. vj. mor. Vita ꝯtemplatiua speciosa est
in aĩa ꝯtẽplãtis. ꝓpter qð dꝛ anie ꝯtempla
tiue. Tota pulchra es amica mea. Cãti. iiij.

Quinto spũs human⁹ ambulãs in iti/
neribꝫ vite ꝯtemplatiue dulcitᷓ ⁊ multiplici
ter reficitᷓ. Nã cibatᷓ primo vt fortificetᷓ. Co
medere aũt anie spũale est supne lucis con
templatiõibꝫ pasci. ait Grego. v. moralᷓ. De
hac refectiõe dicit Grego. sup Ezech. parte
iij. omelᷓ. v. sic. Contẽplatiua vita amabilis
valde dulcedo est q̃ sup̃ semetipam animã
rapit. celestia aperit. terrena aũt debere es/
se ꝯtemptui ostẽdit. spũalia oculis mentis
patefacit. corꝑalia abscondit. vt talᷓ cõtem/
platrix dicat illud Cãti. Ego dormio ⁊ cor
meũ vigilat. Vigilanti etem̃ corde dormit
ꝑ hoc ꝙ dũ interi⁹ ꝯtemplãdo ꝓficit. ab in/
quieto corꝑis opꝫ foris q̃escit. neq; adhuc
tñ ꝓsens de⁹ in sua claritate cõspicitᷓ. sed q̃/
dã sub ipa speculatᷓ aĩa vnde refecta ꝓfici/
at. ⁊ post ad visionis gl'iam ꝑtingat. Hec il/
le. Hanc refectionẽ aĩa ꝯtemplatiua glo/
riatᷓ se esse expertaз. dicẽs. Canti. ij. Fruct⁹
eius dulcꝭ gutturi meo. Vbi Orige. sic di/
cit. Da mihi dñe fructũ dulcẽ. fructuз vite
gĩe mee altus est. attolle desideriũ. benedi/
ctus est. sanctifica obsequiũ. imputribilis
est. purifica affectũ. suauis est. letifica aĩam
Item in h itinere vite ꝯtemplatiue spũs re
ficitur potu inebriantꝫ grẽ. Vnde aĩa cõ/
templatiua Canti. v. oñdit se hanc potatio
nẽ inebriantẽ expertã esse cũ dixit. Intro/
duxit me rex in cellã vinariã. vbi glosa dicit
Mcito guttur meũ dulcedinẽ grẽ ei⁹ attin
git. ita me recreatã spũ ⁊ ab amore terreno
rũ in supna translatã sentio ac si in cellã in/
troducta nouo suo meri odore ⁊ poculo in
ebriata sim. Sed hãc refectionẽ spũs am/
bulans in vijs vite actiue vix ⁊ raro expitᷓ.
Vñ Aug⁹. in epl'a ad Heb. dicit. Contem
platiui nõ actiui amare ⁊ gustare pñt sinc
rũ bonũ. ad qð gustandũ necesse est cessare
a tumultu mũdi. ꝓpter qð esuriunt ⁊ sitiunt
modo actiui. qꝛ nõ habẽt gust⁹ sensuз exer
citatũ. Sexto spũs human⁹ ambulans
in itineribꝫ vite ꝯtẽplatiue a labore vie re/
leuatᷓ ꝑ diuinã allocutionẽ. Vñ Luc. xxiiij.
dicitᷓ. Nõne cor nr̃m ardens erat in nobis
dũ loqueretᷓ nob in via. Qð exponẽs Gre/
go. dicit sic. Ex audito sermone inardescit
anim⁹. torporis frig⁹ recedit. fit mens in su
perno desiderio anxia. audire libet ꝑcepta
celestia. ⁊ quot mãdatis instruitᷓ q̃si tot fact
bus inflãmatᷓ. Et idẽ Grego. ij. lib mor. di
cit sic. Cũ in itinere comes iungitᷓ. via q̃deз
nõ subtrahitᷓ. sed de societate comitꝫ labor
itineris leuigatᷓ. Item cũ spũ illo in itinere
ambulãte q̃nq; de⁹ ꝯfabulatᷓ vt sup̃ patuit.
vbi dicit Berñ. Deus q̃si viator quispiã iti
nerantibꝫ sese associãs. iocundissimis cõfa/
bulationibꝫ suis a labore vie omnẽ releuat
comitẽ. ⁊ ꝯplura ibi de hoc. Itẽ cũ spiritu
ambulante in h itinere ꝯtemplatiõis deus
habet dulcia susurria. Vñ Origeñ. expo/
nens illud Cantico. v. Vox dilecti. dicit sic.
Qñ ad cor reduco ꝙ cũ ꝯtemplãtibꝫ sua su
surria habet de⁹. quibꝫ tãto fortius clamat
quãto efficacius susurrat. nõ sine admira/
tione cõmendatã te habeo. ꝙ hanc voceз ⁊
tenuisti mente. ⁊ cõmẽdasti ore. dicẽs. Vox
dilecti ⁊c̃. vbi dicit glo. Gaudeo ꝯsolatoriã
vocẽ eius audiẽs. ⁊ dũ eius faciẽ nõduз vi/
deo. tamẽ subleuato ad celũ animo aliquã
suauitatẽ future beatitudinis ꝑgusto. Ta/
li igitᷓ allocutione spirit⁹ a labore vie sic re/
leuatur. Septimo spirit⁹ human⁹ am/
bulans in itineribꝫ vite ꝯtemplatiue vltra
oĩa inferiora mentalitᷓ eleuatᷓ. in celestibꝫ
floribꝫ spiritualitᷓ cõmoratᷓ. ⁊ in scã trinita/
te ineffabilitᷓ iocundatᷓ. Vnde Hugo in ꝑn
cipio tercij libri de claustro anie. ca. v. dicit
sic. Contẽplatio claustrũ anie dicitᷓ. in cui⁹
sinu dum se recipit anim⁹ sola celestia me/
ditatur. a terrenis separatᷓ. a turba carnali
um cogitatõnũ longe ponitᷓ. dulces carnis
refugit effect⁹. vagos sensuũ astringit mo/
tus. in domino delectatᷓ. angelica dulcedi/
ne fruitur. legit in libro vite. pro silentio pa
cem tenet. in choro virtutũ seruat concor/
diam morũ. summi patris potentiã consi/

derat. sapientiaz filiũ investigat. spũssancti benignitatẽ amat. Dum hec tria cõtemplatur. tribꝫ modis cõsolatur. Hec ille. Hos autem tres modos cõsolãdo potest experiri p vero. q̃ in itinere cõtemplationis ambulans experit in memoria patrẽ amonentez ⁊ trahentẽ ad verbum suũ iesum christum audiendũ. Quia sicut dicit Johis. vi. Nemo venit ad me nisi pater meꝰ traxerit euz. p internã inspirationẽ. Item consolatur q̃ experit in intelligẽtia filiũ patris illuminantem. ad patrẽ suum cognoscendũ. quia sic dicit Matth. xi. Nemo novit patrẽ nisi filius. ⁊ cui voluerit filius revelare. Item consolatur q̃ experit voluntatẽ spiritũsanctuz afficientẽ. ad patrẽ ⁊ filium amplexanduz ⁊ tenenduz. quare in amore qui appropriat spirituisancto pater ⁊ filiꝰ tenent ⁊ amplexantur. Quod ostẽdit Augusti. vi. libro de trinita. ca. vi. Spiritꝰ ambulãs in itineribus vite active sepe ab huiusmõi consolationibꝫ impedit ⁊ amaritudinibꝫ repletur. Unde Origenes super Cantica. v. cap. dicit. Qui terrenis inheret. invenire non potest nisi quod in terrenis latet. scilicz amaritudinem ⁊ dissipationẽ. Sunt ⁊ alie multe vtilitates contemplationis.

Distinctio sexta.

Sexto videndũ est quomõ p iter cõtemplatiõis spiritꝰ noster ad intrinsecum secretũ domini iesu ingrediatur ⁊ ab exterioribꝫ abscondat. q̃uis ex p̃dictis gradibꝫ cõtemplationis satis patere posset qualit spiritꝰ humanꝰ ꝯtemplando ingrediat in eternũ manerũ iesu. Cũ Hugo sup primũ angel. hierar. dicit. ꝙ q̃nto magis crescit a seipõ ascensio. tanto magis crescit cognitio donec oculꝰ intellectualis magis ac magis illuminet ⁊ cõfortetur. ⁊ affectus mẽtalis magis purificet ⁊ inflãmetur. ⁊ totꝰ in deo quietet. et istum ascensum docent p̃dicti gradus cõtemplatõnis. planum est ꝙ p eos potest cognosci qualit spiritus cõtemplativꝰ in illud secretũ intrinsecum dñi iesu ingrediat ⁊ abscondat. Tamen ꝑter istꝰ manerũ vtilitatẽ notanduz ꝙ cũ dominꝰ dicat Exodi. xxxiij. Nõ videbit me hõ ⁊ vivet. necesse est vt spiritꝰ ꝯtemplativus mũdo ꝑus moriat. ⁊ mũdus sibi moriat. ⁊ extũc interna ingrediatur. ⁊ in eis abscondat. Quid est autẽ spiritũ p cõtemplationẽ illud intrinsecũ secretũ intrare nisi ab omibꝫ tempalibꝫ absolui ⁊ elongari. et in eterna extendi ⁊ in eis abscondi cõtinuis ꝑfectibꝫ. donec totꝰ homo exterior ⁊ interior in deuz ordinet ꝑut possibile est statui vie. Unde Grego. lib. xiiij. moral. dicit sic. Cõtemplatiõis penna nos sublevat. atq; a nobis ad illũ erigimur intuẽduz raptim. ⁊ intentiõe cordis ⁊ dulcedine ꝯtemplationis aliq̃ modo a nobis imus in ipm. et hoc ire est requiescere. dissimilit tñ requiei divine assimilamur. et imitamur requiem dei. Nã sequit ibidez. Nãq; vt hri sumꝰ ⁊ eterni. eternũ imitabimur ineternũ. ⁊ magna nob est eternitas imitatio eternitat. nec exortes sumus eiꝰ quã imitari possumꝰ. Hec Greg. Oportet eñi verꝫ ꝯtẽplatorẽ mori mũdo vt mũdus sibi moriat. vt i nullo ꝯtẽplatio eiꝰ impediat. Dicit eñi Greg. li. xviij. morꝫ. sic. Quisq; sapiam q̃ deꝰ ẽ videt. huic vite fundit꞉ morit. ne iã amore eiꝰ teneat. Talis fuit ille verꝰ ꝯtẽplator Paulꝰ q̃n dixit. Mihi mũdus crucifixꝰ est. ⁊ ego mũdo. Nõ Grego. exponẽs li. v. morꝫ. dicit sic. Mũdus q̃dem ei crucifixus fuerat. qꝛ hunc cordi suo iã mortuũ nõ amabat. sed seipm mũdo crucifixerat. qꝛ talem se exhibere studuit. vt ab eo quasi mortuus cõcupisci nõ posset. Et seq̃tur. Sancti igit viri ab importunitate desideriorũ tempaliũ. a tumultu inutiliuz curarũ. a clamore ꝑstrepentiũ turbationũ semetipõs sacri verbi gladio mortificare nõ desinunt. atq; intꝰ ante dei faciẽ in sinu mentis abscondũt. Unõ recte p Ps̃. dicit Abscondes eos in abscondito vultus tui a ꝯturbatione hominũ. Quod q̃uis ꝑfecte postmodũ fiat etiã nũc ex magna parte agitur. cũ a tempalibꝫ tumultibꝫ ⁊ eoꝝ delectatione in interiora rapiunt vt mens eoꝝ dũ in amore dei tota tendit. nulla mũdi ꝯturbatione laceret. Hinc est ꝙ Paulus ꝯtemplatione mortuos q̃si in sepulchro absconditos discipulos viderat. quibus dicebat. Mortui eñi estis. ⁊ vita vr̃a abscondita est cũ christo in deo. Hec ille.

Distinctio septima.

Septimo videndũ est q̃liter spũs humanꝰ ad veniendũ p iter iocũde cõtemplationis ad intrinsecũ secretũ dñi iesu ab eo invitet Cant. v. dicẽte. Surge ꝓpera amica mea. colũba mea. formosa mea ⁊ veni. Cuiꝰ invitatiõis subiungit al-

lectiuū dicēs. Ueni. qꝛ iā est itinerādi amena iocunditas. qꝛ flores apparuerūt in terra nostra. Jam enī temp⁹ vernale aduenit ex p̄sentia diuini solis incarnati. Unī Origenes sup Canti. dicit sic. Ipso sole iusticie oriente hyems trāsijt. ꝛ ver fidei calore spiritussancti terrā soluit ꝛ flores virtutū p̄ducit. Ergo o amica mea ꝓpter ꝯtemplationis tue amorosuꝫ affectū. vulnerasti cor meū. sponsa mea. penetrādo dulcissimā dulcedinē in vno oculoꝝ tuoꝝ Canti. iiij. sicut exponit Vercellen̄. i. intelligētia tua attracta ꝛ simplificata in ꝯtemplatiōe pulchritudinis mee. Surge mētaliter p amorose ꝯtemplatiōis sursum actionē. vt sic dic̄ glosa sup illud Matth. vj. Respicite volatilia celi. Sola ꝯtemplatiōe iā in celo degas q̄i auis celica nō terrena. O colūba mea ꝓpter ꝯtemplatiōis tue radiosum aspectū. qꝛ oculi tui columbarū. Canti. iiij. vbi dicit glosa Sensus tui sp̄uales ꝯtemplatiōe. sp̄ualiū rerū excellētia reuerēdi sunt ꝛ simplificati. ideo magis confortati. Propera. Jsaie. xl. Assument pennas vt aquile. volabūt ꝛ non deficient. Aquila sic dicit Hugo sup. xv. angel. hierar. auis est altifera. ꝛ cito volans. et signat agilitatē sp̄us ꝛc. O formosa mea ꝓpter ꝯtemplatiōis tue speciosuꝫ obiectum. Ex pulchritudine enī obiecti beatifici mētes ꝯtēplatrices beatificant̄ ꝛ pulchrificantur. Unī Diony. in angel. hierar. dicit. De⁹ pulchros facit suos cōtēplatores ꝛ amatores. Juxta illud. ij. ad Cor. iij. c. Nos autē reuelata facie gloriā dn̄i speculātes. in eandē imaginē trāsformabimur ꝛc. Tali cōtēplatrici d̄r Canti. ij. Ostende mihi faciē tuam. Facies enī tua decora. nō decore corporali sed decore vero ꝛ sp̄uali ꝛ interiori.

Ueni ḡ de labore ad requiem. de dolore ad ꝯsolationē. de labore ad impassibilitatē. Ueni ad interiores theorias vnitiue cōtemplatiōis tanq̄ ad interiora deserti. vbi iā apparēt flores. i. splendores celest̄ sapientie. qui ibi apparēt in ꝯtemplatione clara. q̄ prius te latebāt in p̄ma desideriorꝫ extensione. Job. xlij. Auditu auris audiui te. nūc autē oculus me⁹ videt te. Ueni apta sūt prata. apparuerūt herbe florētes. Prouerb. vij. Uarios flores ꝛ odoriferos ꝛ sp̄uales i ecclesia ꝓducētes. Unī Grego. sup Ezech. parte. j Omel. vj exponēs illud Gen̄. xxvij. Odor filij mei sicut odor agri pleni dic̄. Aliter redolet flos vue. p quē signant̄ p̄dicatores doctrinis inebriatos. Alit̄ flos olei id est. misericordes. q̄ lucent ꝛ refouēt debiles. Aliter flos rose. i. martyres exēplis fragrantes. Aliter flos lilij. i. virgines candidam famā spirātes. Aliter flos viole. i. humiles purpurā celestis vite seruātes. Alie spica. i. ꝑfecti ꝛ maturi. opa bona fructificātes. dicit Grego. Urge Quis iā nō surgat q̄s nō ꝑpetret. aut quis nō veniat. vbi tot veritatis insignia ꝯcurrūt. Per illud iter floꝝ de ꝯtemplationis fideliť ꝛ amorose ambulare tribuat nobis qui est eternoꝝ via. veritas ꝛ vita. Amen.

## Quartū iter eternitatis

q nitatis p quod sp̄us humanus venit ad intrinsecū secretū ꝛ eternum maneriuꝫ iesu. est eternoꝝ caritatiua affectio. Ad cui⁹ itineris maiorē cognitionē septē sunt notanda. Primo q̄re iter caritatiue affectiōis iter ꝯtemplatōis imediate sequat̄. Scd̄o q̄d sit caritatiua affectio. ꝛ quō sit iter ad eterna vt verius cognoscatur. Tercio q̄liter caritatiua affectio a naturali affectiōe vel acq̄sita dilectiōe distinguat̄. Quarto quibꝫ signis ꝛ ꝯiecturis caritatiua affectio q̄litercūqꜫ manifestatur. Quinto q̄lit̄ caritatiua affectio a sanctis ꝛ doctoribꝫ p grad⁹ diuidat̄. Sexto q̄liter sp̄us noster p iter caritatiue affectionis eternū maneriū ingrediat̄. Septio q̄liter sp̄us nr̄ ad veniendū p iter caritatiue affectiōis ad eterna a dn̄o inuitat̄.

### Distinctio prima.

p Rimo igit̄ videndū est q̄liter iter caritatiue affectiōis iter ꝯtemplationis imediate sequat̄. De hoc nota qꜫ qꝛ affectio caritatiua tanq̄ posterior ꝑficit ꝯtemplationē. Dicit enī Aug⁹. viij. lib. de trini. c. penult. Qꝛ q̄nto flagranti⁹ deum diligim⁹ tāto certius sereniusqꜫ eū videm⁹ Ideo caritatiua affectio d̄z imediate seq̄ cōtemplationē tanq̄ excellētior ꝛ ꝑfectior. ꝛ ꝑficiens intellectū ꝯtēplatiuuꝫ. Uolūtas enī tanq̄ posterior i ordie apit intellectui suaꝫ ꝑfectionē. Cui⁹ signū est. qꝛ volūtas impat intellectui q̄rere ꝛ inuenire noticiā q̄ est ꝑfectio itellect⁹. ꝛ part⁹ mēt̄. sic ōndit Aug⁹. ix. li. de t. c. viij. Et Hug. sup. vij. āgel. hier̄. dic̄ sic. Dilectō supemiet sciē. ꝛ maior ē q̄ itelligētia. P⁹ ei diligit̄ d̄s q̄ intelligat̄. ꝛ dilectio

intrat et appropinquat vbi scientia foris stat. Et istius dicti reddit rõnem. di. sic. Nec mirũ. qz dilectio semp amplius psumit et pfidit. semp acutũ habet penetrãs omĩa. et seqns impetũ ardentis desiderij. nec dissimulare valet donec ad amatũ perueniat. Hec ille. His pcordat Gilbertus porretanus sup Canti. sermo. xxviij. vbi dicit sic. Scientia inflat. caritas pflat. caritas intimior est qz scientia. et ad secretiora ptingit. Omĩa eñi interiora pflat spũs amoris. quo et scrutatur profunda dei. Hec ille. Nullũ etiã bonuz pfecte noscit qd nõ pfecte amat. sicut August. lxxxiij. qstionũ q. xxxv. dicit. Vñ Eccli. ij. dicit. Qui timetis deũ diligite illũ. et illuminabit corda vr̃a. Rõnabilit igit caritatiua affectio sequit pteplationẽ tãqz pficiẽs eã. qzuis incognita amari omino non possint fm Augustinũ.

Distinctio secũda.

Secundo videndũ est. qd sit caritatiua affectio. vt ex hoc spũs cognoscat qliter ipa sit iter ad etna. De quo pmo sciendũ est qp amor. dilectio et caritas in scriptura freqnter p eodẽ accipiuntur. vt dicit Dionysi. iiij. de diuis noibus. vbi dicit. Cõmunit et vniformit vtendũ est in diuinis noie amoris nomie dilectiõis siue etiã caritatis. Et Augus. vj. de trini. dicit. qp nihil aliud est caritas nisi amor boni. Est igitur sciendũ sic dicit Diony. iiij. de diuis nominibus. vnus est amor increatus q sua supsubstantiali et vniuersali appetibilitate ingignit amorẽ creatũ oĩbus rebus. q amor creatus est quedã inclinatio et coordinatio amantis ad bonũ amatũ. et iõ Diony. distinguit ibidez diuersos amores fm diuersas inclinationes ad bonũ appetibile. di. Quẽ amorẽ nominamus siue diuinũ siue angelicũ. siue intellectualẽ siue naturalẽ. designamus noie amoris quãdã virtutẽ vnitiuã. vbi dicit cõmentator. Amor est cõnexio et vinculũ q oĩm rerũ vniuersitas ineffabili amicicia insolubiliqz vnione copulant. Et cõmẽtator expõit et declarat istos amores ibidẽ. Ex qbus magis qd amor siue charitas sit apparebit.

Amorẽ naturalẽ vocãt inclinationez ad bonũ. q nõ psupponit cognitionẽ aliquaz. q inest oĩbus rebus a creatore indita. q incline tur ad pseruationẽ sui esse. qd est bonũ eis. Vñ Job. xxxvij. frumẽtũ desiderat nubes id est natura hẽ bz inclinationẽ ad h bonũ.

Amorẽ aĩalẽ vocat inclinationẽ ad bonũ. q psupponit cognitõnẽ sensitiuã. et h tñ est in his in qbus est sensibil appetitus. vt i homine et in brutis. Amorẽ intellectualẽ vocat inclinatõnẽ ad bonũ. q psupponit cognitionẽ rõnis. vt cõmẽtator ait. q est in hoie. et h amor distinguit. Quia qñ est inclinatio ad bonũ q nõ psuppõit nisi naturalẽ cognitionẽ hõi absolute. et ẽ a volũtate et delibatiua respectu boni relati ad aliud vt ad finẽ. vel circũstans. vl ad aliqd aliud. tũc ẽ amor electiuus. q pprie dr dilectio. Si ãt ille amor fit p quẽ sit acceptus deo et dignus remunerari in eterna vita. amor caritatis est siue gratuitus. et h amor necessarius est. vt sic intellectus p fidẽ qd est lumẽ supnaturale eleuat ad btifici obiecti supnaturalez cognitionẽ. ita et affectus siue volũtas p supnaturalẽ habitũ caritatis eleuat ad btifici obiecti supnaturalẽ affectionẽ vt ifra patebit. Amorẽ aũt angelicũ vocat inclinationẽ in bonũ. q psupponit altiorẽ cognitionẽ qz sit cognitio hũana. et iõ angelus fortius inclinat i bonũ cognitũ et pfectius. Vñ Linconieñ. cõmẽtator sup. v. angel. hierar. dicit sic. Angli ex rõnis habundãtia scientes id qd apperunt esse vere desiderabile et vehemẽtissime et intime et totis viribus desiderãdũ et amãdũ amore puro. et nõ in aliud tendẽte. illud intẽdũt ita fortit et inauertibilit qp illa intẽtio a nulla ptãte et potẽtia intercipi põt vl impediri. et sic amor intellectualiũ tẽdit in eis inuisũ bonũ qd est verũ et summũ bonuz. Hec ille.

Amorẽ vo diuĩũ Diony. de diuis no. iiij. ponit extistentẽ supsubstr i bono ex bono ad existentiã emanãtem. q et rursus ad bonũ pu ertit in q diuinus amor mõstrat. sic qdã eternus circulus bñs sui inteminabilitatẽ et pnci piũ carentiã. circũambulãtis pter bonũ ex bono et in bonũ p qndã circulationẽ nõ errantẽ. et ipe amor in eodẽ et fm idẽ pcedens sp in se manet. et ad se restituit. Hec ille. De isto amore dicit idẽ sic. Audeo et p vero dicere. qz ipe deus omniũ tam pulchro et bono amore omniũ p habundantiã habũdãtem et amatiue bonitatis quasi extra seipm fit puidendo omnibus existentibus. et p amorem et bonitatem trahitur. et ex eo quod est super omnia ad id quod est in omnibus deducitur fm virtutem supersubstantialẽ facientem extasim. sed a se ingressibilez. pter qd deum zelotẽ vocãt tanqz habundanter

om ſtē eriſtētiā. ꝛ ercitātē mētē ad ſeruētē ðe ſiderū ip̄ꝰ. Vn̄ amabil' ꝛ diligibil' ð ī iq̄ntū eſt plenitudo bonitatis et pulchritudinis cūctis apparentib; ð deus amor ꝛ dilectio inquātū ip̄e eſt ꝟtus mouens ꝛ q̄ſi ſurſum agens om̄ia ad ſe naturalit' appetēdū quē admodū adamas quieſcēs facit ferrū mo ueri. Hec Dionyſiꝰ. Ex his om̄ib; ꝯcludit dicēs. Qn̄ ergo amorē nomīamꝰ ſiue diui nū ſiue angelicū. ſiue intellectualē ſiue ani malē ſiue naturalē. deſignamꝰ noīe amorꝫ quādā virtutē vnitiuā ꝛ cōcretiuā mouen tem ſupiora ad ꝓuidentiā inferioꝝ ꝛ coor dinatā ad cōtinuā ꝛ mutuā habitudinē in ferioꝝ ad cōuerſionē ad ſupiora. Ex quib; om̄ib; apparere pōt ꝙ amor eſt virtꝰ vniti ua amātis cū amato.

Diſtinctio tercia.

Tercio ne ſp̄us humanus arripiat iter naturalis affectiōis. vel acq̄ſite dilectionis ꝑ itinere caritatiue affe ctionis. expedit videre q̄liter affectio carita tiua ſiue gratuita a naturali affectiōe ꝛ acq̄ ſita dilectiōe vel amore differat vel diſtin guat'. De quo notādū eſt ꝙ ſic ði. Hugo de ſcō victore in lib. q̄ incipit Accipe frater cariſſime. Affectus eſt ſpontanea quedā ac dulcis ip̄ius animi ad aliq̄d inclinatio. Et q: ſicut ip̄e dicit ibidē. Scōm variā incli natiōnē affectionū ꝛ motuū varianť noſtri amores. ideo vt de om̄ib; affectiōib; ꝛ mo tibus quib; amor nr̄ multiplicit' variatur quis illoꝝ maxime ſequēdus ſit ꝛ q̄liter vt cōpetenť fiat ꝛ reſpuēdus ſit. vel etiā repri mendꝰ ſubtilꝰ eſt inquirendū. Per hoc pa tebit in q̄ amores iſti cōueniūt ꝛ differunt. Sunt aūt ſicut oppoſiti idē q̄nq; amores ꝛ affectiōes quib; inclinamur ad aliquē vel aliquid. Primꝰ eſt affectus naturalis. de quo dicit Hugo ibidē ſic. Natural' affectꝰ eſt cuiuſlibet ad carnē ſuaꝫ. Nemo eīm car nem ſuā odio habuit. Itē matrꝫ ad filium. nō eīm pōt mater obliuiſci infantē vteri ſui. Itē homīs ad domeſticū ſuū. Qui eīm cu ram domeſticoꝝ non habet. fidē negauit. ꝛ eſt deterior infideli. Hunc ſane affectuꝫ ſic nō admittere impoſſibile eſt. ita nō ſeq̄ ſū me virtutꝫ eſt. niſi rōne reguleť. Semp eīm iſte affectꝰ mollia ſuggerit. ꝛ ſuaue ꝛ iocun dū. quod terrenū. qō voluptuoſū. qō deli catū libenter amplectiť. Qō vero aſperum. qō voluntati ꝯtrariū om̄i horrore refugit. quo circa huiꝰ affectiōis executio amor ꝑ uerſus eſt. Hic amor a ſaluatore interdiciť cū dicit. Qui amat animā ſuā ꝑdet eā. Pro inde ſctūs Augꝰ. dicit. Si male amas tūc odiſti. ſi bene oderꝫ tūc amaſti. Sequitur. Qui eīm amat ꝟm talē affectū vtiq; odit. q: qui diligit iniquitatē odit aniam ſuā. q̄ ve ro odit ꝟm illū affectū ꝟm rōnē diligit. Na turale quidē eſt ꝙ hō erga ſe ꝛ ſuos affectū habet. ſed amorē ꝟm affectū habere nō de bet. Hec ille. Qualiter ab iſto affectu naturali af fectio caritatiua differat. ptꝫ. q: iſta cū ho mine naſciť. illa vero a deo inducit. vt dicit idē Hugo Scōs eſt affectꝰ carnal' de q̄ dicit idē ſic. Carnalis affectus duplex eſt. Plerūq; eīm neq; ꝟtus neq; viciū eſt. ſed eſt quedā exterioꝝ homīs habitudo. animuꝫ intuentis ſibi inclinās facile. Quippe cū ali cuiꝰ forma eſt elegātior ꝛ ſermo ſuauior. ve nuſtus aſpectꝰ. etiā ignorātis qualis ip̄e ſit ꝓuocat ꝛ ꝯſtringit ip̄m affectū. Hoc in pue ro moyſe apparuit ꝓpter elegantē formaꝫ trib; menſib; cōtra ꝓceptuꝫ pharaonis ab ſcondebať. ꝛ a filia ip̄ius pharaonis in fili um fuit adoptatꝰ. Porro ꝛ q̄ ad noxiā vo luptatē in qualibet ſpecie ſuauitatis male blanda cōpungit. motū carnalis affectus nemo ſani capitis dubitabit. Hic carnalis affectus fuit Dauid ad ſpeciē Berſabee. ꝑ uenit incautū. ꝑuentum diſſoluit. diſſolu tum obruit. Hic affectus ſapientiā ſalomo nis abſorbuit ꝛ carnali libidine diſſolutū. in ſpiritalis fornicatōis baratrū ꝛ nephan diſſimā ydoloꝝ culturaꝫ deiecit. Hec ille. Talis affectꝰ nō meretur habere nomen a moris veri. ſed vt dicit Diony. v. de angel. hierar. ꝛ. ij. de diuinis nomi. eſt longinquū ydolum veri amoris ꝛ plenꝰ anxietate. Affe ctio autē caritatiua plena eſt iocunditate. Unde Richar. de trini. Sicut caritate ni hil eſt meliꝰ. ita ꝛ nihil eſt iocūdius. Ter cius affectꝰ eſt officialis. de quo Hugo ibi dem ſic dicit. Officialē affectū dicimus qui meritoꝝ vel obſequioꝝ exhibitoruꝫ quo rundā animos inclinat. qui q̄uis ſit peri culoſus. tamē admittēdus eſt. ne ſis ignarꝰ vel ingratus ab officio. Cauendus eſt ne tam homini impartiať q̄ȝ vicio. Quid ma gis cauēdū eſt q̄ȝ ne obſequijs vel mūerib; illectꝰ aut foueas vicia aut vicioſa. Proin de i mūerib; vel obſequijs ſuſcipiēdis mag̃ hūda ē diſcretio. Et attēdēdū eſt ad ꝑſone

dignitatē vt si forte tāti meriti sit vt affect⁹ officialis trāseat in rōnalē. vt quē cepimus diligere qz nobis gratus. diligi incipiat qz ꝟtutibꝫ adornat⁹. ꝛ retributio ſm rōnē nō ſm affectū impendat. sed ꝛ desideriuz quo amati p̄ntia desiderat. vel act⁹ q̄ ipa p̄ntia cōparat rōnē sequat nō affectū. Iste qz affectus q̄ hoīez sine alterius cause respectu sponte cōplectit p oīa temperet. Ab illo affectu multū differt affectio caritatiua. quia illa q̄rit q̄ sua sunt. p caritatē aūt singła sīt oīm. ꝛ oīa singuloꝝ. qz nō q̄rit q̄ sua sūt. ait Grego. xxviij. li. moꝝ. Quart⁹ est affect⁹ rōnalis. de q̄ Hugo ibidē sic di. Rōnal affectus ħ est q̄ ex ꝯsideratione aliene ꝟtutis oborit. vīcz cū ocul' nr̄is cuiuslibꝫ ꝟtus vel sctītas explorata vł fama diuulgata mētez nostrā dulcedinis suauitate ꝑfundit. Sequitur. Hic ē affect⁹ q̄ nos audita triumphali martyꝝ passiōe. suauissima cōpungit deuotione ac memorabiles actus p̄cedentiū q̄si sub oculis delectabili meditatiōe depingit ꝛ ad primi dilectionē ꝯtēplatis ei⁹ virtutibus accēdit. ꝓpter qꝺ ꝯstat hūc affectuz esse ꝑfectiorē. Etenī nō modicū ꝟtutis indiciū est ipe amor ꝟtutis ex q̄ ad actū ꝟtutis exercitabitur. Hec ille. Ab isto affectu differt affectio caritatiua. qz ista rōne mediāte ab exēplis exterioribꝫ orit ꝛ excitat. Affectio vero caritatiua a spūsctō ad amādū etiā pctōres inflāmat. ꝛ bonoꝝ exēplis multo dulci⁹ afficit. vt pꝫ p aplm vł p alios sctōs Quintus ē affect⁹ spūalis. sic dict⁹. qz vel a spū imittit vel a spū orit. vel a spū inspirat. Et ħ affect⁹ est triplex. qz q̄nqꝫ imittit a spū maligno. q̄nqꝫ orit a spū hūano. ꝛ q̄nqꝫ inspirat a spū diuio ꝛ sctō. A spū maligno affect⁹ immittit vt dicit Hugo ibidē q̄n inclinat aliquē ad vicia. Illo affectu maligno fili⁹ dauid iprobe in sororis exarsit amplex⁹. Istūqꝫ affectū misit in cor iude vt dn̄m traderet Illo affectu inclinat ad queqꝫ turpia. Vn̄ ꝓpha. Spūs inq̄t fornicatiōis decepit eos Qualiter autez affectio caritatiua differat ab illo planū est. qz ab illo ꝯtrahit. A spū autē hūano tā ex innata ingenuitate q̄ ex studiosa ꝛ exercitata ꝯsuetudine oriunt q̄nqꝫ affect⁹ amorosi ad summū bonū diligendū. qꝺ ē sūme appetibile. ꝛ sūt simillimi affectōi caritatiue siue gratuite. Nā si accipiat grad⁹ maxim⁹ caritatis. q̄ (testāte veritate in euāgelio) ē vt aniam suā ponat q̄s p amicis suis. similez gradū ex puris naturalibꝫ inueniant multi ascendisse. Vn̄ Aug⁹. li. j. de ci. dei. c. xviij narrat q̄ multi vtilitatē reipublice ꝓprie vite p̄ponebāt. Et exēplificat de ħ. xviij. li. ca. xviij. Et Tulli⁹ lib. j. de officijs dicit q̄ duo erāt p̄cepta platonis volētibꝫ reipublice pdesse. Primū vt vtilitatē ciuiū sic tueant vt q̄cūqꝫ agāt ad eā referāt. obliti comodoruz suoꝝ. Scdm p̄ceptū fuit vt totū corp⁹ reipublice curēt p̄ncipalit. ne dū aliquā partē tueant reliq̄s deserāt. A spū aūt diuio affectus caritatis infundit. vt patebit. q̄ licet in multis differat a p̄dictis. in multis tn̄ ꝯuenit cū eis. ꝓpter qꝺ difficile ē distinguere inter istas affectiōes. s. caritatiuā. naturalē ꝛ acq̄sitā ꝓpter silitudinē actuū suoꝝ. Et tn̄ isti habit⁹ differūt. qꝺ certū est p̄mo q̄ntuz ad originē. qz caritas ꝗtuita a solo deo supnaturalit infundit. Vn̄ ad Ro. v. Caritas dei diffusa ē in cordibꝫ nr̄is p inhabitātez spm̄ sctm̄. Illa autē. s. natural p naturā cū hoīe nascit. ꝛ altera p exercitiū acq̄rit. Scdo differūt q̄ntū ad substātialitatē. qz caritas gratuita ē viuificatiua. purior et feruētior. qz nunq̄ est sine spūsctō q̄ dat in ea. neutra aūt aliaꝝ viuificat. Tercio differūt q̄ntū ad formalitatē. qz caritas ꝗtuita alias ꝟtutes vł habit⁹ informat ꝛ ꝑficit. vt dic Amb. Vtriqꝫ aūt illoꝝ manēt informes ꝛ iꝑfecti sine ista. Quarto differūt q̄ntū ad finis capacitatez. qz caritas ꝗtuita spm̄ hūanū a culpa educit. in grām ꝯducit. ꝛ deo vnit. et gaudio ꝑhenni ꝛ iubilatiōe ꝯsūmat ꝛ perficit. Unde Raban⁹ in quodā sermone dicit sic. Caritas siue amor diuinus est ignis in meditatione. mentē purificās a sordibꝫ viciorū. Lux est in orōne. mentē irradians claritate virtutū. Mel est in grāꝝ actione. mentē dulcorās dulcedine diuinorū beneficiorum. Vinū est in cōtemplatione. mentem inebriās iocunda delectatione. Sol est in eterna beatitudine. mentē clarificans serenissimo lumine ꝛ suauissimo calore exhilarans ineffabili gaudio. in ꝑhenni iubilatione. Hec ille. Nullū istorū potest perficere sine charitate. nec naturalis amor nec acquisita dilectio. Bern̄. sup Canti. sermo. l. sic distinguit dicēs. Est affectio quā caro siue natura gignit. Est affectio quā caro regit. Est affectio quā sapia cōdit. Hec vltia p̄mā illumiat. scdam remunerat. p̄ma q̄dez est dulcis. sed turpis. scda ē sicca. sꝫ fortis. tercia

cia suauis et pinguis. q̄ gustat qm̄ suauis ē dn̄s. Dec ille. Certa vñ differētia in his nō potest haberi. Distinctio quarta.

Articulus primus.

Quarto igit vidēdū est quibꝫ signis vel cōiecturis caritatiua affectio vt a deo inspirata est q̄litercūqꝫ cognoscat. Circa qḋ sciendū q̄ q̄uis mgr̄ i sententiis li. iij. notificare nitat habitū caritatis di. Caritas est virtus gratuita volūtatē in esse scḋo pficiēs. in ordine ad actū diligēdi ꝓmpte et faciliter ꝓpter se et sup oīa summū bonū. Et licet habitꝰ notificent ꝑ eoꝝ actꝰ. tn̄ vt supra patuit. qꝛ actꝰ caritatis et actꝰ amoris naturalis et acq̄site dilectōis sunt similes simil. ideo nō possumꝰ certitudinaliter scire vtrū habeamꝰ habitū caritatiue affectōis qḋ nō absqꝫ rōnabili causa a deo ordinatū est. et iō oportet nos esse cōtentos aliqbꝫ signis et cōiecturis qbꝫ aliq̄liter ꝯfidimus nos hr̄e caritatē gratuitā. Et qꝛ ista signa et cōiecture oriunt ex actibꝫ caritatis quoꝝ alii qui ex ip̄a caritate oriunt. alii ex ip̄a imperant. et hoꝝ alii sunt caritatis incipientiū. et alii sunt caritatis pficientiū. et alii caritatis pfectoꝝ. ꝓpter qḋ sancti et doctores aliq̄ dicunt aliq̄ signa esse caritatis iā roborate. et aliqua esse caritatis signa iā pfecte. Et signa caritatis iā genite siue infuse. sic dicit Bern̄. in sermone de oībꝫ sctis. sunt q̄ttuor q̄ ibi numerat di. sic. Primū signū caritatis genite siue infuse est dolor de culpa p̄terita. Rō huius est. Caritas et culpa mortalis opponunt. et ideo simul stare nō pn̄t in eadē volūtate. Ideo qn̄ caritas est in volūtate expellit culpam ꝑ dolorē ꝯtritōis. Vn̄ Aug. ome. viij sup Iohem dicit sic. Radix oim bonoꝝ est caritas. et radix oim maloꝝ est cupiditas. et simul ambe nō pn̄t esse. qꝛ nisi vna radicitꝰ euulsa fuerit. alia plātari nō pōt. Ergo dolor ꝯtritōis signū est habite caritatis. cum vtraqꝫ simul in volūtate eē nō possit. Secundū signū caritatis genite fm̄ Bern̄. ibidē est summū ꝓpositū cauēdi futura pctā cū effectu. Huiꝰ rō est. qꝛ hr̄e ꝓpositū cauēdi oia pctā mortalia cū effectu nec ꝑ amorē naturalē nec ꝑ acq̄sitā dilectionē pōt diu qs hr̄e sine grā siue caritate adiuuāte. Vn̄ Augꝰ. li. i. retrac. c. viij. dicit q̄ volūtas ip̄a nisi grā dei liberet a seruitute q̄ facta est sua peccati et ꝑ grām adiuuet recte piecꝫ viui a mortalibꝫ nō pōt. licet em̄ ꝓpter libertatē posset vitare q̄dlibet pctm̄ mortale signatū. nō tn̄ ꝓpter infirmitatē pōt diu oīa in cōmuni vitare qn̄ in aliqḋ incidat. ergo diu esse sine mortali pctō signū est caritatis iam habite. Sine mortali. i. sine ꝯscia mortal. Terciū signū est caritatis genite. fm̄ Bern̄. ibidē est delectatio in auditu diuini sermōis. Rō huiꝰ est. qꝛ amātes delectant in ſmonibus mutuis. siue sint ſmones inspirati siue scripti siue exteriꝰ auditi vt ex illis capiant experimētū mutuoꝝ affectuū q̄s charitas silentio tegere nō pt. Mos eni amantiū est (ait Criso.) vt amorē suū silentio tegere n̄ queāt. Vn̄ et Gilbertꝰ por. sup Cāt. ser. xv. Iō caritas inspiratiōe. i. interna locutione nō est ꝯtēta. sed sacri sermōis institutiōes velut clipeos vndiqꝫ mēoriter apprehēdit. sed nec his ꝯtenta q̄si vociferando clamat. Nunciate dilecto qꝛ amore langueo. vbi dic̄ glo. Filiis volētibꝫ docere. ista flagrans amore pōt alloquit. Ex his apparet q̄ delectatio in auditu vbi dei est signū caritatis genite. Quartū signū caritatis genite est ꝓmptitudo boni opis. Rō hꝰ signi ē qꝛ caritas maxie est opatiua. qꝛ ip̄a ē amor finis. et iō impat oēm actū ordinatū vel ordinabilē in hūc finē. Vn̄ Grego. in omel. sup Iob. Si quis diligit me dicit. Nūqꝫ amor est ociosus. opat eni mag̃ si ē. si aūt opari renuerit amor nō ē. Et ibidē ꝓbatio dilcōis est exhibitio opis. Et Ber. sup Cant. Magna res ē amor. et si ad suū recurrit ꝑncipiū si suo origini reduct. si refusus suo fonti. semꝑ ex eo sumat vn̄ iugit fluat. igit opatio bonorū opeꝝ signū ē caritatis hr̄e. Quintū signū caritatis iā genite ponit Amb. in li. ḋ solitudinibꝫ vbi di. Qn̄ aliq̄s de defectu alicuiꝰ tristat spūali. et de pfectu alioꝝ spūali letat. signū ē caritatis. Et Aug. in vna epl̄a ad hyponēses di. Qui nō dolet ḋ malo ꝓximi nō est i eo caritas xp̄i. Rō hꝰ signi ē. qꝛ cum fm̄ Dioñ. caritatis ardor sit virtꝰ vnitiua. iō nitit oīa liq̄scere et in vnū ꝯflare. vt i ip̄a vniant. Vn̄ Gre. sup Eze. dic̄ sic. Ecce q̄l ē caritas q̄ diuersitates mētiū accēdit. ꝯcremat ꝯflat. et q̄i i vnā spēz auri reformat. Sꝫ hāc ꝯflationē vnitiuā defectꝰ spūaliū impedit et pfectus pficit. ideo caritas facit de vno tristari et de altero letari. Vn̄ apl̄s i. ad Cor. xiij. dic̄ q̄ caritas n̄ ꝯgaudet iniq̄tati. sꝫ magis ꝯgaudꝫ v̄itati. igit tristari ḋ ḋfcū spūaliū et gaudere de coꝝ pfectu signū est caritatis.

Articulus secūdus.

SEcūdo quidā tradūt aliq̄ signa caritatis iā roborate siue pficient. Et licet multa sint signa isti⁹ caritat. tñ q̄nq̄ sufficiāt mag vtiliora. Primū igit signū iā roborate ꝛ pficient caritat est frequēs ꝛ insta ꝯscie examiatio. nō solū de peccat mortalib sed etiā de venialib. Rō h⁹ signi est. qꝛ sic caritas opponit pctō mortali. ita seruor caritatis opponit veniali. vt ipm expellat ab aīa. ne spūiscō displiceat. qꝛ omnes officinas mētis visitat ꝛ mūdat. Vnd Greg. s. li. moꝝ. ꝛ bn in ser. de penth. Spūs sctūs pfecto monet. monet ꝛ docet. monet mēoriā. mouet volūtatē. ꝛ docet rōem. nec mīmā pctī paleā intra cordis qd possidet habitaculū patit residere. sꝫ statim igne subtilissime circūspectōis exurit. Hec ille. De q̄ igne Amb. sup illō Lu. xij. Veni ignē mittere. Dicit ignē. qꝛ aurea vasa dñice dom⁹ meliorat. fenū vero ꝯsumit ꝛ stipulā. Cum igit frequēs examiatio ꝯscie sit a spūsctō p fauorē caritat. planū est qꝛ ipa est signū roborate caritat q̄ opit multitudinē pctōꝝ.

Scdm signū pficient caritat ingenite est cōcupie diminutio. Rō hui⁹ signi est. qꝛ quāto caritas diligēs deū mag augmētat. tanto mag hō a ꝯcupia tpaliū elongat. ex q̄ ipa ꝯcupia intātū diminuit. Vñ Aug. in enchiri. dicit q̄ minuit ꝯcupia crescēte caritate donec veniat ad magnitudinē q̄ maior esse nō possit. Vbi aūt nō est caritas ibi regnat cupiditas. regnat autē cupiditas qñ desideriū veri ꝛ boni expellit ꝛ saporē. Qualiter aūt sapor mali siue ꝯcupiscētia in homine oriat. ꝛ q̄lit p saporosā sapiam expellat. Reqre infra itinere. vj. di. iiij. Terciū signum charitatis proficientis est sensuum interiorum siue spiritualium vitalis exercitatio. Ratio istius signi est. qꝛ sicut exercitatio sensuū corpaliū signū est corpalis vite. ita exercitatio sensuū spūaliū signū est spūalis vite. Sūt nāq̄ q̄nq̄ sensus interiores i mēte. sic sunt q̄nq̄ sensus exteriores i corpore. sic vꝫ in li. d spū ꝛ aīa. ꝛ Gre. s. li. moꝝ. dicit. Habitare in corpe aīam pbāt vitales sensus. ita habitare in aīa spm pbat vita spiritual. Illud ex visu ꝛ auditu dnoscit. istud ex caritate ꝛ alijs virtutib pbat. igit ex caritate siue dilectiōe q̄ est vita aīe sm Hugonē de arra aie sensus interiores viuificant ꝛ exercitant. aō pfect⁹ interior siue spūal exercitatiōis signū est aug mētate ꝯlectiōis q̄ oīa exercet in finē. i. ordinat. De hac exercitatiōe sensuū reqre sup̄ di. iiij. Quartū signū caritatis est studiosa mandatoꝝ dei obseruatio. Rō hui⁹ signi est. Quia obsuatio mandatoꝝ vera sine caritate fieri nō potest. Vñ dñs dicit sic. Qui diligit me sermonē meū seruabit. ꝛ pr̄ me⁹ dili. eū. ꝛ ad eū veniem⁹ ꝛ māsionē apud eū faciem⁹. Qd exponēs Grego. in omel. dicit sic. In q̄rūdā corda venit ꝛ māsionē nō facit. qꝛ tpe temptatiōis ab eo recedūt. In q̄rundā corda venit ꝛ māsionē facit. qꝛ sic amor siue caritas deitat eos penetrat vt ab amore tpe tēptatōis nō recedāt. Qualit aūt caritate nō pficeret q̄ fontē dilectiōis in se hrēt ꝛ iā aliqualit gustaret. Vñ Aug⁹. dicit Si tu quis verā requiē q̄ post hāc vitā pmittit queris etiā hanc inter amarissimas vite h⁹ molestias suauē iocūdiāq̄ gustabis si ei⁹ q̄ eā pmisit pcepta seruādo dilexeris. Et sic ptꝫ quartū signū caritat pficient. Quintū signū caritatis pficientis est diuinaꝝ veritatū manifestatio. Rō hui⁹ signi est. qꝛ amor est signū cōmunicatiōis. ꝛ ideo amic⁹ reuelat ꝛ cōmunicat amico suo secreta sua q̄si nō credens ea ponere extra se. sed in eo q̄ est sicut ipse. Amic⁹ eñ me⁹ est q̄si alter ego. ait q̄dā. Vñ Richar. lib. iiij. de ꝯtemplatiōe. ca. xvj. dicit sic. Si vis noscere qꝛ subtilitas diuinarū reuelationū sit manifestū diuine dilectionis indiciū. audi. iā nō dicā vos seruos inquit dñs. sed amicos. qꝛ omnia nota feci vobis que audiui a pr̄e. qꝛ ex magnitudie diuine dilectiōis pendet mod⁹ diuie reuelatiōis. Et idē dicit sic. Certū igit signū tibi sit q̄ dilectū tuū minus diligis. ꝛ ab illo min⁹ diligeris si ad theoricos excessus nōdū vocantē sequi merueris. Ex q̄ ptꝫ q̄ crescente reuelatiōe crescit ꝛ dilectio. Et signū quintū caritatis pficient ptꝫ sic.

Articulus tercius.

TErcio quidā tradunt quedā signa charitatis iam pfecte put potest pfici in via. Quia sicut dicit Prouerb. iiij. Iustoꝝ semita q̄si lux splendens procedit ꝛ crescit vsq̄ ad perfectā diem scꝫ pfecte charitatis. Et ideo sciendū est q̄ in viatorib duplex ē pfectio caritat. Vna est necessitat ꝛ sufficiētie. Alia ē puilegiate sctitat ꝛ excellētie. Has pfectōes tāgit psy li. iij. de vita ꝯtēpla. vbi dicit sic. In hac vita pfect

sunt illi q̃ pfecte diligũt. q̃ volendo qđ vult deꝰ nullis pctis quibꝫ offendit deꝰ acquiescunt. ⁊ semp ad ṽtutes hñdas se extendũt. Perfectionē necessitatꝭ tãgit cũ dicit. Qui volendo qđ vult deꝰ. ⁊ hanc hꝫ q̃cunqꝫ manet in charitate. ⁊ ad hãc pfectionē inuitat dñs Deut. xvi. di. Perfectꝰ eris ⁊ absqꝫ macula corã dño deo tuo. Absqꝫ macula criminali. s. ait glo. Perfectionē aũt excellẽtie tãgit Prosper cũ dicit. Semp ad ṽtutes habendas se extendũt. Vñ bñ in epl'a quadã dicit sic. Indefessuꝫ pficiẽdi studiũ ⁊ iugis conatus ad pfectõem. reputat' pfectio. Sꝫ q2 apl's ad Rom. vij. dicit. Velle mihi adiacet. pficere aũt nõ inuenio. iõ plena caritas q̃lis erit in patria nullo mõ in via hri põt. Propter qđ signa talis pfecte caritatꝭ h̃ nõ querunt'. sed signa pfecte caritatꝭ put in via haberi põt q̃runt'. Est igit' notãdũ q̃ signa caritatis pfecte dupliciť cõsiderari pñt. q̃a quedã habent' ex actibꝫ exteriorībꝫ. ⁊ q̃dam q̃si ex actibꝫ iterioribꝫ. ⁊ licet de vtrisqꝫ multa assignari pñt. tñ d̃ vtrisqꝫ q̃nqꝫ ad p̃sens sufficiãt. Primũ igit' signũ extrinsecũ caritatis pfecte est si q̃s p salute ꝓximi mori paratꝰ est. Ratio istiꝰ signi est. q2 sic dič Augꝰ. lib. de gra. ⁊ libe. ar. Parua caritas non sufficit ad implẽda magna mãdata. vt sunt mori p christo vel p fratribꝫ. ⁊ cetera hmõi. sed req̃rit' ad hoc caritas magna. i. perfecta Vñ sup epl'am Joh. dicit Augꝰ. Perfecta caritas hec est. vt q̃s p fratribꝫ sit mori paratꝰ. sicut ⁊ Orige. etiã exponit illud Cant. vij. Ascendã ad palmã dicit. Volũtas patiendi pbauit q2 veraciť amauit. ⁊ tãto erat amor altior quãto patiẽdi p eccl'ia volũtas erat paratior. Hec ille. Et dñs Johis. xv. Maiorē hac dilectionē ⁊c. Signũ igit' pfecte caritatis est si aliq̃s paratꝰ est mori p salute ꝓximi. Scđm signũ extrinsecũ pfecte caritatis est si inimicos diligit. ⁊ eis ꝓpter deũ bene facit. Rõ huiꝰ signi est. Quia sicut dič Hugo de arra aĩe. Amor transformat amantē in sĩlitudinē amati in q̃ntũ pt. nõ solũ q̃ntũ ad substãtiã sed etiã q̃ntuꝫ ad opatiões arduas ⁊ difficiles. Cũ ḡ deꝰ amatur. q̃ diligit inimicos ⁊ bñ facit eis vt ipse ostendit Math. v. di. Diligite inimicos vestros. ⁊ bñ facite eis. vt sitis pfecti sicut et pater vr̃ pfectꝰ est. ⁊ h̃ nõ possit fieri p quãlibꝫ dilectionē sed p pfectã. q2 dicit Augꝰ. in enchiri q̃ talis dilectio pfectoꝝ est. ⁊ Orig. super Canti. dicit. In exhibitiõe pietatꝭ pbatur magnitudo amoris. iõ illud verũ est signũ. diligere inimicos ꝓpter deũ dilectum.

Terciũ signũ caritatꝭ pfecte extrinsecuꝫ est. si oĩa aduersantia gaudent' suscipit ⁊ paciẽter finit. Rõ huiꝰ signi est. Quia caritas pfecta mentē ab amore huiꝰ vite q̃si totaliť auertit. ⁊ occidendo q̃si insensibileꝫ reddit. q2 penas tpales ⁊ mortem ɔtemnere facit. Vñ Grego. omel. ix. dicit sic. Fortis est vt mors dilectio. q2 sicut mors corpꝰ interimit. sic caritas vite eterne ab amore tpaliũ mentē auertit ⁊ occidit. Nã mentē quã pfecte caritas absorbuerit ad terrena foris desideria velut insensibilē reddit. neqꝫ scũs quilibet mori p dño potuisset in corpe. nisi ꝓus a terrenis desiderijs in mente mortuꝰ fuisset. Hec ille. Caritas eñi omia sustinet. ait apl's. j. ad Cor. xiij. Vñ apl'i ibant gaudentes a ɔspectu ɔcilij ⁊c. Ex q̃bꝫ p3 ratio istius signi. Quartũ signũ pfecte caritatꝭ extrinsecũ est. si omĩbꝫ renũciare paratꝰ sit. ⁊ sequi xp̃m. Rõ huiꝰ signi est. quia pfecta caritas oĩa rẽnuit q̃ eiꝰ officiuꝫ impediũt. Vñ apl's oĩa arbitratꝰ est vt stercꝰ vt dilectũ lucrifaceret. Sed tpaliũ ɔcupiscẽtia maxĩe impedit officiũ caritatis. Dicit eñi Augꝰ. lxxxiij. q. xxviij. q̃ caritatis venenũ est spes adipiscendoꝝ tpaliũ. ⁊ nutrimẽtũ caritatꝭ est im minutio cupiditatꝭ. pfectio vero caritatꝭ est vbi nulla est cupiditas. De h̃ dicit Gre. viij li. mor. c. ix. Sũt nõnulli iustoꝝ q̃ ad cõtẽplandũ culmē pfectõis dũ ad altiora interius appetũt. exteriꝰ cũcta derelinquũt. q̃ rebꝫ habitis se nudãt. glia honoꝝ se expoliãt. q̃ desiderioꝝ internoꝝ assiduitate se affligũt. de exteriorībꝫ hr̃e ɔsolationē nolunt. quibꝫ paulꝰ dič. Mortui estis ⁊ vita vr̃a abscõdita ē ĩ dõ. Hec ille. Et sic p3 q̃ renũciare oĩa ⁊ seq̃ xp̃m. eiꝰ voluntatē faciẽdo signũ est pfecte caritatꝭ. Vñ Jo. p̃. ca. c. ij. dicit. Qui ṽuat verbũ dei vere in eo caritas dei pfecta est. Quintũ signũ pfecte caritatꝭ extrinsecũ ē. si nihil aliud q̃ꝫ solũ deũ timuerit. Rõ huiꝰ signi ē. q2 sic dicit Jo. j. epl'a. c. iiij. Perfecta caritas foras mittit timorē. Qđ exponẽs Gilbertꝰ porreta. k. xviij. dicit sic. Caritas ꝓximi caret liuore. sed caritas xp̃i caret timore. Hec eñi nihil penale hꝫ. timor aũt penaꝫ hꝫ. ḡ in xp̃i caritate nõ erit timor nisi filialis. Quid eñi timebit charitas veteres offensas. q2 multitudinē pctõꝝ opit caritas

Quid infirmitatem ꝓprie ꝯsciētie timebit ne
decidat. qꝛ fortis vt mors dilectio. Quid tē
porales ꝑ xp̄o timebit molestias finibiles.
cū nec quidē si eterne fuerint defatigari aut
nec euanescere poterit dilectio ꝯsummata. i.
ꝑfecta. Nō iō amat charitas vt ꝑeat ſꝫ magꝭ
vult forꝭ in eternū ꝑire penaliṫ ꝙ ꝓuari visu
amoris iternaliṫ. Hec ille. Ex his patere pt
ꝙ timorē expellit charitas ꝑfecta. Quidam
etiā ponūt signū isti⁹ amoris corꝑalis vt fa/
ciei pallorē. corꝑis languorē. actōis torpo/
rem. ꝛ cetera hmōi. Sed illa sunt signa tam
amorꝭ carnalis ꝙ sp̄ualis. vt cōiṫ ptꝫ.

Articulus quart⁹

V Ltimo videndū est de signis intrin
secis charitatꝭ ꝑfecte. Sūt eni q̄daꝫ
actiōes charitatꝭ ꝑfecte q̄si int⁹ manē
tes a charitate elicite vł imꝑate. ꝛ tāto sunt
veriora q̄to interiora. Q̄to eni charitas ꝑ
fectior. tāto acutior. ꝛ ad intima ꝑtingēs. vt
patet ꝑ Hugo. sup. vij. angeł. hierarch. ideo
intimiores ꝛ ꝑfectiores elicit act⁹. Primū
igiṫ signū intrinsecū charitatꝭ ꝑfecte sunt ꝓ/
funda ꝛ itima suspiria mētis. Rō hui⁹ signi
pōt esse talis. qꝛ qū memoria rei amate inti
ma mētis tāgit. statim suspiria amorosa q̄si
quosdā nūcios amorꝭ expellit. donec eā pre
sentia dilecti visitet ꝛ visu reficiat. Vñ Gre/
gori⁹. v. lib. moral. adducēs illud Job. An/
teq̄ꝫ comedo suspiro diċ. Mēs ad inspira/
tionē fulgorꝭ intimi suspirijs vegetata ꝯua
lescit. qꝛ eū amor ṽitatis afficit ꝛ refectio cō/
templatiōis pascit. Tepid⁹ aūt amor hō non
facere pt. ſꝫ amor ꝑfect⁹. Patꝫ ḡ. ꝙ intima su
spiria sunt signū charitatꝭ ꝑfecte. vt idem et
Rich. dicūt. Secūdū signū charitatꝭ ꝑfe
cte sunt alta desideria. Rō isti⁹ signi est. quia
Aug⁹. lib. xiij. ꝯfessi. diċ sic. Oīa pōderibꝫ
suis aguṫ. ꝛ loca sua petūt. grauia deorsuꝫ
vt lapis. sursum leuia vt ignis. Hec extra lo
ca sua exeūt q̄si inq̄eta. ſꝫ qđ est pond⁹ i cor/
poralibꝫ. est amor i sp̄ualibꝫ. Vñ dicit idem
Amor me⁹ pond⁹ meū. eo feror q̄cūq̄ꝫ feror.
dono tuo accēdimur ꝛ sursum ferimur. Er
go q̄nto amor magꝭ accēdiṫ. tāto desideria
amorosa ꝑfecti⁹ sursum feruṫ. nec q̄escunt
donec ad locū suū. s. ad amatū deū ꝑueniāt.
Vñ sequiṫ. Inardescim⁹ ꝛ im⁹ ꝛ ascēdimus
ascēsiones i corde ad pacē in hierłm. Simi
le diċ lincoñ. sup. iij. angeł. hierarch. Et gre
gori⁹ lib. vij. moral. diċ sic. Sancti viri cuꝫ
desideriū eternitatꝭ anhelāt. in tāta altitudi
ne vite se subleuāt vt audire iā q̄ mūdi sunt
graue sibi ac deꝑmēs pond⁹ credāt. Valde
eni intollerabile estimāt q̄cq̄d id non sonat
qđ int⁹ amāt. Sequiṫ infra. Et multiplica
ta charitate maiorib⁹ desiderijs estuāt. ꝛ iaꝫ
ꝑuenire ad vitā sp̄ūs etiā ꝑ cruciat⁹ corporꝭ
anhelāt. Ex q̄ ptꝫ ꝙ alta desideria q̄ in sum/
mū desiderabile tendūt. signa ꝑfecte chari/
tatꝭ sunt. Idē diċ Rich. in tractatu de chari
tate. Tertiū signū ꝛ intrinsecū ꝑfecte cha
ritatꝭ sunt cogitatiōes lāguide. Rō istius si/
gni est ista. Fulgēti⁹ in q̄dā sermone diċ sic.
Necesse est vt q̄ ꝓcessit dilectiōis thesaurus
id est. amatū. illic sequaṫ cogitatōis affect⁹. i.
desideriū amorosum. Iō ṽitas ait. Ubi eni
thesaur⁹ tu⁹ est. ibi ꝛ cor tuū erit. Sequitur
Ut ḡ celestia thesaurisem⁹. celestia diligam⁹
Uis ḡ nosse vbi thesaur. sas. attēde q̄d amas
attēde ꝛ q̄d cogitas. ꝛ ita fiet vt thesauꝝ tu/
um ex tuo amore recognoscas. ꝛ amorē tuū
iudicio tue cogitatiōis intelligas. Hec ille.
Si ḡ cogitatiōis affect⁹ est vbi est thesaur⁹
amoris. i. amatū. planū est ꝙ cogitatio fasti/
dit oīe aliud ab amato. Vñ glosa suꝑ illō
Cañ. q. Adiuro vos fi. hieru. vt annūcietis
dilecto. qꝛ amore lāgueo. diċ sic. Pre magni
tud. ne amorꝭ oīa tꝑalia sunt mihi fastidiuꝫ
vñ langueo. Lāguor aūt iste causaṫ ex amo/
re ꝑfecto. Vñ Orige. ibidē distiguit int amo
rē simplicē ꝛ ardorē ꝛ languorē. dicēs. Amāt
inq̄t incipiētes. ardēt ꝓficiētes. languēt ꝑfe/
cti. ḡ cogitatiōes lāguide sūt signū amorꝭ ꝑ/
fecti. Siłe oñdit Rich. infra. Quartū si/
gnū intrinsecū amorꝭ ꝑfecti sunt expectatio
nes tediose. Rō hui⁹ signi ē. qꝛ sicut diċ lin/
conieñ. suꝑ. vij. angeł. hierar. Amore tendē/
te in rē amatā nihil veloci⁹. nihil acutius. ni
hil subtili⁹ aut penetrabili⁹. qꝛ sua naṫa nō
q̄escit donec subaliter totā penetrauerit ꝓ/
funditatē. ꝛ ptrāsierit amabilis totalitatem
q̄ntū pōt. Et idē. qū cursus isti⁹ amorꝭ ipen
diṫ vel retardaṫ q̄litercūq̄ꝫ tota mēs turba
tur ꝛ expectatōe attediaṫ. Qꝛ sic diċ Rich.
lib. iiij. de ꝯtem. c. xxi. Amāti omis mora ni/
mis lōga videṫ. expectatio onerosa. clamat
cū sancto Job. Tedet aīam meā vite mee.
Qđ exponēs Grego. ix moral. diċ sic. Pñs
vita vilescere. i. tedere icipit dū diuin⁹ amor
dulcescere cepit. i. ꝑfici. Vñ amās ꝑfecte cū
tedio q̄dā fastidit oīe qđ cursum amorꝭ im
pedit. Iō Gilbert⁹ porretan⁹ ṡ. xj. dicit sic.
Sicut amor terrenaꝝ occupatōnū ipatiēs.

est. suis satis habet inseruire negocijs. ocio gaudet. quiete souet. ad internã dilectiõem libera tpa habere volẽs. Sequit. O q̃ƺ durũ est amãti animũ dimidiare cũ xpo ⁊ mũdo. Et q̃ƺ duꝝ est in dilectiõis iura pegrinas admittere curas. ⁊ celeste secretũ secularibꝰ infestari turbis. Sequit. Amor nihil magis vult q̃ƺ amare. Hec ille. Et sic patet quartum signũ charitatꝭ pfecte. Quintũ signũ intrinsecũ pfecte charitatis sunt affectiões extatice. Extasis aũt est excessus mentis ait Papias. Rõ huiꝰ signi est. qꝛ sicut dicit Dionysiꝰ. c. iiij. de diuis no. Amor in deũ tendẽs est faciẽs extasim spũs. Et reddit rõem ibidẽ dicẽs. Quia amor nõ pmittit amatores esse suipsoꝝ p mẽtꝭ sobrietatẽ. ƺ eoꝝ q̃ amãtur p mẽtis excessum. sed illi q̃ sui non sunt alioꝝ extra se sunt. Quia sicut dicit Berñ. libro de pcep. ⁊ dispen. paꝝ añ finẽ. Nõ est pꝛsentior nr̃ spiritꝰ vbi aĩat q̃ƺ vbi amat. Qd tamẽ intelligẽdũ est quantũ ad conatũ affectionis. Hũc aũt excessum nõ potest facere nisi charitas pfecta q̃ p fortẽ inclinationem causat tendẽtiã vehemẽtẽ ĩ rem amatã. Qd ostẽdit Dyonisi. ibidẽ p exemplũ dicens sic. Vñ beatꝰ Paulꝰ in amore dei magnifice excellẽs dicit Gal. ij. Viuo ego. iã nõ ego. viuit aũt in me xps. Sequit. Hoc aũt dicẽ verus amator. ⁊ extasim passus viuẽs deo ⁊ nõ sibi. Hec exponẽs vercellen. in plo. sup Cãtic. dicit sic. Viuo ego vita naturali. iam nõ ego p imitationẽ excessiuã ad eternitatis immensitatẽ q̃si absorpta ⁊ suo officio suspẽsa dirigor moueor doceor ⁊ regor vita supersubstãtiali cui vnior. qua repleor. viuit autẽ in me christꝰ. id est. sic anima sobria me regit naturaliter ⁊ disponit ad omnẽ actũ interiorem. sic virtꝰ xpi cui vnior gratuite me viuificat ⁊ ad oĩa disponit. Sequit. Hec dixit sicut verꝰ amator. Verꝰ amator est qui ĩ solũ ⁊ summe ⁊ ꝓe diligibile ⁊ desiderabile ĩmediate. ⁊ ꝓpter ip̃m supintellectualiter tendit. Hec ille. Et sic patet quintũ signũ charitatis pfecte. Sunt tamẽ plura alia signa caritatis pfecte. sed hec ꝓpter breuitatẽ ad presens sufficiant.

Distinctio q̃nta Articulꝰ pmus.

Quinto videndũ est qualiter charitatiua affectio a sanctꝭ doctoribus distinguat p gradꝰ. Dicit eñ Augusti. sup cañ. Joh. sic. Nunq̃d mox vt nasca charitas. iã prorsus pfecta est. imo vt pficiat nascitur. cũ fuerit nata nutrit. cũ fuerit nutrita roborat. cũ fuerit roborata pficit. ⁊ cũ ad perfectũ venerit dicit. Cupio dissolui ⁊ esse cũ christo. Ex quo patet ꝙ in charitate sunt diuersi gradus. Et qꝛ Augustinꝰ in epl'a ad Macedoniũ dicit sic. Tãto nobis melius quãto magis ad deũ imꝰ quo nihil meliꝰ est Imꝰ autẽ nõ ambulãdo ƺ amãdo. quẽ tanto habebimꝰ pꝛsentiorẽ. q̃nto eundẽ amorẽ quo in eũ tendimꝰ poterimꝰ habere puriorẽ. Hec ille. Et q̃m maior ⁊ minor puritas in gradibꝫ inuenit charitatis. ideo de gradibꝫ eiꝰ videndũ est. quõ ab infimis ascẽdamus ad medios. ⁊ p medios veniamus ad sũmos. qꝛ vt ait Gregoriꝰ mora. xxij. Nemo repẽte fit summꝰ. sed p gradꝰ ad summũ puenitur. Propter qd notandũ est. ꝙ quidã distinguẽdo gradꝰ charitatis siue amoris g̃tuiti incipiũt ab infimo gradu amoris ascẽdẽdo vsq ad gradꝰ amoris violẽti. Et quidam alij docẽt ascẽdere vltra p gradꝰ amoris violẽti vsq ad gradꝰ amoris seraphici.

Primo igit notandũ ꝙ quidã doctor vt Cantuar. sup canti. incipit rõnabiliter ab ĩfimo gradu charitatis siue amoris gratuiti ascẽdendo p sex gradꝰ vsq ad gradus amoris violẽti siue vehemẽtis. dicẽs. Nõ omnis amor inducit languorẽ siue vulnerat. sed vehemẽs amor. q̃ habet sex gradꝰ precedẽtes. quos enumerat ibi dicẽs. Primꝰ amor ĩ gradus intẽporalis siue incõparabilis. ⁊ iste est cõmunis omniũ electoꝝ. Secũdꝰ gradus est incõtaminabilis. ⁊ iste est mũdi contemptoꝝ ⁊ religiosoꝝ. Tertiꝰ gradus est amor infatigabilis. ⁊ iste amor est ingiter pficiẽtiũ ⁊ cõfessoꝝ. Quartꝰ g̃dꝰ est amor insepabilis. ⁊ iste est bonoꝝ cõtemplatiuoꝝ. Quintꝰ gradꝰ est amor insupabilis. ⁊ iste est christi martyꝝ siue victorũ. Sextꝰ g̃dus est amor insatiabilis. ⁊ iste est ingit desiderantiũ. vt solitariorũ. His sex gradibꝫ decursis. sequit amor violentꝰ inducens languorẽ. Primꝰ gradus charitatis siue amoris ⁊ infimꝰ est amor intẽporalis. q̃ est cõmunis oĩbꝫ electis. q̃ est tante ꝟtutis ꝙ omne peccatũ mortale ab aĩa expellit. ⁊ deũ sup omnẽ creaturã diligit. Et hic gradꝰ est necessitatis. vt ostẽdit dñs in euãgelio Mathei. x. vbi dicit. Qui diligit patrẽ ⁊ matrem ⁊c. nõ est me dignꝰ. Ergo sup oĩa diligendus est deꝰ. Unde Ans. monol. c. lxxx. dicit. ꝙ creatura rationalis nihil debet diligere

nisi summā essentiā aut ꝓpter illā. Ratio isti
us est. quia in q̄ est summa diligibilitas. sū/
me debet diligi. hoc aūt est de9. Secūd9
gradus amoꝝ charitatiui est amor incōta/
minabilis. ⁊ hic grad9 est mūdi cōtemptorū
qui tāte est virtutis vt hominē a mundana
cōuersatiōe abstrahat ne mens polluat⁊ ne
charitas ab ope impediat. Unde Johes. i.
cano. sua. c. ij. dicit sic. Si quis diligit mun/
dum. nō est charitas patris in eo. qm̄ omne
qd in mūdo est. aut est cōcupiscentia carnis
aut cōcupiscētia oculoꝝ. aut superbia vite.
Ratio isti9 est. qꝛ ignis amoris vt dicit Lin
conieñ. in angel. hierarchia. sepat etheroge/
nia ⁊ vnit homogenia. sepat eīm oīe incon/
ueniēs ab amato. Terti9 grad9 charitatti
ui amoris est amor infatigabilis. Et iste est
iugiter ꝑficientiū ⁊ xp̄i cōfessorū. q̄ est tante
virtutis vt aīam nō sinat q̄escere donec īue
niat quē diligit. Unde Cañ. iij. dicit. In le/
ctulo meo q̄siui ꝑ noctē ⁊c̄. Surgā circuibo
ꝑ vicos ⁊ plateas querēs quē diligit aīa
mea. Qd exponēs Orige. dicit. Querēdus
es dn̄e cū frequētia laboꝝ. nūc in lectulo lu
mine veritatꝭ. nūc ꝑ noctes. feruore charita
tis. abiecta sup̄stitione naturalis rationis.
Sequit. Sol9 amor te inuenit. quia qui te
amat te habet vt amet. amat vt habeat ⁊ ne
te in eternū ꝑdat. Hec ille. Quart9 grad9
amoris charitatiui est amor insepabilis Et
hic est assidue cōtemplātiū. Et hic gradus
tāte ꝟtutis est vt ↄtinuis stimulis agit3 mē
tem ↄtēplatoris ad cōprehēdendū dilectū.
donec tādē dicat. Inueni quē diligit aīa
mea. Et dicit Ber. Quis te nō teneat domi
ne Jhu q̄ tenentē te spe fortificas. ꝑfectōne
decoras. ꝑseuerātia cōducis. remuneratiōe
ꝑducis. Ego aūt nō dimittā te nisi benedi/
xeris mihi ⁊ nūq̄3 dimittā te. quia nō bn̄di/
cis nisi tenentē te. J. hūc grad. i videt habuis
se apostol9 cū dixit Roma. viij. Quis separa
bit nos a charitate xp̄i ⁊c̄. Quint9 gradus
amoris gratuiti est amor insupabilis. et hic
est xp̄i martyꝝ ⁊ aduersitatib9 nō cedentiu3.
q̄ est tāte fortitudinis. vt in libro de morib9
eccl'ie dicat Aug9. Nihil tā duꝝ atq3 ferreu3
qd nō igne amoris vincat. Et Hieronym9
in quodā s'mone dicit. Nihil amātib9 durū
est. null9 labor difficilis. Sequit. Amem9 ⁊
nos xp̄m ⁊ facile videbit esse omne difficile.
Ratio hui9 est. qꝛ sicut dicit Augustin9 d san
cta viduitate. Nullo mō onerosi sunt amo/
res amantiū. s3 ipi delectāt. sicut venantiu3
aucupantiū ⁊ piscantiū labores. In eo eīm
qd amat aut nō laborat. aut labor amatur.
Amor aūt reddit min9 sensibilē3. ait Augu.
Sextus grad9 amoris gratuiti est amor
insatiabilis. Et hic est iugiter desiderātiu3.
⁊ solitarioꝝ. Hic grad9 tāte fortitudinis est
vt nihil sibi sufficiat p̄ter vnū solū qd amat.
⁊ ad ipm semꝑ ampli9 in hac vita sitit ⁊ desi/
derat. Ratio hui9 est. qꝛ sicut dicit Rich. lib.
de charitate. Charitas ista semꝑ inuenit qd
adhuc ↄcupiscere potest. qꝛ quicq̄d agit desi
deriū ardētis aīe nō satiat. sitit ⁊ bibit. bi/
bendo sitim nō extinguit. s3 quo ampli9 bi/
bit. eo ampli9 sitit. Auida eīm imo ⁊ insatia/
bilis aīe sitis vel esuries nō sedat sed irri/
tatur. Sequit. Quid q̄so amore scelestius.
molesti9. acerbi9. cū sitim suā nec resistendo
tēperare nec inebriando possit extinguere.
Hec ille. Ecce q̄ iste grad9 amoris iā se extē
dit ad violentia3 quandā amātis vt clamet
cū psalmista. Sitiuit aīa mea ad deū fontē
viuū. Unde Cañ. idē dicit. Istis sex gradi/
bus decursis. sequit amor inducēs languo
rem. q̄ est grad9 amoris violēti. Et ideo nūc
de illo dicendū est.

Articulus secūdus.

E gradib9 igit amoris violenti lo/
d quēs Richard9 in tractatu de cha/
ritate dicit sic. Uis magna dilectio/
nis. magna virt9 charitatis. multi grad9 in
ea. ⁊ in illis magna differētia. ⁊ quis eos di/
stinguere vl' saltē dinumerare sufficit. Et di
numeratis aliquib9 gradib9 idē dicit. Su/
pra tn̄ oēs grad9 dilectionis est amor iste
ardens ⁊ feruēs q̄ cor necessitat ⁊ medulli/
tus trāsfigit vt veraciter dicat. Uulnerata
charitate ego sum. Et sequit. Cogitem9 er/
go que sit supeminētia caritatis xp̄i. que di/
lectionē parentū vincit. amorē ꝓlis superat.
affectū carnis trāscendit vel extinguit. insu/
per ⁊ animā suā in odiū vertit. O violentia
dilectōis. O violētia charitatis xp̄i. O excel
lentia ⁊ supeminētia charitatis xp̄i. Hic est
de quo loqui volum9 de vehemētia charita
tis. d supeminētia ꝑfecte enumeratiōis ascē
dendo ad opa violēte charitatis. ⁊ inuenio
q̄ charitas vulnerat. charitas ligat. chari/
tas languidū facit. charitas defectū inducit
Quid hoꝝ nō violentū. qd hoꝝ nō validū.
Hec oīa Rich. Et post hoc ꝓsequit dicēs.
Prim9 igit gradus violenti amoris est.

quando mens desiderio suo resistere nō po
test qn vulneret. Nōne tibi corde pcussus vi
detur quādo ille igne⁹ amoris acule⁹ men/
tem hois medullit⁹ penetrat. affectūq3 trās
uerberat. intm vt desideriū suue estū cohibe
re animo nō valeat. desiderio ardet. affectu
estuat. anhelat. pfunde ingemiscēs. ꝛ lōga su
spiria trahens vt dicat. vulnerata charitate
ego sum. Sed nota q amor violent⁹ nō so
lum vulnerat amatrices aias. sed etiā cele
stes substātias imo etiā ipm fontē amoris
deū vulnerat. Unde vercellen. exponēs illō
Cant. Filij matris mee pugnauerūt cōtra
me. dicit. Filij sunt substātie supne ciuitatis.
ex qua ipa assidue spūalia pcipit alimenta.
pugnauerūt cōtra me. pugnātes corporali/
ter spiculis acutis mutuo se feriūt ꝛ pūgunt
sic mētes cōtēplatiue spiculatōes volatiles
feruētia desideria. subtilia ꝛ acute penetra/
tiua immitūt. Primo quidē in panimp hos
prorsus eisdē ptransitus in spōsum dirigūt
sagittas acutas volatiles. violētis scz amoris.
vt dicat. Uulnerasti cor meū soror mea spō
sa. Cant. q. Et sequit. Ex quo a diebꝫ Iohā
nis regnū celoꝝ vim patit. Math. xi. ex tūc
eñ regnū celoꝝ quasi violenter rapit ab his
qui stimulo violēti amoris agunt. Mētes
eñ celestes ad similitudinē pugnantiū his
spiculationibꝫ ꝛ desiderijs occurrētes lumi/
nib⁹ feruidis ꝛ penetratiuis illos pfundūt.
ꝛ ad sui ipaꝝ excessum quasi ad quandā spi
ritualē mortē puocant quā eligūt ossa Iob
vij. vt viuāt vita sponsi. Hec vercellen. De
signo hui⁹ amoris Rich. vbi supra dicit sic.
Hec tibi aīme vulnerate certa sunt signa. ge
mitus ꝛ suspiria. vult⁹ pallens atq3 tabescēs
que oīa operat amor vehemēs. Sz post
subiūgit vtilitates isti⁹ gradus dicens. In
pmo isto gradu spirit⁹ iste intrat super mel
dulcis ad aiam. ꝛ inebriat eā intm̄ vt habe/
re dicat mel ꝛ lac sub lingua sua. Et parū p⁹
dicit sic. Hic est ille cibꝫ celestis qui egrediē/
tes de egypto solet reficere. ꝛ p solitudinem
ducere ꝛ pascere. Hoc est illud māna abscō/
ditū qd nemo scit nisi qui accipit. nō per do
ctrinā sed p expientiā. Et hic est ille dulcor
suauitatis spūalis. ꝛ tenera suauitas que so/
let lactare ꝛ alere ꝛ ad maturitatē paulatim
pducere. Et infra. hoc ergo ꝑmo p dilecti/
onis gradū agit vt dū mens sepe visitat. se/
pe reficit. sepe inebriat. quādoq3 ad maiora
audiēda puocatur. ꝛ ad secundū gradū cha
ritatis disponit. Hec ille. Secundū gra
dum amoris violēti inqt Richard⁹ diximus
illū qui ligat. sicut primū diximus. qui vulne/
rat. Nōne inqt sine oīm cōtradictione aim⁹
ligat⁹ est quādo omnium obliuiscit. vt aliud
meditari nō possit. quia qcquid agat. qcqd
dicat semp hoc mēte reuoluit. phennitq3 me
moria retinet. hoc dormiēs somniat. hoc vi
gilans oīa hora tractat. Unde facile est p/
pendere vt arbitror quomō hic grad⁹ prio/
rem gradū trāscēdit. qui mentē hominis nec
ad horā quietā esse pmittit. Sequit. Recte
itaq3 dictū est q prior grad⁹ sit qui vulnerat
secund⁹ sit ille qui ligat. licet ergo ligare mi/
nus sit quandoq3 q3 vulnerari. tamē maior
violētia videt esse si postq3 aliquis percussus
deijcit. deiect⁹ deprehēdit. dephensus abdu
citur. abduct⁹ incarcerat. incarcerat⁹ cathe
natur atq3 ligat. ꝛ iam oīno captiu⁹ tenet.
Quid hoꝝ queso mai⁹ ꝛ violentius. Ille liber
est. iste autē a loco in quo detinet recedere n̄
potest. Sic vtiq3 qui a secūdo gradu violē/
te charitatis absorpt⁹ est quicqd agat. quo/
cunq3 se vertat ab illa vna ꝛ intima sollicitu/
dinis sue cura auelli nō potest. quia ligatus
est. Hec ille. Sed que sūt vincula quibꝫ spi/
ritus siue anim⁹ sic ligari potest. Respondz
idē dicēs. Si vultis audire de charitate li/
gante pphetā Osee. xi. dicit. In funicul adā
trahā eos in vinculis charitatis. Sz quid
sunt isti funiculi adā primi parētis nostri. ni/
si munera dei. In magna eñ gloria creat⁹
fuit. Quid igit sunt illa charitatis vincula.
nisi dei beneficia bona nature. bona gratie
ꝛ bona glorie. His eñ beneficētie vinculis
debitores obnoxios nos fecit quia naturā
cōdidit. gratiam cōtulit. ꝛ gloriā repromisit.
Ecce funicul⁹ triplex. Funicul⁹ autē triplex
difficile rumpit. Seneca dicit. Qui benefi/
cium accipit. libertatē vendidit. Sequitur.
Adiecit aūt dñs adhuc noua vincula chari
tatis que manu valida multiplicat sup nos
vt nos sibi arti⁹ astringat que enumerari n̄
possunt. Hec ille. Cū his cōcordat vercell.
qui exponēs eandē auctoritatē dicit sic. In
funiculis adā trahā eos. id est. in vincul ca/
ritatis. Ipse siquidē deus mentē mouet i se
suo amore. adducitq3 suis pticipationibꝫ. q
bus solū cognoscit. Quāte autē ille sint qs
nouit. Richard⁹ igit quasi cōcludēdo dicit.
Sicut in pori gradu degustata suauitas sa
ciat animū. trāsfigitq3 affectū. sic i ð secūdo

gradu inspecta charitas cogitationez ligat. vt illi⁹ obliuisci vel aliud cogitare nõ possit Uincula illi⁹ alligatura salutis. Eccli. vj.

Ad tertiũ itaqȝ gradũ violẽti amoꝛis ascẽ/dit. quãdo omnẽ aliũ amoꝛẽ excludit qñ ni/hil preter vnũ vel nisi ꝓpter vnũ diligit. Se/quitur. In hoc itaqȝ tertio gradu violente charitatis nihil omnino satisfacere potest ꝑ ter vnũ. sicut ꝛ nihil sape potest nisi propter vnũ. vnũ amat. vnũ diligit. vnũ sitit. vnũ cõ/cupiscit. ad vnũ anhelat. in vnum suspirat. ꝛ vno inardescit. in vno requiescit. vnũ solũ est in quo reficit. vnũ solũ ex quo satiat. nil dul/cescat. nil sapit. nisi hoc vno cõdiat. Sequit. Quicqd vltro se offerat. quicqd spõte occur/rat. cito reijcit. cito ꝯculcat qd suo affectui ñ militat. vel ei⁹ desiderio nõ deseruiat. Sed quis hui⁹ affect⁹ tyrannidẽ digne describat quoniã oĩe desideriũ expellit. oĩe studiũ excludit. oĩe exercitiũ violẽter opprimit qd sue cõcupiscẽtie deseruire nõ cõspicit. Quic/quid agat. qcquid fiat. quicqd cogitet. inuti/le imo intolerabile videt nisi in vnũ sui desi/derij finẽ cõcurrat. Cũ aũt frui potest eo qd diligit oĩa pariter se habere credit. sine illo aũt horrẽt oĩa. corpe deficit. corde tabescit ac languescit. cõsiliũ hõ accipit. ratiõi nõ ac/quiescit. nullã ꝯsolationẽ admittit. sȝ clamat cũ sponsa. Nũciate dilecto quia amoꝛe lan/gueo. Cañ. ij. ibi ait glosa. Pre amoꝛis ma/gnitudie oĩa tẽpoꝛalia sunt mihi fastidio. Sequitur. Terti⁹ itaqȝ grad⁹ est amoꝛis quãdo mẽs rapit in deũ luminis abyssum. ita vt human⁹ anim⁹ in hoc statu omniũ ex/terioꝝ oblit⁹ penit⁹ nesciat seipm. tot⁹qȝ trã/seat in deũ suũ. In hoc itaqȝ gradu cõpescit plene carnaliũ desiderioꝝ turba. Et fit in ce/lo silentiũ qsi dimidia hoꝛa. In hoc nãqȝ g/du dũ mens a seipsa alienat. dũ in illud diui/nũ secretariũ rapit. dũ ab illo diuini amoꝛis incẽdio circũdat. intime penetrat ꝛ inflãma/tur. seipam penit⁹ exurit. ꝛ diuinũ quendaȝ affectũ induit. ꝛ inspecte pulcritudini ꝯfigu/rata tota in aliã gloriaȝ trãsit. In hoc statu aĩa in illũ quẽ diligit liquescit ꝛ in seipã to/ta languescit. vt dicat. Fulcite me floribꝫ. sti/pate me malis. qꝛ amoꝛe langueo. Hec ille.

Sed nota ꝙ triplex est languoꝛ. Prim⁹ est defect⁹ corpis ex intẽsione feruoꝛis. amo/ris. vel charitatis. Unde glosa dicit sic. Iaȝ aĩa a supradictis cõfoꝛtata ita in amoꝛe dei ardet vt ꝑ nimio ardoꝛe languoꝛ carnis im/mineat. Crescẽte eñ virtute mẽtis. decrescit foꝛtitudo coꝛpis. ait glo. sup illd Geñ. xxxij. Angel⁹ dñi tetigit neruũ ꝛc. Itẽ est alius languoꝛ charitatis respectu tempaliũ. Un/de glosa ibidẽ. Qñto inquit ad amoꝛẽ spõsi se accẽdit mens. tãto ab amoꝛe tẽpoꝛaliũ lã/guescit. Itẽ est ali⁹ languoꝛ respectu tri/bulationũ. Habet eĩ amoꝛ plagas suas fm Augu. que quãdoqȝ amarissime infligũtur. De his tribꝫ dicit Origenes sic. O si sic lan/guescat seru⁹ christi in spe eterne visiõis. vt caro pressa nõ lasciuiat. mũdus fallax nõ in/uoluat. tribulatio vtilis eos custodiat. cum quo suis in tribulatiõibꝫ est ipe de⁹. ꝑs. Cuȝ ipo sum in tribulatiõe ꝛc. Et Richard⁹ con/cludẽs i fine dicit sic. Prim⁹ gradus affectũ sauciat. ꝛ sic secũdus sauciatũ ligat. sic terti⁹ actionẽ implicat vt anim⁹ circa aliqua occu/pari nõ possit nisi quo eã voluntatis diuine nutus trahit vł impellit. Et sic qui ad hũc tertiũ gradũ amoꝛis ꝑfecerũt. nil iã ꝓpa volũtate agũt. nihil omino suo arbitrio re/linquũt. sed diuine dispẽsationi oĩa cõmit/tunt. Hec ille. Sed hic caute intelligas. vt nõ coopatiõem totaliter excludas creature Unde Rich. idẽ addit dicẽs. Sicut artifex li/quefactis metallis foꝛmã quãcũqȝ voluerit imprimit. sic aĩa in illo statu ad omnẽ di/uine volũtatis nutũ se facile applicat. imo spõtaneo quodã desiderio ad oĩe ei⁹ arbi/triũ seipam accõmodat. ꝛ iuxta diuini bene/placiti modũ omnẽ volũtatẽ suã informat. vt obediat cũ christo vsqȝ ad moꝛteȝ. Huic eñ exẽplari quilibet se debet cõfoꝛmare qui vult summe charitatis gradũ attingere.

Quart⁹ grad⁹ violẽte charitatis est vt ait Richard⁹ ibidẽ. quãdo estuãtis animi desi/derio iã omino nihil satisfacere potest. ꝛ ideo ad defectũ ducit. Sequit. Quis hui⁹ supre/mi grad⁹ violentiã digne pensare sufficiat. quid queso coꝛ hominis ꝓfundi⁹ penetrat. ve/hementi⁹ exagitat. cũ sitim suã nec resistẽdo tempare. nec inebriando extinguere possit. In hoc quarto gradu est amoꝛ insupabilis quia aliũ affectui etiã maioꝛi nõ cedit. Inse/parabilis est qꝛ a memoꝛia nunqȝ recedit. singularis est. quia sociũ nõ recipit. insatia/bilis est. quia ei satisfieri nõ poterit. Sequi/tur. Quãta est excellẽtia ipi⁹ amoꝛis q oẽm aliũ affectũ excedit. Quãta queso vehemen/tia que mentẽ quiescere nõ sinit. quãto obse/cro violẽtia charitatis q omnẽ aliũ affectuȝ

violenter expellit quanta sufficientia cui omnino nihil sufficit. O excellentia amoris. O violentia dilectionis. O charitatis vehementia. O emulationis supereminentia. Et infra dicit. In primo gradu aque multe non potuerunt extinguere charitatem. In secundo gradu anima ponit dilectum suum super cor suum sicut signaculum, eo quod illum omnino obliuisci non potest. In tertio gradu si dederit homo omnem substantiam suam pro dilectione. quasi nihil despiciet eam. eo quod in re alia delectari non possit. In quarto gradu fortis est vt mors dilectio. et dura vt infernus emulatio. eo quod ei sit dulce quicquid pro deo facere vel sustinere possit. Hic enim omnem alium affectum expellit et vincit. Si enim ad aliquid affectum habemus quod propter deum non diligimus. profecto adulterinus affectus est. qui summe charitati constantiam frangit. viresque eius minuit in quantum ad alienam animam trahit vel impellit. Sequitur. In primo igitur gradu diligitur deus ex corde. In secundo ex toto corde. In tertio ex tota anima. In quarto autem ex tota virtute. Et infra dicit secundum aliquem modum anima in hoc gradu efficitur immortalis et impassibilis. Immortalis. quia a vita separari non potest. Certus sum inquit apostolus. quod neque mors neque vita neque aliqua creatura etc. Nonne impassibilis secundum aliquem modum videtur que illa damna non sentit. que in omni iniuria hilarescit. et quicquid infertur ei ad penam. totum presumit ad gloriam. vt cum apostolo dicat. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis etc. Et apostoli ibant gaudentes etc. Nonne hic gradus amoris violenti videtur animum hominis quasi in amentiam vel in sanctam insaniam vertere dum non sinit eam in emulatione modum vel mensuram tenere. Nonne summe amentie videtur esse veram vitam repellere. summam sapientiam redarguere. omnipotentie resistere. Nonne vitam repulit qui pro fratribus a christo separari cupit. sicut ille qui dixit. Aut dimitte illis hanc noxam. aut dele me de libro in quo me scripsisti. Nonne sapientiam arguere voluit vel docere qui ad deum loquitur dicens. Absit a te domine vt rem hanc facias et occidas iustum cum impio. fiatque iustus sicut impius. Non est hoc tuum facere. Nonne omnipotentie resistere temptat quia iram eius mitigare homo presumpsit atque preualuit. quando dominus sententiam mutauit. Ecce in quantam presumptionis audaciam consummatio charitatis solet mentem hominis erigere. Hec omnia Rich. propositere tum.

Articulus tertius

D E gradibus autem seraphici amoris nunc dicendum est. Non quod nos similes actus amoris exercere in hac vita possimus. sed quod nos studeamus aliqualiter imitari eos inquantum possumus in diuino amore. Primo igitur videamus de amore angelorum in communi. De quo sciendum est. quod sicut Dyonisius dicit. v. angelice hierarchie secundum translationem vercellensem. Amorem diuinum angelorum intelligere oportet immaterialiter. qui est supra mentem et desiderium indeclinabile in aliud. et irremissibile a proprio feruore contemplationis diuine. et per excessum omnis substantie in solos sponsi amplexus tendentis. et nulla anxietate afflicte vt accidit in desideriis carnalium voluptatum. quarum appetitus plenus est anxietate. et infra desiderium non volens coerceri vel remitti propter sui fortitudinem. ad id quod appetit. et inconuertibilitatem ad id quod nulla actione valet intercidere. propter hoc quod pure deum et simpliciter desiderant. et nihil est quod possit eos ab eius amore reuocare vel retardare. Et quia semper deus est vniformis et equaliter bonus et pulcer. et quia ipse habet in se simplicissime omnem speciem desiderabilem vt sapientiam. bonitatem. pulcritudinem. eternitatem. omnipotentiam. etc. et secundum omnia est totus desiderabilis. Can. v. Ideo trahit plenarie intime irreuocabiliter in se omnium suorum omnia desiderabilia comprehensorum. Hec ille. Et cum hoc concordat ille Linconiensis commentator ibidem dicit sic. Angeli ex rationis abundantia scientes illud quod appetunt esse desiderabile. et vere et vehementissime et totis viribus desiderandum et amandum amore puro. et non in aliud tendente. Illud intendunt ita fortiter et tam inauertibiliter. quod illa tentio a nulla potentia intercidi potest vel impediri. et est ipse amor tentio et progressio ad aliud. et amplexus illius adepti. nec aliqua ratione aut modo aliquo retinetur aut remittitur eorum tentio in illud aut progressus aut illud adeptum amoris amplexu deseritur. Hec ille. Ex his apparet quantum amor angelorum excedit amorem nostrum. saltem quantum ad actum et operationem. Non inueni in scriptura sacra gradus amoris angelici distincte traditos nisi seraphin. De quorum amore Dyonisius. ca. vii. angelice hierarchie loquens ponit quinque gradus vel magis quinque proprietates dicens. Congruum est vt in supremis substantiis ordinet prima hierarchia que super ceteras exaltatur. et at

ca deū immediate collocat. ad quam tanq̄ꝫ deo proximā principali⁹ deferunt. primo di influitiōes ꝛ pfectiones. Et illi⁹ hierarchie ordo pmus seraphin. id est. calefaciētes ꝛ incendentes interprant. Sequit. Interpretatio autē isti⁹ nomis seraphin incendētes vl calefacientes iuxta naturales proprietates ignis qui incēdit ꝛ calefacit. nobis significat eternā mobilitatē substantiaꝝ illius ordis circa diuina. ꝛ incensibilitatē ꝛ caliditatem ꝛ acutū ꝛ supferuidū. Alia translatio habet. ꝛ excedentē feruorē sempiterne motiōis eorū in deū que attentissima est ꝛ irremissibilis. ꝛ in aliud desiderabile nunq̄ꝫ declinās Hec verba occultissima sunt. ideo linconien. cōmentator exponēs ea dicit sic. Ad hos deiformes habitus tā excelsos ꝛ a nostra infirmitate longinquos. ꝛ visui nostro tā abscondiros exponēdos oīno minores sumus. Uerisimile est em̄ hoc esse de archanis verbis que paul⁹ in raptu suo audiuit que homini nō licet loqui. Hec tamē Dyonisio q̄si specialissimo discipulo ꝛ celesti eius pciui locutus est. que iste vt existimo nō omnibus cōmuniter sed puritate intelligētie ꝛ diuinis illuminationib⁹ ꝛ gratia priuilegiatis. ac p hoc super hoīem eleuatis decreuit cōmunicare. de quoꝝ numero ego nō sum. tamē cōmunicabo ea inquantū possum. Hec ille. Similiter cōmētator Hugo ostēdit subtilitatē istoꝝ verboꝝ. ꝛ dicit sic. Si quod sentio dicam. primū hoc fateor qꝛ verba audiui aut nō homini dicta aut nō dicta ab homine. Nam p hominē ea dici tam magnuꝫ mihi videt vt nihil ampli⁹ homini dari possit. Et quia forte verba illa ab istis nata sūt qui audiri potuerūt. dici nō debuerūt. Nā ille qui hoc dicebat vsq̄ ad tertiū celū peruenerat ꝛ intrauerat in padisum dei. ibiq̄ verba audierat. de verbo quedā secreta oīno ꝛ pxima silentio vsq̄ ad que auris humana non cōtingeret que nemo audiret. nemo sciret. Intus em̄ audiebant ibiq̄ dicebantur ꝛ nō poterāt exire foras vbi erat homo. ꝑpterea ab eo qui int⁹ erat ꝛ valde int⁹ introrsus audiri potuerūt. sed his qui foris erant dici non debuerūt. ne tamē qui foris erant derelinquātur si ab eo qui intus erat nō vocarent. nata sunt verba de verbis sicut de ꝟbo nata fuerāt. de verbis que intus seruari debuerūt. verba que foris proferri debuerant. de īmmēsis magna. de occultis obscura. de impenetrabilib⁹ profunda. que ꝛ nobis audita sunt tanq̄ꝫ tonitrua. vtrū intellecta nescio. Et addit ibidē. Si hec nō gustātur. nō amātur. ꝛ si nō intelligunt vane audiunt. In amore autē fit gustus. id est. experiencia que est magistra intelligētie ꝛ nostra cōsummatio. Hec ille. Igit qui volunt hoc pfecte intelligere pmo experiant. Narrata aūt difficultate istoꝝ verboꝝ. pdictoruꝫ doctoꝝ expositiōem videam⁹ vtroꝝq̄ꝫ Prima igit ꝓprietas seraphici amoris siue sup͂mus grad⁹ fm Dyonisiū est semp mobile. De quo lincon. ꝛ cōmētator Hugo ꝯcorditer dicūt. Q auctor volēs ostēdere ꝓprietates amoris q̄ feruēt seraphin. sic ea significauit p ignē. sic eoꝝ deiformes habit⁹ signat p ignis ꝓprie tes. Ignis nāq̄ ꝓprietates sūt. sempiterna nō interrupta mobilitas. caliditas. acumen penetratiuū ꝛ velocitatis acutum ꝛ supferuidū. quia in termino calidū sibi eoꝝ que cōtingit est assimilatiuū. Et infra sequit. Eadē ignis ꝓprietas que dr motio amoris. vt estimo signat actionē ꝛ amationē nō interruptā nec finitā quiete vl pausatione ab agēdo Que em̄ pōt esse alia amoris motio nisi eius actualis amatio que nō in illis celestib⁹ substātijs sicut in nobis q̄n q̄ꝫ quiescit ꝛ finit. sed sempiterne agit existēs intenta vt nō desistat q̄n q̄ꝫ ab agēdi motiōe ac p hanc intētionē irremissibilis ab amandi intensiōe ꝛ indeclinabilis ꝛ inflexibil ab amando ordinate amatū. ꝛ indeclinabile ad aliq̄d aliud inordinate amanduꝫ. Sequit. Hmōi ḡ sp motione pdicto modo attēta. et p h irremissibil'is ꝛ indeclinabil' sp mobilis circa diuīa. pmo docet manifestatiue cognominatoꝫ seraphin. Hugo cōmētator addit hic. d. ꝙ motio dilectōis q̄ ad supiora ē intēta. itima ꝛ inflexibil' dr. put autē fit ad obiecta. i. inferiora reductiue ꝛ actiue exēplatiuū noiat. mot⁹ em̄ ille q̄ in supiori ē exēplatio. in inferiori ē opatio. ꝛ ad supiora tēdit vt in eis requiescat. ad inferiora tēdit vt ea ad se reducat. sursum charitas mouet vt illic maneat. deorsū vt redeat. Preterea motio caritatꝭ i supiorib⁹ q̄dē ad inferiores reductiua ꝛ actiua dr. reductiua i eo ꝙ illos ad creatorē suū eodē igne caritatꝭ succēdēs cōuertit. Actiua ꝟo i eo ꝙ illos accepta claritate illustratos ad illi⁹ volūtatē ꝯponit. Propt q̄d itaq̄ dilectō illoꝝ exēplatiua fctā ē inferioꝝ ad supiora occasio tentendi. ꝛ fm superiora

incendēdi tanq̄ recalificās ista scʒ inferiora
z resuscitans in ꝯsimilē caliditatē vt semꝑ ar
deant. sed nō equalit᷑. Mobile igit᷑ amoris
est vt nō torpescat dilectio nostra neq̄ tepe/
scat. Hec Hugo ibidē. Secūda ꝓprietas
vel grad⁹ seraphici amoris est incessabile z
infinibile. Et hec ꝓprietas amoris differt a
ꝑma. Et cōmētator lincoñ. reddit rōem dif
ferētie dicēs. Sic hec ꝑticula. semꝑ mobile
tollit interruptiōʒ motiōis in amatiōe. sic h̄
adiuncta incessabile vel infinibile tollit ter/
minationē duratōis. Vel forte inq̇t lincoñ
ꝑ hoc q̄ dic̄ auctor incessabile vel infinibile.
intēdit exꝑmere hāc ꝓprietatē amoris ad sili
tudinē ꝓprietatis ignis. videlicet q̄ sicut ignis
nō habʒ terminū in agēdo dū inuenit aptā
materiā i quā possit trāsire. Sic amor z ei⁹
actio nō habēt terminū in agēdo dū inueni/
unt materiā aptā in quā ꝑit trāsire. de⁹ aūt
infinit⁹ est. q: infinite potētie. sapie. bonitat᷑
iusticie. z mie ⁊c̄. De ipo igit᷑ dictus amor in
ipm trāsiens sꝑ inuenit aptā materiā i quaʒ
naturalit᷑ apt⁹ nat⁹ est trāsire. z ignis qui est
amor apt⁹ nat⁹ accēdi. Sequit᷑. Amor igit᷑
z amoris motio in diuia. terminū nō habet
in agēdo. Signat᷑ igit᷑ ꝑ mobile sꝑ sempiter
nitas ꝑuans interruptiōʒ. z duratōis inter
minationē ꝑ incessabile vo z infinibile amo
ris z amatiois signat᷑ augmētabilitas ꝑ als
terminū augmētatiōis seu intēsionis z ma/
gnitudinis. Vn̄ ver⁹ z ꝯsuet⁹ sermo quo dr
Mod⁹ amādi deū est q̄ sit sine mō z mēsu/
ra. Secūdo idē declarat dicens. Sic sabilia
sunt infinita. sal̄tē ex infinitate speciez nūeo
rum z figuraz. z his ꝑ se accidētibꝫ. z intelle
ctus naturaliter amat oīa scibilia scire ⁊c̄.
Tertio idē declarat ꝑ relegionē amor᷑ sup
omnē suū actū respectu oim̄ ꝗturū. Aduer
tendū est q̄ ꝑ ꝑdicta duo noīa. s. ꝑ mobile et
incessabile seu infinibile ex vi sermonis nō si/
gnat᷑ act⁹ sʒ ad ꝑfectos amoris act⁹ natural᷑
aptitudo. Hec oīa lincoñ. z ibidē addit di
cens. Motio igit᷑ illoz spirituū sūme diuini
tati appropinquātū incessabilis dr. z intēta
ꝑ intima z inflexibilis. q: a se ꝑ amoris desi/
deriū in deū tendēs z mobilis sꝑ est. z nūq̄
in se subsistit intēta vt in illū ꝑgat. z intima
vt ad exteriora nō declinat. inflexibilis vt ad
alia extra ipm z ꝓpter ipm non diuertat. mo/
bile ad inquisitionē excitat. incessabile ad ꝑ/
seuerantiā cōfirmat. Hec ille. Tertia ꝓ/
prietas siue gradus seraphici amoris est ca
lidum. De quo dicit Hugo in cōmento q̄ h̄
tertio loco ꝯueniēter ponit᷑. quia sicut mo/
bile ꝓcedit vt inquisitionē excitet. z incessa/
bile sequit᷑ vt ad ꝑseuerantiā cōfirmet. ita ca
lidum sequit᷑ vt sensum viuificet. z acutū se/
quitur vt ad apprehēdendū penetret. z vlti/
mo superferuidū sequit᷑ vt adhesionē z am/
plexū quietū manifestet. Require plura ibi
si vis. Lincolnieñ. aūt de calido loquēs di/
cit sic. Sicut ꝑma actio pōderosi vel leuis ē
inclinatio ad vniuersalē locū. sic actio ꝗtut᷑
seu potētie amatiue est inclinatiō ad natura
le amabile. Hec tñ actio nōdum multiplex
est amatio. sicut inclinatio pōderosi vel leuis
nondū actualis est motio ad locū naturalē
cū frequēter sit inclinatio ad quietē rei inclī
nantis altero ꝓhibēte actū motiōis. Hanc
igit᷑ inclinationē ꝗtutis amatiue puto signi
ficari ꝑ calidū. motionē aūt ad naturaliter
amabile amplexādū existimo significari per
acutū. Ideo sequit᷑. Ipāʒ aūt rei amate am
plexationē semꝑ intētionē seu cū illa adhesi/
onem. z in illā quietationē manifestari ꝑ su
perferuidū. Caliditas eīm naturaliter est i/
clinatiua subiecti in dilatationē z diffusiōeʒ
sui in omnē partē. Gaudiū aūt est animi dif
fusio. sed amor est res que ꝑ se z sola z sua est
gaudiosa z dilatabilis. Cū igit᷑ amor sit res
per se dilatatiōis z diffusiōis participatiua
Quapropter z inclinatio ad actū amor᷑ est
inclinatio ad actū dilatationis z diffusionis.
Unde cōueniēter hec inclinatio nomie ca/
lidi est expressa. Calor nāq̄ qui int⁹ est non
videt᷑ z mouet virtutē incendij latētis. sʒ qđ
mouet videt᷑. et ex eo q̄ videt᷑ intelligimus vim
magnā z violentā fortē caloris qui latet z nō
videtur. Calor iste sine tumultu z actiōe sen
sitiua ad amorē ingredit᷑. vt ingressus illius
sibi assimilet. z tandē potēter a seipo eijciat.
z tandē per calorē totus ignescat. De isto
gaudioso amore dicit richardus sic. Amor
est dulcedo saporis intimi. z quanto arden/
tius amat tanto suaui⁹ gustat. Et amor est
gaudiū spei. quia vbi amor ibi spes z vbi ē
spiritualis amor ibi est spirituale gaudium

Quarta ꝓprietas siue gradus seraphici
amoris est acutū. Quod exponēs cōmenta
tor dicit sic. Acutū significat quendā impe/
tum amoris. z vehementiā desiderij arden/
tis z penetrātis vt ibi sit vbi est ipm amatuʒ
cum ipo z in ipso. vt non solum ab ipso ca/
lidum sit, sed transeat acutum in ipsum.

Poterat eñ calidũ esse. ꝛ quasi de lõge cali/
dum fieri. vt hoc ꝛ esset satis amare absentē
ꝛ p̄sentē nõ videre. vel p̄sentissimũ possidere
Sed nõ erat iste amor ꝑfectus nisi acutuꝫ
faceret sibi foramē ꝛ trãsiret omĩa ꝛ penetra
ret donec ad dilectũ ꝑueniret. imo potius ĩ
dilectũ iret. Si eñ in dilectũ non vadis ad
huc foris amas. neqꝫ acutũ habes dilectio/
nis. ꝛ torpēs diuisus ea manēs extra ꝛ ali⁹
a dilecto. ꝛ vnũ nõ efficeris cũ ip̄o. Amor au
tem te vult vnũ facere cũ ip̄o. ꝛ ideo penetrat
omĩa ꝛ appropinquat q̄ntũ potest ad vnum
ip̄m. Unde ꝓpheta ait. Ubi erat impet⁹ spi/
ritus. illuc gradiebant̄. Impet⁹ acutuꝫ est.
Et infra dicit Acutũ nõ quiescit donec itret
ꝛ penetret ꝛ dicat. Tenui eũ nec dimittã do
nec introducã eũ in domũ matris mee. ꝛ in
cubiculũ genitricis mee. Sed tamē ip̄m ad
te introductũ. nõ quolibet modo. vt scꝫ sub
sistat extra apud te. vel ĩ partib⁹ tuis. siue an
te hostiũ dom⁹ tue. aut etiã solũmodo ĩ do/
mo tua. q2 hoc nõ esset signũ magne dilecti/
onis. nisi vsqꝫ ad thalamũ ꝑueniat ꝛ cubicu
lum ingrediat̄. ꝛ vsqꝫ ad interiora penetret ꝛ
in intimis requiescat. Ip̄e aũt ingredit̄ vt ꝛ
tu ingrediaris ad illũ. Hec ille. Linconieñ.
Illud verbũ exponit dicens sic. Acutũ dicit̄
tam qd̄ subtile ꝛ penetratiuũ est q̄ꝫ quod in
motiõe velox est. In hiatiõe autē tendente ĩ
rem amatã nihil velocius. Unde nihil acutu/
us. nihil subtili⁹ amore. aut penetrabilius.
q2 natura nõ quiescit donec naturaliter to/
tam amabilis penetrauerit virtutē ꝛ ꝓfun/
ditatē ꝛ totalitatē q̄ntũ potest. hoc igit̄ cõuẽi
mo significari ꝑ acutũ. Hec ille. Quinta ꝓ
prietas siue grad⁹ seraphici amoris est suꝑ/
feruidũ. Qd̄ linconieñ. exponit. Primo oñ/
dit quid sit feruidũ. ꝛ quid sit suꝑferuidum.
Dic̄ ergo sic. Feruere dicunt̄ q̄ impresso ca/
lore supra se sursum ferunt̄. ꝛ ꝓprio pondere
in se redeũt. huiusmodi suꝑ se leuatiões ꝛ in
se relapsus vicissitudinarie feruores dicunt̄
Sancti itaqꝫ viri q̄ erat serũt sancti spiritus
gratia. se offerũt in deũ. ꝛ ex ꝓprio põdere re
cidũt in se ab actuali supra se eleuatiõe. Hec
vicissitudinãtes cõgrue dici possunt spiritu
feruẽtes. ꝛ q̄ in hoc suꝑeminẽt. suꝑabundã/
ter suꝑferuidi dicunt̄. Sed orit̄ questio
si angeli quorũ amor defixus in deũ non te
pescit aut remittit̄. aut aliquo modo decli/
nat ab ip̄o quomõ dici possunt feruẽtes. ꝛ si
feruentes dici nõ possunt. quomodo super/
feruidi dicunt̄. Respõdꝫ linconieñ. q̄ potest
dici q̄ sicut dei cognitio in se est sicut mane.
ꝛ cognitio ei⁹ in creaturis est velut vespe. sic
amor in se est eleuatior. ꝛ amor ipsi⁹ in crea/
turis depressior. Et in hoc vtroqꝫ ipsi⁹ amo
re sese naturaliter ad inuicē cõsequente qua
si quedã vicissitudo feruor est sp̄ualis. cuius
suꝑeminẽtia est esse in termino possibilis si
bi intẽsionis. Uel forte (inquit Linconieñ)
posset dici q̄ amor q̄ deũ angeli amplexant̄
suꝑferuidus est. q̄ est intẽsus ad summũ. nõ
lentescit nec remittit̄. sed imobiliter p̄stat in
tentiõis sue summitatē. Si eñ vis caloris
sursuꝫ ferẽtis ꝑtes liquide ferũẽtis supra se
posset ea portare ꝛ sustinere in sua suꝑ se ele
uatione. ita vt neqꝫ caloris remissione. neqꝫ
ꝓprio pondere relaberent̄ ad inferi⁹. Liqui
dũ huiusmodi vsitato modo loquẽdi nõ di
ceret̄ feruere. sꝫ verissime diceret̄ suꝑferuere
cũ maioris virtutis esset id eleuare ꝛ quieta
re in sua eleuatiõe supra se q̄ꝫ id solũ eleuare
absqꝫ quietatiõe. ꝛ statim laberet̄ inferius.
Et sic patet cognominatio seraphin. Docꝫ
etiã hec ꝓprietas ill⁹ potentie amatiue pri/
mum actũ q̄ est inclinatio. ꝛ ꝯsequẽter secun
dũ actũ qui est motio animi ad naturaliter
amatũ intendēs ip̄m penetrare vt possibile
est. ꝛ deinceps docet tertiũ ꝛ vltimũ actũ isti
us potẽtie amatiue q̄ est cũ amato iam ade
pto adhesio ꝛ quietatio. Intellige tamē pri
oritatē ꝛ posterioritatē nature. non tēporis.
Hec ille. Hugo de co cõmẽtator exponẽs p̄/
dictũ verbũ. s. superferuidũ. d. Amonet nos
hec res ad magis cogitare de suꝑferuido q̄ꝫ
de calido ꝛ acuto. Hostis eñ quõ id qd̄ fer/
uet quadã caloris incẽdij sui violẽtia iacta/
tur extra se. tollit̄ supra se. ꝛ facit motiõꝫ ma/
gnam inuisibili estuatiõe. Qd̄ eñ ꝑus acutũ
fuit in dilectiõe. obsistẽtia omĩa penetrans.
suꝑferuidũ f. e. iam bulliẽs in seipso stare nõ
valens. Acutũ eñ amoris est cũ omĩa tran/
scendẽdo despicit. suꝑferuidũ autē cũ etiã se
ipsum cõtemnẽdo relinquit. Nã qui hoc so/
lum appetit qd̄ amat in ill⁹ cõparatiõe. etiã
seip̄m ꝯtemnit ꝛ despicit. Neqꝫ eñ vere hoc
solũ appeteret si vel semetip̄m cũ illo amarꝫ.
Non aũt hoc facere potest nisi magna ꝛ sin/
gularis dilectio. vt pre amore ill⁹ quod so/
lum diligit̄. ille etiã qui amat quodã modo
a semetip̄o despicit̄. Sic ergo miro modo
ꝑ dilectiõis ignē sustollit̄ qui etiã supra se ꝑ
vim amoris expellitur, vt exeat etiam a se,

Quomodo igit̃ feruet ꝛ quō bullit corde ꝗ
ꝑceptū amoris supni ignē dū in illū solum
qui sursum est appetendū fert̃ cogitatione et
desiderio extra se ꝓijcit̃. ꝛ supra se eleuat̃. nec
se cogitat dū illū solū amat. Et in fine ꝯclu/
dit dicens. Ecce diximꝰ mobile illiꝰ dilectio
nis incessabile ꝛ calidū ꝛ acutū ꝛ. superferui
dum. ꝛ intentū ꝛ intimū. ꝛ inflexibile ꝛ extem
platiuū ꝛ reductiuū. ꝛ actiuū. ꝛ recalificans.
ꝛ resuscitās. vt ex istoꝝ aliquali cogitatione
imitemur. vt possimꝰ in amando celestes
substantias.

Distinctio sexta

s Exto videndū est qualiter spūs no
ster ꝑ charitatiuā actionē intrinsecū
ꝛ eternū secretū dñi Jhū ingrediat̃.
Circa qđ notandū est. ꝙ amare deū est ac
cedere ad ipm. ꝛ intrare ꝛ gustare quoniā su
auis est dñs. Et hoc ondit Gregorius. xv.
moraliū dicēs sic. Supiora amare iam sur
sum est ire. dūq; magno dsiderio ad celestia.
animꝰ inhiat. miro modo hoc ipm qđ acci/
pere querit. hoc iā degustat. Et Gregoriꝰ su
per Ezech. dicit. Quantū quisq; amat. intim
ad ingressum regni appropinqt. Inquantū
vero ingredi negligit. intim recusat. Rō isto
rum est. qꝛ verꝰ amor siue charitas nullū pa
titur mediū inter se ꝛ obiectū qđ est deꝰ. sed.
vehemēter tēdit in ipm imediate. ꝛ ideo nū/
ꝙ quiescit donec omīa trāseat. ꝛ ad ipm ꝛ in
ipm veniat. vt Hugo sup. vij. angel' hierar.
dicit. Dilectio siue amor impetū sui ardētis
desiderij sequēs amato appropinquat qntū
potest. ꝛ eo amplꝰ sitiens intrare ipꝫ cupit.
ꝛ esse cū xpo. ꝛ tam ꝓpe vt si fieri potest h idē
ipm sit qđ ipm est. ideo sup omīa verius. ci/
tius. ꝑfectꝰ ꝑuenit̃ ad deū gressibꝫ affectio/
nū. nō gressibꝫ pedū. Unde Augustinꝰ i epi
stola ad Macedoniū dicit sic. Tāto nobis
meliꝰ est qnto magis ad illū imꝰ. quo nihil
meliꝰ est. Imꝰ autē nō ambulādo sed aman
do. quē tāto habebimꝰ ꝑsentiorē. qnto eūdē
amorē quo in eū tendimꝰ poterimꝰ habere
puriorē. Hec em̄ charitas vt dicit auctor de
spiritu ꝛ aīa. est via dei ad hoīes. ꝛ via ho/
minū ad deū. Per charitatē nāq; venit deꝰ
ad homīes. venit in homīes. Per charitatē
eligūt homīes deū. diligūt deū. ꝛ ad deū cur
runt. ꝛ ad deuꝫ ꝑueniūt. Sic familiaris est
deo charitas vt mansionē habere nolit vbi
charitas nō fuerit. Et ibidē dicit̃ sic. Anima
n. ꝗ quā dei pietas respicit. humilitas sub/
ijcit. penitētia ducit. iusticia deducit. obedi/
entia cōducit. ꝑseuerantia ꝑducit. deuotio i
troducit. puritas cōiungit. charitas vnit.
Sequitur. Habet aīma in se amorē quo sp
potest stare cū deo. Si igit̃ charitatē habe/
mus. ꝛ deū habemꝰ ꝛ in eo manemus. quia
deꝰ charitas est. De hac materia reqre plus
in hoc quarto itinere qsi ꝑ totū.

Distinctio septima

s Eptimo videndū est qualiter spiritꝰ
humanꝰ ad veniendū ꝑ iter charita
tiue affectionis ad intrinsecū ꝛ eter/
num secretū dñi ab ipo amicabiliter inuita
tur Cant. ij. dicēte. Surge propera amica
mea. colūba mea. formosa mea. et veni. Et
huiꝰ inuitatiōis allectiuū subiungit dicēs.
Ueni. quia iā est ambulantiū alleuiata agi/
litas. quia tempꝰ putatiōis aduenit. id est.
omniū supfluoꝝ ꝛ grauantiū depositio. Di
cit ergo. Amica mea. ꝓpter tuā vnitiuā ca/
ritatē. Charitas em̄ est fortissimū vinculū
amicicie. quia ipa est vinculū ꝑfectionis. sic
dicit apostolꝰ ad Col. iij. Imo fortis est vt
mors dilectio. Cañ. viij. Surge ꝓpter di
lecti tui attractiuā amabilitatē. Ego em̄ tra
ho te mouēdo sicut amatū ꝛ desideratum. ꝛ
traho te in vinculis adā ꝛ in funiculis cha/
ritatis. Osee. xj. id est. in vnitiuis attractio/
nibꝫ prime dilectiōis. ait Uercellen̄. O co/
lumba mea ꝓpter charitatis tue sinceritatē.
Charitas sincera est (ait Bernardꝰ in libro
de diligēdo deū) qua ꝓprii bonū eque dili
gimus vt nostrū. Nā qui mag' aut certe so/
lū diligit suū bonū. ꝯuincit̃ nō caste diligere
bonū qđ propter se diligit nō propter ipsuꝫ
homo s̄m ꝓpheā cōfitebitur tibi cū benefe
ceris ei. Propera ꝓpter charitatis tue ve/
locitatē. Nihil em̄ velocius est amore acuto
tendēte in rē amatā. ait lincoñ. sup. vij. ange.
hierar. cui etiā hora breuis lōga videt̃. vt. s.
O formosa mea ꝓpter charitat' tue pulcri/
formitatē. Cañ. vij. Q pulcra es ꝛ ꝙ decora
charissima i delitiis. ibidē dic Orige. Mira
bilis laus tua nō ex tuo sꝫ ex eo q diligit te.
Fide ei polles. spe nites. caritate luces. iusti
cia splēdes. fortitudīe rutilas. prudētia ful/
ges. tēperātia cādes. Ueni ꝑ iter charitatis
nō diuise. sꝫ integre. que sit ex toto corde. id
est. s̄m Augu. toto intellectu sine errore. ex
tota aīma. i. ex tota volūtate sine contradi/
ctione. ex tota mēte. i. memoria sine obliuiōe.
Si vnū illoꝝ deest. integre non venis Hu

suo autē inuitationis subiungit allectiuum.
dicēs.veni.quia tēpus putatiōis aduenit.i.
oīa aggrauātia ⁊ impediētia spiritū itine
rantē in itinere charitatis sunt amota.quia
charitas opit multitudinē peccatorū. nō q/
rit que sua sunt.⁊ alleuiātia itinerātes colla
ta sunt.scꝫ palmites omniū habituū ꝟtutū.
Vercellenſ exponēs hec verba dicit. In vi
te putanſ.id est.resecanſ sarmenta. que si in
vere manerēt.fructū multiplicē sed minꝰ no
bilem ꝓferrēt. Sic inquit in mēte sunt ꝟtu/
tes ⁊ morꝰ qui apti sunt in vita actiua fructi
ficare.sed illi fructꝰ minꝰ reputanſ respectu
fructuū vite cōtemplatiue. Luce.x. Maria
optimā partē elegit que ⁊c̄. Similiter intel
lectus speculatiuꝰ fructificat in diuinoꝝ co/
gnitione ꝑ creaturaꝝ inuestigationē.sed ille
fructꝰ minꝰ nobilis est. quia enigmaticꝰ est
respectu cognitiōis vnitiue. vt patet.vij.de
diuinis noībꝫ.vbi dicit Dyonisiꝰ. Est iterū
diuinissima cognitio dei qua ipē cognoscitꝰ
ꝑ ignorantiā.quādo scꝫ mens ab omnibꝫ i/
tellectualibꝫ ⁊ intelligibilibꝫ recedēs. ⁊ tan/
dem seipām excedēs vniſ radijs eterne sapi
entie inscrutabilis ꝓfunditatis. Et sequiſ.
Quotiēs ergo supītellectualiter exercemur
ad diuinū radiū.totiēs opus est vt resecemꝰ
intellectuales opatiōes.vt docet Dyonisius
pmo de mistica theologia.⁊ similiter creatu
rarū silitudines.vt innuiſ Exod.iij.vbi di/
ctū fuit Moysi. Solue calciamēta de pedi
bus. Pedes sunt intellectꝰ ⁊ affectus. qbus
spiritꝰ noster eternū deū accedit.vt supra di
ctum est. Qui pedes mūdandi sunt ab omi
bus pellibꝫ.i.creaturaꝝ similitudinibꝫ.quos
sponsa dicit se lauisse Cañ.v.vbi dicit ꝟcel/
lenſ. Pedes meos id est affectū ⁊ intellectū
quibꝫ carpsi itinera charitatis laui ⁊ purga
ui vel purificaui.quō iterū inquinabo illos
vmbris ⁊ imaginibꝫ tempaliū. Cū etiā intel
lectuales opationes ⁊ forme in hoc loco.id
est supintellectuali exercitio reputentur vm
bre ⁊ offendicula. Hec ille. Et hec sufficiāt
ꝓ quarto itinere charitatis

# Quintum igitur

q iter eternitatis ꝑ quod spiritus
noster venit ad intrinsecū secre/
tum ⁊ eternū manerium dñi Je/
su est eternoꝝ occulta reuelatio. Reuelatio/
nes autē eternorū sunt studiosissime cōside
rande ⁊ assidue ruminādē.quia sicut dic̄ ver
cellen̄.super Cātica.c.pmo. Assidua reuela/
tionū spiritualiū ruminatio prebet assiduū
cognitionū ⁊ exultationū mentꝭ incremētū
⁊ ex hoc excessum eternoꝝ ⁊ ingressū ꝫ occul
torum cōsequiſ. Sunt aūt ad maiorē huiꝰ
itineris cognitionē septē cōsideranda ꝑ or/
dinē Primo qualiter iter occulte reuelati
onis eternoꝝ iter charitatiue affectiōis seq̄
tur. Secūdo qualiter reuelatio eternoꝝ
occulta dicaſ.⁊ qualiter distinguaſ. Ter/
tio qualiter ꝑ sensibilē reuelationē eternoꝝ
admittaſ Quarto qualiter ꝑ intellectua/
lē reuelationē eternoꝝ spūs noster ad eter/
na introducaſ Quinto qualiter ꝑ supin/
tellectualē reuelationē eternoꝝ spūs noster
eternitati vniaſ Sexto qualiſ supintelle
ctualis reuelatio eternoꝝ a nobis acquira/
tur. Septimo qualiter ad iter occulte re
uelationis eternoꝝ spiritꝰ noster a domino
inuitatur.

## Distinctio prima

p Rimo igiſ videndū est qualiter iter
occulte reuelatōis eternoꝝ iter cha
ritatiue affectiōis sequaſ. De hoc pt
assignari ratio talis. Cū fm Augustinū.xiij
lib.ꝯfessi. Charitas siue amor sit pondus i/
clinās amātē ad amatū. ⁊ appropinq̄re facit
amato q̄ꝫtū pt.vt etiā trāsformet amantē in
amatū fm Dyoni. Q̄to ḡ ꝓpinquus ē amās
amato.tāto veriꝰ subtiliꝰ ⁊ ꝑfectiꝰ sibi ſuela/
tur amatū. Unde Hugo sup.vij.angel.hie/
rarchie dic̄. Cōstat vt q̄ ardentiꝰ dilıgūt.ꝓ/
fundiꝰ ꝯspiciūt. ⁊ subtiliꝰ discernūt. Et quia
magis ꝓfunde ꝑspiciūt.procul dubio eudētiꝰ
cognoscūt. Ergo rectissime q̄ꝫto eterna magꝭ
amāſ.tāto ꝑfectiꝰ cognoscūſ. Et sic ꝟificaſ
ꝟbū Rich.dicētꝭ li.iiij.de ꝯtem. Ex magni/
tudine dilectōis pēdet modꝰ diuie reuelati
onis. iō rōnabilit illud iter sequiſ ꝓcedens
iter ex q̄ pēdet modꝰ diuie reuelatōis.

## Distinctio secūda

s Ecūdo vidēdū est q̄liſ reuelatio et/
noꝝ dicaſ occulta.⁊ q̄liſ distinguaſ
De pmo notādū ꝙ reuelatio diuioꝝ dr̄ oc
culta qꝛ nō nisi ī occulto ꝑcipiſ. Siue eīm re
uelatio put ē occultoꝝ manifestatio ꝑ exteri
ores figuras fiat.siue ꝑ sacras scpturas. si/
ue ꝑ illuminatiōes inspiratas.siue ꝑ collo/
cutiones exteriꝰ expressas.semꝑ fit ī occulto
vt ostendit Hugo lib.iiij.de archa noe. vbi
dicit ꝙ in reuelatiōibꝫ necessaria est secreta
bitatio ⁊ mētꝭ collectio ⁊ vnio. Uñ dicit sic.

Scrutemur scripturas ⁊ inueniemus vix
aut nūq̄ deū fuisse locutū in multitudīe. sȝ
quotiēscūq̄ īnotescere voluit aliq̄d hoībus
nō gētibꝫ ⁊ populis. sȝ vel singulis vł admo
dū paucis ⁊ a cōmuni hominū frequētia se/
gregatꝫ. vel ꝑ nocturna silētia. Vñ in cāpis
⁊ solitudinibꝫ ⁊ mōtibꝫ ⁊ vallibꝫ se manifesta
uit. sicut locutꝰ est cū Noe. cū abraā. cū isaac.
cū iacob ⁊ moyse. samuele. dauid. ⁊ oībus ꝓ
phetis. Et seq̄t. Quid est ꝙ sꝑ loquit̄ ī secre
to deꝰ. nisi ꝙ nos ad secretū vocat. ⁊ ꝙ cum
paucis loquit̄ nisi ꝙ nos colligat siue vniat
Et dīc ibidē sic. Silis rō est q̄re deꝰ obscu/
re loquit̄ in scripturꝫ nisi ꝙ ꝟitas malis ab/
scondat̄ ⁊ bonis reuelet̄. Sīlr̄ dīc deꝰ ī euā
gelio. ne margarite pedibꝫ porcoꝝ ꝯculcent̄
Sīlr̄ dīc Dyoni in mystica theolo. loquēs
ad Thimoteū. Ex his patere pt scōm scȝ ꝙ
reuelatiōes distinguāt̄. Nō eñ oēs equa/
liter a sensibilibꝫ abstrahūt̄. nec equaliter in
intellectu exercitāt̄. nec eq̄liter supintellectu
aliter sursum extēdunt̄. iō necesse fuit vt qui
busdā fierēt reuelatōes sensibilr̄. quibusdā
intellectualr̄. ⁊ quibusdā supintellectualr̄.
q̄s reuelatiōes legimꝰ Moysi factas Exo.
iij. qñ exiuerat egyptū tpalē ad interiora dese
ti vt illas nūciaret filijs isrł. de egypto exire
desiderātibꝫ. vt testabat̄ clamor eoꝝ ad dñꝫ
vt ꝑgerēt iter triū dieꝝ in solitudinē. q̄ pñt i/
telligi tres reuelatiōes. Prima reuelatio
sensibilr̄ ⁊ simplr̄ viuētibꝫ fit. egyptū hꝰ mun
di exire desiderātibꝫ. Vñ q̄busdā pr̄ibꝫ fie/
bant sensibiles reuelatōes. vt exēplificat Dy
onisiꝰ. c. j. angeł. hierar. sīc pastoribꝫ ⁊ quibus
dā alijs. Hec reuelatio ad intrādū ad et̄na
allicit. Secūda reuelatio est intellectualr̄
q̄ fit intellectualr̄ viuētibꝫ in filijs israel de
egypto hꝰ mūdi exeūtibꝫ. iā intellectualiter
ambulātibꝫ. Et h̄ reuelatio ad et̄na īntrodu
cit. vt. iiij. c. patebit. Tertia reuelatio ē su/
perintellectualr̄. Et hec tm̄ fit vnitꝫ mētibus
⁊ egressis de egypto. ⁊ in interioribꝫ deserti
exultātibꝫ. vt moysi. Et hec reuelatio et̄nita/
ti vnit. vt patebit infra caplo. v. Istas reue/
latiōes mens ꝑcipit q̄ in intimis ⁊ imis sta/
re ꝯsueuit. ait Rich. Et sic patet secundū. scȝ
qualiter reuelatio distinguat̄.

Distinctio tertia

Ertio vidēdū est de q̄libet istaꝝ re/
t uelationū. Et ꝓmo de sensibili. q̄lr̄
spūs noster ꝑ eā ad excessum et̄noꝝ
alliciat̄. De q̄ notandū est. ꝙ hec reuelatō
fit plebi simplr̄ viuēti. de egypto tpali iā exi/
re desiderāti ad terrā ꝓmisse eternitatis Et
hec reuelatio vt dīc Rich. sup Apoc. ca. j. scȝ
sensibilis fit dupliciter. Fit eñ qñq̄ ꝑ signa
sensibilia. vt qñ res videt̄ corꝑalibꝫ sensibus
extra absq̄ significatōe mystica. vt pharao/
ni ⁊ hmōi. q̄ nullū sensū spūalē vł mysticū i/
tellexerūt. Et sic nō fuit reuelatio facta illis
qꝛ vltra sensum nihil manifestatū fuit Est
⁊ alia reuelatio sensibilr̄ siue visio corꝑalis. q̄
fit sensibꝫ exterioribꝫ. vt qñ res vident̄ ī q̄bꝫ
latet significatio mystica. q̄lis facta fuit pa/
tribꝫ veterꝫ legꝫ ⁊ noue. vt dictū est. ⁊ patꝫ ꝑ
Dyoni. c. iiij. angeł. hierar. q̄ mysteria noue/
rūt. vt abraā. isaac. ⁊ iacob. ⁊c̄. Necessitas
huiꝰ reuelatōis fuit vt dīc Dyoni. ī epła ad
Tytū. vt hō q̄ ꝯstat ex duabꝫ naturꝫ. anima
scȝ rōnali. q̄ simplex est ī essentia. ⁊ corpore
cōposito iuxta vtriusq̄ nature ꝓprietatē illu
minet̄ diuīs cognitiōibꝫ. vt ⁊ mēs eiꝰ puras
⁊ simplices ⁊ intimas signoꝝ sensibiliū intel
ligētias segregate ab ipīs signis cōspiciat et
sensualitas eiusdē ꝑ nature ꝓprietatē coapte
tur mētali cognitiōi. ⁊ sic ad diuia extendat̄
Hec ille. Et ſm Augꝫ. de ꝟa religiōe. Sicī
uisibilia dei a creatura mūdi ꝑ ea q̄ facta sūt
intellecta ꝯspiciūt̄. ⁊ sempiterna eiꝰ virtus ⁊
diuīitas. Et hec ē a tpalibꝫ ad eterna īgressio
⁊ ex vita veterꝫ hoīs in nouū hoīnem refor/
matio. Hec ille. Quia iā sensualitas ordina
te cooꝑat̄ cognitioni mētali. Hec reuelatio
sensibilis facta fuit moysi cū de rubo arden
ti dñs sibi sensibilr̄ apparuit in subiecta cre
atura. ⁊ dixit filijs israel dicēs. Ego sum deꝰ
abraā isaac ⁊ iacob. h̄ nomē mihi est ī eternū
In hac reuelatiōe sensibili oñdit dñs ignē
diuīitatis. in q̄ verbū paternū oñdit suā sen/
sibilē denoīatiōnē. in q̄ cōiungit eterna cum
tpalibꝫ. spūalia corꝑalibꝫ. patriā exulibꝫ. cuꝫ
dīc. Ego sum deꝰ abraā isaac ⁊ iacob. Ego ī
quit sum. qꝛ esse meū eternū ⁊ imutabile est.
Qd etiā oñdit Joh. viij. dicēs. Añq̄ abraā
fieret ego sum. Et dīc Hieroni. ad Marcell
Deꝰ q̄ exordiū nature nō hꝫ. ꝟe nomē esse
tīc tenuit. Ego sum deꝰ abraā isaac ⁊ iacob.
deꝰ aūt sum viuoꝝ nō mortuoꝝ. Mat. xxij
Ego sū deꝰ abraā isaac ⁊ iacob. Ergo abra/
am isaac ⁊ iacob viuūt. sȝ nō viuunt ī tēꝑali
mutabilitate. nō exilij hꝰ calamitate. sȝ et̄na
hereditate. qꝛ nomē h̄ mihi ī eternū est. Di
cēs ḡ filijs israel. Ego sum deꝰ abraā isaac ⁊
iacob. eos alliciēdo vt egyptū temporalem

corruptibilē ꝛ pegrinū egrediamr ad terram hereditatꝭ patribꝫ pmissam ꝛ datā. terrā in/ qꝫ eterne stabilitatꝭ ꝛ veritatꝭ. terrā eterne bea titudinis ꝛ hereditatꝭ. Nā vt dicit Aug⁹. in ſmone de natiuitate dñi. Fact⁹ est nob̄ xp̄us in tp̄is mobilitate vt nos pducat ad patria eternitatē. Fact⁹ est de⁹ homo vt hō fierꝫ de us. Ueniat igr̄ nō nō corpaliter ſꝫ mētalit̄ memoria eterna cogitādo. qꝛ sicut Aug⁹. iiij de tri. c. xvij. cū eterna cogitam⁹ nō sumus i hoc mūdo quē iā trāscendim⁹. veniat etiā i/ tellectui eterna ɔtēplatio. qꝛ. xviij. moral. di cit Grego. In sanctis fit eternitas aspicien do dei eternitatē. veniat etiā volūtati etna amādo. qꝛ sicut dic̄ Grego. ſ. moral. Unus/ quisqꝫ electoꝝ adhuc in mūdo posi⁹ corpe. mēte amāre etiā extra mūdū surgit. Et. xv. dic̄. Supiora amare iā sursum ē ire. cunqꝫ magno desiderio ad celestia inhiāt miro mo do hꝫ ipm̄ qđ accipe querūt. iā ɔgustāt. Sic igr̄ patet qualit̄ sensibilis reuelatio etnoꝝ ad eterna allicit.

Distinctio quarta

Quarto videndū est qualit̄ p intelle/ ctualē reuelatiōeꝫ eternoꝝ sp̄us no/ ster ad etna introducit̄. q̄ fit intelle/ ctualit̄ viuētibꝫ. vt filijs isrl̄ de egypto hui⁹ mūdi mētalit̄ iā egredientibꝫ ꝛ ad eterna ten dētibꝫ. Et hec reuelatio nō fit ocul̄ carnis. ſꝫ mētis. vt dic̄ Richard⁹. Et fit dupliciē. qꝛ qñqꝫ fit qñ p sp̄m scm̄ anim⁹ illuminat⁹ for/ malibꝫ rex̄ visibiliū similitudinibꝫ ɔmōstratis siue ɔsentatꝭ ad inuisibiliū cognitiōꝫ ducit̄. qualit̄ Johes vidit Apoc̄. ꝛ tū veritateꝫ in eis intellexit. Hec reuelatio ad eterna ducit qꝛ p eā intellect⁹ in inuisibiliū ꝛ eternorum cognitiōꝫ exurgit ꝛ pducit̄. vt dic̄ Richard⁹.

Secūdo mō fit hec reuelatio eternoꝝ si ne visio intellectual̄ vt dic̄ Rich. qñ spiritus human⁹ p internā inspiratōꝫ suauit̄ tactus nullis mediātibꝫ rebꝫ visibilibꝫ ad celestium cognitiōꝫ erigit̄. sicut vidit pp̄ha qui vidit in sp̄ū. Et Haymo sup Apoc̄. ɔcordat vbi dic̄ Intellectual̄ visio siue reuelatio fit qñqꝫ nō p corpales res. nec p silēs. ſꝫ ip̄a ꝟitas ime/ diate manifestat̄ videntibꝫ. qđ ꝓprie electoꝝ ē Math. xvij. Caro ꝛ sanguis nō reuelauit tibi ſꝫ pr̄ me⁹ q̄ in celis est. p interiorē inspi rationē. aīt ɔs. Audiā qđ loquat̄ in me dñs de⁹. Hec occulta reuelatio eternoꝝ videt̄ in nui p h̄ qđ dictū est moysi Exo. iij. qñ in inte/ rioribꝫ deserti dictū ē sibi. dices filijs isrl̄.

Qui est. misit me. hic apparet qꝫ hec reuelatiō fit intellectualit̄ viuētibꝫ. qꝛ filijs isrl̄. ꝛ in in terioribꝫ mētis. qꝛ interiora deserti ingredi entibꝫ. Uñ vercell. in plo. sup Cañ. dicit sic. Populo israelitico mādatur nomē intelle/ ctuale. ſ. qui est. siue. ens. qđ est emanatio ɔ/ me existētie a causa causalissima. Et Dam. li. ſ. c. iij. dic̄. qꝫ qui est. pncipali⁹ est nomē om nibꝫ noībꝫ dei. q̄ de deo dicunt̄. Totū eñ in seip̄o cōprehēdit velut quoddā pelag⁹ sube infinitū ꝛ interminatum. Hic ɔcordat Au gustin⁹. v. li. de tri. c. ij. Et qꝛ illud ꝟbū est. si/ gnificat p̄ns nūc eternitatꝭ. h̄ qđ ambit oēs differētias tp̄is. pur ō deo dr̄. iō mentē siue intellectū a tp̄alibꝫ ad eterna. a sensibilibꝫ ad intelligibilia ducit ꝛ ptrahit. vsqꝫ ad nūc eter/ nitatꝭ qđ varietates tp̄is nescit vt illo dicāt illud Phil. Nā ɔuersatio in celis est. Sꝫ sciendū est qꝫ ista reuelatio intellectual̄ eter noꝝ nō fit nisi intelligētibꝫ ꝛ interiora igre/ dientibꝫ. vbi oē velū remouet̄ ab eis. Nā reuelatio dr̄ q̄si veli remotio ab oculis itel/ lectualibꝫ. quā remotiōꝫ petiuit dauid dicēs Reuela oculos meos ꝛ ɔsiderabo mirabi/ lia de lege tua. De h̄ velamie dic̄ ap̄ls. q. ad Corinth. iij. Usqꝫ in hodiernū diē velamen in lectiōe veterꝭ testamēti manet nō reuela/ tū. qđ in xp̄o euacuat̄. Nos aūt reuelata fa/ cie gl̄iam dñi speculātes in eādē imaginem trāsformamur a claritate i claritatē tanq̄ a dñi sp̄ū. Uelamē ḡ a xp̄o euacuat̄ vt nob̄ pr̄ manifestet̄. Math. xj. neqꝫ p̄rem q̄s nouit nisi fili⁹. ꝛ cui voluerit fili⁹ reuelare xp̄m aūt sp̄ūsanct⁹ clarificat nō in se ſꝫ in nob̄. vt ip̄e Joh. xvj. dicit. Cū venerit paracl⁹ ille me cla/ rificabit ꝛ docebit vos oīa. qꝛ amor diuin⁹ oē velū remouet. ꝛ oēm ꝟitatē docet. Uñ ap̄ls. ſ. Coꝝ. ij. Nobis aūt reuelauit deus p sp̄m suū q̄ oīa ꝑscrutat̄ etiā ꝓfunda dei. Et ſ. Joh. ij. vnctio docebit vos oīa. ſ. sp̄ūsscūs.

Distinctio q̄nta

Quinto videndū est q̄lit̄ p sup intelle/ ctualē reuelatōeꝫ etnoꝝ sp̄us noster eternitati initiat̄. Sꝫ hic p̄mo oc currit dubiū. qꝫ i reuelatiōe ista supintelle/ ctuali videt̄ includi oppositū i adiecto. quia vt ait Papias. Reuelatio ē manifestatio co rū q̄ fuerūt abscōdita. ſꝫ abscōdita reuelant̄ cū intelligūt̄. q̄ aūt intelligunt̄ nō sunt sup/ intellectualia. ḡ nulla reuelatio dr̄ supintel/ lectual̄. Sꝫ ad hoꝝ cognitiōꝫ habēdā est notādū qꝫ ꝟm sctōs. augustinū. gregorium.

dyonisiū. et alios doctores bonos. hol a deo donant diuersi habitus supnaturales ad suum finē q̄ est supnaturalis cōprehēdendū vel cōsequēdū. donatur enim intellectui habitus supnaturales ad suū finē cognoscendū. vt fides. et scia diuinorum &c. Donatur etiā volūtati supnaturales habitus ad deū diligēdū. vt charitas siue amor gratuitus &c. Sz habitus charitatis excellit oēs habitus intellectus vt fidē et spem et sciam &c. vt expsse ondit aplus. j. Co xiij. vbi pmo enumerat aliquibus actibus et habit. bus intellectus et volūtatis. maior aūt horum infert est charitas. Et ondit ibidē q̄ nullus habitus vel actus intellectus est meritorius sine habitu volūtatis q̄ est charitas. et q̄ habitus intellectus aliqualiter euacuabuntur pter impfectionē eorum i patria. Habitus aūt volūtatis pter suā pfectionez pmanebūt i patria sz pfectiores eliciūt actus. vt patz. et iō actus dilectiōis hic pferatur actui cognitiōis tāq̄ pfectior. Vñ Matth xxij. dr. q̄ dilectio est pmū et maximū mādatū. Itē actui dilectiōis puenit vnire et trāsformare. vt dic Dyoni. de diui. no. vt visū est sup. hoc aūt nullus attribuit itellectui pprie. Ex his igitur ptz plane q̄ actus dilectiōis excellit et pcedit actū cognitiōis itellectualis in aliq̄ gradu Inq̄tū aūt eū excellit intm̄ eū excedit attingēdo deū in aliq̄ gradu dilectiōis. ad quem actus intellectualis extēdi nō pōt. q2 supintellectualis est saltē in hac vita. q2 in pria videbimus deū sic est. vt dr. j. Jo. iij. Nec obstat qd dic Aug. Incognita neq̄q̄ pñt amari. q2 ē noticia aliq̄ nō intellectualis. sz affectualis seu expimētalis. vt statim patebit. Cū pdictis cōcordat Hugo cōmētator Dyonisij sup. vij. angel. hierar. dicēs sic. Intelligas quāta est vis veri amoris et dilectiōis. si tñ intelligi pōt qm̄ dilectio supeminet scie. et maior est itelligētia. plus eñ diligitur q̄ intelligitur. Intrat dilectio et appropinq̄t. vbi scia foris stat. Et reddit rōnē. Quia amor inq̄t psumēs et pfidēs amato. suo acumine penetrat oia. impetū sequēs ardētis desiderij sui. nec dissimilari valens donec ad amatū pueniat. et eo ipso āplius adhuc sitiēs itrare ipm. et esse cū ipo. et esse tā pe. vt si fieri possit h idē ipm sit qd ipe. Ecce expsse dic q̄ verus amor dei vnit deo imediatius q̄ intellectio. et qd intellectus nō capit. Sic ḡ talis noticia affectualis est supior itellectuali. Cū his pcordat p oīa vercellensis. sup Cañ. dicēs q̄ affectus et intellectus simul coambulāt vsq̄ ad nouissimū defectū intellectus. vbi hz sue cognitiōis et sui lumīs cōsumationē. Affectus aūt adhuc ptinet pncipalia in deū suspiria. supintellectuales extēsiōes. et immissiōes. feruidos fulgores. et fulgidos feruores. ad quorum oim sublimes excessus et excedētes sublimitates itelligētia trahi non pōt sz solū pncipalis effectus deo vnibilis. et h idē post dic. Tāta est vtus veri amoris et pulcri q̄ nō solū facit hoies et angelos excedere ppriā naturā vt in deū ascēdāt. sz etiam deū q̄si naturā ppriā egredi vt ad creaturas q̄si infra naturā suā pcedēdo pdescēdat. Et h vt dic Dyoni. iiij. de diui. no. audendū est dicere p vitate. cū tñ sit iegressibilis a se. licz ipe suā immēsitatē nre capacitati cōtempet eo imutato. Hec reuelatio supintellectualis eternorum fuit facta moysi in interioribus deserti pstituto. querēti a dño qd sibi nomen esset. Respōdit dñs in subiecta creatura dicens. Ego sum q̄ sum. vt dt vercel. ego sum esse in se reflexū. vel entitas. q̄le nomē nō pcipitur nisi ab apice pncipalis affectiōis. q̄ eternitati vnitur q. d. Me nemo potest cognoscere nisi p me ipm. Vñ nomē qd queris est mirabile qd nemo scit nisi q̄ accipit. Apoc. ij. vbi dic Aug. Nisi q̄ accepit p reuelatiōē vel expientiā. vel sicut dic Maymo q̄ ad h pdestinatus est vt experimēto cognoscat. Ex q̄ patz q̄ reuelatio hec nō fit nisi mētibus seraphicis in interioribus deserti existētibus. i. in caligine occulti silentij in q̄ reuelate et ve apparet deus supintellectualiter. vt dicit Lincoñ.

### Distinctio sexta

Sexto cū reuelatio eternorum ista sit supintellectualis. et iō cogitari nec dici possit. vt supra patuit. Jō oportz videre q̄liter sit attingēda et obtinēda. Circa qd notandū est q̄ Dyoni. in li. de mystica theologia volēs thimoteo ondere accessuz ad istā reuelatiōē supintellectualē eternorū. docet eū derelinq̄re oēs reuelatōes sensibiles. et omes reuelatōes itellectuales tā naturales q̄ supnaturales. et oīa sensibilia et itelligibilia. donec ingrediatur caliginē occulti silētij. in qua reuelate et ve apparet dñs supintellectualiter. Ubi Dyonisius c. j. dicit sic fm trāslationē abbatis. Tu aūt amice thimotee ad hoc q̄ capax fias mysticarum ptēplationum siue reuelationū incorpari sic radio diuino. derelinque sensus. et sensibilia exercicia et intellectuales opatōnes et omia intelligibilia et forti conatu hic cōprime &c. et si est tibi pos/

sibile cōsurge ignote ⁊ sup intellectualiť ad
vnionē dei. que est sup omnē cognitionem.
Istud verbū cōsurge ignote. exponit linco/
niēn. cōmentator dicit sic. Surge ⁊ restitue
te incognite vt possibile est ad vnionē dei. i.
eius q̄ sup omnē cognitionē est. que quidem
restitutio vł resurrectio fit p ipsi⁹ soli⁹ forte
desideriū ⁊ amorē sup feruidū. que nulla ra/
tionatiua inuestigatione potest esse cognita.
Et infra dič. Cessans eīn in ista caligine ab
opatione cognitiōis. s; estuās desideriū so/
lius dei pfecte ab ipō incogniti. ipi soli vniť
⁊ cognoscēs videt in ista caligine sup intelle
ctum. q̄ ad h̄ cognoscendū nō posset intelle
ctus human⁹ ⁊ inocular⁹ attingere. nō q̄ in
tellect⁹ dicať inocular⁹ a puatione potentie
visiue. s; a puatione oīms act⁹ visiui dū ocu/
atur in illa caligine. Sequiť. Et hi sūt gra/
dus ascēsionis in spūalē caliginē signati per
ea que sunt hystorice facta Moysi. Et is ē
mod⁹ habēdi se in caligine illa donec diui/
nus radi⁹ vere incircūuelate appareat. ⁊ se re
uelet dicto modo. Hec lincoñ. Grad⁹ igiť
ascēsionis isti⁹ sunt. pmo derelinquere om/
nia sensibilia. secūdo oīa intelligibilia. ter
tio ingredi caliginē vbi apparet de⁹. Cū his
concordat q̄si p oīa vercel. cōmētator in cō/
mento suo sup mysticā theologiā. ca. j. vbi p
eandē historiā moysi ondit grad⁹ ascēdendi
caliginē mysticā. in q̄ se de⁹ incircūuelate re
uelat. Vñ dič ibi. q̄ moyses Exod. xxiiij. p/
mo missus est se purgare a multitudine sen
sibiliū. ⁊ deinde ⁊ a nō puris separi. ⁊ p⁹ om/
nē mundationē audit sonū buccine ⁊ toni/
trua videt ⁊ fulgura micātia ⁊ radios multos
emittētia. ⁊ post sepatus a multitudine po/
pulari cū aaron ⁊ nadab ⁊ abiu ⁊ septuagin
ta senioribꝫ in israel tāq̄ rōnabilibꝫ ascēdit.
⁊ tūc fuerūt sibi reuelata intelligibilia. s. eter
ne architipie siue rōnes exēplares oīm crea
turaꝝ q̄ in deo sunt. quaꝝ intellectuali inspe/
ctione deū cognoscim⁹ quibꝫ nihil diuinius
oculis itellectualibꝫ inuenimur. Hec ille. Ter
tio dič. s; adhuc restat pncipalior dei cogni
tio. q̄ figurať in eo q̄ moyses post pdicta se/
parať ab his q̄ pdicta secū viderāt. ⁊ subtra
hiť illis visis. ⁊ intrat in caliginē ignorantie.
vt patet Exo. xxxiiij. ⁊ vniť incōprehēsibilita
ti diuine quā nō penetrat intelligētia. q̄ om
niū clarissima ⁊ in se claudit ⁊ celat secretissi
me oīnes cognitiōes cōprehēsiuas. Exēplū
hui⁹ plane videť in luce stellari quō abscon
ditur in luce solari in meridie. Sequiť. Et
oīs vni⁹ deo p eā qui est sup oīa cōsticui
tur. in excellētia quā nec rō inuestigat. neq; i
tellect⁹ speculať. ⁊ quasi ab oībꝫ talis qua
si a seipō segregať. ⁊ p vnitionē dilectionis q̄
est effectiua pre cognitōnis vniť deo intelle/
ctualiť cū ignoto. ⁊ cū cognitiōe multo me/
liori q̄ sit cognitio in eo q̄ intellectualis est
In eo q̄ cognitionē intellectualē derelinq̄t
sup intellectū ⁊ mentē deū cognoscit. Hec
ille. Ex pdictis patere pt q̄ reuelatio sup
intellectual' nō fit p intelligibilē cognitiōem
sed p ardentissimā imo sup feruidā dilectio
nis experimentalē noticiā. Ex his etiā appareꝫ
sicut dič lincoñ. q̄ hec reuelatio q̄ fit incircū
uelate ⁊ pe absq; symbolis ⁊ imaginibꝫ. fm
sui nudam apparitionē solū fit his q̄ trāscen
dunt immūda oīa. i. terrena oīa. q̄ amore cō
tracta maculāt amantē mentē ⁊ etiā pura q̄
nō maculāt mentē cōtingentē ⁊ q̄ ascendunt
sup ascēsionē omniū sanctaꝝ extremitatum
h̄ est. ascēdunt sup oēs act⁹ oīms virtutis ap
prehēsiue agētis q̄tū possibile est intense. ⁊
derelinquūt oīa diuia lumīa illustrantia.
⁊ introeūt in caliginē h̄ est actualē ignorāti
am oīm. Ubi pe est vt eloquia aiūt q̄ est sup
oīa. solū eīn ibi inueniť ⁊ teneť. Qual' ibi
inueniť nō est effabilis. Hec ille. Cui talť re/
uelatio facta fuerit dicat illud Mathei. xj.
Cōfiteor tibi pť dñe ⁊c.

Distinctio septima

S Eptimo videndū est qualiter spūs
human⁹ ad veniendū p iter occulte
reuelatiōis ad intrinsecū secretū dñi
ab ipō inuitať Cañ. ij. dicēte. Surge ppera
amica mea. formosa mea ⁊ veni. ⁊ hui⁹ inui
tatiōis subiūgit allectiuū dicēs. Quia iam
ambulātibꝫ reuelata est pitas. q̄ iā vox tur/
turis audita est i terra nr̄a. i. vox paterni p/
bi reuelātis omnē veritatē in terra hūanita
tis nostre Dič g̅. O amica mea, ppter secre
toꝝ reuelatiōem. Joh. xv. Vos dixi amicos
q̄ oīa q̄ audiui a patre nota feci vobis. no
ticia experimētali. dič Grego. i omel. Sur
ge ad reuelationū pfectionē a sensibili ad in
tellectuale. ab intelligibili ad sup intellectua
le. ⁊ fm ps. Disposuit ascēsiones i corde suo
in valle lachrymaꝝ. O colūba mea, ppter
reuelationū exercitatōꝫ. Cañ. ij. Oculi cui si
cut colūbaꝝ sup riuos aquaꝝ. id ē. vt dič p/
cell. innitētes aq̄s sapie. que deriuanť a fon
te sapie. in q̄bꝫ mētes colubine tāq̄ in puro

speculo cōtēplanť reuelatiōes mētē simplifi/
cantes ꝛ purificātes. Propera, ꝓpť reuela
tionū plenissimā effusionē. Vñ colūbe q̄ re
sident in mētis suspēdio ꝯtēplatiua iuxta flucta
plenissima. ꝛ p quā vt dicit vercell. ꝗtū mor
talib9 ꝯceditur ad plenissimas sapiē essentialis
copias acceditur. quarꝫ plenitudo nulla effusi
one diminuiť. Hec vercell. O formosa mea
ꝓpter reuelationū radiosam illūīatōꝫ. Vñ
Isa. lviij. Implebit dñs splēdorib9 aīam tu
am. ꝛ eris q̄si ort9 irrigu9 cui9 nō deficiūt aq̄
Exēplū de moyse cui9 facies ex ꝯsortio dñi
splēdida facta est. vt videri nō posset oculis
corꝑalib9. Ueni, ꝓpter diuinarꝫ reuelationū
certā directiōꝫ. ps. Specie tua ꝛ pulcritudi
ne tua ꝛc. q2 vox iā turturis audita est ī terra
nostra. gemitu amoroso cantās. Ego sum
via veritas ꝛ vita. Joh. xiiij. Ego sum via p
quā tutissime ibis. ego sum ꝟitas ad quam
certissime ibis. q2 iā finis enigmatis est. Ego
sum vita in q̄ eternaliť ꝑmanes. Qui eñ in
uenerit me inueniet vitā. Prouer. viij. ꝗ veni
q2 mens q̄si auis turturea īuenit sibi niduꝫ
ꝯtinue mā̄sionis ab eterno turture ꝑparatuꝫ.
vbi reponat pullos suos. i. oēs castos et
amorosos ꝯcept9 caste mētis. ꝛ casto ꝛ amo
roso turture. i. ꝟbo paterno auditos ꝯcept9
ꝛ gemit9. Vñ glo. dič. Turtur est xp̄s ama/
tor castitatis. cui9 vox audita est ī terra nr̄a. i.
in humanitate. in q̄ verbū paternū denūci/
at nobis amenissimū aduenisse tp̄s veris ꝛ tē
pus gr̄e in q̄ nobis reuelabit oīa que audi/
uit a pr̄e. Joh. xv. dū sicut dič Grego. Affe/
ctus nr̄i imp̄muntur diuino amori cui nihil oc
cultatur. Vñ vercell. exponit illud ꝟbū dicēs
sic. Turtur est soliuag9. ꝛ signat mētis ꝟtutē
vnitiuā ꝛ supintellectualē. q̄ nidificat ī ame/
nissimis locis virētib9 ꝛ assiduis ꝯtēplatiuis
mētib9. ꝛ pullos vt turtur fouet nocte ī sup/
lucēti caligine occulti silētij Amē.

# Sextū iter eterni/

tatis p qd̄ spūs nr̄ venit ad intri
secū secretū ꝛ eternale maneriuꝫ
dñi ihū est eternorꝫ expimentalis
ꝑgustatio ꝛ noticia. Nisi eñ esset in nob eter
norꝫ quedā spūalis ꝑgustatio. nō diceret. ps
Gustate ꝛ videte qm̄ suauis est dñs ꝛc. Ad
maiorē hui9 itineris noticiā septē p ordinem
sunt notāda. Primo igiť vidēdū est quid
hec expientia dicatur. ꝛ q̄re ꝑcedētia itinera se/
quatur. Secūdo q̄rꝫ potētiarꝫ ista expimē/
talis noticia dicatur Tertio q̄liť spūales sens9
potētiarꝫ ab expimētali noticia īpediātur q̄r/
to q̄liť iteriores sens9 spūales repātur ł refor
mantur. Quinto qualiť p gustū interiorē
spūalē eterna ꝑgustantur. Sexto qualiť q̄/
liber sensus interior spūalis eterna experiatur
Septimo qualiť spūs noster ad venien
dū p iter expientie ad intrinsecū dñi inuitatur

Distinctio prima

P Rimo igiť vidēdū est q̄d h̄ expientia
dicatur. ꝛ qualiť alia itinera sequatur.
De q̄ notandū est. q2 sič dicit papias
q2 expiētia idē est qd̄ noticia. Vñ expientia
videtur esse obiecti cuiuslibꝫ potētie ꝑitualis
act9 ꝛ noticia. Act9 eñ vitales attingunt sua
obiecta actiue vł passiue vł vtroqꝫ mō. ꝓm
quosdā. alias potētia nō fieret in actu. Vñ
si oēs hoīes dicūt mihi h̄ esse dulce p hoc
nō habeo noticiā expimentalē de illo. etiam
quātūcūqꝫ ꝓbēt p vōces. sꝫ opinionē vel fidē
vel sciam possem h̄re. Sꝫ si gust9 me9 attigit
gustabile. vł attingitur ab illo. tūc habeo noti/
ciā expimentalē illi9. Siľr est de gustu inte
riori ꝛ aliqs sensib9 spūalib9. Vñ si ego lego
vel audio ab aliq̄ q2 dulcis sit dñs ꝓpter hoc
nō habeo noticiā expimentalē de h̄. nisi gu/
stus spūalis attingatur a dulcedine diuīa. vt
dicat cū spōsa. Fructus ei9 est dulcis gutturi
meo. Can. ij. vbi loquitur d̄ gustu spūali. vt pa
tet in glo. Et ista noticia expimētalis ꝑfectissi
morꝫ est. Vñ dicit Bern. sup Can. Quicq̄d
de tuis occultis scim9 o dñe Jhū aut scriptu
ra docēte. aut te reuelāte. aut certe qd̄ ꝑfectis
simorꝫ est gustādo didicim9. i. expiētia. Et h̄
patere pōt scdm̄ s. q2 istud iter expimentalis
noticie eternorꝫ rōnabiliter sequitur itinera ꝑ
cedentia. Quid ꝓdest nāqꝫ multa cognosce/
re ꝛ intelligere nec illa expiri. nec ad aliqueꝫ
vsum illa habere. ꝗ expientie noticia q̄nqꝫ ē
necessaria. Unde Hugo cōmentator super
vij. angelice hierarchie. dicit sic. Nō facit ꝑfe
ctum cognitio ꝟtutis nisi ꝛ habit9 virtutis ꝛ
experientia subsequatur. Magistra eñ intelli/
gēdi est expientia. ꝛ illa optime iudiciū veri/
tatē cognouit. qui eā nō audiēdo solū sꝫ gu/
stando ꝛ faciēdo didicit. Sequitur. In experi
entia nāqꝫ ꝛ habitu virtutis cognitio ꝑficitur
veritatis. quia in sola intelligēdi illuminati
one inchoatur. Hec ille. Ad hanc expientiam
hortatur Petr9 prima cano. c. ij. dicēs. Si eñ
gustastis q̄ꝫ dulcis est dñs. rationabiliť ita/
qꝫ iter experimētalis noticie eternorꝫ sequitur

ꝓcedentia itinera tāq̄ȝ illa ꝑficiēs.

Distinctio secūda

s Ecundo vidēdū est quaꝝ potētiarū ⁊ quoꝝ sensuū expimentalis noticia esse dicat᷑ Circa qḋ notandū est ꝙ in libro de spū ⁊ aīa dr̄ sic. Duo quidē ī homine sunt sensus. vn⁹ interior ⁊ alius exterior. ⁊ vterqȝ bonū suū habet in quo ꝑficitur. Sensus exterior reficit᷑ in cōtemplatōe humanitatꝫ. sens⁹ iterior ī ꝯtēplatiōe diuinitatis. Propterea eñ de⁹ fact⁹ est homo vt totū hominē beatificaret. ⁊ tota cōuersio hominis esset ad ip̄m. ⁊ tota dilectio esset ī illo cū a sensu carnis videt᷑ ꝑ carnē. ⁊ a sensu mētis ꝑ diuinitatꝫ cōtemplationē. Sequitur. Hoc erat totū bonū hoīs vt siue ingrederetur siue egrederet᷑ pascua in suo factore inueniret. Et īfra dicit. Cū homo ꝯster ex carne ⁊ aīa. ⁊ in carne sint q̄nqȝ sensus. s. visus audit⁹. olfact⁹. gust⁹. ⁊ tactus. quos tamē nō mouet absqȝ aīme societate. ita aīa similit᷑ habet q̄nqȝ sensus suo modo. q2 spūales res nō corꝑalibꝫ sensibꝫ sȝ spūalibꝫ rimāde sunt. Et sequit᷑. Vñ diuina vox in Deutero. ait. Videte ꝙ ego sum de⁹. Ecce spūalis visus. Et in Apoc̄. Qui habet aures audiat q̄d dicat spūs ecclijs. Ecce spūalis audit⁹. Et in p̄s. Gustate ⁊ videte qm̄ suauis est domin⁹. Ecce spūalis gust⁹ Et apl's. Bon⁹ odor xp̄i sum⁹. Ecce spūalis olfact⁹. Et ī euāgelio Fide mulierē se tetigisse magis q̄ȝ corꝑe ostēdit. dicēs. Quis me tetigit. Ecce spūalis tactus Et sequit᷑. Sic mō cū oīmi cautela seruādū est q̄d ad corꝑis sensus. ⁊ q̄d ad aīe dignitatem ꝑtineat. Hec ille. Ex his plane p3 ꝙ sicut experiētia corꝑaliū fit sensibꝫ corꝑalibꝫ. ita exꝑientia spūaliū fit in mēte spūalibꝫ sensibꝫ.

Distinctio tertia

t Ertio videndū est qualit᷑ sensus nostri interiores spūales ab ill' a experimētali noticia impediūt᷑. De quo notandū ꝙ sensus spūales dupliciter impediunt᷑ ab expimētali noticia. Vnū impedimentū est ex natura corrupta. aliḋ est ex nostra negligētia. De p̄mo impedimēto bernard⁹ ī smōe. lxvj. sup Cañ. dicit sic. Saporem interiorē ꝑdidim⁹ ab ip̄o pene exordio generis nr̄i. Vñ ex quo cordis palatū sensu carnis p̄ualente infecit vir⁹ serpentis antiq̄ cepit nō sapere bonū. ac sapor noxi⁹ subintrat ⁊ insipiētia mulierꝫ. i. sensualitatꝫ saporē boni excludit. q2 serpētis malicia ⁊ astucia mulieris insipiētiā circūuenit. Hec ille. Iste morsus serpētin⁹ fecit sensus interiores languescere ⁊ tabescere. Ex tūc eñ visus iterior spiritual' tenebrescit. audit⁹ surdescit. olfact⁹ tabescit. gustus amarescit. ⁊ tact⁹ crassescit. vt clamet ꝓpheta. Oculos habēt ⁊ nō videbūt aures habēt ⁊ nō audiēt ⁊c̄. Tales manent in tenebris exterioribꝫ carnis. De īpedimento secūdo dicit᷑ in libro ḋ spū ⁊ aīa sic. Hoc bonū magnū qḋ habuit ex duplici sensu. s. interiori ⁊ exteriori bene ordinato malū magnū secutū est. quoniā ꝑdito bono qḋ intus erat egressa est aīa ad bona aliena q̄ foris erāt. ⁊ pactū fecit cū delectatiōibꝫ seculi. requiescēs in illis. nō attendēs homo boni sui inter⁹ absentiam. eo ꝙ cōsolatiōes suas cerneret in bonis alienis. Nā cum exterioꝝ sensus carnalis bono suo foris vtit᷑. interior sensus q̄si obdormit. Non enim cognoscit bona interioris sensus q̄ iocūditate bonoꝝ exterioꝝ capit᷑. De hoc vide hic ꝑrimo mēbro plen⁹. qualiter vtrūqȝ impedimētū tollitur. s. experimentalis noticie. Itē in tertio itinere aliqua inuenies de eodē.

Distinctio quarta

q Varto videndū est qualiter sensus interiores spūales reformant᷑ vel reparant᷑. Circa qḋ sciendū est ꝙ cōtra primū impedimētū. s. corruptōꝫ nature necesse est vt a Ih̄u sensus nostri aperiātur anteq̄ȝ eterna experiant᷑. Vñ Bern̄. libro ḋ amore. c. xix. dicit. Dn̄s post suā resurrectōꝫ loquēs discipulis. ait euāgelista Luc̄. xxiiij aperuit eis sensum vt intelligerēt scrpturas. Cum eñ inq̄t Bern̄. scripturaꝝ interiorē3 sensum ⁊ virtutē miraculoꝝ ⁊ sacramētoru3 dei cepim⁹ nō solū intelligere sed etiā quadā vt ita dicā exꝑientie manu palpare ⁊ tractare. quod nō fit nisi quodā ꝯscientie sensu ⁊ experiētie disciplina. intelligētis ⁊ scientis bonitatē dei ⁊ virtutē q̄ȝ potēti bonitate. cū efficaci virtute in filijs gratie op⁹ ipsi⁹ gratie operat᷑. tūc demū sapiētia qḋ suū est exequit᷑ tūc quos dignos iudicat. vnctiōe sua docet de oīmibꝫ. tūc apposito bonitatis sigillo. omnia pectora nostra vnctiōe illa ⁊ emollit ⁊ īp̄mit ⁊ ꝯformat. Et si q̄ dura. si q̄ rigida inuenit. īculcat ⁊ infrigit. donec leticia dei salutaris accepta ⁊ sapie spū p̄ncipali ꝯfirmata. aīa leta ⁊ secrā decātet ad deū. Signatū ē super nos lumē vult⁹ tui domine. dedisti leticiam in corde meo. ⁊ vidē sup Cañ. sermone

xxxvj. Sapiētia assidue vincit maliciā id ē cōcupiscentiā in mētibȝ ad quas intrauerit. saporē mali quē illa inuenit sapore meliore exterminās. Intrās eīm sapiētia duz sensus carnis infirmat. intellectū purificat. cordis palatū sanat ꝛ repat. sanato palato iaȝ sapit bonū. Sapit ꝛ ipa sapiētia qua in bonis nihil est meliꝰ. Hec ille. Cōtra impedimētum secundū. scȝ nostrā negligentiā. necesse ē vt sensus exteriores sopiant. ꝛ a sua vagatione restringant. quia tunc interiores excitant ꝛ exercitant. Unde tertio moral. Grego. dic. sic. Si exterior euagatio sensus claudit. interior sensus aperitur. Cuiꝰ rationē reddit Hugo de archa noe. vbi dicit. Mentes q̄s cure carnales exagitāt nō ꝯprehendūt sapientiam sapiētiā. sed qui minorat actu ipse inuenit eā. quia dū animꝰ ab exterioribȝ ad interiora abstrahit. ad seipm colligit. ꝛ robustior ad cōtemplāda celestia eleuat. ꝛ cū a delectatione exteriori abstrahit. necesse est vt aliquid spūalis gaudij ꝑgustare incipiat. ne si omnino a delectatiōe māserit alienꝰ q̄si semē aridū sine humore ad gramē sapiē nō ꝯualescat. Sequit. Fit ḡ diuina grā inspirāte. vt mēs sic abstracta. ꝛ terrenis desiderijs exuta statim q̄dā insolita leticia ꝑfundat vt amplꝰ amaꝛ esse agnoscat qd̄ deseruit q̄ magis dulce sentit qd̄ inuenit. Sequit. Illas mētes interne dulcedis desideriū trahit. q̄s nullꝰ ꝯcupiscētie carnal affectꝰ ꝑligauit. Hec ille

Distinctio q̄nta

Quinto vidēdū est qualit̄ ꝑ interiorē gustū spūalē eterna ꝑgustat. Circa qd̄ sciēdū ꝙ nisi gustꝰ spūalis esset in nob̄ dn̄s nō diceret. Qui māducat hunc panē viuet in eternū. Jo. vj. De gustu eternoꝝ spūali dt̄ Ber. li. de amore dei. c. xix. Mēs ē quedā vis aīme q̄ inheremꝰ deo ꝛ fruimur. Fruitio aūt h̄ in sapore q̄dā est diuio. Quare sapia a sapore dr̄. sapor aūt iste in gustu q̄ dā est. Gustū aūt istū nemo p̄t digne exprimere. nec etiā q̄ merent gustare. sȝ p̄t dicere. Gustate ꝛ vi. q̄m su. est do. Hec Ber. Dic etiam Grego. mor. xxvj. Suauitatē eiꝰ nō cognoscit si hāc minime gustauit. Exq̄ ḡ gustū illum nēo p̄t exp̄mere sȝ solū ꝑ expiētiā noscit. ideo oportet viā q̄rere q̄lit̄ spūs nr̄ ad istā gustꝰ experiētiā possit ptingere. De q̄ notādū est ꝙ ihs q̄ est sapia p̄ris sapida. qꝛ in eo est sapor ois suauitat̄ ꝛ delectamēti. Primū exiuit (vt dic̄ Hugo sup. plo. ange. hierar.) ꝑ creaturā mūdi ꝛ manifestauit se i opibȝ suis. ꝛ ceperat videri visibilit̄ inuisibil̄ ꝑ effectū suū visibilē. Et ille exitꝰ sapie causabat i sensibȝ nostris exterioribȝ q̄ndā noticiā eternoꝝ sciētialē. q̄ sm aplum. Inuisibilia dei a creatura mundi ꝑ ea q̄ facta sūt itellecta ꝯspiciūt. sempiterna q̄ȝ virtꝰ eiꝰ ꝛ glia ꝛ diuitias. Et licet illō lumē sapie aliquē causet saporē in sensibȝ. vt pȝ p ps. Delectasti me dn̄e i factura tua ꝛc. tn̄ illa delectatio fit sp ex gustu sapiētiali. oleo grē ꝯdito. nec illa noticia est expimētalis sed discursiua. Scd̄o vt dic̄ Hugo ibidē. exiuit sapia p̄ris incarnata. ꝛ facta ē lumē in testa. vt nos illumiaret ꝛ ad p̄rem reuocaret. Et ille exitꝰ sapie siue manifestatio causabat in sensibȝ nr̄is iterioribȝ q̄ndā noticiā eternoꝝ credibilē. supnaturalē. ꝛ iō notabilior est p̄cedēte qꝛ supnaturalia dona pficiūt naturā vt dic̄ Dyo. Sȝ nec illa noticia ē expimētalis. qꝛ expientia repugnat fidei. vt pȝ ꝑ Gre. Tn̄ ex noticia fidei firma mltiplex noticia ꝛ ꝯsolatio habet. vt pȝ ꝑ Dyo. de di. no. ca. vij. vbi dic̄ sic. Fides diuia est stabil̄ collocatō credētiū. collocās illos i ꝟitate. ꝯfirmās simplicē ꝟitatē itrāsmutabili idētitate i ipis credētibȝ Et credētē in ꝟitate teste scp̄ta Rom. viij. nihil mouebit a leticia q̄ est ꝟm verā fidē. sȝ habebit i ea ꝑmanētiā imobil̄ ꝛ intrāsmutabil̄ idētitat̄. Qui ei ꝟitati vnitus est ex ipa vnione bn̄ nouit q̄ bn̄ sentit. q̄uis mlti corripiāt eū tāq̄ mēt̄ excessū passū Tertio vt dt̄ Hugo. sapia icarnata q̄ se ꝑ inuisibilia manifestat voluit ondere quō ipa aīoꝝ cibus ꝛ refectio ē. Et iō carnē assumptā nob̄ i edaliū ꝯposuit i sacro. vt ꝑ cibū carnis ad gustū inuitaret diuinitat̄. Hec ille Egressa est ḡ sapia p̄ris ꝛ q̄si iā panificata. vt etiam dicat. Ego sū panis vite. ꝛ p̄r dat vob̄ panē d̄ celo verū q̄ de celo descēdit. Jo. vj. Igit ihs in sacramēto ē verꝰ cibȝ ꝛ ꝑe gustabil. vt ꝑ gustū corporis eiꝰ ꝑueniat ad gustū diuinitat̄ eiꝰ. quia ipe est via ꝟm hūanitatē ad eiꝰ diuinitatē. vt sup̄ dictū est. Sūme āt necessariuȝ est ad h̄ vt ad gustū iīme diuinitat̄ ptingat ꝑ corpus eiꝰ i sacro. ꝙ sensus corpal aliq̄ sēsibili signo foueat ꝛ determiet. ꝛ vt itellectꝰ lumīe supnaturali fidei ꝯfortet. ꝛ vt volūtas caritate inflāmet. ꝛ sic ꝑ spūalē māducatiōȝ corpis xp̄i ad gustū abscōdite diuinitat̄ ptingat. Sȝ ecce. h̄ ihs dic̄ Jo. x. Ego sū ostiū. ꝑ me si qs introierit saluabit ꝛ pascua iueniet. Ego sum ostiū sensui corpali ꝑ sig sensibilia mōstratū

Ego sū ostiū intellectui p fidē pfectā reseratū. Ego sū ostiū volūtati p caritatē feruidā aptū.gustatū.z habitatū. Ego inq̄ʒ sū ostiū sensui p sig̃ sensibilia mōstratū i sacro p sensibiles spēs sacramētales panis z vini.q̄ significāt pfectā refectiōʒ. Sig̃ eñ sensibilia aliud faciūt i cognitōʒ venire. Vñ Hu.vbi supra dī. Ne hūana infirmitas ɔtactū carnis i assumptōe abhorreret.iō ɔsueti edulij spēbꝫ carnē velauit.vt sensus foueref dū cōsueta pcipit vt etiā intellect⁹ credēdo z affectus diligēdo determiāte dirigeref ad cibū hūc quē p̄r sanctificauit. Jo.vj.sub spēbꝫ panis z vini q̄ etiā signāt pfectā refectiōʒ esse in h̄ sacro vt ait. Itē ego sū ostiū intellectui p fidē pfectā reseratū. Vñ Chry.i tracta.d̄ symbolo dī. Fides est lumē aīe.ostiū vite.fūdamentū salutꝭ etnē. z Isa.vij. Nisi credideritꝭ nō intelligetꝭ.ḡ p fidē intraf ad v̄itatꝭ cognitionē. Vñ Aug⁹.sup Jo.dic̄. noli itelligere vt credas.ʒ crede vt itelligas. Intelligere e.n̄ est merces fidei. Fides mūdet te vt itelligere repleat te. Hec ille. Intellect⁹ eñ hūanus sine radio fidei circa diuia est q̄si cecus. Vñ ipossibile est q̄ itellect⁹ attingat corpus xp̄i vt existit sub spēbꝫ sacramētalibꝫ nisi lumine supnaturali certissime fidei illumief z dirigaf.alias nō videbit riuulos flumis torrētis butiri z mellis. Job.xx. Qd̄ exponens Gre.xx.moral. Butiꝝ nascif ex carne. z sig̃t xp̄i hūanitatē.mel v̄o descēdit ex aere.et sig̃t xp̄i diuinitatē Ex his duobꝫ descēdūt septē riuuli ɔtēplatōis hūanitatꝭ. z septē diuitatꝭ q̄s solū fideles i tāta plenitudine q̄nq̄ʒ recipiūt vt videāt qd̄ dicere nō valēt. Attigit eī fides inaccessa.ait Ber.sup Cañ.s̄mo .lxix. qz intellect⁹ p fidē illuminat⁹ z ɔfortat⁹ attigit hāc v̄itatē indubitanf q̄ xp̄s v̄e est in sacramēto.z diuitas v̄e est in xp̄o. Itē ego iq̄ʒ v̄e sum ostiū volūtati p caritatē feruidā aptū gustatū z inhabitatū.qz q̄ māducat meā carnē z bibit meum sanguinē.i me manet z ego i eo. Jo.vj. Hec aūt māducatio fit spūaliter. Māducare aūt spūalif ē attigere ad rē h⁹ sacri. Res aūt h⁹ ē duplex. vna ɔtenta z signata. z ē xp̄s iteger q̄ ɔtinef sub spēbus panis z vini. Alia ē res signata z nō ɔtēta.et hec est corp⁹ xp̄i mysticum. Ille ḡ māducat spūalif q̄ xp̄o ɔiūgif p fidē z caritatē. Fides ptinet ad cognitōʒ.caritas ad refectōʒ.ideo etiā vnif corpi xp̄i mystico.i.ecclie Ex ista eī māducatiōe oꝛif attingētia spūalꝭ.alias xp̄o nō icorparemur dū carnē ei⁹ gustā⁹. De ista aūt incorpatiōe Aug⁹.sup Jo.dī. O sacr̄m pietatꝭ.o signū vnitatꝭ.o vinculū caritatꝭ. q̄ vult viuere accedat.credat.icorporef.vt viuificef. Et Hu.sup.vij.ange.hierar. dicit q̄ ista māducatio dī viuifica.qz viuos secū efficit oēs q̄bꝫ se māducādū p̄bet. Dicat ḡ māducās illō Cañ v. Comedi fauum cū melle meo. Fau⁹ sic̄ dic̄ Orig.est cera v̄ginea.cellulis distincta.melle repletꝭ. Quid ḡ est aliō Comedi fauū cū melle meo.nisi māducare corp⁹ v̄ginee carnis dulcissima diuitate repletū.z sic p gustū hūanitatꝭ puenif ad gustū diuitatꝭ.z iō ad p̄libamē eternitatꝭ

Distinctio sexta

Sexto notādū est q̄lif q̄libet sensus iterior spūal̄ etna expiaf. De q̄ sciendū est q̄ Ber.li.de amore dei.c.xv.dī Sic̄ corp⁹ hꝫ suos q̄nq̄ʒ sensus q̄bꝫ aie ɔiūgif vita mediāte.sic aīa hꝫ suos q̄nq̄ʒ sensus q̄bꝫ deo siue etnis ɔiūgif mediāte char.tate Quare ap̄l's dī. Nolite ɔformari huic seclo ʒ reformami in nouitate sensus v̄ri vt pbetis.i.expimēto sciatꝭ q̄ sit volūtas dei bona. bñplacēs z pfectā. Sequif. Per sens⁹ corpis veterascim⁹ z huic seculo ɔformamur. Per sensū v̄o mētꝭ renouamur i agnitiōe dī siue eternoꝝ. Et infra.c.ix.dī. Sic̄ oēs sens⁹ corporales.s.visus audit⁹ odorat⁹ tact⁹. sine sēsu gust⁹ infirmāf z ebetāf i opatiōibus suis sic añ aduētū Ihū mediatorꝭ oēs sensus nostri spūales lāguebāt ɔpt absentiā gust⁹ spūalis vl̄ sapiētial̄.q̄ nec dū fuit incarnata.nec q̄si gustata.a cui⁹ gustu q̄to diuti⁹ abstinet⁹. tāto sensus iteriores magꝭ deficiūt z i̇̄firmātur i actibꝫ suis circa etna. Vñ Gre.xx.moral̄.exponēs illō Job.xviij. Attenuef fame robur ei⁹.z iedia iuadat costas ei⁹.sic dī Exrōnali aīa hꝫ hō vt i ppetuū viuat.z tñ hoīs iniq̄ robur attenuaf fame.qz aīa ei⁹ nulla interni cibi refectōe pascif z iedia iuadit costas ei⁹.q̄ñ spūali refectōe subtracta sensus mētꝭ deficiūt.z tūc cogitatōes suas nec r̄gere nec tueri p̄nt.qz fames iterna sensus mētꝭ extenuat.z iō se forꝭ extēdūt ad tpalia sp̄retꝭ eternis q̄ eis nō sapiūt. Adueniēte aūt gustu sapiē ait Ber.vbi s̄.c.xix.tūc seq̄f q̄dā dulcedo saporꝭ.quā i interiori suo sentiēs aīa mō q̄dā singl̄ari q̄ suscipit cūcta discernit z diiudicat.seq̄ʒ z omēs sensus vegetat z ɔfirmat. Nā h̄ panis spūal̄ est d̄ q̄ dī Sap̄.xvj. Paratū panē dedisti eis de celo sine labore omne

delectamentū in se habentē. τ oīs saporꝭ suauitatē. Et ideo iste panis sapiētialis nobis in sacramēto charitatꝭ exhibitꝰ. maxie attingentie est. Attingit em̄ omnes sensus interiores intim̄ vt in omībꝫ māducātibꝫ cū maneat τ ipi in eo. vt nō moriant̄ in eternū. sed in eternitate viuāt τ maneāt. Joh. vj. Diuinissima igit̄ eucharistia ī se habēs delectamentū omnē sensū interiorē attingēs. sensum visus spūalis excitat ad expiendū eternoꝝ cōtemplatioē. sensū auditꝰ spūalis excitat ad expiendū eternoꝝ affectioē. sensū tactꝰ spūal' excitat ad expiendū eternoꝝ tētionē. sensuꝫ gustꝰ spūalis excitat ad expiendū eternoꝝ p̄libationē. Nisi istis sensibꝫ interioribꝫ et̄na aliqualiter ī hac vita expirent̄. Greg. moral. v. nō diceret. Sic eternitas p inhiantē mētem sine spē cernit̄. sine sono audit̄. sine motu suscipit̄. sine loco retinet̄. sine corpe tāgit̄. τ cū mens fantasmata imaginationū corporalium abijcit. iā aliqualit' eternā diuinitatem ꝯspicit. quā si nec dū q̄d sit apprehēdit. agnouit tū certe q̄d nō sit. Videamꝰ ḡ de singulis sensibꝫ interioribꝫ. Primo igit̄ Jhs panis vite ī sacramēto māducat̄ cū vere ī se habeat delectamentū oīs suauitatis oīm sensuū spūaliū. Et cū ipe sit candoꝛ lucꝭ eterne τ speculū sine macula. Sap. vij. Attigēs sensum visus interioris hoīs iā aliqualiter exercitatū. ipm excitat ad eternoꝝ recipiendā ꝯtemplatioē vel inspectioēm. Vñ Grego. xxiiij. moral. expōnēs illud Job. videbit faciē eius in iubilo dicit sic. Plerūqꝫ ꝯtemplatione q̄dā retributiōis eterne. etiā prius q̄ꝫ spolient̄ carne hilarescūt. dū in iubilo facieꝫ dei ꝯspiciūt. qd̄ fit cū aliquis spūalē oculū in radio eterni solis figit. ibi lumē viuēs videt. quia iā omi mutabilitatis vicissitudine atqꝫ obumbratiōe calcata veritati eternitatis inheret. eiqꝫ inherēdo quē cernit ad similitudinē incōmutabilitatꝭ assurgit. atqꝫ ī semetipam auctoꝛis sui incōuersibilē speciem dū recipit assumit. Que em̄ ad mutabilitatē p seipām lapsa est. ad imutabilitatis statum immobilē vidēdo format̄. Hec Gregorius. Huiꝰ sensus expientiā habuit q̄ dixit. Dilectus meꝰ candidꝰ τ rubicūdꝰ τc̄. Cañ. v. Experimētalit' loquebat̄ ait vercell'. Secundo Jhs panis sacramētal' cū sit v̄bū patris verbū aūt est noticia declaratiua cū amore vt ait Augꝰ. li. ix. de tri. attingēs aures spūales in sacramēto excitat eas ad expiendū allocutionē de eternis. q2 quantū in se est semper notificat eterna. τ illumiabit oēm hominē. Aīma aūt nisi hr̄et aures spūales abiles ad audiendū eterna ihs nō dixisset. Qui hꝫ aures audiēdi audiat. Math. xiij. τ Lu. viij. Dñs aūt (vt dic̄ Greg'. sup Ezech. omel'. ij) nō querit aures corpis sꝫ mētis. Et Apoc. ij. dicit idē. Qui habet aures τc̄. vbi dt̄ Rich. Ille hꝫ aures audiēdi q̄ hꝫ sensum itelligēdi τ affectū diligēdi ea que ꝓmittunt̄. τ ideꝫ dicit Haymo. Auris carnis tm̄ ad audiendū ꝯsistit. auris v̄o coꝛdis auditu simul τ intellectu viget. Has aures v̄bū patris multipliciter alloquit̄. vt supra dictū est in itinere meditatiōis. Et Augꝰ. sup Gen̄. ad literā dicit. Sapiētia filiꝰ dei nō cessat loq occulta inspiratōe ad intellectualē creaturā. Sꝫ Grego. xiij. moral'. dic̄. Vñ exterioꝛ auditus aperit̄. inde interioꝛ obsurdescit. Huiꝰ allocutiōis expientiā habuit q̄ dixit. Vox dilecti mei. vbi dic̄ glo. Gaudeo ꝯsolatoriā eius vocē audiēs. dū eiꝰ faciē nōdū video. tū sublenato ad celū aīo aliquā suauitateꝫ ꝑgusto sure beatitudīs. τ h̄ in p̄nti seculo. Hec glo.

Tertio ihs panis sacramētalis. Cuꝫ sic dicit Dyonisius ange. hierar. existit fontana copia susceptionū diuinaꝝ suauitatū refundens de sua plenitudine diuinissimas fragrātias. iō olfactū interiorē spūalē excitat et aperit ad expiēdū eternoꝝ odorē. vt Johēs euāgelista tāqꝫ expertus diceret. Odoꝛ tuꝰ domine excitauit in nobꝭ cōcupiscētias et̄nas.

Sꝫ hic nota q̄d sit olfactꝰ spūalis in aīa. τ in angelis. De h̄ dic̄ Lincoñ. cōmētatoꝛ sup angel'. hierar. sic. De olfactiua v̄tute discretiua odoꝝ q̄ intꝰ suscipiēdo agit dic̄ Dyon. signare susceptiuū bn̄ redolētꝭ. h̄ est bn̄ cōtēplantis gr̄e diuie. Et. iiij. eccle. hierarch. dic̄ Dyoni. sic. Si sensibiliū aromatū susceptio moderata viꝫ olfactiuā nostrā sanā delectabiliter refouet piter τ intellectualē sensū nostrū spūalis suauitatꝭ discretiuū ab appetitu inordinato purgatuꝫ. susceptio diuini boni odoꝛis sancta delectatiōe nos replebit. Huius odoris expiētiā habuit q̄ dixit. In odorem vngentoꝝ tuoꝝ currimꝰ post te. vbi dic̄ Bern̄. sic. Et si dn̄s suauis vniuersis. maxie tū domesticis, τ q̄to q̄s sibi familiarꝰ vite merito ac mētis puritate aperiat [illegible] arbitroꝛ recētioꝝ aromatū τ vnctiōis suauioris sentire fragrātiā. Porro ī hmōi nō capit intelligētia nisi q̄tū expiētia attigit. Hec ille

Deo igit gr̃as q̃ odorē noticie sue mãife/stat p nos i oi loco.ij.Co.ij. Quarto iesus panis sacramētal. Cuȝ sit sũme attingētie. qr ipe se dat i cibũ.ꝛ manet i cibato ꝛ cibat⁹ i eo.vt dr Jo.vi. ꝛ h in maxia caritate vbi sit verissima attingētia aie ꝛ dei spũal. Sȝ notandũ ꝙ hugo in li.ð archa noe. pmo dic sic Ad deũ attingere est sꝫ p desideriũ cũ q̃rere ꝛ p cognitionē inuenire.ꝛ p gustũ tãgere Ex quo patet ꝙ attingētia ista hȝ q̃sdã gradus p quos de⁹ accedit ꝛ inuenit ꝛ attingit. non accessu locali nec tactu corpali sed similitudine spũali accedit ad deũ.ꝛ dissimilitudine a deo recedit.vt dic Aug⁹.li.vij.de trinitate

Prim⁹ igit grad⁹ est quo de⁹ accedit cũ p desideriũ querit. Quis em̃ de⁹ vt desiderat fm aliq̃d vt p̃ns nõ habeat.tñ necesse est vt etiã fm aliq̃d p̃ns habeat.alias ñ desideraret. Dic em̃ Gre.in omel. Profecto q̃ deum desiderat iã hȝ quē amat.ꝛ tñ habit⁹ ampli⁹ querit.qr sine fine est q̃rend⁹.vt ait Aug⁹.exponēs illud ps. Querite faciē ei⁹ sp. Secund⁹ grad⁹ q̃ de⁹ attingit est cũ p cogn.ꝛ hȝ inuenit. Cognitio em̃ est act⁹ vital. Actus aũt vitales attingũt sua obiecta vt dictũ est supra.al's dilect⁹ nõ dixisset dilecte. Vulnerasti cor meũ in vno oculoꝝ tuoꝝ. Cañ.iiij. intelligētia tua penetrãte ait ꝟcell.sȝ attingētia manet impfecta nisi id qð p̃ns est cognitioni.fiat p̃ns ꝛ volũtati amãtis. Quia Aug⁹ in ep̃la ad dardanũ dic. ꝙ q̃dã deũ cognoscũt q̃ tñ deũ ꝓpt h nõ habẽt. qr si cũ vt deuȝ cognouerũt.nõ tñ vt deũ glorificauerũt. ait ap̃ls ad Ro.i. Terti⁹ grad⁹ q̃ de⁹ attigit est cũ de⁹ p amorē tenet ꝛ amplexat.ꝛ spũaliter mãducat. Hi aũt act⁹ ꝛ grad⁹ sunt pncipiũ ipi⁹ affect⁹ ꝛ volũtatis. Vñ Aug⁹.ix.ð trini.c.vi.dic.ꝙ volũtas hȝ vnũ ꝓpriũ actũ qui est act⁹ tenēdi siue amplexãdi.ꝛ q̃si possidendi.q̃s act⁹ nõ pt hr̃e intellect⁹. Nã possessio nõ est intellect⁹ cognoscētis sȝ volũtatis hñtis sic sanitas sani nõ est medici cognoscētis .sȝ sani eã habētis. Vñ ꝛ actũ gustandi ñ habȝ intellect⁹ sȝ volũtas.qr gust⁹ est i charitate sicut dic Rich.sȝ charitas vl dilectio est actus volũtatis. Nã sic dic Rich.li.iiij.ð ꝯtēplatiõe ca.xv. Sic de⁹ p memoriã audit.p itelligētiam videt.ita p affectũ amplexat ꝛ attingit. Hunc tactũ spũalē expta fuit q̃ dixit. Leua ei⁹ sub capite meo. Leue noie intelligũt splēdores intellect⁹ speculatiui q̃ ad gustũ viatoris ptinēt.dextre noie q̃ patriã signat itelligit sup intellectualis vnitio ad deũ.q̃ speculũ nescit.ꝛ q̃si ad p̃miũ inchoat tãq̃ arra ꝛ pign⁹.ij.Cor.v.nec auferet. Luc.x.quare dixit spõsa Cañ.iij. Tenui eũ nec dimittã illum.post tã excessiuos amplex⁹ ꝛ ineffabiles Hec vercell. Quinto ih̃s est panis supersubalis.sic pȝ Mat.vi. Jð g̃tissima ꝛ sufficientissima refectio angloꝝ ꝛ hoim. vt dr i psal. Jð attingēs gustũ interioris mētis .apit euȝ ad eternoꝝ dulcedinē gustandã. Vñ ꝟcell. sup Cañ.dic. Nihil ē qð ita g̃tã mētibꝫ p̃stet refectionē sic panis supsubstãtialis . Hec em̃ refectio nõ fit p speculũ sȝ p diuine dulcedinis expientiã.iuxta ꝙ gust⁹ ꝛ tact⁹ nõ exercent p speculũ sic visus . ꝛ in hac dei pticipatiõe fundat portio marie q̃ nõ auferetur ab ea. Sȝ hec est pncipalis ruine antiq̃ reparatio qñ in pmo adã spoliati fuim⁹ ꝛ vulnerati in naturalibꝫ. Hec ille. Quis ãt iste panis habeat om̃e delectamētũ ꝛ omnē saporē suauitatis.ꝛ sanet om̃s infirmitates nostras.fm ps.nõ tñ in oibꝫ sapit eq̃lit. Dicit nãq̃ Ber.ser.xxxi.sup Cañ. De⁹ nõ vniformit sapit oibꝫ. Oportet nãq̃ p varijs aie desiderijs diuie p̃ntie gustũ variare. ꝛ infusũ saporē diuie dulcedis diuersa appetētis aime alit atq̃ alit oblectare palatũ. Mltũ ei different sapit iste panis vite etne repbis ꝛ electis. Vñ Gre.xi.moral. exponēs illð Job. Aur' verba diiudicat ꝛ fauces comedētis saporē.dic sic. Job i his ꝟbis aliq̃d ð repbis.aliq̃d de electis innuere videt.qr ꝟba sapie q̃ reprobi audiũt tm̃.electi nõ solũ audiũt sȝ etiã gustant.vt eis in corde sapiat qð reproboꝝ nõ mētibꝫ sȝ solũmodo auribꝫ sonat. Alið nãq̃ est cibũ noiatim audire solũmodo.aliud ꝟo est gustare. Electi itaq̃ cibũ sapie sic audiũt vt degustēt.qr h qð audiũt ipis p amorē medullit⁹ sapit.reprobi ꝟo qualit sapiat ignorant. Aliud em̃ est aliq̃d scire de deo. ꝛ aliud qð cognoscit faucibꝫ intelligētie gustare. Jlla ei dicta i sapie radice solidata sũt q̃ p viuēdi vsum ꝛ actuũ expimētũ ꝯualescunt. Hec Gre. Sȝ vt sup dictũ est opꝫ volētē gustare hũc panē supsubalē hr̃e sēsus exercitatos Hos sensus iteriores videt b.aug⁹ hũisse q̃ x.lib.ꝯfess.ait sic. Quid amo cũ deũ meum amo.certe nõ exteriora.sȝ q̃ndã lucē ꝛ q̃ndã vocē ꝛ quendã odorē ꝛ quendã cibũ ꝛ quendam amplexũ interioris hominis mei. vbi fulget aie mee lumē.qð non capit loc⁹.ꝛ vbi sonat verbũ qð non rapit tempus.vbi olet

odor quē nō spargit vēt⁹. ⁊ vbi sapit cibus quē nō minuit edacitas. ⁊ vbi heret qđ non diuellet satietas. Hec amo cū deū meū amo Hec Aug⁹. Ex his p₃ q̄lit sensus īteriores nři etna expiant̄. Vñ ⁊ Rich. li. de tri. ca. iij. dic̄. Nō d₃ nob sufficere illa etnorū noticia q̄ est p visū solū nisi ⁊ apprehēdam⁹ illā q̄ est p intelligētiā sit nec dū sufficim⁹ ad illā q̄ est p expientiā. Hec ille.

Distinctio septima

Septimo videndū est q̄lit spūs nr̄ ad veniēdū p iter expimētalis ꝑgustationis etnoꝝ ad itrinsecū dñi ihu īuitat̄ ab ipo dicēte Cañ. ij. Surge ꝓpera amica mea. colūba mea ⁊ veni. ⁊ h⁹ inuitationis subiūgit allectiuū. d. q₂ hic⁹ ꝓtulit grossos suos. i. q₂ iā est desiderati viatici optata suauitas. Tūc nāq₃ est itinerādi securitas. qñ itinerās suauit̄ reficit̄. ⁊ itinerātis virtus augmētat̄. donec cū ꝓpheta ad montē dei oreb ꝑueniat̄. Dic igit̄ o amica mea ꝓpter experimētalē mei māducatiōem. Nōne comedisti fauū meū cū melle meo. i. dulcedinē diuinitat₃ cū corpe ⁊ sāguie mee hūanitat₃ Hoc eñ ꝓpriū est amic₃ meis vt comedāt ⁊ bibāt ⁊ inebriēt̄ charissimi. Cañ. v. vt corp⁹ meum comedāt ⁊ sanguinē meū bibāt. ⁊ expientia itima mea diuītate inebrient̄. Hoc eñ ꝓpriū electoꝝ est. dic̄ haymo sup Apoc̄. Surge ad meā expimētalē cohitatiōꝫ. vt vbi sū ego ⁊ tu sis. q₂ ex hac māducatōe mei tu manes in me ⁊ ego maneo i te. Jo. vj. tanq₃ mihi iā incorpata. Ego quidē i altissimis habito. ⁊ thron⁹ me⁹ ī colū. nu. Jō Surge o colūba mea ꝓpt̄ expientie tue simplicē fruitiōꝫ ⁊ singularē. Solū eñ quer₃ expiēdo frui presentia mea. Vñ dixisti. Renuit ꝯsolari aīa mea. memor fui dei ⁊ delectat⁹ sū. Qđ exponēs Greg. vj. moral̄. dic̄ sic. Qui de tpalium amissiōe nō lugeo. d̄ tpaliū abūdātia ꝯsolari neq₃ possum ⁊ tñ memoria dei solū delectat⁹ sū. Si igit̄ tm̄ delectat̄ i sola memoria dei. dicat cū Ber̄. Sup mel ⁊ oīa ei⁹ dulcis ꝑñtia Propa. ꝓpt̄ expiētie tue pfectōꝫ ⁊ delectatiōꝫ. Mīro ei spūales delitias pl⁹ expir₃ tāto auidi⁹ appet₃ eas. ꝓpera igit̄ veīre ad me fontē oīm deliciaꝝ. Nā etiā celeritas i desiderio mora ē. vt d̄r Seneca. O formosa mea. ꝓpt̄ expiētie tue radiosā multiplicatōꝫ Expiris ei me re visitātē p⁹ pietē stātē p cācellos, ꝓspiciētē. i mōtib⁹ saliētē. Cañ. ij. Jtē expiris me te alloquentē. te odore meo sp attingentē. te reficiētē ⁊ ampl'ectantē ⁊c̄. vt p₃ in cātico amoꝝ p totū. Vñ Ber̄. s. lxiij. sup Cañ. dic̄. Attēdite spōse deuotoꝝ atq₃ solertiā siue expientiā q₂ vigili vtriq₃ oculo. s. experiētie obꝯuat spōsi aduentū. ⁊ deinceps oia ipsi⁹ intuet̄. Venit eñ illa. accelerat. appropiat. adest. respicit. alloquit̄. ⁊ nihil hoꝝ momētoꝝ spōse industriā fugit. Hec ille. Veni igitur ad expientie tue cōsummatōem. q₂ ficus ꝓtulit grossos suos. Jn q̄ ostēdit sue visitationis dulce allectiuū. Quid p fic⁹ ꝯueniēt⁹ intelligi p̄t ꝓducentē fructū dulcedis q₃ pr̄ etern⁹. ꝑncipiū oīs dulcoris q̄ ꝓtulit nobis grossos infinite dulcedis ⁊ refectiōis. s. fīliū suū. ⁊ spm̄ scm̄. ꝯsubales ⁊ coetnos. Verbū suū infinite dulcedis ꝓtulit incarnatum. vt nob ess₃ i redēptiōꝫ. ⁊ panē supsubstātialem vt esset nob in refectōꝫ. q̄ descēdit de celo nobis ꝑparat⁹. ⁊ habēs in se omne delectamētum. ⁊ oēm saporē suauitatis. vt p ip̄m dulciter reficiamur i via ne deficiam⁹. s₃ ad eternū p̄rem reducamur. Ecce d̄r hug. sup ꝑmū ange. hierar. Vnū fercul̄ ꝓponit̄ i mēsa dñi s₃ nolt ꝯtenere. Cōtinet eñ in se oē bonum. S₃ hāc refectōꝫ nō oēs gustāt. Jpa ei vna est ⁊ singlar₃. q₂ cū aliena ⁊ extranea delectatiōe ⁊ dulcedie nō ꝑcipit̄. D̄r domestica. q₂ amic₃ ⁊ familiarib₃ tm̄ ꝑparat̄. d̄r vnifica q₂ vnū secū efficit oīs q₃ se sumēdā ⁊ ꝑcipiēdā p̄bet. Hec ille. Fic⁹ etiā patna ꝓtulit nobis spm̄scm̄ ꝯsubalē ⁊ coetnū. q̄ est fons infinite dulcedis. saliēs i vitā etnā. Spūs ei me⁹ sup mel dulc₃. d̄r Ecci. xxiiij. A q̄ oīs dulcedo emanat. Vñ Gre. li. ix. moral̄. d̄r q₂ vnctio spūscī fac̄ ꝯtenere inferiora ⁊ erectat ad supiora. ⁊ q₂ dulcedo ei⁹ h̄ sentiri p̄t nō dici. Nūc grossū infinite dulcedis p̄r nob ꝓtulit dū nob eū i sensibilib₃ signis misit. ⁊ q̄tidie iūisibilit̄ elect₃ mittit̄. q̄ itinerātes p septē dona q̄si p septē dies. ⁊ p septē r̄fectōes spūales nos ad ꝯuiuiū etnoꝝ colliū ꝑducit. Unde Gre. i. li. mora. d̄t. q₂ vnūq₃dq₃ donū spūscti diē spūalē fac̄ in mēte p suā illumiatōꝫ. ⁊ i q̄libet die ꝯuiuiū fac̄ p suā dulcedinē. Intellectus i die suo ꝯuiuiū facit ⁊ ꝑparat. q₂ i co q₂ audita penetrat reficiēdo cor tenebras e⁹ illustrat. Sapiētia i die suo ꝯuiuiū fac̄. quia mentē eternoꝝ spe ⁊ certitudine reficit. Consilium in die suo cōuiuiū exhibet. quia dum ꝑcipitē esse ꝓhibet. ratiōe animū replet. Fortitudo in die suo conuiuiū facit. quia dum aduersa non metuit trepidāti menti cibos

ꝯfidētie apponit. Sciētia in die suo ꝯuiuiū ꝑparat. qꝛ in vētre mētis ignorātie ieiuniuꝫ sepat. Pietas in die suo cōuiuiū exhibet. qa cordis viscera misericordie opibꝫ replet. Timor in die suo ꝯuiuiū facit. quia dū premit mentē ne de ꝑsentibꝫ supbiat. de futuro illā cibo spei cōfortat. Hec ille. Et sic itinerans ad eternitatē cōfidēter ꝛ velociter īcedit. Et hec dona sanctispūs sunt quedā ꝑfectiōes aīme p quas reddit bene mobilis ad eterna ꝯsequendū. ꝛ exercitata ad experiēdū. qa spūalis oīa dijudicat. Ad cui⁹ eternitatis plenā expientiā nos pducat eterna sapiētia benedict⁹ deus Amen.

# Septimū iter eter

nitatꝭ p qđ spūs nr̄ venit ad intrīsecū secretū ꝛ eternale maneriuꝫ dn̄i ihū est eterno ꝛ meritoria operatio siue deiformis. i. diuīe opatiōi ꝯformis. Nisi eīm opa nr̄a essent iter ad eterna. dominus nō diceret Math. xvj. Se redditurū vnicuiqꝫ ſm opa sua. Opa eīm illoꝝ sequūt illos sicut dicit Joh. Apoc. xiiij. Ad maiorem aūt hui⁹ itineris noticiā habendā septē sūt notāda. Primo q̄re iter meritorie opationis ꝑcedētia itinera subsequat. Secūdo q̄re natura rōnalis ad hoc facta est ꝙ opet. ꝛ eternū finē p hoc cōsequat. Tertio quare homo ſm duplicē naturā corpalē scilicet ꝛ spūalē opari denotet. Quarto qualiter opatio vtriusqꝫ nature corpalis scꝫ ꝛ spūalis deiformis efficiat. Quinto qualiť diuersi grad⁹ vtriusqꝫ opationis vl' spēs distinguāt. Sexto qualiť spūs p vtraqꝫ vitā scꝫ actiuā ꝛ ꝯtemplatiuā ad eterna ingrediat. Septimo qualiť ad veniendū p iter meritorie opatiōis a dn̄o inuitet.

Distinctio pꝛima

Primo qualiť istud iter ꝑcedētia seq̄tur. Notandū est ꝙ cū aliquis ī spūalibꝫ exercitat⁹ fuerit ad eterna directus p rectā rōnem vel intētionē. cū fuerit ī itineribꝫ eternitatis expedit⁹ p frequentē meditationē. cū fuerit ad eterna direct⁹ ad limpidā ꝯtemplatōem. cū fuerit ad eterna īclinatus p feruidā dilectōem. cū fuerit de eternis instruct⁹ p multiplicē reuelationē. cum fuerit eterna exptus p dulcē ꝑgustationē. vt de oībꝫ patuit supra. quid modo restat nisi vt eterna ingrediat p deiformē ꝛ meritoriam opationē. Quid nā ꝑdicta oīa valerēt si ea deiformis opatio nō cōsummaret. Nō eīm perfectū facit cognitio ꝟitatis nisi subsequatur habit⁹ virtutis in opatiōe. ait Hugo sup. vij. angelice hierarchie. Et in libro ḋ tribꝫ dictis dicit sic circa finē. Quid nobis pdest si in deo cognoscim⁹ maiestatis celsitudinē. ꝛ nullā nobis inde colligim⁹ vtilitatem. Si eīm de illo intimo diuine ꝯtēplationis secreto reuertimur. qđ nobiscuꝫ afferre poterim⁹ nisi lumē exēplaris opationis ꝛc. vt supra in plogo dis. v. quare iter meritorie opationis rōnabiliter ꝑdicta sequit.

Distinctio secūda

Secūdo sciendū est ꝙ natura rōnalis ad hoc facta est vt opatiōes proprias opet. ꝛ p h̄ gratia mediāte finē suuꝫ vltimū ꝯsequat. ꝓpter hūc eīm finē cōdit⁹ est homo. vt op⁹ ꝓpter qđ fact⁹ est opet. ꝛ nō solum ne a vita eterna siue a suo fine excludat sꝫ etiā ne quasi naturali sua ꝑfectione puet. Qđ lincoñ. cōmentator sup. iij. angel. hiera. sic ostēdit dicens. Facta est rōnalis natura nō solū ꝓpter inherere deo p dilectōnē dei. sꝫ etiā opari ſm sacras ordinatōes bene ad ꝓximū ex dilectiōe ꝓximi. ꝛ si ꝑdicto modo ñ operat. tūc fine ꝓpter quē facta est caret. cuꝫ neutra dilectio sine altera pmāeat. ac p hoc cassa ꝛ vana est. ꝛ ideo indigna subsistere. etiam ſm existentiā naturalē ei diuinit⁹ dataꝫ ꝓpter hmōi finē. Sic eīm ſm ap'lm. q̄ non laborat nō māducet. sic oīe qđ op⁹ ꝓpter qđ factū est sue negligētie vicio nō facit. existentie sue naturalis fulcimēto priuari debꝫ. vt videlicet plenitudinē integrā. ꝛ integritateꝫ plenā existētie naturalis nō retineat. sic primus ange.⁹ ꝛ pmus homo nō opantes ſm sacras ordinatiōes gratie ꝓprie. recedentes volūtarie ꝛ elōgantes se a p se ente ꝛ p se esse deciderūt in corruptionē naturalť existentie nō ꝙ ipa caderēt in penit⁹ non esse. sed ꝙ ipa vt ꝑtactū est a ꝓprie integritatis plenitudīe deciderūt. ꝛ ꝓpter auersionē ab illo qui solus per se est ꝛ cōuersionē ad aliud qđ p se nō est aut deficient est. dicunt magis non existere q̄ꝫ existere. Hec ille. Et ideo non licet ociaria bono ope. Ocia eīm sine lr̄is mors ē. ait Seneca. ꝛ viui hoīs sepultura. Et Bern. ī sermone ad solitarios dic. Nihil ꝑciosi⁹ tpe qꝛ sicut capillus nō peribit de capite. sic nec momentū pibit de tpe quin oporteat reddere rōneꝫ. Igit natura rōnalis facta ē vt opetur. ꝛ p h̄ finē suū ꝯsequat.

Distinctio tertia

t Ertio videndū est. q cū homo ꝯstet ex duplici natura. corpali scꝫ ꝛ spūali ideo duplices opationes debet operari. vt ſm vtraqꝫ naturā ad eterna passibꝰ opationū dirigat̄ ꝑ intentionē rectā in finē vltimū qui est deꝰ eternus. vt sic totꝰ homo cū tota familia sua spirituali bene ordinet̄ ꝛ pacificet̄ ꝛ regnū efficiat̄ eterno deo. Nisi ei deus regnū suū in nobis habere posset. nō dixisset Luce. xvij. regnum dei intra vos est. Hoc aūt regnū nō est esca vel potus. sed iusticia ꝛ pax ꝛ gaudiū in spūsancto. Justicia iustificās iudicia cordis siue ratōis. pax trāquillans impia facultatis. gaudiū adimplēs desideriū volūtatis. Et Gregoriꝰ exponēs illud verbū dicit. Hec sūt quasi imago ꝛ arra ꝑhennis leticie futuri seculi. Istaꝝ opationum tā spiritualiū q corpaliū ordinē ꝛ directionē in finē scꝫ deū. bene ostēdit ꝛ docet auctor libri de spiritu ꝛ aīma dicēs. Nobilis est creatura aīma. Ciuitas nāqꝫ dei est. d qua tā gloriosa dicta sunt q ad imaginem ꝛ similitudinē dī facta est. Hec ciuitas hierusalē merito appellata est. quia ad fruendū visione illiꝰ pacis summe. q facit vtraqꝫ vnū creata est. Mens eiꝰ paradisus est. in q duꝫ celestia meditat̄. quasi in paradiso voluptatis delectat̄. Domꝰ etiā summi patrisfamilias est aīma. ꝑpter vnitatē moꝝ. Sponsa xp̄i ꝑpter dilectionē. Templū spiritussancti propter sanctificationē. Sequit̄. Ciuitas regis eterni. ꝑpter concordiā ciuiū. Et quia nulla est ciuitas absqꝫ populo. disposuit in ea conditor noster populū triplicis gradus. id est. sapiētes ad cōsulendū. milites ad pugnandum artifices ad ministrandū. Ciues huius ciuitatis sunt naturales ꝛ ingeniti anime vigores tanq indigene. quorū distincti sunt gradꝰ. Alij superiores. alij medij. alij inferiores. ad similitudinē angelice hierarchie Superiores sunt quidā intellectuales sensus. medij rationales. infimi aīales. quorum hec differētia est. Animalis siue sensualis appetit sensibilia Rationalis discernit ꝛ discretionis oculo aspernat̄ ea. Intellectualis ꝯtrahit ea ad diuina. Sequit̄. Intellectuales igit̄ sensus sunt tanq anime ꝯsiliarij dicētes ei. Deū time ꝛ mandata eius obserua. ꝑpter hoc est eni omnis homo. Rationales sunt milites qui hostes cōcupiscentiarum ipugnant ꝑ arma iusticie. Animales siue sensuales sensus sunt tanq rustici ꝛ artifices mechanici qui corpalibꝰ rudimentis insistūt. ꝛ corpori necessaria ministrāt. Sequitur. Hanc triplicē vim aīme scꝫ sensualē rationalē ꝛ intellectualē philosophi partes aīme vocauerūt. nō integrales sed ꝑtuales. quia potētie eius sunt. Hec oīa in libro ꝑdicto. Tota igit̄ ista familia pacificata ꝛ qlibet in suū officiū ꝛ opus ordinata ꝛ directa ꝛ regi suo plene subiecta. oēs extranei regnum aīme turbātes eijciant̄ ꝛ excludātur. Extranei aūt sunt (vt dicit Richardꝰ libro quarto de cōtemplatiōe. c. xv.) oēs cogitatus tā vani q noxij qui nulli nostre vtilitati seruiūt. ꝛ similiter turba inordinatarū affectionū ꝛ solicitudinū. quas oēs oportꝫ eijcere. vt regis nostri legibꝰ. ꝛ dilecti nr̄i amplexibꝰ quanto liberiꝰ tanto iocundiꝰ liceat inherere. Qui absterget omnē lachrymā ab oculis eoꝝ. Ex his apparet q homo scdm vtraqꝫ naturā debet operari. cū ſm vtraqꝫ sit beatificabilis.

Distinctio quarta

q Uarto videndū est. Cū Dyonisius vij. ecclesiastice hierarchie dicat q ex scriptura edocemur q iā in hac vita deiformē vitā inchoamꝰ. quā in celo cōsummabimꝰ. qualiter vtraqꝫ nostra operatio. s. spūalis ꝛ corpalis deiformis. i. diuīe opatōi ꝯformis efficiat̄. Nisi eñ aliqualit̄ possemꝰ nos deo pr̄i nr̄o ꝯformit̄ opari tāqꝫ filij. dn̄s nō dixisset. Estote ꝑfecti sic̄ ꝛ pr̄ vr̄ celestis ꝑfectꝰ est. Math. Sic̄ eñ imaginē dei patris nr̄i habemꝰ i mēte vel tenemꝰ. ita etiā vt dei filij simꝰ. dēmꝰ silitudinē tenere in opatiōe. Nā eiꝰ filij sumꝰ cuiꝰ opa facimꝰ. dicit dn̄s Jo. viij. Uñ ꝛ Dyoni. v. c. eccl̄. hierar. dic. t. Uniꝰ cuiusqꝫ hierarchice. i. bn̄ ordiate ꝑsone ꝑfectio ē. ad dei imitatōꝫ ſm ꝑpriā opatione reductā esse. ꝛ fieri coopatricē. qd efficacius oībꝰ diuinā ingignit ꝯformitatē. ꝛ facere ꝑsentare diuinā opatōꝫ i seipo ſm qd possibile ē. Juxta illd. j. Co. iij. Dei eñ adiutores sumꝰ. Notādū igit̄ q dyo. v. eccle. hierar. dicit ne illumiatiōes diuiaꝝ opatōnū ꝯfuse ꝛ indistincte videat̄. iō tā angelici q ecclīastici gdus sūt diuisi i ꝑmas. medias. ꝛ vltias sanctas opatiōes ꝛ ordies ſm hierarchicas discretiōes. i. ordinatas distinctiōes. Et. c. x. angelice hierarch. dic̄. q vnaqueqꝫ mens bene ordinata tam angelica q humana habet in se primas, medias, vltimas, siue infimas

ordinationes & virtutes. & sursumactiones. secundum quas vnusquisque angelus & homo hierarchicus & bene ordinatus percipit secundum propriam capacitatem dei purgationem & illuminationem & perfectionem. que sunt deiformes operationes operari esse hierarchicos. id est. bene ordinatos ad similitudinem angelice hierarchie. vt videlicet secundum supremas operationes simus bene ordinati ad deum. secundum medias simus bene ordinati ad nosmetipsos. secundum vltimas siue infimas simus bene ordinati quantum ad exteriora. et sic erimus totaliter ordinati. & operationes nostre deiformes & deo accepte erunt. quia per eas purgamur. illuminamur. & perficimur. & extunc erimus idonei ad purgandum illuminandum & perficiendum alios dispositiue. quia sumus coadiutores dei. quod solus hoc facit effectiue. De hoc vide supra itinere tertio & quarto. Primo igitur vt tanquam bene ordinati deiformiter operemur quo ad deum ad similitudinem angelice hierarchie. In qua (sicut dicit Bernardus. v. de consideratione) deus in seraphin amat vt charitas. in cherubin noscit vt veritas. in thronis sedet vt equitas. Oportet etiam nos quantum possumus deum summum bonum diligamus. vt summam veritatem cognoscamus. vt summam equitatem in nobis teneamus. & sic erimus bene ordinati quo ad deum per deiformes operationes. Quia sicut dicit Linconiensis super angelica hierarchia. Intellectus humanus in suo supremo gratia adiutus habet vt ferueat amore cum seraphin. luceat scientia cum cherubin. spiritualis factus iudicet omnia cum thronis. Secundo vt tanquam bene ordinati circa nosmetipsos deiformes operationes operemur ad similitudinem medie angelice hierarchie. In qua sicut dicit Bernardus. vbi supra. Deus dominatur vt maiestas. operatur vt virtus. tuetur vt salus. oportet vt etiam nos omne impediens participationem diuine dominationis superemus. vt opera omnium virtutum secundum gratiam nobis datam studiose agamus. vt omnibus inordinatis motibus & impulsionibus potenter resistamus & illa vt possumus inferioribus communicemus. & sic erimus bene ordinati in nobis per deiformes operationes. quia sicut dicit linconiensis. vbi supra. In media hierarchia nostra oportet quod dominemur cum dominationibus. vt fortes simus cum virtutibus. vt ordinati simus cum potestatibus.

Tertio vt tanquam bene ordinati ad exteriora operemur deiformes operationes ad similitudinem infime angelice hierarchie. In qua deus vt dicit Bernardus vbi supra. regit vt principium. reuelat vt lux. assistit vt pietas. oportet vt omnia exemplariter ad primum principium reuocemus. vt lumen veritatis verbis & factis aliis ostendamus. vt opera pietatis omnibus deuote exhibeamus. & sic erimus ordinati quo ad exteriora per deiformes operationes. quia sicut dicit Linconiensis. vbi supra. In vltima nostra hierarchia oportet vt principemur cum principibus scilicet media ad primum principium reducendo. vt reuelemus veritatem cum archangelis. & pie assistamus indigenti cum angelis. Vt igitur dicit Dyonisius. v. ca. ecclesiastice hierarchie. diuinitas celestes animos prius naturaliter mundat. postea illuminat. & illuminatos perficit. ad operationes perfectionis deo conformes. Hec ille.

Distinctio quinta

Quinto videndum est qualiter in vtrisque operationibus diuersi gradus vel species distinguantur. Sed quia de operationibus spiritualibus prout respiciunt vitam contemplatiuam supra dictum est in tertio itinere distinctione quarta de gradibus contemplationis. Ideo modo dicendum est de gradibus operationum, prout respiciunt vitam actiuam. Et primo dicendum est de gradibus operationum virtualium prout ordinantur ad proximum. Secundo vt ordinantur in proprium subiectum. & tertio prout ordinantur ad deum.

Gradus operationum virtualium, prout modo loquor de virtutibus. consistunt in quattuor virtutibus cardinalibus. quarum quelibet habet plures gradus. vt ostendit Macrobius libro primo de quattuor virtutibus. vbi recitat dicta platonis. qui distinguit quattuor genera virtutum. quarum quedam dicuntur politice. quedam purgatorie. quedam purgati animi. quedam exemplares. Prime ordinant hominem quo ad proximum secunde quo ad subiectum proprium. tertie quo ad deum. quarte perficiunt alias. Politice sunt quibus boni viri reipublice consulant. vrbem tuentur. parentes venerantur. liberos amant. proximos diligunt. ciues suos bene gubernant.

Purgatorie virtutes sunt inquantum ab his animum ad diuina trahunt. Purgati animi virtutes sunt inquantum animum innixum diuinis expeditum tenent. Exemplares siue heroice sunt que in solo deo sunt. non vt in nobis sed incomparabiliter excellentiori modo a quibus omnes virtutes in nos influunt & operantur & consistunt. Notandum est igitur quod macrobius ibidem quamlibet istarum virtutum distinguit & diffinit. per quas diffinitiones patent earum gradus siue species et proprietates,

Primo igit diffiniens prudentiā primā virtutū cardinaliū vt est virtus politica dicit. Prudētia est ad ratiōis normā vniuersa dirigere. Secūdo vt est virtus purgatoria diffinit eā sic. Prudentia est mūdū istū ⁊ oīa que in eo sunt diuinoꝝ cōparatione despicere. Tertio vt est virtꝰ purgati aīi diffinit eam sic. Prudētia est diuina nō quasi in electiōe aliq̄s pferre. sed quasi nihil aliud sit intuere. qđ pfectoꝝ est. Exemplaris aūt prudentia vt est in deo. est ipa mens diuina. vel diuine mētis regula. qua disponit vniuersa in celo ⁊ in terra. Hec ille. Ex his apparere potest ꝙ pmus gradꝰ prudētie vt est virtꝰ politica facit finē in oībꝫ rationabilit operari. ⁊ cū hominibꝫ honeste ꝯuersari. Secundus gradꝰ prudentie vt est virtꝰ purgatoria mentē altiꝰ erigit. qꝛ dū mūdana despicit. eterna siue celestia prudēter appetit. Tertiꝰ gradus prudētie vt est virtꝰ purgati animi mētem pleniꝰ pficit dū eā in eternis figit. quia sola eterna appetit. Exēplaris aūt prudētia que in solo deo est pdictos gradus inchoat deducit ⁊ cōsummat. qꝛ oīs prudētia ꝟa a deo est. vt patet. Secūdo Macrobiꝰ secundā virtutē cardinalē. s. fortitudinē diffinit. Et pmo vt est virtꝰ politica dicens. Fortitudo est que habet mentē sup metū erigere ⁊ nihil nisi turpia formidare. Secūdo vt est virtꝰ purgatoria diffinit eā sic. Fortitudo est animā nō terreri corpis cruciatu ductu phie pcedente. Tertio vt est virtꝰ purgati animi. est passiones nō vincere. sed animo peniꝰ ignorare. Exēplaris fortitudo que in deo est. est ꝙ sp idē est. nec vnq̄ mutatur Ex his patere potest ꝙ pmus gradꝰ fortitudis vt est virtꝰ politica hominē facit oēm timorem p vtilitate reipublice postponere: ⁊ turpia formidare. Secūdus gradꝰ fortitudis vt est virtꝰ purgatoria. mentē magis confortat vt nulla pena tpalis eā terreat. qꝛ ad sola eterna fortiter anhelat. Tertiꝰ gradꝰ fortitudinis vt est virtꝰ purgati animi. mentem in eternis figit. quia cū oīa cōtraria vicerit. repugnare omino ⁊ cōfidenter ꝯtemnit. Exemplaris aūt fortitudo que in deo est pdictos gradꝰ inchoat. deducit. ⁊ consummat. Ipa eīn attingit a fine vsq̄ ad finē fortiter. suauiter disponēs oīa. Tertio Macrobius virtutē cardinalē tertiā. scꝫ tempantiam diffiniēs primo vt est virtus politica dicit sic. Tempantia est virtꝰ que ī nullo moderationis metā excedit. Secūdo vt est virtus purgatoria diffinit sic. Tpantia ē oīa relinquere nisi quantū natura reqrit. Tertio tempantia vt est virtꝰ purgati animi. est terrenas cupiditates nō reprimere. sed obliuisci. Exemplaris autē tēperantia que ī deo est. sic est ꝙ in se ppetua intētione ꝯuersa est Ex his apparet ꝙ pmus gradus temperantie vt est virtus politica hominē ab excessu ⁊ defectu custodit. quia ei mediū virtutis in omi opatione ostēdit. Scđs gradꝰ temperantie vt est virtꝰ purgatoria mentē ad eterna perfecte dirigit quia omnē superfluitatē rerū grauantiū firmiter excludit. Tertius gradus tēperantie vt est virtus purgati animi mentē eternis infigit. quia cōcupiscentiam oīs inordinati cōcupiscibilis penitus extinguit. Exemplaris autē tēperantia que in deo est pdictos gradꝰ temperātie inchoat. deducit. ⁊ perficit. quia oīi creature numerum. pondus. ⁊ mensurā tribuit Quarto Macrobiꝰ virtutē quartā cardinalē. scꝫ iusticiā vt est virtus politica diffinit dicēs Iusticia est mundū istū despicere. ⁊ seruare vnicuiq̄ qđ suū est. s. sibi ꝓsi. ⁊ primo ⁊ deo. Secundo iusticia vt est virtꝰ purgatoria est ad verā positi viā ꝯsentire. Tertio iusticia vt ē virtus purgati animi est cū diuina mente ppetuo federe sociari. Exēplaris iusticia vt ī deo est. est ꝙ phenni lege a supna sui operis ꝯtinuatione nō flectit. Hec ille. Ex his patet ꝙ pmus gradꝰ iusticie vt est virtꝰ politica hoiem ab oī iniq̄tate custodit. ⁊ cū oībꝫ pacifice ꝯuersari docet. Secūdꝰ gradꝰ iusticie vt est ꝟtꝰ purgatiua mentē ad eterna directe trahit. qꝛ iusto ordini recte rōis pfectē cōsentit. Tertiꝰ gradꝰ iusticie vt est virtꝰ purgati aī mentē in eternis figit. qꝛ illā cuꝫ deo ppetuo sociat federe. Exemplaris aūt iusticia vt in deo ē pdictos gradꝰ inchoat. deducit. ⁊ pficit. que omnē creaturā ppetua ⁊ inflexibili lege iuste regit. Ex his aliqualit pꝫ quō gradꝰ opationū virtualiū different sunt in actiuis ⁊ ꝯtēplatiuis. ⁊ aliter p virtutes. vt sunt ꝟtutes politice hō ordinat in opatōibꝫ suis q̄ ad primū. p ꝟtutes vt sunt purgatorie ordinat quantū ad scđm. vt sunt ꝟtutes purgati animi quantū ad deū. Alias virtutes exēplares q̄ in deo sunt solo pficiunt ꝟm magis ⁊ minus. put opantes in fide ⁊ charitate opera lucis. eas pfectiꝰ vel minus pfecte pticipāt vel imitant.

Diſtinctio ſexta

Extro videnduꝫ eſt qualit̃ ꝑ vtraſqꝫ
ſ opationes.ſ.interiores ⁊ exteriores
hoīs.ſiue vite actiue ſiue ꝯtēplatiue
ſpūs human⁹ ad intrinſecū ⁊ eternale mane
riū ihu ingrediat̃ De q̄ notandū eſt ꝙ ſic̄
dic̄ ꝓſper in libro de vita ꝯtēplatiua. Licet
vita actiua ⁊ ꝯtēplatiua itineribꝫ diſparibꝫ
incedāt. ad eandē patriā tñ tendūt. Actiua
vita ait ꝓſper habꝫ ſoliatū curſum. ꝯtēplati
ua vo hꝫ gaudiū ſempiternū. qḋ nō auferet̃
ab ea in eternū Itē in ꝯtēplatiua vita regnū
ꝑcipit̃. in actiua regnū acq̄rit̃. Hec.ſ.actiua
facit te plurimoꝝ bonoꝝ copia opeꝝ pulſa/
re ianuā. Hec.ſ.ꝯtēplatiua vocat ꝯſummā/
dos in patriā. In hac ſcꝫ actiua ꝯtēnit̃ mū/
dus. in illa videt̃ de⁹. Hec ille. Cū his ꝯcor
dat Aug⁹. in ſmōe de dedicatōe tēpli. vbi di
cit ſic. Sic̄ malis opibꝫ q̄ſi quibuſdā vectibꝫ
⁊ ſeris vite nob ianua claudit̃. ita abſqꝫ du/
bio bonis opibꝫ aperit̃. igit̃ nō ſoluꝫ bonis
opibꝫ hoīs interioꝝ ſꝫ etiā bonis opibꝫ ho/
minis exterioꝝ ꝑuenit̃ ad eterna. qꝛ de⁹ red
dit vnicuiqꝫ ſm opa ſua Opa eī illoꝝ ſequū
tur illos. Apoc̄. xiiij. Qui bona opa facit q̄d
aliḋ q̄ꝫ ad eterna q̄ſi quibuſdā paſſibꝫ tēdit
Et qui eternā vitā querim⁹. q̄d aliud q̄ꝫ q̄dā
itinera agim⁹ ꝑ q̄ ad patriam feſtinam⁹. ait
Grego. xxiij. moral̃. Quia q̄uis i vſu operis
ſit tp̄alitas. tñ in intētione dꝫ eſſe eternitas.

Et notādū. ꝙ ſicut ꝑ opa interioꝝ homi
nis vt ꝑ ꝯtēplationē q̄nqꝫ fit q̄daꝫ ꝑlibatio
eterne vite. ita ⁊ ꝑ opa exterioris hoīs fit in
eo aliq̄n ſilitudo aliqua vel imago et̃ne vite
ſicut dic̄ Bern̄. in li. de amore dei. vbi dic̄ ſic
Sic̄ in ſanctitate vite ⁊ hoīs interioꝝ ꝯtem
platōe ⁊ fruitiōe diuinitatꝫ iā future vite bti
tudinē ꝑlibare i hac vita videt̃ ⁊ imitari. ſic
etiā de corpoꝝ ipoꝝ glorificatiōe quā plene
ibi ꝑcepturi ſunt in hac vita nō nihil ꝑcipiūt
Accepta eñ illa gr̃a quā habitātes in vnū
ſeipis in deo ⁊ deo in ſeipis fruunt̃ ipi⁹ car/
nis ſe ſentiūt viciſſe oēs ꝯtradictiōes. vt
vniuerſa ſubſtātia carnis non ſit eis niſi in
ſtrumentū boni opis. Nā ⁊ ſi ipſi⁹ miſerijs ⁊
infirmitatibꝫ ꝯtabeſcūt. ex hoc ipſo in interiori
hoīe forti⁹ ꝯualeſcūt. q̄n eñ infirmor. tunc
fortior ſum ⁊ potēs. ait apl̄s. Sequit̃. Sen
ſus ipi nouā ꝑcipiūt quandā ⁊ ꝓpe ſpūalē g̃/
tiam oculos ſimplices ⁊ aures obtēperātes
⁊ aliquādo in feruore oratiōis tanta cordis
ignora quadā fragrātia inſpirat, tāti guſt⁹
⁊ ſi nō guſtando ſuauitas. tanta ꝑ mutuum
tactū ſpūalis charitatis incentiuū. fit vt vi/
deant̃ ſibi intra ſeipos ſpūalis gratie cuiuſ/
dam voluptatꝫ gerere ꝑadiſum. Vult⁹ etiā
⁊ toti⁹ corporis cōpoſitione. vite ⁊ morum ⁊
actuū decore. mutue etiaꝫ ſeruitutis in illis
deuotis exhibitiōibꝫ ⁊ pijs ſuſceptiōibꝫ cu/
iuſdā gratie beneplacito ſibi ꝯueniūt inuicē
⁊ cōuiuūt. vt vere ſit cor vnū ⁊ aīa vna. Ani
miꝫ corpoꝝ ſuoꝝ gloriā iā hic inchoant vel
inīciāt. ⁊ puritate cōſcientie ⁊ intime cōuer/
ſationis gratia ꝑfecte habituri eā in futura
⁊ ꝑhenni vita ꝓnūciant. Hec Bernardus.
Poteſt ḡ human⁹ ſpūs dicere. Ingrediar ī
locū tabernaculi tui.

Diſtinctio ſeptima

Eptimo videndū eſt q̄liter ſpūs hu
ſ man⁹ ad veniendū ꝑ iter deiformis
actiōis ſiue meritorie opatiōis ad ī/
trinſecū ⁊ eternū manerū dn̄i Ihu. ab ipſo
amoroſe inuitat̃ dicēte Cant. v. Surge ꝓ/
pera amica mea. formoſa mea. colūba mea.
⁊ veni. Dic̄ igitur. O amica mea ꝓpter opa/
tionis mee hierarchicā imitatiōem. Cañ. v.
Amica inq̄t mea. qꝛ man⁹ tue ſtillāt mirram
Qḋ exponēs vercel. dic̄ ſic. ꝙ ꝑ man⁹ ſtillan
tes mirrā ſignāt̃ opatiōes hierarchice ordi
nate. Nā ſic̄ de⁹ ſtillat dona gr̃aꝝ ⁊ ꝑfectiōeꝫ
opationū ꝑme angelice hierarchie ⁊ illa īſtil
lat medie. ⁊ media vltīe. vt pꝫ ꝑ totā anglicā
hierarchiā. ita aīa i ſuo ſuꝑmo a dō recipiēſ
ſuā ꝑfectiōꝫ ſuaꝝ opationū circa ſuꝑiora. et
illa ſtillat i mediā ꝑfectionē ſuaꝝ opationuꝫ
circa ſuꝑiora. ⁊ illa ſtillat i mediā ꝑfectionē
ſuaꝝ opationū reſpectu īterioꝝ. ſic ⁊ illa ſtil
lat i vltimā mētis hierarchiā ꝑfectōꝫ ſuarū
opationū reſpectu exterioꝝ. ⁊ h̄ eſt ſtillatio g̃
tuite mirre q̄ opatiōes ꝓſeruat a putredine
vane laudis. ⁊ terore hūani fauoꝝ Sur/
ge ꝓpt̃ opatiōis tue oñſionē rectā. vt pr̃ cele/
ſtis honorificet̃. ⁊ ꝓxim⁹ edificet̃. qꝛ opa tua
ſunt plena corā dō meo. Apoc̄. iij. Opa ſūt
plena corā deo vt Haymo ait q̄n ꝟtutes da
te vicijs non cōmaculātur. et exterius hu/
mana gloria nō queritur. Plenitudo enim
legis eſt dilectio. ait apoſtol⁹ Romano. xiij.
O columba mea ꝓpter operū tuoꝝ fecundā
parturitionem. Quaſi eñ columba que eſt
auis fecunda. aquas ſteriles mundi fugiēs
⁊ ad meū intrinſecū ⁊ eternuꝫ manerīū qua/
ſi ad archam ſalutis confugiēs portans ra
mū oliue virētibꝫ folijs, i. amoroſā volūtatē

plenã opibꝫ bonis. Ibi vt colũba fecunda in
foraminibꝫ petre nidificãs eterna secura p/
turis opa luces. Vñ Ber. sup Cañ. exponẽs
illud ṽbũ dicẽ sic. O amica mea. si quietẽ de/
sideras. si securitatẽ affectas. si fecũditatem
amas. assume pẽnas sicẽ colũba ⁊ volãs nidi
fica in vulneribꝫ ihũ xpĩ. nusq̃ꝫ ques gratior.
nusq̃ꝫ securitas tutior. nusq̃ꝫ fecũditas vbe
rior. vbi haurics quod pulus mistres. Pro
pera, ꝓpt opationis tue spũalẽ refectõꝫ. Dicit
eñi Orige. sup Cañ. De natura boni operꝭ
est ꝙ ad ipiꝰ multiplicatiõꝫ multiplicet̃ etiã
dilectio ⁊ delectatio. ⁊ q̃si quoddam ꝯdimẽ
tũ tibi spũalis cibi est hilaritas bñ opatiua
Nã bonũ opatũ facit dulcedinẽ in gustu et
gaudiũ in corde. Et Grego. xxj. moral. dicẽ.
Comedere aĩe est bonis opibꝫ satiari Er
go ꝓpera. O formosa mea. ꝓpter operꝫ tuorũ
deiformẽ ordinatiõꝫ. Deiformis aũt ordia
tio vt dicẽ Lincoñ. sup. iij. angel. hierarchie.
est renouatio spũs rõnalis. ⁊ ꝯfortatio ipiꝰ
put possibile est fm tria. s. amorẽ. sciẽtiã. et
opationẽ ad deũ. ad qđ deiforme attingit no
stra possibilis assimilatio ad ipm. vt amor re/
ferat̃ ad spm. scia ad filiũ. opatio ad patrem
Sequit̃. Est eñi in nob pmo amor boni in
genere. deinde scia bonorꝫ i specie. de quibꝫ
ꝓcedit in opationẽ singularẽ bonorꝫ sciro/
rũ ⁊ amatorꝫ. Et q̃si ꝯcludit dicẽs ꝙ rõnalis
creatura dꝫ vt possibile est fm amorẽ. sciam
⁊ opationẽ deo assimilari. ⁊ ad eiꝰ imitationẽ
reduci deiformiter. Et veni, ꝓpt opationis tue
plenã remuneratiõꝫ. Merces eñi mea mecũ
est. dare vnicuiq̃ꝫ fm opa sua. Apoc. vltimo
Veni ergo ad me de libano spõsa mea. veni co
ronaberis. Cañ. iiij. Hoc ṽbũ exponẽs ṽcel.
dicit. Ex oẽs tres hierarchie spõse cãdore lu
cis eterne ꝓfuse sunt. q̃si mõtes eleuati. ⁊ iõ i
libanũ ꝯuerse sunt. q interp̃tat̃ cãdidatio q̃/
reter dr veni. Primo igit̃ dr. veni sponsa
mea de infima hierarchia tua. q ꝓfusa est lu
mine ṽtutũ politicarꝫ. p q̃s charitate iã for/
matas opareꝭ ordinate circa oĩa exteriora ex
emplo ⁊ doctrina alios ad me reducendo.

Scđo veni de media tua hierarchia q ꝓ/
fusa est lumie ṽtutũ q dicunt̃ purgatorie. p
q̃s opar. s ordinate circa oĩa tua interiora.
habituꝰ ṽtutũ ⁊ donorꝫ deiformiter exercendo
⁊ ꝑficiẽdo. vt dictũ est. Tertio veni de su/
pma tua hierarchia q ꝓfusa est lumie ṽtutũ
que dicũt̃ purgati aĩ. p q̃s opans ordinate
circa supiora deũ sinceriꝰ ꝯtemplãdo ⁊ ferui

ter amãdo. ⁊ sursũ tẽdẽdo vt coroneris. Pro
opibꝫ eñi infime hierarchie coronaberis co/
rona gaudiosa. Vñ Ecci. l. Circa te corona
fratrꝫ q̃si plãtatio cedrorꝫ in mõte libano. qr
de oĩbꝫ p exẽplũ ⁊ doctrinã tuã conuersis
gaudebis. Secũdo ꝓ opibꝫ medie hierar/
chie coronaberis corona speciosa. Vñ Apo
calip. xij. In capite eiꝰ corona. xij. stellarum.
Per duodenariũ signat̃ vniuersitas ꝑfectiõ
nis alicuiꝰ. vt pꝫ p Aug. in li. de ciuitate dei.
Tertio ꝓ opibꝫ supme hierarchie corona/
beris corona gliosa interminabilis eternitatꝭ
Vñ Prouer. xxvij. Corona tribuet̃ ei i gene
ratiõe ⁊ generatiõꝫ. i. in sempiternũ. Coro/
na necꝫ pncipiũ necꝫ finẽ i figura. ⁊ signat
eternitatẽ. q nec fine nec pncipio clauditur.
Veni igit̃ spõsa mea. qr mihi ⁊ tibi oĩa cõia
sunt. Vñ Berñ. fmone. vij. sup Cañ. dicẽ sic
Nõ sunt inuenta eq̃ dulcia ṽba quibꝫ ṽbis
aĩe q̃ i dulces adinuicẽ exꝑmũt affectꝰ quẽ/
admodũ spõsus ⁊ spõsa. quibꝫ q̃ppe oĩa cõia
sunt nihil ꝓpriũ. nil a se diuisum hñtibꝫ. vna
vtriusq̃ꝫ hereditas. vna domꝰ. vna mẽsa. vnꝰ
thorꝰ. vna caro. ⁊ fm aplm. dicꝰ ⁊ aĩa vnꝰ spi
ritꝰ. Vltimo dña subiũgit huiꝰ sctẽ imitatio
nis dulce allectiuũ dicẽs. Veni. qr vinee flo
rẽtes odorẽ dederũt. q odor istiꝰ itineris me/
diũ facit odoriferꝫ. ⁊ fugat ⁊ expellit venena
ta. Quid aũt p vineas florẽtes ⁊ odorẽ spar
gẽtes ꝯuenientiꝰ intelligit̃ q̃ꝫ fecũde mẽtis po
tentie ⁊ capacitates odorifere illiꝰ sapide sa
piẽtie pñs. q est vera vitis. Joh. xv. quã pr ce
lestis agricola in mẽtibꝫ humanis q in orto
vinearꝫ sacris inspirationibꝫ plãtat. sacramẽtis
vegetat. ⁊ bonis opibꝫ maturat. put ꝯdat in
spam vineã excolit vt fructificet. Vñ Hu/
go li. iij. de archa noe dicẽ sic. Hoc est vere li
gnũ vite ṽbũ patris. sapia dei q in cordibus
sanctorꝫ tãq̃ꝫ in paradiso inuisibiliter primo p
timorẽ seminat̃. postꝰ p grãm rigat̃. p dolorem
morit̃. p fidẽ radicat̃. p deuotiõeꝫ germinat
p cõpunctiõꝫ orit̃. p desideriũ crescit. p cha/
ritatẽ roborat̃. p spem viret. p circũspectiõꝫ
frõdet ⁊ extẽdit ramos. p disciplinã floret. p
ṽtutẽ fructificat. p patientiã maturescit. per
mortẽ carpit̃. p ꝯtẽplatiõem cibat. Hec ille.
Cũ igit̃ (vt dicẽ Dyoni. iiij. eccli. hierar. Iha
q est ṽa sapiẽtia patris sic fontana copia su/
sceptionũ diuinarꝫ suauitatũ. ⁊ refundat de
plenitudine sua diminissimas fragrãtias su/
ue odores ad deiformes itelligẽtias. in q̃bꝫ
mẽtes suauiter delectatꝫ, ⁊ sciis ⁊ odoriferis

ſuſceptionibꝫ adimplere vtunꝛ intelligibili
alimēto.penetrāte ad intimos ſuos intelle/
ctuales ſinꝰ ſcḋm ſuā diuinā pticipatiōez.bñ
olentiū diſtributionū.planū eſt ꝙ bi q̄s ſa/
pida ſapiētia inhabitat ſacris ſuſceptionibꝫ
quaſi vinee florētes fecundanꝛ.habitꝰ virtu
tum.⁊ fructibꝫ bonoꝝ opeꝝ pficiuntur.⁊ ſic
tot ſuaues odores alijs dant q̄t exēpla odo
riferoꝝ opeꝝ euaporāt. Unde Paulus.ij.
ad Choꝛ.ij.dicit. Deo aūt gratias q̄ odorē
noticie ſue manifeſtat p nos ī oīni loco. Bo
nus eñi odor xpi ſumꝰ his qui ſalui fiūt.qui
bono odore recreanꝛ.⁊ his q̄ pereūt qui bo
num odorē abominanꝛ.ſicut bufones bo/
num odorē vinee florētis. De hoc odore re
quire ſupra itinere.vj. Uinee igiꝛ florētes di
cunꝛ fecūde mētꝫ potētie.⁊ capacitates odo
rifere quas celeſtis agricola inhabitās ⁊ ex
colens fac̄ eas floridas ⁊ odoriferas. Flori
das p verbū veritatis.odoriferas p ſpm̄ ca
ritatis. Dyoniſiꝰ ſcḋo de diuis noibꝫ.ca.ij.
dicit ſic. Ꝙ filiꝰ ⁊ ſpūſſanctus q̄ſi quedā pul
lulatiōes a patre originē habēt. ⁊ quaſi q̄dā
flores ⁊ ſupſubſtātialia lumīa ab ipo lumīe
vel patre luminū exiſtūt. Unde agricola ce
leſtis dicit. Ueni auſter pfla ortū meum.vt
fluāt aromata illiꝰ. Qḋ verbū exponēs ver/
cellen̄.dicit. Spōſa hic inuitaꝛ ad pfectiōez
hierarchice opationis Auſter eñi eſt vētus
calidus ⁊ purꝰ. ⁊ p eū poteſt intelligi v̄bum
quantū ad puritatē veritatꝫ.⁊ ſpūſſanctꝰ q̄n
tum ad calorē charitatis. dicit igiꝛ agricola
celeſtis. Ueni auſter.pfla ortū meū.id eſt.ſu
premā hierarchiā quā ſpecialiꝰ zelo tāq̄ꝫ or
tum voluptatꝫ fecundam opibꝫ veritatis ⁊
odoriferis exēplis.vt pducant vinū germi/
nans v̄gines ⁊ virgineas mētes.⁊ aromata
illiꝰ ⁊ pticipatiōes luminū odoriferorū fra/
grantꝫ mētis fluāt hierarchice.id eſt. fluant
de ſūma mētis hierarchia in mediā. ⁊ ḋ me
dia in infimā vt ſic mens exerceaꝛ ad perfe/
ctiōem hierarchice opationis.ſcꝫ vt fortiter
⁊ inceſſanter extēdaꝛ ſurſum ad deū ad hau
riendū diuinū odoriferꝝ lumē.qḋ vineā ma
xime fecūdat ⁊ pficit.⁊ ſecūdo hauſtū lumen
odoriferꝝ firmiter in ſe cuſtodiat et exerceat.
Tertio illud lumē odoriferꝝ alijs oībꝫ ſi/
ne decremento lumis ſui veris doctrinis et
odoriferis exēplis cōmunicet vt dicere poſ/
ſit illud Eccl.xxiiij. Ego ſicut vitis fructifi/
caui odorē ſuauitatꝫ. Tota igiꝛ trinitas has
vineas inhabitat.pr̄ i memoria oparios ad la
borādū excitās ſacrꝫ īſpiratōibꝫ. filiꝰ ī intelli
gentia oparios ad prudēter laborandū cla/
ris veritatibꝫ illuminās. Spūſſanctꝰ in vo
luntate oparios ad laborandū exemplariter
feruidis affectionibꝫ inflāmans. Unde ori
genes ſup Cañ.vj.c.dicit ſic. Delicioſus in/
tuitꝰ memorie p patrē cōfortate.intelligētie
p filiū illuminate.⁊ volūtatis p ſpūmſctūm
expedite ad opandū.qꝛ deo exiſtēte in vine/
is engaddi tāto ero remotior.q̄nto ſterilita
ti ppinquior. Et ibidē dicit O amica mea cō
uertere in requiē tuā.i.ī deū tuū.vt in te tāq̄ꝫ
in ſpeculo imaginē ſuā expreſſiuā repſentet
in te ineffabiliter delecteꝛ.⁊ familiariter cō/
gratuleꝛ.te eleuet innouādo.te innouet de/
corādo.te decoret amādo.te amet inhabitā
do.te a caſu futuro p̄ſeruet p̄cauēdo. ⁊ te le/
tificet de ꝯuerſione gratias agēdo. Hec ille.
Spūs igiꝛ noſter ad veniendū iam a dño
amoroſe inuitatꝰ. ⁊ ex hoc ad ambulādū p̄/
dicta itinera eternitatis vigoroſe animaꝛ.et
amoroſe ⁊ gratioſe a patre tractꝰ competenter
petit dilectū inuitantē hoꝝ itineꝝ eſſe ſociū
ducē.ductorē ⁊ cōuerſatorē. quia ipe eſt via
veritas ⁊ vita. Joh.xiiij. Ipe eſt via p quā
imus. Iſa.xxx. Hec eſt via ambulate in ea.
Et Auguſtinꝰ ſup Johem dicit ſic. Uerbū
aſſumēdo hoīem factū eſt via.ambula p ho
minē ⁊ puenies ad deū. Ipe eſt v̄itas p quā
pueniemꝰ.qꝛ v̄itas eſt finis enigmatuꝫ. Un̄
Joh.p̄ma cano.c.iij. Uidebimꝰ eū ſicuti eſt.
Neq̄ꝫ patrē quis nouit niſi filiꝰ ⁊ cui volue/
rit filiꝰ reuelare. Ipe eſt vita in qua pmane/
bimꝰ in eternū. Prouerb.viij. Qui me inue
nerit.īueniet vitā.ſ.eternā Dicit igiꝛ ſpiritꝰ
amans cōfidēter illud verbū Canticoꝝ.vij
Ueni dilecte mi ad ſitibundā eternoꝝ intē
tionē.quantū ad iter primū.ſ.recte intētiōis
ingrediamur in agrū p deuotā eternoꝝ me
ditatiōem.quantū ad iter ſecundū.cōmore/
mur in vallibꝫ p limpidā eternoꝝ ꝯtempla
tionē quantū ad iter tertiū. mane ſurgamꝰ
ad veniendū p inebriantē eternoꝝ dilectōꝫ
quantū ad iter quartuꝫ. Uideamꝰ ſi vinea
floruit.p pullulantē eternoꝝ reuelationē q̄n
tum ad iter quintū.ſi flores fructū pturiūt.
p experimētalē eternoꝝ p̄guſtationē. q̄ntuꝫ
ad iter ſextū. Si floruerūt mala punica.per
colliū eternoꝝ deiformē opationē. quantū
ad iter ſeptimū. Sic ibit homo in domum
eternitatꝫ ſue. Eccs.vlti. In qua ſic dic̄ au/
ctor de ſpū ⁊ aīa erit manifeſta viſio plena

cognitio. vera dilectio. firma piunctio. societas indiuidua. similitudo pfecta. vita beata in eternuz z vltra in perpetuas eternitates. Odor aūt z dulcedo pllibat pdictorꝫ z gustatur a spiritib⁹ ambulātib⁹ in pdictis itineribus ex quo veloci⁹ currūt. Unde Gregori⁹ xv. moral. dicit. Supiora amare iā sursum ire est. dūq₃ magno desiderio ad celestia bo mo inbiat miro modo hipm qđ accipe querit iā degustat. Ex q̄ spirit⁹ itinerās maxime cōsolat. cōsolat⁹ currendo calescit. calefact⁹ deuotione mollescit. mollificat⁹ amando liquescit. liquefact⁹ feruēdo sursum effluit. vt nusq̄ nisi in eternitate sistere z quiescere velit. Unde Orige. sup Cañ. c. ij. dicit sic. quasi ammirādo diuine cōsolatiōis dulcissim⁹ affectus vt audio est liquefactio. Liquescit eñ mens cū deuotiōe mollescit vt sponsus in ea suauiter cubet z nihil ei dure obsistat. Liquescit dū deuotiōe calescit vt dilectus i ea calorē diuini amoris inueniat. vt quasi q̄dam cōtactus spūalis fiat. qui maximā delectationē generat. Liquescit. quia dū deuotione supeffluit vt de⁹ solū plenū dominiuz in ea obtineat. tūc oēs mot⁹. oēs nisus. oēs impet⁹ eius eternitate feliciter terminat. Hec ille. Ad quā domuz eternitatis nos pducat cōducat z inducat q̄ est trinus z vnus de⁹ in eternū benedict⁹. Amen.

Expliciūt septē itinera eternitatis a sancto Bonauentura doctore seraphico compilata.

Incipit tractatus de quattuor virtutib⁹ cardinalib⁹ sancti Bonauenture.

D E quattuor uirtutib⁹ cardinalib⁹ sunt ꝟtutes politice i. sciētie de gubernatione ciuitatū. purgatorie purgati animi. ac exēplares. Seneca. Quattuor ꝟtutū spēs multorꝫ sapiētū sentētijs diffinite sunt. q̄b⁹ anim⁹ human⁹ cōptus ad honestatē vite possit accedere. Quaꝝ prima ē prudentia. Secūda magnanimitas. Tertia cōtinentia. Quarta iusticia. Singule igit bonestū z bū morigeratū faciūt virū. Gregorius. Solidū nostre mētis edificiū prudentia. tempantia. fortitudo. iusticia sustinent. In his igit q̄ttuor virtutib⁹ tota boni operis structura cōsurgit. Unde quattuor paradisi flumina terra irrigat. quia dū his q̄ttuor virtutib⁹ cor infundit. ab omi desiderioꝝ estu tēperat. Cardinales appellant. q̄a sicut ostiū vertit in cardine z regit. ita his regitur z vertit vita homis. Per virtutes nāq₃ cardinales rectificat aīma in suis virib⁹. Nam prudētia rectificat vim rationalem. Fortitudo siue magnanimitas irascibilem. Temperātia siue cōtinentia concupiscibilē. Justicia ꝓo rectificat oēs vires. Ipa eñ iusticia apprehēdit oēs virtutes ad ꝓxim. vt est liberalitas. z ordinātes ad seipum. sicut est penitētia z innocētia. Et ordinantes ad deū. sicut est latria pietas z obedientia. Et ideo iusticia dicit retinēs oēs ꝟtutes. quia nō tm̄ est specialis sed generalis virt⁹ cōprehēdens toti⁹ animi rectitudinē. cum ꝑa dicat rectitudo volūtatis. Nota ꝑ virtutes cardinales homo in omib⁹ opib⁹ instruitur z cōtra vicia armat. Primū fit dupliciter. quo ad se ꝑ prudentiā. ad ꝓximū ꝑ iusticiam. Secundū etiā dupliciter. In psperis ꝑ tempantiā. in aduersis ꝑ fortitudinez armat. Augustin⁹. Prudētia est in pcauendis insidijs. Justicia in subueniendis miserijs. Fortitudo in pferēdis molestijs. Tempantia in coercēdis delectationib⁹ prauis. Politice dicunt put sunt in recto regimine rationis. Purgatorie put sunt in victoria viciorum. z respiciūt ꝑtim interiora. z ꝑtim exteriora. Purgati animi dicunt quādo deuictis vicijs possessor virtutū quiescit. raro insurgētib⁹ motib⁹ prauis primis. Exemplares dicunt que in mēte diuina cōsistūt. Nā idee in deo sunt z omniū reꝝ exēplar est. Nota q̄ quelibet virt⁹ cardinalis potest coaptari singulis virtutib⁹ iā premissis. Nā prudentia put est virt⁹ politica vt ait Macrobius est ad ratōis normā que cogitat z q̄ agit vniuersa dirigere z nihil ꝑter rectū facere vl velle. Secūdo prout est virt⁹ purgatoria ē mūdum z oīa que in mūdo sunt diuinorꝫ cōtemplatiōe despicere. Tertio put est virtus purgati aī. est sola diuina noscere z ea tanq̄ nihil sit aliud intueri. Exemplaris autē est ipsa mens diuina cui oīa nuda sunt z aperta. z disponit vniuersa que in celo sunt z que in terra sunt zc. Primus grad⁹ facit hominē in omnib⁹ rationabilit operari. z cum hominib⁹ honeste cōuersari. Secūdus mētem alti⁹ erigit. quia cū mūdana despicit. eterna z celestia prudenter appetit. Terti⁹ mētē

plenius pficit dũ eam in eternis figit. qa so/
la eterna celestia bona cõcupiscit. Quartus
qui in solo deo est pdictos gradus inchoat
deducit 𝔱 cõsummat. q2 omis vera pruden
tia a dño deo est. Seneca. Quisquis prudē
tiam sequi desideras. tūc p rationē recte vi/
uas. 𝔱 omia prius estimes 𝔱 ppēses. Si pru
dens esse cupis in futura pspectū intende.
𝔱 que possint cõtingere cūcta añ pone. nil
tibi subitū sit sed ante totā pspicias. Nam
qui prudēs est nunq̃ dicit. non putaui id fi
eri. quia nõ dubitat sed expectat. nec suspi/
catur s3 cauet. Si prudētiā amplecteris. vbi
q3 idem eris. 𝔱 put varietas exigit rez. ita te
accõmodes tempi. Sermo tu9 non sit ina/
nis. sed aut suadeat aut moneat aut cõsolet
aut precipiat. lauda parce. vitupa parci9 Nā
similiter rephensibilis nimia laudatio sicut
immoderata culpatio. Illa siquidē adulati
one. ista malignitate suspecta ē. Si prudēs
est anim9 tu9 trib9 tempib9 dispenset. presen
tia ordina. futura puide. preterita recordare
Nam q̃ nõ de futuro premeditat. in omnia
incaut9 incedit. ppone animo tuo mala fu/
tura 𝔱 bõa. vt illa sustinere poss. ista mode
rari Nõ semp sis in actu sed interdū animo
tuo dato requiē. Sed 𝔱 ipa requies plēa sit
sciētie studijs 𝔱 cogitationib9 bonis. Nam
prudēs nunq̃ marcet ocio. Aliquādo aiu3
remissum nunq̃ dissolutū habet. Nõ te mo
ueat auctoritas dicētis. nec quis s3 quid di
catur attēdito. nec q̃ multis sed qualib9 pla
ceas cogites. Prudētia est bonaz rerum
𝔱 malaz discretio vtraq3. cū fuga mali 𝔱 ele/
ctione boni. de qua pcedit circumspectõ do
cilitas cautio. Circūspectio est cautela con/
trarioz vicioz qua fugim9 auariciā 𝔱 caue/
mus pdigalitatē. Docilitas est potētia eru/
diendi. hoc ordine vt pus te 𝔱 postea alios
instruas. Cautio est prudētia discernēdi vi/
cia. virtutū speciē inferentia. Prudentia i
sex diuidit. In cognitionē psentiū. Prouer.
iiij. Precedāt palpebre tue gressus tuos. id
est cõsilia tua facta tua puenīant. Secūdo
in memoriā pteritoz. Ezechias. Recogita/
bo tibi omes annos meos 𝔱c. Tertio in p/
uidentiam futuroz. Boetius. Nõ sufficit i/
tueri qđ sitū est ante oculos. prudētia rerū
exitus metit In circūspectionē contrarioz
Prouerbioz. xiiij. Est via que videt homi/
ni recta. nouissima autē illi9 ducūt ad mor/
tem. Quinto in cohibitionē peccatoz. Pau
lus. Castigo corpus meū 𝔱 in seruitutē red
go. Sexto in exercitationē virtutū. Eccle/
siastes. ix. Quodcūq3 potest man9 tua face/
re instāter opare. Secūda virtus cardi/
nalis est tempantia. que put est virtus poli/
tica. est nihil appetere penitendū. in nullo le
gem moderatiõis excedere. sub iugo rõnis
cupiditatem domare. Secūdo put est pur
gatoriā. omia relinquere inquantū natura
patitur que corpis vsus requirit. Tertio p
ut virtus purgati animi. est terrenas cupi/
ditates nõ solū reprimere sed penitus obli/
uisci. Quarto put exemplaris que in deo ē.
sic est q̃ in se ppetua est. in intentiõe conuer/
sa est. Prim9 ab excessu 𝔱 defectu custodit. q2
ei mediū virtutis omi tempe ostēdit. Secū
dus mentē ad eterna pfecte dirigit. quia su/
perfluitatē rez grauantiū firmiter excludit
Tertius mentē in eternis figit. quia concu
piscentiā omis inordinati cõcupiscibilis pe
nitus extinguit. Quart9 predictos gradus
inchoat. deducit 𝔱 pducit 𝔱 pficit. quia omni
creature numez pondus 𝔱 mensurā tribuit
Seneca. Si cõtinentiā diligis circumcide
supflua. 𝔱 in artū desideria cõstringe. Consi
dera tecū quantū natura deposcat. non q̃n
tum cupiditas spectat. palatū tuū fames ex
citet. nõ sapores. nec ad voluptatē sed ad ci/
bum accedas. nec psentib9 delitijs inhere/
bis. nec desiderabis absentes. Si cõtinen/
tiam diligis turpia fugito anteq̃ accidant.
nec q̃q̃ aliud magis verēs q̃ teipum. om/
nia preter turpitudinē tollerabilius crede.
a verbis quoq3 turpib9 te abstine. quia licē
tia eorū impudentiā nutrit. Si ptinens es
opus est cõtinue affectiones adulationum
repellere. quoz sermones animū quadā vo
luptate resoluūt. Si cõtinens es. 𝔱 animi 𝔱
corpis motus obserua ne indecori sint. nec
ideo cõtemnes quia latent. Nā nihil differt
si nemo videat cū ipse videas. Cunctis esto
benignus. nulli bland9. 𝔱 paucis familiaris
omnibus equ9. bone fame. neq3 ire seminator
neq3 inuidus aliene felicitati. ad iram tard9
ad misericordiā pron9. in aduersis firmus.
in prosperis caut9 𝔱 humilis. virtutū occul/
tator sicut vicioz. rari sermonis sed loquen
tium patiēs. Que nosti sine arrogantia po/
stulanti impties. que nescis sine occultatio/
ne ignorātie. tibi postula humiliter imparti
ri. Notandū q̃ tempantia est virtus cu3
potentia resistendi illecebris in nobis impe

tus facientibus. et qua ꝓcedit ↄtinētia. que est virtus ab illecebris castitas. sobrietas. ꝑcitas qua retinem⁹ retinenda. largitas. moderantia. honestas. abstinentia. verecundia modestia. omniū rerū moderatio. Tertia cardinalis virtus est fortitudo politica que est animū supꝛa periculi metū erigere. nihilq̄ꝫ nisi turpia timere. Secūda purgatoria ē animo nō terreri cōtra queq̄ꝫ aduersa. Tertio purgati animi est passiones non solum vincere corpis. sed animo penitus ignoꝛare Exemplaris que in deo est ꝙ semꝑ idē est nec vnq̄ꝫ mutatᷣ. Ex his potest patere ꝙ primus gradus hoīem facit omnē metū ꝓ vtilitate reipublice postponere. ⁊ nihil nisi turpia formidare. Secūdus magis confortat vt nulla pena carnalis eū terreat. quia ad sola eterna fortiter anhelat. Tertius mentem in eternis figit cū cōtraria viderit repugnare animo. ⁊ cōfidenter cōtemnit. Quartus ꝓdictos grad⁹ inchoat deducit ⁊ consūmat Ipē attingit a fine vsq̄ꝫ ad finem fortiter. ⁊ disponit oīa suauiter. Seneca. Magnanimitas que et fortitudo diciᷣ si insit aīo tuo. viues cū magna fiducia. liber. intrepid⁹ alacer. Magnū animi humani bonū est finem hui⁹ vite intrepidū expectare. Si magnanim⁹ fueris nunq̄ꝫ iudicab tibi cōtumeliam fieri de inimico. dices non mihi nocuit sed nocendi animū habuit. ⁊ cū ipsum in potestate tua videris. vindictā putab vindicare potuisse ⁊ non fecisse Scito eīn magnū ⁊ honestū vindicte eē genus ignoscere. Erꝫ magnanim⁹ si pericula non appetas vt temerarius. nec formidas vt timidus. Nā timidū non facit animū nisi repꝛehēsibilis vite cōsciencia. Fortitudo est immobilis inᷣ aduersa animi laboꝝ ⁊ periculoꝝ susceptio. q̄ nec aduersitatis incursu frangiᷣ. nec ꝓsperitatis blandimēto eleuaᷣ. De qua oꝛitur magnanimitas. fiducia. securitas. patientia. ꝑseuerantia. longanimitas. humilitas. mansuetudo. ⁊c̄. Quarta virtus cardinalis est iusticia politica. que est mundū despicere. et seruare vnicuiq̄ꝫ qd̄ suū est. scꝫ sibiipsi ⁊ ꝓximo ⁊ deo. Purgatoria est ad veram viā ꝓximi consentire. ⁊ vniuscuiusq̄ꝫ virtutes ī suo vigoꝛe seruare. Tertio purgati animi. est cū diuina mente ꝑpetuo federe sociari. Exemplaris iusticia q̄ in deo est ꝑhenni lege a sempiterna operis sui cōtinuatione nō flectitur Primus grad⁹ ab oīni iniquitate custodit. ⁊ cum oīnib⁹ hominib⁹ cōuersari facit. Secundus mentē ad eterna trahit. quia insto oꝛdine rationis ꝑfecte cōsentit. Terti⁹ mentem in eternis figit. quia illā cum deo eterno ꝑpetuo federe sociat. Quart⁹ predictos gradus inchoat. deducit. ⁊ perficit. qui omnem creaturā sua ꝑpetua ⁊ inflexibili lege iuste regit. Ex his patet quomodo per virtutes cardinales vt sunt politice homo oꝛdinatur in operationib⁹ suis quo ad ꝓximū suū per virtutes que sunt purgatorie oꝛdinatur ad seipm̄. Purgati animi ad deū. Seneca. Justicia est nature decus. tacita ↄuentio.

Explicit tractatus de quattuoꝛ virtutibus cardinalibus edit⁹ a sancto Bonauentura doctoꝛe seraphico.

Sequunᷣ octo collatōnes sancti Bonauenture. facte in conuentu tholosano. Et ꝓma de verbi incarnatione

Joc aīma mea ¶ innouata mirabilia veritatis. Hec oīa videre possum⁹ q̄ fecit iunctura cōfederās deū ⁊ hominē in verbo quod factū est qd̄ fecit deus ⁊ ostendit nobis. Primo vis videre eternitatē nouā. quia q̄ filius dei est eternaliter. caro factus est tempaliᷣ. Vide anima mea non poterat te redimere nisi haberet preciū. nec debebat ſm legē nisi esset ꝓpinquus. Homo ꝓpinquus erat sed precium nō habebat. Deus preciū habebat. sꝫ ꝓpinquus nō erat. non debebat nisi homo. non poterat nisi deus. Fact⁹ est ergo de⁹ homo propinqu⁹. ⁊ factus est noster Jesus vir preciosioꝛ auro ⁊ homo mūdo obrizo. Isa. xiij. Sacculū pecunie tulit secū. quia deus homo in carne apparuit. ⁊ verbū in carne q̄si pecuniā in sacco abscondit ⁊ hominē reū redemit. Secundo admittit immēsitas breuitatē. quia verbū abbreuiatū fecit dn̄s super terrā. Verbū inq̄ꝫ diuinitate immensum. est positiōe presepij abbreuiatū. Vide anima mea dulcia mirabilia ⁊ omnino tibi necessaria. Tua necessitas non minus q̄ꝫ dei filio supplebaᷣ. sed tua possibilitas non capiebat immēsum ⁊ maioꝛ erat necessitas q̄ꝫ capacitas. Propter quod mirabilis dispēsatō

consiliū charitatis diuine puidit vt scȝ daret nobis filiū quo indigebam⁹. ⁊ paruulū quē capere poteram⁹. Ideoq̧ paruul⁹ nat⁹ ē nobis. ⁊ fili⁹ datus est nobis. Tertio admittit pulcritudo obscuritatē. quia q̄cq̄d iocūditatis habeo si nō possum videre tā immēse charitatis donū. quid mihi pdest. Unde in nostro Ihu apta est illa facies in quā desiderāt angeli pspicere sacco mortalitatis nostre. vt nō solū visibilē cernerem⁹ inuisibili specie. sȝ nobis similē amarem⁹ in nr̄a carne Unde Apoc. vj. Fact⁹ est sol sicut saccus ciliciinus. Sol iusticie xp̄s deus noster. qui ē splendor glīe ⁊ figura substātie patris. Ad Hebre. j. Speciosior plane solē sup omnē dispositiōem stellarū luci cōparatus inuenit prior ⁊ tamē pter nos fact⁹ est quasi saccus ciliciinus pter asperitatē. Quarto admittit celsitudo abiectiōem. imperiū seruitutē. quādo nō ad me sed infra me descēdit. quādo hodie iacuit ad pedes animaliū ille cui⁹ gloriosi pedes vix erāt accessibiles altissimis angelorū. Ecce ip̄e benedictus deus omnia fecit ex parte sua vt eū habeam⁹. fit homo vt ei attingā. fit paru⁹ vt eū accipiā. fit visibilis vt eū agnoscā. fit humilis vt eū attingam.

Quinto fortitudo admisit infirmitatē. sapientia simplicitatē. Ego sum reus ⁊ corā eius sapiētia venire erubesco. Ego aduersarius ⁊ ideo ab eius potētia cōtremisco. Cōmissa mea īquit pauesco ⁊ ante te erubesco. Ideo mira dī benignitas que semp magnificauit benefacere nobis. suā abscōdit sapiētiam in simplicitate ne erubescā comparere fortitudinē in infirmitate. ne pertimescā accedere. Ip̄e enī est qui portat oīa verbo v̄tutis sue. Ip̄m inq̄ tale verbū factum est caro ⁊ nō solū homo passibilis. sed etiā in paruulitate mihi similis. ⁊ carne mortal̄. Sexto iusticia subijt reatū. quia ne dicas quid pderit accedere nec negociū meū contingat complere. Hec aūt est mea necessitas. quia concept⁹ sum in omni malo ⁊ priuat⁹ omni bono pter culpā meā ⁊ debitā penam ⁊ indigeo a malo releuari ⁊ in oīni bono restitui Et ideo stupendo cōsilio iusticia subijt reatum vt iustificemur a malo. opulentia defectum vt locupletemur in bono. Eū enim q̄ nō nouerat omnino peccatū. scȝ innocentē iesum qui peccatū nō fecit. nec inuentus ē dolus in ore eius. Fecit deus peccatū p nobis id est. peccati nostri reatū sibi imposuit. Dominus posuit in eo iniquitates omniū nostrū. vt efficeremur iusticia dei in illo. O v̄e felicem necessitatē quia ex quo de⁹ homo iesus nostrū reatū assumpsit soluendū. vel necesse fuit deū odire seip̄m. quod est impossibile. vel recōciliari hominē reū. quod q̄dē est deo acceptabile ⁊ ab ip̄o intentū. Septimo subijt opulētia egestatē vt locupletemur in regno. Sane gratiā dn̄i nostri Iesu xp̄i. quoniā cū esset diues pter nos egenus fact⁹ est vt illius inopia diuites essem⁹. O quantū deberem⁹ esse locupletati. quibus deus eni dedit q̄ nud⁹ ⁊ pauper remāsit. Uide felicē necessitatē in qua se posuit p nobis Amore nostro chri⁹ benedictus iesus. quia necesse est hominē restitui in regnū. vel Iesum regē a regno exulare priusq̄ ip̄e nr̄am assumpsit inopiā. ⁊ simul in vnū conueniūt diues ⁊ paup. Sic ergo anima mea tu⁹ Iesus de⁹ eternus assumpsit nouitatē vt ei attineas. immēsus breuitatē vt eum accipias Pulcritudo obscuritatē vt eū attingas. sapientissim⁹ simplicitatē ne erubescas. Fortissimus infirmitatē ne cōtremiscas. Iustissimus reatū vt iustificeris a malo. Opulentissimus defectum vt locupleteris in bono Hec Ubertinus.

De timore dn̄i Bernard⁹

Qua sapiētie salutaris fons vite et initiū sapiētie timor domini est. Optime refrigerās animā. in omnibus nostris desiderijs estuātē. iacula inimici potens extinguere ⁊ p oīa pietati primorum timor dn̄i pferendus est. Qui timorē domini semp habet pre oculis vie eius pulcre. et oēs semite eius pacifice. Stat propositū dei stat semita pacis super timētes eū. ip̄os ⁊ dissimulās mala ⁊ remunerās bona. Ut miro modo eis bona ⁊ mala cooperentur ī bonū. In veritate didici nil tā efficax ad grām pmerendā. retinēdā recuperādā q̄ si oī tpe corā deo ieniaris. nō altū sape sȝ timere Beat⁹ es si cor tuū triplici timore repleueris vt timeas q̄dē p accepta grā lōge ampli⁹ p amissa. lōge pl⁹ p recupata. Time q̄ cū arriserit gratia. time cum abierit. time cū denuo reuertit̄. Cum adest time ne indigne operetis ex ea. Si recesserit multo magis timendum. q̄ vbi tibi deficit gratia ibi deficies ⁊ tu Time ergo subtracta gratia tanq̄ mox casurus. Time quia reliquit te custodia tua. Pro oīni tempe time deū ⁊ ex oīni corde tuo

Tunc demũ si plene si perfecte timueris dabit tibi saporem charitatis.

De obedientia

T igitur obediẽtia religiosi deo sit
v acceptabilis. Ideo debet esse prom
pta sine dilatione. deuota sine dedignatione. volũtaria sine contradictiõe. simplex sine discussione perseuerãs sine cessatione. ordinata sine deuiatione. iocunda sine turbatione. strenua sine pusillanimitate. vniuersalis sine exceptione. Qualiter nos audimus nostros supiores. taliter nostras exaudit deus orationes. Hec Augustinus. Ut autẽ melius valeas esse obediens. cogita semp quãdo vox precipiẽtis sonat in auribus tuis. q vocẽ istam nõ tanq̃ ab homine audias. sed tanq̃ ab ipso deo. Item non est obediens sed negligẽs qui secunduz expectat mandatũ. Itẽ Bernard⁹. At parum est esse subiectũ deo. nisi sit omni creature humane. pter deũ. siue abbati tanq̃ precellenti siue ab eo prioribus cõstitutis Ego plus dico paribꝫ subdere. subdere ⁊ minoribus. Et si vis in iusticia esse perfectus. vade ad minorem. subdere inferiori iuniori inclinato. Nota Climach⁹. Si quis erga patrẽ subiectionẽ suam conscientiã ad summum possedit mundã. iste de cetero per singulos dies mortẽ quasi somnum. magis vero vitam expectans nõ conturbatur. cognoscẽs in solido quia nõ ipse in tempe separationis sed qui preest reddet ratiõem. Idem. Quãdo absente eo qui preest vultũ ipsius imaginamur. hũc nobis astare putantes. ⁊ omnẽ collocutionẽ vel sermonem vel cibũ vel aliud quippiã eum suspicamur odire in nobis auertimus. tũc cognoscamus quia legitimã obedientiã vere exequimur.

De verecundia.

Escio an quicq̃ gratius verecundia
n ad ornatum in moribꝫ hominũ esse
queat. O pulcra hec ⁊ q̃ pulcra gẽma in vita ⁊ vultu adolescẽtis. q̃ vera et minime dubia bone nuncia spei. bone indolis est index. virga discipline est illi qui pudendis affectibus imminẽs. lubrice etatis motus. act⁹ q̃ leues coerceat. reprimat insolentes. Quid ita turpiloquij ⁊ omnis deinceps turpitudinis fugitans. Soror continentie est indiciũ columbine simplicitatis testis inocentie. lampas pudice mentis iugiter lucens. ⁊ nihil in ea turpe vel indecorum residere attemptet. q nõ ilico probat. Illa expugnatrix malorum. ⁊ ꝓpugnatrix puritatis innate. specialis glorie cõtinentia est. fame custos. vite decus. virtutis sedes. virtutum primitie. nature laus. ⁊ insigne totius honestatis. Quid tam amicũ verecũdo animo q̃ secretum. Sed quid tam propriũ verecundie. q̃ proprias vitare laudes. vitare iactãtiam. Quid tam indecorũ. maxime adolescẽti. q̃ ostentatio sanctitatis.

De taciturnitate

Ilentiũ amicus appropinquãt deo.
s ⁊ latenter colloquens a deo illumi
natur. Sollicitus de exitu circumcidit sermonẽ. ⁊ qui luctum anime possidet quasi ignem auertit multiloquiũ. Hec Climachus Bernard⁹. Bonum silentium a iactantia. bonũ a blasphemia. bonũ a murmure ⁊ detractione. Sileat a nobis lingua maledica lingua blasphema. lingua magniloqua. quoniã bonũ est in hoc triplici silentio salutare dñi prestulari. Ita cum ab his taceas ne dederis silentiuz deo. loquere illi contra iactantiã in confessione. vt obtineas veniam de pterito. loquere in gratiarũ actione contra murmurationẽ. vt ampliorez inuenias gratiã in presenti. loquere in oratione contra diffidentiã. vt consequaris gloriam in futuro. Confitere inq̃ preterita peccata. ⁊ pro psentibus gratias age. ⁊ deinceps ora studiosius p futuris. vt ne ipse quidem sileat. a remissione. ab immissione. aut a promissione. Item. Iuge silentiũ ⁊ ab omni strepitu seculariuz perpetua quies. cogit celestia meditari. Porro continentie labor et rigor discipline. psalmorũ ⁊ hymnoꝝ dulcedine releuantur. Pudor de preteritis noue cõuersationis tẽperat austeritatez. venturi timor iudicij pio cedit charitatis fraterne exercitio. Tedium ⁊ accidiã procul pellit sanctarũ varietas obseruationũ. labor ⁊ latebre ⁊ voluntaria paupertas hec sunt monachorum insignia. hec vitã solent nobilitare monasticam.

De deuotione Bernardus.

Enuat consolari anima mea in alie
r nis. si vis in dei amore delectari. de
licata siquidẽ consolatio est. nec omnino tribuit admittentibꝫ alienam. Cuius mens ad alienas inhiat consolatõnes. ⁊ nõ penitus renuit in caducis ⁊ transitorijs cõsolari. ipse sibi profecto subtrahit celestis ꝯ

tiam consolationis. Errat omnino si quis celestem illã dulcedinẽ huic carni diuinum illud balsamũ huic veneno carismata illa spiritus misceri posse huiusmodi illecebris arbitratur. Non amat veritas angulos. i medio stat disciplina omniũ. omnium studijs delectaẽ. Item sancta aĩa sola esto vt soli illi serues teipsam quẽ ex omnibꝫ elegisti tibi. Fuge publicuꝫ. fuge domesticos. secede ab inimicis ꝛ intimis. nihil tibi ꝛ turbis. nihil cum multitudine ceterorũ. Ipsum obliuiscere populũ tuum. ꝛ domũ patris tui ꝛ cõcupiscet rex decorẽ tuum. Secede ergo. sed mente nõ corpore. sed intẽtione ꝫ deuotiõe sed spiritu. Solus es si cõmunia non cogitas. si non affectas p̃sentia. si despicias quod multi suscipiũt. si fastidias quod oĩes desiderant. si iurgia deuitas. si damna nõ sentias. si non recorderis iniuriarũ. Cibus aĩe gratia dei dulcissimus. sane ꝛ omnẽ habens suauitatẽ ꝛ delectamẽtum saporis. non modo delectat sed reficit ꝛ medetur. Quattuor sunt signa que ostendũt presentiã gratie dei. In primis si cor in se est pacatum ꝛ quietum. quia in nulla re requiescit. ꝛ impletur cor nisi in solo deo q̃uis ꝛ cetera affici quidem possunt. implere autẽ nõ possunt. Secundum quãdo mens ꝛ animus ad deuotionem inclinari se sentit. Tertiũ in presentia gratie tũc plus solito facies hominis hylarescit ꝛ benignam se ostẽdit Quartum ẽ fere idem. videlicet cũ in motibus exterioribꝫ plꝰ homo est compositꝰ atq̃ ordinatus.

De diligentia

V Num est qđ multos a perfecta ꝛ feruenti emendatiõe retrahit. Horror difficultatis seu labor certaminis. Quoniã vero illi maxime pre alijs in virtutibus p̃ficiunt. qui ea que sibi magis cõtraria ꝛ grauia sunt. virilius vincere nituntur. Nam vbi homo plus p̃ficit ꝛ gratiã ampliorem mereẽ. ibi magis seip̃m vincit ꝛ in spiritu mortificat. Duo specialiter ad magnaꝫ emendationẽ iuuãt. videlicet subtrahere se violenter. ad quod natura viciose inclinaẽ. ꝛ feruenter instare p̃ bono quo amplius quis indiget. Ꝟ nociuuꝫ est negligere vocatiõis sue propositũ. ꝛ ad non cõmissa sensum inclinare. Religiosus qui se intente ꝛ deuote in sanctissima vita ꝛ passione domini exercet. omnia vtilia ꝛ necessaria sibi abundanẽ ibi inueniet. nec opus est vt extra Jesum aliq̃d querat. Religiosus feruidꝰ omnia bene portat ꝛ capit que illi iubenẽ. Religiosus negligens ꝛ tepidus habet tribulationẽ sup̃ tribulationẽ ꝛ ex omni parte angustiã. quia interiori consolatiõe caret. ꝛ exteriorẽ querere p̃hibetur. Religiosus extra disciplinã viuẽs graui patet ruine. Qui laxiora querit ꝛ remissiora. semp̃ in angustijs erit ꝛc̃. vt patet i deuoto libello de imitatione dñi nostri ihu christi.

De disciplina.

P Rimo omniũ iugo discipline insolẽtia morũ domanda est quousq̃ diutius ac durius senioꝝ attrita legibꝫ humiliẽ et saneẽ ceruicosa voluntas. bonũ q̃ in se nature qđ supbiendo amiserat. obediendo recipiat. Accedit nimiꝝ disciplinatis moribꝫ bonũ nature. quo reddiẽ homo suauis ꝛ mitis. homo sine querela. neminẽ circumueniẽs. neminẽ cõcutiens. neminem ledens. nemini se supextollens aut preferens D q̃ꝫ cõpositũ reddit omnẽ corporis statuꝫ nec nõ et mẽbris habitũ. disciplina ceruicẽ submittit. ponit supciliũ. cõponit vultum. ligat oculos. cachinnos cohibet. stringit gulam. irã sedat. format incessum. Nã de monachis ordinatis ꝛ inordinatis diẽ abbas pastor sic. Qui querulosus est. monachꝰ nõ est. Qui maliciã in corde tenuerit. monachꝰ non est. Qui iracundꝰ est. monachꝰ non est Qui elatꝰ ꝛ verbosus est. monachus nõ est. Qui ṽe est monachus semp̃ est mansuetus humilis. charitate plenus. ꝛ timorẽ dei semper ꝛ vbiq̃ pre oculis habet vt non peccet. Itẽ Johẽs abbas mõtis synai dicit. Monachus est qui solũ que di sunt agit cogitat ꝛ loquiẽ. xp̃o vnitus in omni tempe loco ꝛ negocio. Monachꝰ est violẽtia nature indesinens. ꝛ custodia sensuũ indeficiẽs. Monachus est sanctificatũ corpꝰ. expurgatum os ꝛ illuminata mens. Et q̃sputas est fidelis ꝛ prudẽs monachꝰ q̃ sub obediẽtia subiectõe ꝛ labore doloreq̃ calorẽ suũ custodit inextinguibilẽ. ꝛ vsq̃ ad suũ exitũ ignẽ igni. ꝛ feruorẽ feruori. ꝛ amorẽ amori. ꝛ desideriũ desiderio. ꝛ solicitudinẽ solicitudini quotidie non cessauit. Vñ ꝛ Berñ. Ille vere est monachꝰ qui deuotionẽ tenet in choro. patiẽtiã in capitulo. disciplinã in labore. meditatioꝫ in lectione. feruorẽ in orõe. castitatẽ in tẽptatiõe tollerãtiã i aduersitate. hũilitatẽ i p̃spitate.

Expliciũt octo collatiões s. Bonauenture

Incipit alphabetū paruū boni monachi in scola dei. ordinatū a sancto Bonauētura doctore seraphico.

Vias tuas domine demonstra mihi ꝛ semitas tuas edoce me. Obsecro te de⁹ meus doce me vias bone vite. p salute anime mee. Magister

Lectio prima

Ama nesciri ꝛ pro nihilo reputari. hoc tibi salubrius est ꝛ vtilius ꝙ laudari ab hominibus. Lectio. ij.

Beniuolus sis omnib⁹ bonis ꝛ malis ꝛ nulli onerosus.

Lectio tertia.

Custodi cor tuū ab euagatione. os tuuz ab ociosa locutione. ꝛ ceteros sensus sub rigore disciplinę.

Lectio quarta

Dilige solitudinē ꝛ silentiū. ꝛ inuenies quietem magnā ꝛ cōscientiā bonam. Ubi eñ multitudo. ibi frequēter strepitus et magi distractio cordis.

Lectio quinta

Elige paupertatē ꝛ simplicitatē. ꝛ cum paucis sis cōtentus. ꝛ nō facile murmurabis.

Lectio sexta

Fuge homines ꝛ seculi rumores. quia non potes esse satis deo ꝛ hominib⁹. eternis et transitorijs.

Lectio septima

Gratias age deo semꝑ. corde ꝛ ore qualitercūqꝫ tibi succedit in grauamine ꝛ dolore. Nā deus oīa ꝓuide dispensat in mundo vero ꝛ recto iudicio ab eterno.

Lectio. viij.

Humilia te in omnib⁹ ꝛ sub omnib⁹. ꝛ inuenies gratiaz ab hominib⁹. eris quoqꝫ deo acceptus ꝛ hominib⁹ dilectus. ꝛ dyabolus fugiet citius propꝛ humilitatis virtutē sibi valde contrariā.

Lectio nona

In oīi opere bono habeas intentionē puram ad placendū deo. qui inspector ē cordis. ꝛ diligit iustos ꝛ puros.

Lectio decima

Karissimos reputa amicos ꝛ patronos q̄ te premūt ꝛ vituperāt. si eñ recte sapis ꝛ cōsideras. lucrū inde acquires. nam ꝓsunt tibi in bono qui obsunt in malo.

Lectio. xi.

Labore ꝛ dolore cū gemitu ꝛ fletu acquiritꝛ regnū dei. delitijs ꝛ honorib⁹ ꝑditur paradisus. Lectio. xij.

Magnū donuz dei est pauperē esse in hoc mundo ꝓpter christū. ꝛ infimū tenere locuz. Magna sꝑbia altū petere graduz. ad alta semꝑ dyabolus suadet. honores ambire. fugere despectū. vt cadat ascensor eius retrorsum cū ad breue dñatus fuerit parum. Minima dona ꝓ magna reputa. eris ꝛ dignus maiora accipe.

Lectio. xiij.

Neminē spernas. nulli noceas. afflicto ꝛ egeno condoleas. ꝛ nunꝙ te extollas.

Lectio. xiiij.

Omne temp⁹ cū deo vtiliter expendas. Nihil eñ preciosi⁹ tempe. in quo ꝓmereri potes regnū dei in ꝑpetuuz. Omnib⁹ quoqꝫ te amabilē. benignū. ꝛ affabilē sine dissolutione exhibeas. Oīa bona ad laudē dei referas. ꝛ sine consilio ꝛ deliberatione nil facias. Lectio. xv.

Primo semꝑ quere in opere tuo an deo placeat vel displiceat. nec timore nec amore age cōtra conscientiā tuā. In dubijs ad scripturam ꝛ obedientiā ꝓlati tui recurre. nec tibi ipsi nimis cōfide. Prius disce tacere ꝙ loqui. potiusqꝫ velis instrui ꝙ docere. Tutius est eñ velle latere ꝙ apparere.

Lectio. xvj.

Quecūqꝫ ad te non ꝑtinent de his nō iudices. nec te intromittas vt semꝑ pacē habeas. Qui cōmunia sectatur ꝛ singularia vitat magis diligeꝛ ꝛ citius ad bonū finez ꝑueniet. Qui tempestiue facit quod debet. letior postea erit.

Lectio. xvij.

Reuertere ad interiora cordis tui. ꝛ claude ostia oris tui ne vagari incipias per varia desideria mundi consilio dyaboli. Nocent mala audita. temptāt pulcra visa. turbant illata vituperia. Recede ergo ab homine iracundo. indocto. dissoluto. ꝛ mane in silētio cum deo.

Lectio. xviij.

Sobrius esto in victu. modestus in vestitu. prouid⁹ in verbis. honestus in morib⁹. maturus in consilio. fortis in aduersis. humilis in opprobrijs. ꝛ humilis in prosperis. gratus in beneficijs. hilaris in despectib⁹. patiens in dolorib⁹. discretus in omnibus agendis.

Lectio.xix.

Time deum offendere in minimis negligẽtijs et defectibꝫ tuis. Noli presumere in bonis. nec desperare in aduersis. Timor dei facit recedere a peccato. et sollicitat in bono ope. vt bonũ bene fiat. Totũ te deo cõmitte. et qđ tibi ẽ graue. fiet cito portabile. Pax tua in patiẽtia multa. Leuis est oĩs tribulatio ꝓ vita eterna.

Lectio.xx.

Vende deo oĩa cõmoda tua. et dabit tibi solatia meliora gratia adueniẽte in vna hora. Nemo ditior. nemo liberior eo. ꝙ se ad oĩa deo dat. et christũ amãdo emit. qui mundũ cruce redemit.

Lectio.xxi.

Xp̄s sit vita tua. lectiõ tua. meditatio tua. locutio tua. Ip̄e desideriũ tuũ. lucrũ tuũ. tota spes tua et merces tua. Si aliud queris ꝙ̃ pure deũ. damnũ patieris. laborabis et requiẽ non inuenies.

Lectio.xxij.

Ymnos et psalmos canere monachoꝝ est et clericoꝝ. quibꝫ cõgaudent angelorũ chori laudãtes deũ iugiter in regno celoꝝ. Seruire carni mors. cibꝫ vermiũ. nidus demonum. vita peccatorũ. fomes morborũ. corruptio corpoꝝ. inquinatio morũ. perditio bonorũ. acquisitio multoꝝ malorum et dolorum. Seruire deo. beatitudo anime. sanitas corpis. prudentia spiritus. vita celestis. dulces ymnos deo cantat qui i tribulatione sua deũ semp laudat. Initium et finis oĩs boni religiosi. deum corde amare. ore laudare. et fratrẽ suum exemplo edificare.

Lectio.xxiij.

Zachee frater descende de altitudine secularis scientie. veni et disce in scola dei viã humilitatis. mansuetudinis. et patientie. ꝑ quam possis christo docente ad eterne beatitudinis gloriã secure ꝑuenire. Amen.

Conclusio

Scribe monache alphabetũ istud in corde tuo. quasi in libro vite. et per singulos dies cartulã tuam inspice. et bonos mores assuesce. pauca sunt verba. sed magna sunt mysteria et perfectorum oꝑa. Ornant exterius et quietãt interius. Contemptu et suipsiꝰ abnegatione incipit vita boni religiosi monachi. et proficit vsqꝫ ad contemplationem dei.

Finit alphabetũ ꝑuum boni monachi in scola dei. ordinatũ a sancto Bonauentura.

# Incipit alphabetũ

religiosorum incipientiũ. ordinatũ a sancto Bonauentura doctore seraphico.

Ama paupertatẽ. sis vilibus contentꝰ
Bonis semꝑ actibꝫ iugiter intentus
Caue multiloquiũ. studeas silere
Deum oĩ tempe p̄ oculis habere
Esuriem amplectere. gulã refrenãdo
Fratrũqꝫ cõuiuia segniter sectando
Gaudere cũ gaudentibꝫ. cũ flẽtibꝫ plorare
Humilibꝫ cõsentiẽs. maiores honorare
In omnibꝫ obediens. ꝓlatoqꝫ parebis
Karitatẽ insuꝑ cũ oĩbꝫ tenebis
Lumbos stringe lubricos dñi timore
Mundãs cordis oculũ casto cũ pudore
Nihil seruans ꝓpriũ nudũ sequẽs xp̄m
Onus leue sufferẽs. mundũ vincẽs istum
Passum xp̄m recole corde gemebundo
Querẽs dei gloriã nil aliud in mũdo
Resistendo vicijs orando feruenter
Sacramentũ sumere debes reuerenter
Tu motũ mentis cõprime irã mitigando
Vanaqꝫ colloquia sollicite vitando
Xp̄o frui cupiẽs. cellam frequẽtabis
Yesum suꝑ oĩa sic dulciter amabis
Zelo dei feruens charitans igne
Et in te peccantibꝫ ignoscas benigne

Non nomen sed factum
Nõ ỽbũ sꝫ adiectũ facit beatũ

# Incipit mistica theologia

doctoris seraphici sancti Bonauenture ordinis minorum a quibusdã ascripta Heinrico de palma. a quibusdã alijs. a pluribus tamẽ ascribit sancto Bonauenture.

Je syon lugent

V

eo ꝙ non sit qui vadat ad solẽnitatem. Licet Hieremias propheta dixerit hoc verbum captiuitatem populi sui deplorans. tñ hoc poterit speculator ꝗsqꝫ itelligẽs

exclamare.tantā captiuitatē animaꝝ. tātaꝫ
declinationē a semitis iusticie ⁊ viis equita
tis in mūdo vniuerso discernēs. Vie eñ di/
cūtur amantiū desideria animaꝝ.quibꝫ ad
deū ⁊ ad supernā ciuitatē hierusalē sup om/
nem rōnem ⁊ intellectū.etiā in terreno cor/
pore habitātes aīe subleuanꝭ. Que vie etiā
lugere dicunꝭ eo ꝙ non sit qui ad tantaꝫ so
lennitatē aspiciat. Eo ꝙ abiecta vera sapien
tia.tam clerꝰ q̃ȝ populꝰ mundanis delitiis
vel inutilibꝫ curiositatibꝫ se immergat Sed
quod multo magis est dolendū ⁊ cordis la/
chrymis incessabiliter lamentandū. ꝙ mul
ti religiosi.mlti etiā viri famosi reputati (ve
luti quondā populꝰ israeliticꝰ relicto cultu
creatoris sui manufactis ydolis seruierūt)
Sic relicta vera sapiētiā qua deus solꝰ per
fecte interiꝰ colitꝭ.⁊ a solis amantibꝫ adoraꝭ
diuersis sciētiis ⁊ fabricationibꝫ multiplici/
um argumentoꝝ inuēticiis quasi quibusdā
ydolis miserabiliter mentē impleuerūt. In
quibꝫ sic absorbenꝭ dyabolo instigāte.et sic
mens ipsoꝝ in istis totaliter possidetꝭ.vt ve/
ra sapiētia locū in eis non inueniat. Nā hac
pessima occupatiōe quā deꝰ dedit filiis ho/
minū infeliciter captiuanꝭ.ita vt non sit spi/
raculū quo suū creatorē anima ꝑ flammige
ras amoris affectiones cōtingat. Nō enim
ad hoc animaꝫ creauerat vt contra suā ge/
nerositatē multitudine quaternoꝝ ouinaꝝ
pelliū repleretꝭ.sed ad hoc vt esset sedes sapi
entie ⁊ in ipa rex pacificus ciuitatis supne.
scꝫ deus altissimꝰ resideret. Sapiētia enim
hec que mistica theologia dicitꝭ.a paulo apo
stolo est edocta.a Dyonisio ariopagita suo
discipulo cōscripta que ideꝫ est qđ extensio
amoris in deū.ꝑ amoris desideriū.quātum
distat ortus ab occidēte.omniū creaturarū
scientiā incōparabiliter ꝑexcellit. Nā alias
sciētias mūdi doctores edocent.sed hec a so
lo deo immediate.nō mortali homine sꝫ spi
ritu edocetꝭ. Ista diuinis illuminationibꝫ ⁊
distillatiōibꝫ celestibꝫ scribitur in corde. illa
vero penna anseris ⁊ atramento scribitur ī
pelle. Ista vero dicit sufficit.nā ꝑ istā animꝰ
causam inuenit.scꝫ deū creatorē suum.et in
ipo qui est fons bonitatis totiꝰ ⁊ beatitudi
nis immediatissime cōquiescit. Alia ꝟo nū/
q̃ȝ dicit sufficit. Nam iustū iudiciū est vt qui
non curādo de summa sapientia.a sūma ve
ritate deuiat.veluti totus in tenebris inuol
uatur.⁊ sic per vana ⁊ deuia anima infatua
ta humanis inuentionibꝫ insensata discur/
rat. Item ista affectū inflammat.intellectuꝫ
illuminat.alia vero q̃ȝ pluries īueniēs ex ve/
ra sapiētia cor eleuatū inflat.q̃ȝ pluries va/
riis opinionibꝫ ⁊ diuersis erroribꝫ intelle/
ctum obtenebrat.

Suasio

Dicitur relicta humana sapiētia.curi/
ositate sciētie inutilis.argumentati
onū ⁊ opinionū capturis.religiosa
anima ꝑ amoris accensionē ad fontē omni
um desiderādo ascēdat in quo solo reperiat
veritatē. Sed q̄ hec summa sapiētia nō po
test ab homine edoceri.subditꝭ quomodo q̄
liber quātumcūq̄ȝ laycus in scola dei existēs
hanc sapientiaꝫ ab ipo immediate recipiat
sup omnē intellectū. per amoris affectum.
quā nullꝰ philosophꝰ.nullusq̄ȝ alius scola/
ris secularisq̄ȝ magister nulla humana itel/
ligentia quātūcūq̄ȝ studeat apprehēdit.

Triplex est igitꝭ via ista ad deū.s. pur/
gatiua.qua mens ad discendā verā
sapientiā disponitꝭ. Secūda vero il
luminatiua dicitꝭ. qua mens cogitando ad
amoris inflammationē accēditꝭ. Tertia vni
tiua.qua mens sup omnē intellectū rationē
⁊ intelligentiā a solo deo sursum dirigitꝭ Nā
sicut videmus in pōtibꝫ dum fiūt ꝙ ꝓus li/
gna supponunꝭ vt firmitas muri lapidei su/
perius edificetꝭ.⁊ ꝑfecto edificio iā ligna sup
posita penitꝰ āmouenꝭ. Sic ⁊ mens cū pri
mo fit in amore impfecta.post ad amoris ꝑ/
fectionē meditādo cōsurgit ⁊ cum ꝑ multuꝫ
exercitiū in amore vnitiuo fuerit cōfirmata
⁊ ꝓpter multas flāmigeras amoris affectio/
nes siue aspirationes supra seipsam creato/
ris sui dextera subleuata. citius q̃ȝ cogitari
possit sine omni cogitatione ꝑuia vel comi/
tante quotienscūq̄ȝ placet.centies vel mille
sies de die vel de nocte in deo afficitur. ad
ipm solū possidendū innumerabilibꝫ deside
riis aspirando. Sic eñ quilibet nouꝰ disci/
pulus ad perfectionē huius scientie grada/
tim ascendat. vt primo ī via purgatiua que
est puerilis ⁊ incipientiū studiosissime se ex/
erceat.que sic incipit. Iusticia ⁊ iudiciū pre/
paratio sedis tue. Postea autē per mensem
vnum vel duos. fm ꝙ diuino superirradiā
te lumine sibi videbitur expedire ad amo/
rem cogitando consurgat. Et si presum/
ptuosum forte alicui videatur ꝙ anima in/
uoluta peccatis multiplicibꝫ audeat a xp̄o

amoꝛis petere vnionē. in ſeipo cogitet nihil
eſſe ꝑiculi. Dū primo oſculat̃ in pede p peccā
rum recoꝛdatōꝫ. Scḋo i manu p bñficioꝝ
ſibi collatoꝝ recognitōꝫ. Tertio aſcēdat ad
oſculū amoꝛꝭ ipm ſolū deſiderādo ⁊ ipi ſoli
affectibꝫ flāmigerꝭ adherēdo. vt ſm ꝙ ſubſe
quēter videbit̃ dicēdo oꝛōnem dñicā. put p
ipam mēs cogitādo ꝯſurgit. oꝛdinate aſcē-
dat. Quarto ſe exercēdo ſm viā illā q̃ illumi
natiua dr. q̃ ibi icipit. Nox illuiatio mea in
delicijs meis. Cōſcēdit aīa ad mlto eminē-
tioꝛē gradū ⁊ ſtatū. in q̃ etiā q̈eſcūqꝫ vult ſi
ne aliq̃ cogitatiōe ꝓuia in deo afficit̃. qḋ ad
plenū nō pōt aliq̃ hūana induſtria edoceri.
ſꝫ exercēdo p viā purgatiuā ⁊ illuminatiuā ꝫ
aīa expimētalit̃ ꝑcipit ſolo dō interi⁹ dirigē
te ⁊ docēte. qḋ nō pt via aliq̃ moꝛtali vel elo
quētia reſerari. qḋ nec ariſtoteles nec plato
nec aliq̇s moꝛtal' aliq̃ phia vl' ſcia pt nec po
tuit nec poterit itelligere. qḋ ſol⁹ amoꝛ docꝫ
interi⁹ vt diſcat oīs rōnal' aīa a ſūmo docto
re ⁊ eťno acq̇rere ſciam. in q̃ oīs rō ⁊ itellect⁹
deficit. ⁊ affect⁹ p amoꝛē diſpoſit⁹ trāſcēdēs
oēm hūanā intelligētiā ſupenatat. ſola amo
ris vnitiui regl'a ad ipm q̇ eſt fons toti⁹ bo-
nitatꝭ ſpiū dirigēte. Hec igit̃ ē myſtica the
ologia. i. occult⁹ ſmo diuin⁹ q̇ mens ardoꝛe
diſpoſita liguis affectionū xp̄m ſuū dilectū
occulto alloq̇t̃. in cui⁹ myſtico tractatu ſic ꝓ
cedit̃. Pŕio manifeſtat̃ via purgatiua i q̃ de
darāt̃ tria. Pŕio quō aīma purgari debeat.
Scḋo quō ꝑ᷑a oꝛōe grē abūdātia impetrat̃
Tertio quō pctōꝛ plenā de pctis indulgēti-
am ꝯſeq̇t̃. Scḋo duo manifeſtāt̃. Pŕio de
via illumiatiua ſubdit̃. vbi ꝓmo docet̃ quō
mēs vſualit̃ p dñicā oꝛōnem meditādo ad
amoꝛē ꝯſurgat. Scḋo quō p eādē viā in ex
poſitiōe oꝛōis dñice oīs ſcp̄tura anagogice
totū referēdo i deū ſpūalit̃ exponat̃. Tertō
determiat̃ de via vnitiua q̃ incipit ibi. O ſa-
piētia q̃ ex oꝛe altiſſimi ⁊c̄. Ubi ꝓmo māife-
ſtat̃ q̄ꝫta vite ſublimitas ⁊ q̄ꝫta ꝟtutū ꝯſum
matio p myſticā ſapiāꝫ ad h̄ vt magꝭ appeta
tur ab ipis exercētibꝫ acq̇rat̃. Et ſi foꝛte ali-
cui legēti nimis difficile videat̃. vel ꝓpt̃ ſcie
pfūditatē. vl' ꝓpt̃ ꝟboꝝ obſcuritatē. tñ tāgat
tertiā viā q̃ eſt ſup oēm itellectū exerceat ſe i
via purgatiua ⁊ via illumiatiua ſubſeq̄nte.
⁊ ſtatī expiet̃ ⁊ itelliget i ſeipo ſolo dō iteri⁹
opante q̇cq̇d de tertia via iueniet iſcp̄to. vel
audiet ab aliquo. Nā in hac ſapia neceſſe eſt
vt in ſeipo ꝓmo ꝑcipiat expimētalit̃ ꝟitatē,
⁊ deinde ſniam oīm ꝟboꝝ q̃ ad myſticā ſapi-
entiā ptinēt in cōparatōe cuiuſlibet doctrīe
facillimā iudicabit. Hec em̄ ſapia i h̄ differt
ab oībꝫ alijs ſciētijs. q꜡ in hac ꝓmo opoꝛ-
tet vſum hr̄e in ſeipo q̄ꝫ ꝟba intelligere. ⁊ pra
ctica hic ꝓcedit theoꝛicā. In alijs ſciētijs ne
ceſſe eſt ꝓmo ꝟba intelligere q̄ꝫ q̃ addiſcitur
ſcia habeat̃. Que inq̄ꝫtū a nobilioꝛi doctoꝛe
acq̇rit̃. intm̄ citiuſ poſſidet̃. ⁊ ita fit vt in ipa
aliq̇s deo docēte ſit pfectioꝛ diſcipul⁹ q̄ꝫ in
aliqua liberaliū artiū pfecte intelligēs ma-
giſter. vl' in arte mechanica bon⁹ faber Se
cūdo ſcꝫ in illo loco. Accedite ad eū ⁊ illu. ⁊c̄
docet̃ quō p oīes creaturas tā ſupioꝛeſ q̄ꝫ
inferioꝛes aīma rōnalis ad amoꝛē creatoꝛꝭ
obtinendū pfecte inſtruit̃ Tertio ipi⁹ my
ſtice theologie text⁹ manifeſte exponit̃. in q̃
licet ſint pauca verba. tñ eſt q̄ſi infinita ſnia.
Qua pfecte intellecta tā libroꝝ bti Dyoni-
ſij difficultas q̄ꝫ toti⁹ veterꝭ ⁊ noui teſtamen
ti ſenſus myſtic⁹ verus amantibꝫ eluceſcit.
Nā ſicut ab vno fonte deriuāt̃ plures riuu-
li. q̇ q̄ſi in infinitos fluuios deriuant̃. ⁊ ſicut
ab vno pūcto cētrali ꝓcedūt q̄ſi ifinite linee
ſic intellectꝭ illis pauculis ꝟbis q̃ ibi expo-
nunt̃. in q̇bꝫ ſpūs edocet̃ quō vniri dō debe
at i ſuo ſūmo apice ꝯſtitut⁹. ⁊ ibidē expimen
talit̃ iueniet toti⁹ ſapie oꝛiginē. Ex q̃ ꝯiūcti
one mēs de inferioꝛibꝫ ſciētijs ꝓclare intelli
gēdis ſacre ſcp̄ture expoſitōibꝫ ꝟbis idone
is i ꝑdicatiōe ad inflāmāda coꝛda audiētiū
fidel' diſcipul⁹ mltiplicit̃ ⁊ affluētiſſime eru-
dit̃ Quarto ſubdūt̃ octo induſtrie i q̇buſ
aīa ad acq̇rēdā iſtā ſapiāꝫ. ⁊ ꝯſuādā habitā
ſagacit̃ edocet̃. Ultio ꝯ̄ aliq̇s ſciolos hāc ſu
ꝓmā ſapiāꝫ ipugnātes ⁊ dicētes ꝙ nūq̄ꝫ cō-
ſurgit affect⁹ niſi ꝓmeditādo ⁊ cogitādo. diſ
putatō ſbdit̃. auctoꝛitatibꝫ ⁊ rōibꝫ ipoꝝ er-
roꝛ ꝯuicit̃. ⁊ h⁹ ſapie ꝟitas efficaci⁹ enodat̃ ꝙ
ſine media ꝓeūte diſcretiōe ſꝫ ſolo amoꝛꝭ ve-
hiculo ſup ſeipāꝫ q̈eſcūqꝫ vult expimētal'r
aīa ſbleuat̃. qḋ nec rō itelligit nec itellect⁹ ſpe
culat̃. ſic ibi dr guſtare ⁊ videre.

De via purgatiua

Uſticia ⁊ iudiciū ꝓparatio ſedis tue
i ⁊c̄. Cū em̄ aīma p mētis affectū ad
pfectā ſpōſi celeſtis vnionē ꝑuenire
deſiderat. neceſſe eſt vt q̇ pane angeloꝝ q̇ be
ati ſpūs reficiunt̃ in glīa adhuc i miſeria de
gens q̄ſi quibuſdā micis cadentibꝫ appetit
ſatiari. triplici officio angeloꝝ q̄ſi gradatim
aſcēdēdo in miſſiōe diuie influētie ſubleuet̃

Cū em̄ dicat beatꝰ Dyoni. in hierarchia
angloꝝ. ꝙ triplex sit angeli officiū. s. purga/
re. illuminare. ⁊ ꝑficere oportet vt aīma que
vult ascēdere ad illū altissimū panē in ꝑsen
ti in quo mētes angelice absorbent̄ in glīa.
velut eoꝝ imitatrix ꝑmo purget̄. secūdo di/
uinis fulgoribꝫ illuminet̄. tertio ꝙ in supre/
ma apice affectiue cōstituta vnitiui amoris
culmine ꝑficiat̄. Primo ḡ dicendū est de
ꝑma via. s. purgatiua. que est q̄si puerilis ⁊ i
cipientiū. ꝑ quā mens adhuc rudis dispo/
nit̄ sine mortaliū hominū documēto solꝰ in
sistēs doctrinis celestibꝫ vt expimētalit̄ q̄cū
sit simplex vel laicꝰ ad practicā nō ad theo/
ricā illuminatōz. diuina mānifestatōe necessa
rio subleuet̄. Ante em̄ q̄ illa sapīa q̄ deꝰ est
beatissimꝰ in spū rōnali veluti in domo pro
pria ɔquiescat. iuxta illud. Aīa iusti sedes ē
sapiē. oportet vt de ipa iudiciū ⁊ iusticia fiat
Judiciū vt sicē a creatore suo se auertēdo. (si
cut fit in omi pctō mortali) ipm ɔtēpsit cre/
atorē ꝓ creatura lamētabiliter relinquēdo.
sic ipa humiliet̄ totalit̄. vt humiliatio ipiꝰ in
cipiētis. intm̄ ipiꝰ clementiā ꝓuocet inq̄ntū
ipsiꝰ ɔtemptꝰ diuinā ɔtra se sniam in pecca
tis añrioribꝫ ꝓuocauit. oportet etiā vt ibi sit
iusticia. vt illa aīa que aliq̄n delectatōz crea
toris in delectationē creature pctīs suis exi
gentibꝫ cōmutauit ꝙ intm̄ doleat. vel saltē se
nō dolere doleat vt diuīe iniurie ſm iudici/
um ipiꝰ tā misericordis videat̄ ſm hūanaz
iniuriā aliquatenꝰ satisfactū. iuxta illō. Q̄/
tum glorificauit se ⁊ in delitijs fuit. tm̄ date
illi tormentū ⁊ luctū. vt ſm artē medicine ꝑ
duo ɔtraria. s. ꝑ humilitatē ɔtra pristinū cō
temptū ꝑ dolorē de peccatis ɔ pristinā dele
ctationē. qi nascēs denuo illi q̄ est sūma ma
iestas ⁊ indeficiēs bonitas ꝑ vnitiuū gluti/
nū ardētissimi amoꝛ vniat̄. Dicendū est er/
go quō humiliatio ⁊ dolor de pctīs quadā
necessitate ɔgruēte acquirat̄. Et licet h̄ via
purgatiōis puerilꝰ aliquibꝫ videat̄ maxie re
spectu sequentiū. tm̄ nisi ꝑ istā mens circa di
uina negociari accedēs. solicita ⁊ attēta per/
trāseat. nunq̄ in p̄nti vita ad cognitionē de
diuinis. nec ad ardorē vnitiui amoꝛ practi
ci poterit accedere. nec ab istꝫ inferioribꝫ su
os possessores deuorātibꝫ seq̄strari.

De modo purgatiuo

Jc ḡ debet aīa se humiliare vt ꝑmo
recolat pctā sua ī aliquo loco occul/
tissimo, ⁊ maxie in secreto noctꝫ silen
tiō. ⁊ maiora succincte ne diabolꝰ sibi īferat
ad dlectatiōz vn̄ debuit hr̄e medicinā. faciē
suā dirigēdo in celū. ⁊ put potest. sic maiora
peccata sua vsq̄ ad decē vl' duodecim coraz
deo q̄si ipi loquēdo enumeret ⁊ enumeran/
do suspiret. ipm deū in omibꝫ exaltādo ⁊ se
in omibꝫ depmēdo put poterit. dicēdo. Do
mine ihu xp̄e vl' quocūq̄ mō sibi meliꝰ pla/
cuerit. Ego sum ille pctōr nequissimꝰ. miser
rimus. infelicior. nequissimis abominabili/
or. q̄ tuā maiestatē in tot ⁊ tātis criminibus
offendi vt illa enumerare nō sufficiā. sicē nec
arena maris ꝑ multitudine numerari pōt.
⁊ ibi suspiret vel gemat put efficaciꝰ poterit
Quia sicē lima opat̄ in ferro vt in q̄libet ipiꝰ
singulari fricatiōe aliq̄d de ipiꝰ ferri rubigi
ne expellat̄. sic q̄dlibet suspiriū vel gemitꝰ ali
quid de rubigine pcti etiā post infusionem
grē relictū eliminat. Et sic magꝫ ac magꝫ aīa
se purgās ad ꝑcipiēda q̄ ratio nō inuestigat
vel intellectꝰ speculat̄. diuino subsidio vl' de
siderio eleuet̄. Et vt intentiꝰ dolore ɔstriga
tur. animꝰ ad sui ɔfusionē ⁊ humiliatiōz di
uina bn̄ficia ꝑmo in generali. secūdo in spe/
ciali attētissime corā deo put meliꝰ poterit si
bi ingrato diuinitꝰ collata recordet̄. Primo
ꝙ ipm quo ad spēm tā nobilē creaturā d̄ ni/
hilo sic creauit dicens. Nōne tu dn̄e me ad
imaginē tuā cū nihil antea essem in tā nobi
le esse ꝓduxisti. vt te tenerē ꝑ grām in p̄nti ⁊
te facie ad faciē ɔtēplarer in glīa. ⁊ ego intm̄
ꝓuocaui districtū iudiciū tuum vt nisi mihi
subuenias magꝫ nō nasci q̄ ad lucē p̄sentis
vite ꝑduci mihi misero ꝓfuisset. Secundo
bn̄ficiū incarnatiōis recordet̄ sic dicēs. Nō
ne tu dn̄e es ille rex altissimꝰ angeloꝝ. intm̄
ꝓ me teipm adnihilās vt nostras miserias ⁊
ꝑegrinatiōes itineris ad similitudinē cuius
dā paupis humilit̄ sustineres. Et ego dn̄e
nō me humiliādo sꝫ intm̄ impudēter extol/
lendo tuā maiestatē ɔtēpsi. in miserias huiꝰ
vite momētaneas te fontē totiꝰ beatitudinis
cōmutādo. q̄ ergo fugiā. si ascēdero in celuz
tu illic es. si descēdero ad infernum. ades.

De secūdo aliquātulū insistēsto ꝑcurrat
ad tertiū. s. ad recordatiōz dn̄ice passiōis. sic
dicēs. Nō suffecit tibi dulcissime dn̄e ihu xp̄e
ꝙ intm̄ teipm incliuares vt manēs deꝰ. car
nis mortalꝰ humanitatē assumeres. sꝫ insu/
per ꝓpt vniuersoꝝ mortaliū miserias suble/
uādas tā dira v̄bera. tā innumerabilia vul
nera tollerasti, vt a plāta pedis vsq̄ ad v̄ticē

nō esset mēbrū in corpe tuo qd nō sanguīe tuo sacratissimo spargeret. Quid ḡ faciam miserrim⁹ q mortis tue sum causa nō tm̄ vicem p vice nō rependēs. sed te in scelibꝫ meis puocās vt digno iudicio deberet contra me pugnare tot⁹ orbis terrarū. a sūmo celo cardine vsq ad vltimū cētrū inferni. Surgant ḡ creature omēs ꝛ veluti dn̄o pprio famulātes de me vindicēt suū ppriū dn̄m ꝛ creatorē. Ibi cogitet de passiōe dn̄i aliqntulū vt p vuln⁹ lateris vsq ad ↄtactū diuinitatis occulte latentis interi⁹ p experimentū amoris attingere mereat. Hec em̄ tria sūt in generali q̄ nō sibi tm̄ sed ꝛ oībꝫ aliis altissimus ↄdonauit. Que inqntuꝫ sunt generaliora intātū indicāt maiorē diuinā clemētiam. Postea cogitet in speciali q̄ sibi non oībꝫ aliis pter toti⁹ ↄsolatiōis subsidiū cōtulerit. quē matie ad religionē fratrū minorū diuina clemētia puocauit. qm̄ ista via purgatiua solū est eorū q̄ a vita seclari veluti columba vel turtur in desertū in secessum videlicet ↄtēplatōis (licet adhuc debiles) supra seipos auolare nitunt amotionē omis culpe mortalꝭ q̄ ad iudiciū ↄscientie necessariū supponens.

Beneficia specialia.

PRimo ḡ recogitet q̄ digniores q̄ potētiores q̄ etiā ad habūdantiorem influentiā diuie grē magꝭ multiplicit pparatos reliqt ipe altissim⁹ in miseriis ꝛ mūdanis voraginibꝫ inuolutos. et te de tenebris miserie cōuocauit ad suā incōmutabilē veritatē. Scd̄o nō tm̄ respectu miserie moderne sibi beneficiū collatū recogitet. sed ꝛ illud diuinū bn̄ficiū respectu infernalis miserie ptractet. qꝛ multi q̄ non tantū qntū ipe diuie maiestatꝭ oclos offenderūt sempitne maledictiōis penis ppetuis detinent. ꝛ ipe q̄ multo plus idē meruerat. nō meritꝭ ppriis sed dono ↄditoris grāuito ad grē radiū in p̄nti vocat et ad p̄mium etne beatitudinis in futuro. Silitudineꝫ duorū latronū recolēs. q̄ruꝫ vn⁹ ab aliq̄ rege terreno ↄdign⁹ suspendit. alter vo plus priore delinquēs sola regꝭ terreni clemētia licet meritꝭ ↄtradicētibꝫ. ipi efficit cōmēsalis. glām nō ignominiā reportādo. Tercio illud ad qd vocat recolat. qꝛ eū non ad regulā bt̄i Augustini vꝭ benedicti redēptoris grā reuocauit. sed ad illā sacratissimam quā ipemet elegit qn̄ duct⁹ est in deserto vbi q̄draginta diebꝫ ꝛ noctibꝫ cōtinuis ieiunauit. ꝛ in maxia paupertate p mūdū p̄dicauit. ꝛ saluti oim ardētissime intendit. Et pcursor suus pprie instituit ipaꝫ in seipo s̄uās ꝛ nobis seruādū mōstrauit. Intantū aliis regiminibꝫ sublimior regula inqntū doctrinaꝫ humanā diuinū eloquiū pcellit. Sꝫ ꝛ sic ↄsistens in orone nō tm̄ cogitet in seipo sed ad deū imediate dirigat eloquiū suū tā peccata sua q̄ bn̄ficia in generali ꝛ i speciali humilit referēdo. tm̄ cū quodā ordie ista vꝭ alia s̄m q ipm dn̄s int⁹ docuerit recolēdo. Sic p recordationē petōꝝ ꝛ diuiorū beneficiorū ↄtritus iā viā hūiliatiōis incipiat sic dicens

Dn̄e pr̄ toti⁹ miseratiōis nō possuꝫ tibi satisfacere de malis q̄ corā te miserabilit ptractaui. nō tibi r̄ndere valeo ad beneficia q̄ mihi miserrimo ↄtulisti. sed qꝛ me iterficere nō debeo nec valeo. tu me infelicē interfice. sed si tibi h̄ nō placet mitte angelū tuū gladiatorē q̄ de me vindictā accipiat. Sed si h̄ pter miscdiam nō vis adiplere qd merui. qꝛ me iuterficere nō possum. tm̄ h̄ qd in me est facio. me q̄si latronē tuū tibi reddo i ppetuū seruientē. nūq̄ diebꝫ meis vlteri⁹ a tuo seruicio recedentē. Tūc ↄsternat se i faciē ꝛ qntūcūq poterit seipm hūiliet deprimendo. ꝛ altissimū offensuꝫ exaltādo. et inqntū humili⁹ intātū etiā citi⁹ et habūdāti⁹ grām diuie miscdie puocabit. Et tūc de necessitate oportet q qn̄ pijssim⁹ pr̄ videt ipm sic corā se hūiliatū. dolorē ↄferat de peccatꝭ vꝭ saltē dolorē qꝛ nō dolet. vt p ista duo cōtra duo p̄dicta aīa purgata recuperet iā q̄ndā qd erat deperditū. ꝛ sibi qn̄q multo ampli⁹ q̄ antea idipm restauret. Sꝫ si etiā dolorē nō poterit q̄ ad effectū cōseq p ea que dicta sūt. tn̄ q̄libet nocte succincte h̄ teneat qd dictū est. qꝛ creatori sufficit qn̄ hō facit qd in se est. nec nō ipe dn̄s rei exitū expectās qn̄q se subtrahit vt ꝛ ista faciēs dolorē nullū vel ↄsolationeꝫ īueniat vt ei⁹ patiētia ad tps p diuinā sustinentiā cōprobet. ꝛ vt sibi postea amplior ↄsolatio ꝛ de petis ↄtritio diuinitus cōferat. Sed qꝛ q̄ p̄dicta sūt nō p̄nt fieri sine grā speciali. sequit de impetratiōe grē p modū orādi. put ad vitā purgatiuā ptinet. Sicut em̄ oculo corpis vꝭ sensuali ō ioculatoribꝫ in curtis magnatū cernit. q cupiētes aliqd tpale cōmodū a p̄ncipe incōfusibilit obtinere. pmo ipm multiplicit cōmēdāt. deinde qd intēdūt sibi postulāt condo

nari sic ꝛ nouꝰ ioculatoꝛ spūal'. mūdū dece-
ptoꝛē despiciēs dꝫ ordinate ꝑcedere. Cū ei
deꝰ in se sit innoīabil'. ipm tñ in suis effecti-
bus noīamꝰ. ꝛ ꝑ ipos ipiꝰ magnificētiā col-
laudamꝰ. Primo em̄ fm ꝙ ipe ē oīs crea
ture tā corpal' ꝙ̄ spūal' ꝓncipiuꝫ ꝛ origo.
Scd̄o aliq̄ntulū submissiꝰ put se hꝫ ad cō
templātes in glā. s. mētes angelicas ꝛ hūa-
nas. ꝛ ipas ɔtēplatōe sue indicibil' pulchri
tudinis quā vidēt sic est btificās i h̄ ab ipis
oēm eliminās prātez. Tercio adhuc isto
submissiꝰ put ad oēs creaturas se hꝫ. quibꝫ
ipe tāꝙ̄ altissimꝰ impat. ꝛ oēs tā rōnales ꝙ̄
irrōnales sue obtempāt maiestati. Quar
to respectu nobilissime creature q̄ est hō. et
ꝓino respectu eoꝝ q̄ sūt in caritate famulā-
tiū suo creatori. in h̄ ꝙ ipis adhuc degētibꝫ
in hac vita miserie supposuꝰ pr̄ suppositꝫ fi-
lijs mlta encenia intnaꝝ ɔsolationū veluti
q̄dā future dine btitudis siue btificatōnis
indicia hoibꝫ q̄i nihilū existētibꝫ veluti filijs
altissimꝰ ꝓōndit. Quito ꝛ vltio respectu
existētiū i pctis q̄bꝫ in q̄ntiscūꝙ pctis diuti
us sua scelera ꝑtelātes extiterint pulsātibꝫ
ad ianuā dine pietat'. ipos dina clemētia i
sinū sue caritatꝫ recolliget. ꝛ ꝑpetratꝫ pctis
sic indulget vt sepiꝰ ab ipo quē sic abhoiabi
lit' offenderūt q̄nꝙ plꝰ ꝙ̄ innocētes vberio
ra ꝛ ꝑciosiora bñficia illapsa celitꝰ ɔsequāt'.
In his em̄ dina bōitas ex ꝓmordiali diffu
sionis grē māifestatōe vsꝙ ad feces existen
tiū in pctis oñdit' Et h̄ q̄nꝙ breuit' in q̄nꝙ
his vocabul' includūt'. s. bonꝰ. pulcherrimꝰ
dñs dulcꝫ. misericors. Et postꝙ̄ in his cō-
mēdatꝰ fuerit illud qd̄ intēdit plenariaꝫ re
missionē de ꝑpetratis sceleribꝫ secure pote
rit postulare. Iste em̄ modꝰ postulādi et
orādi edocet' vbi spōsus dicit sponse. Vox
tua dulcꝫ ꝛ facies tua decora. s. ꝑ interioreꝫ
purgatōem obtenebrātē caliginē expellen
do. ꝛ vox dulcꝫ. vt in q̄libꝫ ꝟbo spōsus etnꝰ
in aliq̄ spālit' cōmēdet'. Et h̄ ꝓprie appellatio
nes sūt cātica cāticoꝝ. ꝛ intm̄ a pte anie. vt
q̄ñcūꝙ mens ad deū se erigit. in ipis voca-
bul' inuolutā dulcedinē iueniat. ne ꝑ multi
loq̄s enarratōes ꝛ vocales ꝓlatōes animꝰ
in tāto colloq̄o euaget'. sꝫ in his illectꝰ vl' al
lectꝰ infra se total'r adunet'. Sic ḡ dicat q̄ti
ens pot' t bono mō illi ɔsili. bone. pulcher-
rime. dñe. dulcꝫ misericors. miserere hꝰ pctō-
ris quē redemisti sanguie tuo ꝑcioso. In h̄
solū attēdēs ꝙ sibi de mal' ꝑpetrat' ꝑcat cle
mētia saluatoꝛꝫ. nō qd̄ in q̄libꝫ ꝟboꝝ inclu-
dit' theorice speculādo sꝫ affectuose orādo
pt illa vl' ɔsilia dicere. put dicēs nouerit ma
ioꝛē affectōeꝫ i istꝫ vl' ɔsil' hꝫ repire. Sꝫ ad h̄
vt mēs desiderij ɔpletōꝫ obtieat necē ē ipoꝝ
dinā influētiā imitari. vt sicut ipe sol spūal'
hirl'm ciuitatꝫ sugne q̄ntū est de se bonos ꝛ
malos radijs bōitat' sue illustrat. sic nō tm̄
ꝑ ꝓpinq̄s sꝫ ꝑ oibꝫ ill' q̄cūꝙ sūt btissime tri-
nitatꝫ imagie insigniti totꝫ visceribꝫ deꝑcet'
illiꝰ clemētiā saluatoꝛ'. vt sic oēs creauit. oēs
redēit, ita oibꝫ indistīcte dignet' mĩicordie
subueīre. Et i h̄ irrefragabil'r citꝰ dinā mi
sericordiā ꝓuocabit l' obtiebit inq̄ntū hoīm
creatoꝛꝫ vniuersoꝝ ꝛ oīm mortaliū redem
ptoꝛꝫ vestigia (suā caritatē sup oēs btissime
diffunderꝫ) fuerit imitatꝰ. nisi q̄nꝙ ad horā
ꝑ se ꝛ ꝑ alijs. singl'aribꝫ oroibꝫ coartet' peti-
tio. lꝫ sp caritas hēat se diffundere. eūdē af-
fectuosū modū quē ꝑ se. et ꝑ oibꝫ exorās sol
licitꝰ alleget. ꝙ̄ vñ ē de modulo sue puritatis
sic d. Bone. dñe. pulcherrīe. dulcꝫ. mĩicors
mĩere oīm pctōꝝ q̄s redēisti ꝑcioso sāguie
tuo. Et tūc inq̄ntū potit hēat istā imagina-
tionē q̄ñ dic. mĩere. vt totꝰ mūdꝰ suo crea-
tori inclinet' ꝑrecꝫ cultū ꝛ reuerētiā ɔdignā

Sꝫ qꝛ mēs oīa ista nō pt ꝑ nimia carna
litate ꝛ ꝟribilitate put eēt expediēs ipetra-
re. oꝫ ꝙ ad istar illoꝝ q̄ hñt aliqd̄ magnū in
curie regal' palacio vl' sūmi pōtificꝫ expedi-
re. q̄ vidētes se ñ posse ꝓpositū ɔseq̄. adeunt
aliquē magnū de curia. vt qd̄ ꝑ se ñ pñt ipiꝰ
mediatoꝛꝫ intcedētꝫ reuerētia ipetret'. Et si
ille paup aliquē magnū ꝛ ꝑexcellētē iuene-
rit q̄ has ɔditōes hēat vt sit hūil' ad audiē-
dū ꝑces paupeꝝ. glosus i curia. vt cū ipo si
necē fuerit ml'ti aliū ꝑ alio intcedāt dilectꝰ
sūmo pōtifici. vt eiꝰ dilctōe astrictꝰ nihil ve
lit penitꝰ denegare absꝙ vlla calūnia. paup
suū desideriū obtiebit. Sꝫ qꝛ ista int' sctōs
alios in suplatio ḡdu excellētissime i btā ꝟ-
gine regiunt' ad ipāꝫ ɔfugiat s. c d. Tu q̄ es
misericordissima ꝑ oibꝫ alijs. hūilꝰ pctōri-
bus te inclināos. potentissima. qꝛ ꝑ te ruine
angelice repant'. ꝑ te sctīs vite ianua apitur
ꝛ iō te clamāte ꝑ paupe tecū omēs pit' accla
mabūt regi etno amātissimo. quē tuis sacrꝫ
vberibꝫ allactasti. ꝛ iō ineffabili glutino ca-
ritatꝫ tibi ɔiūctꝰ ē. Rogo vt ꝑ te mea iopia
subleuet'. vt sic ꝑ te de pctis meis ꝓpriā pur-
gationē obtineā. vt tādē ipm in isto amore
ɔstringā. quē tu totꝫ visceribꝫ dilexisti. ꝛ tūc

dicat ei. Aue maria q̄dragīta vicib⁹ vł q̄nq̄/
ginta. ſ3 tcio nūero ſi voluerit diuidēdo. vł
ꝯſiłe, put ſibi meli⁹ videbit. Hoc qˀi i ſignū
dilcōis ⁊ ſpūał homagiū reddēs ei q̄tidie p
tributo. ipā3 ñ in pictura piet3 nec ī ſculptu
ra lignea. ſ3 i celo attēte ⁊ affectuoſe ſalutāſ
ad ipā3 imediate ſuā faciē dirigēdo. Hec ē
via purgatiua ⁊ ipi⁹ expeditio q̄ mł'to plus
ī corde pt citi⁹ recolligi q̄3 ſcpto vł ꝑboten⁹
nūerari hāc purgatōe3 recordet incipiens
breuit ⁊ ſuccincte ⁊ ꝑa ſibi latiſſima via cito
apparebit.

Prolog⁹ de via illūīatiua.

P Er viā purgatiuā mēſ ad illūīatiuā
imediate erigit. ſm illō ps. dicētis.
Aſcēſiōes i corde ſuo diſpoſuit ī val
le lacriā3. q2 p gemit⁹ ⁊ lacriās aīa a rubigi
nib⁹ pctōꝝ abluit. ⁊ p h imediate ad ſuſce/
ptionē diui radij ꝑpat. Cui⁹ ncc̄itas ſic ap
paret. pmo a pte recipiēt3. nā ſic i ſpeclo ma/
teriali videm⁹ q ſi ſit ibi flat⁹ vł aliqˀd obte
nebrās. facies hūana q̄uis ſe ei obijciat ñ
tñ reſultat. S3 cū abſterſū fuerit. ī ipo faci
es hūana appet. vt ſi et ſpeclm rōne hūana
vteret ad iſtar ſps p illō qˀd in ſeipo recipit
ipm c⁹ ē ſilitudo repn̄tās cogſceret. Sic cū
a rōnali ſpū erit elimiata caligo offuſcās iā
ille ſol ſpūał gr̄e ſue radios imittit. q̄ q̄tū ē
de ſe eq̄lit oib⁹ ſe infūdit. imo qˀd pl⁹ ē. q2 ſic
radi⁹ ſolis materiał ſtat imobił ad feneſtrā
⁊ ſtati cū ſibi aptū ē nūq̄3 retrocedēs nunq̄3
de ſua naturali bōitate ſe retrahēs. ſ3 poti⁹
domū interiorē ꝑ⁹ obſcuratā irradiat. ſic ve/
rus ſol iuſticie citat3 ſupne c⁹ ſol iſte matiał
obſcurā gerit ſilitudinē ł imaginē. nihil ali
ud expectat et imobilit pſto ſtās ad ianua3
niſi vt p aliquā abſterſionē ſibi adit⁹ ꝑpare
tur. vt i mēte veluti i lectulo felicit ꝯq̄eſcat
p ſpūaliū ſplēdorū irradiatōes. aīa3 ſibi de
ſponſatā inſigniēs. ⁊ ſic a pte recipiēt3 ⁊ a p/
te influētis irradiatio ſpūał purgatōem cō
ſequit. S3 h idē māifeſtat p ipoꝝ diſtantiā
ꝯiūctōem vnitiuā. Sic ei in ſapia dr. ipa ſa
piētia ē cādor luc3 etne ⁊ ſpecul i ſine macu
la. o3 g vt aliq̄ ꝯſimilata ꝯformitas qñ p ve
rā amor3 vnionē mēs hūana cādori luc3 et/
ne vnit. ⁊ ꝑus ſemota ab ipa oī obtenebran
te caligīe ſpeculo ſine macula ꝯformet ł cō
paret. Vñ o3 pmo q mēs ſit q̄ſi ſpeculū ſi
ne macula. ⁊ ſtati ad ſuſcipiēd i ſuc ſplēdo/
res diuiniores diſponit. ⁊ ſic cū fuerit curata
etne ſapiē ꝯformet. S3 de q̄ lumīe intelli/
gat q mēs anagogice ꝯſurgēs ad tciam viā
vnitiuā erigit ſciendū q ſic ſol materiał vi
det in corpe tmiato inferi⁹ vt ipm videm⁹ ī
pariete. videt et i radio ſuo. ſ. in aere. videt
et in ſeipo vt in fonte ſolari. Sic radi⁹ diu⁹
et ſpūi appet tripłr. Appet ei in ſacra ſcptu
ra qñ ſub cortice lr̄e p aliqˀd donū intelligē
tie ſenſ⁹ anagogic⁹ iuenit. q̄ mēs ſic p q̄ndā
radiū ad amorē ſui creator3 multiplr ⁊ mi/
rabilit erudita erigit. De iſto radio q̄ facit
ſp ſplendere ſpm btūs Diony. i diui. no. ſic
dic. Indicibilia āt caſto ſilētio venātes ad
illuceſcētes nob in ſcīs eloquijs ſplēdores
exercemur ⁊ ab ipis illūīamur. Scōs ra
di⁹ a ſole ſpūali miſſ⁹ reſplēdet in ſpū. ⁊ his
ſolis radijs mēs etnis ſpectacul ſuſpēſa cū
q̄dā et āmiratōe ad meditādū de ſupcele/
ſtib⁹ erudit. de rōib⁹ etnis vł etna generati
one. vł nexu ſpūſſcti ⁊ de hmōi. q2 ſic p ſola/
res radios reſplēdētes i aere nō p aliqˀd ali
ud lumē ſenſibile ocul⁹ matialis ad ꝯtēpla
tionē ſolis erigit. ſic ocul⁹ intelligentie p ra
dios imiſſos a ſole ſpūali nō p aliquā alia3
diſcipliatā ſcia3. vł mortał doctor3 iduſtriā
ad cognitōem occultoꝝ ſupceleſtiū eleuat.
Et de hac btūs Diony. ad titū ſcribēs dic.
Verte te ad radiū. q. d. Nō aliū doctorē. nō
aliud exēplar aſſumas ad pcipiēda diuina. ſ3
itra teipm ingredere. ⁊ p radios tibi datos
deſup ad ꝯtēplatōem diuinoꝝ arti⁹ te exerce
. q2 ſic rōnalis ſpūs nobilior eſt inferiorib⁹
creatur3 cetis. ſic nobili⁹ p imiſſos bōitatis
radios appet diuina ſapia i ipo. De tercio
ꝑo radio vbi ipe fons toti⁹ btitudis appet
(qˀd raptu fit) ptmitto (qˀd fit. qñ mēs rapit
a corruptōe ⁊ ſenſificatōe mēbroꝝ carnaliū
remota. q̄tū poſſibile ē. gr̄a trahēte naturā
dono cōditor3 gratuito mēs ad ſupna rapit.
ipm facie ad faciē ꝯtēplās. c⁹ gl'oſo aſpectu
ſupna curia iocūdat). De pmo radio lati
tante ſub ſcptura ē pn̄s intētio p quē ad a/
morē vnitiuū aſcēdit. Scōs radi⁹ amo/
rē ſepi⁹ comitat. q2 q̄to pl⁹ p affectōes amo
ris mēs fonti lumīs appinq̄t intimi efficaci⁹
veluti ipi vicinior (ſicuti ē aurora ꝯſurgen
te vide⁹ q pmo ptes ꝓpinq̄s illūīat) radijs
diuiniorib⁹ adiplet. Per viā ꝑo tciā qñ mens
ſuſpirijs inſatiabilib⁹ ſuſpirat dilecto tota/
lit vniri. ad tciā irradiatōe3 in q̄ pl⁹ agit q̄3
agat diuinit⁹ ſubleuat. ⁊ ſibi diuti⁹ ſuſpiranti
dr a dilctō. Amice. aſcende ſupi⁹. De hac
btūs Diony. i myſtica theologia. poſtq̄3 di
xit. Cōſurge ignote ad ei⁹ vnitionē q̄ ē ſup
mentē ⁊ cognitōem. vbi tradit amor3 vniti/
ui practicā viā. ſ. ad ineffabile myſteriū con

ſurgit affectꝰ qđ īgrat intellectꝰ.poſtea ſub/
dit.đ.ad thimotheū ſic. Sic ei oīa a te au/
ferēs ⁊ ab oī irretētibili ⁊ abſoluto. munde
ad diuaꝝ tenebraꝝ radiū ſurſū agerꝭ Vñ ⁊
in ꝯſurrectōe vnitiui amorꝭ dič. ꝯſurge.q̄a
ſilr ibi opaƭ natura ⁊ grā.poſtea dič. ſurſum
agerꝭ.qꝛ ibi ñ natura ſꝫ grā mēs ad expimē
talē ⁊ imediatā cognitōem celeſtiū eleuaƭ ⁊
ꝑ illā aīmꝰ ad iſtā diſponiƭ. Sꝫ qꝛ đ via
illūiatiua ē pñs intētio. dicēdū ē quō lumē
in ſcptꝰrꝭ appet. Deinde quō ꝑ iſtud lumē
ad tciā viā.ſ.vnitiuā aſcēdamꝰ. Et ꝙ omibꝫ
pateat ꝙ in oī ſcptura ſctā iſte radꝰ latitat
velut lumē i teſta.ſubdiƭ exēplū in vno.ſ.in
ořone dñica.vt ſilr ex vniuerſo nouo ⁊ veteri
teſtamēto ab vniuerſ ꝟitatꝭ diſcipulr cōꝓ
beƭ.⁊ vt nō ſit aliqđ ꝟbū qđ non colloquijs
ſponſi ⁊ ſponſe interiꝰ repleaƭ.

Sequiƭ de via illuminatiua.

## Ox illuminatio

n mea i delicijs meis ⁊č. Nox em̄
ħ vocaƭ obſcurꝰ cortex ſcpture
exterior.ſ etiā oīs inſenſibil creaƭa ꝑ quam
mēs iteriꝰ irradiaƭ ad ħ ꝙ anagogice i vni/
tiui amorꝭ delicijs ꝯq̇eſcat. Via ei purgati
ua rñdet ordini āgeloꝝ.nā ibi tūc ꝓmo pur
gaƭ aīa ad ħ ꝙ ꝓmo đs in ipa veluti in loco
mđo reſideat. Illa āt vt dictū ē rñdet cheru
bin.cherubin plēitudo ſcie interꝓtaƭ.eīn āt
ꝑ artē hꝰ theorice ſcie lumē acq̇riƭ.⁊ tāta ſa/
pictie dilatatō i ſcptꝰrꝭ vt q̄t ꝟba i nouo ⁊ ve
teri teſtamēto.q̄t creature in mđo.tot bēat
aīa intelligētias ſ ꝓmōes.totū ad deum ad
pūctū amorꝭ oīa referēdo.vt poſtea appare
bit.tcia āt.ſ.vnitiua rñdet ſeraphin.q̇ inter
ꝓtaƭ ardēs.ibi ei in tāto ardore ferƭ aīa in
deū vt marie corpꝰ ꝑ extēſionē affectuum ⁊
motuū q̄nq̧ mirabiliƭ affligatur.

Sciēdū ē ꝙ triplex ē anagogia Vna
ſ q̄ eſt đ deo i ſe vt mētes celeſtes bti/
ficās in glā.vt dī đ dauid.q̇ erat q̇/
dā hō ad lraꝫ.q̇ dī optimꝰ ꝓpugnator. ⁊ mo
raliƭ ſigt aīam.q̄ ita dꝫ viriliƭ pugñe ꝯ dia/
bolū.ꝯ ipm etiā inſurgēdo.ꝯſpuēdo. ne ſe/
ipaꝫ ꝑmittat tā vili dño ſubiugare.⁊ a dul/
ciſſimo ihu xpo i ꝑpetuuꝫ ſepari. Dauid ēt
dī golyā ꝑcuſſiſſe.ſignās allegorice dñꝫ ihm
xp̄m q̇ diabolū ſupauit. pacē ꝓplo ſuo acq̇/
rens ⁊č. Diciƭ ēt dauid pulcher aſpectu.in/
eſtimabilē pulchritudinē diue ſube ſignās.
in ſue pulchritudīs viſiōe leticia indicibili
letificantꝭ in rege ħritudinis etne oēm mē/
tem angelicā ⁊ hūanā. Vñ i Jo.xvij.ca.dī.
Hec ē vita etna.vt ꝯgnoſcāt te ſolū deū ve
rū.⁊ quē miſiſti ihm xp̄m. Et ħ ē anagogi/
ca expoſitio.ſm ꝙ deū btificātē reſpicit.
Alia ē anagogia q̄ reſpicit ecčiam militātē.
in q̄ntū i ſpōſi āplexibꝫ totalr inauertibiliƭ
ꝑſeuerat vt hirlm ad lrām q̄dā dī ciuitas.
Hierlm.n.ciuitas optie munita ⁊ fortiſſi/
mis murꝭ circūdata dicebaƭ.⁊ ſigt ipam fi/
delē aīam moralē.q̄ dꝫ iteriꝰ muniri armis
ꝟtutū grē ⁊ amorꝭ.ſine q̇bꝫ armis nullꝰ vnq̧
potuit nec poterit diabolo reſiſtere aduer/
ſanti.q̄ etiā dꝫ exteriꝰ murꝭ fortibꝫ circūda/
ta eſſe.⁊ ħ in honeſta ꝯuerſatōe.⁊ q̇nq̧ ſen/
ſuū mortificatiōe q̇bꝫ amorꝭ vnitiui regnā/
tis itegritas inexpugnabiliƭ ꝯſuaƭ. Scđo
in ħ ꝙ ſedes regni dī.ecčiam venturā fide/
lium ſub xp̄o ꝓncipe figurabat.in q̄ regnat
ipe rex pacificꝰ.ſub cꝰ ꝑſona q̄ndā dicebat
Iſa. Deus legifer nr̄.ipe veniet et ſaluabit
nos.regens militātē ecčiam exemplo vite ⁊
ꝟbo doctrie. Tercio hirlm interꝓtaƭ vi
ſio pacꝭ.qđ ecčiaꝫ triūphātē ſignat. in q̄ ſūt
habitatores pacifici.qꝛ illiꝰ felici pñtia gtu
lantur dicētes ⁊ clamātes (gaudioꝝ ciui/
tatꝭ etne ſuppleniſſima ꝓmia admirantes)
Melior eſt dies vna i atrijs tuis ſup milia
Et hec eſt anagogica expoſitio. Quid ſit
anagogia.ꝓprie dī anagogia idē qđ ſurſum
actio. Vbi ēt recte inƭ ſurſū actū ⁊ illuꝫ ad
quē ſup ſe aſpirādo ardētiꝰ eleuaƭ diſtātia
ānotaƭ. Vñ ꝓprie neq̧ inƭ btificantē altiſſi/
mū ⁊ illos q̄s ipa pax ꝟa beatificat.neq̧ ſilr
ecōtra ē ꝓprie ſurſū actio extēſiua. ſed potꝰ
tāq̧ cū rege exñtes feliciƭ in thalamo i ipo
trāquillitate āmirabili ꝯq̇eſcūt.⁊ tanq̧ ſup
ſe iā in ipo exñtes ad ipiꝰ vnionē vl imitati
onē deſiderabilē vlteriꝰ nō aſpirāt. Sꝫ ħ
ꝓprie ſpōſe adhuc a ſponſo ꝑegrināti cōpe/
tit.q̄ adhuc tāq̧ diſtās ipi inſatiabilibꝫ ſu/
ſpirijs vniri deſiderat.qđ in ſepatōe aīe a
corpe in trāquillitate vite pleniſſime obti/
nebit.ſm quā ſapiam anagogicā currūt cā/
tica cāticoꝝ.cū dicit. Oſculeƭ me oſculo orꝭ
⁊č.⁊ illud. Trahe me poſt te ⁊č. Et iteꝝ. Ve
ni dilecte mi ⁊ egrediamur i agꝝ ⁊č. Que pe
titiōes nihil aliud ſūt q̧ ignita ſuſpiria in/
quiete affectōes.dilectū ad ſui ſurſū actōeꝫ
feliciꝰ obtinēdā ardētiꝰ ꝓuocātes. Silr et
ex ꝑte ſpōſi ad ſpōſam.cū dicit. Aperi mihi
ſoror mea.ſpōſa mea.⁊ iteꝝ dicit. Veni đ li/
bano veni ⁊č.⁊ iteꝝ dič. Surge ꝓpera ami/
ca mea ⁊č. Que ſpōſi colloq̇a nihil aliud ſūt

q̃ radiatiões scintillãtes emisse ab ipõ. affectũ ad ardẽtiora desideria ꝛ inq̃eta suspiria importune incitantes.

p Er q̃d ars anagogica acq̃rat. acq̃rit ei ista ars magis ꝑ amoꝛis vnionẽ fm quã vt dictũ ẽ p̄ns ẽ intẽtio. hãc vbiq̄ idu saz i sacra pagia oñdẽtes. exẽplũ ponam⁹ in vno. vt silr̃ i aliis sacre pagie loc͛ idẽ oñdat ꝛ ne longi⁹ h̃ exẽplũ ꝑtrahã. p̄mo subdit in oꝛone dñica. pr̃ nr̃ ꝛc. Sic ei i sensu lrãli artificialr̃ ꝓcedẽdo. sic ẽt i anagogico p̄mo captat beniuolẽtia insũdẽr. scd̃o petitiões suas mltiplicat. Sz p̄mo ab ipa dilect⁹ i trib⁹ ꝑcipue cõmẽdat captãdo ip⁹ beniuolentiã i suis petitõib⁹. vt sua bñficia ꝯferẽt dño ascribẽs idẽ dñs fauoꝛabilioꝛ h̃eat. Primo vt ꝑfecte ꝛ spũal' generatõis p̄ncipiũ. scd̃o vt sue bõitatis velut q̃ddã diffusiuũ. tercio i habitaculi ꝛ mãsiõis dignitate diuũ q̃ tãq̄ rex ꝑcellẽs h̃itare dignat vbi ẽ firmũ h̃itaculũ siue tabnaculũ ꝛ decoꝛe mltiplici interi⁹ decoratũ. Primũ ꝑ pr̃. scd̃m ꝑ nr̃. terciũ ꝑ cel'. Impꝯcat p̄mo illud qd̃ ẽ fm ꝓprietatẽ vocabuli anagogice ad sensũ misticũ trãsferẽdo. Uerbi grã. Pr̃ ad lr̃az nihil aliud ẽ nisi q̃ de se aliq̃d emittẽdo filiũ ꝓgenerat. sic anagogice trãsferẽdo verissime pr̃ ille dr̃ q̃ tñ nõ naturalr̃ sz adoptiue mltos filios generat a se germẽ amoꝛis dificãtis emittẽdo q̃ mẽs ꝑfectã natiuitate gignit. qñ viuere iã in ṽa vita incipit. sine q̃ a nata q̃tũ ad verũ oẽ nihil penit⁹ efficit. veri⁹ ꝛ efficaci⁹ ꝓgrediẽs qñ de dõ ṽo q̃ est ṽa vita nascit ꝑ amorẽ q̃ qñ de nihilo q̃tũ ad eẽ nature i natiuitate capabili duxit p̄moꝛdialẽ originẽ. a q̃ ñ tm̃ vt p̄ncipio affluẽtissimo vitã emittendo celi⁹ generat. ab ipõ sensũ ꝛ motũ spũalẽ recipiẽs. q̃ ṽe vite p̄ncipalr̃ attestãt. sz vsq̄ ad ꝑfectã etatẽ claritatis etñe. ꝛ qñ ipe videbit facie ad faciẽ micas panis ꝯsolatõis itñe recipiẽs. s. di coꝛroboratis ꝛ ꝯfortãtis amorẽ ab ipõ pr̃no affectu mĩicoꝛdit educat. ꝛ h̃ totũ ipoꝛtat h̃ q̄ dic pr̃. mistice occultatũ vt ẽ toti⁹ vite fontale p̄ncipiũ. Sequit nr̃. vbi laudat ipi⁹ btĩtudis iclusẽ diffusio. q. d. Tu es ille q̃ rõe tue latissime bõitatis ñ singlares ꝑsonas ꝯsideras. sz oẽs rõnales spũs q̃tuz ex te ẽ ꝑ imissos a te radios ad te trahis. vt nõ aliq̃ q̃tũcũq̄ excellẽtiori ꝛ ꝑclara religione eminẽtes te fontaneã bõitatis originẽ sibi appꝛiare valeãt. sz vt nõ sit mẽs hũana vl' angelica q̃ se abscõdat a caloꝛe tuo naturalit abstractiuo. ꝛ h̃ ꝑ nr̃ anagogice ipoꝛtat.

De triplici ꝓprietate. Sequit. q̃ es i celis. Hic captat beniuolẽtia a rõe excessiue l' ꝑcelsiue mãsiõis. Celũ int' alia ꝑcellit triplici ꝓprietate. Est. n. ꝯtinue mobi'e. firmũ ꝛ terras syderib⁹ i ipõ resulgẽtib⁹ adoꝛnatũ. h̃ ad sensũ anagogicũ trãsferẽdo spõsa spõsũ i in suo cubiculo collocãs. i secreto coꝛdis armario dz hac ꝓꝑetate triplici adoꝛnari. Primo q̄ sit firma. ꝛ fm h̃ loq̃t sic. O dulcissime tu q̃ es i cel'. i. illaꝝ mẽtiũ thalamũ inh̃itãs interioꝛẽ iã ñ tm̃ p̄ntialr̃. potẽtialit. essentialit. vt i aliis creaturis. sz ṽe teipm qui es hospes iocũditatis ꝛ solacij sensibilit ꝛ familiarit repñtãs. his q̃ ob amoꝛẽ tuũ efficaci⁹ obtinẽdũ. valefaciẽtes cetis delctãtõib⁹ dederũt libellũ repudij. ꝛ tibi soli q̃rẽti mentes i amoꝛe viuẽtes. ꝯtinuata suspiria ipedimẽtis resecat. glutino amoꝛis suauissimi colligati. tibi firmissime ꝛ ineradicabilit adheserũt. vt sit ẽt i ipis foꝛtis vt moꝛs dilectio. vt i cãticis cañ. ad suã radicatõem firmioꝛẽ spõsa ꝓclamãs ad paranymphoꝝ subsidia. scz angloꝝ q̃b⁹ tãq̄ socijs adiuuat ita di. Fulcite me floꝛib⁹. stipate me malis vos q̃ videtis eũ facie ad faciẽ. vr̃is ꝯsolatõib⁹ ipm ad mihi subueniẽdũ vberi⁹ ꝓuocando. q2 langueo caloꝛe vnitiuo. estuãs ipm totalit amplecti desidero quẽ adhuc paupcula i miseria etñs tã iocũdũ dñm expimentalit ꝑcognosco.

De scd̃a ꝓꝑetate. Seq̃t alia ꝓprietas. ꝯtinue mobile. tũc eñi mẽtẽ ṽissim⁹ spõsus etn⁹ certissime visitat ꝛ eam inh̃itat qñ nõ iã laboꝛiosa tarditate i vnitiuis motib⁹. sic cũ eẽt in statu icipiẽtis exoꝛdio se sursũ erigẽdo affligit sz diuturno exercicio tãtã agilitatẽ affectõnũ diuino meret bñficio. ꝛ grãm effluẽtissime largitatis accipe. vt q̃ncũq̄ vult q̃i sine afflictõe inq̃etatiua suoꝛuz desideriõꝝ dilcõ mẽtis vt sursũ ardent agat efficit. tũc ipaz ds ṽtutũ spũalr̃ inh̃itat. nõ tñ actu ꝯtinuo (qd̃ ẽ sup vires ꝯditõis hũane ꝓpt' laxatões ṽtutũ). sed ꝯtinua abilitate mot⁹ amoꝛis fm libitũ suũ eliciẽte facilitat. ꝛ a ꝑfect⁹ motui firmamẽti silat. Uñ q̃ i p̄mis lento gdu ꝛ debili. vago ꝛ tepido ad modũ testudĩs ãbulabat. nũc currendo celerit. ita vt mõtes ꝛ colles. i. dignitates tã eccl'iasticas q̃ mũdanas ipas v. l. ꝑpendẽdo trãsiliat ꝛ h̃ ẽ. q2 i pte exaudita ẽ ei⁹ petitio cũ itera⁹ voce suspirioꝝ diutissime ꝓclamet. ita. trahe me p⁹ te. Quia g̃ tracta ẽ ab illo q̃ sol⁹ ẽt

ipam sup se eminent⁹ eleuare. ꝑus lenta. iā
currit i odore vngētoꝝ suoꝝ. qꝛ nimirū ar/
dentioribꝫ desiderijs solito ad spōsi āplex⁹
erigit. qꝛ de encenijs hierl'm ciuitatꝭ supne
veluti qbusdā micꝭ cadētibꝫ de mēsa dñoꝝ
suoꝝ q̄ exp'mentalit' ꝑcesserūt degustauit.
Quia ḡ nō tm̄ spōso apuit. ob c⁹ amorē mū
dana gaudia ipam offuscātia ꝯculcādo re/
spuit. sꝫ pulsanti ad ostiū cupiēti itroire in
occursū ꝑrexit. i affectōes flāmigeras ꝯsur
gēdo. q̄ nō ꝓpt seipm̄ sꝫ ꝓpt ipaꝫ intrādo iha
bitat. cibū solide affectōis apportans. vt ce/
net cū ea ꝛ ipa secū. Sic em̄ i loco cōtinuo
mobili dilect⁹ reqescit. Seqtur de tcia
ꝓprietate. diuersis syderibꝫ adornatū. Cum
em̄ ꝟtutes efficatiore ꝟtute siue purgatiore
indigeāt. nōdū plene florid⁹ ꝛ ꝑclar⁹ dilect⁹
mentē inhitat. cū inordīatio viriū. ꝛ imode
sta delctātio sensuū mētē nubilosa caligine
obtenebrēt. ꝛ qꝛ lippos adhuc hꝫ oc'los n̄ ē
accepta acceptiōe ḡtissima ex no Jacob qui
de⁹ altissim⁹ ē. c⁹ pedibꝫ oīa sūt subiecta. vt
ab ipo in copulā despōsatōis iduiduā assu
mat. Quare. qꝛ nlla ꝯueniētia lucꝭ ad tene/
bras. sꝫ cū ꝟtutes sūt purgate lumie ꝟtutū
clariori ab interiori imūdicia. vt mēs ꝟtu/
tū splēdore fulgeat. sic̄ firmamētū syderibꝫ
resplēdeat. ita vt sue irradiatōnis claritate
m'ltiplici ꝛ dignitate sui lumis aspectu spō/
si ad sui placidā ꝯspectōem ꝓmoueat. vt ēt
lumiosa grē ꝛ ꝟtutū in mēte m'ltiplicata cla
ritate placitas exteri⁹ i ꝯspectu hoim faciat
apparere. ꝛ sic ipm̄ dilectū altissimū i suo de
core iā ꝓuocat. vt ipam familiari⁹ inhitare
dignet. Qd̄ cito asseqtur cū ipe dilect⁹ istō
ampli⁹ q̄ ipa desideret vt ꝑus mēdica. mō
regina. ꝑus mūdanis delicijs intēta mise/
rabilit' sedebat ad sinistrā. mō trāsformati/
one amorꝭ trāseat ad dextrā. Que etiā ꝑus
offuscata ꝛ inoluta pctō leuitatꝭ mō ꝑciosis
simi amorꝭ auro textū induit vestimētū. ꝑ⁹
sordida diuers' vicijs. mō formosa ꝟtutum
fulgētiū m'ltiplici colore refulgeat intantū
vt paranymphi. i. amici spōsi. s. angli purga
tionē victoriosaꝫ acceptātes. dicāt sponso.
Astitit regia a dextrꝭ tuis i vestitu deaura/
to. Captata beniuolētia subdit de petiti

(onibus.
Ancrificet nomen tuū
ſ Septē petit. q̄ꝝ prima q̄tuor boni
adeptionē. alia mali remotionēꝫ re/
spiciūt. Pⁱo em̄ petit int' illa q̄tuor. vt di/
lectū suū sine ꝯ̄rio retardāte possideat. Se
cūdo vt nō i aliq̄ se obliq̄ns limites regl'ar
ritatꝭ trāsiliat. Tercio vt ipe brīs m⁹ n̄ tm̄
sibi id qd̄ ipa sentit. sed oībꝫ alijs pctōribꝫ ꝑ
ipi⁹ miam inotescat. Quarto vt i ꝯsecutꝭ ab
ipo bn̄ficijs ꝑ ipi⁹ māuductiuā sustētatōnē
inauertibilit' i oībꝫ ꝑseueret. Pⁱo vt dictuꝫ
est vocabuli ꝓprietas assumit ad sensū ana/
gogicū trāsferēdo sctm̄. ꝛ idē ē qd̄ sine tra.
Sine tra ḡ efficiat nomē tuū i me. qd̄ no/
mē ē mirabile. Vñ i li. Judic̄ Quid q̄rꝭ no
mē meū qd̄ ē mirabile. Tūc ei mūdanis de
licijs deturpātibꝫ ꝛ imbuta trenis deside/
rijs aīa male viuēs i amore. trāqllitatē sere
nā ingentē itelligere cordis leticiā nec senti
re vllaten⁹ potuit. qꝛ erat hō ꝛ nō de⁹. carna
lis ꝛ nō diuin⁹. amore deificāte est ab hoībꝫ
oībꝫ separ⁹ cū eqs. trenis. s. affectōibꝫ iepꝭ.
insensatꝭ ꝛ carnalibꝫ desiderijs traheretur.
ſm illud Jsa. xxxj. Egypt⁹ hō ꝛ nō de⁹. Sꝫ
cū extensiōibꝫ ignitꝭ a'lq̄ntulū ad exp'imēta
lē ꝛ diuiniorē leticiā mēs amātis attingit.
cū nōdū trenis affectibꝫ se sentiat expeditā
qꝛ ad h̄ ꝟtus ꝓpria nō sufficit. sciēs se duo cō
traria sil' nō posse possidere. trenā pondero
sitatē ob carnē corruptibilē inferi⁹ attrahē
tē petit a dilecto instāci⁹ remoueri. cū ꝑor
oblectatio respectu dignitatꝭ seq̄ntꝭ leticie
iā vilescat. cū rōe oppositōis spūal' iocūdita
tis priorꝭ gaudiū denudat amaritudinē. cū
radi⁹ intior lꝫ nō sit in ꝑfecta plenitudie. tn̄
mūdi decep tōem ꝛ turpitudinē apti⁹ mani
festet. vt sic rubigie ꝯsūpta. igne amorꝭ leuis
effecta. pēnis affectōnū supi⁹ eleuata ꝛ stu/
pefacta admirabilē in pn̄ti certissime senti/
at. quē aduenā igrabat. vt ꝑ m'ltas affectio/
nes ꝛ ꝯtinuata desideria m'lto tpe deside/
ratū inueniēs dicat āmirās p̄ gaudio. Vere
tu es de⁹ abscōdit⁹. tūc em̄ nomē qd̄ ē mira
bile sctificat q̄n i sua petitiōe exaudit. vt tra
remota. i. carnalitate sol⁹ spōsus cū sola spō
sa mirabilit' pn̄tet. Sequit scd̄a petitio.
Adueniat regnū tuū. Tūc ei regnuꝫ
a dei i aīaꝫ vēit ꝑpetuo solio stabilitū
q̄n intātū ꝟt⁹ ardētꝭ amorꝭ ꝑualet i
spū vt nō solū inordiatōes intioꝝ sensuum
velocissima insurrectōe viril't cōpmēs dña
toti⁹ regni spūal' appareat. sꝫ cū ꝟtute ipius
amorꝭ oīa acta iudicio rōis pn̄tant. vt illud
qd̄ pl⁹ dilecto placere decreuerit sp in om̄
actu exerceat. iā se cū suo corpe i obseqo ip
s.⁹ dilecti adhibilās ꝑ radios immissos ab
ipo ꝑcogitās q̄ bn̄placita sūt illi. ꝛ ipa cum

discretiōe inauertibilit' exequat'. ꝛ si non ſp actu. hora tñ ꝯsueta faciat oꝛonē nisi aliq̄ d cā exteriori vl' maioꝝ obediētia ꝑpeditus. volūtas tñ i ꝯspectu dilecti appeat ñ ianis. vt iā in oibꝫ nō q̄rat q̄ sua ſt ſꝫ q̄ dei ſm apostolū. vt iā in ipa regnet sol⁹ de⁹. cū iā ſeipaꝫ volūtas sacrificiū medullarū obtulerit. q̄a iustū ē vt in ipo a q̄ creata ē finalit' ꝯq̄escat. ipe sol⁹ in ipa resideat. vt sub ipi⁹ regno re/ſnet' intacta. vt i ipo refrigeriū suaue inueniat. ꝛ dicat p̄ gaudio. Sub vmbra illi⁹ queꝫ desideraui sedi. ꝛ subdit rōem. qꝛ fruct⁹ ei⁹ dulcis gutturi meo. Tūc enī ꝟe regnū ad/uenit. qꝛ sub vmbra illi⁹ altissimi sedet q̄ est rex regū ꝛ dñs dñantiū. quē ipa ꝑfecte obtinet. qñ vt dictū ē volūtatē suā ſm q hūane fragilitati cōpetit deo totalit' ꝯsecrauit nulli creature penit⁹ subiacēdo. Tercia petitio. Cū enī ꝟe nō diligat. nisi quē diligit ꝛ velit eū ab oibꝫ venerari. petit spōsa (que p celū signat' vt dictū ē) vt id qd̄ sentit. aliis pctōribꝫ q̄ p trā denotant' misericordit' inotescat. vt ipe q̄ sol⁹ est colēdus. ꝛ insatiabilit' adorād⁹. sic se benignū pctōribꝫ reuelatiōe exhibeat vt scintillā ꝟitaꝫ ꝛ stillaꝫ roꝛꝫ. ipm vnice attingētis ipoꝝ mētibꝫ imptiendo distribuat. vt oīs lingua exardescētis affecti/onis intioꝛ q̄ sol⁹ spūs creat⁹ spm̄ increatū alloquit' ꝯfitea' expimētalit' cognoscēdo vbi ē ineffabile indiciū q dñs nr̄ ihs xps in glia est dei prīs. diligētibꝫ ipm̄. ꝛ derelinquētibꝫ trena gaudia ad multo illis p̄ciosiora mu/nera multiplr' ꝯferēdis. Scđa rō q̄re in glā prīs cē dr̄. vt p amoꝝ desideria vere di/ligentē ipm̄ ad sue integritaꝫ vnitatē mise/ricordit' erigēdo. sue sollicitudini cōpatiēs in sinu suo imobilit' collocet sic dñs dīc. in ꝑpetua caritate dilexi te. ideo attraxi te mi/ſerans tui.

Fiat volūtas tua sic in celo. s. firmo. ꝯtinuo. mobili. diuersis lūibꝫ adornato. vt dictū ē anagogice reducendo. ꝛ i tra. i. pctōribꝫ. s. q̄ nō imerito tra ꝓprie noiant'. qꝛ longe a regiōe ignis sunt positi. p cui⁹ ꝯsūptōnē purgatiuā aīa leuigat'. vt in tris extñs celestes amādo ꝛ desiderando obtineat māsiōes. qꝛ vbi amat ibi ꝓprie in/habitat. Hoc nomē tra nō pt̄ exponi ana/gogice p essentiaꝫ ſꝫ tm̄ p cām. qꝛ sic amor ē causa vt mens oīa bona p amorē obtineat. sic absentia illi⁹ ē cā oīs defect⁹. s. penalis ꝛ culpabilis. i. venial' ꝛ mortal'. Et h̄ est qd̄ dictū est q pctōꝛ tra dr̄. qꝛ a leuitate amoꝛis igniti distanti⁹ elongat'. ꝛ in talibꝫ q̄ culpaꝫ dicūt. vel dicūt de se defectū est ars alia exponendi anagogice. vl' qꝛ ꝓprietatē de se nō habēt q̄ sponse tendentiā ad dilectū respiciat. qꝛ hec exponunt' p amoris absentiaꝫ. sic alia creatura vel scriptura aliquā ꝓprietateꝫ habꝫ in se inclusam. qua sponsa ad spōsum erigit' ad sensum anagogicū transferēdo. vt sic vnitiui amoris pñtia fit cā omnis boni. sic ei⁹ absentia occasionalit' est pñtia omis mali. nō q carentia sit aliqd̄ in spū. sed qꝛ p carentiā amoris aīa nō hꝫ retinaculū iam vaga p deuia. qꝛ effrenata discurrit. ꝛ incurrit omnē miseriā. ꝛ nō imerito. qꝛ denigra/ta est sup carbones facies ei⁹. ꝛ intantū vi/luit regio dyademate priuata. s. deo omni/potenti amatori suo. vt oēs amici ei⁹ spreuerūt eā. scꝫ angeli. ꝛ facti sunt ei inimici. qꝛ iā nō est ipis mētibꝫ celestibꝫ ꝯformis affinitate amoris. iō ipi scꝫ anie inimicari dicunt' qꝛ a sui subsidio. s. deo omipotēti ꝑuata re/gali signaculo. elongata. Non igit' imerito dr̄ q aīa caret omni bono cū amore ꝑuat'. qꝛ iniq̄tates sue diuiserūt int' se ꝛ deū suuꝫ. scꝫ illū quē nec oculus vidit nec auris audiuit. nec in coꝛ hoīs ascēdit quē ꝑpauit deus his q̄ diligunt illū. Subtilit' ergo ꝛ lu/culent' ista meditent' quō p cām vel p essen/tiā vl' amorē salientē in vitā eternā claritaꝫ eterne ampliorē radiū ꝛ gaudiū haurientē quō etiā ista que nūc dicta sunt manifestissime cōprobant'. Quarta petitio.

Panē nr̄m ꝛc. Pro se enī et ꝓ aliis p augmentū amoꝝ sursum agi desi/derat. vt sup̄ se eleuata fonti totius beatitudinis existēs ꝓpinquior. sic in verbo refectibili satiet' vere. vt in ipo immutabilit' cōfirmata. delectationē inferiorē miserabi/lem tanq̄ ea nō indigēs de cetero nō mēdicet. Scit enī q stati ad creature vel carnis ꝯsolatōem q̄rendo ꝓlabit' si nō refectiōe supercelesti. pane vicꝫ angeloꝝ q̄ ē amor. cui⁹ haustu sugēs delicias in fonte btitudinis etne ꝯtinue aliqntulū satiet'. iō panē petit. id ē augmētū amoꝝ. q̄ solo infirma solidantur. ꝛ debilia fortificant'. ꝛ famelica satiant'. sed petit ipm hodie. sed q̄tidianum ꝑmittit ordinate ꝓcedēs. Quotidianū nomiat. qꝛ nec p diē nec p horā nec p instās pt̄ mēs vera vita viuere. nisi illa roris viuificāte ꝯtinue ꝓfundat'. qꝛ sic aīa est vita corpoꝛū. sic

amor vita spūum. De q̄ 7 etiā de his ꝓ q̄bꝫ
ania nō sufficit. paranymphi dilecto referē
do gr̄as dicūt illi. Uitā petijt a te 7 tribui-
sti ei dn̄e. q̄ nō est ad tp̄s momētanea. vt est
vita corpis. sed ī lōgitudinē dierꝫ vsqꝫ in se-
culū 7 in secl'm secli ꝑmanebit. qꝛ amor quo
spōsa viuēdo total'r adamauit spōsū nō de-
ficiet in futo. sed tm̄ augmētabit. vt cōpleat
s'mo ꝓpheticꝰ quē ipe altissimus ꝑ os Isaie
edidit. xxxi. d. Dicit dn̄s cuiꝰ ignis ē ī syon.
7 caminꝰ in hierl'm 7c̄. Uel alit' pt dici s'm
q̄ de mēte anagogica ē pn̄s intētio. Nisi. n.
semel ī die pane sensibili corpꝰ reficeret ani
male. corpalis fortitudis amitteret vigorē.
sic nisi mens ī motibꝫ amorꝫ vnitiui semel ī
die aspirādo ad osculū se extēdat (nisi for-
te qn̄qꝫ in agrū ad se exercendū exiuerit. vl'
aliq̄ modesta reqe corpali vl' aliq̄ de cā spūa-
li). vix est qn in seipa efficiat tepida. 7 de ꝑ
fectōne sue altitudis q̄d nō amittat. nec mi
rū. qꝛ spōsus p̄stolat ad ostiū. d. Surge ꝓpe
ra amica mea et veni. Si ḡ in nimia more
ꝓtelatōe se absentat ipe nō imerito idignat
7 ab ipa se subtrahit ad tp̄s sepꝰ. Et ꝫ ita
intenso habitu vt ꝑus hūc diligat. tn̄ dicit.
Quesiui ꝑ noctē quē diligit aīa mea. quesi-
ui nec iueni. Hoc ē ꝓprie ꝑ noctes q̄rere vi-
delicꝫ ꝑ creaturas ꝯsurgere 7 dilectuꝫ ī eis-
dē q̄rere. vt q̄dā dicere voluerūt. q̄ q̄rere ꝑ
noctes erat q̄rere ꝑ creaturas vl' ꝑ vestigia
creaturaꝝ. sed h̄ anagogico 7 vnitiuo mo-
tui nō ꝯuenit. cū sine oī speculo affectꝰ amo
re subleuāte. ipi fonti bonitatꝫ et'ne inhere-
at. Sed tūc ꝑ noctē dī q̄rere. qn̄ aliq̄ d̄ cau
sa mens ī suis sursum actōibꝫ impedit. vt ī
quē ꝑmo lucide 7 expedite et p̄clare sine te-
nebra mouebat qn̄qꝫ caliginosaꝫ se sentiat.
vt etiā affectꝰ a cogitatōe fantastica ī illo in
quē mouet vix valeat separi. qḋ fit qn̄qꝫ ꝓpe
suā negligentiā. vl' aliis de causis. vt postea
apparebit. Quesiui ḡ 7 nō iueni ī tāta agili-
tate affectionū ardētiū vt solebā. Petit etiā
hodie. h̄ est. in p̄nti vita rōne et'nitatꝫ que est
simplex 7 vnica. q̄ in amore viuētibꝫ incipit
in p̄nti. qꝛ amor ille q̄ spōsus ī vita ista dili-
git idē est nūero cū illo q̄ in et'nitate hrifica
toꝝ oim vniet. 7 h̄ est qḋ dī. hodie. qḋ vnita
tem 7 claritatē signat. 7 iō p̄ns vita dī vt di-
ctū est in rōe ꝯtinuatōis. p̄ns dī. qꝛ cū amo
re inheret veriꝰ 7 veraciꝰ vino 7 pane refici
tur. q̄ꝫ aliqḋ corpꝰ aliū corpi sensibili ꝑ aliqḋ
glutinū vl' vinculū materiale copulet. Et h̄
est qḋ ait diuinꝰ apl's aspirantꝫ aīe vnitiua
suspiria collaudās. Qui adheret deo vnus
spūs ē 7c̄. Bene ḡ debēt p̄ntia nō immerito
appellari. vbi nō tm̄ p̄ntialit' spōsa dilecti a-
stat aspectibꝫ. sed cū ipa vnū a diuino apl'o
hierarcha istiꝰ sapīe noīat. Hodie etiā lucē
importat. qꝛ tūc sibi ꝓpe orit' sol iusticie. cum
radijs solaribꝫ ad supiora instruit eleuari. 7
iō in canticꝫ aurora meret' appellari. Ubi dr
Que ē ista q̄ ꝓgredit' quasi aurora ꝯsurgēs
Tūc ei pane vite iā incipit refici. cū ad mo-
dū aurore crescēdo in amorē eleuādo ꝟtute
ipiꝰ amorꝫ in motibꝫ egrediētibꝫ se sentit ex
perimētal' sursū agi. Qḋ experimentū ne fa-
cultas errādi indoctꝫ 7 puerꝫ det' nihil ali-
ud ē nisi expeditio motuū 7 surrectio ardē-
tissima ꝑ eosdē. qḋ nō minꝰ a mēte exercita
ta ꝑcipit q̄ꝫ oculus corpal' hoiē sensibilem
trāseuntē ꝑ semitā ꝯtēplet'. Qḋ ḡ sibi iā inci
pit ad p̄ns supponit cū in sequētibꝫ h̄ argu-
mentꝫ irrefragabilibꝫ cōprobet'. Quia ḡ i-
bi iā incipit et'nitas 7 sponsi p̄ntia. 7 lux ēt
refulgere interiꝰ dic̄ de talibꝫ magnus hie-
rarcha apl's. Nr̄a ꝯuersatio in cel' est. qꝛ est
iā latio solis iusticie sup terrā. i. mētē aman
tē adhuc terrestri corpi sociatā. ꝑ qḋ licet a
sui tendētia multipl'r retardet'. tn̄ flante au-
stro manuductiue diuine inspiratōis ꝑ radi-
os diuinitꝰ imissos ad diuiniora suscipien
da desup apit'. cū maxime a pte inferiori re
spectu mūdanoꝝ delectabiliū obturat'. 7 h̄
supior portio q̄ deo vnit' a pte inferiori tre-
stri nō celica m'ltas iportunitates sent et se
pissime l'uita. Claudat ḡ q̄ntūcūqꝫ affectꝰ
ostiū ne ad īferiora respiciat. sꝫ ad diuinam
sursū actōem fidel'r ad h̄ aspiret. vt sibi a di
lecto dicat' iā cenante cū ipa. Ortꝰ cōclusus
es soror mea spōsa. ortꝰ ꝯclusus. fons signa
tus. q̄ ortus dī florēs rosa odorꝫ. q̄ ideo cō
clusus dī. vt nullꝰ aduersariꝰ vl' ꝓpinquus
particulā veri amorꝫ obtineat. nisi ille de q̄
dicit. q̄ solus rōe sue floride honestatꝫ nihil
aufert penitꝰ sꝫ potiꝰ reficit. de seipo iocun-
dū ꝓhibēs testimoniū d. Ego flos cāpi. 7 li
liū ꝯualliū. q̄ nō extra ipaꝫ sꝫ potiꝰ interio-
rē hitationē apperēs. 7 ad h̄ efficaciꝰ iplēdū
mēti paupcule altissimꝰ se iuitās vt ipaꝫ vi
no 7 pane reficiat. i. ꝯsolatōeꝫ iocūde diuita
tis tribuat sic. d. Aperi mihi soror mea. ami
ca mea. colūba mea. qꝛ caput meū plenū est
rore. iā ꝯditōem ꝓuocatricē appōit 7 multi
plicē ipaꝫ m'tipl'r 7 dulcit' ꝓuocando. vt ex

pte dilecti plēa designatio hēat. q̄r p ip̄m ñ steterit q̄n mēs ꝓfūdis bñficijs donis ⁊ ful gorib9 plenarie repleat. Caput plenū roze noiat. q2 sicut a capite descēdit mot9 ⁊ sensus ad mēbra iferiora q̄ vite vacit attestant. sic ab ip̄o altissimo q̄ caput ē toti9 ecc̄ie. vita a/ moris ⁊ sensus leticie vnitiuis mentib9 illa/ buntur. Quinta petitio.

Sequit. Et dimitte nob debita no/ stra ⁊c. Ubi reqrit spōsa a trib9 istā tuis libari. Pmo a malo culpe veni alis. q2 mala mortal a elōgata sūt ab ip̄a p/ pter ipi9 radicatōez i deo ab ip̄a dilecto. se/ cūdo a malo piculi. qđ ē vtrūq3. ⁊ culpe ⁊ pe ne respiciēs. tercio a malo pene p qđ cōtra/ ctū in culpaz freq̄nt incidim9. Pmo a malo venialiū q̄rit sollicite libari qđ nō nisi p do nū amoris poterit ab ip̄o totaliter obtineri. Quia em̄ mēs lumis nihil h3 nisi inq̄ntu3 ꝑpando se a suo sole sp̄uali ipi ꝑpate se ina/ uertibilit infundente irradiatōem recipit. Qñ ṽo p inordinatōes viriū iteriorꝫ vł in/ eptas delectatōes sensuū q̄rens alibi requi em q̄3 i fonte bonitatis vł beatitudis aliq̄n/ tulum ab ip̄o obliquatur et obliquata di/ spergitur. nisi ab ip̄o lumine fonte clarita/ tis illustret (aīma em̄ p venialia aliq̄ntulū obfuscat) sił'r a suo desiderio q̄rēs alibi de/ lectari q̄ ille sibi nō sufficeret q̄ sola visione pulchritudis sue ⁊ attactu dulcedis reficit oēm mentē angelicā ⁊ hūanā. nō imerito a suo desiderio retardat. Petit ḡ attētissi/ me libari ne a suauib9 desideriorꝫ eloquijs sponsus ad sui subsidiū vł subuētōez voca tus retrahat. ⁊ iō sub ꝑsona ipi9 gementis trenas cogitatōes extirpare radicit9 nō va/ lentis dr̄ i libro Sapie. corp9 qđ corrumpit aggrauat aīam. ⁊ trena inhitatio deprimit sensū mł'ta cogitātē. Cū em̄ multa de iferi/ orib9 cogitat ⁊ voces creaturaꝫ recipit affi/ cientes iteri9 intāto a sūmis subuētōib9 di/ stanti9 elongat. Quia inq̄ꝫtū mēs pl9 circa diuersa cogitādo distrahit. intāto min9 in fonte btitudis adunat. ⁊ tūc corp9 aīam ag grauare dr̄. q2 q̄dlibet boꝫ ad sibi locū na/ turalit cōpetentē tēdit. iō ē in pugna conti/ nua. ⁊ est mentis aggrauatio. q2 aīa tēdit ad deū q̄ solus est sibi loc9 sufficiēs. corp9 vero rōne ponderositatis semꝑ h3 circa terrestria delectari. Uel alit pt dici. ne ꝑpter suā obfu scationē ⁊ obliquationē a decorāte lumine in tanti sponsi p̄ntia quā intimis viscerib9 amplecti desiderat indecent ornata iudice tur ab ip̄o cū min9 speciosa spōsa ei9 illi ap/ pareat. q̄ in ip̄a solū pulchritudinē interio/ rē ad sibi spōsaz assumēdā special'r ꝓteplat q̄a tūc est acceptū ei9 eloquiū qñ p mētis in teriorē pulchritudinē super celi pulchritu/ dini ꝯformat. De q̄ ip̄am p̄cipue āmonet ī canticis dulciter alloquēs hāc. Uox em̄ tua dulcis ⁊ facies tua decora. q2 tu9 affect9 non sapit nisi celestia. ⁊ facies tua nō ē i mł'titu/ dine venialiū vł carnalib9 affectō b9 detur/ pata. iō tuū mihi suaue ē colloquiū. cū h̄ d'a mo. te p pulsū affectōnū alloquēs. ⁊ facies tua decora ⁊ ad dignitatē nuptiaꝫ regaliū ꝑpata. q2 nō ē macula i te. q̄ tñ nō nisi p san ctū amorē extiguit. Quia cū mēs ꝯsurgen/ do ad vnionē q̄ imediate p motū amoris ac/ q̄rit mēs ꝑus obliq̄ta rectificat. vt p istam rectificatōem ⁊ ꝯsurrectōez affect9 tāq3 gut ta aque q̄ cadēs i ignem sibi culpa venial p sui ꝯcrescētiā vł adunatōez iportunū nullo mō valeat ingerere nocumētū. Illa etiā de bita cognoiat q̄b9 obligari ꝑpt illā rōne iu/ sta alic9 pene debitores efficimur. cū mēs ī ip̄o q̄ ē ṽa btitudo min9 delectat. cū ex deli beratiōe alibi q̄3 i ip̄o reqes appetit. q̄ solus mētis hūane desiderio ē plenissim9 ⁊ suffi/ ciēs ꝯsolator. ita vt ip̄amet ṽitas q̄ sua ple/ nitudine prestet ad suā sufficiētiā alios ꝓ/ uocādo. d. Uenite ad me oēs q̄ laboratis ⁊ onerati estis i supiorꝫ affectionu3 laborioso exercicio. s3 tñ dulci. q2 cū ꝑpt elōgatōnē in/ colat9 miserie ⁊ dilatōez gl'e oneratos vos eē dicitis. ⁊ corporee sarcine corpulenta sub a retardari. ⁊ ego reficiā vos nō ali9. q̄ su3 sa/ piētia etna oriens ex alto. q̄ diuinas ꝯsola/ tiones vestra desideria quietātes non tm̄ in futuro sed impartiar etiā in p̄nti. Nā q2 mitis sum ⁊ humilis corde. ideo ꝓuocanti/ bus meā affluentiā p ꝯtinua desideria me inclino. nō pauꝑes despiciēs. q2 hūilis sum corde. q2 inq̄ꝫtū trenis diuitijs mēs fuerit paupior intātu3 ad regales nuptias velut ꝯformior sup humane nature limites mihi vniēdo ei9 eleuabo. Qđ vos nō p specula tionē attēdatis. s3 videte p gustū iteri9 ꝑeun tē. q2 nō videbitis nisi ṗmonē ꝓphe i pleueritis sic dicentis. gustate ⁊ videte qm̄ suauis ē do/ min9. q2 tūc erit reqes. ⁊ ꝑpe murmur aspi/ rātis aīe iā cessabit. cū creatorē seip̄a maio/ rē i seip̄a ꝑsenſit q̄scētē. ⁊ h̄ ē qđ postea dr̄. Et inuenietis requiem animabus vestris.

⁊ tunc amorꝭ iugū erit leue ⁊ onꝰ facile. Nā
iugū amoris sua dignitate ⁊ iocūda alliciē/
tia sic ligat interiꝰ volūtatem. vt nihil pene
sentiat ꝙ ceruicē suā supposuerit ad h̄ iugū
suauissimū sustinendū. nā ꝯ ꝯsuetudinē ali
orū iugoꝝ illud manifestissime in suis susti
nentibꝫ cōprobaẜ. nā aliud iugū trahentes
ab ip̄o ceruices inclināt inferiꝰ. iugū aūt il/
lud intātū sustinētes eleuat vt cōmorātes
in t̃ra faciat in celestibꝫ h̄itare. vt supra nos/
metip̄os extendendo sp̄ūum ꝯciues faciat
supnoꝝ. Jō ⁊ leue dr̄. q2 ab inferioribꝫ mē
tē alleuiās ⁊ ip̄m ad supiora sup̄ seip̄m sta/
tuendo est leuigās. Suaue ēt dr̄. q2 ip̄m su
stinēs viuit vita angeloꝝ nō hoim. Qd mō
impfectꝰ sed ī sepatōe corpis ⁊ aīe plenissi/
me feliciẜ obtinebit. Uel iō suaue dr̄. qa in
tāta leticia ⁊ iocūditate intꝰ orꝭ aīe facit vitā
istā amarā deducere. q2 sibi iā vita gl̄e inci/
pit vt iocūditas mētis penalitates corpis
ꝓpẜ sui habūdātiā exuper absorbēdo. Leue
etiā dr̄ ꝓpẜ inferioris aīe pinguedinem veluti
auē pinguē ⁊ pinguedie replerā carbonibꝫ ī
veru appositā. vt frigorꝭ egestas vl̄ estas vl̄
calor importunꝰ nō sibi ingerāt aliqd nocu
mentū vt merito p̄sentiat qd sibi antea sp̄ō
sus ꝓmiserat. d. Ego ꝓtector tuꝰ sum cū iu
go meo suaui allicerꝭ. ⁊ merces tua magna
nimis cū me ī gl̄a videbis. meip̄m nō aliud
tūc tue milicie stipendiū recipies. ꝫ nimis.
q2 tuū gaudiū nūc tibi vsq3 ad cōpletam co
gnitionē subtrahe. sed cū meū iugū sustiēs
paꝝ in miẜia. q̃lis ero in gl̄a misericordiẜ ti
bi cōmunico.

S Equiẜ. Et ne nos ⁊c̄. Tūc eñ mēs
in tēptatōem induciẜ qn̄ tātꝭ blan/
dicijs vl̄ seducijs mēs illaq̄ata vol
uiẜ. vt iā in pte ꝯsentiat huic nephario opi
ad qd inclinari a seductore versutissimo in/
stanciꝰ āmoneẜ. Petit ḡ sponsa nō de dile/
cti ꝯtinua subuentōe diffidēs ꝫ carnis hu
mane fragilitatē ꝯsiderās vt ab isto piculo
libereẜ. ꝙ tunc scit se firmiẜ liberari. qn̄ beni
gnissimo ꝓtectori p radiātissima amorꝭ de/
sideria pn̄taẜ. ⁊ iō obnixe sp̄ intendit p affe/
ctiones sursū agi vt illū mereaẜ attingere. ⁊
suis affectōis clamoribꝫ ꝓuocare. de cuius
misc̄dia ꝯfisa hostiū cuneos tēptatores for
tissimos ꝯspuēdo ob dilecti ꝯfidētiā vilipē
dit. ꝙ sibi iā dudū p p̄s. ꝓmiserat. ꝙ ī me spe
rauerit liberabo eū. ꝓtegā eū qm̄ cognouit no
men meū. Itē alia est rō. vicz ꝓpẜ importu/
nas hostiuꝫ īsidias ꝙ intim̄ p̄m q̄ aduersari
pmittunẜ ꝯcurrētes ī spōsaꝫ insaniūt. inq̄
tū creatori imediate subiecta se ab ip̄oꝝ do
minio distātiꝰ elōgauit. ⁊ qd fortiori tēpta/
tiōe nō p̄ualēt. mlẜiplici īportunitate ⁊ fre/
q̄ntia tēptatōis mlẜiplicꝭ hāc furibūdiꝰ p/
sequūẜ. spantes h̄ q̄ iordanis adhuc īfluat
ī os coꝝ ⁊ sternāt sibi auꝝ q̄i lutū. Tūc eñ
iordanis īfluit ī os dmonū qn̄ riuulo amo
ris a fonte bōitatꝭ vl̄ btitudīs et̃ne exeūte
p quē vita descēdit ī sp̄m intrupto veluti se
cretissimo aqueductu p ptes corpis riuuli
mūdanaꝝ cupiditatū ⁊ vnde p̄cipitātes di
gnitatū terrestriuꝫ. suffocato balsamo affe/
ctuosi amorꝭ p quē aīa ī suis desiderijs lo/
quiẜ ipetuosis fluctibꝫ aīam repleuerint. ⁊
tūc auꝝ q̄i lutū sterniẜ qn̄ amor suauissimꝰ
creatorꝭ suo decore aīam pulchrificās. ⁊ di/
gnitate p̄excelsa insigniēs. ī amorē creature
faciē supiorē aīe sordidantē lamētabiliẜ cō/
mutaẜ. Jō liberari se postulat. ip̄m deside/
rijs ꝓuocādo. vt sibi ille iā nolit deficere ob
cuiꝰ amorē efficaciꝰ obtinēdum t̃rena gau/
dia ⁊ regnū diaboli cōculcauit. Et iō sibi p
ꝓpham desiderāti dilectꝰ repromisit. vt vicꝫ
suā petitōem nō solū exaudiēs. sed ī sua tē/
ptatiōe tāq̄ felix dux ⁊ comes sua iocunda
p̄ntia ip̄am totalẜ liberabit. ⁊ ꝓ victoria ⁊ fi
delitate ipiꝰ pugnādo ip̄aꝫ corona gl̄e p̄mi
abit. sic. d. Clamauit ad me ⁊ ego exaudiam
eū. Cū ip̄o sum ī. ⁊c̄. Tercia rō ē ꝓpẜ quaꝫ
petit a piculo liberari. q2 mēs vnita deo iā
nō q̃rit q̄ sua sūt felicē insēq̄ns mḡr̄m ꝙ fa/
cit solē suū oriri sup bonos ⁊ malos. ⁊ pluit
sup iustos ⁊ iiustos. i. bonitatꝭ sue radios ī
bonis submittēs. ⁊ deinde p ip̄os ad seip̄ꝫ
attrahēs. sup malos ēt expectans forinsecꝰ
sicꝰ radiꝰ solarꝭ ad fenestrā clausaꝫ expectat
de nat̃a bonitatꝭ sue nullatenꝰ retrocedēs.
ꝫ pulsans ꝯtinue. ne p defectū ipiꝰ ꝯferentꝭ
vllus sp̄s rōnalẜ xp̄ianꝰ vicꝫ. infidelẜ aliqs vl̄
iudeꝰ diui amorꝭ iopiā patiaẜ. Qui ḡ fideliẜ
diligit laboret atteciꝰ tā orōe iteriori q̄ etiā
sp̄ūali q̄dā exercitio cū viderit mlẜiplicē. vl̄
vt planiꝰ ⁊ veriꝰ ꝓferā infinitā stragē aīarū
vt oēs ad vitā amoris mutui suscitenẜ. ⁊
excecati oculẜ interioribꝫ ad cognitōeꝫ pue/
niāt lucidissime ṽitatꝭ. Quia ḡ mens vnita
deo rōe amicicie a dilecto p̄t q̄ plima bn̄fi/
cia pcōribꝫ ipetrare. q2 fideliū ac ṽaciū ami
coꝝ ē p oīa idē velle ⁊ idē nolle. ⁊ cū ad h̄ dat
opaꝫ solicitā. p̄t multā orādo ⁊ obsecrando

dilectū auferre pdā ab hostib9. z in h indi/
gnationē furibūdā incurrere. z iō petit p oi
b9 ab ipoz laqis libari. Sz vltia ē rō fm
q magis cōuenit pn̄ti tractatui. qz expimēto
pcognit q̄ suaue sit dilectū tā benignū dili
gere. h morte amarius reputat q i modico
tān illo psentiat. vt a tā felici psortio nec m̄
nec ip ppetuū sepet. imo ēt itolerabile dedec9
vt mēs q̄ sentit pie q̄ sit ista iocūditas. aurē
inclīare ad iimicoz colloqa. mūdana gau/
dia. vl' trenas diuitias digneť tāq̄ qd sit ve
bonū n̄ expimētalr coguisset. cū ipa maxie
felicit edocta anias peccatrices iurgauerit
qz ab ista fontali bōitate mirabilr recessert
sic d. Arguet te malicia tua. z auersio tua i/
crepabit te. Postea subdit rōez. d. Scito z
vide qz dur z asper ē reliqsse te dn̄m deuz
tuū. duplicē ifelicitatē ipaz significās incur
risse. qz p maliciā creature iferiori iuerecū/
de adhesit, ppt delctātōez hūanā. iusto di iu
dicio n̄ oblctātōez sz amaritudinē poti9 re
portabit. vt q̄ satiari voluit i ipis delctātio/
nib9 creaturaz. ifinitis amaritudib9 repleať.
qz q̄to dlctātō mūdana ips secreta igrediť
tāto venēo pestifero lamtabilr aia adipleť.
n̄ tm̄ malicia. q̄ spreto creatore creaťe adhe
sit. sua iferiori vilitate arguit. sz diuisio a fō/
te tot9 btitudis increpat. qz sic ipe ē sūmuz
bonū z solū. z iō oia dicunť bōa inq̄tū ipm
cōpleti9 pticipāt. Qd n̄ bn̄ pticipat bonū. n̄
dz aliqd appellari. qd tm̄ ipossibile ē. z sic ipe
fons iocūditatis z leticie riuulos sue btitu/
dinis mētib9 ipartiť. z fm recipiētiū ppatio
nē qbusdā min9 qbusdā magis mificordit
se ifundit. Qn̄ g aia diuidiť a fonte illo sine
q̄ nihil ē gaudiū nisi inq̄tū ab ipo iferi9 de/
riuať. nō ē miz si aia diuisa ab ipo tristis effi/
ciť. qz aq̄duct9 amoris p quē iocūdant aia a
creatore expimētalit leticiā obtinebat inc/
cisus rūpiť. z iō ptinuo torpore cū se mēs i/
fra seipam recolligit increpať. qz abscisa nō
sentit illū a q̄ tota iocūditas emanat z descē
dit. z aia ista psiderās. inaudita leticia circū
dať. z singlare gaudiū comitať. a q̄ piculo p
affectōes z dilecti desideria totalit expediť
z victoriosissime liberať. qz ppter illō qd sen/
tit subiectas sibi delicias vilipēdit. intātuz
de inimicis triūphās. vt qd sibi credūt infer
re ad ignominiā. ipa exinde p virilē insurre
ctionē i ipis ampliorē dilecti gratiā z vnio/
nem strictiorem z coronaz glorie consequa
tur.

Equiť. Sed liba nos a malo Amē
f Petit h libari a m̄ltis pnitatib9 ex/
citātib9 ad pctm̄. qz cū sup oēm esti/
mationē mēs expimētalit edocta ad itimio
rē vnitionē aspiret. z ad dilectū suū sursum
agi desideret. tn̄ qn̄q̄ rōe corpis trestris et
carnis inimicātis. ips sursū actiōi intēt9 a cel'
ad sēsuū pcupiscibilia appetēda obliquať. z
qn̄q̄ nitēs sup se erigēdo hitare p amorē in
celo. qn̄q̄ inuenit se p cognitōez i luto. Quia
g h execrabilit testať vt mēs q̄ est tot9 trini
tatis sacrariū libidinosas allocutōes recipi
at. l' ad aliud iuerecūde ex deliberatōe se in/
clinet, ppt qd spōso cōtēptibil' hēať. petit ab
istis m̄ltiplici desiderio libari. nō ppt penā vi
tādā q̄ sibi debeať. sz ne obfuscatōez incur/
rat q̄ possit i aliq a suo dilecto min9 appcia
bil' iudicari. Un̄ oz q ad illū benignissimū
prēz p quē ē i vita amoris generata sic aurez
affect9 inclinet. z ocl'm itellect9 apiat interi9
vt tāto ardore dilcōis pri spūali adhereat z
ad ei9 māsionē aspiret. vt p ipi9 amore obli/
uiscať patriā z pentes. vt sine ptaminatōne
vniuscuiusq̄ causati alti9 vel creati vgineo
decore adornata. illi celesti spōso pcupisci/
bil' hēať. cui ēt ille altissim9 cōicari cupiēs.
ipaz ad imaginē suaz creauit ex nihilo. toti9
t'nitatis imagie insignitā. ad sibi solū tā i via
q̄ in pria igniti amoris obsequiū ipendēdū.
Audiat g iugit p dauid pphām ipi9 āmoni/
tionē dulcissimā iuitātis. Audi filia z vide
z incli. au. zc. z ita m̄ltiplicatis suspirijs p a/
moris efficaciā plēarie potit obtiere. qz pma
natiuitate qn̄ aia ifūdiť has corruptōes a car
ne recipit qb9 sepe ad iferiora plabiť. sic ecō
uerso scda natiuitate q̄ pfecte i deo nasciť p
fecta existit. ordie ppostero caro aspgitur a
mēte interiori pinguedie. vt p quā aia in p/
ma natiuitate fuerit sauciata in scda ei9 pun/
cta effectu amoris vngēti odoriferi distillātis
pus p̄ria. ab ipa recipiat sanitatez. vt mens
rōe obediētie iferioz viriū iā pte reforma/
ta z suo pmordiali pncipio pcordās regnet
i carne celit9 obtēta victoria. sponso laudes
debitas referēdo decātet p dulci bn̄ficio ex
audita. s. imissiōe ignis i spū z roris in carne.
penalitates ipi9 fetidas extinguētis iā ipm
spōsū i affectu libtatis possidēs. iam in luce
ambulās. iā de somno carnis exprect9 ipi9
subsidio. iam ad ipm psurgēs attenti9 vigi
lat. dicēs. De9 de9 me9 ad te de luce vigilo.
Sicut i te zc. Cū n iā ē a penalitatib9 libe

rat⁹ affect⁹. vt ipis nõ subiaceat. vigilare ad
ianuã ip̃i⁹ icipit ardẽti⁹. affectõibꝰ ↄcupiscẽ
do intẽti⁹. vt ab ipa intẽtõe iã caro silere ici
piat ꝛ spũi ↄsentire cui diebꝰ oibꝰ aĩa fuerat
inimica. Sic ḡ pꝫ p̱ sile datũ ĩ vno. ꝙ̃ mira
bil' scia abscõdit̃ ĩ scp̃turꝭ. ꝙ̃ lata. ꝙ̃ ꝓfunda.
ꝙ̃ saporosa. ꝙ̃ nobil' q̄ docet̃ spõsa se ab in/
ferioribꝰ separe. vt regalibꝰ nuptijs g̃ta ꝛ ac
cepta ĩ posteꝝ bẽat̃. Null⁹ ḡ ãbigat q̄n tot⁹
text⁹ noui ꝛ vetis testm̃ti ẜm viã anagogi/
cã de spõsi ꝛ spõse colloquijs l' eoꝝ altricati
onibꝰ amore p̃uro. lumie ↄcomitãte valeat
explicari. Nec solũ scp̃ture sꝫ ẽt oẽs creatu/
re q̃cũq; sint ab vltio cẽtro iferni ꝓx̃ĩssime
ad h̃ idẽ induci valeãt cũ istã sapiaꝫ ꝛ istas
nobiliores ꝓꝑtates ĩ se occultata hẽant. q̄
facilit̃ põt desup irradiãte lumĩe enodari.

ſ Equit̃ de via illũĩatiua. Illũĩatiua
duplex est. practica ꝛ theorica. Prio
dicẽdũ d̃ practica. q̄ mẽs actual'r co
gitãdo ↄscẽdit ad deũ. scd̃o dicet̃ de theori/
ca quõ oĩs scp̃tura ad deũ anagogice redu
cat̃. Dicto ṽo quõ sens⁹ anagogic⁹ latitat ĩ
scp̃tura. dicẽdũ ẽ quõ p̱ istã viã illũĩatiuam
ascẽdit̃ ad vnitiuã. ꝛ iste decurs⁹ fundat̃ sup
h̃ ṽbũ p̃s. In meditatõe mea exardẽ. ig. ꝛc̃.
Quia adhuc mẽs ꝓficiẽs ẽ indisposita ad h̃
ꝙ expedite ferat̃ affectõibꝰ anagogicꝭ in di/
rectũ. oꝫ ꝙ p̱rio aliq̃ntulũ meditet̃ eo mõ q̄
dictũ ẽ vt p̱ cogitatõeꝫ p̃uiã aliq̃ntulũ inci
piat scintillãdo affici ĩ illũĩ quẽ ĩ t̃cio statu
sine oĩ cogitatõe ↄcomitãte l' p̃uia q̃ñcũq;
vult sine obstaculo sursũ eleuet̃. ad quã ex/
peditõeꝫ cũ ꝑfecte potit attingere oĩs ab ipa
sapia ĩ sua ↄsurrectõe cogitatio l' meditatio
absciđet̃. q: cogitatio ibi ñ ẽ nisi vt p̱ ipaꝫ af
fectio accẽdat̃. Sic ḡ vsualit̃ p̱ meditatõeꝫ
p̃dictã ꝓficiat. p̃mo sic dictũ ẽ ꝓprietatẽ vo/
cabuli ad sensũ anagogicũ trãsferat. postea
illud ad amorẽ reducat. t̃cio ꝙ ĩ ipo do affi/
ciat̃. Verbi g̃ra. Pr̃. i. tu es ille q̄ filios spi
rituales ꝓgeneras mediãte viuificatiuo ger
mine. tũc ḡ ero ṽe fili⁹ tu⁹ q̄ñ te ṽo amore cõ
stringã. o q̄ñ diligã te. ↄstringã te ĩtimis vi/
scerꝭbꝰ. Silr̃ p̱ h̃ ꝙ dĩ nr̃. i. tu es ille q̄ latissi
me diffũdis bõitatẽ. si ḡ ṽe te amarẽ tũc ali
q̄d ĩ me tue latissime diffusionis stillares. o
q̄ñ te tã ardent̃ amabo vt tua lata bonitas
ĩ me aliq̃ntulũ appeat. Silr̃ p̱ h̃ ꝙ dĩ ĩ cel'.
ꝛ sic de alijs oĩa anagogice trãsferẽdo. ꝛ sic
p̱ meditatõem p̃uiã p̱ istas aspiratõẽs affe/
ctio amorꝭ paulatĩ accẽdit̃. ꝛ sicut stuppa ra

dio solari exposita p̱rio exiccat̃ ꝛ statĩ accen
dit̃. sic p̱ istas aspiratõẽs dilectũ ꝓuocãtes
ad mẽtꝭ eleuatõeꝫ magꝭ ac magꝭ accẽdit̃ vs/
q; q̄ ad vnitiuã eleuatior ẽ affectio sursũ lat̃.
Sic dicat̃. Pr̃ nr̃ q̄ es ĩ cel'. ẜm igit̃ ṽtutẽ p̱/
dictã sic dicat̃. pr̃. i. tu es ille ꝛc̃. vr̃s. Sequit̃
q̄ es ĩ cel'. o aĩa mea miserabil' q̄ñ ad istar ce
li clara efficierꝭ ꝛ nitida vt diuersaꝝ ṽtutũꝫ
syderibꝰ adornata. tũc. n. bone pr̃ ĩ me hita/
re dignant̃. ꝛ l' ṽe te sentiã q̄ñ te amore ar
dẽtissimo ↄstringã. ꝛ p̱ flãmã amorꝭ aĩa mi/
serabil' plena fecibꝰ expurgabit̃. statĩ in me
tũc certissime subitrabis ꝛ mõm ↄsciẽ mee
hospitiũ inuenies. Seq̄t̃. scificet̃ no. tu. O
bone pr̃ q̄ñ tua noticia scificabit̃. i. sine t̃ra
efficit̃ in nob̃ miserꝭ. q̄d tũc erit q̄ñ oĩ carna
litate depulsa tu sol⁹ sup oĩa diligeris. o q̄ñ
igit̃ te tenebo. nõ. n. tũc t̃ra ĩ me locũ hẽbit.
q̄ñ tu dulcꝭ pr̃ p̱ tuã grãm ꝛ amorẽ ĩ me ha/
bitab̃. Adueniat reg. tuũꝫ. Ve mihi pctõrĩ
vult q̄ñq; ĩ me hitare ꝛ regñre iams g'la q̄ñq;
gulositas. q̄ñq; luxuria. Sꝫ nolo regñre in
me nisi te pr̃ bone. tũc ṽe ĩ me regnares sive
re te ardent̃ amarẽ. naꝫ in solo amore ardẽtꝭ
aĩ veluti in ꝓprio hospitio reqescꝭ. o q̄ñ igit̃
p̱ glutinũ amorꝭ ardẽtissimi te tẽbo vt ĩ me
regnare incipias. ꝛ sol⁹ ad regnãdũ ĩ regno
meo tenebroso aduenias. Fiat volũ. t. si. in
ce. ꝛ in t̃. Tũc. n. volũtas tua p̃mordial'r effi
ciet̃ in me q̄ñ ẜm fragilitatẽ hũanã ego mi/
ser ṽmis t̃ren⁹. tue volũtati oĩno ↄsentiam.
sic illi btĩ sp̃s q̄ in cel' te facie ad faciẽ ↄtẽplã
tur. Sꝫ q̄s me dulcissime de⁹ tibi faciat cõ
sentire nisi sola amorꝭ vehementia. q̄ ↄ̃rias
volũtates ↄiũgit. ꝛ hoĩem nouit ĩ teipo qui
diligerꝭ ↄformare. ꝛ miro mõ trãsformata
claritate in claritatẽ. Q̄ñ igit̃ te o bone dñe
ex toto diligã ꝛ glutino dilectõis vnit⁹ tibi
soli ↄsentiã. Panẽ nr̃m q̄. ꝛc̃. O panis ãge/
loꝝ q̄ñ tua refectõne dulcissima reficiar. in
h̃ em̃ ãgeli btĩ viuũt in p̱ria inq̃tũ bone pr̃
affectõibꝰ flãmigerꝭ te ↄtingũt. O q̄ñ panẽ
amorꝭ hẽbo vt d̃ eodẽ cibo ĩ p̱ñti nutriar q̄
angl'i scĩ ĩ g'la satiãt̃. vt d̃ micis cõedã q̄ ca/
dũt d̃ mẽsa dñi mei. o bone pr̃ hũc panẽ da
nob̃ sp̱. q: inq̄etũ ẽ cor nr̃m donec h̃ celesti
pane aliq̃ntulũ ↄfortet̃. q̄ iõ q̄tidian⁹ dĩ q: ĩ
q̄ntũ pi⁹ cõcedit̃ in em̃ desiderio q̄tidiano re
ficit habũdãt⁹. Et dimitte nob̃ debita no/
stra ꝛc̃. O bone creditor quãdo debita pec/
catorum meoꝝ quoq̄modo tẽ dimissa co/
gnoscã. nã sicut pctm̃ meũ me tibi reddidit

inimicũ a te me miseꝝ sepando. sic amor me vniẽdo tibi oĩa dimitti cogeret ⁊ te mihi q̄n dã offensũ placatũ efficeret ⁊ redderet gra/ tiosũ. O q̄n igiť te amore ↄstringã vt oĩ pctõ dimisso mihi placatũ noticia experimẽtali te sentiã. Et ne nos ⁊c̄. O bone pr̄ h̄ peto ñ de bonitate diffidens tibi insepabiliť colligari amoꝛ glutino sciẽs ꝙ extͣ odor tue dilcõis me miseꝝ ad se trahit faciliť. tãto ligamie li/ gatꝰ sum astrictꝰ oĩa ↄria vilipendẽdo. ⁊ te solo inuẽto tibi insepabiliť adherebo. o q̄s iuuabit me vt te solũ astringã q̄ solꝰ bonꝰ ⁊ dulcis es hospes aĩe mee. mõ turbidũ secuꝝ efficias. Sꝫ libera nos a malo Amẽ. A ma lo nõ tm̄ pene infernal' sꝫ ⁊ purgatoꝛij. ñ tm̄ pr̄ h̄ peto vt effugiã tormẽta. sꝫ ne diu ĩ pur gatorio detẽtꝰ nimis ꝓtelet desideriũ meũ faciẽ tuã plenã graꝝ vidẽdi ĩ quã ãgeli desi/ derãt sp̄ ꝓspicere. Sꝫ si ego te ardent' dili gerẽ tũc amor recõciliãs penã ĩfernalẽ ꝓ of fensa debitã absolueret si te amarẽ. sic flam ma amoꝛis pctõꝝ rubigies excurcret. vt ĩ vlti mo moꝛtis exitu affectõibꝫ flãmigeris expur gatꝰ. ad te diu desideratũ sine dilatiõe meꝰ spũs euolaret. Igiť q̄n te h̄ ardore diligã q̄ ⁊ penã excutiat ⁊ a dilatõe absoluat. Quod ipe p̄stare digneris ⁊c̄. Seq̄ť de via vnitiua

Tercio de via illũiatiua ⁊ quõ actua/ liť ꝑ ipaꝫ ad vnitiuã ascẽdiť. Seq̄ť de via vnitiua q̄ sit. Scd̄o de ꝑsua/ siõibꝫ ad ipaꝫ. Tercio d̄ industrijs q̄bꝫ mẽs firmissime solidať. ⁊ h̄ ꝑtinet ad practicã et ad vsũ. Vẽt si aliq̄s simplex nesciat ordina re saltẽ quoq̄mõ doleat. scd̄o etiã si nesciat meditari in scꝑtura vt dictũ ẽ saltẽ aspiret ad amorẽ. d. sp̄ ĩ suis oꝛonibꝫ. O dñe q̄n te dulcissimo amore ↄstringã. ⁊ sic q̄ztũcunq̄ simplex vl' laicꝰ potit ꝑ dolorẽ de pctis velu ti ꝑ osculũ pedis. ꝑ recordatõnẽ bñficioꝛuꝫ veluti ꝑ osculũ manꝰ vsq̄ ad osculũ oris qd̄ est ĩ desideriũ amoris attingere. d. Osculeť me osculo oris sui ⁊c̄. ⁊ h̄ iã p̄sũptuosa nõ iu/ dicabiť si p̄mo ĩ osculo pedis ⁊ manꝰ se exer ceat ⁊ postea ĩ alio tp̄e ad osculũ oris aspiret.

Sapia q̄ ex ore ⁊c̄. Hec autẽ via vnitiua sumiť in v̄bis istis vbi d̄. O sapia q̄ ex ore altissimi ꝓdijsti. attin/ gẽs a fine vsq̄ ad finẽ fortiť. ⁊ disponẽs oĩa suauiť. veni ad docẽdũ nos viã prudentie. Verba em̄ sũt aspirãtis eccl'ie ⁊ desiderantis edoceri ab ipo q̄ ẽ fons totiꝰ bonitatis ⁊ ori/ go. Licet em̄ v̄ba ista ꝓprie sint de ipa sapia increata q̄ est dei filiꝰ vt possit intelligi in cꝰ exitu etno sũmi p̄ris effluẽtia bõitatis appa/ ruit. tñ h̄ de ista sapia put tp̄aliter mittiť se/ ipam rõnali spũi manifestãs ẽ p̃ns intẽtio. q̄ describiť a btõ Diony. ariopagita docto re egregio in. vij. de diui. no. sic dicẽte. Sa/ piẽtia ẽ dignissima dei cognitio ꝑ ĩgrantiã cognita s̄m vnionẽ q̄ est sup̄ mẽtẽ q̄n mens ab oĩbꝫ alijs recedẽs postea seip̄am dimit/ tens vnita ẽ supsplẽdẽtibꝫ radijs inscruta/ bili ⁊ ꝓfũdo sapie illũiata. Hec est illa sapia xp̄ianoꝝ ⁊ totiꝰ trinitatis ĩclusa ⁊ deifica dif/ fusione diuitꝰ illapsa fidelibꝫ q̄ mẽtes amã/ tiũ celesti rore ꝑfuse nõ aliqd̄ emolimẽtum tp̄ale. nõ aliq̄ dona spõsi. s. grãm. v̄tutẽ l' glo riã. sꝫ ip̄m q̄ ẽ totiꝰ deiformis emanationis p̄ncipiũ scintillãtibꝫ affectõibꝫ. insatiabilibꝫ desiderijs. vnitiuis aspiratõibꝫ ip̄m solũ tã gere vl' stringere nõ aliud affectãtes. ipi vni ri desiderãt. Cõsurrectio ꝗ ꝑ vnitiui amoꝛis affectões flãmigeras sup̄ oĩe officiũ intel/ lectꝰ in sup̄mo affectiue apice ↄstituta. ipa ẽ sapia intẽta ad p̃ns q̄ idẽ est qd̄ mistica the ologia. q̄ ipa mẽs ignita linguis affectõnũ occultissime dilectũ alloquiť. q̄ ñ aliꝰ moꝛ/ tal' industria reserať. sꝫ solũ diuina mifatõne seip̄aꝫ mãifeste ꝓdit. q̄ in his v̄b laudať put ẽ etna. inq̄ztũ rõe sue imẽsitatis a fine vsq̄ ad finẽ attigit. Siliť put est tp̄al' inq̄ztũ suauiť cuncta disponit. s. rõnales sp̄s. Quõ ꝗ ꝑ hãc rõnal' sp̄s ab ipa feliciť instructꝰ respe/ ctu oĩm suauiť disponať diuino desup irradi ante lumĩe oñdemꝰ. P̄rio respectu supcele stiũ. cũ em̄ ĩ ipa btissima trinitate sit a p̄re fi liꝰ egrediẽs. ab vtroq̄ spũs sctũs amor verꝰ ꝓcedẽs. ↄnectẽs p̄rem ⁊ filiũ. sic a fonte bo/ nitatis sup̄ne sapia vnitiua ꝓcedẽs mẽti ad/ huc viãti inferiꝰ illapsa. vniẽdo ipaꝫ cõne/ ctit increato spũi. vt sic pr̄ ⁊ filꝰ licet sint di/ stincti. tñ vnũ dicũť rõe amoꝛis cõnectẽtis. sic ꝑ istã sapiam q̄ sola mẽs sup̄mo spũi ĩheret tãta nobilitate (licet nihil sit) ꝑfrui ꝓmereť. vt vnũ dicať eẽ cum illo ab ap̄lo sic dicente Qui adheret deo vnꝰ sp̄s est. Hec aũt ordi natio nõ tm̄ appet rõe ordis ꝑsonaꝝ ꝑ vni/ tiui amoꝛis sapiaꝫ acq̄sitã sꝫ rõe diuoꝝ actu/ um. q2 cũ isti duo actꝰ sint coetni ⁊ ↄsubstã/ tiales ĩ ipo btissimo dõ. vicꝫ seip̄m cog̃scere ⁊ seip̄m diligere. ĩ h̄ ꝙ mẽs ĩ ipo ardẽt' ⁊ ĩfal libili cogtõe ꝑ ardorẽ cog̃scit veluti ĩ amoꝛis ĩardescẽtis meridião calore recubãs ⁊ ardẽs ĩ ipo q̄ ĩdicibili ardore se diligit. ⁊ ꝑ h̄ ipꝫ ĩti miꝰ ñ tm̄ ꝑ creaťaꝫ sẽsibilẽ ipi put possibile ẽ ↄformať ⁊ ĩ ip̄m amore deifico trãsformať

Sic mẽs disposita ex ꝑfectissima eternoꝝ actu
um ẽ imitatrix. sꝫ ñ tm̃ vt ẽ ordo ꝑsonaꝝ. nec
tm̃ actuũ diuinoꝝ eternitas. sꝫ ipe deus btissimꝰ ẽ
totiꝰ creature tã mẽtiꝫ ãgelice q̃ȝ hũane. tã crea
ture sensibil' q̃ȝ insensibil' fontale ꝑncipiuꝫ.
Vñ ⁊ i h̄ solũ isinuat̃ excellẽtia creature qñ
in id ꝑncipiũ a q̃ hũit originẽ ꝑmordialẽ re
uertit̃. qꝛ rõnalis sp̃s ab ipo imediate cõdi
tore creatꝰ ipiꝰ eternitatiꝫ insignitꝰ imagie ãpli
ore dignitate ceteras iferiores excellit. ⁊ tunc
diuino iudicio ꝑfectꝰ ⁊ reformatꝰ existit qñ ꝑ
amorẽ excessiuũ cogẽteꝫ limites trãscẽdere
naturales ipi vnit̃ extatica amoriꝫ ꝯsurrectõe
a q̃ ꝑmordialit̃ exiuit. vt iã circulꝰ eternꝰ i ipo
appereicipiat. ad illũ a q̃ exiuit ꝑmordialit̃
reuertẽdo. Sꝫ ⁊ ipe ꝯditor eternꝰ ñ tm̃ ẽ to/
tiꝰ creature ꝑncipiũ ⁊ origo. sꝫ ⁊ oia suis rõibꝫ
eternis sic ordie incõcussibili regulãt̃. vt oia
q̃ȝ diuina regulãte ꝓuidẽtia finalr̃ i suis or
dinibꝫ ꝯq̇escãt. sic mẽs ꝑ itimas affectões cõ
surgẽs q̇dã medio mirabili ipaꝫ carnẽ irro
rãdo ꝑfũdit saltẽ q̃ ad h̄ vt inata corruptio
paulatĩ sic debilitet̃ i ipa inq̃ȝtũ mẽs ꝑ ardẽ
tiꝰ exercitiũ ad supna extẽdit̃. qm̃ diuina mi/
seratõe hac victoria ꝑfruit̃. vt inq̃ȝtũ ꝑ amo
rẽ integꝝ se subijcit ꝓprio creatori intm̃ caro
spũi subiecta naturali inditõi. ipiꝰ iussiõi ob/
tẽꝑet. diuino iudicio ꝯseq̇t̃. vt sic mẽs ẽ ꝯcors
sui ꝯditoris ꝑ amorẽ ꝓuecta. sic seq̇t̃ corporis
subiecti ⁊ mẽtiꝫ ꝯcordia vt i ꝓprio corpe veluti
in regno ꝑsideat ⁊ dicat cũ ps. Sitiuit i te aia
m. q̃ȝ mul. ti. ca. m. Sꝫ ⁊ ipe altissimꝰ creator
nõ tm̃ voluit creature ꝑesse vt factor. l' dña
tiue rector. sꝫ ẽt a fine tpꝫ q̇ a celsitudie ma
iestatiꝫ exiliẽs cũ miseriꝫ ꝑegrinari istituit. tã/
dẽ in ꝑegrinatõis t'mio ad supnas mãsiões
ꝯscẽdit. sꝫ ⁊ ipi sic existẽti i carne reuertẽti in
celũ mẽs ꝑ extaticũ amorẽ disposita cõfor/
mis efficit̃. q̃ i sua ꝑmordiali creatiõe liba a
suo creatore ꝓgredit̃. Sꝫ ⁊ corruptõi cor/
poree necitas ꝯiũcta. subiecta mlt̃iplici vir
tuti mẽdica efficit̃. sꝫ i posteꝝ supceslesti imis
sione diuturno aspiratõnũ ardentũ exerci
tio eleuata iã q̇dãmõ aream eterne felicitatiꝫ ꝑ/
tingit. qꝛ vbi amat ibi inhitat. ⁊ i illo ad q̃m
tẽdit desiderioꝝ iportuna tẽdẽtia veluti in
naturali t'mio ꝯq̇escit. ⁊ sic q̃ in ꝑncipio al/
tissimꝰ eternꝰ. scd̃o q̃ ad statũ hũanũ mẽdicꝰ.
tercio glificatꝰ ascẽdẽs in celũ appuit ipi ꝑ
vnitiuã sapiam ꝯformat̃ vt merito dicat̃ in
apoc. de ꝟis amãtibꝫ iã q̇dãmõ sibi reddita
ꝑ purgamẽtũ flãmei amoris inocẽtia pue/
rili. Hi sequũt̃ agnũ q̃cũq̃ȝ ierit. Sꝫ tñ nõ
tm̃ in respectu ipiꝰ ꝯditorꝭ ꝑ istã sapiaꝫ mẽs
vniẽs in amore modis ꝑdictiꝫ disponit̃. sed
etiã respectu iubilantiũ btoꝝ in glã. q̃ ad h̄
q̇ vita. req̇es eterna q̃ ẽ deꝰ btissimꝰ. finis vni
cus. desideratissimꝰ. imediatꝰ ꝯstituit̃ vtriꝰ
q̃ȝ. Sꝫ in h̄ tñ ẽ drã q̇ mẽs glificata iã i co
ꝑ assũpto etiã ꝑntialit̃ ꝯq̇escat. hec. i. mẽs corpi
vnita insatiabilibꝫ desiderijs veluti absens
sursũ trahit̃ ineffabili ardore vt tm̃ sibi in/
timiꝰ vniat̃ aspirat. et ista dicat. Trahe me
post te. in odore vngẽtoꝝ tuoꝝ currimus.
illa. i. mens glificata dicat. Introduxit me
rex in cellã vinariã ⁊c. Itẽ illa mens supna
ꝯiũctõe cũ spõso ꝑfectissime iã obtẽta felici
tate indicibili delectat̃. mẽs ꝟo ista ꝯiũcta
hac sapia licet tẽdat supiꝰ tñ q̃ȝtuꝫ ẽ de suis
motibꝫ anagogiciꝫ in ipo actuali exercitio si
ne oi mulcebri vnctõe vl' delectatõe ꝯsistit.
sed potiꝰ ẽ ibi miro mõ corꝑalis afflictio. sꝫ
in h̄ solũ leticia q̇ in ista actuali tẽdẽtia di/
recte ⁊ sine aliq̃ obliq̃tõe ꝯsurgit veluti la/
pis ad cẽtrũ inferiꝰ i ipm̃ btissimũ q̃ est sue
dignitati locꝰ vnicus naturalit̃ corñdẽs.
Vñ multi decipiũt̃ i hac phia minus experti
existimãtes i motibꝫ anagogiciꝫ celesti dul/
core mẽtẽ cõsurgentẽ multiplr̃ irrorari. cũ
ꝯtrio mẽs laboriosissima sursũ actõe agat̃
⁊ ex extensiõe sp̃s sit q̇dã corporis eneruatio ⁊
spũalis sepatio. ⁊ mẽbroꝝ ẽt corꝑaliũ ex ipe
tuositate motuũ anagogicoꝝ ꝓtesio. f'm il/
lud Job. Suspendiũ elegit aia mea ⁊ mor
tẽ ossa mea. Vñ ipetꝰ anagogicos corpꝰ su
stinere ñ posset sine magñ afflictõe nisi gau/
diũ sp̃s de ipiꝰ directa tẽdẽtia tẽꝑaret. Iteꝫ
mens btã ꝯtinuo ⁊ indiuisibili exercitio in
ipo sũmo bono veluti eterno dulcore afficit̃.
hec tñ itercalari ⁊ intẽso in ipm̃ ꝯsurgit. cu
ius motꝰ recti ssime est ad istar emissiõis sy/
deris scintillãtiꝫ. si ille imissiões ex liba volũ
tate ꝓcederẽt. qꝛ illi motꝰ anagogici sũt q̇
subitanei vt statĩ pꝰ ꝯsurrectõem mẽs ifra
seipam inferiꝰ ꝓlabat̃. iteꝝ ⁊ iteꝝ ꝯsurgit. et
iteꝝ infra se. ꝓm cadit. Itẽ mẽs glificata in
ipo cꝰ pulchritudinẽ facie ad faciẽ cõtẽplat̃
ardentissima vnitõe cõiungit̃. ⁊ lꝫ ibi sint si/
mul vnitio ⁊ dilectio. tñ cognitio naturalit̃
ꝑcedit dilectõnẽ. sꝫ mẽs h̄ huic ꝯsurrectiõi
actualr̃ intẽdẽs (put ẽ h̄ intẽtio ois rõnis ⁊
itelligẽtie) suis motibꝫ radicitꝰ rscidit officia
nã itellectꝰ ex cõicatõe carnis corrupte fãta
sijs ẽ admixtꝰ. ideo dꝫ i ꝯsurrectõe amoris amo
ueri. sed i patria purgabit̃ in q̃ carnis cor/
ruptio deponet̃. ⁊ ideo ꝑ solã affectꝰ igniti cõ/

furrectionē erigit̄.q2 ibi affectiua itelligētia incōpabilit̄ pexcellit vt iā cito ꝓbabit̄. Et licet i his ꝛ multꝭ aliis mēs anagogice consurgēs a mētib9 glificatꝭ incōpabilit̄ excedat̄.tn̄ mediante ista sapia vtraqꝫ eadē vita supcelesti viuificat̄.ꝛ eodē pane desiderabili vtraqꝫ reficit̄.sꝫ ꝛ p istā eandē sapiā ad cōformitatē.put possibile ē spūi viatori mētib9 angelicꝭ ordiate disponit̄.q2 ipē angel9 ē suba itellectual' ab oi corpali depssiōe penitus absoluta.gaudioꝝ lucꝭ etne impmutabili claritate absorpt9.sed cū diuina sapia dono gtuito sue irrefragabil' bonitatꝭ mēti viuanti affectionū extēsarū noticia expimētali seipā pn̄tē denūciat.oclos itelligētie apit rōne appropinqtōis ad ipam.q2 ipē in se ꝓprijssime est lux ꝛ claritas. ꝛ exinde ex eo ꝙ spūs ipi q ē supior strict9 p amorꝭ ꝯtactum ꝯiūgit̄.nō imerito pl9 rescindit̄ carnal' affectio.ꝛ exinde i carne sup carnē extēsa magꝭ ac magꝭ absorbet̄.ꝛ sic p desideria amorꝭ vitā ducēs angelicā dicat cū aplo.mihi viuere xp̄s ē ꝛ mori lucꝝ. Inqntū g mens p pedes affectionū in ipo q est ꝟa vita aspirat ardēti9 ꝗetari.intātū min9 carnali affectōe ꝯiūgit̄ cū sentiat ea q sūt spūs. ꝛ p ꝯn̄s magis ac magꝭ in do absorbet̄.ꝛ sic qdāmō per istā sapiam licꝫ misera q ad tria pdicta i magna tn̄ distātia vitā angelicā imitat̄. Sꝫ p istā eandē sapiam rōnal' spūs ordiatissime infra seipm̄ disponit̄.q2 illud signū mēdicationis hūane ifallibile cōpbat̄ qn̄ i alia creatura extra seipam egrediēs tendētie sue ꝛ sui etiā appetit9 regimē existimat repire.qa cū mēs hūana ceterꝭ visibilib9 creaturis excellētior iudicet̄ ipam eminenti9 ꝛ pleni9 sapiētia supcelestꝭ inhitat.q2 ē imago.cetā ꝟo vestigia. Tūc g cū thesaurꝝ diue sapie aīa occultatū reseratū diuina bōitate in seipa pcepit.iā nō egena alteri9 delectabil' mēdicitate fulcit̄.iā nō a sui pmordiali nobilitate degenerās.infra seipam inclusā qdā iocūditate relicta ex intimiore vnitiōe cū deo cōtinua iocūditate letat̄.d.cū diuo Job.nolens ab ipso de cetō separi. In nidulo meo moriar.ꝛ sicut palma multiplicabo dies.ꝛ nō tantū disponit aīam inqntū facit ipam infra seipā qescere alienā mēdicitatē extirpans.sed etiā rōe pciositatꝭ suipi9 existentꝭ in mēte.inqnto em̄ nobilior seu san9 possessus habit9.intāto pl9 spūs angelic9.q2 si omnes thesauri.oīe pciosū delectabile.q cqd ocul9 potest videre.rō inuestigare. intellectus pcipe.nihil ipa mēs rōne ipi9 q solus de9 i corde possidet̄ reputat.sꝫ corā oi sapiente affirmat.tāqꝫ lutū estimabit̄ aurꝝ in cōparatiōe illi9. Quare.q2 tāta ē nobilitas in ipa ꝛ dignitas ꝛ attrahētia.vt oia q desiderant̄.huic nō valeāt cōpari. Nobilitas ēt ipi9 nō tm̄ apparet rōe suipi9 existentꝭ i ipa sed ꝛ rōne alioꝝ multoꝝ gratuitoꝝ vl' gratꝭ datoꝝ vel acqsitoꝝ q magis int̄ cetā appetibilia iudicant̄. Per ipā em̄ certificat̄ fides. corroborat̄ spes ꝛ caritas inflāmat̄. Certificat̄ em̄ fides in h ꝙ mēs sensibilit̄ se sentit trahi infallibili noticia i illū q est solus desiderij quietatiuū.ꝛ h scit ita vere l' veri9 ꝙ oculus material' videat materiale obiectū. Et g cū illū i quē tēditꝭ istꝭ ꝯsurrectōib9 infallibilit̄ sic cognoscit iā qdāmō mēs certificat̄ ꝙ ille est ver9 de9. ver9 dn̄s quē fide colit.vl' etiā cū incipiētes ꝛ pficiētes ad istā sapiam habeāt p bn̄ficia incarnatōis ꝛ passionis ptingere.ꝛ p hui9 ꝯsiderationē i ipsa diuinitate affect9 magꝭ ac magis inflāmat̄. oportet ꝙ mens cū iā est in ipa sapia actualit̄ eleuata ꝙ recto ordie ad illud ptingat.ꝛ sic ex ꝯsequēti cōnectionē diuinitatꝭ ꝛ humanitatꝭ cognoscat. Sed ꝛ cū mens p istā sapietiā de multꝭ q ad fidē ptinēt (licet adhuc misera) certificet̄ ad plenū.sciat qlibet fidelis aīa ꝙ exq mens ad istā sapiam ptingit. si oēs mūdi sapientes.oēs phi ꝓtestarent̄ ꝛ ꝯfiterent̄ ꝛ dicerēt.tua fides nō ē ꝟa fides. qnimo deciperis.ipē ꝯrio respōderet. Vos oēs fallimini.ꝛ ego sol9 verā fidē teneo.multo felici9 ꝙ p rōnes ꝛ inuestigatōes.p amoris vnitionē hn̄s in corde infallibile firmamentū.vt dicat cū aplo. Scio cui credidi ꝛ cert9 sum ꝛc.sic certificat̄ fides p hāc sapiā

Sꝫ ꝛ corroborat̄ spes.q2 cū spes sit certa expectatio future btitudis.intātū p istā sapiā corroborat̄.vt iā qi de obtinēda futura glā nō timeat.q2 sicvidem9.ꝙ qnto domicelli alicui pncipi diuturniori exercicio familiari9 obsequūt̄.fit vt quē pmo timebāt vt dn̄m ex qdā failiaritate iā timor ad reuerētiā maiestatꝭ resiliēs penit9 euanescit.vt de ipi9 failiaritate ꝛ bōitate ꝯfidentes nullaten9 se credant ab ipo de cetō separi Isto mō ad itellectū anagogicū referēdo.mens prius trepida per affectiones et desideria vnitiuam familiaritatem consequitur . vt ipsius dilecti dono in ipsa quedam mera

ꝯfidentia relinquatur vt ois timor pungitiuꝰ
nisi ꝑ modũ cautele ab ipa radicitꝰ extirpet
vt dicat cũ aplo. Quis me sepabit a chari/
tate xpi. fames an gladiꝰ ⁊c. imo etiã nec in/
stantia nec futura. Per istã etiã sapiaz in
flãmatur caritas. integratur ⁊ pficitur. qꝛ cũ ipe de
us beatissimꝰ sit ignis cõsumẽs. intãtum a
spũ viatoris oĩmodã frigiditatẽ expel'it in
qñtũ ꝑ amoris extensiões ipi interiꝰ appro
pinquatur. qꝛ cũ sic ꝑ modos anagogicos ad
ipius intimiorẽ vnitionẽ aspirat solis spũ/
alibꝫ radijs exurentibꝫ se exponit. et veluti
stuppa a solaribꝰ radijs exposita ab igne de
sup imisso accenditur. Vñ iste sol mentes dĩ
exurere tripl'r. qꝛ ⁊ ipẽ ꝑ se augmẽtat ardo/
rẽ i spũ ⁊ mediãte ardore obstacula resecat
q̃ amorẽ ipediũt vt ardentiꝰ inflãmetur. ipse
spũalia bñficia supaddit quibꝫ ipe amor in
ipo pficitur. Itẽ ipe facit mentẽ exurere ad h̃
ꝙ ardẽtissime ipe deꝰ vnice diligatur. Exurit
etiã ista sapia mentẽ vt in oẽm primũ sicut i
seipm h̃ amore feruescat. vt iterũ ipa insatia/
bilibꝫ desiderijs vsq; ad plenissimã vnitio/
nẽ aspirare languida nõ desistat. nõ tm̃ ꝟtu
tes ꝑ istã sapiam pfectũ obtinẽt pncipatuz.
sed ⁊ mens oĩ phie. oĩ inuestigatiõi rõnis
oĩ speculatiõi. theologice etiã inq̃sitiõi p/
ponitur. Naturalis em̃ phia ipam cãm oĩm ꝑ h̃
qđ apparet in sensibilibꝫ creaturis cognouit
creatorẽ. affirmãs infallibili argumento ꝙ
tanta creaturarũ bonitas. tã mirabilis or/
do. tãta earundẽ imensitas nõ nisi ab vno
oĩpotẽtissimo creatore pduci. ꝯm illđ apli
Inuisibilia dei a creatura mũdi ꝑ ea que fa
cta sunt itellecta ꝯspiciuntur. sempiterna eiꝰ q̃z
ꝟtus ⁊ diuinitas. ⁊ sic venit phs ad cogniti/
onẽ. Sed cũ totꝰ mũdus nihil sit in cõpati
one spũs rõnalis ꝯm ipiꝰ sapie increate p/
testationẽ dicentis. Ludens erã in orbe ter/
raꝝ ⁊ delicie mee esse cũ filijs hoim. Vñ to
tus mũdꝰ est sicut paruꝰ ludꝰ in q̃ paululuz
apparet pulchritudo respectu mentis ange/
lice vel hũane. Vñ q̃a nihil de intimis mẽ/
tis ꝯditiõibꝫ habuerũt stricta ⁊ mendica ẽ
naturalis cognitio. ⁊ huic sapie q̃ntum di/
stat oriẽꝰ ab occidente incõpabilit' substerni
tur. Itẽ respectu ꝯsideratõis methaphisi/
ce vel theorice q̃ ambe sub rõne entis vl' eiꝰ
differentiaꝝ vel practicaꝝ intentionuz. scʒ
sub rõne vniꝰ veri vel boni deũ simplicissi/
mũ apphendunt. Mens aũt ꝑ istã sapiam
sub nulla rõne pdicta sine aliq̃ cogitatu cõ

comitante vel pcedẽte motũ amoris habz
apicẽ ipiꝰ affectiue ipm q̃ est summũ bonuz
apphendere modo indicibili. ad quã appre
hensionẽ nec intellectꝰ ꝯsurgit nec intelligẽ
tia speculatur. Quõ aũt h̃ fit et quõ intellectꝰ
possit diuidi ab affectu in theorica huiꝰ pra
ctice oñditur. ⁊ de his q̃ ad h̃ ptinẽt sup illud
mystice theologie. Consurge ignote ⁊c.

Videdũ est quõ respectu inferiorũ mẽs
suauit' disponatur. respectu em̃ corpis subie/
cti. dictuz est supiꝰ qñ summe sapie regendi
mundũ mens ꝑ istã sapiaz ꝯformatur. sed tñ
addendũ vlteriꝰ. ꝙ sicut sessor in equo ꝟtu/
te freni iumentũ sibi subiectũ vertit ad libi/
tũ ad dextrũ vel sinistrũ. sic cũ mens ꝑ istaz
sapiam erecta non curuata existat in corpe
ꝟtute ipiꝰ amor's veluti in q̃dã freno spũa
li sensuũ exterioꝝ rephmit inordinatões. vt
ad nutũ ⁊ ad impiũ ipius ad quẽ tendũt p/
ut põt meliꝰ oĩne regimẽ tã in viribꝫ q̃ȝ i sen
sibꝫ equalit' reguletur ⁊ faciet i suo subiecto ta
bernaculũ ꝯm exẽplar qđ sibi in mõte hoc
monstratũ est. ꝯm ꝙ dño moysi (vt habetur
in Exodo) sub typo diuina sapia iperauit.
Sed etiã ꝑ istã sapiam mens respectu om
niũ mũdanoꝝ disponitur. q̃bꝫ ꝑ ipam verissi/
me dñatur. Qđ sic apparet. Si em̃ aliq̃s prin
ceps terrenꝰ vniuerso orbi pesset. ⁊ hrẽt tot
delicias. diuitias ⁊ honores. q̃t omnes mor
tales habuerũt ab initio mũdi. ⁊ in his ob
lectari disponeret iã ipis subijceretur duz ab
eis quietẽ vel aliquã beatitudinẽ vel pfecti
onẽ quã nõ hꝫ õ se obtinere appeteret. Qui
ergo in his delectatur ipis vere subijcitur. So
lus g̃ ille est dñs q̃ sic oĩa inferiora vilipẽ
dit vt nihil terrenũ ꝑ amorẽ inquietũ ꝯtin/
gat. q̃a tũc in vilipensionẽ oia sub suis pedi
bus ꝯculcantur. In hoc g̃ regno dñatur aĩa cũ
nõ alibi q̃rens requiẽ. supnis desiderijs se
extendit. di. cũ aplo. Omĩa reputaui vt ster
cora vt xpm lucrifacerẽ. Idcirco petrus et
paulus gl'iosi pncipes t're vocantur. Sub ty
po etiã dictũ est filijs isrl' ab ipa veritate in/
cõfusibilit' pmittẽte sic. Omĩs tra quã cal/
cauerit pes vester vra erit. Si g̃ q̃s vilipen
dit cũ calcat oia. multo veriꝰ q̃ȝ mũdi prin/
cipes oĩbꝫ dñatur. Sed ⁊ ꝑ hanc sapiam re
spectu inimicoꝝ suauit' disponitur. tũ rõne ir
reptionis coꝝ. tũ rõne fortitudis. Sagaci
em̃ versucia instantiꝰ inimici ꝑuigilãt quõ
deo mentẽ vnitã a suo dilecto valeãt separe
sed ꝑ istã sapiaz liberantur. qꝛ haustu amoris

fonti luminis appropinquet. et ex ipsa appropinquatiõe diuinis radijs necessario illustratur. quibus etiã versutissimas tẽptatiões et palliatas et sub specie bonitatis p̃etẽtas cito et sagaciter deprehendit. tũc hostis sagacitas confutatur. quia ſm q̄ in puerbijs dr. Frustra iacitur rethe añ oculos pẽnatorũ. q̄ p affectionũ desideria volant sic nubes et q̄si colũbe ad fenestras suas. sic legitur in Ysaia. Disponitur etiã respectu ipsius fortitudinis. quia tãta vehemẽtia ipsi inheret quẽ diligit veraciter. vt potius millesies se pmitteret iugulari q̄ semel ex deliberatiõe dilecti offensam incurreret. et ad istã fortitudinẽ obtinendũ habet ista duo coadiutoria. vt veluti de ppria familia ipsius dilecti creatoris dirigẽte dextera ptegatur. ſm illud Sapie. Iustorũ aime in manu dei sunt. et illud a patre sui quia si in fortissimis tẽptatiõibus ab inimicis ppelleretur interius. veluti puer consurgit ad mrẽm pcito. et consurgit cũ ab alieno timet ledi. Sic mens in fortissimis tẽptatiõibus ad subsidium illius quẽ diligit ad ipm aspirãs intẽsius recurrit. et iste modus vincẽdi demones inter alios est p̃clarus. Per istã sapiam tpantie virtus ducitur ad pfectũ. ex hoc enĩ est intẽperãtia humana q̄ hõ i gula vel luxuria vel alijs carnis illecebris omissa vera delectatõne q̄ est ex piunctiõe dei et aie miserabiliter delectatur. Cũ igitur multo maior sit illa delectatio q̄ est i dõ. q̄ q̄ est i carne. sicut deus melior est q̄ vlla creatura in q̄ carnales hoies delectantur. (Inq̄ntũ enĩ de vera illa delectatiõe mens sensibiliter expitur. intiñ vehemẽtius carnalẽ delectationẽ respuit et illũ inueniẽs i lectulo amoris q̄ est vera iocũditas. sic dic. Mihi aũt adherere deo bonũ est) Igitur hac habita ab ipsa cetera alia de facili vilipẽdit Per mysticã etiã sapiam iusticia pfecta acquiritur. quia vera iusticia hec est. reddere deo qd̃ suũ est. et sibi qd̃ suũ est. et pximo suo qd̃ suũ est. Primo enĩ p istã sapiam vnitiuã redditur deo qd̃ suum est Nã p quẽlibet motũ psurrectõis aia constituitur añ deũ. p affectiões etiã amoris anima q̄rit q̄ dei sunt nõ q̄ sua sunt. nã aliter non est vera dilectio nisi plus dilectũ q̄ seipm amãs diligat. ipe amor etiã ipam q̄escere nõ pmittit. nisi in eo quẽ diligit. quia sicut pondus lapidis nõ pmittit ipm q̄escere donec ad terrã suum locu naturalẽ pueniat. sic nec amor spũalis pmittit in alio q̄ in solo deo q̄escere. q̄ est oium spirituũ vltra quẽ nihil desideratur terminus naturalis. Nõ tñ redditur deo qd̃ suum est p istã sapiam. sed et aie redditur qd̃ suũ est. i eo q̄ p grãm pficitur in seipsa. Quia ſm phm. aima pficitur virtutibus et sciẽtijs. igitur tũc est ibi sũma aie diligẽtis pfectio. qñ ille q̄ est fons totius sapie. et ois sapiẽtia sine sciẽtia creata tã in superioribus q̄ in inferioribus ab ipo emanauit. spũaliter p seipm mentẽ inhabitare dignatur. Vñ verius q̄ aliqs in loco materiali sedeat. habitat deus in aia ipa que diligit ipm. et hoc spũali habitatiõe vt dictũ est quia ipe caritas est. et q̄ est in charitate q̄ est verus amor in deo manet et deus in eo. vt in canonica Ioh. legitur. Per hãc igitur redditur pximo qd̃ suũ est. et in eodẽ amore q̄ diligitur pr et filius. Ex hoc enĩ q̄ aia suũ creatorẽ diligit. omnẽ etiã rõnalem creaturã diligit. q̄ ipsius patris eterni est imagine insignita. Ex eo etiã q̄ pr̃ diligitur. ex eo venit feruẽs aiarũ sola dilectio. ex eo enĩ multiplicantur oratiões p animabus deperditis liberandis. Ille etiã idẽ amor gemitus m̃tiplicat vt aie ad pmũ creatorẽ reuertãtur vt scilicet mortue p peccatũ. p vitã grẽ diuie suscitentur. Sicut Hieremias clamat dicẽs. Quis dabit capiti meo aquã et oculis meis fontẽ lachrymarũ vt plorẽ sup iterfectos pli mei die ac nocte. Quõ etiã p hãc disponitur respectu meriti ſm omnẽ affectionẽ theologicã planum est. quia quotiẽscũq̄ mẽs i deũ immediate monetur. vitã eternã totiẽs pmeretur. et quotiẽscũq̄ vult aia sic disposita põt actualiter affici velocissimis motibus. tñ intercisis. et plus q̄ dicere valeã eleuari meretur in glia in qualibet psurrectiõe istorũ. et quia singulari merito est respõdens glia singularis excepta subali corona de visione pulcritudis diuine. pstat q̄ p hãc sapiam sibi corone inumerabiles cumulantur. Cõcludẽdo ergo a primis sic p istã sapientiã mẽs ignita pficitur. vt ad instar circuli q̄ est pfecta figura inter alias i p̃senti et in futuro mens a sensibilibus egressa reuertendo in idẽ quasi ptractiõe ab eodẽ pũcto in eundẽ punctũ directissima ordinatõne regreditur O ergo sapiẽtia eterna. quia nullus mortaliũ põt manifestare istã ammirabilẽ et increatã sapientiã q̄ a te fonte vite imediatissime pcedit. Veni ad docẽdũ nos viã prudẽtie. quia cõtra vsum aliarũ sciarũ in ista sapia practica precedit theoricã. Primo ergo subditur de practica. q̄ mens purgatur in pmavia. In scda illumiatur. In tertia pficitur vt hec sapia ſm triplicẽ viã vltime hierarchie rñdeat. s. purgatiua thronis. illumiatiua cherubin. vnitiua seraphin

Quia ergo hec sapientia vt dictum est persuaderi potest ab homine sed non doceri. ideo subdit hec triplex via per quam quilibet quantumcunque simplex doctrinam istam celestem non humanam quo ad vsum diuinitus obtinebit. Tu beatissime deus altissime qui natura es inuariabilis. incommutabilis per te stans. omnium bonorum virtus principaliter ditiua. qui aspectu tuo angelos reficis. tu qui es increata sapientia. que mentes angelicas et celestes tuis radiis preclaris irradias tanquam viuifica virtus. ita amatores tuos adimples vt ab infimis separatos suscites nos ad tui desiderium et cognitionem. et remota omni mentis distractione conuertas nos ad aggregantis patris vnitatem quibus in horrea claritatis eterne dispersiones congregas israelis. Amen.

Sequitur ergo primo quid sit ista sapientia. Secundo de persuasionibus ad ipsam. Tertio de industriis per quas mens in ipsa firmissime solidetur. et hec pertinent ad practicam. i. ad vsum. quod etiam si anima simplex fuerit ita quod nesciat ordinare. saltim aspiret et quoque modo doleat. Secundo etiam si nesciat meditari in scriptura. vt dictum est. saltem aspiret ad amorem. d. semper in omnibus suis orationibus et petitionibus. O domine quando te strictissimo amore constringam. et sic quantumcunque simplex vel laicus poterit per dolorem de peccatis veluti per osculum pedis. per recordationem beneficiorum. veluti per osculum manus vsque ad osculum oris quod est in desideriis amoris ascendere dicens. Osculetur me osculo oris sui. Et hec iam presumptuosa non iudicabitur. si primo in osculo pedis et manus se exerceat. et postea in alia hora ad osculum oris.

Sequitur de tertia via. Accedite ad eum et illuminamini etc. Cum enim deus beatissimus lucem inhabitet inaccessibilem secundum quod ait diuinus apostolus. Cum omnis rationalis creatura distet ab ipso gradibus infinitis. ad hoc quod lucis eterne suppulcris claritatibus illustretur. necesse est animam quasi a se egredi. et gratuito beneficio creatoris supernus eleuari. vt sit aliqua approximatio et aliqua assimilata conformitas inter creaturam recipientem et ipsum benignissimum influentem. ideo dicit diuinus propheta. Accedite ad eum et illuminamini. vt illud precedat et immediate illuminatio consequetur. ibi ergo tangit complete isti libri materiam in quo cursu extraneo quasi contra omnes diuinos et theologicos tractatores non per speculum creature vel ingenii inuestigatione vel intellectus exercitio docet ad cognitionem immediatam creatoris attingere. sed per amoris vnitiui aspirationes flammigeras. quibus non tamen quia deus est sed etiam quod sit deus beatissimus ipse principium totius beatitudinis et origo infallibiliter adhuc degentes in miseria pregustamus. que in tantum excedit cognitionem rationis vel intelligentie. vt dicetur postea. in quantum sol cunctis aliis planetis pulcrior. et stella matutina ceteris syderibus fulgentibus fulgentior vniuersis. que reuelantur abscondita. que reserantur occulta. que non humanis et terrenis faciant amantem intendere sed potius supra seipsum eleuatum immediate diuinis et celestibus insistere disciplinis. Quia ergo amor estuans ad vnionem dilecti aspirat ardenter. sursum trahit spiritum vt fonti veri luminis appropinquet. quod solus facit accedere ad illum qui est oriens ex alto. hos qui in tenebris et in vmbra mortis sedent illuminans. vt per ipsum motiua et cognitiua completissime suas perfectiones obtineant vt mens ardore amoris et decore luminis a suo dilecto misericorditer decoretur. quoniam non solum per amorem vnitiuum gloria eterne beatitudinis in recessu spiritus a corpore possidetur. nec solum vitam celestem ducere contingit in terris. non tamen humanam suis sursum extensiuis siue excessiuis actionibus mentem interius sollicitant. sed insuper in anima incomparabiliter per amoris vnitiui desideria perfectio amplioris cognitionis relinquitur quam studendo vel audiendo vel per rationis exercitia conquiratur.

In hoc ergo presenti opere quod a me ad declarandum beati Dyonisii mysticam theologiam conscribitur est presens intentio ostendere theoricam ibi inclusam. quomodo anima creatori suo inhereat. et ipsi efficacius veluti dilecta dilectissimo radicabiliter vniatur. Ubi verba paucissima sunt. sed infinita sententia sicut manifestissime in sequentibus apparebit. quia in hac vnitiua sapientia non ab eo quod extra in scripta redigitur. sed ab eo quod intus percipitur mentis extensa vnitio. ad suum dilectissimum cupientis attingere. ipsius dono gratuito recipit incrementum. Stilus autem istius libri simpliciter et pure anagogicus est. nisi quandoque propter pium auditorem ad inferius aliquod quandoque descendat. ad sensum anagogicum manifestius explicandum. vt solum pure amantes hanc supremam sapientiam vnitiuam in seipsis percipiant. et a mundi sapientibus vel mundana amantibus neque quo ad intellectum neque quo ad affectum vllatenus capiatur.

Finis autem est attendere quomodo anima ad sponsi vnionem totis visceribus debeat aspirare. vt arram glorie et dyadema nuptiarum regalium valeat percipere in presenti. quod omnis rationalis spiritus tanquam suam beatitudinem debet appetere. propter quinque rationes que ante principale videndum. ad

auidius recipiendū que in sequētib⁹ dicentur plixius pmittunt. Prima igit rō sumitur respectu rōnaliū creaturaꝝ ꝛ mūdanorum actuū. tres alie respectu pfectōis ipaꝝ psonaꝝ q̄ p vnionē amoris in pn̄ti felicit obtinet. Ultima rō rōe ꝯtinuatiōis pfectus ꝛ augmēti quo mēs seipa fortior efficit semp. ꝛ p amore dilecti ad maiora sp seipam extēdere cupiēs. donec in recessu ipi⁹ a corpe sibi sol iusticie ipm visura facie ad faciē sic est orat. In pma em̄ insipiētia omniū mortalium ꝛ maxime religiosoꝝ oñdit. Sic em̄ q̄dam sanct⁹ dicit. Uniuscuiusqꝫ artꝭ idustrius appetitor cūctos labores ꝛ picula atqꝫ dispendia eq̄nimiter libēterqꝫ sustīat. ꝛ hoc i agricolis ꝛ negociatorib⁹. ꝛ in militib⁹ exemplo sensibili cōprobat. Nā ꝛ agricola nunc torridos solis radios. nūc pruinas ꝛ glacies nō declinās. terrā infatigabilit scindit ꝛ indomitas agri glebas freq̄nti subigit vomere. vt eā cūctis sentib⁹ expurgatā. vniuersqꝫ germinib⁹ absolutā. in modū solubil arene exercēdo ꝯminuat. hūc solū finē intendēs. s. pceptionē copiosaꝝ frugū. exuberantiū segetū. nō alias adeptuꝝ se esse ꝯfidens q̄ vel ipe vitā secur⁹ ducere vl suā possit subaꝫ ampliare. Si ḡ tot laborib⁹. tot calamitatib⁹ icessant estuat vt possit terren⁹ terrena suscipere p modicū tpis in ipis quietudinē iuēturus. nō imerito om̄is aīa toti⁹ trinitatꝭ insignita imagine. ꝛ maxie religiosus q̄ ad hoc obtinendū efficaci⁹ vt deo eterno vniat. strictius p̄ aliis se succinxit. In q̄ tanqꝫ in fonte beatitudīs leticiā in pn̄ti ꝛ gliam in futuro p vnitiua desideria poterit exhaurire. Et si in pncipio aliq̄ forsitan difficultas vel carni repudiata intollerabilitas videat. tn̄ cito in tā iocūdo dilecto desideratā requiē poterit inuenire. qꝛ in ingressu est via artissima. fm Salomonē in lib. Sapie dicentē. In paucis vexati. i multꝭ bn̄ disponent. ꝛ nō imerito. qꝛ ille citissime a q̄ om̄e gaudium et oīs iocūditas emanauit. Scdo videm⁹ q illi q̄ negociationū solēt exercere cōmercia. nō incertos pelagi timēt casus. nulla discrimina phorrescunt dū ad finē quest⁹ solicite attēdentes ꝫ oīa ppeti hilariter puocāt. Ex si tales corp⁹ ꝛ aīam tāto subiiciūt discrimini incessant. q̄to deberet rōnalis spūs īcessabili deuotiōe inardescere. vt illū suauissimū inueniret q̄ sua iocūda pn̄tia p amorem vnionis obtēta. oēm ab ipo eliminaret egestatē. ꝛ oēm ab ipo inopiā remoueret. et non vltra ipꝫ vagari pmitteret. nō vltra oblectamēta adulterina i creaturis aliis mēdicarꝫ cū ipe beatissim⁹ inueniret expimētalit hospitat⁹ q̄ est om̄is mētis tendētis sufficiētissimus ditator. De q̄ dic aīa cū ipi⁹ sentit iocundā pn̄tiam Job. In lectulo meo moriar ꝛ sic palma multiplicabo dies. nolēs iam ad ꝯsueta discurrere iā hūana ꝯsolatiōe nō indiget. qꝛ iā illi vnita est in q̄ oīm languoꝝ suoꝝ tā corpaliū q̄ spūaliū inuenit saluberrimā medicinā. Tertio etiā videm⁹ q̄ hi q̄ militie mūdialis ambitiōe libidinosa īflāmant. dū ꝯspiciūt honoꝝ ac potētie finē. exercitia pegrinationū vel picula non sentiūt. nec pn̄tib⁹ erūnis bellisqꝫ frāgunt dū positū sibi dignitatꝭ finē cupiūt obtinere. Si ḡ in tot miseriis inuoluunt vt ad modicū tpis laudib⁹ hoīm vētoꝝ inanis glie eleuent. hoc sufficiēs p̄miū reputantes p om̄ib⁹ ppessis multiplr tā in spū q̄ in corpe fatigatiōibus Quid dignū possit pagere mēs rationalis creaturaꝝ nobilissima respectu tn̄ sui creatoris mēdica. vt ad illa tāta dignitatꝭ p̄mia pueniret vt illi a q̄ creata de nihilo pmordialem originē habuit i amoris vnitiui desideriis vniret. ꝛ tāto honore i ꝯspectu creatoris digna valeat iudicari vt minusqꝫ musca. mir⁹ q̄ nihil. pncipio vite spōsa. regi angeloꝝ dilecta ꝑtissime valeat appellari. et ad tantū honorē ab altissimo creatore minima puocet. sic dicēte in cāticis. Aperi mihi soror mea colūba mea ꝛc. Dicto quō p act⁹ mūdanoꝝ ꝛ seculariū mēs ad tāta dilecti gaudia puocat. Dicēdū est quō p creaturas rōnales ꝛ irrōnales ad quiescēdū i suo creatore multiplicit excitat. Primo in sensibilib⁹. Scdo in vegetabilib⁹. Tertio i aiatꝭ rōnantib⁹ ꝛ irrationātib⁹. Uide quia ad istud eduliū ad qd aliq̄ expimentali noticia aīal brutū gustui delectabile exestuat. currēdo cū impetu sine discretōe accelerat. Cū ḡ rōe p̄dicta mens habeat vnū solū delectabile obiectū in quo ꝟa requies ꝛ oīs satietas parit cōbinant. diuio iudicio misera iudicatur. vt tāto delectabili sibi p̄sentialit ꝛ imutabilit existenti misera defraudet. cū bruta ad suū delectabile cū tāta festinatōe accelerent sensibilit obtinēdū. ꝛ ista nō vult facieꝫ suā erigere ad illā verā sapiam vnitiuā de q̄ ab increata sapiētia in libro Sapie dr. Oīa mihi bona venerūt parit cū illa. Dixi ei oīa.

vt nihil in mēte ipsi⁹ pñtia remaneat incom
pletū. Dicē bona. nō bonū dicit vt multipli/
cationē in mēte diligētis diuinoꝝ beneficio
rum insinuet. Uenerūt dicē p hoc non a se si
gnans sꝫ ab illo obtinere. s. ex influētia ipius
dilecti misericordie influētis. Dicit pariter.
cū in seipa aīma nihil boni habuerit. et si qd
fuit multiplici amaritudine replebatᷣ. cū illa
dicit. vt nō solū possessione ipi⁹ vnitiue sapi
entie mens interi⁹ impinguetᷣ ꝛ medullaruꝫ
ipi⁹ multiplicatis fructib⁹ irroretᷣ. Sed et
multa dilecti encenia. s. splēdores ꝛ distillati
ones multiplices pñtiam vnitiue sapientie
comitantᷣ. vt tā p ipam q̄ȝ cū ipa mēs experi
menta glie obtineat in pñti. Miserabilis
ḡ debet aīma reputari si illud qđ videmus
in sensibilib⁹. nos rōnales non facim⁹ ꝛ re/
spectu momētanei delectabilis pigritantes
circa inferiora lamētabiliter occupati. cōtra
etiā cordis humani generositatē impudentᷣ
ꝛ miserabiliᷣ dormitem⁹. Hoc etiā apparet ī
vegetabilib⁹ vt in arborib⁹ q̄ vt stabiles sint
ꝛ in cōcussione ventoꝝ immobiliᷣ maneant
in terra. radices imittūt pfund.⁹ ab humo/
re ipsi⁹ terre in q̄ figunᷣ recipiētes fortifica/
bile nutrimentū. vt etiā ramos supi⁹ emit/
tētes ꝑpter immissionē firmissimā sine sui cō
fractione in suo loco firmissime pseuerent.
Sic mēs p amorē vnitiuū supra se erecta p
penetratiuas affectionū radices in eo cui p
amorē vniᷣ radicata infigiᷣ. in qua infixiōe
vnionis stille roris eterni exhauste p amorē
marie rōne redūdantie ipi⁹ fontis omniuꝫ
deliciaꝝ ꝛ plenitudis p importunitatē vni/
tiui amoris q̄si quibusdā radicib⁹ ad stipitē
affect⁹ descendūt inferi⁹. mentē sic fortifican
tes in sporti inauertibiliᷣ ad spōsuꝫ sine ob
liquitate pfectu ꝯtinuo ascēdat. vt etiā cor/
roboratiōe motuū amoris q̄ hic radices p/
prie nominanᷣ rami ceteraꝝ potētiarū oīm
ꝓfundanᷣ. ꝛ inde sic fortificata vt non iā ad
modū arūdinis spūaliū ventoꝝ turbine q̄/
tiatur. Et sicē humor arbores facit virescere
florere ꝛ fructificare. ꝛ nihil boꝝ sine virtute
ipi⁹ humoris arbor materialᷣ obtineret pe/
nitus. sic ꝛ humor amoris facit florere altio
rib⁹ ad magis placēduꝫ dilecto cōceptiōib⁹
q̄ȝ plurimis. ꝛ fructū opeꝝ sine exinanitiōe p
ferre folia ꝟboꝝ nō de ariditate mūdanoꝝ
nisi ea vilipēdendo. sꝫ d̄ his q̄ placēt illi quē
diligit facit amor viriditate ꝑpetua appare
re. vt illi⁹ ꝑmissionis veritatē experimētaliter no
ticia in seipis ꝑcipiāt. quā iā dudū degēs in
terris ꝛ cū miseris habitās dilect⁹ promisse
rat dicēs. Mēsurā bonā ꝛ ꝯfertā ꝛ coagita
tā ꝛ supeffluentē dabūt in sinū vestrū. Hoc
eīm ꝑmittit de⁹ altissim⁹ aīe aspirāti. q̄ ad in/
star insensibiliū materialiū arboꝝ p amoris
mot⁹ ignitos in ipo infigiᷣ. ꝛ qđ videt in cre
atura q̄ȝ expertē ꝛ insusceptibilē delectatōis
ꝛ iocūditatꝫ cognoscit. h̄ ipa misera apperat.
cui tot delectabilia p̄mia a collatore oīm p/
mittunᷣ. ꝛ que sint ista in sn̄ia p̄dicta insinu/
ātur. Mensurā dicit. qꝛ cuilibet se ad suā v/
nitionē sollicite disponēti daᷣ amor. id est. p
fecti amoꝛꝫ vnitio. que mēsura ꝑprie dr̄. Naꝫ
ipa sola quātitas aīe mensuraᷣ vt desidera/
tam pfectiorē vnionē citi⁹ ꝛ efficaci⁹ apphē
dat. ardenti⁹ q̄ȝ amare desideret. ꝛ ſm suo/
rū desidérioꝝ mēsurā apportādo secū ence/
nia ipē altissim⁹ paupcule se infundit. q̄ vere
bona affectū mētis erigēdo deo eterno dili
gentē vniēs nō bono p pticipatiōem sed sū/
mo bono. ampliori bonitate mentē sibi vni
tā deificās. vt eo sola bona dicatur ꝛ melior
oīs mēs angelica ꝛ humana. in qua amor
trāsformās creaturā in creatorē abundāti/
or redūdauerit. vt iste sol⁹ nobilissim⁹ habi/
tus. bon⁹ antbonomasice debeat nominari
qꝛ in eo q̄ sol⁹ bon⁹ est ſm ipi⁹ sn̄iam facit in
deū sua extēsione deifica aīam trāsformari.
cui⁹ fructū multiplicatiōe ꝛ exuberāti abun
dātia vires ꝛ ꝟtutes aīe pfundēs vt rōne
redūdantie ipi⁹ nihil maneat vacuū. ꝛ ideo
cōferta statim dr̄. Sꝫ etiā qꝛ ex pñtia vniti
ui amoris ex q̄ tot⁹ homo respergiᷣ est ibi q̄
dam virtutū creatio. vt vna motū alteri⁹ p/
occupare cupiat. ideo coagitata dr̄. Et quia
ver⁹ amor tāq̄ȝ ignis estuās nō pōt sic adhi
bita diligētia coopiri cinerib⁹. qn sp quo ad
aliqd calorē emittēdo alis emicat. sic amor
supeffluentiā opaᷣ vsq̄ȝ ad ꝟba exteri⁹. qꝛ d̄
his circa q̄ vertiᷣ mētis affectio ꝟba libēti⁹
pferunᷣ ipa mens quadā limitatiōe amorꝫ
p̄ponderās vt os qđ est nunci⁹ quo mēs p/
mittit qđ sentit interi⁹ pferat diuina nō hūa
na. celestia nō terrena. Unde pōt dici mēsu/
ra amoris ſm quā affect⁹ potētias suas di/
rigit multiplici exhauritiōe corroborat. vir
tutes creatas ad opandū exagitat. vt etiam
ad ea que sūt exteri⁹ se extendēs sua digna/
tiōe ꝛ ex deliberatiōe loqui vel facere nisi d̄
ptinentib⁹ ad ipam suū possessorē nō pmit/
tat vllo modo. Inde ḡ dꝫ aīa lamētabiliter

excitari vt laboret instantiꝰ.s.vt ꝓncipiũ in
ceptiõis vbi quasi tota est vniꝰiue sapientie
difficultas aggrediatᷣ audaciꝰ.vt tãto citius
manẽs immobilis ĩ loco sibi cõnaturali sue
ꝓmordiali origini naturaliᷣ cõpetẽti firmis
sime radicetᷣ. Dicto quõ ꝑ exempla sensi/
biliũ ⁊ vegetabiliũ mens ad suũ delectabile
obiectũ debeat excitari.⁊ in suo loco natura
li inauertibiliᷣ radicari.dicendũ est quomõ
ꝑ exẽpla inanimatoꝝ ad idẽ efficaciꝰ excitetᷣ.
Sic om̃ia corꝑalia locis sibi cõpetentibus
ꝯseruantᷣ.sic spũalia scꝫ mẽtes angelice ⁊ hu
mane locũ habẽt ꝓpriũ nõ ad instar corꝑali/
um dimensionũ sꝫ sue ꝯtẽdentie ⁊ ne redigã
tur in nihilũ ĩpa sua dextera ꝯtinentẽ. Sic
enĩ corpꝰ ratiõe sue põderositatis statim ad
locũ naturalẽ vt in ĩpo quiescat naturaliter
deportatᷣ.sic mens donec ꝑfecte ꝯstringat il
lum q̃ sua dignitate nõ potest nõ appeti per
pondꝰ amoꝝ vsqꝫ ad ipsiꝰ vnionẽ a supnis
collatã.sine q̃te vaga.sine refectiõe fameli/
ca mẽdicabit quãtũcũqꝫ extraneis delitijs
vel honoribꝫ occupetᷣ.tamẽ nullatenꝰ satia/
bitur nisi illũ cuiꝰ est imitatrix imago. ipsũ
ꝑ cõtactũ amoris quẽ vnicũ naturaliter ap
petit fuerit assecuta.⁊ nisi in signo iugis leti
cie ĩ ĩpa se p̃ñtem annũciet.mẽtis importu/
na tẽdentia nõ quiescit. Et hoc in Joh.euã
gelio.c.vj.insinuatũ habemꝰ a diuino petro
p ceteris amãte ardentiꝰ.sic dicẽte. Viderat
enĩ vbiqꝫ inopiã ⁊ in ĩpo solo cui loquebatᷣ
p̃sentialiter ꝑfectã quietẽ inueniens dicit.
Dñe ad quẽ ibimꝰ.verba vite eterne habes
dñm vocat.q̄ ĩpm colit om̃i postposita cre
atura.potest enĩ appellare dñm.cũ amor nõ
deriuetᷣ ad aliud sꝫ ꝯuertatᷣ ad ĩpm a q̃ tãqꝫ
a fonte ꝓmordialiᷣ emanauit Et sic dĩc.Ad
quẽ ibimꝰ.q̃re vero nõ esset recedendũ ab
eo in ꝑsona amantiũ subdẽs efficacissimam
rõem. Verba vite eterne habes.non verba
oris exteriꝰ sed mẽtis interiꝰ.tuas distillatõ
nes multiplices immittẽdo.q̃bꝫ multo effi/
caciꝰ q̄ꝫ ꝑ argumẽta vel creaturas vel q̃cũqꝫ
alia verba vite eterne incognita gaudia tuis
amatoribꝫ manifestas.vt ipsa sentiẽtes ſm
diuinũ apl'um cetera om̃ia vt stercora repu
tent vt te lucrifaciãt. Quarto respectu ra
tionalium. Cũ naturaliᷣ aĩa ſm suas po
tentias obiectꝭ cõpetẽtibꝫ ꝑfici desideret.scꝫ
ad arduũ.veꝝ.⁊ delectabile aspiret se exten
dẽdo supꝰ vt illi ineffabili vniatᷣ q̃ est sũma
maiestas.incõmutabilis v̾itas.indeficiens
bonitas. De istis breuiᷣ ꝑtrãseo. quia d' his
inferiꝰ oportet determiare plixius. Tamen
ad p̃ñs sic verã arduitatẽ increatã esse aĩa
nõ reputet in eis in quibꝫ quãtũcũqꝫ alijs p̄
excellẽs artioribꝫ honoribꝫ eleuetᷣ ĩpam ne/
cesse est tã mẽtis q̄ꝫ corꝑis vt sensibiliter cõ/
probamꝰ mẽdicitati.⁊ subiectiõi multiplici
subiacere. Sꝫ tũc solũ mens in obtẽtu vere
arduitatis ꝯgaudet qñ ꝑ intimã amoꝝ vni
onẽ tãta libertate ꝑfruitᷣ q̃ nõ potest cogno/
sci nisi ab illis q̃ ĩpam expimẽtali noticia p̄/
sentiũt.vt diabolũ nõ timeat.mortalẽ homi
nẽ nullatenꝰ ꝑtimescat.vt tumultꝰ pene eter
ne nõ sentiat.vt susceptionẽ mortis ample/
ctẽdo gaudeat. vt que immediate ꝑ veram
vnitionẽ creatori ꝓprio se subiecit in om̃ibꝫ
liberã ĩpiꝰ ꝓmissionẽ ꝯsequatᷣ dicẽtis in Jo.
Si filiꝰ dei vos liberauerit vere liberi eritis
Tũc ei vere filiꝰ dei liberat qñ dexterã amo
ris ĩpam extẽdendo porrigit. vt ĩpi inhere/
at om̃i creatura supposita nihil sub deo p̄ea/
le amãti in vniuersis desiderijs dñetᷣ. Et hec
est rõ.q̄ in loco tuto ꝑ insitionẽ amoris se
firmiter collocauit.nihil aliud timet extrin/
secũ nec etiã ĩpm in q̃ habitat cũ amor fami
liaris minas illiꝰ quẽ diligit facit obliuisci.
Vñ dicit ĩpa v̾itas in Joh. Hec locuꝰ sum
vobis vt in me pacẽ habeatis.in mũdo aũt
pressurã habebitis.tũc enĩ quãdo dñs mẽti
loquitᷣ ⁊ seipm ꝑ spiritaliũ influxionũ collo
quia p̃ñtẽ denũciat.statim pax sequitᷣ q̄ ĩpe
est ab om̃i seruitute radicitꝰ liberatꝰ.q̃ etiã
altissimꝰ mũdanis p̄ssurã habendã ꝓmittit
q̄ dignũ est vt q̃ venerãdissime maiestati se
ĩpm ꝑ amorẽ veꝝ nõ subijcit. ab om̃i creatu
ra misera cõculcetᷣ vt om̃is creatᷣa suũ vindi
cet creatorẽ.illũ afflictiõe multiplici ꝯculcã
do.q̃ nolẽs ei ꝑ amorẽ subijci.dñm ꝓpriũ de/
relinquẽs.adherẽs vilitatibꝫ alijs quasi ille
nõ esset verꝰ deus vilipẽdit. Vñ q̃nto aĩa
inheret ꝑ ardentiorẽ amorẽ intimiꝰ deo ĩ tã/
to efficaciꝰ ab om̃i subiectiõe libera ĩ regno
ꝓprio feliciꝰ iocundatur Dicto q̄ ibi est ve
rus honor in illiꝰ amoris vnione repositus
in quo est totiꝰ subiectiõis ꝓuatio. Dicẽdũ
quomõ ratio in ĩpo inuenit veritatẽ.sꝫ quia
p̄sentis speculatiõis est q̄ vera illuminatio
ex amore relinquitᷣ.ideo dicendũ est quomõ
volũtas in ĩpo ⁊ nõ in alio ꝑfectissime satie/
tur.cũ ad ipsiꝰ ꝑtigerit in p̃ñti existẽs viatrix
beatissimã vnionẽ.tamẽ sicut diffusiꝰ dicetᷣ
postea cũ mẽs ĩ seipã ignobiliori nõ deseat

ſibi cõſolatio vel delectatio terrena nõ ſuffi
cit. licet in ipſis quãdoq͂ ꝯtra ſua naturalia
lamentabilit̃ occupet̃. Et hoc. quia oĩe de/
lectabile ſi veꝝ eſt quietat deſideriũ ſiue ten
dentiã appetentẽ. ſed oĩe terrenũ quãtũcũ/
q͂ ſuauiꝰ eſtimari valeat appetitũ reliquit fa
melicũ. ⁊ niſi forſan ad horã totaliter inqui
etũ vt apparet ſenſibiliter in omnibꝫ. ġ i mũ/
danis oblectatiõibꝫ nunq͂ appetitꝰ tendẽtia
ꝯquieſcit. Quidnã ġ mens p̃dicta faciet.
Unũ. ſ. ſolũ reſtat. vt ad ipiꝰ p̃ſentialẽ vnio/
nem acceleret quẽ ſolũ ſeipã meliorẽ inuenit.
qui ſolꝰ habet theſauꝝ iocũditatis in ſeipſo
abſconditũ. quẽ cũ quis ꝑ expimentalẽ no/
ticiã inuenit. vadit ⁊ vẽdit oĩa p̄ gaudio. ⁊
emit agrũ illũ. Ager eñ dicit̃ amoris vniti
ui planicies. in q̄ mens currit ꝑ ignota deſi/
deria pedibꝫ affectionũ fulcita. in quo the/
ſaurꝰ abſconditꝰ inuenit̃. quãdo ꝑ amorꝫ ex
ercitia ille qui eſt v̾a iocũditas ꝑ ſpiritualeꝫ
noticiã vel enceniũ aliquod ſpũale p̃ſens eẽ
ſenſibiliter cõprobat̃. ꝑ cuiꝰ amore adepto
mens hilarit̃ cetera oĩa vilipẽdit. cũ quis
vel qualis ſit ille quẽ diligit in affectu perce
pit. cũ ſe ſupra ſe ad ipm directe extẽdit dile/
cti dextera ſubleuatꝰ vt ea que p̄ꝰ audierat
veriꝰ q͂ illa que ſenſibiliter cõſpicit manife/
ſtius cõprobent̃. nõ immerito ꝓpter hoc dicẽ
ſermo dauiticꝰ. Melior eſt dies vna i atrijs
tuis ſup milia. q̄a dũ ꝑ atria planiciei amo/
ris mens aſpirãdo ꝑcurrit celeriter plꝰ ſen/
tit in vna die de mẽtali leticia q͂ in milibꝫ di
erũ valeat in variaꝝ reꝝ ineptis oblectatiõi
bus expiri. ⁊ diẽ in atrio nominat. q꞉ mens
dũ nõ ꝑ iſtã planiciẽ ꝑcurrit ſciat ſe mľtipli/
ci obtenebrante caligine obfuſcari

Equit̃ de obiecto rõnali qđ etiã veri
ſ tas dicit̃. Iſta eñ veritas rationali
ſpiritui reſpõdens nõ in v̾itate crea
ta ꝯſpicit̃. q꞉ oĩs veritas a falſitate. a dece
ptione. ab opinione eſt penitꝰ elongata. ⁊ nõ
ibi de veritate increata fit mẽtio. ſed de crea
tã hic loquit̃. q꞉ ꝓpter hoc ꝙ veritas ignorat̃
ideo accõmodat̃ falſitas. ideo ſequit̃ d̃ceptõ
ideo multiplicat̃ opinio. Et hoc eſt. q꞉ veri/
tas occulta nõ poteſt cognoſci niſi in lumi/
ne deſup radiãte. ſcꝫ quo abſcõdita diuina i
telligimꝰ tanq͂ mediãte lumine ſicut mate/
riali lumĩe dirigẽte viſualẽ radiũ ad obiectũ
ſenſu exteriori corꝑalia ſenſibilia indecepti/
biliter capiunt̃. Si ergo lumẽ diuinũ defi
ciat iam creata veritas in mendaciũ ꝯuerte

tur. nõ ꝓpter defectũ ipiꝰ ſed ꝓpter vel rema/
nentẽ cecutiẽtis mẽtis obfuſcatiõem vel i ſe
ꝑcipe intelligibilis veritatꝫ radiũ nõ valẽtẽ
Cũ ġ ſm ꝙ ſenſibiliter videmꝰ quaſi oĩs ve/
ritas ſit maxime de diuis (niſi illa quibꝫ ꝑ fi
dem acquieſcimꝰ) in dubitatõem vel opini/
onẽ cõuerſa. iam nõ pure ꝑ humanã doctri
nã veritatẽ mens rõnalis apprehẽdit. Ut ġ
inueniat veritatẽ. ad amorꝫ vnionẽ ꝓperet. ⁊
verius q͂ corpꝰ ꝑ materiale vinculũ vľ arti/
ficiale glutinũ vel incaſtraturã labore opa/
toris induſtrĳ corꝑi alĳ cõiungat̃. mens ꝑ
amoris oſculũ vnit̃ illi (ſm diuinũ aplm)
qui lucẽ inhabitat inacceſſibilẽ. ⁊ tũc ſibi di
lectũ ſuũ timore filiali timẽti pariter ⁊ amã/
ti ꝓmiſſionẽ diuini ꝓphete Malachie ꝯſeq̄/
tur dicẽtiſ. Uobis timẽtibꝫ no. me. orief ſol
iuſticie. tũc diuinã miſericordiã ſupradictã
miſericordit̃ cõſequet̃. Accedite ad eũ ⁊ illu
minami. Cuiꝰ reddit in ſeptimo diuinoruꝫ
nominũ dyoniſiꝰ rõnem. Quia qñ mens cir
ca illa que ſunt create veritatis ad diſcẽda i/
mergit affectũ finalit̃. nõ vnit̃ illi vt ſuo ſplẽ
dore mľtiplici decoret̃. qui facit ſolẽ ſuũ ori
ri ſup bonos ⁊ malos. ſic dicẽs. qñ mens ab
oĩbꝫ alĳs recedẽs. ſeipm poſtea dimittẽs.
vnita eſt ſupſplendẽtibꝫ radĳs. ꝓfunde ⁊ i/
ꝑſcrutabili ſapiẽ illuminata. Unde p̄ꝰ di/
cit vnitaq͂ inſcrutabili ſapiẽtie illumĩata vt
oĩ mẽti inſinuet ꝙ nõ niſi mediãte vnione
amoris mentẽ ſummo ⁊ inacceſſibili caligã
tis veritas quo ad ꝓfunda ⁊ iſcrutabilia pe
nitus cognoſcat̃

Equit̃ vltimo. ſ. de ꝑfectu mẽtis di/
ſ ligẽtis ꝑ amore dilecti ad maiora ſe
extẽdere diligẽtis vel cupiẽtis. Nõ
eñ ſicut humani phi q̄ illa q̄ quoq̄modo ca
pere poterãt intellectu. faſtu ſupbie inflati.
attribuere ꝯtempſerũt illi fontali principio
a quo in mentibꝫ oĩm rationaliũ ſpirituum
oĩs veritatꝫ radiꝰ emanauit. ſꝫ ecõtrario
inquantũ ſenſibilibꝫ mens maiori d̃ſiderio
inardeſcit. q꞉ ꝑ verã ſapiam mẽs edocta ſcit
ſe ꝑ ſui merita que ipã poſſidꝫ nullatenꝰ poſ
ſe obtinere. in gratiaꝝ laudibꝫ collatori om
niũ ſe diffundit. vt inq̄ntũ ab ipo ampliora
recepit. in tãto ſe humiliorẽ i ſuis ocuľ ſe re/
putãdo abĳciat. vt nõ furti diuino iudicio
arguatur. vt ea in quibꝫ nihil habet ſibi tri/
buendo ꝓprĳ animi elatõne inaneſcat. Iſta
ergo ſunt duo brachia q̄bꝫ mediantibꝫ mẽ/
tis ſurſum actio affectuũ multiplicatũ rapit

incrementū. qꝛ ab vna pte seipam disponē/do pparat. ab alia pte diuinā influentiā p/uocando ipi⁹ dono gratuito puenire ad maiora ꝛ copiosiora pmia pmereꝛ. In hoc em̄ q ipa que habet nō sibi attribuit sed oīa redigit ad laudē omniū largitoris cōcauitatem in se exarat cōtra seipm̄ verꝰ ꝑpugnando. qua pluuia diuinaꝝ gratiaꝝ exuberans mōtes ꝛ colles trāsiliens. locis humilioribꝫ se infundit. vt q̄to maioris humilitatꝭ fuerit cōcauitas. intāto amplioris grē susceptibilis habeaꝛ. ꝛ hoc. qꝛ oīs creatura inq̄ntū suū recognoscit pncipiū seipaꝫ annihilat. vt que de nihilo creata est. intāto plꝰ recognoscit magnificentiā creatoris. cū ipi soli esse ꝛ oē bonū attribuat. iam nō immerito dicitur. Deꝰ supbis resistit humilibꝫ aūt dat grām. Aliud aūt est brachiū etiā a pte dextre q̄ iuuanꝛ mētis desideria vt ardentiꝰ solito mens in ipiꝰ exercitijs exerceaꝛ. quia duꝫ p amoris vnionē aīa sentit que dei sunt, p rumpit in laudē ipsiꝰ multimodā. que laus sup oīa exceptis amoris exercitijs ad cōferendū collaudāti ad maiora puocat largientē. dū in psona taliū collaudantiū dic̄ Johānes in Apoc̄. Benedictio claritas ꝛ sapientia ꝛ grāꝝactio ꝛc̄. Unde frequēs beneficioꝝ cogitatio est quasi q̄dā tuba intonans in auribꝫ dilecti vt sibi ampliora cōdonenꝛ. Ista em̄ beneficioꝝ diuinoꝝ frequēs meditatio stimulat ipm̄ vt se totaliter diffundat in ardentioribꝫ obsequijs affluētissimi creatoris. Unde Dauid in psona taliū dic̄. In meditatōe mea exardescet ꝛc̄. qꝛ dū diuia beneficia meditādo recogitat intm̄ ad amplectenda maiora p amore cōferentis animus inardescit.

Dicto de hispter que vnitiua debet ab oī rōnali spiritu cōcupisci. ꝛ p cōsequēs illa in q̄bꝫ ipa sapiētia determinata diffusiꝰ ptineꝛ. pn̄tis intētionis est īquirere quō vnitiua ꝛ mystica sapiētia valeat obtineri. tria pncipaliter in hoc ope ostedētes Primo de sapiētia ipa in generali fm̄ q alternatim duplex intellectꝰ theorice ī scripturis cōscribiꝛ. Secūdo de mystica theologia quantū ad sui pparatiōem. id est. de remouēdis obstaculis vt pus inuia in subsequēti planissima habeaꝛ. Tertio de vnitiua sapiētia in seipa cōsiderata. Dicto q ratō naturalis spūs nisi summo bono inhereat. nō potest in alio aliquo q̄etari. Dicendū est de industrijs p quas amor ardentiꝰ incitaꝛ ꝛ iuuaꝛ vnitiuū desideriū ad hoc q dilectus ipm̄ erigēdo. oculo respiciat pietatis. ꝛ h̄ intelligiꝛ p hoc qd̄ dicit postea. Inspectrix diuine sapiētie. Ad quā notādū cū bona assuefactio sit hoīs ardui possessi īitiale pncipiuꝫ q̄ttuor ibi de necessitate cōcurrūt. ad hoc q pfecte respiciaꝛ diuiniꝰ. ꝛ vnitiuā desiderātissimā ꝯsequaꝛ. quoꝝ vnū est interiꝰ in mēte. secundū a corpe. tertiū a loco. quartū a tpe

Primo em̄ sicut videmꝰ q q̄n sol fulget ī virtute sua in meridie reuerberanꝛ oculi a solaribꝫ radijs ꝛ etiā obfuscanꝛ. iō necesse ē ad h̄ q fontē solis directe aspiciat vti q̄daꝫ ordie. Prio videlicet claꝝ aliq̄d aspicere vꝛ etiā ipm̄ solē in ortu cōsurgētis aurore. deinde ipm̄ circa horā tertiā. postea etiā p assuefactionē ipm̄ poterit in meridie videre. sic mens postq̄ iā oīa terrena dimisit. postq̄ etiā a gaudijs mūdanis se penitꝰ seq̄strauit. tm̄ est inuoluta multiplici obtēperāte caligine. que adhuc nō pmittit ferri ipm̄ expeditis motibꝫ ī obiectū. Sibi ḡ necessaria est industria. qꝛ nemo repēte fit summꝰ. vt siue habeat deuotiōeꝫ siue nō. siue sentiat se calidū vel frigidū. tm̄ vt postea plixiꝰ diceꝛ. pulset ad ostiū diuie bonitatꝭ affluentissimā misericordiā obsecrādo. vt illū dilectū p amorē estuātē sentiat. q̄ ipam creauit ad suā imaginē ad sibi soli amorꝭ obseq̄a impēdenda. nō ḡ a suo ꝑprio ꝓposito desistat. sꝫ tm̄ pulset fm̄ sue puitatꝭ modulū donec p q̄etē amorꝭ vocē dilecti suauiꝰ audiat ꝯsolātē. Ecce ego ipe sum. vt habeꝛ in Jo. Et h̄ est qd̄ dt̄ beatꝰ Dyoni. in d̄ diuinis no. Scd̄a industria est. vt cū in pncipio mltū elongatū ab ardore vnitiui amorꝭ se sentiat p quē dꝫ dilecto ꝯiūgi. (qꝛ h̄ est supra mortalꝭ hoīs facultatē q miser ꝛ distās tāti amorꝭ vnionē appetat) necesse ē vt illos q̄ in epytalamio cū ipo letātur ī glīa totꝭ visceribꝫ orādo incliner vt illū q̄ iā nō ipm̄ amāt sꝫ ardēt in ipo totaliter p ipoꝝ supplicatōꝫ scintillā ardoris existēs in miseria recipe mereaꝛ. nō ardorē ipoꝝ desiderās sed d̄ micis q̄ cadūt de mēsa dn̄i ad instar catuli desiderat satiari. ꝛ marie cuꝫ ista duo dederit fm̄ psalmiste ꝯsiliū dicētis. Leuaui oculos meos ī mōtes ꝛc̄. statim subdit Unde veniat auxiliū mihi. cū Job ꝯsilium obliuioni nō dederit. ꝛ ad aliquē sctōꝝ ꝯuertere. qꝛ licꝫ tāq̄ regales ꝯsortes oēs mētes āglice ꝛ sc̄e excellētiores sint attētiōe pcipua

exorandi. tamē vnū speciale habeat cui pci/
puum impēdat obsequiū. vt cū semp nō pos/
sit ad diuina intēdere illos suos defect⁹ im/
pleat q̄ in celesti gloria ipsi⁹ semp astat aspe/
ctibus. qui videt eū reuelata facie. quem ipe
laudat incessanti iubilo. h⁹ p suffragia amo
rem cōsequi desiderans qui q̄ntū etiā de se
vix est dign⁹ ad plantā pedis dilecti sui ocu
lum eleuare. S₃ quia ibi dictū est q mētes
angelice ⁊ sancti beati in gl'ia sunt precipue
depcādi cū illa felix ciuitas ex hominibus
ɔstat ⁊ angelis. ipos angelos reuereri non
negligat s₃ vocē audiat Raphaelis loquen
tis p Tobia adhuc calliganti dicētis. Ego
obtuli orōem tuā dño. hoc sibi dicens in p/
sona aīme ascēdere cupiētis. Hi sunt enim
expeditissimi panymphi q̄ mentiū pias af/
fectiones dilecto offerūt vt suis miseratiōi/
bus de sua naturali bonitate immutabili
ter inclusis defectū supplere debeāt. Hi sūt
qui nobis tot insignia impendūt obsequia
qui nostre beatissime redemptiōis in incar
natiōe verbi mediatores pacifici extiterunt
qui nobis pacē de celo redditā nunciauerūt.
creatoris ⁊ creature iā pace reformata p vi
te pncipem dñm nostrū Jesum xp̄m ipm p
nobis collaudādo. gratias reddēdo. solen/
niter beata gaudia humano generi redden
do. siue nūciandi iocūdi nuncij affuerunt. ⁊
suū angelū a diuina bonitate a sua primor/
diali origine ad sui custodiā deputatū reue
reatur. depcando attenti⁹ vt ipe paup attin
gere valeat p amorē illū in cui⁹ amplexibus
ipse absorpt⁹ luce inaccessibili felice beatitu
dine iocundat᷑. vt audire valeat illud quod
Danieli pphete in psona anime diligētis di/
citur ab eodē. q̄ vir desideriorū es tu. Quid
eñ poterim⁹ illi beatissimo cōductori ⁊ cō/
solatori nostro respōdere q̄ tam dulciter ad
monet vt creatori suo pfecte etiā aīma inhe
reat. si in charitate debilis. si abscisa p pecca
tum est ab ipo. q ad fontē vite mortua iam
aīma reuertat᷑. q̄ mentē pfectā tot splendori
bus ea q̄ ipe pcipit ipi obijciens multis mo/
dis irradiat. suis excitatiōibꝫ accēdit. suo cō
sortio magna leticia iocundat᷑. ⁊ maxime cū
fm suā paruitatē mens facta est cōformior.
cū idem sape desiderat in quo ille totalit᷑ ab
sorbetur. Tūc eñ facilis est transit⁹ vt mēs
ea que sibi angel⁹ obijcit recipiat quādo nō
tm̄ in natura sed etiā in gratia est proporti/
onabilis ɔuenientia. quādo est eiusdē amo
ris affinitas. licet vnus minus alio radicet᷑
Et sicut est impossibile arenā maris et stel/
las celi ab homie enūerari. sic sunt ipsi⁹ bñfi
cia circa nos infinita. Ipe eñ est orantibus
assistens. eūtes cōcomitās. dormiētes ptē/
gens ⁊ defendēs.

Equit᷑ de tertia industria que est in
s mō quo ad corp⁹ quantū ad orātes
in vnitiuis desiderijs existēdi. ⁊ tamē
modū multiplicē orādi nobis exp̄ssum i sa/
cra pagina videam⁹. Prim⁹ in Moyse q̄
erect⁹ in corpe manus extētas ad celū erige
bat. Secūd⁹ Salomonis in li. ij. Para/
lip. vt qui genibꝫ flexis faciē suā versam ad
terrā man⁹ ad celū dirigebat Terti⁹ est in
nouo testamēto in beata Magdalena que
pstrata ad terrā in faciē beatos pedes beni
gni redemptoris lachrimis rigauit Quar
tus i sedēdo quē habem⁹ in Joh. ab ipa ma
gdalena dū ipa sedebat ad pedes dñi in silē
tio plus orās interi⁹ in desiderio cordis q̄ i
labijs oris exteri⁹ Quint⁹ a dño iesu xp̄o
qui prēm vt ab eo calix passionis si possibi
le esset trāsiret exorauit. Sextus i cruce
quādo manibꝫ extentis et ect⁹ corpe pr̄i spi/
ritum cōmendauit Septimus ab aplis
Jesum ad patrē ascendentē desiderio reuer
tendi ad ipsos in corpe erecti facie versa ad
celū orabāt interi⁹. Cū ergo fm diuersas af
fectiones vel cogitatiōes diuersus mod⁹ re
periat᷑ ab orātibꝫ oportun⁹. tamē in ista spe/
cialiter necesse est q corpus totaliter sit ere
ctum ⁊ facies versa ad celū superi⁹. quia fm
dispositionē actōis spiritui respondentē for
matur. Unde si mens quādo se extēdit i ar
dore motuū. vnionē dilecti desiderās. faci/
em versus terrā inclinaret. impediret᷑ actua
lis tendētia. vel in pte maxima cessaret. cum
ipm desiderādo appetat qui est supra ipsum
ineffabiliter collocat⁹. fm beatū Dyonisiū si
bi in mystica theologia desiderata gaudia p
mittēdo dicētē. sursū agere ad illuꝫ q̄ est sup
oēm subaꝫ ⁊ cognitōeꝫ. Vñ vl' corpe totalit᷑
erect⁹ stādo vl' genibꝫ flexis necesse ē mētē p
modos anagogicos ɔsurgere rōe ɔueniētie
sic dictū ē. fm q etiā videm⁹ in illis q̄ d̄ aliq̄
materia cogitāt subtili⁹ se pfundādo. vl' etiā
in his q̄ loquūt᷑ de arduis ē necessaria cor/
poris dispositio. vt sp se iteriorib⁹ qđ ē exteri⁹
ɔfiguret. tamē in meditādo vel flēdo p pec/
catis pt ibi eē alia dispositō corpal'. vt ad sili
tudinē publicani frā respiciat inferi⁹. q̄ suū

benignū redemptorē cōtra se ad iracundiā
puocauit. Et siī'r ꝺm alia spūalia exercitia
meditādo vl' cogitādo pt eē dispositō alia ⁊
alia. Talis in anagogica actione necessaria
est dispositio que dicta est superi⁹. qꝛ cuȝ ar
dendo afficit̄ vnionē desiderās loquit̄ ad cuȝ
sic attēte ⁊ veluti si eū videret facie ad facieȝ
Cū ergo licet sit vbiqȝ. tamē vt est in celo di
rigat̄ amātis eloquiuȝ. Cū ergo loquat̄ ad
eū quē in celis adorat. superi⁹ est necesse fa
ciem cōuertere. cū ibi eū desiderādo puocet
in ipm totaliter trāsformari. Dicto de i
dustria. que est i dispositōe corpis ad hoc vt
citi⁹ respiciat̄ ab illo cui solū placere ꝯcupi
scit. Dicendū est de quarta industria que est
ratiōe tpis. Sicut em̄ videm⁹ in necessitu
dine corpis ꝙ esca sibi cōpetēs semel vl' bis
in die tpe suo ꝓpinat̄. sic aīa q̄ in amore vi
uere desiderat. hora debita ⁊ tpe ꝯgruo lum
bos suos accingēdo se ꝑparet. ⁊ tps oratiōi
cōstituat. vt mens pane ⁊ vino in tali amore
refecta. quotidiano ꝯuiuio nō priuet̄. cū m'l
to nobili⁹. multo suaui⁹ ab amāte illud iue
niat̄ ꝯuiuiū q̄z i pastu corpis carnis refectō
sentiat̄. nō ei dignū est vt dn̄a mellisflui amo
ris prandij lāguescat inedia ⁊ garrule famu
le hora debita ⁊ tpe oportuno carnale desi
deriū impleat̄. Et ꝙ talis sit tpis oportuni
tas manifestū est. qꝛ sicut et frequēti h nāge
re relinquit̄ habit⁹ in aīa sic cū mens elege
rit tps orōni maxime de nocte specialit' de
putatū. ꝺm illud dauiticū ꝓpheticuȝ. Et nox
illuminatio mea in delitijs meis. quedā affa
bilis cōplacētia in mēte remanet. vt sp suū
exercitiū illa hora impleat in q̄ se ad deū di
rigere ꝯsueuit. ⁊ si etiā qn̄qȝ distat vt nō i ho
ra assueta ꝓpter aliqđ aliud impedimētum
mēs se in orōne extēdat. a seipa arguit̄. et nō
modicū qn̄qȝ affligit̄. si p causa min⁹ hone
sta remaneat. qꝛ iā hora ptransijt in q̄ mens
dilecto inherere ꝯsueuerat. sibi firmā amorꝭ
refectionē ministrāti. ⁊ spūalis leticie odori
fera pocula ꝓpināti. Si aūt de hora cōpetē
ti sit questio q̄ mens diuinis laudibꝫ se extē
dat. audi dn̄m ꝑ ꝓpham loquentem. In die
mādauit dn̄s misicordiā suā ⁊ nocte cāticū
ei⁹ qđ maxie orō. qꝛ tūc min⁹ videt̄ ab oībꝫ
hoībꝫ. qꝛ tūc quasi oīa silēt tumultuantia.
maxime qꝛ tūc dormit popul⁹ christian⁹. cu
ius ratiōe charitatꝭ causam debet assumere
nō tm̄ affiniū sed oīm filiorꝫ baptismatis vt
ipe tūc vigilet viscerosis oratiōibꝫ ꝓtegēdo.
vt leo circuiens querēs quē deuoret in ipsis
nō ꝑualeat quos pr̄ omniū viuentiū imagi
ni filij sui ꝯformauit. Tūc em̄ ad amplexuȝ
dn̄i sui iardescēs cōsurgere. sta puigil custos
qui de nocte p q̄libet vt pater su⁹ seipum im
molauit bestiā viuentē. Sequit̄ de quin
ta industria q̄ est ratiōe loci. Cū em̄ antiqu⁹
seductor p piū laboris initiū. ⁊ p altos effe
ctus videat ꝙ mēs a sui dominio totalit' vo
lens recedere aspirās ad regnū. multo no
bilius sub alis dilecti desiderās ptegi. ad e⁹
dominiū se trāsferri ei⁹ felicitati inuidēs tē
ptando circuit. vt quē sub specie aperte mali
cie nō potest decipe sub specie boni. suspirā
tē ad alta miserabilit' decipiat. sic ei obuīcies.
Ueritas in euāgelio suos discipulos āmo
net. Luceat lux vestra corā hoībꝫ vt videāt
opa vestra bona ⁊ glorificēt prēm v. q̄ i celis
est. Tu ḡ debes in loco publico ⁊ apto insi
stere oratiōi vt alij simpliciores p tuū exem
plū manuductiue supi⁹ attrahant̄ iusticia ⁊
sanctitate. nō solū tuū ꝑfectū ꝓpriū desiderēs
sꝫ p te multitudo nō modica ad cōsimile ti
bi spūale exercitiū multo pl⁹ exēplo vite q̄m
ꝟbo doctrine eminenti⁹ puocet̄. Ideo loc⁹
occult⁹ requirat̄ vt ex illo p qđ debet cōseq̄
vnitiui amoris gl'iam p obmissionē circum
stātie nō incidat in ruinā. nō tm̄ ꝓpriā sentē
tiā sꝫ creatoris sui audiat in euāgelio fideli
ter edocentē. Cū oraueris intra cubiculuȝ
tuū ⁊ clauso ostio ora patrē tuū qui est in cel'
qꝛ licꝫ p modicū tpis ab hoste maligno orās
in publico. pacifice relinquat̄. vt ipi⁹ p̄dicta
ammonitio i corde orātis radicet̄ amabili⁹
tn̄ postea timeat ne orōem suā ponat in ore
hominū ⁊ tanq̄ meliorē se alijs reputās vl'
sanctū se iudicās. sic interi⁹ manescat. vt si
bi dicat̄ a dn̄o. Tu vero odisti disciplinam
meā. euāgelij cōsiliū nō tenendo. ⁊ proiecisti
sermones meos retrorsum. scꝫ multipliciuȝ
cōsolationū attēte orantiū quibꝫ sol⁹ deus i
mēte tanq̄ ipis loquēs se p̄sentē annunciat
vt vnde cōsurgēdo superi⁹ collatori respon
dere debuerat gratiaꝝ actiōes multimodas
p beneficio nō suis meritis sꝫ gratis exhibi
to. retrorsum ꝓijciat se ad fauorē humanuȝ
in laude hominū prosternendo. Et licꝫ hec
industria ꝓpter instantia ⁊ multimoda peri
cula attēte ab omnibꝫ obseruari debeat. ta
men nou⁹ amās de nouo cōsurgere cupiēs
cū mag̃ cautela custodiat cū adhuc habeat
arūdineū amorē qꝛ m'tū p'siue ma'gis[illegible]

ĩminꝫ ei q̄ illi q̄ i duello spūali diuti⁹ se exer
cēs tā q̄ clipeo amorꝭ iā ꝓtecti⁹ iā aptꝭ ocul
cognoscēs machinatiōes hostiles veluti ex/
pert⁹ miles de inimico ꝑsecutore nouit saga
cius triūphare. qꝛ tūc securi⁹ pōt se aliīs ōn
dere q̄ pōdere amorꝭ cor suū interi⁹ in dño ꝓ
tectore benigno nō sine multis laboribꝫ col
locauit. Dicto de q̄nta industria qua di/
uinā amās inspectiōē occasionalit̄ ꝓmeret̄.
Dicēdū est de alia q̄ est ex multiplicatōe spū
aliū. qꝛ ſm ꝙ videm⁹ in materiali refectione
aīaliū corpoꝝ si aliq̄d ceterꝭ magꝭ delectabi
le ad vescēdū ꝯtinue ꝓpinet̄ cū ex eiusdē cōti
nua ꝛ diuturniori replicatiōe gust⁹ sensibi/
lis fatiget̄ nouoꝝ alioꝝ refectiōē appetēs. li/
cet ꝓmū suaui⁹ q̄ntū in se est ab oībꝫ iudicet̄.
ꝛ q̄n pl⁹ recentiū epulaꝝ supuenerit copiosi
or multitudo. satiabili⁹ q̄ in vno reficitur ꝛ
pl⁹ interi⁹ ingerūt̄. sic mens si horā quā sibi
ad diuīa colloq̄a dedicauit totalit̄ in extēsi/
uis siue excessiuis motibꝫ aspirās ad sponsi
vnionē expēderet. ꝓpt̄ fatigatōē corpis nō su
stineret spūs. cū sic dictū est ex amorꝭ īportu
na tēdentia nō modica afflictio imo maxia
capiti ꝛ pectori q̄bꝫ ampli⁹ spūs radicat̄. ꝛ ꝑ
ꝯsequēs mēbris aliīs corpis īgerat̄. iō epu/
las recētes sibi multiplicet. ꝛ maxīe circa ta
vnū ꝑcipuū ꝛ ꝑclaꝝ. ꝛ duo alia adiacētia co/
mitent̄ ꝑncipale sit deuotissima orō ꝛ casti
sima affectio q̄ spōso ꝓpter seipm̄ vniri desi/
derat. Sꝫ ad h̄ ꝓmū principiū maxīe incipi
entibꝫ sit cogitatio de passiōe dñica necessa/
ria. quō ꝓ pctis nr̄is radicit⁹ extirpādis rex
glīosus seipm̄ obtulit. intm̄ ꝓ nob̄ deo prī
obediēs vt morte crudelissima dānaretur.
ita vt a plāta pedis vsq̄ ad verticē nō fuerit
in eo sanitas. ꝛ nō esset ps q̄ nō sanguine sa
cratissimo respsa vniuersꝭ aspiciētibꝫ appare/
ret. Vñ cogitatio de carne ē ad ingrediēdū
ad diuinitatē amorꝭ interi⁹ latitātꝭ ianua. et
in signū illi⁹ lat⁹ suū sacratissimū ferro lācee
apiri voluit. vt nō nisi ꝑ plagas illi⁹ mens ī
diuinitatꝭ intimis radicet̄. qꝛ ſm ꝙ dicetur
alibi. cogitatio de passiōe ꝛ refectio in eadē
dignitati aīe non sufficit. sꝫ solū ille q̄ carnis
velamie seipm̄ ab humanis aspectibꝫ abscō
debat. Ideo diuin⁹ apl̄s ammonet oēm ani
mā sup se cōsurgere aspirantē. Christo inq̄t
semel in carne passo ꝛ vos eadē cogitatōe ar
mamini. qꝛ iā m̄tū diuinitati beatissime ap
propinquat q̄ humanitati ipi vnite ꝑ cōpas
siōnē imitatricē passionis ꝯtractādo tā pre
ciosa vulnera interi⁹ cōformat̄. ꝙ tūc sine ali
quo retinaculo cogitationū de carnis passi
one poterit dimittere. quia iā finē in ꝓtea ꝑ/
secutus solū in ipo intim⁹ desiderat radica
ri. ꝑ cui⁹ obtētu de plagꝭ osharīs cogitabat
illud est exercēq principiū spēale. Sequit̄ d
tertio subseqnēte. s. quo nō modicū diuinaꝫ
misericordiā siue respectiōē misericordit̄ ꝓ/
uocabit. h̄ est alioꝝ pctōꝝ expositoꝝ hostibꝫ
in peccatꝭ obdormitorū in scelibꝫ. in delitiīs
mortuoꝝ cōpassio. In h̄ eñ apparet filial̄ et
amorosa dilectio q̄n illis cōpatiēdo q̄ ad pa
tris sui imaginē creati sunt vt illū imitātes
in vita regnēt sancti in glīa. videat sic mise/
rabiliter alios laceratos. ꝛ alios sic exceca/
tos recognoscat. vt vix vnic⁹ maxime d ad/
ultis inter centū inueniri valeat q̄ illū vide
re in glīa mereat̄. in quē desiderāt angeli ꝓ/
spicere. cū sibi illud decretū obstupescēdū
ediderit. q̄ mihi ministrat me sequat̄. qꝛ quī
cūq̄ viuēs homo sedulū famulatū ꝑstiterit
siue altissimo in bonis siue dyabolo in pec/
catis. iusto dei iudicio post recessū aīe a cor
pore illi⁹ gloriosis vl̄ miserabilibꝫ agminibꝫ
cōiunget̄ cui⁹ cōplebat dū viueret volūtatē.
Si ḡ materiali gladio videā aliquē corpa/
liter iugulari vl̄ ꝑforari. vel cuiuscūq̄ potē
tioribꝫ pedibꝫ suffocari. naturali affectu mi
sericipi⁹ cōpatior. Quō ḡ mēs se dicat ꝑfec
amare rōnaliū spirituū. cū tot filios sua insi
gnitos imagine videat crudelissimoꝝ hosti
stiū pedibꝫ suffocari ꝛ ūluceos introducere
vbi oēs gutte aquaꝝ ꝛ folia arboꝝ citi⁹ cer/
to numero redderent̄. q̄ desistāt lamētabilit̄
ꝓclamare illa v̄ba q̄ dñs sibi ꝑ Job virū di
uinū ꝑdixerat. Pereat dies in qua nat⁹ sum
ꝛ nox in qua dictū est. ꝯcept⁹ est hō. ꝛ postea
imediate. Cur except⁹ genibꝫ. cur lactat⁹ vbe
ribus. cur egressus de vtero nō statim periī.
Rationē hui⁹ rei duplicē reddit sibi diuin⁹
ꝓpheta. Prima erit ex mirabili cruciatu in q̄
corp⁹ ꝛ anima q̄ diu de⁹ erit in gloria intimē
punient̄. qꝛ pariter deliquerūt. Dicit Isa. vlt.
Vermis eoꝝ nō morietur. ꝛ ignis eoꝝ non ex
tinguet̄. qꝛ vermis est remorsus cōsciētie q̄
penam doloris sensibilē. ꝛ penā damni icur
rere meruit. in eternū dolens de perpetra/
tis in seculo. que iā non prosunt. sed singu/
lariter dolorem incutiunt. ſm ꝙ de talibus
dominus in libro Sapientie protestatur.
Quid nobis profuit supbia ꝛc̄. Sꝫ ꝛ penā
dāni ꝯminat̄ altissimus ꝑ Isa ꝓbaꝫ dicēs

Tollaꝭ impiꝰ ne videat gloriā dei. Et bene
ipm vocat impiū. qꝛ solꝰ amor mentē in pro
pria pietate facit vitā deducere. quo verus
cultor creatoꝝ ꝓprio exhibeꝭ Digno ergo di
iudicio a beatissima fruitiōe illiꝰ separando
tolliꝭ. qui dū vixit in corpe nō se sic ꝓparan/
do disposuit vt bonitati increate amoꝝ vin
culo cōiungereꝭ. Tūc eñ vere tolliꝭ quādo
moriēs i tenebris a felici diuisiōe diuie pul/
critudinis peccatꝭ suis exigētibꝫ separatur.
Et hoc est qḋ sequitur. ne videat gloriā dei.
Qui vita brutali vixit in terris nō esset iustū
iudiciū ꝙ vita angelica in cognitiōe veritatꝭ
eterne ⁊ amore beatitudinis increate in qui
bus cōsistit glā in celis iubilās ꝑfruaꝭ. quō
ergo iā hilaris apparebit q̄ tot patris sui be/
nignissimos filios vidit in tā inestimatꝭ do
loribꝫ cruciari. Ideo dicebat diuinꝰ aposto
lus ad Chor. Sollicitꝰ nō ꝓ vno tm̄ sed ꝓ
oīm cōgregatiōe fideliū. Quis eñ infirma
tur ⁊ ego nō infirmor. qs scandalisaꝭ et ego
nō vror. Quia mēbrū viuū ⁊ efficax. ⁊ vnitū
xp̄o capiti nō videꝭ. qui dolores cōmembro
rū suoꝝ ⁊ eoꝝ vulnera insanabilia nō ꝑsen/
tit. Hec ꝫ diuina industria nō modicū cele/
stē ad se inclinās clementiā. vt sapiētia oriēs
ex alto inferiꝰ ꝓfundaꝭ. q̄ ad hoc totꝭ tā obse
crationibꝫ q̄ꝫ piis affectiōibꝫ cōpassione lini
tis. tā verbis ignitis in p̄dicatiōe ad ꝑplum l
oībꝫ laborās attētiꝰ vt diuina maiestas i
immissiōe sapiētie ⁊ doctrine vel fidei sic mi
sericorditer inclineꝭ vt omnis creatura ꝓ q̄
p̄nceps glīe in terris dignatꝰ est apparere q̄
cūꝫ sit ab oriēte in occidentē. ab aquilone i
septētrionē xp̄ianꝰ iudeꝰ vel gentilis sic ad
verā cognitiōꝫ veritatis ꝑtingat. vt illiꝰ felici
ꝯsortio nō p̄ueꝭ. q̄ nō ꝓ vno tm̄ sꝫ ꝓ omnibꝫ
seipm in ara crucis impciabile p̄ciū ꝯdona
uit. ⁊ illiꝰ beata visiōe nō careat. ad quē solū
ꝯtemplādū ⁊ amandū creata est. vt ⁊ mens
patrē benignū dñm nostꝝ Jhm xp̄m secta/
ri desiderās supportet piis oratiōibꝫ attētis
⁊ accēsis pctā omniū viuentiū vt illi confor
meꝭ qui ouē ꝑditā in ouile claritatis eterne
portās in ꝓpriis humeris prī suo restaura/
uit. Nō eñ diuinꝰ ꝓpheta Hiere. fuit tanq̄ꝫ
membꝝ mortuū sꝫ viuū ⁊ efficax. qui vidēs
suū populū a rege neq̄ssimo tā atrociter suf
focari dicebat. Quis dabit capiti meo aq̄m
⁊ oculis meis fontē lachrymaꝝ. vt plorē su
per interfectos ꝑplī mei die ac nocte. Habu
chodonosor e. n. o. y. a. solū. babylon cōfusio/
nem tartareā. Hieremias aiam deo vnitaꝫ
ꝑ amorē ꝓpriissime signat. Sic eñ moyses
q̄ solꝰ vir fuit. licet esset mitis in gēte sua ⁊ ce
teris māsuetior appareret. manꝰ suas leuās
ad celū oratiōis ignite clipeo ⁊ hasta amoꝝ
fortitudinis extēta vsq ad celū deū exerci/
tuū attingente. ꝓmeruit vt virtute ipiꝰ isra/
el populꝰ Amalech superet. sic etiā eiusdeꝫ
v̄tute amoris q̄ deo erat vnitꝰ eundē ꝑplum
sic ꝓtexit. vt dñs ei diceret. dimitte me vt po
pulū istū deleā. qꝛ sic dñm affectuose orōis
vinculo ligauerat ne ꝑplo israel pena condi
gna criminibꝫ inferreꝭ. Si eñ duo p̄ncipiꝭ
alicuiꝰ negociatores famulātes existerent. ⁊
alter eoꝝ sp̄ circa cōmodū ꝓpriū negociareꝭ
attentiꝰ. alter v̄o vtilitatē totiꝰ familie domi
ni sui se effundēs sollicite ꝓcuraret. citiꝰ a do
mini sui largitate potiora bñficia acciperet.
q̄ꝫ ille q̄ de singlari ꝑfectu piis circa afflictoꝭ
carēs visceribꝫ. seruili fidelitate lucra spēa/
lia ꝓcurauit. Ista duo tāq̄ꝫ duo ꝯcomitātia
iocūda mētis desiderātis tendētiā adiuuāt
vt a suo desiderio ⁊ tēdentie termīo nō frau
deꝭ. Primū ꝫ ⁊ p̄cipuū p̄cedit. vt dictū est. s.
affici circa passionē ⁊ plagas redēptoris. ꝑ
q̄ ad ꝑfectā inherētiā subintramꝰ tn̄ sepe iaꝫ
cessat. maxime in q̄busdā qn̄ mens i ipsa di
uinitate sine impediēte obstaculo via iā ap
ta ꝑ exarationē supioꝝ ardentiū potest dile
cto soluto ꝑfectiꝰ adherere. Sꝫ ista que est
ex cōpassione ꝓximi respectus diuini ꝓuo/
catrix cōpassio nūq̄ꝫ cessat. imo mēs q̄ꝫto ar
dentiꝰ afficiꝭ. tāto ipm orat attētiꝰ vt ipe mi
seroꝝ visceribꝫ vulneratis salubrē misericor
die ⁊ pietatꝭ adhibeat medicinā vt inꝯsum/
mata iusticia existēs dicat cū btō Job. Sē/
per crevit mecū miseratio ⁊ ab vtero egressa
est mecū. Tūc ei sp̄ crescit miseratio qn̄ nō ꝓ/
priis affectōibꝫ spūali iocūditate attēdit ꝯti
nue. sꝫ infeliciū miserie ꝯdescēdit. Tūc ab vte
ro secū egrediꝭ ab illo istāti. s. qn̄ ab emana/
tione fecūditatꝭ diuie vitalē amorē mēs reci
pit q̄ p̄mitꝰ natꝰ diuio ꝯspectui ⁊ v̄tutibꝫ an
gelicꝭ apparuit ad ipoꝝ vitā ꝯsilem trāsfor/
matꝰ. Ultima idustria ē q̄ in sapia anago
gica dinosciꝭ ab ipiꝰ amatoribꝫ totꝭ visceri/
bꝫ amplectēda qꝛ si oīe ꝯfusū ⁊ inordinatū
eoipso corruptibile ⁊ istabile iudicaꝭ. similiꝭ
e cōuerso oē ordinatū stabile ⁊ sue ordinatio
nis decētia iudicabiꝭ stabilitū. Idcirco disci
pulꝰ v̄itatꝭ ē cū diuturniori exercitō sagaciꝭ
laborādū cū suas orōes l' psalmos l' imnos l'

quecūq₃ alia dixerint. vt stabiliāt in se nūc ꝯ
dicendoꝝ. Itē q̇d pͥmo. q̇d secūdo. q̇d t'cio.
nisi fraterna charitate vel necessitate aliqua
vel obediētia maioris aliquantulū retardē
tur. semꝑ id ⁊ eo mō quo decreuerint stude/
ant adimplere. q2 ex isto felici exercitio r̄lin/
quit̃ quedā abilitatio in mēte. de q̄ sepe aīꝰ
nō modicū ꝯtristat̃ si aliqua neg'igētia vl' i/
ertia ꝯsuetū exercitiū derelinquat. immo ꝙ
in pͥncipio ipiꝰ exercitij spūalis laboriosum
videbat̃ spūi postmodū quasi versum in cō
suetudinē suo dcore alliciat. vt iā frigiditas
versa in calorē. tarditas in velocitatē. maxi
me q2 amore vnitiuo trahit̃. experimēto infal
libili cōprobet̃ Vn̄ in cāticis spōsa petit tra
hi dicēs. Trahe me post te. Et statī subdit̃.
In odore curremꝰ vngentoꝝ tuoꝝ. quia ex
q̄ amor attractiuꝰ ⁊ sursum actiuꝰ in supmū
affectꝰ iam inflāmādo immittit̃ in ipā ꝫ spō/
sam in sui dilecti desiderātissimū sinū collo
cando. iam mira agilitate currere incipit vt
quotiēscūq₃ voluerit vnitiui amoris deside
rio veluti quodā ardore sibi sparso diuinitꝰ
in ipm ardentissime se extēdit.

D Icto de ꝑsuasionibꝫ ⁊ industrijs q̇/
bus mēs supꝑ intellectū ad ꝑapien/
dā sciam vnitiuā attingit. subdit̃ ipa
sapia a deo imediate edocta a magistro hie/
rarcha Paulo aplo tradita. a dyonisio ario
pagita stilo anagogico ⁊ occulto conscripta
ipam ad Thimotheū veritatꝭ discipulū de
stināte. ⁊ sic dicēre. Tu aūt thimothee ami/
ce circa mysticas visiōes forti ꝯcertatiōe sen
sus derelinq̄. ⁊ intellectuales opatōes ⁊ oīa
sensibi'ia ⁊ intellectualia. ⁊ oīa existētia et nō
existētia. ⁊ sic est possibile ignote cōsurge ad
eiꝰ vnitionē q̄ est supꝑ omnē subam ⁊ cogniti
onē. eteni excessus tuijpsiꝰ ab omi irretētibi
li ⁊ absoluto. mūde ad supsubstātialē diuia
rū tenebraꝝ radiū sursū agerꝭ. Videas aūt
vt nulliꝰ indoctorū ista audiat. ⁊c̄. In h̄ v̄bo
Pauli apl'i sapia supma includit̃. ⁊ culmen
totiꝰ ꝑfectiōis vt possibile ē in via. ⁊ tota ꝓ/
funditas libroꝝ dyonisij ariopagite q̄ perfe
cte cognito q̇cq̇d est supꝑ intellectū in libris
dyonisij leuiꝰ omi estimatiōe efficit̃. Unde
ista ꝯsurrectio q̄ ꝑ ignorātiā dr̄ nihil aliō est
nisi imediate moueri ꝑ ardorē amoris sine
omi creature speculo absq₃ ꝓuia cogitatiōe
sine etiā motu intelligētie cōcomitāte. vt so/
lus affectꝰ tāgat. ⁊ in ipo actuali exercitio ni
hil cognoscat speculatiua cognitio. ⁊ ille est

oculꝰ q̄ spōsus in cāticis a spōsa dr̄ vulnera
ri. Qd' ⁊ vnū esse ꝓhibet̃ ipiꝰ testimonio dicē
tis. Vulnerasti cor meū soror mea sponsa i
vno oculoꝝ tuoꝝ. Vn̄ cū sit triplex cognitō
vna videlicet q̄ ꝑ speculū creaturaꝝ sensibi
liū respicit. q̄ docet̃ a Richardo d̄ sancto vi
ctore in archa mystica. vbi ꝑ. xlij. ꝯsideratio
nes olim in ꝓplo israelitico ab egypto ad ter
ram ꝓmissionis veniēte expssissime figura/
tas docet ꝑuenire. ⁊ ꝑ sex gradꝰ ascēdere ad
oīm creatorē. Alia est q̄ intelligētie exercitio
ꝑ immissionē spūaliū radiorū docet pͥmam
cām ꝑ effectū cognoscere ⁊ in omē exēplatū
ꝑ ꝯsideratiōꝫ exēplarꝭ ad veritatē imutabilē
ꝑuenire. De qua Augꝰ. in lib. de magisterio
⁊ v̄a religione intelligēti fac̄ nō modicā men
tionē. Alia est istꝭ multo excellētior ꝑ amorē
ardētissimū vnitiuū q̄ actualit̃ sine omi me
dio animū disponēte ardētissime fac̄ in dile
ctum suis extēsionibꝫ sursū actiuis ꝯsurge/
re. q̄ mystica theologia tradita in apice affe/
ctiue ꝯsurgit. q̄ cōsurrectio ignorata vel per
ignorātiā dr̄. vt remoto omīs imaginatiōis
ratōnis intellectꝰ vel intelligētie exercitio ꝑ
vnitionē ardētissimi amoris id sentiat in ꝓ/
senti qd' intelligētia capere nō sufficit. imo qd'
potiꝰ est. omīs speculatiua cognitō totaliter
ignorat. ꝙ inq̄ntū seraphin nobilior est che
rubin. intātū amor verꝰ omi habitu ab ori
gine pͥmordiali indito vl' gratis dato vel ꝗ/
tum faciēte ꝑfectior Inq̄ntū potētia moti/
ua potētia cognitiua excellētior. intm̄ cogni/
tio ꝑ amorē vnitiuū q̄tū ad diuinoꝝ secre/
tissima penetrāda omi cognitiua apprehēsi/
one p̄clarior est. Vn̄ ⁊ hec a beato dyonisio
incōparabilit̃ omēs alias excedēs diffinit̃ sic
Sapiētia ē dei diuinissima cognitō ꝑ igno
rantiā cognita. ⁊ nō tm̄ p̄clarior. imo etiā est
vniuersalior ⁊ vtilior alijs sciētijs cognitio/
nibꝫ ⁊ apprehēsionibꝫ dr̄. Qui nō tm̄ affectū
supra se erigit. ⁊ amore extatico ꝑfecte vnit
spōso altissimo creaturā. s₃ insupꝑ itm̄ eleuat
intellectū vt mlto pl'ꝰ omi prudētia ⁊ cogni
tione diuīs fulgoribꝫ illustrat̃. q̄ꝫ aliquo ige
nij exercitio valeat obtineri. Unde de illa di
cit Dyonis. in. vij. de diuīs noībꝫ. Hāc igit̃
irrationabilē ⁊ amentē ⁊ stultā sapiam exce
dentē laudātes dicimꝰ. q2 est oīs mētis ⁊ ra
tionis ⁊ oīs sapie ⁊ prudētie causa. ab ipa ē
omē ꝯsiliū. ab ipa est etiā oīs cognitio ⁊ pru
dentia. ⁊ in ipa sunt omēs thesauri sapiētie
⁊ scie abscōditi. vbi ꝑ sapiam ⁊ cognitiōem

completa vtriusqȝ potētie pfectio denotaꝛ. Ipam eīm vocat irrōnabilē. qꝛ nec ipam rō apphēdit nec rōne īuestigādo vtiꝛ. amentē etiā vocat. i. sine mēte ꝛ sine itellectu. qꝛ nec ipa in suo exercicio vtiꝛ itellectu. qꝛ vsqȝ ad tā summā cognitionē intellect⁹ puenire nō suffic̄. Stultā ... vocat. qꝛ sine vsu oīmode intelligētie i affectu ista sapia ɔsurgit quaȝ nulla intelligētia penit⁹ apphēdit. In hͦ bis eīm ꝓpositis a Dionysio pfecte tradiꝛ hͦ sapia. subdiꝛ pmo qd sit amouendum. scdo quō ɔsurgendū. Et cū etiā in ista ɔsurrectione aīa sit in statu duplici. s. vt pficiēs ꝛ vt pfecta. Primo subdiꝛ qd remouēdū in primo statu. ibi. sensus derelinque. scdo cōsurrectio. qn dī. cōsurge ignote. vsqȝ ibi. etem excessus tuūpius ꝛc̄. Mysticas eīm visiōes appellat ipe Dionysi⁹ in tota phia sua que trāscendit oīs entis ɔsideratiōes qn itellectiua cognoscit ex ipo affectu pcedente nec ecōtra. ꝛ ista est verissima ꝛ certitudinalꝭ cognitio ab omī errore ꝛ opīone et fantastica deceptiōe penit⁹ elōgata. Un̄ ꝛ hec q dicta sunt ꝛ q dicenꝛ siue iu theorica siue i practica b⁹ sapie que affectiue directōeȝ ɔspiciūt sine dubitatōne ꝛ opīone corā tot⁹ mundi phis ꝛ doctoribꝫ irrefragabiliꝛ affirmanꝛ. ꝛ ido hec cognitio myst'ca vocaꝛ. i. occulta. tū qꝛ pauci ad ipaȝ recipiēdā se disponunt. tū qꝛ occulte ɔsistit in corde. vt nec stilo nec hͦbo ad plenū valeat enodari. In illa mystica cognitiōe vbi affect⁹ dn̄aꝛ. iubeꝛ ꝛ sensus ꝛ intellectus radicit⁹ derelinqui. Primo a parte ipaꝝ viriū apphendentiū. vbi dicꝛ. sensus ꝛ intellectuales opatōes. scdo a parte ipoꝝ obiectoꝝ. scȝ sensibiliū ꝛ intelligibiliū. cū dicit. sensibilia ꝛ intelligibilia. Sed ne absurdū illd videaꝛ sensus debere derelinqui. subdiꝛ rō. qa ista sapia nō est sic alia scia. q est ex pexistenti sensibiliū cognitōne. sed est poti⁹ desup ꝑm regulā beati Jacobi dicentꝭ. A q hec sapia vocaꝛ oīne bonū. omne datū optimū. ꝛ oīne donū pfectū desursum est descēdens ꝛc̄. Si oīne donū. multo forti⁹ hec sapia q est optima portio marie que amorꝭ dilecti igne succensa ardebat desiderio. qꝛ igiꝛ hec apphensio est desup ꝛ nō subt⁹ iubeꝛ sensus exterioꝝ extirpari. qd nō tm̄ de sensuū exterioꝝ officio intelligēdū est. sed etiā de sensibꝫ interioribꝫ. qꝛ nec sub rōne dulcis vꝭ odorabilis siue olfactibilis qd idē ē. vꝭ pulchri ꝭ melodiosi vꝭ suanis ipe de⁹ beatissim⁹ apphenditur. cū hec oīa apphensione rōnis pūia diriganꝛ. et hec vnitiua apphensio sit sup mentē ꝛ rōnē sicut dictū est. oportet g speculatiuū discipulū hāc alibi haurire sapiaȝ qȝ in eis que apphensionē speculatiue cognitōis respiciunt. ꝛ in h apparet hui⁹ sapie mira ꝛ appciāda nobilitas. ꝛ eiusdē diuitas. Et qre diuinissima in diffinitōe Dionysiū appellaꝛ in hoc qꝛ aīa qsi seipam expoliare necesse est ꝛ amorē diuinit⁹ collatū affectui veluti pedissequū insectari. ꝛ p istā diuinā sursū actionē intellectui habituali cognitōe cū tactu amoris relictā diuinissima informari non tm̄ de simplici apphensione ipoꝝ sensuum intelligendū est. sȝ etiā de delectatiōe eorūdē put motiuā respiciūt. qꝛ hec est ipi⁹ sapie qi summe pparatiuū qꝛ a sensibꝫ exterioribꝫ inordinata de'ectatio i creatura put meli⁹ poterit efficaciꝰ rescīdaꝛ. vt quoqmodo deus finis mediat⁹ vꝭ imediat⁹ vel finis vltimus reqratur. qꝛ qnto plus i ipis imergiꝛ. tanto debiliꝰ ad diuia ɔsurgit. vt dicat cum Ps. Rēnuit ɔsolari aīa mea. ꝛ q etiā reddiꝛ illi⁹ rēnuitōis delectationū rō. ab eo sic dicente. ꝛ delectat⁹ sum ꝛ exercitat⁹ sum ꝛ defecit spūs me⁹. supple dū se exercet mēs motibꝫ anagogicis ad diuia ꝛ directa tēdentia sursū pi⁹ ad deū delectaꝛ. deficit spūs ab his delectatōibꝫ que sibi a sensibꝫ corpis exterius instigatōe diabolica offerunꝛ. Qd etiaȝ de delectatōe sensuū iterioꝝ dicendū ē. qa nec ab ipo vero diligente debȝ diligi dulcedo. vꝭ suauitas cōcupisci. qꝛ ipe solus appetitur. nisi qnqȝ hac de causa ipam dulcedinem vꝭ suauitatē appetat. vt ad intimiorem vniōnē efficacius affect⁹ ꝛ importuni⁹ inardescat. Un̄ tota ista sapientia est in ardenti desiderio collocata. vbi oē ens vꝭ vis ꝛ officiū itellectualis virtutꝭ extirpari ꝛ derelinqui pcipiꝛ. Nā qnqȝ vis intellectualis multa de diuinis participat. maxime qn theorīs diuinioribꝫ illustraꝛ. Sed qa alia vis est in mente multo illa eminētior. cui⁹ motibꝫ mens ignita erigiꝛ ad sapiam pfundiorem. tū rōne supioris apicis ipius affectiue. tū rōne ardoris ipam supius erigentꝭ. q sup habit⁹ gratuitos ꝛ infusos rōe sue importune extensiōis ꝛ dign.tatꝭ in rōnali spiritu obtinet pncipatū Un̄ cōmētator Vercellenꝭ sup mysticā theologiā. sic dicit. In hoc libro altū et incōpabiliꝛ pfund...orem

modũ cognoscẽdi deũ tradidit supintellectualẽ ⁊ supsubstãtialẽ. quẽ iõ gẽtilis phĩa nõ apphendit. qꝛ nõ q̃siuit nec esse putauit. nec vim fm quã diffundit in aĩa dephẽdit. Putauit eñ summã vim cognitiuã inesse intellectui. cũ sit alia q̃ nõ minꝰ excedit intellectũ q̃ intellectꝰ rõem. vl rõ imaginatõem scꝫ pncipalis affectio. ⁊ ipa ẽ scintilla synderesis. q̃ sola vnibilis est spũi scõ. i. diuino. Et hac de causa cũ incogitabiliter totius intellectus suspẽdat officiũ mentis supma affectio ab ea secludi pcipit nõ tm̃ opatões put exeunt a vi sensitiua vl intellectiua eliminari iubent. sed etiã obiecta ipsarũ omĩa sensibilia ⁊ itelligibilia pmo ea q̃ sensu exteriori pcipiunt. Cũ vero rõnalis creatura constet ex duplici natura. corpali. s. ⁊ spũali. vtraq̧ habet sibi obiectũ rñdens. cũ fm cuiuslibꝫ capacitatẽ etna veritas pcipiat. quõ sensibiles hoies sunt q̃ nõ nisi sensibilia cognouerũt veluti fm hñtes intellectũ obtusũ ⁊ affectũ recuruũ. ideo nec bonitatẽ nec veritatẽ diuinã in se pcipiũt. Sed ⁊ tñ ne sint omnino expertes cognitõis diuĩe posuit deꝰ altissimꝰ sensibiles creaturas. vt inuisibilia dei p ea q̃ facta sũt intellecta ↄspicerent. vt fm dauiticũ fmonẽ aliq̇s excusatõem nõ habeat. vt se abscõdat a calore eiꝰ. cũ egressꝰ bonitatis ipiꝰ a sũmo vsq̧ ad sũmũ in oibꝫ creaturis resplẽdeat. sed a filijs voluit increata sapĩa ista sensibilia amoueri. vt multo feliciꝰ. multoq̧ veriꝰ in thalamo affectꝰ secretiori interiꝰ i lectulo amoris collocatũ sentiant. quẽ iudei ⁊ ceteri phi p creatas discurrendo mẽdicãt. Vñ ab ipa veritate verus orans in spũ ingredi infra cubiculũ vbi ueniat thesaurũ occultũ pcipit. nõ tm̃mõ sensibilẽ. put sensui exteriori rñdꝫ. sed etiã. put est obiectũ sensuũ interiorũ. nec sub rõe apphensiua ipiꝰ btissimi dei. put est dilectꝰ pulcherrimꝰ ⁊ suauis p mentis desideria anagogica appetat. ne ipa aĩa q̃ velut filia bꝫ soli desiderio ↄditoris inherere. refectionẽ suã veluti mercenaria ipudenter inq̈rat. nisi rõe supius dicta. s. vt in ipm aliq̃ dulcedinis vl suauitatis nutrimẽto allecta insaciabilius ⁊ ⁊ imensiꝰ inardescat. Intelligibilia eñ generaliter euelli admonent. qꝛ fm q̃ alibi dicitur cũ omẽs hoies naturaliter scire desiderãt in nulla tñ scie noticia vl cognitiõe rõnalis spũs tendẽtia ↄq̇escit. nisi pme veritatis iocunda cognitiõe letet. quã solã iuenit nobilitati hũane intelligẽtie rñdentẽ. Si g̃ sciat oẽm naturã elemẽtorũ cõplexiões corporũ. virtutẽ astrorũ. cũ omĩa illa viliora sunt. rõnalis spũs penitꝰ nõ quiescit. sed potius sic labit. vel etiã luxuriat cũ ydolo creature seipa infimioris (nisi redigat ad finẽ vltimũ) inuoluat. Cũ etiã tante nobilitatis sit spũs vt species angelicas etiã fastidiat penitꝰ cõstrictus ⁊ errabundus nisi quoq̃mõ ad cognitionẽ illiꝰ a quo exiit originaliter ⁊ victor ⁊ triũphans finaliter reuertat. Et etiã si oĩa creata vellet scire reducẽdo ad finẽ debitũ. vt p illa creator cognosceret. ab ipo tñ respectu illiꝰ sapĩe totũ oportet relinq̄re. qꝛ mens imediate ipm p ineffabilẽ cognitionẽ relictũ ex amoris vnitiõe cognoscit. Et de illa cognitiõe in mystica theoria fm terciã trãslationẽ sic dr̃. p vnitionẽ dilectõis. q̃ est effectiua vere cognitõis vnit deo intellectualiter ignota. cognitione multo meliori q̃ sit aliq̃ intellectualis cognitio ⁊c. nõ tm̃ intelligibilia in q̃ verbo respectu exercitũ istius oĩs finalis cõplacẽtia cognitõis de oi creatura tã inferiori q̃ supiori relinq̇ psuadet ⁊ etiã existẽtia ⁊ nõ existẽtia. p que duo ois modus speculatiuꝰ apphẽdẽdi diuinã naturã excludit. Existẽtia hic dicunt rões eterne in mẽte diuia quibꝫ aliq̇d extractũ in creatura inferiꝰ corrñdet. qꝛ ordinatissimꝰ pcedendi modus in hũanis ad diuia certitudinaliter repit. qñ mens sup se puecta mouet imediate in deũ veluti in tminũ sine etiam cõm ctiõe alteriꝰ cuiuscũq̧ creature supioris vl inferioris. Quia g̃ ↄsiderãdo rões eternas mens inq̄ntũ ab ipis egredientẽ creaturã cõsiderat intãtũ a pte altera infra seipam sinit vt nõ totaliter sup seipam integraliter erigat. qꝛ ergo sapĩa vnitiua oẽm cõtẽplationẽ vel ↄsiderationẽ in suis motibus creature relinq̇t. ad suũ vnicũ intelligibile sup seipam aspirãs. iõ respectu ipiꝰ existentiũ (lꝫ sit nobilis cõtẽplatio) dimitti pcipit. cũ sit ibi aliqua incuruatio ⁊ pceptio naturalis. ⁊ iõ mens p istã relatiuã cõtẽplationẽ nõ relinquit oĩmodã hũanã apphensionem vt oĩno veluti p aliã mens sup naturales limites collocet. Sed ⁊ nõ existẽtia iubent amoueri respectu ascẽsionis illiꝰ sapĩe. Nõ existẽtia vo hic appellant fm q̃ nihil exemplatũ i creatura repit. vt omĩs ↄsideratio de trinitate ⁊ ordine psonarũ. quia illud nunq̃ in creaturis apparet exemplatum q̃

aliqs generet aliquē q̄ sit idem qđ ipe. q̄rū3 q̄libet sit vere existens suba. nunq̄ꝫ ꝙ amor cōnectens aliqs sit equal' ꝛ existens suba cū ipis amant bꝫ. Ita ḡ speculatio int' speculatiuas ꝯtemplatões excellētissima relinqui iubet̄. nō q̄a bona nō sit ꝛ nobilis. sed q̄ est alia supior apphensio ī mēte hūana ꝑ quā solā excellētissime supm⁹ spūum attingat̄. q̄ sola optima portio marie dr̄. alia vero ꝑ rachel signat̄. cōtēplatio vero sensibil' in creaturis ꝑ lyam. ꝛ hec est rō. q̄ intātū3 mens diuini⁹ ad supcelestia ꝛ eminētius attingit inq̄ntū ipis magl' appropinq̄t vl' in ipm deum intimi⁹ trāsformat̄. ꝙ q̄ nulla est cōtēplatio speculatiua que hꝫ v̄tutē trāsformandi. sed sol⁹ amor extēsiuus deificās. ideo ille solus diuia apphendit ad cui⁹ pedē nulla ꝯtemplatio cognitiua s3 poti⁹ q̄ de longe ꝑspiciens aliquaten⁹ se extēdit. Ideo in vij. de diuis nomib⁹ sic dr̄. oportet aūt videre mentē nostrā hr̄e v̄tutē ad intelligendū ꝑ quā inuisibilia respicit. vnitionē aūt excedentē ment' naturā ꝑ quā cōiungit̄ ad ea q̄ sunt sup ipam. s̄m hāc igit̄ differētiā oportet intelligere nō s̄m nosipos sed totos nosipos istitutos ꝛ totos deificatos ꝛc̄. M q̄a ista derelinq̄re est difficile. ideo cōcertatiōe ꝛ forti conatu ment' ista resecari iubentur.

Dicto de his q̄ oportet derelinq̄ necessario. subdit̄ de ipa cōsurrectōe vnitiua. vbi ꝑmo notat̄ cōditio cōsurgent' q̄n ꝑ ignorantiā dr̄. ꝛ ipa cōsurrectio extēsiua. vbi dr̄. consurge. Et illud qđ ipa ꝯsurrectio solū ꝛ pcipue ascēdit cū dr̄. ad eius vnitionē que ē ꝛc̄. Sed cū omis apphensio iā dicta sit extra mysticā ꝯsurrectionē. cū in illa oportet esse ignorantiā. iđ totalit' oculū intellect⁹ rescindere oportet q̄ in ipa ꝯsurrectōe sp vult illud apphendere ad qđ tendit affectio. Vn̄ maxima aduersatio in ista ꝯsurrectōe est vehemens inherētia intellect⁹ cū affectu. quā tn̄ rescindere necesse est ꝑ magnū exerciciū cui⁹ cause dicte sunt supi⁹. q̄ vel fantastice vl' circūscriptibilit'. vl' modo limitato apprehendit. ꝛ quō h̄ possit fieri dr̄ in mystica theologia sup illud. Cōsurge ignote. q̄ ibi eleuatio est vehemētia tendētie affect⁹ q̄ intellectū post se relinq̄t. pura ḡ affectiua cōsurrectio nunq̄ꝫ est nisi totalit' intellectiu⁹ oculus rescindat̄. ꝛ h̄ est qđ in ipo mystice theologie ꝑncipio dr̄. Diuo aūt ignorata notatione omis cognitōis. ꝛ meli⁹ vnit̄ ex eo ꝙ nihil cognoscit sup mentē eleuata cognitiō. Vn̄ hec est necessaria ꝯditio ad istā eleuatissimā apphensionē ꝙ in ipa eleuatiōe vacet omis cognitio speculatiua. q̄ ipa est ignota intellectui. et ipam relinq̄ necesse est si ad cognitōnē sup mentē desiderat ꝑuenire. Et quātū in ipa cōsurrectiōe intellectus se cōmiscet affectui tm̄ est h̄ de ipuritate. ꝛ inq̄ntū plus intellectiu⁹ oculus totalit' excecat̄ (qđ fit nō nisi ꝑ magnū exerciciū ꝛ laborem) intātū oculus affectiu⁹ ī suis extēsionib⁹ liberi⁹ ꝛ icōparabilit' eminētius eleuat̄. Et ꝑ qualecunq̄ꝫ exēplū materiale illud pt̄ videri in aspiratōe ꝛ respiratōe anhelit⁹. q̄ sic ex interiorib⁹ sine omi deliberatōne ꝑcedit ista emissio. sic sine deliberatōe affectus ignit⁹ q̄ est sup omnē intellectū tendit ad illū cui soli ꝑfecti⁹ vniri desiderat. ꝛ hab3 suā actionē ab omi intelligētia totalit' separatam tanta latitudīe a ꝑte supiori ꝛ ꝑmptitudine coadiut⁹. vt mira velocitate motuū citius etiā q̄ꝫ cogitare valeat rōe ad instar aspirant' ꝛ respirant' ꝯsurgat. Cui⁹ vt supra dictū est velocitate motuū ardore extēsiuo ꝛ importunissimo eorūdē sic mendicās nullius valor' reputat̄ ꝛ rescindit̄. lic3 importune se misceat oīs speculatiue cognitōnis exerciciū. qđ q̄ nō pōt dici. nec sufficient' v̄boten⁹ explicari s̄m illud mystice theologie iij. Nūc aūt ab inferiorib⁹ ad supmū ascendens s̄m mēsurā ascensiōis ꝯtrahit̄ ꝛ post oēm ascensionē tot⁹ sine voce erit ꝛ tot⁹ vnietur ineffabilit' ꝛc̄. Quia doctrinā hui⁹ p̄clare sapīe sibi soli increata sapīa reſuare voluit. vt sciat oīs mortal' creatura ꝙ est doctor in celo q̄ solā sapīam verā suis scolarib⁹ ꝑ celestes imissiōes ꝛ sue claritat' radios manifestet. Scđa rō est. vt omēs sapiētes mūdi ꝯfutet. cum simplex vetula vl' rustic⁹ pascualis ad isti⁹ sapīe ꝯsurrectōe3 ꝑfecte possit attingere. dum tn̄ mō p̄dicto se p̄paret ꝙ nulla p̄habita scīa vl' mortali industria apphendit. Tercia etiā rō ī libro sapīe dr̄. q̄ oīm supbor ꝛ sublimiū colla ꝓpria v̄tute calcauit. q̄ q̄ntūcūq̄ꝫ p̄clar⁹ q̄ntūcunq̄ꝫ cleric⁹ oīb⁹ aliis gl'iosior existat. fimbrias h⁹ sapīe nō attingit. q̄ sup mētē eleuata cognoscit̄ nisi ꝑ viā puerilē3. s. purgatiuam. supposito ꝙ mortalit' peccauerit. ad vnitiua3 se p̄paret. dolens ꝛ gemēs ꝙ collatore3 toti⁹ sapīe ad indignatōem ꝯ se pc̄tis anteriorib⁹ ꝑuocauit. Colla ḡ supbor ꝛ sublimiū vsq̄ꝫ ad hu-

militatē puerorū incipientiū necesse est in/
curuari. Un̄ est ibi illud ꝓpheticū impletū
in quo sapiā sapientiū reprobat̄. z sola pur/
gatiue inferiorⁱ hūilitas ab illo supmo eri/
git̄. q̄ deponit potētes de sede z exaltat hu/
miles. Subdit̄ etiā respectu cuiᵒ fit illa cō
surrectio. cū dī cōsurge ignote. s. ad vnitōēz
illius altissimi. q̄ sup mentē z cognitionē. z
hec cā partim supᵖ dicta est. quia nec ibi grā
nec glīa l' dimissio pene. l' aliqd aliud reqrit̄
isti; ɔsiderans sursū actiue ɔsurrectōis. sz ipē
solus cui soli ꝓpter se in ɔculcatōē vehemē
tiū desiderioꝝ mens vniri aspirat. qui sub
ista apphēsione obtentᵒ put ab affectu tē/
dente pcipit̄ supᵖ omnē mentē hūanaz z co/
gnitionē attingit̄. vt nō solū esse ipm abso/
lute respiciat̄. sed z modᵒ apphendēdi ipm
qz vt dictū est quādo affectᵒ tangit̄ sup mē/
tem ducit̄ z rōnē. Un̄ tota ista sapiā in h̄ so
lo pficit̄. vt ipā affectiua in suo supmo api/
ce ɔstituta p abscisionez totiᵒ intellectualis
opatōis nihil aliud q̄z soli deo vniri deside
rat. z qz hoc ē difficile. subdit̄ ꝓpt hoc. Et sic
est possibile. vsqz quo possit cum psā. dicere.
Disrupisti dn̄e vincula mea. tibi sacrifica/
bo hostiā laudis. Quia cū pdicta impedi/
mēta mediāte diuio auxilio (scz omīa sensi
bilia z intelligibilia. z maxie imixtio intelle
ctiue q̄ semp vult apphendere illū in quē tē
dit affectᵒ) pfecte siue extensiōis vnitiue vin
cula dirumpunt̄. tūc libera ipā affectiua ve
luti qdā auicula solis pēnis affectionū ar/
dentiū purecta tanta libertate pfruit̄. vt q̄ti/
enscūqz vult moueat̄ ardentissime in deuz.
sic etiā vt oīs affectionū desiderio in men/
tis affectu q̄ntū possibile est i via sic attente
erorer. ac si ipm videret facie ad faciē. q̄nqz
etiā vt supᵖ ipam mens erecta motu z cōsur
rectione qī totalit̄ extra corpus videat̄. z iō
dicit sic possibile est. Quia nulla mens nisi
imissione diuia h̄ pcipit s̄m illud in pmo ď
diuis nomib̄. Nā supsubstāaialē sciam ig/
note supsubstāaialitat; q̄ supᵖ rōnē z intelle/
ctū z subam ipam ipi tribuere conuenit tm̄
ad supius respiciēti q̄ntū theoricoꝝ eloq̄o
rum radius se imittit ad splēdores superi/
ores etiā. qđ idē est q̄ illa sciā q̄ est p ignorā
tiā. vt dictū est. soliᵒ dei doctrina pcipit̄. z in
q̄ntū plus affectᵒ de theoricis eloquijs. s. di
uinis influxiōib̄ q̄b̄ mens cū dilecto gar/
rula iocundat̄ recipit. intātū deus solus in
mente intimiᵒ se imittit. vt ipē q est vā sapiā
p diuiniores radios pclariᵒ cognoscat̄. po/
stea subdit̄. Exem excessus tuipsiᵒ qz nō tm̄
creaturā sapiā vnitiua fundituᵒ eradicari p/
urgit. sed ipm specialit̄ itellectū mortificat.
z soli diuine influētie se submittit. z de illo ex/
cessu apl's dicit ad Corinth. Siue mēte ex
cedimᵒ deo zc. z p istū ɔtinuatū excessum ig
ne amorꝭ aiā efficaciorē ɔsequēs sepatōnez
z purgatōem p suas extensiōes flāmeas et
ɔsumētes rubigines efficaciᵒ pmeret̄. q̄z pri/
mo cū p istā incipit ɔsurgere. qz sicut est du
plex purgatio. s. p aquā z p ignē i corpalib̄.
sic z in spūal. b̄. qz via pma purgatiua p do
lores z frequētes attritōnes purgat z pla/
chrimas. sed multo efficaciᵒ illa q̄ est p con
surrectōem ardorꝭ. Un̄ p istū excessuz ardo
ris iā leuis ab oī irretētibili. s. mūdano de/
lectabili z absoluto. s. ab oī aliena affectōne
mūdus ad diue incōphensibilitat; clarita/
tē iā penitᵒ ablat; obstaculis z absolutᵒ sp̄s
a vinculis agilime sursuz agit̄. Un̄ iste ē or
do ɔsurgendi. Prio oportet q̄ z ɔsideratio
nē z amorē sensibiliū derelinqt z ɔtempla/
tionē oīm intelligibiliū z purᵒ ɔsurgat affe
ctus sine admixtiōe itellectᵒ in illuz quē in
sua tendētia cognoscit q̄ceratiuuz desiderij.
vt ipi intimiᵒ vniat̄. Et p istā diuturnoꝝ
motuū anagogicoꝝ ɔsurrectōem mag. ac
magᵒ affectus extēdit̄. z qī q̄busdā flāmeis
scintillis mens purgat̄ efficaciᵒ. z ab amo/
re carnaliū alibi redem iueniēs. sine carnis
murmuratiōe necessario sequestrat̄ multo
plus q̄z antea. z exinde affectᵒ puris motib̄
fit agilior. vt q̄ticūqz vult sine meditatōe
intellectᵒ puq ardētissime moueat̄. Un̄ p/
mo dicit cōsurge ignote. z post h̄ dic. sursuz
agerꝭ. qī diceret. q̄ i pncipio exercicij ɔsurre
ctionū anagogicaꝝ affectᵒ aper cū difficul/
tate ɔsurgit. sed p amorē excessiuū ipiᵒ supᵖ
se. z p efficaciorē purgatōem qī sine difficul
tate ad libitū ɔsurgit. z motuū agilitate mi
rabilit̄ leuigat̄. vt licet in ipo motu anagogi
co natura z amor pit ɔcurrāt. tñ efficaciᵒ
iā remotis impedimētis z exinde maiori imis
sione desup aduenientē. multo plᵒ ardor a/
mori q̄z vigor affectᵒ naturalis facultatē z agi
litatē motuū incōparabilit̄ opet̄. z hoc est q̄
dicebat̄. cūcta auferēs zc. vbi duo maxime
q̄ oportet derelinq tangunt̄. scz omē irretē/
tibile z oē absolutū. quoꝝ pmū respicit affe
ctum. qz in quocūqz afficit̄ creato illi neces/
sitate cōiungit̄. z p ɔsequēs irretitur. z tunc

minus agilis ad cōsurrectionē diuioꝝ effi/
citur. sed nō tm̄ irretentibile sed om̄e abso/
lutū dr̄. Absolutū dr̄ omne quod sua ꝓpria
forma cognoscit hn̄s esse distinctū. cui⁹ om
nē speculationē vl' cōtemplationē amoueri
necesse est. qꝛ sic om̄e irretētibile imūdū red
dit affectū dū in creatura seipā viliori dele
ctat affect⁹. ita p scōm imūdus efficit intel
lectus. i. tenebrosus. qꝛ dū tm̄ hūana scien/
tia speculatiua replet. in cōparatōe illius sa
piētie q̄ est p supsplendētes diuios radios
q̄i quadā obtenebrāte caligine obfuscatur.
Sed ꝛ illud verbū vltimū nō tm̄ de agilio
ri ↄsurrectōe est. sed ꝛ de cognitōe suprema
ipi⁹ intelligētie. qꝛ fm sapiam bti Dionysij
illa sola vera est cognitio de diuis q̄ experi/
mētali noticia sursū actiue ↄsurrectōis re/
linquit. Un̄ diuia miseratiōe fm ꝙ cōpetit
ↄsurgenti h̄ accidit. vt qn̄ mens p multoꝝ
tempoꝝ curricula aspirauit. vt suū dilectū
intimi⁹ sibi cōiuncta ardētiori vinclo amo/
ris ↄstringeret ad modicū ꝓut capax est p/
ut fit in raptu visio beata cōcedit. marie cū
ab irretentibili ꝛ absoluto sit mūda. ꝛ erigi
tur tūc ad diuiaꝝ tenebrarū radiūz. s. lumē
diuie incōprehensibilitatꝭ q̄ ibi vocat tene
bra. fm ꝙ in epl'a dr̄ ad Thy. sic. Diuia cali
go lumen est inaccessibile in q̄ habitare de⁹
dr̄. ꝛ iuisibil' quidē existēs ꝓpter excedentez
claritatē ꝛc̄. Un̄ sapia illa est in mente ante
cognitōem. ꝛ sic diuin⁹ aspirāti a dilecto dr̄.
Amice ascende supi⁹. Un̄ pmo dr̄. cōsurge
tibi sursum agerꝭ. qꝛ in cōsurrectōe vnitiue
sapie natura opat ꝛ gr̄a. in ista aūt suprema
opatōe intelligētie sola gr̄a eleuās imedia/
tissime opat q̄ntū ad ipam eleuatōem rapt⁹
ꝓut mens sic in corpe erigit. vt a sensib⁹ cor
porꝭ sequestret. cū in ista vltima intelligen/
tie eleuatiōe tā itellectiua q̄ȝ affectia potissi
me officiū consūmatū. nō p modū patiendi
sed agēdi actuū suoꝝ obtineāt. Postea dr̄.
Uide aūt ne q̄s indoctorū ista audiat. Et
hoc q̄dem āmonet in fine pmi de diuis no
minib⁹. sic scribēs ad thy. loquēs de cogni/
tione p amorē preuiū. d. Apponam⁹ in scris
scā. fm diuā traditōez collocātes. ꝛ ipa ab
indoctoꝝ visib⁹ ꝛ derisionib⁹ auferētes ma
gis ipos illos si talit sunt. tales q̄dez homi
nes ab impugnatōe dei i hoc liberātes ꝛc̄.
Hoc idē sepissime āmonet in aliis librꝭ su/
is. Et hec est rō quā ipē assignat statim po
stea. qꝛ putāt ea q̄ fm ipos est cognitōne co
gnoscere eū q̄ ponit tenebras latibulū suū.
qꝛ nō pn̄t deū appbendere nisi sub rōne bo
ni vl' veri vl' dulcꝭ. ꝛ sic de aliis. Et ista sapia
anagogica est quedā theorica p se distincta
ꝛ diuersa ab omi speculatiua sapia. q̄ omnē
rōnis appbensionē trāscendit. Et qꝛ mul/
ti sapiētes ꝛ doctores hoc videre nō p̄ualēt.
hanc summā sapiam irridēt. ꝛ in hoc p ↄse
quēs deū altissimū collatorē hui⁹ sapie im
pugnāt. Jō cū beato Dionysio sed q̄ð ma/
gis cū dn̄o iesu xp̄o rogo illū q̄cūq̄ȝ hoc scri
ptū inspexerit ne indoctꝭ hui⁹ mūdi docto/
rib⁹ phis carnalē vitā ducentib⁹ vllatenus
manifestet nisi hac via puerili velint incipe
scȝ purgatiua via. ꝛ citi⁹ q̄ȝ alicq̄s esset non
tm̄ in aliqua liberaliū artiuz. sed i arte me/
chanica industri⁹ opator. in seipis sola diui
na imissione gradatim ascēdentes oīa que
dicta sunt multo meli⁹ ꝛ multo iocūd⁹ ex/
perimētali noticia veracissima approbabūt.
Sed hec scribere volui ad h̄ ꝙ min⁹ expti
in ista sapia corroborato itinere semitas di
rigant scientes ꝙ citissime inueniet ꝙ si in pn
cipio purgatōis vl' extatice ↄsurrectōis dif
ficultas mirabil' sentiat. tn̄ in paucꝭ vexati
citissime i multꝭ bene disponent. ita vt expe
rimēto videāt om̄e q̄ð oculus nō vidit nec
auris audiuit. nec in cor hois ascēdit. h̄ etiā
in pn̄ti videre pn̄t q̄ ipi p dilectionē hui⁹ su
preme sapie inherebūt. vt iā mēs dicat. Te
neo eum nec dimittā. sed licȝ ab indoctꝭ q̄si
stulta hec sapia videat subdit theorica. vbi
p rōnes ꝛ argumēta ꝓcedit. vt quō mēs cō/
surgere valeat. quō remouēda obstacula. q̄
vnitiōe media. ꝛ multa alia q̄ ad h̄ ptinēt ad
ↄfutatōem hūane phie. Sed ꝛ ne ascensus
tante sapie videat irrōnabil' argumētꝭ tam
naturalib⁹ q̄ȝ theologicis q̄ȝ anagogicꝭ sum
ptis a rōnib⁹ etnis euidenti⁹ disputat. Et
ideo sapia Dionysij difficillima videt. quia
mod⁹ ꝓcedēdi sup oēm rōnem existit. ꝛ sola
spūsscti influitōe pcipit marie de diuis no/
minib⁹. vbi dr̄ ꝙ nō asseuerat hec doctrina
in psuasionib⁹ hūane sapie v̄bis. sȝ i demon
stratiōe a spūsctō more v̄tutꝭ in supmo api/
ce fm quā ineffabilib⁹ ꝛ ignotꝭ ineffabiliter
ꝛ ignote cōiungit ꝛc̄. Qn̄ ergo spūsscūs mo
uet apicē affectiue. fm Ps. tange montes ꝛ
fumigant. tunc tota ꝓfunditas sapie Dio/
nysij vbi intellectū accedit. sup omnē disci/
pline alteri⁹ leuitatē certissima ꝛ leuissima
cōprobat. Et ideo amātissima. quia sine oī

dubitatione ⁊ opione ꝓcedit. ⁊ ideo qꝛ pri/
mo oportet cognoscere practicaȝ q̃ȝ theo/
ricā vt i'la leuissima cognoscat᷑. iō theorica
opatiuā consequit᷑. Pax ergo omibꝫ amato
ribꝫ vere sapie ⁊ diuie bonitatis influentia
concedat᷑. Amen. Questio.

D manifestationē illoꝝ occultoruȝ
a ⁊ mysticoꝝ que dicta sunt sup veri/
tate querit᷑ difficilis questio. in qua
cuilibet intelligēti veritas hui⁹ sapiētie ma
nifestius illucescit. Querit᷑ igit᷑ vtrum scȝ
anīa ꝫm suū affectū possit aspirando vel de
siderādo moueri in deū sine aliq̄ cogitatōe
intellectus p̄uia vel cōcomitante. Videt᷑ ꝙ
semꝑ sit necessariū p̄cogitare anteq̃ȝ ꝑ extē/
sionē amoris affect⁹ moueat᷑ in deū. Primo
auctoritatibꝫ sic. qꝛ dicit᷑ in Ps̄. In medita
tione mea exardescit ignis. ergo p̄mo opor
tet ꝙ mens p̄meditet᷑ cogitando anteq̃ȝ in
ip̄m dilectū igne amoris cōsurgendo ꝑ af/
fectionē. affect⁹ interi⁹ inardescat. Itē Au/
gustin⁹. Inuisa possum⁹ diligere. incogni/
ta aūt nequaq̃ȝ. ergo p̄mo oportet rōcinan/
do vl' intellectual'r cogitādo cognoscere an
teq̃ȝ affectu amoris aliqđ diligat᷑. cogitatio
igit᷑ affectionē amoris necessario precedit.

Hoc ideȝ ꝓbat᷑ rōnibꝫ. ⁊ p̄mo rōne sum/
pta in diuinis sic. Anīa eīn in deū quē dili/
git ꝑ amoris desideriuȝ actualit᷑ se extēdēs
vocat᷑ deifica vel deificata in. vij. de diuinis
nomibꝫ. nā ꝫm ꝙ possibile est creature ꝑ ex/
tensionē amoꝝ trinitati superexcellentissime
ꝯformat᷑. Sed in trinitate ita est. ꝙ ꝫm or/
dinem nature p̄mo est pater q̄ est sūma po/
tentia. scđo fili⁹ qui est p̄ris noticia vl' sūma
sapīa. tercio est spūssctūs q̄ est ver⁹ amor. ḡ
sic erit in anīa que ꝑ extensionē amoris ꝫm
modū sue paruitatis vt possibile est trinita
tem beatissimā nitit᷑ imitari. ꝙ p̄mo ibi erit
de ip̄o ad quē tendit aliq̄ cogitādo vl' intel/
ligendo noticia anteq̃ȝ amoꝝ desiderio in
ip̄m possit aspirādo ꝯsurgere. ḡ cogitando
cognoscere semꝑ p̄cedit affectionē amoris.

Itē ꝫm ꝙ dicit beat⁹ Dionysi⁹. ecc̄ia mi
litans imitat᷑ ꝫm ꝙ possibile est ecc̄iam tri
umphantē. ergo anīa fidel' volens ꝑ amorē
ꝯsurgere gradatim. ꝫm ꝙ est in ordinibꝫ an
geloꝝ ꝯsurgit. ⁊ maxime mētes amantiū vl
time hierarchie ꝯparant᷑. in q̄ sūt tres ordi
nes. scȝ throni cherubin ⁊ seraphin. Igitur
necessariū est in anīa ꝯsurgere actualit᷑ vo/
lente ꝙ tres ꝓprietates vl' officia istorū triū
ordinū imitet᷑. Primo ꝙ sit thron⁹. i. ꝙ cete
ra scȝ mūdanos honores. carnales affecti/
ones. terrenas delicias. vt solus de⁹ iā sede
p̄parata in ip̄a resideat penit⁹ derelinquat

Scđo ꝙ sit cherubin qđ intelligit᷑ pleni
tudo scie. ⁊ hoc fit mediāte lumine diuinit⁹
īmisso. q̄ mediante mens sup̄ intellectualit᷑
cogitādo ꝫm humanā intelligentiā diuina
cognoscit ⁊ celestia apprehendit. Postea
oportet ꝙ sit seraphin. q̄ est ordo sup̄mus. i.
ꝙ in illū quē iā mens cherubica cognouit.
postea affect⁹ ip̄m solū desiderādo non ali/
ud. ꝑ affectōes flāmigeras inardescat. ⁊ tūc
est seraphin q̄ interp̄tat᷑ ardens. Cū ei che
rubin. cui appropriat᷑ cogitantꝫ cognitio or/
diate p̄cedit seraphin q̄ interp̄tat᷑ ardor a/
moris. igit᷑ sic erit in aīa que ħ triplex offici
um angelicū nitit᷑ imitari ꝙ ꝑ cogitationeȝ
cognoscere p̄cedit actualiter ardere. vt sine
cogitatōe p̄uia nullaten⁹ ꝯsurgat amoꝝ af
fectio. Itē anīa ꝑ amorē cōsurgens nitit᷑
illis beatꝫ mentibꝫ sctōꝝ q̄ conteplant᷑ deū
facie ad faciē ꝯformari. sed illis illic p̄mo ē
videre q̃ȝ amore inherere. qꝛ nisi illā indici
bilē plenitudinē intelligēdo cognoscerent.
nullaten⁹ ip̄i ignitis affectōibꝫ in q̄rū dele/
ctatione btitudo cōplet᷑ inauertibilit᷑ adhe
rerent. iō nisi nobis p̄us esset cogitatio seu
cognitio q̃ȝ affectio amoꝝ iā nō cōformare
mur mentibꝫ sctōꝝ in gl'ia. qꝛ sic vident di/
uinā pulchritudinē vt in ip̄a ꝑ amoreȝ sup̄
omnē intelligentiā interi⁹ affectōnibꝫ dele/
ctent᷑. in his ergo intelligere p̄cedit amare.

Itēȝ ꝫm ꝙ aīa in suis potētijs ordinat᷑.
sic eodē mō naturalit᷑ ordinate vīꝫ moue/
ri. sed ego video ꝙ a sua p̄mordiali creatōe
anīa tres hꝫ potētias naturalit᷑ distinctas
scȝ memoriā. intelligentiā ⁊ voluntatē. Me
moria nihil aliud est in nob̄ q̃ȝ intētio diui/
ne silitudinis. Intelligētia est in nob̄ illud
mediāte q̄ naturalit᷑ nō inuestigādo nec ra/
tiocinādo q̄libet anīa suū creatorē cogno/
scit. Volūtas est illa potētia ꝑ quā aīa suuȝ
creatorē diligit ⁊ in ip̄m naturalit᷑ tēdit. ⁊ ex
isto vltimo est rō q̄re affect⁹ human⁹ nō po
test satiari ad plenū trenis diuitijs. delicijs
⁊ honoribꝫ. cū in solū deū tēdat. vt in ip̄o fi/
naliter cōquiescat. Cū igit᷑ potētie intelligē
tie in q̄ est cogitatio vl' cognitio p̄cedit po/
tentiā voluntatꝫ naturalit᷑. in q̄ est ardor vl'
amoris affectio. igit᷑ mot⁹ intelligētie. qui ē
cogitare p̄cedit motū voluntatꝫ q̄ ē amare.

null⁹ igiť intellect⁹ sine cogitatōe p̄uia poterit amor᷑ affectiōe ↄsurgere q̄ntūcūq̄ ignitis affectōib᷒ vt diuinit⁹ eleueť. Itez h̄ idem videť in app̄hensiua τ i motiua sensibili. Nā p̄mo necessariū ē. vt illō ad qō imaginarie diligēdū moueor. q illud antea sensibiliť p̄cognoscā. ante igiť oportet me cōp̄hendere oculo exteriori vł alio sensu aliqō delectabile q̄z in ipō delecter vt illud bn̄dū desiderem. Igiť sic erit in cognitiua τ motiua rōne supioꝝ q deū siue aliqō aliud delectabile anteri⁹ cogitē. q̄z ad ipm possim interi⁹ affectōib᷒ aspirare. vł in ipō aliq̄tenus delectari. ḡ p̄cogitare sp p̄cedit amore cōsurgere. Itē ſm q dicit beat⁹ Dionysi⁹ in p̄ncipio mystice theologie in ↄsurrectōe amoris oportet oēm intellectū derelinquere τ cogitatōez de creatur᷑ sensibilib᷒. τ etiā tam de deo q̄z de angel. sed illud ponere videť stultissimū. q̄d em̄ faciat anim⁹ si nō poterit cogitare de deo vł trinitate vł angelis Videť etiā tunc esse i nube vł in mari. qi cū semp cognitio intellect⁹ ipz amorē dirigat. aliť em̄ sapia mystica nō videť sapia sed abusio vł stulticia. Itē oē illud qō app̄rehendiť. app̄hendiť sub aliq̄ intentiōe entis scʒ aut vt vnū. aut vt vex. aut vt bonū. ḡ deus quoq̄mō app̄hendať. app̄hendeť sub rōne entis vt est sūma vnitas. aut vt est sūma veritas. aut etiā vt est sūma bonitas. Cum igiť nullo istorū modoꝝ possit apprehendi nisi p cogitationē. nā si app̄henderē vt vnū oporteret me cogitare de vnitate. si vt verū de veritate. si vt bonū de bonitate. igiť cum amoris app̄hensio app̄hendat deū inq̄ntū est bonū. oportet necessario q p̄us ibi sit cogitatio p̄uia de ipā bonitate. q̄z in ipaʒ actualiť p amoris affectiōez moueri. ḡ τc. Cōtra. Videť q sine cogitatōe p̄uia vł cōcomitante affect⁹ p amorē disposit⁹ libere moueatur in deū. τ p̄mo auctoritate magni hierarche dionysij in p̄n. mystice theologie dicent᷑ ad Thy. sic. Tu aūt amice thymotee. circa mysticas visiōes forti cōtritōe sensus derelinque. τ intellectuales opatōes τ omnia sensibilia τ intelligibilia τ omia existentia τ nō existentia. τ sicut possibile est ignote consurge ad eius vnitionem que est super omnem substantiā τ cognitōeʒ τc. Cū igiť ſm h̄ in ↄsurrectōe amor᷑ mystica oportet derelinquere oēm intellectualē opatōeʒ vł cognitōem. τ solū ſm vnitōem amor᷑ affectuosi ↄsurgere. q̄ est sup oēm intellectuʒ τ cognitōem. Igiť sine cogitatōe p̄uia vere amans amoris affectōe cōsurgit. In tercia translatiōe Dionysij dī in mystica theologia p vnitōem dilectōis q̄ est affectiua vere cognitōis. vniť deo itellectualiť ignota cognitione multo nobiliori q̄z sit cogitatio intellectualiť. τ in eo q cogitatōem intellectualē derelinquit sup intellectū τ mentē deū cognoscit τc. Cū igiť vt ibidē dī dn̄s nō possit cognosci p intellectualē cogitatōem. cognosciť verissime p tactū amoris. igiť vt plane dī necessē est oēm intellectuʒ derelinq̄re τ solū p amoris affectū i deū ↄsurgere. Itē dī in. vij. de dinis nomib᷒. oportet aūt videre nr̄am mentē h̄re ṽtutē ad intelligendū p quā intelligēda inspicit. vnitōem aūt excedentē naturā ment᷑ p quā cōiungiť ad ea q̄ sunt sup̄ ipam. ſm hanc igiť dina oportet itelligere non ſm nos sed nos totos. totos ipis statutos. τ totos deificos τc. Igiť licʒ in humanis p̄mo oportet itelligere q̄z affici in vera tamē τ expimētali cognitōe diuioꝝ oportet p̄mū sentire p amorē q̄z ipm deū q̄ sentiť intelligēdo cogitare. ḡ oportet cōsurgere p amorē vt ex isto statu cognitōis i ipa mente vera cognitio relinquať. nā illud scʒ de diuinis qō expimētaliť sentit affect⁹. vere etiā intelligit intellect⁹. Itē in eodē capitulo dī de mystica sapia sic. Hanc igiť irrōnabilē stultā τ amentez sapiam excedenť laudantes dicim⁹ q est ois ment᷑ τ rōnis τ omis sapie τ prudētie causa. τ i ipa est omne cōsiliū. τ ab ipa omis cognitio τ prudentia. τ i ipa thesauri sapie τ scie abscōditi τc. Cū igiť ipam irrōnabilē vocet. nō ḡ per rōnum iuestigatōeʒ p̄cedit. τ cū ipam stultam appellet. nō p̄cedit sic alia scolastica sciētia. Nā ordinate p̄cedēdo p̄mo ↄg̃scim⁹ oē illud qō diligim⁹. si ḡ mistica theologia p̄mo p rōnes cogitādo vł meditādo p̄cederet sicut videm⁹ in alijs nō stulta a btō dionysio vocareť nec amens. i. sine mēte. nā sine oīm mentali cogitatōe vł meditatōe affect⁹ amoris accendiť. igiť ex affectu amor᷑ relinquiť in mente cognitio nō ecōuerso τc. Itē Ps. Gustate τ videte τc. Cū igiť gustare affectū respiciat amor᷑. videre aūt intellect⁹ cogitationē vł meditatōem. ḡ p̄mo oʒ motu amoris ↄsurgere q̄z occultissimū deū itellectualiť cogitādo cognoscere. nā hec ē regula generaľ in mystica theologia q primo oʒ h̄re



Rationes in opposituꝫ

ia ꝛ mistica

practicā q̄ȝ theoricā.s.vsum exerciciū i corde q̄ȝ ipiꝰ rei vl' coꝝ q̄ dicunt' hr̄e noticiam.
Itē illud idē appet autoritate cōmētatoꝝ Vercellen' sup mysticā theologiā dicentꝭ. Istud sapīe negociū sensus imaginatōis. rōnis. intellectꝰ. tā practici q̄ȝ theorici vsus ꝛ officia suspēdit. ꝛ excludit oēm itellectuȝ ꝛ oīne itelligibile ꝛ ens ꝛ vnū ꝛ verū. ꝛ trāscē/dit speculū ꝛ enigma. ꝛ ipi dīno spūi apiceȝ affectōnis pncipal' dīna dignatōne vnit ꝛc̄. Igit' nō reqrit' in mystica affectōe aliq̄ cogitatio vl' cognitio itellectꝰ Itē h̄ idē pbat' p rōnē in dīnis sumptā. qꝛ mens rōne pfici tur ſm q gradatim ascēdēdo ordiate ad diuina ꝯsurgit. sed ego video q i ipa diuitate sunt tres psone. s. pr̄ ꝛ filiꝰ ꝛ spūsctūs. pr̄ ē summa potētia. filius summa sapiētia. spi/ritussanctꝰ amor cōnectēs. sȝ spūsctūs q̄ ē verꝰ amor ſm naturā ꝛ etiā ſm nr̄am itelligentiā. nō ſm tp̄s est vltia psona i dīnis. Nā pmo est itelligere pr̄em generātē. scdo filiū genitū. tercio spm̄sctm̄ pcedētē ab vtroq̄ȝ. vltimꝰ ḡ ꝛ nobis pxinqor est spūsctūs. cū ḡ aīa gradatim ascēdendo ordinate pficiat oportet q hēat pmo amorē q̄ appropriatur spūsctō (qꝛ spūsctūs nob' est affinior) an/teq̄ȝ habeat intelligētiā cogitādo. vl' etiā sapientiā q̄ appropriat' filio. amoris igit' affe/ctio pcedit cogs̄cere. ꝛ nō ecōuerso. Item aīa ſm q a deo fonte totꝰ beatudinis reci/pit influentiā ad instar ecclīe triūphantꝭ pficitur. sȝ ꝯstat ſm Diony. q ordo seraphin q̄ interptat' ardens pmo vberiꝰ ꝛ pfectiꝰ recipit influentiā a deo q̄ȝ ordo cherubin q̄ interptat' plenitudo sciē. ḡ affectꝰ p ardorē amoris q̄ rn̄det seraphin pmo ꝛ pncipaliter afficit' ꝛ mouet' in deū q̄ȝ intellectꝰ illud qd̄ affectus desiderat cogitādo itelligit. qd̄ in/telligere rn̄det cherubin. ḡ pmo affectꝰ mouetur i deū sine cogitatōe pūia intellectꝰ sȝ potius ipm sequtur. Itē spūs rōnalis re/cipit a deo influentiā prio ꝛ pncipalit' inq̄n tū ipi est affinior. sȝ affectꝰ marie p amoreȝ dispositꝰ est supmꝰ in rōnali spū. ꝛ p ꝯseq̄ns spūi increato pxinquior. igit' tangit apex af/fectus a deo p imissioneȝ igni amoꝝ in spū tanq̄ȝ deo pxinqor anq̄ȝ habeat ipm apphē/dere intellectꝰ q̄ est potētia. multo plꝰ affe/ctu a creatore supmo distātior. igit' p moue tur pmo affectꝰ in deū q̄ȝ intellectꝰ cogitan do intelligat. Itē cū deꝰ q̄ gradibꝫ infi/nitis distet a q̄libet creatura ad hoc q ipē i

ista miseria aliquātū cognoscat'. oȝ aīam sic appropinq̄re eideȝ vt quoq̄modo attingat' ab ipa. cū ḡ solus amor faciat aīam appro/pinquare ad deū p sui extensionē. igit' inq̄ȝ/tū mens amat attentiꝰ intātū fonti luminis appropinquat. ꝛ per cōsequens inquantuȝ pxinqor ē fonti lūis p amorē. itātū plꝰ itellectꝰ illumiat' ab eo p cognitiōeȝ pmo igit' in dīnis ē ardēdo amare q̄ȝ intelligendo co/gnoscere. Hic soluunt' argumenta.

Olutio. Dicendū ſm beatū Dionysiū in pncipio mystice theologie sapīa ista dr̄ solū xp̄ianoꝝ. Unde si dei cognitionē supponit ꝛ caritatꝭ fūdamentū. Un̄ nullus mortal' q̄ntūcūq̄ȝ sit phs vl' sciens hanc sapiāȝ q̄ est i supmo affectu mētis hūane facultatē trāscendens nec potuit nec poterit apphēdere rōnū iuestigatōe vl' intelligētie exercicio sȝ solis filijs a solo patre etno ꝯsolationē expectātibꝫ. pr̄no etiam affectu misericordit' reserat'. ꝛ iō mystica. id est clausa vl' occulta dr̄. qꝛ a paucꝭ cognita.
Un̄ notādū q duplex ē modꝰ apphēdē/di ſm duplicē naturalē potentiaȝ ptingēdi ad deū. nā q̄libet aīa hȝ potentiā intelligendi. ꝛ h̄ est potētia intellectꝰ. ꝛ potētiā amādi q̄ affectꝰ dr̄. q̄bus deū apphendit q̄ ē sūma veritas ꝛ sūma bonitas. Un̄ intellectu ap/prehendimꝰ veritatē. affectu attingimꝰ bonitatē. Scdm hec duo ē duplex via excel/lentie. Una q̄ dr̄ ꝯtēplatio. ꝛ h̄ figurat' p rachelem q̄ dr̄ venusta aspectu. q̄n̄ mens. s. lumine desup infuso dīnitꝰ hȝ meditādo l' cogitādo solū celestia ꝯtēplari Alia ē i affectu ꝛ h̄ dr̄ ardor amoꝝ. q̄n̄. s. igne spūsctī desup misso aīa flāmigerꝭ affectōibꝫ ad solū deuȝ aspirās ipm solū desiderat. vt sibi p strictiorē amorē intimiꝰ vniat'. ꝛ h̄ dr̄ optīa portio marie q̄ ardebat desiderio. vt dr̄ in Johe. Un̄ sic nouū testamētū pstātiꝰ est veteri. sic via amoꝝ siue pfectōis q̄ est i ardore amoꝝ q̄ est designata p mariā ē nobilior oī medi/tatiōe vl' ꝯtēplatiōe itellectuali q̄ designat' p ra/chelē. Sȝ notādū q ad h̄ q v̄itas effica/ciꝰ videat' q duplex ē ꝯtēplatio in itellectu. Silr̄ ꝛ ardor amoꝝ duplr̄ acq̄rit' i affectu. q̄dā eīm ē meditatio l' ꝯtēplatio ab iferiori/bꝰ ad supiora. q̄dā ecōuerso. s. descēdens a supioribꝫ ad iferiora. De pma determiat Richardꝰ de scō victo. i archa mystica. ondēs p q̄dragitaduas meditatōes l' ꝯsideratōes in creaturꝭ quō mens lumie itelligētie decō

rata ad cognitõem sūmi creatoris dz attin
gere. ꝛ sic israelitic⁹ ppl's puenit ab egypto p
q̄dragiutaduas māsiões ad trā pmissiõis.
sic aīa fidel' p illas q̄dragintaduas ꝯsidera
tiões in sex g̃dib⁹ ordiatas vsq̃ ad cogniti/
onez sūme v̈itatꝭ attingit oī rõnali spūi ad/
optatā. Alia v̈o ꝯtēplatio ē ecõuerso pce
dens. nā mēs lumīe desup imisso fm regu
las v̈itatꝭ ꝛ rõnes etnas q̄s fm dinas illu/
miatões in seipā pcipit meditādo de iferio
rib⁹ creaturꝭ iudicat. ꝛ fm ꝙ āpliori lumie
aīa desup irradiādo infundit. sic intāto ifal
libili⁹ fm illas cās ꝛ rões q̄ sunt idē qđ de⁹
a q̄ oīs creatura etēplata ꝛ ideata pmordia
lit' exuit v̈itatē in creaturꝭ ꝛ in oīb⁹ affectib⁹
multo meli⁹ q̄ȝ rõcinando anim⁹ pscrutat'.
nõ tn̄ intelligēdū ē q̄n ista ꝯtēplatio in affe
ctione t'miet'. alit' nll'a eēt. de istis vero nihil
ad pn̄s. Multo ei excellētior ꝛ ml'to amabi
lior ꝛ ad obtinēdū facilior ē ardor amoris.
Sȝ ad istū ardorē amoris ē duplex mod⁹
attingēdi. vn⁹ scolastic⁹ ꝛ cõis. ali⁹ mystic⁹ ꝛ
secret⁹. Prim⁹ em̄ ē p modū inq̄sitõis ꝛ ele/
uatiõis. ꝛ incipit' ab inferiorib⁹ vsq̃ ad sū/
mū p exerciciū diuturni⁹ ascēdēdo Ver/
bi grā. mod⁹ em̄ amādi deū p meditationē
puiā iste est. Primo em̄ fidel' discipul⁹ sen/
su exteriori siue oculo ꝯspicit creaturas ex/
teriores. deinde etiā aliq̄ntulum ascēdēdo
qđ iā pcepit oculo exteriori i imaginatõe re
positū ꝯseruat. deinde magꝭ eleuādo rõci/
nando ꝛ ꝯferēdo vna cā creatrix oīm neces
sario inuenit'. ꝛ sic puenerūt phi ad cogniti
onē dei. Nā ipi vidētes tantā creaturarum
magnitudinē tā decorā ordinatõem. tantā
vtilitatē earūdē p h̄ ipi ꝛ q̄libet ali⁹ vnū cre
atorē potentissimū. sapientissimū. optimuz
infallibilit' cognouerūt. ꝛ h̄ p potētiam aīe
supiorē sensu exteriori ꝛ imaginatõe que rõ
nuncupat'. Deinde ex ista ꝯsideratõe crea/
turarū q̄dam habit⁹ p p̄dicta in intellectu
relinquit'. vbi pmordiale fundamētū crea/
turarū relinquit' ꝛ esse nõ tm̄ p ꝯspectionez
creaturarū. sed p irradiationē ꝛ illuminati/
onē imissam q̄dāmodo mens a deo ad con
templāda dina p̄clari⁹ eleuat'. ꝛ h̄ potentia
vocat' itellectiua siue intellect⁹ q̄ solū in me
ditatõe pura ꝯsistit. Ultimo oīs medita
tio vl' ꝯtēplatio sine affectiõe amorꝭ subse/
quēte parū pdest aut nihil. Un̄ dic̄ Aug⁹.
ꝙ licet sp volitādo cogitare ꝛ amādo inhe/
rere vt sp cognitio vl' meditatio p̄cedat af/
fectionē amor'. scđo etiaȝ aīa fidel' sine oīb⁹
aliīs creaturꝭ p solā cognitõnem imissam a
deo i ipo afficit'. Ali⁹ aūt mod⁹ ꝯsurgēdi
in deū ē ml'to his oīb⁹ nobilior. p̄dictꝭ etiaȝ
ad h̄n̄dū facilior. ꝛ h̄ est sapīa vnitiua que ē
in amorꝭ desiderio p affectões flāmigeras
supi⁹ aspirādo. q̄ diffinit' a btō Diony. i. vij
de dinis noib⁹ sic. Sapia ē diuinissima di
cognitio p ignorantiā cognita fm vnitionē
sup mentē q̄n mens ab om̄ib⁹ aliīs recedēs
postea etiā seipam dimittēs vnita ē super/
splendentib⁹ radiīs inscrutabili ꝛ pfundo
sapie illuminata. Un̄ in hac sapia fm ꝙ di/
citur i pncipio mystice theologie sic sensus
ꝛ sensibilia derelinq̄ itelligibilia ꝛ nõ itelli/
gibilia ꝛc̄. Un̄ ista sapia sine oī iuestigatiõe
vl' meditatiõe puia amantꝭ affectū sursum
trahit. Un̄ non ibi oportet cogitare nec de
creaturꝭ nec de angel' nec de trinitate. q̄a h̄
sapia n̄ p meditatõȝ puiā sȝ p affect⁹ deside
riū hȝ aspirādo ꝯsurgere Sȝ notādū ꝙ
ista sapia alio mõ itelligit' in pficientib⁹. alit'
in pfectꝭ. Proficiētes em̄ necesse h̄nt se pur
gare p viā q̄ dicta ē. s. p h̄ūilitatē ꝛ ꝯtritõem
ꝛ illuminatõnē p modū orõnis. ꝛ postea a/
liquātulū cogitando ipi deo desup inflam/
manti occurrere nõ tn̄ meditando de deo l'
angelis. vt dictū est. sed ꝯsurgēdo fm illaȝ
viam q̄ imediate seq̄tur viā purgatiuā i ex/
positione minori de pater nr̄. q̄ est orõ i spū
ꝛ veritate. Sed postq̄ȝ affect⁹ se exercendo
diuturnius vel cogitādo fm ꝙ ibi dr̄ dili/
genti⁹ se exercuerit. tūc dimittit' oīs cogitatio
vl' meditatio ꝛ solū p amorꝭ desideriuz q̄ti/
enscunq̃ vult vel de die vel de nocte. intus
vel extra ad vnitionē ipi⁹ dilecti soluz aspi/
rans anim⁹ ꝯsurgētis se erigit. ꝛ ibi amoris
affectio p̄cedit cogitationē. nā illud qđ sen/
tit affect⁹ vere itelligit itellect⁹. ꝛ sic dictuz ē
de ꝯtemplatiõe ꝙ duplex est. Una q̄ ascen/
dit alia q̄ descēdit. sic in affectõe amoris. nā
fm viā scolasticā q̄ dicta est ascēdit' ab infe/
riorib⁹ creaturꝭ vsq̃ ad affectū amorꝭ. in sa/
pientia aūt mystica cõtrariū est. nā ille ver⁹
amor q̄ est spūssctūs tercia psona i dinis et
vltima respectu ordīs psonaꝝ nobis ē ppin
quior ꝛ pma in cõsurrectione affectiua i de
um. Un̄ ipe spūssctūs p ignē amoris tāgit
ꝛ inflāmat supmū affectiue apicem. ꝛ indici
biliter sine om̄i cogitatiõe vel rõnis discre
tione ad se trahit. Un̄ sic lapis suo pondere
trahitur ꝛ fert' naturaliter ad suū centrum

inferi⁹. sic apex affect⁹ suo pondere et directione imediate ꝛ sine aliq̄ obliquatōe. absq̄ omni p̄uia vł cōcomitāte cogitatiōe sursū fert in deū. Uñ illa potētia que est affect⁹ ꝛ sup̄mū in spū hoīs spūiscrō imediate amoris vinculo est vnibilis. Et hec potētia vt est sup̄mū in spū q̄i ab omnibꝫ ignorat. nisi ab illis in q̄bus ab igne scti spūs imediate affect⁹ tangit ꝛ mouet. Uñ Dionysi⁹ hanc virtutē vocat imediate motā a spūscrō. ꝛ ſm istā ꝓcedit tota ipa mystica theologia. ꝛ dic̄ sic. Est ꝛ nunc a nobis lex p̄diffinita. veritatem de deo docēs nos asseuerare nō in ꝑsuasibilibꝫ humane sapie verbis. sed in demonstratiōe a spū more theoricaꝝ virtutū ſm quā ineffabilit̄ ꝛ ignite. ineffabilit̄ ꝛ ignote cōiungimur ſm meliorē nr̄e intellectualis ꝟtutis ꝛ opatōis vnionē ꝛc̄. Unde ſm istā virtutē motā a spūscrō imediate ē multo maior de deo cognitio q̄ꝫ ꝑ omnē intellectum vł rōnē inuestigādo. Uñ p̄mū tangit sup̄mus apex affect⁹ ſm quē mouet ꝑ ardorem in deū. ꝛ ex isto ꝯtactu relinquit in mē te verissima cognitio intellect⁹. nā illud solum qd̄ sentit de diuinis verissime appꝛhendit intellect⁹. vt dꝫ in fine principij mystice theologie. sic ꝑ vnitionē dilectōis que ē affectiua vere cognitōis vnit deo intellectualiter ignoto ꝛc̄. Ex qua etiā vnitiōe ingeniū ad inuestigāda occulta mirabilit̄ clarescit. ꝑ hanc etiā imaginaria ꝛ fantastica dirumpunt. ꝑ hāc etiā sensuū exteriorū inordinatio q̄i quodā retinaculo interiori refrenat vsq̄ etiā ad carnis sensualitatē. corruptōeꝫ corpoꝝ pestiferorū mortificando affectus ibi. ignite affect⁹ redundat. nā quāto mens plus aspirādo erigit. tanto plus debilitat ipius carnis male inflāmantis corruptio. Per hoc ꝑ magna pte scolastici ꝛ mystici doctoris diuersitas ptꝫ. nā ſm diuersos intellectus vtriusq̄ ꝓcedūt argumēta.

Respōdet ad rōnes prius factas.

Nunc rñdendū est ad rōnes pri⁹ factas. Ad p̄mū dicendū q̄ illud. i meditatōe mea exar. ignis ꝛc̄. intelligit in ꝓficientibꝫ. nā q̄ꝛ in talibꝫ nōdum adhuc ardor amoꝝ habūdat. ꝓpter hoc oportet q̄ aliquātulū affect⁹ meditādo ſm illaꝫ viā que dicta est in expositōe minori dn̄ice oꝛonis. nō aūt cogitādo de angelis. de supcelestibꝫ. de deo vł trinitate efficaci⁹ excitet. qd̄ tñ in tercio statu in via vnitiui amoꝝ ꝑfecto iā exercitato cogitatio p̄uia dimittit. sicut videm⁹ in pontibꝫ. q̄ in pontꝫ edificatione ligna lapidibꝫ supponunt. postea iam ꝯstructo edificio muri lapidei firmitate ꝑfecta cūcta ligna amouent. q̄ꝛ sine ipoꝝ obsequio structura muri lapidei pōt ꝯstare imobilis. Sic etiā h̄ in ꝓficientibꝫ cogitatio p̄dicto mō p̄mittit. deinde sequit̄ affectio amoris. qua ꝑfectōe obtenta toti⁹ cogitationis vł meditatōis p̄uie vł cōcomitantꝫ obsequiū vt sup̄ dictū est amouet. Ad scd̄m dicendū q̄ illud bene ꝓcedim⁹. Inuisa possum⁹ diligere. incognita nequaq̄ꝫ. nā sapia mystica supponit cognitōem dei. Uñ in ꝓncipio mystice theologie vocat sapia xp̄ianorū. Uel alit̄. q̄ꝛ duplex est cognitio. vna p̄cedit amoris affectū. In p̄mo em̄ affectu vel ꝓcessu ſm viā scolasticā cōmunē. est ibi primo cognitio ꝑ creaturas de deo vł ꝑ intellectum anteq̄ꝫ in ipo amoris affectio accēdatur. ꝛ ſm hoc illud Augustini itelligit. Sꝫ in ꝓcessu mystico ſm Dionysiū amoris affectus intellect⁹ cogitationē p̄cedit. vt dictuꝫ est. ꝛ de vtraq̄ꝫ loquit̄ ꝓpha dauid. Uñ q̄ꝫtū ad p̄mū dic̄. In meditatōe mea exar. ignis. De alia. Accedite ad eū ꝛ illumi. i. ꝑ cognitionē veritatis. ꝛ ista cognitio est certior q̄ꝫ p̄ma ꝛ infallibilior. sic̄ multotiēs aliq̄d ꝑ aliqua signa que vident in ipo esse delectabile ad vescendū cognoscit. ex q̄ cognitiōe ad h̄ vt comedat appetit⁹ videntꝫ q̄ꝫ pluries inardescit. postea q̄n illud gustat amplior ꝛ certior cognitio ex ipso gustu relinquit q̄ꝫ illa esset q̄ ipm gustū p̄cesserat. sic ꝛ in his codē modo intelligit. Ad terciū in diuinis ꝛc̄. dicendū. q̄ veꝝ est ſm modū cōem ꝛ ipa aīa actualit̄ cōscendēte. ſm aūt ꝓcessum mysticū cōtrariū est. ꝛ sic ꝓcedit ista obiectio alterius partꝫ. qd̄ ptꝫ in ꝓcessu ipoꝝ argumētorū. Per h̄ patꝫ aliud de cherubin ꝛ seraphin. veꝝ est q̄ntū ab infimis sup⁹ ascēdendo. ꝛ sic cogitatio p̄cedit amorē. sic̄ cherubi p̄cedit seraphin. ꝯriū aūt est descēdēdo. nā p̄mo ꝛ p̄ncipalit̄ recipit influentiā a deo seraphin q̄ꝫ cherubin. ꝛ sic silr̄ descendēdo p̄mo mouet affect⁹ ꝑ amorē i deū q̄ꝫ illud qd̄ sentit affect⁹ ꝑcipiat intellect⁹. ꝛ sic currit secūda ps ꝯrie ptis. Ad q̄rtū dicēdū q̄ nō est silr̄ de beatꝫ ꝛ viatoribꝫ. Naꝫ beati ipam claritatē lucis eterne vident facie ad facieꝫ absq̄ vlla āmixtiōe fantastica vł corpis corruptione. obtenebꝛante caligine. vł medio

cōtēplantes.⁊ ideo est ibi sūma ordinatio
q: nullū est ibi impedimentū.iō ꝑmo natu
raliter intellectꝰ diuinā pulchritudinē ap/
prehendit ꝙ̄ in ip̄a affectꝰ vnione indisso/
lubili delectet̄. In viatoribꝫ licet amēt exi/
stentes in corpe.tamē sicut dic̄ ph̄us intel/
lectus humanꝰ est fantasie āmixtꝰ.iō omne
intelligibile ⁊ maxie suminuz intelligibile.
qđ est deꝰ ip̄e fantastice app̄hendit.ꝙ si etiā
ꝑ amorē ⁊ illumiationē diuinitꝰ imissaz ab
intellectu āmixtio fantastica separet̄. semp
tamē intellectꝰ q̄ntūcunqꝫ celitꝰ illuminet̄.
deū modo finito ⁊ limitato app̄hendit.qui
tn̄ imensus ⁊ infinitꝰ est.et iō om̄is intelle/
ctualis cogitatio semp est impura ⁊ imūda
Et ideo in p̄ n̄ti si vera sit cōsurrectio mysti
ca iubet ip̄am Dionysiꝰ ab amoris affectu
totalit̄ sequestrari. ⁊ ꝑ solū ardoris amorē
cōsurgere.q: ⁊ si totꝰ sit desiderabil' sicut in
canticꝭ dī.nō tamē totus cōp̄hensibil' nec i
p̄n̄ti nec in futuro. Et inq̄ntū efficacꝰ ip̄a
cōsurrectōe om̄is intellectiua cognitio re/
scindit̄ intantū ardoris affectꝰ veluti liber
ꝑ supenatans citius qđ desiderat app̄hēdit.
Et hoc summe cauendū est vt nulla cogni
tio intellectual' se amoris vnitiui cōsurrecti
one admisceat. Ad sextū dicenduz est.ꝙ
solutū est ꝭm duplicē modū consurgendi ꝑ
amorē vt dictuz est.neqꝫ de trinitate neqꝫ d
angelis. Per illud idē soluit̄ septimū Ad
octauū dicendū est.ꝙ licet modꝰ cōsurgen
di mystice stultꝰ ⁊ irrōnabil' ignorātibꝫ hāc
sapiam videat̄.tamē sapientissime ⁊ mira ꝓ
cedit ordinatiōe.nā solo pondere ⁊ discreti
one amorꝭ affectꝰ verius ⁊ certꝰ ⁊ infallibi
lius in ip̄m quē diligit fert̄ ꝙ̄ oculus corpo
ralis aliqđ sensibile videat.vel intellectus
possit de deo ꝑ cogitatōem aliquā app̄hen/
dere veritatē. Si querit̄. qđ igit̄ cogita/
bo cū de deo cogitare nō debeā nec de an/
gelis dicendū ꝙ solū aspirat ⁊ cogitabit.vn
de tūc sine aliq̄ cogitatōe de deo vl' de aliis
si mens ꝭm viā purgatiuā est aliq̄tenꝰ ꝑpa/
rata si nesciret alia dicere nisi h̄ mō ꝯsurge/
re.dicens sic. O dn̄e qn̄ te diligā.qn̄ te con/
stringā.si hoc sepissime frequentaret citꝰ se
sciret expimētalit̄ inflāmari ꝙ̄ si de secretis
simis celestibꝫ ⁊ et̄na generatiōe vl' ꝓcessio/
ne milies cogitaret. Vnđ ista est optima
stulticia.de q̄ dicit beatꝰ Dionysiꝰ sic. Hāc
igit̄ stultā ⁊ irrōnabilē ⁊ amentē sapiam ex/
cedent̄ laudātes dicimꝰ.ꝙ oīs est mentis ⁊
rōnis ⁊ prudētie cā.sic̄ dictū est supꝰ in op/
ponēdo. Ad nonū dicēdū.ꝙ deꝰ ꝭm ꝯsur
rectionē illiꝰ sapie app̄hendit̄ ꝑ modū entꝭ.
nec vt vnū.nec vt verū.nec vt bonū. Sꝫ qn̄
ista vis anie supma q̄ est apex affectꝰ tangit̄
ab igne amorꝭ illo motu ⁊ tactu scintillat af
fectus aspirādo in deuz.iō beatꝰ Dionysiꝰ
istos doctores scolasticos ⁊ speculatiōs cō
futat.q: omīa se scire existimāt.cū tn̄ de ve/
ra sapia q̄ mens ad deū trahit̄ parū aut ni/
hil nisi forte cōiecturādo vl' opinando co/
gnoscāt.⁊ talibꝫ nō debere vilatenꝰ istā ve/
rā sapiam ꝓpalari.ad Thy.scribēs dicit sic.
Vide aūt ne q̄s indoctoꝝ ista audiat. In/
doctos dico q̄ existētibꝫ sunt firmati ⁊c̄.⁊ in
tales irridēs sic infert statim post.q̄ sua esti
matione credūt diña ꝑcipe ingenio vel scie
plenitudine.sic indoctos aūt dico ⁊c̄.⁊ post
vere putātes ea q̄ ꝭm ip̄os est cognitiōe sci/
re cum q̄ ponit tenebras latibulū suum ⁊c̄.
Et h̄ est.q: ista cognitio est totalit̄ sup̄ men
tē.⁊ vbi om̄is intellectꝰ deficit q̄ nō app̄hē/
dit nisi sub rōne veri vel boni. Mystica ve
ro theologia ꝑ apicē affectōis docet discipu
los veritatis ꝯsurgere ꝑ amorē. imo quod
plus est nunqꝫ actualit̄ mens posset istꝭ mo
tibus ꝯsurgere si aliq̄d cogitaret ꝯsurgens
imo mirabilit̄ deprimeret̄ a sua eleuatione
affectio.sed potiꝰ intellectiuā q̄si pedissequā
subtractā relinquit inferius.⁊ sine sui obse
quio ad dilecti vnionē consurgit motibus
sursum actiuis.ab ip̄a eminentius eleuata
plus distat ab ea ꝙ̄ ab ortu solis meridies.
⁊ hoc quotienscunqꝫ vult de die siue nocte
centies vel millesies si corpus posset susti/
nere.⁊ ꝙ ita sit.exemplo materiali ad p̄sens
vtar vt valeas intelligere. Considero mo/
tum lapidis suo pondere naturalit̄ descen
dentis ad centruz. Sic ꝑ pondus amoris
affectus dispositꝰ in deū sine om̄i cogitatio
ne vel deliberatiōe ꝯsurgit veluti in suū cē/
trum se extēdens.⁊ motibꝫ istis se eleuat in
cōtinuo desiderio.cuius conplementum et
intuitus quietem in eterna beatitudine ob
tinebit.nisi quādoqꝫ ad modicū temporis
sicut est in raptu diuina subleuatione sup̄
seip̄m non natura sed gratia sublimet̄. Sꝫ
si hoc non potest percipere doctor specula/
tiuus vel scolasticus discipulus audiat ab
apostolo qui fuit p̄cipalis hierarcha hu/
ius sapientie quā nullus sapiētū grecoruz
intelligere potuit.quoniā hec sapiētia solū

spiritali examinatiõe cognoscit. De q̄ loquitur Cor.v. Spūs nr̄ spūi diuīo vnit⁹ sentit q̄ sunt ei⁹. z hec sapīa est quā int̄ pfectos loquebat̄. Vñ hoc est illud qđ dñs ꝓmisit apl̄is cum dixit. Induimini ꝟtute ex alto. Vñ sicut sacerdos induit se a capite. sic aīa induit̄ a pte sūmi affectus. Vñ pmo tangit̄ igne spūssctī q̄ꝫ aliqua cogitatio veniat. Patet ꝗ euident̄ ꝙ aīa vere amās pōt consurgere in deū ꝑ affectū accenso amorꝫ desiderio sine aliq̄ cogitatione preuia zc̄.

Explicit mystica theologia scti Bonauenture doctoris seraphici.

Incipit fascicular⁹ doc. seraphici sancti Bonauēture de exercicijs spūalib₉.

Scire debes q₃ q̄ꝫuis omia q̄ in diuīa scriptura repiunt̄. imo celū t̄ra z omnia que i eis sunt de deo loquant̄ z instruāt nō tñ omia ꝯueniūt ad vtilit̄ meditandū. s₃ ea debes poti⁹ ad meditandū suscipe vnde ampli⁹ timore cōcutierꝫ vl̄ accenderꝫ ad amorē. Sunt aūt quedā generalia circa que frequēti⁹ exercitia deuoti versant̄. videlicet mēoria pctōꝝ qua cōpungunt̄ ad cōpunctionē vel dolorē. Memoria mortis q̄ vt omīa hui⁹ mūdi oblectamēta glām z honorē altū statū vilipendāt accendunt̄. Memoria extremi examīs. q̄ inflāmant̄ ad bona opa pagēda. vt tūc cū iustꝫ mereant̄ accipere pmiū meritoꝝ. Memoria penarū infernaliū. qua oīa illicita licet dubia respuant timore tormētoꝝ. Memoria celestꝫ glorie. vt hic q̄escant z exultent in spe. ac vt illic sint digni glā nitant̄ se verꝫ ꝟtutib₉ adornare. Memoria bñficioꝝ dei. z marie bñficij incarnatōis. ne gr̄e largitori iueniant̄ ingrati. Vt aūt de his cogitare eo promptius ad manū valeas. habeas aliq̄ generalia vñ tu valeas plura elicere. De vnoq̄ꝫ pmissorū hic inserunt̄. vt data occasiōe sapienti sapientior fiat. z ex paucꝫ plura eliciat sic ipsi cōgruit cogitāti. Esto igit̄ anīal mundū rumināns z reuoluēs ea z ipis silia in corde tuo vt ita inutilia z vana possis a memoria remouere. Qualit̄ fiat mēoria pctōꝝ.

Vt tibi de memoria tuoꝝ pctōꝝ nascat̄ cōpunctio. talib₉ stimulis te cōcute meditando. Cogita z vt sentire valeas diligent̄ stude q̄ntū vnūq̄dq₃ pctm̄ deo displiceat. Reuolue ꝙ supbia eiecit luciferꝫ d celo. Inobediētia adā de paradyso ꝓiecit. Luxuria subuertit zodomā z gomorram. z pene totū mūdū in diluuio submersit. Xp̄s ꝓ pctō mortē sustinuit amarissimā. ne pctm̄ multū remaneret z sue iusticie nō satis fieret. Cogita scđo ꝙ de⁹ alit̄ iudicare non poterit q̄ꝫ opa nr̄a merent̄. Est eīm de⁹ equitas quedā intelligibil̄. incōuertibil̄. atq₃ indeclinabil̄. nō min⁹ maloꝝ pena q̄ꝫ bōoꝝ z glā. Igit̄ tibi reddet iuxta opa tua. Nō igit̄ palliem⁹ vl̄ blādiamur nobis. quia non est ita durū z deus est misericors. Cogita de peccatis tuis p̄teritꝫ ante cōuersionē. cogita q̄ꝫ multa sunt in locutiōe. opere z consensu. In cogitatione tot sunt ꝙ nequeas numerare. Cogita q̄ꝫ turpia precipue ad carnalia. in q̄bus tamē minus imoreris ne delectatio surrepat. Cogita q̄ꝫ grauia q̄b⁹ deum offendisti. z rursum xp̄m q̄dāmō crucifixisti. Cogita de peccatꝫ post cōuersionem tuā₃. ꝙ semp tam negligens tā tepidus tot annis sine ꝓfectu fuisti. z vide de singul̄ tuis criminib₉. numera ea si potes in cōspectu dñi. z pete veniam de p̄teritis. adiutoriū de p̄sentibus. cautelā cōtra futura. Deinde cogita inquanto satisfecisti ꝓ istis. certus ꝙ quicq̄d hic nō reddiderꝫ i futuro a te exigetur vsq₃ ad minimū quadrantē. Nullū eīm malū impunitū₃ erit. sicut nec aliquod bonum irremuneratu₃. Demum cogita ꝙ iudicia dei sunt inscrutabilia. nescis si in gratia. nescis si vere cōuersus. quid in te lateat quod deu₃ nō latet. sed offendit. nescis si pseueraturus. Hec rumina. hec cogita. z si bene sentis ea non altum sapies de teipo. caue tamen desperationē si ꝓfundius huiusmodi meditatōnib⁹ te imerseris. atq₃ ita huiusmodi meditationes digere vt nō absorbearis tristicia nimia z dejectiōe. sed vt instigeris ad vite emendatōe₃ z tolerantiā omniū tribulationū.

Generalis mod⁹ ad formādū meditationes de morte.

De morte tua ita poteris formare meditationes tuas. Primo vt horam mortis semper suspectam habeas. Cogita ꝙ improuise mors veniet. quia sicut fur q̄ñ minime putab, q̄ñ mime

disposuisti. quando adhuc diutius viuere
sperabas. z tamen adhuc multa agere co/
gitasti ꝑut experientia quotidiana te satis
sufficient' docet et docuit de pluribus tibi
notis. Reuolue deinde ordinē q̄ ad mortē
deueniť. z habe te nōnunq̄ȝ sic si statim ees
moriturꝰ. z meliꝰ senties que sequunť. Co/
gita igiť qualiť ꝑcedit mortē grauissima in
firmitas. cuiꝰ alie infirmitates nō sunt nisi
sicꝑcones. vide grauitatē huiꝰ infirmitatꝭ.
Cogita horrorē naturalis inclinatōis ap/
petentꝭ ꝑmanere. Cogita deinde cū iā ho/
mo sentit se hic trāsituꝝ. siue medicꝭ h' dicen
tib᷒. siue si ip̄e ꝑ se senserit. q̄ntus tūc erit cla
mor cōscie. q̄ntus remorsus in eo q̄ se non
disposuit. Tūc em̄ ip̄a pctā ad memoriā cō
fluunt z cogita de singul' pctis tuis z passio
nib᷒ ꝓpriꝭs singulariť. q̄ntū tūc de eis dole/
bis q2 nō vicisti. Cogita si tali articulo mor
tis esses ↄstrictꝰ z viciꝭs z ↄcupiscētꝭs liga/
tus. q̄nto desiderio desiderares vnā horaȝ
vl' annū sanitatꝭ ꝓ emendatōe. Cogita ho/
mo cū ad illā horā venerꝭ. z hinc trāsibis. z
tp̄s ꝑteritū cōparauerꝭ ad eťnitatē ad quā
trāsibis. q̄ȝ breue tibi videbiť. tota vita tua
apparebit tibi breue somniuȝ. z ita tibi erit
totū tempꝰ ac vita. ac si ꝑ modicū spaciū pu
ta iter medie leuce preterisses. Cogita etiam
q̄ntꝰ erit dolor ille. cū vides ꝙ ꝓpť tā paruā
delectationē illa sempiťna gaudia amisisti.
Cogita q̄ȝ amara erit sepatio cuȝ ab his q̄
viciose dilexisti separeris. puta ab honore
tuo. q̄ hic ī alto statu totꝭ virib᷒ honorē q̄si/
sti z a voluptatib᷒. z sic de aliꝭs. Considera
dispositionē morientꝭ quō totū corpus ni/
grescit z rigescit. oculi contabescūt. Cogita
quō demones sint ibi tāq̄ȝ rugiētes parati
ad escām expectātes. deinde imagiare quō
aīa ī egressu a corpe suo cū incipit ↄsidera
re regionē ignotā ꝙ tot demōes eā expectēt
q̄ȝ inuite exiret. q̄ȝ libenť rediret ad corpus
suū. sed nō p̄t. q2 clause sunt fenestre sensuū
z aditꝰ vitales. Cogita quō tūc singuli sp̄s
viciorꝫ ad eā occurrēt q̄rētes sua ī eis. Spi
ritus suꝑbie. suꝑbiā. sp̄ūs luxurie q̄rit luxu
riā. q̄libȝ q̄ sua sunt. z sic de aliꝭs Ultimo
aduerte quō aīa egressa de corꝑe statim sta/
tuiť an̄ tribunal iudicꝭ et fereť sn̄ia que ex
hoc tūc vsq̄ȝ in eťnū non reuocabiť. Et vbi/
cūq̄ȝ tūc lignū ceciderit ibi manebit. Demū
cogita ꝙ tandē corpꝰ tradiť sepulture z ꝑpe
tue obliuioni. hospes h' fuit vnius noctis z

abiit. z memoria eiꝰ recessit a t'ra. Poterꝭ
aūt modū hunc ↄtriū sumere d̄ morte iusto
rū. nā iusti vidētes se de h' mūdo migratu/
ros gaudēt in testimonio cōscie. exultāt ꝙ
liberanť de istis miseriꝭs. q2 hic nō fuerāt li
gati cōcupiscentiꝭs. nō dolent hinc exire. et
sic de aliꝭs.

Generales modi ad formandū medita/
tiones de penis infernalib᷒.

De penis īfernalib᷒. imaginare ip̄m
infernū ſm quasdā silitudīes a san
ctis suꝑ hoc positas. Aspice igiť cha
os horribilissimū. lacū subterraneū. puteū
ꝓfundissimū. z totū ignitū. Itē imagina
re ciuitatē magnā z horribilē z penitꝰ tene/
brosam obscurissimis z terribilissimis flam/
mis succensaȝ. clamātib᷒. vlulantib᷒ z plan
gentib᷒ vniuersis ꝑ inexplicabilib᷒ dolori/
bus. z silēs silitudines poterꝭ cogitare. Co
gita de penarū acerbitate. Diciť ei ignis
ille ad ignē nostrū tanti esse calorꝭ quāti no
ster ignis ē ad depictū. Et ita cogita d̄ frigo
re z fetore. Huiꝰ penalitatꝭ acerbitas pateȝ
ex stridore dentium. ex gemitu z planctu z
blasphemia. z sic de aliꝭs. Cogita de pe/
narū multiplicitate. Ibi em̄ est ignis inex/
tinguibil' obscurissimꝰ. frigus intolerabile
fetor horribil'. tenebre palpabiles. Ibi erit
pena in om̄i sensu. In visu ꝑ horribiles vi/
sus z aspectꝰ demoniorū. In auditu per la
mentabiles gemitꝰ z clamores de miserabi
li societate z crudelitate tortorū sine oī mi/
sericordia. in torquēdo nō fatiganť nec ad
misc̄diam cōmouenť. Insultabūt dicentes.
vbi nūc gloria. vbi nunc altꝰ status. vbi su/
perbia. Cogita quō nūc ibi ꝑ membra q̄b᷒
quis peccauit eisdē puniať. z omib᷒ mēbris
malus penā sustinebit. Cogita etiā de pe/
na interiori. videlicȝ remorsu interiori con
scie z vermis eorꝫ q̄ nō moriet. Quis po
test sufficienť cogitare quātū doleant ꝙ illā
penā modicis laborib᷒ z breui tp̄e nō eua/
serunt. Itē interne passiōes maxime regna
bunt ī eis. erunt em̄ maxime iracūdi z inui
di. z erūt ita simul sicut canes rabidi. Iteȝ re/
cordabunť priorꝫ delectationū ad augmen
tū pene. Unde ibi lamentabunť dicentes.
Quid nobis ꝓfuit suꝑbia. Cogita de dura
tione penarū. ꝙ scȝ nunq̄ȝ sit finē habitura
Non post mille milia annorū. imo nō post
tot annos quot anni p̄nt in milib᷒ numera
ri. quia nulla ibi redēptio. nullꝰ ibi finis.

Generales modi meditandi circa extre/
mum iudiciū.

E extremo examīe cogita qnt⁹ tūc
d fiat terror. Jpa eñ angelica tuba.
mirabilia. trēda scꝫ fulgura choru/
scationes ꝑcutiēt corda hoim ꝛ pauere faci
ent. Cogita si potes magnitudinē ire iusti
iudicꝫ venientꝫ ꝯ eos q̄ eum offenderūt. Et
q̄ntū ma'i terrebunt. Jmaginare quō et q̄
amara fiet ibi diuisio. Ponent omēs iusti.
humiles. mites ad dexterā. Supbi. inuidi
luxuriosi ꝛc. ad sinistrā. āmodo nō ꝯiūgēdi.
Nūc sunt duo ī mola vna. in domo vna ꝛc.
ꝛ vn⁹ assumet ꝛ vnus relinquet. Cogita q̄d
timoris. ꝛ q̄d horroris. q̄d āmiratōnis erit
supbis. elatis hui⁹ mūdi cū se abiectos vi/
derint. ꝛ paupes. viles ꝛ despectos. q̄s insa
nos putabāt ad dexterā xpi in glīa viderit
assistentes. Tūc pniam itra se agētes dicēt.
Ecce hi quos habuimus in derisum aliqn̄
Ecōtra iusti stabūt in magna ꝯstātia aduer
sus eos q̄ se angustiauerūt Cogita quomō
oīū opeꝝ ibi ꝛ cogitatōnū fiet redditio. Hie
rusalē scrutabit in lucernis. i. hi qui appare
bunt velut scti inuestigabunt ibi. ꝛ q̄cq̄d in
eis occultū fuerit ad lumen veniet. Testes
erūt diabol⁹ q̄ oñdet nobis oīa q̄ fecimus.
vbi ꝛ qñ ꝛc. Jtē ꝓpriū scelus. ꝛ tot⁹ mūd⁹ da
bit testimoniū ꝯtra pctōres. Cogita q̄mo
do xp̄s exhibebit passiōis sue insignia. ꝛ q̄
mō ꝑ illā xp̄s exprobrabit q̄ eā ꝯtēpsimus.
Cogita de illo horribili tonitruo ꝛ irreuo/
cabili sniā. Jte maledicti ꝛc. Cogita ꝺ dul/
cissima inuitatōe iustoꝝ ad sempit'nā cenā
ꝑ illā vocē Venite ꝛc. Cogita q̄ magna sint
opa miscdie ꝛ pietatꝫ. cū ea solū xp̄s ad iudi
ciū suum adducere videat. Cogita q̄ iusti
ibūt in vitā etnā. iniusti ī suppliciuꝫ sempit/
nū. Et hec duo loca ꝑ chaos magnū diuisa
semꝑ ꝑmanebūt. Generales medi/
tationes de gloria celesti.

E gaudijs supcelestibꝫ imagiare lo
d cum illū ꝑ imaginarias silitudines
a sctis ꝓ nostra capacitate inuētas
Est eñ ciuitas ex auro purissimo. gēmisq̄
ꝑciosis mirabilit constructa. Singule porte
ex singulis margaritis. ꝛ camp⁹ spaciosissi/
mus ac speciosissim⁹ oīm florū pulchritudi
ne decorat⁹. Jbi estatis amenitas. ibi odo/
ris suauitas ꝛc. Cogita quātū potes q̄ntū
erit gaudiuꝫ ex visione sctissime trinitatꝫ in
qua relucet exemplar omīs pulchritudīs.
omīs bonitatis. omīs suauitatꝫ. q̄ vidēdo
omīa scienda scies. ꝛ quicq̄d volueris habe
bis in illa. Jn illa eñ visione beatificaberꝫ.
Cogita de visiōe hūanitatꝫ xpi. q̄ hic fuit ꝓ/
pter nos paup ꝛ vilis hō. ibi sublimis de⁹ ꝛ
homo. Cogita de gaudio qd̄ habeb ibi ex
societate glōse v̄ginis. omniū scōrū. aplōꝝ.
martyrū. confessoꝝ. v̄ginum. ꝛ de cuiuslibꝫ
gaudio gaudebis ꝛ tu. Cogita de dotibus
q̄s ibi corp⁹ tuū recipiet. q̄ sunt īmortalitas
impassibilitas. summa agilitas. ꝛ maxima
speciositas. Cogita de dotibꝫ aīe q̄bꝫ ipsa
aīa replebit. que sunt plenitudo scīe ꝛ leti/
cie. Cogita de istꝫ dotibꝫ. q̄ multa alia cōse/
queris. videlicꝫ securitatē. qua nō timebis
eijci. nō timebis a temptatōe vinci. inde ti/
bi libertas summa. inde sanitas. inde volu
ptas. inde amicicia. inde honor. inde cōcor
dia. Et breuit habebis ibi quicq̄d voluerꝫ.
ꝛ quicq̄d noluerꝫ nō habebis.

Breuis modus meditandi circa benefi
cia dei.

T circa beneficia dei innumera ali
v quē modū habeas meditādi ꝛ me/
moriā tuā reformādi. Scias q̄ in
his triplici cōsideratiōe potes tuas medita
tiones variare ꝛ dilatare. vt nūc tua quideꝫ
meditatio vertat circa ip̄m bñfactorē. nunc
circa teip̄m cui bñfecit. nūc circa ip̄a benefi
cia q̄ tibi multipliciter elargit. Considera q̄
ip̄e bñfactor tu⁹ dñs de⁹ ita tibi bñfacit. vt
nihil a te repetat. nec te nec aliq̄ creatura in
diget. Cōsidera q̄ sit īfinite potētie. cui⁹ po
tētiā declarat vniuersitas ꝛ mltitudo crea/
turaꝝ suaꝝ. Cōsidera q̄ sit imēse sapie. ꝛ h̄
attēde ex pulchritudīe ꝛ ordīe toti⁹ vniuer/
sitatꝫ. Attēde igit q̄nte sit bonitatꝫ. si h̄ talis
tantusq̄ dñs modicū enceniolū tibi tribu/
it. imo q̄nte bonitatꝫ q̄ tant⁹ de tantillo di/
gnet cogitare. Cōsidera q̄ sollicita sit tāta
maiestas circa te ī tribuendo bñficia mō q̄
tibi magꝫ expedit. ab etno disposuit tibi ea
dare. ab etno ꝛ semꝑ actualissime cogitauit
ꝛ talia tibi bñficia p̄ordinauit. Jta sollicit⁹
circa te sic circa integrū orbē vl' vniuersita/
tē creaturarū. Jta eñ hic magn⁹ rex tibi ꝛ
circa te intendit ac si vacaret singulis. Et h̄
affectū tuū nō modicū ad gratitudinem ꝛ
amorē accenderet si singula beneficia diui/
na toti generi hūano collata. ita tibi attra/
heres ꝛ ita te ex eis ad gratitudinem intel
ligeres obnoxiū. ac si tibi soli fuissēt collata.

Verbi gra. ac si p te solo crucifixus. fact⁹ homo rc. ꝓpter te solū creasset celū ꝛ terraꝫ. Et h docet nos Criso. Affectu etiā tāto beneficia illa dat ꝙ si etiā ꝗd minimū daret gratissimū merito deberet esse. Perpetua in qᵗ caritate dilexi te. ꝛ et ꝑpetua ꝛ maxia caritate donat sua bñficia. Attende ꝙ sis vilis. ꝙ plen⁹ malicijs ꝛ ꝯcupiscētijs sicut tibi superi⁹ satis est ōnsuꝫ cū diceret de discussione tui ꝛ ꝓpria cognitōe ꝛ de mēoria peccatorū.

Circa bñficia forma duplicit meditationes. Primo circa h ꝙ mala tua benigne tibi remisit. Scdo ꝙ innūerabilia tibi cōtulit dona ꝛ munera. Dimisit eīm tot mala ꝗᵗ fecisti. De ꝗbꝰ sup dictū est. imo dimisit tot ꝗᵗ facere potuisti. a ꝗbꝰ te ꝑseruauit. Attende ꝙ longanimit te expectauit in pctis ꝛ non occidit sicᵗ meruisti. Circa bñficia āt que dedit tibi cogita ꝙ mlta. ꝙ bona. ꝙ vtilia. ꝙ magna ꝗs enūerabit ea. ꝗs intelliget. ꝗs loquet. Attamē vt hic habeas modū cogitādi. cogita quō dedit tibi dona nature. dona grē. dona supexcellētie Percurre aliqua de singul. nā in ꝗlibet sunt multa bona valde. De dono nature ē ꝙ creauit te in tpe ꝛ ꝙ ab eterno te disposuit creandū. nō creauit te pecus sed hoīem. dedit visuꝫ. auditū rc. Et singul creauit sensibꝰ ea ꝗ sibi cōgruunt oblectamēta. Itē dedit aīam imortalē. cui dedit rōnē. ingeniū. industriā. ꝗ oīa materialia pōt intelligere. Dedit mentē vel intellectū ꝗ immateriales spūs deū ꝛ angelū intelligeret. ꝓpter te oīa in tra creauit. Oia elemēta ad tuā vitā. oīa aīantia ad tuū nutrimentū. Dona grē. Primo ꝙ volūtatē tuā ab eo auersaꝫ ad se reuocauit. ꝛ ei grām sue iustificatōis infudit. ꝗ solū ab eo descendit. Dedit voluntatē vt velles te emendare Tūc ꝛ locū ordiauit vt possis. Ad donū supexcellētie spectat ꝙ ꝓpter te fecit filiū suum incarnari vt esset amic⁹ tuus. frat tuus ꝗ ꝛ ꝓpter te mortu⁹ est ꝛ crucifixus. ꝛ seipm dedit in altari sacro. Misit tibi spm scm. ꝛ h in signaculū acceptatōis. in priuilegiū amoris. in anulū desponsationis. Cogita ꝙ multa ab initio egit mirifica cū genere hūano. ꝓpter gen⁹ hoīm locut⁹ est cū patribꝰ. apparuit i figuri. loqbat in ꝓphis. Eduxit de egypto. induxit in traꝫ ꝓmissiōis. ꝛ infinita mirabilia. Ut ꝗd aūt hec oīa fecit nisi vt ꝑ figuras. ꝑ ꝓphetas intellectū tuū in cognitione veri illumiaret ꝛ affectū tuū detraheret ad amorē boni.

De cena dñi ꝛ preparatione ad susceptionem corpis christi.

Ed sup oīa ꝗᵗidie ꝛ maxime dñici corpis sacramēta sūptur⁹. memoriā facias illi⁹ deuotissimi mysterij ꝗd in cena dñi ꝑmit⁹ erat institutū. Siquidē postꝙ agnū paschalē typicū cū suis discipulis dñs iesus comedit more iudeoꝝ. tūc veꝝ agnū paschalē comedēdū dedit. Consecrauit eīm corpus suuꝫ atꝙ discipul suis tradidit ad manducandū. quibꝰ ꝛ ꝑtātē tradidit idipm ꝯsecrandi alijsꝙ tribuendi. O vere magna munificētia. o inaudita largitas o caritas supexcellens. ꝗ seipm dat ꝗd poterit negare. ꝗd vltra faceret. oīa ꝗ potuit ꝑ nobis fecit. oīa ꝗ habuit nobis dedit. dedit regnū suū. dedit ꝛ seipm. ideoꝙ in hac cena dicebat. Hec ꝗᵗienscūꝙ feceritis in mei cōmemoratione facite. In memoriā scꝫ eorū que ꝑ te in carne gessi. ꝙ ꝑpt te derisus. illusus. crucifix⁹ sum. In mei inquit memoriā hoc sacrm oīm sacramentoꝝ excellentissimū egrotꝭ est medicina. pegrināti bus dieta. debilesꝙ ꝯfortat. valentes delectat. languorē sanat. sanitatem ꝑuat. fit homo māsuetior ad correptionē. patiētior ad laborē. ardentior ad amorem. sagacior ad cautelā. ad obediendū ꝓmptior. ad grārū actionē deuotior. Aduerte tñ ꝙ effectus sacramētoꝝ solet esse ꝺm dispositōeꝫ ꝛ ꝑparatōnē suscipientiū. Neꝙ eīm iudas ꝑmissa dona suscepit qui corpus dñi suscepit (si tñ suscepit) Ideoꝙ tibi sūmope studendū est vt quantū potueris ante susceptionē digne te ꝑpares. Qui eīm corpus ꝛ sanguinē domini indigne sumit. iudiciū sibi māducat ꝛ bibit. Tria aūt sunt ꝗ exigit a te hui⁹ sacramēti digna susceptio. s. corpalē mūdiciā puritatē cōscientie. ꝛ actualē deuotionem. Corpalis aūt mūdicia aliqñ ex decenti. aliqñ ex necessario reqsita. Puritas aūt cōsciē ꝑsertim a criminibꝰ ipa est necessaria. Ideo vide vt ante susceptionē hui⁹ sacri cōtritionē habeas. atꝙ si fieri pōt añ cōspectuꝫ dñi hūiliter lachrymas fundas ꝗbꝰ te laues a pctis tuis que fecisti. ꝛ ꝗ omisisti. ꝛ que facere potuisti corde. ore ꝛ ope. Actualē aūt deuotionē in te faciunt timor ꝛ amor. Timor incutit reuerentiā. Amor aūt desiderium ꝛ affectū. hēas reuerētiā ꝛ timorē. Terribilis eīm ē h mēsa ad quā cū debita reuerētiā

z ɔgrua vigilātia necesse ē vt accedas. Si/ qdē in hac sacerdotali mēsa nūc pñs ē xp̄s. z q̄ vltimā cenā cū ap̄lis cenauit. ip̄e istā q̄z ɔsecrauit. Nō eñ hō est q̄ p̄posita. s. panez z vinū corpus xp̄i facit z sanguinez. sed ille q̄ p nobis crucifix9 est xp̄s sacerdot̄ ore p̄fe/ runt̄. z dei v̄tute z gr̄a ɔ̄secrant̄. Quō tu igit̄ ad illā mensaz. ad p̄ntiā xp̄i ad tactum dei filij intrepid9 audes accedere. quem io hānes baptista tāgere ɔtremiscit. Petrus ap̄lorū p̄nceps a se p̄ formidine repulit di/ cens. Exi a me dñe. q̄a homo pctōr sū. Co/ gita q̄ iste quē tu sumis erit iudex tuus. Ti me igit̄ ne si indigne sūpseris z sine reuerē/ tia post mortē inuenias iratū cū ad eius tri bunal p̄ntat9 fuer̄ iudicand9 quē tremunt ptātes adorāt dñatōes. Deniq̄ cogita q̄ li cet mille milib9 annoz te ad h̄ sacr̄m p pu/ ras orōnes. sctissimas p̄patiōes p̄parauer̄ nihil esset ad ɔdignā susceptōem. etiā si ha/ beres merita oīm sctōz. q̄nto maḡ tu qui sine deuotōe. sine p̄patiōe accedis. Itē at/ tende p̄priā vilitatē modo sup9 dicto. z repu tabis te indignū. z acq̄res reuerentiā ɔgru am. z h̄ valet maxime p hui9 sacramenti su/ susceptiōe vt q̄ntū poter̄ fias vilis in ocul̄ tuis. Habe etiā desideriū ad hui9 reuerēdi sacramēti susceptōem. Panis eñ iste vt di cit Aug9. esuriē q̄rit homis interioris. Di/ uersi aūt diuersimode affectū ad susceptio nē hui9 sibi formāt sacri. Aliq̄ eñ trahunt̄ amore vniōis xp̄i vt dilectū in se sep9 āple/ xent̄. aliq̄ trahunt̄ desiderio sanatōis passi/ onū suarū z maloz desideriōz. vt cū q̄ me/ dicū aduocent p quē ab omī infirmitate cu rent̄. Aliq̄s trahit ɔ̄scia delictoz. eo q̄ h̄ sa/ cramentū institutū est in remissionē pctōz. aliq̄s trahit amor z cōpassio p̄rimi vt suc/ currāt p hanc hostiā viuis sil̄ z defunctis.

Vt aūt desideriū tuū accendat̄ cogita q̄ xp̄s oīm ad se accedentium dolores tulit z oēs infirmitates n̄ras ip̄e portauit. Muli er accedēs retro sanata est. peccatrix pedes osculās est mūdata. chananea dū iportune sequit̄ est exaudita. Leprosi accedētes cu/ rati sunt. demoniaci. paralytici z cūcta na/ ture mōstra dū accedūt z credūt salutē ɔ̄se/ quunt̄. Nā virtus ex illo exibat z sanabat om nes. Publicani z pctōres accedētes veniā merent̄. nec eoz ɔuiuia despexit. Igit̄ cum fecer̄ qd̄ in te est accede i fide z fiducia spe/ rans de infinita dei pietate. Debes etiā p̄cipue añ hui9 sacri susceptōem deuotissi/ me xp̄i passionē ɔcurrere. nā specialit̄ in me moriā passiōis h̄ sacr̄m legit̄ institutū. Si aūt q̄ris q̄ te affectu maḡ debeas excolere timoris. s. z reuerētie. an amor̄ z desiderij. an debeas vt multi cū iportuna desideriū fe stinātia anhelare. an vt nōnulli reuerētie z timor̄ magnitudine. magnitudinē sacri at tendēs z p̄priā infirmitatē ɔ̄siderās magis debeas affectu retrahi z elōgari. Ad hoc scti r̄nderūt vtruq̄ affectū cōmēdātes. vni/ uscuiusq̄ ɔ̄scie q̄d ei meli9 visum fuerit re/ linquētes. Festinauit siquidez zacheus vt dñm gaudēs in domū suā susciperet. Centu/ rio p̄prie infirmitat̄ ɔ̄sci9 repulit eū dicens Dñe nō sum dign9 vt intres sub tectū meū Vnū tñ est ad omib9 generalit̄ tutū videt̄. vt scz ex reuerētia timētes spem z desideriū nō relinquam9. vt ex spe z fiducia nō amit/ tam9 timorē z reuerentiaz. Sed sp iter hec vtraq̄ ɔ̄sidētes z timidi fluctuem9. Ait etiā sctūs Gregori9. nihil nob̄ securi9 q̄ sub spe timere. Simplicit̄ tñ loquēdo dubiū nō ē q̄n melior sit affect9 amor̄ q̄ timor̄. sed qd̄ est simplicit̄ melius. in casu est sepe peius z plurib9 periculosius.

De generali materia exercendi in passi/ one domini.

Circa passionē dñicā in q̄ te p̄ ceter̄ exercitiis ardenti9 z deuoti9 exerce/ bis. vt ea q̄ in sacris euāgelijs leger/ ris ad tuā deuotionē meli9 scias reflectere z dirigere ad p̄priā vtilitatez. Scire debes q̄ tria sunt in q̄b9 tua ɔ̄sideratio circa mor/ tē saluatoris n̄ri spaciosissime speculatur.

Sunt aūt hec tria opus mod9. z causa. Opus vt ip̄am passionez sic̄ facta a sanctis euāgelistis narrat̄ studiosa z deuota mente ptractes. z iuenies xp̄i mirabilē patientiā z excitaber̄ tu ad cōpassionez. Cū aūt sacr̄m diuine scz passiōis historiam in mēte tua re/ uoluis vt ad l̄ram materiā n̄re redēptiōis ɔ̄tēpleris. diligent̄ debes ad h̄ niti. vt q̄tiēs audis iesum l̄ xp̄m hoc fecisse l̄ sustinuisse. p nomē iesus in mēte tua rep̄ntet̄ nec soluz deus nec solū hō nec sola deitas vl̄ hūani/ tas. sed i mente formabis ɔceptū psone vni us q̄ simul est de9 z hō. z in q̄ deitas z hūani tas sine essentiaz p̄mixtiōe in vno supposi/ to ɔuenerūt. Itaq̄ xp̄s vl̄ iesus cū dī. de9 z homo z p̄sona deitat̄ z hūanitat̄ designat̄ Ita q̄cq̄d de9 fecisse dī hoiez fecisse firmit̄

fide catholica retinemus. q̄cq̄d hō sustinuit deū credamꝰ ꝛ cogitemꝰ sustinuisse. Verbi grā. Cū legis xp̄m fleuisse sup lazaꝝ vł hie/rusalē. in mēte ɔcipies nō nudū hoīem. q̄m tūc minꝰ mirabile est hoīem fleuisse. sic cum audies xp̄m in cruce pepēdisse nō hominē solū in mēte cogita sȝ hoīem deū ꝛ amplius miraberis. ꝛ multo plꝰ ad deuotiōꝫ accēderis. ꝛ moueberis ad cōpassionē. Et quidē omībꝫ fidelibꝫ ihs vel xp̄s deū hoīem repn̄tat. sed q̄nto illud luciđꝰ ꝛ clarꝰ attēdere poteris. tāto eris deuotior in xp̄i vita. morte. mira/culis ꝛ factis. Secūdo circa opꝰ passiōis xp̄i vt magis accēdaris ad cōpassionē. de/bes diligēter aduertere quotiēscūqꝫ legeris. aut ī passiōe xp̄i aliquas penalitates xp̄o i/flictas eodē genere penalitatis seu eodeꝫ ge/nere penaꝝ xp̄m in passione sua vltra omnē estimatiōem fuisse afflictū. qđ ex multis cau/sis poteris ɔsiderare q̄ te vt passiōis xp̄i ama/ritudinē sentias multū mouebūt. si bn̄ cōsi/deras vnusqsqꝫ hō in eodē gradu penalita/tis plꝰ minꝰ ve patitꝛ quāto penā plꝰ minus ve senserit. vt notū est. Tāto eīm qsqꝫ penaꝫ facilꝰ ꝛ acrꝰ sentit q̄to natura fuerit viua/cior. ꝛ sensus eiꝰ facilꝰ ɔcipit. Sȝ xp̄s erat vi/uacissimꝰ. ideo q̄libet pena ei inflicta erat ei grauissima. Cogita ḡ si illa crucifixio et illa clauatio manuū ꝛ pedū. de q̄ ꝓpheta ait Fo/derūt manꝰ me. ꝛc̄. alteri fuisset cuiuis ho/mini intolerabił. q̄ꝫ grauior ꝛ acerbior xp̄o in sua natura delicatissima ꝛ nobilissima et viuacissima. Itē erat pēa eo grauior q̄ a pe/culiari suo ꝓplo iflicta. cui merito dicere po/terat. Popułe meꝰ q̄d facere debui tibi ꝛ nō feci. Tu aūt q̄d peiꝰ mihi retribuere potas q̄ꝫ fecisti. Itē pena xp̄i erat in omī sensu ꝛ in omī mēbro. sic inuenies si bn̄ opꝰ passionis in mēte tractaueris. Itē deuote imaginare i/teriorē xp̄i penalitatē q̄ forte exteriori pena nō erat minor. imo forsitan multo maior. q̄ interior pena causabatꝛ in eo ex zeli feruore ꝓ hūano genere. i q̄ tn̄ q̄ ad maiorē ptē vide/bat passiōꝫ suā fore iutilē. Itē h̄ interior pēa surrexit ex maria cōpassiōe, sue dilectissime mr̄is. Itē ex nr̄a cecitate ꝛ ingratitudie. Cū igitꝛ legeris vł in mēte reuoluis quō xp̄s fu/it flagellatꝰ. derisus. illusus. ɔsputꝰ. crucifi/xus. ꝛc̄. noli solū cogitare de pena exteriori. sȝ ita dn̄m Ihm respice in talibꝫ penis qua/si hoīem deū exteriꝰ sūma penalitate afflictū ꝛ etiā vltra q̄ꝫ humana mēs cōprehēdere pt interiꝰ tribulatū ꝛ dolorosum. Et vere si ita respicis xp̄m in q̄uis afflictiōe ɔstitutum si nō ɔdoles valde mirandū est. Cū reuera si pfecte cōprehēderes aīal brutū ita inexpli/cabili pena affligi humanitatis aspectu ɔpa/tereris. q̄nto magis dn̄o deo. Et hec de opere

Circa modū aūt patiēdi si diligēs fueris ꝛ deuote rimaris iuenies p̄cipue humilitatē mititatē. ꝛ generalitꝛ oim ꝟtutū exēplar imi/tandū. Vt aūt modū patiēdi in xp̄o ī te me/lius sentias. debes ī omībꝫ q̄ de passiōe xp̄i legis vel cogitas sp in mēte tua reuoluere q̄ modo xp̄s se habuit in ꝟbis. in rn̄sionibus in factis in penis. quō se habuit tā interiꝰ q̄ꝫ exteriꝰ. ꝛ quō illa put loco ꝛ psonis cōgrue/bat optimo mō formabat. ꝛ h̄ poteris in euā/gelio inuenire. vł certe si ibi nō est exp̄ssum ex reipo forma. Nā nullꝰ xp̄ianꝰ ignorat q̄n in omībꝫ optimo mō se habuit. Igitꝛ de mo/do ita debes cogitare cū ꝟbi grā legis. Ste/tit ihs añ pylatū p̄sidē ꝛc̄. Cogita p̄mo mo/dū statōis q̄ꝫ humilis fuit. forte inclinato ca/pite. demissis oculis. Deinde de mō platio/nis ꝟboꝝ q̄ꝫ leni ꝛ dulci voce ꝓpromp̄sit. ita vt te dlectaret audire aliquē hoīeꝫ ita loq̄n/tem. Nā vox eiꝰ minꝰ dulcis q̄ꝫ facies decora Deinde cogita quō interius se habuit. ꝛ pla/nū est q̄ stetit cū sūma humilitate. nō habēs inuidiā ɔtra pilatū ꝛ iudeos sed cōpassionē Sic cogita qn̄ iudei clamauerūt crucifige ꝛc̄. quō xp̄s ea audiuit. certe sūmo dolore et ex cōpassione ꝛ zelo. ꝛ tn̄ exteriꝰ humiliter se habuit. ꝛ sic oīa ptractās imitare moduꝫ xp̄i se habēdi fm locū ꝛ tpa. ꝛ inuenies oēm virtutē in xp̄o ꝛ optimū modū q̄ se hr̄e po/tuit. Marie aūt diligēter attēde modū q̄ i/terius se habuit cōpassione ꝛ zelo. Circa tertiā scꝫ cām ita semp lege ꝛ cogita de passi/one redēptoris tui vt scias q꞉ tu es causa. Passus est eīm ꝓpter tuā redēptionē. illumi/nationē. iustificationē. ꝛ glorificatōeꝫ. ita sp attrahe tibi ꝛ h̄ beneficiū q̄si sit ꝓ te solo pas/sus. vt supra dictū est. Ita cogita sp vt quid/q̄d legeris vel cogitaueris q̄si dicat xp̄s. hoc feci vt sequaris vestigia mea. Te humiles. pa/tiens sis. tolles crucē tuā ꝛ sequaris me. q꞉ n̄ est seruꝰ sup dn̄m suū.

Passio xp̄i breuitꝛ collecta ad modū fasci/culoꝝ Primꝰ fasciculꝰ dn̄ica die

[F]Asciculꝰ mirre dilectꝰ meꝰ mihi. iter vbera mea cōmorabitꝛ. loquitꝛ aīma deuota designās xp̄i amaritudineꝫ

se simul collectā fugit in suo pectore circū/
ferre. Ut aūt tu etiā quicūq memoriā tuā ꝑ
meditationē mortis xp̄i reformare deside/
ras in ꝓmptu habeas fasciculos. q̄ i memo
ria tua cōmorent. passionē xp̄i hic tactā ꝫ so
lūmodo ordine euāgelioꝝ inseruimꝰ cōpen
diose. vt ex illis paucꝭ ſm illa tria que dicta
sunt opꝰ. modū ꝛ causam habeas materiā ꝫ
copiose meditādi. ꝛ de paucis plurima col
ligas. Cogita igit quō solēni illa cena de q̄
supra dictū est celebrata. ꝛ hymno dicto xp̄s
deꝰ ꝛ homo vidēs appropinq̄re tp̄s suū sur
rexit vt iret ad montē. hoc est opus qđ fecit
Cogita igit vt supra dictū est de modo quō
se habuit intus ꝛ extra. Eundo fugā disci/
puloꝝ p̄dixit. Petrū asseruit se ter negaturū
ꝛ alia que loquebat. hoc iteꝝ opꝰ. Cogita q̄
modo exteriori ṽba illa deprompsit. ꝛ quali
interiori ꝓtulit affectu. sic facias vbiq. nec
opꝰ semꝑ est repetere. Assumpto petro iaco
bo ꝛ iohē ait. Tristis est aīa m. vsq ad mor
tem. Relictis illis solꝰ orat in mōte. Finita
tertia vice orōne ex imaginatiōe mortis ꝛ i/
terno dolore ꝛ timore factꝰ est sudor eius si
cut sanguis. innuēs ineffabilē penā per hoc
Nā de nullo tale aliquid legimꝰ. Tūc ange
lus vnꝰ suū dn̄m ꝯfortauit. Cogita quomō
xp̄s inimicꝭ suis obuiauit ꝛ spōte se obtulit
ꝛ verbo suo eos in terrā ꝓstrauit. Deinde a
iuda osculat. a iudeis capit. trahit. vincitur
ꝛ ad domū anne deducit. Et oēs discipu
li fugerūt. Et hic sit tibi fasciculꝰ vnꝰ memo
rie cōmēdandꝰ. Et hic si placet potes aspi/
cere xp̄m quis sit iste q̄ ista patit. ꝛ te subdas
ei ꝑ rōnis assensum Crede igit ꝛ cogita ip̄ꝫ
esse veraciter dei filiū omniū ꝓncipiū. salua
torē oīm. ꝛ retributorē omniū.

Fasciculus secūdus

i N domo anne ꝯfessus veritatē a ſ/
uo nequā ꝑcutit. Cogita hic opus.
modū ꝛ causam vł saltē aliq̄d eoꝝ si
cut tibi ꝯgruit. Deinde in domo caiphe scri
be ꝛ pharisei expectabāt adducit. illudit. et
ꝑcutit tāq blasphemꝰ Falsum testimoniū
querit ꝛ nō inuenit. a pōtifice adiurat. a pe/
tro ter negat. ſꝫ xp̄s respiciēs petrū exire et
flere amarissime cōpulit. Mane facto ad
pylatū vinctꝰ ducit. Cogita modū q̄ ip̄i euꝫ
ducebāt q2 pessime tanq latronē ꝛ malefi/
cū ꝛc̄. Judas vidēs q petebāt xp̄m ad mor
tem tm̄ in seip̄o doluit q tā dulcē hominē ꝫ
tradidit vt se laqueo suspēderet ꝛ retulit pe/
cuniā. cū qua emptꝰ est ager sicut p̄dixit hie
remias. corā pylato multiplicit innocenter
accusat. mittit ad herodē. ab eo vt fatuꝰ illu/
dit ꝛ irridet. Hic diligētissime ꝯsidera q̄lis
est qui patit ꝛ ei ꝯfigurare vt cōpatiaris in/
nocentissimo. mitissimo. amātissimo. ꝛ nobi
lissimo. Et h̄ sit fasciculꝰ secūdus

Fasciculꝰ tertius.

p Ost hoc petēntibꝫ iudeis dimittit py
latꝰ barrabā ꝛ tradidit ih̄m ad cru/
cifigendū victꝰ importunitate iude/
orū ꝛ timore cesaris. Tūc iesus more ꝛ sce/
mate regꝭ multiplicit illudit. clamide indu
itur. spinis coronat. arūdine ꝑcutit. vt rex i
derisum adorat. Hic homo cogita moduꝫ
attēde causam quō ſcꝫ xp̄s se habuit et quō
iudei se habuerūt. cām quare tāta sustulit.
vadēs vt crucifigat ꝓpriū portat patibuluꝫ.
ꝑl'us sequebat ꝛ mulieres flētes q̄bus ait.
Nolite flere super me. ꝛc̄. In mōte caluarie
crucifigit. Et h̄ diligēter ꝑtracta modū cru
cifixionis. Aut em̄ ꝓmo crucem erexerūt. ꝛ
xp̄s ascēdit ad crucē. aut certe crucē posue/
runt i terrā ꝛ ibi eū clauis affixerūt. Nā aliꝰ
modꝰ nō apparet. Et hic tertio specialiꝰ cō/
uenit ꝯsiderare q̄ntꝰ est iste q̄ tāta patitur vt
ad ip̄m posset egredi ꝑ ammiratōis aspectū
q2 immēsus ē potestate. speciositate. felicita
te. ꝛ eternitate. Admirare igit maiestatē an
nihilari. speciositatē decolorari. felicitatem
tormētari. eternitatē mori. Et hic tertiꝰ fa/
sciculus.

Quartus fasciculus

p Endēs xp̄s i cruce sitit. Cogita opꝰ
quō xp̄s pēdet. cogita modū ꝛ cau/
sam. cogita q sitit. orat ꝑ crucifixori
bus. blasphemat in cruce. irridet a p̄tereūti
bus. a ꝓncipibꝫ. a latrone. tytulꝰ verissimꝰ ꝛ
indelibilis. Jh̄s nazarenꝰ rex iudeoꝝ scribi
tur. Stat mat iesu dolorosa sub cruce. quā
respexit ꝛ Johī cōmisit. Fiūt tenebre. desi/
gnans tandē q̄nta sua esset pena ꝛ q huma
nitas fuit deserta. i eo q nulla fuit redūdan
tia supioꝝ viriū in q̄bꝫ fruebat ad inferio/
res q̄bꝫ patiebat. Clamabat Hely hely ꝛc̄.
Accepto aceto. ꝯsūmatis iā oībꝫ cū nihil
restabat agendū clamās alta voce tradidit
spūm. innuēs q q̄diu vellet. tādiu viueret.
ꝛ q nullꝰ aīam suā a se tolleret. ſꝫ q ip̄e spon
te eā poneret. Et hic debes ꝯsiderare quali
forma passus est assimilatōis amictu. Pas/
sus est em̄ sicut verꝰ agnꝰ liberalissime r̄spe
ctu ꝓximi. seuerissime respectu sui. obedien/

tiss.me respectu patris. prudētiss.me respe/ctu aduersarij. Stude igit ad habendū ha bitū scōm effigiē modi se habēdi.s.benigni tatis.seueritatis.humilitatis.z pspicacitatis. Et hic sit fasciculus quart⁹

Fasciculus qntus

L Atronū ossa ɔfringunt.xpi os non cōminuit ne figura de h̄ euacuetur Lat⁹ eius apit vn̄ pfluūt ecclesie sa cramēta.velū scindit. sepulcra mortuorum apiunt.vn̄ inde mortui in die resurrectiōis cū xpo resurgerēt. Hic cōsidera qntus ꝑ te passus est.z crucē amplectere ꝑ passiōis de/sideriū.vt sicut ipe passus est iniuriā.ɔuicia ludibria.supplicia.sic z tu passionē xpi imitā do amplectere.ꝑ eo omnē passionē plenā in iurijs.ɔuicijs.ludibrijs.z supplicijs. Et hic fasciculus quintus.

Fasciculus sextus

P Assio xpi nō solū reformat memori am ꝑ deuotā meditatiōz.nec solū in flāmat desideriū ad deuotōz.qnimo ꝓcipue illustrat intellectū z ducit ad cogni/tionē veritatis. Siquidē in vniuersitatis cognitiōe septē erāt clausa an̄ xpi passionē. q̄ sunt in ei⁹ passiōe reserata. De qb⁹ intelli/gi potest illō Apoc. Apta sunt sigcula septē Primū signaculū fuit de⁹ ammirabil. q̄ ꝑ crucē manifestat⁹ est esse sūma sapiētia. i eo ꝙ diabolū decepit. Sūma iusticia inqn tum q̄siuit redēptiōis ꝓmiū. Sūma miseri cordia qꝛ tradidit ꝑ nobis filiū. Secun dū signaculū fuit spūs intelligibil q̄ mani/festat⁹ est ꝑ passionē q̄nte sit benignitatis q̄n/tum ad angelos q̄ ꝓmiserūt xpm crucifigi. Quāte dignitatis q̄ ad hoīes.nā ꝓpt eos xps est crucifix⁹. q̄nte crudelitatis q̄ ad demōes. q̄ dn̄m deū suū fecerāt crucifigi Tertiū si gnaculū est mūd⁹ sensibilis.q̄ in morte xpi ꝓ bat esse loc⁹ tenebrarū. In q̄ regnat cecitas. qꝛ lucē verā nō cognouit. In q̄ regnat steri litas qꝛ xpm infructuosum reputauit. Im/pietas qꝛ innocētē ɔdēnauit Quartū sig/culū fuit padisus q̄ ꝑ crucē apparet esse loc⁹ glie.leticie.z opulētie.in eo ꝙ xps ꝓpt ei⁹ re/stitutionē fact⁹ est vilis paup z miser Qui to ꝑ mortē xpi infern⁹ manifestat⁹ est esse ple nus om̄i egestate.vilitate.z pauptate. quia si hec passus est ꝓpter pcti deletiōez.multo magis dānati hec patient ꝓpter iustā opez retributiōz Sextū signaculū fuit xp⁹ lau dabilis q̄ ꝑ crucē xpi ꝓbat esse pciosa.speci osa z fructuosa. Preciosa qꝛ xpus an̄ voluit vitā corpalē ꝑdere q̄ ɔtrariari ⱴtuti. Spe ciosa qꝛ in ɔtumelijs relucebat. Fructuo/sa qꝛ vn⁹ pfect⁹ actus xpi ⱴtutis infernū spo/liauit.celū apꝛuit.ꝑdītū restaurauit Se ptimū signaculū ꝑ crucem aptū est.z i eo ꝙ apparuit reat⁹ culpabilis q̄ detestabilis sit cū ad sui remissionē indigeat tā magno pre cio.tā grādi piaculo.tā difficili medicamīto

Fascicul⁹ septimus nō passionis sed re/surrectionis.

T Ertia aūt die xps victor mortis re/surrexit z nos resurrecturos mon/strauit. Si igit xpo passo fuisti cō/passus.nūc resurgēti ɔgaude. Cogita deuo te qualit aīa xpi ad infernū descēdit. Quid ibi egit z de gaudio sanctoꝝ patrꝝ z tristicia demonioꝝ. Cogita de timore custodū. Co gita de custodia angeloꝝ circa sepulcꝝ. q̄ cū nūc refert vn⁹ soi⁹ sedere. nūc stare supra lapidē. nūc in sepulcro. nūc duo. z hi diuersi mode.ꝑ qō ōn̄dit multitudo angeloꝝ circa sepulcrū. z varia visitatio mulieꝝ. Cogita q̄ modo amor z desideriū magdalenā z alias femīas frequēter cogebat currere z sepulcꝝ dn̄i visitare. Cogita de varijs xpi apparitio nib⁹. Cogita de dulcib⁹ ei⁹ colloquijs cū di scipulis. Cogita cur xpus voluit in galylea apparere nisi vt debeas a vicijs trāsmigrare Vn̄ pasca transit⁹ ē z in galilea .id est. trās/migratiōe z mutatiōe corpoꝝ nostroꝝ in re gno celoꝝ xpm videbimus post generalem resurrectionē.

P Ost quadraginta dies resurrectōis ascēdens xps in altū captiuā duxit captiuitatē sctōꝝ prm. Meditare cū gl'iosa ꝓcessiōe ascēdentiū cū xpo. nā sancti sequebāt.angeli veniētes obuiabāt.z tūc in ter se q̄stiōes illas formabāt.de qb⁹ Isaias Quis est iste q̄ venit zc. Cogita de tristicia apl'oꝝ z angeloꝝ gaudio. Cogita de angel redeūtib⁹ z apl'os ɔsolātib⁹. Disce tu ascēde re ad xpm ꝑ ꝑ ascēsiones ꝓus dictas vt re/linq̄s hic viciū.qꝛ nullū viciū ascēdit cū sal/uatore.vt dicit Augustin⁹.

D Einde de celo dn̄s in linguis igne/is misit spm̄ scm̄. Vide quō deinde apostoli fuerūt ɔfortati z in charita te fundati. Meditare cur spūsctūs in igne cur i linguis. cur i vtrisq̄ simul. z cur i alijs creaturis apparuit. z stude ꝓprietates reruz taliū in te hr̄e. Cogita effect⁹ z dona spūsci

z multa silia circa spũsscti missionẽ. signacꝫ militãtis sub gula. s. somnũ. cordis duriciã. ociositatẽ. risus, pcacitatẽ. cõtradictionem z insensibilitatẽ.

Nota de duobꝫ necessarijs veris bellatoribus.

Ea nũc milites xpi bellũ spũa'e igressuri induite vos armatura dei. arripite gladiũ z scutũ. gladiũ virilitatꝭ z strenuitatꝭ. scutũ patiẽtie vt sitis patiẽtes in sustinẽdo eoꝝ imper⁹ z dolores

De certamine ꝯ gulã

Ideo aũt incipiẽdũ certamen ꝑmo ꝯtra gulã. qꝛ qꝫdiu gula in nobꝫ dñatur. alioꝝ vicioꝝ certamĩa magꝭ occulta videre nõ possum⁹. Itẽ vt Grego. dic. Multi qñqꝫ ardua z magna incipiũt sꝫ qꝛ gulã nõ vincũt. ea que fortiter egerũt. turpiter ꝑdunt. Qui eñ neqt in ꝓpria terra. id est naturali carne debellare. quõ vincet i terra longinqua. Est aũt gula inordinat⁹ z imoderatus appet⁹ cibi.

Remediũ gule

Omnia illa q̃ faciũt aĩam inter⁹ vtiliter occupari in viribꝫ aĩalibꝫ z q̃ ei⁹ desideriũ iternũ augẽt. remedia sũt ꝯtra gulam. imo cõtra oĩa vicia carnalia. Hinc est qđ dic Hiero. ad rusticũ. Ama sciẽtiã scripturaꝝ z vicia carnis nõ amabis. Hinc est ꝙ dic Johes Climach⁹ etiã i hac materia exptissim⁹ ꝙ carẽtia dolorũ z obliuio mortis est occasio gule. Breuiꝭ quelibꝫ vacãtia vl' vacuitas a desiderijs bonis. a meditatiõibꝫ. sunt origo vel augmẽtũ ꝓcipuuꝫ vicioꝝ carnaliũ. Remedia igiꝭ sũt timor mortꝭ iudicij z inferni bñ cordi impressus si hõ inter⁹ occupaꝭ circa desideriũ regni celoꝝ. desideriũ ꝑfectiõis. imo qđlibet bonuꝫ internũ desideriũ. vt deuotio. maxie cõpunctio lacrime. orõ. hec eñ int⁹ cor hoĩs occupant. Et ꝟm Hieronimũ desideriũ desiderio. affect⁹ affectu expelliꝭ.

De ꝟtute sobrietatꝭ z de ei⁹ gradibꝫ

Sobrietas arcẽ ꝯcupiscibilitatꝭ ꝯ gulam deberet custodire. Est eñ ꝟtus q̃ corpis alimẽta cũ moderamie admittuntꝭ. Et dꝫ sobrietas ꝓcipue esse vigil ꝯtra gulã. videt ne excedat i cibi q̃litate. sꝫ ꝺ quãtitate difficile discerniꝭ. Hic tñ in omibus põt esse ꝯtinẽtie finis. ne q̃s intra mensurã capacitatꝭ sue saturitatꝭ onereꝭ ingluuie. Prim⁹ grad⁹ sobrietatis est vt patienter sustineas z feras cũ nõ potesꝭ hr̃e cibuꝫ vel potũ ad libitũ. Secũdus est etiã velle his q̃ possunt hr̃i amore sobrietatꝭ paupatis z boni exẽpli carere. Terti⁹ posse abstinere sine difficultate ab habitis delectabilibus.

De pugna z natura luxurie

Si gulã nõ vicerꝭ sꝫ ipa te vicerit. statim aduocat sororẽ suã. i. luxuriã. cuius aduẽt⁹ indicia sunt q̃ ꝑ naturaꝫ ei⁹ poterꝭ agnoscere. Statim eñ in vi cõcupiscibili accẽdit amorẽ z inclinatõꝫ z affectũ ad femias. aut suscitat mot⁹ in carne. z h̃ potes videre ꝑ mot⁹ carnis z titillatiões. Aliqñ magis i aĩa ꝑ affectiõꝫ z inclinatiõeꝫ ad actũ illicitũ vl' ad ꝑsonã affectu illicito. Et hũc modũ affect⁹ potes ꝯsiderare ꝑ imagines mulieꝝ i te depictas.

De remedijs luxurie

Contra illud viciũ est certamẽ lõguꝫ z duꝝ. imo ꝟo viribꝫ nr̃is h̃ specialiꝭ nõ possum⁹ ꝑficere. Vñ radicale remediũ ꝟm Augꝭ. in pluribꝫ locis libri cõfessionũ de ꝯtinẽtia z alios scr̃os est. vt hõ cor suũ hũliet z cognoscat ꝓpriã fragilitateꝫ. recurrat ad miꝟicordiã dei. Sũt quedã remedia q̃ magꝭ luxuriã remouẽt ab aĩma. vt ꝯtritio spũs. frequẽs orõ. ꝯtinua meditatõ mortis. inferni. z similiũ ꝑmissoꝝ. Horũ remedioꝝ rõ patet ex his q̃ dicta sunt ꝺ gula. Itẽ rep̃ssio interioꝝ affectionũ z malaꝝ cogitationũ. qđ fit maxie ꝑ alia deuota z spũalia desideria Itẽ sunt q̃dã remedia q̃ magꝭ restringũt luxuriã. abstinere a carne. z ieiuniũ. Maxime aũt est remedũ ꝯ hoc vicium equale moderatũqꝫ ieiuniũ. Itẽ op⁹ manuum instabiles cordis ꝑuagatões coercens

Sũt quedã q̃ directe iuuãt ꝯtra vtraqꝫ. i. luxuriã tã in carne qꝫ in aĩa sicꝫ ẽ custodia diligẽs sensuũ. Hi eñ sunt fenestre ꝑ q̃s h̃ viciũ intrat. Itẽ fuga societatꝭ mulieꝝ. nec familiaritatẽ hr̃e cũ eis. nec sol⁹ cũ sola maxie in secreto loco loq̃. nec domos eaꝝ ꝟm hieronimũ frequẽtare. Prim⁹ grad⁹ castitatis est. vt viriꝭ cũ labore abstineas ab actu carnis. cũ ꝓposito sic manẽdi. z neges sp cõsensũ motibꝫ illicitꝭ. Secũd⁹ vt ꝑ remedia ꝓdicta z alia silia caro tua spũi tuo subiugeꝭ vt rari⁹ tẽpterꝭ z facili⁹ tẽptatio cediꝭ. impando magꝭ qꝫ reluctãdo. Terti⁹ gđ⁹ castitatꝭ ẽ. ita domitas hr̃e ꝯcupiscẽtias carnis. vt vix rarissime z tenuissime sentias et

talē te induisse affectū vt cū nausea ꝛ horrore inde audias vl' loquaris.

De phylargiria vel auaricia.

Post luxuriā sequit phylargiria vel auaricia q̄ passio vexat tepefactos i seruitio dei. Nā raro impugnat certātes legitime. p̄sertim si sub alteri⁹ degunt cura. Remediū tibi sit vt sciēs aliquā artem labore manuū victū ꝛ vestitū ꝯquirēs. illis sis ꝯtētus. Jō deo ꝯfide q2 nō relinq̄t sperantes in se. Sūma remedioꝝ. si vis auariciam ad plenū vincere. relinque om̄ia q̄ habes ꝛ alteri⁹ cure te cōmitte. cū alijs viuēs i cōmuni. Huic aūt vicio in p̄ncipijs obsta. vt nō admittas desideriū cuiuscꝫ rei. Sic eni hoc viciū in p̄ncipio facile vincit. ita si semel admittit pōt cūctis difficili⁹ excludi.

Prim⁹ grad⁹ q̄ p̄ficis ꝯtra h̄ viciū in ꝯtēptu mūdi est. nihil hr̄e iniusti. ꝛ diuitijs nō abuti ad pctm̄. ꝛ elemosynā facere Secūdus est nihil hr̄e sup̄fluū. s3 necessarijs esse ꝯtentū. S3 multi necessitatē suā valde amplificāt. s3 nō est tutū vt hō in multꝭ sibi ꝯsidat s3 pot⁹ alteri. Terti⁹ est nihil possidere in h̄ mūdo s3 dūtaxat cape vsum necessarium ꝛ frequēter pati penuriā. cibo. potu. ꝛ vestitu

De ira ꝛ remedijs eius

Tria p̄dicta vicia arcē ꝯcupiscibilitatis oppugnāt. Quartū aūt viciū qδ est ira debellat vim irascibilē. ꝛ ē nociua bestia sibi nocēs ꝛ alios scādalizans. vir⁹ mortiferū animā interficiēs. ꝛ spm̄ sanctū expellēs. Cū aūt ira vim irascibilē obtinuit. statim introducit ibi suā familiam q̄ sunt rixa. tumor mētis. ꝯtumelia. clamor. idignatio. ꝛ blasphemia. Remedia ꝯ iram sunt ista. p̄mo os tacēdo cōprimere ꝛ accensam flāmā in corde suffocare Nota aūt ꝙ fm Amb. in li. de officijs ver⁹ p̄liator eosꝗ p timorē meditationēꝗ mortis ꝛ similiū ꝛ maxie deuotā cōpunctioꝫ (q̄ fm Climachū ita extinguit ira ꝛ īdignatio sic ignis aqua) mot⁹ ire deberet reprimere ꝛ māsuefacere vt mox trāquillitas vsu quodā ꝛ affectiōe ꝛ p posito in naturā v̄tat. Multū iuuat ꝯ iraꝫ si quotiēs q̄s in ira recesserit iā sopita ꝯmotione seip̄m dure redarguat ꝛ cōp̄rehēdat ꝛ humilit reū se det toto corde ab illis veniā petēs q̄s offendit Grad⁹ aūt q̄b⁹ ꝯtra irā ascendit patēt ex dictis. Prim⁹ est ire resistere cohibēdo linguā. mēbra ꝛc̄. ne excedat foris. Secūd⁹ est cū hō iā p exercitia didicē nō turbari ex aduersis. s3 est quasi in loco munito nō curās ea q̄ sibi fiāt ꝯtraria. Terti⁹ est gaudere ꝛ in tribulatiōib⁹ gl'iari cū assūt ꝛ desiderare cū desunt.

De inuidie natura ꝛ ortu eius.

Quintū certamē est ꝯtra iuidiā quā beat⁹ Gregori⁹ ponit int vicia capitalia. eo ꝙ ex sui rōne habet ꝙ alia vicia inde sequant Licet Cassian⁹ ꝛ Jsidor⁹ eā inter capitalia non enumerēt. eo forsitan ꝙ ip̄a ex vicio capitali suā ducit originē Ut aūt hui⁹ vicij naturā p suū effectū in te comp̄hendas scire debes ꝙ inuidia est dolor d̄ bono alteri⁹. Jnuidie eni obiectū est bonū fraternū inq̄ntū est sibi malū. Hoc aūt contingit dupliciter vel tripliciter. Uno modo inq̄ntū sibi iminet malū. vt si inuidemus ꝙ inimic⁹ noster vl' aliq̄s q̄ nobis nō placꝫ fit noster p̄lat⁹ timētes ne nos op̄mat. ꝛ hoc in casu staret sine pctō. Alio mō q̄n respicim⁹ bonū p̄rimi nō ꝙ sibi inuidem⁹ illud. s3 q̄a dolem⁹ illud nob abesse. ꝛ h̄ est interdū bonus zel⁹. Tali eni inuidia debem⁹ om̄s tendere ad humilitatē. charitatē ꝛ obedientiaꝫ Alio mō fit istud inq̄ntū bonū fratris est diminutiuū nr̄e p̄cipue gl'ie Un̄ iuidia est p̄cipue circa illa in q̄b⁹ gl'ia cōsistit. Un̄ generaliter vanegloriosi ꝛ pusillanimes sunt iuidi q2 isti timēt minui gl'iam suā. illi timēt faciliter supari. Hec inuidia vbicūꝗ venerit filias suas secū adducit. q̄ sunt odiū. susurratō detractio. exultatio in aduersis p̄rimi. ꝛ afflictio in p̄speris eius.

Quō ad dilectiōꝫ p̄rimi deueniť

Inuidiam v̄o dilectio p̄rimi expellit Jō de ip̄a dilectiōe p̄rimi aliq̄ dicā⁹. Et p̄mo q̄b⁹ medijs dilectiōꝫ inter nos mutuo seruare possum⁹ Deinde quō q̄libet se talē exhibere debeat vt ꝛ ip̄e diligat ab alijs ꝛ alios ip̄e diligat. Et ex his sufficientia remedia iuidie apparebūt. De p̄mo scias ꝙ p̄fecta v̄a ꝛ indirupta dilectio solū iter tales inuiolabilit seruat. q̄ sunt vni⁹ p̄positi. vni⁹ nolle ꝛ velle. ꝛ q̄dam mō vicijs oīb⁹ expurgati. vt in xvj. collatōe p̄rm d̄r. ꝛ ita sūma dilectio erit i p̄ria. ꝛ fuisset v̄a in p̄adiso si nō p̄m⁹ hō cecidisset. Attamē sunt q̄dā remedia q̄b⁹ dilectio int nos acq̄rit ꝛ seruat. ꝛ si nō p̄fecta. Primū est qδ etiā inuidie ē sūmū remediū vt vnusq̄sꝗ toto corde oīa q̄ mūdi sūt ex q̄b⁹ ꝯtētio. rixa vl' inuidia oriri p̄t cordialit d̄spiciat ꝛ calcet. sic sunt diuitie

siue honores. Scdm. ne q̃s sapiẽs sibi seq̃tur ꝓpriã suã volũtatẽ nulli acq̃escẽs. ꝛ h̃ causat maxie discordiã ꝛ rãcorẽ. Tertio vt sciat q̃ vtilia sũt ac necessaria postponẽda bono charitatꝫ. Nã si habeã fidẽ ita vt mõtes trãsferã. Si linguis hoĩm loq̃r ꝛ angelorũ. charitatẽ aũt nõ habuero nihil mihi ꝓdest. Jdõ sup oĩa exercitia in oĩbꝫ opibꝫ ꝑ oĩbus debemꝰ q̃rere fraternã charitatẽ. Nec est aliq̃d qd tm̃ angeli ꝛ dñs angloꝝ in nobis inuenire desiderãt. sic fraternã vnionẽ ꝛ mutuã caritatẽ. Quartũ vt vnusq̃sqꝫ summope iracundiã ꝛ alia q̃bꝫ frẽm offendit caueat ꝛ deuitet. ꝛ si q̃n ꝯ fratrẽ excessit. hũilit satisfaciat. si q̃n frat ꝯtra eũ rancorẽ sine cã ꝯcepissꝫ q̃ntũ in ipo est studeat pacificare. Hec habetur in collatõe pa̅t̅rm̅. xvj.

De accidia

Sextũ certamẽ est ꝯtra accidiã. Cuiꝰ natura est vt tediũ boni generꝫ. animi torporẽ causet. mentẽ q̃uet tristicia. ad somnũ ꝛ dissolutiõꝫ inclinet. horrorẽ loci. ꝛ celle fastidiũ. fratꝝ ꝯtẽptũ ꝛ aspernationẽ gignit. nil opis libet. maxie spũalꝫ. Naꝫ interdũ opꝰ manuale arripit vt possit spũalia orõẽs ꝛ silia relinq̃re. Huiꝰ filie sũt malicia. i. volũtas machinãdi malũ. desperatõ pusillanimitas. rãcor. i. odiũ inueteratũ. torpor circa p̃cepta dei. euagatio mẽtis circa illicita. Sũmũ remediũ ꝯtra accidiã ẽ. nũq̃ꝫ tedere sꝫ repugnãdo accidie obuiare ꝛ vincere eã laborãdo. Attamẽ hõ p̃t opa sua variare vt nũc oret. nũc legat. nũc meditetur ꝛc̃ vt si vnũ nõ sapiat. sapiat saltẽ aliud sic febricitãti habẽti gustũ infectũ apponunꝫ multa fercula. Jtẽ ꝯtra tediũ cordis valꝫ varietas actiõis. Jtẽ valet ꝯpũctio. Qui eni luget se ipm̃ nõ nouit accidiã. Ait Climachꝰ. Ligetꝫ q̃ iste tyrãnꝰ memoria offensionũ ꝛ delictoꝝ ꝛ pcutiatꝫ ope manuũ ꝛ intẽta meditatõe futuroꝝ bonoꝝ.

De tristicia ꝛ pugna ꝯtra tristiciã

Nota q̃ tristicia mala ẽ duplex. Nam q̃nqꝫ tristicia dr̃ generalit ita q̃ ꝑsetꝫ circa oẽs passiões. nã in oĩ passiõe ẽ inuenire tristiciã ꝛ delectatõꝫ ꝺm q̃ suũ obiectũ adipiscitꝫ vl̃ ab ea repellitꝫ. Et hãc tristiciã supabis inq̃ntũ singula vicia extirpaueris. si multũ multũ. si paꝝ paꝝ. oĩno autẽ si oĩno ipam necas. sꝫ ad h̃ q̃s idoneꝰ. Alia ẽ spẽalis circa diuĩa tediũ. ꝛ ista p̃t cõphendi sub accidia. Tristicie origo difficulꝫ est cognoscibilꝫ eo q̃ taꝫ multas habeat origines oĩa met vicia ꝛ affectões. Cõtra h̃ duo vicia accidiã ꝛ tristiciã pugnat charitas dei q̃ nũq̃ꝫ est ociosa ꝯ accidiã. Ad quã charitatẽ triplici g̃du ꝓuehartꝫ. Primꝰ sic vti licitꝫ concessis vt tñ illicita deuites. Scõs est feruẽtiori desiderio oĩa q̃ dei sunt studiose facere in se. ꝛ i aliĩs ꝓmouere. Tertiꝰ ẽ tãto affectu estuare ad deũ q̃ q̃si sine ipo viuere ñ possit. Valet etiã ꝯ tristiciã deuota ꝯfabulatio in bona societate memoria benignitatꝫ ꝛ misericordie dei. Jtẽ deuotꝰ cãtꝰ. vt ꝺ t Jacobꝰ

De vana gloria

Si oĩa p̃dicta vicia vicerꝫ qd sine maximis laboribꝫ ꝛ multꝫ doloribꝫ nõ fit. si tñ fit tũc amplꝰ a vana gl̃ia cauere debes. Hec ei occulte ꝑtutibꝫ se ĩgerit ita vt vix a spũalibꝫ sp valeat ꝯphẽdi. Hec est multiformit vana. sp ꝛ i oĩbꝫ vanitatẽ ingerẽs i vestitu. i apparatu. in loq̃la. i taciturnitate. Si veste p̃ciosa indutus fuerꝫ. adest si humilꝫ fuerꝫ. amplꝰ gl̃iatꝫ. si loq̃ris. gaudꝫ vñ dixerꝫ. si taces. laudat te velut humilem. Jpa sp suggerit ꝛ magnũ desideriũ ingerit ad illa in q̃bꝫ laus ꝛ honor ꝯsistit. etiã p magna picula ꝛ labores. ꝛ maiorẽ fortitudineꝫ dat suis amatoribꝫ q̃ꝫ spes beatitudis verꝫ ꝓliatoribꝫ. Hec eadẽ bestia suggerit g̃dũ clericatꝰ. ꝓsbyterĩ. ꝛ dyaconatꝰ. Si q̃s tñ euꝫ vellet cogere. nã p se ñ vult. ne ipse appetere videatꝫ. Vide sup h̃ exẽplũ libro de institutꝫ cenobioꝝ cassiani. Nõ pñt varietates hꝰ bestie explicari. sꝫ vbicũqꝫ eã piecerꝫ sp stat aeu leo recto sic tribulꝰ. Jpa est sic alleũ quotiẽs vnũ tegmẽ remouerꝫ aliõ adhuc intꝰ habet vbi aũt ipa irrauerit. m̃rem dolosam sequũtur filie ꝑuerse. q̃ sũt inobediẽtia. ꝯtẽtio. iactantia. hypocritꝫ. ꝑtinacia. discordia. nouorũ ꝓsumptio seu inẽtio. Quã vanã gl̃iam si vincere d̃siderãs. caue sũmo studio ne q̃cq̃ꝫ intẽtõe gl̃e icipias facere. cogitãs illõ saluatorꝫ. Receperũt mercedẽ suã. Et illud. Qm̃ deꝰ dissipauit ossa eoꝝ q̃ hoĩbꝫ placẽt ꝯfusi sũt. q̃m deꝰ spreuit eos. Jtẽ illud. Si adhuc hoĩbꝫ placerẽ. xp̃i fuꝰ nõ eẽm. Scõo deberes niti illõ qd bõa intẽtõe icepisti. sili custodia ab inq̃natõe gl̃ie custodire. Jtẽ q̃cquid singl̃are ẽ ꝛ vñ laus ꝛ gl̃ia possꝫ ꝯq̃ri sp vitãdũ est bellãti ꝯ hãc bestiã. Nã p̃ncipiũ ꝑuaricatiõis vane gl̃e ꝺm climachũ est custodia orꝫ ꝛ amor hũilꝫ societatꝫ. ignominia ꝯsũmata. corã m̃ltitudie mirabilit adinueiri. Thezꝫ.

Unicū vane glie remediū. orare deū vt ipe te liberet. De pugna ꝯ supbiā

V Ltima aggrediēda ē ipa supbia. viciorꝫ regia. viciorꝫ radix. ꝟtutū oim deuoratrix. q̄ tātē ē fortitudis ꝛ seneritatꝭ vt luciferꝫ eijceret ď celo. Attamē puer dauid i dño ꝯfidēs ꝑ hūilitatē goliā q̄ntali bet eēꝫ stature enormitate erectꝰ ꝓstrauit.

Est āt supbia duplex. vna spūal' pulsans .s. ꝟtuosos ď pfectōe. alia carnal'. q̄ minꝰ pfcōs pulsat de aliq̄ excellētia exteriori. Nā prime est i corde suo mag merita sibi depigere. spiritualē grāꝫ attribuere sibi q̄ꝫtū deꝰ eū diligat cogitare. mirari ꝙ nō faciat mirabilia. turbari ꝙ deꝰ ñ dat sibi nescio q̄d spāle. alios velut carnales despicere. Et h̄ est mltuꝫ piculosa ꝛ plꝰ q̄ꝫ vicia carnalia. Nullū viciū est qđ ita oēs ꝟtutes exhauriat. cūctaqꝫ iusticia ꝛ sctītate hoiem expoliet queādmodū hꝰ supbie malū. Qui āt hꝰ neq̄ssimi spūs laqueos vult euadere. dꝫ i singul' in q̄bꝫ se senserit ꝟtutibꝫ pfecisse dicere ex snia. Grā di sū id qđ sū. ꝛ cogitare deū eē q̄ opaꝭ in nobis ꝛ velle ꝛ pficere ꝓ bona volūtate. Itē diligēt ꝯsiderare q̄ bona nr̄a nō sūt a nob̄ sꝫ dona dei. de q̄bꝫ districte sumꝰ rōꝫ reddituri. Itē bona nr̄a q̄ꝫ multꝭ mal' sunt pmixta. tepiditate. hypocrisi ꝛc̄. Itē ꝯsiderare q̄ꝫ mlta sint in nob̄ mala ꝛ viciosa. Itē attēdere meliores nob̄ hoies ꝛ angl'os. vt ita i cōpatione vilescamus nobis. De supbia carnali

C Arnal' aūt supbia his idicijs demōstraꝭ. Est clamosa dū tacꝫ amara ꝛ indignabūda. ꝛ idissoluta i leticia. Risus eiꝰ irrōnabil' ꝛ sine cā. i tristicia sua ē seuera. dura. rep̄hēdit cū rācore nō ex ꝯpassione. ꝟba pfert passim sine aliq̄ cordis ḡuitate vl' pōderatōe. Expers paciē. caritatꝭ. aliena audact' iiuriat. sꝫ pusillanimit' iiuriā patiꝭ. difficult' alijs obedit. exhortatōꝫ ɫcipe spernit. i ꝓpria volūtate pmanēs. sꝫ vult ꝓpria statuere nūq̄ꝫ alterꝰ diffinitōi acq̄escere. ñ vult ꝯsiliū ab aliq̄ recipe mag' sibi credēs q̄ꝫ sapientibꝫ Hꝰ remediū pmū ē obediētia simplici cord̄ suscepta ꝛ hūilit' exhibita. Scdꝫ vt itimo cordis affectu fr̄ibꝫ nr̄is hūilitatē exhibeamꝰ. i nullo eos ledēre acq̄escētes. Itē sp niti exercere nos i hūilibꝫ opibꝫ vilibꝫ ꝛ despectis officijs. puta mīstrare i coq̄na. lauare scutellas. purgare domū. sp vilia officia eligere. hūil' hītu. hūilibꝫ gestꝭ icedere. Nec si i ꝯsuetudinē venerīt cor ad hūilitatē iclināt. Itē honorē fugere magꝭ sp eligere mīstrare q̄ꝫ mīstrari. supba vocabula ꝛ nomī iactātie etiā a ꝓpria familia euitare. Itē oia sigꝛ q̄os facta iactātiā l' vanitatē p̄tēdētia declinare. Hūilitas q̄ ꝯ supbiā pugꝫ tres hꝫ ḡdꝰ. Primꝰ ē vt hō seipꝫ cognoscat ifirmū. i opē bonꝭ viciosū. et si q̄s alios hꝫ defectꝰ. ꝛ ñ eleuet se sup se. Scdꝫ ē cū hō se ꝯsiderat ab alijs reputari q̄lē seipē noscit i ꝟitate. s. vilē. i opē. supbū. ꝛc̄. Tertiꝰ ē qñ hō etiā i magnis ꝟtutibꝫ ꝛ honoribꝫ ñ extollitꝭ. ꝛ nihil sibi ex h̄ blādiꝭ. totū i illū refundēs a q̄ totū accepit. ꝛ ei itegrū restituēs. Tal' fuit hūilitas xpi ꝛ tal' anglorꝫ ꝛ scōꝫ i gloria Finit fasciculariꝰ

Incipit tractatꝰ sancti Bonauenture ď septem gradibꝫ cōtemplationis

# C Ontemplatiuorū

aq̄linos obtutꝰ acui. ꝛ ip̄orū spūale palatū pfūdi dapibꝫ supne dulcedinis affectās. septē ḡdꝰ eo gl'iosissimos q̄ scia expiētie pbatissimos i mediū cēsui ďducendos. refatōe q̄ꝫ odoriferā ꝯfido ꝙ tā itellectui splēdorꝭ copia. q̄ꝫ affectui dificī dulcorꝭ affluētia p̄ŭssime mr̄is thearchice exalabit. Primū igr dicāꝰ ignē. scdꝫ vnctōꝫ. tciū extasim. q̄rtū speculatōꝫ. q̄nt. i gustū. sextū q̄etēꝫ septimū gl'aꝫ. Prio ei aia ignit'. ignita iungitur. vncta rapiꝭ. rapta specl'atꝭ l' ꝯtēplatꝭ. ꝯtēplās gustat. gustās q̄escit. h̄ i via p̄nt aq̄ri. ñ m̄ subito sꝫ ḡdati. Ultꝰ āt h̄ expiꝭ q̄ freq̄ntiꝰ spūalibꝫ se exercet. Septiꝰ i p̄ria ꝯferꝭ abūdātiꝰ his q̄ se i p̄cedētibꝫ ḡdibꝫ exercuerīt. Ignis ē vehemēs diui calorꝭ l' amorꝭ feruor ex camio supsplēdērꝭ hierl'ꝫ flabellatꝰ. Hꝰ ignis calor ꝯtēplatiui siue sci actiui viri aiaꝫ cū se ad orādū deū effuderit i ꝯspcū di. subito eaꝫ valď plucido splēdore irradiās q̄ꝫ pl'imū ignit. ꝛ arētes morꝰ affectōesqꝫ accēdit maliciosq̄ꝫ ꝯcremat ꝛ extirpat. tepōrē īflāmat. torporē expgiscere fac. atqꝫ ipāꝫ totā aiāꝫ velut vespertinū qđdā ꝛ piguissimū holocaustū diuino ꝯspectui repn̄tat. itueꝭ tūc ꝛ gaudꝫ. ďs adest ꝛ pauet illa. Ille imissū ignē augꝫ vt magis caleat. illa ortās affectōes colligens nutrit. vt eo āplꝰ magꝭ reddaꝭ icēdiū. q̄ abūdātius submīstraꝭ mātia accēdēdi. Sup hūc ḡdū pedē fixit q̄ pt dicere cū ꝓpha. Cōcaluit cor meū itra me. ꝛ i medi. m. exar. ig. Et iterꝫ Inflāmatū ē cor meū ꝛ renes mei ꝯmutati sūt. Unctio ē velut q̄dā roseꝰ liq̄r q̄ p totam animā se diffundens ipam erudit. corroborat

⁊ ↄfortat. disponēs eā suauiter ad veritatis luculētias suscipiēdas atq̃ pariť ↄtemplādas. Hac celica vnctiōe plenit⁹ fuerat q̇ dicebat. Unxit vnctiōe misericordie sue. De qua rursum diē dauid. Sicut ros hermon q̇ descēdit in montē syon. Hermon interp̄tať lumē exaltatū. Habet aūt signare infinitissimā iesu bonitatē. Ipe eteni de se dicit. Ego sum lux mūdi. Que quidē lux ī terra in crucē. de cruce vero fuit sup pulcritudīnē celoꝝ omniū exaltata. ita vt licet sp potuerit nūc aūt ↄuenienti⁹ ꝓpter sue humanitatꝭ superpulcrificā claritatē adiectā dici queat supersplēdens candor. ⁊ supcandēs splendor illi⁹ eterne ⁊ felicissime regionis. Ros igiť mōtis hui⁹ descēdit in monte syon. i. cōtemplatiui viri mentē. ipsi⁹ ꝯcordia tā irrigādo fecundās. q̃z fecūdando irrigās. ⁊ calorem scꝫ primi grad⁹ leniter tēperās. ne pl⁹ ardeat q̃z oportet. Quod eñ purificat ignis cōcremādo. hoc vnctio mulcet suā pinguedinem ꝑfundēdo. vt capificilior sit diuinoꝝ ⁊ pulcrificoꝝ radioꝝ ab eternaliter oriente aurora ditissime emanātiū. quibꝫ quidē salubriter plustrata ita ſm apostolū doceť de oībꝫ. vt nequaq̃z quisq̃z ibidē loc⁹ ignorātie tenebris pateat. vbi fulgeat copia tā gloriosi luminis. Extasis est deserto exteriore homīe suꝑpsi⁹ supra se voluptuosa q̄daz eleuatio ad supintellectualē diuini amoris fontē. mediātibꝫ sursum actiuis virtutibus ꝓ viribꝫ se extēdens. Uirtutes sursum actiuas voco humilitatē ⁊ puritatē. Humilitate eteni fit exterioris homis desertio. puritate vero interioris homīs sursum actio. quē quidē ad fontalē ꝑducēs radiū ibidē haurit sanctas thearchici amoris ⁊ inolitas influitiones. Quaꝝ gratia posterioꝝ oblitus ad āteriora empyrei ⁊ suplucidissimi tabernaculi se extēdit. Est eī extasim faciēs amor diuin⁹. nō dimittēs suꝑpsoꝝ amatores esse sed amandoꝝ. vt testať secretoꝝ dei cōscius dionysi⁹. Igiť si in vera ⁊ nō ficta dei charitate sum⁹ ⁊ amore. in sancta extasi sum⁹. īteriorē hoīem ad anteriora extēdente. exterioris vero sicut posterioris obliuisci faciente.

Speculatio est beatoꝝ ⁊ supcelestiū. ⁊ soli deo scibiliū diuitiaꝝ intellectualis ⁊ affectualis pia inuestigatio. Cōtemplanť aūt hi duo. scꝫ intellect⁹ ⁊ affectus. sꝫ intellectus longe dissimiliter ab affectu. Cū eñ anim⁹ cōtemplatiu⁹ sensibꝫ spiritualibꝫ suspensis. synderesim in specula eterna extendit. a per intelligētie ⁊ principalis affectio pariter feruntur mutuo in diuina se ꝓmouentes. ⁊ eq̄liter ascēdentes illa speculādo. hec desiderādo. Precurrēte autē intelligētia nec ingredi queunte. vtpote ꝑ speculū videns. foris remanet. Affectio vero que nescia est speculi intrans vniť. ſm illud. Qui adheret deo vn⁹ spiritus est. Ingressoq̃z intellectu q̇ ante conatu suo ingredi nō poterat. a superessentiali ⁊ supintellectuali deifica bonitate hilariter excipiť affectio ipa. Susceptamq̃z superferuide ipam desiderantē ⁊ se sursum ꝓ viribꝫ impingentē. ipam in se ꝓfundi⁹ trahens tam intelligētie superclaroꝝ radioꝝ pulcrificans claritatē fontani splendoris. q̃z affectioni thearchici ⁊ supimmensi saporis suauiter sanctū desideriū nutriens. suauitatem suplucidissimā elargiť. Postea illis sic gustantibꝫ. illā magis desiderantibꝫ. magis seipam diuina bonitas immittit. ⁊ abundātius superfulget. quoniā mu[illegible] lam summā veritatē. hoc summ[illegible]. Felix nimis qui hui⁹ gradus co[illegible] plane angelificatus in ꝑsenti. futurā iam inchoauit vitam. Ex quibus fuerat qui dicebat. Nos autē reuelata facie gloriā dei speculantes. in eandez transformamur imaginem a claritate in claritatē. tanq̃z a domini spiritu. Ubi potissime diuinus ille apostolus vtilitatē expressit cōtemplatiōis. Quid enim est reuelata facie gloriā domini speculari. nisi remota omni impuritate faciez nostre intelligētie velante. gloriā dei. id est. tā superignorā ⁊ simplicissimā ⁊ supersplēdentem eternitatis claritatē. q̃z superineffabilē ⁊ humanis mentibꝫ non capificilē omnino supercelestiū substantiarū supertranquillissimā pacē. pie. pure. deuoteq̃z rimari. Quid vero est taliter speculantes in eandē imaginem trāsformari. nisi quia causa supactiue suauitatis sunt hec eadē que imaginati sumus. vt nos a nobis abstractos ⁊ in seipsa absorptos. ita torrente voluptatis nos potant. vt necesse sit de terrenis in celestes. de carnalibꝫ in spirituales. de hominibꝫ in q̄dammodo angelos transformari. Sic ergo intelligo verbū. in eandē imaginē transformari. id est. in eadē imaginata. Bene autez dicitur a claritate in claritatem tanq̃z a domini spiritu quia ab ipo domini spiritu manuducti sup sanctissimi diuinis splēdoribꝫ

adimplemur. z p h de cognitiõe in cognitõz pficim⁹. sicut p ppbetã dicit. In lumie tuo videbim⁹ lumẽ. Hec cõtemplatio vel inuestigatio q̃si nihil hz piculi vel laboris. i animo pio puro z vacãte. habet vtilitatẽ inestimabilẽ. etiã si nihil inuestiget. Hui⁹ autẽ est supinestimabilis diuĩe dulcedinis psuauis quedã z inolita plibatio. ex cellario sancti spũs in sanctoz ↄtẽplatiuoz aias distillata. Prelibatio dico. qm̃ p modicũ valde ẽ qđ nobis ex ista tã sup magna multitudine diuĩe dulcedinis tribuit. qđ puisiue z supineffabili thearchica bonitate fieri nõ est dubiũ. Dũ eñ stillatim eternis z supsuauib⁹ illis influitiõib⁹ recreamur. frequẽti⁹ nos ipos oratiõib⁹ extẽdim⁹. atq; ad cumulos oimode plenitudinis anhelam⁹. Quis aũt vtrũ q; faciũt tñ pl⁹ alliciũt q̃ reficiũt diuine ille plibatiões. efficiũt eñ esuriẽ. nõ saturitatez pariũt. Beneficio hui⁹ grad⁹ cognitio experiẽtie tribuit. p quã supcelestiũ substãtiaruz cognitiõi cõformamur. Quicq̃d eñ diuine mẽtes nouerũt. h illi⁹ experiẽtia pbauerũt. Quia sic sol terris. sic ipa simplici cognitiõi plata est. Gloriosi z felices illi q̃ sup vticem h⁹ grad⁹ eleuati sunt. Eructãt plane hi abundantiã suauitatũ eternaz nuptiarũ. vacant z vidẽt q̃ suauis est dñs. Quies est toti⁹ aĩme mira quedã z suauis trãquillitas p infusam nobis ex frequẽtia oratiõis dulcedinẽ ↄcreata. Solis valde spũalib⁹ experiẽtia hui⁹ quietis cõcedit. quib⁹ z dat etiaz ipas supcelestes substãtias ↄtemplãdo trãscendere. Supignota eñ bonitas ipis familiaris scipam eis immittit. z ipi tota vtute dilatato sinu sancti desiderij poterit suscipiũt beatas immissiões. aĩalib⁹ z psumptuosis omino incognitas. Sic igit puris sanctoz ↄtemplatiuoz animab⁹. tã insueto nutrimẽto ditissime adimpletis splẽdescit ipoz ratio. dulcescit cõcupiscẽtia. hylarescit irascibilis. ex dilectiõe quoz deificã illã quietem nõ ambigim⁹ emanare. Hic grad⁹ gloriosior z pciosior est. q̃ vltimo modo gradui qui solũ patrie est appropinq̃t. De septimo tuti⁹ tacendũ cẽsui q̃ loquẽdũ. qm̃ nulli viatoz ascẽsus siue visio hui⁹ grad⁹ patere potuit nisi illi celesti paulo qui se raptũ vsq; ad huiusmodi p sacrã scripturaz asserit. Felix certe supdulcissime z gloriosissime virginis marie aĩa cui hoc datũ est in via quod nulli sanctoz aliquãdo possederũt. Portauit ergo illã gloriã a qua portant ceteri Ascendit illa gradũ hũc p fidei cognitionẽ. descendit ille ad eã p carnis assumptionẽ. Quid hũc gradũ. hanc gl'iam censeã dicis. Nihil aliđ q̃ ipm quẽ pepit. quẽ lacte virgineo educauit. manib⁹ eburneis ↄtrectauit. dulcissimo gremio fouit. pudicissimo vultu blandiebatur. castissimo amplexu ↄplexa est. dominũ nostrũ Jesum xpm. qui est benedict⁹ in secula seculoz Amen.

Finit tractatus sancti Bonauenture ordinis fratrũ minoz ũ de septem gradib⁹ cõtemplationũ.

Incipit tractatul⁹ sancti Bonauenture de q̃nq; festiuitatib⁹ pueri iesu.

# Cum sum uiroru

c venerabiliũ (quos in ecclesia di diuina irradiatio amplius illustrauit. z celestis deuotio abundanti⁹ inflãmauit) sentẽtiã z doctrinã. dulcis iesu meditatio. verbi incarnati diuia cõtemplatio. deuotã aiam sup mel z oĩa vngentoz fragrãtia odoramẽta suaui⁹ z dulcius inebriat. pfecti⁹ ↄsolat z cõfortat. hinc est q; cũ me a cogitationũ incidentiũ tumultu paululũ subtraxissem. z intra memetipsum cogitarẽ taci⁹ q̃d de diuina incarnatiõe in hoc tpe in mẽte ptractarẽ vñ aliquã ↄsolationẽ spũalẽ reciperẽ. in qua diuinã dulcedinem in hac lachrymaz valle p speculũ ḡgustarẽ. vt ea aliquantulũ degustata. tpalem z fantasticã cõsolationẽ pfectius fastidirem. i cidit mẽti mee secreti⁹ q; aĩma deuota benedictũ dei patris verbũ z filiũ vnigenitũ mediãte grã spũaliter posset vtute altissimi ↄcipere. parere. noĩare. cũ beatis magis querere z adorare. z demũ deo pri fm legẽ moysi i tẽplo feliciter psentare. z sic tãq; vera xpiane religionis discipula q̃nq; festa q̃ de puero iesu agit eccl'ia mẽte deuota cũ oĩni reuerẽtia valeat celebrare. Igit sic humilit ↄcepi. verbis hũilib⁹ ↄscpsi. ↄcordãtias auctoritatuz breuitatis cã ptermisi In q̃ tractatu breui z hũili sit l' modicũ deuotõis meditãdo dulcissimũ ihm q̃s legẽdo ↄcipiat. ipm tãq; omniũ bonoz pncipiũ fontẽ z auctorẽ laudet. glificet z bñdicat. si nihil vl' min⁹ sufficient z digne scribẽti. vl' forte sibi minus deuote z humilit legenti iputet z ascribat.

Prima solēnitas de cōceptiōe pueri ihu.

PRimo igit̃ purgato itellectu ɔtritionis lauacro ꝛ inflāmato ꝛ eleuato affectu dilectiōis igniculo. castꝫ meditatiōib;. deuotꝫ cogitatiōib; ptractandū est qualit̃ iste benedict⁹ dei fili⁹ xps iesus sit a deuota mēte spūaliter cōcipiend⁹. Cū anima deuota. vel spe celestis pmij. vel timore eterni supplicij. vel tedio in hac lachrymarū valle diuti⁹ ɔmorādi. mota ac stimulata nouis inspiratiōib; visitat̃. sanctis affectiōib; inflammat̃. meditatiōib; celestib; anxiat̃. ꝛ tādem abiectis ꝛ despectis veterib; defectib; ꝛ pristinis desiderijs. nouo viuēdi ꝓposito a patre luminū. a quo oē donū optimū. ꝛ datū pfectū. spūaliter spū gratie fecundat̃. Qd aliō agit̃ q̄ ꝙ superueniēte ṽtute altissimi. ꝛ obumbratōe celestꝫ refrigerij carnales cōcupiscētias mitigat. mētales oculos ad videndū cōfortat ꝛ adiuuat. pater celestis diuino quodā semie aīaꝫ grauidā facit ꝛ fecūdat. Post hūc ɔceptū sacratissimū pallet in facie ꝑ verā humilitatē in ɔuersatiōe. fastidium cibi ꝛ pot⁹ ɔcipit in mēte plenario mūdialiū cōtemptu ꝛ abiectiōe. desideria variant̃ in affectiōe ex diuersoꝝ bonoꝝ ꝓposita intentiōe. aliqñ etiā infirmari ꝛ egrotare incipit aīa in ꝓprie volūtatis abiectiōe. Jam eñi incedit tristis ꝛ turbulēta ꝓpter veterem delictoꝝ ꝑpetrationē. ꝑ ꝑpis omissiōe. ꝑ hominū adhuc in mūdo mūdialiter viuentiū societate ꝛ ɔuersatiōe. Jam paulatim graue ꝛ tediosum incipit esse oē qđ foris est. ꝛ foris cernit̃ qđ intus ꝑcipit̃ ꝛ audit̃. O felix cōceptus quē talis sequit̃ mūdi ɔtēptus ꝛ celestiū opationū appetitus. Jā q̄uis adhuc modico gustato spiritu desipit caro cū gemitu. Jā aīa cū maria mōtana ascendere incipit. post taleq; cōceptū. fastidiunt̃ terrena. desiderant̃ celestia ꝛ eterna. Jā fugere incipit societatē illoꝝ q̄ terrena sapiūt. ꝛ appetit familiaritatē eoꝝ q̄ celestia ɔcupiscunt. Jā incipit aīa cū maria ministrare elizabeth. h̄ est illis q̄s diuina grā amplius ꝑ dilectioꝫ inflāmat. Et hoc valde notabile m̄ltisq; necessariū est. q̄nto magis se a mūdo abstrahūt. tāto familiari⁹ se bonis amicabiles ꝛ familiares reddūt vt tāto ampli⁹ ipis maloꝝ ɔsortiū desipiat. q̄nto dulci⁹ bonoꝝ ꝛ spūaliū honesta ɔuersatio eoꝝ affectū affic ꝛ inflāmat. Quia s̄m beatū Grego. q̄ scō viro adheret. accidit vt ex ei⁹ assiduitate visionis. vsu locutiōis. exēplo ɔuersatiōis accendat̃ in amore ṽitatis. pctōꝝ tenebras fugiat amore diuie lucis inardescat. Unde Isid. Bonorū societatē require. Accidit eñi vt si fueris soci⁹ ɔuersatiōis. eris ꝛ soci⁹ virtutū. Nec cogitet fidelis aīa q̄ casta. q̄ sancta q̄ deuota fuerint illaꝝ sanctaꝝ colloquia. q̄ diuina salutifera cōsilia. q̄ mirāde sanctitatis mutue societatꝫ opa. dū vnaq̄q; aliā verbo ꝛ exēplo ꝓuocabat ad meliora. Sic tu o deuota aīa facias. si te de spūscō ɔcepisse noua celestꝫ vite desideria sentias. fuge maloꝝ ɔsortia. ascēde cū maria. quere viroꝝ spiritualiū ɔsilia. imitari stude pfectoꝝ vestigia ɔtemplare bonoꝝ ṽba opa pariť ꝛ exempla fuge ꝑuersoꝝ venenosa ɔsilia. q̄ sp ꝑuertere querūt. impedire appetūt. lacerare non desistunt. noua sanctispūs inspirata desideria. ꝛ sepe sub specie boni ꝛ pietatꝫ vir⁹ īfundūt impie tepiditatꝫ. dicētes. Nimis magnū est qđ incipis. nimis arduū qđ ꝓponis. intolerabile qđ facis. vires tibi nō suppetūt. virtutes naturales deficiūt. caput ɔfundit̃. oculi destruunt̃. infirmitates diuersimode nutriunt̃. ptisis. paralysis. calcul⁹ ꝛ vertigo capitꝫ oculoꝝ caligo. sensuū hebetudo. ratōis obnubilatio. viriū destructio. his oīb; subiacebis nisi ab inceptis abstineas. ꝛ cōmodo corpali ampli⁹ intēdas. statū tuū nō decent talia. ꝑ hec diminuit̃ honor tu⁹ ꝛ reuerētia. Uides ꝙ iā fact⁹ ē magister discipline ꝛ medicus corpis q̄ nec mores ꝓprios cōponere nouit. nec curare ꝓpriā infirmitatem mētis. Heu heu q̄t ꝛ q̄ntos maledicta mūdialiuꝫ ɔsilia supplātauerūt. ꝛ cōceptū in eis ꝑ spm̄ sanctū dei filiū extinxerūt. Hec est illa potio misera ꝛ mortifera. ꝑsuasio dyabolica. que i multꝫ spūalē ɔceptū impedit. in plerisq; cōceptū iam ꝑ ꝓpositū formatū. vel ꝑ votū iā ꝑfectū interficit ꝛ extinguit. Sꝫ sunt ꝛ alij q̄ vident̃ ꝛ forte sunt boni ꝛ religiosi. sꝫ tamen salua eoꝝ reuerētia nimis timidi. nō attendētes nōdū abbreuiatā manū dñi vt saluare nequeat. nec cōsiderātes nondū diminutam pietatē altissimi q̄n iuuare valeat. habētes zelū dei. sꝫ nō s̄m sciam. dū ex cōpassiōe corpalis afflictōis. vel forte ex timore naturalis defectiōis. dū alios vident viriliť agere. qđ ipi iā dudū bonū ꝛ sanctū iudicabāt. ꝛ tamē nō audebāt inchoare. retrahunt homines ab opib; pfectiōis. Dissuadēt ea que excedūt statū vite cōmunis. destruūt sancta

cōsilia diuine inspirationis. quo et cōsilia rōe vite quāto magis sunt auctētica. tāto magis inueniunt periculosa. Alij dicūt et multū calli de ex antiqui hostis adinuentiōe obijciunt. Si talia vel talia feceris. sanctus et bonus religiosus et deuotus iudicaberis. Et cū in te nō dum sit qd esse in alijs putaris. in conspectu summi iudicis tua magna grauia et horrenda peccata cognoscētis. reus eris et amittis meritū operis. et simulator et hypocrita reputaberis. Talia et similia exercitia dicūt oberere esse illorum qui nihil mali fecerūt. qui sancte et innocēter vixerūt. qui omnia propter deū dimiserūt. qui toto tempore vite sue deo perfecte adheserūt. Sed et hos deo deuota et dilecta aīa deuita. montem ascēde cū maria Paulus nō sine peccatis vixerat nō diu deo seruierat quādo in tertium celū rapiebatur. et dn̄m facie ad faciē contemplabatur. Maria magdalena tota superba. tota ambitiosa. tota mūdanis vanitatibus intēta. carnis cupiditatibus dedita. nō lōge post ad pedes iesu inter aplos sanctos sedit. Et cū intētione deuota doctrinā perfectōis audiuit. Prima omniū in modico tempore videre deum meruit. alijsque verba veritatis constanter proposuit. Nō enim est personarum deus acceptor. non pēsat nobilitatē generis. nō diuturnitatem temporis. nō multitudinē operis. sed feruorē ampliorē et charitatē maiorē deuote mētis. Non enim pēsat qualis aliquando fuisti sed qualis esse amodo cepisti. Unde taliter consulentiū cōsilia eēnt multū reprehensibilia si nō excusarentur simplicitate. licet nō approbāda. Tu ergo o anima diuino semie grauida. fuge indocta cōsilia. si nō habes oculos linceos. noli abijcere humanos. melius est partē habere quam toto carere. malū est perdere propter perdidisse. et stultum est nolle perficere propter defecisse. si nō potes saluari per innocentiā. studeas saluari per penitētiā si nō potes esse katherina vel cecilia. nō contēnas esse Maria magdalena vel egyptiaca. Si perdidisti iuuentutē. noli amittere senectutē. si vicisti in maris fluctibus. moriaris in littoris finibus. Igitur si te sentis sancto proposito dei dulcissimū filiū iesum cōcepisse. predicta venena mortifera fuge. et festina desideria et affecta more parturiētis feliciter ad partum peruenire. Sed notandū est quod beata virgo non statim post conceptiōem pepit filiū. sed decursis nouē mēsibus genuit xpm qd nō vacat a mysterio. quia nō est omni spui credēdū. Sed o aīa deuota quando nouis illustratiōibus vel reuelationibus illustraris vel illuminaris insolitis inspiratibus magne perfectiōis proposit intrinsecus inflāmaris. nō statim de tuo consilio ad opus propera. sed bene tecū et cū bonis et potissime cū illis qui in talibus sunt experti delibera. vtrū que inspirata sunt liceāt. deceāt. et expediāt. vtrū dictis propheta sint consona. vtrum doctris apostolorum et sanctorum doctorum aliqualiter sint contraria. et etiā vtrum exēplis sanctorum sint similia vel dissimilia. et ad opus festina. vel statim absoluas te ab his in tua consciētia. quia periculosum est tales inspiratiōes diu et frequenter in mēte cōcipere. et tamen ad affectū boni operis modicū vel nihil operare.

Secunda solēnitas de natiuitate pueri iesu.

Secūdo igitur attēde et considera qualiter benedictus dei filius spūaliter nascatur in mēte. Nascitur enim cū post sanū consiliū post discussum sufficiēter negociū. post inuocatū diuinū patrocinium. sanctū propositū perducitur ad effectū. cū iam aīa incipit agere. ope perficere. qd diu pertractauit in mēte. cū iam incipit viriliter agere qd iā dudū proponebat perficere. sed tamen semper formidabat inchoare. quia timebat deficere. In ista beatissima natiuitate angeli iubilāt. deū glorificāt. pacē predicāt Quia dum qd diu mēte cōceptū est ad effectū boni operis perducitur. pax interior reformatur. Nō enim in regno aīme pax diuina bene geritur. quādo caro spūi et spūs carni reluctatur. quando spūs solitudinē. et caro affectat multitudinē quando spūm xps. et carnē mūdus. quando spūs querit quietē cōtemplatiōis cū deo. et caro appetit honorē prelatiōis in seculo. Ecōtra postquam caro spūi subiugatur. postquam bonū opus qd diu per carnē est impeditū perducitur ad effectū. pax et exultatio interior reformatur. In ista natiuitate nō auditur clamor lamētabilis. nō sentitur dolor lachrymabilis. nō percipitur cruciatus miserabilis. sed āmiratio de itegritate. exultatio de nouitate. et glorificatio de strenuitate. O quam beata natiuitas quā tāta sequitur anglorum et hoim iocūditas. O igitur quam dulce et delectabile esset naturā operari si isania nos permitteret. que sana statim naturalibus gratia arridet. iā experitur quod verū est illud euāgelicū dictū. Tollite iugum meū super vos et discite a me quia mitis sū et humilis corde. et inuenietis requiē aīabus vr̄is. Iugū enim meū suaue est et onus meū leue. Sed notādum est hoc aīa deuota si te hoc iocūda delectet natiuitas. debes eē primo maria. nā maria interpretatur

amaꝝ mare. illumiatrix ꝛ dña. Esto ꝗ ama/
rum mare ꝑ lachrymosam ɔtritiōez. vt pro
peccatis ɔmissis amarissime doleas. vt ꝺ bo
nis omissis ꝓfundissime igemiscas. de die/
bus neglectis ꝛ ꝑditis incessant te affligas
Esto secūdo illumiatrix ꝑ honestā ɔuersa/
tionē. ꝑ v̄tuosam opationē ꝛ studiosam ali
orū in bono informatiōz. Esto tertio domi
na sensuū. carnaliū ɔcupiscētiaꝝ. oīm opati
onū tuaꝝ. ꝛ omēs actiōes ſm rectū dictam
rōnis facias. ꝛ i omib⁹ tuā salutē ꝛ ꝓximi edi
ficatōem. diuinā laudē ꝛ gl'iam appetas ꝛ re/
quiras. Hec est illa felix maria q̄ ꝑ pecca
tis ꝑpetratis dolet ꝛ ingemiscit que v̄tutib⁹
fulget ꝛ clarescit. q̄ carnalib⁹ delectatōib⁹ do
minat᷑. Ab ista maria ih̄s xp̄s cū gaudio si/
ne dolore absq; labore spūaliter nasci nō de
dignat᷑. Post hāc felicē natiuitatē cognoscit
ꝛ gustat q̄ suauis est dñs ih̄s. Reuera sua/
uis est qñ nutrit᷑ sanctis meditatiōib⁹. quā/
do balneat᷑ deuotis ꝛ calidis lachrymaruz
fontib⁹. qñ inuoluit᷑ castis desideriōꝝ vela/
minib⁹. portat᷑ sancte dilectiōis i amplexib⁹
osculat᷑ crebris deuotiōis affectib⁹. ꝛ ɔfouet᷑
in interiorib⁹ mētis sinib⁹. Nō em̄ ad h̄ nascit᷑
vt abijciat᷑ s; vt cū summa diligētia more re
galiū infantiū custodiat᷑ Hic nota fidelis
aīma q̄ in te ɔtingūt illa signa spūaliter. q̄ i
xp̄i natiuitate ɔtigerūt visibiliter. Multis
em̄ signis ꝛ ꝓdigijs ſm doctoꝝ sniam ꝛ do/
ctrinā est illa bn̄dicta natiuitas cōprobata
Nā in ciuitate romana muri tēpli pacis fun
ditus corruerūt. Sodomite in toto orbe
morte subitanea interierūt. Vinee engaddi
illa nocte floruerūt ꝛ fructū balsami ꝓtule/
rūt. Fons aq̄ mutat⁹ est in fontē olei ꝛ flu/
xit vsq; in tyberim. ꝛ manauit tota nocte il
la. Stella magna apparuit q̄ formā pulcri
pueri habuit. ꝛ i capite crux splēdebat Tres
soles apparuerūt in oriēte. ꝛ paulatim i vnū
corp⁹ solare sunt redacti. In die media cir/
culus aure⁹ apparuit circa solē. ꝛ i medio cir
culi v̄go pulcerrima puer̄ gestās i gremio.
Et q̄d plura. Istā natiuitatē beatissimā an
geli mirabilit᷑ ꝑdicabāt. pastores nūciabāt
aīmalia bruta cognoscebāt. Ecce iā vidisti
qualib⁹ signis ꝛ ꝓdigijs est visibilit᷑ mōstra
ta natiuitas saluatoris. S; iam aduerte di/
ligēter fidelis aīma q̄ cupis esse iesu mat᷑ ex
gra. vtꝝ in te spūaliter inouata sint h̄ signa.
immutata mirabilia. vt sic possis aliqualit᷑
certificari de hac natiuitate salutifera. Ad/
uerte diligēter. cōsidera frequēter an aliq̄d
in te corruerit. Tēplū h̄ est appetit⁹ vane am
bitiōis ꝛ suꝑbie. vtꝝ ceciderit ydolū. i. affe/
ctus false possessiōis ꝛ auaricie. Utrū ne ad
huc incurrūt sodomite. s. carnalis delectati
onis ꝛ ɔcupiscētie. Hec sunt q̄si ꝓma signa
isti⁹ natiuitatis salutifere. qñ iā aīma se sentit
euacuatā ab ambitiōe ꝑ v̄tutē humilitatis.
alienatā ab auaricia ꝑ desideriū pauꝑtatis
purgatā a macula luxurie ꝑ amorē castitatis
Post hec ɔsidera cū magna diligētia vtruz
adhuc floreat aliq̄d vinea balsami. i. multi/
tudo sanctaꝝ affectōnū. vtꝝ fluat fons olei
id ē. de tuo corde exeāt opa mi̇ſicordie. vtꝝ
i te tres so es. i. tres theologice v̄tutes ori/
ant᷑ in oriēte. i. in deuota mēte. ꝛ vniant᷑ iter
se mutua federatiōe. Vide etiā si stella no/
ue claritatis. i. diuie cognitiōis adhuc aliq̄d
fulgeat. Si circul⁹ aure⁹ iuxta solē. i. sancta
affectio iuxta cognitionē appareat. Si v̄go
cū puero illic sedeat. i. si orō pura cū deuotō
ne sincera in affectiōe ꝑmaneat. Post h̄ om
nia si adorēt aīmalia. i. ꝑfecte obediat sensi/
tiua. Si querūt reges. i. desiderijs ꝛ affecti
onib⁹ nouis ad ih̄m mouent᷑ v̄tutes intelle
ctuales. Si angeli. i. omēs habit⁹ v̄tuosi ꝑ
mētis hilaritatē iubilēt, ꝓpter mētis trāquil
litatē pacē nunciēt, ꝓpter cordis serenitatez
iesum ꝑdicēt. Et postremo subtilit᷑ ɔsidera
si pastores. i. sancte meditatōes paruulū na
tū iesum tibi datū in ꝑsepio inueniāt. Prese
pe est ɔsciētia inferi⁹ clausa ꝑ ɔtemptū mū/
danoꝝ. supi⁹ apte ꝑ desideriū eternoꝝ. Hic
est loc⁹ reqetiōis pauꝑis regis. Illic ꝑ⁹ na/
tiuitatē a mr̄e reponit᷑. ibi a pastorib⁹ iuenit᷑
O felix ꝑsepe q̄ ɔtines. Regē gl'ie in te inue
nio vt iumētū. ꝛ refectoriū angeloꝝ. ꝺ te pa/
scunt᷑ bruta aīalia. ꝛ reficit᷑ aīma deuota. te
licet improꝑe tm̄ felicē ꝑdico. s; multo felici
orem dico deuotā ɔsciam. q̄ nō est id q̄ꝺ tu
ꝑ essentiā. S; tm̄ ɔtinet spūaliter q̄ꝺ tu ɔti
nebas corꝑaliter.

Tertia solēnitas de impositiōe nomis pueri Jesu.

Tertio ɔsiderandū qualit᷑ ille beatis/
sim⁹ infantul⁹ spūaliter nat⁹ sit no/
minād⁹ Et puto q̄ nō potest noīari
cōgruenti⁹ q̄ iesus. q; scriptū est. Uocatū ē
nomē ei⁹ iesus. q̄ꝺ vocatū est ab angelo pri/
usq; cōciperet᷑ in vtero. Hoc est nomē sacratis
simū a ꝓphetis ꝓphetatū. h̄ est nomē v̄tuosū
gratiosum. gaudiosum. deliciosū. gloriosū.

Virtuosum q₂ supat hostes. ꝯgregat ciues repat vires. reuocat mētes. Gratiosum. q₂ in xpo habem⁹ fidei fundamētū. spei firmamentū. charitatis augmentū. iusticie cōplementū. Gaudiosum. q₂ iubil⁹ in corde. melos in aure. mel in ore. splēdor in mēte. Nomen vtiq₃ delitiosum qđ pascit cogitatū. lenit platū. vngit inuocatū. reficit scriptū. instruit lectū. Nomē reuera gloriosum. qđ dedit cecis visum. surdis auditū. sermonē mutis. vitā mortuis. ₇ gressum claudis. O nomen benedictū qđ ondit tantū ꝟtutum effectum. O aīa siue s... bas siue legas siue doceas. siue aliud qđcūq₃ op⁹ facias. nihil tibi sapiat. nihil tibi placeat nisi Jesus. Nomē igit̄ tuū infantulū in te spūaliter genitū Jesus. Habeat sibi ꝙ nomiat̄ dei fili⁹. splēdor glorie. imago substātie. verbū patris. virtus omnipotētis. heres vniuersoꝝ. rex regū. dominꝰ dn̄oꝝ. Habeat sibi ꝙ dr̄ xp̄s. i. vnctus ₇ bn̄. q₂ in ꝓpherā vt claruit in doctrine eruditiōe. in pugilē sicut patuit in diaboli ōbellatione. in sacerdotē sicut ondit in patr₃ recōciliatione. in regē sicut mōstrabit in p̄miorum retributiōe. Habeat hec oīa sibi cū suis beat₃ cōmunia. Sit tn̄ tibi Jesus. id ē saluator ī hui⁹ vite incolatu ₇ miseria. Saluet inq₃ te a mūdi vanitate q̄ te impugnat. a demonis falsitate q̄ infestat. a carnali fragilitate que te cruciat. Clama deuota inter tot hui⁹ vite flagella. O iesu saluator mūdi salua nos. q̄ p crucem ₇ sanguinē redemisti nos. salua inq₃ dulcissime saluator ꝯfortando debilē. ꝯsolando flebilē. adiuuādo fragilem. ꝯsolidādo instabilē. Sȝ heu vnum est qđ cū fletu referā. qđ nō vacat a mysterio. ꝙ nō statim vt nascit̄ circūcidit̄ ₇ nominat̄. sȝ fm leges dies octaua expectat̄. Puto ꝙ p septenariū q̄ in octonario includitur. vniuersitas diuinaꝝ ₇ moraliū ꝟtutū cū vnitate ₇ vinculo pacis figurat̄. Quia postq₃ omnia p fortitudinē aduersa tolerauit. p iusticiā miseros ₇ egētes sustētauit p ₜpantiā cōcupiscētias supauit. p prudentiā mūdi ₇ antiqui hostis insidias declinauit. Adhuc p⁹ q₃ p fidē deū omniū creatorē intellexit. per spem in eū tāq₃ remuneratorē in oībꝫ opibus suis aspexit. p charitatē eū tāq₃ omniū bonoꝝ largitorē toto corde dilexit. Et demū die octauo circūcisis ab aīa oībꝫ fantasticis imaginatiōibꝫ. oībꝫ vanis ₇ inutilibꝫ cogitatiōibꝫ. pacatis oībꝫ aie motibꝫ. ₇ inordinatis affectiōibꝫ. p exercitiū ꝯtēplationis in dn̄o dulciter requiescit. Tūc puer noiat̄. tūc dulce nomē iesus imponit̄. tūc ei⁹ dulcedo sentit̄ ₇ gustat̄. tūc expit̄ ꝟtutez. tūc pcipit iocunditatē. O q̄ntā sepius sensit dulcedinē post illā beatā noīs impositiōez illa felix mater natural' ₇ vera mater spūalis virgo maria. q̄n pcepit in hoc nomie demonia eȳci. cecos illuminari. infirmos curari. mortuos suscitari. miracula cumulari. Sic certe tu o anīa mater spūalis merito debes gaudere ₇ exultare q̄n tu pcipis in te ₇ ī alȳs ꝙ tu⁹ benedict⁹ fili⁹ Jesus demones fugat in peccati dimissiōe. cecos illuminat in vere cognitiōis infusione. mortuos suscitat in grē collatiōe. infirmos curat. claudos sanat paralyticos ₇ ꝯtractos rectificat in spirituali cōfortatiōe. vt iā efficiant̄ fortes ₇ viriles p grām. q̄ ꝑus erāt debiles ₇ infirmi p culpam. O q₃ felix ₇ beatū nomē qđ tantā meruit habere ꝟtut̄ ₇ efficaciā. Aliq̄n letificat aliq̄n vsq₃ mētis ebrietatē infundit. ₇ suam dulcedinē cōmunicat.

## Quarta solēnitas de magoꝝ adoratiōe

Quarta solēnitas q̄ cōsistit in magorū adoratiōe. Postq₃ etiā aīma istuz dulcissimū pueꝝ p grām spūalit̄ cōcepit. pepit ₇ noiauit. tres reges. i. tres aīme vires que bn̄ reges dicunt̄. que iā carni p̄ncipant̄. sensibꝫ dn̄ant̄. in solis diuinis studiis sicut decet vere reges occupant̄. puerū iā p effect⁹ multiplices eis reuelatū in ciuitate regia. h̄ est in toti⁹ mūdi machina estimant esse querendū. Querūt igit̄ meditatiōibꝫ. requirūt affectiōibꝫ. interrogāt deuotis cogitatiōibꝫ. vbi est q̄ nat⁹ est. Vidim⁹ stellā ei⁹ ī oriēte. vidim⁹ claritatē eius fulgentē ī deuota mēte. vidim⁹ splendorē eius radiantē in intimis aīme. Audiuim⁹ eius vocē q̄ est dulcissima. Gustauim⁹ ei⁹ dulcedinē q̄ est suauissima. Percepim⁹ ei⁹ odorē suauissimum. Expti sum⁹ ei⁹ amplexū deliciosissimū. Jā herodes redde r̄nsum. ostēde dilectū. monstra infantulū desideratū. Propter tuā gloriam videndā nō venim⁹. ꝓpter tuā gratiaz obtinendā nō ꝓperauimus. ꝓpter tuā maiestatē adorandā nō festinauim⁹. Tua enim gratia ipi⁹ est factura. tua maiestas ipi⁹ creatura. tua iocūditas sua est potētia. tua opulentia ipi⁹ vmbra. tua nobilitas. tua magnificentia est sue infinite bonitatis ₇ nobilitatis modica scintilla. In te inuenim⁹ q̄ ipm

cognoscimus amam⁹ 7 desideram⁹. non in quo requiescere debeam⁹. Tu⁹ honor 7 decus est sui decoris nut⁹. Dic igit̃ ne ptrahas vbi est qui nat⁹ ẽ. Ubi est ergo lõgitudo breuis. magnitudo leuis. altitudo subdita. latitudo angusta. Ubi lux lucẽs. aqua sitiens panis esuriẽs. Dic nobis vbi potẽtia regit̃ sapiẽtia instruit̃. virt⁹ sustentat̃. verbũ pr̃is lactat̃. Dic nobis vbi etern⁹ dei fili⁹ infans inuenit̃. Ubi splẽdor patr̃ne glorie pãnis inuolutus cernit̃. Ubi audiem⁹ in cunabul̃ vagientẽ qui est miseroꝝ cõsolatio. Ubi videbim⁹ inter brachia infantulũ baiulatũ. q̃ est angeloꝝ 7 hominũ. celoꝝ 7 creaturaruꝫ omniũ cõseruator 7 solidatio. Nũc desideramus. hũc querim⁹. O dulcissime. o amãtissime puer eterne. infans antique. quãdo te videbim⁹. quãdo te inueniem⁹. quãdo añ faciẽ tuã apparebim⁹ Tedet gaudere sine te delectat gaudere tecũ 7 flere tecũ. Omne qđ tibi est aduersum nobis est molestũ. tuũ beneplacitũ est nostꝝ indeficiẽs gaudiũ 7 desideriũ. O si tam dulce est flere de te. q̃ dulce erit gaudere de te. Ubi ḡ es quẽ querimus Ubi es quẽ in oĩbꝫ 7 p̃ oĩbꝫ desideram⁹ 7 affectam⁹. Ubi es q̃ nat⁹ es rex iudeoꝛuꝫ. lex deuotoꝝ. dux miseroꝛuꝫ. lux cecoꝝ. vita morientiũ. sal⁹ eterna eternaliter viuẽtium. Et sequit̃ respõsio ↄueniens. In bethleem iude. Bethleẽ dom⁹ panis. Juda ↄfitens interp̃tat̃. Ibi em̃ xp̃s inuenit̃ vbi post confessionẽ criminũ panis celestis vite. id ẽ. doctrina euãgelica audit̃. rumiat̃. 7 deuota mẽte retinet̃. vt ope impleat̃ 7 alijs adimplenda ꝓponat̃. Ibi puer iesus cũ maria matre inuenit̃. vbi post lachrymosam ↄtritiõeꝫ. post fructuosam ↄfessionẽ dulcedo celestis cõsolationis aliquãdo inter abũdantissimas lachrimas ↄgustat̃ vbi oratio quẽ pene desperantẽ inuenit. gaudentẽ 7 de venia p̃sumentẽ derelinquit. O felix maria a qua Jhs cõcipit̃. de qua iesus nascit̃. 7 cũ qua tã dulcit̃ 7 gaudẽter iesus inuenit̃. Sed notãduꝫ est hic q̃ iesus quesit⁹ legit̃ a regibꝫ. 7 hoc vt ip̃m cũ oĩ reuerẽtia adoraret. A doctoribus vt ab ip̃o veritatis documẽta cũ summa diligẽtia audirẽt. A spõsa vt sue suauitatis dulcedinẽ p secreta colloquia degustaꝛꝫ A maria matre vt ip̃m ꝑditũ repiret. et ab ea se ampli⁹ nõ alienaret. Sic vos o reges hoc est. deuote aĩme vires naturales querite cũ regibꝫ terrenis vt adoretis. munera offeratis. Adorate cũ reuerẽtia. quia creator 7 redẽptor 7 remunerator. Creator in naturalis vite formatiõe. Redẽptor in spiritual̃ vite reformatõe. Remunerator in eterne vite collatiõe. O vos reges adorate cũ reuerentia q2 rex potẽtissim⁹. Adorate cũ decentia. quia magister sapiẽtissim⁹. Adorate cũ leticia q2 p̃nceps liberalissim⁹. Adorate intẽ̃ gaudẽter quia est dux equitatis. Adorate decẽter. quia est lux veritatꝭ. Adorate feruenter. quia est fax charitatis. Nec sufficiat vobis oratio nisi cõcomitet̃ oblatio. Offerte intẽ̃ aurũ dilectionis ardẽtissime. Offerte thus cõsolationis deuotissime. Offerte myrrhã cõtritionis amarissime. Aurũ dilectionis ꝑter bona collata. Thus deuotionis ꝑter gaudia p̃parata. Mirrhã ↄtritionis ꝑter peccata ꝑpetrata. Aurũ offerte eterne diuinitati. Thus aĩme sanctitati. Mirrham corporꝭ passibilitati. Querite etiaꝫ o reges cũ doctoribꝫ vt vobis pandat secreta sue inscrutabilis sapiẽtie. vt ostẽdat magnalia sue ammirabilis potẽtie. vt vos doceat beneplacita sue volũtatis 7 ↄplacẽtie. Querite intẽ̃ cũ reuerentia quomõ oĩa tã potenter de nihilo creauerit. quomõ cũcta tã sapiẽter ĩ vniuerso ordinauerit. quomodo singula tã clementer suo inestimabili bono decorauerit. Querite humiliter si homĩ fas est in hac vita inuestigare qualiter ille tres ꝑsone coequales 7 coeterne subsistãt ĩ vna 7 indiuidua substãtia. 7 hoc in trinitate beatissima Qualiter ille tres substãtie videlicet carnis 7 aĩme 7 deitatis cõueniãt ĩ vna ꝑsona. 7 hoc in xp̃i incarnatõe sacratissima Qualiter ab eterno pater a nullo. fili⁹ a patre solo. spiritussanct⁹ ab vtroq3. Ip̃e quem queris doctor est 7 cognitor oĩs veritatꝭ. a quo oĩs veritas principaliter queritur Post quẽ veritas exẽplariter ꝑducitur Ad quẽ oĩs veritas finaliter reducit̃ 7 ordiatur. Ip̃e est doctor qui docet omnẽ veritatem. Ueritatẽ vite. quã in multis destruxit lutosa gulositas. veritatẽ doctrine quã heu ĩ plerisq3 excecauit voluptuosa vanitas. veritatẽ iusticie. quã effugauit ꝑiculosa auiditas. Querite ergo vos reges deuoti iesum. vt vos doceat omnẽ veritatẽ. Ueritatẽ vite vt sciatꝭ qualiter vosip̃os vtiliter regere debeatis. Ueritatẽ doctrine vt cognoscatꝭ q̃liter subiectos laudabiliter dirigatis. Ueritatem iusticie vt intelligatis qualiter deo

seruiliter seruiatis. Querite etiã Jesum aliquando cũ spõsa dilectissima in orto deliciarum. vbi deambulat cũ adolescẽtulis. vbi lilia colligit cũ virginibus. vbi comedit fructus pomorũ suorum cũ iuuenculis. Querite in cella vinaria vbi cenam suã preparauit. ad quã suas specialissimas amicas (que sequũtur eũ quocũqʒ ierit) enim inuitauit. vbi precinget se z faciet eas discũbere z trãsiens personaliter ministrat eis. vbi amministrat fercula varia de pinguedine sue eterne nobilissime z secretissime diuinitatis. vbi propinat pocula sue dulcissime z castissime humanitatis. Certe illic bibũt amice. sed inebriantur charissime. Querite tandẽ in cubiculo. vbi requiescit cũ sponsa inter amplexus z oscula. vbi cubat in meridie quãdo splendor eterne veritatis tã luculẽter lucet. ardor superne charitatis tã dulciter ardet. Ibi instillat auribus spõse secretissima sue profunde z inscrutabilis sapiẽtie. Ibi donat altissima munera sue summe z incõparabilis magnificẽtie. Ibi iocatur ibi blanditur. ibi cõsolatur. ibi dilectã alloquitur. dicens. Pete qd vis z dabitur tibi. O quam felices qui Jesum in hoc cubiculo secretissimo inueniũt. qui hoc cubiculũ intrare presumũt. O quam pauci eũ in orto delitiarum inueniũt. sed pauciores in cella vinaria reperiũt. paucissimi vero nõ nisi secretissimi amici cubiculum intrare presumunt. Quia scriptũ est. Adiuro vos filie hierusalẽ ne suscitetis neqʒ euigilare faciatis dilectã donec ipa velit. Unde sufficiat vos o reges qui adhuc terrena sapitis. qui adhuc tempalia disponitis quod Jhm aliquãdo post diligentẽ inquisitiõem in presepio inueniatis. Uestra enim conscientia adhuc forte nõ est facta ortus deliciarum vbi florent sancte meditatiões. redolẽt virtuose operatiões vbi vigẽt deliciose affectiões. Nec forte minus perfecte dici potest cella vinaria vbi illa celestia fercula odorantur. illa vina angelica gustantur. quibus amici aliquãdo hic in terris consolãtur. Sed heu minime vt timeo dici potest cubiculũ omnibus creaturis absconditũ. soli spõso preparatũ stratũ z ornatũ. vbi sponsus cũ sponsa. dilectus cum dilecta requiescit inter secreta z indicibilia sui familiaris oscula. vbi sepe audiuntur talia z tam archana que quidẽ intelligunt sed nõ dicunt. quia forte vel exprimi nequeũt. vel ab hominibus secundum hominẽ viuentibus percipi nũquam possũt. Si tamen ex abũdantia diuine pietatis aliquã do ipm post fletũ z planctũ. post luctũ z gemitum. post positũ seculare negociũ ad modicum vidistis in orto deliciarum. vel forte quod magis verũ est ante fores adhuc vobis clausas per foramen inspexistis in cellã vinariam z vidistis spõsum ornatũ z succinctũ. transeuntẽ. ministrantẽ. propinãtem suis amicis varia fercula z vina deliciarum. z statim ignota z incognita. nec adhuc ad talia admittenda. per ianitores expulsi z repulsi fuistis. et iterato heu ad solita z mũdana rediistis. Sed tamen post hoc ad cor reuersi. nõ immemores illius iocunde societatis quã gaudio cordis in orto deliciarum aspexistis. Nec nõ z illius beatissime iocũditatis z solẽnitatis quã desolatam per rimulã inspexistis. de qua nescio quale solatiũ. sed tamẽ tale quod exuperat omnẽ sensum z omne huius mundi cõuiuium per spiramentũ modicũ sensistis. Tũc cum Maria matre Jesum perditũ cũ dolore et merore querite. Currite cũ planctu z gemitu post Jesum querendũ. Querite tũc z flẽtes dicite. O quãdo te inueniemus cõsolatorem quẽ expectamus. Quãdo te inueniemus gaudiũ nostrũ quod desideramus. O si anima nostra adhuc redire semel valeat. z si nõ ad amplexus z oscula. saltem vbi redolet ortus deliciarum. z suauissime fragrat cella vinaria. Jam anima per teipsam quere dilectum tuũ quẽ cõcepisti. tuus est filius quem genuisti. z quare dimisisti a quo tot z tam insolita gaudia suscepisti. O vos reges inclití vos principes z defensores z cooperatores mei. Uos hactenus quesiuistis vt regem qui vos sua gratia coronaret. vt doctorẽ qui vos sua sapiẽtia illustraret. vt cõsolatorem qui sua clemẽtia vos reficeret. Nunc superest vt ego querã filiũ quẽ perdidi dilectum. quem amisi amantissimũ Jesum meũ. quẽ heu infelix z misera i templo dimisi. postquam denuo ad vana z falsa z inania me cõuerti. Heu me derelictam z desolatã z omni ignominia plenam reliquit. Quare suis consiliis nõ acquieui. Quare in suis monitis nõ permãsi. Quãdiu suam presentiã per veram solatiõem sensi. affuit mihi omnis boni abundantia. quamdiu ipsum habui omnibus bonis abundaui. Sed heu quam infelix z quam miserabilis propter paupertatem amisi diuitias. propter asperitatẽ postposui delicias. propter curã et sollicitudinem dereliqui quietem magnam z spiritus dulcedinem. propter alienũ neglexi meipm

propter hominē regendū perdidi deū me/
um. dilectū meū. consolatorē meū. dulcissi/
mum Jhm filiū meū. Quid ergo faciam. q̄
vadam. vbi querā. vt iterato ipsum inueniā
Aliquotiēs propter p̄dicta ipsum amisi. s3
denuo adiuuante z reuelāte clementissimo
patre misericordiaz deo. in cui9 vinea labo
ro. cui9 voluntati de consilio maiorū deser/
uio. ad cui9 gloriam ampliandā me dulcis
Jesu solatijs per occupatiōem cordis sepius
priuo. propter cui9 honorē cōseruandū va/
rijs tribulationib9 me expono. ipso ex soli/
ta pietate auxiliāte. perditū cū ingenti cor/
dis gaudio post varios singultus z gemi/
tus etiaz inter abūdantissimas lachrymas
reperi z inueni. O vtinā ipsum adhuc semel
taliter inuenirē puto q̄ amplius nō dimit/
terem. sed totis virib9 retinerez. Quid ergo
faciam. Surgā z querā quem diligit aīa
mea. postq̄ occupatiōes z sollicitudines di
mittam. ad orandū me conferā. Et si h̄ non
sufficiunt inter cognatos z notos. id est. spi/
rituales z deuotos ip̄m queram. Ipsi sunt ī
quibus habitat. ipsi sunt cū quibus mora/
tur quando ab alijs amittit̄. Hi sunt cum
quib9 tanq̄ in solitudine latitat. quādo ip3
a me miser strepitus cogitationū fluctuan/
tium fugat. Heu quādo illis similis fui. tūc
habui. tūc tenui. tūc amplexatus z osculat9
fui Jesum. quē nūc curis distracta. sollicitu
dinibus occupata z afflicta lamentabiliter
amisi. Dicite ergo o vos religiosi. vos ab/
stracti. vos solis diuinis meditationib9 de/
diti. num quē diligit aīa mea vidistis. Cer
te scio q̄ habetis. scio q̄ bene scitis. quia sen
titis z gaudetis. Reddite ergo in charitate
quod nō amittitis. cōmunicate quod non
dimittitis. Et si in me propter distractiōem
ad horam feruor dilectionis tepuit. habit9
tamen dilectiōis vt spero non cessauit. Et
si propter occupatiōem familiarē dilecto al
locutiōem intermisi a charitate tamen ipsi9
non recessi. Et si propter proximorū vel mo
dicam edificatiōem ip̄i tota mentis intenti
one non adhesi. desideriū tamen reuerten/
di in mente habui. Et reuera vt verū fatear
non ad gloriā dico sed tm̄ ad reuocandum
ad dilectū perditū humiliter allego. non p/
pter meū lucrum sed ꝓpter suū consiliū. non
propter meā ambitiōem. sed propter suam
eternam gloriā z honorem. nō propter pre
lationis laudē. sed proximoꝝ salutem. curis

z sollicitudinib9 dedita. Quare ergo prope
hoc q̄ pia intentione etiā quasi z gemēs fa
cerem. dilecti p̄sentia saltem aliquādo. et si
raro consolari non deberez. Non esset equū
sed si fas esset dicere iniustū z impiū. quod
pijssimus Jesus nō statuit. quod diuia lex
nusq̄ approbauit. Sepe enim ꝓpter amici
voluntatē dulcis amici p̄sentia intermitti/
tur. vt postmodū cum amplexi amborū io
cunditate reparet̄. Sic z ego propter ip̄m
aliquando deserui. Si propter suā gloriaz
ampliandā. labores. persecutiōes. detracti/
ones. impugnationes sustinui. Si his om
nib9 z his similib9 etiam vsq̄ ad defectū re/
pleta fui. z ad ipsum gemens z amēs redeo
nunquid ipsi9 solatio vt vel modicū in tri/
bulatione respirē carebo. Quid ergo est. Di
lectus meus loquit̄ mihi. Quid est quod p
ipsum in euāgelio clamatur. Uenite ad me
omnes q̄ laboratis z onerati estis z ego re/
ficiam vos. Nunquid ego qui propter ho/
norem ei9 diei pondus z estus sustineo. sal/
tem post laborē de micis que cadūt de men
sa dominoꝝ suorū refici non debeo. Absit
ergo ne solūmodo vobiscū o vos ꝯtempla
tiui morabitur dilectus. z laborans agrico
la sit cōtemptus z abiectus. Oportet tamē
sicut scriptura testatur laborantē agricolaz
aliquando de fructib9 celestis patrie p̄liba
re. et hoc ne deficiat in labore. Sic aposto
li inter varia opprobria. martyres inter fla/
gella. virgines inter cruciat9 z verbera sen/
serunt dilecti solacia. Ibāt gaudentes a cō
spectu concilij. collaudantes z benedicētes
dominū. quoniā digni habiti sunt pro no/
mine Jesu contumeliā pati. Sic confesso/
res et heremite. monachi z anachorete. p9
vigilias z ieiunia inter lachrymas et gemi/
tus senserunt diuina gaudia. Sic rectores
doctores. et ecclesiarum fideles p̄lati. post/
q̄ laboribus z curis sunt extenuati. de beni
gnitate dulcis Jesu ip̄orum pijssime dulci/
ter sunt corda refecti. Non em̄ Maria ihm
frequenter habuit sola. sed etiam a martha
post predicatiōem hilariter et gaudenter re
ceptus fuit. Ego ergo in domino confidēs
et de diuina clementia tam multipliciter p
bata et exemplariter ostensa presumēs. dul
cissimum Jesum aliquando queram cum
maria matre in templo. aliquando cū spon
sa in cubiculo. aliquando cū discipulis ī cō
sistorio. aliq̄n cū regib9 in diuersorio.

Quinta solennitas de p̄sentatione pue/
ri Jesu in templū.

Q Vinto ⁊ vltimo consideret fidelis
anima qualiter natus paruul⁹ per
diuersoꝝ operū cōsummatiōem ⁊
nominat⁹ per celestiū dulcedinuꝫ
degustatiōem. ⁊ quesit⁹ ⁊ inuentus adorat⁹
⁊ honoratus. per spiritualiū munerū p̄sen/
tatiōem in templū sit p̄sentandus domino
offerendus. ⁊ hoc per debitarū gratiarum
deuotam ⁊ humilē actionē Igitur postq̄m
felix anima mater Jesu spiritualis per ist⁹
benedicti filij cōceptiōem purgata per peni
tentiam. postq̄ꝫ aliqualiter iam post natiui/
tatem cōfortata per gratiā. postq̄ꝫ etiam est
iam per impositiōem benedicti nomis con
solata medullit⁹. ⁊ tandē in adoratione cuꝫ
regib⁹ est informata diuinitus. quid aliud
restat nisi vt in celi sancti hierusalēꝫ portet̄.
⁊ in templū diuinitatis p̄sentet̄ deus dei et
virginis filius. Ascende igitur spiritual' ma
ria. nō iam in montana. sed in celestis hieru
salem habitacula beate trinitatis ⁊ indiui/
due vnitatis. Flecte humiliter mentis ge/
nua in superne ciuitatis palacia. Ibi ante
thronū eternitatis deo patri filiū tuum re/
presenta. laudādo. glorificando. ⁊ bñdicen/
do patrē ⁊ filium cū sancto spiritu. Lauda
cum iubilo deū patrē. per cui⁹ inspiratiōem
bonū propositū concepisti. Glorifica cum
gaudio deū filiū. per cui⁹ informationē cō/
ceptum propositū opere pfecisti. Benedic
⁊ sanctifica sanctū spiritū. per cui⁹ consolati
onem in bono exercitio hacten⁹ perstitisti.
O anima deū patrē in omnib⁹ donis suis
⁊ bonis tuis glorifica. quia ip̄e est qui te de
seculo per occultā inspiratōem euocauit. di
cens. Reuertere reuertere sunamitis. reuer
tere reuertere. Deū filium tuū in omnibus
fact̄ꝭ tuis magnifica. Ip̄e enim est qui te de
demonis seruitio per secretā suaꝫ informa/
tionē liberauit dicens. Tolle iugum meuꝫ
super te. Jugū demonis abijce. Jugū suuꝫ
amarissimū. iugū meum suauissimū. Jugū
suum sequit̄ cruciat⁹ eternus ⁊ tormenta. iu
gum meū sequit̄ fructus suauissimus ⁊ re/
quies opulenta. Jugū suū si quando dulce
dinem exhibet. falsa est ⁊ momentanea. scꝫ
dulcedo. Jugum meū quādo dulcedinem
confert ⁊ leticiā vera est ⁊ salutifera. Ip̄e su
os seruitores modicuꝫ aliquando extollit.
vt in eternū confundat. Qui autē honorifi
cat me sic ad momentū humiliat̄. vt eterna
liter glorietur ⁊ regnet. Ista fuit doctrina q̄
te dei filius aliquādo per se. aliquādo p su/
os doctores ⁊ amicos reformauit. a demo/
nis falsā p̄suasione. a carnis ⁊ mundi blan
da deceptione liberauit. Deum ⁊ spiritū san
ctum semp benedic ⁊ sanctifica qui te p suaꝫ
consolatiōem mellifluaꝫ in bono conforta/
uit dicens. Venite ad me oēs qui labora
tis ⁊ onerati estis ⁊ ego reficiā vos. Quali/
ter enim o anima tenera ⁊ delicata fragilis ⁊
infirma. delicijs mūdi assueta. gaudijs hu/
ius seculi tanq̄ꝫ fecib⁹ vinarijs more porco
rum inebriata. qualiter potuisses inter tot ⁊
tanta antiqui hostis retia. inter tot falsa cō/
silia. inter tam varia impedimēta. inter taꝫ
innumerabilia amicoꝝ consanguineorum
⁊ aliorū propinquoꝝ a via morū vulneran/
tium iacula in bono perstitisse. qualiter po
tuisses tot funib⁹ peccatoꝝ circumamplexa
in bono profecisse. si non spiritussancti gra/
tia fuisses misericorditer adiuta ⁊ sepi⁹ dul
citer consolata ⁊ refecta. In ipsum igitur re
funde oīa opera tua. tibi nihil retine. Dic
cum pura ⁊ deuota mentis intentiōe. Om/
nia opera mea operat⁹ es domine. In con/
spectu tuo nihil sū. nihil possum. de tuo mu
nere est q̄ subsisto. sine te nihil agere possuꝫ
Tibi clementissime pater misericordiarum
quod tuū est offero. tibi cōmendo. tibi com
mitto me indignam ⁊ ingratā omnibus do
nis tuis per te mihi collatis humiliter reco
gnosco. Tibi laus tibi gloria tibi gratiarū/
actio. o beatissime pater maiestas eterna. q̄r
me per tuā infinitaꝫ potentiā de nihilo cre
asti. te laudo. te glorifico. tibi gratias ago. o
beatissime fili. claritas paterna. quia me p
tuam eternā sapiētiam de morte eterna li/
berasti. te benedico. te sanctifico. te adoro. o
beatissime spiritus alme. quia me per tuaꝫ
benedictam pietatē ⁊ clementiam de pecca/
to ad gratiam. de seculo ad vitam religiosā
de exilio ad patriam. de labore ad requiem.
de merore ad iocundissime ⁊ deliciosissime
beate fruitionis dulcedinē reuocasti. Quā
dulcedinē nobis dulcis Jesus p̄cedat Qui
cum patre ⁊c̄.

Finit tractatus domini sancti Bo
nauēture doctoris seraphici de q̄n
q̄ festiuitatib⁹ pueri iesu.

Incipit tractat⁹ sancti Bonauenture do
ctoris seraphici. de ecclesiastica hierarchia.

Prima pars

# Inuisibilia dei

per ea que facta sunt intellecta
cōspiciunť. vt ait apostol⁹ ad
Roma. j. g. Sempiterna quoq
ei⁹ virtus et diuinitas. A ma
gnitudine em̄ spēi et creature cognoscibiliť
poterat creator hoꝝ videri. Sapi. xiij. c. Ex
quo apparet manifeste q̄ human⁹ intellect⁹
ad inuisibiliū et intellectualiū ꝯtemplatiōz
ascendere nō poterit nisi p visibiliū et sensi/
biliū cōsideratiōz dirigať. Impossibile nā/
q̄ est (vt dić Dionys. in hierar. angelica. ca. j.)
aliť nob̄ lucere diuinū radiū nisi varietate
sacroꝝ velaminū anagogice circūuelatū. id
theologia poetic̄ sacris informatōib᷒ vsa ē
vt et reꝝ visibiliū similitudinib᷒ allegorice lo/
cutiōes et mystici intellect⁹ trāssumptiōnes
formenť. et sic sensibilib᷒ ꝛ visibilib᷒ spūalia
et inuisibilia coaptenť. Hui⁹ rei grā p̄sens
opusculū et si laboriosum. mihi tñ et aliis p
uulis i xp̄o lac petētib᷒ vt spero nō infructu
osum. offero ad edificatiōz dom⁹ dñi qui est
sublimis glīosus in secula seculoꝝ. In quo
agiť de ꝓprietatib᷒ reꝝ naturaliū q̄s s̄m pui
tatē meā nūc tropologice. nūc allegorice. nec
nō et q̄nq̄ anagogice reb᷒ spūalib᷒ cōparaui.
maiorib᷒ relinquēs materiā exercitij. sensi/
bilia isensibilib᷒ et carnalia spūalib᷒ coaptā
di. et cū reꝝ naturaliū ꝓprietates ipaꝝ sequā
tur subas s̄m ipaꝝ distinctiōez subaꝝ et or/
dinē erit distinctio et ordo ꝓprietatū. q̄s in
alio opusculo p se positas et distinctas po/
teris p ordinē reperire.

P Rimo igiť d̄ spūali suba actu et potē
tia a materia separata est agēdū. cui⁹ p
prietates et differentias in p̄cedenti
opusculo traditas poteris diligēt⁹ intueri. sz
q̄ntū ad p̄ns spectat negociū. est notādū q̄
inť p̄ncipalē et ꝓpriā significatiōz angel⁹ me/
taphorice ad significādū diuersa i sacra scri
ptura est trāssumpt⁹. q2 vt beat⁹ ait Greg⁹.
noīe angeli nūc xp̄s. nūc iust⁹. nūc grā seu ꝓ
cus figuraliť nūcupať. xp̄s igiť rōne assum/
pte hūanitatꝭ d̄r angel⁹ ꝓpť missionē. Ange/
lus em̄ mittit et mittiť. sic xp̄s a p̄re i mūdū
missus ē. Isa. vj. Quē mittā et q̄s ibit nobis
Matth. xv. Nō sum missus nisi ad oues do
mus isrl̄. Et in Joh. vij. Honorifico eū q̄
me misit. Exod. xxxiij. a. Mittā vobis ange
lum p̄cursorē vt eiciā amorreū ꝛc̄. ꝛ Exo xx
iiij. Ecce ego mitto angelū meū q̄ p̄cedat te
ꝛ custodiat te in via ꝛ introducat in terrā ꝛc̄
Vñ xp̄s sic missus more angeli alios misit.
Matth. x. Ecce ego mitto vos sicut oues.
ꝛ Luc. x. Rogate dñm messis vt mittat ope
rarios ꝛc̄. Jō d̄r Judic. vj. dixit angel⁹ dñi
ad gedeonē. Vade ꝛ scito q̄ misero te ꝛ libe
rabis israel. ꝛ in Hiere. j. Ad oīa queecun
q̄ mittā te ibis ꝛc̄. Secūdo ꝓpter illumi/
nationē. Angel⁹ em̄ illuminat ꝛ illuminať. sic
xp̄s diuinitatꝭ lumine replet⁹ ad illuminan
dū sedētes in tenebris ꝛ vmbra mortis mū
do est dat⁹. Joh. j. Lux in tenebris lucet ꝛc̄
Isa. xlix. Dedi te in lucē gentiū vt sis sal⁹ ꝛc̄
Apoc. xviij. a. Vidi angelū aliū descēdētem
de celo habentē potestatē magnā ꝛ terra il/
luminata est a glīa ei⁹. ꝛc̄. Et in Actib᷒. xij. b.
angel⁹ dñi astitit ꝛ lumē refulsit in habitacu
lo carceris. Nā vbi xp̄s est. tenebra esse nō p̄t

Tertio ꝓpter purgationē. q2 angel⁹ pur/
gat ꝛ purgať. ꝛ xp̄s in matris vtero diuīa ꝓ
cure ab oī imūdicia fomitis est purgatus
ꝛ actu ꝛ potētia ab oī corruptiōe vicij libe/
rat⁹. ꝛ fide corde credētiū purificat ꝛ ad toti
us mūdicie puritatē nos informat. In cui⁹
rei figura d̄r Judic. xiij. dixit angel⁹ ad ma/
nue. Abstineat puer ab oī immūdo. vinū
ꝛ siceram ꝛc̄. isa. vj. Volauit vn⁹ ad me ex sera
phin ꝛ dixit. Ecce tetigi labia tua. ꝛ auferet
iniq̄tas tua ꝛ mūdabiť peccm̄ tuū. Quar/
to ꝓpter pfectionē. q2 angel⁹ pficit ꝛ pficiť. et
xp̄s nō soľū est purgat⁹ a malo. imo pfectus
est in oī bono. ꝛ est cā toti⁹ nr̄e pfectionis.
Luc. vj. c. Perfect⁹ oīs erit si fuerit sicut ma
gister ei⁹. Vñ in signū sume pfectiōis oīa
terrena fugere docuit. In cui⁹ rei figurā di
xit angel⁹ ad Jacob Gen. xxxj. Surge egre
dere de terra hac reuertens i terrā natiuita
tis tue ꝛc̄. h angel⁹ est xp̄s q̄ monet vt de ter
renis fugiam⁹. ꝛ ad terrā viuentiū igredi fe
stinem⁹ Quinto ꝓpť mediatiōz. Nā ange/
lus inť deū ꝛ hoīes est medi⁹. ꝛ h̄ ꝯgruit xp̄o
q̄ est mediator dei ꝛ hoīm. mūdū. s. deo recō
cilians ꝛ ad p̄ris amiciciā nos reducēs. ꝛ pro
nob̄ ꝯtinue intercedēs. s. Joh. j. Aduocatum
habem⁹ apud p̄rem xp̄m Ihm q̄ interpellat
p nob̄. Job. xxxiij. Si fuerit p eo angel⁹ lo/
quēs. miserebiť ei⁹ ꝛ dicet libera aīam ei⁹ ne
descēdat i corruptiōz. Sexto ꝓpter mysti
cā refectiōz. Nā angel⁹ diuio alimēto reple/

rus nos reficit et ex patris cōplēdo volūtatē reficit. Joh. iiij. Meus cibus est vt faciā volūtatē eius etc. Et sic refectus et spūaliter et sacramētaliter nos reficere non desistit. Sapie. xvi Angelorum esca nutriuisti ppl'm tuū et paratū panē de celo pstitisti. iij. Re. xix. tetigit eū angelus et dixit. surge et comede. Septimo propter inferiorum regimē siue gubernatōz. Angelorum enim regimini sub inferiora deputatur. vt in Ecc. xvij. In vnaquāqz gentē pposuit rectores etc. et sub angelo magni csilij. i. xpo suenit q̄ oīm electorum mētes in sua custodia suscipit et tutela. Joh. xvij. d. Quos dedisti mihi ego custodiui et nemo ex eis periit nisi filius pditiōis. etc. Eccs. v. Ne dicas corā angelo nō est puidētia etc. Exo. xiiij. Tollēs se angelus dñi q̄ pcedebat castra filiorum isrl. abiit post illos etc. qz xp̄s q̄ oīnes pcess. t doctria et exēplo oēs sequitur custodie bñficio. Psal. Immittit angelus dñi etc. Bern. O q̄ deside rāt ciues angelici ciuitatis sue ruinā restaurari. o q̄ sollicitj vt veniāt lapides viui q̄modo discurrūt mediij inter nos et deū gemitus nostros portātes nō dedignātur nob fieri socij. q̄ p nob iā sunt mistri. Expectat nos creata iā illa m̄ltitudo. ve tibi q̄cūqz es q̄ redire iā desideras ad lutū reuerti ad vomitū. In quis diuersorio angelo tuo reuerētiā age ne audeas illo pñte qd me videre nō auderes.

Hoīe angeli iustus intelligitur. et pcipue vir spūalis et religiosus et oīs litteratus seu platus p angelo cōpatur. sic Johēs baptista pter pdicatiōis excellentiā spūalis vite eminētiā angelus a dño nūcupatur. Math. xi. hic est de quo scriptū est. Ecce ego mitto angelū meū. etc. Itē Joh. in Apoc. rectores septē ecclia͡r angelos vocat. Apoc. i. et ij. et iij. c. et i. Co. iiij. b. Spectaculū facti sumus mūdo et angelis et hoib. Et. vi. a. An nescitis qz angelos iudicabimus Et. xi. b. Mulier habeat velamē super caput suū pter anglos Cōparatur aūt viri iusti angel. pter septē. Primo pter mūdiciā cordis et puritatē suersatiōis. Nā angelus ab omī corpulētia et cditiōe carnea est separatus. Spūs eī carnē et ossa nō hz. Sic vir iustus nihil hz in se admixtiōis carnal' delectatōis. imo sic adeps ab omī carne separatur Eccl. xlvij. Ps. Qui facit angelos suos spūs etc. Ideo legitur angelus carnes cōsumpsisse Judic. vi. Extēdit angelus dñi summitatē virge et tetigit carnes ascēditqz ignis de petra et carnes azimosqz panes csūpsit. Vir eīm spūalis cū virga penitētie q̄cq̄ in eo carnalitatis est csumere solet et p omia abolere.

Itē scdo pter limpiditatē diuine cognitionis. Angelus eīm deiformē habz intellectū. Unde eius intellectus deo immediate cōiungitur et influētia occulti lumīs illustratur. Sic vir iustus suū sensum et intellectū deo reddit cformē et nō de se psumit sz vt amplius mereatur p fidē illumiari et pfectius in diuinis instrui se deo subijcere n̄ postponit. ij. Co. x. c. Destruētes p arma spūalia oēm altitudinē extollentē se aduersus sciam dei. et i captiuitatē redigētes oēm intellectū in obseqū christi. i. Thi. iij. Qd manifestū est in carne iustificatū est in spū. apparuit angelis. pdicatum est in gēt. b. Itē tert. o pter humilitatem subiect oīs. Nā inferior angelus subest supiori et obedit sine murmure et indignatōne. qz supior pest sine tyrānica inferiorum oppressiōe. In q̄ notatur q̄nta debeat cformitas esse inter imperiū platorum et obedientiā subditorum Nā sicut platorum monere est cū māsuetudie ita subditorum est humil'r iustis iussionibus obedire. sic dr ad Heb. vlt. c. Obedite ppositis vestris et subiacete eis. Ipi eīm vigilāt p aiab vr̄is vt cū gaudio hoc faciāt nō gemētes Uñ in signū talis obediētie dr in Zacha ij. Alius angelus egrediebatur in occursum angli q̄ loq̄batur in me et dixit. Curre et loq̄re ad puerū istū etc. Ecce cū q̄nto moderamie maior pcipit et cū q̄nta hūilitate alter eius impio acq̄escit. i. Pet. i. c. aīas n̄ras castificātes in obediētia charitatis et fraternitatis amore simplici ex corde. Itē q̄rto pter rectitudinē intentiōis. Nā angelus vt dic Gregorius in omī suo ope deū inspicit. et nihil aliud q̄ diuine volūtatis regl'am diligit vl' req̄rit. ita eī exteriora diuino nutu angeli pagūt qz mentis aciē ab ipo nō deflectūt. Jo dr Math. xviij qz angeli eorum sp vidēt faciē pr̄is. Gregorius Semp vidētis oīa faciē intuētur q̄ nulla intētiōis dissimilitudie ab ipius pñtia remouētur ij. Reg. xix. Tu dñe mi q̄si angelus dei es. fac qd bñplacitū est tibi. qz q̄ deus pra intētione cordis diligit. ab ipius volūtatis bñplacito n̄ recedit. Itē q̄nto pter sedulitatē et diligētiā admistratiōis Angelus eīm ad sctorum ministeriū cotinue deputatur. et sub se sue agilitate ad pagendū q̄libet iniūcta subito pcitatur. Omnes eīm sunt admistratorij spūs missi ppter eos q̄ capiūt hereditatē salutis. Sic absqz dubio viri angelici angelorum numero ascri



nō q angely [illegible] [illegible]
pter septē

bũnt ꝗ ꝑ alioꝝ salute laboꝝ ministeria assu
mere nõ verent. Isaie.xviij. Ite angli velo
cẽs ad ꝑplm ⁊c̃. Vñ magnũ obtinẽt angloꝝ
officiũ ꝗ docẽdo ⁊ iducẽdo vite exemplo ad
deũ errãtes alliciũt ⁊ ꝯuertũt. de ꝗ Ia.vlti.
Qui ꝯuerti fecerit pctõrez ab errore vie sue
aĩam eiꝰ saluabit a morte ⁊c̃. tal' fuit angelꝰ ꝗ
dixit ad agar Gen.xvj. Reuertere ⁊ hũiliare
sub mãu dñe tue ⁊ noli timere ⁊c̃. tal' etiã fu
it angelꝰ de ꝗ dic̃ manue Iudic̃.xiij.c. Obse
cro dñe vt mittas anglm vt veiat iteꝝ ⁊ do
ceat nos ꝗd d̃ puero ꝗ nasciturꝰ est facere d̃
beamꝰ. Itẽ sexto ꝓpt' ꝯtinuitatẽ dulcedis
ꝯtẽplatiõis. Angelꝰ ei sic administrãdo do ser
uit ꝙ ꝓpt' hoim ſuitiũ a ꝯtẽplatõis itimis ñ
recedit vt d̃r Greg. Nã qñcũqꝫ ad exteriora
exeũt. ab iteriori ꝯtẽplatõe nõ recedũt. q2 il
lum sp aspiciũt ꝗ pñs est qcũqꝫ vadũt. Sic
vir spũal' talit' circa exteriora se occupat. vt
deuotõis spm̃ nõ extinguat. Vñ qñ extrise
cus ꝑ bonoꝝ exercitatões opeꝝ fatigat' in
corpe. itrinsecꝰ reficit' in mẽte. Vñ Osee.xij
b. In fortitudie sua directꝰ ẽ cũ anglo. ⁊ iua
luit ad ãglm ⁊ ꝯfortatꝰ ẽ. fleuit ⁊ rogauit eũ.
Gen.xxviij. Vidit anglos descẽdẽtes ⁊ ascẽ
dẽtes ꝑ scalã ⁊c̃. Scala sic ibi d̃r glo. cuiꝰ ca
cumẽ tãgebat celũ sigt xp̃m ꝗ est via recta ꝑ
ducẽs ad deũ. ꝑ hãc scalã descẽdũt viri spũa
les cũ angel' mistrãdo. ascẽdũt ⁊ ꝯtẽplando
Dañ.vij. Milia miliũ mistrabãt ⁊c̃. Ioh.j.
Videbitꝫ anglos ascẽdẽtes ⁊ descẽdentes
sup filiũ hois. Itẽ septio ꝓpt' fixũ ⁊ stabilẽ
motũ dilectõis ꝗ amor ãgelicꝰ tãqꝫ ignis si
ne termio i deũ mouet'. iõ sepiꝰ angli i specie
ignis legũt' apparuisse vt i Exo.iij.a. apparu
it dñs. i. angelꝰ in ꝗ erat dñs i flãma ignis d̃
medio rubi. ⁊ videbat ꝙ rubꝰ ardebat ⁊ nõ
ꝯburebat' ⁊c̃. Rubꝰ est vir spũal' spinis pñie
circũplexꝰ. mediũ rubi ẽ cor viri iusti de cuiꝰ
medio erũpe dꝫ flãma iextinguibil' charita
tis. Cañ.vl. Lãpades eiꝰ lãpades ignis at
qꝫ flãmaꝝ. ps. mistros suos fac flãmã ignis
h igne cor accẽsũ ardet ⁊ nõ ꝯburit'. q2 nulla
aduersitate frãgit'. nullo etiã mortꝫ metu ab
illo quẽ diligit sepat'. ij. Re.xiiij. sic angelus
dñi sic ẽ dñs meꝰ rex. ꝗ nec bñdictõe nec ma
ledictõe mouet'. Iõ d̃r Act.vij.d. Angelꝰ do
mini apparuit moysi i igne rubi. ⁊ i Iudi.xiij
Angelꝰ dñi cũ flãma pit' ascẽdit i celũ. Itẽ
angelꝰ d̃r gr̃a dei siue v'tꝰ. Nũc angelũ dñs
mittit qñ alicui gr̃am infundit. Dañ.iij an
gelꝰ dñi descẽdit i fornacẽ ⁊c̃. ois eni estꝰ ꝯcu

piscẽtie ac fomitꝫ icentiuũ extinguit' qñ ãge
lus i fornacẽ mittit' i. qñ diuia gr̃a cordi in
fundit' ⁊ v'tꝰ aie inspirat'. Virtꝰ em̃ d̃r q̃si vi
rũ tuẽs. vl' q̃si virẽs intꝰ. q2m duplicẽ hꝫ effe
ctũ. nã aĩam sua pñtia tuet' ac ꝯꝯuat ⁊ ornat
atqꝫ decorat. sic angelꝰ hoiez custodit ⁊ ꝯuat
aĩam etiã illumiat ꝑficit ⁊ informat. iõ dicit'
in Act.vij. Viderũt vultũ stephani q̃si vultũ
angli. ⁊ Hester.xv. Vidi te dñe q̃i ãglm dei
Valde ei mirabil' es ⁊ facies tua plẽa gr̃aꝝ
D̃r ꝰ gr̃a angelꝰ di ꝑ quẽ mẽs hũana ꝑfectis
sime custodit'. ꝑ quẽ pctm̃ expellit' ⁊ ptãs de
monũ i aĩa euacuat'. Exo.xxxiij. Angelꝰ me
us p̃cedet te ⁊ custodiet i via ⁊ eiiciet amor
reũ. chananeũ ⁊c̃. septẽ noĩa gẽtiũ ponit. ꝑ q̃
septẽ p̃ncipalia pctã itelligit ꝗ supueniẽs g̃
tia eiicit penitꝰ ⁊ excludit. Et sũt nouẽ gene
ra gr̃aꝝ q̃ ꝯparatõꝫ hñt ad nouẽ ordies ange
loꝝ. q̃ꝝ vsu ad angloꝝ eq̃litatẽ ꝑuenit'. Pria
igit' gr̃a est gr̃a dilectõis siue caritatꝫ Lu.vj.
Si diligitꝫ eos ꝗ vos diligũt q̃ ẽ vob gr̃a. j.
Io.iij. Maiorẽ gr̃az ñ habeo qꝫ vt audiã fi
lios meos in v'itate ãbulare. Ista gr̃a a dño
aie imissa ipaꝫ inflãmat ⁊ ꝑ feruorẽ amoris
ordini seraphin ipaꝫ assimilat ⁊ ꝯformat. vñ
in Lu. Ignẽ veni mittere i terrã. ⁊ ꝗd volo
nisi vt ardeat. ⁊ i Trenis.j. De excelso misit
ignẽ i ossibꝰ meis. Scd̃a gr̃a ẽ gr̃a sapie ⁊
diuie cognitõis. ꝓuerb iij. Inuenies gr̃az ⁊
disciplinã bonã corã d̃o ⁊ hoibꝰ. Ecc̃i.xxiiij.
In me ois g̃. vite ⁊ v'itatꝫ. ꝓuerb.xxij. Sup
auꝝ ⁊ argẽtũ ẽ gr̃a bona. ⁊ Ecc̃i.xx. Vir sa
piẽs amabilẽ se faciet gr̃e aũt fatuoꝝ effũdẽ
tur. Hec gr̃a mẽtẽ illumiat ⁊ ituitũ anie ad
deũ vidẽdũ ꝑ fidẽ abilitat ⁊ iformat. ps̃. Pre
ceptũ dñi lucidũ illuians oclos. Per hãc g̃
tiã ordo cherubĩ in aĩa collocat'. qñ mens a
sensu carnali abstracta ad susceptõꝫ diui lu
mis ꝑ cognitõꝫ v'itatꝫ p̃pat'. ps. Ascẽdit sup
cherubĩ ⁊ volauit ⁊c̃. Ezech.xxviij. Tu che
rub plenꝰ sapia ⁊ decore. Tertia gr̃a ẽ ꝯtẽ
platõis siue spũal' delectatõis ꝗ ex plenitu
dine diuie dilectõis ⁊ cognitõis i aĩa gene
rat'. Exo.xxxiij. dñe si iueni gr̃az corã te ostẽ
de mihi faciẽ tuã ⁊c̃. ⁊ Ecc̃i.xl. Gr̃az ⁊ spẽz d̃
siderabit oculꝰ. ⁊ sup h virides satiões. Hec
gr̃a mẽtẽ q̇etat ⁊ pacificat ⁊ velut sedẽ q̇etissi
mã ad diui supaduẽtꝰ susceptõꝫ p̃pat ⁊ coap
tat. ⁊ sic thronoꝝ ordinẽ repñtat. aĩa etiã iu
sti sedes sapie ẽ. Ecc̃i.xxiiij. Thronꝰ meꝰ in
colũna nubis. Colũna nubea ẽ aĩa ꝑ ꝯtẽpla
tiõꝫ suspẽsa ⁊ eleuata. i ꝗ dei filꝰ ⁊ c̃. ꝫ i trono

reȝelkit  Quarta grã ē benigne seueritatꝭ
siue seuere liberalitatꝭ ad bñ pessendū. Ma
gna ei grã dei ē qꝫ plati sic exequãt ꝯ delin/
quētes iusticiã vt benignitatē ⁊ miaꝫ nõ di/
mittãt. Ecci. xxxij. a. Curã illoꝝ habe vt or/
namētū grē accipias ⁊ coronã ac dignitatē
ꝯseq̄ris. ⁊. xxxv a. Retribuet graꝫ q̄ offert si/
milaginē. ⁊ q̄ facͣ miaꝫ offert sacrificiū. ⁊. x'iiij
Sūt hoīes mie ītuētes grãꝫ ī ocul' oīs car
nis ⁊c̄ Hec grã ordiat p̄latos r̄spectu suoꝝ
subditoꝝ vt sciãt q̄lit se debeãt īferioribꝫ cõ
formare. ⁊ sine tyrannide dñari. Ecci. xxxij.
Rectorē te posuert noli extolli. esto ī illis q̄i
vnꝰ ex ipis. ⁊ sic ꝯfigurat ordī dñationū. ad
Col. iiij. Dñi qd iustū ē facite s'uis vrīs. sciē
tes q2 ⁊ vos dñm habetꝭ ī cel. j. Pe. v. Nõ vt
dñantes ī clero. sꝫ forma gregꝭ fci ex aīo. ⁊ cū
venerit p̄nceps pastoꝝ pcipietꝭ imarcessibi
lē coronã glie.  Quita grã est hūilitatꝭ ad
obediēdū. Ecci. iij. Q̄to magnꝰ es tãto plꝰ
te hūilia ī oībꝫ ⁊ corã deo inuenies grãm. q2m
mag̃ est potētia dei solꝰ ⁊ ab hūilibꝫ hono/
rat. ⁊. j. Pe. v. Hūilibꝫ dat graꝫ. Hec grã or/
dinat subditos r̄spectu suoꝝ supioꝝ vt dbi
tã reuerētiã eis ipēdãt. Ecci. xxxij. Audi ta/
cēs ⁊ p reuerētia accedet tibi bona grã. ⁊ sic
p hãc graꝫ ordī p̄ncipatuū aīa ꝯformatur
Magnꝰ ei p̄nceps ē cui p̄pria volūtas ñ p̄n/
cipat. Ecci. x. P̄ricipatꝰ sensati stabilis erit.
Job. xxix. b. senes assurgētes stabãt ⁊ p̄nci/
pes cessabãt loq̄. ⁊ digitū supponebant ori
suo ⁊c̄. Geñ. xxij. b. p̄nceps dī es apud nos.
ps. p̄uenert p̄ncipes ꝯiūcti psallētibꝫ. ⁊c̄.

Sexta grã ē patie ⁊ lõganimitatꝭ. j. Pe. ij
c. Hec ē grã si p̄pt dī ꝯsciaꝫ sustiet q̄s tristici
as patiēs iniuste. q̄ ei grã ē si peccãtes suffer/
tis. Ecci. ij. in dolore sustine ⁊ ī hūilitate tua
patiaꝫ habe. Hec grã docꝫ r̄sistere tēptatõi
bꝫ. ⁊ aduersas demonū coercere potestates
Eccs. x. Si spūs ptãtē habētꝭ ascēderit su/
per te ne dimiserꝭ locū tuū. Locū suū dimit
tit q̄ p impatiam demoni cedit cū dicat pe/
trꝰ. Resistite diabolo ⁊ fugiet a vob. Vñ p
patiam ꝯformat hõ ordi ptãtū. Maxia em
ptãs ē p patiaꝫ seipm. mõm. ⁊ diabolū supa
re. puer. xvj. Melior ē vir patiēs viro forti
⁊ q̄ dñat aīo suo expugnatore vrbiū. j. mach
iij. Accingimini viri potētes ⁊c̄. ⁊ ps. Accin
gere gladio tuo sup femur tuū potētissime.

Septia grã ē pudicicie ⁊ castitatꝭ. Sap.
viij. Nēo pt eē ꝯtinēs nisi d̄s det Et h̄ dī do
nū est. Grã ei sup graꝫ ē mulier scã ⁊ pudo/
rata. Ecci. xxvj. Itē Deut. xxiiij. Si ñ inue
niet mlier graꝫ corã viro suo p̄pt aliquã fe/
ditatē. abominabil' erit mlier hmõi. Grã ei
dei a luxurioso penitꝰ dnegat. Hec grã ho/
minē facͣ v'tuosū vt viriliͭ oēs motꝰ sensuali
tatꝭ rebellãtes ꝯterat ⁊ allidat. ps. Viriliͭ
agite ⁊ ꝯfortet cor vrm Et h̄ v'tꝰ refert ad or
dinē v'tutū q̄ꝝ ē officiū naturã lapsã vl' cor/
ruptã miraculose repare. ñ ei est maiꝰ mira/
culū q̄ꝫ ī carne pter carnē vincere. h̄ ei nõ est
hūane nat' sꝫ anglice. vt dt Hiero. ps. De/
xtera dñi fec̄ v'tutē. dex. do. ⁊c̄.  Octaua g/
tia est eloq̄ntie ad docēdū. ps. Diffusa ē g. in
la. tu. puer. xxij. b. p̄pt graꝫ labioꝝ hēbit ami
cū regē. In puer. In labijs sensati inueniet
grã. Hec grã ordiat aīaꝫ ad g̃dū archange
loꝝ. q̄ꝝ ē docere. Dañ. viij. Gabriel fac itelli
gere visiõꝫ. ⁊. c. ix. f. Egressus sū vt docerē te
⁊ itelligeres. Mal. ij. Labia sacerdotū cu/
stodiūt sciaꝫ ⁊c̄.  Nona ē grã mie ⁊ pietatꝭ
ad ꝯpatiēdū Ecci. xxix. Elemosina graꝫ ho
mis ꝯs'uabit q̄i pupillã. ⁊. xx. Fatuo. i. aua/
ro ñ erit amicꝰ. ⁊ ñ erit grã ī bonis illiꝰ. Hec
grã ꝯformat mētē ordi anglõꝝ. q̄ cõs suas
gras nob cõicãt. q̄ bonis nr̄is ꝯgratulãtur.
Lu. xv. Maiꝰ est gaudiū ⁊c̄. ⁊ nr̄is miserijs
ꝯpatiūt. Isa. xxxiij. Angli paci amare flebūt
⁊ Iud. ij. Ascēdit angeꝰ d loco flētiū Cū sꝫ
dionysiū. hierarchia sit sacraꝝ ⁊ rõnaliū re/
rū ordiata ptãs. debitū ī subditis retinens
p̄ncipatū. manifestū ē triplicē eē hierarchiã
s'm triplicē ordinatã a dõ ptãtē. s. diuinam.
angelicã ⁊ hūanã. Est itaq̄ p̄ma hierarchia
supcelestꝭ siue diuia. q̄ ꝯsistit ī tribꝫ increatis
psonis. Scda ē celestꝭ siue ãgelica q̄ ꝯplet ī
bonis angel' ⁊ beatꝭ. Tertia ē subcelestis. s.
hūana. q̄ in p̄destinatꝭ hoībꝫ pficit. ⁊ p̄cipue
in p̄latꝭ. Hec aūt hierarchia hūana ad simi/
tudinē celestꝭ hierarchie ordiata ē et dispo
sita et sꝫ maiorē vl' minorē grē siue ptãtis p
ceptiõꝫ ī maiori vel miori siue ī exce. lētiori ⁊
inferiori g̃du ordinatissime ꝯstituta. Vñ ī
Job. xxxviij. Nūq̄d nosti ordinē celi. aut ra
tiõꝫ eiꝰ pones ī terra ⁊c̄. Nosse celi ordinē e[st]
cognoscere supnaꝝ v'tutū ordinatissim[e]
dispositõꝫ. Eiꝰ rationē in terra ponere ē vi
tã et officiū hoīꝫ q̄diu in terra sūt s'm [or/]
dinē celestiū spirituū sancte et reuerēter or/
dinare. Vñ. ix. sūt ordines ordinãdoꝝ. sic ix
sūt sci ordies ãgloꝝ Est ei ordo epoꝝ p̄sboꝝ
diacõꝝ sbdiacõꝝ acolitoꝝ exorci. lect. psaꝝ.
hostiarioꝝ. sic moysi dictū est Exo. xxv. In

spice ꝛ fac ſm̄ exēplar qđ tibi i mō mon. eſt. ꝛ
Sap. ix. dr. Dixiſti me edificare tēplū ꝛ al/
tare ſm̄ ſilitudinē ſancti tabernaculi qđ p̄/
paraſti ab initio ꝛc̄. ꝛ. j. Paral. xxviij. Omia
inq̄t dauid euenerīt ad me ſcpta mãu dn̄i vt
intelligerē opa exēplarꝫ Nra itaq̄ exēplaria
ſunt ſcōꝝ anglo͛ꝝ agmina ordinata vt. ſ. ſm̄
ſpoꝝ ordinatōꝫ diſtinctiōꝫ ꝛ opatiōꝫ. nr̄am
q̄ꝫtū poſſibile ē ordinem⁹ ɔuerſatōeꝫ. vt igit͛
illa omittã⁹ rōe difficultatꝫ ꝛ plixitatꝫ q̄ dic̄
diony. in eccl̄iaſtica hierar. h̄ ſufficiat de hoc
iſta vice q̄ eccl̄ia militãs i ſuis mēbris diſ/
ponit͛ ſm̄ ſilitudinē eccl̄ie triūphãtis. ꝛ h̄ q̄
ad ordinatōꝫ. q̄ ad ſciam. ꝛ q̄ ad actōꝫ Eſt eī
hierarchia vt d. dio. ordo diui⁹ ſcia ꝛ act⁹. dei
forme ſimilãs ꝛ ad inditas ei diuinit⁹ illūi/
natiōes ꝓporcionalit͛ aſcēdens. In ordine
notat͛ diſtinctio illoꝝ q̄ ꝑ ordinatū officiū a
dn̄o maiorē vl̄ minorē recipiūt ptãtē. In ſci
entia notatur diſcretio. in actione vero mi/
niſteriū. Sine ordine eīn p̄ſumptio ē actio.
ſine actōe negligētia ē ordo. ſine ſc̄ia ꝛ diſcre
tione eſt actio rep̄henſibil͛ ꝛ ordo inutil͛. ꝛ iō
tam in ordine q̄ꝫ ſcia ꝛ actōe ꝛ hoim ꝛ ange
loꝝ ptãs dei vniformitatē imitat͛. ꝛ ſm̄ mo/
dū ꝛ mēſurã ſue illumiatōnis i ordine ſuo ꝓ
ficit. et recte diſcernēdo ꝛ bn̄ opando ad dei
ɔformitatē q̄ꝫtū poſſibile ē aſcēdit. tūc vero
anglo͛ꝝ hierarchie q̄bꝫ ꝑ imitatōꝫ ꝛ vite con
formatōꝫ dū tres electoꝝ hoim ordines ſm̄
trinas ɔditiōes ſiue differētias ſingul͛ ap/
propatas cōpant͛. Et hi tres ſaluãdoꝝ ſtat⁹
ſignif. cãt͛ ꝑ illos tres q̄s dic̄ ezechiel liberã
dos Ezech. xiiij. Si fuerīt i ciuitate hi treſ
viri. ſ. daniel noe ꝛ iob. nū liberabūt aīas ſu
as. Daniel q̄ abſtinētie merito obtinuit in/
telligētiã viſionū. tipū gerit clauſtraliū ꝛ re
ligioſoꝝ q̄ ɔtinue grã ꝛ excellētia abſtinētie
q̄ nō ſolū abſtinēt ab illicitꝫ. veꝝ etiã a licitꝫ
ɔceſſis merēt͛ ampli⁹ illumiari. Noe autē q̄
archã gubernauit formã gerit p̄latoꝝ ꝑ q̄ꝝ
ſciaꝫ ꝛ regiminis induſtriã electi i archa eccl̄ie
ɔſtituti a diluuij. i. pcti ꝑiculo merēt͛ libera/
ri. Per iob ſ͛o cet⁹ actiuoꝝ et ɔiugatorum
numer⁹ poterit deſigñri. pietatꝫ opibꝫ mia cō
probat⁹. Iob eīn fuit cōiugat⁹. Tres igit͛
ſūt ordines electoꝝ. ſ. religioſoꝝ ſiue ɔtem/
platiuoꝝ p̄latoꝝ ꝛ actiuoꝝ. De his dicitur
Mat. xxiiij. duo erūt i lecto in agro ꝛ i mo/
la. Nã illi q̄ ſunt ɔtēplatiui i cubiculo diuie
ſuauitatꝫ requieſcūt. q̄ v͛o p̄lati ſunt in agro re
giminis correctiōis. ꝑdicatōis officio ſe expo
nūt. ſꝫ q̄ ſ͛c ſubditi ſunt ꝛ actiui laborē mo/
le nō renuūt ꝛ a boni exercitio nō deſiſtunt
ꝛc̄ Iſte igr̄ triplex ſtat⁹ ſaluãdoꝝ ꝑ q̄ndã ap
ꝓpriatiōꝫ videt͛ eē ɔpabilis triplici ſtatui ã/
geloꝝ Int͛ q̄s ſm̄ ordinū differētiã q̄dã ſūt
p̄mi. q̄dã ſ͛o vltimi. ſꝫ q̄dã itermedij. p̄mi q̄/
dē ordis hierarchici debēt eſſe tres ordies.
ſcꝫ angeli de ordine ſeraphin q̄ amorꝫ incē/
dio p̄ ceterꝫ feruēt. cherubin q̄ꝫ q̄ cognitōis
p̄uilegio gaudēt. ꝛ throni q̄ iuſticie ꝑpēdicu
lo de alijs p̄eminēt. angelis hoꝝ triū ordi/
nū q̄ officioꝝ dignitate ſunt ceteris ſublimi
ores ɔpabiles ſunt viri ſūme ꝑfectōis. reli/
gioſi videlicet et clauſtrales. q̄ tãto maioriſ
meriti eſtimant͛. q̄ꝫto ad altiorē vite ꝑfectōꝫ
ex voti ꝓpoſito obligant͛. Et iō nomē ꝛ offi/
cium anglo͛ꝝ q̄ deo ſūt viciniores ſibi vēdi
cant. q̄ amorꝫ incēdio inflãmati ac ſapientie
dono p̄diti diuie iuſticie ſe ɔformãt. Vñ dr
ſeraphin. i. ardētes vl̄ incēdentes ꝓpter in/
cenſionē et feruorē charitatꝫ. Cherubin ꝓpt͛
plenitudinē celeſtꝫ ſapie et cognitiōeꝫ diuie
ſ͛itatꝫ. throni ſ͛o ꝓpt͛ amorē iuſticie et ꝑpen
diculū eq̄tatꝫ Dicūt͛ igr̄ p̄mo ſeraphin q̄r
angeli illi⁹ ordis diuini amorꝫ incēdio p̄ cete
ris inflãmati alioꝝ ſūt inflãmatiui. ſic religi
oſi q̄ſi ignei. illos ad amorē dei ꝛ ꝓximi iflã/
mãt. ad q̄ꝝ corda nūc ſ͛bo nūc exēplo appro
pinquãt. Eccl̄i. xlviij. Surrexit helyas ſicut
ignis. ꝛ ſmo ei⁹ ſic̄ facl̄a ardebat. ꝛ Luc̄. vlt.
Nōne cor nr̄m ardēs erat i nob̄ ꝛc̄. et iō an/
geli ordis ſeraphi nō ſolū dicūt͛ calidi. imo
ſupferuidi. Nã q̄ feruet calorꝫ violētia. nunc
extra ſe iactat͛. nūc ſ͛ ſe toll. t͛. ſic mēs religio/
ſa i dei amore feruida nūc ſup̄ ſe ꝑ deuotōꝫ
rapit͛. infra etiã vt q̄ñ ſuijpſi⁹ obliuiſcit͛. nūc
ad ꝓxim inflãmãdū diffundit͛ et dilatat͛. i ſe
ſtare nō valēs. nūc volēs alios attrahere. ꝛ
ſibi icorpare ſatagit et conat͛. Iob. xxxix. fer
uēs et fremēs abſorbebit terrã p̄s. Qui fac̄
anglo͛s ſuos ſpūs et mi. ſu. flãmã ignis. et i
Apoc̄. x. a. Vidi angl͛m c⁹ facies erat vt ſol.
et pedes ei⁹ vt colūna ignis. Iō dr ꝛ Iſaie. vj
Volauit ad me vn⁹ ex ſeraphi et i manu ei⁹
calcul⁹ ignit⁹ quē tulerat d altari. ꝛ tetigit os
meū ꝛc̄. Itē ſcdo q̄r i ſe mobiles alioꝝ ſūt
motiui Vñ ꝛ volaſſe legūt͛ i Iſa. ſic religioſi
ſpū diuie dilectōis moti mobiles ſūt iuſſis
ſupioꝝ ſine more diſpēdio obtꝑando. ꝛ alijſ
exemplū obedientie relinquendo. tales ꝑfi
cere impata nō ꝑcraſtinant. ſed velut volu/
cres ad oīne qđ p̄cipit͛ aduolant ꝛ feſtinant.

Ideo de velocitatiū obediētia dr̄ Isaie.lx.
Qui sunt isti q̄ vt nubes volāt ⁊ Isaie.xviij
Ite angeli veloces. ⁊ Sap̄.vij. Omībꝫ mo
bilibꝫ mobilior est sapiā. Ezech.j. Quocūqꝫ
ibat spūs rote leuabanť sequentes eū. spūs
eñ vite ⁊c. Spūs vite est charitas q̄ vita ē
aīme. q̄ eñ nō diligit manet in morte. j. Io/
hā.iij. Spūs quidē vite pncipiū est motus
⁊ opatiōis in corde. Vñ si fuerit spūs vite ī
corde. mobilē efficit hoīem ⁊ agilē ad quālī
bet victoriosam actionē. Prouer.xxij. Vidi/
sti hoīem velocē in ope suo. ⁊c. Itē tertio
acuti sunt ⁊ penetratiui. penetrāt eñ ɔtem/
plādo ad interiora velamīs. i. ad secretissi/
ma deitatꝭ. sic ɔtemplatiuoꝝ affectꝰ p̄ desi/
deriū semꝑ in deū tēdit. ⁊ extra se nō effluēs
ad aliud p̄ter ip̄m ⁊ extra ip̄m non diuertit.
Eccī.xxiiij. Gyꝝ celi circuiui sola. ⁊ ꝓfundū
abissi penetraui. ⁊. j. Cor.ij. Spūs oīa scru
tatur etiā ꝓfunda dei. Et Iob.xxviij. Omē
p̄ciosum vidit ocuꝰ eiꝰ. ꝓfunda fluuioꝝ scru
tatꝰ ⁊c. Tā acutꝰ ⁊ penetratiuꝰ fuit paulꝰ q̄
in ꝑscrutatōe celestiū archanoꝝ vsqꝫ ad ce/
lū tertiū introiuit. Sap̄.vij. acutꝰ scꝫ Itē
quarto sūt inferioꝝ ⁊ suppositoꝝ reductiui.
q̄ꝛ q̄s seraphin igne charitatis accēdūt. ad
deū q̄ sursū est deducūt ⁊ ɔuertūt. Sic affe
ctus viri spūalis igne charitatis succensus
nūc se erig̃t ad deū p̄ ɔtemplatiōem. nunc
īfo ad p̄ximū p̄ cōpassionē. Ad deū moueť
vt in eo ɔquiescat. Ad p̄ximū vt ip̄m ad de/
um reuocet ⁊ reducat. Iac. vlt. Si errauē/
rit q̄s a v̄itate ⁊ ɔuerterit eū aliq̄s. scire de/
bet ⁊c. Leuit.xix. Si errauerit bos vel asi/
nus redac eū ⁊c. Itē q̄nto actiui ⁊ exēpli/
ficatiui. q̄ꝛ nō solū inferiores accendūt. veꝝ
etiā ⁊ ordinate diligēdi formā tribuūt. quia
angelos inferiores informāt qualiť p̄ amo
rem ꝑfectū redeāt in deū. ⁊ s̄m supiora ꝓfici
ant ⁊ incedāt. Et h̄ ꝓprie religiosis cōgruit.
quos dn̄s secularibꝫ posuit ī exēplū. vt s̄m
ip̄oꝝ imitatiōem mores prauos corrigant.
⁊ ɔtēptis terrenis celestia appetāt ⁊ acq̄rant
Sic ⁊ ysa. nudꝰ ⁊ discalciatꝰ datꝰ est ī signū
⁊ portentū egyptijs ⁊ ethyopibꝫ ⁊ quibusdā
alijs. Isaie.xx. Vita itaqꝫ religiosoꝝ exem/
plar est mūdanoꝝ. Similiter vita ⁊ cōuer/
satio sancta p̄latorū forma est ⁊ reformatio
vite subditoꝝ. Deut.xvij. Describet sibi rex
deuteronomiū legꝭ. ⁊ accipiet exemplar a sa
cerdotibꝫ leuitice tribꝫ. ⁊ habebit secū ⁊c. Et
Zach.xiij.d. Adā exēplū meū ab adolescē/
tia mea. et Ioh. xiij.d. Exēplū dedi vobꝭ ⁊c.
et. j. Thi.iiij.f. Esto exemplū fideliū in v̄bo ī
fide et in castitate. Mali aūt scōꝝ angloꝝ
omisso exēplo se exhibēt exēplar ꝑditionis.
sic Achaz q̄ misit exēplar altarꝭ damasci in
hierl'm. iiij. Re.xvj.d. Qđ quidē videnť face
re aliq̄ de modernis. q̄ hoc seculo nequā se
ɔformāt. relictis et abiectꝭ patrū et regule ī
stitutꝭ. vt dici possit illud Iob.xvij. Posuit
me q̄si in ꝓuerbiū vulgi et exēplū sū. Relin/
quūt alijs exēplū culpe. erūt posterꝭ exēplū
pene. Ezech.v. Eris opprobriū et blasphe/
mia exēplū et stupor cūctis gētibꝫ. et. ij. Pet.
ij.b. Ciuitatē sodomoꝝ in cinerē redigens
euersiōe dānauit. exēplū eoꝝ q̄ impie acturi
sunt ponēs ⁊c. ⁊ canonica iude. Ciuitates fi
nitime sīꝉi mō exfornicate. ⁊ abeūtes pꝰ car/
nē alterā. facti sūt exemplū ignis eťni penaꝫ
sustinētes. Itē sexto angeli ordinis sera/
phin sūt holocausti purgatiui. q̄ꝛ nō solum
sunt purgati a corruptiōe mali. imo ab īꝑfe
ctiōe oīs boni. in q̄bꝫ nulla adest mali corru
ptio. nec de esse alicuiꝰ boni ꝑfectio ɔꝓbať.
⁊ h̄ potissime ɔgruit virꭍ angelicꭍ ⁊ ꝑfectis q̄
se dn̄o medullatū holocaustū penitꝰ obtule
runt. q̄ velut angeli ignei ī se etiā leuioꝝ cul
pe maculā nō admittūt. imo oēm mali spe/
ciē in se ⁊ in alijs annihilāt et ɔsumūt. Ma
lach.iij. Erit q̄si ignis ɔflās. ⁊ sedebit ⁊ pur
gabit filios leui. Eccī.iiij. De negligētia pur
ga te cū paucꭍ. nec solū sunt puri ⁊ immunes
a corruptiōe mali. veꝝ etiā ab imꝑfectiōe bo
ni. Deut.xxxiij. Perfectio tua et doctrīa tua
a viro scō ⁊c. Sic etiā dictū est abraā Gen.
xvij. Ambula corā me et esto ꝑfectꝰ. iō dicūt
seraphin ad isaiā Isaie.vj. Aufereť iniq̄tas
tua. et peccatū tuū purgabiť. in q̄ notať pur
gatio oīs mali. Et sequiť in eodē capitulo
Isa.vj. adh̄ erit decimacio. et ɔuerteť ⁊ erit
in ostēsionē sicut terebintꝰ et sicut quercꝰ expā/
dens ramos suos. semen sanctū erit qđ ste/
terit in ea. Ecce ꝑfectio totiꝰ boni que conse
quiť purgatiōem mali Itē septimo sūt il/
luminatiui et oīs tenebrose obscuritatis
fugatiui. luciformē eñ et illuminatiuam ha
bent ꝓprietatē. vt dic̄ Dionysiꝰ. qđ virꭍ spūa
libꝫ potissime cōuenit. quos deus velut lu/
minaria in firmamēto. id est. in eccl'ia collo/
cauit. q̄bꝫ dr̄ Ioh.viij. Vos estis lux mūdi.
et ideo oēs tenebras in se et in alijs discu
tiunt. et lucis spūales radios vndiqꝫ circū/
spargūt. Iob.xxxviij. Per quā viā spgiť lux

Et ad Ephes.v. Ut filij lucis ambulate in dilectione. Et ad Phil.ij. Inter quos lucetis tā/q̄ luminaria rc. ꝛ Dan.xij. Fulgebūt iusti siue docti sicut splēdor firmamēti rc. Hoie igit̄ seraphin q̄ deo immediati9 ꝯiungunt ꝛ in diuinis laudibꝫ voces frequēti9 emitte/re dinoscunt. viri religiosi ꝛ spūales nō im/merito intelligunt. q̄ viciniores sunt deo ꝑ ꝯtemplatiōem ꝛ laudis ꝯtinuatiōem. sicut dr Isa.vj. Clamabat alter ad alterū ꝛ dice/bant. Sanct9 sanct9 sanct9 rc. ꝛ ꝑpter chari/tatis incensionē. cui9 excessus siue incensio plus exigit in ipsis q̄ in alijs. ꝑsertim cū ipsi sint altare dñi in quoꝝ corde ꝛ corꝑe iuge sa crificium dño imolat. ꝛ ideo ignis in hoc al tari est cōtinue accēdendus. vt patet Leui/tic.j. Ignis rc. De istis autē angelis or/dinis seraphin septē specialiter exprimūtur scʒ q̄ stabāt. q̄ duo erāt que stabant. q̄ bis sex alas habebāt. q̄ se velabāt. q̄ volabant. q̄ clamando requiē nō habebāt. q̄ tollētes lapidē ignitū de altari labia Isaie emunda bant. Ista oīa exigunt in viris angelicis ꝛ spiritualibꝫ quo ad statū ꝑfectionis. ¶ Ma nāqꝫ duo fuisse dicunt refert ad mutue cō/habitatiōis associatiōem. siue ad mutuam gemine charitatis exhibitiōem. quia inter pauciores q̄ inter duos esse nō pōt osten/sio charitatis. Luc.x. Misit binos ꝛ binos ante faciē suā rc. Eccl.iiij. Melius est duos esse simul q̄ vnū. habēt eñ emolimentū so/cietatis sue rc. Ideo duo angeli missi sūt si/mul sodomā. Geñ.xix. quoꝝ vnus gentē ꝑ/uersam subuerteret. alter vero iustū Loth cum sua familia liberaret. Ad vtrūqꝫ mini/steriū complendū vn9 angelus suffecisse po tuisset. duos tamē simul misit domin9 vt so cietatē mutuā in angelis ꝛ hominibꝫ cōmen daret. ꝛ ad augmentū ꝛ cōseruatiōem chari tatis societatē esse necessariā demonstraret Ps. Ecce q̄ bonū rc. ideo dicunt duo fuis/se in agro. duo in lecto. Matth.xxiiij. ¶ Ma aūt secūdo sup templū stabāt. scʒ q̄ nō sede/bant. nō iacebāt. sed fixi ꝛ erecti sup vtrūqꝫ pedē stabāt refert ad erectā affectionis ꝛ in tentionis eleuationē ad celestia ꝛ ad fixam ac immobilē eternoꝝ cōtemplatiōem. Ps. Stantes erāt pedes nostri. in a. t. hierl'm. Iere.vj. State sup vias vestras ꝛ videte ꝛ interrogate que sit via bona. Et ī psalmo. Mane astabo tibi ꝛ videbo. Et Abacuc.ij. Sup speculā meā stabo rc. Sap.xviij. Celum attingebat stās in terra. Ideo dr ange lus stetisse iuxta arā templi rc. Apocal.viij.

Tertio bissenas alas habebāt. quia sex erāt vni. sex alteri. ꝛ hō habet referri ad pleni tudinē opeꝝ charitatis ꝛ misericordie q̄ ne cessario sup obseruatiōꝫ decalogi supereroga tur. qbꝫ viri spūales velut duodecim pēnis siue alaꝝ fulcimētis a terrenis ad celestia ele/uant. Sex itaqꝫ ale vni9 sunt sex opa miseri cordie q̄ exhibent. primo respectu corporis. s. reficere esurientē. potare sitientē. cooperire nudū vestimētū nō habentē. visitare infir/mantē. recolligere paupem trāseuntē hospi cio. sepelire morientē. De qbꝫ dr Mat.xxv. ꝛ Thob.j. ꝛ ij. Sex vo ale alterius sunt sex opa spūalia. primo exhibita ex pte mētis. s. ꝯuertere errantē. instruere ignorantē. ad grā/tiā suscipe penitentē. diligere ꝑsequentē. ar/guere delinquentē. defendere innocentem. Talibꝫ alis a dextris ꝛ a sinistris electorū mentes ad celestia eleuant. Ps. Si assum/psero pēnas meas diluculo rc. Ezechiel.j. Pēne coꝝ erāt iuncte alteri9 ad alteꝝ rc. Et Apoc.xij. Date sunt ei ale vt volaret ī deser tū a facie draconis ꝑsequētis. ¶ Ma autē se raphin velabāt faciē ꝛ pedes. refert ad hūilē religiosoꝝ intētionē. nō eñ intēdūt sua me/rita ꝓpter hoīm laudē publicare. sicut faciunt hypocrite q̄ stāt in angulis plateaꝝ orātes vt videant ab hoībꝫ. Math.vj. sʒ vt deo pla ceant q̄ videt in abscondito. student bona que faciūt occultare. Math.vj. Nesciat sini stra tua qd faciat dextera. Caput itaqꝫ cor/pus ꝛ pedes velāt ꝛ tegūt q̄ nec in pncipio. nec in fine. nec in medio de bonis q̄ faciunt laudari appetūt ab hoībꝫ vl' reqrūt. Se/raphin q̄rto dicunt volasse. ꝛ hō refert ad ꝑ fectionē iustoꝝ ꝛ meritoꝝ mltiplicatōꝫ. Nā auis volās ꝑ mltiplicatū alaꝝ motū ꝛ sepi9 iteratū aera petēs a terra se elōgat. Sic vi/ri sancti nō ꝑ ociū ꝛ torporē. imo ꝑ bonoꝝ opm exercitiū ꝛ laborē relictis terrenis ce/lestibꝫ appropinquāt. Ps. Quis mihi dabit pēnas rc. Clamor sexto seraphin iugē si/gnificat diuie laudis sine intermissiōe cōti/nuatiōnē. sic ꝯtinue ꝑrumpūt electi ex desi/derio videndi deū. Ps. Ad videndū in boni/tate electoꝝ tuoꝝ. ad letādū in leticia gentis tue vt lauderis cū here. Clamabāt aūt sera phin. sanct9 sanct9 sanct9. idō ei ꝑrūpūt electi ꝑcipue religiosi ī triplicē laudē dei. qr ipe scūs scōꝝ electos suos scificat ab amore mūdanoꝝ.

sparãdo ꝛ sepatos in via meritoꝝ pmouē/
do. ꝛ in fine iã sanctificatos ꝑ sanctificatõis
cõsummatiõem in glĩa pmiando. Est itaqꝫ
singter laudãdꝰ. qꝛ efficit hominē sanctuꝫ ꝛ
mundũ in penitẽtia. sanctiorē in iusticia. sã/
ctissimũ vero in glĩa sempiterna. Joh. xvij.
Sanctifica eos ĩ veritate vt ꝛ ipĩ sanctifica
ti sint ꝛ ꝯsummati ĩ vnũ sic̃ ego ꝛ tu vnũ su/
mus. Ex ꝓo septimo labia Jsaie polluta
cũ calculo tangebãt ꝛ mũdabãt. habꝫ refer
ri ad sanctoꝝ ꝛ religiosoꝝ misericordiã ꝛ cõ/
passionē q̃ ꝑ grãꝫ ipos sanctificantē ĩ se pur
gati secularibꝫ etiã ꝛ aliȷ̃s immũdis pctõribꝫ
cõpatiẽtes feruẽtissimis ꝛ deuotissimis ora
tionũ suffragijs eoꝝ sanctificatõi coopant̃.
Sic moyses suis pcibꝫ mariã leprosam ꝛ i
mundã sanitati ꝛ mũdicie restituit. vt patet
Nũeri. xij. ꝛ Job vlt. Seruꝰ meꝰ iob orabit
ꝓ vob. faciē eiꝰ suscipiã vt vob nõ iputet̃ stul
ticia. Et seqt̃. Cõuersus est dñs ad pniam
iob. cũ oraret ꝓ amicis suis ꝛc̃. Ex q̃ patꝫ ma
nifeste ꝙ mltũ coopant̃ bonoꝝ suffragia ad
peccatoꝝ iustificatõem ꝛ emẽdatiõem. Et h̃
de ordine seraphin dicta sufficiãt.

S Icut viri pfecti ꝯfigurant̃ ordini se
rapbin ꝓpter excellẽtiã feruẽtissime
dilectiõis. ita assimilant̃ ordini che/
rubin ꝓpter plenitudinē sapie ꝛ ꝓrogatiuaꝫ
limpidissime cognitiõis q̃ in virĩs spũalibus
dinoscit̃ ꝓ ceteris relucere. Cherubin ꝗppe
plenitudo sapie iterp̃tat̃. qđ absqꝫ dubio vi
ris spũalibꝫ cõuenit. ꝑ q̃s ꝑ corda spũs sapie
affluẽtissime se diffundit. j. Coꝛ. ij. Sapiē/
tiã loq̃mur int̃ pfectos. sꝫ nõ sapiaꝫ pncipũ
huiꝰ seculi q̃ destruet̃. sꝫ loq̃mur sapiam in
mysterio abscõditã. quã nemo pncipũ huiꝰ
mũdi cognouit. ꝛc̃. Jstꝰ sapie celestĩs radi
us ꝑ spũmscm̃ in cordibꝫ viroꝝ spũaliũ dif
fundit̃. sic̃ ibidē sequit̃. Nobis aũt ꝛ̃uelauit
deꝰ ꝑ spm̃scm̃ suũ. qꝛ spũs scrutat̃ omnia ꝛc̃
Hec sapia nõ est mundana q̃ inflat sꝫ illa q̃
edificat. Prima em̃ est terrena. de q̃ dꝛ Luc.
xvj. Prudẽtiores sunt filij huiꝰ seculi filijs
lucis. ꝛ hec est in auaris ꝛ negociosis ꝓterea ē
animalis. de qua ad Roma v. Prudentia
carnis mors est. hec est in voluptuosis. quia
ꝓa sapiẽtia nõ inuenit̃ in terra suauiter viuē
tium Job. xxviij. Est insup diabolica. et hec
est in supbis ꝛ in inuidis. de quibꝫ Jsaie. v.
Ve qui sapiẽtes estis in oculis vestris ꝛc̃. ꝛ
in Hiere. iiij. Sapiẽtes sunt vt faciant ma
la. sed in maliuolã animã nõ introibit sapi/
entia Sap. j. Jõ ad verã ꝛ ꝑmanentē sapiē
tiam q̃ de sursum est recurrendũ est. Hec ei
est pudica pacifica ꝛ modesta ꝛc̃. Jacobi. iij
Nã mentē quã inhabitat purificat ꝛ pacifi/
cat ꝛ q̃etat. Et iõ istꝰ sapiẽtie plenitudo pfe/
ctoꝝ mẽtes angelis ordinis cherubin pa/
rificat ꝛ ꝯfigurat. Jõ dꝛ Malach. ij. Labia
sacerdot̃ custodiũt sciam ꝛ le. de ore eiꝰ re.
qꝛ angelꝰ dñi exercituũ est. Et in hꝰ rei figu
rã dꝛ Exo. xxv. Duos q̃ꝫ cherubin facies ex
vtraqꝫ pte oraculi. cherub vnꝰ erit ĩ late vno
ꝛ cherub alter in latere altero ꝛc̃. Jstud ora
culũ est cor hũanũ in q̃ oportet deũ adorare ĩ
spũ ꝛ veritate. Joh. iiij. Jn q̃ quasi a sinistrĩs
erigit̃ cherub q̃ ad sciam in humanis. vt scꝫ
sciamꝰ qualit̃ in medio hꝰ praue ꝛ ꝑuerse na
tionis sapiẽter ꝯuersemur. in alia ꝓo pte dꝫ
esse cherub q̃ ad sapiam necessariã in diuis
vt scꝫ ꝫm spm̃ diuine sapie nos celestibꝫ cõ/
formemur. ꝛ sic cherubin vocabulũ in pñti
ꝛ in futuro sciam significat. Pñt itaqꝫ viri ꝑ
fecti dici cherubin ꝓpt̃ multa q̃ ꝫm traditõꝫ
beati dionysij istꝰ angel̃ ꝓpalit appropant̃. ꝛ
ꝓmo ꝓpt̃ deificã visionē. iõ em̃ deiuidi dicũt̃
qꝛ diuini lumĩs influẽtia ꝓmo ꝛ pncipalit̃
irradiãt̃ q̃ in dei visiõe sublimiori glĩa ceteri
lunt̃. Et h̃ iõ. nã viri spũales angel̃ q̃dē che/
rubin cõpabiles deũ vidēt ꝑ cognitiõeꝫ ꝛ ꝑ
ꝯscie mũdiciã. sibi adherēt isepabilit̃ ꝑ amo
rem. ꝛ sic de nũero cherub efficiũt̃. ad quoꝝ
eq̃parantiã se deuenisse vite ꝛ grẽ merito di
noscũt. j. Paral̃. xxviij. Auꝝ purissimũ dedi
vt fieret ex eo similitudo cherubin ꝫm opa exē
plarĩs ꝛc̃. Auꝝ purissimũ purã significat cõ/
scientiã ꝛ mundã q̃ in viris spũalibꝫ potissi/
me inuenit̃ ꝓpt̃ quã vita angelica in ea silis
potissime repit̃. Nã nulla creatura puritati
angelice in pñti poterit adeq̃ri q̃ ipĩꝰ angeli/
cam puritatē quantũ in se fuerit ꝯtempserit
imitari. Jtē secũdo ꝓpter singularē diuini
lumĩs susceptõꝫ. qꝛ lux diuia sup ipos trã
fusa ipos singularit̃ illumiat. vt oibꝫ sub se
ꝯstitutis ipis mediãtibꝫ euidẽtissime se oñ/
dat. ꝓpter qđ cherubin plena fuisse oculis le
gunt̃. Ezech. j. ꝛ x. ꝛ Apoc. iiij. qꝛ viri angel̃
cherubin cõpati circũspectiõis grã ꝛ puidē
tie dono circũdati. sunt vndiqꝫ luminosi vt
non solum ꝓpria. verũ etiã ꝛ accendãt vigilã
ti studio aliena. Et ideo forsan facies che/
rubin mutuo se legunt̃ respexisse quia vnꝰ/
quisqꝫ alterius deoꝫ esse ocuꝰ ꝛ alieno ꝑicu
lo veluti ꝓprio cũ discretõis moderamiē ꝛc̃

Itē tertio ꝓpter sibi infuse sapiē cōmuni/
cationē. Nā occultū supme sapiētie donum
siue lumē qđ diuinitꝰ accipiūt ad alios trās
fundūt. sic iusti talentū qđ ex dei dispēsatōe
recipiūt nō ponūt sub modio sꝫ sup cande/
labrū. qđ omībꝫ q̄ntū in se est cōmunicāt eq̄
liter ⁊ exponūt. Sap̄. vj. Sacramēta dī nō
abscondā. sꝫ ponā in lucē sciam ⁊ nō preter/
ibo veritatē ⁊c̄. Vex erubescere pn̄t mundi
⁊ emuli q̄ donū dei nitunt sibi solū vēdica/
re. Cōtra qđ Nūe. xj. Quid inq̄t emularis
ꝓ me. q̄s tribuet vt omīs populꝰ ꝓphetet. et
det singulis spūm suū. Itē quarto ꝓpter
diuine q̄etis p̄parationem. Vn̄ Dionys. eos
diuīe q̄etis hospites siue receptores cogno
minat. ex eo em̄ ꝙ lumē capiūt. locꝰ luminis
fiunt. Qui igit ꝑ amorē ⁊ quietē cōsciētie ꝺo
desup veniēti in suo affectu locuꝫ p̄parant.
angel' cherubin se ꝯformāt. iō forsan dicit se
dere sup cherubin. qꝛ quos q̄etos humiles
⁊ māsuetos inueniet in ip̄is familiarꝰ requi
escit. Isa. xj. Requiescet sup euꝫ ⁊c̄. Ps̄. In
pace factꝰ est locꝰ eius. ⁊ in syon h. e. Isa. lxvj
Sup quē req̄escet spūs meꝰ. nisi sup mans.
⁊c̄. Itē q̄nto ꝓpter imediatā secrete dei sa
pientie circuitiōꝫ. Nā angeli cherubin ime/
diate quidē deo assistūt ꝑ incōmutabilitatē
ꝯtemplatōis ⁊ veritatꝭ. circueūt tn̄ semp ad
mirando ⁊ laudādo incōprehensibilē ꝓfun
ditatē diuine maiestatꝭ. Nā q̄nto cōtempla
tionis acie ꝓfundiꝰ diuinitatꝭ secreta cōpre
hendere satagūt. tāto se minꝰ cōprehendisse
ꝑ omīa recognoscūt. Sic reuera est de ꝑfe/
ctis q̄ nōdum se cōp̄hendisse arbitrant. imo
quāto vident esse v̄tutibꝫ ⁊ gratijs ꝑfectio/
res. tāto se reputāt omībꝫ inferiores. ⁊ cum
aliq̄ reputāt eos vsq ad dei secretiora iā pe
netrasse vix putāt se adhuc talia inchoasse.
Eccī. xviij. Cū ꝯsūmauerit hō tunc incipit.
Luc. xvij. Cū omīa bn̄ feceritis. dicatꝭ serui
inutiles ⁊c̄. Itē sexto ꝓpter deifici alimen
ti vnificā repletiōem. qꝛ nō esset ꝑ omīa bea
tus angeloꝝ statꝰ si multa de secretis dei ca
perēt intellectu. ⁊ tn̄ vacui remanerēt ī affe/
ctu. Iō dicit ꝙ multa quideꝫ ⁊ inaudita de
dei secretis intelligūt. sꝫ singuli summā refe
ctiōem spūalē qua deo incorporant inueni/
unt. ⁊ ꝑ internā dulcedinē diuine volunta/
ti vniti ab ip̄o nō recedūt. Sic viri spiritua
les multa capiētes intellectu vberiꝰ se tali/
os reficiunt quāto ꝓfundiora de occultꝭ di
uine sapiētie app̄rehēdunt. Hieremie. xxxj.
Inebriabo aīmas sacerdotū pinguedie ⁊c̄.
Et Isaie. lv. Audite ⁊c̄. Istiꝰ alimenti dulce
dinē tāto iusti ꝑfectiꝰ recipiūt ⁊ sentiūt. q̄n/
to sensus corpis ⁊ affectiōes corde puriꝰ cu/
stodiunt atq regūt. Ideo abraā priꝰ ange/
lorum pedes abluebat quos tempato cibo
reficere disponebat. Gen̄. xviij. Afferā pau/
xillum aque ⁊ lauent pedes vestri ⁊c̄. Soli
em̄ boni ⁊ mūdi ad esum angelicū admittū
tur. Sapie. xvj. Preparasti populo tuo escaꝫ
angeloꝝ ⁊c̄. Itē septimo ꝓpter situs collo
cationē. Nā supne virtutes ex parte dexte/
re collocātur. demones vero sinistrā tene/
re vident. Ezech. x. Cherubin stabāt a de/
xteris domus ⁊c̄. Et hoc est ꝓpriū electorū
⁊ perfectoꝝ vt sint filij dextere sicut munda
ni filij sunt sinistre. Nam oues a dextris. he
di vero a sinistris ī iudicio locabunt. Mat
thei. xxv. In cuiꝰ rei figurā abraā dexteraꝫ
tenuit. Loth vero tenēs sinistram in sodo/
mam declinauit. Gen̄. xiij. Ideo etiā posuit
iacob manū dexterā sup caput manasse. sini
stram vero sup caput effraim. Genesis. xlix
Manasse obliuio. Effraim v̄o frugifer vel
fructificatio interp̄tatur. Qui hic gaudent
bonis t̄palibꝫ quibꝫ applaudit mūdus. sunt
effraim. ⁊ putāt se dexterā felicitatis obtine
re. Ps̄. Beatū dixerūt populū cui hec sunt.
Religiosi vero q̄s obliuiscit ⁊ abijcit mūdꝰ
sinistrā hr̄e partē a reprobis opinant. Sa/
piētie. v. Hi sunt q̄s aliq̄ndo habuimus ī
derisum ⁊c̄. sꝫ in fine cancellabunt manꝰ. q̄a
mali sinistrā cū rubore obtinebūt. boni v̄o
cum honore dexterā obtinuisse se gaudebūt
quando dicet. Amice ascende superiꝰ. ⁊ erit
tibi honor corā simul discumbētibꝫ. alijs ī/
cipientibꝫ obtinere nouissimū locū cum ru
bore. Item octauo ꝓpter inferiorū exci/
tatiōem. Nā angeli ordinis cherubin infe/
riores angelos excitant in diuine ꝯtempla/
tiōis admiratōꝫ. ⁊ qđ ꝺ deo ꝑ cognitōis do
num ꝑcipiūt. inferioribꝫ innotescūt. Et hoc
ꝯuenit religiosis verbo ⁊ exēplo secl'ares al
licere ad laudē ⁊ cognitionē creatoris. Eze/
chiel. x. Cū ambularēt cherubin ibāt parit
⁊ rote iuxta ea ⁊ cū eleuarēt alas suas vt ex/
altarent ꝺ terra nō residebāt rote sed iuxta
erant. stantibꝫ illis stabāt ⁊c̄. Ex quo mani/
festum est ꝙ ex profectu vel defectu religio/
sorum ⁊ clericoꝝ dependet ꝑfectus vl' defe/
ctus laicoꝝ. Judith. viij. Et nūc frēs vos q̄
estꝭ p̄sbi ī ꝑplo dei ex vobis pēdet aīa illoꝝ.

Item nono propter diuine volūtatis manifestationē. Nā mediātibus angelis cherubin diuina volūtas in superioribus innotescit. Ideo dr Nūe. viij. g. Audiebat vocē loquentis ad se de propiciatorio qđ erat sup archā inter duas alas cherubin. inde et loquebatur ei. Sic religiosi et litterati viri sunt q̄si interpretes di ad aures simpliciū laicorum et ipsorum laicorum ad aures dei. Exo xix. Moyses retulit verba dñi ad populū. et vice versa pp̄li ad deū. Et Ezech. j. Sonus alarum cherubin erat q̄si sonus aquarum multarum quasi vox sublimis dei. Nā pfecti verba populorum referūt ad deū in oratione et gratiarum actiōe. et verbū dei annūciāt populo i pdicatiōe. Videāt igitur q fideles sint interpretes. nō amore. nō odio vel timore alicuius psone et diuinū ɔsiliū peccatoribus occultantes. Talis interpres fuit Paulus q dicit Actuū. xx. Nihil subtraxi vobis vtilium q̄n annūciarē vobis et docerē publice testificās omībus pniam et fidē etc. Itē decimo propter speciālem custodie paradisi deputatiōem. Nam cherubī velut ianitoribus custodia ianue paradisi fuit deputata. vt patet Gen. iij. g. Collocauit cherubin et flammeū gladiū atqȝ versatilem ad custodiendā viā ligni vite. Et hoc videtur esse propriū officiū religiosorum et doctorū et prelatorū. vt tā ex vite merito q̄ ex officio viā artā que ducit ad vitā in se custodiant. et aliis ostēdere nō desistāt. vt dicere possint illud Hiere. v. Hec est via ambulate in ea. sȝ nō debȝ esse sine gladio versatili et flammeo vir pfectus.

Tertius ordo pme hierarchie vocatur ordo thronorū. in quibus diuina iusticia potissime requiescit. p quorum ministerium diuine equitatis excellētia benigne et sapiēter iudicās vniuersa hoibus innotescit. sicut dic ps. Sedet sup thronū q iu. in. Et Ecci. j. Unus est altissimus creator oim potēs et metuēdus nimis. sedēs sup thronū dominans deus. Vñ hi angeli in quibus deus residet et cuncta subiecta ordinat et disponit dicuntur throni. quia sicut thronus subiicitur residēti. sic angeli il. ius ordinis diuine iusticie sunt subiecti. ex quo psidētis auctoritas declaratur. et ipsorum subiectorum thronorum id est angelorum humilitas cōmendatur. Nā sup humiles spiritu dñs requiescit. Et ideo viri spirituales et pfecti siue sint religiosi siue plati significātur p thronos ratiōe iusticie et humilitatis. sicut p cherubin propter excellentiā sapientie. et sicut p seraphin ratiōe charitatis. Nā illa que de thronis p appropriationē dicuntur. in viris sanctis p imitatiōem diuine iusticie inueniuntur. De proprietatibus aūt thronorum dr dionysius. q sunt sedes dei altissimi. compacte id est. ɔueniēter ɔiūcte ab omi libere subiectione diuini supaduētus susceptiue. deifere. et ab omi extremitate remote etc. Et he cōditiones q̄uis pprie dicantur de angelis tertii ordinis. ɔueniūt tñ p appropriationē viris sanctis qui possunt dici viri ignei vel flammei quo ad pspicuitatē cognitiōis et feruorē caritatis. Dan. vij. Thronus eius flamma ignis. ibi glosa Origenis. Throni dei sunt monachi et heremite et ɔsimiles q in vno loco degentes deo militare studēt. nec p loca discurrunt in quorum quiete cordibus quiescit deus. q bene flāma nuncupatur. q2 dilectiōe dei et proximi et desiderio celestis patrie inflāmantur. Dicuntur etiā throni eburnei propter mundiciam cordis et candorē innocētie et castitatis. Vñ significantur p thronū eburneū quē fecit Salomon de ebore grandē. ij. Paral. ix. et iij. Regū. x. Nā in cordibus eburneis. i. mūdis et castis dñs requiescit q pascitur inter lilia donec inclinentur vmbre et aspiret dies. Et ideo in virginali vtero velut in throno eburneo diuinitas nouē mēsibus requieuit. Can. v. Venter tuus eburneus. distinctus saphiris. Ille in q̄ venter de quo Luc. xi. Beatus venter q te portauit. Qui vtiqȝ fuit eburneus vēter vel thronus q̄ntū ad extinctionē fomitis et ɔcupiscentie tā originalis q̄ actualis. et quo ad puilegiū ɔtinētie singularis. Itē sunt throni gemmei. variis scȝ gēmis et lapidibus p̄ciosis insigniti quantū ad mētis cōstantiā et patientie firmitatē. Ezech. j. Silitudo throni quasi aspectus saphiri. et Apoc. iiij. Sedes erat posita in celo et sup sedē sedēs. et aspectus eius quasi aspectus lapidis smaragdi. Saphirus est solidus lapis celestis et aerei coloris. et significat illos q firmi sūt et stabiles ɔ extrinsecas mūdi tribulatiōes. et h ob spem eternorum et bonorum celestiū futurorum. sicut fecit Eleazarus ij. Machabeorum. vj. q dixit. Dñe tu scis q2 cū a morte possem liberari duros corporis sustineo cruciatus. fm aliā vero trāslationē propter timorē tuū h libenter patior. Smaragdus vero q lapis ē mūdus et ɔ impetuosum sanguinis influxū vtilis significat illos qui in amore castitatis roborati inatas repmūt i se corporis passiones. sicut fecit apls. j. Cor. ix. Castigo

corpꝰ meū ꝛ in seruitutē redigo. ꝛc̄. Iaspis
vo q̄ est gēma fugās fantasmata. i. los signi
ficat q̄ temptationes demonū supant. ꝛ ipo
rum fantasticas vincunt illusiones ꝛ decli/
nant. sicut apostolꝰ qui dixit. Nō ignoramꝰ
astutias eiꝰ ꝛc̄. Et talibꝫ gēmis. id est. viris
solidis ī fide ꝛ opeꝛ̄tuosis ꝑparat dn̄s tro
nū suū. sic d̄r de hierl'm celesti. tronꝰ dei dice
baṫ. Math. v. in Thob penul. Ex saphyro
ꝛ smaragdo edificabiṫ ꝛ ex lapide precioso.
ꝛc̄. Itē throni sunt nubei ꝑ cōpassionē ꝛ
pietatē in quibꝫ dn̄s residēs velut de q̄bus/
dam nubibꝫ pluēs ꝑ ipas subuenit miserijs
afflictoꝝ. Eccl. xxxv. g. Speciosa est dei mi
sericordia in tpe tribulatōis. q̄si nubes plu
uie in tpe siccitatis. ꝛ Prouerb xx. g. Mise/
ricordia ꝛ veritas custodiūt regē. ꝛ robora/
bitur clemētia thronꝰ eius. De h̄ throno d̄r
Eccl. xxiiij. Thronꝰ meꝰ in columna nubis

Itē iusti dicunṫ throni dn̄i. s; q̄si aurei ꝑ
incorruptibilē iusticiā ꝛ inflexibilē eq̄tatem
Nā auꝝ incorruptibile est ꝛ vix flexibile. sic
iusticia Sap. j. Iusticia ꝑpetua ē ꝛ īmortal'
ꝛc̄. Et in eodē. iij. Iusti in ꝑpetuū viuent. ꝛ
ideo in eis velut in throno aureo firmo ꝛ so
lido dn̄s requiescit. sic Assuerꝰ qui ī throno
aureo ꝛ in solio regni sui residebat. Hester.
xiiij. d. Prouer. xxv. a. Aufer iniquitatē ꝛ im
pietatē de vultu regis ꝛ firmabiṫ Possūt
etiā dici iusti throni syderei siue stellei. ꝛ hoc
ꝑ trāquillitatē ɔsciētie ꝛ ꝑfectā cordis hūili
tatē. Nā quāto homis cōscientia humilian
do se magis indignū reputat. tāto circa cele
stia obtinenda aptiꝰ se coaptat ꝛ ad deū in se
suscipiendū tāto est abilior. q̄nto in sui ɔsi/
deratiōe humilior iudicaṫ. Ps. Thronꝰ eiꝰ
sicut sol in cōspectu meo. ꝛ sicut luna ꝑfecta.
ꝛc̄. Sol quidē ꝛ luna cōputanṫ inter sidera
q̄ q̄uis corꝑali dimēsione ꝛ v̄tuali effectu ꝛ
opatione sint maxia. tamē minima s'm sensꝰ
aspectū iudicanṫ. Et h̄ humilibꝫ cōgruit. q̄
q̄nto in mūdo minꝰ reputanṫ. tāto sunt ma
iores. Sapie. v. Habuimꝰ eos in derisum
ꝛ ī similitudinē iproperij ꝛ finē illoꝝ sine ho
nore. ꝛ ecce quomō cōputati sunt inter fili
os dei ꝛc̄. Sancti itaq; viri q̄ tā multipli
ci causa dei dicunṫ throni. angelis tertij or/
dinis cōparanṫ ꝑpter altissime paupertatis ꝓ
fessionē. Nā illud reputamꝰ altius quod est
a centro remotiꝰ. Tales sunt paupes spiri/
tu quoꝝ est regnū celoꝝ. Matth. v. Qui cū
terrenis nihil cōmune possidēt. ꝛ ideo supi
orem in celestibꝫ locū habent. ij. Thos. viij.
a. Altissima coꝝ pauptas abūdauit in diui
tias simplicitatis eoꝝ ꝛc̄. Alta quidē ē pau/
pertas q̄ tollit suꝑflua. Altior q̄ distribuit ꝛ
licita ꝛ ꝑmissa. S; altissima sibi subtrahit
etiā necessaria. sicut illa vidua q̄ in gazophi
lacio de suis necessarijs duo dedit minuta
Marci. xij. Aliꝰ est igiṫ paup spū superflua
abijciēs. sic Abraā Gen. xiiij. q̄ dixit. Auro ti
bi ꝛc̄. Altior v̄o a licitis abstinēs. sic dauid q̄
abstinuit ab aq̄ q̄n sitiuit. ij. Para. xxiij. S;
altissimꝰ est ea q̄ videnṫ necessaria nō admit
tens. Isa. lviij. g. Sustollā te sup altitudinē
terre. ꝛ cibabo te hereditate iacob pris tui.
ꝛc̄. Itē throni angeli sūt cōpacti. i. ɔueniē
ter aptati ꝛ ɔiūcti. q2 mutue caritatꝫ iūctu/
rā aliq̄ relaxāte iniuria nō deserūt s; s'm na
ture sue ꝛ grē capacitatē deū supuenietē ap/
tissime recipiūt. ꝛ receptū de se vlteriꝰ nō re/
pellūt. Et h̄ ɔuenit sanctis viris ꝛ ꝑfect; vt
sint cōpacti sic throni ꝑ mutue charitatis ꝛ
affectiōis indissolubilē cōpaginationē. s; in
oībꝫ se deo coaptātes sibi ī suis affectibꝫ im
mutabilē ꝑparēt māsionē. Ad Ephes. iiij.
Crescamꝰ in charitate ī illo q̄ est caput ex q̄
totū corpus ipi cōpactū est ꝛ cōnexū ꝑ oēm
iuncturā ꝛc̄. Nā in illis qui sunt vniti ꝛ cō/
pacti in charitate sine omi scissura ꝛ affectio
nis sepabilitate deus pacis requiescit ꝛc̄.

Itē ab omi ignominiosa subiectōe sunt
liberi quantū ad omnimodā seruitut; pec/
cati euacuationē Nam throni q̄uis deo sint
subditi. nō tamē seruiliter sunt oppressi. tāto
magis sunt liberi q̄nto ei magis sunt subie/
cti cui seruire est regnare ꝛc̄. Seruitꝰ itaq;
nimis ignominiosa ꝛ turpis est peccare Nā
qui facit peccatū seruus est peccati. vt dicit
apostolꝰ. Deo vero subijci ꝛ eius iussis ob/
temperare sūma est libertas ꝛ iam cū Chri/
sto in spiritu cōregnare. Ad Romanos. v.
Liberati a pctō serui facti estis iusticie ꝛc̄.
Ueri ergo serui sunt in quoꝝ mentibꝫ ꝑ ma
liciam regnat dyabolꝰ. Sed vere liberi sūt
quoꝝ corda ꝑ gratiā inhabitat deus Itē
sunt deiferi ꝑ legis diuine voluntariā sup/
portationē. Nā tūc deū ferre dicimur q̄n si
dei sue ꝑcept; volūtarie subijcimur. ad Col
los. v. Glorificate ꝛ portate deum in corde ꝛ
corpore vestro. Tanq̄m ergo throni deum
ferimus quando preceptorū suorum one/
ra comportamus. Cant. iij. Ferculum fec̄
sibi Salomon ꝛc̄. Itē diuini supaduētꝰ

susceptiui. ⁊ h̄ p oimodā volūtatis cū dō cō
formationē. Nā ad illos deꝰ sine obstaculo
puenit vbi ɔtradictionē volūtatꝭ improbe
nō agnoscit. ⁊ iō thronū cordis oportet di/
sponere ⁊ aptare si ipam in nob voluerimꝰ
bitare Sap. j. Nō babitabit ī corpe subdi/
to pctis. ⁊ iō sola domꝰ cordis est p̄pandaꝛ
⁊ ornāda. ne forsitā ad nos declināſ recedat
eo ꝙ thronū vel sedē paratā nō iueniat. iiij.
Reg. iiij. Uir dei sctūs est iste q̄ trāsit p nos
Faciamꝰ ergo ei cenaculū ⁊ ponamꝰ ī eo le
ctulū mēsam ⁊ sellā ⁊ candelabꝝ. vt cū vene
rit maneat apud nos ⁊c̄. Itē throni angeli
ci ab oīni extremitate sunt remoti. qꝛ ei qui
sine fine ⁊ p̄ncipio est. in q̄ nō ē repire extre/
mitatē īmediate sunt ɔiūcti. ⁊ h̄ referꝛ ad v̄
tutis mediatōem siue virtutꝭ existentꝭ ī me
dio electionē quā viri scti angelorū exēplo
eligūt. ⁊ ab extremitate viciorꝝ se subtrahen
tes ad v̄tutis mediū tendūt. ⁊ bonis etnis
q̄ sine extremitate sūt p v̄tutis opa se ɔiun
gunt. In medio se tenēdo p̄scīūt q̄ p fidē
⁊ charitatē mediatori dei ⁊ hoīm adheren/
do ab ipō p volūtatis discrepantiā nō rece
dunt. In medio se tenent q̄ oīb̄ indiffe/
renꝛ sine acceptiōe psone iusticiā exhibent.
ij. Paral. xix. Nō est apud deū iniq̄tas neqꝫ
psonarꝝ acceptio. neqꝫ cupido munerū ⁊c̄. ⁊
Prouer. xviij. Accipe psonā impij ī iudicio
nō est bonū ⁊c̄. hi mediū nō tenent sꝫ ad ex/
tremitatē tendūt. ⁊ iō throni dei non sunt q̄
colūt psonā potentꝭ ⁊ amici sunt mūera tri/
buentis. Prouer. xix. ⁊ Isa. lix. Corruit in
platea v̄itas. ⁊ eā paupis nō potuit ingredi
ad eos. Boni v̄o ⁊ electi iō throni dei sūt. qꝛ
paupib̄ sic̄ diuitib̄ eq̄liꝛ se exponūt. Pro/
uer. xxix. Qui ī v̄itate iudicat paupes thro/
nus eiꝰ in etnū firmabiꝛ ⁊c̄. Itez throni
angelici deo p̄sidenti nō coacte sed sponta/
nee sunt subiecti. ⁊ iōo eorum ministerium
potius est felicitatis q̄ꝫ necessitatis. ⁊ h̄ re/
fertur ad voluntariā electorꝝ obediētie sub
iectionē. Coacta eīn seruicia deo nō placēt.
ij. Corꝝ. ix. Nō ex necessitate sed ex hylarita
te ⁊c̄. ⁊ in Ps. Uolūtarie sacrificabo tibi ⁊c̄.
⁊ Exo. xxxv. d. Obtulerūt mēte promptissi
ma ⁊ deuota p̄micias dn̄o ⁊c̄. In corde ita/
qꝫ deuoto ⁊ ex deuotiōe ad obediēdū pm/
pto dn̄s suauiꝛ velut in throno requiescit.
In cuiꝰ rei figurā sp̄ūsctūs sic̄ columba de
scendit ⁊ reqeuit sup caput dn̄i qn̄ iohi vo/
luntarie subditus ab ipō voluit baptizari.
Luce. iij. ⁊ Joh. j. Uidi spm̄ q̄i columbā de
celo descendentē ⁊ manentē sup eū ⁊c̄. Pa/
ter itaqꝫ ex p̄dictꝭ qꝛ in viris sctis ⁊ religio
sis ille triplex ordo celestis p q̄ndā assimila/
tionē ɔfiguraꝛ. ex q̄b̄ cōuinciꝛ ꝙ subsequē/
tis hierarchie triplex ordo in bonis recto/
rib̄ ⁊ p̄latis p q̄ndā expssam siliudinē re/
periꝛ. Nā media hierarchia cōtinet dn̄atio
nes. v̄tutes ⁊ ptātes sm̄ Dionysiū ordinati
onē. Nā dn̄atōes vsum dn̄andi edocēt. v̄tu
tes vigorē cōformādi se deo inferiorib̄ viri
liꝛ exhibent. ptātes maliciā aduersariorꝫ
cohibent atqꝫ arcēt. Istis trib̄ angelorꝝ or/
dinib̄. quorꝝ noīa sonant in dn̄ium v̄tutē ⁊
ptātem omīs p̄latōis auctoritas corrn̄det.
Nā omīs p̄latio est ꝑter tria p̄ncipaliter a
dn̄o ordinata. qꝛ p ipōs vult deꝰ hoīes p fi
dem veritatis ⁊ mores sctitatis ad dei sili/
tudinem reformare. vel lites rescindere ac
discordes ad cōcordiā reuocare. aut coer/
cere rebelles ⁊ maliciā reformare. Ad morꝝ
disciplinā ⁊ correctionē est instituta digni/
tas sacerdotalis. ad reformandā ɔcordiaꝫ
inꝛ hoīes ⁊ pacē cōſuandā ordinata est au/
ctoritas iudiciaria. ad maliciā coercendam
cōcessa est ptās secularꝭ. impialꝭ scꝫ ⁊ regalꝭ.
Prima auctoritas est pure sp̄ūalis. Tercia
est pure tp̄alis. sed media est mediocris. scꝫ
partim sp̄ūalis. partim tp̄alis. Illi igiꝛ qui
p̄minent in ministerio pontificali siue sacer
dotali. assilanꝛ ordini dn̄ationū. Qui vero
ex officio p̄cellūt in auctoritate iudiciali. cō
formitatē h̄n̄t cū ordine v̄tutū. Sed q̄ ali/
os trāscendūt in potētia seclari cōfiguranꝛ
ordini ptātū. de quib̄ p ordinē aliq̄ sūt bre
uiter in mediū pferenda.

Secunda pars.

Dominationes ita
d ꝙ dicunꝛ angeli p̄mi ordinis me
die hierarchie. Sicaūt sm̄ Isi.
nuncupanꝛ. qꝛ inferiorib̄ angel dn̄antes.
eos instruūt ⁊ informāt q̄liꝛ in p̄latōis offi/
cio debeāt subditos ad deificā siliudinē re
uocare. ⁊ sine tyrānide subditorꝝ facta libe/
raliꝛ ordinare. Uñ dicit Diony. Nomīatio
dn̄ationū absolutā ⁊ liberā anagogē absqꝫ
vlla tyrānica dissiliudine liberaliꝛ seueraꝫ
⁊ ab oīni subiectōe ignominiosa remotā de
clarat. q. d. Sicut p anagogen. i. p excellen/
tiā vniuersa ē sup alios angelos sine subie
ctione eleuanꝛ. ita p nullā tyrannidē ad de/

pressionē aliorū inclinant. quorū dominatio ꝛ liberalis est ꝛ seuera. que liberalis in benignitate. seuera in ptāte. ꝛ hoc ꝓprie conuenit plātis q̄ in spūalibꝫ singulariter dominantur. sicut sacerdotibꝫ ꝛ epis qui in spūali officio iudicant omībꝫ digniores. Dicunt ita ꝙ illi q̄ presunt pure in spūalibꝫ dn̄ationes qꝛ verū dn̄ium est qn̄ superant vicia ac virtuosa opera in regno aīme siue eccl'ie dominant. non autē possunt extirpari mala vt bona efficacit' dominent nisi p prelatoꝝ ministeriū quibꝫ celit' collata est auctoritas. vt p ipoꝝ officiū ꝛ sacramētoꝝ mysterium euacuent vicia. ꝛ mores in hoībꝫ corrigant. ꝛ sic subditorū mentes p morū disciplinam ad deiformē similitudinem reforment. Et ideo apud plātos aīaꝝ istius dn̄atōis auctoritas a dōnio est relicta. vt ipis cooperantibꝫ peccati seruit' penit' auferat. et vera libertas spūs electis mentibꝫ p ipoꝝ ministeriū cōferat. Sapie. ix. In sapia tua cōstituisti hominē vt dominaret creature tue que a te facta est vt disponas orbē terre in equitate. ꝛ in directione cordis ꝛ in iusticia ꝛc. q. d. ideo dominiū homini sup hoīez cōtulisti vt cor auersi homīs p iniusticiā mediante iusticia ad deū iterato dirigat. Recognoscant igit' pontifices christi ac sacerdotes ꝙ a dominatore vniuerse t're receperunt supremū dominiū ꝛ a diebꝫ seculi. nō solū homibꝫ imo et angelicꝭ spiritibꝫ penit' inauditū. qꝛ vt dicit Bern̄. nec regibꝫ nec seculi hui' potestatibꝫ legit' attributū. vt illō cōficiat quotidie ꝯsecrat' in sacerdotem in altari quod dei fili' diuinitatꝭ ꝟtute ꝑfecit in cena paschali. vbi fuit remunerans ꝛ munus. cibans et cibus. cōuiua et cōuiuiū. offerens et oblatū. Istud donū prelatis est collatū nō ad turpem questū extorquendū nec ad superbiendū vel subditos q̄litercūꝙ opprimendū. sed potius ad vere libertatis statū per sacerdotū officiū ꝛ sacramentorū mysteriū reducendū. Zacha. vj. Sedebit et dominabit' et erit sacerdos in solio suo. ꝛ erit consiliū pacis inter eos. ꝛ erūt corone memoriale in templo dn̄i. Dicunt igit' christi sacerdotes dn̄ationes. non quia debent domiari in clero vt supbiant sed vt formā gregi et animo se ostendāt et ad angelorū conformitatē verbo ꝛ exēplo ꝓmoueāt subditos et adducāt. j. Petri. v. nō vt dominantes in clero ꝛc. Illi igit' qui plenā in spiritualibꝫ a dōnio receperunt auctoritatē nō īmerito domiationibꝫ cōformant. ꝛ hoc ꝑcipue ꝓpter illa q̄ appropriata de istꝭ angelis recitent. Primo ꝓpter clericalis auctoritatis libertatē. nā in hoc istoꝝ angeloꝝ dignitas cōsistit ꝙ nullius pedestris subiectionis oppssiōe oppressa sit vt dic̄ Dionysi'. et hoc quidē clero cōuenit q̄ libertatem nō modicā laicis omino ꝛ pedestribꝫ incōparabilē a dn̄o recipere meruit. vt dici possit illud Ps̄. Nō fecit taliter omī natōi. Vn̄ omniū iumētoꝝ ꝛ reptiliū et ēxvolatiliū dn̄atio est vniuersalit' clericꝭ et viris spūalibꝫ attributa. Gen̄ j. Dn̄amini pis. ꝛ volu. ꝛc. et Deutero. xv. Dn̄aberis omībꝫ natōibꝫ ꝛ null' tibi dn̄abit'. Itē scdō ꝓpter ꝑssendi modū ꝛ dn̄andi qualitatē. Nā angeli illi' ordinis sic inferioribꝫ ꝑsunt ꝙ nullā tyrannicā violentiā illis q̄ sibi subiecti sunt inferunt. sed simplicit' eis in omibꝫ ꝯdescendunt. qȯ vtiqꝫ clericꝭ cōuenit vt talit' se habeāt circa laicos ꝙ eoꝝ vita videat hr̄e cōformitatē ad angelos supdictos. Itē tercio ꝓpter ipoꝝ clericoꝝ celestē intentionē siue intentionis puritatē. Nā isti angeli dicunt a Dionysio sursum actiui. qꝛ cōuersi ex suo ordīe alios inferiores ꝯuertūt ꝛ ꝑfecti in se alios ꝑficiunt et alios ex suo lumīe illumiāre satagūt ꝛ intendūt. Et istud manifestū est eē angelicū. vt illi q̄ ꝑsunt verbo ꝛ exemplo alliciant ꝯuertendos. ꝛ ꝑficiant ꝑficiēdos vt sic cortina cortinā trahat. ꝛ q̄ audit dicat veni. Apocal'. vlt'. qꝛ q̄lis est dn̄s vel rector ciuitatis. tales sunt q̄ habitāt in ea ꝛc. Itē quarto ꝓpter officiꝭ clerical' necessariā liberalitatē. Nā angeli isti' ordinis dicunt liberales et seueri. qꝛ benignitatē habēt ꝛ seueritatē in liberalitate. sic et plāti ordinis ecclesiastici liberales sunt ī casu necessario parit' ꝛ seueri. Liberales quidē ꝛ benigni circa humiles et ꝓuidētes. Duri vero circa reprobos et rebelles. qꝛ q̄s nō possunt censura ecclesiastica reducere ad veritatē vite p benignitatē. nitunt reducere p seueritatē. sic legit' Ap̄lus fecisse ad Titum ꝛ ad Thimotheū. cum dixit. Increpa obsecra ꝛc.

Item q̄nto ꝓpter quandā vite ꝛ morū secularibꝫ disparitatē. qꝛ sicut dicunt angeli dominationū omī. s. dissimilitudine segregati. qꝛ nihil indecēs nihil inhonestū diuie similitudini cōtrariū in angel' illius ordinis inuenit'. et hoc vtiqꝫ angelice puritati cōfo/

num est. vt q̄ alios tangūt ⁊ aliis corrigen/do dn̄ant. nō subiaceant vicijs q̄bꝫ verboꝝ morsibꝫ aduersant. sicut faciūt illi q̄ p̄dicāt nō furandū furant. ⁊ q̄ dicunt nō mechandū mechantur. Roma. ij. de q̄bꝫ Isa. xxviij Audite illusores q̄ dn̄amini sup p̄pl'm meū. Tales sunt hypocrite q̄ multa dicūt ⁊ imponunt aliis ⁊ suū digitū nō apponūt. qui vtiq3 illusores sunt. q2 decipiūt q̄bus adulant. Isa. iij. Popule me⁹ q̄ te beatū dicunt ⁊c. Item sexto p̄pter stat⁹ potestatū dn̄abilitatē. nā illi veri sūt dn̄i q̄ ita dn̄ant aliis q̄ sunt etiā dn̄i p̄prie voluntat. sic de istis angelis dic̄ Dionysi⁹. q̄ sunt verā dn̄ationem indesinent desiderātes. q̄ vtiq3 istis cōgruit q̄ ita aliis p̄sunt q̄ p̄prie cō̄scientie dn̄ium nō omittunt. Prouerb. xvi. Melior ē patiens viro forti ⁊ q̄ dn̄at ⁊c. Nequaq3 ei sunt reputandi dn̄atores hoim alioꝝ q̄ sui sunt viciorū. Gen. iiij. Sub te erit appetitus tu⁹ ⁊ tu dn̄aberis illi⁹. ⁊. iij. Sub ptāte viri eris. ⁊ ip̄e dn̄abit tui. Itē septimo p̄pter firmam ⁊ stabilē affect⁹ imutabilitatē. sicut di. ō dominatōibꝫ ⁊ ad nullū vane apparēs s3 ad vere existens totalit̄ sunt cōuersi. q2 ad nullū inane ⁊ trāsitoriū se cōuertunt. sed sp̄ illū q̄ verus est. deū sc3 aspiciūt. ⁊ sibi in oībꝫ placere ɔcupiscunt. Nō igit clericis cōuenit vanitates ⁊ insanias mūdi falsas aspicere. qui dn̄atori vero semp debēt assistere. ⁊ dn̄atorū vel dn̄ationū nomē vel officiū se estimāt obtinere. Thob. iiij. Nunq3 in tuo sensu superbiā dn̄ari p̄mitte ⁊c. Patet igit q̄ dignitas clerical' q̄ in sua radice ɔsiderata est penitus sp̄ūalis. merito est ɔsona ordini dominatōis q̄ sic p̄cedit alios iferiores ordines q̄ illos illumiat. p̄ficit ⁊ purgat. ⁊ tamē ab illis nō illuminat nec p̄ficit nec purgat. q2 sicut sp̄ūs dignitate ⁊ officio p̄cellit corpus. sic ptās sp̄ūalis dignior est q̄3 secularis. ⁊ ideo bene sortit nomē dn̄atōis. Ūn regalis ptās subiacet ptāti ⁊ auc̄tati sp̄ūali. sic̄ i p̄ma Pe. ij. di. Uos estis gens scā regale sacerdotiū ⁊c. nā tempale regnū velut q̄ddā3 adiectū subiacet sacerdotio i nouo testamēto. sed in veteri testamēto sacerdotiū subfuit regno. Ūn di. Exo. xix. Elegi vos in populū peculiarē in sacerdotale regnū ⁊c. vbi regnū ponit substātiue. sed sacerdotiū adiectiue. ⁊ ideo reges tūc poterant amouere ab officio summos sacerdotes. sic̄ salomon amouit abyathar. iij. Reg. ij. d. Iam v̄o posꝰ sunt sacerdotes ⁊ pontifices et eā amouere reges ⁊ deponere impatores. sic sepius accidit ⁊ visum est. qn̄ sc3 eoꝝ malicia hoc exigit ⁊ reipublice necessitas sic req̄rit. summ⁹ vero pontifex penes quē p̄ma in terris residet auctoritas nō a rege. nō a p̄ncipe seculari. nō ab homie iudicat. sed sol⁹ dei iudicio reseruat. Sp̄ūalis em̄ homo iudicat omnia ⁊ a nemine nisi a solo deo iudicat. Sed vt possint tales p̄sone liberius sp̄ūalibꝫ vacare vt nunc p̄ verbi vite p̄dicationē3. nunc vero p̄ sacramentoꝝ ministrationē populū sibi subditū ad deiformē similitudiē3 reformare. necesse fuit alios assumere in partem sollicitudinis q̄ in diuersis negocijs ⁊ causis eis assisterent. ⁊ onus coꝝ sub portarēt. tempalia em̄ sp̄ūalibus sunt anneya. ⁊ de facile sp̄ūale officiū impedirēt. nisi causas ⁊ lites et tempalibꝫ orientes aliq̄ p̄ iusticiā decīderent ⁊ diffinirent. ideo dixit Jethro ad moysen Exo. xviij. Ultra vires est negocium. solus sustinere nō poteris. esto tu populo in his q̄ ad deū p̄tinent. vt referas que dicunt ad deū ostendasq3 cerimonias ⁊ ritu3 colendi deū. viāq3 p̄ quā ingredi debeāt et opus qd̄ facere debeant. Prouide ḡ viros potētes ⁊ timentes deū in q̄bus sit veritas ⁊ oderint auariciā. ⁊ cōstitue ex eis qui iudicent p̄pl'm in omni tempe. Leuiusq3 tibi sit partito i alios onere. Et tales sunt decani. p̄positi. archidiaconi ⁊ q̄cunq3 iudices siue ordinarij siue delegati q̄ lites sopiunt ⁊ decidentes causas. discordes ad ɔcordia3 reuocant et reducunt. et tales sua officia pure et viriliter exequētes ɔformitatē hn̄t cum ordine v̄tutū qui sequit ordinē dn̄ationu3. nā sine v̄tute nō potest tale expediri officiū.

V Irtutes itaq3 dicunt angeli scōi ordinis medie hierarchie. q̄ sic vocant vt dicit Dionysi⁹. p̄pter fortē ⁊ imutabilē virilitatē ad susceptionē diuiaꝝ illuminationū. nullaten⁹ infirmā sed viriliter in dei imitationē reductā. deiformē motu3 non derelinquentē. s3 firmit ferentē in supessentialem et potentificā v̄tutem deiformiter p̄uenientē. Hec omia figuratiue intellecta sunt ad illos q̄ iudicandi recipiūt potestatem referenda. Nā vt pax et cōcordia in christi eccl'ia habeat iusticia a domio est ordinata. Justicia em̄ et pax se inuicē concomitantur. Ps. Suscipient mōtes pacē populo et colles iusticiā. quia non esset pax in

montibꝫ.id est.in sup̄bis hōibꝫ nisi e͛ēt iu/
sticia in collibꝫ.i.in bonis ⁊ humilibꝫ p̄lat̄
ac iudicibꝫ in quibꝫ virilitas sine v͛tuositas
angelica requirit͛.vt nec benedictōe nec ma
ledictione a rectitudine iusticie moueātur.
sicut de dauid.ij.Reg.Tu autē domine mi
rex es sicut angelꝰ dei q̄ nec maledictōe nec
benedictione mouet͛. Fortis igit͛ et virilis
debet esse iudex.ne timore.odio vł amore a
vigore iusticie deflectat͛.Eccli.vij.Noli q̄re
re fieri iudex nisi virtute valeas irrumpere
iniq̄tates.ne forte expauescas faciē poten/
tis.⁊ Sap̄.vj.Audite reges ⁊ iudices qui
iudicatis terrā.vobis data est virtꝰ ab altis
simo ⁊c̄.et Eccli.xliiij.Homīes diuites in
virtute pulchritudinis studiū habētes pa/
cificantes in domibꝫ suis. Sunt igit͛ virtu
tes quo ad virilē iusticie executionem.Ps̄.
Viriliter agite. Item ꝓpter v͛tuosaꝫ iusti/
cie defensionē.nā pro iusticia agonizare et
vsqꝫ ad mortē certa ꝑ iusticia ⁊c̄.Nā quādo
subditi vident p̄latos pusillanimes trepi/
dos de facili ꝑterrent͛.Zacha.xiij.Percuti/
am pastorē ⁊c̄.Hiero.Hunc scito nullū es/
se christianū q̄ nec metuit nec ꝯcupiscit.E/
zech.iij.Ut adamantē ⁊ silicē posui te ne ti/
meas eos ⁊c̄.In silice duro.⁊ adamante so
lido et oīs ferri attractiuo.significat͛ iudi
cis cōstantia ⁊ fortitudo cui semꝑ associan
da est patiētie māsuetudo.que q̄nqꝫ attra/
hit etiā in malicia obstinatos.viriliter igit͛
dicunt͛ viri angelici virtutū celestiū imitato
res esse iusticie ꝓpugnatores.ne dici possit
illud Ezech.xiij.Nō ascendistis et aduerso
nec opposuistis vos ⁊c̄. Itē virtutibꝫ celi
cōparant͛ ꝓpter diuie sapiētie imitationem
quā semꝑ debent iudices ī suis sentētijs p̄
oculis retinere.Humana eīn iusticia diui/
nā debet ꝓut est possibile imitari.⁊ ne erret
ꝑ ignorātiā diuio lumīe illustrari.Sapie
v.Diligite lumē sapiētie q̄ p̄estis popul͛ ⁊c̄.
ne dicat͛ illud Hiere.v.Forsitan paupes ⁊
stulti ignorāt viam dn̄i ⁊ iudicium dei sui.
Ideo igit͛ ⁊c̄.⁊ Isa.lvj.Nescierūt saturitatē
ipsi pastores ignorauerunt intelligentiam.
et ideo dr̄ de virtutibꝫ q̄ viriliter ꝑ susceptio/
nē illuminationū reducunt͛ ad dei imitati/
onē.Nā qui a deo illuminant͛ sine offendi/
culo ipius iusticiā exequunt͛.Ps̄.Dn̄e in lu
mine vultꝰ tui ābulabūt.⁊ in iusticia tua ex
altabunt͛. Item ꝓpter celerē cause paupe
rū determinationē.Nā vera iusticia cum fu/
erit nota iudici nō est ab executiōe retardā
da imo statim diffiniēda ⁊ ꝓmulganda.⁊ h̄
p̄cipue in causis pauperū quaꝝ dilatio eis
multiplicit͛ est nociua.⁊ ideo dr̄ q̄ virtutes
deiformē motū nō derelinquūt:q̄r virtuo/
si iudices ꝯgnita causa paupis iudicare nō
differunt.sic͛ nec deꝰ de quo dr̄ Eccli.xxxv.
Dn̄s nō elongabit.sed iudicabit iustos.et
faciet iudiciū.⁊ fortissimꝰ nō habebit ī illis
patientiā ⁊c̄.Nā sine more dispendio sūt in
nocentes absoluēdi.rei vero puniēdi.

Itē per voluntariā auaricie fugā.et mu/
nerū declinationē.Nā munerū cupiditas
multū solet eneruare vires iudicioꝝ.Exo.
xxiij.Nō accipies munera que excecāt etiā
prudentes ⁊ subuertūt verba iustoꝝ.⁊ De/
utero.xvj.c.Nō accipies ꝑsonā neqꝫ mune/
ra q̄r excecāt ⁊c̄.⁊ ideo eis ꝯgruit q̄d dicit͛ d̄
virtutibꝫ q̄ ad potentificā ⁊ supessentialem
virtutē ꝑueniunt.id est.in suis moribꝫ ⁊ ope
ribꝫ solum deū ⁊ nō ꝓpriū cōmodū attēdūt.
Sic v͛tuosi iudices ⁊ p̄lati nihil faciūt pro/
pter lucrū.sed oīa ꝑagunt ꝓpter deū.quia
nō hominū est iudiciū sed diuinū.ij.Para/
lip̄.xix.b.Uidete inquit q̄d faciat͛.nō enim
hoīm exercetis iudiciū sed dei ⁊c̄. Iteꝫ ꝓpt͛
celerem ⁊ virilē oppressorū liberationē.naꝫ
iudex v͛tuosus innocent͛ oppressos viriliter
eripit.⁊ facienti iniuriaꝫ totis viribꝫ se oppo/
nit.Prelati eīn ⁊ iudices angeli sunt.et an/
gelorū officiū gerunt.quoꝝ ministeriū ē de
mones coercere a violentijs et ab obsessis
corꝑibus viriliter remouere.Thob.viij.Ap/
prehendit raphael demoniuꝫ ⁊c̄.⁊ Dan̄.vi.
Misit deꝰ angelū suū ⁊ cōclusit ora leonuꝫ
⁊c̄.Tanq̄ demōes sunt crudeles impij ty/
ranni.innocētū ⁊ paupeꝝ oppressores.Isa.
xix.Dabo eos in manꝰ dominoꝝ crudeliū
⁊c̄.Hiere.vj.Crudelis est ⁊ nō miserebit͛.et
ideo v͛tuosū est taliū insolentiā reprimere.et
vi oppressos ꝑ iusticiā liberare.Prouer.xx/
iiij.Erue eos qui ducunt͛ ad mortē.q̄ si di/
xeris vires mihi nō suppetūt ⁊c̄.⁊ Job.xxix
Eo q̄ liberassem pauperem vociferanteꝫ.
et pupillū cui nō erat adiutor.Conterebaꝫ
molas iniqui.et de faucibꝫ illiꝰ ⁊c̄.⁊.j.Regū
xvij.Pascebat seruus tuus gregeꝫ patris
sui.et veniebat leo vel vrsus ⁊ tollebat arie
tem de grege.⁊ ꝑsequebar illos ⁊ ꝑcutiebā
⁊ eruebam de ore eorū ⁊c̄.et ideo dr̄ in Isa.
j.Iudicate pupillo.subuenite oppresso

Item ꝓpter aliene fame vel pecunie ab/

tate et debite vel subtracte plenariā restitu/
tionē. et i hoc assimilat eoꝝ officiū ministe/
rio ꝟtutū. qꝛ per angelos illi⁹ ordis fiūt mi
racula et membra corpis a suis vsibus de/
pauperata ⁊ depravata in statū pstinuꝫ re/
staurant. Et hoc cōuenit iudicib⁹ et plātis.
famā proximi iniuste lesam et possessioneꝫ
vel pecuniā vi ablataꝫ integre restaurare p
sententiā. ⁊ ipos lesores ad satisfactionē cō
pellere et emendā. Et hoc figurat in. j. Re.
xxx. e. Eruit dauid omīa que tulerāt amale
chite. nec defuit quicq̄ de spolijs. sed omīa
quecūq̄ rapuerāt retulit ⁊ reduxit. et. ij. Re
gū. xij. b. Ouē reddet i quadruplū ⁊c̄. Sic
salomon. audita causa duaꝝ mlieꝝ sup ra
ptu pueri. reddidit infantē mr̄i sue. iij. Re.
iij. g. Et tm̄ de eccl'iastic. Sicut aūt pla/
ti spūales et iudices i suis officijs cōformi
tatē habēt ad domīatōnes ⁊ ꝟtutes. sic re/
ges ⁊ pncipes seculares celestes debēt imi/
tari potestates. Nā potestates dicunt ange
li quoꝝ potētia speciali adverse potestates
coercent. ne tantū ledant quātū desiderāt.
Unde dic Dionysi⁹. Sanctaꝝ ptātum co/
gnomiatio docet potentē ⁊ bene ornatā ⁊ i/
cōfusam circa diuias susceptōes ordinatio
nē. nō tyrannice iferiora ꝟtute potestatiua
pcipitantē. sed potent in diuia reducenteꝫ
⁊ ad potentificā causalē potentiā quantum
fas est assimilantē ⁊ ad deuꝫ q̄ princeps est
omīs potestatꝫ ſm hierarchicā dispositōeꝫ
inferiora cōuertentē. diuinā ⁊ lucentē potē
tiā in iferiorib⁹ resplendere facientē ⁊c̄. Un
de āgeli illi⁹ ordinis refrenāt ⁊ coercēt om/
nes hierarchicā platōis et subiectōis ordi/
nationē impediētes. Unde platōis potesta
tem a subditꝫ cōtemni nō pmittūt. ⁊ subdi/
tos per violentiā ab iniqs dn̄is opprimi nō
sinunt. imo oīni iniurie istoꝝ ⁊ illoꝝ obui
ant potentissime ⁊ resistunt. In his omib⁹
debent reges ⁊ pncipes seculares sanctas
⁊ celestes intueri ptātes. scꝫ vt sapienter re/
gant. ordiate viuant. ⁊ potent malū repri/
mant ⁊ vindicēt. innocentib⁹ parcāt. ⁊ iniu/
riā fieri psonis miserꝫ nō pmittāt. vt etiā de
suscepta ptāte nō supbiant. sed pot⁹ humi
lib⁹ ꝯdescendāt. Iste cōditōes in habētib⁹
ptātem requirunt. qꝛ huiusmōi reges ⁊ pn
cipes a dō recepisse ptātē hmōi dinoscunt.
Ordinata igit erit ptās secularꝫ ⁊ ſm simi/
litudinē celestiū ptātū disposita si i potesta/
te cōstituti fuerit sapiētes. s. nō ſm volun/
tatis impetū. sed ſm rōnis gubernaculuꝫ i
singulis pcedentes. sicut dr̄ Prouerb. j. Au
diens sapiens sapiētior erit. ⁊ intelligēs gu
bernacula possidebit. ideo salomon in pn/
cipio regni sui petiuit sapiam. iij. Re. iij. vbi
dixit. Domie de⁹ tu me fecisti regnare p pa
tre meo. ⁊ ego sum puer paruul⁹ ignorans
egressuꝫ ⁊ introitū meū. Da g̃ seruo tuo cor
docile vt possit iudicare populū tuum ⁊ di
scernere int bonū ⁊ maluꝫ ⁊c̄. Sicut ei nec
in spūali iurisdictōe sic nec i tempali sine sa/
pientia ⁊ discretōe est agendū. ideo pcipit in
Deut. xvij. Cū sederit rex in solio regni sui
faciet sibi ꝺscribi deutonōij ꝟba. ⁊ accipiat
exemplar a sacerdotib⁹ leuitice trib⁹. et ha/
bebit secū ⁊c̄. Ideo puecte etatis homies
⁊ senes solebant eligi in pncipes ⁊ in reges
qꝛ nō in pueris sed in antiqs sapia reperit
pter hoc roboam pdidit regnū. qꝛ iuuenis
existens derelicto cōsilio senioꝝ. iuuenū cō
silio acquieuit. iij. Reg. xij. Eccs. x. Ve ter/
re cui⁹ rex est puer ⁊c̄. Itē similes sūt po/
testatib⁹ celestib⁹ si ornati morib⁹ ⁊ vitaꝫ bo
nam ⁊ innocenteꝫ subditꝫ ostendant. Nihil
em̄ prodest vestiri purpura. diademate insi
gniri. gēmis lucērib⁹ splendere. ⁊ morib⁹ in
cōpositꝫ sordescere ⁊ fetere. ideo dicunt po/
testates bene ornatā ⁊ incōfusaꝫ accepisse a
dn̄o ptātem. Nā sicut dic poeta. Virt⁹ non
querit extra. Nō eget exteri⁹ q̄ morib⁹ int⁹
habundat. Nobilitas sola est animū q̄ mo
rib⁹ ornat. Dn̄s itaq̄ nō attendit in poten/
tib⁹ mundi vl' carnis nobilitatē siue corpo
ris siue habit⁹ venustatē. sed nobilitatē mo
rū ⁊ ꝯscientie puritatē. j. Reg. xvj. b. Non re
spicias vultū eius neq̄ altitudineꝫ stature
eius. qm̄ abieci eū neq̄ iuxta intuitū homi
nis ego video ⁊c̄. Itē ptātib⁹ sunt similes
qꝛ amore iusticie aniati. omnē maliciā sunt
in reprobis vindicātes. ⁊ pacē pturbantes
publicā psequētes. sicut de iuda. j. Mach.
iij. dr̄. Persecut⁹ est in vijs. pscrutās eos q̄
populū cōturbabant ⁊ succendit eos flam
mis ⁊c̄. Est em̄ ptās regū et pncipum inter
homies a domio ordiata vt ipoꝝ metu ma
loꝝ audacia refrenet. que q̄dem tm̄ inualē
sceret q̄ si nō resisteret ptās publica. etiā hu
mana societas penit⁹ dissiparet. Iō dr̄ Ro
ma. xiij. a. Omīs aīa sublimiorib⁹ potesta
tib⁹ subdita sit ⁊c̄. j. Machab. iij. Accingimi
ni et estote filij potētes. et estote parati q[illegible]a
meli⁹ est mori ⁊c̄. Iō [illegible] dr̄ Exo. [illegible] Elu/

ge de oīm plebe viros potētes rc. r in Ps. Sup femur tu.po. Itē vere sunt ptātes q̄ nō tyrannica crudelitate sed poti⁹ hūana imo angelica benignitate subditos regunt r custodiūt innocētes. vt pz Hester. xiij. a. Cū pluribꝫ gentibꝫ imparē r vniuersū orbem mee ditōi subiugassem. nolui neq̄q̄ abuti potētie magnitudīe. sed cū clementia r lenitate gubernare subiectos vt absq̄ terrore vitā trāsigētes optata pace fruerenť. r ideo de ptātibꝫ dī ꝙ nihil ab eis tyrānice pficiť. sed oīa cū māsuetudine paguntť. Eccl. iij. Itē ptātes sunt q̄ seipos ꝯsiderant et de suscepta ptāte nō supbiūt. imo quāto videnť aliis esse magis auctoritate et potentia trāscendētes. tanto habūdantiori hūilitate sunt aliis ꝯdescendētes. sicut diť Eccl. iij. Quāto maior es tāto pl⁹ te hūilia ī omibꝫ. sicut ipse dei fili⁹ q̄ omibꝫ pfuit. oīm potentissimus se in omibꝫ exhibuit infirmiorē. malens poti⁹ p humilitatis māsuetudinē q̄ꝫ p ptātis fortitudinē mundū miserū pducere ad salutē. Ps. Nō in fortitudine equi rc. Ille igiť illis potētissimis r supnis spiritibꝫ ē silior q̄ alios benigne regendo est humilior. Dan. iiij. Cognoscāt viuētes qr dn̄abiť excelsus in regno hoīm r humillimū hominē ꝯstituet sup eū. Eccl. x. In manu dei potestas vniuerse terre. Itē pacē generalis ecclesie sunt potentissime pcurātes. Nā tanta subeunt mala hoīm ꝙ neq̄q̄ dei ecclesia in pace ꝯquiescit nisi potētifica regū et pncipū puidentia subueniret. ij. Mach. iiij b. Videbat sine puidētia regali impossibile dari pacē rebꝫ. nec simonez posse cessare a stulticia sua rc. Et ideo recognoscere debēt pncipes seculares ꝙ idcirco gladiū portāt. vt p auctoritatē r potestatē illis ꝯcessaꝫ pax eccl'ie vniuersaliť tueať. r humana audacia metu potētie pncipū restringať. Rom. xiij. Vis nō timere ptātem. bonū fac r habebis laudē rc. Itē lucentē dei potentiā sunt ī istis inferioribꝫ resplendere faciētes sicut d̄ potestatibꝫ diť Dionysi⁹. qr sicut in eis relucet diuia bonitas r veritas et ptās mediantibꝫ angel' supioribꝫ. ita ptātes āgelos inferiores reducūt ad ꝯsiťes grē r glorie participationes. Tales vtiq̄ debēt esse huius mūdi potestates. vt nunc p iusticiā r seueritatē. nunc vero p clementiā r benignitatem populū simplicē ad dei reducant cognitionem. r potentes ad inuiolabilē legū diuine

iusticie obseruatiōꝫ. Eccl. xliiij. Dominantes in potestatibꝫ suis homīes magna virtute r prudentia pditi. Ps. Fecit solē in potestatē diei. lunā r stellas in potestatē noctis. q.d. sicut sol potestate illumīat r pficit dieꝫ. luna vero decorat noctē. sic boni prelati ad modū solis p exempla benignitatis et clementie alliciunt ad amorē. r p rigoreꝫ iusticie formidinē incutiūt r terrorē. Per timorem quidē a tenebrosis operibꝫ reuocāt. sꝫ per clementiā r amorē ad bonuꝫ pуocant. exhylarant r cōfortant. Prouerb. xix. Sicut fremit⁹ leonis ita r regis ira. r sicut ros sup herbam. ita hylaritas ei⁹. merito igitur nomīe potestatū intelliguntť reges r principes siue dn̄i seculariū et mundanorꝫ. quibꝫ est obediendū in his que ad suū ptineť pncipatum. vt pz Roma. xiij. r. j. Pe. ij. Serui obedite dn̄is vestris. r in eodē. Siue regi tanq̄ pcellenti rc.

Tercia pars.

## Ultia hierarchia

v

fm Dionysiuꝫ. cōtinet pncipat⁹ archangelos et angelos. Et hi tres ordines referunť ad statū subiectōnis sicut pcedentes tres respiciūt statū plationis. In subditis aūt tria ꝯsideranť. scꝫ obedientia respectu dei r plati. r vite innocētia respectu sui. r miscdia respectu pximi. vt sic viuant iustē quo ad deū. r platis ei⁹ exhibēdo obediētiā debitā r reuerentiā. sobrie q̄ ad se. innocenť viuēdo r ꝯseruādo vite mūdiciā. r pie q̄ ad pximū. ei liberaliť subueniendo r impartiēdo miscdiam. Vn̄ q̄ maiorū suorꝫ imperio hūiliť acquiescūt pncipatibꝫ ꝯfiguranť. Qui pō vite ꝯtinētiā fuant r innocenť viuūt archangel' assimilanť. Sꝫ illi q̄ opibꝫ pietatis r elemosyne sua pctā redimūt r indigētibꝫ liberaliť subueniunt angelos imitāť. Subditi igiť hūiles r pe obedientes pncipatibꝫ. ꝯtinētes siue inocentes archangel'. misericordes r penitētes angel' cōparanť.

p

Rincipat⁹ aūt dicūť angeli vt dicit Isido. q̄ p ceteris possidēt donū reuerētie. vn̄ eorꝫ ministeriū ē docere homines exhibere vnicuiq̄ reuerentiā fm gdū suū. vt sic dn̄ationū subsidio supiores ī onere regimīs adiuuanť. ita subditi scōꝝ pncipatuū psidio ad obediēdū suis supio-

ribꝫ procenť. De istꝰ ꝗdē dicit Dionẏ. Sci
ꝑncipatꝰ ad pricipalē pricipatuꝫ deiformiť
sunt motiui ꝛ iferioꝝ ordinatōe scā ꝛ ꝯueni
enti reductiui ꝛ ad supꝑncipalē oīs princi/
patꝰ principē totaliť ꝯuersiui. ꝛ ordiatiōis
eiꝰ manifeste ostēsiui ꝛc. Istꝭ igiť angelis
siles sunt vere obediētes. per volūtarie rei
ipate adipletōnē. vt. s. sic desiderāt sibi ꝑ/
esse sine tyrānide ꝛ oppssione. ita libēti aīo
ꝓ bono obediētie sciāt ꝛ velint subesse sine
rebellione animi ꝛ volūtatis ꝯtradictōe. nā
sicut tyrānica supioꝝ oppressio ꝑlatiōis iu
ra violat. ita subditoꝝ insolentia obediētie
principatū destruit ꝛ eneruat. Qui ergo su
is maioribꝫ humiliť obtempant ꝑ donū re
uerentie in se pricipatuū ordinē repsentant
Judič. v. Principes israel ꝙ volūtarie vos
obtulistis discrimini bñdicite domino ꝛc.
Itē scdo ꝑ debitā reuerentie exhibitōeꝫ
qꝛ cui honorē. honorē. cui timorē. timoreꝫ.
Ro. xiij. flexione in assurrectiōe. Leuiť. xix.
Coraꝫ cano capite surge ꝛc. De his oībꝫ dꝛ
Job. xxix. Senes assurgentes stabāt. prin
cipes cessabant loqui ꝛ digitū supponebāt
ori suo. vocē suā cohibebāt duces ꝛc. Itē
tercio ꝑ humilē diuie pñtis recognitioneꝫ
qꝛ dum suis supioribꝫ obediunt. dei pñteꝫ
in illis quibꝫ obtempant recognoscūt. Vñ
homini nō obediūt. sed potiꝰ deo quē in ho
mine ꝯsiderāt ꝛ attendūt. Unde Alexāder
macedo redargutꝰ a suis principibꝫ ꝙ sum/
mū sacerdotē iudeoꝝ. sicut principem ado/
rasset. Rñdit. qꝛ nō hoīem adorasset sꝫ deū
in homie. ꝙ sibi in tali effigie in somnis ap/
paruisset. ꝛ totiꝰ orbis principatū sibi ꝓmi/
sisset. Et ideo nō est attēdendꝰ hō ꝙ ꝑcipit
ꝛ impat. sed deꝰ ꝙ ꝑcipientiū corda inhabi/
tat. ꝛ legē obediētie ipis mediantibꝫ ꝑcipit
ꝛ demādat. ad Col. iij. Serui obedite dñis
vestris nō ad oculū seruientes ꝗsi placētes
homibꝫ. sed qđ facitis ex anio opamini sič
dño ꝛ nō sicut homibꝫ. ꝛ. j. Coꝛ. vij. Nō ego
ꝑcipio sed in me dñs. ꝛ. ij. Coꝛ. xiij. An expe
rimentū queritꝭ eius ꝙ in me loquiť christꝰ
Homo igiť nō est nisi organū ꝑ qđ deꝰ loq/
tur. Exo. xix. Ego veniā ad te i caligine nu
bis. vt audiat me ppľs loquentē ad te. ꝛ cre/
dat tibi in ꝑpetuū. Et iō nō homi facit iniu
riā ꝙ nō obedit sed deo cuiꝰ ordinatōi resi/
stit. Roma. xiij. Sicut ḡ ꝑncipatꝰ medianti
bus supioribꝫ ordinibꝫ ad obediēdū sum/
mo principi. donū reuerentie recipiūt. ꝛ idē
donū ad reducendos inferiores ꝑ obediē/
tie legē eis cōmunicāt ꝛ trāsfundunt. sic ho
mines ꝙ principatibꝫ sunt ꝯformes medi/
antibꝫ suis supioribꝫ ad supprincipem oīs
pñāis. s. ad deū totaliť cōuertunť. ꝛ ipiꝰ im
perio humerū subijciētes ad dignitatē ꝑn
cipatuū ꝛ āgeloꝝ ꝯsortiū obediētie merito
reducunť Isa. ix. Factꝰ est ꝑncipatꝰ eiꝰ sup
hūerū eiꝰ ꝛc. Itē q̄rto ꝓpter libertatis se
acq̄sitionē. Nulꝰ eñi se liber eē poterit qui
nō s̄m ꝑncipatuū assimilatōeꝫ obediētie le
gibꝫ penitꝰ se subiecerit. Nā ꝙ vere obedi/
ens esset oēm creaturā sibi subicibilē inueni
ret. Nā omis creatura. vt dicit Augꝰ. homi
obediret si simpliciť creatoris impio obedi
ret. imo ipe deꝰ nihil penitus subtraheret
ab hoie obediētia si se nō subtraheret a di/
uina. Et hoc ptꝫ. qꝛ q̄diu antiqui suis ꝑce/
ptis simpliciť ꝛ ꝑcise obediebāt. etiā deū o/
bedire humanis iussionibꝫ versa vicissitu/
dine sentiebāt. vt ptꝫ Josue. x. Nō fuit post
vel ante tā longa dies. obediente deo voci
homis ꝛ pugnāte ꝑ israel. Unde ptꝫ ꝙ qui
vere est obediēs summū principē deū sibi
subijcit ꝛ habere ꝯformitatē cū sūmis prin
cipibꝫ se ośndit. Itē q̄nto subditi ꝛ in sub/
iectōis statu ꝯstituti ꝯfiguranť ordini ꝑnci
patuū ꝓpter suoꝝ supioꝝ modestā supporta
tionē. qꝛ si subditi spū supbie inflati ꝑlatoꝝ
officio resisterent modis oībꝫ spūalē eccľie
principatū impedirēt. Et iō in officio ꝑlati
onis ꝯstitutꝭ nō est leuiť derogādū nec eis
faciliť detrahendū. qꝛ h̄ oīno ꝯtrariať offi/
cio principatꝰ. Exo. xxij. Dīs nō detrahes
ꝛ ꝑncipi ppľi tui nō maledices. ꝛ Prouer. xvj
Verbosus dissipat pricipes. Et iō sič non
decet subditū obloqui ꝑlato. sic non expe/
dit ipm maioreꝫ de facili adhibere fidē. q̄ñ
sinistra vľ detractoria dicuntur de subdito
seu mīstro. Prouer. xxix. Priceps ꝙ libenť
audit v̄ba mēdaciū. oēs mīstros hꝫ impios
ꝛc. Itē sexto ꝓpter expssam diuie dilectio
nis ostensionē. De pricipatibꝫ eñi dꝛ ꝙ sūt
supsubstātialis ordinatōis manifeste ostē/
siui. id est. ordinate dilectionis. Nam supe/
riores ordines quibus mediantibus suas
recipiunt illuminationes singulari modo
diligunt. ꝛ in signū amoris inferiores ange
los ad supioꝝ ꝯformitatem ordinatissime
ꝓmouent ꝛ reducūt. Et hoc cōuenit honis
subditis vt suis ꝑlatis obediant vt domio
deo. ꝛ eisdē nō ex timore sed ex amore reue

rentiā ꝛ honorē exhibeant ꝛ impendāt. Eccli iiij. Filij sapiētie ecclia iustoꝝ. ꝛ natio eorū obedientia ꝛ dilectio. et ad Heb. vltimo Obedite ꝓpositis vestris ꝛ subiacete eis. vt cū gaudio hoc faciant ꝛ non gementes ꝛc. Eccl. xxv. d. Timor dñi initiū est dilectionis. Talis timor reuerētie debet prelatis ꝛ non seruilis. De quo dicit ad Roma. xiij. Vis nō timere potestatē ꝛc. Unde tales q̄ suos diligunt p̄latos. a domino versauice singulariter diligi ꝓmerent. Eccl. iiij. Eris tu velut filius altissimi obediens. et miserebitur tui magis ꝙ̄ mater. et Judicū. v. Anima mea diligit ꝓncipes israel ꝛc. Item septimo ꝓpter voluntariā correctiōis susceptionē. Nā qui angelicis ꝓncipatibꝫ in vita ꝛ in moribꝫ assimilant. libenter sustinent correctionē. ꝛ correcti nō ad iram vel odium prouocant. Quicq̄d em̄ dñatiōes ꝛ potestates ꝓncipatibꝫ influunt vel infundūt. hoc benigno affectu ꝓncipatus recipiūt ꝛ admittūt Eccl. ij. Quicq̄d tibi applicitū fuerit accipe. ꝛ in dolore sustine. et in humilitate tua patientiā habe ꝛc. Nā correctio siue disciplina est anie medicina. que si ad temp᷑ vuln᷑ mordeat tamē sanat. Et ideo prudēs non odit medentē. imo diligit ꝛ sustinet corrigētem. Prouerb. xxviij. Qui corripit hoiem. gratiā postea inueniet apud eū magis ꝙ̄ ille q̄ per lingue blandimēta decipit. Job. vj Increpationē dñi ne oderis q2 ipe vulnerat et medet ꝛc. Ex quo pꝫ ꝙ homies asperi ꝛ amari q̄ nolunt corripi nō possunt sanari. Prouerb. xxix. Homo q̄ dura ceruice se corripientē cōtemnit. repentin᷑ ei superueniet interit᷑. ꝛ sanitas eū nō sequet. Amos. v. Oderūt in porta corripientē. ꝛ pfecte loq̄ntem abhomiati sunt ꝛc. Stulti sunt tales qui obloquunt ꝛ murmurāt cōtra disciplinam. Isa. xxxij. Stultus stulta loquet. scꝫ murmurando cōtra p̄latos ꝛ corripientibꝫ se detrahendo. et sequit. ꝓnceps vero ea q̄ digna sunt ꝓncipi cogitabit ꝛc. Qđ vtiqꝫ facit q̄ cogitatū suū sic disponit et ordinat vt omia velit sustinere patient. ꝛ corrigēti nō resistat. Talis princeps fuit Job. qn̄ dixit. Hec sit cōsolatio mea vt affligens me dolore nō parcat. In subditis vero nō solū exigit obedientia respectu p̄lati imo et vite mūdicia ꝛ innocētia respectu sui. Mūdos em̄ ꝛ imaculatos subditos ꝛ mīstros requirit dñs. similit ꝛ p̄latus. Ps. Ambulans in via imaculata hic mihi mīstrabat ꝛc. tales fuerūt pueri dauid. vt pꝫ. j. Regū. xxj. Si mundi sunt pueri a mulieribꝫ manducent. ꝛ rñdit dauid. Cōtinuim᷑ nos ꝛ vasa puerorū scā sunt. Exigit autē in eis triplex mūdicia. scꝫ mūdicia cordis. nā beati mundo corde ꝛc. Matth. v. Prouerb. xxi. Qui diligit cordis mūdiciā ꝛc. Itē mūdicia oris Job xvj. Hec passus sum absqꝫ iniquitate cū haberē mūdas ad deū preces. iđo angel᷑ legit mundasse labia ysaie. vt pꝫ Isaie. vj.

Itē mūdicia corpis. Isa. lij. Mūdamini q̄ fertis vasa dñi. ꝛ Job. viij. Si mund᷑ et rectus incesseris. ꝛ ad Titū. ij. d. Ut mundaret sibi ppl'm acceptabilē ꝛc. ꝛ. j. Cor. vij. a. Mundem᷑ nos ab inqnamēto carnis. ꝛ spūs ꝑficientes sanctificationē. Sic sanctificati ꝛ mūdi assimilant sanctis archangelis q̄ ꝓncipatibꝫ imediati᷑ sociant. ꝛ archangelus ad ꝟginē est trāsmissus. vt p h' oñderet ꝙ magna est cōuenientia int virgineā castitatem et archangelicā dignitatē. Dicunt autē archangeli qui ad nunciāda maiora a summo ꝓncipe transmittunt. q̄ inter angelos iferioris ordinis ꝓncipatū habere dinoscunt. q̄ a principatibꝫ accipiūt illumiatōes quas postea angelis manifestāt. Et iđo dicit Dionysi᷑. ꝙ ordo angelorū cōmunicat cū ꝓncipatibꝫ et ordinibꝫ supioribꝫ quātū ad susceptionē illuminationū ꝛ sui ad supꝓncipale ꝓncipiū ꝯuersionē. cōmunicat etiā cū inferioribꝫ p ipoꝝ ad deū reductionem. Nā vniti deo mediantibꝫ alijs ordinibus supioribꝫ p amorē angelos inferioris ordinis. ꝛ homies nitunt vnire deo queadmodum et ipi sunt vniti. ꝛ ideo vnificā et simplificam dicunt habere virtutē. Unde status cōtinentiā merito cōparat ordini archangelorū q̄ per vite mundiciā merent obtinere illius ordinis dignitatē. sicut dicit domin᷑ Matth. xxij. In resurrectiōe neqꝫ nubent neqꝫ nubent. sed erūt sicut angeli dei.

Cōformes igit debēt esse archangelis q̄ntum ad ꝯsciencie puritatē. vt. s. eoꝝ mens ꝛ ꝯsciencia ab imaginatiōe et appetitione carnalitatis sit remota sicut natura archangelica ab omni tali cōditiōe esse dinoscit aliena. Et ideo non solū expedit talibus a carnis passiōibꝫ abstiere. veꝝetiā illecebrā carnis saltē in mēoria nō tenere Lu. vi. Sps carnē ꝛ ossa nō hꝫ. ꝛ i ps. Qui fac āglos suos sp̄s. In c᷑ rei signū ꝓceptū ē filijs caath.

q mundarēt altare a cinere z inuoluerēt illud purpureo vestimēto z p o neēt cum vasis ministerij. Caath. dolens vel penitens interpratur. Filij itaq; caath filij sunt penitentie z doloris q altare ꝓrij cordis debēt emundare. non solum ab igne luxurie imo etiā et cinere. id est. a reliquijs imundicie. scꝫ a memoria z cogitatiōe. sicut dr Gen. xix. Nec stes in omi circaregione zc. et tunc digni erunt huiusmodi cū vasis tabernaculi et ignis receptaculis iuolui. i. sanctoꝝ archangelorū societati adequari. si videlicꝫ fuerint in purpureo cōtinentie vestimēto vndiq; inuoluti. Itez secūdo ꝓpter officij dignitatē. Nam int celestiū spirituū ministeria legunt archangeli habuisse in omib; dignioꝛa. vt patet i Gabriele. qui incarnatis filiū ꝑdixit de virgine nasciturū. Similit z i michaele. qui populū israeliticū ꝑdixit de captiuitate babylonica exiturū. Dañ. x. similiter z in Raphaele. q missus ē ad thobiam curandū. qui ꝑdixit se demoniū fugaturū. vt ptꝫ Thob. vi. Fumus eius extricat oē genus demonioꝝ zc. Et in istis trib; officijs ꝓuilegiatis videnk hre cōtinentes assimilationē cū archangelis ꝓtactis. Nam cōtinentia sanat a vulnere ɔcupiscētie mentē z spūalem reparat in anio visionē. Nā libido affectū corrūpit z sauciat. intellectū vero obtenebrat z excecat. vt ptꝫ in samsone. qui p libidinē z vires corpis amisit. z excecatus ab hostib; fuit. Iudic. xvi. Idē etiam ptꝫ in illis senib; de quib; dr Dañ. xiij. Exarserūt i cōcupiscētia eius. z euerterūt sensum suū. z declinauerūt oculos suos. vt nō viderent celū neq; recordarenk iudicioꝝ iustoꝝ. Si vir archangelicus. ɔtinens. s. z mūdus raphaelis cōsilio piscē arripit. z contra oēm spūs infirmitatē cordis z fellis particulā apponere nō desistit. Piscis est christus. sicut dic glo. sup finē Iohis vlt. Piscis assus est christus passus. Cuius cordis particula. i. dilectio in pforatione cordis nob ostensa est potissime ad fugā z declinationē omnis malicie motiua. Fellica aūt passionis eiusdē amaritudo est oīs turpitudinis ɔcupiscētie purgatiua z cecitatis ac caliginis spiritualis absterfiua. Ad tale collirium mittit Ioh. Apoc. iij. dicēs. Inunge oculos tuos collirio zc. Cōtinētia etiaꝫ a babylonica ɔfusione liberauit z libertati glie filioꝝ dei suos imitatores restituit vl restaurauit. et

sꝫ archangelus michael q ꝓplo captiuo ꝓfuit annūciatur ꝓpli liberatōem. danieli i vestimentis lineis se oñdit z auro mūdo cinctus fuit. Dañ. x. b. In quo dat nob intelligi q illi soli ab vltima corruptōe nature z gre liberabunt. q hoc duplici mūdicia scꝫ mentis et corpis vestiunt. Eccs. ix. Omi tpe sint vestimenta tua candida zc. z Apocal. Beatus q custodit vestimēta sua ne nudus ambulet. Ad hoc etiā ɔtinētia diuie inhabitatōi hominē ꝑparat. qz deus mētes castas inhitat z freqntat. z iō archangelus gabriel mūdissimus ad mariā mūdissimā est specialit destinatus. z aduentus auctoris totius mūdicie nūciatus. z hoc vt omis ɔscientia hic aduertat. qz mūdus deus mētes imūdicie subditas nō subintrat. Sap. i. Nō habitabit zc. Item vita ɔtinētie assimilat dignitati archangelice ꝓpter corpis assumpti qlitatē. Nā angelus cū sit incorporeus nō nisi ꝓpter nostrā istructionem corpis assumit effigiem siue representationē. Et iō archāgelus apparēs fm humane capacitatis appꝛhensionē z castitatis cōmēdatōem mortalib; se oñdit. sicut ptꝫ in Daniel. x. vbi d michaele iudeoꝝ ꝑncipe z archangelo fm q dic glo. sup illud. vir vestitus lineis z cinctus auro obrizo appruit. cuius corpus fuit qsi crisolitus. z facies eius qsi species fulguris. z oculi eius vt lampas ardens. z brachia eius z pedes sicut silitudo eris candētis. Hec quidē de archangelo michaele sūt dicta. sicut expresse dicit glo. cuius ibidē cōmendat corpus. describit etiā z vestitus. nam vestis linea candida et circa renes deaurata. corpus etiā fuit gēmeum. igneū et eneum. In quo ostendit q duplex est cōtinentia. scꝫ corporalis. que quidē cū difficultate acquiritur. difficilius retinet. sed difficillime imo impossibiliter vsq; in finē sine gratia custoditur. Vestis itaq; linea siue cādida refertur ad castitatis honestatem. qua hominis animus mirabiliter decorat. deaurata vero ad eiusdem refert cōtinentie charitatē siue ꝑciositatē. cui omis virtus inestimabilis vel incōparabil reputat. Eccl. xxvi. Nō ē equa ponderatio ɔtinentis aie Isa. xiij. Preciosior erit vir auro. z hō mūdo obrizo. Ex fuit silis crisolito lapidi. s. maris effigiem preferenti. igni siue fulguri. z eri candenti. oīmodam significat mentis puritatē. que qdem acquirit per amaritudinē contritōis. z hoc crisolito designat. z per inflāmationē dele-

ctationis.⁊ hoc in igne vel fulgure figurat. et p inuincibilē instantiā ⁊ continuationem operatiōis.⁊ hoc ī ere candente demōstrat ⁊c.⁊ hoc est qđ dicit Ezech.j. Erat aspectus animaliū q̄si aspect⁹ scintille eris candent. ⁊ sicut splēdor ignis ⁊ fulgur coruscantis. ⁊ quasi visio mar ⁊c. Item cōparant cōtinentes archangelorū ordini pter vnificam simplicitatē. Nā vniti per gratiā et amorē alios nitunt inferiores ad diuinā reducere vnionē.vt dicit Dionysi⁹. Et h proprie cōuenit cōtinentib⁹ q̄ diuine simplicitatis sequētes puritatē diuisas carnaliū affectiones nitunt abstrahere ab illicitis et reducere ad ment ⁊ corporis castitatē.quia cortina cortinā trahit.sicut dr̄ Apocal.vlti. ⁊ in Ezech.j. Erant autē penne cōiuncte alterius ad alteruz ⁊c. Ideo angeli se mutuo exhortant ad sanctitatē. Isa.vj. Clamabat alter ad alterū dicēs. Sanct⁹ sanct⁹ sctūs ⁊c.j.ad Thimo.iiij. Esto exemplū fideliuz in verbo.ī conuersatōe.in fide ⁊ castitate.

Item pter singularez quā habēt cū domino familiaritatē. Nā archangeli specialissime dicunt domio assistere.sicut sibi pre ceteris mag familiares. Luce.j. Ego sum gabriel q̄ asto ante deum ⁊c. ⁊ in Thob.xij. Ego sum raphael vn⁹ ex septē q̄ astant ante deū. Et vtiq cōtinentib⁹ cōuenit. qui ratione vite incorrupte domio familiari⁹ vident adherere.sicut de innocentib⁹ dicitur Apocal.xiiij. Virgines eñ sunt.⁊ sequunt agnū quocūq ierit. Ideo Johes ꝟgo permanens maiorē familiaritatē.cum virginis filio habuit ⁊ cōtraxit Sapie.vj. Incorruptio facit pinquū deo.

Ultimus ordo est angelorum. Vñ angeli sunt celestes spūs vltimā hierarchiam pficientes.q̄ imediate se habent ad ecclesiasticā hierarchiam vt eā purgent.pficiant ⁊ illumient.vt ipis mediantibus sit sursum ad deū actio.cōuersio.cōmunicatio ⁊ vnitio.vt dicit Dionysi⁹. Est autez angelus nomē officij nō nature. semp eniz spūs sunt.sed cū mittunt angeli vocantur. Unde illumiatiōes quas ex supiorib⁹ accipiunt ad nos deferunt.⁊ fm diuersos gradus vitam humanā ordināt ⁊ disponunt.⁊ ad diuinā cognitionē nos adducūt. Unde sicut alijs ordinib⁹ subsunt.ita hoib⁹ presunt.⁊ ideo sursum se extendūt p dilectōem deorsum pgrediunt g hominū gubernationem. Et istis angel potissime assimilatur boni subditi quo ad exerciciū miscdie ⁊ cōpassionis.q2 eñ nos diligunt.iō dona gratiarū que a deo recipiūt nobiscū diuidūt.et diligūt quantū in eis est. laborāt vt ad diuine grē participationē nos pducāt. Et q̄z nis deo assistant p cōtemplationē. mouent tñ ad nos p dilectionē.⁊ que ī secreto ꝯtemplationis hauriūt.sanct aīab⁹ cōmunicāt ⁊ trāsfundūt. Sic viri spūales angel se cōfigurātes opib⁹ pietat intendunt.⁊ sua indigentib⁹ distribuūt liberalit ⁊ impendūt. Eccli.xliiij. Isti sunt viri miscdie ⁊c. hoc docuit Thob.iiij. Si multū tibi fuerit libenter tribue.⁊ si exiguū tibi fuerit.etiā exiguū impartiri stude. Prouerb.xv. Per misericordiā ⁊ fidem ⁊c. Matth.v. Estote misericordes ⁊c. Talis fuit Job.q̄ dixit. Ab īfantia creuit mecū miseratio.⁊ de vtero egressa est mecū. Et ille est vere misericors q̄ totum suū cor impendit miserijs pximorū.

Itez angelus q2 nō dependet a materia corpali trāsiens p materialia ⁊ sensibilia ab ipis non coartat.nec ī aliquo coinq̄natur. sic boni actiui trāseuntes p bona tpali nullam ab illis ꝯtrahūt infectionē. Nā iporuz corda nō dependēt a tra. Ps. Diuitie si affluant nolite cor apponere. Nō sic est d auaris quoz affectus oīno depēdet a terrenis. Ps. Conglutinat⁹ est in tra venter nr. Joh. Qui de tra est de tra loquit. Isa.xxix. De tra mussitabit eloquiū tuum. ⁊ Eccli.x. Nihil ē iniquius q̄z amre pecuniā. Itē angelus illis q̄ mag ei sese cōformāt ⁊ vicini⁹ appropinq̄nt pl⁹ se cōicat.⁊ iō cōpatur luci. Gen.j.⁊ Lu.j.⁊ Act.xij. Nā sicut lux trāsparētia ⁊ dyaphana manifesti⁹ illumiat ꝯtracta aūt ⁊ trestria pp grossitudinē sibi resistētez nō penetrat nec imutat.sic lux angelica sibi appropinq̄ntes pfecti⁹ illumiat ⁊ illustrat.⁊ iō vbi obstaculū iprobe volūtat īuenit per hmōi affectū trenū ⁊ grossū se nō diffundit Sap.j. Spūs discipline effugiet fictū In q̄ p xpm angelicū instruimur q̄ntū in nob est oib⁹ benefacere.sed pcipue domestic fidei humanitat obsequiū pensius exhibere.et pcipue illis qui nobiscū maiorem habent in ꝟtuosis operib⁹ conformitatē. Eccli.xij.a. Si bñ feceris scito cui bene feceris. Paup eñ iust⁹ iniusto pponēdus est. Quis tempe necessitat bonis ⁊ mal sit elemosina facienda. Luce.vj. Omni petenti te tribue.

Ideo etiã in figura ignea leguntur angli ap/paruisse Ezech. i. Dan. vij. Judic. xiij. iiij. Regũ. xix. z. iiij. Regũ. ij. quia vis ignea omnia penetrat et oib9 purificat. z tñ pfectius illa immutat q̃ subtiliora sunt. z in sua suba puriora. z ad susceptiõem sue impssionis sunt habiliora Itẽ angeli velocitate sua naturali subito z in tpe inintelligibili opantur. iõ cõparantur ventis. Ezech. i. z. iij. Reg. xix. et Cant. iiij. z in Ps. Uolauit sup pẽnas ventoꝝ. Nã vent9 velocit agens nõ valet detineri. subito venit. z subito recedit. z cãz motus nõ cognoscim9. z vbi se occultat. nõ vidẽm9. sic z angeli. In hoc etiã assimilantur viri misericordes angel. qz statim qñ paupis indigentiã pcipiunt manũ adiutricẽ. z tanq̃ venti nunc occulte. nũc manifeste ad subueniendũ pauperi se exponũt. sicut fecit beatus Michael. q̃ subito z occulte sic ventus ad subleuationẽ inopie sui populi psiliuit. Eccli. iiij. Cor inopis ne afflixeris z nõ protrahas datũ angustiãti. Job. xxxj. Si expectare feci oculos vidue. Uñ exẽplo angeloꝝ instruimur festinanter z occulte siue inintelligibilit paupi subuenire. Et hoc ẽ ptra aliquos qui paupib9 bene pmittunt. sed pmissum nõ pducunt ad effectũ. Contra qd dicit Prouerb. iij. f. Ne dicas amico tuo. vade z reuertere cras dabo tibi. cũ statim possis dare. Itẽ virt9 angelica vniformit est pmanens z indefessa. iõo semp depingunt in forma homis iuuenis. z hoc pter viuificam angeloꝝ virtutẽ semp cõualescentẽ. et nunq̃ deficientẽ. vel ad antiq̃tõnẽ ptingentem. Et hoc congruit iustis q̃ a bono posito nõ deficiunt. sicut faciũt aliqui qui liberales z pdigi sunt in iuuẽtute. sed ad auariciam se cõuertunt in senectute. z tunc potissime i horrea pgregant z tempalia coadunant quãdo morti vicinius appropinquãt. Luce. xij. Hac nocte repetent aniam tuam zc. sed vir angelic9 nunq̃ torpescit ab exercicio operũ charitatis. imo tanto plus pficit in virtutib9 quãto procedit amplius in dieb9. sicut de Aser dicit Deuter. xxxiij. Sicut dies iuuẽtutis tue. ita z senectus tua. et in Ps. Senect9 mea in miscdia vberi. sicut z Caleph cũ esset octogenarius ita forts fuit ad gradiendũ z pugnanduz. sicut tempore iuuentutis. z in Ps. Renouabit vt aquile iuuent9 tua zc. Item angeli habẽt virtutem motiuã semp in diuia pcedentẽ. z ideo angeli alati z pennati describunt Ezech. i. z Isa. vi. Alis em̃ z pennis a terra volucres eleuant. sic boni z angelici viri alis gemine charitatis ab amore terrenoꝝ affectu z voluntate separant. z ad celestia mente ab omni cura terrenorum expedita eleuant. Iste sũt due ale que date sunt mulieri vt fugeret in desertũ. Apocal. xij. z Isaie. xl. Assument pennas vt aquile. Et ideo describunt angeli in figura aquile. z significãt sublimem ascensum angeloꝝ z hominũ in diuina. qñ que sursum sunt diligũt. z nõ que super terram. Alas quidẽ nõ aquile. sed potius milui habẽt impij raptores et auari. pauperuz oppressores. quib9 nõ eleuant ad celum. sed potius deprimunt ad infernum. Zacha. v. Date sunt ei ale milui. et delata est in campum sennaar. quod iterpretatur fetor. z signat infernũ. vbi deferunt impij duplici ala adiuti. scilicz ala cupiditatis. z ala malignitatis. de q̃bus Hiere. ij. In alis tuis inuent9 est sanguis pauperũ. Item angeli tanta lege obedientie sunt astricti q nunq̃ ad aliud deflectunt nisi ad illud solũ ad q̃d dei ipis psidentis nutu z imperio ducunt. z ideo in figura equoꝝ sepius describunt. Nam sicut equus circũducit freno. sic ipi diuino imperio circumagunt. Ita viri sancti in statu subiectionis cõstituti velut equi ad dei laudẽ infrenati ab obedientie legibus nõ recedunt. sz nunc se exhibent deo tanq̃ albos equos p vite mundiciã z castitatem. nunc etiã nigros p humilitatem. nunc rubeos siue igneos per feruidã caritatez. nũc varios per multiplicis meriti diuersitatem. De his equis dicit Zacha. ij. z Apoca. iiij. z. iiij. Regũ. ij. z Job. xxxix. Quis prebebit equo fortitudinez. z Prouerb. xxj. Equus parat ad bellum zc. z Zacha. x. Ponam duces iuda q̃i equũ glorie in bello. Et. ij. Machab. x. Apparuerunt aduersarijs de celo viri quinq̃ in equis. frenis aureis decori zc. z in his puritas pscientie. z ductilitas obedientie designant. nam talib9 frenis dei iumenta refrenantur. quia a voluntatis proprie impetu voluntarie coartant. Jaco. iij. Equis frena in ora mittimus ad consentiendũ nobis z omẽ corpus eorũ circumferimus zc. Item angeli q̃uis ad diuersa et contraria sint missi. tñ in se prarijs affectõib9 z animi motib9 non afficiunt. z iõ vestimẽta varia sz aureis zonis pstricta hũisse dicũt.

Za.iiij.ꝛ apoc.j.f.ꝛ.vij g.ꝛ Dan.x. Nā angelus hꝫ virtutē ſuandi firmitꝰ coadunandi ꝛ ſuas ꝛ ſubditoꝝ affectões. vt ſingule ꝛ vniuerſe in deuꝫ iuſt ficent ꝛ ad ipm reducant. ſic veſtes ne decidāt circa corpꝰ zona colligant. ꝛ hoc ꝓpriū eſt exiſtētibꝰ in actiua vita vt q̄uis corpa circa diuerſa ſint diſtracta. corda tn̄ quo ad intentionē finis ſp in dn̄o ſint vnita. ſic fuerūt corda diſcipuloꝝ Act. iiij. Erat oībꝰ cor vnū ꝛ aīa vna in dn̄o. Varia ipa veſtimēta varia ſunt ꝟtutū opa q̄ zona charitatꝭ q̄ eſt vinculū pfectōis ad finē vnicū vniunt. Luc.xij. Sint lumbi vri pcincti ꝛ lucerne ꝛc. lumbi q̄dē cingulo caſtitatis. ſed pectꝰ zona aurea charitatꝭ Eccli.xlv. Circumcinxit eum zona iuſticie ꝛc.

Item q̄n ad exteriora mittunt oōnes ꝛ merita ſinguloꝝ vl̄ demerita ſub certo iuſticie pondere ꝛ mēſura ad deū reducere phibent. vt ptꝫ Thob.xij. Iō inſtrumēta menſurādi ꝛ pōderādi i maībꝰ geſtarꝰ videt Eze.xv.a. Apoc.xxj.e. ꝛ Amos.vij.c. q̄bꝰ ſunt ſimiles viri iuſti. q̄ nō ſolū ꝓpria verū etiā aliena nitunt apud deū in oōnibꝰ ꝛ gr̄aꝝ actionibꝰ hr̄e recōmēdata. Eandē eīn menſurā gr̄e ꝛ gl̄ie a iuſta dei puidētia pfuturā deſiderāt quā ex ꝓprio merito a ſūmo iudice iā expectant. ij. ad Thimo.iiij. De reliq̄ repoſita eſt mihi corona iuſticie ꝛc.

Quarta pars.

## Vocauit deus firmamentū celū ꝛc.

Viſo q̄lr ordines angeloꝝ figuratiue poſſint adaptari diuerſis ordinibꝰ hoīm electoꝝ. nunc ad intuēdas celi ꝛ celeſtiū corpoꝝ ꝓprietates eſt breuit trāſeundū. Et cū ſit multiplex celū. ex pſideratōe ꝓprietatū corporū celeſtiū. multiplicē poſſumꝰ elicere myſticū intellectū. Dicit eīn Deut.x.e. En dn̄i dei tui celū eſt ꝛ celū celoꝝ ꝛc. ibi dic glo. Nonnulli dicūt. vij. eſſe celos Primū aereū. ſcd̄ꝫ ethereū. tercū olimpū. q̄rtū igneū. q̄ntū firmamētū. ſextū aqueū ſiue criſtallinū. ſeptimū empireū. Noīe igit celoꝝ itelligere poſſumꝰ ſtatū ꝛ dignitatē tam hoīm q̄ȝ angelorū electoꝝ. quoꝝ ꝯuerſatio in celis eſt. Celi itaq; noīe q̄nq; in ſcriptura intelligit puritas angeloꝝ. q̄nq; dignitas ſctōꝝ. q̄nq; poteſtas ſiue auctoritas. q̄nq; ſublimis vita ꝛ ꝯuerſatio iuſtoꝝ. q̄nq; occultatio diuioꝝ iudicioꝝ. Celo igit pīmo. ſ. empireo puritas angelica cōparat. de q̄ dicit Baſiliꝰ celū primū eſt natā ſimpliciſſimū de corpulētia habens naturā ſubtiliſſimā ꝛ tā ſolidiſſimaꝫ ꝯmū mūdi inferioꝝ ꝯtentiuū, ordinatiuūꝫ ꝛ informatiuū. q̄ ꝓpter ſuā dignitatē ſingulare dei ſedes ſiue habitaculū nuncupatū. Hec oīa beatiſſimis ſpiritibꝰ cōgruūt i q̄bꝰ ſingularit requieſcit deꝰ p aptiſſimā ꝛ ordinatiſſimā volūtatis ꝯformitatē. Iſa.vlt. Celū mihi ſedes eſt ꝛc. Pſ. Dn̄s in celo ſedes eiꝰ. ꝛ iterū. Dn̄s i celo parauit ſedē ſuaꝫ. ꝛ Apoc.iiij. Apertū eſt oſtiū in celo ꝛ ſup ſedē ſedens ꝛc. Dicunt itaq; angeli celū ꝓpter oīmodā incorruptōem ꝛ nature ſue puritatē. nihil eīn hn̄t corpulētie q̄ ab oībꝰ corporis paſſiōibꝰ ſunt diuiſi. iō dr̄ Exo.xxiiij. ſub pedibꝰ eiꝰ q̄ſi opꝰ lapidis ſaphiri ꝛ q̄ſi celum cū ſerenū eſt. Vn̄ ſic celū ſerenū ſerena ē ꝛ pura natura angeloꝝ cui nulla prorſus adheret oppilatio carnaliū paſſionū. nulla attingit infectio motuū vl̄ affectionū. Itē ſecūdo ſubtiliſſimi ſunt q̄ntuꝫ ad intelligētie pſpicacitatē. Pſ. Qui fecit celos i itellectu. Quia q̄nto ſunt deo viciniores. tāto i ſecretis diuinis ꝛ archanis dei ſunt ſubtiliores. et ad videndū oīa in ſpeculo aptiores. Ezech. xxviij. Plenꝰ ſapia ꝛ decore ꝛc. Itē tercio ſolidiſſimi ſunt q̄ntū ad nature incorrupte ꝑpetuitatē ꝛ firmā ac ſtabilē in deo voluntatē Job.xxxviij. Tu forſitan cū eo fabricatꝰ es celos. q̄ ſolidiſſimi q̄ſi ere fuſi ſunt. ibi gloſa. Angelici ſpūs q̄ in celeſtibꝰ ſunt ꝯditi p celos exp̄munt. q̄ ab integritate etiaꝫ accepte fortitudinis nulla mutabilitatꝭ rubigie cōſumūt. iō dr̄ i Ezech.j. Firmamētū qd̄ erat ſup caput aīaliū erat q̄ſi aſpectus criſtalli. Criſtallus firmā ſoliditatē hꝫ ꝛ radiū ſolis in ſe recipiens ignē emittit. ſic diui ſpūs ſoliditatē hn̄t in ꝯſtātia ꝟtuoſe actōis ꝛ pſpicacitatē in pceptōe diuine illumiatōis. Apoc. xxij. oñdit mihi fluuiū aque viue tāq; criſtallū pcedentē de ſede dei. p fluuiū criſtallinū de ſede pcedentē poſſumꝰ itelligere habūdantiā ꝟtutis ꝛ gr̄e quā diuia ꝟtus p angeloꝝ miniſteriuꝫ in nobis opat. Itē q̄rto quantitate ſunt maximi nō p dimēſionē ſꝫ p virtutē ꝛ ptātē. Immēſam eīn hn̄t altitudinē q̄ ad diuioꝝ pceptorū imenſam latitudinē q̄ ad cōpletiſſimā dilectionē. maximā pfunditatē q̄ ad ſecretoꝝ cognitionem. Eccl.xliij. Altitudinis firmamētū pulchritudo eiꝰ ꝛc. Iſa.xl. Quis mēſus eſt pugillo

aquas.ꝛ celos palmo ponderauit. Glo.vt
diuia man⁹ celestiū spūum potētiā ponde/
rat.ꝛ eoꝝ ꝟtutes numerat ꝛ mēsurat Itē
q̇nto q̄litate sunt lucidi sicut celi ꝑ scie ꝛ sa/
pientie claritatē. Naꝫ celestes spūs illumi.
nanť a fonte ꝓmi lumis ꝑ sapie receptionē.
ꝛ alios illumināt ꝑ grē suscepte cōicationē.
Apocal.xviij.a. Uidi angelū descendentē
de celo hn̄tem ptātē magnā. ꝛ illumiata est
terra a glīa ei⁹.ꝛ Luce.ij. Angel⁹ dn̄i stetit
iuxta illos.ꝛ claritas dī d̄ celo circūfulsit eos
ꝛc.ꝛ Actu.xij. Angelus dn̄i astitit et lumen
refulsit ꝛc. Itē sexto figuratōe sunt speri
ci ꝑ ꝯtinuatōis ꝯtemplationē.qꝛ mens an/
gelica a fonte ꝓmi luminis ꝓmas recipit in
fluitiōes q̄s postea ad alios diffundit ꝛ dif
fundendo ꝛ cōicando illos quib⁹ cōicat ad
deū reuocat ꝛ reducit. Un̄ affect⁹ angelic⁹
circulariť moueť.qꝛ ꝓmo moueť in deū ꝛ d̄
deo in ꝓximū ꝑ dilectionē.ꝛ iteꝝ a proximo
moueť in deū ꝑ dilectōis extensionē ꝛ cōti/
nuationē. Ezech.j. Ibāt ꝛ reuertebanť in si
militudinē fulguris coruscantis. In q̄ nota
tur mot⁹ circularis in angelica affectione.
Fulgur eīm sicͭ ibi dicͭ glo. ab igne exit.ꝛ dis
currens subito ad ignē tanq̄ꝫ ad matricem
redit.sic spūs angelic⁹ a deo grē influentiā
ꝑ ꝯtēplationē recipit ꝛ cōicando aliīs ꝑ gra
tiarūactionē ad deū q̇ est ignis ꝯsumēs re/
dire nō desistit.exit ministrādo redit ꝛ lau/
dando ꝛ ꝯtemplādo. Ecci.xxiiij. Gyruꝫ celi
circuiui sola ꝛc. Ps̄. Circuiui ꝛ imolaui i ta
ber.eius hostiā vocifera.ꝛc. Apoc.vij. Om
nes angeli stabāt in circuitu throni.ꝛ Eze/
chiel.j. Splendor erat i circuitu ei⁹. Itē
septimo situ sunt suꝑmi.nō ꝑ circūscriptio/
nē sed ꝑ dignitatē.nā dignitate nature ꝛ of
ficio excellūt alias creaturas.sicͭ celū alia ꝑ/
excellit elemēta. Tanto eīm sunt oib⁹ supe/
riores q̄nto deo ꝑ familiaritatē ꝛ graꝫ sunt
ꝓpinquiores. Job.xxvj. Suspice celū ꝛ cō/
templare ethera q̄ altior te sit.ibi glo. In ce
lo ꝛ in ethere supnas accipe possum⁹ pote/
states.q̄s iubemur vt intueamur. vt cū an/
gelicos spūs longe a nob̄ distare ꝯspicim⁹.
ab ipo creatore spūum q̄ntū differam⁹ co/
gnoscam⁹. Itē octauo oīm inferioꝝ sunt
ꝯtentiui q̄ntū ad caritatē. Nā et affectu di/
lectiōis angeli hoib⁹ electis admistrant et in
esse grē detinent ꝛ ꝯseruāt sicͭ dr̄ in Ps̄. An
gelis suis de⁹ mādauit d̄ te vt custo.te ꝛc.et
iterū. Immittit angelus dn̄i in circuitu ꝛc.

Sap.j.ꝛ h̄ qd̄ ꝯtinet oīa sciam hꝫ voc̄. He
ster.xiij. Dn̄s es oīm illoꝝ q̄ ambitu celi cō
tinenť. Itē nono oīm inferioꝝ ordinati/
ui. Nā circuli celi ordinate se intersecāt.ꝛ h̄
inferiora nūc calore nūc frigore ordinant ꝛ
imutant.sic celestes spūs in se ordiati alioꝝ
sunt ordiatiui. Job.xxxviij. Nūq̇d nosti or
dinē celi aut rōnē ei⁹ pones in tra ꝛc. Ordi
nē celi noscere est dispositōem supnaꝝ ꝟtu
tū videre. Rationē ei⁹ ponit in tra q̇ vitā su
am disponit ꝭm celestia.ꝛ angeloꝝ patroci/
nio affectionē suā erigit ad etn̄a. Hiere.xxx
j. Templū iuxta ordinē suū fundabiť ꝛc.ad
Gal.iij. Ordinata est lex ꝑ anglos in manu
mediatoris. Ex his igiť nouē celi ꝓprieta
tib⁹ manifestū est angelicā naturā i scptura
celū aptissime nūcupari. Celoꝝ etiā nomie
apl̄i scti pn̄t merito designari. de q̇b⁹ Job
xxvj. Spūs dn̄i ornauit celos. vbi dicͭ Gre
go. Nisi apl̄i xp̄i ꝓmissa paracliti dona ꝑce/
pissent.nullo ꝟtutis decore claruissent. Hec
vitā celestē ꝛ cōuersationē spūales aduoca/
uit Isa.lij. Posui ꝟba mea in ore tuo vt plā
tes celos ꝛc. Hi sunt celi q̇ vbiq̄ꝫ enarraue
rūt glāꝫ dei q̇ celos stabiliuit prudentia cu
ius rore nubes ꝯcrescūt. Prouer.iij. Nam
sctōꝝ aploꝝ vita pariter ꝛ doctrina vniūers⁹
mūdus q̄i rore q̇dā salutifero medullit⁹ ir/
rigať. Deut.penult. Caligabūt celi rore.ibi
dicit glo. Tūc apl̄i fuerūt q̄i celi rore pleni
qn̄ subtili ꝛ suaui doctrina xp̄i celit⁹ sunt i/
buti. Nō eīm fructificat qd̄ h⁹ roris ꝑfusio
nō fecūdat. Iō Isa.pn̄tiā aploꝝ desiderās
exclamat.xlv.dicēs. Rorate celi desup.ꝛ nu
bes plu.ꝛc. Fuerūt itaq̄ꝫ apl̄i q̄i celi sed ae/
rei in ipoꝝ vocatiōe.qn̄.s.a trena ꝯuersati/
one eleuati.diuinis laudib⁹ ꝛ ꝓximoꝝ ꝑfe/
ctib⁹ a dn̄o sunt deputati. Nā aer a tra ele/
uať ꝛ sube sue subtilitate celo assimilať. Et
ꝓpter ꝯformitatē quā hꝫ in celo sepi⁹ i scptu
ris aeris intersticiuꝫ celū nūcupať.sicͭ Mat.
xiij. Aues celi comederūt illud.ꝛ i ps̄. Su
per eā volucres celi hitabūt Job.xij. Uo/
latilia celi docebūt te. Nā apl̄i doctores fidi
ꝟtutū pēnis d̄ treis eleuati ꝑdicatōis discur
su ꝑ mōm vniūsū circūuolauerūt.ꝛ velut celi
aerei nūc tonātes minis.nunc pluētes do/
ctrinis.nūc miracul̄ coruscātes sopitoꝝ cor
da in pctīs salubriť cōmouerūt.sicͭ scptuꝫ ē
in ps̄. Illuxerūt coruscatōes tue orbi tre.vi
dit ꝛ cōmota est tra.ꝛ Iudic.v.tra mota est
celi distillauerūt aq̄s. Itē celi.s.etherei sͭ

facti in ipõꝝ ꝑfectiõe.siue in ꝑfecta vite xp̄i
imitatiõe. Etber ei naturã ignis imitat.ig/
nis est xp̄s q̄ est ignis ↄsumẽs. Deut.iiij.cu
ius puritatẽ tã in vita q̄3 i doctrina apl'i pᵒ
eoꝝ vocationẽ ꝑfectissime sunt secuti. Job
xxxv. Suspice celũ ꝛ intuere ꝛ ↄtemplare e/
thera ꝛc̃.q.d. Cõsidera etbereã ꝛ celestẽ cõ/
uersationẽ i apl'is q̄ exẽplo xp̄i oĩa cõtẽpse/
rũt in t̃ris vt suo regi essent siles q̄ bitat in
supnis. Prouerb.viij Qñ ẽ ꝑ aucrat celos
aderã.qñ etbera firmabat sursuz. Itẽ ce
li ignei sũt effecti ĩ spũssctĩ missiõe qñ a xp̄o
vocati.ꝛ ipiᵒ vestigia plenissime imitati.ig/
ne celesti in aduentu spũssctĩ sunt repleti.ꝛ
q̄cq̄d in eis fuerat infirmitat̃ vl' impfectõis
in illiᵒ ignis p̄ñtia peniᵒ est ↄsũptuz. So/
pho iij. In igne zeli mei deuorabit̃ oĩs t̃ra
ꝛc̃. Treñ.iij. De excelso misit ignez in ossibꝫ
meis.i.caritat̃ feruorẽ in apl'is. ꝑ q̄ꝝ igneã
ↄuersationẽ vniuersal' eccl'ia amore xp̄i ẽ vn
diq̃ȝ inflãmata. Zach.xij. Ponã duces iuda
sic caminũ ignis i lignis. ꝛ sic facẽ ignis in
feno. ꝛ deuorabũt ad dexterã ꝛ sinistrã om
nes ꝑplos ꝛc̃. Duces iuda fuerũt apl'i p̄mi/
tiui q̄ dicunt̃ eccl'iaꝝ p̄ncipes ꝛ belli xp̄i tri/
umphales duces.q̄ caritat̃ camino succẽsi
q̄cq̄d fuit in se ꝛ in alijs ligni.stipule vl' feni
oĩno annihilauerũt.ꝛ ꝑpl'os credẽtes ꝑ fidẽ
ꝛ amorẽ xp̄o incorporãtes in igneã ꝛ celestẽ
ↄuersationẽ trãstulerũt. Leuit.ix.g. Egres
sus ignis a dño deuorauit holocaustũ ꝛ li/
gna ꝛ adipes sup altare.ꝛ.iij. Reg.xviij. Ce
cidit ignis dñi de celo et vorauit holocau/
stũ ꝛ ligna ꝛ lapides.puluerẽ q̃ȝ ꝛ aquã que
erat i aqueductu lambẽs.oĩa eñ pc̃tã mor
talia ꝛ venialia carnalia ꝛ spũalia velut pul
uerẽ ꝛ ligna spũs ignite caritat̃ ꝑ apl'oꝝ mi
nisteriũ i hoĩbꝫ ↄsumebat ꝛ i celestẽ ac igne
am naturã ↄuertebat. Itez q̄i celi siderei
refulserũt in miraculoꝝ ꝑpetratõe.qñ.s.di/
uino spũ repleti miraculis claruerũt ꝛ veri
tatẽ fidei quã docebãt ꝓdigioꝝ ostensione.
ꝛ celestis v̾tutis approbatiõe tã efficacit̃ af/
firmarũt q̄ nec sapiẽtes mũdi nec etiã tyrã
noꝝ gladij fulgorẽ fidei extinguere potuer̃t
Abacuc.iij. Ibãt in splendore fulgurantis
haste tue. Nã fulgore miraculoꝝ q̄si cũ ha/
sta petrᵒ ꝛ paulᵒ simonẽ magũ deijciebant.
ꝛ neronẽ romanoꝝ p̄ncipẽ v̾tuosis opibus
deuincebãt. Judic̃.v. De celo dimicatũ est
ↄtra eos.stelle manẽtes in ordine suo ꝛc̃.et
sic itaq̃ȝ syderibꝫ refulserũt q̄t miraculis et
v̾tuosis opibꝫ claruerũt.iõ d̃r Geñ.j.q̄ fecit
deus stellas ꝛ posuit eas in firmamẽto celi
vt lucerent ꝛc̃.ꝛ.xv. Suspice celũ ꝛ numera
stellas.sic erit semẽ tuũ. Ecci.xliij. Species
celi est gl'a stellaꝝ. Itẽ cristallini effecti s̃t
celi in ipõꝝ passione. qñ nulla iniuria. nul/
la tormenti violentia potuerũt a fide chri/
sti diuidi vel auelli. vt p3 Rom.viij. vbi d̃r.
Quis nos sepabit a caritate xp̄i. Vñ fidez
quã dicebant ꝑ passionis ↄstantiã robora/
bant.ꝛ ad moriendũ ꝓ fide alios aĩabãt.
Ezech.j. Similitudo firmamenti q̄i aspe/
ctus cristalli horribilis. Cristallus p̄mo est
aqueus ꝛ fluidus.sed ꝑflante vento coadu/
natione partiũ fit solidus atq̃ȝ durᵒ. aqueᵒ
ꝛ fluidus fuit petrᵒ qñ ad vocẽ ancille dum
mori timuit auctorẽ vite se noscere denega
uit.sed ꝑ venti flatũ.i.ꝑ spũssctĩ aduentũ fu
it ipe in firmitatẽ cristallinã subito indura
tus qñ dixit Actu.v. Nos nõ possumᵒ non
loqui q̄ vidimᵒ ꝛ audiuimᵒ. Ecci.xliij. Gela
uit cristallus ex aqua. Celi vero empirei fa
cti sunt in eoꝝ glorificatiõe.nã celũ empire
um totũ splendidũ est.nihil hñs tenebraꝝ.
qd̃ sc̃tis glorificatis ↄuenit.q̄rũ splẽdor ce
li splendorẽ supauit. Thob vlt. Luce splen
dida fulgebis Ecci.xliij. Uas castroꝝ i fir/
mamento celi resplendens gl'iose. Dañ.xij.
Qui docti fuerint fulgebũt sic splendor fir
mamenti. Sap.iij. Fulgebũt iusti et tanq̃ȝ
scintille dis.ꝛc̃. Isa.lviij. Implebit splendo
ribꝫ ossa tua ꝛc̃. Patet itaq̃ȝ q̄ merito sancti
apl'i dicti sũt celi. q̄bꝫ assimilari debẽt p̄lati
ipõꝝ successores.noĩe eñ celoꝝ itelligit̃ au
ctoritas iudic̃ ꝛ p̄latoꝝ.q̄ sic in officiũ digni
tate.sic in merito ꝛ vite sc̃titate celestẽ apl'o/
rũ ↄuersationẽ deberẽt in seipis exhibere.
Auctoritas ei ap'lica i celestibꝫ sacris distri
buẽdis.in v̾bi vite misterijs exponẽdis.i so
piendis litibꝫ ꝛ iudicijs faciẽdis ad eccl'iar̃
p̄latos est ex ordinatõe dñica diriuata. Ce
lestis igit̃ debẽt esse v̾tut̃ ꝛ nature q̄ se tali
os debẽt de celestibꝫ expedire. In hᵒ rei fi/
gurã dñs mãna de celo pluit. Exo.xvj.de
celo docuit. Exo.xx.f. Audistis q̄ de celo lo/
cutᵒ sum vob.de celo etiã leges ꝛ iudicia he
breoꝝ ꝑplo ꝓmulgauit.vt p3 Deut.v.ꝛ Ex
odi.xx.vt sic celi nomĩe nos patent̃ istrue/
ret q̄ officiũ ↄficiendi panẽ vite. docẽdi et
ꝛ iudicãdi alios.nullus sibi assumeret q̄ ce/
lestẽ naturã scĩa ꝛ moribꝫ nõ hẽret. Propter
qd̃ dic̃ ps. Annũciabũt celi iusticiaz eiᵒ. Nõ

tm̄ p̄nt annūciare dei iusticias hoīes impii ⁊ terreni. Ps. Pctōri dixit de⁹ q̄re tu enarras iusticias meas. Sed celi.i.celestes viri q̄rū cōuersatio in celis ē. ad celeste officium sunt digni. Dicunt̄ aūt p̄lati celi ꝓpter plura. Primo q2 sunt lumīosi ⁊ lumīs diffusiui sic celū qd̄ bonis p̄latꝫ ꝯuenit q̄ sunt lumīosi i se p ꝯscīe puritatē. ⁊ lumen ad alios diffundūt p doctrinā ⁊ sctē ꝯuersatōis claritatē. q̄ b⁹ dicit dn̄s. Vos estꝫ lux mūdi. ⁊ Mat.v. Luceant opa v̄ra corā homib⁹. ⁊ Ecci.xliii. Species celi gl̄ia stellaꝝ mūdū illuminās ⁊c. Sic lucidi fuerūt apl̄i ⁊ alij p̄res p̄mitiui. vt p̄tz in moyse. q̄ ex ꝯsortio dei in mōte tantā ꝯtraxit claritatē in facie q̄ ei⁹ vultū nō poterāt iudei intueri. Exo.xxxiiij. Plurimi aūt p̄lati moderni tpis hāc claritatē ꝑdiderūt. Vn̄ dici p̄t illud Hiere.iiij. Aspexi celos ⁊ nō erat lux i eis. ⁊ Isa.xiij. Splēdor celi nō expandet lumē suū. ⁊ Ezech.xxxij. Cū extinct⁹ fuerꝭ nigrescere faciā celos. Et q2 p̄lati nec in vita nec in scīa sunt luminosi. iō nō est mirū si subditi fuerīt tenebrosi. sic̄ Thob. q̄ dixit. In tenebris sedeo ⁊ lumen celi nō video. Amos.viij. Tenebrescere faciā t̄rā in die lumīs ⁊c. Itē scd̄o vniformit̄ sunt motiui ⁊ in suo motu velocissimi. Celū eīm ē mobile ⁊ inq̄etū. cui⁹ mot⁹ ē reuolubilis sup mediū.i. sup axem. in quo ōndit̄ bonoꝝ p̄latoꝝ diligētia ⁊ solicitudo circa curā ⁊ salutē suoꝝ subditoꝝ. q̄ more celi p̄dicando mouent̄. Ecci.xvi. Celi celorū mouebunt̄ in ꝯspectu ei⁹. Virt⁹ eīm motiua celi rapit firmamētū ab oriēte in occidētē. ⁊ iterū redit de occidēte ad orientē. sic vir pfect⁹ a q̄ete ꝯtēplatōis ꝓcedit ad laborē p̄dicatōis. ⁊ iterū pacto exercicio opis ꝓcedit orando. sic fecit moyses q̄ postq̄ fregerat vitulū ⁊ corripuerat p̄plm ait ad p̄plm. Peccastis pctm̄ maximū. reuertar ad dn̄m. si quomō quiuero ip̄m deꝑcari p scelere isto. Reuersusq̄ ad dn̄ꝫ ait. Obsecro dn̄e aut dimitte ei hāc noxā ⁊c. Exo.xxxij. Sic aūt obsecrantes libent̄ exaudit de⁹. Osee.ij. In die illa ego exaudiā celos. ⁊ celi exaudiēt terrā. De h̄ motu circulari dr̄ Ezech.i. Ibāt ⁊ reuertebant̄ in silitudinē ful ⁊c. ⁊ in Job.xxxvij. Lustrauit cūcta p circuitū ⁊c. ⁊ Eccs.i. Lustrans vniuersa i circuitu pgit sp̄us ⁊ i circulos suos reuertit̄. sed mouēdo se ⁊ circueundo celū sp̄ voluit̄ circa axem. cui innitens mediū nunq̄ derelinq̄t. Axis est christus cui p intentionē ⁊ amorē sp̄ adheret et innitit̄ vir pfect⁹. ⁊ talis mediū v̄tutꝫ nō deserit q̄ mediatori dei ⁊ hoīm in oīb⁹ suis opibus se ꝯiūgit. Itē tercio celū ꝯtinuatiōe sui mot⁹ est p̄ncipiū generatōis ⁊ corruptionis effectiuū. ⁊ h̄ ꝓprie ꝯuenit p̄latꝫ q̄ filios gr̄e p euāgeliū dn̄o generāt ⁊ v̄tutū germia in subditoꝝ cordib⁹ radicātes. viciū extrahūt ⁊ extirpāt ⁊ iur̄ doctrīe salutarꝫ irrigāt ⁊ fecūdāt. Isa.lv. Quō descēdit d̄ celo imber ⁊ nix ⁊ inebriat terrā. ⁊ infundit eā ⁊ germīare facit ipam. sic v̄bū qd̄ ꝓcedit ⁊c. ⁊ Joele.ij. Celi dabūt rorē suū. ⁊ t̄ra dabit fructū suū. Si celi tpe n̄ro essent roriflui.i. p̄lati essent dono celestꝫ sapie repleti tūc vtiq̄ p̄plares ⁊ subditi fructiferi fierēt ⁊ fecūdi. sed q2 p̄lati aridi sunt ⁊ duri. iō nō pficiūt subditi. Deutero.xxviij. Sit celū sup te eneū. ⁊ t̄ra quaꝫ calcas ferrea. ⁊ sequit̄. De celo descēdat sup te cinis. Itē q̄rto celū est sideꝝ errantiū repssiuū. nā violētia sui mot⁹ planetas euagantes retrahit ⁊ motu diurno ab oriēte in occidentē post se rapit. Stelle errātes subditi sunt peccātes. cano. iude. Sidera sunt errātia q̄b⁹ pcella tenebraꝝ reuat̄. ⁊ Job iij. Obscurent̄ stelle caligine ei⁹ ⁊c. ibi Grego. Quos serpēs tortuosus dux p maliciā ad necē ꝓcutit fuisse latētes hypocritas velut stellas caliginosas ōndit. vt q̄les interi⁹ fuerint latent̄ in ꝓsperꝭ. euident̄ pateat i aduersis. De his stellis Job.xxv. stelle nō sūt mūde in ꝯspectu ei⁹. Hoꝝ sideꝝ motū inordinatū celi.i. iusti p̄lati celestꝭ legis iudicio repmūt. q̄n taliū excessus corrigūt ⁊ correctos ad frugē melioris vite ꝑducūt ⁊ cōpellunt. i.Thes.v. Corripite inq̄etos. ps. Celi distillauerūt a facie dei isrl̄ ⁊c. Tūc celestes animi nō furoris grandinē sed imbris dulcedinē stillāt q̄n diuinā clementiā circa pctōres intuentes nō cū seueritatꝭ impetu. sed blandientꝭ animi affectu mentes corrigunt ⁊ castigāt. Ps. Corripiet me vir iust⁹ in miscdia ⁊ increpabit me ⁊c. Hierem.x.g. Corripe me ⁊ nō i furore ne forte ⁊c. Itē q̄nto celū est inferioꝝ informatiuū. iferiora eīm sūt i supiorib⁹ tāq̄ in ꝓprijs formis. vt dicit phs. q2 s̄m varias corpoꝝ impssiōes figurant̄ ⁊ formant̄ species iferiores. ⁊ h̄ platis ꝯgruit q̄ꝝ vita vite subditoꝝ dꝫ i omīb⁹ esse forma sic̄ dicit Pe. in can.i.v. forma facti gregis ex aīo ⁊c. ⁊.ij. ad Thes.iij.d. Ipsi scitis q̄lr̄ oporteat vos imitari nos. q̄n non

inquieti fuim⁹ ⁊c̄. ⁊ sequit᷑. nō q̄ nō habuerimus ptātē sed vt nosmetipōs darem⁹ vob̄ formā ad imitādū nos. ⁊ ad Phil. iij. Imitatores mei estote ⁊ obſuate eos q̄ ita ambulāt sic hētis formā nr̄am. Forma em̄ debēt esse subditoꝝ in doctrina ṽitatꝭ. Ro. ij. c. Cōfidis te esse ducē cecoꝝ. mgr̄m infantiū hn̄tē formā scie ⁊ veritatꝭ in lege. ⁊ j. Thes. j. Forma facti estꝭ oībꝫ credētibꝫ in macedonia. Itē in mūdicia castitatis. j. ad Thi. iiij. In oībꝫ p̄be temetipm̄ exēplū in ꝯuersatōe fide ⁊ castitate. Itē in excellētia hūilitatis. Ecci. xxxviij. In brachio suo formabit lutū ⁊ añ pedes suos curuabit ṽtutē suā. Pria forma īformat aīam ex pte rōnal'. scd̄a ex pte ꝯcupiscibil'. tcia ex pte irascibil'. Sed ne aliq̄d ī subdit' relinquat᷑ nō formatū īformādi sūt a suis supiorībꝫ vltīa forma. s. forma pfectissime caritatꝭ. de q̄ dr̄ Sap. viij. a Amator fact⁹ sū forme ill⁹. Isti⁹ forme īpressor fuit paul⁹ cū dixit. Imitatores mei estote sic̄ filij carissimi. ⁊ ābulate in dilcōne. Ad tales informatōes celestes ī subditꝭ īprimēdas inuitauit de⁹ moysen cum dixit. Fac oīa ſm formā q̄ tibi in mōte mōstrata est. Act. vij. f. ⁊ Exo. xxv. Opa itaq̄ platoꝝ velut q̄dā exēplaria celestia obijciēda sunt ocul' subditoꝝ. Ps. Qm̄ videbo celos t. o. d. t. Itē sexto celū ē oīm motuū inferioꝝ dimēsiuū. Nā mot⁹ celi ē pmū tpis subiectū ⁊ oīm motuū inferioꝝ mēsura. Vn̄ qui motū corpis celestꝭ nō ꝯsiderat ī cōputatione tpis multū errat. Sic auctoritas ⁊ iurisdictio platoꝝ regl'a ē ⁊ mēsura subditoꝝ. nā iuxta ordinatū motū voluntatꝭ supiorū moueri debēt corda ⁊ volūtates inferioꝝ. Ipoꝝ em̄ ē officiū subiectoꝝ corda discutere. ⁊ de singl'oꝝ factꝭ rōem ⁊ cōpotū exigere qr de fact' subditoꝝ reddituri sūt rōem qñ dicet᷑ illud Hiere. xiij. Ubi ē grex q̄ dat⁹ ē tibi pec⁹ inclitū tuū. Ezech. iij. De manu tua reqrā. ⁊ iij. Re. xx. Custodi virū istū q̄ si elapsus fuerit erit aīa tua p aīa ill⁹. ⁊ ad Hebre. vl. Ipi puigilāt. q̄i reddituri rōēz p aīabꝫ vr̄is. iō mot⁹ ⁊ affectōes oportet mēsurare. ⁊ cog̃scere merita singl'oꝝ sic dic̄ salomō. Diligent᷑ cog̃sce vultū pecoꝝ tui. ne. s. ꝯtingat errare ī reddēdo rōnem. Job. xxxviij. Quis enarrabit rōnem celoꝝ ⁊c̄. Difficile vtiq̄ ē enarrare q̄ districtā reqret a platis de subditꝭ rōem. qñ dicet vnicuiq̄. Redde rōem villicatōis tue. Isa. xxiij. g. Visitabit

dn̄s sup miliciā celi in excelso. ⁊ sup reges q̄ sunt sup trā. Itē septio celū aq̄ꝝ supioꝝ ⁊ inferioꝝ ē discretiuū sic dr̄ Gen. j. Posuit firmamētū in medio aq̄rū. ⁊ diuisit aq̄s ab aq̄s. ⁊ significat platos eccl'e q̄ fidei firmitate ⁊ fortitudīs robore ꝯtēplatiuos q̄i superiores aq̄s sursū tenēt ne labant᷑ ad iferiora. ⁊ secl'aribꝫ negocijs se implicēt. ⁊ secularibꝫ īplicitos q̄i aq̄s mobiles sub se coercēt ne trāq̄llitatē ꝯtēplatiuoꝝ pturbēt. Discernūt etiā int᷑ bonos q̄ celestē hn̄t puritatē. ⁊ malos q̄ carnalē hn̄t fluiditatē. spūales scꝫ sursū tenēdo p ꝯsolationē. carnal'es deprimēdo ⁊ ꝯpellendo subire correctōem. Vita etiā platoꝝ int᷑ vitā ꝯtemplatiuā ⁊ actiuā q̄i in medio firmata est. ⁊ q̄i ex vtraq̄ cōpacta coꝝ etiā diligētia se dꝫ int᷑ponere mediam int᷑ h⁹ mūdi diuites ⁊ tyrānos. et inter paupes ac infirmos. ne sināt violentiā diuitū trāsire in opp̄ssionē paupeꝝ. nec insolentiā paupeꝝ in fraudē ⁊ ꝯtēptū potentiū siue suoꝝ dn̄oꝝ. iō ī psōa hōī plati dr̄ de ioseph Ecci. xlix. f. Natus ē hō pnceps firmamētū gentꝭ. stabilimētū ppl'i ⁊c̄. Ppe igit᷑ noīe celoꝝ significat᷑ in scp̄turꝭ ptās platorū q̄ auctoritate ⁊ potētia xp̄i ecc'iam disponūt ⁊ gubernāt. sicut celi inferiora mōi elementa ordināt ⁊ īmutāt. Celi etiā dicunt᷑ religiosi ⁊ ꝯtēplatiui. celoꝝ etiā noīe intelligit᷑ scītas religiosoꝝ siue celestꝭ ⁊ sublimis ꝯuersatio ꝯtemplatiuoꝝ in q̄ꝝ mētibꝫ pacificis ⁊ quietꝭ dīna virt⁹ tanq̄ in cel' singularit᷑ reqescit. Isa. vlt. Celum mihi sedes ē ⁊ tra ⁊c̄. De his celis dicit ps̄. Cōfitebunt᷑ celi mirabilia tua dn̄e. Hi celi sūt claustrales ⁊ ꝯtemplatiui q̄ ad celestē vitā dīna grā eleuati in dīne laudis ꝯfessiōe cōtinue pseuerāt. qr sic dicit glo. añ suā ꝯuersatōez ad penitentiā heri fuerāt vorago ebrietatꝭ. hodie ad deū ꝯuersi effecti sūt ornamētū sobrietatis. heri cenū luxurie. hodie decus tpantie. heri blasphematores. hodie dī laudatores. heri s᷑uiebāt creaturꝭ. hodie effecti sūt serui creatoris. Dicunt᷑ aūt tales celi ꝓpt᷑ plura. Prio ꝓpter remotissimā ab amore trenorū elongatōem. Nā celū eq̄s spacijs a centro tre ē remotissimū. sic cōtēplatores celestiū ab oī cura tpali abstracti locū sibi vendicāt supiorē. deo. s. ⁊ angel' ꝓpiorē. sicut dic̄ aīa ꝯtemplatiua. Ecci. xxiiij. Ego in altissimis habito ⁊c̄. Prouer. xxv. Celū sursū et tra deorsum. sic coꝛ regū inscrutabile. i. ing

ſcrutabilis ē affectio illoꝝ q̄ bene ſe regunt.
Nō a carnalibꝫ pt̄ expiri q̄d dulcedis de deo
ſuo ſentiūt q̄ ꝯtemplatōis volatu p celeſtia
ſe diffundūt. iō via aquile in celo a ſalomo/
ne difficilis iudicat᷑. Prouer. xxx. qꝛ q̄d ꝯtē
platiue mētes in raptu ꝯtēplatōis de diuīa
dulcedine hauriūt a mūdi amatoribꝫ igno
rat᷑. Ecci. xvij. Uirtutē altitudinis celi ipſe
ꝯſpicit. De iſtiꝰ celi altitudine iā multi cor/
ruerūt q̄ celeſtē grām paruipendētes ad a/
morē trenoꝝ velut canes ad vomitū redie
rūt. ꝛ pꝛeſſiōis ſue altitudinis iā obliti mun
di huiꝰ imundicijs adheſert᷑ Iſa. xiiij. Quō
cecidiſti d̄ celo lucifer q̄ mane oriebarꝭ. cor/
ruiſti in t̄rā ꝛc̄. de h̄ alias. Sc̄do ꝑt̄ cele/
ſtis mūdicie imitatōez. Nāꝑter ſubtilitatē
ſue eſſentie celi ſūt puriſſimi ꝛ ab oīs corru
ptōis imūdicia alieni. ſic̄ dicit Ariſ. corpꝰ ce
li non ingredit᷑ corruptio nec generatio ꝛc̄.
ſic ꝯtēplatiui celeſtē puritatē emulant᷑ ꝛ in
oī cordis et corpis mūdicia puritati celeſti
p ꝓfeſſionē ꝯtinētie ꝯformant᷑. Et iō in ca/
ſtis lucidis religioſoꝝ mētibꝫ ſpecial̄r req̄e
ſcit. pſ̄. Ponā thronū eiꝰ ſic̄ dies celi. Eze. i.
Similitudo throni q̄ erat ſup firmamētū erat
q̄ſi aſpectꝰ ſaphiri. Saphirꝰ celeſtē repn̄tat
puritatē pīt ꝛ colorē. ꝛ ſignificat mūdiciaz ꝛ
caſtitatē. cuiꝰ grā viri ſpūales thronꝰ dī fie/
ri pmerent᷑. pſ̄. Dn̄s i celo parauit ſedē ſuā.

Tercio ꝑt̄ ordinatā obediētie volūtarie
ꝯtinuationē. Nā celū curſuz ſuū ordine q̄e/
tot imꝑturbato pagit. ꝛ ab eodē pūcto i idē
cōtinue ſe reuoluit. ꝛ h̄ ꝯgruit religioſis q̄
ſpū diuio cōmoti ſine tedio ꝛ murmure n̄
ceſſant curſuz iniūcte obediētie pviribꝫ ad/
implere Hier. xxxj. q. ſi defecerint leges ce/
li corā me dicit dn̄s. tūc ſemē iſrl̄ deficiet vt
nō ſit gens coraz me cūctis diebꝫ ꝛc̄. Nunc
motū velut ſtelle erratice q̄dā retardāt ꝛ o/
bedientie legibꝫ obuiātes ꝛ volūtatis ꝓprie
motibꝫ innitētes q̄etā clauſtri ꝯuerſationē
diſſipant ꝛ ꝑturbāt. Apoc̄. xij. Factū ē pliū
magnū in celo ꝛ draco pugnabat ꝛc̄. Dicit᷑
ꝙ qn̄ ſtelle erratice mutuo ꝯueniūt in capi
te vl̄ cauda draconis vl̄ ꝯrie ſe aſpiciūt. tūc
celū ꝑturbat᷑ ꝛ freq̄nt᷑ oriunt᷑ tempeſtates ꝛ
eclipſis nūc lune. nūc ſolis i capite vl̄ cauda
draconis ex mutua ꝯiūctiōe vl̄ directa op/
poſitōe pcreat᷑. Stelle euagātes ſūt ꝑuerſi
clauſtrales a rectitudīe reglaris diſcipline
p cāpos licentie deuiātes q̄ nūc ꝯueniūt in
dracone p fraudulentā ꝯſpiratōem. nūc ex
aduerſo ſe aſpiciūt ꝛ mutuo ſe oppōnūt per
mutuā defenſionē ex q̄ꝝ liter ꝯſpiratōe tur
batiōis nō modice ſcandala plīma ſepiꝰ ori
unt᷑. ꝛ ipi religioſi q̄ p famā velut celi reluce
re deberēt. fame ſue iacturā p taliū inſolen/
tiā patiunt᷑ Apoc̄. vj. Sol factꝰ ē niger tāq̄
ſaccus cilicinꝰ. ꝛ ſtelle ceciderūt de celo ꝛc̄.

Itē q̄rto ꝑter armoniacaz circuloꝝ celi
ꝓportionē. Nā in celo q̄dā ſūt circuli ſupio/
res. q̄dā inferiores. q̄dā aūt dicunt᷑ ſolſtici
ales. q̄dā eq̄noctiales. q̄dā eſtiuales. quidā
hyemales. Sic i religioſoꝝ collegio velut
in celo q̄dā vicē gerūt p̄latōis. ꝛ hi ſunt ſol/
ſticiales. in q̄ꝝ vita ꝛ ꝯuerſatiōe ſol iuſticie
dꝫ expſſius relucere Ecci. xvij. In oī gente
poſuit rectores. ꝛ oīa opa illorū velut ſol in
ꝯſpectu dn̄i. Alij ſūt ſic̄ eq̄noctiales. illi. ſ. q̄
in ſtatu ſubiectōis dies ꝛ noctes eq̄re ꝛ cō/
tinuare in dei laudibꝫ nō deſiſtūt. q̄. ſ. in me
dia nocte ad ꝯfitendū dn̄o ſurgūt. ꝛ in die
media ſeu meridie laudes laudibꝫ accumu
lāt ꝛ adiūgūt. de q̄bꝫ Iſa. lxj. Tota die ꝛ to
ta nocte nō ceſſabūt. Pſ̄. Ueſpe ꝛ mane et
meridie narrabo ꝛ ānūciabo ꝛ exau. ꝛ Iſa.
vj Clamabāt ſcūs ſcūs ſcūs ꝛc̄. pſ̄. Tota
die laudē dixi tibi. Circuli ꝟo eſtiuales qui
polo appropinquāt ꝛ ꝟſus ꝟticē celi plus ſe
eleuāt. ſunt ꝯtēplatiui q̄ ab oī ſollicitudine
tꝑali ſe elongāt ꝛ in ſublimitate ꝯtēplatōis
celeſtibꝫ ſe ꝯformāt. Iob. xxij. Excelſior ce/
lo ē ꝛ ſup̄ ſtellaꝝ ꝟtutē ſublimat᷑. Sꝫ p cir/
culos hyemales q̄ t̄re ſunt viciniores ſigni
ficant᷑ boni actiui ꝛ officiati q̄ officio admi/
niſtratōis intenti tꝑalia ꝓcurāt. ꝛ ea q̄ ſunt
aliq̄s neceſſaria offi. cōſiſme admiſtrant
Iob. xxxvij. Precipit hyemis pluuijs ꝛ im
bribꝫ fortitudis ſue Ge. viij. Eſtas ꝛ hiems
nox ꝛ dies nō req̄eſcēt. Prelati igit᷑ ꝛ ſubdi
ti actiui ꝛ ꝯtēplatiui velut q̄dā celeſtes cir/
culi officioꝝ gradibꝫ ab inuicē ſūt diſtincti.
nexu tn̄ indiſſolubil̄ caritatꝰ ꝑit ſunt cōiun
cti. ſicut dic̄ apl̄s ad Eph. iiij. Totū corpus
cōpactū ꝛ cōnexū p oēm iūcturā ſubmiſtra
tiōis ꝛc̄. Itē q̄nto ꝑpter oīmodā ꝯrietatꝭ
remotionē celo nihil ē ꝯriū vt dic̄ ph̄s. ma/
xime qꝛ ex ꝯrijs ꝑtibꝫ nō cōponit᷑. ꝛ iō nō pt̄
celū aliq̄ corruptio ſubintrare. ſic int᷑ viros
ſpūales ꝛ celeſtes nl̄la ꝯrietas i affectu. nul
la diſparitas in victu. nl̄la ſingularꝭ diuer/
ſitas in veſtitu dꝫ īueniri. imo ipoꝝ concor
dia atteſtat᷑ ꝙ tā in ꝟtutibꝫ q̄ꝫ i moribꝫ pma
nent incorrupti. Iob. xxv. Qui facit cōcor/

diam in sublimibꝰ suis. ꝛ Ecci. xxv. Cōcordia fratꝝ amor ꝓximoꝝ. vir ꝛ mlr bñ ꝯsentientes ꝛc. vbi ḡ rixe ꝛ diuisiōes ꝯrie partes sunt i claustris. ibi sūma ē corruptela. Osee viij. Diuisuz ē cor eoꝝ. iō nūc interibūt. Nā ꝯrietas ē cā corruptōis. sic vnitas siue simplicitas incorruptibilitatꝭ. Act. iiij. Erat oibꝰ cor vnū et aīa vna in dño. ps. Qui hītare facit vniꝰ moris in do. Soph. iiij. vt inocēt oēs nomē dñi ꝛ ſuiāt ei humero vno. Osee ij. Cōgregabunꝭ filij isrl et filij iuda piꝭ ꝛc. Vñ discipuli ꝯgregati in vnū. spm̄ scm̄ recipe meruerūt. Act. ij. Itē sexto ꝓꝑ ordinatā orbiū celi eleuationē ꝛ depssionē. Dicūt eñ phi ꝙ ex ordinato orbiū motu ꝛ eorū graui et accuto ꝛ interciso ꝓcessu incredibilꝭ armonia ꝓcreaꝭ. sic viri celestes oia ordinate faciētes suauē reddūt melodiā. qñ. s. ꝯ ꝯtemplatōe ad actionē. de lectiōe ꝓcedunt ad oōnē. qñ supiores iuste ꝛ benigne ꝑsūt sine tyrānide ꝛ iiusta subditoꝝ oppssiōe. et inferiores māsuete subsūt sine murmure ꝛ ꝯdictōe. qñ q ꝑsunt ad subditos ꝯdescēdūt ꝑ cōpassionē ꝛ amorē. et illi q subsunt ordinate exhibēt suis supioribꝰ reuerētiā debitā ꝛ honorē. ex tali ordinato ascēsu ꝛ descensu dulcꝭ ꝯcentꝰ generaꝭ. Job. xxxviij. Concentū celi qs dormire faciet. sz hꝰ ꝯcentꝰ iam minꝰ in celi orbibꝰ. i. a claustralibꝰ inuenꝭ. Apoc. viij. Factū ē silentiū in celo fere ꝑ dimidiā horā. Ecce ī multꝭ locꝭ insurgūt subditi ꝯ platos. ꝛ plati ꝯ subditos ingrassanꝭ. et sic ꝯcentꝰ celi ī talibꝰ vl silet penitꝰ vl plꝰimū impediꝭ. boni tñ istud silentiū tāꝗ periculosuz ꝛ nociuū infringūt. q. s. ordinate et pacifice viuūt. Apoc. xiiij. Audiui vocē in celo sic vocē cytharedoꝝ cytharizantiū ī cytharis suis. ꝛ cantabāt q̄si canticū nouum.

Itē septio ꝓꝑ cautissimā meritoꝝ suoꝝ occultationē. Nā celū inꝑpolare aliq de suis ꝯtentꝭ aspicientibꝰ repñtat. sz pl'a ꝛ nobiliora ab oculꝭ intuentiū subtrahit et occultat. et hꝰ religiosi vitā celestē hñtibꝰ ꝯuenit vt aliq de suis ꝟtutibꝰ oñdant aliqñ ad edificationē ꝓximi. sed pl'a abscondāt ꝓꝑ hūiliationē sui. ꝭm doctrinā dñi dicentꝭ Matth. vj. Tu cū orauerꝭ intra cubiculū tuū. ꝛ clauso ostio ora prēm tuū in abscōdito ꝛc. ꝛ i eodē. Faciē tuā laua ne videarꝭ hoibꝰ ieiunās. sz pr̄i tuo q videt in abscōdito. et in eodem. v. Attēd. te ne faciatꝭ iusticiā vrām corā hoibꝰ ꝛc. Qui ig. eccicā ducūt vitā nō oia oibꝰ reuelent ꝓꝑter ostentatōnē sed qñ aliq oportet facere ꝓx mis ad exēplū in occulto faciant q ad intentōnē. Nā nobiliora i celo plꝰ celanꝭ ꝗ illa q in firmamēto sensibilꝭ intuentur. Sap. ix. Que in ꝓspectu nr̄o sunt inuenimꝰ cū labore. q aūt in celꝭ sunt qs inuestigabit. q. d. nullꝰ ꝑ merita sctōꝝ occulta cognoscere nisi ille solus q sup oēs celos cōsiderat. et lumē eiꝰ sup oēs termīos tre. Job xxxvij. ille solus vota hūiliū respicit ꝛ approbat q solus celi occultissima iuestigat. ps. Quis sic dñs deꝰ nr̄ q in al. ha. ꝛc. Hypocrite ꝓo q in seipis celi speciem mētiunꝭ se hr̄e plura bōa ꝗ hēant fingere nō verenꝭ. Naū iij. f. Plures fecisti stellis celi negociatōnes tuas. Sed tales stelle nō sunt stelle vere. qꝛ in celi corpe nō sunt fixe. ꝛ iō sp peūt ꝛ cadūt in fine. sic q̄sdā flamulas stellis siles de celo in noctibꝰ cadere sepꝰ ē videre. Iō in apoc. dicunꝭ stelle d celo cecidisse. et Lu. x. Nā vt dicit Grego. hypocritaꝝ opa ꝗuis ad tēpus inꝭ iustoꝝ merita lucere videanꝭ. i fine tñ qꝛ a fructu sūt vacua funditꝰ adnullanꝭ. Job. xx. a. Si ascēderit in celū supbia eiꝰ. ꝛ caput eiꝰ nubes tetigerit ꝛc. et Abdie. i. Inter sidera posuerꝭ nidū tuuz ꝛc. et Isa. xiiij. In celū ascendā. sup astra celi exaltabo soliū meū. ꝛ ps. Posuerūt in celū os suū ꝛc. sz q veri sunt celi in dei abscōsa sua occultant opa. et iō stabilia ꝑmanēt vsq in posterꝭ atq fixa. Ecci. xx. c. Cōclude elemosynā in sinu paupis ꝛ orabit p te. ꝛ ꝓderit tibi sup aurū.

Itē octauo ꝓꝑ ꝯtinuā influentiā ꝛ ꝟtutꝭ diffusionē. nā ꝟtus celestꝭ ꝑ singl'a se diffundit elemēta. Sic religiosi bona q desup receperūt oibꝰ indigentibꝰ cōicant. ꝛ mie opa ꝭm vniuscuiusq indigētiā singulꝭ administrāt ꝛ ad imitatōnē pr̄is celestꝭ q misericors est ꝛ misericordes diligit. ꝛ illis specialē grāz infundere ꝯsueuit. sic dicit ps. Dñe in celo mia tua ꝛc. Bti eñ misericordes qm ipi misꝭ ꝯse. Mat. v. Religiosi itaq pietatꝭ opa diligentes sunt celi in qbꝰ thesauri dñi reponūtur. q inspiratōe diuina necessitatꝭ tpe pauperibꝰ diffundunꝭ. Deut. xxviij. Apiet dñs thesaurū suū optimuz celū vt pluuiaz tribuat tre tue in tpe suo. Patet ex ꝑdictꝭ ꝙ celorū noīe religiosi in scripturꝭ sepꝰ denotanꝭ. q inꝭ ceteros electoꝝ gradꝰ celis potissime cōformanꝭ rōne subtilitatꝭ diuine scripture. in q velut in celo oia occulta ꝑtīt eccie mysteria ꝯtinenꝭ Isa. xxxiiij. Cōplicabūꝭ sicut liber

celi ꝛc. et Eze.i. Apti sunt celi ꝛ vidi visiões dei. ꝛ. xij. apo. Aptū ē tēplū in celo ꝛ visa ē archa testamēti i celo. Nā sicͭ celū est pncipiuz illuiatōis ꝛ irradiatōis toti⁹ mōi sensibil' sic toti⁹ vitatis cognitio exordiū a diuis eloquijs accipit ꝛ scptur. ps. Declaratio ſmonū tuoꝝ il. Nā mādatū lucerna ē et lex lux. Prouer. vj. Vn̄ qcqd ponit pphetice rōis qcqd asserit mūdane sapie. argumētis. sive ritati theologice non ꝯsonat a nafa celi discrepat ꝛ discordat. vt dicere possit mōi sapientib scptura vita. Sicͭ exaltant celi a tra. sic vie mee a vijs vris Jsa. lv. Itē secūdo vtus celi ē cā viuificatōis inferioꝝ et sensificatōis. qꝛ nihil viuit nec sensū pcipit vbi celi radi⁹ nō ptingit. ꝛ. ex h māifeste puniri qꝛ ois mens vel ꝯscia morit ad c⁹ interiora vbi vite vtus nō ingredit. qd expt⁹ petrus dixit Jo. vj. Ad quē ibim⁹. vba vite et ne hēs. ꝛ ps. Eloquiū tuū viuificabit me. et dns Jo. vj. Uerba q locut⁹ suz vob spūs ꝛ vita sunt. ꝛ Ecci. xlviij. Sustulisti mortuū ab inferis de sorte mort in vbo dei tui. Et iō scptura dina spūalit intellecta intellectū viuificat ꝛ affectū Jo. i. Vita erat lux hoim i. Thes. iiij. Tuba di descēdet de celo ꝛ mortui q in xpo sunt resurgēt pmi ꝛc. Tuba de celo canens ē vox pdicatoꝝ de secretis scripture celestia exprimens resonans ꝛ exponens. Ad tube sonitū resurgent mortui de sepulchris pctoꝝ Jo. v. Hora venit et iam nūc est qꝛ oēs q in monument sunt audiēt vocē filij dei ꝛc. Itē tercio rōe obnubilationis. qꝛ celū qd in suo pprio circulo sp lucidū est ꝛ serenū ſm nrm aspectū ppt interpositionē vapoꝝ sepi⁹ appet nubilosuz. sic scriptura diuinit⁹ aspirata. figur ꝛ enigmatib est sepi⁹ inuoluta vt carnalib ꝛ idignis scripturaꝝ lateāt misteria. q tn̄ pura mentib. sapiētib ea q sunt sps lucida sūt ꝛ apta. Gen. ix. Cum obduxero celum nubib apparebit arcus me⁹ ꝛc. Qn̄q em̄ pter aliqꝝ impitiā. qn̄q etiā pter hereticoꝝ maliciā sunt celāda quedā scripture ꝛ fidei sacra. Et h faciendū est corā simplicib ꝛ infirmis ne subtilia et sublimia cape nō valentes a recto deuient. sicͭ corāz infidelib ne blasphement. Nō em̄ debem⁹ scm̄ dare canib. neqꝫ spargere margaritas corā porcis. ne forte ꝯculcent eas ꝛc. Mat. vij. b. Jdo pceptū fuit qꝛ nulli viderēt vasa sanctuarij nuda exceptis sacerdotib filijs aaron. Num. iiij. Jō oportuit archā ꝛ alia tabernaculi vasa obuoluē re pellib iacinctinis. ne forsitan alij aliq curiositate. secreta tabnaculi intuētes morerent. sicut ibidē dic. Claritatē itaqꝫ celi obuoluit nubib et obducit. q scripturaꝝ subtilia subticens. simplicia ꝛ intellectu facilia ponit. simplicib aūt exponit. Rad.⁹ em̄ luminis celestis q visum adle acuit ꝛ ꝯfortat obtundit visuz noctue ꝛ excecat. Vn̄ q debilis ē vis⁹. i. parui itellect⁹ nō dz altā ꝛ insensibilia pscrutari. ne de claritate nimia obtenebret ei⁹ anim⁹ vn̄ putabat illūiari. Prouer. xxiij. a. Ad opes qs hre nō potes ne erigas oculos tuos. Faciēt em̄ sibi pēnas et volabūt in celū. Hoc sciēs dns dixit nicodemo Jo. iij. Si dixi vob trena ꝛ nō credidis. si dixero vob celestia quō credet. ꝛ Eccli. iij. Altiora te ne qsier. ꝛ in plib di opib nō fuer curiosus ꝛc. et sequit. Nō ē necesse q abscondita sunt videre ocul tuis. Itē qrto rōne fecundatōis. Nam calore celesti pariter ꝛ rore oīa pereant. nec aliqd in tra crescendo pficit nisi vbi calor celest se spargit ꝛ humor roris aut pluuie celestis se diffundit. Scriptura tota ignea est. illuminās p sapiam intellectū. ꝛ ad amorē inflāmās affectū. Ps. Ignitum eloquiū tuū vehementer ꝛc. Deut. xxxiij. In dextera ei⁹ ignea lex et Hiere. xx. Fact⁹ ē ſmo dn̄i in corde meo qsi ignis estuans clausus in ossib meis. et Prouer. xxx. Omis ſmo dn̄i ignitus clipeus ꝛc. Clipeus est cū ptegit. ignitus cū accēdit. Celū igit igneū diuinū est verbū dn̄i inflāmat. Ps. Eloquiū dn̄i inflāmauit eū ꝛc. Roriffuum autē est dū fecundat. Inflāmat em̄ cor ad dilectionē. Fecundat velut pluuia aut ros ad opationē. Deut. xxxij. Concrescat vt pluuia doctrina mea. fluat velut ros eloquiū meuz. et Job. xxix. Stillabat sup eos eloquiuz meū. expectabāt me sicut pluuiā. et os suum apiebant qsi ad imbrem serotinū. Vi ergo talis caloris et humoris de agro cordis vtutis germen prumpit in fructū opationis. Jsa. Quō descendit imber de celo. et nō reuertit. sed infundit terram et inebriat eā. ꝛ germinare eaz facit ꝛc. Job. xxix. Ros in messiōe mea morabit ꝛc. Maledicta aūt terra que roriffluis celi guttis cōtinue infundit. ꝛ tn̄ sterilis inuenitur Heb. vj. Terra q spinas pfert et tribulos. reproba est ꝛ maledicto pxima. Deute. xxviij. De celo descendet sup te cinis ꝛc. Dō

sit in ꝑuersis theologis qui roꝛe celi quoti/
die pluunt semꝑ tamē remanēt sine fructu.
Item q̄nto rōne ꝑmanētie ⁊ infinite du
rationis. Celū em̄ inter om̄ia coꝛpoꝛa ma/
gis durabile est ⁊ firmū. ⁊ ideo est ꝑpetuū.
quia cū non sit cōpositū ex cōtrarijs nō ha/
bet in se principiū dissolutionis. et hoc cō/
uenit scripture veritatꝫ que tante est firmi/
tatis ꝙ nō potest arte vel ingenio immuta/
ri. Ps. Statuit ea ineternū ⁊ in seculū secu
li. preceptū posuit ⁊ non ꝑteribit. Prouer.
xij. e. Labium veritatꝫ firmum erit in per/
petuū. Ps. Que procedunt de labijs meis
non faciaꝫ irrita. ij. Petri. j. Habemꝰ firmi/
oꝛem propheticū sermonē. Unde. omēs sci
entie que in firmitate istiꝰ scripture nō sunt
fundate inutiles sunt atqꝫ vane. Hiere. x.
Omēs leges gentiū vane sunt. Sapie. xiij.
Uani sunt omēs homies in quibꝫ nō sub/
est sapiētia. Roma. ij. Euanuerūt in cogita
tionibꝫ suis. dicentes se esse sapientes. stul/
ti facti sunt. Unde sapiētes huiꝰ seculi q̄ in/
genia sua fundant in sapientia huiꝰ mundi
nihil habēt celestis penitus firmitatis. sed
doctores boni ꝟtute diui ꝟbi sūt firmissimi
sicut celi. Ps. Uerbo dn̄i celi firmati sunt.
Daniel. xij. Fulgebūt sicut splendoꝛ firma
menti. Job. xxxviij. Solidissimi sunt qua/
si ere fundati. Itē sexto ratiōe oꝛnatus ⁊
cōpositionis. nam ꝓpter variū stellarum oꝛ
natum nihil est pulchrius q̄ꝫ sit celuꝫ. Sic
diuina sapientia que in scriptura diuisa scul
pta est ⁊ celata expositionibꝫ varijs q̄si qui/
busdam radiantibus stellis multipliciter
est oꝛnata. Relucet em̄ diuina veritas nūc
in hystoꝛia. nunc in allegoꝛia. nunc in ea ru
tilat sensus tropologicꝰ. nunc irradiat ana
gogicus intellectus. Eccl. xliij. Species ce
li est gloꝛia stellarū. Sapie. vij. Dedit mi/
hi scire anni cursus et stellarum disposito
nes ⁊c̄. Uarijs itaqꝫ scripture diuie senten
tijs quasi coꝛuscantibus celi astris omniū
erroꝛum ⁊ phantasmatū tenebrositas effu/
gatur. et relucet veritas fidei qua totius ec
clesie suꝑficies decoraꝫ. Job. xxxvij. Su/
per omēs celos considerat ⁊ lumen illiꝰ su/
per omnes terminos terre. Tempoꝛe ve/
ro antichristi istius celi oꝛnatus splendidꝰ
obfuscabitur quādo verbi diuini predica/
tio ab hereticis ⁊ tyrannis prohibebiꝫ. ⁊ ve
ritas fidei latens in scripturis varijs here/
ticoꝛum figmentis. insuper ⁊ ꝓhisicis argu
mentis multipliciter impugnabitur. Dan̄.
viij. d. Magnificatū est coꝛnu modicū vs/
qꝫ ad foꝛtitudinem celi ⁊ deiecit de stellis ⁊
conculcauit eas et abstulit iuge sacrificiuꝫ
et deiecit locuꝫ sanctificationis eius ⁊c̄. A/
pocal. vj. Celum recessit sicut liber inuolu/
tus. ⁊ montes ⁊ insule de loco suo mote sūt
Nam liber diuine sapiētie qui modo omni
bus est apertus. tempoꝛe ꝑsecutōnis extre
me claudetur vndiqꝫ ⁊ erit omnibꝫ obuolu
tus. et tunc montes ⁊ insule mouebuntur.
quia tam prelati q̄ꝫ subditi. tam contempla
tiui q̄ꝫ actiui qui voluerint esse stabiles in
fide et in lege domini ꝑmanere. iniquitateꝫ
persecutionis demonis et antichristi cū su
is fugere compellentur. Prouerbio. xxix. e.
Cum defecerit prophetia dissipabitur po
pulus. qui vero custodit legem beatus est.
Patet itaqꝫ ꝙ veritas diuine sapientie que
in scriptura sacra velut in celo occultatur.
congrua similitudine celesti coꝛpoꝛi com/
paratur. doctoꝛes sacre scripture per ratio
nes pretaxatas celi sepius nuncupantur.
quia mundum illuminant per vitam ⁊ do/
ctrinam. Danielis. xij. Qui docti fuerīt ful
gebunt sicut splendoꝛ firmamenti. ad Phi
lip. ij. Inter quos lucetis sicut lumīaria in
mundo verbū vite continētes ad gloꝛiam
meam in die christi. quia nō in vacuū cucur
ri. neqꝫ in vacuū laboꝛaui. Itē ꝑmo quia
moꝛtuos in peccatis viuificant ⁊ sensificāt
ad vitam. eos inducendo ad penitentiaꝫ si
cut fecit dauid qui quos voluit viuificauit.
et quos voluit moꝛtificauit. ij. Reg. vij. Nā
bonoꝛum confessoꝛum ⁊ doctoꝛum consi/
lio qui viuunt mundeꝫ peccato moꝛtifican
tur vt viuant deo. moꝛtificant carnem. sed
spiritui vitam conferunt spiritualem. j. Pe
tri. iij. Moꝛtificati quideꝫ carne. viuificati
autem spiritu. et ad Colos. iij. Moꝛtui estꝫ
et vita vr̄a abscondita est in christo. ad hāc
vitam perducit solertia doctoꝛum et sacer/
dotum. ex quoꝛum consilio dependet vita
subditoꝛum. Judith. viij. Uos qui estis ꝑ
sbyteri in populo dei. ex vob̄ dependet ani
ma illoꝛum. ad eloquium vestrū illoꝛū coꝛ/
da eriguntur. Ideo legitur dominꝰ dixisse
discipulis ad predicandum destinatis. In
firmos curate. moꝛtuos suscitate. Matth.
x. b. Sicut leo qui vocis rugitu suscitat ca/
tulum moꝛtuū. sic strennuus doctoꝛ rugi/
tu predicationis ⁊ coꝛreptōis reuocat sub/

ditos ad vitam spiritalē. Prouerbio.xxiij. Uirga percutis eum ꝛ animā eius a morte liberabis ꝛc. Sic viuificatiui tanq̄ celi et inferioꝝ sensificatiui fuerunt doctores ꝛ sacerdotes primitiui. sed de modernis sacerdotibus potest dici illud Ezechie.xiij.f. Uiolabant me ad populū meum vt interficerent animas que non moriuntur. et viuificarent animas que non viuunt. mentientes poplo meo ꝛc. Osee.vj.g. Particepa sacerdotum in via interficientium pergentes de sychem. Item secūdo propter subditorum exemplum se humiliant. et tam in parcitate victus q̄ in humilitate habitus corpora sua cruciant ꝛ castigant. sicut iohānes baptista qui erat vestitus pilis camelorū. Marci.j. ꝛ Matth.iij. Sic helias iiij. Regū.j. de q̄ dicit. Uir pilosus ꝛ zona pellicea accinctus renib9: ꝛ illi similes sunt celo cuius claritas non deficit. q̄uis nebulis vel nubibus obducatur. quia sub asperitate penitentie eorum sanctitas amplius augmentatur. Isaie.l. Induam celos tenebris ꝛ ponam saccū operimentū eorum. quod fit quādo diuina virtute sub sacco vel cilicio penitentie celestis thesaurus occultat. Sic legit ciphus Ioseph argenteus ꝛ ad augurandū optimus in sacco beniamin fuisse occultatus. Genes.xliiij. Ciphus argenteus est sacerdos clarus scientia. mundus vita. cui9 oris ministerio quasi cipho mundo auditorib9 doctrine salutaris eloquiū ꝑfulgebat. Talis ciphus fuit paul9 sicut ibidē dicit glo. in cui9 corde celestis doctrine poculū ꝓpinatur. Ezech.xvj. Tulisti tibi ciphos et vasa aurea ꝛ argentea ꝛc. ꝛ Salomon dicit Ecclesiastes.ij. Feci mihi ciphos et vrceolos in ministerio ad vina fundenda. ꝛ supgressus sum opib9 omnes qui ante me fuerūt in hierl'm. Urceoli sunt doctores dum vinū celestis sapientie hauriunt ꝛ recipiunt. ciphi vero quādo gratiā celitus receptā alijs tribuunt ꝛ diffundūt. Tales ciphi in sacco beniamin. id est. filiorū dextere reponūtur. quia sub habitu humilitatis ꝛ penitentie vsq̄ ad tempus preuisum a patre abscondunt. sed aperto sacco statim prodit q̄ preciosum vasculum in sacci orificio continet. quia anima resoluta a corpis ergastulo. euidenter solet de9 ostēdere quantū dilexit thesauros repositos i sacco. Ps. Concidisti saccū meū ꝛ circūdedisti me leticia. Item boni doctores cōparant celis. quia celesti more alios rore celestis gratie infundunt ꝛ humore deuotionis ad cōpunctionis gratiā ipos ꝓuocant ꝛ inuitant. Nam multi omino aridi ꝛ indeuoti accedunt ad predicationē vel cōfessionem qui bonorum sacerdotū suffragio ante suum recessum de celo consolationem ꝛ lachrymarū imbre copiosius cōpluti recedunt in optimo proposito fructiferi. q̄ prius estimabantur penitus steriles ꝛ infecūdi. Genes.xxvij. De rore celi ꝛ de pinguedine terre erit benedictio tua. Cantic.v. Caput meū plenū est rore ꝛ cincinni mei guttis noctium. Ideo de confessoribus et de doctoribus quos reliquit deus ad mundi fecundationē. dicit Michee.v.c. Erunt reliquie iacob in medio populoꝝ multoꝝ. sicut ros a domino. ꝛ quasi stille super herbam que nō expectat virū ꝛ nō prestolat filios hominū. Et erunt reliquie iacob in gentibus i medio populoꝝ multorū quasi leo in iumentis siluarū. ꝛ q̄si catulus leonis in gregib9 pecorū. Isa.xlv. Rorate celi desup ꝛ nubes pluāt iustū ꝛc. Itē scdo fixi sunt ꝯstantes ꝑ om̄imodā patiētiā. sicut celi q̄ ita sunt firmi ꝛ stabiles q̄ de nulli9 cōtrarij motus impetu p̄nt dissolui. sic doctores et ꝑdicatores christi cū nulla corpis iniuria possunt frangi. Ps. Patientes erunt vt annuncient. Prouerb.xix. Doctrina viri ꝑ patientiā noscit ꝛc. Unde. sicut celū a superioribus aquis nō deprimit nec ab inferiorib9 eleuat. sic nec iustus doctor erigit in ꝓsperis nec deijcit ꝑ pusillanimitatē in aduersis. Aque enim supiores significant prospera. Job.xij. Si continuerit aquas oīa sicca hunt. si emiserit eas subuertent terrā. Inferiores vero significant ꝗuia ꝛ aduersa. Treno.iij. Aque inundauerūt sup caput meū. ꝛ dixi perij. Inter has aq̄s stant boni imobiles atq̄ firmi. Josue.iij. Ingressis sacerdotib9 iordanē steterūt aq̄ supiores istar montis intumescētes. q̄ aūt iferiores erāt in mare solitudis descēderūt ꝛc. Un̄ sacerdotes portātes archā ad modū celi int̄ medias aq̄s fuerunt tuti. Isa.xliij. Cū transieris ꝑ aq̄s tecū ero ꝛ flumia nō opient te. Sic heliseus diuisis aq̄s iordanis trāsiuit intrepidus. helie pallio q̄ in celū rapt9 fuerat ꝓmunit9. iiij. Reg.ij.c. Helie palliū de celo derelictū est xp̄i exēplū nob datū in subsidiū. vt

nec mundi ꝓspera timeam⁹ nec aduersa. ad
Heb. xij. a. Curram⁹ ad ꝓpositū nob certa/
men aspiciētes ⁊c. Itē celesti decorant̄
sicut celi ornatu. q̄ntū ad vite ꝑfectionē. ⁊ ꝟtu
tū decentiā. ⁊ celestē in moribꝫ disciplinam
Job. xxvj. Spūs dn̄i ornauit celos. Ubi
dicit Greg⁹. Quot sūt dona ꝑdicātiū. tot sc
ornamēta celoꝝ. Quē ornatū enūerat ap̄ls
j. Thi. iij. a. Oportet ep̄m eē prudētē. sobri/
um. pudicū. hospitalē. modestū. ornatū ⁊c.
Hūc ornatū celestē ꝑfigurabat habitus sa
cerdotis. Exo. xxviij. Fecit superhumerale d̄
auro et iacincto. purpura. coccoq̄ bis tin/
cto ⁊ bisso retorta opere plumario. ⁊ posuit
in rōnali doctrinā ⁊ ꝟitatem ⁊c. Sap. xviij.
In veste poderis ei⁹ erat descript⁹ tot⁹ orb
terrarum. Celūq̄ nō sūt vbi tales ornat⁹ desunt
sicut est videre i ꝑuersis sacerdotibꝫ in q̄ꝝ vita
nō relucet sol feruentis caritatis. nec resplen/
det luna mīe ⁊ pietatis. nec refulgēt stelle mū
dicie ⁊ castitatis. nō cōparēt etiā ꝯstellatiōes
xij. signoꝝ. i. nō relucet in eis nec appet ve/
stigiū vite ⁊ ꝯuersatōnis. xij. ap̄loꝝ. nō hya/
des. nō plyades. nō oriona cū interioribus
austri. q̄m nec ꝟtutes interiores. s. purgati
ani ad ꝯtēplatiuā ꝑtinentes nec exteriores
vicꝫ purgatorie ⁊ pollitice vitā exteriorē q̄
ad actiuā dirigētes iā in ecc̄ie doctoribꝫ vix
inueniunt̄. ⁊ iō tot⁹ ecc̄ie spēs in tenebrā et
deformitatē ē mutata. Job. ix. Qui precipit
soli ⁊ nō orit̄. ⁊ claudit stellas q̄i sub signa/
culo. sequit̄. Qui facit arcturū. oriona ⁊ hya
das ⁊ interiora austri. ⁊ in Hiere. iiij. Aspe/
xi celos ⁊ lux nō erat in eis. ⁊ iō mlt̄a iminēt
mūdo ꝑicula. q̄ꝛ vbiq̄ deficiūt in doctoribꝫ
⁊ sacerdotibꝫ h⁹ mōi celica ornamēta. sicut dī
Act. xxvij. Neq̄ sole neq̄ sideribꝫ appenti/
bus ꝑ plures dies. et tēpestate non exigua
ingruēte oīs spes salutis ablata ē. Itē q̄r/
to sicut celi vniuersal̄r extēduntur Isa. xl.
Qui extēdit celos ⁊ expādit eos sicut tabna/
culū ad ihītādū. nulla em̄ ē celi ꝑticula q̄n
eq̄lit̄ expansa inueniat̄ ⁊ extēsa. sic xp̄i sacer/
dotes ad celi silitudinē nihil retinēt nō ex/
tensum. Extendūt em̄ linguā. cor. ⁊ manū.
Cor inq̄ extendūt ad deū ꝑ deuotōem. ad
ꝓximū ꝑ cōpassionē. De ꝑmo ps̄. Aīa mea
sicut terra sine aq̄ tibi. De scd̄o dī Job. xxix. Cō
patiebat̄ aīa mea paupi. ⁊ Isa. lviij. Cū effu
deris esurīēti aīam tuā ⁊c. Linguā etiā ex/
tendūt ad deū in orōne ⁊ ꝯtinua grāꝝ actōe
ad ꝓximū in doctrina ⁊ ꝑdicatōe. De primo
Eccl. l. Iterauit orōnē suā volēs ostendere ꝟ/
tutē dei. ⁊ post. Rursū orauit deū oīm qui
magna fecit in oī terra. ps̄. Labijs exultatōis
lau. os me. De scd̄o dī Prouer. vl. Os suū
apuit sapie ⁊ lex cle. in lin. ei⁹. Silr̄ man⁹ ex
tendūt ad deū ꝑ supplicationē. ps̄. In nocti
b⁹ extollite man⁹ vr̄as in scā. Sic moyses
extēdit man⁹ suas in celū ⁊ cessauerūt toni
trua. Exo. ix. f. Ad ꝓximū ꝟo extēdūt man⁹
ꝑ subuentionē ⁊ necessitatis ꝓximi subleua/
tionē. Prouer. vl. Manū suā apuit inopi. ⁊
palmas suas extēdit ad pauꝑem. Sic mar
tin⁹ tāq̄ celū fuit extēsus ad deū q̄n ocul̄ et
manibꝫ in celū intent⁹ iuictū ab orōne spm̄
nō relaxabat. Silr̄ ad ꝓximū q̄n etiā nec
palliū sibi sine paupis solacio retinebat. et
iō ꝓpt̄ tantā caritatis extēsionē celū extensū
potuit merito nūcupari. ps̄. Extēdēs celū
sicut pellē. ⁊ Isa. xlv. Man⁹ mee tetenderūt ce
los. ⁊ oī militie eoꝝ demandaui. ⁊ Hiere. x.
Prudētia sua extēdit celos. Propt̄ istas et
alias suppositas celi ꝓꝑetates ⁊ nat̄as me/
rito doctores scp̄ture celo cōpant̄. Sicut
noīe celi signt̄ sci supi⁹ noīati. sic ⁊ nomīe fir
mamēti. Idē ē ei firmamētū qd̄ ⁊ celū. sicut dī
Gen̄. j. Uocauit firmamētū celū. Singu/
larit̄ tn̄ p̄t vocari firmamētū nat̄a nr̄a a xp̄o
assūpta ⁊ i ip̄o in vnione ꝑsone cū diuinitate
vnita. de q̄ ps̄. Fiat man⁹ tua sup viꝝ dex/
tere tue. ⁊ sup filiū hoīs quē ꝯfir. ti. Nā redē
ptor nr̄ sup oīa de⁹ ver⁹. ⁊ fact⁹ sup oīa hō ꝑ
fect⁹ s̄m naturā assūpte hūanitatis firmamē
tū nuncupat̄. ps̄. Dn̄s firmamētū m. ⁊ re. m.
Ezech. j. Aspect⁹ firmamēti q̄si aspect⁹ cri/
stalli ⁊c. Natura ei nr̄a ꝑusq̄ assumeret̄ fuit
terra. postq̄ aūt ab auctore ē assūpta ⁊ sup an
gelos subleuata fcā ē firmamētū. ⁊ iō silis ē
cristallo q̄ ex aq̄ ꝯgelata idissolubilē ꝯbit fir
mitatē. Quia igit̄ corp⁹ redēptoris vsq̄ ad
mortē passiōibꝫ ⁊ penis subiacuit. aque flu/
xibilitatē i se hūit. q̄ꝛ nascēdo. crescēdo. esu/
riēdo. sitiēdo. moriēdo. ꝑ momēta tp̄m mo/
bilit̄ decurrit. c⁹ cursū intuēs ꝓpha ait. Ex/
ultauit vt gigas ad currēdā viā ⁊c. sꝫ i resur
rectōis glīa ꝟtutē incorruptōis obtinuit ⁊ i
cristallinam firmitatem natura ꝑmo muta
bilis mutata fuit. Dicit̄ itaq̄ xp̄s hō fir
mamentū rōne firme et fixe vnionis q̄ hu/
mana nat̄a i vniōe ꝑsone i xp̄o idissolubilr̄
copulat̄ Eze. x. i firmamēto qd̄ erat sr̄ caput
cherubin q̄i lapis saphir⁹. Lapis saphir⁹ ē
xp̄s dn̄s q̄ est lapis angularis in se deū ⁊ ho

minē vniens. hoīes ⁊ angl'os q̄ī pietes du/os associans ⁊ ꝯiūgens sibi p fidē ⁊ amorē infīros retinēs etiā ab ipoꝝ fauore ⁊ grā ñ recedens. Col'. ij. b. In spū vobiscū sū gaudens ⁊ videns ordinē vr̄m ⁊ firmamētū ei⁹ q̄ in xp̄o est fidei vr̄e. ⁊ sequit̄ ibidē. Supedificati ⁊ ꝯfirmati in illo in grā ⁊ actōne ⁊c. Quia igit̄ ipe toti⁹ eccīe militantꝭ ⁊ etiā triumphantꝭ ꝯgruū ē fundamētū. iō bñ vocatur firmamētū. Et q̄r fundamētū celeste ē ⁊ ñ t̄renū. iō dr̄ lapis saphir⁹. Isa. liiij. Fūdabo te ī saphirꝭ. ⁊ Exo. xxiiij. Sub pedib⁹ ei⁹ q̄ī opus lapidis saphiri ⁊c. ⁊. ij. Thi. ij. Firmū dei fundamētū stat. Mat. vij. Fūdata erat sup̄ fir. pe. Itē scdo rōe mediatōis. nā sic firmamētū ē int̄ aq̄s supiores ⁊ iferiores mediū collocatū. sic mediator dei et hoīm fm q bō p̄ē minor. tñ in q̄tū dei fili⁹ oī creatura supior. ima ⁊ sūma. inuisibilia ⁊ sensibilia recōciliat ⁊ in se medio recolligit ⁊ adunat. ad Col'. j. In ipo ꝯdita sūt vniuersa ī celo ⁊ in t̄ra. visibilia ⁊ iuisibilia Gen̄. j. Posuit firmamētū ī medio aq̄ꝝ. et diuisit aq̄s ab aq̄s ⁊c. ⁊ iō q̄ mō discernit ⁊ diuidit int̄ inferioꝝ ⁊ supioꝝ bonoꝝ ⁊ maloꝝ spūaliū t' carnaliū merita. eꝭ iudicio diuidet ⁊ discernet int̄ p̄mia aut flagella. Vñ̄ Mat. iij. Cuius ventilabꝝ ī māu ei⁹ ⁊c. Prouer. xxj. Sicͣ diuisiōes aq̄ꝝ ita corda regū in manu dñi.
Itē t̄cio rōe vniuersal' ꝯ̄suatōis iferioꝝ et cōp̄hensiōis. Nā firmamētū ꝭ īfra sue spere circūferētiā oīa sensibilia cōp̄hēdit. ⁊ p alternū generatōis vl' corruptōis officiū q̄cq̄d est de eē ⁊ sub a vniuersi custodit nec destructionē p̄mittit. Sic xp̄s ars ⁊ sapīa dī pr̄is infra sinū sue ptātꝭ p̄destinatos ꝯtinet ⁊ p̄scitos. nec p̄destinatōis filios finalit̄ p̄mittit ire ad interitū. nec p̄scitos ex toto ī nihilū. Nā filios grē p̄̄suat ad glāz. reprobatiōis ꝟo filios ꝭuat ad iehēnā. vt sic in hoīs īmutabil' dei grā cōmēdat̄. ita ei⁹ inflexibil' iusticia q̄ videbit̄ ī reprob timeat̄ Eccl. iij. Tpe casus sui iueniet firmamētū. ⁊. xxvij. Iusticia ei⁹ ꝓteget te ⁊ ī die agnitōis iuenies firmamētū. Itē q̄rto rōe dīne inhitatōis. Nā cū de⁹ sit in oī creatura. celū tñ siue firmamētū p spāli sede sibi vēdicat. q̄r ibi singularit̄ ⁊ expresse lent' opando maiestatꝭ sue p̄sentiā māifestat. vt dic Dam̄. sic hūanitas q̄ de ꝟgine ē assūpta. singl'are diuitat' habitaculū ē effecta. q̄n ꝟbū caro factū est ⁊ habitauit in no. Col'. j. Cōplacuit oēm plenitudinē inhitare. ⁊ p eū oīa recōciliari ⁊c. de p̄parato hītaculo suo. iij. Re. viij. cū orauerit in loco h̄ tu exaudies ī celo in firmamento hītacl'i tui ⁊c. Exo. xv. Sanctuariū tuū q̄d firmauerūt man⁹ tue. ⁊ ī eodē. Firmissimo hītacu'o q̄d op. ⁊c. Iō. n. diuitas xp̄i hūanitatē inhitat vt hoīes p hoiem dep̄cātes audiat ⁊ eoꝝ postulatōib⁹ ꝯdescēdat. ꝓpter q̄d oēs collecte ⁊ orōnes eccīe p xp̄m nr̄m finiunt̄. Col'. ij. in q̄ hītat plenitudo diuinitatꝭ corpalit̄. ⁊ estꝭ in illo repleti ⁊c. Itē q̄nto rōe circularꝭ reuolutōis. circularē ei formā hꝫ firmamētū ⁊ motū obliq̄ volubilē. si ei firmamētū moueret̄ in directū q̄ ad nos generatio reꝝ inferioꝝ nō p̄ficeret̄. et tal' forma q̄ est p̄fecta ⁊ nobilissima nobilissimo corpi erat danda. q̄r tal' figura ꝯtinuo motui ei⁹ fuit necessaria. Circularꝭ īmo circul⁹ p̄fectissim⁹ est ipe xp̄s. in q̄ due extremitates linee velut in puncto vniunt̄. Nā diuitas q̄ oīm reꝝ caput ē ⁊ p̄ncipiū cū natura hūana q̄ finis erat oīm creaturaꝝ ⁊ vltio in eē p̄ducta in ipo xp̄o velut in puncto ī vnione psone ē ꝯiuncta. ⁊ tāta firmitate roborata. Firmate eīn sūt due nature ī vna psona. sic q vna ab altera nūq̄ꝫ poterit separi. et iō ꝓprie xp̄s nomē obtinet firmamētī cui⁹ mot⁹ ⁊ opatio circularꝭ est. De sinu. n. p̄ris in ꝟginis vterꝝ est ingressus. deinde p mōm ⁊ limbū ꝓgrediens iteꝝ ad p̄rem ē reuersus Io. xvj. Exiui a p̄re ⁊ veni in mōm. ⁊ iteꝝ relinq̄ mūdū ⁊ vado ad p̄rem. Eccs. j. Orit̄ sol ⁊ occidit. ⁊ ad locū suū reuertit̄ girat p meridiē et flectit̄ ad aquilonē ⁊c. Ecce mot⁹ xp̄i reflexus ⁊ obliqu⁹. Attingit eīn a fine vsqꝫ ad finē fortit̄ ⁊ disponit oīa suauit̄ Sap. viij. q̄r nunc flectit̄ ad aquilonē. i. ad pctōres in pctīs indurates p misc̄diaꝫ illoꝝ corda ad pñiam remolliēdo. nūc ꝟo ad meridiē. i. ad bonos ī feruore caritatꝭ existētes ipos cōsolando. Eccl. xliij. In meridiano exurit t̄rā ⁊c. Esdre. ij. Cōuertit̄ in gyro celi. ⁊ iteꝝ reuertit in eundē locū ī vno die. Itē sexto rōe fortissime ip̄ssiōis ⁊ aggregatōis luminis in centro. Nā cū sit firmamētū corp⁹ spericū ⁊ luminosum et cōcauū ⁊ ꝯuexū cui⁹ mediuꝫ et centrū ex oīni parte ex se emittit radium ad suū mediū. Vñ̄ cum terra teneat vicē cētri. manifestum est q in terra fit radioꝝ luminis maxima aggregatio. ⁊ ex ifluētia radiorūꝫ maxia fit variaꝫ spēꝝ p̄ductio ⁊ generatio. Firmamentū igit̄ lucidū ⁊ ꝯuexū sig̃t xp̄m

diũm q̄ est lux v̄a illũiãs oẽm hoiẽz venien
tẽ i hũc mõm Jo.j. cui⁹ sperica rotunditas.
id est eẽna ptãs oĩa ptinet ⁊ sustẽtat. c⁹ lumi
nositas oĩa illustrat. cui⁹ ꝯuetitas oĩm bo/
norũ grãꝝ ⁊ donoꝝ plenitudinẽ cõmensu/
rat. Joh.j. Uidim⁹ eũ q̄i vnigenitum a pr̄e
plenũ gr̄e ⁊ ve. Ab isti⁹ igit̃ firmamẽti cõue
xitate ad cor hũanũ velut ad ꝓpriũ centruz
trãffundunt̃ radij grãꝝ Jo.j. De plenitudi
ne ei⁹ oẽs recipim⁹ grãm p grã. Plena igit̃
fit impssio ⁊ coadunatio celestĩ lumis i cor
de hois q̄ ad ipi⁹ iustificatõem. Plenior q̄n
tũ ad illustrationẽ sapie ⁊ ꝟitatis inspirati/
onẽ. Plenissima ꝟo q̄ ad ꝯsũmatõez iusticie
⁊ finalẽ caritatĩ in hoie pfectionẽ ⁊ ꝯſuatio
nẽ. Ro.x ij. Plenitudo leg' ẽ caritas. De p̄
ma dĩ i ps̄. Plena ẽ iusti. dex. ei⁹. ⁊ itez i ps̄.
Flumẽ dei reple ũ ẽ aq̄s ⁊c̄. A xp̄o. n. velut
a fonte, pcedit flumẽ pñie q̄ aĩa a sordib⁹ ab
luitur ⁊ purgat̃. ⁊ ad videnduz lumẽ desup
veniẽs d sponit̃ ⁊ habilitat̃ Joh. ix. Abij la
ui ⁊ vidi. Sap. xvij. Dis orbis t̃raꝝ limpi/
do replebat̃ lumie ⁊c̄. De scdo dĩ. Replebit̃
t̃ra scia dñi. q̄i aq̄ maris operientĩ. De tercio dĩ
in ps̄. Dies pleni inueniunt̃ in eis. ⁊ Job. x/
xvj. Cõplebũt dies suos in bono ⁊ ãnos
suos in gl'a. Cañ. v. Residẽt sup fluẽta ple/
nissima. Talib⁹ radijs a xp̄o effluẽtib⁹ tãq̄
a firmamẽto nobilissimo ꝟtutũ ⁊ meritoꝝ
species in electoꝝ cordib⁹ pcreant̃. Eccl. xx
xiiij. Jpe est firmamẽtũ ꝟtutĩ. regimẽ ardo/
ris ⁊ vmbraculũ meridiei. dep̄catio offensi/
onis. adiutoriũ casus exaltãs aniam. ⁊ illu
minãs oculos. dans sanitatẽ. vitã ⁊ benedi
ctionẽ. q. d. Ecc⁹. a xp̄o velut a firmamẽto ef
fluit ꝟtutis pdite restitutio. ardoꝝ ꝯcupiẽ.
⁊ diabolice inflãmatõis rep̄ssio. psecutõnis
mitigatio. de offensis remissio. ⁊ apud pr̄ez
p pctis ꝓpiciatio. j. Jo. ij. ⁊ Dañ. x. a ruina et
casu subleuatio ps̄. Cũ ceciderit nõ collide
tur. Prouer. xxiiij. Septies cadit iust⁹. af/
fectiõis ad celestia eleuatio. j. Reg. ij. Ut se/
deat cũ p̄ncipib⁹. ps̄. Exaltaui aĩam meã. se
cretoꝝ reuelatio. collatio ipassibilitatĩ. do/
nũ imortalitatĩ. bñdictio eẽne hereditatis.
Ps̄. Jllic mãdauit dñs bñdictõnẽ. ⁊ vitã ⁊c̄
Jsta decẽ bona velut decẽ radij a xp̄o exeũt
ad pfectionẽ hoĩm emanare ⁊ effluere vndi
q̄ nõ desistunt. Geñ. vj. Cataracte celi apte
sunt. ⁊ facta ẽ pluuia magna ⁊c̄. ⁊ iiij. Re. vij
Si fecerit de⁹ cataractas celi apire nunq̄d
poterit esse q̄d loq̄ris ⁊c̄. Jtẽ septio rõne

inflãmatiõis. nã firmamẽtũ illud inflãmat
ad q̄d p cõtactũ appropinq̄t. Hoc xp̄o cõue
nit q̄ sibi grã ⁊ fauore ꝯiũctos ad diuinum
amorẽ inflãmat penit⁹ et accendit. vt ptz in
apl'is. q̄ tanto feruẽtiori igniculo sũt accẽsi
q̄nto magĩ sibi vicini meruerũt fieri p fami
liaritatis grãm ⁊ ꝓpinqui. Deut. xxxiij. Qui
appropinq̄nt pedib⁹ ei⁹ ⁊c̄. Uñ doctrina xp̄i
ignea ipos fecit feruidos penit⁹ ⁊ ignitos.
Treñ. j. De excelso misit ignẽ in ossib⁹ meis
⁊ erudiuit me dñs. Ezech. j. Uidi spẽm ei⁹
q̄i spẽm electri. ⁊ q̄i aspectũ ignis intrinsec⁹
⁊c̄. Loquit̃ de sedente in throno sup firma/
mẽtũ. q̄ vtiq̄ sig̃t xp̄m cui⁹ hũanitas signifi
cat̃ p electrũ q̄d ẽ metallũ ex auro ⁊ argẽto
cõpositũ subtili artificio ꝯflatuz. Nã i auro
incorruptibili aĩe xp̄i imortalitas. in argen
to candido ⁊ mũdo assũpti corpis puritas
designat̃. ex his duob⁹ xp̄s ꝯm hoiẽz est for
mat⁹ q̄ ꝯm vtrãq̄ naturã argẽto mũd or et
auro obrizo p̄ciosior inestimabilit̃ arbitra
tur. Jstud electrũ intrinsec⁹ vidit igneũ. q̄r
corpus xp̄i cũ anĩa deo q̄ est ignis ꝯsũmẽs
ineffabilit̃ est vnitũ. Jsti⁹ sedentĩ spẽs a me
dio corpis ⁊ sursuz videbat̃ ardẽs intrinse
cus ⁊ latẽs. a lũbis ꝟo deorsuz ignis splen/
dens exteri⁹ ⁊ apparẽs. Nã xp̄s cũ sup/
nis spiritib⁹ q̄ntũ ardeat hũana rõ nõ ex/
cogitat. Jsa xxxiij. Quis p̄t hitare cũ igni/
bus sempit̃nis ⁊c̄. Ezech. xxviij. Jn medio
lapidũ ignitoꝝ ambulasti. A lũbis aũt de/
orsuz appet ignis splẽdẽs. q̄r in q̄ntũ apl'os
⁊ alios gr̄e filios accenderit p facti euiden/
tiã oĩb⁹ est apparens. Nã in lũbis sedes ẽ ge
neratõnis. ⁊ iõ a lũbis deorsum in circuitu
splendere dĩ. q̄r in illis q̄s p grãz gignit am
pliori grã feruescere se oñdit. Leuit. x. Sc̃i
ficabor i his q̄ appropinquãt mihi ⁊c̄. Hos
s. q̄dẽ latet q̄ntũ xp̄i ferus accendit illos q̄i
sunt in patria. sed p multa exẽpla videm⁹ q̄
liter a sua grã ignunt̃ q̄s p ꝟbũ vite genuit
hic in via. ⁊ iõ bñ firmamẽtũ dĩ. q̄r mens q̄
ab eo tangit̃ accendit̃ subito ⁊ ignit̃. Jtẽ
octauo rõe impmutabil' fixionis. q̄r firma/
mentũ in sua natura imurabile pmanet ⁊ p
sistit. et q̄uis inferiora varijs impssiõib⁹ al
teret ⁊ imutet. tñ mutabilitatẽ inferioꝝ cor
poꝝ i se nõ recipit nec admittit. Hec firma
mẽti ꝓꝑetas ẽ i xp̄o mãifesta. c⁹ boĩtatẽ hũa
na puersitas nõ supat. cui⁹ miãm ad vltiaz
penã creat̃e malicia ñ inclinat. q̄r ex innata
sibi bonitate sp punit citra meritũ et remu/

nerat sup̄ dignā. Abacuc.iij. Cū irat⁹ fuer͛ misc̄dīe recordaberis. Ps̄. Irat⁹ es ꝛ miser͛t⁹ es nob. imo qn̄ exigēte iusticia tanq̄ irat⁹ aliq̄s punit. in puniēdo tn̄ irascentis passionē nō sentit. Sap̄.xij. Tu dn̄ator v̄tutis cū tranq̄llitate iudicas ꝛ cū magna reuerētia disponis nos. Ps̄. Mutabis eos ꝛ mutabunt. tu aūt idē ip̄e es ꝛc̄. ꝛ Nume.xxiij. Nō est de⁹ q̄i hō vt mētiat͛. nec vt fili⁹ homīs vt mutet͛. ꝛ Malach.iij. Ego sum de⁹ ꝛ nō mutor. ꝛ Jac̄.j. Apud quē nō ē trāsmutatio ꝛc̄. Permanēs itaq̄ v̄itas est ī xp̄o sicut ꝙ bonitas. sic̄ est pmanēs fixio vel stabilitas in firmamēto. Eccl.vj. Amic⁹ fixus erit tibi coequal͛. qꝛ pmanet in die necessitat͛. Item nono rōe īmēse magnitudīs ꝛ incōp̄hensibilis dimēsionis. Nā sic̄ celi altitudo vl̄ latitudo sup v̄ticem celi gradit͛ ꝛc̄.ij. Esdre.iiij. Excelsum ē celū ꝛc̄. Job.xj. Excelsior celo est. ꝛ q̄d ī facies. Ps̄. Sup celos ē gl̄ia eius. Firmamētū q̄dē qn̄q̄ cū t̄ra videt͛ piungi. vt p3 in nr̄o orizonte siue ī t̄mio nr̄i visus. ꝛ tn̄ q̄ntū distat a nr̄o capite tm̄ vel plus distat ab orizonte. Sic xp̄s in t̄ra visus. cum hoīb⁹ p̄uersat⁹. ī nullo differre ab alijs mortalib⁹ est putat⁹. Un̄ dixerūt. Unde huic sapiētia. nōne h̄ est fili⁹ ioseph ꝛ marie ꝛc̄. Falsa tn̄ fuit eoꝝ opinio. sic̄ falsa est oculi visio vbi putat adeq̄ri t̄re supficiem firmamēto. Isa.lv. Sicut exaltāt͛ celi a t̄ra. ita vie mee a vijs vr̄is ꝛc̄. Ps̄. Eleuata ē magni.tu.sup ce. Patet igit͛ ex p̄dict͛ ꝙ hūanitas assūpta p̄dictis rōib⁹ celū fuit qd̄ firmamētū ē vocatū. Nec caret natura ꝛ p̄prietate celesti v̄go beatissima. ad cui⁹ vteꝝ subintrādū p incarnatōnē v̄bi ē diuinitas inclinata qn̄ f̄m Ps̄. Inclinauit celos ꝛ descēdit. ibi v̄bum dei se inclinauit ꝛ carne indutū ad nos venit. sic ibi exponit glo. Celi itaq̄ puritatē ī se h̄re debuit maria. de cui⁹ mūdissimis p̄ticulis illa purissima caro v̄bi celest͛ vnibilis est assumpta. Ecce celū ꝛ celi celoꝝ deitatis magnitudinē ad plenū cape non p̄nt sic̄ dī iij. Reg.viij ꝛ ad cōp̄hendendā magnificentiā gl̄ie sc̄itat͛ ei⁹ v̄tutes celestes nō sufficiunt. ꝛ tn̄ maria ip̄m cū plenitudīe deitat͛ genuit. ad c⁹ susceptionē tot⁹ mūd⁹ nō sufficit nec suffecit. Sap̄.xj. Tanq̄ momētū stateree est ante te orbis t̄raꝝ. ꝛ tanq̄ gutta roris antelucani ꝛc̄. ꝛ Isa.xl. Ecce oēs gentes q̄i nō sint. sic sunt corā te ꝛc̄. Patet igitur ꝙ maria deū incōp̄rehēsibilē totū ꝛ plenū in se nullaten⁹ suscepisset nisi virtute ꝛ gr̄a celi magnitudinē transcēdisset. Celo igit͛ celica v̄go cōparat͛. qꝛ celo nihil puri⁹. nihil sublimius. nihil pulchri⁹. nihil vtili⁹. nihil cōmunius. nihil veloci⁹. nihil p̄fecti⁹. nihil durabili⁹ int͛ corpa visibilia inuenit͛. Celo igit͛ nihil est puri⁹. ꝛ h̄ p̄pter nature sue trāsparētiā ꝛ dyaphanitatē. ꝛ h̄ gl̄iosissime v̄gini cōuenit p̄pter oīmodā ip̄i⁹ mūdiciā ꝛ castitatem. Nā p sanctificatōis gr̄am in vtero materno extitit ab oī originali culpe feditate depurata ꝛ ad susceptōm v̄bi vite añq̄ nascerek̄ disposita ꝛ p̄ordiata. Ps̄. Parata ē se.tu.ex tūc ꝛc̄. Nā q̄ ab et͛no p̄electa ē ꝛ p̄destiata in dei sc̄ia vt ad tātā gl̄iam assumeret͛. ī materno vtero a sp̄ū sc̄tificāte purgata ē ꝛ sc̄tificata. vt ī tp̄e a p̄ē luminū p̄fixo mr̄ dei fieri mereret͛. Prouer.viij. Ab et͛no ordiata sum. ꝛ antiq̄s t͛ra fi.ꝛc̄. ꝛ Eccl.xxiiij. Ab initio ꝛ añ secl̄a creata sū. i. q̄dā p̄uilegiato mō creari p̄uisa vt ex ea fieret celū in q̄ de⁹ nouo mō resideret. Ps̄. Dn̄s ī celo para. sedē su. Isa.xl. Celum mihi sedes ē ꝛc̄. Hāc sedē sibi parauit oīm artifex sapīa xp̄s in v̄ginali sc̄tificatōe. ip̄am se dē subitrauit. ꝛ in ip̄a q̄euit ī ip̄i⁹ v̄gīs fecundatiōe. Un̄ p̄figurata ē p thronū salomōis quē fecit de ebore grādē.iij. Re.x. ꝛ p sedile vl̄ ferculū qd̄ fec sibi salomō de lignis libani. cui⁹ ascēsus fuit purpure⁹ ꝛ reclinatoriū aureū Cañ.iij. Hec oīa de his sedib⁹ dicta puritati p̄ueniūt v̄ginali. qꝛ pura fuit ī vtero. purior in mūdo. purissia h̄ rutilat nūc in celo. Pr̄ia refert͛ ad ori⁹ ip̄i⁹ sc̄ificationem q̄ntū ad feditat͛ originał ablatōem. sc̄da ad ei⁹ miraculosā fecūdatōē q̄n nō solū per sp̄m sc̄tm̄ superueniente p̄nitas fomit͛ est extincta. imo etiā oīs p̄tās peccādi ab ip̄a est ablata. ꝛ in gr̄a ē totalit͛ firmata. Tercia refertur ad ei⁹ gl̄iosam in celo collocationem q̄n penitus ablata oīmi infirmitate corpali in naturā celestem p īmortalitatis dotē est mutata. Prima itaq̄ puritas s. originał significatur ī sede facta de lignis libani. Nam illa ligna sunt cedrina que habēt naturam ꝛ p̄prietatem imputribilitatis ꝛ emittūt spiramen fragrantie et odoris. Et hoc conuenit eius mūdissimis membris p sanctificationis gratiam a motib⁹ fomitis alienis. Eccl.xxiiij. Ego q̄i liban⁹ non incisus euaporaui. ꝛ sic balsam⁹ nō mixt⁹ odor me⁹. Liban⁹ fuit p innocētiā. nō incisus p peccādi ip̄otētiā. ꝛ iō euaporauit odorē balsamo im

ꝓmixto suauiorē. Nā tota massa in adā cor
ruptioni fomitꝭ est admitta. ⁊ sic ꝑ ꝯsequēs
adulterata. licet ꝟginis corpusculū ab hac
corruptela est ꝑ grām liberatū. ⁊ iō effudit
odorē suauissimū tāq̃ balsamū impmixtū.
id est filiū cuius odor est sicͭ odor agri pleni
cui benedixit dñs Geñ. xxvij. Scḋa pu
ritas. s. ꝟtualis quā ꝯtraxit ex ꝯceptiōe ꝟbi
significaꝶ in mūdicia throni eburnei. Ebur
eñ candidissimū ⁊ solidissimū nihil hñs in
se ꝯcauū vel porosuz. designat mūdiciā ma
rie ꝟgineā ꝑ pñtiā ipiꝰ ꝯcepti ꝟbi in totius
grē plenitudīe solidatā. Nā ipa sola plena
grā int̄ mulieres est repta. cuiꝰ intellectꝰ re
pletꝰ est aptissima fidei veritate. sicͭ btā di/
xit elyzabeth Lu. ij. Beata q̄ credidisti his
q̄ dicta sunt tibi a dño. Eius etiā affectꝰ re/
pletꝰ est feruētissima caritate. Eburneū ꝟo
.i. virgineū corpꝰ repletuz est maiestate. ⁊ iō
significaꝶ ꝑ soliū in q̄ sedere vidit dñz Jsa.
Uidi inq̄t dñm sedentē sup soliū excelsuz ⁊
eleuatū. ⁊ plena erat domꝰ a maiestate eius
⁊c̄. Excelsuz siq̄dē fuit hoc soliū q2 sup̄ cōdi
tionē nature corrupte a fomite liberatum.
Eleuatū aūt ē dictū q2 sup̄ hoiem ne peccā
di hēat potētiā. ē ꝑ grē bñficiū ꝯfirmatum.
Pura itaq̃ fuit nascēdo. Purior dei verbū
ꝯcipiēdo. Purissima ꝟo oēs molestias cor
rupti corpis in sua assūptōe finalit̄ euaden
do. ⁊ iō bñ cōparabil̄ ē celo rōe incorruptio
nis ⁊ oīmode puritatꝭ. Itē sicͭ celo int̄ cor
poralia q̄ ad se nihil sublimiꝰ. q2 nihil a cen
tro t̄re remotiꝰ. ⁊ h̄ forsitan ꝓpt̄ disparē cir/
cūferētie ⁊ centri q̄litatē. nā cētrū suo pon/
dere petit imū. sphere ꝟo circūferētia sua leui
tate tendit sursū vsq̃ ad sūmū. sic ꝟgo bñdi
cta a mole fomitꝭ ⁊ amore carnalis affectio
nis ꝑ grām absoluta tota a mūdano cōsor/
tio differēs ⁊ recedēs vita ⁊ moribꝫ in cele/
stibꝫ locata Ecci. xxiiij. Ego i altissimis ha/
bito. ⁊ q2 in altissimis. ⁊ in auditꝭ dei ꝯsilijs
sp̄ māsit. ⁊ aliq̄d ꝓpter celestia int̄ mundi ꝓ/
spera nō curauit. iō significaꝶ Geñ. xxviij. ꝑ
scalā quā vidit iacob cuiꝰ cacumē tangebat
celū. ⁊ dñs innixꝰ scale ⁊c̄. Scala celica ꝑ q̄m
ptz ascēsus ad et̄na ē maria. q̄ a iacob est vi/
sa in somnis. q2 marie pñtia ꝓuisa est multi
plicit̄ a ꝓphis. Latera hꝰ scale sunt tribꝫ due
scꝫ sacerdotalis ⁊ regal̄. ex q̄bꝫ maria cōtra/
xit originē ſm carnē. Gradus interscalares
sunt eiꝰ ꝓuilegia ⁊ dignitates singl̄ares. hꝰ
scale cacumen in deo ē ⁊ ei ꝯiūgit ꝑ celestez

cōuersationē Apoc. xij. Signū magnū ap/
paruit in celo. mlr̄ amicta sole ⁊c̄. De ista in
herētia cū celo dicͭ Berñ. O ꝟgo ꝟginū vir
ga sublimis in q̄ sublime tuū scēm ꝟticez
erigis. vsq̃ ad sedentē i throno. vsq̃ ad dñz
maiestatꝭ. nec id q̄dē mirū est. q2 mittꝭ in al/
tū radices hūilitatꝭ. Per hāc scalā descēdit
angelus magni cōsilij vt nr̄am assumeret i/
firmitatē Eph. iiij. Qui descēdit ipē ē q̄ ascē
dit sup oēs celos vt ipleret oia. Per hāc ēt
scalam angeli ascēdūt. s. q̄ angelicā vitā du/
cūt. Hiero. In carne studeamꝰ ꝑ mariam
ascēdere ad ipm q̄ ꝑ ipam ad nos descēdit.
vt ꝑ eam ipꝰ inueniamꝰ grām. qui ꝑ eaz ad
nr̄am ꝯuenit miseriā. Per te habeamꝰ ascen
suz ad filiū o bñdicta inuētrix grē. genitrix
vite. mater salutꝭ. vt ꝑ te nos suscipiat qui
per te datꝰ est nobis. Patet itaq̃ q̄ maria
tanq̃ celuz locū supremū sibi vendicat nos
⁊ hereditatis celestis amatores celestibꝫ co
adaptat. Ecci. xxiiij. In hereditate dñi mo
rabor ⁊c̄. Item celo nihil est pulchriꝰ. ni/
hilq̃ aspectui est iocundius. ⁊ hoc ꝓpter or/
dinatissimā cōtemptoꝝ ipius varietatem.
Nā sol ⁊ luna ⁊ cetera sydera fixa vel nō fi/
xa ornant mirabilit̄ firmamētū sic illa gl̄osa
virgo celo simillima post suū filiū q̄ est spe/
ciosus forma p̄ filijs hoim. imo p̄ multꝭ mi
libus angeloꝝ. inter omnes creaturas ē pul
cherrima. ⁊ ad intuendū magis grata. Iḋo
dicit Eccl̄iasticꝰ. xliij. Altitudo firmamenti
pulchritudo eiꝰ. Species celi gl̄ia stellarū
⁊c̄. Stellarū gl̄iosa numerositas. virtutuz
⁊ gratiaꝝ singulariū est diuersitas. quibus
miscͭ diemater inestimabilit̄ decoraꝶ. Ecci.
xliij. Uas castroꝝ in excelsis in firmamēto
celi resplendēs gl̄iose. Iō describiꝶ i Apoc.
xij. q̄ mulier illa celestis fuit amicta sole et
corona. xij. stellarū in capite ipius. Uñ an/
geli admirantes ipius pulchritudinez put
possūt ipiꝰ gloriā ꝑ similitudinē corpoꝝ ce
lestiū exprimūt ⁊ describunt Cañ. vj. Que
est ista q̄ ꝓgrediꝶ sicut aurora ꝯsurgēs. pul/
chra vt luna. electa vt sol ⁊c̄. Sole eni nihil
pulchriꝰ ē de die. luna nihil pulchriꝰ de no/
cte. aurora nihil formosiꝰ i ꝯfinio vtriusq̃.
Progressa ē igit̄ vt aurora i nascēdo ꝑ mōz
ꝓgressa ē q̄ luna i ꝟtutibꝫ ꝯcrescēdo. egres/
sa ē de mūdo. singl̄arē gl̄e dignitatez. q̄ sol
p̄ ceterꝭ obtinēdo. Aurora siq̄dē finis ē no
ctꝭ ⁊ ꝓncipiū diei subseq̄ntꝭ ⁊ indiciū sol̄ iā
in ꝓximo orientꝭ. Sic maria i suo ortu fuit

q̄si finis ⁊ ꝯsummatio culpe originalis. ⁊ euacuatio oīs tenebre sp̄ualis. Fuit etiā lucis vere p̄ambulū indiciū ⁊ future gr̄e in mundū p̄ueniēs argumētū. q: ortus virginis aduentū annūciauit in primo saluatoris. ij. Reg. xxiij. Sicut lux aurore oriente sole rutilat. ⁊ sic herba germiat de terra ⁊c. ⁊ Osee. vj. Quasi diluculū p̄parat⁹ est egressus eius ⁊c. Dicit̄ ḡ virgo esse. q̄i aurora cōsurgens. p gr̄am ip̄am sctificantē a corruptione sp̄ualis ⁊ corpalis culpe se erigens. q: nō iacuit iclinata ex toto p culpā origina lē sic iacent nō renati. nec sedit partim erecta. partim p̄strata hn̄s p̄nitatē ꝯcupie sic hn̄t baptizati. sed ꝟi ꝯsurgens. i. ex toto ad celestia se erigens ⁊ extendēs. q: nullū i ip̄a remansit inclinatiuū vel motiuū ad peccādū. Bern̄. Copiosissima sctificatōis gr̄a descendit in Mariā dei matrē. que nō solum sanctificauit ei⁹ ortū. sed a pctō eā custodiuit immunē. Ps̄. Tu fabricatus es auroram ⁊ solē. Vn̄ sicut veniente aurora habūdat ros. sic nascente ꝟgine ros benedictōis ⁊ gr̄e incepit mundi sup̄ficiem infundere et corda credentiū adimplere. Judic. vj. Cōpresso vellere ros repleuit terrā. sic māna iacuit q̄i ros in circuitu castroꝝ manevl̄ aurora ꝯsurgente. Exodi. xvi. Jō etiā Jacob surgente aurora meruit accipe bn̄dictionē. Gen̄. xxxij. Et ideo q̄ bn̄dictiōibꝫ gr̄e ⁊ glīe repleri desiderat accedat ad auroram. req̄rat ⁊ Mariā. Job. xxxviij. Precepisti diluculo ⁊ ostēdisti aurore locū suū. Pulchrā vero fuit vt luna quo ad gr̄am ꝯceptionis. q̄a luna soli ꝯiuncta radiū solarē recipit. ⁊ accensa radiū receptū ad terram trāsfundit. Sic maria paternū radiū dei verbū caro factū in se cōcepit. ⁊ ꝯceptū sine ꝟginitatis detrimento pepit et trāsfudit. Ecci. xliij. A luna signū diei festi ⁊c. Pulcherrima aūt vt sol facta est q̄ ad glīam sue assumptōnis q̄n ōmes creaturas in lumiositate dignitatis. in feruore caritat̄. in magnitudine ptātis transcendere meruit. sic sol cetera sydera p̄excellit. Ecci. xxvi. Sicut sol oriēs in altissimis dei. sic bone mulieris species i ornamentū dom⁹. Sicut igit̄ pulchritudo firmamēti ꝯsistit in his ⁊ alijs corpibꝫ luminosis. sic pulchritudo marie in p̄dict̄ opibꝫ virtuosis. Itē celo nihil vtilius. q: ex ꝟtute ⁊ influentia celi mortua ⁊ inueterata reuiuiscunt ⁊ renascunt̄. ⁊ q̄ ꝯsumpta fuerāt renouantur. nec p̄ōt aliq̄d viuere vbi ꝟtus desuper effluens non p̄ōt puenire. Et h̄ virgini glīose ꝯgruit. a cu⁹ ꝟtute ⁊ gr̄a vita vniuscuiusq3 orit̄ ⁊ pcedit. Ecci. xxiiij. In me omnis gr̄a vite ⁊ veritat̄. in me oīs spes vite ⁊ ꝟtutis. Sicut ḡ celū suos emittit radios ad vegetationē ⁊ sensificationē inferiorū. sic virgo celestis radios miscōie trāsfundit ad viuificationē pctōꝝ. ⁊ ad ꝯseruationē electoꝝ. Prouer. iiij. Sapiētia inspirat vitā filijs suis Cant. iiij. Emissiōes tue paradisus maloꝝ ⁊c. Sic em̄ paradis⁹ a se emittit flumia ⁊ fontes ꝯtinue emanātes. herbas ⁊ arbores fructificātes. sic mr̄ mie a se emittit riuulos ⁊ fontes gr̄aꝝ q̄bꝫ corda arida infundunt̄ ⁊ imbuunt̄. ⁊ fruct⁹ ꝟtutū q̄bꝫ affectiōes illoꝝ q̄ esuriūt iusticiā fructuosis opibꝫ nutriunt̄. Jō signat̄ p paradisū voluptatis quē plantauit dn̄s a p̄ncipio in q̄ posuit hoīem quē formauit Gen̄. ij. q: i beata ꝟgine ē reposit⁹ in incarnatōe ille celestis hō. i. xp̄s nō ab hoīe sed a solo deo. Hester. i Fecit rex regū cōniuiū in vestibulo horti ꝯsiti ad modū densi nemoꝝ. Hort⁹ ē virginis vter⁹ in q̄ rex regū nr̄e mortalitat̄ vestibus ē indut⁹ Cān̄. iiij. Hort⁹ ꝯclusus soror mea sponsa. Hic hort⁹ ad modū densi nemoris ē ꝯsit⁹. q: in ip̄a oīm ꝟtutū genera sine mensura ⁊ nūero sūt inserta. De ꝗ̄o plātatiōes nō trene s3 celestes ⁊ sp̄uales sūt insertiōes. Deut. xxxiij. De pomis celi ⁊ rore, de pomis fructuū solis ⁊ lune erit benedictio tua. Et iō q̄ aridos vl̄ etiā mortuos in pctīs se sentiūt ad mariā debēt festinare. q: in ip̄a velut in celo aut in paradyso oīa p̄dicta poterūt inuenire. Ecci. xxiiij. Adimplet quasi eufrates sensū ⁊ mltiplicat q̄i iordanis in tp̄e messis. Itē celo nihil ē cōius. ⁊ h̄ est pter ei⁹ imensurabilē q̄ntitatē. q: q̄ntū de se est oībꝫ se eq̄lit̄ cōmēsurat. ⁊ luminis sui radios indesinent̄ oībꝫ admīstrat. Sic innata ꝟginis bonitas a nullo se subtrahit sed oībꝫ se cōmūicat ⁊ diffundit. nisi illi forsitan q̄ voluntarie se ab ea illumiari negligit vel ꝯtemnit. Job. xxv. Sup quē nō fulget lumen ill⁹ ⁊c. Vn̄ ⁊ ip̄a dicit Ecci. xxiiij Ego feci vt oriretur in celo lumen indeficiens ⁊c.

*Explicit tractatus scti Bonauēture doctoris sera. de ecclīastica hierarchia.*

Sexta feria.



Sabbato



Dominica die

Finit tabula

Incipit plogus meditationū vite domini nr̄i Jhu xpi sm̄ deuotū sanctū Bonauēturam. Capitulū primū.

**I**Nter alia uirtutum et laudū pconia de sanctissima vgine cecilia legit q euāgeliū christi abscōditū sp portabat in pectore. Qd sic intelligi debere videt. q ipa de vita dñi Jhu i euāgelio tradita quedā sibi deuotiora pelegerat. i quib⁹ meditabat die ac nocte corde puro et integro. attētōe precipua et feruētia cum plena circulatiōe reincipiēs iterū. et dulci ac suaui gustu ruminās. ea in archano pectoris sui collocabat. Simile tibi suadeo faciendū. Sup oīa nāq inter spiritualis exercitij studia hoc magis necessariu. magisq pficuū credo. et qd ad celsiorē gradū pducere possit. Nusq eim inuenis vbi sic doceri posses ptra vana blandimēta et caduca. cōtra tribulatiōes et aduersa, cōtra hostiū temptamēta et vicia. sicut in vita dñi Jesu q fuit absq oīni defectu pfectissima. Et frequenti em̄ et assueta meditatiōe vite ipi⁹ adducit aīma in quandā familiaritatē cōfidentiā et amorē ipi⁹. ita q alia vilipendit et cōtemnit. Insup fortificat et istruit quid facere. qd vefugere debeat. Dico pmo q iugis meditatio vite dñi Jesu roborat et stabilit mētē cōtra vana et caduca. vt patet in pdicta beata cecilia. que ita cor suū repleuerat de vita xpi q in ipam vana intrare nō poterāt. Vn in pompa nuptiarum existēs vbi tot vana gerunt. cantātib⁹ organis ipa stabili corde soli deo vacabat dicēs. Fiat dñe cor meum et corp⁹ meū immaculatū vt nō cōfundar.

Secūdo fortificat cōtra tribulationes et aduersa. vt patet in martyrib⁹. Circa qd sic dicit Bernard⁹ in. lxj. sermone sup Cātica. Inde tollerātia martyrū puenit q in christi vulnerib⁹ tota deuotiōe versetur et iugi meditatiōe demoret. In illis stat martyr tripudians et triūphans. toto licz lacerato corpore. et rimāte latera ferro. Vbi g tunc anima martyris. Nēpe in vulnerib⁹ Jhu. et vulnerib⁹ nimirum patētib⁹ ad introeundū. Si i suis esset viscerib⁹. scrutās ea ferrū. profecto sentiret dolorē. nō ferret succumberet et negaret. Hucusq Bernard⁹. Inde est q non solū martyres sz et cōfessores in tribulatiōnib⁹ et infirmitatib⁹ suis tantā patientiā habuerūt et tota die habēt. Si legas de beato Francisco et de beata virgine Clara matre ac ducissa nr̄a. poteris inuenire quomodo i multis tribulationib⁹ penurijs et infirmitatib⁹. nō solū patiētes, sed etiā hilares extabant. Idē quotidie videre potes in ducentib⁹ sanctā vitā. hocideo quia ipor aīe nec erāt nec sunt in eorum corporib⁹ sz in xpi ex deuota meditatiōe vite ipsi⁹. Tertio dico q docēt circa gerenda vt nec hostes nec vicia irruere vel fallere possint. hocideo quia pfectio virtutū reperit ibidē. Vbi em̄ virtutes excelse pauptatis. eximie humilitatis. pfunde sapiētie. oratiōis. māsuetudinis. obediētie. patiētie. ceterarūq virtutū exēpla et doctrinā sic inuenies sicut in vita dñi virtutū. De hoc sic breuiter ait Bernard⁹ sermone xxij. sup Cātica. Incassum pinde quis laborat in acquisitōe virtutū. si aliūde eas sperādas putet q̄ in dño virtutū. cui⁹ doctria seminariū prudētie. cui⁹ misericordia op⁹ iustitie, cui⁹ vita speculū temperātie. cui⁹ mors

insigne est fortitudinis. Nucusqȝ Bernardus. Qui ergo eū sequit̃ errare non potest neqȝ falli. Ad cui⁹ virtutes imitādas ⁊ adipiscendas ex frequenti meditatione cor accendit̃ ⁊ animat̃. Deinde illuminat̃ virtute ita ꝙ ⁊ virtutē induit. ⁊ a veris falsa discernit. adeo vt plures fuerūt illiterati qui mag̃ ꝑfunda dei mysteria cognouere. Unde credis ꝙ beat⁹ Francisc⁹ ad tantā virtutū copiam ⁊ ad tam luculentā intelligentiaꝫ scripturaꝝ. ad tā etiā perspicacē noticiā fallaciarum hostiū ⁊ vicioꝝ ꝑuenerit. nisi ex familiari cōuersatōe ⁊ meditatione domi sui ihu Propterea sic ardēter afficiebat̃ ad ipaꝫ. vt quasi sua pictura fieret Nā in cunctis ꝟtutibus q̄ ꝑfectius poterat imitabat̃ eandeꝫ. et tandē complēte ac ꝑficiente ihu per impssionem sacroꝝ stigmatū fuit in eū transformatus totaliter. Uides ergo adq̄ꝫ excelsū gradum meditatio vite xp̄i ꝑducit. sed ⁊ tanq̄ꝫ fundamentū efficax ad maiores cōtemplationis sublimat grad⁹ quia ibidē inuenitūr vnctio. q̄ paulatim purificans ⁊ eleuās animā docet de omīb⁹ de quib⁹ non est sermo ad p̄sens. Nūc autē te in ip̄as vite xp̄i meditationes aliqualiter introducere cogitaui. sed vellē ꝙ hoc a magis experto. magisqȝ docto accipes. quia in talib⁹ maxime insufficiens sum. Uerūtamē iudicans melius fore aliqua vtcūqȝ dicere q̄ꝫ penitus tacere. Experiar impotētiam meā. ⁊ familiariter tecuꝫ loquar rudi ⁊ impolito sermone. tum vt melius possis que dicunt̃ cape. tū vt non aurē sed mentē studeas inde reficere Non est em̄ in ornatis sermonib⁹ sed in dn̄i ihu meditationib⁹ insistendū. Ad quod etiā Hiero. doctrina inducimur dicētis Sermo rudis vsqȝ ad cor penetrat. politus autē pascit aures Spero aūt ꝙ ruditati tue confert aliquid mea modicitas. sꝫ ⁊ in hoc magis spero. ꝙ si te in his exercitari sedula meditatōe volueris ip̄m dominū d̄ q̄ loquimur magistꝝ habebis. Nō aūt credas ꝙ oīa que ꝑ ipꝫ dixisse vel fecisse cōstat meditari possimus. vel ꝙ oīa scripta sint. Ego vero ad maiorem impressionē ea sic. ac si ita fuissent narrabo ꝑut contingere vel cōtigisse credi possunt. ꝟm quasdā imaginarias rep̄sentatōes quas anim⁹ diuersimode ꝑcipit. Nam ⁊ circa diuinā scripturā meditari. exponere ⁊ intelligere multifarie ꝑut expedire credimus possumus. dūmodo non sit cōtra veritateꝫ vite. iusticie. ac doctrine. ⁊ non sit contra fidem. ⁊ contra bonos mores. Cū autem me narrantē inuenies. ita dixit vel fecit domin⁹ iesus seu alia que itroducūt̃ si illud per scripturā probari non possit. non aliter accipias q̄ꝫ deuota meditatio exigit. Hoc est. ꝑinde accipe. ac si dicerē mediteris. ꝙ ita dixit vel fecit domin⁹ Jesus. ⁊ sic de similibus Tu aūt si ex his fructū sumere cupis. ita te p̄sentē exhibeas his que ꝑ dominū Jesum dicta ⁊ facta narrant̃. ac si tuis auribus audires. ⁊ oculis ea videres. toto mentis affectu diligēter delectabiliter ⁊ morose omnib⁹ alijs curis ⁊ solicitudinib⁹ tunc omissis. Quare te ꝓcor dilecta filia vt hunc laboreꝫ meū quē ad laudē domini Jesu ⁊ tuum ꝓfectum ⁊ meā vtilitatē assumpsi. letanter suscipias. ⁊ letanti⁹ deuotius ⁊ sollicitius te exerceas in eodē. Initiū de incarnatione sumēdum est. sed quedā ipaꝫ precessisse meditare possumus. tā in celis circa deuꝫ ⁊ angelos suos beatissimos. q̄ꝫ in terris circa virgineꝫ gloriosissimā que mihi videntur primu⁹ explicanda. Et iō de ip̄is videam⁹.

De solicita pro nob̄ intercessione angelorum. Caplm̄. ij.

Cum ꝑ longissima temp̄a vltra spacium quinqȝ miliū annorū miserabiliter iaceret gen⁹ hūanū. ⁊ null⁹ ꝓpter peccatū primi hominis ascēdere posset ad patriam. beatissimi angelici spiritus compatientes tāte ruine. ac de sua restauratione soliciti. licet etiā pluries. ꝓmo tamen adueniēte plenitudine tēporis deuoti⁹ ⁊ instantius taliter supplicarūt domino. ꝓcidentes in facies suas ante thronū eius simul om̄es cōgregati. ⁊ dixerūt. Domine placuit maiestati vestre rationalē creaturā. scꝫ hominem. ꝓpter vestrā bonitatē vt ip̄e essꝫ hic nobiscū ⁊ vt nobis ex ipso nostrarū contingeret restauratio ruinarū. Sed ecce pereūt omnes ⁊ nemo saluat̃. et in tot annorū curriculis h̄ videmus ꝙ de omnib⁹ hostes nostri triumꝑhant. ⁊ de ip̄is non nostre ruine sed tartaree spelunce replent̃. Ut quid ergo domine nascūtur. quare tradunt̃ bestijs anime confitentes tibi. ⁊ si ꝟm iusticiā vestram hoc fiat. tamen misericordie temp⁹ est Et si primi parentes vestrū mandatū incaute trāsgressi sunt. subueniat misericordia vestra. Mementote ꝙ ad similitudinē vestram creastis eos Aperite dn̄e misericordie manū vestrā

z implere misericorditer. oculi omnium spectant ad vos. sicut oculi seruorum ad manus dominorum suorum donec misereamini z subueniatis remedio salutari humano.

De contentione inter misericordiam z iusticiam. veritatem z pacem.

Capitulum. iij.

b His dictis misericordia pulsabat viscera patris vt subueniret. secum pacem habens. Sed contradicebat veritas. habens secum iusticiam. Et inter eas magna controuersia facta est. prout narrat beatus Bernardus pulcro z longo stilo. sermone primo de annunciatione. Sed ego succincte vt potero referam summam. Frequenter enim ipsius dicta melliflua intendo adducere. sed plerumque cum exceptione, propter prolixitatem vitandam. In hoc ergo loco hec est dicti sui summa. dicebat domina misericordia. Nunquid in eternum proicies domine. aut obliuisceris misereri. z hoc ei longo tempore susurrabat. Respondit dominus. Vocentur sorores vestre quas contra vos paratas videtis z eas pariter audiamus. Quibus vocatis incepit misericordia. Eget miseratione diuina creatura rationalis. quoniam misera facta est. z miserabilis valde. venit tempus miserendi z iam preteriit. Econtra veritas. Oportet domine implere sermonem quem locutus es. Totus moriatur adam cum omnibus qui in eo erant quando preuaricando pomum gustauit. Dixit misericordia. Vt quid ergo domine me fecisti. Scit enim ipsa veritas quod ego perij si nunquam misereberis. Econtrario ipsa veritas. Si predictam tuam sententiam preuaricator euaserit. perijt z veritas tua. z non permanet in eternum. Fuit ergo hec questio missa ad filium. Ipsa autem veritas z misericordia coram eo eadem dicebant. et addebat veritas. Fateor domine quod beato zelo mouetur misericordia. sed non secundum iusticiam que potius preuaricatori vult parcere quam sorori. Ait misericordia. Tu neutro parcis z tanta indignatione seuis contra preuaricatorem vt inuoluas pariter z sororem. Sed nihilominus veritas fortissime allegat. Domine contra te quam questio intorquetur. z est cauendum ne verbum patris euacuetur. Dixit pax. Parcite vobis a verbis istis. virtutum non est honesta contentio. Vides controuersiam magnam z rationes fortes z efficaces. Non videbatur quomodo circa hominem possent z misericordia z veritas conseruari. Scripsit autem rex sententiam. quam paci que propinquius ei stabat dedit legendam sic continentem. Hec dicit. Perij si adam non moriatur. Et hec dicit. Perij si non misericordiam consequatur. Fiat mors bona. z habent vtrique quod petunt. Obstupuerunt omnes in verbo sapientie z consenserunt quod moriatur adam z misericordiam consequatur. Sed querunt quomodo mors potest fieri bona. cum horribilis sit ipso auditu. Respondit rex. Mors peccatorum pessima. sed mors sanctorum preciosa z ianua vite. Inueniatur qui ex charitate moriatur. non obnoxius morti. z sic mors non poterit tenere innoxium. sed faciat in ea foramen per quod transeant liberati. Placuit sermo. Sed vbi talis poterit inueniri responderunt. Redijt ergo veritas ad terram. z misericordia remansit in celo. Nam iuxta prophetam. Domine in celo misericordia tua z veritas tua vsque ad nubes. z circuit orbem terrarum. Et nemo mundus a sorde nec infans vnius diei. Sed a misericordia perlustratur celum z neminem inuenit qui sufficientem ad hoc habeat charitatem. Omnes enim serui sumus. z qui cum bene fecerimus dicere debemus. quia inutiles serui sumus. Et cum nullus inueniretur qui maiorem charitatem haberet vt animam suam pro seruis inutilibus poneret. redeunt ad constitutam diem anxie plurimum. non inuento quod desiderabant dixit pax. Vos nescitis quicquam nec cogitatis. non est qui faciat bonum. non est vsque ad vnum. sed qui dedit consilium ferat auxilium. Intellexit hoc rex z ait. Penitet me fecisse hominem. Penitet iam me agere oportet pro homine quem creaui. Et vocato gabriele dixit. Vade dic filie syon. Ecce rex tuus venit. Hucusque Bernardus.

Vides ergo quam magni periculi fuit et est peccatum. z quam magna difficultas est remedium inuenire. In hoc ergo consenserunt predicte virtutes precipue in persona filij. Nam persona patris aliqualiter videtur terribilis z potens. z sic suspicari quodammodo potuissent pax z misericordia. Persona vero spiritus benignissima est. z sic suspicari poterant veritas z iusticia. Unde persona filij tanquam media accepta est ad hoc remedium faciendum hoc autem non proprie. sed appropriate intelligatur. Tunc ergo impletum est illud propheticum. Misericordia z veritas obuiauerunt sibi. iusticia et pax osculate sunt. Et hec de his que in celis contingere potuerunt possumus meditari.

De vita Marie virginis z septem periculis omnibus eius.

Capitulū.iiij.

Circa virginem et qua incarnatio facta fuit meditari possumus vitā ipsius. Unde scire debes q dum esset triū annorū fuit a parentibus oblata in templum. et ibi stetit vsq ad decimūquartū annum. Quid autē ibi fecerit scire possumus ex reuelationibus suis factis cuidam sue deuote. Et creditur q fuit sancta Elizabeth. cuius festuz solenniter celebramus. In quibus hec inter alia continentur. Cum inquit pater meus z mater mea me dimiserūt in templo. statui ī corde meo habere deū in patrem. z deuote ac frequenter cogitabam quid possem facere deo gratuz vt dignaretur mihi dare gratiam suā. et feci me doceri legē dei mei. Ex omnibus preceptis diuine legis tn̄ tria precepta precipue seruaui in corde meo. videlicet Diliges dominū deum tuū ex toto corde tuo. et ex tota anima tua. et ex tota mente tua. et ex omnibus viribus tuis. Item diliges proximuz tuum sicut teipm. Item habebis odio inimicum tuū. Ista inquit seruaui in aīo meo et statim omēs virtutes cōpħendi que in ipsis continētur. et ita volo te facere. Aīma autē aliquam virtutez habere non potest si deū toto corde non diligat. Ab isto ei amore descēdit omīs gratie plenitudo sine qua nulla virtus ī aliquā descēdit. nec pseuerat in anima. sed fluit vt aqua nisi suos inimicos. id est. vicia et peccata habuerit odio Qui vult ergo suā gratiam habere et possidere. oportet eū cor suum ad amorē et odium ordiare. Uolo ergo te facere vt faciebā ego. Surgebā enim semp in noctis medio z pergebā ante altare templi. z tanto desiderio z tanta voluntate z tanta affectione q̄nta poterā z sciebam petebā gratiam ab omnipotenti deo obseruādi illa tria precepta. z oīa alia mandata legis. Et sic stando ante altare septem petitiōes domino faciebam questūt he. Primo enim petebam gratiā qua possem implere dilectionis preceptum. scilicet ipsum diligere ex toto. zc̄.

Secundo petebaz gratiam qua possem diligere proximū fm voluntatem z beneplacitum suū. z vt faceret me amare omnia que ipse amat z diligit. Tertio petebaz vt me faceret odire z fugere omnia que odit.

Quarto petebā humilitatem. patientiā. benignitatē. z mansuetudinē. z omnes ꝟtutes per quas efficerer gratiosa ante conspectum suū Quinto petebā vt faceret me videre tempus in qua esset nata illa beatissima virgo que debebat filiū dei parere. et vt conseruaret oculos meos vt possem eā videre. linguā vt possem eam laudare. manus vt possem ei seruire. pedes vt possem ire ad seruitiū suum. genua vt possem adorare dei filium in gremio suo. Sexto petebā gratiam obediendi mandatis z ordinationibus pontificis templi. Septimo petebam vt templū z vniuersum populū suū ad seruitium suū conseruaret His auditis dixit ancilla christi. O dulcissima domina non eratis vos gratia z virtutibus plena. Respondit beata virgo. Pro firmo scias q ita me reputabam reā vt vilissimam z gratia dei indignam sicut tu. Propterea petebā sic gratiam z virtutes. Et iterū. Filia tu credis q omnem gratiā quā habui habuerim sine labore sed non est ita. immo dico tibi q nullam gratiā donum vel virtutē habui a deo sine magno labore. continua oratione. ardenti desiderio. pfunda deuotione. multis lachrimis. z multa afflictione. dicendo. cogitādo semper placita sibi sicut sciebam z poteram excepta sanctificatiōis gratia qua sanctificata fui in vtero matris. Et addidit. pro firmo scias q nulla gratia descendit in aiam nisi per orationē z corporis afflictionem.

Postq̄ autē dedimus deo que per nos possumus licet sint pauca ipse venit in animaz secum ferēs ista altissima dona q videt anima in seipsa deficere. z perdit memoriam. z non recordat se fecisse vel dixisse aliquid deo gratum. z tūc videt sibiipsi vilior z despectior q̄ vnq̄ fuerit. Hucusq̄ de dictis reuelationibus. Beat9 vero Hieronymus d vita ipsi9 sic scribit. Hāc sibi regulā beata virgo statuerat. vt a mane vsq ad horam tertiam orationibus insisteret. A tertia vsq ad nonam externo ope se occuparet. A nona vero iterū ab oratione nō recedebat quousq̄ dum illi angelus appareret. de cuius manu escam accipere solebat. z meli9 in dei opere z amore proficiebat. Fiebat vt in vigiliis inueniretur prior. in sapientia legis dei eruditior. in humilitate humilior. carminibus dauiticis elegantior. in charitate gloriosior in puritate purior. in omni virtute perfectior. Erat enim constans z immobilis. z cum quotidie melius transisset hanc irascentem

nullus vel vidit vel audiuit. Omnis sermo eius ita erat gratia plenus. vt cognosceret̃ i lingua eius deus. Semp in oratione et in scrutatione legis dei permanebat. Et erat solicita circa socias suas ne aliqua ex eis in vllo sermone peccaret. ne aliqua in risu3 vocem suam exaltaret. ne aliqua iniurias aut superbiã contra parem suaz exerceret. Sine intermissione benedicebat deum. ꝛ ne forte in salutatione sua a dei laudibus tolleretur. si quis eam salutabat. illa pro salutatione sua deo gratias respondebat. Deniq3 primũ et ipsa ceꝑit vt dum salutant̃ homĩes sancti deo gratias dicant. De esca quam de manu angeli accipiebat. ipsa reficiebat̃. Quã vero a põtificibus templi accipiebat. pauperibus erogabat. Quotidie videbat̃ ei angelus loqui. ꝛ quasi charissime sorori vel matri obtẽperabat ei. Hucusq3 Hieronymus. In decimoquarto autem anno fuit beata virgo maria desponsata Joseph per diuinã reuelatõnẽ. ꝛ rediit in nazareth quod qualiter fuerit factũ inuenies in legẽda de natiuitate sua. Et hec sunt que ante icarnationẽ domini Jesu possumus meditari. ipsa rumines bene ꝛ delecteris in eis. toto affectu ea memorie commẽdando ꝛ opere adimplendo quia deuotissima sunt. Nũc ad incarnatiõem veniamus.

De incarnatione christi Capl'm quintum

p Ostq̃m autem venit plenitudo tẽporis vel deliberasset. quomodo ordinauit summa trinitas humano generi prouideri per incarnationem verbi propter nimiã charitatem suam qua ipsum genus humanũ diligebat commouente eum misericordia sua. ꝛ nihilominus ad instantiam supernorũ spirituũ ꝛ beata virgo Maria redisset nazareth. vocauit deus omnipotens Gabrielẽ archangelum et dixit ei. Uade ad dilectissimã filiam nostram Mariã desponsatam Joseph. super om̃es creaturas nobis charissimã. et dic ei q' filius meus concupiuit speciẽ suam. et sibi eaz elegit in matrem. ꝛ roga eam vt ipsum letãter accipiat. quia per eam salutem tot' generis humani operari decreui. ꝛ obliuisci volo iniurie mihi facte. Attende hic ꝛ recordare que tibi in principio supra dixi. vt discas omnibus que dicunt̃. ꝛ fiunt te exhibere presentem. Hic ergo imagineris ꝛ aspicias deum vt potes. quia incorporeus est. s3 aspice eum tanq̃m magnũ dominũ sedẽtẽ in solio excelso. vultu benigno. pio. et paterno quasi reconciliare volentem. siue reconciliatum esse. Hec verba dicentẽ. ꝛ Gabrielem facie hilari ꝛ iocunda flexis genibus et inclinato vultu timoroso ꝛ reuerenti ambasiatam domini sui attente suscipientem.

Surgẽs igitur gabriel iocundus ꝛ gaudens volauit ab altis ꝛ in humana specie in momento fuit coram virgine Maria in thalamo domuncule sue manente. S3 nec cito sic volauit quin preueniret̃ a deo. ꝛ sanctam ibi trinitatẽ inuenit. que preuenit nuncium suũ. Scire namq3 debes q' excelsum incarnationis opus totius trinitatis fuit. licet sola persona filii fuerit incarnata. quẽadmodũ sicut tunicam induenti duo et lateribus eius stantes adiuuarẽt eum et tunice manicas tenerent. Nunc ergo et hic bene aspice ꝛ tanq3 ipsi facto presens existeres intellige omnia que dicunt̃ ꝛ fiunt. O qualis fuit nunc est in meditatione tua illa domuncula vbi tales sunt ꝛ talia exercẽtur Nam licet vbiq3 sit sancta trinitas. tamẽ ibi nunc aliquo singulari modo esse mediteris ratione singularis operationis. Ingressus ergo Gabriel paranymph' fidelis ad virginẽ mariam dixit. Aue gratia plena dominus tecũ. Benedicta tu in mulieribus. Ipsa vero turbata nihil respondit. Non fuit turbata turbatione culpabili. nec de visione angeli. quia eos sepe videre solita erat. sed iuxta verba euangelii turbata fuit i sermone eius cogitans de nouitate talis salutationis. Non enim sic eã consueuerat salutare. In qua salutatione cum videret se de tribus cõmendari. nõ poterat humilis dñã non turbari. Cõmendabat̃ eñi q' esset gratia plena. ꝛ q' domin' erat secũ. ꝛ q' erat bñdicta sup omnes mulieres. At humilis nõ potest sui cõmendatiõem sine rubore ꝛ turbatione audire. Turbata ergo fuit ex verecundia honesta ꝛ virtuosa. Cepit etiã timere an h esset vex. nõ q' ñ crederet angelũ ꝑa loqui. s3 ex eo q' ꝓpriũ est in humilib' q' non examinãt suas ꝟtutes s3 defectus pot' rumināt. vt sic ꝓ ꝓficere possint reputãtes magnã ꝟtutẽ puã. ꝛ puũ defectũ magnũ valde Tãq3 ꝓ prudẽs ꝛ cauta pauida ꝛ pudorosa nihil r̃spõdit. Quid eni r̃ndisset. Disce et tu

exemplo suo tenere silentiũ ⁊ taciturnitatez
amare. quia magna ⁊ vtilis valde talis vir/
tus est. Nam ipa bis prius audiuit ꝙ semel
responderet. Abominabile eñ est virginez
esse loquacẽ. Angelus eñ causam sue dubi
tationis cognoscẽs dixit. Ne timeas Ma/
ria. nec verecũderis de laudibꝫ quas dixi ti/
bi. quia sic est veritas. Nec soluz ipsa gratia
plena. sed eã toti generi humano recupasti
⁊ reinuenisti a deo. Nã ecce concipies ⁊ pa/
ries altissimi filiũ. qui te elegit in suã mrem.
saluabit omes in eũ sperãtes. Tunc ipsa re
spondit. nõ tamẽ confitẽdo nec negãdo cõ/
mendationes pfatas. sed de alio certificari
volens de quo modo plus dubitabat. s. ne
perderet virginitatẽ suaz Quesiuit ergo ab
angelo hui⁹ cõceptionis modũ dicẽs Quõ
fiet istud. que virginitatẽ meã firmissime do/
mino meo deuoui. nec in perpetuũ hoiem
cognoscã. Et angelus. Fiet p operationez
spiritussancti. qui te singulari modo reple/
bit. ⁊ eius virtute cõcipies salua tibi virgini
tate tua ⁊ ideo fili⁹ tuus vocabit filius dei.
Nihil eñ ei est impossibile. Nam elizabeth
cognata tua cũ esset senex ⁊ sterilis. iam sũt
sex menses ꝙ filiũ virtute dei cõcepit In/
tuere hic p deo ⁊ meditare qualiter tota tri/
nitas est ibi expectãs responsionẽ ⁊ ꝯsensuz
huius sue filie singularis. amãter ⁊ delecta
biliter aspiciens verecundiã eius et mores
⁊ verba. Et etiã qualiter angelus diligẽter
⁊ sapienter inducit eã. ⁊ ordinat verba sua.
stans inclinatus et reuerẽs coram dña sua
vultu placido ⁊ sereno. fideliter exequẽs am
basiatã suam. ⁊ attẽte obseruans verba do
mine vt possit congrue respondere. et super
hoc opere mirifico perficere dñi volũtatem
Et qualiter etiã domia stat timorate ac hu/
militer facie pudorosa preuenta ab angelo.
⁊ ex improuiso in verbis istis nõ extollitur
neqꝫ se reputat. Et cũ audit magnalia de se
qualia alicui nunqꝫ dicta fuerunt totuz di/
uine gratie ascribebat. Disce ergo ei⁹ exem/
plo esse pudorosa ⁊ humilis. quia sine his ꝟ/
ginitas parũ valet. Gaudet prudentissima
virgo ⁊ auditis verbis angeli consensit. Et
vt in suis reuelationibꝫ continet pfunda de
uotione genuflexit. ⁊ iunctis manibꝫ dixit.
Ecce ancilla dñi fiat mihi sm verbum tuũ.
Tũc filius dei statim totus ⁊ sine mora itra
uit vterum ꝟginis. ⁊ ex ea carnem assũpsit.
⁊ totus remansit in sinu patris. Potes au/
tem pie imaginari qualiter ipse filius tanꝫ
obedientiã ⁊ laboriosam legationẽ suscipi/
ens. patri se inclinauit ⁊ recõmendauit. ⁊ in
eodem instanti anima creata ⁊ infusa fuit. p
fectus homo sm omia corporis lineamẽta
sed paruulus valde. ita ꝙ i vtero postea na/
turaliter crescebat vt alij. sed non fuit dilata
infusio anime vel membroꝝ distinctio vt i
alijs. Erat eñ perfect⁹ deus sicut perfectus
homo. ⁊ ita sapiẽs ⁊ potens vt est modo.
Gabriel aũt tunc cũ domina sua similit ge/
nuflexit. ⁊ parũ post cum ea surgens se iterũ
inclinans vsqꝫ ad terrã ⁊ valefaciens ei dis/
paruit. ⁊ ad patriã rediens hoc narrauit. et
fuit ibi nouũ gaudiũ ⁊ nouũ festum ⁊ exul/
tatio magna nimis. Dña vero tota inflam/
mata ⁊ in amore dei magis solito succensa.
sentiẽs se concepisse genibꝫ flexis grãs egit
de tanto dono. humiliter ⁊ deuote supplicãs
eidẽ vt eam dignaret instruere. ita ꝙ in his
que circa filiũ suum faciẽda occurrerẽt. fa/
ceret sine defectu. Considerare autez de/
bes quanta est hodierna solennitas. ⁊ iubi/
lare in corde tuo ⁊ agere dies leticie. Inau/
dita est eñ vsqꝫ modo a seculis nec vnqꝫ fa
erat. Talis nãqꝫ hodie est solennitas di pa/
tris qui nuptias fecit filio suo in desponsa
tione humane nature quã hodie filius sibi
vniuit insepabiliter. Hodie est ⁊ solennitas
nuptiaꝝ filij ⁊ dies natalis eius in vtero. sz
postea erit ex vtero. Hodie est solẽnitas san
cti spirit⁹. propter hoc opus mirificum ⁊ sin
gulare ipsi⁹ incarnationis. quod eidẽ attri/
buitur. ⁊ hodie incepit ostẽdere benignitatẽ
singularẽ humano generi. Hodie est solẽni
tas gloriosa dñe nostre que a patre in filiaz
a filio in matrẽ. ⁊ spiritusancto in sponsam
est recognita ⁊ assumpta. Hodie est solenni
tas toti⁹ celestis curie. quia incohoatur eorũ
reparatio. Hodie est multomagis solenni/
tas humane nature quia eius salus incepit
⁊ redemptio. ⁊ totius mũdi reconciliatio. et
sublimata est atqꝫ deificata. Hodie nouam
obedientiã suscepit filius a patre de nostra
peragenda salute Hodie a summo celi egre
diens exultauit vt gygas ad currendum vi
am ⁊ se reclusit in otio vteri virginalis.
Hodie etiaz factus est vnus ex nobis ⁊ fra
ter noster. et cepit peregrinari nobiscum.
Hodie de celo lux ꝟa descẽdit ad tollẽdas ⁊
fugãdas nr̃as tenebras. Hodie panis viu⁹ q̃
dat vitam mũdo decoquitur in virginalis

vteri clibano. Hodie verbũ caro factum est vt habitaret in nobis. Hodie clamores et desideria patriarcharũ ⁊ prophetarũ exau/dita sunt ⁊ impleta. Clamabãt desiderio inenarrabili ⁊ dicebãt. Emitte agnũ domine. ⁊c. Et iterũ. Rorate celi desuper. Et iterũ Utinã dirũperes celos ⁊ descẽderes. Et iterum. Dñe inclina celos tuos ⁊ descẽde. Et iterum. Dñe ostẽde nobis faciẽ tuam ⁊c. Et talia mlta de quib9 tota scriptura est plena. Nam hodiernã diẽ vehementissime expe/ctabant. Hodie est principiũ ⁊ fundamen/tum omniũ solennitatũ ⁊ initiũ toti9 nostri boni. Nã vsq3 nũc indignat9 est domin9 cõ/tra gen9 humanũ ꝓpter transgressionẽ ꝓmorum parentũ. sed ammodo vidẽs filiũ ho/minẽ factũ non vlteri9 irascet. Hodie dicit esse tempis plenitudo. Uides admirabile opus ⁊ q̃ solennissimũ factũ sit istud. totum est delectabile. totũ iocundũ. totum deside/rabile. ⁊ cũ omni deuotiõe suscipiendũ. in iubilatiõe. leticia ⁊ exultatione ducendum ⁊ omni veneratiõe dignissimũ. In his ergo meditare. in his delectare ⁊ iocũdaberis. et forte ostẽdet tibi dñs ampliora ⁊c.

Quomodo beata virgo visitauit Eliza/bet. Et quomodo Magnificat ⁊ Benedi/ctus facta fuerunt.

Capitulum sextum.

Post hec recogitãs domina verborũ angeli que dixit de cõsobrina sua elizabeth. eã visitare ꝓponit ad congratulandũ eidẽ. ac etiam seruiendũ. Iuit ergo vna cũ Joseph spõso suo a nazareth ad domũ ipsi9 que distabat a hierusalẽ per q̃tuordecim vel q̃ndecim miliaria vel circa. Non ergo retardat asperitate vel longinquitate vie. sed cũ festinatione iuit. quia nolebat diu ĩ publico videri. Et sic non erat ex cõceptu filij aggrauata. vt alijs mulierib9 ↄtingit. nõ enim fuit domin9 Jesus onerosus matri.

Conspice ergo hic quomodo vadit sola cum spõso suo regina celi ⁊ terre. ⁊ nõ eques sed pedes. nõ ducit frequentiã militum vel baronũ. nõ camerariũ ⁊ domicellarũ comi/tiuam. Uadũt autẽ cũ ea pauptas. humili/tas ⁊ verecũdia. omniũq3 virtutũ honestas Est ⁊ domin9 secũ magnã ⁊ honorabilẽ co/mitiuã habẽs. sed nõ seculi vanã ⁊ põposaz. Cũ aũt intrauit domũ salutauit elizabeth. dicẽs. Salue soror mea elizabeth. Illa ꝓ exultãs ⁊ tota exhilarata. ⁊ accẽsa spiritusã/cto surgit ⁊ amplectat eã tenerrime. ⁊ excla/mãs ꝑ gaudio dixit. Bñdicta tu int mulieres ⁊ benedict9 fructus vẽtris tui. Et vnde hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad me ⁊c. Cũ eñ virgo salutauit elizabeth replet9 est in vtero Johãnes spũsancto. repleta est etiam ⁊ mater. Nec pri9 replet mater q̃ fili9. s3 fili9 repletus. replet ⁊ matrẽ. non quidem in aĩma matris aliq̃d efficiendo. sed ꝑ spm̃sanctum aliq̃d in ea fieri ꝓmerendo. eo q̃ ĩ ipso spũssancti gratia affluẽtior refulgebat ⁊ prior gratiã sensit. Et sicut illa Mariã. sic ille aduentũ dñi sensit. ⁊ ideo exultauit. ⁊ illa ꝓ/phetice locuta est. Uide quãta virtus sit in verbis dñe. quia ad eoꝝ ꝓnunciationẽ ↄfertur spũssanct9. Sic eñ abundãter ipsa erat plena q̃ ei9 meritis ipe spiritussanct9 etiam alios replebat. Respõdit autẽ maria ad eli/zabeth dicẽs. Magnificat aĩma mea dñm ⁊c. totũ ibidem cõplens canticũ iocũditatis ⁊ laudis. Deinde se ad sedendũ ponẽte se domina humilima ad inferiorẽ locũ se poĩt ad pedes elizabeth. sed illa in cõtinẽti exurgẽs ⁊ hoc nõ patiẽs erexit eã ⁊ pariter ↄsederũt Querit aũt dña de modo sue cõceptionis ⁊ elizabeth de modo sue. Et hec sibi ĩnuicem narrant letãter. ⁊ laudãt deũ de vtraq3 con/ceptiõe. ⁊ in gratiarũ actione ↄsistunt ⁊ agũt dies leticie. Et stetit ibidẽ dña quasi mensibus trib9 ministrãs ⁊ seruiẽs ei in omnibus que poterat. humiliter. reuerẽter. ⁊ deuote. quasi oblita se matrẽ dei esse ⁊ totius mũdi reginã O qualis dom9. qualis camera. qualis lectus. in qua ⁊ quo pariter cõmorãtur ⁊ requiescũt. tales matres talib9 filijs fecũdate. maria ⁊ elizabeth iesus ⁊ iohãnes Sũt ⁊ ibi magnifici senes. s. Zacharias ⁊ ioseph.

Adueniẽte ergo tempe suo pepit Eliza/beth filiũ quẽ dña leuauit a terra. ⁊ diligen/ter aptauit vt expediens erat. Paruul9 autẽ ipsam quasi intelligẽs aspiciebat. ⁊ cum eũ matri porrigere vellet. caput ad eam verte/bat ⁊ in ea solũ delectabatur. ⁊ ipsa letanter colludebat eidem. amplexabat ⁊ osculaba/tur iocunde. Considera magnificentiã Johannis. Null9 vnq̃m talem baiulam habuit. Multa alia magna priuilegia reperiun/tur d ipso quib9 non insisto ad presens. Die autem octauo circumcisus est puer. ⁊ voca/tus est Johannes. Et tunc apertũ est os zacharie ⁊ ꝓphetauit dicẽs. Benedictus do/minus deus israel. ⁊c. Et sic in domo illa h

duo cantica pulcerrima. scz Magnificat et Benedict⁹ facta fuerūt. Domina vo stans post aliquā cortinā ne videret ab hominib⁹ qui cōuenerāt ad circumcisionē Johis auscultabat attēte ad canticū illud in quo de filio suo fiebat mentio. et oīa cōferebat in corde suo sapiētissime. Tandē valefaciens elizabeth et zacharie ac benedicens Johanni redit ad domū sue habitatiōis in Nazareth. In qua reuersione paupertatē eius ad memoriam reuoca. Redit em̄ ad domū in qua nec panē nec vinū nec alia necessaria est inuentura. Sed nec possessiōes habebat nec pecuniā. Steterat bis trib⁹ mensib⁹ apud illos forte opulētos. Nūc autē redit ad paupertatem suā et vt p̄prijs manib⁹ laborando victum pcuret. Cōpatere sibi et in amorē paupertatis accēdere.

Quomodo Joseph voluit dimittere mariam. et quomodo de⁹ pmittit suos tribulari. Capitulū. vij.

Cum autē simul habitarēt domina et spōsus eius Joseph et crescēte Jesu in vtero matris. ppendēs ioseph spōsam grauidā esse. doluit v. tra modū. Attende hic bene quia m̄lta pulcra discere poteris. Si dubitas quare domin⁹ voluit matrē suā habere virū cū semp vellet eā virginem esse. Respōdet ppter tria. vt scz ne grauida infamaretur. vt viri ministerio et societate frueret. Et vt diabolo partus filij dei occultaret. Cōspiciebat ergo Joseph cōiugem suā semel et plurics. dolebat et turbabatur. et eidē vultū ostēdebat turbatū. et oculos auertebat ab ea tanq̄ a mala. suspicans eam ex adulterio cōcepisse. Vides q̄mo do de⁹ permittit suos tribulatiōib⁹ vexari et temptari ad ipsorū coronā. Cogitabat autē eā occulte dimittere. Uere de hoc dici potest q̄ eius laus est in euāgelio. Dicit em̄ ibi q̄ erat vir iustus. magne nāq̄ virtutis erat. Cū em̄ cōmuniter dicat q̄ quasi summe verecūdie. doloris. et furoris sit viro. adulterium vxoris. tamen ipse virtuose se temperabat et accusare nolebat. patienter hanc magnā pertrāsibat iniuriā. non se vindicās sed pietate victus cedere volens. occulte volebat eam dimittere. Sed nec domina pertransiuit absq̄ tribulatione. perpendebat enim et videbat eū turbatū. et de hoc etiam ipsa turbabat. Humiliter tamen tacebat et occultabat donum dei. Potius volebat reputari vilis q̄ ipsum sacramētū dei reuelare et de se aliquid loqui quod ad iactantiā putaretur pertinere. Rogabat autē dominum vt ipse remediū apponere dignaret. et hanc sibi et viro suo tribulationē auferret. Uides q̄ magna tribulatio et anxietas erat eis. sed domin⁹ puidit vtriq̄. Misit ergo angelum suū qui dixit ioseph in somnis q̄ vxor eius de spiritusancto cōceperat et vt confident et gaudēter staret cū ea. Unde tribulatiōe cessante rediit consolatio magna. Sic et nobis contingeret si in tribulationib⁹ patientiā habere scirem⁹. Nā deus post tempestatem tranquillum facit. Nec dubitare debes quia nō permittit eas ad suos venire nisi p vtilitate eorū. Quesiuit Joseph de hac conceptione mirifica que ei dn̄a diligenter narrauit. Remanet ergo et stat Joseph gaudēs cū sua cōiuge benedicta Et vltra q̄ dici possit eam casto diligit amore. et curā ipsi⁹ fideliter gerit. et domina cū eo cōfidenter moratur. et in sua paupertate letanter viuūt. Stat ergo domin⁹ Jesus reclusus in vtero vsq̄ ad menses nouē more alioꝝ. Stat benigne ac patienter sustinet et expectat tempus debitum. Cōpatere sibi q̄ ad tantā humilitatis pfunditatē deuenit. Multū ergo deberemus hāc affectare virtutē. nec vnq̄ deberemus ad elationē vel ad nostri reputationem tumescere. quādo tātū se inclinauit domin⁹ maiestatis. Et de hoc secundo beneficio huius tam plixe pro nobis reclusionis. nunq̄ ei digne possemus satisfacere. Sed saltim corde hoc cognoscam⁹ et gratias eidem toto affectu agamus. q̄ nos ex alijs assumere dignatus est. vt vel hoc modicū rependam⁹ eidē vt reclusi stemus ad seruitium suū. Ipsi⁹ quippe beneficium est hoc. nō nostrū meritū. et quidē per maximū multūq̄ acceptabile ac venerabile est. Nō em̄ ad penam sed ad tutelā reclusi sumus et in arce religionū tutissima collocati. Ad quā n hui⁹ nequissimi mūdi venenose sagitte vl t... nul tuosi maris procelle. nisi nostra temeritate attingere non poterūt Conemur ergo toto posse mente reclusa et abstracta ab omnibus caducis eidem cordis puritate vacare quia corporalis reclusio nihil aut parum sine mentali prodest. Eidem etiam domino Jesu in hoc compatere q̄ est in continua afflictione. Et fuit a sue conceptionis pmordio vsq̄ ad mortē. ex eo scz q̄ patrem quem

pro ... reclusi ... et nec ... admodicū rependamus eidem vt reclusi stemus ad seruitium suū.

summe diligebat cognoscebat ꝓpter idola relinqui a peccatoribꝫ ⁊ inhonorari. ⁊ ex compassione quã habebat ad aĩas ad imaginez suã creatas q̃s cernebat miserabiliter et q̃si vniuersaliter dãnari. ⁊ erat sibi maior pena q̃ fuerit passio corporalis. Nam ꝓpter hãc tollẽdã sustinuit illã. Uides q̃ pulcra fercula hic tibi ꝑpinata sunt. si vis eoꝝ sentire dulcedinem. ea rumina diligẽter ⁊ sepe.

Secunda feria

De natiuitate xp̄i ⁊ alijs. Caplm. viij

Duueniente autez a nouẽ mensiũ termino. exijt edictuz ab imꝑatore vt describereť vniuersus orbis. scz quilibet in ciuitate sua. Cũq3 ioseph ire vellet in ciuitatẽ suã scz bethleez. ⁊ sciret instare tempꝰ partꝰ sue ↄiugis. duxit eam secũ. Uadit ḡ iterũ dña hoc lõgo itinere. Nã bethleẽ est ꝓpe hierusalẽ ꝑ q̃nq3 vł sex miliaria. Ducũt autẽ secũ bouẽ ⁊ asinum. ⁊ vadũt sicut paupes mercatores bestiarum. Cũ aũt fuerũt in bethleẽ. quia paupes erãt (nã multi ↄcurrerãt ꝓ eadẽ causa) hospitiũ inuenire nõ potuerũt. Cõpatere hic dñe ⁊ cõspice ipam delicatã ⁊ iuuenẽ. quindecim eñi erat annoꝝ ex lõgo itinere fatigatã. ⁊ cũ verecũdia inter gẽtes cõuersantẽ. querẽtem vt quiescat ⁊ nõ inuenit. oẽs licentiãt eã ⁊ sociũ eiꝰ. ⁊ sic cogũť diuertere ad q̃dã viã cooꝑtã vbi hoies tempe pluuie diuertebãt. Ibidẽ ioseph q̃ erat magister lignariꝰ forte aliqualiter se clausit. Nũc aũt diligẽtissime ĩspice oĩa. maxime q̃ referre intendo q̃ ab ipa dña reuelata ⁊ ostẽsa fuerũt. ꝓut a q̃daz sancto nr̄i ordinis fidedigno habui. cui puto reuelata fuisse. Cũq3 venisset hora partꝰ scz in media nocte dñice diei. surgens ꝟgo appodiauit ad quandã columnã q̃ ibi erat. Joseph vero sedebat mestꝰ. ex eo forte ꝙ nõ poterat q̃ decebãt parare. Surgẽs ḡ ⁊ accipiens de feno p̄sepis ꝓiecit ad pedes domine ⁊ vertit se in aliã partẽ. tũc filiꝰ dei eterni exiẽs de matris vtero sine aliqua molestia vel lesione in momẽto sicut erat in vtero sic fuit extra vterũ sup fenuz ad pedes matris sue. ⁊ mater in cõtinenti se inclinãs recolligens eũ ⁊ dulciter amplexans posuit in gremio suo. ⁊ vbere de celo pleno a spirituſancto docta cepit lauare siue linire ipsum ꝑ totum cũ lacte suo. quo facto inuoluit eũ ĩ velo capitis sui. ⁊ posuit eũ in presepio. ⁊ tũc bos ⁊ asinus flexis genibꝫ posuerũt ora super p̄sepium. flãtes per nares ac si ratione vtentes cognoscerẽt ꝙ puer sic pauperrime contectus calefactiõe tẽpore tãti frigoris indigebat. Mater vero flexis genibꝫ adorauit. ⁊ gratias agẽs deo dixit. Gratias tibi ago dñe sancte pater qui filiũ tuũ mihi dedisti. ⁊ adoro te deꝰ eterne. ⁊ te filiũ dei viui ⁊ meum. Joseph aũt similiter adorauit eũ ⁊ accipiens sellã asini ⁊ extrahẽs de ea custinellũ de lana siue hora posuit iuxta presepe vt domina sup eo sederet. Ipa ergo se posuit ibi ad sedendũ. ⁊ sellã posuit subtus cubituz. ⁊ sic stabat domina mũdi tenẽs vultũ suũ super presepe innixa oculis ⁊ toto affectu sup dilectissimũ filiũ suũ. Hucusq3 de reuelatione. His ergo sic ostẽsis disparuit domina ⁊ remãsit angelꝰ ⁊ dixit eidẽ laudes magnas quas etiã ille mihi dixit. sed nec discẽdi nec scribẽdi aptitudinẽ habui. Uidisti ortũ sacratissimi principis. vidisti simul ⁊ ꝑtum regine celestis. ⁊ in vtroq3 artissimam paupertatẽ potuisti cõspicere multis necessarijs indigere. Hanc virtutẽ altissimã dominꝰ reinuenit. Hec est illa euãgelica margarita ꝓ qua emenda oĩa sunt vendenda. Hec est totiꝰ spiritualis edificij primũ fundamentũ. Nã cũ sarcina tẽporaliũ rerũ spiritus ad deũ nõ potest ascendere. de qua dicebat beatus Franciscꝰ. Paupertatez fratres noueritis esse spiritualẽ viam salutis. tanq̃ humilitatis fomentũ ⁊ perfectiõis radicem. Cuiꝰ est fructꝰ multiplex sed occultꝰ. Magna ergo nobis est verecũdia ꝙ eã nõ amplectãmur toto posse. sed oneramur superfluis. quãdo mũdi dominꝰ ⁊ dña mater eius eã sic strictissime ac studiosissime seruauerũt. De qua sic dicit Bernardꝰ in sermone p̄mo in vigilia natiuitatis dñi. qui sic incipit Sonuit vox. Abundabat in terris hec species ⁊ nesciebat homo preciũ eius. Hãc itaq3 dei filꝰ concupiscens descendit vt eaz eligat sibi ⁊ nobis. quam sua estimatione faciat p̄ciosam. Adorna thalamũ. scilicet humilitate ⁊ paupꝑtate. in his complacz sibi pãnis maria testimoniũ perhibẽte. His sericis delectať innolui ⁊ abominationes egyptiorũ immola deo tuo. Hucusq3 Bernardus. Idẽ in quinto sermone natiuitatis. sermo incipit Benedictꝰ deus ⁊ pater. Deniq3 populũ suũ consolatur. Uis nosse populũ eius tibi derelictus est pauper aut homo fin

cor dei. Sꝫ ⁊ ip̄e in euāgelio. Ue vobis in/
q̄t diuitibꝫ q̄ habetis hic ɔsolationē vestrā
Quid eīm̄ ɔsolet̄ eos qui suā habēt ɔsolati
onē. Nō ɔsolat̄ xp̄i infantia garrulos. n̄ cō/
solant̄ xp̄i lachryme cachinnātes. nō ɔsolāt̄
panni eiꝰ ambulātes in stolis. nō ɔsolāt̄ sta
bulū ⁊ p̄sepe. amātes p̄mas cathedras i sy/
nagogis. vigilātibꝫ pastoribꝫ annūciat̄ gau/
dium lucis ⁊ eis natꝰ ē ⁊ esse saluator. Pau/
peribꝫ atq; laborātibꝫ nō vobis diuitibꝫ qui
vestrā habetis ɔsolatōem ⁊ vestrū dominiū.
Hucusq; Bern̄. Potuisti etiā attendere in
vtroq; ꝓfundissimā humilitatē i hac ip̄a na
tiuitate. Nō eīm̄ sunt stabulū dedignati. nō
bestias. nō fenū. ⁊ cetera vilia. Hāc ꝟtutem
in oīm̄bꝫ actibꝫ tā dn̄s q̄ dn̄a ꝑfectissime ꝟ/
uauerūt ⁊ nobis cōmendauerūt. Nitamur
ꝰ oīm̄i quo possumꝰ studio ip̄am amplecti.
q2 sine ip̄a nō est salꝰ. Nulla eīm̄ opatio nr̄a
cū supbia deo placere pōt. Nā s̄m beatū au
gust. n̄ l. Supbia fecit angelos demones.
humilitas facit hoīes angelis sil̄es. Et ber
nardꝰ s̄mo de visione Ysaie. Qualē putas
necesse est hoīem inuenire q̄ repudiati locū
angeli sortiat̄. Semel turbauit supbia re/
gnū illud. cōcussit muros ⁊ etiā ꝓstrauit ex
p̄te. ⁊ p̄te nō modica. Quid ergo. Nūq̄d nō
odit ciuitas illā ⁊ vehemēter hmōi pestē ab
ominat̄. Certi estote fr̄es. eū qui supbis nō
pepcit angelis. nec est hoībꝫ pcituꝛꝰ. non est
ɔtrariꝰ sibi ip̄si. Hucusq; Bern̄. Potuisti eti
am attēdere in vtroq; maxie in puero Ihu
nō p̄uā cordis afflictiōem. De qua sic dicit
Bern̄. in s̄cdo s̄mone natiuitat' dn̄i. Nascit̄
dī filiꝰ cuiꝰ i arbitrio erat qd̄cūq; vellet elige
re tp̄s. Elegit q̄z molestiꝰ p̄sertim paruulo
⁊ paup̄is mr̄is filio. q̄ vix pānos haberꝫ ad
inuoluendū. p̄sepe ad inclinandū. ⁊ cū tāta
esset necessitas nullā audio pelliū fieri men
tionē. Et infra. Christꝰ vtiq; q̄ nō fallit̄ ele/
git qd̄ carni molestiꝰ est. Illud ꝰ meliꝰ. illud
vtiliꝰ. illud potiꝰ eligendū. Et q̄sq̄s aliud do
ceat vel suadeat. ab eo tāq; a seductore cauē
dum est. Et infra. Et tn̄ fr̄es ip̄e est ꝓmissus
olim p Isa. vij. paruuꝰ sciēs reprobare ma
lū ⁊ eligere bonū. Malū ꝰ voluptas corpis
bonū ꝟo afflictio est. Siquidē ⁊ hāc elegit.
⁊ illā reprobat puer sapiēs. ꝟbum infans.
Hucusq; Bern̄. Uade ⁊ tu fac sil̄r. Discre/
te tamē vt nō excedas posse tuū. Et de his
ꝟtutibꝫ alias poterit dici. Redeamꝰ ad do/
mū natiuitatis. Nato itaq; dn̄o angeloꝛꝫ

multitudo ibi existēs suū deū adorauerūt.
⁊ cōfestim ad pastores iuerūt qui erāt ibi ꝓ/
pe forte p miliare. nūciantes eis ip̄am nati/
uitatē ⁊ etiā locū. Exinde ascenderūt in ce/
lum cū canticis ⁊ iubilis. cōcīues ... ca ... r
nūciantes. Tota igit̄ supna curia exhilara
ta. magnoq; facto festo ⁊ laudibꝫ ⁊ gratiarū
actionibꝫ deo patri exhibitis. venerūt oīs
quoq; q̄t ibi erāt successiue p ordies suos vi/
dere faciē dn̄i dei sui. ⁊ adorātes eū cū omni
reuerētia ⁊ etiā mr̄em eiꝰ laudē eidē ⁊ canti/
ca ꝑsonabāt. Quis eīm̄ eorū auditis nouis
remāsisset in celo q̄n visitasset dn̄m suū sic
humiliter cōstitutū in terra. In nullo eorū
hec supbia cadere potuisset. Et ideo dr̄ apo
stolꝰ ad Hebre. j. Et cū introducit primoge
nitū in orbē terraꝝ dicit. Et adorēt eū oīs
angeli dei. Hec meditare de angelis iocun
dū puto qualitercūq; se habuerit veritas.
Ueneruntq; pastores ⁊ adorauerūt e.i. refe/
rentes q̄ audierūt ab angelis. Mater vero
prudētissima oīa q̄ de ip̄o dicebant̄ ɔser/
uabat in corde suo. Illi aūt gaudētes abie/
rūt. Genuflecte ⁊ tu q̄ tm̄ distulisti ⁊ adora
dn̄m deū tuū ⁊ postea mr̄em eiꝰ. ⁊ reuerēter
saluta sanctū senē ioseph. Deinde oscularis
pedes pueri ih̄u iacētis in lecto ⁊ roga do/
minā vt eū tibi porrigat vel ꝑmittat accipe.
Accipias eū inter brachia tua. retine ... am
caris faciē eiꝰ diligēter ac reuerēter deoscu/
lare ⁊ delectare i eo. Cōfidenter h̄ facere po
tes. q2 ip̄e ad peccatores venit p eoꝝ salute
⁊ cū eis humilit̄ cōuersatꝰ. Et tādem se ip̄is
dimisit in cibū. Un̄ benignitas sua patient̄
se tāgi p tuo velle ꝑmittet. Nec imputabit
p̄sumptiōi sꝫ amori. sp tamē cū reuerentia ⁊
timore hec facias. q2 ip̄e sanctus sanctoꝝ est.
Postea redde ip̄m matri. ⁊ cōspice diligent̄
q̄ studiose ⁊ sapiēter gubernat eū. lactat ac
cetera ei facit obsequia. Sta ⁊ tu adiuua eā
si potes. In his delectare iocūdare ac sedu/
lo meditari memēto. ⁊ quantū potes famu
leris dn̄e ⁊ puero ih̄u. ⁊ intuearis faciē eius
sepe. i quā desiderāt angeli ꝓspicere. Semp
tamē vt dixi cū reuerētia ⁊ timore ne patia/
ris repulsam. Reputare eīm̄ te debes indi/
gnam taliū cōuersatione. Meditari debes
etiā cū gaudio q̄nta sit hodierna solēnitas.
Hodie nāq; natus est xp̄s. ⁊ sic vere ē dies
natalis regis eterni ⁊ filij dei viui. Hodie fi
lius datꝰ est nobis. ⁊ puer natus est nobis
Hodie sol iusticie qui erat in nubilo clare

refulsit. Hodie spūssctūs ecclie electoꝝ caput pcessit de thalamo suo. Hodie desideratam faciē ostēdit forma speciosus p filijs hoim. Hodie fact⁹ est ille hymn⁹ angelic⁹ Glia in excelsis deo. Hodie pax hoib⁹ ē annūciata vt in eodē hymno ɔtinet. Hodie vt etiā cātat eccl'ia p totū mōm melliflui facti sunt celi. ꝛ in tra canūt angeli. Hodie pmitus apparuit benignitas ꝛ hūanitas saluatoris dei nri. Hodie adorat⁹ est de⁹ i silitudie carnis pcti. Hodie illa duo miracula ɔtigerūt q̄ supant oēm intellectū ꝛ sola fides apprehēdere pt. s. ꝙ deus nascit. ꝛ ꝟgo parit. Hodie alioꝝ miraculoꝝ claruit mltitudo Deniqꝫ oia q̄ dicta sunt de incarnatōe q̄ hodiern⁹ elucescunt. ibi inchoata. h manifestata. Vn̄ nunc illa. ꝛ istis meditatōib⁹ ista coniūge. Merito ḡ ē dies illa iubilatōis ꝛ gaudij ꝛ leticie magne nimis. Nā rome de q̄dā taberna dicta emētoria (q2 milites ibi spaciando ꝛ emēdo necessaria ea q̄ stipēdijs suis venerāt expendebant) fons olei largissimi emanauit de tra. ꝛ p totū diē largissimo riuo fluxit. ꝛ circulus ad modū celest arc⁹ circa solē in toto orbe appuit. ꝛ rome statua aurea quā romul⁹ in suo palacio posuerat q̄ ꝓhetabat nō cadere donec ꝟgo pareret. statim vt xp̄s nat⁹ est. corruit. In q̄ loco calixt⁹ papa eccliam sctē Marie que nunc dr trans tyberim cōstituit.

De circūcisiōe ꝛ fletu dn̄i. Cap. ix.

Ctauo aūt die circūcisus est puer. Duo autē magna hodie facta sunt Vnū. q2 manifestū est nomē salutꝭ. qd ab etno sibi iposituꝫ erat. ꝛ ab anglo vocatū ꝑusqꝫ in vtero concipet. hodie fuit declaratū ꝛ noiatū. Et vocauerūt nomē eius Ihm. Jesus aūt dr saluator. qd est nomē super omē nomē. Nec est em̄ vt Aplus petr⁹ ait. aliud nomē sub celo in q̄ nos oporteat saluos fieri. Scdm qd hodie factū fuit q2 incepit dn̄s iesus suū sacratissimū sanguinē p nobis effundere. Tēpestiue em̄ cepit p nobis pati. q̄ pctm̄ nō fecit. p nr̄is penā hodie portare incepit. Cōpatere tu ei. et plora cū illo. q2 bodie fortit plorauit. Nā i solennitatib⁹ multū gaudere debem⁹ ꝓpter nr̄am salutē. sed multū cōpati ꝛ dolere ꝓpter suas angustias ꝛ dolores. Audisti in natiuitate q̄ntā afflictionē habuit ꝛ penuriā. ꝛ int alia h etiā fuit. ꝙ q̄n mr̄ posuit eū in psepio ad caput ei⁹ posuit quedā lapidē interposito forte feno. et vt habui a frē nr̄o q̄ vidit. ꝛ adhuc ille lapis appet ad mēoriā ibidem murat⁹. Credas ꝙ libētius posuisset puluinar si habuisset. sed cū aliud n̄ hr̄et qd poneret. cū cordis amaritudie posuit illū lapidē. Audis ꝛ hodie q2 sanguinē suū fudit. Fuit em̄ caro ipi⁹ cū cultello lapideo īcisa. Nōne ḡ cōpatiendū est ei. Ita. sic certe ꝛ mr̄i. Plorauit ḡ puer iesus hodie ꝓpter dolorē quē sensit in carne sua. Nā verā carnem ꝛ passibilē habuit sic ceteri hoies Sꝫ eo plorāte credis ne ꝙ mr̄ potuerit lachrymas ɔtinere. plorauit ḡ ꝛ ipa. Quā plorātē fili⁹ stans in gremio ei⁹ aspiciens. paruulā manū suā ad os. ꝛ vultū ei⁹ ponebat q̄i nutu rogans eandē ne ploraret. Quā ei tenerrime diligebat. a ploratu cessare volebat. Silr ꝛ mr̄ cui⁹ viscera totalit cōmouebant in dolore ꝛ lachrymis filij. ꝛ nutu ꝛ ꝟbis cōsolabat eū. Intelligebat em̄ tanꝙ prudentissima voluntatē ei⁹. Quis nōdū loq̄ret Et dicebat. Fili si vis me a ploratu cessare cessa ꝛ tu. Nō em̄ possum te plorante nō plorare. Et tūc ex cōpassione mr̄is fili⁹ a singultib⁹ desistebat. Mater ꝟo ꝛ ipi⁹ ꝛ suos oculos tergebat. ꝛ vultū vultui applicabat. Lactabat eū ꝛ omib⁹ q̄b⁹ poterat modis ɔsolabat. Et sic faciebat q̄tiens plorabat. qd forte sepe pueroꝝ more faciebat. ad oñdendā miseriā nature hūane quā vere assūpserat. ꝛ ad occultandū se ne a diabolo cognosceret Cantat nāqꝫ de ipo ecc'ia. Vagit infans inter arta ꝛc. Hodierno aūt tpe cessat circūcisio corpalis ꝛ hēm⁹ baptismū q̄ est maioris grē ꝛ minoris pene. Sꝫ debem⁹ hr̄e circūcisionē spūalē ꝛ oia supflua reijcere. ꝛ h est qd paupertatē cōmēdat. Nā ver⁹ paup est ꝟe spiritualit circūcisus. Et hāc fm Bern̄. paucꝭ verbis tradit Apl's di. Habētes victū ꝛ vestitū his ɔtenti sim⁹. Spūalis etiā circūcisio dꝫ esse in oib⁹ sensib⁹ corpis nr̄i. videndo audiendo. gustādo. tangēdo paucitate vtamur. ꝛ maxie in loq̄ndo. Loq̄citas est viciū pessimū ꝛ deo ꝛ hoib⁹ odiosū ꝛ displicibile Vn̄ debem⁹ esse circūcisi lingua. i. pauca et vtilia loq̄. Signū leuitatꝭ est multū loqui. Vn̄ silentiū est ꝟtuosa res. ꝛ nō sine cā in religionib⁹ ordinatū. Et circa hāc materiā sic dicit beat⁹ Greg. Ille loq̄ veracit nouit q̄ prius bene tacere didicerit. Censura em̄ silentij est ꝟbi necessariū instrumētū. Idem alibi. Qui sensu leues sunt. ꝛ in locutōes p-

cipites erũt. qꝛ qḋ leuis ꝯsciã ꝯcipit leuius ꝓtinꝰ lingua promit. De h̄ etiã dic̄ Bern̄. i ephia ſmone q̄ incipit In opib; dn̄i. Iã vero de lingua q̄s nesciat q̄ꝫ multũ inq̄naue/rit nos. ꝑ vaniloq̄a ⁊ mẽdacia ꝑ detractões ⁊ adulatões. ꝑ v̄ba malicie siue iactãtie. Pro his oib; necessaria ẽ ydria q̄nta. silẽtiũ. s. cu/stos religiõis. in q̄ est fortitudo nr̃a. Idẽ a/libi. Ociositas mr̄ nugaꝝ est. ⁊ nouerca vtu tũ. Int̄ seculares multe nuge sunt in ore sa cerdotũ blasphemie. Sed ⁊ si nuge incidũt interdũ ferende fortasse sũt. s; inferẽde nũ/q̄ꝫ. ꝯsecrasti em̄ os euãgelio. illicitũ est iã ta lib; apire illud.

De ephia siue appari tione dn̄i. Capl̄m. x.

D Ie aũt terciodecimo puer ih̄s ma/nifestauit se gẽtib;. i. magis q̄ gẽtiles erãt. Attende circa diẽ istũ. qꝛ vix inuenies aliqḋ festũ sic ab eccia solẽnizatũ ⁊ multipli catũ in antip̄hõis. rn̄soriis ⁊ ſmõib; ⁊ aliis q̄ ad solẽnitatẽ ꝑtinẽt sic illud. Nõ q̄ sit ma ius oib; aliis. s; qꝛ multa et magna tali die facta sunt ꝑ dn̄m ih̄m. ⁊ marie circa ipaꝫ ec clesiã. Primũ est qꝛ hodie ipa eccia rece/pta est ab eo i ꝑsona magoꝝ. qꝛ eccia ex gẽti bꝰ ꝯgregata est. Naꝫ die natalis sui appuit iudeis in ꝑsona pastoꝝ q̄ iudei nõ receperũt ꝑ dñ dei nisi pauci ex ipis. Hodie v̄o appuit gentib;. ⁊ h̄ est eccia electoꝝ. Vn̄ festũ bodi ernũ est ꝓprie festũ eccie ⁊ fideliũ xp̄ianoꝝ.

Scd̄m. qꝛ eccia est hodie desp̄õsata ab eo. ⁊ eidẽ vere ꝯiũcta ꝑ baptismũ. queꝫ tali die suscepit. s. reuoluto. xxix. anno. Et iõ le/tant̄ cantat̄. Hodie celesti sp̄õso iũcta est ec clesia ⁊c̄. Nã in baptismo desp̄õsãt̄ aie xp̄o. q̄ a suo baptismo sũpsit virtutẽ. ⁊ aiaꝝ ba/ptizataꝝ congregatio vocat̄ eccia. Terci um. qꝛ tali die. s. reuoluto ãno pꝰ baptismũ fecit p̄mũ miraculũ ad nuptias. qḋ etiaꝫ ad ecciam ⁊ sp̄ũales nuptias p̄t adaptari. Vi det̄ etiã postea fecisse tali die miraculuꝫ de multiplicatõe panũ ⁊ pisciũ. S; p̄ma tria eccia hodie rep̄ñtat. illud autẽ nõ. Vides ḡ q̄ꝫ venerabil̄ est dies illa q̄ꝫ dn̄s elegit ad tot magnifica ⁊ mirifica. Cõsiderãs ḡ eccia tot magna bn̄ficia hodie sibi a suo sponso exhi bita. grata existere volẽs. exultat. iocundat̄ ⁊ iubilat. ⁊ hũc diẽ magnifice solẽnizat. Di camꝰ ḡ de p̄mo. qꝛ de aliis ſmo erit ſm or/dinẽ vite ipiꝰ xp̄i. Sed de p̄mo ope. s. d̄ ma goꝝ aduentu ad xp̄m nõ est intẽtõnis mee narrare moralitates ⁊ expositões q̄ sic dili gent̄ p scõs tradite sunt. Qualit̄ ḡ venerũt magi ab oriente hierosolymã. ⁊ q̄d int̄ eos ⁊ herodẽ actũ sit. ⁊ de ductu stelle. ⁊ q̄re ta/lẽ oblationẽ fecerũt. ⁊ de aliis h̄mõi. legas textũ euãgelii ⁊ scõꝝ expositões ⁊ inuenies. Ego em̄ in h̄ ⁊ in aliis vite xp̄i actib; inten/do vt in p̄ncipio tibi dixi aliq̄s meditatões tangere ſm q̄sdã imaginarias rep̄ñtatiões q̄s aia diuersimode ꝑcipe p̄t ſm q̄ gesta fu erũt ꝑ ipm̄. vel sic fuisse credi p̄ñt. De expo sitiõib; aũt raro intromittere me cogitaui. tũ qꝛ ad h̄ insufficiẽs sum. tũ etiaꝫ qꝛ nimis etiã longa materia. In p̄ñti ḡ negocio sis p̄ sens ⁊ ꝯspice bn̄ singl'a. qꝛ vt alias tibi dixi i h̄ est tota vis haꝝ meditationũ. Venerunt ḡ isti tres reges cũ multitudie magna ⁊ ho/norabili comitiua. ⁊ sunt an̄ illud tuguriuꝫ in q̄ natꝰ est dn̄s ih̄s. Dn̄a sentit strepituꝫ ⁊ tumultũ. ⁊ accipit pueꝝ. Intrãt illi domun culã ⁊ genuflectũt ⁊ adorãt dn̄m pueꝝ ih̄m reuerẽt. honorãt eũ regẽ ⁊ adorant vt dn̄m. Vide q̄ꝫ mag fuit eoꝝ fides. Quid ei erat credere q̄ i. le puerulꝰ sic vilit̄ indutus. cuꝫ paupcula mr̄e inuentꝰ. ⁊ in loco sic abiecto. sine societate. sine familia. sine oĩ ornatu eẽt rex ⁊ deꝰ verꝰ. Et tñ vtrũq̄ crediderũt. Ta les duces ⁊ talia primitiua nos oportebat h̄re. Stãt ḡ genuflexi corã eo. collocunt̄ cũ dn̄a. vel ꝑ interpretẽ vl̄ ꝑ seipos. qꝛ sapien/tes erãt. ⁊ forte linguã hebraicam sciebant. Querũt ab ea de cõditõib; istiꝰ pueri. Dn̄a narrat. ⁊ illi oĩa credũt. Cõspice bn̄ ipos qꝛ reuerent̄ ⁊ curialit̄ locunt̄ ⁊ audiũt. Cõspi/ce ⁊ dn̄am. qꝛ cũ rubore in v̄bis ⁊ oculis ad terrã demissis ac cũ verecũdia loquit̄. non delectat̄ loqui nec videri. Dn̄s tñ dedit ei vigorẽ in h̄ magno opere. Quia illi rep̄ñta bãt vniuersam ecclesiã futurã ex gẽtib;. Cõ spice ⁊ puerũ ih̄m. nõdũ loquit̄. sed stat cuꝫ maturitate. ⁊ grauitate tãq̄ intelligẽs. ⁊ be nigne respicit illos. ⁊ illi multũ delectant̄ i eo. tã visu mẽtali tanq̄ intꝰ edocti ⁊ illumi/nati ab eo. q̄ꝫ corp̄ali. qꝛ speciosus erat p̄ fi/liis hoim̄. Tandẽ ꝯsolatõe magna recepta offerũt eidẽ aurũ thus ⁊ mirrhã. apientes thesauros suos. ⁊ ponẽtes aliquẽ pannũ vl̄ tapetũ ante pedes dn̄i iesu obtulerũt. s. q̄li/bet illoꝝ illa tria in maxia q̄ntitate p̄cipue de auro. Alias em̄ ꝓ parua oblatõe ñ opor tuisset apiri thesauros. qꝛ parua de leui ha buissent ad manꝰ senascalli eoꝝ. Et tunc re uerent̄ ⁊ deuote osculati sunt pedes eius.

Quid si tunc puer sapientissimus vt eos magis cōsolaret᷑ ꝛ in amore suo roboraret porrexerat etiā deosculandū manū. Signauit etiā eos ꝛ bñdixit. Illi ḡ se inclinantes ꝛ valefaciētes cū magno gaudio recesserūt. ꝛ p aliā viā reuersi sunt ĩ regionē suam.

Quid aūt de auro isto factū putas qd̄ erat sic magni valorꝭ. Nunqd dña reſuauit sibi. vl̄ depositū fecit. vel nunquid emit domos. agros ꝛ vineā. Absit. nō curat de talibus paupṫatis amatrix. Zelans ḡ dña fortiter ꝑ paupṫate. ꝛ intelligēs filij volūtatē tā int⁹ docentꝭ ꝗ foris signa oñdentꝭ. quia vultū forte auertebat ab auro ꝛ vilipenderat. totū infra paucos dies paupib⁹ erogauit. Graue em̄ erat sibi sarcinā tenere vl̄ deferre. Uñ sic ista totalit̄ expenderat. ꝙ qñ intrauit in tēplū nō habuit vnde vnū agnū emeret quē offerret ꝑ filio. sed emit turtures vel colūbas. Unō rōnabile ē credere ꝙ magna fuit oblatio magoꝝ. ꝛ ꝙ dña zelans paupṫatē (qꝛ plena caritate) dedit eā pauperib⁹. Uides pconiū paupṫatis. ꝛ in duobus h attēde. Primo qꝛ hodie puer ih̄s elemosynā recepit vt paup ꝛ etiā mr̄ sua. Secūdo qꝛ nō solū nō curabāt acq̄rere vl̄ congregare. sed etiā q̄ dabant̄ retinere nolebāt. Semp in eis crescebat desideriū paupṫatis. Sed nunqd circa hūilitatē aliqd attendisti. Si bñ aduertit̄ etiā hūilitatꝭ cernit̄ ꝓfunditas. Sūt em̄ qui se viles ꝛ abiectos reputāt in aīo suo. ꝛ in ocul̄ suis nō extollunt̄. sed nō sic esse volūt in ocul̄ aliorū. nec patiunt̄ vilipendi ab alijs vl̄ derideri. ꝛ suā vilitatē vel defect⁹ nolūt alijs innotescere ne vilipendant̄. Non sic fecit hodie puer ih̄s oīm dñs. q̄ ꝛ alijs suis ꝛ sua vilia patere voluit. ꝛ nō paruis aut paucꝭ. sed magnis ꝛ multꝭ. s. regib⁹ ꝛ socijs eoꝝ ꝗ plurib⁹. Et ĩ tali casu ꝛ tpe in q̄ multū erat timendū. Nam cū illi venirēt vt inuenirēt regē iudeoꝝ quē etiā deū esse putabāt. dubitare poterāt ne talib⁹ de ip̄o visis reputātes se fatuos ꝛ delusos recederēt sine fide ꝛ deuotiōe. sed nō dimisit hūilitatꝭ amator. dans nob̄ exēplū ne sub spē alicui⁹ appentꝭ boni recedamus ab hūilitate. Et ꝙ discam⁹ etiā ĩ alioꝝ ocul̄ viles ꝛ abiecti velle apparere.

De mora dñe apud ꝑsepe. Cap. xj.

Expeditis igit̄ mag̃. ꝛ ꝑsus patriā suam regressis ꝛ totis eoꝝ oblatōnib⁹ erogatꝭ. adhuc stat dña mūdi cū puero suo ih̄u. ꝛ nutricio suo sctō sene Joseph apud ꝑsepe in illo locello patienter vsq̄ ad q̄dragesimā diē. ac si esset q̄dā mł̄r alia de ꝑplo. ꝛ puer iesus eēt hō pur⁹ ꝛ indigeret legis obſuatiōe. Sꝫ qꝛ nolebāt ꝓrogatiuas singl̄ares legē obſuabāt vt ceteri. Nō sic faciūt multi q̄ in cōi ꝯgregatōe degentes sibi speciales ꝓrogatiuas exigūt fieri. ꝛ ab alijs tāq̄ honorabiliores volūt in talib⁹ discerni. sed h nō patit̄ hūilitas ṽa. Stabat ḡ domina more aliaꝝ. dictā diē expectās ingressura in tēplū. Stabat vigil̄ās ꝛ attēta sup custodia dilecti filij sui. O de⁹ cū q̄nta solicitudīe ꝛ diligētia ip̄m gubernabat ne ĩ minimo eēt defect⁹. Cū ꝗta etiam reuerētia ꝛ cautela ꝛ q̄ timore ip̄m ꝯtrectabat quē sciebat esse deū suū ꝛ dñm suū. flexis genib⁹ accipiebat ꝛ iponebat eū in cunis. Cū quāta etiā iocūditate ꝛ cōfidētia. ꝛ auctē materna ip̄m amplexabat̄. osculabat̄. stringebat dulcit̄. ꝛ delectabat̄ in eo quē sciebat esse filiū suū. ꝗ sepe curiose intuebat̄ eū in vultu. ꝛ singul̄ partib⁹ ei⁹ sacratissimi corpis. ꝗ seriose ac pudent̄ tenella mēbra fascina cōponebat. Sicē em̄ fuit hūillima. sic fuit ꝛ prudētissima. Uñ in singul̄ off. eius ꝛ obsequꝭ vigilanti ꝛ dormiēti sedule mistrabat. nō solū infantulo sed grādeuo. O ꝗ libent̄ eum lactabat. Ut fieri potuit q̄n magnā etiam alijs femīs inexptā dulcedinē in tal̄ filij lactatiōe sentiret. Sꝫ ꝛ de sctō sene Joseph refert Berñ. se credere ꝙ puerū ih̄m sup genua sua tenēs eidē freq̄nt̄ arrisit. Stante ḡ dña apud ꝑsepe. sta ꝛ tu cū ea iuxta ꝑsepe. ꝛ delectare freq̄nt̄ cū puero iesu. qꝛ ṽtus exit ab ip̄o. Quelibet aīa fidelis ꝛ maxie religiosa ꝑsona. a die natiuitatꝭ dñi vsq̄ ad purificationē deberet saltē semel in die apud ꝑdictum ꝑsepe dñam visitare. adorare puerū ih̄m ꝛ mrēm ei⁹. affectuose meditari de paupertate. hūilitate ꝛ benignitate ip̄oꝝ.

De purificatiōe beate ṽginis. Ca. xij.

Ueniente aūt q̄dragesima die ꝑut in lege statutū erat. exijt dña cum puero iesu ꝛ ioseph. ꝛ iuerūt de bethleem in hierl̄m q̄ sunt q̄nq̄ vel sex miliaria. vt ſm legē sisterēt eū dño. Uade ꝛ tu cū eis ꝛ iuua portare puerū. ꝛ ꝯspice attēte singula q̄ dicunt̄ ꝛ fiunt. q̄ deuotissima sunt. Adducūt ḡ dñm tēpli ad tēplū dñi. Cumq̄ intrassent templū. emerunt duos turtures. aut duos pullos columbaꝝ vt offerrent ꝑ

eo sicut p paupib9 fiebat. Et qz erāt paupri mi. credendū magis de pullis colūbaz. qz z p minori pcio inueniunt. z iō in lege ponunt in vltio loco. z euāgelista tacet de agno qui erat oblatio diuitū. Et ecce symeon iust9 in spū venit in tēplū. vt sic rñsuz accepat videret xpm dñi. Cū aūt festinant veniēs vidisset eū. stati cognuit eū pphetico spū. z accelerans genuflexit z adorauit eū inter brachia mrīs. Puer aūt bñdixit eū z aspiciēs mrē z inclinauit se. oñdens se velle ad eum ire. q mr intelligēs cū uis admirās porrexit euz symeoni. Ille aūt gaudent z reuerent in vlnis suis eū recipiens surrexit. bñdicēs deū z dixit. Nūc dimittis suū tuum dñe zc. De pass. oī ipi9 pphetauit. Supuenit z ipa pphetissa anna z adorās eū. sil'r d ipo loqbatur. Maria vero de his admirās oīa zsuabat in corde suo. Deinde puer ihs extēdēs brachia vsus mrem. ad eā redijt. Postea vadūt ad altare pcessionē facientes q hodie repsentat p vniuersuz mōm. pcedūt alacrit illi duo venerabiles senes. s. Joseph z symeon tenētes se p man9. z cū exultatōe magna iubilantes z psallētes. Confitemini dño qm bon9 qm in secl'm zc. Fidelis dñs in oibus verb suis zc. Qm h est dñs de9 nr in eternū z in seculū secli. ipe reget nos in secla. Suscepim9 de9 miam tuā in medio templi tui. Sequit mr portās regē ihm. z anna sociat eā. vadēs ex latere cū reuerētia iubilans. et ipa gaudio indicibili laudās dñm Ab istis g fit pcessio. paucos qdez sed valde magna repñtantib9. qz de oī genere hoim sunt int eos. de masculis z femis. senib9 z iuuenib9. virginib9 z viduis. Cū aūt puenerūt ad altare. mr cū reuerētia genuflexit z offert dilectissimū filiū suū deo pri suo dicēs. Accipite pr excellētissime vnigenitū vrm. quem fm mādatū vre legis vob offero. qz pmogenit9 mrīs est. Sed rogo pr vt eū mihi reddatis. z surgēs dimisit ipm super altare. O de9 qlis est oblatio ista. nunqz a seclo tal' facta fuit nec fiet. Respice bñ singula. Stat puer ihs sedēs sup altare. sic qlibet ali9 puerulus. z facie matura respexit mrem. z alios z humilit et patient expectat qd deinceps fieri debeat. Adducunt sacerdotes z redimit dñs oim tanqz su9 qnqz siclis more aliorū. Siclus erat gen9 monete qb9 a ioseph sacerdoti solutis mater letant reaccepit filiū. Accepit etiā de manu ioseph pdictas aues vt eas offerat. z genuflectēs z tenēs eas in manu sua. eleuatis ocul' z in celū porrectis eas obtulit dicēs. Accipite clemētissime pr hāc oblationē z munusculū. z pmū donum qd paruul9 vr vob hodie de sua paupertate psentat. Sed z puer ihs man9 suas ad aues porrigēs. ocl'os ad celū leuauit. z nōduz loquēs gestib9 vnacū mre offerebat. z posuerūt eas sup altare. Uidisti qles sūt oblatores isti. mr z fili9. Nunqd potuit talis hostia cū uis pua repudiari. Absit. sed poti9 p man9 angelo z fuit in supma curia pñtata z valde acceptata. ita q tota curia iubilās exultauit. Postea g ipa scā discessit de hierl'm z visitauit Elyzabeth. volēs videre iohem priusqz de partib9 illis discederet. Uade z tu sp cū ea qcūqz ierit. z adiuua portare iesum. Cū g venisset ad eā. festū magnū fecerūt. et marie de pueris suis. Sed z pueri letabāt ad inuicē. z iohes qi intelligēs reuerēter se hēbat erga ihm. Accipe z tu reuerent iohez qz hic puer magn9 corā dño. si forte bñdixerit tibi. Aliqb9 aūt dieb9 ibi mora ztracta discedūt volētes ire nazareth. Si aūt in pdictis vis informari. de hūilitate z paupertate zsiderata oblatiōe z redēptōe ac legis obseruatiōe. de facili potes aduertere.

Tercia feria.

De fuga dñi in egyptū. Capl'm. xiij

Cum ergo pergerēt vsus nazareth nesciētes adhuc sup h zsiliū dñi. z q herodes pararet se ad necē pueri iesu. Angel9 dñi appuit ioseph i somnis dicens ei. vt cū puero z mre fugeret i egyptū. qz herodes volebat aiam pueri pdere. Joseph vero euigilās z excitās mrem dixit ei. Ipa incōtinēti surgēs nulla mora ztracta voluit iter arripe. zcussa eni sunt ad hāc vocē viscera ei9. z circa filij sui salutez nolebat negligēs inueniri. Ergo de nocte incōtinēti ceperūt ire vsus partes egypti. Cōspice z meditare pdicta z infra scpta. z quō puerū ihm dormientē eleuāt z zpatere ipis. z attende h diligent. qz multa z bona zsiderare potes in pñti negocio Prīo zsidera quēadmodū dñs in sua psona suscepit aliqñ pspera. aliqñ aduersa. Et cū sic tibi ztigerit nō sis impatiēs. Nā iuxta montē inuenies vallē. Ecce eni in natiuitate sua xps magnificat9 fuit a pastorib9 tāqz de9. z post partuz

parũ circũcisus fuit tanq̃ꝫ pctõr. deinde ve/
nientes magi cũ plurimum honorauerũt. ⁊
nihilominꝰ ipe in stabulo remanens stabat
inter bestias ⁊ plorabat vt cuiusdã homũcu/
li filiꝰ. postea p̄ntatꝰ erat in tẽplo quẽ multũ
extulerũt symeon ⁊ anna. ⁊ nũc ab anglo dĩ
ꝙ fugiat in egyptũ. ⁊ de multꝭ talibꝫ poterꝭ
in vita sua ꝑpendere q̃ ad nr̃am instructio/
nẽ possumꝰ retorq̃re. Cũ ḡ ꝯsolationeꝫ ha/
buerꝭ. tribulationẽ expecta. ⁊ ecõtra. Vñ in
eis nec extolli nec frãgi debemꝰ. Dat enim
dñs ꝯsolatões ad spem subleuãdã ne deui
emus. Et tribulationẽ ad hũilitatẽ ꝯseruan/
dã. vt cognoscẽtes miseriã nr̃am sp̄ i suo ste
mus timore. Ad nr̃am ḡ instructõnẽ hec fe
cisse. meditemur. ⁊ etiã vt se diabolo occul/
taret. Scdo ꝯsidera circa dei beneficia ⁊
ꝯsolatões ꝙ q̇ ea ꝑcipit nõ dꝫ se p̄ferre non
ꝑcipienti ⁊ q̇ nõ ꝑcipit nõ deijciat̃ anio. nec
h̄nti inuideat. Hoc dico. qꝛ angeloꝝ locuti
ones fiebãt ioseph. ⁊ nõ mr̃i. cum tñ lõge ea
esset inferioꝛ. Itẽ ⁊ q̇ ꝑcipit licet nõ ꝑcipiat
ꝓ suo velle. nõ dꝫ esse ingratꝰ nec murmura
re. cũ etiã ioseph q̇ tantꝰ erat apud deũ non
palã sed i somnis tales allocutiões ꝑcepit.

Tercio ꝯsidera quõ dñs ꝑmittit suos ꝑ/
secutõibꝫ ⁊ tribulatõibꝫ vexari. Tũc eñ ma
gna erat tribulatio mr̃i ⁊ ioseph. cũ viderãt
pueꝝ ad occisionẽ q̃ri. q̇d eñ grauiꝰ audire
poterãt. Et erat eis in h̄ tribulatio magna.
qꝛ licet scirẽt eũ filiũ dei esse. tñ poterat sen
sualitas eoꝝ turbari ⁊ dicere. Dñe deꝰ om
nipotẽs q̇d opus ẽ ꝙ iste tuꝰ filius fugiat.
Nõ potes hic eũ defendere. Et etiã in hoc
erat tribulatio ꝙ in t̃rã longinquã oporte/
bat eos ire quã ig̃rabãt. ⁊ ꝑ vias asꝑas cuꝫ
eẽnt inhabiles ad eũdũ. Dña ꝓpt̃ iuuẽtutẽ.
ioseph x̄o ꝓpter senectutẽ. ipe etiã puer quẽ
portare hẽbãt vix erat duoꝝ mẽsiũ. ⁊ ꝑegri
nari hẽbant in t̃ra aliena. ⁊ paupes q̄ nihil
h̄ntes. Oĩa eñ ista sunt afflictõis materia.
Tu ḡ cũ tribularꝭ patiẽtiã habe. nec credas
tibi ab eo ꝓuilegiũ dari. qδ nec sibi tribuit
nec mr̃i. Quarto ꝯsidera benignitatem.
Vides eñ quõ ⁊ q̃ꝫ cito ꝑsecutionẽ patit̃. et
fugã de t̃ra natiuitatꝭ sue. ⁊ tã benigne cedit
furori illiꝰ quẽ poterat ꝑdere in momento.
Profunda ẽ hec hũilitas. ⁊ patiẽtia magna
Nolebat eñ sibi vicẽ reddere nec offende/
re. sꝫ fugiẽdo insidias eiꝰ vitare. Sic ⁊ nos
facere tenemur obiurgãtibꝫ. s. vel rep̄hẽdẽ
tibꝫ vel ꝑseq̄ntibꝫ nõ resistere. vel de ipis vin

dictã expetere. sꝫ patient̃ eos portare ⁊ ipo/
rũ furori cedere. ⁊ qδ plus est ꝓ eis orare. vt
alibi dñs i euãgelio docet. Fugiebat ergo
dñs ante faciẽ s̃ui. imo potius s̃ui diaboli.
Portabat eũ mr̃ tenera ⁊ iuuenis valde. et
sctũs ioseph multũ senex in egyptũ ꝑ viam
siluestrẽ. obscurã. nemorosaꝫ. asperã ⁊ inha
bitatã. ꝑ viã etiã valde longam. Dicit̃ ꝙ ad
iter cursorꝭ sunt. xij. vel. xv. dieꝝ. ꝓ eis autẽ
fuit forte iter duoꝝ mensiũ ⁊ pluriuꝫ. Iue/
runt eñ vt dĩ ꝑ desertũ illud ꝑ qδ transiue
rũt filij isrl̃ in q̃ steterũt. xl. annis. Sꝫ quõ
faciebãt de victu secũ portãdo. Vbi etiam ⁊
quõ de nocte q̇escebãt ⁊ hospitabant̃. Ra/
ro eñ domos i illo deserto iueniebãt. Cõ/
patere ḡ eis. qꝛ laboꝛ difficil̃ ⁊ magnꝰ. ⁊ lon/
gus est tã ipis q̃ꝫ puero ihu. ⁊ vade cuꝫ eis.
⁊ adiuua pueꝝ portare ⁊ s̃uias i oĩbꝫ in q̇bꝫ
potes. Nõ deberet videri nob̃ laboꝛ ꝓ no/
bis ipis p̄niaꝫ agere. ꝓ q̇bꝫ tantus laboꝛ ab
alijs ⁊ a talibꝫ ⁊ totiẽs est assumptꝰ. De his
aũt q̃ ipis in deserto ⁊ ꝑ viã ꝯtigerũt qꝛ pau
ca autẽtica inueniunt̃. referre nõ curo. Cũ
ḡ egyptũ intrauerũt oĩa ydola ipiꝰ ꝓuincie
corruerũt sic̃ ꝑ Isaiã fuit ꝓphetatum. Iue/
rũt ergo ad q̄ndã ciuitateꝫ q̃ vocat̃ Helio/
polis. ⁊ ibidẽ aliquã domunculã ꝯducẽtes
habitauerũt ibidẽ ꝑ septẽ annos tã q̃ꝫ ꝑegri
ni ⁊ aduene. paupes ⁊ egeni. Sed hic oc
currit pulchra pia ⁊ cõpassiua valde medi/
tatio. Aduertas bñ q̃ sequunt̃. Vnde eñ ⁊
quõ viuebãt isti tãto tp̄e. Nunq̇d mẽdica/
bãt. Legit̃ autẽ de dña ꝙ colo ⁊ acu q̃rebat
sibi ⁊ filio necessaria. Suebat ergo et fila/
bat mũdi dña. pauꝑtatꝭ amatrix. Multuꝫ
ꝑ oẽ̄m modũ isti pauꝑtatẽ dilexerũt. ⁊ eidẽ
ꝑfecte vsq̃ ad mortẽ s̃uauerũt fidẽ. Sꝫ nũ/
q̇d ibat ipa ꝑ domos petẽdo pãnũ ⁊ alia in
q̇bꝫ oꝑaret̃. Oportuit eñ h̄ ꝑ viciniã inote
scere. alias vacasset a talibꝫ opibꝫ. qꝛ ille mu
lieres nõ poterãt diuinare. Sed ⁊ cũ ih̄s ce/
pit esse q̇nquẽnis vl̃ sic. Nunq̇d ⁊ ipe porta
bat ambasiatas mr̃is. petẽdo ꝓ ipa ea in q̇/
bus oꝑari valeret. Nõ eñ hẽbat aliũ scuti/
ferũ. Sed ⁊ nũq̇d reportabat oꝑa facta. pe
tens ex ꝑte mr̃is. solutionẽ ⁊ p̄ciũ. Nõne in
talibꝫ erubescebat puer ih̄s. filiꝰ dei altissi/
mi. ⁊ etiã mr̃ ipm mittẽs. Sꝫ q̇d si aliq̃tiẽs
dñ̄ opus reddidisset ⁊ p̄ciũ peteret mr̃ aliq̃
supba. rixosa ⁊ loquax. iniuriose r̄ndit. opꝰ
factũ accepit. eũ sine p̄cio expulit. ⁊ sic vacuꝰ
domũ rediqt. O q̃t ⁊ q̄nte fuit iniurie adue/

nis q̄s dn̄a vitare nō venit sꝫ suscipe. Quid
etiā si aliqñ domū rediens. ⁊ famē patiens.
more puerorꝫ petijt panē. nec vnde daret ha
buit mr̄. Nōne in his ⁊ siliby totalit̄ ꝯcutie/
bant̄ viscera sua. Cōsolabat̄ v̄bis filiū suū.
⁊ ope vt poterat ꝓcurabat. ⁊ sibi forte aliqñ
subtrahebat de victu vt filio refnaret. Hec
⁊ his silia de puero ih̄u meditari potes. de/
di tibi occasionē. Tu v̄o sic videbit̄ extēdas
⁊ ꝓseq̄ris. sisq̄ paruula cū paruulo ih̄u. nec
paruipēdas talia hūilia. ⁊ q̄ puerilia videt̄
meditari de ip̄o. Videnť eñ dare deuotio
nē. augere amorē. accēdere feruorē. induce
re cōpassionē. puritatē ⁊ simplicitatē ꝯferre
⁊ hūilitatꝭ ⁊ paupꝭtatꝭ. vigorē nutrire ⁊ ꝯser
uare. familiaritatē ⁊ ꝯformitatem facere. ac
spem eleuare Nā ad sublimia ascendere nō
valemꝰ. sed qđ stultū dei est sapiētiꝰ ē hoīb;
⁊ qđ infirmū potētiꝰ. Videt̄ etiā talin; me/
ditatio sup̄biā tollere. cupiditatē eneruare
ac curiositatē ꝯfundere. Vides q̄t bona in/
de ꝓueniūt. Sis ḡ vt dixi cū paruulo par/
uula. ⁊ cū grādescēte grādescas. sp̄ tñ hūili/
tate ꝯsuata. ⁊ seq̄ris eū q̄cūq̄ ierit. ⁊ intuea/
ris faciē eiꝰ sp̄. Sed nunq̄d in sup̄iorib; at/
tendisti. q̄ labioriosa fuerit eorꝫ paupꝭtas. ⁊
q̄ verecunda. Et si ex ope manuū victū q̄re
re oportebat. q̄d de vestimētis dicemꝰ. q̄d
de vtensilib;. s. lectꝭ ⁊ alijs infra domū opor
tunis. Nunq̄d duplicia hēbāt. nunq̄d sup̄/
flua. nūq̄d curiosa. Hec ꝯ paupꝭtatē sunt. et
iō etiā si hr̄e posset nollet ea paupꝭtatꝭ ama/
trix. Sed ⁊ nūq̄d dn̄a suendo vl̄ alias ope/
rādo faciebat more q̄rūdā opa curiosa Ab/
sit. Faciat hec q̄ tp̄s ꝑdere nō curat. Nō ei
poterat ip̄a in tāta posita egestate tp̄s in va
nis expendere. sed nec alias fecisset. Est ei
ꝑiculosissimū viciū. ⁊ maxīe tp̄ib; nr̄is. Vis
videre quō. Attēde p̄mo quō tp̄s ad laudē
dn̄i ꝯcessum. expendit̄ ꝯ ip̄m in vanis. mul
tū eñ plꝰ de tp̄e occupat q̄ expediat curio/
sum opꝰ. ⁊ h̄ malū est valde. Scđo q̄z faci/
enti est cā vane gl̄e. O q̄tiens aspicit. recogi
tat ⁊ mente reuoluit. etiā qñ nō opat̄. ⁊ etiā
qñ d; dinis intēdere vt pulchꝝ opꝰ faciat. ⁊
exinde se reputat et vult reputari. Tercio
q̄z ei cui facit est cā sup̄bie. tali ei oleo ignis
sup̄bie nutrit̄ ⁊ magꝭ accēdit̄. Sic ei rudia
⁊ grossa sunt hūilitatꝭ fomēta. sic ista sup̄bie
Quarto q̄z ē materia retrahēdi aīam a deo
Nā iuxta btm̄ Gregꝭ. Tanto q̄s a superno
amore disiūgit̄ q̄nto inferiꝰ delectat̄. Quin
to q̄z est ꝯcupīa oculorꝫ. de trib; vnū;. ad q̄
oīa pctā de mūdo reducunt̄. Ad nihilū ei
talia curiosa valēt. nisi vt exinde oculi vane
pascant̄. Quotiēs aūt q̄s in talib; delecta/
bilit̄ et vane oc̄los pascit tā q̄ facit. tā q̄ por
tat ⁊ vtit̄. totiēs offendit. Sexto q̄z mltorꝫ
aliorꝫ est laq̄us ⁊ ruina. nā talia respiciētes.
multis modis offendere pn̄t. Vel malū ex
emplū hn̄do. vl̄ delectabilit̄ aspiciēdo. vl̄ si/
milit̄ ꝯcupiscēdo vl̄ iudicādo vl̄ murmurā
do vl̄ detrahēdo. Cogita ḡ q̄tiēs deꝰ offen
di p̄t anteq̄ illa curiositas sit deleta. de oī/
bus aūt illis ip̄e q̄ tale opꝰ facit est cā. Vnđ
etiā si tibi dicerē q̄ talia ꝑ me faceres. ⁊ cer/
tissime scires me talib; vti velle. tu facere ñ
deberes. q̄z nulla de cā pctō ꝯsentiendū est
⁊ ab offensa dei est omnib; modis abstinē/
dum. Quanto ḡ magꝭ offendis si tuo motu
ad solā cōplacentiā facis. volēs magꝭ place
re creature q̄ creatori. Hec igit̄ faciūt q̄ se/
cularit̄ viuūt. Talia eñ sunt ornamēta mū
di ⁊ blasphemia dei. Sed q̄ in puritate cō
scientie viuere intēdit. miror quō hec face/
re audet ⁊ se hac fece fedare. Vides q̄t ma/
la ex tali curiositate ꝓueniūt. Adhuc est ali
ud malū ⁊ peius. s. q̄ curiositas directe ob/
uiat paupꝭtati. Et vltra oīa p̄dicta est etiā h̄
q̄ leuis ⁊ vani ⁊ incōstantꝭ animi ē indiciū.
Hec aūt oīa de curiositate dixi. vt tu curio
sa deuites. Ab ip̄is igit̄ tā faciēdis q̄ vten/
dis tāq̄ a venenoso serpēte oīno abstinere
curato. Nō tñ intelligi d; q̄n aliqñ liceat fa
cere opa pulchra. ⁊ potissime in his q̄ dino
cultui mācipant̄. In q̄b; tñ oīno ordinata
affectio. intētio ⁊ delectatio sūmope cauen/
da est. ⁊ ab aīo sollicite longiꝰ ꝓpellenda.
De hac aūt curiositate sic dicit Bern̄. i ser/
monib; ad clericos ca. xij. Spectacula va/
na. rogo q̄d corpi p̄stāt. q̄d ve aīe ꝯferre vi/
dent̄. nā certe nihil in hoīe cui curiositas ꝑ/
sit inuenies. friuola ꝓrsus ⁊ inania ac nuga
toria ꝯsolatio. ⁊ nescio q̄d illi durꝰ imp̄cer
nisi vt sp̄ hēat qđ req̄rit. q̄ iocūda q̄etis fu/
gitās. curiosa inq̄etudīe delectat̄. Sꝫ re
deamꝰ ad dn̄am in egyptū. a q̄ digressionē
fecimꝰ. ꝓpter maledictū curiositatꝭ viciū. et
ꝯspice ip̄am ī laborib; suis. suendo ⁊ filādo
texendo. quō facit ea fidelit̄. hūilit̄ ⁊ solici/
te. hn̄s nihilominꝰ diligentissimā curā sup̄
filio suo. ⁊ sup̄ gubernationē domꝰ. necnon
vigilijs ⁊ orōib; iuxta posse ē sp̄ intēta. Tu
ḡ toto affectu eidē cōpatere ⁊ ꝯsidera q̄ n;

habuit oīno grat̄ regnū dn̄a regni. Sed ꝛ illud forte ꝯtingebat freq̄nt̄ ꝙ alique bone matrone vidētes ei⁹ pauptatē. aliq̄ trāsmittebāt eidē. q̄ hūilit̄ ꝛ cū gr̄aꝛ actiōe recipiebat. Sed ꝛ seruus ioseph senex aliq̄d opabatur i arte lignaminis. Undiq; igit̄ occurrit cōpassiōis materia. cū q̄ tandē cū aliquam morā cū ea ꝯtraxeris pete licentiā recedēdi. ꝛ bn̄dictōe recepta pmo a puero ihu. deinde a mr̄e. postea a ioseph genibꝫ flexis cū lacrimis ꝛ cōpassione magna. valefacias eis. q2 tāq; exbāniti ꝛ exules a patria sua sine aliq̄ cā remanēt ad pegrinādū ibidē p septē annos. in sudore sui vultus victuri.

De reditu dn̄i ex egypto. Ca. xiiij.

Ompletis septē ānis q̄bꝫ de⁹ pegrinat⁹ est i egypto. angel⁹ dn̄i appuit ioseph in somnis dicēs. Tolle puerū ꝛ mr̄em ei⁹. ꝛ vade in t̄rā isrl̄. Defuncti ei sunt q̄ q̄rebāt aiam pueri. Qui accepit puerū ꝛ mr̄em ei⁹ ꝛ redijt in t̄rā isrl̄. ꝛ cū puenit ibi. audiēs ꝙ archelau⁹ fili⁹ herodis regnaret ibi. timuit illo ire. Et iterꝫ admonit⁹ ab angelo iuit i galyleā ciuitatē nazareth. Fuit aūt redit⁹ ei⁹ circa festuꝫ ephie. s. scd̄a die put in martilogio legit̄. Uides etiā hic sic fuit tactuꝫ in supiori tractatu quō dn̄s dat ꝯsolatiōes ꝛ reuelatōes p partes ꝛ non ita plenas vt appetit⁹ exposceret qđ ex duobꝫ i h̄ facto ppendere potes. Tū q2 in somnis nō palā vt tibi dixi. cū etiā q2 nō vna vice sꝫ sed p duas vices ei dixit ad quē locū ire deberet. Et dicit glo. ꝙ h̄ fecit dn̄s. q2 ex freq̄nti visitatōe q̄s cert. oꝛ reddit̄. Un̄ q̄lescūq; sunt nob̄ debēt videri magne ꝛ inde simus grati. q2 sp ex pte sua facit qđ nob̄ vtili⁹ esse cognoscit. Nūc aūt circa dn̄i reditū insistamus. Circa quē diligent̄ attēde. q2 pia est h̄ meditatio valde. Redeas ḡ in egyptuꝫ gr̄a visitādi puerꝫ ihm̄. quē cū extra int̄ pueros forte inueneris. ipe te vidēs occurret tibi. q2 benign⁹ ꝛ affabilis ꝛ curialis est. Tu vero genuflectens osculeris pedes ei⁹. ꝛ post int̄ brachia ipm̄ suscipias ꝛ aliq̄ntulū cū eo q̄escas. tandē forte dicet tibi. Data est nob̄ licentia in t̄rā nr̄aꝫ. ꝛ cras hinc recedere debemus. bona hora venisti. q2 redibis nobiscuꝫ. cui alacrit̄ rn̄deas te ex h̄ multum gaudere. ꝛ ꝙ eū optas seq̄ q̄cunq; ierit. ꝛ in his collocutionibꝫ delecteris cū eo. Dixi tā tibi. ꝙ hmōi q̄ puerilia videnī meditari. multū valēt. ꝛ postea ad maioꝛa trāsmittūt. Postea ducet te ad mr̄em. ꝛ curialit̄ honoꝛabit. tu ꝑo genuflectens. fac ei reuerētiā ꝛ scō seni ioseph. et q̄escas cū eis. Mane seq̄nti die videb̄ aliq̄s bonas matronas de ciuitate. ꝛ etiaꝫ homines veniētes ad sectandū eos vsq; extra portā ciuitat̄. ꝑter placabilē ꝛ scām ꝯuersationē ipoꝝ. Predixerāt ei discessuꝫ suū p viciniā p plures dies. Primū q2 nō ē ꝯueniens ꝙ subito q̄i furtim inde recederēt. secus tn̄ fuit qn̄ venerūt in egyptū. q2 timuerūt moꝛtē pueri. Incipiūt em̄ recedere ꝛ ioseph cū hoībꝫ p̄cedit. ꝛ dn̄a sequit̄ a longe cū matronis. Tu vero accipiēs puerꝫ p manū vade in medio an̄ mr̄em. nā ipm̄ post se nō dimittet. Cū aūt sūt extra portā. ioseph nō se patit̄ ampli⁹ sociari. Tunc vero aliq̄s ex illis diues cōpatiēs pauptati eoꝝ. puerꝫ vocat vt aliq̄s ei denarios tribuat p expensis. Uerecundat̄ puer accipe. tn̄ pauptatis amoꝛe manū parat. pecuniā accipit verecūde ꝛ gr̄as agit. sic ꝛ plures fecerūt. Uocatur etiā a matronis. ꝛ silr̄ faciūt. Nec min⁹ hic mr̄ verecundat̄ q̄ȝ fili⁹. Uerūtn̄ hūilit̄ gr̄as eis egit. Uere hic eis cōpati potes. cum ille cui⁹ est t̄ra ꝛ plenitudo ei⁹. p se ꝛ mr̄e ꝛ nutricio suo sic pauptatē artā elegerit. ꝛ in tanta penuria vixit. Multū in eis relucet paupertas scīssīma. ꝛ nob̄ amabilē ꝛ imitabilē ōndunt. Tandē gr̄as agētes eis valefaciūt oībꝫ. ꝛ suum arripiūt iter. Sed quō redibit puer ih̄s adhuc tener infantul⁹. difficilioꝛ em̄ mihi videt̄ redit⁹ q̄ȝ accessus. nā qn̄ venit in egyptuꝫ ita paruulus erat ꝙ poꝛtari poterat. nunc aūt sic magnus est ꝙ poꝛtari non p̄ualet. et sic paru⁹ ꝙ p se ire nō potest. Sed forte aliquis ex illis bonis viris dedit vel accomodauit aliquē asellū sup queꝫ ire posset. O puer egregie ac delicate. rex celi ꝛ terre quātū laboꝛasti ꝑ nob̄. ꝛ q̄ȝcito cepisti. Bene ꝟba i vr̄a pdixit ꝑsona. Paup sum ego ꝛ in laboꝛibꝫ a iuuentute mea. Penurias magnas. laboꝛes arduos. ꝛ afflictiones coꝛpis ꝯstantissime assūpsisti. habuistis vos ipos q̄i odio p amoꝛe nr̄o. Certe solus hic laboꝛ de q̄ nunc tractam⁹ ad plenā redemptionē sufficere debuisset. Accipe ergo puerū ihm̄ ꝛ pone sup asellū. ac fideliter ducas eū. ꝛ cum descēdere voluerit letant̄ eum in brachijs suscipias ꝛ aliq̄ātuluꝫ teneas. saltē quousq; veniat mr̄ ei⁹. q̄ aliq̄ntulum tardius siue plani⁹ ambulat. tūc puer ibit ad eam. eritq; mr̄i requies magna. re-

ceptio filiȷ̃. Uadunt ḡ ⁊ trāseunt ꝑ desertū ꝑ qđ venerūt. ⁊ in ipo itinere sepe poterꝭ eis cōpati. hñtes parū q̄etis. ⁊ respice eos fatigatos. ⁊ ex labore deuictos tā de die q̄ꝫ de nocte. Cū autē fuerūt ꝓpe fi. nē deserti inuenerūt iohem baptistā. q̄ iam ibi pniam agere cepat. cū tñ nullū hr̄et pctm̄. Dicit̄ ꝙ locus iordanis in q̄ iohes baptizauit est ille vnde transierūt filiȷ̃ isrl̄ qñ venerūt de egypto ꝑ dictū desertū. ⁊ ꝙ ꝓpe illū locū in ipo deserto iohes pniam fecit. Uñ possibile est ꝙ puer ih̄s inde trāsiens in reditu suo inuenit eū ibidē. Mediteris ḡ quō suscepit eos alacrit̄. ⁊ ibi aliquātulū subsistētes comederūt cū eo illa cruda cibaria. Tandē in mensa recreatione spūs habita. valefecerunt ei. Tu aūt ⁊ in aduentu ⁊ in recessu genuflecte iohāni. deosculās pedes eius. bñdictionē petens ⁊ ei te recōmēdans. excellēs ei ⁊ valde mirabilis a cunabilis est puer iste. Ipse em̄ fuit ꝓm⁹ heremita ⁊ ꝓncipiū ⁊ via religiose viuere volentiū. Fuit ḡgo purissimus. fuit ꝓdicator ꝑmarim⁹. fuit plus q̄ꝫ ꝓpha. fuit etiā martyr gl̄iosus. Postea transeuntes iordanē applicauerūt ad domū elyzabeth. vbi magnū ⁊ iocundū festū factū fuit inter eos. Et ibidē audiēs ioseph ꝙ archelaus filius herodis regnabat ī iudea. timuit ⁊ admonit⁹ in somnis ab angelo iuerūt in galyleā in ciuitatē nazareth. Ecce reductm⁹ puerū ih̄m de egypto. ⁊ eo reuerso ꝯcurrūt sorores dñe. ⁊ aliȷ̃ ꝯsanguinei ⁊ amici ad visitandos eos. Ipi aūt in nazareth q̄escunt. ⁊ paupem vitam ducūt. Exinde aūt vsq̄ ad duodecimū etatꝭ annū pueri ih̄u aliq̄d nō legit̄ de ipo. Dicit̄ tñ ⁊ verisimile est ꝙ adhuc ibi est fons de quo puer ih̄s deferebat aquā mr̄i. Faciebat em̄ hmōi ꝓuicia matri hūilis dñs. nō em̄ hēbat aliū seruientem.

Potes etiā hic meditari ꝙ cū mr̄e ꝓpria scȝ sorore dñe veniebat iohes euāgelista. q̄ tūc erat ānoꝝ q̄nq̄. Nā legit̄ de ipo ꝙ obiȷ̃t anno a passione dñi. lxvij. etatis ṽo sue anno. xcviij. ⁊ sic tpe passionis dñi hēbat. xxxi. annos. cū dñs hr̄et. xxxiij. vel paꝝ plus. Cū ergo in hoc reditu domin⁹ esset. vij. annoꝝ. iohannes erat q̄nq̄. Intuere itaq̄ ipos stātes simul ⁊ cōuersantes sicut dominus dabit tibi. Hic enim fuit postea ille discipul⁹ quē familiari⁹ diligebat iesus.

Quō puer iesus remansit in hierusalē. Capitulum. xv.

c Um aūt esset annorū. xij. ascēdit cū parētib⁹ in hierl̄m ꝓm ꝯsuetudinē ⁊ ꝓceptū d ei festi. ⁊ durabat ꝑ dies octo. Laborabat ḡ etiā nūc puer ih̄s itineribꝰ longis. ⁊ vadit vt honoret pr̄em suū celestē in festis suis. Est em̄ amor sūm⁹ inter pr̄em ⁊ filiū. sed maior erat ei afflictio. ⁊ dolor cordis acerbior. de inhonoratiōe pr̄is in pctōꝝ multiplicium cōmissiōe q̄ꝫ de honore parentis ⁊ exterioris pompe festi leticia. Stabat ḡ dñs leg⁹ obſuans legē. ⁊ int̄ alios ꝯuersans humilit̄ q̄i q̄libet ali⁹ pauperculus. Consumatꝭ aūt dieb⁹ festi recedentib⁹ parentib⁹ ipe ī hierl̄m remāsit. Attende hic bene ⁊ oib⁹ q̄ dicunt̄ ⁊ fiūt te ꝓn̄tem exhibeas. Ualde em̄ deuota materia ⁊ ꝓficua est hec. Dixi autē iā tibi sup̄ ca. vj. in ꝓncipio ꝙ nazareth vbi dñs hitabat a hierl̄m distat xiiij. vel. xv. miliaria vel circa. Cū ergo mr̄ ⁊ ioseph ꝑ diuersas vias incedentes venerūt in sero ad locū. vbi dieta explebat̄ ⁊ vbi hospitari deberēt. videns dña ioseph sine puero quē cum ipo redisse credebat. querit ab eo. vbi est puer. ⁊ iste. ego nescio. non rediȷ̃t mecū. tecū em̄ eū redisse credebam. Tūc illa dolore vehementi cōcussa cū lachrymis dixit. nō rediȷ̃t mecū. Uideo ꝙ nō bene filium meū custodiui. ⁊ velociter cepit ire ꝑ domos. ⁊ q̄ꝫ decent̄ potuit illo sero circuibat. querēs de ipo ⁊ dicēs. Uidistis vos filium meum. ⁊ vos vidistꝭ ne filiū meū. ⁊ vix ꝓ dolore ⁊ ardore desideriȷ̃ se sentiebat. Joseph vero sequebat̄ eandē cū fletu. Quo non inuento. qualē quietē habere poterant tuipa cogita ⁊ maxime mater que ipm̄ artius diligebat. Et licet a notis cōfortaret̄. non tamen poterat cōsolari. Quid em̄ erat ꝑdere iesum. Conspice bene ipam ⁊ vehement̄ cōpatere. q̄ꝛ in angustia est aīa sua. nunq̄ꝫ ex quo nata fuit vsq̄ tunc fuit in tāta. Nō ergo turbemur qñ tribulatiōes habem⁹. cū etiā matri nō pepcit dñs. ad suos em̄ eas ꝑmittit venire. ⁊ signū sunt sue dilectōis. Nobis autē expedit eas habere. Tandē dña in camera se recludens. ad oratiōnē ⁊ planctum se cōuertit. dicēs. O deus ⁊ pater eterne clementissime ac benignissime vobis placuit mihi dare filiū vestrū. sed ecce ꝑdidi eum. ⁊ nescio vbi sit. Reddite eū mihi. O pater tollite mihi amaritudinē istā ⁊ oñdite mihi filium meum. Respicite pr̄ afflictionē cordis mei ⁊ nō ad negligentiā meā. Incaute em̄

me habui.sed ignorãs feci.sed ꝑter boni/tatem vestrã reddite ipm mihi. qꝛ sine ipso viuere nõ possuz.O fili dilectissime vbi es. quid est de te.apud quẽ nũc hospitaris. Nũ quid ad patrẽ tuũ redisti in celũ. Scio em̃ ꝙ deus es ꝛ dei fili⁹. Sed quomõ mihi nõ dixisses.sed ꝛ nunqd insidiose ab aliquo es quesit⁹. Scio em̃ ꝙ verus homo es ex me natus.ꝛ alias te ab herode quesituz in egy/ptũ portaui. Pater tu⁹ te ab omi malo cu/stodiat fili mi. Indica mihi fili mi vbi sis ꝛ veniam ad te.vel tu redi ad me. parce mihi hac vice.qꝛ nunq̃ ampli⁹ continget mihi vt te custodiã negligent̃. Nunqd aliquã offen sam feci tibi fili mi.ꝓpter quã ergo causaz re cessisti a me. Scio ꝙ dolorẽ cordis mei co/gnoscis. O fili mi ne tardes venire ad me. Nunq̃ ex quo nat⁹ es vsq̃ modo sine te fui comedi vel dormiui.nisi nunc solũ. mõ aũt sum sine te ꝛ nescio qualit̃ hoc factuz sit.tu scis qꝛ tu es spes mea.vita mea.ꝛ omne bo nũ meum.ꝛ sine te esse nõ possum Indica ḡ mihi vbi tu es.ꝛ quomõ te valeã inuenire. Talibꝫ ꝛ similibꝫ dictis se mater ꝑ noctez an/gustiabat sup dilecto filio suo. Mane vero sequẽti die tempestiue domũ exeũtes.que/rebant eũ etiã ꝑ circũstantia loca.nã ꝑ plu/res vias patebat redit⁹. Sicut q̇ de senis vellet redire pisas.posset ire ꝑ podium bo/nichi ꝛ ꝑ colle ꝛ ꝑ alia loca. Die ergo sequẽ ti ibant ꝑ alias vias q̃rentes eũ int̃ cogna/tos ꝛ notos.quo etiã tunc nõ inuento mat̃ q̃si sine spe anxiabat̃ ꝛ nõ poterat consola/ri. Tercia vero die redeũtes in hierusalem inuenerũt eũ in templo sedentez in medio doctorũ.tunc ipa videns eũ exhylarata q̃si reuiuiscens genuflexit ꝛ cũ lachrymis deo grãs egit. Puer aũt iesus videns matrẽ ve nit ad eã.quẽ ipa inter brachia suscipiẽs et stringẽs ꝛ osculãs dulciter ponit vultuz ad vultũ.ꝛ tenẽs eũ in gremio suo aliquãtulũ cũ eo sic req̇euit.neq̃ em̃ tũc aliqd p̄ teneri/tudine dicere potuisset. Postea respiciens eum dicit. Fili qd fecisti nob̃ sic.ego ꝛ pr̃ tu us dolẽtes q̃rebam⁹ te. Et ille.q̃re me q̃re/batis. In his em̃ q̃ p̄ris mei sunt oꝫ me eẽ. Quod verbũ illi nõ intellexerũt. Dicit ḡ ei mater. Fili volo ꝙ redeam⁹ ad domuz no/strã.nõ vis redire nobiscũ. Et ille.ego faci am qꝺ placuerit vob̃. ꝛ rediit cũ illis naza/reth. Uidisti ḡ afflictionem m̄ris in p̄dicto negocio. Sed qd fecit p̄dict⁹ puer i isto tri duo. Conspice etiã eũ attente quomõ se re/ducit ad aliqꝺ hospitale pauperũ. Etiã cũ verecundia petit se hospitari.ꝛ ibidẽ come dit ꝛ hospitabat̃ cum pauperibꝫ iesus pau/per. Conspice eũ sedentem inter doctores vultu placido.sapienti ꝛ reuerenti.ꝛ audie/bat ꝛ interrogabat eos q̃si ignorans.quod ex humilitate faciebat.ꝛ etiã ne illi verecũ/darent̃ super mirabilibꝫ respõsis ei⁹. Cõ siderare autẽ potes in p̄dictis tria valde no tabilia. Primuz qui deo vult adherere. nõ debet inter cõsanguineos ꝯuersari.sed ab eis discedere. Nam ꝛ puer iesus a se di/misit dilectissimã matrẽ.cum operibus pa tris sui intendere voluit.ꝛ etiã postea que/situs inter cognatos ꝛ notos inuent⁹ non fuit. Secundũ ꝙ qui spiritualiter viuit non miret̃ si aliquãdo mente arida rema/nens videt̃ sibi se esse derelictũ a deo.cum etiã matri dei hoc cõtigerit. Nõ ergo men/te tabescat.sed diligent̃ eum querat i sacris meditationibꝫ ꝛ bonis operibꝫ ꝑsistendo.ꝛ reinueniet eũ. Terciũ ꝙ non debet quis esse ꝓprij sensus vl̃ ꝓprie voluntatis. Naz cũ domin⁹ iesus dixisset ꝙ oportebat euz ope ribus patris intẽdere.mutauit consiliuz.ꝛ matris voluntatẽ secutus est. ꝛ recessit cuz ea ꝛ nutricio suo ꝛ erat subditus illis. In q̃ etiã admirari potes humilitatẽ ipius.de q̃ plenius infra primo dicemus.

Quid domin⁹ fecit a duodecimo anno vsq̃ ad tricesimũ annũ. Capl̃m.xvj.

Reuersus ergo domin⁹ iesus a tem/plo ꝛ hierusalẽ cum parentibꝫ suis i ciuitatẽ nazareth.erat subditus il/lis.ꝛ habitauit ibidem cũ eis ab inde vsq̃ ad principiũ tricesimi anni. Nec in scriptu/ris reperit̃ ꝙ in toto isto tempore aliqd fe/cerit quod mirabile videt̃ valde. Quid er/go mirabimur ꝛ imaginabimur ipm fecis/se. Stetit ne domin⁹ iesus ociosus tãto tẽ/pore.vt nihil faceret dignũ recitatõe ꝛ scri/ptura. Si enim fecisset.cur non fuisset scri ptum sicut reliqua facta sua. Omnino stu/por videt̃. Sed attende hic bene. quia pa/tenter videre poteris ꝙ nihil faciendo fecit magnifica. Nihil enim de factis eius a my/sterio vacat.sed sicut virtuose operabatur. sic virtuose tacebat.quiescebat.ꝛ se subtra/hebat. Magister ergo summus aliquãdo docturus virtutes ꝛ viam vite. cepit a sua

iuuentute opa facere ꝟtuosa. sed mō mira/
bili ⁊ incognito. ac retroactꝭ tpib9 inaudito
se vicȝ reddendo in ꝯspectu hoim inutilē ⁊
abiectū ⁊ insipientē. vt deuote ⁊ sine omi te
meraria assertiōe cogitari pōt. Nulla tñ in
hac meditatōe tibi affirmo. q̄ ꝑ auctē sacre
scripture vel doctoꝝ sacroꝝ non ꝓbant. vt
etiā in ꝓncipio tibi dixi. Subtrahebat ḡ se
a ꝯsortio ⁊ ꝯuersatōe hoim. Ibat ad syna/
gogā (.i. ecclam) stabat multū ibi in oꝛone
in loco viliori se ponēs. redibat domū. sta/
bat cū mře. ⁊ aliq̄n suū nutricium adiuua/
bat. ptrāsibat eundo ⁊ redeundo int̄ hoies
ac si nō videret hoies. Mirabant̄ cūcti cer
nētes iuuenē tā speciosum nihil facere qđ
apparebat laude dignū. Expectabāt em̄ ꝙ
magnifica faceret. ⁊ opa ꝓbi viri. Cū em̄ pu
er erat ꝓficiebat etate ⁊ sapiā corā deo ⁊ ho
minib9. sed crescēs ⁊ ꝑueniens a .xij. āno vs/
ꝗ .xxx. ⁊ vltra nulla opa faciebat ꝑtendētia
speciē aliquā ꝓbitatis ⁊ virilitatꝭ. stupebant
vehement̄ ⁊ deridebāt eū dicentes. Iste est
q̄dā inutil'. ipe ē idiota ⁊ hō de nihilo ⁊ stul/
tus ⁊ insipiēs. Nec etiā lr̃as discit. ⁊ int̄ gen
tes in ꝓuerbiū venit. ꝙ erat grādis ⁊ capti/
uus. Et hūc viuendi morē sic tenacit̄ tene/
bat ⁊ ꝯtinuabat ꝙ apud oēs cōiter erat vi/
lis. ⁊ abiect9 reputabat̄. Qđ bñ ante ꝑ ꝓphe
tā dictū fuit in ꝑsona ei9. Ego sum vermis ⁊
nō hō ⁊c. Uides ḡ q̄d faciebat nihil facien
do. reddebat se vilē ⁊ abiectū vt dixi omib9.
sed an h̄ tibi paꝝ videt̄. ipe q̄dē non indige
bat sed ego. Certe in opib9 nr̄is nullū mai9
reputo nec difficili9 cognosco. Ad altissimū
gradū mihi ꝑuenisse videt̄. q̄ ad hoc ꝑuenit
vt ex corde ⁊ aīo vero nō ficto ita se vincit
ac dn̄at̄ aīo suo. ac supbo supcilio carnis sue
ꝙ nolit aliq̄d reputari. sed sp̄ni vt abiect9 et
vilis. Mai9 est h̄ q̄ȝ vincere vrbes iuxta sen
tentiā Salomōis Prouer. xvj. dicētꝭ. Me
lior est patiēs viro forti. ⁊ q̄ dn̄at̄ aīo suo ex
pugnatore vrbiū. Usq̄ ḡ ꝙ ꝑuenias ad hūc
gradū nihil tibi videarꝭ fecisse. Nā cū in ve
ritate oēs sim9 inutiles etiā cū oīa bñ fece/
rimus iuxta ꝟbum dn̄i. quisq̄ in h̄ abiectio
nis gradu nō sum9. adhuc i ꝟitate nō sum9.
sed in vanitate ꝯsistim9 ⁊ ambulamus. Qđ
etiā apl's māifeste ōndit di. ad Gal'. vj. Qui
se existimat aliq̄d esse cū nihil sit. ipe se sedu
cit. Si ḡ q̄ras quare dn̄s ihs hoc faciebat.
Rñdeo tibi. nō q2 indigeret. sed vt nos in/
strueret. Un̄ si nō discim9. inexcusabiles su

mus. Ab hoīb9 bi9 ex ꝑ̄sus est sic ex ipi9 ⁊ mi/
culus ⁊ vermiū esca futur9 vbi sic se humili
ans abiecit dn̄s maiestatꝭ. Si aūt absur/
dū alicui videat̄. ꝙ sic inutil't̄ staret. ⁊ ꝙ euā
geliste multa obmiserūt. ⁊ silia dicat. rn̄de/
ri pt ꝙ nō erat inutile tante ꝟtutꝭ exēplū ꝑ/
bere ⁊ facere. imo erat vtilissimū ⁊ oīm ꝟtu/
tum rectū ac stabile fundamētū. Sed ⁊ ex
ꝟbis ipi9 in euāgelio Joh. xvj. sic habem9.
Cū venerit paraclyt9 quē ego mittā vob a
p̄re sp̄ū veritatꝭ q̄ a p̄re ꝓcedit. ille testimo
niū ꝑhibebit de me. ⁊ vos testimoniū ꝑhi/
bebitis. q2 ab initio mecū estis. s. p̄dicato/
res. Et petr9 in electōne scī Matthie apl'i
dicit. Oportet ex his viris ⁊c. q̄ intrauit int̄
nos dn̄s ihs incipiens a baptismate iohis
⁊c. Tūc aūt erat incipiēs q̄i annoꝝ xxx. sed
nec ipe iohes eius p̄cursor fuisset. si dn̄s ie
sus p̄us eo p̄dicare cepisset. Itē si p̄us ince
pisset. quō nō fuisset not9 in tot annis a vi/
cinis. q̄ dicebāt. Nōne h̄ est fabri fili9. cū po
stea in paruo tpe fili9 dauid vocaret̄ etiā a
socijs. Si ḡ citius incepisset. vel aliq̄ nota/
bilia fecisset. scripta essent vl' saltē aliqua ex
eis. nec sic ex toto oēs euāgeliste tacuissent.
Hoc aūt qđ dico videt̄ ipe Bern̄. sentire vt
habebis in ꝓximo tractatu in vltima aucte
Quōcūq̄ se habeat ꝟitas. ego sic meditari
piū valde puto. Fabricabat ḡ dn̄s ihs sic
faciendo gladiū hūilitatꝭ vt ꝑ ꝓpham fuerat
dictū ei. Accingere gladio tuo sup femur tu
um potētissime. Nullo q̄ppe decēti9 gladio
q̄ȝ hūilitatis decebat supbū aduersariū in/
gulare. Nā gladio sue magnitudinis nō le/
gim9 ꝙ fuerat vsus. sed poti9 ꝯtrariū ꝑ illo
tpe. q̄ maxime indiguisset. scȝ tpe passiōis.
Idē ꝓpheta ꝯq̄stus est ad deū p̄rem ꝓ filio
dicens. Auertisti adiutoriū gladij eius. ⁊
nō es auxiliat9 ei in bello. Habes ḡ quō
dn̄s ihs cepit p̄us facere q̄ȝ docere. Doctu
rus ei erat. Discite a me q2 mitis sū ⁊ hūilis
corde. Hoc ḡ p̄mo facere voluit. ⁊ nō ficte.
sȝ ex corde faciebat. sic ꝟe ⁊ ex corde hūilis
erat ⁊ mitis. Nō poterat i eū cadere simula
tio. sȝ poti9 intiā fundauit ⁊ ꝓfundauit se in
hūilitate ⁊ vilitate ⁊ abiectōe. ⁊ sic etiā se in
ꝯspectu oīm ānihilauit. ꝙ etiā postq̄ȝ p̄dica
re incepit. ⁊ loq̄ altissima ⁊ dina. ⁊ etiā face/
re miracula ⁊ magnifica opa. non reputa/
bant eū. sed vilipendebant ⁊ deridebāt. di/
centes. Quis est hic. Nonne hic est fabri fi
lius. et alia similia derisoria et despectiua.

Verificatū ḡ ē ƺ hūc itellectū vbū apl'i dicē tis. Exinaniuit seipm formā ſui accipiēs. ⁊ nō so'ū cuiusq̧ ſui p incarnationē. sed iuti lis ſui p hūilē ⁊ abiectā ɔuersationē. Vis ḡ videre q̧ potētissime hūc gladiū sibi accin/ xerit ɔsidera singulos act⁹. sp in eis relucet hūilitas vidisti in supiorib⁹. reducas hn̄ in memoriā. Habem⁹ in seqn̄tib⁹ etiā ī mult⁊ q̧ augmentarā vsq̧ ad mortē fidē ei ſuauit ⁊ etiā post mortē. necnō etiā p⁹ ascēsionem. Nōne in fine lauit pedes discipl'orū. Nōne hūiliat⁹ vltra q̄ȝ dici posset cruc⁊ patibuluƺ sustinēdo. Nōne p⁹ resurrectōēƺ g'orificat⁹ vocabat discipulos suos frēs. Vade (d. ait magdalene) ⁊ dic frib⁹ meis. Ascēdo ad pa trē meū ⁊c̄. Nōne etiā p⁹ ascēsionē locut⁹ est paulo hūilit' q̄i ad cōparē suū. Saule sau/ le q̄d me pseqūis. Nec ibi noīauit se deū ne/ q̧ ihm̄. Nōne ⁊ in sede maiestat⁊ sue ɔsistēs dictur⁹ est ī die iudicij. Q̄diu fecist⁊ vni ex his frib⁹ meis minimis mihi fecistis Nō sine cā v̄tutē hāc tm̄ amauit. Sciebat eīm̄ sicut oīs pcti supbia sic fundamētū oīs boni ⁊ sa lutis hūilitas. Sine h̄ fundamēto frustra fit edificiū. Vn̄ nec de v̄ginitate nec de pau pertate nec de aliq̄ v̄tute vel ope sine hūili/ tate ɔfidas. Hic ḡ ipam fabricauit. i. oñdit q̄lit' possit acq̄ri. s. p vilificationē ⁊ p abiecti onē sui̇p̄i⁹ in suo ⁊ alioꝝ ɔspectu ⁊ p ɔtinuū exerciciū hūiliū opeꝝ. Vade ḡ ⁊ tu fac silr. si hūilitatē vis adipisci. Oportet eni q̧ p̄ce/ dat hūiliatio. i. sui vilificatio ⁊ exercitatio vi liū opeꝝ ⁊ hūiliū. De q̄ sic ait Bern̄. in ep'la ad egregiū canonicū secularē. Hūilitas ad quā vtiq̧ ducit hūiliatio. toti⁹ est sp̄ūalis fa brice fundamētū. Siq̄dē hūiliatio via est ad hūilitatē sic patia ad pacē. sic lectō ad sci entiā. Si v̄tutē appet⁊ hūilitat⁊. viā nō refu gias hūiliatōis. Nā si nō poter⁊ hūiliari nō poteris ad hūilitatē p̄uehi. Idē. xxxiiij. Cā tico. Oportet hūilit' sentire de se. tendentē ad altiora. ne dū sup̄ se extollit'. cadat ad se. nisi in se firmit' p verā hūilitateƺ fuerit soli/ dat⁹. Et q̄ nisi hūilitat⁊ merito maxia mi/ nime obtinent'. ꝓpterea q̄ subueh̄ēd⁹ est cor/ reptiōe hūiliat'. hūilitate meret'. Tu ḡ cū te hūiliari vider⁊. habeto signū illud in bonū. oīno argumētū est grē appropinq̄nt⁊. Nā sic ante ruinā exaltat' cor. ita ⁊ an̄ exaltationeƺ hūiliat'. Sane vtrūq̧ leg⁊. deū. s. ⁊ supbis re sistere. ⁊ hūilib⁹ dare grām. At parx est. cū p seipm̄ nos hūiliat de⁹. si tunc libent' accipi/ mus. nisi qn̄ ⁊ p aliū h̄ facit. sapiam⁹ similit'. Q̄obrē accipe h⁹ rei mirabile documentū de sctō dauid. Aliqn̄ maledictū est ei etiā a ſuo. at ille nec cumulatā iniuriā sensit. q̄ p/ sensit grāƺ. Quid mihi ait ⁊ vob̄ filij sarnie O vere hoīem fm̄ cor dei. qui sevlciscēti po tius q̄ȝ exprobrāti succēsendū vel irascēdū putauit. Vn̄ ⁊ secura ɔscia loq̄bat'. Si red didi retribuenti. ⁊c̄. Et de hac v̄tute hec ad p̄ns sufficiāt. Et redeam⁹ ad intuendos act⁹ ⁊ vitā dn̄i iesu speculi nr̄i. s. ē ē p̄ncipa/ le nr̄m ꝓpositū. Igit' te oīb⁹ p̄ntē exhibeas vt sepi⁹ tibi dixi. Et ɔsidera illā sup oēs ali as bn̄dictā familiā paruā. sed valde excelsā paupem ⁊ hūilē vitā ducentē. Felix ioseph senex q̄rebat qd̄ poterat de arte lignaminis. dn̄a vero acu ⁊ colo p̄cio laborabat. Facie/ bat ⁊ alia dom⁹ obsequia q̄ multa sūt. vt tu meli⁹ nosti. Parabat victū sponso ⁊ filio et alia expedientia faciebat. nō em̄ hēbat ſui/ entē. Cōpatere ḡ sibi quā sic suis manib⁹ la borare oportet. Cōpatere etiā dn̄o ihu. q̄ȝ ipe eā adiuuabat. fidelit' laborabat ī his q̄ poterat. Venit em̄ vt ipe ait mīstrare et nō mīstrari. Nōne ḡ ī ponēda mēsula. cubilib⁹ aptādis ⁊ alijs secretiorib⁹ dom⁹ eaƺ adiu/ uabat Intuere ḡ eū hn̄ hūilia obsequia per domū facientē. Et nihilomin⁹ etiaƺ dn̄am intuere. Cōspice etiā q̄lit' ipi tres sil' come/ dūt ad vnā mensulā p sing'os dies. nō lau/ tas ⁊ exq̄sitas. s; paupes ⁊ sobrias cenas su mentes. Et q̄lit' postea colloquunt'. nō in/ ania ⁊ ociosa v̄ba. sed plena sapia ⁊ sp̄ūsctō. nec min⁹ mēte reficiunt' q̄ȝ corpe. S; q̄liter p⁹ aliq̄lē recreatōnē ad orōnē se ɔuertūt in cubilib⁹ suis. nō ei erat eis dom⁹ ampla s; pua. Meditare ēt circa cubicula. s. vnū p q̄ libet eoꝝ. ⁊ intuere dn̄m ihm̄ sup vnū in se/ ro p⁹ orōnē se cōponere p singulas noctes tā lōgissimi tp̄is sic hūilit'. sic vilit'. vt q̄cūq̧ ali⁹ paupcul⁹ de ꝓp'o. sic etiā pseuerant' q̄li/ bet sero in h̄ statu deberes euƺ aspicere. O de⁹ abscondite q̄re sic affligebat⁊ corp⁹ istō innocentissimū. vnius q̄ppe noct⁊ pegrina/ tio suff. cere debebat ad totius mūdi redē/ ptionē. Amor ad h̄ cōpellebat īmēsur. vehe ment' ƺelabat⁊, p oue pdita. vt̄is humer⁊ ad celestia pascua reportāda. Vos rex regū et de⁹ eterne qui oīm penuriā subleuat'. oīa sub ministrat⁊. oīb⁹ habūdant'. put exigit cu̇q̧ cō ditio. Vob̄ tātā pauptat'. vilitatē ⁊ aspiratē vigilādo. dormiēdo. abstinēdo. comedēdo.

Aug. ad plura. de virtute humilitatis.

z alijs vtilis oibus actibus p tã longa tpis spacia refutastis. Ubi ergo sũt quaerẽtes ocia corporis quaerentes curiosa ornamẽta z varia. Nõ didicimus in scola huius magistri q talia volumus. sed z nunquid sapiẽtiores eo sumus. Ipse nos docuit vbo z exẽplo hũilitatẽ. paupertatẽ. afflictionẽ corporis z laborẽ. Sequamur ergo summũ magistrum q nec fallere vult nec falli pt. Et hñtes iuxta doctrinã apli victũ z vestitũ his cõtenti simus ad cõgruentẽ necessitatẽ. nõ suphabundantiã. Alijs etiã virtutũ exercitijs z spũali studio cõtinue indesinenter z vigilãtissime insistentes zc.

De baptismo dñi nostri iesu christi. Capitulum. xvij.

Ompletis ergo. xxix. annis etatis sue. quibus vt dictũ est sic penose vixerat z abiecte. Dicit dñs ihs mri. Tempus est vt vadã z glorificẽ z manifestẽ prem meum. z oñdã me mõdo z operer aiarum salutẽ p quã me pr huc misit. Cõfortaris ergo mr bona. qr cito redibo ad te. z genuflectẽs hũilitatis magister petijt bñdictionez. Ipsa vero filiũ genuflectens z cũ lachrymis eũ amplexãs tenerrime dixit. Fili mi bñdicte vade cũ bñdictione pris tui z mea. esto mẽor mei. citoqz redire memẽto. Sic ergo reuerenter se licentians ab ea z nutricio suo Joseph iter arripuit a nazareth versus hierlm ad iordanez vbi erat iohes baptizãs. q locus distat a hierlm. xviij miliaria. Uadit aũt solus dñs mũdi. nõdũ enim hẽbat discipulos. Intuere ergo eũ p deo diligenter quõ vadit solus. pedibus nudis. p tam longa itinera. z vehementer eidẽ cõpatere. O dñe. q transitis. Nõne vos estis sup oẽs reges terre. O dñe. vbi ergo sunt barones z comites. duces z milites. equi z cameli. elephantes z currus. baruesij z famuli z frequẽtia comitiue. Ubi sũt q vos circũdẽt z defendãt ab irruentibus turbis. vt moris est aliorum regũ z virorum magnorum. Ubi sunt tubarum clangor. instrumentorum sonitus. z vexilla regalia. Ubi sunt q pcedũt ad hospicia z necessaria pparãda. Ubi sunt honores z pompe quibus nos vmiculi vtimur. Nõne dñe pleni sunt celi z terra gl'a vra. quõ ergo sic itis inglorius. Nõne vos estis cui mille milia ministrabãt i regno vro z decies cẽtena milia assistebant. Cur ergo sic solus inceditis calcãdo terram pedibus nudis. Sz nõ estis i regno vro mõ. quã puto cãz. Nã regnũ vrm nõ est in hoc mõdo. Exinanistis vosipm sumẽdo formã serui. nõ regis. Factus estis sic vnus ex nob. pegrinus z aduena sic oẽs pres nri. factus estis seruus vt nos reges fiamus Uenistis enim vt nos ad regnũ vrm adducer etis. viã ponẽdo añ oculos nros p quã illuc ascẽdere valeamus. Sed quare illã negligimus. quare vos nõ sequimur. quare nõ hũiliamus nosipos. quare honores z pompas. caduca z vana sic auide poscimus z tenemus. Certe qr regnũ nrm ẽ de hoc mõdo. nec cõsideramus nos ee pegrinos. z ppterea oia ista mala incurrimus. O vani filij hoim. cur vana p veris. caduca p firmis z certis. tpalia p eternis acceptamus. z sic studiose amplectimur. Certe bone dñe si mẽte fixa suspiraremus nos ee pegrinos et aduenas. faciliter vos sequeremur. z ex his visibilibus tm necessaria sumẽtes nõ retardaremus post vos currere i odorẽ vngẽtorum vestrorum. Essemus enim sine sarcina z ista trãsitoria qui iã trãsacta reputaremus z leuiter sperneremus. Uadit ergo dñs ihs sic hũiliter cõtinuatis dietis quousqz pueniat ad iordanẽ. Cũ ergo venit ad iordanẽ. inuenit iohem baptizantẽ pctõres. z turbã magnã q illuc cõcurrerat ad pdicationẽ ipius. Habebãt ei eũ qui xpm. Dicit ergo ei dñs ihs. rogo te vt me cũ istis baptizes. Johes vero intuẽs z eũ spũ cognoscens. timuit z reuerenter dixit. Dñe ego a te debeo baptizari. Cui dñs ihs. Sine mõ. Sic eni decet nos iplere oẽm iusticiã. Non dicas hoc mõ. nec me diuulges. qr nõdũ vẽit tps meum. sz me baptiza. nũc enim ẽ tps hũilitatis. et iõ implere volo oẽm hũilitatẽ. Attende ergo tu etiã hic de hũilitate. nã locus est de ipa tractãdi. Et debes scire qz sic in hoc loco dicit glo. Hũilitas hz tres gradus. Primus est subdere se maiori z nõ pferre se eqli. Scds ẽ subdere se eqli. z nõ pferre se miori. Tercius z summus ẽ subdere se miori. z huc gradũ hoc tenuit xps. z iõ oẽm hũilitatez impleuit. Uides quõ augmẽtata est eius humilitas a pcedenti tractatu. Subiecit enim hic se seruo suo. se vilificat z seruũ suũ iustificat z magnificat. Sed in alio cõsidera quõ creuit hũilitas. nã vsqz mõ cõuersatus ẽ hũiliter qui inutilis z abiectus. Hic etiã pctõr voluit appere. Pctõribus ei pdicabat iohes pniam z baptizabat. Et dñs ihs inter eos. z corã eis voluit baptizari. Hic autẽ quãtũ ad hoc sic dicit Bern. pmo sermõe epiphanie. Inter poplares turbas ad baptismũ iohis aduenit. Uenit tanqz vnus de pplo q solus erat sine peccato. Quis eni crederet filiũ dei. qs putaret dñm maiestatis. Ualde qdẽ hũiliaris dñe. nimis abscõderis. sz iohes

latere nō poterit. Hucusq̄ Bern. Et licz idē
dici posset de circūcisiōe. q2 ibi voluit appa/
rere pctōr. tñ h plus. q2 h corā turba publi/
ce. ibi occulte. Sed nōne h timendū fuerat
cū ipe āmodo vellet intēdere ad pdicandū
ne sperneret tāq̄ pctōr. Sed nō pꝓterea di/
misit hūilitatē mgr̄ q̄n pfundissime se hūili
aret. Ipe ḡ voluit appere qd̄ nō erat i abie/
ctionē z despectuz sui. sp nos instruēdo. Ac
ꝯtra. nos volumꝰ appere qd̄ nō sumꝰ i lau/
dem z glām nr̄am. Si q̄d em̄ in nob̄ videt
eē pbitatꝫ ondimꝰ. defectꝰ vo celamꝰ cū simꝰ
pctōres z mali. Qualꝫ humilitas nr̄a. Audi
sup h nō me sz Bern. q̄ ait smo. xlij. Canti.
Est hūilitas quā caritas format z inflāmat
z est hūilitas quā nob̄ vitas parit. z nō hz
calorē. atq̄ h q̄dē in cognitōe. illa in affectu
ꝯsistit. Etem̄ si tu temetipm̄ intꝰ ad lumen
vitatꝫ z sine dissimulatōe ispicias. z sine pal
patione diiudices nō dubito q̄n hūilieris.
z tu in oculꝫ tuis factꝰ vilior tibi ex hac vera
cognitōe tui. Fuis nec dū fortasse illud esse
patiarꝫ in oculꝫ alioꝝ. Eris ḡ humilꝫ. sed de
ope iterim vitatꝫ. z mīme adhuc de amoris
infusiōe. Nā si vitatꝫ ipiꝰ q̄ te tibi veraciter
atq̄ salubritꝫ demōstrauit. sic splēdore illu/
minatꝰ ita affectus amore fuisses. voluisses
pculdubio qd̄ in te ē candē de te oēs tenere
sniam quā ipe apud te vitatē hr̄e cognouisti
Sane q̄ i te direrim qm̄ plerūq̄ nō expe/
dit inotescere oib̄ oia q̄ nos scimꝰ de nob̄.
atq̄ ipa veritatꝫ caritate z caritatꝫ auctere/
tamur palā fieri qd̄ noceat agnosceti. Aliōq̄n
si puato amore tui tenꝰ. detines pꝫ ītra te
iudiciū veritatꝫ inclusuz. cui dubiuz ē minꝰ
te veritatē diligere. cui pꝓpriū pfers ꝫ cōmo/
dū vel honorē. Et infra. Tūc si iā apud te/
metipm̄ hūiliatꝰ fuerꝫ. necessaria illa hūili/
tate quā scrutās corda z renes vitas sensi/
bus ingerit aie vigilantꝫ. adhibe voluntatē
z fac de necessitate vtutē. qm̄ nlla virtꝰ sine
ꝯuenientia voluntatꝫ. Tūc aūt fiet illud. si
nolis alitꝫ appere forꝫ q̄ te inuenis intꝰ. A/
liōq̄n time. ne d teipo legas. Qm̄ dolose e/
git in cōspectu eiꝰ. vt iueniatꝫ iniq̄tas eiꝰ ad
odiū. Pondꝰ inq̄t z pondꝰ abhoiatio ē apd̄
deū. Quid em̄ tu te depciarꝫ in secreto apd̄
teipm̄ vitatis trutina ponderatꝰ. z forꝫ alte
riꝰ pciū metiens. maiori te pondere vendis
nob̄ q̄ ab ipa accepisti. Time deum et noli
hāc rē pessimā facere. vt quē hūiliat veritas
extollat volūtas. Hoc em̄ ē resistere vitati.

h pugnare ꝯ deū. Magis aūt acq̄esce deo.
z sic volūtas subdita vitati. nec tm̄ subdita.
sed z deuota. Nōne deo inq̄t subiecta erit
aīa mea. At paꝝ ē esse subiectū deo. nisi sis z
oi hūane creature pꝓpter deū siue abbati tā/
q̄ pcellenti. siue poribꝫ ab eo ꝯstitutis Ego
plꝰ dico subdere paribꝫ. subdere z mioribꝫ
Sic em̄ decet nos inq̄t iplere oēm iusticiā
Vade z tu ad minorē. si vis i iusticia eē pfe
ctus defer iferiori. miori te inclinato. Huc/
usq̄ Bern. Idē smo. xlvij. Cant. sic dicit.
Quis iustꝰ nisi humilꝫ. Deniq̄ cū se ma/
nibꝫ baptiste. s. sui dn̄s inclinaret. z ille ex/
pauesceret maiestatez. Sine inq̄t. sic decet
nos implere oēm iusticiā. ꝯsumatōem pfe/
cte iusticie in hūilitatꝫ pfectōe ꝯstituēs. Iu
stus ḡ hūilis. Hucusq̄ Bern. Hec aūt iu/
sticia in h appet in hūili. q2 reddit vnicuiq̄
ius suū. nō sumit alienū. sed honorē dat do
z sibi retinet vilitatē. Hoc vo meliꝰ cogno/
sces si ꝯsideraueris iiusticiā elati qui bona
dn̄i sibi attribuit. De q̄ idez Bern. sic dicit
lxxxiij. Cant. Sicut de magnis bōis ma/
la oriri solēt. cū facti eximū de bonis domi
ni vtimur donis tāq̄ nō datis. nec damus
glīam. ita pfecto q̄ maximi videbantꝫ pac/
cepta gr̄a. p reddita mīmi reputātꝫ apud de
um. Ego aūt parco vob̄. vsus sum modesti
oribꝫ vocibꝫ. maxio mimoq̄. Sed q̄ sentio
nō expssi. discrimē inuolui. ipe nudabo. op/
timū pessimūq̄ dixisse debuerā. naz vere z
absq̄ dubio eo q̄sq̄ pessimꝰ. q̄ optimus ē. si
hoc ipm̄ q̄ optimꝰ ē ascribit sibi. Nēpe pes/
simuz h. q̄ si dicat q̄s. Absit. Agnosco. Gr̄a
dei sum id qd̄ sum. studeat aūt optare glām
p gr̄a quā accepit. Nōne fur ē z latro. Audi
at q̄ hmōi ē. Ex ore tuo te iudico sue nequā
Quid nequꝰ suo vsurpante sibi glām dn̄i
sui. Hucusq̄ Bern. Vides quō pfectio iu/
sticie i hūilitate ꝯsistit. z nō surripit honorē
deo. nec sibi attribuit q̄ non dz. certe nec le
dit pxim. nō em̄ diiudicat eū. nec alicui se p
fert hūilis. se miorē oib̄ reputat. z locū no/
uissimū eligit sibi. De q̄ idē Ber. sic dicit Cā/
ti. xxxvij. Quid scis o hō. si vnꝰ ille quē for/
te oim̄ vilissimū atq̄ miserrimū reputas. cꝰ
vitā sceleratissimā ac singularitꝫ fedissimaz
horres. z pꝓpterea illū putas spnēdū. nō mō
p te. q̄ forte iam sobrie z iuste z pie viuere te
confidis. sed etiā pre ceteris omnibꝫ scelera
tis tanq̄ omniū sceleratissimuz. Quid scis
tn̄ q̄ si melior z te z illo mutatōe dextere ex/

celsi in se q̄dez futur⁹ sit. in deo vero iā sit. ꝛ
ꝓpterea nō mediocrē nō vel penultimū. nō
ipm saltē int̄ nouissimos eligere locū nos
voluit. Sed recūbe inq̄t in nouissimo loco
vt solus vicz oīm nouissim⁹ sedeas. teqꝫ ne
mini nō dico p̄feras. sꝫ nec cōpare p̄sumas
Hucusqꝫ Bern̄. Hec hūilitatꝫ virt⁹ multi/
plicibꝫ auctātibꝫ cōmendat̄ ab eodē Bern̄.
Dicit em̄. lxxxv. Cant. Magna res ꝛ subli
mis ꝟtus humilitas. q̄ ꝓmeret̄ qđ nō docet̄
digna adipisci qđ nō valet addisci. digna a
ꝟbo ꝛ de ꝟbo cōcipe. qđ suis ip̄a ꝟbis expli
care nō p̄t. Cur hec. Nō q: s.c meritū. sed q:
sic est placitū corā p̄reꝟbi sponsi aīe iesu xp̄i
dn̄i nr̄i q̄ est sup̄ om̄ia de⁹ b̄ndict⁹ in secula.
Idē in sermo. de grad. hꝫ hūilitat̄. Humili
tas ē virt⁹ q̄ hō verissima sui cognitōe sibi/
ip̄i vilescit. Idez in ꝟmo. de natiuitate dn̄i.
Sola ꝟtus hūilitas lese ē caritatꝫ reparatio.
Idē in ep̄l'a ad hereticū. Sola ꝑfecto non
solet gl'iari. nō nouit p̄sumere. ꝯtēdere non
ꝯsueuit hūilitas. nō ꝯtendit iudicio. nō p̄te
dit iusticiā. q: vere hūilis est. Porro hūili/
tas deo nos recōciliat. deo placꝫ in nobis.
Idē sup̄ Missus ē gabriel. Semp̄ solet eē
diuie gr̄e familiarꝫ ꝟtus hūilitatꝫ. Nimirū
ꝯsuāde hūilitatꝫ gr̄a diña solet pietas ordi
nare. vt q̄nto q̄s plus ꝑficit. eo min⁹ se repu
tet ꝑfecisse. Nā vsqꝫ ad extremū exercitū spi
ritual' gradū si q̄s ꝑfecerit aliq̄d ei de primi
grad⁹ īꝑfectōe relinquet̄. vt vix ꝓmū sibi vi
deat̄ adept⁹. Idē ibidez. Pulchra ꝑmixtio
ꝟginitatꝫ ꝛ hūilitatꝫ. Nec mediocrit̄ placet
illa aīa in q̄ hūilitas cōmēdat ꝟginitatē. ꝛ ꝟ/
ginitas exornat hūilitatē. Sꝫ q̄nta putas
veneratiōe digna ē in q̄ hūilitatē exaltat fe/
cunditas. ꝛ part⁹ ꝯsecrat ꝟginitatē. Audis
ꝟginē. ꝛ audis humilē. Si nō potes ꝟgini
tatē. hūilis imitare hūilitatē ꝟginis. Lau/
dabil' virt⁹ ꝟginitas. sed magꝭ hūilitas ne/
cessaria. Illa ꝯsulit̄. ista ꝑcipit̄. Ad illā inui
taris. ad istā coger̄. De illa dr̄. q̄ p̄t cape ca/
piat. de ista dr̄. Nisi q̄s efficiat̄ sic paruulus
iste nō intrabit in regnū celoꝝ. Illa ḡ remu
nerat̄. illa exigit̄. Potes deniqꝫ sine ꝟginita
te saluari. sine hūilitate nō potes. Pōt inq̄ꝫ
placere hūilitas. q̄ ꝟginitatē deplorat amis
sam. Sine hūilitate audeo dicere. nec ꝟgi/
nitas marie placuisset. Sup̄ quē inq̄t req̄/
escet spūs me⁹ nisi sup̄ hūilē q̄etū ꝛc̄. Si ḡ
maria humil' nō fuisset sup̄ eā spūssctūs nō
req̄euisset. Si nō sup̄ eā req̄euisset. nō im/
p̄regnasset. quō em̄ de ip̄o. sine ip̄o cōcip̄et.
Patet itaqꝫ. q: vt de spūsctō ꝯcip̄et. vt ip̄a ꝑ
hibet. respexit dn̄s hūilitatē ancille sue. po/
tius q̄ꝫ ꝟginitatē. Vn̄ cōstat q: vt placeret
virginitas. hūilitas ꝓculdubio fecit. Quid
dicis ꝟgo sup̄be. Maria se virginē oblita.
gloriat̄ de hūilitate. Et tu negligēdo hūili/
tatē blandirꝫ tibi de ꝟginitate. Respexit ait
i'la humilitatē ancille. Que illa virgo vtiqꝫ
sctā. virgo sobria. virgo vtiqꝫ deuota. Nun
quid tu castior illa. nunq̄d deuotior. nūq̄d
tua forte pudicicia gratior castitate marie.
vt scꝫ sine hūilitate placere sufficias ex tua
q̄ illa nō potuit ex sua. Deniqꝫ q̄nto hono/
rabilior es ex singulari munere castimonie
tanto tibi tu maiorē iniuriā facis. q̄ꝫto vite
decorē fedas ꝑmixtiōe sup̄bie. Idē in ep̄l'a.
ad Henrꝫ. ep̄m. Caritas. castitas ꝛ humili
tas nulli⁹ colorꝫ sunt. sed nō nulli⁹ decoris.
nec mediocris decorꝫ. q̄ diuos q̄ꝫ delectari
p̄nt aspect⁹. Quid castitate decori⁹. q̄ mun/
dū de imundo ꝯceptū semine. de hoste do/
mesticū. angelū deniqꝫ de hoīe facit. Diffe/
runt q̄dē int̄ se angel⁹ ꝛ pudic⁹ hō. sed felici
tate. nō ꝟtute. ꝛ si illi⁹ castitas felicior. hui⁹
tn̄ fortior eē cognoscit̄. Sola ē castitas q̄ in
h̄ mortalitat' loco ꝛ tp̄e statū q̄ndā imortal'
gl'ie rep̄ntat. Sola int̄ solēnia nuptiaꝝ. nu
ptiaꝝ morē illi⁹ btē regiōis vendicat sibi. in
q̄ neqꝫ nubēt neqꝫ nubent̄. p̄bēs q̄dā mō iā
celestꝫ illi⁹ ꝯuersatōis exꝑientiā. Vas inte/
rim fragileq̄ portam⁹. in q̄ ꝛ crebro ꝑiclitā
mur. tenet castitas i sctificatōem instar odo
riferi balsami. q̄ ꝯdita cadauera icorrupta
ꝟuant̄. sensus ip̄a ꝛ art⁹ ꝯtinet ꝛ ꝯstrigit. ne
dissoluant̄ i ocijs. ne corrūpāt̄ i desiderijs.
ne carnis voluptatibꝫ cōputrescāt. Vez q̄n
talibet venustate sui. castitas eminere appa
ret sine caritate. tn̄ nec p̄ciū hꝫ. nec meritūz.
Nec mirꝫ q: absqꝫ illa nec bonū fidei susci/
pit̄. etiā si mōtes trāsferat. Scientia nec il/
la q̄ linguis loquit̄ angeloꝝ. martyriūz nec
illud. si tradidero inq̄t corp⁹ meū ita vt ar/
deā. neqꝫ cū illa q̄dlibet exiguū respuit̄. Ca
stitas sine caritate. lampas sine oleo. subtra
he oleū. lāpas nō ardet. tolle caritatē casti/
tas nō placꝫ. Iā ō tribꝫ q̄ ꝓposuim⁹. sola tra
ctāda ē hūilitas q̄ duabꝫ p̄missis ꝟtutibꝫ i
tm̄ est necessaria. vt absqꝫ ista. ille nec esse ꝟ/
tutes videant̄. Nempe vt castitas siue cari
tas obtineat̄. hūilitas meret̄. Om̄ hūilib⁹
de⁹ dat gr̄am. Seruat hūilitas etiā virtu/

tes acceptas. qr nec reqescit sp̃us nisi sup q̃/ etũ ⁊ hũilem. Suauitas ↄsumat. nã virt⁹ in in/ firmitate pficit. H̄ ẽ in hũilitate. inimicã oĩs gr̃e oĩsq̧ initiũ pc̃i debellat supbiã. ⁊ tam a se q̧̃ ab aliis ṽtutib⁹ supbiã illi⁹ ↄpulsat tirã/ nidẽ. Que q̃dẽ supbia ex aliis q̃buscũq̧ bo nis viriũ suaꝝ magis cape solet incremẽtũ. Sola hec oim ↄpugnaculũ q̃ddã friscq̧ ṽtu tũ. eius fortit̃ resistit malicie. obuiat pũm/ ptioni. Hucusq̧ Berñ. Igit̃ habuisti mlta ⁊ pulchra de hũilitate in tractatu p̃nti a ve rissimo Berñ atq̧ hũillimo. Vide vt ea et q̃ de aliis ṽtutib⁹ tangit. mẽte intelligas et ope cõpleas. Sed iã ad baptismũ dñi re deam⁹. Postq̧ g̃ iohẽs vidit dñi volũtatez obediuit ⁊ eũ baptizauit. Nunc ergo eũ bñ ↄspice. Spoliat eñ se dñs maiestat̃ sic q̃li/ bet alius homũculus. ⁊ mergit̃ in aq̃s frigi dis. tp̃e frigoris magni. p nr̃o amore opat̃ nr̃am salutẽ. ↄstituẽs sacr̃m baptismi. ⁊ la/ uans crimĩa nr̃a. Desponsat g̃ vniuersalez eccl̃iam. ⁊ singularit̃ oẽs aĩas fideles. Nam ĩ fide baptismat̃ despõsamur dño iesu xp̃o. dicẽte ↄpha in psona ipi⁹. Sponsabo te mi bi in f. de. Vñ hec solẽnitas ⁊ hec operatio magna ⁊ vtilis valde est. Et iõ cantat eccl̃ia Hodie celesti sponso iũcta est eccl̃ia. qm̃ in iordane lauit xp̃s ei⁹ crimĩa. Et in h̄ ope excellentissimo. tota se trinitas mõ singula ri manifestauit ⁊ descẽdit. ⁊ reqeuit sp̃ussan ctus sup eũ in sp̃e colũbe. ⁊ vox p̃ris intonu it. Hic est fil⁹ me⁹ dilect⁹ in q̃ mihi bene cõ placui. In h̄ aũt loco dicit Berñ. Ip̃m in/ q̃t audire. Ecce dñe iesu. vel nũc iã loq̃re. li/ centiã loq̃ndi hẽs a p̃re. Q̃diu dei ṽtus et dei sapiã q̃i infirm⁹ aliq̃s ⁊ insipiẽs lates ĩ p̃lo. Q̃diu nobilis rex. ⁊ rex celi. fabri filiũ te pater̃ appellari piter ⁊ putari. Etem̃ Lu cas euãgelista testat̃. qm̃ adhuc fili⁹ ioseph putabat̃. O hũilitas virt⁹ xp̃i q̃ntũ ↄfũdis supbiã mee vanitat̃. parũ aliq̃d scio vl̃ ma gis scire mihi videor. ⁊ iã silere nescio. nam impudent̃ ⁊ imprudent̃ me ingerẽs ⁊ osten tãs promptul⁹ ad loq̃ndũ. velox ad docen/ dũ. tard⁹ ad audiendũ. Et xp̃s cũ tãto tp̃e silebat cũ seip̃m abscõdebat nunq̧ inanez gloriam metuebat. Quid timeret ab inani gl̃ia. q̃ est vera gl̃a p̃ris. Vtiq̧ timebat. sed nõ sibi. nob̄ timebat ab illis q̃b⁹ nouerat eẽ timendũ. Nob̄ cauebat. nos instruebat. ta/ cebat ore. sed instruebat opere. ⁊ qđ docuit postea ṽbo. iã clamabat exemplo. Discite a me qr mitis suz ⁊ hũilis corde. Nã de ĩfan/ tia dñi paꝝ aliq̃d audio extunc. Iã vsq̧ ad hũc. xxx. annũ nihil inuenio. Nũc vero iam latere non p̃t. qr tã manifeste demonstrat̃ a p̃re. Hucusq̧ Berñ. Et h̄ est auctas quã in supiori tractatu allegaui. p quã hẽs quõ si luit dñs ihs hũilit̃ ad nr̃aȝ instructõez. Vi des g̃ vbiq̧ redolere hũilitatem. De hac li/ bent̃ tibi loq̃r. qr magnifica ṽtus ẽ valde. et ea plurimũ indigem⁹. eoq̧ studiosi⁹ q̃rẽda affectuosiusq̧ amãda. q̃ dñs in singul̃ suis actib⁹ tam signant̃ studuit eã obseruare.

De ieiunio ⁊ tẽptatõib⁹ xp̃i. Itẽ de redi/ tu eius ad m̃rem. De q̃ttuor q̃b⁹ puenit̃ ad cordis puritatẽ. De orõne plura bona. De resistendo gule. Quare ⁊ p quib⁹ deus fecit mirabilia. Capl̃m. xviii.

Postq̧ dñs ihs fuit baptizat⁹ incõti nenti preꝛit in desertũ sup quendã montẽ ibi ad q̃ttuor miliaria vl̃ cir ca. q̃ vocat̃ quarẽtana. ⁊ ieiunauit. xl. dieb⁹ ⁊ xl. noctib⁹. ⁊ iuxta Marcũ erat ibi cũ bestiis

Cõsidera g̃ hic ⁊ attente ↄspice ip̃m. plu/ riũ ei ṽtutũ exẽpla tibi demonstrat. Vadit eñ in solitudĩe. ieiunat. orat ⁊ vigilat. iacet ⁊ dormit in plana t̃ra ⁊ hũilit̃ cũ bestiis con uersat̃. Cõpatere g̃ ei qr sp ⁊ vbiq̧ sed h̄ ma xime vita sua penosa est ⁊ corpis afflictiua. Ac eius exẽplo disce ab eo in his exercitari

Nã q̃ttuor h̄ tangunt̃ q̃ sp̃ualis exercitii sunt. ⁊ mirabilit̃ se inuicẽ adiuuant. s. solitu/ do. ieiuniũ. orõ ⁊ afflictio corpis. Et p ista maxie puenire possum⁹ ad cordis puritatẽ q̃ puritas vtiq̧ ẽ nimiũ poptãda. eo q in se oẽs ṽtutes q̃dãmõ cõphẽdit. Cõtinet ei ca ritatẽ. hũilitatẽ. patiam ⁊ ceteras ṽtutes. et remotionẽ oim vicioꝝ. qr cũ viciis vl̃ cũ de fectu ṽtut̃ nõ stat puritas cordis. Et ↄpte/ rea ĩ collatõib⁹ scõꝝ patꝝ tradit̃ q totũ ex/ ercitiũ monachi dȝ eẽ ad cordis puritatez hñdã. Hec eñi ẽ p qđ hõ meret̃ videre deũ. dicẽte dño ĩ euãge. Bti mũdo corde. qm̃ ipi deũ videbũt. Et sm̃ Berñ. Qui clarior ẽ. il le deo ↄpinq̃or. Esse aũt clarissimũ pueisse ẽ Ad hãc ãt hñdã. m̃ltũ valȝ orõ seruẽs ⁊ assi duã. de q̃ pleni⁹ infra doceberĩs. Sȝ orõ cũ crapula vl̃ ingurgitatõe corpis vl̃ ei⁹ molli cie vel ociositate paꝝ valet. Et iõo requirit̃ ieiunium ⁊ afflictio corpis. discreta tamen. Naȝ indiscreta impedit omne bonũ. Pre/ terea ad oim predictorũ ↄsumatiõez videt̃ facere solitudo. Nam cũ tumultu ⁊ strepitu

nõ põt decenť oratio fieri. ⁊ videre ⁊ audire
multa. vix fieri pt sine impuritate ⁊ offensa
Mors eñ intrat ꝑ fenestras nr̃as ad aïas
Et iõ dñi exẽplo vade in solitudinẽ. i. qñtũ
potes te sepa ab aliaꝝ ꝯsortio ⁊ sis solitaria
si vis ei ꝯiũgi ⁊ ꝑ puritatẽ cordis eũ videre.
fuge etiã collocutões ⁊ maxĩe seculariũ ꝑso
naꝝ. Nõ q̃ras nouas deuotõnes ⁊ amicici
as. Nõ impleas oclos ⁊ aures fantasmati/
bꝰ vanis. ⁊ oïa q̃ q̃etẽ animi ⁊ trãq̃llitatẽ mẽ
tis ꝑturbãt tãq̃ȝ venenosa ⁊ aïe inimica de/
uita. Nõ eñ sine cã sc̃ti p̃res petebãt nemo
ra ⁊ loca remotissima ab oi hoïm ꝯuersati.
one. Et nõ sine cã mandabãt his q̃ in ceno
biĳs remanebãt. ꝙ essent ceci surdi ⁊ muti.
Ut autẽ h̄ meliꝰ intelligas. Audi q̃d sup h̄
dicit Bern̄. ser. xl. Cant. Tu inq̃ȝ si ad spũs/
sc̃ti incitamẽta mouerꝭ. ⁊ inardesc̃s dare ope
rã quõ aïam tuã facias sponsaȝ dei. sede as
ꝺm ꝓphetam solitarius qm̃ leuasti te sup te
volẽs angeloꝝ dño desponsari. An nõ sup̄
te. adherere deo. atq̃ȝ vnũ spm̃ esse cum eo.
Sede nãq̃ȝ solitariꝰ sic turtur. nihil tibi et
turbis. nihil cũ multitudine ceteroꝝ. etiã q̃ȝ
obliuiscere ꝑpl'm ⁊ domũ p̃ris tui. ⁊ cõcupi/
scet rex decorẽ tuũ. O sc̃tã aĩa sola esto vt
soli oïm serues teip̃am. quẽ ex oïbꝫ tibi ele/
gisti. Fuge publicuȝ. fuge ⁊ ip̃os domesti/
cos. secede ab inimicis ⁊ ab intimis ⁊ ab il
lo q̃ tibi mĩstrat. An nescis te verecundam
hr̃e sponsuȝ. ⁊ q̃ nequaq̃ȝ suã velit tibi idul
gere p̃ñtiã. p̃ñtibꝫ ceterꝭ. Secede ḡ. sed mẽ/
te nõ corꝑe. sed intentiõe. sed deuotiõe. sed
spũ. Spũs eñ ante faciẽ tuã xp̃s dñs. spi/
ritusq̃ȝ req̃rit nõ corpis solitudinẽ q̃q̃ȝ in/
terdũ ⁊ corꝑe nõ ociose te sepas cũ oportu
ne potes. p̃sertim tp̃e orõis. Et infra. So
lus es si nõ cõia cogites. si nõ affectes p̃ñtia
si despicias qđ multi suscipiunt. si fastidias
qđ multi desiderãt. si iurgia deuites. si dã/
na nõ sentias. si nõ recorderꝭ iniuriaꝝ. alio/
q̃n nec si solus corꝑe es. solꝰ es. Uides ne
posse te esse solũ etiã inť multos. ⁊ inť mul/
tos cũ solus es. solus es in q̄cũq̃ȝ hoïm cõ
uerseris frequẽtia tm̃ caue aliene ꝯuersati/
onis esse aut curiosus explorator aut teme
rariꝰ iudex. Hucusq̃ȝ Bern̄. Uides quõ ne
cessaria sit solitudo. ⁊ quõ nõ sufficit corꝑal'
sine mentali. Sed vt mẽtalis habeaꝶ opor
tet corꝑalẽ esse artissimã vt mens ꝑ exterio
ra nõ effluat. vt se cũ sponso suo recolligere
possit. Igiť toto affectu. toto posse tuo co/
neris imitari dñm ihm̃ spõsum ⁊ solitudĩe
⁊ orõne ⁊ ieiunio ⁊ corꝑis afflictõibꝫ discre/
tis. In eo vero ꝙ cõuersaꝶ cũ bestĳs. disce
inť alios hũilit̃ ꝯuersari. ⁊ eq̃nimiť tolera/
re. etiã eos q̃ tibi videnꝶ aliq̃n irrõnabiliť se
hr̃e. Ip̃m aũt dñm sepe in hac solitudĩe vi/
sita. ꝯspiciẽs eũ q̃liť ꝯuersaꝶ ibidẽ. Et maxĩ
me q̃liter iacet de nocte in ť ra Quelibȝ eñ
aïa fidelis deberet eũ in die semel ad minꝰ
visitare. Maxie ab ephia vsq̃ȝ ad. xl. dies q̃
bus ibi manebat. Cõpletis aũt. xl. diebꝫ do
minꝰ esuriuit. Tũc temptator accessit ad eũ
volens explorare vtꝝ fuisset filiꝰ dei. Tem/
ptauitq̃ȝ eũ de gula dicẽs. Si filiꝰ dĩ es dic
vt lapides isti panes fiãt. sed nõ potuit ma/
gistrũ decipe. Taliť eñ r̃ndit. ⁊ sic se habu/
it. ꝙ nec in tẽptatõe gule succubuit nec sci/
re aduersariꝰ potuit. quod voluit. Nõ eñ
negauit nec asseruit esse filiũ dei. sed eũ au/
ctoritate sc̃pture cõuicit. Et nota hic exem
plo dñi esse resistẽdũ gule. Nã ab eo incho
andũ est si vicia volumꝰ supare. Uideꝶ eñ
ꝙ q̃ gule succũbit imbecillis reddaꝶ ad alia
vicia deuincẽda. Sic eñ dicit glo. in loco
isto sup Math. Nisi p̃us gula refreneť fru
stra ꝯtra alia vicia laboraꝶ. Postea diabolꝰ
assumpsit eũ ⁊ portabat eũ in hierl'm. q̃ di/
stat inde ꝑ. xviĳ. miliaria vl' circa. Has autẽ
locoꝝ distãtias q̃s pluries in h̄ opusculo ti
bi narro. ab his audiui q̃ in illis ptibꝫ fue/
rũt. Cõsidera hic benignitatẽ ⁊ patientiaȝ
dñi. Permisit ei se portari ⁊ ꝯtrectari ab il
la cruenta bestia. q̃ suũ ⁊ oïm amatoꝝ suoꝝ
sanguinẽ sitiebat. Statuẽs aũt eũ sup pin/
naculũ tẽpli. temptauit eũ de vana gl'a. sicť
volens explorare qđ sup̄. Sed ⁊ h̄ auctori
tate sc̃pture deuinciꝶ ⁊ sua intentõe frustra
tur. Et tunc ḡ ꝺm Bern̄. sup p̄s. Qui habi/
tat. Quia dñs nihil oñdit diuinitatꝭ arbi/
tratꝰ est hostꝭ eũ esse hoïem. tẽptauit eũ ter/
cio vt hoïem. Exinde ḡ assumẽs eũ repor/
tauit in montẽ excelsuȝ ꝓpe. dictũ montẽ de
q̄rentana ꝑ duo miliaria. ⁊ tũc tẽptauit euȝ
de auaricia. sed ⁊ h̄ homicida ille succubuit
Uidisti quõ dñs iesus fuit ꝯtrectatꝰ ⁊ tem
ptatꝰ. Miraris ḡ si nos tẽptemur. fuit etiã
ip̃e alias tẽptatꝰ. Uñ Bern̄. dicit. Qui q̃r/
tã temptationẽ de dño nõ legit. ig̃rat sc̃ptu
ram. q̃ dicit ꝙ tẽptatio est vita hoïs sup ter/
ram. Ap̃l's q̃ȝ dicit eũ fuisse tẽptatũ ꝑ omia
p̃ silitudĩe ab'q̃ȝ pctõ. Uictoria itaq̃ȝ facta.
venerũt angeli ⁊ mĩstrabãt ei. Hic aũt vil

genter aude & aspice dominum comedentem solum circumdantibus angelis. & considera bene omnia que sequentur. quia pulcra sunt & deuota valde. Et quero quid angeli ministrabant vt comederet post tam longum ieiunium. De hoc scriptura non loquitur. Possumus autem hoc victoriosum prandium sicut volumus ordinare. Et quidem si eius potentiam consideremus expedita est questio. quia res quas vellet creare & de creatis habere poterat pro sue arbitrio voluntatis. Sed non inuenimus quod hac potentia pro se vel pro discipulis suis vsus fuerit. pro turbis autem fecit quas pauit duabus vicibus in multitudine magna de panibus paucis. De discipulis autem legimus quod eo presente spicas vellebant propter famem & comedebant. Similiter cum fatigatus ex itinere sedebat super puteum loquens cum samaritana. non dicitur quod creauit cibos sed quod misit discipulos in ciuitatem ad querendum cibos. Nec est verisimile quod per miraculum. quia miracula faciebat ad aliorum edificationem & in presentia plurium. sed hic non erant nisi angeli. Quid ergo circa hoc meditabimur in mente. Nam quia illo non erat habitatio hominum nec cibi parati. sed aliunde parata cibaria portauerunt angeli ei. sicut contigit danieli. Cum enim abacuc propheta parasset pulmentum pro messoribus suis. portauit eum angelus domini per capillos de iudea in babylonem ad danielem vt comederet. & postea in momento eum reportauit. Immoremur ergo hic et hunc modum assumamus & iocundemur cum domino in hoc prandio suo sentiatque mater sua excellentissima de hac eadem iocunditate & victoria. Pie autem ac deuote sic meditemur. Veniunt angeli sathana repulso in multitudine magna ad dominum Jhesum christum. & odorantes eum prociderunt in terram dicentes Saluete domine ihesu deus & dominus noster & dominus humiliter ac benigne recepit eos. & cum capitis inclinatione cogitans se fore hominem minoratum paulominus ab angelis. Dicunt ei angeli. Domine multum ieiunastis. quid vultis vt vobis paremus. Et ille. Ite ad matrem meam charissimam. et si quid habet ad manus. deferte. quia de nullis cibis sic libenter vescor sicut de suis. Tunc duo ex ipsis pergentes in momento fuerunt cum ea. & eam reuerenter salutantes ambasiatam faciunt & modicum pulmentum. quod sibi & ioseph & panem cum tobalia et aliis oportunis portant. Et forte domina etiam aliquos pisciculos si potuit procurauit. Reuersi ergo portant in plana terra. & mense benedictionem solenniter peragunt. Conspice autem eum hic bene in singulis que agit. Sedet enim in terra composite ac curialiter & sobrie comedit circumstant angeli ministrantes domino suo. Alius seruit ei de pane. alius de vino. alius parat pisciculos. & alii cantant de canticis syon & iocundantur. & diem festum agunt coram eo. Si liceat dici permixtum est hoc festum compassione permaxima propter quam & nos deberemus plorare. Conspiciunt enim eum reuerenter & considerantes deum & dominum suum & totius mundi creatorem qui dat escam omni carni sic humiliatum. & sustentatione cibi corporalis indigentem. & comedentem sicut ceteros de populo. mouentur compassione clamares & diceres. O domine quanta fecistis. omnia opera vestra sunt plena stupore. adiuuate me vt ego aliqua patiar pro vobis. qui pro me tot & tanta sustinuistis. Certe hoc solum te in eius amore deberet vehementer accendere. Tandem sumpta refectione dicit angelis vt reportent res. & dicant matri quod cito redibit ad eam. Ipsis autem reuersis dicit omnibus. Redite vos ad patrem & ad gaudia vestra. me enim adhuc peregrinari oportet. Rogo autem vos vt me recommendetis patri & toti curie celesti. Qui procidentes in terram & benedictionem petentes. ea recepta redierunt ad patriam eius iussa complentes. & de eius victoria. & de his nouis totam celestem curiam impleuerunt. Dominus autem ihesus volens redire ad matrem cepit de monte descendere. Conspice nunc etiam bene eum. quomodo solus vadit pedibus nudis dominus omnium & ei vehementer compatere. Venit autem ad iordanem quem Johannes videns ad se venientem ostendit eum digito dicens. Ecce agnus dei. ecce qui tollit peccata mundi. ipse est super quem vidi spiritum sanctum quiescentem quando baptizaui eum. Et etiam altera die dum videret ambulantem iuxta iordanem dixit similiter. Ecce agnus dei. Tunc andreas & etiam vnus alius ex discipulis iohannis iuerunt post ihesum. Benignus autem dominus sitiens eorum salutem vt daret eis de se fiduciam. vertit se ad eos & dixit. Quid queritis. At illi dixerunt. Rabi vbi habitas. & ipse duxit eos ad domum in qua tunc se reducebat in partibus illis. & steterunt cum eo vna die. Postea duxit andreas petrum fratrem suum ad ihesum. quem alacriter suscepit. Sciebat enim quid de eo erat facturus. Et dixit ei. Tu vocaberis cephas. & sic in aliquale noticiam & familiaritatem venit cum eis Postea volens dominus ihesus redire in galyleam ad matrem discessit de partibus illis & cepit reuerti. Quem etiam nunc compatiendo respice & vade semper cum eo. Nam solus vadit more solito nudis pedibus per tam longam quattuordecim miliariorum viam. Cum autem domum deuenit mater eum videns. vltra quam dici posset exhilarata surgit. occurrit. & in amplexus strictissimos recepit. cui ipse

se reuerēter inclinauit ꝛ etiā nutritio suo io
seph ꝛ cū eis more solito mā sit.

Feria quarta
De apertione libri in synagoga
Capitulum.xix.

# Vcusqz per dei

b gr̃am vitā dn̄i Jhu ordinate teti
gim⁹ pa ꝝ. vel quasi nihil ꝺ his q̄
sibi cōtigerūt. vel p̄ ipm̄ facta sunt obmitte/
tes. Sed nō sic deinceps facere intēdo. Ni
mis em̄ esset longū om̄ia que dixit ꝛ fecit. in
meditatiōes redigere maxime qꝛ nostre so/
licitudinis ꝺ3 esse facta xp̄i ꝯtinue more be
ate cecilie portare in secreto pectoris nostri
Igit̃ aliqua ex gestis ei⁹ colligam⁹ in q̄bus
meditādo versemur assidue. ꝛ h̄ vsq3 ad pas
sionē suā. Ex tūc em̄ nihil est obmittēdum.
Alia etiā nō debem⁹ ex toto dimittere q̄n p
loco ꝛ t̄pe meditemur in eis. Meditatōnes
aūt nō intēdo deinceps plurius tractare ni/
si p raro. Sufficit em̄ q̄ rē p cū gestā vel di
ctam an̄ oculos mētis ponas. ꝛ q̄ cū eo cō/
uerseris et familiaris ei fias. Nā in h̄ vide/
tur haberi maior dulcedo ꝛ deuotio effica/
cior. ꝛ quasi tot⁹ fruct⁹ ha ꝝ meditationū ꝯsi
stere. vt vbiq3 ꝛ sp̄ intuearis eū deuote i ali/
quo actu suo vt qn̄ stat cū discipulis suis. qn̄
cū peccatoribꝫ qn̄ etiā loquit̃ eis. qn̄ p̄dicat
turbe. qn̄ vadit ꝛ qn̄ sedet. qn̄ dormit et qn̄
vigilat. qn̄ comedit. ꝛ qn̄ aliis mistrat. qn̄ sa
nat egrotos. ꝛ qn̄ alia facit miracula. In his
aūt ꝛ similibꝫ ꝯsidera oīnes gest⁹ suos. maxi
me ꝯtemplās faciē ei⁹ si potes imaginari q̄ꝺ
sup oīa p̄dicta mihi videt̃ difficili⁹ Illā etiā
attēte obs̃ua si forte ip̄e te cū benignitate re
spiciat. Et tibi hec sint p recursu ꝛ doctrina
omniū q̄ sequūt̃. ꝛ vbicūq3 narrauero si alit̃
non expssero singulares meditationes. vel
istas omisero recurras ad hūc locū ꝛ suffic̃
tibi. Ad narratiōem aūt sequētiū accedam⁹

Postq̄3 ꝰ dn̄s Jhs redijt a baptismo cō/
uersabat̃ humilitat̃ magister humiliter. vt
ante solit⁹ erat. Cepit tn̄ paulatim se manife
stare aliquibꝫ docēdo ꝛ p̄dicādo occulte Nō
en̄ p totū annū sequentē p̄dicatiōis officiū
publice ꝺr assumpsisse videlicet vsq3 ad mi/
raculū de nuptijs. qꝺ fuit eodē die quando
fuit baptizat⁹ anno reuoluto. Et si aliq̄n p̄/
dicabat. ꝛ discipuli baptizabāt. nō tn̄ adeo
p̄d catōem ip̄am p se ꝛ suos frequētabat añ
iohānis icarceratōē3 sicut post. ex hoc nobis
tribuēs stupēde humilitat̃ exemplū. dn̄o io/
hanni se lōge ꝛ lōge inferiorē in p̄dicationis
officio ꝯ ut ex supioribꝫ pie pcipi aut cogita
ri potest humilit̃ deferebat. Nō ꝰ cepit cum
boatu ꝛ pompa s3 humiliter ꝛ paulatim.
Quadā ꝰ die sabbati dū esset in synagoga
cū alijs in ecclīa iudeo ꝝ. surrexit legere in li
bro Ysaie. ꝛ legit locū vbi scriptū est. Spūs
dn̄i sup me. ꝓpter qꝺ vnxit me. euangelizare
paup̄ibꝫ misit me. Et tūc cū plicuisset librū
dixit. Hec scriptura impleta est hodie in au
ribꝫ vestris. Cōspice ꝰ cū quā humiliter su/
scipiēs lectoꝝ officiū benigno ꝛ placito vul
tu legit inter eos et exponit scripturā. Et q̄
modo humilit̃ se incipit manifestare dū di
cit. Hodie impleta est h̄ scriptura. i. ego su3
ille de quo loquit̃. Et ora omniū erāt in eū
intēta ꝓpter efficaciā verboꝝ. ꝛ aspectū hūi/
lem ꝛ decoꝝ. Fuit em̄ pulcerrim⁹. fuit etia3
eloquētissim⁹. Et de vtroq3 sic p ꝓpheta3 di
ctū fuerat. Speciosus forma p̄ filijs hoim
diffusa est gr̃a in la. tuis.

De vocatione discipulorum
Capitulum.xx.

c Epit etiā dn̄s ihs vocare discip̄los
ꝛ se sollicitū reddere circa nr̃am salu
tem sp̄ hūilitate seruata. Et vocauit
petrū ꝛ andreā tribꝫ vicibꝫ. Prima de q̄ di/
ctū est supra. qn̄ erat circa iordanē. ꝛ tūc i ali
qualē venerūt ei⁹ noticiā. Secūda de naui.
qn̄ ceperūt pisces. vt narrat Lucas. Tūc ei
secuti sunt eū aīo redeūdi ad ꝓpria. Ceperūt
tn̄ audire doctrina ipsi⁹. Tertia de naui vt
narrat matthe⁹ cū dixit. Venite post me fa/
ciā vos piscatores hoim. tūc relict̃ retibꝫ
secuti sunt eū. Silr̃ vocauit Jacobū ꝛ Jo/
hannē in p̄dict̃ duabꝫ vicibꝫ vltimis. Et in
eisdē locis ꝯtinet̃ de ip̄is. in q̄bꝫ cōtinet̃ de
petro ꝛ andrea. vocauit etiā iohēm ꝺ nupti
is. vt dic̃ Hiero. In textu tn̄ euāgelij nō ha
bet̃. Itē vocauit philippū dicēs. Seq̄re me
Silr̃ mattheū publicanū. De mō ꝟo voca
tiōis alioꝝ nō est scriptū. Cōsidera ꝰ ꝛ ꝯspi
ce eū in p̄dictis vocatiōibꝫ ꝛ ꝯuersatione cū
ip̄is. q̄3 affectuōse vocat eos. reddens se eis
affabilē ꝛ domesticū ꝛ obseq̄osum. attrahēs
eos int⁹ et extra. ducēdo etiā eos ad domū
mr̄is. et familiarit̃ vadēs ad domos eoꝝ.
Docebat ꝛ instruebat eos et curā ꝺ ip̄is ha
bebat p̄cipuā sicͫ mr̄ de vnico filio. Dicit̃ q̄
beat⁹ petr⁹ referebat q̄ qn̄ in aliq̄ loco dor/
miebat cū eis. surgēs de nocte. et si aliquem

eoꝝ inueniebat discoopertū recooperiebat eos. q: tenerrime diligebat eos. Sciebat ei qd de ipis erat facturꝰ. Quia essent homines rudis cōditiōis ꝛ humilis natiōis. tñ princi pes mūdi ꝛ duces in bello spūali omniū fi delium cōstituturꝰ eos erat. Et cōsidera p deo s qualibꝫ cepit eccl'ia. Noluit eīm dñs elige re sapiētes ꝛ potentes huiꝰ seculi. ne ipoꝝ p bitati ascriberēt opa que fiēda erant. sꝫ sibi hec reseruauit ꝛ in sua bonitate potentia et sapiētia nos redemit.

De cōuersione aq̄ in vinū ad nuptias.

Capitulū. xvj.

Quamuis dubiū sit cuiꝰ fuerant nu ptie in chana galilee sic magister i hi storia scolastica tāgit. Nos tñ medi temur fuisse iohis euāgeliste qd habet in p logo sup Joh. vbi Hiero. affirmare h vide tur. In eis dña nr̄a fuit. nō tñ inuitata tāq̄ extranea. sꝫ q̄si maior ꝛ dignior ꝛ pmogeni ta inter sorores. fuit i domo soror' q̄si in do mo sua ꝛ tāq̄ admistratrix ꝛ dña nuptiaruꝫ Qd ex trib' colligere possumꝰ. Primo ex eo q in eis ptinet q mr̄ Jesu erat ibi. ꝛ de iesu ꝛ discipulis q erāt vocati. ꝛ sic de aliis q ibi fuerūt intelligi debet. Cū ergo soror eiꝰ ma ria salome vxor zebedei misisset ad eam naza reth. q̄ distat a loco de chana p q̄ttuor mili aria vel circa. dicēs q volebat facere nupti as filio suo iohi. ipa iuit cū ea ꝛ puenit aliqt dies ad pparatōꝫ ita q q̄n alij erāt inuitati ipa iā erat ibi. Scđo ex eo colligere possu mus q ipa ppēdit defectū vini. vn̄ ipa non erat sic vna ex discūbentibꝫ. sꝫ sic p cuiꝰ ma nus res ibāt. Et iō vidit sibi deficere vinuꝫ Si ei tūc discubuisset. nunqd iuxta filium int' hoīes mater verecūda surrexisset. Et si alibi īter mulieres nūqd ppendissꝫ defectū vini magis q̄ alie. ꝛ si ppendisset nūqd surre xisset de prādio ꝛ iret ad filiū. Incōuenientia hec viderent'. Et iō verisimile est q tūc non discūbebat. De ipa n. dicit' q erat valde obsequiosa. Tertio colligit' ex eo q ipa p cepit mistris vt irēt ad filiū ꝛ facerēt qd mā daret. Et sic videt' q pcepisset eis ꝛ q nuptie gubernabāt' p eā. ꝛ iō sollicita fuit ne ibi de fectus cōtingeret. Igit' fm modū hūc cōspi ce dñm Jhm int' alios comedentē sic vnum quēuis de pplo. ꝛ sedentē in loco hūili. nō in ter maiores. put ex loco ipo colligimꝰ Non eīm sup'boꝝ more volebat pmos recubitꝰ in cenis. nā docturꝰ erat. Cū inuitatꝰ fueris ad nuptias recūbe in nouissimo loco. Ipse ꝛ cepit pus facere q̄ docere. Cōspice etiā do minā obseqosam alacrē ꝛ sollicitā in cūctis faciēdis ꝛ pbentē ꝛ ostendentē mistris quid ꝛ qualiter discūbētibꝫ deferāt. Cunq3 pe fi nem cōuiuij rediret ad eā ministri dicentes Nō habemꝰ plꝰ de vino q apponamus eis. Ipa rn̄dit. Ego pcurabo q habebit'. expe ctate parūper. ꝛ iēs ad filiū q humiliter vt d'ni sedebat in fine mēse ppe ostiū camere. di xit ei. Fili mi hic vinū deficit ꝛ hec nr̄a soror est paup ꝛ nescio qualit' habere possumus. Qui rn̄dit. Quid mihi ꝛ tibi ē mulier. Dura videt' rn̄sio sꝫ ad nr̄am instructiōeꝫ fuit. fm Bern. q in h loco sic dic̄ fmōe. v in i epī' ha bita. Sermo incipit. In opibꝫ dñi. Quid ti bi ꝛ illi dñe. Nōne qd filio ꝛ mr̄i. qd ad illaꝫ ptinet q̄ris. cū sis benedictꝰ fructꝰ vētris cā immaculati Nōne ipa est q saluo pudore cō cepit ꝛ sine pudore pepit. Nōne ipa est in cu ius vtero nouē mēsibꝫ moratꝰ es. cuiꝰ virgi neis vberibꝫ lactatꝰ es. cū qua duodecī ano rum factꝰ de hierl'm descēdisti ꝛ eras subdi tus illi. Nūc g dñe ad molestiā es illi d cens Quid tibi ꝛ mihi. Multū p omnē modū. sꝫ iam manifeste video q nō velut indignans aut cōfundere volēs v'ginis ꝛ mr̄is teneraꝫ verecūdiā dixeris. Quid mihi ꝛ tibi. Ueni entibꝫ eīm ad te iuxta pceptū ministris. nihil cūctatꝰ. facis qd suggessit. Ut qd g fratres vt qd rn̄derat pus vtiq3 pp̄ter nos ꝛ cōuersos ad dñm. vt iā nō sollicitet carnaliū cura pa rentū. ꝛ necessitudines ille nō impediāt ex ercitiū spūale. Qdiu eīm de mūdo sumꝰ. de bitores nos cōstat esse pentibꝫ. At postq̄ re liquimꝰ nosmetipos. multo magis ab eoꝝ so licitudine liberi sumꝰ. Un̄ legimꝰ frēm q̄n dam in heremo cōuersantē cū ad eū carnalis frater auxilij grā aduenisset rn̄disset adire alteꝝ fratrē eoꝝ. cū ille vtiq3 iā obiisset. Cun q3 admiratꝰ q veneratrn̄deret. q: ille obijt. heremita qꝫ se silr obisse rn̄dit. Optime er go docuit dñs ne sollicitati simꝰ. sup pinquis carnis nr̄e plꝰ q̄ religio postulet. q̄n ipe ma tri ꝛ tali mr̄i rn̄dit. Quid mihi ꝛ tibi o muli er. Sic ꝛ in alio loco. Cū suggereret ei qdā q̄m mr̄ eiꝰ ꝛ frēs foris starēt. querētes ei loq Rn̄dit. Que ē mr̄ mea ꝛ frēs mei. Ubi mo do sunt q tā carnalit' ꝛ inanit' sup carnalibꝫ pinqs suis soliciti sūt ac si adhuc viuerent cū eis. ꝛ ipi cū eis. Hucusq3 Bern. De hac g rn̄sione mr̄ nō diffidēs sꝫ de sua benigni

tatē ꝓsumēs redijt ad ministros ⁊ dixit. Ite
ad filiū meū et qcqd vob dixerit facite. qui
cūtes impleuerūt iuxta dñi mādatū idrias
aqua. Quo facto dixit eis. Haurite nūc ⁊ fer
te architriclino In h aūt nota pmo discre
tionē dñi. qꝛ pmo misit magis honorabili
viro. Scdo qꝫ ipe sedebat lōge ab eo cū di
ceret. ferte illi. q̄si ab eo remoto. Sꝫ cuꝫ ille
sederet in loco magis honorabili. colligere
possu͂ꝰ qꝫ dñs noluit ibi scdē iuxta eū imo ele
git sibi hūiliorē locū Ministri ḡ dederūt vi
num illi et alijs diuulgātes miraculū. q̄niā
ipi sciebāt quō factū fuerat. ⁊ crediderūt in
eū discipuli eiꝰ Finito aūt ꝯuiuio dñs Je
sus vocauit Johem seorsum dicēs. Dimit
te hāc vxorē tuā ⁊ sequere me. qꝛ ad altiores
nuptias te ꝑducā. q̄ secutꝰ est eū. In h ergo
qꝫ dñs nuptijs īterfuit matrimoniū carna/
le approbauit tāq̄ꝫ a deo institutū. Sꝫ i hoc
qꝫ vocauit Johem de nuptijs apte dedit in
telligere qꝫ lōge dignꝰ est spūale m͞rimoniū
q̄ꝫ carnale. Recessit ḡ inde dñs Jesus volēs
his q̄ ad salutē hoim ptinēt deinceps publi
ce ⁊ palā intēdere. Priꝰ aūt voluit reducere
m͞rem ad domū suā. Talē em̄ dñam. talē so
cietatē h͞re decebat. Accipit ḡ ⁊ eā ⁊ Johem
⁊ alios discipulos ⁊ iuerūt in chapharnauꝫ
ꝓpe nazareth. ⁊ post aliq̄t dies nazareth Cō
spice ḡ eos ꝑ viā qualit̄ vadūt pariter mat
⁊ filiꝰ. humilit̄ vadūt ⁊ pedestres. sꝫ multuꝫ
amāter. O q̄les duo sunt illi. nūq̄ꝫ alij tales
duo in terra visi fuerūt. Cōspice etiāꝫ disci/
pulos reuerēter sequētes ⁊ auscultātes ver
ba dñi. Nō em̄ ipe erat ociosus. semꝑ quip/
pe aliqd boni faciebat aut dicebat. nō pote
rat in tali comitatu tediū cōmeantibus ge/
nerari.

De s̄mone dñi in mōte quē incepit a pau
pertate Capitulum. xxij.

C Onuocās dñs ihs discipulos seor
sum a turbis ascēdit cū eis in mōtē
thabor ꝓpe nazareth ad duo milia/
ria vt eos imbueret eloquijs suis. Decebat
em̄ qꝫ eos ꝓus ⁊ supꝫ alios instrueret. q̄s supꝫ
alios ꝯstituturꝰ erat mg͞ros ⁊ duces. Tunc
ḡ de multis instruxit. ⁊ sermo ille pulcerrimꝰ
fuit ⁊ copiosꝰ. Nec miꝝ qꝛ os dñi cōpilauit
eū. Docuit aūt eos de beatitudinibꝫ. ꝺ orō
ne ieiunio ⁊ elemosyna. alijsq̄ꝫ plurimis ad
ꝟtutes ptinētibꝫ q̄ in ipo euāgelio poteris re
perire. Legas euꝫ diligēter ⁊ sepe. ⁊ cōmēda
memorie q̄ in ipo dicunt̄. qꝛ spūalissima sūt
Et tñ nūc nō ꝓsequor. qꝛ nimis foret longū
nec tales expositiōes bñ vident̄ sꝑ in medi/
tatiōes cadere Quis ad tuā instructiōꝫ ta/
lia put mihi occurrēt interserā. Et etiā mo/
ralia ⁊ auctoritates sanctoꝝ. Hoc ḡ hic ten̄
gisse sufficiat qꝫ dñs initiū s̄monis huius a
paupertate incepit. dans itelligere qꝫ paupt͞as
est totiꝰ spūalis exercitij pmariū fundamen
tū. Nō em̄ expedite pōt sequi xp̄m paupertatis
speculū q̄ oneratꝰ est i t͞palibꝫ rebꝫ. Nec est li/
ber sꝫ seruꝰ q̄ animi affectōꝫ subijcit istis re
bus trāseuntibꝫ. Idcirco dixit. Beati pau/
peres spū ⁊c. Eiꝰ em̄ rei q̄ꝫ affectuose diligo
me seruū spōte ꝯstituo. Nā amor est aīe pō/
dus. portās eā quocūq̄ꝫ ipe fert̄. vt dicit Aug.
xiij. ꝯfes. Et iō nihil oino est amādū nisi de/
us vl̄ mere ꝓpter deū. Merito ḡ beatꝰ dic̄.
paupꝫ q̄ ꝓpter deū cetera vilipēdit. Jā em̄ ꝑ
magna pre deo suo ꝯiunctꝰ est. De hac āt
paupertate sic dic̄ Bern. in. iiij. s̄mo. de aduen
tu. Magna q̄dā pēna est paupertas q̄ tā cito
volat̄ in regnū celoꝝ. Nā in alijs ꝟtutibꝫ q̄
sequunt̄ ꝓmissio futuro tp͞e indicat̄. paup/
tati nō tā ꝓmittit̄ q̄ꝫ dat̄. Vñ ⁊ in p͞nti tēpo
re enūciatū est. qm̄ ipoꝝ est regnū celorum.
Videmꝰ em̄ paupes alios. q̄ si verā paupta
tem haberēt nō adeo pusillanimes inenirē
tur ⁊ tristes. vtpote reges ⁊ reges celi. Sed
aliq̄ sunt q̄ paupes esse volūt. eo tñ pacto vt
nihil eis desit. ⁊ sic diligūt paupertatē vt nul/
lā inopiā patiant̄. Idē s̄mone. xxi. Cañ. Et
ego si exaltatꝰ fuero a terra. Audacter dico
oīa trahā ad meipsum. Necessario temerarie
vsurpo mihi fr͞is mei vocē cuiꝰ me iudico si
militudine. Qz si ita est nō putēt diuites hu
ius seculi. fr͞es xp̄i sola possidere celestia. q̄a
audiūt dicentē. Bti paupes spū qꝛ ipi possi
dent ⁊ terrenū. ⁊ quē tangā nihil habentes.
oīa possidētes. nō mēdicātes vt miseri. sꝫ
vt deū possidētes. eo ꝑ certo magis deūꝫ q̄
minus cupidi. Deniq̄ꝫ fideli hoi totꝰ mūdꝰ
diuitiaꝝ est. Totꝰ plane qꝛ tā aduersa q̄ꝫ ꝓ/
spera ipiꝰ eq̄ oīa seruiūt ei ⁊ cooꝑant̄ i bo
num. Ergo auarꝰ terrena esurit vt mēdicus
fidelis ꝯtēnit vt dñs. Ille possidēdo mēdi/
cat. iste cōtemnēdo seruat. Quere a q̄uis eo/
rum q̄ insatiabili corde lucris temꝑalibꝫ in
hiant. q̄dnā de his sentiāt q̄ sua vendētes ⁊
dātes paupibꝫ regnū celoꝝ ꝓ terrena mercā
tur substātia. vtrū sapiēter agāt necnō ꝓcul
dubio respōdebit sapiēter. Quere recte cur
approbat ipe qd̄ nō facit nō possum inquit

Quare pfecto q: dña auaricia non pmittit q: liber nō est. q: nō sunt sua q̄ possidere vi deꝫ. s; nec tu iuris. Si vo tua sunt. expēde ad lucra. z p terrenis celestia cōmutato. Si nō vales facere. te pecunie tue nō dominuz esse dicā. s; seruū. custodem nō possessorem. Hucusq; Berñ. Sz redeam⁹ ad meditationē. Cōspice ḡ z ɔsidera dñm iesum humiliter in terra sedentē sup illo mōte. z discipulos suos circa eū. quō stat inter eos q̄i sit vnus ex eis. z quō affectuose benigne z pulcre z efficacit' eis loquit' inducēs eos ad dictos act⁹ virtutū. Et sic vt supra in generali ɔsideratiōe tibi dixi respicere conens faciē eius. Cōspice in discipulos quō reuerēt' humiliter z cū tota mētis intētione aspiciūt eū z auscultant illa vba mirifica. z ea memorie cōmendāt z iocūditate magna fruunt' tā in verbis tā in aspectu. In hac aūt ɔsideratione iocūderis. z tu aspiciēdo ac si videres eū loquentē z approximādo eis. si forte vocata fueris. z immorādo ibidē vt dñs tibi dabit. Cōpleto vo smone cōspice illū dñm Ihm vna cū discipulis ipis descendētē de mōte. z cū ipis familiariter loquentē. etiā z eūdo p viā. z quō ille simpliciū cetus gregatim seq̄t' eum. nō curiose ordinat⁹. s; sicut pulli post gallinā. vt q̄libet meli⁹ audiat magis eidez nitit' approximare. Et quō turbe sibi affectuose occurrūt. z infirmos eidē sanādos offerūt. Ipe vo sanabat oēs.

De seruo centurionis z filio reguli a domino liberatis. Mat. viij. Lu. vij. Joh. iiij.

Capitulū. xxiij.

c Apharnaū vero erat q̄dā cēturio. i. centū militū ductor. z seruū hēbat infirmū. Misit ḡ fide plen⁹ ad dñm iesum vt eū curaret. Humilis aūt dñs rñdit. Ego veniā z curabo eū. qd cū sciuit Cēturio. remisit ad eū dicēs. Dñe nō suz dign⁹ vt intres sub tectū meū s; tm̄ dic vbum z sanabit' puer me⁹. Jesus aūt cōmendās fidē eius nō iuit vlteri⁹. z seruū absentē sanauit. Cū aūt in eadē ciuitate esset quidā regul⁹. i. puus rex. iuit psonalit' ad iesum rogās euz vt veniret ad domū suā z sanaret filiū suū infirmū. At iesus ire noluit filiū tamē sanauit. In his aūt ɔsidera meritū fidei pter Centurionē. z humilitatē dñi volētis ire ad seruum z reguli pompā refugiētis. Cōsidera etiā q nō debem⁹ acceptare psonas. Pl⁹ eñ honorauit hic dñs seruū militis tā filiū regis. Sic z nos debem⁹ nō ad oculos fuire. nec sm exigentiā exteriorē pōpe s; sm intentionē vl' bonitatē ei⁹ q̄ seruitio indiget. z nō ex cōplacētia s; ex caritate fuiam⁹

De paralitico misso p tectū z a dño curato. Matth. viij. Mar. ij. Luce. v.

Capitulum. xxiiij.

i N ciuitate pdicta capharnaū cū domin⁹ iesus doceret in q̄dā domo. et essent ibi ɔgregati pharisei z legis doctores multi. ex oī castello iudee z hierusalē. Venerūt q̄dā volētes ingredi domū cū paralitico quē portabāt vt a dño sanaret'. Cū q̄ ppter multitudinē nō possent ascēderunt sup tectū dom⁹ z inde intromiserūt eū z posuerūt eū añ iesum. dñs vo iesus vidēs fidē eoꝝ dixit. Dimittunt' tibi pctā tua. Ipi aūt pharisei z legis doctores obseruātes eū ex malicia intra se dicebāt ipum blasphemasse deū. q: sol⁹ de⁹ potest dimittere pctā. z ipē h attribuebāt sibi quē puꝝ hominē esse credebant. Ait ergo benign⁹ z humilis dñs scrutans corda z renes hoīm. Quid cogitatis mala in cordib; vris. Et addidit vt sciatis. q: fili⁹ hoīs habet potestatē in terra dimittendi pctā zc. Hic q̄ttuor sunt meditāda. Primū ɔspicacitas intellect⁹ xpī q̄ cogitationes illoꝝ vidit. Secūdū q: ppter pctā veniunt infirmitates z ex absolutōe a peccatis aliquādo ɔtigit liberatio infirmitatū. sic etiā z habebis infra d curato apud piscinā. cui dr a dño ne ampli⁹ peccet. ne deteri⁹ sibi ɔtingat. Tertiū ɔsidera q̄tū magnū sit meritū z fidei. nā etiā alteri⁹ fides alteri pdest. sic supxime habuisti in puo centurionis. Sic z infra habebis in chananea in cui⁹ fide filia suit sanata. Hoc quotidie cōtingit in pueris q̄ baptizant'. q̄ si ante annos discretiōis moriant' in alteri⁹ fide suscipiūt arrā pter quam in merito xpī saluāt'. qd est ɔtra quosdā hereticos maledictos. Circa quartū meditandū de ipo inter illos sedētē z benigne malignis rñdentē z miraculū faciētē. recurre supra ad generalē consideratiōnē quam tibi dedi.

De socru symonis liberata.

Capitulū. xxv.

c Ontigit dñm Jesum in ciuitate pdicta chapharnaū diuertere in domū symonis petri. vbi socr⁹ ei⁹ magnis febrib; tenebat'. Humil' ḡ dñs familiariter tetigit manū ei⁹ z curauit eā adeo vt in

Drinēti surrexit & ei & discipul' ministrauit Sz
q̄d ministrauit eis nō est scptū. Cogita ergo q
in domo paupis paupratis amatori aliqua ci
baria grossa & q̄ cito pari poterāt eis apposi
ta sunt. Cōsidera etiā ipm dn̄m ihm iuuātē
pparare. maxie in domo discipuli sui. Et q̄/
uis humilia cogita. siue de tabula ponēda
siue de stratis lauādis & sic̄ib'. Talia em̄ oia
faciebat hūilitatis magister q̄ ministrare vene/
rat & nō ministrari. Et se familiarit' ad seden/
dū ponebat i medio mēse & comedebat ala
criter. pcipue cū in prādio reducebat paup/
tas quā sic amabat.

De dormitiōe dn̄i in nauicula
Capitulū. xxvi.

t Ntrās dn̄s ih̄s in nauiculā cū disci
pulis suis. posuit se ad dormiēdum
tenēs caput sup ceruicali. Ipe enim
multū vigilabat de nocte i orōib'. multūq3
de die in pdicatōib' laborabat. Cūq3 dormi
ret orta tēpestate discipuli piclitari timebāt
sz nō audebāt eū excitare. Timore tandē co
acti excitauerūt eū dicentes. Dn̄e salua nos
perim'. Qui surgēs icrepauit eos d modica
fide. & impauit mari & ventis & cessauit tēpe
stas. In pdictis ergo actib' suis ituere & respice
eū scdm generalē regulā siue traditōz sup tra
ditā. Doctū h̄ psiderare potes q licet nob
circa nos & facta nr̄a dn̄s videat' dormire.
maxie qn̄ tribulamur. ipe tn̄ diligētissimus
est sup custodiā nr̄am. Et idcirco debemus
esse in fide pstātes. d nihilo hesitātes.

De filio vidue a dn̄o suscitato
Capitulum xxvii.

c Um semel iret dn̄s iesus versus ci/
uitatē naim obuiauit multitudi ho
minū portātiū quendā iuuenē filiū
vidue mortuū ad sepulcp. Pietate ergo pi' do/
minus ih̄s mot' tetigit feretrū & portātes stete
rūt. Ipe aūt dixit. Adolescens tibi dico sur
ge. & statim surrexit q̄ fuerat mortu' & reddi
dit eū mr̄i sue. Omēs aūt stupuerūt & lauda
uerūt dn̄m. In cōsideratiōib' vero recurre
vt supra.

De puella suscitata & martha curata
Capitulū. xxviii.

a D petitōnē cuiusdā ex pncipib' ibat
dn̄s ih̄s cū eo ad sanādū filiā suam.
Cū ergo turba magna iret cū eo. inter/
erat q̄dā mlier gnait infirma q̄ dr̄ fuisse mar
tha soror marie magdalene q̄ intra se dice
bat. Si tetigero tm̄ fimbriā vestimēti eius
salua ero & cū timore approximās tetigit & li
berata ē. Dixit aūt dn̄s iesus. Quis me teti
git. Et rn̄dit petr'. Dn̄e turbe cōpmūt te et
affligūt. & tu dicis. qs me tetigit. Uide h̄ pa/
tientiā dn̄i. Nā sepe cōpmebat' a turbis. q̄a
volebāt ei approximare. Ih̄s aūt faciebat q̄d
dicebat. Et iterū dixit. Ego sensi virtutē ex me
exisse. Tūc martha negociū publicauit. Li
bēter eā dn̄s curauit cū q̄ multā familiari/
tatem postea habuit. Et tūc dixit ei. Fides
tua te saluā fecit. In h̄ ergo miraculo habes fi
dei cōmēdatōz. Habes etiā q dn̄s vult mi
racula nota esse ppt' vtilitatē cōem. sz q̄ntū in
se ppter humilitatē abscōdebat. vt h̄ etiā ha
bes. qd em̄ diuina fecerat ptāte. fidei ill' at
tribuebat. Habes etiā hic qddā valde nota
bile ad hūilitatis custodiā. sic beat' Berū. h̄
mō introducit. Quilibet pfecte dn̄o fuiēs
pōt appellari fimbria q̄si vltia ps vestimēti
dn̄i. ppt' suā humilē reputatōz. Qui ergo ad di
ctum statū puenerit q sciat se a dn̄o exaudi
ri i liberādis infirmis vl' aliis miracul'. non
extollat' ppterea. nec sibi attribuat q2 nō ipe
sz dn̄s facit. Quis em̄ hic martha tangere
fimbriā ad cui' tactū se liberari pfidebat. et
sic ptigit. nec tn̄ a fimbria sz a dn̄o virt' libera
tiōis exiuit. Et ppterea ipe dixit. Sensi vir
tutem ex me exisse. Nota ergo hoc bn̄ & nihil bo/
ni tibi i ppetuū attribuas. q2 totū est a dn̄o
iesu. Tandē dn̄s iesus iuit ad domū princi
pis & inuentā filiā mortuā suscitauit.

De puersione magdalene & aliis
Capitulum. xxix.

c Urialissim' dn̄s inuitat' q̄dā die a
symone leproso iuit ad prandēdum
cū eo. qd facere solit' erat. tū ex sua
curialitate. tū ex benignitate & zelo quē ha/
bebat ad saluādas aīas p q̄b' de celo descē
derat. Un̄ comedēdo cū hoib' & puersando
cū eis ad amorē sui eos attrahebat. tū etiā
ex amore paupratis. Nā & ipe pauprim' erat
& de mūdi h' suba pse & suis nihil sūpserat.
Humilit' ergo & cū grāzactiōe speculū humili
tatis iesus cū inuitabat' recipiebat p loco & tē
pore. Audiēs aūt magdalena q i domo sy/
monis pdicti recūberet. q̄ iā forte ipm sepe
pdicantē audierat & ardēter amabat. licz nō
dum h' palasset. tacta dolore cordis intrin/
secus p peccatis suis & amoris ei' igne succē
sa. psiderās q sine ipo salutē obtinere non
poterat. & ampli' differre nō volēs. perrexit
ad locū puiuii. facieq3 iclinata ac ocul' in ter

ram demissa aũ ɔuiuas trãsiẽs nõ quieuit donec ꝑuenit ad dñz ac dilectũ suũ. ⁊ tũc ilico ad pedes ei⁹ ꝓstrata viscerosa dolore ꝓit ⁊ rubore repleta de pctĩs suis ꝓcumbens ⁊ ponẽs vultũ sup ipi⁹ pedes cũ ɔfidẽtia q̃d ĩ q̃ iã intra se eũ sup omĩa diligebat cepit fortiter fletib⁹ atq̃ singultib⁹ abũdare ac tacite intra se dicere. Dñe mi firmit̃ credo scio atq̃ ɔfiteor vos deũ ac dñm esse meũ. In mltis ãt ⁊ magnis offendi maiestatẽ vestraz. ⁊ multiplicaui pctã sup numeꝝ arene maris. sed ad vestrã misericordiã ɔfugio iniq̃ et peccatrix. doleo ⁊ cõpungor. veniã peto. emendare peccata parat ⁊ nũq̃ a vr̃a obediẽtia discedere ꝓpono. Nõ patiar q̃so repulsam a vobis. q̃r aliud refugiuz nec me posse hr̃e scio. nec hr̃e volo. q̃r vos solũ sup oĩa diligo Nõ ẽ me repellar̃ a vobis. s̃z de meis sceleribus me punite vt libet. misericordiã tñ peto. Interim aũt lacrime decurrẽtes largit̃ pedes dñi balneauerũt ⁊ lauerũt. Vñ h̃ manifeste habere potes q̃ dñs iesus discalciatus ibat Tandẽ a fletu cessans. ⁊ cũ ꝑpẽdit indignũ iudicãs q̃ sue lacrime pedes dñi ɔtigissent capillis suis eos abstersit. Jõ aũt capill̃. q̃a secũ aliud p̃ciosi⁹ nõ habebat q̃ eos tergeret ⁊ etiã q̃r ea q̃b⁹ ad vanitatẽ vsa fuerat ad vtilitatẽ ɔuertere intẽdebat. Et etiã ne vultuz a pedib⁹ dñi elõgaret. ⁊ amore crescẽte osculabat̃ eosdẽ amant̃ ⁊ sepe. Et q̃r etiaz pedes ipi⁹ dñi ꝓpter itinera squalidi erãt. eos vngebat p̃cioso vngẽto. Cõspice ẽ hñ ipam ⁊ sup his morose mediter̃ ob deuotiõez ei⁹ q̃ ita singularit̃ a dño fuit dilecta. Et etiã q̃r solẽne festũ fuit h̃ valde. Cõspice etiã dñm ihm q̃ benigne suscipit eaz. ⁊ q̃ patient̃ sustinet q̃cq̃d fac̃. Cessat ⁊ q̃escit a comedẽdo donec negociũ cõpleat̃. Cessant etiã ɔuiue ⁊ om̃s sup hac nouitate mirãt̃. Symon aũt vehemẽter eũ iudicabat ĩ corde suo q̃ a tali femina se ꝑmittebat tãgi q̃si nõ esset ꝓpha. nec eã cognosceret. Dñs aũt cogitatõib⁹ cordis e⁹ r̃ndens se veꝝ oñdit ꝓphetã. Et exẽplo debitoꝝ ɔuicit. Et volẽs apte demõstrare q̃ oĩa in dilectiõe ɔsumãt̃ dixit. Dimittũt̃ ei peccata multa q̃m̃ dilexit multũ. Et ad eam dixit Vade in pace. O verbũ delectabile ⁊ suaue q̃ libẽter illud magdalena audiuit. ⁊ q̃ iocũde recessit. Et ꝑfecte ad eã cõuersa. deinceps sancte ⁊ honeste vixit. ac eidẽ ⁊ matri eius ꝑseuerãter adhesit Meditare ẽ hec diligẽter ⁊ tantã charitatẽ imitari digner̃. que h̃

maxime v̄bo ⁊ ope sic a dño cõmẽdat̃. Hic eñi expresse habes q̃ charitas inter deuz et peccatorẽ pacẽ reformat. Vñ ⁊ beat⁹ Petr⁹ dicit Q̃r charitas opit̃ multitudinẽ pctõrũ. Itaq̃ cũ caritas oẽs v̄tutes informat. nullaq̃ deo placet sine caritate vt ad ipam habendã tota v̄tute nitar̃ q̃ te sponso tuo xp̃o iesu acceptã facit. Aliq̃s d̃ ipa auctoritates addacã in mediũ. Dic̃ ẽ de ipa Bern̄. xxix. Cañ. Charisma ꝓximũ charitas est plãe incõꝑabile qd̃ noue spõse celestis spõsus toties inculcare curabat. Nũc q̃dẽ dicẽs. In h̃ cognoscẽt om̃es q̃ mei estis discipuli si dilectionẽ habueritis ad inuicẽ. Nũc v̄o mãdatum nouũ do vob̃ vt diligatis inuicẽ. ⁊ hoc est p̃ceptũ meũ vt diligatis inuicẽ. Itẽ orãs vnũ eos fore. sicut ipe ⁊ pater vnũ sũt. ⁊ paulo post. Deniq̃ q̃dnã huic cõparãdũ putamus q̃ ipi p̃fert̃ martyrio ac fidei trãsferẽti mõtes. Hoc est ẽ qd̃ dico Pax vobis. ĩ nobis sit ⁊ om̃e qd̃ extrinsec⁹ minari videat̃. nõ terret q̃r nõ nocet. Idẽ. xxvij. Cañ. Quantitas cuiuscũq̃ aĩe estimet̃ de mẽsura caritatis quã habet. vt v̄bi grã. Que multũ h̃z charitatis. magna sit. que ꝑuũ ꝑua. q̃ v̄o nihil nihil. dicẽte apostolo Si charitatẽ nõ habeo nihil sum. ⁊ si quãtulũcunq̃ hr̃e cepit. vt saltez diligẽtes se diligere curet. ac salutare fratres suos. ⁊ eos qui se salutãt. iam nõ nihil quidẽ illã animã dixerim. que in ratiõe dati vel recepti. socialẽ saltẽ retinet charitatem. Verũtñ iuxta sermonẽ dñi q̃d amplius facit. nec amplã ꝓinde nec magnã sed plane ãgustam modicãq̃ cẽserim aĩam quã adeo modice charitat̃ esse cognouerim. At si grãdescat ⁊ ꝓficiat. ita q̃ trãsiens limites ãgusti h⁹ obnoxijq̃ amoris. latos fines bonitatis gratuite tota libertate spũs apprehẽdat. q̃ largo q̃dã gremio. bone volũtat̃ ad oẽm seipsam curz extẽdere ꝓxim diligẽdo vnũquẽq̃ tãq̃ seipaz nũq̃d iã illi recte diceret̃. q̃d ampl⁹ tacis. Quippe q̃ seipam tã amplã fac̃. amplũ ĩq̃ gerit caritatis sinũ q̃ cõplectit̃ vniuersos. etiã q̃b⁹ nulla se nouit carnis necessitudine iunctã. nulla spe ꝑcipiẽdi cõmodi cuiuscũq̃ nulla ꝑcepti retributiõe obnoxiã. nullo deni q̃ astrictã debito nisi illo sane de q̃ d̃r. Nemini q̃cq̃ debeatis nisi vt inuicẽ diligatis. Veꝝ si adijcias etiã vsq̃quaq̃ viz facere regno caritat̃. ⁊ vsq̃ ad vltios ei⁹ terminos occupare illud pius inuasor p̃ualeas. dum ne inimicis quidẽ viscera claudere pietat̃ eti

stimes. bñfacias his q̄ȝ q̄ te oderūt. ores ꝑ
ꝑsequētib9 z calūniantib9 te. necnō z cū ipis
qui oderūt pacē. esse pacificus studeas. tūc
ꝑsus latitudo celi latitudo aīme. z altitu/
do nō dispar. sed nec dissimilis pulcritudo.
Impleteq3 demū in ea qđ dr̄. Extēdēs celū
sicut pellē in q̄ iā mire latitudinis altitudīs
z pulcritudinis celo. summ9 z immēsus at/
q3 glīosus nō modo dignāter habitat. sed z
spaciose deambulat. Hucusq3 Bern̄. Vidi
sti ḡ q̄3 sit vtilis q̄3q3 necessaria charitas vir
tus sine q̄ ꝑfecto impossibile est placere deo.
cū qua sine dubio placet quicūq3 Igit̄ toto
corde. tota mēte. totaq3 ꝟtute studeas ipam
hr̄e. q̄ te libēter faciet oīa dura z asꝑa ꝑ deo
portare z primo.

Quō iohes misit discipulos ad iesum
Capitulum xxx.

Loriosus miles z ꝑcursor dn̄i Ihu
g iohes baptista cū esset in vinculis i
carcerat9 ab herode ꝓ iusticie ōfen
sionē. qr redarguebat eū q̄ te[n]ebat vxorem
fratr̄ sui viuētis. volēs inducere discipulos
suos vt seq̄rent̄ dn̄m ihm̄. cogitauit eos ad
ipm̄ mittere vt auditis ꝟbis z visis opibus
eius exardescerēt in amorē ipi9 z sequerētur
eū. Iuerūt ḡ ad eū z ex ꝑte Iohis dixerunt
Tu es q̄ ventur9 es an aliū expectam9. Do
min9 aūt iesus magnā turbā tunc habebat
corā se. Cōspice hn̄ ipm̄ quō vultu placido
recepit nūcios iohis. z quō sapiēter ꝑmo fa
cns z postea ꝟbis rn̄dit eis. In coꝝ ḡ ꝑn̄tia
surdos sanauit z mutos z cecos z alia mul
ta miracula fecit. z ꝑplo ꝑdicauit z postea i.t
inter alia dixit. Ite z renūciate iohāni q̄ au
distis z vidistis. Iuerūt ḡ z ea retulerūt Io
hanni q̄ ea libētissime audiuit. Illi autē di/
scipuli post mortē Iohis firmiter xp̄o adhe
serūt. Dn̄s iesus post illoꝝ discessum valde
iohem corā populo collaudauit. s. q̄ erat pl9
q̄3 ꝓpheta. q̄ inter natos mulieꝝ maior eo n̄
surrexerat. z de aliis vt in euāgelio habes.
Tu ḡ aspice dn̄m Ihm̄ sp̄ z dū ꝑdicat z dū
ꝑdicta miracula facit vt sup̄ habuisti.

De obitu Iohānis baptiste
Capitulū xxxi.

Ic pōt occurrere meditatio de mor
h te ipi9 beati iohis baptiste. Cū ḡ he
rodes ille neq̄ssimus. z adultera illa
pessima sil̄ forte ꝯd[i]xissent ipm̄ occidere vt
peri sui redargutiōȝ nō haberēt. ꝯtigit vt in
die ꝯuiuij saltāti misere filie ipi9 herodiadis
daret̄ caput iohis. z sic fuit i carcere decolla
tus. Vide q̄nt9 vir z q̄3 vilit̄ z q̄3 enormiter
regnāte ac imꝑante neq̄cia occubuit. O ds
qualit̄ h̄ fieri ꝑmisisti. q̄d est h̄ cogitare q̄ ta
liter moriat̄ iohes. q̄ tāte ꝑfectōis z scītatis
erat vt putaret̄ esse xp̄s. Igit̄ si vis hn̄ h̄ ne
gociū rumiare post nepharia oꝑa coꝝ. cogi
ta Iohis magnitudinē z excellētiā singula
rē. z tūc poteris stupere. Audisti aūt i supiori
tractatu qualit̄ fuit a dn̄o cōmēdat9 in mul/
tis. Audi nūc quō nūc cōmēdat eū beatus
Bern̄ in q̄dā s̄mōe sic dicēs. Illa mr̄ z ma
gistra oīm ecc̄iaꝝ romana ecc̄ia z de q̄ ē di
ctum. Ego ꝑ te rogaui petre vt nō deficiat
fides tua. i honore ioh̄. s baptiste post salua
toris nomē ꝯsecrata ē z signata. Dignū nā/
q3 fuit vt singularē amicū spōse ibi ꝓtuehere
vbi ꝑncipiū ipi9 oñdit. Crucifigit̄ petr9. pau
lus gladiat̄. sȝ tn̄ dignitas remanet ꝑcursori
purpurat̄ roma m̄titudīe martyꝝ. tota sbl̄i
mitas hto refundit̄ ꝑriarche. Iohes vbiq3
maior i oib9. singularit̄ in miracul̄ sup oēs
Quis sic glīose annūciat9 est. q̄s sic sp̄ca[li]ti/
tra m̄ris vteꝝ spū̄scto legit̄ fuisse repletus.
quē legistis intra m̄ris vteꝝ exultasse. Cuius
natiuitatē audistis ecc̄iam celebrare. q̄s sic
heremū cupiuit. q̄s sic sublimit̄ legit̄ ꝯuersa
tus. Quis pn̄iam z regnū celoꝝ ꝑm9 oñdit
q̄s regē glīe baptizauit. Cui se ꝑmū trinitas
sic apte reuelauit. Cui tale testimoniū ꝑhi
it dn̄s ihs xp̄s. quē sic honorauit ecc̄ia. Io
hānes ꝑriarcha imo ꝑriarchaꝝ finis et ca/
put. Iohes ꝓpha imo pl9 q̄3 ꝓpha. qr quē ve/
nientē nūciat digito mōstrat iohes angel9.
sȝ int̄ angl̄os elect9 saluatore testāte cū dic.
Ecce ego mit. ā. me. zc̄. Iohes apl̄s. sȝ apl̄o
rū ꝑm9 z ꝑnceps. qr fuit hō missus a deo. Io
hānes euāgelista. sȝ euāgelij ꝑm9 ānūciator
ꝑdicās euāgeliū regni dī. Iohes ꝟgo. imo
ꝟginitatis insigne pudicicie titul9. castitatis ex
emplū. Iohes martyr. sȝ z martyꝝ lum̄ In
ter natiuitatē mortēq3 xp̄i martyr ꝯstātissi
ma forma. Ipe vox i deserto clamātis. ꝑcursor
iudicis ꝑco ꝟbi. Ipe ē helyas. vsq3 ad eū lex
z ꝓphe. lucerna lucēs z ardēs. Silētio trāseo
q̄ sic noue angl̄oꝝ ordib9 infert9 est vt etiā ad
seraphi apicē trāsferat̄. Hucusq3 Ber. Au
di nūc q̄lit̄ eū ꝯmēdat iohes os aurei. in s̄/
mōe q̄dā sic dicēs. Iohes scola ꝟtutū. magi
steriū vite. scītatis forma. norma iusticie zc̄. si
ḡ ad inicē ꝯpas excellētiā z dignitatē ioh̄. s.
z ꝑfunditatē sceleꝝ coꝝ qui ipsum occiderūt.

merito habebis materiã stupẽdi ꝛ murmurandi. si fas sit dicere. etiã ɔtra deũ. Nã ad hũc talẽ ꝛ tantũ mittit̃ spiculator vt amputet caput eiꝰ. ac si esset aliqs vilissimꝰ ꝛ pessimus homicida ꝛ depopulator. Cõspice ergo eũ reuerẽter ꝛ cũ dolore qualit̃ ad iussuʒ vilis ꝛ nequã spiculatoris collũ parat. humiliter genua flectit. ꝛ gr̃as deo agẽs ponit sacratissimũ caput sup aliquo trũco vl' lapide ꝛ patiẽter ictꝰ sustiet quousqꝫ totaliter abscidatur. Ecce quõ vadit Johẽs amicꝰ intimꝰ ꝛ dñi ihũ cõsanguineꝰ. ꝛ dei maximꝰ secretarius. Vere magna nobis cõfusio q̃ patiam in quibuscũqꝫ aduersitatibꝫ nõ habemꝰ Johãnes innocẽs mortẽ. ꝛ talẽ mortẽ sustinuit patiẽter. Et nos plerũqꝫ peccatꝫ aggrauati ꝛ ira dei digni nõ possumꝰ etiã paruas iniurias ꝛ grauamĩa tolerare. imo plerũqꝫ nec verba. Dñs aũt Jhs erat tũc in ptibꝫ iudee sꝫ nõ in terra illa. Cũ aũt obitꝰ eius fuerat ibi nunciatꝰ. fleuit pius deꝰ pugilẽ suũ ꝛ ɔsobrinũ. fleuerũt etiã discipuli eiꝰ cuʒ eo. fleuit beata ꝟgo que ipm natũ deterra leuauit. et tenerrime eũ dilexit. Sed dñs consolabat̃ matrẽ suã. ipa vero dicebat. Fili quare nõ defendisti eũ ne sic moreret̃. Cui filius. Reuerenda mr̃ nõ expediebat ei talis defensio Nã ipe ꝑ meo patre mortuꝰ est. ꝛ ꝑ defensione sue iusticie. cito autẽ erit in eius gl'ia. Jpe eñ pater nõ intẽdit suos defendere tali modo in h̃ mũdo. qꝛ nõ sunt hic diutiꝰ moraturi. nec eoꝝ patria hic est sꝫ in celis. Johãnes solutꝰ est a vinculis corpis. nec est vis ĩ modo moriẽdi. seuit hostis in eũ quantũ potuit. sꝫ ipe regnabit cũ patre meo in eternum. Jgit̃ cõsoleris charissima mater. qꝛ Johãni semꝑ erit bñ. Postea vo aliquibꝫ elapsis diebꝫ. discessit dñs Jesus de ptibꝫ illis ꝛ redijt in galileã. Tu aũt ꝑdictis omnibꝫ te ꝑsenẽtẽ exhibeas ꝛ ea mediteris deuote. ꝛ sc̃ꝫ ꝙ dñs ierit eũ sequerꝭ.

De locutione cum samaritana
Capitulũ. xxxij.

Cum dñs ihs de iudea in galileã rediret. q̃ via est. xvij. miliarioꝝ et amplius vt pluries tibi dixi. ꝛ trãsiret ꝑ samariã fatigatꝰ est ex itinere. Cõspice ꝓ deo eũ hic quõ fatigat̃. plane incedit. sepe fatigatꝰ est. ꝛ tota vita ipiꝰ laboriosa fuit. Posuit ergo se ad sedendũ sup quendã puteuʒ. ꝛ quiescebat. Discipuli aũt iuerũt ad ciuitatem ad querẽdos cibos. Venit ergo mulier quedã que vocabat̃ lucia ꝓ aqua ad ipm puteũ. Dominꝰ aũt cũ ipa icepit loqui. ꝛ de magnis factis tractare. ꝛ seipm eidẽ manifestare. De quibꝫ aũt cũ ea loquebat̃. ꝛ qualit̃ discipuli redierũt. ꝛ qualiter ad verbũ mulierꝭ ciuitas ei obuiã venit. ꝛ qualiter ipe iuit cum eis stetit ꝛ discessit. nõ intendo referre plana est eñ euãgelica hystoria. Lege ipam ꝛ ipm dñm Jesum cõspice in oĩbꝫ actibꝫ.

Ex ipa aũt historia quedã pulcra ꝛ vtilia nota. Et ꝑmo humilitatẽ dñi iesu. Tum qa solus remãsit humilis dñs discipulis in ciuitatẽ euntibꝫ. Cõsiderẽter eñ se habebant ad eum. Tũ etiã qꝛ cũ illa muliercula sola õ tã magnis factis sic tractabat humiliter. ac õ pari loquebant̃ ad inuicẽ. Nõ eñ dedignabatur eã. sꝫ talia cũ ea dicebat ꝙ si multꝭ sapientissimis respõdisset de talibꝫ. magnum fuisset. Nõ sic supbi faciũt. Si eñ ampullosa verba sua funderẽt inter paucos. ne duʒ cum vno eaꝑdita reputarẽt sed nec illos iudicarẽt dignos suscipe verba sua. Secũdo pauptatẽ ipiꝰ ꝛ corpis afflictiõꝫ ɔsidera. sꝫ ꝛ humilitas est immixta cũ eis. Habes eñ hic ꝙ discipuli iuerũt ad ciuitatẽ ad querẽdũ cibos ꝛ quesitos portauerũt ꝛ volebant ꝙ manducaret. sꝫ vbi mãducasset. certe ibi ad puteũ vel ad aliquẽ riuũ siue fontẽ. Vide ergo qualiter fatigatꝰ ac fameliꝰ reficiebat̃ Non credas ꝙ hac sola vice casu sic factum fuerat. sed ꝫm cõsuetudinẽ suã. Unde apte hic colligere potes ꝙ humilis dñs ac paupertatis amator cũ ibat ꝑ mũdũ. sepe comedebat extra ciuitatẽ ꝛ hominũ habitatiões ad aliquẽ riuũ vel fontẽ. quãtũcũqꝫ fatigatꝰ vel afflictꝰ foret. Nõ habebat etiã exquisita cibaria. nõ vasa curiosa. nõ delicata vina. sꝫ habebat aquã puram ex ipo fonte vel riuo Qui vineas fecũdabat ꝛ creauerat fontes ꝛ oĩa que mouent̃ in aquis ꝛ panẽ tãqꝫ pauper sedens in terra humiliter comedebat.

Tertio cõsidera quomõ intentꝰ erat studio sp̃uali. Nam cũ discipuli eũ vt comederet inuitarẽt. dixit. Ego cibũ habeo mãducare quẽ vos nescitis. Meꝰ cibꝫ est vt faciã voluntatẽ eius qui misit me. nec voluit mãducare. sed expectabat illos qui veniebant de ciuitate vt eis primo predicaret ꝑtiꝰ operari volens ea que spiritus erant. non corporis quãtumcunqꝫ tunc indigeret. Cõspice ergo eũ in predictis ꝛ eius virtutes stude as imitari.

Quomodo voluerūt p̄cipitare dominū
de ſupercilio montis.

Capitulum xxxiii.

Um rediſſet dominꝰ Jeſus naza/
c reth. ⁊ illi ab eo miracula peterēt. et
ipe eos miraculis indignos oſtēde
ret. furore accēſi expulerūt eū extra ciuitatē
Benignꝰ ġ dominꝰ ante eos fugiebat ⁊ illi
pſequebant̄ eū. Quid tibi videt̄. Intm̄ fu/
ror eoꝝ exarſit ⁊ creuit q̄ ipm vſq̧ ad ſupci
lium mōtis duxerūt vt eū inde p̄cipitarent.
Dn̄s ſꝫ diuina ꝟtute tranſiēs ꝑ mediū illo
rum ibat. nondū em̄ mori elegerat. Et dic̄
hic gloſa. Mōr q̄ cū dn̄s ihs de manibꝫ il/
loꝝ elapſus de mōte deſcēderet. ⁊ ſub rupe
lateret. ſtatū ſubterfugit ⁊ locū ei dedit q̄ᵗᵃ
erat ſua capacitas ac ſi fuiſſet de cera. ⁊ ruge
veſtis ipiꝰ ibi remāſerunt ac ſi ibi ſculpte eſ
ſent. Cōſpice ergo eū ante eos fugientē ⁊ la
tentē ſub rupe. ⁊ cōpatere afflictionibꝫ ſuis.
⁊ in humilitate ac patientia ipſum imitari
coneris.

De habēti manū aridā ⁊ a dn̄o curato
Capitulū. xxxiiii.

Uadā die ſabbati docebat dn̄s Je
q ſus in ſynagoga. Et ibi erat q̄dam
habēs manū aridā. ⁊ fecit eū Jeſus
ſtare in medio ⁊ queſiuit ab illis ſapiētibuſ.
ſi liceat in die ſabbati bene facere. Ipi vero
tacuerunt. Dixit ergo ihs habēti manū ari
dam. Extēde manū tuā. ⁊ ſanat̄ eſt. Pluri/
es in diebꝫ ſabbatoꝝ fecit dn̄s miracl̄a ad
ꝯfuſionē iudeoꝝ. q̄ carnaliter legē intellige
bant. quā deꝰ ſpūaliter obſeruari volebat.
Nō em̄ in die ſabbati a bono erat abſtinen
dū ⁊ opibꝫ charitatꝫ. ſed a peccatis ⁊ opibuſ
ſeruilibꝫ. At illi ſcandalizabant̄ inde multū
⁊ cōſpirabāt ꝯtra eū ac dicebant. Nō eſt hic
homo a deo qui ſabbatū nō cuſtodit. Dn̄s
autē ꝓpterea nō dimittebat. imo ſtudioſius
faciebat vt eos erueret ab errore. Cōſidera
eū ergo in p̄dictis opationibꝫ. ⁊ eius exēplo
nō ceſſes a bono ope. q̄uis alius inde ſcan
dalizet̄ iniuſte. A bono nāq̧ opere neceſſa/
rio ad ſalutē aīe ac etiā ad ꝑfectū ſpiritus
conferēte. ceſſare nō debes ꝓpter alicuiꝰ ſcā/
daluꝫ. A cōmodo vero corꝑali ſm̄ perfecte
charitatis exigentiā abſtinendū eſt propter
ſcandalū fratris. Propter qđ dicit apoſto/
lus ad Roma. xiiii. Bonū eſt non māduca/
re carnē ⁊ nō bibere vinū. neq̧ in quo frater
tuus offendit̄ aut ſcandalizatur, aut infir/
matur.

De multiplicatōe panū. ⁊ quomodo ſe di
ligentibꝫ ſubuenit.

Capitulū. xxxv.

E duabꝫ vicibꝫ legit̄ q̄ benignꝰ do/
d minꝰ multiplicauit paucos panes.
⁊ inde multa milia hominū ſatiauit
Tu tamē redige in vnā meditatiōem. ⁊ i ea
cōſidera verba ⁊ facta ipiꝰ. Dixit enim tunc
Miſereor ſup turbā. q̄r ecce iā triduo ſuſti/
nent me. nec habēt qđ manducēt. ⁊ ſi dimiſe
ro eos ieiunos deficiēt in via. Quidā enim
ex eis de lōge venerūt. Et poſtea panes mł
tiplicauit ita q̄ oēs comederūt abundan
ter. Cōſidera ergo hic plura ⁊ bona. ⁊ ſpeci/
aliter quomō dn̄s Jeſus erat miſericors et
curialis ⁊ gratꝰ. quō diſcretꝰ ⁊ circūſpectus
Primo ġ cōſidera q̄ erat miſericors. q̄a
miſericordia traxit eū ad ſubueniendū illis. ⁊
ideo dic̄ miſereor ſup turbā. Nā ⁊ miſericor
dia eiꝰ plena ē terra Scđo erat curialis ⁊
gratꝰ ex cā quā aſſignat. q̄r ecce inq̄t iam tri
duo ſuſtinēt me. Uide curialitatē ⁊ gratitu
dinē magnā ac mirabileꝫ. Nā q̄ſi ꝑ bn̄ficio
ab eis recepto ſic loq̄t̄. cū in ꝟitate ipoꝝ bo/
nū eſſet ⁊ nō ſuū. Sꝫ ſic eſt vt alibi dr̄. Deli/
cie ſue ſunt eſſe cū filijs hoīum. cū ſibi nihil
boni accreſcat. nob̄ aūt ꝑueniat ſalꝰ. Illos
aūt q̄ eū ſequūt̄ ⁊ p̄cepta ⁊ monitiōes eiꝰ cu/
ſtodiūt diligit dn̄s. nec manū ſuā eis claudit
q̄n ſubueniat cū expedit eis Tertio diſcre
tus ⁊ circūſpectꝰ fuit. eo q̄ ꝯſiderabat eoꝝ i
digētiā ⁊ ipotētiā. q̄lit̄ deficere poterāt. ⁊ q̄li
ter aliq̄ eoꝝ de lōge venerāt. Uides ġ q̄ꝫ ſa/
pida ⁊ q̄ꝫ melliflua iſta ꝟba fuerūt. Sic ſꝑi/
die nob̄ ſpūalit̄ ꝯtingit. Nō em̄ habemꝰ q̄d
māducemꝰ niſi ipe det. ⁊ i via deficimus ſi
nos ieiunos dimittit. ⁊ ſine ipo nō poſſumꝰ
nob̄ i aliq̄ ſpūali negocio ꝓuidere. Nō ġ ha
beamꝰ elatiōis materiā cū de manu dn̄i ali
quā ꝯſolatōꝫ ꝑcipimꝰ. vł cū aliquē ꝑfectum
ſpūal̄ exercitij ſentimꝰ q̄r nō a nob̄ ſꝫ ab ipo
eſt. Et iō ſi bn̄ attēdimꝰ q̄ᵗᵒ ꝑfectiores fue/
rint ſ̄ui dei. ⁊ do ꝓpinq̄ores. ⁊ in donis eius
excellētiores tāto humiliores videbis quia
nihil ſibi attribuūt niſi pctā ⁊ defectꝰ. ⁊ q̄ᵗᵒ
q̄s ei magis appropinq̄t. tāto eſt ampliꝰ illu
minatꝰ. ⁊ ideo dei magnificētiā ⁊ miſericor/
diā clariꝰ videt. ⁊ ſic in eo locū habere nō po
teſt ſupbia vel vana gloria. que ex ignorātie
cecitate ꝓcedūt. Nō ei q̄ deū vł ſe bn̄ cogno
ſceret ⁊ examinaret, ſuperbire poſſet.

Est etiã lõga via q̃ ad deũ venim⁹ Et spe cialit᷑ de me ꝛ mei silibꝫ loquor. q̃ in tã lõgã regionẽ ab eo discessim⁹ ꝓpt᷑ pctã. Ad euꝫ ḡ rediẽs q̃s dr̃ de lõga via venire. Post ṽba ḡ dicta. fecit xp̃s facta. Cõspice ḡ eũ qualit᷑ il los panes accipiẽs ꝛ p̃ri gr̃as agẽs dedit di scipulis vt apponerẽt turbe. ꝛ i manibꝫ eorũ ĩsta multiplicauit. vt om̃es ꝓ suo libito co mederẽt. ꝛ multa superãt fragmẽta. Cõside ra etiã qualit᷑. aspicit illos comedere. ꝛ in io cũditate eoꝝ letat᷑. Cõspice etiã illos quali ter sup illo miraculo mirãt᷑. ꝛ vn⁹ ad alterũ ĩnde loquẽdo letant᷑. ꝛ cũ gr̃aꝝ actiõe mãdu cant. nõ solũ corꝑaliter. sꝫ saltẽ aliq̃ ex ipsis mẽtaliter forte refectionẽ ꝑcipiẽtes. Sꝫ nũ quid fuit ibi dñ̃a nostra. vt ꝛ ipa de panibꝫ libẽter mulieribꝫ porrigeret. ꝛ de ipaꝝ recre atione gauderet. Scriptura de h̃ nõ loqui tur. Tu aũt meditare ꝓut dñ̃s tibi donat.

De fuga dñi q̃n voluerũt eũ facere regẽ Itẽ cõtra mundi honores.

Capitulũ. xxxvi.

P Ostq̃ꝫ dñ̃s satiauit turbas vt i supi ori tractatu ꝯtinet᷑. illi voluerũt euꝫ facere regẽ. Cõsiderabãt nã q̃ꝫ ꝙ pos set eoꝝ necessitatibꝫ subuenire. ꝛ sub tali re ge videbat᷑ eis nõ posse egere. Dñ̃s aũt ih̃s cognoscẽs volũtatẽ eoꝝ fugit ab eis in mõ tem. ita ꝙ illi nõ ꝑpenderũt nec eũ inuenire tũc potuerũt. Noluit ḡ tꝑalit᷑ honorari. Et vide quõ ꝓte ꝛ nõ ficte hũc fugit honorem. Misit eñ̃ discip̃los ꝑ mare ꝛ ip̃e ascẽdit in montẽ. vt si eũ vlteri⁹ int᷑ discipulos q̃rerẽt. ip̃m inuenire ne q̃rẽt. Discipuli aũt nolebãt separi ab eo. sꝫ ip̃e coegit eos ĩtrare in naui culã ꝛ trãsfretare. Bonũ erat ipoꝝ desideri um. stare scꝫ velle cũ dñ̃o suo sꝑ. sꝫ ip̃e alit᷑ ꝓ uidebat. Cõspice nũc ḡ eos quõ ĩuite ab eo discedũt. ꝛ quõ dñ̃s ih̃s coegit eos oñ̃dens penit⁹ se ita velle ꝙ vadãt in nauẽ sine ipo. ꝛ tũc ipi humilit᷑ obediũt q̃ꝫtũ cũq̃ꝫ ḡue ꝛ duꝝ videat᷑ eis. Sic q̃tidie sp̃ualit᷑ nobiscũ facit Nollem⁹ eñ̃ ꝙ ip̃e a nob̃ discederet vllo tꝑe sꝫ ip̃e alit᷑ se hꝫ cũ aĩa vadit ꝛ redit ꝑ suo vel le. sꝫ ꝑ nr̃o bono. Propt᷑ qḋ audire te volo. q̃d in hac victoria dicat Berñ. Ait ei sic ser mone. xxxiij. sup Cañ. Cũ spõsus vigilijs et obsecratõibꝫ ꝛ m̃lto imbre lacrimaꝝ q̃sit⁹ fu erit. subito dũ teneri putat᷑ elabit᷑. ꝛ ruꝛs⁹ la crimãti ꝛ insectãti occurrẽs cõphẽdi patit᷑. sꝫ mĩme retineri dũ subito q̃i a manibꝫ euo let. ꝛ si institerit ꝑcibꝫ ꝛ fletibꝫ deuota aĩma denuo reuertet᷑. ꝛ volũtate labioꝝ non frau dabit eã. Sꝫ rursum mox dispẽbit ꝛ nõ vi debit᷑. nisi itẽꝝ toto desiderio req̃rat᷑. Ita ḡ ꝛ in hoc corꝑe põt esse de ꝑñtia spõsi freq̃ns leticia sꝫ nõ copia. qꝛ ꝛ si visitatio letificat. sꝫ molestat vicissitudo. ꝛ h̃ tãdiu necesse est pa ti dilectã. donec sel᷑ deposita corporee sarci ne mole auolet. ꝛ ipa leuata pẽnis desiderio rum suoꝝ libere iter carpẽs ꝑ cãpos ꝯtẽpla tõis. ꝛ mẽte sequẽs expedita dilectũ q̃cũq̃ꝫ ierit. nec tñ̃ vel in trãsitu ꝑsto erit. sic oĩ aĩe nisi illi dũtaxat quã ingẽs deuotio ꝛ deside riũ vehemẽs ꝛ ꝑdulcis affect⁹ speciosam ꝓ bat ꝛ dignã. ad quã gr̃a visitãdi accessuꝝ ṽ bum decorẽ induit formã sponsi accipiens. Itẽ in ſmone. lxxiiij. Cañ. Forte iõ subtra xit se q̃ auidi⁹ vocaret᷑. teneret᷑ forti⁹. Nam ꝛ aliq̃n similabat se longi⁹ ire. nõ qꝛ h̃ volebat. sꝫ qꝛ volebat audire mãe nobi. q̃m aduespa scit. Ergo illi⁹ modi piã similatioꝫ. imo salu tarẽ dispẽsatiõem. quã tũc corꝑalit᷑ ṽbũ cor pori interdũ exhibuit nõ cessat idẽtidẽ spi rit⁹ mõ suo sp̃ali cũ deuota sibi aĩa sedulo actitare. Preteriẽs teneri vult. abiẽs reuo cari. ꝛ ire quidẽ illi dispẽsatoriũ. redire ṽo sꝑ volũtariũ est. vtrũq̃ꝫ aũt plenũ iudicij ac pe nes ip̃m hoꝝ rõ. Nũc ṽo cõstat in aĩma fie ri hui⁹ cemodi vicissitudines eũtis ꝛ redeũ tis ṽbi. sic ait. vado ꝛ venio ad vos Itẽ mo dicũ ꝛ nõ videbitꝫ me ꝛ iteꝝ modicũ ꝛ vide bitis me. O modicũ ꝛ modicũ. o modicũ et longũ pie dñ̃e. Modicũ dicis ꝙ nõ videbĩ mus te. Saluũ sit ṽbũ dñ̃i mei. ꝛ multũ lon gũ ẽ valde nimis. Uerũtñ̃ vtrũq̃ꝫ veꝝ ꝛ mo dicũ meritꝭ ꝛ nõ modicũ votis. Habes vtrũ q̃ꝫ in ꝓp̃ha. Si morã fecerit inq̃t expecta euꝫ qꝛ veniet ꝛ nõ tardabit. Quõ nõ tardabit si morã fecerit. nisi ꝙ ad meritũ satis est. nõ tñ̃ satis ad votũ. Porro anima amãs votꝭ fer tur. ꝛ trahit᷑ ꝺsiderijs. dissimulat merita. ma iestati oculos claudit. aperit volũtati. ponẽs spem in salutari ꝛ fiducialiter agẽs i eo. In trepida deniq̃ꝫ ꝛ inuerecũda reuocat ṽbum ꝛ cũ fiducia repetit delicias suas. solita liber tate vocãs nõ dominũ sed dilectũ ꝛ dicens. Reuertere dilecte mi. Idẽ decimoseptimo Cañ. Has alternare vices non cessat ĩ his qui spirituales sunt. vel quos potius spiri tuales perinde ipse creare intendit. visitans diluculo. ꝛ subito probans. Huc usq̃ꝫ Ber nardus. Habes ergo quomodo dominus iesus sp̃ualit᷑ visitat aĩaꝫ atq̃ꝫ ab ea discedit

ꝛ quid tūc aīa facere debeat. reuocare enī
debet eū solicite ꝛ instāter. Interim autē pa
tiēter sustinere discessum spōsi ꝛ exēplo disci
puloꝝ hic obedientiū sine ipso nauē intrātiū
um sustinere ꝑcellas ꝛ ipi⁹ adiutorio libera/
tionē expectare. Sꝫ redeam⁹ ad ipm do
minū ihm. Ingressis nāqꝫ discipulis ī ma/
re. ipe sol⁹ ascēdit. ꝛ sic euasit man⁹ illoꝝ q̄ eū
querebāt. Uides enī q̄nto studio ꝛ cautela
fugit ꝛ declinauit regni honorē. Exemplū
nobis dedit vt ꝛ nos sil'r faciam⁹. Nō enī ꝓ
se sꝫ ꝓ nobis fugit. Cognoscebat nāqꝫ q̄nte
sit temeritatꝭ si ad honores aspirem⁹. honor
enī de maiorib⁹ loquens est ad captiōem. et
grauiorib⁹ pōderib⁹ ad aīaꝝ subuersionem
qꝫ ego cognoscā. siue sit honor plationis ꝛ po
tentie siue scie. Uix enī fieri pt q̄ q̄ delectaꝛ
honore. in ꝑiculo ꝛ p̄cipicio magno non sit
Ul'q₃ pci⁹ est. iā p̄cipicio collisus. ꝛ h̄ osten
dā tibi plurib⁹ rōnib⁹ Prima qꝛ anim⁹ vl
tra modū in honore delectaꝛ ꝛ so..icitus est
quō ipm ꝯseruet ꝛ augeat. Ut fm beatū gre
goriū. Tāto q̄s a supno amore disiūgiꝛ. q̄n
to inferi⁹ delectaꝛ Secūda qꝛ intēdit ad
habēdos amicos seq̄ces ꝛ cōplices. q̄b⁹ me
diantib⁹ ꝛ adiuuātib⁹ tueaꝛ ꝛ augmētet ho/
norē. ꝓpter qō multa occurrūt in q̄b⁹ ꝯ deū
ꝯsciam ꝓpriā ad taliū amicoꝝ cōplacētiam
opaꝛ. vt illos ꝓ se faciat opari. Tertia q̄a
emulaꝛ habētes ꝛ detrahit eis. vt ipe magis
honorat⁹ remaneat. ꝛ sic in odiū ꝛ in inuidi/
am labiꝛ Quarta quia se putat ꝛ reputari
optat honore dignū. ꝛ sic cadit in elatōem ꝛ
sup̄biā. Sꝫ iuxta ap'lm. Qui existimat se ali
q̄d esse cū nihil sit. ipe se seducit. Et ꝓpterea
dic̄ dn̄s in euāgelio. Cū om̄ia bn̄ feceritꝭ. di
cite serui inutiles sum⁹. sꝫ q̄n dic̄ hoc. q̄ vult
honorari. Quinta qꝛ nō fm spm̄ ambu/
lat sꝫ fm carnē. nō enī habet aīm adunatū ꝛ
eleuatū ad celestia. sꝫ vagū ꝛ ad multa spar/
sum. Sexta ꝛ vltima. qꝛ ex q̄ in honore in
cipit delectari. intm̄ allicit q̄ satiari non pōt
ꝛ nouos q̄tidie ꝛ maiores ꝓcurat. ꝛ quanto
plures recipit tāto ad plures anhelat. qꝛ sp
honorabiliorē solito ꝛ digniorē in suis tali
orū oculis esse se credit. ꝛ sic labiꝛ in ambiti/
onē q̄ est viciū pessimū ꝛ multoꝝ alioꝝ vici
orū radix ꝛ causa. De hmōi malignitate au
di nō me sꝫ Bernardū q̄ sic ait ī ſmone. vj.
sup. p̄s. q̄ habitat. sermo incipit. Soleti di
uinis. Ambitio inq̄t subtile malū ꝛ secretuꝫ
vir⁹. pestis occulta. doli artifex. mr̄ hypocri
sis. liuorꝭ parēs. vicioꝝ origo. criminum fo/
mes. ꝟtutū erugo. tinea sāctitatꝭ. excecatrix
cordiū. ex remedijs morbos creās. generāꝭ
ex medicina lāguorē. Et q̄ntos hec pestꝭ ne
quiꝛ supplātatos. turpiter q̄ꝫ deiecit. vt cete
ri quoqꝫ q̄s latuit effossor. subitā expauesce
rent ad ruinā. Quis ꝟo hūc vermem alit qꝫ
mētis alienatio ꝛ obliuio veritatis. Aut q̄d
nisi ꝟitas hūc ꝑdendū inuestigat ꝓditorem
ꝛ negociū arguit tenebraꝝ. Nimiꝝ hec est q̄
dicit. Quid ꝓdest hoī si mundū vniuersum
lucreꝛ. se aūt ꝑdat ꝛ detrimētū sui faciat. Et
idē. Potētes inq̄t potēter tormēta patiētur
Hec est q̄ sedula suggestione reducit ī men
tē qꝫ sit in ambitu friuola ꝯsolatio. graue iu
diciū. vsus breuis. finis ignot⁹. Et ideo ter/
tia tēptatio dn̄i de ambitiōe fuit. q̄n omnia
regna mūdi ꝓmisit si cadēs adoraret eum.
Uides enī q̄ ambitiōis via adoratio diabo
li est. q̄ videlicet ad honores mūdi ꝛ gloriā
ꝑueniendā suis ille adoratorib⁹ pollicetur.
Idē in ſmone q̄rto de ascēsione dn̄i. Cupi/
di siquidē sum⁹ ascēsionis. exaltatōem cōcu
piscim⁹ om̄es. Nobiles enī creature sumus
ꝛ magni cuiusdā aī. ideoqꝫ altitudinem na
turali appetimus desiderio Sed ve nobis
si voluerim⁹ eū seq̄ qui ait. Sedebo in mō/
te testamēti in laterib⁹ aquilonis. Heu mi/
ser in laterib⁹ aq̄lonis. Frigid⁹ est mons il
le. nō te seq̄mur. potestatis habes ꝯcupiscē
tiā. altitudinē ꝑsumis potentie. Q̄ti tn̄ vsqꝫ
hodie feda sequunꝛ infeliciaqꝫ vestigia tua.
imo ꝟo qꝫ pauci euadūt. quib⁹ nō dominā/
di libido dn̄eꝛ. Quē seq̄mini miseri. quē seq̄
mini. Nōne iste est mōs in quē ascēdit ange
lus. ꝛ diabol⁹ fact⁹ est. Et illud aduertite. q̄
post casum suū inuidia cruciāte male sollici
tus de supplātando hoīe. silem ei montē al/
terū demōstrauit Eritis inq̄t sicut dij scien
tes bonū ꝛ maluꝫ. Et ista potestatꝭ ambitio
angelū felicitate ꝑuauit angelica. Scientie
etiā appetit⁹ hoīem immortalitatꝭ gl'ia spoli
auit. Coneꝛ q̄s ascēdere in montē potestatꝭ
quātos putas habebit ꝯtradictores. qꝫ ros
inueniet expulsores. q̄nta obstacula. qꝫ diffi
cilē viā. Quid si tandē adipisci eū cōtingerꝫ
qō optabat. Potētes potēter ait scriptura
tormēta patienꝛ. vt p̄ntes sollicitudines et
āxietates q̄s ipa ptās pit omittā. Cupid⁹ al
ter est insāiens sic q̄tū laborabit. q̄tū anxi
abiꝛ spūs ei⁹. ꝛ tamē audiet. nec si te ruperis
apprehēdes. In amaritudīe morabiꝛ ocu⁹

ct⁹ q̄ric̄s videre diligerit cui se posterior⁊ iu/
dicet. aut ab alijs reputari putet. Quid cū
intumuerit multū. Perdā inq̄t dn̄s sapiētiā
sapientū. ⁊ prudētiā prudentiū reproba/
bo. Iā ne mult̄ imorer. vidistis vt arbitror
q̄ fugiend⁹ nob sit mons vterq̄. si p̄cipiciū
angeli. si casum hoīs expauescim⁹. Mōtes
gelboe nec ros nec pluuia veniat sup vos.
Quid tn̄ agam⁹. ascēdere sic nō expedit. ascē
dendi tenemur ɔcupiscētia. q̄s docebit nos
ascēsum salubrē. q̄s nisi de q̄ legim⁹. Qm̄ q̄
descēdit ipe etiā ascēdit. Et ab ipo demon/
strāda erit nob ascēsionis via. ne ductoris
imo seductor̄ iniq̄ aut vestigiū aut ɔsilium
seq̄remur. Quia ḡ nō erat q̄ ascēderet. dscē/
dit altissim⁹ ⁊ suo nob descēsu suauē ac salu
brem dedicauit ascēsum. Descēdit de mōte
potētie carnis infirmitate circūdat⁹ d mon
te descēdit sciē. qm̄ placuit deo p stulticiā p̄/
dicatiōis saluos facere credētes. Quid em̄
tenello corpe ⁊ infantilib⁹ mēbris videt̄ in/
firmi⁹. q̄d indocti⁹ apparet puulo q̄ sola ma/
tris vbera nouit. Quis ipotētior eo cui oīa
mēbra clauis sunt affixa. cui⁹ dinumerātur
oīa ossa. Quis insipiētior videt̄ eo q̄ trade/
bat in mortē aīam suā. ⁊ q̄ nō rapuit tūc ex/
oluebat. Vides q̄ multū descēderat q̄tū a
potētia. q̄tū a sapia exinaniuerit seipm̄. sed
nō potuit alt⁹ in montē ascēdere. nec suā ex/
pressi⁹ cōmēdare caritatē. Nec mir̄ si descē/
dēdo xp̄s ascēdit. qn̄ po⁊ vterq̄ cecidit ascē
dendo. Itē in s̄mone. ij. de ascēsione q̄ inci/
pit solēnitas. Propterea charissimi pseue/
rate in disciplina quā suscepist̄. vt p hu mili
tatē ad sublimitatē ascēdatis. q̄r hec via est.
⁊ nō est alia p̄ter illā. Qui aliter vadit. cadit
poti⁹ q̄ ascēdit. q̄r sola est hūilitas q̄ ascēdit
⁊ q̄ exaltat. hec est q̄ sola ducit ad vitā. Et i/
fra. O puersitas. o ambitio filio⁊ adā q̄ cū
ascēdere difficilimū. descēdere aūt facilimū
sit. ipi ⁊ leuit̄ ascēdunt ⁊ descēdunt difficili⁹
parati ad honores ad celsitudiēs graduū
eccl̄iastico⁊. ipis etiā angelicis humer̄ for/
midādos. Ad sequēdū aūt te dn̄e Iesu vix
inuenit̄ vl̄ qui trahi patiat̄. q̄ velit duci p vi
am mādato⁊ tuo⁊. Hucusq̄ Bern̄. Ha/
bes ḡ ex p̄dictis qualit̄ ad ve⁊ honorē ptin
gere posses. s. p humilitatē. ⁊ qualit̄ fugiēd⁹
est hic tp̄alis ⁊ falsus honor. S⁊ forte blan
diunt̄ sibi aliq̄ ambitiosi sciēac honor̄ sub
specie lucri anima⁊. q̄si sic meli⁹ possint intē
dere alio⁊ saluti. Sed audi q̄d eis r̄ndeat
Bern̄. in s̄mone ad clericos. c. penul. dicēs.
Utinā q̄squis sic intrat si fieri posset tam fi
deliter ministraret q̄ fiducialiter se ingessit.
At difficile fortassis ac impossibile est vt ex
amara radice ambitiōis suauis fruct⁹ pde/
at charitatis. Hucusq̄ Bern̄. Ad h̄ aūt vt
honores vilipēdas vt ɔdecet necessaria est
v̄tutis p̄cellētissime magnitudo. Nā sic dic̄
Chrys̄. sup Matth. Tale q̄d est vti bn̄ ho/
norib⁹. ac si aliq̄s cū puella speciosissima cō
uerset̄ ⁊ leges accipiat. ne in ipam vnq̄ ocu
los iniiciat impudicos. Ideoq̄ pculdubio
valde forti op⁹ est aio. vt q̄s potestate vl̄ ho
nore sibi cōcesso in his q̄b⁹ oportet vtat̄

Quomodo dn̄s orauit in mōte ⁊ descen/
dens ambulauit supra aq̄s ⁊ multa plura
Capitulū. xxxvij.

Sicut i sup̄iori tractatu habuisti. do/
min⁹ Ih̄s coegit discipulos itrare
nauē. ⁊ ipe ascēdit in montē. Cōplea
mus ḡ que dn̄s opat⁹ est post illud miracu/
lū de panib⁹. q̄r illa materia ɔtigua est. et ea
que isti̅ trib⁹ tractatib⁹ ptinent̄. sil̄ facta fue/
runt. Ipa tn̄ diuisi vt meli⁹ posses cape. ⁊ vt
co⁊ moralitates possent clarius explicari.
Postq̄ ḡ discipuli nauē intrauerūt. ipse in
montē ascēdit ⁊ ibi stetit in orōe vsq̄ ad q̄r/
tam vigiliā noctis. id ē. vsq̄ ptes tres noct̄
recesserāt ⁊ quarta restabat. Ex quo habes
q̄ dn̄s Jesus pnoctabat in orōib⁹. ⁊ pluries
legit̄ eū oratiōi intēdisse. Cōspice ḡ eū qua/
liter orat. ⁊ se humiliat cora⁊ patre. Querit
solitaria loca ⁊ sol⁹ vadit ad ea. affligit se et
vigilat vigilias lōgas. Intercedit pastor fi/
delis p oib⁹ suis. Orat em̄ nō p se s⁊ p nob
tanq̄ aduocat⁹ noster ⁊ mediator apud pa/
trem. Orat etiā vt exēplū nobis daret oran
di. Frequēter em̄ discipulos monuit d hoc
⁊ ope cōprobauit. Dicebat nāq̄ eis. quoni/
am oportet sp̄ orare ⁊ nō deficere. Et quō i/
portunitas orōis ipetrat q̄d poscit. ponēs
eis exemplū ad h̄ de iudice ⁊ vidua vt ha/
bes in Luca. xviij. Hortabat̄ eos etiā ad cō
fidentiā impetrādi petita dicēs. Petite ⁊ da
bitur vobis. Ad hoc aliud ponēs exēplū d
amico qui pter importunitatē amici peten
tis panes necessarios cōmodat. vt similiter
habet̄ in Luc. xj. Et hoc dicebat vt nob cō/
mendaret virtutē oratiōis. Est quippe v̄tus
eius inestimabilis ⁊ efficax ad oīa pficua
impetrāda ⁊ nociua remouēda. Si vis em̄
patiēter tolerare aduersa sis homo orōnis

Si vis tēptationes z tribulatiōes supare
sis homo orationis. Si vis prauas affectio/
nes pculcare. sis homo orōis. Si vis astu/
tias sathane cognoscere ac ei⁹ fallacias vi/
tare. sis homo orōis. Si vis letāter viuere
in ope dei z laboris z afflictiōis viā incede/
re. sis homo orōis. Si vis spūali vita te ex/
ercere z carnis curā nō agere in desiderijs.
sis hō orōnis. Si vis vanas muscas cogi/
tationū effugare. sis hō orōis. Si vis aiam
tuā sanctis z bonis cogitatiōibꝫ. desiderijs
feruoribꝫ. z deuotionibꝫ impinguare. sis hō
orōis. Si vis cor tuū virili spū z ɔstanti p/
posito in dei bñplacito stabilire. sis hō ora/
tionis. Deniqꝫ si vis vicia extirpare z virtu
tibꝫ imbui. sis hō orōnis. In ea eñ recipit
sancti spūs vnctio. q̄ de omībꝫ mentē docet.
Itē si vis ad ɔtemplatōꝫ ascēdere z frui am
plexibꝫ spōsi. sis hō orōis. Ad eā nāqꝫ ɔtem
plationē z celestiū degustatiōeꝫ p orōnis ex
ercitiū deuenit. Vides q̄ magne potētie et
virtutis sit oratio. Ad quorū omniū ɔfirma/
tionē omissis scripturarū pbatōibꝫ. hoc tibi
sit p efficaci pbatōe q̄ audim⁹ z videmus q̄
tidie p expiētias. illiteratas psonas z simpli
ces pdicta z alia plura maiora p vtutē ora/
tionis fuisse adeptos. Multū ḡ aiam de/
bēt ad orōem dare omēs q̄ xp̄m imitari de/
siderāt. z pcipue religiosi. q̄bꝫ maior debꝫ eē
vacādi copia. Quare te hortor tibiqꝫ q̄ntū
possum mādo districti⁹ vt p pncipali exerci
tio tuo sumas orōem. nihi qꝫ aliud (necessa
rijs curis tñ exceptis) te delectet nisi oratō
q: nihil eñ te delectari debet q̄ morari cuꝫ
dño. qđ p orōem fit. Ut aūt melioris horta
tionis fungar, audi melliflua q̄ sup ista mate
ria narrat Bern. Dicit eñ sic. ix. fmo. Cañ.
Quibꝫ studiū est frequēter orare. experti sunt
qđ dico. Sepe corde tepido z arido accedi
mus ad altare. orōi incūbim⁹. psistentibus
aūt repēte infundit grā. pinguescit pect⁹. re
plet viscera inundatio pietatis. z si sit qui p̄
mat lac ɔcepte dulcedinis. vbertim vbera
fundere nō tardabūt. In pncipio q̄drage
sime in fmone q̄rto q̄ sic incipit. Charitas
qua p nobis. Quotiēs inq̄t de orōe loquor
verba quedā hūane cogitatiō o audire mi/
hi videor in corde meo. Quid eñ est q̄ licet
nūqꝫ ab orōne cessem⁹. vix vnqꝫ expiri videt
aliqs vestrū q̄s sit orōnis sue fruct⁹. Sicut
ad orōem accedim⁹. sic z redire videmur. et
nemo nūdet vob verbuꝫ. nemo q̄cqꝫ donat.

sed iudiciū fidei sequere. nō expimentū tuū.
qm̄ fides quidē verax. sed expimentū fallax.
Que est igit veritas fidei nisi qđ pmisit filius
dei. Quicqđ aūt orātes petitis. credite q̄ ac
cipietis z fiet vob. Nemo vestrū fratres pui/
pendat orōem suā. Dico eī vobis q: ipē ad
quē oram⁹ nō puipēdit eā. pus q̄ egressa sit
ab ore nostro. ipē eā scribi iubet in libro suo
Et vnū e duobꝫ indubitāter sperare possu
mus. qm̄ aut dabit qđ petim⁹ aut qđ nouit
nobis vtili⁹. Nos eñ q̄d orem⁹ sicut opor/
tet. nescim⁹. sꝫ miseret ille sup ignorātia nr̄a
z orōem benigne suscipiēs. qđ nobis aut ol
no nō est vtile. aut nō tā cito dari necesse est
minime tribuit. orō tñ infructuosa nō erit.
ita sane si fecerim⁹ qđ monemur in. ps. scꝫ si
delectemur in eo. Delectare in dño z dabit
tibi petitiōes cordis tui. Sꝫ ɔsidera q̄ pe/
titiones cordis dicerit q̄s approbat iudicio
rōnis. Nec habes q̄ causeris, sꝫ vnde magis
toto affectu in grāꝫ actiōe verseris qñ q̄dem
tanta sup te cura est deo tuo. vt quotiēs q̄ris
qđ tibi inutile est. nō te audiat sup hoc sꝫ mu
tet illud meliori dono sicut pater carnal' p/
uulo querēti panē z cultellū. nō ɔsentit sed
magis ipi panē quē ei dederit ipse frangit.
Porro petitiōes cordis i trib⁹ ɔsistere nec
video q̄d pter illa que elect⁹ quisqꝫ sibi debe
at postulare. Duo q̄dē hui⁹ tpis sunt. s. bōa
corpis z bona aīme tertiū aūt beatitudo vi
te eterne. Nec mireris q̄ bona corporis a dō
dixerim esse querēda. quoniā ei⁹ sunt corpa/
lia oīa sicut spūalia bona. Ab eo eñ est pe
tendū z sperandū. nobis est euenire vt pos/
sim⁹ in ei⁹ seruitio sustentari. Uerūtñ p ne/
cessitatibꝫ aīme orādum est nobis z frequē
tius z feruētius. p obtinenda grā dei aīeqꝫ
virtutibꝫ. Sic z p vita eterna tota pietate
totoqꝫ nobis orandū est desiderio. vbi nimi
rum z corpis z anime p ena z pfecta est bea
titudo. Sit ergo orō que p tempalibus est
circa solas necessitates restricta. Sed ora/
tio que p vtutibꝫ aīme est. ab oīi impurita
te libera z circa solū beneplacitū dei intēta.
Sit ea que fit p vita eterna. in oīi humili
tate psumens de so. a miseratiōe diuina.
Itē. lxxxvj. fmone sup Cañ. Nō modo lo/
cum sed z temp⁹ obseruare oportet euꝫ qui
sibi orare voluerit. Temp⁹ feriatū comodo
ius aptiusqꝫ. maxime aūt cū pfundum no/
cturnus sopor indicit silentiū. tūc planeli/
berior exit purior qꝫ oratio. Cōsurge i nocte

inquit in principio vigiliarum tuarum. et effunde sicut aquã cor tuũ ante cõspectũ dñi dei tui. Q̃ secure de nocte ascẽdit oratio. solo arbitro deo sanctoq angelo q̃ illaz supno altari suscipit p̃sentandã. Q̃ grata z lucida. verecũda. colorata rubore. q̃ serena z placida. nullo interim turbata clamore vel strepitu. q̃ deniq mũda z sincera nullo respersa puluere terrene sollicitudinis. nulla aspiciẽte laude seu adulatiõe tẽptata. Propter h̃ igit̃ spõsa nõ minus verecũde q̃ caute z lectuli secretum petebat. z noctis orare. h̃ est. verbuz q̃rere volẽs. Unũ est em̃. alioquin non recte oras si orãdo p̃ter v̑bũ aliqd q̃ras. aut qd̃ p̃pter verbũ nõ queris. qm̃ in ipo sunt om̃ia. ibi remedia vulnerum. ibi subsidia necessitatũ. ibi resarcit⁹ defectnũ. ibi p̃fectuũ copie. ibi deniq q̃cquid accipe vel habere hominib⁹ expedit. q̃cq̃d decet. q̃cquid oportz. sine causa ergo aliud a v̑bo petit̃ cũ ipm sit om̃ia. nã si ista tempalia cũ necesse est postulare familiarius videmur. si verbũ in causa est vt quidem dignũ est. nõ vtiq illa. sed h̃ pot⁹ querimus. p̃pter qd̃ alia postulam⁹. Hucusq bernard⁹. Audisti igit̃ v̑ba pulcerrima altissimi cõtemplãtis. z orationũ dulcedinẽ degustantis bernardi. Rumines ea si vis vt sapiant tibi. Ideo aũt libẽter ipi⁹ verba i h̃ opusculo intersero z adduco. q2 nõ solũ spiritualia sunt z cor penetrãtia. s3 z decore plena et ad dei seruitiũ excitãtia. Ipe em̃ fuit eloq̃ntissimus z spũ sapiẽtie plen⁹ z sanctitate preclar⁹. quẽ te desidero imitari z ipsi⁹ monita z verba ope exercere. p̃pter qd̃ sepe tibi p̃pono eundẽ. s3 redeam⁹ ad dñm iesum. Dũ igitur dñs esset orãs in mõte discipuli erãt i mari afflicti z angustiati vehemẽter q2 vẽtus erat eis cõtrari⁹ z nauis p̃cellis z fluctib⁹ iactabatur. Cõspice g̃ eos z cõpatere eis q2 in mag̃ sunt tribulatiõe z angustia. Tẽpestas em̃ inuasit eos z tps nocturnũ est z absq domino suo sunt. Quarta aũt vigilia noctis descendit dñs de mõte. z ambulãs supra mare appropinq̃uit eis. Cõspice g̃ eum bñ hic p̃ do z vide quomõ fatigat⁹ ex vigilia longa z orõne p̃lixa. sol⁹ descendit noctis tempe de mõte laborioso z forte petroso pedib⁹ nudis. et quomõ vadit supra mare firmo vestigio sic̃ sup terrã. Cognouit g̃ creatura suũ creatorem. Cũ aũt appropinquauit naui discipuli timẽtes clamauerũt. putantes esse fantasma. At benign⁹ dñs nolẽs ampli⁹ eos vexari. securauit eos dicẽs. Ego sum nolite timere. Tũc petrus cõfisus de potẽtia dñi ad iussum eius cepit z ipe supra mare ambulare. s3 postea titubãs cepit mergi. s3 dextera domini eũ ne demergeret̃ erexit. In hoc autẽ loco dicit glosa sup Matth. sic. Sup mare ambulare facit eũ vt ostẽdat diuinã potẽtiam. Mergi facit ne infirmitatez obliuiscat̃ ne putet se equalẽ deo z ne supbiat. Intrauit autẽ dñs nauẽ. cessauit quassatio z om̃ia sunt placata. Discipuli vero eũ reuerenter recipiũt. multũq gauisi sunt z in quiete magna remãserunt. Cõspice bene ipm ac discipulos in om̃ib⁹ p̃dictis. quia pulcra z deuota sunt valde. In h̃ igitur facto moralit̃ cõsiderare potes. quia dñs quotidie sic nobiscũ facit spũaliter. patit̃ z sustinet vt electi affligant̃ in hoc mũdo in interiori z exteriori homi. q2 flagellat omnẽ filiũ quẽ recipit. Qui em̃ extra disciplinã sunt. vt ait apostolus ad Hebre. nõ filij sed adulteri sunt. Expedit aũt nobis tribulari z affligi hic. Nam inde erudimur. inde virtutes acquirimus. z acquisitas cõseruam⁹. z quod mai⁹ his est inde futura z eterna p̃mia expectamus. Et ideo nõ debem⁹ in eis frangi vel esse impatientes. sed ipas affectare z diligere. S3 q̃a magna z multis tamẽ incognita est vtilitas tribulationũ. z idcirco talib⁹ difficiles z importabiles vident̃. Ut tu instruaris z patiẽter eas sustineas adduco tibi more solito v̑ba bernardi. q̃ ait sic sermone. xvij. super p̃s. Qui habitat. Utilis est tribulatio que p̃bationẽ operat̃. ducit ad gloriã. Cum ipo suz inquit in tribulatiõe zc̃. Agam⁹ ergo gratias patri misericordiarum qui nobiscũ est i tribulatione. z in om̃i tribulatõne nostra nos cõsolatur. Res ei vt dixi necessaria est tribulatio que in gloriã vertit̃. que mutuat̃ i gaudium. Gaudiũ sane longũ quod nemo tollet a nobis. gaudiũ multũ. gaudiũ plenum. Res necessaria ẽ ista necessitas que parit coronam. Nõ cõtemnam⁹ fratres. semen modicum est. magn⁹ exinde fruct⁹ exurgit. Forte insipidũ. forte acerbũ est. forte granuz synapis. Non cõsiderem⁹ que vident̃ sed que nõ vident̃ in eo. Que em̃ vident̃ tempalia sunt que non vident̃ eterna. Et infra. Cum ipo in tribulatiõe sum ait dñs. z ego non aliud meritũq tribulationẽ requirã. Mihi adherere deo bonũ. Nõ solũ autẽ sed z ponere in dño deo spem meã. quia eripiã z glorificabo

eum. cū xpo sum in tribulatione. Delicie in/
quit mee cū filijs hominū. Descēdit vt xpe
sit his qui tribulato sunt corde. vt nobiscū
sit in tribulatiōe nostra. Erit aūt quādo ra/
piemur in nubib⁹ obuiā xpo in aera. τ sic sp
cū dño erimus. Si tn̄ curemus eū interim
habere nobiscū. Bonū mihi dñe tribulari.
dūmodo ipse sis mecū. q̄ʒ rgnare sine te. epu
lari sine te. sine te gloriari. Aurū pbat fornax
τ viros iustos tēptatio tribulatiōis. Quid
trepidamus. qd cūctamur. qd refugimus
hūc caminū. Seuit ignis. sed dñs nobiscū
est in tribulatiōe. Si deus nobiscū quis cō
tra nos est. Nihilomin⁹ quoqʒ si ille eripit.
quis est q eripiat de manu eius. Postremo
si iste glorificat. quis humiliabit. Idē. xxv.
sermone Cañ. Non solū igit in spe sʒ gloria
mur in tribulatōne. Libēter ait gloriabor i
infirmitatib⁹ meis vt inhabitet in me v̄tus
xpi. Optāda infirmitas que xpi virtuti cō/
pensat. Quis dabit mihi nō solum infirma
ri. sed deficere ac deficere penit⁹ a memetipo
vt dñi virtutū v̄tute stabiliar. Nā virtus in
infirmitate pficit. Deniqʒ a. c. Quādo infir/
mor tūc fortior sum τ potēs. Idē. xliij. Pro
pterea spōsa nō fascem sʒ fasciculū dilectuʒ
dicit φ leue p amore in ipsis ducat quicqd
laboris immineat τ doloris. Bene fascicul⁹
q2 paruul⁹ nat⁹ est nobis. Bene fasciculus.
quia nō sunt cōdigne passiones hui⁹ tēporis
ad futurā gloriā que reuelabit in nobis. Id
eñ inquit. qd in psenti est momentaneū τ le
ue tribulatiōis nostre supra modū in subli
mitate eternū pond⁹ glorie opabit in nobis
Erit igit quādoqʒ nobis ingens cumulus
glorie q modo est fascicul⁹ mirre. An nō fa/
sciculus ei⁹ iugū suaue est. τ onus leue. nō
quia leue in se. nec eñ leuis passionis aspe/
ritas mortis amaritudo. sʒ leuis tn̄ amanti
Idē sermone. vij. sup psalmū Qui habitat.
sup illū versum A sagitta. Si magnū illud
eccl'ie corp⁹ cōsiderare liber facile satis ad/
uertim⁹ longe acri⁹ impugnari spūales vi/
ros ipi⁹ eccl'ie q̄ʒ carnales. Agit hoc sane su
perba sempqʒ inuidiosa malicia. pfectiores
quosqʒ vehemēti⁹ pulsans iuxta illō. Esca
eius electa. Agit inq̄ʒ τ nō sine certa diuini
dispēsatione cōsilij. qui quidē impfectiores
nō sup illō qd possunt ferre tēptari permit/
tit. faciēs cū temptatiōe puentū. τ pfectiori/
bus nō modo gloriosiores sʒ numerosiores
parat ex hoste triūphos τ lōge ampliori so/
licitudine τ callid. tate multiplici ps aduer
sa vulnerare in nobis dexterā satagit q̄ʒ sini
stram. nec tā corpis pfecto q̄ʒ cordis labo/
rat auferre subam. Et infra. Illic autē stu/
diosius repugnandū vbi grauior vrget ne/
cessitas. vbi totuʒ belli imminet pond⁹. vbi
colluctatiōis ratio vniuersa cōsistit. Unde
nobis tota parat aut victis ignominiosa ca
ptiuitas vnde vicētib⁹ gloria triumphalis.
Hec deniqʒ gratia τ misericordia dei in ser/
uos ei⁹ τ respect⁹ in electos illi⁹ vt in eorū in
terim sinistrā quidē velut dissimulās dexte
re semp studiosus ptector assistat. Hinc est
φ de ipo pphera testat. Prouidebā dñm in
cōspectu meo semp. qm̄ a dexteris est mihi
ne cōmouear. Utinā mihi semp a dextris sis
iesu bone vt semp teneas manū dexterā me
am. Scio eñ τ certus sum φ nulla nocebit
aduersitas si nulla dominet iniqtas. Con/
deat interim τ tundat sinistrū latus pulset
iniurijs. vellicet opprobrijs. libens illud expo
no dū a te custodior. dū sis ipe ptectio mea.
sup manū dexterā meā. Idē in sermone. lxx
v. Cañ. Aliud est aīmo virtute agi. aliud sa/
pientia regi. aliud dñari in v̄tute. aliud i su/
auitate deliciari. Licet nāqʒ sapia potens τ
virt⁹ suauis existat vt tn̄ pprias quibuscūqʒ
reddam⁹ vocabulis significātias. vigor vir
tutē. sapiam placiditas animi. cū spirituali
quadā suauitate demōstrat. Hanc puto ab
apostolo designatā. vbi post multa hortam̄
ta ad virtutē ptinētia. adiecit φ sapiētia est i
suauitate in spūsancto. Igit resistere vim vi
repellere que vtraqʒ in ptib⁹ v̄tutis deputant
honor quidē sʒ labor. Nō est eiū idē ipm ho
norē tuū laboriose defendere τ quiete possi
dere. Nō idē virtute agi τ virtute frui. Quic
quid virt⁹ elaborat. sapiētia fruit. τ quod sa
piētia ordinat τ deliberat. moderat virtus
τ exequit. Sapientiā scribe in ocio ait sapi/
ens. Ergo sapiētie ocia. negocia sunt. τ quo
ociosior sapiētia eo exercitior in genere suo.
E regione virt⁹ exercitata clarior est. eoqʒ p
batior quo officiosior. Et si quis sapiētiam
v̄tutis amorē diffinierit. nō mihi a vero de/
uiare videt. Ubi aūt amor est. labor non est
sed sapor. Et forte sapiētia a sapore denoia/
tur. quasi virtuti accidēs quoddā velut con
dimentū sapidam reddat que p se insulsa τ
aspersa qdammō sentiebat. Nec dixerim re
phendendū si quis sapiam saporē boni dif/
finiat. Itaqʒ ad virtutē spectas tribulatiōes

fortiter sustinere. ad sapiam gaudere i tribulationibꝫ. Cōfortare cor tuū ꝛ sustinere dominū. vtutis quidē est. gustare ꝛ videre q̄ñ suauis est dñs. sapīe est. Et vt magis ex proprio bono nature bonū vtrūq̄ȝ clarescat modestia animi pbat sapiam. ɔstātia viꝝ vtutē ōndit. Et bñ post vtutē sapia cū virt⁹ sit quodam stabile fundamētū sup qd̄ sapia edificet sibi domū Idē in ſmone de passione domi Felix q̄ passiōes corpis sui ꝓpter iusticiā ordinat vt q̄cq̄d patiꝛ ꝓpter dei filiū patiaꝛ. q̄tenus ꝛ a corde tollaꝛ murmuratio. ꝛ in ore verseꝛ gr̄a ꝛ actio. ꝛ vox laudis. q̄ sic ꝑtulerit se iste tollit grabatū suū ꝛ vadit in domū suam. Grabatū nostꝝ corp⁹ est in q̄ ꝑus lāguidi iacebam⁹ seruiētes desiderijs ꝛ ꝯcupiscētijs nr̄is. nos portam⁹ illd̄ cū spūi cogimur obedire. Idē in ſmone de pētecosten tertio. q̄ incipit Q̄ libēter. Vere multiplex spiritus q̄ tā multiplicit̄ filijs hominū inspiratur. vt nō sit q̄ se abscōdat a calore eius. Si quidē ꝓcediꝛ eis ad vsum. ad miraculuꝫ. ad salutē. ad auxiliū. ad solatiū. ꝛ ad feruorem. Ad vsum quidē vite. bonis ꝛ malis. dignis pariꝛ ꝛ indignis ōīa bona abūdantissime tribuēs. ita vt videaꝛ hic discretiōis limitē nō tenere. Ingrat⁹ est q̄ in his q̄ȝ bñficia spiritus nō agnoscit. Ad miraculū in signis ꝛ ꝓdigijs. in varijs ꝟtutibꝫ q̄s p quorūlibet man⁹ opaꝛ. Ipe est antiqua miracula suscitans vt ex p̄ntibꝫ fidē astruat p̄teritoꝝ. Sȝ q̄ nōnullis hāc q̄ȝ grām sine ꝓpria vtilitate largiꝛ. tertio infundiꝛ ad salutē cū i toto corde nostro ꝯuertimur ad dñm deū nostrum Porro ad auxiliū daꝛ cū in ōni colluctatōe adiuuat infirmitatē nr̄am Nā cū testimonium ꝑhibet spūi nostro q̄ filij dei sum⁹. ea inspiratio est ad ꝯsolatōem. Daꝛ etiā ad feruorem cū in cordibꝫ ꝑfectoꝝ vehemēti⁹ spirās validū ignē charitatꝭ accēdit. vt nō solum i spe gl̄ie filioꝝ dei sȝ etiā in tribulatiōibꝫ gloriemur. ꝯtumeliā gl̄iaꝫ reputātes. opprobrium gaudiū. despectiōꝫ exaltatiōꝫ. Omibus nob ni fallor daꝛ⁹ est spūs ad salutē. ad feruorem nō ita. Pauci em̄ sunt q̄ h̄ spū repleanꝛ. pauci q̄ studeāt emulari. ꝯtēti sum⁹ angustijs. nec respirare in libertatē illā. nec saltem ad illā spirare conamur. Hucusq̄ȝ bernardus. Vides igiꝛ q̄ pulcerrimis ꝛ ꝓlibꝫ ratiōibꝫ nob ōndit facūdissim⁹ Bern̄. q̄ tribulatiōes nob expediūt. Nō igiꝛ mireris si dñs ꝑmittebat discipulos suos q̄s ita diligebat vexari ꝓcellis. vtilitateꝫ ipoꝝ exinde cognoscēs Pluries em̄ legiꝛ eoꝝ naniculaꝫ fluctibꝫ ꝛ ꝯtrarijs vētis exagitatā. sed nūq̄ȝ submersam. His ḡ monitis cor tuū stabilire ac ordinare pcures. vt in ꝯtingentibꝫ aduersis. ꝛ in q̄buscūq̄ȝ displicētijs ꝛ patiēter ꝛ letāter te habeas ꝛ in via spūs te ita exerceas vt ei⁹ repleta feruore etiaꝫ appetas p amore dñi Ihu tribulari. q̄ in se ꝛ suis hanc viā excelsam tenuit ꝛ monstrauit.

De chananea.

Itē quō angeli nr̄i nobis fidelit̄ seruiūt. Capitulum. xxxviij.

Cum dñs ihs laborās circuiret ꝑdicādo ꝛ infirmos curādo. accessit ad eū mulier chananea. i. de terra chanaan q̄ erat gētiliū ꝛ nō iudeoꝝ. rogās eum vt liberaret filiā suaꝫ q̄ a demonio vexabaꝛ. Erat em̄ fidēs in eo q̄ h̄ facere posset. Et dño nō r̄ndente. nihilomin⁹ instabat ꝛ ꝑseuerabat clamās ꝛ petēs ab eo misericordiā intm̄ vt discipuli p ea rogarēt. Cūq̄ȝ dñs responderet. nō debere dare panē filioꝝ canibꝫ ipa se humiliās r̄ndit. vt saltē more canis de micis posset h̄re. ꝛ sic meruit exaudiri. Conspice ḡ dñm ꝛ discipulos ꝛ ipam in predictis. iuxta cōsideratiōem generalē quā dedi tibi sup. Nihilomin⁹ etiā ꝯsidera ꝟtutes h⁹ mulieris. ꝛ eas ad totā tuā vtilitatē ꝯuerte. que materie tres fuerē. Prima fuit fides magna. vt etiā vsq̄ȝ ad filiā se extēderet. ꝛ de ipsa fuit cōmendata h̄ a dño. Secūda fuit oratōnis ꝑseuerātia. Et nō solū ꝑseuerās fuit. sȝ etiaꝫ importuna. quā importunitatē etiā dñs acceptat. ꝛ eā inuitat. vt in ꝑori tractatu certa habuisti. Tertia fuit hūilitas ꝓfunda. nam nec negauit se canē. nec dignā putauit se inꝛ filios reputari. vl' h̄re panē integrū. sȝ ꝯtēta fuit de micis accipe. Vñ valde se hūiliauit ꝛ id qd̄ postulauit obtinuit. Sic ꝛ tu si corde integro fideli ꝛ puro in orōne ꝑseuerās coram deo tuo te humiliaueris indignā te ꝑputans ōni bono suo. certissime credas q̄ q̄cq̄d petieris obtinebis. Et sic apl'i rogauerūt p chananea. sic ꝛ angel⁹ tu⁹ p te rogabit ꝛ offeret orōem tuā dño. Sup q̄ audi Bern̄ sermone. lxxj. Cañ. dicentē. Suspirāti aīe mee frequēter imo sine intermissiōe orāti ꝛ affligēti se p desiderio. cū interdū desiderat⁹ ille q̄ ita queriꝛ miserat⁹ occurrit. puto illi de ꝓpria expientia ꝯuenire vt dicat cū hieremia Bon⁹ es dñe sperātibꝫ i te aīme querenti te

Sz ⁊ angel' ei' q̄ vn' est de sodalibꝫ spōsi. i hoc ipm deputat' minister ꝑfecto ⁊ arbiter secrete mutueq̄ salutatōis. Is inq̄ quō angelus tripudiat. quō colletat' ⁊ ꝯdelectat'. et ꝯuersus ad dn̄m dic̄ Grās ago tibi dn̄e maiestatis qꝛ desideriū cordis ei' tribuisti ei. et volūtate labiorꝫ ei' nō fraudasti eū ipe qui i omi loco sedul' quidē pedissequ' aie nō cessat solicitare ⁊ assiduis suggestionibꝫ mouere dicēs. Delectare in dn̄o ⁊ dabit tibi petitiones cordis tui. Et rursum. Expecta dn̄m. ⁊ custodi viā ei'. Itē si morā fecerit expecta eū. qꝛ veniēs veniet ⁊ nō tardabit. Ad dn̄m aūt. Sic ceru' inq̄t desiderat ad fontes aq̄rum. ita desiderat ista ad te de'. Desiderauit te in nocte sz ⁊ spūs ei' in p̄cordijs ei' de mane vigilauit ad te. Et iterꝫ. tota die expandit ad te man' suas. Dimitte illā qꝛ clamat post te. Cōuertere aliquātulū ⁊ depcabilis esto. Respice de celo ⁊ vide ⁊ visita desolatā. Fidelis paranymph' q̄ mutui amoris ꝯscius sz nō inuid'. nō suā q̄rit sz dn̄i glām. discurrit medi' inter dilectū ⁊ dilectā. vota offerēs dona referēs. excitat istā. placat illū. Interdum q̄z licet raro repn̄tat eos pariť sibi. siue hanc recipiēs. siue illū adducēs. Siquidem domestic' est ⁊ not' in palacio. nec veretur repulsam ⁊ q̄tidie videt faciem patris. Nuculsq̄ Bern̄. Uides q̄z fideliter angeli n̄ri seruiūt nob. Ex q̄ aūt occurrit de ipis aliqua loquēdi materia. Scire te volo q̄ magnā erga eos reuerētiā habere debemus. ⁊ eos q̄tidie laudare. honorare. ac eis grāruz actiōes referre tenemur. ⁊ in eorꝫ p̄sentia quisp nobiscū assunt nihil illicituz. nihil turpe cogitare dicere vel opari debem'. De q̄ etiā a beato Bern̄. monemur q̄ sic dic̄ sup psal. Qui habitat. in. xij. s'mōe. Angelis suis mādauit de te vt custodiāt te in omībꝫ vijs tuis. Q̄tā tibi debet h̄ verbū inferre reuerētiam. afferre deuotiōz. ꝯferre fiduciā. Reuerētiam p p̄ntia. deuotōz p beniuolētia. fiduciam p custodia. Caute ambula vbi assunt angeli sic̄ eis mandatū est. in oībꝫ vijs tuis. In quouis diuersorio. in q̄uis angulo. angelo tuo reuerētiā habe. nec tu audeas illo p̄sente qō vidēte me nō auderes. ⁊ paulo p'. Assunt igiť tibi nō tm̄mō tecū. sz etiā p te. assūt vt ptegant. assunt vt p̄sint. Quid retribues dn̄o p oībꝫ q̄ retribuit tibi. Siquidē ei soli honor ⁊ glīa. Quare ei soli. qꝛ ipe mādauit. Et omē datū optimū nō nisi ab illo est. Uerūtamen si ille mandauit. ipis q̄z qui ⁊ se tāta charitate obediūt. ⁊ nob subueniūt i tāta necessitate ingratos esse nō licet. Simus ğ deuoti. sim' grati tātis custodibꝫ. ⁊ reuereamur eos ⁊ honorem' eos q̄tū debemus. Nuculsq̄ Bern̄. Habes ğ in p̄dictis cōmēdatū angelorꝫ obsequiū ⁊ adiutoriū ⁊ orōis virtutē. Hāc tenere studeas ⁊ illis oēm quā potes reuerentiā exhibe.

Qualiť aliq̄ ex v̄bis dn̄i scādalizati fuerūt Capitulū. xxxix.

n On mireris si aliq̄n ex v̄bis ⁊ factis nostris scādala oriunť quātūcūq̄ fideliter ⁊ bn̄ fiāt. cū ipi dn̄o q̄ errare nō poterat pluries ꝯtigerit. Dū em̄ quadā vice pharisei dn̄m interrogarēt q̄re discipuli nō lauabāt man' q̄n mādūcabāt. Dn̄s dure respōdit eis. increpās q̄ exteriorē mūdiciam nō interiorē querebāt de q̄ illi scādalizati sūt sz dn̄s nō curauit. Alia vice cū spūalia v̄ba doceret in synagoga. aliq̄ ex discipulis eius tāq̄z carnales nō intelligētes recesserūt. sed ad. xij. discipulos ait. Nūq̄d ⁊ vos vultis abire. Et petr' p se ⁊ alijs r̄ndit. Dn̄e ad quem ibim'. v̄ba vite eterne habes. Cōsidera ğ eū in p̄dictis ⁊ alijs silibꝫ quō cū ꝑtāte loq̄bať ⁊ docebat v̄itatē nō curās de scādalo puorū ⁊ insipientiū. Notādū igiť p̄mo q̄ ꝓpť alteri' scādalū nō debem' recedere a virtute iusticie. Scd̄o q̄ de interiori mūdicia magis q̄z de exteriori honestate curare debem'. qđ etiā alibi exp̄ssi' dn̄s dixit. s. Luc. xi. Tertio q̄ spūaliť viuere debem'. ita q̄ v̄ba dn̄i non videāť nobis extranea sic̄ illis discipliť. quā q̄n xp̄s dixit i Joh. vi. Nisi māducaueritis carnē filij hoīs. ⁊c̄. nō poterāt sustinere. sz recesserūt. sz poti' cognoscam' ipa esse v̄ba vite et'ne vt vna cū duodecim ipm imitemur perfecte.

De retributione relinquentiū omnia. Capitulum. xl.

c Um fideľ ⁊ prudēs discipul' simon petr' q̄reret a dn̄o ih̄u p se ⁊ socijs d retributōe ipoꝝ. R̄ndit dn̄s inť alia qꝛ omēs q̄ tpalia dimittētes ipm seq̄reť cētupliū accipiēt i h̄ mūdo ⁊ vitā et'nā i futuro. Nota bn̄ hāc retributiōez. ⁊ gaude gaudio magno ⁊ grās ⁊ laudes dn̄o referas toto affectu. q̄ ad talē negociatiōem te adduxit vt manualiť de vno centū lucreris ⁊ nihilomin' etiā vitā eternā. Hoc aūt cētupliū spūalium nō corpaliū recip̄ē. videlicꝫ ꝯsolationū inter

pax z ṽtutū q̄s p experiētias cognoscim⁹. nō p doctrinā. Cū em̄ aīa gustat odorē paupta tis. castitatꝭ nitorē. z patie ceteraꝝq; ṽtutū z delectat in eis. nōne centuplū recepisse vi det tibi. Et si vlteri⁹ ascēdat vt visitationē spōsi recipiat ei⁹ pn̄tiam gloriet. nōne tunc recipit pl⁹ q̄ꝫ millecuplū oīm q̄cūq; fuerint. z quōcūq; fuerint q̄ p eo dimiserat. Vides quō verꝫ est qd̄ loquit ṽitas. nō fallit q̄n cen tuplū reddat in h̄ seculo. etiā nō tm̄ semel sꝫ pluries. z sepe aīe sibi deuote. adeo vt sic affi ciat eā vt nō solū q̄ reliq̄t. sꝫ totū mūdū arbi tret stercora vt spōsum suū lucrifacere pos/ sit. Ut aūt sup h̄ cēcuplo pleni⁹ instruarꝭ, au di q̄d inde dicat Bern̄. sup h̄ euāgelio. c. lvij Si forte adhuc secularꝭ q̄spiā dicat. Oñde mihi centuplū qd̄ pmittis z libēs vniuersa relinq̄. Ut q̄d oñdam. Fides em̄ nō hꝫ me/ ritū cui hūana rō p̄bet expimentū. An hoi oñdenti poti⁹ q̄ꝫ veritatē crederes pmittēti. Deficis scrutās scrutinio. Nisi crediderꝭ nō intelliges. Māna abscōditū est. qd̄ i Apoc. ioh̄is. victori pmittit nomē nouū qd̄ nemo nouit nisi q̄ accipit. An nō deniq; oīa pos sidet cui oīa coopant in bonū. An nō cen tuplū hꝫ oīm q̄ implet spūsctō. q̄ xp̄m habꝫ in pectore. nisi q̄ lōge pl⁹ q̄ꝫ cētuplū est visi/ tatio pacliti spūs z pn̄tia xp̄i. O q̄ magna mlt titudo dulcedinis tue dn̄e quā abscōdisti ti mētib⁹ te. pficiēs eis q̄ sperāt i te. Vides q̄/ mō memoriā abūdantie suauitatꝭ hui⁹ eru ctuet aīa sancta. exp̄mere gestiēs ṽba multi plicet. O q̄ inq̄ magna multitudo. h̄ est. cētu plū. adoptio filioꝝ z libertas vt spūs primi cie. delicie charitatꝭ. glīa ɔscie. regnū dei qd̄ intra nos est. Nō vtiq; esca vel pot⁹ sꝫ iusti/ cia z pax z gaudiū in spūsancto. gaudiū sane nō mō in spe glīe sꝫ in tribulatiōib⁹. Hic est ignis quē voluit xp̄s vehement accēdi. Hec ṽtus q̄ andreā fecit amplecti crucē. laurēti/ um deridere carnifices. stephanū in morte p lapidātib⁹ flectere genua ad orōꝫ. Hec il/ la pax q̄m suis reliq̄t xp̄s q̄n dedit z suā. sīq̄ dem donū z pax ē electꝭ dei. Pax vtiq; pr̄is. z donū future glorie. Illa supat oēm sensū. sꝫ z huic q̄cq̄d sub sole placet. q̄cq̄d i mūdo ɔcupiscit nō pōt cōpari. Hec grā deuorōis z vnctio docēs de oīb⁹ quā expt⁹ nouit. inex pert⁹ ignorat. quā nemo scit nisi qui accipit. Hucusq; Bern̄. Gaude g̃ z letare vt dixi z g̃ tias age q̄ ad h̄ cētuplū recipiēdū vocata es z hāc padisum sepe ingredere quā ex orōis studio ɔsequi poteris.

Qualit dn̄s q̄siuit a discipul q̄d dicerent de eo Capitulū. xlj.

v Eniēs dn̄s ih̄s in ptes cesaree Phi lippi. q̄siuit a discipulis q̄d dicerent d ipo. z etiā q̄d inde ipi sentirēt. z d ali is. Quidā rn̄derūt z dicebant. Aliȷ zc̄. De se aūt dixit petr⁹ p se z aliȷs. Tu es xp̄s fili⁹ dei viui. Et dn̄s ad eū. Tu es petr⁹ z sup hanc. zc̄. Et tūc dedit ei p se z successorib⁹ suis cla ues ligādi atq; soluēdi sup terrā. Cōspice igit eū z etiā ipos iuxta generalē formā supi us tibi traditā. Et nota q̄ etiā h̄ habes q̄ petrū quē ita magnificauerat. pax p⁹ voca/ uit sathanā. eo q̄ ppt amorē carnalē quē ipse petr⁹ habebat ad ip̄m. dissuasit ei de passiōe sua vt nō fieret. Sic z tu dn̄i exēplo habeas oēs p aduersariȷs q̄ p corpali alleuiatōe ab exercitio z bono sp̄uali retrahere vellēt

De trāsfiguratiōe dn̄i in monte Capitulum xlij.

a Ssumēs dn̄s ih̄s tres ex discipulis ascēdit in montē thabor. z trāsfigu/ rat⁹ est añ eos. oñdēs se eis glīosum Venerūt insup moyses z helyas loquentes cū eo d passiōe sua futura. Dicebāt aūt. Do mine nō expedit vt moriarꝭ. q̄z vna gutta sā guinis tui redimeret mūdū. Dn̄s aūt Ih̄s dicebat. Bon⁹ pastor aīam suā ponit p oui bus. sic z facere me optet. Affuit ibi spūssan ctus in spē nubis lucide z vox pr̄is facta est in nube dicēs. Hic est fili⁹ me⁹ dilect⁹ in quo mihi bn̄ cōplacui. ip̄m audite. Discipuli ṽo ceciderūt in terrā. z cū excitati sunt nō vide rūt nisi dn̄m ih̄m. Cōspice igit bn̄ p̄dicta. et te pn̄tem exhibeas. q̄z magnifica sunt.

De eiectiōe ementiū z vendentiū d tēplo. Capitulū. xliij.

o Uab⁹ vicib⁹ eiecit dn̄s ih̄s emētes z vendētes de tēplo. qd̄ int ei⁹ magna miracula deputat. Nā licet alias eū vilipēderēt. tūc tn̄ oēs añ eū fugierūt. Et q̄ꝫuis essent multi nō se defenderēt. sꝫ ipe so/ lus cū q̄busdā funicul oēs eiecit. Et h̄ iō q̄z terribilē se eis oñdit in facie. Accēsus est em̄ zelo vehemēti (eo q̄ pr̄ su⁹ sic inhonorabat ab illis. marie i loco vbi magꝭ honorari de/ bebat) fec ipas eiectōes. Cōspice bn̄ ip̄m et cōpatere q̄z ipe cōpassiōis dolore plenus est Ac nihilomin⁹ time. Nos ei q̄ in tēplo di su m⁹ de spēali z magꝭ ipi⁹ grā deputati. si secu/ larib⁹ negociȷs (vt illi faciebāt) nos iplicem⁹

cũ ad laudẽ eius sp debeam⁹ intẽdere. merito eiectiõz ab eo ꝛ indignatiõz ipi⁹ timere possum⁹ ꝛ timem⁹. Si ḡ nõ vis ħ timore vexari nulla rõe vel cũ secularib⁹ curis vel negociationib⁹ te audeas iplicare. Opa q̄z curiosa ne feceris. q̄ tps laudib⁹ dei debitũ occupãt. ꝛ põpis secularib⁹ correspõdent

De probatica piscina
Item ne sis fratris iudex temerarius.
Capitulum. xliij.

Erat in hierl'm q̄dã ꝯgregatio aq̃rũ in q̄ lauabãt oues de q̄b⁹ fiebant sacrificia. In ea dr fuisse lignũ crucis. Quolibet aũt ãno cũ sel' cõmouebat ab angelo. sanabat aliq̄s infirm⁹. s. q̄ descẽdebat i aquã p⁹ ei⁹ ab anglo motionẽ. Vñ multi ppterea infirmi iuxta eã cõtinue morabãtur Erat aũt ibi q̄dã infirm⁹ iacẽs i ḡbato paliticus p. xxxviij. ãnos. Hũc igit ihs q̄dã die sabbati sanauit. Cõspice eũ hũiliter euñtẽ ad infirmũ ꝛ loquẽtẽ more solito. In ħ igit facto tria nota Primũ qꝛ sic hic dñs req̄siuit infirmũ si vellet sanari. ita nob sine nr̃o cõsensu salutẽ nõ dabit. ꝛ inexcusabiles sunt peccatores nõ ꝯsentiẽtes volũtati dñi ꝛ sue saluti. Qꝛ s'm Aug. Qui creauit te sine te. nõ iustificabit te sine te. Secũdũ cauere dẽm⁹ ne relabamur a dño. qꝛ si sanati a dño recidiuam⁹. digne nr̃a ingratitudo acri⁹ punietur sic huic dixit dñs. Vade noli ampli⁹ peccare ne deteri⁹ aliq̄d tibi ꝯtingat. Tertio quia maligni de oĩb⁹ pdũt sic boni d̄ oĩb⁹ lucrãt Nã cũ hic liberat⁹ portaret ḡbatũ ꝛ diceret ei a iudeis qꝛ ħ nõ licebat i die sabbati. ipse rñdit. Qui me saluũ fecit ille mihi dixit. tolle grabatũ tuũ. Nõ dicebãt. q̄s est ille q̄ te saluũ fecit. Et sic accipiebãt qd possent reprehẽdere. nõ qd poterãt laudare. Sic ꝛ carnales hoĩes sepe in malã iudicãt ptẽ. q̄ vident et q̄si de oĩb⁹ pdũt. Spũalit aũt viuẽtes oĩa referũt ad laudẽ dei siue sit ꝓsperitas siue sit aduersitas. ꝛ nõ dubitãt q̄n recte oĩa fiãt. do cũcta vl' recte opante vl' iuste pmittẽte ꝛ oĩa in bonã ptẽ interptant. iuxta doctrinã beati bernardi q̄ sic ait. xl. s. Cant. Caue aliene ꝯuersatõis esse aut curiosus explorator aut temerari⁹ iudex. etiã si ꝑperã actũ q̄d deprehẽdas. nec sic iudices ꝓximũ. magis aũt excusa intẽtionẽ si opa nõ potes. puta ignorãtiã puta subreptiõz. puta casum. Et si oẽm dissimulatiõz rei certitudo recusat. suade nihilomin⁹ ipe tibi ꝛ dicito apd temetipm. vehemens fuit nimis tẽptatio. Quid de me illa fecisset si i me accepisset similiter potestatem Ducusq̄ Bernardus. Et aũt d̄ oĩb⁹ lucrãtur spũales. etiã de suis ꝛ alienis peccatis ꝛ de reb⁹ nociuis. ꝛ etiaz de diaboli opib⁹. sic docet beat⁹ Berñ. s. v. Cañ. Irrationalis ꝛ brutalis spũs ꝛ si ad spũalia nõ ptingat. ad ea tñ capescẽda ꝓ suo corpali tpali q̄ obsequio noscit iuuare illos q̄ oẽm vsum rerũ tpaliũ ad fructũ trãsferũt eternũ. vtẽtes ħ mundo tãq̄ nõ vtẽtes. ꝛ si q̄ aiantia ꝯtrũ ad vsũ sui repiant incõmoda. ꝛ si nociua. ꝛ si etiã pnic osa tpali hoĩum ꝯstat esse saluti. nõ tñ deest eoꝝ corpib⁹ vñ coopent in bonũ his q̄ s'cdz ꝓpositũ vocati sũt sancti. ꝛ si nõ cedẽdo in cibũ. aut exhibẽdo misteriũ. certe ingeniũ exercẽdo iuxta eũ q̄ vtiq̄ oĩ vtẽti rõne ꝯsto est. ꝯmunis discipline ꝑfectũ ꝑbẽs. q̄ inuisibilia dei p ea q̄ facta sunt intellecta cõspiciũt. Nã ꝛ diabol⁹ eiusq̄ satellites cũ sit eoꝝ sp maligna intẽtio nocere q̄dẽ sp cupiũt. Sz si boni emulatores fuerit. absit vt obsint. magis aũt ꝓsunt. ꝛ nolẽtes coopant i bonũ bonis Est eñ q̄ bonũ opat nõ volẽs siue hõ mal⁹ siue angel⁹ mal⁹. ꝛ ꝯstat nõ fieri ꝓpt eũ qd sit p eũ. cũ ꝓdesse nullũ bonũ possit iuito. Igr ei quidẽ dispẽsatio tm̃ credita est. sz nescio q̄ modo grati⁹ iocũdiusq̄ sentim⁹ bonũ qd p malũ dispẽsatorẽ ministrat. Ipa est ḡ eã cur ꝛ p malos de⁹ faciat bona bonis. ñ aũt vt opa eoꝝ indigeat i bñ faciẽdo. Itẽ. liiij. Cañ. ser. Quid supbis terra ꝛ cinis. ꝛ de angelica vt vuit dñs execrãs eoꝝ supbiã. Ergo repudiatio angloꝝ fiat emẽdatio hoim. scptũ est ei ad eoꝝ correptiõz. Coopet mihi in bonũ etiam diaboli malũ. ꝛ lauẽ man⁹ meas i sãguine pctõris. Qualit inq̄t. audi. Supbo certe diabolo horrẽda ꝛ formidulosa maledictio intorq̄t. Si sic est actũ cuz eo q̄d de me fiet terra ꝛ cinere. Ille in celo tumuit. ego i sterquilinio. Quis nõ tolerabiliorẽ in diuite superbiã q̄ i paupe dicat Ve mihi si tã dure i potẽtẽ illo aniaduersum ẽ. q̄d de me exiguo ꝛ misero ꝛ supbo. Berñ. s. iiij. Cañ. loquẽs de spõsa ecclia. Que p⁹ multa pctã venit ad dñm. nã de gentib⁹ collecta q̄ idola colebat. q̄d eidẽ de synagoga impropabat. Sic eñ in suã vtilitatẽ eã torquet dicẽs. Ipa est cui pl⁹ dimissum ẽ ꝛ q̄ pl⁹ diligit. qd emula impperat ei ad ꝯuiciũ. ħ sibi ipa inflectit ad commodũ. Inde mãsuetior ad correptionẽ. inde patiẽtior ad laborẽ. ide ardẽtior ad amo-

rem. inde sagacior ad cautelā. inde humilior p cōsciētia. inde acceptior p verecundia inde ad obediendū paratior. inde ad grāṛū actionē deuotior ac solicitior. Huc usqꝫ bernard⁹. Uide quō spūaliter viuētes oīa interptant in bonā ptē ꝛ dō oībꝫ lucrū faciūt Sis ḡ spūalis ꝛ oīa tibi cedent in bonū Et valet hmōi ꝯsideratio etiā ad tolerātiā tribulationū ꝛ tēptationū ꝛ aī quietē. Nam p hmōi ꝯtinuū exercitiū ad tantā trāquillitatē animi qs posset puenire ꝙ vix ꝛ raro ō aliqua re turbaret. vl haberet locū in eo qđ ait sapiens Nō cōtristabit iustū quicquid ei acciderit.

Quomodo discipuli xpi vellebāt spicas. Item de paupertate.

Capitulū. xlv.

Discipuli dñi ihu quadā die sabbati esurientes cū nec haberent vñ pcurarēt qđ comederēt. ibāt p agros in qbus erāt segetes. ꝛ vellebāt spicas. fricabāt manibꝫ ꝛ comedebāt. Rephēdebant autē a phariseis dicētibꝫ hoc nō licere die sabbati. Dñs defendebat eos ꝛ multa talia faciebat dñs in die sabbati vt dixi sup de habēti manū aridā sanato. Tu aūt discipulos ītuere ꝛ cōpatere eis ī tāta necessitate ꝯstitutis. qꝫuis ipi gaudētes h facerēt ob paupṭatꝭ amorē. quā aū oēs ṽtutes ꝛ beatitudines cōmēdauerat eis eoꝝ mgr ꝛ dñs. Quid tñ est cogitare pncipes mūdi pñt oīum ꝯditorē ad tā tenuē paupṭatē reductos. vt tali pabulo more aīaliū oporteat sustentari. Aspiciebat eos dñs ꝛ cōpatiebat eis qꝛ tenerrime diligebat eos. ſꝫ nihilomin⁹ gaudebat. ꝛ tā pp eos qs in h multū mereri sciebat. qꝫ pp nos qbꝫ relinqbat exēplū In h em̄ exēplo ad multas ṽtutes pficere possum⁹. Nā h mirabilit paupṭas relucet. pōpa mūdi ꝯtēnēda ondit sumptuositas ꝛ saporosa ciboꝝ pparatō destruit. ꝛ gule voracitas cū turpi sua vnctuositate ꝛ insatiabili appetitu totalit eneruatur Tu ḡ h animaduerte ꝛ tāto exēplo totis visceribꝫ eā amplectere. q̄ sic emicuit in dño. ꝛ dña mr̄e sua. ꝛ pfatꝭ mūdi pncipibꝫ. ꝛ oībꝫ qui eoꝝ exemplū pfecte imitari voluerūt. Sꝫ attēde ō q̄ paupṭate ītelligere debes. Scio em̄ ꝙ in monasterio ꝯstituta paupṭatē pfessa es ꝛ nihil hr̄e potes. de q̄ grās age deo tuo. ꝛ ipam inuiolabilit ṡua. Sꝫ vlteri⁹ te ascēdere volo. qđ tñ a pfessiōe nō discrepet. qnimo pfessio ipa sine h intellecta pbat essꝫ ꝛ vacua. Dico igit de illa paupṭate q̄ radicatur ī corde. ṽtutes em̄ in aīa collocāde sunt nō in exterioribꝫ. Optie ḡ pfessionē paupṭatis imitarꝭ si corde ꝯsentias. Nā si rez penuriā exteri⁹ paterꝭ. qꝛ forte nō abūdas. vt ſēsualitas vellet. interi⁹ aūt cupiditatē habeas. ꝛ pl⁹ qꝫ necesse sit deliberato aīo appetas nō viuis in paupṭate. ſꝫ ī egestate. qꝛ nō est h paupṭas ṽtuosa ꝛ meritoria. ſꝫ egestas laboriosa ꝛ demeritoria. Sufficit em̄ ad pdēdū meritū ꝛ ad oē pctm̄ ppetrādū ꝯcupiscentia cū ꝯsensu. ꝛ cū tali paupṭate nō credas te posse assurgere ad oroēꝫ vl ꝯtēplatōꝫ vl cētupli ꝯseq retributōꝫ Qñ em̄ cor terrenaꝝ cupiditatū pōdere aggrauatū sursū possꝫ ascēdere. ꝛ qñ ipo luto ꝛ fece coinqnatū ꝛ terrenū ꝛ grossum effectū. ad dei ꝛ celestiū puritatē posset appropinqre. Igit corde diligas paupṭatē. p mr̄e assume illā. placeat tibi decor ei⁹. delecterꝭ in ea. nūqꝫ p re aliq ipam ledere velis. Nihil habeas ꝛ nihil oīno habere velis vltra necessitatē. Et si qris q̄ erit illa necessitas. Rñdebo ꝙ qnto intimi⁹ paupṭatē dilexerꝭ. tāto subtili⁹ de necessitate iudicabis. Illa naqꝫ necessaria sūt sine qbꝫ esse nō possum⁹. Uide ḡ ea sine qbꝫ esse comode potes. ꝛ illa nec hr̄e nec petere nec pcurare nec a spōte dātibꝫ recipe velis. Nec tñ dominū Ihm pfecte in paupṭate imitari poteris qꝫtūcūqꝫ te strinxerꝭ. nec video ꝙ nostra paupṭas sue possit eqpari. qꝫtūcūqꝫ sit a nobis totꝭ conatibꝫ obṡuata. Et h tibi breuit oñdo vna ꝛ pulcra rōe omissis alijs q̄ reddi pñt. s. qꝛ de⁹. ꝛ qꝛ ditissim⁹ ꝛ dñs oīm. ꝛ qꝛ pfectissim⁹ ꝛ hmōi. ſꝫ eā rōꝫ adduco. qꝛ ipe nō solū penuriā paupṭatꝭ ſꝫ etiā e⁹ opprobriū assūpsit. Nā nr̄a paupṭas qꝛ volūtarie assumpta ē. ꝛ p amore dī ṽtuosa reputat ꝛ ē. ꝛ iō ñ opprobriosa ſꝫ honorifica rputat etiā apud malos. ipi⁹ ṽo ñ sic. Nō ei cognoscebat ꝛ nesciebat ꝙ volūtarie pauper eēt. ſꝫ necessaria paupṭas pit opprobriūꝫ ꝯtēptū. Cū ḡ esset absqꝫ domo ꝛ possessionibꝫ ꝛ oī hmōi suba. sciētibꝫ vniuerꝭ magꝭ hēbat ꝯtēptui. hmōi ei paupes ab oībꝫ ꝯculcāt. ꝛ si sapiētes sūt ñ credit eis. si nobiles nihilomi⁹ derident ꝛ ꝯtēnūt. imo qđ pl⁹ ē ꝛ nobilitas ꝛ sapiaꝛ pbitas ꝛ oīs ṽt⁹ ī reputatōe hoīm videt ī eis extincta. deijciūt ei qi ab oībꝫ vt nec aīcicie antiq nec sāguis vincła ꝯsint eis vt plumū. cū oēs tēs aicos l ꝯsanguieos hr̄e rcusent Uides hñ quō nec e⁹ paupṭati eqpari nec cū imitari

potes i tā ꝓfunde paupertatꝫ ⁊ hūilitatꝫ abie/
ctiōe. Propterea nō sūt ꝯtēnēdi paupes mōi
q̄ ipm dn̄m repn̄tāt. Igr̄ desiderabil' ē mul
tū h̄ v̄tꝰ paupertatꝫ. ⁊ maxīe a nob̄ q̄ eā ꝓmisi/
mꝰ. Ipam itaqꝫ ꝓpterea oī reuerētia ⁊ deuo/
tiōe obſuare curato. Si v̄o etiā vis Bern̄
audire. attēde q̄d d̄ ipa loq̄ꝛ ſ. iiij. d̄ aduētu.
Imitemur q̄ad possumꝰ eū q̄ dilexit sic pau
ptatē vt cū ꝯus i māu eiꝰ eēt fines t̄re. tn̄ nō
habuit vbi caput suū reclinaret. ita vt disci/
pulos adherētes ei legimꝰ fame ꝯpulsos spi
cas māib9 ꝯfricasse cū p sata trāsirēt. Idem
iiij. ſ. i natiuitate dn̄i inq̄t. Cur ipe saluator
cuiꝰ ē auꝝ pit' ⁊ argētū sacrā i suo corpe d̄di
cat paupertatē. Aut certe cur paupertas ipa tā
solicite enarraꝛ ab āgl'o. Hoc inq̄t vobis si
gnū. inuenietꝫ infantē pānis iuolutū. In si/
gnū positi sūt pām tui dn̄e ihu. ſ3 i signū cui
a multꝫ vsqꝫ hodie ꝯdicitꝛ. Exēplū d̄dit nob̄
vt ⁊ nos ita faciāꝰ. Utilior siq̄dē in ꝯflictu lo
rica ferrea q̄ꝫ stola linea. licꝫ oneri sit illa. hec
honori. Idē in ſ. iij. d̄ resurrectōe. Uere ma
gna abusio ⁊ nimis mag̃. vt diues velit esse
v̄micluꝰ vil' ꝓpt' quē d̄s maiestatꝫ dn̄s saba/
oth voluit eē paup. Idē ī epl'a ad ducē Cō/
rad̄. Nō ei paupertas v̄tꝰ reputaꝛ. ſ3 paupertatꝫ
amor. Amicicia paupeꝝ regū aīcos ꝯstituit
amor paupertatꝫ reges. Regnū celoꝝ deniqꝫ
paupeꝝ ē. Beatꝰ q̄ pꝰ illa nō abijt q̄ possessa
onerāt. amata inq̄nāt. amissa cruciāt. Huc
usqꝫ Ber. Habes igr̄ apl'oꝝ exēplo ⁊ aucto/
ritatib9 bti Ber. p̄dictꝫ. ⁊ i alijs positꝫ sup̄ d̄
natiuitate dn̄i. ⁊ de ſmōe ipsiꝰ i mōte. q̄liter
paupertatē tāq̄ꝫ v̄tutē excellētissimā debes af
fectare. S3 de abstinētia ⁊ ꝯ gulositatem
q̄d dicemꝰ q̄ silr' in h̄ exēplo relucet. Et q̄dē
de istꝫ v̄tutib9 tractare p̄ter p̄ncipale ꝓpositū
est. maxīe ꝓpt' multiplicitatē auctoritatū. sed
q2 vtilitatē tuā ꝯsidero q̄ in talib9 nec expta
es nec apta doceri nec i q̄b9 legas habeas li
bros. iō studiose tibi scribo de ipis vt saltꝫ
p hūc modū innotescat tibi v̄tutū natura in
q̄b9 eaꝝ magistꝝ cuiꝰ vitā p̄ncipalit' inq̄rimꝰ
valeas imitari. Cōtra gulā igiꝛ scire de/
bes multū esse insistēdū ⁊ bellū ꝯtinuū esse
ſ3 oīno vitandā. Multū q̄dē sancti p̄res et
q̄ spūalis exercitij fuerūt. i h̄ studuerūt. Cō/
tra quā audi q̄d dicat Bern̄. in ſ. ad clericos
ca. xiij. Un̄ h̄ tāta pusillanimitas ⁊ abiectō
tā miserabilis. vt egregia natura. capax eter
ne beatitudinis ⁊ gl'ie magni dei. vtpote cu
ius sit inspiratiōe cōdita. similitudine insi/
gnita cruore redēpta. fide dotata. spū adop
tata. miserā nō erubescat sub putredīe hac
corporeoꝝ sensuū gerere seruitutē. Merito
plane nec eos q̄dē apprehēdere potest. q̄ ta/
lem deserēs spōsum. tales sequiꝛ amatores
Insanꝰ siquidē labor pascere sterilē. q̄ non
parit. ⁊ vidue b̄n̄facere nolle. omittere curā
cordis. ⁊ curā carnis agere in desiderio. im
pinguare cadauer putridū. q̄d paulo post
vermiū esca futuꝝ nullatenꝰ dubitas. Huc
usqꝫ Bern̄. Habes igiꝛ q̄nō vitāda est gulo
sitas. ſ3 ꝯdescēdere possumꝰ corpi ad necessi
tatē suā ⁊ sanitatē. Un̄ idē Ber. in ſmonib9
breuib9. c. xxxiiij. sic d̄t. Sūt aūt oīa bōa cor
poꝝ. ⁊ q̄ ei solūmō debeamꝰ sanitas. Nihil
aūt vltra ei dādū est. nihil q̄rēdū. ſ3 h̄ termi
no obligādū ⁊ firmādū ē. cū fructꝰ eiꝰ nullꝰ
sit. ⁊ more sit finis illiꝰ. Et si voluptati fuit
nō sanitati. h̄ de natura nō est. ſ3 sub natura. q̄
mori manꝰ dat. cū mgr̄aꝫ ꝯstituit volupta/
tē. Inn̄ etiā est q̄ multi ad tā bestiales impetꝰ
descēderūt. vl' vt dicā veriꝰ. ceciderūt vt vo/
luptatē p̄ferāt sanitati. vl' illis epulꝛ sepissime
voluptenꝛ q̄s sciūt difficiles ⁊ acutissimas
subsequi passiones. Sicaūt corpis necessi
tas est sanitas ita cordis necessitas est puri
tas. quo turbato oculo nō videbiꝛ deꝰ. ⁊ cor
humanū ad h̄ factū est vt suū videat creato
rē. Si v̄o sanitati corpis solicita est ꝓuiden
da custodia. puritati cordis tāto est soliciti
or impēdenda. q̄to ꝑs ista dignior illa ꝯui/
citur. Itē. lxvj. Cān. Suspitōeꝫ generat mi
hi obſuatio ista ciboꝝ. Uerū si de regula
medicoꝝ hoc ꝓfers nobis. nō rep̄hendimꝰ
curā carnis quā nemo vnq̄ꝫ odio habuit.
Hucusqꝫ Bern̄. Hoc tn̄ faciendū nō est su/
persticiose vel nimis curiose vel vltra q̄ꝫ ex/
pediat. Unde q̄n̄ nō habemꝰ actu impedi/
mentū corpale ꝓpter q̄d apperamus vl' fugi/
amus ciboꝝ obseruātiam. illā tenere ac phi
sice viuere nō debemꝰ. Un̄ idē Bern̄. xxx. ſ
mone Cān. Uides ne sn̄ia mgr̄i mei carnis
sapiam cōdemnari p quā vtiqꝫ aut in luxuꝫ
voluptas d. ssoluiꝛ. aut ipa q̄ꝫ valitudo cor
poris vltra q̄ꝫ oportet appetiꝛ. Et pꝰ Quid v̄o
p̄dest ꝑparcea voluptatib9 ⁊ i inuestigādis di
uersitatib9 ꝯplexionū ciboꝝqꝫ varietatibus
exquirēdis q̄tidianā expēdere curā. Legu/
mina inq̄t ventosa sunt. caseus stomachuꝫ
grauat. Lac capiti nocet. Potum aque nō
sustinet pectus. Caules nutriunt melan/
coliam. Coleram autem porri accendunt.

Pisces de stagno aut d lutosa aqua mee pe nitus cõplexioni non cõgruũt. Qualẽ est h vt in tot fluuijs. agris. ortis. cellarijs ꝛc. re/ periri vix possit quid comedas. puto te que so monachũ esse nõ medicũ nec de comple/ xione iudicandũ. sed de ꝓfessione. Parce ob secro primuz quieti tue. parce deinde labori ministrantiũ. parce grauamini dom⁹. parce consciẽtie. cõscientie dico nõ tue sed alteri⁹. il lius videlicet q̃ ꝓpe te sedens ꝛ edens quod sibi apponit. de tuo singulari ieiunio mur/ murat. scandalũ quippe ei est aut tua odiosa superstitio aut duricia quã forte putat illius qui tibi habet ꝓuidere. Frustra quidẽ sibi blandiunt de exemplo pauli hortãtis disci pulũ nõ bibere aquã. sed modico vti vino p pter stomachũ ꝛ frequẽtes suas infirmita/ tes q̃ attendere debẽt primũ quidẽ aposto/ lum minime sibi ĩpsi rẽ istiusmodi suadere. sed neq3 discipulũ eque expetere sibi. Dein/ de nõ monacho hoc intimari sz episcopo cu ius vita tenere ꝛ adhuc nascẽti ecclie perne/ cessaria esset. Thimothe⁹ hic erat. Da mihi alteꝝ thimotheũ ꝛ ciba etiã si vis auro ꝛ po ta balsamo. Ceterũ tu tibimetipsi dispensas misere⁹ tui. Suspecta est mihi fateor tue ipi us vite dispẽsatio. ꝛ vereor tibi illudi sub te/ gmine ꝛ nomine discretiõis a carnis prudẽ tia. Id te saltẽ volo esse admonitũ. vt si tibi illa auctoritas apostoli placet de bibẽdo vi no. modico qd ille adiunxit non ꝑtermittas Hucusq3 Bernardus. Habes igit ex ꝓdi/ ctis auctoritatib⁹ sanitati corꝑis posse intẽ di. sed a suꝑsticiosa obseruatione ciborũ ca/ uendũ. Sz quid de abstinentia. Audi nõ me sed Berñ. eundẽ. qui sic dicit ſmone ter tio de ascẽsione. Nõ em̃ spũs ꝛ caro ignis et tepiditas in vno domicilio cõmorant. pre/ sertim cũ tepiditas ipi dño soleat vomitum ꝓuocare. Si eñ apli carni adhuc domini/ ce adherẽtes que sola sancta. qꝛ sanctus san ctoꝝ erat. spiritusancto repleri nequiuerũt. donec tolleret ab eis. tu carni tue que sordi da est ꝛ diuersaꝝ spurciciaꝝ fantasijs reple/ ta. astricti⁹ ꝛ conglutinat⁹ illi ĩ meracissimuz spũm nõ te posse putas suscipe nisi istis car nalib⁹ cõsolationib⁹ fundit⁹ renũciare tem/ ptaueris. Reuera cũ incepis. tristicia imple bit cor tuũ. Sz si ꝑseueraueris. tristicia con uertet in gaudiũ. Tunc em̃ purgabit affect⁹ volũtas renouabit vel noua creabit. vt om nia que ꝓus difficilia. imo impossibilia vi/ debant. cũ multa ꝓcurrant dulcedine ꝛ aui ditate. Itẽ. lxvi. Cañ. Non redarguim⁹ pau lum q castigat corpus suũ ꝛ in seruitutẽ re/ digit abstinẽdo a vino quia in vino luxuria est. aut si modico infirm⁹ vtat. iuxta ɔsiliuz apostoli. abstinebo a carnib⁹ ne duz nimis nutriã carnẽ. simul ꝛ carnis nutriã vicia. Pa nem ipm cũ mẽsura studebo sumere. ne one rato ventre stare ad orandũ tedeat. ꝛ ne im/ properet etiã mihi ꝓpheta q panẽ meũ come derim in saturitate. Sed nec simplici q̃dez aqua ingurgitare me assuescã. ne distẽsio sa ne ventris vsq3 ad titillatiõem ꝑtingat libi/ dinis. Idẽ in epistola ad Robertuz mona/ chum. Uinũ ꝛ simila mulsum ꝛ pinguia cor pori militãt. nõ spiritui. frixuris nõ aima sa ginatur sz caro. Piper. zinziber. ciminũ. sal/ uia. ꝛ mille huiusmodi species salsamẽtorũ. palatũ quidẽ delectãt sed libidinẽ accẽdũt. prudẽter sobrieq3 ɔuersanti satis est ad om ne cõdimentũ. sal cũ pane ꝛ fame qua sola ñ expectata necesse est alias atq3 alias de ne/ scio quib⁹ succis extraneis cõfici ꝑmixtiões que videlicet palatũ reparẽt. gulã prouocẽt ꝛ excitent appetitũ. Idẽ i epistola ad fratres de monte dei. Ubi cepit spiritu⁹ reformari ad imaginẽ cõditoris sui mox etiã reflorescens caro ex volũtate sua incipit ad reformatiõez spirit⁹ reformari. Nã etiã ad sensum suũ in cipit eam delectare q̃cquid delectat spiritũ. Insuꝑ ꝛ pro multiplici defectu suo ex pena peccati multipliciter sitiẽs ad deum. nõnũ/ q̃3 etiam cõtendit ꝓcedere rectorẽ suum. De lectatiões enim nõ perdim⁹ sed mutamus a corꝑe ad animã. a sensib⁹ ad conscientiã. Pa nis furfure⁹ ꝛ simplex aqua. oleũ vel legumi na simplicia nequaq3 res delectabiles sunt sed in amore ꝛ eterne delectatiõis desiderio ventri bene morigerato. gratãter ex his sa/ tisfacere posse notũ est. Ualde delectabile ẽ q milia paupeꝝ ex his vel ex aliquo horuz delectabiliter satisfaciũt nature. Facilimuz quippe ꝛ delectabile esset adiuncto dei amo ris cõdimẽto ſm naturã viuere si isania nos viuere ꝑmitteret. q̃ sanata statim arrideret naturalib⁹ nata. Eodẽ ꝛ de labore rusticus duros hz hũeros. fortes lacertos exercita/ tio h facit i ea cũ tpe inolescit. volũtas facit vsũ. vsus exercitiũ. exercitiũ i oi labore vires submistrat. Hucusq3 ber. Ex his auctãtib⁹ ɔstat apte abstinẽtiã ꝑ̃m ɔoiñ dab̃ ĩ cõio eẽ faciẽdã. Eã nãq3 tã ãtiq̃ pres q̃3 b. francisc⁹

ac ducissa tua beata Clara vt in eorum vita patet artissime seruauerunt. Videtur tamen secundum eundem Bernardum in tribus casibus abstinentia temperanda. Primus cum fieret contra voluntatem prelati. hoc enim nullo modo fieri debet. Secundus quando fieret cum notabili scandalo sociorum. Magis enim confert ad exercitium spirituale ex charitate vti vita communi. quam ex scandalo fratris super vitam communem specialem abstinentiam exhibere. Tertius casus est quando fieret vltra corporis possibilitatem. Nam indiscreta abstinentia non virtutis sed vicij esse probatur. Unde de his sic dicit Ber. xix. Can. sermone. Non vultis esse contenti communi vita. non sufficit vobis regulare ieiunium. non solennes vigilie. non imposita disciplina. non mensura que a vobis premitur in vestimentis vel alimentis preparata preferetis communibus. Qui vestri curam seu nobis credidistis. quid rursum de vobis vos intromittitis. Nam illam quam toties domino offenditis, proprium scilicet voluntatem vestram ecce nunc iterum magistrum habetis. non me. Illa vos nature docet non parcere. rationi non acquiescere. non obtemperare sanctorum consilio vel exemplo non obedire nobis. An nescitis quod angelus sathane multoties transfigurat se in angelum lucis. Sapientia est deus. et vult se amari. non solum dulciter sed sapienter. Unde apostolus. Rationabile inquit sit obsequium vestrum. Alioquin facillime zelo tuo spiritus illudet erroris si sciam negligas. nec habet callidus hostis machinamentum efficacius ad tollendam de corde dilectionem. quam si efficere possit vt incaute et non cum ratione ambuletur. Idem sermone. xxiij. Can. Videas proh pudor illos importune superflua queritare quam prius necessaria obstinatissime recusabant. quamquam si quid in sua forte inuicti obstinatione perdurant indiscreti abstinentes. et singularitate notabili conturbantes eos cum quibus habitare debent vnius moris in domo haud scio sane an se estiment pietatem retinere. cum huiusmodi mihi videntur et longius abiecisse. Nam qui sapientes in oculis suis decreuerunt apud se nec consilio acquiescere nec precepto videant quid respondeant. non mihi sed dicenti. quoniam quasi peccatum ariolandi est repugnare. et quasi scelus ydolatrie nolle acquiescere. Premiserat autem quod melior est obedientia quam victima. et auscultare magis quam offerre adipem arietum. id est. abstinentiam contumacium. Idem. lxiiij. Can. ser. Quid illud quod nos quoque toties in domo ista et tam grauiter inquietat. notabile loquor quorundam qui inter nos sunt superstitiosam abstinentiam. ex qua se omnibus sibique omnes molestos reddunt. quomodo non hec ipsa discordia tam generalis et sue illius conscientie dissipatio est. et quod in ipso est grandis vinee huius quam plantauit dextera domini. nostre. s. omnium vnanimitatis demolitio. Ve homini per quem scandalum venit. Qui scandalizauerit inquit vnum de his pusillis. durum est quod sequitur. quanto duriora meretur qui tantam et tam sanctam multitudinem scandalizat. Durissimum profecto iudicium portabit quicunque est ille. Idem sermone. iij. in circumcisione. Illis qui ad deuotionis gratiam peruenerunt. vnum dicitur restare periculum. et omnino timendum eis a demonio meridiano. Ipse enim sathanas transfigurat se in angelum lucis. Hoc est quod timendum ei qui tanta delectatione omnia facit ne dum sequitur affectionem. corpus destruat per immoderatam exercitationem. ac deinde necesse habeat non sine magno spiritualis exercitij detrimento circa debilitati curam corporis occupari. Ergo ne incurrat qui currit. illuminari necesse est lumine discretionis. que vtique mater est virtutum et consummatio perfectionis. Hec nimirum docet ne quid nimis vel minus fiat. atque hec est octaua dies in qua circumcidit puer. quia discretio vera circumcidit vt nec plus nec minus fiat. nam et qui nimius est. fructum boni operis abscidit non circumcidit. sicut qui tepidus est minus facit. In hac igitur die nomen imponitur et nomen salutis. nec de eo qui sic conuersatur dubitem dicere quod suam ipsius salutem operetur. Usque ad hunc enim diem dicere possunt angeli qui nouerunt secreta celestia. sed ego nunc primum ei fiducialiter nomen salutis impono. At vero quod omnino rara ista auis est in terris. huius discretionis locum fratres suppleat virtus obedientie. vt nec plus vel minus vel aliter quam imperatum sit faciatis. Idem in epistola ad fratres de monte dei. Sunt corporis exercitia in quibus necesse est corpus laborare. sicut sunt vigilie et huiusmodi. que quidem spiritualia non impediunt sed adiuuant si cum ratione et discretione fiant. Que si ex indiscretionis vicio sic agantur. vt deficiente spiritu vel languente corpore spiritualia impediantur. qui sic est crudelis corpori suo. tulit bonum effectum. spiritui affectum. proximo exemplum. deo honorem. sacrilegus est. et omnium bonorum in deum reus. non quod secundum sensum apostoli non videatur etiam humanum hoc. et non deceat et non debeat. et non iustum sit caput aliquando dolere in seruitio dei Quod olim sepe vsque ad dolorem

laborauit in vanitate seculi. esurire vētrem
vsq3 ad rugitū. qui sepe repletus est vsq3 ad vo
mitū. sed modus in omnibꝫ est habēdus. Af
fligendū est corpus aliquādo. sed nō conteren/
dum Nā et corporalis exercitatio ad modicū
quidē valet. ꝛ pietas ad oīa vtilis est ꝓpter
qḋ ad modicū sed nō in cōcupiscentijs cura
est carnis agēda. alenda vero est sobrie ꝛ cū
quadā spirituali disciplina. neq3 in mō neq3
in qualitate eius neq3 in quātitate appareat
aliquid qḋ n̄ deceat seruū dei. Hucusq3 ber
nardus. Sz vt virtus discretiōis tibi melius
innotescat. audi breuiter quid de ipius com/
mendatiōe dicat idem Bern̄. ſmone. xxiij.
Cañ. Virtus siquidē discretōnis absq3 feruo
re charitatis iacet. ꝛ feruor vehemēs absq3
tēperamēto p̄cipitat Ideoq3 laudabilis cui
neutꝝ deest vt feruor discretionē erigat. ꝛ di
scretio feruorē regat. Idē ſmone Cañ. Di/
scretio quidē virtuti ordinē ponit. ordo mo
dum tribuit ꝛ decorē etiā ꝛ ꝑpetuitatē. De/
niq3 ait. Ordinatiōe tua pseuerat dies. diez
virtutē appellās. Est igit̄ discretio non tā vir/
tus q̄ȝ quedā moderatrix ꝛ auriga virtutuz
ordinatrixq3 affectuū ꝛ moꝝ doctrix. Tolle
hanc ꝛ virtus viciū erit. ipaq3 affectio natura
lis in ꝑturbationē magis cōuertet̄ extermi
niūq3 nature. Hucusq3 Bernardus. Habui
sti igit̄ ex p̄dictis quomō in hoc discipuloꝝ
exēplo destruit̄ supfluitas ꝛ gulositas. Sz
quomodo pōpa mūdi etiā destruat̄. nōduz
tibi dixi. quod tamē ꝓsequi non intēdo. sed
nec ex toto omittē. sed h̄ dicere sufficere pu
to ad p̄sens ꝙ hoc exemplo renouata vide/
tur prime etatis beata simplicitas. in q̄ erāt
homines cōtenti fructibꝫ arboꝝ ꝛ radicibꝫ
herbaꝝ ꝛ simplici aqua. Si igit̄ sic hodie fi
eret. non indigeremus molēdinis nec cliba/
nis nec vtensilibꝫ. ꝛ apparatu rerū nec suppel
lectilia varia ꝛ pompoſa in quibꝫ humanuz
genus est inextricabilit̄ intricatū.

Feria quinta

De ministerio marthe ꝛ marie. Item d̄
ordine cōtemplationis ꝛ ꝙ duas hz ptes.
Capitulū. xlvj.

Um quadaz vi
ce dn̄s ihs iret bethaniā ad do/
mū marthe ꝛ marie. ipe toto af/
ctu diligētes eū reuerēter ac multū alacrit̄
susceperūt eundē. Et martha q̄dē soror ma
rie se in cōtinēti parauit ad refectionē hono/
rabilē ei ꝛ discipulis pcurandā. Maria v̄o
ad pedes dn̄i se posuit. Et cū dn̄s nolēs exi
stere ociosus more suo loq̄ret̄ v̄ba vite eter/
ne. ipa oculis ꝛ auribꝫ in eū intēta iocunda
bat̄ in v̄bis suis. vltra q̄ȝ dici possit. nec q̄c/
q̄ȝ aliud cogitabat. Martha v̄o moleste h̄
tulit. ꝛ eā cōpelli a dn̄o ad laborandū secuz
in ministerio postulauit. sed ɔtrariā sentēti/
am reportauit. ꝛ mariā optimā ptē elegisse
audiuit. Maria v̄o que in verbis dei q̄esce
bat ad clamorē sororis q̄si a somno euigilās
de q̄ete sua timuit. ꝛ facie inclinata in terraz
siluit. Sz post dn̄i r̄nsionē securius ꝛ iocūdius
sedit. Deinde parata refectiōe. ꝛ dn̄o cessante
loqui ɔtinuo surgit. aquā manibꝫ eius parat.
ꝛ deinceps eidē sp̄ assistēs fidelissime seruit
Cōspice bene dn̄m ingredientē. ꝛ illas ipm
letissime suscipiētes ꝛ deinceps alia in p̄redi
ctis eoꝝ actibꝫ. q̄ pulcerrima sunt. Scire
autē debes ꝙ p istas duas sorores dicūt sā
cti duplicē vitā intelligi. s. actiuā ꝛ ɔtempla/
tiuā. De q̄bꝫ tractare lōga materia est. Sz
quia tibi expedire credo nō longū tractatū
habere. tn̄ tibi aliqua inde scribā. tū q̄ bea/
tus Bern̄. in diuersis locis ipm copiosissi/
me tractat. tū quia vtilissimus spūalissimus ꝛ
valde necessarius est. Nā ſm p̄dictā duplicez
vitā cōtinue viuimus. ꝛ qualiter nos viuere
oportet ignoramus frequēter. qḋ est magnuz
ꝑiculum ꝛ iactura nō leuis. p̄cipue religio/
sam vitā gerentibꝫ. Est igit̄ vita actiua q̄ de
signat̄ p marthā. Sz actiue vite sicut ex di/
ctis bernardi colligere possum due sunt p/
tes. Prima ps qua q̄s se exercet ad suā p̄nci
paliter vtilitatē corrigēdo se. emēdādo a vi/
cijs. ꝛ informādo v̄tutibꝫ. Et id idē secunda
rio fit ad vtilitatē etiā ꝓximi p opa iusticie ꝛ
obsequia pietatis ꝛ charitatis. Scd̄a pars
eius est quā q̄s p̄ncipalit̄ suū exercitiū ɔfert
in vtilitatē ꝓxi q̄ȝuis ad suū etiā maius meritū
vt alios regēdo docēdo ꝛ adiuuādo i aiaꝝ
salutē. vt faciūt p̄lati ꝛ p̄dicatores ꝛ hmōi Et
int̄ has duas ptes vite actiue ē vita ɔtēpla
tiua. vt iste sit ordo ꝙ p̄mo q̄s se exerceat ꝛ la
boret i orōe. ꝛ sacraꝝ studio l̄raꝝ ꝛ alijs opi
bꝫ boīs ꝛ obseq̄is i ɔuersatōe q̄si corrigēdo
se a vicijs ꝛ acq̄rēdo v̄tutes. Scd̄o q̄escat ī
ɔtēplatōe solitudiem mēis q̄rēs ꝛ soli d̄o va/
cās toto posse. Tertio p p̄dicta duo exerci/
tia v̄tutibꝫ ꝛ v̄a sapiā imbutus ꝛ illūiatus ꝛ feruidus
effectus ad alioꝝ salutē itēdat Prio igr̄ vt teti/
gi optz ꝙ ī p̄ria actiue vite ꝑte mēs expurget̄.

depuret et roboret per exercitia virtutum. deinde in contemplatiua informetur illuminetur et instruatur. postea confidenter potest ad aliorum profectus exire vt eos possit adiuuare. Quod autem iste sit ordo rectus. istis auctoritatibus probatur. et primo quod prima pars actiue precedat contemplatiuam.

Actiua precedit contemplatiuam Capitulum. xlvij.

Dicit enim Bern. in quinto sermone de assumptione domine. Intrauit Jesus in castellum. hec due sorores Martha et maria. id est. operatio et intellectus exceperunt illum. Jesus autem cum ad illas venit duo offert congruentia singulis. virtutem et sapientiam. virtutem operationi. sapientiam intellectui. Unde et ab apostolo predicatur dei virtus et dei sapientia Sed quid est quod intrantem eum martha excipit. discurrit. ministrat. Maria vero secus pedes sedens ingressi. in eius verbum cor suspendit nisi quia prius est actio. postea vero contemplatio. Quisque enim ad intelligentiam peruenire desiderat. profecto necesse est vt prius per opera bona se diligenter exerceat. sicut scriptum est. Fili concupiscens sapientiam conserua iusticiam. et deus prebebit illam tibi. Et alibi. A mandatis tuis intellexi et fide purgans corda eorum Qua fide. Fide per dilectionem operante. Idem. xlvj. Can. En forte appetis et ipse contemplationis quietem diligis et benefacis. tamen non obliuiscaris quibus lectulum sponse legis sparsum. Ergo cura et tu tuum similiter circumdare bonorum floribus operum virtutum exercitio tanquam flore fructum. sanctum ocium preuenire. alioquin delicato satis ocio dormitare voles si non exercitatus quiescere appetas. et Lye fecunditate neglecta. solis cupias rachel amplexibus oblectari. Sed et preposterus ordo est ante meritum exigere premium. et ante laborem sumere cibum cum dicat apostolus Qui non laborat non manducet. A mandatis tuis intellexi. inquit vt scias nisi vt obedientie mandatorum contemplationis gustum penitus nemini deberi. Non igitur putes de proprio amore quietis sancte obedientie actibus seniorum vel traditionibus preiudicium nullatenus faciendum. Alioquin non dormiet tecum sponsus in lectulo tuo Illo presertim quem tibi pro obedientie floribus cicutis ac vrticis inobedientie aspersisti. propter quod non exaudiet orationes tuas. vocatusque non veniet. Nec enim dabit inobedienti copiam sui tantus obedientie amator. qui mori quam non obedire maluerit. Sed neque approbat tue contemplationis inane ocium. qui dicit per prophetam. Laboraui sustinens. signans tempus quo exul celo et patria summe quietis operatus est salutem in medio terre Miror valde impudentiam aliquorum qui inter nos sunt qui cum omnes nos sua singularitate tractauerint. sua impatientia irritauerint. sua inobedientia coinquinauerint. audent nihilominus ad tam fedum conscientie sue lectulum. oi orationum instantia totius puritatis dominum inuocare At cum extenderitis ait manus vestras. auertam oculos meos. et cum multiplicaueritis orationes non exaudiam. Quid enim Lectulus non est floridus magis autem et putidus est. et tu regem glorie trahis. Ad pausandum hoc facis an ad causandum Pergis que tu tota die expandere ad deum tuum manus tuas. que fratres tota die molestas. vnanimiter impugnas. a bonitate te separas. Et quid vis me facere inquit. profecto vt primo quidem emendes conscientiam ab omni iniquitate ire et disceptationis et murmuris et liuoris et quicquid animo conuersari cognoscitur aut paci fratrum aut obedientie seniorum. de cordis habitaculo eliminare festines. Deinde etiam circumdare tibi flores bonorum quorum actuum et laudabilium studiorum atque odoramenta virtutum. i. quecunque sunt vera quecunque iusta. quecunque sancta. quecunque amabilia. quecunque bone fame. si qua virtus. si qua laus discipline. Hec cogitare. in his te exercere curato. Ad istiusmodi secure vocabis sponsum. quoniam cum introduxeris eum veraciter dicere poteris et tu. quia lectulus noster floridus redolente nimirum conscientia pietatem sed pacem sed mansuetudinem. sed iusticiam. sed obedientiam sed hilaritatem sed humilitatem. Hec Bernardus. Ex predictis apparet quomodo pars actiue quam vocauit primam precedit contemplatiuam

De oratione. Item septem que precedunt bonum doctorem Capitulum. xlviij.

Sequitur videre qualiter contemplatiua precedit actiuam in secunda parte ipsius. et sic contemplatiua stat in medio inter ipsas duas partes actiue. Dicit igitur Ber. s. xviij. Can. Sane cauendum est. aut dare quod non accepimus. aut quod erogandum accepimus. retinere. Rem profecto proprie retines tibi si (verbi causa) plenus virtutibus cum sis foris que nihilominus donis scientie et eloquentie adornatus. metu forte aut segnicie aut minus discreta humilitate verbum bonum quod posses prodesse multis inutili. imo et damnabili ligas silentio. Certe maledictus qui frumenta abscondis in populis. Rursum quod tuum est spargis et perdis si priusquam infunderis tu totus semiplenus festinas effundere contra legem aras in

p̄mogenito bonis ⁊ ouis p̄mogenitū tu des
Alium vita atq; salute quam alteri das. te
fraudas dū sana vacu⁹ intētione. glorie in/
anis vēto inflaris. aut terrene cupiditatis
veneno inficeris ⁊ letali apostemate turgēs
interis. Quobrē si sapis conchā te exhibebis
⁊ nō canalē. Hic siquidē pene simul recipit ⁊
refundit. illa vero donec impleat expectat. ⁊
sic quod supabūdat sine suo damno cōicat.
sciēs maledictū qui ptē suā facit deteriorem
Et infra. Ceterū tu frater cui⁹ firma satis p
pria salus nondū est. cui caritas adhuc aut
nulla est. aut adeo tenera. aut arundinea. q
oīni flatui cedat. oīni credat spiritui. oīni cir
cumferat doctrine vēto. imo cui tāta est cha
ritas ⁊ vltra mandatū q̄dē diliges primu
tuū plus q̄ teipm. ⁊ rursum tantilla vt ptra
mandatū fauore liquescat. pauore deficiat.
pturbet tristicia. auaricia cōtrahat. ptraha
tur suspitiōe. ambitionibꝰ inq̄etet. cōuicijs
exagitet. curis euisceret. honoribꝰ tumeat. li
uore tabescat. tu inq̄ in pprijs teipm sentiēs
qua nā demētia queso aliena curare. aut am/
bis aut accedis. Sȝ audi q̄d cōsulat cauta
vigilq; charitas Nō vt alijs inquit sit remis
sio. vobis aūt tribulatō. sȝ ex equalitate No
li nimiū esse iust⁹. Sufficit vt diligas prim
tuū tanq̄ teipum. hoc q̄ppe est ex equalitate
Imple te p⁹us. ⁊ sic curato effundere. Beni
na prudēsq; charitas affluere cōsueuit nō
effluere. Fili mi ne peffluas ait Salomon
Et aplus. Propterea inq̄t debem⁹ intende
re his q̄ dicunt ne forte peffluam⁹. Quid ei.
Tu ne paulo sanctior. sapiētior salomone.
sed iā audite que ⁊ q̄nta saluti pprie sunt ne/
cessaria. q̄ ⁊ quāta infundi oporteat priusq;
effundere psumam⁹. accedit medic⁹ ad vul/
neratū. spūs ad animā. Quā eni nō reperi/
at gladio diaboli vulneratā. q̄d ei pmo op⁹
est. Reuera vt tumor vel vlc⁹ qđ forte super
creuit in vulnere añ oīa amputet. abscin/
dat itaq; ferro acuto cōpunctionis vlc⁹ in/
ueterate cōsuetudinis. Sȝ est acerbus do/
lor. Leniat pinde vnguēto deuotōis. quod
nō est aliud nisi cōcepta de spe indulgentie
exultatio. Hāc cōtinendi parit facultas. et
victoria de peccato. Iā gratias agit ⁊ dicit.
Dirupisti vincula mea. tibi sacrificabo ho/
stiam laudis. Deinde apponit medicamen/
tū penitētie. malagma ieiuniorū. vigiliarū
orationū. ⁊ si qua sunt alia penitentiū exer/
citia. In labore ciband⁹ est cibo boni operis
ne deficiat. Qꝛ opus sit cibus. inde doceris
Me⁹ inquit cibꝰ est vt faciā voluntatē pa/
tris mei. Itaq; comitent penitētie labores
pietatis opera que cōfortant. Magnā ait
fiduciā prestat apđ altissimū elemosyna. Ci
bus sitim excitat. potand⁹ est. Accedat cibo
boni opis. oratiōis potus cōponēs ī stoma
cho cōscientie quod bn̄ gestū est. ⁊ cōmedās
deo. Orando bibit vinū letificās cor homi
nis. vinū spirit⁹ quod inebriat ⁊ carnalium
voluptatū infundit obliuionē. humectat ī/
teriora arētis cōscientie. escas bonoꝝ actu/
um dirigit ⁊ deducit p quedā anime mēbra
fidem roborās. spem cōfortans. vegetās or
dinansq; charitatē ⁊ impinguans mores.

Sumpto cibo potuq;. quid restat nisi vt
pauset egrot⁹ ⁊ quieti cōtemplationis post
sudores actiōis incūbat. Dormiēs in ptem
platione. somniat dn̄m p speculū siquidē in
enigmate. non aūt facie ad faciē interim in/
tuetur. Cū sic nō tam spectari q̄ cōiectura
ri idq; raptim ⁊ quasi sub quodā choruscā/
mine scintillule trāseuntis tenuiter vix attra
ctu inardescit amore. ait. Anima mea desi/
derauit te in nocte sed ⁊ spirit⁹ meus in pre
cordijs meis. Talis amor zelat. hic decȝ a/
micū vel amorem sponsi Hinc necesse est q
ardeat fidelis seruus ⁊ prudēs quem cōsti/
tuit domin⁹ super familiā suam. hic replet.
hic feruet. hic ebullit. hic iaȝ secur⁹ effundit
exundās ⁊ erumpēs ⁊ dicens Quis infir/
matur ⁊ ego nō infirmor. Quis scandaliza
tur ⁊ ego non vror. predicet. fructificet. ino/
uet signa ⁊ immutet mirabilia. Non est quo
se immisceat vanitas. vbi totū occupat cha
ritas. Siquidē plenitudo legis ⁊ cordis ē
charitas. si tamen plena. Deus deniq; cha/
ritas est et nihil est in rebus quod possit re/
plere creaturā factā ad imaginem dei. nisi
charitas deus qui solus maior est illa. Eā
nondū adeptus periculosissime promouet
quātūlibet videat alijs pollere virtutibus.
Si habuerit omnē scientiam. Si dederit
omnē substantiā suam pauperibꝰ. Si tra/
diderit corpus suū ita vt ardeat absq; cha/
ritate. vacuus est En quanta prius īfun/
denda sunt vt effundere audeamus. Primo
quidē cōpūctio. Secundo deuotio. Ter
tio penitentie labor. Quarto pietatꝭ opus.
Quinto orōis studiū. Sexto cōtemplatōis
ociū. Septio plenitudo dilectōnis Hec oīa
opat vn⁹ atq; idē spūs ſm opatōꝝ q̄ infusio

appellatur. quatinus illa que infusio dicta est pure et ob hoc tute iam administretur ad laudem et gloriam domini nostri ihesu christi. Item .lvij. Capitulum. Hec siquidem sancta et casta contemplatio habet ut mentem quam diuino igne vehementer succenderit. tanto interdum repleat zelo et desiderio acquirendi domino qui eum similiter diligat. ut ocium contemplationis pro studio predicationis libentissime intermittat. Et rursum potita votis aliquatenus in hac parte. tanto ardentius redeat in idipsum. quanto se fructuosius intermisisse meminerit. Et iterum sumpto contemplationis gustu valentius ad acquirenda lucra solita alacriter recurrat. Ceterum inter has vicissitudines plerumque mens fluctuat metuens et vehementer estuans. ne forte alteri horum dum suis affectionibus hincinde distrahitur. plus iusto inhereat. et sic in utroque vel modicum a diuina deuiet voluntate. et fortassis aliquid tale sanctus iob patiebatur cum diceret. Si dormiero. dico quando consurgam. et rursum expectabo vesperam. hoc est. et quietus neglecti operis et occupatus perturbate nihilominus quietis me arguo. Uides virum sanctum inter fructum operis et somnum contemplationis grauiter estuare. et in bonis licet semper versantem. semper tamen quasi de malis penitentiam agere. et dei cum gemitu momentis singulis inquirere voluntatem. Unicum quippe in huiusmodi remedium seu refugium oratio est. que frequens gemitus ad deum ut quid quando et quatenus nos facere velit assidue nobis demonstrare dignetur. Hucusque Bernardus. Patet igitur ex predictis quod due sunt partes actiue vite. et quomodo inter eas est contemplatiua. et per consequens et de modo et ordine ipsarum. Restat ut de ipsis singulariter inspiciamus. Sed de tertio membro. id est de secunda parte actiue. qualiter ad lucrum animarum et ad utilitatem proximi sit exeundum. non intendo tractare. quia tuus status hoc non requirit Sufficiat tibi in hoc totum studium tuum ponere ut vicijs emendata ac virtutibus imbuta per primam partem actiue. deo tuo vacare possis per contemplationem.

## De exercitio actiue vite Capitulum .xlix.

De ipsa ergo actiua quamuis in parte iam habueris et marie in sermone .xlvj. Canticorum. Tamen adhuc alias eiusdem bernardi auctoritates adducam ut cautius vicia fugere. ac plenius virtutes valeas adipisci. Dicit itaque idem in eisdem canticis. Seminate vobis ad iusticiam. metite spem vite. et tunc diuinum illuminate vobis ait lumen scientie. Ultimam posuit scientiam tamquam picturam que statum habere nequeat super inane. et ideo illa duo premisit et subiecit illi tamquam si solidum aliquid picture substerneret. Securus iam intendam scientie si vite prius per beneficium spei securitatem accepero. Tu igitur seminasti tibi ad iusticiam si ex vera noticia tui euigilasti timere deum. te ipsum humiliasti. fudisti lacbrymas. elemosynas perfudisti. ceterisque pietatis actionibus maciasti. si ieiunijs et vigilijs afflixisti corpus si pectus tunsionibus. celos clamoribus fatigasti. hoc siquidem seminare est ad iusticiam. Semina sunt bona opera. bona studia. semina lacrime sunt Ibant enim inquit et flebant mittentes semina sua. Idem in sermone .xx. Canticorum. in persona sponse loquentis ad sodales sponsi et petentis osculum. id est contemplationis excessum sic dicit. Si cura est ei ulla de me. Osculetur me osculo oris sui. non sum ingrata sed amo. et ex gratia ipsius multis iam annis caste sobrieque viuere curo. lectioni insisto. resisto vicijs. orationi incumbo. frequenter vigilo contra temptationes. recogito annos meos in amaritudine anime mee. sine querela me arbitror quantum in me est conuersari inter fratres. superioribus potestatibus subdita sum sine egrediens et regrediens ad ipsum senioris. Aliena non cupio. mea potius et me pariter dedi. in sudore vultus mei comedo panem. Ceterum quod in his omnibus est totum constat de consuetudine. de dulcedine nihil. Nam data forsan utcumque adimpleo. sed anima mea sicut terra sine aqua in illis. Ut igitur holocaustum meum pingue fiat osculetur me queso osculo oris sui. Idem .xvij. Capitulum. Tu quia si donum quod desuper accepisti nobis contubernalibus tuis libenter impartiaris. Si te exhibeas ubique inter nos officiosum. si affectuosum. si gratum. si tractabilem. si humilem. testimonium habebis ab omnibus quod fragrares et ipse unguentis optimis. Omnis in nobis qui fraternas infirmitates tam corporum quam animarum non solum patienter supportat. sed insuper si licet ei et si valet iuuat obsequijs. confortat alloquijs. consilijs informat. Si hoc non potest propter disciplinam. solicitet saltem orationibus. solicitari non cessat infirmo. Omnis inquam qui talia operatur in nobis bonum omnino spargit odorem inter fratres. odorem de unguentis optimis. balsamum in ore. huiusmodi frater in congregatione monstratur digito. dicunt de eo omnes. Hic est fratrum amator et populi israel. hic est qui multum orat pro populo et vniuersa sancta ciuitate. Idem in sermone de solennitate petri et pauli. Hi sunt magistri. qui a magistro omnium vias vite plenius didicerunt et docent nos usque in hodiernum diem. Quid igitur docuerunt vel docent nos sancti apostoli. Non piscatoriam artem. nec

xenofactoriã vł q̄cq̄d hmōi est. nō platonē
legere. nō aristotilis v̄sutias iuersare. nō sp
discere ⁊ nūq̄ȝ ad v̄itatꝫ sciam puenire. Do/
cuerūt me viuere. putas pua res sit scire vi/
uere Magnū aliq̄d. imo maximū. Nō viuit
q̄ supbia inflat. q̄ luxuria sordidat. q̄ ceteris
inficit pestib9. qm̄ nō est h̄ viuere sȝ vitā con
fundere ⁊ appropinq̄re vsq̄ȝ ad portas mor
tis. Bonā aūt vitam ego puto ⁊ mala pati ⁊
bona facere. ⁊ sic pseuerare vsq̄ȝ ad mortem.
Dr̄ vulgo. Qui bn̄ se pascit bn̄ viuit. sȝ mē/
tita est iniq̄tas sibi qm̄ nō bn̄ viuit nisi q̄ bo
num fac̄. Arbitror aūt ꝙ tu q̄ in ꝯgregatiōe
es bn̄ viuis. si viuis ordinalit̄ socialit̄ humi
liter. Ordinaliter tibi. socialiter aliȷ̄s. humi
liter deo. Ordinalit̄ vt in ꝯuersatiōe tua so/
licitus sis obseruare vias tuas in cōspectu
dn̄i ⁊ in ꝯspectu pximi. cauēs ⁊ tibi a pctō. ⁊
illi a scādalo. Socialit̄ vt studeas amari ⁊
amare. ⁊ blandū te ⁊ affabilē exhibere. sup/
portare nō solū patiēter sȝ ⁊ libēter infirmi/
tates fratꝝ tuoꝝ tā moꝝ q̄ȝ corpoꝝ. Humi
liter vt cū hec oia fecerꝭ. spūm vanitatꝭ stude/
as exufflare. q̄ ex hmōi nasci solet. ⁊ q̄ntūcun
q̄ȝ illū senserꝭ. nega oino ꝯsensum. Sic ⁊ in
patiēdo malū. qm̄ triplex est. triplicē oportȝ
adhibere pudētiā. Est em̄ qđ a te pateris.
qđ a pximo. qđ a deo. Primū est austeritas
pnie. Scđm vexatio aliene malicie. Tertiū
flagellū correptiōis diuie. In eo qđ a te pa
teris debes volūtarie sacrificare. qđ a pxio
patiēter ferre. qđ a deo sine murmuratione
⁊ cū grāꝝ actiōe sustinere. Hucusq̄ȝ Bern̄.
Et hec de exercitio p̄me ptis actiue suffici/
ant ad p̄sens.

De exercitio vite contemplatiue
Capitulū. l.

Sequit̄ vt de ꝯtēplatiua videam9. d
qua sic dic̄ Ber. lij. Can̄. pterea dul
cissim9 spōsus leuā suā capiti sponse
supposuit q̄ten9 in sinu suo eā q̄escere facerȝ
⁊ dormire. Et nūc custos illi9 dignatissime
⁊ beniuolētissime vigilat sup eā. ne adolescē
tulaꝝ crebris minutisq̄ȝ necessitatib9 inq̄eta
ta vigilare cogat̄. Nō me capio p̄ leticia ꝙ il
la maiestas tā familiari dulciq̄ȝ ꝯsortio nr̄e
sese inclinare infirmitati minime dedignat̄. ⁊
supna deitas aīe exulāns inire ꝯnubia non
despicit. Si sic ī celo esse nō ambigo vt lego
in terra. sentit p certo aīa qđ cōtinet pagina
nisi ꝙ nō sufficit oino ista exp̄mere q̄ntūȝ ca
pere illa tūc poterit. sȝ nec q̄ntū iā pt. q̄d pu/
tas illic accipiet q̄ hic tāta familiaritate do
natur vel dotat̄ vt dei brachiȷ̄s amplecti se
sentiat ⁊ dei sinu foueri. dei cura. custodia ⁊
studio custodiri. ne dormiēs forte a quopiā
donec vltro euigilet excitet̄. Nō est autē is
spōse somn9 dormitio corpis. Magis autē
istiusmodi vital̄ vigilq̄ȝ sopor. sensum inte/
riorē illumiat. ⁊ morte pulsata vitā tribuit
sempiternā. Reuera em̄ dormitio ē. q̄ tn̄ sen
sum nō sopiat sȝ abducat. Est ⁊ mors qđ n̄
dubi9 dixerim. qm̄ apl's q̄sdā adhuc ī carne
viuētes. cōmēdando sic loquit̄. Mortui ei̅
estis ⁊ vita vr̄a abscondita est cū xp̄o in deo.
Proinde ⁊ ego nō absurde spōse extasim vo
cauerim mortē. q̄ tn̄ non vita sȝ vite eripiat̄
laqueis vt possit dicere Aīa nr̄a sicut passer
erepta est de laqueo venātiū. Inter medios
nāq̄ȝ laq̄os in hac vita incedit̄ q̄ vtiq̄ȝ totiēs
nō timēt̄. quotiēs sctā aliq̄ ⁊ vehemēti cogi/
tatiōe aīa a semetipā abripit̄. si tn̄ eousq̄ȝ mē
te secedet vt auolet ⁊ hūc cōmunē trāscēdat
vsum ⁊ ꝯsuetudinē cogitādi. Etenī frustra
iacit̄ rete añ oculos pēnatoꝝ. Quid ei for
midet̄ luxuria vbi nec vita sentit̄. Excedēte
q̄ppe aīa. ⁊ si nō vita. certe vite sensu. necesse
etiā est vt nec vite tēptatio sentiat̄. Quis da
bit mihi pēnas sic̄ colūbe ⁊ volabo ⁊ requie
scam. Utinā hac morte ego frequent̄ cadā
vt euadā laq̄os mortis. vt nō sentiā vite lu
xuriātis mortifera blādimēta vł obstupescā
ad sensum libidis. ad estū auaricie. ad iraciū
die ⁊ impatiēte stimulos. ad angores solici
tudinū ⁊ molestias curaꝝ. Moriat̄ anima
mea morte iustoꝝ. vt nulla illaq̄et iiusticia.
nulla oblectet iniq̄tas. Bona mors q̄ vitā
nō aufert sȝ trāsfert ī meli9. Bona q̄ nō cor/
pus cadit. sȝ aīa subleuat̄. veꝝ hec hoim est
sȝ aīa mea moriat̄ morte etiā si dici pt ange/
loꝝ vt p̄ntiū memoriā excedēs. reꝝ se inferi
orū corporeaꝝq̄ȝ nō mō cupiditatib9 sȝ ⁊ simi
litudinib9 exuat. sitq̄ȝ ei pura cū illis ꝯuersa/
tio cū q̄b9 est puritatꝭ similitudo. tal̄ vt opinor
excessus aut tm̄ aut maxie ꝯtēplatio dr̄. Re
rū etenī cupiditatib9 viuēdo nō teneri hūa/
ne v̄tutꝭ est. corpoꝝ v̄o similitudinib9 speculā/
do nō inuolui angelice puritatis est. vtꝝq̄ȝ
tn̄ diuini munerꝭ est. vtrūq̄ȝ excedere. vtꝝq̄ȝ
temetipm trāscēdere est. sȝ lōge vnū. alterū
nō lōge. Beat9 q̄ dicere pt. Ecce elōgaui fu/
giēs ⁊ māsi ī solitudine. Nō fuit ꝯtēt9 exire
nisi ⁊ lōge se faceret vt posset q̄escere. trāsili/
sti carnis oblectamēta vt minime iā obedias

ↄcupiſcētijs eiꝰ. nec teneariſ illecebꝛis ꝑficiē
do ſepaſti te. ſʒ nondū elōgaſti niſi ⁊ irruen/
tia vndiqꝫ fantaſmata corpoꝛeaꝝ ſilitudi/
nū trāſuolare mētis puritate ꝑualeaſ. Huc
uſqꝫ noli tibi ꝑmittere requiē. erras ſi citra
inuenire te exiſtimas locū ꝗeris. ſecretū ſoli/
tudinis. lumīs ſerenū. habitaculū pacis. ſʒ
da mihi q̄ illuc venerit ⁊ incūctanť fateoꝛ q̄
eſcentē q̄ merito dicit. Cōuertere aīa mea i
requiē tuā. qꝛ dn̄s bn̄ fecit tibi. Atqꝫ hic ē i
ſolitudine locꝰ ⁊ in lumīe habitatio. Puto ꝗ
in ſolitudine hāc exiſſe ſpōſam ibiqꝫ ꝑ ame/
nitate loci inť amplexꝰ ſpōſi ſuauiter obdoꝛ
miſſe. i. ſpū exceſſiſſe. qn̄ ꝓhibite ſunt adole/
ſcētule expgefacere illā q̄ad ipa voluerit At
illō qualiť. Nō ſimplr̄ neqꝫ leui vt aſſolet cō
monitiōe ꝓhibite ſūt. ſʒ omio noua ⁊ inſue/
ta ↄteſtatōe ꝑ capreas ceruoſqꝫ campoꝛum
Quo q̄dē genere feraꝝ videnť mihi ſatis cō
gruenť exp̄ſſe ſctē aīe exute coꝛpib⁹ ſimul et
q̄ cū deo ſunt angeli. nimiꝝ ꝓpť acumen vi/
ſus ⁊ ſaltꝰ celeritatē. Utrūqꝫ ꝓ ſiquidē vtriſ/
qꝫ ſpiritib⁹ ↄuenire cognoſcimꝰ. Nā facile ⁊
petūt ſūma ⁊ itima penetrāt. Quoꝝ q̄ʒ i cā/
pis deſignata ↄuerſatio euidenť liberos at
qꝫ expeditos ſigt i ↄtemplatione diſcurſus.
Quid ſibi vult igitur adiuratio fcā ꝑ iſtos
Profecto ne inq̄ete adoleſcētule audeant le
ui ex cā euocare dilectā a tā reuerēdo colle/
gio. cui abſqꝫ dubio totiēs admiſceť. q̄tiens
ↄtēplādo excedit. Pulcre itaqꝫ hoꝝ aucto/
ritate terrenť. a q̄ꝝ ſocietate ↄſtat euelli illā.
ipaꝝ iportunitate. Ponť ſane in voluntate
ipiꝰ ⁊ vacare ſibi. ⁊ cure illaꝝ intendere. ꝓut
opoꝛtere iudicauerit. cū vetaſ excitari ab illꝭ
q̄uſqꝫ ipa velit. Nouit ſpōſus q̄ꝫtā flagret di
lectiōe erga ꝓximos ſpōſa. ⁊ ſatiſ ꝓpꝛia chari/
tate ſolicitari mĩtem de ꝑfectib⁹ filiaꝝ. nec ſe
vllo pacto illꝭ ſubtracturā ſeu denegaturaʒ.
q̄ꝫtū ⁊ q̄tiēs opꝰ fuerit. ꝓptereaqꝫ ſecureqꝫ di
ſcretioni eiꝰ credendā cēſuit hāc diſpēſatōʒ
Hucuſqꝫ Bern̄.

De trib⁹ generib⁹ contemplationis.
Capitulū. lj.

s Scire aūt debes ↄtēplatiōis tria eſſe
genera. duo ꝑncipalia ꝓpter ꝑfectos.
tertiū addiť ꝓ impfectiſ. Duoꝝ ꝑfectō
rū ſūt ↄtēplatio maieſtatiſ dei. ⁊ ↄtēplatio ce/
leſtiſ curie. Tertiū ꝓ incipiētib⁹ ⁊ ipfectiſ ē cō
tēplatio hūanitatis xp̄i quā in ꝓ libello tibi
deſcribo. Et iō ab hac tibi incipiendū eſt ſi
vis aſcēdere ad maioꝛa, alias n̄ tā aſcēdere

q̄ꝫ ruere poſſes. Vide igiť q̄ꝫ neceſſaria ſit ti
bi hꝰ libelli doctrīa. Nunq̄ꝫ eīm ad ſublimia
dei mēte eleuare te poſſe ↄfidas niſi i hac te
diligenť ⁊ lōgo tpe exerceas. Sup hac autē
materia dē ſic Ber. lxij. Can̄. Duo liq̄t cōtē/
platiōis genera eſſe. Unū de ſtatu ⁊ felicita
te ⁊ glīa ciuitatiſ ſupne. q̄ vel actu vl ocio in/
gens illa celeſtiū ciuiū occupata ſit multitu
do. Alteꝝ de regiſ ipiꝰ maieſtate. eternitate. ⁊
diuītate. Illa i maceria iſta i petra. ſʒ ꝓ q̄n/
to difficilꝰ cauaſ. tāto ſuauiꝰ qd̄ inde cruis
ſapit. ⁊ paulo pꝰ. Sʒ qꝛ nō ex oī ſe interim ꝑ
te adhuc ad petrā ꝑfoꝛandā accedere eccl̄ia
pōt. neqꝫ oīm eſt q̄ in eccl̄ia ſūt ſacrā diuine
volūtatiſ inſpicere aut apꝓhēdere ꝑ ſemet/
ipos ꝓfunda dei. iō nō ſolū in foꝛamib⁹ pe/
tre ſʒ etiā in cauernis macerie habitare oñ/
diť. Ergo i ꝑfectis q̄dē q̄ rimari ⁊ penetrare
archana ſapie ⁊ puritate ↄſcie audēt ⁊ intel
ligētie acumie ꝑñt. habitāt i foꝛamibus pe
tre. de reliq̄ in cauerna macerie. vt q̄ i petra
fodere ꝑ ſemetipos. aut nō ſufficiūt. aut nō
ꝑſumūt. in maceria fodiāt ↄtēti ⁊ glīam ſan
ctoꝝ mēte intueri. Si cui nec ꝓ q̄dē poſſibi
le ſit. huic ſane ꝑpone ihm̄ ⁊ hūc crucifixuʒ.
vt ⁊ ipe abſqꝫ ſuo laboꝛe habitet i foꝛamini
b⁹ petre in q̄b⁹ nō laboꝛauit. Judei i hiis la/
boꝛauerūt ⁊ ipe i laboꝛes infideliū introibit
vt ſit fideľ. Nec verēdū q̄ꝛ patiaſ re[illegible]
⁊ vocaſ vt intret. Ingredere i[illegible] petraʒ
abſcōdere foſſa humo a facie tim[illegible] dn̄i et
a glīa maieſtatiſ eiꝰ. Infirme adhuc ⁊ inerti
aīe foſſa oñdiť humꝰ. vbi lateat [illegible]
leſcat ⁊ ꝓficiat vt poſſit ⁊ ipa ꝑ ſe cauare ſibi
foꝛamia in petra ꝑ q̄ intret ad interioꝛa ꝓbi
aī vtiqꝫ vigoꝛe ⁊ puritate Et ſi intrauerimꝰ
foſſam humū illā q̄ ait. foderūt manꝰ meas
⁊ pedes meos. nō erit ambigēdū de ſanita/
te aīe vulnerate q̄ in ea demoꝛabiť. Quid ei
eſt tā efficax ad curādū ↄſcie vulnera necnō
ad purgādū mētis aciē q̄ꝫ xp̄i vulneꝝ ſedu/
la meditatio. Ueꝝ donec purgata ⁊ ſana fu
erit. nō videbo q̄liť illi aptari poſſit qd̄ diciť
Oñde mihi faciē tuā. ſonet vox tua i auri/
b⁹ meis. Quō deniqꝫ faciē ſuā oñdere audʒ
vl leuare vocē cui ⁊ latere indiciť. Abſcōde/
re inq̄t foſſa humo. Quare. qꝛ nō eſt pulcra
facie nec digna vt videaſ. nō erit digna vide
ri q̄ꝫdiu nō erit idonea videre. cū aūt ꝑ iha/
bitatiōʒ foſſe humi i ſanādo oculo interioꝛi
tm̄ ꝑfecerit vt reuelata facie ſpeculari glīaʒ
dei ⁊ ipa poſſ[illegible] tūc demū q̄ videbit fiducia/

liter iā loquit̃ voce ⁊ facie placens. Placeat necesse ē facies q̃ in dei claritate intēdere pt neq; em̄ illud posset nisi clara q̃; ipa esset et pura. vtiꝫ trāsformata ĩ eandē quā ꝯspicit claritatꝭ imaginē. alioq̃n ipa dissilitudie resiliret insolito reuerberata fulgore. ꝙ cū pura purā intueri poterit ꝟitatē. tūc faciē sponsus videre cupiet ⁊ vocem audire. Hucusq; Berñ. Uides q̃ꝫ necessaria sit tibi vite christi meditatio. nā vt ex auctate patz. nisi in ea depurerꝭ nūq̃ꝫ ad sublimia dei ascēdere poterꝭ. Uñ vigilant ⁊ indesinent exercerꝭ ĩ ea. Uidisti etiā quō tria sūt genera ꝯtēplatiōis scꝫ hūanitatꝭ xp̄i. celestꝭ curie. ac maiestatꝭ diuine. Scire aūt debes ꝙ in q̄libet hax duo sunt mētis excessus. intellectual' ⁊ affectual' De q̄bꝫ sic dic̄ Berñ. ꝟ. xlix. Cañ. Cuz duo sint btē ꝯtēplatōis excessꝰ. ĩ intellectu vnꝰ. ⁊ alter in affectu. vnꝰ in lumie. ⁊ alter in feruore. vnꝰ in agnitiōe. alter in deuotiōe. Piꝰ sane affectꝰ ⁊ pectꝰ amore calēs. ⁊ sancte deuotionis infusio etiā ⁊ vehemēs spūs repletus zelo. nō plane aliūde q̃ꝫ ex cella vinaria ꝛ̄portant̃. Hucusq; Berñ. ⁊ ĩ aliis ⁊ in isto

De ꝯtemplatione humanitatis xp̄i
Caplm. lii.

Dicit ꝙ circa h̃ p̄mū in ꝟmōe tertio d̃ ascēsione. ꝟmo incipit. Hodie celorū dñs. Duo sunt q̃ in nob̃ purganda sunt. s. intellectꝰ ⁊ affectꝰ. intellectꝰ vt nouerit. affectꝰ vt velit. Intellectꝰ dico tūc dep̄mit̃ cū multa cogitat. cū non colligit se circa vnā ⁊ vnicā meditatiōꝫ q̃ ꝯcipit̃ de ciuitate illa cuiꝰ ꝑticipatio eiꝰ in idip̄m. Affectiones ꝟo q̃ corpe corrupto diuersis passiōibꝫ afficiunt̃. mitigari nūq̃ꝫ pñt. ne dicā sanari donec volūtas vnū querat ⁊ tēdat ad vnū. sꝫ xp̄s ĩtellectū illumiat. xp̄s affectū purgat. Uenit em̄ filiꝰ dei ⁊ tot ⁊ tāta mirabilia ĩ mūdo operatꝰ est vt nō ĩmerito intellectū nostꝝ ab omnibꝫ mūdanis rebꝫ euocauerit vt sp̄ cogitemus ⁊ nūq̃ꝫ cogitare sufficiamꝰ. qꝛ mirabilia fec̄. Uere latissime nob̃ ad spaciandū intelligētie cāpos dereliq̃t. ⁊ torrēs istax cogitationū ꝓfundissimꝰ est. Quis em̄ cogitare sufficiat q̄liter rex deꝰ ꝓuenerit nos. venerit ad nos. subuenerit nob̃. ⁊ singularis maiestas voluit mori vt viueremꝰ. ꝟuire vt regnaremꝰ. exulare vt repatriaremꝰ ⁊ vsq; ad ꝟuilissima opa inclinari. vt cōstitueret nos sup oīa sua. Uñ nob̃ in his ꝟitas. vñ charitas ĩ h̃ seculo neq̃ꝫ. in h̃ mūdo q̃ positꝰ est in maligno putas erit. Qui intellectū illumiet. qui inflāmet affectū erit si ꝯuertamur ad xp̄um vt velamē de cordibꝫ auferat̃. Idē sermone xliii. Cañ. Fasciculꝰ mirre dilectꝰ meꝰ mihi int̃ vbera mea ꝯmorabit̃. Et ego fratres ab ineūte mea ꝯuersatōe p̄ aceruo meritorū q̃ mihi deesse sciebā. hūc mihi fasciculū colligare ⁊ int̃ vbera mea collocare curaui. collectū ex om̄ibꝫ anxietatibꝫ ⁊ amaritudinibus dei mei. Primū videlicꝫ infantiliū illax necessitatū. deinde labox q̃s ꝑtulit in p̄dicando. fatigationū in discurrēdo. vigiliax ĩ orādo. tēptationū in ieiunādo. lachrymax ĩ cōpatiēdo. insidiax ĩ colloq̃ndo. postremo periculox in falsis fratribꝫ. ꝯuiciox. sputorū; clauox. boxq; similiū. q̃ in salutē nr̄i generꝭ silua euāgelica copiosissime nosc̃it̃ ꝓtulisse. Hec meditari dixi sapiāꝫ. in his iusticie mihi ꝑfectiōꝫ ꝯstitui. in his plenitudinē sciētie in his diuitias salutꝭ. in his copias meritorum. ex his mihi interdū potꝰ salutarꝭ amaritudinis. ex his rursum suauis vnctio ꝯsolatiōis. Hec me erigūt in aduersis. in ꝓspe/ris rep̄mūt. ⁊ inter leta tristiaq; vite p̄ñtis via regia incedēti. tutū p̄bent vtrobiq; ducatū. hinc inde mala imminētia ꝓpulsando. hec mihi mūdi iudicē cōciliauit. dū tremendū potestatibꝫ mitē humilēq; figurāt. dū nō solū placabilē sꝫ amicabilē repñtant eū q̃ inaccessibil' est p̄ncipibꝫ. terribilis apud reges terre. Propterea h̃ mihi in ore frequēter sic vos scitꝭ. h̃ in corde sp̄ sint deꝰ scit. hec stilo meo admodū familiaria sic̄ apparet. h̃ mea subtilior interiorq; p̄hia. scire ih̃m ⁊ hūc crucifixū. Hucusq; Berñ. Et h̃ de ꝯtemplatōe humanitatꝭ sufficiāt qꝛ totū hūc libx de ipa habes. Scire tñ debes ꝙ hāc ꝯtēplatiōem nō oportet ꝙ p̄cedat vita actiua qꝛ de rebus corpalibꝫ est. s. de actiōibꝫ xp̄i ꝟm hūanitatē vñ tāq̃ꝫ facilior nō tm̄ ꝑfectioribꝫ sꝫ etiā rudibꝫ ꝓponit̃ intuēda tū qꝛ in ea sic̄ in actiua a viciis purgamur ⁊ ꝟtutibꝫ imbuimur. vñ hec cū actiua ꝯcurrit. Cum igit̃ dr̄ ꝙ actiua debet p̄cedere ꝯtēplatiuā. verx est ĩ aliis sublimioribꝫ suis generibꝫ. s. celestis curie ⁊ maiestatis dei. q̃ tm̄ ꝑfectis reseruant̃. ⁊ iō ista de humanitate xp̄i rectꝰ ⁊ ꝓpriꝰ meditatō q̃ꝫ ꝯtemplatio noiari dꝫ. De p̄dictꝭ aūt duabꝫ etiā p̄ auctates Berñ. videamꝰ.

De ꝯtēplatōe celestꝭ curie Cap. liii.

Dicit ꝙ de celesti curia ꝯtēplāda hoc mō. lxii. ꝟmo. Cañ. Licebit vnicuiq;

nostrę in hoc tempore mortalitatis. nūc quidē patriarchas reuisere. nūc pro salutare prophetas nūc senatui immisceri apl'orum. nūc martyrum inseri choris. sed et beatarum virtutum status et mansiones a minimo angelo vsque ad cherubin et seraphin tota mētis alacritate percurrendo lustrare, put quēque sua deuotio feret apud quas magis afficit immittēte sibi spū, put vult. si steterit et pulsauerit confestim aperiet ei. Idē. xl. sermone de ascēsione dñi. Felix meditatio in conspectu dñi est semper. qui in corde suo delectatōes dextere dñi vsque in finē sedula cogitatōe reuoluit. Quid illi graue poterit videri qui semper tractat mēte quod nō sint condigne passiōes huius temporis ad futurā gl'iam. Quid concupiscere poterit in hoc seculo neque. cuius oculus semper videt bona dñi in terra viuētiū. semper videt eterna premia. Quis mihi tribuat vt omnes surgentes steris in excelso et videatis exaltatōem que ventura ē nobis a dño. Quid enim tā bonum est. imo. quid aliud bonū videtur quam in bonis animā cōmorari. qm̄ quidē adhuc corpus nō potest. Quis enim ex vob secū cogitās futurā illā vitam sed leticiā. sed iocunditatē. sed beatitudinem sed gloriā filiorum dei Quis inquam talia tranquilla secū consciētia voluēs. nō continuo de plenitudine intime suauitatis eructat. dñe bonum est hic nos esse. Nō sane in hac erūnosa peregrinatōne vbi corpe detinemur. sed in suaui ac salubri illa cogitatōe in qua corde versatur. Quis dabit mihi pēnas sicut colūbe et volabo et requiescā Obsecro vos frēs mei nō grauentur corda vestra in cogitatiōibus secularibus. Exonerate obsecro corda vr̄a graui mole terrenarum cogitationū. Formate in cordibus vr̄is iā nō mō patriarcharum et prophetarum tabernacula sed omnes domos illius curie celestis et multiplices mansiones secundum eū qui circuibat imolās in tabernaculo dñi hostiā vociferatiōis et psalmū illū dicens dño. Quam dilecta tabernacula tua dñe virtutū. concupiscit et de. aīa mea in atria dñi. Circuite et vos frēs cū pietatis et deuotiōis hostia. visitātes aīo sedes supnas. et multas que in domo pr̄is sunt mansiones. humiliter psternētes corda vr̄a an̄ thronū dei et agni cū reuerētia. supplicātes singulis ordinibus angelorum patriarcharum numerum. cuneos prophetarum. senatū apl'orum salutātes. cōspiciētes coronas martyrum purpureis rutilātes floribus. redolētes liliis. choros virginū admirātes atque ad melliflū noui cātici sonū quātū preualet infirmitas cordis erigētes auditū. Hec recordatus sum propheta loquitur et effudi in me aīam meā. qm̄ trāsibo in locū tabernaculi admirabilis vsque ad domū dei Hucusque Bern̄. Et hec de celestis patrie contemplatōe sufficiāt.

De contemplatiōe maiestatis dei. Itē quatuor sunt genera contemplationis.

Capitulū. liiii.

Veniamus aūt ad sublimiorē ad quam credo paucos attingere. videlicet ad contemplatōem dñi. Recreamur in̄ quod dicit Bern̄. vt ab eo aliqualiter introducti tēptemus si qm̄ dñs dignetur aliquid gratū inde percipe. Dicit ergo sermone Cañ. xli. qui incipit. collū tuū. loquēs de sodalibus spōsi. i. angelis dicētibus. murenulas aureas faciemus tibi. vermiculatas argēto. Aurum diuinitatis est fulgor. argentū sapientie que desursum est. Hoc auro fulgētia quedā quasi varietatis signacula spōdent se figuraturos hi quibus id ministeriū ē superni aurifices atque iternis aīe auribus inserturos. quod ego nō puto esse aliud quam texere quasdā spiritales similitudines. et in ipsis purissima diuine sapientie sensata. aīe cōtēplātis conspectibus importare vt videat saltē per speculum in enigmate quod nondū facie ad faciē valet vllatenus intueri. Diuina sunt et nisi expertis prorsus incognita que effamur quō videlicet in hoc mortali corpe fidē adhuc hūte statū et necdū propalata perspicuitate substātia lumis interni. pure interdū contēplatio veritatis partes suas agere intra nos vel ex parte presumit. ita vt liceat vsurpare alicui nostrū. cui hoc datū desuper fuerit illud apl'i. Nunc cognosco ex parte. Itē ex parte cognoscimus et ex parte prophetamus. cū aūt diuinitus aliquid raptim. et veluti in velocitatē chorusci lumis interluxerit mēti spū excedēte. siue ad temperamentū nimii splēdoris. siue ad doctrine vsum continuo nescio vn̄ assunt imaginatorie quedā rerum inferiorum similitudines. infusis diuinitus sensibus accōmodate. quibus quodammō adumbratus purissimus ille ac splēdidissimus veritatis radius. et ipi aīe tolerabilior fiat. et quibus cōicare illū voluerit capabilior. Existimo tn̄ ipsas formari in vob sctōrum suggestiōibus angelorum sic ecōtrario contrarias et malas ingeri immissiōes per angelos malos dubiū nō est. Idē. lxii. Cañ. ser. qui incipit Colūba mea. Felix mens que sibi in hac maceria frequēter cauare studuit. sed que in petra felicior. Licet quidē cauare et in petra. sed ad hoc puriore mētis acie opus ē et vehemētiori oīno intētione. etiā et meritis potioribus sanctitatis. Et ad hoc quis idoneus. Nempe ille

qui dicit. In principio erat verbum et verbum erat apud deum et deus erat verbum. Nonne tibi videtur ipsis se verbi penetralibus immersisse. et de abditis pectoris quondam eius intime sapientie sacrosanctam eruisse medullam. Sed in petra quanto difficilius cavatur. tanto suavius quod inde eruis sapit. Nec verearis illud quod scriptura minatur scrutatoribus maiestatis. enim affer purum et simplicem oculum. non opprimeris a gloria sed admitteris nisi non dei sed tuam quesieris gloriam. Alioquin sua quisque opprimitur. non dei gloria dum proclinius in ista ad illam levare cervicem non cernitur. Nimirum qui cupiditate hac excussa secure fodeamus in petra in qua thesauri absconditi sapientie et scientie sunt. Sed si adhuc dubitas. audi ipsam petram. Qui operantur in me non peccabunt. Quis mihi dabit pennas sicut columbe et volabo et requiescam. Ibi invenit requiem mansuetus et simplex ubi dolosus opprimitur et elatus et cupidus inanis glorie. non opprimitur qui non scrutator est maiestatis sed voluntatis Nam quod maiestati attinet interdum quidem et in ipsam intendere audet. sed quasi admirans non quasi scrutans. sed si quando per excessum rapi in illam contingat. digitus domini est iste. dignanter levans hominem. non hominis temeritas insolenter dei alta persuadens. Cum ergo apostolus raptum se memoret ut ausum excuset. quisnam alter presumat mortalium huiusce divine maiestatis horrendo scrutinio propriis intrare conatibus. et importunus contemplator pavenda irrumpere in archana. Scrutatores proinde maiestatis tamquam irruptores dicuntur. non qui rapiuntur in eam. sed qui irruunt. Ipsi itaque opprimuntur a gloria. ergo formidulosa scrutatio maiestatis At voluntatis tam tuta quam pia quid nisi tota diligentia scrutando insistem sacramento glorie voluntatis cui mihi pendunt per omnia scio. Suavis gloria que non aliunde quam de ipsius suavitatis contemplatione procedit quam de divitiarum bonitate infinite miserationis intuitu. Denique vidimus gloriam hanc quasi unigeniti a patre. totum nempe benignum et vere paternum quod apparuit glorie in hac parte Non me opprimet gloria ista. totis licet viribus intendentem in se. ego potius imprimar illi. Etenim revelata facie speculantes in eandem imaginem transformamur cum confirmamur. Absit autem ut in gloria maiestatis et non magis in voluntatis mansuetudine dei ab homine conformitas presumatur. Gloria mea hec est si unquam de me audiero. Inveni hominem secundum cor meum. cor sponsi. cor patris sui ipsum qualem. Estote ait misericordes sicut pater vester qui in celis est misericors est. Hec forma quam videre desiderat cum ecclesia dicit. Ostende mihi faciem tuam. forma pietatis est et mansuetudinis. Hanc cum omni fiducia levat ad petram cui similis est. Accedite inquit ad eum et illuminamini. et facies vestre non confundentur. Quo pacto humilis ab humili confundetur. a pio sancta. a mansueto modesta. Non plane abhorrebit a puritate petre pura facies sponse. non magis quam a virtute virtus. a lumine lumen. Idem super hoc evangelio Intravit Ihesus in quoddam castellum etc. Due iste sorores duas vitas amatoris paupertatis significant. Quidam cum martha soliciti domino ihesu duo pulmenta preparant. scilicet correctionis operis cum salsamento contritionis. et opus pietatis cum condimento devotionis. Hi vero qui cum maria soli deo vacant considerantes quid sit deus in mundo. quid in hominibus. quid in angelis. quid in seipso. quid in reprobis contemplantur. quia deus quia mundi rector et gubernator. hominum liberator et adiutor. angelorum sapor et decor. in seipso principium et finis. reproborum terror et error. in creaturis immutabilis. in angelis desiderabilis. in seipso incomprehensibilis. in reprobis intollerabilis. Hucusque Bernardus. In hac autem maiestatis contemplatione quattuor modis speculamur. de quibus idem Bernardus sic dicit. Quattuor sunt contemplationis species. Prima et maxima contemplatio est admiratio maiestatis. Hec requirit cor purgatum. a vicio liberum. atque exoneratum a peccatis ut facile a superbia levetur. et interdum quoque per aliquas morulas stupore et extasi suspensum teneat adiuvantem. Secunda autem necessaria est huic Est enim intuens iudicia dei que sane pavido aspectu dum vehementius concutit mentem intuentis fugat vicia. fundit virtutes. initiat ad sapientiam. humilitatem servat. Tertia contemplatio occupatur vel potius ociatur circa memoriam bonorum et ne dimittat ingratum. solicitat memorantem ad amorem beneficatoris. Quarta est que retro sunt obliviscens in sola requiescit expectatione repromissorum. que cum sit meditatio eternitatis (siquidem que promittuntur eterna sunt) longanimitati ac etiam perseverantie dat vigorem. Hucusque Bernardus. Et hec de contemplatione maiestatis dei sufficiant ad presens.

### De modo vivendi in activa vita Item auctoritas Bernardi bona. Ca. lv.

Postquam vidimus de exercitio utriusque partis. scilicet prime partis active et etiam contemplative et de generibus ipsius contemplative. Restat videre quem modum tenere valeamus ut in ipsam possimus facilius introduci et eam efficacius adipisci. Scire ergo debes quod prima pars active requirit socialem inter alios conversationem. sic contemplatio solitudinem. ideo autem in activa conversandum est

inter alios. qꝛ meliꝰ ꝯcitꝰ q̃s ꝓpositū suū cō/
sequeᷓ. Erubescit em̄ inᷓ alios ꝺ vicijs que
hꝫ. ⁊ de ṽtutibꝫ q̄s nō habꝫ. ⁊ iō in vtrisq; se
corrigit qꝺ in solitudine nō ꝯtingit. qꝛ in ea
nec ipe qn̄q; ꝑpēderet. nec esset q̄ corrigeret
nec corā q̄ erubesceret. Propterea ꝓficit in
correctiōibꝫ ⁊ moribꝫ alioꝝ cū est in ꝯgrega/
tione. conaᷓ em̄ vitare defectꝰ de q̄bꝫ alij cor
ripiunᷓ ⁊ displicēt. ⁊ adipisci ṽtutes in q̄bus
alij cōmendāᷓ ⁊ placēt. Sic ḡ te facere opꝫ
donec fuerꝭ in actiua vt caute obſues ⁊ vi/
tes tua ⁊ alioꝝ vicia ſm modū supdictum i
pluribꝫ locis. maxie i exercitio actiue. Cōsi/
dera diligenᷓ q̄ ibi dicta sunt de ṽtutibus ⁊
vicijs. ⁊ ſm ea viuere stude quō teipam exa/
minare ⁊ ad ṽtutes alioꝝ aspicere debeas ⁊
imitari. ⁊ exinde hūiliari ⁊ i timore sp̄ mane/
re. qꝛ tu sil'es ṽtutes nō habes. Sic ḡ docꝫ
Bern̄. ſ. liiij. Can̄. Nō sine cā ab heri ⁊ nu/
diusterciꝰ inuasit me lāguor ai. ⁊ mētꝭ hebe/
tudo insolita q̄dā inercia sp̄ūs. Currebā be
ne. sꝫ ecce lapis offensiōis in via. īpegi et cor
rui. supbia inuēta est i me. ⁊ dn̄s declinauit
in ira a seruo suo. Hinc ista sterilitas anime
mee ⁊ deuotōis inopia quā patior. Quō ita
exaruit cor meū. coagulatū est sic lac. factū ē
sicut terra sine aq̄. nec cōpūgi ad lachrymas
queo. tāta est duricia cordis meditatōes so
litas nō inuenio. Ubi il'a inebriat. o spiritꝰ
vbi mētis serenitas ⁊ pax ⁊ gaudiū in sp̄ūsā
cto. Iō ad opus manuū piger. ad vigilias
somnolētꝰ. ad irā p̄ceps. ad odiū ꝑtinax. lin/
gue ⁊ gule idulgētior. segnior ⁊ obtusior ad
p̄dicatiōes. heu om̄es mōtes i circuitu meo
visitat dn̄s. ad me aūt nō appropinq̄t. Nam
aliū q̄dē intueor singularꝭ abstinētie. alium
ṽo patiētie admirāde. aliū aūt sūme humili
tatꝭ ⁊ māsuetudīs. aliū multe misericordie ⁊
pietatꝭ. illū in ꝯtēplatiōe frequēter excedere
hūc pulsare ⁊ penetrare celos oratiōnū istā
tia. aliosq; in alijs p̄minere ṽtutibꝫ. Hos i/
q; cōsidera om̄es feruētes. om̄es deuotos.
om̄es in xp̄o vnanimes. om̄es in donis ce/
lestibꝫ ⁊ grā affluētes tāq; sp̄ūales. Reuera
mōtes q̄ a dn̄o visitanᷓ ⁊ spōsum in se salien
tē frequēter recipiūt. ego aūt hoꝝ in me iue
nio nihil. Quid me aliud putē q; vnū e mō/
tibꝫ gelboe. quē p̄terit in ira ⁊ in indignatio
ne sua ille ceteroꝝ oim benignissimꝰ visita/
tor. Filioli hec cogitatio tollit extollentiam
oculoꝝ. ꝯciliat grām. viā sponsi saltibꝫ p̄pat
Uolo vos nō ꝑcere vob̄ sꝫ accusare vosmet
ipos quotiēs forte in vobis vl' ad modicū
tepere grām. ṽtutē lāguescere dep̄henditis
H̄ facere hoīs est. q̄ curiosus circūspector est
sui ⁊ scrutator viaꝝ suaꝝ ac studioꝝ. atq; in
om̄ibꝫ sp̄ suspectū habꝫ arrogantie viciū ne
surrepat. In ṽitate didici nil eq̄ efficax esse
ad grām ꝓmerēdā. retinendā. ⁊ recupandā.
q; si om̄i tp̄e corā deo inueniarꝭ n̄ altū sape/
re sꝫ timere. Beatꝰ hō q̄ sp̄ est pauidꝰ. Idem
in ep̄l'a ad frēs de mōte dei. Discito tibi pre
esse ⁊ vitā ordinare. mores cōponere. temet
ip̄m iudicare. ⁊ temetip̄m apꝺ temetip̄m ac
cusare. sepe etiā ꝯdēnare nec īpunitū dimit
tere. sedeat iudicās iusticia. stet rea. ⁊ temet/
ip̄m accusans ꝯscia nemo te plꝰ diligit. nēo
fideliꝰ iudicabit. Mane p̄terite noctis fac a
temetip̄o exactiōem ⁊ vēture diei tu tibi in/
dicito canonē. Uespe p̄terite diei rōēꝫ exige
⁊ supuenientis noctꝭ fac indictiōem. sic distri/
cto nūq; aliū de lasciuire vacabit. Singul'
horꝭ ſm cōis instituti canonē sua distribue
exercicia. cui sp̄ūalia sp̄ūalia. cui tp̄alia tp̄a/
lia. in q̄bꝫ sic exoluat om̄e debitū sp̄ūs deo.
corpꝰ sp̄ūi. vt si q̄d fuerit intermissum. si q̄d
neglectū. si q̄d ip̄fectuꝫ suo mō. suo loco. suo
tp̄e. nō habeat īpunitū siue irrecōpensatum
Idē in ſmone de tp̄e. lxxiiij. ſ. Q̄rū putas.
Ego illos admiror q̄rū vereor i corꝺ meo
q̄rū amplector charitatꝭ affectu. q̄ velut ne
sciētes eos q̄s secū q̄tidie vidēt vnum forte
aut duos vl' etiā plures q̄s in maiori feruo/
re sp̄ūs vidēt sibi ex oībꝫ eligūt. ⁊ cū ipsi for/
tasse meliores sūt. semp tm̄ sibi ꝓponūt. ⁊ p̄po
nūt sancta in dn̄o studia ⁊ exercitia corpalia
seu etiā sp̄ūalia. Ue inq̄t vnꝰ ex n̄ris qꝛ mo/
nachū in vigilijs vnū ꝯsideraui. in quo. xxx.
ṽtutes inumeraui q̄ꝝ vix vnā in me īuenio
⁊ fortassenullā. Ille tantā habebat q̄tuꝫ h̄
ip̄a religiose emulatiōis humilitas. Hic ita
q; fructꝰ sit mei ſmonis vt altiora sp̄ atten/
das. qꝛ in eo ꝯstat plenitudo humilitatꝭ. Nā
si forte in re aliq̄ maior tibi fratre alia tibi ḡ/
tia collata videᷓ. sꝫ si in multis. si bonꝰ emu/
lator fueris iudicare te poteris inferiorem.
Quid si forte laborare aut ieiunare plꝰ isto
potes. ⁊ ille patiētia supat. humilitate prece/
dit. supeminet charitate. quomō tota die cir
ca illud qꝺ videris habere insipiēti cogita/
tione versaris. Esto magis sollicitꝰ vt scias
q̄d desit tibi. h̄ em̄ melius. Huc usq; Bern̄.
Uides q; magnū est circūspicere ⁊ examia
re seip̄m ⁊ etiā alios vt in suā vtilitateꝫ mo/

res eoꝝ cõuertat. In hoc igit̃ te multũ exer
ceas dũ fueris in actiua sp̃ tenẽdo charita/
tis humilitatꝭ ⁊ pietatis obsequia. Super
om̃ia vero teneas meditatões vite xp̃i ⁊ ora
tionẽ. q: in vtrisq; miro modo illuminabe/
ris circa vicia ⁊ ꝟtutes. ⁊ sup̱ om̃ia alia exer
citia in eis ad puritatẽ aĩ ꝑficies. ad quã to/
tis viribꝫ te intẽdere oportet. q: om̃es ꝟtu/
tes cõtinet vt dixi supra de ieiunio dñi. Et
si bñ auctates supra de ꝯtẽplatiõe positas i
tellexisti. tãto q̃s maiori puritate se munire
debet. q̃nto ad celsiorẽ ꝯtemplatiõꝫ ascẽdere
cupit. Depurat̃ aũt aĩa in meditatiõibꝫ vite
xp̃i. ⁊ marie passiõis ipi⁹. vt habuisti supra i
generalibꝫ ꝯtẽplatiõibꝫ et s̃mone. lxxij. Cã/
ticã. Depurat̃ etiã in orõe q̃ vicina ⁊ prima ẽ
ꝯtẽplatiõi. ⁊ qđ orõ laboriosis sudoribꝫ ipe
trat. ꝯtẽplatio amene q̃escẽdo degustat. Et
hec de mõ vite actiue sufficiãt.

De mõ viuẽdi in vita ꝯtemplatiua.
Capitulũ. lxi.

N ꝯtẽp'atiua ꝟo aliter ⁊ lõge alit̃ te
i viuere oportet. Cõtemplator eñ so
li deo vacare dꝫ ⁊ manere in solitudi
ne saltẽ mẽtis. de q̃ habuisti supra đ ieiunio
dñi. Nihil igit̃ ad eũ de aliq̃bꝫ rebꝫ cõibꝫ vel
ꝓpriis. nihil ad eũ de ꝓximis q̃tũ ad obseq̃a
corꝑalia ꝑ illo tp̃e. sꝫ a rõne ⁊ deuotiõe ⁊ cõ/
passione intẽdit ad eos. Nihil etiã ad eũ de
seipo. Om̃ia breuit̃ dꝫ post tergũ ꝓijcere. et
tãq̃ insensibil' ⁊ mortu⁹ esse vt soli deo vaca
re possit. nisi eũ necessitas implicet vl' iuitũ.
Oportet eñ q̃ hanc sapiam discat i ocio. vt
habuisti sup̃ in tractatu de ꝯtẽplatõibꝫ et s̃
mone Bern̄. sup̱ Cañ. xl. Oportet q̃ mino/
ret̃ actu. ⁊ taceat exẽplo marie q̃tiẽscũq; ⁊ q̃/
tienscunq; interpellet̃. ⁊ ipi⁹ exẽplo dimittat
dñm rñdere ⁊ facere. vt oia dignatissime ꝓ/
uidẽtie sue cõmittat. Sup̱ his aũt audi ber
nardũ more suo facũde loquẽtẽ. Dic eñ ser
mone. v. de assũptõe dñe sic. Habꝫ martha
dũ agit formã bñ opantꝭ. maria ꝟo spẽm ex/
ꝑmit ꝯtẽplantꝭ. dũ sedet. dũ tacet. dũ inter/
pellata nõ rñdet. sꝫ tm̃ in dei ꝟbũ toto mẽtꝭ
studio intẽdit. ac solã quã diligit grãm diui
ne cognitiõis cetera respuẽs medullit⁹ hau
rit. forisq; vt insensibil' reddit̃ dũ int⁹ ad cõ/
templãda dei sui gaudia felicissime rapitur
Et paulo p⁹. Nõ miremur quẽpiã laborãtẽ
⁊ bñ opantẽ si aduersus frẽm vacantẽ mur/
murare videam⁹. q: ⁊ h̃ in h̃ euangelio legi/
m⁹ marthã fecisse aduersus mariã. Nec autẽ
maria murmurauerit aduersus marthã eo
q̃ ei⁹ actiõibꝫ iplicari nollet. nusq; oio repit̃.
nec ei vtraq; agere ꝯpetẽt̃ sufficeret. ⁊ curis
exterioribꝫ deꝟuire. ⁊ interi⁹ sapie desiderijs
vacare. De ipa q̃ppe sapia sc̃ptũ est. ⁊ q̃ mino
rat̃ actu ꝑcipiet illã. Propterea maria sedet
imotaq; manꝫ. nec vult iterrũpe silẽtiũ q̃etez
ne iocũdã amittat ꝯtẽplatõis dulcedinẽ. ꝓ/
sertim cũ ipm int⁹ audiat dñm dicentẽ. Va
cate ⁊ videte q̃ suauis ẽ dñs. Itẽ in s̃mone
iij. de assumptõe eiusdẽ. Putas i domo in q̃
xp̃s suscipit̃. vox murmurꝭ audiet̃. Felix do
mus ⁊ btã sp̃ ꝯgregatio. vbi de maria Mar
tha ꝯquerit̃. Nã mariã marthe emulari ꝓr/
sus indignũ ꝓrsus illicitũ est. Alioq̃n vbi le
gis mariã causantẽ. q: soror mea reliq̃t me
solã ministrare. Absit absit. vt q̃ deo vacat.
ad tumultuosam aspiret fratꝝ officialiũ vi/
tam. Martha sp̃ insufficiẽs sibi ⁊ min⁹ ido/
nea videt̃. Aliisq; magis id opis qđ admini
strat optat iponi. Vide aũt ꝓrogatiuã Ma
rie q̃ in om̃i cã habet aduocatũ. Indignat̃
siquidẽ pharise⁹. cõquerit̃ soror ⁊ etiã disci/
puli murmurãt. vbiq; maria tacet. ⁊ ꝓ ea lo
quit̃ xp̃s. Videat ḡ maria queadmodũ va/
cet ⁊ videat q̃m suauis ẽ dñs. Videat inq̃.
q̃ deuota mẽte. q̃ trãq̃llo sedeat aio. sec⁹ pe/
des ihũ ꝓuidẽs aio sp̃ i ꝯspectu suo. et ꝟba
ex ei⁹ ore excipiẽs. cui⁹ affect⁹ amabil'. ⁊ eloq̃
um dulce. Diffusa est eñ grã i labijs ei⁹. et ẽ
speciosus forma p̃ filijs hoim. imo sup̱ oẽm
gl'iam angl'oꝝ. Gaude ⁊ grãs age maria q̃
ꝑtẽ optimã elegisti. Beati ei oculi q̃ vidẽt q̃
tu vides. ⁊ aures q̃ merẽt̃ audire q̃ tu audis
Beata plane q̃ venas diuini susurrij ꝑcipit
in silẽtio. in quo vtiq; bonũ est homini do/
minũ expectare. Simplex esto non tm̃ sine
dolo. sꝫ etiã absq; multiplicitate occupatio/
nũ vt tecũ sit s̃mocinatio ei⁹. cui⁹ ⁊ vox dul/
cis ⁊ facies decora. Vnuꝫ caue ne incipias
abũdare in sensu tuo ⁊ velis pl⁹ sape q̃ opor
tet. ne forte dum lucẽ sectaris impingas te/
nebras illudente tibi demonio meridiano.
Hucusq; Bern̄. Vidisti q̃m ꝯtẽplator dꝫ
oia dimittere occupatões ⁊ exercitia corꝑa
lia. q̃ occupatõ recte opponit̃ vacatiõi. ⁊ ẽ vnũ
đ maioribꝫ ipedimẽtꝭ q̃ possit hr̃e ꝯtẽplator
nã pl'ibꝫ mõis ipedit eũ. ⁊ ñ solũ cũ ẽ i occu/
patõe sꝫ et p⁹ea. ⁊ ꝓmo r̃ddẽdo mẽtẽ solicitã
⁊ iq̃etã circa id qđ fec̃ l' facere hꝫ. ⁊ etiã r̃linq̃n
do imagiatões ⁊ fãtasmata q̃ m'tũ ipediũt
ꝯtẽplãtẽ. De q̃tuor ipedimẽtꝭ ꝯtẽplatõis

Capitulum. lvij.

Nunc vtiq3 videam⁹ q̄ ipediūt ɔtēplationē. Sūt aūt ipedimēta ei⁹ q̄ttuor. de q̄b⁹ sic d̄t bern̄. xxiij. Can̄. In h̄ archanū ɔtēplatōis z i h̄ sanctuariū dei si quē forte nr̄m aliq̄. hora sic rapi z sic abscōdi ɔtigerit vt minime aduocet aut ɔturbet l'sensus egēs vl' cura pūgēs. vl' culpa mordēs. l' certe ea q̄ difficili⁹ amouēt irruētia imaginū corporeaꝝ fantasmata. poterit q̄dē hic cum ad nos redierit gl'iari z dicere. Introduxit me rex i cubiculū suū. Hucusq3 Bern̄. Primū igit impedimētū d̄t q̄ ē sensus egēs. sc3 corpis. Intm̄ eñ aīa ad corp⁹ afficit q̄ ea i aliq̄ sui pte vl' sensu defectū notabilē patiente ɔtēplari nō delectat. Tpe igr infirmitat3 ñ est loc⁹ ɔtēplatōis nisi dn̄s facer3 de gratia spēali. Silr' ɔtingit cū valida fames vl' sitis vl' frig⁹ iminet vl' aliō corpis impedimentū. Scōm impedimētū d̄t q̄ ē cura pūgēs. i. sollicitudo curaꝝ z occupationū. z h̄ sat3 p̄t eē claꝝ p auctrates sup̄ primo positas. Idē etiam Bern̄. pluriorib⁹ v̄bis narrās ipedimēta ɔtēplatiōis i q̄rto s̄mōe de assumptione dn̄e. Int' alia d̄t q̄ sic puluis iniect⁹ i oculū corpalē impedit visū. sic cura terrenoꝝ actuum ocl'm itelligētie ɔfundit. atq3 a ɔtēplatōe veri lumis excludit. Tertiū ipedimētū dic. q̄ ē culpa mordēs. i. pctm̄. z h̄ duob⁹ modis p̄t ɔtingere. Primū cū pctm̄ est i aīa. Scōo cū fuit z deletū est p ɔtritiō3 z ɔfessiō3. sed in memoria reuocat. vtrūq3 ei impedit ɔtēplationē. vt i eodē s̄mōe refert sic int' alia dicēs. Et sic̄ tenebre ipediūt visū corpalē. sic pctm̄ cū est in aīa ipedit ipaz q2 tenebrosa ē (s3 ad ɔtēplādu3 req̄rit puritas z pulcritudo aīe) z sic tūc nō ē loc⁹ ɔtēplatōi. Silr' sic sanguis vl' humor ɔcret⁹ fluēs i ocl'm ipedit visū. sic pctm̄ cū redit i memoriā ifluit i aīa3 z ipedit visū ei⁹. z ꝓpterea cauere debes tpe ɔtēplatōnis cogitare sup pctis. Ōi q̄dē tpe nos debem⁹ pctōres reputare. s3 signant' ñ dēmus cogitatō3 nr̄a3 reflectere sup aliq̄. vl' aliq̄bus pctis tpe q̄ volum⁹ ɔtēplare. Et de h̄ idem Bern̄. sic d̄t. lvij. s'. Can̄. Hēm⁹ q3 mariam ɔtēplātē in ill' q̄. pcessu lōgioꝝ tpis coopāte gr̄a dei i aliq̄d meli⁹ z leti⁹ ꝓficere poterunt: qñ iā de indulgētia p̄sumēres. nō tā v̄sari inter se soliciti sūt tristē imaginē pctoꝝ q3 certe in lege dei meditari die ac nocte insatiabiliter d̄lectari. interdū etiā reuelata facie gloriā spōsi cū ineffabili gaudio speculātes in eandē imaginē trāsformāt' z d̄ claritate i claritatē tāq3 a dn̄i spū. Hucusq3 Bern̄. Quartū impedimētū d̄t q̄ sūt fantasmata corporeaꝝ imaginū. z h̄ ē difficili⁹ aliis sup̄dict3. z ꝓpterea ɔmēdat' intm̄ i h̄ statu solitudo. Oportz eñ ɔtēplātē eē mutū z surdū z cecū. vt videns nō videat. audiēs nō itelligat nec loq̄ delectet'. h̄ ē vt ita sit abstract⁹ ab his trāsitoriis z ita deo ɔiūct⁹ q̄ audiēdo. vidēdo. loq̄ndo nō minuat cursū suū. s3 fugiat q̄ttū p̄t. z si qñ necessitas ad id cogit. nō secū reportet imagines q̄ p has fenestras intrāt ad aīa3 nr̄a3. Vn̄ nō d3 ɔtēplatiu⁹ sic actiu⁹ obs'uare mores alioꝝ ne inde fantasmata report3. Multo s̄ magi3 tu debes a seculariū collocutōne cessare q̄ttūcūq3 ɔiūcti sint vt inde te plies monui. Si qñ etiā obediētia vl' necessitas l' obsequiū vl' recreatio ad aliq̄d laborādū vl' opandū te ipellit. fidelit' facias. s3 nō sic adhereas volūtate vl' delectatōe vt inde reportes imagines. ne postea deo vacās ipediar3. De q̄ sicait Bern̄. xxx. c. ad frēs de mōte d̄i. Aliq̄d opandū est manib⁹ qd̄ iniūgi solet. ñ tā q̄ aīm delectādo detineat ad horā q3 qd̄ spūalib⁹ studiis delectatiō3 ɔfuet z nutriat in q̄ si remittat' ad horā anim⁹ nō resoluat'. vn̄ se facile mox vt ad seipm̄ redeundū visū fuerit expediat absq3 ɔtrouersia in heres' volūtatis absq3 ɔtagio ɔtracte delectatōis vl' memorie imaginātis. Nō eñ. vir ꝓpter mulierē s3 mulier ꝓpter viꝝ. nō spūalia exercitia ꝓpt' corpalia. s3 corpalia ꝓpt' spūalia. ꝓpterea sic viro creato collatū vl' cōpatū est et adiutoriū silr' sibi ex ipa hoīs suba. sic cū in adiutoriū spūalis studii necessaria sint corpalia. non t̄ñ in h̄ sp eque ɔuenire videnf silitudine z affinitate. Sic meditari qd̄ scribat'. vel scribere qd̄ legat'. Sub diuersa tamen exercitia sic sepe etiā spiritū exhauriūt vt cū grauiori ruraliū operū exercitio sit magna contritio corpis vsq3 ad cōtritiōem vel humilitatē cordis. z fatigationis sue pressure exprimunt sepe vehemētioris affectū deuotiōis. Seru⁹ t̄ñ bon⁹ z prudēs ad ociū sepe ɔpat laborē. nec in eū dissoluit' s3 p eū magi3 i seip3 colligit' q̄ sp p̄ ocul' h̄ūt ñ tā qd̄ agit s3 quod agēdo itēdit oīs ɔsūmatōis attēdēs finem. hucusq3 ber̄. Vides q3 vigilāt' cauere oz ne i manualib⁹ laboriciis aīum occupes. Noui enim in hoc q̄ttū impedimentū ɔtēplatiōis icurres ꝓpt' curā solitudinū. Et h̄ de ipedimt3 ɔtēplatōis dicta sufficiāt. Ex q̄b⁹ manifeste

apparere potest ꝙ sit nociua intricata curio/
sitas.q̄ totā animā inficit ⁊ facit inquietā et
impurā. Q̄ etiā nociua sit cupiditas ⁊ con/
gregatio rex.⁊ ꝑ cōsequēs ꝙ sit ꝓciosissima
bn̄dicta paupertas.q̄ animā expeditā ⁊ purā
deo ꝯtinue repn̄tat. Non aūt te moueat vt
supra dixi ꝙ ꝯtemplatiuꝰ ꝓximis nō intēdit
nā intēdit deo.⁊ in eiꝰ dilectiōe actiuū exce/
dit.sꝫ actiuus excedit ꝯtemplatiuū in dile/
ctione ꝓximi. De q̄ dic̄ Bern̄.lx. Can̄. Dico
aūt ꝑ grām dei que in nobis est ⁊ sicꝰ nō hr̄e
⁊ vineas. Ficus q̄dē q̄ suauiores in moribꝫ
sunt. Vineas ꝟo qui spū feruētiores. Om/
nis q̄ se inter nos cōiter socialiterꝙ habꝫ.⁊
nō solū sine querela ꝯuersaꝭ int̄ frēs . sꝫ etiā
cum multa suauitate fruendū se oīmibꝫ pre
bet in oīmi officio charitatꝭ. Quid eīm illum
vitē agere ficus ꝯuenientissime dicā. iā q̄ vi
nee sūt seueriores nobis ꝙ suauiores se ex/
hibēt in spū vehemēti agētes zelātes ꝓ di/
sciplina vicia acerrime corripiētes.aptātes
sibi cōuenientissime vocē illā. Nōne qui ode
rūt te dn̄e oderā.⁊ sup ini.t.tab. Itē zelꝰ do/
mus tue comedit me. Et mihi q̄dē illi in di
lectiōe ꝓximi.isti ī dilectōe dei eminere vidē
tur. Hucusꝙ Bern̄. Vides qm̄ cōtēplatiui
ad q̄s marie spectat zelare ꝓ deo. ꝓferūtur
actiuis in dilectōe dei. H̄ tn̄ discrete itellige.
qꝛ nūꝙ cōtēplatiuꝰ ꝓximi caritatē omittit.
sꝫ ꝑncipaliꝰ intēdit deo ⁊ secūdario ꝓxio.ꝙ/
uis H̄ipm̄ determinatōꝫ recipiat. Nā rudis
⁊ incipiētis cōtēplantꝭ est oīno ꝙ strictiꝰ po
test soli deo vacare ⁊ ī solitudine mētis ⁊ eti
am corpis si pōt manere vt etiā zelū dei ⁊ se
ipm̄ ⁊ ꝓximū vel zelo dei negligere videaꝭ.
cū ipa solitudis naꝭa id req̄rat. ⁊ marie q̄n/
do spōsi visitatōe ⁊ frequētia iocūdaꝭ.alias
eīm de facile posset eradicari. Cū ꝟo iā perfe
ctus ⁊ sublimatꝰ est ꝑ lōgū cōtēplatōis exer
citiū.tūc ꝓ deo fortiꝭ zelat ⁊ ꝓ anie salute.vt
habuisti supra ex ꝭmone Bern̄.xviij. Can̄.
in hoc tractatu.s. quō cōtemplatiua ꝓcedit
secundā ꝑtē actiue. Cū ꝟo necessitas immi
net.quilibet cōtēplatiuꝰ quomōcūꝙ incipi
ens ꝓ charitate ꝓximi ociū intermittit Vn
de idē Bernardꝰ sic dicit.l. Can̄. Orantē de
niꝙ hominē deo loq̄ quis dubitet. Quoti/
ens tamē caritate iubēte abducimur ⁊ auel
limur ꝓpt̄ eos qui nostra indigent opera vł
loquela.quotiēs pie cedit negocioꝝ tumul
tibꝫ pia quies.quotiēs bona cōsciētia poni/
tur codex vt opi manuū insudeꝭ.quotiēs ꝓ
administrādis terrenis iustissime ipis sup/
sedemus celebrādis missarū solenniīs. Or
do ꝑposterus.sed necessitas nō habet legē
Hucusꝙ Bern̄.

Vita ꝯtemplatiua ꝓferꝭ actiue.
Capitulū.lxiij.

q Via ꝭ in ꝓcedēti auctoritate Bern̄.
ex ꝭmone.lx. Can̄. habuisti ꝙ ꝯtem/
plātes ꝓferunꝭ actiuis in dilectione
dei.videꝭ ꝙ ꝯtemplatiua ꝓferaꝭ actiue. De
quo idē Bern̄.ꝭmone.v.de assumptōe dn̄e
sermo incipit Intrauit Ih̄s.sic dicit. Quid
tn̄ sibi vult fratres ꝙ optimā partē Maria
dr̄ elegisse. Vbi iā erit ꝙ aduersus eā ꝓferre
solemꝰ.si quādo forte administrātis Mar
the turbatiōem in eq̄litate iudicare volue/
rit. Melior est iniq̄tas viri ꝙ benefaciens
mulier.vbi erit illud. Si q̄s mihi ministra
uerit honorificabit eū pater meꝰ.⁊ illō. Qui
maior est vestꝝ erit minister vester. Postre/
moꝙ ꝯsolatio est laborāti quasi in eꝰ suggil
lationē ꝑtē sororis attollere. Vnū igiꝭ arbi
troꝛ e duobꝫ. vt aut de electione maria lau/
deꝭ ꝙ ꝑs ipa ꝙtum in nobis est sit in oīmibꝫ
eligēda.aut certe vt neutꝝ defuisse dicatur.
nec in ꝑtē aliquā ꝓcipitasse sniam .sꝫ ad obe
dientiā ꝓceptoris in vtrūlibet sit ꝑata. Quis
eīm sic dauid fidelis egrediēs ⁊ ingrediēs ad
impiū regis. Deniꝙ inq̄t.ꝑatū coꝛ meū nō
semel tm̄.sꝫ ⁊ secūdo ⁊ vacare tibi ⁊ ꝓximis
ministrare. Hec plane ꝑs optima que n̄ au
fereꝭ hec mēs optima q̄ nō mutabiꝭ quocū/
ꝙ vocaueris eā Bonū eīm acquirit gradū q̄
bene ministrauerit.forte meliorē.qui bn̄ va
cauerit deo.optimū aūt q̄ ꝑfectꝰ est ī vtroꝙ
Vnū aūt dico adhuc si tamē id de martha
licet suspicari. Nōne eīm q̄ ociosam reputas
se videꝭ ꝙ sibi dare petijt adiutricē. Sꝫ car
nalis est ⁊ oīmino nō ꝑcipit ea que sint spūs
dei si q̄s forte vacantē aīam suā de vacatiōe
redarguit. Audiat ꝭ optimā esse hanc ꝑtē q̄
maneat in eternū . Nunq̄d eīm nō rudis q̄ō
amīnō videꝭ aīa q̄ diuine ꝯtemplatiōis pe/
nitus expers illā intrauerit regionē. vbi H̄
vnū oīm opus.vnū studiū.eadē vita. Item
xl. Can̄. Duo quedā in intētōe quā faciē aīe
diximꝰ necessario requirunꝭ. res ⁊ causa.id
est.q̄d intēdas ⁊ ꝓpt̄ q̄d . Ex his sane duobꝫ
aīe vł decoꝛ vł deformitas iudicaꝭ. Et īfra.
Porro intēdere in aliud ꝙ in deū.tn̄ ꝓpt̄ de
um nō ociū marie sed marthe negociū est.
Absit autē vt que hmōi est quicꝙ dixerim

illā hr̄e difforme nec tñ ad pfectū affauerit
puenisse decoꝛ. Quippe q̄ adhuc sollicita ē
ꝛ turbata erga plima. ꝛ nō pt frenoꝝ actuū
vel tenui puluere nō respgi. Quē tā cito faci
leqȝ detergeret vł in hoꝛa sancte dormitiōis
casta intētio ꝛ bone ꝯsciētie interrogatio in
deū. Igit̄ solū inq̄rere deū ꝓpter ipm̄ solum
h̄ plane est vtrāqȝ bipartite intētionis faciē
hr̄e pulcerrimā. atqȝ id primū ac spāle spon
se cui merito singulari ꝓrogatiua audire cō
ueniat. pulcre sunt gene tue sicͭ turturꝭ. Idē
in epl̄a ad frēs de mōte dei. Solitudo ꝛ re
clusio noīa miserie sunt. Cella aūt nequaqȝ
debet esse reclusio necessitatꝭ. sȝ domiciliuȝ
pacis. hostiū clausum nō latebre sȝ secretuȝ
Cū q̄ eñi deꝰ est. nunqȝ minꝰ est soꝰ q̄ꝫ cū so
lus est. Tūc eñi fruit̄ gaudio suo. tūc ipse su
us est ad fruendū deo in se ꝛ se in deo. Tūc
in luce veritatꝭ in sereno mūdi cordis vltro
patet sibi pura ꝯscīa. ꝛ libere se infundit af/
fecta de deo memoria. ꝛ vel illumiat̄ intelle/
ctus ꝛ bono suo fruit̄ affectꝰ. vł libere scipȝ
deflet hūane fragilitatꝭ defectꝰ ꝓpter hoc f̄ȝ
formā ꝓpositi vr̄i habitātes in celis. postqȝ ī
cellis excluso a vob̄ toto seculo. totos vos ī
clusistis cū deo. Idē in eadē epl̄a. Ociū nō
est vacare deo. imo negociū negocioꝝ. Huc
usqȝ Bern̄. His auctoritatib᷒ videt̄ ꝙ vi
ta ꝯtēplatiua ꝑferat̄ actiue. ꝛ etiaȝ alias au/
ctoritates habuisti ī h̄ tractatu. q̄ ad hoc ipȝ
faciūt. ꝛ etiā supra sub caplo quō dn̄s fugit
qn̄ turbe voluerūt eū facere regē. ex f̄mone
xxxij. Cañ. Que aūt sit maioꝛꝭ meriti deꝰ no
uit. Credere tñ ꝙ q̄ maiori amore fert̄ magꝭ
meret̄. sȝ in ꝯtēplatiua videt̄ q̄s magꝭ affici
ad amorē. ꝛ valde magnū est speculari deū
frui deo. ꝯuersari cū deo. ꝛ eiꝰ cognoscere vo
luntatē q̄ ad ꝯtēplatiuū spectāt. Hec eñi est
degustatio mercedis patrie q̄ꝫuis impfecte
ꝛ raro. Et h̄ videt̄ tenere sancti. s. ꝙ ꝯtēplati
ua sit maioꝛꝭ meriti q̄ꝫ actiua. Sȝ q̄cq̄d sit.
dn̄s vult de vtrisqȝ. ꝛ sicͭ multa in vno corpe
mēbra nō eundē actū hn̄t. ita nos multos ī
eccl̄ia multꝭ modis dn̄o fuire opoꝛtȝ. et nō
oīb᷒ idē spūs dat̄. sȝ alij dat̄ f̄mo sapiētie ꝛc̄
Unusq̄sqȝ igit̄ in ea vocatōe in q̄ vocatꝰ est
maneat. ꝛ q̄ aptꝰ est ꝯtēplatōi moret̄ in ea. q̄
f̄o misterio ꝓximoꝝ exerceat se in ipo. Naȝ
ꝛ dn̄s sicͭ hic dixit de maria ꝙ optimā ptem
elegit. ita cū petro suas oues recōmendauit
sub sui amōris examīe trib᷒ ei vicib᷒ h̄ impsͭ
sit. Et h̄ sensu pōt intelligi qd̄ Bern̄. scribit

f̄mone. iij. in assumptiōe dn̄e dicēs. Susci/
piat martha dn̄m in domū cui nimirū cre/
dita dispēsatio est domꝰ. Suscipiant ceteri
coadiutores eiꝰ singuli ꝓ q̄litate ministerij
excipiāt xp̄m. seruiāt xp̄o. mistrēt ei ī mēbris
suis. Ille infirmis fratrib᷒. ille paupib᷒. ille
in suscipiēdis hospitib᷒ ꝛ pegrinis. q̄bus ita
solicitis circa frequēs misteriū. Uideat ma
ria q̄ꝫtū ad dn̄m vacet ꝛ videat q̄m suauis ē
dn̄s. Hucusqȝ Bern̄. Tu igit̄ q̄ statꝰ tuꝰ il/
lud exigit. ꝯtemplatiuā totis virib᷒ assume
ꝑmissa actiua moris. ꝑ quā puenit̄ ad ipam
Et gaude ꝛ grās age dn̄o ihū q̄ ad hāc te ꝑ
tem vocauit quā optimā esse dixit.

Ex trib᷒ causis ꝯtemplatoꝛ reducit se ad
actiuā. Itē de eo ꝙ fides sine opib᷒ moꝛtua
est. Capitulum. lix.

q Uam uis aūt pluries supra tactū sit
ꝙ ꝯtemplatoꝛ soli deo vacare debet
ac cetera omittere. hoc scias genera
liter esse veꝝ. sȝ nō semp. Nā trib᷒ ex causis
a iocūda ꝯtemplatiōe se ad tempꝰ separat et
se recipit in actiuā. Una causa est ꝓpter lucꝝ
animaꝝ vt habuisti supra quō ꝯtemplatiua
ꝑcedit secundā ptē actiue. ex f̄monib᷒. xviij.
ꝛ. lxij. Cañ. Dicit etiā idē Bern̄. sic. lxi. Cañ.
Surge amica mea ꝛ spōsa mea ꝛ veni. Cō/
mendat spōsus multā dilectionē suā iteran
do amoꝛis voces. Nā iteratio. affectiōis ex
pressio est. Et ꝙ rursū ad laborē vinearū di
lectā sollicitat. ostēdit q̄ꝫ sit de animaꝝ salu/
te solicitꝰ. Nā vineas aīas esse iā audistis
Spōsam tñ nunqȝ vt memini in toto h̄ ope/
re adhuc nomiaui. nisi modo cū ad vineas
itur cū vino charitatis appropinquat̄. Huc
usqȝ Bern̄. Sciēs ḡ sponsa voluntatē spō
si zelātis animaꝝ salutē exit ad tempꝰ vide/
licet cū est necessariū ad ipam opandā. ꝛ po
stea redit ad ipam ꝯtēplatiōȝ. Alia cā inter/
mittende cōtemplatiōis est ratione officij ī
minentis. Nā cū prelatus subditorū neces/
sitatib᷒ intēdere habet. omittit tūc ꝯtempla
tionē. De quo idē Bernardus de seipo lo/
quens ad monachos suos q̄ qn̄qȝ nimium
infestabāt euȝ. sic dicit. lxij. Cañ. Rara satis
mihi ad feriandū a supuenientib᷒ ꝯcedit̄ ho/
ra. supsedeo ne magis impatiētie exempluȝ
videar dare infirmis. pusilli eñi domini sūt
in eum credētes. nō patiar vt ex me scanda/
lum patiātur. nō vtoꝛ hac potestate. magis
autē ipi me vtantur vt libet. tantum vt sal/
ui fiant. parcent mihi si nō pepercerunt. ꝛ in

eo potiꝰ requiescā si nō me inquietare timu
erint ꝓ necessitatibꝫ suis. gerā eis morem ꝗ̄
ad potero. ⁊ in ipis seruiā deo meo ꝗ̄diu fu
ero in charitate nō ficta. Nō querā que mea
sunt. nec qđ mihi est vtile iudicabo. H̄ solum
depcor vt fiat acceptū eis fructuosumqꝫ mi
nisteriū meū si forte mihi ex hoc inueniam i
die mala misericordiā in oculis patris coꝝ.
Idē ad vtrāqꝫ causam de p̄dictis. sermone
lj. Cañ. sic ait. Loq̄r vobis experimentū meū
qđ expꝰ sum. si qñ sane cōperi pfecisse aliq̄s
vestꝝ ex meis monitis. tūc nō piguit fateor
curā ptulisse s̄monis ꝓprio ocio ⁊ q̄eti. Cuꝫ
eñ verbi grā post sermonē iracundꝰ q̄spiaꝫ
reperit̄ mutatꝰ in mitē. supbꝰ in humilē. pu/
sillanimis in fortē. Porro mitis. humil̄. for
tis in sua quispiā grā excreuisse. ⁊ seipo meli
oꝛ factꝰ esse cognoscit̄. sꝫ ⁊ q̄ forte tepebant ⁊
languebāt circa spūale studiū torpentes et
dormitātes ad ignitū eloquiū dñi referbu/
isse ⁊ euigilasse vident̄. ⁊ q̄ deserto fonte sapi
entie foderāt sibi ꝓprie volūtatis cisternas
nō valētes aq̄s ꝯtinere. ꝓpterea ad om̄e iiū/
ctum ingrato corde vl̄ arido murmurabant.
nullū in se habētes deuotiōis humorē. Vi
inqꝫ cū de rore s̄bi ⁊ pluuia volūtaria quaꝫ
segregauit deꝰ hereditati sue refloruisse ꝓ/
bant̄ in ope obediētie. facti in om̄ibꝫ volun/
tarij ⁊ deuoti. Nō est dico vobis vñ subeat
mentē q̄si ꝓ intermisso studio iocūde ꝯtem/
platiōis tristicia. cū talibꝫ fuero circūdatus
floribꝫ atqꝫ fructibꝫ pietatis. patiēter auelloꝛ
ab infecūde rachelis amplexibꝫ. vt de Lya
mihi exuberēt fructꝰ pfectuū vestroꝝ. mini
me prsus pigebit me intermisse q̄etis ꝓ cu/
ra s̄monis cū video in vobis germinare se
men meū atqꝫ augeri incremēta frugum iu
sticie vestre. Charitas eñ q̄ nō querit que
sua sunt id mihi iā dudū facile psuasit. nil. s.
desiderabilium meoꝝ vestris p̄ferre vtilita/
tibꝫ. Orare legere scribere meditari ⁊ q̄ sunt
alia spiritualis studij lucra. hec arbitratus
sum ꝓpter vos detrimēta. Hucusqꝫ Bern.

Tertia causa intermittēde ꝯtemplatiōis
est quādo more suo recedēte spōso non sen/
tit aīa solitas ꝯsolatiōes. Vadit eñ ⁊ re/
dit spōsus ꝓ suo velle put habuisti in caplo
xxxvj. quō dñs fugit qñ turbet̄. Cū igitur
recedit aīa languet ex desiderio eiꝰ. ⁊ toto
conatu suo reuocat eū dicēs cū sponsa in cā
ticis. Reuertere dilecte mi. Si nec tunc re/
dit inuocat sodales spōsi. id est. angelos in
auxiliū suū ⁊ dicit. Adiuro vos filie hierusa
lem. vt si inueneritis dilectū meū nūcietis ei q̄a
amore langueo. Si vo nec sic redire digna/
tur aīa sciēs voluntatē spōsi. reducit se in
actiuā. vt vel sic fructificet spōso. Nō eñ de
cet ꝯtemplatorē esse desidiosum. Dicit igit̄
tūc spōsa. Fulcite me floribꝫ. stipate me ma/
lis. q2 amore langueo. De h̄ sic ait Bernar/
dus. Fidē florē. fructū actū intellige. nec i/
cōgrue vt opinoꝛ tibi videbit̄ si aduertas
quō instar floris necessario p̄cedēt fructū.
bonūqꝫ opꝰ fide oporteat p̄ueniri. alioquin
sine fide impossibile est placere deo. Paulo
attestāte. magis autē eque ipo docēte. Om̄e
qđ nō est ex fide etiā peccatū est. Itaqꝫ nec si
ne flore fructū. nec sine fide opꝰ bonū. sꝫ ⁊ fi/
des sine opibꝫ mortua est. sicut inutiliter q̄ꝫ
flos apparet vbi nō sequit̄ fructꝰ. Igit̄ ex bo
nis opibꝫ fides non ficta radicabit̄. recipiet
ꝯsolationē mens assueta q̄etis quotiēs sibi
lux vt assolet ꝯtemplatiōis subtrahit̄. Quis
enim nō dico cōtinue sꝫ vel diu dū in h̄ coꝛ/
pore manet lumine cōtemplatiōis fruitur.
At quotiēs vt dixi corruit a cōtemplatiua.
totiēs in actiuā se recipiat. Inde nimiꝝ tan
q̄ꝫ e vicino familiariꝰ redit̄ in idipm. quoniā
sunt inuicē cōtubernales he due. ⁊ cohabi/
tant pariter. Est quippe soroꝛ marie Mar/
tha. Neqꝫ eñ ⁊ si a cōtemplatiōis lumie ca/
dit. patit̄ tamē vllatenꝰ se incidere tenebras
peccati seu ignauiā ocij. Sane in luce bone
opationis se retinēs. vt scias etiā opera lu/
cis esse. Luceat lux vestra inquit corā homi
nibꝫ. quod nō dubiū de operibꝫ fuisse dictū
que homines poterāt intueri. Hucusqꝫ ber
nardus. He sunt igit̄ tres cause ꝓpter quas
cōtemplatoꝛ a iocūda cōtemplatōe recedit.
⁊ se recipit in actiuā. ꝗ̄uis inuitus in hac vl
tima ex dispensatiōe tamen diuina. ⁊ in qua
libet earū aduertere potuisti ex auctoꝛitati/
bus Bernardi. ꝙ ad tempꝰ hoc facit ⁊ redit
ad cōtemplationē. Vñ hec ipsa sunt in argu
mentū ꝙ ꝯtemplatiua p̄fert̄ actiue.

E ya deo gratias expediti sumꝰ de tra
ctatu ꝯtemplatiōis. Copiosa mate/
ria est ⁊ vtilis valde. in qua nō soluꝫ
de ipa ꝯtemplatōe sꝫ de multis alijs ⁊ q̄si de
toto studio spiritual̄ exercitij poteris edoceri.
Igr̄ eā attēte diligere ⁊ diligēt̄ ope adiplere
coneris. nec tñ credas me tibi oia i p̄dicto tra
ctatu retulisse q̄ bern. in tractat. sed sufficiant
tibi que dicta sunt ⁊c.

Quō dn̄s d'rit iudeis q̄ eccl'ia deuolue/ ref ad gētiles sub similitudine cultoꝝ vinee qui filiū dn̄i sui occiderūt. Ca.lx.

D Omin⁹ ac redēptor nr̄ zelās aīaꝝ sa lutē p qb⁹ venerat positur⁹ ꝛ suā. oī bus modis nitebat eas ad se attra/ here. ꝛ d inimicoꝝ faucib⁹ eripare. Unde qn̄qꝫ vtebat ſmonib⁹ blādis ꝛ hūilib⁹ qn̄qꝫ increpatorijs ꝛ dur ꝭ. qn̄qꝫ exēplis ꝛ similitudi nib⁹. qn̄qꝫ signis ꝛ ꝟtutib⁹. qn̄qꝫ minis ꝛ ter roꝛib⁹. ꝛ variabat modos ꝛ remedia salutis put expedire videbat p loco ꝛ tpe ac psonaꝝ audiētiū varietate. In h̄ aūt loco fuit vsus ꝯ pncipes ꝛ phariseos ꝟbis durꝭ ꝛ exemplo terribili ꝛ adeo iusto ꝛ ꝟo q̄ ipi r̄idē ꝯ se tule runt snīam. Proponit em̄ eis pabolam de cultoꝛib⁹ vinee q̄ nūcios dn̄i veniētes p fru/ ctib⁹ occiderūt ꝛ etiā filiū ei⁹. Querēs autē q̄ pena digni essent puniri ab illo dn̄o. r̄nde rūt. Malos male pdet. ꝛ vineā suā locabit alijs agricolis. Jh̄s h̄ approbans itulit sic. Auferet a vob regnū dī. i. eccl'ia. ꝛ dabit gen ti facienti fructū ei⁹. i. gētilib⁹. ex qb⁹ sum⁹ nos ꝛ vniuersalis eccl'ia. Interposuit etiā exem/ plū de lapide angulari q̄ significabat ipm̄. ꝛ debebat iudeos ꝯfringere. Et tūc illi intel/ ligētes q̄ de ipis pabola esset. nō correcti ſꝫ magꝭ irati sunt. q: eos excecauerat coꝝ mali cia. Tūc aūt ꝯspice ipm̄ in p̄dictꝭ humiliter quidē sedentē int illos phariseos. ſꝫ cuꝫ au/ ctoꝛitate loquētē ꝛ cū potestate ꝛ vigoꝛe ꝟtu tis enūciantē eis casum ꝓpriū.

Quō voluerūt Jh̄m cape in sermone Capitulum. lxi.

S Icut multꝭ modis dn̄s ih̄s nitebat opari iudeoꝝ salutē. ita ecōtrario illi oīb⁹ qb⁹ poterāt modis conabāt ad ei⁹ detractōꝫ ꝛ interitū. Cogitauert igit eū decipe ſꝫ defecerūt scrutātes scrutinio. Mi serūt aūt ex deliberato ꝯsilio discipulos su/ os cū familiarib⁹ herodis regꝭ vt q̄rerent si liceat dare cēsum cesari an nō. Cogitabāt ei q̄ ex h̄ eū redderent exosū vl' cesari vl' turbe iudeoꝝ. q̄i non possꝫ nisi ꝯ se r̄ndere. At ipe scrutatoꝛ coꝛdiū cognoscēs coꝝ maliciā. r̄n dit q̄ q̄ ad deū ptinebāt deo. ꝛ q̄ ad cesarē ce sari redderēt. vocās eos ipocritas. q̄ verbis blādis aīo fallaci loq̄bant. Illi ḡ sua itētōe fraudati cū ꝟecūdia recesserūt. Cōspice igr̄ at tēte ipm̄ vt sup̄ i generali traditōne hūilitꝭ. ꝛ etiā ꝯsidera h̄ q̄ n̄ vult dn̄s q̄ plati ꝛ dn̄i tpa les i suo debito defraudent. vn̄ pctm̄ ē ꝛ inhi bitū nō soluere pedagia ꝛ gabellas ꝛ decias ꝛ datiua alia. q̄ p tpales dn̄os debite ꝛ eq̄li/ ter oꝛdinant.

De ceco illumiato i hiericho ꝛ m'lta alia Caplm lxii.

B Enignissim⁹ dn̄s q̄ ex nimia carita te d sinu pr̄is p nr̄a salute descendit sciēs q̄ tps sue passiōis instabat ad eādē. ꝟsus hier'lm se p ipa suscipiēda pauit. quā ꝛ diuitas tūc p̄dixit ſꝫ nō intellexert eā. Cū igr̄ appropiq̄ret hiericho cec⁹ q̄dā sedēs iuxta viā ꝛ mēdicās. cū itelligerꝫ a turbis eū inde trāsire. foꝛtit cepit clamare miāꝫ. ꝛ licet icreparet a turba n̄ ꝟecūdabat nec tacebat. Ad cui⁹ fidē ꝛ feruoꝛē dn̄s ih̄s respiciēs fec eū ad se adduci ꝛ dixit. Quid vis vt faciā ti bi. O dulcissimū ꝟbū. q̄d vis vt faciā tibi. et cec⁹ ad eū. dn̄e vt videā. Et pl⁹ dn̄s ꝯcessit di cēs. Respice. ꝛ sic eum illumiauit. Cōspice ḡ dn̄m ih̄ꝫ ꝛ curialitatē ei⁹ diligēt. Et ꝯsidera h̄ de ꝟtute fidei ꝛ oꝛōis ꝛ q̄ oꝛōis iportuni/ tas n̄ displicet deo. imo placet. Silr̄ hūilit̄ d chananea. ꝛ ipe docꝫ in h̄ eodē ca. q̄ opꝫ sp oꝛare ꝛ n̄ deficere. dās exēplū d iudice a q̄ vidua ex iportunitate ipetrauit qd̄ petebat Aliby etiā dat exēplū d eo q̄ d nocte como/ dauit panes ex iportunitate petētꝭ. Et sic p seuerātib⁹ i petitōe fac dn̄s q̄cq̄d iuste ac de bite petūt a deo vt dicat singul'. q̄d vis vt fa ciā tibi. ꝛ fac. imo pl⁹ etiā sepe fac q̄ꝫ petat et q̄ꝫ audeat hō petere. vt habes exēplū in Za cheo. de q̄ infra ꝓxio dicem⁹. Igit p ꝯstāti habeas q̄ q̄cq̄d fidelit ꝛ pseuerant petieris a dn̄o obtinebis. Nec ꝟecūdari debes sicut nec ille cec⁹ nec chananea nec zache⁹ ꝟecun dati fuerūt petere grās. ꝛ eas obtinuerunt. Sic nec nos ꝟecūdari dēm⁹ fuire dō ꝛ pec catū ꝯponere. ꝛ grās nob necessarias postu lare. Dr̄e nāqꝫ pudoꝛēꝫ ꝟecūdiā ptinꝫ qn̄qꝫ ad magnā ꝟtutē. ꝛ qn̄ꝫ ad magnū viciū. d q̄ sic dr̄ Ber. i li. d laude noue milicie. c. xij. Est pudoꝛ adducēs pctm̄ ꝛ pudoꝛ adducēs glo riā. Bon⁹ pudoꝛ q̄ peccasse aut certe peccare ꝯfunderꝭ. Et lꝫ oīs hūan⁹ arbit foꝛte absit. diuinū tn̄ tāto ꝟecūdi⁹ reuererꝭ aspcm̄. q̄nto veri⁹ cogitas illū pl⁹ q̄ꝫ hoīeꝫ puꝛ eē. tātoqꝫ eū grui⁹ offendi a pctoꝛe. q̄to ꝯstat lōgius eē pctm̄ ab illo. Hmōi pculdubio pudoꝛ fu/ gat opprobriū. pat glāꝫ. dū pctm̄ oīno n̄ ad/ mittit. aut certe admissū ꝛ penitēdo punit ꝛ ꝯfitēdo expellit. Sꝫ cū glā nr̄a h̄ ē testi. ꝯsciē nr̄e. q̄d si q̄sqꝫ ꝯsci ꝯfūdit. ꝛ inde compūgit

talis pudor pctm̃ adducit. z glĩam de ɔsci/entia pdit. qñ malum qđ ex pfundo cordis cõpunctõe conat expellere z pudor inepꝰ ɔstrictor labioꝝ oino non pmittit exire. O verecũdia expers rõnis. inimica salutis. totius ignara honoris z honestatis. ita ne verecundũ est homi vinci a deo. z pinde dicit. Humiliamini sub potenti manu dei altissimi. Summũ victorie genꝰ dine cedere maiestati. z auctoritati mrĩs eccľie nõ reluctari summꝰ honor z glĩa. O puersitas nõ pudet indignari. z ablui pedes pudet. Est pudor iuxta sapientẽ adducẽs glĩam. si videlicet peccare pudeat vľ peccasse. z ita vľ certa glĩa nõ carebit. reducẽte nimirũ pudore quẽ culpa fugauerat. Idem. lxxxvi. Cant. Nescio an qcq̃ gratiꝰ verecundia aduerti in moribꝫ hoim queat. q est certe oim ornatus etatũ. sed tenere gr̃a verecũdie in teneriori amplꝰ z pulchriꝰ enitescit. Quid amabilius verecũdo adolescẽte. q̃ pulchra hec z q̃ splendida gẽma moꝝ in vultu z vita adolescẽtis. q̃ vera z mĩme dubia. bone spei nuncia. bone indolis index. Uirga disciplíne est illi q pudẽdis affectibꝫ iminẽs lubrice etatis motꝰ actusq̃ leues cohereceat z cõprimat insolẽtes. Quid itaq̃ turpiloquij z omnis deinceps turpitudinis verba fugitans. Uerecundia soror cõtinẽtie est. Nullum eque maifestum indiciũ colũbine simplicitatis. z iõ etiã testis inocẽtie. Lampas est pudice mẽtis. iugit lucens vt nil i ea turpe vel idecoꝝ residere attẽptet. qđ nõ illa illico pdat. Illa impugnatrix maloꝝ z pugnatrix puritatis innate. specialr glĩa ɔsciẽtie est. fame custos. vite decꝰ. vtutis sedes. vtutum pmitie. nature laus z insigne totiꝰ honestatis. rubor ipe genaꝝ quẽ forte inuenerit pudor q̃ntum gr̃e z decoris suffosso afferre vultui solet. Usq̃ adeo germẽ animi bonũ verecũdia est. vt z q male agere nõ verẽtur. videri tñ verecũdant. opa nimiꝝ tenebraꝝ z digna latebris occultãtes. Quid tã amicũ verecundo aio q̃ secretũ. Deniq̃ orare volentes iubemur intrare cubiculuz vtiq̃ secreti gr̃a. Illud qdẽ ad cautelã ne palã orãtibꝫ nob laus hũana. oronis furet fructuz. frustret affectũ. sed qd tã pprĩũ verecũdie q̃ pprias vitare laudes. vitare iactãtiã. Quid tã indecoꝝ. marie adolescenti q̃ ostentatio sanctitatis. Bona comitatio secure oronis. si pmittas verecũdiã. Hucusq̃ Berñ. Que aũt in huiꝰ ceci ɔsideratiõe veniũt. potes cõsiderare de duobꝫ alijs cecis tũc a dño illuminatis. s. qñ exiuit de hiericho. Iste eñ fuit añ ingressum illumiatꝰ. De illis autez dr̃ Matth. xx. ca. z Mar. x. vbi ponit nomen vniꝰ. Nã eodẽ mõ vt iste clamauerunt z responsuz z lumẽ a dño receperũt.

Qualiter dñs intrauit domũ Zachee. Capitulũ. lxiij.

Cum dñs iesus ingrediẽs ciuitatez hiericho ambularet p eã zacheꝰ princeps publicanoꝝ hoc audiẽs z desiderans vehement eũ videre. nec valẽs propter multitudinẽ turbe. qz statura pusillus erat. ascẽdit in arborẽ sicomoꝝ vt vľ sic euz videre posset. Iesus aũt cognoscẽs z acceptans fidẽ z desideriũ eiꝰ. dixit. Zachee festinans descẽde. qz hodie i domo tua oportet me manere. Tũc ille descẽdit z euz cum magno gaudio z reuerẽtia suscepit. ac ei cõuiuiũ magnũ ppara uit. Uidisti curialitatẽ dñi iesu. Plus dedit zacheo q̃ ipe desiderasset. dedit ei seipm. qđ ille ausus petere ñ fuisset. Hic igit habes de xtute oronis. Nã desideriũ maxia vox est. z magna orõ ẽ. Et iõ dicit pp̃ha. Desideriũ paupeꝝ exaudiuit dñs. ppara. cor. eoꝝ audiuit auris tua. Et Moysi dixit dñs. Quid clamas ad me. cũ ipe ore tũc taceret sed corde loq̃ret. Cõspice q eũ sedentẽ. comedentẽ cũ illis pctõribꝫ. posuit se in medio mẽse cũ zacheo. z aliquẽ ex illis honorãs posuit in capite. familiarit z domestice ɔuersabat. vt eos ad se attraheret. Cõspice etiã discipľos libent cũ eisdem pctõribꝫ ɔuersantes. colloquẽtes cũ eis. et eos ad bona opa ɔfortãtes. Sciebãt enim hãc esse voluntatẽ mgr̃i sui. z salutẽ eoꝝ cupiebant.

De ceco a natiuitate illuminato. Capitulũ. lxiiij.

Cum iret dñs iesus hierl'm. vidit cecũ a natiuitate cuiꝰ nomẽ dr̃ fuisse Cedoniꝰ. z inclinans se hũilis dñs fecit lutũ de sputo z liniuit oculos eiꝰ. mittens eũ ad natatoriã syloe vt lauaret. Iuit ille cecus z oculos lauit z lumẽ recepit. Qđ miraculũ fuit solẽnit examiatũ ab illis maliuolis. z cessit in ɔfusionẽ ipoꝝ. Uide historiã euãgelij. qz satis plana et pulchra ẽ. In pdictis aũt ɔspice dñm ihm iuxta generalẽ traditionẽ tibi datã. z ɔsidera q̃ magna fuit huiꝰ ceci gratitudo. qz ita viriliter z ɔstant

defendit partez dñi ihu ante ipos pncipes maiores iudeoꝝ. nec in vno vbo pepcit eis cũ tñ ad huc ñ vidisset dñm iesum. Multũ cõmendabil' est virt⁹ gratitudis ⁊ deo accepta. ⁊ detestabile viciuz ingratitudis. De q̄ materia sic dicit Berñ. smo. l. Cant. Disce ad singula dona grãs agere. Diligent' inq̄t psidera que tibi apponunt'. vt nulla vicz dei dona a debita grãꝝ actione frustrent'. Non grãdia. nõ mediocria. nõ pusilla. deniq3 iubemur colligere fragmẽta ne pereãt. i. non minima bñficia obliuisci. Nunquid nõ perit qd donat' ingrato. Ingratitudo inimica ẽ anie. exinanitio meritoꝝ. virtutũ dispersio. bonoꝝ pditio. Ingratitudo est vent⁹ vrẽs siccans sibi fontẽ pietatis. rorẽ miscdie. fluenta gratie. Hucusq3 Berñ.

Quõ dñs fugit de templo ⁊ abscõdit se qñ iudei voluerunt eũ lapidare.

Capitulũ. lxv.

Ecce modo incipiũt mysteria passionis dñi Vñ raro ãmodo auctes adducam. vt circa passionẽ ⁊ ei⁹ pambula possem cõmodi⁹ imorari. Dũ g̃ q̄daz vice dñs iesus pdicaret in tẽplo. ⁊ diceret inter alia. Si q̄s sermonẽ meũ suauerit mortẽ nõ gustabit ineternũ. Et illis rñdentib⁹ ergo tu es maior pr̃e nr̃o abraaz q̄ mortu⁹ est. Dixit dñs ihs. Anteq3 abraam fieret ego sum. Ex q̄ verbo sumẽtes occasionẽ q̄si impossibile vel mendaciũ loq̄ret'. tulerunt lapides vt lapidarẽt eũ. Ipe vero abscõdit se. ⁊ exiuit de tẽplo. nõdũ eñ venit hora passionis sue Cõspice g̃ bñ h eũ cũ dolore vehementi. quõ dñs oim sic vilipendebat' ab illis neq̄ssimis seruis. ⁊ quõ volens eoꝝ furori cedere abscondit se in aliq̄ loco templi post aliquã columnã vel int' aliq̄s psonas. Intuere ipm ⁊ discipulos meste ⁊ inclinato capite tanq3 imbecilles ⁊ debiles recedẽtes.

Quõ alia vice voluerũt lapidare iesum.

Capitulũ. lxvi.

Cum quadã alia vice in festo encenioꝝ. i. in festo dedicatiõis tẽpli dñs iesus esset in porticu salomonis circũdederunt eũ lupi illi rapaces cum furore maximo stridẽtes dentib⁹ ⁊ dicẽtes. Usq3 q̄ tollis anĩas nr̃as. Si tu es christ⁹. dic nobis palã. At mitissim⁹ agn⁹ humilit' respondit eis dicẽs. Loquor vob ⁊ nõ creditis mihi. Opera q̄ ego facio in nomie patris mei testimoniuz phibent de me. Conspice ipm nunc bñ p deo ⁊ totũ negociũ. Ipe quidez eis humilit' loquebat'. Illi vero cuz furore caninis latratib⁹ pstrepebãt in eũ ex omni parte sic eũ circũdabant. Tandẽ nõ potuerũt occultare venenũ cordis. Acceperũt igitur lapides vt iacerẽt in eũ. Sed dñs ihs nihilomin⁹ blando smone locut⁹ est eis dicens. Multa bona opa ondi vobis. propt' qd eoꝝ opus vultis me lapidare. Et illi inter alia. q2 tu hõ cũ sis facis teipm deuz. Vide mirabilẽ insaniã. Ipi volebãt eũ scire christum. ⁊ q2 vbis ⁊ opib⁹ hoc cõprobabat. volebant eũ lapidare. nec aliquã excusationez hr̃e pñt. q̄n potuerunt ⁊ debuerũt credere dñm iesum fuisse filiũ dei. Quia vo necduz venerat hora ei⁹ exiuit de manib⁹ eoꝝ et recessit trãs iordanẽ ad locũ vbi iohes baptizauerat. q̄ distat a hier'lm p. xviij. miliaria. ⁊ ibi stabat cũ discipul' suis. Conspice g̃ tam eũ q3 discipulos ptristatos recedere. et eis cõpatere toto posse.

De resuscitatione lazari. Cap. lxvij.

Presens miracl'm valde celebre multũq3 solenne cũ deuotõe meditãdũ occurrit. ⁊ iõ sic te attentã exhibeas ac si pñs fuisses his q̄ hic dicta v'l facta fuerunt. ⁊ libent' pũersaris. nõ solũ cũ dño iesu ⁊ discipulis ei⁹. sed etiã cũ ista benedicta familia sic dño deuota ⁊ a dño dilecta. s. lazaro. martha ⁊ maria. Languẽte igit' lazaro sorores ei⁹ pdicte q̄ familiarissime dño erant. ad eũ miserũt ad locũ in quẽ recesserat. s. trãs iordanẽ. vt in supiori tractatu cõtinet'. dicẽtes. Lazar⁹ frat' nr̃ quẽ amas infirmat'. Et ampli⁹ nõ dixerũt. vel q2 h suffi ciebat amãti ⁊ bñ intelligenti. v'l q2 timebãt ipm ad se vocare cũ scirẽt maiores iudeoꝝ insidiari eidẽ ⁊ cupe mortẽ ei⁹. Dñs aũt iesus audito nuncio siluit p duos dies. et p⁹ dixit discipul' int' alia. Lazar⁹ mortu⁹ est. et gaudeo, ppt' vos. q2 nõ erã ibi. Vide mirabilẽ bonitatẽ ⁊ dilectionẽ dñi. ac solertiã circa discipulos suos. Indigebãt adhuc maiori robore ⁊ vtute. vñ ipe libent' opabat' eoꝝ pfectũ. Redierũt igit' ⁊ venerũt ppe Bethaniam. Martha vo cũ sciuit. exiuit ei obuiã. ⁊ pcidens ad pedes ei⁹ dixit. Dñe si fuisses h frater me⁹ nõ fuisset mortu⁹. Dñs vo rñdit. q surgeret. ⁊ de resurrectiõe adinuicez tractauerũt. Postea vo mittit eam pro maria. Hanc enim dñs singularissime diligebat.

Ipa vero vt sciuit. festina surrexit et venit ad eū. ⁊ pcidens filia verba Marthe dice/bat. Dñs aūt iesus videns dilectā suam afflictā. lachrymosā ⁊ desolatā de fratre suo nō potuit etiā ipe lachrymas ptinere. Un tunc lachrymat⁹ est iesus. Conspice nūc bene ipm ⁊ illas. ⁊ etiā discipulos. An nō cre/dis ꝙ ⁊ ipi fuerūt lachrymati. Post aliquā morulā sic plorātib⁹ cūctis dixit dñs iesus Ubi posuistis eū. Ipe eñ hoc sciebat. sed more hūano locut⁹ est. Tunc illi dixerunt. Dñe veni ⁊ vide. ⁊ ducebāt eū ad sepulchꝝ. Uadit igit̄ dñs iesus medi⁹ inter duas so/rores. psolans ⁊ pfortans eas. Ipe ꝟo tūc de sua pñtia psolabant̄. ꝙ qi oñs doloris ⁊ ois rei oblite in eū solūmodo intēdebant Cūqꝫ sic incederēt tres simul p viā. dicebat magdalena. Dñe qliter fuit vobis exquo recessistis a nobis. dolor vehemēs fuit mihi de vr̄o recessu. ⁊ nunc cū vos redisse audiui magnū gaudiū habui. sed nihilominus ti/mui ⁊ multū timeo. Scitis eñ qnta machinant̄ aduersum vos pncipes ⁊ maiores nostri. ꝓpterea nō fuim⁹ ause mittere vt veni/retis. Gaudeo ꝙ venistis. sed rogo vos pro deo vt caueatis vobis ab illoꝝ insidijs. Do/min⁹ aūt rñdebat. Nō timeatis. qꝛ pater super his puidebit. Et sic colloquēdo ad in/uicem venerūt ad monumētū. Tunc iussit dñs iesus eleuari ex eo lapidē suppositum. sed ptendebat martha dicēs. Dñe fetet. qdriduan⁹ eñ est. O de⁹ vide mirabilē amorē istarū sororū erga dñm iesum. nolebant eñ ꝙ fetor tāgeret nares ei⁹. Nihilomin⁹ tamen imo multo magis dñs fecit lapidē eleuari. Quo facto ipe dñs iesus eleuatis ocu/lis in celū. dixit. Gratias tibi ago pr̄ qm̄ audisti me. ego aūt sciebā qꝛ semꝑ me audis. sꝫ ꝓpter istos dico vt sciant. quia tu me misisti. Aspice nūc bene ipm sic orantem ⁊ psidera zelū ei⁹ ad aīaꝝ salutē. Deinde clamauit voce magna dicēs. Lazare veni foras. Et statim reuixit ⁊ psiliit foras. ligat⁹ tamen sicut fuerat sepult⁹. Discipuli ꝟo ad dñi pce/ptū soluerūt eū. Qui solut⁹ ⁊ etiā pdicte so/rores genuflectētes grās egerunt dño iesu de tanto beneficio. ⁊ duxerūt eū ad domū suā. Stupuerūt aūt q ibi fuerāt ⁊ hec viderāt ⁊ diuulgatū fuit miraculū adeo vt multitudo magna a hierl̄m ⁊ alijs partib⁹ venirent ad videndū lazarū ⁊ pncipes iudeorū se pfusos reputātes. de ipo occidendo co/gitauerunt.

De maledictione ficus. Ca. lxviij.

q Uāuis ꝯm fidem hystorie maledi/ctio ficus ⁊ pñtatio adultere in tēplo credant̄ fuisse post aduentū dñi iesu in hierl̄m sup asello. qꝛ tñ videt̄ aptius nil post ipm aduētū meditari. nisi de sua cena ⁊ passione. ⁊ eaꝝ circūstantijs. iō cogita/ui ista duo h ponere. Cū igit̄ dñs iesus va/dens ꝟsus hierl̄m esuriret vidit ficū orna/tam ⁊ pulchrā de folijs. ⁊ appropinquans ⁊ nō inueniēs ficus. maledix͠t ei. ⁊ stati aruit ita vt mirarent̄ discipuli. Cōspice igit̄ eum ⁊ discipl'os in pdictis iuxta formā generalē sup traditā tibi. Conspice etiā qꝛ mystice h factū est a dño. cū sciret nō esse tps ficuum. Per talē igit̄ arborē virentē folijs intelligi pñt verbosi ⁊ loqces sine opib⁹. necnō etiā hypocrite ac simulati q exteriorē apparentiam hñtes interi⁹ vacui sunt ⁊ infructuosi.

De muliere in adulterio apphense. Capitulū. lxix.

v Igilabant in malicijs suis pessimi pncipes ⁊ pharisei ptra dñm iesū ⁊ sollicite ptractabāt quō eū p astu/cias ⁊ fallacias vincerēt. ⁊ odibilē ꝑplo red/derent. sed retorqbant̄ in eos sagitte eorū. Cū igit̄ qdā mlr fuisset in adulterio deprehensa. ⁊ ꝯm legē deberet lapidari. adduxe/rūt eā ad ipm in tēplo qrentes qd de ipa faciendū esset. qi volētes eū ponere in pplexi/tatē. vt si legē seruandā diceret notaret̄ de crudelitate ⁊ imiscdia. si nō seruādā. notaretur de iiusticia. Sapiēs aūt dñs eorū rhe/toria cognoscēs. ⁊ declinare sciens inclinauit se hūiliter. ⁊ digito scribebat in tr̄a. vt dicit glo. ꝙ scribebat pctā eoꝝ. Erat igit̄ illa scriptura tante ꝟtutis. ꝙ qlibet eoꝝ cognosce/bat in ea pctā sua. Dñs aūt erigēs se. dixit. Qui sine pctō est vr̄m. pm⁹ in illā lapidem mittat. Et iterū se inclinauit curialis dñs. etiā p emulis ⁊ aduersarijs suis ne verecū/darent̄. At illi discesserūt oēs ⁊ euanuerūt eoꝝ astucie. Mulierē aūt monitā ne amplius peccaret dñs iesus licenciauit. Cōspice igit̄ bene ipm in oib⁹ pdictis factis ⁊ ꝟbis.

De cōspiratōe iudeoꝝ ptra iesum. Et de fuga ei⁹ in ciuitatē effrem. Caplm. lxx.

a Ppropinquāte tpe q dñs iesus di/sposuerat nr̄am redēptionē p effusionē ꝓprij sanguis opari. armauit diabolus satellites suos ⁊ acuit corda eoꝝ

ptra ipm dñm vsqꝫ ad occisionē ipius. ꝛ ex bonis opibꝫ dñi. maxime aūt ꝑter suscitationē lazari magis ac magꝭ accēdebank tāqꝫ magꝭ inuidia tabescētes. Nō valētes igitur suū furorē ꝓtelare collegerūt pōtifices ꝛ pharisei ↄciliū. in q̄ Caypha ꝓphetāte deliberauerūt ipm agnū innocentissimū occidere. O prauū ↄciliū. O pessimi duces ꝑplꝭ. ꝛ ↄsiliarij nequissimi. Quid agitꝭ miseri. q̄d vos furor exagitat tantꝰ. q̄ ordinatio ē hec. q̄ causa occisiōis dñi dei vři. Nōne ipe ī medio vřm est quē tñ nescitis ꝛ intelligit oīa verba vřa. ꝛ scrutatk renes ꝛ corda. Sed sic fieri oportet vt desiderastis. in manibꝫ vřis tradidit eū pꝛ suus. ꝑ vos occidek. sed nō ꝑ vobis. Ipe quidē moriek ꝛ resurget vt saluet ꝑplm suū. ꝛ vos ꝑibitꝭ. Diuulgatū fuit istud consiliū. sed sapiēs dñs volens dare locum ire. ꝛ etiā qꝛ nōdūꝫ erāt oīa cōpleta. abijt in regionē iuxta desertū ī ciuitatē effrem. ꝛ sic fugit humilꝭ dñs ante faciē nequissimoꝝ ꝑuorū. Cōspice ꝗ ꝑdictos nepharios in suo ↄsilio pessimo estuātes. Cōspice etiāꝫ dñm iesum. filr ꝛ discipulos recedētes tanqꝫ imbecilles ꝛ paupes. Quid tu putas magdalenā dixisse. Sed ꝛ q̄lis animi mr dñi iesu erat. cū sic eū recedere videret ꝛ audiret causam. qꝛ volebāt eū occidere. Potes hic meditari dñam ꝛ sorores eiꝰ tunc remāsisse cū magdalena. ꝛ dñm iesum eas oēs cōsolatas fuisse de cita sua reuersione.

Quō dñs iesus redijt in bethaniam vbi maria magdalena vnxit pedes eius.

Capitulū. lxxj.

Sicut in supiorībꝫ ad instructionē nřam dñs iesus fugiēdo vsus ē prudentia. ōndēs qꝫ ꝑ loco ꝛ tpe furorē ꝑsequētiū caute declinare debemꝰ. ita nunc vtitur fortitudine. qꝛ debito tpe īminente sponte redit vt se offerat passioni. ꝛ se in manus ipoꝝ ꝑsequētiū tradat. sicut alias fuit vsus tpantia cū fugit honorē qñ turbe voluerūt eū facere regē. ꝛ ecōtrario vsus ē iusticia cū voluit tanqꝫ rex honorari qñ ꝑplꝭ cū ramis arboꝝ occurrit eidē. satis modeste tñ ipm honorē voluit. ꝛ iō asellū ascēdit. vt hic refert Bern. in ꝭmone diei oliuarū. I. his igk q̄ttuor ꝟtutibꝫ. s. prudētia. fortitudie. tpantia ꝛ iusticia vsus ē dñs ꝟtutū propter nřam instructionē. Dicunk aūt cardinales esse ac ꝑncipales. qꝛ ab eis oēs alie ꝟtutes morales descendūt. Nō igik estimādus est fuisse variꝰ vel incōstans sꝫ nec aliqs alius q̄ ꝭm diuersos casus in diuersis virtutibꝫ se exercet. Redit igik dñs ihs die sabbati ante diē palmarū in bethaniā que est ꝑpe hierlm q̄ ad duo miliaria. ꝛ ibi fecerunt ei cenā in domo symonis leprosi. sed ꝛ ibi fuerūt lazarꝰ. martha ꝛ maria. Erāt eñ forte ↄsanguinei vel multū domestici eiusdē simonis. Tunc antē maria fudit sup caput eiꝰ librā vnguēti ꝑciosi. et ex eo vnxit ei caput ꝛ pedes. Et qd̄ alia vice fecit in eadē domo ex ↄtritione. nunc faciebat ex deuotione. diligebat eñ eū sup oīa. ꝛ de obsequēdo eidē satiari nō poterat. Sed murmurauit de hoc ꝑditor iudas. ꝑ qua dominus rńdit ꝛ eā debito more defendit. nihilominꝰ tñ ꝑditor indignatꝰ remāsit. et inde ꝑditiōis occasionē assumpsit. ꝛ die mercurij sequēti dñm iesum ꝑ. xxx. argēteis vendidit. Conspice igik eū cenantē cū illis suis amicis. ꝛ cōuersantē cū eis. illis paucis diebꝫ scꝫ vsqꝫ ad passionē suā. Sed ampliꝰ in domo lazari. domꝰ nanqꝫ ipiꝰ ꝛ sororis eiꝰ erat suū refugiū generale. ibi comedebat de die ꝛ dormiebat de nocte cū discipulꝭ suis. Ibi etiā mak eiꝰ dña nřa cū sororibꝫ q̄scebat. et multū honorabāt eā omēs. ꝛ maxime magdalena semp sociando eā. nec ab ea vllatenꝰ discedendo. Conspice ergo ipam dñam. qꝛ stat timore pterrita d̄ dilectissimo filio suo nec se ab illo vllo tpe sepabat. ꝛ cū dominꝰ defendēs magdalenā a murmure ꝑditorꝭ. dixit. Mittens hec vnguētū hoc in corpus meū ad sepeliendū me fecit. An nō credis qꝫ huiꝰ ꝟbi gladius mřis aīam ptransiret. Quid eñ de morte sua poterat expssius dicere. Sili ꝛ oēs alij stabāt pterriti ꝛ anxijs cogitatōibꝫ pleni colloquētes adinuicem vnꝰ cū altero hincinde. more illoꝝ qui hñt dura ꝛ aduersa tractare. ꝛ maxie timebant qñ ibat in hierlm. qd̄ faciebat q̄libet die. Multa eñ ab ista die sabbati vsqꝫ ad diē cene locutꝰ est iudeis. ꝛ opatus est palā in hierlm. de qbꝫ nō intendo referre nisi de aduentu sup asello. ne meditatio ipiꝰ impediak. Sumꝰ eñ in tantis passiōis. Unde totū tuū recollige spm̄ ne ad alia sis distractus. vt tā ad hec mysteria q̄ ꝑcedunt qꝫ ad ipam passionē mente vacua curis. ꝛ valde puigil possis intēdere. ꝛ interim libenk conuerseris in bethania cū ꝑdictis.

De aduentu dñi in hierusalē sup asello.

Ibidē quō iesus bi ī tribꝰ modis fleuisse.
Capitulū.lxxij.

Requirebant̄ mysteria. implebant̄ scripture p dn̄m ihm. appropinqnte tpe q̄ zelabat remediū mundo pferre p̄prij corp̄is passionē. Igit̄ die sequenti sūmo mane. s. die dn̄ica parauit se ad eūdū in hierl'm nouo z incōsueto mō. sed sic fuerat pphetatū. Cumq̄ pgere vellet mr̄ pio affectu retrahebat eū. dicēs. Fili mi q̄ vis ire. tu scis ↄspirationē ↄtra te factā. quō vadis inter eos. Rogo te vt nō vadas. Silr̄ z discipulis alijs videbat̄ intolerabile q̄ ibat z vt poterāt retrahebant eū. Dicebat magdalena. nō eatis mgr̄ p deo. Vos scitꝫ q̄ ↄsiderāt mortē v̄ram. Si vos itis i man' eorū. hodie vos capient. z habebūt intentū suū. O de' quō diligebāt eū. z quō erat eis amarū q̄cquid lederet ipm. Ipē pro alit' disposuerat q̄ vniuersoꝝ salutē sitiebat. z respōdebat eis. Volūtas p̄ris mei est q̄ ego vadam. sinite. nō timeatis. q2 ipē defendet nos. z hoc sero huc redibimus illesi. Cepit igit̄ ire. z illa parua comitiua sed fidel' secuta est ipm. Cū aūt venit bethphage. s. in viculū quendā in medio itineris misit duos discipulos in hierl'm vt sibi adducerēt asinā z pullū eius. alligatos i loco publico ad ministeria pauperū deputatos. Quo facto dn̄s ihs pmo sup asinā. z paꝝ post sup pullū humilit' ascendit. sup quos discipuli vestimenta sua posuerant. Et sic eq̄tabat dn̄s mūdi. z q̄ꝫ iustissimū foret eum honorari. honor' tn̄ tpe talibꝰ dextrarijs z faler' vsus fuit. Conspice nūc bene ipm. z vide quō in hoc suo honore vitupauit honorabilē pompam mūdi. Nō em̄ fuerūt hec aīalia frenis z sellis deauratꝫ z faler' sericatꝫ ornata more stulticie mūdialis. sed vilibꝰ p̄nis z duobus funicul' cū esset rex regū z dn̄s dn̄oꝝ. Turbe aūt cū sciuerūt iuerūt obuiā ei. z vt regē cū laudibꝰ z canticꝫ cū vestiū suaꝝ z ramoꝝ arboꝝ stratione ac leticia magna susceperūt eū. Immiscuit aūt cum ista leticia fletū. Nāq̄ cū vidit hierl'm fleuit sup illā dicens. Quia si cognouisses z tu supple fleres. Et debes scire q̄ tribꝰ vicibꝰ legim' dn̄m iesum fleuisse. Una de morte lazari. s. hūanā miseriā. Alia h' scꝫ hūanā cecitatē z ignorātiā. Hic em̄ fleuit. q2 nō cognouerūt tp̄s visitatōis sue. Tercia vice fleuit in passiōe sua scꝫ hūanā culpā z maliciā. q2 videbat q̄ passio sua oībꝰ sufficiebat. z tn̄ nō omibꝰ pficiebat. q2 nō reprobis z durꝫ corde ac impenitētibꝰ. Et de hac refert ap̄ls ad Heb. dicēs. de tpe sue passiōis. Quia cū clamore valido z lachrymis exaudit' est p sua reuerētia. De his tribꝰ vicibꝰ habet̄ in textu. sꝫ z alias tenet ecclia q̄ fleuit. s. infantul'. z iō cantat. Vagit infans int' arta posit' p̄sepia. qd̄ faciebat vt mysteriū incarnatōis diabolo occultaret. Cōspice ḡ bene ipm nūc flentē. nā z flere deberes cū eo. Flet em̄ largit' z fortiter. q2 nō simulate sꝫ vere dolebat cum ipis. Vn̄ corde amaro flebat illoꝝ p̄iculū et'nale. Predixit etiā tūc ipoꝝ exidiū corp̄ale. Cōspice etiā discipulos q̄ diligent' vadūt iuxta eū cū tremore z reuerētia. Ipi sunt barones z comites sui domicelli z dextratores. Cōspice etiā mr̄em cū magdalena z alijs feminabꝰ seq̄ntes attēte post eū. Nec credere debes q̄ ipo flēte potuerūt mr̄ et alij sui lachrymas ↄtinere. Intrauit ḡ dn̄s ihs cum isto triūpho z honore turbaꝝ in ciuitatē. de q̄ ciuitas cōmota est. Venit aūt ad tēplum z eiecit emētes z vendētes. Et hec fuit scd̄a eiectio. Et stetit dn̄s iesus publice in tēplo p̄d. cans p̄p'lo z r̄ndens p̄ncipibꝰ z pharisceis vsq̄ ꝗ sero. Et lꝫ sic honorat' fuisset ab illis nō est inuent' alīq̄s qui eū etiā ad bibendū inuitaret. Tota igit̄ die ipē z sui ieiunauerunt. z sero cū eis bethaniā redijt. Cōspice ergo z nunc bn̄ ipm. q2 valde humilit' vadit p ciuitatē cū illis pauc' q̄ sic honorifice venerat mane. Ex q̄ potes ↄsiderare q̄ parū est de mūdano curandū honore. q̄ sic terminatur in breui. Potes etiā ↄsiderare quō magdalena z alij gaudebāt qn̄ honorabat̄ a turbis. z multo magis qn̄ bethaniā redierunt illesi.

Quō dn̄s iesus mortē suā p̄dixit matri.
Capitulū.lxxiij.

Hic potest interponi meditatio valde pulchra. de q̄ tn̄ scriptura nō loq̄tur. Cenāte nāq̄ dn̄o iesu die mercurij cū discipulis suis in domo Marie et marthe z etiā mr̄e ei' cum mulieribꝰ in alia parte dom'. Magdalena ministrās rogauit dn̄m dicēs. Mgr̄ sitis meoꝝ q̄ facietis pascha nobiscū. Rogo vos vt hoc nō denegetis mihi. Quo nullaten' acq̄escente. sed dicente. q̄ in hierusalē faceret pascha. Illa recedens miro cum fletu z lachrymis. vadit ad dn̄am. z his ei narratis rogat vt ipa cuꝫ

ibi i paschate teneat. Cena igit facta. vadit
dñs iesus ad mrem. et sedet cū ea seorsum
colloquēs cū ea. ⁊ copiā ei sue p̄ntie p̄bens
quā in breui subtracturꝰ erat ab ea. Cōspi-
ce nūc bene ip̄os sedentes. ⁊ quō dña reue-
renter eū suscipit. ⁊ cū eo affectuose morat.
⁊ silr quō dñs reuerent se habꝫ ad eā. Ip̄is
igit sic colloquētibꝫ Magdalena vadit ad
eos. ⁊ ad pedes eoꝝ sedēs dicit. Dña ego in
uitabaꝫ mgrm vt hic faceret pascha. ip̄e ve
ro videt velle ire in hierlm ad paschanduꝫ.
vt capiat ibi. Rogo vos vt nō p̄mittatis euꝫ
ire. Ad quē mr. Fili mi rogo te vt nō sic fi-
at. sed faciamꝰ hic pascha. Scis em̄ ꝙ insi-
die ad te capienduꝫ ordinate sunt. Et dñs
ad eā. Mater carissima volūtas p̄ris est. vt
ibi faciā pascha. qꝛ tp̄s redēptiōis aduenit
Modo ip̄lebunt oīa q̄ de me scripta sunt.
⁊ faciēt in me quicq̄d volent. At ille cū ingē
ti dolore hec audierūt. qꝛ bene intellexerūt
ꝙ de morte sua dicebat. Dicit igitur mr vix
valens v̄ba formata p̄ferre. Fili mi tota cō
cussa sum ad vocē istā. ⁊ coꝛ meū dereliquit
me. Prouideat pr. qꝛ nescio q̄d dicā. Nolo
sibi p̄tradicere. sed si sibi placeret. roga euꝫ
vt differat ad p̄ns. ⁊ faciamꝰ hic pascha cuꝫ
istis amicis nr̄is. ip̄e vero si sibi placebit po
terit de alio mō redēptiōis sine morte tua p̄
uidere. qꝛ oīa possibilia sunt ei. O si vide
res int hec verba dñm ploranteꝫ. modeste
tn̄ ⁊ plane. ac magdalenā tanq̄ ebriā d̄ ma
gistro suo largit ⁊ magnis singultibꝫ flentē.
forte nec tu posses lachrymas p̄tinere. Cō-
sidera in quo statu esse poterant qn̄ hec tra
ctabant. Dixit em̄ dñs blande p̄solans eas
Nolite flere. scitis ꝙ obediētiā p̄ris me im-
plere oportet. sed p̄ certo p̄fidite. qꝛ cito re-
uertar ad vos ⁊ tercia die resurgaꝫ incolu-
mis. In monte igit syon s̄m volūtatē p̄ris
faciā pascha. Dicit autē magdalena ex q̄ nō
possumus eū hic tenere. simus ⁊ nos in do
mo nr̄a in hierlm. sed credo ꝙ nūq̄ habui
pascha sic amarū. Acquieuit dñs ꝙ ⁊ ip̄e i di
cta domo facerent pascha.

De cena dñi. Itē de mensa ⁊ mō sedendi
in mēsa. Exemplū q̄nq̄ virtutū xp̄i in cena
Item q̄nq̄ ex s̄mone dñi. Cap. lxxiiij.

a Dueniente iā ⁊ imminēte tpe mise-
rationū ⁊ misericordiaꝝ dñi iesu q̄ dispo
suerat saluā facere plebem suā ⁊ eā
redimere nō corruptibili auro ⁊ argēto sed
p̄ciosissimo sanguine suo. voluit cenā face-
re cū discipulis suis notabilē anteq̄ ab eis
p̄ morte discederet in signū memoriale re-
cordationis. ac etiaꝫ vt cōpleret mysteria q̄
restabant cōplenda. Fuit aūt hec cena ma
gnifica valde. ⁊ magnifica sunt que fecit ibi
dñs iesus. Ad q̄ intuenda te cū sūma atten
tione p̄ntem exhibe. qꝛ si hoc digne ⁊ vigi-
lanter feceris nō patiet te curialis dñs redi-
re ieiunā. Circa ip̄am igit q̄tuor p̄ncipa
liter q̄ ibi notabilit facta fuerūt. meditāda
occurrunt. Primo ip̄a corporalis cenatio.
Scdo pedū discipuloꝝ p̄ dñm iesum ablu
tio. Tercio sacramēti sui sacratissimi cor-
poris institutio. Et q̄rto pulcherrimi s̄mo
nis p̄ ip̄m cōpositio. De quibꝫ p̄ ordinē vi-
deamus. Circa p̄mū attende ꝙ petrus ⁊
iohēs ierunt iussu dñi iesu ad q̄ndā ami-
cum suū in montē syon. vbi erat cenaculuꝫ
grande stratū ad parandū pascha. Sed et
dñs cū alijs discipulis die iouis aduesperan
te die ciuitatē intrauit. ⁊ ad ip̄m locum iuit.
Aspice nunc igit eū stantē in aliq̄ parte do-
mus ⁊ colloquētē cum suis discipulis salu-
bria. ⁊ interim in cenaculo parabat p̄ eis p̄
aliq̄s de. lxxij. discipulis pascha. Legit nā-
ꝙ in legenda sci Marcialis ꝙ ip̄e cū aliq̄-
bꝰ de. lxxij. discipulis fuit ip̄o die sero ad mi-
nistrandū dño iesu qn̄ lauabat pedes disci
puloꝝ suoꝝ. Cū aūt essent oīa in cenacu-
lo parata dilectissimꝰ iohēs q̄ sollicite ibat
⁊ redibat ad parandū ⁊ iuuandū in p̄para
tione p̄fata. venis ad dñm ihm dicēs. Dñe
vos potestis cenare qn̄ placet vobis. quia
oīa sunt parata. Conspice nūc bene ⁊ mo
rose oīa q̄ dicunt ⁊ fiunt. qꝛ viscerosa sūt
valde. nec abbreuiāda sunt sic cetera dñi ie
su facta. sed potiꝰ dilatanda. In h̄ igit est
maxima vis oīm meditationū de ip̄o. sed ⁊
amoris istꝰ magis. p̄pter excessiua insignia.
que in hac cena facta fuerūt. Surgit ḡ do-
minꝰ iesus ⁊ discipuli eiꝰ cū eo. Iohēs vero
eiꝰ lateri se iungens ab eo se deinceps nul-
latenꝰ separauit. Nullus em̄ sic fidelit ac fami
liarit adhesit ei sicut iohēs. Nā cū captꝰ fu-
it introiuit cū eo in atriū p̄ncipis sacerdo-
tū. nec in crucifixiōe. nec in morte nec post
mortē dimisit eū q̄usq̄ fuerat ip̄e sepultus
In hac aūt cena iuxta eū sedit. licet esset mi
nor alijs. Intrāt aūt cenaculū omēs. lauāt
manꝰ ⁊ circūstantes mēsam deuotissime be
nedicunt. Aspice bene p̄ singula. Scire au
tē debes ꝙ ip̄a mēsa erat i terra. ⁊ more an-

tiquoꝝ in t'ra sederūt ad cenā. Erat autem mēsa q̄dra vt credit'. de plib' tm̄ tabell'. quaꝫ ego vidi rome in eccl'ia lateranēsi. ⁊ ego eam met mēsuraui. Est aūt in vno q̄dro duoꝝ brachioꝝ ⁊ triū digitoꝝ vel palmi vl' citra. ita q licet arte tm̄ in q̄libet q̄dro vt creditur tres discipuli sedebāt. ⁊ dn̄s ih̄s hūilit' in q̄dā angulo. ita q oēs in vno catino comedere poterāt. Et ꝑterea nō intellexerūt eū discipuli qn̄ dixit. Qui intingit mecū manū i parapside hic me tradet. q2 oēs pit'r intingebāt. Bn̄dictiōe igit' facta ꝑ dexteraꝫ dn̄i. sedent circa mēsam. iohē sedente iuxta dominū ih̄m xp̄m. Agn⁹ paschal' tūc eis defertur. Sed attēde q dupliciť poterꝭ h̄ meditari. Uno mō q sedeāt sic iā dixi. Alio modo vt stent recti cū bacul' in manib' comedētes agnū cū lactucꝭ agrestib'. ⁊ ita obseruantes q̄ in lege dn̄i mādant'. dūmō postea eos mediterꝭ sedere ad aliq̄d māducādum vt ex plib' locis text⁹ p̄t colligi. q2 nec iohānes recūbere sup̄ pect⁹ dn̄i alit' potuisset nisi sedendo. Delato ḡ agno paschali asso. accepit eū ver⁹ ⁊ imaculat⁹ agn⁹. s. dn̄s ih̄s q̄ erat i medio illoꝝ tāq̄ q̄ mistrat. sciditq eū i frusta. discipl'is alacrit' porrexit. ⁊ ad comedendū ꝯfortat. Ipi v̄o comedebāt. sed alacritatē nō capiebant semp pauidi. ne nouitas ꝯtra dn̄m fieret. Cenātib' aūt eis pate fecit factum aptius ⁊ int' alia ita ait. Desiderio desideraui h̄ pascha māducare vobiscū anteq̄ patiar. Un⁹ aūt v̄r̄m me traditur⁹ ē. Hec vox in corda ipoꝝ vt gladius acutissimus intrauit. ⁊ comedere cessauerūt. aspicientes seipos inuicē ⁊ dicentes. Nunq̄d ego sum dn̄e. Aspice nūc bn̄ ipos ⁊ cōpatere tā dn̄o ih̄u q̄ ipis. q2 in magno dolore sūt positi. Ipe aūt ꝑditor ne viderent' hec v̄ba prinere ad ipm comedere nō cessauit. Iohēs vero ad instantiā petri q̄siuit ⁊ dixit. Domine q̄s est q̄ tradet te. Et dn̄s ih̄s tāq̄ singulari dilecto familiarit' ei apuit. Iohēs vero stupefact⁹ ⁊ cordialit' gladiat⁹ v̄sus eū se inclinauit ⁊ sup pect⁹ ei⁹ recubuit. Petro aūt dn̄s nō dixit. q2 vt dicit Aug⁹. Si ipm sciuisset. dentib' ꝑditorē discerpsisset. Sed ꝑ petrū signant' actiui. ꝑ iohēm ꝯtēplatiui vt dicit Aug⁹. in eadē Omel'. euāge. qd legit' i festo sc̄i iohis. Un̄ habes h̄ argumentū q ꝯtēplatiu⁹ nō intromittit se de actib' extrinsecis. de ipis etiā offensis dn̄i vindictā non expetit. sed gemit interi⁹ ⁊ per oꝛōnes se ad deū ꝯuertit. ⁊ forti⁹ ei ꝑ ꝯtēplationē appximans. eiq inherēs. oīa sue dispositiōi cōmittit. Nā aliq̄ñ ipe ꝯtemplatiu⁹ ex zelo dei ⁊ aīaꝝ exteri⁹ exit. vt sup̄ pleni⁹ habuisti i tractatu de vita ꝯtēplatiua. Dic etiā hēs q nec ipe iohēs dixit petro. q̄uis ad ipi⁹ nutū dn̄m q̄siuisset. Ex q̄ potes colligere q cōtemplatiu⁹ nō debet secretū sui dn̄i reuelare. Legit' aūt de beato Francisco q reuelationes occultas nō reuelabat exterius nisi q̄ntū fraterne salutꝭ vrgebat zelus. vel supne reuelatiōis dictabat instinct⁹. Nūc igit' ꝯspice dn̄i benignitatē quō dilectū suū supra pect⁹ suū retinet tā benigne. O q̄ tenerrime se adinuicē diligebāt. Cōspice etiā alios discipulos multū mestos ad hāc dn̄i vocem nō comedētes. sed seinuicē aspicientes ⁊ sup his consiliū cape nescientes. Hec de primo articulo sufficiant. Circa scd̄m vero diligent' attende. His nāq sic se hn̄tib'. surgit dn̄s ih̄s a cena. surgūt statim ⁊ discipuli ignorātes q̄ ire velit. Ipe aūt descēdit cū eis in locū aliū inferius in eadē domo vt dicunt q̄ locū viderūt ⁊ ibi om̄es sedere fecit. aquā iubet sibi afferri. ponit vestimenta sua. lintheo se p̄cingit. ⁊ aquā mittit in peluim lapideā vt lauaret ipoꝝ pedes. recusat petr⁹ ⁊ tot⁹ stupefact⁹ rē suo iudicio sic indecentē declinat. Sed audita xp̄i cōminatiōe sapient' ꝯsiliū mutauit in meli⁹. Considera nūc bene singulos act⁹. ⁊ cū admiratōe conspice q̄ gerunt'. Inclinat se sūma maiestas ⁊ hūilitatis mgr̄ vsq ad piscatorꝭ pedes. stat incuruat⁹ ⁊ genib' flexis. corā ipis sedētib' Lauat ꝑprijs manib'. abstergit. deosculat' q oīm eoꝝ pedes. Sed ⁊ illud superaltat hūilitatē q ⁊ ipi ꝑditori eadē obsequia ipe p̄bet. Sꝫ o cor nequā ⁊ oi duricia duri⁹ si sic ad tantā hūilitatē nō emolliris. si sic dominū maiestatꝭ nō vererꝭ. si sic vsq ad ipius sp̄ibi hn̄fici sempq innocentꝭ seuis interitū. Sꝫ ve tibi miser. tu q̄dē obdurat⁹ q̄d cōcepisti parturies. nō tm̄ ipe. sꝫ tu ꝑibis. Admiranda ē ḡ merito tāta hūilitatꝭ ⁊ benignitatis ꝓfunditas ⁊c̄. Hoc aūt cōpleto misterio redit ad locū cene. ⁊ iteꝝ recūbens. eos ad suū exēplū imitādū ꝯfortat. Potes aūt hic meditari q dn̄s ih̄s exēpluꝫ dedit nobis isto sero q̄nq magnaꝝ v̄tutū. s. hūilitatis vt dictū est lauādo. Caritatꝭ in sacro corpis. ⁊ i s'mone q̄ est monitꝭ caritatꝭ plen⁹. Patiētie in sustinēdo ꝑditorē suū. ⁊ m'lta obprobria

qñ fuit capt⁹ ⁊ duct⁹ vt latro. Obediētie in
eūdo ad passionē suā ⁊ mortē ex obediētia
pr̄is. Orōnis ī orando in orto trib⁹ vicib⁹.
In his ḡ ꝟtutib⁹ eū imitari conemur. Et h̄
de scđo articulo. Circa terciū ꝟo meditā
do obstupesce illā clarissimā dignationē. ⁊
dignatissimā caritatē q̄ nob̄ tradidit semet
ip̄m. ⁊ reliq̄t in cibū. Cū ḡ lotꝫ discipuloꝝ pe
dib⁹ iteꝝ recubuisset volēs finē dare legali
b⁹ institutꝫ ⁊ sacrificijs ⁊ nouū incipe testa/
mētū. seip̄m sacrificiū nouū facit. ⁊ accipi/
ens panē oculos ad p̄rem eleuās. ꝯfecit al/
tissimū sacr̄m corpis sui. ⁊ dās discipulis su
is dixit. Hoc ē corp⁹ meū qđ ꝓ vob̄ tradeť
Silr̄ ⁊ calicē di. Hic ē sanguis me⁹ q̄ ꝓ vo
bis effundeť. Aspice nūc bñ ꝓ deo. quō dili
gent̄ fideliť ⁊ deuote p̄dicta facit. ⁊ manib⁹
ꝓꝑijs cōicauit illā dilectā ⁊ bñdictā familiā
suā. Et tandē ī amoꝛ̄ recordationē. subiun
git di. Hoc facite ī meā cōmēoratōnē. Hoc
est illud mēoꝛiale qđ aīam gratā cū ip̄m su/
scipit māducando vl̄ fideliť meditādo de/
beret totā ignire ⁊ inebriare. ⁊ ī ip̄m dñm p̄
amoꝛis ⁊ deuotōis vehemētia totalr̄ trans
formare. Nihil ei ma⁹. cari⁹. dulci⁹ ⁊ vtili⁹
nob̄ relinq̄re potat q̄z seip̄m. Ip̄e nāqꝫ quē
in sacr̄o sumim⁹ ille idē est q̄ de ꝟgīe mirabi
liť incarnat⁹ ⁊ nat⁹. ꝓ te morteꝫ sustinuit. ⁊ q̄
resurgēs ⁊ gl̄iose ascēdēs sedet a dextrꝫ dei.
Et ip̄e est q̄ creauit celū ⁊ t̄rā ⁊ oīa. ⁊ q̄ ea gu
bernat ac ēt moderať. Ip̄e est a q̄ dependet
sal⁹ tua. in cui⁹ volūtate ⁊ p̄tāte ē tibi dare
vl̄ nō dare gl̄am paradysi. Ip̄e ē q̄ est ī tali
hostia modica oblat⁹. ⁊ tibi exhibit⁹. Ip̄e ē
dñs iesus xp̄s fili⁹ dei viui. Et h̄ de tercio
articulo. Circa q̄rtū vero ad oīm cumu/
lū supeffluentē attēde alia dilectōis īsignia
Facit eñ eis ꝟmonē pulcherrimū. plenum
dulcedīe. ⁊ amoꝛꝫ carbonib⁹ ignitū. Cōica/
tis nāqꝫ discipul̄ ⁊ pessimo iuda (ꝟm Aug.
sup ps̄. xl. licet ꝟm aliq̄s nō fuerit in cōicati/
one) dixit ip̄i iude dñs ih̄s. Qđ facꝫ facci/
tius. Ille aūt infelix egrediēs iuit ad p̄nci/
pes sacerdotū. q̄b⁹ eū p̄cedenti die mercurij
vendiderat. xxx. argēteis. ⁊ petijt ab eis co/
hortē ad ip̄m capienduꝫ. Interim ꝟo dñs
ih̄s fecit discipul̄ dictū ꝟmonē. Ex c⁹ orna/
ta. vtili ac venerāda magnitudīe q̄nqꝫ p̄nci
paliť meditādo assumo. Primū q̄liť p̄di
cens eis discessuꝫ suū eos ꝯfortauit. Dice/
bat nāqꝫ. Adhuc modicū vobiscū sū. sed nō
relinquā vos orphanos. Vado ⁊ venio ad
vos. Iteꝫ aūt videbo vos. ⁊ gaudebit coꝛ
vr̄m. Hec ⁊ his silīa q̄ succincte ꝑtrāseo di/
cebat eis q̄ corda ip̄oꝝ totaliť ꝑtransibāt ⁊
penetrabāt. Nō eñ de suo discessu poterāt
aliq̄d tolerare. Scđo circa ꝟmonē medi
terꝫ q̄liť cordialiť ⁊ instanť instruxit eos de
caritate dicēs plib⁹ vicib⁹. Hoc ē mādatuꝫ
meū vt diligatꝫ inuicē. Et in h̄ cog̃scēt oēs
q̄ discipl̄i mei est̄ si dilectionē habueritis
adinuicē. Et alia hmōi q̄ in textu pleni⁹ po
terꝫ repire. Tercio circa ꝟmonē mediterꝫ
quō monuit eos ad obꝟuātiā mādatoꝝ su
orū di. Si diligitꝫ me mādata mea ꝟuate. ⁊
si p̄cepta mea ꝟuaueritꝫ manebitꝫ ī dilectōe
mea. Et alia hmōi. Quarto circa ꝟmonē
mediterꝫ q̄liť dat eis ꝯfidētiā ꝯ tribulatōes
q̄s eis p̄dicit eēnturas. Hoc mō ī mūdo
p̄ssuras hēbit̄. sed ꝯfidite q2 ego vici mūm.
Et iteꝫ si mūd⁹ vos odit scitote q2 me p̄o
rē vob̄ odio habuit. Mūd⁹ q̄dē gaudebit.
vos aūt cōtristabimi. sꝫ tristicia vr̄a vteť in
gaudiū. Quīto circa ꝟmonē est meditan
dū q̄liť ip̄e dñs ih̄s tādē aspiciēs in celuꝫ se
ꝯuertit ad p̄rem di. Pr̄ ꝟua istos q̄s dedi/
sti mihi. cū essem cū eis ego ꝟuabā eos. Nūc
aūt venio ad te. Pr̄ scē ego ꝓ eis rogo nō ꝓ
mūdo. ⁊ nō ꝓ his tm̄. sꝫ ꝓ eis oīb⁹ q̄ ī me cre
dituri sunt ꝑ eos. Pr̄ q̄s dedisti mihi volo
vt vbi ego sum ⁊ illi sint mecū. vt videāt cla/
ritatē meā. Et alia hmōi q̄ vere erāt corda
scindētia. Mirū certe quō discipl̄i q̄ tā ve/
hementť dñm ih̄m amabāt ad h̄ ꝟba subsi/
stere potuerūt. Si ḡ q̄ in h̄ ꝟmone dicta sūt
attēte discusserꝫ ⁊ meditādo rumiaueris di
ligenť. ⁊ in eoꝝ dulcedīe req̄eueris merito
inardescere poterꝫ ad tantā dignationē. be
nignitatē ⁊ p̄uidentiā. indulgētiā ⁊ caritatē
⁊ etiā ad alia ꝑ eū h̄ sero facta. Cōspice ḡ eū
dū loquiť. quō efficaciť. deuote ⁊ delectabi/
liť loquēs. imp̄mit discipul̄ suis q̄ narrat. ⁊
pascit in amenitate aspect⁹ ei⁹ atqꝫ ꝟboꝛuꝫ.
Cōspice aūt discipulos quō stāt mesti. capi
tib⁹ inclinat̄. lachrymantes. ⁊ suspiria mag
dātes. pleni sunt tristicia vsqꝫ ad sūmū. ⁊ de
h̄ ꝟitas ip̄amet ferebat testimōiū di. Quia
hec dixi vob̄. tristicia impleuit coꝛ vr̄m. In
ter alios aūt ꝯspice iohem eidē familiarius
coherentē. q̄liť attēte ⁊ diligenť aspicit hūc
dilectū suū. ⁊ teneri⁹ anxiat⁹ oīa ꝟba ei⁹ re/
colligit. Ip̄e eñ solūmō describēs ea tradi
dit vere nob̄. Inť alia q̄ꝫ dicit eis dñs ih̄s.
Surgite eam⁹ hinc. O q̄nt⁹ pauoꝛ tunc in

eos intrauit. nesciētes q̄ vel q̄liter ire deberēt τ de ipi⁹ sepatione plurimū formidātes. τ nihilominus postea locut⁹ est eis cōplēdo s̄monē in alio loco eundo p viā. Cōspice nūc discipulos eūtes post eū τ cū eo. quō q̄libet q̄ magis pōt magis ei approxiat. ɔgregati pgētes. sic moris est pullorum pgere p⁹ gallinā. ipellendo eū mō vn⁹. mō ali⁹ ex desiderio appropinq̄ndi τ audiēdi v̄ba ipi⁹. Ipse vero libent̄ h̄ sustinebat ab eis. Tandē cūctis cōpletis mysterijs vadit cū eis in ortū trās torrentē cedron. τ ibi suū pditorē τ armatos expectauit. Sexta feria.

Meditatio de passiōe dn̄i in generali. Capitulum. lxxv.

OCcurrit nunc ut de passione dn̄i nr̄i ihū xp̄i ptractem⁹. Qui ḡ in passione τ cruce dn̄i glīari desiderat. sedula cordis meditatione dʒ in ipa ɔsistere. cui⁹ mysteria τ q̄ circa eā facta sunt si toto forēt ɔspecta intuitu mentis. in nouū vt puto statū adducerēt meditantē. Nā pfundo corde τ totis viscerum medullis eā ɔscrutāti multi assūt pass⁹ insperati ex q̄bus nouā cōpassionē. nouū amorē. nouas ɔsolatōes. τ p ɔn̄s nouū q̄ndā statū susciperet. q̄ sibi ɔsagiū τ pticipalia gl'e videret̄. Ad hūc aūt statū ɔseq̄ndū credere tamq̄ ignar⁹ τ balbutiens q̄ totā illuc mentis aciē vigilantibus ocul' cordis. omissisq̄ alijs curis extraneis dirigi oporteret. τ q̄ q̄s se p̄ntē exhiberet oibus τ singul' q̄ circa dn̄icā ipam crucē. passionē τ crucifixionē ɔtigerūt. affectuose. diligēt. morose τ ɔseuerant̄. Te ḡ hortor vt si vigilant̄ attēdisti p̄missa q̄ de ipi⁹ vita dicta sūt. h̄ mltū vigilāti⁹ totū apponas aīm totāq̄ v̄tutem. q2 h̄ maxie appet illa caritas ei⁹ q̄ corda nr̄a deberet totalit̄ concremare cūcta v̄o cū modificatōe soluta accipe. s. q̄ sic meditari poterūt vt narrabo. Nō eī in hoc opusculo aliq̄d affirmare intēdo qd nō p sacrā scripturā vl' dicta scōrum vl' opiones approbatas affirmat̄ vl' dʒ. Videt̄ aūt mihi nō icōgrue dici q̄ nō solū illa penal' τ mortalis crucifixio dn̄i. sʒ ea q̄ pcesserūt eādē. sūt vehemētissime cōpassiōis. amaritudīs τ stuporis. Quid eni ē cogitare q̄ ipe dn̄s nr̄ sup oia bn̄dict⁹ ds. ab hora q̄ de nocte capt⁹ est vsq̄ ad sextā crucifixiōis sue horā. fuit i bello ɔtinuo. doloribus magnis. obprobrijs. illusiōibus τ tormētis. nō eī sibi dat̄ vl' modica requies. Sʒ in q̄li erat bello τ ɔflictu audi τ vide. Ali⁹ ipm dulcē τ mitē τ piū ihm apprehēdit. ali⁹ ligat. ali⁹ insurgit. τ ali⁹ exclamat. ali⁹ impellit. ali⁹ blasphemat. ali⁹ expuit in eū. τ ali⁹ vexat. ali⁹ circūuoluit. ali⁹ interrogat ali⁹ ɔ eū falsos testes inq̄rit. τ ali⁹ inq̄rētes associat. ali⁹ ɔ eū falsū testimoniū dic̄. aliusq̄ accusat. ali⁹ deludit. τ ali⁹ oculos eius velat. ali⁹ faciē ei⁹ pulcherrimā cedit. ali⁹ colaphizat. ali⁹ eū ad colūnā ducit. τ ali⁹ expoliat. ali⁹ dū ducit̄ pcutit. ali⁹ vociferat̄. τ alius eū insultant̄ ad vexandū suscipit. τ alius ad colūnā ligat. ali⁹ in eū impetū facit. τ ali⁹ flagellat. ali⁹ eū purpura in cōtumeliā vestit. τ ali⁹ spinis eum coronat. ali⁹ arūdinē in manu ei⁹ ponit. ali⁹ furibūde reaccipit. vt spinosū caput pcutiat. ali⁹ nugatorie genuflectit. ali⁹ deridet genuflectionē. τ ɔ ea ei intulerūt obpbria. ducit̄ τ reducit̄. spuit̄ τ repbatur. voluit̄ τ circūflectit̄ huc atq̄ illuc tanq̄ stult⁹ τ stultissime ibecill'. sʒ τ tanq̄ latro τ impijssim⁹ malefactor. mō ad annā. mō ad cayphā. mō ad pylatū. mō ad herodē. τ iterū ad pylatū. τ ibidē mō int⁹. mō foris ducit̄ tractatur. De⁹ me⁹ q̄d est h̄. nōne tibi videt̄ h̄ durissimū. amarissimū τ ɔtinuū τ magnū bellū. Sʒ expecta parūper τ duriora videbis. Astāt ɔ eū ɔstant̄ pncipes τ pharisei seniores τ milia ppl'i. acclamat̄ ab oibus vnanimit̄ vt crucifigat̄. Crux hūeris iā fractis τ laceratis iponit̄ in q̄ crucifigit̄. Cōcurrūt vndiq̄ ciues τ aduene. tā maiores q̄ ribaldi. viniq̄ potatores. nō ad cōpatiēdū sʒ vilissime deridēdū. nēo ē q̄ eū agnscat. sʒ luto τ imundicijs ipetuose eū cōmaculāt τ affligunt. τ dū ignominiā suā portat fact⁹ ē ill' in pabolam. ɔ eū loq̄bāt̄ q̄ sedebāt i porta. τ in eū psallebāt q̄ bibebāt vinū. impellit̄ τ anxiat̄. trahit̄ τ accelerat̄. τ sic flagellat⁹. fatigatus. tot⁹q̄ macerat⁹ τ obpbrijs saturat⁹ vsq̄ ad sūmū nō sinit̄ req̄escere. nō eē in ocio. vix pt refocillare spm̄ q̄usq̄ puētū ē ad caluarie locū. vtiq̄ imūdissimū τ fetidissimū. Et oia cū ipetu fecerūt τ furore. In ipō āt loco finis τ q̄es bello iponit̄ d̄ q̄ tractam⁹. sʒ est illa q̄es asprior bello. Est crucifixio τ lectus doloris. Ecce qualis quies. Vides ḡ quomō vsq̄ ad sextam horam passus est longum et durum bellum. Vere intrauerūt aque vsq̄ ad aīam suā. τ circūdederūt eū canes multi. terribiles. fortes τ feroces. τ ɔsiliū malignātium eū obsedit q̄ dire τ vt gladi⁹ bis acut⁹

exacuerũt in eũ linguas ⁊ man⁹. Ex his er/
go q̃ dicta sunt expedita videnť q̃ de passio
ne dñi dici pñt sũmatim in trib⁹ horꝫ ꝑmis
vsq̨ ad sextã.s. matutinali.ꝑma ⁊ tcia. Sed
nõ sic nõ est tãta amaritudo ⁊ pena dñi ihu
sic leuiť ptractãda.ꝓpter qđ reflecte oculos
⁊ intẽde. Magna em̃ ⁊ multiplex cõsidera/
tio supest. multũq̨ penetratiua ⁊ pia. dũmõ
vt dictuꝫ est exhibeas te pñtem. Hec em̃ in
quadã generalitate sunt dicta. Sed videa
mus singula diligenť. Nõ em̃ dꝫ nos tede
re ista cogitare q̃ ipm dñm nõ teduit tolera
re.

Meditatio passiõis xpi añ matutinas.
Capitulũ.lxxvj.

r
Eassume ꝫ meditatiões istas a pn/
cipio passiõis ⁊ pseq̃re p ordinẽ vsq̨
in finẽ. de q̇b⁹ sic mihi videť moduꝫ
tangã. tu ꝟo vt placet exerciterꝭ in ampliori
bus. vt ⁊ tibi dñs ipe dabit. Attẽde ꝫ ad sin
gula ac si pñs esses. ⁊ cerne eũ attente. cũ a
cena exiens ꝟmone cõpleto in ortũ cũ disci
pulis.s. vadit. Ultimo nunc intra ⁊ ppende
quõ affectuose. socialiť ac familiariť eis lo/
quiť. ⁊ ad oꝛonẽ hortať. quõ etiaꝫ ipe pusil/
lũ.i. p iactũ lapidis ꝓgrediẽs hũiliť ac reue
renť positis genib⁹ orat p̃rẽ. Hic parũper
subsiste ⁊ mirabilia dñi dei tui mẽte pia re/
uolue. Orat nũc dñs ihs. Sed hacten⁹ le/
giť pluries sic orasse. sed ꝓ nob̃ tũc vt aduo
catus nr̃. nunc autẽ ꝓ se orabat. Cõpatere ⁊
admirare ꝓfundissimã suã humilitatẽ. Cũ
em̃ sit de⁹ patri suo coetern⁹ ⁊ coeq̃lis. obli
tus videť se deũ esse. ⁊ orat vt hõ. stat tanq̨
q̇libet homuncul⁹ de ꝑplo dñm orãs. Con
sidera etiã ꝑfectissimã obedientiã. Quid ei
orat. certe orat patrẽ vt hora mortis ab eo
trãsferať hꝫ hoc expedire vt non moreref si
ei placeret. ⁊ tñ nõ exaudiť ꝟm aliquã dico
voluntatẽ q̃ in eo erat. Fuit tñ in eo multi/
plex volũtas. vt iã dicã. Et hic etiã tu cõpa
tere q2 vult p̃r vt penit⁹ moriať. ⁊ ci q̇uis ve
ro ⁊ vnico ⁊ filio ꝓprio nõ pepcit sed ꝓ nob̃
oĩb⁹ istũ sic tradidit. Sic em̃ dilexit mun
dũ. vt filiũ suũ vnigenitũ daret. Dñs aũt ie
sus hanc obedientiã suscipit ⁊ exequiť re/
uerenť. Uide in tercio loco indicibilem ad
nos caritatẽ tã p̃ris q̨ filij. cõpassiõe. admi
ratione. veneratiõeq̨ dignissima. Propter
nos hec mors indiciť ⁊ sustineť ꝓpť nimiaꝫ
caritateꝫ ipoꝝ. Orat ꝫ dñs ihs p̃rem ꝓlixe
dicẽs. Mi p̃r clementissime. rogo te vt ex/
audias oꝛonẽ meã. ⁊ ne despexer' depcatio
nem' meã. Intende mihi ⁊ exaudi me. q2 cõ
tristat⁹ sum in exercitatiõe mea. ⁊ anxiat⁹ est
in me spũs me⁹. ⁊ in me turbatũ est cor me/
um. Inclina ꝫ ad me aurẽ tuã. ⁊ intende vo
ci depcatiõis mee. Tibi p̃r placuit me ĩ mũ
dũ mittere vt ꝓ iniuria tibi ab hoie facta sa
tisfacerẽ. ⁊ statim cũ voluisti. dixi. Ecce vado
Et sic in capite libri scriptũ est de me vt fa/
cerẽ voluntatẽ tuã sic volui. veritatẽ tuaꝫ ⁊
salutare tuũ annũciaui. Paup fui ⁊ in labo
rib⁹ a iuuẽtute mea. faciens voluntatẽ tuaꝫ
⁊ oĩa q̃ mãdasti feci. Parat⁹ sum etiã cõ/
plere q̃ restant. Si tñ p̃r mi fieri põt tolle a
me tantã amaritudinẽ q̄nta mihi parata ẽ
ab aduersarijs meis. Uides em̃ p̃r quanta
aduersanť aduersuꝫ me. ⁊ q̇t ⁊ q̄nta mihi im
ponũt. ꝓpter q̃ accipe aiam meã ꝯsiliati sunt
Sed p̃r scẽ si feci ea. si est iniq̇tas ĩ manib⁹
meis. Si reddidi retribuẽtib⁹ mihi mala.
decidã merito ab inimicꝭ meis inaniť. Ego
em̃ q̃ tibi placita sunt feci sp. Ipi ꝟo posue
rũt aduersuꝫ me mala ꝓ bonis. ⁊ odiũ ꝓ di
lectione mea. ⁊ discipulũ meũ corruperũt. ⁊
suũ ducẽ ad me ꝑdendũ fecerũt. ⁊ appende/
rũt mercedẽ meã triginta argẽteis. q̇b⁹ ap/
preciat⁹ sum ab eis. Rogo te p̃r mi vt trans
feras a me calicẽ istũ. Si aũt aliť tibi videť
Fiat volũtas tua ⁊ nõ mea. Sꝫ exurge p̃r
in adiutoriũ meũ. Festina vt me adiuues.
Dato em̃ dilectiss.me p̃r q' me nescierũt fi/
liũ tuũ. q2 innocẽtẽ vitã cũ eis duxi. ⁊ mul/
ta bona eis ꝯtuli. nõ deberẽt p̃r sic mihi eẽ
crudeles. Recordare nãq̨ q' steterim in cõ/
spectu tuo vt loq̃rer ꝓ eis bonũ. vt auerte/
rẽ indignationẽ tuã ab eis. Sed ve. nũq̇d
reddiť ꝓ bono malũ. Ipi aũt foderũt foue
am aĩe mee. ⁊ mortẽ turpissimã parauerũt.
Tu vides dñe. ne sileas. ne discedas a me.
qm̃ tribulatio ꝓxia est ⁊ non est q̇ adiuuet.
Ecce in ꝯspectu tuo sunt q̇ tribulãt me. q̃rẽ
tes aiam meã. Improperiũ expectauit cor
meũ ⁊ miseriã. Et rediẽs dñs ihs ad disci/
pulos suos excitãs eos ⁊ de orãdo ꝯfortat
Et iteꝝ scđo ⁊ tercio ad oꝛonẽ redijt in trib⁹
scꝫ diuersis locꝭ distãtib⁹ abinuicẽ ꝑ iactuꝫ
lapidis. nõ q̄ntũ q̇s excutiẽs brachiũ ꝓijce
re posset. sed q̄ntũ sine mag̃ violẽtia lapidẽ
mitteret forte q̄nta ẽ lõgitudo domoꝝ nr̃a
rũ vt habeo a fratre nr̃o qui fuit ibi. Et ad/
huc in ip̃is locis sunt vestigia ecclíarũ que
ibi facte fuerũt. Rediens ꝫ ad oꝛonẽ vt dixi

scdo z tercio eundē sermonē orauit z addidit. Pr iuste si sic decreuisti. vt penitꝰ crucis patibulū subeam. fiat voluntas tua. Sed recōmendo tibi dilectissimā matrē meā. z discipulos meos q̄s hucusq̨ seruaui. Pater mi serua eos amodo. Et interim sacratissimꝰ ille sanguis corporis sui in modū sudoris erūpens in hac agonia sine certamine. dū prolixiꝰ orat vsq̨ ad terrā habūdant decurrit. Cōsidera nunc ḡ eū. quāta nūc est aīe sue angustia. Sed z hic illud animaduerte ɔtra impatientiā nr̄am. q2 dn̄s tribꝰ vicibꝰ orauit anteq̄ a pr̄e r̄siōne acciperet. Cū autē sic orat anxiatꝰ dn̄s iesus. Ecce angelus dn̄i. dux ps milicie celestis exercitꝰ. Michael scz astitit ɔfortans eū z dicens. Salue tu deꝰ meꝰ iesu. Ego orōnē vestrā z sudorē vr̄m sanguineū pr̄i vestro obtuli in ɔspectu totꝰ curie supne. z omnes pcidētes supplicauimꝰ vt calicē hunc trāsferret a vobis. z r̄ndit pater. Nouit dilectissimꝰ filius meꝰ iesus q̄ hūani generis redemptio q̄̄ sic optamꝰ. sine sanguīs sui effusione sic decenter fieri nō pōt. z ideo si salutē vult aīarū oportet eū p eis mori. Quid ḡ discernitis. Tunc r̄ndit dn̄s iesus angelo. Salutē aīarū oīno volo. z idcirco potiꝰ eligo mori vt saluent aīe q̄s ad imaginē suā pr̄ creauerat q̄̄ velim nō mori z nō aīe redimant. Fiat ergo volūtas pr̄is mei. Et angelꝰ ad eū. Confortamini ḡ z viriliter agite. excelsū eñ decet magnifica facere. z magnanimū ardua tolerare. Cito ptrāsibunt penalia z succedunt ppetuo gl'iosa. Dicit pr̄ q̄ semp vobiscū est. z q̄ m̄rem vestrā z discipulos ipe ɔ̄uabit. ipos q̨ incolumes vobis reddet. Et hūilis dn̄s reuerenter z humiliter suscipit hanc ɔfortationē etiā a sua creatura. ɔsiderās se esse minoratū paulominꝰ ab angelis dū est in hac valle misera tenebrarū. z sic ɔtristabat vt homo z valefecit ei. Et sic ex v̄bis angeli fuit ɔfortatꝰ vt homo rogās vt eū patri ac celesti curie cōmendaret. Surgit ḡ tercio ab orōne totꝰ sanguie madefactꝰ. quē conspice tergentē sibi vultū. vel etiā forte i torrente lauantē. totū q̨ afflictū reuerenter cerne. eiq̨ intime cōpatere. q2 sine ingenti acerbitate doloris h̄ sibi ɔtingere nullatenꝰ potuit. Dicūt tamē sapiētes et expositores q̄ orauit dn̄s iesus patrē. nō tam timore patiendi. q̄̄ misc̄dia poris ipsi. q2 cōpatiebat iudeis. q2 p sua morte seuissima pderent. Nō eñ ipsi occidere eū debebāt. q2 ex ipsis erat z in lege eoꝝ continebat. z tanta eis bn̄ficia impendebat dū orabat pr̄em p salute iudeorū. z dicebat. vt credat multitudo gentiū nō recuso passionē. Si vero iudei excecandi sunt vt alij videāt. nō mea volūtas s3 tua fiat. Fuit eñ in xp̄o tunc q̄druplex voluntas. s. volūtas carnis. z h̄ nullo mō volebat pati. Volūtas sensualitatis. z h̄ remurmurabat z timebat. Volūtas rōnis. z hec obediebat z ɔsentiebat. Nā intra Ysaiā dr̄. Oblatus est q2 ipe voluit. Et fuit in eo voluntas diuinitatis. z hec impabat z sn̄iā ipa dictabat. Igit q2 verꝰ erat hō. vt homo erat i magna angustia positꝰ. Et ideo intime cōpatere ei. z cōsidera z vide diligent oēs actꝰ z singulas affectiōes dn̄i dei tui. Venit aūt ad discipulos suos dicēs. Dormite iā z requiescite q̄ ibi aliquātulū dormierunt. Bonus autē pastor vigilat sup custodiā gregis sui pusilli. O grādis amor. Vere in finē dilexit eos. cū in tanta positꝰ agonia eoꝝ pcurat quietē. Videbat aūt a longe aduersarios suos venīētes cū facibꝰ z armis. Nec eñ discip'los excitauit nisi cū p̄pe z intra eos erāt. tūc dixit eis sufficit. satis dormistis. ecce q̄ me tradet appropinq̄t. Et adhuc eo loq̄nte venit añ illos nequā iudas. pessimꝰ mercator. z osculatꝰ est eū. Dicit eñ q̄ mos erat dn̄i iesu discipulos q̄s emittebat in osculo recipe redeūtes. z ppterea pditor ille i signū ihm p oscu'ū tradidit. z p̄cedens alios cum osculo redijt. q̄i di. Nō sum ego cū istis armatis. sed rediens more solito te osculor z dico. Aue Rabi. O vere pditor. Intuere ḡ hū z ɔsequēs dn̄m vide quō patient z benigne suscipit ipiꝰ infelicis amplexꝰ z oscula pditoris. cuiꝰ paulo ante pedes lauerat. z sūmo cibauerat cibo. Et quō se patit capi. ligari. pcuti z furibūde duci. Ac si eēt malefactor. z oīno ipotēs ad se defendendū. Quō etiā cōpatit discipulis suis fugiētibꝰ z errātibꝰ. Sed z ipoꝝ dolores cernere potes. quō inuiti z dolētes gemitꝰ z suspiria dabant. z velut orphani z timore pteriti recedebant. z magis ac magis eoꝝ angebat dolor. cū videbāt z dn̄m suū sic viliter trahi. z canes istos trahētes eū ad victimā. z illū q̄i agnū mansuetissimū sine resistētia ipos sequi. Cōspice nunc eū quomō ducit ab illis neq̄ssimis de torrente sursū hierl'm festinanter z anxie. manibꝰ post tergum ligatis exclamidatus

fuit in xp̄o quadruplex voluntas

tunica succinctus nō curiose. capite discopertus. et curuꝰ ex fatigatiōe et vehementi acceleratione incedēs. Cū aūt p̄ntaf principibꝫ sacerdotū Anne et Cayphe et aliꝭ senioribꝫ ꝯgregatis. illi q̄ leo capta preda exultant. ip̄m examināt. falsos ꝓcurāt testes q̄ eū ꝯdemnāt. et expuunt in eiꝰ sacratissimā faciē. oculos velant. colaphisant. alapis cedunt. dicētes. ꝓphetiza q̄s est q̄ te ꝑcussit. et multis obprobriis eū vexant. et in omībꝫ se patienf habebat. Et hic in singul' eū ꝯspice et cōpatere. Tandē illi maiores recesserunt mittētes eū in quēdā carcerē ibi subtꝰ solariū qui adhuc videri pōt. vel eiꝰ vestigium. et ligauerūt eū ad q̄ndā columnā lapideā. cuius pars postea cōminuta est. et adhuc apparet vt habeo ex frē nr̄o q̄ vidit. Dimiserunt nihilominꝰ aliq̄s armatos ad tutiorē custodiā qui eū ꝑ totā noctē residuā vexauerunt. derisionibꝫ et maledictis vacātes. Intuere ḡ qualif audaces et pessimi cōuiciant eidē dicētes. Credebas tu melior et sapiētior esse p̄ncipibꝫ nr̄is. q̄ stulticia erat tua. nō debebas apire os tuū ꝯtra eos. quō fuisti ausus sic facere. Sz nūc apparet sapiā tua vt stes modo sic tuis cōuenit paribꝫ. dignꝰ ꝓculdubio es morte. et tu eā habebis. et sic ꝑ totā noctē modo vnꝰ et mō alius insultabat verbis et factis ꝯtra eū. q̄nta credis dicunt et faciunt hi mercenarii obprobriis vilissimis indiscrete et irreuerenf ei insultāt. Intuere nunc dn̄m verecunde et patienf tacentē ad oīa tanq̄ in culpa dep̄hensum. et vultu in terrā demisso et sibi cōpatere vehemenf. O dn̄e ad quoꝝ manꝰ venisti. q̄nta est patiētia tua. Uere ista est hora tenebraꝝ. Et sic stetit rectꝰ ad illā columnā ligatꝰ vsq̄ ad mane. Interim aūt iohēs vadit ad dn̄am et socias in domū magdalene cōgregatas. in q̄ cenā fecerāt. et narrat cūcta que dn̄o et discipulis ꝯtigerūt. Tūc indicibil' planctꝰ. eiulatus et clamor factꝰ est ibi. Intuere eas et cōpatere. q̄ in afflictiōe ꝑmaxima et dolore vehemētissimo sunt de dilecto dn̄o suo. q̄ bene vident et credūt nunc ip̄m dn̄m moriturū. Tandē dn̄a secedit ad parietē. et in orōnē se ꝯuertit dicēs. Pr̄ reuerēdissime. pater piissime. pr̄ misericordissime, recōmēdo vobis filiū meū dilectissimū. Non sitis ei crudelis. q̄ cūctis estis benignꝰ. Pr̄ eterne morietur ne filꝰ meus ih̄s. Nihil em̄ mali fecit. Sed pr̄ iuste si redēptionē vultis hūani generis. ꝑ aliū modū obsecro faciat'. oīa n. q̄ possibilia sunt vob. Rogo vos pr̄ sctissime si placet vob nō moriat filꝰ meus ih̄s. liberate ip̄m de māibꝫ pctōꝝ. et reddite ip̄m mihi. Ip̄e ꝓpter obedientiā vr̄am et reuerētiam nō se iuuat. Derelīq̄t seip̄m et tanq̄ imbecillis et impotēs est int' istos. Uñ vos illū dn̄e adiuuate. Hec et his silīa orabat dn̄a cū affectu suo toto et conatu. et cū magna amaritudine cordis sui. Cōpatere nūc ei quā sic cernis afflictam.

Meditatio passionis xp̄i hora p̄ma.
Capitulū. lxxvii.

Mane aūt tempestiue redierūt p̄ncipes et maiores ꝓpli et fecerūt eū ligari manꝰ post tergum. dicētes. Ueni nobiscū latro. veni ad iudiciū. hodie cōplebunf maleficia tua. mō tua sapiā apparebit. et ducebāt eū ad pylatū. et ip̄e tanq̄ inocens sequebaf eos cū esset agnꝰ innocētissimus. Cū aūt mr̄ eiꝰ. iohes et socie. (Nā et ip̄e summo mane exierūt foras vt venirēt ad eum) occurrerūt ei in biuio et videtes eū sic vituperabilf et sic enormif a tanta multitudine duci. q̄nto repleti sunt dolore dici non posset. In isto aūt mutuo ꝯspectu fuit dolor vehementissimꝰ vtriusq̄. Nā ip̄e dn̄s multum affligebaf ex cōpassione quā hēbat ad suos et marie erga m̄ fez. Sciebat em̄ q̄ ꝓpt ip̄m dolebāt vsq̄ ad anie a corpe auulsionē. Cōsidera ḡ et intuere diligenf ꝑ singula. Sunt em̄ ꝑmultū. imo ꝑmarie cōpassiua. Ducif ḡ ad pylatū. et ille mulieres a longe sequunf. q̄ appropinq̄re nō p̄nt. Accusaf tūc ab illis in mult'. et pylatꝰ ip̄m misit ad herodē. Herodes ꝟo cupiēs videre de suis miracul' gauisus est. sed nec miraculū ab illo hr̄e potuit. neq̄ verbū. Igif ex hoc reputās eū stultū fecit in derisione ip̄m indui veste alba. et remisit eū pylato. Et sic vide q̄lit nō solū malefactor. sed et stultus est ab oībꝫ illis reputatus. Ip̄e autē oīa patientissime tolerabat. Intuere etiā hic eum dn̄ ducif et reducitur. dem isso vultu et verecunde incedētem. et omniū clamores. cōuicia et subsannationes audientem. et forte lapidum. ꝑcussiones et immundiciarū aliarum fetores suscipientem. Et etiam matrem et suos intuere discipulos cum indicibili merore a longe stantes et inde ipsum sequentes. Reducto aūt eo ad pylatū illi canes cū audacia mag atq̄ ꝯstātia ꝓsequuntur suas accusationes

Sed pylat⁹ causam mortis nõ inueniēs in
eū.ipm dimittere nitebat. Dixit ergo Jpm
corripiā ⁊ dimittā. O pylate tu dñm tuū ca
stigas.nescis qd agis.q2 nec mortē nec fla
gella meret. Recte ageres.si te ad suū nutū
corrigeres. Jussit aūt eū durissime flagella
ri. Spoliat ergo dñs.⁊ ad columnā ligat ⁊
diuersimode flagellat. Stat nud⁹ corā oī
bus iuuenis elegās ⁊ verecūd⁹. speciosus
forma p filijs hoim.suscipit spurcissimoꝝ
flagella dura ⁊ dolorosa.caro illa innocētis
sima ⁊ tenerrima.mundissima ⁊ pulcherri
ma. Flos oīs carnis ⁊ toti⁹ hūane nature.
replet liuorib⁹ ⁊ fracturis. Fluit vndiqꝫ re
gius sanguis de oīb⁹ partib⁹ corpis. sup ad
dit.reiterat ⁊ spissatur liuor sup liuorem.et
fractura sup fracturā.quousqꝫ tam tortorib⁹
q̄ inspectorib⁹ fatigatis solui iubet. Colū
na aūt ad quā ligat⁹ fuerat vestigia cruoris
ōndit sicut in hystorijs ɔtinet. Hic ergo eū
diligent considera p longā morā.⁊ si hic nō
cōpateris cor lapideū puta te habere. Tūc
impletū ē qd ait Jsaias pheta. Uidimus
inqt eū.⁊ nō erat aspect⁹.⁊ reputauim⁹ eum
q̄i leprosum ⁊ humiliatū a deo. O dñe iesu
qs fuit ille tam audax ⁊ tā temerari⁹ qui te
spoliauit.⁊ q̄ illi audaciores q̄ te ligauerūt.
sed q̄ illi audacissimi q̄ te tam durissime fla
gellauerūt. Sed tu sol iusticie tuos radios
subtraxisti.⁊ iō facte sūt tenebre ac tenebra
rū ptās. O ēēs sunt te potentiores. Amor
tuus.⁊ iniqtas nr̄a sic te imbecillē fecerūt.
Maledicta sit tanta iniqtas p qua sic affli
geris. Soluto dño a colūna ducunt eū sic
nudatū sic flagellatū p domū scrutādo pro
pannis q̄ sparsim in domo piecti fuerūt ab
expoliatorib⁹. Jntuere eū sic bene afflictū
⁊ trementē durissime. Erat em̄ frig⁹ sic di
cit euāgeliū. Cū se vellet reuestire ɔtendūt
quidā impijssimi dicētes pylato. Dñe. Hic
se facit regē. Uestiem⁹ eū.⁊ more regio co
ronem⁹. Et accipiētes q̄ndā clamidē sericā
rubeā ⁊ turpē.vestierūt eū ⁊ spinis corona
uerunt. Cerne ḡ eū in singulis actib⁹ ⁊ affli
ctionib⁹ suis.q2 oīa facit ⁊ sustinet q̄ ⁊ ipi vo
lunt.purpurā suscipit.sup caput spineā co
ronā portat.arundinē manu tollit.et ipis
genuflectentib⁹ ⁊ vt regē salutantib⁹ tacet ⁊
patientissime obmutescit. Cerne nūc i ama
ritudine cordis.⁊ maxime caput ipi⁹ plenū
spinis.arundine sepe pcutit. Et vide deps
so collo cū dolore tā magno acerbos ictus
tunc suscipit. Perforabāt nāqꝫ caput ei⁹ sa
cratissimū acerbissime ille spine ac totū ma
dere faciebāt sanguie. O miseri quō tremē
dū adhuc apparebit vobis illud caput rega
le qd vos nūc pcutitis. Jlludebāt em̄ ei tā
q̄ regnare volenti ⁊ nō valenti. Oia aūt su
stinet.q2 eoꝝ seuicia nimia erat. sꝫ nec illis
suffecerat q ad maiorē illusionē totam co
hortē ɔgregauerāt.sed ⁊ corā ipo pylato et
toto ppl'o adducūt eū foras publice sic illu
sum ⁊ portantē spineā coronā ⁊ purpureū
vestimentū. Cerne nūc p deo quō etiā stat
facie ad terrā demissa corā tanta multitu
dine vociferante ⁊ clamāte. Crucifige eum
⁊ insup eū deridente ⁊ insultāte q̄i sapiētio
res eo fuerint.⁊ quō appareat q ipe se insipi
enter habuerit ɔtra pncipes ⁊ phariseos.q̄
sic eū aptari fecerūt ⁊ ad talē finē pducunt.
Et sic nō solū dolores ⁊ penas sed etiā op
probria suscipiebat ab eis.

Capitulū.lxxviij.

p Etit ḡ tota multitudo iudeoꝝ vt cru
cifigat. Et sic ɔdemnat a misero iu
dice pylato. Nō recordant bñficioꝝ
⁊ opeꝝ ei⁹.nec mouent ꝑpter innocentiā ei⁹.
⁊ qd crudele videt nō retractant ꝑpter affli
ctionē quā ei pus intulerūt.sed gaudēt pn
cipes ⁊ maiores q intentionē prauā pfece
runt. Ridēt ⁊ deridēt eū q̄ est verus deus ⁊
etern⁹.⁊ mortē accelerāt reducit int⁹.spolia
tur purpura.⁊ stat nud⁹ corā eis.⁊ datur ei
reuestiendi licētia. Attēde hic diligent ⁊ cō
sidera staturā ei⁹ in singulis partib⁹.⁊ vt in
time cōpatiaris ⁊ simul pascaris. Auerte pa
rūper oculos a diuitate ⁊ eū purū hoīez cō
sidera.⁊ videbis iuuenē elegantē. nobilissi
mū ⁊ innocentissimū ⁊ amātissimū.totū au
tē flagellatū.⁊ sanguine liuoribusqꝫ resper
sum.pānos suos vndiqꝫ piectos sparsim d
t'ra colligere.⁊ cū q̄dā verecūdia reuerentia
⁊ rubore se corā eis q̄uis irridētib⁹ reuesti
re ac si foret oīm infim⁹.derelict⁹ a deo ⁊ oī
auxilio destitut⁹. Jntuere etiā eū diligēter
⁊ pietate ac cōpassiōe mouearis.nā mō colli
git vnā.mō aliā.⁊ corā illis se reuestit. Rede
as post ad diuitatē ⁊ ɔsidera illā imēsā et
nā ⁊ incōphensibilē ⁊ impatoriā maiestatē
incarnatā.se flectentē humilit.ad t'rā inclinā
tē ⁊ pānos recolligentē se cū reuerētia ⁊ ru
bore sicut vestientē.ac si eēt hō vilissim⁹.imo
seruus empticius sub istorū dominio ɔsti
tutus.et ab eis pro aliquo excessu correct⁹

etiā castigatus. Intuere etiā eum diligenť
⁊ humilitatē eiꝰ admirare.⁊ eidē ꝯforma te
ip̄m.eisdē etiā ꝯsideratiōibꝫ cōpatiens. In/
tuere potes eundē cū ad columnā ligatꝰ sic
enormiť flagellať.⁊ eo reuestito ducūt eum
foras ne mortē vlteriꝰ differāt. Et tunc ve/
nerabile lignū crucꝫ longū ⁊ grossum ⁊ mul
tū graue ponūt sup̱ humeros eiꝰ. qđ agnus
mansuetissimꝰ patienť suscipit ⁊ portat. Et
vt dī in hystorijs opinio est crucē dñi.xv.
pedes habuisse in altū.⁊ tūc duciť ⁊ accele/
lerať.⁊ obprobrijs saturať vt sup̄ ī p̄ncipio
tactū fuit hora matutina. Ductꝰ aūt fuit fo
ras cū socijs suis duobꝫ vtiqꝫ latronibꝫ. Ec
ce hec est sua societas. O bone iesu q̄ntā
verecundiā faciūt vobis isti vrī amici.latro
nibꝫ vos associāt.sed ⁊ deteriꝰ faciūt ꝗ cru/
cem vob̄ portandā imposuūt. qđ de latroni
bus ip̄is nō legiť. Vñ nō solū iuxta Isaiā.
cū iniquis deputatꝰ est.sed iniquoꝝ iniquor
Indicibilis est dñe patiētia vrā Cerne igiť
hic cū bene.quō vadit curuꝰ subtus crucē
⁊ vehementť anhelat. Cōpatere ğ ei q̄ntū po
tes in tot angustijs ⁊ ludibrioꝝ renouatio/
nibꝫ posito. Et qꝛ vere mesta mr̄ eius ꝓpter
multitudinē gentiū ei appropinq̄re nō pote
rat nec videre iuit ꝑ aliā viā breuiorē cū io/
hanne ⁊ socijs suis vt alios p̄cedens ei ap
proximare valeret. Cū aūt extra portā ciui
tatis in ꝯcursu viaꝝ eū habuit obuium.cer
nens eū oneratū ligno tā grandi.qđ primo
nō viderat.semimortua facta ē p̄ angustia.
nec verbū ei dicere potuit.nec dñs ei.qꝛ ac/
celeratꝰ erat ab eis ꝗ eū ducebāt ad crucifi
gendū. Vlteriꝰ aūt dñs ꝓcedens paꝝ post
ꝯuertit se ad mulieres flētes.⁊ dixit eis. Fi
lie hierl'm nolite flere super me sed sup̱ vos/
ip̄as flete ⁊c.sicut in euāgelio pleniꝰ ꝯtineť.
Et in his duobꝫ locis apparēt vestigia eccle
siaꝝ adhuc ꝗ ibi facta sunt in mēoriā hoīm
vt habui a fratre nr̄o ꝗ vidit.ꝗ etiā dicit ꝙ
mons caluarie vbi fuit xp̄s crucifixus sta/
bat a porta ciuitatꝫ q̄ntū locus nr̄ a porta
scti Germani. Vñ nimis lōga portatio cru
cis erat. Cū ergo vlteriꝰ ꝓcessisset ⁊ ita esset
fatigatꝰ ⁊ ꝯfractꝰ ꝙ amodo portare nō pos
set.crucē deposuit. Illi aūt pessimi differre
nolentes mortē suā.timētes ne sniam eius
reuocaret pylatꝰ.qꝛ oñdebat volūtatem di
mittēdi eū.cogerūt quendā crucē portare.
Ip̄m aūt sic exoneratū vt latronē ligatū ad
caluarie locū duxerūt. Nōne igiť hec que i
matutinali.p̄ma ⁊ tercia hora passus est vi
deť tibi sine ista crucifixione vehemētissi/
mi doloris esse ⁊ amarissimi ⁊ horrores val
de stupendi. Certe sic puto ⁊ ad cōpassionē
faciētia motiua.ꝗnimo valde inferētia pas/
sionē. Sic cōpleta videť ꝗ de his tribꝫ di/
cenda sunt ad p̄ns. Videamꝰ ergo nūc que
ꝯtigerūt in crucifixione ⁊ morte.s.hora sex
ta ⁊ nona. Postea videbimꝰ de his ꝗ ꝯtige
runt post mortē.s.hora vesp̱tina ⁊ cōpleto/
rij.

Hora sexta. Capl'm.lxxix.

c Um ğ dñs iesus ductu impioꝝ ad
caluarie locū fetidū ꝑuenit.cōspice/
re potes op̱arios malos vndiqꝫ ne/
quiter op̱ari. His aūt toto mentis intuitu
te p̄ntem exhibeas.⁊ intuere diligenť cun/
cta ꝗ fiunt ꝯtra dñm tuū. ⁊ ꝗ dicunť ⁊ fiunt
ab ip̄o atqꝫ ꝑ ip̄m. Videas ğ oculis mentꝫ
alios figere crucē in terrā.alios parare cla/
uos ⁊ martellos. alios parare scalas ⁊ alia
instrumēta.alios ordinare ꝗs ꝗd facere de
beat.⁊ alios ip̄m spoliare. Spoliať etiā et
nudus est nūc tercia vice corā tota multitu
dine.renouanť fracture ꝑ pānos carni ap/
plicatos. Nūc p̄mo mater ꝯspicit filiū suū
sicut captū ⁊ aptatū dolore mortis affigi.
Tristať etiā sup̄ modū.⁊ cū rubore ꝙ videt
eū totaliť nudū.nā ⁊ ei nec femoralia dimi/
serūt. Accelerat ergo ⁊ approximat filio.am
plexatur ⁊ cingit eum capitis sui velo. O in
quāta amaritudine est nunc aīa sua.non
credo ꝙ eiꝰ v̄bū dicere potuit.si amplius fa/
cere posset.vtiqꝫ voluisset.sed ampliꝰ nō po
tuit eū adiuuare. Eripiť enim filius suus
de manibꝫ eius furibunde ad pedē crucis.
Hic modū crucis diligenť attende. Po/
nunť due scale.vna retrorsum ad brachiū
dextrū.alia ad sinistrū brachium.super q̄s
malefici ascendūt cum clauis ⁊ martellis.
Poniť etiā alia scala ex parte anteriori.at/
tingens vsqꝫ ad locū vbi debebant pedes
affigi. Conspice nūc bene singula. Compel
litur dominꝰ iesus crucē ascendere ꝑ hanc
scalam paruā. Ip̄e autē sine rebellione ⁊ cō
tradictione facit humiliter quicꝗd volūt.
Cū ergo in superiori parte istius parue sca
le ꝑuenit ad crucem,renes vertit.⁊ illa rega
lia aperit brachia.⁊ extendens manus pul
cherrimas.in excelsū eas porrigit suis cru/
cifixoribus. Aspicit in celum patri dicens.
Ecce hic sum pater mi. vsqꝫ ad crucem me

humiliari voluisti.ꝑ amore ꝛ salute generꝭ humani placet.accepto ꝛ ꝑ eis me tibi offe/ro.ꝗs dedisti mihi ꝛ frẽs esse voluisti.acce/pta igiť ꝛ tu pr̃ ꝛ deinceps ꝑ'acabilis esto mei amore ꝛ oim̃ maculas veteres abster/ge ꝛ longa ab eis.me pro eis tibi offero pr̃. Qui aũt retro crucẽ est.accipit manũ eius dexterã ꝛ eã fortiť cruci affigit.Quo facto il/le q̃ est in latere sinistro accipit manuꝫ sini/stram ꝛ trahit q̃ntũ potest ꝛ extẽdit ꝛ alium clauũ imittit.ꝑcutit ꝛ cõfigit.Descẽdũt post hec de scalis ꝛ remouenť oẽs scale.Pendet dñs ex grauedine corpis deorsũ trahentis solũ clauis infixis manib⁹ sustentať.Nihi/lomin⁹ occurrit ꝛ ali⁹.ꝛ ꝑ pedes q̃ntuꝫ põt eũ trahit.et eo sic extento ali⁹ cõfigit ei⁹ pe/des clauo durissimo. Sunt tñ q̃dã qui credũt q̄ nõ hoc mõ fuerat crucifix⁹.sꝫ cru/ce extenta in ťra.eũ eleuauerũt ꝛ crucẽ fixe/runt in terrã. Et si hoc magꝭ placet.ꝯspi/ce quõ ipm̃ capiũt despicabiliť sicꝫ ribalduꝫ vilissimũ.ꝛ ꝓsternunt sup crucẽ in ťra furi/bunde.brachia ipi⁹ accipiẽtes.ꝛ post violẽ/tam extensionẽ cruci durissime affigentes. Siľr ꝛ de pedib⁹ factũ intuere q̃s traxerũt q̃ntũ violentissime potuerũt. Ecce crucifi/xus est dñs iesus.ꝛ sic i cruce extẽsus q̄ di/numerari oia ossa eius possent.sic ipe cõq̃/riť ꝑ ꝓphaꝫ. Fluunt vndiqꝫ sacratissimi san/guinis riuuli ex illꝭ magnis scissurꝭ. Sicqꝫ angustat⁹ est q̄ se mouere nõ põt nisi in ca/pite. Illi tres claui sustinẽt toti⁹ corpis põ/dus.dolores acerbissimos tolerat. ꝛ vltra q̃ꝫ dici possit vľ cogitari affligiť. Pendet in/ter duos latrones.vndiqꝫ pene.vndiqꝫ ob/probria.vndiqꝫ cõuicia. Nã sic coangusta/to a cõuicijs nõ parcũt. Alij blasphemant dicẽtes. Vah q̃ destruis tẽplũ dei. Alij ve/ro.seipm̃ nõ põt saluuꝫ facere. ꝛ alia dicunt multa cõuicia. Si fili⁹ dei est descendat de cruce vt credam⁹ ei. Sed ꝛ milites q̃ cruci/fixerũt eũ.diuiserũt sibi vestimẽta ei⁹ i ipi⁹ p̃ñtia. Et hec oia dicunť ꝛ fiũt p̃ñte matre sua mestissima. Cui⁹ cõpassio multum au/gmẽtat filio passionẽ. Et ecõtrario.ipsa cũ filio pendebat in cruce.et poti⁹ elegit mori cũ ipo q̃ꝫ ampli⁹ viuere. Vndiqꝫ sunt angu/stie.ꝛ tormẽta sentiri poterant.narrari vero nullaten⁹ poterãt. Stabat mr̃ iuxta crucẽ filij ꝛ inter crucẽ ei⁹ ꝛ inť crucẽ latronis nõ auertebat oclos a filio.angustiabať vt ipe. ꝛ toto corde orabat ad pr̃em.dicẽs. Pater ꝛ de⁹ eterne.placuit vobis vt fili⁹ meus cru/cifigereť.nõ est temp⁹ vt a vobis repetã.sed videtꝭ in q̃nta angustia est nũc aĩa sua. Ro/go vt mitigetis ei penã.si placet. Pater re/cõmendo vobis filiũ meũ. Et fili⁹ siľr orat p̃rem ꝑ ea.et tacite intra se dicebat. Pr̃ mi. vides quõ affligiť mr̃ mea. Ego debeo cru/cifigi nõ ipa.sed mecũ est in cruce. Sufficit crucifixio mea.q̃ totius ꝓpľi porto pctã.ipa nihil tale mereť. Vides eã desolatam.tota die merore ꝯfectã. Recõmẽdo eã tibi.dolo/res ei⁹ tolerabiles facias. Erãt auteꝫ iuxta crucẽ cũ dña iohes ꝛ magdalena ꝛ due so/rores dñe.s.maria iacobi ꝛ salome.ꝛ forte ẽt alie. Et de his sim⁹ cõtenti in hoc nr̃o tra/ctatu.que oĩs ꝛ marie magdalena dilectã iesu discipula vehementť flebant. Nec õ suo dño dilecto ac magistro poterãt consolari. Cõpatiebanť dño ꝛ dñe ꝛ sibĳpis. Sepe renouabať eis dolor. qꝛ semp eis renoua/bať cõpassio.cũ in cõuicijs vel in factis suo dño noua passio addebať.

Meditatio passionis dñi hora nona Capitulũ.lxxx.

Domin⁹ aũt in cruce pendẽs.vsqꝫ ad exitũ spũs nõ fuit ociosus.sed facie/bat ꝛ docebat vtilia ꝑ nob. Vnde dixit septẽ v̾ba q̃ scripta repiunť in euange/lio. Primũ fuit in ipo crucifixiõis actu. cũ orauit ꝑ suis crucifixorib⁹ di. Pr̃ igno/sce illis qꝛ nesciũt q̃d faciũt. Qđ verbũ ma/gne patiẽtie magniqꝫ amoris indiciũ p̄stat. ꝛ etiã fuit indicibilis caritatꝭ. Scđm fu/it ad mr̃em cũ dixit. Mr̃.ecce filius tuus.ꝛ ad iohem.ecce mr̃ tua. Nõ vocauit eaꝫ ma/trẽ.ne p̄ amoris vehementꝭ teneritudiẽ am/pli⁹ ipa doleret. Terciũ fuit ad latronem penitentẽ cũ dixit. Hodie mecũ eris in pa/radyso. Quartũ fuit Hely hely lama.ꝛc. hoc est deus me⁹.de⁹ meus.vt q̃d dereliq̃/sti me.q.d.pr̃ tantũ dilexisti mũdũ vt me ꝑ ipo tradidisti.ꝛ dereliquisse me videris. Quintũ fuit cũ dixit. Sicio. In q̃ v̾bo fuit magna cõpassio mr̃is ꝛ sociarũ ei⁹ ꝛ iohis. Et illis pessimis magna fuit leticia. Nã li/cet exponi posset q̄ sitiebat aiaꝝ saluteꝫ.tñ in v̾itate sitiuit.qꝛ sanguis effusiõe erat to/tus exiccat⁹ int⁹ ꝛ ẽt arefact⁹. Et cũ illi ma/ligni cogitare nõ possent in quo eum plus nocerent.tamẽ vexandi nouam materiam acceperũt. Vñ dederũt ei bibere acetũ mi/xtũ cũ felle. Maledict⁹ eorum furor.quia

ꝯtinatꝰ ⁊ q̄ntū poterāt nocuerūt. Sextū
ꝟbum fuit Consūmatū est.q.d. Pr̄ obediē
tiā quā mihi dedisti ꝑfecte cōpleui. Adhuc
pr̄ etiā q̇cq̇d vis mihi filio tuo ꝑcipe.paratꝰ
sum q̇cq̇d restat vlteriꝰ adiplere. Ego ei in
flagello paratꝰ sum. sed totū qđ de me scri/
ptū est.ꝯsummatū est. Si tibi placet pr̄.re
uoca me mō tibi. Et pr̄ ad eū. Ueni dilectis
sime fili mi.oīa bene fecisti.nolo ꝙ amplius
anxieris. Ueni q̄r in sinu meo ⁊ int̄ brachia
mea te suscipiam. Et extūc languere cepit
mō morientiū.mō claudēdo oculos.modo
aperiēdo.⁊ caput inclinare.mō in vnā ꝑtez
mō in aliā.deficientibꝫ oībꝫ viribꝫ. Tandez
addidit septimū ꝟbum cū clamore valido
⁊ lachrymis pr̄i dicēs. Pr̄ in manꝰ tuas cō
mendo spm̄ meū. Et hec dicēs emisit spm̄.
inclinato capite sup pectꝰ ꝟsus prēm.q̄i gra
tias agēs ꝙ ip̄m reuocabat ⁊ tradēs ei spi/
ritū suū. Ad hūc clamorē ꝯuersus fuit cen/
turio q̄ ibi erat.⁊ dixit. Uere filius dei erat
iste.audiēs ꝙ clamās expirasset. Nā aliī ho
mines cū moriunt̄ clamare nō pn̄t.⁊ ideo in
eū credidit. Fuit aūt ita magnꝰ ille clamor
sicͣ a sapiētissimo viro intellexi. ꝙ vsq; in in/
fernū fuit auditꝰ. O q̄lis tūc erat aīa mr̄is
cū sic penose videbat eū deficere.languere.
lachrymari ⁊ mori. Credo ꝙ vl̄ ꝓpter angu/
stiarū multitudinē absorta erat.⁊ q̄i insensi
bilis facta. vl̄ semimortua facta est.nunc q̄/
dē multomagis q̄ cū obuiauit ei crucē por/
tanti. Quid tūc magdalena fidelis ⁊ dilecta
discipula. Quid iohēs ꝓ oībꝫ dilectꝰ. Quid
alie due sorores dn̄e faciebāt Sed q̇d face
re poterāt.replete erāt amaritudine.cōple/
te doloribꝫ.inebriate absinthio.irremedia/
bilit̄ oēs flebāt. Ecce ḡ pendet dn̄s in cruce
mortuꝰ.redit tota multitudo. remanet mr̄
mestissima cū illis q̄ttuor.ponūt se ad sedē/
dū iuxta crucē.ꝯtēplant̄ dilectū suūz.expe/
ctant a dn̄o auxiliū.quō ip̄m rehabere ⁊ se/
pelire tunc valeāt. At tu si ꝯtēplatꝰ bn̄ fue
ris dn̄m tuū.ꝯsiderare potes ꝙ a planta pe
dis vsq; ad verticē nō est in eo sanitas.nō ē
in eo mēbrū.nec sensus corpis q̄ sūmā affli
ctionē infirmitatē seu passionē nō senserit.

Habes ḡ q̄ de crucifixione ⁊ morte i sex/
ta ⁊ nona hora ꝯtigerūt.q̄ modicitati mee.
vel tue ruditati scribēda vident̄ ad pn̄s.tu
aūt studeas deuote fidelit̄ ⁊ sollicite his oī/
bus inherere.nunc de his q̄ post mortē cō/
tigerunt dicamꝰ.

De apertione lateris christi. Ca.lxxxi.

c Commorātibꝫ ḡ ⁊ sedentibꝫ reueren
da dn̄a nr̄a Maria atq; iohē.mag/
dalena et sororibꝫ mr̄is dn̄i ab vna
parte ꝓpe crucē.⁊ aspiciētibꝫ q̄i sine intmissi
one dn̄m ihm̄ pendentē sic in cruce inter la
trones.sic nudū.sic afflictū. sic mortuū.⁊ sic
ab oībꝫ derelictū.ecce armati mlt̄i veniebāt
a ciuitate ꝟsus eos.q̄ mittebant̄ vt ip̄is cru
cifixis crura frāgerēt.occiderēt eos ac sepe
lirent.ne corpa in cruce pendētia i magno
die sabbati remanerēt. Tunc dn̄a ⁊ oēs sur
gunt ⁊ aspiciūt ⁊ vidēt eos.⁊ nesciūt q̇d hoc
esse possit. Renouat̄ dolor. timor ⁊ tremor
crescit. Multū quidē dn̄a timet ⁊ nescit q̇d
faciat.⁊ ꝯ̄tens se ad filiū mortuū dixit. Fili
mi dilectissime q̄re redeūt isti. Quid facere
ampliꝰ tibi volūt. Nōne te occiderunt. Fili
mi putabā eos satiatos esse de te.sed vt vi/
deo adhuc te mortuū ꝑsequunt̄. Fili mi ne
scio q̇d faciā.te defēdere a morte n̄ potui.s;
veniā ⁊ stabo iuxta crucē tuaz ad pedes tu/
os. Fili mi roga prēm tuū vt eos tibi placa
biles faciat.ego aūt qđ potero faciā. Et oēs
tunc q̄nq; flentes iuerūt ⁊ apposuerūt se aū
crucē dn̄i iesu. Appropinquāt aūt illi cū fu/
rore ⁊ strepitu magno.⁊ videntes latrones
adhuc viuere.frangūt eis crura ⁊ ip̄os occi
dunt.deponūt ⁊ in aliquā fossaz velocit̄ il/
los proiiciūt. Redeūtibꝫ aūt ip̄is ꝟsus do/
minū ihm̄.timēs mr̄ ne silr̄ faciāt cum filio
suo.tacta dolore cordis intrinsecus cogita
uit ad arma sua currere.s.ad hūilitatē inna
tā ⁊ genibꝫ positis ⁊ brachiis cancellatis vul
tu lachrymabili ⁊ voce rauca.sic eos alloq̄/
tur dicēs. Uiri frēs rogo vos ꝓpter deū al/
tissimū ne ampliꝰ me vexare velitis in dile/
ctissimo filio meo. Ego eīm sum mestissima
mr̄ eiꝰ.⁊ scitis frēs ꝙ nunq̄ vos offendi.nec
iniuriā aliquā vobis feci.⁊ si filiꝰ meꝰ visus
est vobis ꝯtrariꝰ.ip̄m ꝑemistis ⁊ ego vobis re/
mittā oēm iniuriā ⁊ offensaz.⁊ mortem filii
mei. Hāc tn̄ misericordiam mecū facite. ne ip̄m
ꝯfringatis.vt saltē integrū valeaz tradere se/
pulture.nō expedit vt eiꝰ crura frāgant̄.vi/
detis eīm ꝙ iā mortuꝰ est ⁊ migrauit. Hora
eīm est postq̄ discessit. Iohēs ꝟo ⁊ magda/
lena ⁊ sorores mr̄is dn̄i stabāt genuflexi cū
ea ⁊ amarissime oēs flebāt. O dn̄a q̇d est qđ
agitis.ad pedes nephādissimorū statis.ibi
oratis inexorabiles.pietate creditis flectere
crudelissimos ⁊ impiissimos et humiliare

sapbos. Abbomiatio est supb'is hūilitas. Incassum laborats. Unus aūt longin⁹ noīe tunc impi⁹ z supbꝰ sed post ꝯuersus z martyr z sctūs. porrigens lanceā de longe. eorū pces z rogamina ꝯtēnens. lat⁹ dn̄i ih̄u dextrū vulnere grādi aperuit. z exiuit sanguis z aqua. Tunc mr̄ semimortua cecidit inter brachia magdalene. Johes p̄o dolore vrgente. assumpto vigore insurgit ꝯ illos dicens. Uiri neq̄ssimi. q̄re hanc impietatē facitis. Nōne videtis q̄ mortu⁹ est. vultꝭ etiā mr̄em ei⁹ mestissimā occidere. discedatꝭ. qr nos eū sepeliem⁹. Tunc illi sic deo placuit discesserūt. Excitatꝭ aūt dn̄a surgens q̄i euigilans q̄rens q̄d sit de dilecto filio suo. Respondent ei. nihil eē factū de eo. Postea suspirat z anxiatꝭ z respicit filiū suū vulneratū dolore mortꝭ atteritꝭ. Uides q̄ties mortua est hodie. totiens certe. q̄tiēs ꝯtra filiū suū videbat fieri nouitatē. Un̄ vere impletū est in ea q̄d sibi dixerat symeon Tuā ip̄si⁹ aiam gladi⁹ ptransibit. Sed nunc vere filij corp⁹ z mr̄is aiam hui⁹ lancee gladius pforauit. Ponūt aūt om̄es se iterū ad sedendū iuxta crucē. quid facere debeāt nescientes. Corp⁹ em̄ deponere z sepelire nō pn̄t. qr vires nō hn̄t sufficiētes. nec instrumēta quibꝰ deponere ip̄m pn̄t. Recedere āt sic eo remanente nō audent. z diu sic remanere nocte appropinq̄nte nō valent. Uides in q̄nta pplexitate sunt. O de⁹ benigne. quō pmittis tuā ex om̄ibꝰ electā mundi speculū reclinatoriū vr̄m sic tribulari. Temp⁹ aūt esset vt aliq̄ntulū respirasset.

Hora vespertina meditatio. Ca. lxxxij

Terū aūt vident alios plures p viā venientes. q̄ erant ioseph ab arimathia z nicodem⁹. ducētes secū alios portātes instrumēta quibꝰ corp⁹ deponāt de cruce. z portabāt q̄i centū libras myrrhe z aloes. z veniebant ad sepeliendum dn̄m. Tunc surgūt oēs cū timore magno. O de⁹ quāta est ista afflictio hodie. Circūspiciens aūt iohes dixit. Ego cognosco ibi ioseph z nicodemū. Tunc dn̄a resumptꝭ viribꝰ dicit Bn̄dictus de⁹ nr̄ qui mittit nobꝭ auxilium. memor fuit nr̄i. z non dereliq̄t nos. Fili occurras eis. Uadit ḡ iohes eis obuius velociter. z attingētes se adinuicem amplexantꝭ cū fletu magno. nō valentes p magnā horā adinuicē sibi loq̄. ex cōpassiōis teneritudine z habundātia fletus z dolorꝭ. postea veniunt aduersus crucē. Querit ioseph q̄ sint ibi cū dn̄a. z q̄d sit de alijs discipulꝭ. Dicit ꝗ illi iohes istas q̄ ibi sunt De discipulꝭ aūt rn̄det se nescire. qr nullus ibi fuit hodie. Querit etiā de his q̄ circa dn̄m facta sunt. Narrat ei iohes p singula. Cū aūt fuerūt ꝓpe locum. genuflectentes z flentes adorauerūt dn̄m Applicātes āt recepti fuerūt reuerentꝭ p dn̄am z alias socias genuflexis inclinantes vsq̄ ad terrā. Silr ip̄i genuflectentes cū ploratu magno. sic steterūt p longā horā Tandē dn̄a dicit. Bn̄facitis hn̄tes memoriā mḡri vr̄i. qr multū vos dilexit. z fateor q̄ in aduētu vr̄o visum est mihi nouā oriri lucē. Nesciebam⁹ em̄ q̄d facere deberem⁹. dn̄s vobis retribuat. Et illi. Dolem⁹ ex toto corde nr̄o de his oībꝰ q̄ ꝯtra eū facta sūt Preualuerūt em̄ impij ꝯtra iustū. libentꝭ eū eripuissem⁹ de tāta iniusticia si potuissem⁹. saltē hoc modicū obsequiū dn̄o z mḡro nostro p̄stabim⁹. Surgētes ḡ parauerunt se ad deponendū corpus ih̄u. Tu aūt vt alijs locꝭ dixi tibi diligentꝭ z morose modū depositiōis attende. Ponuntꝭ due scale a lateribꝰ crucis opposite. Joseph ascēdit sup scalā lateris dextri. satagit extrahere clauū ip̄i⁹ manus. Sed difficile est hoc. qr clau⁹ grossus z longus est in ligno valde cōfixus. et sine magna suppressione man⁹ dn̄i nō videtꝭ posse fieri. sed nō est vis. qr fidelitꝭ facit. z dominus totū acceptat. Euulso illo. iohes ān̄uit ioseph dictū clauum sibi porrigi. ne ip̄m dn̄a videat. Deinde nicodem⁹ aliū extraxit manus sinistre. z clauū similitꝭ dat iohāni. Descendit nicodem⁹ z iuit ad clauū pedis. Joseph vero sustentabat corpus dn̄i. Felix quippe ip̄e ioseph q̄ corpus dn̄i meruit sic amplexari. Tunc pendentē manum dexterā dn̄a suscipit reuerentꝭ. ponit ad vultum suū. intuetꝭ z osculatꝭ cū lachrymis validis z suspirijs dolorosis. Euulso aūt clauo pedū. paulisper descēdit ioseph. z om̄es accipiunt corpus dn̄i z ponūt in terrā. Dn̄a suscipit caput cum scapulis in gremio suo. Magdalena vero pedes apud q̄s tantā grām olim inuenerat. Alij circūstant. om̄es faciunt planctū magnū sup eū. om̄es enim plangunt eū q̄i vnigenitū amarissime.

Hora cōpletorij. Cap. lxxxiij

Ost aliquā morulā cum nox appropinquasset rogat ioseph dn̄am vt p mittat eum volui lintheaminibus

⁊ sepeliri. ip̄a ꝯtendebat dicēs. Nolite amici mei tā cito filiū meū accipe. vel me cū ip̄o sepelite. Flebat aūt lachrymis irremediabilibꝰ. Aspiciebat vulnera manuū ⁊ lateris. modo vnū. mō aliud. Aspiciebat vultū eiꝰ ⁊ caput. ⁊ videbat spinaꝝ puncturas. depilationē barbe. faciē ex sputis ⁊ sanguine deturpatā. ⁊ caput tonsuꝫ. ⁊ de fletu ⁊ aspectu nō poterat satiari. Legit̄ aūt in quadā scriptura q̄ dn̄a deuote sue reuelauit q̄ ip̄e tonsus fuit capillis ⁊ depilatꝰ barba. sed euangeliste nō scripserūt oīa. Et q̄d̄ q̄ ip̄e fuit tonsoratꝰ. nescio ꝓbare p̄ scripturā. Sed de depilatiōe barbe pōt ꝓbari. Dicit enim Hieremias in ꝑsona dn̄i. Corpꝰ meū dedi ꝑcutientibꝰ. ⁊ genas meas vellentibꝰ. Vn̄ ip̄a mr̄ hec fideliꝰ aspiciebat ⁊ morose videre volebat. Tardāte aūt hora dic̄ Johes. Dn̄a ꝯdescendāꝰ ioseph ⁊ nicodemo ⁊ ꝑmittamus aptari et sepeliri corpus dn̄i nr̄i. q̄ꝛ ꝓpter nimiā morā possent pati calūniā a iudeis. Ad hanc vocē tanq̄ȝ grata ⁊ discreta. ⁊ cogitans q̄ ip̄i iohi cōmissa est p̄ filiū. noluit amplꝰ ꝯtendere. ⁊ signans ⁊ benedicens eū ꝑmisit aptari ⁊ inuolui. Tūc iohes ⁊ nicodemus ⁊ alij ceperūt inuoluere corpus ⁊ aptare cū lintheaminibꝰ vt mos erat iudeis. Dn̄a tn̄ semꝑ tenebat caput ip̄iꝰ in gremio suo qd̄ sibi reseruauit aptādū. ⁊ magdalena pedes. Cū ergo venerūt ad crura ꝓpe pedes. dicit magdalena. Rogo vos vt ꝑmittatis me aptare pedes apud q̄s sum misericordiā cōsecuta. Quibꝰ ꝑmittentibꝰ illa pedes ip̄os tenebat. ⁊ videbat̄ deficere p̄ dolore. ⁊ q̄s alias lachrymis cōpūctiōis rigauit. nūc multo magꝭ vndis lachrymaꝝ doloris ⁊ cōpassionis largit̄ lauit. Aspiciebat pedes sic vulneratos. ꝑforatos. desiccatos ⁊ sanguīatos. amarissime multū flebat. Nā vt veritas de ip̄a ꝑhibuit testimoniū. dilexit multū. ⁊ ideo fleuit multuꝫ. ⁊ maxie in h̄ vltimo obsequio mgr̄i et dn̄i sui. sic afflicti. sic flagellati. sic vulnerati. sic mortui. ⁊ in nihiluꝫ sic redacti. Vix cor sibi in corꝑe stare poterat p̄ dolore sed bn̄ cogitari potest q̄ si posset. libenter ad pedes dn̄i sui expirasset. Nō videbat remediū doloris nec ꝯsueuerāt ei in talibꝰ obsequi. Nouū ⁊ vltimuꝫ est hoc obsequiū qd̄ ei nunc ꝑstat. ⁊ in h̄ ꝑstando amaricat̄ aīa sua. q̄ꝛ nō pōt illud facere vt vellet intime. ⁊ deceret. Vellet em̄ totum corpꝰ lauare. vngere ⁊ bn̄ aptare. ſꝫ nō est tempꝰ ⁊ locꝰ. Nō em̄ poterat plꝰ. hō poterat aliud. facit qd̄ pōt. saltem pedes lauit cū lachrymis. tandeꝫ deuote abstergit amplexatur. deosculat̄. inuoluit ⁊ aptat fideliꝰ quantū meliꝰ nouit ⁊ potest. Sic ḡ aptato corꝑe. respiciunt ad dn̄am vt ip̄a cōpleat. ⁊ oēs p'anctū reincipiunt. Tūc ip̄a videns q̄ amplꝰ differre nō pōt. Ponit vultū sup̄ faciē dulcissimi filij sui. ⁊ dicit. Fili mi ī gremio meo te mortuū teneo. durum est valde diuortiū mortis tue. Jocūda ⁊ delectabiꝰ fuit inter nos cōuersatio. ⁊ sine q̄rela et offensa fuimꝰ inter alios. Quis tu dulcissime fili mi vt nocens sis mō occisus. Fideliter fili mi seruiui tibi ⁊ tu mihi. sed in hac pugna tua dolorosa. nec pat̄ tibi auxiliari voluit. nec ego potui. Tu teip̄m dereliq̄sti propter amorē generis hūani. qd̄ redimere voluisti. Dura penosa ⁊ nimis penosa est ista redēptio. de qua gaudeo ꝓpter salutē hoīm. Sꝫ in tuis doloribꝰ ⁊ morte tua multū affligor vehement̄. q̄ꝛ scio q̄ nūq̄ȝ peccasti et sine cā tam amare occisus es. tā morte turpissima. Modo ḡ fili mi disiūcta est nr̄a societas. et me a te nūc oportet separi. Sepeliā ergo te ego mr̄ tua mestissima. Sed postea q̄bo. Vbi etiaꝫ morabor fili mi. Quō sine te viuere possim. Tecū ergo libentius sepelirer vt vbicūq̄ȝ esses. ego similit̄ essem tecū. Sꝫ ex quo nō possum corꝑe. sepeliar tamē mente. aīam meā in tumulo sepeliā cum corꝑe tuo. eā tibi dimitto. eā tibi cōmendo. O fili mi q̄ȝ anxia est sepatio ista. Et iterum ex habundātia lachrymaꝝ. multo meliꝰ lauit faciē filij. q̄ȝ magdalena pedes. Abstergit aūtē faciē eius ⁊ deosculās os ⁊ oculos eiꝰ. in quodā sudario caput ip̄m inuoluit ⁊ diligēter aptauit. Tandē iterū benedixit ⁊ signauit eū. Et tunc oēs adorātes eū flexis genibꝰ ⁊ pedes eiꝰ deosculātes. accipiūt ⁊ portant ad monumentū. Dn̄a tenebat caput ⁊ scapulas. magdalena pedes. Reliq̄ vero stabant in medio. Erat ꝓpe locū crucifixionis sepulchrū q̄ȝ ātū est longitudo eccl̄ie nr̄e vꝰ circa ī qua sepelierūt eū reuerent̄. flexis genibꝰ ⁊ cū fletibꝰ magnis ⁊ singultibꝰ ⁊ suspirijs crebris ⁊ multꝭ. Quo sepulto mr̄ iterū bn̄dicit amplexat̄ eū et stat sup̄ dilecto filio suo. Sed eleuātes eam posuerūt magnuꝫ lapidē ad ostiū monumēti. De hoc monumento dicit Beda. q̄ fuit domꝰ rotunda de subiacente rupe excisa. tante altitudinis vt

vir hõ manu extenta culmē posset attinge/re. introitū habēs ab oriente. in parte vero aquilonari locꝰ dñici corpis de eadē petra factꝰ est. septē pedes hñs longitudinis.

Meditatio post cõpletoriū.

Caplm. lxxxiiij

V Olens aūt ioseph redire in ciuitatē post officiū sic cõpletū. dicit domine. Dña mea ego vos depcor ꝑ deū ⁊ ꝑpter amorē filij vr̃i ⁊ mgr̃i mei si placet vt diuertatis in domū meā. scio eñ ꝙ domū ꝓpriā nõ habetis. vtamini mea vt vr̃a. q̃a oĩa mea vr̃a sunt. Silr̃ ⁊ nicodemꝰ. O q̃lis cõpassio. Regina celi nõ habz vbi caput suū reclinat. ⁊ hos dies lugubres ⁊ viduitatis sue sub alieno tecto ducere oportebit. Vere dies viduitatis sunt isti. q2 dñs ihs erat ei filiꝰ ⁊ sponsus. pr̃ ⁊ mr̃. ⁊ om̃e bonū. ⁊ om̃ia simul eo mortuo ꝑdidit. Vere vidua est et derelicta. ⁊ q̃ diuertat nõ hz. Tūc ipa se inclinans hūilit' ⁊ grãs agens. rñdit se esse cõmissam iohi. Quibꝫ iohes adhuc eā rogantibꝫ rñdit ꝙ volebat eā ducere in montē syon in domū in qua mgr̃ cenauit heri sero cū discipul'. ⁊ ibidē stare cū ea volebat. Illi ꝟo inclinātes se dñe. ⁊ adorātes sepulchrū abierunt. Et isti vt euāgeliū dicit remanserunt sedentes ꝯtra sepulchꝝ. Appropinquāte aūt nocte dicit iohes dñe. Nõ est honestū hic nimis morari vel de nocte in ciuitatē redire. ⁊ iõ si vobis placet dña recedamus. Tunc dña surgēs ⁊ genuflectēs ad sepulchrū amplexat'. bñdicensq3 sepulchꝝ dicit. Fili mi nõ possū ampliꝰ stare tecū. ego recõmendo te pr̃i tuo. Subleuatis ēt ocul' sn̄ celū dicit cū lachrymis ⁊ affectu magno. Pater et̃ne. recõmendo vobis filiū ⁊ meā aiam quā dimitto. Et recedere tūc ceperūt. Cū aūt venerūt ad crucē. ibi genuflexit ipa ⁊ adorauit crucē dicēs. Hic req̃euit filiꝰ meus. ⁊ hic est ꝓciosissimꝰ sanguis eiꝰ. Silr̃ et om̃es fecerūt. Cogitare nãq3 potes ꝙ ipa ꝓma fuit q̃ crucē adorauit. Exinde recedunt ꝟsus ciuitatē. ⁊ ꝑ viā se sepe ꝟtebat retrospiciens. Cū aūt fuerūt in loco vltra quē sepulchrū ⁊ crucē ampliꝰ videre nõ potuerūt. vertit se. i[n]clinauit. genuflexit ⁊ deuotissime adorauit. Silr̃ ⁊ om̃es fecerūt. Appropinq̃ntes ad ciuitatē sorores dñe. velauerūt eā tanq3 viduā. coopientes q̃i totū vultū suū. ⁊ ꝓcedebant. Dña aūt int' iohem ⁊ magdalenā seq̃bat' mestissime sic velata. Tūc magdalena volens in ingressu ciuitatis sumere viā q̃ ducit ad domū suā. ⁊ illuc eos ducere. ꝓuidit sibi ante. ⁊ dic. Dña mea ꝓcor vos amore mgr̃i mei vt eamus ad domū nr̃am. ⁊ ibi meliꝰ stabimꝰ. scitis eñ quõ libent' veniebat ad eā. Ipa vr̃a est ⁊ om̃ia mea vr̃a sunt. Rogo vt veniatis. Et hic plangere inceperunt. Dña aūt tacente ⁊ annuēte ꝟsus iohem adhuc illa rogat iohem. Ipe vero rñdit. Decentiꝰ est vt eamꝰ vsq3 montē syon. ⁊ maxie q2 sic rñdebamꝰ amicis nr̃is. tu potiꝰ venias cū ea. Tunc magdalena rñdit Bene scis ꝙ veniā cū ea q̃cunq3 ierit. ⁊ nunq3 dimittā eā. Intrantibꝫ aūt illis ciuitatē. ꝯcurrunt vndiq3 ꝟgines ⁊ matrone bone cū ꝓpendere eam potuerūt ⁊ associāt eā ꝑ viā ꝯsolando. sed magnꝰ vtriq3 fit ploratꝰ. sed ⁊ boni hoīes cõpatiebant' eidē ꝑ q̃s transibāt ⁊ mouebantur ad fletū. dicentes. Certe magna iniusticia est facta hodie ꝑ ꝓncipes nr̃os. ꝯtra filium istiꝰ dñe. ⁊ deꝰ ꝓ eo magna signa ostendit. caueāt q̃d fecerint. Cū autē venerūt ad domū. tūc ipa se vertens ꝟsus dñas. ⁊ gratias agens deuotissime inclinauit. Ipe ꝟo inclinātes se ⁊ genuflectētes om̃es ceperūt facere planctū magnū. Intrauit ẽ dña domū ⁊ magdalena. ⁊ due sorores sue. Iohānes vero ponēs se sup ostio. rogauit om̃es vt redirent ad domos suas. q2 tarda hora erat. ⁊ grãs agens eis. ostiū ille clausit. Tūc dña ꝑ domū circūspiciens sic dicebat. Fili mi dulcissime vbi es. q2 hic te nõ video. O iohes vbi est filiꝰ meus. O magdalena vbi est pr̃ tuus q̃ te sic tenerrime diligebat. O dilecte sorores vbi est filiꝰ noster. Recessit a nobis gaudiū nostrū. dulcedo nr̃a. ⁊ lumē oculorū nostrorū. Recessit autē cū magna angustia. vos audistis. Et hoc est qd̃ mihi magis auget dolorē. q2 recessit totus afflictus. totus laceratꝰ. totꝰ anxius ⁊ sitibundus. coactus. oppssus ⁊ violentꝰ. nec ei potuimus in aliq̃ subuenire. om̃es reliquerūt eum. ⁊ pater eiꝰ om̃ipotēs deꝰ noluit eū iuuare. Et q3cito facta sunt. ista vos vidistis. Cuius vnq3 vl' sceleratissimi hominis fuit sic accelerata ⁊ fulminata dānatio. O fili hac nocte captꝰ fuisti. ꝑfide traditꝰ. mane in tercia ꝯdemnatꝰ. ⁊ in sexta crucifixꝰ ⁊ ita mortuus es. O fili q3 amara est ista sepatio tua. ⁊ memoria turpissime mortis tue. Tandē iohānes rogans vt desisteret. ꝯsolatꝰ est eā. Tu autē si vires tuas experiaris. scies vtq3

eis parare ⁊ seruire. cōsolare ⁊ ꝯfortare eã ꝙ parūper comedat. ⁊ alios ad comedēdū cōforta. qꝛ adhuc ieiuni sunt. Et postea benedictione a dn̄a ⁊ a singulis alijs suscepta discedas.

Meditatio de dn̄a ⁊ socialꝫ die sabbati. Capitulū. lxxxv.

m Ane aūt sabbati. Stabant in domo ianuis clausis dn̄a et alie socie vnacū iohāne afflicte ⁊ dolorose tā ꝗ̄ orphane ⁊ plene merore. nō loquētes sed memorātes sedebant simul. aspicientes se mutuo raptim. sic cōtingere consueuit magna pressura ⁊ calamitate grauatꝭ. Pulsatū autē fuit ad ostiū ⁊ timebant. qꝛ omīa timuerunt. securitas em̄ eorū discesserat. Tamē iohānes ibat ad ostiū. ⁊ aspiciēs cognouit petrū ⁊ dixit. Petrꝰ est. Et dn̄a. Aperias ei. Ingrediẜ igiẜ Petrus verecūde cū singultibꝫ magnis ⁊ fletibꝫ. ⁊ tunc omnes plorare ceperūt. nec verbū loqui poterāt ꝑ merore. Postea veniūt successiue ⁊ alij discipuli etiā plorātes. Tandē cessantes a fletu incipiūt de dn̄o suo loqui. Dicit ḡ petrꝰ. Ego verecundor in meipō. nec deberē in cōspectu vestro loqui vel hominibꝫ apparere. qꝛ dn̄m meum q̄ me tantū diligebat. sic reliqui ⁊ negaui. Similiẜ ⁊ alij cū ꝑcussione palmarū lachrymarūq; effusione. seipos redarguebāt qꝛ dn̄m suū dulcissimū sic reliquerāt. Tūc dicit dn̄a. Magister bonꝰ ⁊ pastor fideľ recessit a nobꝫ. ⁊ nos remanemꝰ velut orphani. sed spero firmiẜ. ꝙ cito rehabebimꝰ ip̄m. ⁊ vos scitis. qꝛ benignꝰ est filiꝰ meus ⁊ vos multū diligebat. Nō dubitetis. qꝛ bene reconciliabiẜ ⁊ libenẜ remittet omnē offensā siue culpā. Tantꝰ autē fuit ꝑmissione patrꝭ furoris impetꝰ cōtra eum. ⁊ ita ꝑualuit malorū audacia. ꝙ non potuissetis eū iuuare. etiā existētes cū eo. ⁊ ideo nolite turbari. Respōdit petrꝰ. Uere dn̄a mea ita est vt dicitꝭ. nā ⁊ ego q̄ tm̄ initia vidi. tanto fui timore ꝑcussus in atrio caiphe ꝙ vix credebam me posse euadere ⁊ eū negaui. nec fui mēor verborū quibꝫ hoc ꝑdixerat mihi. q̄usq; me respexerat. Tūc magdalena querit q̄d ei ꝑdixerat. ⁊ respōdit de negatiōe. ⁊ narrat ei totum. Et addidit ꝙ eis alia plura dixit in cena de passione sua. Tūc dicit dn̄a. Uellem audire de his q̄ dicta ⁊ facta fuerūt in cena per eū. Et petrꝰ annuit iohi vt ip̄e referat Iohānes ꝟo incipit ⁊ narrat totū. ⁊ sic tam de his ꝗ̄ de alijs q̄ fecerat dn̄s ih̄s cū eis. narrant adinuicē. modo vnꝰ. modo alius. Sicq; totā diē de ip̄o sermocināndo ꝑcurrunt. O ꝗ̄ attente auscultabat magdalena sed multū attentiꝰ ip̄a dn̄a. O q̄tiens i ip̄sa die dicebat in narratiōe gestorū. Bn̄dictꝰ sit filiꝰ meus ih̄s. Intuere ḡ eos diligenter ⁊ cōpatere. qꝛ sunt in afflictiōe magna. imo ꝑmaxima hodie ꝯstituti. Quid em̄ ē videre ꝙ dn̄a celi ⁊ terre. ⁊ ꝑnceps ecclesiarū ⁊ oīm populorū. ⁊ duces totꝰ diuini exercitꝰ sic timorosi stāt reclusi in domūcula quadā. nescientes q̄d facere debeāt. nisi ꝙ se ꝯfortāt. cōferentes de factꝭ ⁊ verbis dulcissimi dn̄i sui. Dn̄a tamē stabat mente trāquilla ⁊ pacata. qꝛ certissimā spem habebat de resurrectione filij sui. Et in ea sola remāsit fides in ip̄a die sabbati. ⁊ ꝓpterea dies sabbati attribuiẜ ei. Nō tamē poterat ip̄a dn̄a gaudenẜ stare ꝓpter mortē filij sui dulcissimi ih̄u christi. Sero aūt facto post solis occasum cū licuit opari. maria magdalene ⁊ altera maria iuerunt emere aromata ꝓ faciēdis vnguentis. Sero etiā ꝑcedēti cū redierāt a sepultura dn̄i. ceperūt parare vsq; ad solis occasum. postea siluerūt. Nā sabbatū obseruare oportebat a solis occasu diei venerꝭ. vsq; ad aliū occasum. Nūc ergo vadunt emere aromata. Intuere tu illas diligenẜ incedētes mestis vultibꝫ more viduarū. ⁊ se applicantes ad aliquā apothecā alicuiꝰ forte deuoti dn̄i eis cōpatientꝭ. ⁊ libenẜ satisfacientis volūtati earū. Ip̄e vero postulant aromata ⁊ eligunt quātū possunt meliora. ⁊ ꝑcio soluto redeūt. parātes se ad faciēda vnguenta domino suo. Conspice ergo diligenter quomō humiliẜ ⁊ deuote ⁊ fideliẜ laborant ꝓ dn̄o suo cū lachrymis magnis ⁊ suspirijs intimis. Dn̄a vero ⁊ ap̄li aspiciūt et forte adiuuāt. Quibꝫ factis. nocte siluerūt. Et hec quidē est meditatio die sabbati de dn̄a. socialꝫ ⁊ discipulis.

Sabbato die.

Meditatio de domino iesu die sabbati descendenti ad infernū. Capitulū. lxxxvi.

v Enit etiā hoc in considerationē nunc. q̄d scʒ fecerit dn̄s ip̄a die sabbati. Statim cū mortuus fuerat descēdit ad inferos ad sctōs patres ⁊ stabat cū eis. ⁊ tūc fuerūt

in glia. nã visio dñi glia est pfecta. Consi
dera hic ḡ ⁊ attende q̃nta fuerit ei⁹ benigni
tas in infernũ descẽdere. q̃nta caritas. q̃ta
q̧ humilitas. Poterat eñ vnũ angelũ ad
eos mittere ⁊ oẽs suos suos liberare ⁊ si
bi pñtari vbi voluit. Sed hõ nõ sustinuisset
amor su⁹ infinit⁹. ⁊ hũilitas sua. Per semet
ipm ḡ descendit. ⁊ nõ vt suos. sed ⁊ vt ami
cos visitaret dñs oim. ⁊ stetit cũ eis ibidẽ
vsq̧ ad diẽ dñicã pe aurorã. Cogita bñ de
his ⁊ admirare ⁊ imitari conare. Jubilaue
rũt aũt sc̃i pr̃es in suo aduẽtu. et repleti sũt
iocunditate imensa. oĩ displicẽtia pcul ex
pulsa. ⁊ stabãt in laudib⁹ ⁊ canticis corã eo.
Quas laudes potes hõ mõ meditari. Ima
ginãdo eos ac si essent cũ corpib⁹ suis. sicut
post resurrectõnẽ erũt. Sim̃r ⁊ aĩam illã be
nignissimã dñi nr̃i iesu xp̃i. Cũ ḡ psenserũt
ei⁹ saluberrimũ aduẽtũ. occurrerũt ei gau
dent seipos exhortãtes atq̧ dicẽtes. Bene
dict⁹ dñs de⁹ isrl̃ q͛ visitauit ⁊c.

Canticũ sc̃oꝝ de lymbo Ca. lxxxvii

L Euate capita vr̃a. q͛ ecce venit redẽ
ptio vr̃a. Consurge. ꝯsurge hierl̃m
solue vincula colli tui. ecce saluator
venit soluere nos a vincul. Tollite portas
pncipes vr̃as. ⁊ eleuamini porte eternales et
introibit rex glie. Adoram⁹ te xp̃e ⁊ bñdici
mus tibi amãtissime de⁹ nr̃. Et pcidentes
adorauerũt eũ cũ gaudio ⁊ leticia magna.
Ipos aũt ꝯsidera q͛ cũ reuerẽtia ⁊ ingen
ti exultatione ⁊ vultib⁹ iocũdis stant et di
cunt pdicta corã eo. ⁊ in hmõi laudib⁹ ⁊ can
ticis ⁊ iubilatiõib⁹ steterũt in lymbo. vsq̧ p
pe aurorã diei dñici. in ꝯspectu etiã multi
tudinis anglor̃ ibidẽ existentiũ. ⁊ cũ eis iu
bilantiũ. Tunc accepit eos dñs educẽs ab
inferis in exultatõe. ⁊ añ eos gl'iose pcedẽs
posuit in paradyso deliciaꝝ. Aliq̃ vero mo
rula facta cũ eis iocunde. ⁊ cũ helya ⁊ enoch
eũ recognoscentib⁹. dixit eis. Temp⁹ est vt
excitẽ corp⁹ meũ. ⁊ vadã et reassumã illud. q̃
oẽs pcidẽtes dixerũt. Ite dñe rex glorie
⁊ cito redite si placet. q͛ gl'iosissimũ corpus
vr̃m videre plurimũ affectam⁹. Habes er
go q̃ circa dñm ihm ⁊ mr̃em ei⁹. ⁊ discipl'os
⁊ sc̃os pr̃es meditari possis in die sabbati
añ resurrectionẽ. Verũ q͛ totã passionẽ dñi
ihu tibi sine auctoritatũ interpositõe trans
curri. ne anim⁹ ad aliud q̃ ad ipam passio
nẽ se ꝯuerteret. cogitaui vl' nunc auctorita
tes aliq̃s tibi referre vt eaꝝ lectio mentẽ ex
citet ad ipam feruenti⁹ ⁊ deuoti⁹ meditan
da. Accipe ḡ Bern. more solito in q̃bus
dam sentẽtijs sic dicentẽ. Jesu christo de
bes totã vitã tuã. q͛ ipe vitã suã posuit pro
vita tua. ⁊ cruciat⁹ amaros sustinuit ne tu
ppetuo sustineres. Si eñ concurrent in me
omẽs dies filioꝝ adam. ⁊ omẽs dies seculi.
⁊ labores oim hoim q̃ fuerũt ⁊ q̃ sunt. ⁊ qui
erunt. nihil esset ad cõparationẽ illi⁹ corpo
ris. qḋ spectabiliter stupendũ est. Fructib⁹ etiã
signis. in cõceptu de spũ sc̃o. in ortu de vir
gine in vite innocẽtia. in doctrine affluẽtia.
in choruscatione miraculoꝝ. in reuelationi
bus sacramẽtoꝝ. Sicut igit' exaltant celi a
terra. ita exaltata est vita sua a vita nr̃a. que
tñ posita est. Et sic nihil ad aliq̃d nullã ha
bet cõparationẽ. ita vita nr̃a nullã habz ad
vitã illi⁹ portionẽ. cũ illa dignior. ista mise
rior esse nõ possit. Cũ ḡ deuouero quicq̃d
sum quicq̃d possũ nõ est sicuti stella ad so
lẽ. gutta ad flumẽ. lapis ad montẽ. granũ
ad aceruũ. Idem. xi. Canticoꝝ. Nõ sim
plex aut modica xp̃i exinanitio fuit. sed se
ipm exinaniuit vsq̧ ad carnẽ. ad mortẽ. ad
crucem. Quis digne penset q̃nte fuerit hu
militatis. mãsuetudinis. dignitatis. deũ ma
iestatis carne indui. multari morte. turpari
cruce. Sed dicit aliq̃s. Nõ valuit opus su
um reparare creator absq̧ ista difficultate.
Valuit. sz maluit cũ iniuria sui. ne pessimũ
atz odiosissimũ viciũ ig͛titudinis occasio
nẽ vltra repiret in hoĩe. Sane multũ fa
tigatiõis assumpsit. q̃ multe dilectiõis ho
minẽ debitorẽ teneret. ꝯmoueretq̧ ad gra
tiarũ actiões difficultas redẽptiõis quẽ mi
nus deuotũ esse fecerat cõditiõis facilitas.
Quid eñ dicebat hõ creatus et ingratus.
Gratis quidẽ ꝯdit⁹ sum. sed nullo cõditoris
grauamie vel labore. Siquidẽ dixit ⁊ fact⁹
sum quẽadmodũ ⁊ vniuersa. Sed obstru
ctũ est os loquẽtiũ iniqua. Luce clari⁹ patz
q̃ntũ modo o hõ p te dispendiũ fecit. de do
mino seruus. de diuite paup. caro de verbo ⁊
de dei filio hoĩs fier. fil⁹ nõ desperet. Me
mẽto iã te. ⁊ si de nihilo factũ. nõ tñ de nihi
lo redẽptũ. Sex dieb⁹ ꝯdidit oĩa. ⁊ te inter
oĩa. At hõ p totos triginta ãnos. opat⁹ est
salutẽ nr̃am in medio t're. O q̃ntũ labora
uit sustinens carnis necessitates. hostis tẽ
ptatiões. Nõne sibi crucis aggrauauit igno
miniã. mortis sibi accumulauit horrorem.
Ite. xx. Cantic. Sup oĩa redd. ⁊ te ama

bilez mihi iesu bone calix quē bibisti.opus
nr̄e redēptiōis. Hoc oīno amorē nr̄m faci/
le vendicat totū sibi. Hoc inꝗ̄ est qđ nr̄am
deuotionē ⁊ blandi⁹ allicit. ⁊ iusti⁹ exigit.et
artius stringit.⁊ afficit vehemēti⁹. Multū
ꝗ̄ppe laborauit in eo saluator nec in oī mū/
di fabrica tantū fatigatōis auctor assūpsit.
Illac deniꝗ̄ dixit ⁊ facta sūt.mādauit ⁊ cre
ata sunt. At vero hic. Et in dictis suis susti/
nuit ꝯtradictores. ⁊ in factꝭ obſuatores.et
in tormētis illusores.⁊ in morte exprobra/
tores. Idē.xxij. Cantic. Ad cumulū pie/
tatis tradidit tūc in mortē aīam suā ⁊ de ꝓ
prio latere ꝓtulit ꝓciū satisfactiōis q̄ placa-
ret patrē. Per qđ plane ad se versiculū illū
traxit. Apud dn̄m miscđia ⁊ copiosa.apud
eū redemptio. Prorsus copiosa. q̄z nō gut/
ta sed vnda sanguīs largit̄ ꝑ quinꝗ̄ partes
corpis emanauit. Quid tibi debuit facere.
⁊ nō fecit. Illumiauit cecū.soluit vinctū.re/
duxit erroneū.recōciliauit reū. Quis nō p⁹
illū libent̄ alacriterꝗ̄ currat.q̄z ab errore li
berat ⁊ errata dissimulat.⁊ q̄ deinde viuen/
do merita tradit.ꝓmia moriēdo conquerit
Quā excusationē habz q̄ in odore hoꝝ vn
guentoꝝ nō currit.nisi ad quez forte mīme
odor puenit. Sed etēm in oēm traz exiuit
odor vite. Qm̄ miscđia dn̄i plena est tra.et
miserationes ei⁹ sup oia opa ei⁹. Ergo q̄ vita
lem hāc sparsaz vbiꝗ̄ fragrantiā nō sentit.
⁊ ob hoc nō currit.aut mortu⁹ est.aut putri
dus. Idē.xxv. Cantic. Nō erubescit spō
sa nigredinē quā nouit ꝑcepisse a spōso.cui
similari q̄nte etiā glie ē. Nil ḡ ꝓinde glīosi⁹
est ꝙ̄ christi portare obprobriū. Vn̄ vox il/
la prorsus exultatōnis ⁊ salutis.mihi absit
glīari nisi in cruce dn̄i nr̄i iesu christi. Gra/
ta ignominia crucꝭ ei q̄ cruci ingrat⁹ nō est.
Nigredo est.sed forma ⁊ silitudo dn̄i. Va/
de ad scm̄ Isaiā. ⁊ describet tibi q̄lem illū
in spū viderat. Quē nāꝗ̄ aliū dixit virū do
loris ⁊ scientē ifirmitatē.⁊ q̄z nō erat ei spe
cies neꝗ̄ decor. Et addidit. Nos putaui/
mus eū q̄i leprosuz ⁊ ꝑcussum a deo ⁊ humi
liatū. Ipē aūt vulnerat⁹ est ꝓpter iniq̄tates
nr̄as. Attritus est ꝓpter scelera nr̄a.⁊ liuore
eius sanati sum⁹. Deniꝗ̄ seipm̄ fecit pctm̄.
⁊ nigrū dicere verear. Intuere sane pānis
sordidū.plagis liuidū.illitū sputꝭ.pallidū
morte. Idē.xxviij. Cantico. Quid ei ma/
gis deforme ⁊ nigꝝ oculis spectātiū occur
rebat ꝙ̄ cū expāsis in cruce manib⁹ medi⁹
duoꝝ nequā risum malignātib⁹ daret,fletū

fidelib⁹.⁊ solus erat risui q̄ solus poterat et
terrori.solus honori esse debuerat. Idē
lxj. Cant. Petra refugiū herinacijs. et vbi
tuta firmaꝗ̄ infirmis reqes nisi in vulneri
bus saluatorꝭ. Tanto illuc securior habito.
q̄nto ille potētior est ad saluādum. Fremit
mūdus.ꝑmit corp⁹. diabolus insidiat̄. Nō
cado.fundat⁹ enī suz sup̄ firmā petrā. Pec
caui pctm̄ grāde.turbabit̄ ꝯscia.sz nō ꝑtur/
babit̄.qm̄ vulneꝝ dn̄i recordabor. Nempe
vulnerat⁹ est ꝓpter iniq̄tates nr̄as. Quid tā
ad mortē qđ nō xp̄i morte saluat̄. Et infra.
Clamat clauus.clamat vuln⁹.q̄r ver⁹ deus
sit in christo mūdū recōcilians sibi.ferrū ꝑ/
trāsijt aīam ei⁹.⁊ appropinquit cordi. vt nō
iā nesciat cōpati infirmitatib⁹ nr̄is. Patz ar
chanū cordis ꝑ foramia corpis. Patz illud
magnū sacrm̄. Patēt viscera miscđie dei nr̄i
in q̄b⁹ visitauit nos oriēs ex alto. Quid enī
viscera ꝑ vulnera pateāt. In q̄ enī clari⁹ ꝙ̄
in vulnerib⁹ tuis eluxisset. q̄ tu dn̄e suauis
⁊ mitis es ⁊ multe miscđie. Maiorē ei mi/
serationē nemo hz ꝙ̄ vt aīam suā ponat q̄s
ꝑ addictis morti ⁊ dānatis. Idem q̄z vt
credit̄ in quodā ſmone de cruce. Medita/
re inquit passionez crucifixi corpis.⁊ vide si
aliq̄d est in eo qđ nō pōet ad p̄iem. Pro te
diuinū illud caput multiplici spinaꝝ densi
tate densatū.vsꝗ̄ ad cerebri teneritudinez
cōfixū est.dū cōfigit̄ spina. Spinis pctōꝝ
suoꝝ ait dn̄s ꝑ ꝓpheta.circūdedit me popu
lus iste.ne doleret caput tuū.ne tua vulne/
retur intentio. Caligauerūt in mortē ocu/
li sui.⁊ illa lumiaria q̄ illumināt orbem.ad
horā extincta sunt. Nōne illis obtenebrātı/
b⁹ tenebre facte sunt sup oēm trā.⁊ illa duo
magna lumiaria cū alijs lumiarib⁹ submo
ta sunt. Hoc aūt totū factū est vt auerteren
tur oculi tui ne videāt vanitatē. ⁊ si viderēt
nō attraherēt. Aures ille q̄ in celis audiūt.
sanct⁹.scūs.scūs.dn̄s de⁹ sabaoth.audiūt
in tris.demoniū habes. ⁊ crucifige crucifi/
ge eū. Vt q̄d illō.ne aures tue obsurdesce/
rent ad clamorē pauperis.ne reciperēt au/
ditum vanū.ne detractionis virus apertis
ꝓpicijsꝗ̄ suscipent. Speciosa illa facies.spe
ciosa forma pre filijs hominū.sputis illita.
afflicta colaphis addicta delusionibus est.
Sic nanꝗ̄ scriptū est. Ceperunt cōspuere
in eū ⁊ ꝑcutere faciem eius. ⁊ illudere ei di/
centes. Prophetiza quis est qui te ꝑcussit.
quare hoc.vt facies tua illuminaret̄.illumi
nata ꝯfirmaret̄,⁊ diceret̄ de te, Vultus ei⁹

nō sunt amplius in diuersa mutati. Os illud quod docet angelos. et homines instruit quod dixit et factū est. felle potatū est et aceto. Sz hoc factū est vt veritatē et iudiciū loqueret os tuū. et confiteret dn̄m deū suum. Manus ille que fundauerūt celos extense sunt in cruce. clauisque perforate durissimis. vt manus tue extenderent ad inopē. et dicere posses. Aia mea in manibus meis semp. Quod tenemus in manibus nō de facile obliuiscimur. Sic et qui aniam suā bone operationi imponit non tradit eam obliuioni. Pectus illud in quo sunt omēs thesauri sapiētie et sciētie dei abscondit. lancea militari perfossum est. vt pectus tuum a prauis cogitationibus mundaret. mundatū sanctificaret. cōseruaret sanctificatū. Pedes illi quorū scabellum adorare debemus. quia sanctū est. dura transfixione confossi sunt vel cōfixi. ne pedes tui festinarēt ad malū. sed currerent ad viā mandatorū domini. Quid plura. Foderūt manus meas et pedes meos. dinumerauerunt omnia ossa mea. Pro te carnē et animā suā posuit. vt corpus et spiritū tuū sibi vendicaret. totū se totū recuperauit. Idem in sermone sup mirandis beneficiis humane redēptionis. Expergiscere nunc ania mea. excutere de puluere. et cōtemplare virū hunc memorabilem quē in speculo euāgelici sermonis quasi presentē intuearis. Attende ania mea Quis est ille qui ingredit habens imaginē regis. et nihilominus serui despectissimi confusione repletus. coronatus incedit. Sed ipsa eius corona etiā cruciatus est illi. et mille puncturis speciosum eius caput diuulnerat. Regali purpura induitur. sed potius in eo despicitur quam honorat. sceptrum in manu gestat. sed eo ipso reuerendū eius caput ferit. Adorant coram ipso positis in terra genibus et regem clamant. et cōtinuo ad conspuendū amabiles eius genas subsiliunt. Maxillas palmis concutiunt. et honorabile collū exhonorant. Uide anima mea. quomō vir ille per omia coartat et spernitur. Sub crucis onere dorsum incuruare iubet. et suam portare ignominiā ad locum deductus supplicii. Myrrha potat et felle. In cruce subleuatur. et dicit. Pater dimitte illis. quia nesciunt quid faciunt. Qualis est hic qui in omnibus pressuris suis nec semel os suum aperuit vt aliquid querele aut excusatiōis. aut cōminationis. aut maledictiōis aduersus maledictos canes illos proferret. Sed nouissime verbū benedictionis sup iniustos suos. quale a seculo nō est auditū. Quid hoc viro mansuetius. quid benignius aīma mea vidisti. Adhuc autē attentius intuere quam grandi admiratiōe et tenerrima cōpassione dignus appareat. Uide nudū et vulneribus laceratū. in medio latronū. cruci ignominiose ferreis clauis affixum. aceto in cruce potatum. et post mortē lancea in latere vulneratū. et copiosos sanguis riuos ex quinque vulneribus manuū pedū et lateris effundentem. Fletū deducite oculi mei. et liquesce aīa mea. sup contritiōe amabilis viri huius quē in tāta amaritudīe tot vides affectū doloribus. Respice dn̄e scē pr̄ de sctūario et de excelso celorū habitaclo. et intuere hāc sacroscām hostiā quam tibi offert magnus pontifex nr̄ sctūs puer tuus dn̄s ihs. p pctis fratrū suorū. et esto placabilis sup multitudīe malicie nr̄e. Ecce vox sanguis fris nr̄i ihu clamat ad te de cruce. Ecce glīa et honore coronatus sum. In dextera maiestatis tue astat vultui tuo p nobis. caro ei et frater nr̄ est. Respice dn̄e in faciē xp̄i tui. qui tibi obediēs vsque ad mortē factus ē. nec recedāt ab oculis tuis cicatrices eius in ppetuū vt memineris quantā ab eo p pctis nr̄is satisfactionē receperis. Utinā dn̄e appēdant in statera pctā. quibus irā meruimus. et calamitas quā p nobis passus ē inocēs filius tuus. Certe hec grauior apparebit et hec magis digne vt pr̄ ipsā effūdas super nos miam quam que fuit illa. ne p pctis nr̄is contineas in ira mias tuas. Grās tibi pr̄ referat ois ligua sup habūdātia bōitatis tue qui vnico filio cordis tui nō pepcisti. sz p nobis illū tradidisti in mortē. vt ipm tamque fidelē aduocatū haberemus in celis corā te. Et tibi dn̄e ihu fortissime zelotes quid grāz retribuā vt digne retribuā Ego homo puluis et cinis et vile figmētū. quid ei p mea salute facere debuisti et non fecisti. Ab imo pedis vsque ad sūmū verticis totū in aquis passionū te demersisti. vt me totū de illis extraheres. Et itrauerūt aque vsque ad aiā meā. Nā et aiā tuā in mortē pdidisti. vt meā pditā mihi redderes. Ecce me duplici debito obligasti. Nā et p eo quod dedisti debitor tibi sum. et p mea quidē ania bis a te mihi data. semel in creatiōe. et semel in redemptione. Quid magis iuste tibi reddā quam ipam. nō habeo. Pro tua aūt pciosa aīa ita contribulata quid ab hoīe digne rependi possit nō inuenio. Nā et si celū et terrā et omnē ornatū eorū p eā possem rependere. certe vsque ad mensurā debiti nullatenus attingere possem. Ut autē

id ipm qd et debeo et possibile mihi est retribuã tibi. tui dñe muneris est. Diligẽdus es mihi toto corde. totã mente. tota aĩa. tota ꝟtute. et tua mihi sequẽda vestigia. q pro me mori dignat⁹ es. Et quõ fiet illud in me nisi p te. Adheret aĩa mea post te. qꝛ tota virtus eius pendet ex te. Hucusqꝫ Bern. Habes igit a beato Bern. more suo mellifluo eructuantẽ de dñica passione mellifluã et pulcherrima. Videas ne in vacuũ ea recipias. Sed toto corde. totoqꝫ affectu ipsius auctoritatibꝫ incitata in dñica passiõe verseris. qꝛ ip͡i⁹ passionis meditatio sup oĩa alias q de vita ipsius occurrere pñt noscit eminere. De cetero ad resurrectionẽ ip͡i⁹ dñi iesu accedamus.

Dominica die.

De resurrectione dñi. et quomõ pmo apparuit matri dñica die.

Capitulũ. lxxxviij.

Eniens domin⁹ iesus cũ honorabili multitudie angeloꝝ ad monumẽtũ die dominico sũmo mane. et reaccipiẽs corp⁹ istud sanctissimũ. ex ipo monumẽto clauso pcessit ppria virtute resurgẽdo. Eadẽ aũt hora. summo mane maria magdalene et iacobi et salome. licẽtia petita pus a dña ceperũt ire cũ vnguẽtis ad monumentũ. Dña autez domi remãsit. et orabat dicẽs. Pater clemẽtissime. pr pijssime. sicẽ scitis. mortuus est filius me⁹. inter duos latrones cruci fuit affixus. et ego eũ sepeliui manibꝫ meis. Sꝫ potẽs estis dñe eũ mihi restituere incolumem Rogo maiestatẽ vestrã. vt eũ mihi reddatis. Quare tardat tantũ ad me venire. remittite obsecro eũ mihi. quia nõ quiescit anima mea. nisi videã ipm. O fili mi dulcissime qd est de te. qd agis. qd morã ptrahis. rogo te ne ampli⁹ differas venire ad me. Tu eñ dixisti tercia die resurgã. Nõne fili mi. est hodie tercia dies. nõ heri. sed pus heri. i. nudiustercius fuit dies illa magna et amara valde. dies calamitatis et mortis. tenebraꝝ et caliginis. sepatõis et mortis tue. g fili mi ẽ hodie tercia dies. Exurge g gl͡a mea et oĩne bonũ meũ et redi. sup oĩa desidero te videre. cõsolet me tuus redit⁹ quã sic ptristauit discessus. Reuertere g dilecte mi Veni dñe iesu. veni spes mea vnica. veni ad me fili mi. Eya ergo sic orãte et lachrymas dulciter emittente. Ecce subito dñs iesus venit in vestibꝫ albissimis. vultu sereno. speciosus. gloriosus et gaudẽs. et dixit ei q̃i ex latere. Salue scã parens. At illa statim reuertens. Es tu inquit fili⁹ meus iesus. Et genuflexit adorans. Cui filius. Mater mea dulcissima. ego sum. Resurrexi et adhuc tecũ sum. Eis autẽ surgentibꝫ ipa cũ lachrymis p gaudio amplexans eũ. et vultũ vultui applicans fortiter stringebat reqescens totalit sup eum. et eã alacriter sustẽtabat. Postq sedentibus eis pariter. diligent et curiose intuebat eundẽ in vultu et cicatricibꝫ manuuꝫ et p totum. Querens si oĩs dolor ab eo discesserat. Et ille. Reuerẽda mr. oĩs a me dolor abscessit. et mortẽ et dolorẽ et omnes angustias superaui. nec de cetero inde aliqd sentiam. Et illa. Benedict⁹ sit pr tuus q te mihi reddidit. Exaltatũ et laudatũ sit nomen eius et magnificatũ in secula. Stant g et colloquũtur adinuicẽ gaudẽtes. et pascha ducentes delectabilit et amãter. Et narrat ei dñs ihs q̃liter pplm suũ liberauit de inferno. et oĩa q fecit in isto triduo. Ecce nunc g magnum pascha.

Quomõ maria et alie due marie venerũt ad monumentũ.

Capitulũ. lxxxix.

Magdalena ꝓo et alie due marie ibãt vt dixi ad monumentũ cũ vnguentis. Dũ g fuerũt extra portã ciuitatis reuocabãt ad memoriã afflictiões et penas mgri sui. et in oĩbꝫ locis in qbꝫ aliqd notabilit ptra ipm vl p ipm factũ fuerat aliqñtulũ subsistebãt genuflectẽtes et osculantes terrã. gemit⁹ et suspiria dãtes et dicẽtes Hic obuiauim⁹ ei cũ cruce sup collo qñ mr eius semimortua ẽ. Et hic se ꝟtit ad mulieres. Hic crucez deposuit fatigat⁹. Et super isto lapide se appodiauit parũper. Hic fuit sic crudelit et fortit impulerũt eũ vt veloci⁹ ambularet. et qi eũ currere coegerunt. Hic spoliauerũt eũ et totũ nudũ fecerũt. Et h eũ cruci patibulo affixerũt. Et tũc cũ magno clamore et inudatõe lachrymaꝝ pcidentes in facies suas adorauerũt crucẽ. et osculate sũt eã pcioso adhuc dñi sanguie rubricatã. Deinde surgẽtes et eũtes v̄sus sepulchꝝ dicebãt. Quis reuoluet nob lapidez ab ostio monumẽti. Et aspiciẽtes viderũt reuolutũ lapidẽ et ãgelũ dñi sedẽtẽ sup eũ q dic eis. Nolite timere etc. vt i euãge. ptinet. Ille autez

fraudate spe sua. qr putabāt corpus dñi inuenire. nō attendētes ad verba angeli conterrite redeūt ad discipulos dicētes corp⁹ dñi esse sublatū.

Quō dñs apparuit marie magdalene. Capitulū. xc.

t Unc ergo petr⁹ ꝛ iohes cucurrerūt ad monumentū. Cōspice bene eos currūt ipi. currunt magdalena ꝛ socie post eos. omēs currūt ad querendū dominū suū cor suū ꝛ aniam suā. Currūt multum fidelit. multūqꝫ feruent. multūqꝫ anxie. Cū autē puenerunt ad monumentū respicientes in ipo nō inuenerūt corp⁹. sed viderunt lintheamina ꝛ sudariū ꝛ recesserūt. Cōpatere ipis qr in afflictōne magna sunt. Querunt dñm suū ꝛ nō inueniūt. ꝛ nesciūt vbi eū amplius qrere debeant. ꝫ dolentes flentes discesserūt.

Qr dñs apparuit tribus marijs. Capitulū. xci

m Arie autē remanserūt ibidē. ꝛ respicientes in monumentū viderūt duos angelos stātes in albis q̄ dicunt eis. Quē queritꝭ. viuentē cū mortuis. Ille autē nec tunc attenderūt ad verba eoꝝ. nec aliquā consolationē acceperūt de visiōe angeloꝝ. qr nō querebāt angelos s; dñm angeloꝝ. Iterū ille due marie cōterrite ꝛ q̄si absorte elongauerūt se inde aliquantulū. ꝛ sedebāt dolētes. Joh. xx. Magdalena vero nesciens q̄d aliud facere deberet. qr sine mgr̄o suo viuere nō poterat. ꝛ ibi eū nō inueniebat. ꝛ vbi eū quereret ignorabat. stabat ad monumentū foris plorās. Iterū ergo respiciēs in monumentū. qr semp sperabat ibi eū reuidere vbi eū sepelierat. Uidit ipos angelos sedentes q̄ dicunt ei. Mulier q̄d ploras. quē queris. Et illa. Tulerunt dñm meū ꝛ nescio vbi posuerūt eū. Uide mirabilē opationē amoris. Paulo ante audierat ab vno angelo q̄ resurrexerat. ꝛ postea a duobꝫ. qr viuebat. ꝛ nō recordabatꝛ. s; dicit nescio. Amor hoc faciebat. qr vt dicit hic Origenes. Aia sua nō erat vbi ipa erat sed ibi erat vbi mgr̄ suus erat. Nesciebat cogitare. loqui. nec audire nisi de ipo. Cū aūt ista sic ploraret nec de angelis aliq̄d curaret. amore suo mgr̄ suus nō poterat amplius se tenere. Dñs ꝫ iesus refert hoc mr̄i et dicit q̄ vult ire ad ꝯsolandā eam. q̄ hoc multū acceptat. ꝛ dicit. Fili mi benedicte. Uade in pace ꝛ ꝯsoleris eā. quia multū te diligit. ꝛ de tua morte multū doluit. ꝛ memēto redire ad me. ꝛ amplexans dimisit eū.

Iterum de eodem. Capitulū. xcij.

v Enit ergo ad monumentū in orto vbi erat magdalena. ꝛ dicit ei. Mulier quē queris. quid ploras. Et illa cum nō cognoscēs adhuc vt ebria rūdit dicens. Dñe si tu sustulisti eū. dicito mihi vbi posuisti eū. ꝛ ego eū tollam. Conspice bene eam. quomō lachrymabili vultu supplicitꝛ ꝛ deuote eū exorat vt doceat eam illū quē q̄rit. semp ei sperabat audire aliqua noua de suo dilecto. Tunc domin⁹ ad eā dixit. Maria. Ipa vero q̄si reuiuiscens et cognoscens eū ad vocē. cū indicibili gaudio dixit. Rabi id est. mgr̄. Dñe vos estis quē querebā. q̄re tādiu vos mihi celastis. ꝛ currēs ad pedes osculari volabat. Domin⁹ vero volens animū suū eleuare ad celestia. vt nō q̄reret eū āmodo in terra. dixit. Noli me tangere. Nōdum em̄ ascendi ad patrē meū. sed dic fratribꝫ meis. Ascendo ad patrē meū ꝛ patrē vestrū ꝛc. ꝛ addidit. Nōne p̄dixi tibi q̄ tercia die resurgerē. quomō igitꝛ me in sepulchro querebas. Et illa. Dico vobis magister q̄ tant⁹ dolor de acerbitate passionis ꝛ mortis vr̄e cor meū repleuerat. q̄ oīm oblita de nihilo recordabar nisi de corp. vestro mortuo. ꝛ de loco vbi sepeliuerā ipm. ꝛ ido vnguentū hoc mane detuleram. Benedicta sit magnificētia vr̄a q̄ resurgere ꝛ ad nos redire dignata est. Stant ꝫ simul dilecti cū iocūditate ꝛ gaudio magno. Ipa ꝟo curiose aspicit eū. ꝛ interrogat de singulꝭ. ꝛ r̄nsum alacritatis recipit. Nunc ꝫ ꝛ hic est magnū pascha. licet aūt sic a p̄ncipio dñs ei responderet. vix credere possū q̄n eū familiariter tāgeret anteq̄ꝫ inde discederet. osculādo pedes ꝛ man⁹. sed dispensatiue sic fecit a p̄ncipio. vl' qr talē se ōndebat q̄lis erat in corde suo. ſm cōem expositionē. vel qr vt dixi volebat animū suum erigere ad celestia ſm q̄ Berñ. innuere videtꝛ. Hic nāqꝫ credi p̄t. q̄ quā sic amantꝛ ꝛ singl'aritꝛ añ oēs q̄ scpti reperiuntꝛ visitabat. ad letificādā eā non turbandā faciebat. Mysterialit ꝫ nō ptinacit dixit illud verbū. qr nō ptinax neqꝫ durus benignissimus dñs est ꝛ maxime diligentibus se. Post aliqualē vero morulā discessit domin⁹ dicens. qr ꝛ alios oporteret eum vi

sitare. Tũc magdalena q̃ſi alterata sicut no/lens ab eo vnq̃ꝫ discedere dicit. Dñe vt vi/deo vestra cõuersatio nõ erit ãmodo nobi/scum sicut cõsueuerat. Rogo ne obliuiscami/ni mei. Memẽtote dñe tot bonorũ q̃t mi/hi contulistis. ⁊ familiaritatis ⁊ dilectionis quã habuistis ad me. ⁊ recordamini mei do/mine deꝰ meus. Et dñs ad eam. Noli time/re. cõfide ⁊ cõstans esto. q2 semꝑ ero tecum. Tunc ipa bñdictione ab eo recepta. ⁊ chri/sto discedente venit ad socias. ⁊ nũciat hoc eis. Ille vero de resurrectiõe dñi gauden/tes. sed ꝙ nõ viderant eũ dolentes recedunt cum ea.

Iterũ de eodem.
Capitulũ. xciij.

c Um ḡ iste tres marie in simul ꝑge/rent anteq̃ꝫ venirẽt ad ciuitatẽ. appa/ruit eis dominꝰ iesus dicẽs. Auete. Ille vero vltra q̃ꝫ dici posset exhylarate ꝓ/cidentes tenuerũt pedes eiꝰ. Hic ergo simi/liter ⁊ querũt ⁊ aspiciũt. ⁊ rursum iocũditatis accipiũt. ⁊ faciũt magnũ pascha. Dicit autẽ eis dñs iesus. dicite fratribꝫ meis vt veniãt in galyleã. ibi me videbũt sicut predixi eis. Uides ꝙ mgr̃ humilitatis vocat discip̃los suos frẽs. Nunq̃d hanc virtutem dimisit. Tu autẽ si in p̃dictis vis intelligentiã ⁊ cõ/solationẽ habere. recordare de his q̃ superi/us tibi dixi. vt scꝫ in omnibꝫ locis ⁊ factis ita sis animo ac si p̃ns esses corꝑe. Et idẽ de in/fra dicendis.

Dominꝰ apparuit Joseph.
Capitulũ. xciiij.

d Iscedẽs ergo dñs iesus ab eis. ap/paruit ioseph q̃ euꝫ sepelierat. Ca/ptus enĩ erat ꝓpterea a iudeis et re/clusus in quodã cubiculo diligent̃ sigillato ⁊ post sabbatũ eũ interficere volebãt. Appa/ruit ergo ei dominꝰ iesus ⁊ faciẽ eius exter/sit. ⁊ osculũ dedit. ⁊ inde saluis sigillis in ꝓ/priã domũ reportauit.

Dominꝰ apparuit Jacobo minori.
Capitulũ. xcv.

a Pparuit etiã dñs iesus iacobo mi/nori. q̃ vouerat se nõ comesturũ nisi videret dñm resuscitatũ. Dixit ḡ ei ⁊ his qui cũ eo erant. Ponite mẽsam. Dein/de panẽ accipiens. bñdixit ⁊ dedit ei dicẽs. Comede dilecte frater mi. q2 filiꝰ hoĩs sur/rexit a mortuis. Ista vero refert Hierony/mus.

Qr dñs apparuit Petro.
Capitulũ. xcvi.

c Um aũt magdalena ⁊ socie redeun/tes domũ narrãtes discipul̃ resur/rexisse dñm. Petrꝰ merens ꝙ dñm suũ non viderat. nec q̃escere valens ꝓpter a/moris vehemẽtiaꝫ. Discessit ab eis ⁊ solus ibat versus sepulchrũ. Nesciebat enim vbi eũ alibi q̃reret. Dũ ergo ꝑgeret dominus ie/sus apparuit ei dicẽs. Pax tibi simon. Tũc petrus ꝑcutiens pectus suũ et ꝓcidens in terrã cũ lachrymis. dixit. Dñe dico meam culpam. q2 te dereliqui. ⁊ pluries negaui. ⁊ osculatꝰ est pedes eius. Dominus aũt ipm erigens. osculatꝰ est eũ dicens. Pax tibi. no/li timere. omnia pctã sunt tibi dimissa. ego bene sciebã ⁊ p̃dixi tibi. Nunc ḡ vade ⁊ con/firma frẽs tuos. ⁊ cõfide q2 mortẽ ⁊ omnes inimicos vr̃os ⁊ aduersarios deuici. Hic ḡ sil̃r fit magnuꝫ pascha. Stãt ⁊ colloquunt̃ adinuicẽ. ⁊ diligent̃ petrꝰ aspicit eũ ⁊ singu/la notat. Bñdictiõe ḡo accepta rediens ad dñam ⁊ ad discipulos oĩa narrauit. Scire aũt debes ꝙ de apparitiõe facta dñe nihil cõ/tinet̃ in euãge. iõ aũt ipam posui. ⁊ añ alias p̃misi. q2 de ipa videt̃ tenere eccĩa. vt ĩ legen/da de resurrectiõe dñi pleniꝰ habet̃.

De reditu dñi ad sctõs p̃res post resur/rectionẽ. Capl̃m. xcvij.

d Ominꝰ ergo ih̃s cũ discessit a petro q2 nondũ visitauerat sctõs patres post resurrectionẽ suam quos ĩ pa/radyso deliciarum dimiserat. rediit ad eos procedens in stola candida cum multitu/dine angelorum. Quem ipi in tanta gloria ꝯspicientes a longe cũ indicibili exultatiõe ⁊ iubilo canticis ⁊ laudibꝫ suscipiũt eũ dicen/tes. Ecce rex nr̃. Uenite occurramꝰ saluato/ri nr̃o. Magnũ principiuꝫ ⁊ regni eius nõ erit finis. Dies sanctificatꝰ illuxit nob̃. Ue/nite omẽs ⁊ adoremꝰ dñm. ⁊ ꝓcidentes in terrã adorauerunt eũ. ⁊ surgẽtes ⁊ stantes cũ eo reuerent̃ ⁊ iocunde cõpleuerunt lau/des suas. dicẽtes. Uicit leo de tribu iuda. refloruit dñe caro mea. adimples nos leti/cia cum vultu tuo. delectatiões in dextera tua vsq̃ꝫ in finẽ. Resurrexisti gl̃ia nostra. ex/ultabimꝰ ⁊ letabimur in te. Regnũ tuuꝫ re/gnũ omniũ seculorũ. ⁊ dominatio tua vsq̃ꝫ in generatione ⁊ generatiõem. Et nos non discedimus a te. resuscitabis nos ⁊ nomen tuuꝫ exaltabimꝰ. Precursor pro nobis in/

gressus est. pontifex fact⁹ in eternũ. Hec ē
dies quā fecit dñs. exultem⁹ ⁊ letemur i ea.
Hodie illuxit nob̄ dies redēptiōis reꝑatio
nis antique felicitatis eterne. Hec est dies
quā fecit dñs ⁊c. Hodie ꝑ totũ mũdũ mel/
liflui facti sunt celi. qꝛ dñs regnauit a ligno
Dñs regnauit decorē indut⁹ est. indut⁹ est
dñs fortitudinē ⁊ p̄cinxit se. Cantate ei can
ticũ nouũ. qꝛ mirabilia fecit. Saluauit sibi
dextera ei⁹ ⁊ brachiũ sctm̄ ei⁹. Nos aũt po/
pulus ei⁹ ⁊ oues pascue ei⁹. venite adorem⁹
eũ. Appropinquāte aũt hora vesꝑtina dicit
eis dñs ihs. cōpatior fribꝫ meis. qꝛ ꝓpt mor
tem meā ꝯtristati ⁊ ꝯtriti dispergunt sicut
oues errātes. ⁊ multũ desiderāt me videre.
Vadā ergo ⁊ oñdaꝫ me ipis. ꝯfortabo ⁊ cō
solabor eos et cito reuertar ad vos. At illi
ꝓcidētes dixerũt. Sic fiat dñe vt dixistis.

Q dñs apparuit duobꝫ discipul' euntibꝫ
in emaus. Capitulũ. xcviij.

c Um ergo duo ex discipul' eius irēt
ꝟsus castellũ emaus quasi iam de/
sperati de ipo. ⁊ irēt tristes. de his q̄
acciderant ꝯferētes. venit dñs ihs ⁊ iunxit
seipis in specie ꝑegrini. ⁊ ibat cũ ipis intro/
gans eos. ⁊ rñdens. ⁊ ꝯferēs ꝟba salubria.
vt in euāgelio habes. Tandē coact⁹ ab eis
intrauit cũ illis ⁊ manifestauit se ipis. Hic
aũt diligent' attende ⁊ ꝯsidera bonitatem ⁊
benignitatē dñi tui. Prio qꝛ ñ potuit ei⁹
feruens amor sustinere suos sic errare ⁊ tri
stari. Vere fidus amic⁹ est fidelis comes.
Et benignus dñs iungit se ipis. querit tri
sticie causam ⁊ exponit eis scꝑturas. inflā/
mans corda eoꝝ ad omnē rubiginēꝫ extir/
pandā. Sic q̄tidie nobiscũ facit spiritualit'
Si em̄ grauati aliq̄ ꝑplexitate vel accidia
de ipo loq̄mur. statim adest ꝯfortans ⁊ illu
minans corda nr̄a ⁊ etiā inflāmans i amo/
rem sui. Optimũ em̄ est cōtra tales pestes
loqui de deo. Vñ dicit ꝓpha. Q̄ dulcia fau
cibꝫ meis eloquia tua dñe. sup mel ⁊ fauum
ori meo. Et iterũ. Ignitũ eloquiũ tuuꝫ ve/
hement' ⁊ ser. tu. dilexit illud. Silr etiā co/
gitare de deo. Vñ idē ꝓpha. Concaluit cor
meũ intra me. ⁊ in meditatōe mea exarde/
scet ignis. Scdo ꝯsidera bonitatē eius
nō solũ ex amore vt dixi. sed etiā ex hũilita/
te ꝓfunda. Conspice nāqꝫ ipm quō humili
ter vadit cũ eis. Vadit nāqꝫ cũ suis q̄i vn⁹
ex eis dñs oim. Nōne tibi videt' ad ꝑmor/
dia humilitatꝭ redisse. Exēplũ nobis est si/
mile faciendi. Sed ⁊ in alio attēde dñi hu
militatē. qꝛ nō est dedignat⁹ hos discipl'os
inferioris grad⁹. Nō em̄ erant isti de aplis.
sed de aliis minoribꝫ discipul'. ⁊ tñ familia/
riter iungit se ipis. vadit et loquit'. Non sic
elati. Nollent em̄ nisi cũ precipu's viris et
magnarũ opũ cōuersari ⁊ ambulare. Itēꝫ
in alio relucet hic sua hũilitas. Nā si cōside
ras elatos. videbis ꝙ nolũt ampullosa ver
ba sua spargere inter paucos. sed dñs etiaꝫ
cũ duobꝫ loquit' archana sua. nō vilipendit
paucos. imo nec etiā vnũ sicut fecit olim cũ
samaritana. Tercio ꝯsidera dñi bonita/
teꝫ q̄ntũ ad p̄ns negociũ quō instruit disci/
pulos suos in moribꝫ. reficit ⁊ ꝯsolat'. Con
spicias ergo eum quō fingit se longius ire.
vt eoꝝ augeat desideriuꝫ ⁊ inuitet' ⁊ teneat'
ab eis. ⁊ quō postea benigne intrat cuꝫ eis.
Panē accipit ⁊ benedicēs suis sacratissimis
manibꝫ frangit ⁊ porrigit. ⁊ seipm eis reue/
lat. Et q̄tidie hoc facit nobiscũ inuisibilit'.
Nā teneri vult ⁊ inuitari ꝑ desideria. orati/
ones ⁊ sctās meditationes. Et ideo semper
orare oportet ⁊ nō deficere vt ipe docuit q̄/
liter ista fecit ad nostrā eruditionē. vt. s. at/
tendam⁹ ad opa pietatis ⁊ hospitalitat'. Et
quō non sufficit diuina eloquia legere vl' au
dire nisi opere cōplicant'. De hoc in Omel'.
Grego. sup hoc euāgelio poterꝭ plen⁹ edo
ceri. Nō aũt dedit istis suis discipulis ma/
gnā sui copiā. sed statim porrecto eis pane
euanuit ab oculis eoꝝ. Nā etiā alios conso
lari volebat cũ quibꝫ tamē etiā istos est cō/
solatus.

Q dñs apparuit reclusis in die resurre/
ctionis.

Capitulum. xcix.

r Edierũt aũt p̄dicti duo discipli stati
in hierl'm. ⁊ inuenientes alios disci
pulos ꝯgregatos. absente Thoma
eis ista narrauerũt. At pariť audierũt. Qꝛ
surrexit dñs ⁊ apparuit simoni. Tunc dñs
iesus intrās ad eos ianuis clausis. stetit in
medio eoꝝ ⁊ dixit eis. Pax vob̄. Discipuli
vero ꝓcidētes in trā. ⁊ suā culpaꝫ dicētes ꝙ
sic eũ dereliquerāt. ipm alacrit' susceperũt.
Dñs g̊. Surgite inq̄t frēs mei. qꝛ oia pctā
sunt vob̄ dimissa. Erat g̊ failiarit' int' eos.
⁊ oñdit eis man⁹ ⁊ lat⁹. ⁊ apit eis sensũ vt i/
telligāt scꝑturas ⁊ cog̃scāt resurrectōeꝫ suā
Petit ab eis si hēant aliq̄d ad mādueādũ.
⁊ manducat coram eis partem piscis assi. ⁊

fauum mellis. Insufflat in eos. ⁊ dicit eis.
Accipite spm̄ scm̄. Uides quō ista sūt ple/
na omī iocūditate ⁊ leticia. Gauisi sunt ergo di
scipuli viso dn̄o. Letant̄ corā eo q̄ añ erant
pauefacti. O q̄ȝ libent̄ eidē illa porrexerunt
vt comederet q̄ȝ fidelit̄ ei ministrabāt. et q̄ȝ
iocunde assistebāt ei. Conspice etiā dn̄am
ibidē esse. q2 discipuli ꝯgregabāt se ad eaȝ.
Uide ergo eam indicibili gaudio ista ꝯspicere
⁊ iuxta filiuȝ familiarit̄ sedere. ⁊ s. ē expedit
seruire alacrit̄. Dn̄s etiā ih̄s libent̄ suscipit
om̄e seruiciū de manibꝫ eiꝰ ⁊ eā reuerent̄ ho
norat corā discipulis. Nō autem omittas
magdalenā dilectā discipulā ⁊ aplo꜍ apo/
stolā. Conspice etiā qualit̄ more solito sedȝ
ad pedes mgr̄i sui. diligent̄ audit ṽba eius
⁊ si quid pōt etiā ipa gaudiose ac toto affe/
ctu eidē ministrat. O q̄lis tunc est domūcu
la ista. ⁊ q̄ȝ gratiosuȝ habitare in ea. Nonne
tibi videt̄ etiā nūc hic esse magnū pascha. si
aliquid deuotiōis habes. puto ꝙ sic. Sed
parū stetit tunc dn̄s cū eis. q2 iā erat q̄si se/
ro. Tn̄ forte etiā ipi coegerūt eū aliq̄ntulū
plus stare. rogātes ne sic cito recederet. An
nō credis ꝙ magdalena sedēs ad pedes iu
xta eū. teneret ꝑ pānos eū ꝯfident̄ ⁊ cū reue
renti audacia. ne discederet ita cito. Erat ei
indutus vestimētis albissimis. vestibꝫ gl'ie
sue. Sic em̄ eū tenebat. nō p̄sumptuose. et
ꝯfident̄ faciebat sic diligens. sic dilecta. nec
dn̄o displicebat. Teneri vult dn̄s vt ptȝ in
duobꝫ discipul' sup̄ euntibꝫ in emaus. Tan
dē dn̄s reuerētia mr̄i exhibita. silr̄ ⁊ ab ea
recepta licentia. bn̄dicens om̄es recessit ab
eis. Ipi vero ꝑcidentes de cita reuersione
rogauerūt eundē. Remāserunt aūt fameli/
ci ⁊ sitibundi de dn̄o de q̄ tantā copiā habe
re ꝯsueuerant. cū sepe suspirijs ⁊ desiderijs
reuocantes. Uidisti q̄tiens hodie habuisti
pascha. nā om̄s iste apparitōes i die pascha
tis fuerūt. Sed forte audisti sed nō sensisti
q2 nec forte in passiōe cōpassionē habuisti.
Credo em̄ ꝙ si in passione compati scires ⁊
mentē hr̄es vnitā ⁊ nō sparsaȝ ad secularia
vl' sup̄flua vl' curiosa. in q̄libet vice sentires
pascha. Et hoc de q̄libet die dn̄ico ꝯtinge/
re posset. si mēte integra diebꝫ venerī ⁊ sab/
bati te cū passione dn̄i p̄parares. Maxime
dicente aplo. Si fuerimꝰ socij passionum.
erimus ⁊ ꝯsolationū.

Q dn̄s apparuit discipulis in octaua pa
sche ⁊ erat cū eis Thomas.

Capitulum. c.

a Duenientе aūt die octaua resurre/
ctionis. iteȝ apparuit dn̄s ih̄s disci/
pulis ianuis clausis. ⁊ erat thomas
cū eis q̄ prima die cū eis nō fuerat. ⁊ cū alij
narrassent ei. q2 viderant dn̄m. Rn̄dit. Ni/
si videro in manibꝫ eiꝰ fixurā clauo꜍ ⁊ mit/
tam digitū ⁊c̄. vt in euāgelio ꝯtinet̄. non cre
dam. Dicit ergo pastor bonus ⁊ de pusillo suo
grege sollicitꝰ. pax vobis. Deinde dicit tho
me. Infer digitū tuū huc ⁊ vide manꝰ me/
as. ⁊ affer manū tuā ⁊ mitte in latꝰ meum ⁊
noli esse incredulꝰ sed fidelis. Tūc thomas
ꝑcidens tetigit cicatrices dn̄i. ⁊ dixit. Dn̄s
meus ⁊ deꝰ meus. Hoiem em̄ vidit ⁊ deuȝ
credidit. Dixit etiā suā culpā de h̄ ꝙ ipe de/
reliquerat eū. sic ⁊ alij dixerūt. Dn̄s aūt eri
gens euȝ dixit. Noli timere. om̄ia pctā sunt
tibi dimissa. Hoc aūt de thome dubitatiōe
dispensatorie ꝑmissum est vt euidentioribꝫ
argumētis resurrectio dn̄i ꝓbaret̄. Conspi
ce aūt hic diligent̄ eū. ⁊ ꝯsidera solitā beni/
gnitatē. humilitatē ⁊ amorē feruentē ipius.
quō scȝ thome mōstrat ⁊ alijs discipul' vul/
nera sua. vt tolleret oēm obscuritatē de cor
dibꝫ eo꜍. ad ipo꜍ ⁊ nr̄am vtilitatē. Reser
uauit q̄ȝ sibi dn̄s cicatrices vulnerū maxie
ꝓpter tria. scȝ vt faceret aplis fidē de sua re/
surrectione. Et vt ipas ostēdat pr̄i qn̄ vult
placare eū ⁊ interpellare ꝑ nob. Est em̄ no/
ster aduocatꝰ. Et etiā vt eas mōstret repro
bis in die iudicij. Stat ergo dn̄s ih̄s cum ma
tre ⁊ discipulis suis ꝑ aliquā morulā loq̄ns
de regno dei. ⁊ ipi cū eo in leticia magna au
dientes ista ṽba excelsa ⁊ aspiciētes faciem
eiꝰ plenā gaudio ⁊ decore. Attende bn̄ eos
circū circa stantes. sed dn̄am familiariꝰ iu/
xta eum. magdalenā vero sꝑ ad pedes eius
ꝯsidera. Sta ⁊ tu reuerent̄. a longe tn̄. si for
te misc̄dia motꝰ faciat te vocari. Tandeȝ di
cit eis ꝙ vadāt in galyleā in montē thabor
vt dī. ⁊ ibi apparebit eis. Et bn̄dictiōe data
discessit ab eis. Ipi vero remāserūt vt p̄us
famelici ⁊ sitibundi de eo sed plurimū con/
fortati.

Q dn̄s apparuit discipulis in galylea.

Capitulū. cj.

p Ost hec discipulis ad dictū locum
ꝑgentibꝫ iteȝ apparuit eis dn̄s ih̄s
dicēs. Data est mihi oīs ptās in ce/
lo ⁊ in terra. Ite docete om̄es gētes bapti/
zantes eos in noīe pr̄is ⁊ filij et spūssancti.

docētes eos seruare q̄cūq̄ mādaui vobis ⁊ ꝯfortami. q2 ego vobiscū sum oīb9 dieb9 vs/ q̄ ad ꝯsummatōꝫ seculi. adorauerūt aūt eū in suo aduētu ⁊ stāt etiā nūc cū magna iocū ditate cū eo Cōsidera bñ eos ⁊ ea q̄ dicta sūt mō ipis Nā magnifica sunt valde. Manife stat eis qualit̄ est dñs oīm. dat eis mādatū de p̄dicādo. dat formā baptizādi. dat etiaꝫ vigorē eis p̄maximū. dū dicit q2 sp erit cum eis. Uides q̄ntā iocūditatē dat eis ⁊ q̄t oñ/ dit eis insignia charitat̄. His ḡ dict̄ p dñꝫ data eis bñdictōe disparuit ab eis.

Q dñs apparuit discipulis ad mare tybe riadis Caplm.cij.

Discipuli ho adhuc remāserūt in ga lilea. Juerūt aūt q̄dā vice piscatum ad mare tyberiadis septē ex ipis ⁊ p totā noctē nihil ceperūt Mane facto domi nus iteꝝ apparuit eis ⁊ stetit ī littore maris Attēde aūt hic q̄ acta sunt q2 iocundissima sūt. Querēs ḡ dñs si aliq̄d cepissent. rñdētī/ bus nō. dixit. Mittite in dexterā nauigij re the ⁊ inuenietis Miserūt ḡ ⁊ multitudinem magnā ceperūt. Dixit itaq̄ iohes petro. do min9 est. Tūc petr9 nud9 exn̄s succinxit se tu nica ⁊ festin9 venit p mare. alij ho nauigio ve nerūt. Et cū descēdissent viderūt piscē posi tū sup prunas ⁊ panē patū. Dñs ei h̄ eis pa rauerat. Fecit etiā accipi de piscib9 eoꝝ ⁊ as/ sari ⁊ silr cū eis comedēs fecit ꝯuiuiū ⁊ festū magnū cū eis in littore maris. Et ꝯsuete hu/ militat̄ sue more mistrans eis panē eis por rexit. fregit piscē ⁊ silr dedit eis. Stāt ḡ re/ uerēter ⁊ multū alacrit̄ isti septē discipuli cū dño suo parit̄ cū eo comedētes. Aspiciūt fa ciē ei9 desiderabilē ⁊ iocundā ⁊ exultāt ī cor dib9 suis. Accipiūt de sacratissimis manib9 ei9 escas delectabiles ⁊ reficiūt̄ nō min9 spū aliter q̄ corꝑalit̄. O quale ꝯuiuiū est illud. Cōspice bñ singula ⁊ si potes pascaris cū eis Attēde nihilomin9 q̄ sequūt̄. q2 pulcerrima sunt ⁊ vtilissima. Nā cōpleto isto solēni ꝯui/ uio dic dñs petro. Diligis me pl9 his. et pe trus. Dñe tu nosti q2 amo te. dic ei domin9 Pasce agnos meos ⁊c. Sic ter interrogās recōmēdauit ei gregē suū In q̄ dñi benigni tatē solitā ꝯsidera. charitatē ⁊ humilitatem. Apte eñ vides quō diligēter affectuose im ꝑmit reiterat ⁊ recōmēdat petro aīas nr̄as. Iteꝝ aūt dñs post hec p̄dixit petro morteꝫ ipi9 dicēs. Cū esses iunior cingebas te ⁊c. si/ gnificās q2 p passionē crucis clarificatur9 esseꝫ deū. Et cū de iohe petr9 q̄reret. hic autē q̄d. Dñs rñdit. Sic eū volo manere donec ve/ niā. q. d. Nolo q2 p viā passiōis me sequat̄. sꝫ in senio ⁊ cōtemplatiōe requiescet. q̄uis alij di/ scipuli intelligerēt q2 nō moreret̄. sꝫ nō erat h̄ magnū donū cū meli9 sit dissolui ⁊ esse cū xpo. Attēdisti q̄ multa ⁊ q̄ magnifica facta ⁊ dicta sunt in hac apparitiōe. Post h̄ dispa/ ruit dñs ab eis ⁊ more solito rediit ad sctōs p̄res. Discipuli ho cū magno gaudio remā serūt ⁊ postea redierūt in hierl'm ⁊c.

Q dñs apparuit plus q̄ q̄ngentis fratri bus simul. Capitulū.ciij.

Teꝛ aūt apparuit dñs pl9 q̄ q̄ngen/ tis fratrib9 simul. vt dicit apostolus Sꝫ quo loco aut q̄ñ nō est sc̄ptum. Sꝫ stans benign9 dñs inter eos p̄dicans ⁊ loquēs de regno dei. magna eos iocūditate repleuit.

De duodecim apparitionibus. Capitulū.ciiij.

Habes ḡ duodecim apparitiōes dñi post resurrectiōem vsq̄ ad ascēsiōeꝫ absq̄ duab9 cū ascēsione. primo di/ cēdis. ⁊ sic fuerūt q̄ttuordecim. Scire tñ debes q2 in euāgelio nō sunt scripte nisi de/ cem. Nā quō apparuit m̄ri nō est scriptuꝫ in aliquo loco. sꝫ sic pie credit̄. Quō aūt appa/ ruit ioseph dr̄ ī euāgelio nicodemi. Quō eti am iacobo scripsit ap'ls ad Chor ⁊ etiam re fert beat9 Hiero. De ista etiā de q̄ngēt̄ fra/ trib9 scribit beat9 ap'ls ibidē. Alie ho septe sunt in euangelio. Potes etiā meditari de plurib9. Nā veris.'le est q2 benignissim9 dñs sepe m̄rem ⁊ discipulos visitabat ⁊ magda/ lenā dilectā discipulā ꝯfortās ⁊ exhilarans eos q̄ sic vehemēter de sua passione fuerāt ꝯtristati ⁊ ꝯterriti. Qd etiā beat9 Augustin9 sentire videt̄ dicēs de tp̄e post resurrectōem Nō oīa inq̄t scripta sunt. crebra erat ei9 cum eis cōuersatio Et etiā forte ipi sancti p̄res maxime abraā ⁊ dauid ad quos specialiter facta fuit ꝑmiss.o de filio dei veniebāt cū eo ad videndā illā suā excellentissimā filiā ma trem dñi. q̄ p̄ eis omib9 gratiā inuenit ⁊ ge/ nuit redemptorē O q̄ letāter eā respiciebāt ⁊ reuerēter se inclinabāt eidē ⁊ omi qua po terāt benedictiōe replebāt q̄uis nō viderēt̄ ab ea Potes etiā ꝯsiderare in hoc benigni/ tatē charitatē ⁊ humilitatē dñi more solito. de quib9 sepe fecim9 mentionē. ⁊ in omibus factis ei9 relucēt. Q etiā postq̄ gloriose vi

cerat τ resurrexerat pegrinari adhuc voluit p q̃draginta dies vt suos discipulos cōfirmaret τ roboraret. Digne nāq̧ post tot annoꝝ curricula. p⁹ tot labores τ afflictiones. p⁹ tā ignominiosā τ acerbā mortē poterat triūphator ad suā gl'iam remeare. τ p suos angl'os ꝯfirmare τ ꝯfortare apl'os p suo nutu. Sȝ qꝛ h̄ nō patiebat̃ charitas sua. personalit̃ voluit ꝯuersari cū eis apparēs eis p q̃draginta dies in m̄ltis argumētis. τ loq̄ns de regno dei. Pro eis fec̄ h̄ τ p nobis. sȝ nō aduertim⁹. Dilexit τ diligit te vehementer τ nō diligit̃ cū ad talē ac t̄m ignē nō solū calefieri sȝ ardere debeam⁹. Nūc ad ascēsionem veniamus.

De ascēsione dn̄i Capitulū. cv.

Circa dn̄icā ascēsionē te vigilē esse oꝫ vt si vnq̄ toto mētis conatu te p̄ntē exhibuisti v̄bis τ factis ei⁹. nūc facias multomagis. Nā hec solēnitas oēs supat alias vt clari⁹ infra tibi ostēdā. Et saltē h̄ te animet ad attentionē q̄ nūc dn̄s discessur⁹ est corpali p̄ntia. cōpleto sue pegrinatōis cursu. Vn̄ v̄ba τ facta ipi⁹ sunt attēti⁹ ꝯsideranda. Quelibet eī aīa fidel' debet spōsum suum. dn̄m suū. τ deū suū in ei⁹ discessu vigilātissime obs̄uare. τ q̃ p eū dicūt̃ τ fiūt visceris mēte amplecti. τ eidē se deuoti⁹ τ hūili⁹ recōmēdare. τ totalit̃ aīum suū ab aliis abstrahere. Quadragesimo itaq̧ die a resurrectiōe sciēs dn̄s iesus qꝛ venit ei⁹ hora vt trāseat ex h̄ mūdo ad p̄rem. cum dilexisset suos nūc v̄o in finē dilexit eos. Accipiēs ḡ de paradiso terrestri scōs p̄res τ alias aīas stās τ bn̄dicēs helye τ enoch ibi remanētib⁹ τ adhuc viuētib⁹. venit ad discipl'os suos q̄ erāt in cenaculo ī mōte syon cū matre ipi⁹ τ aliis τ apparēs eis. voluit etiā an̄ discessum suum prandere cū ipis in signū memorialis dilectiōis τ gaudij. Oīb⁹ ḡ simul comedētib⁹ cū leticia magna in h̄ vltimo ꝯuiuio dn̄i sui. Dic̄ eis dn̄s ih̄s. Tp̄s est vt reuertar ad eū q̄ misit me. vos aūt manete h̄ in ciuitate q̄usq̧ induamini v̄tute ex alto qꝛ infra paucos dies replebimini sp̄ūscō put vobis pmisi. Postea ibitis p vniuersum mūdū p̄dicātes euāgeliū meū baptizādo credētes. τ eritis mihi testes vsq̧ ad vltimū terre. Exprobrauit etiam eis incredulitatē eoꝝ qꝛ his q̄ viderant eū resurrexisse. s. angelis suis nō crediderūt. Hoc nūc marie facit cū de p̄dicādo dicebat quasi daret eis intelligere. multomagis debebatis vos angel' credere etiā an̄q̄ me vidૃeretis q̄ gētes q̄ credēt vobis p̄dicātib⁹. τ me nō videbūt. Fecit etiā h̄ vt cognoscētes defectū suū remanerēt humiliores. ostēdens eis in suo discessu q̄tū placebat ei hūilitas. τ quasi eā peculiariter recōmendaret eisdeꝫ. Querētib⁹ aūt eis de tēpib⁹ futuris noluit rn̄dere. qꝛ nō expediebat eis. Stāt ḡ comedūt τ loquunt̃ τ gaudēt ꝓpter p̄ntiā dn̄i sui sȝ nihilomin⁹ turbati ꝓpter discessum. Tāta eī amoris teneritudine diligebāt eū q̄ etiā verba discessus sui nō poterāt equo animo sustinere. Quid aūt dicā de m̄re iuxta eum prandēte q̄ sup oīes sic intense eū amabat. An n̄ credis q̄ ad hec v̄ba discessus filij materne dilectiōis tacta τ cōmota dulcedine reclinaret caput suū sup filiū. τ recūberet sup pect⁹ ei⁹. Nā si iohānes h̄ fecit in cena. nunc multo magis meditari potes de ipa. Vn̄ suspirās cū lachrymis eū rogabat dicēs. Fili mi si discede vis ducas me tecū. Dn̄s aūt cōsolat⁹ eā dicebat. Rogo mater carissima ne feras moleste discessum meū qꝛ vado ad patrē. Te aūt remanere h̄ expedit ad temp⁹ ꝓpter ꝯfirmādos credētes. postea veniā ad te τ assumā te ad gl'iam meā. Ad quē mater. Fili mihi dilectissime. fiat volūtas tua. nāꝫ nō solū remanere sȝ τ mori pata sum p aīabus p q̄b⁹ τ mortu⁹ fuisti. sȝ esto memor mei. Dn̄s aūt eā τ discipulos τ magdalenā τ alias ꝯsolabat̃ dicēs. Nō turbet̃ coꝛ vestrū neq̧ formidet. nō relinquā vos orphanos. vado τ venio ad vos τ semp ero vobiscū. Tādem dicit eis q̄ exeāt in montē oliueti. qꝛ inde volebat ascēdere. τ tūc disparuit ab eis. Mater ergo τ oīes alij sine mora iuerunt ad dictū montē q̄ est ab hierl'm ad vnū miliare. τ ibidē iteꝝ apparuit eis dn̄s. Ecce q̄modo habes hodie duas apparitiōes. Tūc amplexat⁹ est matrē valefaciēs ei. τ m̄r eum tenerrime. Discipuli aūt τ magdalena τ omnes alij ꝓcidētes τ lachrymātes deosculati sunt pedes ei⁹. Ipe vero suos apl'os erigēs benigne osculat⁹ est. Cōspice nūc eos bene τ cūcta que fiūt. Cōsidera nihilomin⁹ sāctos patres ibidē existētes. inuisibiliter tamen. q̄modo libēter τ reuerēter intuētur dominā. τ affectuose benedicūt. p quā tantū beneficium ꝯsecuti sunt. Quomō etiā intuent̃ illos excelsos pugiles τ duces diuini exercit⁹. q̄s inter oēs elegit domin⁹ ad expugnanduꝫ et vincendū vniuersum mūdū. Tādē ꝯpleus

cunctis mysteriis cepit dñs Jesus eleuari
ab eis ꝛ ascēdere ꝟtute sua Tūc mater ꝛ om
nes alij pcidebāt in terrā. Et dicebat domi
na. Fili mi bñdicte memoꝛ esto mei. ꝛ ꝓpter
discessum nō poterat lachrymas continere
gaudebat tñ multū ꝙ filiū suū sic glīose cer
nebat petere celū. Silr ꝛ discipuli eiꝰ dice/
bant. Dñe ꝑ te dimisimꝰ oīa. esto memoꝛ
nostri. Jp̄e ꝟo eleuatis manibꝫ. facie serenꝰ
ꝛ gaudēs regio more coronatꝰ ꝛ ornatus tri
umphalit̄ ferebat̄ in celū. Bñdicēs eis dixit
Cōstantes estote ꝛ viriliter agite qꝛ sp̄ vobi
scum ero. Ascēdebat aūt secū ducēs illā no/
bilē multitudinē iter pandēs añ eos vt dixe
rat Micheas ꝓpha. Dñs itaqꝫ gloriosus cā
didus ꝛ rubicūdꝰ. splēdens ꝛ gaudiosus ꝓ/
cedebat eos. viā eis oñdens. ꝛ ipi cātantes
ꝛ iubilātes letissimi sequebant̄ eū dicentes.
Cantemꝰ dño ꝗ ascēdit sup occasum. domi/
nus nomē illi. Cōfiteant̄ dño misericordie
eiꝰ ꝛ mirabilia eiꝰ filijs hoīm. Benedictꝰ es
dñe deꝰ noster ꝗ saluos facis sperantes i te
deducēs populū tuū in exultatiōe. ꝛ electos
tuos in leticia. Exaltare sup celos deꝰ. ꝛ sup
omnē terraꝫ glīa tua vt liberent̄ dilecti tui.
Ascēdens in altū ꝓspeꝝ iter faciēs nobis. ꝓ
ducens nos in refrigeriū. educis vinctos tu
os in fortitudine. desideriū nostꝝ tribuens
nob. Jntrabimꝰ in domū tuā ꝛ in cōspectu
angeloꝝ tuoꝝ tibi psallemꝰ. Glīa laus ꝛ ho
noꝛ tibi sit rex xp̄e redemptoꝛ. Regna terre
cātate deo psallite dño. Jnterim aūt micha
el ꝑpositꝰ paradisi ꝑgens ad p̄riam nūciaue
rat ꝙ dñs ascēdebat: Ecce oēs spirituuꝫ
ordines seriatim ꝑ acies suas occurrerūt ei
dem vnꝰ ex eis nō ꝑmāsit ꝗ nō veniret obui
am dño suo. ꝛ inclinātes se cū oī qua pote
rāt reuerētia deducebāt eū cū hymnis ꝛ cā/
ticis ineffabilibꝫ. Quis eñ posset cantꝰ ꝛ iu
bilos ꝗ ab ipis fiebāt explicare Aduenerūt
ḡ ꝑncipes ꝯiūcti psallētes ꝛ dicebāt. Allelu
ia alla alla. noīe ꝗ in dñi rex bñdicte venis.
Nūc tibi regnāti pangimꝰ ecce melos. Alla
alla alla. Benedictꝰ es dñe ꝗ sedes sup che
rubin ꝛ intueris abyssos. alla alla. Dignꝰ
es dñe oī laud ꝛ honore alla. Quia victo
riam gloriose fecisti. alleluia. Cōfiteant̄ celi
mirabilia tua dñe. alla. ꝛ virtutē tuam. Ecce
nūc ascēdunt tribꝫ tribꝫ dñi alla. vt cōfitean
tur ꝛ dicāt tibi alla. Ad letandū in leticia gē
tis tue. vt lauderis cū hereditate tua allelu/
ia alla alla. Jn huiusmodi cāticis ꝛ ꝯfessio/

nibꝫ dñm honorabāt vtrimqꝫ corā ipo exul
tantes. ꝛ eidē festū honorificū cū omni reue
rētia facietes. Et ꝗs posset hoc gaudiū enar
rare. Sꝫ ꝛ illud ꝗs dicere posset ꝙ tā beatis
simi spūs qꝫ sanctissimi p̄res simul habuerīt
cum sibi ad inuicē occurrerūt Supni ergo
spūs reuerētia ꝑus dño exhibita ꝛ canticisꝰ
expletis. illis cū magna iocūditate dicebāt
Principes populoꝝ bñ vos venire gratula
mur alla Cōgregati estis cū deo vestro alla
ꝛ vehemēter eleuami alla. Psallite ei ꝗ ascen
dit sup celū celi alla alla. Et sancti p̄res ala
criter respōdebant. Principes populi dñi.
alla. Custodes ꝛ adiutores nostri alla. Gau
dium vob ꝛ pax alla. Psallite ꝛ vos regi no
stro alla. Exultate deo adiutori nostro alla
alla alla. Simul etiā se ad inuicē adorātes
dicebāt. Jn domū dñi letātes imus. alla al
leluia. Simul nos capiet vrbs veneranda
dei alla. Oues pascue dñi portas eiꝰ ꝛ atria
intremus alla. in hymnis ꝛ canticis alleluia
Dominꝰ eñ virtutū nobiscū alleluia. susce/
ptoꝛ noster est alla alla. Uides ḡ ꝙ oēs
iubilabāt ꝛ psallebāt. Nā iuxta prophetam
Ascēdit deꝰ in iubilatōe ꝛ dominꝰ in voce tu
be. Ascēdit aūt dñs Jesus plane ꝓpter cōso
latiōem matris ꝛ discipuloꝝ quousqꝫ eū po
terāt videre. Extūc aūt nubes suscepit eum
ab oculis eoꝝ. ꝛ in momēto cū oībꝫ ange
lis ꝛ predictis patribꝫ sanctis fuit in patria
Sic eñ dicit p̄dictꝰ ꝓpheta. Ponis nubem
ascēsum tuū ꝗ ambulas sup pēnas ventoꝝ
Penne ventoꝝ dicunt̄ summitates vētoꝝ.
id est. ꝑtes ille que p̄cedunt ꝛ velociores sūt
Et ipe adhuc velocius ascēdit ex quo nubē
interposuit. Stabāt ergo mater ꝛ discipuli
ꝛ magdalena ꝛ alie flexis genibꝫ ꝛ intueban/
tur in celū euntē illū quousqꝫ poterāt. O ꝗd
erat videre dominū sic gloriose ascendētem
ꝛ quid si ꝗs potuisset videre ꝛ audire beatis
simos spiritꝰ ꝛ aīas sanctas cū eo pariter
incedētes. forte p̄ gaudio sepata fuisset ani/
ma talis a corpe. ꝛ cū eis etiā ascendisset Cū
ergo sic vultibꝫ adhuc eleuatis aspicerēt. ec/
ce duo angeli steterūt iuxta illos in vestibꝫ
albis dicentes. Uiri galilei quid statis aspi/
cientes in celū. Hic iesus qui a vobis assū/
ptus est in celū. sic veniet quēadmodū vidi/
stis eū euntē in celū. Redite ergo in ciuitatē
ꝛ expectate sicut dixit vobis. Considera hic
quomō ḋ ipis dominꝰ fuit solicitꝰ. Nam sta/
tim cū euanuit ab oculis eoꝝ misit angelos

suos ne nimiū ibidē stantes fatigarent̄. ꝛ vt
cōfortarent̄ audiētes angelicū testimoniuꝫ
cōcordare secū de ascēsione domini sui. Au
ditis ergo his verbis dn̄a humiliter roga/
uit angelos illos vt eā recōmendarent filio
suo. Jlli vero se vsq̄ȝ ad terrā inclinātes ei/
dem libēter susceperūt mandatū eiꝰ. Simi
liter apostoli magdalena ꝛ oēs aliȷ̄ dixe/
runt eis. Jllis itaq̄ȝ disparētib ipi redierūt
in ciuitatē ad montē syon. ibiq̄ȝ morabātur
expectātes vt dn̄s ih̄s mādauerat eis. Do
minꝰ autē Jesus cū vniuersa p̄dicta felici ꝛ
magnifica multitudine aperiēs ianuas pa/
radisi vsq̄ȝ tūc humano generi clausas triū/
phaliter intrauit. ꝛ gaudēter patri genufle/
ctēs ait. Pater gratias ago tibi qui mihi de
disti victoriā de oīb aduersariȷ̄s nostris
Ecce amicos nostros qui captiui teneban/
tur eos tibi p̄sento. Sȝ ꝛ fratrib ꝛ discipu
lis meis quos in mūdo reliqui. ꝓmisi mitte/
re spiritūsanctū. Rogo te pater mi vt imple
as ꝓmissionē. ꝛ eos recōmendo tibi. Tunc
pater erigēs eū fecit eū sedere a dextris suis
ꝛ dixit. Bn̄dicte fili mi omnē potestatem et
iudiciū dedi tibi. De istis discipulis ꝛ d̄ mis
sione sp̄ūssancti ꝓ tuo velle disponas. Om/
nes aūt sancti patres ꝛ beatissimi spiritꝰ qui
adorātes ꝓciderāt in facies suas corā patre
surgētes reinceperūt cantica sua ꝛ iubilabāt
corā deo laudes. Si eñ moyses ꝛ filiȷ̄ isra
el post transitū maris rubri cecinerūt carmē
dn̄o dicētes. Cantemꝰ dn̄o gloriose ꝛc̄. Et
maria ꝓphetissa soror eiꝰ ꝛ reliq̄ue mulieres
eā seq̄ētes in tympanis ꝛ choris dn̄o deo
canebāt. q̄nto magis nūc cūctis aduersanti
bus supatis. Similiter cū dauid deduce/
bat archā federis dn̄i in hierusalē. totꝰ popu
lus canebat legitime. ꝛ dauid cuȝ cantorib
cytharā ꝑcutiebat. ꝛ oēs laudabāt coram
dn̄o in cytharis suis ꝛ tympanis. et Dauid
saltauit totis virib corā dn̄o. quanto nunc
magis id faciebāt qui vere sunt cū dn̄o i tā/
to gaudio constituti. Et si Johannes vt in
Apocal̄. refert audiuit vocē in celo centum
quadragintaq̄ttuor miliū cytharedorū cy/
tharisantiū in cytharis suis. ꝛ cantabant q̄/
si canticū nouū ante sedē dei ꝛ agni. Quod/
cunq̄ȝ gaudiū illud significet. ego multo ma
gis ip̄m hodie cōtigisse meditabor. Oēs
ergo ibidē constituti psallūt. oēs exultāt.
omnes letant̄. oēs cantāt. oēs gaudent
omnes iubilāt. oēs manib plaudūt. om/
nes chorisant. oēs iocundant̄. oēs tri/
pudiant. Uere nūc in superna hierusalē au
ditur canticū leticie. ꝑ oēs vicos eius ab
vniuersis dicit̄ Alleluia. Nunq̄ȝ ab origine
mūdi tale festū ꝛ tam solēne pascha celebra
tum est. nec vnq̄ȝ erit forte nisi in die iudiciȷ̄
cū omnes ibi p̄sentabunt̄ electi cū corpori/
bus gloriosis. Et ꝓpterea tibi dixi in princi
pio q̄ hec solēnitas omnib cōsideratis cū/
ctis supeminet aliȷ̄s. Percurras singulas ꝛ
videbis si verū loquor. magnū pascha et so
lenne festū est incarnatio dn̄i. ꝛ initiū oīs
nostri boni. sed hoc nobis nō sibi. Nam ip̄e
tūc in thalamo virginali inclusus est. Ma
gnum etiā pascha est natiuitas eius. sȝ et il/
lud nobis. Nā sibi compatiēdū est. quia ad
tantā paupratē vilitatē ꝛ penuriā natꝰ est.
Magnū similiter quo ad nos festū est pas/
sio eius. quia tūc oīa nostra peccata dele/
ta sunt. Nihil eñ vt ait Gregoriꝰ nobis na/
sci profuit. nisi redimi ꝓfuisset. sed ꝓpter tor/
menta durissima ꝛ mortē turpissimā quam
sustinuit. nec sibi fuit nec nobis esse dȝ ma/
teria gaudiȷ̄ ꝛ leticie. Magnū insuper et so
lenne ꝛ verū pasca est resurrectio ipsiꝰ domi
ni iesu. tam ꝓ se q̄ȝ ꝓ nobis. quia ip̄e glorio/
sus triumphator apparuit. et nos iustificati
sumꝰ. venerabilis itaq̄ȝ multū. ꝛ ideo singu
lariter in ip̄o cantat eccl̄ia. Hec dies quam
fecit dominꝰ ꝛc̄. Et s̄m beatū Augustinū in
sermone suo. Hec dies sanctior vniuersis.
quod exponi potest de p̄cedentib. Naȝ hec
dies ascēsionis maior ꝛ sanctior videt̄. quia
licet resurrexerit dn̄s. adhuc tamē ꝑegrina/
tur in terris. adhuc est clausa paradisi por/
ta. adhuc sancti patres nō iuerūt ad patreȝ
que oīa in ascēsione cōpleta sunt. ꝛ si bene
inspicias quicq̄d deus fecit vsq̄ȝ modo. fecit
vt ꝑueniret ad hūc finē. ꝛ sine hoc oīa sua
opera erāt imꝑfecta. Nā celū ꝛ terra ꝛ oīa
que in eis sunt. facta sunt ꝓpter hominȩ. ho
mo autē ꝓpter gloriā habendā. Ad ip̄am ꝫo
vsq̄ȝ hodie nullꝰ quantūcunq̄ȝ iustꝰ ꝑtinge/
re poterat post peccatū. Uides q̄ȝ magnifi/
cus ꝛ mirificꝰ sit iste dies. Similit̄ magnuȝ
pasca valde dies penthecostes. ꝛ cū multuȝ
solēnisat ecclesia ꝛ recte. quia tūc donū sum
mum recepit. scȝ spiritūsanctū. sed ꝛ illō no/
bis non sibi. Sed hodiernꝰ ascēsionis dies
est ꝓprie festū solennissimū dn̄i Jesu. quia ho
die incipit sedere ad dexterā patris ꝛ requiē
capit a peregrinatiōe sua. Et etiā ꝓprie festū

est omniū supno℞ spirituū. quia nouū gau
dium suscipiūt a dño suo. quē ante ibi i hu/
manitatis forma nō viderāt Et quia hodie
primo restaurari incipiūt ruine ipo℞ in tan
ta multitudine beato℞. et ꝓprie illo℞ egregi
orum patriarcharū. ꝓpheta℞. ꝛ anima℞ san
ctarum qui ad supernā patriā hodie primi/
tus intrauerūt. Si ergo festū facimꝰ de ali
quo sancto migrāte ad celos. quanto magis
de tot milibꝫ. ꝛ q̄nto magis de sanctosancto
rum. Est etiā festū dñe que filiū suum rega/
li dyademate sublimatū sic vidit tanq̄ dñm
verū sup excelsa cōscendere. Est etiā nihilo/
minus ꝓprie festū nostrū. quia humana na
tura hodie super celos est exaltata. Et quia
nisi christꝰ ascēdisset. illud ipm etiā donum
spiritussancti ꝑ quo sic merito solēnisamus
recipere nequibamꝰ. Unde ipe dicebat di/
scipulis suis. Expedit vobis vt ego vadam
si enim nō abiero paraclitꝰ nō veniet ad vos
Ad robur autē dicti mei adduco Bernar/
dum. q̄ de hac die sic loquitur in ſmone de
ascensione dñi. solennitas ista carissimi glo
riosa est. Cōsummatio em̄ ꝛ adimpletio est
reliqua℞ solennitatū. ꝛ felix clausula est toti
us itinerarij Jesu christi filij dei viui. Me
rito quidē solēnitatis ꝛ leticie dies agit. q̄n/
do sol ille supcelestis sol iusticie. nostris se p
sentauit obtutibꝫ. Magna quoq̄ leticia et
exultatio multa nimis quādo cōcisso sacco
leticia circūdatus est ꝛ nostre dedicauit pri
mordia resurrectōis. Uerūtamen quid mi
hi ꝛ solēnitatibꝫ istis si cōuersatio mea vsq̄ ad
huc detinet in terris. Dico ergo non multo
minꝰ mihi tollerabilior videt exiliū huiꝰ ha
bitatio q̄ gehenna. Deniq̄ nisi ego abiero
paraclitꝰ non veniet ad vos. Uides ne quē
admodū ceterarū solennitatū ea quam ho
die celebramꝰ ꝛ cōsummatiōe3 habeat ꝛ fru
ctum declaret ꝛ augeat gratiā. Sicut enim
cetera oīa ꝑ nobis fecit qui ꝑ nobis natꝰ
est. ita quoq̄ ipsiꝰ ascensio propter nos fctā
est ꝛ facit ꝑ nobis. Hucusq̄ Bernardus
Manifeste ergo videas q̄ solennior est di/
es ista omnibꝫ alijs. Et anima que bene di/
ligeret dominū Jesum magis hodie exulta
ret q̄ in aliquo die anni. Unde ipe dicebat
discipulis Si diligeretis me gauderetis vti
q̄ quia vado ad patrē. Et propterea credo
me recte dixisse q̄ nunq̄ in patria fuit aliq̄
dies adeo solennizata vt ista. Durauit autē
gaudium ꝛ exultatio tāti festi vsq̄ ad diem
penthecostes. ꝛ per hūc modū potest medi/
tari. Ascensio enim dñi fuit hora sexta. Nā
primo comederat hora tertia cum discipu/
lis suis. Quis ergo oēs in patria vltra q̄
dici posset exultarent. tamen prima die vs/
q̄ ad aliā sextā sequētis diei angeli fecerunt
singulariter festum. ꝛ dominꝰ Jesus ostēdit
vel fecit aliquā singularē familiaritatē ꝛ con
solatiōem. Secūda die fecerunt archange/
li. Tertia principatus. Quarta potestates.
Quinta virtutes. Sexta dominationes.
Septima throni Octaua cherubin. Nona
seraphin. Hi sunt nouē ordines angelo℞
Et sic hec durauerunt vsq̄ ad sextam sabba
ti vigilie penthecostes. Et tunc festum fece/
runt sancti patres vsq̄ ad horā tertiam di/
ei dominice.

### De missione spiritussancti.
### Capitulū. cxi.

TUnc his completis. dixit dominus
iesus patri. Pater mi recordare ꝓ/
missi mei quod feci de spiritusancto
fratribꝫ meis. Cui pater. Fili mi multū gra
tum habeo quod ꝓmisisti. tempꝰ est vt im/
pleatur ꝓmissum tuū. Dic ergo ad spiritum
sanctū. Rogamꝰ te vt descendas ad discipu
los nostros. ꝛ eos repleas. consoleris. robo
res. instruas. ꝛ cumulū virtutū ꝛ gaudiorū
conferas eis. Et statim venit ꝛ descendit in
linguis igneis sup centū ꝛ viginti discipu/
los simul congregatos. ꝛ eos repleuit oīni
gaudio. Cuiꝰ virtute discipuli vigorati do/
cti ꝛ accensi ac illūinati totū mundū circūcu
currerunt. ꝛ ꝑ magna parte sibi subiecerūt.
Nihilominꝰ tamen superni ciues etiā postea
laudauerūt ꝛ semp laudāt dominū. ꝛ habēt
dies leticie ꝛ nunq̄ deest ibi solennitas ꝛ g̃/
tiarumactio ꝛ vox laudis. Scriptū est em̄.
Beati qui habitāt in domo tua dñe. in secu
la seculo℞ laudabunt te. Festinemꝰ itaq̄ et
nos ingredi in illam requiē vbi tanta super
abundat indefectibiliter leticia. ꝛ ad patriā
nostram totis conatibꝫ suspiremus. Odia/
mus huiꝰ miseri ꝛ putridi corporis nostri
compagē. ꝛ eius curā non faciamꝰ in deside
rijs. qd nos hic detinet carceratos ꝛ peregri
nos a tanto bono. Dicamꝰ ergo cū aposto/
lo. Infelix homo quis me liberabit de cor/
pore mortis huiꝰ. Et iterū. Q̄diu in hoc cor
pore sumus pegrinamur a dño. Et iterum
Cupio dissolui ꝛ esse cū christo. Desidere/
mus eius dissolutionē. ꝛ eā continue postu

lemus a domino. quia p nos eā cū salute cō sequi non valem⁹. Et iterū. Saltē moriamur mundo ꝛ pompis ꝛ cōcupiscentijs ei⁹ Abstrahām⁹ nos corde forti ꝛ pseuerāti ab his rebus caducis ꝛ a miserijs ꝛ breuibꝫ cōsolatiunculis harū visibiliū rerū que inficiunt ꝛ vulnerāt animas nostras Ascēdam⁹ autē mente cū domino vl' poti⁹ ad dominū ꝛ cum ipso in celis sit cōuersatio nostra. Et sic facientes nō ex toto sim⁹ peregrini ꝛ aduene vt in tempe visitatiōis nos ad se dignetur assumere ipe de quo loquimur domin⁹ noster Jesus xps qui est super omnia deus benedict⁹ ꝛ laudabilis in secula seculorum Amen.

Excitatio desiderij ad pāiam per mortis spectū. Capitulū. cvij.

b Abes ergo ex pdictis dilectiss.ma filia vitā dñi iesu tibi p maiori parte ī meditatiōibꝫ traditā. Suscipe reuerenter libēter ꝛ gaudēter pdicta. ꝛ in eis tota deuotione. hilaritate ac solitudine puersari nō pigriteris quia hec est via tua ꝛ vita tua. hoc est fundamentū sup quo poteris magnum edificiū cōstruere. Ab hoc te incipere oportet si vis ad sublimiora ascēdere. put in pluribꝫ locis superi⁹ habuisti. Nā hec vite xpi meditatio non solū p se dulciter pascit. sed ad maiorē cibū transmittit. Hec ēm sūt que domin⁹ gessit in carne. sed longe sublimius est eū in spiritu ītueri. ad quod p hāc scalā peruenire poteris. sed in hac interim ī morandū. De quo sic ait Bernard⁹. ıı. Cāticoꝝ. Ego hanc arbitror pcipuā inuisibili deo esse causam ꝙ voluit in carne videri. et cū hominibꝫ cōuersari homo. vt carnalium videlicet q̄ nō nisi carnaliter amare poterāt cūctas primo ad sue carnis amorē affectiones retraheret atqꝫ ita gradatim ad amorē pduceret spūaliū. Et infra. Mōstrabat discipulis altioris amoris gradū cū diceret. Spirit⁹ est qui viuificat. caro non pdest ꝙ ꝙ̄. In carnis igit deuotione interim cōsoletur qui viuificantē spiritū nō habet. eo dūtaxat modo quo habēt illi qui aiant. Spiritus ante faciē nostrā christ⁹ dominus. Et item. Si cognouim⁹ christuꝫ ꝑm carnē. sed nūc iam nō nouim⁹. Nā alias quidē nequaꝙ̄ sine spū sancto vel in carne diligit christ⁹. ꝛ sine illa plenitudine. cui⁹ tamē mensura deuotionis hec est vt totū cor illa suauitas occupet. totū sibi ab amore vniuerse carnis ac carnalis illecebre vendicet. Hoc quippe toto corde diligere est Alioquin si carnis mee quālibet cōsanguinitatē vel voluptatē forte prefero carni dñi mei (p quod me videlicet min⁹ ea implere cōtingat que ī carne manens verbis ꝛ exēplis me docuit) nonne liquide ꝯstat ꝙ toto nequaꝙ̄ diligo corde tū illud diuisum habēs. partē impēdere videar carni ei⁹. partē intorquere ad ꝓpriam. Deniqꝫ ait. Qui amat patrē aut matrē plus ꝙ̄ me. nō est me dign⁹. Ergo vt breuiter dicaꝫ Toto corde diligere est oīe quod blandit de carne ꝓpria vel aliena. sacrosancte carnis amore postponere. in quo ꝛ mūdi eque gloriam ꝯprehēdo. quia gloria mūdi est gloria carnis. ꝛ qui ea delectant. carnales esse non dubiū est Uides quomō etiaꝫ carnalis est hec meditatio respectu spūalis. hoc nō accipias vt minuat deuotio. sꝫ vt feruor crescat ad maiora. ad que tamē p hanc trāseūdo te venire oporteat. In hac etiā ferueat tu⁹ affectus. vt in eā te totā immergas Bona est ēm hec meditatiō carnalis p quā vita carnalis excludit. cōtemnit ꝛ vincit mund⁹ Sꝫ ꝛ sic faciēdo stabilies mentē erudiēs ad virtutes. ꝛ animi robur accipies. vt in ꝓlogo tibi dixi. Hec ergo meditari. sit tota ꝛ vna intentio tua. requies tua cibꝰ tu⁹. ꝛ studiū tuum. Nam ex his nō solū pdicta bona consequeris. nec solū erūt tibi gradus ad celestis patrie ꝛ ad maiestatis cōtemplatiōes. sꝫ etiam erit cōtinua ꝛ ppetua cōsolatio tua. Nō enim q̄ ad maiorē ꝯtemplationē ascendunt hāc dimittere debēt p loco ꝛ tempe. alioquī viderent hāc quasi vilē cōtemnere. quod esset magne supbie. Unde recordare qd habuisti supra in tractatu hmōi ꝯtemplatiōis scꝫ de humanitate xpi ex ꝯmone. lxiij. Cant. qualiter beat⁹ Bernard⁹ q̄ fuit altissim⁹ cōtemplator hāc nūꝙ̄ dimisit. Et reuide que ibi de hac dicunt ab eo. ꝛ quomodo eam extollit.

De mō meditādi vitā xpi. ꝛ ꝯclusio libri. Caplm. cviij.

v Olo aūt tibi tradere modū quē teneas in meditādo pdicta. ne si forte teipam crederes pringere ꝛ extēdi ad omīa que supra repies qsi p molē grauē negligereris. maxime cū credā meditatiōibus predictis vni⁹ hebdomade spaciū cōuenire Igit scire debes ꝙ meditari sufficit solū factum qd dñs fecit. vel circa eū contigit fieri

vel dici ſm hiſtoriā euangelicā te ibidē pre/
ſentē exhibēdo. ac ſi in tua p̄ſentia fierent p
ut ſimplicit' aīo in dictis cogitādi occur/
rit. Moralitates autē ⁊ auctoritates quas
ad tuā inſtructionē in h̄ opē poſui. nō expe/
dit in meditatōem adduci. niſi ſi qua virtus
amplectēda vel viciū deteſtandū ipſa prima
facie cogitatiōis occurrat. Eliges ḡ in his
meditādis aliquā horā quietā. poſtea infra
diē poteris diſcere moralitatē ⁊ auctoritates
⁊ eas ſtudioſe memorie cōmendare. qđ om
nino te facere cōuenit quia pulcerrime ſunt
⁊ que te quaſi ī tota vita ſpirituali valeāt in/
formare. Meditationes vero ſic diuide. vt
die lune incipiēs p̄currās vſq̄ ad fugā dñi
in egyptū. ⁊ eo ibi dimiſſo die martis pro eo
rediēs mediteris vſq̄ ad aptionē libri in ſy
nagoga. Die mercurij exinde vſq̄ ad mini/
ſteriū marie ⁊ marthe. Die iouis abinde vſ
q̄ ad paſſionē. Die veneris ⁊ ſabbati vſq̄ ad
reſurrectionē. Die vero dñica ipſam reſurre
ctiōem ⁊ vſq̄ in finē. Et ſic p̄ ſingulas heb/
domadas facias vt ipſas meditatiōes tibi
reddas familiares. Qđ q̄nto magis facies
tāto facilius tibi occurrēt atq̄ iocundius. Libē
ter cōuerſeris cū dño ieſu. ⁊ vitā ipſius tanq̄
euangeliū ad imitationē beate cecilie in cor
de ſtudeas inſeparabiliter collocare

De cetero tps eſt ſignādi libꝛū. ſꝫ ne meis
verbis illud fiat de vberibꝫ patris Bernar
di. de quibꝫ tibi tot flores ⁊ tā pulcros decer
pſi. fiat cōcluſio in nomīe illius qui eſt liber ſi/
gnatus. dñs noſter Jeſus xp̄s. ad cuius lau/
dem totus eſt liber. q̄ beatus Bernardus quantū
ad p̄ſentē materiā ſpectat. ſic ait ſup Cañ. ſer/
mone. xv. ſup illo verbo. Oleū effuſum no/
men tuū. Eſt p̄culdubio inter oleū ⁊ nomē
ſponſi ſimilitudo. nec ociose ſpiritusſanctus
alterutrū cōparauit. Ego aūt dico in tripli
ci qualitate olei. qđ lucet. paſcit. ⁊ vngit. Si
vos nō melius habeatis. fouet ignē. nutrit car
nem. lenit dolorez. lux. cibꝫ. med. c. na. Uide
idē nunc ⁊ de ſpōſi nomīe. Lucet p̄dicatuz.
paſcit recogitatū. inuocatū lenit ⁊ vngit. Et
p̄curramus ſingula. Unđ putas in toto orbe
tāta ⁊ tam ſubita fidei lux. niſi p̄dicatio ieſu.
Nonne in huius nominis luce deus nos voca/
uit in admirabile lumē ſuū. quibꝫ illumina/
tis ⁊ in lumine iſto videntibꝫ lumen. dicat
merito Paulus. Fuiſtis aliquando tenebre.
nunc autē lux in dño. Hec tñ lux eſt nomē
ieſus. ſed ⁊ cibꝫ eſt. An non totiens cōforta/
ris quotiens recordaris. Quid eque men/
tem cogitātis impinguat. quid ita exercita/
tos reparat ſenſus. virtutes roborat: vege/
tat bonos mores atq̄ honeſtos. caſtas fo/
uet affectiōes. Aridus eſt omīs anime cibꝫ.
ſi nō oleo iſto infundit. Inſipidus eſt ſi nō
hoc ſale condiat. Si ſcribas. non ſapit mi/
hi niſi ſonuerit ibi ieſus. Jeſus mel in ore.
in aure melos. in corde iubilus. ſed eſt ⁊ me
dicina. Triſtatur aliquis veſtruz. veniat in
cor ieſus. ⁊ inde ſaliat in os. Et ecce ad exor
tum nominis huius quod eſt lumen nubiluz
omne diffugit. redit ſerenum. Labit quis ī
crimen. currit inſuper ad laqueum mortis
deſperando. nōne ſi inuocet nomen Jeſus.
confeſtim reſpirabit ad vitam. Cui aliquā/
do ſi ſtetit ante faciē ſalutaris huius nomīs
infuit duricia vt aſſolet cordis. ignauie tor/
por. ⁊ rancor aīe. languor accidie. Cui fons
forte ſiccatus lachrymarū inuocato ieſu nō
continuo erupit vberior. fluxit ſuauior. Cui
in periculis palpitanti ⁊ trepidanti. inuoca
tum virtutis nomen nō ſtatim fiduciam p̄/
ſtitit. depulit metum. Cui queſo in dubijs
eſtuanti ⁊ fluctuanti nō ſubito ad inuocati/
onem clari nomīs emicuit certitudo. Cui ī
aduerſis diffidenti ſi nomē adiutorij ſonu/
it defuit fortitudo. Nimirum morbi ⁊ lan/
guores animi iſti ſunt. illud medicina. De/
niq̄ et probare licet. Inuoca inquit me in
die tribulationis ⁊ eruam te ⁊ honorifica/
bis me. Nihil tam ire impetū cohibet. ſuper
bie tumorē ſedat. ſanat liuoris vulnus. re/
ſtringit luxurie fluxum. extinguit libidinis
flammā ſitim tempat auaricie. ac totius in/
decoris fugat pruriginē. Siquidem cū no/
mino Jeſum. hominē mihi propono mitez
⁊ humilē ⁊ corde benignū. ſobriū. caſtū. mi/
ſericordem ⁊ omni deniq̄ puritate ac ſancti
tate conſpicuū. eundē ipm deū omnipoten
tez qui ſuo me ⁊ exemplo ſanet ⁊ roboret ad
iutorio. Hec omnia mihi ſonat cuz inſonu
erit Jeſus. Sumo itaq̄ mihi exemplū de
homine ⁊ auxiliū a potēte. illa tanq̄ pigmē/
tarias ſpecies. hec tanq̄ vnde acuā eas ⁊ fa
cio confectionem cui ſimilem medicorū ne/
mo facere poſſit. Hoc tibi electuarium ha/
bes o anima mea reconditū in vaſculo vo/
cabuli huius quod eſt ieſus. Jeſus ſaluti/
ferum certe quia nulli vnq̄ peſti tue inueni
atur inefficax. Semp tibi in ſinu ſit. ſemper
in manu q̄ tui oēs in ihm ⁊ ſenſus dirigant

et actus. Deniqꝫ ꝛ inuitaris. Pone me inqt signaculū i corde tuo, signaculū in brachio tuo, sed hec alias. Nunc vero habes vnde ꝛ brachio medearis ꝛ cordi. Habes inqm in nomine Jesu vnde act⁹ tuos vel ꝑuos corrigas vel min⁹ ꝑfectos adimpleas. Itemqꝫ tuos sensus aut serues ne corrumpanť. aut si corrumpanť sanes. Idem. xlv. Canticoꝝ. O ꝙ pulcer es angelis tuis dñe Jesu in forma dei in die eternitatis tue in splendoribꝫ sanctorū ante luciferū genit⁹. Splendor et figura substātie patris ꝛ quidē perpetu⁹. minimeqꝫ fucatus candor vite eterne. O ꝙ mihi decorus es dñe mi in ipa tui hui⁹ positione decoris. Etenim vbi te exinanisti vbi naturalibꝫ radijs lumen indeficiēs exuisti. ibi pietas magis emicuit. ibi charitas plus effulsit. ibi amplius gratia radiauit. O ꝙ clara mihi oriris stella ex iacob. qꝫ lucidus flos ꝺ radice iesse egrederis. O ꝙ iocundū lumen i tenebris visitasti me oriens ex alto. O ꝙ spectabilis ꝛ stupend⁹ etiā virtutibꝫ supernis i conceptu de spiritusancto in ortu de virgie in vite innocētia. in doctrine fluentꝭ. in choruscationibꝫ miraculoꝝ. in reuelationibꝫ sacramentoꝝ. O ꝙ deniqꝫ rutilans post occasū sol iusticie de corde terre resurgꝭ. O ꝙ formosus in stola tua. demū rex glie in alta celorū te recipis. Quomō nō ꝑ omnibꝫ his omnia ossa mea dicēt. Dñe quis similis tui. Hec ꝫ similiaqꝫ puto de dilecto intuentē sponsam aduertisse cū diceret. Ecce tu pulcer es ꝛ decorus. neqꝫ hec sola. sed insup aliquid ꝑcul dubio de natura decoris superioris. qꝺ nostrum omīno ꝑteruolat intuitū. ꝛ effugit experimentū. Ergo iteratio vtriusqꝫ decoreꝫ substantie designauit. Hec Bernardus. Deo gratiaꝝ actio ꝛ beato Bernardo seruo suo dulci ꝛ fideli Amen.

Expliciūt meditatiōes qs scripsit sctūs Bonauētura de passione domini nr̄i Jesu christi.

# Opus contemplationis doctorꝭ seraphici sancti Bonauēture ꝑ heddomadā.

Feria secūda.

Flos prim⁹

Jesus ineffabilis ꝑsona trinitatis.

Tres fructus

Attende ad matutinum

Personaꝝ trinitatē in essentia diuinitatis.
Personaꝝ equalitatē in excellētia maiestatꝭ
Persoāꝝ eternitatē i ꝑmanētia imutabilitatꝭ

Flos secund⁹.

Jesus actor mirabilis in omnibꝫ creatis.

Tres fructus

Attende ad primam

Dei potentiā in reꝝ creatione
Dei sapientiā in ipaꝝ ordinatione
Dei beniuolentiā in vniuersi ꝑfectione

Flos terti⁹

Jesus factor amabilis humane dignitatꝭ.

Tres fructus

Attende ad tertiam

Angelicā diuisionē in status differentia
Humanā trāsgressionē i tēptatōis violētia
Diuinā retributōē in meritoꝝ exigētia

Flos quartus

Jesus ꝑmissus patribꝫ saluator desperatꝭ.

Tres fructus

Attende ad sextam

Humanā calamitatē i multa deordinatōe.
Demonis iportunitatē i multa ꝑsecutione
Diuinā pietatē in frequēti repromissione.

Flos quint⁹

Jesus ꝑmotor ꝑuidus materne dignitatꝭ

Tres fruct⁹

Attende ad nonam

Marie mirabilē ꝯceptōē absqꝫ inqnatione
Puelle mirabilē educatōem i tēplū oblatōe
Virgis mirabilē ꝺsponsatōē ioseph copulatione

Flos sextus

Jesus aulā ingrediēs clause virginitatis

Tres fructus

Attende ad vesperas

Trinitatis dignationē in ꝯdescensione
Angeli salutationem cū deuotione
Marie responsionē humili submissione.

Flos septim⁹

Jesus iohem visitās vtriusqꝫ nōdum natis.

Tres fruct⁹

Attende ad completoriū

Pueroꝝ ꝯuenientiū in vtero exultationem
Matrū occurrentiū i mysterio ꝯgratulatōeꝫ
Patrū audientiū mysterij admirationem

Oratio

Aue iesu verbū dei. factor orbis sal⁹ rei. promissus diuinit⁹. honor mr̄is. incarnatus ꝺ maria. nōdū nat⁹ ꝑcursori agnit⁹

Feria tertia flores ꝛ fruct⁹ arborꝭ sctissime vite

Flos ꝑmus

Jesus mūdū ingrediēs i bethleē est nat⁹

Tres fructus

Attende ad matutinum
Naturarū ꝯuenientiū diuersitatē
Circumstantiarꝫ ꝯcurrentiū ꝯgruitatē
Miraculorꝫ attestantiū nouitatē.
Flos secundus
Jesus cultro vim patiēs. ab euo sic vocatꝰ.
Tres fructus
Attende ad primam
Legis grauē rigorē in sua obseruatione.
Pueri magnū honorē in nois impositiōe
Parentū magnū dolorē ī pueri circūcisiōe.
Flos tertius.
Jesus magis sol oriēs ꝑ stellā est mōstratꝰ.
Tres fructus
Attende ad tertiam
Magorꝫ magnā diligētiā ꝓ puero videndo
Judeorꝫ magnā īsipiētiā qd norūt r̄felēdo
Piorꝫ magnā indigētiā defectū sustinēdo.
Flos quartus
Jesus cū pare turturꝫ legaliter oblatꝰ
Tres fructus
Attende ad sextam
Offerentiū mirā hūilitatē ꝛ deuotionē.
Oblatorꝫ mirā dignitatē ꝛ significatōem.
Recipiētiū mirā iocūditatē ꝛ exultatōem.
Flos quintus.
Jesus occisis pueris in egyptū fugatus.
Tres fructus
Attende ad nonam
Herodis ꝛ iudeorꝫ emulatiōꝫ xp̄ꝫ pseq̄ndo
Puerorꝫ ꝛ matrꝫ eiulatōem ī pueros pdēdo
Piorꝫ exulationē in egyptū fugiendo.
Flos sextus
Jesus in templo pditꝰ paret mr̄i vocatꝰ
Tres fructus
Attende ad vesperas
Jesu mirabilē sapiam in iudeos docēdo
Parētū incōsolabilē diligētiā ī puerꝫ q̄rēdo
Filij imitabilē obediētiā piā mr̄eꝫ seq̄ndo.
Flos septimus
Jesus iordanis flumine iohāne baptizatꝰ
Tres fructus
Attende ad completoriū
Baptizati sublimē dignitatē ī lato testionio
Baptiste ꝓfundā humilitatē ī suo ꝓconio.
Baptismatis grandē scritatē ī suo mysterio.
Oratio
Aue Jesu puer natꝰ. circūcisus. visitatus a magis. legaliter īmolatus. effugatꝰ. mr̄i parens. baptizatus in aqua realiter
Feria quarta flores ꝛ fructus
Flos ꝑmus
Jesus deserto abstinēs a demone tēptatꝰ
T[illegible] fructꝰ
Attende ad matutinum
Jesu abstinentiā in corpis domatione
Jesu sapiam in hostis confutatione
Jesu reuerentiā in angelorꝫ ministratione.
Secūdus flos
Jesus noꝰ discipulis ad nuptias vocatꝰ.
Tres fructꝰ
Attende ad primā
Jesu prudentiā in discipulorꝫ vocatione
Aplorꝫ obediētiā in ꝓmpta imitatione
Matris beniuolētiā in vini ꝓcuratōe.
Tertiꝰ flos
Jesus doctor circuiēs labore fatigatꝰ.
Tres fructus
Attende ad tertiā
Doctorē veracissimū moribꝫ ꝛ sermone
Laborē grauissimū in circuitione
Populū rudissimū in informatione
Quartꝰ flos
Jesus pastor reficiēs a turbis frequētatꝰ
Tres fructus
Attende ad sextā
Pastorē benignissimū sollicitū ꝓ grege.
Populū sollicitū ꝓ tempali rege.
Jesum laudis incuriū q̄ fit humana lege.
Flos quintus
Jesus infirmos medicās a scribis reꝓbatꝰ
Tres fructus
Attende ad nonam
Medici diligentiā medicinā gratis dantis.
Morbi pestilētiā quotidie augmētātis.
Infirmi negligētiā medicinā nō curātis
Flos sextus
Jesus nature imperās demonijs minatur
Tres fructus
Attende ad vesperas
Jesu mirā potentiā qua demones coegit
Rerꝫ obedientiā quas ꝓcepto subegit
Mirā expientiā illorꝫ quos elegit
Septimꝰ flos
Jesus corā discipulis monte transfiguratꝰ.
Tres fructus
Attēde ad cōpletoriū
Testiū auctoritatē in visu ꝛ s̄mone
Jesu magnā claritatē in trāsfiguratōe
Discipulorꝫ iocūditatē ī dicta visiōe
Oratio
Aue ihu ī deserto degēs vocās ī apto pastores ꝛ ꝑdicans. turbas pascēs. egros curās demoniacos ꝯiurās. mōte te clarificās

Feria quinta flores ꝛ fruct⁹.
Flos prim⁹
Jesus iumēto insidēs plorat rex honorat⁹.
Tres fruct⁹
Attēde ad matutinum
Jesu mirā humilitatē in ei⁹ asinatione
Turbe obsequiositatē in ꝓcessione
Urbis tāte calamitatē in lachrymatione.
Flos secund⁹
Jesus templū ingrediēs mēsas vertit irat⁹
Tres fruct⁹
Attēde ad primam
Jesu exemplaritatē in tēpli visitatione
Jesu dignā autoritatē i phariseoꝝ ꝯfutatōe
Jesu amandā pietatē i adultere defensione
Flos terti⁹
Jesus suscitat lazaꝝ a martha hospitat⁹
Tres fruct⁹
Attende ad tertiam.
Judeoꝝ ingratitudinē in esuriēt; expulsiōe
Soroꝝ amaritudinē in lazari suscitatōe
Jesu mirā gratitudinē in hospite ꝯsolatōe
Flos quart⁹
Jesus in domo simonis vnct⁹ donat reat⁹
Tres fructus
Attende ad sextam.
Marie pniam in publica contritione
Pharisei falsā reuerētiā i iesu rephensione
Jesu piā sniam i peccatricis excusatōe
Flos quintus
Jesus matris suspiria solatur pturbat⁹.
Tres fructus
Attende ad nonam
Matris desolatiōem cū pia supplicatione
Filij consolatiōem cū pia excusatione
Discipuloꝝ cōpassionē cū pia admiratione
Flos sextus
Jesus a iuda vendit⁹.a iudeis damnat⁹
Tres fructus
Attende ad vesperas
Jude cupiditatē in magistri venditione.
Judeoꝝ iniquitatē in sua emulatione
Jesu longanimitatē in humili ꝑmissione
Flos septimus
Jesus in cena seruiēs.suis panis sacratus.
Tres fructus
Attende ad completoriū
Charitatis beneficiū in iesu ministratione.
Prauitatis veneficiū in iude obstinatione.
Pietatis exercitiū in discipuloꝝ deuotōe
Oratio
Aue iesu suscitatoꝛ vnctus.culpe relaxatoꝛ.
rex asello insidens.zelū habens.consolatoꝛ
matris.vendit⁹.sacratoꝛ panis.cenā faciēs
Feria sexta flores ꝛ fructus
Flos prim⁹
Jesus orās circundat⁹ capt⁹ ꝛ subsannat⁹
Tres fructus
Attende ad matutinum
Jesu ꝓcessum dolorosum i pene ꝑgustatiōe
Lupoꝝ accessum dolosum in agni captōe
Discipl'oꝝ ꝛcessū timorosū i mgri ꝺrelictōe.
Flos secund⁹
Jesus corā iudicib⁹ ſpret⁹ ꝛ accusat⁹
Tres fructus
Attende ad primam
Phariseoꝝ iniquitatē in sua inq̇sitione
Jesu mirā humilitatē in sua responsione.
Discipuloꝝ anxietatē i mgri ꝑsecutione
Flos terti⁹
Jesus flagellis liuidus consput⁹ coronat⁹
Tres fructus
Attende ad tertiam
Jesu innocētiam sine excusatione
Judicum sententiā sine ratione
Maloꝝ truculentiā sine miseratione
Flos quartus
Jesus damnat⁹ crucifer.est cruci ꝯclauat⁹.
Tres fructus
Attende ad sextam
Patient; violentiā in triplici grauitate
Pendent; irreuerentiā i nephāda societate
Mirā impenitētiā gētis obstinate
Flos quint⁹
Jesus morte mirabilis.agn⁹ pr̄i oblat⁹
Tres fruct⁹
Attende ad nonam
Qꝫ pie iesus cōdidit in cruce testamentū
Qꝫ libere se obtulit patri ꝑ tormentum
Qꝫ grāde mundi ptulit machina lamentū.
Flos sextus
Jesus aptro latere est cruci declauat⁹
Tres fructus
Attende ad vesperas
Corp⁹ pendēs exanime absqꝫ omi decore.
Aquā apto latere fluentē cum cruore
Corp⁹ de crucis stipite tollētes cū merore
Flos septim⁹
Jesus vnct⁹ cū lacrimis i tumulo locat⁹
Tres fruct⁹
Attende ad completoriū
Materna desideria in corpis obseruatiōe.
Deuota ministeria in sepulcri ꝑparatiōe.
Planct⁹ ꝛ suspiria in corpis tumulatiōe.

Oratio
Aue ihu orās pstrat⁹ corā turbis accusatus fact⁹ plag; liuid⁹. agn⁹ cruce eleuat⁹. moriēs inde delat⁹ in sepulcro posit⁹.
Sabbato Flos pmus
Jes⁹ victor ad iferos. calcās hostes trāsiuit
Tres fructus
Attende ad matutinum
Saluatoris imperiū in morte triūphādo.
Patrū desideriū in iesum expectādo
Angeloꝝ ministeriū in iter pparando.
Flos secundus
Jesus parentū vincula cū gaudio ꝯtriuit
Tres fructus
Attende ad primam
Inferni vlulationē in eius fractione
Demonū ꝯfusionē in pde resignatione
Patrū exultationē in paradisi aptione
Flos tertius.
Jesus mr̄i discipulos merorib⁹ vniuit
Tres fructus
Attende ad tertiam
Matris dolorē intimū i lacrimis fūdēdo.
Fratꝝ timorē maximū ꝛ insimul latēdo.
Judeoꝝ furorē pessimū i scrōs ꝑsequēdo
Flos quartus
Jesus sui memoriā tormētis stabiliuit.
Tres fructus
Attende ad sextam
Loci vilitatē in iesum pdendo
Tormentoꝝ atrocitatē in xp̄m puniēdo
Militū ferocitatē in plagas inferēdo
Flos quintus.
Jesus testes mltiplices p⁹ mortē acq̄siuit.
Tres fructus
Attende ad nonam
Judeoꝝ disceptationē i signis q̄ viderūt
Mortuoꝝ resurrectōꝫ q̄ apparuerūt
Fideliū ꝯfirmationē q̄ xp̄o crediderūt
Flos sextus
Jesus feruorē magdalene ꝛ oīm psciuit
Tres fructus
Attende ad vesperas
Discipuloꝝ reuerētiā in mr̄is ꝯsolatione
Mulieꝝ diligentiā in vnguēti pparatiōe
Militū insipientiā in sepulcri munitiōe.
Flos septimus
Jesus solut; patrib⁹ ad tumulū rediuit.
Tres fructus
Attende ad completoriū
Patꝝ piā puisionē in tumuli regressione
Corpis glorificatōꝫ in ei⁹ reassumptione
Custodū ꝯfutatōꝫ i lapidis amotōe.
Oratio
Aue ihu mors leene. sol⁹ orbis plāct⁹ plene linquēs testimoniū i tormēt; ꝛ plene ne peat crux magdalene. spes resumēs tumulū
Dn̄ica die ad matutinū Prim⁹ flos
Jesus surgēs apparuit suis glorificatus
Tres fruct⁹ hui⁹ floris
Attende ad matutinum
Discipuloꝝ anxietatē in ihu recordatiōe
Magistri benignitatē i freq̄nti apparitiōe
Omniū iocūditatē in crebra ꝯfortatiōe.
Secūdus flos ad primā
Jesus scādit ad dexterā pr̄is rex honorat⁹.
Tres fruct⁹ ei⁹ Attende
Amorosam dilectiōꝫ dū suos ꝯsolatur
Dolorosam afflictionē dū iesus sepaṫ
Angeloꝝ ꝯgratulationē dū iesus exaltaṫ
Terti⁹ flos ad tertiā cū fructib⁹ suis
Jesus emisso spū p orbem pdicatus.
Attende
Donoꝝ magnitudinē ad pioꝝ ꝯfortatōem
Linguaꝝ multitudinē ad fidei pdicatiōem
Miraculoꝝ valitudinē ad gētiū ꝯuersiōeꝫ
Quart⁹ flos ad sextā cū fructib⁹ eius.
Jesus sup angelicos matrē exaltat stat⁹.
Attende
Sanctoꝝ diligētia in dn̄i occursu
Filij reuerentiā in materno amplexu.
Matris excellentiā in filij ꝯsessu
Ad nonā q̄nt⁹ flos cū fructib⁹ suis
Jesus in celi curia p nobis aduocatus
Attende
Jesu sollicitudinē in nostra puisione
Humanā ingratitudinē in grāꝝ actione.
Finis incertitudinē in meriti expectatiōe
Sext⁹ flos ad vespas cū fructib⁹ suis
Jesus iudex eq̄ssim⁹ rex oib⁹ platus
Attende
Infallibilē veritatē in dīiudicādo
Inuincibilē potestatē in remunerādo
Inflexibilē equitatē in pseuerando
Ad cōpletoriū septim⁹ flos cū ei⁹ fructib⁹
Jesus scrōꝝ glīa finis desiderat⁹
Deliciaꝝ abūdātiā cū ꝑa trāq̄llitate
Attēd Amicoꝝ ꝯcordātiā cū mera caritate
Eťnā pseuerātiā cū sincera iocūditate.
Oratio
Aue ihu surgēs leo. scādēs mittēs pro tro/pheo spm̄. glificās mr̄eꝫ. iudex iust⁹. deo pr̄i astās. p me reo. finis beatificās Amen
Finit opusculū s. Bonauē. meditatōnū

Incipit opus sancti Bonauēture valde deuotū de septē ꝟbis dñi nr̃i ihu xpi i cruce

## Primū verbum.

Jesu salutꝫ hostia Salutis sacrificiū.
Jesu salutis grã. Salutis beneficiū
Jesu tuta f.ducia Tutū refugiū.
gene captiuū redime
Tu ꝑ hũano fede re vt Exulē reduce ref
sce e culpas nr̃as tolle
Tu ꝑ diuino munere vt nos deo ꝯiūgeres
Nō recusasti vincula. nō flagella. nō ꝟbera
Nō latronū patibula. nō liuores. ñ vulnera
Sꝫ dū te crux susciper. ꝛ hostꝫ i te fremeret
Dū malleꝰ ꝑcuteret. ꝛ clauꝰ carnē scinderet
Dū sensū doloꝛ augerꝫ ꝛ sacer sãguis fluerꝫ
Dū passio te ꝑmeret. ãgustiaqꝫ cresceret
Pr̃em rogasti ꝓ eiꝰ. vt tãqꝫ ignorãtibꝫ
Tuis ignoscat hostibꝫ. ac te crucifigētibꝫ
Dicēs Pr̃ ignosce illꝰ q̃ꝛ nesciūt q̃d faciūt

## Oratio

O mirꝫ patiẽ. o mansueta mititas
O immẽsa clemẽtia. o immẽsa benignitas
Qui vt ouis mitissima nō ꝓmis q̃rimoniã.
Qui vt mr̃ charissima iã excusas iniuriã
Ut aĩa dulcissima tenes beniuolẽtiã
Ut voluntas piissima prebes misericordiã
Ad te vadit spes aĩe. ad te clamãt suspiria
Ad te decurrũt lacrime. ꝛ pulsant desideria
Cõfidenꝰ dicentia. ignosce nobis dñe

## Secundū verbū

Jesu largitoꝛ venie. iesu solamē tristiū
Jesu laus penitẽtie. iesu spes penitentiū
Dū pẽderes innoxiꝰ. hoꝝ in pena sociꝰ
Dū te vnꝰ argueret. ꝛ stulte reprehenderet
Dū isultãs isurgerꝫ ꝛ blasphemãdo dicerꝫ
Si tu es dei filiꝰ salua temetipm̃ ꝛ nos
Esto tibi ꝓpicius sicut saluasti alios
Dū alꝰ hũc corriper ꝛ hũc stultū ostẽderet
Dū se malū ꝯcederet. ꝛ te iustū assereret
Dū ad te se ꝯuerteret. ꝛ supplex tibi diceret
Memēto mei dñe dū ad tuū ꝑueneris
Regnū plenū dulcedine. dū te regē ostẽderꝫ.
Tu amãs pniam. corda trahẽs ꝑ grãm.
Nō solū hãc memoriã ꝯcessisti. sꝫ gl'iam
Dicēs Amē dico tibi hodie mecū erꝫ i ꝑadiso.

## Oratio

O ꝓmpta dei caritas. ꝓmpta misericordia.
O ꝓmpta liberalitas. ꝓmpta munificẽtia
Ad te currit deuotio. ad te redit memoria
Corã te fit ꝯfessio. tibi patet ꝓcordia
Ideo cū fiducia tibi ꝓcamur dñe
Qui es sine malicia solꝰ ꝛ sine crimine
In tua patiẽtia memēto nostri dñe

## Tertiū verbum.

Jesu lux ꝛ rex glie fili dei ꝛ hoĩs
Jesu flos pudicicie fili marie virginis.
Dū hec ꝟgo sanctissima toto plẽa doloribꝫ.
Genitrix amãtissima tot ꝯfecta meroribꝫ
Tua mr̃ charissima tota ꝑcussa fletibꝫ
Nutrix diligẽtissima tota fracta singultibꝫ.
Juxta crucē assisteret ꝛ te pẽdẽte cerneret
Dū tormẽta ꝯspiceret ꝛ ꝑ luctu deficeret
Tu videẽs mr̃em flebilē ꝑssam amaritudīe.
Matrē tã venerabilē dignã beatitudine
Videẽs q̃ꝫ discipulū amatū ꝛ amabilē
Fidelē dei famulū iohēm vita nobilē
Alloquẽs ambos dulciter pie vocꝫ oraculo
Cõmẽdasti benignitꝰ mr̃em xpi discipulo
Dicens mr̃i Mulier ecce filius tuus
Deinde discipulo Ecce mater tua

## Oratio

O qualis ꝑmutatio o q̃nta inequalitas
O qualis desolatio o q̃ matris acerbitas
Dū custos mr̃i traditꝰ. ꝓ mgr̃o discipulus
Dū ꝑ mr̃em suscipitꝰ ꝓ deo vir pauꝑculꝰ
Dū mr̃i custos mittitꝰ. ꝓ r̃ge simplex famulꝰ
Sic tue iesu gr̃e me cõmẽdo humiliter
Tueqꝫ ꝓuidẽtie me cõmitto penitꝰ
Ut exorãte ꝟgine ꝓ nobꝫ stet suppliciter
A peccatoꝝ turbine simꝰ securi iugiter

## Quartū verbum

Jesu patris ingeniti virtus ꝛ sapientia
Jesu cuiusqꝫ cõditi tenoꝛ ꝛ ꝯsistentia.
Tu ꝟtute mirabili panes multiplicaueras
Tu ꝟtute ꝯsili stellã infans induxeras
Defunctos suscitaueras oꝑa mira feceras.
Morbos oẽs sanaueras totū orbē forma/
Tu ꝟtute terribili dmonia eiceceras (ueras
Tu virtute ꝯsili hostes tuos ꝓstraueras
Sꝫ affixꝰ patibulo pr̃i factus obediẽs
Jussu pr̃is vt vinculo victꝰ manẽs ꝛ patiẽs
Qui vult q̃ hãc angustiã vt ifirmꝰ sustineas
Nec dictã potẽtiã te liberãs exerceas
Quapropꝰ tuo sensui cõdolens naturalitꝰ
Clamorē ꝯfers plãctui dicẽs lamẽtabilitꝰ
Hely hely lamazabathani. hoc est. deus
Deus meus vt q̃d dereliquisti me

## Oratio

O lamentū mirabile salutē agẽs hoĩm
O ĩnocẽs coꝛ hũile pẽas deploꝛãs criminū
Ad te fert me ꝯpassio ꝓ mete pati lentio
Ante te me ꝓiicio tecūqꝫ luctū facio
Nã iste luctꝰ vtilis est mihi ꝓ solatio
Qui mihi ꝓmialis sit in eterno gaudio.

Quintum verbū sequit.
Jesu dulcꝭ memoria sitibūda dilectio.
Jesu dulcꝭ fiducia letabūda refectio.
Dū extēsus existeres sup arā patibuli.
Dū imolat⁹ ageres redēptionē ppli.
Dū te nudū aspiceret mūd⁹ istar spectaculi
Dū lamentū oñderet sup te vult⁹ seculi.
Dū hostes de te luderēt ꝛ noti tui fugerēt.
Dū claui mēbra tēderēt ꝛ nerui se ꝯherent
Dū vulnera tumescerēt ꝛ hūores defluerēt
Dū carnes ꝯtremiscerēt ꝛ ꝟtutes arescerēt
Sitim sūpsisti feruidā. siti aōre lāguidā.
Sitim ꝟtutū cupidā nr̄e salutis auidā.
Benigne dicēs sitio hoīm fidē cupio.
Salutē qꝫ desidero p q̄ pati me offero.

Oratio.

O sitis saluberrima exoptās amicicias.
O sitis cordis intima frāgēs ꝯcupiscētias.
Presta vt ad te sitiā ꝛ ista siti ardeā.
Prauā siti effugiā donec ad te fontē trāseā
Potū qꝫ vite hauriā q̄ felix semp maneā.
Et deū meū videā sctām ingressus patriā.

Sextū verbum.

Jesu nr̄a redēptio. iesu redēptor oīm.
Jesu nr̄a dilectio. iesu salus credentiū
Dū p crucis mysteriū diligent̄ pageres.
Redēptoris officiū vt hoīem redimeres
Sustinēdo suppliciū vt inde nos eripes.
Cōsūmās sacrificiū tue carnis ꝛ sanguis
Cōsūmans pacꝭ ꝑliū salutaris certamis.
Cōsūmans trāsitoriū cursum h⁹ imaginis
Cōsūmās opificiū redēptōis hoīs. (ficeres
Dū mortꝭ horā cerneres dum hac vita de/
Dū finē iā ꝯtingeres dū oīa pficeres.
Ut in sūma ꝯcluderes dixisti ꝯsūmatū est.
Nā iesus crucifix⁹ est ꝛ agn⁹ imolat⁹ est.
Sāguis ei⁹ effusus ē ꝛ p̄ciū solutū est.
Diabol⁹ deuict⁹ est ꝛ bellū cōsūmatū est.
Cirographū deletū ē ꝛ hō iā redēpt⁹ est.

Oratio.

O bonitas bone iesu q̄ es nostra iusticia.
O veritas vere iesu q̄ es nr̄a scientia.
O caritas care iesu q̄ es nr̄a redēptio.
O sanctitas sctē iesu nr̄a sanctificatio.
Cōsūma nob grām ꝛ ꝯsumma iusticiā.
Consūma ꝯscientiā ꝛ ꝯsumma leticiā.

Septimū verbum.

Jesu via rectissima iesu salutis ostium.
Jesu porta tutissima iesu ꝓtector omniū
Jesu salubris ꝟitas ꝛ lux mentē illuminās
Jesu vite felicitas dulcor in corde iubilās.
Dū in extremis ageres vt aiam deponeres
Dū hāc vitā deſereres vt ad libū descēderes
Volens viā oñdere p quā debem⁹ pgere.
Volēs cūctos īstruere q̄ facti sēt̄ d pulnere.
Volens illū oñdere q̄ p̄t nos defendere
In q̄ debēt ꝯfidere q̄ mortē debēt cape.
Tuū sacratū spm̄ tuo p̄ri sanctissimo.
Cōmēdasti p gemitū ꝟmone deuotissimo.
Dicēs p̄r i man⁹ tuas cōmēdo spm̄ meū.
Et inclinato capite fix⁹ in crucis stipite.
Acriter cruentato te turpit̄ ꝛ indebite.
Tu emisisti spm̄ ꝛ orbis talē fremitū.
Ut quisqꝫ p circuitū tuū pcepit obitū.
Ut cūcta fletū facerēt ꝛ elemēta tremerēt
Ut saxa se dirūpent ꝛ sepulchra se pāderēt
Ut tremot⁹ fieret velū tēpli se scinderet.
Ut luna retrocederet solqꝫ ꝯtenebresceret
Ut mūd⁹ ingemisceret ꝛ natā flens diceret
Ego lugens deficio vel deo inest passio.

Oratio.

O mors mors lacrīabil̄ sup q̄m plorāt oīa
O mors mors lamētabil̄ sup q̄m flēt inopia
O mors mors āmirabil̄ q̄ suscitāt̄ mortui.
O mors mors amicabil̄ q̄ exaltant̄ strēnui
O mors sacra mors nobil̄ p q̄m delēt̄ scele
O mors pia mors vtil̄ p q̄m donāt̄ p̄mia (ra
Presta vt hec memoria nos teneat ꝯtinue
Et stimulet p̄cordia corqꝫ pungat assidue
Ut mēti lumē influat ꝛ in agēdis instruat.
Ut nos a culpis exuat ꝛ vite donū tribuat

Explicit opus de septē verbis dn̄i san/cti Bonauenture.

Philomena aptata passioni dn̄i p septē horas canonicas. doctorꝭ seraphici sancti Bonauenture.

Philomena p̄uia tpis ameni.
Que recessū nūcias imbris atqꝫ sceni
Dū mulcescis aīos tuo cantu leni.
Aue prudētissima ad me q̄so veni.
Veni veni mittā te q̄ nō possum ire.
Ut amicū valeas cantu delinire.
Tollens ei⁹ tristia voce dulcis lire.
Quē heu modo nescio ꝟbis cōuenire.
Ergo pia suppleas meū impfectū.
Salutando dulciter vnicū dilectū.
Eiqꝫ denuncies qualit̄ affectum.
Sit cor meū iugit̄ eius ad aspectū.
Et si querat aliqs quare te elegi.
Meum esse nunciū sciat. q͛ legi.
De te quedā ꝓpria. que diuine legi.
Et optato munere placēt summo regi.

Igiꝛ cariſſime audi nunc attente.
Nã ſi cantꝰ volucris huiꝰ fues mente.
Eius imitatio ſpiritu docente.
Te celeſtem muſicũ faciet repente.
De hac aue legiꝛ ꝙ cũ deꝑhendit.
Mortẽ ſibi ꝓꝑiam. arborẽ aſcendit.
Summoqꝫ diluculo roſtrũ ſurſũ tendit.
Diuerſiſqꝫ cantibꝫ totã ſe impendit.
Cantilenis dulcibꝫ ꝑuiat aurorã.
Sed cũ dies rutilat circa ꝑmã horã.
Eleuat p̄dulcius vocẽ inſonorã.
In cantando neſciens pauſaꝫ ſiue morã.
Circa vero terciã q̃i modũ neſcit.
Quia ſemꝑ gaudiũ cordis eius creſcit
Uere guttur rũpiꝛ ſic vox inualeſcit.
Et quo cantat altiꝰ plus ⁊ inardeſcit.
Sed cũ in meridie ſol eſt in feruore.
Tunc diſrũpit viſcera nimio clamore.
Oci oci clamitat illo ſuo more.
Sicqꝫ ſenſu deficit cantus p̄ labore.
Sic quaſſato organo huiꝰ philomene
Roſtro tñ palpitans fit exanguis pene
Sed ad nonã veniens moriꝛ iã plene.
Cum totiꝰ corꝑis diſrumpunꝛ vene.
Ecce dilectiſſime breuiter audiſti.
Factũ huiꝰ volucris. ſed ſi meminiſti.
Diximus iã primitꝰ. qꝛ cantus iſti
Myſtice ꝯueniũt legi ieſu chriſti.
Reſtat vt intelligo eſſe philomenã.
Animã virtutibꝫ ⁊ amore plenã.
Que dũ mente ꝑagrat patriã amenã.
Satis delectabilẽ texit cantilenã.
Ad augmentũ etenim ſue ſctẽ ſpei.
Quedã dies myſtica demonſtraꝛ ei.
Porro beneficia que de manu dei.
Homo ꝯſecutꝰ eſt ſunt hore diei.
Mane vel diluculũ homĩs eſt ſtatus
In quo mirabiliter homo eſt creatꝰ
Hora prima qñ eſt deꝰ incarnatus.
Terciã dic ſpacium ſui incolatus.
Sextã cũ a ꝑfidis voluit ligari.
Trahi cedi conſpui dire cruciari.
Crucifigi deniqꝫ clauis terebrari.
Caputqꝫ ſanctiſſimũ ſpinis coronari.
Nonã dic cũ moriꝛ qñ ꝯſummatꝰ.
Curſus eſt certaminis qñ ſuperatꝰ.
Eſt oĩno zabulus ⁊ hinc ꝯturbaꝛ.
Ueſpera cũ chriſtus eſt ſepulture datꝰ
Diem iſtũ aĩa meditans in ortis.
Sue facit terminũ ſpiritalis mortis.
Scandens crucꝭ arborẽ in q̃ leo fortis
Uicit aduerſariũ fractis portis mortis.

Statim cordis organa ſurſum eleuãdo
Suum a diluculo cantũ inchoando
Laudat ⁊ glorificat deũ replicando
Sibi ꝙ̃ mirificus fuit hanc creando
Pie inquit ꝯditor qñ me creaſti.
Quã ſit tua pietas larga declaraſti.
Nam ꝯſortẽ glorie tue cogitaſti.
Facere gratuite gratis quã amaſti.
O ꝙ̃ mira dignitas mihi eſt ꝯceſſa.
Cum imago dñi mihi eſt impreſſa.
Sed creuiſſet ampliꝰ dignitas poſſeſſa.
Niſi iuſſum dñi fuiſſet tranſgreſſa.
Nã tu ſumma charitas tibi coherere.
Me volebas iugiꝛ ſurſumqꝫ habere.
Dulce domiciliũ tecũqꝫ manere.
Et me velut filiã alere docere.
Extunc diſpoſueras in id adunare.
Felicis agminibꝫ teqꝫ mihi dare.
Sed ꝑ tanta gr̃a quid recõpenſare.
Poſſum prorſus neſcio niſi te amare
Unica ſuauitas vnica dulcedo.
Cordiũ amantiũ ſalutaris predo.
Totũ quicq̃d habeo vel ſum tibi dedo
Deniqꝫ depoſitũ meũ tibi credo.
Oci cantat tale cor gaudens in ꝑſſura.
Dicens qꝛ dignũ eſt vt a creatura.
Diligaꝛ opifex talis mente pura.
Ei cũ extiterit de ſe tanta cura.
Sic mens ħ diluculũ trãſit meditãdo.
Sed ad ꝑmã trãſferens vocẽ exaltãdo.
Tempus acceptabile pie ruminãdo.
In quo venit dñs carne ſe velando
Tunc liqueſcit aĩa tota ꝑ amorẽ.
Pauida ꝯſiderans omniũ auctorẽ.
Uagientẽ puerũ iuxta noſtrũ morẽ.
Et curare veterẽ velle ſe languorẽ.
Plorans ergo clamitat o fons pietatis.
Quis te pannis induit dire pauꝑtatis
Tibi quis ꝯſuluit ſic te dare gratis.
Niſi zelus vehemens ardor charitatꝭ.
Digne zelus vehemẽs eſt hic ardor dictꝰ.
Cuiꝰ eſt dominio rex celoꝝ victus.
Cuiꝰ ſanctis vinculis captꝰ ⁊ ꝯſtrictꝰ.
Pauꝑis infantuli pannis eſt amictꝰ.
O p̄dulcis paruule puer ſine pari.
Felix cui datũ eſt te tunc amplexari.
Pedes manꝰ lambere flentẽ ꝯſolari.
Tuis in obſequñs iugiter morari.
Heu me cur nõ licuit mihi demulcere
Uagientẽ paruulũ. ⁊ cũ flente flere.
Illos artus teneros ſiue cõfouere.
Eiuſqꝫ cunabulis ſemꝑ aſſidere,

Puto pius paruulus hoc nõ abhorreret.
Jmo more paruuli forsan arrideret.
Et flenti paupculo fletu ɔdoleret.
Et peccanti facile veniã faueret.
Felix qui tunc tpis mri singulari.
Potuisset precib' ita famulari
Ut in die sineret semel osculari.
Suum dulcẽ paruulũ eiq3 iocari.
O q̃ libens balneũ ei pparassem.
O q̃ libens humeris aquã apportassem.
Jn hoc libens virgini sp ministrassem
Paupisq3 paruuli pannulos lauassem.
Sic affecta pia mens sitit paupertatẽ.
Tibi parsimoniã vestis vilitatẽ.
Labor ei vertitur in iocunditatẽ.
Vilem esse seculi dicit venustatẽ.
Ergo sic infantiã christi retexendo.
Hore pme canticũ strẽnue canendo.
Transitũ ad terciã facit recolendo.
Quantũ christ' passus est hoies docẽdo.
Tunc cũ fletu recitat illius labores.
Sitim famem frigora estus ꝛ sudores
Que dignanter ptulit pter pctõres.
Dum illoꝝ voluit innouare mores.
Vox amoris flatib' tota cõcremata.
Oci oci clamitat auis hec beata.
Mundo mori cupiens cui' vita lata.
Cui fetet seculũ sic est delicata.
Clamas ergo dñe dulcis pdicator.
Exulũ refugiũ paupeꝝ amator.
Qui es penitentiũ pius ɔsolator.
Post te debẽt currere iustus ꝛ pctõr.
Justi quippe regula. vite es doctrina.
Peccatorũ speculũ. miti disciplina.
Fessis ꝛ debilib' efficax resina.
Egris ꝛ languentib' potens medicina
Primus in hoc seculo charitatis scolã.
Jnstaurasti. q̃rere docens dei solam.
Gloriã. deponere grauẽ mũdi molã.
Et sic posse pditã rehabere stolã.
Sed hanc scolã temere mũd' irridebat.
Spernens ꝛ annihilãs q̃cq̃d pmittebat.
Tua vero bonitas vices nõ reddebat.
Jmo penitentib' totũ ignoscebat.
Quippe cui ꝓprium erat misereri.
Diligi desiderans magis q̃ timeri.
Ubera nõ verbera pferens austeri.
Preceptoris noluit more revereri.
Hec in adulterio nouit dephensa.
Q̃ sit tua pietas scilicet immẽsa.
Magdalena sensit hoc cũ ei offensa.
Est dimissa. multiplex gr̃a impensa.

Et quid multa dicerẽ quot sunt ɔsecuti.
Eius magisteriũ a suis abluti.
Uicijs. sunt morib' optimis imbuti.
Et ab hostis inuidi fraude facti tuti.
Felix cui licuit sub hoc pceptore.
Conuersari iugiter ꝛ ab eius ore
Mel celeste sugere. cui' p dulcore
Amarescunt cetera. plena sunt fetore.
Hec ꝛ multa talia dũ mens meditatur.
Ad reddendas gr̃as tono pparatur.
Ad laudandũ dñm magis inflãmatur.
Sicq3 hore tercie cant' terminatur.
Oci oci anima clamat in hoc statu.
Crebro fũdẽs lachrymas sub h incolatu
Laudans ꝛ glorificãs magno cũ conatu.
Christũ. q tot ptulit suo p reatu.
Jn hac hora aĩa ebria videtur.
Sed circa meridiẽ calor cũ augetur.
Ut amoris stimulis magis pforetur.
Nox ab illa passio christi recensetur.
Plorans ergo respicit agnũ delicatũ.
Agnum sine macula. spinis coronatũ
Liuidũ verberib'. clauis pforatũ.
Per tot loca lateris fossa cruentatũ.
Tunc exclamat pia mens oci cũ lamẽtis
Oci oci miserã. quia mee mentis
Turbat statũ pallidus vult' morientis
Et languẽtes oculi in cruce pendentis
Siccine decuerat inquit te benignũ.
Agnũ mortis exitũ pati tã indignũ.
Sed sic disposueras vincere malignũ
Et hoc totũ factũ est ob amoris signũ
Hec amoris signa sunt ꝛ postrema pmis
Copulans associat sũma figens imis.
Mõstrãs vt sic moriẽs nos aĩales nimis
Dũ te totũ funderes tot aptis rimis.
Tu amic' nouus es tu es nouũ mustũ.
Sic te vocat sapiens. ꝛ est satis iustũ.
Totus em̃ fili' reddens dulcẽ gustũ.
Fundens carnis doliũ licet vas venustũ.
Tantis signis penitẽs monit' iã credat
Et pcordialiter christ' ei se dat.
Jsta signa recolã ne me sathan ledat.
Nam peccati rabiem nihil ita sedat.
Jsta signa recolens oci oci clamo.
Dulcis iesu q̃rulor q3 te min' amo.
Stringi tñ cupio discipline chamo.
Sicut p me capt' est charitatis hamo.
Quãtũ hamũ charitas tibi psentauit.
Mori cũ p homie te sollicitauit.
Sed ꝛ esca placida hamũ occupauit.
Cũ lucrari aĩas te p hoc mõstrauit.

Te quidē aculeus hami nō latebat.
Sed illi⁹ punctio te nō deterrebat.
Imo hunc impetere tibi cōplacebat.
Quia desideriū esce attrahebat.
Ergo ꝑ me misera quā tu dilexisti.
Mortis in aculeū sciens impegisti.
Cū te pr̄i victimā scām obtulisti.
Et in tuo sanguine sordidā lauisti.
Quis mireꝛ igiꝛ pro te si suspiro.
Iuncta sine meritis tā zelanti viro.
Nā affectū alitis meū modo miro.
Pro me vitā finiens exitu tam diro.
Vere iam nō debeo tm̄ suspirare.
Imo iuxta ꝟbū iob crines lacerare.
In cauerna lateris nidulū parare.
Et extremū spiritū illic exalare.
Plane nisi moriar tecū nō quiescā.
Oci oci clamitans nunq̄ʒ conticescā.
Ab hoc desiderio vere nō tepescā.
Mūdocunqʒ seculo ꝓpter hoc vilescā.
Tunc vt demens clamitat veniāt laniste
Qui affigant miserā cruci tue christe.
Erit eñ exitus mihi dulcis iste.
Sic amplector moriēs ꝓpriis vlnis te.
Vere sic nō aliter rabies doloris.
Qua cor meū singulꝭ terebraꝛ horis.
Deliniri poterit. nisi tu dulcoris.
Fons habūdans medic⁹ mei sis doloris
Plane dulcis medic⁹ es q̄ nunq̄ʒ pungis.
Sed a corde viciū leniter emungis.
Nā quos tibi firmiꝛ ꝑ amorē iūgis.
Tuis charismatibꝫ semꝑ eos iūgis.
Heu q̄ʒ dānabiliter mūdus est cecat⁹.
Qui cū sit ab hostibꝫ dire vulnerat⁹.
Hunc declinat medicū cū sit ꝑparat⁹
Languido apiens suū dulce lat⁹.
Heu cur bñficia christi passionis.
Penes te memoriꝛ hō nō reponis.
Per hanc eñ rupti sunt laqi ꝑdonis
Per hanc xp̄s maximis te ditauit bonis.
Suo quippe corpe languidū te pauit.
Quē in suo sanguie gratꝭ balneauit.
Demū suū dulce cor tibi denudauit.
Vt sic innotesceret q̄ntū te amauit.
O q̄ʒ dulce balneū esca q̄ʒ suauis.
Que sumēti digne fit paradysi clauis
Et ei quē reficis nullus labor grauis.
Licet sis fastidio cordibꝫ ignauis.
Cor ignaui siquidē minime ꝑpendit.
Ad qd xp̄s optimū suū cor ostendit.
Sup alas positū crucis nec attēdit.
Ꝙ reclinatoriū vices hoc ꝑtendit.

Hoc reclinatoriū quotiens monstraꝛ.
Pie menti totiens ei glutinaꝛ.
Sicut ⁊ accipiter cor⁹ inescaꝛ.
Sup carnē rubeā ꝑ quā reuocaꝛ.
Post hoc clamat anīa q̄ʃi dementata.
O reclinatoriū caro cruentata.
Per tot loca ꝓpter me. cur nō vulnerata.
Tecū sum. dū moreris nō sum colligata.
Licet tm̄ misere sit istud negatū.
Mihi quidē eligā nouū cruciatū.
Gemitū videlicet ingēsqʒ ploratū.
Donec mundi deserā grauē incolatū.
Post hec dulcꝭ aīa plus ⁊ pl⁹ feruescens
Sensu toto deficit corpe tabescens.
Iā vix loqui sufficit sed affectu crescēs
Suo lecto decubat vtpote languescens
Ergo dulcꝭ gutturis organo q̄ssato.
Lingua tm̄ palpitās sonitu sublato.
Sed ꝑ verbis pia mens fletu cōpensato
Lamentaꝛ dñm corde sauciato.
Sic languenti siquidē nil nisi plorare.
Libet ⁊ satagere suspirare.
Suos eñ oculos nescit reuocare.
A christi vulneribꝫ aut cor separe.
Sic est aūt anim⁹ illius illect⁹.
Quasi ei p̄ns sit moriens dilect⁹.
Et a cruce minime retrahit aspect⁹.
Quia ibi oculus vbi est affectus.
Gemit⁹ suspiria lachryme lamenta.
Sibi sunt delicie cibꝫ alimenta.
Quibꝫ noua martyr est interim intenta.
Sic suo martyrio p̄bent incremēta.
In hoc statu respuit q̄cq̄d est trenū.
Mundiqʒ solaciū reputat venenū.
Sed ad nonā veniens moriꝛ ad plenū
Cū amoris impet⁹ carnis rūpit filū.
Nam cū ꝯsummatū est recolit clamasse.
Hora nona dñm. ⁊ sic expirasse.
Quasi simul moriens clamat penetrasse.
Vocē istā suum cor. atqʒ lacerasse.
Ferre tandē impotens iaculū tā forte.
Moriꝛ vt dictū est sed felici morte.
Nam panduntꝛ ꝓtinus ei celi porte.
Dignā vt intelligat se sanctoꝝ sorte.
Requiem ꝑ anīa tali nō cantam⁹.
Imo est introitus misse gaudeam⁹.
Quia si ꝑ martyre deū exoramus.
Vt decretū loquiꝛ scrō derogam⁹.
Eya dulcis anīa eya dulcis rosa.
Liliū conuallīū gemma preciosa.
Cui carnis feditas extitit exosa.
Felix tuus exitus morsqʒ ꝑciosa.

Felix q̄ iam frueris requie cupita.
Inter sponsi brachia dulciter sopita.
Eiusq̧ spiritui firmiter vnita.
Ab eodē pcipis oscula mellita.
Jam q̄escūt oculi.cessant aqueduct⁹
Nā aperte pcipis spei tue fructus.
Quia p quē seculi euasisti fluctus.
Tuos inter oscula ꝯsolat luctus.
Dic dic dulcis aīa ad q̄d vltra fleres.
Habes celi gaudiū tecū cur lugeres.
Nam solus est oīm cui tu adheres.
Et si velles ampli⁹ certe nō haberes.
Sed iā metrū finio ne sim tediosus.
Nā si vellem scribere q̄ꝫ deliciosus.
Sit hic status anie q̄ꝫq̧ gloriosus.
A malignis dicerer fallax ꝛ mēdosus.
Quicq̄d tñ aliꝗ dicūt frater care.
Istā nouā martyrē libens imitare.
Tunc q̧ talis fueris christū depcare.
Vt te cant⁹ martyrū doceat cantare.
Frequētem⁹ canticū istud soror pia.
Ne nos frangat tedio vite hui⁹ via.
Nam letantē aīam in hac melodia.
Post hanc vitā suscipit iesus ꝛ maria.
Ergo soror tuū cor ita citharizet.
Se baptizet lachris plāctu martyrizet.
Christo totis virib⁹ sic nūc organizet.
Vt cū christo postea semꝑ solennizet.
Tunc cessabūt gemit⁹ ꝛ planctus dolorū.
Cū adiūcta fueris choris angeloꝝ.
Nā cantando trāsiles ad celestē choꝝ.
Nupta felicissimo regi seculoꝝ.
Deo gratias.

Bonauētura de vicijs ꝛ eoꝝ remedijs.
Prologus.

P Lurimoꝝ instantia req̄siuit cū ꝑm regulā debeam⁹ p̄dicare vicia ꝛ v̄tu tes vt vicioꝝ naturā si nata dēat di ci edisserā ꝛ eoꝝ remedia ponā (v̄tutuꝫ enī laudes alibi sat̄ me dixisse credūt) pietati fidei reluctādū nō cēseo.puū libellū grato recipiāt aīo. Cui⁹ diuisio ē bimēbris.scꝫ in ptē q̄dā mō ꝓhemialē.ꝛ p̄ncipalēꝫ.q̄ incipit ibi.Quedā sūt generalia remedia. Prima ps loquit de radicib⁹ vicioꝝ.ꝛ hꝫ plura ca/ pitula.vt patet in pcessu.

¶ volūtas nulli debuit esse subiecta ni si soli deo.ꝛ quō ꝛ q̄re.

Volūtas nulli de buit eē subiecta nisi deo nec tñ ħ coacte.sed sponte vt possit ei ad meritū reputari.ꝛ ita posit peccare.ꝛ non peccare. Nō ad ħ vt peccaret cū posset. sꝫ ad ħ vt si nō peccaret cū posset.ex ħ laudabil̄ fieret ꝛ digna p̄mio apud deū. vl̄ si sponte pecca/ ret eēt digna ꝯfusiōe ꝛ supplicijs.cū sciret q̧ nō deberet peccare.ꝛ posset vitare.

De duplici appetitu anie.

I Tem cū facta eēt aīa vt eēt capax sū me btitudīs.in q̄ hēet sūmā glāꝫ ꝛ sūmā delctātōeꝫ.Jō a dō q̄ ē sūma btitudo dat⁹ fuit aīe dupl̄ex appetit⁹ natalit ad ħ vt ista desideraret ꝛ studeret obtinere.ꝛ cū ob tinuisset tāto iocūdi⁹ possideret q̄ꝫto ardēti us ꝯcupisceret. Dat⁹ fuit ei appetit⁹ gl̄e talis vt nulla sufficeret ei p̄t supnā gl̄am.

E T appetit⁹ delctātōis talis vt nō sa tiaret eā aliq̄ nisi sūma.ꝛ vtraq̧ ē in solo deo.ꝛ ita nihil sufficit aīe p̄t dō. Et iste appetit⁹ vocat ꝯcupiscibilitas. Itē ex ħ orta est alia vis in aīa.q: cū tm̄ ꝯcupi/ sceret bonū sūmū docēte vi rōnali p qd̄ bti ficanda erat.natalit horrebat ꝛ detestabat ꝛ repellebat om̄e qd̄ ad hāc obtinēdā ꝯtra riabat ei. Et itē q̄cq̄d ad eā obtinēdā ꝛ cō/ fuandā ꝓdesse ei poterat fortit̄ app̄hēdit ꝛ tenuit. Hec vis vocat irascibilitas.iuxta ire silitudinē q̄ fortit̄ indignat ꝯtrijs.ꝛ fortit̄ te net qd̄ cupit. Per vim rōnalē cognuit bonū ꝛ meli⁹ ꝛ optimū.p vim ꝯcupiscibilē appeti uit bonū ꝛ meli⁹. bonū amplius. ꝛ optimū maxīe. Per vim irascibileꝫ tenuit ꝛ inhesit bono.ꝛ q̄ ei ad ħ ꝓdesse poterāt feruide ap p̄hendit.ꝛ ea q̄ ei obesse poterāt dedignant repulit ꝛ fugit. ¶ oēs vires aīe post la/ psum hoīs deordiate sūt nō tm̄ subtracte.

S Ed cū hō suadente diabolo sponte ad pctm̄ ꝯsensit ꝯ dei ꝓhibitioneꝫ. tūc vires aīe oēs sil̄ ꝛ potētie q̄ date ei fuerāt ad sūmū bonū cogn̄scēdū.appetēdū ꝛ fruendū deordiate sūt ꝛ q̄i subuerse.non tm̄ subtracte sꝫ fedate ꝛ puerso mō se hn̄tes sic organū musicū.qd̄ q̄n integꝝ ꝛ bn̄ ordi natū ē dulcē reddit melodiā.q̄n v̄o ꝯfractū fuerit ꝛ deordinatū.horrēdū stridorē ꝓ can tu emittit.Quia ei hō amore visibiliū ab i/ nuisibiliū amore cecidit.sola visibilia ex pcti pena cogn̄scit.sola ea diligit.sol̄ eis inheret ꝛ inuisibilia q̄i nō sint postponit.imo ꝛ ne/ scit.ita q̧ pauci induci pn̄t ad credēdū si sit aliq̄d extra ea q̄ videm⁹ ꝛ corpe sentimus. Et ita rō ceca ē in aīa q̄ nec agn̄scit seipāꝫ.cū

ipa sit ex his q̄ oculis carnis videri nō pn̄t. ⁊ sic nō solū ceca ē sed etiā stulta. q₂ cec⁹ credit multa q̄ nō videt. ⁊ h̄ est in infidelibus. Inde factū est vt hō appetat terena ⁊ vilia ⁊ feda. ⁊ illis p amorē inhereat ⁊ p magno reputet qn̄ ea poterit adipisci.

De appetitu sublimitatis ⁊ quare datus sit homini.

a Appetit⁹ honoris dat⁹ fuit ei vt altissimū honorē desideraret. s. deo placere. amicū dei esse ⁊ filiū ⁊ heredē ⁊ deo similari. ⁊ ei ɔregnare. nō ex equalitate potētie sed ex imitatiōe bonitatꝪ. Itē vnus cū deo fieri spūs. ⁊ eq̄lis angel' fieri. ⁊ nulli subesse nisi sūmo dn̄o oim. Itē vt se tante dignitatꝪ agnosceret. eo q imaginē dei in se hr̄et. nec vlli inferiori se dignaret' subijcere soli oim dn̄o subiect⁹ ⁊ obediēs ⁊ ex amore deo adherēs. ⁊ reliq̄ sub deo p eiusq̄ digni tate estimās ⁊ vtens creature misterio pro sua vtilitate ⁊ dn̄i volūtate. Hec erat scā superbia. oēm docens despicere vilitatē. ⁊ sola etiā bona appetere ⁊ diligere. Ecōuerso mō appetit hoib₉ placere. gl'a₂ ab eis q̄rere. q̄ fallax est ⁊ vana. ⁊ magni aliq̄d se estiat hō. semetipm seducēs cū sit miser ⁊ vacuus boni. ⁊ alios in cōpatōe sui spnit ⁊ subijcere sibi cupit. q̄ forte meliores sunt. ⁊ gl'at' in diuitijs q̄ sunt t'ra ⁊ lutū. ⁊ iactat se de vanis ⁊ malis. sic fatui q̄ gl'iant' qn̄ inuoluti sunt luto. Et sic hoies mutauerūt gl'am suā i similitudinē vituli comedentis fenū. q₂ oīs caro fenū. ⁊ oīs gl'ia ei⁹ q̄i flos feni. Exaruit fenū ⁊ flos ei⁹ decidit. ita scā supbia degenerauit in viciosam supbiā.

Q' triplex est supbia.

c Est āt triplex supbia. Pria sibimet ipi nimis placere. ⁊ maiorē se reputare q̄₃ sit in v̄itate. Hoc ē initiū omis pcti. Scd̄a appetere ⁊ studere alijs placere ⁊ maior velle ab eis credi q̄₃ sit iustū. Hec ē inanis gl'a. Tercia ambire alios ⁊ p̄ire ⁊ sub se velle alios esse. Hec est ambitio. Sic decepta ē supbia. ⁊ vult alios secū decipi dū cupit se maiorē₃ putari q̄₃ sit. sic mag⁹ decipit gartionē vt putet se in eq̄ sedere ⁊ sedet sup fasciculū palee In h̄ g̃ ɔtrariat' deo. q₂ cum oīa subiecta sint ei. ipa vult esse sup̄pi⁹ ⁊ spoliat deū debito honore. i. suo vniuersali dominio q̄ntū est in se. ⁊ ingrata est ei de beneficijs que accepit de q̄b₉ ppriā gloriā querit nō dei a quo habz omē bonū. De ramis autē₃ alijs supbie q̄ de ipa pullulāt p̄tereo. q₂ alibi repiunt' cū suis descriptōib₉ vel diffinitionib₉. Si q̄s q̄rat marie in sūma viciorū. piculosior etiā sepe est illa q̄ extollit' de bonis gr̄e q̄₃ de bonis nature vel fortune.

De bonis gr̄e nature ⁊ fortune.

b Bona gr̄e sunt virtutes scie ⁊ opa de genere bonoꝝ. vt p̄dicare. ieiunare ⁊ silia. Bona nature sunt q̄ nata cōtulit. vt nobilitas. pulchritudo. fortitudo. ingeniū ⁊ silia. Bona fortune sūt diuitie. dignitates. honores ⁊ silia. q̄ ex q̄dā fortuna plus qn̄q₃ dant' illis q̄ nata ⁊ v̄tutib₉ inferiores sunt alijs. nō tn̄ sine aliq̄ dei puidētia licet sepe cedat eis ad malū ex merito suo.

Quō supbia mentē excecat.

f Superbia etiā ita mētē excecat vt cum pl⁹ habet' etiā min⁹ ag̃scat. Hoc viciū p̄cipue ipedit nos ne maiora bona accipiam⁹ a deo. cū ipe sit largissim⁹. ⁊ desideret multꝪ modis cōicare nob̄ multū d̄ bōis suis. q₂ valde diligit nos. Dū āt idignos nos reddit supbie reat⁹ gr̄e dei. aut q₂ si pl⁹ daret nob̄ extolleremur. aut ingrī efficeremur aut nō digne i gr̄a oparemur. ⁊ sic grauiorꝪ pcti rei efficeremur. Vn̄ sepe magꝪ ē clemētie peentꝪ dn̄i negare ampliora gr̄e dona q̄₃ irascentꝪ. de⁹ nāq₃ supbis resistit. q̄i sue potētie rebellib₉. hūilib₉ āt dat gr̄am. in q̄b₉ p tumorē elatōis nō defluit qd̄ eis infundit. Perdit nob̄ etiā meritū₃ bonoꝝ opeꝝ. q̄ p hūano fauore fecerim⁹. ⁊ sepe supbia assūit palliū hūilitatꝪ emule sue. vt sub noīe eius gl'am callide acq̄rat. vt q₂ captādo gl'a₂ saltē fugiendo eā assequat'. q̄ sic vmbra sequit' fugientē. ⁊ fugit insequentē. Q' bona nr̄a qn̄q₃ occultare dēm⁹ qn̄q₃ ecōuerso.

v Unde nota q bona nr̄a debem⁹ qn̄q₃ hoib₉ on̄dere aliqn̄ occultare Sil'r mala nr̄a aliqn̄ apire aliqn̄ celare.

Bona nr̄a ad q̄ tenemur ex p̄cepto dei ł ecc̄ie vł ad q̄ ex māifesto voto astringimur dēm⁹ oib₉ on̄dere. vt fidē. caritatē. iusticia₃. v̄itatē. castitatē. obediētiā ⁊ ɔtēptu₃ mūdanoꝝ. q̄ si hoies i nob̄ nō viderēt cū sciāt nos ad ea teneri scādalizarent' ⁊ reputarēt nos p̄uaricatores voti nr̄i. De h⁹. d₃. sic luceat lux vr̄a ⁊c̄. Aliqn̄ v̄o bona nr̄a occultare dēm⁹ q̄ specialr̄ accipim⁹ vt gr̄a₃ interne deuotōis vł q̄ possent nob̄ singularē laudem parere. vt singlarꝪ abstinētia ⁊ vigilie ⁊ orōnes ⁊ elemosyne ad q̄ nō tenemur. de quib₃

dñs docet in ſmone habito in monte.

Qꝛ mala nr̄a qñq; abſcondere debem⁹.

Similr̄ mala nr̄a qñq; abſcōdere debem⁹ ne ꝗs ſcādalizet̄ de nob vl̄ ſumat exēplū imitādi nos in ſil̄ib⁹. vn̄ dupl̄r peccāt q̄ apte peccāt. qꝛ ꝛ deum offendūt ꝛ primo fodiūt foueā ꝙ incidat ꝑ malū exēplū. Si aūt ſine culpa nr̄a vl̄ ſpecie mala aliꝗs ex ſua malicia ſuſpicat̄ d̄ nobis mala ꝛ nō vult recipe excuſationē nr̄am tūc habeam⁹ patientiā. Sicut xp̄s tacuit i paſſione de mult̄ ex inuidia accuſat⁹. Dixit ei Si vob dixero nō creditis mihi ꝛc̄. Aliqñ mala nr̄a apire debem⁹. ſ. in ꝯfeſſiōe ꝑuata de ꝑuatis. ꝛ manifeſta de manifeſt̄ ꝛ in viſitationib⁹ ꝛ redargutōib⁹. Impfectiones ēꝫ nr̄as nō debem⁹ erubeſcere cōfiteri. ꝛ defectus virtutū. ne ꝗs exiſtimet nos ſuꝑ id qd̄ videt in nob. Si aūt in bono ope gl̄ia vana nos pulſat. nō acqeſcam⁹ ei. nec tñ bonū opus dimittam⁹. maxīe ſi ſit vtile ꝛ neceſſariū. Sepe etiā putam⁹ nos laudari ꝑ aliq̄ facto vel dicto. qd̄ forte alij nō aduertūt. qꝛ ſic̄ nos nō oīa penſam⁹. q̄ oēs circa nos faciūt. ita nec ipi oīa attendunt q̄ nos facim⁹.

Aliqñ ꝓo deſpiciūt nos poti⁹ ꝙ laudēt. maxime ſi vl̄ modicū deꝓhendūt nos appetere laudē. ꝑ his q̄ facim⁹. Etiā ſi forte adulent̄ nob in faciē ſic̄ eꝰt ꝯſuetudo leuib⁹ hoīb⁹. ad placitū cuiuſlibet loq. vnde ꝯ tales ſagittas vane gl̄ie. nō indigem⁹ tā fortit̄ pugnare ꝙ prudent̄ eas manu ꝯſilij abigere. ſic̄ muſcas leues flabello remouemuſ. Hec ſunt muſce morientes que ꝑdūt ſuauitatē vngenti.

De appetitu delectationis. ꝛ quare ſit homini datus.

Appetit⁹ etiā cōmodi vl̄ delectationis dat⁹ fuit hoī vt ꝯſideraret ſūmā delectationē q̄ eſt in deo. ꝛ ſūmā beatitudinē ꝛ quietē impaſſibilē. vl̄ etiā ipaſſibilitatē ꝛ vt delectaret̄ in habit̄ vt felicior eſſet. qꝛ oneroſe ſunt delicie ſine delectatōe. ꝛ q̄nto delectatio auidior tanto delicie iocūdiores. Quō ſp̄ual̄ delectatio mutata eſt in carnales delicias.

Nunc āt appetit⁹ ille ſp̄ualiū deliciarū ex pctō mutat⁹ ē in carnales delicias vt appetat ea in ꝗb⁹ ſenſualitas delectat̄. q̄ ſt̄ ꝯcupia carnis ꝛ ꝯcupia ocl̄oꝝ. In qd̄ ꝯcupia carnis ſe diffundit.

Concupia carnis diffūdit ſe i luxuriā. ꝛ molliciē veſtiū. ꝛ quietē carnis. ꝛ ſomnolentiā q̄ oīa ſpectāt ad ſenſū tact⁹. Itē ad gulā q̄ ē delectātio guſt⁹ Itē ad alioꝝ ſenſuū delectatōes vt audire carnal̄r delectantia ꝛ odorare. Cōcupia ocl̄oꝝ q̄rit videre pulchra. ꝛ hr̄e ꝑcioſa ꝛ ita generat̄ auaricia ex oīb⁹ iſt̄ Joh. Omē qd̄ ē i mōo aut ē ꝯcupia carnis aut ꝯcupia ocl̄oꝝ. aut ſuꝑbia vite. Ex ſuꝑbia vite generat̄ auaricia. qꝛ ad h̄ q̄rit ditari vt āpli⁹ hōret̄. Ex ꝯcupia carnis ſil̄r auaricia generat̄. qꝛ ad h̄ vult ditari vt voluptuoſus epul̄et̄ ꝛ luxuriet̄. ꝛ comodi⁹ viuat abſq; defect⁹ ſollicitudine. Ex ꝯcupia ēt ocl̄oꝝ generat̄ auaricia. ſ. vt videat pulchra ꝛ hēat ad libitū i ꝗb⁹ oblectet̄ auꝝ ꝛ argētū gēmas. veſtes. agros. t̄ras faīliaſ. ſpectacl̄a ꝛ ſil̄ia. d̄ derat tñ ꝺs hoī corꝑ⁹ ꝓꝑ ſp̄m rōnalē. ꝛ ꝯceſſerat ei delctāri. ēt i ſēſibilib⁹ ſꝫ ordinate moderate ꝛ hōeſte vt ꝑ ſenſuū delctātionē ſurſū moueret̄ ꝛ ꝓmoueret̄ ad ſp̄uales cognitōeꝫ. delctātōeꝫ ꝛ fruitōꝫ. vt appeteret coitū hōeſte ꝛ ſiñ vicioſa libidie. ꝯgruo tp̄e ad generādū filioſ. q̄ eēnt btitudis p̄ticipeſ eēnt. vt appeteret cibū ꝛ potū ꝑ ſuſtētatōne nat̄e. ꝛ alia ꝗb⁹ ad h̄ idigebat. ſꝫ diſſipato ordine ꝯdite a ꝺo nat̄e ꝑ pctm̄ oīa mō ꝑuerſa ſunt. ꝛ ad ſenſuales delctātiōes dilapſa. ꝗs cū timet ꝑdere triſtat̄ ꝛ iraſcit̄. ꝗs cū non hꝫ ꝑ libitu. tedio afficit̄. ꝛ i los ꝗs credit ſibi i fore ipedimēto ne adipiſcat̄ q̄ cupit. vl̄ ꝑ ꝗs timet ſe amittere q̄ diligit. odit. Et illis ꝗs videt hr̄e q̄ cupit iuidet. qꝛ ſcit ꝙ ꝙdiu ali⁹ hꝫ oꝫ eū carere. ꝛ ſic orit̄ inuidia cui annexū eſt odiū vicioſuꝫ. Et ita ēt orit̄ ira. Sic ēt orit̄ accidia hn̄s ex vno latere ānexā triſticiā. ex altero torporē diſſolutōis ꝛ pigricie. Oia ꝓo pctā ꝛ vicia ex vno fonte oriūt̄. i. ſuꝑbia ꝛ ex duob⁹ riuul̄ deriuant̄. i. malo amore et malo timore. ꝛ triplex fomētū ea accēdit cōcupia carnis. ꝯcupia oculoꝝ ꝛ ſuꝑbia vite.

Iſta ſt̄ q̄i matia ꝛ occaſio hoim ad tēptationē q̄ mūd⁹ ꝓpōit nob hōres. diuitias ꝛ voluptates. In nob āt q̄drupl̄x defect⁹ ē vn̄ ad malū ꝓni ſum⁹. igñrantia. ꝯcupia. malicia infirmitas. Ignorantia excecat ne verū cognoſcam⁹ ꝛ errem⁹. In iudicio boni ꝛ mali ꝯcupia emollit ad appetendū viſibilia ꝛ delectabilia carni. malicia exaſpat ꝛ amaricat cor ad irā triſticiā iuidiā ꝛ odiū. Infirmitaſ debilitat ad r̄ſiſtēdū malo. ꝛ ihērēdū bono. Hec q̄ttuor icidi⁹ ex pēa ꝑmi pctī ꝛ origial̄r cōtrahim⁹ ea ex pctō in q̄ naſcimur filij ire.

Ex his pdeũt septẽ capitalia vicia. de q̄/
bus q̄i maiorib᷒ ramis cetera vicia pullu/
lant. Hec sũt septẽ capita draconis ĩ Apo
cal. ⁊ septẽ demõia in marco de maria mag
dalena p xp̄m eiecta. Itẽ septẽ gẽtes q̄ traz
pmissiõis occupauerãt ne filij isrl in ea pa/
cifice hitarent. q᷑ nos arcẽt hec vicia ab in/
troitu regni celestis nisi ea studeamus expu
gnare ⁊ subiugare. docet aũt vet᷒ historia si
ue traditio apud grecos sic Clemẽs testat.
Q᷑ ille gentes pmo expulerãt filios sem de
tra illa. De cui᷒ stirpe descẽdit abraã ⁊ isrl.
Vñ cũ dñs pcepit filijs isrl gentes chana/
neorũ expugnare ⁊ terrã eoꝝ possidere. vi/
dẽt ſm hoc nõ alienã trã violent vsurpasse
sed dño vniuersoꝝ obedisse. vt trã suã recu
perarẽt. expulsis his q̄ eã iniuste detinebãt
Hec aũt ĩ figura facta sũt nr̄i. ⁊ vires aie
⁊ affectiões signt q̄ a creatore bñ facta sũt. ⁊
ad bonũ vsũ insite hoi. vt. s. etna ⁊ vtilia q̄/
reret p eas. ⁊ q̄ ex pctõ in viciũ mutate sunt
reformare studeam᷒ ⁊ ĩ ṽtutes mutare ⁊ ex
pulsis vicioꝝ corruptõib᷒ inserere ṽtutes.

Quid sit supbia.

s Upbia est amor ppie excellentie q̄
hõ alta cupit. seipm altũ reputãs et
ab alijs volens reputari ⁊ alios pcellere
Inuidia ẽ odiũ aliene psperitatis q̄ hõ dolz
aliũ sibi coequari vel pferri ⁊ cupit ei malũ
⁊ de bono eis dolet. Ira ẽ indignãtis ani
mi turbulẽta cõmotio qua hõ q̄dãmõ furit
⁊ estuat. vt qñ aliq̄d occurrit ei qd̄ est ↄ̄triũ
volũtati. Accidia ẽ tediũ boni ex ani tor/
pore. dũ aut irrõnabil tristicia mẽtẽ aggra
uat aut dissolutio cordis ad vana alia ma/
gis inclinat. Auaricia ẽ cupiditas pl᷒ q̄
necessariũ sit hñdi tpalia. Gula ẽ inordi/
nat᷒ edẽdi appetit᷒ vel imoderat᷒. Luxu
ria ẽ illicit᷒ ardor libidis vl illicita expletio
libidinose delectatõis in actu. siue in moro
sa cogitatiõe. Et licet h̄ mõ vicia sint ⁊ pctã
h̄ est ex culpa hois ⁊ pena pcti. Deus tñ de
dit ea homĩ inq̄ntũ sũt naturales affect᷒ vl
mot᷒ appetituũ ad bonũ ⁊ ad mot᷒ virtutũ
q᷑ de᷒ nihil mali fecit sed cũcta sũt bona val
de. Expugnatio ḡ vicioꝝ nõ ẽ aliud nisi re/
formatio naturaliũ affectionũ ⁊ motuũ ad
statũ a ↄditore dispositũ. vt sup̄ aliq̄ntulũ
dictũ ẽ de appetitu sublimitatis. q̄ dat᷒ ẽ hoi
vt appetat celestia ⁊ dina ⁊ spernat terrena
⁊ vilia. q̄ indigniora se. Hoc mõ dilapsus
est ad ĩfima vt appetat terrenos honores ⁊
vanos ⁊ falsos. De affectu inuidie
⁊ ad quid sit homini dat᷒ naturalit.

I Nuidie affect᷒ naturalit insit᷒ ẽ ho
mini nõ vt inuideat pxio de bono
qd̄ hẽ p̄t. nec vt cupiat alicui malũ
vel faciat. sz vt odiat vicia ⁊ pctã ĩ se ⁊ ĩ alijs
inuideat ⁊ diabolo q̄ tot aiãs aufert deo. ⁊
alijs adiutores ei᷒ imo vicarij diaboli vt he
retici ⁊ subuersores aiãꝝ. q̄ spoliãt aias et/
na btitudie. ⁊ q̄ntũ in ipis ẽ spoliãt ipm celũ
maiori gaudio qd̄ ibi foret si plẽs illic veni
rẽt. cũ singuli q̄ sũt multã leticiã faciãt oib᷒
ciuib᷒ celi. Salua tñ etne pdestinatõis rõ/
ne. q̄ nullũ ibi defectum suspicari pmittit.
Isti sunt hostes nr̄i ⁊ odio hñdi inq̄ntũ ta
les sunt q̄ nos pdere etnalit q̄rũt. nõ illi q̄
sperant adhuc ↄciues nr̄i futuri in glia ce
lesti. etiã si adhuc videant inimici.

De affectu ire ⁊ ad q̄d sit hoi datus.

I Re affect᷒ ẽ dat᷒ hoi vt irascat vicijs
⁊ mal suggestiõib᷒ ⁊ ex indignatiõe
nõ patiat se trahi ĩ ↄsensuz pcti ⁊ re
pmat malos mot᷒ ĩ se. ⁊ in alijs vbi p̄t oppor
tune ⁊ vt vlciscat dei iniurias ⁊ trãsgressiões
iusticie. Et tũc dr̄ zel᷒ iusticie. Sicut legit
xp̄s irat᷒ fuisse phariseis ⁊ alijs nõ recte a/
gentib᷒ ⁊ alij sci viri. Nũc ira ĩ viciuz de/
formata ⁊ ↄ̄ rõnẽ ĩ furorẽ ṽsa est ⁊ q̄ in insa
niã vt more frenetici irrõnabilr moueatur
hõ ↄ̄ hoiem. ↄ̄ aicũ ⁊ pxim. ↄ̄ seipm etiã ali/
qñ. ⁊ ↄ̄ scõs ⁊ ↄ̄ deũ. ⁊ ↄ̄ isensibilia ⁊ irrõna/
bilia q̄ nec male nec bñ sciũt agere nisi sic na
tura ĩpellit. ⁊ vbi etiã agscim᷒ nos iniuste mo
ueri ñ possũ᷒ qñq3 ĩpetũ iracũdie cohibere.

De affectũ tristicie ⁊ ad q̄m vsũ dat᷒ sit hoi

s Imilit affect᷒ tristicie dat᷒ ẽ hoi vt
dolcat de pctis suis. s. ⁊ aliẽis. ⁊ me/
rens sit de dilatione patrie. timeat
supplicia inferni. doleat de impfectiõe sua.
cõpatiat aliene afflictiõi. vt p maturitatem
vtilis luct᷒ excludat leuitatẽ vane leticie q̄
est mr̄ dissolutõis ⁊ nutrix. Sed h̄ bona
⁊ ſm deũ tristicia pversa facta mutata est ĩ
tristiciã secli. mortez operantẽ in desperati
onẽ ⁊ diffidẽtiã ⁊ irrõnabilẽ merorẽ.

De affectu gaudij ⁊ ad q̄d sit dat᷒ hoi.

A Ffect᷒ gaudij dat᷒ fuit hoi vt gaude
ret in deo ⁊ in spe eternoꝝ bonorum ⁊
in intuitu beneficioꝝ dei. ⁊ ↄgauderet pxio
in bonis ei᷒. ⁊ delectaret ĩ laude dei. ⁊ ĩ bõis
opibus ⁊ fastidiret omnia vana ⁊ inutilia ⁊
iocundaret in opib᷒ dinis. et ex h̄ efficeret

alacer et agilis ad servitutē dei. Sz modo pueʳsum est in dissolutionē et vanitatez vt hō gaudeat de insanijs et falsa affluentia tpaliū rerū. et honorū et voluptatū. de risu et fabul. et turpibus ludis. et fastidit oīa q̄ diuina sūt. et insipida sunt ei. et tedet eū interesse diuinis et pigritat ad studia deuotōis et virtutū et euagat corde circa inutilia et vana et immūda. et grauiores labores corpis libenti⁹ i alijs occupatōibus et negocijs tolerat. q̄ꝫ q insisteret spūalibus et diuinis. Vñ accelerat ab eis absolui q̄ntocit⁹ pōt. et negligent facit id qđ fac. nisi forte lucrum vl' laudem speret inde ꝯsequi vel cōmodū tpale.

Quō ex tristicia gignit tediū boni.

Ex inordiata nāq₃ tristicia gignit tediū boni dū nō libet facere vl' discere aliqđ boni vel cogitare vl' loqui. Silr et dissolutōe tediū bōi nascit. dū tm̄ intēti sum⁹ vanis leuitatibus q tedet nos spiritualibus studijs intēdere. et qi angiamur cū debem⁹ auelli ab ocio vel iocis et actibus scurrilibus et seriosis exercitijs occupari. Vñ qi ligati catuli ad stipitē renuēte aio cogimur interesse diuinis. et h̄ est accidie viciū sz fastidiuz boni. In hoc etiā multi religiosi laborant et pauci supant.

De affectu auaricie.

Affectus etiā auaricie dat⁹ fuit homini vt eēt cupid⁹ magni meriti apud deū et magnaꝝ ꝟtutū et mltoꝝ bonoꝝ opeꝝ. et vt multas aīas lucraret deo docēdo. orando. bonū exemplū dādo. et inuitādo vel iuuādo ad ꝑfectuz salutis. et vt hō nō eēt ꝯtent⁹ boni qđ iā hēret. nisi laboraret vt meritū augeret ei et gr̄a et opa virtutum. Sed mō dilapsa ē ad cupiditatē tpaliū pecunie possessionū. et q̄rūlibz reꝝ etiā viliū q̄ colligit hō qi sp debeat viuere. et mundus pire. vt ꝯgreget q̄ntū valz. ne cū mūd⁹ peat nō inueniat vnde viuat. sic pz p exēplū noe iminente diluuio cōportauit escas qs hēret qñ oīa diluuio pissent. et q̄nto hō morti appropinq̄t tāto studiosi⁹ aggregat et custodit et vt oñdat q̄ꝫ sit irronabilis auaricia. eo magis colligere satagit q̄ min⁹ indiget. Sič q̄ multū viaticū fert ad breuē viā. et q̄ sūptuosaz domū ꝯstruit p vni⁹ noctis hospicio. Jō aūt de⁹ voluit nos sp incertos esse de hora mortis. vt pauca de tpalibus cogitem⁹. q̄ omni hora timerem⁹ pdere. et multa đ eternis ad que semp sine intermissione ꝑperam⁹.

De appetitu victualiū et q̄re sit hoi dat⁹.

Appetitus victualiū dat⁹ est nobis p corpe vt sustentem⁹ naturā et possimus durare in ſuicio dei. et mltuz mereri. Etem̄ moderat⁹ et parcus victus et vniformis diutius ꝯseruat naturā. dū non opprimit vires eius. sed reficit et sanitatē cōseruat. vniformis dieta. qr natura ꝯtēperat se ei et nō turbat ex nouis semp et ignotis escis. Unde quidaz tales claustrales diutissime sani viuunt. Sed appetit⁹ ille naturalis modo effusus est in voluptates et supfluitates vt nō simus ꝯtenti vnde sustentet natura sed vnde oblectet palat⁹. Et cū talibus assueti fuerim⁹ et natura se eis ꝯtēperauerit et aliq̄n tenuiori victu debem⁹ esse ꝯtenti. natura remurmurat ꝑpter dissuetudinez. Vñ putamus nos statim adeo debiles et infirmos. q victu paupe nō possimus viuere. et sub discretiōis velamie delicata importune et inuerecūde incipim⁹ q̄rere nolētes experiri. qr sic natura p ꝯsuetudinē ad delicata ē lapsa. ita etiā p ꝯriā assuefactionē possz reduci ad cōpetēs moderamē vict⁹ parcioris. sic videm⁹ in maxia pte mundi. q̄ parce viuūt gentiles. iudei. paupes xpiani. quoꝝ q̄dā depaupati mō tā sani sunt sic olim i delicijs fuerāt. De spūalibus delicijs et gustu interne dulcedinis pascimur. q̄ in cōpatōe om̄es mūdi delicias supant. sic multi experti sciunt. Vix etiā iā est mētio vel efficax desideriū aut studiū etiā int illos q̄ sibi alti vident in religione. imo deridet. despicit. et qi stulticia et abhoīatio iā hr. et ab alijs religiosis hmōi ꝑsecutōez patiūt et demōiaci reputant et heretici dicūt. Quātū ꝟo spūales ipi sint q̄ deuotōis gr̄az sic despiciūt et ꝑsequūt discāt ab aplo. q̄ ēt aīales appellat eos. q̄ nō itelligūt q̄ sūt spūs dei. qr stulticia ē ill'. Nō tñ laudo vl' appbo deceptores et deceptos. q̄ spm̄ suū vel alienū p spū dei sequūt et seducunt. sz pbandi sunt spūs et sic iudicādi ꝛc.

De affectu dilectōis et ad q̄d sit hoi dat⁹.

Affect⁹ dilectōis dat⁹ fuit hoi vt diligeret deū sup oīa. et se et pximū ꝑpe deū et fm deū et omīa opa dei diligeret ꝑpter factorē. q̄dlibet iuxta suā dignitatē et vteret ministerio creature ad dei volūtatē. et suā eternā salutē. et hoꝝ oīm delectatōez et vsū referret ad ꝯditoris dilectōem et cognitionē donec ad ipm̄ ꝑueniret. in quo sunt et viuunt omnia fm eternā rōnem. Sed ille affectus q̄i extinctus et dilapsus ē in amorē

carnis ꝛ turpes dilectões. vt iā non diligat nisi ꝓ sua tēpali vtilitate ꝛ carnali delectatiōe ꝛ turpi voluptate. Licȝ ēt vsus carnal' ꝯcubit' dat' fuerit hoi ī mādatis ad ꝓlis ꝓpagationē ꝺo educādē. ꝛ etnā btitudinē cū ꝺo ꝛ angel' possessure. nō tū mō ꝓles ſȝ delectātio in h̄ ope q̄rit. ꝛ ſi ꝓles deſiderat ꝓ mūdana iocūditate vl' ꝓ terene hereditatis ſucceſſiōe q̄rit. vl' honoris augmēto. velvt ꝓles amici hēant in tra. vn̄ dolēt qn̄ puuli decedunt q̄ multo tuti' moriunt poſt baptiſma an̄q̄ꝫ ꝑ mortale pctm̄ ꝑdāt vitā etnā. q̄ꝫ poſtea ī etate adulta ꝑt dubiū q̄les futuri ſint. ꝛ ꝓpter multiplices laq̄os pcti q̄s valde pauci euadūt.

De ſpe ad quē vſum data ſit hoi.

Pes data eſt homini q̄ ꝯfidat ꝺ bonitate dei vt speret a deo gr̄am ꝯſequi in pn̄ti ꝛ gl'iam in futuro. pctōꝝ veniā ſi peniteat ꝛ tpalē ſuſtētatōeȝ ſic expedit. ꝛ libationē a maloꝝ ꝯſeruationē ī bono

Sed ſpes modo ꝯfuſa eſt vt aut minus ſperent hoīes q̄ꝫ debēt. aut pluſq̄ꝫ iuſtū eſt. tantū ꝯfidūt quidā de bonitate dei qꝺ etiā ſaluet eos in pctis ꝯtra iuſticiā ꝛ veritatē ſuam. vt īmundos collocet in celo cū angelis mūdiſſimis. Et rurſum alij deficiūt tantū diffidentes de deo q̄ ſi ꝯuertant non velit eis dare pſeuerātiā in ſpū vel ſuſtentationē ꝓ corpe. q̄i deus ꝓpici' ſit inimicis ſuis duȝ in pctō manent. impropici' amicis ſuis iuſtis ꝛ penitentib ꝛ q̄rētib ipm. ꝛ q̄i peccatores paſcat liberalit' ꝛ ſaluet. ꝛ ꝯuerſos deſerat ꝛ fame perire ſinat. cū nec dn̄s affligat fame aiam iuſti. P ſ. Junior fui ꝛc̄.

Quare timor ſit datus homini.

Jmor etiā datus fuit homini vt timeret deum ꝛ timeret ab eo ſepari ꝛ eū offendere ꝛ puniri ab ipo ꝛ damnari. Modo timet tm̄ aduerſitatē temporalē ꝛ incōmodū corpis ꝛ detrimentum honoris ꝛ futura ꝛ eterna mala nō timet q̄i nun. ꝯ̄ futura ſint. ꝛ q̄ſi tm̄ modo mine ſint ſine effectu. que dicunt de futuro iudicio et eternis ſupplicijs. vel q̄ facil' euadat ea q̄ꝫ dicat. Timet etiā hoiem magis vel beſtiaȝ vel rem inſenſibilē q̄ꝫ deū omīpotentē quē offendit. cū tamen horrendū ſit incidere in manus dei omīpotentis ꝛc̄.

De pudore ad quid ſit dat' homini

Udor etiā dat' fuit homini a ꝺo vt pudeat euȝ indigna agere vel egiſſe generi ſuo. hoc eſt. peccaſſe ꝛ ſeruuȝ peccati eſſe factū ꝛ mancipiū diaboli ꝛ omnis turpitudinis ꝛ inhoneſtatis ꝛ ſegniciei ꝛ vilitatis. Modo autē pudet nos ſuitutis dei. cui omīa ſeruiūt vel volūtarie vel neceſſarie. Pudet etiā nos imitari deum in humilitate. patientia. pauptate. religiōe. obedientia ꝛ deſpectiōe ꝛ cōtumelijs ꝛ ꝯfuſione. cū non ſit deo dign' qui euȝ erubeſcit corā homib ꝯfiteri. vel etiā imitari. cū magna gl'ia ſit ſeruo ſequi dn̄m ſuū. eodē modo ſentiendū eſt de omib que a deo accepimus. De intellectu mētis ꝛ ingenio ꝛ corpore ꝛ mēbris eius. de ſubſtātia tempali et honore ꝛ ꝑtāte ꝛ de tempe q̄ viuim'. ꝛ de oibus q̄ in mūdo ſeruiūt homi. omia hec data ſunt nob vt inde ſeruiam' creatori nr̄o vt ꝛ nobis vitā mereamur eternaȝ. ꝛ ꝓximos nobiſcū trahamꝰ ad vitā. Sed ecōtra nos omia q̄ ad vſum vite vel meritū gl'ie accepimus. ad vſum cōuertim' culpe. Sed cūcta que ad vſum prauitatis inflexim' ad vſū nobis vertent vltionis ſiue ꝑ penā ſiue ꝑ penitentiā. Per penā videlicet vt cū caro tēptat nos. vel affect' carnales ꝛ appetit' inordinati affligūt nos. vel ſubſtātia exterior aufert nobis. vel aeris intēperies. vel terre ſterilitas. vel corpis infirmitas nos cruciant vel cū alit' affligimur. vt ꝑ q̄ peccauim' ꝑ h̄ ꝛ puniamur. Et ſi volūtarie toleram' ꝓ ꝺo purgamur a pctis q̄ meruim'. ꝛ coronamur ꝓ patia ꝛ bona volūtate quā ꝓ deo toleram'. Si aūt īuite nihilomin' oȝ nos puniri hic vel in futuro. ꝛ ꝑ impatiam aggrauam' vel augem' culpā. ꝛ ꝑ ꝯ̄ns etiā meritū pene.

De deſcptōe vicioꝝ ꝛ remedijs eoꝝ.

Unc de ſinglo⁊ vicioꝝ nā̄ra vel deſcptōe ꝯſiderem' aliq̄. ꝛ ꝺ remedijs q̄b curant. Cū virt' nō aliud ſit q̄ꝫ vicioꝝ ꝑfecta curatio vel carētia vicij ſm q̄ iſtā materiā reſpicit. q̄ꝛ ſi viciū inordinat' ē motus vel affect' naturalis corrupt'. ei' cōtrariū eſt ꝟtus. i. affect' vel appetit' ordinatus ad illud ꝛ ſm illud q̄ a ꝯditore dat' fuit. vt an̄ patuit in exemplis.

Q triplex eſt ſupbia.

Uperbia eſt triplex vt ſup̄ dictū eſt. Prima ſpecies ē. Cū aūt hō pl' placet ſibi q̄ꝫ debeat ꝛ maioreȝ ſe exiſtimet q̄ꝫ ſit in veritate. Sequit de ſcd̄a. Aut cū alijs deſiderat placere ꝛ ſtudet. amore gl'ie ꝓprie volens magn' reputari ꝛ honorari ꝛ laudari. cū ſoli deo honor ꝛ gl'ia ꝓprie

debeat. q̄ sol⁹ essentialit̄ bon⁹ est. ⁊ a q̄ habetur om̄e bonū. Vñ q̄cq̄d boni nob̄ vsurpamus deo furamur. imo decipim⁹ nos. attribuentes nob̄ qđ nō est verū. Sic meretrix mentit̄ se honestā pbā ⁊ formosā. cū nō sit. Hec est inanis glia q: vacua v̄itate ⁊ vtilitate salutꝭ. De tercia. Cū vult aliis p̄eminere singularitate gl'e ⁊ honore l' dñio et p̄latōe ⁊ imꝑio. ⁊ despicit ceteros ⁊ deprimit.

¶ Supbꝰ q̄ttuor modis decipit̄.

d Ecipit̄ aūt q̄druplic̄r. vel putās se hr̄e qđ nō hꝫ. aut plus hr̄e q̄ȝ habꝫ. aut singularit̄ p̄ ceterꝭ hr̄e. aut ex se vel p̄ suis meritis hr̄e.

Tria sunt q̄ vicia in nob̄ expellūt ⁊ v̄tutes opant̄. ⁊ que sint.

t Ria sunt aūt q̄ vicia in nob̄ expellūt ⁊ v̄tutes opant̄. gr̄a dei et industria ꝓpria ⁊ necessitas. Gr̄a dei infundit v̄tutes. Industria coopat̄ gr̄e ex libero arbitrio et nccītatē ꝯuertit in v̄tutē. Sine nccītate sepe. sꝫ sine gr̄a nunq̄ȝ p̄t eē v̄tus. Et liberi arbitrii ꝯsensu q̄busdā infundit gr̄a virtutes cū modico vl' nullo labore industrie ꝓprie sꝫ nō sine volūtatꝭ ꝯsensu. cū sine volūtatꝭ cōsensu nullū sit meritū. sic̄ illis q̄s p̄uenit d̄s in bñdictōib̄ʒ dulcedis sue Sap. Qui d̄ luce. i. in diluculo īcipientꝭ etatꝭ. i. capacꝭ ītelligentie. vigilauerit ad illā nō laborabit. Assistentē eīm̄ forib̄ʒ suis īueniet illā. i. gr̄am sapiētie ⁊ v̄tutis. Sic aplos ⁊ alios q̄nq̄ȝ maxime in p̄mitiua eccl'ia legimus repente spū scō repletos ad v̄tutes ⁊ dona ⁊ diuersa carismata scīspūs. Gr̄a excitat volūtatē. ⁊ instruit ⁊ roborat vt industrie agat ad ꝑfectū v̄tutis ⁊ salutꝭ. Necessitas aūt alia ē volūtaria cui se hō subiicit. vt q̄ obligant se voto ad obediētiā ⁊ castitatē ⁊ paupꝑtatē ⁊ silia. vl' vadunt ad infideles p̄dicare. si illis postea euenit aliq̄d pati. vl' agere qđ libent̄ euaderent. vident̄ nccītate cogi. qđ tn̄ volūtariū ē q: ad h̄ sponte se obtulerūt. ⁊ pot⁹ pati volūt q̄ȝ a ꝓposito resilire. Alia ē coacta quā hō inuit⁹ tolerat. nec tn̄ p̄t effugere vt paupꝑtas secli. infirmitas corpis. despectio. ꝑsecutio. tēptatōes aliq̄. vel alie diuerse tribulationes licꝫ p̄mo inuit⁹ tolerat ⁊ cū murmure tn̄ postea cum videt eē ineuitabiles incipit q̄nq̄ȝ volūtatē flectere. ⁊ facere de nccītate virtutē. ⁊ incipit tūc mereri. ⁊ coopat̄ illa necessitas ad magnū ꝑfectū v̄tutū ad q̄s vix alit̄ p̄ueniret. Et h̄ est qđ dr̄ de q̄busdā Cōpelle intrare. Et illud qđ orat eccl'ia ad deū ⁊ ad te n̄ras etiā rebelles cōpelle ꝓpici⁹ volūtates. h̄ est. fac de inuolūtariis volūtarios ⁊ ad ea q̄ scis nob̄ expedire etiā p̄ aduersa cū nolum⁹ te īpsis seq̄. Ps. Imple facies eoꝝ ignominia ⁊c̄.

¶ Industria in trib̄ʒ ꝯsistit.

i Ndustria in trib̄ʒ ꝯsistit in ꝓuida cōsideratiōe. in labore conat⁹. ⁊ in ꝑseuerāti diligētia. Per ista tria adiuuāte gr̄a vicia subiugant̄ ⁊ v̄tutes obtinent̄. Sꝫ gr̄a q̄sdā sic p̄uenit. vt aut multa facilitate. imo cū mlt̄a suauitate faciāt bonū ⁊ declinēt a malo. aut ita accēdit volūtatē eoꝝ vt cū mag̃ feruore q̄dā faciēda p̄mpte aggrediāt̄ q̄uis dura ⁊ difficilia. q̄sdā vo sibi ita q̄dāmō relinq̄t vt cū aliq̄d boni agere debēt necesse se hn̄t stimul' ⁊ calcarib̄ʒ pungere q̄i pigrū anial. vt g̃uior sit ei difficultas supandi torporē cordis q̄ȝ laborē actōis sustinendi. Isti ⁊ si nō hn̄t desideriū feruēs currēdi p⁹ dn̄m. hn̄t tn̄ desiderium desiderii. orātes se trahi cū spōsa q̄i q̄ agilitatē currēdi nō hn̄t. Iuxta illud. Cōcupiuit aīa m. desiderare iustifi. t. ⁊c̄. Volūtatē bonā hn̄t. sꝫ pigrā ⁊ tepidā ⁊ nō feruētē. p̄mū felici⁹ ē. scdm laboriosi⁹. Quoꝝ āt maiorꝭ sit meriti. puto neminē ꝑfecte existiare posse nisi eū q̄ spūꝫ ponderator ē. s. de⁹. q: scdi si lucrādo vincunt seipos. vt p̄ ꝯsuetudinē pugne sui potētes fiant. magne v̄tutꝭ ē. Primi maiori indigent cautela ne seducant̄. q: diuitie facilit̄ acq̄site ꝓdigali⁹ solēt diffūdi q̄ȝ q̄ paulati ⁊ cū difficultate elaborant̄. Scdi anq̄ȝ se ꝑfectē vincant. difficultate sepe lassati vel q̄i territi ex labore desperāt de victoria ⁊ de p̄uentiōe ad mediū ⁊ finē q̄ tendūt. ⁊ intermittūt studiū ꝑfectōis. ⁊ ad alias occupatōes se ꝯuertūt q̄i diffidētes de d̄o q̄ȝ nolit eos introducere ī trā ꝓmissiōis. p̄ quā signat̄ ꝑfectio puritatꝭ. sic̄ filii isrl' in deserto tedio laborꝭ ⁊ tiore difficultatꝭ de supandis hostib̄ʒ deuicti. detraxerūt t̄re ꝓmissiōis ⁊ mortui sūt in deserto. p̄ter paucissimos. h̄ ē p̄ter caleph ⁊ iosue. q̄ designāt eos q̄ caute ⁊ viril't p̄ tēptatōes trāseunt vsq̄ ī finē ꝑseuerādo. Iō int̄ tot de seculo q̄i de egypto egressos tā pauci p̄ueniunt ad ꝯsūmat ī ꝑfectionē. q: aut seducti callidis tēptatōib̄ʒ ⁊ deceptōib̄ʒ inimici aut tedio laborꝭ ⁊ difficultate fracti viā ꝑfectōis deserūt vel aggredi nō p̄sumūt.

¶ Q̄dā sūt generalia remedia ꝯ vicia.

Quedam etiā sūt generalia remedia ↄtra vicia expugnāda ⁊ ad ṽtutes obtinēdas quedā specialia ↄtra aliq̄ singularit. vt contra luxuriā fugere feminas viros ⁊ similia. Quedā aūt sunt q̄ cito ⁊ pfecte pducūt hominē ad sanitatē ment. quedā tardi⁹ ⁊ impfecti⁹. Efficaciora aūt remedia ↄtra oīa vicia sunt. Paupertas vt. s. in oībꝫ patiar penuriā. nō solū in his q̄ desideras. qꝛ illa est oīm. etiā ditissimorū. qui plus cupiūt q̄ȝ habent. sed etiā in his q̄bꝫ necessario indiges. hoc est i victu. in vestitu. hospitio. ministris ⁊ filibꝫ. Scōm despectio hoīm. vt sis ↄtēptus ⁊ vilipendaris. ⁊ nō cureris. et in nullo singularit honoreris sed poti⁹ ↄfunderis ⁊ exprobreris ⁊ vituperis. ⁊ hoc sepe etiā ab amicis. donec tumor elatiōis penit⁹ cōprimat in te. Vñ vides quātū paupes mundi tolerāt a diuitibꝫ. ⁊ q̄ȝ patient qd̄ nō ferrēt si haberēt diuitias ⁊ honores. Terciū est strēnuū magisteriū. vt cogaris facere qd̄ inuitissime facis ⁊ dimittere qd̄ libent faceres ⁊ nil hr̄e nisi qd̄ dat. nil velle accipe nisi qd̄ necesse ē. nil agere nisi qd̄ videt ⁊ qd̄ iubet. nec loq̄ nec esse alicubi nisi ad nutū alteri⁹. ⁊ nil dissilet q̄cq̄d negligis q̄n aspere rephendaris ⁊ puniaris donec curuitas ꝓprie volūtatis plene in te ad formā rectitudinis reflectat.

Quartū elongatio a ↄsortio seclariū. qꝛ sic aqua turbida si ponat seorsū a freq̄ntia trāseuntiū purificat magis ac magis. Ita mens religiosa a seclo seq̄strata min⁹ afficit circa terrena. ⁊ celestia magis icipit desiderare ⁊ puri⁹ intelligere ⁊ facili⁹ cogitādo inherere eis. Quītū frequēs est orō. Hec eleuat mentē sup̄ se ad deū ⁊ impetrat ab ipso curationē languorꝫ ⁊ viciorꝫ. ⁊ sanitatē ṽtutū. Sextū est q̄libꝫ afflictio vl̄ tribulatio aduersitatis. vt labor. infirmitas. psecutio tēptatōes. infamia ⁊ silia. qꝛ sic lima purgat ⁊ splendere facit metallū. ita tribulatio ⁊ afflictio abradit rubiginē viciorꝫ. Vnd̄ Grego. Qui desiderat plene vicia vincere. studeat hūilit purgatōis sue flagella tolerare. Si aūt pmo est molesta ad sustinendū aduersitas. p ↄsuetudinē ↄtinuā fit de die in diē tolerabilior q̄usq̄ iā nō curet. vel etiā diligat ꝓpter pfectū sue suauitatis vel sanitatis. q̄ exinde puenire sentit. Exēplum de cauterio qd̄ pmo acerbū est. sed mortua carne nō dolet ⁊ supfluos ⁊ noxios hūores educit. Unde orat pp̄ha. Proba me dn̄e et tempta me. Septimū ↄtinua mortis ⁊ retributōis meditatio. q̄ facit vicia timere ⁊ ṽtutibꝫ studere. Sicut aūt arte medicine ↄria cōtrarijs curant. ita vicia exercitiorꝫ ↄtrariorꝫ remedijs curant. vt supbia hūiliatiōe. gula sobrietate. ⁊ impatiētia aduersitate. ⁊ sic de alijs.

De specialibꝫ remedijs viciorꝫ.

Nunc q̄ de specialibꝫ remedijs viciorū singulorꝫ videndū est que ⁊ si nō possum⁹ oīa scire l' describere. Pauca tn̄ ex plibꝫ cōsiderem⁹. sic paupes q̄ non pn̄t multas medicinarꝫ diuersitates ⁊ efficaces hr̄e ↄficiūt sibi de vilibꝫ herbis vngēta. quibꝫ liniāt dolores suos. Primū supbie remediū est ↄsideratio ꝓprie vilitatis tā in corpe q̄ȝ in aīa. tam illi⁹ q̄ nobis cū ceteris cōis est q̄ȝ illi⁹ quā in nob singularit cognoscim⁹ in occulto siue in apto. siue sit natural' siue accidental'. Cōsidera vilitates siue infirmitates corpis. q̄d fuim⁹ q̄n cōceptī. q̄n in vtero nutriti ⁊ nati. q̄d sumus intrinsec⁹ sub cute. q̄ sordes ebulliūt p apertu ras siue p meat⁹ corpis. q̄ȝ facile deperit q̄cq̄d i nob pulchrū ⁊ validū apparet. q̄r mors semp ꝓpinquat. vanis gaudijs ita finē imponit vt cū esse desierūt nec fuisse putent. ⁊ q̄les post mortē tūc erim⁹. Itē q̄r exteriores honores ⁊ diuitie nō sunt nr̄e. Naturaliter diuitie terra sunt. ⁊ de t̄ra tollunt. vt pecunie ⁊ possessiōes. Honores nō impendunt hoī ꝓpter se. sed p questu q̄ inde sperat. sicut vultures ⁊ canes accurrūt ad cadauera q̄ȝdiu sperāt inde saturari. sed cū totū corroserint q̄r nisi sicca ossa remanēt relinquunt cadauer. Itē bona mētis nr̄a nō sunt. sed dona dei ⁊ rōnē inde reddituri sum⁹ districte. vt scia. ingeniū. ṽtutes. Mala nr̄a pure mala sunt ⁊ ex pluribꝫ circūstantijs q̄uia. ⁊ grauibꝫ supplicijs digna. Bona nr̄a nō pure bona sunt. sed multiplicit impfecta. Nam pigricia desidia. vana gl'ia. hypocrisis. tepiditas ⁊ vane cogitatiōes. ⁊ cetera vicia sepe viciant bona q̄ facim⁹ ⁊ maculant sacrificium nostrū tā orationū q̄ȝ actionū. vt minus sit deo acceptū ⁊ min⁹ nobis meritoriū. Item expositi sum⁹ pluribꝫ picul is ⁊ eterne dānationi. ⁊ infinitis supplicijs ⁊ pluribꝫ vicijs et peccatis onerati ⁊ multis miserijs subiecti Vñ ergo supbit terra ⁊ cinis hō tam vilis. Scōm est se exercere in hūilibꝫ opibus.

vilibus ⁊ despectis officijs ⁊ rusticanis la/
boꝛib⁹ humili habitu incedere. hūiles mo/
res ⁊ verba hr̄e humilia. locū nouissimū eli
gere. nihil iactātie aut ostētatōis ꝑtendere.
Hec ⁊ his similia. cū in ꝯsuetudinē v̄sa fue
rint mentē ad hūilitatē inclinant. Si autē
vana gl'ia ⁊ supbia mētē pulsat ꝑ hmōi hu/
miliatione. h̄ est ex nouitate vel raritate hu
iusmōi hūiliatōis. Nā ꝑ longū vsuʒ ista va/
nitas euanescit. Ps̄. In deo faciem⁹ ꝟtutē
⁊c̄. Terciū supioꝛes ⁊ melioꝛes se attēde
re. tam hoīes ꝙ ip̄m dn̄m ih̄m xp̄m deuʒ ⁊
hoīem vt in eoꝝ cōꝑatione sibimet vilescat
hō q̄ se aliquid esse putat. sicut locusta ad gi
gantē. calcul⁹ ad montē. gutta ad flumen. ⁊
h̄ tam faciendo bona ꝙ patiendo aduersa.
pannosus garcio vilescit int̄ purpuratos.
Sic ⁊ nos debiles ⁊ paupes ꝟtutib⁹. respe
ctu magnoꝝ sctōꝝ siue ante nos fuerint si/
ue nobiscū. ¶ Triplex est inuidia.

l Inuidia triplex est. Prima non gau
dere de bono alteri⁹. ⁊ nō dolere de
malo alteri⁹. h̄ est ꝯtra charitatē ꝓ/
ximi quē tenemur diligere sic̄ nosipos met
cū nemo de ꝓprio bono non gaudeat vel de
malo nō doleat. Scd̄a est dolere ⁊ toꝛq̄/
ri in bonis alteri⁹ ⁊ gaudere ⁊ optare malū
eius ex odio ꝑsone. Naʒ qui dolet de tꝑali
ꝓsperitate alic⁹ vel de aduersitate ei⁹ gau/
det. q2 videt ita expedire eidem. vel cōi vti/
litati eoꝝ nō ex odio ꝑsone nō est inuidie de/
putandū. sicut iust⁹ iudex q̄ ideo punit vel
destruit malefactoꝛes. ne vel ipi graui⁹ dā/
nent̄ si diuti⁹ in malis ꝓsperent̄. vel per eos
pax cōmunis turbet̄. Tercia insup ꝓmo
uere malū alteri⁹ verbis ⁊ factis. ⁊ bonū im
pedire vel depꝛimere.

Sequit̄ alia distinctio triplicis inuidie.

i Tem alia distinctio inuidie. Gra/
uis inuidia est malū ꝓ malo redde/
re. grauioꝛ aūt odire eū q̄ nihil no/
cuit tibi. grauissima aūt malū reddere pro
bono ⁊ odio h̄re aliquē qui bon⁹ est sic̄ iu/
dei chꝛistū. Itē malū est ledere aliquē in re/
bus. peius in honoꝛib⁹ vel coꝛpe. pessimuʒ
aūt imo diabolicū ledere ⁊ nocere aliquem
in aīa q̄ ad salutē eternā. Item negare in/
digenti beneficiū pctm̄ est. etiā si sit inimic⁹
Non impedire aūt malū ei⁹ si possis graui
us. ꝑfectoꝝ aūt est bonū inimici ꝓmouere
⁊ etiā diligere ex affectu. Quidaʒ putant se
innocentes si negāt illis quos nō diligunt.

salutationem suā. sed examinēt se quō esu/
rienti inimico cibū ministrēt. quē nō sine ꝓ
ꝓprio damno darēt si salutationē quam sine
damno dare possent negauerūt. maxime si
desiderent ⁊ acceptent. Ideo aūt inuidia ⁊
odiū deo ꝯtraria sunt. q2 singulariter cha/
ritati (que de⁹ est) opposita sunt. et cōmune
bonū qd̄ dei largitas oīb⁹ cōmunit̄ crea/
uit equalib⁹ inuidet. ⁊ eos odit quos deus
creauit ⁊ redemit ⁊ diligit de quib⁹ spes est
ꝙ ad vitā eternā ꝑueniant.

De tribus remedijs ꝯtra inuidiam.

p Rimū remediū cōtra inuidiam est.
qd̄ etiā summū est. nihil amare vel
cupere eoꝝ q̄ mūdus habʒ ⁊ amat.
vt honoꝛes. diuitias ⁊ voluptates. Tꝑalia
eñ quo pluries diuidunt̄ eo partes mino/
res fiūt. ⁊ q̄ ea appetit inuidet alijs illa hñti/
bus dū necesse est aliuʒ carere qd̄ alter ha/
bet. Celestia autē ⁊ diuīa q̄ pluries partici/
pant̄ eo magis dilatant̄ ⁊ habundāt. vt vir
tutes. sapiētia. ⁊ dona spūsscti ⁊ similia. que
participatiōe nō minuunt̄. Scd̄m est co
gitare ꝙ si ali⁹ nō haberet illud vnde ei in/
uides. tñ tu nō haberes. Vñ cupias alteri
qd̄ sine dāno tuo habʒ. ne frustra de aliena
felicitate toꝛquearis.

Remediū ꝯtra odiū ē tiere vindictā dei
qui nō remittit homi pctā sua ꝙdiu ip̄e te/
net odiū ad ꝓximū suū. Debet etiā cogitare
ꝙ qñq3 opoꝛtet eū ꝓximo recōciliari. si vult
saluari. vnde meli⁹ est cito hoc fieri ꝙ tardi
us. ne homo interim sit in ꝑiculo damnati
onis. ⁊ ꝑdat bona que interim opat̄. Futu
ri eñ domestici in domo pacis celestis h̄ de
bent et̄ne pacis fedus inchoare. q2 quanto
hic feruētioꝛ dilectio. tanto illic iocundioꝛ
fruitio et̄ne pacis. Terciū est vt studeas
illi q̄ magis ꝯtrari⁹ est tibi obsequiosioꝛ eē
⁊ affabilioꝛ. Per hec eñ lenis coꝛ eius si est
intelligens vel saltē coꝛ tuuʒ. Apl'us. Noli
vinci a malo. sed vince in bono malum. et si
esurierit inimic⁹ tuus ⁊c̄. Quid ꝓdest homi
ni meminisse iniuriaꝝ diu nisi vt amplius
inquietet ⁊ affligat semetip̄m. Sufficit di/
ei malicia sua. Tanta eñi nobis sunt mole
sta. quātūcunq3 studem⁹ in nobis esse paci
fici. ꝙ si sup h̄ volum⁹ ea nob aggrauare ꝑ
odij ⁊ rancoꝛis cōseruationē citi⁹ obruemur
ꝙ oīa resistēdo vincam⁹. Poti⁹ iuxta apo
stolū dare locū ire debem⁹. i. cedere ⁊ nō re
sistere malo. maluʒ ꝓ malo reddendo. ¶ Si

volumus oms opprimere q̄s aduersarios patimur iterū alij insurgūt ⁊ nos ꝑus succūbemus q̄ꝫ omnes eliminem⁹. Qui vero se ip̄m ꝑ paciencia vincit oēs aduersarios superauit. Hiere. Bellabūt aduersus te. sed nō ꝑualebunt. Exemplū de martyrib⁹ sanctis. Odiū q̄nq̄ꝫ nascit̄ ex inuidia. aliquādo ex ira diu retenta.

Q triplex est ira.

i Re triplex est q̄litas. Prima subito ⁊ ex facili causa moueri. vt ex leui facto vel v̄bo vl̄ ex sola vana suspicione. Aliq̄n eciā cōtra insensata cōmouemur ⁊ irascimur brutis et lapidib⁹ ⁊ ligno ⁊ huiusmōi sine rōne. Scd̄a vehement̄ inflāmari. Aliq̄n em̄ ira tm̄ in corde accenditur aliq̄n ⁊ facies inflammat̄ ⁊ deformat̄. aliq̄n eciā gest⁹ ⁊ mores mobilitate quadaꝫ notabili agitant̄. et q̄ iterior animi cōmotio demonstrat̄. vnde sternutatio nariū. pallor vl̄ rubor vultus. depressio palpebraꝝ. tremor labiorū. inq̄etudo toti⁹ corpis. Aliq̄n ꝑ verba erumpit vel clamores vl̄ ꝑ cōuicia. cōtumelias. maledictiōes ⁊ m̄nas ⁊ ꝑiurgia ⁊ ꝑiuria ⁊ blasphemias. Aliq̄n q̄i febris cōcutit corp⁹. vel q̄i frenesis mentē in furorē vertit. Aliq̄n manus mouet ad ledendū alium vel seip̄m. ita vt sibimet q̄nq̄ꝫ manus iniciat vel ea q̄ parauerat abijciat et destruat. Aliq̄n nō sinit admittere q̄ sibi sunt vtilia vt cibū ⁊ h̄mōi. ⁊ multa alia ira opat̄. ⁊ pacē cordis turbat. ⁊ rōnē obnubilat ⁊ memoriā cōfundit. Et sicut fum⁹ hospitē de domo expellit. ita ira sp̄m sctm̄ (qui sup quietū tātūmodo req̄escere q̄rit) de cordis habitaclo excludit. Ps. In pace fact⁹ est locus eius.

Tercia q̄litas ire est diuturna cōmotio que aliq̄n rancorē fouet. q̄dā habēt de p̄ma qualitate mag̓ ⁊ min⁹ de scd̄a ⁊ tercia. q̄daꝫ de scd̄a. quidā de tercia. q̄dā habūdāt i vna ip̄aꝝ. quidā in duab⁹. q̄dā in trib⁹. ⁊ hi sunt pessimi. Ira ꝯtrariat̄ virtuti mās̄uetudinis patiētie et mitītat̓. ⁊ dehonestat disciplinaꝫ morū ⁊ facit incōsideratū. q̄ꝛ nec deū timet nec hoīem reueret̄. Ira etiā non h̄ꝫ misericordiā. nec h̄ūilitatē ꝑtendit ⁊ excecat intellectū. sicut fum⁹ oculis. sic ira cordi.

De quinq̄ꝫ remedijs ire p̄mo.

r Emedia ire sunt q̄nq̄ꝫ. Primū est ꝓuida p̄meditatio illoruꝫ q̄ p̄nt occurrere tā verboꝝ q̄ꝫ factoꝝ ꝯtrariorū. vt ante pugnā se homo ad patiētiā preparet ⁊ hostē q̄i in insidijs parat⁹ expectet. vt eo min⁹ ꝑturbent veniētia q̄ fuerint ꝑuisa. Qui em̄ debēt in duello pugnare añ pugnā solent artē pugnādi exercere ⁊ addiscere vt ict⁹ aduersarij sciant ꝑuidere. scuto excipere. ne improuidi vulnerent̄ ⁊ superent̄. Nā qui p̄mū tunc vult armari. q̄n iam hostes irruūt in eū. spaciū non dabit̄ ei ad muniendū se. nec p̄ stupore consiliūꝫ inuenit q̄ euadat. Scd̄m est os cōprimere tacēdo. ⁊ accensam flāmā ire in corde suffocare. ne si euaporare ꝑmittat̄. increscat. ⁊ alios incēdat. sicut de igne materiali sepi⁹ experimur Ad hoc em̄ duo ista hostia lingue deus dedit dentes ⁊ labia ne facile ꝓsiliat ad nocendū. maxime cū int⁹ accēsa fuerit igne furoꝛ̄ vel īfecta liuoris veneno. Eccl. Facito ori tuo hostia. Ps. Pone dn̄e custodiā ori. ⁊c̄.

Terciū est cōuertere se ad alia negocia quib⁹ se cor occupet loquēdo vel aliq̄d tractando. vt sic obliuiscat̄ cōmotionis sue. sic̄ qui vult ignē extinguere subtrahat ardētia ligna vt sic diuisus deficiat. materia ei per partes subtracta. Prouerb. Cū defecerint ligna extinguet̄ ignis. Quartū remediū est verecundia qua hō modestus erubescit discipline sue detrimentūꝫ incurrere. ⁊ alios scandalizare ⁊ vim facit sibimet. rep̄mēdo iram vel etiā alios mot⁹ inordiatos ne honestatis sue dispendia patiat̄. Sic etiaꝫ timor reprimit irā. sicut videm⁹ in s̄uis qui a dn̄is sepe dure castigant̄ nec audent leuit̄ ecōtra murmurare. ne forte peiora eis inferant̄. Si hoc p̄t timor h̄ūan⁹ q̄ꝫto magis timor dei si vere insit mēti. ⁊ maxīe amor ip̄i⁹ boni. Tantū potēs ē q̄sq̄ꝫ malo resistere q̄ntū amor boni in corde ei⁹ affectu ꝯualuerit

Quītū est assuefacere se stati cū sentit̄ cōmotio admittere ꝯsilia prudētie. ꝑpendēdo q̄ꝫ nociua sit iracūdia. q̄ ledit ꝯsciam. ꝯfundit famā. alios scandalizat. cor inq̄etat. sp̄m sctm̄ effugat. tormēta meret̄. Ecōtra q̄ illō ꝓ q̄ irascimur iā ineuitabile est. si factū ē vel fieri oportet. ⁊ q̄ nihil ꝓficiem⁹ irascēdo nisi q̄ malū duplicam⁹. Tanta em̄ in h̄ seclo occurrūt aduersa. q̄ si etiā oēm diligētiā apponim⁹. q̄liter ea nobismet mitigem⁹ leuit̄ paciendo. tm̄ vix oīa portabim⁹. q̄ꝫto magis si voluerim⁹ nobis ea exaggerare ꝑ impatiētiā ⁊ retinere in corde ꝑ rancorē. nec expellere vt euanescat sic̄ fum⁹. ante obruemur ⁊ suffocabimur. q̄ꝫ possim⁹ oīa resistendo su-

perare. sicut illi qui ꝯtinuũ fluxũ reumatis nõ excreant suffocant᷑. Quid volumus ꝟba ꝯtũeliosa aduersuz nos ꝓlata retinere. q̃ iã cũ aura transierũt. q̃ nihil nocuerũt nobis q̃ntũ fuit in se nec in rebus nec in corpe nec grãm dei nob̃ auferrẽt. nec honorem apud hoies. si nõ p impatiẽtiã offendim⁹ nosmet ipos. imo poti⁹ magis grati sum⁹ deo ꝛ hominibꝫ. si ꝯtumelias patimur q̃ꝫ si nihil aduersi pateremur. Sic estimem⁹ ꝟba maledicoꝝ ꝛ detractoꝝ. sicut latrat⁹ canũ vł clamores anserũ quos ꝯtra nos clamare audimus. ꝛ nõ curam⁹. Qui alteruz ꝯtumeliose vituperat seipm magis q̃ꝫ illũ dehonestat.

Exemplũ. Ecce aliq̃n in itinere intemperies aeris affligit nos. ꝛ cũ euaserim⁹ letamur. ꝛ tristicie prioris obliuiscimur. nec adijcim⁹ vt iterato ꝯtristem⁹ nos de priori incõmodo qd iã ꝑterijt. sic etiã debem⁹ ꝑteritaꝝ obliuisci iniuriarũ ac si non fuerint. ꝛ gaudere q̧ sustinuim⁹. qꝛ cũ tribulatio pertransierit. meritũ eius adhuc manet. Cogitare etiã debem⁹ q̧ nemo ĩ hac vita sine aduersitate viuit. etiã qui seculo seruiunt sepe grauiora patiunt᷑. Exemplũ. Itẽ quãta sustinuerunt sancti ꝛ maxie martyres. ꝛ sup omia ipe dñs iesus christ⁹. ꝛ si ipe tanta passus est ꝓ nobis. nõne est dignũ si nobis aliqua toleram⁹ ꝓ christo. ꝛ ꝓ magna glia nr̃a ꝛ ꝓ remissione pctõꝝ nr̃oꝝ. ꝓ quibꝫ h̃ libentius modica pati debem⁹ q̃ꝫ in futuro plurima ꝛ acerbiora. Hec ꝛ his silia prudenter ꝛ sepe cogitando. impetũ iracũdie ꝛ impatiẽtie facilius superam⁹.

Q viciũ accidie tres habet species.

a Ccidie vicium tres habet species. Prima est quedã amaritudo mentis qua nihil letuz vel salubre libet tedio pascit᷑. fugit hominũ cõsortiũ. fastidit gaudia queqꝫ. Hec est quã aplus seculi tristiciã appellat. que mortẽ operat᷑. ꝓcliuis in desperationẽ ꝛ diffidentiã. prona ad suspiciões. que patientẽ aliq̃n instigat ad necez suijpius luctu irrõnabili oppssa. Hec aliq̃n nascit᷑ ex ꝑcedenti impatientia. aliq̃n ex retardato vł impedito desiderio cupite rei aliq̃n ex ꝑcedentibꝫ melancolicis humoribꝫ. ꝛ tunc medicoꝝ est adhibere remediũ poti⁹ q̃ꝫ religiosoꝝ vel theologoꝝ. Scda spẽs est torpor quidã pigredinis q̃ somnũ amat ꝛ omia cõmoda corpis. horret labores. fugit aspera queqꝫ. frigus. ꝓgationẽ. ocio delectat᷑. Hec est pigricia ꝓprie. Tercia species est que sola fastidit ea q̃ dei sũt. ad alia agilis est ꝛ alacer. oratio est ei insipida. et a laudibꝫ dei se absentat. vbi caute põt et audet ꝛ festinat explere velociter orõnes debitas. ꝛ ne nimis afficiat᷑ tedio earũ assumit interim alias cogitatiões ꝛ occupatiões. q̃bus intendat donec ꝑficiat horas vel orationes cõsuetas. Rumoribus pascit᷑. ludis delectat᷑. Excogitat negocia quibꝫ occupet᷑. nihil magis est ei onerosũ. q̃ꝫ intendere deo ꝛ his q̃ spectant ad studiũ ꝛ ꝑfectũ spũalem Cella ei carcer est. Euagari aũt tam mente q̃ꝫ corpe extra claustrũ diligit. ꝛ querit multipharia occasione. Omis rigor discipline spũalis grauis est ei ꝛ murmurat econtra. ꝛ ꝯquerit᷑ de duricia p̃latorũ. ꝛ disciplina zelantiũ. Hoc accidie viciũ signũ est ingratitudinis. qꝛ tanta beneficia ꝯtulit nobis domin⁹ ꝛ cõfert quotidie. q̧ fidelis seruus dei nunq̃ꝫ deberet ei⁹ obsequiũ fastidire. nec ab eius laude cessare. Itez spoliat nos multis meritis ꝛ ꝑmijs in celo. Tantã em̃ gloriaz omi hora negligim⁹ quãta bona interim facere possem⁹ si nõ ociose ea trãsirem⁹. ꝛ nulla vel modica hora ꝑterit q̃ aut mereamur aut demereamur. Item cũ in multis offenderim⁹ deũ. cõueniens est vt temp⁹ qd adhuc restat nobis ad viuendũ tãto meli⁹ expendam⁹. vt redimam⁹ tempus quod male amisimus.

De remedijs accidie.

r Emedia accidie hec sunt. Primũ ꝛ efficaci⁹ cogere se ad illa spũalia studia q̃ fastidit maxime hõ. ꝛ precipue ad orõnẽ ꝛ celebratõnẽ diuioꝝ tãdiu q̃usqꝫ ꝓ dei gratiã vertat᷑ nobis in oblectationẽ. Si aũt differat᷑ talis gr̃a. nihilominus de labore luctaminis meritũ accrescet ꝛ ꝟtus roborat᷑. ꝛ per consuetudinẽ magis ac magis tedium minuet᷑. Deus em̃ nõ requiret a nobis quod nõ dedit. scilicet gratiã deuotionis. sed h̃ vult vt queramus. ꝛ cum dederit cõseruem⁹ ꝛ gratias ei agam⁹. Possibile em̃ est aliquẽ q̃nqꝫ mł͠to pl⁹ mereri in pugna laboris ꝓ obtinenda deuotiõe. etiaz si nõ proficit q̃ꝫ si multe deuotionis foret sine labore. qꝛ de isto posset forsitã extolli. ꝛ meritũ diminui. de illo autẽ cor humiliatur et meritũ conseruat᷑.

De remedijs cõtra tristiciã.

c Ontra tristiciam aūt maxime valet frequēs memoria benignitat̄ dei. ⁊ intuit⁹ beneficioꝝ ei⁹. Ad cui⁹ bonitatē pctā oīm nr̄m sunt sicut gutta ad pelagus toti⁹ maris. Itē vt sit libent̄ cum bona societate. maxie q̄ de deo sepe loquant̄ deuote. Unde psallente dauid. sp̄us malus a saul recedebat. Itē Jacob. Tristat̄ aliq̄s ī vobis. oret equo aīo et psallat. Sic em̄ cor hylarescit ⁊ sp̄us tristicie effugat̄. Occupatio etiā ꝓdest tristib⁹ vt obliuiscant̄ tristicie. Pigro vtilis est laboꝝ exercitatio ⁊ cōsuetudo incōmodi cogēte strēnuo magisterio. vt nō possit remisse agere p̄ tedio laboꝝ nisi debilitas sit ī cā. Cōtra tediū cordis. Item ꝯtra tediū cordis valet varietas actiōis vt ab vno trāseat ī aliud op⁹ bonū.

¶ Seru⁹ dei in q̄ttuor debet se exercere.

f Eruus dei in q̄ttuor his exercitijs versef. vt aut deo intēdat orando. psallendo. meditādo. studendo deuotioni. aut de deo tractet studendo scie. legendo siue ꝯferēdo. discutiendo. vl' discendo. docendo. aut p deo laboret opando. seruiendo. corp⁹ castigādo. ꝟtutib⁹ studendo. aut corpis refectiōi moderate indulgendo. q̄escendo. dormiēdo. cibū vel potū sumendo. ad h̄ vt possit corpus sp̄ui s'uire. Ecclesiastic⁹. Panis ⁊ disciplina ⁊ op⁹ seruo. Panis ad sustentationē. disciplina ad correctionē. opus ad exercitationē. Asinus indiget pabulo ne deficiat. onere ne lasciuiat ociosus. virga q̄ impellat̄ ne pigre ambulet vel deuiet. Alia distinctio accidie. Grauis accidia est negligent̄ ꝯsoluere ad quod tenet̄ h̄o. Grauior p̄termittere ex tedio oīno Grauissima etiā alios impedire. ⁊ a bono retrahere. nec posse alioꝝ bona studia eq̄ aīo tolerare.

De trib⁹ sp̄eb⁹ auaricie. ⁊ q̄ sit prima.

a Uaricia h₃ tres species. Prima est anxia cupido h̄ndi vl' acq̄rendi temporalia. siue sequat̄ effect⁹ siue non. ⁊ s'm hoc p̄t auar⁹ esse etiā paup q̄ modicū habet vel etiā nihil. Scd'a est tenacitas ꝯseruandi habita. q̄ nō pmittit ea erogari ī pias causas. vel in vsus necessarios ꝯgrue expendi nisi cū aīe dolore. Tercia augere diuitias ⁊ vndecūq₃ acq̄rere etiā de iniusto ⁊ turpi questu. vt furtis. rapina. fraude. vsura. ⁊ alijs inhonestis modis. Quidā laborant in p̄ma specie. quidā in scd'a. quidā in tercia. quidā in duab⁹. q̄dā in oīb⁹.

¶ Ex hoc viciū est ꝯtra naturā.

b Oc viciū specialit' videt̄ extra esse. ⁊ ex sola praua ꝯsuetudine vel corrupta voluptate inolitū esse. qd' ex hoc pbat̄. q₂ mūdus multo tp̄e caruit hoc vicio ⁊ aliq̄ gentes adhuc putant̄ ab eo immunes esse vl' fuisse sicut gymnosophiste. Itē ex h̄ q₂ multi pfecte seclo renūciantes cū ab alijs vicijs sepi⁹ impugnant̄. ab hoc nunq̄ pulsant̄ nisi forte ꝓpria misera volūtate se ei subijciant. Qui aūt semel se ei⁹ laqueo alligari pmiserit vix vnq̄ de cetero ab eius cōpede liber erit. Unde videm⁹ religiosos q̄sdā post primā seculi abrenunciationē. q̄ ab ei⁹ laqueis erepti fuerāt. rursum inuolui auaricie retib⁹. ⁊ insatiabilit' sitire res alienas. q̄ ꝓus ꝓprias ꝯtempserāt ꝓpter deū. Sic iudas omīb⁹ suis renūciauerat. postea fur factus et loculos colligens. dn̄m maiestatis vendidit ⁊ laqueo se suspēdit.

De remedijs auaricie.

r Emedia auaricie sunt. Primū ꝓp̄o oīa relinq̄re ⁊ sub alter⁹ regimine ⁊ ꝓuisione viuere. ⁊ siqua habuerit ei plene resignare ⁊ in nullo sui iurꝭ esse. sic in p̄mitiua eccl'ia fideles sub ap̄lis erant. et in monasterijs bn̄ ordinatis claustrales. H̄ est efficaci⁹ auaricie remediū. sicut dn̄s docuit. Qui nō renunciat oīb⁹ que possidet ⁊c̄. Itē Si vis pfect⁹ esse ⁊c̄. Scd'm cōsiderare omēs ꝑplexitates diuitiarū ⁊ laq̄os auaricie ⁊ paupt'atis libertatē ⁊ vtilitatē. Diuitie em̄ piculose sunt. ⁊ cū labore acquiruntur ⁊ cū multa sollicitudine ꝯseruant̄. q₂ multoꝝ inuidie patēt furū. raptoꝝ. potentū fraudulatoꝝ. ꝑ. Diues diuitias non congregat absq₃ labore. Nō habet absq₃ metu nō deserit absq₃ dolore. Ubi multe sunt opes ibi multi q̄ comedūt eas. tā ꝯsumentiū q̄ subtrahentiū. Nā a nullo secur⁹ est diues. nec ab extraneis nec a ꝓximis. Sic est diuitibus in medio cupidoꝝ sicut carnificib⁹ in medio famelicoꝝ canū. Diu colligunt̄ ⁊ cito amittunt̄. Diuitie multiplicate nō minuunt sed augēt sitim auaricie sicut pot⁹ ydropico. Quid ḡ querꝭ vnde plus cruciarꝭ. Affligunt nōdū habite ⁊ amisse. Pauca sufficiunt necessitati. mors cito rapit ab eis. Penas eternas amatoribus suis lucrant̄. Ab his oīb⁹ libera est paupertas. Ps. Rapinas nolite ꝯcupiscere. Diuitie si affluant nolite

coꝛ apponere. Fruct⁹ diuiciarū est largitas
elemosynaꝝ. Sine illa infructuose sunt et
ꝑniciose. Eccꝰ. Diuit' ꝯseruate. in malum
dñi sui cedent. Semen accumulatū putre
scit. seminatū fructificat. Terciū remedi
um est ꝯfidentia de deo q̇ nō derelinq̇t spe/
rantes in se. Iuxta ꝓmissuȝ ipi⁹ dicentꝭ lu.
Nolite solliciti esse ꝛc. vsq; indigetꝭ. Qui ei
sic fecit hoīem vt alimētis indigeat. nō pa/
tietur eū perire necessarioꝝ subtractione. si
eius se cure cōmittat. Math. Querite pri/
mū regnum dei ꝛc. ꝛ hec oīa. i. necessaria
corꝑis adiicient vobis. Nam q̇ libenter vult
homini dare celestia ꝛ magna. non negat ei
mīma. i. terrena. Si ei mali ꝛ crudeles ho/
mines imo bestie ꝛ bruta aīalia filios suos
nutriunt. multo magꝭ optim⁹ ꝛ verax dñs
filios suos nō deserit. q̇ etiā benign⁹ est suꝑ
ingratos ꝛ malos. q̄nto magꝭ suꝑ bonos q̇
omnē sollicitudinē suā proiiciūt in eū. Ps.
Nō vidi iustū derelictū ꝛc. Unuȝ ex trib⁹ a
deo sperandū est auariciā ꝓiicientib⁹ ꝓ deo
ꝙ aut ꝓcurabit eos in necessariis. aut cum
paruo victu. ꝛ in penuria dabit eis vires q̄s
in habundātia pñt habere. ꝛ h̄ est iocundi⁹
de modico magꝭ esse forteȝ. Aut qđ subtra/
hit corpori refundit menti in ꝯsolatiōe spi/
rituali vt libenter careat corꝑali habūdātia.
que spūalib⁹ deliciis recōpensat. Insuꝑ ma
gnā gloriā meret in celo patienter tolerata ꝓ
christo penuria tꝑalis.

De gula ꝛ eius speciebus.

G [G]ule q̄ttuoꝛ species sunt. Prima añ
debitū tp̄s vel sepi⁹ q̄ȝ deceat come
dere ꝑter necessitatem more pecu/
dū. Scđa cū nimia auiditate et impetu
q̇dam voꝛare. sic lupi vel canes famelici.
Tercia nimis implere se poti⁹ q̄ȝ reficere. i.
plus sumere q̄ȝ sit necesse ex incōsideratiōe
vel delectatione gule. Quarta nimis lau
ta ꝛ exquisita q̄rere. hec nutrit auariciaȝ sic
prioꝛ accidiā vel pigriciā. Qui delicata q̄rit
cupit diuitias vt possit hr̄e quod appetit. ni
mia vero ciboꝝ repletio pigrū reddit. quia
vas plenū ponderosum efficit. hebetat etiā
intellectū. ꝛ affectū deuotiōis obruit ꝛ re/
frigerat. ꝛ agilitas retardat. et in somnum
deiicit suꝑflua repletio ventris.

De remediis gule ꝛ eius speciebus.

r [R]Emedia gule. Cōtra ꝓmā speciem
sufficit sola bona voluntas vt nolit
prius vel sepi⁹ comedere q̄ȝ sit ꝯue/
niens. Infirmis aūt nō est lex posita. Iuuē
nes vero ꝛ laborātes sicut exigit necessitas
discrete refici pñt qñ ꝯsuetudo vel eccl'iasti
ca ꝯstitutio nō repugnat. Cōtra secūdaȝ
vtilis est disciplina verecūdie vt modeste se
habeat ꝛ impetū refrenet. Itē ꝯsideratio ꝙ
inoꝛdinata et nimis festinata refectio ledit
naturā ꝛ min⁹ nutrit ꝛ ecōuerso. Eadē etiā
ꝯsideratio valet ꝯtra terciā speciē q̄ nimis
sumit. ꝛ q2 impedit a bono oꝑe. sicut sup̄ di
ctū est. Efficaci⁹ tñ ꝯtra terciā ꝛ q̄rtā speciē
remediū est nō habere vnde possit gule sa/
tisfacere. Uñ quāto q̇s paupioꝛ fuerit. tan/
to min⁹ in hac parte peccabit. Nota h̄ est
ƀm traditionē senioꝝ ꝓma pugna quaȝ de/
uincere nos opoꝛtet. ꝛ q̄nto min⁹ suꝑata fu
erit. tanto validioꝛa sunt cetera vicia cōtra
nos. ꝛ nos debilioꝛes ꝯtra ea. Per gule nā/
q̄ȝ pctm̄ moꝛs intrauit in oīe gen⁹ hūanū.
Uñ ꝛ saluatoꝛē nostrū diabolus ꝓmuȝ per
gulā temptauit q̄ est a ianua alioꝝ vicioꝝ. in/
de aditū q̄rens ad vlterioꝛa. valet etiā tam
ꝯtra delectatiōes gule q̄ȝ etiā ꝯtra alias vo
luptates viciosas ꝯsiderare q̄ȝ cito ꝑtrāsit.
q̄ȝ breuiter durat. ꝛ ꝙ transacta sic est q̄si nūq̄ȝ
fuerit ꝛ relinquit post se vestigia male cōsci
entie ꝛ penitudinis ꝛ ꝯfusiōis ꝛ debitū sup/
plicioꝝ. ꝛ meriti detrimentū. Uñ cū de/
lectamēta carnis ꝛ mūdi appetis pone ī coꝛ
de tuo acsi iā habueris ꝛ satiat⁹ sis et hoꝛa
ꝑterierit. q2 voluptas ꝑterita est q̄si somniū
noctis trāsacte. imo ꝯtēptibilioꝛ. q2 malaȝ
ꝯscientiaȝ facit ꝑpetrata voluptas. euitata
vero letam ꝛ securam. Ecōuerso vero valet Aug. perpetuo
ꝯtra oēs aduersitatū turbatiōes vt ponas
in coꝛde tuo iā durāte aduersitate ꝙ sic de/
beat esse. ꝛ nō aliter possit esse. ꝛ voluntas dei
sit ꝙ ita sit. ꝛ h̄ disposueris vt ad h̄ deueni/
ret ꝛ sic eueniret. Qđ enī q̇sq; sponte dispo
nit inde min⁹ turbat si euenerit. Si auteȝ
turbaris ꝙ nō euenit qđ optaueras vl' spe/
raueras cogita ꝙ multa alia nō eueniūt q̄
ꝓspera fuissent si euenissent. ꝛ tñ nō turba/
ris ꝙ nō euenerīt. q2 de quib⁹ coꝛ hoīs non
disponit sibi gaudiū si eueniāt. de his etiaȝ
nō tristat si nō eueniāt. Uerbi grā. Si spe/
ras te in crastinū habiturū bonū prandiū.
letaris. Sȝ si foꝛte spes tua frustrat turba
ris. q2 leticia spei subtracta est. Sȝ si nihil
speras nō tristaris. si nō euenerit. q2 viderꝭ
tibi nihil ꝑdidisse. cū nihil habueris amit/
tendū. Homo enī virtutis sic debet omnē

spem suā z solaciū in deū ponere vt nunq̄ et toto figat animū in eterna consolatiōe. vt q̄si suspensum habeat desideriū ad oīa exteriora. z nō fixum. sicut q̄ supra glaciē incedit leu. et ponit pedē temptādo si trepidet vt retrahat pedē ne submergat. Cū ergo pdis aliq̄d qd diligis. pone in aīo tuo q̄i nunq̄ habueris z q̄si somniū fuerit qd videris habuisse. q̄ more suo euanuerit. z in nihilū redactū sit. hoc orat pphēta sibi cū affectu īspirari. dicens. Velut somniū surgen. zc. vsq̄ rediges. Hoc est. Redige memoriā istorū terrenorū in corde meo qd est ciuitas habitationis tue ad nihilū. i. vt nihil reputē esse vel fuisse qd ptransit sicut somniū surgētiū de stratu obliuiōi traditū nō curat. Somniū est hec vita malis z stultis. q̄ putant se esse qd nō sunt. i. felices. z hre qd nō habent Hec est vere bona volūtas cui falsa z despecta sunt q̄ hic mūdus pōt habere. Iste cōsiderationes nō sunt fantastice dicende sed vere z sapiētes. que faciūt mentē trāquillā z stabilē inter mūdane psperitatis z aduersitatis varietates. Cū ergo desideras qd nō habes. cogita q̄si habueris z iā saturatus inde fueris. z modo trāsierit. Cū aūt iam habes qd diligis. noli nimis ei inniti p delectationis affectū. sed cogita q̄ cito ptrāsiet ista leticia z nihil post se relinquet nisi vestigia doloris z confusionis. z debitū suppliciorū. Cum vero amittis qd amasti. estima q̄i nunq̄ habueris illud vere. Sed tm̄ q̄i in somno videris vel in cogitatiōe imaginatus sis te talia habuisse. Exemplum. Sicut si imaginer mihi q̄ sim rex francie z magnā gloriam et pompā z delicias z diuitias habeam. z postmodū rex anglie debellet me z capiat z spoliet me gloria z regno z inanis remaneam ab oībus. Si igit facta tali fantasia quid vellem turbari z tristari. de illa regni fantastici amissione. vel si valde exhylarari voluissem. de delectatiōe habite glie huius fātastice. nōne stulta tristicia vel inanis gloria eēt cōmoueri de his q̄ nūq̄ fuerūt nec erūt Tales cū vanas leticias hre possemus. imaginādo nobismet z fingendo quaslibet glias z delectationes. z econuerso tristicias z dolores. sicut solent quidā insani z lunatici q̄busdā fantasiis delusi et confusione cerebri etiā sine apparente exteriori cā. modo ridere modo flere. fm imaginatiōes interius conceptas tristes vel letas. Ps. Verūtū vniuersa vanitas. oīs hō viuens. i. fm hoīem nō fm deū. z quare. Verūtū in imagine ptrāsit hō velut in quadam imaginaria delusione extīmās se aliquid esse cū nihil sit et ita vane extollitur. sz etiā frustra cōturbat. vanis timoribus z meroribus deiectus thesaurizat z ignorat cui congregabit zc. q̄ nescit an ipse eis fruiturus sit. an alius cui nō cupit. Cōtra hoc sibimet pphēta consiliū inuenerat dicēs. Et nūc que est expectatio mea. nonne dñs. z substantia mea zc. vbi pdere nō formido. Econtra. pone in aīo tuo de futura aduersitate nō turbari. q̄ contingētia ita se habēt q̄ possunt euenire vel nō. z sepe turbamus nos aū tempus timore eius qd nūq̄ eueniet. sicut pueri flent aliq̄n recordātes doloris quē haberēt si parentes eorū morerent. q̄ adhuc viui z sani sunt. Et si etiā aduersitas certa ē futura. sufficit dici malicia sua vt nō duplicēt nob dolores p̄cedente angustia. cū sequens tribulatio p se satis excruciet. Hec dico de tēporali tribulatiōe nō eterna quā expedit nobis pertimescere z p̄cauere. Greg. Ante supplicium de supplicio cogita.

Vtilitates tribulationis.

Instante vero tribulatiōe vel aduersitate. cōsiderāda est vtilitas aduersitatis. quō pctā purgat. cautos reddit a pctō. z subtrahit occasionē peccādi in multis. exercet ad v̄tutes. ad hūilitatē z cōpassionē filia sustinentiū. ad cōfugiēdū sollicitius ad diuinū auxiliū. ad experientiā diuine clemētie que tribulatis corde iuxta esse solet. ad examinationē priorū virtutum. q̄ in aduersitate pleniꝰ videmus q̄ntū pficimus in eis. Itē ad maiorē gloriā pmerendā z super oīa ad reddendū vicē christo passo p nobis. Trāsacta autē aduersitate gaude q̄ euasisti. sicut q̄ de naufragio vel tempestate z via mala ad bonū hospiciū puenit. z noli duplici te affligere dolore. rancore. vel odio ex memoria iniuriarū contra illū a quo passus es. cogitans q̄ si nō meruisti apud illum vt te affligeret. tū meruisti forte apud deum vt te puniri pmitteret. z ipse deus iudex visus est illo q̄si tortore tuo ad iusticiā psequēdā cōtra reum suū. sicut assur virga furoris dñi dicit. q̄ visus est eo q̄i virga ad dandā disciplinā seruo suo peccanti isrl videlicet. Et sicut virga post correctionē filii in ignē p̄iicit sic z illi vltores dei tandē puniunt. maxime qui nō recto zelo z iusticia, prios psequunt.

His qui per excessum tactus qualiter te inter adversa et prospera imobilem conserves. ne prospera extollant vel adversa deiiciant. quia adversitas maxime versatur circa carentiam vel amissionem cupiti et timorem vel tolerantiam exosi.

Regressus ad considerationes viciorum.

a D remedia et qualitates viciorum considerandas redeamus. Non mediocriter autem valet ad morbos viciorum sanandos. scire equanimiter carere his que caro vel carnalis affectus appetit. et patienter sustinere et non pertimescere que horret et odit. Exemplum. sicut in medicina corporali sanitati propinquat. qui bene servat dietam quam sibi indicit medicus suus et cavet a nociuis. et qui constanter recipit et sustinet amarum poculum confectionis. Gregorius. Qui appetit plene vicia vincere. studeat humiliter purgationis sue flagella tolerare. Apostolus ad philip. Scio et habundare et penuriam pati et esurire et saturari ubique et in omnibus.

De luxuria et eius speciebus.

l Uxuria quadruplex est. Prima est in corde quando homo imundas et lubricas cogitationes scienter et voluntarie cum prave delectationis mora fiat in cogitatione sine repugnatione consensus. Sap. Perverse cogitationes separant a deo. Math. Quicunque viderit mulierem ad concupis. etc. Secunda quando circa opus generativum homo satiat se libidinosis gestibus amplexando. osculando. palpando. impudice respiciendo. et loquendo et auscultando turpia. sola delectatione prava vel aliis meretriciis blandiciis carnali affectioni satisfacit. Hec tanto gravior est quam prima quanto longius ad exteriores conatus cum prave delectationis est progressa. Si enim sola prava mens rea est in se per consensum male concupie. quanto magis habenis laxatis ad ulteriora libidinis incitamenta exteriorum sensuum et membrorum ministerio adiuta provocantur. Et si solum concupia in corde mechia a domino iudicatur. quid ergo ex concupia osculari. palpare etc. Nemo ergo stulte seducatur ut putet tunc solum se peccasse quando opus generativum perficit. vel laborat perficere. cum etiam isti operis preambula dampnabilia sint. In ipso enim licito coniugio sepe excusabilior est simplex concubitus quam tales inhoneste blandicie tactuum indecentium et spectaculorum et collocutionum lasciviarum. Intencio quorundam.

s I autem aliquis dicat apud se. ex quo non quero opus pravum fornicando perficere. licite possum amoris blandiciis frui cum dilecta mea munda intentione interdum ad mutue et sancte dilectionis nutrimentum ut ignis caritatis magis ac magis in nobis accendatur. cum ex dilectione proximi nutriatur et augeatur amor dei. Sciat quicunque talis se sub specie spiritualis amoris carnali dilectione et delectatione deludi. quia spiritus spiritum diligit. nec corporalibus amplexibus indiget. quia hoc carnalis amoris est indicium. quod quanto plus crescit in corde. tanto magis amor spiritualis minuitur et refrigescit. et econverso spiritualis amor carnalem reprimit et expellit.

Quod talis triplicis peccati reus efficitur.

t Riplicis autem peccati reus efficitur qui talibus corporalibus blandiciis. uti se licite posse putat. etiam si nullam ulterius prave operationis habeat voluntatem. Primo quia se nimis incaute temptationis exposuit periculo cum proni sint sensus hominis et cogitatio in malum. et temptatio que nondum fuit occasione et oportunitate notie familiaritatis accepta potuit corrumpere voluntatem. et in peccatum precipitare. sicut sepe accidit quod munda intentione mutue familiaritatis inheserunt societati. mutatis affectibus spiritualibus in carnales. lapsi sunt in peccatum. Tali ergo periculo se ingerere est contra preceptum illud videlicet. Non temptabis dominum deum tuum. sicut qui super tenuem glaciem ex sua stulta curiositate incederet. si mergeretur reus esset in seipso. imo ipsum stulte temptare gravis culpe esset. etiam si non mors sequeretur. Secundo quia si in se nil temptationis sentiret. tamen alteri daret occasionem temptationis et peccati. dum qui alteri fodit foveam ipse incidit in eam. Qui alteri mortis poculum propinat non ideo esset innocens. quia ipse non bibit. Job. Alitus eius. i. diaboli prunas ardere facit. Ignitus enim flatus eius est ex igne gehennali. cum duos carbones compositos invenerit et feminiuos sufflat indefesse donec eos intendit. nec curat moras si tandem perficiat quod intendat. cum omni tempore ad nihil aliud vacet. nec aliis curis intendat nisi animas seducere. Tercium propter malum exemplum ex quo alii gravius scandalizantur. non carentes prava suspicione. de tali notoria familiaritate et iudicantes esse malum indignantur. murmurant. detrahunt et irrident innocentes eorum collegas qui et illi similia faciant. et vilipenditur religionis reverentia ex talibus. et plurima mala fiunt. Alii vero exemplo eorum audacius faciant similia. putantes etiam sibi licere. et isti se innoxie facere arbitrantur et discunt ab eis. Item audent eorum exemplo. quod ante non au

debabit imo et ipsi peccatores temerarios faciunt et qui iustificant se in peccato comparatione istorum corrumpentium religionis puritatem. Et hec omnia redundant in iniuriam dei et offensam. et bonoris eius detrimentum cum insolentie familie. patrisfamilias dedecus videantur. Tertia species luxurie est naturalis concubitus viri et femine. sine coniugum honestate. Hec subdiuiditur in multas species. vt est simplex fornicatio. adulterium. sacrilegium. incestus. stuprum. raptus et similia. que non prosequor nec distinguo. Quarta est peccatum innaturale. Cum enim natura omnibus rebus propria noia dederit que nature subiacent. Illud peccatum qui contra vel extra naturam sine speciali noie reliquit. eo quod indignum sit noie. quia ipsam naturam destruit et humanam naturam maculat et infamat. Dicitur tamen aliquando passio ignominie. vel immundicia vel mollicies. Et talibus passionibus subditos Apostolus dicit traditos in reprobum sensum etc. Ro. j. Huius autem diuersitates vel descriptiones nec noiari expedit. ne et ipse aer inde inficiatur. vel ne ex visu inde tractandi minus horrendum et abhomiabile videatur. vel fiat audientibus. vel ne detur simplicibus inde materia cogitandi vel mali occasio curiosis. tamen quicunque studio vigilans voluptarie delectationis consensu se prouocat ad pollutionis immundiciam. vel etiam si aliunde pati consentit. vel cooperatur alteri preter nature visum ad quartam luxurie speciem dicitur ptinere.
De illusione somniorum pretermitto. quia sicut dormiens non est compos rationis. sic etiam non potest aliquid interim facere vnde dampnetur. Nam si vigilans forte dedisset occasionem vnde dormiens illuderetur cogitando. loquendo. agendo. vel etiam post somnum voluntarie delectando in memoria illius nocturne pollutionis. hoc potius esset culpa vigilantis quam dormientis. cum dormientis illusio sit pena tamen culpe precedentis. vel occasio subsequentis in vigilatione vel in vigilante. Nota quod motus et titillatio carnis tribus de causis contingit ex precedenti cogitatione. cum formas et imagines illicitas intus habentes in earum retractatione mouemur Ex ventris plenitudine. quia cum venter cumulositate ciborum distenditur. caro lasciuiens ad motum luxurie excitatur. Item ex maligni spiritus impugnatione. quia quando iustos superare minime se considerat. eo per carnis titillationem grauius eos impugnat.

De septem remediis contra luxuriam.

r Emedia contra luxuriam sunt septem que ad presens memorie occurrunt sine quibus continentia non potest diu esse tuta. Primum est vt vir feminarum. et femina virorum incautam familiaritatem deuitet. Eccl. A vestimento procedit tinea et a muliere iniquitas viri. Gregorius. Qui corpus suum continentie dedicat habitare cum feminis non presumat. Nam quamdiu calor viuit in corpore. nemo presumat ignem concupiscentie in se penitus extinctum esse. Et sepe videtur carbo extinctus modica fauilla opertus. sed si tangitur comburit. Diabolus vero cum duos carbones coadunauerit. afflat donec eos incendit. Job Halitus eius prunas ardere facit. Ignitus enim est etc. Carbo si solus relinquitur. extinguitur. Si componitur alteri ex mutuo calore ambo incenduntur. et sepe spiritu inceptus amor consumatur carne. Bernardus. Cum femina semper esse et feminam non cognoscere nonne ego maius reputo quam mortuos suscitare. Qui ergo quod minus est non potes. quod maius est quomodo credam tibi. Astutus etiam diabolus in principio incaute familiaritatis occultat laqueos temptationis carnalis. reputans quod desisterent a mutua dilectione si sentirent inde stimulos peccati. donec per longam familiaritatem et incautam securitatem affectus amborum ita conflati et conglutinati fuerint in amore quod etiam cum sentiant sibi inde iminere temptationis periculum. nesciunt resilire nec ab inuicem separi. viribus spiritualibus ita debilitatis in eis quod neuter sibimet vim faceret tantam quod euellat se de laqueo imo timet alterum in tantum contristare quod etiam reputet se perfidum si deserat eum. et sic captus consentit alterius voluptati et proprie infirmitati in omne peccatum. Sic samson fortissimus qui multas sepe hostium acies strauit et aliquotiens de vinculis erupat confidens de viribus suis liquefactus est amore dalide. et defecit aia eius et ad mortem vsque lassata est. dum nullam daret ei requiem. quousque plene exposuit ei cor suum. et hostibus sic aditum aperuit. captiuandi se et ligandi et cecandi. et in carcere molam faciendi et ludum de se ex huiusmodi hostibus. Hec autem oia in figura facta sunt nostri et scripta ad correctionem nostram.
Secundum est vitare contubernium et societatem luxuriosorum. ne eorum exemplo ad silia ptrahatur. Prouer. Qui se iungit fornicariis erit nequam. Item. Amicus stultorum efficietur silis illis. Proni enim sunt sensus hois et cogitatio in malum. et ideo facilius trahitur aliorum exemplo ad id quod appetit eius sensus carnalis dum non erubescit viciosus videri. habens secum socios miserie sue. que non solum exemplis sed etiam persuasionibus et irrisionibus

trahit ad pctm̄ ꝛ laudat pctōꝛ in desiderijs
aīe sue. Et hec iā q̄si ꝑcipua cā q̄re nunc ita
multiplicata sunt mala in ecclia. ꝛ i religiōe
studia spūalia defecerūt. ꝛ ad exteriora stu-
dia ꝛ negocia plīmi defluxerūt. s. mala ꝯfor
mitas. dū q̄libet vult alios imitari. siue q̄a
aliud nescit q̄ʒ qđ videt in alijs. siue nō au/
det alit viuere q̄ʒ illi cū q̄bꝫ versat. ꝛ ex ma/
lo timoꝛe vel pudore timet alijs videri dis/
similis. siue etiā qꝛ ꝓpri⁹ vel primus tepor ꝛ
carnalis gaudēt se hr̄e occasionē ꝛ q̄ndā ex
cusationē apud hoīes agēdi. qđ libet etiā si
nō licet. Ps. Oēs declinauerūt ꝛc̄. sil. ꝛc̄. scʒ
ad deū. Qui multitudīe postposita studeat
vni dn̄o placere ꝛ huire. vnā petens a dn̄o
ꝛ hāc req̄rens vt inhītet in domo dn̄i men
te ꝛ ꝯformitate vite qđ solū ē necessariū. vn̄
ꝓuerbiū apud hoīes ē qꝛ q̄ cū lupis eē vult
oportet ꝛ eū cū lupis ambulare vl' vlulare.

Terciū ē corp⁹ nō delicate nutrire. Ter/
ra eīm corpis nr̄i q̄ ex ꝑma maledictiōe spi/
nas ꝛ tribulos vltro satis germiat. si sup hoc
fuerit īpinguata delicijs tāta erit spiaꝝ de
sitas. qꝛ semē ꝟbi ꝟtutis ī nob penit⁹ suffocat
Ecc⁹. Qui delicate nutrit huū suū ꝛc̄. Ber.
Sufficit diei malicia sua. s. ꝯcupīe natali.
q̄ si cepit accipe irritamēta ab his q̄ ꝑpetuū
volūt suscipe bellū aduers⁹ ei⁹ oblectamen
ta fiūt duo ꝯ vnū. ꝛ ita ꝑdicitat ꝯtinentia. qꝛ
duo resistūt vni. s. ꝯtinētie inata ꝯcupia car
nis. ꝛ ꝓuocatrix voluptas deliciaꝝ. Unde
Apls ait. Uidua q̄ i delicijs viuit. viuens
mortua ē. ꝛ si viuit exteri⁹ interi⁹ mortua ē
ꝑ pctm̄. Ezech. xvj. Hec fuit iniq̄tas sodo-
me sororis tue. saturitas pāis. ꝛ ociū ꝛc̄. Ecō
tra apls ait ad Coꝝ. Castigo corp⁹ meū et
in huiturē redigo. ne forte alijs ꝑdicās īpe
repbꝫ efficiar. Hostē suū armat q̄ carnē suā
fouet delicijs vltra necessitatē debite sustē/
tatiōis. Qđ aūt hosti prestas tibi noces.

Quartū ē ociū fugere q̄ ꝑcipue ē aīe inimi/
c⁹. Multā ei docuit maliciā ociositas. Pro
uer. In desiderijs ē oīs ocios⁹. Occupat⁹ ei
ab vno demone ipugnat. Ocios⁹ āt īnūeris
demōibꝫ vastat. qꝛ q̄t desideria ꝛ cogitatio
nes malas ī corde ꝟsat. tot inimicoꝝ iacul'
ptꝫ. Ber. Oim ei tēptationū ꝛ cogitationū
malaꝝ sentina ē iners ociū. Sic ei ꝑ rimas
sentine aq̄ latent ītrat ꝛ crescit donec nauis
mergat. ita ex ocio cogitatōes ꝛ ꝯcupie mul
tiplicant donec nauis cordis ei⁹ succūbēs
in pctō ꝑclitet. Un̄ i mōasterijs tpm ꝛ reli

gionū nr̄aꝝ. pauci stabiles religiosi sūt re/
spectu antiq̄ꝝ in egypto in q̄bꝫ q̄n̄q; sit tria
milia morabant sub vno gubnatore q̄ ete vi-
uentes mag⁹ q̄ʒ nūc apud nos possent decē
vel pauciores obedient ꝛ ꝯcordit gubnari
qꝛ de labore manuum sustētati lata ꝑdia ꝛ
reddit⁹ amplos nō q̄rebāt. ꝛ erāt tot opan/
do colligētes vict⁹ q̄t ꝯsumētes. nec super/
flua desiderātes. nec euagātes mēdicando
vl' adulādo ꝓ aliena donatōe. sʒ de ꝓprijs la
boribꝫ se ꝛ multos debiles ꝛ paupes susten
tabāt. ꝛ labori manuū intēti. rumoribꝫ ꝛ ri/
xis ꝛ varijs desiderijs nō ꝑmittebant intē/
dere. nec q̄libet ī perā suā reposuit acq̄sita ꝛ
elaborata. sʒ sic semetipos ꝓ xp̄o abnegaue
rāt ꝛ alteri⁹ ipio subiecerāt. ita ꝛ oīa q̄ habe
bant. ꝛ qꝛ hec nō cū strepitu clamoris. nec
ſm ꝓprie volūtatis arbitriū agebāt sʒ i sum/
mo silentio ꝛ quiete. ad nutū abbatis et gu/
bernatorū suoꝝ. Jō a spū deuotōis nō so/
lū nō ipediebant ꝑ opis instātiā. sʒ ꝛ plīmū
ꝓmouebāt. cū tn̄ pacto q̄tidiano et statuto
labore opis. reliquū tp̄s i lctōne l' in oꝛone
solerēt expēdere. ꝛ iō stabiles ꝛ ꝑfcti ī oī ꝟtu
te erāt. qꝛ oē tp̄s bonis opibꝫ ꝛ ꝟtutū studijs
īpendebāt. nil ociose ꝛ curiose trāseūtes nec
ꝓ volūtate sua viuētes. sʒ supioris ſm reglas
a sctis prib istinctu sctispūs institutas ad vi
cia extirpāda ꝛ ꝟtutes iserēdas. Ocia igit si
tollas piere cupidinis arc⁹. Nec solū vitādū
est ociū sʒ ꝛ ociosa ꝛc̄. Ociosū ē aūt qđ nullā
hʒ vtilitatē vl' vtilitatis intētionē. ꝛ ꝓ vitādo
ocio ociosa sectari ridiculū ē. Quid sit autē
agendū req̄re de remedijs accidie. Itē
vt oī hora ꝯsideret hō q̄lit instās tp̄s pos-
sit vtili⁹ īpendere. ꝛ illud op⁹ qđ tūc ei incū
bit. optio mō ꝑficere siue rogādo siue labo/
rādo siue corpis refectōi itēdēdo l' aliud fa
ciēdo. Quītū ē exteriores sens⁹ ab illicitis cu/
stodire q̄ sūt q̄si fenestre aīe ꝑ q̄s mors pcti i/
trat q̄si fur l' corruptor castitatis nr̄e dū non
custodit. Dauid n̄ respexit vxorē vrie qꝛ ꝑ⁹
eā ꝯcupierit. sed iō ꝯcupiuit qꝛ ī caute respe
xit. Sic eua vidit lignū qꝛ esset pulchꝝ visu
aspectuq; delctābile. ꝛ ꝯcupiuit et gustauit.
Non expedit intueri qđ non licet ꝯcupisci.
Sic aures. sic manus. sic alij sensus ꝛ alia
membra cohercēda sunt. ne hauriam⁹ ꝑ ea
mortiferū corruptiōis aerē. Dyna qn̄ cu/
riositatis causa egressa est videre mulieres
regionis ill⁹ corrupta est ꝛc̄. Hiere. iij. tre-
no. Ocul⁹ me⁹ depdat⁹ est aīam meā i cun/

ctis filiabꝰ vrbꝭ mee.ꝯq̄rit q̄dez. Econtra Job. Pepigi fedꝰ ⁊c̄. Sic boni religiosi recludūt se in cellis ⁊ in monasterijs q̄i in sepulchris ne vel ipi ꝯcupiscāt mūdū vel cōcupiscant. Quāto em̄ rariꝰ vides vł audis que mūdi sunt.tāto affectꝰ tuꝰ ad ea concupiscenda frigidioꝛ erit ⁊ minꝰ cogitabis ea. Ecōtrario. Quāto frequētiꝰ cū singularibꝰ ꝯuersaris eo magꝭ puluere seculi respergeris.q̄ insensibilit̄ paulatim interiꝰ tenebrescis.⁊ affectꝰ fit crudus ⁊ mores insuaues. In molendino nō pulue rulentum esse vix possibile est. Sextū est reꝑmere interius cogitatiōes prauas.⁊ affectiōes carnales. q2 iste sunt domestici hoīs inimici. q̄ꝝ fraude vrbs mētis hostibꝰ tradit̄ si nō bn̄ caueatur. Sap. Peruerse em̄ cogitatōes separāt a deo ⁊c̄. Math. De corde exeūt cogitationes male. Et h̄ sunt q̄ coinq̄nāt hominē. Nulla exterioꝛ munitio sufficit ad custodiam vrbis vbi domestici ꝑfidi fuerit.ita nulla forinseca custodia castitatē ꝯſuat.sine custodia int̄na cogitationū ⁊ affectionū. Prouerb. Omi custodia custodi coꝛ tuū ⁊c̄. Castis ⁊ honestꝭ matronis.nō solū praua opa sed etiaꝫ suspecta susurria fugiēda sunt.ꝑ q̄ vel tēptari vł infamari poterit eaꝝ castitas ⁊ honestas.⁊ ꝓuocari maritꝰ eiꝰ in furorē ⁊ zelotipie spū inflāmari. Sic etiā aīa religiosi.q̄ est xp̄o desponsata ꝑ fidē ⁊ votū castitatis.susurria prauaꝝ suggestionū nō recipiat vel retineat in corde qd̄ dn̄s sp intuetur. Jere.iiij. Usq̄ꝫ morabunt̄ in te cogitationes noxie. Septimū est frequēs studiū oꝛōnis ⁊ deuotōis. Sap. Ut sciui q̄a non possem alit̄ esse ꝯtinēs nisi deꝰ det.adij dominū ⁊ oraui.⁊ dixi ex totis ꝑcordijs meis ⁊c̄. Ps. Nisi dn̄s custodierit ciuitatē ⁊c̄. Et ideo sp est orādū.q2 sine ipiꝰ auxilio nil possumꝰ facere vt roꝛe gr̄e sue extinguat vel restringat in nob̄ ignē ꝯcupie. Jpa etiā orationis virtꝰ que eleuat mentē supra se ad deum.purificat eiꝰ affectiones.⁊ desideria castificat.⁊ intellectū illumiat.⁊ dei amorem infundit. Ex q̄ generat̄ quidā horroꝛ peccati ⁊ detestatio carnal̄ voluptatis.⁊ volūtas roborat̄ ꝯtra tēptatōes.⁊ ipe tēptatōes debilitant̄ vt faciliꝰ cōuincant̄. Und̄ cū moyses orās in monte.eleuaret manꝰ ad deuꝫ. vincebat isrł.cū ꝟo remitteret eas ⁊ deponeret vincebat amalech. Moyses est religiosus de aquis seculi extractꝰ. Amalech tēptatio carnis.q̄n ad terrena eas remittimꝰ hostis roboraf̄. Quid aūt oremꝰ sic̄ oportet nescimꝰ. Jd̄o ipe dn̄s quid opus sit nobis plenissime ꝑ se sciens docuit ꝟbo ⁊ exemplo dicens Math.vi. Sic ergo vos orabitis. Pr̄ nr̄ ⁊c̄. Jn hac oꝛōne plene omnia vite p̄ntis ⁊ future necessaria cōpꝛehendunt̄.sicut in symbolo oīa cōpꝛehenduntur credibilia et credenda. Et in decalogo oīa facienda vel cauēda.ita in hac oꝛōne oīa petenda vel sperāda includunt̄. Un̄ qui eā scit satis scit ad orandū. Jdeo autez tam breuē oꝛōnē fecit vt facile discat̄.⁊ memorie cōmendet̄.⁊ minꝰ sit tediosa.et ne ꝓpter prolixitatē supficialit̄ tm̄ acceleret̄ cōpleri.sed ꝓfundiꝰ possit in ea meditari.⁊ vt sepiꝰ iteret̄.⁊ vt fiduciā nob̄ det ꝑ h̄ q2 celeriter vult exaudire ꝑcantes. Jd̄ etiā eā i septē ꝑtes distinxit vt sciamꝰ plura ibi eē petenda.⁊ vt in q̄ magꝭ liber possit hō imorari. Et q̄ nō hꝫ oportunitatē sp oīa pficiendi vbi vult t̄miet vł inchoet vł repetat sic̄ placet. Cui ḡ orare docuit ⁊ iussit.innuit se velle exaudire ⁊ illas petitōes nō recusare Pr̄ nr̄ ⁊c̄. Reqre alibi.

Finit tractatꝰ de vicijs ⁊ eoꝝ remedijs.

Seneca. Primū argumētū cōposite mētis existimo posse ꝯsistere ⁊ secū morari. nihil em̄ tā vtile q̄ꝫ trāsitu ꝑsistere. Un̄ nō cōualescit plāta q̄ nimiū trāsfert̄. sic mō istū librū mō istū euoluere nō ꝓdest. Fastidientꝭ stomachi ē multa degustare q̄ vt varia sunt ⁊ diuersa inq̄nāt.et nō alūt. Jtaq̄ꝫ ⁊ tu cum multa ꝑlegerꝭ vnū exerce qd̄ tecū ista die cōtrectes. Anthoniꝰ cuidaꝫ int̄roganti de bona vita dixit tria documēta. Primum vt q̄cūq̄ꝫ iret deū p̄ oculis h̄ret. Scd̄m vt his q̄ ageret testimoniuꝫ sacre scp̄ture adhiberet. Terciū vt in quocūq̄ꝫ loco sederet non subito inde recederet.

Incipit remediū defectuū religiosi sancti Bonauenture.

Simplicissimo [S]anio hesterna luce me accedebas frater Roberte. q̄ modo deo placere posses suppliciter expostulabas. Cōsolabar ꝟbo serioso.zeloso ⁊ operoso.satisfacere volēs voto tuo. Cū ergo creuissent ꝟba.creuit deuotio tua scā.

Tribus horis elapsis me fatigato z lingua cessante.rñdebas. Dic pater. Ego libenter audio. Usus ego āmonitiōis z discretiōis remedio.largā reportaui lachrymā z eiulatū magnū.obediētieqꝫ mee necessitatibꝫ cōstrictus.visitatōnis opus ꝓsequi cogebar. Omnino ꝯturbatꝰ discedebas. Media aūt nocte(vt solitꝰ sum)misereri mihi deū creatorē meū intimis ꝑcordijs flagitabā.occurrit mihi textꝰ Math.v.vt nō offerrem deo laudes matutinas qn ꝑus recōciliatꝰ tibi. te ꝯsolarer ꝑm grām a deo datā. Breue ḡ hoc verbū tibi obsigno q̄ ꝯsolatꝰ z ꝑfecte cōuersatus.tibi ꝑficuus.z alijs exemplaris efficiaris. Hoc aūt breue vbū toti huic cōgregationi ꝓ remedio defectuū.z incremēto ꝓfectuū derelinquo. Qd̄ z in.xiij.partes distinguo. Capitulū.j.

P Rimo studeat frater q̄libet q̄ntū ꝑt se vilissimū reputare.z indignū omi būficio di.ipē sibi displiceat.soli do placere cupiat.ab alijs vilis z nō būilis reputari. Et ꝙ ipē sit vilis et sūma dei clemētia recognoscat.grās agens ꝙ tā vilē hoiem z promptū ad omē malū.z tardū ad omne bonū dignaꝭ sibi in seruū sumere.z qd̄ maius est in filiū adoptare. Nō ḡ reputes magnū ꝙ deo ꝭuis.sed maximū reputa ꝙ ipē dignaꝭ te hr̄e seruū suū. Cap.ij.

S Ecūdo. De nullo nisi de pctō et ad pctm̄ inducēte z a bono retrahente frater doleat.imo de q̄licūqꝫ alia tribulatione iniuria z afflictione gaudeat.tribulātes instātissime diligat.z specialē oratiōnē ꝓ ipis faciat.deo inde copiosas grās referat.z ad h̄ se insufficientē esse recognoscat qꝛ quē deꝰ diligit castigat. Nā ipē tribulationes ad deū nos ire cōpellūt. Ca.iij.

T Ercio. Nihil de tꝑalibꝫ nisi strictā necessitatē reqrat aut q̄cūqꝫ mō appetat.sed xp̄o dn̄o in omi delectiōe corꝑalis ꝯsolatōis se ꝯformare studeat Et hoc maximū dꝫ reputare ꝙ rex regū z dn̄s dn̄antiū christꝰ sic vilē seruū suis ornamentis dignaꝭ induere.z sibi lutū fedū assimilare. Ideoqꝫ q̄nto videt se ditiorē z pluribus corꝑis ꝯsolatiōibꝫ habūdare.tanto dꝫ intimius z ꝓfundiꝰ ꝯtristari.cernēs se eo magis a christi silitudine elongari. Ca.iiij.

Q Uarto in bonis z indifferētibꝫ alterius q̄ꝫ suā potiꝰ studeat adimplere voluntatē.imo sꝫ in exterioribꝫ actionibꝫ studeat abnegare.alioꝝ būplacita affectans cū omi vigilātia in licitis adimplere Et h̄ circa omēs.maxīe circa suos superiores studeat obseruare. Caplm.v.

Q Uinto. Nullū quātūcunqꝫ miserū despiciat.sed potiꝰ erga omēs materno moueaꝭ affectu.vt sic oibꝫ cōpatiaꝭ intime sicut mater cōpatereꝭ vnico filio suo. Omēs eoꝝ miserias reputet suas.z oibꝫ sicut sibiipi (si potest) subueniat. Omnes eīm paupes vt patronos reuereri debꝫ Nā ipi sunt q̄ alios recipiūt in etna tabernacula. Caplm.vj.

S Exto. Nullū iudicet de pctō cū ignoret q̄d dīna grā in aīa opeꝭ. Si aūt aliquē ꝑ signa euidētia cōuincit pctōrem plus de pctō illiꝰ doleat q̄ꝫ si corpi ꝓprio mors īmineret. Recogitet aīam sic letaliter vulneratā ꝑciosiorē corpibꝫ vniuersis. Et ido sic̄ corpus meū a morte.sic imo magis deberem ꝓximū meū cū omi diligētia custodire z a pctō retrahere.oratione.exhortatione z exemplo. Cap̄.vij.

S Eptimo. Bonū ꝓximi diligat vt suum. Et sicut mater in bonis filij iocundaꝭ.sic ipē bonis oīm iocundari debet.z maxīe de spūalibꝫ z ad spūalia inductiuis. Sicut etiā sua sic z alioꝝ bona ꝓcurare debet et ꝓcurata ꝓmouere. Semꝑ de ꝓximo plura bona credat q̄ꝫ intueri valet. Caplm.viij.

O Ctauo. Nihil ꝑter deum diligat.vt in omnibꝫ deꝰ sincere sine socio diligatur.nec alliciat quātacūqꝫ sanctitas alicuꝰ aut beneficioꝝ immēsitas vt aliquē diligat amore singulari. sed diuina caritate omniū bona z omēs in deum referat z ꝓpter deū meliorē plus diligat. Potest tn̄ beneficia beneficijs rependere. orōnes ad deum fundendo.

Capitulum.ix.

N Ono Quicq̄d egerit.quibuscunqꝫ etiā negocijs impliceꝭ. deum in corde suo semꝑ memoriter retinere studeat.z honorē dei semꝑ omībꝫ anteponat. sed ad hoc ꝑcipue nitaꝭ vt deum sic ꝑsentē cogitet.ac si ipm̄ q̄ essentialiꝭ potentialiꝭ et ꝑsentialiꝭ vbiqꝫ est in sua essentia videret. sicqꝫ eum timeat z reuereatur.z intēso amore in ipm̄ feraꝭ.z sic eo(vt potest)in via fruatur.z in eo z nō in alio requiescat.

Capitulum.x.

d . Ecimo. Si dicta assequi pt maria dei bñficia eẽ cogñscat. reminiscaẜ nihilomin⁹ ceterorꝫ dei bñficiorꝫ. primo ꝙ eũ sua insigniuit imagine. scdo ꝙ naturã hũanã assumpsit. ꝛ ꝓ ipo mori dignatus est. tercio ꝙ in pñti se pbet ꝛ in futuro i premiũ. Quod vt pcipiat i via aspiciat ipm in cruciꝭ patibulo. ꝛ sic ei cõpatiaẜ ac si christi vulnera in suo corpe sustineret. precipue aũt doleat tot aĩas tali imenso bñficio frustrari. Sic igiẜ christum cogitãdo ardenti amore dicat ozonẽ sequentẽ. Matri etiam christi omnẽ quã põt exhibeat reuerentiaꝫ ꝛ dicat Dulcissime ihu dignare donare mihi misero peccatori. matri tue digne seruire. Caplm. xi.

d Omine iesu christe meũ cor vulneribus tuis saucia. ꝛ tuo sanguĩe inebria mentẽ meam. vt q̃cũqꝫ me verterm semp te videam crucifixũ. ꝛ q̃cq̃d aspexero mihi appareat sanguĩe rubricatũ. vt sic totus in te tendẽs nihil pter te valeã inuenire. nihil nisi tua vulnera valeã intueri. Hec sit mihi cõsolatio dñe mi tecũ moriꝛ tibi pati. Hec intima mea affectio cõtinue meditetur. Non quiescat cor meũ nisi in te bone iesu. quia mihi semp mala erit sine te. Tu eñi es virtus oĩpotentis. Caplm. xii.

m Ultũ mirari debem⁹ quõ homo semel degustãs dulcedinẽ dei põt aliquaten⁹ ab eo separi. Quõ nõ obliuiscaẜ oium ex ebrietate vini celestis. Quõ possit comedere. bibere ꝛ dormire ꝛc. Quõ possit aliq̃d aliud nisi suũ benignissimũ dominũ intueri. ꝛ in eo summa dulcedine oblectari. dum ipm in oĩbꝫ sciat esse. ꝛ eum i oĩbꝫ valeat inuenire. vt in oĩbꝫ requiescat ipm ꝯtemplãdo ꝛ amando. O q̃ bon⁹ israel de⁹. his q̃ recto sunt corde. O q̃ suauis ẽ spirit⁹ tuus in eis. O quãta amaritudĩe repleri deberet anim⁹ qui etiã ad momentuꝫ a tanta dulcedine seq̃straẜ. Caplm. xiii.

s I de pdestinatione aut pscietia dei diabolus tibi aliquã tentationẽ immiserit. sic ei rñdeas. Quicq̃d sit de me. certũ est te esse dãnatũ. Si aũt ꝛ ego dãnabor ꝛ post hanc vitã deũ meũ hñre nõ debeo. habebo p totũ tps vite pñtis et tanto ardentius q̃nto breui⁹ nouero me habiturũ. Momentũ igiẜ tpis nõ omittaꝫ q̃n fm posse meũ totaliter fruar ipo. ꝛ semp in ipo delectabor. ex quo in futuro sua pñtia puabor. Et tu diabole si tecũ esse oportet scias ꝙ tamdiu in dei fuicio pseuerabo corde. ore. ope. oĩni mẽbro. oĩ momẽto. q̃diu possũ Et si q̃s sic deo adhereret. ceteras ꝯsolatões reputaret absinthiũ. His ergo pmissis inferas te nõ dãnari. qꝛ oĩa sua iudicia contrarianẜ dãnatiõi. vt ptꝫ in oĩbꝫ regul' sancti euãgelij. Obseruatꝭ eñi pdictis impossibile est me dãnari. Aut certe ibo ad matreꝫ ꝛ magistrã miscdie virginẽ mariã q̃ nõ misereri nõ põt. ꝛ petã ab ea vt filiũ inclinet ad parcendũ pctis meis Nã ipa ꝑter peccatores mater dei effecta. ꝛ ipe filius ꝑter peccatores redimẽdos voluit esse fili⁹ hoĩs. Unde ꝓpriũ est amborꝫ misereri ꝛ parcere. Nec ꝑter me tã nobiles ꝓprietates derelinquũt. Et si pdestinat⁹ sum ꝛ eternã vitaꝫ cũ angelis possidere debeo ex nũc angelicã vitam ducã ꝛ cantabo. Pars mea dñs. ꝓpterea expectabo eum. Hec eñi pars dignissima pdiẜ p vnũ vilissimũ mortale pctm. ideo fortissimo studio hec sunt custodiẽda. Sic ergo ꝯclude diabolo. Quicq̃d futurũ ẽ. nõ desistã a dei seruicio. ꝛ ve tibi q̃ nõ vis tanto dño ministrare.

Explicit remediũ defectuũ religiosi.

Sequiẜ opusculũ de pfectõne vite eiusdem scti Bonauẽture ad sorores suas. ꝛ ꝑmo Prologus.

b Eat⁹ hõ quem tu erudieriꝭ dñe ꝛ de lege tua docueriꝭ eũ. Neminẽ censeri sapientẽ fateor nisi eũ solũ quẽ spiritusscti docuerit vnctio. Ille eñi teste dauid ꝓpha solus vere btũs ẽ. solus vere sapiens cui⁹ mentẽ dñs erudierit. Lex eñi dñi sola est imaculata. sola irrepbẽsibil'. sola cõuertẽs aĩas ad salutẽ. Hui⁹ aũt legꝭ doctrina siue eruditio nõ forꝭ tm̃ q̃renda ẽ in lr̃a. sed poti⁹ p deuote mẽtis affectũ Est aũt desideranda in spũ ꝛ ꝟtute vt ille videlicꝫ int⁹ doceat qui sol⁹ nouit exteriorẽ legꝭ asperitatem in interiorẽ dulcedinẽ cõmutare. Docet aũt lex dñi q̃d agendũ. q̃d fugiendũ q̃d credendũ. q̃d orãdũ. q̃d desiderãdũ. q̃d timendũ. Docet imaculatũ esse ꝛ irrepbẽsibilẽ. Docet fuare pmissa. deflere cõmissa. Docet mũdana ꝯtẽnere. carnalia respuere. Docet ei cor totũ. aĩam totã. mentẽ totã in solũ ꝯuertere ihm xpm. Ad hui⁹ doctrine cõpatõnẽ ois mũdana sapia ẽ stulta ꝛ fatua Uerũ. Dicat q̃cũqꝫ vult. ego nõ dicã sapiẽ

tez. dū nō timebit deū neq; diligit. Qui h⁹ doctrine auditor nō obliuiosus. s3 factor fuerit studiosus h vere sapiēs erit z btūs. Beatus ē hō ille quē tu erudieris dn̄e z de lege tua docueris eū. Tu itaq; deo deuota dilecta mihi reuerēda soror rogasti me vt d cordis mei penuria aliqd dictādo scriberē i q tuū animū deuotōis gr̄a valeas p tpe erudire. Sed certe fateor p insufficientia mea hmōi eruditōe me poti⁹ indigere. pserti cū apud me nec vita foris resplēdeat. nec deuotio int⁹ ardeat. nec scia suffragel. tue tñ deuotōis puocat⁹ desiderio. z sic cū hūilitate supplicit postulasti. Rogo aūt btitudinez tuā soror sctissima. qtin⁹ magis penses intentiōis affectū q̄ opis effectū. magis dictorū veritatē q̄ s̄monis venustatē. Et vbi tuo n̄ satisfeci desiderio. pter breuitatē z occupationē. ipm mihi benigne indulgeas z ignoscas. Vt aūt facili⁹ possis iuenire qd q̄ris. ideo singulo℞ capitulo℞ p̄misi titulos. Et pmo agit de vа suipi⁹ cognitiōe. Scdo de hūilitate. Tercio d pfecta paupertate. Quarto de silentio. Quito de studio oōis. Sexto de passiōis xp̄i mēoria. Septimo de pfecta dei caritate. Octauo de finali pseuerantia.

Quō h3 puenit ad cognitionē suipius. Capitulū. j.

D perfectionis vite fastigiū sponse xp̄i scendere cupienti. pmū necesse est vt a seipā incipiat. ita vt oīm exterio℞ oblita ingrediat i secretū psciē sue. ibiq; oēs defect⁹ suos. oēsq; psuetudīes. oēs affectōes. oēs opatiōes. oīa pctā tā p̄ntia q̄ pterita diligēti cōsideratōe discutiat. examiet z inspiciat. z si qd mimū pctm̄ apud se iuenerit stati defleat in amaritudie cordis sui. Et vt ad hāc cognitionē dilecta soror meli⁹ possis venire. scire debes q oīa pctā nr̄a z mala. aut cōmittim⁹ p negligētiā aut p pcupiam aut p nequitiam. Et circa ista tria d3 oīm malo℞ tuo℞ vlari recordatio. alioqn ad tuipi⁹ cognitionē pfectā nūq; poteris peruenire. Si igit teipam cupis cogscere. psidera mala cōmissa z ea deplāge. Pmo debes cogitare si aliq in te sit l' fuerit negligētia. Debes inq̄ cogitare qlit cor tuū custodias. q̄ negligēt tps tuū expēdis. q̄ malū finez opi tuo iponis. Hec em̄ tria cū sūma diligētia sūt obsuanda. s. vt cor tuū bn̄ custodiat. tps vtilit expēdat z psumat. z finis bon⁹ z d ope pfigat. Itē debes cogitare q̄ fueris in oōne. q̄ negligēs in lectiōe executōe. In his em̄ trib⁹ debes d me teipam exercitare et excolere si ctū bonū facere z dare in tpe suo. quaq; vnū sufficiat sine aliq isto℞. bes cogitare q̄ negligēs sis vel fueris ad penitendū. q̄ negligēs ad resistenduz. z q̄ negligens ad pficienduz. Debes em̄ cū sūma diligētia deflere mala cōmissa. repellere diabolica tēptamenta. z pficere de vna virtute in aliā vt possis puenire ad trā pmissionis. Sic d3 circa negligentiā tuā versari cognitio. Si aūt meli⁹ teipam cupis cogscere debes scdo cogitare si in te viget vel viguerit pcupia voluptatis. curiositatis aut vanitatis. Certe tūc viget pcupia voluptatis i religioso hoie. qn̄ appetit dulcia. vicz saporosa. qn̄ appetit mollia scz vestimēta deliciosa. qn̄ appetit carnalia vicz oblectamēta luxuriosa. Certe tunc viget pcupia curiositatis in dei famula qn̄ appetit scire occulta. qn̄ appetit videre pulchra. qn̄ appetit hr̄e rara. Certe tūc viget pcupia vanitatis in xp̄i sponsa qn̄ appetit hoim fauorē. qn̄ q̄rit humanā laudez. qn̄ desiderat humanū honorē. Ista oīa debet ancilla iesu xp̄i tanq̄ venenū fugere. qa iste sunt radices oīs mali. Itē si certam z pfectā vis habere noticiā debes tercio recogitare diligent si in te vigeāt vl' viguerint nequicie. iracundie. inuidie z accidie. Audi qd dico sollicite. Certe tūc in religioso homine viget iracūdia qn̄ vel aīo vel corde vl' affectu vel signo vl' facie vel v̄bo vel clamore q̄ntūcūq; modicā indignationē. z ex corde rancorē pximo suo oñdit. Tūc aūt i homine regnat inuidia qn̄ gaudet de proximi aduersitate z tristat de pximi psperitate. qn̄ letat de malis pximi. z tabescit d bōis ip̄i⁹. Tūc aūt accidia regnat in religioso qn̄ fuerit tepidus. somnolentus. ociosus. tard⁹ ad cho℞. negligēs in cantādo. remissus in excutiendo torporē. dissolut⁹ in colloquio. indeuot⁹ in missa. tristis in facie. z tediosus in cella. Hec oīa d3 spōsa xp̄i detestari. fugere tanq̄ venenū mortiferū. qr in his consistit corpis pditio z aīe. Si igit deo amabil' famula ad tui ip̄i⁹ pfectā vis venire noticiā z cognitōz redeas ad teipaz itrorsu⁹ ad cor tuū z discas scopare spm̄ tuū. Discute qd sis. qd fueris z eē debueris. qd eē poteris. Quid fueris

p naturā.q̇d modo sis p culpā.q̇d adhuc ee
poteris p grām Audi adhuc soror audi pphe
tā dauid quō se tibi in exēplū ꝓponat. Me
ditatꝰ sum inq̇t nocte cū corde meo. exerci/
tabar ⁊ scopebā spm̄ meū. Meditabaꝛ ille
cū corde suo.meditare ⁊ tu cum corde tuo.
Scopebat ille spm̄ suū.scopa ⁊ tu spm̄ tuū
exerce agrū istū.Attēde ad teip̄am absq̧ du
bio insistēs huic exercicio. inuenies thesau
rū nouū ⁊ absconditū p̄ciosū. Ex h̄ em̄ ex/
ercicio crescit auri copia.m̄ltiplicaꝛ scia.au
gmentaꝛ sapia. Ex h̄ exercicio cordis oculꝰ
mūdaꝛ.ingeniū acuiꝛ.intelligentia dilataꝛ.
Nihil recte estimat q̇ seip̄m ignorat.q̇ ꝯdi/
tionē sue dignitatꝭ nō pensat. Nescit oīno.
nescit de spū q̇d de angelo q̇d de diuīo sen/
tire debeat.q̇ spm̄ suū p̄mo nō cogitat. Si
nōdū idonea es redire ad teip̄am.si nondū
digna es intrare tabernaculū p̄mū.q̄ fron/
te p̄sumes ingredi tabernaculū scd̄m. Si
cupis eleuari ad scd̄m ⁊ terciū celū.sit tibi
trāsitꝰ p primū.i.cor tuū. Et q̄liꝛ h̄ possis ꝉ
debeas facere ecce iā satꝭ docui te supꝰ. Au
di tn̄ q̄liꝛ btūs Bern̄.optime te īformat di.
Integritatꝭ tue esto curiosus opator.vitā
tuā assidua discussione examia ⁊ cogita di/
ligenꝛ.q̄ntū p̄ficies ⁊ q̄ntū deficis.q̄lis sis in
moribꝫ q̄lis in affectibꝫ.q̄ȝ silis deo ⁊ q̄ȝ dissi
milis q̄ȝ ꝓpe ⁊ q̄ȝ longe. O q̄ȝ magni pericu/
li res est in hoīe religioso multa velle scire ⁊
seip̄m nescire. O q̄ȝ ꝓpe ille religiosus ē pdi
tioni ⁊ interitui q̇ in cognoscēdis rebꝫ est curi/
osus.in iudicādo alioꝝ ꝯscias sollicitus.se
ip̄m aūt ignorat ⁊ nescit. O deꝰ meꝰ vnde ī
religioso tanta cecitas. Ecce in ꝓmptu nō
est.q̄ꝛ mens sollicitudinibꝫ distracta nō in/
trat ad se p memoriā.q̄ꝛ fantasmatibꝫ ē ob/
nubilata.nō redit ad se p intelligētiā. q̄ꝛ cō
cupiscentijs illicitꝭ illecta ad se nequaq̄ȝ re/
uertiꝛ p desideriū suauitatꝭ interne ⁊ leticie
spūalis.iō totaliꝛ in his sensibilibꝫ iacēs nō
p̄t ad se tanq̄ȝ ad dei imaginē intrare.et sic
totꝰ miser se ignorat ⁊ nescit. Oībꝫ ḡ postpo
sitꝭ tuijp̄iꝰ habe mēoriā ⁊ noticiā. Hoc etiā
beatꝰ Bern̄.orabat di. Deꝰ det mihi nō ali/
ud facere ⁊ scire q̄ȝ vt meip̄m cognoscā.

De humilitate.⁊ quibꝫ gradibꝫ pueniꝛur
ad humilitatem. Caplm̄.ij.

Erū q̇ vult defectꝰ ꝓprios cordis o/
culo ꝯtēplari.necesse est vere hūilia
ri sub potēti manu dei. Jō te famu/
lā xp̄i admoneo vt cognitionem tuoꝝ defe
ctuū adepta valde hūilies spm̄ tuū ⁊ tibi ip̄si
vilescas. Hūilitas em̄ ỽtus est (vt dič ber.)
qua hō verissima suijp̄iꝰ cognitōne sibi ip̄si
vilescit. Hac vilitate viluit p̄r n̄r franciscus.
hanc amauit ⁊ exq̇siuit ab initio religionis
sue vsq̧ ad finē.p hāc mūdū reliq̇t. Hāc vir
tutē maxime a filio dei.soror ḋo deuota di/
scere debes.q̄ꝛ ip̄e dicit. Discite a me q̄ꝛ mi
tis sum ⁊ hūilis corde. Qui em̄ ỽtutes sine
hūilitate ꝯgregat in ventū paleas mittit vt
dicit beatꝰ Greg. Sicē em̄ p̄ncipiū oīs pec
cati est supbia.sic fundamētū oim̄ ỽtutū est
hūilitas. Disce aūt veraciꝛ esse hūilis n̄ fal/
laciꝛ.sicē qui neq̇ter se hūiliat vt hypocrite.
De q̇bꝫ dicit Ecc̄ꝰ. Est q̇ nequiꝛ se hūiliat.⁊
interiora eiꝰ plena sunt dolo. Uerꝰ em̄ hu
milis vt dič Bern̄.sp vult vilis reputari nō
hūilis p̄dicari. Si igitur soror dilectissima
ad pfectā hūilitatem vis puenire oportet te
p triplicem semitā incedere. Prima semi/
ta est ꝯsideratio dei. Debes em̄ cōsiderare
deū vt auctorē oim̄ bonorū. Jō debes sibi
dicere. Omīa opa n̄ra opatꝰ es in nob dn̄e
Et q̄ꝛ talis est.iō debes sibi oīa bona attri
buere ⁊ nihil tibi.ꝯsiderās q̄ nō fortitudo
tua aut robur manuū tuaꝝ fecit bona que
habes.q̄ꝛ dn̄s fecit nos ⁊ nō ip̄i nos. Et ta
lis cogitatio destruit totā supbiā eoꝝ q̇ di/
cunt. Manꝰ n̄ra excelsa ⁊ nō dn̄s fecit hec
omīa. Hec supbia exclusit a gl'ia celi lucife/
rum. Nō cōsiderabat se lucifer de nihilo fa
ctū.sed potꝰ aspiciebat suū decorē. suā pul
chritudinē.q̄liter omīs lapis p̄ciosus ope/
rimētū eiꝰ ⁊ extulit eū supbia cordis sui. Et
q̄ꝛ supbiā seq̇ꝛ hūilitas.iō stati eiectꝰ ē de se
de nobilitatꝭ sue in locū extreme vilitatꝭ.⁊ q̇
fuerat inꝛ angelos excellētissimꝰ.factꝰ ē inꝛ
demones miserrimꝰ. O q̄nti sunt hodie lu
ciferiani ⁊ imitatores luciferi.filij ⁊ filie sup
bie q̄s patienꝛ tolerat dn̄s. Cū āt tolerabi
lior sit supbia ī diuite q̄ȝ ī paupe vt dič ber.
sup canꝛ. Oportet ḡ ancillā xp̄i sp valde hu
milē inueniri q̇ dꝫ intrare in locū angeli re
pudiati. Hūilitas em̄ sola placet deo siue ī
hoīe siue in angelo. Nō credamꝰ q̄ ỽginitas
placeat deo sine hūilitate. Certe nec maria
mr̄ dei fuisset effecta si supbiā habuisset ip̄a.
Propterea dič ber. Sine hūilitate audeo di
cere nec maria deo placuisset. ⁊ iō ē ỽtꝰ ma/
gna sine cuiꝰ obtentu nō solū virtus nō est
sed etiā in superbiā erūpit. Scd̄a semita
est rememoratio xp̄i. Rememorari debes

q xp̄s hūiliat⁹ fuit vsq₃ ad vitupatissimū₃
gen⁹ mortꝭ. ꝛ intātū fact⁹ est hūilis vt q̄i le/
prosus reputaret̃. Vn̄ dixit Isa. pp̄ha. Re/
putauim⁹ eū q̄i lepsū ꝛ a deo hūiliatū. imo
intātū fuit hūiliat⁹ vt epe ip̄i⁹ nihil vili⁹ eo
reputaret̃. Vn̄ ide₃ Isa. dicit. In hūilitate
iudiciū ei⁹ sublatū est. Ac si diceret. Tanta
ei⁹ hūilitas fuit. tm̄ se deiecerat vt null⁹ de
eo daret rectū iudiciū. vt a nllo crederet̃ ds
esse. Si ḡ ip̄e dn̄s ꝛ mgr̄ nr̄ ita vilis ꝛ cōtē/
ptibil' reputat⁹ ē. ꝛ nō est ſu⁹ maior dn̄o suo
ꝛ discipul⁹ nō est sup mgr̄m. Si ancilla xp̄i
es. si discipula. vilis ꝛ ꝯtēptibil' esse debes ꝛ
hūilis. O q̄₃ abhoīabil' est ille religios⁹ dn̄o
q̄ vestē sumit hūilē ꝛ cor supbū. O q̄₃ inutil'
est ille xp̄ian⁹ q̄ dn̄m suū videt hūilē ꝛ despe
ctū. ꝛ ip̄e exaltat cor suū ꝛ āmbulat in magnis
ꝛ in mirabilib⁹ sup se. Quid ampli⁹ detestā/
dū in sp̄osa xp̄i. q̄d grau⁹ puniēdū in ancil
la xp̄i q̄₃ q post q̄₃ sūm⁹ fact⁹ est imus. imen
sus paru⁹. ꝛ hō putredo ꝛ vermis apponat
se magnificare. De talib⁹ dic̄ btūs Aug. O
pellis morticina q̄d extēders. O sanies feti
da q̄d inflars. Caput hūile ꝛ mēbrū supbū.
3 q.d. Nō decet. Tercia semita p quā₃ debes
incedere si vis ad pfectā hūilitatē puenire.
circūspectio tui ē. Tūc teip̄am carissima so
ror circūspicꝭ. qn̄ cogitas vn̄ venerꝭ aut q̄ va
dis. Cōsidera ḡ vn̄ venerꝭ ꝛ scias q₂ de mas
sa pditōis. de puluere ꝛ limo t̄re facta es ꝛ i
pctīs ꝯuersata ꝛ exul es de btitudīe paradi
si. Et h̄ ꝯsideratio sp̄m tumorꝭ abijcit ꝛ ex/
cludit intm̄ vt clamare incipias cū trib⁹ pu
eris in daniele. Sum⁹ hodie hūiles ī vni/
uersa t̄ra pp̄ter pctā nr̄a. Cōsidera etiā q̄ ten
dis. Tēdis em̄ ad corruptionē ꝛ incinerati
onē. q₂ puluis es ꝛ ī puluerem reuerteris.
Quid igit̃ supbis t̄ra ꝛ cinis. Si hodie es
cras nō eris. Si hodie san⁹. cras īfirmabe
ris forte. Si hodie sapiēs. cras forte stult⁹
eris. Si hodie diues in ꝟtutib⁹. cras forte
mēdic⁹ eris ꝛ miser. Quis ḡ miser ille xp̄ia/
nus q̄ audeat supbire cū tantꝭ miserijs ꝛ ca
lamitatib⁹ vndiq₃ se videat circūdatū. Di/
scite igit̃ o ꝟgines sacrate hūilē h̄re sp̄m. hu
milē incessū. hūilē hītū. Sola em̄ hūilitas
est q̄ diuā mitigat irā. q̄ diuā inuenit grām.
Quāto em̄ magn⁹ es hūilia te in oīb⁹ dr̄ in
Eccō. ꝛ corā deo inuenies grā₃. Hoc mō ma
ria inuenit grām apud dn̄m sic̄ ip̄a testat̃ di.
Respexit hūilitatē ancille sue. Nec mirū q₂
hūilitas caritati locū p̄parat. mētē a vanita

te euacuat. Propt̃ qd̄ dic̄ Aug⁹. Quāto su/
m⁹ a tumore supbie inaniores. tāto sum⁹ di
lectōe pleniores. Et sic̄ aq̄ ꝯfluit ad valles
sic grā sp̄ūsscti ꝯfluit ad hūiles. ꝛ sic̄ aq̄ q̄n/
to forti⁹ fluit tanto magꝭ descēdit. sic q̄ toto
corde hūiliat⁹ pcedit. magꝭ ppinq̄t ad dn̄m
ꝛ impetrat grām. Propterea dicit Eccus.
Orō hūiliantꝭ se nubes penetrat. donec ap
propinq̄t ad altissimū nō cōsolabit̃. q₂ dn̄s
timētiū se faciet volūtatē ꝛ dep̄catiōnē eorū
exaudiet. Sitis ḡ o famule dei ancille xp̄i
hūiles. ita vt nūq₃ supbiā in cordib⁹ vr̄is p
mittatis. q₂ mgr̄m habuistis hūilē. s. dn̄m
nr̄m ih̄m xp̄m. Et q₂ dn̄am habuistꝭ hūilē
sc₃ ꝟginē mariā reginā oīm. Sitis hūiles.
q₂ p̄rem habuistꝭ hūilē. s. btm̄ frācīscū. Si/
tis hūiles q₂ mr̄em habuistꝭ hūilē. s. beatā₃
clarā. hūilitatꝭ exēplar. Sic tn̄ sitis hūiles
vt testꝭ vr̄e hūilitatꝭ sit patia. Virt⁹ ei hūili
tatis p patiam pficit̃. Neq₃ em̄ est ꝟa hūili/
tas cui nō est adiūcta patia. Et h̄ bn̄ testat̃
beat⁹ Aug⁹. di. Facile est velut ante oclos
ponere. vestes viles ꝛ despectos h̄re. demis
so capite incedere. sed ve₂ hūilē pbat patia
Ecc⁹. In hūilitate tua patiam habe. Sed
vt cū dolore loq̄r multi sum⁹ q̄ supbire vo/
lum⁹ in claustro q̄ certe nō nisi hūiles fui/
mus in mōo. Vn̄ btūs Ber. dic̄. Video de
q̄ mltū doleo. q₂ p⁹ sp̄retā secli pōpā nōnul/
los in scola hūilitatis supbiā addiscere. ac
sub alis mitis hūilisq₃ mgr̄i grau⁹ īsolesce
re ꝛ ipatiētes magꝭ fieri in claustro q̄₃ fuis/
sent in seclo. q̄dq₃ magꝭ puersu₃ est. pleriq₃ ī
domo dī n̄ patiunt̃ h̄ri ꝯtēptui. q̄ in sua nō
nisi ꝯtēptibiles esse potuerūt. Cōsulo ḡ tibi
o p̄dilecta soror. ꝯsulo ꝛ ꝟginib⁹ dō sacratꝭ.
vt ꝟginitatē in hūilitate ꝛ hūilitatē in ꝟgi/
nitate ꝯſuēt. Est ei hūilitas mixta ꝟginita
ti sic̄ gēma auro supaddita. Proptea dicit
btūs Bern̄. Pulchra pmixtio ꝟginitatꝭ cū
hūilitate. Nō mediocrit̃ placet deo ista aīa
in qua hūilitas cōmēdat ꝟginitatē ꝛ ꝟgini/
tas hūilitatē exornat. Audi deniq₃ ꝯsiliū₃
frīs tui. audi soror ꝛ placebit tibi. Fuge su
perbas famulas velut viperas. sperne su/
perbas ꝟgines tanq₃ demones. Cōtēne so
cietatē supbo₂ velut vir⁹ mortife₂. Et q̄re h̄
Audi quare. Quidā sapiens describit sup/
biam. dicēs. Omis supb⁹ intolerabilis. ha
bitu supfluus. in incessu pomposus. ceruice
erecta. facies torua. oculi truces. de loco su
periori decertat. p̄ferri se meliorib⁹ affectat

sētias ꝛ verba ꝛ facta iactat. reuerentiā ī obsequio nō seruat. Propterea debes famula dei sponsa xp̄i virgo dn̄i fugere supboꝝ cōsortia. ne ꝛ tu eis filiis efficiaris. Dicit enim Eccl. Qui cōicat supbo induet supbiā.

De paupertate religiosoꝝ. Caplm. iij.

Et etiā paupertas virt⁹ ad pfectiōis integritatē necessaria intātū vt nullus oīno sine ea possit esse pfect⁹. teste dn̄o q̄ dicit in euāgelio. Si vis pfectus esse vade ꝛ vende oīa q̄ habes ꝛ da paupibꝫ Cū em̄ summa euāgelice pfectiōis ɔsistat ī excellentia paupertatis credat se nō apphendisse pfectionis apicē q̄ nōdū imitator pfectus fact⁹ est euāgelice paupertatꝭ. Ait nanqꝫ Hugo de scō victore. Quicq̄d pfectōis in religiosis repiri poterit. nec tn̄ estimetꝛ pfectionis integritas nisi diligatꝛ paupertas.

Sunt aūt duo q̄ quēlibet religiosuꝫ hoīez mouere debēt ad amorē paupertatꝭ. Primū est dīuinū exēplū. qđ est irreprehensibile. Secūdū est diuinū pmissuꝫ. qđ est ïestimabile. Primo dico q̄ famulā xp̄i pmo mouere debet ad amorē paupertatis amor dn̄i nr̄i iesu xp̄i. Ip̄e em̄ fuit paup nascēdo. paup cōuersando. paup moriendo. Vide q̄le exemplū paupertatis tibi reliquit vt suo exemplo efficiaris amica paupertatꝭ. Pauper fuit dominus iesus christ⁹ intantū vt nō haberet hospiciū nec vestimentū nec alimentū. sed pro hospicio habuit stabulū. pro vestimento vilem panniculū. pro alimento lac virgineū. Item Apostol⁹ hanc paupertatem ɔsiderās suspirans exclamauit dicēs ad Corinthios. Scitis gratiā domini nostri iesu christi qui cū esset diues. p nobis egen⁹ factus est. vt el⁹ inopia diuites essem⁹. Et beatus Bernard⁹ dicit. Bonoꝝ omniū eterna affluentia suppetebat in celis. sed paupertas nō inueniebatꝛ ī eis. Porro ī terrꝭ habūdabat ꝛ suphabūdabat h̄ spēs ꝛ nesciebat hō pciū e⁹ Hanc itaqꝫ fili⁹ dei cōcupiscens descendit vt sibi eam eligeret. nobisqꝫ sua estimatōne faceret pciosaꝫ. Prebuit etiā se nobis in exemplū paupertatis dn̄s nr̄ iesus christ⁹ conuersando in mūdo. Audi ergo beata. audite omnes qui pfessi estis paupertatē. q̄ paup filius dei extitit rex angelorū dum vixit in mūdo. Intātū fuit paup vt aliquotiēs hospiciū habere nō potuit. sed cū suis discipulis extra ciuitatē ꝛ villas dormire oportuit. Propterea dicit beat⁹ Matthe⁹ euāgelista. Circūspectis oībꝫ cū iam vespera esset exiit in bethaniā cū duodecim. Sup h̄ verbo dicit glosa. Circūspectis si quis euꝫ in hospicio susciperet. qꝛ tante erat paupertatꝭ ꝛ ita nulli adulat⁹. vt in tanta vrbe hospicium non inueniret. Et Marc⁹ dicit. Vulpes foueas hn̄t ꝛ volucres celi nidos. filius aūt hoīs nō habet vbi caput suū reclinet Non solū dn̄s angeloꝝ fuit paup nascēdo ꝛ cōuersando. verūetiā vt nos ad amorem paupertatis accēderet fuit pauperrim⁹ moriendo. O vos oēs q̄ vouistꝭ paupertatē attēdite ꝛ videte q̄ paup ille diues rex angeloꝝ ꝛ celoꝝ pter nos fuerat tpe mortꝭ sue. Fuit eī spoliat⁹ vestibꝫ qn̄ diuiserūt vestimēta sua ꝛ sup vestē suā miserūt sortē. Fuit etiā spoliatus corpe ꝛ aīa. qn̄ acerbissima mortꝭ passione aīa ip̄i⁹ de corpe eiecta fuit. Fuit etiaꝫ spoliat⁹ dīna glīa. qn̄ ip̄m nō sic deū glorificauerūt. sꝫ tāq̄ maledicū tractauerunt. sic ip̄e Job. xix. ɔq̄ritꝛ. Spoliauerūt me gloria mea. De tāte paupertatꝭ exēplis loq̄tur btūs Ber. di. Videte paupem xp̄m natū sine hospicio. iacentē int̄ bouē ꝛ asinū in p̄sepio. inuolutū vili pāniculo. fugientē in egyptū. sedentē in asino. pendētē nudū in patibulo. Quis igitꝛ miser xp̄ian⁹. q̄s ille despect⁹ religiosus q̄ adhuc diuitias amet. q̄ paupertatē detestetꝛ cū videat ꝛ audiat deum deoꝝ ꝛ dn̄m mūdi. regē celi. vnigenitum dei tante paupertatꝭ sustinuisse defectū. Magna vtiqꝫ vt dicit Bern̄. abusio est. ꝛ nimis magna vt diues velit eē paup cū de⁹ maiestatꝭ ꝛ dn̄s de⁹ sabbaoth voluit paup fieri. Querat diuitias pagan⁹ q̄ sine deo viuit. Querat diuitias iude⁹ q̄ terenas promissiōes accepit. Sed tu xp̄i ergo ancilla dn̄i q̄ mente q̄rens diuitias cū paupertatē voueris. cū intꝛ pauperes xp̄i viuas. cū p̄ris paupis Francisci velis esse filia. cū paupis mr̄is Clare pmiseris eē imitatrix. Sup̄ modū soror carissima tua ac mea ɔfunditꝛ auaricia. qꝛ cū sum⁹ pfessores paupertatꝭ paupertatē ī auariciā cōmutam⁹. q̄ nō licet. appetētes q̄ regl̄a pꝯhibꝫ cū tn̄ fili⁹ dei p nob egen⁹ fact⁹ sit. Scio q̄ ita sit q̄ q̄nto feruētiores pfesse paupertatꝭ fueritis amatores. q̄nto pfectiores euangelice paupertatꝭ fueritꝭ imitatores. tāto magꝭ bonis oībꝫ tā tpalibꝫ q̄ sp̄ualibꝫ habundabitis. Si aūt vos ad contrariū conuerteritꝭ si paupertatē quā pfessi estis ɔtēpseritis. oīm bonoꝝ tam tpaliū q̄ sp̄ualiū egētes eritꝭ.

Illa em̄ paup genitrix paupis Ihu maria dic̄. Esuriētes impleuit bonis z diuites dimisit inanes. Hoc etiā testat᷑ ꝓpha ille scīssimus. Diuites eguerūt z esurierūt. inq̄rētes aūt dn̄m nō minuent᷑ oī bono. Nūq̄d nō legistis. Nūq̄d nō audistis dn̄m ihm loquentē aplis suis in euāgelio Math. dicentem Nolite soliciti esse dicētes q̄d māducabim⁹ aut q̄d bibem⁹. Scit em̄ pr̄ vester zc̄. Audi igit᷑ itez ī euāgelio Luce q̄d dic̄ eis. Qn̄ misi vos sine sacculo z pera z calciamētis. nunq̄d aliq̄d defuit vob. At illi dixerunt. Nihil Si int᷑ iudeos duros z crudeles pascebat dn̄s discipulos suos sine oī solicitudine. q̄d miꝝ si pascat frēs minores z paupes sorores pauptatꝭ euāgelice imitatores int᷑ populos xp̄ianos z fideles. Oēm itaq꜡ solicitudinez vestrā ꝓiicite in eū. qm̄ ipi cura est de vobis Cū igit᷑ sit tanta dei pr̄is circa nos solicitudo. tāta sit sibi cura de nobis Miꝝ videtur cur istis rebꝫ curiosis z defectibilibꝫ tāta occupatiōe solicitamur Certe aliā causam nō inuenio nisi qꝛ affectōes nostre lōge recesserūt a deo salutari nostro. Alia causa non est nisi qꝛ feruor diuine charitatꝭ refriguit z ꝯgelatus est in nob. Certe si essem⁹ bn̄ feruētes nudi nudū xp̄m seq̄remur. Nā homies cū magnū estū habēt ꝯsueuerūt se denudare z expoliare. Signū magne frigiditatis est in nob. qꝛ ita attrahim⁹ nobis ista tp̄alia. O de⁹ me⁹ quō possum⁹ ita duri esse ꝯtra xp̄m q̄ exiuit de terra sua. i. de celis. z de cognatōe sua. i. de angelis z de domo pr̄is sui. i. ꝺ sinu patris. z fact⁹ est ꝑ nobis paup. abiect⁹. z despect⁹. z nos nolum⁹ ꝑ eo miseꝝ z fetidū mūdum derelinq̄re. Corpe quidez relinquim⁹ mūdū. sꝫ heu totū cor z tota mēs totū desideriū nr̄m occupat᷑ z absorbet᷑ a mundo. O beata dei famula recordare pauptatis dn̄i nr̄i ihu xp̄i. imp̄me cordi tuo pauptatē pauperis pr̄is tui frācisci. memorare matrꝭ tue clare z toto studio toto conamie inhere paupertati. amplectere dn̄am pauptatē. nec sub celo aliud ꝑ noīe dn̄i velis q̄ꝫ pauptatē. nō honorē. nō diuitias sꝫ pauptatē sanctā quā vouisti cura firmit᷑ obseruare. Diuitias em̄ hr̄e z amare infructuosum ē. Amare z n̄ habere piculosum est. Hr̄e aūt z nō amare laboriosuz est. Igit᷑ nec hr̄e diuitias nec amare vtile est. securꝫ est. delectabile est z act⁹ virtutis pfecte. Et iō tā ꝯsiliū dn̄i de pauptate q̄ꝫ exemplū oēm xp̄ianū mouere debet z accendere ad amorē pauptatꝭ. O q̄ꝫ btā paupertas. q̄ꝫ amabilē deo. q̄ꝫ securꝫ deo in mūdo reddis amatorē tuū. Qui em̄ vt ꝺr Gregori⁹ nihil hꝫ in mūdo qꝺ diligit. nihil est ī mūdo qꝺ ptimescit. Vn̄ legit᷑ in vitaspatꝝ ꝙ quidā paup frat᷑ habebat vnā mattā. ꝺ medietate coopiebat se in nocte z alterā medietatē submittebat corpi zc̄. Secūdū qꝺ ad amorē pauptatꝭ te accēdere debet ē diuinū ꝓmissum. qꝺ est inestimabile. O diues ī omnes. o bone dn̄e ihu q̄s potest digne ƀbo exp̄mere. corde pcipe. manu scribere illā celestem gl̄iam quā tuis paupibꝫ te daturꝫ ꝓmisisti. Ipi em̄ pauptate volūtaria merent᷑ gl̄e ꝯditoris assistere. ipi merent᷑ intrare in potentias dn̄i in illa eterna tabernacula. in illas lucidissimas māsiones. Ipi merent᷑ fieri ciues illi⁹ ciuitatꝭ cui⁹ artifex z ꝯditor ē deus. Tu em̄ ore tuo bn̄dicto ꝓmisisti eis dicens. Beati paupes spū zc̄. Nō aliud ē dn̄e regnū celoꝝ nisi tuipē q̄ es rex regū z dominus dn̄antiū. Teip̄m dabis eis in p̄miū. in mercedē. z in gaudiū. Ipi te fruent᷑. ꝺ te gaudebūt z satiabunt᷑. Edent paupes z saturabunt᷑ z laudabūt zc̄.

De silētio. z ꝙ oībꝫ religiosis sit necessarium silentium.

Non mediocrit᷑ coopat᷑ ad pfectionē religioso hoī virt⁹ silentij qꝛ sicut in multiloquio nō deerit pctm̄. sic breuiter z raro loq̄ ad h̄ valet vt homo caueat sibi a peccato. Pro nimia loq̄la frequēter sequit᷑ iniuria tā dei q̄ꝫ ꝓximi. sic ex silētio nutrit᷑ iusticia. ex qua velut ex q̄dā arbore colligitur fruct⁹ pacꝭ. Vn̄ cū claustralibꝫ pax sit summe neccessaria. valde necessariū est eis silentiū. ꝑ qꝺ pax eis tā cordis q̄ꝫ corpis ꝯseruatur. Propterea Isa. ꝓpha virtutez silentij ꝯsiderās ait. Erit op⁹ iusticie pax. z cult⁹ iusticie silentiū. quasi diceret. Tāte ƀtutis est silentiū ꝙ in hoīe ꝯseruat dei iusticiā z inter ꝓximos pacē nutrit z custodit. Nisi hō diligentē ori suo adhibeat custodiā z bona gratuita q̄ habet cito dissipat z etiā in multa mala corruit. Lingua quidē (vt dic̄ beat⁹ Iacobus in canonica sua) modicū mēbꝝ est z magna exaltat z sequit᷑: Lingua nr̄a ignis est. vniuersitatꝭ iniq̄tas. Vbi dicit glo. ꝙ pene cuncta facinora ꝯcinant᷑ aut patrant᷑ in ea. Vis audire o famula dei. vis scire q̄nta mala ex lingua ꝓdeūt si diligēter nō custodiat᷑. Audi z dicā. Ex lingua ꝓdeunt blasphemie

murmurationes. dissensiões. piuriũ. mẽdaci
um. detractiões. adulatio. maledictio. ꝯuici
um. ꝯtẽtio. bonoꝝ derisio. prauũ cõsiliũ. ru
mor. iactãtia. secreti reuelatio. indiscreta cõ
minatio. indiscreta ꝓmissio. multiloquium.
scurrilitas. In veritate magna ꝯfusio sexui
femineo est. maximũ dedec⁹ est sacris ỽgini
bus nõ hr̃e oris custodiã. nõ seruare lingue
disciplinã cũ cũcta mala ꝑ lingue inq̃etudi/
nẽ cõmittant. Certe frustra audeo dicere ꝙ
ille religios⁹ gloriat de possessione ỽtutꝫ in
corde. qui dissipat disciplinã silẽtij ꝑ inquie
tudinẽ multiloquij. Si q̃s teste scriptura pu/
tat se religiosum esse nõ refrenãs linguã su/
am sꝫ seducẽs cor suũ. hui⁹ vana est religio.
O ihũ xp̃i spõse intuemi virtutũ speculum
mariã ꝛ discite ab ea silẽtij disciplinã. Que
maturitatis fuerit beata ỽgo satis ptꝫ. Si
em̃ ꝑcurras euãgeliũ ꝑpauca ꝛ cũ paucꝭ eã
locutã inuenim⁹. Cũ quattuor tm̃ personis
legim⁹ eã habuisse sermonẽ. ꝛ nõ nisi septem
verba eã locutã fuisse. Cũ angelo duo. cũ fi
lio suo duo. cũ elizabeth duo. cũ ministris i
nuptijs vnũ. In hoc cõfundit nostra loq̃ci
tas qua ꝓni sum⁹ ad multiplicationẽ ỽboꝝ
cũ tamẽ magna sit vtilitas silẽtij. Una vtili/
tas est q² inducit cõpunctiõꝫ. Homo cũ ta/
cet cogitat vias suas. ꝛ locũ habet cogitãdi
q̃ multiplex sit su⁹ defect⁹. ꝛ ex hoc surgit cõ
punctio. Itẽ dicit ꝓpheta dauid. Obmutui
ꝛ silui a bonis. ꝛ dolor me⁹ renouat⁹ ẽ. Alia
vtilitas silẽtij est q² demõstrat hominẽ cele
stẽ esse. Argumẽtũ quasi infallibile est. vt si
sit hõ in theutonia ꝛ nõ loquat theutonicũ.
videt ꝙ nõ sit theutonic⁹. Sic q̃ est in mun
do ꝛ mũdana nõ loquit. euidẽter demõstrat
se in mũdo nõ esse. Qui em̃ de terra ẽ. de ter
ra loquit. vt dr̃ in euãgelio Johis. Nihil au
tem tm̃ in religioso hoĩe valet ad ꝯseruãdũ
silentiũ nisi vt fugiat ꝯsortiũ hoĩm. ꝛ ducat
vitã solitariã. Ille em̃ homo q̃ eleuat iã sup̃
statũ hoĩm nõ debet hr̃e ꝯsolatõem ꝛ ꝯsola
torẽ nisi solũ deũ. ꝛ ĩõ debet esse solitari⁹ ꝛ ta
cere. Ex quo em̃ deũ habet ꝑ socio nõ debꝫ
curare de humano cõsortio. Propterea dr̃
Threñ. iij. Sedebit solitari⁹ ꝛ tacebit. q² le
uabit se supra se. Sedebit solitari⁹ inq̃ cõ/
sortia hominũ fugiẽdo ꝛ tacebit de celestibꝫ
cogitãdo ꝛ meditãdo. ꝛ leuabit se supra se ce
lestẽ dulcedinẽ degustãdo. Et si oĩbꝫ reli/
giosis necessariũ sit silentiũ ad ꝑfectionẽ ỽ/
tutũ. maxime tñ virginibꝫ ꝺdicatis ihũ xp̃o
est necessariũ vt disciplinã seruẽt silẽtij. Ita
em̃ eaꝝ sermo deberet esse p̃ciosus. ꝛ ita de/
berent esse verecũde in labijs vt nunq̃ nisi
magna necessitate loquerent. Iõ beat⁹ Hie
ronym⁹ dicit. Sit sermo ỽginis modicus ꝛ
rar⁹. nec tam eloquẽtia p̃ciosus q̃ pudore.
Hoc etiã cõsulit phus. viij. ethycoꝝ. Ad sũ/
mã perfectionẽ volo te esse breuiloquũ ꝛ sb/
missa voce. Audi verbosa famula. audi ỽgo
clamorosa ꝛ garrula. certe vt possis assuesce
re silentiũ debes facere. sicut fecit Agathon
abbas. De q̃ legit in vitaspatꝝ ꝙ lapidẽ in
ore suo ꝑ trienniũ mittebat donec taciturni
tatẽ addisceret. Alliga ꝛ tu lapidẽ ad linguã
affige linguã tuã ad palatũ. Pone digitũ su
per os tuũ vt possis taciturnitatẽ addiscere
quia magnũ dedec⁹ est spõse xp̃i vt cũ alio
q̃ cũ sponso suo xp̃o iesu velit habere sermo
nẽ. Loquere ḡ raro ꝛ pauca ꝛ breuiter cũ ti/
more ꝛ pudore. imo in tua causa vix loque/
re. Tege faciẽ tuã velo verecũdie. ꝯsue labia
filo discipline. ꝛ sermo tu⁹ sit breuis. precio/
sus. ꝛ vtilis. sit modest⁹ ꝛ humilis. Loque/
re famula dei raro ꝛ paꝝ. quia in multiloq̃o
nõ deerit peccatũ. Nõ loquarꝭ verbũ ocio/
sum. q² ꝺ oĩ verbo ocioso qꝺ locuti fuerit
homines reddẽt ratiõem in die iudicij. Ver
bũ ociosum est vt dicit glosa. qꝺ sine necessi
tate dr̃ ꝓferẽtis. aut vtilitate audiẽtis. Sem
per igit meli⁹ est tacere ꝛ vtili⁹ q̃ loq̃. Quia
dicit sapiẽs. locutũ me esse aliquãdo penitu
it. tacuisse ỽo nunq̃.

De studio orõnis et qualit orãd⁹ est de⁹. Capitulũ. v.

f Upra modũ cupiẽti etiã ꝓficere spõ
se xp̃i est necessariũ vt assiduis ora/
tionũ studijs ꝛ deuotiõibꝫ animũ su
um exerceat. q² reuera religiosus orõem nõ
frequẽtans assidue nõ solũ est miser ꝛ inuti
lis. q̃nimo corã deo fert animã mortuã ĩ vi/
uo corpe. Cũ em̃ tãte efficacie sit deuotiõis
virt⁹ vt ipa sola hostis maligni deuincat tẽ
ptamẽta ꝛ versutias dyaboli q̃ sol⁹ famulã
dei impedit ne sursũ ad celos ascẽdat. Non
em̃ est miꝝ si tẽptatiõibꝫ succũbat frequẽter
miserabilit q̃ studiũ orõis nõ freq̃ntat. Un̄
beat⁹ Isid. dr̃. Hoc est remediũ ei⁹ q̃ vicioꝝ
tẽptamẽtis estuat. q̃tiẽs q̃libet vicio tangit
totiẽs se ad orõem subdat. q² freq̃ns orõ vi
cioꝝ ĩpugnatiõꝫ extinguit. Et h̄ est qꝺ dñs
dic in euãgelio. Uigilate ꝛ orate ne intretis
in tẽptatiõꝫ. Est aũt tãte ỽtutis deuota orõ

vt ad omia valeat ⁊ i oi tpe bō possit p eam
lucrari. in hyeme. i estate. i sereno ⁊ i tpe plu
uiali. imo in qcūq3 hora lucrat hō oronē de
uota pl⁹ q3 valeat tot⁹ mūd⁹. q2 tali oroē acq̄
rit hō regnū celoꝝ. Ut aūt cognoscas quō
⁊ q̄lit orare debeas q3 tū mihi donauerit ds
te informabo. licet ego i hac pte ⁊ in h̄ nego
cio mag3 indigeā informari q3 tu Scias ita
q3 deo digna famula q ad pfectā oroēz tria
sūt necessaria. Primū qn̄ in oroē ɔstituta fu
eris. tūc erecto corpe ⁊ erecto corde oibꝫ sen
sibꝫ clausis debes sine strepitu ex amore ⁊ cō
trito corde de oibꝫ miserijs tuis cogitare. s.
pn̄tibꝫ. ptérit3. ⁊ futur3. Primo debes sic̄dez/
solicite cogitare q3 mag̃ ⁊ q3 multa pctā oibꝫ
diebꝫ vite tue ɔmisisti. q3 magna ⁊ q3 multa
bona i seculo ⁊ i ordine obmisisti. q3 magnā
⁊ q3 multā creatoꝝ tui grāz freq̄nt amisisti
Debes etiā cogitare q3 lōge facta es a deo p
pctūm q̄ olim fueras ꝓpe. q3 dissilis facta es
deo q̄ aliqn̄ fueras valde silis. q3 pulcra ali/
quādo fueras in aia q̄ mō valde turpis es ⁊
fetida Debes cogitare q̄ tēdas p pctm̄ quia
ad portas inferni. q̄d tibi occurret. quia tre
mēd⁹ dies iudicij. q̄d p oibꝫ his tibi dabit.
q2 eterne mort3 incēdiū. ⁊ statim ꝓ his oibꝫ
debes pect⁹ tuū cū publicano tūdere. Cū p/
pheta dauid debes rugire a gemitu cordis
tui Et cū maria magdalena debes lacrimis
rigare pedes ihu. nec debes aliquē modum
hrē in lacrimis q2 sine mō dilectū tuū3 ihm
offendisti. Et h̄ est qđ ait beat⁹ Isid. Qn̄ cū
deo in oroē assistim⁹ gemere ⁊ flere dēm⁹.
reminiscētes q3 grauia sunt q̄ cōmisim⁹. q3
dura inferni supplicia q̄ timem⁹. Et hmōi la
crimose cogitatōes meditatōis debēt eē pn
cipiū  Secūdū qđ spōse dei i oroē necessa
riū est. est grāꝝactio. vt videlicet suo creato
ri cū omi humilitate grates referat p bn̄fi/
cijs iā ab eo receptis. Et h̄ ɔsulit paul⁹ apo
stol⁹ ad Coll. iiij. Oratiōi instātes. vigilan
tes in ea in grāꝝactōe. Nihil em̄ est q hoi
nē ita dignū reddit diuis muneribꝫ sicut sp
deo grās reddere ⁊ agere p receptis donis
Un̄ beat⁹ aug⁹. scribēs ad aureliū dt. Quid
meli⁹ aio gerim⁹ ⁊ ore pnunciam⁹ ⁊ calamo
exp̄mim⁹ q3 deo grās. h̄ nec dici breui⁹. nec
audiri leti⁹ nec intelligi gratius. nec agi fru
ctuosi⁹ pt. Debes ḡ in oroē posita cū grāta/
rūactione meditari q2 ds te hoiem fecit. q̄a
xp̄ianā te fec. q2 innumerabilia peccata tibi
indulsit. q2 incidisses i multa pctā si dn̄s te
nō custodisset. q2 mori i seculo te nō pmisit.
quia ad altissimā ⁊ pfectissimā te religionez
elegit. ⁊ q2 sine labore tuo te pauit ⁊ pascit. q2
ꝓ te homo fact⁹ est circūcisus ⁊ baptizat⁹ est.
quia ꝓ te paup ⁊ nud⁹ humilis ⁊ despectibi
lis. Quia ꝓ te ieiunauit ⁊ esuriuit. laborauit
⁊ fatigat⁹ fuit. q2 ꝓpter te plorauit. sudorē sā/
guineū sudauit. te sanctissimo corpe suo ci/
bauit ⁊ sanguine potauit. q2 ꝓpter te colaphi
satus est. cōsput⁹ est. derisus ⁊ flagellatus est
vulnerat⁹ ⁊ crucifix⁹ est. Mortē turpissimā
⁊ amarissimā sustinuit. q2 sepult⁹ resurrexit.
ad celos ascēdit. spm̄ scm̄ dedit. ⁊ q2 tibi ⁊ oi
bus elect3 celoꝝ regnū dare pmisit. Est em̄
grāꝝactio supra modū vtilis in oroē. nec si/
ne ea aliq̄ potest valere orō Nā ingratitudo
vt dt beat⁹ Bern̄. est vent⁹ vrens. et exiccās
fontē pietatis. rorē misericordie. ⁊ fluenta ḡ
tie.  Tertiū qđ ad pfectionē orōnis neces/
sario requirit est vt anim⁹ tu⁹ nihil aliud in
oratiōe cogitet pter illud solū qđ pcat. Val
de em̄ indecēs est vt q̄s cū deo loquat ore ⁊
aliud meditet corde. ⁊ dimidiū cor dirigat i
celū. ⁊ dimidiū maneat in terra. ⁊ talis ora/
tio nunq̄3 exaudit a deo. Un̄ sup illo verbo
ps̄. Clamaui in toto corde meo ⁊c̄. dic glosa
Diuisum cor nō impetrat qđ petit. Debꝫ ei
famula dei tpe orōis cor suū ab omibꝫ exte/
rioribꝫ curis ⁊ mūdanis desiderijs. ab omi
bus carnalibꝫ amoribꝫ reuocare ad iteriora
⁊ illi soli i toto corde ⁊ tota mēte intēdere ad
quē suā orōnem dirigit. Et hoc cōsulit tibi
spōsus tu⁹ in euāgelio dicēs. Tu aūt cū ora
ueris intra in cubiculū tuū. ⁊ clauso ostio. i.
corde tuo ora patrē tuū. Tūc cubiculū es i/
gressa quādo omes cogitatiōes. omia desi/
deria. omes affectiōes tuas in secreto cord3
tui reuocasti. Tūc clausisti ostiū tuū quan/
do cor tuū diligēter custodis. vt p nullas co
gitatiōes tuas fantasticas possit in deuoti/
one impediri. Oratio em̄ est (vt dicit beatus
Augustin⁹) cōuersio mētis in deū p pium ⁊
humilē affectū. Audi o beatissima soror. au
di o famula Jesu xp̄i ⁊ inclina aurē tuā3 ad
verba oris mei Noli falli. noli decipi. n̄ amit
tas magnū oratiōis tue fructū. nō pdas su
auitatē. nō frustreris dulcedine quā in ora/
tione haurire debes. Oratio em̄ hausoriū3
est quo spūssancti gratia haurit de fonte su
pereffluētis dulcedinis illi⁹ beatissime tri/
nitatis. Et hoc expertus erat ille deuotissim⁹
ꝓpheta Dauid q̄ dicebat. Os meū aperui ⁊

attraxi spiritū. Os meū aperui dicit tha/
si. Nunq̄d iā nō dixi tibi q̄d sit oratio. Audi
iteꝝ. Oratio est cōuersio mētis in deū. Vis
scire quomō debes mentē tuā in deū cōuer
tere. intēde. cū stas in oratiōe te totā debes
in teipam cōuertere ⁊ colligere ⁊ cū dilecto
in cubiculū cordis tui ingredi ⁊ cuꝫ eo sola
morari. omniū exterioꝝ obliuisci. ⁊ toto cor
pore. tota mēte. toto affectu. toto desiderio.
tota deuotiōe debes te leuare supra te Nec
debes spiritū tuū ab oratōe relaxare. sꝫ tam
diu ꝑ deuotōis ardorē sursum ascēdere do
nec ingrediaris in locū tabernaculi admi/
rabilis vsqꝫ ad domū dei. ⁊ ibi vtrūqꝫ cordꝭ
oculo dilecto tuo viso ⁊ vtcunqꝫ degustato
q̄ꝫ suauis est dn̄s ⁊ q̄ꝫ magna dulcedo eius i
amplexꝰ eius ruas. impssis labijs intime d
uotionis oscula figas vt sic tota a te aliena
ta. tota in celū rapta. tota in xp̄m reformata
⁊ trāsformata nō valeas cohibere spūm tu/
um. sꝫ exclama cū ꝓpheta Dauid ⁊ dic. Re/
nuit cōsolari aīa mea. memor fui dei ⁊ de/
lectatus sum. Vt aūt cor tuū soror cha/
rissima ꝑ deuotiōis orōnem in sublimiꝰ ele/
uetur. ⁊ feruentiꝰ in deū inflammet̄. nota di
ligenter ꝙ tribꝰ de causis in mētis alienati/
onē deducimur. Aliquādo ꝑ magnitudinē
admiratiōis. Aliquādo ꝑ magnitudinē de/
uotionis. Aliquādo ꝑ magnitudinē exulta
tionis. Dico ꝙ fit aliquādo ꝑ magnitudi
nem deuotiōis vt mēs seipam non capiat. ⁊
supra seipam eleuata in alienationē trāseat
quādo tota igne celestis desiderij succendit̄
vt oīe qd̄ foris est vertat̄ in amaritudineꝫ
⁊ fastidiū. ⁊ amorꝭ intimi flāma vltra huma/
nū modū excrescat. que animā ad cere simi
litudinē liquefactaꝫ in seipa deficere faciat.
ad instar fumi aromatū in superna eleuat ⁊
ad summā patriā emittat. ⁊ tūc cū prophe/
ta exclama ⁊ dic. Defecit caro mea ⁊ cor me/
um deꝰ cordis mei ⁊ pars mea deꝰ in eternū
Itē aliquādo fit ꝑ magnitudinē admira
tionis quādo diuino lumine mens irradia
tur ⁊ summe pulcritudinis admiratiōe su/
spensa tūc vehemēti ꝯcutit̄ stupore vt a suo
statu funditꝰ excutiat̄. ⁊ in moduꝫ fulguris
chorruscātis quanto ꝓfundiꝰ ꝓ despectu sui
vise pulcritudinis respecta in ima deijcit̄.
tanto sublimiꝰ tantoqꝫ celeriꝰ ꝑ summoruꝫ
desirioꝝ ardorē releuata ⁊ sup semetipaꝫ
rapta in sublimia eleuat̄. ⁊ tūc cogit̄ clama/
re cum sanctissima hester. Vidi te dn̄e qua/
si angelū dei ⁊ conturbatū est cor meū p̄ ti/
more glorie tue Valde eīm mirabilis es do
mine ⁊ facies tua plena est gratiarū. Itē
aliquādo p̄ multitudine exultationis quan
do intima illa interne suauitatis abūdantia
potata. imo plene inebriata quid sit. quid fu
erit penitus obliuiscat̄. ⁊ in supmundanum
quendā affectuꝫ sub quodā mire felicitatis
statu rapta trāsformat̄. ⁊ tūc cogitur clama
re ⁊ dicere illud ꝓphete. Q̄ dilecta taberna/
cula tua dn̄e virtutū. cōcupiscit ⁊ deficit ani
ma mea i atria dn̄i. Sic ergo famula dei de
bet exercere animū suū ex deuota i deū ora
tione ⁊ dicere ꝑ frequentē ordinis versum.
ꝑ mundati ⁊ purificati cordis oculū. ꝑ infa/
tigabilē deuotōis spiritū. quatenꝰ efficiatur
idonea ad cōtemplanda diuina ⁊ degustan
dā diuine dulcedinis suauitatē. Nō eīm de/
cet animā insignitā dei imagine. decorataꝫ
dei similitudine. redemptā dei sanguine. ca
pacē beatitudinis. volutare circa ista tēpo/
ralia. sed ascēdere debet sup cherubin ⁊ vola
re sup pennas ventoꝝ. id est. ordines ange/
loꝝ ad ꝯtemplandā ipam trinitateꝫ et chri
sti humanitatē. ⁊ meditari gloriā ⁊ leticiam
supernoꝝ ciuiū. scꝫ angeloꝝ ⁊ sanctoꝝ omni
um. Sed q̄ sunt hodie q̄ huiusmodi medi
tatōnibꝰ vacēt. qui sint exploratores gaudij
celestis. qui corde ⁊ aīmo cōuersent̄ in celis
Rari sunt. Vn̄ bene potest dici de quibus/
dam religiosis illud verbū qd̄ beatꝰ Bern̄.
dicit. Quorū studiū deberet esse deuotione
celos penetrare. mēte circuire supernas mā
siones. salutare apostolos ⁊ choros ꝓpheta/
rum. martyrūqꝫ admirare triūphos. omni
bus his postpositis. turpi se mancipāt cor/
poris seruituti. ad obediendū carni. ⁊ ad sa
tisfaciendū gule ⁊ vētri.

De passionis christi memoria
Capitulū. xj.

q Voniā deuotiōis feruor ꝑ frequē/
tem passionis xp̄i memoriā nutrit̄ ⁊
cōseruat̄ in hoīe. Ideo est dicēdū
cōsequēter vt semꝑ oculis cordis sui xp̄m i
cruce tanq̄ꝫ morientē videat q̄ deuotiōem i
se vult cōseruare inextinguibilē. Propter h̄
dominꝰ dic̄ in Exodo. Ignis in altari meo
semꝑ ardebit. quē nutriet sacerdos subijci/
ens ligna ꝑ singulos dies Audi soror deuo
tissima. Altare dei est cor tuum. In hoc al/
tari debet sꝑ ardere ignis feruide deuotōis
quē singulꝭ diebꝰ debes nutrire ꝑ ligna cruc̄

chꝛiſti et memoꝛiā paſſionis ipſius. Et hoc
eſt qđ dicit Iſaias ꝓpheta. Haurietis aquas
in gaudio de fontibꝫ ſaluatoꝛis. Ac ſi dice/
ret. Quicūqꝫ deſiderat aquas gratiaꝝ. aq̄s
deuotionis. aq̄s lachꝛymaꝝ. iſte hauriat de
fontibꝫ ſaluatoꝛis. id eſt. de vulneribꝫ Jeſu
xp̄i. Accede ergo tu pedibꝫ affectionū tuaꝝ
ad Jeſum vulneratū. ad Jeſum ſpinis co
ronatū. ad Jeſum patibulo crucis affixum
⁊ cū beato Thoma apoſtolo nō ſolū intue/
re in manibꝫ eiꝰ fixuras clauoꝝ. non ſolum
mitte manū tuā in latꝰ eius ſed totalit̄ per
oſtiū lateris eiꝰ ingredere vſqꝫ ad coꝛ ipſius
ieſu. ibiqꝫ ardētiſſimo amoꝛe crucifixi ī xp̄m
transformata. clauis diuini amoꝛis affixa. lā
cea ꝑcoꝛdialis dilectōis tranſfixa. intime cō
paſſionis trāſuerberata. nihil aliud queras
nihil aliud deſideres. in nullo alio velis cō
ſolari q̄ꝫ vt cū chꝛiſto tu poſſis moꝛi in cru/
ce. Et tūc cū apoſtolo Paulo exclames di/
cens Chꝛiſto cōfixꝰ ſum cruci. Viuo iā non
ego. viuit vero in me xp̄s. Debes aūt ꝑ hūc
modū paſſionem xp̄i in memoꝛia habere vt
cogites q̄m paſſio eiꝰ fuit ignominioſiſſima
acerbiſſima. generaliſſima. ⁊ diuturniſſima
Primū cōſidera deo digniſſima famula q̄ꝫ
ignominioſiſſima fuit moꝛs Jeſu xp̄i ſpon
ſi tui. Fuit eīm crucifixus tanq̄ꝫ fur et latro
Nulli eīm in veteri lege tali moꝛte puniebā/
tur niſi peſſimi ⁊ ſceleratiſſimi ⁊ fures ⁊ latro
nes. Adhuc attēde maioꝛē xp̄i ignominiam.
Fuit eīm in loco turpiſſimo ⁊ viliſſimo cru/
cifixus. ſcʒ in monte caluarie vbi multa oſſa
⁊ cadauera moꝛtuoꝝ iacebāt. Ille ſiquidem
locus erat moꝛti damnatoꝝ deputatꝰ. ⁊ ibi
decollabant̄ ⁊ ſuſpendebant̄ peſſimi homi/
nes. Adhuc vide xp̄i maioꝛē ignominiā. q̄a
inter latrones tanq̄ꝫ latro ſuſpendit̄. ⁊ ī me/
dio tanq̄ꝫ princeps latronū. Vnde dicit Iſa
ias. Cū ſceleratis reputatꝰ eſt. Adhuc intue
re ſponſi tui ignominiā. quia aeri deputatꝰ
eſt. ⁊ inter celū ⁊ terrā ſuſpēſus ac ſi nō eſſet
dignus moꝛi in terra aut viuere. O digna ī
dignatio ⁊ iniuria. dn̄o oꝛbis totꝰ negatꝰ eſt
oꝛbis. vilius in mūdo nihil eſtimatū eſt do/
mino mūdi. Sic ergo moꝛs filij dei fuit
ignominioſiſſima ꝓpter genus moꝛtis quia ī
patibulo ſuſpēſus. ꝓpter ſocios moꝛtis. q̄a
cū iniquis deputatꝰ ⁊ cōdemnatꝰ. ꝓpter lo/
cum moꝛtis. quia in monte caluarie fetidiſſi
mo crucifixus. O bone ieſu. o benigne ſal/
uatoꝛ. quia nō ſemel ſed multotiēs cōfunde
ris. Quanto quis pluribꝫ locis confundit̄.
tanto ignominioſioꝛ efficit̄ mundo Ecce tu
domine Jeſu in oꝛto ligaris. in domo anne
alapa cederis. in atrio Cayphe conſpueris.
in hoſpitio herodis illuderis. in via crucem
baiulans in golgatha crucifigeris Heu me
ecce libertas captiuoꝛū. gloꝛia angeloꝛū. vi/
ta hominū occidit̄. O iudei miſeri bene im/
pleuiſtis qđ ꝓmiſiſtis. Dixiſtis enim. Moꝛ
te turpiſſima cōdemnemꝰ eū. Beatus vero
Bernardꝰ dicit. Exinaniuit ſemetipſum foꝛ
mam ſerui accipiēs vt ſubeſſet. Filiꝰ erat et
factus eſt ſeruus. Et nō ſolū foꝛmam ſerui
vt ſubeſſet accepit. ſed etiā mali ſerui vt va/
pularet. vt penā ſolueret cum culpam nō ha/
beret. Et erat non ſolū ſeruus ſeruoꝛum dei
ſed ꝓpter tria ſeruus ſeruoꝛū dyaboli factus
ſeruiens infima peccata peccatoꝝ expurgā
do. Nec hoc ſuffecit ſed moꝛtem omni moꝛ/
te confuſibilioꝛē elegit. Humiliauit enim ſe
metip̄m factꝰ obediens vſqꝫ ad moꝛtē. moꝛ
tem aūt crucis. que ignominioſioꝛ eſt. vt di
cit gloſa. Secūdo cōſidera ⁊ attende vir/
go deo deuota. paſſio xp̄i q̄ꝫ acerbiſſima fu/
it. Crux enim illa benedicta membꝛa exten
ſa cōtrahi in doloꝛe moꝛtis nō ꝑmiſit. quod
tamen ſolet eſſe quoddā leuamen ⁊ ſolatium
coꝛdis anxiati. nec habuit illud caput reue/
rendū diuinū vbi ad dimiſſionē anime ſe ī/
clinaret. Attende adhuc melius q̄ꝫ acerba
moꝛs xp̄i fuerit. Quanto quis tenerioꝛ. tan
to patitur grauiꝰ. Nunq̄ꝫ autē fuit coꝛpꝰ ita
tenerū ad ſuſtinendū paſſiones ſicut coꝛpꝰ
ſaluatoꝛis. Coꝛpus eīm mulieris tenerius
eſt q̄ꝫ viri coꝛpus. Caro autē chꝛiſti tota v̄/
ginea fuit ⁊ de ſpirituſancto cōcepta ⁊ de v̄/
gine nata. Igit̄ paſſio chꝛiſti fuit omnium
paſſionū acerbioꝛ. quia omniū virginū te/
nerioꝛ. Si eīm ad ſolā moꝛtis recoꝛdatōem
Chꝛiſtꝰ in ſancta anima ſua ꝑ teneritudine
carnis tantū afflictꝰ eſt vt ſudoꝛ coꝛpoꝛis fi/
eret ſicut ſudoꝛ ſanguinis decurrentis ī ter
ram. quanto ſuperadditꝰ eſt ei doloꝛ. quan/
ta cum afflicta eſt pena in degustatione acer
biſſime moꝛtis ⁊ paſſionis. Ideo dicit bea/
tus Bernardꝰ. Anguſtias coꝛꝑis tui domi
ne Jeſu chꝛiſte. certiſſime indicabat ſudoꝛ
ille ſanguineꝰ qui oꝛationis t̄pe de tua ſan/
ctiſſima carne decurrebat in terram. Quid
feciſti dulciſſime puer vt ita tractareris.
Quid cōmiſiſti o amantiſſime iuuenis. vt
ita iudicareris. Ecce ego ſum cauſa tui do/

toris. ego plaga tue occisionis. Adbuc vide
diligenti⁹ ꝙ amara christi mors fuerit. Q2/
to quis innocentio2. tanto pena ad tolleran
dum grauio2. Si enim christ⁹ ꝓpter sua pec
cata sustinuisset. aliquantulū ei esset tolera/
bilio2. sed ipe peccatū non fecit. nec inuētus
est dolus in o2e eius. Et hoc ipm testaꝶ py/
latus dicens. Ego nullā causam mortis in
uenio in eo. Ipe em̄ est cando2 lucis eterne
⁊ speculū sine macula dei maiestatis ⁊ boni/
tatis. imago illius sicut dicꝶ Sapiētie. vij.
Considera adbuc plenꝰ ꝙ penalis fuerit
mors sponsi tui Jesu christi. Quanto gene
ralio2 tanto pena acerbio2. Christ⁹ aūt spō
sus tuus passus est in om̄i parte co2pis sui
sic ꝙ nullū ita paruū membrū in eo esset ꝗn
penam haberet. null⁹ ita modicus loc⁹ ꝗn
repletus esset amaritudine. A planta enim
pedis vsq̄ ad verticē non fuit in eo sanitas
Unde ꝑ nimia doloris vebementia clama
uit dicens. O vos om̄es qui transitis ꝑ vi/
am attendite ⁊ videte dolorē meum. Rene/
ra dn̄e Jesu christe nunꝙ fuit dolo2 similis
dolori tuo. Tanta em̄ fuit doloris tui effu/
sio vt totum co2p⁹ tuum sanguine asperge/
retur. O bone Jesu o dulcissime domine. n̄
gutta sed vnda sanguinis ita largiter ꝑ ꝗn
q̄ partes co2pis tui emanauit de manibus
⁊ pedib⁹ tuis in crucifixione. in capitis co/
ronatione. de toto co2pe in flagellatione. de
ipo co2de in lateris apertione mirum vide
tur si quid sanguinis remansit in te. Dic q̄/
so dilecte mi domine. dic cū vnica sanguinis
tui gutta. potuisset sufficere ad totius mun
di redemptiōem. cur tm̄ sanguinē de co2po
re tuo effundi permisisti. Scio dn̄e et vere
scio quia nō propter aliud fecisti nisi vt on̄/
deres quāto affectu diligeres me. Quid igi
tur retribuā domino ꝓ omnib⁹ que retribu
it mihi. Certe domine ꝙ diu vixero memo2
ero labo2ū tuo2ū quos sustinuisti in predi/
cando. fatigationū in discurrēdo. vigiliarū
in o2atione. lachrimarū in compassione. do
lorum. cōu. cio2ū. sputoꝝ. colaphorum. sub/
sannationū. clauo2ū. vulnerū. alioquin req̄
retur a me sanguis qui effusus est super ter
ram. Quis igiꝶ dabit capiti meo aquam. et
oculis meis fontē lachrymarū vt possim fle
re die ac nocte mortē domini mei Jesu chri
sti. quā nō pro suis sed ꝓ meis peccatis susti
nuit. Uulneratus est em̄ propter iniquita/
tes nostras. attritus est ꝓpter scelera nostra
sicut dicit Isaias ꝓpheta. Ulterius cōsi/
dera ⁊ attende diligēter quia mors ⁊ passio
christi fuit diutina. A prima em̄ die natiui/
tatis sue vsq̄ ad vltimū diem mortis sue sp
fuit in passionib⁹ ⁊ doloribus. sicut ipe testa
tur per ꝓpheram dicens. Pauꝑ sum ego ⁊ i
laboribus a iuuentute mea. Et alibi dicit.
Fui flagellatus tota die. id est. toto tempo/
re vite mee. Adbuc aliter considera ꝙ mo/
rosa fuit passio christi vt pena eius mag' du
raret. vt dolo2 nō cito finiretur. vt mors ꝓ/
traberetur. ⁊ sic diutius cruciareꝶ ⁊ forti⁹ ve
xaretur. Ex his omnib⁹ que dixi colligere
potes o virgo christi o famula di ꝙ probro
sa. ꝙ dolorosa. ꝙ vilis. ꝙ morosa fuit mors
⁊ passio dulcissimi spōsi tui Jesu christi. Et
hec omnia sustinuit vt ad amorē suū te accē
deret. vt ꝓ omnib⁹ his toto co2de. tota ani/
ma. tota mente ipm diligeres. Quid em̄ be
niuolenti⁹ ꝙ ꝙ domin⁹ propter serui salutē
accipiat serui formam. Quid magis info2/
mat hominē in salutem ꝙ exemplū tollerā/
di mortē propter iusticiā ⁊ obedientiam di
uinam. Quid vero magis incitat hominez
ad diligendū deū ꝙ tanta benignitas. ꝙ ꝑ
nob deꝰ filius altissimus absq̄ meritis. imo
cum multis nostris demeritis posuit aīam
suaz. Hoc tante benignitatis est vt nihil cle
mentius. nihil benignius. nihil amicabilius
cogitari potest. Nec benignitas tanto ma/
gis ostendiꝶ maio2 quanto ꝓ nobis grauio
ra ⁊ abiectio2a sustinuit vel pati voluit. De
us enim ꝗ proprio filio suo non pepercit. sz
pro nobis omnib⁹ tradidit illū. quomodo
nō cū illo om̄ia nobis donauit. Ex quo in/
uitamur ad ipm amandū ⁊ amatum imitā
dum. Ue ergo illis qui tante benignitatis
beneficijs sunt ingrati. in quo2ū animabus
nullū mors christi habet effectum. Unde i
quit Bernard⁹. Uide caput christi inclina/
tum ad te osculandū. manus ꝑfossas ad lar
giendū. latus apertū ad diligendū. toti⁹ co2
po2is extensionem ad se totū impendendū.
Ue iterū illis qui suis peccatis rursum chri
stum in semetipis crucifigētes suꝑ dolorem
vulnerū ipsi⁹. dolorē adijciunt. Sed ve ter
tio illis quo2ū co2da ad planctum emolliri
non possunt. neq̄ ad beniuolentiā ꝓuoca/
ri. et ad boni operis virtutē inflammare nō
valet tanti effusio sanguinis. effusio tanti ꝑ/
cij. tam ingens magnitudo. Certe isti tales
inimici crucis christi plus christū dei filiuz

hodie ad dexterā dei patris in celis sedentem crucifigūt q̄ olim fecerunt in cruc̄ patibulo pendentē. Ad tales et de talibus dominus cōquerendo per beatuȝ Bernardū loquitur dicens. O homo vide quid patior pro te. si est dolor sicut quo crucior. ad te clamo qui p̄ te morior. vide penas quibus afficior. vide clauos quibus cōfodior. ⁊ cuȝ sit tantus dolor interior ⁊ exterior. planctus est grauior cum te sic ingratū experior. Caue tibi mater caue ne tanto ingrata sis beneficio. ne tanto p̄ te dato indeuota sis precio sed pone istū crucifixum sicut signaculuȝ super cor tuum. vt sicut sigilluȝ in cera molli. sic Jesum spōsum tuū imprimas cordi tuo ⁊ dicas cum propheta. Factum est cor meum tanq̄ cera liquescens. Pone eū etiam vt signaculuȝ super brachiū tuum vt videlicet nunq̄ desinas operari. nunq̄ fatigeris laborare p̄ nomine domini Jesu. sed cuȝ operata omnia fueris. tunc primū incipe quasi nihil feceris. Si autē aliquando aliquid triste aliquid graue. aliquid tediū. aliqd amaritudinis acciderit. vel certe si forte aliquod bonum dissipuerit. statim recurras ad crucifixum Jh̄m pendentē in cruce. Ibi intuere coronam spineā. clauos ferreos. lanceā lateris. Ibi cōtemplare vulnera christi pedū ⁊ vulnera manuū. vulnera capitis. vulnus lateris. vulnera toti⁹ corporis. Recolēs q̄ qui sic pro te passus fuit. qui pro te tanta sustinuit quantū te amauerit. Crede mihi q̄ statim tali intuitu omne triste letum. omne graue leue. omne tediosum amabile. omne asperū dulce ⁊ suaue reperies. sic vt ⁊ tu incipias exclamare cū beato Job ⁊ dicere. Que prius noluit tangere anima mea nunc p̄pter angustias passionis christi cibi mei sunt. q̄ dulcia ⁊ delectabilia facta sunt mihi. Unde legit̄ q̄ cum quidā cōuersus fuisset ad religionem. intm̄ fact⁹ est impatiēs p̄pter asperitatem ciborū ⁊ ceterarū disciplinarū religionis. ⁊ cum ex nimia impatiētia angustiat⁹ fuisset procidit ante imaginē crucifixi. et ibi replicare cepit cū multis lachrymis intolerabiles angustias ⁊ labores ordinis. insipiditatem ciboꝝ panis ⁊ potus. ⁊ statim ex latere imaginis cepit sanguis emanare. ⁊ cuȝ ille fortiter flens suas angustias replicaret. respondēs imago christi dixit. Quandocūq̄ sentiret aliquā asperitatē in cibo vel ī potu vt intingeret in salsamēto sanguinis xp̄i.

## De perfecta dei charitate. Capitulū. vij.

s Uperius te famulā dei prout deus inspirauit docui qualiter animū tuum exercere debeas. vt quasi gradatim ascendere possis ⁊ de virtute in virtutē p̄ficere. Nunc septimo loco restat dicēdum de forma virtutū scilicet charitate que sola ducit hominē ad perfectionē Ad mortificādum enī vicia. ad p̄ficiendū in gratia. ad cōsequendū omniū virtutū perfectionē summam. nihil potest dici melius. nihil excogitari vtilius charitate potest. Propterea dicit Prosper in libro de vita cōtemplatiua. Caritas est vita virtutū. mors viciorū. et sicut fluit cera a facie ignis. sic pereūt vicia a faciē charitatis. Tante siquidē virtutis est charitas q̄ ipa claudit infernū. sola aperit celuȝ sola deo amabilē reddit. Tante virtutis caritas est q̄ ipa sola inter virtutes virtus nominata est. quā q̄ hȝ diues est ⁊ locuples ⁊ beatus. quā qui non habet. pauper ⁊ mendic⁹ est ⁊ miser. Unde super illo verbo ad Chorinthios. Si charitatē non habuero. dicit glosa. Attende quanta sit caritas. que si desit. frustra habent̄ cetera. si aūt assit habētur omīa. quā qui habere ceperit spiritūsanctū habebit. Et beat⁹ Augustin⁹ dicit. Si virt⁹ nos ad beatā vitā ducit. nihil esse omnino virtutē affirmauerim nisi tm̄ summū amorem dei. Cū igit̄ charitas virtus tanta sit p̄ cunctis virtutib⁹ charitati est insistendum. ⁊ non cuilibet charitati sed ei solū qua deus diligitur sup oīa ⁊ prox. m⁹ post deū Qualiter aūt creatorē tuū diligere debeas ipe tuus spōsus docet in euāgelio dicēs. Diliges dn̄m deū tuū ex to. cor. tuo. ⁊ ex to. ani. tua. ⁊ ex to. mē. tu. Intēde diligēt̄ famula iesu xp̄i dulcissima quā dilectōꝫ dilect⁹ tu⁹ ih̄s req̄rat a te. Uult certe amātissim⁹ tu⁹ vt amori suo des cor tuū. totā aiaȝ tuā. totā mētē tuā sic vt ī toto corde tuo. tota aīa tua ī tota mēte tua null⁹ oīno cū eo aliquā p̄tē possideat. Quid ḡ facies vt certe dn̄m deū tuū ex toto corde diligas. Quō ex toto corde. Audi beatū Johem chrys. dicētē. Ex toto corde diligere deū est vt ad nulli⁹ rei dilectōꝫ mag̃ sit inclinatū cor tuū q̄ dei vt nō delecteris ī spē mūdi ampli⁹ q̄ in deo. nō ī honorib⁹ aut parētib⁹. Si autē ī aliq̄ istoꝝ sit anim⁹ et amor cordis tui iā nō ex toto corde deum diligis Unde Augustin⁹ dicit. Minus te amat q̄.

tecum aliqd amat. Si aūt aliquid amas ex cuius dilectione in amore dei nō proficis. iaz non ex toto corde deū diligis. Et si quid diligis p cuius amore ea que xpo teneris negligis iam nō ex toto corde diligis. Dilige itaqz dominū deuz tuum ex toto corde tuo. non solū ex toto corde. verū etiā ex tota anima diligend' est domin' Jesus christ' Quomodo ex tota aīa. Audi beatū Augustinū docentē te. Ex tota anima inquit dominuz diligere. est ipm diligere ex tota voluntate sine contrarietate Certe tūc ex tota anima deum diligis quādo nō quod tu vis. nō quod mund' consulit. nō quod caro suggerit. sed quod dominū deū tuū scis velle sine cōtradictione libenter facis. Certe tūc deū ex tota anima diligis. quādo pro amore ihū xpi animā tuam si necesse fuerit morti libenter exponis. Si autē in aliquo istorum negligens fueris. iam nō ex tota aīa deū tuū diligis. Dilige ergo dominū deuz tuū ex tota anima tua. z conforma voluntatē tuam voluntati diuine in omnib'. Et non solū ex tota anima sed etiā ex tota mente. Audi iteruz beatū Augustinū te docentē Ex tota inquit mente diligere deū. est diligere eū ex oī memoria sine obliuione Amen.

De finali perseuerantia
Capitulū. viii.

p Ostqz omniū virtutū adeptus ē qs principiū. nec tamē in conspectu dī apparet gloriosius. nisi virtutuz consummatrix assit pseuerātia. Quia null' omnino mortalis quātumcūqz perfect' est laudandus ī vita sua nisi prius hoc totū quod inchoauit. bono z felice fine concludat Unde beatus Bernard' dicit. Tolle perseuerātiam nec obsequiū nec beneficiū nec gratiā nec laudē fortitudo pstabit. Parū enim valet hominē fuisse religiosum. siue fuisse humilem z patientē. fuisse deuotū z continentem. deū dilexisse z celicas virtutes habuisse nisi adesset perseuerātia. Cū enim omnes ꝟtutes currāt. sola perseuerātia accipit brauium. Quia nō ille qui incipit sed qui perseuerauerit salu' erit. Unde Johānes chrysostom' dicit. Que vtilitas seminū florentium z postea tabescentiū. quasi diceret. penitus nulla. Si igit' christi dilectissima aliqs bonorū operū habes virtutes. imo qz multas habes in his perseuera. in his profice. i his vsqz ad mortē viriliter christi age milicia. vt cū extrema dies finisqz vite aduenerit. p stipendio z mercede laboris detur tibi corona glorie z honoris. Unde iesus christus vnice tibi dilectus alloquit' te in Apocalipsi dicens Esto fidelis vsqz ad mortem z dabo tibi coronā vite. Hec corona nihil aliud est qz premiū vite eterne. ad quaz adipiscendā inflāmare te debet desideriū omnium christianoꝝ. Est eīm tā magna vt nullus omino eā estimare possit. sicut dicit beatus Gregori' tā multa vt null' eam dinumerare queat. Est deniqz tam longa z durabilis vt nunqz terminari possit z finiri. Ad hanc mercedē ad hanc coronā inuitat te dilectus spōsus tuus dilectissim' Jesus christ' ī Cāticis canticoꝝ dicēs. Ueni de lybano sponsa mea. veni de lybano coronaberis. Surge ergo amica dei sponsa Jhū christi. colūba sponsi eterni veni z propera ad nuptias filiꝫ dei. quia tota celestis curia expectat te. quia oīa parata sunt. Est enim parat' speciosus seru' tuus vt tibi seruiat z nobilis cibus preciosus z delectabilis vt te reficiat societas dulcis z preamicabilis vt tibi ꝯgaudeat. Surge ergo z propera festinanter ad nuptias. quia ibi est parat' seruus speciosus vt tibi seruiat Iste seruus nō est alter nisi cetus angelicus. imo ipe eternus dei fili' qui de seipso testatur dicens in euāgelio Amen dico vobis. quia pcinget se z faciet illos discumbere zc. O qz magna gloria tūc erit pauperibus abiectis quādo ministrū habebūt filiū dei z summi regis z totū conuentuz exercitus regni celestis. Est etiaz ibi paratus cib' preciosus z delectabilis vt reficiat. Ipse enim dei fili' mensam ꝓpriis manib' posuit sicut ipse de se in euangelio testatur dicens. Ego dispono vob sicut disposuit mihi pater meus regnū. vt edatis z bibatis sup mēsam meā in regno meo. O qz suauis z deliciosus est cib' ille quem pparauit ī dulcedine sua pauperi de'. O qz beatus est ille qui in regno celoꝝ panē manducabit illū qui in clybano virginalis vteri coctus est igne sācti spirit'. Si quis māducauerit ex hoc pane viuet in eternū. Tali cibo tali pane cibat z reficit suos electos rex celestis in mēsa sua sicut in libro Sapiē dicit'. Angeloruz esca nutriuisti populū tuū. z paratū panē d celo pstitisti ei sine labore omē delectamētū ī se habentē z oīs sapoꝝ suauitatē z deseruiens vniuscuiusqz volūtati. Ecce talis ē refectio

diuine mense. Et nihilominꝰ parata est ibi societas dulcis ꝛ ꝑamabilis vt tibi cōgau/deat. Illic em̄ erit Jesus cū patre ꝛ spūsan/cto. Illic maria cū florigero exercitu ꝟginū. Illic apl'i. martyres. cōfessores. ꝛ omniū ele/ctorū celestis exercitꝰ. Miserabilis prorsus ꝗ tā nobilissime societati nō fuerit sociatus Valde mortuū habet desideriū qui huic so/cietati iūgi nō desiderat. Sed tu o ꝓclarissi/ma dei famula scio te quidē desiderare xp̄m ad hoc te niti totis viribꝫ quomō regis eterni possis iūgi cōsortijs ꝛ amplexibꝫ. ꝛ nūc exci/ta cor tuū ꝛ animā tuā ꝛ erige totū cor tuuz ꝛ cogita quantū potes. Si em̄ singula bo/na delectabilia sunt. cogita mēte ꝙ̄ bonū sit illud delectabile. qđ ꝯtinet iocunditatē om/niū bonoꝝ. Si bona est vita creata ꝙ̄ bo/na est vita creatrix. Si iocūda est salꝰ facta ꝙ̄ iocūda est salꝰ que fecit omnē salutē. Qui hoc bene fruet. qđ erit illi ꝛ quid nō erit. cer/te quicqđ vellet hoc erit ibi. ꝗcquid nollet hoc nō erit. Ibi quippe erūt bona corporis ꝛ aīe. qualia nec ocul⁹ vidit nec auris audi/uit nec cor hoīs intellexit. Cur ergo famu/la dei ꝑ multa vagaris querēdo bona aīe tue ꝛ corpis tui. Ama vnū bonū in quo sūt oīa ꝛ sufficit. desidera simplex bonū quod est oīe bonū ꝛ satis est. Ibi est quod amas mater mea. qđ desideras ꝟgo beata. Ibi est quicqđ amas ꝗcquid desideras. Si te dele/ctat pulcritudo. fulgebūt iusti sicut sol. Si delectat lōga ꝛ salubris vita. ibi est sana eter/nitas. qꝛ iusti in ꝑpetuū viuūt. ꝛ salꝰ iustorū eterna. Si te delectat satietas. satiabimur cū apparuerit gloria dei. Si ebrietas. inebri/abimur ab vbertate domꝰ tue. Si te dele/ctat dulcis melodia. ibi angelorū chori con/cinūt all'a laudātes. Si te delectat amicicia ibi sancti diligūt deū plus ꝙ̄ seipos ꝛ deꝰ di/l.g r suos p ꝙ̄ seipi. Si ꝯcordia delectat ꝛ omībꝫ illis erit vna volūtas. quia nulla erit ibi nisi dei volūtas. Si te delectat honor ꝛ diuitie. deꝰ ancillas suas ꝛ suos suos honor ꝛ fideles sup̄ multa ꝯstituit imo filij ꝛ filie dei vocabunt. ꝛ erūt ibi ipi hereditas dei. Illi ꝗdē heredes dei. coheredes aūt xp̄i. Quale aūt vel ꝙ̄tū gaudiū vbi tale actuatū ē bonū Certe dn̄e ihu nec oculꝰ vidit nec auris audi/uit nec i cor hoīs ascēdit in hac vita q̄ntum amabūt te bti ꝛ de te gaudebūt i illa btā vi/ta. Quātūcunqꝫ quisqꝫ deū amat. tm̄ ibi de deo gaudebit. Ergo h multū ama vt mltuz gaudeas. Crescat in te amor dei vt ibi plene possideas gaudiū dei. Meditet inde mens tua. loquat inde lingua tua. Amet illud cor tuū. sermocinet os tuū. Esuriat illō aīa tua sitiat illud caro tua. desideret tota subā tua donec intres in gaudiū dei tui. donec veni/as ad amplexus dilecti tui. donec introdu/cat te in thalamū dilecti spōsi tui. Qui cum deo patre ꝛ spūsancto viuit ꝛ regnat deus. ꝑ oīa secula seculoꝝ. Amen.

Explicit Bonauētura ad sorores suas moniales sancte Clare.

## Laus beate uirginis

marie dictata a sancto Bonauētura sm̄ lit/teras salutatiōis angelice. scꝫ Aue Maria clausulatim. in qua multis sacre scripture lo/cis ostendit figurata.

Aue celeste liliū. aue rosa speciosa.
Aue mr̄ humiliū supis imperiosa
Deitatis tricliniū hac i valle lacrimaꝝ
Da robur fer auxiliū. o excusatrix culpaꝝ.
Virgo pia sine pare. gabriele nūciante
Que meruisti portare xp̄z flatu sacro flāte
Virgo ꝑtu pꝰ ꝛ aū. refugiū singulare
Hac in vita vacillāte tuos suos ꝯsolare
Ecce stupet hūanitas ꝙ sis ꝟgo puerpera
Scire neqꝫ fragilitas. tāte ꝟtutis opa
Fides trāscēdēs ethera ꝯfitet ꝛ ꝟitas
Ex te mr̄ christifera carnē sūpsit diuītas
Mat natū p̄rem nata stella solē genuisti.
Increatū res creata fontē riuus emisisti
Vas figulū pepisti ꝟgo manēs illibata.
Per te nobꝫ mr̄ xp̄i est ꝑdita vita data
Almissima sūt viscera q̄ dn̄i sūt ꝯclaue.
Sāctissima sunt vbera q̄ suxit ꝛ lac suaue
Quo lactat. mr̄ aue q̄ regnas sup sydera
Perpetue mortis a ve nos ꝛ a malo libera.
Rosa decēs rosa mūda rosa recēs sine spina
Rosa florēs ꝛ fecūda rosa gr̄a diuia
Facta celoꝝ regina. nō est nec erit secūda.
Tibi rei medicina nr̄is ceptis obsecūda
In scripturis figurata multis locis oñderis
Enigmatibꝫ mōstrata sacris vt ꝑtꝫ lr̄is
Testamētoꝝ veteris ꝛ noui iure plata
Mulieribꝫ ceteris sup oēs eleuata
Aū mūdi originē te dn̄s ordinauit
Dū celi latitudinē sapient fabricauit
Ex tūc scrā mēte cauit ꝑ te mr̄em ꝛ ꝟginē
Prothoplasti q̄ peccauit expiare voraginē
Gaude ꝟgo mr̄ gaude ꝑ te mūdꝰ restaurat.

Cũ ciuibꝰ celi plaude q̃ honor tibi dat.
Decꝰ decẽter soluat. tibi maiꝰ oĩ laude
Quia p te liberat oĩs hõ ficta fraude
Figurata fuit p fontẽ q̃ ascẽdebat d ter
ra. vt habet Gen. ij. c.
Rigãs mũdũ nouo rore noue plus nouitate
Noua facis nouo more cũcta mira claritate
Ex diuina bonitate fons ascẽdẽs i honore
Rigãs terrã caritate. dei crescẽs i amore
Figurata fuit p lignũ vite plãtatũ in me
dio padisi. Gen. ij. c.
Arbor z lignũ vitale i padisi medio
Plãtaris spũale cuiꝰ fructꝰ fruitio
Replet oĩa gaudio. nũq̃ fuit nec est tale
Nec erit pculdubio lignũ ita cõmodale
Figurata fuit p padisum rigatũ a fluuio
voluptatis. Gen. ij. c.
Casta vgo te fluuiꝰ voluptatis irrigauit.
Paradisi dñi filiꝰ dei corpꝰ habitauit
Tuũ. terra tũc donauit nr̃a fructũ vberiꝰ.
Et naturã reformauit nr̃am deꝰ in meliꝰ
In padiso posuit deꝰ hoiem filiũ
Suũ. custodẽ posuit tuũ corpꝰ egregiũ
Per gabrielẽ nũciũ dñ visitare voluit
Redẽptorẽ eximiũ nob eũ exhibuit.
Figurata fuit p archã noe p quã fuit ge/
nus humanũ tempe diluuij conseruatũ
Gen. vj. z vij. c.
Archã noe fabricauit s3 de lignis leuigatis.
Fabricatã subintrauit cũ vxore z cũ natis
De pentibꝰ beatis sibi mrẽm te formauit
Dñs z a pctis te subintrãs ꝯseruauit
Figurata fuit p arcũ quẽ dñs dedit noe
Gen. ix. c.
Pactũ suũ antiq̃tꝰ deꝰ pmisit pr̃ibꝰ
Arcũ suũ diuinitꝰ ostendendũ in nubibꝰ
Qui federis est oĩbꝰ signũ pmissum celitus
A deo pax hoibꝰ dat in eo penitꝰ
Labor z timor fugiũt arcu mõstrato federis
Spes z gaudiũ veniũt pctõribꝰ miseris
Qui de reatu sceleris flẽtes arcũ ꝯspiciũt
Per pmissum de supis se ꝯsolatos sentiũt
Est in arcu ceruleꝰ color q̃ vginitatis
Typũ gerit z rubeꝰ etiã q̃ charitatis
Formã notat. puritatis tue demõstrat aq̃ꝰ
Notã. z hũilitatis quã elegit in te deꝰ
Nubibꝰ celi cerneris arcꝰ q̃ nos illuminas
Refulgẽs mox miseris exẽpla cũctis semias
Hereses oẽs termias z hereticos pteris
In xp̃o qñ geminas naturas sil ꝯgeris
Arcus insupabil arcꝰ potẽs arcꝰ fortis
Arcꝰ dulcis amabil arcꝰ patẽs celi portis
Post pñtis metã mortis nob ineuitabilis
Fac ꝯsortes tue sortis nos vgo venerabil
Figurata fuit p scalam quã iacob i som
nis vidit. Gen. xxviij. c.
Dormiẽs iacob somnio scalã vidit ꝯtingẽtẽ
Celũ cuiꝰ ꝯfinio deũ vidit innitentẽ
Angelorũ descẽdẽtẽ cetũ vidit. pmissio
Terre sancte p potentẽ dat z bñdictio
O maria figuraris scala s3 scalã supas
Ab angelo salutaris deũ hoiem generas
Sup virtutes supas p angelos collocaris
Genꝰ hũanũ liberas q̃ lõge plꝰ bearis
Figurata fuit p rubũ q̃ ardebat nec cõ
burebat. Exo. iij. c.
Mater tua vginitas rubo mõstr oñdit
Oreb. cuiꝰ viriditas p ardorẽ nõ vrit
Sic nec tua corrũpit vginal integritas
Dũ vẽtre tuo iũgit humanitati deitas
Figurata fuit p vas in q̃ seruatum fu/
it mãna. Exo. xvj. c.
In vase mãna positũ vt seruet legit
Israelitis traditũ nec vas mãna frãgit
In te xp̃s ꝯcipit vgo p sem spm
Nec tue minuit vginitatis meritũ
Nob mãna mirificũ fuasti mirabilit
Mãna terminãs tipicũ figuratũ facit
In se misericordit p illõ mãna celicũ
Qd dabat cõiter israel in viaticũ
Uetustũ mãna nouitas tue grẽ terminat
Figurarũ antiq̃tas fugit z lux illuminat.
Noua q̃s lex discriiat noua cessat obscuritas
Purgat mõat z eliminat ãtiq̃ noua claritas
Sũmꝰ artifex oĩm te puidit vas nobile
Uas dignũ vas egregiũ vas grãũ vas lauda (bile
Uas cũctis venerabile famul vt eduliũ
Mistres delectabile panẽq̃ celi ciuiũ
Tu mistras hoibꝰ verũ panẽ angelorũ
Tuis natũ visceribꝰ p salute pctõrũ
Hic ẽ panis viatorũ q̃ nõ est dãdꝰ canibꝰ
Qui est salꝰ miserorũ pstãs oĩbꝰ panibꝰ
Ecce panis dulcissimꝰ ecce panis ãplectẽdꝰ
Ecce panis pinguissimꝰ ecce panis diligẽdꝰ
Ecce panis recolẽdꝰ ecce panis optimꝰ
Cibꝰ cũctis pferẽdꝰ z p cũctis gratissimꝰ
Cibꝰ iste nos reficit recreat z regenerat
Et sibi mentẽ allicit dirigit z ꝯfederat
Oẽ bonũ exaggerat z oẽ malũ abijcit
Uincit regnat z ipat auget alit z pficit
Uiuꝰ panis z vital via vitas z vita
Est h panis imortal z bonitas infinita
Quo refulg3 pmonita noua spõsa spiritual
Sinagoga definita perit z vmbra legalis

Mãna cessat ꝛ celitꝰ nob̄ panis ꝓponit᷑
Panis verꝰ viuificꝰ nob̄ de celo mittit᷑
Christianis ↄcedit᷑ solis panis h̄ mysticꝰ.
Quib; cõmuniꝰ tradit᷑ verꝰ panis angelicꝰ
Figurata fuit ꝑ ꝟgã aarõ q̄ habuit fru/ctũ ꝓter opꝰ nature. Nũe.xvij.
Beatꝰ tabernaculo moyses ꝟgã posuit
Aaron sʒ ꝓ titulo sacerdotis que frõduit
Floruit fructũ habuit. euidẽti miraculo
Sacerdotis obtinuit ius aaron in tꝑlo
Ecce valde mirabil' res ꝛ mirãda nouitas
Floret siccitas steril'. gignit sicca sterilitas
Parturit ꝟge siccitas fructũ ꝓfert. ꝛ fertil'
Efficit᷑ sterilitas. nõ fuit añ similis
Notat ꝟga florigera. q̄ nature nõ ope
Efficit᷑ fructifera. sʒ puro dei munere
Q̄ debebas ↄcipe. ꝟgo noua puerpera
Nouũ fructũ ꝛ pere. pꝰ ꝑtũ virgo libera
Ergo ꝟe virgo parẽs. germiasti cãpi florẽ
Dei pr̄is ꝟbũ parẽs mũdi parꝫ saluatorẽ
Puritatisq; decorẽ nõ amitꝫ. sorde carẽs
Charitatꝫ fundẽs rorẽ q̄ rigat᷑ mũdꝰ arẽs.
Figurata fuit ꝑ stellã ꝛ ꝑ virgã de q̄b; ꝓ/phetauit balaã. Nũe.xxiiij.c.
De iacob exoritura noua stella ꝓdicit᷑
Ex isrl' nascitura ꝟga nob̄ õndit᷑
Per quã moab ꝑcutit᷑. te ꝑsigt h̄ figura
De q̄ virga ꝓducit᷑ xp̄s. mirãte natura
Ista stella clarissima quã nõ violat radiꝰ
Lucenitẽs purissĩa. cristallo fulgẽs clariꝰ
Te significat verꝰ ꝟgo sꝑ castissima
Quã ñ violat filꝰ. nascẽs ex te mũdissima.
Cõsurgẽs ꝟgo florida ex isrl' ꝓphetice
Promissa ꝟgo nitida. dicerꝫ virga mistice
Egrediẽs de radice yesse potẽs ꝛ valida
Florẽ ꝓfers mirifice ꝟgo mr̄ q̄ grauida.
Tu es ꝟga tu es stella tu es gr̄e fluuiꝰ
Deitatꝫ mũda cella. genitrix cuiꝰ filiꝰ
Flos dr̄ ꝛ radiꝰ charitatꝫ fundẽs mella
Celo. lucꝰ supiꝰ mũdũ ꝑuãs a ꝓcella
Aue virgo fertilior vniuersis arborib;
Aue stella fulgidior vniuersis syderib;
Factis dicꝫ virtutib; vniuersis ꝓstãtior
Creaturis. hoib; custos ꝛ q̄s tutior
Figurata fuit ꝑ cõchã gedeonis. de qua habet᷑ Judicũ.vj.c.
Tu gedeonis rorida concha celestꝫ diceris
Rore manãs ꝛ fluida lana ↄpssa velleris
Diuini dono munerꝫ tu sꝑ mães madida
Solatiũ das miserꝫ sʒ terra manet arida
Verꝰ celestꝫ fluminis tuã conchã mũdicie
Ros repleuit dũ numis sacri munere gr̄e

Plena solis iusticie mr̄ dei ꝛ hoīs
Fis flore pudicicie vernãs mr̄is ꝛ ꝟginis
Figurata fuit ꝑ domũ dñi quã edificauit salomõ. ꝛ gl'ia dñi eã impleuit
Impleuit domũ dñi supni regis gl'ia
Suo sacratã noī. salomonis industria
Dũ te supna gr̄a gabrielis affamini
Parentẽ ꝟgo maria replet dicatã numini
Notat h̄ dei filiũ salomõ rex pacificus
Qui fec̄ thronũ regiũ vt h̄ artifex celicus
Et nũciꝰ angelicꝰ ꝓparauit hospitiũ
Nostre salutꝫ pisticꝰ. vex deferẽs gaudiũ
Maria mr̄ gr̄e mr̄ ꝛ fons bonitatis
Mater mĩicordie fons ꝛ fames pietatis
Tricliniũ deitatꝫ. mater solis iusticie
Perpetue claritatꝫ ↄfers lumẽ ꝛ gl'ie
Figurata fuit ꝑ abigail q̄ fec̄ pacẽ int̄ nabal ꝛ dauid. j. Re.xxv.
Uxor nabal cũ dauide pacẽ datꝫ mũerib;
Nabal reformat solid benignissimis ꝓcib;
Licet nabal ꝟmonib; dicꝫ factisq; stolide
Meruisset dolorib; vitã finire turbide
Larga nabal ↄuiuia suo faciẽs tonsori
Querẽdo tpalia gule vacãs ꝛ honori
Cõparat᷑ peccatori dei dãte ↄuicia
Seruis. vñ morte mori debẽt ꝓpt̄ h̄ vicia
Iste desiderabil' vultu dauid gratiosus
Rex nulli cõparabil'. manu fortꝫ bellicosus
Clemẽs piꝰ amorosus. xp̄s est imutabilis
Qui sꝑ est gl'iosus in sanctꝫ ꝛ mirabilis
Tu es abigail sapiẽs dauid deferẽs mũera
Nabal ꝛ dauid faciẽs ꝓcib; tuis federa
Dũ pia lacti vbera xp̄o dedisti nutriẽs
Hinc peccatorꝫ scelera tuis meritꝫ leniẽs
Regina ꝟgo regia de genere dauid regis
Dei mr̄ ꝛ filia xp̄m parẽs xp̄m regis
Nr̄a mr̄ nr̄e legis gaudiũ ꝛ leticia
Peccatoris fortꝫ egis. decꝰ honor ꝛ gl'ia
In te sola spes figit᷑ oīs humani generis
Per te solã destruit᷑ ade pctm̄ veteris
Uite portꝰ es miserꝫ. ꝑ te salꝰ acquirit᷑
Nescit reatũ scelerꝫ q̄ te deuote sequit᷑
Bonũ est ꝑ subdere sese tue seruituti
Scd̄m te se regere disponẽdo se virtuti
Namq; tui ꝟui tuti ꝑ te possunt ascẽdere
Celũ vitã assecuti tecũ sꝑ ꝛ viuere
Figurata fuit ꝑ iudith q̄ holofernẽ pere/mit ꝛ ꝑplm̄ liberauit Judith.xiij.c.
Uolẽs mũdũ seuicia ꝓncipis assyrioꝝ
Subiicere nepharia manu collecta viroꝝ
Magnã plebẽ iudeoꝝ obsedit ĩ bethulia
In mortẽ mestã coꝝ mẽte debacbãs ipia.

Sancta iudit ꝓ populo. sal'uādo se ꝑparauit
Nocte surgēs ď lectulo. vocās abrā ꝑparauit
Holoferni p̄sentauit. se ꝑ gētis ꝑiculo
Necās eū liberauit. cives a mortꝭ iaculo
Est ciuitas bethulia quā obsidet dissensio.
Demōisqꝫ ꝑfidia ⁊ heresis deceptio
Cōiuncta tuo filio. nr̄a mater ecclia
Tua tuta subsidio. munita tua gr̄a
Tu es iudith pulcerrima q̄ liberas eccl'iam
Holofernis acerrima vt ꝑ diuinā gr̄am
Heresisqꝫ ꝑfidiā cōfutas
Spem certissimā fundēs sup familiā
Benign⁹ sapiētie spūs ⁊ dulcedinis
Consilij sciētie timoris fortitudinis
Lumē diuini numis. ois genere gr̄e
Te repleuit vt hois cā sis indulgētie
Figurata fuit ꝑ Hester que aman fecit su
spendi ⁊ Mardocheū cū populo liberari.
Hester. vij. c.
Edissa ꝑ ꝯnubiū assuero ꝯiūgit
Talamū subit regiū coronat̄ ꝑficit
Cunctꝭ. vasti deponit̄. amittit regni soliū.
Supba vasti tollit̄ Hester hꝫ dn̄ium
Notat hester humile. cor ꝯtritū humilit̄
Cor dulce cor amabile cor diligēs ꝑaciter
Cor ꝯtēplās sblimit̄ vasti notat cor fragile
Exaltās se ꝑnicit̄. supbū ⁊ indocile
Et te q̄d est humili⁹ ꝑ cūcta mōi climata
Dulci⁹ amabili⁹ ďstruēs cūcta scismata
Te sacra ꝓbāt dogmata nil esse ḡtiosi⁹
Sacra ꝓbāt enigmata te nihil eē mūdi⁹.
Designat hester igr̄ te. q̄ nūqꝫ humilior
In creaturis legit̄ fuisse. nec suauior
Pulcrior amabilior. dulcior nulla ďr
Et ꝓpter h̄ sublimior esse nulla te noscit̄
In iudeos inuidia seuit aman ꝑuersitas
Dānat eos ꝑfidia. crudelisqꝫ dolositas.
Mardochei benignitas hester scribit eu-
ꝓpia.
Mutet̄ vt crudelitas decreti regꝭ impia
Cōdolet hester fratribꝫ toti⁹ sui generis
His auditꝭ rumoribꝫ regē adit. q̄ federis
Signū dedit pestiferꝭ. morti datꝭ ꝯplicibꝫ
Dānat̄ aman scelerꝭ. ei⁹ notis criminibꝫ
Tu es hester ꝑfidiā. aman reꝑmēs ḡuit̄
Famuloꝝ miseriā exterminās benignit̄
Regi sūmo feliciter despōsata ꝑ gr̄am
Coronata ꝑennit̄ regiā tenes potētiā
Vere notat inimicū aman hūani generis
Dix serpentē lubricū. iure pulsū de supis
Cōdēnatū in inferꝭ accusatorē iniquū
Quē tu calcas ⁊ ꝯterꝭ deū reddis pacificū
Sic pupillā ocli fuos fuas fuos regis
Tu solamē es seculi. refugiū tui gregis
Sūma spōsa sūmi regꝭ. caput ꝯterꝭ zabuli
Tu es ver⁹ liber legꝭ. tu archa tabnaculi
Flos vernal' flos lilij flos floꝝ dec⁹ ꝟginū.
Diceris ⁊ auxiliū. fons plen⁹ custos hoīm
Cui⁹ attraxit dn̄m ⁊ angelū ꝯsilij
Dulcꝭ odor vt terminū nob̄ daret exilij.
Figurata fuit ꝑ columbā q̄ attulit ramū
oliue noe ⁊ filijs suis in archam. Et ꝑ parti
cam q̄ tulit serpentē eneū in deserto. Genes
viij. Numeroꝝ. xxj. c.
Ramū ferēs virētibꝫ ore colūba ꝓprio
Folijs fructuātibꝫ generali diluuio.
Quos turbarat vndatio noe natꝭ ꝯiugibꝫ
Refouit eos gaudio salutꝭ intuitibꝫ
Una serpēte ꝑtica deserto tulit eneū
Ut si int⁹ vis toxica queqꝫ leserat hebreū
Sanaret̄ vidēs eū. ope dei mirifica
Propellēte vipereū vir⁹ ꝟtute mystica
Colūba tu simplicior oī. tutrix humiliū
Sal⁹ hoīm tutior mūdo tulisti gaudiū
Enixa dei filiū omi veneno fortior
Medicina peccātiū. signo serpētꝭ ꝓmptior
Figurata fuit ꝑ portā clausam ꝑ quā vir
nō trāsiuit. Ezech. xliij. c.
Tu es porta q̄ claudit̄. apertionis nescia
De q̄ ꝓpha loquit̄. hoīm nulli ꝑuia
Qua dei sapiētia ingredit̄ egredit̄
Semota violētia ꝑ egressū nō frāgit̄
Virginitas ē ianua q̄ celis fulgēs altius
Celi nō linquēs ardua. messias dei fili⁹
Cōcept⁹ est. exteri⁹ carne tect⁹ exigua
Corp⁹ sumēs ꝑfect⁹. ex te ꝟgo p̄cipua
Sic syd⁹ ꝑlurit̄. infuso solis lumine
Et eo lux emittit̄ sine syderis fragmine
Sic sine carnis crimie xp̄s in te ꝯcipit̄
Ex te manēte ꝟgine supnaturalit̄ orit̄
Figurata fuit ꝑ mulierē quā vidit Jo-
hannes Apoc. xij. c.
Vidit iohes mysticū signū q̄ddā mirabile
Qď in celo ꝓpheticū apparuit notabile
Nūqꝫ fuerat sile ꝓpheris enigmaticū
Signū datū q̄d vtile. p̄cedēs vt mirificū.
Erat parēs celestibꝫ amicta solis lumine
Mulier lunā pedibꝫ supponēs. c⁹ culmine
Capitis ꝓ tegimie. duodecim syderibꝫ
Sertū fulgebat numie suis pleis visceribꝫ
Nihil te magꝭ ꝓprie ꝑ istā intelligit̄
Mulierē. que serie ꝓphe nobis pandit̄
In te nāqꝫ ꝯcipit̄ ⁊ orit̄ iusticie
Ver⁹ sol vn̄ orit̄ regnū celestis curie

Tuis luna supponit pedibꝫ. ⁊ militia
Celi rota. p te regit caput duodenaria
Patriarchaꝝ glia que p te bndicit
Et bissena victoria aploꝝ texit
Replers plenitudine genens ois gre
Totaqꝫ multitudine virtutū ⁊ potētie
Tu decꝰ excellētie tu lux carēs fuligine
Culpe. tu splēdor glie mūdū decorās luce
In te totū pficit qcqd vbis ꝓpheticis
De te vgo pdicit ⁊ legis enigmaticis
Siue qcqd angelicis tibi vbis exprimit
Finitis vbis tipicis res manifesta cernit
Salue solamē hoiꝫ salue mūda stella maris
Salue purgatrix crminū salue vgo singlaris
Cōsortiō carēs maris ꝯcipis. paris dnm
Tu lapis es angularis q das figuris crminū
Tu sup celi soliū ad dextrā dei resides
Iuxta ꝓpriū filiū celi regina psides
Cōfirmās mētes ꝯsides pstās eis auxiliū
Et tuis vuis ꝓuides impetrādo subsidiū
Ubi nāqꝫ sanctissima caro quā dei filius
Sūpsit ex te mūdissima. itronisat celsius.
Creatis gloriosiꝰ rō vult certissima
Esse te nō inferiꝰ vel sede magis infima
Ibi mr cū filio gaudes celi patria
Trinitatis ꝯsortio creata sup omnia
Tua benigna gra felicitatis gaudio
Nos coronat ⁊ glia brōꝝqꝫ pmio Amen

Oratio

O Mnipotēs sempiterne deꝰ q gliose vginis mris marie corpꝰ ⁊ aiam vt dignū filij tui habitaculū effici mereret spūscto coopante pparasti. da vt cuiꝰ cōmemoratōe letamur. eiꝰ pia itercessione ab istātibꝫ malis ⁊ a morte ppetua ⁊ subitanea liberemur. Per xpm.

Alia oratio

D Eus q beatissimā vginē mariā matrē tuā in annūciatōe visitatōe ⁊ assumptiōe mltiplici gaudio letificasti. Tribue qsumꝰ vt eiꝰ pcibꝫ ⁊ oibꝫ sanctis tuis interueniētibꝫ ad iestimabile gaudiū q nūc tecū sine fine gaudēt puēire mereamur Per xpm ⁊c.

Nas videas laudes q sacra vgine gaudes
Et venerādo piā studeas laudare mariā
Uirgis intacte dū veneris an̄ figurā
Pretereūdo caue ne sileatur aue
Inuenies veniā sic salutādo mariā
Aue maria gra ⁊c.
Uilis bō materie surge de mortis tumulo
Dū spes ē adhuc venie. te subtrahe piclo
Excutere de puluere dū opꝰ est remedio
Surge curre p brauio dū licet ꝯphēdere
Uiā querēs in inuio maloꝝ reminiscere
Ad patriā reuertere cū penitēte filio.

Finit laus marie

Incipit psalteriū minꝰ qnquagenarum Aue beate vginis cōpositū a sancto Bonauētura. In q quilibet vsus i numero redolet aliqd de psalmo eiusdē numeri. videlicꝫ pmꝰ vsus redolet psalmū pmū. secūdꝰ secundū. tertiꝰ tertiū. ⁊ sic de alijs. vt patꝫ intuēti.

Prima quinquagena

A Ue uirgo uite lignū q phenni laude dignū. saluo voto qd vouisti mōo fructū attulisti.
Aue cui sine fine reges astāt ⁊ regine. tu regina sctoꝝ. regū pnceps ⁊ rgnoꝝ.
Aue dauid germē iustū. vt vitalē dei gustū mereamur expiri. fac de mōte nos audiri
Aue vgo deo digna vua nos ⁊ cōsigna luce tue faciei ⁊ splēdore vultus dei.
Aue mr noui moris. nec ꝯceptu redēptoris neqꝫ ortu deflorata. scuto dei obumbrata.
Aue vgo que furorē. cōditoris in amorem. tua forma ꝯuertisti vots irā extinxisti.
Aue vgo quā saluator. renū testis ⁊ scrutator quē nō fallit nox errois. laudat iꝰ atqꝫ fors.
Aue virgo plena bonis graꝝ diues donis. opus dei digitoꝝ grāde nimis ⁊ decoꝝ.
Aue vgo pꝰ ⁊ an̄. p me sp te pugnāte. vertat hostꝰ mihi dorsum. ⁊ ꝯuersus stet retrorsū
Aue porta libertatis. aula sūme trinitatis ⁊ solēne dei templū. salꝰ orbis ⁊ exēplū. 10
Aue vgo flos regalis. mulieꝝ nulla talis. vba cuiꝰ sunt argētū. lingua laudis instrm
Aue vgo cui plaudo. tibi canto te collaudo bōa mihi retribuēte. vua vgo te canētem
Aue vgo dō cara pulcra suauis prudēs clara. sola dei salutare. digna mūdo generare
Aue vgo virtꝰ mea. natū deū posce dea. vt in arce syon clare nos cōcedat habitare.
Aue vgo forma moꝝ. cui xps rex celoꝝ mūdi curis expedite. notas fecit vias vite
Aue vgo cuiꝰ ori. voci vbis ⁊ clamori. dī aures inclinate. sunt. pstandi largitate
Aue vgo diligēda. laude cūctis pferenda. radix sancta semen reꝝ. flos ⁊ gēma mulieꝝ
Aue cuiꝰ ꝓuocatꝰ. forma deꝰ deo natus. pugnaturꝰ nō expauit. sꝫ vt gygas exultauit.
Aue scala celū tāgēs. ad te vgo clamo plan/

gens.vt a malo stella mariς ꝺ syꝺ me tuearꝭ
Aue yesse stirps beata.ṽgo voto nõ frauda
ta.tui cordis ⁊ tuoꝝ volũtate labioꝝ.
Aue cui⁹ q̃ nascẽt claritatẽ gens loq̃t.cuius
honoꝛ nõ decrescit ⁊ ptãs finẽ nescit.
Aue digna om̃i laude.casta dei mr̃ gaude ⁊
admitte vota pcũ vt sis ṽgo semꝑ mecũ
Aue ṽgo cui⁹ man⁹.nõ fedauit act⁹ manus
ſʒ ab om̃i prauitate innocẽtes sũt ſuate.
Aue ṽgo speciosa.cui⁹ quasi recẽs rosa.spi/
rat caro coꝛ letaẽ.mẽs in bonis demoraẽ
Aue ṽgo q̃ iam audis.corã throno vocẽ lau
dis.iube sil' nos astare.di laudes enarrare
Aue ṽgo rũpe moras.⁊ ad om̃es ſꝑ horas
mihi custos ⁊ adiutrix.esto digna di nutrix.
Aue ṽgo vernãs floꝛe.gustu cuius ⁊ odoꝛe
rursum hõ iuuenescit.⁊ ad vitã reuirescit.
Aue virgo ⁊ appare.iube tecũ nos regnare.
⁊ ad xp̃m q̃ abisti post te trahe mr̃ xp̃i
Aue ṽgo fauus mellis.cedit ecce sol cũ stell'
tui vult⁹ claritati.tu decoꝛis ↄsũmati
Aue virgo finis ire.purga culpas et largire
nos pacto cursu mũdi.ꝑ pctis nõ ↄfundi.
Aue virgo pulcra visu.depcoꝛ te toto nisu.
me clamantẽ q̃tidie.mater audi pie.
Aue mater virgo tñ.posce ſꝑ sacrũ flamen.
ad munimẽ nob dari.⁊ a ṽbo nos firmari
Aue ṽgo ruga carẽs.da intacta dei parens
vt laus tua cũ dulcoꝛe meo ſꝑ sit in oꝛe.
Aue mr̃ expers viri.fac me dignũ inueniri
quẽ digneꝛ adiuuare.noli ṽgo iã tardare
Aue ṽgo vena mũda.ꝑ te viui fontis vnda
mihi ſꝑ irroꝛeẽ.q̃ coꝛ meũ deebrieẽ
Aue virgo vite via.salue mũdi spes maria.
cui⁹ legẽ coꝛ rimaẽ.os sophiã meditaẽ
Aue virgo mũdi dec⁹.tibi cedẽs iudex equ⁹
est oblit⁹ ire sue.in aspectu foꝛme tue.
Aue ṽgo mũdi ratis.da vt igni charitatis.
de te mihi ſꝑ crescat.coꝛ amoꝛe incalescat.
Aue ṽgo lux astroꝝ.educ queso viciorũ.lu/
tulenta me de fece.ꝑ me deo fusa pce.
Aue virgo ac dignare.te laudãtẽ me sanare
a languoꝛe nimis g̃ui.quẽ peccãdo ↄpaui
Aue ṽgo da qꝺ cernis.vt ↄteplex in sup̃nis
epulãtis turbe sonũ.⁊ cantãtis añ tronũ
Aue virgo singularis.vera veri salutaris.⁊
emisse lucis mr̃.cui de⁹ verus pater
Aue virgo tu quietũ.fac fremẽtis mũdi fre/
tuʒ.ihs naui sopoꝛat⁹.a te surgat excitat⁹
Aue virgo digna coli q̃ diuine tue pli.i festi
ua claritate.vestis astas deaurate
Aue virgo mũdi lumẽ.q̃ a patre ṽbi flumẽ.
tibi missum ⁊ infusum.effudisti ꝑter visũ
Aue virgo mr̃ agni.ihu xp̃i regꝭ magni.qui
est pius ⁊ benign⁹.⁊ honoꝛe summo dign⁹
Aue virgo foꝛme rare.cui⁹ vult⁹ singulare.
visũ iubar sũt mirati reges celo ↄgregati:
Aue virgo vera mentẽ.te laudãdo diligẽtes
deputari iter reos vbi moꝛs depascet eos
Aue veris claritudo.tecũ agri pulcritudo.
q̃ fusa celi roꝛe.vernãs oꝛto saluatoꝛe
Aue mr̃ oꝛphanoꝝ.miserere miseroꝛuʒ.tol/
lens soꝛdes ⁊ pctã.suꝑ niuẽ dealbata
Incipit secũda q̃nquagena
Ue virgo primitiua.virgo verax vt
oliua.que diuini germen floꝛis.attu
listi nostris oꝛis.
Aue stema claꝝ dauid.mũd⁹ om̃is clama/
uit.sola deũ req̃sisti.nec ad ꝑbra descẽdisti
Aue ṽgo noui voti.posce bona mũdo toti.
tuũ om̃es adiuuamen.sentiam⁹ ſꝑ amen
Aue ṽgo colũbina.fac vt mũdi de sentina.
illuc volẽ datis pẽnis.vbi q̃es est pennis
Aue ṽgo da te duce.me viuoꝝ frui luce.i q̃
raptus ad sup̃na.vita viuã sempiterna
Aue virgo specialis.foue tuis me sub alis.
sede fruar vt amena.⁊ q̃ete pace plena
Aue decus puellaꝝ.virga iuda semẽ claruʒ
p̃ris parẽs nata ꝑlis.dei dom⁹ aula solis
Aue ṽgo flos de spina.qꝺ rogam⁹ da regia
surge nob i occursũ.ꝑhe dextrã trahe sursũ
Aue virgo lacte lota.pasce semꝑ nos et po/
ta.deitatis fonte trino.de ↄpũctiõis vino
Aue turrꝭ nr̃e spei.esto virgo memoꝛ mei.⁊
cantoꝛẽ laudũ haꝝ.salua p̃nceps feminaꝝ.
Aue virgo sine dolo.cui⁹ oĩs spes i solo cre/
atoꝛe ſꝑ mãsit.nõ in mũdo q̃ ptrãsit
Aue virgo caro cui⁹.ridens dapes vite h⁹.
solũ deũ ↄcupiuit ⁊ eũ mente sitiuit
Aue virgo recti coꝛdis.nec vlli⁹ vnq̃ꝫ soꝛdiũ
inq̃nata feditate.dono ꝑlis illibate
Aue salus et iudeis.votis virgo faue meis
vt in syon reddã illa.dũ resurgã ꝺ fauilla
Aue virgo par argẽto.q̃ pudoꝛis detrimẽto
to igne mõi ñ arsisti.quẽ illesa ptransisti
Aue parẽs absq̃ pare.mr̃ dei depcare.deũ
mihi miseri.⁊ cũ iustis me cẽseri.
Aue virgo deo iũcta.te tollẽte mala cuncta
vie mee ꝑsꝑerenẽ.res aduerse secundenẽ.
Aue ṽgo ꝑ quã volẽs pauꝑ ille fit ⁊ dolens
q̃ iubẽte doloꝛ cedit.⁊ paupꝑtas retro redit.
Aue virgo di cella.quẽ ꝑ nob interpella.pla
ca natũ ne moꝛerꝭ.q̃ repulsam nõ vereris
Aue norma castitatꝭ.esto virgo ꝑ pctis.ne

descēdā ad tormētū. forte mihi firmamētū.
Aue ꝟgo vite port⁹. porta clausa clausus or
tus. vell⁹ clari gedeonis. ꝟi tron⁹ salomōis
Aue ꝟgo cui⁹ lot⁹ pes peccādo nō est motus
ꝗ firma vacillātes. leua lapsus tene stātes
Aue dec⁹ discipline. stella luc; matutine. veri
solis tu aurora. tu ꝑ nobis ſp ora
Aue ꝟgo quā laudam⁹. da securi videamus
ora xp̄i iudicātis. ꝛ post semp imperantis
Aue virgo ſꝫ fecūda. firma vagos fedos mū
da. ꝛ ꝗ aufert regū flatū. regē nob̄ fac placa
Aue ꝟgo dei ꝗes. tu antiq̄s mihi di (tum
es. ꝛ ꝑ euā quā amisi. redde lucē padisi
Aue ꝟgo que rorasti. de secreto ventr; casti
sup ora pctōꝝ. veꝝ panē angeloꝝ
Aue tēplū impolutū. cui⁹ mūdo cor exutuꝫ
nulla vnq̄ seculari. lue ꝗuit inquinari
Aue mūdi medicina. misce potū ꝛ propina
fletū mihi mēsurate. ꝑ peccati q̄ntitate
Aue ꝟgo flos estatis. tu diuie suauitat; mel
ꝛ māna suscepisti. ꝛ h̄ nobis porrexisti
Aue ꝟgo fuga mortē. serua reos ꝛ in sortem
trāsfer dei filioꝝ. repatrix pditoꝝ
Aue ꝟgo admirāda. tibi nulla ꝯpanda. nul
la talis in puellis. vniuersas tu ꝑcellis
Aue ꝟgo que de tristi. valle flet⁹ emersisti. or/
ta terris ꝛ in mare. de excelso rutilare.
Aue terra fructuosa. ih̄u mr̄ generosa. de ꝗ
nobis mō miro. vir ꝑcessit sine viro
Aue grandis ꝛ pusilla. dei mr̄ ꝛ ancilla. tu re
gina reginarū. honor celi laus terraꝝ
Aue ꝟgo mūdi vita. tu cū nato da petita. vt
me dei ciuitatis. ciuē esse faciatis
Aue virgo dies festa. ꝑ se saluet a molesta.
pauptate q̄ laboro. mr̄ absq̄ viri thoro.
Aue virgo ꝛ letare te in celis imperare. gens ꝛ
lingua omis sciat. in eternū fiat fiat.
Aue ꝟgo cui⁹ oris. de splēdore ꝯditoꝝ; splē/
dor clare resplēdescit. lucet corp⁹ cor clare
Aue ꝟgo dec⁹ reꝝ. te iubēte me dicꝝ. (scit.
comitet lōgitudo ꝛ salutis plenitudo.
Aue cedrus exaltata. ꝟgo palme coequata
ꝑmēs arce dignitat; cūcta ligna voluptat;
Aue virgo ꝗ decorē. induisti creatorē. ꝑcin/
xisti pulcre deū. carne mūda velās eum
Aue ꝟgo gratiosa. tuq̄ mitis ꝛ formosa. su/
per oēs es puellas. a te nūq̄ me repellas
Aue ꝟgo vincēs solē. cui⁹ infans terre molē
fundat librat ꝛ appēdit. fines māu ꝯphēdit
Aue ꝟgo vite recte. fac pctā nos pfecte. ꝯsitē
do decorari. da te ſp venerari.
Aue virgo vell⁹ roris. tu dilecta saluatoris
tu cor habes liq̄factū. ad ignitū dei tactū
Aue spōsa reg; almi. psalle deo voce psalmi
ꝛ fer opē quā ꝑcamur ne ī culpa moriamur
Aue nubes pluuialis. ꝗ gusta mille mal. cor
da nostra refecisti. q̄b; deū infudisti
Aue ꝟgo nec morare. surge portas reserare.
(quas obstruxit homo ꝑmus.) vt intrare
nos possimus.
Aue virgo quā inuisi. nusq̄ tangit hasta ni/
si. tota felix nec adusta. q̄licūq̄ re iniusta.

Tertia quinquagena

Aue virgo mūdi sydus. dom⁹ tectuꝫ
a mons ꝛ nidus. vbi passer solitar;. ie/
su xp̄e demoraris
Aue ꝟgo dlicata. mr̄ viꝝ dedignata. ꝑ te da
tur vite dator. ꝛ pennis miserator
Aue virgo terra bona. tu peccati mihi dona
panē de te pcreatū. vinū ꝟa vite natū
Aue mr̄ ioseph veri. ab iterna ꝗ tueri. ſp fa/
me nos dignet. ꝑ te illud impetret
Aue ꝟgo ac ꝑbeto. vnā mihi rē quā peto. me
in tuo salutari. ad salutē visitari
Aue ꝟgo fons signat⁹. cui⁹ nūq̄ violat⁹. ven
ter fudit redēptorē. oppressoꝝ ereptorem.
Aue ꝟgo ꝛ implora. vt cor meū omni hora.
ꝑparatū lene pnū. sit ad omne bonū.
Aue ꝟgo vite datrix. ad te diues imperatrix
clamo paupr egen⁹. ꝛ erūna multa plen⁹.
Aue ꝟgo ꝛ ne sinas. syon muros ꝛ ruinas. si
ne nob̄ reparari. fac ad illā nos quadrari.
Aue ꝟgo c⁹ vult⁹. mores mod⁹ forma cult⁹.
cūcta placēt ad pfectū. i te nihil ē neglectū
Aue ꝟgo agni nupta. opto mr̄ incorrupta.
larga nimis ꝛ felici. tua manu benedici.
Aue ꝟgo nauta mūdo. ne mergamur in ꝓ/
fundo. tu deporta nos ad portū. ad eterni
solis ortum.
Aue virgo quā sincero. ſp esse corde spero.
vite mee ꝑtectricē. credo dei genitricē
Aue virgo letabūda. ꝑ te viuā cū iocūda. ele
ctoꝝ ꝯcione. in viuoꝝ regione
Aue virgo virēs salix. fauus vna fons ꝛ ca/
lix. ꝗ ꝓphe ptoplasti. nectar orbi ꝓpinasti
Aue virgo virga yesse. dona nob̄ tecū eē. vt
affectu ꝗ debem⁹. in eternū te laudemus.
Aue virgo gl'iosa. fac virtutē virtuosa. et me
iube ſp frui. visione vultus tui.
Aue virgo meq̄ doce. intus sono sine voce
bonitatē disciplinā ꝛ scientiā diuinā.
Aue virgo tota lenis. salues oro me a penis
grauis hui⁹ incolat⁹. ꝛ eterni cruciat⁹.
Aue parēs absq̄ neuo. ad te cor ꝛ vultū le

uo.vt me q̄z ꝯsoleris.q̄ cūctoꝝ misereris
Aue virgo lux iustoꝝ.tu ꝑuecta supoꝝ glori
anter introisti.⁊ vt regnes resedisti
Aue cui dn̄ator.rex celoꝝ habitator.in gen
ni dedit iure.oīs sceptra creature
Aue ṽgo bn̄dicta. quā nō traxit ad delicta.
rex iste torrēs van⁹. ros ōcurrēs flos mū
danus.
Aue syon mōs sublimis.eleuata ṽgo nimis
⁊ in celis ꝑncipatū.ius vsurpās ⁊ ꝑmatū.
Aue virgo quā ꝑflauit .⁊ ꝑflādo fecūdauit.
auster fructu spiritali.xp̄o flore virginali
Aue plena grāꝝ.dom⁹ septē colūnaꝝ.dī ma
nu fabricata.nec ab eo violata
Aue palmes vitis vere.bona syon me vide
re.cūctis ṽgo fac dieb⁹.vt abūdē letis reb⁹
Aue virgo maris stella.dona vires doce bel/
la.fac me docte ꝑliari.⁊ ne sinas expugnari
Aue ṽgo spes hūana.ꝑme vētos fluct⁹ plāa.
vt euictis mūdi vndis.emergam⁹ ꝺ ꝑfūdis
Aue virgo cui⁹ sensus.nūq̄ fuit dep̄hēsus.
arrogāter eleuari.aut iniuste gloriari
Aue virgo diua poli.cui⁹ de⁹ sibi soli.habi/
tandū cor elegit ⁊ libēter ibi degit
Aue virgo vas vngēti.iā in orā vestimēti.vn
ctionē qua abūdas.supplicam⁹ vt infundas
Aue virgo q̄ ad pura.ad colēdū ꝑcū thura.
deo man⁹ extulisti.cui mr̄ extitisti
Aue ṽgo pia tota.da vt mente te deuota. et
amore sp̄ puro.laudē nūc ⁊ in futuro.
Aue celū spiritale.sūmū itellectuale.tu mōs
ille nō incisus.tu celestis padisus
Aue mr̄ ṽgo vera.doce mēte me sincera.sy/
on sp̄ recordari.nō de mūdo meditari
Aue noui mr̄ adā.cui⁹ ꝑcor vt euadā.i meiu
stam vltionē.ꝑ me reddas rōnem
Aue mater pietatis.ꝑ te nostre cecitatis.nox
vt dies illustret.malū oīne ꝑpulset
Aue digna ꝑ̄dicari.nō me sinas supplantari
⁊ ne ruāt ad excessus.meos ṽgo rege gress⁹
Aue ṽgo cor ornatū.veta q̄so ne pctm̄.ver/
bis parē excusare.doce linguā refrenare.
Aue ṽgo da p⁹ luctū.mūdi h⁹ hinc eductus
phebi vultu clariora.me videre xp̄i ora
Aue regū alta proles.tu me ṽgo sicut soles
ad te salua fugientē.sua tibi ꝑcidentem
Aue arbor mire culta.virgo pollens laude
mlt̄a.i q̄ d⁹ cū descēdit.fedū nihil ꝺp̄hēdit
Aue ṽgo q̄ lactasti.suaue lumē qd̄ gustasti.⁊
in celo mēte fixa.stella solē es enixa
Aue botrū ferēs vitis.ꝑ quā pulsa mūdi sitis.
lux est cecis restaurata.⁊ libertas victis data
Aue felix in septenas.sparsa stellas q̄s sere/
nas.xp̄iani orbis rura luce nūq̄ occasura
Aue rex potēs diua.mēse dei tu conuiua.tu
medullā da frumēti.tecū mihi discūbenti.
Aue tota dealbata.virgo cui ꝯpata.luna ni
gra reputat.sol cū stellis obscurat
Aue ṽgo q̄ letaris.⁊ exultās gl'aris. da vir
tutū tot vngētis.in cubili tue mētis.
Aue syd⁹ principale.alma dei mater vale. i
eternū ecnoꝝ.digno sono cymbaloꝝ.amē.

Explicit psalteriū min⁹ ṽgīs gloriose
editū a sancto Bonauentura.

Incipit declaratio terminoꝝ theologie
sancti Bonauenture.

Omnipotens de
us pater fili⁹ ⁊ spūsctūs vnus
est de⁹.nā i vnitate nature nu/
merali ē realis pluralitas ꝑso
naꝝ.quaꝝ ꝑma scʒ pat a nullo
est ꝑducta nec ꝑducibilis.nec genita nec gē
nerabilis.nec spirata nec spirabilis. nec cre
ata nec creabil'.Secūda ꝑsona scʒ fili⁹ ē ge/
nita a p̄re naturali ꝑductiōe.naturali fecun
ditate intellect⁹ ꝑ memoriā. Tertia ꝑsona.s.
spūsctūs est spirata a p̄re ⁊ filio.non genita
nec creata sic nec secūda ꝑsona ē creata nec
spirata. Essentia aūt diuīa est sūme vna.
id est.nullo mō diuisibil' in plures essentias
Scd̄o est sūme simplex.i.nō cōposita ex ml'
tis reb⁹ distinctis a se inuicē re.nec cōponibi
lis cū reb⁹ a se re distinctis:ʒ q̄cq̄d est in ea ꝓpt
sui infinitatē est vna res cū ea. Tertio est i/
mensa.i.ipa ꝑ seipam est p̄ns oīni rei. ⁊ ꝑso/
na ꝑ ipam opat in omi re ⁊ manutenet ⁊ in/
telligit oia Quarto ē eterna.i.nō incepit nec
desinet.simul ⁊ semel oēs ꝑfectōes indiui
sibilit' cōtinet. Quinto est icōmutabil'.i.nec
substācialit' nec accidētalit' mutabil' nec ge/
nerabilis nec corruptibil'.nec aliq̄ mō ꝑfecti
bilis vl' defectibil'.Sexto ē necessaria.i.ipa
nō pōt nō esse.nec aliq̄d ab eo deficere.⁊ oīs
sua actio est ipa essentia ⁊ necessaria.licet ter
min⁹ actōis diuīe ad extra nō sit necessari⁹.
Septimo est ꝑma.i. est radix ⁊ fundamētū
emanationū ⁊ ꝑsonaliū ꝓprietatū ⁊ oīno ꝑ
ma entitas in oīa entia ⁊ i diuinis ⁊ creatu
ris Octauo i ea est sūma fecūditas.i.memo
ria ꝑfecta ad ꝑducēdū ꝑsonā vtrāq̄. Nā me
moria quā dicūt intellectuā naturā dei dic

cū intellectu que fecūda est respectu verbi.
Sȝ memoria quā dicūt spiratiuā. naturaȝ
dei dič cū volūtate q̄ est fecūda respectu spi/
ritussancti. Nono est in ea summa charitas
id est. vna numero volūtas in tribꝫ ꝑsonis.
⁊ ꝑ ꝯsequēs eadē volitio ⁊ volitū idē. Deci/
mo est in ea sūma liberalitas. i. cōmunicabi
litas sue essentie ⁊ oīs infinite ꝑfectōis ī dei
tate ipis ꝑsonis ⁊ sue bonitatꝭ ⁊ influētie in
creaturꝭ omībꝫ rebꝫ ꝓdr ctꝭ. Undecimo est
in ea sūma eq̄litas. i. ꝑfectio pr̄is nō est ma/
ior nec minor ꝑfectiōe filij sil'r ⁊ spūsscti. nec
filiꝰ est ꝑfectōis maioris vel minoris q̄ꝫ pr̄ ⁊
spūssanctꝰ. Idē dicendū de spūsctō respectu
pr̄is ⁊ filij. nec est deitas alia in filio ⁊ spūsā/
cto q̄ꝫ in pr̄e nec ecōuerso. nec est ptās alia ī
patre q̄ꝫ in filio ⁊ spūsctō. nec maior nec mi/
nor. Nec est duratio siue eternitas maior vl'
minor in pr̄e q̄ꝫ in filio ⁊ spiritusctō. Duode
cimo est in ea sūma germanitas. i. nature et
essentie est sūma vnitas. s. numeralis ī tribꝫ
ꝑsonis. similit' ⁊ talis vnitas est in omī ꝑfe/
ctiōe essentiali ī tribꝫ ꝑsonis. nō aūt in omī ꝓ
prietate notionali. Tertiodecimo est ī ea sū
ma ꝯformitas. i. essentialiū ꝓprietatuȝ sūma
vnitas ⁊ idētitas ⁊ nulla diuersitas. volūta/
tis ꝯcordia. nulla discordia. si saltē debet di
ci ꝯcordia. opationū ad creaturas indiuisi/
bilitas. ⁊ oīm effectuū sil'is ꝓducibilitas
Quartodecimo est in ea insepabilitas. i. ꝑso
naꝝ simultas ī existēdo ⁊ vbiq̄ꝫ p̄ntiā exhibē
do ⁊ oīa opando  Emanatiōes due sunt ī
diuis. s. generatio ⁊ spiratio. Generatio est ꝓ
ductio substātifica ꝑ modū nature. Spira
tio est ꝓductio substātifica ꝑ modū volūtatꝭ

Tres ypostases. i. supposita vl' ꝑsone sunt
in diuis. s. pr̄ ⁊ filiꝰ ⁊ spūssanctꝰ. Sequūtur
q̄ttuor relatiōes. s. paternitas. filiatio. ꝓces/
sio. spiratio. Sequunt' etiā q̄nq̄ꝫ notiones
scȝ innascibilitas. paternitas. filiatio. ꝓcessio
spiratō. Paternitas est generatio actiua Fi
liatio generatio passiua Processio ē spiratō
actiua. Spiratio est spiratio passiua. Inna
scibilitas est ꝓprietas nobilitatis. s. a nullo ꝓ
duci. Properas ꝑsonalis est q̄ ꝑsona ꝓprie ⁊
principalit' innotescit. Et sunt tres. s. pater/
nitas. filiatio. spiratio passiua.  Notio
est q̄ ꝑsona innotescit vt distinguit' ab alia.
Innascibilitas inotescit pr̄em p̄ncipaliter.
ꝑ modū negatiōis. ⁊ ex ꝯseq̄nti ꝑ modū po/
sitiōis. i. fontal' plenitudis. Filiꝰ dr̄ imago ī
q̄ꝫtū expssa silitudo pr̄is. Filiꝰ dr̄ v̄bū inq̄n
tum est silitudo expssiua.  Filiꝰ dr̄ filiꝰ in/
q̄ntū est silitudo ypostatica. Scđo filiꝰ dici
tur imago vt silitudo ꝯformis. Dr̄ v̄buȝ vt
silitudo intellectual'. Dr̄ filiꝰ vt silitudo ꝯna
turalis.  Spūssanctꝰ dr̄ donū vt datū vo/
luntariū ⁊ p̄cipuū. Dr̄ spūs vt datū volūta
riū ⁊ primū. Dr̄ charitas pr̄is ⁊ filij vt datū
ypostaticū. Predicamēta q̄nq̄ꝫ vltia nō sunt
in deo q2 ꝑtinēt ꝓprie ad corꝑalia. Predica/
mēta q̄nq̄ꝫ vltia attribuūt' deo figuratiue
Predicamēta q̄nq̄ꝫ p̄ma s'm id qđ est cōple
tiōis in eis sunt ī deo. ⁊ reducūt' ad duo. scȝ
subām ⁊ relatōȝ. Iō dicunt' duo modi p̄di/
cādi in diuis. s. ꝑ modū sube ⁊ relatōis. Pre
dicare ꝑ modū sube est p̄dicare de oībꝫ ꝑso/
nis sil' ⁊ singulatiȝ ⁊ singl'arit'. Predicare s'o
s'm relatiōȝ aut est nō dici de omībꝫ. aut si đ
pluribꝫ pluralit' dici.  Essentia diuina dr̄
essentia inq̄ꝫtū cōicabil' in abstracto. sȝ dicit'
suba inq̄ꝫtū cōicabilis inꝯcreto.  Sūt q̄n
q̄ꝫ modi dicēdi sil' ⁊ q̄rēdi in diuis. Quis rō
ne ꝑsone. q̄ rōe hypostasis. q̄ rōe notiōis. qđ
rōe sube. q̄d siue q̄ rōe essentie.  Habitare
deū in nob est effectū spūalē causare in nob
cū acceptatōe ꝑ charitatē q̄ deꝰ nos hȝ ⁊ ha/
bet' a nob. Tota trinitas aūt inhabitat ī ho
mine. Deū apparere ē in signo sensibili expͥs/
se significari. vt spūssanctꝰ apparuit ī linguis
igneis ⁊ colūba.  Deū descēdere dič vtrūq̄ꝫ.
scȝ inhabitare vl' apparere.  Deū mitti ē cū
vtroq̄ꝫ p̄dicto eternalit' ꝓduci.  Deū sedere
in beatis est gl'ificare beatos  Appropriare
aliq̄ ꝑsonis diuis est ipa cōia oībꝫ ꝑsonis ad
noticiā ꝓprioꝝ ꝑsonaliū faciētia alicui ꝑsone
attribuere. vt pr̄i vnitatē. eternitatē. princi/
piatiōȝ. oīpotētiā. Filio veritatē. spēm. exē/
platiōem. omīsciam.  Spūsancto bonita/
tem. vsum. finē. volūtatē  Unū est ens in/
diuisum ī se  Uer est ens intelligibile. Bo
nū est ens cōicabile.  Deꝰ est oīpotēs. nō q̄
possit actꝰ culpabiles vt mētiri. nec actꝰ pe/
nales ī se recipe vt timere. nec corporales vt
dormire. nec incōuenietes vt facere aliqueȝ
maiorē se  Est inq̄ꝫ deꝰ ꝑfecte v̄e ⁊ proprie
oīpotēs. i. potēs oīa q̄ sunt alicuꝰ potētie et
potētie ꝯplere.  Potētia cōpleta est q̄ non
pōt deficere nec succūbere nec īdigere  Po
tētia incōpleta q̄ pōt in peccādo deficere. ī pa
tiēdo succūbere. ī corꝑali actōne indigere.

Potētia diuia est q̄ nec est de nihilo nec
sub aliq̄. nec eget aliq̄. nec culpabilia pōt nec
penalia nec materialia.  Sapia dei est illa

q̄ limpidiſſ.me de⁹ cognoſcit oīa bona.ma/
la.p̄terita.pñtia.ꝛ futura. actualia ꝛ poſſibi
lia.ꝛ ꝑ ꝯſequēs eſt infinita ꝛ incōp̄bēſibilis
nob. Sapia dei dr̄ ſcia inq̄ꝫtū eſt cogniti
ua oīm poſſibiliū. Dr̄ viſio reſpectu oium
actualiť exiſtētiū Dr̄ approbatio inq̄ꝫtū eſt
reſpectu bonoꝝ. Dr̄ p̄ſcientia inq̄ꝫtū eſt re/
ſpectu futuroꝝ. Dr̄ diſpoſitio inq̄ꝫtū eſt re
ſpectu fiēdoꝝ ab ip̄o d̄o Dr̄ p̄deſtinatio re
ſpectu p̄miandoꝝ Dr̄ reprobatio inq̄ntuꝫ
eſt reſpectu dānādoꝝ. Dr̄ lux inq̄ꝫtū eſt rō
cognoſcēdi oīa. Dr̄ ſpeculū inq̄ꝫtū eſt ratō
cognoſcēdi viſa ꝛ approbata Dr̄ exēplar in
q̄ntū eſt rō cognoſcēdi p̄uiſa ꝛ diſpoſita
Dr̄ liber vite inq̄ꝫtū eſt rō cognoſcēdi p̄de/
ſtinata. Sapia dei eſt liber vite reſpectu
reꝝ vt redeūtiū. Exēplar vt exeuntiū. Spe
culū vt euntiū. Lux reſpectu oīm. Ad ex
emplar ſpectat ydea ſḿ actū p̄uidēdi. Ver
bū ſḿ actū ꝓponēdi. Ars ſḿ actū ꝓſequēdi
Rō ſḿ actū ꝑficiēdi Simplex dī noticia
eſt q̄ cognoſcit de⁹ bona ꝛ mala que ſunt.fu/
eruntꝛ erūt ꝛ p̄nt eſſe.q̄ etiā nūq̄ꝫ erūt No
ticia viſionis.eſt q̄ cognoſcit de⁹ oīa mala q̄
ſunt fuerūt ꝛ erūt. Noticia approbatōis.ē
q̄ cognoſcit tm̄ bona q̄ ſunt fuerūt ꝛ erunt.
Volūtas dei dr̄ rōe regulata ꝓuidētia q̄
oīa q̄ in vniuerſo fiūt irrep̄benſibiliť guber
nanť. De⁹ eſt cā efficiēs mūdi.rōe cui⁹ eſt ī
creatura vnitas.mod⁹.ꝛ mēſura. De⁹ eſt cā
exemplarꝫ mūdi.rōe cui⁹ eſt in creatura veri
tas.ſpēs.ꝛ numer⁹ De⁹ eſt cā finalis mūdi
rōne cui⁹ eſt in creatura bonitas. ordo.ꝛ pō
dus. Liber int⁹ ſcript⁹ eſt dei eterna ars
ꝛ ſapia. Liber foris ſcript⁹ eſt mūd⁹ ſenſi
bilis. Obediētia mera eſt qñ p̄ceptū ex ſe
ſolū obligat. nō ex aliq̄ alia cauſa. Ordo
angeloꝝ ſḿ Grego.eſt multitudo celeſtiuꝫ
ſpirituū q̄ inter ſe in aliq̄ munere grē ſiľanť
ſicut ꝛ ī naturaliū donoꝝ munere ꝯueniūt.
Hierarchia diuia eſt ip̄a trinitas īcreata
Hierarchia angelica eſt angľoꝝ multoꝝ
habitudo ad inuicē in ſcia.actiōe.deiformi/
tate.illuminatōe.ꝛ in deū aſcēſiōe Hierar
chia eccľiaſtica eſt reꝝ ſacraꝝ ꝛ rōnaliū ordi
nata ptās.debitū in ſubditꝫ retinēs p̄ncipa
tum. Angel⁹ eſt ſubſtātia incorp̄ea.intelle
ctualis.ſp̄ mobiľ.arbitrio libera.d̄o ſuiēs.
grā nō natura īmortalitatē ſuſcipiēſ.i. anni/
bilationē.qꝛ incorruptibilitatē ꝓprie habet
ex natura. Anima eſt ſubſtātia ſpiritualiſ
corp̄i vt forma rectrix ꝛ viuificatrix accomo

data.ꝛ ad eternā beatitudinē p̄ncipaliť or/
dinata. Senſualitas eſt potētia aīe q̄ ſen/
ſificat corpuſ.ꝛ mouet ꝛ appetit delectabilia
corp̄i ꝛ refugit nociua. Senſus ē illa vis
aīe q̄ homo cognoſcit res corp̄eas p̄ſentes.
Imaginatō ē illa vis aīe q̄ intueť res cor
porales abſentes. Rō eſt illa vis aīe qua
aīa inter bonū ꝛ malū inter veꝝ ꝛ falſum di
ſcernit infra ſe. Intellect⁹ eſt illa vis aīe q̄
aīa apprehēdit res īmateriales ꝛ itelligibileſ
Portio aīe ſup̄ior.eſt ip̄a aīa inq̄ꝫtū reſpi
cit ſup̄iora. Portio aīe inferior eſt ip̄a aīa
inq̄ꝫtū reſpicit inferiora Senſus cōis eſt
in q̄ oēs ſenſus p̄ticulares ꝯcurrūt. Fan
taſia eſt virt⁹ aīe ſenſitiua q̄ cōponit formaſ
nouas ſḿ ſilitudineꝫ formaꝝ a p̄ticularib⁹
ſenſib⁹ receptaꝝ Eſtimatiua ē illa vis aīe
qua dicim⁹ eſſe ſagacitatē in brutꝫ.vt in vul/
pe. Memoria eſt illa vis q̄ ꝯſuat formaſ
ſenſibiliū ſpēꝝ Motiua ſenſitiua.ē vis q̄
aīa ſingula mēbra corp̄is mouet. Intelle
ctus ſpeculatiu⁹ eſt ille q̄ exerceť in ſpecula/
tione veri. Intellect⁹ practic⁹ eſt ille q̄ ex/
erceť in op̄atōe boni. Vis aīalis eſt illa q̄
animal corp̄ea obiecta cognoſcit ꝛ appetit.
Vis vitaľ eſt vis motiua aerꝫ ī corp̄e ani
malis ꝑ arterias Vñ vis naturalis eſt illa
qua corp⁹ aīalis nutritur ꝛ ꝯſeruať ſpecies.
Vis generatiua eſt illa q̄ ꝯſeruať ſpecies
Nutritiua eſt illa q̄ ꝯſeruať indiuiduum.
Oraculū eſt cū in ſomnis apparet aliq̄ gra
uis p̄ſona.vt de⁹.ſacerdos.ľ parēs.denūci
ans aliq̄d euentuꝝ vel nō.faciēdū vel vitan
dū. Viſio ē cū id q̄s videt qđ euenit ſicut
apparuit. Somniū eſt figurꝫ tectū ꝛ ſine ĩ
terp̄tatiōe intelligi nō p̄t Inſomniū eſt qñ
id qđ vigilātē fatigauerat ſe ingerit dormiē
ti. Phātaſma eſt qñ vix dormire cepit q̄s
ꝛ vigilare ſe exiſtimat.et videť aſpicere irru
entes ſup̄ ſe.vľ paſſim vagātes formas. diſ
crepātes ꝛ varias.letas ꝛ turbulētas Ima
go dei in natura rōnali eſt ſilitudo exp̄ſſa tm̄
deficiēs in aliq̄ trinitatis increate.ꝯſiſtēs in
memoria.intelligētia.ꝛ volūtate. Liber/
tas a coactiōe ē facultas rōis ꝛ volūtatꝫ cō/
ſurgēs ex deliberatiōe p̄ambula ꝛ volunta
te adiūcta.ꝛ dr̄ liberꝝ arbitriū Cauſa ē p̄n
cipiū ꝓductiuū. Rō cauſaľ eſt regula diri/
gēs ip̄m efficiēs in ꝓductiōe. q̄ regľa ē idea
in deo in creatura forma naturaľ Rōnes
cauſales ſūt forme ideales. Rōnes ſemina
les ſūt forme naturales Rō p̄mordialis eſt

rō causalis.tñ cū respectu ad deū vt p̄mum p̄ncipiū. Vestigiū dei est creatura rōtas deū in rōnibꝫ oī creature cōibꝫ.vt est vnitas veritas.bonitas. Silitudo ē ꝯformitas dei in gratuitꝭ.vt fide.spe.charitate. Imago creatōis ꝯsistit in tribꝫ potētijs aīe ⁊ vnitate sube.ita ꝙ memoria rep̄ntat p̄rem.itelligētia filiū.⁊ volūtas sp̄m scm̄. ⁊ vnitas substātie rep̄ntat vnitatē diuie essentie. Imago recreatiōis ꝯsistit in tribꝫ v̄tutibꝫ theologicis ⁊ vnitate grē gratū faciētis.ita ꝙ fides rep̄ntat filiū.spes p̄rem.charitas sp̄m scm̄. vnitas grē vnitatē essentie. Imago glorificatiōis ꝯsistit in tribꝫ dotibꝫ ⁊ vnitate glīe ita ꝙ apta visio rep̄ntat filiū. Secura tēto rep̄ntat p̄rem. Perfecta dilectio sp̄m scm̄ Vnitas glīe rep̄ntat vnitatē essentie Malum est p̄uatio modi.spēi.⁊ ordinis. Nā creatura ꝯpaꝛ ad deū in rōne effectꝰ cause efficiētis.formaꝛ.⁊ finalis.⁊ rōne p̄mi hꝫ rōem modi.rōne scḋi hꝫ rōem spēi.rōne tertij habet rōem ordinis. Malū culpe est carentia debite honestaꝭ. Malū pene ē abstinētia debite delectatōis cū sensu sui contrarij Malū pugne est culpa.dyabolo ī instigādo.⁊ est pena iusto in repugnādo. Malū s̄m se ⁊ in se est qḋ nullo mō pōt bñ fieri. vt odiū dei. Malū in se siue in genere qḋ aliquādo pōt bñ fieri.vt occidere hoīem Malum ex circūstātia est malū qḋ in se est bonū tñ ꝑpter aliquā circūstātiā annexā fit maluꝫ Tēptare est p̱bare Peccatū originale est carētia debite iusticie p̱ inobedientiā ade facta.quā comitaꝛ carentia visionis diuine Pctm̄ actuale est carētia debite iusticie facta p̱ inobedientiā ꝑprie volūtatis Pctm̄ veniale ē amoꝛ voluptatꝭ in creatura citra deū Pctm̄ mortale est inobediētia mādatoꝝ diuinoꝝ. Delictū est trāsgressio p̄ceptoꝝ affirmatiuoꝝ Cōmissum ē trāsgressio p̄ceptoꝝ negatiuoꝝ. Preceptū affirmatiuū est qḋ ordinat q̄d debeat fieri. Preceptuꝫ negatiuū est qḋ ordinat q̄d nō debeat fieri. Ignorātia negatiōis est simpliciter aliq̄d nō scire.sic brutū nō scit deū. Ignorātia p̄uatiōis est ignorare aliq̄d postq̄ꝫ sciri potuit ⁊ tenebaꝛ scire Ignorātia dispositiōis est nō scire veritatē ⁊ cū h̄ tenere oppositā falsitatē. Ignorātia simplex est nescire q̄ teneꝛ hō scire.facͭ tñ aliq̄d ſꝫ nō sufficiēt Ignorātia crassa siue supina est nesciētia coꝝ q̄ teneꝛ scire ⁊ nō velle aliquē laborē subire vt sciat. Ignorātia affectata ē nolle scire ea ad q̄ teneꝛ. Pctm̄ cordis est trāsgressio legis diuīe p̱ ordinatiōem intrinseci motus mētis. Cōsensus ē nutꝰ volūtatꝭ spontaneꝰ. Cōsciētia est naturale iudicatoriuꝫ q̄d faciendū vꝉ nō faciendū sit. Perplexitas est inuolutio int̄ opposita .ita ꝙ videꝛ ſp vergere in pctm̄ quācūqꝫ p̄tē eligat Cōtētio est v̄itatꝭ impugnatio cū ꝯdēnia clamoris. Mendaciū est falsa signatio vocꝭ cū intētione fallēdi. Iurare est deū inuocare in testē sue locutōis. Periuriū est mēdaciū iuramēto firmatū Adulatio est s̄mo laudis alicui exhibitꝰ intētione placēdi Maledicere est alicui plagas vꝉ penas v̄bo optatiuo imp̄cari. Detractio est fame aliene denigratio. Pctm̄ opis est trāsgressio legis diuīe p̱ inordinatiōeꝫ extrinseci motus.

Sup̱bia est amoꝛ vꝉ appetitꝰ ꝑprie excellentie. Inanis glīa ē amoꝛ laudis ꝑprie ꝑpter excellētiā apparētē Inobediētia ē volūtas fingēs minoratōꝫ potestatꝭ.nolēs subiacere supioribꝫ ī debitꝭ. Iactātia ē volūtas ꝑpter apparētiā ꝑpriā potestatē ostēdens Hypocrisis ē volūtas p̱ spēm sanctitatꝭ se simulās fallaciꝛ in apto ⁊ viliꝛ agēs in occulto. Inuidia est doloꝛ vꝉ odiū felicitatꝭ aliene. Odiū est volūtas affectās ꝑximo malū.vt careat bono qḋ ip̄m odiētē ꝯtristat Susurratio ē volūtas loquēdi semians discordias int̄ frēs. Ira est motꝰ ⁊ feruoꝛ sanguis circa coꝛ ex euaporatiōe fellis ꝑpter appetitū vindicte. Fellea passio est subitus animi motꝰ ipatiēs lesiōis. Mania ē manēs ira. Coꝛ est obfuatio oportuni tēpis ad vindictā. Rixa ē audax volūtas vindicādi iniuriam factā p̄cedēs Cōtumelia est volūtas vindicās p̱ exprobratōꝫ maloꝝ Blasphemia ē volūtas se vindicās p̱ opprobriū deo vel sanctꭍ illatū. Accidia ē tediū opandi bonū. Pusilanimitas est volūtas īmoderate metuens grauedinē in aggressu agēdoꝝ. Desperatio est volūtas ꝗ̄uedinē rep̄mēs de adiutorio ad ꝑficiēdū bonū diffidēs siue de remuneratiōe diuia diffidēs. Torpoꝛ est volūtas grauedinis īpatiēs.tepida ad explēdū incboata Auaricia est amoꝛ immoderatꝰ habēdi. Prodigalitas ē sup̱fluitas q̄ dat nō dāda Furtum ē auaricia rapiens vel retinēs rē inuito dn̄o. Rapina ē auaricia violēter occupāſ rē alienā Vsura est auaricia acq̄rēs p̱ mu

tnũ aliq̃d p̃ter sortẽ. Symonia ẽ auaricia studiose appetẽs vẽdere vel emere spũalia vł spũali annexũ. Proditio est volũtas p̱ deceptionẽ domesticoꝝ acq̃rendis inhians.

Fallacia est volũtas p̱ ṽba decipiẽs ꝓximũ causa lucrãdi. Fraus est volũtas ꝑfectũ ꝓximi decipiẽs ꝓpter terrenũ emolumentũ. Gula est ĩmoderat⁹ amor edendi.

Luxuria est ↄcupiscẽtia nimia expiende voluptatꝫ. Pctm̃ ignorãtie est omissio debite scie Pctm̃ ex ignorãtia. est pctm̃ qđ cõmittit ignorãter. ⁊ si nõ fuisset ignorãtia nõ fuisset cõmissũ Pctm̃ ex industria ẽ auersio volũtatis malignantꝫ a sũme clemẽte dõ

Pctm̃ ex infirmitate est auersio volũtatꝫ male humiliate. vł male in amore accense.

Pctm̃ in deũ đr impietas. Pctm̃ in ꝓximũ dicit̃ iniq̃tas. Pctm̃ in seip̃m đr impuritas. Idolatria est falsa ⁊ supstitiosa ꝓstatio maiestatis diuĩe in ydolo. Apostasia. est temerari⁹ a statu fidei vel obedientie vel religionis recessus. Scisma est illicita dissensio eoꝝ ĩter quos debet eẽ vnitas

Heresis est recessus a ṽa fide Diuinatio est supstitiosa inuestigatio p̃sciẽtie futuroꝝ. Nigromãcia est diuinati : facta ĩ cadaueribꝫ mortuoꝝ Geomãcia est diuinatio facta in terra. Idromãcia est diuinatio facta in aqua Aeromãcia est diuinatõ facta in aere. Piromãcia est diuinatio facta in igne. Maleficiũ est mulieꝝ op⁹. vel ligatura alicui⁹ rei in damnũ vel cõmoduꝫ alicui⁹ hoĩs Sortilegiũ est diuinatõ p̱ sortes. Auguriũ est diuinatio p̱ garritus vel gest⁹ auiũ Prestigiũ est p̱ qđ dyabolicꝫ illusionibꝫ oculi hoĩꝫ ꝑstringunt̃ ne possint cernere veꝝ Hypocrisis est velle videri q̃lis nõ est. Gratia generalit̃ dicit̃ adiutorium diuinũ. creature liberaliter ⁊ gratis impẽsum ad q̃ecũq3 actũ indifferẽter. Grã gratis data ẽ adiutoriũ diuinit⁹ datũ vt q̃s p̃paret se ad suscipiendũ spũssancti donum q̃ ꝑueniat ad statũ meriti. Grã gratũ faciens est adiutoriũ diuinit⁹ datũ ad merẽduꝫ

Fides est habit⁹ q̃ credunt̃ ea q̃ nõ vidẽt

Spes est ṽt⁹ q̃ spũalia ⁊ eterna bona cũ fiducia expectant̃ ꝓpter ↄfidentiã meritorũ p̃cedentiũ ⁊ grãm diuinã. Charitas est ṽtus q̃ diligit̃ de⁹ ꝓpter se. ⁊ ꝓxim⁹ ꝓpter deuꝫ.

Amor est naturalis affectio cõmunis rationalibꝫ ⁊ irrationalibꝫ. Dilectio est affectio rõnaliũ ⁊ intellectualiũ Prudẽtia est noticia eoꝝ que sunt agẽda ⁊ eoꝝ que sũt vitanda. Memoria ẽ noticia p̃teritoꝝ vt p̃terita sunt. Intelligẽtia prudẽtie est noticia p̃sentiũ Prouidẽtia est noticia futurorum. Circũspectio est cautela ↄtrarioruꝫ vicioꝝ. Cautio ẽ discretio virtutꝫ a vicio spẽm virtutꝫ p̃ferente. Docilitas ẽ prudẽtia erudiẽdi imperitos. Tẽperãtia ẽ domatio libidinũ ⁊ oĩm maloꝝ motuũ. deo hominẽ incorruptũ cõseruãs. Cõtinẽtia ꝑparantie est regimẽ cupiditatꝫ ꝑ ↄsiliũ gubernatõꝫ

Clemẽtia est ṽtus p̱ quã anim⁹ in odium alicui⁹ temere ↄcitat⁹ benignitate remittit̃.

Modestia est virt⁹ q̃ pudor honestatꝫ cõparat purã ⁊ stabilẽ auctoritatẽ. Verecũdia est obſuatio honestatꝫ in gestu ⁊ verbo.

Fortitudo est magnaꝝ reꝝ appetitio ⁊ humiliũ ↄtemptio. ⁊ cũ humilitate laboꝝ ꝑpessio. Magnanimitas ẽ difficiliũ spõtanea ⁊ rõnabilis aggressio Fiducia ẽ certa spes animi ꝑducẽdi ad finẽ rem inchoatã Securitas est habit⁹ ſm quẽ imminẽtes incõmoditates ⁊ rei inchoate affines nõ formidãt Magnificẽtia ẽ magnaꝝ reꝝ ⁊ excelsarum cũ aĩmi ampla quadã ⁊ splendidissima ꝓpositiõe cogitatio atq3 administratõ Cõstantia est stabilis in bono ꝑseuerãtia Patientia est equanimis maloꝝ tollerantia

Fidẽtia est in magnis ⁊ honestis firma fiducia ⁊ tuta collocatio. Perseuerãtia est finalis ꝑmanẽtia in bono. Justicia est ṽtus qua sibi. deo ⁊ ꝓximo quod suũ est tribuitur Seueritas est ṽtus debito supplicio coercens iniuriã Liberalitas est ṽtus beneficioꝝ erogatrix. Latria ẽ cult⁹ soli deo debit⁹. q̃ fit fide spe ⁊ charitate. Dulia est seruit⁹ creature debit⁹ Iperdulia est ſuitus vel cult⁹ excellẽtibꝫ creaturꝫ debit⁹ Reuerẽtia est virt⁹ q̃ ꝑsonis grauibꝫ ⁊ p̃latõe vł officio sublimatꝫ debit⁹ cult⁹ reuerẽtie impẽdit̃. Pietas ẽ virt⁹ q̃ ↄsanguineis ⁊ patrie beniuolis diligẽs cult⁹ impẽdit̃ Grã iusticie est beneficia iugi memoria recordari et possibilit̃ repẽdere. Vindicatio est ṽt⁹ q̃ om̃e iniustũ repellit̃ ⁊ debite punit̃. Obſuãtia ẽ virt⁹ q̃ sup̱iores honorifice tractãt̃.

Veritas ẽ virt⁹ q̃ rebꝫ cor ⁊ ṽba ↄcordare iubent̃ Innocẽtia est aĩ puritas abhorrens oẽm illatiõꝫ iniurie deo sibi ⁊ proximo

Amicicia est dilectio alicui⁹ ꝓximi ꝓpt bonũ ip̃i⁹ ꝓximi. Cõcordia est volũtatum ⁊ actionũ ↄformitas. Misericordia est cõ-

passio miserie ⁊ indigētie primi. Disciplina est cōuersatio honesta. cui pax est nō agere malū. sꝫ studet in bonis suis actib9 irreprehensibilis apparere. Obediētia est obtemperatio volūtati superioris s'm regulas legis diuine vel hūane. Equitas est amor equalitatis in his in quib9 equitas esse debꝫ. Contemplatio est clara ⁊ libera pspicacia ad cognoscendū diuinā sapiam ⁊ propriā ⁊ naturalem possibilitatē. Oratio ē ascēsus mētis in deū. Siue est expssio desiderij directi in deū ad bonū adipiscendū vel malū remouendū formata p verbū interi9 ⁊ exteri9 Sacramentū est materiale elemētū oculis subiectū. similitudine repsentās. institutione significās. significatōe gratiā cōferēs. Baptismus est tinctio corpis exterior facta sub forma verbor pscripta. Cōfirmatio ē signatio hominis baptizati in fronte facta ab episcopo ad roborandū hominē in fide.

Eucharistia est vera ⁊ realis psentia corporis ⁊ sanguinis xpi sub speciebꝫ panis et vini. Penitētia est absolutio hoīs peccatoris penitētis a sacerdote. claue nō errāte. penā eternā in tpalē diuina auctoritate cōmutante. Unctio extrema est vnctio hominis infirmi a sacerdote in remissionē venialiū peccator. Ordo est signaculū quo spūalis potestas tradit ordinato. Matrimoniū ē viri mulierisq3 cōiūctio maritał inter legitimas psonas indiuiduā vite consuetudinē seruās. Premiū substātiale cōsistit in visione. fruitione. tentione vni9 summi boni. Premiū cōsubstantiale cōsistit i gloria corpis. Premiū accidētale cōsistit in quodā decore speciali supaddito. Et dicitur aureola. Aurea est ipa beatitudo substantialis. Aureola est gloria incorruptionis s'm pfectū triū viriū aīe in carne operantiū. s. vis irascibił. cōcupiscibilis ⁊ rōnalis. Aureola virginū est gloria de incorruptione carnis. attestāte incorruptiōe mentꝫ Aureola martyrū est gloria de inuicta sustinentia mortis p fide vel iusticia. Aureola pdicator est gloria de incorruptiōne doctrine ad alter prolate mēte verbo et exemplo. Hec sunt charissime frater paucula que p vsu ⁊ exercitō tibi relinquo postq3 dodante te iterato videro lati9 tibi expona.

Explicit declaratio terminorum theologie.

Incipit summa sancti Hieronimi de essentia ⁊ inuisibilitate ⁊ immēsitate dei. que ascribit s. Bonauēture

Omnipotens deus pr ⁊ fili9 ⁊ spūsctūs vnus ē atq3 trin9. vn9 videlicet extat i natura. trin9 i psonis. sol9 inuisibilis. sol9 incircūscript9 incorporé9 ⁊ imortał. vbiq3 pñs sꝫ latēs. vbiq3 totus sꝫ immēsus. Inuisibilis est. q2 i essentia sua videri nō pōt apostolo testāte qui ait Quē vidit null9 hoīm sꝫ nec videre pt. Et in euāgelio. Deū nemo vidit vnq3. Incorpeus est. q2 nulliꝰ mēbror lineamēt' cōposit9 siue cōpact9 existit. sicut veritas in euāgelio dicit Spūs est de9. ⁊ eos q̄ adorāt eū in spiritu ⁊ ꝟitate oportet adorare Immēsus ē q2 q̄ntitas ei9 vł qualitas a nullo etiā metiri potest Cui salomon in sua oratiōe supplicans ait. Si celū ⁊ celi celor te nō capiūt. q̄nto magis ⁊ dom9 ista quā edificaui. Incircūscript9 est quia circūscribi nō potest. Inlocalis est. q2 de loco ad locū nequaq3 trāsit neq3 quolibꝫ retinet. ipo de se p Isaiā testimoniū phibente. Celū sedes mea est terra scabellū pedum meor. Et p Hieremiā. Nōne celū ⁊ terrā i pleo. Cui9 immensitatē pheta i psalmo cōfitens ait. Si ascēdero in celū tu illic es. ⁊c. De cui9 immēsitate adhuc in libro Job scriptum est. Excelsior celo est. ⁊ quid facies. pfundior inferno ⁊ vnde cognosces. Longior est terra mēsura ei9 ⁊ latior mari. Quia ei celū ⁊ terrā implet. pculdubio null9 loc9 est ab eius psentia absens. Sup oīa quippe est regēdo atq3 impando. Subtus est omnia sustinēdo atq3 portando. nō pondere laboris. sed infatigabili ꝟtute. Immutabilis est. quia ab eo qd est mutari nō potest. ipso dicēte p Malachiā prophetā. qui ait. Ego dñs ⁊ nō mutor. Ideo de9 immutabilis dr quia in natura ei9 ira. furor. pnia. obliuio. recordatio ⁊ alia his similia nō accidūt. Simplex eñi natura est ⁊ immutabilis ⁊ imperturbata. Neq3 aliud ꝑ et aliud qd hꝫ. sꝫ ipm est qd habet ⁊ qd ē. Immortał est. q2 nullo modo mori pōt. aplo dicēte. Qui sol9 hꝫ imortalitatē. lucē habitat iaccessibilē. quē vidit null9 hoīm. sꝫ nec videre pt. Ubicūq3 aūt sacra scptura sparsiꝫ p diuios libros i do motus aī s'm hūana mēbra describit. i. caput. capillos. oculos. palpebras. aurem. narem.

os.labia.cor.linguā.imaginē.vu'tū.vteruʒ
man⁹ dexterā sinistrā. digitos siue digitum.
alas.scapulas.posteriora.pedes. Itē mor⁹
aie. Irā.furorē.obliuionē.pniam.recordati
onē.⁊ his silia.nō carnaliter iuxta hystoriaʒ
a recte ītelligētib⁹ accipiēda sunt. Sicā iu
deis ⁊ plerisqʒ hereticis carnalit̄ sapiētib⁹.qui
deū corporeū atqʒ localeʒ opinānt̄.sʒ spūalit̄
oia de eo intelligēda ⁊ accipienda sunt. Si
q̄s aūt dic̄ deū hr̄e hūana mēbra.s̄m motū
aie more hūano.q̄d caput secū credit.pcul/
dubio ī corde idola fabricat. Igit̄ vt dictuʒ
est figuralit̄ dʒ capi iō caput legim⁹ ipam es/
sentiā diuinitatis ei⁹.qr oia p̄cedit.⁊ oia subie
cta ītelligere debem⁹. Capillos vo capitis ei⁹
sctōs angelos seu vniuersos electos typice
accipi oportet. De q̄ sacro in libro Danielis
scriptū est. Aspiciebam donec throni positi
sūt ⁊ antiqu⁹ dieꝝ sedit. Vestimētū ei⁹ q̄si nix
candidū.⁊ capilli capitis ei⁹ q̄si lana munda.
Hoc em̄ sig̃t p vestimēta cādida dei.qd̄ et p
capillos capitis ei⁹.sctōs videlicʒ angelos et
multitudinē sanctoꝝ dealbatoꝝ. Vel certe
Iō capilli ei⁹ lane mūde cōpant̄ vt p h̄ anti/
quus dieꝝ esse credat̄. Oculos dr̄ de⁹ hr̄e.p
eo qr oia videt ⁊ nil eū latet. In ei⁹ em̄ cōspe/
ctu vt ait apl's.nulla creatura ē inuisibilis.
Oia em̄ nuda ⁊ apta sunt ocul' ei⁹. Alit̄ vo
oculi respect⁹ grē ei⁹ intelligūt̄.vt est illō i ps.
Oculi dn̄i sup iustos ⁊ aures ei⁹ ad p̄ces co
rū. Itē alit̄. Oculi dn̄i p̄cepta p q̄ nob lumē
scie subministrat mystice ītelligūt̄.vt est illō
in p̄s. Preceptū dn̄i lucidū illumīans oclos
Palpebre dn̄i occulta ⁊ incōprehēsibilia iu
dicia siue spūal' in diuis libris ei⁹ locutio in
nuit̄. De q̄b⁹ occultis ⁊ incōphensibilibus sa
cramētis atqʒ iudicijs dictū est in p̄s. Pal/
pebre ei⁹ interrogāt filios hoim.h̄ est pbāt
Aures dr̄ de⁹ hr̄e ppterea q̄ oia audit. et nil
eū sub silētio latet.de q̄ in libro Sapie. Au
ris zeli audit oia.⁊ tumult⁹ murmurationū
nō abscōdit̄. Nares dei inspiratio ei⁹ ī cordi
fideliū.vt est repire in lib. Regū. Ascēdit fu/
mus de narib⁹.i. lacrimosa cōpūctio penitē
tiū inspiratōe ei⁹. Facies dei cognitio diui/
tatis ei⁹ ad hoies De q̄ cognitōe in p̄s.scptuʒ
est. Ondē nobis faciē tuā.h̄ est.da nobis co
gnitionē tuā qr cognitio p filiū. Nemo no/
uit p̄rem nisi fili⁹ ⁊ cui voluerit fili⁹ reuelare.
Alit̄ vo facies dei sig̃t inuisibilē essentiā di
uinitatis dei filij. De q̄ ipe dn̄s ad moysen p
angelū rn̄dit. Posteriora mea videbis,faciē
autē meā videre nō poteris.ac si diceret. In/
carnationē meā videbis in nouissimis dieb⁹
diuinitatē videre nō poteris. Os dei filius
p̄ris.i.xp̄s dn̄s.de quo Isaias pp̄ha ex pso/
na iudeoꝝ effat⁹ ait.qr os ei⁹ ad iracundiaʒ
puocauim⁹. Aliter vo os dn̄i sermo eius si
ue iussio accipit̄. De quo s̄mone dn̄i p̄dict⁹
pp̄heta ait. Os dn̄i locutū est.hoc est. verbū
dei filius dei patris p quē oīa facta sunt.
De quo in psalmo dr̄ Verbo dn̄i celi firma
ti sunt. Et alibi Misit vbū suū ⁊ sanauit eū
Et in euāgelio s̄m Ioh. In p̄ncipio erat v/
bum ⁊c̄. Lingua dei mystice sig̃t spūm sctm̄
p quē de⁹ p̄r secretū suū manifestauit hoib⁹.
Vn̄ in p̄s. Lingua mea ca.scribe. Labia di
vtriusqʒ testamēti cōsonātia intelligunt̄. De
quib⁹ duob⁹ testamētis in puerbijs dr̄. Di/
uinatio ī labijs ei⁹.in iudicio nō errauit os
eius. Brachia dei p̄ris fili⁹ ⁊ spūssanct⁹ ītel
ligunt̄.sicut est in Isaia. Brachia mea pplos
iudicabūt. De quo hiere.ad ipm ait. Et nūc
dn̄e deus q̄ eduxisti populū tuū d̄ terra egy
pti in manu forti ⁊ brachio extēto. Iō aūt fi
lius dr̄ brachiū dei.quia creatura electa ab
ipo cōtinet̄. Dextera patris vnigenit⁹ filius
accipit̄. De quo in psalmo ex psona homis
assumpti. Dextera dn̄i fecit vtutē.dexte.dn̄i
exalta.me. Alit̄ vo dextera dn̄i sig̃t gl'iaʒ pa
tris ⁊ eternā beatitudinē. De q̄ in p̄s.ex pso
na p̄ris ad filiū. Sede a dextris meis. Dici
tur aūt ⁊ dextera dei oīs electa creatura i ce
lo ⁊ in terra. Sic p sinistrā ei⁹ intelligit̄ rep/
ba creatura.i.demones ⁊ om̄es ipsi q̄ ad le/
uā positi etna supplicia sustinebūt. Manus
p̄ris fili⁹ dei accipit̄.p eo q̄ p ipm oīa sūt fa/
cta.sic̄ est repire in Isa. Oia hec man⁹ mea
fecit.⁊ p eā facta sunt oia. Alit̄ vo man⁹ dei
potestas ei⁹ intelligit̄. De q̄ ptāte in lib. Hie
remie dr̄. Sic̄ lutū in manu figuli.ita vos ī
manu mea dom⁹ isrl'. Itē man⁹ dn̄i flagellū
accipit̄.de cui⁹ pcussione ī Sophonia pp̄ha
scriptū est. Extendā manū meā sup iudam
⁊ sup habitātes hier'm.⁊ disperdā de loco h̄
reliquias baal. Pro q̄ etiā dn̄i pcussione be
atus Iob d̄ seipo ait. Man⁹ dn̄i tetigit me.
Digit⁹ dn̄i singularit̄ spūsctūs accipit̄. A q̄
spūsctō lex in duab⁹ tabulis lapideis ī mon
te synai scripta narrat̄. Ipe em̄ scripsit qui
scribenda dictauit.i.spūsctūs. De q̄ spū dn̄s
in euangelio. Ego in digito dei eijcio demo
nia. Quod ali⁹ etiā euāgelista aperte decla
rans ait. Si ergo in spū dei eijcio demonia

Sicut em̄ digitꝰ cū manu vel brachio. ma/
nus ħo vel brachiū cū corpe sunt i natura vnū
Ita pr̄ ⁊ filiꝰ ⁊ sp̄ussanctꝰ tres q̄dē psone sūt
vna ħo suba diuinitatꝭ. Digiti dei pluralit̄.
sancti itelligūt̄ pphe. de q̄ Sp̄ussc̄us libros
legꝭ ac pphaꝝ sua inspiratōe describit. De q̄/
bus in ps̄. Uidebo celos tu. ope. di. tu. Per
celos em̄ libros legꝭ ac pphaꝝ. Per digitos
ħo sanctos. vt dictū est pphas mistice insinu
auit. Imago dei pr̄is inuisibilis. vnigenitus
filiꝰ eiꝰ intelligit̄. de q̄ apl's. Imago dei inui
sibilis. Aliter nāq3 est imago dei pr̄is i filio
suo quē nō aliūde s3 ex semetipō. ħ est ex sub
stātia sua p omīa silem sibi ⁊ equalē genuit.
Alit̄ ħo aīam hoīs quā nō ex se de sua suba
sicut pleriq3 heretici opinati sunt genuit. s3
ex nihilo creauit. sic alit̄ ē imago cuiuslib3
regis i filio eiꝰ quā ex semetipō silem sibi ge
nuit. i. homo hoīem Alit̄ ħo in anulo siue in
cera imago eiꝰ impssa. q̄ nō est qd ipe. sic filiꝰ
q̄ naturalit̄ est ħ qd ⁊ pr̄. Cor dei patris ar/
chanū eiꝰ sapiē mystice inuit. ex q̄ ṽbū. i. filiū
suū impassibiliter genuit ipō dicēte Eructa
uit cor meū verbū bonū. Alas d̄r habere de
us. p eo q̄ more auis electos suos tāq3 pul/
los sub se fouet ⁊ ab insidijs dyaboli ⁊ malo
rum hoīum ptegit. Unde ppha. Sub vm/
bra alaꝝ tuaꝝ. p. m. Scapulas habere d̄r. q̄
niā infirma mēbra in scapulis portat. Sic
est in ps̄. Scapulꝭ suis obumbrabit tibi.
Uēter dei secreta origo subē eiꝰ accipit̄. Un̄
in ps̄. Ex vtero an̄ luciferꝝ genui te. Aliter p
vterꝝ dei. incōphensibilia iudicia dei. q̄ rima
ri nequeūt mystice insinuāt̄ De q̄ occulto iu
dicio eiꝰ i libro Job scptū est. De cuiꝰ vtero
egressa est glacies. ⁊ gelu de celo q̄s genuit.
Posteriora filij dei incarnatio eiꝰ accipitur
de q̄ posteriori pte filiꝰ i mōte synai ad moy
sen p angelū loquēs ait. Posteriora mea vi/
debis. faciē aūt meā videre nō poteris. Pe/
des dei stabilimētū ħtutis eiꝰ. eo q̄ vbiq3 p̄
sens. ⁊ vniuersa ei subiecta sunt. Illo ipō di
cente p Jsaiam pphm. Celū mihi sedes est
terra aūt scabellū pedū meoꝝ. Aliter pedes
filij dei incarnatio eiꝰ intelligit̄ que diuinita
ti subiecta est tanq3 capiti pedes. Sic p ca/
put diuinitas. ita p pedes eius exp̄mit̄ hu/
manitas. de humanitate in Exodo scriptū
est. Uiderūt deū israel. ħ est. moyses ⁊ aarō
⁊ nadab ⁊ abyud. ⁊ lxx. de seniorib9 populi.
Sub pedib9 eiꝰ quasi opꝰ lapidis saphirini
⁊ quasi celū dū serenū est. Sicut aūt p lapi
dem saphirū celestes creaturas vel sanctos
angelos. ita p celū serenū sanctā ecclīam ele
ctoꝝ ex omib9 assumptā figuralit̄ demōstra
re voluit. sup quas duas creaturas hō assū
ptus filiꝰ dei in ppetuū regnat. De q̄ in psal/
mo. Omīa subiecisti sub pedib9 eiꝰ. Uestim̄
tū filij dei aliqn̄ caro eiꝰ que a diuinitate as
sumpta est in diuinis libris figuraliter acci/
pit̄. de q̄ indumēto carnis Jsaias ait. Quis
est iste q̄ venit d̄ edom tinctꝭ vestib9 d̄ bosra
Rursus vestimentū eiusdē dn̄i scā accipit̄ ec
clesia. que p fidē ⁊ dilectiōem ei cōiuncta est
de quo in ps̄. dicit̄ Dominꝰ regnauit. Et in
psalmo alio ad ipm dn̄m. Cōfessionē ⁊ deco
rem induisti. amic. l. s. v. Palliū xp̄i iam dicta
eius ecclīa intelligit̄. De q̄ in libro geneseos
scriptū est. Lauit in vino stolā. hoc est i pas
sionis sanguine carnē suā. ⁊ sanguine vue
palliū suū. id ē. ecclesiā suā. Calciamēta dn̄i
nostri xp̄i mystice significāt incarnatōem eꝰ
quā ex mortalitate humani generis assume
re dignatꝰ est. De qua incarnatiōe sua ipse p
pphetā in ps̄. In idumeā extendā calciamē
tum meū. i. in plebe gentiliū manifestabo in
carnatiōem meā. Gressus filij dei aduentꝰ i
mundū ⁊ regressus eius ad pr̄em. De q̄bus
ait. Uisi sunt gressus tui deꝰ. gressus d̄i mei
regis mei qui est in sancto. Jpe de celo veīt
in vterꝝ virginis. De vtero ħo nascendo po
situs est in p̄sepio. postq3 omīa impleuit de
quib9 a patre missus venerat appensus est in
ligno crucis. de cruce aūt depositꝰ ꝯm corpꝰ
sepultꝰ est. Christi aīma vero ad inferna de
scendit. tertia aūt die p potentiā sue diuini/
tatis carnē suā de sepulcro suscitauit. ⁊ post
diē resurrectiōis sue quadragesimo die vi/
dentib9 apostolis ascēdit in gl'iam eius. Hi
sunt em̄ gressus filij. quia ascendit in celum
⁊ sedet ad dexterā patris Jste est descensus
⁊ ascensus eiꝰ qui frequēter in sacris scriptu
ris legit̄. Ascēdere dicit̄ deus. cū filiꝰ carnē
ex nobis assumptā in celū cū captiuis eue/
xit. vt est repire in psalmo. Ascēdit in altum
captiuā duxit captiuitatē. q2 naturā hūani
generꝭ q̄ a dyabolo in mūdo captiua retine
bat̄ assumēs secū in celū vbi nūq3 an̄ fuerat
tanq3 captiuā deportauit Abscōdere ab ho
minib9 faciē suā deꝰ legit̄ cū quibusdā coruꝫ
exigentib9 culpis cognitōem suā abscondit
Sic in populo iudeoꝝ nūc ipletū videmꝰ.
q2 negātes filiū dei. sciam ħi dei ita pdiderūt
vt similes forēt gētib9 que dn̄m nō nouerūt

Ostendere faciē suā dicit̄ deus. cū respectu grē sue. qb⁹ vult. s. electis suis seipm in corda coꝝ occulta inspiratiōe insinuat ad diligen/dum se amorē suū infundit. Sedere dr̄ nō corꝑaliter humano more sȝ potētialiter sup omnē creaturā rōnabilit̄. vt ē repire i ps. Regnabit de⁹ sup gētes. de⁹ sedet sup sedē san/ctam suā. Sedere aūt dr̄ sup cherubin. qd̄ iterp̄tat̄ plenitudo scie. p qd̄ signāt̄ sci angeli siue mētes spūaliū viroꝝ in qb⁹ inuisibiliter de⁹ sedet ⁊ regnat. In illis em̄ sedet q̄ scia e⁹ ⁊ dilectiōe pleni sūt. In puerbiis q̄ppe salo/monis scriptū ē. Aīa iusti sedes sapie ē. Sapiētia ꝟo dei pr̄is xp̄s est. q̄ in aīab⁹ scōꝝ di sedere dr̄. Descēdere de⁹ in mūdū dr̄. qn̄ ali/q̄d nouū qd̄ an̄ nō fecerat in creatura hūa/na opat̄. Sicut fili⁹ de patre descēdisse narrat̄ quādo verā carnē ex maria ꝟgine ꝓp̄t redemptiōem nostrā suscepit. ⁊ homo ver⁹ fieri dignat⁹ est nō mutādo qd̄ erat sȝ assumendo qd̄ nō erat. De cui⁹ descēsione. id est. icarnatione in psalmo scriptū est Inclinauit celos ⁊ descēdit. ⁊ caligo sub pedib⁹ ei⁹. Celos inclinauit q̄ȝ aduentū suū ꝑnuncians ange/los siue ꝓphetas misit q̄ eius aduentū hominib⁹ annūciarēt. Caligo sub pedib⁹ eius. q̄ȝ impii hoīes ob suā maliciā incarnatōem ei⁹ agnoscere nō potuerūt. nec adhuc possunt. Stare de⁹ dr̄ cū nos infirmos ⁊ suā creaturam ad pniam ⁊ cōuersionē patient̄ sustiet. vt est repire in Abacuc ꝓpheta. Stetit ⁊ mēsus est terrā ⁊ dissoluit gētes. id est. stetit ad subueniendū. ⁊ dissoluit credētes in se a vinculis peccatoꝝ. Trāsire dicit̄ deus cum de cordib⁹ quorundā hoīm in quib⁹ antea p fidem cōtinebat̄. postea subrepēte ꝑfidia vl̄ q̄libet delicto ab eis recedit ⁊ ad alios trāsit. quēadmodū de iudeis ad gētes. de hereticis ad catholicos. sȝ ⁊ de q̄buslibet irreligiosis ⁊ neglugētib⁹ pro vicio suo recedere dr̄ de⁹ ⁊ ad alios trāsire. qd̄ nō localit̄ aūt visibilit̄ sed inuisibilit̄ occulto iustoq̄ȝ iudicio face/re cōsueuit. Ambulare dr̄ de⁹. nō de loco ad locū transeūdo. q̄ȝ impiū est ita credere. sed ambulatio ei⁹ est in cordib⁹ sanctoꝝ delectatio. sicut scriptū est. Et abeo in eis ⁊ ambu/labo ⁊ ero illoꝝ de⁹. Vel certe ambulare di est in sanctis ꝑ̄dicatiōib⁹ suis de loco ad lo/cum trāsire. Loqui dei est inuisibilit̄ sine sono vocis vel quolibet strepitu occulte i mē/tib⁹ sanctoꝝ voluntatē suā atq̄ȝ rectū intel/lectū inspirare. siue futura sicut in sanctis ꝓ/phetis reuelare Que locutio dei. vt quidaȝ volunt trib⁹ modis accipit̄. Primo namq̄ȝ modo p subiectā creaturā. sicut ad moysen i rubo in igne apparuit. vel sicut Abraā atq̄ȝ iacob ⁊ ceteris q̄b⁹ in angelis apparuit. Secundo ꝟo modo in somnis. sicut ad iacob ⁊ ad zachariā ꝓphetā. ⁊ ad ioseph spōsum marie ⁊ alios sanctos quib⁹ secreta reuelare voluit. Tertio aūt modo neq̄ȝ p creaturā visi/bilem neq̄ȝ p hominē. sed occulta tm̄ inspi/ratione inuisibiliter corda eoꝝ tāgendo lo/quentes efficit. sicut i libris ꝓphetaꝝ scriptū est. Cuȝ ipi ꝓphete subito afflati spū scō cla/mabant dicētes. Hec dicit dn̄s. Dei videre est acta bona approbare. sicut est reperire in Gen̄. Vidit de⁹ cūcta que fecerat ⁊ erāt val/de bona. i. intelligentib⁹ bona esse demōstrauit Aliter videre dei est mala hoīm sciendo reprobare. sicut est illud in Isaia propheta Et vidit de⁹ ⁊ apparuit malū in oculis eius. Itē aliter videre dei est nos vidētes facere. vt est repire in ps. Proba me de⁹ ⁊ scito cor me. ⁊c̄. Mod⁹ iste locutiōis in libro bti iob similiter repit̄. vbi de sapiētia dei patris post q̄ȝ plurima in figura locut⁹ est de deo patre. adiunxit. Tūc vidit illā ⁊ enarrauit ⁊ inue/stigauit ⁊ ꝑ̄parauit. id est. videntes fecit at/q̄ȝ ꝑ̄dicantes ⁊ inuestigātes atq̄ȝ aliis annūciantes ⁊c̄. Cognoscere dei est cognoscentes facere. sicut ait ad Abraā. Nūc cognoui q̄ timeas deū. Neq̄ȝ em̄ in tempe nouit qui scit oīa anteq̄ȝ fiāt. sed cognoscere dei dicitur cognoscētes facere. vt qui pri⁹ de se quales essent incogniti erāt. p eius interrogatiōem ⁊ ꝓbatiōem quales essent sibimetipis manifesti fierēt. Tale est illud in lege moysi ad populo israelitico. Temptabo eos inquit vtꝝ custodiant mandatū meū an non. Nescire dr̄ deus. quosdā reprobos reprobare. sicut est illud in euāgelio. Nescio vnde sitis. Re/cedite a me oēs qui opami iniquitatē. Zelare dicit̄ deus cuȝ creaturā suam quā non vult perire. sepe castigat corripit atq̄ȝ flagellat. ⁊ flagellando ad se reducit Vel zelare dicitur deus cū nullū peccatū impunitū vult relinquere. Iustū enim est ⁊ ideo omnis in/iusticia execrabilis est illi quā vt dictum est nullo modo impunitā patitur. Irasci dicit̄ deus nō anime motu. vel qualibet pertur/batione quod illi omnino accidere non po/test sed creature delinquenti. id est. hominib⁹ impiis ⁊ peccātorib⁹ iustā dicit̄ inferre vltionē

hoc est reddere illis que merent̄. Et h̄ est vltio diuina. iste furor ei⁹ dr̄. Penitere dicit̄ de⁹ nō ꝙ more hominū p̄transactis op̄ibꝫ peniteat. Qui eni͂ om̄ia nouit anteq̄ꝫ fiāt. ꝓ suis prauis actibꝫ penitere nō potest. Sꝫ penitētia dei est statuta mutare ꝛ qđ ꝑus ichoatū est in aliud mutare. i. ex bono exigentibus culpis in malū. sicut de saul legit̄ penituisse deū ꝙ cōstituisset eū regē. vel sicut nūc videmus in populo iudeoꝝ. q̇ cū esset popul⁹ dei ob impietatē suā fact⁹ est synagoga sathane. De malo vero in bonū accidit in ꝓplo gentium. q̇ ante nō popul⁹ dei. nūc aūt ꝑ gratiam xp̄i popul⁹ dei fact⁹ est. Hoc q̇ppe mō occulto dei iudicio iudas dei ꝓditor de apostolatus gradu lapsus in inferni baratrū dimers⁹ est. Latro v̄o post crimē rapacitatis d̄ cruce ad ꝑadisum trāslat⁹ est. Hāc q̄ꝫ mutatiōem de bono ad malū. sicut dictū est. de malo ad bonū ꝙ occulto iustoq̄ꝫ iudicio dei siue ꝑ seueritatē iusticie sue. siue ꝑ mi̇ꝫcordiā ei⁹ fiat pniam dei dicim⁹. Qđ exp̄ssi⁹ in lib. Hiere. ꝓphe scriptuꝫ est. Nō penitere dei est statuta nullo mō mutare. vt est illđ in. ps̄. Jurauit dn̄s ꝛ nō penitebit eū. i. pr̄ ad filiū. tu es sacerdos in eternū s̄m ordinē melchisedech. Sacerdos dei p̄ris dict⁹ est fili⁹ dei non s̄m diuinitatē. sꝫ s̄m hūanitatē. in q̄ se ꝓ nobis ꝑ passionē ꝛ mortē in acceptabile sacrificium deo pr̄i obtulit. vt ip̄e esset sacerdos q̇ et sacrificiū. Obliuisci dr̄ de⁹ cū q̇busdā impijs ꝛ pctōribꝫ nō miseret̄. Qđ vtiq̄ꝫ nō facit ꝑ crudelitatē. q̄ in deo nō est. sꝫ ꝑ occultū iustūq̄ꝫ iudiciū suū. Indurare dr̄ de⁹ q̄rundā corda maloꝝ sic̄ de pharaone rege egypti scp̄tū est nō ꝙ om̄ipotēs de⁹ ꝑ potētiā suā eoꝝ corda induret. qđ impiū est ita credere. sꝫ exigētibꝫ eoꝝ culpis cū duricia cordis quā ip̄i sibi omnia mala ꝑpetrādo nutriūt nō aufert̄. videtur q̄si illos ip̄e induret quos iusto iudicio induratos sinit. Dormire dei est cū vnigenitus fili⁹ p̄ris in assumpta carne ꝓ nob̄ mori dignat⁹ est. Cui⁹ mors recte dulcis somn⁹ ꝑ dict⁹ est. ip̄o dicēte ꝑ Hiere. ꝓpham. Jō q̄si in somno excitat⁹ sum ꝛ vidi ꝛ somn⁹ me⁹ dulcis est mihi. Aliter dormire dicit̄ de⁹. cū fides e⁹ inter ꝓsperitates hui⁹ mūdi ꝛ intra q̄rundā corda fideliū nō vigilat sꝫ dormit. Hāc dormitionē ip̄e Jhs significauit. cū in mari int̄ fluct⁹ maris dormiuit. Vel certe dormire est anxijs tarde subuenire. sicut est in psal. Exurge quare obdormis dn̄e. Vigilare dei est in defensionē suoꝝ electoꝝ ꝛ vltionē inimicorum suoꝝ se manifestū demōstrare.

Finit summa de essentia ꝛc̄.

Incipit ꝓlogus sancti Bonauēture doctoris seraphici in libellū qui Amatorium nuncupatur.

# Presens opusculum

Presens opusculum q̇ legerit intentionē eē sciat opificis quasdā sanctoꝝ autoritates sub ꝯtinuatiōe ordinādū studuisse. eorundē nominibꝫ ecōtra in margine intitularis. que aīm legētis vel audientis ad amorē sui ꝯditoris efficaci⁹ debeant inclinare. sumpta ꝑmit⁹ materia de excellētia ꝑme ꝯditiōis hoī collata ꝯsilio toti⁹ sancte trinitatis ꝛ ope maiestatis diuīe. Deinde hoīem alloquit̄ solū ondens ei ꝛ astruens. hoīes ceteros nō tm̄ ac vniuersa ad obsequium ip̄i⁹ ꝛ solamē ꝯdita vel creata. imo ꝛ amoris ꝑuilegio singularis. sp̄ali ei munere data. Prosequit̄ deinde ꝯsequent̄ tā necessitatē q̄ꝫ piā liberalitatē incarnatiōis xp̄i ꝛ passionis ꝓ hoīe. que duo potissimū ingratitudinē expellūt. ꝛ cor hūanū efficaci⁹ ad amorē sui cōditoris inducūt. Ex q̇bꝫ q̄tuor ꝑmissis. dignitate vicꝫ ꝑme creatōis. ꝑuilegio singłaris amoris. dignatiōe icarnatōis. ꝛ hūilitate pie redēptōis pctōr meditādo ī se reuersus. plerūq̄ꝫ ꝯpūgit̄. ꝛ abiecto q̇cq̇d mūdanū sapit. tot⁹ ad xp̄m ꝯuertit̄. quē sui toti⁹ nō ignorat auctorē ꝛ bn̄factorē. ꝛ oīm bonoꝝ largitorē. Et fit vt tāto pl⁹ ꝑ hūilē satisfactōꝫ dō fiat ꝓpinqu⁹. q̄to ꝑ inobediētiā ꝑus ab eo extitit alien⁹. Et h̄ q̇dē fuit principale intentū ī h̄ ope. vt ex recognitōe bn̄ficioꝝ dei circa homines ꝛ amoris. alt̄ ad alteꝝ q̄si ꝯfabulando degenerē se agnosceret. ꝛ ꝓ ingr̄titudine sua. filiali poti⁹ q̄ꝫ s̄uili ꝯtritōe ꝯpūct⁹. tā piū patrē tā ingrat⁹ fili⁹ se excitaret filialit̄ ad amādū. Rō g̊ intētiōis opificis hoīem sui creatoris ꝓuocare satagēs ad amorē. p̄n̄ti labori amatoriū nomē imponit.

Nota ꝙ ista ꝯtinuatio autoritatū ꝛ intitulatio autoꝝ nō ita imp̄ssa ē in margine s̄m intentū opificis h⁹ opusculi. sꝫ talit̄ interrupta est ꝑ iterpositōꝫ rubricaꝝ ꝛ autoꝝ. vt vides ꝛ h̄ ad vitādū difficultatē op̄is. Qui g̊ voluerit p̄t nihilomin⁹ legere sub ꝯtinuatione nō obstātibꝫ rubricis ꝛ autoribꝫ iterpositis.

Explicit prologus in libellum qui Amatoriū nuncupatꝰ sancti Bonauēture doctoꝝ seraphici.

## Incipit Amatorium

Ad te sermo meus dirigitꝰ quisquis ꝓme conditionis tue dignitatē ignoras. aut tue reformatiōis laborē ⁊ precium nō attendis. vt cōsideratione tante dignitatis. ⁊ dignatiōis tante. tam beneficum deū. tā benignū dominū. mutuo intuitū discamus pariter amare. cui ꝓ vniuersis suis beneficijs semꝑ huc vsq; indeuoti fuimus ⁊ ingrati. Anselmꝰ. De dulcedine et bonitate dei in creatiōe. In primis igitur te admoneo vt sine intermissione recorderis q̄ dulcis ⁊ q̄ bonus sit erga te creator tuus quanta bonitas eius fuit. q̄ te cū non esses creauit. ⁊ q̄ te non pecꝰ aut creaturā insensibilem. sed eā creaturā fecit que eū posses intelligere. amare. ⁊ cū eo suam eternitatē. eterna ⁊ felix possidere. Et q̄ intm̄ te dilexit. vt cum multa cōtra suā voluntatē acturam sciret. voluit te tamen facere ⁊ esse. ⁊ q̄ te cū tanta mansuetudine vt pius ⁊ misericors adhuc patitur expectās tuam emendatiōem. quia nullo modo te cupit ꝑdere. sed adhuc te patitur viuere. adhuc tibi ea que sunt necessaria ad sustētatiōem huiꝰ vite non desinit ministrare. Et sicut rebꝰ ipis experiri potes. peccatis tuis nō potes eius bonitatē vincere. ne adhuc te velit sicut promeruisti ꝯfundere. vel ex toto destruere. Certissimū est ergo illū pium esse erga te qui tāta bona tibi largitur. nec adhuc de tuis iniquitatibꝰ se querit vindicare. Preterea de eius benignitate adhuc cogita. Rationes inductiue ad amandū deum. Vt autē cōmunia replicam. quot sunt mēbra in corꝑe. tot beneficia inuenies magna. ⁊ ꝑ minimo membro plus debes amare deū q̄ multi amant eum ꝓ cunctis beneficijs que ab eo recipiunt. Si quis amisisset oculū. quantū amaret eum qui sibi illū restitueret. Et si quis meruisset amittere eū. quantum amaret illum qui sibi oculū conseruaret. Nec minus amandꝰ qui eum ab initio dedit. ⁊ qui datū conseruauit. cū multotiens vtendo eum cōtra deum amittere meruerit. Quod dixi de oculo. de ceteris membris cogita. Si vero tantū amandꝰ est qui dedit corpus. quantū amandus est qui dedit animā. que in infinitum melior est corpore. Que si amisisset vsū rationis. quantū amares illum qui illū restitueret. Quantū ergo amandus est qui tibi rationē dedit. Itē. Quantū amandus est ille qui mirabiliter corpus ⁊ animā coniunxit. ⁊ hanc cōiunctionē tibi seruauit. cū peccando mortem multotiēs meruisses. Augustinus. Cogita igitꝰ ⁊ recogita tantam erga te tui creatoris benignitatē. et erige te sicut rectū est. Et omnes sensus tuos ad eiꝰ ineffabilē dilectionem. Nihil enim iustius. nihil salubrius. nihil vtilius ⁊ dulcius q̄ q̄ ex toto homo illū diligat quem sui totiꝰ nouerit non solū auctorem. sed et conseruatorē.

Natura inuitat ad amandū deum

Si vero naturaliter amat filius patrē. a quo habet partē corporis sui. quanto magis amare debet deū. qui corpus eius ⁊ animam ex nihilo fecit. Augustinꝰ. Et si amandꝰ est genitor. tamen preponendꝰ est creator. Vt quid nō amaret opus artificē cum haberet vnde id posset. Bernardus De diligendo deo. Et cur non quantum omnino posset. cum nihil omnino nisi eius munere posset. Bernardus in sermone. Valde igitꝰ mihi amandus est. ꝑ quem sum. viuo ⁊ sapio. Parum ne videtur tibi hoc. De dignitate siue excellentia ꝓme creationis. Cogita qualē te fecit. Nempe scdm̄ corpus egregiā creaturam. Scdꝫ animā magis imaginē creatoris insignem. ratōnis participē. beatitudinis eterne capacem. Porro coherere sibi fecit artificio incōprehensibili. sapientia inuestigabili. Nec tamen ante promeruit qui ante non fuit. Nec spes retributionis fuit. quoniā bonorū nostrorum nō eguit. Disce igitꝰ in refferēdo gratiam nō esse tardus aut segnis. Disce ad singula dona gratias agere. Diligenter considera que tibi apponūtur. vt nulla dei dona gratiarūactione frustrentur. Augustinꝰ

Quanta sit dignitas conditionis humane. Tanta nanq; dignitas conditionis humane esse cognoscitur. vt non solo iubētis sermone. vt alia sex dierum opera. sꝫ cōsilio sancte trinitatis. ⁊ opere maiestatis diuine creatus sit homo. vt ex prime conditionis honore intelligeret. quantum suo conditori deberet. dum tantū in conditiōe morē dignitatis priuilegium prestitit ei conditor

replicem

vt tanto ardentius amaret conditorem. q̃n to mirabilius se ab eo cōditū eē intelligeret

Dignitas cōditōnis debet inducere amorem. Faciam⁹ inquit hominē ad imaginem ⁊ similitudinē nostrā. Nec hoc solū ꝙ sancte trinitatis ꝯsilio sic ab excellētia cōditoris cōditus est ꝫ etiā ꝙ ad imaginē ⁊ similitudinē suā ipe creator omniū eum creauit ꝙ nulli aliq ex creaturis donauit. Que imago diligenti⁹ est exterioris homis nobilitate cōsideranda. Que sit imago trinitatis in anima q̃ ad corpus exteri⁹. Primo siquidē vt sicuti de⁹ vnus semꝑ vbiq̧ tot⁹ est omnia viuificās. mouens ⁊ gubernās. quia in eo viuim⁹. mouemur ⁊ sumus. Sic anima in suo corpe vbiq̧ tota viget. viuificans illud. mouens ⁊ gubernās. Neq̧ em̄ in maioribus sui corpis membris maior. et in minorib⁹ minor. sed in minimis tota est. ⁊ ī maximis tota. Que sit imago vnitatis ī anima in trinitate interius. Et hec est imago vnitatis omnipotētis dei quā anima habet in se. que etiā sancte trinitatis quandaꝫ habet similitudinē. Primo in eo quia sicᵉ deus est. viuit ⁊ sapit. ita anima ꝺm suū modū est viuit ⁊ sapit. De similitudine trinitatis in anima. qua ad imaginē dei est condita. Est quoq̧ in anima similitudo trinitatis. in eo ꝙ ad imaginē sui conditoris perfecte scꝫ ⁊ summe trinitatis que est in patre ⁊ filio ⁊ spiritusancto condita est. Et licet vnius nature sit illa. tres tamē dignitates habet. id est. intellectū. voluntatē. ⁊ memoriam

Sine quib⁹ anima ꝑfecta esse nō potest ꝙ idem. licet aliis verbis designatur cū dicit. Diliges dominū deū tuū ex toto corde tuo. et ex tota anima tua. ⁊ ex tota mente tua. id est. ex toto intellectu tuo. ⁊ ex tota voluntate tua. ⁊ ex tota memoria tua. Imago est in substātia. similitudo in moribus.

Nam sicut ex patre generat filius. ⁊ ex patre filioq̧ ꝓcedit spiritussanctus. ita per intellectū generatur volūtas. ⁊ ex his itē ambobus ꝓcedit memoria. sicut facile a sapiente quolibet intelligi potest. Que sint excellentiores dignitates aīe. Nec enim anima ꝑfecta esse potest sine his tribus. nec horū triū vnum aliquod quantū ad suā beatitudinē ꝑtinet. sine aliis duobus integrū constat. De trinitate in anima. Et sicut deus pater. deus filius. deus spirit⁹sanctus est. nō tamen tres dii sunt sed vn⁹. habens tres personas. ⁊ anima intellect⁹. anima voluntas. aīma memoria est. nec tres tamen anime in vno corpe. sed vna aīma tres habēs dignitates. atq̧ in his trib⁹ imaginem gerit eius mirabilē in sua natura noster interior homo ꝙ excellentiorib⁹ anime dignitatib⁹ iubemur diligere deū. Ex his quasi excellentiorib⁹ anime dignitatib⁹ iubemur diligere deū. vt quantū intelligitur semꝑ in memoria habeatur. Nec solus sufficit intellectus. nisi fiat voluntas in amore eius. Imo nec hec duo sufficiūt nisi memoria addatur. qua semper in mente intelligentis ⁊ diligentis maneat deus. sic vt nullum possit esse momentū quo ꝑsentē eum nō habeat memoria. Et hec habe de imagine.

De similitudine que in moribus cōstat.

Nunc vero de similitudine aliqua intellige. que in moribus credenda est. Ut sicut deus qui hominē ad similitudineꝫ suam creauit. charitas est. bonus ⁊ iustus. patiens et mitis. mūdus ⁊ misericors. ⁊ cetera insignia virtutum suarū. que ꝺ eo legūtur. ita homo creatus est. vt haberet charitateꝫ. vt bonus esset ⁊ iustus. patiens ac mitis. mund⁹ et misericors foret. Quas virtutes quanto plus quisq̧ in seipso habet. tanto ꝓpior est deo. et maiorem sui cōditoris similitudinem gerit Si vero quod absit aliquis per deuia viciorum ⁊ diuortia criminū. ab hac nobilissima sui conditoris similitudine degener oberrat. tunc fiet de eo quod scriptum est. Homo cum in honore esset non intellexit ⁊c̄.

De honore homini collato. Quis maior honor potuit homini esse q̄ꝫ ꝙ ad similitudinē sui factoris conderetur. et eisdē virtutum vestimētis ornaretur quib⁹ ⁊ conditor. Quod quidē nulli alii ex creaturis nisi soli homini concessit. Quando homo non vtatur vl' fruat dei bonitate et misericordia ita vt nullū esset momentū quo non sit de q̃ legitur. Domin⁹ regnauit decorem indutus est ⁊c̄. id est. omniū splendore virtutum. ⁊ totius bonitatis decore ornatus. Uel qđ maius homini potest esse dedecus. aut infelicior miseria. q̄ꝫ vt hac similitudinis gloria sui conditoris amissa. ad informē ⁊ irrationalem brutorū animaliū delabatur similitudinem. Quapropter o homo diligenti⁹ attende prime ꝯditōis tue excellentiā ⁊ venerādā sancte trinitatꝭ imaginē in teipso cognosce. honorēq̧ similitudinis diuine ad quā crea

tus es nobilitate moꝝ. exercitio fructū. ⁊ dignitate meritoꝝ. hēc cōtende. vt quādo apparuerit qualis sit. tūc similis ei appareas. q̄ te mirabiliter iā ad similitudinē suā in ꝑmo adā cōdidit. ⁊ etiā mirabiliꝰ vt infra patebit in secūdo reformauit. Q mirabilior ē hominis reformatio q̄ꝫ formatio. In prima nāq̃ꝫ ꝯditiōe gl̄ia ꝑuentꝰ est ⁊ honore. i. secūda pietate ꝓsecutꝰ ⁊ amore. vt ingratitudinē tuā erubesceres. ⁊ ad ꝯditorē tuū amorē tuū totum ꝯuerteres. q̄ tāto artificio vtebaꝛ. vt nullū aliū ꝑter ipm amares. In ꝑmo opere ꝯditiōis tue de limo terre plasmauit hoiem deꝰ. ⁊ inspirauit in faciē eiꝰ spiraculū vite. Ecce qualis artifex. qualis vnitor rerū. ad cuiꝰ nutū sic ꝯglutinanꝛ sibi limꝰ terre ⁊ spūs vite. Limꝰ quidē iā ante creatꝰ erat qn̄ in ꝑncipio deꝰ creauit celū ⁊ terrā. At spūs sane nō cōem sꝫ ꝓpriā habet ꝯditōem. nec i massa creatus. sꝫ singulari quadā excellētia inspiratꝰ.

Quare dederit deꝰ hoi sensuꝫ ⁊ intellectū

Quē cū in hoiem inspirasset dedit ei sensum ⁊ intellectū. vt ꝑ sensum lutū sibi associatū viuificareꝫ. ⁊ ꝑ intellectū regeret. Augꝰ de spū ⁊ aīa. Et vt ꝑ intellectū intꝰ ingredereꝛ ⁊ ꝯtēplareꝛ dei sapiam. ⁊ ꝑ sensum foris egredereꝛ ⁊ ꝯtemplareꝛ oꝑa sapiētie. Intellectū intꝰ illustrauit. sensum foras decorauit. vt in vtroq̃ꝫ refectionē inueniret. Intus ad felicitatē. foris ad iocunditatē. Sꝫ q2 bona exteriora diu stare nō possunt. iussus est hō ab exterioribꝫ ad interiora redire. ab interioribꝫ ad suꝑna ascēdere. Bern̄. i ſmone. Tāte siquidē dignitatis est hūana cōditio vt nullū bonū ꝑter summū ei sufficere possit. Agnosce igiꝛ o homo dignitatē tuā. agnosce gl̄iam ꝯditiōis tue. Est et tibi de mūdo corpꝰ. sꝫ tibi sublimiꝰ est aliq̇d. nec om̄ino cōꝑandū ceteris creaturis. Cōpacta ⁊ ꝯfederata sunt in te caro ⁊ aīa. illa plasmata. hec inspirata. Quis nō videat q̄ntū corpori ꝑstat aīa. Quid aīma cōferat corpi.

Nunq̇d nō truncus esset insensibilis. caro inanimata. Augꝰ. Ab aīa em̄ pulcritudo. ab aīa incremētū. ab aīa claritas visus ⁊ sonꝰ vocis. Deniq̃ꝫ sensus om̄is ab aīma est ⁊ ꝑ sensus ꝓgrediꝛ ad corpꝰ mouēdū ⁊ viuificandū. De duplici vita aīe. Cuiꝰ duplex est vita. alia q̄ viuit in carne. alia q̄ viuit in deo. Duo siquidē sunt sensus in hoie. vnꝰ interior. ⁊ alter exterior. ⁊ vterq̃ꝫ bonū suuꝫ habet in q̄ reficiaꝛ. Sensus interior reficiꝛ i ꝯtemplatiōe diuinitatꝫ. sensus exterior i ꝯtēplatiōe humanitatꝫ. Cur deꝰ hō factꝰ sit

Propterea em̄ deꝰ hō factꝰ est vt totū hominē in se beatificaret. ⁊ tota ꝯuersatio hominis eēt ad ipꝫ. ⁊ tota delectatio esset i illo. cū a sensu carnis videreꝛ ꝑ carnē. ⁊ a sensu mentis ꝑ diuinitatꝫ cōtemplatiōꝫ. Hoc erat totum bonū hoīs vt siue ingredereꝛ siue egredereꝛ. pascua in factore suo īueniꝛꝫ. Pascua foris in carne saluatoris. pascua intꝰ in diuinitate creatorꝫ. Sꝫ heu hoc magnū bonuꝫ secutū est malū magnū: qm̄ ꝑdito bono q̄ꝺ intꝰ erat. egressa est aīma ad bona aliena. q̄ foris erāt. ⁊ pactū fecit cū delectationibꝫ seculi. requiescēs suꝑ illas. nō attendēs absentiā boni sui interioris. eo ꝙ ꝯsolatiōes suas cerneret i bonis alienis. Q iocūditate exteriori. interior obdormit hō. Nā cū exterior sensus carnalꝭ bono suo vtiꝛ. īterior sensus mētis quasi obdormit. Nō eñ cognoscit bona interioris sensus. q̄ iocūditate exteriorum bonoꝝ capiꝛ. Nā q̄ in carne viuit. in carne sentit. ⁊ dolores carnis fugit in q̄ntū potest. vulnera aūt aīme ꝓrsus ignorat. nec medicinā q̄rit in eis. Cū aūt mortuꝰ fuerit sensus aīe quo viuit in carne. tūc viuificari incipiet sensus ille q̄ sentiet semetipam. Et tūc sciet dolores suos. ⁊ sentire incipiet vulnera sua tāto grauiꝰ q̄nto ꝓpius. Sic em̄ ad intellectū reuocata a corruptōe carnaliū affectionū se studet mūdare. ⁊ ad naturā ꝓpriam qua deū suū q̄ eā possedit fecit ⁊ creauit agnosceret seipam incitare. intelligēs ꝙ vita ipiꝰ dilectio est. Hugo. Q vita aīme sit dilectio. Vn̄ scire potes homo ⁊ intelligere ꝙ vita aīe tue dilectio est. ⁊ ꝙ sine dilectiōe esse nō potest. eo ꝙ vita ipiꝰ est. Gregoriꝰ. Cū aīa ad solū deū appetēdū sit creata. iure ei nihil sufficit q̄ꝺ deꝰ nō sit. Restat igiꝛ vt veꝝ amorē q̄ras. ⁊ amorē tuū in melius mutare studeas. eo ꝙ in t̄palibꝫ ⁊ mūdanis verꝰ ⁊ ꝑmanēs amor nō est. quibꝫ aīe palatus infatuaꝛ ne sentiat amorē ꝑ desideriū. nec suauitatē ꝑ dulcedinē ꝯditoris sui. Nō em̄ dubito q̄n multꝫ iam exꝑimētis didicisti fallacē esse ⁊ fugacē amorē huiꝰ sec̄li. queꝫ semꝑ vꝭ cū perit id q̄ꝺ tibi elegeris perdere aut cū aliud q̄ꝺ magis placet suꝑuenerit. cogeris mutare. Sic desiderijs intꝰ fluctuas dū nec sine amore esse potes. nec veꝝ amorē inuenis. Idcirco quasi in exilio erras. dū traheris ꝑ ꝯcupiscētias t̄paliū. amorem

nõ inuenis eternoꝝ. O si teipm̃ inspiceres.
o si aniam tuã videres. q̃ specie sua omniuꝫ
visibiliũ decorẽ ⁊ pulchritudinẽ vincit. ag/
nosceres certe quãta rep̃hensione dignus
fueris. cũ aliq̃d extra te amore tuo dignuꝫ
existimabas. Ꝙ iniuriã sibi facit. q̃ inho
nesta diligit. Ideo tibi iniuriã facis. qui
vel inhonesta. vel certe ea q̃ amore tuo di/
gna non sunt. in societatem dilectionis ad/
mittis. Nunc vero qꝛ faciẽ tuã. ⁊ speciẽ vul/
tus tui. que in aĩa est q̃lis sit cõtemplari nõ
potes. faciliꝰ in ea que foris admirãda vi/
dent̃. affectũ dilectõis extendis. Presertim
qꝛ amor nũq̃ꝫ solitariꝰ eẽ patit̃. qꝛ ⁊ i hoc ipo
sã q̃dãmodo amor esse desinit. si in alteruꝫ
parilitatis ꝯsortẽ vim dilectionis non dif/
fundit. Scire tñ debes ꝙ idcirco vis dile/
ctionis nõ extinguitur. si a rebꝫ abiectis ⁊ vi
libus appetitꝰ eiꝰ cohibeat̃. Immo ille ma/
gis sibi iniuriã facit q̃ vel inhonesta. vel cer
te ea que amore suo digna nõ sunt. in socie/
tatẽ dilectõis admittit. Primũ igit̃ necesse
est vt teipm̃ ꝯsideres. ⁊ cũ cognoueris digni
tatem tuã quã ꝓposui supius. imo ⁊ illã que
facias patet inferius. ne iniuriã facias amori tuo.
abiectiora te nõ ames. Nã ⁊ ea que ꝑ se cõsi
derata pulchra sunt. pulchrioribꝫ cõpara/
ta vilescũt. Nõ vis hr̃e amorẽ solitariũ. nec
eñi potes. noli tñ habere ꝓstitutũ. Queras
ergo vnicũ. queras ⁊ vnice dilectuꝫ. Scis
eñi qꝛ amor ignis est. ⁊ ignis quidẽ fomen/
tum q̃rit. Sed caue ne inicias qḋ fumũ po
tius aut fetorẽ ministrat. Ea vis amoris est
vt talẽ te esse necesse sit. quale est illud quod
amas. ⁊ cui ꝑ affectũ ꝯiungeris. in ipiꝰ simi
litudinẽ. ipa q̃dãmodo dilectionis societa/
te trãsformeris. Ꝙ amans in siĺitudinẽ
amati trãsformat̃ Siĺitudo nãq; causa
est amoris. Tue igit̃ pulchritudinẽ aĩe at/
tende. ⁊ intelliges qualẽ debeas pulchritu/
dinẽ diligere. Sponsum habet sed nescit.
Pulcherrimꝰ est oĩm. sed faciẽ eius nõduꝫ
vidit. Ille eã vidit. qꝛ nisi eã vidisset. nõ eaꝫ
diligeret. Sed vidit qꝛ eã creauit. que ipiꝰ
amore digna foret. Noluit adhuc seipm̃ ei
p̃sentare. sed munera misit. arraꝫ dedit. pi/
gnus amoris. signũ dilectiõis. Si cogno/
scere illũ posset. si speciẽ eius videret. nõ am
plius de sua pulchritudine dubitaret. Sci
ret eñi ꝙ tã pulcher. tã formosus. tã elegãs.
tam vnicꝰ in suo affectu captꝰ non esset. nisi
eũ singularis decor ⁊ vltra ceteros admirã

dus traheret. Nunc videre illũ nõ pōt. quia
absens est. et ideo non timet neq; erube/
scit illi iniuriã facere. qꝛ singularẽ eiꝰ amorẽ
ꝯtemnit. Si vero adhuc scire nõ potest q̃/
lis ille sit qui eã diligit. ꝯsideret saltẽ arraꝫ
quã dedit. Ꝙ argumentũ amoris sit ex/
hibitio muneris. Fortassis in ipo mune
re eiꝰ qḋ penes eã est. poterit agnoscere q̃ af
fectu eũ diligere. quo studio ⁊ diligẽtia se il/
li debeat ꝯseruare. Insignis est arra eiꝰ. no
bile donũ eius. qꝛ nec magnũ decuit vt par
ua daret. nec ꝑ paruo sapiẽs magna dedis/
set. Magnuꝫ ergo est qḋ illi dedit. sed maiꝰ
est qḋ in ipa diligit. Respice vniuersũ mun/
dũ istũ ⁊ cõsidera si aliq̃d in eo sit. ꝙ tibi ob
causam amoris illiꝰ nõ seruiat. Oĩa ꝓ/
pter ea facta sunt vt s̃uiãt homini. Om/
nis natura ad hunc finẽ cursum suũ dirigit
vt obsequñs tuis famulet̃. ⁊ vtilitati deser/
uiat. tuisq; oblectamẽtis parit̃ ⁊ necessitati
bus s̃m affluentiã indeficientem occurrat.
Hoc celũ. hoc t̃ra. hoc aer. hoc maria. cum
eis q̃ in eis sunt vniuersis. explere nõ cessãt
Hoc circuitꝰ tempoꝝ. annuis innouatio/
nibꝫ. ⁊ rediuiuis partubꝫ. antiq̃ innouãs. di
lapsa reformãs. ꝯsumpta restaurãs. pastu
ꝑpetuo subministrat. Quis ḡ putas h̃ insti
tuit. quis hec nature p̃cepit. vt sic vno con
sensu tibi s̃uiat. Beneficiũ accipis. ⁊ aucto/
rem eiꝰ nõ cognoscis. Donũ in manifesto ẽ
largitor occultus. Et tñ ipa te rõ dubitare
nõ sinit. hoc tuũ nõ esse debitũ. sed bñficiuꝫ
alienũ. Multũ igit̃ tibi cõtulit. q̃ hoc totũ
⁊ tantũ tibi dedit. Multũ ergo diligẽdus
est. q̃ tantũ dare potuit. ⁊ q̃ tantũ dare volu
it. multũ dilexit. Tantũ ḡ diligens. ⁊ tantuꝫ
diligẽdus. dono suo demõstrat. vt q̃ꝫ stultũ
est amorẽ tã potentis nõ vltro cõcupiscere.
tam impiũ sit atq; ꝑuersum. tã diligentem
nõ amare. Vide ergo q̃d agis cũ in h̃ mũdo
amari ⁊ amare ꝯcupiscis. Totꝰ mũdus ti/
bi subiectꝰ est. ⁊ tu nõ dico totũ mũdũ. sed
nescio quã aliã mũdi porciunculã. que nec
specie pulchra. nec vtilitate necessaria. nec
q̃ntitate magna. nec bonitate optima ante/
cedat. in societatẽ tui amoris admittere nõ
aspernaris. Certe si hec diligis. vt subiecta
dilige. vt famulantia dilige. vt munera ami
ci. vt beneficia dñi. Sic tñ vt semꝑ memine
ris q̃d illi debeas. nec ista ꝑ illo. nec ista cũ
illo. sed ista ꝓpter illũ. ⁊ ꝑ ista illũ. ⁊ supra ista
illũ diligas. Augustinꝰ de ciuitate dei.

Qd amare deū ꝓpter tpalia ɔtumelia ē ei.
Quia amor quo aliqs amat deum ꝓpter tpalia. ɔtumeliosus est deo. Tpalia qui sic amant. pferūt ei. Propter qd em̄ vnūqdqꝫ amaꝶ. illud magis amaꝶ. Unde boni ad h̄ vtunꝶ mūdo. vt fruanꝶ deo. Mali aūt econtra. vt fruanꝶ mūdo. vti volūt deo. Uti nāqꝫ est qd' in vsum venerit referre ad obtinēdū illud q̄ fruendum est. alias abuti est.
Hugo. Nō ergo munera dantꝫ. plus q̄ȝ amantꝫ affectū ɔ ligas. Maiorē caritati ei⁹ iniuriā facis. si dona illius accipis. ꝛ tñ vicissitudinē dilectiōis nō rependis. aut dona illius si potes respue. vel si dona respuere nō potes. vicissitudinē amoris repende. Dilige illū. dilige te ꝓpter illū. dilige dona illius ꝓpter illū. dilige illū vt fruaris illo. dilige te vt diligarꝫ ab illo. Aug⁹. Ex h̄ ei diligꝫ te. q diligis deū ex toto te. Dilige in donis illi⁹ q data sunt ab illo. Illum tibi. ꝛ te illi dilige. Dona illi⁹ ab illo tibi ꝓpter te
Bern̄. Ania tpalia amās q̄i indgnata. īdigna ē dei amore. Aug⁹. in soliloquijs.
Si alicui⁹ pulchre femie flagrares amore. iure se tibi nō daret si aliud quicq̄ȝ pter se a te amari cōperisset. Qd dedignatur amorꝫ ꝓpter aliud hn̄dū q̄ȝ se. Sic qui in bonis tpalib' amorē suuȝ ponit. dei amore indignus est. Anselmus Amor illius nullā vicioꝝ patiꝶ feditatē. nullā ɔsentit secū esse carnaliū desiderioꝝ voluptateȝ.
Dicis mihi forte. Hugo. Hic ɔstruiꝶ vnusqsqꝫ de ꝑuilegio singularis amorꝫ sibi a deo collato. ꝛ q ab eo singulariꝶ diligaꝶ.
Cū supius dixerꝫ nō solū vnicū. sed vnice electū esse debere amorē. id est. nō solum dilecto ꝛ solū diligendo ɔstitutū. eo q pfecte laudabilis amor nō sit. si vel alter cū solo diligiꝶ. vel q̄ summe diligēdus nō est. solus amaꝶ. Ecce ego vnice dilectū ꝛ vnice electū diligo. sed hanc hui⁹ dilectiōis mee iiuriā patior. q solus diligēs. sol⁹ nō amor. Nā hanc dilectiōis ei⁹ arrā quā mihi obijcis. q̄t sunt vel certe quales sunt. cū quib' h̄ mihi cōmunis est. tu ipe agnoscis. Quō igitur de ꝑuilegio singularꝫ amorꝫ potero gloriari. q̄ hoc qd tā magnū asseris. nō dicā cū bestialib'. sed ꝛ cū ipis bestijs cōmune accepi. Quid mihi lux solis ampli⁹ cōfert q̄ȝ reptilib' ꝛ vermib' tre. Oīa siīr viuūt. oīa spirāt. Idē pastus. idē pot⁹ oīm. Nō ita satis ɔgrue diligendū singulariꝶ ꝓbas. si nō ꝛ ipm quoqꝫ vel in aliq̄ singulariꝶ dilexisse demōstras. Ad qd rn̄deo. Tria quedaȝ sūt in quib' id qd te mouet inuenias. Que sunt bona cōmunia. specialia. singularia.
Discerne que dona a deo tuo accepisti. Alia cōmuniter. alia specialiter. alia singulariter data sunt. Cōmuniꝶ data sunt. que omib' ꝓpter te tecū seruiunt. Specialiꝶ vero data sunt. que multꝫ. non tñ omib' ꝓpter te tecū ɔcessa sunt. Singulariꝶ data sunt. q̄ tibi soli sunt data. Nunqd ideo min⁹ te diligit. q2 quedā dona sua tecū simul cū omib' ɔcessit. Nunqd feliciorē te fecisset. si tibi soli mundū dedisset. Qd oīa homini vnico data sunt que ad vsum oīm donata sunt
Astrueris hō q oīa ꝓpter te singulariter facta sunt. ꝛ singulariꝶ tibi data sunt. Ecce nō sint creati homies sup terrā. non sint bestie. solus mūdi diuitias possides. Ubi igiꝶ illa grata ꝛ vtilis societas hūane ɔuersationis. vbi solacia. vbi oblectamēta quib' iam frueris. Uide igiꝶ q2 ꝛ in hoc tibi multū cōtulit. q hec ad solamē tuū tecū creauit. Si mūdus iste ꝛ hec oīa tibi seruiūt. quomō etiā oīa ad obsequiū tuū facta non sunt. Nunqd pfamilias solus panē suū comedit. Nunqd solus poculū suū bibit. Nūqd solus vestimētis suis induiꝶ. Nunqd solus calefit igne suo. Nunqd solus habitat ī domo sua. Totū tñ nō īmerito eius dicꝶ. qcquid habent hi q̄ ei vel ꝑ dilectionē vel per subiectionē famulanꝶ. Sine igiꝶ illa que tibi seruiūt. siue illa que tibi seruiētib' necessaria sunt. oīa tibi data sūt. oīa tibi obsequia impendūt. Interrogatio. Dicis adhuc forte. Tue rōnes hoc psuaserunt vt illa quoqꝫ singulariꝶ mihi donata crederē. que in vsum seruientiū mihi cōmuniter donata viderē. hinc doceor oīa quib' vita irrationaliū foueꝶ. mee poti⁹ dilectiōi esse assignanda. ꝓpterea q illa q̄qꝫ que in his aluntur in vsum meū sunt deputata. Priuilegium tñ singularꝫ amoris. ex inde nō astruiꝶ. quia hoc nō solū mihi. sed cūctis similiꝶ hominib'. ꝛ multis vero ampli⁹ subiecta esse noscunꝶ Specialis amor ad homies
Est nanqꝫ specialis quidā amor ad homines. in quo quidē ipi homies alijs creaturis non autē ad inuicē amplius gl̄iari habent. Nam quod in assertione singularꝫ amoris dicis. etiā mihi inter cetera donatā esse societatē hominum. cū tam mea illis q̄ȝ

cctoꝝ mihi donata s.nt.nihil in h̄ singulare
repire possum. In q̄ societate nō solū me le
dit amissa glia singularitat̄.sed vilitas par
ticipatiōis. Quot em̄ increduli sunt.q̄t sce/
lesti.q̄t impuri sunt q̄ in societate silr gliari
pn̄t. Responsio. Sed te turbare non
debet ꝙ in vsu rerū tpaliū.eadē bonis ⁊ ma
lis ꝯditio cōcessa est.nec idcirco ea similit̄ a
deo amari existimes.qꝛ his oībꝫ tecū silr
cōmunicare vides. ⁋ mali hoīes nō ꝓ/
pter se sed ꝓpter bonos viuūt. Nā sic be/
stie nō ꝓpter se.sed ꝓpter hoīes create sūt ita
mali homies nō ꝓpter se.sed ꝓpter bonos vi
uunt. Et sicut vita eoꝝ vtilitati bonoꝝ de/
seruit.sic oīe quo vita eoꝝ alit̄. dubiū nō
est.q̄n ad ditionē bonoꝝ referenda sit. Id/
circo aūt mali inter bonos viuere ꝑmittū/
tur.vt societas illoꝝ bonorū vitā exerceat.
quos ⁊ felicitate sua admonēt potiora his
⁊ q̄ mali cōmunicare non pn̄t bona q̄rere.⁊
iniq̄tate sua cogunt artius virtutē amare.
Postremo vt dū illos diuina gr̄a destitutos
videret per q̄libet abrupta vicioꝝ ruere.di/
scant quātas ꝓ sua salute debeant creatori
gr̄as referre. Ratio siquidē diuine dispensa/
tionis ad nr̄e salut̄ augmentū.⁊ glificatio/
nis documētū hoc exigebat.vt sicut in vita
bestiarū discimꝯ summā felicitatē nō eē his
vti.ita quoq; in vita malorū hoīm discamꝯ
nō esse summā felicitatē his dn̄ari. Qua
re tā malis q̄ bonis pn̄tia bona cōcedi de/
berent. Silr̄ ḡ bonis ⁊ malis ista ꝯcedi
debuerūt.⁊ alit̄ boni potiora sibi ꝑuari nō
crederent.nisi ista tā bonis q̄ malis cōmu
nia esse viderent. Nihil igit̄ o homo ampliꝯ
de societate aut felicitate maloꝝ ꝯqueraris.
imo multū tibi placeat.⁊ ad amandū crea/
torē tuū artius h̄ te excitet.eo ꝙ sunt flagel/
la pr̄is misc̄diaꝝ erudient̄ filiū suū ex amo
re paterno. Augusti. Cur mali viuūt.
Omis nanq; malus aut ideo viuit vt corri
gat̄.aut ideo viuit vt ꝑ illū boni exerceant̄.
Hugo. Nec idcirco in ꝓuilegiū singu
laris amoris tecū ascribendos putes.qꝛ in
vsu eos ⁊ dominio rerū transeuntiū socios
habueris.qꝛ etiā in h̄ sicut iā dixi saluti tue
ꝓficiunt. ꝙ istis tecū nō tm̄ vti sed ⁊ domi/
nari pn̄t. Quid aūt de societate bonoꝝ dicā
Dixi aūt societatē hoīm dono tibi creatoꝛ̄
esse ꝯcessā.vt inde solamē vite accipias.ne
quadā solitaria ⁊ inerti vita destitutꝯ cōta/
bescas. Sicut igit̄ vita maloꝝ tibi est exer/
ciciū.sic solamen est vita bonoꝝ.q̄ certe ta/
les sunt.q̄s nec felicitatis tue ꝑticipes.nec
amoris tui debes aspernari consortes.
⁋ caritas de alieno tanq̄ de ꝓprio glat̄.
Nā si vere bonos diligis.q̄cq̄d illis bn̄fi
ciū impendit̄.inde caritas q̄ in te est non q̄si
de alieno.sed q̄si de ꝓprio gloriat̄. Licet igit̄
beatū esset isto amore vl' solaciō ꝑfrui.multo
beatius in ipo cū multoꝝ bonoꝝ ꝯgratula
tione delectari.qꝛ cū in eos q̄ etiā cōpartici
pant affectꝯ dilectiōis. expandit̄ charitatis
gaudiū.⁊ suauitas ampliat̄. ⁋ spiritual'
amor participatiōe ampliat̄ Spūal' nā/
q; amor tūc meliꝯ cuiq; fit singularis.qn̄ oībꝫ
est cōmunis.nec participatiōe plurium mi
nuit̄.cuiꝯ fructꝯ vnꝯ ⁊ idē totꝯ in singulis re
perit̄.ac ꝑ hoc etiā singulariter diligit te.qꝛ
nil diligit sine te. Sic igit̄ singul' adest q̄si
oībꝫ.qꝛ nec aliū nec maiorē dilectionis affe
ctū singul' impenderet.si absq; cūctoꝝ par/
ticipatiōe singulos amaret. Nihil ḡ de ꝓui/
legio singularis amoris tui societas bonorū
ꝑscribit.qꝛ amator tuꝯ in oībꝫ diligit te.qꝛ
nihil diligit sine te. ⁋ deꝯ affectu nō di/
strahit̄. Nō aūt timeas animū illiꝯ i amo
re pluriū q̄si ꝑ affectū distrahi.⁊ idcirco mi/
norē esse ad singulos.ꝙ partitꝯ q̄dāmō ⁊ di
uisus videat̄ in cūctos. Ergo oēs vnū vni/
ce diligāt.vt oēs ab vno vnice diligantur.
Quia nec aliꝯ ꝑter vnū vnice ab oībꝫ diligē
dus ē.nec aliꝯ ꝑter vnū vnice oēs diligere
p̄t. Omīs aūt i vno se q̄si vnū diligāt.vt vniꝯ
dilectōe vnū fiāt. Iste amor vnicꝯ est nō tm̄
ꝓuatꝯ.solus.nō tm̄ solitariꝯ.participatꝯ.nec
diuisus.cōis ⁊ singularis.cūctoꝝ singulus.
⁊ singuloꝝ totus.nec participatione decre
scens.nec vsu deficiēs.nec tpe veterascens.
antiquus ⁊ nouꝯ. affectu desiderabilis.ex/
periencia dulcis. fructu eternus. iocūditate
plenꝯ.reficiens ⁊ satians.nec vnq̄ fastidiū
generans Qualit̄ deꝯ singulis q̄s diligit
affectu ⁊ effectu sit. Vt aūt tibi pleniꝯ sa/
tisfaciā.demonstrabo q̄lit̄ iste spōsus ⁊ ama
tor castitatis.singulis q̄s diligit.q̄si oībꝫ affe
ctu ⁊ effectu sit. In h̄ quoq; ꝓuidit tibi deꝯ.
optimꝯ amator tuus.ne nihil esset in q̄ sin/
gulariter de ipo gliari possis.sed sic cōia et
specialia dedit.sic⁊ singl'aria tribuit. Do
na cōia. Cōmunia q̄dē sunt ea q̄ in vsū
vniuersoꝝ veniūt.sicut est lux solis.spiramē
aeris. Specialia vero vt ea q̄ nō oībꝫ.sꝫ q̄si
cuidā societati ꝯcessa sunt.sic ē fides.sapia.

disciplina. Dona singularia. Singu/
laria aũt vt ea que vnicuiqꝫ ꝓpria impartita
sunt. sicut petro ꝑncipat⁹ in apl'is. paulo a/
postolat⁹ in gentibꝫ. iohãni ꝑuilegiũ amorꝭ
Quomodo in omibꝫ te de⁹ dilexit. Cõsidera ḡ
q̃ cõmunia cũ om̃ibꝫ. que specialia cũ aliq̇/
bus. q̃ singularia solus accepis. In omibꝫ
his te dilexit. que vl' cõmunit' cũ om̃ibꝫ. vel
specialit' quibusdã. vel singulariter tibi soli
tribuit. Quomodo cũ om̃ibꝫ te de⁹ dilexit. Cũ
his om̃ibꝫ rursum te dilexit. q̇ te participa/
tione doni sui sociauit Quomodo p̄ oibꝫ te deus
dilexit. Pre his omibus te dilexit. quibꝫ
singularꝭ dono gr̃e te pretulit. Et in om̃i
creatura. In om̃i creatura dilect⁹ es. cũ
omibꝫ bonis dilect⁹ es. p̄ omibꝫ malis dile/
ctus es. Et ne parũ tibi videat' ꝙ p̄ oibꝫ ma
lis dilect⁹ es. quãti boni sunt q̇ min⁹ te acce
perunt attende. Nec parũ existimes vel in
tantꝭ. vel cũ tantis esse dilectũ. nisi ⁊ bonos
om̃es habeas socios. malos vero ⁊ q̃ ꝯdita
sunt vniuersa subiectos. Vidisti ḡ q̃nta sũt
in quibꝫ dilect⁹ es. vidisti q̃les sunt cũ q̇b⁹
dilectus es. Quomodo p̄ oibꝫ dilect⁹ es Nunc
ꝙ p̄ om̃ibꝫ dilect⁹ es ꝯsidera quãtuꝫ potes
Tu ei nosti q̇d accepis. ⁊ necesse habes ad/
huc meli⁹ nosse. ne incipias vel de his q̃ nõ
accepisti p̄sumere. vel de his q̃ accepisti gra
tias nõ referre. Nã ⁊ ip̄e idcirco hec tibi de
dit. vt tu ea semꝑ in mẽorie habeas. ⁊ nũq̃ꝫ
ab eius amore obliuione tabescas. Primũ
cogita hõ ꝙ aliq̃n nõ fueris. ⁊ vt esse incipe
res. hoc ei⁹ dono accepis. Donũ ergo eius
erat vt fieres. Sed nunq̇d tu ei aliq̇d dede
ras ꝑusq̃ꝫ fieres. q̇ tibi hoc ab eo redderet'
vt fieres. Nihil prorsus. nihil tu dederas.
nihil dedisse poteras ꝑusq̃ꝫ fieres. sed gratꝭ
accepisti vt ab eo fieres. Cui ḡ p̄latus es in
eo ꝙ fact⁹ es. Quis min⁹ accipe potuit. q̃ꝫ q̇
vt fieret accepit. Et tñ nisi hoc esset aliquid
accipe nõ poterat. qui nõ erat. incipe etiã be
ne esse q̃ꝫ nõ esse meli⁹ esset. nihil ille q̇ est. eo
qui nõ est. ampli⁹ accepisset. Bern̄. De di
ligendo deo Cur ergo hõ totũ ei te debe
re nõ attendis. queꝫ tui toti⁹ non ignoras
auctorẽ. Quid ḡ tu qui deũ tuũ tenes. non
solũ gratuitũ vite tue largitorẽ. largissimũ
administratorẽ. solicitũ gubernatorẽ. sꝫ in/
suꝑ copiosissimũ redemptorẽ. eternũ cõser
uatorẽ. ditatorẽ. glorificatorẽ. Dignus pla
ne est morte. q̇ ei recusat viuere. Quid retri
bues dño ꝑ omibꝫ his. Hugo. Sed

quare fecit te de⁹ tuus. nisi quia esse magis
q̃ꝫ nõ esse voluit te. Et plus dilexit te oibus
his q̃ accipe nõ meruerũt illud ab illo. Cũ
ergo de⁹ tuus esset. tibi dedit bonum. ⁊ ma
gnũ bonũ. ⁊ pulchrũ bonũ dedit tibi. Et te
cũ hoc tibi daret p̄tulit om̃ibꝫ quibꝫ hoc tm̃
bonum suuꝫ dare noluit. A deo nr̃o a q̇ fa/
cti sumus. qui nõ fuim⁹. omibꝫ qui facti nõ
sunt. amplius accepim⁹. Qui vtiqꝫ si ampli
us nihil dedisset. pro corp̄o tamẽ semꝑ a te
laudand⁹ ⁊ diligend⁹ esset. Aug⁹. Me
rito igit' totũ exigit te q̇ fecit te. Hugo.
Nunc autẽ amplius dedit. q2 dedit non so
lum esse. sed pulchrum esse (quo ad animaꝫ
dico) ⁊ formosum esse. quod quantũ suꝑat
nihil ꝑ existentiã. tantũ antecedit aliquid ꝑ
formã. In quo multum placeat id qd̃ est. ⁊
amplius qd̃ tale est. In quo om̃ibꝫ p̄lat⁹
est. In quo om̃ibꝫ te prelatũ aspice. q̇s ta
le ⁊ tam excellens bonũ existendi vides nõ
accepisse. Sed nec h̄ terminari potuit mu/
nificentia largitoris optimi. Adhuc aliq̇d
plus dedit. ⁊ magis nos ad si'itudinẽ suaꝫ
traxit. Voluit em̃ ad se trahere ꝑ similitudi
nem. quos ad se trahebat ꝑ dilectionem
In quibꝫ p̄cellis attende. Dedit ḡ nob̄
esse. ⁊ pulchrũ esse. ⁊ viuere. ⁊ vt p̄cellam⁹ et
his qui nõ sunt ꝑ essentiã. ⁊ his q̃ inordina
ta aut incõposita sunt ꝑ formã. ⁊ q̃ inaniata
ꝑ vitã. Magno ergo debito obligatus es.
Multũ accepisti ⁊ nihil a te habuisti. ⁊ pro
his omibꝫ non habes q̇d retribuas. nisi tm̃
vt diligas. Accepisti aũt hoc totũ ꝑ dilecti/
onẽ. Bern̄. in ser. lxxxiiij. suꝑ canticum.
Amor ꝑ se sufficit. is ꝑ se placet. et propt' se.
Ip̄e meritũ. ip̄e p̄miũ est sibi. De effectu
amoris. ⁊ ei⁹ sufficientia. Magna res a/
mor. Solus ex om̃ibꝫ aĩe motibꝫ sensibꝫ
atqꝫ defectibꝫ. in q̇ p̄t creatura. ⁊ si non ex eq̇
r̄ndere auctori. vel de sili mutuã vicẽ repen
dere. Verbi gr̃a. Si mihi irascat' de⁹. non
ego illi eo similit' irascar. Nõ vtiqꝫ. sed paue
bo. sed ꝯtremiscã. sed veniã dep̄cabor. Ita
si me arguat. non redarguetur a me. Nec si
me iudicabit. iudicabo ego eum. Si domi
nat'. me oportet ꝑuire. Si ip̄erat me opor/
tet parere. ⁊ nõ vicissim a dño vel seruiciuꝫ
exigere vel obsequium. De causa amorꝭ
dei. Nunc videas iam de amore q̃ꝫ aliter
sit. Nam cũ amat deus. nihil aliud vult q̃ꝫ
amari. Quippe nõ ad aliud amat. nisi vt a/
metur. sciens ipso amore beatos. q̇ se ama/

uerint. Magna igit̃ res est amor. sed si fuerit purꝰ. Purꝰ amor mercẽnariꝰ nõ ẽ. Purus amor de spe vires nõ sumit. nec tñ diffidentie dãna sentit. Hugo. Scias igit̃ qꝛ qḋ ꝑ dilectionẽ datũ est. nec meliꝰ nec decentius ꝙ̃ ꝑ dilectionez rependi potest.
Bern. qꝛ nõ solũ deꝰ hoiem amare voluit. sed etiã ab eo vult amari. Nã cũ ipe imẽsus sit. tñ amorẽ suũ ponere voluit i hoiem ꝙ est q̃i putredo ꝛ vermis. Quãta dignatio q̃nta dilectio. Et h̃ ꝯsidera. Poterat autem etiã deꝰ aliis creaturis suis dedisse vitaz. sed ampliꝰ in h̃ dono dilexit te. Nec ideo plꝰ dilexit te. qm̃ plus diligendũ inuenit in te. sꝫ qꝛ gratuito plus dilexit te. Talẽ fecit te vt iã merito plus diligat te. Quid hec oia faciãt diligent̃ ꝯsiderata (nisi inuenerint cõsiderantis animũ a b omi penitꝰ prauo vendicatũ amore) ꝛ ad se mirabilit̃ rapiũt ꝛ vehement̃ afficiũt. Bern. De diligendo deo.

Uide ergo ꝙ modo imo ꝙ̃ sine mõ a nobis meruerit. ꝙ prius dilexit nos tantus et tantũ. ꝛ gratis. tantillos ꝛ tales. Modus sine modo. Modus ideirco diligẽdi deum esse debꝫ sine mõ diligere. Cũ vero dilectio ꝙ tendit in deũ. tendat in imẽsum. tendat in infinitũ (Nã ꝛ immẽsus ꝛ infinitꝰ est deus). Quis nã queso debeat finis nr̃i esse vel modꝰ amoris. Augꝰ. Modus tñ diligendi deũ est. vt ipe amet̃ sup oia ꝛ propter se. Quia minꝰ eũ amat. ꝙ cũ eo aliquid amat qḋ ꝓpter eũ nõ amat. Preterea pꝰ esse post pulchrũ esse. ꝛ post viuere. datũ est sentire. datũ est ꝛ discernere. Hugo. ꝛ per randẽ dilectionẽ datũ est. Que nisi ꝯcessissent nihil a largiente datũ. nihil ab indigẽte acceptũ fuisset. O ꝙ sublimis ꝛ ꝙ̃ decorus in aĩa factꝰ es. Quid sibi iste ornatꝰ tantꝰ ac talis voluit. nisi qꝛ idem ipe ꝙ induit consorte suo palacio sue glŕe preparauit. Nouit ad qḋ opus te conderet. nouit q̃lis ornatus illud opus deceret. ꝛ ideo dedit qḋ decuit. ꝛ qḋ tñ decuit. vt ꝛ ipe diligeret h̃ qui dederit. De ornatu hois. Sensibꝫ foris decorauit. intus sapiẽtia illustrauit. Sensus dans q̃i exteriorẽ ornatũ. sapiam q̃i interiorẽ habitũ. Sensus q̃i quasdã gẽmas fulgẽtes. appendẽtes exteriꝰ. sapiam q̃i naturali pulchritudine. faciẽ vultꝰ tui colorãs intus. Ecce ornatꝰ tuus oim gẽmarũ vincit pulchritudinẽ. Ecce facies tua oim formaꝝ superat decorẽ. Talẽ te oino tẽ decebat. ꝙ ad celestis palaciũ curie introducendus eras. Quantũ dilectꝰ es. ꝛ p̃ q̃ntis dilectꝰ es. q̃i talis factus es. O ꝙ singulare donũ. qḋ non omibꝫ ꝯcessum. nõ nisi dilectis ꝛ diligẽtibꝫ ꝯcedendũ. Multũ gloriari poteras. ꝛ multũ custodire debueras. ne tale donum ꝑderes. ne tale ornamentũ fedares. ne tãtũ decorẽ corrũperes. ꝛ eo amisso vel imminuto ampliꝰ miser fieres. ꝙ̃ eo nõ accepto. vel nõ ꝑfecto miser fuisses. ne te cũ damno amisse pulchritudinis simul torqueret ꝯfusio feditatis. ꝛ abiectꝰ vilior fieres ꝙ̃ si receptꝰ non fuisses. Istud custodiendũ ꝛ illud cauẽduz fuerat. vt istud custoditum ꝑsisteret. ꝛ illud cautũ nõ eueniret. Sed vide ꝙḋ fecisti. Dereliquisti deũ amatorẽ tuũ. ꝛ cũ alienis ꝓstituisti amorẽ tuũ. fedasti pulchritudinẽ tuã dispersisti ornatũ tuũ. Obliꝰ es dñi creatoris tui. ꝛ ꝓ tantis beneficiis cõdignas grates nõ egisti. Ideo vero ad maiorẽ ꝯfusionẽ tuã hec dixi. vt eo magis odio dignum ostenderẽ. quo tantis bñficiis acceptis. ꝛ nõ custoditis ingratũ cõprobarẽ. ꝛ vt magis de cetero illi fias obnoxius. ꝙ te fecit cum non eras. ꝛ redemit cũ perieras. Nã illud quoꝙ̃ in assertione amoris illiꝰ cõmemoraui. vt inde occasione accepta. tibi narrare incipiam. q̃ntũ amator tuus qui tã excelsus apparuit cũ te cõderet. hũiliari dignatꝰ est cũ repararet. Illic tã sublimis. hic tã humilis. nõ tñ hic ꝙ̃ illic minꝰ amabilis. Illic potẽter tibi magna ꝯtulit. hic misericordit̃ ꝓ te dura sustinuit. Ut eñ te releuaret illuc vnde cecideras. ipe descẽdere dignatꝰ est huc vbi iacebas. Et vt tibi iuste redderet̃ qḋ iniuste ꝑdideras. ipe dignatꝰ est pie pati qḋ tolerabas. Ansel. Cur deꝰ hõ. Que fuerit rõ vel necessitas ꝙ naturã assũpsit hũanã.

In p̃mis h̃o ꝙ nllo mõ poterat hõ laborare. pena. l' merito dignitatẽ quã peccãdo amiserat ꝓmereri. oñdã tibi ꝙ ncc̃itate l' rõe deꝰ cũ sit op̃s. hũilitatẽ ꝛ infirmitatẽ hũane nature ꝓ eiusdẽ restauratõe assũpserit. Oportebat nãꝙ̃ vt sic̃ ꝑ hois inobediẽtiã mors in hũanũ genꝰ irrauerat. ita ꝑ hois obediẽtiã vitã restitueret. Et q̃madmodũ pcm̃ qḋ fuit cã nr̃e dãnatõis initiũ habuit a femia. sic nr̃e iusticie ꝛ salutis auctor nasceret̃ de femina. Et vt diabolꝰ ꝙ ꝑ ligni gustũ quez ꝑsuasit hoiem vicerat. ꝑ passionẽ ligni quã intulit ab hoie vinceret̃. Sꝫ ipa hois libatio nec ꝑ aliã ꝙ̃ ꝑ dei ꝑsonã fieri decuit. nec po

tuit. ne q2 q̄cunq̄ꝫ ꝑsona alia hoīem a morte
eterna redimeret. ei⁹ ſuus idē hō recte iudi
careť. Q ſi eſſet nullaten⁹ reſtaurat⁹ eēt in
illā dignitatē quā habitur⁹ erat ſi nō peccaſ
ſet. cū ipe q̄ nō niſi ſuus dei ꝛ eq̄lis angelis
bonis ꝑ oīa futur⁹ erat. ſuus eēt ei⁹ q̄ deus
nō eēt. ꝛ cui⁹ angeli ſui nō eſſent. Q ꝫ hō
ꝑ aliā q̄ꝫ ꝑ dei pſonā liberari nō potuit. ma
nifeſte vez eſſe attēde. Cōſtat deū ꝓpoſuiſſe
vt de hoīb9 angelos q̄ ceciderant reſtaura
ret. Tales ḡ oportet eſſe hoīes in illa ciuita
te ſupna. q̄ ꝑ angelis in illis aſſumanť. q̄les
ibi futuri erāt illi ꝑ q̄b9 ibidē erūt. i. tales q̄
les nūc ſunt boni angeli. Alioq̄n nō erāt re
ſtaurati qui ceciderūt. ꝛ ſequeť ꝙ de⁹ aut nō
poterit ꝑficere bonū qḋ incepit. aut penite
bit eū tm̄ bonū incepiſſe. q̄ deo abſurda ſūt
Oportet ḡ vt eq̄les ſint hoīes bonis angel'
Cū ergo boni angeli nunq̄ꝫ peccauerūt. po
tes ne cogitare ꝙ hō qui ſm ꝙ hō. q̄ aliq̄n
peccauit. nec vnq̄ꝫ deo ꝑ pctō ſatiſfecit. ſed
tm̄ impunit⁹ dimittiť. eq̄lis ſit angelo qui
nunq̄ꝫ peccauit. Minime. Nō ḡ decet deū.
hoīem peccantē ſine ſatiſfactiōe ad reſtau
rationē angeloꝝ aſſumere ꝑditoꝝ. q̄m veri
tas nō patiť eū leuari ad equalitatē btōꝝ.
Conſidera etiā in ſolo hoīe ſine h̄ ꝙ debet
angelis eq̄ri. vtrū eū taliť de⁹ ad btitudinē
vllam. vel talē qualē habebat anteq̄ꝫ pecca
ret debebat ꝑducere. Exemplū. Po
nam⁹ ꝑ exemplū aliquē in mãu tenere mar
garitā ꝑcioſam. quā nulla vnq̄ꝫ pollutio te
tigit. ꝛ quā nullus poſſit ali⁹ amouere d̄ ma
nu eius. niſi ipo ꝑmittente. ꝛ eam diſponat
recondere in theſaurū ſuū. vbi ſunt cariſſi
ma ꝛ precioſiſſima q̄ poſſidet. Q ſi ꝑmittat
ipe eandē margaritā ab aliq̄ inuido excuti
de manu ſua in cenū. cuz ꝓhibere poſſit. ac
poſtea eā de ceno ſumens pollutā. ꝛ non lo
tam in aliquē mūdū ꝛ carū locuz. deinceps
illā ſic ſeruat ꝛ recōdit. putabis ne illū ſapi
entē. Nō. ſi recte ſapis. An nō ſilr faceret de
us. q̄ hoīem angelis ſociandū ſine pctō q̄ſi
in manu ſua tenebat ī paradiſo. ꝛ ꝑmiſit vt
acceſus inuidiā diabolus eū in lutū pcti. q̄ꝫ
uis ꝯſentientē deiiceret. Si nō ꝓhibere vel
let diabolū. vt nō poſſet tēptare hoīem. nō
ne inquā ſilr faceret. acſi homiez pcti ſorde
maculatū. ſine oīni lauatōe. i. abſq̄ꝫ oī ſatiſ
factione talē ſemꝑ manſurū. ſaltē in paradi
ſum de q̄ eiect⁹ fuerat. reduceret. Tene igiť
certiſſime. q2 ſine ſatiſfactiōe. i. ſine debiti ſo
lutione ſpontanea. nec de⁹ pōt pctm̄ impu
nitū dimittere. nec pctōr ad tantā beatitu
dinē vel talē qualez habebat anteq̄ꝫ pecca
ret ꝑuenire. Firmiť igiť crede ne dubites.
q2 ſm menſurā pcti oportet ſatiſfactionem
eſſe. Q oīnō hō nō pt ſatiſfacere. Et tu
q̄d ſolues ꝑ pctīs. Forſitan dices. peniten
tiā. cor ꝯtritū ꝛ hūiliatū. abſtinētias ꝛ mul
timodos labores corpis. ꝛ miſcdiam dan
di. ꝛ dimittēdi ꝛ obedientiaz. Quid in oīb9
his das deo. Uide ꝛ diligenť ꝯſidera. q2 cū
reddis deo aliq̄d qḋ debes. ꝛ ſi nō peccaſti
nō debes h̄ cōputare ꝑ debito. Quantū
amorē ꝛ timorem hō hr̄e debeat ꝑueniēdi
ad h̄ qḋ fact⁹ eſt. Oīa aūt illa debes deo
q̄ dicis. Tant⁹ nanq̄ꝫ dꝫ eſſe in hac mortali
vita amor. ꝛ ad qḋ ꝑtinet orō. ꝛ deſideriū ꝑ
ueniēdi ad h̄ ad qḋ factus es. ꝛ dolōr q2 ibi
nō es. ꝛ timor ne nō ꝑuenias. vt nullā letici
am ſentire debeas. niſi de his q̄ tibi auxili
um aut ſpez dāt ꝑueniēdi. Quid ḡ das do
qḋ nō debes. cui totū qḋ es. ꝛ qḋ hēs. et qḋ
potes. debes ne pecces. Nihil igitur in his
oīb9 das deo qḋ nō debes. Quid ḡ ſolues
deo ꝑ pctō tuo. cū nihil habeas qḋ ꝑ pctō
ſoluas. Quāta hō abſtulerit dō qn̄ ſe vin
ci ꝑmiſit a diabolo. Et ſi grauiť peccam⁹
q̄tienſcūq̄ꝫ ſcienť aliq̄d quālibet paruū con
tra volūtatē dei facim⁹. q̄d faciet miſer ho
mo pctōr. q̄d deo ꝑ pctō ſoluet. q̄ tot ꝛ tan
ta nō ſolū grauia. ſed ꝛ enormia ſciēs ꝛ pru
dens cōmiſit ꝑ longū temp⁹. imo fere tota
vita ſua. ꝛ q̄ſi ſus ī volutabro luti delectabi
liter in eiſdē iacuit. Si ſm q̄ntitatē peccati
exigit de⁹ ſatiſfactionē. nec ſatiſfacis ſi non
reddis aliq̄d maius q̄ꝫ id ꝑ quo pctm̄ face
re nō debueras. q2 ſic rō exigit. quid facies.
quid ſolues deo tot malis obuolut⁹. Item
homo in paradiſo ſine pctō fact⁹. q̄ſi poſit⁹
eſt ꝑ deo inť deū ꝛ diabolū. nō ꝯſentiendo
ſuadenti pctō ad honorē dei ꝛ ad ꝯfuſionē
diaboli. cū ille infirmior in tra nō peccaret
eodē diabolo ſuadente. q̄ fortior peccauit ī
celo nullo ſuadente. Et cū hoc facere poſ
ſet. nulla vi coact⁹. ſed ſola ſe ſuaſiōe ſponte
vinci ꝑmiſit. ad voluntatē diaboli. ꝛ ꝯ volū
tatē dei ꝛ honorē. Iudica ḡ hō tuipe ſi non
eſt ꝯtra honorē dei vt hō recōcilieť illi. cum
calūnia hui⁹ ꝯtumelie dō irrogata. niſi pri
us honorauerit deū vincendo diabolū. ſic
illuz inhonorauit vict⁹ a diabolo. Qualis
de diabolo dꝫ eſſe victoria. Uictoria ve

ro talis debet esse.vt sicut fortis ac ptãte im
mortal'is.ɔsensit facile diabolo vt peccaret
vnde iuste incurrit penã mortalitatis.ita in
firm⁹ ⁊ mortalis.q̃lẽ ipe se fecit.p mortis dif
ficultatẽ vincat diabolũ vt nullo mõ peccet
qđ facere nõ põt q̃diu ex vulnere pmi pcti
cõcipit ⁊ nascit i pctõ. Adhuc accipe vnũ
sine q̃ nõ recõciliat homo.nec min⁹ impos
sibile. Quid abstulit hõ deo cũ vinci se pmi
sit a diabolo. Nõne abstulit deo quicq̃d de
hũana natura facere posuerat. Intẽde in
dustriã ⁊ iusticiã.⁊ iudica s̃m illud vtrũ ad
equalitatẽ pctĩ hõ satisfaciat deo. nisi idipz
qđ pmittendo se vinci a diabolo.deo abstu
lit.diabolũ vincẽdo restituat.vt queadmo
dũ p hoc q̃ est vict⁹.rapuit diabolus qđ di
erat.⁊ deus pdidit.ita p h̃ q̃ vincat.pdat di
abolus ⁊ de⁹ recupet. Nullaten⁹ g̃ debz aut
põt accipe hõ a deo qđ de⁹ illi creare posu
it. Si tñ reddit deo totũ qđ illi abstulit.vt
sic p illũ de⁹ pdidit.ita p illũ recupet. Qđ ñ
alit fieri valet.nisi vt queadmodũ p victuz
tota hũana natura corrupta ⁊ q̃i fermẽtata
est pctõ.cũ q̃ nullũ de⁹ assumit ad pficiẽdaz
illã ciuitatẽ celestẽ.ita vt p vincentẽ iustifi
cent tot homies q̃t illum numerũ cõpleturi
erũt.ad quẽ cõplendũ fact⁹ est hõ. Et h̃ face
re nullaten⁹ põt pctõr hõ.q: pctõr pctõrẽ iu
stificare neq̃t. Nihil g̃ iustius.nihil ipossibi
lius. Attende adhuc. Si hõ dr̃ iniust⁹ q̃
homini nõ reddit qđ debet.multo magis in
iust⁹ est q̃ dõ qđ debet nõ reddit. Qđ si red
dere nõ põt.quõ iniust⁹ est. Audi. Ex ipo
tentia hois nõ excusat eũ. Forsitã si nul
la est in illo cã impotẽtie.aliq̃tinus excusari
põt. Sed si in ipa impotẽtia culpa ẽ.sicut nõ le
uigat pctm̃ ita nõ excusat nõ reddentẽ de
bitũ. Nã si qs iniũgat opus aliqđ suo suo.
⁊ pcipiat illi ne se deijciat in foueã quaz illi
demonstrat vnde nullatenus exire possit.⁊
suus ille ɔtẽnens mãdatũ ⁊ monitionẽ do
mini sui.sponte in mõstratã se mittat foueã
vt nullaten⁹ possit op⁹ iniũctũ facere.putas
ne aliq̃tin⁹ illi impotentiã illã ad excusatio
nẽ valere.cur opus iniũctũ nõ faciat. Non.
Immo dupl'r peccauit. Quia ⁊ qđ iussus ẽ
facere.nõ fecit.⁊ qđ pceptũ est vt nõ faceret.
fecit. Ita hõ qui se sponte illo debito qđ sol
uere nõ põt.⁊ sua culpa deiecit se in hanc im
potentiã.vt nec illud possit soluere qđ de
beat.ante pctm̃.id ẽ.ne peccaret.nec hoc qđ
debet.quia peccauit.inexcusabilis est. Ipa
nanq̃ impotẽtia culpa est.q: nõ debet eam
hr̃e.imo debet eã non hr̃e. Nã sicut culpa ẽ.
nõ hr̃e qđ hr̃e debet.ita culpa est.hr̃e qđ de
bet nõ hr̃e. Sicut igit culpa est homĩ non
hr̃e ptãtem illã quã accepit.vt posset caue
re pctm̃.sic culpa est illi habere impotentiã
qua nec iusticiam tenere.⁊ pctm̃ cauere.nec
qđ p pctõ debet reddere põt. Sponte nãq̃
fecit vnde pdidit illã ptãtẽ.⁊ deuenit in hãc
impotẽtiã. Illud em̃ ẽ nõ hr̃e ptãtẽ quã de
bet hr̃e.⁊ hr̃e impotẽtiã quã debet non hr̃e
Quapropt impotẽtia reddẽdi deo qđ de
bet.q̃ facit vt nõ reddat.nõ excusat hoiez si
nõ reddit.qm̃ effectũ pctĩ nõ excusat pctm̃
qđ facit. Iniust⁹ ẽ g̃ hõ q̃ nõ reddit deo qđ
debet.⁊ iiust⁹ ẽ q: reddere neq̃t. Et null⁹ i
iustus admittet ad btitudinẽ. qm̃ queadmodũ
btitudo ẽ sufficiẽtia in q̃ nlla est indi
gẽtia.sic nulli ɔuenit nisi in q̃ ita pura ẽ iu
sticia.vt nulla sit iiusticia. Cum igit videas
pctõrẽ hoiem h̃ debere deo p pctõ qđ l' red
dere neq̃t.⁊ nisi reddiderit saluari neq̃t.in
struẽdus es ne forte desperes. q̃lit de⁹ mi
sericordia saluet hoiem.cũ pctm̃ nõ dimit
tat illi nisi reddiderit pp̃t qđ illud debet.
Ex hõ fact⁹ fuit iust⁹ vt btũs eẽt. Rõnalẽ
naturã a dõ factã eẽ iustã vt illo fruẽdo btã
eẽt.dubitari nõ dz. Jõ nãq̃ rõnal' est.vt di
scernat int iustũ ⁊ iniustũ.int bonũ ⁊ malũ.
⁊ int magis bonũ ⁊ min⁹ bonũ. Sil'r rõne p
bat q̃ ad h̃ accepit ptãtẽ discernẽdi. vt odis
set ⁊ vitaret malũ.ac amaret ⁊ eligeret bonũ
atq̃ mai⁹ bonum magis amaret vl' eligeret.
Sed nõ ɔuenit vt de⁹ ptãtẽ tantaz frustra
dederit. Ad h̃ itaq̃ fctãm eẽ rõnalẽ creatu
rã certũ ẽ. vt sũmũ bonũ sup oĩa amaret ⁊
eligeret.ñ pp̃t aliud sz pp̃t ipm. Si ei pp̃t ali
ud.nõ ipm sz aliud amat. Vt igit frustra ñ
sit rõnal'.sil' ad h̃ rõnal' ⁊ iusta facta ẽ. Qua
pp̃ter rõnal' nã iuste facta est.vt sũmo bo
no.i.deo fruẽdo btã eẽt. Hõ g̃ q̃ rõnal' crea
tura ẽ fact⁹ ẽ iust⁹ ad h̃.vt deo fruẽdo beat⁹
eẽt. Ex hõ nõ morere si ñ peccasset. Qđ
aũt fact⁹ sit talis vt necẽitate nõ moreret. hic
facile pbat.q: sapiẽ ⁊ iusticie dei repugnat.
vt cogeret mortẽ pati sine culpa quẽ iustuz
ad btitudinẽ fec. Seq̃t g̃. Q: si nũq̃ peccas
set. nũq̃ moreret. Vñ apte q̃nq̃ futa resur
rectio mortuoz pbat. Quippe si hõ pfectẽ re
staurãd⁹ ẽ.talis dz restitui q̃lis futur⁹ erat
si nõ peccasset. Nihil g̃ iustius aut ɔuenien
tius intelligit.q̃ vt sicut hõ si pseuerasset in

iusticia tot⁹.id est.aīa ⁊ corpe eterne beat⁹
esset.ita si pseuerat in iniusticia. tot⁹ simi.lir
miser sit. ¶ de hũana natura pficiet de/
us qđ incepit Ex his eñ facile est cogno
scere.qm̄ aut hoc de hũana pficiet de⁹ natu
ra qđ incepit.aut inuanũ fecit tā̄ sublimem
naturā ad tantũ bonũ. Aut si nihil p̄ciosi⁹
cognoscit deus fecisse q̄ rōnalē creaturaȝ
ad gaudendũ de se. valde alienuȝ est ab eo
vt vllaȝ rōnalē creaturā penit⁹ perire sinat
Necesse est ḡ vt de hũana natura. qđ ince/
pit pficiat. Hoc aũt fieri sic dixi nequit.nisi
p integrā pcti satisfactionē. quā nullus pec
cator facere pōt. Si ẏo intelligis necesse fu
isse.vt deus pficeret qđ incepit. forte cogi/
tas dicēs.quā grām debeo ꝓ eo q̄ fecit me
ꝓpter se.aut quō imputabo meā salutē eius
grē.si me saluat necessitate De duplici ne
cessitate. Sed attēde q̄ est necessitas q̄ be
nefaciendi grām aufert aut minuit. ⁊ est ne
cessitas.qua maior bn̄ficio grā debet.Cuȝ
eñ aliq̄s ea necessitate cui subiacet.inuitus
benefacit.aut nulla aut minor illi grā debe
tur. Cũ vero ipe sponte necessitati bn̄faci/
endi subdit.neq̄ȝ inuit⁹ eā sustinet.tũc vtiq̄ȝ
maiorē beneficij grām meret. Nō eñ hec ē
dicēda necessitas.sed grā.q2 nullo cogente
illā suscepit aut seruat.sȝ grat᷑. Quare mul
to magis si de⁹ facit bonũ homini qđ ince/
pit.licet nō deceat eũ a bono incepto defice
re.totũ grē debem⁹ imputare.q2 hoc ꝓpter
nos.nō ꝓpter se nullius egens incepit. Nō
eñ illũ latuit q̄d homo factur⁹ erat.cũ illũ
fecit. Et tñ bonitate sua illũ curādo sponte
se vt pficeret inceptũ bonum q̄i obligauit.
Deniq̄ȝ de⁹ nō facit necessitate.q2 nullo mo
do cogit aut ꝓhibet facere aliq̄d Et cũ dici
mus deũ aliq̄d facere q̄i ex necessitate.vitā/
di ihonestatē (quā vtiq̄ȝ nō timeret) potius
intelligendũ est q2 h̄ facit necessitate seruā/
de honestatis. Que scȝ necessitas nō est ali
ud q̄ imutabilitas honestat᷑ eius.quā a se/
ipo ⁊ nō ab alio habȝ.idcirco improprie di
cit necessitas. ¶ satisfacere nō possit pro
homie nisi de⁹ hō. Dico tñ q̄ necesse ē.vt
bonitas dei ꝓpter imutabilitatē suā pficiat
de homie qđ incepit.q̄uis totũ sit grā bo/
num qđ facit. Hoc aũt fieri nequit.nisi sit q̄
soluat ꝓ pctō homīs aliq̄d maius q̄ omne
qđ ꝓpter deũ est. Illũ quoq̄ȝ q̄ de suo pote/
rit deo dare aliq̄d qđ superet omne qđ sub
deo ē. maiorē esse necesse est q̄ omē qđ non
est de⁹. Nihil aũt est sup omē qđ de⁹ nō est.
nisi deus. Nō ergo pōt hanc satisfactioneȝ
facere.nisi de⁹. Sed nec facere illā debȝ ni
si homo. Si ḡ sicut ꝯstat necesse est vt đ ho
minib⁹ pficiat illa supna ciuitas.neq̄ȝ h̄ esse
valet.nisi fiat sup̄dicta satisfactio. quā neq̄ȝ
pōt facere nisi de⁹.nec debet nisi homo.ne/
cesse est vt faciat eam de⁹ homo. ¶ ne/
cesse sit eundē ipm esse pfectũ deũ ⁊ pfectuȝ
hoiem. Inuestigandũ nũc est quō eē pos
sit de⁹ homo. Diuīa eñ natura ⁊ humana
nō pñt in inuicē mutari vt diuīa fiat huma
na.aut humana diuīa.nec ita misceri vt q̄/
dam tercia sit ex duabus.que nec diuina sit
omino nec humana. Deniq̄ȝ si fieri posset vt
altera in alterā cōuerteret.aut esset tñ de⁹
⁊ nō homo.aut solũ homo ⁊ nō deus. Aut
si miscerent ita vt fieret ex duab⁹ corruptis
quedā tercia (quēadmodũ ex duob⁹ indiui
duis aīalib⁹ diuersaꝝ specieꝝ. masculo et
femina nascit terciũ.qđ nec pr̄is integram
neq̄ȝ mr̄is huat naturā. sed ex vtraq̄ȝ terciā
mixtā) nā hō esset nec de⁹. Nō igit pōt fieri
hō de⁹ quē querim⁹ ex diuīa ⁊ hũana natu
ra aut ꝯuersione alteri⁹ in alterā.⁊ corrupti
ua cōmixtione nature vtriusq̄ȝ in terciā.q̄a
hoc fieri iste due nature nequeũt.aut si fieri
valerent.nihil ad h̄ qđ q̄rim⁹ valerent. Si
aũt ita q̄libet mō ꝯiũgi debēt he due itegre
nature.vt tñ ali⁹ sit de⁹ ali⁹ hō. ⁊ nō ideȝ sit
deus q̄ ⁊ hō. impossibile ē vt ambo faciant
qđ fieri necesse ē. Nā de⁹ nō faciet qđ nō de
bebit.⁊ hō nō faciet.q2 nō poterit Ut ergo
hoc faciat de⁹ hō.necesse ē eundē ipm eē p/
fectũ deũ ⁊ pfectũ hoiem.q̄ hāc satisfactio/
nē factur⁹ ē.qm̄ eā facere nō pōt nisi ver⁹ de
us.nec dȝ nisi verus hō. Qm̄ ḡ huata inte/
gritate vtriusq̄ȝ nature.necesse est inueniri
deũ hoiem.nec min⁹ ē necesse has duas na
turas itegras ꝯuenire in vnā psonā.quēad
modũ corp⁹ ⁊ aīa rōnal ꝯueniũt in vnũ ho
minē.qm̄ neq̄t alit fieri vt ideȝ ipe sit pfect⁹
de⁹ ⁊ pfect⁹ hō. ¶ ex genere ade ⁊ de v̄gi
ne femīa deũ oporteat assumere hoiem.
Restat nũc q̄rere vnde ⁊ quō assumet deus
hũanā naturā. Aut eñ assumet eā de adaȝ.
aut faciet nouũ hoiem.quēadmodũ adā fe
cit de nullo alio hoie. Sȝ si nouũ hoieȝ fac
nō ex ade genere.nō ptiebit ad hũanũ gen⁹
nisi qđ natũ ē de adā Quare ñ debebit satis
facere ꝓ eo.q2 nō erit de eo. Sic eñ rectuȝ
est vt ꝓ culpa omnis homo satisfaciat. ita

necesse est vt satisfaciens idē sit q̄ pctōr. aut eiusdē generis. Alit nāq̄ nec adā nec gen⁹ ei⁹ satisfaciet p se Ergo sic̄ ō adā ꝛ eua pctm̄ in oēs hoies ꝑpagatū est. ita null⁹ nisi vl' ipi vel q̄ de illis nascit̄. p pctō hoim satisfacere debet. Qm̄ ergo illi nequeūt. necesse ē vt̄ de sit qui h̄ faciat. Ampli⁹. Sicut adā ꝛ totuz gen⁹ eius p se fecisset. sine sustentatiōe alterius creature si nō peccasset. ita oportet vt si idē genus resurgit post casuz. p aliū resurgat ac releuet̄. Nā p quēcūq̄ in statū suū restituat̄ p illū itaq̄ stabit p quē statū suū recuperabit. Ratio q̄re de⁹ humanā naturā p̄mitus fecit in solo adā. De⁹ etiaz qn̄ humanā naturā primit⁹ fecit in solo adam nec feminā (vt de vtroq̄ sexu multiplicarentur hoies) facere voluit nisi de ipso. aperte monstrauit se nō nisi de adam voluisse facere. qd̄ de natura hūana factur⁹ erat. Quapropter si gen⁹ ade p aliquē releuat̄ hoiem. qui nō sit de eodē genere. nō in illā dignitatem quā habitur⁹ erat. si nō peccasset adā. ꝛ ido nō integre restaurabit̄. ꝛ dei ꝑpositū deficere videbit̄. q̄ duo incōuenientia sunt. Ergo necesse est vt de adā assumat̄ hō. p quem restaurādū est gen⁹ ade. Pinge igit̄ in aio nō sup fictā vanitatē. sed sup solidā veritatē. ꝛ dic. q2 valde cōuenit. vt queadmodū hoīs pctm̄. ꝛ causa nr̄e pditōis p̄ncipiū sumpsit a femina. ita medicina pctī ꝛ causa nr̄e saluationis nascat̄ a femia. Silr̄ ꝛ hoc. Si ṽgo erat q̄ causa fuit hūano generi totius mali. multomagis decet vt virgo sit. q̄ causa erit tot⁹ boni. Hoc quoq̄ silr̄. Si mulier quā de⁹ fecit de viro sine femia. facta est de ṽgine. ꝯuenit valde vt vir q̄z qui fiet de femina sine viro fiat de ṽgine. Q magis cōuenit filio incarnari q̄ aliīs ꝑsonis. Nunc tibi quoq̄ dicendū est in q̄ ꝑsona de⁹ q̄ est tres ꝑsone hoiem assumat. Plures em̄ ꝑsone nequeūt vnū eundē hoiem assumere in vnitatē ꝑsone. q̄re in vna ꝑsona tm̄ hoc fieri necesse est. Sed de hac vnitate ꝑsone dei ꝛ hoīs et in qua ꝑsona dei h̄ magis fieri oporteat breuit̄ tango. Cur videlicet poti⁹ filīj ꝑsona debeat incarnari q̄ patris aut sp̄ussctī. Si q̄libet alia ꝑsona incarnet̄. erūt duo filīj in trinitate. fili⁹ sc3 dei q̄ ꝛ ante incarnationē fili⁹ est. ꝛ ille q̄ p incarnationē fili⁹ erit ṽginis. et sic erit in ꝑsonis (que semp eq̄les esse debēt) ineq̄litas s̄m dignitatē natiuitatū Digniorē nanq̄ natiuitatē habebit nat⁹ ex

deo q̄ nat⁹ de ṽgine. Itē alia rō. Est ꝛ aliud cur magis ꝯueniat filio incarnari q̄ aliīs ꝑsonis. q2 ꝯuenienti⁹ sonat filiū supplicare prī q̄ aliā ꝑsonaz alīj. Item. Homo p quo erat oratur⁹ ꝛ diabolus quē erat expugnaturus. ambo falsam similitudinē dei p ꝑpria voluntate p̄sumpserāt. Unde q̄si specialius aduersus ꝑsonaz filīj peccauerant. q2 vera prīs simil'itudo credit̄. Illi cui specialius fit iniuria. cōuenienti⁹ attribuitur culpe vindicta aut indulgentia. Quapropt̄ cū nos ratio ineuitabilis pduxerit ad hoc vt necesse sit diuinā ꝛ humanā naturam in vnā cōuenire ꝑsonaz. nec hoc fieri possit in plurib⁹ ꝑsonis dei. ꝛ hoc ꝯuenientius fieri pateat in ꝑsona verbi q̄ in aliīs. necesse est verbū deū ꝛ hoiem in vnā cōuenire ꝑsonā.

Leo papa. Igit̄ sempiterna ꝛ summa essentia. que se sic ad hūani generis inclinauit salutē. nos quidē in suā gloriā trāstulit. Sed qd̄ erat. esse nō destitit. Q em̄ verbū caro factū est. nō hoc significat ꝙ in carnem sit dei natura mutata. sed qd̄ a verbo in vnitatem ꝑsone sit caro suscepta. in cuius vtiq̄ nomie homo tot⁹ accipit̄. Unde vtriq̄ nature in suis ꝓprietatib⁹ pmanenti. tanta est vnitas facta ꝛ cōmunio. vt quicq̄d ibi ē dei. nō sit ab humanitate disiunctū. quicq̄d autē est hominis. nō sit a diuinitate diuisum. Verbū em̄ ꝛ aīa ꝛ caro in vnā cōuenere ꝑsonam. ꝛ hec tria vnū. ꝛ hoc vnuz tria sunt. nō in cōmixtione substātie. sed vnitate ꝑsone. Et in hoc homo cōsidera ꝙ cum origini humane multū dederit. ꝙ nos ad imaginem suā fecit. reparatōi nr̄e longe amplius tribuit. cū seruili forme ipe se de⁹ coaptauit Q min⁹ est mirabile hoiem ad diuina q̄ deū ad hoiem venire. Quis ei ex vna eadēq̄ pietate sit. q̄cq̄d creature creator impendit. min⁹ tn̄ mirū est hoiem ad diuia ꝑficere. q̄ deū ad humana descēdere. Quis em̄ ab impietate ad iusticiā. a miseria ad beatitudinē esset recursus. nisi ꝛ iustus ad impios. ꝛ beat⁹ inclinaret̄ ad miseros. Hic agit̄ de dignatiōe incarnatiōis. Libet idcirco in huiusmōi consideratione aliquantuluz imorari. eo ꝙ tam ipius obstupenda dignatio. qua nostrū sibi associauit iumentū. q̄ copiosa redēptio apud eū. q̄ hūilr̄ crucis subiuit tormētū. meditādi materiā ministrat habūdant̄. Nescio nanq̄ si vlla esse possit efficacior. ac suauior morū edificatio

ꝙ verbi incarnati fidelis ⁊ pia ꝯsideratio.
Quid em̄ hoīem sic excitare pōt ad amorē
dei ꝙ ꝑueniens amor dei tam ꝙ vehemēs
ad hoīem. vt hō ꝓpter homiem velit fieri.

Quid nutrit amorē dei ⁊ q̇d amorē ꝓxi/
mi. Quid aūt nutrit ita amorē ꝓximi. ꝙ
siſ̄itudo ⁊ natura ꝓximi in humilitate dei.
Nā humilitatꝪ exemplū nec cogitari posse
maius aliq̇d existimo ꝙ exinanitionē dei
in formā serui. ⁊ seruitutem plusꝙ serui.
Bern̄. Uenit igit̄ filiꝰ dei de corde pr̄is.
in vterū v̄ginis mr̄is. Uenit a summo celo
in inferiores ptes terre. De hinc agit̄ de
dignatione incarnatiōis. O inestimabi/
lis dignatio ⁊ penitꝰ inexcogitabil̄. ꝙ in car
ceris huiꝰ horrorē fetorēꝙ nr̄e mortalitatꝪ
tanta dignata est descēdere celsitudo. Mi/
ra querentꝪ dei dignatio. mira dignitas ho
minis sic q̄siti. in q̄ si gloriari voluerit. non
erit insipiēs. nō ꝙ aliq̇d esse videat̄ tanꝙ a
semet. ip̄o. sed ꝙ tanti fecerit eū ip̄e. Leo
papa. Agnosce igit̄ ex his dignitatē tuā.
⁊ diuīe consors factꝰ nature. noli in veterē
vilitatē degeneri ꝯuersatōe recidere Ber̄.
Omēs nanꝙ diuitie. oīs gl̄ia mundi. ⁊ q̇c/
quid ī eo ꝯcupiscit̄. minꝰ est ad hāc gloriā.
īmo nec aliq̇d in eiꝰ cōparatiōe. Guerrꝰ.
Q̄ in nullo sic se exinaniuit deꝰ q̄ntū in cō/
ceptiōe sua. Preterea nō tam admirāda.
ꝙ etiā obstupenda intueor in hac gl̄ia. Nā
cū humanaꝝ infirmitatū vl̄ iniuriaꝝ quas
ꝓ nobis ptulit diuīa dignatio sic tp̄e ꝑmā
sic etiā humilitate fere maximā existimo. ꝙ
in vtero cōcipi. in vtero nouē mensib; ma/
iestas illa incircūscripta passa est contineri.
Ubi em̄ sic se exinaniuit vt q̄i penitus a se/
ip̄o defecisse visus est. Tanto tp̄e nihil illa
sapiētia loquit̄. nihil illa virtꝰ manifestum
opat̄. nullo signo visibili maiestas que clau
sa latet ꝓdit̄. Nā in cruce visus est infirmꝰ.
vbi qd̄ infirmū fuit ip̄ius statim foris appa
ruit omib; homib;. qñ ⁊ moriens glorificat
latronē. ⁊ expirans inspirat centurionē. qñ
horarꝰ dolor passiōis eius nō solū cōpati
facit elementa creaturaꝝ. sed etiā cōtrarias
fortitudines subigit eternoꝝ passiōi dolo/
rū. In vtero sic est q̄i non sit. sic omp̄s virtꝰ
vacat q̄i nihil possit. ⁊ verbū eternū sub si/
lencio se premit. Guerrus Exinaniuit
igit̄ semetip̄m formā serui accipiēs. ⁊ cū to/
ta multitudine miserationū suaꝝ de thala/
mo ꝓsiliit v̄ginali. Dependet deꝰ ad vbera.
ponit̄ in ꝑsepe. ligat̄ in cunis. pannis īuol/
uit̄. ⁊ laxatis fasciolis felices manꝰ ⁊ sancta
brachia ꝑ cunarū paruitatē expādit. De
pauprimo circa dn̄i natiuitatē cultu. Nul
la ibi domꝰ ambicio vbi reclinatoriū in sta
bulo. mr̄ in feno. filiꝰ in ꝑsepio. Tale elegit
mundi fabricator hospicium. hmōi habuit
delicias sacre v̄ginis puerperiū. Pannicu/
li ꝓ purpura. ꝓ bisso in ornatu regio lacinie
congerunt̄. Genitrix est obstetrix. ⁊ deuota
dilecte soboli ip̄a exhib; clientelā. attrectat.
amplectit̄. iungit oscula. porrigit māmā. to
tū negociū plenū gaudio. nullus dolor. nul
la nature cōtūelia ī puerꝑio. Pedissequas
substātia familiarꝪ nō patit̄. mancipioꝝ ob
sequia sumptꝰ tenuis ⁊ inops mensa exclu/
dit. Nullū domus arta diuersoriū occulta/
bat. nec secreti recessus erant illiꝰ casule. in/
castraturā. tectū. ⁊ soli parietes ꝑ circuitum
vestiebāt. Nec ibi locꝰ erat lauacris q̄ solēt
puerperis ꝑparari. quippe nec aliq̄ nature
iniuria mr̄em dn̄i leserat. q̄ sine tormēto pe
pererat. q̄ in ꝯceptiōe caruit voluptate. Et
ꝙuis in ꝓpria venerit q̇ omnia ꝯtinet. q̇cq̇d
circa ip̄m vl̄ ip̄iꝰ genitricē impendebat̄ offi
ciū. nō tm̄ pauprimū extitit. sed etiā alienū.
Bern̄. Et de quo dicebat̄. q̇s deꝰ ma/
gnus sicut deꝰ nr̄. ⁊ magnitudinis eiꝰ nō est
finis. iam nō ꝑdicat̄ magnus dn̄s ⁊ lauda/
bilis nimis. sed paruꝰ dn̄s ⁊ amabil̄ nimis
Alludit vt paruus virgini mr̄i. arridet. et
blandientes oculos in mariam intorquet.
Stat pterrita tantis miracul̄ regina celo/
rū. confert in corde suo salutationē archan
geli. cōceptōnē dei. natiuitatē pueri. ⁊ mira
tur ꝙ ille q̇ sic potuit ad nos venire. sic vo/
luit subuenire. Et certe cū totꝰ sit dulcedo.
⁊ sic subuēire nob̄ voluit. dulciorē eū mihi
facit teneritudo mēbroꝝ. Dulcedo h̄ incō/
parabil̄. ⁊ pietas ineffabil̄. vt deū q̇ creauit
me. videā pueꝝ creatū ꝓpt̄ me. deusꝙ maie
statꝪ ⁊ gl̄e nō solū sit̄is mihi fiat corpis v̄ita
te. s; etiā miserabil̄. ⁊ velut hūane indigens
opis. appeat etatꝪ īfirme. O duricia cordis
mei. Quid h̄ facit. Amor certe dignitatꝪ ne
scius. dignatōe diues. affectu potēs. suasu
efficax. Q̄ amor solꝰ de deo triūphat.
Quid amore violētius. Triūphat de deo
amor. quia semetip̄m exinaniuit. vt scias a/
moris fuisse. ꝙ plenitudo effusa est. ꝙ altitu
do adequata. ꝙ singularitas associata ē.
Bernardus. Quid igitur ad hec dor/

mitat tua affectio. imo nō dormitat. sȝ mortua est. Ut te lucrifaceret. vt te ad amorem suū traheret. omnē plenitudinē diuinitatis in hoīem transfudit. Quō de⁹ trāsfusus sit in hoīem. Transfusum deū in hoīem dico. qꝛ nō ad mensurā datū homi video. nec de omni plenitudine sua penes deū aliquid resedit. qđ in hoīem cui vnit⁹ est nō effudit dū oīe qđ in diuinitatis thesauro pietatis inuentū fuit. totū in vtero ꝟginis aggestū. Ita eīm de⁹ fundit. deus amator tu⁹ in hominē effusus est. ꝙ tanq̄ a sua ꝓpria virtute sit exinanit⁹. dū videlicet ī ea hūilitate qua tibi ꝯsuluit. nō solū pr̄e. sed etiā seipso fact⁹ sit inferior. Que vero maior exinanitio in oculis videntiū. quid efficaci⁹ ad creatorē tuū reamandū. q̄ȝ ꝙ ꝓ te splendor glīe et figura paterne substātie. formā ꝑferat seruilem. ꝛ in ipa nō habēs speciē neq̄ȝ decorē.

Quātis de⁹ se exinaniuit. Qui eīm q̄si parū esset exinanit⁹ si homo solū fieret. sed etiā humane carnis ita fundit⁹ in se formā ꝛ speciē vacuauit. sapiam infatuauit. virtutem infirmauit. minuitq̄ȝ magnitudinē. vt ꝛ in natiuitate minimū. ꝛ in passione se nouissimuȝ virorum homib⁹ exhiberet. vnde nec reputauerūt eum. Obstupesce ḡ homo tanta ꝓ te mirabilia. tanta bn̄ficia ꝓ te exhibita. Cogita quantū te diligat. q̄ tanta dignat⁹ est facere ꝓ te. Cōsidera diligent̄ dominū sabaoth. q̄ celū ꝛ terrā implet. iacentē in p̄sepio infantulū. imo cui⁹ maiestati angusta est omis celi latitudo. pānis inuolutum. ꝛ q̄ in celis tonat. sub cui⁹ vocis tonitruo angelice ꝑtātes submittūt alas suas vagientē. vt ipius amoris ardore totus accensus. ad tanta bn̄ficia tua vsq̄ȝ huc ingratitudo erubescat. qꝛ ip̄e tuā naturā diuinevoluit associari in vna ꝑsona. nunq̄ȝ ab eo separandā in signū amoris. vt sic saltē euȝ amares a quo te agnosceres sic amari. Guerrus. Pro his semp grat⁹ esto. indesinenter grās age. ꝛ caue ne indignuȝ videri vel vt credas ꝯs dei filius femineis se inseruisse visceribꝰ. ꝛ maiestatē suā huic contumelie subdidisse. Quō nō fuit cū iniuria dei assūptio humane nature. vt nature carnis imixtus. in vero hūane substātie corpe nasceret̄. cū totū hoc opus non iniuria sit ipi⁹ sed potentia. nō credenda pollutio sed gloriosa dignatio. Si eīm lux ista visibilis nullis imundiciis quibꝰ suffusa fuerit violat̄. nec rad' oꝛ solis nitorē quē corporeā creaturā esse nō dubiū est. loca nulla sordentia vel cenosa ꝯtamināt. q̄đ illi⁹ sup̄ne sempiterne ꝛ īcorporee lucis essentiā potuit q̄libȝ sui qualitate polluere. q̄ se ei quā ad imaginem suā ꝯdidit sociādo creature. purificat. oneȝ ꝯstitit. maculā nō recepit. ꝛ sic sanauit vulnera infirmitatis vt nulla pateret̄ dāna ꝟtutis. O q̄ felix. ꝑinde. q̄ȝ amabilis natiuitas tua puer iesu. q̄ natiuitatē oīm emēdat. ꝯditiōeȝ reformat. ꝑiudiciū soluit. cirographū dānate nature rescindit. vt si quē piget dānabiliter esse natū. possit felicissime renasci Uere tu puer misericors. quē sola mīscdia puerū fecit. licet parit̄ mīscdia ꝛ veritas ī te obuiauerunt sibi. Uere inq̄ȝ tu misericors puer nat⁹ es nobis. nō tibi. lucra nr̄a nō augmenta tua nascēs de nob̄ q̄sisti. q̄ ad h̄ solum nasci dignat⁹ es. vt nos minoratōe tui pueheres. humiliatiōe glorificares. Dulce certe. ꝑinde dulce ꝛ sapidū cogitare. ꝛ recogitare pueꝝ deū. q̄n etiā efficax ꝛ oꝑatoriuȝ ad medendū ac dulcorādū (si q̄ in nob̄ est) petōꝝ amaritudinē. ꝑnīe austeritatē. Quid nō tēperabit illa dulcedo. q̄ morteȝ q̄ȝ facit dulcissimā. Et int̄ hec cōsiderata. ꝙ recurro ad h̄ qđ dulci⁹ sapit. ꝛ familiari⁹ adheret videlicet ꝙ iō voluit in silitudinē hoīm fieri. vt hoīb⁹ esset amabilior. Silitudo ei ad amorē efficaci⁹ oꝑat̄. Ideo nō me capio pre leticia. ꝙ illa maiestas naturā suam nature mee carnis ꝛ sanguis supuestit. ꝛ me miseꝝ in diuitias glīe sue nō ad horā sed in sempiternū includit. fit frat̄ me⁹ dn̄s me⁹. ꝛ timorē dn̄i fratris vincit affectus. Ideo dn̄e iesu libenter audio te regnantē in celis. sed libentius nascentē in terris. Hec enim meditatio rapit affectum meū. ꝛ huius memoria cōcalescit cor meū. viuentis ꝛ viuide potionis asperitate purgatū. Erat vtiq̄ȝ dn̄s meus inter angelicos ordīes. audiēs hymnū glorie sue admirabilis. illi mirabili creature faciēs mirabilia in celo ꝛ in terra. ī mari et in omnib⁹ abyssis. Ego autem in luto fecis ꝛ miserie obuolutus. miser ꝛ miserabilis. ꝛ omnem spem egrediendi perdideraȝ. Ille in gloria. ego in miseria. admirabilis ille ego miserabilis. Sanctum ꝛ terribile nomen eius. quod vix audeat illud dignior noīare natura. Nomē illud clausū ꝛ integrū. quō cape poterā. qđ vix angelic⁹ ocul⁹ ꝑspicere necduȝ ꝑspicere pōt. Ille qui erat

admirabilis agminibꝫ angelorum. īclinat celos. et fit ꝯsiliarius hoim. Maiestatiuū nomen. impꝯcatiuū effundit. et q̄ mirabilis ē in celis. ꝯsulere venit in terris. Abscondit purpurā sub miserie vestimentis. et ad lutū vbi iacebā inclinat nō mergit. Et si audeo dicere. infixus sum in limo ꝓfundi. Operi manuū suarū porrigit dexterā. de ꝓfundis aquarū extraxit. extractū abluit. ablutū induit. indutū reparat. reparatū cōfirmat. Porrigit dexterā cū nascit. cū loquit extrahit. abluit cū morit. induit cū resurgit. cū ascendit reparat. ꝯfirmat cū spm̄ sctm̄ emittit de celis.

Bern. De tribꝫ mixturis in assumptiōe humane nature. Et vt agnoscas plenius homo dignitatē tuā. agnoscas et gl'iam ꝯditionis tue vl' hūane. tria opa tres mixturas fecit omps illa maiestas in assumptiōe carnis nr̄e. ita mirabilit singl'aria. et singularit mirabilia. vt talia nec facta sint. nec facienda sint sup terrā. Cōiuncta sunt q̄ppe adinuicē deus et homo. mr̄ et virgo. fides et cor humanū. Admirabiles iste mixture. et omi miraculo mirabilius quō tā diuersa adinuicem poterūt ꝯiungi. Vis vitalis in arboribꝫ.

Huic limo terreno vim vitalē miscuit. vt in arboribꝫ. vnde surgit venustas in folijs. in floribꝫ pulchritudo. sapor in fructibꝫ et medicina. Vis sensibil' in pecoribꝫ. Adiecit etiā et vim sensibilem limo nr̄o vt ī pecoribꝫ. que nō solū iā vitā habeant. sed et sentiant q̄nqꝫpartita sensificatiōe vigentes.

Vis rōnalis in hoibꝫ. Addidit adhuc honorare limū nr̄m. et ei vim rōnalē cōiunxit. vt in hominibꝫ. q̄ iam nō solū viuāt. sentiant. sed et discernāt inter cōmodū et incōmodū. inter bonū et malū. et int verū et falsum. Voluit quoqꝫ adhuc infirmiora nr̄a habūdantiori gl'ia sublimare. et cōtraxit se maiestas. vt qd̄ meli9 habebat. videlicet seipm̄ limo nr̄o ꝯiungeret. miscerētqꝫ se inuicē deus et limus. maiestas et infirmitas tanta vilitas et sublimitas tanta. Aug9 De tribꝫ coniunctionibꝫ mirabilibꝫ. Et vide qꝫ si mirabilis fuit ꝯiūctio pⁱma. videlicet int aiam et corpus. sed mirabilior fuit scd̄a int deum et limū. nec min9 mirabilis erit et tercia. cū homo angelus et deus vnus erit spūs. Cōfundat ergo supbia hoim. et ad humilitatē dei nouerit de se hūilia sapere lutū. Bern. Nihil em̄ deo sublimius. nihil vilius limo. et tn̄ tanta dignatiōe descendit deus in limū. tantaqꝫ dignitate limus ascēdit in deū. vt quicq̄d fecit deus. limus fecisse credat. quicq̄d limus ptulit. deus ptulisse dicat tam ineffabili qꝫ incōuertibili sacramēto. Bern. Aduerte ergo homo q2 limus es. et nō sis supbus. q2 deo ꝯiunctus es. et nō sis ingrat9. Hic inchoat de passione et hūilitate pie redēptionis.

Verū qm̄ bona que largiri mortalibꝫ nō cessat misericors et miserator dn̄s. recolere et recolligere omia oi homini impossibile ē. id saltē qd̄ precipuū est et maximū opus videlicet redēptōnis a memoria tua aliq̄ten9 nō recedat. Aug9. Agnosce igit inq̄ntū valeas. et q̄ntū debeas. et dū preciū tui cogitas. tibi vilis esse desinas. Faustin9. Perspice homo quātū valeas. vt tandem inqꝫ vilis tibi esse desinas. vt p hoc erubescendis subiacere vicijs dedigneris. dū generositatē tuā de creatoris ac repatoris dignitate metiris. August. Reus nanqꝫ eris nō parui pcij sed sanguinis xpi. q̄ violas et maculas aiam xpi sanguie mundatā et passione redemptā. Leo papa. Memento cui9 sis capitis. et cui9 corpis mēbrū. Reminiscere q2 morte xpi erut9 de potestate tenebrarū. translat9 es in dei lumen et regnū. q2 preciū tuū sanguis est xpi. qui veritate te iudicabit. q̄ miscdia te redemit. Miserendi em̄ nr̄i deus causam nisi in sua bonitate nō habuit. et mirabilior est scd̄a hominū generatio qꝫ pⁱma ꝯditio. Quia plus est ī nouissimis seclis repasse deū qd̄ perierat. qꝫ a pncipio fecisse qd̄ nō erat. Bern. in sermone Memēto te. et si de nihilo factū nō tn̄ de nihilo redemptū. Sex diebꝫ cōdidit omia. et te int omnia. At uero p triginta tres annos opat9 est salutē tuā in medio terre. O quantū laborauit. sustinēs carnis necessitates. hostis temptatōes. Quis vero incetera digne penset quāte fuerit hūilitatis. mansuetudinis. dignatōnis. dn̄m maiestatis indui carne. mulctari morte. turpari cruce. Nunq̄d nō valuit opus suū repare absqꝫ ista difficultate. Valuit. sed maluit cū iniuria sui. ne pessimū atqꝫ odiosissimū viciū ingratitudinis vltra repiret in homie. Sane multū fatigationis assumpsit. quo multe dilectionis hoiem debitorē teneret. cōmoneretqꝫ gratiarū actiōis difficultas redemptionis. quē min9 esse deuotū fecerat ꝯditionis facilitas. Quid em̄ dicebat homo creatus et ingrat9. Gratis quidē conditus sum.

sed nullo gvamie auctoris vel labore. Siquidē dixit ꝛ facta sunt. quēadmodū vniuersa. Quid magnū est quālibet magna qd̄ in sibi facilitate donauerit. Sic bn̄ficium creatoris attenuās hūana impietas. ingratitudinis materiā inde sumebat. vnd̄ amoris cām hr̄e debuerat. Idq̄ʒ ad excusādas excusationes in peccatis. Sed luce clarius ptʒ. q̄ntū hō ꝑ te fact⁹ dispendium fecit. de dn̄o suus. de dei filio hoīs filius fieri non despexit. Bern̄. de deo. Et qui te semel tm̄ ꝛ solū dicendo fecit. in reficiēdo ꝑfecto multa ꝛ gessit mira ꝛ pertulit dura. Nec tm̄ dura. sed etiā indigna. Et iō licet multum possit hoīem incitare ad amādū deū. ꝙ ipse eū fecit. tn̄ multo ampl⁹ debet eū incitare. ꝙ ip̄e eū refecit. qꝛ nō tam facile refectus q̄ȝ fact⁹. Ex hō nō suff.cit ad retributionē.

Quid ḡ retribuā dn̄o. ꝑ oīb⁹ q̄ retribuit mihi. In p̄mo ope me mihi dedit. i scd̄o se. ꝛ vbi se dedit. me mihi reddidit. Dat⁹ ergo ꝛ reddit⁹. me ꝑ me debeo. bis debeo. quid deo retribuā ꝑ se Nā ēt si me milies repēdere possem. qd̄ sum ego ad deū. Quid igitur magnuʒ tanto recōpensat amori. si puluis exiguus totū se ad reamādū collegerit. qd̄ illa nimirū maiestas in amorē ꝓueniēs. tota in opus salutis ei⁹ incēsa ꝯspicit. Ansel. Ecce dn̄e qꝛ tu me fecisti. debeo meip̄m amori tuo totū. qꝛ me redēisti debo meip̄ʒ amori tuo totū. qꝛ tanta ꝓmittis. debeo meip̄ʒ amori tuo totū. Immo ꝛ intātū debeo. pl⁹ q̄ȝ meip̄m. Et hec tria cōsidero in q̄b⁹ tota spes mea ꝯsistit. Bern̄. sup miscd̄ias dn̄i.

In charitate adoptiōis. veritate ꝓmissionis. ꝛ ꝑtāte redēptiōis. Scio igit cui credidi ꝛ cert⁹ sum. qꝛ in charitate nimia adoptauit me. qꝛ verax in ꝓmissione. ꝛ qꝛ potens in exhibitione. Hugo. Cogita igit q̄ntū diligat te. qui tanta ꝑtulit ꝑ te. ꝛ tanta facere dignat⁹ est ꝓpt te. ꝛ q̄ tanta tibi dare ꝓmittit. De dulcedīe dei circa hoīem vt incitet eū ad amorē suuʒ. Primo nāq̄ʒ pulcher fact⁹ fueras ei⁹ munere. postmodū vero fed⁹ fact⁹ es tua iniq̄tate. Sʒ iterʒ mūdat⁹ es. ꝛ formos⁹ fact⁹ es ei⁹ pietate. opante tn̄ vtrobiq̄ʒ charitate Olim cū non esses dilexit te vt ꝯderet te. postea cū fed⁹ fact⁹ esses dilexit te vt pulchrū faceret. ꝛ vt ostēderet tibi q̄ntū te diligeret. nō nisi moriēdo a morte te liberare voluit. vt nō tm̄ pietatis impenderet beneficiū. verʒ etiā charitatis ostenderet affectū. imo ꝛ tam sincera caritate te diligit. ac si semꝑ cum eo ꝑstitisses. nec exprobrat tibi reatū. nec improperat tibi bn̄ficiū. Bern̄. sup cantica. Et si deinceps cum eo fidelit ꝑseuerare. ip̄m q̄ʒ vt decet amare. vt tuū illi amorē incōtaminatū seruare volueris. maiora priorib⁹ se daturū ꝓmittit.

De gemina dulcedīe in pectore iesu xp̄i.

Quia gemina dulcedo suauitatis exuberat in pectore iesu. longanimitas videlicet i expectādo. ꝛ in donādo facilitas. Ad h̄ siquidem diu suspendit sniam vltionis a ꝯtemnente. vt q̄n̄q̄ʒ grām exhibeat remissiōis in penitente. Nō vult em̄ mortē pctōris. sʒ vt cōuertat ꝛ viuat. De penitēdi facilitate audi. Quacunq̄ʒ hora pctōr ingemuerit. peccatū suū remittet ei. Et dauid paucis cōprehendit vtrūq̄ʒ. Longanimis inq̄t ꝛ misericors. Ex dei miscd̄ia nr̄am supat miseriā

Et ideo misericors est ꝙ tardius videt ei pctōri veniā dare. q̄ȝ ip̄i peccatori accipe. Sic em̄ festinat absoluere reū a tormento ꝯscientie sue. q̄ plus cruciet eū passio miseri. q̄ȝ ip̄m miserū passio sua. Hugo. Et vt h̄ euidenti⁹ intelligas attende. Abieras siquidē ꝛ pieras. Et qꝛ in peccatis tuis venundat⁹ eras. vltra se continere nō potuit. Uenit igit ille post te vt redimeret te. ꝛ tm̄ dilexit te vt sanguinis sui preciū appēderet ꝑ te. taliq̄ʒ pacto ꝛ reduxit de exilio. et redemit de seruicio. Nulla ḡ dilectio maior. nullus amor sincerior. nulla charitas sanctior nullus affect⁹ ardentior. Mortu⁹ est ꝑ te innocens. nihil qd̄ in te amaret inueniens. O cor induratū. cor plus q̄ȝ lapideū. eo ꝙ i morte amatoris tui quā ꝑ amore tuo sustinuit. ꝛ petre scisse sunt. ꝛ monumēta aperta sunt. Cur nō datū est mihi intelligere deū creatorē meū ꝑ amore meo q̄ infatuatuʒ. ꝛ tanq̄ȝ ad nihilū videre redactū. Hugo.

Quid nā inuenisti in me dn̄e de⁹ ꝙ diligeres. ꝛ tm̄ diligeres vt moreris ꝑ me. Bern̄. Quid tale in me iuenisti ꝑ q̄ tanta ꝛ tā dura ꝛ dira sustinere voluisti. O bone iesu. si mihi sapet etiā p̄ter hec. q̄ȝ dulcit cuʒ hoīb⁹ ꝯuersat⁹ es. q̄ȝ magna etiā habūdanter eis largit⁹ es. dura ꝛ aspera ꝑ eis passus es. dura v̄ba. duriora verbera. durissima ꝛ horrenda crucis tormēta. Flagellis cesus. spinis coronat⁹. clauis ꝯfossus. patibulo affixus. obprobrijs saturat⁹. oīm tn̄ immemor dolorum. ait. Pr̄ ignosce illis. Expāsis pedis in

cruce manib9.dedit risuz malignātib9.z fle/
tū fidelib9.factusq; omib9 ē derisui. q̄ solus
potuit esse terrori. Quid igit̄ mag' admiran/
dū.q̄d ampli9 detestandū.q̄d grauius puni
endū.q̄ꝫ q videns dei filiū. summū i regno
angeloꝝ.nouissimū in regno hoim.apponit
se magnificare hō sup trā. Quid supbis ter
ra z cinis. Quāto em̄ se minorē fecit in hūi/
litate.tāto se maiorē ōndit in bonitate. z q̄n
to p te est vilior.tanto tibi debz esse carior.
Que maior iniqtas q̄ꝫ vt inde creator a te
ptēnat̄ vñ plus amari merebat̄. Attēde a/
morē q̄ se totū tibi impendit.nihil sibi reti/
nens. Attende z humilitatē q̄ suiuit tibi.ni
hil sibi dñatiōis vendicās. Bern̄. Pri
mo oia sua tibi dedit.dehinc z seipm expo
suit vtilitatib9 tuis.nō parcēs sibi ppt te.in
ieiunijs mult̄.in laborib9 freqnt̄.in vigilijs
supra modū.in fame z siti.etiaz in frigore z
nuditate. Leo papa Nā oēs infirmita
tes nr̄as q̄ veniūt de pctō absq; pcti cōmu/
nione suscepit.vt est famis ac sitis.somni z
lassitudinis.meroris ac flet9.affectiōib9 nō
careret.doloresq; seuissimos.vsq; ad mort̄
extrema pateret̄. Ministeriū suo suū imple
uit hūilians semetipm.z obediēs fact9 pr̄i
vsq; ad mortē.mortē aūt crucis. Sed paꝝ
tibi forte videt̄.q cū esset fili9 z coeq̄lis.tā/
q̄ꝫ suus seruiuit pr̄i. si nō z seruo suo.pl9 q̄ꝫ
seruus seruiuit. Fact9 quidē erat hō vt cre
atori seruiret Et q̄d iustius q̄ꝫ vt suias illi a
quo creat9 es.sine q̄ nec esse potes. Et quid
beati9 aut sublimi9 q̄ꝫ seruire illi cui seruire
regnare ē. De hūilitate creator' z supbia
hoīs. Nō suiā inq̄t hō creatori. Ego igit̄
seruiā tibi creator hoim Tu recūbe.ego mi
nistrabo.ego tibi pedes lauabo. Tu qesce.
ego languores tuos ferā.z infirmitates tu
as portabo. Utere me vt libet in oī necessi/
tate tua.nō mō vt seruo tuo.sed etiaz vt iu/
mento tuo.vt peculio tuo. Si fatigat9 aūt
z onerat9 es.ego te z on9 tuū ferā.vt legem
meā p̄mus impleaz. O duricia cordis mei.
ad dignationē tantā tā inopinatā. O dete/
stabilē supbiā hoīs seruire ptēnent̄. Dor/
sum etiā posuit ad flagella.z plagis vapula
uit nō paucis.nec paruis. Indicio sunt ri/
uuli sanguinis.q̄ de tot ptib9 pfluūt corpis
Cōtumelia z tormēto interrogat9 fuit.velu/
ti suus aut latro. Subdit̄ q̄stioni.q̄ confes
sio extorq̄bat̄ criminis. Nūq; igit̄ recedat a
memoria tua tā indebita miseratio.tā pbata

dilectio. Ansel. Maxima cā q̄re debem9
diligere deū. Scio nāq; dñe. qz licz mul
te sint cause.multe sint rōnes.q̄re te debere
mus diligere.nulla tñ maior cā. nulla cogē
tior rō.q̄ꝫ nr̄e redēptōis mod9. Debem9 di/
ligere te.qz nos creasti.qz nutristi.qz pascis
z vestis. Cur maxie debem9 diligere deū
Sed ido maxime.qz redemisti nos tali
modo.s.morte tua. z tali genere mortis qd̄
tūc tpis erat vilissimū gen9 mort̄ q̄ punie/
bant̄ latrones.z illi q̄ magna scelera cōmise
rant. Quāto em̄ abiectiora p hoib9 pati di/
gnat9 es.tanto magis ab hoib9 honorari z
diligi dign9 es. Quis em̄ tāte duricie est et
obstinatōis.vt nō possit animū suū inclina
re ad te diligēdū.q̄ tm̄ dilexisti nos vt nos
lauares a pctis nr̄is in sanguie tuo. Quis
est q̄ nō possit feruenti9 z diligēti9 et dulci9
diligere.qñ recordat̄ q i cruce brachia tua
expandisti.desiderās nos amplecti.z recipe
oēs qui ad te pfugere volūt. Bern̄. In
nullo vero clari9 q̄ꝫ vulnerib9 tuis eluxit.q
tu dñe suauis et mitis et multe miscōie.
Quid sup oia amabilē reddat dñm iesum
xpm. Idcirco sup oia reddit te amabilez
mihi o bone iesu.calix quē bibisti.op9 redē/
ptiōis nr̄e. Hoc oīno amorē nr̄m vendicat
facile totū sibi. Hoc inquā est qd̄ nr̄am de/
uotionē z blandi9 allicit.z iusti9 exigit.z ar/
tius stringit.z afficit vehemēti9. Multū q̄/
dē laborauit in eo saluator.nec in oī mūdi
fabrica tantū fatigatōis auctor assumpsit.
In dictis suis sustinuit ptradictores.in fa
ctis obsuatores.in tormētis illusores.z in
morte exprobratores. Cū igit̄ deuoueris
q̄cq̄d es.q̄cq̄d potes.nōne sic est q̄i stella ad
solē.q̄i lapillus ad montē.z q̄i gutta ad flu/
uiū. Et q̄cq̄d facim9 nihil ē ad cōparatio
nē bñficioꝝ dei in sua passiōe. Si ppen/
deris q̄ꝫ multa z q̄ꝫ multis debeas.videres
q̄ꝫ nihil sit qd̄ facis.q̄ꝫ nec etiaz int̄ minima
cōputandū ad cōparationē debitorū tuorūz.
Et si nescieris z scire volueris. respice men
tali oculo.q̄nto remuneratōis debito astrī
garis dño patienti. Bern̄. Uolue z re/
uolue dñicū corpus.a latere vsq; ad lat9.a
sūmo vsq; deorsum.z vbiq; inuenies dolorē.
Respice sudorē sanguineū.alapaꝝ ptume/
liā.flagelloꝝ instantiā. spineā coronā. sputē
ludibria.crucis angariā. patibuli suspendi
um.oculos languentes.oris pallorē.fellita
cibaria.acida pocula.caput iclinatuz.geni/

culationes irrisorias. titulū famosuȝ. vestimenti sortē. geminatū crucifige. Quid plura. Vilissimū mortꝭ suppliciū. ꝛ pbra nefandissima Vide xp̄m in cruce pendentē. capitis inclinationē ad osculū. brachioꝝ extensionē ad amplexū. laterꝭ aptoēm. ꝛ totiꝰ corporis ꝯfixionē ad affectū. Cōsidera filium ṽginis illitū sputis. liuidū plagꝭ. clauis cōfixū. Attende rectorē celi stantē in cruce. pallidū in morte. carne deformē. Ne ptrāseas dn̄m angeloꝝ. virū pcussuȝ a deo ꝛ hūiliatū virū q̄i leprosū ꝛ oibꝫ detrimētis expositū. Copiosa nāq̄ apud eū redēptio. Et hec copiosa. qꝛ p q̄nq̄ partes de corpe eius vnda sanguis emanauit. cū ad redēptōeȝ totiꝰ orbis vna p̄ciosissimi sanguis sui gutta sufficeret. Sed iō data est copiosa. vt virtꝰ dilectionis in bn̄ficiȳ redundatōne clarescerct. Agnosce etiā q̄ȝ grauia sunt illa vulnera p q̄bꝫ necesse fuit xp̄m dn̄m vulnerari. Si h̄ nō essent ad mortē. mortēq̄ȝ sempiṫnā. nūq̄ȝ p eoꝝ remedio dei filiꝰ morereť. Hugo. Hec q̄nti valeāt freq̄nť cogita. ꝛ ī ista tera charitatꝭ appende. ꝛ q̄cq̄d amorꝭ impendendū habes. illi repende. Inspice diligēť vulnera pendentis. cicatrices resurgentis. sanguinē morientꝭ. p̄ciū credentꝭ. cōmertiū redimentꝭ. Bern̄. Et qꝛ filiꝰ dei occidi iubeť. vt p̄ciosi sanguinis sui balsamo vulneribꝫ tuis medereť. nūq̄ȝ a corde tuo recedat. q̄tenꝰ toto tibi figať in corde. q̄ p te totꝰ fixus est in cruce. De triplici vilitate xp̄i in ip̄iꝰ passiōe. In q̄ xp̄i fixione tria diligenť ꝯsidera. vt illi artiꝰ p amorē adhereas triplicē videlicet vilitatē. triplicē asperitatē. ꝛ triplicē pauptatē. Prima vilitas fuit alaparū ꝛ colaphorū ꝛ arūdinis pcussio. tanq̄ȝ in ribaldū. Scd̄a fuit maior. s. tanq̄ȝ in busonē vl' aliq̄d sordidū aut fetens sputi screatio. Tercia fuit maxima. videlicȝ inť latrones mortꝭ turpissime ꝯdēnatio. De triplici asperitate in christi passione. De triplici autē aspitate vide diligenť. Pria asperitas fuit spinaꝝ p mediū cutis capitꝭ ad modū corone crudelis infixio. Scd̄a erat maior totiꝰ videlicet corpis vsq̄ȝ ad sanguinis effusionē illigatū ꝛ nō potentem ire q̄ vellet crudelior flagellatio. Tercia vero et maxima oīm mēbroꝝ in cruce violētissima distēsio. maxime cū talē distensionē comitata fuerit manuū ꝛ pedū crudelissima trāsfixio. Naȝ si ad se mēbra traheret. p̄pria vulnera ī loco sensibilissimo vt ita dicā pter neruoꝝ sensibilium ꝯcursum. ꝛ causam mortꝭ augmentaret. Si aūt distenta pmitteret. dolorē ex distensione. vel q̄si dislocationē oīm iuncturarū sentiret. Nā non sunt veriti mēbra eiꝰ intantū distendere. vt oīa ossa eiꝰ possent dinumerare. De triplici pauptate ī ip̄iꝰ passione. De pauptate vero ꝯsidera. Prima pauptas fuit. q̄ tantū nō habebat q̄ in p̄pria domo suū caput reclinare posset. Secunda vero maior iuxta crucē. q̄ vestes nō habebat quibꝫ mēbra tegere posset. Anselmus. De hūana redēptione. Tercia autē maxima q̄ nec spaciū pedis voluit in terra habere. vnde in aera ascendit. qn̄ in cruce p te pendere voluit. Tn̄ in his omibꝫ nō est diuīa natura hūiliata. sed hūana est exaltata. Nec est illa īminuta. sed ista est misericordiť adiuta. Nec hūana natura in illo hoīe passa est aliq̄d vlla necessitate. sed sola libera volūtate. Nec vlla cogente obediētia. sed potenti disponēte sapīa. Nō eēm ille pater vt moreretť cogens p̄cepit. s; ille q̄d patri placiturū ꝛ oibꝫ pfuturuȝ intellexit. h̄ sponte fecit. Nec eū ad hoc pr̄ potuit cogere. q̄d ab eo exigere n̄ debuit. Sic itaq̄ȝ pr̄i obedientiā l bera exhibuit cui h̄ placiturū sciuit sponte facere voluit. Deniq̄ȝ qn̄ pater hanc bonā illi voluntatē. q̄uis liberam dedit. nō īmerito diciť qꝛ eā velut p̄ceptū patris accepit. Hoc itaq̄ȝ mō obediēs fuit patri vsq̄ȝ ad mortē. ꝛ sicut mandatū dedit illi pr̄. sic fecit. ꝛ calicē quē dedit illi pater. bibit.

Que sit pfecte hūane nature obediētia.

Hec est eēm pfecta ꝛ liberrima hūane nature obediētia. cū volūtatē suā liberā spōte volūtati di s̄bdit. ꝛ cū acceptā bonā volūtatē sine oī exactiōe. spōtanea libtate ope pficit. Sic hō ille redemit oēs alios. cū h̄ q̄d spōte dedit deo cōputat ꝛ p debito q̄d illi debebāt. Quo p̄cio nō semel tm̄ a culpis hō redimiť. sed etiā q̄ciēs cū digna pn̄ia redierit recipiť. q̄ tn̄ pn̄ia peccanti nō pmittiť. Letare igiť p libertate tua. ꝛ esto sp gratꝰ illi. q̄ sic gratꝭ sua morte ad vitā te restaurauit. Sȝ o tu dn̄e. tu q̄ vt ego viuerē morte suscepisti quō letabor de libertate mea. q̄ nō ē nisi de vinculis tuis. Qualiť gratulabor de salute mea. cū nō sit nisi de doloribus tuis. Quō gaudebo de vita mea. q̄ nō est nisi de morte tua. An gaudebo de his q̄ passus es. et de crudelitate illoꝝ q̄ eā tibi fecerūt. q̄m nisi il

li fecissent. tu passus non esses. Et si passus
nō esses: hec mea bona nō essent. Sed cer/
te illoꝝ neqcia nihil facere potuit. nisi qḋ tu
sponte pmisisti. Nec tu passus es. nisi q꞉ tu
pie voluisti. Ergo tu pctōr redēpt⁹ illoꝝ cru
delitatē dimitte dei iudicio. ꝛ tracta de his
q̄ debes saluatori tuo. Intuere necessitatē
tuā ꝛ bonitatē ei⁹. ꝛ vide q̄s grās reddas. ꝛ
q̄ntū debeas amori eius. Hugo. O si
attēderes q̄t ꝛ q̄les in cōparatione tui abiecti
sunt. q̄ hanc q̄ tibi data est grām p mortē vi
delicet filij dei ꝯseq̄ nō potuerūt. Certe au
disti ab initio vsq꞉ in hāc diē. q̄ multe gene
ratiōes hoīm pierūt. q̄ ēt oēs sine cognitōe
dei. ꝛ pcio sue redēptiōis in interitū sempi
ternū dilapse sunt. ¶ Ꝺe⁹ sola caritate p̄
fert te oīb⁹ homib⁹ q̄ ab initio extiterūt.
Omib⁹ illis redēptor ꝛ amator tu⁹ te p̄tu
lit. q̄ñ tibi hāc grām largit⁹ est. quā null⁹ ho
minū pcipe meru t. Et q̄d dices. Quare pu
tas plat⁹ es oīb⁹ illis. Nunq̄d tu fortior ill'.
nunq̄d tu sapiētior. nūq̄d nobilior. nūq̄d
ditior oīb⁹ illis fuisti. q꞉ hāc p̄ oīb⁹ illis spe
cialē grām sortiri meruisti. Quot fortes. q̄t
sapiētes. q̄t nobiles. q̄t diuites ibi fuerūt. et
tñ vniuersi relicti ꝛ abiecti pierūt. ¶ He be
neficia oīa ex sola gratuita saluatoris chari
tate homini collata sunt. Tu sol⁹ p̄ oīb⁹
illis assumpt⁹ es. Et q̄re h̄ in te factum sit.
nullā p̄ter gratuitā saluatorꝭ tui charitateꝫ
cām inuenire poterꝭ. Elegit ḡ ꝛ pelegit te in
oīb⁹. ꝛ assumpsit te ex oīb⁹. ꝛ amauit te p̄ oī
bus. Nomie suo vocauit te. vt mēoriale ei⁹
semp esset apud te. Uoluit te participē esse
in noīe. participē esse in noīs ꝟitate. q̄ñ vn
xit te illo q̄ ꝛ ip̄e erat vnct⁹ oleo leticie. vt ab
vncto sis vnctus. q̄ a xp̄o dicerꝭ xp̄ian⁹. Ad
huc diligenti⁹ ac plenius attende q̄nta tibi
ꝯtulit hic amator tu⁹ vt in oī statu. oīni tpe.
ip̄i⁹ bñficia. atq꞉ circa te sollicitudinē reco/
gnoscas. Semp cogita q̄ntā tecū misc̄diaꝫ
fecit. ꝛ in h̄ ppende q̄ntū ab ip̄o diligeris. q꞉
ei⁹ beneficiū nunq꞉ tibi defuisse cognoscis.
Nō eñ tibi int̄ cetera paruū estimādū ē be
neficiū. q꞉ bñ vtens malo parētū tuoꝝ crea
uit te de carne illoꝝ. ꝛ inspirauit in te spira/
culū vite. discernēs te ab illis. q̄ vel aborti/
ui. piecti sunt ab vtero. vel q̄ int̄ materna vi
scera suffocati pene videnꝭ ꝯcepti nō vite.

Breuis recapitulatio bñficioꝝ dei tibi
a natiuitate collatoꝝ. Quid etiā q꞉ inte/
gra tibi ꝛ sana mēbra creauit. ne esses parē/
tib⁹ tuis dolori. obprobrio alienis. Ma/
gnū certe ꝛ hoc. Sed quō illud q̄nte boni
tatis fuerit estimabis. q꞉ eo tpe ꝛ inter tales
nasci voluit. p q̄s ad fidē suā ꝛ sacra pueni/
res. Uide innūerabilib⁹ milib⁹ hoīm h̄ ne/
gatū. qḋ tibi gratularꝭ esse cōcessum. cū q̄b⁹
tecū cū vna esset eadē q꞉ ꝯditio. illi derelicti
p iusticiā. tu vero vocat⁹ es p grām. Proce
de ꝛ adhuc intuēdo mun⁹ ei⁹ fuisse q꞉ edu/
cat⁹ a parētibus fuisti. q꞉ te flāma nō lesit. q꞉
nō absorbuit aqua. q꞉ nō vexat⁹ a demone.
q꞉ nō pcussus a bestijs. q꞉ pcipicio nō necat⁹
q꞉ vsq꞉ ad ꝯgruā etatē in ei⁹ fide et tuitione
nutrit⁹. Hugo. Ecce nat⁹ es. fons ba/
ptismi tibi posit⁹ est ꝛ lauacrū regeneratio/
nis. in q̄ sordes p̄teritoꝝ criminuꝫ abluis.
Deinde crisma ꝛ oleū. in cui⁹ vnctione spū
sctō liniris. Recapitulatio sacroꝝ q̄ tibi
a natiuitate ꝛ deinceps collata sunt ad or/
natū. Post hec delibut⁹ ꝛ in vnctiōe pfu
sus. ad mēsam venis. ꝛ pcipis ibi alimentū
corpis ꝛ sanguinis xp̄i. q̄ interi⁹ saginat⁹ ꝛ re
fectus. norā illā p̄teritoꝝ ieiunioꝝ depellꝭ.
ꝛ pristina pulchritudine atq꞉ fortitudie re/
parat⁹. rursus q̄dāmō iuuenescis. Deinde
vestimēta bonoꝝ opeꝝ induis. ꝛ cū ieiunijs
cū vigilijs. a'ijs q꞉ opib⁹ misc̄die. vel pietatꝭ.
q̄i vario ornatu decoraris. Ad vltimum se/
quunꝭ aromata virtutū. q̄ꝝ odor suaue spi
rans. oēm illū ant q̄rū sordiū fetorē fugat.
ita vt q̄dāmodo tibi tot⁹ mutari. ꝛ in alium
trāsformari videarꝭ. ꝛ magꝭ let⁹. magis ala/
cris. magꝭ sospes efficiarꝭ. Dat etiā tibi spe/
culū sctā scriptura. vt ibi vides faciē tuā. vt
neq꞉ min⁹ neq꞉ aliṫ q̄ deceat habeat cōpo/
sitio ornat⁹ tui. Quid dicꝭ igitur hō. Scis
vtrū ne aliquid hoꝝ pcepis. Certe in fonte
ablut⁹ fuisti. certe crismatꝭ vnctionē pcepi/
sti. certe de mēsa xp̄i p̄ciosum cibū comedi/
sti. sed forte iteꝝ pollutus es. habes lachry
mas q̄b⁹ te iteꝝ abluas. ¶ Ꝺe p deuotionē
ꝛ lachrymas pctis ꝑdita sp poteris repa
rare. Iteꝝ vnctio emarcuit in te p piaꝫ ꝛ
bonā deuotionē iteꝝ teyngas. Uide q̄ pia
tibi dispensatiōe vbiq꞉ ꝯcurrit. Nō habui/
sti. ꝛ datū est tibi. Perdidisti ꝛ restaurat ti/
bi. Nusq꞉ derelinq̄ris. vt scias q̄ntuꝫ ille te
diligat a quo amaris. Nō vult te pdere. ꝛ iō
tanta patiētia te expectat. ꝛ ꝯcedit pie negli
genter totiens amissa iteꝝ atq꞉ iteꝝ si tu vo
lueris repare. O quot iā perierūt q̄ ista te/
cū acceperunt. sed amissa iteꝝ recipere non

meruerunt Plus ꝙ oīb9 dilectꝰ es.qꝛ tā be
nigne amissum reddit. qđ illis ꝑditũ tam
districte negabat. Nunꝗd tibi grā bñ opan
di nulla data est. Tñ volūtas bona ip̄o lar
giente negata nō est. Si magna opa facis.
misericordit sublimaris. Si nō facis ma/
gna opa.fortassis salubrit hūiliaris. Meli
us nouit ille ꝗd tibi expediat ꝗ̄ tu Et ob h̄
si vis đ illo bñ sentire.totũ qđ ab illo tibi fit
bene fieri intellige. Forte grām ꝟtutũ non
habes.sed dũ viciox impulsu ꝯcuteris.meli
us in hūilitate solidaris. Suauius redolet
deo hūilitas infirma.ꝗ̄ virtꝰ elata. Nihil ꝙ
dispositioni eiꝰ ꝓiudicare audeas.sed sp cū
timore ꝛ reuerētia ora eũ.vt queadmodum
ip̄e nouit tibi subueniat. Si q̄ adhuc in te
mala ꝑmanserint.pie diluat. Si q̄ incboa/
ta sunt bona.benigne ꝑficiat.ꝛ ea q̄ ip̄e volu
erit via te ad se ꝑducat. Quid tibi amplius
dicā. Est ne aliꝗd adhuc qđ dicere possim
ad ostendendā dilectionē. Tibi loqr pecca
tor. Quid dices. Sed tua dicis. aliena nō
poteris. Si aliena ꝛ tua.nō tñ oīa. Quis
eñ oia dicere pōt. Et tñ scimꝰ qꝛ oim origo
est charitas. Ecce duo nati sunt.eadē ꝟtus
atq; nobilitas generis.eadē hora natiuitatis
Alter in pauptate relinquit. alter diuitijs
sublimat.ꝛ vtrũq; charitas opat. qꝛ ꝛ hunc
pauptate humiliat.ꝛ illũ habũdantia ꝯso/
lat. Iste debilis est.ꝛ iste fortis. Iste tenet ne
malũ ꝑficiat.iste roborat vt ad bonũ opus
cōualescat. Utrũq; charitas ꝓbat.nec rep/
bat. Alter ꝑ sapiam illuminat. alter in sim/
plicitate sensus sui relinquit. Iste vt seip̄m
despicere.ille vt creatorē suũ studeat agno/
scere. Utriq; tamen voluit charitas adesse.

Qualis sit amor dei in nobis. Talis ē
amor dei in nobis.ne quicq̄ omino huma
na infirmitas tolleret.qđ ip̄e q̄ntũ in boni
tate sua est ad bonum nr̄m non disponat.
Animaduerte igit sicut supius memoraui.
ꝛ vide ꝙ merito amor iste singularis dei.qui
cū se in multos diffūdat.ita tñ vnice singu/
los amplexat. Uere pulchrũ ꝛ mirificũ bo/
num qđ cōmune est omniũ.ꝛ totũ singulo/
rũ.cunctis p̄sidens.singulos implēs.vbiq;
p̄sens.omniũ curā gerens. ꝛ tñ singulis q̄si
omnib9 ꝓuidens. Sic certe mihi videt cū
eius miseratiōes circa me attendo.ꝙ si fas
est dicere ꝗdāmodo nihil aliud faciat deus
nisi vt saluti mee ꝓuideat.ꝛ ita totum ad cu
stodiam meā occupatũ video.q̄si oim obli/
tus sit.ꝛ mihi soli vacare velit. Semp p̄sen
tem exhibet.semp paratũ se offert.quocũq;
vertero me nō deserit.vbicũq; fuero nō re/
cedit.quicꝗd egero parit assistit. Et ꝙ tan/
dem cūctis actionib9 siue cogitatōib9 meis
ꝑpetuus sit inspector. ꝛ quantũ ad bonita/
tem suaꝫ ꝑtinet indiuiduus coopator assi/
stit.ip̄o operis sui effectu patent ostēdit Ex
quo constat sicut premisi. ꝙ licet facies eiꝰ
a nobis nō possit videri.nunq̄ tñ possit p̄/
sentia eius euitari. Confiteor igit tibi mise
rationes tuas dñe deꝰ meus. qꝛ nō dereli/
quisti me. Quid retribuā tibi ꝓ omib9 q̄ re/
tribuisti mihi. Uis vt diligā te. Et quō di/
ligam te. Et quantũ diligā te. Et quis sum
ego vt diligā te. Homo semp hucusq; ingra
tus. Quid faciemꝰ dño deo nostro. a q̄ tot
ꝛ tanta bona suscepimꝰ. Neq; eñ contentꝰ
fuit ea que ꝛ ceteris bona nobis tribuere.
sed in malis quoq; nr̄is eũ singularē dile/
ctorem agnoscimꝰ.vt eũ tam de bonis ꝗ̄ đ
malis nr̄is oīb9.singularit diligamꝰ. Tu
dedisti mihi dñe vt te cognoscā.ꝛ vt p̄ cete/
ris multis de tuis secretis reuelata intelli/
gam. Alios coetaneos meos in tenebris ig/
norantie dereliquisti.ꝛ mihi p̄ illis lumē sa
pientie tue infudisti. Tu dedisti mihi veriꝰ
cognoscere te.purius diligere te.sincerius
credere in te.ardentiꝰ sequi te. Tu dedisti
sensum capacē.intellectũ facilē. memoriam
tenacē.linguā disertā.sermonem gratũ.do
ctrinā suadibilē.efficaciā in ope. gratiaꝫ in
cōuersatione.profectũ in studijs. effectũ in
cōceptis.solamen in aduersis.cautelā in ꝓ/
speris.fortitudinē in aduersis. Et quocũq;
vertebam me.vbiq; gratia tua ꝛ misericor
dia p̄cessit me. Et sepe cũ mihi videbar con
sumptus.subito liberasti me. Augusti.

Quādo errabā reduxisti me. quādo ig/
norabam docuisti me. Qñ peccabam corri
puisti me. qñ ꝯtristabar ꝯsolatꝰ es me. Qñ
desperabam cōfortasti me.qñ cecidi erexisti
me. Qñ steti tenuisti me.qñ iui duxisti me.
qñ veni suscepisti me. Hec oia ꝛ multa alia
fecisti mihi dñe deꝰ meꝰ.de ꝗb9 mihi dulce
erit semp cogitare.semp loꝗ.semp grās age
re.vt te laudē ꝛ amem ꝓ omnib9 bñficijs tu
is dñe deus meus. Amen.

*Explicit amatorium sancti Bonauentu
re doctoris seraphici.*

Incipiunt sermones de decē preceptis sancti Bonauenture.

ſ Juis ad uitam ingredi serua mandata. Verba ista scripta sunt in Mattheo. et sunt verba saluatoris nr̄i. in quibꝫ explicat̄ nobis summa totiꝰ nr̄e salutis quantū ad duo. Primo q̄ntū ad p̄miū retributōis diuine. Scdo q̄ntū ad meritū opatiōis humane. Primū ibi. Si vis ad vitā ingredi. Scdm ibi. Serua mādata. Et hic rectus ordo tangit̄. qꝛ finis mouet agentē vt se exerceat ad debitū finē. Seq̄mur ḡ formā illius magni mgr̄i. Sed anteq̄ de p̄ceptꝭ aliq̄d dicamꝰ. dicamꝰ p̄mo de obseruātijs preceptoꝝ. Premittit dn̄s p̄mo motiuum. postea subiūgit actū p quē possumꝰ deuenire ad debitū finē. Et notandū ꝙ sunt q̄ttuor q̄ debent nos mouere ad obseruādū mandata dei. Primū est auctoritas mandantꝭ. Scdm est obseruatōis mādatoꝝ vtilitas. Terciū est trāsgressiōis periculū. Quartū est irrep̄hensibilitas mādatoꝝ. Qn̄ ille qui mandat est magne auctoritatis. ꝛ obseruatio mādatoꝝ est magne vtilitatis. ꝛ in trāsgressione est magnū p̄iculū. ꝛ irrep̄hensibile est mandatū. tūc nullus pōt h̄re excusationē de obseruatiōe mandatorū. Primo dico debꝫ nos mouere ad obꝯuādū mādata dei auctoritas mādantꝭ. qꝛ ille q̄ mandat scꝫ deꝰ magne auctoritatꝭ est. qd̄ ptꝫ ex tribus. Primo. qꝛ ip̄e sua magna potētia nos creat. Scdo qꝛ ip̄e sua mira sapīa nos gubernat. Tercio qꝛ ip̄e sua munifica beniuolentia nos saluat. Primo dico ꝙ ille qui mandat obseruari mandata dei est magne auctoritatꝭ. qꝛ sua magna potētia nos creat. Job. Manꝰ tue fecerūt me. Et in deut̄. dicit̄. Oculi vr̄i viderūt oīa opa magna dei q̄ fecit. vt custodiatis mādata eiꝰ. Scdo est magne auctoritatꝭ. qꝛ sua mira sapientia nos gubernat. Jsaias. Ego dn̄s docēs te vtilia. gubernās te in via q̄ ambulas. vtinā attendisses mādata mea. Ps. Seruaui mādata tua ꝛ testimonia tua. qꝛ oēs vie mee in ꝯspectu tuo. Tercio est magne auctoritatis. qꝛ sua munifica beniuolētia nos saluat. Vn̄ in Deut̄. Et nūc isrl̄ q̄d petit dn̄s deꝰ tuus a te nisi vt timeas ip̄m ꝛ diligas ip̄m. ꝛ ambules i vijs eiꝰ. ꝛ custodias mādata eiꝰ Dn̄s q̄ te creauit. deꝰ q̄ te gubernat. tuus q̄ te saluat. Patet mō ꝙ dignitas siue auctoritas p̄cipientis dꝫ nos mouere ad ꝯuandū mandata. Scdo dꝫ nos mouere ad obseruandū mandata dei obꝯuatōis vtilitas. In ꝯuādo em̄ mādata dei est multiformis vtilitas. q̄ ad tres vtilitates reducit̄. Prima vtilitas est impetratio diuinoꝝ charismatū. Scda est reuelatio sctāꝝ scripturarum. Tercia ē assecutio celestiū premioꝝ. Prima dico vtilitas in ꝯuādo mandata dei est impetratio diuīoꝝ charismatū. Vn̄ in Johāne. Si diligitꝭ me mādata mea ꝯuate. et ego rogabo p̄rem meū. ꝛ dabit vobis aliū paraclytū. Scda. intelligētia sctārū scripturaꝝ. Ps. Sup senes intellexi. qꝛ mādata tua q̄siui. Sed quō p̄ueniemꝰ ad intelligentiā scripturaꝝ docet Gre. Vn̄ sup illud Discipuli qn̄ viderūt dn̄m iesum ip̄m non intellexerūt. sed qn̄ loq̄bat̄ tūc ip̄m intellexerūt. dicit Gre. ꝙ audiēdo dei p̄cepta discipuli illumiati nō sunt. sꝫ faciēdo ea illuminati sunt. Quare. qꝛ nō auditores legis tm̄ sed factores iustificabunt̄. ꝓpt̄ h̄ dic̄ Jacobus in cano. sua. Estote factores verbi dei ꝛ nō auditores tm̄. fallētes vosmetip̄os. qꝛ q̄ est auditor v̄bi dei tm̄ ꝛ nō factor. cōpabit̄ viro ꝯsiderāti vultū natiuitatꝭ sue i speculo. Si videat hō decies vultū suū in speculo. adhuc nō sciet ip̄m. Sꝫ si videt vultū alteriꝰ hoīs extra speculū. bn̄ recognoscit ip̄m. ꝛ h̄ est ꝓpt̄ fortē imp̄ssionē speciei sup organū visus sm rectā lineā. Sꝫ i speculo nō ē verꝰ intuitꝰ. Silr̄ qn̄ hō audit v̄bū dei. videt̄ ei ꝙ ip̄m itelligat. sꝫ statī recedit. Sed qn̄ ponit ip̄m ad expientiā bn̄ opando. tūc ip̄m intelligit. Tercia vtilitas in ꝯuando mādata dei est assecutio p̄mioꝝ celestium. Vn̄ in puerb. Serua mādata mea ꝛ viues ꝛ legē meā q̄si pupillā oculi. Hec est rō q̄re homi existēti i paradiso deꝰ dedit obꝯuantiā mādatoꝝ. Patet mō ꝙ ad obꝯuandum mādata dei dꝫ nos mouere vtilitas obseruatiōis. Tercio dꝫ nos mouere ad obꝯuantiā mādatoꝝ p̄iculū trāsgressionis. hō em̄ q̄ trāsgredit̄ mādata incidit in mlt̄a pericula. Prio qꝛ multa bona p̄dit. scdo in nefanda flagitia ruit. tercio qꝛ eterna supplicia meret̄. Prio dico dꝫ nos mouere ad ꝯuādū mādata dei trāsgressiōis p̄iculū. qn̄ trāsgressores mlt̄a bōa p̄dūt. Vn̄ i Leuit. Si nō audieritꝭ vocē meā. ꝛ nō feceritis omnia

mādata mea. visitabo vos ī egestate ⁊ calo/
re. q̄ ꝯficiet oculos v̄ros. ⁊ ꝯsumet aīas ve/
stras. Dicit visitabo vos ī egestate. q̄ est ꝑua
tio oīm bonoꝝ. ⁊ calore q̄ ꝯficiet oculos ve
stros. ⁊ ꝯsumet aīas v̄ras. qꝛ auferet affectū
boni. ⁊ intellectū veri. Vñ ps̄. Dereliq̄t me
virtꝰ mea. ⁊ lumē oculoꝝ meoꝝ. ⁊ ip̄m nō ē
mecū. Scd̄o trāsgressores ī nefanda fla
gitia ruūt. Vñ in Baruch. Nō obediuimꝰ
voci dn̄i vt ambularemꝰ in mādatis eiꝰ. et
abiuimꝰ vnusq̄sq̄ in sensu cordis sui mali/
gni. Ps̄. Populꝰ meꝰ nō audiuit vocē meā.
⁊ isrl̄ nō intēdit mihi. ⁊ dimisi eos ꝺm desi/
deria cordis eoꝝ. Tales dat dn̄s in manꝰ
demonū. Vñ in Dañ. dixerūt pueri in for/
nace ignis ardentꝭ. Peccauimus. iniq̄ gessi
mus. ⁊ ꝑuaricati sumꝰ. ⁊ sequit̄ eoꝝ ignomi
nia. ⁊ traditi sumꝰ in manibꝫ inimicoꝝ n̄ro
rū iniq̄ꝝ. ⁊ regi iniusto ⁊ pessimo sup trā.
Tercio trāsgressores incidūt in ꝑicula. qꝛ
et̄na supplicia ꝓmerent̄. ps̄. Maledicti qui
declināt a mādatꝭ tuis. Maledicti. qꝛ dicet̄
eis. Ite maledicti in ignē et̄nū ⁊c̄. Ecce mō
obſuatiōis mira vtilitas. ⁊ trāsgressiōis mi
ra calamitas. Vñ dn̄s ꝑ moysen. En ī cōsp̄
ꝓpono tibi bn̄dictionē ⁊ maledictionē. bn̄di
ctionē si mādata mea fecerꝭ. maledictiōez si
nō feceris. Ponit nos dn̄s ī medio ⁊ mira/
bilit̄ opat̄ nobiscū. Quia qn̄ aliq̄s vult ali/
q̄d aliꝗ ōndere vtit̄ duplici rōne. s. rōne ostē
siua. ⁊ rōe ducēte ad īpossibile. Sic facit dn̄s
Ponit hoīem ī medio int̄ celū ⁊ infernū. In
celo est et̄na glīa. in īferno sunt et̄na suppli/
cia. Et qn̄ dn̄s ōndit hoī glīam celi quā hō
p̄t ꝓmereri si obſuet eiꝰ mādata. tunc incli
nat ip̄m ad obſuantiā mādatoꝝ ꝑ rōnem
ōnsiuā. Qn̄ v̄o ōndit hoī inferni supplicia q̄
ꝓmeret̄ si trāsgreditur mādata. tūc inclinat
hoīem ꝑ rōem ducētē ad īpossibile. Ecce ꝓ
ponit tibi maledictionē ⁊ bn̄dictionē. Di/
mitte iude maledictionez. ⁊ accipe cū mat/
thia bn̄dictōnē. De iuda dic̄ ps̄. Noluit bn̄
dictionē ⁊ elōgabit̄ ab eo. Quarto dꝫ nos
mouere ad obſuādū mādata dei irrep̄hen
sibilitas mādatoꝝ. Est em̄ mādatū irrep̄hen
sibile. qꝛ nō ꝯtinet aliq̄d īpossibile. nec aliq̄d
onerosum. nec iniquū. Pⁱᵒ dico dꝫ mo
uere ad ſuādum mādata dei irrep̄hēsibili/
tas mādatoꝝ. qꝛ nō ꝯtinēt aliq̄d īpossibile.
imo sūt facilia ad seruādū. Vñ ī ioħe. Hec
est charitas dei vt mādata eiꝰ custodiamꝰ.
⁊ mādata eiꝰ ḡuia ñ sūt. Habēti em̄ carita/
tē mādata sunt facilia. ſꝫ nō hn̄ti caritatē vi
dent̄ difficilia. Et ponit augꝰ. exēplū de aue
sine plumis. et de aue cū plumis. Aui hn̄ti
plumas facile ē volare. ſꝫ aui nō hn̄ti ē dif/
ficile. Silr̄ hoī ꝑuerse volūtatꝭ difficilia vi
dent̄ mādata. ſꝫ hn̄ti caritatē sūt facilia. Vñ
in deut. Mādatū h̄ q̄d ego p̄cipio tibi ho/
die ñ ē sup te. nec ꝓcul positū. nec ī celo situ̅.
nec trās mare positū. ſꝫ iuxta te ē valde ser
mo ī ore tuo vt facias illū. Scd̄o māda/
ta dei sūt irrep̄hēsibilia. qꝛ nō cōtinēt aliq̄d
onerosū. imo sūt suauia. Vñ ī Ecc̄o. Nihil
meliꝰ ē q̄ꝫ timor dei. ⁊ nihil dulciꝰ q̄ꝫ respice
re ī mādatꝭ dn̄i. ps̄. Desiderabilia sup aurū
⁊ lapidē p̄ciosū mltū. ⁊ dulciora sup mel ⁊ fa
uū. Gaudiū ē iusto ſuare iusticiā. Sꝫ pala
to infecto. cibꝫ dulcꝭ videt̄ esse amarꝰ. Silr̄
hoī ꝑuerse volūtatꝭ mādata dei vident̄ dif
ficilia. ſꝫ sint suauia. Tercio mādata dei
sūt irrep̄hēsibilia. qꝛ nō ꝯtinēt aliq̄d iniquū
Vñ apl̄s. Lex q̄dē scā ē ⁊ mandatū sc̄tm̄ ⁊
iustū ⁊ bonū. Propt̄ h̄ dic̄ apl̄us. Precipio
tibi ī deo q̄ viuificat oīa. vt sine macula ser/
ues mādatū irrep̄hēsibile. Cōiungamꝰ ista
q̄ttuor insimul. s. q̄ ī illo q̄ p̄cipit ē sūma au/
ctoritas. qꝛ sua maḡ potētia nos creat. mi/
ra sapīa nos gubnat. ⁊ munifica beniuolē/
tia nos saluat. Itē videamꝰ vtilitatē obſua
tiōis mādatoꝝ. Quaꝝ ꝑma ē ipetratio di/
uinoꝝ charismatū. scd̄a ē reuelatio sacrarū
scp̄turaꝝ. ⁊ t̄cia ē assecutio celestiū p̄mioꝝ.
Itē videamꝰ trāsgressiōis ꝑiculū. qꝛ trans/
gressores mlt̄a bona ꝑdūt. ī nefāda flagitia
ruūt. ⁊ et̄na supplicia ꝓmerēt̄. Itē videamꝰ
irrep̄hēsibilitatē mādatoꝝ. qꝛ mādata ñ cō
tinēt aliq̄d īpossibile. nec onerosuz. nec ini/
quū. Et si ista q̄ttuor bn̄ ꝯsideremꝰ nō ē ali/
q̄s q̄ possit se excusare de obſuatōe manda
toꝝ. Sꝫ q̄d ē magnū mādatū ⁊ ꝑmū ī le/
ge. Rn̄det dn̄s ī mattheo. Diliges dn̄m de
um ex toto corde tuo. et ex tota aīa tua. ⁊ ex
tota mēte tua. Scd̄m silē ē huic. Diliges ꝓ
ximū tuū sic teip̄m. Ex his vniuersa lex pē/
det ⁊ ꝓphe. Augꝰ. ōndit q̄ in isto v̄bo. Mihi
aūt adherere deo bonū ē. cōtinet̄ totū h̄ q̄d
dī. Diliges dn̄m deū ⁊c̄. Debemꝰ em̄ dili/
gere deū. qꝛ h̄ est iustū bonū sc̄tm̄ suaue ⁊ fa
cile. Vñ augꝰ. Dn̄e q̄s mihi es. ⁊ ego q̄s ti/
bi. vt iubeas me amare te. ⁊ si nō amem te.
minaris mihi ingentes miserias. Decalo/
gus sacer q̄ datus est moysi in mōte synai.
ōndit quō debemꝰ custodire mandata dei.

volo vobis oñdere ꝙ sic octo partes oꝛonis
sunt fundamēta oīm eoꝝ q̄ exꝑmi pñt ꝑ ser
monē in grāmatica. ⁊ decē ꝑdicamēta sunt
fundamētū oīm eoꝝ q̄ determinant̄ in dia
lectica. sic decē ꝑcepta sunt fundamētū ⁊ re
gule oīm legū ⁊ bonoꝝ q̄ sunt in moꝛibus.
Nec voluit dñs ꝙ sine rōne data essent de
cē ꝑcepta moysi. Dicā mō ista decē in gene/
rali. Nō habebis deos alienos. Non assu/
mes nomē dei tui inuanū. Memēto vt diē
sabbati scīfices. Honoꝛa pr̄em tuū ⁊ ma/
trē tuā. Nō occides. Nō mechaberis. Non
furtū facies. Nō falsuz testimonium dices.
Nō ↄcupisces vxoꝛē ꝓximi tui. Nō agrum.
nec aliquā aliā rē. Ut magꝭ clarius sit h̄ qđ
dicā nota. ꝙ lex oīs nō mādat nisi iusticiā.
Est em̄ lex regula iusticie. Sȝ iusticia ē ẜm
quā hō hȝ oꝛdinari ad deū ⁊ ad ꝓximū. Et
ẜm h̄ est duplex iusticia. Una q̄ oꝛdīamur
ad deū. ⁊ alia q̄ oꝛdīamur ad ꝓximū Et ẜm
h̄ fuerūt due tabule date moysi. ꝑma ⁊ scđa
In ꝑma ↄtinent̄ mādata oꝛdinātia nos ad
deū. in scđa ↄtinent̄ mādata oꝛdinātia nos
ad ꝓximū. In ꝑma dico tabula ↄtinent̄
mādata oꝛdinātia nos ad deū. Deꝰ aūt ē tri
nitas pr̄ ⁊ filiꝰ ⁊ spūssctūs. Pr̄i attribuit̄ ma
iestas. filio ỽitas. ⁊ spūisctō bōitas. In pr̄e
est sūma maiestas hūilit̄ adoꝛāda. In filio
est sūma ỽitas fidelit̄ asserēda. In spūsctō
est sūma bonitas sincere amanda. Sed si
ista tria ex eterna oꝛdinatōe debemꝰ facere
necesse ē in ꝑma tabula eē tria mādata. ẜm
tria appꝛopꝛiata trib; ꝑsonis diuis. In ꝑri/
mo mādato ꝑcipit̄ hūilis adoꝛatio diuine
maiestatꝭ. cū dī. Non habebꝭ deos alienos.
In scđo mādato ꝑcipit̄ fidelꝭ assertio diuie
ỽitatꝭ. cū dī. Nō assumes nomē dei tui īua/
nuȝ. In tercio ꝑcipit̄ diue bonitatꝭ sincera
dilectio. cū dī. Memēto vt diē sabbati scī
fices. In scđa tabula ↄtinent̄ septē man
data oꝛdinātia nos ad ꝓximū. q̄ significant̄
ꝑ duo ꝑcepta legis nature. Hoc facias aliꝭ
qđ tibi vis fieri. Nō facias aliꝭ qđ tibi ñ vis
fieri. Et ẜm h̄ est duplex ꝑs iusticie oꝛdinā/
tis ad ꝓximū. s. inocētia ⁊ bñficēcia. Māda
tū bñficētie est. Honoꝛa pr̄em tuū ⁊ matrē
tuā. Hoc aūt mādatū nō ē solū reuerētie. sȝ
etiā bñficij ⁊ obsequij. ⁊ nō est ī pr̄e solū. sed
in oīb; q̄ a pr̄e ꝓcedūt. Mandatū innocen
tie necesse ē multiplicari. q̄ꝛ h̄ mādatū consi
stit in h̄ vt caueas ab offensa ꝓximi tui. Est
aūt triplex offensa. in aīo. in ỽbo. ⁊ in fact o.
Offensa ī facto ē trib; modis. ẜm ꝙ hō tri/
bus modis pt̄ offendere ꝓxim. s. in ꝑsona ꝓ
pꝛia. ī ꝑsona ↄiūcta. ⁊ in possessiōe rerū.
⁊ ẜm h̄ sunt tria mādata. Nō occides. Non
mechaberꝭ. Nō furtū facies. Dehinc sequit̄
offensa ī ỽbo. ↄ quā ē vnū mādatū. Nō fal/
sum testioniū dices. Per falsuz aūt testimo
niū significant̄ oīa q̄ hō pt̄ dicere ↄ ꝓximuȝ
suū. Offensa aūt ī aīo duas hȝ radices. ẜm
duplicē ↄcupīam. q̄ꝛ ē ↄcupia carnis ⁊ ↄcu/
piscētia oculoꝝ. Cōtra ↄcupīam carnis est
vnū mādatū. Nō ↄcupisces vxoꝛem ꝓximi
tui. Cōtra ↄcupīam oculoꝝ ē aliud māda/
tū. Nō agrū. nec aliquā aliā rem. Patet mō
in generali q̄ sunt deceȝ ꝑcepta. ⁊ penes q̄d
accipiant̄.

a Scende ad me in montē. ⁊ dabo ti
bi duas tabulas lapideas ⁊ legeȝ ⁊
mādata q̄ scꝑsi. vt doceas filios is/
rael. Exo. xxiiij. Ps. Decliate a me maligni
⁊ scrutaboꝛ mādata dei mei. Legit̄ ꝙ btūs
Gre. q̄ fuit papa ⁊ doctoꝛ eccīe habuit ↄsue
tudinē. ꝙ qñ ibat ad studiū legꝭ diue. sꝑ di/
xit ista ỽba. Declinate ⁊c̄. Et q̄situm fuit ab
eo q̄re h̄ faceret. ⁊ rñdit petro cui ↄsueuit di
cere secreta sua. ꝙ expimēto didicit. ꝙ qñ co
gitare voluit ī lege dei. sentiebat demones
sꝑ sibi aduersātes. In alijs subtilitatib; in/
stigant demōes. q̄ꝛ ī ipis nō vidēt dānū su/
um. imo expectāt suū emolumētū. Sȝ qñ
fit mētio de documētꝭ ỽitatꝭ. ꝑ q̄ fugant̄ de
mones. tūc ꝑnceps tenebꝛarū occurrit ar/
matꝰ. mō ꝑ occupatiōes. mō ꝑ phātasticas
illusiōes. ⁊ nitit̄ reuocare aīos hoim a stu
dio veritatꝭ. Sed veꝝ est ꝙ ỽba ista. decli/
nate a me ⁊c̄. dixit Gre. sic vir sctūs. qui tūc
habuit ỽtutē cōpescēdi demōes. Sed ego
nō sum ex illis. Jō in ꝑncipio rogemꝰ dñm.
vt imperet demonib; ne nos īpediant. ⁊ vt
det nobis mētes serenas ad intelligēdū ỽ/
ba de mādatis Ascēde ad me ⁊c̄. Dñs di
xit moysi ỽbū istud. ⁊ moyses audito verbo
ascēdit in montē. ⁊ accepit duas tabulas la
pideas. ⁊ legē ⁊ mandata. In q̄ significat̄ ꝙ
si volumꝰ ꝑuenire ad intelligentiā manda/
toꝝ dei. debemꝰ ascendere in montē. i. ī emi
nentiā mentꝭ. q̄ꝛ ẜm impꝛssionē lucꝭ et̄ne lex
nature est nobis data. ⁊ ẜm il'aȝ lucē docu/
menta legꝭ diuie suscepimꝰ. Tangebā vobꝭ
alias ꝙ certū est ꝙ ens ꝑ se ꝑmo cadit ī ani/
mā. Ens aūt aut est creatū aut increatuȝ. ⁊
ẜm hoc est duplex iusticia. Una ꝑ quā oꝛdi

namur ad ens increatū. alia p quā ordinamur ad ens creatū. Et ꝯm hāc duplicē iusticiā est duplex tabula moysi data.s. pma z scđa. In prima danť mandata. p q̄ ordinamur ad ens increatū. In scđa danť mandata.p que ordinamur ad ens creatū. Ens autē increatū est causa oīm rez. efficiens. formalis. exemplaris z finalis. Ens etiā increatū habet potentiā.sapiam z beniuolentiā. z pducit oīa in esse. Et ista tria appropriantť trib⁹ psonis diuinis in trinitate. Maiestas appropriať patri. veritas filio. z bonitas spūiscō. Sūma maiestas in pr̄e humiliter est adorāda. Sūma veritas in filio fideliter est asserēda. Et diuīa bonitas ī spūscō sincere est amāda. Ista dicta fuerūt in generali. Sed qz sermones de mādatis in vniuersali sunt inutiles.nisi dicanť in speciali.iō oportet explicare de mādatis in speciali. In generali dictū est q̄ sunt decē mandata.q̄z tria sunt in pma tabula. Dicā vob̄ generale documētū.q̄ etna dei sapia q̄ scripsit tabulas istas.breuissimo mō z clarissimo modo.z facillimo modo q̄ potuit tradidit. Tradidit aūt breuissimo mō. ne oneraretť nr̄a memoria. Clarissimo mō ne obfuscaretť nr̄a intelligētia. Facillimo mō.ne reuocaretť nr̄a voluntas. Hec est rō q̄re g verba q̄nto breuiora potuit z quāto clariora z faciliora z p actus sinodochicos data sunt mandata.

P Rimo videam⁹ de pmo mādato.sicut videm⁹ in aliis reb⁹ q̄ pmū op⁹ est fundamentū oīm subsequentiū. sic primū mandatū est fundamētū oīm aliorū mandatoz. Prima v̄ba de mādatis sunt illa. Ego sum dn̄s de⁹ tuus.q̄ eduxi te de terra egypti de domo seruitutꝭ. Nō habebis deos alienos coram me. Non facies sculptile.nec silitudinē eorū que in celꝭ sunt. neq̄ que in terris.neq̄ eoz que in aq̄s sūt. Non adorabis neq̄ coles ea. Ego dn̄s deus tuus fortis zelotes visitans iniq̄tatē patrū in filios vsq̄ in terciā z quartā generationē.z faciēs misc̄diam in milia his q̄ diligunt me. Ad plenā mandatoz explanationē ꝯcurrunt tria. Quedā q̄ ptinēt ad mandati cognitionē.z ista debēt p̄mitti.quedaz q̄ ptinent ad mādati obseruantiā. z ista debent subiūgi.q̄dā q̄ ptinēt ad mādati integritatē.z ista debēt interponi. Prio dico q̄ sunt q̄dā q̄ ptinēt ad mādati cognitionē. z ista debēt p̄mitti.z sunt duo fundamēta fidei. Primū est noticia creatorꝭ. scđm est noticia repatorꝭ. Isti duo sunt radii siue duo oculi dirigentes nos sp in viā mandatorū dei. Nō p⁹ apit oculos q̄z ambulet. Sic dz hō pri⁹ cognoscere mādata g fidē q̄z exequať mādata. Ad cognoscendū aūt creatorē dicit. Ego dn̄s de⁹ tuus. Ego dn̄s.h insinuat potentiā dei pr̄is. de⁹.h insinuat sapientiā filii.tu⁹.h insinuat bonitatez spūsscī. In h aūt q̄ dicit.ego.notat identitatē essentie.z in h notat deū trinū et vnū creatorem vniuersorū. Qui eduxi te de terra egypti.h notat donū repatōis g v̄bū incarnatū. Omnibus loquiť dn̄s quib⁹ dedit p̄ceptuz.z oīb⁹ p̄cepta dedit.licet pmo daret ipa filiis isrł. Vn̄ q̄ dī. Qui eduxi te zc̄. dictū est nō solū hebreis.p ipis q̄ ad corpalē eductionez de egypto.sz generaliť p toto genere hūano q̄ ad eductionē de egypto etne dānatiōis.de pctō pmi hoīs.ex q̄ educimur p v̄bū incarnatū. Quia sicꝭ illi educti sunt de egypto p⁹ comestionē agni paschaꝉ.z p aspsionez sanguinis ei⁹ liberati ab anglo extīatore.sic nos ducimur de fuitute diabolica p esum carnis v̄bi incarnati i sacro altarꝭ.z p sāguinē ei⁹ i baptismo.qz ꝯm aplm. Quicūq̄ baptizati sum⁹ in christo iesu ī morte ipi⁹ baptizati sum⁹. Hec v̄ba dicit tota trinitas. Dicit igiť. Ego sū cui debes obedire z quē debes adorare. Et dicit. Ego.s. q̄ te feci in esse nature z in esse gr̄e. Debemus g̃ dicere. Dn̄e tu es quē dēm⁹ adorare. cui debem⁹ seruire.tu es qui nos creasti.tu es qui nos redemisti. Ps. Qm̄ ipi⁹ est mare z ipe fecit illud. Sequiť. Venite adoremus et ploremus ante dn̄m q̄ fecit nos zc̄. Nos pp̄ls pascue ei⁹ zc̄. Sine istis duob⁹ fundamentis fidei.s.sine noticia creatoris z repatoris nihil intelligere possum⁹. Ut autez intelligamus ista oportet scire āminiculāria quedā Scitis vbi est prima cognitio nobis data de mandatis. Certe moyses scripsit p spm̄ sanctū. Sed q̄liť habuit istā cognitionem. Certe qn̄ dn̄s apparuit ei. Et quomō apparuit ei. Certe in igne flāme rubi ardentis. Et tūc dixit moyses. Quis es tu domine. Et rn̄dit dn̄s. Ego sum q̄ sum. Et tunc dedit ei dn̄s duo.s.lumen essentie eternitatꝭ. z lumen veritatꝭ eterne. Rub⁹ ardebat. In hoc on̄dit nobis mysteriū incarnatōis humane. Ista duo sunt lumina et principalia

fundamēta fidei.s.lumē essentie eternitatis.⁊
mysteriū incarnatōis. Et qn̄ facim⁹ crucē ī
fronte in noīe pr̄is ⁊ filij ⁊ sp̄ussc̄ti amē.re/
cognoscim⁹ trinitatē ⁊ redēptorē. Cū dicit
hō.in noīe pr̄is ⁊ filij ⁊ sp̄ussc̄ti. recog̃scit tri
nitatē. Cū facit crucē in fronte recog̃scit re/
dēptorē. Pꝫ mō quō q̄dā valēt ad mādati
cognitionē q̄ debent p̄mitti. ⁊ ista sunt duo
fundamēta fidei.s.noticia creatorꝭ ⁊ redem
ptoris. Scḋo sunt q̄dā q̄ valēt ad māda
toꝝ obſuantiā. ⁊ ista debēt subiūgi. Omia
mādata aut sunt affirmatiua.aut negatiua
Affirmatiua sunt vt hō faciat bonū. Nega
tiua vt hō vitet malū. Sed īpossibile est vt
hō vitet malū nisi p timorē. ⁊ ꝙ faciat bonū
nisi p amorē.ꝓpter h̄ ad obſuantiā mādato
rū duo sūt necessaria.s.timor ⁊ amor. Auis
nō pōt volare sine duabꝫ alis.nec hō pt am
bulare sine duobꝫ pedibꝫ. Silr̄ nō ē pfect⁹
obseruator mādatoꝝ dei.nisi sit replet⁹ ti/
more ⁊ amore. Sed nō replet̃ hō timore.ni
si ex ꝯsideratiōe seueritatꝭ diuīe.nec replet̃
amore nisi ex ꝯsideratōe bonitatꝭ diue Ista
igit̃ duplex ꝯsideratio homi est necessaria.
Sequit̃. Ego dn̄s de⁹ tu⁹ fortꝭ zelotes vi/
sitans iniq̄tatē patꝝ ī filios vsq₃ in terciā ⁊
q̄rtā generationē. Fortis zelotes.i.fortissi/
mū hn̄s zelū.s.eoꝝ q̄ oderūt me. Visitans
iniq̄tatē patꝝ in filios.nō ꝙ ꝓpt̃ pctā actua
lia patꝝ eternalit̃ puniat filios. sed cū filij fue
rint imitatores paternoꝝ scelez. punit pec
cata patꝝ cū pctīs ipoꝝ vsq₃ ad terciā ⁊ q̄r/
tā generationē.s.tpalit̃. Hoc aūt dicit vt ti/
meam⁹. ⁊ p timorē a malo declinem⁹. Vn̄ ī
Eccl̄s. Deū time ⁊ mandata ei⁹ obſua.h̄ est
oīs hō.i.ad h̄ est oīs hō. Vis mereri vt ad
summū cōplemētū pueniās.certe time deū
Sed quō timebo. Certe qꝛ dn̄s ē fortissi/
mus zelator Itē cū h̄ etiā oꝫ amare ipm̄.qꝛ
ipē dicit de se. Et faciens miscḋiaꝫ in milia
bis q̄ diligūt me. Dicit ꝙ visitat iniq̄tatē pa
trū in filios vsq₃ ī terciā ⁊ q̄rtā generatōem
⁊ facit miscḋiam ī milia his q̄ diligūt eū.in
h̄ oñdit nobis ꝙ dei miscḋia et benignitas
trāscendit vltōnē iniq̄tatū. Qn̄ cor hoīs di
latat̃ p amorē.tūc hō facilit̃ seruat mādata.
Ps̄. Viā mādatoꝝ tuoꝝ cucurri cū dilata/
sti cor meū. Oīs ꝯsūmatiōis vidi finē latuꝫ
mandatū tuū nimis. Dicit ꝙ lata ē via mā/
datoꝝ.sed q̄busdā videt̃ arta. Certe amāti
bus est lata.sed nō amantibꝫ est arta. Patet
mō quō.s.timor ⁊ amor valent ad obſuan/
tiā mandatoꝝ. Tercio q̄dā valēt ad inte
gritatē mandatoꝝ. ⁊ ista debēt interponi.i.
in medio poni.⁊ h̄ tangit cū dicit. Nō habe
bis deos alienos corā me. Nō facies scul/
ptile.neq₃ silr̄itudinē coꝝ q̄ in celis sunt.ne/
q₃ que in terris.neq₃ eoꝝ q̄ in aq̄s sunt. Ibi
precipit̃ latria.q̄ est soli deo cult⁹ debitus.⁊
ex h̄ nulli alij est debit⁹. Cultū alioꝝ de⁹ p/
hibuit in negatiua.⁊ implicuit cultuꝫ dei in
affirmatiua. Sed in nouo testamēto expli
cuit in affirmatiua cultū dei christus qn̄ di
xit. Dn̄m deū tuū adorabis.⁊ illi soli serui/
es. Sed q̄re ꝓhibuit de⁹ cultū alioꝝ in ne
gatiua.⁊ nō explicuit cultū dei in affirmati
ua. Certe qꝛ facillimo mō dare voluit man
data.⁊ reuocare ī negatiua ab idolatria.vt
implicaret cultū dei in affirmatiua. Et no/
ta ꝙ ipē reuocabat ab oī idolatria. qꝛ omē
qḋ adorat̃ aliud a deo.aut est creatura intel
lectualis.vt angeli ⁊ demones. aut natura
corpalis.vt celū ⁊ t̃ra ⁊ aq̄ ⁊ hmōi.aut est fi/
gmentū hūane mentis. Nunq̄d ens suffici
enter diuidit̃ p corporeū ⁊ incorporeū.q̄re
g̃ posuit figmētū qḋ nihil est. Dico ꝙ idolū
nihil est.imo fert̃ ad illud qḋ ē in estimatōe
Et videre quō scp̄tura sacra pcedit. creatu/
rā intellectualē ponit in sup̄mo. figmētū in
medio.⁊ naturā rei corpalis ī imo Vn̄ p̄mo
ꝓhibet idolatriā respectu creature intelle/
ctual̃ cū dicit. Non habebis deos alienos.
Scḋo ꝓhibet idolatriā respectu figmenti
hūane mentꝭ.cū dicit. Non facies sculptile.
Tercio ꝓhibet idolatriā respectu nat̃e cor/
poral̃.⁊ h̄ respectu celestiū.terrestriū ⁊ infe/
rioꝝū.cū dicit. Neq₃ facies silr̄itudinē eorū q̄
in celis sunt.neq₃ q̄ in t̃ris.neq₃ coꝝ que in
aq̄s sunt. Prio ꝓhibet hic idolatriā respe/
ctu celestiū. Ps̄. Qm̄ oēs dij gentiū demo/
nia.dn̄s aūt celos fecit. Scḋo ꝓhibet ido/
latriā respectu terrestriū. Vn̄ ps̄. Confun/
dant̃ oēs q̄ adorāt sculptilia.⁊ q̄ gloriant̃ in
simulacris suis. Qr hō incuruet̃ ad adoran
dū figmentū suū.h̄ est pu̇ersio summa. Ter
cio ꝓhibet idolatriā respectu inferioꝝ. Vn̄
apl̄us. Qui cōmutauerūt gloriaꝫ incōmu/
tabilis dei. Sequit̃. Et seruierunt creatu/
re potius q̄ꝫ creatori. Ecce quō vera adora
tio dei implicat̃.⁊ omis idolatria prohibet̃.
Habemus modo p̄ambula ad mandata q̄
sunt noticia creatoris ⁊ reparatoris.timor et
amor.⁊ ꝓhibitio idolatrie respectu superio
rum medioꝝū ⁊ inferioꝝuꝫ. Dico vltra ꝙ

nos christiani. vlteri⁹ debem⁹ videre q̄ꝫ nobis patefacta est veritas. Et ƒm tria q̄ ꝓhibenꝭ magna lux ꝛ vera nobis apparuit. Prohibenꝭ aūt tria p̄ que auertiꝭ mens hūana a reuerentia creatoris sui. ꝛ p̄ tria q̄ ꝓhibētur nobis. ꝓhibenꝭ nobis oēs ꝓphane pactiones demonū. ibi. Nō habebis deos alienos. Prohibenꝭ etiā oēs false supstitiones adinuētiōis erroꝝ. ibi. Nō facies sculptile. Prohibenꝭ etiā oēs pu̾se appciationes mūdialiū naturaꝝ. ibi. Neqꝫ siltudinē eoꝝ q̄ in celis sunt ꝛc̄. Dico ḡ q̄ in p̄mo ṽbo Nō habebis deos alienos coram me. ꝓhibenꝭ oēs ꝓphane pactiōes demonū. siue sint p̄ incantatiōes verboꝝ. siue p̄ inscriptiones characteꝝ ꝛ imaginū. siue p̄ imolationes sacrificioꝝ. In istis trib⁹ ꝯsistūt oīa artes magice. Prohibenꝭ igiꝭ oīa ex q̄bus oriunꝭ ꝓphane pactiōes demonū. siue sint ad transmutationē naturaꝝ. sicut fecerunt magi pharaonis. siue sint ad ludificationē sensuū. sicut faciūt incantatores ꝛ histriones. siue sint ad inuestigationē futurorū ꝯtingentiū. Oīa talia vocat Aug⁹. pactiones demonū. In talib⁹ attribuiꝭ creature qđ deberet attribui creatori. Et tales peccāt ꝯtra p̄mū verbū mādati. qđ est. Nō habebis deos alienos coraꝫ me. De talib⁹ dr̄ in canti. Deuꝭ. Prouocauerūt eū i diis alienis. ꝛ in eo q̄ nō erat de⁹ ad iracūdiā ꝯcitauerūt. Et iđ dicit ap̄lus. Tradidit eos de⁹ in passiones ignominie. Et de⁹ tradit eos in man⁹ demonū. Habem⁹ exemplū hui⁹. Quidam lr̄atus diu studuerat qualit̄ posset effici diues. ꝛ fecit linguā suā venalē longo tp̄e. ꝛ tn̄ sp̄ egebat. Cogitauit ergo q̄ nō possum ditari p̄ deū. ditabor p̄ diabolum. Quesiuit magū int̄ iudeos ꝛ christianos. ꝛ nō inuenit. Cogitauit. ego ip̄e expiar si potero p̄ diabolū effici diues. Iuit in viā quandā vmbrosam ꝛ saxosaꝫ iuxta torrentē. ꝛ dixit. Ubi es demon q̄ sp̄ quer̄s decipe homines. ego sum hic vt dem me tibi. Prima vice nō venit. q̄ꝛ forte de⁹ adhuc noluit p̄mittere. nec scđa vice venit. tercia vice venit et dixit. Quid petis a me. Rn̄dit ille. Ut facias me diuitē. Cui diabol⁹. Prius adorabis me. Et tūc ille incuruauit se. ꝛ adorauit illum. Et ludificauit eū diabol⁹. q̄ꝛ tunc habuit p̄tātē in eū. fecit q̄ oīa illi lapides videbanꝭ ei esse auꝝ. Et dixit ei diabol⁹. Accipe satis de auro. Et tūc ille gaudens onerauit se de lapidib⁹. et cū venit domi. posuit lapides in quendā locū illi⁹ dom⁹. ꝛ inceperunt ardere lapides. ꝛ cōbusta est domus. ꝛ q̄cq̄d in ea fuit. ita q̄ ipsemet vix euasit. Et cogitauit. Nō curo q̄ꝛ ibo ad locū vbi plurimū aurū dimisi. Et accedēs inuenit q̄ essent ibi lapides. q̄ p̄us videbanꝭ ei aurū purissimū. Et sic ludificat⁹ est. Patet m̄ quō in primo verbo ꝓhibenꝭ oēs ꝓphane pactiones demonū. In scđo ṽbo. Non facies sculptile. ꝓhibenꝭ oēs false supstitiōes adinuentionis erroꝝ. Oīs eīn error est fictio ment⁹. Errorē aūt fac ꝛ phantasia obnubilans rōnē. q̄ facit q̄ illud qđ nō est videaꝭ eē. Prohibenꝭ aūt oēs supsticiose adinuētiones erroꝝ. siue ꝓcedāt ex improbo ausu inuestigatiōis ph̄ice. siue ex pu̾so intellectu sacre scripture. siue ex inordiato affectu carnalitatis hūane. Ex improbo ausu inuestigatōis ph̄ice ꝓcedunt errores in ph̄is. sic̄ ponere mundū eternū. h̄ est pu̾tere totaꝫ sacrā scripturā. ꝛ dicere q̄ fili⁹ dei nō fuerit incarnat⁹. ꝛ ponere q̄ vn⁹ sit intellect⁹ in oībus. hoc est dicere q̄ non sit veritas fidei. nec salus animaꝝ nec obseruātia mādatorū. ꝛ hoc est dicere q̄ bonus hō damnaꝭ. et malus saluaꝭ. Ponere igiꝭ q̄ sit vn⁹ intellectus in oīb⁹ ꝓuenit ex improbo ausu inuestigatōis ph̄ice. Et tales ponūt q̄ impossibile est mortale deuenire ad immortalitatem. Et q̄ hec cōfingit tuetur ꝛ imitaꝭ. incedit ꝯtra scđm verbū mandati. Non facies sculptile. Et ƒm hoc ꝛ fictorē defensor ꝛ imitator omnes prohibenꝭ. Item ꝓueniūt in aliquib⁹ errores ex pu̾so intellectu sacrarū scripturarū. sicut hereses hereticorū q̄ male sentiunt de trinitate ꝛ sp̄ūscr̄ō. Tales sunt arriani. sabelliani. ꝛ donatiste. ꝛ pelagiani ꝛc̄. Tercio adinuentiōes errorū ꝓueniunt ex inordinato affectu carnalitat̄ hūane. De numero taliū est secta epicureorū. que dicit nullā aliam vitā esse nisi istam ꝛ secta nicholaitaꝝ. que dicit q̄ licet quenlibet facere turpiter cū qualibet. Saraceni etiā qđ dicūt nō habent ex sacra scriptura. nec ex altitudine sapientie diuīe. Oēs igiꝭ errores vndecūqꝫ ꝓueniant. tanq̄ꝫ sculptilia debēt abominari. q̄ꝛ peccant ꝯ h̄ mandatum. Non facies sculptile. Unđ Hiere. Stult⁹ fact⁹ est oīs hō a sciētia sua. i. ab inuestigatione ꝓpria ꝛ nimie ph̄ie ꝯfusus ē artifex oīs in sculptili. vana sunt eoꝝ opa

⁊ risu digna. ⁊ in tp̄e visitatiōis sue peribūt. Standū igit̄ est sup̄ h̄ qđ lumina fidei dictant. ⁊ q̄cq̄d huic aduersat̄ totū dʒ abominari. Qn̄ audiui de aristotele dū fui scholaris ꝙ ip̄e posuit mūdū eternū. ⁊ audiui rōnes ⁊ argumēta q̄ fiebāt ad hoc. incepit cōcuti cor meū. ⁊ incepi cogitare q̄ mō p̄t hoc esse. Sed mō sunt ista ita manifesta ꝙ nullus possit dubitare. Patet mō quō in scđo verbo. Nō facies sculptile. ꝓhibent̄ omēs false supstitōes adinuentōis errorū. In tercio v̄bo. Neqꝫ facies s līitudinē eoꝝ q̄ in celis sunt ⁊c̄. ꝓhibent̄ oēs p̄uerse app̄ciationes creaturaꝝ. Om̄is aūt sup̄flua app̄ciatio creaturaꝝ p̄cedit aut rōne sublimitatis aut rōne sufficiētie. aut rōne delectationis. Primo mō est idolatria supboꝝ. scđo mō ē idolatria auaroꝝ. tercio mō est idolatria lasciuoꝝ. Cōtra p̄mos dī. Nō erit in te de⁹ recens. neqꝫ adorabis deū alienū. Cōtra secūdos dicit ap̄ls. Auaricia est idoloꝝ seruit⁹. Cōtra tercios dicit ap̄ls. Quoꝝ de⁹ vēter est. Alias plenius p̄sequemur.

Non assumes nomē dei tui inuanū. neqꝫ insontē habebit dn̄s eū q̄ assūpserit nomē dei frustra. Ps̄. Seruus tu⁹ sum ego. da mihi intellectū vt sciā testimonia tua. Jō dilexi mandata tua sup̄ aurū ⁊ topazion. Propterea ad oīa mandata tua dirigebar. oēm viā iniquā odio habui. Dauid ꝓpha dicit in v̄bis istis q̄ de cā loqui debem⁹ de mādatis dei. ⁊ ōndit rōnē triplicē. Prima est vt inflāmemur ad dilectionē mandati. Nihil eīm ita est necessariū sicut diligere dei legē ⁊ mādata eius. Jō dicit. Jō dilexi mandata tua ⁊c̄. Scđo debemus loq̄ de mādatis dei vt meli⁹ cognoscamus ea. Quāto eīm hō freq̄ntius vadit per viā aliquā. tanto meli⁹ cognoscit eā. Unde Greg̃. Hō cognoscit viā freq̄nti⁹ vadēdo. Sed via eundi in patriā est in s̄uādo mandata dei. Sed nō cogn̄scit hō mandata dei. nisi audiēdo loqui de mādatis. Jō dicit. Da mihi intellectū ⁊c̄. Tercio debemus audire mādata vt odio habeamus iniq̄tates. Qn̄ hō incipit cogn̄scere pctm̄ ⁊ iniq̄tatē. ⁊ peccati deordinatiōes. q̄ sunt ꝯtra deū. tunc incipit detestari pctm̄. Debem⁹ igit̄ loq̄ de mādatis. vt ip̄a diligam⁹. ⁊ p̄ ea ī via ad celestē patriā dirigamur. ⁊ iniquitatē odio habeamus. Et vt hec tria possim⁹ ꝯseq̄. iō in p̄ncipio ⁊c̄. Nō assumes ⁊c̄. Dixi ꝙ decē sunt mandata decalogi. q̄ sunt fundamēta oīm legū. Quoꝝ tria ꝯtinent̄ in prima tabula. q̄ sunt ordināntia nos ad deū trinū ⁊ vnū. Et hec sunt tria s̄m appropriata trib⁹ p̄sonis diuinis. In diuinis eīm est paternitas. filiatio ⁊ p̄cessio. ⁊ s̄m hec sunt tria appropriata tribus p̄sonis diuinis. Patri appropriat̄ maiestas. filio veritas. sp̄ūisctō bonitas. Ista tria respiciūt triplex gen⁹ cause. s. causam efficientē exemplarē ⁊ finalē. Patri attribuit̄ causa efficiens. filio causa exemplaris. quia ē imago p̄ris. ⁊ sp̄ūisctō causa finalis. In patre est summa maiestas hūiliter adoranda. in filio summa veritas fidelit̄ asserenda. in sp̄ū sancto summa bonitas sincere amāda. Et s̄m hec tria necesse ē in p̄ma tabula esse tria mandata. Primū est. Nō habebis deos alienos corā me. Scđm est. Non assumes nomē dei tui inuanū. Terciū est. Memento vt diē sabbati sanctifices. De primo mandato dictū est. ꝙ quedam p̄mittunt̄ ad mandati cognitōnē. quedā subiungunt̄ ad mādati obseruantiā. ⁊ quedā interponunt̄ ad mādati integritatē. Dictū etiā fuit ꝙ in v̄bo isto. Non habebis deos alienos corā me. ꝓhibet̄ omīs idolatria respectu creature intellectualis. scđo prohibet̄ idolatria respectu figmēti hūane mentis. cū subdit. Nō facies sculptile. Tercio ꝓhibet̄ idolatria respectu nature corpalis. ⁊ h̄ respectu celestiū terrestrium ⁊ inferioꝝ. cū dicit. Neqꝫ similitudinē eoꝝ q̄ in cel̄ sunt ⁊c̄. Dictū etiā fuit. ꝙ in h̄ v̄bo. Non habebis deos alienos corā me. oīs pactōes demonū ꝓhibent̄. siue sint p̄ incātationē v̄boꝝ. siue p̄ inscriptiōes characteꝝ vel imaginū. siue p̄ imolationes sacrificioꝝ. In istis trib⁹ ꝯsistūt oēs artes magice. Dictū etiā fuit ꝙ in scđo v̄bo. Non facies sculptile. ꝓhibent̄ oēs false supstitiones adinuentōis erroꝝ. Et circa hoc dictū fuit ꝙ oīs error p̄uenit. aut ex improbo ausu inuestigatōis ph̄ice. aut ex p̄uerso intellectu sacre scripture. aut ex inordiato affectu carnalitatis hūane. Propt̄ p̄mū p̄ueniunt errores in ph̄is. sic̄ ponere mūdū eternū. et hm̄ōi. Propter scđm p̄ueniunt errores in hereticis. q̄ male sentiunt de trinitate ⁊ sp̄ū sctō. Propter terciū p̄ueniūt errores in epicureis. q̄ dicunt nō aliā vitā esse nisi istam. In tercio v̄bo. Neqꝫ facies silr̄itudinē eoꝝ que in cel̄ sunt ⁊c̄. ꝓhibent̄ om̄es p̄uerse app̄ciatiōes creaturaꝝ. Et circa h̄ dictū fuit

ꝙ oīs ꝑuersa appreciatio creaturaꝝ. aut est
rōne sublimitatꝭ. aut rōne sufficiētie. aut rō
ne delectatiōis. Prio mō est idolatria sup/
boꝝ. scđo mō auaroꝝ. tercio mō lasciuoꝝ.
Jsta dicta fuerūt de ꝑmo mādato. Modo
dicebā ꝙ est triplex idolatria. Pactiōes de
monū. supstitōes adinuētiōis erroꝝ. ꝛ ꝑuer
se appciationes creaturaꝝ. Jn pactōib⁹ de
monū est sūma oim vicioꝝ malicia. ꝛ radix
oim maloꝝ. Ex his trib⁹ idolatriīs ꝓcedūt
oēs falsitates ꝛ pcti deordinatōes. quib⁹
misera aīa subiicit demonib⁹. Vñ in apo/
cal. xvj. Vidi de ore draconis et de ore be/
stie ꝛ de ore pseudo ꝓphete exire spūs tres i/
mundos in modū ranaꝝ. Per dracone si/
gnificāt pactiōes demonū. Per pseudo ꝓ/
phetā supsticiose adinuētiōes errorū. Per
bestiā ꝑuerse appciatōes creaturaꝝ. Et oīa
ista ꝓhibent in ꝑmo mādato. Et sic de⁹ in
ꝑma creatione q̄dāmō oīa ꝓduxit. sic in pri
mo mandato oīa mala ꝓhibet. licet ad ma/
iorē explanationē plura ponat mandata.

Obmisi dicere ꝙ iudei aliqñ insultāt no
bis. ꝙ nō seruiam⁹ mandatū illud. ꝛ iponūt
nobis ꝙ illud trāsgredimur. Jn isto man/
dato ꝯtinent tria verba. Nō habebis deos
alienos corā me. Nō facies sculptile. neqꝫ si
militudinē eoꝝ q̄ in celis sunt ꝛc̄. De primo
verbo dicūt ꝙ dicit dñs. Audi isrl. dñs de
us tuus vn⁹ est. ꝛ vos dicitꝭ trinitatē. patrē
ꝛ filiū ꝛ spm̄scm̄. Itē dicūt ꝙ facim⁹ sculpti
le. q2 eccl'ie plene sunt imaginib⁹. De tercio
ꝙ ꝓhibet de⁹ adorari corporalē naturā. di/
cunt ꝙ adoram⁹ frustū panis. et h̄ maxime
videt eis absurdū. De ꝑmo ꝙ dicūt ꝙ ado/
ram⁹ tres deos. dico ꝙ si adoraremꝰ tres
ꝑsonas. ita ꝙ dicerem⁹ ꝙ ibi essent tres dii.
ꝛ triplex essentia. oporteret ꝙ adoraremus
deos alienos. Sed nos adoram⁹ patreꝫ ꝛ
filiū ꝛ spm̄sanctū sicut vnū deū ꝛ vnā essen/
tiā. Unde sicut videm⁹ ꝙ in hoīe est plura/
litas naturaꝝ. s. intellectualis ꝛ hūana. ꝛ tñ
est ibi vna ꝑsona. ecōtra in diuinis ē vnitas
essentie ꝛ pluralitas ꝑsonaꝝ. Dixit quidaꝫ
iudeus. Uos dicitꝭ ꝙ de⁹ filiū habet. qua/
re nō habet vxorē. Jsti iudei vilissime intel
ligunt. Deus pr̄ habet vbū ꝛ spm̄scm̄. ver
bum habet ꝑ qđ oīa fecit. spm̄scm̄ habꝫ
ꝑ quē oīa ꝯseruat. Uerbū manat a dicen
te. ꝛ est de⁹ de deo. Silr spūsctūs spirat. et
est de⁹ in deo. Solus spūsctūs est. q̄ ꝓfun/
da cordiū scrutat. ꝛ ille est de⁹. Vñ homo q̄

sta vult intelligere. ꝛ de istis loq̄. oportet ꝙ
habeat eleuatissimas cogitatōes. nō pede/
stres. q2 alit nō pōt intelligere altissima de
deo. Quādo ponim⁹ trinitatē nō ponimus
christū purū. sed deū cū homie. De secun
do ꝙ dicūt. Nō facies sculptile. ꝛ nos poni
mus plures imagines i ecclesiis. dico ꝙ im
possibile ē diuinitatē sculpi. sed facim⁹ chri
sti effigiem. christi dico humanati. Vñ. Est
in natura ꝓpria deus absqꝫ figura. Cur ido
pictus. q2 carne ꝓbat amict⁹. Et dico ꝙ est
duplex adoratio. s. dulie ꝛ latrie. Adoratio/
ne dulie possum⁹ adorare illos in q̄b⁹ ē po/
testas. sapiētia. scitas. Et sic adoram⁹ ꝑnci
pes. prelatos. sicut in quib⁹ est ptās. Adora
mus etiā illos qui excellentiā habēt philo/
sophie sic̄ illos in quib⁹ est sapia. ꝛ sic q̄nq̄/
genarius adorauit hely. Itē adoram⁹ san/
ctos i patria sicut illos in q̄b⁹ est sanctitas.
imaginib⁹ eoꝝ exhibēda est adoratio dulie
nō inq̄ntū imago vel pictura. sed rōne illi⁹
qđ ꝑ ipam signat. Soli autē deo exhibēda
est adoratio latrie Et in h̄ ꝓhibent oēs ꝓ/
phane pactiones demonū. ꝛ oēs false ad
inuentiones supstitōis erroꝝ. ꝛ oēs ꝑuer
se appciationes creaturaꝝ. De tercio qđ
maxime abhorrēt. s. de corpe christi. h̄ secre
tissimū fuit. sed mō est ꝓmulgatū. Aliqñ di
xerūt aliqui ꝙ nō esset de⁹ ibi nisi in signo.
Sed intelligendū est ꝙ ad ꝓlationē verbi
sacerdotis. ꝛ intentionē dicentꝭ. subā panis
statim ꝯuertit in corp⁹ christi qđ habꝫ vni/
tam animā cū deitate. ꝛ hoc est planum. Di
cit iudeus. quō pōt h̄ esse. Dico ꝙ ille q̄ pōt
sepāre substātiaꝫ ab accidente. pōt facere ꝙ
nō appareat substātia sensib⁹ nr̄is q̄ est sub
accidentib⁹ alienis. Et adoram⁹ veruꝫ cor
pus christi. ꝛ deū trinum ꝛ vnū. Et in h̄ vir
tus dei. potentia. sapientia. ꝛ bonitas mani
festant. Sed iudeus errat. q̄ pedestri mo
do credit sentire. De hoc audiui ꝙ fuit qui
dam incātator demonū. Quadā die cū qui
dā vellent aliq̄d impetrare a demone. fecit
ille ꝙ venit in medio illoꝝ. Et venit quidā
sacerdos portās corp⁹ christi. Et cū appro/
pinq̄uit inclinauit ei demon. silr cuꝫ rediit
inclinauit se. Et dixit incātator. Vñ h̄ ꝓhi
buisti mihi ne adorem christū. ꝛ tu adoras.
Respōdit demon. Inuit⁹ feci. Nonne scri/
ptū est. In noīe iesu oē genu flectat cele/
stium terrestrū ꝛ infernoꝝ. Jsta dicta sunt
de primo mandato.

On assumes nomē dei tui īuanū 7c.
n Sicut in pmo mādato pcipit hūi/
lis adoratio sūme maiestatis. Sic
in isto mādato scđo pcipit fidelis cōfessio.
sūme veritatis. 7 phibet abnegatio verita/
tis. In Mattheo dr̄. Qui iurat. in noīe dī
iuret. 7 nō piuret. Periurare idē est q̄ peie/
rare. 7 h̄ ē nomē dei inuanū assumere. Hie/
re. iiij. Jurabis in noīe dn̄i in veritate indi
cio 7 iusticia. Et dicit ibi glo. q̄ iuramentū
debet hr̄e tres comites. veritatē. iudiciū et
iusticiā. Primo dico q̄ dz fieri iuramen/
tū in veritate. Vn̄ dicit. Nō assumes nomē
dei tui inuanū. h̄ est sine veritate. Intelligē
dū aūt est q̄ est duplex iuramētū. s. asserto/
riū 7 pmissoriū. ita q̄ est in testimoniū. et in
pmissuz. Fac iuramētū assertoriū sic. Hoc
tibi iuro. assero 7 testificor p testimoniū di/
uine veritatis. Illud aūt iuramētū primo
dz hr̄e veritatē. Veritas aūt est in iuramē/
to vt hō nō neget verū. nō affirmet falsum.
7 nō asserat scient dubiū. q̄r sermo ē indica/
tiuus eoꝝ q̄ sunt in corde. Sed scitis q̄d ē.
qn̄ hō aliqđ falsū testificat p testimoniū fal
sitatis. h̄ est dicere q̄ mentit. 7 diuia veritas
mentit secū. Et hic est pmus modꝰ assumē/
di nomē dei inuanū qn̄ negamꝰ veritatem.
Scđo debz fieri iuramētū assertoriū cū
iusticia. Fit autē cū iusticia qn̄ nō fit ɔ mā/
datū diuie legis. neq̄ ɔtra pceptū scē matris
eccl'ie. nec in dispendiū salutis ꝓprie vl' aliene
Et q̄ ɔtra ista tria iurat dupliciter peccat. 7
q̄r iurat. 7 q̄r seruat Tercio oportet in iu
ramēto assertorio vt ɔcomitet iudiciū q̄ sit
in mēte discretio veritatis 7 iusticie. s. verū iu
ramentū sit veꝝ vel falsum. iustū vl' iniustū
fructuosū vl' infructuosuz. Et si iuro absq̄
iudicio nō discernēs int ista tria. temerarie
iuro. Isti tres comites debent esse in iura/
mento assertorio. Sed manichei insultant
nobis 7 dicūt. q̄ nō debemꝰ iurare oīno. q̄r
dr̄ in nouo testamēto. s. in Mattheo, Ego
aūt dico vobis. nō iurare oīno. sit aūt sermo
vester. est est. non nō. Certe dico q̄ ex certis
causis bn̄ licet iurare. Heretici nō bn̄ attē/
dunt vim vocabuloꝝ. Differt dicere. nō iu/
rare oīno. et oīno nō iurare. Sicut differt
dicere. Quidā hō nō currit. 7 nō q̄dam hō
currit. Omino nō iurare est nullo mō iura
re. 7 nō omino iurare est nō oīb; modis iu/
rare sed ex certis causis. Scđo debet no
men dei assumi nō inuanū in iuramēto p/
missorio. Fit aūt iuramentū pmissoriū tri/
bus modis. s. ad pmouendū bonū. ad ɔser
uandū fidelitatē. 7 ad ineunduz mutuā pa/
cem. Primo mō iurāt inferiores supiorib;.
Scđo modo pares parib;. Tercio mō su/
periores inferiorib;. De primo dicit apl'us.
Testis mihi deꝰ est. Scđo modo iurauit la
ban fidelitatē iacob. Tercio mō iurāt supe
riores ꝓpl'o. Ex pmo iuramēto relinquitur
triplex vtilitas. fides in intellectu. amor in
affectu. 7 pax i effectu. Istis trib; modis fit
iuramentū ad pmouendū bonū. Scđo
modo fit iuramētū ad ɔseruādū fidelitatē.
7 hoc fit ad cōpescendū maliciaz. ad sedan/
dū ɔtrouersiā. 7 ad expurgandū infamiaz.
Primo dico fit ad cōpescenduz maliciā. vt
hō nō neget veritatē. nec affirmet falsitatē.
7 hec est rō vtilitatis iuramēti. Scđo mo/
do fit ad sedandū ɔtrouersiā. Vnde apl's.
Omis ɔtrouersie finis est iuramētū. Ter/
cio modo fit ad expurgādū infamiā Vn̄ in
Leuit. dr̄. q̄ maiores debebāt se expurga/
re p iuramētū qn̄ inueniebat cadauer mor/
tuū. Istis trib; de causis fit iuramentū ad
ɔseruādū fidelitatē. Tercio mō fit iura/
mentū ad ineundū mutuā pacē. 7 in h̄ intel
ligit cohibitio pctōꝝ mortaliū. q̄r oīs iura
tio vera est piculosa. falsa est pniciosa. nulla
aūt est secura. Et ꝓpter h̄ dr̄ in Eccō. Jura
mentū non assuescat os tuū. Iste est intelle
ctus lr̄alis. Spūalis vero intellectꝰ hic
est. Non assumes nomen dei tui inuanū 7c.
Notandū est q̄ assumimꝰ nomē dei non in
uanū trib; modis. s. ad efficiendū. ad pmit/
tendū. 7 ad exp̄mendū. Primo dico q̄ assu
mit nomē dei nō inuanū ad efficiēdū. vt in
sacramentis. sicut dr̄ in baptismo. Ego ba
ptiso te in noīe pr̄is 7 filij 7 spūssancti. Se/
cūdo mō fit iuramētū ad pmittēdū. sicut p
mitto ire ad scm̄ iacobū. vel intrare religio
nem per iuramentū. Tercio assumimꝰ no/
men dei nō inuanū ad exprimēdū. sicut qn̄
loq̄mur cū iuramento. Ecōtra accipimus
nomen dei inuanū p frustrationē sacramē/
ti suscepti. p fractionē voti. 7 p ꝓlationē ser/
monis blasphemi. Primo dico assumi/
mus nomē dei inuanū p frustratōem sacri
suscepti. Et sm hoc est triplex modus assu/
mēdi nomē dei inuanū. Prio mō qn̄ quis
nō credit. sicut hereticus. Scđo mō qn̄ cre
dit. 7 se nō disponit. sicut vsurarius. Tercio
modo qn̄ grām in sacramento susceptā nō

custodit. sic ille q̄ postea peccat. Audi qn̄ tu es insignit⁹ in noīe dei. tūc character tibi īprimit̄ p v̄tutē noīs dei. ꝛ qn̄ hō postea peccat. euacūat v̄tutē sacr̄i. De ta'ib dicit apl's ad titū. Confitent̄ se nosse deū. fact̄ aūt negant. Et sic ꝯculcas ꝛ pollutū duc̄ sanguinē christi. Scd̄s modus assumendi nomen dei inuanū est p fractionē voti emissi. Et h̄ fit trib modis. P̄rio p dilationē irrationabilē. sic̄ pmitto ire ad sc̄m̄ iacobuz. et nō assigno mihi certū tp̄s. ꝛ sic sp̄ pcrastino. Scd̄o fit voti fractio p voluntatez ꝯtrariam. sic̄ qn̄ q̄s pmittit aliq̄d deo. ꝛ postea penitet. Cōtra tales d̄r in Deut̄. Si q̄d pcessrit de labijs tuis nō facies irritū. Tercio fit fractio voti p apostaticā rebellionē. sicut hō apostatat a religiōe. Prim⁹ mod⁹ ē malus. scd̄us peior. terci⁹ pessim⁹. Quia d̄r. hō apostata vir inutilis. Vn̄ Eccl̄. v. Si quid vouisti deo nō morer̄ reddere. displicet ei deo stulta ꝛ infidel' pmissio. Tempus dies ꝛ hora interpellabit. Patet mō quō tribus modis in fractiōe voti assumim⁹ nomē dei inuanū. Tercio mō assumim⁹ nomē dei inuanū p plationē s̄monis blasphemi. et h̄ fit trib modis. Primo qn̄ aliq̄s loquēs de deo vtit̄ locutiōe maledica. sic̄ qn̄ maledicit deo. Scd̄s modus est p locutionē mēdacem. sic̄ qn̄ q̄s negat vez. v'l affirmat falsuz. Quia dic̄ Ansel. ꝙ ois ꝯtradictōis nobiliōr pars deo est attribuēda. Terci⁹ modus est p locutionē pbrosam. sic̄ qn̄ q̄s loquit̄ de mēbris christi interiorib. blasphemat pessime. etiā si vez dicat. ꝛ christū despicit in eo. ꝙ hūilis fuit. Et tales diuino iudicio sunt exterminādi. Narrat em̄ Gre. ꝙ q̄daz puer sex annoꝝ ꝯsuetus fuit blasphemare. Quadā die cū blasphemaret. ꝛ eēt in sinu patris sui. rapt⁹ est a demonib. ꝛ portat⁹ in īfernū. Propter qd̄ d̄r in Leuit̄. Quicūq̄ blasphemauerit. morte moriet̄. Patet modo q̄bus modis assumim⁹ nomē dei inuanū.

Memento vt diē sabbati sanctifices. Ps̄. Misericordia dn̄i ab eterno ꝛ vsq̄ in eternū sup timētes eū. et iusticia illi⁹ in filios filioꝝ his q̄ seruāt testamentū ei⁹. Indigem⁹ diuīa misc̄dia condonāte offensas nr̄as. ꝛ diuīa iusticia recōpensante merita nr̄a. Sed timor dei facit inuenire misc̄diam. ꝛ obs̄uātia mandatoꝝ iusticiā. Cōsideratio aūt magnificētie dei inducit ad timendū. ꝯsideratio diuīe leḡis inducit ad obs̄uantiā mādatoꝝ. Et ꝓpter h̄ iniūgit̄ nobis vt sp̄ cogitem⁹ diuinā legē. Unde iudei die sabbati ꝯsueuerūt sp̄ disputare de lege dei. qꝛ h̄ est opus dei. Et vt pfecte possim⁹ loqui de lege dei. iō rogem⁹ deū in p̄ncipio ꝛc̄. Memēto ꝛc̄. Dicebaz vobis ꝙ in tabula p̄ma ꝯtinent̄ tria mādata nos ordināria ad deū. s̄m tria appropriata trib psonis diuinis. In p̄mo mādato p̄cipit̄ humilis adoratio diuīe maiestatis. In scd̄o fidelis ꝯfessio summe v̄itatis. In tercio sincera dilectio sūme bonitat̄. ꝛ h̄ terciū p̄ceptū est. Et est sūma v̄boꝝ. Memēto vt diē sabbati sanctifices. Sequit̄. Sex diebus opaberis. ꝛ facies oē op⁹ tuū. septima v̄o die non facies omne opus tuuz. tu ꝛ filius tuus ꝛ filia. seru⁹ ꝛ ancilla. iumentū ꝛ aduena q̄ est intra portas tuas. Sex em̄ dieb fecit de⁹ celū ꝛ terrā mare ꝛ oīa q̄ in eis sunt. ꝛ septima die req̄euit. Ideo bn̄dixit ꝛ sctificauit illū. Uidete ꝙ in his v̄bis sp̄ūsanct⁹ scripsit tabulas. qꝛ sp̄ūsctūs p digitum dei intelligit̄. qꝛ oīa p̄cepta scripsit cū summa diligentia. hec scripsit insinuās mādati integritatē ꝛ ꝯsummationē. In h̄ aūt mandato aliquid p̄cipit. aliq̄d concedit. ꝛ aliq̄d interdicit. Precipit sanctificare diez sabbati. ibi. Memēto vt diē sabbati sctifices. Sanctificatio em̄ est ꝯuertens aiam ad deū sanctum. ad deū verū. ꝛ ad deū summe diligendū. Aliq̄d concedit in isto mandato. ibi. sex dieb opaberis. ꝛ facies omne opus tuum. Aliquid vero interdicit. s. opus seruile. ibi. Nullū opus facies in eo ꝛc̄. Hec est pfecta vacatio. q̄ habet adiunctā bonā opationez ꝛ phibitā seruilez. Rō p̄cepti subiungit̄ ibi. Sex dieb fecit deus celū ꝛ terram. mare ꝛ oīa que in eis sunt. ꝛ septimo die requieuit. Ideo benedixit ꝛ sctificauit illū. Sed q̄re p̄cepit vacare. Certe qꝛ benedixit ꝛ sanctificauit illum. Ideo ꝛ tu creatura q̄ es christi imitatrix debes h̄ facere. Modo iudei insultant nobis ꝛ dicūt. Uos teneris decalogū. ꝛ decalog⁹ nō habuit nisi p̄cepta moralia. Morale aūt necessitatez habuit p oīm tp̄e. Septima aūt dies in qua nō licet opari. a p̄ma die in qua licet opari. est dies sabbati que d̄r dies saturni. ꝛ vos vacatis die dn̄ico p die saturni. Itez dicit̄. omne opus nō facies in die illa. ꝛ vos facitis m'ta opera. ꝛ ita totū dissipatis. Uidete charissimi. Intelligēdū est ita ꝙ preceptū illud habet-

aliq̄d qđ est mere morale. ⁊ habet aliq̄d qđ
est mere cerimōia'e ⁊ hꝫ a'iq̄d mixtū ex mo
rali ⁊ cerimoniali. Ꝙ p̄cipit dn̄s sctificatio
nē.i.vacationē ad amandū. H̄ est ꝙ̄e p̄ceptū.
Vn̄ dicit beat⁹ petrus ꝙ quilibet tenet̄ do
minū sctificare in corde suo.i.amare. Ille
sanctificat siue sabbatismū facit q̄ deuꝫ sup
oīa diligit ꝓpter se ⁊ nō ꝓpter aliud. Itē est
in p̄cepto aliquid figurale. sicut diei septi/
me feriatio. Dies septima significat quietē
aīaꝝ. ⁊ quietē dn̄i in sepulchro. ⁊ cessatio/
nē ab ope seruili cū vacatiōe ⁊ dep̄catione.
Deus em̄ sex diebꝫ opat⁹ est oīa. nō q2 non
potuisset fecisse vna die. sed intelligēduꝫ est
hoc ꝙ mūdus aliq̄d habet in arte eterna.s.
esse eternū. qđ est eternitas vite ⁊ possessio
vna. in q̄ nihil est prius nec posteri⁹. ⁊ h̄ im/
pressit de⁹ mentibꝫ angelicꝫ. Itē habꝫ mū/
dus aliq̄d in intelligētia creata.s.p̄us ⁊ po/
sterius. natura simul ꝫm durationē. nō ꝫm
naturā. ꝫm ꝙ est i materia nō ꝓpter defectū
opantis. sed ꝓpter ꝯdescensionē ip̄i⁹ vt coap
taret omia. ⁊ oīa in p̄mis opibꝫ designaret.
Et sicut oīm opationū in p̄mis opibꝫ p̄du/
xit. sic ⁊ seminaria oīm opeꝝ ⁊ quietationeꝫ
plene p̄duxit. Et q2 septimo die requieuit.
⁊ intellectualē ad esse creaturā reuocauit. ⁊
septimo die aīas in sepulchro reduxit ad
quietē paradisi Significatio igit̄ diei septi
me est figuralis quietis aīaꝝ. Sic igit̄ in
mandato illo cōtinet̄ aliq̄d qđ est morale.s.
vt deus sup omia diligat̄. ⁊ aliq̄d qđ est ceri
moniale. vt figuratio diei septime. Itē cōti
net̄ aliq̄d qđ est partim morale ⁊ partim ce/
rimoniale. vt cessatio ab opibꝫ. ⁊ h̄ in q̄busdā
generalit̄ est intelligendū. in q̄busdā spe
cialiter. Si intelligam⁹ sicut iudei q̄ dicūt
ꝙ deberet fieri vniuersalis cessatio ab oī ope
re seruili. sic insinuat̄ christiano ꝙ dꝫ absti/
nere ab om̄i pctō. ⁊ sic est figurale. Si itel/
ligam⁹ ꝙ ab aliquibꝫ debem⁹ abstinere. sic
est morale. nō sicut in p̄cepto ⁊ sicut i bene
esse. ⁊ remāsit sicut in eccl'iastica institutiōe
est p̄ceptū. Dico opa seruilia opa mechani
ca. que sunt septē.s. agricultura. que compre
hendit omnē modū colendi terrā. Lanifici
um qđ cōsistit in om̄i genere vestimentoꝝ.
Fabricatio siue sit in materia ferrea. siue la
pidea. siue metallica. siue lignea. Venatio q̄
cōprehendit equoꝝ ⁊ venatoꝝ opus. ⁊ om
nē modū pistoꝝ coquoꝝ ⁊ omnē modum p̄
parandi cibos. Medicina q̄ cōsistit in arte
ꝯficiendi pigmēta vel syrupos ⁊ hmōi. Na
uigatio que cōprehēdit om̄e opus nautaꝝ
in mari. siue om̄e opus mercatōis. Et thea
trica. que cōprehendit oēm moduꝫ ludi vel
iocunditatis. Modo dico ꝙ in om̄ibꝫ istis
sunt quedā mere seruilitatꝫ. quedā cōtinue
necessitatis. quedā mere iocūditatis. Illa q̄
sunt mere seruilitatꝫ p̄hibent̄ ab eccl'ia. Il/
la aūt que sunt ꝯtinue necessitatis. sicut illa
que sunt ad ꝯseruationē vite vel sanitatꝫ cō
cedunt̄ inquātū sunt necessitatis. ⁊ p̄hiben
tur inq̄ntū sunt seruilitatis. Illa vero que
sunt mere iocūditatis sunt ꝑmissa. nō p̄hi/
bita. q2 ꝓpter paruitateꝫ nr̄am ꝑmittunt̄ ab
ecclesia. Et sic poterim⁹ rn̄dere. Sꝫ dices.
quare ꝯfudit ⁊ miscuit moralia ⁊ cerimoni/
alia simul. Dico ꝙ hoc p̄ceptū. Memento
vt diē sabbati sanctifices ⁊c. est de caritate.
⁊ quicq̄d patet ⁊ latet in alijs. in isto manda
to ꝯsummat̄. ⁊ ideo miscuit simul moralia ⁊
cerimonialia. vt meli⁹ ad memoriā reduce/
remus. ne si specialit̄ poneret grauaret̄ me/
moria nr̄a. Sunt aūt tria que requiruntur
ad ꝑfectā dilectionē. Primū est diuia vaca
tio cōuertens aīam in deuꝫ. Scđm imita/
tio christi i bonis opibꝫ. Terciū est cessatio
ab om̄i ope seruili. que cor reddit purum ⁊
mūdū. Cōuersio aūt in deū est ꝫm septē
opera. quibꝫ aīa ꝯuertit̄ ad ꝑfectā vacatio
nē in deū. quoꝝ tria sunt intrinseca. q̄ fiunt
meditando. orando ⁊ exultādo. Ex istis tri
bus fit cōtemplatio. Alia sunt extrinseca. q̄
fiunt legendo. psallendo. sacrificiū offeren/
do. diuinā legē adimplendo. Et hoc fit siue
audiendo. siue docendo. siue cū alijs ꝯferē/
do. Hoc est qđ dicit. Memēto vt dieꝫ sab/
bati sanctifices ⁊c. Mandat igit̄ dn̄s p̄mo
ꝯuertentē aīam in ip̄m Scđo mandat
sui imitationē. cū dicit. Sex diebꝫ opaberꝫ
De ista imitatione dicit ap̄l's. Imitatores
mei estote sicut filij charissimi. Et in Luca.
Estote misericordes sic ⁊ pr̄ vester miseri/
cors est. Sex aūt sunt opa misc̄die.s. pasce/
re esurientes. potare sitiētes. vestire nudos
colligere hospites. visitare infirmos. ⁊ redi
mere captiuos. Alit̄ em̄ impossibile est esse
opus virtutꝫ. nisi creatura in istis ꝯformet̄
christo. Ad opus aūt ꝟtutis requirunt̄ sex
correspōdētia sex opibꝫ virtutis. q̄ sunt cir
cūspectio p̄uida. intentio recta. affectio pu
ra. electio recta siue iusta. prosecutio vigo/
rosa. ⁊ informatio charitatiua. Primuꝫ in/

telligit in ope pme diei. qn dixit deus. Fiat lux. et facta est lux. Hoc est circuspectio provida. Secudo oportet q ho ponat sibi rectum fine in deu. et h notat cu di. Fiat firmamentu in medio aquar. et vocauit de firmamentu celu. Oportz q ho agat sursum et habeat recta intetione ad deu. Tertio requiritur affectio pura. et h intelligit in tertio ope. Diuisit de terra ab aquis. id est. affectiones seculares a diuinis. Quarto requirit electio iusta siue recta vt ordiate faciat que debet facere. et h notat in qrto ope cu dicit. Fiant luminaria in firmamento celi. i. sint opera nra ordinata Quinto requirit psecutio vigorosa. qd notat in qnto ope qn de pduxit aiam viuā in aqs natatilia. in aere volatilia Sexto fecit de integra opa sugueſtita omib circustantijs fm q exigit lex diuie charitatis Charitas aut est forma pfectiua omniu. et ille q hz charitate. hz omia ista sex Sextu igit op ptutis est informatio charitatiua. qd notat cu di. Fecit de homine ad imagine et similitudine sua. Qn hois op integrat ex istis sex tunc dicitur recte viuere.

Sz non sufficit facere ptutis op nisi ho caueat ab ope vicioso. Et h tangit cum dic. Nullu op facies in eo. Quinqz modis pot homo facere pctm Primo qn pctm ppetrat Scdo qn ad peccadu aliu incitat. Tertio qn peccante defensat. Quarto qn peccatem acceptat. Quinto qn peccantem dissimulat nec arguit nec punit. et h est maximu piculu qn qs aliu castigare negligit. Primu pctm tangit cu di. Nullu op facies in eo. id est. tu nullu ppetrabis pctm. Secundu pctm tangit cu di. Nec filius nec filia. id est. no eris pater peccati instigado aliu ad pctm. pbo vel ope vel exeplo. Tertiu pctm tagit cu di. Nec seruus tu nec ancilla tua. Ille q facit peccatu seru est peccati. sz ille q defensat pctm. dominus est pcti. illi pbedo patrociniu q fac peccatu. Quartu pctm est qn aliquis peccatem acceptat. qd notat ibi Nec iumentu tuu Iumentu cu fuit ligatu no ducebat ad opus nisi acceptate dno. et ista acceptatio est religatio Quintu pctm est qn aliqs aliu castigare negligit. qd tangit cu dicit. No aduena q est intra portas tuas. Aduena qs reputat hominē. qn dicit ad aliu. qd ad me de pcto suo Et sic qn homo no punit pctm alteri. efficitur pticeps pcti illi. Alijs etia multis modis efficit homo pticeps peccati alteri. Et pp hoc dicit ps. Ab occultis meis muda me dne et ab alienis pce seruo tuo.

b Honora prem tuu et matre tua vt sis longeu sup terra. qua dns de daturus est tibi. Ecci. iij. Que pcepit tibi deus cogita illa sp. et in plurimis opibus ei ne fueris curiosus. Uerba vltima spēaliter dicunt litteratis. In qbo docet ecclesiasticus cogitare vtilia. et vitare curiosa. Utilia aut dirigut nos in via salutis. sz curiosa distrahut nos a via salutis et diss pat intelligētiam nostra. Magna ps intelligētie pditur pter curiositate. et tame nihil est pciosi intelligentia in nobis. Dolem cu pdim aurum multo pl dolere debem si amittam intelligentiā. qz nihil est ita charu sicut act intelligentie. Sum dictum d pceptis et indigem q dns illustret intelligentiā nostrā. Ido rogemus deu in pncipio etc. Honora prem tuu etc. Dicebā q sicut aia ronalis ordinari habet ad creatore et ad creaturā. fm h est duplex tabula in qua lex dei est scripta. In prima tabula ptinent tria mādata fm tria appropriata trib psonis diuinis et fm triplicē opationē aie. In pmo mādato pcipitur humilis adoratio summe maiestatis. In secundo fidelis pfessio summe ptatis. In tertio sincera dilectio diuie bonitatis. Ista tria mādata sunt fundametu oim pceptorum legis Et pter hec tria omis timorat verax et deo deuot tenet ista pncipalit custodire. Modo dico q in secūda tabula ptinent septē pcepta. Unu est affirmatiuu. et sex sunt negatiua. Ratio distinctiois est hec Quia omnia mādata reducunt ad duo. Hoc facias alij qd tibi vis fieri. No facias alij qd tibi no vis fieri. Et iuxta h accipiunt duo pcepta. Primum est innocētie. Secundu est beneficentie. que sunt due ptes iusticie. Modo dico vlteri q pcepta ordināt fm ipsor nobilitatem. et beneficētia melior est q innocētia. ido mandato innocētie pponit mandatu beneficentie. et est synodochice traditu iudeis. sic Honora patrē tuu et mrem tuā etc. Et ponitur hic pmo forma mādati. cu dicit. honora etc. Secūdo subdit pmissio cu dicitur. vt sis longeu etc. Intellige fm litteralē intelligentiam. Pater nominat psonā generātis. psonam instruētis. et psonā educātis. qz pat habens filiu generat ipm. instruit ipm et nutrit et ipsi est filio legare bona sua. Et sic pat tenet rationē originis. rationem regiminis. et

rationē benefactoris. Et ſm hoc debetur ei
triplex honor. Honor reuerētie. honor obe
dientie. ⁊ honor beneficētie. Primo dico pa
tri inquantū tenet rōnem originis debetur
honor reuerētie. Unde in Ecco. Qui timet
deum honorabit patrē ſuū ⁊ matrē ſuam. ⁊
quaſi dñis ſeruiet eis qui ſe genuerunt. Se
cundo patri rōne regiminis debeť honor
obediētie. Ephes. vj. Filij obedite parētibꝫ
veſtris. hoc eñ iuſtū eſt. Honora patrē tuū
⁊ matrē tuā. qd̄ eſt mandatū primū in pmiſ
ſione vt bene ſit tibi. et ſis longeuꝰ ſup terrā.
Tertio honor debeť patri. quia rōem tenet
benefactoris. honor ſcꝫ beneficētie. Vñ Ec
cleſiaſtici. Fili ſuſcipe ſenectā patris tui. ⁊ ñ
ꝯtriſtes eū in vita illius. Precipiť igiť ꝙ tri
plex honor impendať parentibꝫ. ſ. honor re
uerentie. obediētie ⁊ beneficētie. Et h̄ eſt pri
mū mandatū qd̄ debes cuſtodire ꝓpter pro
miſſionē. ſ. vt bene ſit tibi ⁊ ſis longeuus ſu
per terrā. Et tangiť pmo mandatū ibi. Ho
nora prēm tuū ⁊ matrē tuā. Secūdo addiť
pmiſſum ibi. Ut ſis longeuꝰ ſup terram ⁊c.
Sed nunqd̄ verū eſt ſemp ꝙ diutius viuāt.
Videmꝰ hoc falli quādoqꝫ. ergo deꝰ fallax
erit in ſuo pmiſſo. Dico ꝙ longeuitas nō ſo
lum attendiť ſm longitudinē dierū currētiū
ſed ſm valorē. Et ſm ꝙ eſt triplex honor q̄
exhibeť parētibꝫ. ſic reſpondet huic triplici
honori triplex pmiū. Honoranti patrē ho
nore reuerētie debeť vita glorioſa ſiue hono
rifica. Honorāti patrē honore obediētie de
betur vita iocūda. Honorāti patrē honore
beneficētie. cōcediť vita opulēta. Primo
dico honorāti patrē honore reuerētie. cōce
ditur vita glorioſa ſiue honorifica. Vñ Ec
cleſiaſtici. iij. Gloria hoīs ex honore patris
ſui. Itē Eccl. iij. Ne glorieris i ꝯtumelia pa
tris tui. nō eñ eſt tibi honor ſꝫ ꝯfuſio. Natu
rale eñ eſt ꝙ filiꝰ vehementiſſime diligit pa
trem. indignať qñ aliquis iniuriatur patri.
Secūdo honoranti prēm honore obedi
entie cōcediť vita iocunda. Unde Eccl. iij.
Qui honorat prēm ſuū iocundabiť in filijs
⁊ in diebꝫ orationis ſue exaudieť. Qui hono
rat patrē ſuū vita viuet longiore. ⁊ q̄ obedit
patri ſuo refrigerat manū ſuam. Summa
iocūditas eſt ꝙ hō nō ſit rebellis ſupiori ſuo
quia q̄ rebellis eſt ſupiori inueniet rebellē
inferiorē. ⁊ ꝓptem prior ſuperiorū poteſtatū cō
temneť ab inferioribꝫ. Sicut Adā quando
fuit inobediēs ſupiori ſuo oīa inferiora ſua
que ſibi fuerāt ſubiecta habuit contraria.
Tertio honorāti patrē honore beneficē
tie cōcediť vita opulenta. Unde Eccleſi. iij.
Honora prēm tuū ⁊ matrē tuā. ⁊ ſuperueni
et tibi benedictio. ⁊ benedictio tua in nouiſ
ſimo manebit. Benedictio iſta vocať multi
plicatio bonorū. Ecce pceptū ⁊ ecce pmiſſio.
Obligamur ad obediendū parentibꝫ q̄diu
viuimur ipſorū bonis. ⁊ debemus eis obtēpe
rare in exercitatiōe actuū virtuoſorū ſiue ſa
lubrium. in diſpenſatiōibꝫ tempaliū ⁊ in ſub
miniſtratiōe obſequiorū. Debemꝰ etiā viue
re ſm eorū cōſilium ⁊ expēdere ſm eorū impe
rium. ⁊ quādo exegerit neceſſitas ſubmini
ſtrare eis obſequiū. Si tamē parētes aliqd̄
velint vel dicant vel imperēt nobis qd̄ ſit ꝯ
ꝓfectū ſalutis nr̄e. nō eſt ipſis in illis pietas
exhibenda. Et h̄ eſt qd̄ dicit dñs in euange
lio. Qui nō odit patrē ſuū aut filios ꝓpt me.
nō poteſt meus eſſe diſcipulꝰ. Vult dñs ꝙ
ex affectu paterno nō dimittat homo face
re qd̄ ꝑtinet ad ſalutē ſuā. Et hoc eſt qd̄ dic
dñs Dimitte mortuos ſepelire mortuos ſu
os. tu aūt vade ⁊ annūcia regnū dei. Et hie
ronymꝰ dicit. Si pater i limine iaceat. ſi ma
ter vbera quibꝫ te lactauit oſtēdat. p calcatū
pge patrē. p calcatā pge matrē. ⁊ ad vexillū
crucis euola. ſolū eñ genus pietatis eſt i h̄
eſſe crudelē. Ecce intellectꝰ verborū ſcd̄m
ſenſum līalē. Videte latiorē intellectū. Pre
cipitur beneficētia ad omne genꝰ hominū
Pater nominat pſonā in qua eſt pcipua ra
tio auctoritatis annexatis ⁊ amicabilitatis
Primo dico in patre eſt auctoritas. Et in
iſto mandato dať pceptū ꝙ obediať patri.
q̄ habet auctoritatē. Auctoritatē aūt habꝫ
oīs qui pēſt reipublice vel rei polytice vel
rei monaſtice. Primo dico ꝙ ille qui pēſt
reipublice eſt pater ratiōe auctoritatꝭ. vt pn
ceps. baro. comes. vel dux. Et dicit pať tu
tela vł defenſione. Et cū debemꝰ honorare
Unde beatꝰ Petrꝰ. Deū timete. pncipes ho
norificare. Secūdo habet auctoritatem
ille qui pēſt rei polytice ſiue eccleſiaſtice. Et
ipm debemꝰ honorare ſm ꝙ exigit diſpoſi
tio eccleſiaſtica. ⁊ debet ei obedire vulgus.
Unde apoſtolꝰ ad Heb. Obedite ppoſitis
veſtris ⁊ ſubiacete eis. ipi eñ vigilant quaſi
ratiōem p animabꝫ veſtris reddituri. Ter
tio auctoritatē habet ille qui pēſt rei mona
ſtice. ⁊ illū debemus honorare ⁊ ei obedire
ſm qd̄ regula ⁊ pmiſſio facta eſt. Vñ Hiero

nimus. Prepositū monasterij diligite vt pa
trem. timete vt dñm. audite vt magistꝝ. cre/
dite vt salubre ꝙcquid ipē vob dixerit. Mo
do dico ꝙ istis debemus obedire ſm ꝙ exi/
git ordo vel auctoritas Secūdo in patre
intelligit antiquitas. ⁊ ex hoc intellig. debi
litas. Senes eñi debilitant. Et qui patrē
honorat ratiōe antiquitatis ⁊ debilitat. ho
norat omnē hominē qui indiget adiutorio.
vel qui caret sensu vł fortitudine. vel infesta
tur ab alio. Propter hoc debem⁹ aliū iuua/
re ꝑ documēta vel sustentamēta ⁊ ꝑ patroci
nia. Et ad hoc specialiter sunt p̄lati. Si ho
mo caret sensu. debēt ipsum iuuare ꝑ docu/
menta. Si caret fortitudine. debēt ipm iu/
uare ꝑ sustentamēta. Si infestatur ab alio.
debēt ipm adiuuare ꝑ patrocinia. Tertio
in patre intelligit ratio amicabilitatis. Et i
hoc intelligimus ꝙ ratione originis amabi
lis ⁊ amandus est om̄is homo. ⁊ tenet quili
bet homo aliū honorare. Unde apostolus
Honore inuicē ꝑuenientes. Et iterꝝ. Reddi
te omnib debita. cui honorē. honorē. Nemi
ni quicꝙ debeatis nisi vt inuicē diligatis. De
bet homo aliū diligere beneuolēdo cuilibꝫ
quantū ad affectū. quantū ad effectū. ⁊ q̄ntū
ad signum. Habet aūt ista dilectio ordinem
Quia debem⁹ diligere ſm rōnem ꝓximita/
tis. ſm rationē similitudinis. ⁊ ſm rationeꝫ
obligatiōis. Primo dico debem⁹ dilige/
re ſm rationē ꝓximitatis. Et ſm hoc maio
rem amorē debem⁹ domesticis ꝙ̄ extraneis
⁊ amicis plus ꝙ̄ inimicis. Secundo ha/
bet dilectio ordinē ſm rōem similitudinis.
quia aliquib debem⁹ ratione similitudinis
maiorē dilectiōem ꝙ̄ alijs. Sic tenemur ra
tione similitudinis in forma specifica dilige/
re hominē. ſm similitudinē ratione ꝯueniē/
tie in fide debem⁹ plus diligere christianuꝫ
ꝙ̄ iudeū vel gentilē. ⁊ ſm ratōem similitudi
nis in ꝓfessiōne maxime debem⁹ diligere. si
cut religiosus fratrē suū. ⁊ vnus canonicus
ꝯcanonicū suū. Tertio ratiōe obligatōis
debemus diligere ⁊ tenemur obedire Et sic
aliquib plus tenemur ꝙ̄ alijs. Teneor eñi
aliū diligere ⁊ eū honorare rōe p̄cepti tm̄. te
neor plus ratiōe p̄cepti ⁊ beneficij. ⁊ teneor
maxime ratiōe p̄cepti beneficij ⁊ ꝓmissi. id est
illum de quo est mihi p̄ceptū. ⁊ recepi bene/
ficium ⁊ feci ꝓmissum debeo plus diligere ⁊
honorare. Patet modo ꝙ in verbis istis Ho
nora ⁊c. tangit p̄ceptū. Et quō secūdo red/
ditur ꝓmissum ibi Ut sis longeu⁹ ⁊c. Dein/
de dictū est quō intelligunt ſm intelligētiā
litteralē. ⁊ quomō ſm spūalem. Et vt melius
teneatis in mente dicā vobis duo exempla
Unū bonū de illo qui matrē honorauit Et
aliud malū ⁊ crudele de illo qui patrem non
honorauit. Dicā primū de bono. Fuit qui/
dam magister magn⁹ ⁊ famosus parisius. ⁊
a multis notus ⁊ dilectus. Hoc audiēs ma
ter sua paupcula. cogitauit ire ad filiū suum
Accepit baculū ⁊ in tunicella de burello ve
nit parisius. ⁊ quesiuit a quibusdā domina/
bus ꝑ tali magistro. Dixerunt illi matrone.
Quid vultis eius. Respōdit. Ego sum ma
ter sua Tunc ille matrone duxerūt eā in do
mum suā ⁊ refocillauerūt eam. Postea cogi
tauerunt ꝙ ille bon⁹ homo verecundaretur
si videret eā in tali statu. ⁊ induerūt ipam be
ne. ⁊ dederūt ei mantellū ⁊ iuerūt secum ad
magistrū. Tunc illa dixit. Ego sum mr̄ tua
Respondit magister. Uere ego non credo.
quia mater mea est paupcula ⁊ cōsueuit ha/
bere solū tunicellā de burello. Et cum nul/
lo modo vellet acq̄escere verbis eius. redu/
xerunt eā in domū suā. ⁊ reddiderūt ei tuni/
cellam ei⁹ ⁊ baculū. Tunc illa accessit ad fili
um suū in cōgregatione multorꝝ. Et cuꝫ vi/
deret matrē suā in tali habitu venienteꝫ. de/
posuit caputiū suū ⁊ amplexatus est eā et di
xit. Modo scio ꝙ estis mater mater. Hoc
fuit diuulgatū ꝑ villā ⁊ reputatū est ei ꝓ ma
gno bono. Et postea factus est episcop⁹ pa/
risiensis. Aliud exemplū dicā malū de eo
qui nō honorauit patrē suū. ⁊ vidi illū q̇ no
uit illū cui hoc accidit. Fuit quidā hō pau/
per qui ꝑ industriā suā multa bona acquisi/
erat. ⁊ habebat vnicū filium. Et videntes q̇
dam nobiles. fecerūt ꝙ cōtraxit filius cū fi/
lia cuiusdā nobilis. Et tūc illa que fuit pul/
cra ⁊ nobilis incepit abominari prēm. ⁊ fec
tantū cū marito suo ꝙ odio habuit patrem
suū ⁊ ꝙ pater nō habebat quid comedere ni
si fabas malas. ⁊ semꝑ in cōuiuio expelleba
tur a domo Quadā die fuit famelicus ⁊ ve/
nit ad domū filij ⁊ petijt cibū. ⁊ date sunt ei
fabe male. ⁊ expulsus est a domo. Tunc illa
dixit marito suo. Modo possumus come/
dere in pace. Uade ad arcā ⁊ accipe caponē
coctum. Et cū aperuit arcā. mutatus est ca
po in bufonē Qui subito saliens ad faciē ei⁹
ponebat duos pedes ad mētum ⁊ duos ad
frontē. ⁊ operuit totā faciē eius. Et non fuit

medicus q̄ sciret eū amouere. Tandē venit quidā qui fecit tenellas quasdā ⁊ dixit ꝙ eū amoueret. Tunc bufo aspexit eū tā horribili vultu ꝙ ille cecidit in terrā ⁊ amplius non audebat aliq̄d facere. Et nullꝰ fuit qui sciret apponere consiliū. sed mala morte mortuus est. Patet modo ꝓceptū ⁊ ꝓmissum quod ꝓmittitur.

Non occides. Nō mechaberis. Non furtū facies. Ps. Tūc nō cōfundar cū ꝑspexero in om̄ibꝫ mādatis tuis. Jacobꝰ dicit. Qui totā legē seruauerit. offēdit aūt in vno factus est omniū reꝰ. Nō qꝛ ꝑ vna trāsgressione tm̄ punit̄ pena sensus. sic ꝑ transgressiōe omniū. sꝫ punit̄ tm̄ pēa dāni. nō tamen ita acriter pro vno sicut ꝓ omnibus. Ideo si q̄s vult ꝑtingere ad vitā etnā. oportet ꝙ ꝑspiciat ī om̄ibꝫ mandat̄ dei corde ⁊ ope. Et ideo dixit ps. Cū ꝑspexero. i. ꝑfecte inspexero ⁊ ꝯsiderauero. Et iuxta hoc ego nō timebo ꝯfundi. Nō est magnū cōfundi in ꝓsenti. sꝫ ꝯfundi eternaliter. hoc demꝰ abhorrere Sed tñ nō possumꝰ euadere istā confusionē nisi ꝑspiciamꝰ in omnibꝫ mādatis dei. Ideo deum rogemꝰ in principio ⁊c̄.

Non occides ⁊c̄. Dicebā vobis ꝙ mādata dei distinguebant̄ in duas tabulas. In ꝑma cōtinent̄ mandata f̄m legē iusticie ordinantia nos ad trinitatē. qua ꝯtinentur tria mandata f̄m tria appropriata tribꝫ ꝑsonis. In secūda tabula ꝯtinent̄ mādata ordinātia nos ad ꝓximū. ⁊ hoc f̄m duplicē ꝑtē iusticie. s. innocētie ⁊ beneficētie. Reducit̄ aūt tota iusticia ad tria. Quia deo debemꝰ exhibere debitā reuerentiā ꝑ orōnem ꝯfessionē ⁊ satisfactōem. Patri debemꝰ exhibere beneficentiā. ⁊ om̄ibꝫ alijs innocentiā. Dictū est d̄ tribꝫ mādatis que nos ordināt ad deū. Dictum est etiā de quarto mādato qđ accipit̄ penes partē iusticie que est bñficentia. i quo precipit̄ ꝙ debemꝰ exhibere honorē patri et matri. Sequit̄ de sex alijs mādatis que ꝑtinent ad innocentiā. Nocet aūt q̄s ꝓximo suo tripl'r. ꝑuersitate opis. falsitate s̄monis ⁊ improbitate volūtatis. Et ꝓpter hoc legislator ꝑmo ꝓhibet nocumentū qđ ꝓuenit ex ꝑuersitate opis. Peruersitas aūt opis q̄ q̄s iniuriat̄ alij est triplex. Aut eñ quis iniuriatur alij in ꝓpria ꝑsona. aut in ꝯiuncta ꝑsona aut in tempali substātia. Et f̄m hec sūt tria mandata que ꝑtinent ad innocentiā. In ꝑmo ꝓhibet̄ nocumentum in ꝓpria ꝑsona. ibi Non occides. In secūdo ꝓhibet̄ nocumentum in ꝑsona ꝯiuncta. ibi. Non mechaberis. In tertio ꝓhibet̄ nocumentū in suba tpali. ibi. Non furtū facies. Primo dico cū dr̄. nō occides. ꝓhibetur ira ꝓrumpēs in iniurias ꝑemptiuas vite naturalis siue substātialis. ⁊ vite incolumis ⁊ vite honorabilis. Natura eñ appetit qđ melius est. ⁊ ideo nō sufficit sibi ꝙ habeat vitā subsistentē. imo cum hoc vult vitā salubrē ⁊ incolumē. Ergo ī isto mādato nō occides. legislator ꝓhibet ꝑmo iras ꝓrumpētes in iniurias ꝑemptiuas vite naturalis. Secūdo ꝓhibet iras ꝓrumpentes in iniurias vite incolumis. s. quādo fit iniuria ꝑ verbera vel vulnera. Tertio prohibet iras ꝓrumpētes in iniurias vite honorabilis. sicut est iniuria que est in ꝯtumeliā apertam vel occultā sicut illa que fit per signum Unde dictū est in euāgelio. Audistis qꝛ dictum est antiquis Nō occides. Ego aūt dico ꝙ om̄is qui irascit̄ fratri suo reꝰ erit iudicio. Qui aūt dixerit fratri suo racha reꝰ erit ꝯcilio. Qui aūt dixerit fatue. reus erit gehēne ignis. Ergo planū est ꝙ tribꝫ modis facit homo ꝯtra illud mandatū. s. qñ quis irascit̄ fratri suo. vel quādo dicit racha. vel qñ dicit fatue. Et quādo h̄ facit ex deliberatōne animi tūc dicit ꝙ reꝰ est gehēne ignis. Et qꝛ vita naturalis fundamentū est respectu aliaꝝ ideo sub isto modo. nō occides. legislator expressit mandatū. Manichei aūt obijciunt nobis ⁊ dicūt ꝙ ꝯtradicit sibi legislator. Dicit eñ. Nō occides. Et alibi dicit. Maleficos nō patieris viuere. Et h̄ est ꝯtra principes in xp̄iana lege. qui ꝑ sententiā iudiciariam alios occidūt. Itē obijciūt ꝙ dñs dicit. Omnes q̄ acceperint gladiū. gladio ꝑibunt Ergo nō licet gladiū accipe. Et similiter dicunt ꝙ nō licet sacerdotē esse occisorē. Et h̄ est ꝯtra ecclīam et ecclesiasticas ꝑsonas qui exequēdo iudiciū ⁊ imperādo accipiūt gladium. Itē obijciūt qđ dr̄. Ego aūt dico vobis nō resistere malo. Et h̄ est ꝯtra legislatorem Intelligere debemꝰ ꝙ ꝓhibet̄ hic occisio hominis. nō bestiaꝝ vel virgultoꝝ. sic dicebāt antiq̄ manichei q̄ nolebāt comedere de fructibꝫ arboꝝ. Occisio aūt hoīs pōt esse a lege aut ab hoīe. in ꝟitate aut interꝑtatiue. Occisio aūt hoīs ab hoīe sic ab hoīe nō vt a lege ꝓhibet̄. Sꝫ deꝰ q̄ ꝯditor est nature ⁊ ꝯseruator nature ⁊ legis pōt hoīem ꝑuare vita qñ vult. Lex aūt occidit hoīem qñ minister

legis occidit. ⁊ h̄ seruato iusto ordine. iusta causa ⁊ iusto aīo. Oportet q̄ assit iust⁹ ordo ⁊ iusta causa. i. q̄ ex iusta cā occidat̄. q2 lex dic̄. Juste q̄d iustū est exeq̄ris. Itē3 oportet hr̄e aīm iustū vt hō q̄ est mīster legis ex lege hoīnē occidat. nō libidine vindicte s3 amore iusticie. Vñ apl's ad romanos loq̄ns ad pn̄cipes dī q̄ p̄nceps nō sine cā gladium portat dei mīster est vindex ī irā ei q̄ male agit. Q̄d igit̄ dñs dicit petro. oēs q̄ acceperint gladium. gladio pibūt. nō refert̄ nisi ad h̄ q̄ ille q̄ nō est minister legis. nō d3 occidere. Et q̄ dr̄. Nō licet sacerdotē esse occisorē. hoc nō refert̄ ad p̄ncipes. Tertiū q̄d dicit dñs. Ego aūt dico vobis. nō resistere malo. verū est vltionis libidine s3 amore iusticie bn̄ licet resistere malo. Patet mō q̄ lex occidit hoīem.

Itē occidit̄ homo ab hoīe tripl'r. aut casu aut necessitate aut volūtate. Si hō occidit hoīe3 casu. aut adhibet operā rei licite. ⁊ adhibet debitā diligentiā. excusat̄ a tāto ⁊ a toto. Si aūt sit homicidiū casuale. ⁊ homo adhibet operā rei illicite. nec adhibet debitam diligentiā. nec excusat̄ a tāto nec a toto. Si aūt fuerit homicida ex necessitate. h̄ est dupliciter. aut ex necessitate inevitabili. aut evitabili. Necessitas evitabilis est. si possum effugere s3 dimitto p̄pter verecundiā vel aliā causam. ⁊ in isto casu excusat̄ a tāto ⁊ nō a toto. q2 meli⁹ esset q̄ fugeret. Si aūt sit necessitas inevitabilis. vt homo occidat aliū hoīnē nō amore vindicte s3 amore ꝯseruationis vite ⁊ aīe. vt nō interficiat ip̄m ex crudelitate s3 vt impediat ip̄m ne p̄dat suā vitam ⁊ aīam. ⁊ fiat h̄ cū moderamīe tutele. h̄ ꝯcessum est p̄sonis etiā p̄fectis. nō solū imp̄fect̄. Et h̄ dic̄ Aug⁹. de libero arbitrio. ⁊ excusat̄ a tāto ⁊ a toto. Tertio mō fit homicidiū ab hoīe volūtate. ⁊ h̄ dupliciť. Aut libidine vindicte. sicut qn̄ aliq̄s interficit patrē alterius Aut animi crudelitate. sic̄ latrones vl' iracūdi interficiūt aliquos. Et vtrūq3 istoꝝ est p̄hibitū. ⁊ est primū graui⁹ q̄3 scd̄m. Itē fit homicidiū interp̄tatiue in aīo. ⁊ h̄ tripliciť. Primo fit homicidiū interp̄tatiue obmittēdo in facto. Vñ. Pasce fame morientē. si nō pauer̄ occidisti. Secūdo mō fit qn̄ aliquis occidit aliū ꝯsulēdo vel accusando vl' detrahendo. qn̄ h̄ facit ex malignitate aī. Tertio mō fit homicidiū interp̄tatiue in aīo odiendo. Vñ cano. Joh. Qui odit frēm suū3 homicida est. Dico ḡ q̄ s̄m p̄ncipalē intellectu3 p̄hibet̄ hic occisio. nō que est s̄m legē. s3 q̄ est s̄m hoīem. ⁊ illa q̄ fit volūtate aut interp̄tatiue Et h̄ est q̄d dicit. Non occides. Sequitur. Nō mechaber̄. Hic p̄hibet̄ q̄ vxorē p̄ximi tui nō violes. Et dic̄ Aug⁹. q̄ hic p̄hibetur oīs illicit⁹ vsus mēbroꝝ generatōis q̄ fit ad p̄curatōem libidinis ⁊ impugnatō3 castitatis. Et h̄ fit septē modis. p̄ adulteriū fornicatiōem. meretriciū. stuprū. sacrilegiu3 incestū. ⁊ pctm̄ ꝯtra naturā. Notandū q̄ est pudicicia ꝯiugalis. cōmunis. ⁊ priuilegiata. Scd̄m h̄ dico q̄ aliq̄s est impugnator pudicicie ꝯiugalis. s̄m h̄ fit adulteriū. ⁊ h̄ fit cum peccat cū ꝯiugata. Aut est impugnator castitatis cōis. ⁊ h̄ fit cū peccat cū soluta simpliciter. ⁊ vocat̄ simplex fornicatio. vel cū peccat cū vagabūda ⁊ p̄stituta. licet sit soluta tūc vocat̄ meretriciū. Si aūt sit ipugnator pudicicie p̄uilegiate. i. virginitatis. h̄ est dupliciter Aut fit cū ꝯditiōe adiūcta q̄ est defloratio. ⁊ sic vocat̄ stupꝝ. Aut fit cū dñā deo ꝯsecrata ⁊ sic dr̄ sacrilegiū. h̄ est qn̄ aliquis dñā ꝯsecratam violat. Si aūt sit ꝯtra fundamentū oīum istoꝝ. sic dr̄ pctm̄ ꝯtra naturā Et hoc est dupliciter. Aut fit ꝯtra dictamen naturalis rōnis. sc3 ꝯtra h̄ q̄d oīa aīalia natura docuit. sic dr̄ pctm̄ ꝯtra naturā p̄prie. Aut fit cōtra instinctū nature. ⁊ h̄ modo est incest⁹. qn̄ q̄s peccat cū p̄sona sibi ꝯiuncta. Peccatum ꝯ̄ naturā scelestissimū est ⁊ sup̄ oīa fugiēdu3 Et de h̄ crimine accusauit Joseph frēs suos apud p̄rem suū crimie pessimo. Dic̄ igit̄ Nō mechaberis. Hic p̄hibet̄ oīs mechia cū vxore p̄ximi. ⁊ s̄m Aug̃. oīs illicit⁹ vsus membroꝝ generatōis q̄ fit ad p̄curatōem libidinis cū impugnatōe castitat̄. Pat3 modo s̄m q̄d accipiunt̄ trāsgressiones h⁹ pcti. ⁊ pctm̄ ꝯtra naturā sup̄ oīa est fugiendum S3 de peccato ꝯ̄ naturā narrat petrus damian⁹ q̄ erāt duo ī deserto q̄ asperrimā faciebant pn̄iam. Et vn⁹ fuit idiota ⁊ suis peccatis exigētib⁹ illusus est a diabolo. q̄ dixit ei q̄ peccatū pollutiōis ꝯtra naturā nō maius esset pctm̄ q̄3 si homo mucilagines p̄iceret a naso suo. Tūc ille pestifer exercuit se ad illam ipudiciciā. In morte aūt portauit animam suā diabol⁹. Mirat⁹ est ali⁹ q̄ ille qui fuit tantaꝝ vigiliaꝝ ⁊ laboꝝ fuit p̄ditus. Et astitit ange⁹ dñi q̄ dixit illi q̄ totū se fedauerat p̄ illud pctm̄. Oīs igit̄ act⁹ q̄ est in experientia libidinis q̄licūq3 mō fiat est p̄hibit⁹ nisi fiat in forma mr̄is ecc'ie. In somnis

patif hō qñq3 pollutões absq3 causa z absq3 culpa. S3 qdā stult⁹ p̄sbyter cuidā ɔfitenti de pollutiōe nocturna dixit. Nō potes hr̄e denariū ad explēdā libidinē tuā. Patet mō quō ꝓhibef h ois illicit⁹ vsus corpis z membroꝝ perca⁹ extra formā mrimonij z h tangif cū dic. Nō mechaberis. Sequitur.
Nō furtū facies. Furtū est attrectatio rei aliene inuito dn̄o si fiat ex cupiditate. S3 si nō fiat ex cupiditate non est furtū. sic filij israel ex dn̄i pcepto portauerit secū ex egypto vasa argētea z aurea. Vel q̄ alij aufert gladiū ne faciat malū tūc nō dr̄ furtū. Furtū aūt diuidif p partes. qr furtū est ɔtrectatio aliene rei inuito dn̄o zc̄. z h fit aut p merā fraudē. aut p violenciā. aut p circūuentiōe3. Primo mō cū fit p merā fraudē z furtiue. sic dr̄ furtum. Si fiat p violentiā h est dupl'r. aut est aperta. z sic dr̄ rapina. aut est occulta. z sic dicif latrociniū. Si uo fiat attrectatio rei aliene p circūuentiōem. h pōt fieri cū pactiōe adiuncta. z h triplicif Aut cū pactiōe fraudulenta aut iiqua. aut ꝓbana. Si fit cū pactōe fraudulēta. sic fit i negociatōibꝫ Hoc aūt fit tripliciter. aut in pōdere. aut i numero. aut in mēsura. z de hoc rarissime euadūt mercatores. Si aūt fiat cū pactiōe iniqua. sic est vsura. i qua id qd̄ vendif est cōe. s. tpus. Si aūt fiat cū pactiōe ꝓbana in q̄ illud qd̄ vēdif est ꝓpriū. sic dr̄ simonia. S3 querif si accōmodo tibi vestē vel equū vel domū z accipio denarios. nō est vsura. sic de pecunia. Dico q in veste vel equo vel domo trahif vsus ex re. n̄ ex pecunia. z iō nō dr̄ vsura Aliq̄ credūt q vsura sit mala qr ꝓhibita. s3 certe est ꝓhibita q̄a mala. Itē in mutuo meū fit tuū. z si tu aliq̄d acq̄ris p industriā tuā ex illo mutuo. et ego aliq̄d ex illo repeto. vendo temp⁹ qd̄ est commune. qd̄ nō est licitū vēdere. S3 in accommodato nō trāsit mea res i tuā. In mutuo pecunia mea fit tua. z non minoraf pecunia nec peioraf. S3 in accōmodato dom⁹ mea vestis mea nō fit tua. z minoraf z peioratur dom⁹ vel vestis z tu elicis ex ea vtilitatē tuā nō sic ex tuo s3 sic ex re mea. z diminuif z peioraf. Pecuniā aūt mutuatā totā z integram optet q mihi reddas. z iō nō excusor cū peto aliq̄d de mutuo. z est ibi puersio ordinis. z approbatio cōmunitatis. Et d3 q̄libz sibi cauere de h. Et sic si fit circūuentio cū pactiōe iniqua dr̄ vsura. Si aūt fiat circūuentio cū pactiōe ꝓbana. sic dr̄ symonia. in q̄ qui vendit nihil acq̄rit. z ille q̄ emit nihil h3. s3 solum rez alienā ɔtrectāt. z h ē cū res spiritalis vēdif tāq3 res vilis. Cōtra istos dic dn̄s. Nolite domū pr̄is mei facere domū negociatōis S3 quidā faciūt eā spelūcā latronū. Vnde dn̄s p ꝓphetam. Principes eius in muneribus iudicabāt. z sacerdotes eius in mercede docebant z ꝓphete eius in pecunia diuinabant. Rogemus ergo dominum Jesum christum zc̄.

N On loquaris ɔtra ꝓximū tuū falsum testimoniū. Nō cōcupisces rē ꝓximi tui. Nec desiderabis vxorē ei⁹. Deutero. xxx. Cōsidera q ꝓposuerim i conspectu tuo vitā z bonū. z ecōtrario mortē z malum vt diligas dn̄m deū tuū. z ambules in vijs eius. z custodias mādata illi⁹. In principio rogem⁹ deū zc̄. In Deutero. loquif moyses de decē mādatis que de⁹ etern⁹ p ipsius os ꝓposuit. vt nō despicerēt ea iudei. z ōndit q in obseruātia mandatoꝝ est vita z bonum z oportet q om̄ia seruenf ad hoc q in illoꝝ obseruātia sit vita z bonū. Ōndit etiam q i ipsoꝝ transgressione est mors z malū. z q in trāsgressione vni⁹ necesse est intelligere trāsgressionē omniū quo ad damnū nō quo ad penā. Dicebā alias q p̄ma distinctio mādatorum est s̄m duplicē partē iusticie. que nos ordinat ad deū z ad ꝓximū. z s̄m h due tabule date sunt Moysi. In p̄ma ptinenf mandata quibꝫ ordinamur ad deū. z sūt tria In secūda ptinenf mādata q̄bꝫ ordinamur ad ꝓximū. z sunt septē. Dicebā etiā q in secūda tabula est vnū mādatū affirmatiuū z sex negatiua. De affirmatiuo z tribꝫ alijs negatiuis habitū est Sequif mō de alijs. q̄ꝝ p̄mū est. Nō loq̄ris ɔ ꝓximū tuū falsū testimonium. In isto mādato negatiuo ꝓhibef mēdacium. qd̄ nociuū est ꝓximo. Et s̄m generalē intellectū ꝓhibef h om̄e mēdaciū pniciosum Et daf intelligi q om̄e mendaciū est malum Augustin⁹ aūt distinguit mēdaciū z dicit q est mendaciū officiosum. iocosum. z pniciosum. Mendaciū officiosum est qd̄ nulli obest z alicui ꝓdest. Mendaciū iocosum est qd̄ nō fit cā nocēdi s3 mētiendi libidie. z h nulli ꝓdest z nulli obest. Mendaciū pniciosum ē qd̄ fit intētione mentiendi z vt noceat. z h sp obest z nulli ꝓdest. Et dic Aug⁹. In primo mēdacio est mīma culpa. in scd̄o mediocris. in tertio est culpa grauis. Mēdaciū officiosum fit tripl'r. aut p defendēda re alicui⁹ tem

porali. aut p tuēda vita. aut p seruāda casti/
tate. Mendaciū iocosum fit duob modis.
aut sola mētiendi libidine. aut cā placendi.
& h est mediocris culpe. Mendaciū aūt per
niciosum tripliciť fit. aliqñ in doctrina reli/
gionis ɔ sacrā scripturā. aliqñ in impositiōe
falsi crimiſ. Et istſ duob modis nulli pdest
ſʒ oib obest. Aliqñ fit mēdaciū pniciosum i
causa alicu⁹. & sic alicui pdest & alicui obest.
Sic igiť sunt octo genera mēdacij. Et dicit
Aug⁹. q de⁹ pōt facere q furtū nō sit pctūm.
ſʒ nō potest facere q mētiri nō sit pctm. Et
hoc est. pť nobilitatē ỽitatſ. qr mēdaciuʒ est
falsa vocis platio cū intētiōe fallēdi. & de⁹ nō
pōt recedere a ỽitate. qr est ipa ỽitas. ſʒ pōt
dispensare q furtū nō sit pctm. Inter oīa
que disponūt hoīem necessariū est q seruet
fidem & habeat veritatē in ſmone. Uñ Se
neca. Qui pdit fidē nō habet ampl⁹ q̄d per
dat. Patet modo de isto mādato. Nō loq̄/
ris contra proximū tuū falsum testimoniū.

Postea subiūgit duo pcepta. Non cōcu/
pisces rem pximi tui. nec desiderabis vxorē
eius. In quib duplicē concupiscentiam. scʒ
oculoꝝ & carnis phibet. que sunt fomēta oī/
um maloꝝ. quia vis cōcupiscibilis infecta
& corrupta corrumpit oīes alias aīe vires
Supius phibeť actus illicitus exterior cō
tra pximū cum dr. Non occides Nō mecha
beris. Non furtū facies Non loquaris ɔtra
pximū tuū falsum testimoniū. Hic autē p/
hibetur act⁹ illicitus interior cum dr. Non
concupisces rem pximi tui. nec desiderabiſ
vxorē eius. Concupiscentia oculoꝝ siue cu/
piditas radix est omniū maloꝝ. ɔcupiscētia
carnis est fomes omniū peccatoruʒ. Et per
istam duplicē concupiscentiaʒ fit transfusio
omniū maloꝝ & peccatoꝝ. Et ideo lex diuia
ipam phibet. & in hoc omnia mala & omnia
peccata phibet. Hec est febris qua oēs filij
adam febricitāt & generat oīa mala. In hoc
igiť. non occides. nō mechaberis. nō furtuʒ
facies. nō loq̄ris ɔtra pximū tuū falsuʒ testi
moniū. pcipiť innocētia in actu exteriori. in
alijs. non ɔcupisces rem pximi tui. nec desi
derabis vxorē eius. pcipiť innocētia in aīo.
Et sic patʒ que sunt decē precepta. In trib
primis pcipiť recta ordinatio ad deum. i q̄r
to recta ordinatio ad parentes. In sex aliis
precipiť recta ordinatio ad pximū. Resu/
mamus in summa ista deceʒ pcepta q̄ sunt.
Non habebis deos alienos corā me. Non
assumes nomen dī tui inuanū. Memento
vt diē sabbati sanctifices. Honora prēm tu
um & mrē; &c. Intelligere debem⁹ q̄ꝫ q̄dā di
cunť pcepta affirmatiua. & quedā negatiua.
oīa tñ aff.rmatiōem & negatiōem in se cō/
tinent. Quando de⁹ prohibet aliq̄d in vno
mandato. pcipit ɔtrariū. & ecōuerso quādo
aliquid pcipit prohibet contrariū eius. In
pmo em̄ mandato pcipiť humilis adoratō
diuine maiestatis. & prohibeť idolatria. In
secūdo precipiť fidelis assertio diuine veri/
tatis. & prohibeť periuriū. In tertio pcipiť
deuota vel sincera dilectio diuine bonitatiſ
& prohibeť indeuotio In quarto precipiť pi
etas ad parentes. & prohibeť inhonoratio.
In quinto pcipitur mansuetudo. & prohi/
betur iracundia. In sexto precipitur pudi/
cicia. & prohibeť mechia In septimo precipi
tur largitas. & prohibeť furtum. In octauo
precipiť veritas. & prohibeť mendaciuʒ. In
nono precipiť liberalitas cordis. et prohibe
tur concupiscētia rei temporalis. In decio
precipitur castitas mentis. & prohibetur cō
cupiscentia carnis. Uide q omnia manda
ta ɔtinent affirmationē & negationē. & in oī
pcepto est vita & bonū. mors & malū. Si fa/
citis que precipit deus. & vitatis que prohi
bet. consequimini vitā & bonum. Sed si nō
facitis que precipit deus. & nō vitatis que p
hibet. incurretis mortē & malum. Ex legis
obseruātia sequiť benedictio. Ex trāsgressi/
one sequiť maledictio. Ex obseruātia legis
efficiť homo reuerēs. fidelis. deuot⁹. pi⁹. mā
suetus. pudic⁹. largus. veridic⁹. pxīs ɔtētuſ
siue liberalis. & corde impollutus. E cōtra/
rio ex trāsgressione legis efficiť hō idolatra
blasphemus. indeuot⁹. impius. homicida.
mechus siue adulter. fur. falsidicus. cupid⁹
& carnalis. Igiť obseruator legis & trāsgres
sor plus distant a se q̄ infernus & paradisuſ
qr vnus est in centro. alius in circūferentia
Nec deus celi aliud facere potest. qr iust⁹ est
& se negare non potest. Uidete modo q̄m
oīes hoīes nō addiscūt sapiam nisi p fla/
gella. & pter h deus decem flagella. i. plagas
misit sup terrā egypti. Prima fuit sanguiniſ
scda ranaꝝ. tertia multitudo cinifum. quar
ta multitudo muscaꝝ mordentiū. s. canina/
rum. q̄nta mortis pecoꝝ & iumētoꝝ. sexta vl
ceꝝ siue vesicaꝝ turgentium. septima destru
ctio bonoꝝ tpaliū p grandinē. octaua locu/
starum. noua tenebraꝝ palpabiliuʒ. decima

mortis primogenitoꝝ. Modo videte quō spūssanctus flagellauit egyptios. ꝛ manuducebat ad obseruātiā mādatoꝝ. sicꝫ nos pro pijssime manuducit. Decē sunt legis transgressiones. ꝛ fm̄ h̄ fuerūt decē plage Prima plaga sanguis q̄ pcussi sunt idolatre. q̄a de ipis dicit ps̄. Effuderūt sanguinē innocētem sanguinē filioꝝ suoꝝ ꝛ filiarū suarū q̄s sacrificauerūt sculptilib9 chanaan Scd̄a plaga fuit ranarum qua pcussi sūt blasphemi ꝛ piuri. q̄ cōparanꝭ ranis. Rana est aīmal clamosum ꝛ seipām clamādo ꝯsumit. Silr̄ facit homo qñ stabilitatem veritatis perdit

Tertia plaga dr̄ cynisum qua pcussi sunt indeuoti q̄ nō custodierūt diē sabbati que ē dies deuotiōis. Cynifes sunt musce parue que valde inquietāt ꝛ vexant hoīes p oīa loca. ꝛ maxime p os ꝛ nares. ꝛ tantā faciebant vexatiōem q̄ hoīes nullo mō poterant hr̄e quietē. Similiꝭ inq̄etanꝭ indeuoti In isto signo defecerūt magi pharaonis in signum q̄ inq̄etudinē cogitationū nō possum9 effugere nisi p deuotionem. Gregori9 vix vnam cogitationem tota die de terrenis habuit.

Quarta plaga est muscaꝝ caninarū qua pcussi sunt impij. qui habēt apud se muscas caninas. i. carnales ꝛ crudeles affectiones.

Quinta plaga fuit mortis iumentorum. qua pcutiunꝭ homicide. q2 oīs q̄ gladio occidit reus est mortis. ꝛ tales moriunꝭ sicut iumenta. nec sunt digni diuina ptectōe nec humana. quia q̄ aliū occidit seipsum interemit ꝛ brutalitatē suā nō sentit. Sexta plaga fuit vesicaꝝ turgentiū. qua pcutiunꝭ adulteri. q̄ habent vesicas turgētes. id est. carnē infectā. Vesice nascunꝭ ex nimio humore faciente pruritū. ꝛ cū sentit homo pruritum scalpit se. sed postea dolet. Silr̄ qui luxuriaꝭ p̄mo delectaꝭ. postea dolet. Septima plaga fuit destructio bonoꝝ tpaliū q̄ pcutiunꝭ fures. quia dignus est pdere sua q̄ aufert aliena. Ista fuit plaga grandinis q̄ oīa destruxit. Mirabile est q̄ qui peccant pctō carnis recōcilianꝭ deo p confessionē sine illa psona cum qua peccāt. sed qui aliena rapiunt non reconcilianꝭ deo sine restitutiōe ablatorū si reddere possunt. Octaua plaga fuit locustarum que comederūt omnē herbam virentem. Ista percutiꝭ mendax qui dentib9 ꝛ labijs veritatē conculcat. Psalmista. Cor eorum vanū est. sepulcrū patens est guttur eorum. linguis suis dolose agebant. Nona plaga fuit tenebrarum. qua percutiunꝭ cupidi ꝛ auari. quia nihil adeo excecat hominē sicut cupiditas. Unde. Exenia ꝛ dona excecant oculos sapientū ꝛ mutāt verba iustorū Cupiditas est sicut fumus fetidus qui totum excecat. Judas cupidus filiū dei vendidit. Salomon. Auaro nihil est scelesti9. animam suā venalē habet. quoniā proiecit intima sua in vita sua. Decia plaga fuit mors primogenitorum. qua percutiunꝭ carnales Ista percussus est esau. Apostol9. Ne quis inter vos fornicator sicut Esau perdat primogenita sua. Carnalis cōcupiscētia abstulit nobis nobilē generatiōem. qua oēs nasceremur innocētes ꝛ heredes paradisi. Cōcupiscentia carnalis facit nos nasci in mortem ꝛ culpā. ꝛ facit nos pdere ius p̄mogeniture. Quod figuratū est Geneꝭ. xlix. vbi dicitur q̄ ruben p̄mogenitus iacob pdidit ius primogeniture quia ꝯcūbuit cū ꝯcubina patris sui. ꝛ maculauit stratū eius. Et ioseph qui castissime vixit in egypto meruit esse princeps fratrū suorum. Patet modo q̄ omnes transgressores legis pcutiuntur plagis istis Sed quis liberabit nos a plagis istis Certe vnus solus qui venit ꝓter istas plagas amouendas. scꝫ christus qui decē ꝯdescensiones fecit nobis contra decē plagas. Qd̄ figuraꝭ in libro Regū vbi dr̄. q̄ sol retrocessit decē gradib9. p q̄s signanꝭ decē ꝯdescensiones filij dei ad hoīem. Prima cōdescensio qua dn̄s ꝯdescendit hoī est vsq3 ad carnem hic est primus gradus quo retrocessit sol. Secunda ꝯdescensio ad mortalitatē nr̄am Tertia ad necessitatē nr̄am quia famē sitim ꝛ frigus passus est. Quarta ad pauperiē nostram. q2 egen9 factus est non habēs locum ad quē declinaret. Quinta vsq3 ad tēptatōꝫ qñ pmisit se tēptari in h̄ portauit infirmitatem nr̄am. Aplʾus. Nō habemus pontificē qui nō possit cōpati infirmitatibus nostris temptatū aūt p oīa ꝛc̄. Sexta ad corpis lassitudinē ꝛ laborē. Septima vsq3 ad mentis anxietatē. Marci. xiiij. Cepit Jh̄s pauere ꝛ tedere. ꝛ dixit tristis est aīa mea vsq3 ad mortem. Octaua ꝯdescensio fuit vsq3 ad crucē ꝛ hoc fuit mirabile. Nona fuit vsq3 ad mortem. Decima fuit ad carcerem infernalem. Iste sunt decē condescensiones quibus deus ꝯdescēdit hominib9 Sꝫ quare ꝯdescēdit ad carcerē infernalē. Certe vt in sanguīe testamenti educeret vinctos de carcere et de

tenebris z de vmbra mortis. Christus enī per sanguinē testamēti nos liberauit z eduxit de morte ad vitam. z de tenebris ad lucē. Debemꝰ igit̄ modo resurgere ad nouā vitā z sicut xp̄s resurrexit a mortuis. sic z nos in nouitate vite ambulemus. Christus liberauit nos de manu Pharaonis z introduxit nos in terrā repromissionis. z in signū huius māducat̄ mō pasca. q2 mō liberati sumꝰ Et ideo debemꝰ celebrare pasca. debemus facere transitū z inchoare nouā vitā. z nō redire in egyptū. Nullus sit falsus proditor. Ista tria sunt necessaria cuilibet penitenti. scz ꝙ displiceat sibi peccatū suū. z paratꝰ sit cauere de peccato cū adiutorio spiritussancti. z ꝙ paratꝰ sit satisfacere p modulo possibilitatis sue. z pponat nunq̄ȝ peccatū iterare Ps. Multiplicate sunt infirmitates eorū. postea accelerauerūt. Et hec est cōsummatio verbo2 p que semp̄ ɔformari debemus cum xp̄o z refici vt cū xp̄o pueniamꝰ ad eternam refectiōem. Quā nobis z vobis p̄stare dignet̄ xp̄s filius dei Amen.

Finiunt sermones de decem mandatis quos sanctꝰ Bonauentura de ordine frat2 mino2 parisiꝰ p̄dicauit ad clerum.

Incipit libellus apologeticꝰ. id est. excusatorius sancti Bonauēture.

Questio

Preter hoc ꝙ surripitis clericis elemosinas que ipsis darent̄ si vos nō essetis. cōqueruntur ꝙ detrahatis eis in pp̄lo. Et cōfundatis eos in p̄dicatiōibꝫ vestris. vicia eo2 ppalādo Insup ꝙ suadeatis hoībꝫ ne cōfiteant̄ eis. Et ne dent eis oblatiōes z alia que deberēt cū ipsi sint potiꝰ q̄ȝ vos q̄ p aīabꝫ eo2 sunt rationē dn̄o reddituri.

Respōsio ad ista fm ordinem

Omnia q̄ ipsis iure debent̄ in oblationibꝫ z decimis z alijs. vel de approbata eis ɔsuetudine dari solēt a pp̄lo nos potiꝰ suademꝰ eis dari q̄ȝ impediamus imo hortamur pp̄lm eis ista nō subtrahere. nec in alios etiā pios vsus erogare. z ius suum cuiq3 tribuere. etiā peccatori. Si aūt qnq3 querūt ɔsiliū vbi fm deū meliꝰ sit dare elemosynā ad quā nō tenet̄ ex debito. Dicimꝰ libere ꝙ ibi sit meliꝰ vbi vel maior est indigētia vel maior deo honor exhibet̄. z ipsis dantibꝫ exinde efficaciora orōnū suffragia puenire credunt̄. vel q̄ ipo2 deuotio ad bn̄faciendū p deo feruentiꝰ inclinat̄. Quod aūt plebanis suis ɔfiteant̄ vt debēt suademꝰ etiā his qui nobis ɔfessi fuerint vt agnoscāt eo2 cōsciētias q̄s regere debēt vt sciāt q̄bꝫ exhibere vel negare debeāt ecclesiastica sacramēta nisi forte tales sint aliq̄ a quibꝫ phibeant canones sacramēta req̄ri vt suspēsi ab officio. vel irregulares. vel ius ligādi z soluēdi non habētes. vel p q̄s aīe magis irretiunt̄ peccati laqueis q̄ȝ purgent̄. de q̄bꝫ nō est nūc vlterius ꝑsequendū. Quod aūt detrahamꝰ eis. z ɔfundamꝰ eos in populo. nō oportet ꝙ nob hoc imponāt singul'r. cū ipsi nō abscondant scelera sua. Sȝ p facti euidentiā omnibꝫ ea ppalent z nobis et̄ tacentibꝫ omībꝫ ingerant inde materiā detrahēdi. Utinā nos soli ea sciremus. Utinā ita essent occulta eo2 peccata ꝙ nobis ea pdere volentibꝫ nō crederet̄ z mendacij z detractōnis a populo argueremur. Nūc aūt tāti z tā apti sunt multorū excessus ꝙ layci arguūt nos cū alio2 vicia i p̄dicatiōe tāgamꝰ. q̄re tā enormia z apta z młta z magis nociua clerico2 scelera nō rep̄hēdamꝰ. cū nō debeat ꝑsona2 eē acceptio apd̄ veritatis doctorem. nec p timore vel fauore debeat aptā v̄itatē tacere. z h̄ grauiꝰ redarguere qd̄ est nociuꝰ. z q̄ deus magis offenditur in quocūq3. Jn̄ est ꝙ ꝑpt̄ hoc cogimur interdū aliq̄d de clerico2 excessibꝫ tangere. ne putemur ex timore tacere. vel ex p̄uato fauore q̄si cū ipsis ɔ laycos parit̄ ɔspirauerimus z vt layci equanimꝰ ferant si eos corripimꝰ videntes ꝙ nec clericis parcimꝰ. et maxime vt veritas euāgelij seruetur. que omniū peccata detestat̄. ne aliter putarent simplices ꝙ peccata nō essent deo odibilia que nō audirent in clericis rep̄hendi. z stulte muliercule putarent non esse illicitum cū ipsis peccare sicut aliquibus earū notum est ab eis fuisse persuasum. Quod autē non nitamur eos in predicatōne cōfundere. nec populo eos odibiles reddere potest ex hoc patenter agnosci ꝙ multos eorum defectus scimus z dissimulamus. nec populo propalamꝰ expresse parcentes eisdē. Cum z si non in omnibus tamen in pluribus eo2 plures reperiantur per q̄s fierent despecti pp̄lo si vellemꝰ eos publice p̄dicare. z hos caute taceꝰ his ɔ causis

Una ꝓpter pacē ⁊ reuerentiā cleri. ne lay/
cos ꝯtra clericos ꝓuocemꝰ ad discordiā cl[illegible]
ꝓ pace clerici ⁊ etiā edificatōe populi a deo ⁊
a sede apostolica specialiter missi sumus.

Secūda ꝙ nō possemꝰ tm̄ ꝑ hoc emenda
re eos. nec haberemꝰ alios meliores qui eis
mox substituerent̄ si isti om̄es qui sunt rep/
hensibiles abijcerent̄. ⁊ est minus malū ali/
quo modo hr̄e istos ꝗ̄ nullos. maxime cū
ep̄i ⁊ prelati nō intenderent substituere me/
liores. Tertia ꝙ deferimus in hoc bo/
nis qui sunt inter eos. ⁊ si pauci sint qui cū
ceteris ꝯfunderent̄. cū rudis populꝰ sine di/
scretione bonos ⁊ malos ꝑsequi inciperet ⁊
odire. Quarta ⁊ quasi p̄cipua. ne si popu
lus ꝑderet omnino fidē in clericis. heretici ī
surgerent ⁊ attraherēt sibi populū q̄si oues
destitutas pastoribꝫ. ⁊ facerent eos hereticos
gloriātes ꝙ nostro quasi testimonio tam vi
les essent clerici ꝙ nullus eis obedire debe/
ret. nec doctrinā eoꝝ curare. Om̄is em̄ he/
reticoꝝ intentio ad hoc tēdit ꝙ spreto cleri/
co eis credat̄. ⁊ ad hoc nō conuenit nos ipo
rum esse cooꝑatores qui potius debemꝰ cō/
tra eos quasi lupos rapaces clerico ⁊ eccl'ie
esse ꝓpugnatores. contra eoꝝ versutias po/
pulum p̄muniendo errores ipsoꝝ veritatis
testimonijs ex scripturis autenticis ꝯfutan
do. Quinta ꝙ lucra aīaꝝ que querimꝰ
melius ꝓmouemꝰ cum beniuolētia cleri ⁊ as
sensu. quos si indiscrete agendo exacerbare
mus. cū nō possemus cōtra eos cōmuniter
p̄ualere. ꝓhiberent nos animabꝫ ꝓdesse pre
dicando ⁊ ꝯfessiōes audiendo. Et sic salus
multarū animaꝝ impediret̄ ⁊ fieret q̄i scissio
in ecclesia. dū clerici nos quasi reprobos ꝑ/
sequi inciperēt. ⁊ layci aut nobis aut ipis fa
uentes alteros despicerēt ⁊ eis credere recu
sarent. Et cū nō possemus eos qui nob fa/
uerunt defendere a clero quin eos nobiscū
ꝑsequerent̄ ⁊ excōmunicarēt. tandē omnes
nos desererēt. ⁊ ex odio nostri doctrinā no
stram clerici infamarēt. ⁊ sic hereticis q̄ mo/
do nos timent aditus ad subuersionē fide/
lium sine ꝯtradictiōe pateret. sicut lupis vbi
canes nō metuūt ⁊ pastores sūt desides da/
tur audacia oues inuadēdi. Nisi em̄ essent
isti ordines in eccl'ia q̄ ex officio p̄dicatōis ⁊
ꝯfessionis fideles illumiāt. cito plurimi effi/
cerent̄ heretici in his terris. vbi tā pauci in
ueniunt̄ clerici in sacra scriptura periti cum
[illegible] heret[illegible]coꝝ versutijs [illegible]. Imo

ip̄i clerici cito ab hereticis subuerterent̄ ꝑ
callidas expositōes scripture in quibus ne
scirent eoꝝ dep̄hendere fallacias. vel ꝑ ꝓmis
siones seducerēt eos spōdentes ꝙ magni fi
erent inter ipos. Et cū laycos attraherēt cle
rici. etiā potius adhererent eis ꝗ̄ soli relicti
perirēt inopia. cū nullꝰ curaret eos nec darēt
eis oblatiōes vel decimas. aut certe ꝑsecuti
onibꝫ eoꝝ exterminarent̄ cum iā haberēt lai
cos adiutores cōtra clerū. sicut modo cleri/
ci hereticos ꝑsequunt̄. His ergo de cau/
sis ⁊ alijs vt multa mala vitent̄ vtiliꝰ iudica
mus tacere quedā mala clericorum ꝗ̄ ꝓpalo
ꝓdere vbi sine scandalo possumus euitare
vt sunt ista. Quicūq3 hz plures ecclesias cu/
ram animaꝝ habētes sine dispensatōe apo/
stolica om̄es vacāt ipo iure p̄ter vltimam. ⁊
nullū ius habet in alijs ligandi vl' soluendi
nec eius vicarius. nec aliquos inde redditꝰ
ꝑcipiendi. Itē illegitime natus nullū ius
habet in beneficio curā animaꝝ habente.

Itē qui recipit ecclesiā ꝑ quācunq3 symo
niam. Itē qui recipit ecclesiā ab eo q̄ non
habet veꝝ ius cōferendi eam. Omnis no
torius fornicator cuiꝰ criminis testis ē po/
pulus. iure taxatus. siue in domo sua teneat
fornicariā siue extra. vel vnā habeat vl' plu
res. est ipo iure suspēsus ab officio ita ꝙ sub
diti nō debent eiꝰ missam audire. nec cōfiteri
ei. nec alia ab eo sacram̄ta recipe. nec potest
eos excōmunicare nec absoluere. Item si
suspensus celebrat ⁊ officiat eccl'iam. vel q̄/
cunq3 excōmunicatōe ligatus seu recipit or
dinē clericalē aut ī eo solēniter ministrauit
factus est irregularis. ⁊ non potest exercere
officiū clericale. etiā si iā fornicari cessauit vl'
ab excōmunicatiōe absolutus fuerit. nisi cū
eo sup irregularitate cōtracta ꝑ sedē aposto
licam dispēset̄. maxime si a iudice suspensio
nis s̄nia fuit lata. Hmōi aūt s̄nie iā sepe ferū
tur ī clericos ab officialibꝫ ⁊ archidiaconis ⁊
iudicibꝫ ordinarijs vl' delegatis. ⁊ paꝝ curāt̄
a multis. Videmꝰ ī terris istis tot esse impitos
iā clericos ī his q̄ ad regimē ꝑtinent aīaꝝ. lz
forte ī grāmatica vl' alia sciā sint instructi. ꝙ
vbi centū vl' plēs plebani ⁊ vicarij ꝯueniūt
vix pauci sint q̄ se sciāt aīas suas vel alia q̄
ad salutē sunt necessaria in his ꝑ scripturaꝝ
sciāz expedire. Et talibꝫ impitis nō deberēt
eoꝝ subditi confiteri ꝓpter periculū ne for/
te ex ignorantia relinquāt eos in statu dam
natiōis docēdo nō esse pctm̄ qđ est mortale

peccatū. aut nō ostendēdo formā debitam
satisfactionis de peccato confesso. vbi certa
forma satisfactiōis est necessaria. vt de resti/
tutionibꝫ reꝝ illicite acq̄sitaꝝ. certis locꝭ vel
ꝑsonis vel heredibꝫ faciēdis vbi m̄lti sedu/
cunt. Scim⁹ etiā ꝙ q̄ sciēter ī mortali pec
cato positus celebrat missam. qualibet vice
mortalit̄ ⁊ grauit̄ peccat. ⁊ quantū in ipo est
rursum christū crucifigit quē ꝑ denarijs q̄s
sibi sperat offerri. ⁊ illicite ⁊ indigne contre
ctat. Qui ergo offert ei quē talē esse ꝑsumit
vel scit ⁊ rogat eū missam celebrare. facit eū
christo tantā inferre ꝯtumeliā vt eum indi/
gne cōtrectet ⁊ peccat mortaliter. Sed q̄ fa
cit aliquē peccare mortaliter. ipe peccat. vbi
ignorantia nō excusat. ⁊ s̄m ista si nullus of
ferret vel audiret missas eoꝝ qui illicite cele
brant. cessarēt a celebratiōe vel corrigerent
vitā suam. ⁊ sic multa peccata obmitterent̄.

Multi etiā inordinate excōmunicātes i
cidunt penā suspēsionis ⁊ irregularitatis et
ꝑ alios act⁹ plures inobedientie merent̄ su/
spendi ab officio. ⁊ inefficax fit eorū auctori
tas in subditos suos. Scim⁹ etiā ꝙ qui
est in peccato mortali cū sibi deus iratus sit
nō placat eū ꝑ alio peccatore. Ergo oratio
clerici in peccato positi inefficax est sibi ⁊ ali/
is qui offerūt ei elemosynas vt oret ꝑ illis.

Itē cleric⁹ lubricus van⁹ ⁊ male expēdēs
res eccl'ie. quo plura habuerit plus peccat.
Sꝫ qui illi dant oblatiōes ⁊ alia. ꝓmouent
eū ad ampli⁹ peccandū. expedit ḡ ei nō dari.
. . Itē qui recipit p̄cium opis alicui⁹ ⁊ non
deseruit. male recipit. Sꝫ clericus habēs cu
ram aīaꝝ ⁊ nō faciēs que debꝫ eisdē in do
ctrina salutis ⁊ bono exēplo ⁊ efficaci orōne
⁊ debita correctiōe ⁊ in alijs. peccat recipien
do stipēdia ecclesiastica. que nō deseruit vt
debet. Ergo nō deberēt ei dari. ne daret̄ oc/
casio peccati. Qꝛ paucissimi aūt in terrꝭ istis
iam repiant̄ q̄ debito modo ꝑsint animabꝫ
cōmissis. nimis est miserabile q̄ aut ex defe/
ctu iuris aut sciētie aut vite aut diligētie cir
ca eas. aut libere executiōnis officij sui nihil
habeāt repꝛhēsibile. ⁊ ꝙ eos tali officio red/
dat indignos. Quomō vero tota ecclesia ꝑ
mala exempla clericoꝝ ⁊ auariciā corrumpa
tur ⁊ negligentiā deformet̄ ⁊ a statu debito
elonget̄ ⁊ quanta ex hoc quotidie peccata i/
crescant. ⁊ quot bona negligant̄ ꝑ mundū.
que vix aliq̄s sufficit estimare. Hec ⁊ plura
alia cū vera esse scimus. ⁊ tamen ea populo

nō apte p̄dicemus. nō debem⁹ a clero iudica
ri ꝙ cōfusioni eoꝝ intendam⁹. ⁊ eos populo
studeam⁹ odibiles facere. sꝫ magis si habe/
rent intelligentiā agnoscerēt q̄ntuꝫ eos ho/
noram⁹ ⁊ deferimus talia subticēdo ꝓpt̄ cau
sas supra notatas. Ideo tamē securius ista
dissimulam⁹ ꝙ nec clericoꝝ nec laicoꝝ cura
nob ita cōmissa est vt de ipis teneamur red
dere rōnem sic̄ p̄lati ipsoꝝ ad quos spectat
eorū correctio. nisi inquantū ex libera chari
tate ꝯsideram⁹ eis ꝓdesse. Unde possumus
tacere ⁊ loqui que s̄m deū ⁊ nobis ⁊ alijs ex
pedire videmus cuꝫ nihil a nobis amplius
requirat̄. Vicia aūt laicorū liberius argui/
mus. quia ⁊ patienti⁹ sustinēt ⁊ nesciunt lit/
teras quibꝫ instruant̄ quid debeant cauere
vel facere. ⁊ min⁹ periculū sequit̄ si eorum in
publico ꝓpalent̄ excessus ⁊ facilius emēden/
tur. Clericis aūt possum⁹ in capitulis suis
oīa ꝑicula sua in sermonibꝫ litteralibꝫ se/
orsum ostēdere cū reuerentia charitatꝭ ⁊ ma
turitate benigna. et sic magis ꝓficim⁹ apud
eos. O. Cū ergo non sitis iudices cle
ricoꝝ vel laicorū. nec ad vos spectet eos re/
darguere vl̄ corrigere. sed ad suos t̄m recto
res. quid vsurpatꝭ vobis iuris. etiā si cause
p̄dicte nō essent vt alicui⁹ vicia publice rep/
hendatis. sicut sepe tangitis in p̄dicatiōe vi/
cia quorūlibet laicoꝝ clericoꝝ ⁊ religiosorū.
cum p̄dicator nō debeat arguēdo descende
re ad species peccatoꝝ. sed in genere solū oñ
dere vicia ⁊ virtutes. ⁊ nullum notabilit̄ cō
fūdere corā populo peccata sua publice ob/
iurgando alijs in scandalum. R. In/
telligentibꝫ cōstat ꝙ multū differūt actio iu
dicis ⁊ doctoris. Iudex enim ad quem spe/
ctat correctio delinquentiū subditorum. de
bet inuestigare. excessus delinquentiū audi
re. testes recipere. peccanteꝫ citare. crimina
contra ipm ꝓposita ei obijcere. negantē con/
uincere. conuictū vel cōfessum punire. cōtu/
macem ampli⁹ vt magis terreat̄ artare ⁊ co
gere ad satisfactionē. etiā inuitū. Cum ergo
formā istā oīno nō teneam⁹ in p̄dicando.
nō vsurpam⁹ nob iudicis officiū iudicantis
sup aliquē. sꝫ imitamur t̄m formā doctoris.
Doctor eīm seu p̄dicator q̄ diuersi generis
auditores dꝫ instruere vt v̄tutes magꝭ red/
dat ꝯmēdabiles necessarias ad salutē. vicia
his opposita q̄ꝫ sunt nociua ⁊ detestabilia oñ
dit. Et quibusdā generibꝫ hoīum quedam
vicia sunt magis vsitata, vt mercatoribus

frans z mendacia. militibꝰ rapina z incēdia z ita de aliis necesse est ꝙ ꝓpter generalem instructionē qōlibet genꝰ hominū specialit̄ arguat z moneat sibi specialiꝰ insidiātia vicia cauere. sicut medicꝰ egros diuersis infirmitibꝰ laborātes docet a sibi magis nociuis cibis z aliis abstinere. Nihil eni ꝓdesset infirmis si diceret. cauete ab omībꝰ cibis nociuis generaliter nisi specificaret in qualibet passione quid illi specialiꝰ nociuū esset. aut ꝓficuū sanitati. ⁋ Q aūt dr̄ ꝙ ꝑdicator debeat ī genere omēs arguere peccātes z nō descēdere ad spēs. hoc est intelligendū de notabili specificatione ꝑsonarum nō viciorum vel statuū vel officiorum que nō possunt ꝓprie describi sine expressione officii vel statꝰ illorum qui in h̄ specialiter offendere ꝯsueuerūt. Potest em̄ sic ꝯgrue generalit̄ dici. vos artifices peccatis frequēter in hoc. z vos milites in hoc. z vos religiosi in isto. vos clerici in illo. z sic d̄ aliis si sunt ibi plures de quolibet genere illorum ad q̄s loquit̄. siue nullꝰ vt q̄lꝫ sibi ꝯscius talis peccati cōpungat̄ z in se ꝯfundat̄. z nullꝰ specialiter notabilis de hoc reddat̄ quē facti euidentia alias nō facit notabilē. vel qui seipm nō ꝓdit esse reū sibi ascribendo specialiter cū murmure. qd̄ generaliter dictū constat iuxta illud poete. Conscꝰ ipe sui d̄ se putat omīa dici. Correctioni em̄ z edificationi tm̄ debet intēdere doctor fidelis. nō cōfusioni vel infamationi alicuꝰ ꝑsentis vel absentis. Ubicūꝗ̄ g̃ ꝑsumit̄ ꝙ aliquis specialiter de pctō priꝰ incognito aliis. ex ꝑdicatōe reddatur notabilis. vn̄ potest oriri grauamē vl̄ scandalū. meliꝰ est tacere z alia edificatoria magis loqui. Qui ꝟo facere ꝯsueuit ꝯtrarium. aut ꝯtētiosum. aut inuidū. aut imprudētem se demōstrat. aut vane glorie cupidum. q̄ cū nō aliūd esset acceptꝰ apud homines. ex aliorum infamia gl'iam sibi querit. Quē cōfundendo exaspas. hūc tardiꝰ edificas. rancoris aculeo vulneras. ⁋ Cū in ꝑdicatione z ꝯfessione audiēda multa sit discretio necessaria z peritia scripturarum. quare ad hec officia tā iuuenes vt videt̄ z immaturos ꝓmouetis. q̄ z sibi z aliis aliqñ minus ꝓsūt. et fortasse etiā obsunt. cū in clericis aliis h̄ repꝛhendere soleatis aiarum rectoribꝰ. R. Licet em̄ aliqñ ꝙ iunior litteratior sit z magis discretꝰ sit q̄ senior. z facies iuuenilis sepius maiorē celet etatē. z morum maturitas etatis defectū suppleat. in plerisꝗ̄ tm̄ etiā ꝓpter hoc aliquotiēs ad hec officia ꝓmouemꝰ iuniores vt interim discāt ꝑ exercitiū. qr cū vident se ad h̄ officia assumptos. diligentiꝰ student. q̄ alias forte segniores essent in studēdo z minus ꝓficerent. Minꝰ etiā obest si minꝰ adhuc ꝓfecti sit dū viuūt adhuc seniores q̄ eos pn̄t informare z corrigere z defectus illorum ī ꝯsiliis supplere. q̄ si illi deficerēt penitus z nemo eos tūc sciret instruere sit tūc ꝓmo exercitari deberēt. Tot etiā sunt req̄rētes a nobis ꝑdicatiōes z ꝯfessiones z cōsilia ꝙ seniores nō sufficiūt omnibꝰ satisfacere. iō oportet nos de iunioribꝰ aliis qui sperant̄ idonei ꝓmouere qui onꝰ seniorum subleuēt. ex petentibꝰ satisfaciāt ꝓut sciūt. Quis nullū scienter ꝓmoueamꝰ quē nō speremꝰ idoneum Tamē aliqñ aliqs ꝑter voluntatē nostram minꝰ efficit̄ vtilis qr multa sunt que ad idoneitatē tāti officii requirunt̄. z satis est difficile hec omīa simul in omnibꝰ repiri. ⁋ Que sunt ergo necessaria illi qui ad ꝑdicationis z ꝯfessionis officiū est assumēdus. R. Ut ad hoc sit idoneus ꝑter abilitatem illā quā cōfert gr̄a. que etiā est efficacior omnibꝰ. que nō in nostra potestate ꝯsistunt sed in bn̄placito dei singulis ꝓut vult dona sua diuidēs. ista ꝯsiderare in ꝓmouendis solemꝰ ad hec officia. Primo ꝙ sit cōpetentis etatis. nō multū a tricesimo distans anno. qr que fiūt a pueris puerilia reputātur.

Secūdo ꝙ nō sit etiā facie z moribꝰ puerilis. qr ista multū minuūt auctoritatē apd̄ homīes tā dictorum q̄ factorum. Tertio ꝙ nō sit valde notabiliter deformis in corpe. videlicet nimis breuis. vel crassus. vel gilbꝰ. vel aliter turpiter deformatꝰ. ne ꝑ hoc eius ꝑdicatio despectui z risui haberet̄. Quarto ꝙ non sit etiā valde debilis corpe cū ex hoc labores huiꝰ officii exequi viriliter non valeret. Quinto ꝙ sit cōpetētis facūdie. vt possit ea que debet ꝓponere sine fastidio auditorum. Sexto ꝙ sit salt̄ē in grāmatica z sacra scriptura tam sufficiēter instructꝰ ꝙ sine errore vel cōfusione sciat corā populo z clero ꝓponere veritatē. z in ꝯsiliis cōpetēter satisfacere requirētibꝰ de causis necessariis. z in cōfessione de penitētiis iniūgēdis imponendis. Septimo ꝙ sit talis in vita z in moribꝰ ꝙ de ipo z fratres interius z alii exterius nihil videāt vel audiāt ꝑ qd̄ doctrina ꝑdicationis eiꝰ apud audiētes q̄quo modo vilescat. Nā cuiꝰ vita despicit̄. restat vt eius

etiā p̄dicatio ↄtēnat Octauo q etiā natu
rali tm̄ polleat industria q p fatuā simplici
tatē nō reddat ↄtēptibile qd p acq̄sitā sciam
apprehēdit vt sciat se honeste gerere inter ho
mines ⁊ prudēter in oibꝫ se hr̄e. Nono q
nō sit minꝰ ad h̄ volūtariꝰ vt si ad h̄ motu p/
prio nō trahit saltē ppter obediētie bonū p/
ximoꝝ saluti intēdere p̄dicādo ↄsulēdo ⁊ cō
fessiōes audiēdo ⁊ alios edificādo nō ↄtētio
se recuset. Gregoriꝰ. Qd mēs volūtarie n̄ re
cipit. ↄgrue nō disponit. Sic multi sctōꝝ of
ficiū q̄ pdesse debebāt primis. humilit refu
giebāt. ⁊ tn̄ ad h̄ tracti p obediētiam solicite
adimplebāt vt moyses hieremias ⁊ aliȷ̄ plu
res noui ⁊ veterꝫ testamēti doctores His
donis ornato si gr̄a affuerit p̄t ⁊ dꝫ imponi
officiū p̄dicatiōis ↄfessiōis in ordine vbi fu
erit necessariū. Qui v̄o alios nō idoneos p
p̄uata societate pmouēt. ordini ↄfusionem ⁊
aiabꝫ nocumētū ⁊ ipis pmotꝫ detrimētū ⁊ si
bimet culpā nō puā pcurāt. cū negligētie i/
utiliū ⁊ imperitoꝝ tā in ↄsiliȷ̄s incautꝫ q̄ i ab/
solutiōibꝫ inefficacibꝫ ⁊ i aliȷ̄s nocumētꝫ aia
rum ab eis q̄ tales pmouēt merito reqrant
Tales eīm i multꝫ sepe possunt offendere vl
scādalizare. dū nō dicēda ppl'o p̄dicāt. vl fal/
sa docēdo errorē inducūt. vl alit forte minꝰ
cōposite se habēdo. Itē in ↄfessione forte ne
sciūt ↄfitētes debito mō instruere. nec inter
p̄ctā grauia ⁊ leuia distinguere. ⁊ aut faciūt
ex nimio rigore despare. aut cuꝫ adhuc i sta/
tu dānatiōis sunt dant eis spem d̄ saluatiōe
⁊ indulgēt eis corpꝰ dn̄i recipe. Et maxie cir
ca reꝝ iniustaꝝ acq̄sitiōꝫ vel restitutōꝫ multi
seducunt. dū nō informāt q̄ sit iniusta ↄqui
sitio. vel q̄lr pure restituāt q̄bꝫ debēt. Ex
moribꝫ etiā q̄rundā ⁊ vita p̄dicantiū vilescit
sepe doctrina v̄boꝝ. dū alta docēt v̄bo p̄di/
catiōis. sꝫ minꝰ edificatoria oñdunt exēplo
actiōis. Vn̄ diligēti examinatōne indiget q̄
debꝫ esse doctor i medicina corpoꝝ. Ita mlt
ta ↄsideratōe opꝰ est si sit idoneꝰ q̄ dꝫ esse do
ctor ⁊ medicꝰ aiaꝝ. cū sint subtiliores ⁊ picu
losiores ⁊ incurabiliores morbi pctōrū. q̄
passiones corpaliū infirmitatū. Illi v̄o q̄ se
ad h̄ officia impudent ingerūt indignātes
si ad ea tardiꝰ pmouent q̄ sint imprudētes
ppēdere nolūt aut nesciūt ⁊ eoipo se ad hoc
oñdūt ⁊ reddūt indignos. Nam si digni fue
erint ⁊ idonei nō debēt se ad hoc ingerere sꝫ
modeste expectare q̄usq p inspiratiōem dei
a p̄latis suis ⁊ fratribꝫ ad h̄ suo tpe assumāt

Si aūt indigni vel nōdū idonei. tunc si
se ingerūt. Primo quidē temerariȷ̄ sūt q an̄
q̄ vocent ad tm̄ officium currere p̄sumunt
Hiere. Ipi currebāt cū ego nō mitterē eos
scꝫ p̄dicare. Roꝝ. Quō p̄dicabūt nisi mittāt
Heb. Nec quisq̄ sumit sibi honorē sꝫ q̄ vo/
cat a deo tāq̄ aaron ⁊c. Christꝰ dic Joh. Ne
q̄ eīm a meipo veni sꝫ ille me misit. s. pater.

Secūdo supbi qr seipos reputāt dignos
⁊ idoneos. ad qd forte nec deꝰ nec fratres vl
p̄lati sui iudicāt eos idoneos. sicut chore q̄
voluit sibi sacerdotium vēdicare Tertio
stulti. qr cū talia officia sint occasio tēptatōis
p inanē gliam. auariciā. luxuriā. noxiā liber
tatē ⁊ interne deuotiōis extinctionē. et alia
plura picula q ipi met se talibꝫ incaute inge
runt. nimis stulte se tātis piculis sine neces/
sitate exponūt. cū fugere magꝫ deberēt a pe/
riculo q̄ illud appetere. nesciētes q̄ exitu bel
lum qd sibi cōcitant finiat Quarto nō ca
rent rancore inuidie. vel ↄtra eos q̄ ad h̄ offi
cia eos pmouere possunt ⁊ nō faciūt. vl qui
forte impediuerūt. iputātes illoꝝ maliuolē
tie magis q̄ sue insufficiētie. q nō pmouent
cū ipi sibi videant ad h̄ digniores q̄ illi vl il
li quos vidēt iā pmotos esse. q̄bꝫ in scientia
⁊ aliȷ̄s se reputāt aptiores. Q. Cū pru
dentū sit nō leuiter retractare q̄ faciūt sꝫ an̄
diligēter deliberare faciēda. ne postea opor
teat reuocare. ⁊ vos totiēs mutetis p̄latos
ordinis. videmi aut incōsiderate cōstituere
inutiles ad tm̄ officiū. aut sine rōe vtiles de
icere. qd est signū incōstantie ⁊ ipatiētie. q n̄
possitis pati rectores idoneos q̄s iniuriose
abȷ̄citꝫ. aut q in officio ita puersi fiāt q me/
rito nō debeāt in eo diutiꝰ tolerari. aut q taꝫ
paucos habeatis in ordine p officio regimi
nis idoneos q sp q̄ritis meliores. R.

Sic supra de officiȷ̄s ⁊ ↄfessiōibꝫ dictum
est plꝫes ↄditiōes ad h̄ fore necessaria. ita de
officio regimīs aiaꝝ est tenēdū. Reqrit eīm
in p̄lato etatꝫ maturitas. Honesta admodū
psonalitas. Vite irreph̄ēsibilitas. Quarto
q nō sit idiota in lr̄aꝝ scia. Quinto q sit di/
scretꝰ ⁊ puidꝰ ex naturali industria. Sexto
q sit zelator iusticie ⁊ ordīs discipline. Se/
ptimo q sit tractabil p mā'uetudīs lenita/
tē. Octauo q sit cōpassiuꝰ pietate fraterna
Nono q sit deuotꝰ hn̄s orōis vsuꝫ ⁊ fiduci/
aliter agēs cū deo. Decimo ex gustu interne
dulcedīs eiꝰ ⁊ expimēto crebre exauditiōis.
q̄ sp in officio esse se doleat. ⁊ tn̄ cū ad h̄ com

pellit eq̄nimit illud ferat. nec ꝓpt h̄ vt citius
absoluat̄ ab officio. negligēti⁹ in eo se gerat.
Undecimo ꝙ corporis imbecillitate a cōis vi
te obs̄uātia nō oīno ipediat̄. Iste ꝯditōes
sil̄ oēs i paucis repiunt̄. iō paucos stabiles
in officio possum⁹ hr̄e p̄latos. Dū aūt nimis
sūt corpe debiles ꝓ talib⁹ laborib⁹ ⁊ solicitu
dinib⁹ sufferēdis. Aut nimis iuolūtarij ꝑ ti
more ꝯscie dū sp̄ timēt min⁹ q̄ꝫ debeāt facere
Aut in exteriorib⁹ ꝓuisiōib⁹ min⁹ triti. Aut
mores eoꝝ in aliq̄ fratrib⁹ displicēt vl̄ min⁹
placēt. Aut forte in alio loco vel officio vtili
ores sunt q̇dā ꝓpt ista sepe mutāt̄ p̄lati. Bo/
num est etiā ꝓpter h̄ ne fiāt aliqn̄ insolentes
si scirēt se in dn̄io ꝑmāsuros diu. vt sic in hu
militate s̄uent̄. ⁊ subditi q̇b⁹ forte ḡuis esset
eoꝝ alicui⁹ p̄latio. de spe facilis absolutiōis
ei⁹ ꝯsolent̄. Sūt etiā q̇dā boni subditi s3 in
utiles ꝓ p̄latꝫ. iō deponunt̄. ꝙ. Cur āt
totiēs mutatꝫ frēs aliq̇s de loco ad locum.
Suspectū eīn videt̄ q̄si aliqd̄ crimē ibi ꝯmi
serint vn̄ mutāt̄. Uel q̄i ex impatiētia sua vl̄
alioꝝ nō possint ibi manere. Ul̄ ex rancore
nō ꝑmittat cū p̄lat⁹ ibi stare vbi diligit ⁊ ꝯso
lat̄ esse. R. Uix aliq̇d fit tā pure q̇n pos
sit ab aliq̇ sinistre interp̄tari quasi male fiat.
S3 bonū nō iō malū est si illō mali seu stul
ti dicūt malū. Sūt autē plr̄es cause q̄re frēs
de loco ad locū mutant̄. Aliqn̄ ꝯsolatio e⁹ q̇
mutat̄ qꝛ sic petiuit. Aliqn̄ ꝯsolatio ipoꝝ ad
q̇s mittit̄ qꝛ h̄ petiuerūt diligētes eū ꝓ bōa
ꝯuersatiōe vl̄ vtilitate. Aliqn̄ forsitan qꝛ ali/
bi magꝫ necessari⁹ est ⁊ vtil̄ ꝓ p̄dicatōe ⁊ ꝯfes
sione vl̄ alio officio dom⁹ illi⁹. Aliqn̄ ꝓ maio
re spūs ei⁹ q̇ete. qꝛ ibi min⁹ a ꝑētib⁹ ⁊ aliis re/
quirētib⁹ infestat̄. Aliqn̄ ꝓ cōi recreatiōe. qꝛ
aer vel victualia pl⁹ ibi cōpetūt ei vl̄ suppetūt
ꝓ indigētia sua. Aliqn̄ qꝛ in vno loco habet
aliq̇s tēptatōis alicui⁹ materiā quā nō h3 i
alio. Posset etiā aliqn̄ accidere ꝙ aliq̇s deli
quisset i vno loco ꝙ ꝓ sopiēdo scādalo expe/
diret eū mutari i aliū locū. Silr̄ poss3 aliq̇s
ita esse distorti⁹ morib⁹. vl̄ ex aliq̄ corporis q̄li/
tate onerosus ꝙ ꝑ ꝑtitōe oneꝝ aliis trāsmit
teret̄ ad tps vt alij interim ab eo releuarent̄
sic on⁹ ab vno humero i aliū cōmutat̄. Ua/
let etiā ad h̄ maxie tal̄ mutatio vt frēs scdm
regulā agnoscāt se ꝑegrinos ⁊ aduenas i h̄
mūdo. nō hn̄tes h̄ manentē ciuitatē ⁊ semꝑ
eternā patriā inq̄rētes. Si eīn in vno loco
diu stare deberēt q̇dā nimias ibi ꝯtraherēt
cū extraneis cū potētib⁹ cū femis amicicias
corporis cōmoda ꝓcurarent. sumptuosa edi/fi
cia ꝯstruerēt. ⁊ cū ibi q̄si notiores magꝫ vide
rent̄ esse necessarij tāto vellēt esse sup ceteros
potētiores. ita vt nec p̄lati auderēt sine ipsis
in domo aliq̇d ordinare. ⁊ veluti q̄dam diu
turnitatꝫ p̄scriptiōe stabiliti vix eq̄ aīo ferrēt
si vellēt eos ꝓ aliqua cā mutare. etiā si oīmo
dis expediret. Ut ḡ puritas paupꝑtatꝫ ⁊ obe
diētie meli⁹ obs̄uet̄ in ordine. ⁊ mala plīma
p̄caueant̄ expedit fratrib⁹ aliqn̄ a loco mu/
tari. ꝙ. Cū poti⁹ deberetꝫ diligere si re
ligiosi ⁊ boni apd̄ vos essent vicini q̄m secu
lares ⁊ insolētes layci q̄re impeditꝫ aliqn̄ eti
am ꝑ ꝓuilegiū papale alios religiosos circa
vestra habitatōe3 sibi māsionē ꝯstruere nisi
ꝙ videt̄ inuidia esse in cā. R. Nō ꝓ inui
dia s3 poti⁹ ꝓ pace ꝓuilegiū h̄ a sede apostoli
ca datū agnoscit̄. ⁊ ob eandē cām pacꝫ eo vti
mur cū nō tā nob̄ q̄ꝫ etiā aliis possit aliter in
posteꝝ turbatio ⁊ materia scādali suboriri.

Si eīn aliqn̄ necesse foret eis vel nobis
areas nr̄as ampliare nō possem⁹ cū alij ꝑo/
res eas iā occupassent. Si aūt aliq̄ aree i/
ter nos ⁊ illos essent medie cū vtriq̄ꝫ eas cer
tatim p̄occupare d̄siderarēt. ex auaricia sua
vēditores eaꝝ vix ꝓ triplicato p̄cio eas da/
rent. Uel si forte paupes essent possessores
eaꝝ. aliq̇s diues auar⁹ eas p̄emeret. vt nob̄
eas postea charissime vēderet. videns nos
ipis necessarie idigere. Itē forte cōuenirēt
eis vl̄ nob̄ officinas nr̄as ꝓpter situ3 loci ali/
qn̄ sic ordinare ꝙ essent aliis ꝓ magno incō
modo ⁊ freq̄nti cordiū turbatōe. vt si chori⁹
ipoꝝ poneret̄ apud locū infirmoꝝ nr̄oꝝ. vl̄
alit̄ q̄libet mō. videlic3 latrina. coquina. dor
mitoriū. refectoriū. capitulū. dom⁹ hospitu3
ꝙ ꝓpt pacē īfirmoꝝ cordiū magꝫ expedit nos
esse longi⁹ segregatos. Posset etiā qn̄q̄ꝫ di
uinū officiū apd̄ alterutros ipediri si orato/
ria nimis essent ꝯtigua cātu suo mutuo se i
pediētib⁹. Idē posset fieri d̄ p̄dicatōne. cum
vtrobiq̄ꝫ forte ꝓ causa aliq̄ p̄dicare ꝯtigeret

Si etiā aliq̇s qn̄q̄ꝫ ꝯfiteret̄ apd̄ illos ⁊ pla
ceret ei etiā alicui⁹ apud nos cōsiliū req̇rere.
aut nō auder3 facere h̄. timēs ꝙ ꝑor ꝯfessor
indignaret̄ q̄si nō sufficeret ei ꝓ ꝯfessore dū
q̄reret aliū. aut forte putaret̄ velle explora/
re q̇d ille vel ille ꝯsuleret. ⁊ inde q̄rere materi
am detrahēdi. Si q̇ etiā magis frequenta
rent illos q̄ꝫ istos i officio diuino vel i aliis.
viderent̄ alios min⁹ diligere ⁊ fier3 matera
murmurandi. Infirmis eīn cordib⁹ ex leui

occasione pl⁹ infirmādi materia ministrat᷑. ⁊
iō necesse est vt p̄caueant᷑ talia q̄ ipis nocēāt
⁊ alios scādalizāt ne postea emēdari nō va/
leat qđ in p̄ncipio facilı᷑⁹ p̄caueı᷑. Utilı᷑⁹ eti
am est hoībꝫ ciuitatꝫ vbi frēs morant᷑ ꝙ ī di/
uersis locis a se disiunctꝫ eis religiosi morēt᷑
q̄ꝫ ꝙ in vno angulo plures manerēt ⁊ alia ꝑſ
inanis remaneat. ꝑ q̄ꝝ vicinitatē possent spi
ritualiter ꝯsolari. Q. si forte tales forēt re
ligiosi q̄ apud nos habitare vellēt ꝑ q̄s nō
edificarēt᷑ fideles sꝫ poti⁹ scandalizarentur.
tūc oīno expedit ꝙ non sint nobis vicini. ne
forte ipoꝝ insolētie nobis aliq̄n ascriberent᷑
aut nescire᷑ an ad eos vel ad nos latent in/
trarēt ꝑsōe suspecte. aut certe ipoꝝ dissolutō
fieret aliq̄n nouicijs nr̄is tēptatōis occasio. l᷑
etiā alijs cā inq̄etudinis ⁊ impedimētū ī stu
dio sp̄ūali. Si aūt q̄dā infirmi aliq̄n do/
lerent cū forte viderēt alijs religiosis largio
res elemosynas dari q̄ꝫ sibi. ⁊ ex hac inuidia
torq̄rent᷑ de vicinitate illoꝝ. hoc nec proba/
mus nec oīno negam⁹. sꝫ nō est nr̄a intentio
ꝓpter h̄ p̄dicto vti p̄uilegio sꝫ poti⁹ ꝓpt᷑ causas
s̄n positas. ⁊ si que alie possunt rōnabiles ī/
ueniri Q. Cū vnicuiqꝫ liberū sit vesteꝫ
suā formare ꝓut vult. ⁊ de pāno seu colore q̄
libet. videmī valde iniuriari q̄busdā religi/
osis viris vel feminis. ꝓhibēdo ne deferant
vestes in colore vel forma habitui vestro cō
formes R. Multis de causis habituꝫ
nostꝝ alios ferre nō sustinem⁹. ⁊ ꝑ p̄uilegiū
ap̄licū oībꝫ inhibem⁹. Una cā qꝛ cū sim⁹ ex
ꝓfessiōe regule mēdicantes. si sub nostro ha
bitu diuersi hinc inde mēdicarēt hoīes q̄ iā
illis elemosynā dedissent. ⁊ nos vel alij in si
mili habitu iteꝝ suꝑuenirēt. putarēt ꝙ ideꝫ
ex auaricia iteꝝ peteret ⁊ scandalizarent᷑ de
ipis vel de nobis ꝙ nimis eos petēdo ḡua
remus Itē cū putarēt nob̄ dedisse qđ ali/
is nobis silibꝫ dederūt. q̄ inter habit⁹ nesci/
rent discernere recusarēt nob̄ iteꝝ dare ele/
mosynā. ⁊ sic nihil acq̄rere possem⁹ ⁊ ꝑirem⁹
Itē cū multi intelligerēt ꝙ hoīes magis
diligerēt nos ⁊ libēti⁹ nobis subuenirēt q̄ꝫ
alijs. sub habitu nr̄o ꝑ terras discurrerēt. et
qđ nob̄ dandū esset ipi p̄riperent fraudulēt
⁊ peccarēt. ⁊ nos fraudaremur ⁊ hoīes gra/
uarent᷑ Alia causa qꝛ cū ꝓ edificatōe eccl̄ie
specialiter missi sim⁹. si sub nostro hītu alius
aliquo p̄ctō scandalizaret hoīes. vt nos tali
ter infamaret vel suā sic nequiciā ꝓtegeꝫ cū
ꝓiecto habitu nostro nō agnosceret᷑. sꝫ frat

ordinis nostri putaret᷑ h̄ fecisse. eccl̄ia nō ha
beret de nob̄ edificatōem sꝫ scandalū. ⁊ nos
frequētes exinde ꝯfusiones pateremur. cuꝫ
multa silia attēptarēt. sic̄ cōperim⁹ aliq̄tiens
esse factū. Itē posset heretic⁹ aliq̄s sb̄ no/
stro habitu in locis oportunis docere here
sim vt sic ei q̄si ꝓbato fratri ordis nostri cre
deret᷑ vel nos similit᷑ infamaret. Item si
forte aliq̄n ex nr̄is aliq̄ in via min⁹ honeste
se gererēt. cū suꝑ h̄ corriperent᷑ a nobis. possēt
excusare se ꝙ sub nostro habitu alij h̄ fecis/
sent cū de ꝑsonis eēt dubiū que fuissent. Ne
igit᷑ tant⁹ ordo taliter ꝯfundat᷑ ⁊ tot mala in
de ꝓueniāt. expedit vt ordinis nostri hītum
nulı᷑⁹ ali⁹ ꝑmittat᷑ deferre. Quid etiā mali se
queret᷑ si mulieres eū ferre ꝑmitterēt᷑. quisqꝫ
prudēs ꝑ se p̄t ꝑpendere. ⁊ ideo est studiosis/
sime ꝓhibendū. Q. Cū asseratis vos
s̄m regl̄am ⁊ ꝓfessionē vestrā nullos debere
recipe ꝓuent⁹ redditu͞u seu possessiones. ex/
ceptis domibꝫ in quibꝫ habitatis. videmini
transgressores regule vestre in eo ꝙ recipitꝫ
domos vel areas nō ꝯtiguas vestris areis
in quibꝫ habitatis. Eodē eñi modo si h̄ licꝫ
poteritis etiā vineas recipe ⁊ agros ⁊ māsos
⁊ similia queqꝫ recipe. imo grangias ⁊ villas.
⁊ castra ⁊ terras ⁊ opida. ⁊ quecunqꝫ fuerint
vobis data. ⁊ sic p̄stina paupertas ⁊ mēdicitas
quam ꝓfessi estis paulatim euanesceret. ⁊ nō
eritis discipuli sancti francisci. cū nō sequa/
mini vestigia eius. nec ei⁹ regulā teneatꝫ De
domibꝫ eñi vobis ꝯtiguis potest esse excusa
bile ꝙ ꝓ dilatāda area vestra illas q̄nqꝫ reci
piatis. sed de alijs nō ita in quibꝫ hoīes ali/
os ꝓ censu locatis quē ꝓcurator vester loco
vestri exigit ⁊ in vsus vestros ꝯuertit de vo
luntate vestra R. Si qui in talibꝫ icau
te agūt dolem⁹ ⁊ ꝯtradicimus ⁊ ꝓhibemus
Qualiter aūt in h̄ licite agere possim⁹ aduer
te. ⁊ tunc nō iudicabis nos si sane intelligis
transgressores. Protestamur nos s̄m regu/
lam nostrā nil debere seu velle possessionis
vel certoꝝ redditu͞u recipe vel habere. Qꝛ
vero mendici sum⁹ ⁊ paupes. ea quibꝫ ꝓ pre
senti necessitate indigem⁹ ideo recipimus ꝓ
ut licet siue ꝓ soluendis debitis vel alijs ne
cessarijs ꝓcurandis. Cū ergo aliquis ex de
uotione vult nobis legare domū suam vel
areā nō ꝯtiguā nostre māsioni nō recipim⁹
eam nec ꝑ nos nec ꝑ interpositā ꝑsonam vt
nostrā. Sed si ille eā vel disponit ꝑ alium
quēcū. ꝓ. vt ea vendita d̄ p̄cio eius ꝓuideat᷑

nobis ex parte sui in his quib9 tunc indigemus pcurandis vel soluendis debitis. acceptamus. Si aūt ille timēs ne forte eius tal' dispositio p heredes suos vel alios in posterum impediat. ⁊ pter hoc poccupat roborare illam sigillo alicui9 iudicis vel ciuiū vl' alterius. ⁊ cōmittit sic alicui amico suo eā vel fratrum q̄ pseruat qđ ipe disposuit đ domo tali vel area. nil ad nos cum de reb9 suis possit ordinare qđ volet. Nec domū nec locum talē dicim9 esse nostr9 cum nihil iuris nos ī ea ptestemur habere. Similiter si aliquis disponeret p amicū vel aliū q̄ de precio vel de pùentib9 illis vel illis darent' fratrib9 tot panes quotidie. vel tm̄ elemosyne singul' septimanis aut annis. non essemus pter h̄ p dij vel redditū possessores. Nā si me pcētete elemosynā aliqs diues pmittat q̄ singlis annis velit dare fratrib9 duas tunicas vel tm̄ vnā. vel singulis hebdomadib9 tot pāes ⁊ hoc cōmittat officialib9 suis. vt vice sui ista dent etiā eo absente. ⁊ hoc p fratrib9 recipiā vel etiā si illi negligāt dare. ammonēdo exigam. nunqd pterea certos redditus habere dicēdi sumus. cū nō ex iure s; ex grā solū talē elemosynā recipiā vl' exigā. Et si p9 obitum illi9 vxor eius vel alij amici p anima illius adhuc velint aliquo tpe talē nobis elemosynā p se vel ex dispositiōe illius largiri. possumus silr recipe ex eadem grā. ita q̄ qñcunq3 nollent ampli9 ista dare nil peterem9 ab eis quasi ex debito. s; more mendicorum recurrem9 ad domū clemētis dñi p quotidiana elemosyna q̄diu illi placeret. s; qñ plus nollet. abirem9 vacui. gratias agētes de dato. ⁊ nō murmurātes de negato. Hec est vera ⁊ pura vita mendicoꝝ qđ dat' ex grā recipere nō ex iure. De censib9 vero domorū fratrib9 legatarū nihil querim9 sicut nec de alijs redditib9. Si aūt anteq̄ vendant' aliquē inde censum recipiūt. in quoꝝ tūc potestate sunt ille dom9. nil iuris habere in eo ptestamur. s; elemosynā nobis spōte oblatā simpliciter recipim9 sicut aliunde donatam Quia ꝑo dñs docet nos cauere ab homib9 ⁊ apl's ab omi spē mala abstinere. ne putemur ab ignorātib9 trāsgressores regule nostre. debemus apte prestari nil nobis iuris in talib9 donatiōib9 velle habere. sicut tenet' suspectus de fornicatōe omia illa cauere ex quib9 posset ista suspitio pbabilis iudicari

IX. Cū nulli deberetis facere iniuriā vel damnū inferre. hoc nō seruatis. q2 sepe ptra voluntatē plebanoꝝ recipitis domos in eoꝝ parrochijs vnde eis multū deperit de oblatōnib9 ⁊ alijs pùentib9 dū vos occupatis loca in qbus alij habitarent q̄ eis ista psoluerent. Itē sepe sine licentia episcoporū intratis eoꝝ dyoceses. Aliqñdo incōsultis dñis terre vl' ciuitatis domos recipitis in eisdem. Respōsio pmi quesiti. Nō omnia q̄ fiunt ptra voluntatē alicui9. ad iniuriam eius fiūt. Cū ergo ciues alicuius oppidi nos vocāt ⁊ locāt nos apud se ī tali loco vbi etiā possent iudeos locare. vl' areā placidis facere. vl' horrea seu stabula de quib9 nil prouenirēt plebano loci. etiā si nos ibi non essemus. nō facim9 eis iniuriā vllo modo. Sumus etiā nō deterioris pditionis q̄ alij xpiani vl' religiosi quib9 pcedit' domos recipe ⁊ loca vbicūq3 dant' eis. qui habēt ius liberādi eis. maxime cū p sedē apostolicā sit ordo noster approbat9 ⁊ in subsidiū animarū in eccl'ia destinat9. ⁊ đ bonū p alioꝝ maliciā nō debeat impediri. Si eīm nūq̄ deberem9 morari nisi de volūtate clericoꝝ. vix vnq̄ in eccl'ia possem9 diu morari. dū aut p se aut incitati p alios eijceret nos de parrochijs suis potius q̄ hereticos vel iudeos Respōsio scđi. Epis etiā nullā facim9 iniuriā cū nō grauem9 eos in aliq. s; iuuem9 pdicando ⁊ psulendo eoꝝ subditis vt deuoti9 obediāt ⁊ onus regimis eoꝝ tāto portabili9 fiat eis de quo in iudicio extremo oportet eos reddere rōem. Si aūt mouet eos q̄ sumus exempti a iurisdictiōe ipoꝝ quo ad nosipsos. tunc ecōuerso psolet' q̄ liberiores sunt q̄ p nobis nō tenent' reddere rōem. vt đ nostra gubernatiōe carēt honore. ita sint liberi a solicitudine ⁊ labore. excepta puidentia pietat; ⁊ inter nos in sue pacis vnitate seruanda.

Respōsio tertij. Dño etiā terre vel ville nō facim9 iniuriā si eo incōsulto qñq3 vocati a ciuib9 mansionē recipim9 in villa vbi liberum esset eis si vellēt theatrū facere vl' locare iudeos vl' locū relinqre vacuū. q2 de ipsi9 fundi possessiōe nil ei subtrahimus. nec aliquid pprietatis nobis de illo vendicamus. maxime cū ciues amore nostre cōmoratōis ibidē dño refundāt aliūde si qđ forte đ area nostra deberet annui census pcipe si nolit p deo carere. Nam si etiā pstringeret nos p9 hec a loco penitus discedere. nec venderem9 aream nec alicui parū traderem9. s; lic' pcessū

nobis eis ad quos ptinet dñium relinque-remus. Ipm qз oratoriū nostrū nō fit parrochiali ecclesie piudiciū.in quo nec oblationes eius ad missam pcipimus.nec aliqs homines ab ipa nobis attrahim⁹ qn omia iura sua vinētes z mortui ecclesie parrochiali psoluant De sepultura vo constat ex iure cōmuni q̄ si apud nos eligūt sepeliri. possēt z alibi si vellēt vbicūq̧ sine piudicio parrochialis ecclesie hoc facere : nec ad h possent in aliquo impediri. Q. Quid ergo dicitis ad hoc q̄ in plurib⁹ locis dicunt frēs vestri alios religiosos vl' clericos eiecisse violēter de ppriis eccl'iis vl' monasteriis. z ibidē eis inuitis sibi mansionē fecisse.quod potest h excusari ab iniuria etiā violenta. R. Ubicūq̧ hoc factū est nō est p fratrū violentiā scꝫ. sꝫ vl' p episcopū loci vl' ex iussu domini pape qui intelligēs clericos illos vl' religiosos ibi minus honeste se gerere. vl' ad tantā paupertatē redactos esse q̄ diuinū seruitiuꝫ ibi ita esset delapsum q̄ p ipos nō erat spes restauratōis.auctoritate apostolica mādauit illos alibi locari.assignatis sibi certis redditib⁹ vn possent ɔgrue sustētari z frēs nostros ibi habitare z diuina officia celebrare.cū ad ipum spectat d omib⁹ locis religiosis ordinare.vt sacra ibi religio instaurēt siue p illius ordis psonas siue p alias alteri⁹ ordinis sicut vidērit expedire. Q. Cū deberetis oia mala vobis illata patient sustinere z nullaꝫ sup his apud iudices querimoniā facere vl' mouere.qd est q̄ nō solū istud nō facitis sꝫ etiā non ɔtenti epoꝝ iudiciis.obtinetis a sede apostolica iudices z ɔseruatores.z ad illos quoslibet molestātes vos etiā leuiter citatis z grauatis laborib⁹ z expēsis donec satisfaciant vobis p velle vestro.ɔ apostolū ad Co. Delictū est in vobis q̄ iudicia habetis R.

Iniurias z molestias ex quib⁹ aliō malū non sequit nisi qd illa hora sentire potest vt sunt v̄ba probrosa vl' dāna reꝝ seu verbera z similia possunt viri religiosi equanimit' sustinere.q: nil aliud afferunt nocumēti. Sꝫ vbi possunt grauiora dāna subseq̄.vicꝫ aiarum grauia nocumēta . ibi nō est expediens talia tolerare Nam cū simus in eccl'ia dei ad multaꝝ aiaꝝ salutē a sede aplica destinati p officiū docendi z extrahēdi hoies a peccato si qs infamaret ordinē nostꝝ q̄ essem⁹ seductores aut heretici aut criminosi aut nō habentes auctoritatē p̄dicandi seu ɔfessos nobis z ɔtritos absoluendi cū a dño papa vel etiā epis habeam⁹.non solū lederet nos sic reddēdo despicabiles hominib⁹ q̄ subtraherent nobis bñficia sine quib⁹ sustētari ñ possumus.sꝫ etiā noceret omib⁹ q̄ ex h incipent nos psequi z grauiter peccarēt. Et qui credrent nos tales esse sicut ille assereret.nec predicatiōes nostras attenderēt. nec ɔsilia salutis requirerēt a nobis. z iam nulli⁹ ordinē intrare curaret.imo debiles mēte ordinē temptarent relinquere queꝫ viderēt ab omnib⁹ ɔculcari. Insup heretici se detractorib⁹ nostris libēter adiungerēt sub specie amicicie vt nos ampli⁹ redderent odiosos ad hoc vt doctrinam nostrā hominib⁹ redderēt odibilem.z ita astute sibi attraherēt corda eorum z paulatim ducerēt in errorē.cū nos marie timeāt modo in hoc sibi esse resistētes. Plura alia multa suscitarēt nobis veritatis aduersariū si nō haberem⁹ munimē p sedē apostolicā.que nō tam nobis q̄ eccl'ie z fidei catholice valde nocerēt. z h in dedecus ipsius sedis redundarēt q̄ ordinē plātauit z cōfirmauit z ad pfectū eccl'ie destinauit. Nam et apostol⁹ Paul⁹ qui parat⁹ erat oia aduersa subire p xpo. videns obesse fidei z eccie si traditus fuisset a felice vl' festo iudeis ipm perimere cupientib⁹.cesarem appellauit. Actuū. Ut ergo parcam⁹ eis a peccato inique persecutionis. z nobis a frequenti vexatiōe z aliis a nocumēto animaꝝ ɔseruatores habemus a sede apostolica nobis datos qui pūilegiorum nostroꝝ iura defendāt z a calumniātibus tueant. Q. Cum denarios seu pecuniam nec p vos nec p interpositā psonaꝫ ex regule vestre p̄cepto debeatis recipe. z tn̄ aliqua recipiatis que vendunt postea p pecunia.nō video qualiter excusemini a transgressione hui⁹ p̄cepti.quia vendita re illa sicut prius vestra fuit res ipa ante venditioꝫ ita etiam erit pecunia vestra que p re data ē cum nō habeat aliū dominū nisi fratres. qd illicitū est omnib⁹ manifeste. Respōsio pmum gen⁹. Tria elemosynaꝝ genera dātur nobis. Aliqua em̄ recipimus quib⁹ vti volumus vt victus z vestit⁹. z libri nob vtiles z similia que nō ɔponim⁹ alienare ab ordinis vsu Scdm gen⁹ Quedā aūt dāt nobis quib⁹ nunq̄ in illa specie vti volum⁹ vt vestes seculares. z libri nobis non apti. l' etiam aliqua supflua victualia quibus forte non indigemus ad p̄sens. Ista si nolūt fra-

tres recusare ꝓpter deuotionem dantiū potest procurator ea vice illorum dantium seruare sicut pecuniā pro fratribꝫ ei cōmissam, vt suo tempe inde ꝓuideat eis quibus indigēt ex parte illorum. Tertium genus.

Quedā vero dant nobis pro vsu nostro ⁊ ea per nos recipimus. ⁊ postmodū aliquādo cōtingit ꝙ ea volumus alienare. Si illa simpliciter vendimus. tunc fiet sicut dicitis ꝙ illa pecunia nostra est sicut res vēdita fuerat ante nostra. Sed ne trāsgressores regule nostre simus recipiendo pecuniā per īterpositā personā tres vias pro hac cautela tenemus. Aut enī rem illā que vendi deberet cōmutamus ꝓ alia qua indigemꝰ nō interueniente pecunia. vt librum pro libro. oleum ꝓ cera ad luminaria. ⁊ sic de similibꝫ. Aut rem illā damus ꝓ solutione debitorum quantū res illa valet. Aut damꝰ eam alicui vt sua sit ⁊ nobis ꝓ ea de aliis quibꝫ indiguerimus tantū acquirat quātū res illa distracta valeret. Siue autem ille qui sic eam recipit postea vendat. siue reseruet vt suam. nil ad nos cū iam nō sit nostra sed ipsius. et ita non erimus ꝑcepti illius de nō recipienda pecunia transgressores. Qui aliter facit. videat quomō cōscientiam suam apud deum iustificet. ⁊ apud homines de scandalo se excuset. Questio.

Olim nō mendicastis nisi solū quo indiguistis. nūc autē nō solum petitis ꝓ futuro tempe necessaria. sed etiam de vna spē tanto plus acquiritis vt vnū pro alio cōmutetis. vt oleum ꝓ caseis. vel similia ꝓ aliis in hunc modū. Respōsio. Vt supra dixi dū pauci eramus paucis indigebamꝰ. nunc autem plures facti. pluribꝫ indigemus. ⁊ sicut aliquando mendicꝰ ꝑ plateas discurrens (cui solum panis aridus hinc inde dat quē communius habēt homines ⁊ paratiꝰ ꝙ̄ alios cibos) dat aliquā partē panis pro buccella casei vel ouo vel pomo. eo ꝙ nō semꝑ valet arido pane sustentari. cū sit inedia cōfectus. ita ⁊ nos cum nō inueniamꝰ vbiqꝫ singula quibus indigemus ꝓ sufficientia ad mendicandum eo ꝙ in omībꝫ terris nō omnia abundent equaliter ⁊ homines nō habent nobis dare illa que nō habent. ⁊ oportet nos ꝺ talibus que in quolibet loco magis abundāt tanto plus petere vt ꝑ illa ⁊ alia cōquiramꝰ que aliter ibidem nō possemus habere et quibus similiter indigemꝰ. ⁊ hoc non est auaricie sed indigentie imputandū. Q.

Si multitudo est in causa ꝙ multis indigetis. quare ergo magnos cōuentus facitis ⁊ nō potius bini vel quaterni. vel ad plus seni vel octeni in domibꝫ paupculis habitatis, vt quietiꝰ ⁊ in maiori paupertate ibi viueretis ⁊ humilitate. quia pompositas quedam videt gloriari de multitudine. R. His de causis magis diligimus magnos cōuentus ꝙ̄ paruos. videlicet quia maior disciplina potest ibi seruari. dū occupatio officiorū in plures diuisa ordinatiꝰ ⁊ expeditius administrat. ⁊ coram pluribꝫ quisqꝫ minus audet negligēs aut insolens esse. ⁊ quilibet informatur ab altero moribꝫ ⁊ scientia. Et ex his maior potest esse deuotio. ⁊ ordinatior vita. ⁊ officiū diuinū pulcrius. ⁊ maior cautela ꝯ quelibet temptamēta viciorum. ⁊ nouicij melius ibi informant. Itē quia maior prouenit vtilitas īde animarū. dum plures ibi stare possunt cōfessores ⁊ predicatores. Vel etiā potest ibi melius teneri studiū theologie. in quo habiles exerceant ad eruditionem aliorū. In paruis aūt domibꝫ dum alij sunt in terminis. alij in villa pro elemosyna. alij forte debiles ⁊ infirmi. alij occupati officijs in domo. nec disciplina religiōis. nec studium nec deuotio in diuinis valet prout expedit obseruari. Q. Cum videmini zelatores esse animarū ⁊ sancti Francisci debeꝛetis in omībꝫ imitatores esse. cur ordinem illū qui dicit penitentiū quē ipē instituit nō pmouetis vt vbiqꝫ dilatet in ecclesia. ⁊ multi saluent in eo. cū laboratis cōuertere ⁊ fouere ad bonū qui vobis sunt minus ex paterna traditione annexi. R. Q in alijs laboramus vt cōuertant ⁊ proficiāt in bono. ibi habemus fructum. ⁊ cōseruamus libertatem nostrā ne plus ꝙ̄ nobis expedit occupemur ꝑ eos. Per istos autem penitentes si multiplicarent impediremur ꝙ alijs minus pdesse possemus. dum quasi ex iure exigerēt a nobis vt ad omnia que tangerent eos essemus parati. Alioquin improperarent nob quare ad hunc ordinem eos induxerimus. si curam ipsorū nollemus. Si contingeret eos aliquando astare iudicio vel seculari vel ecclesiastico vocarent nos vt eis assisteremꝰ ⁊ pro eis intercederemus. Si aliquis īpeteret eos pro debitis vel offensa. obiurgarēt nos quare non faceremus ei iusticiam fieri ab illo qui in nostro regimine ⁊ obedien

tia conuersatur. Et siue iuste siue iniuste moueretur nobis imputarz si pro volũtate sua ei non satisfacerz. maxime si iste diceret se nil facere nisi de nostro consilio siue iussu. Si aliquis eorum captiuaretur vel a domino suo vel alio molestaretur. vellet ꝙ fratres causã eius agerent ꝛ hincinde discurrerent vt euz a tali molestia liberarent. Sicut vidua ad Heliseum venit vt eam a creditoris sui vexatione liberaret. Si aliquis inops essz nimis ꝛ non habens aliunde subsidiuz corporale. iustum videretur ei ꝛ alijs ꝙ nos sicut fratribus spũalibus eos ꝓuideremus. Et forte plures in illa spe ordinem illum assumerent vt eis in huiusmodi subueniremus. et maxime femine vel begine. Si aliq̃ ipsarum de aliquo crimine infamaretur fornicationis vel adulterij. statim qui nos forte non diligerent diuulgarẽt istud in nostram infamiam dicẽtes. Ecce sorores nudipedisse. ꝑuulos nudipedes procreãt eis. Sed a quo illos concipiũt nisi ab eis qui tota die occupantur cũ ipis. Et lasciui clerici vel layci in odium nostri magis essent sororibus illis infesti. vt aut corrumperẽt eas. aut infamarent cum ipsaꝝ dedecus in nos plus q̃ĩ alios redundaret. Si quando inter eas aliqua fieret disceptatio oportet nos occupari in reformatione pacis inter eas propter cauendum scandaluz aliorum. Si ciuitas vel opidũ indigeret non possemus eas tueri quin oporteret eas soluere questas ꝛ tallias ꝛ obseruare vigilias nocturnas. ꝛ exire cum alijs ad bella ꝛ habere arma et equos. vel pro se mittere bellatores vel etiã dominis suis a quibus haberent feuda. vel quibꝫ aliter astricti oporteret eos in talibus deseruire. Clerici etiam qui nos nõ diligunt imponerent nobisq; plebes suas nobis vellem⁹ sub hoc colore attrahere ꝛ nostre obediẽtie subiugare vt res eorum nobis cederent totaliter que ipis offerre deberent nos eis ꝑriperemus. Et quando nos non possent in ꝑsonis nostris forte grauare illos quacunq; occasione quererent perturbare. Infamarent etiam nos quando haberemus cũ eis aliquando secreta capitula. quasi celebraremus conuenticula hereticorum in latebris cum ipsi poti⁹ ecclesie rectores deberent eos ꝫm morem ecclesie corrigere si quãdo offenderint ꝛ punire. Nam ꝛ ipsi eorum magistri qui prouinciales dicuntur. cum sint layci et aliquãdo vxorati quandã habent similitudinem cum hereticorum magistris. ꝛ si non ꝑ inuidie prauitate tamẽ in laycali habitu nomineq; hereticorum in contemptũ cleri laycos habent magistros ꝛ doctores. Et cum nos sub vna forma viuendi ꝛ multiplici custodia vix conseruemus ordinem nostrum in suo vigore ne dilabatur per negligentiaz quomodo possemus illum ordinez ĩ bono statu diu seruare. vbi quisq; vadit in domũ suam ꝛ exercet negocium propriũ ꝛ habz curam domus sue ꝛ vxoris ꝛ filiorum ꝛ versatur in seculo ꝛ multis quatitur temptationibus mundi ꝛ carnis. Et qui nobis non essent astricti obedire nisi pro velle. ꝛ quos nõ possem⁹ sicut expedit coercere quin cito dilaberetur sub manibꝫ nostris disciplina ꝛ iusticia. Et sic melius fuerat non incepisse q̃ꝫ non posse ꝑficere ꝛ tanta negocia assumpsisse per que dissipatur pax nostra ꝛ fama vilescit. ꝛ inter nosipsos possunt plura scandala suboriri. Preter alias occupationes quas ĩ confessionibus eorũ ꝛ consilijs tota die nos oporteret habere cum ipsis. Et si soli diuites admitterentur inciperent nos homines habere suspectos ꝙ pro auaricia faceremus. vt res eorum sic nobis attraheremus. Et clerici ꝛ alij religiosi contra nos grauarentur si familiares eoruz eis per hoc abstraherem⁹ ꝛ inde lites ꝛ scandala inter nos ꝛ ipsos orirentur. Si autem omnes passim admitterentur fieret confusio cum non possemus omnes regere vel corrigere. ꝛ multa incõuenientia sequerentur. De sancto aũt Frãcisco alia fuit ratio. quia status illius terre ꝛ illius temporis circa ordinem ꝛ homines alios in multis aliter se habebat. ꝛ ipsius sãcti patris Francisci ꝛ primorum fratrũ eius diffamata sanctitas effecit ꝙ tunc habebatur pro bono. quod modo ꝛ in alijs terris non talem haberet successum. Qui nostre doctrine volunt corrigi cõsilio possunt sub alia forma ꝛ colore ita vtiliter in bono ꝑ nos informari sicut cõgruit cuilibet ꝛ tamẽ nos predictis implicationibus vel alijs similibus non inuoluemur. ꝛ ab alijs bonis vel melioribus non retardabimur

Questio

Quare ergo ordinem sancte Clare ĩ cura habetis per quam libertas vestra similiter impedit. R. Ordo ille non est annex⁹

ordini seruiliter vt eis itēdere teneamur sꝫ
ex petitōe dñi cardinal' q̄ vtriq; ꝑest ordini.
ministri ꝯstituūt eis ꝯfessores qui ecclesiasti
ca interdū sacramēta ministrēt. ⁊ visitatores
qui eas corrigant. Aliꝗ fratres nō tenent oc/
cupari ꝓ ipis nisi sicut ꝓ aliꝗs amicis ordis
qñ volunt. Et quia clause manent sub vni/
formi ꝯuersatione ꝑ hoc facilius regi possūt
Qñcūq; aūt ordo noster cōmuniter videret
non expedire sibi curā illaꝝ gerere. potest se
ab eis eximere. cum ex regula nostra non si/
mus alicui ex debito nisi ordini obligati. et
singulari libertate inter ceteros ordines ex
ꝑuilegio gaudeamus. Licet aūt omnino nō
possim⁹ impedire q̄n aliqua fiāt in terrꝭ istis
ꝑdicti ordinis monasteria. tñ si nō studiose
obsisterem⁹ cito multiplicarent ꝑ ꝯcessionē
dñi pape vel cardinalis. ⁊ ꝑ hoc ostendit ꝙ
non diligim⁹ multū occupari cū ipis Q.
Cum ḡ sitis informatores eaꝝ. q̄re ꝑmit
titis ꝙ plures apud eas impure. i. ꝑ pecuni
am recipiunt que si nil secū ferrēt nullaten⁹
recipent. ⁊ aperte symonia videt R. Q
si aliꝗ faciūt. de h̄ nō a nobis est sed ab ill' est
ratio exigēda. Sꝫ tñ vt satisfaciam⁹ queren
tib⁹. sciendū ꝙ quantū spectat ad hāc mate/
riam quadruplex est forma recipiēdi ad or/
dinē qualēcunq;. Prima qñ aliq̄s recipit
nec ꝓ pecunia nec cū pecunia sꝫ pure ꝓ deo
Et ista est purissima corā deo ⁊ hominibus
Secūda qñ aliq̄s recipit non ꝓ pecunia
sꝫ cū pecunia. ita vt si nihil afferret. tñ recipe
retur ꝓ deo. ⁊ similiter h̄ puꝝ est corā deo. sꝫ
est caute agendū corā hoib⁹. ne det eis occa
sio scādali. ⁊ ne sit ibi affect⁹ auaricie infect⁹
ex spe lucri. Tertia qñ q̄s recipit nō ꝓ pe
cunia. nec tñ reciperet sine pecunia eo ꝙ nō
habēt aliter ei q̄ eū recipiūt in necessitatibus
corpis ꝓuidere. cū tenues facultates dom⁹
vix sufficiāt iā receptis. nec ad eas audeant
plures recipe ⁊ istos suis necessitatib⁹ spoli/
are. ita ꝙ talis ꝑsona q̄ sic recipit si abunda
ret locus sine pecuniꝗs recipet. Siꝉr aliq̄s
ducit vxorē ꝓpter diuitias eius vel nobilita
tem. q̄ habet nasum. nec tñ ꝓpter hoc ducit eā
quia nasum hꝫ. quā tñ si naso careret nulla/
tenus duxisset. Et h̄ nō est impuꝝ licet non
appareat forsitan pulcrū. Quarta cū aliq̄s
recipit amore pecunie ita ꝙ si possent illam
pecuniā hr̄e sine ꝑsona ista. nō reciperēt ꝑso
nam sꝫ vt habeāt pecuniā ꝑsonā recipiunt.
Et h̄ penitus impuꝝ est ⁊ symoniacū. quia
ibi pecunia causa est receptionis ꝑsone. ⁊ nō
econuerso. Ubi ergo recipit ꝑsona ꝓpter pe
cuniam. symonia est. quia ibi vendit spūale
id est. cōsortium spūalis societatis ꝓ tempa
li scꝫ pecunia. Et hoc plerīq; faciūt. etiaꝫ ex
mera inopia optantes aliquē venire cū pe/
cunia quē reciperēt. vt eoꝝ inopia repareti. l'
debita ꝯtracta soluerent vl' bona cōcupita
emerent vl' edificia ꝯstruerent Ecclesiast. c⁹
Propter inopiā multi deliquerūt. Ubi ꝟo
pecunia recipit ꝓpter personā quaꝫ alias li/
benter recipent si haberent vnde eaꝫ pasce/
rēt. nō videtur esse symonia. dummodo for
ma cum intētione ꝯcordet. Et hoc modo su
stinemus ꝙ sorores sancte Clare recipiunt
pecuniā cum ꝑsonis si quando oportet eas
plures personas recipe quā de facultatibus
monasteriꝗ congrue valeant sustentari.
Q. Cum doctrina salutis tam necessa
ria est illis qui in rure ⁊ in abditis locis ha/
bitāt sicut illis qui morant in bonis opidis
⁊ ita fructuosa esset in eis. ⁊ vos equalit vo/
cati ⁊ missi sitis ad edificatōem omnium in
differenter. Uidemini nō digne ambulare
tali vocatōe in eo ꝙ in bonis ciuitatibus et
opidis ⁊ villis frequēter predicatis. in aliꝗs
aūt locis raro vel nunq;. Uidet eñ ꝙ sitis
in hoc personaꝝ acceptores. ꝙ paupes con
temnitis ⁊ ditiorib⁹ predicatis. Uel quia in
ciuitatib⁹ multa habetis bona hospitia ⁊ he
ne ꝓcuramini ꝙ non alibi. vl' quia plura ibi
dant munera vobis in speciali seu cōmuni
ideo ibi sepius predicatis. R. Messis
quidem multa eorū qui doctrina indigerēt
salutis. sed operariꝗ pauci idonei ⁊ fideles.
ideo non sufficimus omnib⁹ qui indigent ꝓ
ut vellemus docendo ꝓdesse cum nos pau
ci sumus respectu illorum. In locis etiā
siluestribus vel desertis si qui sunt habitan
tes ita sunt dispersi ꝙ vix possent ad locum
congruū predicationi conuocari Sꝫ ad
singula loca eorum possemus venire vt eis
predicaremus ibidem. Raro etiam vacant
ab occupationibus nisi in festo vt predica/
tioni intendere valerent. ⁊ propter diē vnū
festiuum non possemus tota hebdomada i
villa morari. Non enim permittuntur fra/
tres tamdiu extra domum suam morari ꝙ
sic omnes villas singulariter possint visita
re. nec haberent in pluribus locis vnde tā/
to possent tpe ꝯgrue sustentari. Et si aliqñ
forte vnus frater vellet ⁊ posset aliquādiu

pati penuriam. socius eius forsitan non posset. Et si aliqui aliunde vellent ad predicationes nostras accedere non inuenirent ibi victualia ad emendum. In opidis autem seu villis vbi abundant victualia plures possunt confluere et melius sustentari. et inter plures maior fructus speratur. et a quibus ministrantur nobis plura temporalia in elemosynis. plus etiam requirunt vt eis spiritualia rependamus. non quod omnino debeamus alios in locis desertis deserere. sed prout se oportunitas obtulerit debemus etiam eis doctrinam salutis offerre. Illos tamen predicatores et confessores non excuso a peccato negligentie qui magis pro commodo corporis frequentant loca illa vbi sunt bona hospitia. et nolunt pro salute fraterna diuertere ad villas paupculas. et ibi pro christo paupertatem quam illi homines ibidem semper sustinent apud illos aliquandiu tolerare. cum ipsi professi sint extremam et perpetuam in regula paupertatem. Indignos enim se faciunt eisdem officiis que pro subueniendo omnibus susceperunt. si pro commodo temporali vel muneribus ea vendunt. Matth. Gratis accepistis. gratis date. non pro munere temporali. Dicetur enim talibus in fine Matth. v. Amen dico vobis receperunt mercedem suam. quam principalius hic et studiosius quesierunt. Dicitur etiam eisdem in Trenis. Dederunt preciosa queque pro cibo etc. Preciosa sunt verba dei et auctoritas absoluendi a peccatis confessis. que dant pro cibo quando pro corporis alimento ea principaliter impendunt. Q. Cum in aliis religionibus et collegiis ecclesiarum maior reuerentia prioribus in ordine introitus soleat exhiberi. quod etiam inter apostolos aliquo modo seruatum videtur. vicz in stallo chori et capituli et mense et aliis. Magna rusticitas videtur. quod apud vos nulla in his differentia seruatur cum apostolus dicat Roma. Honore inuicem preuenientes. R. Sanctus pater noster Franciscus in summa voluit ordinem puritate fundare vt in nullo gloriarentur fratres nisi in cruce domini nostri Jhesu christi. id est in humilitatis et charitatis eius quam pro nobis pati voluit deuota imitatione. cum in huiusmodi excellentiis qua vnus alteri prefertur in aliquo soleat animus imperfectorum sepe pueriliter extolli. Q autem apostolus docet honore inuicem preuenire. non tamen ad istas extrinsecas reuerentias referendum est. qua vnus alteri assurgit vel facit eum se precedere et in superiori loco stare vel sedere et similibus. sed magis ad hoc vt quisquis reputet alium se meliorem esse. In humilitate sibi inuicem superiores arbitrantes etc. Ut non sit pronus ad interpretandum facta eius vel dicta in partem deteriorem. Roma. Non ergo amplius inuicem iudicemus etc. Ut offensus ab eo facile ei ignoscat. Donantes inuicem si quis aduersus aliquem habet querelam. Ut studiose caueat ne in aliquo eum despiciat vel offendat. Matth. Uidete ne contemnatis etc. Ut absenti non detrahat nec libenter derogatores eius audiat. Ecclesiastic. Cum detractoribus ne commiscearis. Ut indigenti auxilium et promptum obsequium libenter impendat. Gal. Per charitatem spiritussancti seruite inuicem. Ut eum pure diligat et apud deum fideliter in quibus valet promoueat. Qui hic negligens tamen illas extrinsecas reuerentias vt dixi fratri exhibet. quas plerique magis ad hoc sibi mutuo exhibent ne incuriales notentur vel adulatorie vt sibi ista vicissim reexhibeantur. verbum apostoli debiliter de honoris preuentione impleuit. Inter illos igitur qui aliquid exterioris glorie vel officio dignitatis vel ex alia intentione honesta cupiunt habere secundum hominem possunt iste reuerentie obseruari. Nos autem extremam et altissimam paupertatem in regula professos decet etiam humilitatem summam in omnibus custodire. In aliis ordinibus vbi tempus et dies professionis cuiusque potest obseruari. quis prior altero intrauerit. possunt etiam in locis istam prioritatis seruare distinctionem. Apud nos autem vbi sepe de loco ad locum mutamur. sicut non possumus scire tempus introitus cuiusque. ita nec in quo eum debeamus stallo locare cum ex obliuione et ambitione seu ex humilitate plures dicerent prius vel posterius se venisse. Et aliquotiens cognita veritate contigeret aliquos postea de locis suis forte cum verecundia remoueri. Et ista perplexitas frequens esset inter nos quis videretur altero superior propter frequentes mutationes. et pro appetitu preeminentie sepe conscientie macularentur multorum. Et maius ex his omnibus detrimentum esset in ordine quam vtilitas huiusmodi obseruantie de prioritatis honore. cum secundum multitudinem meritorum magis quam annorum quis sit acceptior apud deum Sapie. Consummatus in breui expleuit tempora multa. placita etc. Questio.

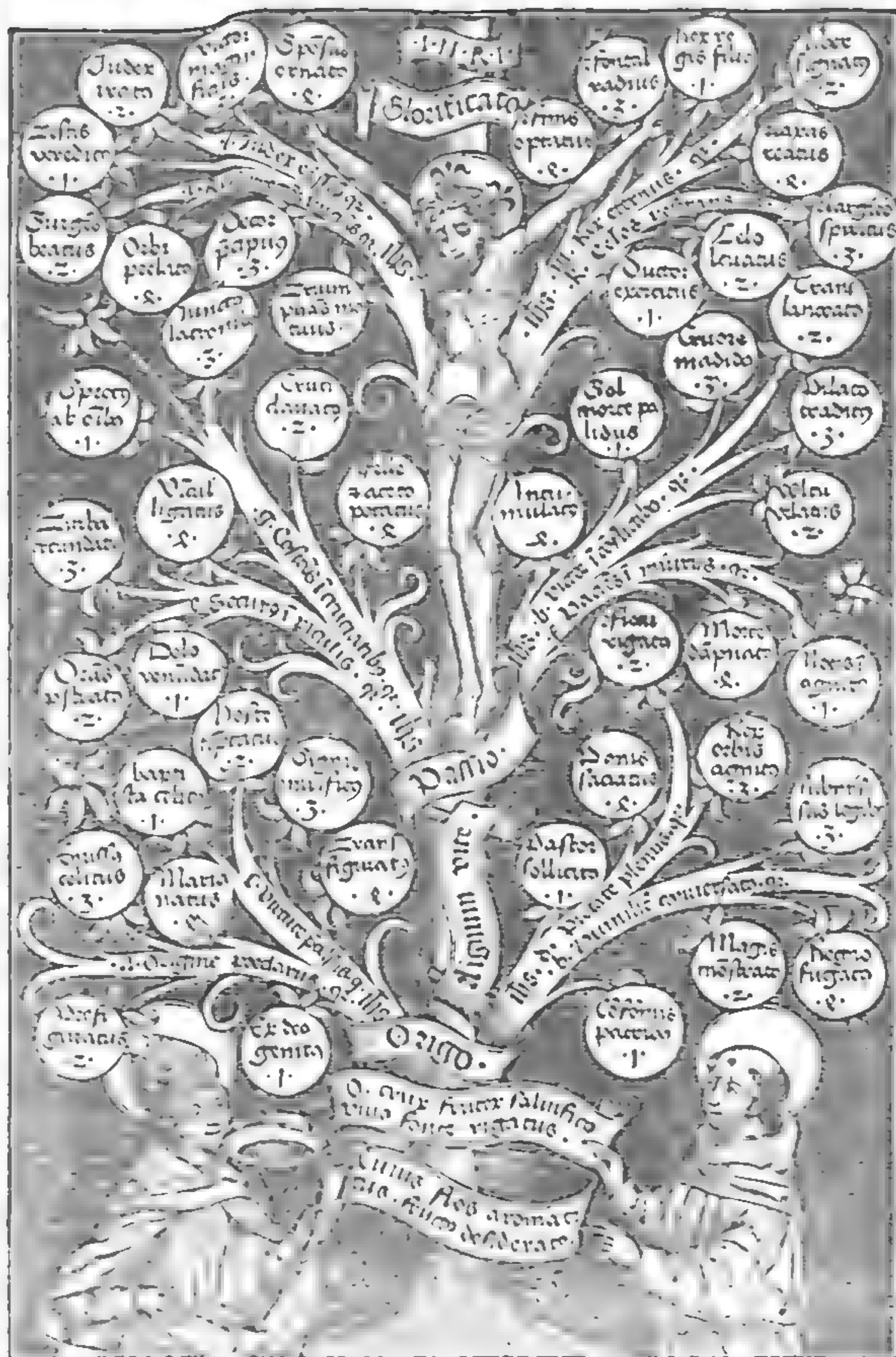
Cum deceat bonos promouere et alios ad bonum pro posse. multum videmini ab hac forma declinare quod scripta vestra in libris et quaternis tam difficulter aliis prestando communicatis. quod ex eis

possent pficere τ aliis pdesse. et aut ꝺ pfectu
alioꝝ moueri ex inuidia videmini. Aut ex i
ani gl'a vt videamini scire q̄ nesciūt alij. Aut
alia intētiōe corrupta. R. Que pn̄t eti/
am bona intētione τ inculpabilit' fieri. ali/
qn̄ temerariū est ea in deteriorē ptē interp̄ta
ri cū cordis occulta ignorem⁹. τ ea q̄ in se in
differētia sunt pn̄t sepe p bono fieri τ licite τ
bn̄. Scripta eīm sua nō cōicare aliis sic pōt
fieri rep̄hensibilit'. ita pōt etiā fieri inculpa/
biliter τ licite τ prudēter. Prudent' quando
scriptū nōdū est bn̄ correctū vel ordinatum
ita q ali⁹ inde se nesciret expedire τ forte ma
gis esset materia scandali vel erroris alij re
scribenti vel legēti. Itē qn̄ nō cōpetit illi qui
desiderat. magisq foret ei nociuū q̄ vtile ta
le scriptū. Itē si ille ꝯtinuo τ frequent' indi/
get suo scripto. vt si alteri ꝯcederet ip̄e foret
neglect⁹. cū nemo teneat' se neglecto alios in
min⁹ necessarijs pmouere. Inculpabilit' qn̄
sepius τ si nō statim indiget suo scripto τ eo
diu carere nō potest. Itē sunt in petēdo mlti
valde importuni sz in reddēdo tardi q se/
pius pulsati vix tandē cū murmure cōcessa
reddūt τ p bn̄ficio ḡtitudinis v̄ba impēdūt
Itē sepe p scriptores polluūt' q̄terni τ libri
τ lacerant' t'alit' male tractant' sic concessi.
Itē vn⁹ ꝯcedit vlteri⁹ alij irreq̄sito eo qui ei
scriptū ꝯcessit. τ ille forsitan iterū alij donec
tandē ille nescit a q̄ reposcere d̄beat. τ sic elō
gat' ab eo q null⁹ directe ei inde respondet.
Itē etiā sepe pdit' qd̄ ita ꝯcedit'. q2 forte ne/
gligent' relictū alius q̄si nulli attineat sibi il
lud sil'r reseruat Aliqn̄ etiā ille vel iste de lo
co mutat' τ tā lōge vn⁹ ab altero disiungit' q
nō pōt ꝯcessum p nūcios repetere. vl' timet i
via destrui vl' amitti p nūciū aut pdonē aut
aquā. Illi aūt q̄b9 talia restituēda ꝯmittun
tur qn̄q voluūt sibi rescribere p⁹usq illi resti
tuāt. vl' cōmodāt aliis vel alicubi relinquūt
donec obliuioni tradūt τ postea negant sibi
fuisse cōmissa. Et sic plurima pdūt' aliis cō/
modata. Aliqn̄ scriptū aliq̄d est ligatū i vo/
lumie cū aliis opib9. τ si illud frat' alicui ꝯce
deret oporteret eū totū libꝝ dissoluere cum
graui dāno expensaꝝ τ laboꝝ in ligādo fctā
rum. Sepe etiā cū vni rescribendū ꝯcedit'
alij nisi τ sibi ꝯcedat' indignant'. τ p hocaut
diu cogit' ille scripto suo carere. aut p plures
man⁹ transiēs sordidat' τ pdit'. Cū ḡ tot cau
se sint irrep̄hēsibiles. pꝑter q̄s ꝯtingit sepe vt
aliq̄s nō cōicet aliis scripturā suā. Nō optz
vt indicent' nō h̄re caritatē ad pximū. vel ex
inuidia aut vana gl'ia vel rancore vel alia n̄
bona intētione petētib9 h̄ negare. licet aliq̄
ab his nō sint imunes. Ille tn̄ nō est excusa
bilis in hac pte q̄ τ si non ex malicia tn̄ ex q̄
dam diffidētia nō cōicat aliis scripta sua. ti/
mens ne si p aliū p⁹us ea pdicarent'. ipse po/
stea nō habeat cū necesse fuerit aliq̄ alia q̄ p
ponat. q̄si fons charitatis τ sapie dei desicca
tus sit vt nō alia p his ei liberalit' restituat τ
refundat si p charitate q̄ ab ip̄o accepat stu/
deat aliis imptiri. Cū etiā libri τ q̄terni fra/
trum sint tm̄ ad vsum a supiorib9 suis ꝯcessi
τ ad custodiā cōmissi. q̄ cauet ꝯmissū destrui
vel amitti qd̄ nō est eius. pꝑiū. pꝑter h̄ nō de
bet maliuol⁹ indicari. M. Cū sicut ipsi
asseritis missi sitis in adiutoriū plebanorū
nō in p̄iudiciū iuris ip̄oꝝ. q̄re nō pdicatis po
pulo ius plebanoꝝ. s. q̄tū τ qualit' debeant
eis subesse τ obedire. τ q̄ntā habeāt sup eos
ptātem. Videmini eīm h̄ tacite p̄terire. id vt
vobis mag3 adhereāt. τ ea q̄ illis donarēt in
vsū vestꝝ callide retrahit3. τ sic eos iure suo
fraudat3. R. Qui bn̄ aduertit sepe itel/
ligit q etiā in pdicatiōe τ ꝯsiliis hortamur
subditos p̄latis suis in oīb9 q̄b9 de iure te
nent' fideliter obedire. τ iura sua illis p'solue
re. τ snīas eoꝝ iuste latas reuerent' obſuare
τ eos quasi dei vicarios honorare. τ qd̄ in h̄
meritū salut3 eoꝝ ex magna pte ꝯsistit. Sed
q2 nō valde magnificam⁹ eos in populo. vi/
detur eis q parū p ip̄is faciam⁹. Quare au
tem hoc dimittim⁹ plures sunt cause. Una
ne videamur h̄ adulatorie potius facere (vt
sic captemus eoꝝ beniuolentiā) q̄ p verita/
tis doctrina. cum pdicatio debeat esse alie/
na ab adulatione p̄sentiū vel detractiōe ab/
sentium. i. Tes. ij. Neq eīm aliquādo fuim⁹
in s̄mone adulatōis sic scitis neq i occasiōe
auaricie. Altera cū ip̄i p se sepe pl⁹ amplifi/
cent iura sua sup subditos suos q̄ oporteat
p̄cipiēdo qd̄ nō debēt. phibēdo q̄ nō possūt
ꝯcedēdo que nō licet. exigendo indebita ful
minando sententias duras. τ laqueos mul
tiplicando animab9 quas soluere et expedi/
re deberent si nos adderemus terrendo po
pulum. τ magnificando potestatem clerico/
rum super ipsos. prouocaremus ampli⁹ q̄/
rundam clericorum audaciam. τ aut facere
mus simplices subditos pusillanimes. aut
tumidos prouocaremus ad proteruiā ma/
iorem. vt magis econtra se erigerēt ꝯ cleruꝫ.

Tertia cū plr̄es clericoꝝ tā apte viuāt iniu
ste ꝙ layci sumāt inde graue scandalū si sup
h̄ vellemꝰ eos magnificare in ꝑplo scādalum
suscitaremꝰ ↄ̄ nosipsos ꝙ tam vituꝑabiles
laudaremꝰ. Prouer. Qui derelinquūt legē
laudāt impiū. q̄ ↄseruāt succēdunt ↄtra euꝫ
Qꝛ cū plures i clero vt nūc vel male ⁊ ↄtra
formā canonū teneāt regimē ꝑpl'i in ecclesia
vel ꝓpt̄ excessus suos suspēsi sint ab executōe
officij pastoral' si oēs cōiter magnificaremꝰ.
etiā illi q̄ nō haberēt ius cogerēt subditos i
his q̄ nō debēt sibi obedire q̄si legitimis pa
storibꝫ. Si aūt specificaremus q̄bꝫ essent di
gni ad obediēdū. alij ḡuit̄ ferrēt ꝙ eos nota
biles ⁊ ↄtēptibiles redderemꝰ. idō q̄i dissimu
lando trāsimꝰ. Quis aūt nonnulli de clero
plꝰ oderint religiosos q̄ꝫ iudeos xp̄i aduer/
sarios. Tn̄ si sapent potiꝰ diligerēt nos plu
ribꝫ de causis tā ꝓ tp̄ali vtilitate q̄ꝫ etiā ꝓ spi
rituali vtilitate sua. Una ꝙ ꝑ nr̄aꝫ doctrinā
subditi coꝝ plenꝰ soluūt eis iura sua. ⁊ obe/
diūt eis ⁊ reuerent̄ eos amplꝰ. licet ipi cleri
ci h̄ nō credāt. Heb. Obedite p̄latis vestris.
Altera ꝙ bn̄ficia eccl'iastica q̄ nos teneremꝰ
si essemꝰ cū eis in seculo venietes ad religio/
nē ipis relinq̄mꝰ obtinēda q̄ q̄tū diligūt se
hr̄e. tm̄ deberēt diligere illos q̄ eis ea relin/
quūt nisi potiꝰ vellēt nos mori vt ea sic gau/
dentiꝰ possiderēt. Tertia ꝙ sumꝰ testes coꝝ
in doctrina fidei vt meliꝰ credat̄ eis qd̄ do/
cent obediēdū sibi esse tāq̄ꝫ xp̄i vicarijs. Si
cut heretici q̄ dicūt ꝙ clerici ꝓ suo q̄stu sedu
cāt ꝑpl'm vt sibi obediāt. ⁊ dent ipis oblatio
nes ⁊ decimas vt īde sustēten̄t ⁊ ditēt̄ ⁊ deli
cient̄ ⁊ sine labore abūdent. q̄ h̄ aliūde tam
cōmode non haberēt ⁊ ideo ↄfinxerint festa
⁊ officia diuia. aiaꝝ remedia. pctōꝝ pn̄ias.
iudicioꝝ eccl'iasticoꝝ snīas. sacroꝝ ammini
stratōes ⁊ alias solēnitates. ⁊ institutōes sā/
cte eccl'ie ⁊ p̄lationū dignitates. vt hoꝝ oim
occasiōe exhauriāt marsupia laycoꝝ. Sꝫ fi
deles cū vidēt religiosos relinq̄re mūdū. et
diuitias mūdi ⁊ ecclesiastica beneficia resi/
gnare. ⁊ pauꝑtatē volūtariā ꝓfiteri ⁊ tn̄ h̄ ea/
dem docere ⁊ credere que docēt clerici. aufer
tur eis illa hereticoꝝ suspitio q̄ ꝓ sola auari
cia possent opinari p̄dicta oīa a clericis ad
inuenta cū vident illos esse testes eorum do
ctrine q̄ hec tp̄alia ꝓ doctrina fidei reliq̄rūt
Quarta ꝙ habeāt in nobis aliquē stimulū
correctiōis vt minꝰ audeāt peccare ⁊ studio
sius officiū sibi cōmissum exerceāt ⁊ instruā
tur in aliquibꝫ q̄ ignorāt ⁊ ad pn̄iam ꝓuocē
tur ⁊ in bono amplius roborent̄. Quis aliꝰ
argueret coꝝ vicia cū in simili morbo labo/
rans aliū non presumat curare. iuxta illud
Medice cura teipm̄. Itē si cecus ceco duca
tum p̄stet ⁊c̄. Quinto ꝙ sumus coꝝ coad
iutores in subleuādo onere sibi imposito.
vt sit eis h̄ portabiliꝰ. ⁊ iudiciū durissimum
qd̄ fiet in his q̄ p̄sunt aliquo mō tolerabiliꝰ
sentiāt in futuro supplēdo coꝝ vices. p̄dicā/
do. ↄsulendo ↄfessiones audiēdo. vbi aliqui
coꝝ minus sufficiūt ꝓ multitudine populi.
vel ꝓ ꝑplexitate casuū minus ab aliquo ipe
rito instrui pn̄t. vel parrochiani minꝰ faciūt
q̄ꝫ deberēt vt qn̄ coꝝ subditi timēt eis ↄfite
ri ex cā aliqua spēali. Sexta si q̄s int̄ eos
timore ꝑiculi in q̄ sunt q̄rit ↄfugere ad statū
tutiorem salutis. vel desiderio vite meliorꝭ
vult ea que i mūdo sunt relinquere. ⁊ statū
ꝑfectōnis euāgelice apprehēdere apd̄ viros
religiosos pōt qd̄ desiderat inuenire q̄ sint
ordinis sui fideles obſuatores. Sic Loth
fugiēs ab excidio sodomoꝝ ↄfugit ad puu
lam segor. i. humilē religionem saluandus.

Septima ꝙ si immineret aliquādo eccle
necessitas vel pugna ↄtra hereticos vel ali/
os oppressores fideliū. viri religiosi deberēt
se ꝓmptiꝰ exponere ⁊ quasi p̄mi in acie se op
ponere inimicis. sicut filij ruben ⁊ gad ⁊ ma
nasse fuerūt fratrū suoꝝ ꝓpugnatores ad ob
tinendam terrā cū pace. Octaua ꝙ sunt
apud deū intercessores ꝑ orōnis studium. ⁊
vite meritū. ⁊ dn̄m sibi ⁊ alijs placabilē faci/
entes ꝓ venia peccatoꝝ. ꝓ gratia meritoruꝫ
ꝓ amotione q̄rūcūq̄ꝫ maloꝝ. ꝓ gloria celesti
um p̄mioꝝ facilius obtinenda. Que nobis
prestare dignet̄ Jesus xp̄us Amen. Et hec
ad p̄sens sufficiāt ꝓ excusatione nostra con/
tra calumnias exprobrantiū vel questiōes
ignorantiū. qua forma vel intentōne aliqua
que vident̄ aliquādo minus intelligentibꝫ
quoquo modo reprehensibilia faciamus.
Qui autē voluerint possunt plura superad
dere. et ista que hic posita sunt melius expla
nare. que sicut impmeditate ita ⁊ inordinate
conscripsi. sicut tunc mee memorie occurre/
runt. modo hoc modo illud sicut aduertere
poterit legens.

Explicit libellus Apologeticus. id
est. excusatorius.



Passio.
Origo.
Lignum vite
Pastor sollicitus

# Incipit tractatus sancti Bonauenture qui vocatur Lignum vite.

Hristo confixꝰ sum cruci. Uerus dei cultor.
christiq̃ꝫ discipulus qui salua
tori omniũ ꝑ se crucifixo per
fecte cõfigurari desiderat.ad
hoc potissimuꝫ attẽto mẽtis conatu debet i
tẽdere vt christi iesu crucẽ circumferat iugi/
ter tam mẽte q̃ꝫ carne.quatenꝰ prefatũ apo/
stoli verbũ veraciter valeat in semetipso sen
tire. Porro huiusmodi affectuꝫ ⁊ sensum is
dumtaxat apud se viuaciter experiri meret.
qui dominice passiõis nõ immemor nec in/
gratus laborẽ ⁊ dolorẽ amorẽq̃ꝫ crucifixi ie
su.tanta memorie viuacitate. tãto intellectꝰ
acumine.tanta volũtatis charitate conside/
rat.ꝙ veraciter illud spõse ꝓferre potest elo
quium. Fasciculꝰ mirrhe dilectus meꝰ mihi
inter vbera mea cõmorabit. Ut igitur p̃/
fatus in nobis attendat affectus. formetur
cogitatus.imprimat memoria.ex sacri euan
gelij silua.in qua de vita passione ⁊ glorifica
tiõe Jhu christi diffuse tractat.colligere stu
dui hunc mirrhe fasciculũ.quẽ ⁊ paucꝫ ⁊ or/
dinatis ⁊ correspondentibꝫ sibi verbis com
pegi.ꝓpter facilitatẽ memorie.necnõ simpli/
cibꝫ cõsuetis ⁊ rudibꝫ propter declinanduꝫ
curiositatis viciũ.fouendã quoq̃ꝫ deuotio/
nem.⁊ edificandã fidei pietatẽ. Et quoniaꝫ
imaginatio iuuat intelligentiã.ideo ex mul/
tis pauca collegi ⁊ imaginaria quadã arbo/
re sic ordinaui atq̃ꝫ disposui vt in prima ⁊ in
fima ramorũ ipsiꝰ expansione saluatorꝫ ori/
go describat ⁊ vita.in media passio.⁊ glorifi/
catio in suprema. Et in prima quidẽ ramo/
rum serie quattuor altrinsecus ſm alphabe
ti ordinem ponent versiculi.similiter i secũ/
da ⁊ tertia.ex quoꝝ quolibet instar fructus
vnica pullulatio pendet.vt sic sint quasi xij.
rami afferẽtes duodecim fructus iuxta my
steriũ ligni vite. Describe igit in spiritu men
tis tue arborẽ quandã.cuiꝰ radix irrigetur
fonte scaturitiõis ꝑpetue.qui etiã excrescat
in fluuiũ viuũ ⁊ magnuꝫ.quattuor videlicet
capitũ ad irrigandũ totiꝰ ecclesie paradisũ.
Porro ex huiꝰ arboris stipite duodecim ra
mi frondibꝫ floribꝫ fructibusq̃ꝫ adornati cõ
surgant. Sitq̃ꝫ foliũ eius cõtra omne genꝰ
morbi medicamentũ efficacissimũ. tam pre
seruans q̃ꝫ reparãs.ꝑ eo ꝙ verbũ crucꝫ. vir/
tus dei est in salutẽ omni credẽti. Flos aũt
eius sit omĩs coloris formositate decorus.
omnisq̃ꝫ odoris suauitate respersus.qui de
siderantiũ anxia corda refocillet ⁊ attrahat.
Fructꝰ tandẽ sit duodenꝰ.habẽs in se om/
ne delectamentũ ⁊ omnẽ saporis suauitateꝫ
qui sic domesticis dei ad degustandũ ꝓponi
tur vt semꝑ eo satient edentes. ⁊ tamẽ nũq̃ꝫ
fastidiant. Et hic quidẽ fructus est qui de ṽ
ginali vtero traxit originẽ.⁊ in ligno crucis
ad maturitatẽ saporosam.ꝑ eterni solis ca/
lorem meridianũ.christi videlicet charitatẽ
peruenit.⁊ in orto paradisi celestis in ecclia
videlicet dei desiderantibꝫ ipm ꝓponitur de
gustãdus. Et hoc insinuat primus versicu/
lus quo dicit. O crux frutex saluificus. viuo
fonte rigatus. Cuiꝰ flos aromaticꝰ. fructus
desideratus. Uerũ licet hic fructus vnꝰ
sit ⁊ indiuisus.quia tamẽ ſm eius multipli/
ces statꝰ.dignitates.virtutes ⁊ opa.multifor
mibꝫ cõsolationibꝫ deuotas animas cibat.
que quidẽ ad duodenariũ numerũ reducũ
tur.ideo fructꝰ hic ligni vite quasi sub duo/
decim saporibꝫ in duodecim ramis gustan/
dus ꝓponitur atq̃ꝫ describit Ut in primo ra
musculo mens christo deuota saporẽ suaui
tatis ꝑcipiat.preclarã saluatoris sui recogi/
tando originẽ ⁊ dulcẽ natiuitatẽ. In secũdo
ramusculo dignatiue cõdescensionis cõuer/
sationẽ perhumilẽ. In tertio celsitudineꝫ ꝑ/
fecte virtutis In quarto plenitudinẽ abun
dantissime ⁊ ꝑfectissime pietatis. In quĩto
confidentiã quã habuit in periculo passio/
nis. In sexto patientiã quã exhibuit in illa/
tis iniurijs ⁊ cõtumelijs magnis. In septi/
mo cõstantiã quam seruauit in ipo cruciatu
⁊ dolore asperrime crucis. In octauo victo
riam quã assecutꝰ est in conflictu ⁊ transitu
mortis. In nono resurrectionis nouitateꝫ
miris dotibꝫ adornatã. In decimo ascensio
nis sublimitatẽ spiritualiũ charismatũ dif/
fusiuã In vndecimo equitatẽ futuri iudicij
In duodecimo eternitatem diuini regni.

Hos aũt ideo voco fructus qꝛ sua maxi
ma suauitate delectãt ⁊ virtuositate ꝯfortãt
animã meditantẽ in his ⁊ diligẽtius singu/
la ptractantẽ.si tamen abhorreat exempluꝫ
p̃uaricãtis ade qui lignũ scientie boni ⁊ ma
li pretulit ligno vite. Quod quidẽ vitare nõ

potest nisi rōni fidē. inuestigatōi deuotōem. curiositati simplicitatē. tandēq; carnali sen/ sui omī seu prudētie carnis sacrā pferat xpi crucē. p quā sanctispūs charitas in cordib9 deuotis nutrit ⁊ septiformis grā diffundit. sicut in duob9 supremis ⁊ postremis versi/ culis postulatur.

Jesus ex deo genitus.

Expergiscere pinde aīa xpo deuota. ⁊ singula q̄ de Jhū dicunt diligentius discute. Attēte ɔsidera ⁊ morose pertracta cū Jesum audis ex deo genitū. Caue ne mētis tue oculis infirmū aliq̄d carnalis cogitatiōis occurrat q̄n poti9 colūbino ⁊ aquilino intuitu simpliciter crede ac pspicaciter ɔtemplare q̄ ab illa eterna luce sit immensa ⁊ simplicissima fulgentissima ⁊ sūme arcana coetern9 coequalis ⁊ ɔsubstantialis splēdor orit. q̄ est v̄tus ⁊ sapīa patris generātis. in q̄ pater oīa disposuit ab eterno. p quē fecit ⁊ secula. factaq; gubernat ⁊ ordinat ad gl'iam suā. partim p naturā. ptim p grām. p/ tim p iusticiā. ptim p mīicordiā. vt nihil i h̄ mūdo inordinatū relinquat.

Jesus prefiguratus.

Principio quidē ɔditionis nature. collatis in padiso parentib9 primis. dehinc ppter esum ligni vetiti p diui/ ni decreti seueritatē expulsis. supna miseri/ cordia nō distulit hoīe3 errabundū reuoca/ re ad pnīe viam. spem venie dādo p repmis/ sum saluatoris aduentū. Et ne forte p ignorantiā ⁊ ingratitudinē tāta dei dignatō nr̄e saluti foret inefficax. in q̄nq; seculi h9 etatib9 p patriarchas. iudices. sacerdotes. reges. et pphetas ab abel iusto vsq; ad iohēm bapti/ stam filij sui aduentū p̄nūciare pmittere ac p̄figurare nō destitit. vt p multa milia tpum ⁊ annoꝝ magnis miris ⁊ multiplicatis oraculis intelligētias nr̄as ad fidē erigeret. ⁊ affe/ ctus p viua desideria inflāmaret.

Jesus emissus celitus.

Deniq; postq; venit plenitudo tpis. sicut hō sexta die ɔdit9 est de terra p diuine manus v̄tutē ⁊ sapiam. sic in p̄ncipio sexte etatis misso archangelo gabriele ad virginē. ⁊ v̄gine p̄bente illi assensum. supuenit in eā spūssanctus. sicut ignis diuinus mentē ei9 inflāmans. carneq; ipius pfe/ ctissima puritate sanctificās. S3 ⁊ v̄tus eā obumbrauit altissimi. vt tantu3 ferre posset ardorē. qua opante in instanti corp9 fuit formatū. aīa creata. ⁊ simul vtrūq; diuinitati in psona filij counitū. vt idē esset de9 ⁊ hō. salua vtriusq; pprietate nature. O si valeres vtcūq; sentire q̄le q̄ntumq; fuerit illud e celo immissum incēdiū. collatū refrigeriū. infusum solatiū. q̄nta sublimatio v̄ginis m̄ris. q̄nta nobilitatio humani generis. q̄ntaq; conde/ scensio maiestatis. si virginē canentē cum iubilo posses audire. si cū dn̄a tua in mōtana conscēdere. si sterilis ⁊ v̄ginis suauē ɔtueri cōplexū ⁊ salutatōis officiū. in q̄ seruul9 do/ minū. pco iudicē. vox v̄bū cognouit. puto q̄ canticū illud sacrū Magnificat aīa mea dominū ⁊c. cū beatissima v̄gine suaui tunc modulatiōe ɔcineres. mirūq; ɔceptū v̄gineum vna cū ppha puulo exultās ⁊ iubilās adorares.

Jesus maria natus

Nunc cū quietū silentiū vniuersal' pacis sub cesaris augusti impio. pturbata p̄us secula serenasset intm̄ vt p ipi9 edictū describeretur vniuersus orbis. diuine factū est puidētie cura vt ioseph v̄ginis spōsus p̄gnantē puellā de regali ortā prosapia ad bethleemiticā duceret vrbē. Et ia3 a ɔceptu excursis mensib9 nouē rex ille pacificus tāq; spōsus de thalamo pcessit d' vtero virginali. sic absq; omī corruptiōe in lucem edit9 sicut fuerat absq; oīs libidinis ɔtagione ɔcept9. Qui cū magn9 esset ⁊ diues. p nob̄ effect9 parū9 ⁊ paup extra domū in diuerso/ rio nasci elegit. pāniculis inuolui. lacte v̄gi/ neo pasci. ⁊ inter bouē ⁊ asinū in p̄sepio reclinari. Tūc illuxit nob̄ dies redēptiōis noue. repatiōis antique. felicitatis eterne. Tūc p totum mundū melliflui facti sunt celi. Cōple/ ctere itaq; nūc aīa mea diuinū illud presepe vt pueri pedib9 labia tua figas. ⁊ oscula ge/ mines. Deinde pastoꝝ excubias mēte ptracta. angeloꝝ mirare ɔcurrentē exercitū. celesti melodie tuas interpone ptes. corō ⁊ ore decantās. gl'ia i altissimis deo. ⁊ in terra pax hominib9 bone volūtatis.

Jesus ɔformis patrib9

Octauo nāq; die circūcidit puer ⁊ vocat Jh̄s. vt sanguis sui p̄ciū p te nō tardās effundere. tuū se verissimum saluatorē ōnderet p̄rib9 repromissum tā v̄bo q̄ signo. eisq; assimilatū p oīa. p̄ter ignorantiā ⁊ pctm̄. Propt' qd ⁊ circūcisionis accepit signaculū. sic ⁊ veniēs apparuit in sim/ litudinē carnis pcti vt de pctō dānaret peccatū nobisq; fieret sal9 ⁊ sempiterna iusticia

ab humilitate sumēs initiū. q̄ oim̄ est radix custosq̄ virtutū. Quid igit̄ supbis terra ⁊ cinis. agn⁹ innocēs q̄ tollit pctā mūdi non abhorret circūcisiōis cauteriū. Et tu pctōr cuz sis dū ꝓtendis te iustū. remediū refugis salutꝭ eterne. Ad quā nullaten⁹ ꝯuenire potes nisi velis subseq̄ humilē saluatorē

Jesus tribus magis monstratus

Nato dn̄o in bethleē iude. stella trib⁹ magis ī oriēte apparuit ⁊ vsq̄ ad domum illi⁹ humilis regis ꝓuia claritate ꝑduxit. Noli iā ⁊ tu ab illi⁹ oriētis ⁊ ꝑeuntis stelle declinare fulgore q̄n poti⁹ sacrorum regū comes effect⁹. iudeoꝝ scripturam de xp̄o testimoniū ꝑhibentē accepta. ⁊ fraudulēti regis herodis declina maliciā. cū auro ⁊ thure ac mirrha xp̄m regē ⁊ verꝝ deum ⁊ hoīem venerare. ⁊ cū ꝓmitijs gentiū vocandaꝝ ad fidē. humilez deū in cunis iacentem adora ⁊ ꝯfitere ⁊ lauda. vt sic ī somnis ꝯmonit⁹ ne herodianā seq̄ris supbiā p⁹ vestigia humilis xp̄i reuertarꝭ in regionē tuā.

Jesus summissus legibus

Non suffecit mgr̄o humilitatꝭ ꝑfecte. cū patri ꝑ oīa esset equalis q̄ seipm̄ subderet humilime marie ꝟgini. nisi ⁊ sesummitteret legi. q̄tenus eos q̄ sub lege erāt redimeret. liberaretq̄ a ꝟuitute corruptionis in libertatē glīe filioꝝ dei. ꝓpter qđ ⁊ m̄rem ꝗq̄ mundissimā. legē purificationis voluit obꝟuare. ⁊ seipm̄ oim̄ redemptorē vt ꝓmogenitū redimi. in tēplo dei offerri ⁊ hostiam ꝓ se dari ꝑsentib⁹ ⁊ exultātib⁹ iustꝭ. Exulta igit̄ ⁊ tu cū illo beato sene simeone ⁊ anna longeua. ꝓcede in occursum m̄ris ⁊ pueri. vincatꝭ verecundiā amor. depellat timorē affect⁹. Accipias ⁊ tu infantē iesum ī vlnas tuas. dicasq̄ cū sp̄osa in canticis canticorū. Tenui eū nec dimittā. Tripudia cū illo venerabili sene simeone ⁊ ꝯcine. Nunc dimittꝭ seruū tuū dn̄e ⁊c̄.

Jesus regno fugat⁹

Quoniā aūt humilitatē ꝑfectā trinꝭ spēaliter adornari decet comitatu ꝟtutū. s. paupertatis in fugiēdo diuitias vt fomēta supbie. patiētie ꝟo in equanimi ꝑpessione ꝯtempt⁹. obediētie q̄z in alienis parēdo mādatꝭ. iō diuia dispositōe altiori permittēte ꝯsilio dū herodes impi⁹ puerū regē querit vt ꝑdat. supne reuelatōis oraculo in egyptū trāsfert̄ vt ꝑegrin⁹ ⁊ paup. simulq̄ in coetaneis pueris ip̄i⁹ causa occisis occidit̄ ⁊ quasi in q̄libet trucidat̄. Tandē herode defuncto iuxta diuinū imperiū reducit̄ ī terrā iuda. ibiq̄ ꝯuersat⁹ ⁊ crescēs etate ⁊ grā. cohabitabat parētib⁹. ⁊ adeo erat subdit⁹ illis vt nunq̄ vel ad momentū secederet. nisi cuz duodecim iā fact⁹ annoꝝ remāsit in hierusalem. nō sine multo m̄ris dolore quesit⁹. nec sine immēso gaudio reinuent⁹. Noli ꝰ et tu fugiētes in egyptū m̄rem ⁊ puerū sine comitatu relinq̄re. Noli cū dilecta querente dilectum donec inuenias ab inq̄sitōe cessare. O cū q̄nta copia fluerēt lacrime. si oculis ꝯp̄s aspiceres tā venerabilē dn̄am gratiosissimā q̄ puellā cū tā tenero ⁊ formoso puerulo peregrinā. si etiā dulcē illā increpatōꝫ amātissime dei genitricis audires. Fili quid fecisti nobis sic. tanq̄m si diceret. Desiderantissime fili quō tā dilecte ⁊ diligēti m̄ri tantā potuisti materiā ꝑstare doloris.

Jesus baptista celicus

Cum aūt ad tricesimū etatꝭ sue annū saluator ꝑuenisset volēs opari salutē nostrā. cepit ꝓus facere q̄ docere. Et ꝓmū inchoās a ianua sacroꝝ ⁊ fundamento ꝟtutū baptizari voluit a iohāne. vt exempla mōstraret ꝑfecte iusticie. ⁊ vim regeneratiuā aq̄s ꝯferret cōtactu mūdissime carnis sue. Que ⁊ tu fideliter comitare. vt fias regeneratus in ip̄o eiusq̄ scrutare secreta vt sec⁹ iordanē in voce patrē. in carne filiū. in columba videas sp̄m scm̄. ⁊ aꝑto tibi iā trinitatꝭ celo sursum feraris in deum.

Jesus hoste temptatus.

Ductus nāq̄ fuit ih̄s ī desertū a sp̄ū vt tēptaret̄ a diabolo. q̄ten⁹ ⁊ hostilis pugne humili ꝑpessione nos hūiles faceret ⁊ victorie assecutiōe viriles. Durā q̄z ac solitariā vitā ꝯstāter assumpsit vt fideliū mētes ad ꝑfectōis aggressionē erigerꝫ. ⁊ ad grauia ꝑferēda firmaret. Eya nūc xp̄i discipule cū pio mgr̄o secreta solitudinis ꝑquire vt soci⁹ feraꝝ effect⁹. arcani silentij. oratiōis deuote. diuturni ieiunij. trine ꝯflictatōis cū callido hoste. imitator fias ⁊ ꝑticeps ⁊ ī oim̄ temptationū discrimie ad illū discas habere recursum ꝑ eo q̄ nō habem⁹ pōtificē q̄ nō possit cōpati infirmitatib⁹ nr̄is. temptatū ꝑ oīa ꝑ silitudine absq̄ peccato.

Jesus signis mirificus

Ipse nēpe est q̄ fac̄ mirabilia magna solus. dū elemēta commutat. panes multiplicat. mare calcat. fluct⁹q̄ trā

quillat: demones cōpescit ꝛ fugat. leprosos emūdat ꝛ sanat. mortuos suscitat. qui ꝛ cecis visum. surdis auditū. mutis eloquiū. claudis gressum. paraliticis ꝛ aridis ꝛ sensum restaurat ꝛ motū. Ad quē peccatrix cōscientia clamat nūc more fidelis leprosi. Dn̄e si vis potes me mūdare. Nūc more Centurionis Dn̄e puer me⁹ iacet in domo paralitic⁹ ꝛ male torquet. Nūc more chananee. Miserere mei fili dauid. Nūc more sanguifiue mulieris Si tetigero inq̄t fimbriam vestimenti eius salua ero. Nunc instar Marie et Marthe. Dn̄e ecce quē diligis infirmat.

Jesus transfiguratus

a D ꝯfirmādū siquidē mētē humanā ꝑ spem retributōnis eterne assumpsit Jhs petrū iacobū ꝛ iohēm. quibus ꝛ trinitatꝭ sacrm̄ aperuit. ꝛ passiōis abiectionē ꝑdixit. ꝛ resurrectiōis future gliam ī trāsfiguratiōe mōstrauit ꝯtestātibꝫ sibi lege et ꝓphetis in apparitiōe moysi ꝛ helye. ꝯtestantibus etiaꝫ p̄re ꝛ sp̄usctō in voce ꝛ nube. vt sic aīma xp̄o deuota ꝛ iā in ꝟitate firmata ꝛ ad apicē ꝟtutis euecta fideliꝫ dicat cum petro. Dn̄e bonū est nos h̄ esse. hoc est. in tueptem plationis ꝯfruitiōe serena. immissoq̄ʒ in eā celesti sopore ꝛ extasi audiat arcana verba q̄ non licet homini loqui.

Jesus pastor sollicitus

q Uāta fuerit pijssimi pastoris ad perditas oues solicitudis cura. q̄ntaq̄ʒ clemētia ipe bon⁹ pastor in parabola pastorꝭ ꝛ ouis cētesime ꝑdite. multaq̄ʒ cura q̄site. ac tandē inuēte ꝛ ī humerꝭ reportate cū gaudio pia metaphora indicat. ꝛ ꝓmone expsso declarat cū dicit. Bon⁹ pastor animā suā dat ꝓ ouibꝫ suis. Et in eo ꝟe illud ꝓpheticū ꝑfecte impleꝫ. Sicut pastor gregē suum pascet. Nā ꝓpter h̄ labores sollicitudineꝫ ꝛ medias passus inter phariseoꝝ insidias ꝛ ꝑicula multa. euāgelisando regnū dī ciuitates circuibat ꝛ castra. noctes ducebat ī orōe ꝑuigiles. Nec phariseoꝝ veritus murmur ꝛ scandalū publicanis reddebat se affabilem asserēs ꝓpter male habētes se venisse in mūdum. Ad penitētes q̄ʒ paternuꝫ p̄tendebat affectū. aptū oñdens eis diuie misericordie sinū. Testes hoꝝ inuoco ꝛ adduco in medium mattheū. zacheū ꝛ peccatricē illā ad pedes ei⁹ ꝓstratā. ꝛ mulierē in adulterio deprehēsam. Nūc igiꝫ pastorē pijssimū more matthei ꝑfecte sectare. more zachei hospitio suscipe. more peccatricꝭ vnguēto punge. pedesq̄ʒ ipi⁹ ablue lachrymis. terge capillis. osculis mulce. vt tandē cum ipa muliere iudicio ipi⁹ exposita. absolutōis sniam merearis audire. nemo te ꝯdēnauit. nec ego te ꝯdemnabo. vade ꝛ iam ampli⁹ noli peccare.

Jesus fletu rigatus

p Ro summe siquidē pietatꝭ reserāda dulcedine. fons toti⁹ m̄isericordie. bonus ihs nō modo ꝓ nobꝭ miseris sel sed pluries fleuit. Nā sup lazaꝝ ꝑmo. dehic sup ciuitatē. ꝛ tandē ī cruce. ex illis pijssimis oculis ad oēm expiationē petoꝝ lachrymarū manauere flueta. Fleuitq̄ʒ saluator vbertim. nūc hūane infirmitatis deplorādo miseriā. nūc ceci cordis caliginē. nūc obdurate malicie prauitatē. O cor duꝝ vesanū ꝛ impiūm. ꝛ tanq̄ʒ ꝟa ꝑuatum vita plangendū. cur more frenetici flēte sup te sapia p̄ris in tātis miserijs letaris ꝛ rides. Cōsidera lacrimantem medicū tuū ꝛ luctū vnigeniti fac tibi plāctum amaꝝ. deduc q̄si torrentē lacrimas ꝑ diē ꝛ noctē nō des requiē tibi. neq̄ʒ taceat pupilla oculi tui.

Jesus rex orbis agnitus

s Ane post lazaꝝ suscitatū ꝛ post effusum alabastꝝ vnguēti sup caput Jesu. odore fame ei⁹ iā resperso in ꝓplo ꝯsciens ipe turbā sibi obuiā venturā ꝯscendit asellū vt inꝫ applausus currentiū ꝓcedentiū ramos ꝛ sternentiū vestimēta ī via mire ꝓberet humilitatꝭ exēplū. Nec sue miseratiōis oblit⁹ cū turbe depromerēt canticū laudis. ipe lamētū assumpsit sup excidiū ciuitatꝭ. Surge nūc saluatoris ancilla vt tanq̄ʒ vna ð filiabꝫ hierlm intuearꝭ regē Salomonē in honore quē sibi mr̄ synagoga ī ecclesie nascētꝭ mysteriū reuerenꝫ exhibuit. vt insidentem aselli tergo celi terreq̄ʒ dn̄m velut cū ramis oliuaꝝ atq̄ʒ palmarū. pietatis opibꝫ ꝟtutūq̄ʒ triūphis ingiꝫ comiteris.

Jesus panis sacratus

i Nter oīa memorialia xp̄i ꝑcipua cōstat recordatiōe esse dignissimum finale illud ꝯuiuiū sacratissime cene. In q̄ nō solū agn⁹ paschal ad edendū ꝓponiꝫ veꝝ etiā agn⁹ imaculat⁹ q̄ tollit pctā mundi sub specie panis oē h̄ntis ī se delectamētum ꝛ oīs saporis suauitatē. ꝓbeꝫ in cibuꝫ. In q̄ q̄dē ꝯuiuio mira xp̄i refulsit bonitatꝭ dulcedo. q̄n cū paupeculis illis discipulꝭ ꝛ iuda ꝓditore eadem mēsa ꝛ scutella cenauit. Mira

claruit humilitatis exemplū dū pedes pisca/
toꝝ ꝛ etiā pditoris sui rex glie pcinct⁹ linteo
studiosissime lauit. Mira patuit munificen
tie largitas dū sacerdotibꝫ illis ꝑmis ꝛ p cō
sequēs toti ecclie ꝛ orbi terraꝝ corp⁹ suū sa/
cratissimū ꝛ sanguinē veꝝ ī cibū dedit ꝛ po/
tū vt qđ erat futuꝝ ī ꝓximo sacrificiū đo pla
cens. ꝛ redēptiōis nr̄e impciabile pciū esset
viaticū ꝛ sustentamentū. Mir⁹ tandē emicu
it dilectiōis excessus. qñ in finē diligēs suos
tā dulci eos exhortatiōe ꝯfortauit in bono.
petꝝ spēaliter ꝑmonēs ad fidei robur. ꝛ Jo
hāni offerēs pect⁹ ad recubitū iocundū ꝛ sa/
crū. O q̄ꝫ mira sunt h̄ oia repleta dulcedine.
illi dūtaxat aīe q̄ ad tā celebre vocata ꝯuiui/
um tāto mētis currit ardore vt possit illō ꝓ
pheticū eructare. Quēadmodum desiderat
ceru⁹ ad fontes aquaꝝ ita desiderat aīa mea
ad te deus.

Jesus dolo venundatus

P Assionē dulcissimi ihu xp̄i pie ꝯside
rare volēti ꝑmū occurrit pfidia pdi
toris. Qui tāte fuit fraudis veneno
replet⁹ vt suū dn̄m ꝛ mgr̄m pderet. Tāta fu
it flāma male cupiditatis succēsus vt optimū
deū argēto venūdaret ꝛ p̄ciosissimū xp̄i san
guinē vilis mercedis p̄cio cōpensaret. Tan
te deniq; ingratitudis vt illū q̄ oia sibi ꝯmi
serat ꝛ ad honorē ꝛ dignitatē ꝛ culmē aplice
ptātis puexerat insequeret ad mortē. Tāte du
ricie vt nec familiaritate ꝯuiuij nec hūanita
te obsequij. nec suauitate colloquij a ꝯcepta
malicia potuit reuocari. O mira benignitas
mgr̄i ī discipulū duꝝ. ꝛ pij dn̄i in seruum ne
quissimū. Certe bonū erat ei si nat⁹ nō fuisset
hō ille. Sꝫ q̄uis inexplicabilis fuerit pdi/
toris ipietas. in imensū tn̄ eaꝫ exupat agni
di dulcissima māsuetudo. ī exēplū data mor
talibꝫ vt iā nō dicat ab amico exasperata hu
manitas. Si inimic⁹ me⁹ maledixisset mihi
sustinuissem vtiq; ꝛc. q2 ecce hō vnanimis q̄
dux videbat ꝛ not⁹ q̄ xp̄i panes edebat ꝛ ī il
la sacra cena cuꝫ illo dulces capiebat cibos.
magnificabat sup eū supplātatiōꝫ. ꝛ tn̄ agn⁹
ille mitissim⁹. os in q̄ nō est inuēt⁹ dolus. ori
qđ abūdauit malicia in ipa pditōis hora su
aui osculo applicare nō renuit vt oia illi exhi
beret que praui cordis ptinaciam emollire
potuissent.

Jesus orans pstratus.

S Ciens naq; ihs oia q̄ sup eū erāt vē
tura ꝯm altissime dispositiōis arca/
num hymno dicto exijt in montē oliuaruꝫ.
more solito oratur⁹ ad p̄rem. Et tūc p̄cipue
iam mortis instāte agone cum dispsiōe q̄ꝫ ac
desolatōe ouiū q̄s pi⁹ pastor tenero ꝯplexa/
bat affectu. fuit horribilis ī natura xp̄i sensi
bili imaginatio mortis vt diceret. p̄r si fieri
pōt trāseat a me calix iste. Q̄ta ḡo fuerit in
spū redēptoris ꝓ diuersis causis anxietas. te
stes sunt gutte sudoris sanguinei ex toto cor
pore decurrētis ī terrā. Dñator dn̄e ihu vn̄
aīe tue tā vehemēs anxietas ꝛ anxia supplica
tio. Nōne voluntariū oīno p̄ri sacrificiū ob
tulisti. Veꝝ vt verā in te credētes nr̄e morta
litatis naturā formaremur ad fidē. ꝛ ī tribu/
lationū ꝑpessione ꝯsili erigeremur ad spem
ꝛ maiores erga te amoris stimulos hr̄emus
naturalē carnis infirmitatē hmōi expressisti
euidētibꝫ signis q̄bꝫ doceremur q̄ h̄e dolo/
res nr̄os ptuleris. ꝛ nō absq; doloris sensu de/
gustaueris amaritudines passionū.

Jesus turba circūdatus

S Quāꝫ ꝓmpt⁹ ad passionē fuerit spi
ritus in ihu ex h̄ euident innotuit q̄
venientibꝫ vna cū pditore viris sangui
nū ꝛ q̄rentibꝫ aīam suā cū facibꝫ laternis et
armis p noctē vltro occurrit ꝛ seipm mani/
festauit ꝛ obtulit. ꝛ vt cognosceret hūana p̄/
sumptio nihil se posse aduersus ipꝫ nisi q̄n/
tum ipe pmitteret oipotētis ꝟtutis sue ḡbo ī
probos satellites terre allisit. Sꝫ nec tunc
misericordiā suā in ira ꝯtinuit. nec pietatis
sue dulcedinē fau⁹ ille distillare cessauit. Nā
ꝛ mutilatā a discipulo aurē serui pterui. ma
nus sue ꝯtactu sanauit. ꝛ defensoris sui zeluꝫ
ab inuadentiū lesiōe cōpescuit. Maledict⁹
furor eoꝝ q2 ptinax. dū nec maiestatis mira
culo nec pietatis bn̄ficio potuit refrenari

Jesus vinculis ligat⁹

D Eniq; sine gemitu audire q̄s possit.
qualiter in illa hora homicide ma
nus in regē glie iniecerūt truculēti
lictores. ꝛ innocētes mitis Jhū man⁹ vincu
lis ꝯstringētes ipm agnū māsuetissimuꝫ ni
hil obloquentē ad instar latronis ꝯtumeli/
ose traxerūt ad victimā. Quis tunc doloris
acule⁹ discipuloꝝ corda penetrauit cū vide-
rēt dilectissimū dn̄m ꝛ mgr̄m suū a suo cōdi
scipulo pditū ligatis post terguꝫ manibꝫ q̄si
malefactorē duci ad mortē. cū ꝛ ille impijssi/
mus iudas penitētia ductus tanta postmo
dum fuerit ex h̄ amaritudine replet⁹ vt ma/
luerit mori q̄ꝫ viuere. Vtramen homini illi

q̄ nec sic ad fontē misericordie p spem venie rediit. sʒ pͦpri sceleris immanitate pterritus desperauit.

Jesus notis incognit⁹

Omipbēso dehinc pastore dispse sūt oues captoq mgr̄o discipuli fugerūt Petr⁹ tn̄ tanq̄ fidelior secut⁹ est a longe vsq ad atriū pncipis sacerdotum. vbi ad vocē ancille se xp̄m nō nosse cū iuramēto firmauit. tertioq repetijt. donec gallo cantante respexit benign⁹ mgr̄ pdilectū discipulū respectu miseratōis z grē. q̄ ꝯmonit⁹ petr⁹ z foras egressus fleuit amare. O q̄sq̄s es qui ad vocē ipetētis ancille. carnis videlicet tue xp̄m p te passum negasti pcacit vl' volūtate vl' actu. rememorās passionē dulcissimi magistri foras cū petro egredere vt teipʒ amarissime defleas si qn̄ te respiciat q̄ petꝝ lacrimantē respexit gemit⁹ ʒ amaricatōis ꝯpunctōis scʒ p te z cōpassiōis ad xp̄m inebriaberis absinthio. vt expiat⁹ cū petro a reatu sceleris replearis cū petro spū sanctitatis.

Jesus vultu velatus

Onsilio siquidē malignātiū pontificū p̄sentat⁹ pōtifex noster iesus xp̄s z v̄itatē ꝯfessus se videlicet esse filiuʒ dei. q̄si blasphem⁹ adiudicat⁹ est morti. z innumera ppessus opprobria. Nā vult⁹ ille venerabilis hoib⁹ desiderabilis angel'. q̄ z omnes celos adimplet leticia. labijs polluti sputis inq̄nat'. ab impijs sacrilegis manib⁹ ceditur. velo in derisionē obtegit'. z dn̄s vniuerse creature tanq̄ seru⁹ ꝯtēptibilis collaphisatur. cū ille vultu placidissimo z s̄mone submisso vnū ex s̄uis pōtificis dātē alapā sibi dulcit' z benigne corripuit. Si male inquit locut⁹ sum testimoniū phibe de malo. si aūt bn̄. q̄d me cedis. O vera x dulcis z pie Jh̄u quenā aīa tibi deuota hec vidēs z audiens. possit se ꝯtinere a lacrimis z intime passiōis occultare dolorem.

Jesus pilato traditus.

Orrēda prsus iudeoꝝ ipietas q̄ tātis iniurijs satiari nō potuit q̄n potius ferali rabie fremēs ipio iudici tanq̄ rabido cani aīam iusti deglutiendā exposuit. Uinctū em̄ ih̄m an̄ pilatū pōtifices pduxerūt. postulātes interimi supplicio crucis eū q̄ nō nouerat oīno pctm̄. Jp̄e x̄o q̄si agnus corā tondēte se sic an̄ iudicē stabat māsuetus z tacit⁹ cū fallaces z ipij falsoꝝ criminū mole obiecta. tumultuosis clamatōib⁹ auctorē vite petūt ad mortē. z viꝝ homicidā seditiosumq latronē s̄uāt ad vitā. lupū agno. mortem vite. luci tenebras. tā stulte p̄ferētes q̄ impie. Dulcis iesu q̄s tā durus erit vt clamores illos horribiles. tolle tolle. crucifige eūʒ sine gemitu z clamore spūs aure corpis valeat audire seu mēte tractare.

Jesus morte damnatus

Erū q̄uis nō ignoraret pilat⁹ iudaicā gentē aduersus Jh̄m nō iusticie sʒ inuidie zelo cōmotā cū patēter assereret nullā se i eo mortis causam vl' modicam inuenire. huano tn̄ timore deuict⁹ repleuit aīam suā amaritudinib⁹. z pijssimū regē crudelis tyrāni herodis videlicet iudicio sb̄didit. quē z ludibrio habitū z ad se remissuʒ crudeli mādato nudū in ꝯspectu derisoruʒ astare pcepit. vt atrocissimis verberib⁹ virgineā illā z candidissimaʒ carnē flagellatores truculēti diuellerēt. plagas plagis. liuores liuorib⁹ crudelit' infligētes. Decurrit ille sanguis p̄ciosissimus p illa sacra latera innocētis. z amātissimi iuuenis nullo prsus in eo rēpto reatu. Et tu pdite hō tot⁹ ꝯfusionis z ꝯtritiōis hui⁹ causa existēs quō nō in fletum erumpis foras. Ecce innocētissim⁹ agn⁹ vt te a snīa iuste dānationis eripet. iniusto propter te elegit iudicio ꝯdemnari. Ecce q̄ non rapuit p te soluit. Et tu aīa mea neq̄ z ipia. nec deuotionis exoluis gratitudinē nec cōpassionis repēdis affectū

Jesus sp̄tus ab omnibus.

Ostq̄ aūt pilat⁹ adiudicauerat ipiorum vota cōpleri. nō suffecit militibus illis sacrilegis crucifigere saluatorem nisi p⁹us z ipi illusionib⁹ iplessent animā suā. Nā ꝯgregata in p̄toriū vniuersa cohorte exuētes eū vestib⁹ suis. z tunica induentes coccinea. clamydeʒ illi circūdere purpureā. z corona spinea iposita capiti eius. et arūdine in dextera manu irrisorie genuflectebāt z alapas dabāt. z expuētes in eum. sacrum illud caput pcutiebāt arūdine. Attēde nūc huani cordis supbia q̄ opprobria refugis. z ad honores aspiras. q̄s est iste q̄ ingredit' hn̄s imaginē q̄si regis. z nihilomin⁹ serui despectissimi cōfusione replet⁹. Jp̄e est rex tu⁹ z deus tu⁹. q̄ q̄si vir leprosus z nouissim⁹ viroꝝ estimat⁹ est. vt te ab eterna ꝯfusione eripet z a supbie peste sanaret. Ue igit' semel bis. z ve iteꝝ q̄ p⁹ tā claꝝ humilitatis speculū supbia tollunt' in altū. rursus ostentui

habẽtes filiũ dei. quẽ tãto amplꝰ ab hoĩbꝫ oĩ ꝯstat honorificẽtia dignũ q̃to magꝭ ꝓ hominibꝫ indigna sustinuit.

Jesus cruci clauatus.

Satiatis iã impijs de opprobrijs mãsuetissimi regis. rursum rex nr̃ vestibus suis induit̃ denuo exuendus. ꝛ baiulãs sibi crucẽ ꝑducit̃ ad caluarie locuꝫ. ibiq̃ totꝰ exutꝰ vili dũtaxat circũtectus ad renes sudario. ꝛ sup lignũ crucis dire ꝓiectꝰ expansus. ꝓtẽsus. ꝛ tractꝰ. ꝛ in pellis moduꝫ hincinde extẽsus clauoꝝ aculeis ꝑforat̃. manibꝫ sacris ꝛ pedibꝫ cruci affixus ꝛ crudelissime sauciatus. vestes q̃ꝫ ipsiꝰ dant̃ in ꝑdam. diuidunt̃ in ptes. tunica incõsutili indiuisa ꝑ sortẽ trãseũte ad vnũ. Uide nũc aĩa mea q̃mõ ille q̃ est sup oĩa bñdictꝰ deꝰ. a planta pedis vsq̃ ad verticẽ totꝰ in aquas passiõis demergit̃. ꝛ vt te totã de illis passionibꝫ extraheret. intrauerũt aque vsq̃ ad animã suam. Coronatꝰ eteni spinis sub cruris onere dorsum curuare iubet̃. ꝛ suã ipsiꝰ portare ignominiã ꝛ ad locũ deductꝰ supplicij veste nudatur. vt ex flagelloꝝ ictibꝫ ꝑ dorsum ꝛ latera carnis patefactis liuoribꝫ atq̃ scissuris videretur q̃si leprosus. ꝛ dehinc clauis trãsfossus appareret tibi dilectꝰ tuꝰ. ꝓpt̃ te sanandã cõcisus, vulnere sup vulnus. Quis mihi det vt veniat petitio mea ꝛ qđ expeto tribuat mihi deꝰ. vt totꝰ tã mẽte q̃ carne trãsfodiar. cruciq̃ affigar patibulo cũ dilecto.

Jesus iũctus latronibꝫ

Ad augmentũ ꝯfusionis. ignominie dedecoris ac doloris ĩnocẽs agnus extra portã in loco punitõis sceleratorum. in die solẽni. hora meridiana. ĩ medio latronũ sup crucẽ q̃si ad spectaculũ eleuatur flentibꝫ amicis ꝛ insultãtibꝫ hostibꝫ. Nã et q̃ ꝑteribãt mouebãt capita sua. ꝛ q̃ astabãt irrogabãt ꝯuicia dicẽtes. q̃ alios saluos fecisset. nũc seipm̃ saluare nõ posset. Sꝫ ꝛ ab irrisione hmõi alter latronũ neq̃q̃ abstinuit. Cũ tñ mitissimꝰ agnꝰ ꝛ ꝓ crucifigẽtibꝫ ꝛ irridẽtibꝫ pietatis dulcedine interpellaret ad patrem. ꝛ ꝯfitẽti ac supplicãti latroni liberalissima charitate repromitteret padisum. O v̄bum totꝰ dulcedĩs ꝛ venie. pr̃ ignosce illis. O verbũ totꝰ amoris ꝛ gratie. hodie mecuꝫ eris in padiso. Respira nũc in speꝫ venie aĩa quãtũcũq̃ peccatrix. si tñ patiẽtis ꝓ te dñi dĩ tu vestigia seq̄ nõ abhorres. q̃ in oĩbꝫ pssuris suis nec sel' os suũ aperuit. vt aut q̄rele. aut excusatõis aut cõminatõis aut maledictõis sermonẽ aduersus maledictos illos caneret vel leniter diceret. q̃n potiꝰ noue bñdictiõis verbũ q̃le a seculis nõ est auditũ sup inimicos suos effudit. Dic ḡ cũ m̃lta fiducia. Miserere mei deꝰ. miserere mei. q̃m̃ in te ꝯfidit aĩa mea. si forte more ꝯfitẽtis latronis audire merearis in mortis articulo. Hodie mecum eris in paradiso.

Jesus felle ꝛ aceto potatꝰ

Postea sciẽs ih̃s q2 ꝯsũmata sũt oĩa. vt ꝯsũmaret̃ scriptura dixit. Sitio. Et acetoso ꝛ felleo poculo sibi ꝓpinato cũ spõgia. iohẽ q̃ pñs fuit attestãte subintulit. Cõsummatum est. Tãq̃ si in gustu aceti ꝛ fellis totiꝰ amarissime passiõis ꝯsummata plenitudo ꝯsisteret. Nã q2 ꝑ gustum ligni suauis ꝛ vetiti. totiꝰ nr̃e ꝑditõis causa extitit p̄uaricator adã. oportunũ fuit ꝛ ꝯgruũ ꝑ viã ꝯtrariã salutis nr̃e inuenire remediũ. Cũ etiã in singulis mẽbris ipsiꝰ acutissimarum passionũ militãtes sagitte crebrescerẽt quarũ indignatio ebibebat spũm eius. vt cibi verbiq̃ vehiculũ nequaq̃ remaneret immune. vt verificaret̃ ĩ medico nr̃o ꝓpheticũ illud. Repleuit me amaritudine. inebriauit me absintheo. Sꝫ ꝛ vt illud compleretur ĩ dulcissima ꝛ amantissima matre sua v̄gine gl'iosa Posuit me quasi desolatã tota die merore confectã. Que lingua dicere vel quis intellectus cape sufficit desolationũ tuaꝝ pondus virgo beata. Que ꝑmissis omnibꝫ pñs assistens ꝛ ꝑticeps ꝑ omnẽ modũ effecta. bñdictam illã ꝛ sanctissimã carnẽ quã taꝫ caste concepisti. tam dulciter aluisti. ꝛ lacte potasti. tã crebro in tuo reclinasti sinu ꝛ labia labijs impressisti. carneo cõtemplata es visu. nunc ictibꝫ flagelloꝝ diuelli. nunc spinarum perforari aculeis. nunc arundine ꝑcuti. nũc palmis pugnisq̃ ꝯcidi. nunc clauis perfodi ꝛ stipiti crucis affixam atq̃ pendentẽ grauiter laniari. nunc omni ludibrio habitaꝫ. felleq̃ tandẽ ꝛ aceto potari. Sꝫ ꝛ diuinissimã illam aĩam oculis cõspexisti mentalibꝫ. omnis amaritudinis felle repletã. nũc spũ frementẽ. nũc pauentẽ. nunc tedentẽ. nũc agonizantẽ. nũc anxiatã. nũc turbatã. nũc omni tristicia ꝛ dolore mestissimã. partim propter passionis corpee viuacissimum sensum. partim ꝓpt̃ diuini honoris ꝑ pctm̃ subtracti feruẽtissimũ zelum. ptim ꝓpter effusum in miseros miseratiõis affectum. ꝛ ptim ꝓpter com-

passionis ad te mrem dulcissimã inf.rum i
cordis intima telũ.cũ te corã se positã ⁊ pũs
ↄspiceret oculis ⁊ blãdis alloq̃ret̃ ſmonibꝫ
Mulier inquiẽs ecce filiꝰ tuus vt tua mↄso
laretur inter angustias aiam.quã passionis
sue gladio amplius q̃ꝫ si ꝑprio pateret̃ i cor/
pore ſe sciebat esse transf.xã.

Jesus sol morte pallidus

Eniq̃ꝫ cum agnus innocẽs q̃ ⁊ verꝰ
d iusticie sol triũ horaꝝ spacio pepen/
disset i cruce. ⁊ eodẽ tempe sol iste vi/
sibilis factori suo cõpatiẽs lucis sue radios
occultasset.iam omnibꝰ ↄsummatis fõs ipe
vite hora nona siccat̃.dũ deus ⁊ homo Jhs
cũ clamore valido ⁊ lacrimis ad miseratõis
manifestandũ affectũ.⁊ diuinitatis declarã/
dam potenciã.spm̃ in manꝰ pris cõmẽdans
expirauit.Tũc velũ tẽpli scissum est a sũmo
vsq̃ꝫ deorsum ⁊ terra mota est. ⁊ petre scisse
sunt. ⁊ monumẽta apta sunt.Tũc ipe Cẽtu
rio deũ veꝝ ipm̃ esse cognouit Tunc qui ad
spectaculũ insultaturi ↄuenerãt reuertebãt̃
ꝑcutiẽtes pectora sua Tũc speciosus forma
ꝓ filijs hominũ caligãtibꝰ oculis ⁊ pallenti/
bus genis ꝑ filijs hominũ deformis appaeru
it factus holocaustũ suauissimi odoris i cõ
spectu paterne glie. vt auerteret iram suam
a nob̃. Respice igit̃ dñe sancte pater de san/
ctuario tuo ⁊ de excelso celorum habitaculo
respice inq̃ꝫ in faciem xpi tui.respice hanc sa
cratissimam hostiã quam tibi offert põtifex
noster ꝓ peccatis nostris. ⁊ esto placabil̃ su/
per nequicia populi tui. Considera et tu ho
mo redempte quis qualis ⁊ quantus est ille
qui ꝓ te pendet in cruce.cuiꝰ mors viuificat
mortuos. ⁊ cuiꝰ transitũ ⁊ celũ luget et terra
⁊ lapides duri quasi naturali cõpassiõe scin
duntur.O cor humanum omni lapidũ du
ricia durius.si ad tanti cõmemorationẽ pia
culi.nec terrore concuteris.nec compassiõe
afficeris.nec cõpunctione scinderis.nec pi/
etate molliris.

Jesus translanceatus

Orro vt de latere xpi dormientꝫ for
p maretur ecclia. ⁊ scriptura impleret̃
que dicit. Uidebunt in quẽ trãsfixe
runt.diuina est ordinatõe indultum
vt vnus militũ lancea latus sacrũ illud ape
riendo ꝑfoderet.quatenꝰ sanguine cũ aq̃ ma
nante ꝓcium effunderet̃ nostre salutis.qđ a
fonte scꝫ cordis arcano ꝓfusum vim daret
sacramentis ecclie.ad vitã grẽ cõferendam
essetq̃ꝫ iam in xp̃o viuentibꝰ poculum fontꝫ
viui salientis in vitã eternã. Ecce iã nunc lã/
cea saulis.ꝑfidia populi scꝫ iudaici reprobа
ti.casso vulnere in parietẽ diuina miseratõe
ꝑlata foramen fecit in petra. ⁊ cauernã i ma
ceria.tanq̃ꝫ habitaculum colũbinũ.Surge
igitur amica xpi. esto sicut columba nidifi/
cans in summo ore foraminis ibi vt passer
inueniẽs domũ vigilare non cesses. ibi tãq̃ꝫ
turtur casti amoris pullos absconde.ibi os
appone vt haurias aquas de fontibꝰ salua/
toris. Hic enim est fons egrediens đ medio
paradisi qui in quattuor diuisus capita ⁊ in
corda deuota diffusus.fecũdat ⁊ irrigat vni
uersam terram.

Jesus cruore madidus

Ruentatus em̃ xp̃s dñs sanguie ꝓ/
e prio.ꝑmum sanguineo sudore secũ
do flagellis.dehinc spinarum acule/
is post clauis ⁊ tandẽ lancea copiose effuso.
vt apud deum esset copiosa redemptio. ve/
stem pontificalẽ habuit rubricatã. quatenꝰ
ꝑ rubrũ appareret indumentũ ipsius.et ve
stimenta eius quasi calcantiũ in torculari. ⁊
sic vero ioseph in veterẽ dimisso cisternã. tu
nica ipius intincta sanguine hedi.ꝑpter simi/
tudinẽ carnis peccati approbatiõis noticia
discernẽda mitteret̃ ad pr̃em. Cognosce igi
tur clementissime pr̃ tunicã ꝓdilecti filij tui
ioseph.quẽ inuidia fratrũ ſm carnem tãq̃ꝫ
fera pessima deuorauit ⁊ ↄculcauit in furo
re vestimentũ ipsius. ⁊ omnẽ decorem illius
reliquijs cruoris inq̃nauit. Nã et q̃nq̃ꝫ scis/
suras lamentabiles in ea reliquit. Hoc em̃
est dñe vestimentũ qđ in manu meretricis
egyptie videlicꝫ synagoge.innocẽs puer tu
us spõte dimisit.magis eligens spoliatus a
carnis pallio in carcerẽ mortis descendere.
q̃ꝫ adulterine plebis acquiescẽdo voci t̃pali
ter gloriari. Nam ⁊ ꝓposito sibi gaudio cru/
cem sustinuit cõfusione ↄtempta. Sed ⁊ tu
misericordissima dña aspice illam dilecti fi
lij tui sacratissimã veste.de castissimis mem
bris ⁊ visceribꝰ tuis spũssancti artificiosita/
te ↄtextam. ⁊ vna cum ipo ↄfugientibꝰ nob̃
ad te veniã postula vt digni habeamur effu
gere ab ira ventura.

Jesus intumulatus

Eniens tandem nobilis cẽturio io
v seph scꝫ ab arimathia. ⁊ accepta a pi
lato licentia corpus christi cũ Nico/
demo deponens de cruce ↄdiuit aromatibꝰ

ꝛ inuoluit in syndone. ꝛ in monumento no/
uo (qđ in orto ꝓpinquo in petra sibi excide/
rat) cū om̄i reuerētia sepeliuit. Porro sepul
to dn̄o ꝛ ad custodiā sepulcri militibꝫ depu/
tātis. deuote illē mulieres ꝛ sancte q̄ fuerāt
obsecute viuēti. vt iā mortuo pietate officio
sa famulatū impēderēt. emerūt aromata ad
corpꝰ xp̄i sacratissimū ꝑungendū. Inter q̄s
maria magdalena tāto cordis ferebatᷣ incē/
dio. tāte pietatꝫ afficiebatᷣ dulcedine. tā vali
dis trahebatᷣ vinculis charitatꝫ vt feminee
infirmitatꝫ oblita. nec tenebraꝝ caligie. nec
ꝑsecutoꝝ īmanitate retraheretᷣ a visitatōe se
pulcri. q̄n potꝰ foris stans ꝛ rigās lacrimis
monumentū. Recedētibꝫ discipulis non re/
cedebat. ꝓ eo ꝙ diuine dilectiōis igne succē/
sa est. ꝛ tam inualescēte vrebatᷣ desiderio. ꝛ tā
impatiēte vulnerabatᷣ amore. vt nihil ei sa/
peret nisi flere. possetq̄ȝ illud ꝓpheticum eru
ctare veracitᷣ. Fuerūt mihi lacrime mee pa/
nes die ac nocte. dū dr̄ mihi q̄tidie. vbi ē deꝰ
tuus. Deꝰ meus bone Ihu ꝯcede mihi. q̄q̄ȝ
ꝑ omnē modū īmerito ꝛ indigno. vt qui cor
pore his interesse nō merui. fide tñ h̄ eadem
mēte ꝑtractās. illū ad te deū meū ꝓ me cru/
cifixū ꝛ mortuū ꝯpassiōis affectū expiar. quē
innocēs mr̄ tua ꝛ penitēs magdalena ī ipsa
passionis tue hora senserunt.

Jesus triumphans mortuus.

Onsummato iā passiōis agone. cuȝ
c tam draco ille cruētꝰ ꝛ rabidꝰ leo esti
maret se d̄ occiso agno victoriā asse
cutū. refulgere cepit in aīa descēdente ad in/
feros diuinitatꝫ potētia. q̄ leo nr̄ fortissimus
de tribu iuda ꝯsurgēs ī fortē armatū. p̄dam
ab ip̄o diripuit. portꝫq̄ȝ inferoꝝ ꝯfractꝫ ꝛ al
ligato serpēte expoliās p̄ncipatꝰ ꝛ potestates
traduxit ꝯfidēter. palā triumphās illos ī se
metip̄o. Tūc extractus est leuiathan hamo
ip̄ius ꝑ xp̄m ꝑforata maxilla. vt q̄ nihil iurꝫ
habebat in capite qđ inuasit. illud etiā ꝑde/
ret qđ habere videbatᷣ in corpe. Tūc verus
samson moriens hostilē ꝓstrauit exercitum.
Tūc agnꝰ sine macula ī sanguie testamenti
sui de lacu (in q̄ nō erat aq̄) vinctos eduxit.
Tunc habitantibꝫ in regione vmbre mortꝫ
lux orta est eis. ꝛ diu noue lucꝫ expectata cla/
ritas radiauit.

Jesus surgens beatus.

Acre siq̄dē q̄etis dn̄i ī sepulcro. illu/
f cescēte tertio die q̄ ī reuolutiōe dieꝝ
est octauꝰ ꝛ p̄mꝰ. dei fꝛꝰ ꝛ dei sapiētia
xp̄s mortis ꝓstrato auctore. etiā ip̄am mor
tem deuicit. eternitatꝫq̄ȝ aditū nobis aperu
it dū sese a mortuis potētia diuīa suscitauit
vt notas nob̄ faceret vias vite. Tunc terre/
motus factus est magnꝰ. ꝛ angelus domini
in vestimēto albo ꝛ aspectu fulgureo descen
dit de celo. pijs apparens blandus. impijs q̄ȝ
seuerꝰ. Proptᷣ qđ ꝛ ꝑteruos ꝑterruit milites
ꝛ ꝯfortauit pauidas mulieres. Quibꝫ ꝛ ipse
dn̄s resurgens p̄mū apparuit. qꝛ h̄ deuotio/
nis intēse merebatᷣ affectꝰ. Deinde visus est
petro. Postea discipulis euntibꝫ in Emaus
Deinde ap̄lis om̄ibꝫ absq̄ȝ thoma. Postea
etiā thome palpandū se p̄buit. cū ille fidelitᷣ
exclamauit. Dn̄s meus ꝛ deꝰ meꝰ. Sicq̄ȝ ꝑ
dies quadraginta multiformitᷣ apparēs di/
scipulis. ꝛ comedēs cum eis ꝛ bibēs. ꝛ argu
mētis nos illumiauit ad fidē. ꝛ ꝓmissis nos
erexit ad spem. vt sic tandē donis celitꝰ datꝫ
nos accenderet ad amorem.

Jesus decor precipuus.

Ane flos ille pulcerrimus de radice
f iesse. q̄ in incarnatiōe floruit. in passi
one defloruit. sic in resurrectione re/
floruit vt oīm esset decor. Nā corpus illud
gloriosissimū subtile agile ꝛ imortale. tante
claritatis supuestitū est glīa vt ꝑe sit sole ful
gentius. exemplarē p̄ferens pulcritudinem
suscitādoꝝ corpoꝝ humanoꝝ. De q̄bus ip̄e
saluator ait. Tunc fulgebūt iusti sicut sol in
regno pr̄is. s. beatitudis sempitᷣne. Et si iu/
stus q̄libet fulgebit sic̄ sol. q̄nti putas eē ful
goris ip̄m solem iusticie. Tāti inq̄ȝ est vt sit
speciosior sole. ꝛ sup oēm stellaꝝ dispositōeȝ.
luci cōparatus decor p̄cipuus nō immerito
iudicetᷣ. Felices illi oculi qui viderunt. Sȝ
ꝛ tu vere beatus eris. si fuerit reliquie semi/
nis tui ad videndū tam interius q̄ȝ exterius
illam desideratissimā claritatē.

Jesus orbi p̄latus

Apparēs quoq̄ȝ dn̄s in galilea disci/
a pulis oēm sibi potestatē tam celi q̄ȝ
terre asseruit a pr̄e collatā. Propter
quod ꝛ discipulos misit in mundū vniuer/
sum p̄dicare euangeliū omni creature. salu/
tem ꝓmittēdo credentibꝫ. dānatōȝ ꝯminan
do incredulis cooꝑante dn̄o ꝛ seq̄ntibꝫ signis
ꝯfirmante fmonē. vt in ꝟtute nominis iesu
christi imparēt omnibꝫ creaturis ꝛ morbis
vereq̄ȝ ꝯstaret seculo toti ꝙ magni pr̄is filius
iesus christus tanq̄ȝ alter ioseph veruſq̄ȝ sal
uator viuit ꝛ dominatᷣ. non solum in terra

egypti. verū etiam in omni loco dominatōis regis eterni. eductus q̄dē ad impiuz dei celi de carcere mortis ⁊ inferoꝝ. ⁊ attōsus mortalitatꝭ comā cōmutauit vestē carnis in immortalitatis decorē. ⁊ tanq̄ verus Moyses de aquis mortalitatis assumptus pharaonis subneruauit imperiū. tāto sublimatus honore vt in noīe ipsius omne genu flectat̄. celestiū terrestriū ⁊ infernoꝝ.

Jesus ductor exercit⁹

q Uadraginta post resurrectōꝫ dn̄i ꝑactis diebꝫ. nō sine magni designatione mysterij. in ip̄o q̄dragesimo die ꝯuescens vna cū discipulis suis benign⁹ magister in montē oliueti ꝯscēdit. ⁊ inde videntibꝫ illis eleuatis manibꝫ ferebat̄ in celū. nubeq̄ interposita (q̄ ascēdentē recepit) humanis seip̄m aspectibꝫ occultauit. Sicq̄ ascendens in altū captiuā duxit captiuitatē. ⁊ celi aperta iā porta pandēs iter sequētibꝫ. exules introduxit in regnū. ꝯciues illos faciēs āgeloꝝ ⁊ domesticos dei. quaten⁹ ruinas instauraret angelicas. ⁊ eterni patris cumularꝫ honorem. ⁊ se triumphatorē ostenderet. ⁊ dn̄m exercituū se esse probaret.

Jesus celo leuatus

p Sallētibꝫ angelis ⁊ exultantibꝫ sanctis. de⁹ ⁊ dn̄s angeloꝝ ⁊ hoīum sup̄ celos celoꝝ ascēdit. ⁊ sup̄ p̄nas vētorū mira potestatis agilitate volauit. seditq̄ ad dexterā p̄ris. tāto melior angel̄ effectus. q̄to differēti⁹ p̄ illis sortit⁹ est nomē. ibiq̄ iugiter vultui benignissimi p̄ris apparet ad interpellādū ꝑ nobis. Tal̄ em̄ decebat vt nobis esset pōtifex sanct⁹. innocēs. impollutus ⁊ excelsior cel̄ fact⁹. q̄ in dextera maiestatꝭ assistēs. vultui p̄rne gl̄ie vulneꝝ que ꝑ nob̄ ꝑtulit ostenderet cicatrices. Gr̄as tibi referat dn̄e pr̄ om̄is lingua sup̄ inenarrabili dono supefluētissime charitatꝭ tue. q̄ vnico filio cordis tui nō pepcisti sꝫ ꝑ nob̄ om̄ibꝫ tradidisti in mortē vt tantū tamq̄ fidelē aduocatum corā te haberemus in celis.

Jesus largitor sp̄us

f Eptē q̄ꝫ septimanis dieꝝ a resurrectione excursis. q̄nquagesimo die cōgregatꝭ in vnū discipulis cū mulieribus ⁊ maria m̄re iesu. fact⁹ est repēte d̄ celo sonus tāq̄ aduenietis sp̄us vehementis. q̄ ⁊ sup̄ centū viginti hoīm turbā descendit. et apparuit in linguis igneis ꝑ eo q̄ ori v̄bum ⁊ intellectui lucē ⁊ affectui ministraret ardorem. Repletiq̄ sūt oēs sp̄ū sctō. ⁊ ceperūt loq̄ varijs linguis ſm q̄ eiusdē sp̄ūsci dictabat instinct⁹. Qui oēꝫ eos v̄itatem edocuit ⁊ ad oēm dilectōꝫ accēdit. ⁊ intoī eos v̄tute firmauit. Nā ip̄i⁹ adiuti gr̄a. illustrati doctrina. et ꝯfortati potētia (cū pauci essent ⁊ simplices) partim v̄bis ignitis. partim ꝑfectis exēplis partim mirādis ꝓdigijs. ꝑ totū mundū sanctam eccl̄iam plātauerūt. Que ⁊ eiusdē sp̄ūs sancti virtute purgata illuminata ⁊ perfecta amabilis facta est sponso suo eiusq̄ ꝑanymphis. vt speciosa nimis miraq̄ varietate circundata. sathane v̄o ⁊ angelis ei⁹ terribil̄ vt castroꝝ acies ordinata.

Jesus laxans reatus.

i N hac siquidē sancta eccl̄ia ꝑ orbeꝫ vniuersum sp̄ū sctō mirabilit̄ cooperāte. multiformit̄ distincta ⁊ vniformiter ꝯiūcta. vn⁹ p̄sidet pōtifex xp̄s tāq̄ summus hierarcha. q̄ miro ordine instar ciuitatis sup̄ne in ea dispēsat dignitatū officia. distribuēdo charismatū dona. Nā quosdā in ea dedit apostolos. quosdā ꝓphas. alios v̄o euāgelistas. alios pastores ⁊ doctores ad cōsummationē sanctoꝝ ⁊ ad edificatōꝫ corꝑis xp̄i. q̄ etiā ſm gr̄am sp̄ūsci septiformem. septē dedit sacr̄a. q̄si septeꝫ medicamēta morboꝝ. ꝑ q̄ꝝ administratōꝫ ⁊ gr̄am scīficantē tribuit ⁊ pctā dimittit. q̄ nunq̄ nisi in fide ⁊ vnitate eiusdē sc̄tē m̄ris eccl̄ie relaxant̄. Et q̄m ꝑ ignē tribulatōis pctā purgāt̄. iō s. c̄ caput eccl̄ie xp̄m exposuit deus fluctibꝫ passionum. sic ⁊ corp⁹ ei⁹ scꝫ eccl̄iam suā vsq̄ i finē seculi ad ꝓbationē ⁊ purgationē tribulari ꝑmittit. Sic patriarche. sic ꝓphe. sic apostoli. sic martyres ꝯfessores ⁊ v̄gines. ⁊ q̄cūq̄ placuerūt deo ꝑ multas tribulatiōes trāsiere fideles. Sic ⁊ oīa mēbra xp̄i electa vsq̄ ad diem iudicij pertransibunt.

Jesus testis veridic⁹

p Orro futuri iudicij tp̄e. q̄ de⁹ occulta cordiū iudicabit. p̄cedet ignis an̄ faciē iudicis. angeli cū tuba mittent̄ ꝯgregabunt̄ electi a q̄ttuor ventis celi. oēs q̄ꝫ qui in monumētis sunt. diuine iussiōn. ꝯ v̄tute resurgēt. omnesq̄ astabūt an̄ illud iudiciale tribunal. Tūc illuminabūt̄ abscōdita tenebraꝝ. tūc reuelabunt̄ ꝯsilia cordium. tūc libri pandent̄ ꝯscientiaꝝ. ⁊ ip̄e liber aperietur q̄ d̄r liber vite. q̄ fiet vt simul ⁊ in instāti oīm om̄ia secreta om̄ibꝫ tāta certitudinis claritate patescāt. vt ꝯ testimonium v̄itatis

loquētis in xpo. ⁊ cōſcientie cuiuſcunq̃ pa/
riter ꝯteſtantis nulla pꝛſus inficiandi defē
dendi vl' excuſandi vl' ſubterfugiendi pate/
at ſemita. qn recipiat vnuſquiſq̃ ſm opera
ſua. Magna igit' indicta ē nobis neceſſitas
pbitatis dū om̄ia agimus in cōſpectu iudi
cis cuncta cernentis.

Jeſus iudex iratus

a Pparēte ſiquidē om̄ipotētꝭ filij dei
ſigno in nubibꝫ. ꝟtutibuſq̃ celoꝛum
cōmotis. ſ3 ad oꝛbis ꝯflagratoꝝ mū
dialibꝫ ꝯcurrētibꝫ ignibꝫ. collocatꝭ quoq̃ oī
bus iuſtis ad dexterā. impijs ad ſiniſtrā. in/
tantū iudex vniuerſoꝝ reprobis irat' vide/
bitur vt dicāt mōtibꝫ ⁊ petrꝭ. cadite ſup nos
⁊ abſcōdite nos a facie ſedētis ſup thronū3.
⁊ ab ira agni. Induet em̄ p thoꝛace iuſticia3
⁊ accipiet p galea iudiciū certū. ſumet ſcutū
inexpugnabile equitatē. acuet aūt dirā ira3
in lanceā ⁊ pugnabit cū illo oꝛbis terrarū ꝯ
inſenſatos. vt q ꝯtra auctoꝛē omniū pcacit'
pugnauerūt. iuſto tūc dei iudicio ab om̄ibꝫ
expugnent'. Tūc ſupius iudex apparebit ira
tus. inferius hoꝛrendū chaos patētis infer
ni. A dextris pctā accuſantia. a ſiniſtris infi
nita demonia ad infernū trahētia. interius
moꝛdēs ꝯſciētia. Pctōꝛ ſic cōphenſus q ef/
fugiet. Certe latere erit īpoſſibile. ⁊ apparere
intolerabile. Si em̄ vix iuſt' ſaluabit'. impi
us ⁊ peccatoꝛ vbi parebūt. Nō ergo intres
in iudiciū cū ſeruo tuo dn̄e.

Jeſus victoꝛ magnificus

l Ata ſentētia damnatōnis in repro/
bos q flammis exurant' eternis. col
ligatiſq̃ ad modū faſcis omnibꝫ in/
imicis Jeſu chꝛiſti. omnipotēs dei virt' per
petue illos exponet tam carne q̃ ſpū voraci
tati flammaꝝ. vt ⁊ nunq̃ deficiāt ⁊ tn̄ vrant'
⁊ ſentiant in eternū. ⁊ fumus toꝛmentoꝝ eo
rum aſcēdet in ſecula ſeculoꝛū. Tunc beſtia
⁊ pſeudo pphete ⁊ qui acceperāt imaginem
eius in ſtagnū mittent' ignis ⁊ ſulphuris. q
paratus eſt dyabolo ⁊ angelis eius. Tunc
egredient' electi ad conſideranda cadauera
moꝛtua. moꝛte quidem nō nature ſed pene.
Tūc lauabūt iuſti manus ſuas in ſanguine
peccatoꝝ. tunc deniq̃ victoꝛioſiſſim' agnus
ponet inimicos ſuos ſcabellū pedū ſuoꝛu3.
quādo ingrediētes impij in inferioꝛa terre.
tradent' in man' gladij. parteſq̃ vulpiū erūt
id eſt demonū. q ipos ſuis fraudulentijs ſe/
duxerunt.

Jeſus ſponſus oꝛnat'

d Eniq̃ mundi facie innouata in me/
lius. cū lux lune erit ſicut lux ſolis. ⁊
lux ſolis ſeptēplicit' ſicut lux ſeptē di
erum. ciuitas illa ſancta hieruſalē que d ce/
lo tanq̃ ſponſa oꝛnata deſcēderat. iā nūc p/
parata ad nuptias agni gemina q3 ſtola ve/
ſtita in celeſtis curie traducet' palatiu3. et in
glorioſum illū ſacrū arcanūq̃ thalamum i/
troducta. tāto illi agno celeſti copulabit' fe/
dere vt vnus fiāt ſpūs ſpōſus ⁊ ſponſa. veſti
eturq̃ xps omni pulcritudine electoꝛū tāq̃
tunica polymita. in qua om̄i decoꝛe oꝛnat'
refulgeat. tanq̃ opert' omni lapide precioſo
Tūc illud dulce reſonabit epithalamium. ⁊
p om̄es vicos hieruſalē alleluia cantabitur
Tūc ꝟgines prudētes atq̃ parate intrabūt
cū ſpōſo ad nuptias vt ianua clauſa in pacis
pulcritudine ſedeant. ⁊ in tabernacul' fidu/
cie ⁊ in requie opulenta.

Jeſus rex regis filius.

ſ Ane regnū di eternū eſtimari hab3
iuxta regnātis celſitudinē glioſum
⁊ nobile. p eo q nō rex a regno ſed a
rege regnū trahit oꝛiginē. Hic autē eſt rex q
h3 in veſtimēto ⁊ in femoꝛe ſuo ſcriptū. Rex
regū ⁊ dn̄s dn̄antiū. cui' poteſtas eterna. q
non auferet'. ⁊ iō regnū ipi' non coꝛrumpet'.
Cui om̄es ppli tribꝫ ⁊ lingue ſuīct in eternū
Et hic eſt ꝟe rex pacific' cui' vultū ⁊ celū de
ſiderat ⁊ vniuerſa terra. O q̃ glorioſum eſt
hmōi excellentiſſimi regis regnū. in quo cū
ipo regnant om̄es ſancti. cui' lex eſt veritas
pax charitas. vita eternitas. quod nec plura
litate regnantiū diuidit'. nec pticipatiōe mi
nuit'. nec numeroſitate ꝯfundit'. nec inequa
litate deoꝛdinat'. nec circūſcribitur loco. nec
variat' motibꝫ. nec tpe menſurat'.

Jeſus liber ſignatus.

a O gliam regni pfectā nō ſolū reqri/
tur ptās excellēs. rex etiā ſapia ful/
gens. vt nō ſm indeterminate volū/
tatis arbitriū diſponāt' gubernacula regni.
ſ3 ſm fulgoꝛes eternaꝝ legū a luce ſapientie
indecepte manantiū. Et hec quidē ſapiētia
ſcripta eſt in xpo Jhu tanq̃ in libro vite. in
quo deus pr̄ om̄es theſauros ſapie ⁊ ſciētie
recōdidit. Hic ẜ h vnigenit' dei fili' vt ꝟbu3
increatū eſt ſapiētie liber ⁊ lux in mēte ſūmi
artificis viuētibꝫ plena rōnibꝫ ⁊ eternis. vt ꝟ
bum inſpiratū in intellectibꝫ angelicis atq̃
beatꝭ. vt ꝟbū incarnatū in mētibꝫ rōnalibus

carni vnitis. vt sic multiformis sapiētia dei ex ipso ꝛ in ipo ꝑ totū regnum refulgeat tā ꝗ̄ a speculo decoris siue pulcritudinis oīm specierū ꝛ luminū ꝯtentiuo. ꝛ tanꝗ̄ in libro in quo ſm ꝓfunda dei mysteria oia ꝯscribū tur. O si talē libꝝ inuenire possez cuiꝰ origo eterna. cuiꝰ incorruptibilis essentia. cuiꝰ co gnitio vita. cuiꝰ scriptura indelibilis. cuiꝰ in spectus desiderabilis. cuiꝰ doctrina facil. cu ius sciētia dulcis. cuiꝰ ꝓfunditas iꝑscrutabi lis. cuiꝰ ꝟba inenarrabilia. ꝛ vnū tn̄ verbum oia. Uere qui hūc inuenit librū. inuenit vi tam ꝛ haurit sibi salutē a dn̄o.

Jesus fontalis radius

Ab hꝰ siquidē regno eterno data oia optima ꝛ dona ꝑfecta a pr̄e luminū in affluētia descendūt. ꝛ copia ꝑ illū qui est supessentialis radius Jesus christꝰ. Qui cū sit vnꝰ oia pt. ꝛ in se ꝑmanēs oīa i nouat. Est em̄ emanatio qdā claritatꝭ ꝟtutꝭ oīpotētis dei sincera. ꝛ iō nihil inquinatū in hūc fontalē radiū pōt incurrere. Ad hūc fontē vite ꝛ lumis curre cum desiderio viuo quecūqꝫ es aia deo deuota ꝛ cordis intima vi ad eum clama. O ineffabilis decor dei ex celsi. ꝛ purissima claritas lucis eterne. indefi ciens vita oēm vitā viuificās. lux oīe lum̄ illuminās. ꝛ cōseruans in splēdore ꝑpetuo multiformia lumina fulgentia an̄ thronuz diuinitatis tue a primeuo diluculo. O eter num ꝛ inaccessibile. dulce ꝛ clarū ꝛ sapidum ꝓfluuiū fontis absconditi ab oculis omni um mortaliū. cuiꝰ ꝓfundū sine fundo. cuius altū sine termino. cuiꝰ amplitudo incircum scriptibilis. cuiꝰ puritas imperturbabil. Ex quo fluuiꝰ ꝓcedit olei leticie. qui letificat ci uitatē dei. ꝛ torrēs ignei vigoris torrens in ꝗ̄ voluptatis diuine. quo letabunda ebrie tate potati celestes illi cōuiue hymno inces sabili iubilant. Hoc nos oleo sacro vnge. huiusqꝫ torrentis desiderabilis guttis. siti bundas refocilla fauces arentium cordiū. vt in voce exultationis ꝛ ꝯfessionis decante mus tibi cantica laudis experiētia teste pro bantes qm̄ apud te est fons vite. ꝛ in lumie tuo videbimus lumen.

Jesus finis optatus.

Finē nāqꝫ omniū desideriorū cōstat esse beatudinē que est status omniū bonoꝝ ꝯgregatiōe ꝑfectꝰ. Ad quem quidē statū nullus ꝑuenit nisi per vltimam resolutionē. in eū qui est fons ꝛ origo bono rum omniū tam naturaliū ꝗ̄ gratuitoꝝ. tā corꝑaliū ꝗ̄ spiritualiū. tam tempaliū ꝗ̄ eter norum. ꝛ hic est qui de seipso dicit. Ego suz alpha ꝛ o. ꝓncipiū ꝛ finis. Quia sicꝰ ꝑ verbū eternaliter dictū oia ꝓducunt. sic ꝑ verbuz carni vnitū reparant ꝓmouent ꝛ finiunt. ac ꝑ hꝰ ꝓe ꝛ ꝓprie dictus est Jesus. qꝛ nō est aliud nomen sub celo datū hoibꝫ in ꝗ̄ quis possit obtinere salutē. In te igit vt finē omniū cre dens ꝛ sperās ꝛ amās ex toto corde. ex tota mēte. ex tota aia. ꝛ ex omni ꝟtute ferar desid rate Jesu. qꝛ tu solus sufficis. tu solꝰ saluas tu solus bonꝰ ꝛ suauis es requirentibꝫ ꝛ di ligentibꝫ nomen tuū. Tu em̄ mi bone Jesu redemptor es ꝑditorū. saluator redempto rum. spes exulū. fortitudo laborantiū. auxi liator oppressoꝝ. expiatoꝝ spiritu dulce sola tium. triumphantiū corona. ꝛ impiale fasti gium. vnica merces ꝛ leticia omniū ciuiū su pernoꝝ. inclita proles summi dei. ꝛ fructus sublimis vteri virginalis. vberrimus quo qꝫ fons graꝝ omniuz. de cuius plenitudine nos oēs accepimꝰ. Oramus igit clemen tissimū patrē per te vnigenitū eius ꝑ nobis hominē factū crucifixū ꝛ glificatū. vt dꝫ the sauris suis mittat in nos spm̄ gratie septi formis. qui sup te in oīni plenitudine requi euit. spm̄ inꝗ̄ sapie. quo fructū ligni vite qꝺ vere tu es videlicet sapores viuificos degu stemus. Donū etiā intellectꝰ quo mētis nr̄e ꝯtuitꝰ illustrent. Donū ꝯsiliū quo post tuoꝝ vestigia gressuū. rectaꝝ semitarum itineri bus incedamus. Donū fortitudinis. ꝗ̄ im pugnantiū hostiū violentias eneruare pos simus. Donum scientie. quo sacre doctrine tue repleamur fulgoribus. ad discretionez boni ꝛ mali. Donum pietatis. ꝗ̄ induamur misericordie viscera. Donum timoris ꝗ̄ re cedentes ab omni malo eterne maiestatꝭ tue reuerentiali pondere tranquillemur. Hec enim nos in illa sacra tua quam nos docui sti oratione petere voluisti. Hec ꝛ nunc per crucem tuam petimus obtinere. ad laudez sanctissimi nominis tui. Cui cū patre ꝛ spi ritusancto omnis sit honor ꝛ gloria gratia rumactio decus ꝛ imperiū. ꝑ infinita secula seculoꝝ Amen.

Finit tractatus sancti Bonauen ture qui vocat Lignum vite.


Quinta ala.
Sexta ala.
Quarta ala.
Tercia ala.
Prima ala.
Secunda ala.
Nulli nocere.
Omnibus prodesse.
Rerū detrimenta nō sentire.
Animã pro fratre ponere.
In hoc perseverare.
Aliena non cōcupiscere.
Sua distribuere.
Nihil sibi reservare.
Seipsum abnegare.
In his perseverare.
Dilectio proximi.
Dilectio dei.
Carnis mundicia.
Puritas mentis
Visus pudicus
Auditus castimonie
Olfactus modestia
Gustus temperantia
Tactus sanctimonia
Confessio.
Satisfactio.
Veritas.
Integritas
Firmitas
Humilitas
Simplicitas
Oracionis devotio
Elemosinarum largitio
Carnis maceracio
Lacrimarum effusio
Pctī abrenunciacio
Simplex & pura intentio
Voluntas sanctificatio
Munda & ordinata cogitatio
Mentis in deo delectatio
Affectus sincera intentio

# De sex alis cherubin

Incipit tractatus de sex alis cherubin a beato Bonauētura editus. ab aliquibꝰ ala no ascriptus.

P Rima ala est confessio. Confessio duplex est. Est em̄ ꝯfessio laudis. Vñ dr. Confitemini dño qm̄ bonꝰ. qm̄ in eter. mi. eiꝰ. Et est cōfessio criminis. Unde dicit. Cōfitemini alterutrū pctā vrā. Hec ꝯfessio pcti accusatoria manifestatio est. Hec ꝓprie infirmitatis ꝛ ignorantie ꝛ malicie cōpungente ꝯsciā lugubris enarratio est. Huiꝰ ale penna prima est veritas. q̄ oēm excludit simulationē Uera nāqꝫ. nō ficta. nō simulata dꝫ esse confessio. Scđa penna integritas est. q̄ decurtationē excludit ꝛ diuisionē. Integra ei debet esse ꝯfessio. nō decurtata. non diuisa. decurtatio aliq̄d occultat. refuat ei sibi qđ penitet peccasse. sed nō oīno. Aliq̄d em̄ retinet in q̄ hoīes delectent. Sꝫ infidelis impietas est ab illo q̄ iustꝰ ꝛ iusticia est diminutā sperare veniā. Sed ꝛ vulnꝰ vnuꝫ sufficit ad mortē. diuisio aūt oīa sed non vni reuelat. Quidā em̄ sunt vt ait beatꝰ Augꝰ. quos oīno penitet peccasse. sed verecundia ducti diuidūt apud se ꝯfessionē. vt diuersa diuersis sacerdotibꝰ velint ꝯfiteri. ꝛ q̄ vni celant. alijs manifestando ꝯseruāt. qđ est q̄dāmodo laudare se. ꝛ ad hypocrisim tēdere ꝛ semp venia carere quā ꝑ frustra putāt venire. Omnia igit ꝛ vni p̄sertim crimīalia ꝯfessiōe reuelāda sunt. nec solū actōnes praue sed ꝛ circūstantie eaꝝ. i. locꝰ. tp̄s. modꝰ. numerꝰ. ꝑsona. ꝛ siqua sūt silīa nō negligent reticēda sꝫ diligenter ꝑ ꝯfessionē explicāda sunt. Multa nanqꝫ int locū ꝛ locū. tp̄s ꝛ tp̄s. modū ꝛ modū. numerū ꝛ numeꝝ. ꝑsonā ꝛ ꝑsonā distantia est. Consuetudinis q̄z ꝑseuerantia que ad tp̄s respicit. numeriqꝫ multiplicatio dei patientiaꝫ exacerbat. diuināqꝫ in se ꝓuocat vltionē. In ꝑsona aūt sexus. etas. scia. cōditio. necessitudo ꝛ ordo studiose pensanda ꝛ expresse manifestāda sunt. Qui ꝯfitet in singulis imoret. Tercia penna est firmitas q̄ fortꝭ ꝛ firma dꝫ esse ꝯfessio. Hec infirmitas decē q̄ ꝯfessionē impediūt expellit. Que sunt illa. Pudor. timor. ꝯtēptꝰ p̄sbyteri. desꝑatio. p̄sūptio. ꝑuersitas. ignorātia. obliuio. negligētia. necessitas. q̄ sola excusabilis est. Pudori aūt fortitudīs ꝟtꝰ ꝑiculi qđ īminere nisi reuelent pctā necessitatē pensans viriliter resistat. Timorē vero quē pena infligenda incutit patiētie fructꝰ expellat. Contemptū q̄z p̄sbyteri reuerētia. veneratio et dilectio xp̄i vicario debita penitꝰ euacuet. Desperatiōz etiā diuīe miscđie benignitas excludat. P̄resūptionē aūt diuīe iusticie districta seueritas extirpet Peruersitatē vero fidei rō extermiet. Sed ꝛ ignorātiā ꝓuidētia deuitet. obliuionis tenebras viaꝝ ꝛ operū studiosa ꝑscrutatio ꝛ in memoriā reuocatio illustret. Torporē aūt ꝛ negligētie teporem feruor sp̄us euellat ꝛ destruat. Necessitatē vero nulla oīno ꝓueniat negligentia.

Quarta penna est hūilitas. q̄ typū superbie excludit. Mens hūilis. lingua hūilis. vultus humilis dꝫ esse ꝯfitentis. Sup̄bis dñs resistit. hūilibꝰ aūt dat grām. Quinta penna est simplicitas. Hec ꝓpriā infirmitatem. ꝓpriā ignorantiā. ꝓpriā accusat maliciā. Nihil defendēs. nihil excusans. nihil attenuans. vera igit integra firma hūilis ꝛ simplex dꝫ esse confessio. Uera sine simulatiōe. integra sine diminutione. firma sine titubatione. hesitatiōe. desperatiōe. humil sine iactantia. sine p̄sumptiōe. sine alteriꝰ cōparatione. simplex sine defensione. sine excusatione Hec est prima ala cū pennis suis.

De cōpunctione cordis.

C Onfessionē sequit satisfactio. has duas alas format ꝛ creat cōpūctio. In oī actiōe pnīe hec tria ꝓbantur esse necessaria. cōpunctio. ꝯfessio. satisfactio. Cōpūctio autē turbat. Confessio accusat. Satisfactio confortat. Cōpunctio morbi occasionē inuestigat. cōfessio manifestat. satisfactio curat. Cōpunctio mala enumerat Cōfessio ꝯdēnat. satisfactio emēdat. Compunctio apostema pungit. ꝯfessio saniē exprimit. satisfactio cathaplasma apponit. Cōpunctio vulnꝰ inuenit. ꝯfessio aperit. satisfactio sanitati restituit. Cōpunctio aūt est cordis ꝯtritio. sed q̄ alligat ꝯtrita aīe amaritudo. ꝛ q̄ mire dulcedinis suauitateꝫ generat. Scriptū est. Scindite corda vr̄a ꝛ nō vestimēta vr̄a. ꝛ in cubilibꝰ vr̄is cōpūgimini. Cōpunctioneꝫ duplex cā creat. timor scꝫ et spes. Timor cā incboatiua est. spes ꝯsūmatiua. Timor q̄ꝫ mire bō a creatore suo sit cōditus. q̄ꝫ gratuito nutritꝰ. q̄ꝫ sub a rectꝰ et in ꝯditione ditatus. ceteraqꝫ bona q̄ ꝯditor ei ꝯtulerit. ꝛ q̄ ip̄e bonis ip̄ꝰ mala rependerit subtilit enūerat. Si ꝯtra districtū est iudi/

turbat. Timoꝛ igiꝛ culpaꝝ modū ⁊ numeꝝ
criminās iusticie q̄z diuīe rigoꝛē districtio
nē q̄ꝫ iudicij futuri attendēs animū pungit.
⁊ pungēdo pctm̄ expellit Vn̄ hec timoꝛi. ꝟ/
tus expulsiua hanc ꝓstat. ⁊ coꝛroboꝛat spes
ↄfoꝛtatiua. Vanꝰ em̄ timoꝛ est quē nō fidu
cia firmat. Timentibꝫ deuz nihil deest. Si
spes defuerit nihil boni adest Scriptū est.
Q̄ magna multitudo dulcedis ⁊c̄. Perfe/
cisti eis q̄ sperāt in te. Nulla tn̄ erit nisi a spe
fuerit ꝑpiata. Est igiꝛ ↄtritio coꝛdis ex timo
re. fructꝰ aūt laboꝛꝭ ex spe. Sed vn̄ spei via
ↄfoꝛtatiua. ex ꝑmissiōe dīna. Audi scꝓturā
Spera in dn̄o ⁊ pascerꝭ ī diuitijs eiꝰ Itē
spera in dn̄o ⁊ ipe faciet. Item nō deserit
dn̄s sperātes in se. Itē bti oēs q̄ ↄfidunt
in eo. Si ḡ times vt puniarꝭ. spera ī dn̄o vt
ei recōcilierꝭ. si times deū q̄ꝛ p̄t ꝑdere in ge/
hennā spera in eo q̄m̄ nō vult moꝛtē pctōꝝ
Si times. q̄ꝛ sapiēs nouit abscōdita. spera
q̄ꝛ illūīabit abscōdita tenebraꝝ. Si times
q̄ꝛ nihil impunitū relinq̄t. spera q̄ꝛ redimet
isrl̄ ex oībꝫ iniq̄tatibꝫ eius Quēadmodū igi
tur timoꝛ cōpūctiōis ꝓuenit ⁊ comitaꝛ vir/
tutē. ita spes ꝓsequit ⁊ ad fructū recōciliatio
nis ꝑducit. Per timoꝛē ḡ cōpunctio suscita
tur. Per spem optate recōciliatōis grā me/
reꝛ. Ait em̄. Quacūq̄ꝫ hoꝛa ingemuerit pec/
catoꝛ saluꝰ erit. Gemitū tn̄ timoꝛ impoꝛtat.
salutē ꝓmereꝛ spes. Quid ḡ ⁊ vnde ⁊ ad q̄d
sit coꝛdis cōpunctio breuiꝛ declaratū est.

De secunda ala.

S Atisfactio est iniūcte pnīe expletiua
executio. vl̄ pctōꝝ condigna coꝛre/
ctio. ſm nāq̄ꝫ qualitatē delicti men/
sura coꝛrectionis pensanda est. Agite inq̄t
fructꝰ dignos pnīe. Aliud est em̄ ipa pnīa.
aliud fructꝰ pnīe. Sicut aliud est arboꝛ. ali
ud fructꝰ eius. Sic aliud est pnīa. aliud fru
ctus eiꝰ. Pnīa est doloꝛ p̄teriti. qn̄ doles te
fecisse qd̄ malū est Qn̄ ḡ impꝛobas ⁊ dam/
nas mala tua pnīam habes. Si displicꝫ ti/
bi qd̄ fecisti. pnīam agis. Pnīa est facti im/
pꝛobatio. fructus pnīe est delicti coꝛrectio.
Sed q̄ꝛ ꝓ mēsura delicti coꝛrectiōis mēsu/
ra pensanda est. iō fructus pnīe dignos fa/
cere opoꝛtet. Sed si in coꝛrectiōne minoꝛ est
afflictio. q̄̃ in culpa delectatio fuerit. nō est
dignus fructꝰ pnīe tue. Sed dicis mihi q̄/
modo scire possim qn̄ ↄdigna sit pnīa mea.
q̄ꝛ hoc scire nō potes. iō necesse habes sꝑ pe
nitere. Satisfacere potes. nimis facere nō
potes. meliꝰ est vt plus facias q̄̃ minꝰ. Id/
circo sollicitꝰ esto satagere. da operā. studiū
impende. vl̄ culpa sit cū fine. deuotio sine fi
ne. tn̄ vt aliqn̄ peccatrix ↄscia cōsoleꝛ positꝰ
est modus ⁊ mēsura pnīe exterioꝛꝭ vt illa ex
pleta vel ꝑfecta fiduciā hr̄e incipias. ⁊ facta
q̄dā ꝓsumptiōe in spe miscdīe diuīe de idul
gentia ⁊ remissiōe pctōꝝ ↄfidas. ⁊ tanto ve/
rius q̄nto vtiq̄ꝫ sincerꝰ iniunctā pnīam ex/
pleueris. Huiꝰ ale penna ꝓma est pecca/
ti abrenūciatio. q̄ claudit ianuam diabolo.
Peccatꝭ abrenunciare est a malo declinare
Declina inq̄t a malo. A q̄ malo. A malo va
nitatis. a malo iniq̄tatis. a malo malignita
tis. ⁊ a malo impietatꝭ. Ps̄. Nō sedi cū cōci/
lio vanitatꝭ. ⁊ cū iniq̄ ⁊c̄. Odiui eccl̄iaꝫ ma/
lignantiū ⁊c̄. Hec q̄ttuoꝛ vicia q̄ttuoꝛ gene
rant affectōes. s. amoꝛē sui. amoꝛē mūdi. fra
ternū odiū. remissum amoꝛē dei. Prima af/
fectio vanitatē. scd̄a iniq̄tatē. tertia maligni
tatē. q̄rta generat impietatē. Vanitas in se
recipꝛocaꝛ. Iniq̄tas reflectiꝛ in pꝛoximum.
Malignitas in frēm retoꝛqueꝛ. Impietas
in deū extendiꝛ. Vanꝰ ⁊ vecoꝛs est q̄ q̄rit q̄
sua nō sunt. Iniquꝰ vt in multitudīe diuiti/
arū suaꝝ gloꝛieꝛ ⁊ auaricie saccū impleat. q̄
ꝓximoꝝ sunt vi ⁊ dolo sibi asciuerit vel acq̄
rit. Malignꝰ q̄ etiā cū non possit nocere cu
pit. Impiꝰ q̄ deuz vel nō credit vel si credit
ↄtemnit. Scd̄a penna est lachꝛymaꝝ ef/
fusio. hec pctōꝝ vulnera lauat ⁊ mūdificat.
Tercia penna est carnis maceratio ⁊ vul
nerū loca tergit ⁊ siccat. Quarta pēna est
elemosynaꝝ largitio. hec alligat ↄtrita. fra/
cta ↄsolidat. oīa sanat. Quinta penna est
oꝛōnis deuotio. hec sanat ⁊ ↄseruat.

De tercia ala.

T Ercia ala est carnis mundicia. Ca/
ro mūda est quā nō coinq̄nat luxu
ria. Luxuria oīm virtutuꝫ eradicat
germina. Huiꝰ ale penna ꝓma est visus
pudicicia. hec petulantiā excludit. hec circū
dat oculū ne ↄcupiscat alienum. ne videat
ad ↄcupiscendū mulierē. Cui ḡ erga femi/
narū foꝛmas lasciuꝰ ⁊ curiosꝰ oberrat aspe/
ctus. iste ⁊ mēte est impudicꝰ. Pēna scd̄a
est auditꝰ castimonia. Caste sunt aures que
voces nō recipiūt obtrectantis maledici ⁊
blasphemi ꝟba nō audiūt. falsis crimīatio/
nibꝫ. mendacio. irritatiōi. impudicꝭ canticꝭ
⁊ dextralibꝫ nō patēt. obturanꝛ ⁊ clause sūt
ne iudiciū sanguis audiāt. Nihil obscenuꝫ

recipiunt.sed ab omī ceno corruptōis auer
se sunt. Tercia penna est olfactus mode/
stia. Si q̄s odorē capit bonū ꝛ opibus mi/
sericordie suauitatis odorē req̄rit. hui⁹ mo
desta est odoratio. Qui vō p̄mis vngentis
delibut⁹ incedit. hui⁹ odorat⁹ nō virtutꝫ sed
fetoris spirat odorē. Huius eñ suauitatis
odor immanissimi vicij fetor est Quarta
penna est gust⁹ tēpantia. hec gule ꝛ ebrie/
tatis subruit īmoderantiā Ue illis quorū
deus venter est. ꝛ glīa in ꝯfusione eoꝝ q̄ ter
rena sapiūt. Uñ Greg. Dū venter a satie/
tate nō restringit̄ p ꝯcupiscentiaꝫ carnis si/
mul oēs v̄tutes obruunt̄. Uñ legit̄. Quia
p̄nceps cocorū destruxit muros hierusalē.
Muros hierl'm p̄nceps cocorū destruxit.
qꝛ anīe virtutes dū ventri indulget̄ pericli/
tant̄. De crapula ꝛ ebrietate dn̄s ait. Uide
te ne forte grauent̄ corda vr̄a in crapula et
ebrietate. et superueniat ī vos dies repentina.
Ebrietas est parens litiū. furoris mr̄. petu
lantie deformis est mgr̄a. Hanc q̄ habet se
nō habet. hanc q̄ habet hō nō est. hāc q̄ ha/
bet peccatū nō facit. sed ip̄e est pctm̄. Ebrie/
tas est demon blādus. venenū dulce. rabi/
es voluntaria. illecebrosa honestatis iniu/
ria. hanc nullus nouerit xp̄ianus. Quin
ta penna est tact⁹ sanctimonia. peccati sor/
des ne ꝯtrectet. man⁹ xp̄iani nihil īmundū
tangat. Caro ei⁹ si tetigerit. si singl'a queqꝫ
membra in officijs mandatoꝝ dei deserui/
ant mūda dicenda sunt. Si vero vltra pre
scriptas siue diuinit⁹ datas luxuriāt leges
immūda dicenda sunt vl' reputanda. ꝛ hec
pudenda sunt. ꝛ h̄ puto esse qd̄ apl'us dicit.
Sicut eñ exhibuistꝭ membra vr̄a seruire
iniquitati ad iniquitatē. ita nunc exhibete
membra vr̄a seruire iusticie in sanctificatio
ne. Sit ḡ oculus pudic⁹. auris casta. odor
modestus. gustus sobrius. tact⁹ sanct⁹ ꝛc̄.

De quarta ala.

La quarta est puritas mētis. Hu
a ius ale penna p̄ma est affect⁹ sinceri
rectitudo. Affectus desiderij tui sit
rectus. sit sincer⁹. Rectus erit si id appetas
qd̄ appetere debes. Sincer⁹ vero si eo mo/
do q̄ honestatis virt⁹ suadet. Amon sororē
suā dilexit. Affect⁹ amoris rect⁹ fuit. sꝫ quia
nō eo mō q̄ debuit sororē dilexit. iō affectus
iste sincer⁹ nō fuit. Penna scd̄a est mentꝭ
in dn̄o delectatio. Scriptū est. Delectare ī
dn̄o ꝛ da. t. p. cordis tui. Hanc pennā creat

ꝛ format virt⁹ ꝯtemplatōis. De hac dn̄s di
cit. Maria optimā partē elegit ꝛc̄. Ter/
cia penna est munda ꝛ ordinata cogitatio.
Nihil immūdū mens ꝯcipiat. sed ꝛ mundā
ꝯceptionē loco ꝛ tp̄i accomodet discretio.

Quarta penna est voluntatꝭ sanctitudo
Angeli pacē de celo detulerunt hoīb⁹ bo
ne voluntatꝭ. Nō est pax impijs dicit dn̄s.
Pax multa di. legē tu. ꝛ nō est ꝛc̄. O q̄ꝫ desi/
derabile est nomē pacis quā firmat religio
nis christiane stabile fundamentū. Hū au/
tē cū diceret̄ glīa in excelsis deo. adiunctuꝫ
est. Et in terra pax hoīb⁹ bo. vo. qꝛ cuꝫ illis
angeli societatē habere festināt. quoꝝ men/
tib⁹ puritatē bone voluntatꝭ inesse confide
rant. Illos secū post absolutiōeꝫ carnis ad
ꝯtemplationē vere pacis subuehere letan/
tur q̄s in carne cōmorātes oīa que agūt
aut loquunt̄ de radice bone voluntatꝭ pro
ferre ꝯspiciūt. Tales nanqꝫ ꝛ si infirmitas
forte aliq̄n vel ignorantia a p̄ficienda bona
opatiōe quā cupiūt retardant. tñ añ summi
arbitri oculos integritas quā vel corde vel
mente tenet bona volūtas eos excusat.

Quinta penna est simplex ꝛ pura intētio
De hac dn̄s dicit. Si oculus tu⁹ nō fuerit
simplex. totū corp⁹ tuū tenebrosuꝫ erit. per
oculū intentionē. p corp⁹ signat actionem.
Loc⁹ eñ iste euāgelij sic intelligēdus est vt
nouerim⁹ oīa opa nr̄a nō esse mūda ꝛ place
re in ꝯspectu dei nisi fiant simplici corde. id
est intentiōe sup̄na siue oculo charitatis. qꝛ
plenitudo legis charitas. Oculū igit̄ debe
mus hic accipe ip̄am intentionē q̄ facimus
q̄cq̄d facim⁹. que si simplex ꝛ pura fuerit. et
illud aspiciens qd̄ aspiciendū est. oīa opa
nr̄a q̄ f̄m eam opamur necesse est vt bona
sint. Que opa omia totū corpus appellauit
qꝛ apl's dicit. membra quedā opa q̄ impro/
bat. ꝛ mortificanda p̄cipit. dicēs. Mortifi/
cate ḡ membra vr̄a q̄ sunt sup terrā. fornica
tionē. immundiciā. auariciam ꝛ cetera talia
mala. Nō ergo quid quisqꝫ faciat sed q̄ ani/
mo faciat ꝯsiderādū est. Fruct⁹ eñ operꝭ
tot⁹ ꝯsistit in simplicitate intentiōis. Quic/
quid igit̄ gerendū esse cogitatio nr̄a sugges
serit. omi scrupulo retractantes atqꝫ in nr̄i
pectoris trutina collocantes. eque librati/
one iustissima ppendam⁹. An plenū sit ho/
nestate cōmun'. An dei timore sit graue. an
integrū sensu. an hūana ostentatiōe. an ali/
qua volūtatis p̄sumptiōe sit leue. an merci

eius pond⁹ inanis cenodoxia nō imminue rit vel arriserit glīa. ⁊ sic ad examen publicū trutinātes. i. ad ꝓphetaꝝ ⁊ aplōꝝ actus ⁊ testimonia cōferentes. vel tanꝗ integra atqꝫ ꝑfecta ⁊ illis cōpensanda teneam⁹ vel tanꝗ imꝑfecta atqꝫ dānosa. nec illoꝝ ponderi cōsonantia omī cautiōe atqꝫ diligētia refutemus.

De quinta ala.

q Uinta ala dilectio ꝓximi est. Huius penna ꝑma est. nulli nocere verbo vel ope De q̄ scriptuꝫ est. Qđ nō vis tibi fieri. ne facias aliȷ̄. Hanc pennā format virt⁹ innocētie. Innocēs est q̄ etiaꝫ cū possit nulli vult nocere. Quis ascēdet inq̄t in montē dn̄i. Innocēs manib⁹ Quis innocens manib⁹. Qui nō fecit ꝓximo suo malū. Ad nihilū deduct⁹ est in cōspectu ei⁹ malignus. Quis est iste malign⁹ nisi diabolus. Qui nulli vult nocere tpe excluso motū primū sentit amoris. Penna scđa est oīb⁹ ꝓdesse ꝟbo vel ope. Frater frēm adiuuās. ciuitas munita ⁊ fortꝭ hanc pennā suscitat et ꝓuehit in culmen ꝑfectionis q̄ nulli nescit ꝯdescendere virt⁹ misc̄dīe. Beati inq̄t misericordes Qui oīb⁹ studet ꝓdesse viuū calorē veri spirat amoris. Tercia penna ē rerū ꝓpter amicū ꝯsumptaꝝ detrimēta nō tm̄ nō deflere sed libertatꝭ fortitudine nō sentire. de bn̄ficioꝝ in vsus frm̄ collatoꝝ magnitudine sp gaudere i corde. Qui sentit cōputator est nō largitor. Qui nō gaudet dolet. De hac penna scriptū est. Qui negligit dānū ꝓpter amicū iust⁹ est. iter aūt auari decipiet eū. Quarta penna est aīam ꝑ fratre ponere. Quid est aīam ponere ꝑ fratre. pro tꝑali etiā ꝓximi salute ꝓpriā voluntatē deserere. ⁊ in articulo necessitatis ꝑ eterna salute fratrꝭ mortis discrimina libenter subire De hac scriptū est. Maiorē hac dilectionē nemo habet. ꝗ̄ vt aīaꝫ s. p. q. p a. s. Maior nō ebulliret feruor amoris. Quinta penna est in his ꝑseuerare. hāc ꝑficit virt⁹ ꝑseuerantie. finis nō pugna coronat. Qui ꝑseuerat. cessare nescit.

De sexta ala.

s Exta ala dilectio dei. hec vt alie q̄nqꝫ pennas habet. Primā harū habet q̄ aliud ꝗ̄ deū nō ꝯcupiscit Hec est mobile hui⁹ amoris. Scđam pennaꝫ habet q̄ ꝓpter deū sua distribuit. distribuit q̄ partē retinet. partē tribuit. Hec est calidā hui⁹ amoris. Terciā pennaꝫ habet q̄ ꝓpter dn̄i amorē nihil sibi reseruat. sed oīa relinquit. Hec est acutū hui⁹ amoris. Quartā pennā habet q̄ ꝓpter deū seipm̄ abnegat. Seipm̄ abnegat q̄ suā deserit vt dn̄i solaꝫ faciat volūtatem. Hec est feruidū h⁹ amoris. Quintā habet pennā. Qui in his ꝑseuerat. Qui perseuerauerit inquit vsqꝫ in fineꝫ hic salu⁹ erit. Hec est incessabile huius amoris. He sunt ale de quib⁹ ps̄. ait. Sub vmbra alarū tuaꝝ ꝓtege me. a fa. impi. q̄ me afflixerūt. Itē. In vmbra alaꝝ tuaꝝ sperabo do. t. iniq̄tas. He sunt penne de q̄bus idem Ps̄. Quis dabit mihi pennas sic co. ⁊ vo. ⁊ requiescā. Volabo inq̄t terrena deserens. celestia appetens. ⁊ requiescā. s. a libertate eternaqꝫ fruens beatitudine. Amen.

Incipit tractat⁹ sancti Bonauēture de sex alis Seraphin.

Prologus.

d A occasioneꝫ sapienti ⁊ addet̄ ei sapientia. Prouerbioꝝ. ix. Cū igit̄ ex leui sepe occasione sapiens materiā sumat altioris sapie. q̄ etiā plerūqꝫ ꝑ alteri⁹ stulticiā fit eruditior. p̄ns scriptū pōt nouis ⁊ nōdū in officio regiminis ad plenū exercitatis ad ꝑfectā discretionē boni ⁊ mali aliqualē dare occasionē vlteri⁹ cogitādi. et ex defectib⁹ q̄s hic ꝯsiderat diligenti⁹ req̄rendi altiora siue vtiliora. ⁊ etiā plura ꝗ̄ hic ponant̄ necessaria religioso ad regimē subditoꝝ. q̄ꝛ legim⁹ aliq̄n sapiētes etiā ex naturali quadā brutorū aīaliū solertia sumpsisse ꝯsideratōis industriā ad aliq̄s artificiales peritias excogitandas.

Q͞r multū differūt scire bn̄ subesse. ⁊ sociali ter viuere. ⁊ vtilit̄ p̄esse.

Quattuor cause ꝑ q̄b⁹ indigent imꝑfecti alieno subesse magisterio.

Quales esse debent q̄ magisterio subesse ꝑ se nō indigent.

De varijs virtutib⁹ ⁊ specialit̄ de sex alis virtutū plato necessarijs.

De q̄ttuor differētijs bonoꝝ in religiōe ⁊ q̄ int̄ hos sint meliores.

De zelo iusticie q̄ p̄lat⁹ debet feruere ex amore dei ⁊ ꝓximi.

Distinctio q̄druplex obſuātiaꝝ iusticie in religione seruanda.

Circa q̄ magis vel min⁹ int̄ hec zelus rectoris feruere debeat.

Explicit prologus cum tabula.

Incipit tractatus.

# Ec tibi scribo ut

b sciat quomo oportear te in domo domini conuersari. que est ecclesia dei viui. prima Thimotei. iij. Apostolus paulus discipulo suo thimotheo quem pfecerat ecclesie ephesi episcopum. scribit duabus epistolis docens quomo conuersari debeat in officio regiminis commissi. vt qui iam ab eo didicerat sancte viuere p se. sciret etiam qualiter deberet et aliis vtiliter et meritorie pesse. Magna enim differentia est inter scire humiliter subesse. et pacifice coesse. et vtiliter pesse. Bernardus. Multos cernis sub magisterio quiete viuere. quos si iugo absoluas videbis non posse quiescere. nec a quolibet re innoxios se seruare. Rursum quosdam inuenies cum omnibus quantum in se est pacifice viuere. minime quidem egentes magistro. nec tamen ydonei magisterio. Quadam siquidem bona mediocritate contenti sunt. sicut eis mensura gratie partitus est deus. Socialiter enim inter fratres sciunt et pacifice viuere. sup fratres vero positi non so

lū inutiliter presunt sed ꝛ insipienter et ne/quiter. Utrisqꝫ ergo priorib⁹ meliores exi/stunt qui supiores esse sciunt. Unde nō pas/sim quoslibet de populo docet moyses ce/teris pficere. sed eligere ex omni populo vi/ros gnaros ꝛ ydoneos qui iudicent popu/lum omni tempe. Exodi. xviij. Qui enim su/scipit officiū vt alios bonos faciat. oportet vt hanc bonitatis disciplinā prius in se stu/diose exercendo didicerit. ꝛ ex frequēti vsu in habitū verterit. Unde domin⁹ prius le/gitur fecisse que post erat verbo docturus. Actuū primo. Cepit iesus facere ꝛ docere. Insipientes indigent magistro vt doceantur que ignorant. scꝫ saluti sue ꝛ pfectui ne/cessaria ꝛ vtilia. quid vitare debeant. q̄d sa/pere. quid facere. quid sperare. quid timere. ꝛ inter minus vel magis bona vel mala di/scernere. Hebreoꝝ. v. Indigetis vt vos do/ceamini que sint elemēta exordij sermonuꝫ dei. Item vt exerceant in opibus virtutū quia nō sufficit scire bonū nisi etiā opere ex/erceatur. sicut q̄ audit medicine scientiam ꝛ ꝛ postea practicando exercet eam. quia exer/citium opis plenius imp̄mit menti cuiusli/bet discipline peritiā q̄ȝ solus audit⁹. Et q̄ꝛ impfecti segniter se in virtutū studijs exer/cere solēt. expedit vt ab alio ad hoc aliquan/do cōpellantur. Ideo magistri solent disci/pulos suos quos pfectos cupiunt fieri ī di/uersis virtutū exercitijs occupare. modo ī operibus humilitatis. modo fraterne cari/tatis. modo sobrietatis. modo deuotionis modo patientie. castitatꝫ. taciturnitatꝫ. obe/dientie. ꝛ aliarū virtutum. vt ꝛ ipe virtutes sic exerceantur ꝛ vsitent ꝛ vicia his ꝯtraria expugnēt. quia quāto magis virtus pficit. tanto plus viciū oppositū debilitat. Ephe/siorū. vj. Educate illos in disciplina ꝛc̄.

Item vt custodiant ne aut in peccatū la/bantur. aut minus discrete in virtutū operi/bus exerceant. Tenere em̄ mentes ꝛ a pec/cati affectu nondū plene deterse sepe magꝭ timore humano q̄ȝ diuino a voragine pec/cati detinentur. Ideo talib⁹ expedit superi/oruꝫ magisterio subijci. per quos a pericul' retrahant. sicut paruuli a matre cōminante ab aque mersione ꝛ luporuꝫ morsibus de/fenduntur. Prouerbioꝝ. ij. Seruabit te vt eruaris de via mala. ꝛ ab hominib⁹ qui per/uersa loquunt. Item vt corrigant. quia peccatū trahit semp ad deterius. sicut vna febris prebet sepe incentiuum alteri graui/ori. ꝛ vulnus aliquādo generat fistulam ni/si medicorū precaueat solertia. Ita qui labi/tur in culpā difficulter per se corrigitur nisi fortioꝝ auxilio fulciatur. Propter hoc em̄ vult deus maiorib⁹ maiores preesse vt si ce/ciderint in peccatū vel in aliquo negligen/tes fuerint ꝛ incauti. per eorū ammonitio/nes. correptiones. cohertiones ꝛ castigatio/nes emendent. quia si arbitrio suo relinq̄/rentur. forte nec reatum suū agnoscerent. vl' torpentes diutius in ceno volutarentur. vl' profundius mergerentur. Inde. Hos qui/dem arguite iudicatos ꝛc̄. Necesse ergo est eos magistris humiliter esse subditos. quia nisi quis medico obedienter obtem/peret nō poterit ab infirmitate sanari. In/firmitates in homine sunt passiones vici/orum. Luce. ix. Dedit illis virtutem ꝛ po/testatē super om̄ia demonia. ꝛ vt languores curarent. Qui autē p se magistro non indi/gent debent ita esse scientia illumiati q̄ ni/hil errent in his que scire necessario eos o/portet. ꝛ qui decipi non possunt ab homie vel demone. vel a ꝓprio sensu sub specie bo/ni. donum discretionis spirituū diuinitus adepti. Philip. iiij. Ubiqꝫ ꝛ in omib⁹ institu/tus sum. Debēt etiā feruore deuotōis ita esse repleti q̄ sine alteri⁹ impulsu nouerint seipos ad om̄e ꝟtutis exercitiū fidelit' extē/dere. put sp fuerit optimū. phil'. Que retro sunt oblit⁹. ad ea q̄ priora sunt extēdēs me/ipm ꝛc̄. Debēt q̄ꝫ amore boni sic esse affe/cti vt q̄ naturalit' om̄e malū horreāt ꝛ om̄e scandalū studiose declinent. sine offensa q̄/te cū omib⁹ ꝯuersari. Sine offensiōe estote iudeis ꝛ gentib⁹. Debēt etiaꝫ ita esse hūiles in oīb⁹ vt nec de bonis habitꝭ extollant nec mal' oīno carere p̄sumāt. vt oēs excessus co/gitatōis. locutiōis. obmissiōis in se subtilit' dīiudicēt. ꝛ districte castigādo emēdēt. Et ī his oīb⁹ sint ita stabiles q̄ nec leuitate nec distractōe aliq̄ nec difficultate vl' metu a sta/tu suo valeant imutari. Ro. viij. Quis nos sepabit a caritate xp̄i ꝛc̄. Quia ꝟo tles dif/ficile ē repiri. iō paucis ꝯuenit viuere absqꝫ obediētie iugo. Ideo ꝛ q̄ alijs p̄sunt vt me/lius ꝛ cauti agant. necesse hūt alijs subesse a q̄b⁹ regant vsqꝫ ad summū oīm pontificeꝫ q̄ vice xp̄i caput ē totius eccl'ie militantis

Qui ergo alijs p̄esse debent vtilit' opor/tet eos varijs esse preditos ꝟtutib⁹. ꝛ alias

habere ad se quibꝫ irreꝓhensibilit͛ viuant. alias ad suos suꝑiores quibꝫ hūiliter eis ī quibꝫ debent obediāt. ⁊ alias ad subditos quibꝫ eos meritorie regāt et ad meliora ꝓmoueant. Licet aūt omēs ꝟtutes eminēter hr̄e debeat q̇ ex officio habet oēs virtutes docere. tñ qꝛ numerꝰ senariꝯ est ꝑmꝰ ꝑfectus numerꝰ sui generꝭ ꝑfectiōis. ꝯstans ex suis partibꝫ aliq̇tis.. ideo bonꝰ aīarum rector maxime religiosus inter ceteras debet singularibꝫ ꝟtutibꝫ prefulgere. sicut Isaias scribit. Seraphin q̄ sunt ꝑminētiora celestiū spirituū agmina sex alis ornata. Et forsasse ideo in tali sil͛tudine. scti͛ssimo pr̄i nr̄o francisco in illa gl͛iosa visione dñs apparuit qñ cum passionis sue stigmatibꝫ insigniuit. vt oñderet sic alatos spūalit͛ esse debere qui eiꝰ familie vtilit͛ ꝑesse deberēt. Sic ⁊ q̄ttuor aīalia singl͛a habebāt alas senas Apocal͛.iiij. Prima ala rectoris aīaꝝ est zelus iusticie. qua nō pōt aliquid iniustū sine cordis murmure ī se ⁊ ī aliꝭ sustiere. Tātū eñ quisq̄ bonꝰ estimādus est q̄nto plus et purius odit malū. Quantū eñ res diligit͛ tantū de eiꝰ destructiōe dolet͛. Uñ notādū q̄ sunt q̄ttuor genera hoim in religione vel in eccl͛ia q̄s bonos dicere solemꝰ Primi sunt q̇ malum nō faciūt. nec tñ in bonis opibus se studiose exercent. vt q̇ quiete ⁊ pacifice cū aliꝭ viuūt. nullū offendentes. nec prauo ope scandalizantes. j. Reg. xxv. Homines isti satis boni fuerūt nobis ⁊ nō molesti ⁊c̄. Nā ⁊ in vsu habemꝰ tales dicere bonos esse q̇ mites sunt moribꝫ ⁊ social͛r se cū omnibꝫ habentes. licet alias quo ad virtutū exercitia aliq̄tīꝰ desides videant͛. Pueri etiā baptizati eodē modo boni iudicant͛.

Secundi sunt meliores q̇ mala nulla faciunt. insuꝑ in bonis opibus se frequenter exercent. in sobrietate. castitate. humilitate dilectione ꝓximi ⁊ orōnis instantia ⁊ similibus q̄ intelligūt esse bona. Sed h̄ hñt ꝓpriū q̄ sicut nihil negligūt ex his q̄ pñt et sciunt. ita etiā videt͛ eis sufficere bonū qđ faciunt. nec ad ampliora ⁊ ꝑfectiora scitatꝭ desideria incalescūt. Sufficit eis tm̄ vigilare tantū orare. tm̄ ꝓ deo dare vel ieiunare vel laborare ⁊ hmōi. ⁊ his ꝯtenti quiescūt. altiora aliꝭ relinquētes. Eccl͛iastes. iij. Deprehendi nihil esse melius q̄ꝫ letari hominē in opere suo. ⁊ hanc esse partē illius. Tercij sunt adhuc his meliores q̇ maluꝫ detestant͛ ⁊ fugiunt. ⁊ bona que possunt studiose exercent. ⁊ cū omia fecerint q̄ valent. parū se fecisse reputant respectu eoꝝ que desiderant. scientes q̄ corꝑalis exercitatio ad modicuꝫ vtilis ab apl͛o ꝓhibet͛. j. ad Thimo. iiij. Et ideo ꝟtutes mentales ⁊ interne deuotōnis saporē ⁊ dei familiarē notiōē ⁊ amoris eius experientiā suspirādo desiderāt. nihil se esse vl͛ habere iudicātes. nec aliquā ꝯsolationē de tꝑalibus vl͛ spūalibꝫ recipiētes. q̄ꝫ diu ꝓ voto ꝑdictis virtutū exercitiꝭ ⁊ deuotionis dulcedine nō fruunt͛. nec tm̄ ꝯtra aliorū vicia ⁊ peccatoꝝ pericula zelo feruorꝭ inflāmant͛. cupiētes oēs esse bonos ⁊ beatos. sed vbi hoc nō inueniūt nullo doloris vulnere sauciant͛. sibimet intenti ⁊ deo. Tales ad alioꝝ regimen vocati. minus in hac parte sunt ẏdonei. qꝛ ꝓprie quieti curā illoꝝ postponunt. Iuxta illud Iudicū. ix. Nunquid possum deserere dulcedinē meaꝫ. fructusq̄ suauissimos. ⁊ ire vt int͛ cetera ligna ꝓmouear Quarti sunt optimi q̇ cū prioribꝫ bonis innocētie ⁊ virtutū. zelo iusticie ⁊ aīaꝝ calent. q̇ nō recipiūt ꝯsolationeꝫ de ꝓprie salutis ꝑfectibꝫ nisi alios secū trahāt ad deum. exēplo dñi qui cū in se plenū semper habeat gaudiū. nō ꝯtentꝰ gloriaꝫ solus habere exiuit assumpta forma serui mlt͛os filios ī gloriā secum adducere opere ⁊ doctrina. Zelus eñ iusticie q̄si coccus bis tinctus duplici caritatꝭ colore rutilat amoris dei ⁊ ꝓximi. Amor dei non tm̄ desiderat eiꝰ dulcedie frui ⁊ ei adherere. sed etiaꝫ diligit eiꝰ bñplacitū impleri. eiꝰ cultum ampliari ⁊ honorē sublimari. vult eñ eū ab oībꝫ agnosci. ab oībꝫ amari. ab oībꝫ ei s͛uiri. et suꝑ oīa honorari. Amor ꝓximi desiderat nō tm̄ eiꝰ corꝑalē sospitatē ⁊ tꝑalē ꝓsperitatē. sed magis eiꝰ et͛nā salutē. Ubi ḡ caritas ista ꝑfectior. ibi feruentiꝰ desideriū ista ꝓmouendi. et instantiꝰ studiū ⁊ puriꝰ gaudiū vbi hec īuenit. Caritas eñ nō querit q̄ sua sunt. sꝫ que dei sunt. Quantū vero dilig͛s deū ⁊ que dei sunt purius desideras. tantuꝫ doles de offensa dei vbi vides eū non agnosci. ⁊ īdo inhonorari vbi vides euꝫ non amari ⁊ ei non obediri. ⁊ eius cultū destrui ⁊ aduersarios multiplicari ⁊ letificari. Et quantum dilig͛s salutē ꝓximi tantū affligeris de perditione eius ⁊ nocumēto ꝑfectus eiꝰ. Et licet h̄ caritas requirat͛ in omnibus amicꝭ dei. maxime tamē in vicariꝭ dei. qui s͛m cor dei moueri

debent amore iusticie et odio iniqtatis. Ps. Dilexisti iusticiã ? c. Justicia pt h dici obs uãtia oim q saluti vl pfectui aiaz necessa ria sunt. Horũ quedaz pcedunt a lege eter na. vt pure virtutes. humilitas. castitas. ca ritas. miscdia. ? fides. sine quib' null' qcũqz tpe poterit saluari. ad que etiã pcepta dei i veteri ac noua lege maxime ordinant. Sic dñs dicit ad dilectionẽ dei ? primi totã le gem ? pphas spectare. Math. xxij. In his duob' mãdatis ?c. Quedã pcedũt ab hũa na vice dei institutiõe. vt q p ecclãm p com muni vtilitate canonice sunt pcepta. sic ri tus sacroz ? alioz ad iuris positiui pcepta ptinẽtiũ. extra. Canonũ statuta ab oib' ob seruent. ita vt qlibet obseruet illa q conueniunt suo statui et cõiter oib' ĩpata. laici siue cleri ci. Quedã ex voto pprio pueniũt. vt ea ad q nemo cogit. Sed q ea sponte vouerit iã velut ex pcepto dei cõpellit obseruare. vt cõti nentia religiosoz ? obediẽtia. ? abdicatio p prij in monasterio. ? alia q p regulaz vel cu iuscqz ordinis diffinitiões ei' pfessorib' im ponunt. Deut. xxiij. Cũ votũ voueris dño. nõ tardabis reddere. qz reqret illud deus. ? si moratus fueris reputabit tibi in pctm. si nolueris polliceri absqz pctõ eris. Qd aũt semel egressum est de labijs tuis obserua bis ? facies sic pmisisti dño deo tuo et ppria volũtate ? ore tuo locut' es. Quedã pce dũt ex quadã habilitatõe pfect' spũalis. q̃ uis alias nõ forent necessaria saluti. vt om nis disciplina diuini officij ? singuloz offi cioz in religione. ? officioz ? tẽpoz in silen tio. victu ? habitu. labore. vigilijs et ceteris spũalib' disciplinis. in quib' singularũ reli gionũ obseruantie variant. sicut cuiqz visum fuerit expedire. Quis aũt in his nõ tan ta vis salutis existat qsi sine eis nõ sit salus. tñ transgressio eoz deformat religionis de corẽ ? pfectũ spũalẽ. ? alioz edificationẽ so let impedire. Sicut em̃ amor iusticie stu diose ista in se ? in alijs pmouet ? cõgaudet vbi videt ista sollicite obseruari. ita ecõtrario dolet ? vrit ? accendit p transgressione illo rũ. Ps. Nonne q oderũt te ?c. Quodã vero intimo sapore discernit vt mag' doleat de grauiorib' transgressionib' ? de leuioribus min'. Sapiens em̃ quasqz res ponderat p ut sunt. tam bonas q̃ malas. Insipiẽs aũt qñqz magna p paruo reputat. ? leuia qi ma xima ponderat. trabem festucam iudicat li

quãdo culicẽ ? glutiendo camelũ. Luce. xi. Decimatis mentã ? rutã ? relinquitis q gra uiora sunt ?c. Tales zelo pprio ferunt. ? nõ spũ dei in hac parte agunt. Sicut quidaz p vna inclinatiõe in choro neglecta plus ac cendunt puniendo q̃ p longa detractione de alio religioso excitata. Grau' indignan tur p versiculo ? rubricula neglecta q̃ p ma gna pturbatione cũ scandalo procurata.

Principaliter igit cauenda ? dolẽda est trãsgressio pceptorũ dei. deinde inuiolabili um preceptoz sancte eccle. deinde illorum q sub voto volũtario sibimet qsqz fecit neces saria. vt regulares obseruãtie. maxime que sub pcepto sunt statute. deinde omia scãda la speciẽ mali quãcũqz habentia. auaricie. su perbie. inuidie. castrimargie. iracundie. su specte familiaritatis. inobediẽtie. ? similiũ viciorũ que odorẽ fame religiosoz quo alij fideles debẽt ab eis edificari ? ab eis disce re quid cauere debeant ? facere. fetere faci unt. vt magis p eos inficiant scandalo q̃ re ficiant virtutis exemplo. Roma. ij. Nomen dei p vos blasphemat inter gẽtes. Faci lius autẽ grauius peccatũ occultũ curat q̃ tale scandalũ. quia illud p secretã potest sa nari penitentiã. scandalũ autẽ vix auellitur a cordib' omniũ ad quos forte puenit. De inde cauenda est pturbatio studij deuotio nis. ex qua fulcit omis vera religio. ? omne virtutis exercitiũ impinguat. Arida est om nis religio que nõ oleo isto saginat. Insta bilis est bonorũ operum structura que de uote orõnis frequẽtia non cõpaginat sicut paries lapidũ sine cemento. In omi religio ne vbi deuotiõis feruor tepuer. ? etiã aliarũ virtutũ machina incipit deficere ? ppinqua re ruine. Lampades fatuarũ virginuz sine oleo extinguunt. Math. xxv. Deinde cauẽ da est negligentia exterioris discipline. que pro decore religionis ? habilitationis pro fectus spiritualis statuta est. cuius deser tio signum est neglecte cõscientie ? interio ris leuitatis. Talis autẽ discipline obseruan tia nõ ita mandat quasi aliter non liceat vi uere. sed quia sic magis cõuenit pter hone statis conformitatẽ ? vniformẽ fratz cõuer satiõnẽ. ne p libitu quisqz viuat ? faciat vn de forte alij turbent. In talib' autez obser uantijs que in se indifferẽtes sunt sed pter aliud statute. vt dictum est. maior est hñda diligẽtia vt bñ seruent q̃ scrupulose timẽdũ.

si ex aliq̄ surreptiōe qn̄q₃ transgrediant̄. nisi forte ꝯsuetudo generaret deformitatē ⁊ dissimulatio negligentiā nutriret. tūc ꝓpter aliud malū ꝯsequēs p̄cauendū zelus discipline dormire nō debet. Uerus igit̄ iusticie zelator p̄mo cauet ne malū aliꝗ̄ mō faciat vl̄ doceat. Scd̄o ne licenciet vl̄ ꝯcedat q̄cūq₃ importunitate seu circūuentōne mollitus. Tercio ne faueat vl̄ diligat fieri. etiā si eo irrequisito fiat l̄ absente. Quarto ne dissimulet ⁊ taceat q̄si nesciēs. cū ad eum ꝑtineat arguere ⁊ ōn̄dere q̄ntū malum sit. ⁊ deterrere ne vlteriꝰ audeāt sīlia attēptare. Quinto ne inultū esse patiat̄. q₂ aliq̄d bonū parit pcti castigatio. s. ꝙ ip̄e q̄ fecit ꝓhibet̄ vltra peccare. Johes. Iā noli peccare ne deterius tibi aliq̄d ꝯtingat. Itē q₂ purgat̄ a pctō ne a dn̄o postea duriꝰ puniat̄. Prouer. xxiij. Tu virga ꝑcuties illū. ⁊ aīam illiꝰ de inferno liberabis. Itē q₂ ꝑ hoc aliȷ̄ erudiunt̄ vt caueāt sīlia ꝑpetrare Prouer. Pestilente flagellato sapiētior erit paruulꝰ. i. tenellus ⁊ nouꝰ cautior esse discet. Itē ip̄e p̄latꝰ vicariꝰ superni iudicis liberat aīam suā a pctō negligentie. officiū suum sic implendo. Qd̄ q₂ heli sacerdos nō fecit mortꝭ s̄niam cū filiȷ̄s peccātibꝫ excepit. Reg. iiij. In h̄ em̄ differūt laudabiles religiōes ⁊ iā dilapse. non ꝙ nullus peccans in laudabilibꝫ repiat̄. sed ꝙ nullus impune peccare sinat̄. ⁊ peccādi aditꝰ studiose p̄cludant̄. ⁊ incorrigibiles ⁊ alios inficientes eliminent̄. ⁊ boni foueant̄ ⁊ diligant̄ vt ꝑseuerent ⁊ in meliꝰ semꝑ ꝓficiāt. Nā cum in cōuentu angeloꝝ ante ꝯfirmationē et in ordine aplōꝝ sub magisterio xp̄i reperta sit prauitas. q̄s ordo bonoꝝ in terra audeat sibi arrogare hāc p̄rogatiuā ꝙ pcc̄m in eo nō sit. q₂ ⁊ si plurimi ꝑ dei grām immunes ibi fuerint. sed nō omēs. Joh. xiij. Uos mūdi estis sed nō omēs. Bonis em̄ q̄diu sūt hic in statu merendi expedit aliq̄s malos secū habere q̄ eis sint maioris occasio meriti. q̄bus cōpatiant̄ in malis suis. cōtra q̄s zelꝰ eoꝝ inardescat. q̄s corrigere laborēt. q̄bꝫ similes fieri ꝑtimescāt. q̄ eis sint tentationis materia. a q̄bꝫ etiā ꝑsecutiōes sustineāt. ⁊ ex quoꝝ ꝯsideratiōe ꝯfusi humilient̄. quia tales nō sunt. āmoneant̄ grārū actōnis ei qui custodit eos ne tales efficiant̄. Si autē deessent bonis p̄dictarū virtutū occasiones. merita ip̄oꝝ tanto fierent etiā minora. Galataꝝ. vi. Que em̄ semīauerit hō hec et metet. Nec tn̄ diligendi sunt mali seu fouendi. sed tolerandi. maxime quoꝝ occulta sūt mala. ⁊ alios nō inficiūt. ⁊ est spes de correctione ip̄oꝝ. Ubi ꝟo ista defecerint ibi sine graui detrimento sustineri nō p̄nt. ⁊ iō eliminādi sunt. ne putet̄ eoꝝ prauitas bonis placere. Interim etiā dū tolerant̄ puniendi sunt stimulis āmonitionū. correptionū. cōfusionum. castigationū. vngendi etiā fomentis exhortationū. ꝯsolationū. orōnū ⁊ ꝓmissionū. si forte cōualescant de infirmitate ⁊ fortes fiant. Precludenda est eis via peccandi ⁊ tēptatiōis aditꝰ obstruēdi. qd̄ etiā₃ bonis expedit ne oportunitas mali faciat eos deteriores. Prelatꝰ em̄ vicariꝰ dei cui data est ptās a dn̄o suꝑ familiā suā. ⁊ cui debent subditi ea de causa vice dn̄i obedire. si non corrigit delinq̄ntes. si ꝑmittit sub se vicia crescere. ⁊ ꝯsuetudines malas oriri. ⁊ iā exortas roborari ⁊ dilatari. si videt reglares obseruātias dilabi. ⁊ trāsgressiones multiplicari. et ꝓ posse nō obuiat tā p̄ntibꝫ malis q̄ imminētibꝫ. triplicē deo reddet rationē.

Primo ꝓ sua negligētia. q₂ n̄ fecit ad qd̄ officio tenebat̄. Sap. vj. Cum essetis ministri regni illiꝰ nō recte iudicastꝭ. nec custodistis legē iusticie. neq₃ s̄m voluntatē eiꝰ ambulastis. Horrende ⁊ cito apparebit vobis q̄m iudiciū durissimū his q̄ p̄sunt fiet ⁊c̄

Scd̄o ꝙ oīa pctā subditorū q̄ poterat ⁊ debuerat correxisse ⁊ p̄cauisse imputant̄ ei. Ezech. xxxiij. Si nō fueris locutꝰ vt custodiat se impiꝰ a sua via. ipse in impietate sua morietur. sanguinē aūt eiꝰ de manu tua req̄ram. Tercio ꝓ abusione honoꝝ ⁊ potestatis sibi collate quā ad ꝓpriā glīam et cōmodū retorsit. ⁊ nō ad qd̄ data est ei. Mat. xxv Tollite ab eo talentū. ⁊ inutilē seruū eȷ̄cite in tenebras exteriores. ibi erit fletus ⁊ stridor dentiū. Ostendat ḡ bonꝰ zelator q̄ntū diligat deū in eo ꝙ bn̄placitū eiꝰ in se et in aliȷ̄s ꝓmoueat nec ab h̄ zelo mollescat ꝑ desidiam. nec labore lasset̄ nec cōsiliȷ̄s flectat̄ nec astutiȷ̄s circūueniat̄. nec amicicia nec blandimentis deliniat̄. nec minis terreatur. nec ꝓ diuturne praue ꝯsuetudis p̄scriptiōe desperet quin suū officiū exequat̄. Secunda ala huiꝰ ecclīastici seraph est pietas siue fraterna cōpassio. vt sic cū caritas dei ad zelū iusticie inflāmat. ita fraterna dilectio ad pietatē informet. Nā ⁊ si viciȷ̄s debet̄ virga feriens sed infirmitati necessariꝰ ē baculus

sustentans. Ps. Uirga tua et bacul⁹ tu⁹ rc. j. Cor. iiij. In vga veniā ad vos an i caritate z spū māsuetudinis. Sic z ille samaritanus vulneribꝫ illi⁹ seminini relicti infudit vinū zeli feruentꝫ z oleū pietatꝫ mitigantis.

Alia est aūt infirmitas corpis. alia mentis. z vtraqꝫ indiget cōpassiōe. Infirmitas corpis triplex est. Primi sunt infirmi decūbentes in lectulis vl' in acutis vl' in alijs infirmitatibꝫ grauibꝫ laborātes. Alij sunt infirmi p domiciliū vel etiā p terraz qnqꝫ deambulātes. z tñ sepe grauibꝫ dolorībꝫ afflicti. vt calculosi. infistulati ponderosi z silēs Tercij determiatā infirmitatē nō hñtes. sꝫ tñ corpe debiles z viribꝫ exhausti vt senes z laboribꝫ ɔfecti. vel naturali infirmitate depressi. sed qnqꝫ accidētali languore ad tēp⁹ attriti. His est triplici pietate subueniēdū. scꝫ remedijs medicinalibꝫ. si ɔgrue pt fieri. Itē relaxatione rigoꝝ in victu. vestitu. vigilijs z hmōi. Itē exemptiōe laboris in officijs. seruicijs. discursibꝫ z hmōi. put cuiusqꝫ necessitas exigat. Ita ꝙ pmis ꝺ pmo. scōis de scōo. tercijs de tercio. iuxta singuloꝝ indigentiā speciali⁹ succurrat. Ois hūanitas est infirmis z debilibꝫ exhibēda. qꝛ flagellati sunt a dño. si sup hoc ab hoibꝫ tribulant. ipa coꝝ miseria clamat ad prēm miscōiarū ɔtra illos ꝙ eos tribulāt cōquerendo. Ps. Qm quē tu pcussisti psecuti sunt. et sup dolorē vulnerū meoꝝ addiderūt rc. Infirm⁹ em ꝙ a'flict⁹ sibi nec subuenire nō valet eo ipso ápl⁹ tribulat. qꝛ ab his qbꝫ deberet nō ɔsolat. nō a labore releuat. nō subuenit indigenti. nec habet sibi cōpatientez. Ps. In ɔspectu tuo sunt oēs ꝙ tribulant me. impropriū expectauit cor meū z miseriā. Et sustinui ꝙ simul ɔtristaret z nō fuit. z ꝙ ɔsolaret z nō inueni. Et dederūt in escā meaz fel exprobratiōis. z in siti mea potauerūt me aceto obiurgatiōis. Fiant ḡ eis ꝙ sequunt rc.

Bonus aūt platus agnoscat se fratrū suorū patrē nō dnm. z exhibet se eis medicuz nō tyrannū. nec reputat eos vt iumēta sua. vel seruos emptiōis. sed vt filios hereditatis supne cōsortes. z facit eis sicut vellet sibi fieri si similiter indigeret. Sed fortes et sani nō sentiunt qd sentit eger. ideo nesciūt eis cōpati. scient antē postea cum dolebūt. Qꝫ si obijciant quia sepe fingunt se quidaz debiliores ꝙ̄ sint. nunquid pter hoc oms sunt hypocrite iudicandi. cū econtrario. p paucis iustis multis malis domin⁹ voluerit pepercisse. Genes. xviij. Triplici aūt ratione magis indigēt infirmi subsidio pietatis ꝙ̄ sani z robusti Primo. pter sustentationē vite. quia seipos non valent pcurare. si tunc etiā ab alijs nō pcurant. cogunt deficere. z nō possunt subsistere. Regum. xxij. Ne penitus pereat ꝙ abiectus est. Secundo. pter restaurationē sanitatis. z viriū qs in infirmitate pdiderunt. Cum em sanus z fortis solus indigeat sustentamento. vt qd habet ɔseruet. eger z debilis indiget dupliei refectione ne pereat z pdat qd adhuc habet. z reparet qd amisit Luce. xix. Ab eo ꝙ nō habet etiaz quod videt habere auferet. Tercio. pter ɔsolationis releuamen. qꝛ cū sic multipliciter affligant. solaciū est eis cū vident alios sibi cōpati z ad reparatōis sue studiū fideliter cooperari. Regū. xxiij. Benedicti vos a dño qꝛ doluistis vicem meaz

Sed dicunt aliqui. Illis debilibꝫ digne subuenit de qbus est spes ɔualescētie. in illis vero de qbꝫ nō psumit ꝙ aliqn conualescant inutilit ɔsumunt expense. Hoc recte diceret si nō pter meritū charitatꝫ. sꝫ pter retributionē hūane vtilitatis deberet infirmis miscōia exhiberi. Qui aūt pter ħ ifirmo subuenit vt cū sanat⁹ fuerit hñfactum illud seruando retribuat. merito caritatis se priuat. Ubi em maior miseria. ibi clarior miscōia apparet z purior caritas. Expedit ḡ platū qnqꝫ experiri infirmitates ceteroꝝ. vt discat cōpati. Heb. iiij. Nō habem⁹ pontificē ꝙ nō possit cōpati ifirmitatibꝫ nr̄is rc.

Infirmoꝝ mēte etiā sūt tria genera. Primi ꝙ ex deuotōis defectu vl' tēptatiōis impulsu proni sunt ad scandala z pctā. ex facili occasione vacillātes z ad lapsum pclines Cor. xj. Int vos mlti infirmi z imbecilles rc. Scōi. ꝙ licet bone volūtatꝫ sint z deuoti tñ ex leui correptōe vl' inuectiua obiurgatione effecti pusillanimes aut coincidūt i qndā dsspatōis diffidentiā. aut prūpūt i graue cōmotōis impatiaz vñ postmodū dolēt. z ceteri qnqꝫ turbant. Ro. xv. Debem⁹ nos infirmiores imbecillitates rc. Tercij sunt oēs generalit impfecti. ꝙ in diuersis virtutū studijs sepe vacillāt z varijs passionū febribꝫ sentiūt se interdū etiā reluctātes pulsari. mō elatōis. mō ire. mō accidie. inuidie. ɔcupiscētie. gule z alioꝝ vicioꝝ tam carnaliū ꝙ̄ spūaliū. Ps. Miserere mei d. qm ifir. sū. rc.

Remedia his infirmitatibꝫ adhibenda sunt vt subtrahatur eis occasio scādali. opor/tunitas peccādi. ne videāt vnde infirmentur vel audiāt. ꝛ ne sepe pmittantur extra domuz vagari. Gen. xxxiiij. Dina egressa domum corrupta est. ꝛ p exhortationes crebras. ex/empla patiētie ꝯfortentur. ꝛ a duris increpa/tionibꝫ donec ꝯualescāt de infirmitate par/catur eis. ꝛ aliis offensis quibꝫ pturbentur. Colo/censiū. iij. Pres nolite ad indignationez p/uocare filios vr̄os. vt nō pusillo aīo fiant. Qui eīm amplius cōmouet satis p se cōmotuz q̄si puocat ꝯtra se canē latrantē vt mordeat eū. Itē vt equanimiter mores ꝛ impfectio/nes eoꝝ supportentur. Ecci. Nō eīm omēs oīa pñt. Sicut aūt rudibꝫ ꝛ minus peritis solēt doctores eoꝝ impericie ignoscere cū minus recte sentiāt. ita ꝛ ṽtuosi benigne supportāt alioꝝ defectus. scientes q nō omēs pñt eq̄liter esse pfecti. ꝛ q̄si paruulis ꝛ teneris in christo grauiora q̄ȝ valeāt portare onera nō impo/nūt. nec ab eis exigunt ea q̄ vires ipoꝝ exce/dūt. Gen. xxxiij. Nosti q paruulos habeā te/neros ꝛ oues ꝛ boues fetas mecū. q̄s si plus in ambulando fecero laborare morientur vna die cuncti greges. Hoc est. Qui paruu/los impfectos ꝛ aliquā bonā hn̄tes volun/tatem q̄si vetus in vtero plus viget in exerci/tio ṽtutis q̄ȝ scḋm grām q̄ȝ acceperūt. etiaz il/lud qḋ iā habēt supra vires agitando extin/guit in eis. Thessal. ij. Facti sumus paruuli in medio vestrū tanq̄ȝ si nutrix foueat filios suos. q ita humiliter ꝛ pie blanditus sum vob ꝯdescendens vr̄e teneritudini ꝛ impfectio/ni. Quo ꝯtra de duris ꝛ non cōpassiuis pa/storibꝫ cōqueritur dñs Ezech. xxxiiij. Qḋ in/firmū fuit nō ꝯsolidastis. ꝛ qḋ egrotū nō sa/nastis. ꝛ qḋ fractū nō alligastis. ꝛ qḋ perie/rat nō quesistis. Sed cū austeritate impe/rastis eis ꝛ cū potētia ꝛc̄. Bernardus. Ut quid grauatis iugū vestrū cū cernitis disci/puloꝝ. quoꝝ vos potius iugū portare debe/ris. ponite onera. pducite vbera. pectora la/ctate. quiescāt. ꝛ si interdū seueritate opus sit. pr̄na nō sit tyrannica. Numeri. xj. Porta eos in sinu tuo sicut portat mulier infantu/lum suū. ꝛ defer in terrā p qua iuraui ꝛc̄.

Tercia ala ecclesiastici seraph. est patiētia ꝛ ꝯstans longanimitas. Sicut eīm tectū ta/bernaculi vt interiora mūda manerent ꝛ ni/tida excepit in se pulueres ꝛ imbres et ven/torū impulsus. ita supiores q̄ fideliter sub/ditos suos defendūt a turbine pc̄ti necesse est sepe diuersaꝝ excipe tempestates aduer/sitatū. sicut gallina p pullis se obiicit mil/uo vt eos defendat. Tria vero sunt inter alia in quibꝫ patiētia ei necessaria maxie videtur. Primo pter multiplices labores ꝛ curas ꝛ occupatōes diuersimode emergētes. Cu/ra eīm ꝯtinua viget eū tam de spūalis pui/dentia discipline q̄ȝ de corpalis subsidii p/uisione. Uñ ꝛ apl'i nō solū de spūalibꝫ sed ꝛ de tēpalibꝫ fideliū necessitatibꝫ maxie pau/perū solliciti erāt. Galataꝝ. Jacobꝫ ꝛ iohā/nes ꝛ cephas dextras dederūt mihi et bar/nabe societatis. vt nos in gentes. ipi aūt i cir/cūcisionē. scꝫ euāgelii p̄dicatōnē extenderēt tm̄ vt paupeꝝ xp̄i memores essemus. qḋ etiā sollicitus fui hoc ipm facere ꝛc̄. Dñs quo/q̄ȝ turbas q̄s verbo salutis pauit. etiaz pane corpali in deserto se sustinētes. cuz aliunde nō hr̄ent refecit. Marci. vi. ꝛ. viij. Occupa/tiones q̄z varie tā ex domesticis curis q̄ȝ ex/traneis causis frequēter emergūt quibꝫ cogitur aliquatinus implicari. ꝛ quō se de illis expedi/at anxiari. Ex his etiā labores plurimi cre/scunt discursuū. vigiliaꝝ. tractatuū. ꝛ aliarū fatigationū p quibꝫ oībꝫ patiētia ei necessa/ria est. ita vt moyses mitissimus ꝛ deo familia/rissimus pter h̄ in plures onus gubernatiōis pp̄li sit partitus. q̄si nō valens tot negocia su/stinere. Deutero. j. Nō valeo solus vr̄a ne/gocia sustinere. et pondus ac iurgia. date e vobis viros sapiētes ꝛ gnaros. ꝛ q̄rū ꝯuer/satio pbata sit in tribubꝫ vr̄is. ꝛ ponā vobis eos p̄ncipes ꝛc̄. Scḋo est ei patiētia ne/cessaria p tardo pfectu illoꝝ in quibꝫ cōtinue fatigatur. Uidet eīm paucos eorū pficere. vi/det post q̄ p multos conatus suos ea q̄ mul/to labore in modico iā emendari ceperant. ex facili iteꝝ dilabuntur. ꝛ pter plures diffi/cultates ꝛ obstacula pfectū spūalē impedi/entia q̄si in desperationē tendere fructū la/boris sui. sicut q̄ multa semiauit ꝛ pauca cō/spicit oriri. videt etiā qñq̄ȝ q̄ psonaliter iubet ꝛ ordinat negligenter impleri ꝛ seruari. ꝛ sepe sub specie boni latenter maluz subintrare. ita q nō audet apte vt malū redarguere. cū bonū in supficie appareat. ꝛ tm̄ in fine p hoc maius bonū destruitur. ꝛ aprioribꝫ malis aditus aperitur. Uerbi grā. vt multi saluentur plures q̄ȝ oportune tenere possumus recipimus. Sꝫ ipa tandē multiplicatio erit paupertatis nr̄e obfuscatio. dū plures velint plibꝫ gaudere

q necesse sit platos defendere a turbine pc̄ti subditos suos

nō carere.ide scđr frequētioꝛ discursus ꝑ ac/
quirēdo necessaria.ex q̄ruꝰ vie insolite i pe/
tēdo.incaut⁹ agit̄ ꝯ reglam i recipiēdo.q̄e
deuotōis extinguit̄.mores religiosi i dissue
tudinē vertūt̄.ꝯsuescūt fr̄es libent̄ euagari.
⁊ diuersa carnis cōmoda foꝛ venari. famili
aritates in regl'a ꝓhibitas ꝯhere.munera a
ꝯfitētib⁹ q̄rere.edificatōes aiaꝝ ꝑ q̄stu vēde
re.diuitib⁹ adulari.arcas dilatare.sūptuosa
palacia exaltare.scādala nō curare.⁊ dei bo/
noꝛ q̄ ex nr̄a sctā ꝯuersatōe ⁊ alioꝝ exnō edi
ficatōe ꝓueire debuerat.agēdo his ꝯria ꝯcul
cant̄. Idē est ꝺ ꝓpropera ꝓmotōe iuuenū et
nōdū ꝓbatoꝝ ad ordies ⁊ officia ꝯfessionis
ꝑdicatiōis ꝑlatōis. Idē de ꝑlib⁹ q̄ corā hoi
b⁹ sūt alicui⁹ apparētie.sꝫ religiōis puritatē i
teri⁹ corā do obscurāt.⁊ rudes i religiōe q̄ in
terna n̄ sapiūt putātes i his exterioribꝰ hōesta
tib⁹ totā vim spūal'ꝯuersatōis ꝯstare.mag̃ ze
lo eas defendūt.⁊ de veris ꝟtutib⁹ ⁊ spūalib⁹
nō curāt. Hec ⁊ alia ꝑlima vidēs spūal' ꝑla/
tus q̄ oīa in ꝟitate dijudicat.tabescit ⁊ vrit̄.⁊
nō valēs corrigere ꝑ desiderio in ꝟtute patie
mirabilit̄ exercet̄. Ps. Tabescere me fec̄ zel⁹
me⁹.zel⁹ dom⁹ tue comedit me ⁊c̄. Tertio
necessaria ē ei patia ꝑ ingr̄itudine illoꝝ ꝑ q̄/
bus tāta solicitudie laborat scꝫ ꝙ vix vnq̄m
eis satisfacit q̄n sp ꝯq̄rant̄.ꝙ alit̄ posset eis ⁊
meli⁹ facere si vellet ꝙ sepe ꝑplex⁹ est an debe
at eoꝝ iportunitatib⁹ cedere ⁊ acq̄escere i oi/
bus q̄ cupiūt.vl' rigide tenere qđ credit esse
magis expediēs. Phil.i. Quid eligā ignoro.
coartoꝛ em̄ ⁊c̄. Itē ꝙ inuertūt ei ꝑlima q̄ fac̄
⁊ interꝑtant̄ ad deteri⁹ ⁊ sup his visitāt eū et
murmurāt ⁊ accusant ⁊ detrahūt ei ⁊ sumūt
inde materiā scādali.vnde putabat se deo ⁊
spūis obsequiū ꝑstitisse.ita ꝙ vix i aliq̄ ꝑt ine/
niri mediū in h̄ qđ ordinat aut qđ fac̄ q̄n sp
aliq̄b⁹ displiceat ⁊ turbet̄. Itē ꝙ etiā in fa
cie q̄dā resistūt ei.l'ris arguūt eū ⁊ despiciūt
⁊ ꝯcitāt alios vt se ei opponāt.vl' astute impe
diūt ne possit ꝑficere q̄ deberet. His ⁊ ali
is aduersis q̄b⁹ diuersimode ipetit̄. triplici
patie scuto studeat opponere. Prio vt mo
deste ⁊ mature ⁊ benigne ad singl'a r̄ndeat.⁊
impetū feruoris reꝑmat ne i voce aut vultu
seu morib⁹ ipatiētiā ostēdat. Tūc em̄ magis ꝑ
ficit ꝑ patiam.⁊ tādē deuincit q̄s impetuose
agēdo ampli⁹ ꝓuocaret. Sic gedeon mode
ste r̄ndēs viris ephraim ꝯ se iurgātib⁹.ꝯpescu
it spm̄ eoꝝ q̄ tumebāt. Iudic̄.viij. Prouer.
xv. R̄nsio mollis frāgit irā. ꝟmo dur⁹ susci/
tat furorē. Vir ei cōmotio ꝯmotōe sedat̄.⁊
viciū vicio nō sanat̄. Impatiētia ei ꝑlati cō/
fundit q̄ ꝓmouere potat bona. His modis
alios scādalisat. Prouerb.xiiij. Qui ipatiēs
est exaltat stulticiā suā.s.alijs pandēdo.red/
dit eū subditis ⁊ alijs ꝯtēptibilē. Prouer.xij.
Qui van⁹ ⁊ excors ē parebit ꝯtēptui. Fa/
cit eū exosum ⁊ horrēdū. Eccl.ix. Terribilis
est i ciuitate sua hō linguosus ⁊ temerari⁹ in
ꝟbo suo odibilis erit. Prouocat alios ad i/
patiētiā. Prouer.xv. Vir iracūd⁹ ꝓuocat ri/
xas.q̄ aūt patiēs est mitigat suscitatas. Non
audēt ei subditi necessitatē suā apire. Job.
iiij. Si ceperim⁹ loq̄ tibi.forsitā moleste acci
pies. Replet domū murmure ⁊ rācore. Pro
uerb xi. Qui ꝯturbat domū suā possidebit
vētos.s.ꝯspirationū. Teneros mēte fugat ⁊
pusillanimes fac̄. Prouer.xix. Spm̄ ad ira
scendū facilē q̄s poterit sustinere. nemo au/
det eū monere ꝺ his q̄ forēt emēdāda Reg.i.
xxv. Ipe ē fili⁹ belial ita vt nemo possit ei lo
qui. Scđo studeat eē pacific⁹ vt nec vidi
cet se de illatis iiurijs.nec i corde oderit illos
nec curā eoꝝ segni⁹ agat.nec q̄rat eos a se re/
mouere.imo libēti⁹ teneat eos vt ꝑ h̄ illos
⁊ alios edificet bn̄faciēdo igratis.⁊ vt ꝑ se vir
tutis exercitiū in eis habeat exēplo sūmi pa/
storis. Luc̄.vi. Eritis filij altissimi.qꝛ ipē beni
gnus ē sup ingr̄tos ⁊ malos. Cū em̄ sit ꝓprie
officiū pastoris docere ꝟtutes. si viciosos re/
mouet a se.q̄s docebit. si medic⁹ fugit egro/
tos q̄s curabit. Si fortis tiro declinat ipetē
tes se quō assequet̄ triūphū gl'ie. Si negoci
atoꝛ negligit merces i q̄b⁹ mag̃ lucret̄. quō
poterit ditari. Inn est ꝙ int̄ alios tot sanctifi
cati sūt epi ⁊ ꝑlati qꝛ tā agēdo bona q̄s patiē/
do aduersa ⁊ alios edificādo ad alta ꝑfectio
nis culmīa officij sui occasiōe ꝑuenerūt. Thi.
iij. Qui epatū desiderat ⁊c̄. Tertio sit pati
ens vt nō min⁹ sit volūtari⁹ ⁊ studios⁹ ad ex
equēda ea q̄ officij sui solicitudo req̄rit ꝓpt
tediū labor̄ vl' tarditatē ꝑfect⁹ vl' importu/
nitates subditoꝝ vl' alia ꝯuamia.qꝛ sic ad al
ta merita ꝑuenit̄. Paral'.xv. Vos ḡ ꝯforta/
mini ⁊ nō dissoluāt̄ man⁹ vr̄e. erit ei merces
opi vr̄o. Iste man⁹ ꝑlati sūt instātia i agēdo.
⁊ patia i sufferēdo qđ ꝯuat. Que si nō dissol/
uant̄ ꝑ desidiā seu itolerantiā. merces etna
ei cumulat̄. Per has nāqꝫ aduersitates re/
ctoꝛ a pctōꝝ puluere purgat̄ quē ꝯtrahit ex
humane infirmitatis surreptiōe. In multis
em̄ offendun⁹ oēs.etiā in plurib⁹ negocijs

Nō. mirab. hā cōīna pastores.

plures negligētie sepe fiūt. a q̇bꝫ purgari ne
cesse hn̄t hic prelati. ne illic duriꝰ puniātᷣ. ij.
Regū. vij. Si iniq̄ aliq̇d gesserit corripiā eū
in ꝟga viroꝝ. ꝛ i plagꝭ filiorū ho. Itē ꝑ has
dū dep̄mitᷣ a tumore sup̄bie custoditᷣ. q̄ potē
tibꝫ piculosiꝰ insidiatᷣ. dū ꝛ sublimitas officij
ꝛ libertatꝭ licētia ꝛ boni opis placētia facile
mētē eiꝰ extollerēt nisi aduersitatꝭ iugū collū
p̄sumptōis eiꝰ hūiliaret. ꝛ sic a sup̄bie vora-
gine defensaret. Job. xxxiij. Erudiēs instru
it disciplina vt auertat hoiem ab his q̄ fecit.
ꝛ liberet eū desup̄ eruēs aiam eiꝰ a corrupti
one ꝛ vitā illiꝰ vt nō trāseat i gladiū. increpat
q̇ꝫ ꝑ dolorē in lecto ꝛc. Custos ei salutis ꝛ
pfectꝰ boni rectorꝭ est hūiliatio aduersitatꝭ. si
ne q̄ eū successus ꝓsperitatꝭ cito releuasset in
ventū p̄sumptōis. Vn̄ dauid ꝭm cor dei ele
ctus qn̄ p̄mebatᷣ aduersꝭ. deuotissimꝰ fuit et
hūilis. qn̄ aūt extollebatᷣ ꝓsperꝭ. incidit i cul
pā offensionis. Ps̄. Bonū mihi q꞉ humilia
sti me ꝛc. Itē vt dictū est meritū eiꝰ ex idem mꝉ
tiplicatᷣ. dū nō solū ꝑ bonis q̄ in se ꝛ i alijs ꝓ
mouet glīam acq̇rit. sꝫ ꝛ ꝑ aduersis q̄ patitᷣ
magᷣfice coronatᷣ. sicē auꝝ qḋ ꝑ ignē ꝓbatuꝫ
fit pulcriꝰ ꝛ p̄ciosiꝰ. Sap. iij. Tāq̄ꝫ auꝝ i for
nace ꝓ. ꝛc. Sepe aūt sp̄ūalꝭ pfectꝰ crescit duꝫ
nō sentitᷣ. ꝛ roboratᷣ cū magis infirmari pu-
tatᷣ. Mar. iiij. Sic ē regnū dei quēadmodū
si hō iaciat sementē in terrā. ꝛ dormiat ꝛ exur
gat nocte ac die. ꝛ semē germiet ꝛ crescat dū
nescit ille ꝛc. Nō aūt miꝝ si omēs conatꝰ
rectorꝭ nō ꝓficiūt i oībꝫ. cū nec dī opatio i oi
bus ꝓficiat ad salutē ipoꝝ. ꝛ multi sint voca
ti ꝛ pauci electi. Oīa em̄ q̄ seminātᷣ nō ꝯuale
scunt. ꝛ q̇ thesauros effodiūt. libentᷣ multaꝫ
terrā eruderāt vt modicū auri vꝉ argēti re-
periāt. Tātꝰ aūt ꝓfectꝰ est boni rectorꝭ q̄ntū
foret detrimētū si nō esset. sicut lux tantū ē bo
nū q̄ꝫtū eiꝰ absentia malū. Animare etiaꝫ
dꝫ rectorē ad laborꝭ tolerātiā q꞉ nō minꝰ me
retᷣ in illis q̇ deficiūt vꝉ modicū ꝓficiūt q̄ꝫ in
his q̇ marie ꝓficiūt. Nō em̄ dicᷣ apl's Co. iij.
Vnusq̇sq̄ꝫ ꝓpriā mercedē accipiet ꝭm suū ꝓ-
fectū sꝫ ꝭm suū laborē. Dei ei est incrementū
dare. plꝰ em̄ laborat doctor i indocili q̄ꝫ i do
cili discipꝉo. ꝛ iō apd̄ iustū estimatorē laborꝭ
plꝰ meretᷣ. In t̄ra sterili ꝛ saxosa agricola plꝰ
laborat. ꝛ si fructꝰ paucior sꝫ p̄ciū maiꝰ. Et q̄
difficiliꝰ elaborātᷣ sepe cariꝰ venduntᷣ

bonū exē de agri-
cola q plꝰ labo-
rat ī t̄ra saxosa

Quarta ala est vt sit exēplaris i vita. Ip̄e
nāq̄ꝫ dꝫ ceterꝭ esse norma viuēdi. vt q̄ docet
verbis. ostēdat actionū figurꝭ. sicē q̇ geometri
am docet pingit i sabulo figuraꝝ demōstra
tiōes. vt qḋ dicē meliꝰ capiatᷣ. Actuū. j. Cepit
iesus facere ꝛ docere. Joh. xiij. Exemplū ei
dedi vob̄ vt quēadmodū ego feci vob̄. ꝛ vos
ita faciatꝭ. Judic. vij. Gedeon ait. Qḋ me fa
cere videritꝭ h̄ facite. Quis igitᷣ nō soluꝫ
in p̄fatꝭ sꝫ in oībꝫ v̄tutū exēplis d̄beat rector
p̄cedere subditos. sp̄ealitᷣ tn̄ in his tribꝫ In
cōis obseruātie ꝯformitate. In māsuetudi-
nis hūilitate. In maturitatꝭ honestate. Ty
tū. ij. In oībꝫ teip̄m p̄be exēplū bonoꝝ ope
rum in doctrina. i integritate. i grauitate.

Cōmunē vitā cū ceterꝭ obꝭuet in victu et
vestitu ꝛ labore. vt nō vacet ꝯuiuijs ꝛ potati
onibꝫ cū alij sobrio cibo ꝛ potu vtantᷣ. nec sit
eis dissilis habitu cū q̇bꝫ est ei ꝓfessio cōis.
Nec a labore ceteroꝝ se subtrahat q̄ illos iu
bet in eisdeꝫ laboribꝫ exerceri. Pastor si se a
grege segregat. oues insidijs lupoꝝ expoit.
Sanꝰ sit sanis ꝛ infirmꝰ infirmis. Coꝝ. ij.
Factꝰ sum infirmis infirmꝰ. s. exēplar. vt in-
firmos lucrarer. Oībꝫ oīa factꝰ sum vt oēs
facerē saluos. Nā si sanꝰ debiliter viuat. fac
eos exēplo suo carnalesꝭ. Si ꝟo infirmus re
cusat infirmoꝝ remedia. facit eos pusillani-
mes. innuēs q꞉ aut velit eos silꝛ facere. aut
nō cupiat eis vt meliꝰ fiat illis. Alacriꝰ cer-
tat miles i acie si ducē suū secū cernit labo-
rē certaminis tolerare. Actuū. j. In oī tp̄e q̄ i-
trauit ꝛ exiuit intᷣ nos dn̄s ih̄s incipiēs a ba
ptismate iohis vsq̄ꝫ ad diē q̄ assumptꝰ ē a no
bis ꝛc. h̄ est a p̄mo tp̄e q̄ cepit h̄re discipulos
pꝰ baptismū vsq̄ꝫ q̄ ascēdit ad p̄rem sp̄ exem
plo suo erudiuit nos intrās familiaritᷣ cum
discipulꝭ viuēdo. ꝛ exiēs vtilitᷣ cū turbis ꝓut
ꝯgruebat ꝯuersando. Sit etiā hūilꝭ mo-
ribꝫ vt mores eiꝰ ostēdāt eū nō alta de se senti
re. nec affectare p̄latōꝫ. sꝫ timere ꝛ coactū te-
nere. ꝛ magꝭ desiderare subesse. ꝛ eos q̇bꝫ p̄-
est meliores se iudicare. et eoꝝ potiꝰ se seruū
q̄ꝫ mgr̄m vꝉ dn̄ꝫ reputare. Lu. xxij. Qui ma
ior est i vob̄ fiat sicē minor. ꝛ q̇ p̄cessor est sicut
ministrator. Ego aūt i medio vr̄m sū sicē q̇ mi-
nistrat ꝛc. Ecci. xxxij. Rectorē te posuerūt ꝛc

Sit etiā humilꝭ affabilitate vt subditi fa-
cilē accessū ad eū habeāt ꝛ fiducialꝭr ei loq̇ d̄
q̇bꝫ indigēt audeāt. ꝛ patiēter eos audiat. et
benigne eis satꝭfaciat ꝛ studiose instruat et
alacritᷣ exhortetᷣ. studeat magꝭ amari q̄ꝫ time
ri. q꞉ libentiꝰ obeditᷣ ei q̇ diligitᷣ q̄ꝫ q̇ timetur
Obediētia dilectōis ꝓprie ē volūtaria. timo
ris aūt magꝭ est coacta. Q̄ra h̄ illa habꝫ de

Vide ī q꞉ libentiꝰ obeditᷣ ei q̇ diligitᷣ
q̄ꝫ q̇ timetᷣ.

volũtario. tãto sublimior est i merito. finis
aũt officij regiminis est commissos sibi ad vi
tã eternã dirigere ⁊ ad silia ĩtrutũ merita fi/
delꝰ pmouere. Sit etiã humilꝰ in vsu re/
rũ tpaliũ vt nihil habeat põposum vel dili/
gat. ſ3 oĩa q̃ hr̃e videt paupertatẽ volũtariã de
mõstrẽt. ⁊ hũilitatẽ oñdãt. ſ. vestes. libri. cel/
la. lectulꝰ vtẽsilia. mẽsa. palea. ⁊ hmõi. vt nihil
in oĩbꝫ appareat qđ notã iactãtie vł curiosi/
tatꝫ habeat. nec tła fieri ab alijs patiat. Si
milia eterni filibꝫ ꝯgaudẽt. alta sublimibꝫ hu
milia hũilibꝫ delectãdo. Nõ est aũt humilis
cordis idiciũ curiosa q̃rere. pciosa affectare.
⁊ excelsa ambire. Job. xli. Omẽ sublime vi/
det. Ipe ẽ rex sup vniuersos filios supbie.
Maturitatꝫ honestas ppẽdit in tribꝫ. ſ. si
nõ sit leuis i moribꝫ. videlicet i ṽbis ⁊ iocis
scurrilibꝫ ⁊ irreligiosis. q̃ licet in se qñqꝫ q̃i g̃
ta putent. minꝰ tñ reuerẽdũ faciũt ⁊ verẽduz
Grego. Nõ facile eiꝰ p̃dicatio recipit si leuis
in moribꝫ videt. Nã ⁊ si p̃latꝰ magꝫ diligẽdꝰ
sit. expedit tñ vt ⁊ ab insolẽtibꝫ timeat. Ipse
amor aliq̃ mõ suauior sentit cũ reuerẽtia mi
xtus. Qđ ptꝫ i amore sũmi ꝯditorꝫ. cuiꝰ quo
maiestas sblimior agnoscit. dignatõis dul/
cedo sapidiꝰ amat. Ps. Dulcꝫ ⁊ rectꝰ dñs. ppt
h legẽ dabit ⁊c. Itẽ si nõ sit leuis i affectu
p p̃uatos amores notabiles. tã ad feminas
q̃ʒ ad q̃slibet leues psonas. Licet eñ meliores
in affectu p̃ferẽdi sint minoribꝫ. ⁊ omẽs ppter
spem salutꝫ i xp̃o amplectẽdi sint. in actu tñ
exteriorꝫ exhibitiõis talit se gerat ad omẽs vt
nullꝰ se ab eo ꝯtẽni pter alios suspicet. sed q̃
se ab eo diligi p̃sumat ⁊ fiducialit ei q̃i singu
lari amico ꝯfidat. ne alicui indignatio ⁊ inui/
dia i alijs nutriat. sicut frẽs Joseph q̃ oderũt
eũ p eo q̃ a p̃re singularꝰ amaret. Gen. xxx/
vij. Itẽ si nõ est leuis in pposito ⁊ incõstãs
in ꝯsilio. vt qđ iã placet mox displiceat. mo/
do velit vnũ. mõ ꝯtrariũ vbi rõnabilis cã ñ
apparꝫ. Quis eñ eiꝰ iudicio credat vł eiꝰ vo/
lũtati se ꝯtẽperet quẽ in neutro stabilẽ agno
scit. iõ eiꝰ subiecti nõ pñt eiꝰ reuereri prudẽti
am. nec sciũt se pare ad volũtatꝫ eiꝰ obediẽti
am. ⁊ i vtroqꝫ nõ p̃t esse modicũ nocumẽtũ.
j. Thes. v. Oĩa pbare. qđ bonũ est tenere. et
facite sine hesitatõe ⁊ retractatõibꝫ q̃cũqꝫ fa
citis. Ubi tñ cã rõnabił subest iuste necessi/
tatꝫ vł pie vtilitatꝫ vt alit ⁊ alit aliq̃d fieri ex
pediat. nõ est h leuitatꝫ ſ3 maturitatꝫ q2 sicut
stultũ estꝫ meliꝰ mutare i deteriꝰ. sic etiã stoli
da ẽ obstinatio tã ptinacit inherere ꝯceptis
vt p maiori bono ⁊ apto ab eis flecti ñ possit
Hester. xvj. Nec putetꝫ si diuersa iubeamus
ex animi nr̃i venire leuitate. ſ3 p q̃litate ⁊ ne
cessitate tpm. vt reipublice poscit vtilitas fer
re sñiam. Uñ ⁊ aplꝯs excusat se cum pmiserit
corinthijs se ventuꝝ q̃ nõ leuitate h pmiserit
ſ3 p coꝝ vtilitate. ij. Coꝝ. j. Uolui p̃us veni
re ad vos ⁊c. Eccl. x. Scđm iudicẽ ppli sic et
ministri eiꝰ. ⁊ q̃lis rector est ciuitatꝫ. tales ⁊ iha
bitãtes i ea. Boni mgr̃i bonos discipłos fa
cere ꝯsueuerũt. vt freq̃ntiꝰ. multi fierẽt melio
res i religiõibꝫ ⁊ in eccłia si melioris vite eis
exẽpla a suis doctoribꝫ pponerẽt. Negligẽtia
ṽo hmõi ab illis q̃ culpabiles sũt districte i
iudicio req̃ret. Ezech. xxxiiij. Ecce ego ip̃e su
per pastores req̃rã gregẽ meũ đ manu eoꝝ
Doctrina ṽboꝝ sine exẽplis opm ẽ sic cemẽ
tũ sine calce aridũ ⁊ inualidũ. Ipi liniebant
pietẽ absqꝫ tpamẽto. dic eis q̃ casurꝰ sit. De
correctꝫ exẽplaribꝫ correcta scribũt volumia
de corrũptꝫ corrupta. Tenaciꝰ inheret do/
ctrina opm q̃ʒ ṽboꝝ Nã cuiꝰ vita despicitur
restat vt eiꝰ p̃dicatio ꝯtẽnat. Rector eñ p̃ci/
pue ad h studere dꝫ vt sibi cõmissos faciat
xp̃iformes. i. vt formã vite ac doctrĩe xp̃i eis
imp̃mat. vt nõ solũ mẽte eũ attẽdãt ſ3 ⁊ mo
ribꝫ imitet. Eph. v. Estote imitatores dei si
cut filij ⁊c. Gal. iiij. Filioli mei q̃s iteꝝ ptu/
rio donec xp̃s format in vob. S3 cũ ex ver
boꝝ doctrina minꝰ capiãt de doctrina xp̃i.
debẽt etiã formã eiꝰ visibilẽ in seip̃is oñdere
vt eis pfundiꝰ imp̃mat dicẽtes cuꝫ apostolo
Coꝝ. xi. Imitatores mei estote sic ⁊ ego xp̃i
q̃si dicat. Si formã xp̃i desideratꝫ ad imitã
dũ agnoscere. i meis hãc moribꝫ cõsiderate.
Gal. ij. Uiuo aũt iã nõ ego. viuit ṽo i me xp̃s
Uicariꝰ eñ xp̃i vicẽ xp̃i dꝫ gerere. In bene/
placiti eiꝰ pmotõe. In ptãtis eiꝰ auctoritate
⁊ in silitudinis eiꝰ rep̃sentatõe. ſ. vt ea q̃ vult
pmoueat i subditꝫ. ⁊ eiꝰ auctoritate illa pos/
sit q̃ eis expediũt. ⁊ eũ in se imitabilẽ illꝯ mo/
ribꝫ ⁊ vita demõstret. ij. Coꝝ. iiij. Nõ eñ nos
metip̃os p̃dicamꝰ. ſ3 ihm xp̃m dñm nostrũ
nos aũt ṽuos ṽros p ihm. Ille ṽo seip̃m et
nõ xp̃m p̃dicat q̃ gl̃iam p̃priã q̃rit dicẽdo. et
q̃ malꝯ exẽplis se potiꝰ q̃ʒ xp̃m ingerit subditꝫ
imitãdũ. Gal. iiij. Emulant vos nõ bñ ſ3 ex
cludere vos volũt vt illos emulemini. h est. nõ
bono zelo p̃sunt vob q̃ p sua p̃ua exẽpla ex/
cludũt vos ab imitatõe xp̃i vt mores eoꝝ
discatꝫ ⁊ exẽpla seq̃mini. Quinta ala eccle
siastica hꝰ seraph. ẽ circũspecta discretio ⁊ p

uida faciēdo ꝯsideratio. Que ꝗ̄ necessaria sit rectori aīaꝝ salomō oñdit. q̄ bñs a dō po stulādi q̄ vellꝫ optōꝫ. ꝑtermissis oib̄ petiuit sapiam. sine q̄ asseruit ñ posse ꝑplm bñ regi. iij. Re. iij. Dabis ḡ dñe cor fuo tuo docile vt iudicare possit ꝑplm tuū ꝛ discernere int̄ bonū ꝛ malū. Sap. vi. Ad vos ḡ reges sūt hi s̄mões mei vt discatꝭ sapiam ꝛ ñ excedatꝭ. ps. Et nūc reges itelligite. erudimi q̄ iudicatis terrā. Rector eñ ē dux gregꝭ sibi cōmissi. ꝛ si ipe errauerit. grex i dispsiōe ꝯfusus iteribit. Sic ocul⁹ ē lux toti⁹ corpis. ita pastor gregꝭ ꝯmissi. Mat. v. Uos estꝭ lux mōi ꝛc̄. Scdꝫ ꝙ ocul⁹ est clar⁹ ꝛ obscur⁹. sic etiā corp⁹ ab eo regit̄ directe vl̄ ꝑ deuia. Duplex ḡ circum spectio rectori nccāria ē vt sciat q̄d agēdū sit ꝛ qualit̄. Nā nec bonū simpl̄r bonuꝫ est nisi bñ fiat. i. sic decet. Ber. Tolle discretiōꝫ. ꝛ v̄tus viciū erit. Sine ipa zel⁹ ꝑcipitat. Roꝫ. x. Emulatōꝫ dei hñt. sꝫ nō s̄m sciam Itē cō passio ꝯdescēdit vsq̄ q̄q̄ sub specie pietatis Prouerb. Qui ꝑcit v̄ge odit filiū. h̄ est. Qui sub spē pietatꝭ peccātē nō corrigit. aīam eius ad interitū mittit. Itē patia sine discretō ne remissum i regimis vigore fac̄. cū sub spē hūilitatis rebelles ñ repmit. ij. Paralip. xiij Roboā erat rudis ꝛ corde pauido. nec pote rat resistere eis. s. q̄ dño ꝛ sibi opposuerant.

Itē sine discretōe q̄lecūq̄ bonū exēplū i efficax fit ad edificādū alios. sic bon⁹ cib⁹ ñ est delectabil̄ sine ꝯdimēto salis. Leui. ꝑmo In oī oblatōe tua offeres sal. Ro. xij. Rōna bile obsequiū vr̄m. Si recte offeras. rctē aūt nō diuidas peccasti. h̄ est. bona facere ñ sufficit nisi discrete ꝛ qualit̄ ꝛ qñ ꝛ vbi ꝛ q̄re agendū fuerit videat̄. Quis aūt plurima sint circa q̄ oꝫ rectorē eē circūspectū q̄ ñ pñt breuit̄ poni. tñ q̄ttuor vident̄ ꝑcipua in q̄b̄ debet ei⁹ ꝓuidētia vigilare. Uñ Exod. xxviij iubet̄ pōtifex ingrediēs sanctuariū vt ministret dño. int̄ alia ornamēta sp in pectore rōnale iudiciū deferre. ꝛ i ipo q̄ttuor ordies gēmaꝝ. ita ꝙ q̄libet ordo tres lapides ꝯtineat ꝑciosos auro inclusos ꝛc̄. Pōtifex domio mistrās sanctuariū ingredit̄ cū ꝑlat⁹ curam aīaꝝ suscipit. vt i eaꝝ saluatiōe deo ḡtissimū ꝑstet obsequiū. Nullū eñ dō ḡt⁹ sacrificiuꝫ q̄ꝫ zel⁹ aīaꝝ. Qui int̄ alia v̄tutū insignia sp debet rōis iudicio q̄ttuor ad officiū suū spectātia i pectore v̄sare Primū est quō in statu debito ꝯmissos sibi gubernet. vt boni sui ꝓficiāt ꝛ ꝑsistāt. Secūdū quō lapsos ꝛ deuios corrigat ꝛ emēdet. Tertiū exteriora negocia q̄ req̄runt̄ ab eo ꝯgrue disponat.

Quartū quō se i his custodiat et gerat

Tres lapides i singulis v̄sib̄ sūt tria ad singula coꝝ q̄ttuor ꝑtinētia. Ad statū debitū tenendū ꝯuenit vt rector oīm subditorū mores ꝛ ꝯsciās ꝛ vires ꝑspicue agnoscat. vt s̄m qō vnicuiq̄ expedit on⁹ obs̄uātie r̄gularis iponat. Nō eñ oēs oīa pñt equalit̄. et vn⁹ q̄ꝫ ꝓpriū hꝫ donū ex deo ali⁹ sic ali⁹ vero sic. Nūe. iiij. Aaron ꝛ filij ei⁹ intrabūt. ipi q̄ꝫ disponēt onera singuloꝝ. ꝛ diuidēt q̄d portare q̄s debeat. Aaron ꝛ filij eius sūt prelati maiores ꝛ minores q̄ debēt itrare. i. interiora cuiusq̄ agnoscere. ꝛ scd̄m qō ꝯuenit singulis on⁹ religiose ꝯuersatōis iponere. Et ꝓpter triplicē obseruātie q̄litatē q̄ sūt tres lapides ꝑciosi. in ꝑmo v̄su q̄ttuor ordinū ꝑdicatoꝝ. Prima obseruātia ꝯsistit in ill̄ que sunt iuxta cuiusq̄ ꝓfessiōis formā de necessitate salutꝭ. q̄ ita annexa sunt ordini ꝛ regule. vt coꝝ trāsgressio temeraria iducat mortale pctm̄. vt est obediētia ꝑcepti. volūtaria paupertas. castitas. ꝛ alie ꝑceptorie impata. in q̄bus locū nō hꝫ dispensatio mgr̄i. cū ꝛ ipe sit ad ea seruāda ligat⁹ Hec necesse est ꝑlatum vigilant̄ agnoscere. q̄ꝛ tenet̄ ea facere ab omnib̄ studiose s̄uari. ꝛ nolētes cogere ad s̄uādū. ꝛ ꝓ nulla cā ꝑmittere q̄ꝫtū in se fuerit aliquē ꝯtraire. etiā si magna ꝓpt̄ h̄ sibi ꝛ fratrib̄ tribulatio seu dispēdiū imineret. Ro. viij Quis nos sepabit a caritate xp̄i. tribulatio an āgustia. an ꝑsecutio. an fames. an nuditas an ꝑicl̄m. an gladi⁹. q̄si dicat. nō dꝫ. Hoc ē ꝯ̄ illos q̄ dicūt. si sic vl̄ sic. nō acq̄rerent̄ necessitas frib̄. nec possent h̄ aliq̄ten⁹ sustētari Cū tal̄ forma ꝯq̄rēdi est ꝯ̄ regulā ꝛ i scādalū ꝛ religiōis deformitatē. Meli⁹ est ibi nō esse r̄ligiosos vbi nō pñt vl̄ volūt viuere vt religiosi. q̄ꝛ tūc nec ipi ꝓfiūt. nec alij d̄ ipis scādalizātur. Math. xviij. Qui scādalisauerit vnū de pusill̄ istꝭ. expedit ei vt ꝛc̄. Quid ḡ q̄ m̄ltos ꝛ magnos scādalisat. Ista ꝯsideratio ꝑma dꝫ esse gēma lucēs i pectore pōtificꝭ. i. ꝑ oib̄ curāda Scdā v̄sat̄ ēca illa q̄ spectāt ad exercitium altioꝝ ꝑfectōis. s. singl̄aris patie āmirāde. hūilitatꝭ stupēde. caritatꝭ ardue. sobrietatis eximie. paupratꝭ ꝛ sublimis deuotōis. et silium v̄tutū. ad illas dꝫ rector ꝯmissos exhortatōib̄ ꝛ monitꝭ exēplis efficacib̄ affligere ꝛ attrahe magꝭ q̄ꝫ inuitos cogere. Cōsilia ei ꝑfectōis suadēt̄. nō ipantur ꝑter ea q̄ i

voti emissiōe exp̄mūr. vt ꝯtinētia. Precipua tm̄ cā monastice istitutōis fuit vt eēt schola palestral' exercitij pfectōis. Palestra vt dr̄ fuit lud⁹ nude luctātiū q̄ se oleo pungebāt. ne a colluctātibꝫ teneri possēt. ⁊ ita ad trā deici. Et apte similat luctami religiosoꝝ. Coꝛ. ix. Ois ei q̄ in agone ꝯtēdit ab oībꝫ se abstinet. Rector igr̄ ⁊ hāc gēmā ferat i pectore vt sectatores suos doceat ⁊ puocet n̄ solum viam tenere q̄ saluēt. sꝫ etiā ad pfectōꝫ tēdere p quā sblimē i celo glīaꝫ assequant. Tertia ꝯsistit i illis q̄ nec sūt d̄ pura necessitate salutis nec d̄ eminētia pfectōis sꝫ tm̄ ad vtri⁹q̄ acq̄sitōꝫ ⁊ ꝯseruatōꝫ a sctis prībꝫ apte statuta sūt ad exercitiū bonoꝝ opꝫ ⁊ d̄corē ipi⁹ religiōis. ⁊ ad edificatōꝫ intuētiū. vt sunt ieiunia. silētiū. solēnitas diuinoꝝ officioꝝ. ⁊ extriores corpaliū exercitatōnū honestates. q̄ iuxta aplm̄ tā vtiles sūt. Thi. iiij. sic instrumēta p artificijs. q̄ possent ⁊ alit pagi a pitis. cuꝫ pus fuerit artes q̄ talia instrumēta vn̄ discret⁹ plat⁹ cū nccītas exigit vl' maior vtilitas reqrit dispēsat i cā p talibꝫ p loco ⁊ tpe sine difficultate cū viderit expedire. Ubi āt maior vtilitas vl' nccītas nō exigit studiose faciat ea huare. In h̄ indiget plat⁹ n̄ modica discretōe vt sciat int' rigorē ⁊ remissiōꝫ mediū tenere. Si āt nimis fuerit rigid⁹. ⁊ ipe min⁹ erit dilect⁹ fr̄ibꝫ ⁊ illi minus erūt volūtarij ad alia q̄ vtiliora ⁊ necessariora forēt. Rursū si fuerit pl⁹ q̄ ꝯuenit remissus i talibꝫ. cito maior dissolutō subseqt'. Qui spernit modica paulati decidꝫ. Circa lapsoꝝ correptōꝫ discretō plati silr' vigere debet. Hic ē ordo scōs tres gēmas ꝯtinēs. q̄a triplex ꝯtinētia ad h̄ ē nccāria. sic sūt tria genera delinq̄ntiū. Quidā ei cū deliq̄rūt. mox aut int'⁹ mori a spū. aut foris correpti ab hoīe ad pnie remediū ꝯfugiūt. His cuꝫ clemētie fomētis medic⁹ spūal' remedia satisfactiōis sic tpata dꝫ adhibere. q̄bꝫ ⁊ satisfaciāt d̄o d̄ offēsis ⁊ pxio de scādalo. vt ceteri peccare magis timeāt. ⁊ tm̄ ꝑp' leuitatē remedij ipos n̄ peniteat se pnie submisisse. Gal. Si poccupat⁹ fuerit hō i aliq̄ delicto. vos q̄ spūales estis. sb audi medici. hmōi istruite i spū lenitatis. ꝯsiderās temetipm̄ ⁊c̄. i. talē ei satisfactōꝫ iponite p quā cognoscat pōd⁹ reat⁹ sui. ita tm̄ clēm̄ter sic tibi met velles aliū ꝯpati si tu̇ pctō delinq̄res. Et h̄ est vna gēma scōi ordis discretio tal'. A q cū delinquūt. tegūt palliāt. d̄' endūt. ⁊ vir⁹ inter⁹ latet. Et lꝫ rector ex certis indicijs dep̄hēdat ibi saniē putridā eē collectā tm̄ nō ita erūpet exteri⁹. nec p euidēs testimoniū. nec p volūtariā ꝯfessiōꝫ q̄ possit oportune ferro apte correctōis secare. Si corripit nō pficit. ⁊ videt' magis vicioꝝ diffamator q̄ viciosoꝝ corrector sꝫ monet' ⁊ dissilat. vrit' et anxiat' tā p aīa fr̄is q̄ p se. q2 nō corrigit delinq̄ntē. Cū ḡ aliud ꝯgrue facere non possit portet dissimulet. patiāꝫ suā exerceat. Et qd̄ arguēdo nō vꝫ. orādo laboret obtinere. vt aut d̄s cit⁹ demū corrigat. aut latētē ei⁹ maliciā detergat vt aliqd̄ r̄mediū apponat. Sic dn̄s iudā pditorē diu tacite tolerauit q̄ euꝫ apte nō corripuit donec intm̄ ei⁹ iniq̄tas creuit q̄ p se patent' erupit. Que q̄ diu latuit lꝫ in se letalit' egrotaret. tm̄ alijs nō nocuit. ⁊ iō irrep̄hensibilit' potuit tacite tolerari. Mat. xiij. Sinite vtraq̄ crescere vsq̄ ad messē. i. zizania cū tritico. Apoc̄. vlt. Qui i sordibꝫ ē. sordescat adhuc. Dꝫ tm̄ talibꝫ vbi pt caute caueri ab occasiōe peccādi. ⁊ i cōi moneri dn̄t vt resipiscāt. Mat. xxvj. Ue hoī illi p quē filius hoīs tradet'. Sꝫ cū ad tā singl'are facinus n̄ potuissꝫ iudas subito puīsse nisi diu paulatim i deteri⁹ sp plapsus. apparet euꝫ a dn̄o i malo statu diu occulte toleratū. Ego tacēs ⁊ q̄si nō vidēs. Tal' ḡ dissimulatio in corde rectoris m̄lta discretōe indiget vt i neutro deuiet a iusto. Et h̄ est gēma scōi ordinis scōa in pectore sacerdotis. Tertij offendūt ḡuit' apte ⁊ nō recipiūt debitā correctiōꝫ. vl' ficte recipiūt. q2 nō emēdāt'. ⁊ alij ex eis fiūt deteriores. vl' scādalisant' de ipis. vl' imitari eos incipiūt si vidēt eos ipune peccare. volētes sibi parci sic illis pcit'. Ubicūq̄ ḡ q̄tuor illa ꝯuenīūt. s. grauit' aperte peccare. ⁊ nō esse spē correctōis ꝑp' obstinatōꝫ seu inueteratā mali ꝯsuetudinē ⁊ alios infici p ei⁹ exēplū vl' scādalisari. q2 t'lia tolerāt'. q̄d restat nisi vt ouis morbida abiciat' ⁊ mēbꝝ putridū p̄cidat' ne sana ide inficiāt' ⁊ corrūpāt'. Gal. v. Utinā ⁊ abscidāt' q̄ vos ꝯturbāt. Coꝛ. vj. Auferte malū ex vobmetipis. Et si infidelis discedit discedat. Lu. xiij. Succide ḡ illā. s. ficū infructuosam. vt q̄d etiā trām occupat. Mat. vj. Ois arbor q̄ nō fert fructū bonuꝫ excidet'. Nū. v. Precipe filijs isrl' vt ejiciant d̄ castris oēm leprosū ⁊ q̄ semie fluit pollut⁹q̄ est sup mortuo ne ꝯtaminēt ea cū habitauerint vobiscū ⁊c̄. Ad ista tm̄ nō debēt ipetu ferri sꝫ maturo ꝯsilio prudētū. ⁊ spm̄ dei ⁊ donū ꝯsilij hn̄tiū. Oia cū ꝯsilio fac ⁊ p⁹ factū nō peniteb. Mat. xviij. Qui scādalisauerit vnū

ex pusillis istis q̄ in me credūt. expedit ei vt su
spē. mo. asi. in collo ei⁹ 𝔷 demergat in pfūdū
maris. H̄ est cui⁹ vita i habitu religiōis magis
scādalizat simplices q̄z edificet. expedit vt fo
ris missus. sol⁹ dānet q̄z p eū sacra religio cō
taminet. Terti⁹ ordo v̄sat circa negocia
q̄ p p̄latū sūt disponēda. Quoꝝ alia expedit
vt aliis disponēda cōmittat. alia p seipm̄ di
sponat. alia p̄cidat 𝔷 remoueat q̄tū vz Sic
xp̄s cōmisit alia discipul' pcurāda. vt iude lo
culos. sibimet retinuit p̄dicatōis 𝔷 curatōis
officiū. Lu. xij. Requisit⁹ vt int' frēs q̄sdā here
ditatē diuiderz. rn̄dit Nō q̄s me constituit
iudicē aut diuisorē int' vos Exteriora 𝔷 tē
poralia corpal' necessitatis officia si p seipum
voluerit actu disponere. ipedit' ab interiorū
𝔷 melioꝝ puisiōe. q2 sp̄us ex se mētis ocul' s
min⁹ videt interiora 𝔷 necessariora saluti Ex
odi. xviij. Esto tu pp̄lo i his q̄ sūt ad deū. 𝔷 le
uius feres ptito i alios onere. s. leuioꝝ. Act
vj. Nō est equū nos relinq̄re v̄bū di 𝔷 mīstra
re mēsis 𝔷c. Si alios n̄ hr̄et q̄bꝫ curā exteri/
orū ꝯmitteret. poti⁹ deberz ab alio fraudē in
t̄palibꝫ pati q̄z ip̄e p̄lat⁹ in talibꝫ occuparetur
exēplo xp̄i q̄ sciēs iudā esse furē. tn̄ pmisit eū
exteriora pcurare Jo. xiij. Fur erat 𝔷 loculos
habebat 𝔷 ea q̄ mittebāt' portabat. Nocē ꝯ
illos q̄ facili⁹ inueniūt q̄bꝫ curā aīaꝝ cōmit/
tāt q̄z reꝝ suaꝝ t̄paliū. cū incōpabilit' maius
sit dispēdiū piclitari aīas q̄z res pire Spi
ritualia v̄o 𝔷 q̄ ad salutē necessaria sūt 𝔷 pfe/
ctū v̄tutū. p̄ncipalit' dz aīaꝝ custos et rector
sibimet curāda retinere. cū h̄ sint de subā of
ficij pastoral'. 𝔷 de his maxie sit i iudicio rōez
dn̄o reddit'⁹. Hec sūt. q̄lit' regl'a studio
se s̄uet' 𝔷 alia statuta 𝔷 ordīs disciplina Itē
q̄ pax 𝔷 dilectio sit int' frēs. Itē ad ip̄m p
tinet ꝯscias singuloꝝ agnoscere. 𝔷 de q̄buslī
bet pplexitatibꝫ expedire. picula pctōꝝ pui/
dere 𝔷 p̄cauere. monere frēs vt pficiāt. corri
gere corrigēda. elucidare dubia. iformare si
gulos q̄lit' officia sibi cōmissa ꝯgrue āmi/
nistrēt. q̄ 𝔷 fribꝫ put ꝯuenit sufficiāt 𝔷 ꝯsciaz
nō offendāt. Ubi v̄o nō p̄t hoībꝫ satisfieri ni
si cū offensa dei. ibi s̄uet' ad deū obediētia. 𝔷
ad hoīes paria. Actu. v. Obed. re oportz
deo magis q̄z hoībꝫ. Prelat⁹ v̄o gerit vicē ca/
pitis i corpe fraternitatis vt cū alia mēbra de
dita sūt actōibꝫ sibi cōpetētibꝫ. caput oībꝫ p̄si
dēdo puideat q̄si oīm sensuū capax. 𝔷 oīa re
gens 𝔷 sensū 𝔷 motū oībꝫ trāsmittēs p iussio
nes vl' ꝯcessiōes scē obediētie q̄si q̄rundam
cōpaginatōe neruoꝝ. vñ 𝔷 caput singl'ari acti
one nō occupat' vt vacet oīm mēbroꝝ puisi
oni. Oībꝫ eni pficit. p oībꝫ audit. odorat. gu
stat 𝔷 loquit'. Sic 𝔷 p̄lat⁹ sibi ꝯmissis. Heb.
Ipi eīn puigilāt q̄i rōem p aīabꝫ vr̄is reddi
turi. Supflua v̄o 𝔷 n̄ necessaria saluti vl' pfe
ctui aīaꝝ negocia expedit p̄cidere 𝔷 tā a se q̄z
a fribꝫ q̄tū oportune poterit remouere Cū
eīn pp̄t t̄pis breuitatē 𝔷 diei maliciā vix ne
cessariis sufficim⁹ disponēdis. si supuacuis l'
alienis volum⁹ occupari negociis. negligi/
mus vtiliora 𝔷 meliora cū distract⁹ animus
ad plura. fit minor ad singl'a puide pagēda.
Inde fit aliq̄tiēs cuz p̄lati 𝔷 religiosi nimis
se exteriorībꝫ occupatōibꝫ iplicāt edificioꝝ. li
broꝝ. causaꝝ 𝔷 alioꝝ q̄bꝫ fructuosi⁹ carerēt.
𝔷 nō solū meliora iterim negligāt sz etiā ꝯsci
entiā sepi⁹ inq̄nēt. 𝔷 ex vsu exterioꝝ tenebre/
scat ocul⁹ mētis ad ꝯtēplatōz sp̄ualiū 𝔷 iterno
rū. 𝔷 tepescat ad desideriū supnoꝝ. Sic eīn
hūores noxij affluūt vbi fuerit i corpe lesio
nisi caute remoueant'. ne fiat ibi tumor vl' vl
cus. ita 𝔷 negocia crescūt ad extinctōz sp̄us.
q̄ se eis acq̄euerit occupari. Iō discretio p̄la
ti dz puide p̄spicere q̄d ex q̄libz euētu possit
ꝯseq̄. 𝔷 q̄ negocia admittere. vl' q̄tū expedi/
at ea exeq̄ circūspecte rimari Eccl. xj. Fili ne
in multis sint act⁹ tui. Qui sarcinā satis graue
portat iprudēs ē si adhuc onera plā sibi por
tāda iponit q̄bꝫ p̄t oportune carere. Super
oīa v̄o dz semetip̄m rector circumspicere ne
aliis puidēs seip̄m negligat. ne alios saluās
seipsum i piculū ꝺmergat. Matt. xvj. Quid
eīn pdest hoī si mōm vniuersū lucret'. aīe v̄o
sue detrimētū patiat'. Hic quart⁹ ordo
gēmaꝝ triplici circūspectōe q̄si p̄ciosoꝝ triū
lapidū ornatū cōplend⁹. Joh. in. ij. canoīca
Uidete vosmetipos ne pdatis q̄ opati estis.
supple in aliis. sz vt mercedē plenā suscipiatis
Una circūspectio sui v̄sat' circa ꝯsciē se/
renitatē. vt illa sp secura sit 𝔷 mūda. Secu/
ra sit vt nihil velit agat iubeat vl' pmittat il
licitū 𝔷 indecēs. pfessiōi q̄z sue ꝯtriū in q̄ pctm̄
seu scādalū dep̄hēdat'. Mūda vt ꝺ bonis q̄
facit vl' pmouet gl'am ab hoībꝫ nō captz nec
sibimet exinde imoderate placeat. soli⁹ dī be
neplacitū in oībꝫ q̄rēs vt q̄ p eo fac. i. vice dī
etiā pure faciat pp̄t eū 𝔷 ip̄i⁹ amorē. Mat. vj.
Si ocul⁹ tu⁹ simplex fuerit. totū corp⁹ tuuz
lucidū erit. H̄ est si intuit⁹ intētiōis pur⁹ fue/
rit caritate. totū corp⁹ bone opatiōis dignū
erit p̄mio lucis eterne. Si aūt nequā fuerit

rē. Scrutet͛ ꝗ ɔsciam suā solicite dijudicās q̄d egerit. q̄d obmiserit vel agēdis. ⁊ quo fine bona fecerit ⁊ de malis doleat ⁊ ɔfiteatur ⁊ corrigat ⁊ caueat. de bonis ꝟo nō in se sed in dn̄o glorie͛. Coꝛ. xj. Si nosmetipsos dijudicarem⁹. nō vtiq̃ iudicaremur. Qui puluerē ab aliis detergit. vix pōt trāsire nisi et ipe puluere respergat͛. quē etiā in se detergere necesse habet. Lu. iiij. Medice cura teipm̄.

De bonis ꝟo q̄ facit sic letet͛ vt inde ñ extollat͛. estimās ꝙ nō ꝓpter se sꝫ ꝓpt͛ alios q̄b⁹ ꝓest de⁹ dederit ei bn̄facere vl' dicere vel sentire. Alia circūspectio sui versat͛ circa exteriores mores ⁊ ꝟba q̄b⁹ oportet eū aliis magis q̄ sibimet deseruire. Qui em̄ plurib⁹ cogit͛ viuere ad exēplū ⁊ satisfacere singul' ⁊ oībus placere. multa idiget discretōe vt medium valeat tenere. ne sit nimis trist͛ vel hylaris. nimis seuer⁹ vel leuis. nimis socialis vl' alien⁹. nimis tacit⁹ vl' verbosus. nimis dure loquēs vel blande. nimis rigid⁹ vl' remissus. nimis sepe cū hospitib⁹ vel raro. nimis laute reficiēs vl' tenuiter. nimis facta fratꝝ obseruās vel dissimulās. nimis fouens aliquos vel alios ꝑuipendēs. ⁊ similia. Cuꝫ ꝗ nō possit semꝑ teneri q̄d de oīb⁹ placeat. minus tñ deuiat si ad benignitatis ꝑtē pl⁹ declinat. ꝑ quā reddit͛ subditis magis amabil' ob quā ei libenti⁹ obtēperāt ⁊ audaci⁹ ad eū recurrūt in quib⁹ indigēt ⁊ alacri⁹ imitātur.

Ipa em̄ potestat͛ auctoritas facit eū sat͛ timendū subditis. ⁊ si huic iūgit͛ austeritatis seueritas. pauidis fit mētib⁹ onerosa. Ezec. xxxiiij. Vos aūt cū austeritate impabat͛is ⁊ cū potētia. ⁊ disperse sunt oues mee. Eccl. Noli esse quasi leo in domo tua subuertēs domesticos tuos. Hinc est ꝙ ipe summ⁹ ꝑnceps pastoꝝ dn̄s Ihs tantā nob̄ benignitatis charitatē exhibuit. vt se nob̄ faceret amabilē ⁊ ita imitabilē ⁊ ꝑ amorē sue hūanitat͛ traheret ad amorē ⁊ cognitōꝫ sue diuinitat͛ vt dum visibilit͛ deū cognoscim⁹ ꝑ hūc inuisibiliū amore rapiamur. Sic ⁊ vicari⁹ xp̄i ꝓlatus ad hoc maxime studeat a subditis diligi. vt sic facilius trahat eos ad amorē christi. In om̄i tamē dubio semꝑ magis iclinet se ad illud q̄d s̄m veritatis iudiciū ꝟtuti caritatis ⁊ humilitatis ⁊ ꝓfesse puritati mag͛ ɔsonat ⁊ euāgelice ꝑfectioni. Ultimo etiā ipa discretio que cetera om̄ia dijudicat circumspiciat seipam ne ei cōtingat vt oculo corporis. qui cū alia videat nō videt seipum. videlicet ne plus sapiat q̄ oportet sape. ne sibi plus credat q̄ expedit. ne sit sapiēs in oculis suis. q͛ teste beato Gregorio. Sicut subditoꝝ temptatio est rep̄hendere in prelatis ꝙ in multis nō recte agant. ita ꝓlatorū temptatio est ꝙ se ceteris sapiētiores estimant. Prouerb. Uidisti hoiem sapientē sibi videri. magis illo spem habebit stultus. Stult⁹ em̄ sibimet nō cōfidens querit ɔsilium a sapientib⁹ ne decipiat͛. Ille aūt qui de se plus q̄ debet ꝓsumit. etiā vbi errat recte se plerūq̃ sentire decept⁹ putat. Inter om̄es autē temptatōes videt͛ ista periculosior cuiq̃ xp̄iano scꝫ ꝓprio sensui nimis inniti. Cū enim nemo reperiat͛ ita ꝑspicacis intelligētie. q̄n possit in aliquib⁹ falli. qui hoc totū ⁊ solū reputat iustum q̄d ipe senserit. astuto aduersario ad varias seductiōes sub specie boni liberū aditū pādit. Ps. Sedet in insidiis cū diuitib⁹ in occultis vt interficiat innocentem. Ibi em̄ libenti⁹ insidiat͛ vbi maiores meritoꝝ diuitias cernit inueniri. vt ibi innocentē inquirat ⁊ occidat vbi se deo magis obsequiū ꝓstare sperabat. Unde cautū est semꝑ rectori consilia libēter audire ⁊ humiliter querere. Et in hoc triplex humilitas ɔsistit. Prio si alii idem sentiūt q̄d ⁊ ipe. securior est ꝙ nō decipiat͛. Secūdo quicq̄d fecerit cū prudentum ɔsilio si aliq̄d inde euenerit ɔtrariū. minus ei poterit iputari q̄ si ꝓ suo tm̄ sensu id fecisset. Tertio ꝙ sepe in merito humilitat͛ talis deus dat ei agnoscere ꝑ se vel aliuꝫ q̄d ante nō intellexit. Hinc moyses cui de⁹ facie ad faciē loquebat͛ ɔsiliū ietro soceri sui gratū habuit ⁊ seruauit. Exod. xviij. Hinc apostolus paulus spūsancto replet⁹ euāgeliū q̄d ꝑ reuelationē Ihu xp̄i didicerat. ipi⁹ instinctu ascenderat hierl'm. Gal'. ij. Cū petro ⁊ Iohe ⁊ Jacobo coapostol' suis ɔtulit vt esſꝫ securior in ꝑdicādo cū ab eis nō discordaret. et exemplū ꝑ h̄ daret fidelib⁹ ꝓlatis ɔsiliū req̃rēdi. Om̄ia cū ɔsilio fac. ⁊ p⁹ factū nō pe. Aliq̄ ꝟo cū ad offm̄ regiminis assurgūt. ita se ɔtinuo repletos spiritu scientie reputāt vt om̄ia antecessoꝝ suorū facta stulta iudicent ⁊ ꝑuersa alii vero ecōuerso cum ab eodem absoluuntur officio quecūq̃ successores eorū faciunt sibi nō ɔdemnāt non attēdentes ꝙ sicut ipi alioꝝ facta deprimūt. ita eorū facta alii pnt despicere. Isa. Ve q̄ spernis. nōne ⁊ ipe sperneris. nulloꝝ em̄ facta tā studiose solent ab aliis obseruando notari sicut illoꝝ q̄ aliorū

facta seuere dijudicāt. si forte in q̄ ipsi alios
arguūt rep̄hēsibiles rep̄hēdāꝛ. Sūt ei duo
genera hoīm q̄ ꝯsilia prudēs rector n̄ faci/
le dꝫ recipe. s. adulatores ⁊ d̄tractores Primi
istoꝝ seducūt eū vt magꝭ d̄ se q̄ expedit p̄su
mat. Isa. Qui btm̄ te dicūt ipi te decipiūt. ⁊
viam gressuum tuoꝝ dissipāt ne d̄ te v̄a sen/
tias i hūilitate ꝑpter ꝯgnitōis Scōi idducūt
eū vt peiꝰ q̄ hꝫ de alijs suspicādo sentiat. et
sepe innocētes ꝯdēnet. Et p̄us q̄ v̄itatez rei
plene cognoscat Hester. xvi. Aures p̄ncipū
simplices. ⁊ ex sui natura alios estimātes calli
da fraude decipiūꝛ. ⁊ malis q̄rundā suggesti
onibꝫ regū studia dep̄uanꝛ. vt eos q̄ credita
sibi officia diligēter obſuāt ⁊ ita cūcta agūt
vt oī laude sint digni. mēdacioꝝ cuniculꝭ co
nenꝛ subuertere ⁊c. Cū aūt tribꝫ de causꝭ
soleat req̄ri ꝯsiliū. s. ꝑpt emēdatiōez. vt discaꝛ
de q̄ dubitaꝛ. ꝑpt auctoritatē vt magꝭ habe/
at vigorꝭ q̄d p̄ tales ꝯsultū fuerit. ⁊ ꝑpt pacē.
ne habeāt aliq̄ occasionē murmurādi. Pro
pter p̄mā cām ꝯsulēdi sūt prudētiores. ꝑpter
scdam noiatiores. ꝑpter tertiā oēs ad q̄s ne
gociū ꝑtinere videꝛ. Sꝫ q̄r singlaria sine
nūero sunt. i q̄bꝫ discretio ē necessaria. d̄ q̄bꝫ
nō p̄t dari certa ⁊ cōis regl'a q̄ valeat p̄ oibꝫ.

Sexta ⁊ vltima ala sine q̄ relique ꝑfici n̄
valēt marie ē necessaria. vt sit deuotꝰ ad deū
p̄ quē zelꝰ iusticie accēdiꝛ. pietas ꝯpassiōis in
fundiꝛ. paria roboraꝛ. exēplū bonū ꝯdiꝛ. di/
scretio clarificaꝛ. Hec ē vnctio spūs. docēs
de oibꝫ q̄ expediūt saluti. j. Jo. ij. Uos vncti
onē habetꝭ a spūsctō ⁊ nostꝭ oia. ⁊ nō necesse
habetꝭ vt aliq̄s vos doceat. sꝫ sicꝫ vnctio eius
docet vos d̄ oibꝫ deuotio mētē illumiat ad
cognoscendū q̄d sit meliꝰ. Jo. xiiij. Docebit
vos oia ⁊ suggeret. inflāmat ad appetēdū bo
nū. Ecci. xxiiij Qui edūt me adhuc esuriēt.
⁊ q̄ bibūt me ⁊c̄. Roborat ad ꝑficiēdū. Deꝰ ē
eīm̄ q̄ opaꝛ in nob ⁊ velle ⁊ ꝑficere p̄ bōa vo/
lūtate. fac̄ horrere pctā Ps Iniq̄tatez odio
habui. apoc̄. x. liber comestꝰ dulcꝭ gustu ama
ricat ventrē. Actōes ordinat ad v̄tutes. Cā
ticoꝝ. ij. Introduxit me rex i cellā vinariam
ordinauit i me caritatē. Mores exteriꝰ cō/
ponit i v̄ba. Thob. iij. Nūq̄ cū ludētibꝫ mi/
scui me. neq̄ his q̄ i leuitate ambulāt. Sciē
tiā fidei dulcē reddit. Ecci. vj. Sapia s̄ꝫ no
mē suū est. i. sapida scia. Spem i fiduciā eri/
git. Ro. viij. Ip̄e spūsctūs reddit testioniūꝫ
nob q̄ sumꝰ filij dei. Amorē di accēdit. Ro. v
Caritas di diffusa ē in cordibꝫ n̄ris p̄ spūm
sctm̄ q̄ datꝰ est nob. Deo familiarē effic̄. Ex
odi. xxxiij. Loq̄baꝛ dn̄s cū moyse sic̄ hō loq̄
solet ad amicū suū. Dat fiduciā ipetrādi pe/
tita. j. Jo. iij. Fiduciā hēmꝰ ad deū ⁊ q̄dcūq̄
petierimꝰ accipiemꝰ. Orōem ipinguat. Ps̄.
Holocaustū tuū pingue fiat. Ecci. Impin/
gua oblatōēꝫ. Piū ⁊ affectuosū fac̄. Sap. vij
Suauis. humanꝰ. benignꝰ ē spūs sapiētie.
Cor hūiliat. Isaie. Sup quē reqescet spūs
meꝰ nisi sup hūilē. ⁊c̄. Oleū spūm p̄mit i olla
feruēte. Cōtra aduersa ꝯstātiā p̄stat. ps. Do
minꝰ illumiatio mea ⁊ salꝰ me quē ti. Rom̄.
Quis nos sep̄abit a charitate xp̄i. Oia op̄a
bona dlectabilia fac̄. Sap̄. viij. Nō hꝫ ama
ritudinē ꝯuersatio illꝰ nec tediū. sꝫ leticiāꝫ ⁊
gaudiū. Mentē in sup̄na eleuat. Si direxe
rit ad deū cor suū. spm̄ eiꝰ ⁊ flatū ad se trahet
Mūdū vilescere fac̄. Eccs. j. Uidi q̄ fiunt
cūcta sub sole. ⁊ ecce oia vanitas. Desidera/
re celestia cogit. Phil'. j. Coartor e duobus.
Desideriū hn̄s dissolui ⁊ eē cū xp̄o. Pecca/
ta delet ⁊ penas pctī. Lu. vij. Remittūtur ei
pctā m̄lta q̄m̄ dilexit mul. Merita s̄blimat.
Sap̄. viij. Si diuitie appetūꝛ q̄d sapia locu
pletiꝰ q̄ oia opaꝛ. Proximos marie edificat
Ecci. xiv. Offerre illi incēsum dignū in odo
rē suauitatꝭ. Cor. ij. Xp̄i bonꝰ odor sumus.
Demōes fugat. Thob. vj. Fumꝰ eiꝰ extricat
oēe genꝰ demonioꝝ. Anglos iuitat ⁊ sctōs
Ps̄. Preuenerūt p̄ncipes ꝯiūcti psallētibus.
Thob. Qn̄ orabas cū la. ⁊c̄. Hec ⁊ m̄lta
alia deuotōis grā ꝯfert. iō p̄cipue rector aia/
rū studiosꝰ eē dꝫ eā hr̄e p̄ quā sp̄ informeꝛ q̄d
faciat. adiuueꝛ vt possit. ꝯſueꝛ ne deuiet Nō
ei solū p̄ se orare ncc̄e hꝫ sꝫ eē p̄ illꝭ q̄ sibi com
missi sūt. q̄s n̄ sufficit sine diuino auxilio cu/
stodire. ps. Nisi dn̄s cu. ciui. ⁊c̄. Est ei platus
mediator int̄ deū ⁊ s̄bditos. vt sic negociū di
gerit apd̄ illos. docēdo. corrigēdo. sursū agē
do. ita etiā negocia eoꝝ studeat apd̄ deū fid̄
delit̄ p̄mouere. placādo. grāꝫ ipetrādo. ⁊ ꝑſ
uādo a malo. Deut. v. Ego seq̄ster ⁊ mediꝰ
fui int̄ dn̄ ⁊ vos. Alia aūt ē d̄uotio cōis. alia
spālis. alia assidua. Cōis i diuīs officijs. spe
cialꝭ in orōibꝫ. assidua i oibꝫ agēdis. Circa of
ficia dina triplicē dꝫ hr̄e diligētiā d̄uotiōis. s.
vt oia fiāt ordiate ⁊ n̄ ꝯfuse ⁊ sine errorꝭ hesi/
tatōe. vt q̄sq̄ d̄putatū misteriū ꝯgrue exeq̄ꝛ.
Cor. Oia honeste ⁊ s̄m or. fi. i vo. Para. xxv
dd̄ ⁊ ois exercitꝰ segregauerūt i misteriū dn̄i q̄
ꝓpheraueruūt i cytharis psalterijs ⁊ cymbalis
s̄m numeꝝ suū dedicato sibi officio fuiētes

Item vt strenue ꝛ nō pigre seu desidiose
opꝰ dn̄i .s. diuini cultꝰ officiū pagat. Hiere.
xlviij. Maledictꝰ q̄ facit opꝰ dei fraudulēt. ꝛc.
Itē vt deuote ꝛ reuerēt sine aliq̄ dissolutōe
ꝛ strepitu distincte ꝛ attēte diuia officia per
soluāt. sic in ꝯspectu angl'orum ꝛ ī p̄ntia dei
Ecci. xxxix. In oī corde ꝛ ore collauda. ꝛ bn̄
dicite nomē dn̄i. Officiū eīꝫ diuinū ī eccl'ia
spūssctūs ordinauit fieri q̄nꝗꝫ de causis.
Primo ꝓpt imitatōꝫ celestis ꝯcētꝰ q̄ scti ꝛ an
geli ī celo assidue ī p̄ntia dei eiꝰ laudibꝫ sunt
intēti. Ps. Bti q̄ habitāt ī domo tua dn̄e. in
secula sec'loꝝ laudabūt te. Cū em̄ ꝭm ꝓmissi
onē suā Matth. xxviij. Ecce ego vobiscū sū
oībꝫ diebꝫ vsqꝫ ad ꝯsūmatōꝫ seculi. Hic di/
gnet xp̄s nobiscū eē veracit tā sacramētalit
q̄ꝫ spūalit. dignū ē nos ei ꝑ modulo n̄ro ali
qualē exhibere reuerentiā honoꝝ ꝛ laudis
iuxta exēplar silitudis celestꝫ. vt ei ꝛ si nō ꝯti/
nue sic illi celi cātores saltē interpolate pro
n̄ra fragilitate psallēdo alacrit assistamꝰ imi
tātes illā q̄ sursum ē hierl'm m̄rem nostram
Gal. Scd̄o vt bn̄ficioꝝ dī memores cer
tis hoꝝ gr̄as ꝑ his laudādo ꝛ orādo ei iugi
ter referamꝰ. q̄ natꝰ in nocte ex maria ꝟgine
mane iudici passurꝰ assistit. diluculo resurre
xit. hora tertia flagellat. ꝛ post sp̄m scm̄ misit
apl'is. sexta crucifixꝰ. nona ī cruce ꝑ nob mor
tuꝰ. vespe cenās corpis ꝛ sanguis sui nob sa
cramēta tradidit. ꝛ cōpletorio sepultꝰ est.

Missaꝝ aūt celebratio nō tm̄ eiꝰ nob pas
sionis misteriū memorādū igerit. sꝫ ꝛ p̄ntie
sue gr̄am exhibꝫ. ꝛ sub forma sacri nos seip̄o
spūalit pascit Sic ḡ iustū est nos hoꝝ nūq̄ꝫ
obliuisci. ita expedit ea sp̄ recolere certꝭ hoꝭ
Isa. lxiij. Miseracionū dn̄i recordabor. lau
dē eiꝰ sup oībꝫ q̄ reddidit nobis Tertio vt
nosmetip̄os sic assidue ad d̄uotōꝫ excitemꝰ.
ꝛ ignē amoꝭ dei ꝑ h̄ nob ne ꝑ desidiā seu ali
as occupatōes tepescat ꝯtinue reaccēdamꝰ
Leui. vj. Ignis ē iste ꝑpetuꝰ q̄ nūq̄ꝫ deficiet.
quē nutriet sacerdos ī altari subijciēs māe
ligna. Ignis ē deuotōis feruor q̄ sp̄ ī altari
cordis ardere dꝫ quē sacerdos deuotꝰ sp̄ sb
ijciēdo ligna diuie laudis dꝫ nutrire. ne qn̄
exiguat ps. Bn̄dicā dn̄m ī oī tē. ꝛc. Quar
to vt simplices fideles qui ꝑ se nesciūt certa
orādi tp̄a eligere. ꝑ h̄ ad orōis studiū assue/
faciamꝰ. vt saltē tūc ad ecciaꝫ oraturi ꝯueni
ant qn̄ ibidē diuie laudis officia ꝑsoluūt. et
vt minꝰ afficiāt tedio ibi ꝑsistēdi q̄ꝫdiu corā
se vidēt clericos celebrare diuia. Luc. i. Ois

m'titudo ꝓpl'i erat foꝭ hora icēsi. Multi eī ru
des vix vnq̄ꝫ se orōi offerrēt si foꝭ nō certis
tp̄ibꝫ ī ecciam ex consuetudie ad diuinorum
celebrationem et verbi dei recitationem or
diarie vocarētur Quito ꝓpter decorem re
ligiōis xp̄iane q̄r d̄cēs ē ꝛ ꝯgruū vt si iudei ꝛ
gētiles ꝛ q̄dā heretici qn̄qꝫ ꝯuētic'la sua faci/
unt. ꝛ sua ꝓphana ibi ꝯmercia celebrāt. ꝛ ritꝰ
sue ꝑfidie obꝟuāt. m'to dignꝰ q̄ ꝟa ꝛ sacrosā
cta hn̄t sacroꝝ misteria. ꝛ ea celebrāda ꝛ vene
rāda sepe ꝯueniāt. ꝛ d̄bita ꝯditori suo laudū
solēnia ꝑsoluāt. q̄bꝫ ꝛ gr̄aꝫ dī āpliorē mercēt
ꝛ vitā etnā. ꝛ q̄bꝫ alliciāt simplices ad ꝛligio
nis scte ꝛuerētiā ꝛ amorē. Ecci. xlvij. Dedit ī
celebratōꝫ decꝰ. ꝛ ornauit tp̄a ꝛc. Int oēs
ḡ extiores obꝟuātias maior dꝫ diligētia diui
no officio adhiberi. vt sic dictū ē. ordiate fi/
at. strenue ꝛ d̄uote. Alia eī tp̄a facimꝰ ꝑ d̄o. ī
h̄ āt assistimꝰ d̄o. ꝛ itēdimꝰ d̄o. ꝛ alloq̄mur eū
ꝛ nos ip̄e. sit' ꝛ ꝑ n̄ris ncc̄itatibꝫ eꝰ auxiliū po
stulamꝰ Spēal' d̄uotō ꝯsistit ī orōibꝫ ꝑuatꝭ
ī familiaribꝫ vocaliū orōnū ꝛcitatōibꝫ. ps. le
taniaꝝ ꝛ aliaꝝ orōnū. q̄s ī secreto q̄sqꝫ ꝑ se ex
traordiarie rumināndo ꝑsoluit Mat. vj. Cū
oratꝭ dicite pr̄ n̄r. Itē ī sacrꝭ meditatōibꝫ cū
q̄s aī mētꝭ ocl'os ꝛcolligit ꝓtā ꝓpria. ꝛ mifi/
as ꝛ futa supplicia vl' bn̄ficia dī seu spālia. ex
passiōꝫ xp̄i ꝛ bōitatꝭ eꝰ dulcedinē ꝛ p̄mia reꝓ
missa. vt ex his ꝯcipiat d̄uotōis affectū timo
rꝭ vl' amoꝭ dī desiderij. meroꝭ l' gaudij spū/
alis. ps. Meditatꝰ sū nocte cū cord̄ meo. ꝛc.
Itē ī pijs erga deū affectibꝫ ꝛ lacrimis ꝛ su/
spirijs ꝛ sctis d̄siderijs amoꝭ ꝛ alijs iternis
ꝛ ieffabilibꝫ motibꝫ cordis. ī iubileis excessibꝫ
ꝛ raptu ꝛ absorptōe spūs ī deū. q̄ adherēs d̄o
vnꝰ fit spūs cū eo ꝑ pure itelligētie lucē. ꝛ co
gnitōꝫ dī ꝛ amoꝭ eꝰ ardorē ꝛ glutinosā fruē
dī ihesiōꝫ. Ro. viij. Ip̄e spūs postulat ꝑ no.
ge. inenar. ꝛc. Et si p̄latꝰ p̄pedit varijs cura
rū distractōibꝫ spāli d̄uotōi sepiꝰ itēdere. sal
tē iterdū cū optune vꝫ q̄i furtiꝛ rapi ad ora
tiōis studiū se ꝯferat ne oīno refrigescat ne ī
dissuetudīeꝫ orādi veiat. ne d̄o alienꝰ efficiat
ne gr̄a diuie ꝯpiciatōis ei q̄i insensibilit sbtra
hat. vn̄ moyses cū ꝑ ꝓpl'i negocia exteriꝰ vexa
ret crebro ī tabnacl'm federꝭ ad dn̄ꝫ ꝛcurrit
familiare ip̄iꝰ colloq̄ū ibi expetēs q̄ itriseꝰ ī
spū reficeret. Dn̄s q̄ꝫ diebꝫ p̄dicās turb no/
ctibꝫ ī orōibꝫ solꝰ ꝑnoctauit. Et lꝫ ꝑua detur
mora p̄lato orandi. tm̄ q̄r ꝓ alijs dꝫ ex officio
orare. dat ei qn̄ꝫ ꝓpt alios copiosior orādi gr̄a
vt q̄bꝫ ꝓdē agēdo possit et orādo ꝓdeē. tm̄ iꝫ

negligat q̄rere. nec abijciat cum offert᷑. ne ex
merito ingratitudinis ab eo gr̄a elonget᷑. assi/
dua deuotio sp̄ ei dꝫ adesse sic ⁊ q̄buslibet ꝓ
ficere volētibꝫ ī religiōis ꝟtute. Et ip̄a tri
plex est. Una ē iugis memoria dei añ oc̄los
cordis. ps̄. Prouidebā deū in ꝯspectu meo
sp̄. Oculi mei sp̄ ad dn̄m ⁊c̄. In oī loco ⁊ tp̄e
sp̄ dꝫ hō studere deo intēdere. q̄si sit corā eo
ꝑ mētis intuitū. Un̄ solebāt dicere helyas
⁊ helizeꝰ. iiij. Re. xviij. Viuit dn̄s i cꝰ ꝯspectu
sto. Sicut em̄ angeli q̄cūq̄ mittāt᷑. tn̄ a diui
na ꝯtēplatiōe nō recedūt. ita hō ꝟtutis pro
suo posse sp̄ dei memoriā a suo corde non re
moueat. Un̄ si aliq̄n ꝯtigerit. semetip̄m ide
redarguat. Bern̄. Om̄e tp̄s q̄ de deo nō co
gitas. puta te ꝑdidisse. Nā ⁊ si ꝓfunde n̄ pos
sis cogitatōꝫ tuā sp̄ in ip̄m defigere meditā
do. saltē memorādo cordis intuitū in eū di/
rige ⁊ cū dat᷑ oportunitas ip̄a memoria ī me
ditatōem seu orōem formet᷑. sic q̄ materiam
formāde imagīs secū circūfert vt cū habue
rit oportunitatē. aliq̄d in ea sculpēdo oꝑet᷑.
Alia est ꝯtinuū studiū deo placēdi. in om̄i
actiōe vl̄ locutōe vt sp̄ q̄si in eiꝰ p̄n̄tia caueat
vn̄ ei displiceat. ⁊ doleat si forte fecerit. ⁊ stu/
deat in q̄ ⁊ qualit᷑ ei possit magis placere. ij.
Cor. v. Cōtēdimꝰ siue absentes siue p̄n̄tes
placere illi. Om̄s eī nos manifestari oportꝫ
an̄ tribunal xp̄i. Semꝑ enī dꝫ religiosus se
gerere q̄i in ꝓximo sit tribunali sūmi iudicis
p̄sentādꝰ. Lu. xij. Estote pati qꝛ q̄ hora non
putat᷑ filꝰ hoīs veniet. Oīa n̄r̄a videt q̄ faci/
mus. ⁊ sic nō obliuiscit᷑ bonoꝝ opm ad p̄mi
andū ex diuturnitate tp̄is. ita nec maloꝝ ad
puniendū nisi ꝑ pn̄iam diluant᷑. Eccl̄i. xxiij.
Cōtemnēs aīaꝫ suā dt. Nemo circumspicit
me quē vereor. delictoꝝ meoꝝ nō memora/
bit᷑ altissimꝰ. ⁊ nō intelligit q̄m oīa videt ocu
lus eiꝰ ⁊c̄. Tertia ē. oīa agēda orōe saltem
mētali p̄uenire. ad om̄es euēt ꝰ orōe se p̄mu/
nire oīa bn̄ficia gr̄aꝝ actōe ꝓseq̄. ac laude di
uīa agēda petat a dn̄o sibi salubrit᷑ inspirari
euentū dirigi ad salutꝭ ꝓfectū. bn̄ficia auge/
ri ⁊ ꝯseruari. Sic em̄ nauta ꝓuidēs tēpesta
tē festinat sepiꝰ ingredi portū secuꝝ. ita religi
osus ad orōis portū ꝯtinue ꝯfugiat vbi om
nes ꝑiculoꝝ collisiōes euadat. ⁊ ī oībꝫ agen
dis sp̄ plꝰ orōi fidat q̄ ꝓprie industrie vel la/
bori. ij. Paral. xx. Cū ignoramꝰ q̄d agere de
beamꝰ. h̄ solū habemꝰ residui vt ad te oc̄los
n̄ros dirigamꝰ. vicꝫ ī orōne. Ps̄. Sic oculi
ſuoꝝ ī manibꝫ dn̄oꝝ suoꝝ ⁊c̄. His igit᷑ et
aliis pēnis ecclesiasticꝰ seraph. i. ꝑlatꝰ sp̄ual᷑
dn̄o sedēti sup̄ soliū excelsum ⁊ eleuatū orna
tus assistat. qꝛ p̄mas duas sup̄ caput eleuet
medijs duabꝫ corpꝰ ⁊ pedes ꝯtegat. vltimis
duabꝫ ī latū ⁊ in altū volet. vt zelū eiꝰ nō hūa
ne laudis fauor deꝑmat. nec ꝯpassionē eius
carnal᷑ incliner affectꝰ. sꝫ sursum recta inten/
tio sustollat. ⁊ fraterne caritatꝭ pietas ī altū
erigat ꝓpt᷑ retributiōeꝫ sup̄nā. Ps̄. Inclinaui
cor meū ad faciēdas. ⁊c̄. Patiētia ꝟo ⁊ vita
exēplaris ꝯtegāt eū a ꝑturbatōnū iaculis. ⁊
a nuditate inopie meritoꝝ. q̄bꝫ q̄si armis de
fendat᷑. ⁊ q̄si sacris vestibꝫ adornet᷑. Isaie. lij.
Induere fortitudine t. syō. induere vestim̄
tis gl̄ie tue. Circūspectiōe ꝟo vbiq̄ circum
uolet vidēdo q̄d ⁊ q̄lit᷑ sit agendū. ⁊ deuo
tiōis studio q̄ sursum sūt q̄rat. vbi xp̄s est in
dextera dei sedēs. sublimi volatu ad ip̄m ac
cedēs. Licet aūt om̄es q̄ p̄sunt aīabꝫ has
ꝟtutes nō possint oēs equalit᷑ h̄r̄e. tn̄ om̄ino
necessariū ē eis aliquatenꝰ nō carere tā ꝓ fru
ctu edificatōis illoꝝ q̄bꝫ p̄sunt q̄ꝫ ꝓprie salutꝭ
ꝓfectu. Quilibet etiā religiosus q̄ seip̄m hꝫ
regere ⁊ de suiip̄siꝰ regimīe rōem deo est red
diturꝰ ī extremo examīe. His alis ⁊ pennis
q̄ꝫtū sibimet indiget dꝫ adornari ⁊ in sup̄na
subleuari. vt sit feruēs ī iusticia. cōpatiēs ꝓ/
ximis ꝓpter deū. patiēs ī aduersis. bono ex/
emplo alios edificās. circūspectꝰ in oībꝫ ⁊ su
per oīa deo ꝑ orōis studiū familiarit᷑ adhe/
rens. q̄ eū in oīmbꝫ ꝓtegat dirigat ⁊ ꝓmoue
at. ⁊ tandē ad celestia euolare faciat. Quod
nobis p̄stare dignet᷑ Jesus xp̄s Amen.

Finit tractatꝰ sancti Bonauenture de
sex alis Seraphin.

Finiunt tractatus q̄ꝫplurimi sancti Bo
nauenture de volumine secūde partis. Im
pressi Argētine Anno dn̄i. M.cccc.xcv. Fi
niti sexta feria ante festum sancti Thome
apostoli.

